

1	-----	אשר בנחל-
1	-----	חלק י'
270	-----	חלק יא
540	-----	חלק יב
810	-----	חלק יג
1064	-----	חלק יד
1599	-----	חלק יז

אשר בנחל

חלק י'

אלף קי. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בשלח ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.

דיין בריף האב איך שוין פון לאנג דער האלטן, און איך האבדיר צוריק גישיקט
איין תשובה יעצט ווייס איך נישט וואס איבערצו טראכטן וואס מיט דיר איז,
ווייל איך האב שוין זייער לאנגנישט גיהערט פון דירא.

טייערער ברודער, שטארק זיך זייער יעדען טאג מיט שמחה, און ברוך השם, מיר
אידן האבן זיך מיט וואס צו פרייען, שבראנולכבודו והבדילנו מן התועים,
ונתן לנו תורת אמת, און ברוך השם, שלא עשנו גוי די חז"ל הקדושים זאגן אונז
|שבת ל:|: אין שכינהשורה לא מתוך עצבות, אלא מתוך שמחה של מצוה, אז
אייןמענטש איז זוכה זיך משמח צו זיין מיט די הייליגע מצוות, וואסער איז
מקים יעדען טאג ציצית און תפלין וכו' וכו', איז ער זוכהדאס די שכינה רוהט
אויף איהםב.

די מקבלים זאגן, שכינה דאס איז די אמונה וואס ווערט אנגערופן מלכות דאס
הייסט מיר אידן זיינען מקבל אויף זיך דעםעל מלכות שמים מיר גלובן אין
בורא כל עולמים דאס די גאנצעוועלט איז עצם עצמיות אלקותו יתברך סיי דומם,

צומח, חי, מדבר, איז אלטן גאטליכקייט וואס השם יתברך איז זיך מצמצם אין די זאך, וואס דאס הייסט שכינה ער מאכט רוען זיין געטליכקייט אין יעדען זאך קומט אויס דאס ווען א איד איז זיך זוכה משמח זיין מיט די מצוות וואס ער איז מקים איז ער ממשיך אויף זיך אמונה וואס דאס איז די שכינה. דער הייליגער רבי ברענגט |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כד|, ווען איד טוט די מצוות בשמחה, קומט ער צו התגלות אלקות פון עצם האצילות, וואס איז העכער פון נפשין, רוחין ונשמתין|עולמות בריאה, יצירה, עשיה|ד.

איבער דעם מיין טייערער חבר זעה זיך צו שטארקן מיט אלעכחות נאר פרייליך צו זיין און זינג זיך נגונים של שמחה, ווארום שמחה איז די גרעסטע מצוה |שם, חלק ב', סימן כד|, און דורך מצותה שמחה וועט נתרחב ווערן דיין הארץ און מח און דו וועסט קענען זיך אויס רעדן דאס גאנצע הארץ פאר השם יתברך ווי פאר איין אמת'ן גוטען פריינדה.

מיין טייערער ידיד נאמן, זעה זיך צו געווענען גיין אין איין באזונדערן ארט וואו קיינער איז נישט דארט און רעד זיך אויס דאס גאנץ הארץ פאר השם יתברך, און אלעס וואס גייט אויף די דאדורעך זאלסטו איהם דער ציילען בתמימות ובפשיטות גמור, און אויב דו וועסט זיין אין דעם שטארק וועסטו תמיד נישט זיין אליין דען השם יתברך וועט זיין מיט דיר.

הדורש שלומך...

דא שיק איך דיר איין ספר "אשר בנחל", וואס איז יעצט אןגעקומען פון ארץ ישראל. איך בעט דיר זעה מיר צו שרייבן גלייך א בריף א פאר שורות וואס מאכסטו, דו וועסט מיר פשוט מחיה זיין ווייל נפשי קשורה בנפשך. א' קיא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בשלח ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל הבחור ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות השעור שאתם רוצים בישיבה, הנה זה לי שמונה שנים רצופות, שאני אומר שעור בכל ליל רביעי בבית המדרש חסידי ברסלב בבורו פארק, ותהלה לאל, מתרבים השומעים מדי שבוע, ויש כבר בלי עין הרע יותר משמונים משתתפים בשעור, ולכן

קשהלי לעשות עוד שעור, ובפרט כי הזמן אינו בידי, כי שעה אחת אנילומד
ברבים בליל רביעי, וכל השבוע אני עסוק הן בשעורי תורהשלי על פי
סדר דרך הלמוד, והן בעניני הדפסה והפצה, שזה לוקחלי רב הזמן. ועל כלם
שבני הנעורים רבים מסבבים אותי, וצובאים על פתח ביתי, ולכן חבל לי על הזמן
היקר, וממש אין לי רגע פנוימרב טרדותי, ולכן ההכרח לי לומר לכם, שזה דבר
בלתי אפשרי, ועל כן איעצך אם אתם יכולים לבוא בליל רביעי, ובזכות הרבישיש,
תהלה לאל, דבורים יפים, כי הקדוש ברוך הוא מזמין דבוריאמת. וכבר ידוע לנו
שפעם דבר מוהרנ"ת ז"ל עם אנשי שלומנדבורים נוראים ונפלאים מאד מאד,
והתלהבו מאד מאד אנשישלומנו היקרים, ונמשך לבבם אליו יתברך, ענה ואמר
מוהרנ"ת ז"ל: איך באו אלינו דבורים כאלו? אין זה אלא על כל בי עשרהשכינתא
שריאח |סנהדרין לט|. ועל כן במקום השכינה, שם ישדבורים כאלו |עין גם
בחיי מוהר"ן, סימן שכג|, והבן למעשה.
הדורש שלומך הטוב...

א' קיב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בשלח ה'תשל"ד.
שלום וברכה אל הבחור הרוצה להתקרב אל הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
את מכתבך לנכון קבלתי.

רק חזק ואמץ מאד מאד, ואל תירא ואל תחת, וזכר היטב דברירבנו ז"ל, שאמר
|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנב|, שלפעמים מניחיםירא שמים על הפתח, שלא
יניח להכנס וכו', עין שם; ועל כן איןעליך להתפעל כלל מאף אחד.
האמת היא אם היו העולם מכירים מקרוב דעת רבנו ז"ל, והיושותים רק מימיו,
אז היו מתבטלות כל המניעות, אך בעוונותינוהרבים, מאז שצעק הסמ"ך מ"ם ימח
שמו, שאם הנשמה הזו תרד, אין לי כבר מה לעשות וכו' |עין ספורי מעשיות
מהזבוב ועכביש, מעשהז'|, מאז ההכרח לסבל ויעבר מה שיעבר, וכל מקרב חדש
צריךלעבר את השבע מימות "עס דארף דורך גיין אויף איהם די זיבעוואסערנט"
|עין ספורי מעשיות, מעשה יב, מהבערגיר והעני|, ותאמין לי, שדבר זה עבר עלי
ויותר מזה, אך לא הטעיתי עצמי, ועל כןשארתי, וחבל מאד מאד שיהיה שם רע

כל כך על דבר רבנו ז"ל, ואני מקווה להקדוש ברוך הוא, שעוד אזכה פעם להוריד את השטרע הזה, ואגלה את דעת רבנו ז"ל בעולם, בבחינת שמן זית זך, בלי שמרים כלל, למען ידעו שעצם "ברסלב" היא קדש הקדשים, ויכול לקרב את כלל נשמות ישראל אליו יתברך, אך בשבילהבחירה והנסיון מסתובבים שם כל מיני טפוסים מפקפקים וכו', משגעים ומטרפים וכו', שבאמת אין להם שיכות כלל עם רבנו ז"ל לואנשיו האמתיים.

אקווה להתועד עמך יחד, ואז נדבר מכל זה באריכות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד מאד...

א' קיג. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בשלח ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל היקר והנעלה, שותה ממי הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן

עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ראוי לנו לשמח מדי יום ביזמו על נעם חלקנו על אשר בנחל שם

חלקנו וגורלנו, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל. חבלים נפלו לנו בנעימים - אשרינו!

ראה לעשות תעמולה חזקה באפן שתתפרסם דעת רבנו ז"ל בעירך, אל תתביש מאף

אחד, אדרבה זה כל שמחתנו, שאנושמישים אצל רבנו ז"ל, ואנו זוכים לפרסמו

בעולם, ומעודי אניתמה על אנשי שלומנו חסידי ברסלב, שכל כך מתבישים בחוץ

עםרבנו ז"ל, ומכל שכן שמפחדים ומתבישים לצאת בריש גלי וכו', מאז שזכיתי

להתקרב אל רבנו ז"ל, בוער בלבי אורו הקדוש, ואנירוצה וחפץ ומשתוקק להאיר

את כל העולם כלו עם אורו, הן אמתשיש עלי מחלקת וכו', אך אני יודע שכל אלו

החולקים עלי הםשליחי הסמ"ך מ"ם, ימח שמו, שרוצים רק להעלים ולכסותולהסתיר

את אור רבנו ז"ל, אבל כבר לא יועיל להם, כל עוד נפשיבאפי אפרסם את רבנו

ז"ל בכל העולם כלו, אף שזה נראה כדמיוןעכשו, אבל בעוד כמה שנים תתודע אם

הייתי צודק.

הדורש שלומך באהבה רבה... א' קיד. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש

לסדר בשלח ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לראות תשוקת לבךאל התכלית הנצחית.
ומה שאתה מבקש שאכתב לך התחזקות, אינייודע למה אין אתה קובע את עצמך
בקביעות עצומה ללמד כסדרן"לקוטי הלכות", ושם תמצא מרגוע לנפשך, ולא
תצטרךלהתחזקות שלי, אשר גם כן נלקחת משם.

אהובי, אחי היקר! העקר מה שעובר על אדם מה שעובר, הואכפי הישות שיש בו,
ורוצה איזה רצון שאינו רצונו יתברך, שזההפגם של "אנא אמלך" |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב|, ואז הולךלו שלא כסדר, ולבו כואב לו,
בחינת |ישעיה א, ה|: "כל ראש לחליוכל לבב דוי", על ידי שרוצה להיות ראש
ולהשתרר על זולתו,על ידי זה עובר עליו מה שעובר, כי כשאדם זוכה לבוא
אלהתכלית האמת, ולבטל רצונו לגמרי אל רצונו יתברך, ולא יהיה לורצון אחר
מבלעדי רצונו יתברך, אז הולך לו הכל כסדר, והואתמיד בשלום עם הכל, ושום
דבר ושום בריה לא יכולה להפילו,מאחר שמבטל עצמו תמיד אליו יתברך, ומאירה
עליו הארת הרצון.וזהו התכלית והסוף שהאדם צריך להגיע אליו בזה העולם,
שלאירצה רצון אחר רק רצונו יתברך, ואז תמיד יהיה בישוב הדעת,ויתענג מזיו
נעם ערבות שכינת עזו יתברך המאירה בכל הארץ, כמושכתוב |יחזקאל מג, ב|:
"והארץ האירה מכבדו" וגו'. ואמרו חז"ל|ירושלמי פאה א|: רצונו של אדם זה

כבודו. וכשאדם מתרצה ומסתפקברצון השם יתברך רק כמו שהוא יתברך רוצה, אזי
ממליךמלכותיה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעז|, שממשיך על
עצמומלכותו יתברך, ויכול לזכות על ידי זה למדרגות גדולות בעבודתהשם יתברך
והשגות נוראות, כי מאחר שהוא בטל ומבטל באורוהאין סוף ברוך הוא, ויודע
ומאמין שאין שום מציאות בלעדיויתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות
אלקותו יתברך, ואיןאדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות
חברתהאפלו כמלא נימא |יומא לח.], ואפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה|ברכות
נח.], ודומם ושותק למחרפהו, כי יודע שהוא שליח הבוראיתברך או לנקות
מעוונותיו וכו', או להמתיק ממנו הדינים וכו', ועל ידי זה משרה עליו כבודו

יתברך, כבוד אלקי | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו', אבל כשרוצה האדם
איזה רצון אחר חוץ מרצוןהשם יתברך, על ידי זה נעשית מלכות אחרים עליו,
ועובר עליומה שעובר, מאחר שנפל תחת איזו מלכות. וכפי הרצון האחר כנעשית
איזו מלכות לאחרים עליו, וכמו כן הוא נופל בקטנותוחלישות הדעת, בקנאה
ובשנאה, מאחר שיש עליו מלכות שלאחרים, ומבלבל עצמו מאחרים וכו'. אבל עקר
הגאלה היא לבטלרצונו לרצונו יתברך, כי צריך האדם לבטל רצונו לגמרי נגד
רצוןהשם יתברך, שלא יהיה לו שום רצון אחר, רק כמו שהשם יתברךרוצה, הן
שיהיה לו ממון ובנים, הן לאו, חס ושלוש, והן כל שאררצונות, לא ירצה שום
רצון אחר, רק כמו שרוצה השם יתברך, ועל ידי זה יתגדל ויתקדש שמה רבא בכלא
עלמין, ומה גם שיזכהעל ידי זה להמשיך על עצמו כל מיני ישועות והרחבות. כי
על ידישזוכים לבטל כל רצונותיו אליו יתברך, על ידי זה מבטל כל מיניצל
וכסויים שבינו לבין קונו יתברך, ואז נשפעים עליו כל מינישפע, בני, חיי
ומזוני | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעב|. העקר תלויבזה שאדם זוכה
לבטל עצמו אליו יתברך, ולא ירצה רצון אחר רקרצונו יתברך, ואז יהיה נשפע
עליו שפע נעם ערבות אורו יתברך. וזהו שאיתא בספרים הקדושים: "רצון" אותיות
"צנור", כי על ידישמבטל רצונו אליו יתברך, על ידי זה בעצמו נעשה לו צנור
נקיטוב, וימשכו עליו כל מיני השפעות שצריך וכו'. והעקר שיהיה, אהובי,
אחי, בלב אמת, בתמימות ובפשיטות גמורה || ועין בקהלותיעקב, אות רצון||, שזה
מרמז על היסוד, שעל ידה נשפעות כלהשפעות וכנ"ל, על ידי תקף הרצון אליו
יתברך, ולבטל רצונו אלרצונו יתברך, על ידי זה ישפעו עליו כל מיני השפעות
שרק צריך|. ועין במדרש תנחומא, פרשת האזינו: בזמן שישראל עושין רצונושל
מקום, נאמר בהם | דברים כח, יב |: "יפתח ה' לך את אוצרו הטובוכו", עין שם.
ההכרח לקצר מהמניעה שנתהוותה עכשו.

הדורש שלומך...

א' קטו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר לי מאד... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, ובפרטיות שבפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, שאצל העולם אמונה הוא דבר קטן, אבל אצלי העקר הוא אמונה, והוא דבר גדול, ולכן לדעתי עכשיו צריך להכניס עצמו ביותר במדת האמונה הקדושה, לידע ולהודיע ולהודע אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ודבר גדול ודבר קטן לאנעשה מעצמו וכל הצרות והיסורין, חרופין וגדופין שאדם סובל, הכל בחשבון צדק, ואין עצה אחרת רק לחזר אליו יתברך, ולדם ולשתק, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל, שזה עקר התשובה - לשמע בזיונו ולדם ולשתק | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו', עקרה התשובה לחזר אל המקום שלקח משם, והיא חכמה, בסוד: זרקא דאזדריקת לאתר דאתנטלת מתמן ומאן ההוא אתר חכמה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לז', ויש לומר, כי העקר לחזר אליו יתברך שהוא כ"ח מ"ה, הינו לבטל עצמו לגמרי אליו יתברך, ולידע אשר בלעדיו יתברך אין שום מציאות, וכחי מה נגדו | עין שם, חלק ב', סימן פב', וזה עקר החכמה לידע שצריכים לשתק, כי לא בכל פעם צריכים להשיב, יש מצבים שאדם צריך לשתק ולהבליג על כל מה שעובר עליו, וזה עקר התשובה האמתית; אשרי מי שמגיע לכלזה.

הדורש שלומך באהבה רבה... היה טוב שנתראה פנים אל פנים ונדבר יחד. א' קטז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו כ"ט דשובבי"ם ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר עם המעות, סכום הגון להדפסה, לנכון קבלתיזה יותר משבוע, וגם כבר התחלתי לכתב לך, אך מרב טרדותי, בעוונותינו הרבים, הוא עצרני עד עכשו, וגם עתה לא אוכל להאריך לך, כי אני כותב זאת בדרך.

מה אמר לך, ידידי היקר, כדאי וכדאי לבלות בכל יום הרבה מאד מאד בשביל זכות הרבים, כי זכאה מאן דאחיד בידא דחיביא | זהר פרשת תרומה קכב: |, ומחזירם אליו יתברך, עד שגם הם פותחים את פיהם ומדברים עמו יתברך, וקובעים לעצמם שעורים קבועים במקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל. והנהמי שאינו יכול לעסק בזה, על כל פנים ישתדל לאסוף מעות להדפסת תורת הצדיק האמת,

אשר ההכרח עכשו להתחיל מחדשלהדפיס ספרים חדשים, אורות חדשים, המיסדים
ובנויים על יסודספרי רבנו ז"ל, ונסדרו בסדר הגון, עד שכל מי שיסתכל בהם
בעיןאמת ובעין תמימה, יתעורר גם כן לשוב אליו יתברך ממקומושהוא מנח שם וכו'.
אהובי, אחי, חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינולהתודע מרבי אמת כזה,
המעורר ומחזק אותנו, וראוי לנו לרקדבכל יום על נעם חלקנו, שזכינו בזכויות
חנם להתודע מראשהצדיקים, אשר הבטיח לכל אחד ואחד הרוצה לילך בדרכו
שסללבעקבות השם יתברך להביאו אל תכליתו הנצחית, למה שצריךלהגיע בזה
העולם, כי לא ישקט האיש כי אם כלה הדבר היום |רותג, יח|. והעקר שצריכים תמיד לבקש:

אנא ידוד, האר בי אור צדיקיך האמתיים, באפן שאוכל לשובעל ידם אליך יתברך.
וזכני להתמיד באור תורתם שהניחו ברכה בזההעולם, ואזכה להתבשם בריח הטוב
שבהם, עד שאזכה להחיותאת נשמת העיפה והצמאה והרעבה, עד שיתהפך כל
רצוניותשוקתי אליך יתברך, ולא ארצה ולא אשתוקק אל שום דבר כיאם אליך
יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, עד שאזכה להפך אתכל מה שעובר עלי לששון
ולשמחה, ואזכה לראות ולהבין שכלמאורעותי הם לטובתי, ואיך שבכל תנועה
ותנועה שם גנוז אלופושל עולם רצונך יתברך. זכני להיות תמיד בשמחה עצומה,
עדשתתפשט השמחה ברגלי, ואזכה לרקד מרב שמחה וחדוה על נעםחלקי שזכיתי
להברא מזרע ישראל עמך, ואזכה למצא הטוב שישבי, עד שברבוי הטוב שתזכני
לחטף בכל יום ויום, אזכה לבערולבטל ולשרף את כל הרע שנכנס בי על ידי
עוונותי הרבים, שחטאתי, עויתי ופשעתי לפניך עד עכשו. אנא ידוד, זכני
להרגילעצמי להסתכל בכל דבר בשכל ובחיות אלקות שיש בכל דבר, באפןשאזכה
להכלל בך מכל דבר מפרטי הבריאה ושום דבר כבר לאיוכל להפילני ולהרחיקני
ממך, כי מכל מה שיעבר עלי, אזכה לברחתמיד אליך, ולספר לפניך בתמימות
ובפשיטות גמורה, ועל ידיהשיחה והתפלה שאזכה לשיח ולהתפלל לפניך בכל יום
ובכל עתובכל שעה, יתפשטו כל העקמומיות והקשיות שיש בלבי, עד שלאתעלה על
לבי כבר שום קשיה עליך יתברך ועל צדיקיך ועל עמךישראל, ואזכה להסתכל על
כלם בטוב עין, ועל ידי זה תמשיך עליועל כל ישראל ברכות וישועות, רפואות

והרחבות, וימתקו כלהדינים מעלי ומעל כל ישראל עמך ומכל העולמות, ותתגלהותתפשוט ותתפרסם אלהותך יתברך לכל באי עולם, והופע בהדרגאון עזך על כל יושבי תבל ארצך, וידע כל פעול כי אתה פעלתוויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו ידודאלהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה, אמן כן יהי רצון.

אחי היקר! זו צריכה להיות כל מגמת האיש הישראלי, שתתגלה ותתפרסם אלקותו יתברך בכל העולם, כי הוא יתברךנתאווה שתהיה לו דירה בתחתונים |תנחומא בחקתי ג|, שגם גושי עפרוקרוצי חמר כמונו היום, נזכה להכירו מתקף חשכותנו ודחקותנווכו', ונזכה לדבר עמו יתברך בלשון שאנו רגילים בה כאשר ידבראיש עם רעהו בתמימות ובפשיטות גמורה. ועקר היהדות היאפשיטות גמורה. ושמעתי מאחד מאנשי שלומנו, וואס מערפשוטער אלץ בעסער איז דאסכ, ודברי פי חכם חן; כי עקר ירידתונפילת האדם הן החכמות, כי החכמות מפילות את האדם |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מד|, וזה כלל גדול ויסוד ועקר בעבודתהשם יתברך, להיות תם וישר, ולעבד את השם יתברך בתמימותבלי שום חכמות וחקירות כלל. גם מחכמות שיש בעבודת השםיתברך בעצמו צריך להרחיק עצמו מאד, כי כל אלו החכמות שלהעולם שיש לנכנסין ומתחילין קצת בעבודת השם יתברך, אינןחכמות כלל, והם רק דמיונות ושטיות ובלבולים גדולים, ואלוהחכמות מפילות מאד את האדם מעבודת השם יתברך, דהינו מהשחושב וחוקר ומדקדק ביותר, אם הוא יוצא כראוי במה שעושה, כי בשר ודם אי אפשר לו שיצא ידי חובתו בשלמות, ואיןהקדוש ברוך הוא בא בטרוניה עם בריותיו |עבודה זרה ג:|, ולא נתנהתורה למלאכי השרת, ועל אלו המדקדקים ומחמירים בחמרותיתרות, עליהם נאמר: "וחי בהם" - ולא שימות בהם |יומא פה:|, כי אין להם שום חיות כלל, ותמיד הם במרה שחורה, ואין להםחיות משום מצוה, מחמת הדקדוקים והמרה השחורה שלהם. ואמראז רבנו ז"ל, שהוא בעצמו אינו מחמיר כלל, ובאמת אחר כלהחכמות אפלו מי שידע מחכמות באמת, צריך להשליך כלהחכמות ולעבד את השם יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה בלישום חכמות כלל. "וזו היא החכמה הגדולה שבכל החכמות - לבלי להיות חכם כלל".

ובאמת, ידידי היקר, כשאדם מרגיל את עצמו בעבודת ה' - להיות תמים, ואינו מבלבל עצמו משום בריה, רק הוא ש'מחב'חלקו ת'מיד, אז מאיר עליו אור ש'ב'ת', שהוא שביתה וניחאמכל, ומתענג בנעם זיו שכינתו יתברך המאירה בכל הארץ, כמושכתוב |יחזקאל מג, ב|: "והארץ האירה מכבדו" וגו'. וכשאדם זוכה להרגיל עצמו לזכר תמיד אותו יתברך, אזי ממשיך את השגחתו יתברך בכל דבר, ונשמר מכל פגע ונגע ומחלה |עין לקוטי הלכות, שו"כ, הלכה ב'|. וכמו שכתוב |תהלים ז, קכא|: "ה' ישמרך מכל רע", כי בכל מקום שהשם יתברך נמצא שם, הינו שממשיך במחשבתו שהוא יתברך במקום הזה וכו', על ידי זה נמשכות שם כל הברכות וכל טוב, ונשמרין מכל רע וכו'; כי עקר המשכת אלקותו יתברך בכל דבר הוא רק על ידי הזכרון, שזוכרין שהשם יתברך בכל דבר; כי באמת השם יתברך בכל מקום ובכל דבר, רק שאין זוכרין אותו, חס ושלוש, אזי הוא מתעלם ומסתיר עצמו, בחינת |דברים לא|: "ואנכי הסתר אסתיר", ואזי יש אחיזה ושליטה לקלפות ומזיקיעלמא, חס ושלוש, מחמת שנסתרת ונעלמת אלקותו יתברך. וזהו שאין בחוש, כשאין מדברים ממנו יתברך, ואין מגלים אותו יתברך, אזי שם נתהוים מחלקת וקטרוגים ומרירות ויסורים וקטטות וכו', ועובר מה שעובר. וכמו שנאמר |שם|: "הלא על כי אין אלקי בקרבימצאוני הרעות האלה", ומזה בא כל האוש והרע שיש ברב העולם, עד שרבים כולם נפלו בדעתם, והם בעצמם כבר לאחר יאוש, רחמנא לצלן, ונדמה להם, שאין להם כבר שום תקוה לשוב אליו יתברך, ושכל הענין הנורא והנשגב והנחמד הזה אינו שייך לדורותאלו, חס ושלוש, וכל זה נמשך מפגם האמונה, שנדמה להם, חסושלוש, חס וחלילה, מה שנדמה, כאלו "עזב ה' את הארץ" |יחזקאלח, יב|, כדעת המינים והאפיקורסים. ובאמת הבל יפצה פיהם, כיצריך להתבונן ולהבין בעצמו, שמלא כל הארץ כבודו, ודומם, צומח, חי, מדבר - הכל לכל עצם עצמיות אלקותו יתברך, ואין שום דבר שלא יהיה אלקות גמורה, ובלעדיו יתברך מיד מתבטלאותו הדבר, ועל כן בזכרון האמתי שזוכרין אותו יתברך, דהינושמאמינים ויודעים שאלקותו יתברך מלבשת בכל דבר, אזי תכףנתגלית אלקותו יתברך, וכשנתגלית אלקותו יתברך, אזי נמשכות כל הברכות וכל טוב, בחינת: "בכל המקום אשר אזכיר את שמיאבוא אליך וברכתיך" |שמות כ, כא|,

'אזכיר' דיקא, שתכף ומידכשזוכרין את שמו יתברך שמלבש בכל דבר, תכף נמשכת ברכה- "אבוא אליך וברכתך". וכשהשם יתברך מברכו, הוא נשמרמכל מיני הזקים; אשרי הזוכה להגיע לכל זה, להיות תם וישרותמיד שמח וטוב לבב, ואינו מבלבל עצמו משום בריה, ואינומקנא בשום בריה, רק נכנס אל תוך היכל האמונה, ומטיל שםכמטיל בגן נהדר, וחוקק בדעתו |חלין ז:|: אין אדם נוקף אצבעומלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, וכן |יומא לח. |: איןמלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, ואין אדם נוגעבמה שמוכן לחברו, וכן |ברכות נח. |: אפלו ריש גרגיתא מן שמיאמנו ליה; והכל בחשבון צדק אצלו יתברך, כל עניניו מראש ועדסוף - אם יתפרסם וכו', או מי שיפרנסו וכו', ועם מי יפגש וכו',ומה יעבר עליו וכו'; ועל כן העקר לתלות עינים תמיד אליו יתברך, ולא יירא ולא יפחד משום בריה ומשום דבר שבעולם, ואז טוב לולנצח נצחים.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

א' קיז. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר יתרו ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי החסד, נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה מסוד שלשראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך היקר לנכון קבלתי מזה שני שבועות, והנה להשיבךעל גדל מרירות לבבך מה שעובר עליך.

חמדת לבבי! הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם דכלא בהם- עצות והתחזקות והתעוררות, וגם אתה בקביעות אצל אנשישלומנו הקדושים, הטה אזנך ושמע וקבל את דבוריהם היקריםהמדברים מהתכלית הנצחית; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להיותבצותא עם אנשים כשרים כאלו, חסידי ברסלב, המקרבים באמתאל רבנו ז"ל, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשהעמנו, וצריכים להרגיל את עצמנו לתן תודה והודאה להשם יתברךעל כל דבר בפרטי פרטיות, ועל ידי זה יתרחב לבנו. חמדת לבבי! העקר שבכל העקרים, תראה להפך את כל היגווןאנחה לשמחה עצומה, פגומים כמונו, קטני ערך כמונו, נזכה לידעמרבי קדוש כזה, מאור האורות כזה,

אשר היה גנוז וסתום מכלהדורות, וגם עכשו הוא גנוז וסתום מרב העולם. ובזה בעצמו שאינך מתנגד על אור האורות הזה, גם כן טוב מאד מאד, ואתה יכול להחיות את עצמך עם זה בעצמו.

והעקר תדע, שרבנו ז"ל עמך, אתך ואצלך, כי מי שעוסקהרבה בתפלה והתבודדות, אורו של רבנו ז"ל אצלו, ועל כן כל מיישמרבה לדבר בכל יום אליו יתברך, יותר ממשיך על עצמו אורוהגנוז של רבנו ז"ל, כי מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז, שהואאורו של רבנו ז"ל - ירבה בהתבודדות.

אהובי, אחי! ברח לך ברגע זה אל מקום מיחד שאין שםבני אדם, ותשיח ותספר את כל לבך וכל מה שעובר עליך אליויתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו בתמימות ובפשיטות גמורה, וכלמה שתתמיד בזה יותר, כן יאיר בך אורו הגנוז של רבנו ז"ל, ואלתסתכל על שום בריה שבעולם. ועל כלם - להיות תמיד בשמחהעצומה, ותהיה רגיל לרקד בכל יום ובכל שעה, ולשיר לעצמךנגונים של שמחה, המעוררים ומקשרים את האדם עמו יתברך |עיןשיחות הר"ן, סימן רעג|, ותהלה לאל, יש ויש לנו במה לשמח, שאנויודעים מאמת כזו, מאורות כאלו, וכל מה שירצה הבעל דברלהתגבר עליך בעצבות ובמרירות, תראה לשמח עצמך יותר ויותר, ואל תפל בדעתך משום בריה שבעולם, כי השם יתברך אתך, עמךואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כלעלמין, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואין אדםנוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה |חלין ז:|, וכן |יומא לח:|: אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין

מלכותנוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא; ובקרוב מאד יעזר לךהשם יתברך, ותמצא את זוגך, כי הכל מידו יתברך, העקר לאלדחק את השעה, כי דחיקת השעה מביאה קלקולים רבים |עין ברכותסד|. וגם בתפלה אסור לדחק את השעה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כ'; ובלקוטי הלכות, גזלה, הלכה ה'|, רק לבקש ברחמים ובתחנוניםכל מה שצריך, אם יתן - יתן וכו', עין שם; וכל הצרות והיסוריםשיש לאדם הן רק מחמת דחיקת השעה. העקר תרגיל עצמך לחיותרק על ידי תפלה ובקשה, וכל מה שאתה צריך תראה לבקש ממנויתברך, כמו הבן המבקש כל דבר מאביו, ומי שמרגיל עצמובעבודת התפלה, אז חי חיים טובים ונעימים, ואינו

מתירא משוםבריה שבעולם. ומספר בין אנשי שלומנו, כשהבעל שם טובהקדוש היה ילד קטן, והלך להתבודד בעצמו ביער, רצו מן השמיםלנסותו, ושלחו אליו את השטן, והתלבש בלבוש אדם, ופתאוםנראה אליו באמצע היער, והרים קולו עליו: "ווי האט נישט אקליין אינגלע מורא צו זיין אליין אין וואלדל". וענה לו הבעל שם טוב: "מ'טאר נישט פאר קיינעם קיין מורא האבן נאר פאר השםיתברך אליין"מ. ושאל לו: "הלא כתוב |יחזקאל ח, יב|: 'עזב ה' אתהארץ". ולקח הבעל שם טוב את מטהו שהיה לו בידו, והכה בכחגדול על הארץ, וצעק: "יתפרדו כל פועלי און", 'יתפרדו כל פועליאון' |תהלים צב, י|, השם יתברך איז אויף די גאנצע וועלט, 'מלאכל הארץ כבודו', השם יתברך איז אויף די גאנצע וועלט, 'מלא כלהארץ כבודו'. וחזר על זה פעמים אין מספר, ותכף ומיד נעלםהאיש ממנו.

חמדת לבבי! בכל עת ורגע שתכנס בך איזו מחשבה רעהונפילה בדעתך והתקררות באמונה, תצעק: "יתפרדו כל פועליאון", השם יתברך איז אויף די גאנצע וועלט, מלא כל הארץ כבודו, השם יתברך וועט מיר בודאי העלפן, השם יתברך וועט מיר שיקואיין גוטן שדוך, השם יתברך וועט מיר צו שיקן איין פרנסהטובה"ס וכו' וכו'. כל מה שתצטרך וכו', העקר לא לפל בדעתךמשום דבר ומשום בריה שבעולם, כי כל מחשבה אשר נכנסתבאדם לרחקו ממנו יתברך ולקררו מהאמונה הקדושה, כל זהמהשטן שהתלבש עצמו או בבני אדם המצערין אותו, אובמחשבותיו שמבלבלות אותו מאד. העקר לחדש עצמו תמידבאמונה הקדושה, ועל ידי תקף האמונה יתבטלו ממנו כל מינידמיונות ומחשבות חוץ; כי עקר שלמות האמונה הוא להפשיטמחשבתו כל מיני מחשבות חוץ, ולידע ולהודיע ולהודע, אשראין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שםאלופו של עולם, והכל מתנהג רק ברצונו יתברך הפשוט, כיהדמיונות שיש באדם, הם הם הסטרא אחרא והקלפות |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: כה, נד|, המכסים ומסתירים אותו יתברך, וכל מה שמפשיט מחשבתו מכל מיני מחשבות חוץ ודמיונות, כמו כן זוכה להשיגו יתברך. ועין שם |סימן לה|, שאמונה היאבחינת שנה, וכן אמר רבנו ז"ל, שביותר נתפרדים כל מיני דמיונותעל ידי שנה, על כן

כשמתבלבלת דעתך, תראה לתת ניחא למחירולישן דיקא, כי אין זו שום מעלה לסגף עצמו בשנה, כי יותר טובשיהיה כמה שעות ביום מישב היטב משילך רב היום ישן|שלעפריקע|, כי כשאדם מרגיש שצריך לישן - ילך לישן, כיהשנה נותנת ניחא למחין, ומחדשת אותם, בחינת |איכה ג, כג|: "חדשים לבקרים רבה אמונתך", על ידי שנה בלילה נתחדשים המחין בכל בקר, וזורחת ונתרבית עליו האמונה, כי עקר המחין מקבלין על ידי האמונה הקדושה, וכל מה שאמונתו יותר חזקה, אזי מאירים עליו מחין גדולים ביותר. ובכל מקום שנזכר מחין על ידי מצוה זו או כדומה, שנמשכים עליו מחין, הכונה היאאמונה, כי עקר המחין הוא להשיגו יתברך, ואי אפשר להשיגו, כיאם על ידי אמונה, שהיא הכלי שכל המדות עוברים בו כידוע. ושמעתי מאחד מאנשי שלומנו, שעקר שם צדיק נקרא רק מישאמונתו חזקה ביותר, וכל מי שאמונתו חזקה ביותר, כמו כן הואנקרא צדיק ביותר, כי הכל נמדד כפי אמונתו בו יתברך, ודברי פיחכם חן; ובאמת רבנו ז"ל אמר, שצדיק נקרא כפי מה ששומר אתהברית, וכל מי ששומר יותר את בריתו, כמו כן הוא צדיק ביותר; אך באמת זה הינו הך, כי אמונה וברית תלויות זה בזה, וכמושכתוב |תהלים פט, כט|: "ובריתי נאמנת לו" |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לא|. אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להתודע מרבי אמת כזה.

ההכרח לי עכשו לקצר.

הדורש שלומך...

תראה לכתב לי, וממש חיים תתן בי.

הנ"ל.

א' קיח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר יתרו ה'תשל"ד.

שלום וברכה יגיעו אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגם שמעתי מגיסך ומאחיך מכל מהשעובר עליך בעתים

הללו וכו', והנה ידוע דברי רבנו ז"ל שאמרפעם כשאדם נמצא בצרה אז הוא

בסכנה גדולה עד מאד שלאיתפשטו ביותר עליו היסורים, וכן כל יהדותו בסכנה

גדולה וכו', ועל כן צריכים התחזקות עצומה בכלליות ובפרטיות ובפרטיפרטיות,

הינו בכלליות כל בר ישראל צריך התחזקות חדשה בכליום ויום מכל מה שעובר

עליו, כי בלי התחזקות אי אפשר להתקיים כלל, כי על כל אחד ואחד עובר בכל יום ובכל שעה ובכל רגע מהשעובר, זה מעצמו וזה מילדיו וזה מאשתו וזה משכנו וזה מפרנסתו וזה מבריאותו, וכל זה בפרטיות אצל כל אחד וכן אצלובעצמו בפרטי פרטיות בכל פעם נשתנים היסורים והמרירות, וכמעט שיאבד את שני העולמות גם יחד, וצריכים התחזקות חדשה בכל פעם מחדש בלי שום גזמא, וכל סוד דבר רבנו ז"ל הוא כפימדת ההתחדשות שמכניס בעצמו להיות איש חדש, וכמו שצעקרבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן נא|: "אלט טאהר מען נישט זיין"פ, כיהעקר - התחדשות, ובכל פעם שמתחדשים בהתחדשות חדשה, אז דיקא מצליחים, אחרת האדם אבוד, רחמנא לצלן, כפי פגעיומקרי הזמן מכל מה שעובר על כל אחד ואחד, ועל כן מה אמרלך, ידידי היקר, אם לנחמך הרי כל ספרי רבנו ז"ל הם בידך, ומשסתקח התחזקות מלא חפנים, העקר שספרי רבנו ז"ל לא יהיו נעשים ישנים אצלך כאלו אתה כבר יודע מה כתוב שם וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, מוהרנ"ת ז"ל קבל פעם מכתב מבנור' יצחק ז"ל |שסבל יסורי תפת, רחמנא לצלן, אשתו מאנה בו, ולבסוף הצרך להתגרש והתחתן שוב, והיתה אשה רעה, שהגביההידיים עליו, עד שמוהרנ"ת ז"ל אמר פעם, אם לא היה בני כבר גרושפעם אחת, הייתי מצוה אותו להתגרש מאשתו השניה וכו', ומכלזה תבין את גדל הצער שעבר עליו, וכתב לאביו בזו הלשון: "מעןמוטשעט מיך פון הובן" |הינו מרב צער התבטא בטוי כזה, שמלמעלה מיסרין אותו|. ענה לו אביו בחזרה במכתב: "מיין קינד, מען מוטשעט איטליכען מיך האט מען שוין זייער אסאךגימוטשעט"צ עמד וראה והשתומם מה קורה בזה העולם, עם כל זאת החזיקמוהרנ"ת ז"ל מעמד ולא רק זה, אלא חזק בכל יום המון בני אדםוחדש חדושין עצומים בהתחזקות שעדין מחזקים את כל מי שמעינבדבריו הקדושים, ועל כן ראה, אהובי, ידידי היקר, מה לפניך, לדעתי הגיע הזמן שתתקרב מחדש דיקא אל רבנו ז"ל, כיההתקרבות צריכה להיות חדשה בכל יום ויום |עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן סב בסופן|, כי אסור לבא אל הצדיק כמו שבא כבר פעם, אלא בכל פעם מחדש, ותחזק עצמך ביותר, ואפלו כל העולםאומרים לך שכבר הכל אבוד, ואין לך שום תקנה ותקוה וכו', תלעגלהם, כי מה לך עמהם, תאמין בו יתברך באמונה פשוטה

שאינבלעדיו יתברך, ורק הוא בעל הבית של העולם ולא ... ועל כן מהלך עם
אחרים, ברח לך מכל מי שמחליש את דעתך כמו שבורחיםמאש שורפת, ותמיד תזכר
כי אין להקדוש ברוך הוא אפוטרופסיבזה העולם...
הצדיק האמת עקר מגמתו לקרב את כל בר ישראל אליויתברך, ולהראות לו שאין
שום יאוש בעולם כלל, ואפלו במצביםהגרועים ביותר, עדין לא אבדה תקוה
ותוחלת מן האדם, ולהפוךמוריד את רחמנותו יתברך בזה העולם ומגלה לכלם את
רחמייויתברך המרבים, כי רק מי שיכול לרחם על נשמות ישראל זה נקראמנהיג
אמתי |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז; אשרי מי שמקרב אלמנהיג כזה שכל
מגמתו היא רק לרחם על נשמות ישראל, ובמצביםהקשים ביותר מחדיר אמונה פשוטה
בו יתברך, ומחזק ומאמץ אתכל הנשמות.
נא ונא אל תפל בדעתך כלל, רק חזק ואמץ מאד מאד, הנהאך יצא לפני כמה חדשים
מהכורך ספרים ספר "אשר בנחל", והסתשעים מכתבים שלקט אברך אחד ממני
והדפיסם, ותהלה לאל, יש שם דבורים נפלאים, וכדאי לך לעין בהם, ושם תמצא
מרגועלנפשך על אף שכבר התחלתי לסבל מחלקת ובזיונות בשבילשנדפס הספר הזה,
אך מה אמר לך, כל ענין הדפסת הספר הזההיה ממש פלא גדול, כי הסתובב אצלי
אברך אשר אינו מאנשישלומונו כלל, רק את אחיו קרבותי אל דעת רבנו ז"ל, והוא
ראהאצלי את המכתבים שכתבתי, כי מכל מכתב יש לי העתק, והתלהבכל כך עד שלא
עזב אותי והתעקש שאתן לו כמה מכתבים ארכים, והוא יתקתק אותם, ויוציאם לא
בדפוס אלא במכונת תקתוק, והסכמתי לו אחרי הרבה הפצרות ותנאי כפול התניתי
עמו, שלאידפיסו, לבסוף קבלתי ספר מדפס עם צ' מכתבים והבנתי תכף ומידיכי
עכשו תתחיל עלי מחלקת גדולה וכו', אבל ראיתי בזה השגחהורצונו יתברך.
ותהלה לאל, הספר נתפשט מאד מאד בכל שכבותהחרדים לדבר ה' הן חסידים והן
ליטאים, כי זמן לי הקדוש ברוך הוא בחור שנצרך לישועה גדולה, וקבל על עצמו
להפיץ אלףספרים, ותהלה לאל, הוא מפיצם בכח גדול, יעזר לו הקדוש ברוך הוא,
על כל פנים כתבתי לך את כל זה, כי ראוי לך לעין במכתביםהאלו ולעשות לעצמך
בהם שעור כסדרן, ושם תמצא מרגוע לנפשכי הם דברי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל,
ונכתבו בישועת ה' לבחוריםואברכים הסובלים כל מיני צרות ויסורים וכו',

ועובר עליהם פגעיומקרי הזמן והכל נכתב ממש בנסי נסים כאשר יעיד עליהקדוש ברוך הוא בעצמו, כי על פי רב כתבתי את המכתבים עלהדרך ומה גם שהמכתבים הארכים כתבתי במסירות נפש גדולה, כי מרב עניות וטרדות ברחתי אל תוך התורה ועל ידי זה שכחתימהצרות והדחקות כמובא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן סה|, ובזהבעצמו קררתי עצמי, ולכן לדעתי תכניס עצמך במכתבי אשר נדפסוכבר ב"אשר בנחל", ושם תמצא דברים יקרים, אשר יחיו אותך, ותראה שהמצב עדין לא כל כך גרוע כמו שמצירים לך, תאמין ליתעבר על זה אם רק תחזק עצמך ותברח רק אליו יתברך ותחביאעצמך בתורה הקדושה ללמד שעורים כסדרן. תאמין לי, הייתי יכול להאריך לך עוד מאה עמודים, אך קשהעלי הכתיבה, כי אני מאד מאד מצטער בצערך הקשה, ומי יודעמה יהיה וכו', אם לא ירחיקו אותך מרבנו ז"ל, שאז אתה באמתהכי מסכן בעולם, כי אלו החכמים בעיניהם וכו', אין להם בכחםלעזר לך כלל מכל מה שעובר עליך, רק רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, ואפלו בכל הספרים הקדושים בעולם מכל הדורות לא תמצאהתחזקות כזו כמו שתמצא בספרי רבנו ז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד מאד, ומאחל לך בכל לבבישתשאר אצל רבנו ז"ל כל ימי חיך, ואז תהיה שמור מכל.

א' קיט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר יתרו ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד אל פנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי החסד הנובע בהאי נחלא עמיקא וטמירא, אור האורותהיוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הקצר ברגע זה קבלתי, וחשתי ולא התמהמהתיתכף ומיד להשיבך, כי סהדי במרומים, שזה כמה נכסף נכספתי לכתב לך מרב אהבתי אליך שאינה תלויה בשום דבר בטל, רקמפאת קשור נפשותינו שנתקשרנו יחד, ויהא רעוא שיחזיק הקשרכל ימי חיינו לטוב וכן בעלמא דאתי. אך טרדותי הרבות בעסקהרבים מדי יום ביומו כידוע לך, הן אשר עכבוני עד עתה מיום שקבלתי מכתבך, והנה מכל זה אני מתעורר לשוב אליו יתברך, ולקבל רמזים לנפשי איך גדול ענין הרצונות

והכסופים אליו יתברך, ואשר מאד הזהירו רבנו ז"ל על דבר זה, לחזק עצמו בכסופים חזקים אליו יתברך, ומכל שכן כשזוכה להוציאם מפיו, אשר נארגים מזה עולמות חדשים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים לא, סו, כי באתערותא דלתתא אתער דלעילא | עין זהר לך לך פח. | ומה אם בין שני בני אדם כשאחד חושק אל חברו ורוצה להתאחד עמו, מתעורר גם חברו אליו, על אחת כמה וכמה כשהאישה ישראלית מתחיל להשתוקק אליו יתברך ברצונות ובכסופים חזקים, ומכל שכן כשמוציאם מפיו, שזה כל ענין התפלה והשיחה בינולבין קונו, שמאד מאד הזהירו רבנו ז"ל על דבר זה - לשיחבכל יום אליו יתברך בלשון שרגיל בה את כל לבבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות וכו', אין לשער ואין לספר כלל מה שנעשה מזה, וגורם שעשועים גדולים אצלו יתברך. ואמר רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנט: | כשאדם מתבודד ומפרש שיחתווצערו לפני השם יתברך, אזי השכינה כנגדו מנחמת אותו וכו' עין שם; | ועין סנהדרין כב. | המתפלל, צריך שיראה עצמו כאלו שכיהנה כנגדו; כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר - הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, שנתלבש עצמו כביכול בלבושים האלו. וכמאמרם ז"ל במדרש | שמות רבה ב, ט: | מה ראה הקדוש ברוך הוא לדבר עם משה מתוך הסנה? ללמדך שאין מקום פנוי בלא שכיהנה אפלו בסנה, שהוא אילן סרק, שאינו מוציא שום פרות, גם שם מצמצם ומלבש אורו יתברך, כי אין בלעדיו יתברך כלל, ועל כן כשאחד מתעורר ממקומו, ומתחיל להשתוקק אליו יתברך בכסופים עצומים, ומגלה לפניו יתברך את כל לבו, אי אפשר לשער בשכל אנושי מה נעשה מזה, כי על ידי כל דבור ורצון נעשים ונתחדשים עולמות חדשים וכו'. אך דבר זה תלוי באמונה, כפי שזוכה לאמונה ברורה ומזככת אשר אין בלעדיו יתברך כלל, כמו כן מתחיל לדבר עמו יתברך, כיכל מה שיש לאדם אמונה ביותר, בודאי הוא כוסף ומשתוקק ביותר ויותר כסופים טובים | עין לקוטי הלכות, אומנין, הלכה ד', כי יודע שאין שום תכלית בעולם, כי אם לעשות רצונו יתברך, רק שיש לומניעות ועכובים רבים על זה, על כן בודאי הוא כוסף וחומד ומשתוקק בכל עת, מתי יזכה להגיע לזה, להיות כרצונו יתברך באמת, ובשביל זה העקר הוא האמונה, והיא שלמות כל הדברים, כי אי אפשר לקבל מלכותו

יתברך, כי אם על ידי אמונה, ועל ידי זה משלימין כל הבריאה, כי אמונה היא שרש הכל, כי ירמיה ה, ג: "ה' עיניך הלא לאמונה", וכתוב |חבקוק ב, ד: "וצדיק באמונתו יחיה"; ועקר שלמות האמונה הוא לדבר מזה ולשיח בזה תמיד, וכמו שכתוב |תהלים פט, ב: "אודיע אמונתך בפיי"; ואמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות אמונה, סימן ג': בראותך שנוי מעשה, אלתאמר מקרה הוא, אלא תאמין, כי זו השגחת השם יתברך; והנהכשאדם מרגיל עצמו תמיד להסתכל בחיות אלקות שיש בכל דבר, ובכל סבה יודע שיש מסבב, על ידי זה הוא תמיד מכיר טובה, כיהוא יתברך הוא עצם הטוב, כמו שכתוב |תהלים קמה, ט: "טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו"; והיא מדה טובה ונוראה, להיות רגילה כרת הטוב, כמו שכתבת במכתבך. ומה גם שצריך להיות מחזיק טובה גם לבני אדם שעשו לו טובה. וכן אמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות צדקה, סימן יג: צריך להחזיק טובה לנותן, ואל תאמר שלא נתלו משלו, כי אף שהכל ממנו יתברך, אף על פי כן כבר אמרו חז"ל |שבת לב. |: מגלגלין זכות על ידי זכאי וחוב על ידי חייב; ועל כן אף שהכל ממנו יתברך, כי "מי הקדימני ואשלם לו" |איוב מא, ג, מי עשה לי מזוזה קדם שנתתי לו בית וכו' כמובא במדרש |שמות רבה כז, ב, כי הכל מידו יתברך, אף על פי כן צריכים להחזיק טובה גם לשליח, כי הזכות באה על ידי זכאי. ומכל שכן ברוחניות בודאייש להיות מכיר טובה להרב והמדריך שלו, אשר בלה בשבילושעות על שעות וימים ושבועות וכו' וכו', והוציאו ממקום שהוציאו, והכניסו אל מקום שהכניסו והחיה אותנו וחזק ואמץ ועזרלו, על אחת כמה וכמה שצריך להכיר לו טובה כל ימיו, ומכל שכן וקל וחמר שאסור לדבר עליו. וכמו שאמרו חז"ל |תנחומא מטות: בור דשתית ממנו, אל תזרק בו אבן, לשלם לו רעה תחת טובה, והוא עון נורא, השם יתברך יצילנו.

חמדת לבבי! מרב אהבתי אליך, לא אדע היכן להתחיל לדברעמך והיכן אסיים, ובפרט שזה כחצי שנה לא ראיתך, ובין כך עזרני השם יתברך, והייתי בארץ ישראל הקדושה בין אנשי שלומנוהקדושים, וגם נדפס הספר "אשר בנחל" חלק א', השם יתברך יזכיליהדפיס יתר החלקים וכל הספרים שיש תחת ידי בכתב יד, דברים העומדים ברומו של עולם, מיסדים על יסוד דברי רבנו ז"ל.

אודות עסק השדוך, איני יודע מה לומר לך, וצריכים לבקשהרבה ממנו יתברך, כי לפעמים יש לאדם זווג הגון, והיא מסכמת, והוא מאבדו בידיים וכו', ומי יודע כמה יחכה אחר כך, עד שימצאאת זווגו וכו', ומה גם שהכל מן השמים והוא בהשגחה פרטיתוכו', אף על פי כן כל עסק הזווגים הוא פליאה נוראה ונשגבה, ויש בזה סתרי נסתרות יותר מכל דבר וכו', ויש בזה סודות הגלגולוכו', דברים שהם למעלה מהשגת דעתנו ושכלנו וכו', ובזה יש גםענין של שמא יקדימנו אחר, |מועד קטן יח:| ואין מזוגין לו לאדםאשה אלא לפי מעשיו וכו', וקשה לזוגן כקריעת ים סוף |סוטה ב.ב. |; על כל פנים אין יודעין כלל וכו', מה יהיה וכו', ואיך יפל דברוכו'.

ובמדרש |ויקרא רבה כט, ז| איתא: ר' חייא בר אבא בשם ר' לויפתח |תהלים סב, י: | "אך הבל בני אדם כזב בני איש במאזנים לעלותהמה מהבל יחד" - בנהג שבעולם, מה הבריות אומרים, אישפלוני נושא פלונית, "אך הבל בני אדם" - פלונית תנשא לפלוני, "כזב בני איש, המה מהבל יחד" - אמר ר' חייא עד שהן עשויןקהבל בתוך מעי אמן הם יחד, עין שם; על כן קשה וכבד לתן עצותבדברים אלו, אך מאידך גיסא מי יודע, כשרואה שהיא מסכמתומצדם אין שום מניעות ועכובים, והיא צנועה וצדקת וכו' וכו', אולי זהו הזווג שלו, ועל כן למה לדחק את זה בידיים וכו'?! ויקחזמן רב עד שיזדמן לו עוד פעם. ובכל הענינים האלו איני יודע מהלהשיב לך, כי השדוך, זווגו של אדם, תלוי רק בידו יתברך, ואינמה להתערב בזה. וכמובא במדרש |בראשית רבה סח, ג:| ר' פנחסבשם ר' אבהו אמר: מצינו בתורה, בנביאים ובכתובים, שאין זווגושל איש אלא מהקדוש ברוך הוא, תורה מנין - |בראשית כד, נ:| "ויען לבן ובתואל, ויאמרו מה' יצא הדבר, בנביאים - |שופטים, ד:| "אביו ואמו לא ידעו כי מה' היא", בכתובים - |משלי יט, יד:| "זמה' אשה משכלת", יש שהוא הולך אצל זווגו, ויש שזווגוהולך אצלו וכו', עין שם.

העקר לתלות תמיד עיניו למקום ברוך הוא, ולשפך שיחותפלה תמיד, ולבקש ולהתחנן שיעזרהו השם יתברך ויתן לו דעתהאמת, "וחננו מאתך חכמה, בינה ודעת", לידע בכל דבר מהלעשות, "ותקנני בעצה טובה מלפניך", "והאר עיני"

וכו', על כל פנים יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה, אם נעשה השדוך ואם לא, אסור לפל בדעתנו כלל, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, ותראה להפך את כל היגון והאנחה לשמחה עצומה, כי בא יבוא סוף כלסוף יום ישועתך, ותזכה להיות האדם השלם, ואל תמשיך את עצמך כל כך אל הצער והעגמת נפש, רק תראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות שמח וטוב לב תמיד, כי השמחה היא היסוד שהכל תלוי בו, ועל ידי שמחה נרחב דעתו ומחו, וזוכה לישובה דעת אמתי ונצחי | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י'; העקר לידעשה הכל ממנו יתברך, ומה שעבר כבר עבר. ואמר רבנו ז"ל | ספרה מדות, אות חתון, סימן ז': השדוך שדוברים, אף על פי שאינו נגמרה שדוך בעצמו, גם זה מן השמים, והשדוך לחוד עושה רשם בוובה. ובתוך כך נזכרתי, שעוד לא קדשתי בחדש זה את הלבנה, כיהיה שלג גדול כל השבוע, ומחר בלילה הוא הזמן האחרון, על כן ההכרח לקצר עכשו, וליך ולקדש את הלבנה. והשם יתברך יעזרלך בזכות זה למצא בקרוב את זוגך, כמובא | שם, סימן ב': קדושלבנה - סגלה שימצא אדם את זוגו, וסימן לדבר: ל'ב'נ'ה' ראשיתבות: ב'תולה נ'שאת ל'יום ה'רביעי | כתבות ב., ואמרו חז"ל | סנהדרין מב.: כל המברך על החדש בזמנו כאלו מקבל פני שכינה, הרחמן יזכני לזה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

פה תקבל רצוף ספר אחד, ותראה לכתב לי תכף ומיד אם קבלת את זה, וממש חיים חדשים תכניס בי.

א' קכ. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר יתרו ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך הרוצה להתקרב אל דעת הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך. מה

אמר לך, התמד בספרי רבנו ז"ל, ושםתמצא מרגוע לנפשך, כי באמת עובר על כל

אחד מאנשי שלומנומה שעובר, חרופין וגדופין וכו', כי ענין רבנו ז"ל, הוא

אור גנוזונעלם עד מאד, וכמו שהתבטא פעם רבנו ז"ל ואמר | חיי מוהר"ן, סימן

שמה | : "אנחנו איננו מזה העולם, בשביל זה אין יכולים לסבלאותנו"; כי רבנו

ז"ל מגלה את הקדוש ברוך הוא בגלוי נוראונפלא כזה, עד שנתבטלים כל הדמיונות וכו', וכבר אין רוצים שום רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך. והנה האור הזה הוא האורשלמעלה מנפשין, רוחין ונשמתין | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כד|, שהם: נפש, רוח ונשמה, עשיה, יצירה, בריאה, הינו כי בעודינומלבשים בזה העולם במחשבה, דבור ומעשה, קשה וכבד להשיגאת האור האין סוף ברוך הוא, שהוא עצם האצילות, אלא בבחינתמטי ולא מטי וכו', אבל על ידי שמחת המצוות יכולים להשיג גםאת עצם האצילות, שהוא למעלה ממחשבה, דבור ומעשה, למעלהמכל העולמות, ועל כן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולםלהיות רק בשמחה עצומה תמיד, ולשמח בנקדת יהדותו תמיד, ולרקד מרב שמחה, וכמעט שאי אפשר לעבר את זה העולם בלישמחה. ותדע שזה היה היסוד אצל רבנו ז"ל - להיות תמיד רקבשמחה, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו. וצריכיםלהתאזר כל כך במדת השמחה, עד שלא ירצה שום רצון אחרמבלעדי השמחה, והשמחה היא עצם עצמיות אלקותו יתברך, וכלמה שהאדם שמח יותר, כמו כן הוא משיג את רוחניות חיותאלקותו יותר ויותר; אשרי מי ששמח תמיד, ושומע אל בן השמחה, שאז טוב לו לנצח נצחים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קכא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר יתרו ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל ידידי האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך היקר בשמחה קבלתי, כי לא ידעתי מה לחשב עליך, כי אתה יודע אשר להשאר אצל רבנו ז"ל עד הסוף צריכים זכותגדולה, כי הסמ"ך מ"ם אורב על כל אחד ואחד הרוצה להתקרבאלינו, וכשכבר נתקרב אליו, מתנכל יותר ויותר להחליש את דעתו, עד ששוברו לגמרי בכל פעם במרה שחורה אחרת, עד שנתרחק; ועל כן לא בחנם כשפגש פעם מוהרנ"ת ז"ל איש זקן שהיהבנעוריו מקרב אל רבנו ז"ל, ומוהרנ"ת ז"ל שאל אותו, אם יש לועדין שיכות אל ענין רבנו ז"ל, וכשהשיב לו: "בודאי, הלא כלחיותי היא רק מרבנו ז"ל". ענה ואמר מוהרנ"ת ז"ל בזו הלשון: "אה, ווא א וויסע בארד און נאך א ברסלבר חסיד"ר. והתפלא מאדמאד, שאיש עם זקן לבן,

ועדין נקרא על שם רבנו ז"ל; כי באמתגם אני ראיתי במשך השנים בחור צעיר מתקרב אל רבנו ז"ל, ואחרחתנתו עוזב הכל, ויש שממשיך קצת אחר החתנה, אבל כשנולדים לו ילדים הוא עוזב הכל, ויש שממשיכים יותר ויותר, ואחר כך עוזבים הכל, וצריכים רחמים רבים עד הסוף, עד הרגע האחרון. ופעם אחת הלכתי יחד עם הרב החסיד ר' וועלוול חשין, והגענו לאיזה בית המדרש, וראה שם יהודי זקן, ונתן לו שלום באנפיןהירין |איני זוכר את שמו|, ושאל אותנו: "מה שלומכם? האם עדיןאתם מחזיקים עצמכם ברבנו ז"ל?" התאנח הלה ואמר: "מה אמרלך", והוציא מכיסו כמה בקבוקים קטנים של תרופות, והוסיף: "אתה רואה את זה, בלי זה אני נפטר", והראה לו: "זה בשבילהלב, וזה בשביל הכליות" וכו', והפטיר: "אני כבר כלי שבורלגמרי". ענה לו ר' וועלוול: "מה אתכם, הלא אני זוכר כשבערתםבעבודת ה'", השיב הלה: "מה אעשה, ראה מה שנעשה ממני" וכו'.

וכשהלכנו, שאלתי אותו: "מי האדם הזה?" ענה ואמר לי, שהוא זוכר אותו עוד בימי נעוריו, שהיה עובד ה' גדול בכחותעצומים, והתפלל בכח ובחיות ובדבקות וכו'. ואז בעת שהיתה לי התבודדות, התישבתי - מה יכולהעשות מאדם, אדרבה לפי דעתי נסכם, כל מה שאדם נזקן, הואצריך לאחז ברבנו ז"ל יותר ויותר, כי הלא לאן אתה הולך? אלמקום עפר, רמה ותולעה, ועל כן מה שייך לברח, אדרבה צריךלהרגיל עצמו לדבר עמו יתברך עד הסוף, עד הרגע האחרון, וכמאמר אליהו הנביא |תנא דבי אליהו, פרק טו|: "לפי שכל המרבהשיחות ותפלות הם מלויים אותנו עד בית עולמו"; כי מה נשארמהאדם? רק הדבור שמדבר עמו יתברך, כי לבסוף כלם עוזביםאותו, אפלו אשתו וילדיו, ואם כן מה נשאר מהאדם עד הרגעהאחרון? רק שיחה בינו לבין קונו, ודבר זה אי אפשר לקבל רקכשמקרב אל רבנו ז"ל, ועל כן אסור לעזב את רבנו ז"ל עד הסוף, כי כבר פרש רבנו ז"ל את המשנה |תרומות ב, א|: סתם חרש אינושומע ואינו מדבר; כשאינו שומע קול הצדיק המעורר מהשנה, על ידי זה אינו מדבר אליו יתברך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס'|; ועל כן מה ולמה לך לעזב עצמך, זיך אפ לאזן פון הייליגעןרב'יך, הרי הוא כל החיות שלנו.

וזה שכתבת לי, שעדין יש בך נצוצי תשוקה אל רבנו ז"ל, מאד מאד החייתני. ראה

לבא אל מחננו, וביחד נדבר מדברי רבנוז"ל, ונחיה עצמנו יחד.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' קכב. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר יתרו ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, שותה ממי
הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך היקר לנכון קבלתי. אהובי, אחי היקר! העקר והיסוד שהכל תלוי בו הוא
התחדשות, להתחדש בכל רגע ורגע מחדש, ומכל שכן בכל שעה ושעה, ומכל שכן וכל
שכן בכל יום ויום, ולידע תמיד שאין יודעים כלל מהי עליה ומהי ירידה,
ולעולם לאיחשב על עצמו, לא יאמר על עצמו פשטים ומבינות, רק התחדשות.
רבנו של עולם, עתה אני מתחיל להדבק עמך, זכני להכיראותך מכל דבר מפרטי
הבריאה, ואזכה לידע ולהאמין שאין שום מציאות בלעדיך כלל, והכל לכל עצם
עצמיות חיות אלהותך, שנתלבשת בלבושים אלו, שהם דומם, צומח, חי, מדבר,
ואף שבעין הגשמית נדמה שהם דברים נפרדים וענינים נפרדים וכו', זכני להשיג
ולהרגיש את אמתת מציאות אלקותך המחיה והמהוה אותם, ובלעדי חיותך אין להם
קיום כלל. אבי שבשמים, זכני להגדיל את הידיעות האלו, ועל ידי זה אזכה
להתחזק ולהתאמץ בכל עת ורגע מחדש, כי "אנה מפניך אברח ואנה מפניך אסתיר,
אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנ", וכל מה שאזכה להכניס ביותר ידיעות
אלו אל תוך פנימיות לבבי, אזכה להחיות את עצמי יותר ויותר, עד שיתפשט
הישוב הדעת בכל קומתי, ואזכה להרים את רגלי ולרקד מרב שמחה, ועל ידי זה
ישלמו כל חסרונותי, ויתחדש מחי בהתחדשות נפלאה בכל פעם. אנא ידוד אלהי
ואלהי אבותי, אלהי אברהם ואלהי יצחק ואלהי יעקב, חוס וחמל עלי, שלבל אבלבל
עצמי משום בריה שבעולם, ולא אסתכל ולא אפנה אל שום מונע ומעכב ומחליש דעתי
ומחי. זכני לברח בכל יום ובכלעת ובכל שעה רק אליך, ולא ארצה שום רצון אחר
מבלעדי רצונך, ואזכה לדון את כל עמך ישראל לכף זכות תמיד, ולהטות כלפיחסד,
ואהיה טוב עין - הן על עצמי והן על אחרים, ומכל דבר זכני רק לראות את
פנימיות חיות אלהותך המחיה והמהוה את הדברהזה, ועל ידי זה אזכה להפך את
כל ירדותי ונפילותי לעליות גדולות, ולהפך את היגון והאנחה לשמחה עצומה,

ואזכה להיות תמיד בשמחה ובפנים שוחקות, ואזכה לקים מצות השמחה והרקודים בכל יום ויום מחדש בשלמות, בתכלית השלמות, ולא אבל על עצמי משום בריה המתנגדת על מצות השמחה, רק אני בתומי אלך לרקד ולשיר לעצמי נגונים של שמחה, ולהחיות נפשיה עיפה והאמללה שנפלה חלשות מחצי המלך האכזר, שהוא הזקן וכסיל, הרוצה להתפשט עלי בזקנה וכסילות וחלישות הדעת, וכלמה שאני מרגיש בעצמי מרירות דמרירות, קטנות דקטנות, יותר אזכה לרקד ולשמח בשמחה שאין לה סוף וקץ, כי הלא יהיה איך שיהיה אני מלא מצוות כרמון, ונבראתי מזרע ישראל עמרה מאמינים בך, וגם עדין אני משתוקק וכוסף אליך מאד מאד ברצונות ובכסופים חזקים להכלל בך לגמרי, ולהפשיט את גופייה מגשם והמצורע, ולהתלבש בלבוש רוחני, לבוש אור דק מגן ועדן אלהותך, מבשרי אחזה אלהי, עד שתהיה תורתני - תורת ה', ותפלתני - תפלת ה', שאזכה להכלל לגמרי באורך האין סוף ברוך הוא, ומרב כלליות שאכלל בך, כבר לא יוכל שום דבר ושום בריה להפילני, רק אתחזק בעזות ובעקשנות דקדשה תמיד, להיות בשמחה עצומה, כי אין שום מציאות בלעדיך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, כי הכל לכל עצם עצמיות חיות אלהותך, ואזכה להיות בשלום תמיד, אפלו עם אלו המצערים אותי ומחלישים דעתני, כי הכל בהשגחתך הפרטית שנתלבשת בהם, לנסות אותי לראות להיכן אברח ולהיכן אנוס, וכל זה תענוגך ושעשועך - כשזוכים לגלות את ההסתרה שאתה מסתתר שם, ולהאיר את החשך שאתה גנוז שם, ולהמתיק את המרירות שאתה מתחבא שם. אנא ידוד, הרחב דעתי ומחי, שלא יפילני ולא ישברני שום דבר, רק אזכה להיות תמיד איש שמח, איש שלום, איש טוב, ואהיה מעביר על מדותי, ותרוך בממוני ובעסקי, ואזכה לבטל עצמית תמיד אליך, ולא ארצה שום התנשאות והשתררות על זולתי, ועל ידי זה תזכני שילך לי תמיד הכל כסדרן, מאחר שאני מבטל רצוני לרצונך, ואיני רוצה שום רצון אחר מבלעדי רצונך הפשוט, וכל מה שעובר עלי בין ברוחני ובין בגשמי אזכה לידע שהכל לטובתי הנצחית, ואתה אב הרחמן מתנהג עמי במדת רחמנות, ובודאי יש בכל מאורעותי והרפתקאותי כונה מיחדת למרק עוונותי, ולהמשיך עלי שפע נעם זיו אלהותך, שפע הארת הכתר, ואזכה להתחזק ולהתאמץ ולא להיות בטלן, חס ושלום, ולא אברח ממך דיקא בשעה שאתה כבר רוצה

לפתח לי הארות והשגות חדשותונפלאות, אורות רוחניות משרש נשמת. אנא אבי שבשמים, אתהלבד יודע כמה טובות וכמה השגות וכמה אורות וכמה נעימיותאבדתי כבר על ידי שדחקתי את השעה, ולא זכיתי לחכות ולקוותבשעה שהיה הכל חשוך לפני, בשעה שהייתי מנח במרירותובכבדות גדולה. אנא ידוד, זכני על כל פנים מעכשו לעמד עלעמדי בכל יום ובכל עת ובכל שעה, לשמח נפשי האמללה, העיפה,הרעבה והצמאה, ולרקד הרבה מאד מאד, עד שעל ידי זה יהיונעשים אצלי כלים והיכלות לקבל ערבות נעימות אורך האין סוףברוך הוא, ואזכה לחזות בנעם ידוד ולבקר בהיכלו כל ימי חיי לעדולנצח נצחים אמן ואמן. אחי היקר! התחלתי לכתב לך, ובין כך נשפך לבי אליו יתברך.תראה להתחזק בזה מאד בכל יום ויום, ולחבר לעצמך תפלות,תחינות ובקשות, כאשר היה לכת של הבעל תפלה חבורים שלמיםשל תפלות |עין ספורי מעשיות, מעשה יב|. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קכג.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר יתרו ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק עצמך בכל מיני אפנים שבעולם. העקר תשתדללחיות עם המציאות, ותשתדל לכון את חיך כך וכו'. הרגל עצמךלקבל כל הבא עליך לטובה, ותזכר את דברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן,חלק א', סימן ד':|: כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, זאתהבחינה היא מעין עולם הבא; מה שיך להצטער על עולם שאינושלך, מה ולמה לך להיות בעצבות, עוד מעט ממילא תצא מכאן, ועל כן ראה להכניס עצמך רק בתורה הקדושה, ותברח רק אליויתברך, אשר אין לך מקום טוב יותר בזה העולם היכן לברח כמואצלו יתברך. העקר ראה לסלק חכמתך המדמית, ותדע שאיןיודעים כלל, ועל ידי זה תצליח דרכך תמיד.

מה אמר לך, זה כמעט שנה, שיצאו כנגדי כמה אנשי בליעל,וכל החטא שלי, שנדפס ספר "אשר בנחל", והם מכתבים שכתבתלחברים ואברכים, ומה כתוב שם? כל אחד

יכול לראות... |אשרבאמת לא אני הדפסתי את זה, וזה היה אפלו נגד רצוני|,

על כלפנים איך שהוא אני רואה צדקת מאמר החכם: "המריבה באהמחמת קנאה".

הקדוש ברוך הוא יעזר שאזכה לעבר גם את התלאה הזו, כי שמעתי דבת רשעים וכו', ולא האמנתי שעד כדי כך תתגבר הרשעות, והנראה שהרשעים האלו אינם יודעים מה אמר עליהם רבנו ז"ל בתורה: "חדי רבי שמעון" | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא, שמי שחולק על ספרים, סימן שיש לו צואה וטנפת בראשו וכו', עין שם; ולא בחנם מוהרנ"ת ז"ל מרבה במכתביו: "תהלה לאל, הספרים יקרים בעינינו, ואין אנו קורעים את הספרים רק לומדים בהם", חסדי השם יתברך שגם אצלנו כך. אם כבר יצא כל כך הקצף, זה סימן טוב מאד, כי קדם שישמניעות ומחלקת וכו', צריכים לחשש אולי זה לא בא מצד הקדשה, אבל עכשו אני רואה שדיקא אלו המכתבים עוד יעשו מהפכה גדולה בעולם, ואלפי אנשים יתקרבו על ידם אל דעת רבנו ז"ל, וימים ידברו על ידי מי נתקרבו כל כך הרבה אנשים אל דעת רבנו ז"ל. חסדי השם יתברך, שאנו זוכים לגלות את רבנו ז"ל על אפסועל חמתם של שונאי, ולא יועיל להם שום דבר, נראה דבר מייקום, נראה מי יחיה ומי ימות... כמו שהם מתפארים... תהלה לאל, ממני ישארו ספרים שיחיו את כל העולם כולו, ומה ישארמתנגדי... כמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל: ממני ישארו ספרים שיחיו את כל העולם כולו, וממתנגדי ישאר א בוידיים פיל מיט פלעשערות, וכן נתקים כידוע אצלנו הספור וכו'.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קכד. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר יתרו ה'תשל"ד.

שישון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי ורעי, הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הקצר היום קבלתי, וחשתי ולא התמהמהתי להשיבך מעצם תשוקת לבי להחיותך

ולחזקך ולאמצך, שתזכה בזה העולם לבוא אל מה שאתה צריך לבוא - להאיר נפשך

בהארית נעם זיושכינתו יתברך המאירה בכל העולם, כמו שכתוב | יחזקאל מג,

ב: | "והארץ האירה מכבדו" וגו', "לחזות בנעם הוי"ה ולבקר בהיכלו" וגו'

| תהלים כז, ד. |

והנה, אהובי, אחי היקר, במה שאתה כותב, שאתה נופל בכלפעם יותר ויותר,

רחמנא לצלן, ובכל פעם וכו' עובר עליך מהשעובר וכו', הלא כל ספרי רבנו ז"ל

בידיך, ובפרטיות "הלקוטי הלכות" הקדושים, שהם מלאים חיות וריחות טובות |שיר השירים א, יב|: "נרדי 'נתן' ריחו", שזוהי התוכחה של הצדיק האמת, ראש כלהצדיקים, אשר תוכחתו היא לחיים, ומוסיף יראת שמים. וההתחזקות שתמצא שם, לא תמצא בשום מקום שבעולם, וגם כלדבורי נלקחים משם; ועל כן תראה לעשות התחלה חדשה ללמדשעור כסדרן ב"לקוטי הלכות", ומוהרנ"ת ז"ל לא יניח אותך לפליהיה איך שיהיה. וצריך שתדע, שמי שחוגר מתניו לשוב אליויתברך, ובפרט אותן הנשמות שנכשלו עד עכשו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, הן צריכות להזהר להתחזק מאד מאד, כי הנשמות גבוהות מאד מאד, ובנשמותיהן תלויות עוד נשמות, ועל כןלא בחנם טמא אותן הסמ"ך מ"ם, כי יודע אשר בנשמותיהן תלויותעוד נשמות וכו', וכשהם יחזרו אליו יתברך, על ידי זה ממילאימשכו אחריהם כל אותן הנשמות התלויות בנשמותיהם, על כןעושה מה שעושה וכו', ומתגבר עליהם בכל הכחות וכו' להפילםיותר ויותר, ועל כן צריכים להתחזק מאד מאד, ולעשות קשרבעצמו יהיה איך שיהיה, אני את מקומי לא אניח, ובכל יום ויוםבעקשנות ובתקיפות גדולה אלך למקום מיחד, שאין שם בני אדםוכו', ואצעק אליו יתברך העי"ן קלין |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: כא לון, ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך, שישוב וירחם עלי לשובבתשובה אמתית, וגדל הפלגת עצם מעלת התפלה והבקשהוהשיחה של האיש הישראלי, שנפל במקום שנפל - לבאר שח"ת, ונכשל בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, אין לשער ואין לספרכלל, כי יש מלא"ך נורא ועליון מאד עזריא"ל שמו, שהוא ממנהעל התפלות של אלו הנשברים והנדכאים, הירודים והנפולים, וכשהם מרחמים על עצמם, ושופכים לבם לפניו יתברך, אזי מכלאלו השיחות והתפלות והדבורים, נבנים ונארגים עולמות וצרופיםויחודים חדשים בגונים נהורין כאלו, אשר אי אפשר לספר ולצירבשכל אנושי, כי מי שדעתו שפלה עליו, ועומד עצמו בקרן זוית, ושופך שיחתו ותפלתו, ומספר לפניו יתברך את כאבו העצום, וכלמה שעובר עליו, אין תפלתו נמאסת לפניו יתברך כלל, רקתכף ומיד נתקבלת |עין סנהדרין מג:|. ואין לך עוד ירוד ושובור ורצוץכמי שנפגם בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, שאז הסטרא אחרא ממררת חייו, ושוברת את רוחו ומיאשת אתנשמתו ומחלישה דעתו,

ותפלה שוברת כל המחיצות וההסתרות, אך על זה צריכים התחזקות עצומה, להיות עקשן גדול, לילך למקום שאין שם בני אדם, ולדבר עמו יתברך בעקשנות ובתקיפות גדולה יהיה איך שיהיה. וכמאמרם ז"ל | יומא כט. |: למה נמשלה תפלתן של צדיקים כאילת? מה אילת זו כל זמן שמגדלת קרניה מפצילות, אף צדיקים, כל זמן שמרביין בתפלה - תפלתן נשמעתוכו', עין שם.

על כן, אהובי, אחי, עשה מה שתעשה, וברח לך עכשו אלהשדה או למקום פנוי, ותתחיל לדבר עמו יתברך כל מה שעובר עליך בתמימות ובפשיטות גמורה, ואל תסתכל על שום מונעו מעכב יהיה מי שיהיה, אל תירא ואל תחת משום בריה, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ואיהו ממלאכל עלמין וסובב כל עלמין, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכלעצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ועל כן אין שום מקום לנוס ממנו יתברך, כי | תהלים קלט, ז |: "אנה מפניך אברח, אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנ". ואם היית יודע ומאמין גדלה רחמנות של השם יתברך עליך, ואיך שהוא יתברך מחכה ומקוה ועומד ומצפה שתפתח פיך לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את לבבך המר, היית רוקד מרב שמחה; ועל כן לא בחנם אמרו חז"ל | הקדושים | מדרש שחר טוב, תהלים ק |: | בשעה שאתה עומד ומתפלל, יהא לבך שמח, שנאמר | תהלים ק, ב |: "עבדו את ה' בשמחה"; וכן הוא בילקוט תהלים | רמז תרכג |: | בשעה שאדם עומד בתפלה, יהא שמח שעובד לאלוק שאין כמותו בעולם; ועל כן, חמדת לבבי, כל זמן שתזכה להרבות בתפלה ושיחה בינך לביניקונך, יותר יתרחב לבך ודעתך להיות בשמחה עצומה, כי אי אפשר ללב לשמח עד שיפשט את העקמומיות מלבבו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה' |, וזה זוכים על ידי תפלה בכח. על כן תראה לה התבודד עמו יתברך מדי יום ביומו, כי אין לך עוד אב הרחמן כמו הוא יתברך, אשר דן אותך לכף זכות, כי הוא יתברך יודע את מקומך ואת מצבך ואת כל מה שעובר עליך, כי הוא מקומו שלעולם | עין שם, חלק ב', סימן א' |, והוא יודע מי הביאך אל כל זאת. על כן ברח לך רק אליו יתברך, ותסתיר עצמך בסתר צל כנפיו יתברך, ועל ידי זה תכנס בלבך שמחה וחדוה עצומה, כי אין לך עוד שמחה גדולה מזו, שאדם יודע אשר השם יתברך אתו, עמו ואצלו, והוא יתברך מוחל

לו על כל חטאיו ועוונותיו ופשעיו, כיכיון שאדם אומר לפניו יתברך: רבנו של עולם, חטאתי עויתי, פשעתי, מיד אין לשום מלאך רשות ליגע בו | עין במדרש במדבר רבהכ, יג; | ובתורת כהנים | פרשת בחקתי | איתא: מיד כשהם מתודים עלעוונותיהם, מיד אני חוזר ומרחם עליהם; ובזהר הקדוש פרשתבראשית | דף נו. | איתא, אמר רבי חזקיה: כל מאן דאודי על חטאוי, קדשא בריך הוא שביק ליה ומחיל על חוביהא. עמד וראה והתבוננאל איזו מתיקות ואל איזה ערבות ונעם רבנו ז"ל רוצה להביאנו, על כן מהר קום ורוץ אליו יתברך עכשו ברגע זה, כי הוא יתברךמחכה לשיחתך ותפלתך, ותכף ומיד אחר התפלה וההתבודדותתלך ברקוד, ותרקד באויר מרב שמחה וחדוה, שזכית לדבר עםמלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, אשר מלאכים וחיות, שרפיםואופנים וכו' וכו' ממנו מפחדים ורועדים, ואנו הפגומים והירודיםזוכים לדבר עמו יתברך אפלו דבור אחד, מכל שכן לשיח ולספרלפניו יתברך כל צרכינו, היש עשר ואשר כזה בעולם!?

הישנעימות וערבות כזו בעולם! ? אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעיםגורלנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, התגלות של עתיקאקדישא, שהוא פורץ כל הגדרים והמחיצות וההסתרות, ומגלהאמתתו יתברך, שאין שום יאוש בעולם כלל, כי הלא בכל תנועהותנועה שם אלופו של עולם, ומה שיך איזו התרחקות ממנו יתברך, רק במקומך שם רבו הלבושים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לג, ועל כן כל עבודתנו היא רק להפשיט כל הלבושים וההסתרות. ודבר זה עושה בעדנו המלך מאן מלכי רבנן | גטין סב. |, כי רבנאיקרו מלכים, ומלכא מאי דבעי עבידב, שהמלך פורץ גדר לעשותלו דרך, ואין מוחין בידו | פסחים קי. |, ודרך המלך אין לה שעור| בבא בתרא קי. |, וזהו רבנו ז"ל בעצמו, שהוא רישא דלא אתידעולית מאן דקימא ביה, ואף שעכשו מסתירים אותו ועושים כל מיניכסויים והסתרות עליו, אבל בוא יבוא ולא יאחר מלך המשיח, שיהיה מיוצאי חלציו | עין חיי מוהר"ן, סימן רעד |, והוא יגלה ויפרסםלמודו הטוב של רבנו ז"ל, ואז הכל יפתחו פיהם לדבר עמו יתברך, כמו שכתוב | צפניה ג, ט |: "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקראכלם בשם ה' ולעבדו שכם אחד"; כי תתגלה הדעת האמת, "כימלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", "והיה ביום ההואשרש ישי אשר עומד לנס עמים, אליו

גוים ידרשו, והיתה מנוחתוכבוד" | ישעיה יא, ט י|. והדרך הזו תתפרץ ותהיה דרך כבושה לרבים, ואז הכל יקנאו במסתופפים בצלו, צלא קדישא, צלא דמהימנותא, צלא דחדוא עלאה, כי הוא "הנותן בים | החכמה | דרך ובמים עזים | מים הזדונים | נתיבה | ישעיה מג, טז |, כי הוא מחיה את דרי מעלה, ומגלה להם שם אלקות, וכן מחיה את דרי מטה, ומגלה להם שם אלקות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב |.

אהובי, אחי! יש ויש להאריך בדברי רבנו ז"ל, כי הם מיס שאין להם סוף, אך טרדותי רבו מאד מאד בכל יום ויום מעסקה רבים, על כן אקצר, ועוד חזון למועד, לכתב ולהשתעשע יחד בדברי רבנו ז"ל, שהם אורות רוחניים המחיים ומחזקים מאד מאד - אם תכתב לי.

ומה ששאלת להבינך, מה שאמר רבנו ז"ל | שיחות הר"ן, סימן קפד |: בחטם יכולים להכיר הנואף וכו'; מי יבוא אחרי המלך, אך אולי יש לומר על פי מה שאמר שם | סימן רמט |, שמי שפוגם בברית הוא תמיד בכעס, כי מי שעובר על חטא של ער, חס ושלום, הוא רע תמיד, שקורין 'בייז', שהוא איש רע ובכעס תמיד.

ועין בלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן קנה |: אריכת אפים הוא הפך הכעס; נמצא, שכעס תלוי בחטם. וכן ענין פגם הברית שהוא נאוף, נקרא על שם האף, כמו שכתוב | שמות כ, יג |: "לא תנאף"; וכן אמרו חז"ל | לנדה יג |: "ידיכם דמים מלאו" | ישעיה א, טו | - אלו המנאפים ביד, לא תנאף - לא יהא בך נאוף בין ביד בין ברגל, עין שם; ועתה הפתח ה' את עיני בפסיקתא | פרק כה |: לא תנאף - לא תהנה האף ממך, לא תנאף - לא תגרם לאף שיבוא לעולם; הרי שעל ידי נאוף גורם לאף שיבוא, שהוא הכעס, כי זה תלוי בזה. ועל פי זה יש לומר | קהלת יא, י |: "והסר כעס מלבך והעבר רעה מבשרך"; כי זה תלוי בזה, כמו שתסיר ממך את הכעס, כן תזכה להעביר את הרעה - שהוא פגם הברית מבשרך. וזה גם | שם ז, ט |: "כעס בחיק כסילים ינוח"; כי אמרו חז"ל | סוטה ג |: אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות; נמצא, שזה תלוי בזה. וידוע הרבה מדברי רבנו ז"ל, שפגם הברית הוא פגם הדעת, וכשהדעת שלמה, אז לעולם לא יכעס, כי לפי הגדלת הדעת, כמו כן נתפשט השלוש ונתבטל הכעס ואכזריות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן

נו|. השם יתברך יזכני להגיע לכל זה בשלמות שאין שלמות אחריה, להיות תמיד בישוב הדעת, ולעולם לא אכעס כבר, רק להתענג בזיושכינתו יתברך אשר מלא כל הארץ כבודו.

ומה ששאלת באיזה גיל היה רבנו ז"ל כשמוהרנ"ת ז"ל כותב עליו "בימי נעוריו", כפי הנראה והמובן, שהיה קודם בר מצוה, כירבנו ז"ל התחיל עבודתו עוד בהיותו ילד קטן, בן שש שנים.

הדורש שלומך באהבה רבה, ומאחל לך הצלחה הנצחית, עלה והצלח, ורכב על דברי אמת. א' קכה. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר יתרו ה'תשל"ד. שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר ברח לך מפחד, שזה דבר ההורס את החיים לגמרי, וכבר אמרו חכמינו הקדושים |גטין ע.], שפחד הוא מהדברים שמכחישינן כחו של אדם, עין שם; וטוב מאד מאד שתלמד עכשו בספרה מדות, אות פחד, ותקים את כל הנאמר שם, כי הם השגות וגלויים נוראים ועצות ותקונים עצומים; אשרי מי שמקים את דברי רבנו ז"ל כפשוטם, בלי שום חכמות כלל, ואז טוב לו כל הימים.

ואודות צדקה, תדע שאיתא בספר חסידים |סימן תנד|: מי שחיבלאחרים, לא ירבה בצדקות עד שיפרע, עין שם; ומי לא יירא ויפחד מעון גזלה, ואולי כל הפחדים שבאים עליך, כי אתה חיב לאחרים כסף, ועדין לא החזרת, ועל כן ראה לבקש את הקדוש ברוך הוא בכל יום ויום חק ולא יעבר, שיהיה לך כסף לשלם את כל חובותיך, ועל ידי זה יסורו ממך הפחדים.

תאמין לי, אם אין ביד האדם כסף גזל, רחמנא לצלן, אין לוממה להתפחד, ותזכר את זה תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קכו. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר יתרו ה'תשל"ד.

שישון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי החסד, מים המטהרים מכל הכתמים, הנובעים בהאי נחלא עמיקא וטמירא, אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק

וכו' ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ומאד נשבר לבי בקרבי על כלמה שעובר עליך עדין, ואם אמנם כבר כתבתי לך הרבה מאד בשנים הקודמות, וקצת מהם כבר נדפסו בתוך הספר "אשר בנחל", ורבים מחיים את עצמם כבר בהם, כידוע לך, ונתגלגלה הזכות עליך ובפרט מכתב תר"ד, ועוד כמה מכתבים, על כן תראה לעינבכל פעם בהם, ויהיה לך, אם ירצה השם, חזוק הרבה, אף על פי כן עדין אני רואה ומבין ויודע, שהיצר מתגבר עליך מאד מאד כאשר אתה כותב. ובעתים הללו קבלתי הרבה מכתבים מבחורים מהרבה ישיבות, וכל אחד ואחד כותב את מרירות לבו, ומפרשי שיחתו ומאורעותיו והרפתקאותיו כמוך, עד שכשל כח הסבללסבל, ובכמה מכתבים בכיתי בדמעות שלישי.

רבונו של עולם, עד מתי יאכל צר את עמך, מתי כבר יתגלה ראש צדיקיך בעולם, אשר אמר על עצמו |חיי מוהר"ן, סימן שלב|: אנינהר המטהר מכל הכתמים, ורק הוא יכול לרחץ את המלכלכים בזהמת עוונותיהם וחטאיהם ופשעיהם, ורק הוא יכול לקשטו ליפות ולהרים את נשמותיהם ממקומותיהם שנפלו לשם, ורק הוא יכול לגלות ולפרסם את אלקותך, ולהאיר לדרי מעלה ולדרי מטה, אשר אשר אין שום יאוש בעולם כלל, ואפלו אם הרבה לחטא ולפשע ימים ושנים, ואפלו אם עצמו וגבהו עוונותיו ופשעיו, עדין גם משם יכול לחזר אליך, כי אתה ממלא כל עלמין, וסובב כל עלמין, ובתוך כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדך כלל, כי אתה מחיה את כלם, ואפלו דומם, צומח, חי, מדבר, גם כן אלקותך שנצטמצמת בהם, והסתרת את עצמך בהם, וכל זה מגלה ראש צדיקיך, ועל כן עד מתי יסתירו אותנו, עד מתי יכסו אותנו, עד מתי יתפשטו כל כך המניעות על אורו הגנוז, מניעות והסתרות מבית ומבחוץ, מקרובים ורחוקים, מזקנים וצעירים, עד מתי ירדפו את כל אחד ואחד הרוצה להכנס את תוך בית תפלתך, רדיפות ופחדים, בזיונות ושפיכות דמים, מתי יתגלה האדם העליון אשר 'נעשה האדם' |בראשית א, כו| נאמר בעבורו, ונזכה לעמד על ידו, ועל ידי זה יסורו מאתנו כל הפחדים והרדיפות, ונזכה גם כן לטיל בגן ועדן אלקותך בלי שום פחדים ורדיפות, "כי היית עזרתה לי ובצל כנפיק ארנן, דבקה נפשי אחריך, בי תמכה ימינך, והמה לשואה יבקשונפשי, יבואו

בתחתיות הארץ" | תהלים סג, ז י. |. אנה ה', חוס וחמלעלי, שעל כל פנים יהיה איך שיהיה אמלל כמוני לא יתרחק ממנו, ואף שיתפשטו עלי כל מיני מניעות ועכובים, הסתרות וחלישותהדעת, אזכה לדלג על הכל, ולא אירא ולא אפחד משום פחדים של שקר, ואזכה לאחז את עצמי בראש צדיקך, עד אשר יגיע היום והשעה והרגע שתקחני מהעולם הזה, וגם אז זכני להיות מאחדעמו בעלמא עלאה, ולהיות בין תלמידי הקדושים, ואזכה לחזותבנעם ה' ולבקר בהיכלו, אמן כן יהי רצון.

אהובי, אחי היקר! כתיב | ישעיה א, א ד |: "הוי גוי חוטא עםכבד עון, זרע מרעים, בנים משחיתים, עזבו את ה', נאצו את קדושישראל, נזרו אחור", שהפסוק הזה סובב על אלו שפגמו בברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן - "בנים משחיתים", ומההתוצאות של זה החטא? "נזרו אחור" - שמכניס בלב התרשלותוהתרחקות והתקררות ממנו יתברך, ואומר לו הבעל דבר: חזרלאחוריקך, וזהו, בעוונותינו הרבים, רב העולם שהולכים אחריוונזרו אחור, אבל אלו הזוכים להתקרב אל הצדיק האמת, הוא מגלהלהם חדשות נפלאות לגמרי, אשר אלו הנשמות שנפגמו בפגםהברית - הוצאת זרע לבטלה, הן בעצם נשמות גבוהות מאד מאד, נשמות שרשיות, אשר בנשמותיהן תלויות עוד נשמות; ועל כן לאבחנם טמא ולכלך אותם הסמ"ך מ"ם הרשע, ואם ירחמו על עצמם, ויברחו אליו יתברך, ויספרו לפניו את כל לבם וכל מה שעוברעליהם בתמימות ובפשיטות גמורה, אין לשער מה נעשהמדבוריהם ושיחותיהם למעלה וכו', ועוד זאת, שיזכו להוציא גםנשמות אחרות, שגם כן נפגמו בפגם הזה. וכבר אמרו חז"ל במדרש | בראשית רבה יט, ד | על הפסוק | איוב לא, לב |: "בחוף לא ילין גר", שאין הקדוש ברוך הוא פוסל לבריה, אלא לכל הוא מקבל, השערים נפתחים בכל שעה, וכל מי שהוא מבקש להכנס - יכנס, לכך הוא אומר: "בחוף לא ילין גר" וכו', עין שם; ויש מלאך נוראוועליון מאד - עזריא"ל שמו, שהוא ממנה על אלו הנשמות שנפגמו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, והוא מלקטמשיחותיהם ותפלותיהם, ובונה מהם היכלות נוראות ונפלאות מאדמאד, "עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה" | ישעיה סג, ד |, אשרי עיןראתה זאת; ומה טוב ומה נעים לומר בכל יום התקון הכללי, אשררבנו ז"ל אמר: תקף ומיד שיאמרם, לא יחשב עוד בזה כלל, ועל כן תראה להיות תמיד

בשמחה עצומה, ואף שמצות השמחהבאה בכבודות עצומה, כי הבעל דבר מתפשט על שמחה יותרמהכל, על כל פנים יהיה איך שיהיה תעשה כל מיני עצות ואפניםלשמח את נפשך, ותרקד בכל יום ויום, ותשיר לעצמך נגונים שלשמחה, ותלך תמיד רק בפנים שוחקות - אנפין נהורין, ועל ידישמחה תזכה שהשם יתברך בעצמו ישמר אותך מפגם הברית |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפט|.

חמדת לבבי! העקר להיות סבלן גדול, ואף שעדין כבד וקשהעליך הכל וכו', הן בתורה והן בתפלה, זכר |ישעיה כט, יט|: "ויספוענוים בה' שמחה", ופרש רש"י: סבלנים שסבלו עלו של הקדוש ברוך הוא וגזרותיו. והתרגום פרש מקבלי עולבן, הינו דיקא אלוהזוכים לסבל על כל מה שעובר עליהם, ומבזים אותם ואינם עוניםלמחרפיהם שום דבר, על ידי זה זוכים, שמאיר עליהם הארת שפעהכתר, ששם הוא מקור השמחה והחדוה.

זיי פריילעך און טאנץ יעדען טאגג.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קכז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר משפטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך השותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין כל הצרות שעוברות עליך וכו', אין עצה אחרת רק לברחאל תוך התורה הקדושה, כמאמרם ז"ל |תנא דבי אליהו, פרק ו'|: כיוןשבאין עליך יסורין, רוץ אל חדרי התורה, וכן הוא |ברכות סג|: כלהמרפה עצמו מדברי תורה, אין בו כח לעמד ביום צרה; ולכןלדעתי תקבע לעצמך שעורים קבועים בתורה, אפלו בלי הבנה, כגוןבכל יום פרשה חמש והתרגום |אם תוכל עם פרוש רש"י מה טוב|, וכן פרק משניות, לומר רק את המשניות, וכן דף גמרא אם אפשר, רק לומר המלים כבר טוב, ואם תוכל להתחבר אל סדר הלמוד שלהדף היומי - זה טוב מאד, כי כך יהיה עליך חוב גדולעל כל פנים לומר דף גמרא, וכן תאמר פרשה מדרש כסדרן,

כיהארבעה למודים אלו הם ארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, ומי

שחזק בזה יהיה איך שיהיה אפלו בלא הבנה, לבסוףיזכה שיפתח לבו וישיג השגות

התורה, אפלו שעכשו הוא רחוקמאד מאד מכל זה, על כל פנים אם הוא חזק בכל זה
כבר טוב, ואפלו שאתה לא מבין שום דבר, אל תסתכל על שום דבר, רק ראהלקים כל
זה, ואז תצליח להתגבר על יצרך הבוער בך, אשר זה עקרהצרה, כמו שאמר רבנו
ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'|, אשר עקרהצרה והיסורים של האדם הם
רק העוונות, כמו שאמרו חכמינוהקדושים |שבת נה|: אין יסורין בלא עון, כי
אם אין בזה עון, זהלא נקרא יסורין, ועל כן ברח לך אל תוך התורה, ואפלו רק
לומרמקרא, משנה, גמרא, מדרש, זה כבר סגלה נפלאה עד מאד. ואלתסתכל על
אחרים כלל, מה יש לך עם אחר, האם סובל את סבלך, הוא יודע מה שעובר עליך?!
ועל כן ברח לך מכל, והתחבא בתוך התורה, ואז טוב לך כל הימים. ויש דבור
ממוהרנ"ת ז"ל: "... ישבני אדם שרוצים לעשות מצוה בשלמות הכי עליונה,
וכשאיין הולך להם, אינם עושים כלום". ובאמת זו טעות גדולה, כי צריכים לעשות
מה שרק יכולים בבחינת: כל אשר בכחך עשה, ואפלו בליהבנה גם טוב, וכמו שאמר
רבנו ז"ל |ספר המדות, אות למוד, סימן לח|: תלמד אפלו בלא הבנה.
הדורש שלומך באהבה רבה...
היה טוב שתבוא אלי, ואז נדבר יחד.
א' קכח. בעזרת השם יתברך, בין השמשות של יום ראשון לסדר משפטים ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי וידידיהיקר לי מאד, האברך
השונה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך היקר לנכון קבלתי, והנה להשיבך דברי אמתוהתחזקות, הלא ספרי רבנו
ז"ל בידך, הפך בהם, ושם תמצא מרגועלנפשך, אך מאחר שאמרו חז"ל |חגיגה ג|:
אי אפשר לבית המדרשבלי חדוש, ובפרטיות בבית מדרשו של רבנו ז"ל, שהוא
"ביתמדרש האמונה", שם נתחדשים בכל פעם חדושים ודבורים נפלאיםחדשים באור
האמונה הקדושה, אשר היא יסוד כל התורה כלה, כי|תהלים קיט, פון|: "כל
מצותיך אמונה", כי התורה היא כלה אמונה, ועל ידי התורה מגלין את האמונה
הקדושה, שהשם יתברך בראאת הכל, והכל ברשותו יתברך לבד, וכמו שכתוב
|בראשית א, א|: "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", וכל מה שמכניסבעצמו
מדת האמונה שהיא המלכות, שמקבל על עצמו על מלכותויתברך, כמו כן זוכה

להשמר מכל מיני הזקים, וכל מה שזוכה להאמין ביותר, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכללכל נעשה ממנו יתברך בהשגחה פרטי פרטית, ואין שום טבעכלל, כמו כן זוכה שידחו ממנו כל מיני קלפות ומזיקי עלמא, שכלכחם הוא רק כפירות ואפיקורסות. וזה אשר אמונה נקראת בשם שומר, כי עקר השמירה לאדם מכל מיני הזקים בגשמיות וברוחניות, הכל על ידי האמונה, שהיא יסוד ועקר הכל, ומי שחזק באמונה, נשמר מכל פגע ונגע ורעה. וזה בחינת |ישעיה כו, ב|: "פתחו שערים ויבוא גוי צדיק שומר אמונים; כי עקר הפתח והשער להכניס בו את כל הקדשות הוא רק אמונה.

על כן, אהובי, אחי היקר, חזק ואמץ מאד במדת האמונה בתמימות ובפשיטות גמורה, ואל תירא ואל תחת משום בריה שבעולם, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, וברוך השם, שזמן לך פרנסה טובה, ואינך צריך לחזר, חס ושלו, על הפתחים וכו'. וראוי לך לתן לו יתברך תודה והודאה בכל יום ויום מחדש. ואודות הסחורה, שנאבד ממך חלק גדול וכו', לעת עתה אל תפל בדעתך, שתהלה לאל, הרב קבלת, ומה היית עושה אם הכלהיה נאבד, חס ושלו, ובודאי ימלא לך השם יתברך חסרונו, ומיידע מאיזו צרה וכו' שנצלת על ידי זה וכו', וגם עדין אסור לך להתיאש מהם, כי הוא יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה פרטי פרטית, ואפלו צפרא קלילא מבלעדי שמיא לא מתצדא, וכל שכובר אינישד |ירושלמי שביעית ט, א|; העקר אל תמשך עצמך כל כך אלהצער וכו', רק תמשיך עצמך אליו יתברך. ומה שאתה כותב שעוברת עליך עדין הרבה מרירות, וכמה פעמים נתמרה פנימיותנפשך, כבר דברנו הרבה, שעל כן טוב מאד מאד לדבר עם חברבכל יום, "ואיש את רעהו יעזרו, ולאחיו יאמר חזק" |ישעיה מא, ו|. ועקר דבורם צריך להיות באמת ובתמימות ובפשיטות בלי שום ערמומיות ובלי שום התנשאות אחד על חברו, ואז לעולם לא תפל. וכבר אמרו חז"ל |בבא בתרא טז.ז|. או חברותא או מיתותא; כי הפוך מחברותא הוא, חס ושלו, מיתותא, שהוא סוד הנפילה והירידה, וכמו שכתוב |בראשית לו|: "וימלך וימת"; כי העקר מה שאין האדם רוצה להתועד עם חבר טוב, ולשיח ולדבר עמו בעבודת השם יתברך, הוא מסבת הפניות והגאות, שרוצה להתנשא על חברו, וחושב שאין ראוי לו לילך אל חברו אם אינו

בא אליו, ולא ידברעמו, ומזה שרוצה למלך ולהתנשא על חברו, על ידי זה נופל. העקר, אהובי, אחי, להיות תמיד שמח וטוב לב, ולהסתכל עלחבריו בעין טובה, שזה בא מענוה אמתית, כי כשאדם מבטל עצמולגמרי אליו יתברך, ויודע שאין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועהותנועה שם אלופו של עולם, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותיותברך, שזהו שלמות הבטול והענוה, על ידי זה הוא תמיד מסתכלעל כל העולם בעין טובה. וזה מה שאמרו חז"ל |אבות ה|: כל מישיש בו שלשה דברים הללו הוא מתלמידיו של אברהם אבינו: עיןטובה, רוח נמוכה ונפש שפלה; כי זה תלוי בזה, ככל שיש לו רוחנמוכה, על ידי זה זוכה להשפיל את נפשו, ולבטלה אליו יתברך, ועל ידי זה זוכה להסתכל בעין טובה על הכל. העקר הוא האמתשהכל יהיה מפנימיות לבבו באמת לאמתה, וכל דבוריו שידבר עםחבריו יהיו באמת גמורה ובאמת פשוטה, אז יצליחו דרכם ויתעלושניהם יחד. ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

תראה לכתב לי, ואז אכתב לך עוד באריכות, אם ירצה השם, ותהלה לאל יש ויש הרבה לדבר ולחזק איש את רעהו.

א' קכט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להשיבך על כל המרירותוההרפתקאות העוברים עליך.

מה אמר לך, אהובי, אחי, בזה בעצמו שאינך מתנגד על אורהאורות, אור הגנוז, שנשלח בדורותינו אלו, אתה יכול להחיות אתעצמך מאד מאד, כי בעוונותינו הרבים, מתפשט השקר והסמ"ך מ"ם מסתיר את רבנו ז"ל, ומדברים עליו מה שמדברים, ואפלו אלואשר קצת יראה בהם, שאינם פוערים פיהם וכו', עם כל זאתאומרים מען האט נישט גיהאלטן ביי אונז פון די ספריםה וכו' וכדומה שטיות כאלו וכו', ואנו קטני הערך, הירודים והפחותיםוהמגשמים, זכינו בזכיות חנם להאמין ברבנו ז"ל, וספריו הקדושיםיקרים בעינינו מאד מאד, ואנו משתדלים

ללמד ולהגות בהם, ועל כל פנים לא לחלק עליו ועל ספריו, בזה בעצמו יש ויש במהלהחיות עצמנו, ולהיות משונה פרייליך, ולרקד ולקפץ באויר מרבששון ושמחה, תהלה לאל, איני מתנגד על דעת אמת כזו, על רבישיכול לרפא אותי, ויכול להציל אותי, ויכול להאיר בי אורו יתברךתכלית השלמות שאין שלמות אחריה וכו'. וכבר אמר פעם רבנוז"ל |שיחות הר"ן, סימן קעז|, שראוי לנו לשמח מאד מאד, שיש לנו רבי כזה. ומחמת שלזכות לשמחה, זה קשה וכבד יותר מכלהעבודות שבעולם, כי השמחה היא שלמות וסוף הכל, כי "עזוחדוה במקומו", ולפניו יתברך אין שום עצבות כלל, ועל כן בשעהשאדם משמח עצמו בו יתברך, אזי נכנס בשמחתו יתברך, בחינת|תהלים קד, לא|: "ישמח ה' במעשיו", וכן |שם קמט, ב|: "ישמח ישראל בעשיו", |ועין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'|, שזהו שלמותותכלית הקדשה, ועל כן מתפשטים על מצות השמחה כל מיניכבודות ומניעות, וצריך לעשות כל מיני פעלות שבעולם אפלו בגשמיות כמו כלי זמר וכו' וכו', כדי לזכות להתאחז במצותהשמחה, שעל ידי זה מתאחז בו יתברך, וכל מה ששמח יותר, כמו כן אוחז עצמו יותר בו יתברך. ובפרט שאנו זוכים לידעולהאמין בבן השמחה בעצמו, זהו חלקנו, זוהי תקותנו, זוהיתכליתנו, ואם אחרים |אפלו הם מאנשי שלומנו| אינם אומריםזאת, ואינם מחיים עצמם בזה - מה בכך, יאחז כל אחד דרכו, ואני אשמח עצמי בו יתברך ובראש כל הצדיקים, שהוא רבנו ז"ל|בעצמו, אשר רק הוא יכול לעזר לי, ורק הוא מבין אותי, ורק הוא יודע מה שאני צריך, וההכרח שתחקק בדעתך, שכל ענין רבנו ז"ל|אינו תלוי בשום זמן, בשום מקום ובשום אדם, כי כל אחד מישראל יש לו חלק בצדיק חי עלמין, ועל כן אין לך לפל בדעתך משוםבריה שבעולם יהיה איך שיהיה, כי גם לך חלק ברבנו ז"ל, ואסתזכה לסלק דעתך וחכמתך לגמרי, ולצית אותו בכל מה שאומרובפרטיות במצות השמחה, אז יאיר בך יותר ויותר אורו הגנוז, כיאי אפשר לקבל פניו, כי אם על ידי אנפין נהורין, שאז נעשהכמראה מלטשת, ומאיר בו אור הצדיק, כי פני הרב הוא החמה, פני משה כפני החמה, ופני התלמיד הוא לבנה, פני יהושע כפנילבנה, והלבנה היא כמראה מלטשת, ועל כן מקבלת אור השמש|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנג|, וצריך שתדע שכל זמן שאינך יכול לחזק עצמך להפך הכל לשמחה

עצומה, זה סימן שעדין אינך מקבל כלל מזה הצדיק שהוא בן השמחה, כי מי שזוכה להכניס אל תוך פנימיות לבבו היטב היטב דברי רבנו ז"ל, כמו כן זוכה להחיות עצמו ולשמח את נפשו יהיה איך שיהיה.

על כן, חמדת לבבי, עשה מה שתעשה, וברח לך אל תוך מימיהנחל, ותרחץ עצמך בהם, ומה טוב ומה נעים, אם תזכה למצאלעצמך חבר, ולדבר עמו, כי ביחד שיינט גאר אנדערש'טו. ואמרוחז"ל |שבת סג:|: שני תלמידי חכמים המחדדין זה לזה בהלכה, הקדוש ברוך הוא מצליחן, ולא עוד אלא שעולין לגדלה, ואמרובילקוט תהלים |רמז תשן|, שהוא דוקא כשמקבץ את החברים לדברעמהם, לא להחניפם אלא על דבר אמת וענוה וצדק, אז זוכה לכלזה, שהקדוש ברוך הוא מצליחן, ועולה לגדלה; כי העקר הואנקדת האמת, להסביר אחד לחברו את האמת, כפי שזכה לקבלמהצדיק האמת, אז דיקא תהיה הצלחה לשניהם, מה שאין כןכשיש לו חשבונות פרטיים, ורוצה להשתרר ולהתנשא על חברו, אזי לא די שלא יתקן, אלא גם יקלקל, ויצאו מזה קנאה ושנאה, מריבות ומחלקת; כי תכף ומיד כשהולכים מהתמימות והפשיטות, ואינם מכוונים אל האמת, תכף ומיד נופלים שניהם באיזו ישות, ואזשיכת נפילה וירידה וכו'; כי באמת כשאדם זוכה לבטל עצמו אליויתברך לגמרי, ולחקק בדעתו, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברךכלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אזי לעולם לאיתבלבל משום בריה, ולא יקנא בשום בריה שיכולה לקחת ממךדבר, וכן אין שום בריה שיכולה לתן לך דבר בלעדי רשותו יתברך, ואז כשזוכה להגיע אל ידיעה זו, הוא תמיד סבלן גדול, ואינו דוחקאת השעה, ואז צומח וגדל ברוחניות ובגשמיות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה|, כי עקר הירידות והנפילות הן רק מפני דחיקתהשעה והישות שבו, שרוצה תכף ומיד מה שרוצה, ואינו מתבונןמה צריכין אותו, ומי יודע מה ילד יום. ורב בני אדם חושביםודואגים על העתיד, ובין כך עובר מה שעובר וכו'.

אבל כשזוכההאדם לבוא על ידי תקף השמחה אל שלמות בטול האמת, ואינורוצה כבר שום דבר מבלעדי רצונו יתברך, אז תכף ומיד הולך הכלכסדר |עין שם, חלק ב', סימן פב|.

אהובי, אחי! יכולים לחיות בעולם הזה חיי העולם הבא ממש, אם רק מבטלים

ומשליכים החכמות המדמות, ומציתים את רבנוז"ל, להרגיל עצמו לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות כלל, וכל אשר עם לבבו ישיח ויספר לפניו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו, וישקד בדבר זה מאד מאד בלי שום טעם ושכל רק בדרך עקשנות, אז ברב הזמן לאט לאט יתבטלו ממנו כל מיני דמיונות וחלישות הדעת ועצבות ומרירות וכבדות, ויזכה להגיע אל תכליתו הנצחית, לחזות בנעם הוי"ה ולבקר בהיכלו, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ואפלו במחשבה, דבור ומעשה, שם מלבשת ומצמצמת אלקותו יתברך, ודבר גדול ודבר קטן הוא בהשגחת המאציל העליון, ועל כן אין שום יאוש בעולם כלל, כיהלא בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ועל כן מה שיכתאיזו ירידה ונפילה, "אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנ"ת תהלים קלט, ז, רק העקר לפתח פיו, ולדבר עמו יתברך, ולגלות לו יתברך את כל אשר עם לבבו ומה שעובר עליו, שאז נתבטל ממונול מיני דינים, וירידות הופכות לעליות גדולות, ואם היית יודע אלאיזו נעימות ומתיקות וערבות רבנו ז"ל רוצה לזכות אותך וכו', אזהיית אוחז את עצמך בו בכל נימי נפשך, והיית שוקד מאד על דלתות התפלה והשיחה בינו לבין קונו. ומה שכתבת ששמעת ... חמדת לבבי, כלך משטיות ודמיונות כאלו, כי צריך שתחקק בדעתך: "כל זמן שרואה אצל אחד איזושות, את ישותך אתה רואה"; כי באמת אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, שנצטמצם בלבושים אלו שלמראה עיניו - דומם, צומח, חי, מדבר, ומי שעין ישראל ללו, אז תכף ומיד רואה רק את האלקות שמחיה ומהוה את זה הדבר, אבל כשהוא מלא גשמיות וישות, אז רואה ישות אצל אחרים. וכבר אמר רבנו ז"ל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן א'|, שלזכות לשלמות התפלה, והוא ברור וזכוך האמונה - אי אפשר, כי אם כשיהיה נקי מלבזות איזה בר ישראל, וזה שתקן האריז"ל לקדם התפלה, לקבל על עצמו מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך", כי עקר הדבור הוא רק משלום, כמו שכתוב |תהלים קכב, ח|: "אדברהנא שלום" |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רלט|, וכל מה שמכניס עצמו בשלום, שהוא שמו של הקדוש ברוך הוא |עין שבת י'|, וימצא בכל דבר רק את השלום, שהוא השם יתברך בעצמו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לג|, כמו כן יזכה לראות אותו יתברך, ומדבר

עמויתברך. אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, אורהאורות,
אור הגנוז והצפון, טוב להודות להשם יתברך על כלהחסד חנם שעשה עמנו, חבלים
נפלו לנו בנעימים.

הדורש שלומך...

א' קל. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות להדפסה, ותשואות חן על זה.

בענין מה שעובר עליך עכשו, מדוע לא תקח את הכלל הזה: "אז מען וויל נישט

ליידן אביסל, ליידט מען א סאך"ז. כי באמתהכרח לסבל בזה העולם, כי "האדם

לעמל יולד" |איוב ה, ז|, ואשרימי שעמלו בתורה |עין סנהדרין צט:|. ורואים

בני אדם שגורמים לעצמם רעות רבות עד מאד, מחמת שאינם רוצים לבטל עצמםנגדו

יתברך, כי באמת אם תסתכל היטב, תראה שהכל בהשגחהפרטי פרטית, אם האדם כן

רוצה או אם אינו רוצה, הכל מלמעלהבהשגחה עליונה על כל פרט ופרט, ולמה אין

לאדם סבלנות רקמתפקעת סבלנותו? כי הוא דוחק את השעה, ואינו רוצה

לקבלגזרותיו יתברך, שזה דחיקת הקץ, שהשביע הקדוש ברוך הוא אתישראל שלא

ידחקו את הקץ, אמר להם הקדוש ברוך הוא: אםאתם מקימין את השבועה - מוטב,

ואם לאו - אני מתיר אתבשרכם כצבאות וכאליות השדה |כתבות קיא:|. ודבר זה

נאמר על כלאחד ואחד, אם אינו רוצה לקבל את גזרתו יתברך, רק דוחק אתהקץ,

אז עוברים עליו צרות ויסורים, שסובל מרירות דמרירות, עדשמרגיש שבשרו נקרע

מרב צער, רחמנא לצלן, כי האדם צריךלבטל עצמו לגמרי רק אליו יתברך, ולקבל

את גזרותיו כמו שהן, ולהיות נדחה מפני השעה, ואם מקבל - אזי מוטב, השעה

נדחיתמפניו, ואם לאו - השעה דוחקתנו |ברכות סד:|. ואין עצה אחרתרק תפלה

ובקשה, להתחנן תמיד רק אליו יתברך ברחמים ותחנונים, אם יתן - יתן, ואם לאו

|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצו| - איאפשר לדחק את השעה גם לא

בתפלה. תמיד תזכר, יש בני אדםשנמצאים במצב יותר גרוע ממך, אין עצה בזה

העולם רק לברחאליו יתברך, ואל תהיה חכם יותר מדי, ואל יטעה אותך יצרך

כאלו יש איזה בית מנוס אחר מלבד תפלה, להתחבא אצלו יתברך; אשרימי שמכניס

אל תוך לבו את כל הלמודים האלו, שאז טוב לו כלהימים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קלא. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך היקר לי מאד... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם כל המכתבים של הבחורים בשיבה. מה אמר לך, אין

אצלי שמחה יותר גדולה מזה שזוכים להחדיר את דברי רבנו ז"ל בעולם ולקרב

רחוקים, ובפרט בניהנעורים, אשר זה היה רצונו ז"ל, הן אמת שיש עלי

מניעות ומחלקת, אבל כבר הקדים רבנו ז"ל, שההכרח לסבל מחלקת, מישמקרב

רחוקים, כמובא | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רכח, ותהלהלא, יש לי שעור

בלקוטי מוהר"ן בכל ליל רביעי, זה כבר שמונה שנים, ובאים המון בחורים

ואברכים, על אף שמסיתים ומדיחים נגדי כמה מצרעים וכו'. והנה בענין שאמרת

שאדבר חריף וכו', כבר אמר רבנו ז"ל | שם, חלק ב', סימן ז': מי שהוא רחמן,

הוא יכול להיות מנהיג, כי העקר הוא רחמנות, בסוד | ישעיה מט, י: "כימרחם

ינהגם", עין שם. ועין בפרוש רש"י על פסוק | שמות ו, יג: "ויצום אל בני

ישראל", צום עליהם להנהיגם בנחת ולסבל אותם, עין שם; אין זו חכמה לדבר

בתקיפות וכו', ולגרש אנשים, זה לאהיה רצונו של רבנו ז"ל, אשר כל למודו

הוא כלו רחמים רבים, רחמים גדולים, והוא מרחם על כלל נשמות ישראל; אשרי

מישמתקרב אליו וימשיך על עצמו את הרחמנות הזו, ואשרי ואשרימי שממשיך את

הרחמנות הזו גם על נשמות ישראל בכל העולם כלו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קלב. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר לנכון קבלתי.

אהובי, אחי, חזק ואמץ מאד לעשות על כל פנים מעכשו והתחלה חדשה, להשתוקק

ולכסף אליו יתברך, ותראה לשכח אתהעבר, כי בכל רגע ורגע משתנים כל פרצוף

העולמות, ובכל רגעורגע נעשים חדשות נפלאות לגמרי, ומי יודע מה אתה יכול

לזכותברגע זה דיקא, אם לא תהיה בטלן, רק תתחיל לדבר עמו יתברךכאשר ידבר איש עם רעהו, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכלמה שעובר עליך, ותוציא מפך הכסופים והרצונות הטובים שישלך אליו יתברך, וזה בחינת |ישעיה כו, כ|: "לך עמי בא בחדריך, וסגר דלתך בעדך חבי כמעט 'רגע' עד יעבר זעם", שזה מרמז עלהתבודדות. העקר להתחיל "מרגע" זה, שלא להתבלבל מהעבר ומכל שכומהעתידי, רק "רגע" זה, על ידי עצה זו ינצל מרבות רעות, כי עקרהתגברות והתפשטות החשך והמרירות של האדם, הוא בכל פעםרק על "רגע" זה שעומד בו, נזכר לו כל מה שחטא וכו', וכן מהשעבר עליו עם זה או עם זה וכו', ועל ידי זה מתבלבל הרגע שלו, ואז כמעט שנאבד לגמרי, חס ושלום, כי רואים בחוש, אשר עקרהצרה הוא רק על רגע זה שעומד בו, כי מה שעבר כבר עבר, מהלך לחשב "ברגע" זה, ומכל שכן מה שיהיה - יהיה, ויש זמןלדאג אז, ועל כן מה ולמה להתבלבל "ברגע" זה. ואם היה זוכהלהמשיך עצמו אליו יתברך בכל רגע ורגע, הינו לדבק עצמו עמויתברך, ולדבר עמו יתברך ברגע זה, אזי היה ממתיק ממנו כל מינידינים, כי עקר הדינים והמרירות הוא רק על רגע זה שאתה עומדבו, וזה בחינת |תהלים ל, ו|: "כי 'רגע' באפו", ודרשו חז"ל |ברכותז. |: וכמה זעמו? "רגע", כי עקר המרירות הוא רק על רגע זה, וכמושכתוב |שמות לג, ה|: "'רגע' אחד אעלה בקרבך וכליתיך" וגו', וכתוב |ישעיה נד, ז ח|: "'ברגע' קטן עזבתיך" וכו', "הסתרתי פני'רגע' ממך" וגו'; כי העקר תלוי ברגע זה, ואם היה האדם חושבתמיד ומתישב רק על רגע זה, והיה ממשיך אותו יתברך אצלו ברגעזה, אז היה נגאל מכל צרותיו, כי האדם נדון בכל רגע ורגע |ראשהשנה יז. | וכמו שכתוב |איוב ז, יח|: "ותפקדנו לבקרים לרגעיםתבחננו", ומוהרנ"ת ז"ל אמר פעם: כמו שאין רגע בלא פגע, כמו כן צריכים לקים אין רגע בלא פגע, שהוא לשון בקשה, כמושכתוב |ירמיה ז, טז|: "ואתה אל תפגע בי". והכלל, אהובי, אחי, העקר להתחזק ולעשות כל מיני פעלותשבועולם לשמח נפשו ברגע זה דיקא, ואל תדחף את השמחה, כיזכר מאמרם ז"ל |במדרש תנחומא שמיני|: אין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר, כי מי יודע מה ילד יום וכו', ועל כן כשאדם מחזק עצמו בשמחה ברגע זה, אזי יכול להמשיךאת השמחה

גם אחר כך, והשמחה היא יסוד היהדות ושרש כלהקדשות, כי "עז וחדוה במקומו",
ולפניו יתברך אין שום עצבותכלל.

ההכרח לקצר מהמניעה שנתהוותה ברגע זה.

הדורש שלומך...

א' קלג. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה באמת פליאה נשגבה בעיני, אחרי שכבר שמעת

כל כך הרבה דבורים מאנשי שלומנו הקדושים, וגם למדת כבר הרבה מאד ספרי רבנו

ז"ל, ואף על פי כן אין אתהשם דעתך ולבך אליהם באמת, מאחר שעדין אתה כותב

וכו', אסאמנם האמת הוא כך, שהבעל דבר מתחדש בכל שעה מחדש, כמושאמרו

|קדושין ל:|: יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום, אך כברהורה אותנו רבנו

ז"ל, שאסור להיות בטלן, ולהמשיך עצמו אלהצער, רק לעשות כל מיני עצות

ואפנים לחדש עצמו ולחזק ולאמץעצמו. והנה עקר הצער נמשך לכל אדם כשמסתכל

על אחרים ונופללקנאה ושנאה, וזה ממרר חייו על לא דבר, וכשאינו שומר

מזה, אזי כל ימיו חי במרירות וכו'. וכבר אמר פעם רבנו ז"ל למוהרנ"תז"ל

|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רעח|: בקנאו את קנאתי |במדבר כה, יא| -

הוא הצדיק, שאינו מקנא בשום בריה כי אם בהשם יתברךבעצמו, כי צריך להגיע

אל בטול אמת כזה, עד שלא יראה ולאישמע שום דבר, רק עצם עצמיות חיות

אלקותו יתברך; כי באמתאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל הוא

אלקות ממש, רק נתלבש בלבושים האלו שהם למראה עיניו - דומם, צומח, חי, מדבר,

ובידיעות אלו יתפרדו כל פועלי און, וכבר לא יסתכלעל שום בריה.

אהובי, אחי היקר! חזר חזר על מאמרם ז"ל |יומא לח:|: "בשמך יקראוך ובמקומך

יושיבוך", אין אדם נוגע במה שמוכןלחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה

אפלו כמלא נימא, וזהועקר השלמות שצריך להגיע בזה העולם - להתחבא בסתר

צלשדי, וכל מה שצריך הן רוחני והן גשמי יבקש רק ממנו יתברך, ויחיה תמיד רק

עמו יתברך, ובכל מקום בואו ידבר עמו יתברךאשר ידבר איש עם רעהו, וכל מה

שעובר עליו בפרטי פרטיות, ירגיל עצמו לספר לפניו יתברך כאשר מספר לחבר טוב. ואל תחלשדעתך משום בריה שבעולם, ומה שאין מכבדין אותך, ואדרבה ישלך עוד בזיונות, צריך שתדע כי זהו עקר שלמות הקדשה - להכלל בו יתברך, ואז תזכה לכבוד אלקי, שפע גלוי הכתר, אם לאתענה למחרפיך שום דבר, כי בזה שאתה שותק למצערין ולמבזין, בזה אתה מגלה את תמימות לבך, ואיך שאתה מקבל על עצמך עלמלכותו יתברך, ואתה מפחד לענות להם, כי הוא יתברך עומד שם, וגם אלו שמצערים אותך, הם שלוחי המקום ברוך הוא, ועל כן אםתבזה אותם, הלא תבזה אותנו יתברך, וזהו עקר הכבוד האלקישזוכים, "ודיו לעבד להיות כרבו" | ברכות נח:|, כמו שרוב העולם אינם זוכים לכבוד אותו יתברך בשלמות, הינו ליראה ממנו, כמושכתוב | דברים כח, נח:|: "ליראה את השם הנכבד", כמו כן אינם מכבדים את היראים האמתיים הדבקים בו יתברך בבטול כלהרגשותיהם, ומזלזלים בהם. וזה שאמר רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן יד|, וכל אחד יכול לידע בעצמו אם נתעלה אצלו כבודו יתברך - כשמכבד את יראי ה', ואינו מזלזל בהם, וכל מהשנתעלה אצלו כבודו יתברך, ויודע שמלא כל הארץ כבודו ומכבודו יתברך וירא ממנו יתברך, כמו כן הוא בשלום עם הכל, ואינו מקפיד ומדקדק על בזיון כבודו, מאחר שידע שאין בלעדיו יתברך כלל. מה שאין כן, כשאינו אוהז בכל זה, רק הוא עז פנים, ועושהכל מיני פעלות שבעולם שיתפרסם וכו', זהו מלכותא בלא תגא, פרוש בלי כתר, כי אין מאיר עליו שום כבוד אלקי רק כבוד מלכים. | וזה שרגיל בפי העולם על מפרסם, ער האט גיהאט כבוד מלכיםח|, כבוד מלכים דיקא, אבל לא כבוד אלקי, שאינו בא רק כשהוא צדיקגנוז וסתום מכל העולם, וסובל בזיונות וחרפות, ומהפך דם שפיכותדם לדם - דמימה ושתיקה | עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן ו'|, ועל כן כל הצדיקים הגדולים ברחו מכל מיני פרסומים שבעולם, לא רצו שיכבדו אותם. והאיש האלקי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל | בעל מחבר ספר באור הלקוטים | היה רגיל לומר, כשנותנים לוכבוד, הוא מרגיש דקירות בגבו | שטעכט איהם אין די זייטען|, והיה עושה כל מיני פעלות לכסות ולהסתיר את עצמו מכל העולם, עד שלא ידעו ממנו כי אם מעט דמעט מאנשי שלומנו, ובימיו האטמען נישט גימאכט צו טהון מיט איהם אין גאנצןט. וכן היה

עם אביו ר' נחמן טולטשינער, וכן היה עם מוהרנ"ת ז"ל, שרב תלמידירבנו ז"ל האבן זיך נישט גימאכט צו טהון מיט איהם, אף שכלהשארת רבנו ז"ל נשארה בעולם רק על ידו, והוא כתב והדפיס אתכל הספרים, ובנה את בית המדרש, ודבר עם בני הנעורים וכו', אף על פי כן היה מכסה מתלמידי רבנו ז"ל, ומה גם שהרבה חלקועליו, עד שאמר לו אחד על התפלה של התקון הכללי: וואס מאכטאיהר נייעס דער רבי האט דאס נישט גיהייסן, ומכל שכן מהשהצרך לסבל מכת המתנגדים - מרירות דמרירות, צרות ויסורים, אשר כמעט לא מצינו בקורות ימי ישראל, מאז היה ישראל לגוי, שעברו על אחד צרות ומרירות כאלו על לא חמס בכפו, רק מחמתשמקרב בני הנעורים אליו יתברך. אם אמנם שעל אברהם אבינועבר גם כן מה שעבר, ונשלך לאור כשדים, אבל כל זה היה מצדעובדי אלילים וערלים, אבל לרדף איש ישראלי על לא עול בכפו, על ידי אנשים המכנים את עצמם יראים וכשרים וצדיקים, דבר כזהעוד לא היה בעולם, ואף שהיו כבר בישראל מחלוקות רבותבעוונותינו הרבים, אבל ברציחה כזו, ולהתיר דמים, ולהבטיחלרודפים עולם הבא, דבר כזה עוד לא היה בעולם, ומכל שכן וכלשכן רבנו ז"ל בעצמו, שהוא אור האורות, אור הגנוז והצפון וכו', לערך גדלתו היה מסתר ומכסה מאד מאד עד היום הזה וכו' וכו', על כן למה תפל כל כך בדעתך, ברח לך אליו יתברך, ואל תבלבלעצמך משום בריה שבעולם יהיה איך שיהיה. ותעין בשבחי הר"ןבהנהגות הקדושות של רבנו ז"ל, ותתחיל להתנהג בהם |מלבדתעניות וסגופים, שעל כך הזהיר רבנו ז"ל מאד בסוף ימיו, לאלהתענות ולא לסגף את עצמו, ואמר על עצמו, אם הייתי יודע בימינעורי כמו שאני יודע עכשו אל מה יכולים לזכות על ידי תפלהוהתבודדות, לא הייתי מענה ומסגף את גופי וכו'.

חמדת לבבי! אם תרגיל עצמך לא להסתכל על שום בריהשבעולם, רק תלך בתמך אליו יתברך להתבודד הרבה מאד מאדבכל יום כמה שעות, ולדבר עמו יתברך ולבקש ממנו כל מה שאתהצריך, וכן תתמיד מאד מאד בכל חלקי התורה הקדושה נגלה ונסתרוכו', אז תתחיל לחיות חיים נצחיים בזה העולם, ועל ידי רבוי תפלות ובקשות, יפתח לך השם יתברך את מחך, ויבקע י"סחמתך, ויאירו לפניך כל השמות והעולמות, ותזכה לטיל בהםכמטיל בהיכלות וארמונות יפים, כי על ידי

רבי תפלה והתבודדותנפתחים המחין, ומאירים לפניו בקביעות השמות של האי
רוחאדחיי, שהם אורות של ארבעה עולמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, ומכלשכן וכל
שכן כשזוכה לקדש את השבעה נרות: העינים, האזנים, החטם והפה, אז לעולם
יאירו לפניו שמותיו, וימשיך על עצמו בכלפעם רוח חיים חדשה; אשרי שיאחז
בכל זה. העקר אל תסתכל עלאחרים כלל, ותחקק בדעתך, כל מה שאתה סתום וגנוז
מכל העולםומזלזלים בך, כמו כן מעלתך ומדרגתך גבוהה יותר ויותר.
ההכרח לקצר.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קלד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי,
צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו
יגן עלינו ... שיחיה נצח.

מכתבך לנכון קבלתי, וכבר הכנתי לך מכתב, אך מרב הטרדותהרבות, בעוונותי
הרבים, לא היה הפנאי לשלח לך, ובתוך כןשכח ממני, ועכשו סבב השם יתברך
ונזכרתי, ואמרתי ארוצה דבריאליך, אולי נזכה להתחדש יחד ולהתחיל לשמח מחדש
על נעםירושתנו, שזכינו שנשאר לנו מהרבי האמת, הרבי הרחמן, הממשיךרחרחמותו
יתברך עלינו, אפלו שכבר נפלנו במקום שנפלנו וכו' ברוךהוא ומברך יתברך,
אשר טוב גמלנו בעתים הללו, תהלה לאל, נתרבה הקבוץ הקדוש שלנו, ונתקרבו
מקרבים חדשים לשתות ממיהנחל, ומה גם המניעות מתפשטות ומתרבות, ושופכים
עפר לסתםאת הנחל, אך גדול אדוננו, והנחל מתפרץ ויוצא בכל פעםמגדרותיו,
ושוטף את כל המסתירים וכו', כי לא ישקט האיש, עדאשר יעשה את אשר הבטיח -
להחזיר את כל העולם אליויתברך, ולגלות ולפרסם אלקותו יתברך בעולם בתכלית
השלמותשאין שלמות אחריה, ואם עדין מתגברים ומתפשטים לארכוולרחבו בכח
המכריח להדיח ולהכריח ולהתרחק מכח המושךשהוא הצדיק יסוד עולם, אך סוף כל
סוף יתגבר כח המושך עלכח המכריח, ואת רוח הטמאה יעביר מן הארץ | עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ע"ו, ותתגלה אלקותו יתברך במדרגה גבוהה מאד מאד.
אהובי, אחי, חמדת לבבי! עשה מה שתעשה בכל יום לשמחאת נפשך על נעם חלקך,

שאתה בארץ ישראל, וכן אתה מסתובב בין אנשי שלומנו היקרים. ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תניחאת העצבות אצלך אפלו כרגע, רק תרקד ותשיר בגילה ורנה, וכלמה שאתה מרגיש שאתה רחוק ביותר, תשמח ביותר ויותר, אף על פי כן גרוע כזה אינו חולק על הצדיק יסוד עולם, שהוא תקות כל הדורות וכו', חולה כזה אינו חולק על הרופא הגדול שיכול לרפאות כל מיני חלאים בעולם וכו'.

ובזה בעצמו ראוי ללקפץ ולדלג על הכל, כי סוף כל סוף יהיה הכל מתקן. העקר אלתדאג כלל, רק להכריח את עצמך בכל הכחות להיות רק בששון ובשמחה, ואל תסתכל על אחרים כלל, כי יקר אתה בעיניו יתברך יותר מהכל, מאחר שעובר עליך מה שעובר, ועדין אינך מתיאש, ואדרבה אתה בורח אליו יתברך בכל יום, ומספר לפניו את כללך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות.

אחי היקר, חמדת לבבי! אם היית יודע מה שנעשה בכל העולמות, בשעה שאתה עומד בשער השמים, שדרך שם עולות כלהתפלות מכל העולם, כמו שאמרו חכמינו ז"ל |ברכות ל.], ואילו צורופים ויחודים חדשים אתה גורם וכו', אז היית רוקד כל היום מרב שמחה; כי באמת כל מה שהאדם גרוע יותר, ונפל ונכשל, רחמנא לצלן, ביותר, וכשהוא מרחם על עצמו, ועומד בקרן זוית, ומדבר עמו יתברך, ומכל שכן וכל שכן כשזוכה להוריד דמעות, ובוכה לפניו כבן יחיד שבוכה לאביו - אין לשער ואין לספר נוראות נפלאות הענין הזה, וכדאי לירד אל זה העולם הגשמי, ושיעבר עליו מה שיעבר וכו' וכו', כדי שיוכל לעמד שעה אחת ולדבר עמו יתברך, ובאמת זהו מרמז בדבריהם הקדושים, שאמרו |אבות ד|: יפה שעה אחת בתשובה מכל חיי העולם הבא וכו'. עמדה שתומם, על חיי עולם הבא נאמר |ישעיה סד, ג|: "עין לא ראתה" וגו', שהוא למעלה מהשגת השכל האנושי, והוא גלוי אלקותו והכרתו יתברך בתכלית המדרגה העליונה וכו', שאין לשער ולספר כלל בעודינו בגופנו הגשמי וכו', ואף על פי כן להעמיד עצמולפניו יתברך |זיך אוועק שטעלן פאר השם יתברך| שעה אחת, ולבכות לפניו |און זיך אויס גיסען זיין ביטער הארץ|, לשיח ולספר לפניו מה שעובר עליו, זה יותר מכל חיי עולם הבא, שהוא דבר נצחי לנצח נצחים, התבונן מה גדולה ההתבודדות, ובפרט תפלתה שפל והנבזה, שנכשל כבר במה שנכשל וכו'.

חמדת לבבי! אל תפל בדעתך משום בריה, וכן |אבות ו, ד|: "אל תתאוה לשלחנם של שרים, כי שלחנך גדול משלחנם |עין בסוף שבחי הר"ן, בספור שספר רבנו ז"ל מהמלך ששלח השלשה שלוחים, שהם צדיקים, בינוניים ורשעים וכו'. ואמר המלך, שמגיע שכר לכת השלישית, שהם שבים אליו יתברך, אף שעובר עליהם מה שעובר, גיבען זיי זיך נישט אונטערכוכו', והבן מאד מאד|.

מה טוב ומה נעים אם תזכה לחדש עצמך בלמוד שלחן ערוך על כל פנים הרבה מחבר רמ"א מכל ארבעת חלקי שלחן ערוך, כיהוא תקון נפלא |עין שיחות הר"ן, חלק א', סימן כט|. וכן תתמיד במשניות, אם תזכה לח"י פרקים בכל יום - אין למעלה מזה, ואם לא על כל פנים כמה שתחטף, וכן לומר תקון הכללי בכל יום, ותהלים ולקוטי תפלות, חזק, חזק, חזק ונתחזק. הדורש שלומך באהבה רבה...

תראה לכתב לי איך שאתה מחזק את עצמך, וגם תשקד על דלתות ר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, ותשתה בצמא את דבריו הקדושים, וכל מה שאומר תדע שהם דברי רבנו ז"ל מממש, וגם תראה לכתב לי מה שאתה שומע רק ממנו ולא מאחרים, ותראה לדיק היטב בלשונו, לא להחסיר ולא להוסיף ... נאר פרייליך, השם יתברך איז מיט דיר, דער הייליגער רבי, איז מיט דירל. א' קלה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי, לסדר משפטים ה'תשל"ד. שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ראוי לנו לשמח שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נפלא כזה, טוב להודות להקדוש ברוך הוא על גדל החסד חנם שעשה עמנו שאנו נמנים על צדיקי האמת, חסידי ברסלב, השותפים בצמא את דברי רבנו ז"ל, ומקימים דבריו הקדושים, כי באמת ימיחינו הבל, הנה אנחנו כאן ועוד מעט נצא מכאן, ומה ישאר מאתנו? אלו הדבורים שאנו זוכים לדבר עמו יתברך, אשר כל דבורו דבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר כלל, אדם מסתובב בגשמיות וכו' בדמיונות וכו', בתאוות ובמדות רעות וכו', בשקרים וכו', וזוכה לנתק עצמו לרגע, ומתחיל לדבר עמו יתברך, היש עוד טוב ונעם יותר מזה, היש עוד ערבות וזיו וחיות

יותרמזה?! ולואי והיה נכנס דבר רבנו ז"ל בין כלל נשמות ישראל, ואזמזמן
היתה נפסקת הגלות המרה הזו, עם כל החלוקי דעותהמחלקת וכו', שהכל הבל, כי
הלא נגד דבקות אחת בחי החייםבו יתברך, הכל הבל ורעות רוח. ובאמת נשמות
ישראל כלן רוצותוחפצות ליראה את ה' הנכבד והנורא, כי כלם בני
הקדוש ברוך הוא, רק נעלמה מהם הדרך הנפלאה הזו לדבר עמו יתברך, ואסהיו
נשמות ישראל מרגילות עצמן בדרך הנפלאה הזו, אז היה כברהעולם מתקן, כי אין
שום בית מנוס לברח אליו יתברך, רק על ידישיחה בינו לבין קונו. ורבנו ז"ל
אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'|, שצריכים להוסיף שכנים אל בית התפלה,
שעל ידי זה עוליםשעשועים גדולים למעלה.
נא ונא אל תשבר או תחלש דעתך משום דבר שבעולם, רקברח לך אליו יתברך, כי
אין שום בית מנוס לברח בזה העולם, רקאליו יתברך; אשרי מי שאינו מטעה עצמו
כלל, ואז טוב לו כלהימים.
הדורש שלומך באהבה רבה...

תקבל חבילה של ספרי רבנו ז"ל להפיץ בין אברכי הכולל, כיהולך לי בחיים
להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, ולא להניח עבודהזו כל ימי חיי, ואפלו
אחר כך אשאיר השארה כזו שתקרר המוןנשמות ישראל אל למודו הטוב של רבנו ז"ל.
א' קלו.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר משפטים ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל הבחור ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך מי ואיזו אמה הם עמלקים וכו', הנה זה ברורומקבל מצדיקים עוד
ממלחמת העולם הראשונה, כי הגרמנים, ימחשמם, הם מזרע עמלק, ומקבל גם
מצדיקים, שבדרך כלל אמותהעולם אינם רוצים הרע של ישראל, רק אם רואים
גויים שמתגריםעם ישראל, הם בודאי מזרע עמלק, ואין לך גוי שמתגרה עם
ישראלשאינו מזרע עמלק, כי זוהי קלפה עצומה זה לעמת זה, כי עמלקאי אפשר לו
לקבל את ישראל כלל, והם שני הפכים. ועין בקהלותיעקב |ערך עמלק|, שהוא
יוצא מעשו וישמעאל, עין שם; על כן לאבחנם שכלל ישראל סובלים רק משתי
קלפות אלו - עשווישמעאל, שהם הנוצרים והערבים, ימח שמם וזכרם, כי

עמלקי יוצא משניהם דיקא, ועל כן כל גוי שרק מתחיל עם נשמות ישראל, הוא מזרע עמלק, והקדוש ברוך הוא בעצמו כבר ימחק את טמאת עמלק, כי | שמות יז, טז|:

"מלחמה לה' בעמלק מדר דר", כי עמלק מכניס ספקות באדם - "היש הוי"ה אם אין", ועושה מהדל"ת של אח"ד' אח"ר', וצריכים להחליף ר' לד', שזה בא עוד מחטא אדם הראשון, שנאמר בו | בראשית ג, יח|: "וקוץ ודרדר תצמיח לך", ומובא בדברי רבנו ז"ל | שיחות הר"ן, סימן רפב|: שהצדיק הוא הקוץ של הד' | תקוני זהר, תקון כא, דף נח|, ועל כן עמלק לוחם נגד הצדיק, ורוצה להוריד את הקוץ הזה, ולעשות מאות ד' - ר', כי הקוץ זהו אמונה, בסוד: 'דלית ליה מגרמה כלום', שזה סוד האמונה, ועמלק הוא הספ"ק שמכניס באדם זה לעמת זה, ועל כן צריכים לגלות ביותר את האמונה הקדושה, ועל ידי זה יתבטל עמלק וככל שיפרסמו יותר את האמונה הקדושה, כמו כן תתבטל קלפת עשווישמעאל, שהם כלל האמונות הכוזביות, ועל ידי זה יתבטל עמלק. ומכל זה תבין מעלת הפצת ספרי רבנו ז"ל, שהם גלוי האמונה הקדושה, שדיקא בזה תלויה כל הגאולה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קלז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר משפטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, המשתוקק להכנס אל תוך שערי הקדשה העל פי דרך האמת והתם והפשוט שקבלנו מהנחל הנובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הקצר לנכון קבלתי, ושמחתי מאד שדברי שדברנו במוצאי שבת קדש עשו רשם טוב אצלך, כן יעזר השם יתברך, שנזכה להתחדש בכל פעם יותר ויותר.

והנה היסוד ועקר הכל הוא - לא להתבלבל מאחרים כלל, כי כשמתבלבל מאחרים, בנקל יכול לפל בחלישות הדעת ובשברון לב. בזה העולם צריך רק להמשיך עצמו אליו יתברך, ולא יסתכל כלל אם מסכימים עמו או לא. ובזהר הקדוש | פרשת פנחס רנז: | איתא על פסוק | משלי ח|: "להנחיל אוהבי יש", אית בר נש דירית תלתמאה ועשר עלמין וכו', ואית בר נש דלא ירית, אלא עלמא חדכפום דרגא דיליה, כמה דאוקמוהו, כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו, והכי ירית עלמית כל בר נש מישראל כפום דרגא דיליה לעילא וכו', עין שם; הינו כל אחד מישראל יש לו

עולם בפני עצמו כפי עבודתו בתורה ובתפלה ובמצוות ומעשים טובים, ואין אחדנוגע במה שמוכן לחברו | יומא לח: |, על כן העקר להרגיל עצמו לאלהסתכל על אחרים כלל, ובידיעה זו יתבטלו ממנו כל מיניחלישות הדעת וצער ועגמת נפש. וזו היתה מדרגת התם הקדוש | עין ספורי מעשיות, מעשה ט' |, שמרמז על רבנו ז"ל בעצמו, שהיהתמיד בשמחה עצומה, והיתה דרכו לרקד מאד מאד על כל נקדהטובה שמצא בעצמו, וכששאלוהו מדוע אחרים עושים עבודתםבטוב יותר, היה רגיל לענות: "זה מעשה שלו וזה מעשה שלי". וגלה לנו מאור עינינו מוהרנ"ת ז"ל | לקוטי הלכות, פסח, הלכה ט' |, שזהו סוד ספירת העמר, שתכף ומיד כשיוצאים ממצרים | כל אחדמהמצר שלו |, ורוצים להכנס אל תוך נו"ן שערי הקדשה, שנתגלהבשבועות | שהוא קבלת התורה והמחין |, וכתוב | ויקרא כג, טו: | "וספרתם לכם", ודרשו חז"ל 'לכם' - לעצמכם, שכל אחד צריךלספר ספירה לעצמו כפי ענינו וכפי מצבו, ולא יבלבל את עצמומאחרים כלל, ולא יסתכל על שום בריה שבעולם, אף שהם טוביםיותר ממנו. וכן גלה רבנו ז"ל, שזו היתה עקר הצלחת אברהםאבינו, שעבד את השם יתברך בבחינת 'אחד', ולעולם לא הסתכלעל אחרים כלל וכו', עין שם.

אהובי, אחי היקר, אשר אהבת עולם אהבתיך, אהבה שאינהתלויה בשום דבר בטל. עקר שלמות האדם בזה העולם, כשזוכהלהכלל בו יתברך, וזה אי אפשר כי אם על ידי שמחה, והשמחהצריך שתגדל כל כך, עד שירקד מחמת שמחה, ואז נתעליתהאמונה שהיא בחינת רגלין | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פא | לתכלית העליה, כי נתגלה לו שכל העולם ומלואו הכל לכל עצםעצמיות חיות אלקותו יתברך, והם התלבשות מהעולמות העליונים, שכל מה שיש בעולם הזה הוא לבוש מלמעלה, בחינת | ישעיה סו: | "והארץ הדם רגלי", כמובא בלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן נד |. ועקרמה שאין רואין זאת בחוש, הוא מכח המדמה, שמסבב על המחודהעת, שלא יראה התגלות אלקותו יתברך, והכח המדמה נעשהעל ידי לשון הרע ורכילות, ואז נופל לרגלין, כי גם הדבור רע נקרארגל, כמו שכתוב | תהלים טו: | "לא רגל על לשונו". והתקון לזה הואשמחה. ועין בלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן כה: | להוציא עצמומהמדמה, ולהמשיך עצמו אל השכל, זה זוכים על ידי תקפהשמחה.

על כן, אהובי, אחי, ראה מה לפניך - אורות נוראים, אלתהיה בטלן, חס ושלום,
ואל תהיה קטן בעיניך, כי דברים עליונים מחכים לך, אם לא תברח, חס ושלום,
מרבנו ז"ל, שהוא ב"השמח"ה, ותקים עצותיו הקדושות, ובפרט "שמחה
והתבודדות" לשמח את עצמך בכל מיני אפנים, כי השמחה היא אש שורפת כלהקלפות
והסטרא אחרא, וכל מה שיגביר את השמחה, יותר יתבטלוממנו כל מיני עקמומיות
ודמיונות. ודבר זה תראה בחוש, כיהבעל דבר יסיתך אל הכל, ויתלבש עצמו בכל
מיני מצוות, אבללא בשמחה, כי הוא יודע אשר אור השמחה שורף אותו
לגמרי, ועל כן חזק והתחזק להיות בשמחה, וכן תרגיל את עצמך לברחלמקום מיחד
שאינ שם בני אדם, ותשב שם, ותשיח ותספר לפניויתברך את כל לבך וכל מה
שעובר עליך בפרטיות כאשר ידבר אישעם רעהו, ואם היית יודע מה שנעשה אצלו
יתברך מכל דבורשיחה שמדברים ומשיחים עמו יתברך, אז היית מחזק עצמך בזהכל
היום, ותראה לקבע לעצמך קביעות בלמוד שלחן ערוך כסדרן, ורבנו ז"ל הזהירנו
על זה ביותר, ואמר |שיחות הר"ן, סימן כט|, שהואתקון גמור.
הדורש שלומך...

א' קלח. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר משפטים ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד מאד, אשר
נפשי אני מקשר בנפשיך, הרוצה להכנס אל תוךשערי הקדשה על פי דעת האמת
שקבלנו מהנחל הנובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך היקר קבלתי זה לפני כמה שבועות, אך טרדתי רבומאד מאד בעסק הרבים,
ועל כן לא כתבתי לך תשובה תכף ומידכרצונך.
אהובי, אחי היקר! לפני שני שבועות שלחתי לך ספר "אשרבנחל", אקוה שבעוד
ארבעה שבועות תקבלו, כי שלחתי בדאוררגיל.
אהובי, חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודעמרבי אמת כזה. וצריך
שתדע, אשר לצאת מכל מיני ר'ע' שנלכדבו - אי אפשר, כי אם על ידי הצדיק
האמת, אורו של משי"ח, אשר יתגלה בקרוב לכל העולם, והסמ"ך מ"ם יודע זאת,
על כןמתפשט ומתגבר על דבר זה מאד מאד, ומניח עצמו לארכו ולרחבועל כל אחד
ואחד הרוצה לינוק דבשא וחלבא, ולשתות ממי הנחל, ובפרט על אותן הנשמות

שנכשלו בפגם הברית - הוצאת זרעלבטלה, רחמנא לצלן, והן מנחות בבטן הקלפה, וקשה וכבד להלצאת מהחשך הזה שנתרגלו בו. עליהן מתגבר ומתפשט הסמ"ך מ"ם יותר ויותר, ומכניס בהן ספקות ועקמומיות וכו' וכו', ועל כןאלו אשר כבר הכשלו בחטא הגרוע הזה, צריכים להתישב מאדמאד, מה עשה עמהם הסמ"ך מ"ם הרשע... וברוך הוא יתברך, שגלה להם את הרבי האמת, רבי הרחמן היכול להושיע אותם, והיכול להוציאם מכל מיני זהמתם, ויכול לקדשם ולטהרם ולנקותם ולהלבישם בלבושים נאים ומתקנים... ועל כן בשביל הסמ"ך מ"ם הרשע, המתלבש עצמו במי שמתלבש, לא די שכבר הכשיל אותובמה שהכשיל, עוד זאת רוצה לנקם בו לגמרי ולנתקו ממקורחיותו, מהרופא היכול לרפאות אותו בשלמות, תלעג לו, ואל תאבהואל תשמע אליו כלל, אפלו שתשמע התנגדות, תדע שזוהיהתלבשות הסמ"ך מ"ם, שהתלבש עצמו... והוא כמשל הרוצחשהכה ופצע אדם במכות אכזריות מאד מאד עד זב דם, וכפשעבינו לבין המות, ובא אליו רופא גדול לרפאותו, היעלה על דעתנבון לא לילך אל הרופא, מכל שכן כשהרוצח בעצמו מדבר עלהרופא, בודאי ילעג לו ולא יטה אמן אליו כלל, לא די שהכה ופצעאותי, עוד אשמע בקולו. ומרגלא בפומיה דאנשי שלומנו, אשרהבעל דבר אינו מסתפק בזה שהורג את האדם ברוחניות, אלא גםזאת, שרוצה לראות איך האדם מצטער ומתיגע גם בגשמיות. על כן אהובי, אחי, חמדת לבבי, ראה מה לפניך, התישבבאיזה בור עמק נפלת, ומה עשה עמך הסמ"ך מ"ם הרשע, ומי יכול לרפאות אותך? רבנו ז"ל, שהוא הרחמן האמתי |עין בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'|, והוא יכול להביאך אל כל הקדשות, ויכוללהפך כל עוונותיך לזכיות על ידי עצותיו הקדושות, ובשבילפטפוטי דברים בטלים אשר מדברים עליו תתרחק? ...! הקדמתי לךכל זה, כי על פי רב מי שנכשל בפגם הברית - הוצאת זרעלבטלה, עליו אורב ביותר הסמ"ך מ"ם הרשע, ורוצה לרחקו לגמרימשרשו, ועל כן הוא משמיע לאזניו מחלקת על הצדיק |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'|, וכשאין לו דעת, אזי נתרחק לגמרי, רחמנא לצלן, ומר לו יותר ויותר וכו' וכו', אבל אם האדם מתעקשואומר, יעבר עלי ויהי מה, אני צריך להציל את עצמי, אני אשארכבר אצל זה הצדיק, אז סוף כל סוף יזכה לאורות כאלו, אשר לאשער מימיו, כי על ידי הצדיק האמת

יכולים לזכות לכל טוב אמתיונצחי; על כן אהובי, אחי, ראה וגם ראה מה לפניך, ראה לעשותבעצמך קשר חזק ואמיץ שתהיה מקשר אל רבנו ז"ל כל ימי חיך, ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תכנס בוכוחים עם שום בריהשבעולם, למען לא יחלישו את דעתך, וחזק והתחזק מאד מאדלדבר עמו יתברך בכל יום בתמימות ובפשיטות גמורה כאשר ידבראיש עם רעהו, ותהיה בשמחה עצומה, שתהלה לאל, זכית להתודעמהרבי האמת, אשר יושיע אותך ויצילך וירפאך.

ההכרח לקצר עכשו, תראה לכתב לי.

הדורש שלומך...תסתכל במכתב שכתבתי עכשו לחברך ... אודות מעלתהשמחה, וזה גם שייך לך ולכלנו, כי העקר הוא שמחה.

א' קלט. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר משפטים ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, שותה ממני הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו...נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר כבר קבלתי זה כמה פעמים, ותאמין לי שאנימתביש כבר בעצמי מלפניך, שלא זכיתי להשיב לך, אך, חמדתלבבי, תראה לדונני לכף זכות מרב טרדותי הרבים, שתהלה לאל, מתקרבים בכל פעם בחורים חדשים, וההכרח לבלות עמהם בכליום כמה שעות, עד שמחמת זאת מתגברות עלי המניעות לכתב - הן לך והן לאחרים - תראה להתפלל עלי.

אהובי, אחי היקר! לפני שני שבועות שלחתי לך ספר "אשרבנחל" בצרוף מכתב, ומסתמא תקבלנו בעוד ארבעה שבועות, כינשלח בדאר רגיל.

חמדת לבבי! חזק, חזק מאד מאד להיות תמיד בשמחה עלנעם חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי המאיר לנו בכלחשכותנו, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשהעמנו.

והנה מבאר בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן כב|, שעקר עזותדקדשה לעמד נגד כל הקמים עליו, זה זוכים על ידי תקף השמחה, כי השמחה היא אור נפלא ונורא מאד מאד ושלמות הקדשה, וכלמה שיזכה לשמח יותר, כמו כן יבטל ממנו כל מיני קלפות וסטראאחרא. ורבנו ז"ל אמר |שם, סימן קסט|, שעל ידי שמחה תזכה שהשם יתברך בעצמו ישמר אותך מפגם הברית; ועל כן ראוי לעשות כלהפעלות

שבעולם לזכות להגיע אל מדת השמחה.

ואתמול בלילה בלמדנו בצותא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןקנ"ה, דברנו הרבה מזה, מה שכתב שם: "עצבות היא מדה רעהמאד"; כי העצבות היא היא הקלפה בעצמה שנקראת על שםהיללה כידוע, ועל כן בזה שהאדם בעצבות ודואג הרבה, אפלושהו על העברות שלו, הוא נותן בזה יותר כח לקלפה, ועל כן אינזו שום מעלה כלל להתמרר על חטאיו ועל עוונותיו, כי בזה מגבירונותן כח לקלפה.

ורבנו ז"ל גלה, שהעקר הוא השמחה, ועל ידי שמחה בעצמהמכניעים את כל הקלפות וכל הדמיונות שנתהוו מחטאיו | עין שם, סימן כה | וכל מה שמחזק עצמו אפלו בתקף קטנותו והתרחקותובשמחה עצומה, ומוצא בעצמו נקדות טובות, יותר זוכה להכניעאת כל התאוות והמדות המגנות שלו. העקר והיסוד שהכל תלויבו הוא שמחה, להיות תמיד בשמחה, ועל ידי אור השמחהנתבטלים ממנו כל מיני קלפות וסטרא אחרא. ועל כן תעשהלעצמך קביעות עצומה לרקד בכל יום בינך לבין עצמך, ועל ידיכל רקוד ורקוד דורכים על הסטרא אחרא והקלפות. ואם היית יודעמה שנעשה על ידי כל רקוד למעלה בכל העולמות, אז היית רוקדכל היום, כי "עז וחדוה במקומו" | דברי הימים א טז, כז |, ולפניו יתברךאין שום עצבות כלל, ועל ידי שמחה זוכים להכלל בו יתברך, אשר"מלא כל הארץ כבודו", "ומה שאין האדם נוסע אל הצדיק, הואמחמת עצבות וכבודות"; הינו למה קשה וכבד כל כך להתקרב אלרבנו ז"ל? כי הוא ב"ן השמח"ה, והוא לוחם נגד הקלפה של יללה, שהיא קלפת פגם הברית, והוא מגלה לנו את אור השמחה, והסטראאחרא יודעת זאת, על כן מתפשטת ומתגברת נגד כל אחד ואחדהרוצה להתקרב אל רבנו ז"ל. וכן מה שאין האדם מחזק עצמולדבר עמו יתברך, זהו גם כן מחמת עצבות ועצלות, כי אמונהושמחה תלויות זו בזו, כפי שהאדם מכניס בדעתו ידיעה זו, אשראין שום מציאות בלעדיו יתברך, והוא מחיה את הכל, כמו כןמתגבר לשמח בו יתברך, כי אין עוד לך שמחה גדולה מזו, שהאדםיודע אשר השם יתברך אתו, עמו ואצלו, ועל ידי זה נפתח פילודבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, מאחר שיודע שהשםיתברך מלא כל הארץ כבודו, והוא יתברך אצלו ממש. ומי שזוכהלשלמות האמונה, על ידי זה הוא תמיד גדל ומצליח ברוחניותובגשמיות, ושום דבר לא

פילו ולא ירחק אותו, מאחר שידוע שהוא יתברך בכל דבר.
ידידי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להיות בשמחה תמיד, וגםראה לברח אליו יתברך
בכל יום ויום מחדש, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי
פרטיות, ואז טוב לך לנצחנצחים.
הדורש שלומך באהבה רבה...
תראה את המכתב לחברך ...

א' קמ. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר משפטים ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.
מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד לראות אתתשוקת לבך אל האמת.
אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, חבלים נפלו לנו בנעימים, שזכינו
להתודע מרבי אמת כזה, וראוילנו לשמח על זה בכל יום ויום בשמחה שאין לה
סוף וקץ, כי היאלנו זכות גדולה שאנו זוכים על כל פנים להאמין בהאי אור
הגנוזוכו', ומכל שכן וכל שכן שאין אנו מתנגדים עליו, חס ושלום, חסושלום,
בזה בעצמו ראו להחיות עצמנו ולשמח את נפשנו.
והנה במה שאתה שואל חות דעתי להשיב לך, היות שיש לךסכום גדול של מעות,
שנתן לך אחד, ואתה רוצה לתנו לדבר רבנוז"ל, ואינך יודע לאיזה דבר יותר
טוב לתן וכו'.

אהובי, אחי! לכל דבר מעסקי רבנו ז"ל שנותנים, זוהי זכותהרבים גדולה מאד
מאד, וגלוי אור רבנו ז"ל בעולם, כגון: להחזיקבתי המדרשות שלנו בכל מקום
שהם, להחזיק את ישיבתנו והכוללשלנו בארץ ישראל, להחזיק עניי אנשי שלומנו
וכו', אבל שלמותהצדקה הוא לתת על הדפסת ספרי ותורת רבנו ז"ל
ולהפיצםבעולם, שזוהי זכות עליונה וגבוהה מאד מאד, וכל גאלתנוהרוחנית
והגשמית תלויה בזה; ועל כן תראה להשתדל להדפיסאיזה ספר מספרי רבנו ז"ל
ולהפיצו בעולם, ואחר כך תחלק אתהקרן והרוח לצדקות הנ"ל, ובזה תהיה ירא
שמים יוצא ידי שניהם.

אהובי, אחי! חזק ואמץ להיות תמיד בשמחה עצומה ובפניםשוחקות, ותרקד בכל

יום ויום אפלו בינך לבין עצמך, ותשפך אתלבך אליו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותספר לפניו כל מהשעובר עליך, ואלו שני היסודות - "שמחה והתבודדות", המקיים האדם בגשמיות וברוחניות, ומי שמרגיל את עצמו לרקד בכלים, ומשמח את עצמו בכל מיני עצות ואפנים, וכן מרגיל את עצמו לדבר לפניו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וכל מה שצריך מבקש ממנו יתברך, אדם כזה חי חיים רוחניים, חיים של עולםהבא בעולם הזה ממש; אשרי שיאחז בזה. ולמען השם, אל תפל בדעתך משום בריה שבעולם, תסתכלרק על רוחניות חיות אלקות שיש בכל דבר, ועל ידי זה תנצלמקנאה ושנאה, תאווה וכבוד וכו', כי על ידי תקף האמונה בויתברך, נתבטלות ממנו כל אלו המדות רעות, וזוכה לחזות בנעסה' ולבקר בהיכלו.

הדורש שלומך...

א' קמא. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר משפטים. שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אך אין הפנאי להשיבך באריכות, ובפרט שכתבת שאתה נוסע אלי בעוד כמה ימים, ואזנדבר באריכות בעזרתו יתברך. אבל לעת עתה איעצך ויהיה אלקים עמך. שתק, שתק, ואלתענה למחרפיך דבר, ואז תראה איך שכלם יפלו תחתך, לא בכלפעם צריכים להיות צודקים עם האשה וכו', ודיקא על ידי זה יהיהשלום בית ודו"ק, תן לה את הצדק, ושתק שתק, ותתאזר במדתהסבלנות, כי "המהירות היא החרטה והסבלנות היא ההצלחה", וזכר כלל זה בחיך ואז תצליח.

רק סבלנות, סבלנות ועוד פעם סבלנות, סבלנות. ושמעתיםצדיק אחד, שהשאיר צואה לבנו, ואמר לו בזו הלשון: מיין קינד, שווייג און שווייג אז דו וועסט ווערן מיד רוה זיך אפ און שווייגווייטערמ, והבן למעשה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קמב. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר משפטים ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, בלתי מכירו, נר לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר מיום שלישי שבוע זה לנכון קבלתי, וחשתי ולא התמהמהתי להשיבך
מרב שמחתי שאני שמח בנפש חדשה הבאה לשנות ממי הנחל, |יחזקאל מז, ט|:
"וירפאו וחי כל אשר יבוא שמה הנחל", כי הוא יוכל להוריד עצמו, ולצמצם
ולהלביש עצמו אפלולקטנים ולפחותים וירודים כמונו, ולהאיר לנו אורו יתברך
|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל', על כן עלינו לשבח לאדון הכל
עלנפלאות החסד חנם שעשה עמנו, שבתקף קטנותנו זכינו להתודעמרבי אמת כזה
ומספרים קדושים כאלו, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.
וכבר אמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות צדיק, סימן נג|: קרבת הצדיקים טוב
בעולם הזה ובעולם הבא, כי |שם, סימן קנב|: עקר שלמות הנפש תלוי בקרבת
הצדיקים, כיהצדיק פותח את העינים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז|,
שיזכה להסתכל על עצמו היכן הוא בעולם, וישוב אליו יתברך באמת ובתמימות
ובפשיטות גמורה; ובלקוטי הלכות |ברכות הריח, הלכה ג'|, מרבה מוהרנ"ת ז"ל
לגלות נפלאות נוראות, איך שלזכות לשלמות האמונה בו יתברך, זה זוכים על ידי
הצדיק האמת מיחידי הדורות, עין שם; ובלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ס' | מבאר
על פי משנת |תרומות, פרק ב, א|: סתם חרש - אינו שומע ואינו מדבר -
כשאינו שומעים התעוררותו של הצדיק, אזי אינו מדבר לפניו יתברך; וכמושכתוב
|תהלים יט, ד|: "אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם" - כשאין שומעין קול
הצדיק, אזי אין אמר ואין דבר. ודבר זה רואים בחוש, שתכף ומיד כשזוכים
להתודע מהרבי האמת הזה, הרביהנפלא הזה, אור הגנוז והצפון, תכף ומיד נפתח
הפה לדבר עמו יתברך, שזהו כל למוד ההתבודדות שמלמד אותנו; כי באמת אין שום
מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואפלו
בכל מיני קטנות וחשכות והסתרות, גם שסגנוז אלופו של עולם, ותכף ומיד
כשנגלה לאדם שאלופו של עולם במקומו, אז נפתח פיו לדבר עמו יתברך, כי העקר
מה שאין האדם מדבר עמו יתברך, זה מסבת הכפירות שבו, שאינו מאמין, חסושלום,
שהשם יתברך עומד על ידו, ושומע כל דבור ודבור וכו' |עין לקוטי מוהר"ן, חלק
א', סימן סב|, אבל תכף ומיד שנתגלה לו אלופו של עולם - פותח פיו, וזה אל"ף
ראשי תבות: ל'התיר פ'הא'למים, על ידי שנתגלה לו שאלופו של עולם אתו, עמו

ואצלו, כמו כן פותח פיו לדבר עמו יתברך; על כן, אהובי, אחי, חמדתלבבי! חזק ויאמץ לבך, ותראה ליחד לעצמך מקום שאין שםבני אדם, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות. ואמרו חז"ל |ברכות ז':| כל הקובע מקום לתפלתו, אויביו נופלים תחתיו; ועקר האויבים של האדם הם הסטרא אחראוהקלפות, שנבראו מחטאותיו ועוונותיו הרבים, ועל ידי שקובעלעצמו מקום מיחד ומדבר עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורהבכל יום, ומספר לפניו יתברך הכל, על ידי זה כל אויביו נופליםונתבטלים תחתיו, כי מעלת התפלה עולה על הכל, כי |שם לב':| גדולה תפלה יותר ממעשים טובים וכו' ומקרבות וכו', עין שם; וכל מי שחוטא, ואומר חטאתי, אין רשות למלאך ליגע בו |במדבררבה כ, יג'|, שמיד שהם מתודים על עוונותיהם, מיד אני חוזר ומרחםעליהם |תורת כהנים, פרשת בחקותי|, כי אין הקדוש ברוך הוא חפץלחייב כל בריה, אלא מבקש שיתפללו בריותיו לפניו ויקבלם |מדרשתנחומא וישלח|; ועל כן אמרו |מדרש שוחר טוב, תהלים ק'|: בשעהשאתה עומד ומתפלל, יהא לבך שמח, כי אין לך עוד שמחה בעולםמזה, כשזוכה לידע, אשר על ידי כל תפלה ודבור שמדבר ומתפללעמו יתברך, ממשיך על עצמו שפע גלוי אור השכינה, ונמחלים לוכל עוונותיו, וכל מה שעשה ופגם עד עכשו, כי תפלה היא גלויאור האצילות, ועל כן צריך להיות עקשן גדול על זה מדי יוםביומו, ולהרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, ואף שבתחלה יבואאליך כל הענין הזה בכבדות, כי |ספר המדות, אות אמונה, סימן כב':| הפשע של האדם מכניס כפירה לאדם; ועל כן כפי חטאיו הרביםשיש בו, כמו כן רחוק הוא מאמונה ותפלה, וכל מה שיזכה לדברעמו יתברך, כמו כן יזכה שתבנה אצלו אמונתו, וכפי שיזכהלאמונה, כמו כן יזכה לשמחה; כי עקר שלמות השמחה באה רקעל ידי אמונה, כי אין לך עוד שמחה מזו, כשנתברר לו אשר השםיתברך מלא כל הארץ כבודו, והוא אתו, עמו ואצלו, ואפלו במקומושמח שם, גם משם יכול לחזר אליו יתברך, כי הכל לכל עצםעצמיות חיות אלקותו יתברך, וכל מה שתזכה לדבר עמו יתברך, כמו כן תזכה להתקרב אליו יתברך יותר ויותר, ותזכה לשמחהעצומה, כי הוא יתברך עצם השמחה, כי "עז וחדוה במקומו", ולפניו יתברך אין שום עצבות כלל, וכל מה שתשמח ביותר, כמו כן תזכה להיות אצלו יתברך ביותר, כי

הוא יתברך מקורועצמיות השמחה, ועל כן הבעל דבר מתגבר ומתפשט על מצותהשמחה יותר מהכל, ומלביש עצמו במצוות, כאלו כל ענין השמחההוא, חס ושלו, בטול זמן, ועל ידי זה לוכדו במצודתו אשר פרשתחת רגליו; כי הקלפה נקראת על שם יללה כידוע, ועל כן כשאדםמתעצב אפלו במשהו, על ידי זה נופל ונמשך אצלה. ורבנו ז"למגלה לנו, שהעקר להיות תמיד בששון ובשמחה, ועל ידי תקפהשמחה יזכה שהשם יתברך בעצמו כביכול ישמר אותו מפגםהברית |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסט|, ועל כן צריכים לעשותכל מיני פעלות שבעולם לזכות להגיע אל מצות השמחה שהיאיסוד ועקר הכל ביהדות. ואמרו חז"ל |שבת ל:|: אין השכינה שורה- לא מתוך עצבות, אלא מתוך שמחה של מצוה; השכינה היאהאמונה כידוע, וזו אינה שורה אצל האדם, כי אם על ידי שמחתהמצוות, לשמח את עצמו עם הנקודות הטובות שיש בו |כמובאבלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, וראוי שתלמד עכשו המאמר הזה, ותחיה את עצמך.

ההכרח לקצר עכשו.

הכותב בחפזון ידיך לנצח...

אקוה שעוד תכתב לי, וביחד נשמח.

א' קמג. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר משפטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל מעלת ידיד נפשי, הבחורהיקר לי מאד מאד,

צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נרלהצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו

יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח.

את פריסת שלומך לנכון קבלתי, ותאמין לי, חמדת לבבי היקר, שחשבתני ממך ימים

ושבועות, וברוך ה', זכיתי לקבל פריסת שלוםובשורה טובה, שתהלה לאל, זכית

ומצאת את זווגך, והנני מברכךברכת 'מזל טוב', ויעזר לך השם יתברך, שתבנה

בית נאמןבישראל, ותזכה להכנס אל תוך בנין הקדשה אשר מיעד בשבילך.

אהובי, אחי, חמדת לבבי! אשר אהבת עולם אהבתיך, אהבהשאינה תלויה בשום דבר

בטל, רבות עבר עלי עד עכשו, ותמידהייתי מצטער בצערך וכו', מה שספרת לי,

והנה, תהלה לאל, נדפסעכשו הספר "אשר בנחל" חלק א', ותקבלנו ממוסר כתב זה,

ויששם כמה מכתבים המדברים מהענינים שדברנו פנים אל פנים. עקרהכל חזק ואמץ

מאד מאד להיות בשמחה תמיד, שהוא יסוד ועקרהכל ושרש כל היהדות, כי "עז
וחדוה במקומו" יתברך, ולפניויתברך אין שום עצבות כלל. ורבנו ז"ל גלה לנו,
שעל ידי שמחהיזכה, שהשם יתברך בעצמו ישמר אותו מכל מיני פגמים
|עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסט|, וצריכים לעשות כל מיני פעלותשבועולם
לזכות להגיע אל מצות השמחה, שהיא מצוה רבה עדמאד |עין שם, חלק ב', סימן
כד|. ועקר שלמות השמחה נובע מאמונה, כי כשאדם זוכה לאמונה ברה ומזככת, אשר
אין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, ומתבונן ורואה, אשר הכל לכל עצם
עצמיותחיות אלקותו יתברך, כי אפלו דומם, צומח, חי, מדבר - הסאלקות
בהתלבשות הזו, אז הוא תמיד בשמחה, כי |תהלים קלט, ז|: "אנה מפניך אברח,
ואנה מפניך אסתר, אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנ", וכל מה שהאדם
זוכה להכניס ידיעה זובדעתו, זוכה יותר לישוב הדעת, וגדל וצומח בעבודת השם
יתברך, כאשר גלה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה| במאמרסז"ל
|שבת לא|: אמונה זה סדר זרעים; על ידי אמונה יזכה לצמחבעבודת השם יתברך,
ושום דבר לא יפילו ולא ירחיקו ממנויתברך, וכפי שזוכה לאמונה אמתית,
כמו כן אינו מתפחד משוםבריה שבעולם, כי באמת |חלין ז|: אין אדם נוקף
אצבעו מלמטהאלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה; והכל משגח בהשגחתו
הפרטיפרטית, כי |ברכות נח|. אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה; ועל כן למה
להתפחד ממשהו. וזכר מאמרסז"ל |יומא לח|: בשמךיקראוך ובמקומך יושיבוך,
אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואיןמלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא
נימא; ובידיעות אלותזכה לחיות חיים נצחיים כל ימי חיך - בין ברוחני ובין
בגשמי, כי האמונה היא יסוד ועקר כל התורה, כמו שכתוב |תהלים קיט, פו|: "כל
מצוותיך אמונה"; ואמרו חז"ל |מכות כד|: בא חבקוק והעמידןעל אחת - "וצדיק
באמונתו יחיה" |חבקוק ב, ד|; וכל מה שהאדםמכניס אמונה בדעתו, ומקשר
אלקותו יתברך במחו, כמו כן נגאלמכל צרותיו, והולך לו הכל כסדרן |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימןפב|; והשם יתברך יזכנו להגיע אל כל זה.
תראה לכתב לי על כל פנים שתי שורות משלומך הטוב, וממש חיים תתן לי, ושום
בריה אינה צריכה לדעת שכתבת לי.

הדורש שלומך באהבה רבה...א' קמדבעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר משפטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל הבחור, יניק וחכים, נר להצדיקנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הנעים לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד לראותתשוקת נפש צעיר להתחמם בעבודת השם יתברך, על פי דרך התםוהפשוט שקבלנו מרבנו ז"ל, שהוא אור האורות המאיר לארץולדרים עליה, רק המניעה היא מצד המקבלים, כי בני אדםמשקעים בעולם הזה, ועל כן אינם יכולים לקבל אור הצדיק |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קלג|; ועל כן עלינו לשבח לאדון הכל, שתהלה לאל, שם נפשנו בחיים, ולא נתן למוט רגלינו, ותהלהלאל, אין אנו מתנגדים עליו, חס ושלום, רק אנו משתוקקים מאדמאד לילך בדרכו ולקים עצותיו הקדושות, ובזה בעצמו ראוי לנולהחיות את עצמנו, ולרקד ולשמח בכל יום ויום מחדש, חבליםנפלו לנו בנעימים. והנה כתיב |איכה ג, כז|: "טוב לגבר כי ישא עלבנעוריו"; ואמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות תשובה, סימן עג|: העבודהשאדם עובד את ה' בבחורות, כל יום ערכו יקר משנים רבות שלעבודה לעת זקנתו. וכמאמר ז"ל |שבת קנב|: ינקותא כלילא דורדא, כי עץ קטן יכולים בנקל לישרו שיצמח ויתעביד לאילנא רברבא, כי כשאדם צעיר, עדין זוכר מעלמא דאתי, כי זה כמה שנים שבאאל זה העולם, ועל כן הוא עדין מכיר את קול הקריאה שקוריןאותו לשוב אליו יתברך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רן|; וזה מהשאמרו חז"ל |אבות ד|: הלומד ילד למה הוא דומה? לדיו כתובהעל ניר חדש, כי התורה והיראת שמים שלומד בימי צעירותונשארים לו עד זקנתו, ותמיד זוכרם. ועין באבות דרבי נתן |פרק כד||על משנה זו|: הלומד תורה בילדותו, דברי תורה נבלעין בדמיווכו, עין שם.

ועל כן, חמדת לבבי, חזק ואמץ, תראה להתפלל בכונה השלשתפלות בכל יום, ותתפלל לאט לאט מתוך הסדור דיקא, מלהבמלה, ועל ידי זה תזכה שיאיר בך אור האבות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נה|, ותטה היטב את דעתך אל מה שאתה לומד בישיבה, ותראה לחזר הרבה פעמים את השעור שלומדים בישיבה, למענתזכה

להיות מהמצינים. ומלבד השעור בישיבה תקבע לעצמך שעור במשניות, לחזר בכל יום הרבה פרקים משניות, עד שתזכה להלסי ששה סדרי משנה, ותתחיל עוד פעם, ותאמר בכל יום תהלים ותקון הכללי ולקוטי תפלות. ותרגיל עצמך לדבר בכל יום עמויתברך, ותבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך. ועל כלם - להיות זהיר בכבוד אב ואם, אשר אדם אוכל פרותיהן בעולם הזה והקרן קימת לו לעולם הבא |פאה, פרק א',| ואמר אליהו |תנא דביאליהו רבה, פרק כז:| כל העולם כלו של הקדוש ברוך הוא, ואין הקדוש ברוך הוא מבקש מן האדם רק שיכבד אב ואם ויתירא מהם, שהוא כאלו מכבד את הקדוש ברוך הוא ומתירא ממנו וכו', עין שם; ובפרט אתה, שזכית לאבא יקר כזה, שמוסר נפשו בקיום דעתו של רבנו ז"ל, בודאי אתה צריך לסלק דעתך ולצית אותו כלמה שאומר ומצוה אותך. ובמדרש |במדבר רבה יד, כג| איתא: נפתליכבד את אביו יותר מדי, שהיה אביו שולחו לכל מקום שירצה, והיה זריז במשלחתו, ומצא קורת רוח וכו', עין שם; השם יתברך יזכני לכל זה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קמה. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו, אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרויאר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך היקר לנכון קבלתי, ומאד מצטער אני בצערך הקשהממה שעובר עליך בכל פעם ירידות וחלישות הדעת. אהובי, אחיהיקר! הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם, ושם תמצא מרגועלנפשך.
ולמען השם לטובתך הנצחית, תקבע לעצמך שעור בלקוטי הלכות, ללמד בהם בכל יום כסדרן דיקא, ואז תרגיש כל מינינעימות בחיים, ותזכה להתחזק ולהתאמץ בכל מה שעובר עליך, כי מוהרנ"ת ז"ל לא יניח אותך לפל, ובלי דבוריו של מוהרנ"ת ז"ל לאין מרגישים שום טעם וחיות בהתקרבות אל רבנו ז"ל, ולא בחנםהיה מרגלא בפומיה של הרב החסיד ר' אפריםל ז"ל לומר ולחזרתמיד: "ולא נתן למוט רגלינו" - בלעדי ר' נתן היה, חס ושלו, למוט רגלינו, כי דבורי ההתחזקות

שתמצא שם, בשום מקום לאתמצא, ותכף ומיד כשיש לך כבר דבוריו, אינך צריך לדבורים אחרים, כי הלא כל דבורינו נלקחים משם.

אהובי, אחי היקר! כבר הגיעה העת שתשים לבך ודעתך להתישב היטב היטב מה נעשה עמך וכו' בכל יום ויום, ומהי הסבה לכל זה וכו'. והנה כל ירידת ונפילת האדם היא רק כשמבלבל עצמו מאחרים - הן ברוחני והן בגשמי, כי באמת כשאדם מתחבא אצלו יתברך, ואינו חפץ שום דבר אחר, רק רצונו יתברך, אדם כזהחי חיים נצחיים עוד בזה העולם. וזה עקר התכלית הנצחית, שהאדם צריך לזכות להגיע אליה - להתענג מנעם זיו שכינתו יתברך. וכבר אמרו חז"ל | שמות רבה נב, ג |:

כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו, ומתענג בעדנא דנחלא כפי עבודתו בתורה ובתפלה, במצוות ובמעשים טובים, וכמו שמבטל עצמו עוד בזה העולם אליו יתברך, ואינו רוצה שום רצון אחר, רק משתעשע בו יתברך על ידי תקף האמונה הקדושה שזוכה על ידי שקידה רבה בשיחה - זו תפלה ובלמוד התורה הקדושה, כמו כן זוכה בעולם העליון ועל כן יכול כל אחד להכיר את עולמו עוד בחיים חיותו, אל מה שהוא משתוקק וכוסף וכו', כן יהיה למעלה וכו', על כן העקר לשכח כל מה שעבר עליו עד עכשו, ולא יתחיל לחשב כללמה עבר, אפלו שהיה עד עכשו מה שהיה, ויתחיל להשתוקק רק אליו יתברך, ולראות להגדיל את אמונתו בו יתברך;

כי | עין לקוטי הלכות, הפקר ונכסי הגר, הלכה ד' |: בענין האמונה שהיא בחינת המלכות | שמקבל על עצמו על מלכותו יתברך |, יש שתי בחינות, בחינה אחת היא עצם האמונה, שהיא נקדת המלכות, זאת הנקדה קימת לעד, ואינה נפסקת לעולם, בחינת: "ומלכותו ואמונתו לעד קימת", בחינת | קהלת א, ד |: "והארץ לעולם עומדת", ארץ זוהי האמונה, כמו שכתוב | תהלים לז, ג |: "שכן ארץ ורעה אמונה"; כיישראל שרשם באמונה, ואי אפשר לקחת את ישראל מהאמונה, כינשמתם היא היא המלכות שהיא האמונה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מט |, כי האמונה נשפעת עלינו מלמעלה תמיד, שמשם שרשה האמונה הקבועה בלב כל אחד ואחד מישראל, וזה אי אפשר להפריד, אך הוא רק בבחינת נקדה זעירתא אצל כל אחד ואחד כפי בחינתו וענינו ומדרגתו. והבחינה השניה שיש באמונה היא, שצריכיך להוסיף תוספת הארה וחיות ומוחין על נקדת האמונה, ולהגדילה בכמה הגדלות

ולבנותה ולעשותה בחינת פרצוף, וזהתלוי בתקון מעשינו על ידי קיום המצוות בשמחה רבה, ובשקידהנוראה ונפלאה בתפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, והתמדהרבה בתורה הקדושה; כי כל מצוה ותפלה ולמוד וידיעה בתורההם כלים והיכלות להשגת אורו יתברך, שתתגלה ותתרבה ותתחזקאמונתו בו יתברך, עד שעל ידי רבוי עבודתו בתורה ובתפלהובמצוות מעשיות, יכול לזכות לגלוי שפע הכתר, אמונה בתכליתהשלמות, בחינת פנים אל פנים וכו' | וכמובא כל זה בכונותהאריז"ל, על פי דרכו בקדש, שיש בחינת נקדת המלכות, שהיאנקדה אחת מעשר ספירות, ויש בחינת הגדלת המלכות מהשצריכים להגדיל הנקדה, ולהוסיף עליה בחינת ט' ראשונות, כדילעשותה פרצוף, שזה תלוי בתקון מעשי התחתונים וכו' ודו"ק.

והנה השם יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשהבראשית, ועל כן קדם הוא חשך, ואחר כך אור, ברישא חשוכאזהדר נהורא | שבת עז: |, שזהו כלל הירידות והנפילות, החלישותהדעת והקטנות, והדינים והצמצומים שעוברים על כל אחד ואחד, פעם נתלהב לבו אליו יתברך, ויש לו תשוקה עצומה להתקרבותהכלל בו יתברך, ופעם כבה כל האור, ונתקררת כל תשוקתו, עדשתכלית ההפוך מרגיש, כאלו באה השמש שלא בעונתה, והקטנותהדחקות והחלישות הדעת מתפשטות ומתגברות עליו, עד שנדמהלו שאבד תקותו, חס ושלום, לנצח, ואז צריכים חזוק עצום מאדמאד, לידע שגם בתכלית הירידה והנפילה שנפל ונשלך - כלאחד כפי ענינו, גם שם עדין מסתר אורו יתברך, כי הוא יתברךממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיויתברך כלל, כי בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם גנוז, והואיתברך מחיה ומהוה את הכל, כי אפלו דומם, צומח, חי, מדבר, גם כן אלקותו יתברך, שנתלבש בלבושים האלו.

ההכרח לקצר באמצע.

הדורש שלומך...

א' קמו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח

לנצח נצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לראות את תשוקתלך אל התכלית הנצחית. אהובי, אחי היקר, העקר שבכל העקרים להתחזק בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, ולא לפל בדעתו משום דבר שבעולם, כי דרך הבעל דבר לשבר את האדם כאלו אבדהתקותו, חס ושלוש, ובכל פעם בא אליו עם בלבולים וטרדותחדשות, ומשבר לבבו ומחליש דעתו, ועל כן צריכים לעשות כלמיני פעלות שבעולם "נישט אראפ פאלן ביי זיך"נ, רק לרקדולשמח ולעשות כל מיני פעלות שבעולם להגיע אל מצות השמחהשהיא שרש קדשת היהדות, כי |ספר המדות, אות שמחה, סימן כב|: השמחה היא סימן שהוא זרע ברך ה', וכל מה שישמח ביותר, כמו כן יזכה להכלל בו יתברך יותר ויותר, כי הוא יתברך עצםהשמחה, כי "עז וחדוה במקומו", ולפניו יתברך אין שום עצבותכלל, ואף שהבעל דבר מתלבש עצמו במצוות, כי צריך להיותשבור מפאת עוונותיו, תלעג לו, כי רבנו ז"ל שהוא בן השמח"ה, גלה לנו, אשר מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ותכף ומידכשאישי ישראלי רוצה לשוב אליו יתברך, עברה גדולה כשהואבעצבות ובמרה שחורה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנים כד, מח|, כיעצבות היא הסטרא אחרא בעצמה, והשם יתברך שונא אותה; וכןהוא בזהר הקדוש |בראשית נח|. : בעצבון סטרא דרוחא אחרא דאמנעברכאן מעלמא |העצבות הם הסטרא אחרא, ומונעת כל הברכותמכל העולמות|; כי השמחה היא השער והפתח להשפיע ולהורידכל מיני השפעות טובות בעולם, ורואים בחוש, שמי שהוא איששמח, הולך לו הכל בנקל גדול, והוא מישב תמיד, ועל כן צריךלהיות עקשן גדול בעבודת השמחה, וכל מה שתרצה הסטרא אחראלבלולו, יתגבר ויתחזק לשמח יותר ויותר, וירגיל עצמו ברקודים, שתהלה לאל, נבראתי מזרע ישראל, ולא עשני גוי, וברוך ה' אינאנו מתנגדים, חס ושלוש, על בעל השמחה, כי זהו בעצמו עקרשמחתנו. ומובא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן כב|, שעל ידי שמחהזוכים לעזות דקדשה, לעמד נגד כל הקמים עליו - בין ברוחניובין בגשמי, כי השמחה מבטלת כל הפחדים היתרים, והשמחהנותנת מרץ לדלג על כל מיני ירידות וקטנות ודחקות. ואמר רבנוז"ל |שיחות הר"ן, סימן רעג|, שטוב מאד להרגיל עצמו להחיות אתעצמו עם איזה נגון, כי הנגון יש לו כח גדול להמשיך את האדםאליו

יתברך, וגם מתקף קטנותו ודחקותו יכול לצאת על ידי נגון של שמחה, וזה בחינת |שופטים ה, ג|: "אנכי להוי"ה אנכי אשירה אזמר להוי"ה אלקי ישראל"; הינו "אנכי להוי"ה" - כשאני רוצה להיות להוי"ה, אזי העצה - "אנכי אשירה אזמר להוי"ה אלקיישראל", כי על ידי שיר זמרה יכול להיות אצלו יתברך, שהוא מקור השמחה. וזה בחינת |תהלים נז, ח|: "נכון לבי אלקים נכון לביאשירה ואזמרה", הינו כשאני רוצה שתהיה לי ישרות לב, ויהינכון לבי עמו יתברך בלי שום קשיות, חס ושלום, אף שמתנהג עמילהפך וכו', העצה היא - "אשירה ואזמרה", כי על ידי שיר זמרהזוכים לישרות לב, ונכון לבו תמיד עמו יתברך. ועין במדרש שוחרטוב |תהלים פז|, כמו שהבאר נובעת מים חדשים בכל שעה, כן ישראל אומרים שירה בכל שעה, עין שם; ועל כן מה טוב ומהנעים כשעושה התבודדות בשיר ונגון ושמחה. ומובא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן מב|: מי שמנגן אותיות התפלה, הינו שתפלתושיחתו הם בנגון, על ידי זה מלביש את השכינה בלבושין נהירין. חזק, חזק, חזק והתחזק, ואל תירא ואל תחת, כי השם יתברךעמך, אתך ואצלך. הדורש שלומך...

א' קמז בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל היקר והנעלה, שותה ממינהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא התמד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ראהלברח מכל מיני מחלקת המצוי ביותר בין אנשי שלומנו היקרים, כי מרב קדשה וכו', הסטרא אחרא לא יכולה לקבל את זה, ועל כןהסמ"ך מ"ם תמיד מעורר מחלקת חדשה, ולך נא וראה מה שאמררבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן |חלק ב', סימן עא|: דיקא במקום שיש שסנעם העליון וכו', שם באים החובלים לקבל תקון וכו', ועל כןבמקום לקבל תקון עוד גורמים קלקולים וכו', עין שם; על כל פנים אתה ברח לך מכל אלו הבלבולים שיש בין אנשי שלומנוהיקרים, ברח לך רק אליו יתברך בתורה ובתפלה ויראת ה' כלהימים, ותקבל את הנקדה הטובה של כל אחד ואחד, וברח לךמהרע כמו שבורחים מאש שורף.

היה טוב מאד שתעשו לעצמכם חבורת עובדי ה' שאינם חפצים בשום דבר, רק להיות מאנשי הבעל תפלה, שכל מגמתם היתה תפלה והתבודדות, ואיש את רעהו יאמר חזק, כי בזה העולם צריכים התחזקות עצומה על כל פרט ופרט, כי כשם שפרצופיהן שונים כך דעותיהם שונות |ברכות נח.|, ועל כן לא ימלט שלא יהיה ביניהם איזו מחלקת ואי הבנה וכו', וכוחים ומריבות וכו' על דברים של מה בכך, זה רוצה להיות גבאי וכו', וזה רוצה להיות מנהיג וכו', ובין כך שוכחים לגמרי מהתכלית הנצחית ממנו יתברך, שעוד מעט אנחנו כבר יוצאים מכאן, ועל כן במקום ג'ב'א'י', עליו להזכיר עצמו בו יתברך: א'נא ב'כח ג'דלת י'מינך... וכן במקום מ'נ'ה'י'ג', יזכיר לעצמו אשר יש ג'יה'נ'ם', ועל כן מה ולמה להכנס בדברים כאלו...

הקדוש ברוך הוא יעזר לנו, שנהיה כרצונו, ונבטל את כל רצוננו לרצונו יתברך. וכבר ידוע שרבנו ז"ל רצה לעשות מאתנו צדיקים גדולים, ואחר כך אמר הסמ"ך מ"ם שבר וכו' |עין חיי מוהר"ן, סימן רכח|, ולכן עלינו איבער געבן זיך צום הייליגען רב'יןס, ולצית אותו על כל אשר יאמר כי הוא זה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|, אשר רק זו נקראת שלמות ההתקרבות אליו, עין שם; אשרינו שיש לנו רבי כזה, נא לשמח עם רבנו ז"ל ולשיר: בך רבנו נגילה, בך רבנו נשמחה, נגילה נגילה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קמח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל הבחור ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך בפרט בספרי "לקוטי הלכות", שהם אורות צחצחות המאירים אתאור רבנו ז"ל באפן אחר לגמרי, כי מוהר"ן ז"ל הבין שאורו הגנוז של רבנו ז"ל, הוא כבר עד סוף כל הדורות, ובהתפשטות האורה תלויה גאלת עם ישראל, להאיר על נפשם אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, ואף שנפלו בעמקא דתהומא רבא, ונחשכו ונתבטלו כל האורות וכו', ועלו לאחורים וכו', עם כל זאת הסוד של רבנו ז"ל להאיר את

האור בבחינת אור הפנים וכו', שאזמתלהבים ומתחילים לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, וזה ממשנפלא וכו', אבל זה לעמת זה מתגברת ומתפשטת הטמאה, כי זהלעמת זה עשה אלקים, נגד כל צדיק צריך לעמד נגדו רשע מרשעשיחלק עליו, ויעלים ויסתיר אורו הצח וירחק ממנו בני אדם, כיבלא זה היה כבר מזמן עולם התקון, כי היו מרגישים תמיד אתאור הפנים משם הוי"ה ברוך הוא, ועכשו כשעומד נגד משה - פרעה, פה רע, נעשה מזה הער"ף, הינו אחורים דשם וכו', ומשםנמשכות כל ההסתות והמניעות וההסתרות, וזו הבחירה, ועל כןמה יש להכנס בוכוחים - ראש הישיבה אמר וכו', המשגיח אמרוכו', רבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנב|, שלפעמיםמעמידים על הפתח ירא שמים... למנע ולעכב להכנס, ובפרטיותכשבחור יודע שקלקל את כלי המחין שלו וכו', אזי מהי שאלהוכו', בודאי יתפשטו נגדו כל המניעות והעכובים וכו', וישמעמחלקת, כמובא |בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'|, שבשביל שפגםבבריתו, יהיה ההכרח לשמע את פ"ה ר"ע, וידחהו חזרה אלהער"ף, עד שלא יהיו לו דבורים כלל אליו יתברך, מאחר שנפלונתרחק אל האדם רשע, שהוא פה רע |פרע"ה| אותיות הער"ף, שלא יקבל את אורו מבחינת פנים אלא מאחורים, שמשם כלהדינים והקללות, רחמנא לצלן; ועל כן ראה מה לפניך, ושפטבעצמך, זו בחירתך לטוב או להפוך. הקדוש ברוך הוא יאיר עינינו לאהב את כל בר ישראל, ויזכנולאחז עצמנו בדרך כל הצדיקים האמתיים, ונתרחק מכל הרשעיםועזי פנים שהם הכלבים |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נ'|; אשרי מיששגורים על פיו ספרי רבנו ז"ל בעל פה, ועל ידי זה יבין אחרתבכל הספרים שבעולם, ויהיה מקשר אל היראים והשלמיםהאמתיים. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קמט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך היקר כבר קבלתי כמה פעמים, וכבר התחלתי לכתבך שתי פעמים, והיה ההכרח להפסיק מרב בלבולים וטרדותשעוברים עלי. תהלה לאל, ברוך הוא יתברך,

שמתקרבים כאן בכלפעם מקרבים חדשים, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, ששם חלקנו בחיים, וההכרח לבלות עם כל אחד בכליום, וזה לוקח ממני כל הזמן היקר ובפרטיות לכתב.

אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, ושמח תשמח נפשך, שתהלה לאל, אתה מסתובב בין אנשי שלומנו היקרים, ותראה להטות אזניך לשמע מה שהם מדברים, ותקבל נקדת כל אחדואחד, כי כל אחד ואחד מאנשי שלומנו, הוא צנור מהצדיק, ובכלאחד יש נקדה מה שאין בחברו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|. ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תבלבל עצמך משום בריהשבעולם, וכן |אבות ו|: "אל תתאוה לשלחנם של שרים, ששלחנך גדול משלחנם וכתרך גדול מכתרם, ונאמן הוא בעל מלאכתך, שישלם לך שכר פעלתך"; ועקר הכל - לא להסתכל על אחרים כלל, רק לילך בדרך התם הקדוש, שהיה תמיד שמח וטוב לבב, והיה רגיל לומר: דאס איז מיין זאך, און דאס איז יענעמ'סע. ולעולם לא התבלבל מאחרים כלל, ועל ידי זה דיקא גדל והצליח בדרכו מאד מאד.

אהובי, אחי היקר! שמחה היא עצם גלוי אלקותו יתברך, ועל כן כל מה שיזכה לשמח יותר, כמו כן יזכה להיות נכלל בויתברך, כי לפניו יתברך אין שום עצבות כלל, כי "עז וחדוה במקומו", ועל כן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם לזכות להגיע אל מצות השמחה, שהיא מצוה גדולה מאד מאד |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד|, ובפרט עכשו שימי אדר הקדושים נכנסים, צריכים לראות לרקד בכל יום ויום, שהוא חדש השמחה.

ויש לומר: ידוע דברי רבנו ז"ל |שם, חלק א', סימן מט| על הפסוק "בראשית" - ב' ראשית, שיש שני ראשי השנה - "ניסן ותשרי", והם ימי תשובה, עין שם; והנה קדם תשרי מקדימים כל החדש בתשובה, שהם ימי אלול, יש לומר שהם תשובה מיראה, שרואים שכל ישראל נתעוררים מאד ביראה נפלאה, ועוסקים הרבה בתפלות ובקשות, וקדם ניסן מקדימין כל החדש בשמחה, שהם ימי אדר, יש לומר שהם תשובה מאהבה, שרואים שכל ישראל נתעוררים מאד בשמחה עצומה, ושמחים מאד מאד.

וזה כלליות ענין רבנו ז"ל - "שמחה והתבודדות", שהם "יראה ואהבה", ואי אפשר לקבל רק על ידו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יז|, "שמחה" היא תשובה

מאהבה, ו"תפלה" היא תשובהמיראה, וזהו הלמוד של דרי מעלה ודרי מטה |עין לקוטי מוהר"ן, חלקב', סימן ז'|, וצריכים לכללם יחד, והן שתי הבקיאיות שצריך כלאחד שתהיינה אצלו: "בקי ברצוא" - זו "התבודדות", לבקשתמיד ולידע שעדין אין יודעים כלום, "בקי בשוב" - זו "שמחה", לשמח נפשו במה שיכול, למצא בעצמו נקדות טובות |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'|, ואז כשיש לו שתי בקיאיות אלו, הואהולך על "דרך" הישר, ויש לומר שזה מה שרבנו ז"ל נולד"בניסן", ואמר: גאר מיין זאך איז ראש השנהפ, שהוא "תשרי", כיהוא כלול משניהם - "יראה ואהבה"; והשם יתברך יזכנו לרקדבכל יום, ולהיות תמיד בשמחה עצומה על נעם חלקנו, ועל ידי זהיתרחב לבנו לבקש ממנו כל מה שאנו צריכים, כי עדין אנו צריכיםלישועות רבות.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קנ.בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי היקרים, הצמודיםבפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותים מבאר מים חיים, הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרם יאיר ויזרח.

עוד רציתי לכתב לכם בשבוע שעבר, אך לא היה לי הפנאי, אך מדי דברי עם מוסר כתב זה, אמרתי ארוצה דברי אליכם, אוליאוכל לחזקכם ולאמצכם, ולדבר על לבכם, ולנחמכם, ולבקשסליחתכם, אולי היתה לכם איזו חלישות הדעת, חס ושלום. והנהבזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יום ממש, כי |קדושין ל':|יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום, ועקר התחדשותו הוא בעניןחלישות הדעת, שמחליש את הדעת מחדש בכל פעם, וצריכיםללחם כנגדו בכל מיני אפנים, לא לפל בדעתו, חס ושלום, משוםדבר שבעולם יהיה איך שיהיה. ועקר ההתחזקות הוא על ידישמחה, כי על ידי שמחה זוכים לעזות דקדשה, ואין מתפחדים כברמשום בריה שבעולם |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כב|. וצריכיםלעשות כל מיני פעלות שבעולם לזכות להגיע אל מדת השמחה, שהיא עקר קיום האדם בגשמיות וברוחניות, וכל מה שישמחביותר, כמו כן ממשיך על עצמו שפע, נעם, זיו אורו יתברך המאירבכל הארץ, כמו שכתוב |יחזקאל מג, ב':| "והארץ האירה מכבדו"וגו'.

וצריך שתדעו, שהשם יתברך הוא עצם השמחה, כי "עז וחדוה במקומו", ולפניו יתברך אין שום עצבות כלל, ועל כן כל מה שיתגבר בכל מיני כחות להיות בשמחה, הוא אצלו יתברך ממש. ורבנו ז"ל גלה לנו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י':| העקר מה שרחוקים ממנו יתברך הוא על ידי שאין לנו ישוב הדעת, והעקרמה שאין לנו ישוב הדעת, הוא מסבת העצבות והמרירות שנופלת עלינו בכל פעם, על כן אנו צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם, לזכות להגיע אל מצות השמחה, שהיא רפואה בגשמיות וברוחניות. ובאמת כשזוכים להתישב באמת, ומתברר לו שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר - הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, אז הוא תמיד בשמחה, כי |תהלים קלט ז':| "אנה מפניך אברח ואנה מפניך אסתר, אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנ"; ועליכם לחקק היטב היטב בדעתכם, אשר שום בריה שבעולם לא תוכל להרע לכם או להיטיבלכם, כי הכל בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית, כי |חלין ז':| אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, וכן |ברכות נח.א':| אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה, וכן |יומא לח.א':| אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, וכן |ירושלמי שביעית ט, א':| אפלו צפרא קלילא מבלעדו שמיא לא מתצדא, וכל שכן בר איניש; ובידיעות אלו תשמחו מאד מאד, כי יהיה איך שיהיה אנו מאמינים בו יתברך. וכתב מוהרנ"ת ז"ל בלקוטי הלכות |נפילת אפים, הלכה ד'|, שמי שיש לו אמונה פשוטה בו יתברך, ראוי לו לשמח מאד מאד כל ימי חייו. ורבנו ז"ל גלה |ספר המדות, אות אמונה, סימן כב':| על ידי אמונה יסלח לך הקדוש ברוך הוא, ואמונה היא עקר ויסוד כל היהדות, כמו שכתוב |תהלים קיט פו':| "כל מצוותיך אמונה", ועל כן אפלו התורה שאנולומדים צריכים ללמדה באופן כזה, שנזכה למצא אותו יתברך, כיהוא יתברך מתלבש עצמו בתורתו, כי קדשא בריך הוא ואוריתאחד הוא |זהר אחרי עז':|. ובמדרש רבה פרשה זו אמרו: אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, מכרתי לכם תורת, כביכול נמכרתי עמה, שנאמר: "ויקחולי תרומה" וכו', הינו כשלוקחים את התורה, לוקחים אותו יתברך, ועל כן אמרו בפתיחתא דאיכה: אפלו אותי עזבו, תורתתי שמרו, כיהמאור שבה, יחזיר אתכם למוטב; כי התורה והקדוש ברוך הוא-

אחדות. ורבנו ז"ל אמר לנו |שיחות הר"ן, סימן יט|: אפלו אותם האנשים שנפלו בחטאים ועוונות וכו', אם יעשו לעצמם חק קבוע ללמד בכל יום כך וכך, התורה הקדושה בעצמה תוציאם מן השאולתחיתות שנפלו לשם. והעקר לא להתבלבל מאחרים כלל, כי כלאחד הוא ענין אחר לגמרי. וברמב"ן הקדוש פרש, למה התחילה שם יתברך את התורה בלשון יחיד - "אנכי"? אלא לרמז לכלאחד, שהתורה נתנה לכל אחד ואחד, והוא ילמד כמו שהוא רוצה באיזה מקום שהוא רוצה, כי באמת אין שני בני אדם שוין, ועל כן אסור להתבלבל מאחרים יהיה באיזה אופן שיהיה. וכן רואים שהתורות של רבנו ז"ל שהן אוריתא דעתיקא סתימאה, גם כן מתחילות הרבה בלשון יחיד - "דע", להורות שכל ענין רבנו ז"ל הוא לכל אחד ואחד בפרטיות, ואינו צריך לבלבל עצמו מאחרים כלל, כאשר עשה התם הקדוש, שהיה תמיד בשמחה עצומה, נאהרפרייליך, והיה רגיל לומר: דאס איז יענעמ'ס מעשה, און דאס איזמיינ מעשהצ, ועל ידי זה גדל והצליח תמיד, כי רב הירידות והנפילות שיש לבני אדם הן רק על ידי שמתבלבלים מאחרים. וגלה לנו מוהרנ"ת ז"ל בלקוטי הלכות |פסח, הלכה ט'|, שתכף ומידכשאדם יוצא ממצרים |כל אחד מהמצר שלו, שגם זה נקראמצרים|, צריך להתחיל לספר את הימים, לידע שימיו ספורים, אך בספירה כתוב |ויקרא כג, טו|: "וספרתם לכם", ודרשו חז"ל |ספרא|: 'לכם' - לעצמכם, הינו כל אחד צריך לספר לעצמו, ולא להתבלבל מאחרים כלל, כי החבר הוא ענין אחר לגמרי. ואזכשאדם הולך בדרך זו שום דבר שבעולם כבר לא יבלבלו, ויזכה לחיות חיים טובים, חיים נעימים.

אהובי, אחי היקרים! חזקו ואמצו בתורה ובתפלה, ותהיובשמחה עצומה מאד מאד. ולמען השם לטובתכם הנצחית ולרפואה שלמה, העקר לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיותבשמחה, ולא להניח אצלו את העצבות אפלו רגע, כי עצבות היא סטרא אחרא ממש, סטרא דמותא, ותכף ומיד כשמתעצבים עלאיזה ענין שרק יהיה, תכף ומיד נופלים במצודתו; על כן עליכם רק לשמח ולרקד בכל יום, כי זה עקר הרפואה בגשמיות וברוחניות, והבעל דבר מתלבש עצמו במצוות אצל רב העולם - "איך תוכל לשמח, הלא עשית עד עכשו מה שעשית"; תלעג לו, כי רבנו ז"ל, שהוא ב"ן השמח"ה בעצמו, גלה, אשר עקר שלמותהתשובה והבכיה הוא רק כשהוא בשמחה, כי על ידי

שמחה מגלהאת תמימות לבבו. ובמדרש |פרשת וישב| איתא, שכל הצלת יוסףבמצרים
היתה רק על ידי תקף השמחה, שהיה שמח תמיד, אףשהיו לו צרות ויסורים רבים,
והוציאו עליו שם רע ובלבולים, ועל ידי זה נתפס בתפיסה, והיה שם בבור עמק
שתים עשרה שנים, עקר התחזקותו היתה רק שמחה, שהיה רוקד תמיד, וזהו
העקר. ובפרט עכשו, שימי אדר הקדושים נכנסים ובאים, שהוא חדש שלתשובה
מאהבה, צריך לקבע לעצמו קביעות על שמחה ורקודים; והשם יתברך יזכני להגיע
לכל זה בתמימות ובפשיטות גמורה.
הדורש שלומך...

א' קנא. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תרומה ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד מאד, צמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, הרוצה להאירנפשו באור האורות היוצא משלש
ראשונות דעתיך וכו', שהיאנחלא עמיקא וטמירא דנביע ביה מקורא דחכמתא עלאה
... נרויאיר ויזרח לנצח.

הנה, אהובי, אחי היקר, חמדת לבבי! כבר היה בדעתי לכתבלך כמה פעמים מרב
אהבתי אליך, אהבה שאינה תלויה בדבר בטל, אך טרדותי רבו בעוונותי הרבים,
מדי יום ביומו מעסק הרביםכידוע לך... |חסר|. על כן אמרתי ארוצה דברי אליך.

ידידי היקר! כבר עברו שבועות אחר שבועות, ולא זכיתלהתועד עמך, ומה גם
שישמעתי שנתקררת ונפלת ונתרחקת קצת. ובאמת לא יפלא ממני הדבר הזה, כי
כשנתבונן באמת, ונזכהלאיזה ישוב הדעת, להתישב באיזה מעמד ומצב אנו
עומדים, ומהעשינו עד עכשו וכו', נתחיל להתפלא איך אנו זוכים אל זכיהנוראה
ונפלאה כזו, להתאחז עם האי אור הגנוז, שהוא רישא דלאאתידע ולית מאן דקימא
ביהק, ובודאי עושה ויעשה הסמ"ך מ"םהרשע כל מיני פעלות שבעולם, ויתלבש במי
שיתלבש אבי אוועקצו נעמען דעם מענטש פון הייליגן רבי'ן, וכמאמר מוהרנ"ת
ז"ל: "איהר זענט אזוי ווי איר זענט און איר ווילט זיך נאך האלטן אינאזוי
איין רבי'ן איבער דעם גייט אויף אייך אזוי פיעל איבער"ש. והנה כתיב |ישעיה
א, ד|: "הוי גוי חטא עם כבד עון זרע מרעים'בנים משחיתים' עזבו את ה' נאצו

את קדוש ישראל 'נזרו אחור' ואיתא, שהפסוק הזה נאמר על אלו אשר נפלו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, שזה בחינת "בנים משחיתים" - שהשחיתו זרעם שהם בניהם, ומה התוצאות של זה החטא? לא די שהרג את בניו בידיו, וזהו כבר עון וכו', אלא גם "נזרו אחור" - שהסמ"ך מ"ם הרשע מכניס בדעתם כפירות וספקות באמונה הקדושה, ומקרר אותם לגמרי, בחינת |דברים כה, יח|: "אשרקרך בדרך" וגו'; ומרגלא בפומיה דאנשי שלומנו הקדושים: הסמ"ך מ"ם הרשע אינו שונא לאדם רק ברוחניות, שמכשילו במהשמכשילו, שעל ידי זה עוקרו לגמרי משרשו העליון, אלא גם שונאו בגשמיות, ורוצה לראות איך האדם ממרר חייו בצרות ויסורים וספקות וקשיות וחלישות הדעת, אשר דברים אלו - הינומירות עצומה וחלישות הדעת גדולה מאד ושברון לב ועצבון נורא בעמק פנימיות הלב וכו' וכו', נמשכים על ידי פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, אשר מי שכבר נפל בחטא המגנה הזה, הוא בוכה ומבכה את ימי נעוריו, ורוצה לצאת ממנו ואינו יכול, כי הוא כצפרים האחוזות בפח, וכל מה שרוצה לצאת מזה יותרנופל וכו', עד שאין שום בריה יודעת זאת וכו', והוא מערב עם קשיות וספקות גדולים עליו יתברך, והוא מלא ספקות תמיד, ואינו יכול להשית עצות בנפשו אף בגשמיות, ומכל שכן ברוחניות, וכל התורה נעשית לו סם המות, שבכל מקום שרק מסתכל הוא רואה את חמר העון, ועל ידי זה נופל יותר ויותר, וכל כך מר ומרור לו, עד שהולך עם מחשבות: "למה לי חיים כאלו, חיים מרורים ממות", את כוס התרעלה שתה, ואומר שטוב מותו מחייו וכו'.

ודבר זה נוהג בימינו אלה הרבה מאד, אשר בעוונותינו הרבים, הצניעות נפלה לגמרי ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, |בראשית ו, יא|: "ותשחת הארץ לפני האלקים ותמלא הארץ חמס", כל הגנבות והגזלות והרציחות שנעשות בעולם, הכל נמשך מהחטא המגנה הזה - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, אשר פוגם ומקלקל את המח לגמרי, כי סלוקא דיסוד עד אבא ואמא |זהר הקדוש משפטים קי|, הינו כי היסוד נוגע עד המחין שהם י"ק אבא ואמא, וכשמקלקל בריתו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, על ידי זה נתקלקלת דעתו, וכשמקלקלת דעתו, אז בא לכל הצרות והיסורים שבעולם, וכל הדחקות ברוחניות ובגשמיות נמשכת מהחטא הזה, כי מאן

דזריק פרורין דנהמא, עניות רדיף אבתריה, כל שכן מאןדזריק פרורין דמחאת
|זהר הקדוש פנחס רמד|; וכל הנפילות שעוברות על האדם ברוחניות ובגשמיות,
שזהו בחינת נופל, רחמנא לצלן, נמשך רק מפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט|, וגם כל המשגעים נעשים מחטא זה, רחמנא
לצלן, כי על ידי שמקלקל מחו וזרעו מוציא לבטלה, נתיבשת כלהלחלוחית שבמחו,
ונעשה משגע לגמרי |עין שם, סימן לו|, וגם כלהמחלות בגשמיות שעוברות על
האדם, נמשכות מזה החטא, שמשבר את האדם לגמרי, ומכניס בו מרירות ועצבות
גדולה, וכלהחולאות נמשכות על האדם רק מחמת קלקול השמחה |עין שם, חלקב',
סימן כג|; וכשמחפשים עצות בעולם להמעיט את הגנבות והגזלות והרציחות
ושפיכות הדמים והמחלקת והמרירות וכו' וכו', אין מועיל שום דבר, מאחר שאינם
עוסקים בתקון היסוד, ואז כלהבנין שבונים ורוצים לתקן, אינו מועיל כלל, כי
כשאינן יסוד - אין בנין, אם אינם מתקנים את הצניעות - לא יועיל שום דבר, רק
יהיה, רחמנא לצלן, גרוע יותר ויותר, השם יתברך ירחם מעתה, "וירא אלקים את
הארץ והנה נשחתה, כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ" |בראשית ו, יב|, כי
על ידי זה נכשלים בחטא המגנה הזה, וזהו קלקול כל הבריאה, רחמנא לצלן, עד
שעולה בדעתם להמית את העבר עוד במעי אמם וכו', אשר הזהר הקדוש |שמות ג:
מחמיר על זה מאד מאד, וצועק, כי גורם סלוק השכינה לגמרי מהעולם, כי לא די
שהורגים זרעם בהוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, עודעולה מחשבה כזו וכו',
רחמנא לצלן, רחמנא לישזבן; והקלפה הזומתפשטת מאד מאד בעולם בכל פעם
בהתגברות גדולה מאד מאד, עד שכמעט אבדה תקוה, חס ושלוש וכו', עד שכל כך
נתפרקהחטא הזה, רחמנא לצלן, בעולם עד שגם אצל נערי ישראל נתפשטהחטא הזה
בהתגברות והתפשטות גדולה מאד מאד, ושופכים זרעם לבטלה, ואין שום בריה
יודעת זאת, |איכה ד, ב|: "בני ציוןהיקרים המסלאים בפז איכה נחשבו לנבלי
חרש מעשה ידי יוצר" וגו', "שפכו דמם כמים" וגו', ומר להם מאד מאד, ורוצים
לצאתמזה, אך אין להם לפני מי לספר לבבם הנשבר והנדכה, וכל מהשאומרים להם
מוסר, יותר נופלים וכו', ורואים שמהכל מדברים וכו' וכו', אבל לא מזה שהוא
העקר "והיסוד" שהכל תלוי בו, כיבלא יסוד - אין בנין. ובהרבה מקומות נתפשט

כל כך החטא הגרוע הזה, עד שעושים את זה ביחד, רחמנא לצלן, | ישעיה נא,
כ|: "בניך עלפו שכבו בראש כל חוצות כתוא מכמר המלאים חמת ה' גערת אלקיך"
וגו'; והחטא הגרוע הזה מכשיל ושובר גם את כהאדם בגשמיות, כמובא בשלחן
ערוך | ארח חיים, סימן רמ; אבן העזר, סימן כג, ומכל שכן ברוחניות - שנסתם
ממנו הכל וכו', ורואה רק חשך - הן אצלו ומכל שכן אצל אחרים, | איכה ג, ו|:
"במחשכים הושיבני כמתי עולם"; כי, רחמנא לצלן, החטא הגרוע הזה גורם חשכות
גדולה, ורואה רק חשך ממש כמת, רחמנא לצלן, וגם נתקים | שם ד, ח|: "חשך
משחור תארם לא נכרו בחוצות צפד עורם על עצמם יבש היה כעץ"; כי החטא הזה
מקלקל את הבריאות, ומשתנים פניו לרע תמיד, רחמנא לצלן, ומזה נתפשטת
כבודות הגלות המרה הארכה הזו, וכל מה שחוטאים יותר, כמו כן מתגברת הכבודות
והחשכות והחלישות הדעת וכו', ומזה נתהווה המחלקת והקנאה והשנאת חנם וכו',
וכל המלחמות שבעולם וכו', כי החטא הזה גורם, רחמנא לצלן, לקלקול הדעת
וכו', וכשהדעת מקלקלת אז כל האדם מקלקל, והוא גרוע מחיות היער, חיות
הטורפות וכו', כי "גם בלא דעת נפש לא טוב" | משלי יט, ב|, ועקר האדם
הוא הדעת, ובמקום שחושב האדם שם כל האדם | עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן כא|. והנה השם יתברך שהוא עצם הרחמים, ויודע בראש מהשיהיה בסוף, על כן הקדים
את התשובה ואת המגלה את התשובה וינן שמו | תהלים עב, יז| עוד קדם בריאת
העולם, ודיקא בתקף החשך באמצע הדור הגרוע, הוריד את נשמת הצדיק מיחידי
הדורות, אשר מצא ח'ן בעיניו, | בראשית ה, כט|: "ויקרא את שמו נ'ח", לאמר
זהי'נ'ח'מ'נו' ממעשינו ומעצבון ידינו מן האדמה אשר אררה ה'" וגו', כי הוא
המגלה גלוי אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה כזו, אשר עוד לא היה לעולמים,
ועל ידי גלוייו הוא מקשר אצל כל אחד פיאל המח, שהוא קשור החכמה חי"ת אל
המלכות נו"ן, שהוא התקשרות המח אל הדבור | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
א|, שיהיו פיו ולבו שוים, שזהו יחוד כל העולמות, ובזה תלויה הגאולה בכלליות
כל העולמות שיתחדו וכו', ובפרטיות אצל כל אחד ואחד שיהיו פיו ולבו שוים,
כי על ידי החטא הגרוע הזה פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, נפרד הלב מהמח,
הפה מהמחשבה, ולבוסחרחר, שזהו עקר הצרה המרה - כשאין לאדם ישוב

הדעת, ואינו יכול לשית עצות לנפשו הן בגשמי והן ברוחני, והוא תמיד בספקות, בקשיות ובמרירות וכו' וכו', ומזה נתהווה כל המחלקת והסכסוכים בין אחד לחברו, מאחר שעל ידי החטא הגרוע הזהנופלים מהאמונה, שהיא עקר ישוב הדעת, עלית המלכות | הדבור | אל החכמה | המחשבה |, ורבנו ז"ל שהוא גמר כל התקונים שבכלתקוני הדורות, נשלח אל זה העולם לתקן את כל העולם, ולהפך מדבר לישוב, לקשר אצל כל אחד פיו ולבו שיהיו שוים, ויהיה אצלו מקום ובית ודירה לשכינה, כי | סוטה ג: | בתחלה קדם שחטאוישראל, היתה שכינה שורה עם כל אחד ואחד, כיון שחטאו, נסתלקה שכינה מהם, ורבנו ז"ל חגר מתניו להוריד את השכינה, לגלות ולפרסם אלקותו יתברך, ולהחזיר את כל האבודים אליו יתברך, ובפרטיות אלו אשר נכשלו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, הם דוחים את השכינה לגמרי מהעולם, כמו שאמרו חז"ל במדרש | במדבר רבה ט, א: | הנואף הזה מרשל כחהשכינה; כי על ידי פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, מאבדים את האמונה שהיא השכינה, וכל אחד כפי עוונותיו, כמו כן מאבד את קדשתו שהם נצוצי האמונה, כי | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פח: | על ידי התאוות רעות, רחמנא לצלן, מאבדים אבודות, כמו שכתוב | תהלים קיב: | "תאות רשעים תאבד", ובפרט על ידי הוצאת זרע לבטלה, הוא מאבד נפשות בידיים, רחמנא לצלן, כי מכל טפה היה יכול להולד ולד, וכבר אמרו חז"ל | סנהדרין לז: | המאבד נפש אחת מישראל, מעלה עליו הכתוב כאילו אבד עולם מלא, כי כל נפש מישראל היא עולם מלא, וכל העולמות תלויים בה וכו'.

והנה רבנו ז"ל גלה לנו | עין בספורי מעשיות, במעשה מזבוב ועכביש |, שקדם שירדה נשמתו אל זה העולם, עשה הסמ"ך מ"ם רעש גדול בעולם העליון, וצעק: "רבנו של עולם, שמע תפלתי, אם זה יבוא בעולם, אין לי מה לעשות עוד, ועל מה בראתני, כי הוא יתקן אתכל העולם, כי ילקט ויקבץ את כל האבודות, ויעלה ויגביה את כלהנפשות השבורות והמרחקות, ויגלה להם נוראות נפלאות עצותה', אשר לעולם תעמד, כי הוא פלא יועץ". והשיבו לו: "זאתהנשמה מכרחה לירד לעולם בודאי, כי הגיע הקץ, אך אתה צאושב לך עצה". והלך לו וכו', ולבסוף בא עם אחר ושחק וכו', ואמר, שכבר מצא לעצמו עצה, ויכולה הנשמה לירד אל זה

העולם־וכו', עין שם.

והנה רבנו ז"ל שירד אל זה העולם לתקן הכל ולגלות ולפרסם אלקותו יתברך, הוא אשר מלקט ומקבץ כל האבדות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפח|, וצריכים לנסע ולבוא אליו לקבל אבדתו, כי הוא מוצא כל האבדות שבעולם, ומחזירם ומשיבם לבעליהם, כשזוכין לבא ולדרש אחריו | עין לקוטי הלכות, אבדה ומציאה, הלכה ג'|, ותכף ומיד כשזוכים לבא אצלו בתמימות ובפשיטות גמורה, אזימוריד אור גדול על המקרב, שהוא הארת חדושי התורה הנפלאים, שמגלה שבכל אלו החדושי תורה והשגת אלקות שממשיך, נתעוררה המקרב, ומתחיל לחפש אחריו יתברך, ועל ידי זה מתחיל למצאלאט לאט את אבדתו, כי בודאי אי אפשר להחזיר להם כלאבדותיהם המרבות מאד בפעם אחת, שלא יזיק לו רבוי האור, חסושלום, כי רבוי האור גורם כבוי הנר לגמרי, ובהכרח להחזיר להם מעט מעט כפי הכנתם וכפי התעוררותם אל האמת וכפי תמימותלבם האמתית, כי הצדיק אינו משיב את האבדות, אלא עד שידרשנואם אינו רמאי, חס ושלום, כמו שכתוב | דברים כב, ב|: "עד דרשאחך אתו והשבתו לו", עד שתדרשנו אם אינו רמאי כמו שדרשוהו"ל | בבא מציעא כז:|, ועל כן לוקח הרבה זמן עד שזוכים לקבלמזה הצדיק, | ובאמת מי שעין אמת לו, ומסתכל על האמת, מרגישורואה תכף ומיד בתחילת ההתקרבות אור נורא ונפלא, וטועם טעמגן עדן עוד בזה העולם, ורואה ומרגיש מרחוק אל מה יכוליםלזכות על ידי רבנו ז"ל, אם תהיה התקרבותו באמת ובתמימות, ותהיה לו עקשנות וסבלנות לחכות ולקוות עד שיגיע יום ישועתו|, כי | ספר המדות, אות צדיק, סימן קנג|: מי שמקרב את עצמו אל הצדיק, וקרבתו אינה בתמימות, על ידי זה נתהפך אחר כך לרודף, ומה גם| שם קנד|: השקרן בשעה שבא לראות את הצדיק, לבו חושב איךידבר אחר כך, כי | שם קלד|: הליצנות אינו מניח את האדם לילךלצדיקים; ועל כן מי שחטא הרבה ומכל שכן שגם החטיא אתהרבים בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, צריך להתישב היטבהיטב היכן הוא בעולם, מה עשה עד עכשו ולהיכן נשלך ונפל וכו', ובא אליו רבי אמת, רבי רחמן, אשר מוריד את עצמו אליו, ורוצהלהוציא מן המקום שנפל ונשלך לשם ומרחם עליו ומטפל בו, ומרחצו ומקשטו בקשוטים נוראים ונפלאים וכו' וכו', הלא צריךלילך על ידיו ועל

רגליו לחפש אחריו בכל פעם יותר ויותר, ולאחזעצמו בו, ולקשר עצמו עמו בחבלי עבותות האהבה, ויעבר עליומה שרק יעבר, לא יעזבנו ולא יחליפנו ולא ימיר אותו, כי הלא רק הוא מבין ויודע מה שעובר עליו, ורק הוא יכול להוריד את עצמו אליו, ולרפאותו ולהחזיקו ולהחיותו ולהשיבו בשבעה משיבי טעם, בדבורים ערבים ומתקים, ומאיר עליו אורות נוראים, שפע גלויהכתר, נעם זיו שכינת עזו יתברך. כי דרכו של הצדיק הגבה מאדמאד, שהוא בחינת מש"ה משי"ח, שהוא מוריד את עצמו ומקרבת את עצמו לכל מי שיש לו איזה רצון להתקרב אל האמת, והוא מקרב עצמו אליו כל כך כאלו היה חברו ממש, כאלו הם אישורעהו, אף שבאמת הם רחוקים זה מן זה במדרגתם בלי שעורוערך, כי הצדיק הגדול במעלה נכלל לגמרי בו יתברך בבטול כלהרגשותיו, אף על פי כן מחבר עצמו אל כל מקרב כאלו היה חברוועהו ממש, אף שבאמת הם רחוקים זה מזה במדרגתם בלי שוםערך ודמיון כלל, שזה מה שנאמר במשה ויתרו: "וישאלו אישלרעהו לשלום" | שמות, יח, ז, | ודרשו חז"ל: מי הוא הקרוי איש? זהמשה, אף על פי כן קרא את יתרו - רעהו, אף שהיה הפרשוחלוק ביניהם כבין שמים לארץ | עין לקוטי הלכות, בכור בהמה טהורה, הלכה ד' |; כי עצם הפלגת מעלת הצדיק הגדול במעלה נפלאה מאדמאד, אין לשער ולספר כלל, כי הוא מוריד את עצמו לכל המקומותהירודים והנפולים, ומעלה משם כל אלו הנפשות הפגומותהמלכלכות והירודות בעוונותיהם הרבים, ומרחצם ומקשטםבקשטים יקרים. אך צריך לידע ולחקק בדעתו היטב | עין לקוטי הלכות, שלוחין, הלכה ה' |, כי לאו כל אדם זוכה להתקן מיד, כי יצרלב האדם רע מנעוריו, ובפרט מאחר שכבר פגם עד עכשו הרבהמאד, ובפרטיות בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנאלצלן, שעל ידי זה קלקל ופגם את המדמה שלו, צריך להביןולידע, שהרבה הרבה יעבר עליו בינו לבין הצדיק - ספקותהרהורים וכו', וכל מה שעוסק הצדיק לתקנו, מתגבר הבעל דברבהתגברות יותר ויותר מאד מאד בכמה מיני לבושין, על כן הרוצהלחוס על נפשו, ולחשב על תכליתו הנצחית באמת, צריך להיותחזק בדעתו מאד מאד בהתחזקות עצומה לאחז את עצמו בצדיקהאמת הזה, העוסק בתקון נפשו, וצריך שיאחז את עצמו בו בכלהכחות, ולא יירא ולא יפחד משום בריה שבעולם, כי הרבה הרבהצריך עוד לעבר עליו, ואם לא

יהיה בטלן, ימצא את כל אבדותיו שאבד וכו', וכל הירידות יתהפכו לעליות גדולות וכו' וכל העוונות לזכיות וכו'.

והנה מעשה הסמ"ך מ"ם הצליח, והוא אשר הסכים שיכולכבר רבנו ז"ל לירד בעולם, כי כבר מצא עצה נגדו, שהביא זקונו, וצחק הרבה וכו', ואמרו אנשי שלומנו, שזה כל ענין ההתנגדות על רבנו ז"ל, שצוחקים מענינו 'מלאכט אפ', בלי שום טעם, ואף שאורו גדול ונפלא מאד מאד, "הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבוה מאד" | ישעיה נב, יג, | אף על פי כן | שם נב, יד טו: | "שממו עליך רבים", "גוים רבים עליו יקפצו מלכים פיהם, כי אשאלא ספר להם ראו, ואשר לא שמעו התבוננו" וגו', ומדברים עליו כל מיני שקרים וכזבים וכו'. ומי מדבר? דיקא אלו הפגומים והמלכלכים, אשר היה עליהם לטמן את פניהם באדמה מרב בוש המחמת לכלוך וקלקול מעשיהם וכו', "מי האמין לשמועתנו" וגו' | שם נג, א, |, שיהיה מה שיהיה, עד אשר | שם נג, ב ג ד ה: | "לא תארלו ולא הדר ונראהו ולא מראה ונחמדהו", "נבזה וחדל אישים אישמכאבות וידוע חלי, וכמסתר פנים ממנו נבזה ולא חשבנהו", "נגועמכה אלהים ומענה", "והוא מחלל מפשעינו מדכא מעונתינו מוסר שלומנו עליו ובחברתו נרפא לנו". וכל כך מגדלים את השקר, עד אשר | איכה ד, כ: | "רוח אפנו משיח ה', נלכד 'בשחיתותם' אשר אמרנו בצל נחיה בגוים"; כי על ידי השחתת זרע לבטלה מעכבים ביאת והתגלות משיח, וצרות רבות מתפשטות בעולם, והחשך והקלפות רבו וכו'.

על כן, אהובי, אחי היקר! אחרי שכבר עבר עליך מה שעבר - ירידות ונפילות והשלכות כאלו, ונכשלת כבר כמו שנכשלת וכו', ומי יודע אם לא הכשלת גם אחרים וכו', אשר 'מחטיא את הרבים' הוא עון חמור יותר מהכל וכו', ורחם עליך השם יתברך בזכיות חנם, ואשר אביך בעולם העליון בקש בעבורך הרבה, שלא תהיה נאבד לנצח, ופעל שתזכה להתודע מרבי האמת הזה, מהרופאה גדול במעלה נוראה ונפלאה, אשר יכול לעזר לך ויכול לרפאות אותך וכו', למה פנית כל כך ערף ממנו וכו'!?

זכר איזו מתיקות כבר הרגשת בתחלה, וגם התחלת להתמיד במשניות ובגמרא, ודברת עמו יתברך, אשר על ידי כל דבור ודבור ועל ידי כל למוד ולמוד שלמדת, גרמת נחת רוח גדולה לאביך בעולם העליון והתפאר עמך וכו', וכן כנגד זאת שקלקלת

עם אחרים, זכית לקרבגם אחרים, ועתה פתאום נחשכה השמש בצהרים, והפכת אתהקערה על פיה, וחזרת בך, ומה גם שאתה רודף את חבריך, עדשגם הם עזבו הכל וכו', האם אינך יודע שלעזב עצמו מרבנו ז"ל...פרושו נפילה אל השאול תחתית ממש... אם היית רואה את הבכיותוהצער ועגמת הנפש שיש לאביך בעולם העליון ואת המרירותשמסבבת אותו, היה לך נשבר כחרס באלפי וברבבות רסיסים וכו'. חמדת לבבי! אני מבקש ממך בשם אביך: חזר בך, חזר בך, ורב טוב הצפון לך מחכה עליך וכו'.

חמדת לבבי! אל תפל בדעתך מכל מה שעבר עליך עד עכשווכו', שהיית מקרב ונתרחקת וכו', כי כל זה הוא נפלאות תמיסדעים, למעלה מהשגת שכלנו המגשם והמזהם וכו', צריך שתדעוהתחקק בדעתך היטב היטב, כי השם יתברך הוא רחמן גדול מאד, ומסבב בכמה מיני סבובים לקרב הכל אל תכלית הטוב, התכליתהנצחית, אך מחמת שאי אפשר לקחת את הבחירה לגמרי מןהאדם, כי כל העולמות עומדים על בחירת האדם כידוע, על כןהוא מסבב עם כל אחד בחכמה נפלאה, באפן שיעורר אותנו אלהאמת, ואף על פי כן יהיה נשאר לו איזה נסיון ובחירה, ומזה באשלפעמים נתעורר פתאום לעבודת השם יתברך, זה מחמת גדלהארת ההתעוררות שבאה עליו מלמעלה, ואחר כך נוטלין זאתממנו, ומניחין אותו על בחירתו, כי מאחר שטעם קצת עבודת השם יתברך, ראוי לו עתה גם כשנסתלקת ממנו ההתעוררות שבאה עליומלמעלה, להתעורר עתה מעצמו, ומי שחס על עצמו, חוזר באמתאל השם יתברך על ידי זה, אך מי שאינו רוצה להשליך הבליו, אזי תכף כשנסתלקת ממנו ההתעוררות ותאוותיו חוזרות אליו, אזיהוא חוזר אל כסילותו ודעתו וחכמתו של ההבל, שהם עקרהכסילות, כי חכמות העולם, מה שכל אחד חושב שיודע אילוהכמות והמצאות, הכל הבל וכסילות לגמרי, כי עקר החכמהוהדעת הוא רק השם יתברך, להיות דבוק בו יתברך, ולדבר עמויתברך כאשר ידבר איש עם רעהו. וכמו שהוא אצלו יתברך, כמו כןהוא אצל הצדיק האמת הגדול במעלה מפלגת מאד מאד, אשר הוארחמן גדול ונורא מאד, ומסלק השגתו בכל פעם, ומוריד את עצמואל כל הפגומים והמלכלכים והמשקצים בתאוותיהם הרעות וכו', ומאיר בהם דעתו הקדושה, ואפלו על החולקים עליו הוא מרחםמאד מאד, ורוצה לקרבם אל נקדת האמת לאמתה,

שיתקרבו אליו יתברך, ויתחילו לדבר עמו יתברך, שזוהי תכלית האמת, להיות דבוק עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה באמת, כי אין לך עוד אמת כזו, ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם בני אדם ולדבר עמו יתברך וכו'; וכשרואה הצדיק האמת שיש בין החולקים והלצים וכו' כמה אנשים שמבינים כבר קצת אמתת האמת, אלא שקשה להם עדין להתקרב, מחמת השפלות של האמת עכשו, כיהאמת מנחת ומשלכת על הארץ וכו', וכמעט שהוא לבזיון ולחרפה להתקרב אל האמת, ובפרטיות אלו הנשמות שנפלו ונכשלו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, ונפלו בעמק חשך ואפלה כזו, עד שכמעט אבדה תקותם גם בגשמיות, ומכל שכבר וחניות הם משתוקקים מאד מאד אל האמת, ומרחוק הם יודעים ומרגישים שכאן היא האמת, אך אף על פי כן היצר הרע מסיתו - "אין ראוי לך להוריד את עצמך כל כך וכו', תמתין ותחכה עד שכל העולם יתקרבו אל דרך זו, אז גם אתה תתקרב", כי עכשו זופחיתות כבוד להתועד עם אנשי שלומנו חסידי ברסלב, על כן מניס בו מחשבה לחכות ולהמתין, עד שגם החשובים יתקרבו אלהאמת; והנה הצדיק האמת, שמוסר נפשו תמיד בשבילו יתברך, משליך נפשו מנגד, ואינו מסתכל על שום דבר ממה שמדברים עליו, והוא מאיר הארה גדולה בעולם עם חדושי התורה שלו, שהם נפלאים ונוראים מאד, וכל אחד יכול למצא עצמו בהם, וזוכים לראות בהם את האור הגדול, אור כזה, אשר עוד לא ראו ולא הרגישו מעולם וכו', תשוקה חזקה אליו יתברך בכלות הנפש וכו', הארה נוראה מזיו נעם ערבות מתיקות אורו יתברך, שהוא האורהגנוז מששת ימי בראשית, שגנזו לצדיקים האמתיים וכו', רק אף על פי כן אסור לו לצדיק לטל את הבחירה מהם וכו', על כן משאיר להם כלל התאוות והמדות הרעות שהיו להם מתחלה, כדי שאחר כך כשתסתלק מהם ההארה הנוראה הזו שקבלו מהצדיק, יהיה להם כח כבד ראשונה. והנה כל זמן שההארה הזאת מאירה עליהם מלמעלה, מתעוררים מאד, ומתחילים לעבד את השם ולעסק בתורה ובתפלה בשוקה חדשה בכל פעם, בהארה נוראה ובהתלהבות עצומה מאד, אך אחר כך כשההארה הגדולה הזאת נסתלקת מהם לגמרי וכו', אז עקר הבחירה והנסיון שלהם, כי מי שחס על חייו, ומתישב בדעתו: "הלא הרגשתי עד עכשו נעם וערבות כזו שלא היו לי מעולם", על כן מתחיל לעבד את השם יתברך

בכל ההארה ההיא שקבל מהרשימו שהיתה לו בתחלה, ועל ידי זה עוסק בעבודתהשם
יתברך בשקידה נוראה ונפלאה, עד שזוכה סוף כל סוף לצאת מגריעות מעשיו,
ולהכנס אל תוך שערי הקדשה כאחד מהצדיקים הגדולים, כי הבחירה חפשית וכו',
ובפרט כשכבר זכה לקבל הארה נוראה ונפלאה וכו'. אבל אלו האנשים הפתאים שאין
להם שום ישוב הדעת, אזי תכף ומיד כשהארה הנפלאה הזאת מסתלקת מהם, והתאוות
והמדות הרעות מתגברות עליהם מאד מאד בהתפשטות גדולה וכו', אזי שוכחים את
הכל ושבבים לאולתם, וחולקים על הצדיק כבראשונה, ואזי כשרואה השם יתברך
שהצדיקהתיגע עמהם כל כך, ובלה בשבילם שעות וימים, שבועות וחדשים ושנים
ממש, ואף על פי כן הפכו את הקערה על פיה, והתחילו לחלק עליו על לא דבר, רק
מחמת קנאה ושנאה וכו', אזי משליך אותם השם יתברך לתאוות ממון, שזוהי עקר
מפלת השונאים והחולקים של הצדיק, כי אלו החולקים על הצדיק, לבסוף נופלים אל
תאוות ממון, ושם כלים חייהם ביגון ואנחה ובמרירות עצומה, כי אינם יכולים
למלא תאוותיהם בממון לעולם, כי יש לו מנה - רוצה מאתים וכו', וכן נופל
ונופל עד שאינו יודע מחייו באיזה עולם הוא עומד וכו'. ודבר זה נמצא גם בין
תלמידי הצדיק הגדול במעלה נוראה ונפלאה, שיש בכל דור תלמידים יחידים
כאלו, המחזירים נפשות ישראל אל אביהם שבשמים, ומתיגעים בזה הביגיעות גדולות
וכבדות ועצומות ימים ושנים, ויש להם צרות רבות ברוחניות ובגשמיות, ומבלים
ימים ושבועות וחדשים ושנים ממשעם בני אדם בעבודת השם יתברך, ומורידים את
עצמם אליהם מאד מאד ומתחברים אליהם כאלו היו חברים ממש, ומאירים בהם אורות
נוראים ונפלאים כאלו, עד שמרב מתיקות, דבקות וחיותהאור שמרגישים, מתחילים
לעבד אותו יתברך בשקידה רבה, בתורה ובתפלה, בהתבודדות ובשמחה וכו' וכו',
ואחר כך שמתחיל לעבר עליהם מה שעובר כנ"ל, אז תכלית ההפוך נארע עמהם,
שהופכים פניהם לגמרי מהם, עד שכמה פעמים נתהפכים להיות להם שונאים ממש,
רחמנא לצלן, בבחינת |בראשית לז, ד|: "ולא יכלו דברו לשלום" וכו'; וכמה
פעמים נתפסת ונתפשטת בהם מדת הדין, עד שהם מתהפכים להיות רודפים אותנו ממש,
והכלבחנם על לא דבר, ומשלמים רעה תחת כל הטובה שעשה עמהם, שהוא הוריד את
עצמו אליהם ודבר עמהם, ובלה עמהם ימים ושבועות, חדשים ושנים ממש, ולבסוף

מדברים עליו כל מינישקרים וכו', ומוציאים עליו שם רע וכו', וכל המדות הרעות והישות והגאות שיש בהם בעצמם, הם רואים את זה על האשה הכשר הזה שטפל בהם כל הזמן וכו', ומה נעשה עמהם לבסוף? השם יתברך לבד יודע וכו'.

והנה אהובי, אחי היקר, כבר הארכת קצת, אבל באמת כפימה שיש להאריך בדבורי אמת, אולי נזכה להציל את עצמנו, עדין לא התחלנו לכתב. מה אמר לך, אהובי, ידידי היקר, חמל עליך ועלהנפשות התלויות בך, וחזק ואמץ מחדש להתקרב אל רבנו ז"ל, וראה לברח בכל יום אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, לדבר ולשיח עמו יתברך ולספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך וכו', ותתחיל מחדש להתמיד בשעורים קבועים - גמרא ושלחן ערוך וכו' כאשר עשית בתחילת ההתקרבות וכו'.

והעקר שבכל העקרים - תראה לתקן מה שקלקלת וכו', וכנגד שרחקת נשמות ישראל מרבנו ז"ל וכו', וכן פגמת בברית - הוצאת זרע לבטלה וכו', תראה לתקן וכו'.

ועקר התקון - לקרב במסירות נפש נפשות אל תוך הקדשה, ולעוררם ולחזקם לשעורים קבועים כדרכו של רבנו ז"ל, וביותר - לתפלה ושיחה בינך לביקונם, שזוהי התבודדות, וכן צדקה להדפסת ספרי ותורת הצדיקהאמת. ואף שיבוא לך כל הדבר הזה בקשי רב, מפאת התפשטות החשך והשקר המתגבר ומתפשט אצלכם, אל תירא ואל תחת כלל, כי צריכין לסבל בזיונות ושפיכות דמים הרבה, קדם שזוכין להתקרב אל הצדיק האמת, ואפלו אחר שמתקרבים, צריכים לסבל בזיונות ושפיכות דמים וחלישות הדעת הרבה מאד מאד, והכל הואלטובה גדולה, טובה נפלאה ונוראה מאד, כי זהו עקר תשובתו ותקונו, כי רבנו ז"ל החליף הכל רק בבזיונות ושפיכות דמים מביתומבחוץ, וכמו שאמר לאנשי שלומנו בשעה שחזר מארץ ישראל: "הבאתי לכם מתנה - מחלקת", "איך האב איך גיברענגט אמתנה - מחלקת"; כי זהו עקר התשובה - לשמע בזיונו וידם וישתק | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'.

ועל כן כדאי וכדאי כל אלוהי בזיונות ושפיכות הדמים שיהיו לך וכו', ואפלו אם יגרשו אותך, חס ושלום, מהישיבה וכו', כי תעשה לעצמך חשבון, על פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, פעם אחת, צוה האריז"ל להתענות פ"ד | שמונים וארבע | תעניות, נמצא על מאה פעמים צריך להתענות שמונת אלפים וארבע מאות

תעניות, ועלאלף פעמים צריך להתענות שמונים אלף וארבע מאות תעניות, וימישנותינו בהם שבעים שנה, שזהו חשבון של עשרים וחמש אלףמאה וחמשים ימים, נמצא, אשר לתקן אלף פעמים פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, על ידי תעניות כפי דעת האריז"ל, צריכים לחיות לפחות ארבע פעמים שבעים שנה, דוק ותשכח, ומכל שכושאחד חטא שני אלפי פעמים, ומכל שכן יותר ויותר, חס ושלום, ומכל שכן וכל שכן מי שחטא והחטיא את הרבים, צריך לחיות יותר משלשת אלפים שנה, ולהתענות בהם מדי יום ביומו, וכשמתחילים לעשות חשבון זה, יראה ורעד נופלים על האדם, כאשר יודע כל אחד נגעי ומכאובי לבבו וכו'. ועכשו בא אלינו רביאמתי, רבי רחמן כזה, אשר אמר שמקבל על עצמו הכל, מכל שכושזוכים להיות פעם אחת על ציונו הקדוש בעיר אומן, אין צריכים לדאג כבר כלום, והוא ערב בשביל זה, והבטיח בעדים נאמנים וכו', רק מבקש מעמנו דבר אחד - "לסבל קצת בזיונות ושפיכות דמים" בשביל ההתקרבות אליו, ועכשו - היעלה על דעת נבון וחכם, שיהיו לו כל הדברים האלו לנסיון? הלא ילעג ויצחק מכלמונע ומעכב, ולכל מבזה אותו, ואדרבה ישלם בכסף מלא כלהטובות שגורם לו, על ידי שרודף אותו בשביל ההתקרבות, הלאזה תקונו הנצחי. וכשתבררנה לו ידיעות אלו, אז כבר לא יהיה לו דבר זה לשום נסיון כלל וכו', ואדרבה יצחק וילעג מהם. וכמאמר האיש האלקי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל | בעל מחבר ספר "באור הלקוטים", שאמר לו פעם אחד מאנשי שלומנו: "מלאכטפון אייך" ב והשיב: בשביל ארגז של שנים אאבד את העולם הזה ואת העולם הבא?! "איבער איין קעסטעלע ציין זאל איך אן ווערןדי וועלט און יענע וועלט?! " הינו מהו צחוק? הלא מרחיב אתהשפתים ורואים את שניו, ואם כן בשביל ארגז קטן שהוא הפהמלא שנים, אאבד את העולם הזה ואת העולם הבא?! ופעם אחתאמר: "אם היו בני אדם יודעים אל אילו דרגות יכולים להגיעעל ידי בזיונות ושפיכות דמים, היו רצים למקוה קדם כל בזיון, כדרך שרצים למקוה קדם קבלת קדשה עצומה.

ועל כן, אהובי, חוס ורחם על ימי הנעורים, והתישב בעצמך - מה עשית עד עכשו וכו', ומי יכול להציל אותך וכו', ועל כןמהר עמד ורוץ מחדש אל רבנו ז"ל ואל אנשיו היקרים, וגם אתהראה לתקן מה שקלקלת, ותקרב רחוקים וכו', ואל

תפל בדעתך משום דבר שבעולם יהיה איך שיהיה, כי גדול אדונינו שאנו חוסים בצלו, צלא דמהימנותא. ור' לוי יצחק | נרו יאיר | | ז"ל | רגיל לומר: אין ברסלב קען מען נישט האבן קיין קיום אן בזיונות אויב דוקענסט ליידען או שוויגען וועסטו זוכה זיין צו קומען צו דיין זאך אויב נישט וכו'.ג.

על כן, אהובי, אחי היקר, אשר אהבת עולם אהבתיך, חוסורחם עליך, וחוס ורחם על אביך שבעולם העליון, וחזר בך וחזר, ותתחיל על כל פנים מעכשו לחזר אליו יתברך, אשר הוא שומע צעקת יתום קדם הכל, כמו שאמרו חז"ל | במדרש שוחר טוב, תהלים סג: | "כי אם צעוק יצעק אלי" | שמות כב, כב | - יכול כל זמן שהוא צועק שומע אני, אם אינו צועק איני שומע, תלמוד לומר: "שמועאשמע צעקתו" - מכל מקום וכו', עין שם; יהיה איך שיהיה באיזה מעמד שרק יהיה - אשמע צעקתו; כי אין לך עכשו אבגשמי רק אב בשמים. ועין במדרש רבה, פרשת משפטים: למה אוהב הקדוש ברוך הוא יתומים ואלמנות? אלא שאין עיניהם תלויות אלא בו, שנאמר | תהלים סח, ב: | "אבי יתומים" וכו', עין שם.

בני, בני! עיני זולגות דמעות עכשו כשאני נזכר... | חסרן |, והנהמה אמר לך, ידידי, בני היקר, מה אני ומה חיי, איני רק בשר ודם, והנה עשיתי את אשר מטל עלי, ואני את נפשי הצלתי, וכתבתי מהששלח השם יתברך בדעתי, ועתה נשארתי הבחירה בידך, חוס וחמלעליך, ואל תשליך דברי אלה אחרי גוך, והשם יתברך יזכני גם כן להתחיל ברגע זה מחדש להתקרב אל רבנו ז"ל, ולהתמיד בספריו הקדושים, ולקיים עצותיו הנוראות, ולהתחבר עם אנשיו היקרים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד, ומצפה לראותך בקרוב. א' קנב. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תרומה ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקרוהנעלה... נרו יאיר ויזרח לנצח.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות לפדיון, יעזר הקדוש ברוך הוא שימתקו ממך הדינים על ידי פלא עליון, ואשתך תלדבנקל, ותבשר לי ממש בקרוב בשורות משמחות עד מאד.

נא ונא העקר ראה לשכח את העבר שלך לגמרי, ואפלו מהשקרה עמך עם בני אדם

תשכח ותעביר מדעתך לגמרי, וצריך כל כך להרגיל עצמו במדת השכחה, עד שישכח אפלו מה שקרה בביתו וכו'; כי על פי רב יש לאדם טענות ומענות על אשתו, או על ילדיו, או על שכניו ועל קרוביו וכו', וכל זה בא מחמת קטנות הדעת, כי באמת עקר הזכרון הוא לזכר בעלמא דאתי, ואת הזכרון הזה צריכים לשמר מאד, כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן נד|, ולכן כפי ששומר את הזכרון, וזוכר רק בעלמא דאתי, כמו כן מתבטלות ממנו כל השטיות וכו', ושוכח לגמרי מכלבני אדם וכו', עד שיש צדיקים שזוכים לזכרון כזה, שזוכרים לאוכלום - גארנישט |עין ספורי מעשיות, מעשה יג, מיום א'|, כי נכלול לגמרי באין סוף ברוך הוא. ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא|, שעקר שלמות דעתו של משיח יהיה, שיכלל לגמרי בלמעלה מהמקום ובלמעלה מהזמן וכו', עד שיהיה בטול הזמנים לגמרי, כי יהיה נכלל באין סוף ברוך הוא לגמרי לגמרי וכו' ודו"ק; אדם כזה כבר אין לו במח מחשבתו שטיות וכו', והוא אדם חדש, ער בנייעט זיךד, וזה עקר עבודת האיש הישראלי - להתחדשתמיד, ולעשות התחלה בכל פעם; אשרי המגיע למדרגה זו, ואזכל ימי חייו עוברים כבר בצורה אחרת. ראה וגם ראה כמה ימים ושבעות טובים בלית בהבל ובריקובוכוחים והבלים, מחלקת וסכסוכים וכו', ומה יש לך עכשו בידך - כלום, ממש כלום, אוי, אוי, אוי! חבל, חבל, חבל! על הימים ועל הלילות היקרים שהלכו לאבוד וכו', על כל פנים מה דהוההוה, עשה על כל פנים מעכשו התחלה חדשה, ותוציא מהראש שלך כל מיני שטיות, אין אדם בעולם, רק הקדוש ברוך הוא לבדו נמצא, ואין בלעדיו נמצא, ומי שרק בא אליך תדבר עמו רק דבר רבנו ז"ל, דבורי אמונה והשגחה פרטי פרטית, ואז תרגיש כל מינינעם וערבות וזיו וחיות ודבקות, אשרי עין ראתה זאת.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קנג. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרומה ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחיות עם סדר, הינו שתהיה מסדר בסדר נכון. והעולה על הכל - שתדע מה

אתה רוצה מחייך, וזה נקרא שלמות ישובהדעת; כי האדם יכול לעבר את השבעים שנה, ולא ידע אפלו מההוא רוצה, ועל ידי זה הוא מבהל ומבלבל, ומאומה לא ישאבעמלו, אינו לומד, אינו מתפלל, אינו מקים את המצוות בשמחה, כל חייו הם רק מרירות אחת גדולה, כל זה בא מחמת שאינו חיעם חשבון, אין לו תכנית בחייו, ומזה עובר עליו מה שעובר. ולזכות לישוב הדעת הוא על ידי שמחה|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י', הינו הדבר הראשון כשנפלת כבר במקום שנפלת, עליך לדעת, אשר אין שום יאוש בעולם כלל, ואסור ליאש עצמו בשוםפנים ואפן|עין שם, סימן עח,| וצריכים לחפש ולבקש בעצמו נקדותטובות, ששם אינו רשע|עין שם, חלק א', סימן רפב,| ועל ידי זה יתרחבלו לבו, ויוכל לדבר עמו יתברך, והדבור עמו יתברך, זה מהשמישב את דעתו, ועל כן מה דהוה הוה, תמיד תעשה התחלהחדשה, ואפלו שעבר כבר מה שעבר, תשכח הכל, ותעשה התחלהחדשה, ותתחיל לחיות עם חשבון צדק, ואז כל חייך ישתנו לגמרילגמרי, העקר תתחיל מעכשו להיות מסדר בסדר הגון, ואז הכל ילךך כסדרן, ראה שלא יחסר לך קצת חמש ורש"י עם התרגום, שזהמברר הטוב מהרע|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יט,| כי התרגום הואהטוב שבנגה וכו', ופרש רש"י זה מסגל ליראת שמים, ורבנו ז"לאמר|שיחות הר"ן, סימן רכג,| שרש"י הוא אחיה של התורה, ותלמדפרק משניות בכל יום, ודף גמרא ושעור במדרש רבה, ואלוהארבעה שעורים לבל יחסר לך יום אחד, כי הם כנגד הארבעהעולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, וכן ראה לחטף תורה אחתמ"לקוטי מוהר"ן", ולומר עליה התפלה מ"לקוטי תפלות", וכןשעור בשלחן ערוך כסדרן וכו' וכו', ועוד מה שתמצה, העקרשיהיה מסדר כל דבר בעתו ובזמנו חק ולא יעבר, ושום דבר לאיוכל לבטל את הקביעות הזו, העקר קבל על עצמך שעורים קטניםשתוכל לעמד בהם, ולא לקחת על עצמך יותר מכחך - שתשברוכו'. והעולה על הכל - שתק ותדם למחרפי ולמבזי נפשך, כיפלו תחתך, ובפרט הרשע הגדול, שמתפאר שיהרס אותך לגמריוכו'. תאמין לי, אם תהיה דבוק בו יתברך, ותגלה ותפרסם אתאמתת מציאותו יתברך בעולם, אז תתבטל הקלפה הזאת לגמרי, כיהוא יתברך אש אוכלה אש, ולכן מי שדבוק בו יתברך, על ידי זהנשרפים כל הקלפות והרשעים הארורים המצערים את האיש הכשר. וזכר דבר זה כי תצטרך לו

בימים הבאים, ואם תעין במכתבי זהבכל יום, תהיה לך ישועה גדולה, כי עקרים גדולים טמונים בו - אשרי מי שמקימם באמת, כי ימינו כצל עובר, ועוד מעט נצאמכאן, ומה ישאר מאתנו? רק מה שחטפנו טוב אמתי ונצחי.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קנד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרומה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, המשתוקק לצאת מהרע שנלכד בו, ורוצה להאיר נפשו בהארת נעם זיו אורו יתברך, היוצא ונובע על ידי האינחלא עמיקא וטמירא דנביע ביה מקור דחכמתא עלאה מהאי רישאדלא אתידע ולית מאן דקימא ביה ... נרו יאיר ויזרח.

אהובי, אחי היקר! מכתבך קבלתי מזה כמה שבועות, ועתהנתעוררתי לכתב לך.

אהובי, ידידי היקר! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודעמרבי אמת כזה, צדיק יסוד עולם, אשר יכול לרפא אותנו בשלמות, כי כמו הרופא הממחה, כשרוצה לרפא איזו חולאת שבאדם, איאפשר לידע מהות החולאת ורפואתה, כי אם כשבקי היטב בחכמתהנתוח, ויודע כל פרטי קומת האדם ותכונות כל איבריו וגידיוועורקיו בשלמות, ואיך כל האיברים הפנימיים והחיצוניים ערוכיםומסדרים זה אצל זה, ותכונת פרקיהם וקשריהם וחבוריהם, איך כלאיבר ועצם וכו' מקשרים ומחברים זה בזה על ידי קשרי הגידיםוהעורקים וכו', ואיך הדמים רצים בהם, ושאר תכונות כל הגוףהכלולות בחכמת הנתוח, ואז דיקא כשהרופא בקי בכל זה היטב, אזי יכול לחגר מתניו, ולעסק ברפואתו, כמו כן ברוחניות, איאפשר לשום בריה שבעולם לחגר מתניה ולרפא נשמות ישראל, כיאם הצדיק הגדול במעלה נפלאה ונוראה מאד מאד, רק הוא יכוללרפא את נשמת האדם ולא אחר וכו'. ותהלה לאל, אנו זכינולהתודע מהרופא הגדול במעלה נוראה ונפלאה, על כן אנו צריכיםלאחז את עצמנו ברבנו ז"ל יהיה איך שיהיה, ולא נאבה ולא נשמעאל שום מונע ומעכב, ובפרט אלו הנשמות שנכשלו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, עליהם עוברים בכל פעם ספקות, אולייותר טוב לברח מזה הצדיק האמת, מאחר שרבים אומרים: "מענהאט נישט גיהאלטן פון איהם"ה וכדומה פתויים, צריך להתישבהיטב, שעל העון החמור הזה הרבה מחמירים מאד מאד, וישרופאים | שהם צדיקים |, אשר

אומרים שאין מועילה כבר על מחלהזו שום רפואה, חס ושלום, וכדומה כידוע למי שמעין בספרים הקדושים מענינים אלו, והנה בא רופא גדול מאד מאד, והוא אומר שיכול לרפא את אלו הנשמות, היעלה על הדעת לשמע לאלוהמונעים?! הלא הוא צריך להציל את נפשו מן שחת וכו'.

על כן, אהובי, אחי! עשה מה שתעשה, ואחז עצמך ברבנוז"ל ובספריו הקדושים ובעצותיו הקדושות ובאנשיו היקרים, ואלתשמע ואל תאבה לשום בריה, כי סוף כל סוף תזכה לצאת מהחטאהזה וכו', ותזכה לשוב אליו יתברך, ויתגלו לך הארות נוראותונפלאות וכו', שלא שערת מימך.

והנה מבאר בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן כה|, כי הקלפות הסהם הדמיונות, שהם מסובבים את האדם, ובפרטיות אלו אשרנכשלו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, עליהם מתגבר ביותרבכל פעם הדמיון, כי החטא הזה בא רק מהמדמה שמדמה וכו', רחמנא לצלן, ואי אפשר לבטלם, כי אם על ידי תקף השמחה, שצריך לעשות כל מיני פעולות שבעולם לזכות להגיע אל מצותהשמחה העולה על כל המצוות, וישמח נפשו מאד מאד, ואזעל ידי תקף השמחה והחדוה יזכה לצאת מהמדמה ולבוא אלהשכל, שהוא לידע אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר - הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, שנתלבש בלבושים האלו, ועל כן בידיעות אלו נתגלה לו הכרוזשל "אין שום יאוש בעולם כלל"; כי כשאדם יודע בידיעה ברורה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, אז אין שיכת שוםירידה ונפילה, כי |תהלים קלט, ז|: "אנה אלך מרוחך ואנה מפניךאברה, אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנ".

חמדת לבבי! חזק, חזק ויאמץ לבך, ותרגיל עצמך לדבר עמויתברך בכל יום בתמימות ובפשיטות גמורה, ותספר לפניו יתברךאת כל לבך וכל מה שעובר עליך, ועל ידי שקידה רבה בתפלה, תזכה - שיתגלה אליך מלך הכבוד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד... תראה לכתב לי, ותהפך את כל היגון ואנחה לשמחה עצומה. מכל הדברים צועק כבוד השם יתברך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןנד; ושיחות הר"ן, סימן נב|, והכל מרמזים רמזים לאדם שיקרב אתעצמו אליו יתברך, ואפלו בלשונות העכו"ם מלבש השם יתברך |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק

א', סימן לג', ועל כן ... רמז לך שני דברים, שתזכרשאתה נמצא בעולם העשי"ה המלא קלפות, וצריך לשמר את עצמומאד מאד, וכן כי נשמתך משתוקקת ומתגעגעת לראות אותו יתברךתמיד - והבן; ואל תחשב שיש איזה דבר בטל בזה העולם, כיהכל רמזים וכרוזים, המרמזים ומכריזים לאדם עצות איך להתקרבלהשם יתברך. א' קנה.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תרומה ה'תשל"ד. שלום וברכה אל הבחור ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי מכתבך.

היה טוב שתלמד עכשו את התורה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה, המדברת מאריכת אפים, וכן תאמר עליה התפלהמלקוטי תפלות, כי באמת אי אפשר לעבר את זה העולם רק על ידיסבלנות ואריכת אפים, ואם יזכני הקדוש ברוך הוא אחבר ספר עלענין סבלנות ואריכת אפים, איך שאדם צריך להיות מאריך אף עלכל מה שעובר עליו, ולא יתבלבל מאף אחד בעולם, רק יתחבאאצלו יתברך, כי מה יעשה לך אדם מבלעדי רצונו.

וזכר היטב היטב, כי עם אריכות אפים וסבלנות רק מרויחיםואין מפסידים. אל תשכח כי בעל הבית של העולם הוא רקהקדוש ברוך הוא, ומה יעשה לך אדם בלעדיו יתברך?! וממהנפשך, אם נגזרה גזרה, חס ושלוש, מה תעשה ומה תפעל - רקתפלה ועוד פעם תפלה, שדבר זה מהפך מדת הדין למדת הרחמים. הדורש שלומך באהבה רבה...

כל אנשי שלומנו שמתבודדים בכל יום ויום, יש להם ישובהדעת נפלא, דוק ותשכח. א' קנו.בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר תרומה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי,הבחור היקר לי מאד מאד, שותה מימי הנחל הנובע מקור חכמה,זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך היקר לנכון קבלתי, אבל מאד נשבר לבי בקראימכתבך ממה שעובר עליך וכו'. והנה כפי שאני מביין מדברייך, כל הצרות והיסורים והבלבוליםשעוברים עליך, הם רק מהבטלה, שאתה מבטל זמןך היקר. וכבראמרו חז"ל |כתבות נט:|. הבטלה מביאה לידי שעמום וכו' ולידיזמה וכו', עין שם; ובאבות דרבי נתן |פרק יא| איתא: אין אדם מתאלא מתוך הבטלה וכו', עין שם היטב, איך שהם מעוררין את כלאחד

שיעשה איזה דבר.

על כן, אהובי, אחי היקר, ראה מה לפניך, תכניס מחך בתורה שעורים כסדרן, כאשר הזהירנו רבנו ז"ל |עין שיחות הר"ן, סימן עו| במקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר הקדוש ותקונים ושלחן ערוך, ובפרטיות ספרי רבנו ז"ל, מכל שעור תלמד מעט, וגם תראה לפרש שיחתך אליו יתברך, ותראה לחדש חדושי תורה, וכל חדוש יהיה יקר בעיניך מאד מאד, ותראה לכתבו בספר, ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה|, שלחדש חדושי תורה הוא תקון גדול לפגם הברית וכו', כי כנגד שחשב עד עכשו הרהורים רעים, יכניס עכשו במחו חדושי תורה, ואם אינך בר הכי, תראה ללקט דבריתורה וחדושים מהספרים הקדושים וכו' וכו'; העקר לא לישב בטל, שזה משעמם את המח ואת הדעת, ואם תרגיל את עצמך בחדושי תורה אף מעט דמעט, אז סוף כל סוף יהיה מחך נובע חדושים רבים. וכבר אמר רבנו ז"ל, שכל אחד צריך שתהיה לו אמונה בחדושים שלו, שגם חדושי יקרים מאד מאד אצלו יתברך, והוא יתברך משתעשע עמם |עין שם, חלק א', סימן סא|, וכמה פעמים באים מחלוקות וקטרוגים על האדם, כשאינו מאמין בחדושי אהובי, אחי, חמדת לבבי! אל תהיה בטלן כל כך, ואל תפלבדעתך כלל, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך. חזק ואמץ מאד מאד בענין הקדוש והנורא הזה לחדש חדושים, וגם ראה לחזק את חבריך יהיה איך שיהיה, ובאפן הזה תבלה את ימין ואת שנותיך, כשהם דבוקים בתורה ועבודת השם יתברך, וגם תזכה להיות ממזכיה רבים, שזכותו גדולה ונוראה מאד מאד, ובפרט כשזוכים לגלות ולפרסם תורתו של רבנו ז"ל, שהיא אוריתא דעתיקא סתימאה, אין ערוך לזה וכו'; כי בזה העולם עובר על כל אחד ואחד מה שעובר, וכשזוכים לחזקו ולאמצו ולגלות לו את הטוב הגנוז מהאצרות הקדושים שלנו, אין למעלה מזה, כי על ידי זה מצילים נפשות רבות. ועל כולם - תראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם לשמחנפשך יהיה איך שיהיה, ואל תניח את עצמך לפל משום דבר יהיה איך שיהיה, וצריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם לזכות להגיע אל מצות השמחה, שהיא המצוה העולה על כל המצוות, ובפרט עכשו בימי אדר הקדושים.

נא ונא, חמדת לבבי, אל תניח את הבטלה אצלך אפלו רגע אחד, רק תמיד זיין

פארנומען עם איזה עסק בלמוד או בתפלה אובכתיבה או בשירה וזמרה או ברקודים, אבל לא אפ לאזן זיך. וזכר כלל זה, שאינך צריך לשום בריה, תהלה לאל, יש לך אבבשמים, שהוא מלא כל הארץ כבודו, ומה שאתה צריך תראה לבקש רק ממנו יתברך, ויש לך רבי אמת כזה המחזק אותך, חזק, חזק, חזק, חזק והתחזק. הדורש שלומך...

א' קנז. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר תרומה ה'תשל"ד. שלום אל האברך היקר לי מאד מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין שאלתך אודות זרע של קימא, מה פרוש בתורה נ"ג, שעל ידי ה"א מולידים, מה צריכים לעשות? הנה בספר המדות|אות בנים, חלק ב', סימן ח': ה"א הנעשה מכסף מסגל לפריה ורביה; ואנשי שלומנו פרשו את זה כפשוטו, שעושים ה"א מכסף, והאשהתולה את זה בצוארה עם שרשרת|והיום נתן להשיג את זה בכלחנות של תכשיטים|, וראיתי בספר "דגל מחנה אפרים" מדוד רבנוז"ל על הפסוק|בראשית ה, א': זה ספר תולדות אדם, הינו הספר הואתולדות האדם, רצה לומר והוא על דרך שמובא במדרש|בראשיתרבה מד, יב|, אברם אינו מוליד, אברהם מוליד, הינו שהוסיף לו ה'חמשי תורה, אז נעשה כבריה חדשה, והוליד בנים, עין שם; והפרוש לפי זה אם האדם נזהר ללמד חמשה חמשי תורה, אזייהיה בטוח שיוליד בנים חיים וקימים, שזה ה' המובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נ"ג; ועל כן תקים את שניהם, הינו תקנהלאשתך ה"א של כסף, ואתה לך וקבע לעצמך קביעות ללמד בכליום חמש מפרשת השבוע, באפן שתזכה לסים את כל חמשה חמשי תורה בכל שנה, והקדוש ברוך הוא יתן לך זרע של קימא.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קנח. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר תרומה, ראש חדש אדר שקלים ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר לצדיק יסודעולם, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.

אהובי, אחי היקר! בכל פעם אני מתעורר לכתב לך, אךטרדותי רבו בעוונותי הרבים.

והנה איני מבין למה נתהפכת ממני כל כך וכו'?! מדוע לאתזכר על ידי מי זכית להתאחז ברבנו ז"ל עד עכשו וכו', ואם מפאת שדוכים, הלא אתה יודע שענין שדוכים הוא דבר שלמעלהמהשכל והדעת, ואינו תלוי בי כלל, וכן אינו תלוי בידי אחרים כלל, ודי למבין, כי הוא רק אצלו יתברך, ובודאי יש אצלו יתברך כונה עמקה לטובה, ובוא יבוא היום והשעה והרגע של ישועתך וכו', ואל תדאג בזה כלל, כי השם יתברך מלא רחמים ומלא חסד, והכל לטובה. ואם קשה וכבד עדין מרב צרות נפשו להבין כל זאת, צריך להשליך את דעת עצמו לגמרי, ולהאמין לראש כל הצדיקים שהוא רבנו ז"ל בעצמו, המגלה לנו רחמנותו יתברך, והכל חסדחנם. וצריכים להפך את כל היגון ואנחה לששון ולשמחה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד|. ובפרט עכשו שימי אדר הקדושים באים ונכנסים, שהם ימי תשובה מאהבה, ויכולים לפעל אצל יתברך על ידי רקודין ושמחה כל מה שצריכים. ובליל רביעי שבוע זה דברנו הרבה על פי התורה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן י', שמדבר שם, שעל ידי רקודין והמחאות כף ממתיקים אתה דינים. ורבנו ז"ל אמר אז סמוך לפורים: "פורים גייט און אידעוועלן טאנצן און פאטשן וועט זיין גרויסע המתקת הדינים" ט.

על כן, אהובי, אחי, ראה לעשות כל מיני פעלות שבעולם להיות כל החדש הזה בשמחה עצומה "משונה פרייליך", ועל ידי שמחה יתרחב מחך ודעתך, ותזכה לישוב הדעת אמתי ונצחי | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י'. וצריך שתדע, שהשם יתברך הוא מקורה שמחה והחדוה, כי "עז וחדוה במקומו", ולפניו יתברך אין שום עצבות כלל, ועל כן כשאדם משמח עצמו בכל מיני עצות ואפנים, הרי הוא אצלו יתברך ממש, ולהפוך - כשהוא מעצב ומדאג, אז הוא גלות השכינה ממש ממש | עין לקוטי הלכות, הודאה, הלכה ו'; ועל כן אין בזה שום מעלה להיות שבור ומשבר, אפלו על עוונותיו ועל צרותיו, כי בזה נותנים יותר כוחות וחיות לסטרא אחרא והקלפות, שהן מקור העצבות והמרירות, ורבנו ז"ל שהוא בן השמחה בעצמו, מגלה לנו שפע גלוי הכתר, שהוא עתיקא קדישא, אשר שם אין שום ימין ושמאל, רק אור פשוט, אור האחדות, אורה שמחה, אך האדם - כשאינו זוכה, מציר את האור הנפלא והנורא הזה, אורו של משי"ח אל תכלית ההפוך, כי נקדת המשיחיש אצל כל

אחד מישראל, כי הצדיק האמת משרש אצל כל אחד מישראל, ומעורר ומחזק ומאמץ את כל אחד ואחד לבער תמידאליו יתברך, אך מחמת הפגמים ובפרטיות פגם הברית, נפגם כליהמחין, ומזה בא, שאינם מצירים את האור לטובה וכו' | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לון, עד שיש כל כך שנפגמו, עד שמהפכים את האור לחשך, בחינת | ישעיה ה, כ|: "שמים חשך לאור ואורלחשך", וחולקים לגמרי על ב"ן השמח"ה, ועוד פליאה בעיניהם, ואומרים | קהלת ב, ב|: "ולשמחה מה זה עושה" וכו', ועוד מכנים את השמחים בכל מיני שמות וכו'; אבל אלו הזוכים לסלק דעתם לגמרי | עין לקוטי הלכות, קריאת שמע, הלכה ד', ומאמינים לצדיק, אף שבשכלם עדין אינם יכולים להבין זאת, כי זהו כלל, דמי שפגם בבריתו, אי אפשר לו להשיג דבוריו של הצדיק. ועקר העצה - להאמין בהם, אף שלפי דעתו אינו מבין עדין למה ואיך יוכללשמח, הלא עובר עליו עדין מה שעובר וכו' וכו'. ואז כשזוכה על כל פנים לסלק דעתו לגמרי, ומצית את הצדיק, והוא שמח מאדמאד, אז זוכה שהאור העליון נצטיר אצלו לטובה, ונתחדשתנשמתו בהתחדשות גמורה, ונעשה כלי חדש להשיג אורו יתברך, וכל מה שמבטל דעתו לגמרי נגד דעת הצדיק האמת, כמו כן מאירבו יותר ויותר שפע גלוי הכתר, שהוא ערבות, נעימות, מתיקותוחיות אלקותו יתברך, השופעת בכל העולמות ובכל המדרגות ובכלהסתרות. וידוע שאורו של רבנו ז"ל נמשך משלש ראשונותדעתיק וכו', יחידה דיחידה | עין חיי מוהר"ן, סימן רסז, והתלת רישיןנקראין בשם עתיקא קדישא, היות שאין סוף ברוך הוא מתלבשבהם. וזה שמובא בזהר הקדוש | פרשת נשא: | האי עתיקא קדישאשתכח בתלת רישין, ופרוש: אשתכח שהוא נמצא לנו ונגלהאלינו בהיותו מתלבש בתוך אלו תלת רישין, שהם שרש נשמותחיות אלקותו יתברך להתיחד המאציל בנאצל וכו', ואשר דבר זהמרגישים זכי הראות תכף ומיד כשזוכים להתודע מהרבי האמתהזה, שהוא ב"ן השמחה והחדוה עלאה, אשר עליו נאמר | בראשיתה, כט|: "זה י'נ'ח'מ'נ'ו' ממעשינו ומעצבון ידינו" וגו'; תכף ומידנכנסת בלבם תשוקה וחדוה ומתיקות עצומה והתעוררות והתחזקותגדולה מאד מאד לחזר ולשוב אל שרשם וכו', כידוע ומפרסם דברזה אצל כל אחד ואחד מאנשי שלומנו היקרים, אשר זכה להתקרבאליו ז"ל. אך להשיג בשלמות האי אור

עלאה - אי אפשר, כיאם על ידי בטול כל בחינת 'יש' שלנו, להפך כל מיני ישות
ל'אין', שיבוא לבטול אמת כזה, שלא ירגיש שום דבר, ולא ירצה שום דבר, רק
אותו יתברך, ויהיה בעצמו כתולעת הרוחשת על הארץ, ולא ירצה שום השתררות על
זולתו, ואז כשמגיע אל השגה זו, אזמקבל בשלמות מזו הדעת. ובזה טועים
המקרבים החדשים, שתכף ומיד כשמתחיל לעבר עליהם מה שעובר - מרירות
וצער וחלישות הדעת וכו', תכף ומיד משליכים הכל אחר גום ובורחים, ולא דעת
ותבונה להם, כי הכל מלמעלה, כי הצדיק רישא דלאאטידע, הוא תכלית הנקדה
העליונה, אדם היושב על הכסא, ואנחנות כלית הנקדה התחתונה, ועשינו כבר מה
שעשינו, קלקלנו כבר מהשקלקלנו, ועל כן עדי שתנק הנקדה התחתונה מהנקדה
העליונה, ההכרח שיעבר עליו צער ובזיונות, מרירות וחשכות וכו', עד
שכמהפעמים נדמה בדעתו כאלו אבד, חס ושלום, שני העולמות, מרבמרירות שעוברת
עליו. ובאמת כשיחזק עצמו מאד מאד בכל מיניקטנות וחשכות, ויעמד בנסיון
לבלי להרהר אחריו יתברך יהיה איך שיהיה, כי השם יתברך מנסה את כל אחד ואחד
באופן אחר לגמרי וכו', ואז על ידי תקף התחזקותו יזכה לבא אל ענינו בזה
העולם וכו'. וכמו שגלה לנו רבנו ז"ל בפרוש, איך שזכה הוא וכו', פארוואס
איז ער געקומען צו זיין זאך ווייל ער האט זיך דער האלטן וכו'. | ועין
בספור שספר רבנו ז"ל מהיהודי והגרמני במעשה שלהמרור קלפת המן עמלק הסיתתו
לברח, כי "לעולם כבר לא תרגישמתיקות", ועל כן ברח, אבל נקדת היהודי חזקה
ואמצה אותו: "אחי, חכה ותסבל המרירות, ואז בוא יבוא יום
ישועתך", ועל ידי זה סוף כל סוף זכה למה שזכה|.

אהובי, אחי! אל תחשב שדברים אלו הם רק לפתותך, אלאהם עקרים ויסודות
גדולים לכל מי שרוצה להגיע אל ענינו שצריךבזה העולם וכו', ואף שאין
שומעים דבורים אלו אצל אחרים וכו', כבר אמר מוהרנ"ת ז"ל: אם הדורות
הראשונים ותלמידי הבעל שם טוב הקדוש היו להם דבורים אלו, היה נעשה אצלם
בטולהבחירה לגמרי וכו', ואפלו גם עכשו נעשה מה שנעשה וכו' בשביל הבחירה
והנסיון, והמשכיל יבין וכו'.

חמדת לבבי! באלו השנים עבר עליך כבר מה שעבר וכו'. חזקואמץ להתחיל מחדש

לרוץ אחרי יתברך בהתחדשות חדשהובשמחה עצומה, ולרקד ולשמח, להודות ולהלל ולשבח אותויתברך, ותראה להתחבא בתוך התורה הקדושה שעורים קבועיםכסדרן: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל וכו' בלי שום חכמות כלל, כי רק זה ישאר לנו לנצח נצחים, והתורה הקדושה מקשרת אותנו אליו יתברך, כי קדשא בריך הואאוריתא וישראל חד הוא, על ידי התורה נעשות נשמות ישראל אחד עם הקדוש ברוך הוא.

אקוה להשם יתברך, שעוד נזכה להתועד יחד בזה ובבא לנצחנצחים, ושום דבר לא יפריד בינינו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד... תראה להשתדל להחזיר לי הספרים שנשארו אצלך, כי בקרוביהיה בין הזמנים, ויכולים חס ושלום, להאבד שם, והוא הפסדממון, ולי הם נצרכים פה מאד מאד. נא ונא לקים זאת להביאהספרים.

הנ"לא' קנט.בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר תרומה שקלים, ראש חדשאדר, ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, נר לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אורהאורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו'... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד לראות אתתשוקת לבך אל האמת, ואיך שתהלה לאל, אתה מגלה ומפרסםאורו של רבנו ז"ל בין חבריך היקרים.

אחי! חזק ואמץ בדבר זה מאד מאד, כי על ידי התגלות אורוהגנוז של רבנו ז"ל, בזה מכניעים את קלפת המן עמלק מן העולם, אשר כל עסקם הוא רק להחליש את הדעת, ולהטיל ספקות בהארתהרצון דקדשה, ומכניסים כפירות ודעות כוזבות בעולם וכו', ומטמאים בפגם הברית וכו', אבל גלוי האור העליון של רבנו ז"ל, הוא הגלוי של מרדכי איש יהודי, הכופר בעבודה זרה, ומגלהומפרסם לכל, אשר אין שום יאוש בעולם כלל, והעקר להיות רגילתמיד לברח אליו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מהשעובר עליו; כי בזמן שהרים משה ידיו, וגלה ופרסם לכל ישראל, אשר אין שום עצה אחרת בעולם - רק תפלה, על ידי זה וגברישראל על עמלק להכניעם ולהשפילם ולבטלם וכו'. וגלה לנו מאורעינינו

מוהרנ"ת ז"ל | לקוטי הלכות, השכמת הבקר, הלכה א', אשר כלארבעת הפרשיות שקדם פסח, שהוא יציאת מצרים - | כל אחדמהמיצר שלו, | נתיסדו על קטב אחד, והוא כשהקטנות והחלישותהדעת מתגברות על האדם וכן הסטרא אחרא מתפשטת עליו, והסרוצים להפילו לגמרי, חס ושלום, על ידי שמזכירים לו מה שעשהעד עכשו וכו', אזי צריך להתגבר כנגדם בהתגברות עצומה מאדמאד, ולחפש בעצמו נקדות טובות, כי תהלה לאל, אנו מלאיםמצוות כרמון, ועל ידי תקף ההתחזקות שמחזק את עצמו ולא מניחלעצמו לפל, חס ושלום, על ידי זה זוכה סוף כל סוף לצאתמהגלות המרה, כל אחד במקום שנתפס שם, כי בדבר זה תלויהכל הגאלה בכלליות ובפרטיות, כשאדם בא אל קטנות דקטנות, ואינו נופל בדעתו כלל יהיה איך שיהיה גם בתקף הקטנותוהחלישות הדעת, הצרות והיסורים והבלבולים, ומחזק את עצמו, ומוצא נקדות טובות בעצמו, ועקר הטוב הוא השם יתברך, כמושכתוב |תהלים קמה ט|: "טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו", על ידי זה דיקא זוכה סוף כל סוף לצאת מחשכותו וקטנותו. "שקלים" - מרמז על הנקדות טובות שהביא כל אחד למשכן, זהב וכסף ונחשת וכו', כל אחד כפי נקדתו הטובה שנדבה לבו, כיהמשכן נבנה מכל הטוב שבכל אחד מישראל, כי על ידי כל נקדהטובה שמוצא בעצמו, בזה בונה כל אחד משכן, ומשרה שכינתויתברך בו. "זכור" - מרמז, שעל ידי שמצא בעצמו נקדות טובות, על ידי זה נעשית מלחמה בעמלק; כי עקר קלפת עמלק הוא |דבריםכה, יח|: "ויזנב בך כל הנחשלים" וגו', שרצה לרחק את כלהנחשלים, להפילם לגמרי, כאלו אבד מהם מנוס, ועל ידי שמוצאבעצמו נקדות טובות, עס איז נאך נישט אזוי שלעכט ווי דערסמ"ך מ"ם זאגט, אדרבה, מוצא בעצמו נקדות טובות, על ידי זהנכנעת קלפת עמלק. "פרה" - הוא סוד התשובה, כמובא במדרשפרשת חקת: תבוא אמו ותקנח צואת בנה; כי על ידי שמוצאבעצמו נקדות טובות ומחזק את עצמו, על ידי זה בנקל לו לשובבתשובה אמתית אליו יתברך. "חדש" - זהו מלוי הלבנהמפגימתה, כי על ידי שחוטאים, על ידי זה נתקטנת הלבנה, שהואסוד המלכות שכינת עזו יתברך ונתעלמת, אבל על ידי שמוצאבעצמו נקדות טובות ונכנע עמלק, וזוכה לתשובה, על ידי זהנתמלאת הלבנה מפגימתה, ונעשה אור הלבנה כאור החמה, אשרזה יהיה בהתגלות מלך המשיח,

במהרה בימינו אמן.

אהובי! חזק ואמץ מאד להיות בשמחה תמיד, ובפרט עכשוימי אדר הקדושים, שהם ימי תשובה של אהבה.

הדורש שלומך...

תכתב לי אם קבלת כבר את הספר ששלחתי לך.

הנ"ל

א' קס. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר תרומה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך היקר לי מאד... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק עצמך באמונה פשוטה, ושום דבר בעולם לא יוכללשבר אותך כלל. אודות הבדלה, הנה מבאר בשלחן ערוך | ארח חיים, סימן רו, סעיף ד': כל דבר שמברך עליו לאכלו או להריח בו, צריך לאחזו בימינוכשהוא מברך, ועל כן המנהג והלכה הוא שאוחזים את כוס הייבשעת הבדלה בימין, ובפרט כשמברך "בורא פרי הגפן", וכשמגיעים לברכת "בורא מיני בשמים" לוקחים ביד ימין אתהבשמים, ומברכין עליהם, זו היא הלכה, ובזה אין הפרש אצל אף אחד - ברכת היין תמיד בימין, ברכת הבשמים תמיד בימין, רקיש שני מנהגים | מנהג ולא הלכה, יש שאוחזים ביד ימין את הייןוביד שמאל את הבשמים, וכשמגיעים ל"בורא מיני בשמים" מחליפים - ביד ימין הבשמים וביד שמאל היין, ויש שמניחים את הכוס על השלחן ואוחזים רק בבשמים, ויש - כל זמנהבדלה הבשמים מנחים על השלחן רק כוס היין בידו הימנית, עדברכת בשמים, שאז מניחים את הכוס, ומחזיקים רק את הבשמים, וכמו כן הוא עם "בורא מאורי האש", שמניחים את הכוס ומברכים את הברכה, ועל פי האריז"ל, צריכים להסתכל רק באצבעות ימיןמבחוץ ולא מבפנים, כי הוא סכנה גדולה | עין זהר הקדוש, ויקהל רח. |, בעינן לאכפיא ד' אצבען דידיא דימינא ולאנהרא לון מגו ההואנהורא דשרגא דמתברכאל, עין שם; ואחר כך אוחזים את הכוס בידימין ואת ההבדלה ביד שמאל, וקדם שותים את היין, ואחר כךמכבין את נר ההבדלה עם היין, ומריחים את ההבדלה, שהוא מסגללהבריה ממנו ריחות רעים, וכן טובלים את האצבעות בתוך

היין, ושמים על המצח במקום התפלין, ששם הדעת, וכשיש דעת ישכבר הכל, ויש שגם שמים בעינים לחבובי מצוה, וכל זה כבר מנהג, ואין לערב בין מנהג להלכה, אך אין גם ללעג, חס ושלום, משום מנהג ישראל, כל אחד כפי שקבל בביתו, העקר ההלכה הוא בשעה שמברכין על הריח שיהיה ביד ימין.

הקדוש ברוך הוא יעזר לנו, שנזכה לספר תמיד ספורים מצדיקים, ונזכה להבדיל בין מעשיהם של רשעים ובין מעשיהם של צדיקים, כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רלד|, שעל ידי זה נזכה לטהרת המחשבה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קסא. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תצוה אדר ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי היקר, הרוצה להאיר נפשו באורות צחצחות, אור עליון הנובע ממקור החכמה הקדומה משלש ראשונות דעתיק וכו', אשר על ידי האור הזה כלהחולים נתרפאים ... נרו יאיר.

אהובי, אחי! כבר התחלתי לכתב לך תשובה על שברון לבך ועל מה שעובר עליך בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, אך אני רואה שהסמ"ך מ"ם מתפשט לארכו ולרחבו שלא אכתב לך, כי כבר עברו כמה שבועות וכו', ובכל פעם אני דוחה. ואם אמנם המניעות הן מצד הקדשה, כי, תהלה לאל, פה במחננו יש התעוררות גדולה בין בני הנעורים, ומתקרבים בכל פעם מקרבים חדשים, וההכרח לבלות עמהם בכל יום כמה שעות וכו', אף על פי כן ממה שהתחלתי לכתב לך, בודאי יש פה ידו של הסמ"ך מ"ם הרשע, הרוצה להאבידך, חס ושלום, לנצח.

והנה, אהובי, אחי היקר, אשר נפשי אני מקשר בנפשך, אתמכתבך בו אתה שופך לבך במרירות עצומה ממה שעובר עליך בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, לנכון קבלתי, ומאד מאד נצטערתי בצערך הקשה.

ובאמת לא אדע היכן להתחיל לדבר עמך ולנחמך ולחזקך, כיתהלה לאל, זכית בזכיות חנם להתקרב אל ראש הצדיקים, אשר הוא ממשיך את רחמנותו יתברך עלינו

|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'|, בסוד |ישעיה מט, י': "כי מרחמם

ינהגם"; ובאמת רחמן כזה כמורבנו ז"ל עוד לא היה בעולם, ועל כן לא בחנם

שאמר על עצמו |עין חיי מוהר"ן, סימן רמז|: "חדוש כמוני עדין לא היה

בעולם"; ואף שכבר אמרו על זה אנשי שלומנו כמה וכמה פשטים וכו', הינוחדוש
כזה שיהיה בהסתרה כזאת - זה עוד לא היה וכו', וכן בענין התחדשות, הוא
חדוש, ושום צדיק עוד לא דבר מזה - להתחדש כל פעם, ולשכח את העבר, ולהתחיל
בכל פעם מחדש וכו', ועוד הרבה פשטים וכו', אבל באמת מי שעין אמת לו,
ויודעהיטב מה שנעשה עכשו בעולם, ובפרטיות בין בני הנעורים וכו', שנופלים
בכל פעם בירידות ובנפילות עמקות וכו' ומר להם מאדמאד וכו', ואין כח בידם
לצאת מגנות התועבה הזו וכו', ושוםבריה אינה יודעת זאת, מכל שכן שאינה
יכולה לעזר להם, הואמבין שהשיחה היא פשוטה, כעין שאמרו | שבת סג. |: "אין
המקראיוצא מידי פשוטו"; כי אף שהיה בעולם מי שכבר היה וכו', אף על פי כן
לא היה להם הלשון והדבורים לדבר אל אלו הנפשותהשבורות, הנדכאות והנפולות
וכו', אדרבה היו קדושים כאלו, שהחמירו על זה יותר ויותר וכו', ועל ידי זה
נגרם שהמון נשמותנדחו יותר ויותר בנקבא דתהומא רבה וכו', עד שחמל השם
יתברך על עולמו, ושלח לנו איש כלבבו ויקרא את שמו נ'ח'מ'ן, לאמר | בראשית
ה, כט |: זה י'נ'ח'מ'נו' ממעשינו ומעצבון ידינו וגו', רביהמאיר עינינו
וכו' וכו', ועל כן עלינו לאחז את עצמנו בו בכלכחנו, ונרדף אחריו בכל יום
ויום מחדש, ושום מונע ומעכב לאיעכב אותנו ממנו וכו', כי הסמ"ך מ"ם יעשה
מה שיעשה, העקרלנתק אותנו ממנו ז"ל, כי רבנו ז"ל עומד בבית הבליעה
שלו, ומוציא ממנו את הנפשות שבלע, ועל כן עיניו לטש ושניו חרקעליו, ומתלבש
עצמו בלבושים שונים וכו', אבי אוועק צו נעמן פוןדעם הייליגן רבי'ןמ.
על כן, אהובי, אחי היקר, אם אתה רוצה לזכות לתקון נצחילהפך כל העוונות
לזכיות וכו', ראה מה שתעשה - העקר אחזאת עצמך בו ז"ל, ותקים את עצותיו
הקדושות, שהן הרפואותהבטוחות ביותר לצאת ממה שצריכים לצאת, ולהתרפא
מכלתחלואינו ומכאובינו, ואל תסתכל על שום מונע ומעכב | אפלושיהיה מאנשי
שלומנו |, אתה אחז עצמך ברבנו ז"ל כפי דעתךוהשגתך, העקר שיהיה מנקדת האמת
שבלבך וכו', ואל תירא ואלתפחד משום בריה שבעולם יהיה איך שיהיה, כי השם
יתברך אתך, עמך ואצלך, ורבנו ז"ל עומד על ימינך; ועקר שלמות ההתקרבותאל
רבנו ז"ל הוא לסלק דעתו לגמרי, ולצית אותו על כל אשר יאמר כי הוא זה, כי

הוא אשר עמל ויגע ומסר נפשו אליו יתברך כל ימיו וכו', עד שזכה להכלל בו יתברך לגמרי וכו', והוא אשר זכה להגיע עד רישא דלא אתידע, שהוא שלש ראשונות דעתיק וכו', בסודיחידה דיחידה וכו', ואשר הוא השיג עצם רחמנותו יתברך, שאמר למלאכים |עין בראשית רבה יב|: "בחנם נקראתי רחום, בחנם נקראתי יחננו? כשאני רואה בני אדם שחטאו ושבים אלי, מיד אינם זזים משם, עד שאני מוחל להם" וכו'; ועל כן הוא בעצמו זכה לגלות הגלוי הנפלא שעדין לא קדמו שום צדיק, והוא: "אין שום יאוש בעולם כלל", ופרסם אלקותו בגלויים כאלו, אשר עדין לא היו בעולם וכו'; כי תכף ומיד כשזוכים להתקרב אל רבנו ז"ל באמת, על ידי זה נפתח הפה לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, ולספר לפניו יתברך את כל לבו, כאשר ידבר איש אל רעהו, אשר דבר זה לא היה עד עכשו, כי אם אצל יחידי סגלה וכו', ויתגלה לכל העולם בהתגלות מלך המשיח, כמו שכתוב |צפניה ג, ט|: "כי אז אהפך אלעמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדו שכם אחד"; ועל כן עלינו לשמח מאד מאד, אשר שם נפשנו בחיים, ולא נתן למטרגלינו, וזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי אשר מבין אותנו באמת, רבי העוסק בתקוננו, רבי המוריד את עצמו אלינו וכו'. העקר - לסלק את דעתו לגמרי וכו' |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|, ולצית אותו בתמימות ובפשיטות גמורה. והנה, אהובי, אחי היקר! יסוד ועקר דעתו הקדושה, אשר עלידה יכולים לצאת מכל הר'ע' שנלכד בו, הוא על ידי "שמחה והתבודדות", ותכף ומיד כשמרגיל עצמו בהנהגות אלו, אף שעדין רחוק הוא ממנו יתברך מאד מאד וכו', אין לו כבר מה לפחד וכו', כי זהו "דרך" הישר אליו יתברך, וסוף כל סוף אם יהיה עקשן גדול בדברים אלו, יגיע אל מחוז חפצו - להכנס אל כלליות הקדשה, ויזכה להשגות ודרגות כאלו, אשר לא שער מימיו שיש בעולם וכו', ומה יכולים לראות - דברים נוראים כאלו, אשר אי אפשר לספר ולפרט בפה ומכל שכן בכתב וכו', שלא יהיה רבוי אור וכו', כי אי אפשר להשיגם, כי אם על ידי הכלים האלו, שהם: "שמחה והתבודדות". והנה מצד אחד - צריך להתחזק בכל מיני אפנים, ולהיות בשמחה עצומה, "משונה פרייליך", לחפש בעצמו נקדות טובות, ולהחיות את עצמו עם כל שערה ונקדה שמוצא בעצמו בנקדת היהדות, ויהיה רגיל ברקודים ובנגונים,

וירקד תמיד בינולבין עצמו במקום מיחד שאין שם בני אדם, ואפלו עדין עובר עליומה שעובר, ובכל פעם נופל יותר ויותר, אל יסתכל על זה כלל, רקתכף ומיד להתחיל לרקד יותר ויותר, "שמחים בצאתם וששיםבבואם", אף שהוא בחינת צאתך, אף על פי כן יהיה שמח, ועל ידי זה יזכה לשיש בביאה ובכניסה אל הקדשה, וכל מה שלבושבור ביותר, ישתדל לדון את עצמו לכף זכות, וימצא בעצמו נקודות טובות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|: ווי נישט האב איך אין מיר דאך כמה וכמה נקודות טובות, וכמובא בירושלמי |ברכות, פרק ט', הלכה ה' בסופה|: אין לך אדם מישראל שלא יהיה עמו מאהמצוות בכל יום וכו', ואין לך אדם מישראל שלא יהיו המצוות מקיפות אותו וכו', עין שם; וצריך למסר נפשו על מצות השמחה, לשיר נגונים של שמחה |עין שיחות הר"ן, סימן רעג|, ועל ידי תקפה הששון והשמחה יזכה שהשם יתברך בעצמו ישמר אותו מפגם הברית |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסט|, ועל ידי תקפה השמחה יתרחב לבו מאד מאד, ויזכה לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, והוא הצד השני - להיות רגיל מאד מאד להתחבא במקום שאין שם בני אדם, ולדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ויספר לפניו יתברך הכל, מחשבה דבור ומעשה בפרטי פרטיות, ודבר אחד אל יחביא, ויגלה לפניו יתברך את שברון לבו ומה עשה ופגם עד עכשו, מי הביא אותו אל זה החטא והסבות לזה, הכל יגלה לפניו יתברך כפראסטאקס ממש. ואל שתי העבודות האלו - "שמחה והתבודדות", צריכים לסלק את הדעת והשכל לגמרי, ויעשה עצמו כילד קטן הקופץ תמיד ורוקד ושר שירים, וכן מדבר תמיד ככל העולה על לבו ורוחו.

חמדת לבבי! אני יודע ומבין מרחוק את מכאובי נפשך מה שעובר עליך וכו', ואני יודע שאתה רוצה לצאת מזה וכו', אךנסתרת ממך "דרך" התשובה. חמדת לבבי! רבנו ז"ל גלה לנו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'|, שעקר "דרך" התשובה הוא רק כשבקיבשתי בקיאות אלו: בקי בשוב - זהו תקפה הששון והשמחה, לרקד תמיד לפניו יתברך, ולחזק את עצמו במה שיכול, ובקיברצוא - זהו תקפה הרצונות והכסופים אליו יתברך, ולדבר ולשיחאת כל אשר עם לבבו אליו יתברך, ושתי פעמים "בקי" עולה "דרך", וכשיש לו בקיאות אלו, אז הולך על "דרך" הישר,

וסוף כל סוף יגיע אל מחוז חפצו. אך, אחי, צריכים להיות עקשן גדול על שתי עבודות אלו, כי רבות רבות עוד יעבר וכו', וכל זה כדילנסותו אם כונתו היא באמת לשוב אליו יתברך וכו'.

חמדת לבבי! ראה לצית את רבנו ז"ל, ולך ברח לך אל מקום מיחד, ותקים כל זה מדי יום ביומו, אף שבין כך יעבר עליך מהשיעבר, כי הסמ"ך מ"ם מתחיל לירות עליך כל החצים שלבורוחניות ובגשמיות וכו', אתה עשה את עצמך כמטרה לחץ, ואלתירא ואל תפחד משום בריה, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקות ממש, רק נתלבש בלבושים האלו, ועל כן מה שיך איזוהתרחקות, |תהלים קלט, ז|: "אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאולהנ"; וצריך שתדע, שבאפן שיזכה האדם להגיע אל מחוז חפצו, זה אורך זמן רב וכו', ואם יהיה עקשן וכו', ויהיה חזק בדעתו, "יהיה איך שיהיה אני את נפשי אציל" וכו', "אני את רבנו ז"ל לאצית" וכו', אז בוא יבוא יום ישועתו וכו' וכו', ותשיר ותרנן |ישעיהב, א|: "אודך ה' כי אנפת בי ישב אפך ותנ'ח'מ'נ'י"; כי כלהעוונות יתהפכו לזכיות וכו'. אך אי אפשר להיות בקביעות בזה - "שמחה והתבודדות", ומה עושים בינתיים, כי הלב בוער בין כך מאד מאד אליו יתברך, ופעם להפך אל כל התאוות וכו'? גלה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עח|: על ידי למוד התורה הקדושה, זוכה לצמצום הקדוש, שלא יבער לבו יותר מדאי - הן לצד הקדשה והן להפך - לצד הסטרא אחרא, חס ושלוש, כיהתורה מצמצמת את ההתלהבות, שיהיה בצמצום קדוש וכו' עין שם. והנה בלמוד התורה הקדושה גלה לנו רבנו ז"ל עצות נוראות איך ללמד ואיך להצליח בלמוד |עין שיחות הר"ן, סימן עו, עין שם|. והנה מי שקלקל בריתו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, על ידי זה נתקלקל מחו, וקשה לו להבין פשוטו של דבר מרבבלבול ומרירות לבבו ודעתו וכו', ועל ידי זה מתרשל לגמרי מהתורה וכו', וכשמתרשל מהתורה, אז מתחבר יותר ויותר אלהסטרא אחרא, כמאמר הרמב"ם בפרק כ"ג מהלכות אישות, שאינהיצר בוער באדם אלא בלב הפנוי מהחכמה וכו', עין שם; ואצרתנו צרה גדולה מאד מאד |תהלים קז, כו|: "יעלו שמים

ירדותהומות, נפשם בר'ע'ה' תתמוגג", פעם בוער אל הקדשה ופעםבוער אל הסטרא
אחרא, "יחגו וינועו כשכור וכל חכמתם תתבלע" |שם, פסוק כז|. ועל כן, אהובי, אחי, אשר אהבת עולם אהבתיך, אהבה שאינהתלויה בדבר בטל,
תעשה לעצמך שעור כסדרן במשניות ובגמראושלחן ערוך, ותתחיל מההתחלה, ותאמר
כסדרן פרק אחר פרקמשניות, דף אחר דף גמרא, סימן אחר סימן שלחן ערוך,
ואףשבתחלה לא תבין הכל, אחז בדרך זו, עד שתזכה לסיים הכל, ואזתתחיל עוד
פעם וכו'.

והנה יש עוד הרבה לדבר, אך ההכרח עכשו לקצר מהטרדהשנתהותה לי עכשו.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' קסב. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תצוה ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך, מהו המקור שבני אדם נזהרים לא לכבות אתהנר עם הפה? האם גם
אצל אנשי שלומנו מתנהגים כך? הנהראיתי בספר "יש נוחלין" |לאבי השל"ה|,
ארבעה דברים העושהאותן דמו בראשו, ואחד מהם הוא המכבה את הנר בפיו,
ומציןבספר "כל בו" סימן קי"ח, עין שם; וכן ראיתי נוהגים רבים וכןשלמים
שנזהרים בזה, ועל כן הטוב בעיניך עשה, וטוב להזהרבזה.

כתיב |משלי ו, כג|: "נ'ר מ'צוה ו'תורה א'ור", ויש לומר, שהואראשי תבות

א'מ'ו'ן', הינו השרש של א'מ'ו'נ'ה, כי הנה נ'ר מ'צוההוא הכלי לקבל בו

ו'תורה א'ור, כי הנר הוא כלי לקבל בו האור, כי בלי נר אי אפשר שיהיה אור,

כי במה יתאחז האור, וזה נ'רמ'צוה דיקא קדם לקים את כל המצוות, ומנהג

ישראל תורה הוא, והכל בדרך קבלת על, ואחר כך יבוא ו'תורה א'ור, המשכת

השגתאלקות אש אוכלה אש; אשרי מי שמכניס עצמו באור התורה, שאיןעוד טוב

ויפה מזה, אשרי המכניס עצמו בנעם זיו אור התורה.

הדורש שלומך באהבה רבה... א' קסג. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה ה'תשל"ד.

שלום וברכה לידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה לא אכניס עצמי ברב הבלים שפטפט הטמא נגדי וכו', וכן איני רוצה להכנס
בוכוחים וכו', רק דבר זה אמר לך: איך האבאין אנדער גאנג אין רבינ'ס
זאָרע, הלא אצלם הולך הכל עם קטנותכזו, ממש מחין דקטנות, קליין קעפעדיגפ.
תראה, אשר מי שלוקחך את שיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל בספר
"חיי מוהר"ן ו"בשיחות הר"ן", ומקים כל הנאמר שם בלי שום השכלות
עצמיותכלל, רק כמו שאמר - לא פחות ולא יותר, אז יראה שלא חסרתידבר מדבריו
הקדושים כלל, אדרבה כבר אמר רבנו ז"ל, שמכלשיחה ושיחה שלו יכולים להיות
איש כשר, אזוי ווי איך מיין צוזיין איין ערליכער אידצ, וזה רק על שיחה
אחת, מכל שכן מישמשליך את שכלו המדמה, ומקים כל שיחה מרבנו ז"ל, ירגיש
כלמיני ערבות ונעימות, ובפרט מי שמרגיל עצמו לדבר עמו יתברךבלשון שרגיל
בה, ובורח מבני אדם שהורסים אותו לגמרי; כיבני אדם יש להם כח להפיל יותר
מהיצר הרע |עין שיחות הר"ן, סימנים: פ, פא|; ובפרט בענין סדר דרך הלמוד,
למה ללכת בקטנותכזו, הלא התורה לפנינו, כל המדרשים כלם וכל ספרי
מוסרוחסידות וכו', וכבר אין מדברים מגמרא ושלחן ערוך וכל ספריהפוסקים -
ראשונים ואחרונים, שיכולים להיות בכל המקומותשל התורה הקדושה - אם יתמיד
בהם, ואם כן למה צריכיםלחיות בקטנות המחין עם שעורים של עם הארץ וכו',
תהליםמשניות ולקוטי תפלות, וזה הכל, בודאי אין למעלה מאמירתתהלים, ואשרי
מי שזוכה לסיים בכל שבוע את כל הספר התהלים, וכך אנו נוהגים לומר בכל יום
"יום תהלים" כפי שנחלק לימיהשבוע, וכן אשרי מי שיסיים בכל חדש את כל ששה
סדרי משנה, על ידי שילמד בכל יום ח"י פרקים שכך אנו נוהגים ללמד
משניות, ואשרי ואשרי מי שילמד תורה מלקוטי מוהר"ן, ויאמר עליהתפלה
מלקוטי תפלות, אבל צריכים לידע, שיש עוד ועוד מהללמד - בבלי וירושלמי,
רמב"ם, טור ושלחן ערוך, וספרי הזהרהתקונים, וכל ספרי קבלה וחסידות וכו',
ולמה לחיות בקטנותהמחין וכו', כשיש בשר ויין ומעדנים וכו', למה צריכים
לאכל פתחרבה... והבן ההפרש בין הדרך שלי שקבלתי מרבנו ז"ל לדרךשלהם וכו',
ועל כן לא בחנם שאין אנחנו משתוים, אז מה בכך? אין לי עסק עמהם כלל, יש
לי שעור כבר כמה שנים בלקוטי מוהר"ן בכל ליל רביעי, ומי שבא - אשרי לו,

ומי שאינו רוצה לבוא - גם כן טוב, ועל כן מה לי להתוכח וכו'.

הדורש שלומך...

א' קסד. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד

בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן

עלינו ... נרו יאיר.

אהובי, אחי היקר, אשר נפשי קשורה בנפשך, באתי לבקשך ולעורר אותך, שתראה

לדבר בכל פעם עם בן גיסי, נרו יאיר, כייש לו, תהלה לאל, כלים וחושבים

טובים אל אור רבנו ז"ל, ודבוריך שדברת עמו פעלו אצלו הרבה, וכן תהיה רגיל

לדבר גם עם אחרים מדבר רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, כי, תהלה לאל,

ישלך כח הדבור נפלא, ברוך השם, וראוי לך לנצלו אל דבר רבנו ז"ל, הן לדבר

עם בני הנעורים, לעוררם לעבודת השם יתברך על פיה התגלות של האור הגנוז,

אורו של רבנו ז"ל, והן שתעסק בעצמך הרבה בתפלה והתבודדות, לשיח ולספר

לפניו יתברך את כל לבך. ובאמת זה תלוי בזה - כפי שאדם זוכה לדבר הרבה עמו

יתברך, כמו כן יש לו דבורים רבים לדבר עם חברים, ולעוררם בעבודת השם יתברך,

אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה הפותח

עינינו וכו', וראוי לנו לבקש הרבה ממנו יתברך, ששום דבר שבעולם לא יפרידו

מרבנו ז"ל, כיהבעל דבר אינו נח ואינו שקט, ועושה מה שעושה וכו', רקלהפריד

את האדם מרבנו ז"ל, ודבר זה אצלו קרן נפלאה, כיכשאדם זוכה להיות מקרב

באמת לרבנו ז"ל בלי שום ערמומיות וטובלי שום שקר, רק בתמימות ובפשיטות, אז

סוף כל סוף, מכרח הסמך מ"ם לעזב אותו, כי על ידי עצות רבנו ז"ל, אדם יודע

כבר אשר אין שום יאוש בעולם כלל, כי מאחר שנתגלה לו בידיעה ברורה ומזככת,

אשר מלא כל הארץ כבודו, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואם כן מה

שיך איזו ירידה או נפילה, כי|תהלים קלט, ז': "אנה מפניך אברה, אם אסק

שמים שם אתה ואציעה שאול הנ", ועל כן אפלו שעבר ועשה עד עכשו מה שעבר

ועשה וכו', על כל פנים יכול לעשות התחלה חדשה מרגע זה, כי בכלעת ורגע

משתנים כל העולמות, ומי שיודע באיזו בחינה בעולמות היתה קדם נשמתו וכו',

והיה ההכרח לה לעבר בסבות וירידות אלווכו', ומכל מה שרק יעבר עליו, הוא עושה מזה שיחה ותפלה אליויתברך, ואפלו אם לפעמים נסתם לבבו לגמרי, ואינו יכול לדבר, עושה מזה בעצמו תפלה ובקשה: "רבונו של עולם, נתרחקתי כברכל כך, עד שאיני יכול כבר אפלו לדבר עמך" וכו'. ומזה בעצמויכול להכנס בשיחה ובתפלה נאה וכו', וכך בכל דבר וענין ומארעשיארע עמו, תכף ומיד הוא יודע שאין שום עצה ודרך אחרת, רקתפלה ובקשה ושיחה בינו לבין קונו בתמימות ובפשיטות גמורה, וכשמרגיל את עצמו בזה, אז נפתחות עיניו, ורואה מראות וחזיונותנפלאים, איך שכל הבריאה בכלליות ובפרטיות מעוררת את האדםלשוב אליו יתברך, כי |שיחות הר"ן, סימן נב|: מכל הדברים צועקכבוד השם יתברך, כי מלא כל הארץ כבודו, ואפלו מספורי הגוייםצועק כבוד השם יתברך, כמו שכתוב |תהלים צו, ג|: "ספרו בגוייםכבודו", שאפלו בספורי הגויים צועק כבוד השם יתברך, כי כבודויתברך צועק תמיד, וקורא ומרמז לאדם שיקרב את עצמו אליויתברך, והוא יקרבו ברחמים, וזהו בחינת הרמזים שהשם יתברךמרמז לכל אחד מישראל בכל יום במחשבה, דבור ומעשה שלו |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד|, כי הוא יתברך מלביש עצמו כביכולבהם, לרמזו רמזים שיתקרב אליו יתברך, ואשר זהו סוד הנבואהששורה אצל כלליות נשמות ישראל, שהם נצוצי וחלקי המלכותשהיא השכינה וכו'; אך לא כל אחד זוכה לשמע ולראות זאת, כיאם מי שמקדש ומטהר את השבעה נרות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא|, שהם: "העינים, האזנים, החטם והפה", שזהו בחינתהמנורה שיש אצל כל אחד מישראל, ויש לפניו מצות הטבת הנרותבכל יום ויום מחדש, כי כל אחד מישראל הוא כלליות התורהוכלליות המצוות שיכת אליו בפרטי פרטיות, וכפי שאדם מיטיבנרותיו בכל יום, וזוכה להדליקם שיאירו באורו יתברך, הוא מקיםמצות הדלקת והטבת הנרות. |וכן בשאר מצוות המבארות אצליבפרטיות, כל מצוה מתרי"ג מצוות בספר מיחד, על פי דבר רבנוז"ל, מפרשים בטוב טעם ודעת, תהלה לאל|. וכפי שאדם זוכהלקדש ולטהר אלו השערים, שהם שערי המח, כמו כן מאיר בהםהשמן, שהוא הדעת האמת, להיות דבוק בו יתברך, ולקבל רמזיםמכל דבר גשמי, ומכל שכן וכל שכן כשזוכה לשמע דברי תורה אודרשה מאדם מישראל, אזי בודאי

נתעורר בהתעוררות גדולהונוראה מאד, אף שזה שאומר התורה או הדרשה, אינו כל כרבמעלה גדולה, כי מי שזוכה להיות דבוק בו יתברך, יכול להבין ולהשכיל משכלות שאחרים אינם יכולים להבין ולהרגיש, ואפלוזה שאומרם בעצמו. וכעין שאמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפא|: אפלו אדם פשוט כשיושב ומסתכל בספר, יכול להבין הבנות כאלו מה שבעל המחבר בעצמו לא כון לזה, ומכל שכן וכלשכן אדם גדול, בודאי יכול לראות ולהבין זאת בנקל, בלי שום גייעה, ובזה אנו רואים גדלת אורו הגנוז של רבנו ז"ל, שתכף ומידכשזוכה להכניס בדעתו דעת רבנו ז"ל, תכף ומיד מבין ומתבונןמכל דבר גשמי ומכל שכן רוחני - דברי תורה או דרשה או מעיןבאיזה ספר, עצות נוראות ונפלאות, איך לחזר אליו יתברך, ולהתחיל לדבר עמו יתברך, כי על פי ההקדמות הנוראות של רבנוז"ל מבינים בכל הספרים ובכל הדברים שבעולם, שכל קטב כונתםהוא רק "לעורר ולחזק אותי לשוב אליו יתברך, ושיהיו לי דבוריםלדבר ולהודות ולהלל ולשבח אותו יתברך". וגלה לנו רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכא| על הפסוק |תהלים מ, ח ט|: "אז אמרתיהנה באתי במגילת ספר כתוב עלי, לעשות רצונך", כשאדם רואהולומד בספר ובכל מקום שהוא רואה ולומד - מוצא את עצמו,הינו שלוקח לעצמו מוסר, ורואה פחיתותו ושפלותו בכל מקוםבאיזה ספר שמעין שם, זה סימן שחפץ לעשות רצונו יתברך, וזהו"אז אמרתי הנה באתי במגילת ספר כתוב עלי", הינו בכל מקוםשאני בא ומעין בדברים, ומבין שהם כתובים עלי, זהו סימן"לעשות רצונך אלקי חפצתי", וכשיש להאדם ידיעה זו, אזי הואתמיד חושק לשמע דברי תורה ומוסר, ומעין בספרים יהיה ממישיהיה, מאחר שהוא מבין שהכל בכלל הרמזים לקרבו ולעוררוולחזקו אליו יתברך, ומבין השכלות כאלו, אשר בעל המחבר אוהאומרם אינו יודע וכו', ויש לו דבורים רבים לדבר אליו יתברךולדבר עם אחרים, וכן יכול לחדש חדושים רבים בתורה; כי באמתאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, הסעצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, שנתלבש עצמו כביכולבלבושים אלו, והשם יתברך מעורר וקורא לאדם מכל דבר, שזהוסוד |ויקרא א, א|: "ויקרא" - ורשום אל"ף זעירא, להורות שבכלקריאה ובכל מקרה שם אלופו של עולם גנוז, ועל כן צריך האדםלהטות אזנו

היטב לשמע אל קול הקריאה שקוראים אותו, אלתסתכל בקנקן אלא במה שיש בו
|אבות ד|, שהוא עצם אלקותו יתברך, המלבש בכל דבר, ומתחיל להתבונן, מדוע
היה נצרך לילשמע עכשו דבורים אלו, בודאי גנוזים ומצמצמים שם רמזים ועצות
והתחזקות לענינו וכו', ועל כן על פי דעת רבנו ז"ל נעשה חשק ללמד בכל
הספרים, וכן לשמע כל מיני דברי תורה, כי היא מקשרת אותו אליו יתברך, והוא
מבין ויודע ששיכים אליו דיקא, ומצמצמות בהם ידיעות והשגות כאלו, שהוא צריך
לידע, |וזה שאומרם הוא רק השופר, שעל ידו עובר הקול אלי, שאזכה לשמע, ודו"ק מאד|. ושמעתי
מאחד מאנשי שלומנו, שמה שאמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
א'|, שצריכים להסתכל בשכל שיש בכל דבר, שהכונה - מכל דבר ומכל מאורע שרק
רואה, יעשה מזה תפלה, כגון שרואה חולה, לא עלינו, שיתפלל שיצילו השם
יתברך - אותו ואת כלל ישראל לא להיות חולה, או כשרואה עני וכו' וכו', לעשות
מכל דבר ומכל מאורע תפלה, וזה מרמז בתבת ש'כ'ל', שהוא ראשי תבות |איכה ב,
יט|: "ש'פכי כ'מים ל'בך", ודבריפי חכם חן; ומכל שכן כשזוכין לשמע דברי
תורה או ללמד תורה, בודאי צריכים לעשות מזה תפלות, אשר רבנו ז"ל גלה לנו
|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה| מעלת הענין הנפלא והנורא הזה, שגורם
שעשועים גדולים כאלו, אשר עוד לא עלו שעשועים כאלומימות עולם, עין שם.
אשרינו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו, שזכינו - שחבלים נפלו לנו
בנעימים, וזכינו - ששם חלקנו בחיים ונתקרבונו אל רבנו ז"ל. ותראה להתמיד
מאד מאד בשעורים הקבועים: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך וספרי
רבנו ז"ל, וגם תראה להתועד בכל פעם עם אנשי שלומנו היקרים, ולקבל את נקדתם,
ואל תירא ואל תחת משום בריה שבעולם, ותראה לחזק עצמך בכל יום ויום מחדש,
כי בזה העולם צריכים לחזק גדול על כל פסיעה ופסיעה.
ועקר ההתחזקות הוא שמחה. ובכן - תראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם לזכות
להגיע אל מדרגת השמחה, שהיא יסוד ועקר קיום היהדות, כי לפניו יתברך אין
שום עצבות כלל, כי "עז וחדוה במקומו", ותהלה לאל, יש ויש לנו במה לשמח,
שנבראנו מזרע ישראל, ולא עשנו גוי, ותהלה לאל, אנו יודעים מב"ן
השמח"ה, העוסק לקשרנו אל שרש השמח"ה. והשם יתברך יאיר עינינו במאור תורתו,

ונזכה להאיר נפשנו באור השמחה.

הדורש שלומך באהבה רבה, ומצפה לראותך או על כל פנים כתיבת ידך.

א' קסה. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, ידידי היקר, נר לצדיקנחל נובע מקור

חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הקצר והמעוות להדפסה לנכון קבלתי. והנה, ידידיהיקר, ימי אדר הקדושים

התחילו עכשו, וצריכים להתחדש מחדשבהתקרבות, וכמו שכתוב |אסתר ט, כז|:

"קימו וקבלו", ודרשו חז"ל: קימו מה שקבלו כבר; וצריכים להתחיל לקים עצותיו

הקדושות של רבנו ז"ל, להיות תמיד בשמחה עצומה ובמסירות נפש, וקלהרגיל

עצמו לפרש כל שיחתו וכל מה שעובר עליו אליו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו,

ועל ידי שתי העצות האלו, לעולם לאיפל, כי יהיה איך שיהיה באיזה מצב שרק

יהיה, יחזק עצמו להיות בשמחה תמיד, ויפרש כל שיחתו אליו יתברך בתמימות

ובפשיטותגמורה. ותראה להיות חבר אל אנשי שלומנו הקדושים, ובכל עתמצוא

תראה להתועד עמהם ולדבר עמהם, ולקבל מהם נקדתם הטובה, כי בכל אחד מאנשי

שלומנו יש נקדה שאין בחברו, ומהטוב ומה נעים אם תזכה לשבר את המניעות,

ולבוא על כל פניםפעם בשבוע בין אנשי שלומנו, כגון בליל רביעי, שאנו

לומדים בצותא "לקוטי מוהר"ן", או על כל פנים לבא בסעדה שלישית, כילהיות

בצותא בין אנשי שלומנו הקדושים, הוא ענין נורא מאדוזכות נפלאה לאדם בעולם

הזה ומכל שכן בבא, כי זוכים לשמעדבורים כאלו, שאין שומעים בשום מקום

בעולם, וימינו כצל עובר, ומי יודע מה ילד יום. וכבר אמר רבנו ז"ל |ספר

המדות, אות צדיק, סימןעד|: המקרבים שיש לצדיק בחייו, הם יהיו מקרבים

במותו; ועל כןמה טוב ומה נעים להיות בצותא בין אנשי שלומנו בזה, וכן

יזכה להיות עמהם בצותא בבא. והחוש מעיד, כי כשנעשה חבר אל יראיהשם, ואינו

זז מהם, אזי גם הוא סוף כל סוף נעשה ירא ה', כי כלהמחבר לטהור - טהור

|בבא קמא צב:|.

על כן, אהובי, אחי! העבר אין, תעשה התחלה חדשה מעכשולהיות בצותא עם אנשי

שלומנו, וגם ראה לדבר על לב חבריךמההתגלות הנפלאה והנוראה הזו, שזכינו

להתודע ממנו, והוא - אורו הגנוז של רבנו ז"ל. ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

א' קסו. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, צמוד

בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן

עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי.

חמדת לבבי! אחרי שזכית להיות בין אנשי שלומנו הקדושים תקופה ארכה כזו, אין

אתה צריך כבר לשום בריה, ותהלה לאל, יש בכחך לדבר עם אחרים, ובזה בעצמו

תזכה להתחזק, כי על ידי שתדבר עם אחרים, על ידי זה יהיה נעשה אור ישר ואור

חוזר | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפד, וצריך להתמיד בזה מאד מאד,

והוא טובה לעצמו וטובה לאחרים, ומעלת מזכה את הרבים - אין לשער ולספר כלל,

כי זכות הרבים תלויה בו לעולמי עולמים, וכמו כן יהיה לך כבר חזוק הרבה מאד

מאד. העקר לדבר רק דבורי רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, ולא לערב בהם

דבורים אחרים, כי דברי רבנו ז"ל הם רק עבודת השם ועצות והתחזקות איך לשוב

אליו יתברך.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

א' קסז. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה,

זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך היקר לנכון קבלתי.

אהובי, אחי! תעשה כל מיני פעולות שבעולם להגיע אל מדתה שמחה, שהיא היסוד

והעקרית בקיום האדם בגשמיות וברוחניות. ותראה להתבודד עמו יתברך כל היום

בשעה שיש לך רק זמן פנוי, ותראה לשיח ולספר לו יתברך בתמימות ובפשיטות

גמורה כפראסטק ממשק, והכל בשמחה ובחדוה עצומה מאד, וכן תהיה רגיל להתפלל

הרבה, שתזכה להגיע אל מצות השמחה, שהיא המצוה הגדולה ביותר, כי בזה מגלה

האדם פנימיות לבבו, שכונתולעבדו יתברך באמת ובתמים וכו'.

ואודות שנכנסת למסחר, יעזר לך השם יתברך, שיהיה בשעה טובה ומצלחת. העקר - התחזקות, לחזק עצמו בו יתברך, כמושכתוב |שמואל א ל, ו|: "ויתחזק דוד בהוי"ה באלקיו". וצריך לאחזאת עצמו בו יתברך בכל הכחות. ותהיה בטוח שיבואו קונים רביסאליך, והסחורה שלך תשא חן בעיני כל רואיה, ויתפרסם בין כלם, שאצלך יש סחורה יפה מאד מאד, וכלם יבואו לקנות אצלך, אויתעוררו בני אדם לעזר לך למכר את סחורתך, אתה עשה את שלך - לברך רק אליו יתברך, ולהיות דבוק בו יתברך, והוא כבר יעשההאת שלו, וכמו שכתוב |ירמיה ז, ז|:

"ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו", כי באתערותא דלתתא אתער דלעילא. וצריךלהכניס את עצמו לגמרי אל מדת הבטחון, כמו שאמר פעם רבנוז"ל |חיי מוהר"ן, סימן תקא|: נאהר בטחון, והעקר סבלנות, להיותסבלן גדול. והנה אודות אחיך הבחור ... נרו יאיר, דבר עמי, תהלה לאל, הרבה, וברוך השם, הוא חזק בדעתו מאד מאד, אך מהנכון והישרשתתדל לדבר עם שדכנים בעבורו, כי קשה וכבד לבחור לדברשביל עצמו.

ואודות שאלתך, איך זוכים לשמחה, הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם ושם תמצא עצות נוראות ונפלאות. ובפרט הדרך הנוראהשגלה לנו רבנו ז"ל על הפסוק |תהלים קמו, ב|: "אזמרה לאלקיבעודי" |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, ותשתדל לעין בחדושיםשחדש מוהרנ"ת ז"ל על פי התורה הזו ותראה נפלאות רבות. והיה ראוי להאריך לך, אך בעוונותי הרבים, אני מסבבתלאות ובטרדות, ובפרטיות בעסק הרבים, על כן אקצר, ומי יתוהיה, שנזכה להתועד פעם, וביחד לדבר מהדבורים הקדושיםשלנו, ואיש את רעהו יאמר חזק.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קסח. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, נר להצדיק, אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיקוכו', נחלא עמיקא וטמירא דנביע ביה מקורא דחכמתא עלאה וכו'... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לראות את תשוקתלבך אל התכלית הנצחית.

והנה, חמדת לבבי! העקר להרגיל עצמו במדת השכחה, לשכח בכל עת ורגע ממש ממה שעבר, ויעשה התחלה חדשה, ובאפן הזה תמיד יצליח דרכו.

ובאמת בכל עת ורגע נשתנים כל סדר פרצוף העולמות, ועל כן מי יודע באיזו בחינה שבעולמות היתה נשמתך מקדם וכו', ועל כן עכשו הוא כבר ענין חדש לגמרי, ורבנו ז"ל הזהירונו מאדמאד, ואמר: "מען זאל נישט איבער טראכטן" ש, ודבר זה נוגע בכלפרט ופרט - הן בגשמי והן ברוחני, כי עקר ירידת ונפילת האדם בגשמיות וברוחניות - הכל, כשחושב הרבה - אולי לא יצאידי חובתו וכו', או מה עשה וכו', או מה יהיה וכו', ועל ידי זהנופל לקטנות וחלישות הדעת, והבעל דבר אוחז בו, אבל כשמשנהאת לבושו, שהיא מחשבתו, בכל פעם, בחינת |איוב יד, כ|: "משנהפניו ותשלחהו", על ידי זה אין להם בו שום שליטה, מאחר שהוא איש אחר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא|, ועל ידי עצה זו יכולצאת מכל מיני מריבות ורעות ומחלקת וכו'; כי עקר האדם הואהמח - מחשבה, ובמקום שחושב - שם כל האדם, על כן צריךלהרגיל את מחשבתו שישלט רק בקדשה, לחשב ממנו יתברך, שהוא מלא כל הארץ כבודו, והכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה|חלין ז|, ואפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה |ברכות נח|, ואין אדםנוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלוכמלא נימא |יומא לח|, ועל ידי ידיעות אלו יגאל מכל צרותיו ויצאמכל צמצומיו, מאחר שאינו רואה משום דבר רק עצם עצמיותחיות אלקותו יתברך, וצריך לדון את הכל לכף זכות, אפלו אתהמצערים אותו, כי הם שליחים ממנו יתברך, וכשמבזים אותו - ידם וישתק, ועל ידי זה יזכה שיאיר עליו כבוד אלקי, שפע גלויהכתר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'|.

אהובי, אחי היקר! אל תירא ואל תפחד משום בריה שבעולםיהיה איך שיהיה, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, אין שוםמציאות בלעדיו יתברך כלל, ואפלו דומם, צומח, חי, מדבר, הסעצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, שנתלבש בלבושים האלו. והעקר פתח פיך ויאירו דבריך, ותדבר אליו יתברך בתמימותובפשיטות גמורה, כאשר ידבר איש עם רעהו, וכל אשר עם לבברתשיח ותספר לפניו יתברך,

ועל ידי זה יכנע לבך לב האבן, ותזכה להעשות לב בשר אשר בזה תהיה הגאלה וכו'. ועל כולם - תעשה הכל מיני פעולות שבעולם להפך את כל היגון ואנחה לשמחה העצומה, ועקר עלית כל הנצוצות שאבד האדם על ידי פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, נעשה רק על ידי תקף הששון והשמחה|עין לקוטי הלכות, פריה ורביה והלכות אישות, הלכה ג'|, כי עקר עלייתם אלהקדשה הוא דיקא על ידי השמחה, כשמתגבר האיש הישראלי, ואף על פי שעשה מה שעשה, משמח את עצמו בנקדות הטובות שיש לו, ומהפך את כל היגון ואנחה אל השמחה, ואומר: "אדרבה, זוהי שמחתי וחדותי, שמרחק כזה שעשה מעשים כאלו, זוכהאף על פי כן לומר בכל יום פעמים 'שמע ישראל', ואם לא הייתזוכה רק זאת כל ימי חיי, היה גם כן ראוי לי לשמח כל ימי חיי, ומכל שכן שתהלה לאל, יש אצלי בכל יום מצות ציצית ותפלין ושאר מצוות, כי אפלו הפחות שבפחותים והגרוע שבגרועים, ישאצלו, תהלה לאל, הרבה נקדות טובות וכו', ועל ידי שמחזק עצמו בכל הכחות לבלי לפל בדעתו יהיה איך שיהיה, על ידי זה גורם יחודים גדולים בכל העולמות וכו', כי בכל נפש מישראל תלויים אלפי אלפים ורבי רבבות רבבות עולמות וכו', ובפרט אלו הנשמות שנכשלו במה שנכשלו, הן בעצמן נשמות גדולות, אשר תלויות בהן עוד נשמות, ועל כן לא בחנם טמא ולכלך אותם הסמ"ך מ"ם, וגם עכשו מפילם תמיד בעצבות ובמרירות, כדי שלא יוכלו להתעלות ולהגביה את עצמם.

על כן, חמדת לבבי, עשה מה שתעשה, ותתחיל לרקד בכליום ויום, ותשיר לעצמך נגונים של שמחה|עין שיחות הר"ן, סימן רעג|, וכל מה שרק ירצה יצרך להפילך או להכניס בלבך איזו מרירות ועצבות, תחזק את עצמך, שאף על פי כן, אני זוכה לידע מרביאמת כזה, אשר אמר על עצמו|חיי מוהר"ן, סימן קפט וסימן שלב|:

"אנינהר המטהר מכל הכתמים", ועל כן ראוי לנו להכנס בכל יום ויום מחדש אל תוך הנהר הזה, ולרחץ את עצמנו מזהמתנו ולכלוכנו וכו'.

ואודות השעורים הקבועים שכתבת, גם בזה אסור להתבלבל, רק ללמד כסדרן שעור במשניות ובגמרא ובשלחן ערוך ובלקוטי הלכות בכל יום מעט או הרבה. ואם לפעמים נעשה יום שיש לובלבלים גדולים וכו', לפעמים בטולה של תורה זה קיומה וכו'|מנחות צט:|, בשום אופן שבעולם לא לחשב כלל, נישט איבערטראכטן,

ולעשות כל מיני עצות ואפנים לגיל ולשמה, ובפרטעכשו בימי אדר הקדושים, שהם ימי תשובה מאהבה, ועל ידי זהאנו מכינים את עצמנו אל הגאלה, שתהיה בימי ניסן כמו שאמרוחז"לא; ועקר גאלת מצרים היה בחפזון ובזריזות, נישט איבערטראכטן, וחמץ שהוא מחשבות זרות או איזה עכוב, אסור אפלו במשהו. ואודות מה ששאלת בענין השכרות וכו', איני יודע מה להשיבלך, אך צריך לשמר מאד את הבריאות ולא לקלקלה, חס ושלום, בידים, וכשאחד מרגיש שאינו יכול - ימנע מזה |עין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לג|, ששלמות ענין "עד דלא ידע" הוא תקף הגלוי לידעולהודע, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברךמחיה את כלם, ועל ידי זה בעצמו נתבטלות כל הקלפות והסטראאחרא; כי על ידי תקף גלוי האור - הם נתעוררים. והשם יתברךיאיר עינינו במאור תורתו, ונזכה לתשובה של אהבה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קסט. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי החסדהנובעים בהאי נחלא עמיקא וטמירא היוצא משלש ראשונות דעתיקוכו' ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. אהובי, אחי, חמדת לבבי! כבר כמה פעמים התחלתי לכתבלך, ובכל פעם נכנסים בלבולים וטרדות חדשות, ואני רואה בזהמעשה הסמ"ך מ"ם שרוצה להפריד בינינו שלא אכתב לך, כי הואאורב מאד מאד על האחדות בין אנשי הצדיק, כי כשאנשי הצדיקזוכים להיות באהבה, אחוה ורעות, אז נעשה אויר הנח והזך, וקולהצדיק הולך מסוף העולם ועד סופו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןז|, אשר כל הענין הנורא הזה חצים בעיניו, ועל כן עלינו לחדשתמיד את האהבה והאחדות בינינו יהיה איך שיהיה, ולבקש תמידממנו יתברך, שלבל יפריד בינינו שום דבר, ונהיה תמיד מקשריםיחד עם הצדיק האמת, אשר רק זה ישאר עמנו לנצח נצחים, בחינת|שמות יג, יט|: "ויקח משה את עצמות יוסף עמו", מה

לוקחים"עמו"? עצמיות הצדיק שהוא יוסף.

חמדת לבבי! העקר לחזק את עצמו תמיד יהיה איך שיהיה, כי כשאדם הוא בקטנות

ודלו"ת, עליו לחזק עצמו מאד ולבוא לפניו יתברך בלב נשבר ונדכה, וישפך שיחתו ותפלתו אליו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו, ויסבל כל החרופין והגדופין והצער והחלישות הדעת שגורמים לו, ויתחזק לחשב מחשבות טובות וקדושות, כי השם יתברך אתו, עמו ואצלו, אך רק מלבש באלוה מצערים והרודפים אותו, ועל ידי זה יזכה להפך הכל לטובה, וברגע יתגלה לו אורו יתברך, ויתהפכו כל הירידות לעליות גדולות, ויתבטלו ממנו היראות חיצוניות והמרה שחורה, ותדע שדבר זה נוהג בכל עת.

על כן חזק, חזק, אחי, בתקף הקטנות והדחקות והחשך והירידות, תמשיך עצמך אליו יתברך, ותראה לדבר עמו יתברך, וכל מלה ומלה עולה ובוקעת כל הרקיעים, וכל מה שאתה יודע שאתה נמך ביותר, דבוריך יבקעו את החשך וההסתרות, ויצילו ויצאו רשעים אחרים שנפלו בעמקא דתהומא רבא, כי כשמגיע אל סוד הבטול, אז מאיר עליו אור"ו ש"ל משי"ח, שהוא או"רה צדיק המנח"ם הכל והמשמ"ח הכל. אהובי, אחי היקר, מה שבקשת שאכתב לך בדרך כללאיני כותב רק אל מי שכתב אלי, כי טרדותי רבו מאד בעסק הרבים, ותהלה לאל, פה יש התעוררות גדולה בין בני הנעורים ומתקרבים בכל פעם מקרבים חדשים, ועל כן אין לי שום פנאי לכתב, וגם ההכרחיות אי אפשר לי לכתב כאשר אתה רואה בעצמך. וכן מה שכתבת שכמה פעמים לא השבתי לך על שאלותיך, גם בזה תדע, כי בדרך כלל אני כותב את המכתבים בדרך, רחוק מביתי, ועל כן בשעה שאני כותב, אין לי המכתב תחת ידי, ועל כן כמה פעמים נשכחת ממני השאלה, וגם כי "לא המדרש העקר אלא המעשה" | אבות א, | וכתוב | איוב טז, ג |: "הקץ לדברי רוח", על כן העקר שבכל העקרים - לדבר מהתכלית הנצחית, ולהסביר זה לזה את האמת | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כז, | ורק בזה צריך להיות עקר שיחתנו ודבורינו, ורק בזה הזהירנו רבנו ז"ל לדבר.

ומה ששאלת בספר "אשר בנחל", דף נ"טב, מהו "ורק בזה רבנו ז"ל", דע כי מאחר שהספר לא נדפס לפני, רק על ידי החברים שם, ולא היה מי שיגיהם, על כן יש הרבה טעויות דפוס, כאשר תראה בעצמך, וצריך לומר: "ורק זה רצון רבנו ז"ל", ומזה תבייגם במקומות אחרים, אם לא תבין משהו, תדע שזו טעות הדפוס.

וכן מה ששאלת מהו "ודפח"ח", כשאחד אומר דבר נאהומתקבל, אומרים עליו לשון הכתוב |קהלת י, יב|: "ד'ברי פ'י ח'כסח'ן".

ההכרח לקצר מרב טרדוטי.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קע. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר ראה להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ועל ידי זה יהיה לך כח לסבל ולעבר

ולדלג על הכל וכו', כי בלי אמונה האדם אבוד לגמרי. תמיד תעשה לעצמך חשבון

מה יש לך ביד וכו', ומה תכליתך וכו', אל מה אתה שואף וכו', אלו צריכים

להיות החשבונות שלך, ודיקא על ידי זה תצליח, לא כן אם לא תדע מהיש לך ביד

וכו', ואינך זוכר את תכליתך וכו', ואינך יודע אל מה אתה שואף, אז אתה אבוד לגמרי.

והנה זכנו הקדוש ברוך הוא להתקרב אל רבנו ז"ל, שהוא הוא הרבי עכשו |הרבי

בה"א הידיעה|, כי רק הוא מבין אותך, ורק הוא עוזר לך עד עכשו, ולכן אם

תחזיק בו בכל כחך, ותבטל דעתך ושכלך וכל אשר יאמר כי הוא זה תעשה,

על ידי זה תצליח כלימי חיך.

קדם - עליך להיות חזק ואמיץ בשיחה בינך לבין קונך, שכל דבר גדול או קטן

שרק עובר עליך וכו', וכן מה שאתה צריך, תהיה רגיל לבוא לדבר ולספר אליו

יתברך בשפת האם שלך, ותזכרהיטב אשר אין לך אף אחד בעולם רק

הקדוש ברוך הוא, ותכניסאת זה היטב היטב בתוך דעתך, ואז הכל ילך לך כבר

בצורה אחרת, כי מי שחי עם הקדוש ברוך הוא, כל החיים שלו נתהפכים

לחיים ורוחניים, והוא חי בזה העולם ממש כדגמת שחיים בעולם הבא, בלי שום גזמא

כלל, כי נהנה מזיו השכינה.

והשנית - תמיד תראה מה יש בידך, האם יש בידך תנ"ך, ששה סדרי משנה, ש"ס

בבלי ירושלמי ותוספתא וכו', רמב"ם, טורושלחן ערוך, זהר ותקונים ומדרשים

וכו' וכו'. אחי, רק זה נקראאוצר, שאר דברים מבלעדי דברים אלו הם דמיון

בעלמא, הבלהבלים ורעות רוח ממש, בלי זה הכל כלום, ומאומה אין בידך, ואתה

תופס רוח וקרני שמש הנכנסות דרך החלון... | עין שיחות הר"ן, סימן ו', וזה ברור; ועל כן אם יש לך את זה ביד, אתה המאשר ביותר, ואם אין את זה בידך, אתה האמלל ביותר, כי שם בעולם העליון, שום דבר אינו שווה, ואין שואלים כמה כסף יש לך וכו' וכו', כמה אנשים וכו' וכו', ועל כן תמיד תזכר מה יש ביד... והשלישית - עליך לדעת, כי ההכרח למות, ואין יכולים להתחמק מזה בשום פנים ואופן, וההכרח לחזר אליו יתברך, ועל כנמה ולמה לך לחכות עד שיבוא מלאך המות ויפחיד אותך ויוציא את נשמתך באכזריות נוראה, רחמנא לצלן, יותר טוב שתחזר כבר אליו יתברך, ותדבק עצמך בו יתברך בדבקות אמתית ונצחית, ותפטר מכל אלו היסורים, כי הדבוק תמיד בו יתברך אינו צריך לעבר את היסורים הקשים והפחדים, רק מתדבק בו יתברך, ונפרד במיתת נשיקה ממש. ואז אם תכניס את מעט דבורי אלו בתוך לבך, כל החיים ילכו בצורה אחרת, תמיד תסתכל מה יש לך ביד, כמה הצלחת לחטף היום - פרק משניות, דף גמרא וכו' וכו', ומה שאיפותיך בחיים וכו', ולמה אתה הולך ומתקדם וכו'; אשרי מי שחי כך, ואז כלהלך מחשבתו משתנה לטובה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קעא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר, יניק וחכים, נר לצדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך היקר קבלתי לפני כמה שבועות, ומרב טרדותי, בעוונותי הרבים, לא היה הפנאי להשיבך.

אהובי, אחי היקר! אשרינו ומה נעים גורלנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה,

וראוי לנו לשמח בו מאד מאד, ולחזר ולשיר: "בך רבנו נגילה, בך רבנו

ונשמחה", ולבקש תמיד ממנו יתברך שנזכה לאחז את עצמנו בז"ל, ושום דבר בעולם לא יבטל ויבלבל אותנו. ועקר שלמות ההתקרבות אל רבנו ז"ל הוא דיקא,

כשזוכים להשליך את דעת עצמו לגמרי | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|,

ולצית לבנו ז"ל על כל אשר יאמר כי הוא זה, ובפרטיות "שמחה והתבודדות",

להיות תמיד בשמחה ובפנים שוחקות, ולפרש כלשיחתו וכל מה שעובר עליו אליו יתברך, כאשר ידבר איש עסרעהו, וכשחזק בשני יסודות אלו, על ידי זה לעולם לא יפל כבר; כי הן שתי בקיאות המובאות בלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן ו': | בקיבשוב, בקי ברצוא וכו', עין שם; ובפרט אתה, שהנך בארץ ישראל, ששם הוא התגלות אורו יתברך ואור רבנו ז"ל יותר בהתגלות מבחוץ לארץ, בודאי אתה צריך לשמח ביותר, שתהלה לאל, שסנפשך בחיים, ואתה מערב בין אנשי שלומנו היקרים, אשר כל אחדואחד הוא צנור פרטי, הממשיך אור רבנו ז"ל בעולם כפי בחינתו ומדרגתו ונשמתו; כי רבנו ז"ל אינו מצמצם באיש אחד או במקום אחד, כי נמצא אצל כל אחד מישראל, אך הוא מכסה ומצנע וכו', וכל מי שזוכה לגלותו, אצלו הוא מאיר ביותר. ואיך זוכים לגלותו? על ידי "שמחה והתבודדות", כי כל מה ששמח ביותר, ויש לו פנים שוחקות, נעשה כמראה מלטשת, שמאירים בו פני הצדיק וכו', | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנג|. ועין שם | סימן טו': | מי שרוצה לטעם "אור הגנוז" | ואמר מוהרנ"ת ז"ל שהוא אור רבנו ז"ל, | ירבה בהתבודדות וכו', עין שם.

נמצא, שאצל מי שיש ביותר אלו שתי הנקודות - "שמחה והתבודדות", אצלו מאיר ביותר אור רבנו ז"ל; ובאמת הן תלויות זו בזו, ככל שידבר עמו יתברך יותר, כן תתפשט כל העקמומיות מלבו, ויזכה להיות בשמחה עצומה, וכל מה שישמח בשמחה עצומה, יזכה לישוב הדעת ולדבר עמו יתברך; על כן צריכים לעשות כל מיני פעולות בעולם לזכות להגיע אל מדרגת השמחה, שהיא העקרית ביהדות, כי מי ששמח ביותר, מעלתו גבוהה ביותר, וכל עבודת האיש הישראלי בתורה ובמצוות ובתפלה ושיחה בינולבין קונו צריך שתביאהו אל מצות השמחה, לשמח בו יתברך, וכלזמן שאינו שמח, אין בעבודתו בשלמות עדין; כי עקר שלמות התורה והתפלה והמצוות זהו רק כשמביאים אותו לידי שמחה עצומה, שיגיל וישמח בו יתברך, כי השם יתברך הוא אחדות אחת עם התורה והמצוות, ועל כן כשלומד תורה לשמה, ומדבק עצמו באור התורה, ומקים את המצוות בתמימות ובפשיטות גמורה, ובכונה - לקיים רצונו יתברך, על ידי זה יתלהב לבו בשמחה עצומה, כי הלא הוא מקיים רצונו יתברך בלבישת ציצית ותפלין וכו', ומאירה נפשו באור ערבות מתיקות זיו

השכינה, שהיא התלבשות דעתו יתברך בתורה הקדושה, והוא ודעתו אחד, והיששמה
בעולם כשמחה זו, שזוכה לקים רצונו של מלך מלכיהמלכים הקדוש ברוך הוא,
שהוא חי וקים, ומדבק עצמו בדעתו הקדושה, כי התורה הקדושה היא דעתו יתברך ממש.
חבלים נפלו לנו בנעימים, טוב להודות להשם יתברך על כלהחסד חנם שעשה עמנו.
אל תירא ואל תחת משום בריה שבעולם, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קעב. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה ה'תשל"ד.
שלום וברכה יגיעו וירדפו אל הבחור הרוצה להתקרב אל רבנוז"ל... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

והנה העקר והיסוד הוא רק להתמיד בספרי רבנו ז"ל, אשרפניו, שכלו וחכמתו שם
גנוזים ומסתרים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: קעג קצב|, וככל שמרבה
בלמוד ספרי רבנו ז"ל, הוא מקרב יותר אל רבנו ז"ל, ורק בזה תלויה כל
ההתקרבות אליו, ואל יטעה אותך שום בריה אחרת, כי הכל דמיון, הן אמת כשאדם
זוכה לקשר עצמו אל רבנו ז"ל - הן בתפלתו והן בתורתו, הוא דבר גדול עדמאד.
וכן אמר ר' אפרים מפשדבורז' ז"ל | שהיה מגדולי אנשישלומנו|, שאפלו
כשאומרים התקון הכללי באמונה פשוטה, שעשרה מזמורים אלו הם תקון גמור,
ובוטחים על כחו הגדול שלרבנו ז"ל, כבר נקראים מקרבים אליו, עם כל זאת
צריכים לידע אתהמציאות, כי בזה שמכניס עצמו היטב בתוך תורות רבנו ז"ל,
אזאף אחד לא יוכל לבלבל אותך כלל, כי הלמוד בספרי רבנו ז"ל לבשקידה רבה
בהם, יעזר לך בכל הענינים כי עובר על כל אחד מהשעובר, ואי אפשר לעבר את
זה העולם בלי למוד ספרי רבנו ז"ל, וזה ברור, ובפרטיות שלא שיק אצל רבנו
ז"ל לומר: זה גדול מזהוכו', מה אתה יודע מי יותר גדול וכו', מפני שיש לו
זקן ארך יותר... העקר תלוי רק כפי שקידתו בספרי רבנו ז"ל, וכך חנכתימימי
צעירותי. מאז שזכיתי להתקרב אל רבנו ז"ל, שקדתי בספיררבנו ז"ל:

לקוטי מוהר"ן, ספורי מעשיות, ספר המדות והשיחות הקדושות, וביותר שקדתי
יומם ולילה בשקידה והתמדה יוצאתמהכלל בספרי לקוטי הלכות, ומשם אני לוקח
כל התחזקותי. ותדעכי ברגע שמתמידים בספרי רבנו ז"ל, כבר אין צריכים אף

אחד, ותזכר את זה טוב מאד, כי אחרת ימלאו לך את הראש עם כל מינישטיות וכו'.
זכר, זכר, רק התמדה ושקידה רבה בספרי רבנו ז"ל, זה יקשראותך אל רבנו ז"ל
ולא שום דבר אחר, ובזה שתזכה לשמע הרבהבקול רבנו ז"ל, על ידי זה יפתח פיך
לדבר עמו יתברך, כי זה תלויבזה, כפי ששומע בקול החכם, כן נפתח פיו לדבר
עמו יתברך |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס' | על פי המשנה |תרומות ב,
א: |סתם חרש- אינו שומע ואינו מדבר, כי כשאינו שומע את קול החכם
אינומדבר, עין שם; ועל פי זה פרשתי |תהלים יט, ד: | "אין אמר ואיןדברים
בלי נשמע קולם", כי מאחר שאינו שומע בקולם של צדיקיהאמת, על ידי זה אין
אמר ואין דברים, והבן למעשה; ואם תקיםמה שכתבתי לך, אז אינך צריך אף אחד
בעולם, כי אז יהיה רבנוז"ל עמך תמיד, ובכל מקום שתלך, רבנו ז"ל עמך, כי
העקר הואהשגת תורתו וקיום עצותיו הקדושות, ובפרטיות תפלה והתבודדות.
הדורש שלומך באהבה רבה...א' קעג.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה ה'תשל"ד.
שלום וברכה אל האברך ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה השבוע קוראים פרשת "זכור את אשר עשה לך עמלק". וידוע מהספרים הקדושים
אשר עמל"ק גימטריה ספ"ק וזו קלפתהקרירות, כי כשאדם בטוח בודאות, אז הוא
מלא חמימות ובוועראל הקדוש ברוך הוא, אבל תכף ומיד כשנכנסת בו קרירות,
סימןשנפל בספקות "היש הוי"ה בקרבנו אם אין" |שמות יז, ז,| ואז מ"רלו מאד;
כי עמל"ק עולה מ"ר, וממרר את החיים, ועל כן אנומצוים לזכר בכל יום את
מעשה עמל"ק שעושה מ"ר, ומכניס ספ"קבאדם, ולכן עקר המלחמה נגדו הוא דיקא
על ידי אמונה פשוטה, לסלק את דעתו וחכמתו לגמרי, וזה יכניס בו תשוקה
עצומה, אשרימי שזוכה להגיע אל מדרגה זו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קעד.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, שותה ממי
הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו...נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך היקר מיום שני לסדר משפטים לנכון קבלתי, ובכל יוםחשבתי להשיבך, אך

רבו המניעות. והיום קבלתי עוד מכתב ממך, על כן חשתי ולא התמהמהתי להשיבך למען זכות הרבים.

והנה בענין הדפסה ששאלת וכו'. חמדת לבבי! הדפסה שיכתלכל אחד מאנשי שלומנו, וכן ראוי ונכון לכל אחד ואחד מאנשי שלומנו, שימסר נפשו להדפיס איזה ספר מספרינו הקדושים, כיזוהי זכות הרבים לדורות עולם, וכל ספר שמדפיסים הוא פרסום וגלוי שם הצדיק האמת, ועל ידי זה יזכו להתקרב רבים אל דרך האמת, וכן ראוי לכל בעלי תורה מאנשי שלומנו היקרים לחדש חדושים רבים באור תורת רבנו ז"ל, ולהשתדל להדפיסם, כדי שהנחל יהיה נובע מים חיים וכו'. ותדע שהתקון הכללי אינו עולה הרבה מעות, ובנקל להדפיסו, והוא תקון גדול, ורבנו ז"ל הזהירנו לגלותו ולפרסמו לכל ישראל, ועל כן תראה לחטף בכל יום אילו מעות ממסחרך, ותנדבם להדפסת ספרי רבנו ז"ל, ואל תאבה ואל תשמע למי שאומר אחרת וכו', כי ענין רבנו ז"ל אינו מצמצם אצל אחד וכו', כי רבנו ז"ל הוא מתנה לכלל ישראל, ומי שהוא "זריז" לגלותו ולפרסמו בפניה כלל, הוא "נשכר"; וזהו עקר מחית "המן-עמלק", שהוא כללה חכמות החיצוניות והדעות הנפסדות שיש עכשו בעולם, והתקון הוא דיקא על ידי הדעת התמימה והפשוטה שקבלנו מרבנו ז"ל, שהוא נחלא עמיקא דנביע ביה מקורא דחכמתא עלאה. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קעה. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך היקר לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך - צערי, כי אני מבין שאינך רוצה לצית את רבנו ז"ל, הלא למדת ספרי רבנו ז"ל, ושמעת שיחות יקרות מאנשי שלומנו היקרים, והבנת איך שצריך להפך את היגון ואנחה לשמחה עצומה, ולמצאה רחבות בתוך הדחקות והצרות והמרירות וכו', ומדוע לא תצית? בודאי עוברים על כל אחד ואחד אותם היסורים והמרירות שעוברים עליך, אך לכל אחד נותנים באפן אחר לגמרי, ועל כן אין לומר: "אם היו לי יסורים של חברי וכו', בודאי הייתי יכול לסבלם, אך היסורים שיש לי, זה קשה וכבד" וכו', אל תאמר

זאת, כי אינהקדוש ברוך הוא בא בטרוניה עם בריותיו |עבודה זרה ג.], ויש
לכלאחד נסיונות אחרים, שדיקא על ידם הוא צריך להפך את כל היגווןאנחה
לשמחה עצומה. וצריך שתחקק בדעתך, אשר זהו עקרעבודת האיש הישראלי בזה
העולם - להפך את כל המרירותוהדחקות והנסיונות וכו', שמהם העצבות ושברון
לב וכו', אלתכלית השמחה, לשמח תמיד בו יתברך, לגלות ולפרסם בכל דבר, שיש
בזה כונה עליונה, וימסר את עצמו לגמרי אליו יתברך, ועל כןאין לו כבר
להסתכל אם נעשה כרצונו או לא, מאחר שמבטל רצונואליו יתברך, שזהו עקר
שלמות עלית המלכות עד רישא דלאאתידע. ועקר מרירות הלב הוא - כשמפריד את
עצמו ממנויתברך, ויש לו רצון אחר מרצונו יתברך, מזה נשבר לבו, וזה
|ישעיהא, ה': "וכל לבב דוי", כי כשהולך לאדם שלא כסדר, זה לו מחלתלב, כמו
שכתוב |משלי יג, יב': "תוחלת ממשכה מחלה לב" |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק ב',
סימן פב], וכשרואה אדם בעצמו, שהולך לאשלא כסדר, ידע שיש לו גדלות, הינו
"אנא אמלך", שרוצהלהשתרר על זולתו, להיות איזו ישות בעולם - רב ורבי
ובעלדרשן וחזן וכו' וכו', ואז כשאינו הולך כמו שרוצה, על ידי זהנשבר לבו
לרסיסים, והוא תמיד במרירות ובעצבות. והעצה - לעשות תשובה, ולהשפיל את
עצמו, ויהיה בחינת מ"ה ממש, שלאירצה שום רצון אחר, רק מה שהוא יתברך
רוצה, בין שתהיה לופרנסה או בנים או רפואה וכו', או חס ושלום, להפך, העקר
-לבטל רצונו לרצונו יתברך, שאז יחזר וילך לו תמיד כסדר, ולאירא ולא יפחד
משום בריה שבעולם, ויאיר עליו אורו יתברךבהארה נוראה ונפלאה מאד מאד,
בהארית "מלא כל הארץ כבודו" |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעב], כי כל
החסרונות שיש לאדם - הן בנים, או פרנסה, או בריאות, הכל מצד האדם בעצמו,
כי אורהשם יתברך שופע עליו תמיד, אך האדם על ידי מעשיו הרעים, ובפרט
על ידי הישות, גורם לעצמו צל, שלא יאיר עליו אור השםיתברך, אבל כשאוחז את
עצמו ל'לא כלום', על ידי זה מאיר עליואורו יתברך, וזה "מלא" - הינו
כשאוחז את עצמו ל'לא', אזי"כל הארץ כבודו" - תכף ומיד נתגלה אמתתו יתברך
|עיןשיחות הר"ן, סימן קלון], אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל
לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואין אדם נוקףאצבעו מלמטה, אלא אם כן

מכריזין עליו מלמעלה |חלין ז:|, וכן|ברכות נח:|: אפלו ריש גרגיתא מן שמיא
מנו ליה, וכן |יומא לח:|: בשמך יקראוך ובמקומך יושיבוך, אין אדם נוגע במה
שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא; ואזי- אם
תחקק ידיעות אלו בלבך ובדעתך, שום דבר ושום בריהכבר לא יוכלו להפילך, כי
הכל ממנו יתברך, ועל כן כל מה שאתה צריך, אהובי, אחי, בקש רק ממנו יתברך,
כי הכל בידו, ולמה לך להתבלבל ולהכניע את עצמך לאחרים וכו', אשר לא יועיל
כלל, והלואי שלא יקלקל וכו'; כי האדם צריך לחקק בדעתו היטב היטבידיעה זו,
אשר כל הבריאה בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיותהיא אלקותו יתברך ממש,
שנתלבש בלבושים האלו שהם למראה עינינו: דומם, צומח, חי, מדבר, והכל שליחי
המקום ברוך הוא.

ועל כן למה לך, אהובי, בני, אחי ורעי, לשבר רוחך ולבך, וכמעט שתאבד משני
העולמות. אל תקנא בשום בריה שבעולם ואלתתאוה לשלחנם של שרים, כי שלחנך
גדול משלחנם, וכתרך גדולמכתרם, ונאמן בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך וכו'
|אבות ו,ד|. ואתה רואה שהשם יתברך פירט דיר אויסג, על כן למה תפלכל כך
בדעתך, בודאי וועט ער דיר נאך אויס פירען בשלמותד וכו', ואפלו המסחר
שנכנסת בו יצליח וכו', ויבואו אליך קונים רביסלקנות אצלך וכו', וכן
ישתדלו רבים למכר סחורתך וכו', וכלההפסדים שהיו לך עד עכשו, ישלמו ממקום
אחר, כי הרבהשלוחים לו יתברך וכו', והאבדות שנאבדו ממך, גם כן תזכהלמצאן
וכו', ואם גם בזה יחסר משהו וכו', מה בכך? רוח והצלהיבוא לך ממקום אחר
וכו'. מדוע לא תזכר, שאתמול היית ערסויחף וכו', והיום עזרך כבר השם
יתברך, שיש לך סחורה וקצת הונועשירות וכו', ועל כן למה תשבר לבך בחנם?!
העקר תראה לחפשאחר הגנני, שהוא הצדיק, ועל ידי זה תזכה גם כן להתחיל
לחיותחיים טובים ונעימים. העקר תדע, שאינך צריך לשום בריה, רקאותו יתברך,
ואז טוב לך לנצח נצחים.

הדורש שלומך...

א' קעו. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר תצוה ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, נר לצדיק, נחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא ברח לך מכל מיני וכוחים וכו', שהם סתם מבליים אתהזמן היקר, כי ממילא לא תפעל בזה שום דבר, וחבל על הזמנהיקר, יותר טוב לך להכניס עצמך בלמוד התורה הקדושה, אשראין ערוך אליו.

בענין "פורים רב" שנוהגים העולם, אף שדבר זה נתקבל אצלצדיקים וכו', אצלנו אין דבר כזה כלל, כי אצלנו פורים כיוםכפורים, כמובא בתקונים |תקון כב| מרב שכרות בוכים ומבכיםשמים וארץ על חטאינו המרבים ובפרטיות בפגמי הברית וכו', ושופכים דמעות כמים, ונכנס יין יצא סוד וכו', ולא כמו שהעולםמתנהגים, שכל מה ששיתה יותר, הוא מזיק את חברו יותר, ובפרט"פורים רב", שמתלוצץ מכל אשר בא תחת ידיו, אשר זה עון חמורמאד מאד של הלבנת פנים, ואין על זה התר כלל, וזה מראה אתפנימיות לבבו, שהוא פגום מאד מאד, כי מה שלא יעשה בעתצלילות הדעת יעשה בעת שכרות, וכאן מצא בעל חוב לגבות אתחובו, ונוקם במי שרוצה וכו'. ובאמת כל אלו שמתלוצצים מזולתסוכו', עושים עצמם לשכורים, ובאמת אינם שכורים כלל רק עזיפנים שפגמו בברית, ועל כן יש לבטל את המנהג הרע הזה, להקים"עז פנים", ולקרא לו "פורים רב", וילבין פני בני אדם, אשר נחלו שיפל בכבשן האש, ואל ילבין פני חברו ברבים |ברכות מג:|, ולאמצינו שתצא ממצוה עברה. וכבר כתב "מטה משה" |סימן תתרי"ב|, שאף שנדמה לרב ההמון, שהתר לבני אדם בפורים לפרק על תורהומצוות מעליהם, וכל המרבה בשחוק ובהתול, הרי זה משבח, אבלבלי ספק ענין זה הוא רע ומר ועון פלילי הוא, שלא התר לנובפורים, אלא שמחה של מצוה, ולא שחוק וקלות ראש, עין שם;וכן כתב המאירי בגמרא |מגלה ז:|, שלא נצטוינו בפורים על שמחהשל שטות ושל הוללות, אלא על שמחה ותענוג שמגיעים מהםלאהבת השם, עין שם; ובאמת לראות מהו עובד ה', כדאי לבואבין אנשי שלומנו היקרים בפורים, ואז רואים מי הם, ששופכיםדמעות כמים וכו', ובוכים ומבכים שמים וארץ וכו':

"אני רוצהתקון על מעשי הרעים" וכו', ולא שהולכים לדקר את זולתם, אשראז מראים לדעת מי הם, רחמנא לצלן; ועל כן אצלנו אינו נוהגבכלל ענין של

"פורים רב", והקדוש ברוך הוא יעזר שנהיהדבוקים כל השנה ביראים ושלמים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קעז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תשא ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, הרוצה להאיר
נפשו באור האורות, אור הצחצחות של הנחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו
... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם כסף הפדיון, ואמרתי את התורההמדברת מפדיונות,
וכן אמרתי עליה התפלה מלקוטי תפלות, ויהירצון שימתקו ממך כל הדינים
על ידי פלא עליון.

מה אמר לך, כל ענין רבנו ז"ל הוא פלא גדול, פלאי פלאים, אורות צחצחות כאלו
המגלים את אמתת מציאותו יתברך בדרךפשטות כזו, עם כל זאת יש על זה
מתנגדים... אשר הדבר מצחיקמאד... מה אתם חולקים... ועל מי אתם חולקים...

ומוהרנ"ת ז"ל היה רגיל לומר: "אורות כאלו, פשטות כזושתהיה בהעלם ובהסתר
כזה, זה בעצמו פלא", ועל כן לא בחנמאמר פעם רבנו ז"ל |חיי מוהר"ן, סימן

רנו|: אני איש פלא ונשמתי היאפלא גדול, כי רואים בחוש, ההתגלות שיש בתוך
ספרי רבנו ז"ל, זה ממש מבהיל הרעיון, שיכול לקחת פגומים ומלכלכים

כמנוהיום, וגם כן להאיר בנו אור אלקותו יתברך בגלוי כזה, עד שנברחלאיזה
מקום ונדבר עמו יתברך, אשר הפלא הזה הוא פלאי פלאים, ואם היה עכשו דור

דעה, היו כלם מתבטלים אל רבנו ז"ל, אך זהעקר הגלות, שהדעת בגלות, ואי
אפשר להרגיש את נעם רבנו ז"ל; ולכן ראוי לנו לתן תודה והודאה

להקדוש ברוך הוא, שזכינובזכיות חנם להתודע מרבנו ז"ל, ממש חסד חנם, טוב
להודותלהקדוש ברוך הוא על כל החסד חנם הזה, הייתי מיעץ לקשתתמיד

בספורי מעשיות של רבנו ז"ל, כי הדבורים הם תמימותאמתית, ומעוררים את האדם
מהשנה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק סימן ס'|, ואם תרגיל עצמך אל הלשון של

הספורי מעשיות, זה יעורר אותךמאד מאד, ולא יניח אותך לישן.

מה אמר לך, פורים גייט, פורים גייט, וצריכים להיות מאדמאד שמחים, ובזה

מכניעים את המן-עמלק, שהם כלל הספקותשלנו, שבאו מחמת פגמי הברית וכו';

אוי, אוי, אוי! האדם חטא כמו שחטא בחטאות נעורים, ולבסוף יש לו ספקות,
|שמות יז, ז|: "היש הוי"ה בקרבנו אם אין", עדין יש לו זמן על מחלקת,
לחלק על יראי השם, הלא צריכים לצעק בקולי קולות, עד שיתקיים |תהלים סט, ד|:
"נחר גרוני בקראי אליך", כולי האי ואולי, נזכה לתקן אתפגמי הברית שלנו,
שבאו מהמן-עמלק, ואז נזכה לראות אתמרדכי הצדיק האמת. וכבר אמר פעם
מוהרנ"ת ז"ל: אז מען שרייטא סאך תענית אסתר, איז מען זוכה צו זעהן מרדכי
ביי די מגלה, אשרינו שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נפלא כזה, טוב
להודות להקדוש ברוך הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו, וראוי לנו כבר להתחיל
לרקד על השמחה והחסד הזה, "להודיע להודיע שכלהחוסים בך לא יכלמו לנצח".
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קעח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר, כי תשא ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לימאד מאד, צמוד
בפנימיות לבבי, האברך העובד השם במסירות נפש ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי אין לתאר ואין לשער כלל, כי באמת אצלי
כל יהודי יקר עד מאד, כאשר יעיד עליהקדוש ברוך הוא, ואני מוסר את נפשי
בעבור כל בר ישראל, לגלות לו מהאור כי טוב, והשלכתי נפשי מנגד, ואני סובל
חרפין וגדופין מנואפים רשעים ארורים, אשר רק רוצים להעלים ולכסות את אור
רבנו ז"ל מהעולם, ואני לוחם נגד זה במסירות נפש הכי גדולה, כי אני חייב
חובות לרבבות דולרים בלי שום גזמא, כיהדפסתי כבר כמה פעמים את כל ספרי
רבנו ז"ל, ואני מפיצם לכלעובר ושב, ומכל שכן עד כמה אהבתי גדולה לזה שכבר
זכה להתודע מרבנו ז"ל, זה אי אפשר לתאר ולשער, כי כל אחד מאנשי שלומנו
היקרים הוא העינים שלי ממש. מאור עיני, חמדת לבבי! כי שנינו יודעים מאור
כזה, בתוך העלם והסתור, ולולא שהמלך האכזר הניח והשאיר את הכתות שלו,
שמחשיכות את העינים וגורמות מחלוקות ומריבות, עד שנאבד הגנני, ונאבד המראה
טעם והריח, אז היינו חיים טובים, חיים אמתיים |עין ספורי מעשיות, מעשה
יג, מיום ב'|; כי באמת בכל הדורות היתה אהבה כל כך גדולה בין אנשי שלומנו
חסידי ברסלב, בלי שום תחרות וקנאה ושנאה וכו', הלא מבאר ומנחל אחד אנו

שותים, ולכן היתה אהבה גדולהבין אנשי שלומנו, אך לאחרונה נתערבו בינינו העבדים וכו', שעושים ליצנות וכו', ומזה נאבד המראה טעם והריח, רחמנאלצלן, ויכולים לחיות גם מהספיחין וכו'.

ובכן מאחר שאתה עוזר לי במסירות נפש לגלות את אור רבנוז"ל, אתה מאד מאד חשוב בעיני ממש, חיות נפשי, כי איני יודעמה יהיה עמי, כי נחלשתי מאד מאד מרב המחלקת שהתחילה עלי, על ידי כמה בורים וקלים וריקים, בעלי עברה ממש, וכואב לילראות איך שהם מרחקים אנשים מרבנו ז"ל, ולכן אני רואהשהמלחמה פנים ואחור מבית ומבחוץ וכו', עם כל זאת כל זמןשאחיה לא אעזב את מקומי, ואפלו שיעמדו כנגדי כל העולם כלו,איני מתפעל מאף אחד. עם כל זאת אני מרגיש עכשו חלשה גדולהבלבי, ונדמה לי כי בא זמני לצאת מזה העולם וכו'. לזאת אבקשאותך בתור צואה ובקשה, שתמשיך בעסקנו לקרב נפשות אל דעתרבנו ז"ל, ותדפיס את ספריו הקדושים ותפיצם על פני תבלבפרוטות ממש, ואל תתפעל מאף אחד, וכן יש אצלי המון כתבייד, ובפרטיות אלפי מכתבים, ותשתדל להדפיסם, כי מנח בהם כלטוב, ואני יודע שרק בשביל המכתבים לקח את עצמו הסמ"ך מ"עלי; כי באמת אני לא רציתי להדפיסם, ונתגלגל שנדפסו בשנהשעברה ומאז התחילו מדברים עלי, שהם השדים יהודאין|עיןבספורי מעשיות, מעשה ג'; ובלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כח; כי עד אזהייתי חשוב בעיני כל, רק מאז שנדפס ספר "אשר בנחל", התחילולדבר עלי כל דבר אסור. אשר באמת כל הדפסת ספר "אשר בנחל"היה בתחלה נגד רצוני, אך מאחר שראיתי שנדפס ונתפשטבמהירות גדולה, ובני הנעורים מתחזקים על ידי זה, ועוד יש לימחלקת על זה, סימן שהוא ראוי לעלות על שלחן מלכים, מאןמלכי רבנן|גטין סב|. ולכן ראה למסר את נפשך להדפיסם, כי אנימרגיש מאד מאד חלש, ואיני יודע מה יהיה עמדי, אף שיש לפניעוד המון עבודה, למלא את כל העולם כלו עם אורו הגנוז שלרבנו ז"ל, כי לא אנוח ולא אשקט עד שאכניס בכל בית מבתיישראל ספרי רבנו ז"ל. עם כל זאת אני מאד מאד חלש, ולכן לביאומר לי מי יודע וכו', אולי הגיע קצי וכו' לעלות למעלה וכו', לכן אני מניח לך צואה ובקשה, יען שאתה מאד מאד קרוב אללבי, ראה להדפיס את כל הכתבי יד שלי, ובפרטיות המכתביםשכתבתי לבני

הנעורים, וממש מסרתי נפשי בעבור זה; כי אתה יודע כמה אני טרוד ביום
ובלילה, עם כל זאת גנבתי זמנים בדרךבנסיעתי ברכב לישיבה בכל יום, וכתבתי
מכתבים לבני הנעוריםגנבתי זמנים פה ושם ממש במסירות נפש, והרבה פעמים
חשבתמי יודע מה וכו', וכן מסרתי נפשי בעבור בחורים פגומים וכו',ודברתי
עמהם שעות על גבי שעות וכו', וקרבתי אותם אל רבנוז"ל, ולא עצבתי אותם על
אף שאחר כך מדברים עלי כל דבר אסורוכו', עם כל זאת איני מתפעל ומשתדל
לקרב בכל פעם מקרביםחדשים, כי לא אלי אני מקרב אותם, רק אל רבנו ז"ל, מה
בכךשידברו עלי, יבוא היום ויתחרטו וכו' על הבזיונות והשפיכות דמיםשגרמו
לי על לא דבר, רק מפני שקרבתי אותם ועשיתי להם טובהגדולה וכו'. עם כל זאת
מהמכתבים ששלחתי להם, נשאר לי העתק,והיה זה שכרי - שידפסו פעם|אף שנאבדו
ממני הרבה הרבהמכתבים, עם כל זאת נשארו עוד כמה אלפים שיחיו נפשות
רבות,וזה חלקי מכל עמלי, וזו כל ההשארה ממני, כי הנחתי עצמי בתוךכל מכתב ומכתב|.
רק חזק ואמץ מאד מאד, ותעשה את רצוני, ואהיה לך למליץישר בעולם העליון,
ואני בטוח שמי שידפיס איזה חלק ממכתבי,תהיה לו ישועה, כי הדבורים מקרבים
אליו יתברך ומחזקים לתורהולתפלה, ועל כן עשה עמי החסד הזה - להדפיס את כל
מכתבי,ולא להסתכל על שום בריה שבעולם, ואהיה לך אסיר תודה, ותבואאל קברי
להתפלל, ואהיה לך למליץ ישר כאשר יעיד הקדוש ברוך הוא, שלא היתה לי שום
כונה אחרת, רק לקרב בני הנעוריםלהקדוש ברוך הוא, ורק בשביל זה יגעת
כל כך זה עשר שניםבמסירות נפש גדולה מאד, ועכשו יש עלי מחלקת כל כך
גדולה,יעזר הקדוש ברוך הוא שימתקו ממני כל הדינים, ואזכה להכללבאין סוף
ברוך הוא, אשר זו תשוקתי מאז שזכיתי להתקרב אלרבנו ז"ל, כשהגעתי בגיל שש
עשרה, ומצאתי ספר קטן קרוע ובלוי"משיבת נפש", שלקט ר' אלטער טעפליקער
ז"ל, וראיתי שאם ספרקטן יכול להפך בחירת אדם לטובה, אז אמרתי לנפשי יהיה
מהשיהיה אני כבר אדפיס את ספרי רבנו ז"ל כל ימי חיי ואפיצם בכלהעולם כלו,
וכן עשיתי. כי בשנת תשכ"ה הדפסתי עשרת אלפיםספרי "השתפכות הנפש" וספרי
"משיבת נפש", והפצתי בכלתפוצות ישראל, וכן הדפסתי את כל ספרי רבנו ז"ל:
לקוטי מוהר"ן, ספר המדות, ספורי מעשיות והשיחות וכו' וכו', ומאז ועדעתה

אני רק עוסק בזה, לגלות את האור כי טוב.

מה אמר לך, הייתי בגיל צעיר מאוד כשזכיתי להתקרב אל רבנוז"ל, ולקחתי את כל הענין ברצינות, ולא היתה לי שיכות עם שום אדם יותר משבע שנים, מגיל ט"ז עד שנתים אחר חתנתי בגיל כ"ד, הייתי סגור ומסגר, ושקדתי מאד מאד בספרי רבנו ז"ל, וזכית לטיל בכל חלק מהתורה הקדושה בשקידה ובהתמדה גדולה עדמאד משנת תשט"ז עד שנת תשכ"ד, שאז התחילו לפתע לבוא מעצמם בחורים ואברכים, ודפקו על פתחי ביתי, ומסרתי נפשי בעבורם בפעל ממש; כי מרב יגיעתי וטרחתי בעבודת השם, לא הייתי יכול להיות מערב בין הבריות, היות שהייתי סגור ומסגר בחדר ובמרתף וכו'. ויש עוד הרבה לספר מהשנים ההם, אם יתנהקדוש ברוך הוא החיים, אספר לך באריכות, כי לא הנחתי את עצמי לטעות כלל | איך האב זיך נישט גינארט |, כי לא הכרתי אתאף אחד, ותהלה לאל, כל שיחה משיחות הר"ן היתה אצלי קדשה קדשים ומסרתי נפשי לקימה ובפרטיות ענין ההתבודדות, איי, איי, איז דאס גיווען א מחיהו לצעק ולזעק אל הקדוש ברוך הוא בתוך שדה ויער, שהייתי הולך מדי פעם, ויתר הזמן הייתי מחבא במרתף ביתי, ובכיתי יומם ולילה אליו יתברך, שיפתח את לבבילהבין בדברי רבנו ז"ל, ויאיר עיני במאור תורתו הקדושה, ולא היה לי חבר שיחזק אותי, רק מוהרנ"ת ז"ל עם הלקוטי הלכות שלו, שזכיתי לסיים בעת בחרותי שלשים פעמים רצופות מדי חדש בחדשו, מלבד מה שגמרתי פעמים אין מספר חלק זה או חלק זה וכו', וזה כל חיותי, ועכשו הגעתי למצב כזה, שאני מרגיש אפיסת הכחות, ואני מתירא שזהו זה, ולכן אבקש אותך שתדפיס את כלכתב ידי, והיה זה שכרי, וכן שכרך, כי אתפלל הרבה בעבורך בעולם העליון. הדורש שלומך באהבה רבה עד מאד...

א' קעט בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תשא ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך היקר לנכון קבלתי.

אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד לעשות התחלה חדשה מעכשו מרגע זה להיות "משונה פרייליך" ז, ותרקד הרבה, תהלה לאל, נבראת מזרע ישראל, ואתה מסבב

בציצית ומעטר בתפלין ושומר שבת, ובזה בעצמו ראוי לך לשמח מאד מאד, ובפרט עכשו, שהם ימי אדר הקדושים, ימי שמחה וששון, וצריך להמשיך את שמחת פורים | שהיא גלוי הארת אין סוף ברוך הוא בלי שום לבושים וכו', עד שאין חלוק והפרש בין ארור המן ובין ברוךמרדכי, כי בעתיקא קדישא לית תמן ימינא ושמאלאח| לכל השנה, עד שתמיד ירגיש שפע הארת גלוי הכתר, לידע ולהודיע, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל רגע ורגע משתנים כלהעולמות, ועל כן יכולים לעשות בכל רגע ורגע התחלה חדשה לגמרי, ועל ידי זה יתרחב לבך לדבר אליו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו בתמימות ובפשיטות גמורה, וכל מה שעובר עליך תספר לפניו יתברך, ואם היית יודע מה נעשה מכל דבור ודבור שהאדם מדבר עמו יתברך, אז היית עוסק בזה בקביעות גדולה, לדבר עמו יתברך, ולשיח לפניו יתברך את כל אשר עובר עליך בפרטי פרטיות.

אחי היקר! למען השם לטובתך הנצחית, אל תירא ואל תחתמשום דבר ומשום בריה, רק ברח לך תמיד אליו יתברך, והכל בלישום חכמות. ובמדרש רבה | פרשת תצוה לח, ה': מי גרם למרדכי לבוא לידי הגדלה הזאת, שהיה מתפלל כל שעה וכו', עין שם. אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, אשר מתקננו, ובודאי תקונו הוא תקון אמתי ונצחי, ועל כן אין כבר מהלדאג כלל, העקר לציתו ולקיים עצותיו הקדושות, ובפרטיות "שמחה והתבודדות", מצד אחד לרקד בכל יום, ולגיל ולשמח בשירים, ומצד שני לשפך שיחו ותפלתו בכל יום, ולספר לפניו יתברך את כל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות; וכשיהיו לך שנייסודות אלו, אזי אתה הולך על דרך הישר המוליכה אליו יתברך, ואחז עצמך בלמוד שלחן ערוך בקביעות בכל יום, על כל פנים מחבר רמ"א מארבעת חלקי השלחן ערוך, וכשתסים - תתחיל עוד פעם, העקר לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ולהשכיח מדעותואת כל העבר עליו, ועל ידי זה יזכה לחיות בכל פעם חיים חדשים לגמרי. וצריך להרגיל עצמו כל כך בדרך הנפלאה והחדשה הזו, שהיא התגלות עתיקא, שגלה לנו רבנו ז"ל, עד שלא ישאר בדעתו שום דבר כלל מהעבר, רק בכל עת ורגע הוא בריה חדשה לגמרי, ובאפן הזה ינצל מכל מיני צרות ומרירות ומחלקת, שעל פי רבנמשכים רק מהעבר, שזוכר מה שנארע עמו, או מה שעשה לוחברו, אבל כשזוכה להתחדש בכל עת ורגע ממש,

ומפשיט ומסלקדעתו לגמרי מהעבר, אז חי חיים אמתיים ונצחיים - אשרי לו.
הדורש שלומך באהבה רבה, ומבקשך שתרקד ותשמח בכל יום ויום מחדש על נעם חלקנו...
ותמסר דרישת שלום לידידי היקר, האברך ... נרו יאיר, ותאמרלו, שאני משתוקק
מאד לשמע הטוב ממנו.

הנ"ל.

א' קפ. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תשא ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד צמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמחתי מאד על החדוש שחדשת, ועין בספר "אשר בנחל"
|חלק ה', מכתב תרי|, כעין זה, ותראה לחדש בכל יום חדשים על יסוד דברי
רבנו ז"ל, והוא תקון גדול |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה|, והעקר
לחדש את עצמו בכל פעם, שזהו עקר החדוש השלם יותר מהכל, ואפלו חדושי התורה
צריכים להיות רק על קטב זה, לזכות להתחדש ולהתקרב אליו יתברך, כי"לא המדרש
הוא העקר אלא המעשה" |אבות א, יז|.

אהובי, אחי! כל הירידות שיש לאדם, הן רק על ידי הדבור, שמפקירו ומדבר כל
העולה על רוחו, ועל ידי זה נעשה רוח סערה במחו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א',
סימן לח|, וכשאדם מרגיל את עצמו לא להתחיל לדבר עם שום בריה, רק המכרח מאד
מאד, ורק שאחד שואל אותו אז משיבו, אדם כזה הוא תמיד בישוב הדעת. וכשמרגיל
את עצמו בדרך זו, אזי שום בריה לא תוכל לו, כמו שאמר רבנו ז"ל |ספר המדות,
אות מריבה, סימן לה|: מי שעצור בדבורו, הרי זה לא יוכלו לו, ומונע את עצמו
ממחלקת ומוכוחים; אשרי הזוכה לאחז בזה! ויכול לחיות בעולם הזה חיי העולם
הבא ממש, אם שומר דבורו, כי הכל תלוי רק בדבור. ואמר רבנו

ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יט|: על ידי שלמות לשון הקדש, על ידי זה
מקררין את חמימות תאוות נאוף; כי שמירת הדבור תלויה בשמירת הברית, כי אי
אפשר להיות נוטר הברית, כשאינו נוטרפיו. ואמר רבנו ז"ל |שם, סימן כט|:
על ידי שלמות הדבור, נתרומם המחין; הינו כשמדבר רק דבורי תורה ויראת שמים

ותפלה, מהשאיין כן, כשפוגמים בדבור, על ידי זה באים לחלי נופל, רחמנאלצלן

- בין ברוחני ובין בגשמי, השם יתברך ישמרנו מעתה.

חמדת לבבי! ימי הפורים הקדושים ממשמשים ובאים, וצריך להמשיך על עצמו שמחת פורים, שהוא אור גבוה מאד מאד, אורכזה, אשר אי אפשר לו להתלבש בלבושים, "אור עתיק", אשר שםאין ימין ואין שמאל, ושם אין הפרש בין ארור המן ובין ברוךמרדכי, ושם נתכפרין כל העוונות, והם נתהפכים לזכיות וכו', ומשם יוצא הכרוז הנורא והנפלא: "אין שום יאוש בעולם כלל". וצריך שתדע, כי שמחה היא הכלי לקבל בו כל האורות וכלההשפעות ברוחני ובגשמי, כי השמחה מרחבת את המחין, ומרוממת את הדעת, ומחזקת את הלב, ומישבת את חושיו; ועל כןהיסוד והעקר בעבודת השם הוא "שמחה", וצריך לעשות כל מיניפעלות שבעולם לזכות להגיע אל מדת השמחה, ובלעדי השמחהאין לו שום כלים לקבל בהם קדשה ודעת ואור וחיות שפע גלויאלקותו יתברך, כי השמחה מצמצמת אורו יתברך, עד שגם קטןופחות וירוד, שפל ונבזה וכו', גם כן ישיג אורו יתברך בהדרגהובמדה; ועל כן אם האדם מחזק את עצמו באיזו מדרגה ונפילהוירידה שרק תהיה, להיות גם שם בשמחה עצומה, על ידי זה יזכהשיאיר לו גם במקומו אורו יתברך, ויזכה לצאת ממקומו, שפלותווקטנותו וכו', כי העקר תלוי במדת השמחה, וכל מה שיחזק אתעצמו להיות תמיד שמח, על ידי זה נעשה כלי לקבל האורותהרוחניים, שפע גלוי הכתר; אשרינו ומה טוב חלקנו, ומה נעיםגורלנו; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

הדורש שלומך...

א' קפא. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תשא ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך היקר לי מאד... נרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ראה לחזק עצמך ואל תפל ביאוש, כי גדול אדוננו ורבלהושיע, ועוד תראה נסים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, רק חזקלא להיות בכעס, ומרב הצרות אל תפל ביאוש ובמרה שחורה, ואלתחשב מחשבות של הבל, רק זכור תזכר כי |ישעיה סג, ט|: "בכלצרתם לו צר", כביכול הוא נמצא בתוך הצרות שלך, ועל כן אלתכנס בלחצים

ובעצבים, ואל תכה את ילדיך וכו', אל תוציא עליהם את העצבים שלך, תתחבא רק אצלו יתברך, ותפרש את כל שיחתך אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, שפך את נפשך אליו יתברך, כי רק זו העצה, להכנס בחדר חשוך ולישב על הרצפה, ולשפך לבבו כמים בדמעות שלישי, ולצעק: "אבי, אבי, חוס ורחם עלי" וכו' וכו', ואם היית יודע מעלת התפלה, ואיך שפוחתת את כל השערים הנעולים ובפרטיות תפלה עם דמעות, אז היית עוסקבזה תמיד, כי הקדוש ברוך הוא נמצא, ומבלעדיו אין שום נמצא, וזכר כלל זה היטב היטב, וזה הלמוד של רבנו ז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

צריך שתדע, שכל המרירות שעוברת עליך, זה בא מקלפתעמל"ק, שבגימטריה ספ"ק, והוא בא על פגם הברית, רחמנא לצלן, ועל כן דיקא עכשו בימי אדר וביותר בימי הפורים הקדושים יכולים לתקן הכל - אם לא יהיה בטלן, קדם לצעק הרבה אליו יתברך, ואחר כך לשמח ביותר, כי "שמחה והתבודדות" זה היסוד של רבנו ז"ל, שמחה - מסטרא חדא ובכיה - מסטרא חדא; אשרי מי שעוסק בשניהם, כל היום הוא שש ושמח, ובתוך כך בורח לחדר מיחד ובוכה בדמעות שלישי, ומתחנן אליו יתברך שיחוס וירחם עליו, ואז טוב לו כל הימים.

הנ"ל.

א' קפב. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תשא ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ידידי, האברך השותהממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אל תשים לב לרשע הרודף אותך, כי עוד מעט יהיה עסוק עם עצמו, ויעזב אותך, וכן נארע עמי כמה פעמים, שקמו עלי רשעים ארורים, שעברו על עברות חמורות וכו', ואמרו שיעשו בישפטים... וכו', ולבסוף נפלו בפח יקוש כזה שהיו עסוקים עם עצמם, וכמה פעמים התפארו, שעכשו יעשו לי מה שיעשו וכו', וברגע האחרון הכל נהפך על ראשם. וכבר אמר רבנו ז"ל |ספרה מדות, אות מריבה, סימן ב'|: מי שרודף את חברו, הקדוש ברוך הוא מביא עליו רעה, כדי שישכח את חברו מלרדף אותו; ודברים כאלונתקימו הרבה אצל מוהרנ"ת ז"ל, שהנה היה כפשע בינו

לבינהמות, רחמנא לצלן, שקמו עליו אנשים רשעים ארורים, ולבסוףנפלו בצרה
מרה כזו, ששכחו ממנו, והיו עסוקים עם עצמם.

ועל כן איעצך, ידידי היקר, ברח לך רק אליו יתברך, ותתחבאבסתר צל כנפיו
יתברך, ואז תראה נסים נגלים, כי הרע יפל עלשונאך, וכמו שנארע להמן הרשע,
ימח שמו, שהיה מזרע עמלק, שהרע נתהפך על ראשו, ותלו אותו על העץ.
הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קפג. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר כי תשא, תענית אסתר ה'תשל"ד.
שלום וברכה אל האברך ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

היה טוב שתבוא אלי ונדבר יחד, כי קשה לרשם על פני הכתבדברים כאלו וכו',
וחבל שתבוא לידי גרושין, חס ושלום, חסושלום, יש עצה לכל זה וכו', בוא
תבוא ונדבר, ואציל אתהשלום בית שלך, כי חבל לך.

פעם בתענית אסתר צעק מוהרנ"ת ז"ל כל היום אליו יתברך, וספר אחר כך, שדמה
לעצמו, שהמן הרשע עומד עליו עם מקלומרביץ לו, תתארו לעצמכם איזו תפלה יש
כשרואים אחד עומדומכה מכות אכזריות עם מקל, שצועקים וצועקים, כך היתה
תפלתו, וכפי הנראה שכך צריכה להיות הצעקה, ואז הכל הולך בצורהאחרת לגמרי.
רבנו ז"ל אמר |שיחות הר"ן, סימן קיז|, צריך כל אחד לצעק להשםיתברך, ולשאת
לבו אליו יתברך כאלו באמצע הים תלוי על חוטהשערה, והרוח סערה סוער עד לב
השמים, עד שאין יודעים מהלעשות, וכמעט אין פנאי אפלו לצעק וכו', כך
צריכים בכל עתלהתבודד ולצעק להשם יתברך, כי האדם בסכנה גדולה בזההעולם,
כאשר יודע כל אחד בנפשו.

הדורש שלומך באהבה רבה, ומאחל לך פורים שמח...

א' קפד. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא אל תפריד עצמך מאנשי שלומנו היקרים, החזק עצמךביחד עם חסידי ברסלב
במחנך, אל תסתכל על שום לציסהמסתובבים גם בינינו, רק תחבר עצמך אל היראים

והכשרים האמתיים הקמים בחצות ומתמידים בתורה הקדושה, דיקא אליהסתתחבר, כי אצלם נמצאת נקדת רבנו ז"ל.

תאמין לי שיש בין אנשי שלומנו חסידי ברסלב חדושים נפלאים, אשרי מי שיחזיק עצמו עמהם ביחד. אך זה לעמת זה ישגם כל מיני ערב רב ואספסוף שאינם שיכים בכלל לאנשי שלומנו, כי הם סתם משגעים ומטרפים המסתובבים בינינו, ומחמת שאינמי שיגרשם על כן הם שמה. ובאמת הגיע הזמן לקים, כמו שעשה הר' נחמן טולטשינער ז"ל, תלמידו של מוהרנ"ת ז"ל, שלקח מקלוצצק: "אומן איז נישט קיין ערי מקלט" וכו' וכו', וגרש משם|מהקלויז| את כל החדושים... כמו כן אני עושה בבתי מדרשנו שהם תחת השפעתני, ובחסדו יתברך הועיל הרבה מאד מאד; כיעקר ההתנגדות על בני הנעורים, כי ההורים אינם רוצים שבניהם יסתובבו בין משגעים וכו' וכו', אבל אם היו ההורים יודעים, שאדרבה אצל אנשי שלומנו יש עדה קדושה של עובדי השם, ואלוהערב רב האספסוף, בכלל לא שיכים אלינו, אז לא היו שום מניעות, אדרבה היו שולחים את בניהם אלינו, וזה ברור. ועל כן שלא תהיה לך חלישות הדעת כלל, רק חזק ואמץ מאד להחזיק באנשי שלומנו האמתיים, ותקבל מהם הרבה טוב אמתיונצחי, כי נקדת החבר היא מאד מאד נחוצה להתקרבות אל רבנו ז"ל.

התמד בלמוד ספרי רבנו ז"ל בכל יום, כי ההתקרבות תלויה רק בזה ולא בדברים אחרים כלל, וזכר כלל זה, ואז אף פעם לאתרחק, וכן לא יוכלו לרחקך, כי מי שלומד ספרי רבנו ז"ל, הואתכף ומיד מכיר מי שבאמת מקרב אל רבנו ז"ל ומי לא, ועל כןהתמד בלמוד ספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לך כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...תעין בספר החדש "אשר בנחל", ותהיה קבוע בו, וזה יועילך הרבה בהתקרבות אל רבנו ז"ל ואנשי שלומנו היקרים. א' קפה. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל ה'תשל"ד. שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לשכח את העבר שלך, כי רבנו ז"ל אמר |שיחות הר"ן, סימכון|: אצל העולם שכחה היא חסרון, אבל אצלי שכחה - מעלה גדולה, כי אם לא היתה שכחה, לא היו

יכולים לעשות שום דבר בעבודת השם; ובאמת זו עצה טובה ונפלאה עד מאד, כי כריכולים לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ורבנו ז"ל זכה להגיע אלמדרגתו רק על ידי זה, ועל כן התפאר ואמר |חיי מוהר"ן, סימן שפד|: לא מבעיא דבור, שאינו יוצא מפי בלי התחדשות, אלא אפלו הבלפה אינו יוצא מפי בלא התחדשות; כי רבנו ז"ל זכה להכלל כל כרבאין סוף ברוך הוא, עד שכל רגע ודקה היו אצלו חדשים לגמרי, ועל ידי זה עלה מעלה מעלה וכו' וכו', ואת השגה הנוראה הזאת הוא רוצה להכניס במגשמים כמנו, פגומים כמנו וכו' וכו', כי באמת עקר היאוש בא לאדם רק מחמת שנעשה ישן, שקורין אלט, הכל אצלו ישן, הוא כבר יהודי ישן... עובד השם ישן... בעלמדרגה ישן... או חס ושלום, להפך - שקוע בעוונותיו מזמן... הוא בעל עברה ישן... אינו מתפלל ואינו לומד תורה מזמן... וכרמתיאש מחייו, אבל אם היה האדם עושה בכל רגע ודקה התחלה חדשה, ומכל שכן כל נשימה היתה אצלו בהתחדשות חדשה, אזלא היה בעל כשולן בחייו, אדרבה היה רץ ופורח ברוחניות, והיהזוכה להגיע לדברים עליונים ונשגבים דיקא על ידי ההתחדשות, כי בכל ברכה שהיה עושה, "שהכל נהיה בדברו" על כוס מים, היהעושה אותה בהתחדשות חדשה, כאלו לא עשה עדין אף פעם ברכה בחייו... וזה בעצמו היה מוציאו מהבוץ, "ברכת המזון" חדשה לגמרי, "אף פעם בחיי עוד לא ברכתי 'ברכת המזון'", ואז היהמדקדק לאמרה בכונה גדולה עד מאד, כי מה שיק? זו הרי "ברכתהמזון" חדשה שאף פעם לא אמרתי"... וכן כל חלקי התפלה וכןכל חלקי התורה הקדושה וכן כל מצוה ומצוה היה עושהבהתחדשות חדשה לגמרי, עד שמי שזוכה להכניס בעצמו אתהלמוד הנפלא הזה, שכל הבל פה יוצא ממנו בהתחדשות חדשה, כי על כל נשימה ונשימה תהלל יה, וזה חדוש העולם, חדושהאמונה הקדושה בכל רגע להתחדש עם אמונה, "אה, אה, הקדוש ברוך הוא כאן", "הקדוש ברוך הוא כאן", בהתחדשותחדשה בכל עת ורגע, אז אף פעם לא היה שיק יאוש, כי כל רגעהוא התחדשות, וזו המדרגה הכי עליונה לזכות אליה, לעשות בכלפעם התחלה חדשה ולשכח את העבר שלו, ואז באמת יהיה גסבשלום עם הכל. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קפו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, נר להצדיק,
נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ובאמת בענין רבנו ז"ל העקר להתועד יחד לדבר תמיד מענין עצותיו הקדושות,
ועל כן בוא תבוא אל בית מדרשנו בכל לילרביעי, יש לי שיעור ברבים
בלקוטי מוהר"ן, ותהלה לאל נתחדשים דבורים חדשים, ויש לנו קבוץ גדול עד
מאד, קרוב למאה אנשים, על אף שלאחרונה, מחמת המחלקת מתחילים להתרחק וכו'
וכו', עם כל זאת הדבורים נשארים דבורים, ודבורי רבנו ז"ל אף פעם לא יתבטלו.
מה אמר לך, רבנו ז"ל אמר: על ידי שמקרבים אנשים בונים "היכל הקדש" |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נט|, ועל כן גם אתה תצטרף אל ההיכל הנפלא הזה.
אך צריכים כחות להשאר בהיכל הזה |עין שם, חלק ב', סימן עא|, "ואשר כח בהם
לעמד בהיכל המלך", כי צריכים כחות גדולים שלא יהיה מסת מרשעים ארורים
בעליעברה וכו', מחין של חוץ לארץ, שהם בחינת חובלים, עין שם.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' קפז. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לך כל הימים, וכדאי שתקבע עצמך
בקביעות עצומה בלקוטי מוהר"ן, בלקוטי הלכות כסדרן דיקא, וכן
בספרי מעשיות, שהוא מלא התעוררות, והלשון בעצמה מעוררת את האדם אליו
יתברך, והיו הרבה מאנשי שלומנו לומדים בכל יום הרבה דפים ספרי מעשיות
בהתעוררות גדולה, וכן התמד בספר המדות, ואז טוב לך כל הימים.
אודות שאלתך איך להתנהג ביום יארציט, האם מתר לילך לחתנה, עין שלחן ערוך
|יורה דעה, סימן שצא, סעיף ג'| ברמ"א, ישאומרים דאסור לאכל בסעדה בלילה
שביום המחרת מת אביו אואמו, ועין בש"ך, ואני ראיתי נוהגים לאסור, עין שם;
ועין ברמ"א |בסימן ת"ב, סעיף י"ב בסופן|. ועין במשמרת שלום |הנדפס
בסוף הלכות אבלות|, אות יארציט, סימן ח', שמצדד לכאן ולכאן, ומביא משו"ת

יעב"ץ | חלק ב', סימן קפד, רק בסעדת שמחה חתונכלה אסור בליל השיך למחרת, אבל שאר סעדות מתר, ובילשאהר היארצייט כבר מתר בסעדת נשואין, עין שם; ואף שישמקלין, עם כל זאת זה הרגש לכל אחד, ועל כן יש לסמך עלהיעב"ץ אם לא רוצה לילך, ושלא יבלבל לך את הראש, ושם באותט', מדבר מענין ללכת על הקבר ביום היארצייט, וזה מועיל הרבההן לעצמו והן לנפטר, עין שם; ועין שם |בסימן ט"ו: מי אשר יראתה' בלבבו, ביום היארצייט שלא יצא בשום מקום ושלא יעסקבעסק, רק ירבה בתורה ובצדקה בו ביום וכו', עין שם; ותדעשנוהגים אנשי שלומנו לתן ביום היארצייט לעניים לאכל, ועושיםסעדה אם אפשר לעשות סיום ביום זה, ומזמינים מנין עניים, וזהבכלל 'תקון' שעושים כלם ברכות, כן נוהגים אנשי שלומנו והעולםנוהגים להביא מיני מזונות ומרקחת ויין שרף ועושים ברכות, כיבאמת היו צריכים להתענות, אך הדור חלש, ועל כן התקינו כנ"ל. וכן אם פעם מתענים צריכים כבר להתענות כל ימי חייו והוי כנדר, על כל פנים אצל אנשי שלומנו, שאינם שותים יין שרף מחמת צווירבנו ז"ל, לכן מביאין יין עם מזונות או עושים סעדה לעניים. ועליך לזכר כי התבודדות ביום זה של יארצייט, זו זכות גדולהלנשמות אבותיו, כי יש להם אז עליה גדולה על ידו, ובפרטיות אסההתבודדות היא על קבר אביו או אמו ביום היארצייט. הקדוש ברוך הוא יבשר לנו בשורות משמחות. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' קפח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות הבלבולים וכו', לדעתי זכור תזכר מה שפרש רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח, את הפסוק |תהלים קמח, ח:|: "רוחסערה עשה דברו", כל הרוח סערה שנעשה בראשו של אדם הואעל ידי הדבור שמפקיר, ועל כן מי שרוצה להצליח בחייו, זהו רקעל ידי שמירת הדבור. וכבר אמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות מריבה, סימן לה:| מי שהוא עצור במלין, לא יוכל אותו שום אדם; כי באמתטבע של אדם שהוא צריך להצטדק, ועל כן מרבה לפטפט וכו', וזה אשר גורם לו כל

הצרות והיסורים, ורבנו ז"ל אמר | ספורי מעשיות, מעשה יג, מיום חמישי |: אחד
אמר שהשתיקה שלו, הוא מועטהמחזיק את המרבה, כי יש עליו מקטרגים הרבה
ובעלי לשון הרעשמלשינים עליו הרבה מאד, וכל מה שמלשינים ודובריםומקטרגים
עליו בלשון הרע הרבה, הוא בשתיקתו מתרץ הכל, על ידי מה שהוא שותק לבד, עין
שם; וזה למוד עמק עמק, סודהצלחת החיים, מי שזוכה להתנהג בזה.

הדורש שלומך באהבה רבה עד מאד...

א' קפט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

היה טוב מאד שתבוא אל השעורים בכל ליל רביעי, שאנולומדים ברבים בבית
מדרשנו "חסידי ברסלב", ותהלה לאל, ברבעם הדרת מלך, נתחדשים חדושים נפלאים
ויפים עד מאד, ותהלהלאל, מסתופפים מקרבים חדשים, אשר כל זה עקר מגמתי
ורצוני, שיתרבו שכנים אל בית התפלה של רבנו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק
ב', סימן ח' |, כי כל דבורינו סובבים והולכים על תפלה והתבודדות, כיבאמת
אין לאדם בעולמו רק שיחה בינו לבין קונו, ובלי זה הכלהבל ורעות רוח, וכל
עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל תלוי רק בזה.

אודות ספרי רבנו ז"ל, תהלה לאל, הדפסתי את כל ספרי רבנו ז"ל, ואתה יכול
להשיג אותם אצלי בזול גדול, כי כל הדפסתי אתספרי רבנו ז"ל הוא רק למען
גלות את הסגלה לעם סגלה. ולכןשתבוא, אתן לך הרבה ספרים להפיץ, ולדעתי כל
חסיד ברסלבצריך שיהיו בביתו ספרי רבנו ז"ל מוכנים להפיצם, בא אליו
איזהחבר או שכן או גיס וכו', שיהיה תחת ידו ספרים לתן לו, וכן לברמצוה
דורון דרשה וכו' וכו', עלינו רק לגלות את אור רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ראה לחזק עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, ותדע שהוא יתברך מנהיג
את עולמו בהשגחה פרטי פרטית, ובלעדי רשותו יתברך לא תוכל להזיק לך שום
בריה בעולם, וזהברור וכו', ואין להקשות קשיות, אשר נכנסים בגדר ידיעה
ובחירה שרבים נתפקרו על ידי זה | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא |, כשמקדשים
ומטהרים את השבעה נרות, אז נזדכך המה, ומביניםאשר הידיעה היא בתוך

הבחירה, ולא קשה כלל.

נא ונא המשך את הקדוש ברוך הוא בתוך צרתך, ואז תראה איך שלרשע המצער אותך כל כך תהיה מפלה גדולה, רק תסתיר עצמך בסתר צל כנפיו יתברך, ובמקום לספר צערך לזולתך שאינו מבין אותך וכו', תספר יותר טוב להקדוש ברוך הוא בעצמו, שאזבודאי תושע.

הדורש שלומך באהבה...

א' קצ. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק עצמך מאד מאד לא לפל במרה שחורה, חס ושלום, אשר היא "מחלה" כמו שאר מחלות, וכמו כשיש לאדם איזומחלה, עליו לילך אל רופא ולהתרפא, כמו כן מי שתפסתו מחלתהמרה שחורה, עקר הרפואה - להכריח עצמו להיות בשמחה, ולעשות עצמו כאלו הוא בשמחה, ועל ידי זה יבוא באמת לשמחה. וראוי לשמע כלי זמר בכל יום ויום אפלו בינו לבין עצמו, שתמיד תתישב רוחו בקרבו, ואין לך להתביש מזה אדרבה צריכים לראות בבית שישמע קול שמחה, כלי טייפ עם קסטה, וכך תהיה בביתאווירה של שמחה, וזה ישפיע עליך ועל אשתך ועל מצב הרוח.

נא ונא לשמר מאד מאד מבטול זמן, שהבטלה מביאה לידישעמום | שגעון | כתבות נט., וכשאדם עסוק אין לו זמן לחשבמעצמו ומכל שכן לא מאחרים, ועל כן ראה להיות תמיד עסוק, ואז טוב לך כל הימים.

עליך לדעת, כי פגעי ומקרי הזמן הורסים את כל אדם, ועל כן צריך להיות חכם ופקח גדול בזה העולם להסתכל על התכלית בין בגשמיות ובין ברוחניות, ולעשות לעצמו חשבון צדק בכל דבר - "מה יצא לי מזה הדבר", וזה צריך להיות תמיד לפני עיניו, ודיקא על ידי זה יצליח דרכו תמיד; כי בגשמיות אם לא יוצא לעצמך טובה בפרנסתך, מה אתה צריך את זה, ומה לך עם אחרים הגונבים את זמנך. ואם זה ברוחניות עליך לדעת, אשר כל פרשה חמשורש"י, כל פרק משניות, כל דף גמרא כל סימן שלחן ערוך, כל דףזהר ותקונים הוא הארת הנפש נצחי, ורק זה מה שישאר ממך.

אחי, אחי! תעשה את החשבון הזה תמיד, ואז תצליח דרכך, אבל הכל צריך להיות במסגרת שמחה, לשמח עצמו בכל מיניאפנים שבעולם, להחיות עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בו, ואל יעמיס על עצמו עמס גדול, וכן בגשמיות למצא הרחבות בכלפרט ופרט. ושמעתי מאנשי שלומנו היקרים, כי בגשמיות צריכים להחיות עצמו עם הלמוד של "בצר הרחבת לי" | לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן קצה|, וברוחניות צריכים להחיות עצמו עם הלמוד של "אזמרה לאלקי בעודי" | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|; אשרינו שישלנו תורות ועצות כאלו, טוב להודות להקדוש ברוך הוא על כלהחסד חנם שעשה עמנו, מה היינו עושים בלי רבנו ז"ל. ואלתסתכל על הבלבולים מבפנים, יכולים לחיות חיים נצחיים, ולאלידע משום בריה, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל על הפסוק |יחזקאל לג, כד|: "אחד היה אברהם". הדורש שלומך באהבה רבה מאד מאד...

א' קצא. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, אין עוד מי שיבין אותך כמני וכו', ואני כותבלך את זה בלי שום גזמאות ומליצות וכו', כי אני עובר את השלבהזה זה עשר שנים וכו', לא כדאי לשפך את נפשך לנפש בני אדם וכו', במקום לחזק אותך עוד ישברו אותך וכו', אני רוצה להקים תלמידים כאלו שיעסקו רק במצות הצדקה הזו - לחזק בני אדם, כמו שפרש רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קו|: "אשרי משכילאל דל" | תהלים מא, ב|, אשרי מי שמכניס שכל אל דל ומחזקו ומאמצו. וזה היה הלמוד העמק של רבנו ז"ל, וגלה לנו זאת בהרחבה מוהרנ"ת ז"ל, אשר רק הוא קבל בשלמות דעתו של רבנו ז"ל; ועל כן לא בחנם שסבל מה שסבל וכו' מבית ומבחוץ, דברים שלא נתן לכתב וכו' וכו', והוא הוריש לנו את הירושה הזו. מה אמר לך כל העולם שבור, וכל אחד יש לו את החבילה שלו, ומחפש ארבע אמות היכן לשפך את לבו השבור. ורבנו ז"ל הזהירנו על זה ביותר, ופעם אמר לאנשי שלומנו: "כשאתם תהיו שמחים, תהיה טובה גדולה לעולם"; ובאמת אם נתבונן היטב בדבוריו, ונעין היטב בעמק הדבורים, נבוא אל ההבנה הזו, כי אם אנחנו

נהיה שמחים, אז נוכל לחזק ולאמץ את אחרים. ויש דבורמרבנו ז"ל: "מכם אתם יכולים לדעת מה שעובר על העולם", הינומה אם עלינו, שאנו כן יודעים מלמודים כאלו והתחזקיות כאלו, אף על פי כן עובר עלינו מה שעובר וכו' | כאשר כל אחד יודעבנפשו היטב מה עובר עליו באמת, | על אחת כמה וכמה בני אדם שאינם יודעים מהתחזקיות כאלו מדבורים כאלו, מה יעשו ומהיאמרו וכו'? ! ולכן מאחר שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, מלמודים נפלאים כאלו, לדעתי עלינו מנחת חובת היום וחובתהשעה לעזר לזולתנו ולהפיץ מעיינותיו חוצה. ותהלה לאל, התחלתי כבר בעבודה הקדושה הזו משנת תשכ"ד, ואחר כההדפסתי את כל ספרי רבנו ז"ל לבד, ממש לבד, בלי שום עזר מאףאחד, וזכיתי להדפיס שמונים וחמשה אלף ספרים בשנה אחת, הינו: לקוטי מוהר"ן, ספורי מעשיות, ספר המדות וכו' וכו' | כלספרי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל וספרי ר' אלטער מטעפליק ז"ל, ואלתשאל מה קבלתי בעבור זה - שונאים, וקראו לי לדין תורה וכו', ומה לא, ואל תשאל מה אני סובל זה עשר שנים מאז ממש, קניתילעצמי שונאים, שונאי חנם על לא דבר, הרי לא עשיתי לאף אחדשום דבר רע, כי יצאתי זכאי בדין תורה, ואפלו הטוען של הצדשכנגד התחיל לצעק עליהם - "מה אתם רוצים ממנו" ... | הטועןשלהם שקבל מהם כסף ... ראה את האמת שזו סתם עלילה... | ומאזועד עתה אני כמטרה לחץ וכו', עם כל זאת איני מתפעל מאף אחד, ורצוני להקים גדוד שלם, שיפיצו מעיינותיו חוצה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' קצב. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק עצמך במדת הסבלנות, ואל תצא לריב עם מחרפיומבזי נפשך, כי גדול אדוננו ורב להושיע, והקדוש ברוך הוא ינקסאת נקמתך, העקר שתק, שתק! ואז תראה את הנסים שיעשה עמךהקדוש ברוך הוא, אל תסתכל על שום בריה שבעולם, מה יש לךעם אחר, אתה ראה להחביא עצמך רק בסתר צל כנפיו יתברך, ותהיה רגיל לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ואז טוב לךכל הימים.

אסור לפל בדעתו כלל בשום פנים ואפן, צריכים לשמח עםכל נקדה ונקדה טובה

שיש בו, מה לך עם אחרים, לכל אחד ישנקדה מה שאין בחברו | לקוטי מוהר"ן,
חלק א', סימן לד', ואחד לא יכול לעשות מה שחברו יכול לעשות, ועל כן מה שיק
לקנא אחד בשני, אשר דבר זה הורס את החיים.
אף פעם אל תהיה בכעס, כי הכעס הוא כסילות, כי סימן לשוטה הוא הכעס, ברח לך
רק אליו יתברך, ותתחבא בסתר צלכנפיו יתברך, ואז טוב לך כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קצג. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל הנובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.
מכתבך היקר לנכון קבלתי.

אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בכל ענייך, ובפרט שתהלה לאל, אנו
יודעים מרבי אמת כזה, רבי המחיה ומחזקאותנו, על כן ראוי לנו לשמח בזה
מאד, העקר אל תבלבל עצמך משום בריה שבעולם, כי בשעה שאדם מבלבל עצמו
מאחרים, על ידי זה מתבלבל דעתו ונשבר לגמרי, אבל כשזוכה לבטל עצמו אליו
יתברך, אינו רואה שום בריה רק אותו יתברך, ומתענגבנעם ערבות זיו שכינתו
יתברך. ומוהרנ"ת ז"ל פרש | שמות ב': "ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויך את
המצרי", איתא בתקוני זהרהקדוש כ"ה וכ"ה הם חמשים אותיות שיש בשמ"ע ישראל"ל
הוי"ה האלקיני"ו הוי"ה אח"ד, ברו"ך ש"ם כבו"ד מלכות"ו לעול"ם וע"ד, שזה אמונת
היחוד, כשאדם מבטל את עצמו בו יתברך באמונתהיחוד, ומכניס בדעתו שמלא כל
הארץ כבודו, ואין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, אז זוכה לבא לבטול כזה, עד
ש"וירא כי איןאיש", שכבר אינו רואה שום בריה, כי יודע שהכל לכל עצםעצמיות
חיות אלקותו יתברך, ועל כן אינו מתבלבל כבר משוםבריה, ועל ידי זה "ויך את
המצרי" - שובר את כל המצרים שהםהקלפות והתמורות שעוברות על כל אחד ואחד
והבן, כי גלוי נפלאהוא, בעזרת השם יתברך | עין לקוטי הלכות, אישות, הלכה
ד', אות יז.

ור' אפרימל ז"ל פרש: "ויך את המצרי ויטמנהו בחול", איךזוכים להכות

ולהכניע את כל המצרים, שהם הקלפות המסבבותאותו? על ידי "ויטמנהו בחול", ראשי תבות: ח'זק ו'יאמץ ל'בך, על ידי התחזקות זוכים להטמין את הקלפות שהם המצרים, ודבריפי חכם חן.

חמדת לבבי! כבר דברנו הרבה, וכן כבר כתבתי לך הרבה, על כן אל תהיה בטלן, ותראה את אשר לפניך, אורות צחצחות, ותהלה לאל, אין אתה צריך לשום בריה, וברח לך בכל יום אליויתברך, וכן תשקד בכל יום שעור כסדרן - חמש עם רש"י ומשניות וגמרא ושלחן ערוך, לקוטי מוהר"ן ולקוטי תפלותולקוטי הלכות, ותרקד בכל יום ויום. ועל כלם - העקר להיותרגיל תמיד לשפך שיחתך אליו יתברך, וכל מה שעובר עליך תספרלפניו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וכל מה שתדבר יותראליו יתברך בכל יום, כמו כן יזדכך מחך ותפעל הכל, כי כד חסגבה איתהפך, כשיכמרו רחמיו יתברך - יתהפך הדין לרחמים, ובודאי גם בתוך הדין והצמצום, יש שם רחמים, אבל בקשתנו היא "ואל שדי יתן לכם רחמים" |בראשית מג, יד|, שימסר את הרחמיםבידינו, כאשר אנו מבינים וצריכים, כמו שפרש רבנו ז"ל |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סב|.

אשרינו, מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, תראה להפך את כלהיגון ואנחה אל שמחה עצומה, חבלים נפלו לנו בנעימים.

הדורש שלומך...תראה לכתב לי, למען תחיה את נפשי.

א' קצד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור יניק וחכים ... נר לצדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

מכתבך היקר כבר קבלתי, וכבר הכנתי לך מכתב, אך נתעכבאצלי עד עכשו מרב הטרדות שעוברות עלי. חזק ואמץ מאד מאדלהיות בשמחה על נעם חלקך, שזכית ששם חלקך בין אנשישלומנו היקרים, אשר רבנו ז"ל אמר, אם יוציא את אחד, אז גםכל האוחזים את עצמם בו יוציאם. וזוהי המעלה הנוראה והנפלאה, כשזוכים להיות תמיד בצותא חדא עם אנשי שלומנו היקרים, ולקבל נקדת כל אחד ואחד, אבל רק על מנת להתקרב ולא, חסושלום, להתרחק על ידי חלישות הדעת וקנאה ושנאה, כי לעולםאל תבלבל את עצמך מאחרים, ואז תזכה לחיות חיים טוביםונעימים בזה

העולם, כי עקר המרירות שהאדם סובל הוא, שתמידנדמה לו, אשר לחברו יש יותר ממנו - הן בגשמיות והן ברוחניות, וזה משבר לבו בקנאה ובשנאה, אבל כשעוקר ממחשבתו כל מיני מחשבות חיצוניות וזרות, ואינו רואה משום דבר רק אותו יתברך, אז הוא חי חיים טובים ונעימים, והוא ש'מחב' חלקו ת'מיד, אשר זה עקר מנוחת ש'ב'ת'; אשרי הזוכה להרגיל את עצמו בדרך הקדושה הזו - לא להתבלבל מאחרים כלל, רק להיות ש'מחב' חלקו ת'מיד, שהוא אור הש'ב'ת', ויגאל את נפשו מכל מיני מצרים.

ובאמת כשאדם מרגיל את עצמו לא להתבלבל מאחרים, אזיבנקל לו לשמר את הזמן היקר שלו, וממלא כל שעה בטוב אמתיונצחי, שהן - תורה ותפלה; כי על פי רב אלו אשר מתבלבלים תמיד מאחרים, הם מבליים את הזמן היקר בשטיות וזכחים, כיתמיד רוצים להראות שהצדק עמהם, אבל אלו הזוכים לבטל עצמם אליו יתברך, ואינם רואים משום דבר, רק עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך, הם אינם מתבלבלים מאחרים כלל, וחיים חייםאמתיים, וממלאים כל שעה בתורה ובתפלה - אשרי להם. אהובי, אחי! מי שמחזק את עצמו להיות תמיד בשמחהעצומה יהיה איך שיהיה, הוא בטוח כבר ששום דבר לא יפילובאיזו ירידה שתעבר עליו, חס ושלום, באיזה מצר והפסד שיעברעליו, חס ושלום, לא תפל רוחו ולא תחלש דעתו, ולא ישבר אתלבבו, כי השמחה היא היא החומה השומרת את האדם שלא יארעלו שום נזק, שלא ישבר לבו, ורוחו לא תפל ולא תחלש דעתו, כיעל ידי שמחה זוכים ביותר לשמר את הזמן היקר; כי עקר הירידותוהנפילות של כל אחד ואחד הוא, שנופל תחת המקום ותחת הזמן, ואז הוא במצר גדול, עד שאינו מוצא מקומו וזמנו, אבל על ידיהשמחה, נתרחב מחו ודעתו, וזוכה לצאת לחרות לגמרי, ועולה אללמעלה מהמקום ולמעלה מהזמן, וחי חיים טובים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קצה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תאמין לי, שאי אפשר לעבר את זה העולם בלי מדת הסבלנות, שהיא המדה הכי טובה

ותלויה באמונה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןקנה|; כי המאמין האמתי שהכל ממנו יתברך, אינו מתרעם על שוםדבר, רק מקבל הכל באהבה, ואז דיקא עובר את העולם בשלום.מדוע לא תשים לב, כי עוד מעט אנחנו יוצאים מזה העולם, כיהחיים כל כך קצרים, ועל כן האם כדאי למרר לעצמו את החייםבשביל כמה רגעים וכו', כי ימי שנותינו בהם שבעים שנה |תהליםצ, י|, וגם הם אינם עולים יותר מרבע שעה |שם, חלק ב', סימן סא|;אשרינו שזכינו לידע מרבנו ז"ל, ויש לנו דבורים כאלו, טובלהודות להקדוש ברוך הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו.

רבנו ז"ל, כשהיה ילד קטן בעת שאמו סרקה את שערותיו,ובדרך כלל התינוק בוכה, כי כואב לו וכו', רבנו ז"ל הבלג אז,ואמר אחר כך בימי גדלותו: "כבר אז בימי קטנותי הבנתי אשר איאפשר לעבר את זה העולם אלא במדת הסבלנות"; אשרי מי שאינו מטעה עצמו כלל.

הנה חג הפסח ממשמש ובא, ועלינו להכין עצמנו עם מחינקיים, ולא נחמיץ את מחנו במחשבות זרות ובהרהורים רעים,רחמנא לצלן, אסור להקשות קשיות עליו יתברך שזה חמץ, רחמנאלצלן, חמוץ המח, צריך לטהר עצמו עם אפר פרה, שזה סודהתפלה "ונשלמה פרים שפתינו" |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נה|, וזהשיך גם עכשו עץ ארז ואזוב וכו' וכו', עין היטב בדברי רבנו ז"לשם, ותבין לעבדה ולמעשה. תאמין לי, אם היית שומר על פייך, ולא מדבר כל העולה עלרוחך אלא היית סבלן גדול, אז היית מצליח ביותר, כי רק בזהתלויה הצלחת האדם - כששותק ואינו דוחק את השעה.

על מוהרנ"ת ז"ל עברו הרבה צרות, והצליח רק על ידי מדתהסבלנות שלו, שהיה סבלן גדול, וברח תמיד רק אליו יתברך, ולאדחק את השעה, וכשרצה לבנות קומת גג, עליה על ביתו |שקוריאיער שטיבל|, אמר: "כמה תורה ותפלה אני צריך להפסיד בעבורזה", ולא רצה לנסע במדינה לקבץ מעות בעבור זה, רק התחיללהתפלל על זה, עד שעזרו הקדוש ברוך הוא, והבן למעשה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קצו.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, כי בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יוםיו, להתחזק מחדש כפי הקטנות והירידות שעוברות על כל אחדואחד. וידוע בין אנשי שלומנו, אשר לרבנו ז"ל היה מקרב יהודיבשם ר' ליפא, והוא היה בתחלה אש, א פייער, הינו שכל תפלתוהיתה בחמימות כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, והיתה דרכו לחזר על כל פסקה שבתפלה כמה וכמה פעמים בהתעוררות רבהעד מאד, עד שמוהרנ"ת ז"ל התקרב אל רבנו ז"ל, על ידי תפלות"עננו" שבסליחות, ששמע מר' ליפא |הם פזמונים שאומרים בסוףסליחות, ודרכם של בני אדם לאמרם כבר בקרירות ובמהירות מרבעיפות|, אבל ר' ליפא אצלו היתה דיקא כאן התחלה חדשה, כי כלקטע מהסליחות אמרו בהתעוררות גדולה, בנגון המעורר, ובפרטבסוף, ואז התפלא מוהרנ"ת ז"ל, ואמר לעצמו: "מהיכן יש לאדםכחות כאלו?! והתחיל לחקר עד שנתודע, שהוא מקרב אל רבנוז"ל, וכך נסע גם הוא, אבל לבסוף נתקרר ר' ליפא, ונפל ונתרחקעד מאד. ופעם התבטא מוהרנ"ת ז"ל, ואמר בזו הלשון: "איך ווייסאז ר' ליפא איז גיווען פרומער פון מיר, און איצטער וואו איז עראון וואו בין איך"ט, והבינו ממוהרנ"ת ז"ל, שהעקר בזה העולםהוא מדת ההתחזקות, ור' ליפא לא היתה לו התחזקות, ועל כן נפלונתקרר, לא כן מוהרנ"ת ז"ל עבד כל ימיו על נקדת התחזקות, וכךהחזיק מעמד; ולכן ראה גם ראה אתה להתחזק בכל יום, ובכל יוםתהיה העבודה שלך בהתחדשות חדשה בלי שום חכמות, הן טבילהבמקוה, שתהיה בזריזות ובשמחה ובחיות, הן הנחת תפלין ולבישתציצית בהתחדשות חדשה בכל יום, והן כל סדר התפלה, כל ברכהוכל קטע מהתפלה וכן הלמודים וכן כל היום צריך להיותבהתחדשות חדשה בלי שום זקנה ויאוש כלל, ודיקא על ידי זהתצליח בחיך, כל לילה תשתדל לומר חצות, ואל תסתכל על אחרכלל, ואז דיקא תצליח דרכך.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' קצז. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד הרוצה להתחמם באורו שלרבנו ז"ל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שכתבת מהתורה ב' מה הם השבעה שמות של הנוקבאדפרדשקא וכו', הנה שם הוי"ה ברוך הוא יש בו ארבעה מלויים כנגד ארבעה עולמות: ע"ב - אצילות, ס"ג - בריאה, מ"ה - יצירה, ב"ן - עשיה, ויש לכל אחד מהם כתר, קנ"א - עשיה, קמ"ג - יצירה, קס"א - בריאה, הינו שם הוי"ה במלוי ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, וכן שם אהי"ה במלוי: קנ"א, קמ"ג, קס"א ביחד עולה תרפ"ו, ובזה רבנו ז"ל מקשר ענין בן פור"ת יוסף, שמישזוכה לתקון הברית שהוא ביסוד יוסף, הוא זוכה לקדשת ולטהרתהמחין, ותמיד מיחד שמות אלו. ויש לומר בפרשה זו, "ולהורותנתן בלבו" | שמות לה, לד|, ודרשו חכמינו הקדושים |ברכות נה|: יודעהיה בצלאל לצרף אותיות שבהם נבראו שמים וארץ, מרמז בו סודה שמות של הנוקבא דפרדשקא בה"ם עולה הוי"ה אהי"ה שמי"סואר"ץ עולה: ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן קנ"א קמ"ג קס"א מכון ממש, ורבנו ז"ל מדבר שם מתורה ודבורים קדושים שהם תפלה, ועל כן להורת' אותיות 'לתור"ה' והמלוי של 'להורת' כזה: למ"ד, ה"ו, ו"ו, רי"ש, תי"ו, עולה שכינ"ה, והיא עולה בדיוק כמספר לשו"ן, כי דיקא על ידי קדשת הלשון ולמוד התורה שורה בו השכינה, שזוכה לגלוי אלקות, שנתבטלים ממנו העננין המכסין על עינא, וזוכה לגלויים אלו של הארבעה עולמות והכתרים שלהם, והם הם הצרופים שבהם ברא שמי"ם ואר"ץ כלליות העולמות, ועל ידי זה השרה שכינתו יתברך בעולם, וזה היה הקמת המשכן דיקא |עין בפנים התורה ותקשרו אל דברינו ותראה נפלאות|, והוא רחום יכפר עון, לא כתבתי כלום.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קצח. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא לא להיות בכעס, כי "הוי"ה צלך" כתיב |תהלים קכא, ה|, האדם לפי מעשיו עושה צל באתעוררותא דלתתא איתער דלעילא, ועל כן כשכועס כאן למטה הוא מעורר מדת הדין למעלה, רחמנאלצלן. ובזהר הקדוש |עין תקוני זהר, תקון מח| מביא על פסוק |שמותלה, ג|: "לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת", שזה

סובב על הכע"ס שהוא אש זרה, ולכן צריכים מאד מאד להזהר לא להיות בכעס, ובפרט מי שכבר זכה להתודע מרבנו ז"ל, שהוא שבת, כיהצדיק נקרא שבת, "אנת שבת דכליה יומא", הוא צריך לשמר לאלהיות בכעס. עליך לדעת, ברסלבר חסידות וכעס הם שני ענינים נפרדים, מישזוכה באמת להיות מקרב אל רבנו ז"ל, הוא סבלן גדול יוצאמהכלל, ואם עדין לא זכינו לזה, סימן שעדין אנו רחוקים מרבנוז"ל, וזה ברור. העקר לבקש ממנו יתברך שיהיה נקי מדמיונות, כי הדמיון הורס את האדם לגמרי, ואם יש חבורה של מטרפים וכו' שהולכים בדמיונות וכו', צריכים לברח מהם, הדמיונות האלו יעלו אחר כרביקר וכו', כי יפלו בכפירות ואפיקורסות, רחמנא לצלן, האדם צריך למות, לא יועיל לו שום דבר, הנה יגיע היום והשעה והרגע, וההכרח לעזב את זה העולם, מי שזוכה, אזי עובר הכל כמו מיתתנשיקה וכו', ומי שלא זוכה נחלה במחלה, רחמנא לצלן, ומתסרביסורים, ועל כן הזהירונו חכמינו הקדושים |ברכות ח. | על הפסוק |תהלים לב|: "על זאת יתפלל כל חסיד אליך", שזה סובב על יום המיתה והקבורה עד זיבולא בתרייתא שלמא תהאי, ולכן בכל לילה כדאי לקרות קריאת שמע שעל המטה עם הודוי, כי פן ואולי הלילה הוא הסוף שלי, כי שנה זהו אחד מששים במיתה |ברכות נז: |, ולכן צריכין להתודות; אשרי מי שנפטר מתוך השנה בלי יסורים וכו'. אני כותב לך זאת, כדי להוציא מהדמיונות שמלמדים שם וכו'; איי, איי, ידידי היקר, עוד מעט כבר נהיה שם למעלה, ואז נתחרטמאד מאד, הינו יכולים לעשות בזה העולם הגשמי והחמרי כל כר טוב, ולא עשינו אלא בלינו את הזמן בעצבות ובעצלות וכו', ולא חזרנו בתשובה וכו', ועל כן ראה תכף ומיד להתודות על כל מה שעשית כל ימי חיך, ותקרא "קריאת שמע על המטה" בכונה גדולה, ואז "ושב ורפא לך" |עין ישעיה ו, י|.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' קצט. יום ששי ערב שבת קדש לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל הבחורים הרוצים לינק דובשא וחלבא מהנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...

לנכון קבלתי את מכתבכם אשר בו אתם שואלים וכו'. לדעתי, אתם צריכים לשמר
מאד מאד מי שמתחבר אליכם, כדי שלא יהיה הולך רכיל ומגלה סוד וכו', וכניס
אתכם בפח וכו', כי בעוונותינו הרבים, אור רבנו ז"ל מכסה עד מאד, וקשה מאד
מאד להתקרברמרב המחלקת והלשון הרע וכו', וכשכבר זוכים להתקרב, צריכים להזהר
מאד מאד שלא יוציאו שם רע וכו', ולא יגלו וכו', כי מהולמה הצרה הזאת
וכו', כדאי להיות בהצנע לכת, ואז מצליחים מאד מאד.

שמעתי מר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, שבאומן בקלויז ראובני אדם שגומרים
בכל יום ח"י פרקים משניות, ראו בני אדם שלמדו שבעה דפים גמרא ברציפות ולא
מפסיקים, ראו בני אדם ששקדו בזהר ובתקונים, ראו בני אדם שכל עקר למודם היה
בטורובשלחן ערוך, וסיים: "מי היה לו זמן לכל אלו הוכוחים והלשון הרע" וכו',
וכן אני אומר את זה אליכם, מה ולמה לכם להתוכחעם מישהו, צריכים לקחת את
הענינים בידיים, וללמד ולהתמיד בשעורים קבועים, ואז תראה איך שהרבה בחורים
יתקרבו אל דרך רבנו ז"ל, העקר לברח מלצים והולכי רכיל. ותעינו בספר
חסידים |סימן תתקפ"ז|: "ואל יניח בין תלמידיו רכיל", כי הוא יספר בחוץמה
שאתם מדברים בפנים, ויגרם לכם מחלקת, ומה אתם צריכים את זה.
וראיתי בציון "מקור חסד" שהביא מאמר חז"ל על זה |סנהדרין לא|. ההוא
תלמידא דנפיק עליה קלא דגלי מילתא דאתאמר בימדרשא, בתר כ"ב שנין אפקיה רב
אמי מבי מדרשא, ואמר דין גליא רזיאכ, עין שם; עד כדי כך שמרו שלא לגלות
הכל לחוץ, מכל שכן ענינים פרטיים, ששיכים רק לאנשי שלומנו חסידיברסלב, למה
צריכים לגלות אותם. ושמעתי מכמה מאנשי שלומנו, שאצלנו אף פעם לא דברו
ממחלקת וממפרסמים וכו', כי מה צריך את זה וכו', וקימו רק מה שמובא בספורי
מעשיות, מעשה י"א, מהבן מלך ובן שפחה מען האט זיך גישושקטל |הינו דברו
מפהלאזן|, כי לא הכל יכולים לדבר בגלוי, ומכל שכן שלא יביא שום תועלת רק
מחלקת ומרירות והתנגדות גדולה, ועל כן מה ולמה להכניס עצמו בכל זה.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד... כל זה סובב גם בענין ההתקבצות שאתם מתקבצים
במקום סתר, ואף אחד אינו יודע, תמשיכו כך, כי מה אתם צריכים שבחורים
יתלוצצו מכם, ויגרמו לכם צרות ועגמת נפש מהמשגיחוהראש ישיבה.

א' ר. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות כל הצרות והמרירות שעוברות עכשו עלי וכו', תדע כימוהרנ"ת ז"ל היתה

דרכו לחזר תמיד על הפסוק הזה | שופטים יג, כג: | "לו חפץ ה' להמיתנו לא לקח

מידינו עולה ומנחה ולא הראנואת כל אלה, וכעת לא השמיענו כזאת", הינו בתקף

המחלקתוהמסירות שהיו עליו והפחידו אותנו המתנגדים, והיה נדמה כאלוידם על

העליונה, היה חוזר זאת לפני אנשי שלומנו: אם הקדוש ברוך הוא לא היה רוצה

בנו, לא היה מראה לנו את רבנוז"ל, ולא היה משמיע לנו את כל התורות

הנפלאות האלו, ואם כןהראה לנו, אזי אין מה להתפחד כלל, כי לא יוכלו לנו,

ויקים בנו| ישעיה נד, יז: | "כל כלי יוצר עליך לא יצלח וכל לשון תקום

אתך למשפט תרשיעי זאת נחלת עבדי ה' וצדקתם מאתי נאם ה'".

לדעתי אחרי דבורים כאלו אין כבר מה להתפחד ולהתיראכלל, המקום הכי טוב

להתחבא הוא אצלו יתברך, כך הרגיל אותנורבנו ז"ל, ומי שמצית אותו לא מפסיד

- לא בגשמיות ולאברוחניות, כי אין עוד טוב מלהיות אצלו יתברך, לציר בדעתו

תמידאמתת מציאותו יתברך, ולדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטותגמורה כאשר

ידבר הבן אל אביו, ורבנו ז"ל גלה שהוא הגיעלמדדרגתו דיקא על ידי שהיה

פראסטיק, שהתנהג בתמימותובפשיטות, ודבר הרבה עמו יתברך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

כפי שאדם מרגיל עצמו להתבטל לגמרי אל האין סוף ברוךהוא, כמו כן נמשך עליו

אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברךשמו, ואין לו ממה להתפחד כלל, וזה

הלמוד שמלמד אותנו רבנוז"ל, כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו זאת

הבחינה היאמעין עולם הבא | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד|, וכבר אמר

התנא הקדוש | אבות ד, יז: | יפה שעה אחת בתשובה בעולם הזה מכל חייהעולם הבא,

ויפה שעה קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולםהזה; אשרי מי שמדבק עצמו תמיד

רק בו יתברך, ואינו חפץ שוםדבר רק את הקדוש ברוך הוא; אשרי לו בזה ואשרי

לו בבא.

א' רא. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר ויקהל ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק עצמך ביותר, ושום דבר לא יוכל לשבר אותך, יהיהאיך שיהיה, בזה העולם צריכים להחזיק מעמד בכל מה שרק עוברעליו, כי מלמעלה מנסים את כל אדם אל מי יפנה בעת צרה, ולכןאתה ברח לך רק אליו יתברך, ואל תשים לב לכל המחלקת עליך, כי זה סימן טוב שיש עליך מחלקת וכו', כי על כלב מת איןחולקים, אדרבה בורחים ממנו וכו', ומאריה מפחדים מאד מאד, כי ארי"ה מפיל ירא"ה גדולה על כל אלו המסבבים אותו, ועל כןאם אתה רואה שדיקא עליך חולקים ומדברים וכו', זה סימן שישאצלך איזה אור גנוז שמזה מפחדים מאד מאד, ועל כן חזק ואמץמאד, ושום דבר לא ישבר אותך.

העקר חטף בכל יום כמה דפים גמרא, כי רק זה מה שישארממך, ולמוד גמרא מאד מאד מסגל לבטל ממנו כל מיני שגעונות, אשר על פי רב באים מחטאים ועוונות שברא קלפות ומשחיתיתשמשגעים אותו, ובפרט מי שחטא בפגם הברית, שאז נדבקים בוכל מיני קלפות ומשחיתים, ועל ידי שקידה בגמרא מבטל מעצמואת הרוח שטות הזו, כי תלמו"ד בגימטריה כמספר שמה שלהקלפה לילי"ת המחטאת את האדם בחטא המגנה של פגם הברית|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ריד|; אשרי מי שאינו מטעה עצמו בזההעולם, ומקים את כל זה, ואז טוב לו כל הימים. הדורש שלומך...

א' רב. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להיות רק בשמחה, ותכריח עצמך להיות תמיד בשמחה, ותדע אשר מדת השמחה לא באה בקלות, כי זו העבודה הכיקדושה והכי קשה, כי מאחר ששמחה היא סוד הדבקות בו יתברך, על כן היא העבודה הקשה ביותר, וצריך להכריח עצמו מאד מאדלהיות בשמחה ממש במסירות נפש. ועצה הכי טובה והכי קלהלבוא לשמחה אמתית, לדבר תמיד משמחה עם אחרים, ולחזק אתכל בר ישראל במדת השמחה, ואז

נכון יהיה לבו בטוח, שגם הוא יהיה בשמחה. ותאמין לי, אשר עם מדת השמחה אין מפסידים כלל, וככל שאדם בשמחה ומשמח אחרים, כמו כן נמשכת גם עליו שמחה. ואל יהיו דברים אלו קלים בעיניך, כי הם יסודות גדולים בחיים הגשמיים והרוחניים, כי גם בגשמיות אי אפשר לעבר את זה העולם עם מרירות ועצבות, ורבנו ז"ל גלה, אשר תכף ומיד כשאדם רוצה להכנס בקדשה, עברה גדולה כשהוא בעצבות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח, וזה סובב על רוחניות, וכן בגשמיות אמר רבנו ז"ל | שם סימן כד, אשר חכמי הרופאים אמרו שכלה מחלות באות רק על ידי עצבות ומרירות ודאגות וכו', ועל כן צריך למסר נפשו על מדת השמחה, ולדבר רק משמחה, ובזה תלויה הגאולה. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רג. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך היקר לי מאד... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

תאמין לי, שאין זו דרך לשנא את עצמך כל כך, כי כמו שאסור לעבר על לאו של "לא תשנא את אחיך בלבבך" | ויקרא יט, יז, כמו כן אסור לעבר על "לא תשנא" - גם את עצמו, וזה הורס את האדם לגמרי, כשמסתכל רק על הרע שיש בו וכו', רחמנאלצלן. ורבנו ז"ל בא לעקר את הקלפה הזו מהעולם, וגלה לנו את הגלוי הנפלא של "אזמרה לאלקי בעודי" | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב, שצריכים להסתכל רק על הטוב שיש בו, ואז ממילא יפלמנו הרע. ורבנו ז"ל פרש את הפסוק | תהלים לד, טו: "סור מרעו עשה טוב", דו טו גוטס וועט די שלעכט ארפ פאלן, "סור מרע" איך? על ידי "ועשה טוב", כשעושים הרבה טוב, ממילא הרענופל. וזכר כלל זה, ואז טוב לך לנצח נצחים.

ואמרתי כבר כמה פעמים, למה אנו אומרים בברכת היהדות "שלא עשני גוי", למה לא אומרים "שעשני יהודי", אלא אם היו אומרים ברכה בכל יום "שעשני יהודי",

אז היה בא הסמ"ך מ"שובר אותו" - "כך נראה יהודי"? ... אבל כשאומרים "שלא

עשני גוי", אזי מה שרק לא יהיה, "ברוך השם גוי אינני" - "א גוי בין איך

נישט". והרב הקדוש ר' משה לייב מסאסוב, זכותו יגן עלינו, תכף ומיד בבקר

כשעשה את הברכה "שלא עשני גוי", התחיל לרקד, ורקד כל היום, והיתה דרכו לומר: איך האב מיינע האפגינומען, כאומר את שלי כבר קבלתי; ובאמת זה כל הלמוד של רבנו ז"ל, להסתכל תמיד רק על הטוב שבעולם, הינו הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב |תהלים קמה, ט|: "טוב הוי"ה לכל", ואמרו חכמינו הקדושים |אבות ו, ג|:: אין טוב אלא תורה, אשר התורה והקדוש ברוך הוא הם אחד, אוריתא וקדשא בריך הוא חד הוא |אחרי עז|; ובזה שאדם מקים את מצוות התורה, הוא נכלל בהקדוש ברוך הוא, ועל כן ראה להמשיך עצמך רק אל הטוב, ואז תראה שיהיה לך רק טוב, ותברח מכל מיני הבלים ודמיונות שבעולם, שאתה מחפש תמיד אחר הרע אצלך וכו', ואתה שונא את עצמך וכו', ואתה חושב שבזה אתה מחזיק באיזו מדרגה וכו' ובאמת אינך תופס כי הכל שקר ודמיון, רחמנא לצלן, שיכול להפילך עד השאלת חתיית ומתחתיו וכו', כי אם אין אדם דן עצמו לכף זכות ולא מוצא בעצמו נקדות טובות, מזה הוא יכול לבוא לידי רעות רבות, עד כפירות ואפיקורסות, רחמנא לצלן, ועל כן לא בחנם הזהירונו כל כך רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל להתחזק עם התורה "אזמרה לאלקי בעודי", שזה היסוד של כל הלמוד העמק של רבנו ז"ל; אשרי שיאחז בזה.

תמיד תזכר אשר הרחמנות של הקדוש ברוך הוא, אף אחד אינו משיג, רק הצדיקים האמתיים הנכללים בו יתברך לגמרי, ועל כן אסור לשמע בעצת המון עם שהיא כלה זרע שקר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'|, ועצת הצדיקים היא "כלה זרע אמת" |ירמיה ב, כא|, עין שם; ויש דבור מרבנו ז"ל שהתבטא פעם לפני אנשי שלומנו: "והרבה עמו פדות" |תהלים קל, ז|, ודחק בתבות אלומאד מאד, שזה סובב על הפדיון הגדול שכולל כל העשרים וארבעה בתי דינים, שיש פדיון הכולל שיכול לפדות את האדם וכו' ולהצילו, אפלו שנפל לשמד, רחמנא לצלן, יכולים להגביהו עדרצון שברצונות רעוא דרעוין |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רטו|, ועל כן אסור להתיאש, ואסור ליאש את אף אחד בעולם, והבן למעשה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רד. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום לאברך ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, מרבנו ז"ל מקבלין את חרב התפלה, ולומדים גם איך להחזיקה ואיך ללחם עמה, ואיך לנצח עמה, אחרת זה לא ילכוכו, אל תהיה חכם בעיניך, לעם ישראל אין היום חרב גשמית כלל, וכמו שאומרים בשם ה"צמח צדק" זי"ע: "בחרבי ובקשתי" הנאמר אצל יעקב אבינו | בראשית מח, כב|, "אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי" - חרב וקשת גשמיים לקחו מעם ישראל, וחרבוקשת רוחניים נשארו בידם, שזו תפלה ובקשה המובאות ברש"י ותרגום, כי עם ישראל אין כחם אלא בפה לבד, "וחרב פיפיות בידם" | תהלים קמט, ו|, פיהם של ישראל זה חרבם | מדרש שוחר טוב, תהלים קמח|, וכן מבאר בלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן ב' |, שזה יהיה משיח, שיכניס ענין תפלה בעולם, ער וועט אפ נעמן די וועלט, אןא שאס פולווער נאהר מיט תפלהס.

ראה מה לפניך, ידידי, בית חרשת של חרבות וכו', מדוע לאתכנס ותקח גם אתה איזו חרב, ותלמד שם בבית הספר | בית מדרשנו חסידי ברסלב | איך להשתמש עם החרב ואיך לנצח עמה, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רה. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחורים ... נרם יאיר.

הנה קבלתי את מכתבכם הארך וכו', ובאמת עלי להגיד לכם שאיני יודע מהיכן לקחתם דרך כזו לדבר על כל הצדיקים המפרסמים וכו', לא כן דעת רבנו ז"ל בכלל. וידוע מה שאמר רבנו ז"ל | חיי מוהר"ן, סימן תכב |: אנו צריכים להודות למפרסמים, אם אינם עושים רק זאת, שעוצרים את המון עם הכרוך אחריהם, שלא יתערבו עם קלי עולם וכו', ויחזיקו בלבוש ישראל, גם כן כבר מספיק; וזה דבורו של רבנו ז"ל, ואין מה להוסיף או לגרע מזה, או חס ושלום, לחלק על זה, הן אמת שיש כמה וכמה שיחות שרבנו ז"ל כן דבר על מפרסמים של שקר וכו', אבל על זה צריכים ישוב הדעת אמתי לידע על מי כון רבנו ז"ל, ולא סתם

להפליט דבורים וכו', כי אין זו דרך אנשי שלומנו האמתיים, עובדי ה' באמת; כי מי שרק מסתכל היטב מה שקורה בדור הזה, שממשנתקימה נבואת רבנו ז"ל, שאמר

|שיחות הר"ן, סימן רכ|, שיפתחוארבות השמים וכו', ותרד כפירות ואפיקורסות וכו', ויהיו הרבהצדיקים שיצעקו: "זיי וועלין איין רייסן די קיילי|הינו שיהיה נחרגונם|, לצעק על התחזקות באמונה הקדושה, הרי שכן יהיוצדיקים שיצעקו ויפרסמו את האמונה הקדושה, ועל כן ההכרחלומר, שענין מפרסמים של שקר, זה אלו אשר מרחקים את המוןעם מהאמונה הקדושה. ורואים בחוש איך שהסטרא אחרא מתגברתומתפשטת מאד מאד בעולם בכפירות ואפיקורסות, ובעוונותינוהרבים, מליונים מאחינו בני ישראל נעתקו מהאמונה הקדושה, על ידי הערב רב, לא אלפים ורבבות, אלא מליונים. אתם יכוליםלתאר ולשער, מה המשמעות, שמליון ילדים אינם מקבלים חנוךיהודי, רק לומדים עמהם כפירות ואפיקורסות, רחמנא לצלן, בכליום ויום ממש מרעילים אותם עם רעל נגד הקדוש ברוך הוא, רחמנא לצלן, היש שואה גדולה יותר מזו? ! ועכשו מי שלוחסבהם, ובונה תלמודי תורה וישיבות ובתי חנוך לבנות, הרי הואמציל מזוטו של ים, ותבוא עליו ברכה, ומה שיך לדבר על יהודיקדוש כזה, אדרבה מי שנותן יד לפושעים, ועוצר חנוך חרדי, זהרשע מרשע, מפרסם של שקר. ולא חסר כאלו היום, אם רק נתבוננמה שקורה בדור הזה, אבל סתם לומר על כל אחד: "מפרסם שלשקר", זה בעצמו שקר; כי כלל זה תקחו, מי שרק עושה משהובשביל הקדוש ברוך הוא, ובפרט שמחזיק עדה קדושה באמונהפשוטה בו יתברך, והולכים מלבשים בלבוש יהודי, זה כבר נקראהיום צדיק; כי כן נפל הדור הזה אשר אפלו בדבר כזה, להחזיקיהודים ביחד, שיהיו מלבשים בלבוש יהודי וישמרו שבת וכו', הריהם כבר בכלל צדיקים וכו'. ולא בחנם התבטא פעם רבנו ז"ל לואמר, שעוד יהיה זמן, שיהודי הנוטל ידים לאכילה יהיה חדושכמו הבעל שם טוב, זכותו יגן עלינו; ועל כן אשרי ואשרי מישמפיץ יהדות בין עם ישראל ו"קדוש יאמר לו", ועל כן מה שינסתם לפטפט "מפרסם של שקר" על כל מנהיג שמחזיק עדהקדושה, שהם נפרדים מהערב רב ימח שם, אשר לפי דברי התקוניםהם יותר גרועים מכל אמות העולם, כי הם כלולים מכל הרעשבאמות עמלקים וכו', כי מי שמדבר פתוח נגד הקדוש ברוך הוא, בידוע שהוא אינו מזרע ישראל בכלל, ואפלו אינו מהאמות אלאמגרועים שבאמות, כי גם אמות העולם מאמינים בו יתברך, וכברכתב הרמ"ק

בספרו אלימה | פרק א': מי שכופר באלוה הוא גרועמבהמה וגרוע מגויים, שגם הם מאמינים בו יתברך, אך גוי מכניסבאמצע את העבודה זרה שלו, אבל מאמין בו יתברך שהוא למעלהוכו', עין שם; ומכל שכן אלו הערב רב מדברים פתוח נגדו יתברךבלי שום בושה כלל, ואומרים בפרוש, שיעקרו את האמונההקדושה, רחמנא לצלן, מעם ישראל... בלי שום בושה כלל... אזימה שיך להתפחד מהם, ויש להם 'רע בנים', שעוזרים להם להוציאאת זממם, והם הם המפרסמים של שקר, אלו אשר פוסחים על שניהסעפים, עובדים עמהם יחד להוריד את נשמות ישראל בשאולתחתית וכו', ואחר מתחזים כאלו הם יראים... והולכים עםשטריימל וכו', אין לכם צבועים יותר גדולים מהם, והם הםהמפרסמים של שקר שעליהם התכון רבנו ז"ל; ועל כן מהיוסוהלאה תזהרו מאד מאד לא לדבר על יהודי שמחזיק עדה קדושה, שיחזיקו באמונה פשוטה בו יתברך, ויתרחקו מהערב רב רשעיישראל, רחמנא לצלן. נא ונא אם אתם רוצים לקבל מרבנו ז"ל אל תתחילו מהנקדההזו... אלא תתחילו מקימת חצות ותפלה בקול גדול, לצעק בשעתהתפללות: שחרית, מנחה, מעריב, להתבודד עצמכם עמו יתברךשעות על גבי שעות, ולהתמיד בלמוד התורה הקדושה שעוריםכסדרן | עין שיחות הר"ן, סימן עו|. ויש דבור ממוהרנ"ת ז"ל, שאמרפעם בעת המחלקת עליו: דאנקען גאט וואס דער רבי האט מירגיגעבן אזויפיל שעורים אין תורה אז איך האב שוין קיין צייטנישט צו טראכטן פון מיינע מתנגדים, און מכל שכן נישט אריינגיין אין וכוחים מיט זייע וכו' וכו', ועל כן ראו להתחיל מחלק זהשל ברסלבר חסידות... ואל תכנסו בדברים שאינם שיכים אליכםכלל, וכשתהיו יותר מבגרים תבינו היטב מה שכתבתי, עכשו בעתרתחת הדמים בימי הנעורים, אז מדברים מה שאין צריכים, כמובאבדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עה|. כל המחלקת הסמהדמים שלא עבדו בהם את הקדוש ברוך הוא, עין שם; ועל כןצריכים לצעק הרבה הרבה קדם בתורה ובתפלה, עד שמזדככיםהדמים, ואז כבר המח והדעת הולכים בצורה אחרת. הדורש שלומכם...

א' רו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי

מאד, שותה בצמא דברי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר
ויזרח לנצח נצחים.

זה כמעט חמשה שבועות קבלתי מכתבך, ותכף ומיד השבתי לך, וגם שלחתי לך ספר
"אשר בנחל" חלק א', ועד עתה לא קבלתי שום תשובה ממך, ואיני יודע אם קבלת
אותו או לא, על כן, אהובי, אחי, תראה לכתב לי תכף ומיד בקבלתך מכתבי זה.
אהובי, אחי היקר! אל תפל בדעתך כלל, כי בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל
יום ובכל שעה מחדש, כפי התגברות הירידות והבלבולים, הקטנות, הדחקות
והצמצומים, שעוברים על כל אחד ואחד. ועקר ההתחזקות מקבלים דיקא מהתורה, כל
מהשיכניס יותר דעתו ומחו בתוך התורה, כמו כן יזכה שיהיה נובע עצות חדשות
בכל פעם, איך להתחזק ולעמד על עמדו, ובפרט עליסוד ההקדמות של רבנו ז"ל
יזכה לציר את אור התורה לחיים ולאוור וכו', ולקרב את עצמו יותר ויותר, ושום
דבר שבעולם כבר לא יפילו, כי עקר כל העצות הם רק התורה והמצוות,
שנקראות בזה הקדוש תרי"ג עיטיןפ דאורייתא, כי המצוות הן עצות איך להתקרב
אליו יתברך, והתורה הקדושה היא כלליות העצות, ועל כן עלינו להכניס מחנו
ודעתנו וחושנו בתורה, להתמיד מדייום ביומו שעורים קבועים במקרא, במשנה,
בגמרא, במדרש ושלחן ערוך, בזהר הקדוש ובתקונים כסדרן דיקא, כאשר הזהירנו על
זה ביותר רבנו ז"ל | עין שיחות הר"ן, סימן ע"ו, ולפרש לעצמנו כלהלמודים
על פי ההקדמות הנוראות שקבלנו בספרי רבנו ז"ל, שהם אורייתא דעתיקא סתימאה,
אשר על ידי הקדמותיו הקדושות והנפלאות יכולים להבין ולהוציא מכל הלמודים
עצות והתחזקות והנהגות לכל בר ישראל, איך להתחזק ולהתנהג בכל דבר; כי
מכל הלמודים צריך להוציא לעצמו עצות והנהגות | עין לקוטי מוהר"ן, חלקא',
סימן סא, כי דברי חז"ל הקדושים בגמרא ובמדרשים נאמרו ברוח הקדש נורא
ונפלא מאד מאד, כפי חלקם בקבלת התורה, ועל כן יש בדבריהם רזים ורזי דרזין
וסתרי נסתרות ועצות והתחזקות פלאי פלאות, אך לזכות להבינם ולמצא את
הרזים והסתרי תורה שמסתרים בדבריהם, זה זוכים על ידי האורייתא דעתיקא סתימאה
שקבלנו מרבנו ז"ל.

על כן אשרי ואשרי הזוכה להתמיד בספרי רבנו ז"ל בכל יום ויום, ועל ידי זה

יזכה לגלות את סתרי התורה הגנוזים בכלהלמודים, ואפלו סתרי התורה המסתרים
וגנוזים בשיחות העולם|עין שיחות הר"ן, סימן רד|, ועל ידם תהיה לו עצה
שלמה לילך עלדרך האמת, כי כשיודע העצה איך להתנהג, זה בחינת שיודע
הדרךלילך; ועל כן כל התורה שהיא בחינת עצות והנהגות דקדשה, נקראת דרך, כמו
שכתוב|דברים ה, ל|: "בכל הדרך אשר צוה ה'אלקיכם אתכם תלכו", וכתוב
|תהלים קיט, לב|: "דרך מצוותיך ארוץ", וכיוצא בזה הרבה. וכשאין יודע העצה
איך להתנהג והעצהחלוקה אצלו, זה בחינת שאינו יודע באיזו דרך הוא מהלך,
ועל זהבקש דוד המלך, עליו השלום|שם קמג, ח|: "הודיעני דרך זו אלך",|שם
קיט, לה|: "הדריכני בנתיב מצוותיך"; ועקר תקון שלמות העצהלידע באיזו דרך
לילך, הוא על ידי האמת|עין לקוטי הלכות, גטין, הלכהג'|, כי האמת הוא אחד
|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נא|, וצריך כלאדם שמספק באיזו דרך
והנהגה איך להתנהג, ואינו יודע לשיתעצות לנפשו, עקר תקנתו היא האמת,
שיראה למשך את עצמו רקאל האמת לאמתו, ולהסתכל רק על האמת בכל דבר, ולבקש
תמידמהשם יתברך שיוליכהו וידריכהו בדרך האמת, כמו שכתוב|תהליםכה, ה|:
"הדריכני באמתך ולמדני" וגו', וכתוב|שם פו, יא|: "הורני'ה' דרכך אהלך
באמתך" וגו', וכתוב|שם מג, ג|: "שלח אורך ואמתךמה ינחוני ביאוני אל הר
קדשך ואל משכנותיך", ועל ידי אורהאמת זוכה לעצה שלמה בכל עניניו ברוחניות ובגשמיות.
והנה עצם האמת הוא רק השם יתברך, כמו שכתוב|ירמיה י, ז|: "זה' אלקים
אמת", ועל כן בכל דבר שמחפש אחר האמת, צריךלחפש אחריו יתברך, שהוא עצם
עצמיות האמת, הינו שבכל עניניויוחפש שם את השם יתברך, ואם יש שם יתברך
- יעשה אוילך וכו', ואם לאו - יברח משם|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן
יב|,כי אסור לסמך על שכל עצמו, רק לחפש תמיד אחר כבודו יתברךאשר הוא "מלא
כל הארץ כבודו", כמו שכתוב|יחזקאל מג, ב|:"והארץ האירה מכבודו" וגו', וכל
מה שיזכה למצא את השםיתברך, כמו כן יותר אמת תכנס בו; כי האמת נמדדת רק
כפי שישבו עצם אמתת ידיעתו בו יתברך ולא בדרך ובדבר אחר.
על כן, אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ על כל פנים מרגע זה, לשכח הכל ולעשות
התחלה חדשה, לחפש ולבקש אחריו יתברךבכל יום ויום, שתראה לילך למקום מיחד

שאינן שם בני אדם, ושםתפרש שיחתך וכל מה שעובר עליך לפניו יתברך, בתמימותותובפשיטות גמורה, כאשר ידבר איש עם רעהו, וכל מה שרק יעלהלבך, תשיח ותספר לפניו יתברך, וזה עקר המשכת האמת עלעצמו, כי על ידי הדבור נתחבר האדם עמו יתברך, כי הדבור הואבחינת יחוד, כמו שאמרו חז"ל |כתבות ה. |: ראוה מדברת וכו'; וכלמה שתתמיד בדבר זה, יותר אמת תכנס בך, ותזכה לישוב הדעתאמתי ונצחי, לתת עצות לנפשך על כל מה שאתה צריך - ביןברוחני ובין בגשמי, ועל כלם תראה להפך את כל היגון ואנחהלשמחה עצומה, שתהלה לאל אתה יודע מרבי אמת כזה, רביהמחיה ומחזק אותך, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנםשעשה עמנו, שזכינו להתודע מהנחל הנובע בו מקור החכמההקדומה. הכותב בחפזון ידיך...תראה לכתב לי, וממש חיים תכניס בי. ואודות שדוכים - אל תדאג, כי בוא יבוא היום והשעה והרגע שתמצא, אם ירצההשם, את בת זוגך. א' רז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פקודי ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירוזרח לנצח נצחים. מכתבך היקר לנכון קבלתי וגם המעות להדפסה. אשריך ואשרי חלקך, שזכית לנדב סכום הגון כזה, ותהלה לאל, בעתיםהללו נגמרו אצלי ספרים חדשים, שאני מתכוון להדפיס תכף ומידאחר הפסח הבא עלינו לטובה.

והנה אודות עניניך שאתה כותב, אשר מרב ירידות ונפילות שנפלת ונכשלת בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, אתה תמידבכעס ובקפידות ומעצב מאד, וכל דבר מביא אותך להיות נערוויז, רחמנא לצלן, עד שמזה בא שאתה תמיד במחלקת עם הכל, ולבךסחרחר מאד, והמח שלך מעקם וכו' וכו'. חמדת לבבי! רבנו ז"ל בא וירד אל זה העולם בדורות אלו, להעלות ולתקן ולרפא את כלהנשמות שנפלו ונפגמו ונשברו כמותך, ואפלו הגרוע ממך באלפייםורבבות ירידות וכו', אך אי אפשר לו לרפא, כי אם כשיש לחולהקדם אתעוררותא דלתתא, שעל כל פנים הוא מכיר את מקומומומצבו, ורוצה לשוב וחפץ ברפואה, אז יכול לרפאותו ולתקנובתקון וברפואה כזו, אשר יזכה שיתהפכו אצלו כל העוונות לזכיותוכל הירידות לעליות גדולות, עד שישוב וישיר |ישעיה יב, א|: "אודרה' כי אנפת בי ישב אפך

ותנ'ח'מ'נ'י' וגו'.

ועל כן, אהובי, אחי היקר, אשר נפשי אני מקשר בנפשך, מאחר שזכית להתודע מרבי האמת הזה, נחל נובע מקור החכמה הקדומה, היוצא משלש ראשונות דעתיך וכו', אתה צריך לשמחמאד מאד על נעם חלקך לנצח נצחים, ותראה לסלק דעתך וחכמתך ושכלך לגמרי נגדו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|, וכל אשריאמר כי הוא זה תראה לקים, בתמימות ובפשיטות גמורה, בלי שום חכמות והמצאות כלל.

א. להזהר בטבילת מקוה, ורבנו ז"ל אמר על תקון הברית: דאס ערשטע איז מקוהצ, ומוהרנ"ת ז"ל הבטיח, שמי שיהיה חזקבכל יום על הליכה למקוה, בודאי שיש לו תקוה לתקן הכל. ואנשישלומונו זהירים מאד לילך על כל פנים פעם אחת ביום למקוה, והבעל שם טוב הקדוש גלה, שזכה לכל מדרגותיו, על ידיהתמדתו בטבילת מקוה בכל יום.

ב. להזהר לומר את התקון הכללי, העשרה מזמורי תהלים, שגלה רבנו ז"ל, ואמר: תכף ומיד שאמר, אין עוד מה לחשב בזה, נישט איבער טראכטן מעהר, כי בודאי נתקן החטא לגמרי, והואערב בשביל זה, ואם יזכה לומר העשרה מזמורים עם התפלה שאחריה ממוהרנ"ת ז"ל, אין למעלה מזה, על כל פנים העקר הוא העשרה מזמורים, ויש בסגלתם להכניע ולשבר ולבטל ולכלות אתכל הקלפות והרוחין והשדין שברא על ידי עוונותיו, ועל כן תהיהחזק בזה כל ימי חיך, ותכף ומיד כשתאמרם, אין מה לעשות עוד, כי הוא תקון גמור מרבנו ז"ל, ואין עוד מה לחשש או לדאג.

ג. סגלה ומעלה נוראה ונפלאה מאד מאד, אם יזכה להיותעל כל פנים פעם אחת בחייו בציון רבנו ז"ל בעיר אומן, ויאמרשם. ורבנו ז"ל הבטיח על זה עם שני עדים כשרים, מי שיבוא עלציונו הקדוש, אפלו אם עצמו וגבהו ורבו פשעיו ועוונותיו, יעשהלו טובה ויוציאו מהשאול תחתית ומתחתיו, ואמר: "ביי די פאותוועל איך איהם פון שאול תחתיות ארויס נעמעןק. ועל כן מי שחפץבחיים, מי שרוצה לזכות לתקון אמתיו ונצחי, שישתדל על כל פניםלהיות פעם אחת על ציונו הקדוש בעיר אומן, ואין צריכים לזההרבה הוצאות, ואין הדבר תלוי בשום

סכנות, חס ושלום, כי תהלהלאל, בנקל יכולים להגיע לשם, אם ירצה באמת, ואם יעשהווישתדל בנסיעה עם שכל וישוב הדעת.

ד. במה שקלקל בו יתקן, עקר פגם הברית - הוצאת זרעלבטלה, נמשך רק על ידי הרהורים רעים ומחשבות זרות, ועל כןהעקר מרגע זה לשמר מאד מאד את המחשבה, ולא להכניסבמחשבתו שום מחשבה חיצונה, ומכל שכן הרהור רע, חס ושלום, וירגיל עצמו לחשב תמיד רק מחשבות קדושות, איך שאין שוםמציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותיותברך, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך ממש; ואמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא|:במקום שאדם חושב, שם כל האדם; ועל כן טוב להכניס בדעתוובמחשבתו תמיד רק מחשבות של תורה ואמונה, ואז הוא שםממש. ואמר רבנו ז"ל |שם, סימן מט|: מחשבות טובות הם היצר טובומחשבות רעות הם היצר הרע, ועל כן במה שחושב - זה הואממשיך על עצמו, או היצר טוב או, חס ושלום, היצר הרע. |והנה יען כי המחשבה, שהיא השמן, באפן שתאיר היטב, צריכים לנקות את השבעה קני המנורה, שהם: העינים, האזנים, החטם והפה, אשר המח - מחשבה תלוי בהם, הינו כפי שיקדשויטהר אותם, כמו כן תאיר מחשבתו אליו יתברך, ויחשב תמיד רקמחשבות טהורות וקדושות, על כן צריך לעבד הרבה על קדשתשבעת נרות - לקדשם ולטהרם|. ה. העינים - בהן מתחיל כל החטא הזה, כמו שאמרו חז"ל|עין טור ארח חיים, סימן א'|: העין רואה והלב חומד וכלי המעשהגומרים, על כן העקר לקדש ולטהר מאד מאד את עיניו, לאלהסתכל במקומות המגנים והמטנפים וכו', שהסתכל בהם עדעכשו, וירגיל את עצמו להסתכל על השכל והחיות אלקות שישבכל דבר, כי השם יתברך מצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכליתבכל דבר, כי הלא אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכלתנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, ועל כן אם יתבונןויסתכל בכל דבר רק על רוחניות חיות אלקותו יתברך, על ידי זהינצל מכל מיני חשכות, כי השכל הוא אור גדול, ומאיר לכל אחדבדרכיו|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'|, ובזה שיסתכל רק עלהרוחניות שיש בכל דבר, ינצל מכל מיני הרהורים רעים.

ו. האזנים - לקדש מאד מאד את אזניו, לבל ישמיע אל אזניורק קול התורה וקול

הצדיקים האמתיים, ויחזק עצמו באמונה לשמע בקולו יתברך, ויברח מכל מיני ספרים חיצוניים ועתונים יהיומי שיהיו, כי את האזנים צריך ליחד רק לשמע את קול התורה וקול הצדיקים וקולו יתברך, שהיא האמונה הקדושה, כי האמונה התלויה העקר באזנים, שמסלק שכלו ושומע רק בקול התורה ובקול הצדיקים, ויותר מזה אינו רוצה לדעת כלל, ולא אכפת לו שום דבר שהוא נגד התורה הקדושה, חס ושלום. ובפרט בעתים הללו, שעקרהתפשות הסמ"ך מ"ם והקלפות הוא רק על ידי ספרים חיצוניים ועתונים רעים, שכל אחד מגלה שם דעתו ההפוכה והמבלבלת בחקירות ובחכמות זרות, בשטיות ובהבלים, ומי שמכניס ומטהאזנו אליהם, על ידי זה נתבלבלת דעתו לגמרי, רחמנא לצלן.

ז. החטם - להיות מאריך אף וסבלן גדול, כי בזה העולם צריכים לסבלנות גדולה כל ימי חייו, כי עובר על כל אחד מהשעובר ברוחניות ובגשמיות בכל יום ויום מחדש, וההכרח להיות סבלן גדול, ולשמר את עצמו מכעס ומקפידות המאבדים אתהנשמה לגמרי, רחמנא לצלן, ורבנו ז"ל גלה לנו, שעל ידי פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, באים תמיד לכעס וקפידות, והואתמיד רע, שקורין 'בייז' | עין שיחות הר"ן, סימן רמט; ועל כן מי שיודעשחטא בהוצאת זרע לבטלה, צריך למסר נפשו להיות סבלן גדול מאריך אף על כל דבר יהיה איך שיהיה, כי במה שקלקל - יתקן, הוא קלקל בחטא ר'ע, ועל ידי זה הוא תמיד 'בייז' - בכעס ובקפידות, ויש לו לב רע, רק רע כל היום, לעשות רעות לחבריו ולבני ביתו, אזי יראה על כל פנים מעתה להיות ההפוך לגמרי, להיות טוב לכל, ויעשה לכל אחד טובות, ויאריך אפו, ויסבל כלהבזיונות והחרפות, ולא ישיב למחרפו שום דבר יהיה איך שיהיה, ולעולם יתבטל לחברו, ולא יהיה עקשן כלל על שום דבר שבעולם, רק סבלנות, לא להקפיד ולא לכעס מעתה כלל, וזהו עקר תקונו - לבלי לכעס ולבלי להקפיד.

ח. הפה - לקדש ולטהר מאד מאד את פיו, להזהר מאד לאלדבר נבול פה ולשון הרע ורכילות ודבורים אסורים. ואמר רבנוז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יט, שעל ידי שלמות לשון הקדש, לדבר רק דבורים קדושים, על ידי זה מקרר מעצמו את תבערתהמדורה של שבעים אמות, והיא תאות נאוף | חסר השאר וחבל עלדאבדין.

א' רח. בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך היקר לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך מכל מהשעובר עליך ברוחניות
ובגשמיות, והנה להשיבך דבורי חזוקכרצונך, ההכרח להעתיק לך כל ספרי רבנו
ז"ל, על כן הפך בהםהרבה מאד, ושם תמצא מרגוע לנפשך, כי אין לך טוב מהם.
והנהמבאר בלקוטי הלכות |תפלין, הלכה ה'|, אשר זה העולם הוא גשרצר, והעקר
איך יכולים לזכות לעבר את הגשר הצר - על ידיאמת, כי על ידי אמת יזכה לעבר
את הגשר הצר, ולא יתפחד כלל, וכן אומרים אנשי העולם: עם אמת יכולים לעבר
את כל העולם, כי העקר הוא אמת, שעל זה עומד כל העולם ומלואו, וכלהבלבולים
והמניעות שיש לאדם בעבודת השם יתברך הוא רקמחמת רחוק מהאמת, שמשם כל
המניעות והעכובים שיש לאדם, ועקר המניעות שהן מניעות המח, עקר העצה לעבר
עליהם הואעל ידי אמת, כמו שכתוב |תהלים מג, ג|: "שלח אורך ואמתך
המהינחוני", וכתוב |שם פו, יא|: "אהלך באמתך", כי האמת הוא הגשרדקדשה שעל
ידו עוברים בתוך כל המים השוטפים ונצול מכלסוכו, עין שם; הינו עקר האמת
הוא השם יתברך, כמו שכתוב |ירמיהי, י|: "וה' אלקים אמת"; ואמרו חז"ל |שבת
נה|: חותמו שלהקדוש ברוך הוא אמת, שבכל דבר ובכל מאורע שרק עובר
עליויחפש אחר האמת, שהוא השם יתברך, ואז יזכה לעבר על הכלבשלום, כי כשאדם
אוחז את עצמו בו יתברך שהוא עצם האמת, אז אין לו לירא משום בריה, כי מה
יעשה לי אדם. ואף שאתהעכשו במצב כזה, שנדמה לך שאתה רחוק ממנו יתברך מאד
מאד, כבר גלה לנו רבנו ז"ל, שעל ידי הדבור יכולים להיות סמוכים אליויתברך
מאד מאד, ובפרט כשזוכה לדבר דבוריו בתמימותובפשיטות גמורה, כפי מדרגתו
וכפי מצבו וענינו, שאז זוכהשהדבורים בעצמם מאירים לו אור האמת, ויזכה
לשבר את כלהמחיצות המבדילות בינו לבינו יתברך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק
א', סימנים: ט, קיב|; כי העקר, שידבר דבורו עם אמת, ואז יזכה להיותסמוך
אליו יתברך, וכשהוא סמוך אליו יתברך, אין לו ממה לירא, אדרבה ייראו ממנו,
כמו שכתוב |דברים כח, י|: "וראו כל עמי הארץכי שם ה' נקרא עליך ויראו
ממ", ודרשו חז"ל שזה סובב עלתפלין |ועין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן

לחן, שהוא סוד הדבקות שזוכים על ידי קדשת הדבור, על ידי שיזכה להתמיד בתפלה הובקשה, לדבר תמיד עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, אזידבק אליו יתברך, ויאירו לו אורות צחצחות, עד שייראו ממנו. וכלזה סוד האמת, שצריך לאחז את עצמו בה, והוא השם יתברך, שהוא עצם האמת.

ועל כן, חמדת לבבי, העקר תראה עכשו לשכח את העברוהעתיד, ואפלו ההוה, וברח לך ברגע זה למקום שאין שם אדם, ושם תשב ותדבר עמו יתברך כל מה שעובר עליך בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות כלל, רק כמו פראסטיק ממש, וכל אשר עם לבבך תדבר עמו יתברך, ועל ידי זה תזכה שימשך עליך אור האמת, עד שתזכה להיות חזק ואמיץ בדעתך, ותזכה לעבר בשלום את הגשר הצר של העולם הזה. וצריך שתדע, שאין שני בני אדם שוים כלל, וכל אחד ואחד יש לו דעת אחרת והבנה אחרת, ואין אדם נוגע במה שמוכן לחברו כלל, ועל כן תראה לחדש חדושין דאורייתא כפי מדרגתך, ותכניס כל מחך וחושך בתורה הקדושה, ותשאב ממי הנחל אל תוך כלים חדשים, ותשקהבם כל צמא, ואל תפחד משום בריה שבעולם, גאט ברוך הוא וועטדיר אויס פירען, ואף שאתה מסבב עם שונאים, הכל כלא לפניו, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והכל משגחבהשגחה פרטי פרטית, אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה |ברכותנח. |; ועל כן למה לך להתבלבל מאחרים, ברח לך רק אליו יתברך, ועל ידי זה תנצל מרעות וצרות רבות, וימתקו ממך כל הדינים, כיהמתחבא תמיד בסתר צל כנפיו יתברך ובתורה הקדושה, אז אין רשות לשום נגע ומשחית ומכאוב לגעת בו; אשרי האוחז את עצמו באמת, ואז טוב לו בזה ובבא לנצח נצחים. ועין בגמרא |ברכות ה: |:אמת זו תורה, כי קדשא בריך הוא ואורייתא וישראל חד הוא; ועל כן טוב להסתיר את עצמו אצלו יתברך ואצל התורה ואצל כלליות נשמות ישראל, הינו לאחז במדת האהבה, לאהב את כלאחד מישראל, ועל ידי זה ינצל מקנאה, שנאה ותאוה וכבוד, כיצריך לכלל את עצמו עם כלליות נשמות ישראל, ועל ידי זה תהיהלו מנוחה. וזה סוד שבת, שהיא שביתה וקימא, וביום השבת נכללים השם יתברך והתורה וישראל ונעשים אחד, והוא סוד עולם הבא וכו'; אשרי הזוכה להיות אחד, ואז ימשיך על עצמו הארת עולם הבא בעולם הזה.

ההכרח לקצר מהמניעה שנכנסה אצלי עתה, ויש להאריך פהדבורים נפלאים; אשרינו
שזכינו להיות בחלקו של רבנו ז"ל, טובלהודות להשם יתברך על כל החסד חנם
שעשה עמנו. הדורש שלומך באהבה רבה, ומאחל לך כל טוב.הדורש שלומך...
א' רט.בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פקודי ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

והנה אודות שאלתך, למה לא לומר תחנון ביום י"ג בניסן, כימילא י"ב הימים
הראשונים הם יום טוב של הנשיאים, שכל אחדביא קרבנו, וביום י"ד הוא גם כן
יום טוב, שמקריבין קרבן פסח,ואחר פסח הטעם, כיון שכבר עבר רב חדש שלא
אמרו "תחנון"אין אומרין, אבל למה לא יאמר ביום י"ג? והנה גם לי היתה
קשיהזו, ויש שרוצים לומר, שיום י"ג הוא כבר גם בכלל הזה, שכיוןשרב החדש
עבר בלא אמירת תחנון, אזי גם ביום י"ג אין אומרים.אך מצאתי בהגהות החת"ם
סופר|בסימן תכט|, שנותן שני טעמים:א. כי שלמים נאכלים לשני ימים ולילה,
ועל כן ביום י"ג עדיןשלמים שלמי הנשיא. ב. בו ביום נמל אברהם אבינו, עין שם.
ואודות ששאלת בענין חמרות בבדיקת חמץ. ידוע בין אנשישלומנו שמוהרנ"ת ז"ל
לא החמיר כלל, רק בדק את העשרהפתיתין, וחפש בכל המקומות, אבל לא בדרך
הפלגה, רק היה אזמאים מאד מאד, וראו בחוש, שאז עוסק גם בחפוש חמץ
היצר.והקפיד פעם על בנו ר' יצחק ז"ל, כשהיה עוד נער, שהשתובב אזבצחוק
וכו', ואמר לו אחר כך: אצלי בבדיקת חמץ כבר בא אשטיק פסחש, והבינו שכל
ענינו אז היה בחפוש החמץ הרוחנישהוא היצר הרע. אך על ר' הירש לייב בן הרב
מברסלב, זכותו יגןעלינו, שהיה תלמיד הרב הקדוש ר' שמואל אייזיק ז"ל
מתלמידירבנו ז"ל, מספרים שלו היו חמרות יתרות על בדיקת חמץ, והיהבודק רב
הלילה, ופעם אחת חפש את בנו הרב מטשהרין ז"ללבהיותו בגיל צעיר, ורצה שיעזר
לו בבדיקת חמץ ולא מצאו, כיהתחבא, ואחר כך מצאו אותו חוזר על מסכת פסחים,
שהיתה דרכולהיות ער כל הלילה, ומרב חריפות מחו גמר בליל בדיקת חמץ עדאור
היום מסכת פסחים, ועשה אחר כך סיום.

חסדי השם, שאנו יודעים מרבי אמת כזה, ומלמודים כאלו.איך אמר פעם מוהרנ"ת

ז"ל לאחד מאנשי שלומנו שהתאונן לפניו, שאין לו עדין על צרכי פסח, ואמר לו
בזו הלשון: "אויף פסח וועטזיין אבער ווי נעמט מען פסח אלייך... וזה מה
שאנו צריכים לבכות עכשו, שנזכה להארת פסח פשוטו כמשמעו, לבער אתהחמץ
מאתנו, שהוא היצר הרע, ונזכה לקדשת פסח, קדשת המחין, לחשב רק ממנו יתברך.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' רי. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פקודי ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.
תדע, עכשו באים ימי ניסן, שהם ימי גאלה, כי בניסן נגאלו בניסן עתידין
להגאל, וכמו שעם ישראל ראו אז נסים נגלים, גםאתה תראה נסים נגלים, העקר
תמסר עצמך לגמרי אליו יתברך בתפלה ובקשה.
ומספרים על ה'חזון איש' ז"ל, שהיה כל כך דבוק בעבודתהתפלה מרב אמונתו
ובטחונו בו יתברך, עד שהיה חקוק בדעתו, אשר אין מה לעשות בשום דבר - רק
תפלה, וכשבאו לפניו עםאיזו גזרה רעה, רחמנא לצלן, ענה ואמר: "נו וועלן
מיר געהןמתפלל זיין, כל כך היה טבוע בדמו אשר אין עצה רק תפלה, ולכן מאחר
שאנו יודעין מהבעל תפלה, שהוא רבנו ז"ל, שכבשאת העולם עם תפלה, עלינו
להצטרף ולהיות מאנשי הבעל תפלהולעסק רק בתפלה, ואז נראה נסים נגלים.
נא ונא לא לפל ביאוש כלל, אבל מאידך אתה לא צריךלפטפט כל דבר וכו', אלא
אם יש לך אמונה ברורה ומזככת בויתברך, אתה לא צריך שום דבר, רק למסר נפשך
אליו יתברך, ולבקש ולהתחנן על נפשך, ואז תראה נסים נגלים, כי אמונה, תפלה,
ארץ ישראל ונסים תלויים זה בזה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז', ועל
אחת כמה וכמה שאתה צריך נסים בארץ ישראל דיקא, עליך לדעת אשר אין עצה רק
אמונה ותפלה, ואם תהיה חזק ואמיץ בדבר זה, אז תראה נסים נגלים שיעשה עמך
הקדוש ברוך הוא, שיהיה למעלה מהשגת הדעת והשכל; כי באמת נס הוא דברשלמעלה
מהשכל, למעלה מהטבע; אשרי מי שמחזק עצמו בעתיםהללו באמונה פשוטה, ואז טוב
לו כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' ריא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פקודי ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, החפץ ומשתוקק לשוב אליו יתברך על פי דרך האמת, התם והפשוט שקבלנו מרבנו הקדוש, נחל נובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמחתי כעל כל הון לראותתשוקת לבך אל התכלית. חזק, חזק, לאחז את עצמך ברבנו ז"ל, ובודאי יש לך תקוה טובה לתקן הכל, העקר להיות תמיד בשמחהעצומה, ולהחיות את עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה שתמצאבעצמך מנקדת היהדות, והוא הלמוד הקדוש של "אזמרה לאלקיבעודי" | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|.

ותדע, אהובי, אחי, אם אתה רוצה לחיות חיים אמתייםונצחיים גם בזה העולם, ומכל שכן בעולם הבא, תראה להרגיל אתעצמך לילך בדרך התם הקדוש המובא בספורי מעשיות |מעשה ט'|, שהיה תמיד בשמחה, אף שלא היה לו שום דבר, כי אם מלבושעב ופשוט ולחם ומים, אף על פי כן היה שש ושמח כל כרבחלקו, עד שהרגיש כל התענוגים בהם, ורבנו ז"ל רמז לנו, שכלהספור העקר מרמז על רוחניות, ועל כן אף שאין בך כי אם כמהנקדות טובות, תחיה את עצמך בהן מאד מאד, ותהיה שמח בחלקרתמיד בין ברוחני ובין בגשמי, וברבות השמחה יפתחו לבך ודעתךלהבין בהשכלות, אשר הן למעלה משכלך וכו'. ורבנו ז"ל הזהירמאד מאד את כל אנשי שלומנו להיות תמיד בשמחה, ואמר: אסתייתם 'משונה פרייליך'ב, היתה טובה גדולה לכם ולכל העולם.

על כן, חמדת לבבי, השלך ממך הדאגות והילדות, כי הכלהבל, ושמח תשמח את נפשך יהיה איך שיהיה, ותרקד בכל יוסוים, כי בין כך ובין כך נבלה את ימינו בשוה, אם יהיה לנו ממוןוכבוד וכו' או לא, ועל כן למה לבלות את הימים הטובים, שנותןלו השם יתברך בזה העולם במרירות, בעצבות ובדאגות, יותר טובלבלות את הימים בשירות ותשבחות, בנגונים ורקודים לפנייתברך, ואם יש לך כלי זמר לזמר בהם - אין למעלה מזה, כייש בכחם להמשיך את האדם אליו יתברך, ולחזקו ולאמצו להיותתמיד בשמחה עצומה. הדורש שלומך...

א' רבי. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות מה שעובר עליך וכו', היה טוב מאד שתתחיל לחיות עם המציאות, ולא לחיות עם דמיונות, שזו קלפה עצומה, כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה; כי הדמיון הורס את האדם לגמרי - בין בגשמי ובין ברוחני, כי כח המדמה בא רק מחמת העוונות, ובפרט על ידי פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, הוא מטמטמ את המח והדעת והורג את האדם לגמרי, רחמנא לצלן, כימהדמיונות באים כל השגעונות של האדם, עד כדי התאבדות, רחמנא לצלן, כל הכעס והרציחה שיש לאחד על השני, זה בא רק משבר עצבים, כל אחד לפי בחינתו. מה אתה חושב, שבר עצבים צריך להיות שירוף ברחובות... ברגע שאדם הוא כעסן ורוצח, והוא אדם עצבני מאד, זה כבר סימן לשבר עצבים. כי מי שיש לו עצבים חזקים, זה מורה על קדשת הברית, ולהפוך - מי שתמיד בכעס ורוצח גדול, סימן שהוא מקלקל בברית, רחמנא לצלן, ועל כן צריכים לעבד הרבה על מדת הסבלנות, ואין עוד מתנה טובה לאדם כמו המדה היקרה הזו של סבלנות, אשר אין ערך אליה, ולכן כלהצרות והיסורים הבאים לאדם הם רק מחמת פגם הברית, שאז אבדאת הסבלנות שלו, ואז רע ומר לו מאד מאד, וכל החיים שלו שבורים ורצוצים; ולכן אשרי מי שקונה בעצמו את מדת הסבלנות, ואז טוב לו כל הימים. ותנאי עקרי בקניית מדת הסבלנות הוא לחיות עם המציאות, לידע שכך הוא זה... ואם אתה רוצה לשנות משהו, זה לא הולך רק עם תפלה אליו יתברך והשתדלות בדרך גשמית. וההשתדלות צריכה להיות תמיד רק בדרכי נעם ובאהבה יתרה ובהבנה הדדית וכו', ואז מצליחים בזה. אקוה שתוציא את כל הנקודות העקרויות ממכתבי זה, כי אי אפשר לכתב הכל על פני הכתב. הדורש שלומך באהבה רבה...

זכר היטב, אשר עם סבלנות מרויחים הרבה יותר מאשר עם כעס ועצבנות, עקר גבורת הגבור - שיש לו סבלנות, עצבים שלברזל, וההפוך - עקר חלשת החלש, שאין לו סבלנות בכלל, וישלו עצבים חלשים, ומתפחד מכל עלה... ומצל עצמו... וזכר כללזה בחיים, אז תצליח בחיך.

א' ריג. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור, שותהממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות המניעות שמתפשטות עליך וכו', תדע כי כך קבלנו מרבנו ז"ל, עם טוב יכולים לפעל הרבה יותר טוב מאשר עם רע, ואם פועלים פעם עם רע, צריכים לדעת, שאם היה הולך עם טובהיה פועל יותר |זו שיחה של רבנו ז"ל: מיט גוטען פועלט מען אסאך מעהר ווי מען פועלט מיט שלעכטן אויב מען פועלט שוין יאא מאהל מיט שלעכט דארף מען וויסען אויב מען וואלט גיגאנגען מיט גיטן וואלט מען מעהר געפויילט|. וזה ברור בדוק ומנסה, ובפרט עם הורים, צריכים רק לתקן את המעשים, ולהתנהג בדרך ארץ גדול, ולא להיות עז פנים, אז תראה איך שהכל יסתדר, כיבאמת מה הורים רוצים? מדת הנקמה כמו שאתה כותב... מדת הנצחון... תאמין לי, כי הורים השקיעו כל כך הרבה בילדים, הסרוצים רק נחת, ואף אחד לא רוצה שהבן שלו יסתובב בין משגעים וכו', ומה לעשות, שבחוץ הוציא הסמ"ך מ"ם שם רע כזה על אנשי שלומנו, אשר באמת כלם צדיקים |בודאי לא חסרים משגעים שמסתובבים בינינו... אבל אין להם שום שיכות עם אנשי שלומנו כי הוא זה|; ולכן אדרבה אתה צריך להראות להורים, שאתה באמת נשתנית לטובה, ואז תראה איך שהכל יתהפך לטובה גדולה ומניעות יתהפכו לנעימות. העקר להשתדל לקיים מצות כבוד אבואם.

והנה לעזב את דרך רבנו ז"ל, אל תעזב בשום מחיר, כי רבנו ז"ל רק מקרב אדם אל הקדוש ברוך הוא, ומכניס בו יראת שמים והתמדה בלמוד. וחכמינו הקדושים אמרו: אבדת רבו ואבדת אביושל רבו קודמת |בבא מציעא לג.|, כי רבו מביאו לחיי עולם הבא. ופה אין מדברים מרבי שאומר לבנו: לך ומרד בהורים שלך, חס ושלום, אדרבה, רבי שמעורר ומחזק שיקימו ביותר כבוד אב ואם, ושיתנהגו בדרך ארץ, ויתמידו בלמוד התורה הקדושה, ועל כן זה לא פגם בכבוד אב ואם, אדרבה בזה שתהיה מקרב אל רבנו ז"ל, תקיים כבוד אב ואם ביתר שאת וביתר עז. מה לעשות אשר בעולם יש שם רע על אנשי שלומנו מפני כמה מטרפים

שמסתובבים בינינו, ותהלה לאל, אני מאד מאד מקפיד על דבר זה, שבמחננו לא
יכנס איזה חדוש כזה... כי מספיק סבלתי כשהייתי בחור צעיר רק בשביל דברים
כאלו, מה שקורה לך וכו' וכו', ועל כן אצלי אין מקום למטרפים וכו', ואני
רגיל לומר |בבא קמא יד|: משונה קרן - חצי נזק; מי שרק הולך משנה, זה כבר
חצי נזק... וגורם הרבה רעות וכו'; מי שרוצה לחזר בתשובה צריך להזהר מאד
מאד לאללכת עם בגדים מטלאים וכו', ולהתנהג מוזר וכו' וכו', זה בכלל לא שייך
לחזרה בתשובה, זה שייך יותר לקללה מהתוכחה |דברים כח, לד|: "והיית משגע" ...
ועל כן לדעתי כל מי שרוצה לקדש את שם רבנו ז"ל, עליו להזהר מאד מאד, שבבית
מדרשו חסידי ברסלב לא יסתובבו שום חדושים כאלו... אינך יכול להתלבש נורמלי
וכו', אינך יכול להתנהג נורמלי וכו', אין לך מקום אצלנו! ועל דבר זה
צריכים מאד מאד להזהר. ואם היו אנשי שלומנו שומרים על דבר זה, מזמן לא
היתה שום מחלקת על אנשי שלומנו. וכבר אמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות צדיק,
סימן סט|: מי שאוהב אתה צדיק, צריך לשמר את הצדיק, שלא יצא עליו שם רע;
העקר ראה אתה להתמיד בלמוד תורה הקדושה, שעורים כסדרן בכל יום, במקרא חמש
ורש"י מפרשת השבוע, ותגרס הרבה פרקים משניות, וכן שעור בגמרא השעור שאתה
לומד בישיבה תחזר על זה פעמים אין מספר עם המפרשים, וזה יהיה למוד העיון
שלך, ושעור לבקיא את תתחיל מהתחלת ברכות, ותלמד בכל יום כמה דפיס גמרא אפלו
בלא רש"י ותוספות, רק לומר דפיס גמרא, ואז ברבות הזמן כשתזכה לסיים את כל
הש"ס באמירה בעלמא, תראה איך שיתחדד מחך, ובפעם השניה כבר תוכל להתחיל ש"ס
עם פרוש רש"י, ופעם שלישית עם קצת תוספות וכו' וכו', וכן תקבע לעצמך שעור
בשלחן ערוך רק מחבר רמ"א, בפעם הראשונה לסיים את כל ארבעת חלקי שלחן ערוך,
ובזה תראה ברכה בכל מעשי ידך. אבלזכור תזכור, אין לך יפה מן הצניעות
|תנחומא תשא לא|, ודיקא אלוש מסתירים את התקרבותם, מצליחים להחזיק מעמד,
אין זו מצוה לצאת ולריב, חס ושלו. ואודות ראש השנה עוד נדבר מזה הכשיבוא
אלול בעזרתנו יתברך.
אני מקווה מאד שתצית אותי.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' ריד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות הבלבולים שעובר עליך וכו', יש דבור מרבנו ז"ל: מען דארף היטין דעם שלאףג, כי באמת אם האדם מסגף עצמו בשנה, אז מסתובב כל היום כסוס, רחמנא לצלן, שגם כן אינו ישן... אבליש לו ראש סוס... ועל כן אין זו עצה לסגף עצמו בשנה, אשר זההורס את המחין לגמרי, ואחר כך אינו יכול להתפלל וללמד וכו'. ולדעתי זהו מה שרבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'|, שהיצר הרע מתלבש עצמו במצוות, עין שם; כי לכאורה הוא אומרלך מוסר למה לישן ימיך ושנותיך... ולבסוף מפילך בפח יקוש, רחמנא לצלן, כי מי שאינו ישן, אזי מחו מבהל ומבלבל, ובזה ישטבעי בני אדם, לא יכולים לחקות אחד את השני, אחד צריך לישןרק שלש או ארבע שעות, ואחד צריך לישן שבע או שמונה שעות, והכל כפי האדם, ועל כן מהיום והלאה שמר את השנה. ואנשישלומונו רגילים לומר, למה הדפיסו בסדורים "קריאת שמע שעלהמטה" תכף ומיד אחר מעריב? להורות שצריכים תכף ומיד לילךלישן אחר מעריב, וכך יוכל לקום לחצות, ובזה תבחן אם זה מצדהיצר הרע או מצד היצר הטוב, אם בלילה האדם מתמיד בלמודהתורה הקדושה, אזי ידע שזה מצד היצר טוב, אבל אם סתם מבלהאת הזמן ומסתובב בלא כלום וכו', מדבר דברים בטלים ושל מהבכך, ידע שהכל עצת היצר הרע, ואפלו מצד היצר טוב צריכיםלצמצם עצמו, ולידע שמחר הוא גם כן יום, וצריכים לקום, ואםהולכים לישן מקדם, אזי יכולים לקום מקדם, והשעות של קדםאור היום שוות הרבה יותר מכמה שעות ביום או בלילה, ועל כןאשרי מי שהולך לישן מקדם, כדי שיוכל לקום קדם אור היום |מישיכול בחצות ממש אין למעלה מזה, ואז יוכל ללמד עד ותיקיןכמנהג אנשי שלומנו|, כי התורה שלומדים אז מאירה מאד מאדבאור וזיו עליון, ומרגיש את השכינה שמסוככת עליו, אשרי לו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רטו. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל הבחורים היקרים ... נרם יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

נא ונא החזיקו מעמד, כי כך עבר על כל מקרב, התמידו בספרי רבנו ז"ל, ותשמרו עצמכם מפראות וכו', זה לא דרך רבנו ז"ל, רקנעם ואהבה וישוב הדעת, ואל כל זה זוכים רק על ידי הרבה שיחה בינו לבין קונו, שהוא התבודדות, אשרי מי שאינו מטעה עצמו כלל, כי בזה העולם בנקל יכולים להטעות עצמו, העקר הוא גמרא, תוספות ושלחן ערוך והמפרשים, מי אומר שצריכים להשאיר עם הארץ?! רבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לא|: צריכים להיות למדן וצדיק, למדן הוא בלמוד גמרא ותוספות ושלחן ערוך עם המפרשים, וצדיק הוא מאן דנטר ברית ודבוק בו יתברך בתפלה ושיחה בינו לבין קונו. ראו לברח מכל מיני מטרפים וכו', העקרה הוא עבודת השם יתברך, ולא להטעות עצמו, לא צריכים הרבה רקמעט כמו שאמר רבנו ז"ל למוהר"ן ז"ל: "מעט גם כן טוב", בכליום דף גמרא ותוספות וכמה הלכות בפוסקים, ואז אין למעלה מזה, ובמשך כמה ימים ושנים תסימו הכל. אצל אנשי שלומנו היותמיד למדנים גדולים, והיו גם בעלי מלאכה סנדלרים וחיטים וכו' וכו', אבל יראתם קדמה לחכמתם, התפללו בדבקות גדולה, ופניהם האירו להם כאחד הגדולים. ואנשי שלומנו מספרים, כי ר' אפרימלז"ל מעיר פשע דבורז' היה למדן גדול וצדיק מפלא וענו מפלג, וצדיקי דורו חבבו אותו מאד מאד, ואיך זכה להתקרב אל דעת רבנו ז"ל? פעם היה בווארשא והגיע זמן מנחה וחפש מנין שמתפללים קדם השקיעה, והראו לו השטיבל של חסידי ברסלב, וראה איך שאנשים מתפללים בחיות ובדבקות גדולה, ומאד מאד נראתה בעיניו תפלתם, ושאל מי הם, וענו לו: "זה החיט מרחובזה וכו', וזה הסנדלר מרחוב זה, וזה הצבע מרחוב זה" וכו', ענה ואמר: "אם הבעלי מלאכה הפשוטים מתפללים כל כך בדבקות ונראית יראת חטאם מבחוץ, על אחת כמה וכמה הלומדים שביניהם" וכו'. וכל זה כתבתי לכם להוציא את הנרבע והכלאים וכו', שנתערב בינינו וכו', ועושים מהטפל, משטיות ודמיונות - עקר, ומהעקר, מתורה ותפלה - טפל, ועל כן ברחו לכם מהם, כמו שבורחים מאש, ותמיד תחזיקו עצמכם ביחד, ואז תראו תמיד גדלתו של הקדוש ברוך הוא. והעולה על הכל אצל רבנו ז"ל היה ענין הדרך ארץ יסוד מוסד, ולכן שמרו עצמכם לא לדבר על שום בריה, ומכל

שכן לא לבזות שום בריה, כמו שפרש רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעא, את הפסוק |דניאל יב, ב|: "ורבים מישיני אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלו לחרפות לדראון עולם", עין שם; אשרי מי שאינו מטעה עצמו בזה העולם כלל, ואז טוב לו לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה עד מאד...

א' רטז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פקודי ה'תשל"ד. שלום וברכה להאברך היקר לי מאד, הרוצה להתקרב אל הנחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו...

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף לפדיון, יעזר הקדוש ברוך הוא שימתקו ממך הדינים על ידי פלא עליון.

ראה לחזק עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, לידע ולהודיע ולהודע, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, רק בהשגחת המאציל העליון, ועל ידי זה תנצל מכל מיני צרות ויסורים, ורבנו ז"ל הזהירנו על זה מאד, ואמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'|, שצריכים לחפש ולבקש בעצמו היכן הוא עומד באמונה וכו', שאז יזכה לרפואה ולתפלה וכו', עין שם; וזה יסוד גדול אצל רבנו ז"ל, ואמר |שיחות הר"ן, סימן לג|: אצל העולם אמונה הוא דבר קטן, ואצלי העקר הוא האמונה הקדושה בו יתברך, וצריכים להחיות עצמו עם כל נקדה טובה שיש בו, כי רק זה מה שיהיה נשאר ממנו |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, ועל ידי שהולכים בדרך זו, אף פעם לא נופלים בדעתנו, כי יהיה איך שיהיה יש בי מצותמילה, ציצית, תפלין, שבת וכו' וכו', ובזה יכולים להחיות עצמו כל ימי חייו, וזה יסוד גדול ביהדות, ומי שהולך בדרך זו, שמחיה עצמו עם כל מצוה, אז הוא הכי מאשר בחייו. ובאמת מה יש לולדאג, מאחר שמחזיק בו יתברך. המאחל לך טוב אמתי ונצחי...

א' ריז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פקודי ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך השותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמחתי מאד על שזכית להתחברעם אנשי שלומנו היקרים שבמחניכם. אשריך ואשרי חלקך, שזכית להיות בצותא וחבר אל אנשים כשרים, צדיקים ויראי ה' "חסדיברסלב", טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה. ולמען השם, לטובת הנצחית לטובתנו, תראה לדבר רק מעבודת השם יתברך ועצות רבנו ז"ל כי ימינו הבל וכענן פורח ולא ישאר מאתנו רק הנקדות טובות שנזכה לחטף בכל יום תורה ותפלה ושיחה בינו לבין קונוודבורי האמונה שנדבר עם חברינו, ויותר מזה הכל הבל, הבלהבלים. ותראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם להחיות את עצמך על פי כל הדבורים הקדושים המובאים בספרי רבנו ז"ל, ובפרט על פי התורה "אזמרה לאלקי בעודי" |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימורפב|, שזכינו ללמד תורה זו אתמול בלילה בצותא, ותהלה לאל, דברנו באריכות איך שכל קיום האדם בגשמיות וברוחניות תלוי רק בתורה זו, לדון את עצמו לכף זכות וכן את חברו, ולמצא את נקדת חיות אלקותו יתברך המסתתרת אצל כל אחד, ובזה מקים כמה מצוות עשה, כמו "ואהבת לרעך כמוך", "והחזקת בו" וכו', ולהפך כשאינו דן לכף זכות, עובר על כמה לאוין: "לא תשנא את אחיך בלבבך", "לא תקם ולא תטר" וכו', וכל הצרות שעוברות על האדם הן רק מחמת שמסתכל על חברו בעין רעה, ועל ידי זה נתעקס לבבו לגמרי ממנו יתברך. וכבר אמרו חז"ל |שבת לב|: בעון שנאת חנם מריבה רבה בתוך ביתו של אדם, ואשתו מפלת נפלים, ובניו ובנותיו מתים כשהם קטנים; וכן אמרו |סנהדרין כז|: מי שלא דבר עם חברו שלשה ימים מחמת איבה נקרא שונא, ופסול לו לדון דין וכו', עין שם; וכל המרירות בעולם נמשכת מפגם זה, שאינו דן את עצמו ואת אחרים לכף זכות, ועל ידי זה מסלקים ממנו אתהשכינה, מאחר שאינו מוצא טוב שהוא השם יתברך, כמו שכתוב |תהלים קמה, ט|: "טוב ה'"; אבל מי שזוכה למצא נקדה טובה אצל כל אחד, הוא בונה משכן, שהוא מקום להשראת השכינה, כי מוצא אצל כל אחד נקדת חיות אלקותו יתברך. וגלה מוהר"ן ת"ז |לקוטי הלכות, השכמת הבקר, הלכה א'|, שבזה תלויה כל הגאלה, עין שם נפלאות רבות, איך שמפרש ענין הארבע פרשיות: "שקלים, זכור, פרה, חדש", שמרמזות על ענין מציאת הנקדות הטובות שיש אצל כל אחד ואחד,

ועל ידי זה נכנעת קלפת עמלק, וזוכים להטהרבאפר פרה, ומכינים את עצמם לגאלת מצרים, ונפתח הפה לדבראליו יתברך, שהוא פ"ה ס"ח |פסח|; כי על ידי שנתרחב הלב עם הנקדות הטובות שמוצא בעצמו, על ידי זה נתרחב הלב לדבר אליו יתברך, שזהו: "אזמרה לאלקי בעודי" כמובא בפנים.
הדורש שלומך...

ולמען השם, ראה לרדף תמיד רק אחר השלום, ולראות תמיד שיהיה שלום בין אנשי שלומנו היקרים, ואפלו שיש כאלו אשר רוצים ההפוך וכו', צריכים גם כן לדון אותם לכף זכות, ולא להבאותם מאד מאד, כי מבאר אחת אנחנו שותים, ואף שאינם מסכימים בכמה דברים... מה בכך? כבר אמרו חז"ל |תנחומא פינחסי|: כשם שאין פרצופיהם שוים זה לזה כך אין דעתן שוה; ואמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|, שאצל כל אחד יש נקדה שאין בחברו וכו', עין שם.
ועל כן אסור להכנס בוכוחים בשום אופן שבעולם, ואנוצריכים רק למסר את נפשנו לגלות ולפרסם תורת רבנו ז"ל בעולם בכלים מכלים שונים, ולא להסתכל בזה על שום בריה שבעולם, כי הגיעה העת שצריכין לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל בעולם, ומישימנע ויעכב - אוי לו ואוי לנפשו, כי גמל רעה לנפשו וכו', ומישיעזר - אשרי לו ואשרי חלקו לנצח, ויזכה לכל טוב אמתיו נצחי, ויהיה חלקו בגאלת ישראל.
הנ"ל.

א' ריח. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר פקודי ה'תשל"ד.
שלום וברכה אל האברך... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

במה ששאלת בגמרא |סוטה ג:|: כל העושה מצוה אחת בעולם הזה מקדמת והולכת לפניו בעולם הבא, איזו מצוה זו? לדעתי, זומצות צדקה, כי חכמינו לומדים את זה מפסוק |ישעיה נח, ח|: "והלך לפניך צדקך", הרי כי עקר המצוה ההולכת לפני האדם היא צדקה, כי סתם מצוה זה צדקה, וכן סתם עברה זה נאוף, כמו שכתוב אחר כך: וכל העובר עברה אחת בעולם הזה מלפנתו והולכת לפניו ליום הדין, וקשורה בו ככלב, ולמדו מפסוק |בראשית לט, י|: "ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה" לשכב אצלה - בעולם הזה, ולהיות עמה - לעולם הבא, הרי שזה

סובב על נאוף.נמצא, סתם מצוה בכל מקום זה צדקה, וסתם עברה בכל מקום זהנאוף, הקדוש ברוך הוא יזכנו להרבות בצדקה, כדי להנצל מתאותנאוף, כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רסד|: צדקההוא תקון הברית, עין שם; וכן אמר |שם, סימן רמב|, שצדקה מסגלתלהנצל מהרהורי נאוף, עין שם. בענין צדקה שהוא תקון הברית, נראה לי, שעקר נתינת הצדקההוא למען הדפסת ספרי רבנו ז"ל, שהוא תקון גדול לנשמה, כיעל ידי שזוכים לקרב עוד נפשות אל הקדשה על ידי הפצת מעינותהחכמה חוצה, על ידי זה נתקן גם פגמו, כמובא |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן יד|: אם תוציא יקר מזולל הוא תקון קרי אתון דדין כאתוןדין, עין שם; אשרי מי שמרבה לתת לצדקה להדפיס את ספרירבנו ז"ל, ואשרי ואשרי מי שיש לו חלק בהפצתם, שאז נכון לבויהיה בטוח שיתקן את כל הפגמים שלו, כי אין לך עוד דבר יותרגדול מזה - מלהדפיס את ספרי רבנו ז"ל וקרוב רחוקים, אשרילו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' ריט.בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר פקודי ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

הנה שלחתי לך כמה חבילות ספרי רבנו ז"ל: לקוטי מוהר"ן, ספורי מעשיות, ספר המדות והשיחות שזכיתי להדפיס, ראהלהפיצם, כי בזה תלויה כל גאלתנו, וכמו שאמר רבי נפתלי תלמידרבנו ז"ל, בשעה שהתעקשו אנשי שלומנו פעם, ודחקו אותושיספר משהו מהמגילת סתרים, ענה ואמר: מה אמר לכם, כשהעולם יקבלו את ה"לקוטי מוהר"ן", תהיה הגאלה, ווען דיוועלט וועט אן נעמען דעם "לקוטי מוהר"ן" וועט זיין די גאלה, וידוע שרבנו ז"ל אמר |חיי מוהר"ן סימן שמו|: שהספר "לקוטי מוהר"ן", הוא אתחלתא דגאלה, ועל כן עלינו לקימו בפשיטותלהפיצו בכל שכבות העם, ולא להסתכל על שום בריה שבעולםהאומרת אחרת, חסדי ה' שאין אנו מזלזלים בספרו הקדוש, אדרבהאנו משתדלים ללמד בזה ולהתנהג כפי דעתו, אשרינו און פארטאשרינו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רכ.בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקרא, ראש חדש ניסן ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, שותה ממִי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו, שהוא אור האורות
היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו'... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לראות את תשוקתלבך אל התכלית; אשרינו
ומה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, שזכינולהתודע מרבי אמת כזה, אשר מחיה
ומאמץ אותנו לצאת מירידתנוונפילתנו, והוא מרפא אותנו מכל מכאובינו
וצרותינו; טוב להודותלהשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.
והנה עכשו נכנס חדש חדש אשר עוד לא היה בעולם, וכשיעבר כבר לא יהיה עוד
בעולם, ועלינו בדור הזה נפלה חובתהיום להתחיל מחדש להתקרב אליו יתברך,
וכימי צאתנו ממצריםיראנו נפלאות, והיו נעשים התקונים בכל העולמות על
ידינו דיקא,אף שאין פנינו יפות כלל מרובי זהמתנו וחשכותנו וכו' וכו',
וזותהיה כל גאלתנו, שנזכה להגאל על ידי המצוות הקדושות שנקיםבליל פסח,
ויאיר עלינו אור האורות בהארה נוראה ונפלאה מאדמאד גלוי השכינה, עד שמרב
האור נזכה לקבל על עצמנו קבלהחדשה, שעל כל פנים מעכשו נמשיך עצמנו אליו
יתברך בתשוקהחזקה וכו', ואף שאחר ההארה העצומה שנזכה בליל פסח,
יתחשכואצלנו כל האורות, ויהיה נדמה לנו כאלו אין רוצים בנו, חסושלום, וגם
יכנס במחשבה כאלו אי אפשר כבר להשיג הקדשה.על כל פנים על ידי העצות
שקבלנו מהצדיק האמת, שמאיר בנוהתחזקות האמת, נזכה לחכות ולקוות ולספר
הימים וכו', עד שסוףכל סוף נזכה להגאל ולבוא אל חמשים שערי הבינה, ששם
החרותהאמתית, חרות משעבודים, חרות מפחדים יתרים, ונזכה להכלל בויתברך,
אשר זה עקר הגאלה - כשזוכה להתבונן בכל דבר עלאורו יתברך הגנוז בכל דבר;
כי באמת אין שום מציאות בלעדיויתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של
עולם, ועל כן ככלשמכניס ידיעה זו היטב בלבבו ובדעתו, כמו כן יזכה
לגאלהאמתית ונצחית, כי ככל שמכניס ידיעה זו בלבבו, כמו כן נפתח פיולדבר
עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו ומדבר ומשיח עמויתברך בתמימות ובפשיטות גמורה.
חמדת לבבי! יש להאריך הרבה, אך טרדותי רבו מאד, על כןהכרח לקצר, ומי יתן
שנזכה להתועד יחד, ונדבר אם ירצה השם, באריכות גדולה, העקר אל תירא ואל

תחת משום בריה שבעולם, כי שום בריה שבעולם לא תרע לך או תיטיב לך, כי הכל בידויתברך, וכל מה ששיך אליך יבוא אליך.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רכא. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקרא ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות להדפסה, תשואות חן לך על זה, ותאמין לי, כי אין עוד צדקה יותר גדולה מלתן להדפסתספרי רבנו ז"ל, שזה כמת מצוה, שאין מי שיטפל בו, רק מי שמוצאאותו, כמו כן מי שיודע שספרי רבנו ז"ל עוזרים לו, עליו למסרנפשו להדפיסם, ובפרט בדור הזה שעובר על בני הנעורים מהשעובר וכו', ואף ראש ישיבה אין לו השגה ואינו מבין וכו', ואפלואלו שכבר כן יודעים קצת אין להם הכלים עם מה להצילם וכו', ותהלה לאל, ספרי רבנו ז"ל יש בהם רפואה לכל, ועל כן אשרי מישיש לו התעוררות וחשק ורצון להדפיס את ספרי רבנו ז"ל, ואזנכון לבו יהיה בטוח שיהיה לו תקון על הכל.

אודות הספר וכו', לא כדאי ללמד בו, כי הוא מלא חקירותוקשיות וכו', ורבנו

ז"ל הקפיד על זה מאד מאד, ושמעתי כמהפעמים מר' לוי יצחק |נרו יאיר|

|ז"ל|, שהיה אומר: "כשבאים לשאל אותי, האם כדאי ללמד בספר זה או זה וכו',

אני עונה: לומרלך לא ללמד באיזה ספר איני יכול, אבל זאת כן אוכל לומר

לךבמה כן צריכים ויכולים ללמד: תנ"ך, ששה סדרי משנה, בבלי, ירושלמי,

רמב"ם, טור ושלחן ערוך, ספרי הזהר והתקונים וספרירבנו ז"ל וכל המדרשים,

ובהם לבד אתה יכול לבלות כל ימי חייךבטוב ובנעימים".

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רכב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקרא ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

נא לעין ברש"י ראש השנה ז. בדבור המתחיל: אתי לזלזוליבחמץ, שכבר מן

הפורים ואילך התחילו הדרשנים לדרש ברביםבהלכות הפסח, הזקקו השומעים לעשות

פסח לסוף שלשים יוםוכו', עין שם כל הספק אם מעברין את השנה; ובאמת

באחרוניםמובא להתחיל ללמד הלכות פסח מפורים, שאז הוא שלשים יוםקדם החג,

ולפי דברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עד|, שפורים הוא הכנה לפסח מובן היטב, ועל כן איני מבין את קשירת כלל.

אודות הרשע וכו', אל תפחד ממנו, יש פתגם העולם: "כשזורקים אבן בחוץ, אם הכלב נובח, סימן שפגעת בו"... ועל כן אל תשים לב לכל מה שהוא נובח. יש עוד פתגם העולם: "כלב שנובח אינו נושך"... העקר לזרק עצמו על הרצפה, ולבוא אליו יתברך בפשוט ידים ורגלים ולבכות לפניו יתברך, שיחוס וירחם עליך ויצילך מהרשע הזה, ואז תראה נסים נגלים, כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא פועל כלל.

אשרינו שאנו יודעים מרבנו ז"ל, מה היינו עושים בלי רבנו ז"ל, וראוי לרקד בכל יום על גדל השמחה הזו העולה על כלה שמחות, כי ימינו ושנותינו הבל הנה, אנחנו כאן ועוד מעט נצא מכאן, כי ההכרח למות, כמו שכתוב |בראשית ג, יט|:

"כי עפר אתה ואל עפר תשוב", ולא יועיל שום דבר ואל יפתך יצרך, כי תחיה לעולם ועד... ההכרח להפשיט את הגוף הגשמי וכו', ואף שזה מפחיד וכו', עם כל זאת כשיודעים את זה קדם, ומכינים עצמו היטב, אז אין כבר ממה להתפחד כלל, כי כפי ההכנה כן הקבלת פנים, וידועה אמרת מוהרנ"ת ז"ל: "את הכל אני יכול לצירל עצמי, אבל לא את ה' ברוך הבא' הראשון בקבר"... כל כך הלך עם מחשבה זו. מה אמר לך, העקר לא להטעות עצמו כלל, כי מה ישאר מאתנו? רק כל אלו הדבורים של תורה ותפלה שנזכרה הספיק לחטף.

נא ונא לברך מדמיונות הנקראים "עבודות", לא צריך שום דבר רק את הקדוש ברוך הוא, ולדבר ולשיח עצמו ולספר לפניו את כל לבו וכל מה שמעיק לו, אשרי מי שיאחז בכל זה.

הדורש שלומך...

א' רכג. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקרא ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר תשמר עצמך מבטול זמן ומדברים בטלים ומכעס, ואז תהיה איש אחר לגמרי, ובזה תלויה הצלחת כל בר ישראל.

אדם צריך להיות תמיד עסוק באיזה עסק, שלא יסתובב אף פעם ריק, כי הבטלה

מביאה לידי זמה ולידי שעמום |כתבות נט|, ורב בני אדם מתים מבטלה, רחמנא
לצלן |אבות דרבי נתן, פרק יא|, וכן כל המחלות באות לאדם ההולך בטל, כי
השעמום מביא אותולידי עצבות וכאון, וכל הדברים בטלים שמדברים זה אבי
אבותהטמאה, כי מסתם דבורים, דבורי סרק, יוצאות כל הצרות, ובפרטיות בין בעל
לאשתו וכו', ועל כן צריכים למעט בדבור וכןמכעס וקפידות צריכים לברח כמו
שבורחים מאש לזהטת, כי הכעסשורף את האדם.
אם תקים את כל זה תהיה יהודי כשר שקורין "ערליכער יוד".
הדורש שלומך באהבה רבה...
א' רכז. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקרא ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך ... נרו יאיר.
ראה לחזק עצמך בתקף הקטנות והדחקות, שנדמה לך שהכלשחור, ואינך רואה אור,
עליך לדעת, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ודיקא כשרע ומר לו לאדם, ונדמה לו
שאף פעם כבר לא יראהאור, אז דיקא מאיר לו הקדוש ברוך הוא.
רק חזק ואמץ, ואל תהיה לחוץ משום דבר, אין דבר שמכרחלעשות, רק דבר אחד:
"מכרחים להיות בשמחה", ועל זה צריכיםלמסר נפשו שצריכים להיות בשמחה תמיד
ורבנו ז"ל הזהירנו עלזה ביותר, ובזכות השמחה הכל יתהפך לטובה, ר'
נחמןטולטשינער ז"ל |תלמידו של מוהרנ"ת ז"ל| ספר שפעם עבר עלמוהרנ"ת ז"ל
יום קשה מאד מאד, ובעת תפלת מעריב התפללהתלהבות גדולה עד מאד ואחר התפלה
רקד הרבה, וכשסים אמר: "נו יום אחד קרוב יותר אל התכלית" וכו', והבן למעשה.
הדורש שלומך באהבה רבה...
א' רכה. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקרא ה'תשל"ד.
שלום וברכה אל היקר והנעלה ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.
ראה לשמח נפשך מאד מאד, ואף שאני יודע שעוברים עליךעכשו משברים וגלים כמו
שאתה כותב, עם כל זאת עליך לדעת, כי גדול אדוננו ורב להושיע, אנו חוסים
בצלא דמהימנותא, צלהאמונה הקדושה, ורבנו ז"ל אמר |ספר המדות, אות אמונה,
סימן לג|: על ידי אמונה הקדוש ברוך הוא יסלח לך על כל עוונותיך, ועל כןראה

לחזק עצמך באמונה ברורה ומזככת, ותדע שהוא יתברך נמצאואין מבלעדיו שום נמצא, והכל נעשה רק בהשגחה פרטי פרטית, דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא ברשות המאציל העליון ברוך הוא וברוך שמו.

ואודות רפואת בנך, נרו יאיר, תדע כי אמרו חכמינו הקדושים|ברכות ס. |: "ורפא ירפא" |שמות כא, יט| - מכאן שנתנה רשות לרופא לרפאות, ובודאי יעמד מלאך רפאל על ימין הרופא, וימצאמזור ומרפא ותרופה בדוקה לבנך, שיהיה בריא, ועוד תרוה ממנו הרבה נחת, והקדוש ברוך הוא יעשה עמכם נסים נגלים, רק לפנותאל הרופא כל בשר, אשר בידו נפש כל חי, ותפלה מועלת תמיד, ובפרט תפלה בשברון לב, ובפרטי פרטיות עם דמעות, שאינו זזמשם עד שנענה בתפלתו. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רכו. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר ויקרא ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אחי ורעי, האברךהיקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך קבלתי, ובאמת איני יודע למה כתבת אלי, כי הלאקטנך עבה ממתני וכו', בלי שום ענוה כלל, כי כך היא האמתכידוע לך, אך היות שאתה כותב שהדבר מבלבל אותך, ואין לךעצה לצאת מזה, ובקשת ממני לכתב לך עצות הנובעות מספרי רבנוז"ל, איך להמתיק את מרירותך וכו', על כן אמרתי ויהי מה, ארוצהדברי אליך, כי הוא לי זכיה גדולה לחזר עמך על דברי רבנו ז"ל, ולהשתעשע בהם, "כי הם חיינו וארך ימינו". וראוי לנו לרקד בכליום מרב שמחה על נעם חלקנו, שחבלים נפלו לנו בנעימים, ששםחלקנו בחיים, ואין אנו מתנגדים, חס ושלום, על אור האורות, תקות כל בית ישראל, אור רבנו ז"ל. טוב להודות להשם יתברךעל כל החסד חנם שעשה עמנו.

אהובי, אחי היקר! מה אמר לך, אחרים היו מרצים בצערך, והיו משלמים כל הון דעלמא, שיהיה להם אותו הצער והיסוריםשיש לך, ולא בחנם אמרו חז"ל |נדה לא. |: אין בעל הנס וכו', ומאמר החכם ידוע: "אין בעל הטוב מכיר בהטבה", וכל העגמתנפש שיש לך מבנך, עד שאתה כותב שנכנסה בלבך שנאה עליו, זה, לדעתי, עגמת נפש וצער של חנם, וזהו אך מסבת העוונותהמבלבלים אותך וכו', עד שאתה

יכול לכתב דברים כאלו, שאתהשונא את בנך, רחמנא לצלן, אפלו אם, חס ושלום,
חס ושלום, היהיוצא לתרבות רעה, השם ישמר, גם כן אסור לשנאו, ואין זו
דרכושל רבנו ז"ל, כי על ידי דרך אהבה וחבה יתרה וקרוב לבבות, יכולים בנקל
להחזיר כל אחד בתשובה, מכל שכן בנו. וידוע, כירבי נפתלי, תלמיד רבנו ז"ל,
היה לו בן שנתפס להשכלה, והתפללעליו שימות - ומת, רחמנא לצלן, והקפיד
מוהרנ"ת ז"ל על זהמאד מאד, ואמר שזו לא דרך רבנו ז"ל. ומכל שכן שבנך,
תהלהלא, שומר תורה ומצוות, והוא ירא שמים אמתי, רק שרוצה לילךבדרך אחרת
מדעתך, היתכן בשביל זה להרבות כל כך במחלקת, ולהפך את כל הבית, עד שתתפשט
המחלקת בינך לבין אשתך. ולאבחנם אמרו חז"ל |ברכות ז':| קשה תרבות רעה
בתוך ביתו של אדםיותר ממלחמת גוג ומגוג, עין שם; מחלקת רעה היא קשה
יותרממלחמת גוג ומגוג. וכבר אמר רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן עז|, שהמחלקת
בבית היא בחינת מלחמת האמות וכו', עין שם; ובאמתאמרו חז"ל במדרש תנחומא
|פרשת חיי שרה|: זקנה קופצת על האדםמפני המחלקת וכו', עין שם; מכל שכן
מלחמה בבית, בודאימקדימה זקנה ותשישות כח ומח, והכל בחנם על לא דבר, רק
עלעקשנות של שטות וכו'.

חמדת לבבי! אדם מחכה ומתפלל עד שימצא את זוגו, ואחר כך מחכה ומתפלל עד
שיזכה להוליד בן, והקדוש ברוך הואממלא בקשתו, ואחר כך הוא מטיח דברים
כלפי מעלה, רחמנאלצלן, וזורק את הטוב בחזרה בפנים וכו'. מדוע לא תזכר
מאמרס"ל |מועד קטן כז':| בכו, בכו, להולך, אמר רב יהודה - להולךבלא בנים
וכו'; ואמרו במדרש |בראשית רבה מה, ג|: כל מי שאין לובן כאלו הוא מת,
כאלו הוא הרוס וכו'; ובזהר הקדוש מחמיר מאדעל אלו שאינם מולידים בנים בזה
העולם |עין בפרשת נח סו|: מאןדלא אוליד בנין בהאי עלמא כד נפיק מניה
מתרכין ליה מכל, ולאושריא למחמי בההוא נהורא דנהירד וכו', עין שם; ובעוד
הרבהמקומות. ובעוונותינו הרבים, יש הרבה חשוכי בנים, אשר הםשבורים
ורצוצים מאד מאד, רחמנא לצלן, והיו משלמים כל הוןדעלמא שיהיה להם בן.
ואותך זכה הקדוש ברוך הוא בבן נחמד, בן נעים, בן בר דעת, בן בריא, ותזלזל
כל כך בברכה שחננך השםיתברך, אין זה כי אם העוונות שלך, המבלבלים

ומטרידים אותך, ואתה צריך לפל על הפנים, ולבקש ממנו יתברך מחילה והסליחה על שדברת דברים כאלו נגדו יתברך, והטחת דברים כלפימעלה, רחמנא לצלן. השם יתברך אב הרחמן, נתן לך חסד ואוצרכזה, בן יקר, ואתה רודפו ומכהו ומבזהו על שום דבר, כי אם מפנישכוסף לילך בדרך אחרת קצת מדרכך, הלא אין שני בני אדם שוין כלל, ואפלו אב ובנו - יש הפרש וחלוק ביניהם הרבה מאד, ואי אפשר שיהיו כאחד ממש, כנראה בחוש, כי לכל אחד יש טבע אחרוכו' | עין לקוטי הלכות, פריקה וטעינה, הלכה ד', אות כג, ובפרט, שתהלה לאל, הוא מתנהג גם בדרך האמת כמו שקבלנו מרבנו ז"ל, אך הוא באופן אחר מכפי דרכך, ומה בכך?! ולא בחנם אמר רבנו ז"ל, שעליו מתגברות ומתפשטות כל כך המניעות, עד שאפלו אב ובן - שניהם הם מאנשי, אף על פי כן יכול להיות האב מונע לבן.

על כן, אהובי, אחי, העבר אין, תעשה התחלה חדשה מרגעזה, ותבקש הרבה ממנו יתברך שתאהב את בנך, וכך תבקשבתמימות ובפשיטות, כי רבנו ז"ל הזהירונו להתפלל על כל דבר שצריך וחסר לו באותה העת, והיות שלך חסרה עכשו אהבה לאהבאת בנך, תתפלל על זה הרבה מדי יום ביומו, שתזכה לרחם עליו, ולקרבו ולדונו לכף זכות, ואז התפלה תהיה הכלי, ותזכה שימשכואצלך רחמים לרחם על בנך, ואהבה לאהב את בנך, ויהיו נמתקים ממך כל הדינים, והצרות כליל יחלפו, ותמחל לי אם כתבתי איזה דבר ולשון קשה נגדך, כל זה מרב אהבתי אליך, כי ממעין אחדאנו שותים, ובקרוב מאד יהיה ההכרח לחזר וכו', על כן אסור להרבות במחלקת ובשנאת חנם, והשם יתברך יעזרנו על דבר כבוד שמו להכלל בו יתברך. הדורש שלומך...

א' רכז. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמיני ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין ששאלתי בהתקרבות רבנו ז"ל וכו', מה אמר לך ישהרבה לדבר, תהלה לאל, רבנו ז"ל השאיר לנו ירושה גדולה, ועלדבר ירושה לא שיק לדבר על רגל אחת, רק כשצריכים להתחלק עם הירושה שקורין צו טיילן זיך מיט די ירושה, אזי

צריכים לבאלדבר פנים אל פנים והרבה ישוב הדעת צריכים.

מענין התקון הכללי אמרתי לכתב לך דבר נאה ומתקבל, ששמעתי אצל אנשי שלומנו

ידוע, שיום הולדת רבנו ז"ל היה ראש חדש ניסן, ורש"י הקדוש פרש: "בו ביום

נטל עשר עטרות", שזהמרמז, שרבנו ז"ל שנולד בראש חדש ניסן זכה לקבל את

העשרהמזמורי תהלים שהוא תקון גמור לפגם הברית; אשרי מי שאומרסבכל יום

ויום, כי בזה מראה לדעת שהוא סומך על גדל כחו שלרבנו ז"ל, ומכל שכן וכל

שכן מי שזוכה להגיע אל ציונו הקדושבעיר אומן, ואומר שם העשרה מזמורי

תהלים - אין למעלה מזה, בידוע הבטחת רבנו ז"ל, ובזה נמדדת המסירות נפש של

'ברסלברחסיד' אם משקיע כדי לנסע לציון רבנו ז"ל, אף שבא עכשו כלהענין

במסירות נפש ממש כידוע, שלא נותנים רשות לנסע רק עדקיב, ושם צריכים

להתחפש עם מלבושי רוסים, וכך נוסעים בלילהוכו' וכו'.

והנה מובא מהצדיק מזידיטשוב, זכותו יגן עלינו, שעשרעטרות הם כנגד העשר

ספירות, ולפי זה פרש נכדו בספרו"מלבוש" יובן דברי רש"י הקדוש השנויות

בסדר עולם, הלא זהמובא גם במדרש ובגמרא, אלא מרמז, כך ברא

הקדוש ברוך הואאת סדר העולם בעשר ספירות, והמשכן היא המלכות נקדה

זעירתאשר ממנה מתפשטים אחר כך התשע ספירות ונעשים פרצוף בפניעצמה, עין שם.

ובאמת כל הענין של אמירת העשרה מזמורי תהלים הוא תקוןחדש תקון נפלא, וכמו

שאמר רבנו ז"ל, שהרבה צדיקים רצו לעמדעל ענין זה ולא יכלו וכו', מה פרוש

לא יכלו וכו', ומזה באשמזלזלים: "מה, סתם להגיד עשרה מזמורי תהלים, וזהו

התקון"...וכמו שרבנו ז"ל בעצמו אמר אז: בשביל שאמרתי זה כבר יהיהקשה

להגיד וכו', אף שלומר עשרה מזמורי תהלים זה לוקח כמהדקות כמו חמש או עשר

דקות אבל בני אדם לא יאמינו בזה כללמרב פשטות שיש בהם וכו', אבל באמת יש

בזה סודי סודות רזיזרזין; אשרי מי שמבטל את דעתו ואומרם בכל יום ויום,

ואשריואשרי מי שבורח אל ציונו הקדוש בעיר אומן, ואומרם שם, כאשרהבטיח

הבטחה חזקה כזו; אשרי מי שמצית.

העקר רק לסלק את הדעת, ולקים את דברי רבנו ז"ל בלי שוםחכמות והשכלות

עצמיות שזה עקר השלמות |עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן קכג|.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רכח. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמיני ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור החכמה הקדומה, היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו'... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך ובו מעות להדפסה לנכון קבלתי. אשריך ואשרי חלקך, שיהיה לך חלק גדול בהפצת מעינות החכמה, מעינות הישועה, בכל קצוי תבל, אשר ההכרח עכשו למען התקרבות הגאלה להזרים מימינו ב"כח גדול" וב"התחדשות חדשה", וכמו שזכה השם

יתברךאותנו בזכיות חנם להתודע מהאור הגנוז הזה, אור שבעת הימים, כמו כן מנח עלינו "חוב קדוש", להודיע גם לאחרים את מעשה השם, כי נורא הוא, את מי

שלח אלינו לנ'ח'מ'נ'ו ולטהרנו ולקדשנו, ועל ידי שנתמיד בזה להודיע לכל

ישראל בכל קצוי תבלאת רבנו ז"ל, כמו כן תמשך עלינו הארתו בתוספת אור

וחדוש; אשרי העם שככה לו, חבלים נפלו לנו בנעימים, וראוי לנו לתן בכליוס

שבח והודאה להשם יתברך על כל החסד חנם שטוב גמלנו להודע מרבנו ז"ל.

על כן, אחי, קומה נא והתעורר נא, וחזק עצמך לרקד עכשועל נעם חלקנו, ואל

תהיה בטלן, חס ושלום, לפל בדעתך מאיזהדבר שבעולם, כי אתה רואה גדל

רחמנותו יתברך עליך, וחשבבראש להיטיב אחריתך, ובודאי כאשר התחיל לעזר לך,

ימשיך לעזר לך כל ימי חיך, וכן עוזר לך בכל יום ויום, ובוא יבוא גם יום

ישועתך, ותזכה למצא בת זוגך, ותהיה לך לעזר גדול בעלמאהדין ובעלמא דאתי

|עין תקוני זהר, תקון יד, דף ל', ומה שמתעכבתהישועה לעת עתה, זה בודאי

לטובתך הנצחית, כי השם יתברךתאב ומיחל כביכול אל תפלתך, ובזה שתבקשנו

תמלא רצונותשוקתו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן טו;| אשרי העבד

שממלארצון רבו, ואשרי הבן שממלא תשוקת אביו.

והנה, חמדת לבבי, צריך שתדע שבכל יום ויום עוברות עלכל אחד ואחד קטנות

וחלישות הדעת וירידות חדשות, וכל זה הנהן הקלפה וההסתרה והלבוש, שמכסים

ומסתירים אורו יתברךהמאיר בכל העולם, כמו שכתוב |יחזקאל מג, ב':| "והארץ

האירהמכבודו" וגו', וכמו שאנו אומרים בתפלה בכל יום: "ובטובו מחדשבכל יום

מעשה בראשית", "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשהבראשית כאמור לעושה אורים גדולים, כי לעולם חסדו, והתקין מאורות משמח עולמו אשר ברא"; כי אורו יתברך מאיר בכל יום בהתגלות עצומה ונוראה מאד מאד, וכל הצרות והחלישות הדעתנו עגמת הנפש והמחלקת והפרודים שיש בכל העולם אצל כל אחד ואחד בפרטי פרטיות, הכל נמשך כי נחשך אצלו האור הגנוז הזה, עד שנדמה לו, שחס ושלום, הכל טבע גמור, ועל כן הוא תמיד בבחינת 'צמאון', ואינו יכול להשביע נפשו, "ער קען זיך נישטקילין"ה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עו, ומזה בא, שהוא תמיד במרירות גדולה, ותמיד חסר לו משהו, אבל כשזוכה להתקרב אל רבנו ז"ל "באמת", אז מקבל ממנו את הארת האור הגנוז הזה, עד שנחלקת היטב בדעתו ידיעה זו, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה | חלין ז':, ואין אדם נוגע במה שמוכח לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא | יומאלח: |, ואז הוא ש'מח ב'חלקו ת'מיד, שהיא תשובה של ש'ב'ת' | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עט, ואין חסר לו שום דבר, ויש לו שבע גדול תמיד, כמו התם הקדוש, שהיה תמיד שמח עם מה שהיה לו ברוחניות ובגשמיות, ולא התבלבל מאחרים כלל, כי אמרו חז"ל | יומא עד: |: הסומא אין לו שבע, ופרש רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יג, | כי עקר השבע מחמת האור שיראה בעיניו, ועל ידי שאינו רואה אין נתמלאת נפשו וכו', עין שם; כי כשאדם זוכה להרגישו יתברך ולהשיגו, שהוא יתברך אתו, עמו ואצלו, ואף שמנח עכשו בעמקי עמקים, בשאל תחתית ומתחתיו, גם שם יכולים למצא אותו, ועל ידי האור הזה נתמלאת נפשו באורות צחצחות, והוא תמיד בשמחה עצומה. וזה "והתקין מאורות משמח עולמו", כי כשזוכים לאור הגנוז הזה של רבנו ז"ל, לידע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופושל עולם ממש, אז הוא תמיד בשמחה עצומה, כי יודע אשר אין שום יאוש בעולם כלל, כי מה שייך "יאוש"? ומה שייך "התרחקות"?! הלא הוא יתברך "מלא כל הארץ כבודו", ועל כן | תהלים קלט, ז': | "אנה אלך מרוחק ואנה מפניך אברח, אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאל הנ' וגו', "ואמר אך חשך

ישופני ולילהאור בעדני, גם חשך לא יחשיך ממ ולילה כיום יאיר
כחשכהכאורה" וגו'. וכשנתבררות לאדם ידיעות אלו, אז הוא פותח אתפיו לדבר
עמו יתברך, ומספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מהשעובר עליו בתמימות
ובפשיטות גמורה כאשר ידבר איש עםרעהו; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להיות
בחלקו של רבנו ז"ל.
ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תבלבל דעתך משום דברשבועולם ומשום בריה
שבועולם ואל תפחד ואל תירא, כי השםיתברך אתך, עמך ואצלך, וחטף ואכל בכל
יום ח"י פרקים משניות, ושתה "יום תהלים", ותתלבש במצוות, וזה יהיה חלקך
לנצחנצחים, והוא שייך לך, והוא העולמות שאתה בונה לעצמך, ואין זרשיתערב
בך, כי אם למדת תורה הרבה, נותנים לך שכר הרבה, ונאמן הוא בעל מלאכתך
שישלם לך שכר פעלתך, ודע שמתן שכרן של צדיקים לעתיד לבוא | אבות ב|.
והעקר - תהיה קבוע בכל יום בשעור בשלחן ערוך, כאשרהזהירנו רבנו ז"ל על זה
ביותר מכל הלמודים. ואמר | שיחות הר"ן, סימן כט|, שהוא תקון גדול לנשמה,
ונתברר אצלו הטוב מהרע. ועלכלם - תקבע לעצמך קביעות חזקה על מצות השמחה,
שהיאמצוה הכוללת את כל המצוות, ובכל פעם שיתמרר לך, חסושלום, תרקד בינך
לבין עצמך. וצריך שתדע, כי השמחה והרקודיםזוהי הנהגה קדושה מרבנו ז"ל,
כמו "התבודדות", "שלחן ערוך", "חצות" וכו' וכו'. ותשתדל להיות ממזכי
הרבים, אשר אמרו חז"ל| אבות ה|: כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו; בכל
פעםשיש לך איזו הזדמנות, תאסף מעות להדפסת והפצת תורת רבנוז"ל, וזוהי
זכות הרבים לדורי דורות, וכל פרוטה ופרוטה מצטרפתלחשבון גדול |בבא בתרא ט|.
ידיך המקשר עמך בלב ונפש...
א' רכט. בעזרת השם יתברך יום רביעי לסדר שמיני ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל השותה ממי הנחלנובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.
מה אמר לך, ידידי היקר, צריכים לקים דבר רבנו ז"ל |ספרהמדות, אות פחד,
חלק ב', סימן ב'|: הבורח מהצרה פקח, ובאמת זהמרמז בגמרא |סנהדרין קו|:

יתרו שברח, זכו מבני בניו שישבובלשכת הגזית, עין שם; כי כשיש איזו צרה, מה ולמה להכנס בזהוכו', יותר טוב להיות חכם ופקח ולברח אליו יתברך, ותאמין לישאין עוד מקום כל כך טוב להתחבא כמו אצלו יתברך, אדם צריך לציר בדעתו, איך שהכל לכל אלקות גמור הוא, והכל אור האיןסוף ברוך הוא, והוא מתחבא בתוך האור, ואז מי יכול להרע לו, חס ושלום, אשרי מי שזוכה להגיע אל השגה הזו.

מה אמר לך, העולם הזה מלא נסיונות קשים ומרים וכו' עוברעל כל אחד כל מיני מרירות וצרות וכו', אחד מקנא בשני, לכלאחד נדמה כאלו לזולתו הולך יותר טוב ממנו, ובאמת הכל דמיון, אין במי לקנא בזה העולם כלל רק ביהודי כשר | א ערליכער איד | שדבוק בו יתברך, רק בו כדאי לקנא, אבל זולת זאת, הכל הבלהבל הבלים, אשרי מי שמכניס דבורים אלו אל תוך לבו, ואז טובלו כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רל. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמיני ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

דיין בריף האב איך פאר צווי טאג צוריק מיט גרויס שמחהדער האלטן אויך די חשובע נדבה פאר הדפסת ספרי רבנו ז"ל, השם יתברך זאל אונז תמיד העלפן מיר זאלן זוכה זיין מזכי הרבים זיין בפרט אין אזוי איין גרויסען זכות הרבים ווי דרוקען און פארשפרייטען תורת הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו. טייערער ידיד, איך האב דיר שוין עטליכע מאהל גיוואלטשרייבען נאר עס איז מיר נישט אויס געקומען מרב טרדות, ברוך ה', דער דעת פון הייליגען רבי'ן וועט דא זייער צו שפרייט אונעס קומען צו יעדע וואך נייע מקרבים איך האף צו השם יתברך דאס פון די וואך אן וועל איך, אם ירצה השם, דיר שרייבען אבריק בלי נדר אלע וואך כדי מיר זאלן זיך זוכה זיין מחזק זיין איינער דעם צווייטען וואס ביים הייליגען רבי'ן איז דאס גיווען איסוד גדול און ווי

שלמה המלך זאגט | קהלת ד, ט |: "טובים השניםמן האחד אשר יש להם שכר טוב

בעמלם, כי אם יפלו האחד יקים את חברו, ואלו האחד שיפל ואין שני להקימו"ז.
טייערער ברודער, מ'טאר ביי זיך נישט אראפ פאלין, חסושלום, זאל זיין ווי
עס זאל נישט זיין השם יתברך איז אויף דערגאנצער וועלט און מ'קען זיך צו
איהם אום קערין פון אלע מקומות אפלו מעמקי עמקים והשאול תחתית דורך די עצה
הנוראה און דרך הנפלא וואס דער הייליגער רבי האט אונז גילערנט והוא "תפלה
והתבודדות", זיך צו גיוואינען אויס רעדן זיך דאס הארץפאר השם יתברך אזוי
ווי מען רעדט מיט איין אמת'ן גוטען פריינד, למען טובתך הנצחית, זאלסט דאס
זעהן מקים זיין יעדען טאגאלטס וואס דו דארפסט זאלסטו בעטן נאר השם יתברך
וואס נארער קען דיר העלפין, "זיי זייער שטארק אין דעם וועט דיר תמידגוט
זיין", און דו וועלסט זעהן דאס דו ביסט נישט אליין.

טייערער חבר, סגלת השמחה עולה על כל הסגלות, און אלעצרות נעמט זיך אויף
יעדען מענטש נאר ווייל ער איז ווייט פון שמחה און וואס מעהר דער מענטש איז
פרייליך אזוי ווערט ערנצול פון אלע צרות, און ברוך ה' מיר האבן מיט וואס
פרייליך צוזיין יעדען טאג "שלא עשני גוי", און ברוך ה' מיר האבן ביי
אונזייער פיל מצוות וואס מיר האבן שוין זוכה גיווען מקים צו זיין יעדען
טאג ווי ציצית תפלין וכו' שבת וכו' מצה וכו' כוסות וכו'; אשרינו ואשרי
חלקנו. ועל כלם דאס מיר האבן זוכה גיווען זיך דער וויסען זיך פון אזוי
איין גרויסען ליכט דער אור הגנוז, אורשבעת הימים, דער הייליגער רבי זאל
זיין ליכט שיינען און ליכטען אויף דער גאנצער וועלט, און מיט דער שמחה
קען מען אלע טאג טאנצן, אשרינו און פארט אשרינוט.

הדורש שלומך...

איך האב דיר געשיקט עטליכעט חדשים צוריק א ספר "אשרבנחל", שרייב מיר אויב
דו האסט דאס באקומען אויך שרייב מיר גלייך דעם נאמען פון דיין טאטן און
דער יארצייט ווייל איך דרוקנאך איין ספר "שמירת הזמן" איך וועל דאס
דרוקען, אם ירצה השם.

א' רלא. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שמיני ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נר לצדיק

יסוד עולם, אשר הוא הממשיך ומגלה אלקותויתברך בגלוי נפלא לכל המקרבים אליו, נחלא עמיקא וטמיראדנביע ביה מקורא דחכמתא עלאה, היוצא משלש ראשונות דעתיקוכו' ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי לפני כמה שבועות, ומרב הטרדותברוחניות ובגשמיות נתעכב עד עכשו, שעוררני חברך לכתב לך.

חמדת לבבי! תמחל לי מאד על אי כתיבה אליך כרצונך, כי,תהלה לאל, פה במחננו יש התעוררות גדולה בין בני הנעורים, ותהלה לאל, מתקרבים מקרבים חדשים בכל פעם, וההכרח לבלותזמן הרבה עם כל אחד ואחד וכו', ואף שאין זה תרוץ, כי הלא גםאתה אחד מאנשי שלומנו, אך תהלה לאל, השם יתברך שם נפשךבחיים, ואתה בקביעות בין אנשי שלומנו היקרים, ועל כן אנימתרשל קצת, ותראה להתפלל על זה, שנזכה להיות מקשרים יחדבזה ובבא לנצח נצחים.

אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בכל יום ויום מחדשיהיה איך שיהיה, וזהו עקר עבודתנו בזה העולם, אף שעובר עלינובכל יום ויום משברים וגלים חדשים, נשתדל לעשות כל מיניפעלות שבעולם להמתיק הכל, ולהפך את כל היגון ואנחה לשמחהעצומה, וכל מי שמסבב בקטנות וירידות, בצרות וחלישות הדעתביותר, ומשתדל גם ממקומו להפך הכל לשמחה עצומה, הינולמצא אותו יתברך שהוא "מקור השמחה", גם במצבו, אז עצמהוגבהה מדרגתו ומעלתו, וזהו השבח ששבחו חז"ל |ברכות לד:|:במקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים אינם יכולים לעמד,הינו אין דעם ארט וואו די בעלי תשובה דער האלטן זיך קענען דיגרואסע צדיקים זיך נישט דער האלטן, כי הם לא ירדו במקומותמגנים כאלו, רק אותם בעלי התשובה. |ועין בסוף שבחי הר"ן, מהשספר רבנו ז"ל מהמלך ששלח שלשה שלוחים, שהם סוד:צדיקים, בינונים, רשעים, ואמר המלך, שהשכר מגיע לשליחהשלישי שזכה להתחזק, זיך דער האלטן זיך, ולא נכנע אל הסטראאחרא וכו', עין שם|.

חמדת לבבי! אסור לפל בדעתו אפלו רגע אחד יהיה איךשיהיה, כי רחמיו יתברך על כל מעשיו, וכל מה שהאדם נמך יותרמפאת מעשיו הרעים, והוא מנח במקום חשך, הוא מסכן גדול, כמוכן יותר ויותר נמשכים עליו רחמיו יתברך המרחם

עליו, כמובגשמיות - כל מה שהאדם סובל יסורים, ומנח בעמק חשך גדול, ואסור באזיקים ובחבלי ברזל, ונשבה בשבי ומענים אותו בענויים קשים ומרים וכו', נתגדלים ונתפשטים רחמי בני אדם עליו, על אחת כמה וכמה אצלו יתברך, כל מה שהאדם נמך יותר ומסבבר'ע', וחשך גדול מתפשט ומגיע אליו, רחמי יתברך עליו ביותר, כיהוא יתברך יודע מקומו של כל אחד ואחד, והוא יודע הסבות שהביאו אותו אל החטאים האלו, ועל כן הוא יתברך מרחם עליו ביותר. וצריך שתדע, ידידי היקר, שבכל יום ויום מתפשטות על כלאחד ואחד הקטנות והירידות, החשכות והכבדות, ורוצות להפילו ולהחליש דעתו, וכאלו עוד לא ראה מעולם שום אור וחיות. ובאמת צריך שתדע, שכל יום ויום הוא בריאה חדשה, ועל כן צריך לעשות בכל יום ויום התחלה חדשה לגמרי, ואף שביום הקודם האירו לך אורות גדולים, והיתה בך תשוקה חזקה ורצונות וכסופים חזקים לשוב אליו יתברך, אבל ביום זה נחשך ונסתר ממך הכל, תדע כי היום הזה הוא בריאה חדשה, וכפי האור והתשוקה שאתה צריך לזכות אליהם ביום זה דיקא, האור של אתמול הוא חשך לגמרי נגד אור יום זה, כי אדם עולה מדרגה לדרגה כל ימי חייו, כי כל יום שבא הוא נכנס בתוספת קדשה ודעת, וקדם כל עליה יש ירידה, כי המדרגה של עכשו היא ירידה כנגד המדרגה הגבוהה ממנה; ועל כן רב העולם אינם יודעים מזה, ותכף ומיד כשנחשק להם נופלים בדעתם, ועל כן מתרשלים לגמרי, לא כן המקרבים של הצדיק האמת, הם יודעים כי ההכרח שיהיה כן, כי ברישאחשוכא והדר נהורא | שבת עז: | בכל יום ובכל שעה, ועל כן הם מתחזקים תמיד - אשרי להם. חמדת לבבי! תכף ומיד כשעובר עליך איזה מאורע או איזו ירידה וכו', תראה להסיח דעתך מזה ולהעבירו לגמרי ממחשבתך כאלו לא היה, ואל תתחיל לחשב בזה עוד. ורב ירידות ונפילות וחלישות הדעת שיש לכל אחד, הכל נמשך, שזוכר את העבר עליו, ובזה נשבר לבו ורוחו, אבל כשירגיל את עצמו לעשות בכל פעם התחלה חדשה, על ידי זה יזכה להכנס אל תוך הקדשה לפניולפנים, ויזכה להשיגו יתברך ולהבינו בכל פעם בהשגה ובהבנה חדשה. | תהלה לאל, נדפס פה כעת ספר נפלא "שמירת הזמן", ובומבארים דרושים יקרים ממעלת הזוכה להתחדש בכל עת ורגע, ושיחות יקרות המחזקות מאד מאד את כל ההוגה בהן |.

והנה במה ששאלת אודות "התבודדות", עקר השלמות שצריך לזכות בזה העולם הוא ברור וזכור האמונה הקדושה, לידע אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך ממש, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם. וכשתתברר לך ידיעה זו, אשר הוא יתברך אתך, עמך ואצלך, אזלעולם תדבר עמו יתברך ותפרש כל שיחתך וכל מה שעובר עליך, כמו שמדברים עם חבר טוב והולכים עמו יחד. וזהו עקר שלמותההתבודדות - לדבר עמו יתברך פנים אל פנים, לידע שגם במקומות המטנפים שאני נמצא, גם שם מאיר אורו יתברך, וגם משם אני יכול לדבר עמו יתברך, וכל מה שאני צריך וכל מה שעולה על לבי ודעתי, אני צריך לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות וערמומיות כלל. אהובי, אחי היקר! מה טוב ומה נעים אם תזכה לעשותלעצמך שעור בשלחן ערוך, ותתחיל מהתחלת הארח חיים, וכשתסים תתחיל יורה דעה ואבן העזר וחשן המשפט, לאט לאט בכל יום ויום. והנה בפעם הראשונה תלמד רק 'מחבר' רמ"א, ובפעם השניה תלמד עם ה'באר היטב', וכשתזכה לסים פעם שניה, תלמד עם ה'מגן אברהם' וה'טורי זהב' והש"ך וכו'.

אהובי, אחי! ינקותא כלילא דורדא | שבת קנב|, חטף ואכל בכליום נהמא דאוריתא, כי זה חלקך לנצח נצחים, ורבנו ז"ל גלה לנושלמוד שלחן ערוך בכל יום, הוא תקון נורא ונפלא לכל אישישיראלי, ומברר הטוב מהרע וכו' |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ח'; ובשיחות הר"ן, סימן כט|; וצריך שתדע, כי מאחר שרבנו ז"ל הזהירעל זה ביותר, על כן מתגברים ומתפשטים על דבר זה כל המניעותוהעכובים שבעולם |עין שיחות הר"ן, סימן קפה|, וכן אם תרצה להרגילאת עצמך לחטף בכל יום ח"י פרקים משניות על כל פנים באמירהבעלמא, תרגיש חיים נצחיים, כי המשניות מזככות את נשמתהאדם, וגם מכניסות תשוקה עצומה להתמיד בתורה הקדושה, ואסבא יום שיש בו בלבולים וכו', אז אסור לפל בדעתו. העקר פריילעך זיין תמיד, כי עקר היסוד בקיום האדםבגשמיות וברוחניות הוא רק "שימחה", ותהלה לאל, יש לנו במהלשמח, שאנו יודעים מרבי אמת כזה, וכן תהלה לאל, אין אנומתנגדים עליו, חס ושלום, זו שמחתנו לנצח, לנצח נצחים. הדורש שלומך באהבה רבה, ומקשר נשמתו בנשמתך...

א' רלב. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תזריע מצורע ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להחזיק מעמד ואל תשבר מכל מה שעבר עליך וכו', וזהכל הלמוד של רבנו ז"ל, לידע איך לעבר את זה העולם בשלום, כי הלא כל החיים של האדם הם מלאים נסיונות קשים ומרים עדמאד, ועובר על כל אחד ואחד מה שעובר וכו', עד שיש בני אדם שמרב צרותיהם הם משתגעים ממש, ומתפוצצים להם העצבים וכו', ועל ידי ההתחזקות שבספרי רבנו ז"ל הם יכולים להחזיק מעמד ולא להשבר. וידוע שרבנו ז"ל גלה לנו "אין פארוואס בין איך גיקומען צו מיין זאך וויל איך האב זיך דער האלטן" לרואיםמזה שגם רבנו ז"ל שזכה למה שזכה וכו' וכו', לא הגיע אלמדרגתו אלא על ידי התחזקות, על אחת כמה וכמה פחותי ערךכמנו היום, צריכים להתחזק ולהתאמץ בכל מיני אפנים שבעולם. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רלג. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תזריע מצרע ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

מכתבך היקר קבלתי זה פעמים עוד קדם החג, אך מרבטרדותי, בעוונותינו הרבים, לא היה הפנאי להשיבך, אף שלאהסחתי דעתי ממך ממש, כי נפשי קשורה בנפשך, אף על פי כובעתים הללו באים ומתקרבים מקרבים חדשים, וההכרח לבלותעמהם בכל יום. חמדת לבבי! העקר להיות תמיד בשמחה עצומה על נעםחלקו, שזכה להתודע מרבי אמת כזה, אשר מאיר בו אמתתמציאוטו יתברך, ופותח עיניו שגם הוא יתחיל לכסף ולהשתוקקאליו יתברך, וגם הוא יזכה לחזות בנעם הוי"ה ולבקר בהיכלו|תהלים כז, ד|, ועל כן לא בחנם אמר לנו רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימןקעז|, שאנו צריכים לשמח מאד שיש לנו רבי כזה, ואמרו אנשישלומנו, אם אינו שמח בו, הרי זה פגם באמונת חכמים, שענשו, שהמותרות עולים למחו, ומסבבים ומבלבלים אותנו, כמובא|בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא|; וצריך שתדע, שעקר שלמות הצדיקהוא

דיקא, כשיכול להוריד את עצמו לכל הדרי מטה, המנחיס בעמקי השאול תחתית, ומאיר גם בהם אורו יתברך, ומעלם בתכלית העליה, ורק זה נקרא רבי, והוא רבנו ז"ל בעצמו, ראש כלהצדיקים; אשרי הזוכה לחסות בצל כנפיו. וצריך שתדע, שאורו הגדול מאיר בכל העולמות וביותר בעולם הזה, ומגלה ומפרסם אמתת מציאותו יתברך, ואיך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, ועל כן יכולים להתחזק ולהתחדש בכל עת ורגע ממש, כי משתנה בכל רגע ודקה וכו' כל פרצוף העולמות, ועל כן מה שהיה ברגע הקודם וכו', תדע שברגע זה הוא כבר ענין אחר לגמרי, ומכל שכן בכל שעה, ומכל שכן בכל יום ויום וכו' וכו', ועל כן אסור לפל בדעתו משום דבר שבעולם, אפלו עשה מה שעשה עד עכשו וכו', עדין יכולים לשוב אליו יתברך, והוא יתברך מקבלו בחסד וברחמים רבים. ואל כל זה יכולים לזכות רק על ידי שזוכים להשליך דעתו ושכלו לגמרי, ולצית לצדיק האמת בתמימות ובפשיטות גמורה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג.

אהובי, ידידי היקר, אלו אשר נפגמו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, נופלים עליהם בכל פעם פחדים יתרים, ומפחדים מבני אדם או ממאורעות שעוברים עליהם, וזה בעצמו שובר אותם ומחליש דעתם, ונופלים, חס ושלום, יותר ויותר, ונכשלים עוד, רחמנא לצלן, על כן עקר עצתם היא רק "שמחה", לשמח את עצמם בכל מיני עצות שבעולם, כי השמחה מרחבת את הדעת, וכלמה שישמחו יותר, כמו כן יזכו לעזות דקדשה יותר, ולא ייראו ולא יפחדו משום דבר ומשום בריה שבעולם. ואל שלמות השמחה הזוכים על ידי האמונה הקדושה, כי כשאדם מכניס בדעתו, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, כי דומם, צומח, חי, מדבר, הם אלקות בהתלבשות הזו, ועל כן אפלו שמנח עדין בעמקי עמקים בשאולתחתית ומתחתיו, על ידי זהמת מעשיו הרעים והמגנים - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, אף על פי כן גם משם יכול למצא אותו יתברך, כי "מלא כל הארץ כבודו", ויכול להתדבק עמו יתברך גם ממקומו אם ירצה באמת, ועל ידי זה יזכה לבא אל השמחה האמתית, כי אין לך עוד שמחה גדולה מזו, כשזוכים לידע, שגם בתקף הקטנות והדחקות והחשך, גם שם נמצא השם יתברך,

וגם משם יכול לצאת ולהאיר על נפשו אורו יתברך.

אהובי, אחי היקר! ידעתי ואני מבין צערך הקשה וגדלהבלבולים והספקות והקטנות והחלישות הדעת, שיש לך בכל יום ויום מחדש, עד שאתה שבור בעצמך כחרס הנשבר. מה אמר לך, חמדת לבבי, אם היית יודע את גדל נפלאות רחמנותו יתברך המרחם עליך, ומחכה על דבורך, שתזכה לדבר עמו יתברך, אזהיית רץ אחריו יתברך בכל יום, והיית מדבר לפניו את כל לבך וכל מה שעובר עליך, כי אין הקדוש ברוך הוא חפץ לחיב בריהאלא מבקש שיתפללו הבריות לפניו ויקבלם |מדרש תנחומא, פרשתוישלח|.

על כן מהר עמד וברח לך למקום מיחד שאין שם בני אדם, ותפרש כל שיחתך אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ואז טוב לך לנצח. ההכרח לקצר מהטרדה שנתהוותה ברגע זה, תראה לכתב לי איך עבר עליך החג, ואז, אם ירצה השם, אכתב לך עוד, אל תדאג, כי בקרוב תמצא את זווגך. הדורש שלומך...

א' רלד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תזריע מצורע ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך אשר בו אתה שופך את לבך המרמכל מה שעובר עליך וכו', מה אמר לך, אסור לקחת עצמו כל כףאל הלב וכו', ובודאי מר מאד מאד כפי שאתה

מגדיר עם כל זאתראה להחזיק עצמך יחד עם אנשי שלומנו, וביחד תוכל להתחזק יותר ויותר, כי כשאדם לבד, הוא יכול להשתגע וכו', כמובא בדברירבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן עז|, העקר להתאחד עם כלל נשמות ישראל, ועל ידי זה יעבר על הכל, כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן א'| כי טבע של האדם, שנכנסת בומרירות, כי מסתכל על אחרים, ומקנא בהם וחושב שלשני יותר טוב ממנו, וזה מכניס בו אחר כך גם כפירות ואפיקורסות, כי נדמהלו כאלו לאחרים הקדוש ברוך הוא כן שומע ולו אינו שומע, ועינבפרוש רש"י על פסוק |דברים א, מה|: "ולא שמע ה' בקולכם ולא האזין אליכם" - 'כביכול עשיתם מדת רחמיו כאלו אכזרי', עיןשם; הינו באמת הקדוש ברוך הוא שומע תפלות ישראל, וכל אחד הוא בן יחיד אצלו יתברך, והוא שומע את תפלות של כל ברישראל, וברגע

שנדמה שלו אינו שומע וכו', זה מחמת הכפירות והאפיקורסות שנכנסה בו, ועושה ממדתו יתברך של רחמנות אכזריות, חס ושלוש. ובאמת מי שאינו מדבר עמו יתברך, ומי שאינו מתחבר עצמו עם כלל נשמות ישראל, הוא נופל, חס ושלוש, לכפירות ואפיקורסות, רחמנא לצלן. וכבר אמר ר' אברהם בר' נחמן ז"ל: מי שאין לו התבודדות, הבעל דבר לומד עמו בעל פה ספרי חקירות, כי צריכים להתחזק בשתי נקודות אלו עד מאד, הינולהחזיק עצמו יחד עם נשמות ישראל, וכן לדבר הרבה עמו יתברך, וזה יצילו מהכל. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רלה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תזריע מצורע ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, ידידי היקרים, האחים הצמודים בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותים ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, האחים ... נרם יאיר. שמחתי מאד, שנסכם בלבבכם לנסע בקיץ הזה לשיבה חוץ לעיר, טוב עשיתם, כי ישיבה מחוץ לעיר, יש לה מעלה נפלאה, כינצולים על ידי זה מכל רע, וגם אשר בעיר ובפרט בימי הקיץ הדרכים בחזקת סכנה רוחנית, להכשל בהן בראיות אסורות וכו'. ורבנו ז"ל אמר פעם לאחר מאנשי שלומנו | במדבר ט, יג |: "והאיש אשר הוא טהור ובדרך לא היה" וגו', דיקא כשאינו הולך בדרך הוא טהור והבן. וכבר אמרו חז"ל במדרש | עין ילקוט שמעוני משליתתקלה |: כל מי שיוצא לדרך ואינו מכוון לבו למלחמה, סוף שנופל במלחמה וכו', עין שם; כי כל הטמאות והפריצות הם על הדרכים וכו'. והנה היסוד והתכלית שהאדם צריך לזכות בזה העולם הוא להכיר יתברך, שיזכה לאמונה ברה ומאירה, עד שיתברר בדעתו אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואז בידיעה זו, יהיה חזק כל ימי חייו, ולא תחלש דעתו ולא ישבר לבו, ולא יפלברוחו משום דבר שבעולם, כי כשאדם יודע, אשר השם יתברך נמצא אתו בכל מקום, אז לעולם לא יפל בדעתו, רק אדרבה כלמה שיעבר עליו, יהיה רגיל לדבר עמו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו, כי מאחר שהוא אתי, עמי ואצלי, וכן תכנס בו שמחה עצומה; כי אין לך שמחה גדולה מזו כשנתברר לאדם אשר השם יתברך אתו,

עמו ואצלו; על כן חזקו ואמצו מחדש להכנס אל תוך האמונה, ותדעו כי השם יתברך "מלא כל הארץ כבודו", והוא אצלכם ממש, ותרגילו את עצמכם לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות, וכל מה שעובר עליכם תפרשושיחתכם לפניו יתברך, וביותר תתגברו להיות בשמחה עצומה כלהיום, כי, תהלה לאל, זכיתם להברא מזרע ישראל ו"לא עשני גוי", ותהלה לאל, אתם מלאים מצוות כרמון, ובזה תשמחו כל ימי חייכם, ואז טוב לכם לנצח; כאשר דברנו כבר מזה הרבה בכלהחרף שעבר.

ולמען השם לטובתכם הנצחית, אל תתבלבלו משום דבר ומשום בריה שבעולם, וחזקו ואמצו בו יתברך; כי מבאר בלקוטי הלכות | שלוחין, הלכה ג|, אשר עקר מעלת הבעל תשובה יותר מהצדיקים, כמו שאמרו חז"ל | ברכות לד: |: במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד, הוא כי עקר המעלה בזה העולם לגלות ולפרסם אלקותו יתברך מתקף הקטנות וההסתרה, לקשר העולם הזה אל העולם הבא, שזהו כלל כלהיחודים. והנה הצדיק גמור מעקרו, לא נפל בחשך ובהסתרה, ועל כן אצלו אין חלוק והפרש בין קדם הבריאה לאחר הבריאה, ועל כן אין מעלתו גדולה כל כך במה שכולל אחר הבריאה לקדם הבריאה, מאחר שאצלו אין שיך אחר הבריאה כלל, כי הוא דבוק בהשם יתברך תמיד, אבל זה שבא כבר לידי חטא, חס ושלום, ונפרד מהשם יתברך, שזהו אחר הבריאה, כי על ידי החטא נפרדה הבריאה משרשה וכו', כשזוכה לשוב בתשובה שלמה להשם יתברך, אז חוזר ומשיב ומעלה הכל להשם יתברך, ועל כן מעלתו גבוהה מאד מאד, ועל כן כל מה שיודע בנפשו שחטא יותר, ובפרט בפגם הברית, כשיזכה לשוב אליו יתברך, הרי הוא מעלה שעשועים גדולים אצלו יתברך, אשר אחרים אי אפשר להם לעלות לפניו יתברך שעשועים כאלו, ועל ידי אמונת ההשגחה פרטית, יכולין לשוב להשם יתברך מכל מקום שהוא, ולכלל הכל באחד, מאחר שיודעין שהשם יתברך נמצא גם שם במקומו, על כן בנקליכולין לשוב אליו יתברך. והנה הצדיק הגדול במעלה, הוא אוחז את עצמו לגרוע שבגרועים, ועל כן עושה בכל פעם תשובה חדשה, ועל ידי זה דיקא זוכה לגלויים חדשים ונפלאים מאד מאד, ועל כן יש בכחו להגביה ולעלות בכל פעם נפשות אחרות מהשאל תחתית ומתחתיו, כי הוא משליך את עצמו תמיד שם,

כדי להעלות ולהגביה את כל הנפשות הפגומות והמזהמות וכו'; אשרינו
ואשריחלקנו, שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה, טוב להודות להשם יתברך על כל
החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים. והעקר שבכל העקרים - אל
תניחו אצלכם העצבות אפלו רגע אחד, כי על ידי עצבות נכנסים באדם פחדים
יתרים לפחד מבני אדם וחלישות הדעת וקנאה ושנאה, אבל על ידי תקפה שמחה,
זוכים לעזות דקדשה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כב|, ונתרחב הלב והדעת
| עין שם, חלק ב', סימן כד|, והוא בעולם החרות ממשי; על כן תראו לעשות כל
מיני פעולות שבעולם לאחז במדתה שמחה, ואיש את רעהו יאמר חזק, ובפרט שני
אחים, אשר הם משרש אחד, בנקל יותר לחזק אחד את חברו.
ההכרח לקצר.

הדורש שלומכם באהבה רבה מאד, ומצפה לראותכם, ועל כל פנים כתב ידכם...
א' רלו. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע מצורע ה'תשל"ד.
שלום וברכה אל האברך היקר ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תדע, שעקר החכמה בזה העולם הוא להפך את היגון והאנחה אל השמחה, כמובא
|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנים: כג, כד|, וראוי לך ללמד עכשו את המאמרים
האלו, ולומר עליהם התפלה מלקוטי תפלות; כי באמת טבע האדם שנמשך אחר
העצבות מרב צרות שמסבבים אותו, ועל כן אשרי מי שמשמח עצמו במה שיכול,
ומהגם היה ראוי לך ללמד כל ההלכות בלקוטי הלכות, שנתחדשו עלתורה זו, כגון
הלכות פריה ורביה, הלכה ג', שמאריך הרבה לדברמתורה זו, ומגלה סודות
נוראים על פי דברים אלו. באמת אסור לך לפל בדעתך, הן אמת שמר לך, עם כל
זאת תעשה עצמך כאלואתה שמח, ותבא לידי שמחה אמיתית, תאמין לי שטוב לצחק
מכלהעולם וכו', מאשר לישב ולדאג ולבכות ולחיות במרירות וכו'. ורבנו ז"ל
אמר פעם למוהרנ"ת ז"ל: נחמן נתן, לאכט אויס דיגאנצע וועלט, ופעם הרבה
שנים אחר הסתלקות רבנו ז"ל נסעמוהרנ"ת ז"ל עם אחד מאנשי שלומנו, ומוהרנ"ת
ז"ל היה אז בעצבות גדולה, שעבר עליו מה שעבר - מחלקת וצרות וכו', והיה שרוי
בדכאון, ענה לו זה מאנשי שלומנו: ר' נתן, הלא שמעת ימכם, שאמרתם שפעם אמר

לכם רבנו ז"ל, נחמן נתן, צוחקים מכלהעולם, היתכן שתהיו כל כך שבורים, והתחיל מוהרנ"ת ז"ל לצחק, וצחק הרבה מאד, עד שיצא מהמצב שהיה שורה בו; ועל כן ראה לקיים את כל זה, ואז תרגיש אדם אחר, כי הצחוק שהאדם צוחק|כמובן לא ליצנות, רק לצחק| מוציא מהאדם כל מיני מרירות. ורבנו ז"ל גלה שם, שאפלו חכמי הרופאים אומרים, שכל המחלות באות מעצבות וממרה שחורה, ועל כן ראה לצחק הרבה, ובזה תנצל מהמרירות והעצבות.

הדורש שלומך...

א' רלז. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר תזריע מצורע ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

טייערער חבר, גילובט איז השם יתברך וואס האט אונז אזויאין גרויסען חסד חנם געטהון און מיר האבן זיך דער וויסט פון הייליגען רבי'ן, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, איינס פון די יסודות פון הייליגען רבי'ן איז מען זאל זיך תמיד משמח זיין ווי עס זאל נאר נישט דורך גיין אויף דעם מענטש אויף די וועלט דען מצות השמחה איז איין מצוה וואס איז כולל אלע מצוות דער האריז"ל האט דערציילט זיינע תלמידים דאס דער עקר וואס ער האט זוכה גיווען צו קומען צו זיינע גרוסע מדרגות איז גיווען די מצוה פון שמחה ביי יעדע מצוה וואס ערהאט זוכה גיווען מקים צו זיין איז ער גיווען זייער זייער פריילעך|עין בתחלת ספר חרדים|.

דער רבי זאגט |ספר המדות, אות שמחה, סימן א':| ווען א מענטש טוט איין מצוה מיט שמחה דאס איז א סימן דאס זיין הארץ איז גאנץ צו השם יתברך, די חז"ל הקדושים זאגן |ירושלמי, סכה פרק ה', הלכה א':| אין רוח הקדש שורה אלא על לב שמח, ווארום ווען דער מענטש גיוויאנט זיך איין תמיד פריילעך זיין איז ער זוכה צו איין מח מיישב |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י',| און ווען דער מענטש האטא מח מיישב ווערט ביי איהם נתגלה דער אמת דאס עס נישט דאקייין שום מציאות אויסער השם יתברך דען די גאנצע וועלט איז אלבוש פאר געטליכקייט, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, און ווען דער מענטש איז זוכה צו

קומען צו די ידיעה דאס אלטץאיז אלקות און אלקות איז אלטץ, כי הוא יתברך מחיה ומהוה הכל, דען וויסט ער שוין קלאר דאס עס איז קיין יאוש נישט פאר האנדן ווייל |תהלים קלט, ז|: "אנה אלך מרוחך ואנה מפניך אברח, אם אסקשמים שם אתה ואציעה שאול הנ", מ'קען טרעפן השם יתברך אין יעדען מצב און אין אלע מקומות און אזוי ארום עפינט מען אויף דאס מויל אין מען רעדט צו איהם וואס דאס הייסט התבודדות, וואס דאס איז א בחינה פון רוח הקדש |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנו|, אויך זאגן די חז"ל |אבות ד|: "איזה עשיר השמח בחלקו", דען דער שלמות פון עשירות איז נאר השמח בחלקו, ערפרייט זיך מיט דעם וואס ער האט אזוי ווי דער תם הקדוש |ספורי מעשיות, מעשה ט'|, איז תמיד פריילעך גיווען אין ער האט זיך מחיה גיווען מיט וואס ער האט גיהאט און דיקא דורך דעם איז ער געקומען צו זיינע גרויסע מדרגות, אין תנא דבי אליהו רבא |פרקט| שטייט: יעשה אדם מצוותיה של תורה בשמחה ותחשב לולצדקהס, איבער דעם טייערער חבר, שטארק זיך יעצט זייער אין שמחה זיי מקים די מצוות יעדען טאג מיט גרויס שמחה, ווי ציצית, תפלין, שבת, צדקה, ברכת המזון והשלש תפלות: שחרית, מנחה, מעריב וכו' וכו', און זעה צו טאנצן אלע טאג האב פאר קיינעם קיין מורא נישט השם יתברך איז מיט דיר ביי דיר לעבן דיר דערצייל איהם אויס דיין גאנץ הארץ יעדען טאג אין די חז"ל זאגן |במדבר רבה כ, יג|, שכל מי שחוטא ואומר חטאתי, אין רשות למלאך ליגע בו, עין שם; ביי השם יתברך איז זייער זייער חשוב דבורים זעה דאס מקים זיין אלע טאג "שמחה והתבודדות" וועט דיר תמיד גוט זייןע.

מחמת טרדות ערב שבת קדש - אקצר.

ידיך...

א' רלח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו, וירדפו אל ידי היקר לימאד, האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים רק סבלנות, כיבלי סבלנות אי

אפשר לעבר את זה העולם כלל, כי כל הצרות והיסורים והמרירות והדינים והעגמת נפש וכו' וכו' שרק עוברים על האדם, הוא רק מחמת חסרון סבלנות, והוא דוחק את השעה, וחכמינו הקדושים אמרו |ברכות סד. |: כל הדוחק את השעה השעה דוחקתו, וכל הנדחק מפני השעה, השעה נדחקת מפניו; וזה יסוד גדול בדרכי רבנו ז"ל, להיות נדחק מהשעה ולא לדחוק את השעה, כי אם לא יתנהג כך, אז יפל בפח יקוש כזה שלא יוכל לצאת ממנו; ועל כן איעצך אהובי, ידידי היקר, שתתפלל בכל יום אליו יתברך שתזכה למדת הסבלנות, כי מדת הסבלנות היא מדה יקרה עד מאד, ואשרי מי שזוכה להגיע אליה, ואי אפשר לעבר בזה העולם בשום פנים ואפן רק עם מדת הסבלנות, הן בביתו עם אשתו וילדיו והן עם שכניו וידידיו והן בבית המדרש, והן עם עצמו אי אפשר לעבר רק על ידי מדת הסבלנות, ועל כן ראה להתפלל ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך, שתזכה להגיע אל מדת הסבלנות, ואז טוב לך כלהימים. ראוי לך ללמד בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה, המדברשם הרבה מאריכות אפים, ולומר עליה התפלה מלקוטי תפלות, וזה יועיל לך הרבה, ותעשה לעצמך חק קבוע ללמד בכל יום אתהתורה הזאת, עד שתעקר ממך מדת הכעס, ותזכה להגיע לסבלנות. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רלט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל הבחור ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות השדוך וכו', ידוע שרבנו ז"ל הקפיד מאד מאד להתחתןמה שיותר מהר, ואמר פעם לרוק בזו הלשון: "איני רוצה לראותאותך עד שתתעטף בטלית" |איך וויל דין נישט זעהן נאר מיט אטלית|, הינו שיתחתן, ולכן ראה לעשות כל מיני מאמצים שבעולם שתוכל להתחתן, ואל תדקדק על שטיות, כי עם פגם הברית אחדכבר לא כדאי להיות בזה העולם, ועל כן שמר את עצמך מאד מאד מפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לישזבן, וראה להתחתן מה שיותר מהר, ולא תדקדק שום דקדוקים של הבל, תמיד צריכים לשים את זה על המשקל וכו' וכו', מה יותר, חסושלום, חס ושלום, או להגיע לידי פגם הברית הוצאת זרע לבטלהאו וכו' וכו'; ועל כן ראה תכף ומיד להתחתן ואל תעשה שום שטיות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רמ. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר, נר לצדיק, נחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר ויזרח לנצח.
מכתבך קבלתי כבר שתי פעמים, ומרב טרדותי, בעוונותיה רבים, לא היה לי הפנאי
להשיבך תקף ומיד כרצונך. אקוה להשם יתברך משבוע זה לכתב לך בכל פעם.
אחי היקר! בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יום ובכל שעה כפי עצם
ההתגברות שמתגבר הסמ"ך מ"ם על כל נפשונפש להחטיאה ולהכשילה וכו'. ועקר
ההתחזקות הוא על ידי שמחה, שצריך לעשות כל מיני פעולות שבעולם לזכות להגיע
אלהמצוה הגדולה ביותר בזה העולם, והיא - שמחה, לשמחבאלקותו יתברך, שתהלה
לאל, איך שהוא, זכינו להברא מזרע ישראל, ולא עשני גוי, ואנו מלאים מצוות
כרמון, ואלו הנקודות טובות שאנו זוכים לחטף בכל יום: ציצית ותפלין וכו'
וכו', ישארומאתנו לנצח נצחים, וכל מה שנזכה לקימן בשמחה עצומה,
כמו כנזכה שיגדל שכרנו; כי עקר שכר המצוות הוא כפי השמחה שאוחזה האדם,
ועל ידי שמחה מגלה שלבו שלם עם אלקיו. וגלה לנו רבנוז"ל |לקוטי מוהר"ן,
חלק א', סימן ה', שהצדיקים זוכים על ידי גדל עצם שמחתם בקיום כל מצוה
ומצוה, עד שנתקים אצלם |דברים כד, טו: |"ב' יומו ת'תן ש'כרו", שעקר שכרם
הוא המצוה בעצמה, כעין שאמרו חז"ל |אבות ד: |"שכר מצוה מצוה", שזה בעצמו
השכר שלהם - כשזוכים לעשות עוד מצוה, כל כך מרגישים ערבותנעימות חיות כל
מצוה ומצוה, וזוכים לחיי העולם הבא, יום שכלוש'ב'ת' עוד בזה העולם.
והאריז"ל גלה לתלמידיו, שעקר מה שזכה לכל השגותיו, היה מרב שמחה, שזכה
לשמח בכל מצוה ומצוה |עין בהקדמת ספר "חרדים". ועל ידי תקף השמחה תזכה
שיתבטלוממך כל החטאים, כמו שכתוב |תהלים קד, לד לה: |"אנכי אשמח בה' יתמו
חטאים מן הארץ"; וצריך שתדע ששמחה היא מקור הקדשה, ואצלו יתברך אין שום
עצבות כלל, כי "עז וחדוה במקומו" |דברי הימים א טז, כז, ועל כן כל מה
ששמח יותר, כמו כן הוא זוכה יותר להדבק בו יתברך, ולהפך - הסטרא אחרא הם
הם מקורה עצבות, ועל ידי עצבות ומרירות באים לפגם הברית - הוצאתזרע לבטלה,

כי הקלפה המחטאת את האדם בזה הפגם, נקראת עלשם היללה כידוע, ועל כן דיקא אלו הנפשות אשר כבר נלכדו במצודתה, רחמנא לצלן, עליהם לידע, כי אי אפשר לצאת מזה, כי אם על ידי תקף הששון והשמחה, שיעשו כל מיני פעולות שבעולם לזכות להגיע אל השמחה, וכל מה שישמחו ביותר, כמו כן תתבטלמהם הקלפה הזאת שמקורה ושרשה הוא בעצבות ובמרירות, ומישכבר נכשל בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, צריך שידע שזולא עבודה קלה לזכות לשמחה, כי אלו שחטאו כל כך נתפסו בחשך הזה, עד שהקלפה אוחזת בהם, וכמעט שבלעה אותם לגמרי לגמרי, אך אם יחזקו את עצמם גם ממקומם, וישמחו בו יתברך, וימצאו בעצמם נקודות טובות, על ידי זה יכולים לזכות שיתהפך הכל לטובה, בבחינת |תהלים לז, י: | "ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו", כמו שפרשו רבנו ז"ל | עין נפלאות רבות בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|.

והנה איתא בלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן ה', שאי אפשר לבלש מח מרב עקמומיות שמסבבת את כל אחד ואחד בקשיות ובספקות בו יתברך וכו', ואיך זוכים לפשט את כל העקמומיות הזועד שלא יהיה לו קשה שום דבר? על ידי תפלה בכח. והוא היסוד והעקר בחסידות ברסלב, ונקרא "התבודדות", תפלת המשיח, כיהוא יגלה ויפרסם זאת לכל העולם, כמו שכתוב | צפניה ג, ט: | "כיאז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדו שכס אחד", הינו כמו שיש לנו תפלות קבועות בכל יום: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, שתקנום האבות, שהם רגלי המרכבה: אברהם, יצחק, יעקב, דוד, כמו כן תתחדש לנו תפלה חדשה, והיא שיחה בינו לבין קונו, להיות רגיל לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, איש איש כפי לשונו, ויספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, ויתמיד בזה מאד מאד בכל פעם שרקיש לו פנאי, ועל ידי שקידה רבה בתפלה והתבודדות יזכה להפך את כל החשך לאור גדול, והירידות לעליות גדולות. לזאת, אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד להיות בשמחה עצומה, שזכית להתודע מרביאמת כזה, ותראה לפרש כל שיחתך וכל מה שעובר עליך לפניו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות כלל, כאשר ידבר איש אל רעהו, וכבר אמרו חז"ל | תורת כהנים בחקותי |: מיד שהם מתודים על עוונותיהם, מיד אני חוזר ומרחם עליהם.

והנה בפרשה זו כתוב |ויקרא טז, ל| "כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו", יש לומר, כי ידוע אשר תשובה היא מעולם הבינה, וכמו שכתוב |ישעיה ו, י|: "ולבבוֹיבין ושב ורפא לו", והנה עולם הבינה שם הוא שער החמשים שלהקדשה, כשבא האדם להשגת שער החמשים, שם נתבטל אצלו הזמן לגמרי, ועל ידי בטול הזמן יכולים לצאת מכל מיני צמצומים וקטנות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא|, ובשלמות זוכים להשגה זו, כשיודע שאין לו רק יום זה, כמו שפרש רבנו ז"ל את הפסוק |תהלים צה, ז|: "היום אם בקולו תשמעו" |עין שם, חלק א', סימן ערב|, וזה "כי ביום הזה יכפר עליכם" וגו', דיקא כשיודע שאין לו רק זה היום, אז נמשך עליו שער החמשים, ונמחלים לו כל עוונותיו ודו"ק, ויש להאריך בזה, אך אין הפנאי.

ותהלה לאל, עכשו נדפס ספר "שמירת הזמן", ובו מבארים ענינים אלו באריכות גדולה. הדורש שלומך...

תראה לכתב לי תכף ומיד, ואם ירצה השם, אכתב לך בכל שבוע. א' רמא. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ד. שלום וברכה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך מכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות וכו'.

והנה בודאי ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם, ושם תמצאמר גוע לנפשך, ובפרטיות בלקוטי הלכות, וכשתתמיד בהם, כבר לאתצטרך לשום דבורים אחרים, כי דבוריו מחזקים ומאמצים מאד, אשרי מי שאוחז בהם, וטוב לו כל הימים.

חמדת לבבי! ימי שנותינו שבעים שנה, וגם בזה אין האדם מבטח אפלו ליום אחד, ורואים שכל הצרות והירידות והנפילות שיש לכל אחד ואחד, מסבת שרואה לפניו עוד הרבה שנים, ועל כן דואג מה יהיה ואיך יהיה, או חושב מחשבות שתהיה לו עוד איזומציאות בזה העולם להיות רב או רבי או חזן וכו', כל אחד כפידמיונו, ואז כשעדין לא זכה לזה הוא שבור מאד, אבל כשירגיל את עצמו לילך עם הדרך החדשה, הדרך הנוראה, והיא מה שגלה רבנו ז"ל על הפסוק |תהלים צה,

ז': "היום" אם בקולו תשמעו, שצריך לציר לעצמו, שאין לו רק היום הזה, ואז כשיודע בברורגמור, שאין לו רק היום הזה, אז דיקא חי חיים טובים ונעימים, כיאדם שידע בברור, כי הלילה הזה הוא ימות, בודאי כבר לא ידאגביום הזה שום דאגות, ולא יהיו לו כבר שום דמיונות, רק כלמחשבתו תהיה איך להכין את עצמו וכו'.

ועל כן, חמדת לבבי, מה לך ולמה לך לבלבל דעתך בבלבולחנם, הלא ימי שנותינו הבל, ומי יודע מה ילד יום.

על כן תראה לשכח על כל פנים מרגע זה מכל העולם, ואל תבלבלדעתך משום בריה, ואל תרצה שום רצון אחר מבלעדי רצונותברך, שזה נקרא שלמות עלית המלכות לשרשה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעז|, איך שהשם יתברך ירצה - כן יהיה, אתה תראהלבטל את עצמך רק אליו יתברך, ותפרש כל שיחתך אליו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטיפרטיות, כאשר ידבר איש עם רעהו, ואיך שיפל דבר כן יהיה, האדם צריך לעסק בתפלה, ולבקש תמיד ממנו יתברך כל מה שצריך, בין בגשמי ובין ברוחני, ויותר מזה אסור להתבלבל ולא לדאג כלל.

הדורש שלומך...

א' רמב. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות סנדק וכו', אם אין מחלקת בדבר, ראה אתה להיותסנדק, והוא דבר גדול מאד מאד, ומסגל לעשירות, ונעשה כמזבחשמקטירים עליו קטרת, אשרי מי שזוכה להיות סנדק, אבל העקרשלא יהיה, חס ושלום, מחלקת בין אביך לחמיך וכו' וכו', רקבהסכמתם ודי לחכימא.

אודות סעדת ברית מילה יש דעות, שאם היא בזמנה, היאמצוה מדאוריתא |עין שדי חמד מערכת הס', כלל נד|, ואגב הואמביא שם שמה שהעולם אומרים, שסעדת פדיון

הבן עומדת במקום פ"ד תעניות, שאין מקור לדבר הזה, רק שיחה נאה בפיהבריות, עין שם; אבל באמת דבר זה מקבל מצדיקי הדור, תלמידיהבעל שם טוב, זכותו יגן עלינו, ולא ראינו אינו ראייה, ואם קבלהנקבל, וידוע שמה שמקבל מצדיקים מדור דור, עד הבעל שם טובזכותו יגן עלינו, זה מפי אליהו ממש, ועל כן בודאי טוב מאדלעשות פדיון הבן בפרסום הכי גדול, ולהשתדל ללכת לפדיון הבן, כי המקור הוא מתלמידי הבעל שם טוב, זכותו יגן עלינו, ובודאיזה מפי אליהו.

ראוי לך לשמח מאד מאד, שזכה אותך הקדוש ברוך הואבמצות מילה ובמצות פדיון הבן, יעזר לך הקדוש ברוך הוא, שתזכה לעשות כל ימי חיך מצוות ומעשים טובים, כי רק זה מהשישאר ממך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רמג. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך וכו'.

אודות ההפסדים הגדולים שיש לך, מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לקבל את הכל באהבה, ורבנו ז"ל גלה לנו |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן ד':| כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובתו, זאת הבחינהמעין עולם הבא, בודאי כשתמשיך על עצמך הארת עולם הבא, על ידי זה ימתקו ממך כל הדינים, ועל כן אשרי ואשרי מי שזוכהלהחזיק מעמד בעת שעוברים עליו משברים וגלים, ואינו נאבד, חסושלום וכו' וכו'.

נא ונא ראה להחזיק מעמד ששום דבר שבעולם לא יוכללשבר אותך, וזה כל הלמוד הקדוש של רבנו ז"ל, ועלינו לשמחמאד מאד שאנו יודעים מרבי אמת כזה, ועלינו להתעמק בספרוהקדוש והנורא לקוטי מוהר"ן, ולהתחזק ולהתנהג על פי דרכו, והעולה על הכל להיות רגיל לדבר הרבה עמו יתברך, ואז טוב לוכל הימים.

הכפל הדבר, ראה להתקרב ביתר שאת וביתר עז אל רבנו ז"ל, ואז תראה איך שהכל יתהפך לטובה, וכבר אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיב|: יש ענין שיתהפך הכל לטובה, כימה אתה יודע מה גרם לך ההפסד הזה וכו', מי יודע איך ומה ומי ואימת וכו' וכו', ועל ידי ההפסד הזה נפטרו ממך ענשים

קשים ומרים, העקר ראה להחזיק מעמד, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רמד. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי החסד הנובעים בהאי נחלא עמיקא וטמירא מקורא דחכמתאעלאה ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

פה תקבל רצוף את הקונטרס שנתת לי לעין בו, והוא ספורהנסיעה שלכם, ורצית לידע חות דעתי. והנה מאמר העולם ידוע, לא הכל מה שמדברים - ראוי לכתב, ולא הכל מה שכותבים - ראוי להדפיס, והנה עצם הספור הנוגע לאנשי שלומנו הוא דבריפה מאד, ובפרט ספורים המעוררים ומחזקים להתקרב אליויתברך, אבל ספור כזה שכתבת, אם כי יפה הוא מאד בדרך ספורפנים אל פנים, אבל לא בכתב, ומכל שכן וקל וחמר שאינו ראויכלל לדפוס, כי יש בו דברים הרבה המביאים לידי גחוך, ובפרט שכבר ידועים לנו דברי רבנו ז"ל |ספר המדות, אות צדיק, סימן סט|: מישאוהב את הצדיק, צריך לשמר שלא יצא שם רע עליו; ולפניהקורא ספרך נתרקמת ונארגת תמונה כזו, כאלו אנשי שלומנוהקדושים הם חס ושלו, חבורה של פראים, שוברים כלים וכו', והעקר גונבים את המכס ונוסעים בגנבה עם פאספורטים מזיפים, אשר דבר זה פשוט יבאיש ריחנו, חס ושלו, ובפרט למקרביםחדשים, אשר תהלה לאל, באים ומתקרבים פה במחננו מדי שבועשבוע, וכבר ידוע לאנשי שלומנו דברי רבנו ז"ל, שאמר לאנשישלומנו, שיכולים ללכת ולנסע אליו דרך יערות ושדות ולאלהתפחד משום דבר - לא מחיות רעות ולא מגנבים וגזלנים, אבלרק עם פאספארט, כי עם קיר"ה |קיסר ירום הודו|, אסור להתחילכי בנקל להתפס, חס ושלו, ויכול לישב בבית הסהר כמה שניםבלי טלית ותפלין וכו', ולבוא לחלול שבת קדש וכו'. ומוהרנ"תז"ל הקפיד על דבר זה מאד, ואמר שלעשות דבר נגד הקיר"ה, הואבכלל בטחון דסטרא אחרא |עין באריכות בלקוטי עצות, אותבטחון, מה שכתב שם; ועין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: בטחון דסטרא אחרא נקרא מבטח בוגד, פרש שם רבנו ז"ל הפסוק |ישעיה ל, יב|: "ותבטחו בעשק ונלוז ותשענו עליו לכן יהיה לכםהעון הזה" וגו', עין

שם; ופעם אחת היה איש אחד, אשר היה עוסק בזיוף, וגר בברסלב, ומוהרנ"ת ז"ל היה מזהירו תמיד: "אלתעשה דבר זה, כי הוא נגד רצון רבנו ז"ל". והוא לא צית כלל, ולבסוף, רחמנא לצלן, נתפס לבית הסהר, ושלח למוהרנ"ת ז"ל, שרואה שהיה הצדק עמו, "אך מה אעשה, אני מתחרט, תן לי עצה איך לצאת". ושלח מוהרנ"ת ז"ל להגיד לו: "בודאי אם היתה החרטה שלך באמת, אז היתה דרך בעבורך לצאת, כי על ידי החרטה באמת לשוב להשם יתברך, יכולים סוף כל סוף לצאת, כי לא ימנע ה' הטוב להולכים בתמימות" | תהלים פד, יב |, אך אני מבין שהחרטה שלך היא רק, למה הצרכת לנסע דרך זו שתפסו אותי, הלואי הייתי נוסע דרך אחרת, שלא היו תופסים אותי". ועוד ישהרבה ספורים אצל אנשי שלומנו. וידוע לנו, שר' לוי יצחק הקפיד מאד מאד על הנוסעים בפאספורט מזיף, וספר לי שהוא הולך בכליום אל הכתל להתפלל שלא יארע להם שום דבר רע, ושלא יתגלה לעולם, כי אז יהיה, חס ושלום, חלול השם גדול, ויהיה למתנגדים עוד מה לדבר וכו'.

וידוע לנו, שהרב מאנשי שלומנו היקרים נסע בפאספורט טוב, ורק כמה מהם אשר היה רק הוראת שעה, לא היה להם פאספורט, וגם זה מרב תבערת לבבם להיות על ציונו הקדוש לראש השנה הקדוש, וכל זה טוב לספר ספור פנים אל פנים אבללא בכתב, ומכל שכן וקל וחמר לא לדפוס, ועוד יש שם הרבה ענינים אשר מתאימים לנערים קטנים, ואין לספר דברים כאלו על חבורה קדושה שמסרו נפשם לנסע לאומן לראש השנה, ופשוט מקטין את חשיבות אנשי שלומנו הקדושים, וכבר אמרו חז"ל | אבותא |: "חכמים הזהירו בדבריהם וכו' ותגלו למקום מים הרעים, וישתוהתלמידים הבאים אחריכם וימותו, ונמצא שם שמים מתחלל" וכו', והבן מה לפניך... אהובי, אחי היקר! צריכים לבקש בכל יום ויום בכונה גדולה: "ותקנני בעצה טובה", וצריך לשפך דמעות הרבה לבל יטעה את עצמו, כי ימי חיינו הבל, ועוד מעט יעברו לנו הימים והלילות וכו', ונמצא את עצמנו כבר שם בעולם העליון, ושם יהיה ענין אחר לגמרי וכו'; אשרי הזוכה לחשב תמיד על תכליתו הנצחית בכל יום ויום, ולעולם לא יחשב מאחרים כלל, כי זוהי קלפה גדולה לחשבתמיד מאחרים, והיא משברת ומעקמת את לב האדם לגמרי, ומביאה אותו לידי מחלקת וקנאה ושנאת חנם, כל אחד צריך לחשב רק מעצמו, ויראה לעשות בזה העולם את

שלו, להמשיך את עצמו אליו יתברך ממקומו, ממדרגתו וממצבו, ויותר מזה לאיבלב את עצמו, ועל ידי זה יזכה לחיות חיים אמתיים, חיים נצחיים, עוד בזה העולם. ויש בין אנשי שלומנו היקרים אנשים צדיקים כאלו, אשר כל מחם ומחשבתם דבוקים בו יתברך, ועוסקים יומם ולילה בתורה - שעורים קבועים, ומטילים בכל מקומות התורה הקדושה, ומתמידים בהתבודדות ושיחה בינם לבין קונם, ושום בריה אינה יודעת מהם כלל, ואינם רוצים שידעו מהם, כיכל תשוקתם היא רק דבר אחד - איך לזכות להכלל בו יתברך, ועל ידי זה הם זוכים לחיות חיים נצחיים עוד בזה העולם, אשרי להם.

וצריך שתדע, שעל פי רב נכנסים באדם דמיונות, שהוא צריך לתקן אחרים, ועל ידי זה מבלה את הזמן היקר בהבל ובריק, ולבסוף מאומה אין בידו, וצריך להשכיל בדבר זה מאד, ולהתישבהיטב ולראות שגם לו ישאר משהו בכל יום, הינו שיראה שגם הוא יזכה לחטף בכל יום ויום טוב אמת ונצח, שהוא תורה ותפלה, כי רק זה ישאר ממנו לנצח נצחים, וכל דבור תורה ותפלה ושיחה בינו לבין קונו, היא הצלחת הנפש גדולה מאד מאד; אשרי הזוכה לזכר בכל יום את אחריתו ותכליתו הנצחית. והנה מי שפגם בברית אפלו פעם אחת, חס ושלו, צריך לבקש בכל יום מימי חייו, שימחל לו השם יתברך, ומכל שכן מישחטא ימים ושנים, צריך להשתטח בכל יום ויום מימי חייו בפשוטידים ורגלים, ולבקש ממנו יתברך שיזכה לעשות תשובה אמתית עוד בחיים חיותו, באפן שלא יהיה עליו שום כתם ורובב על נשמתו בעולם העליון, אשר שם יתביש מאד וכו'. ותמיד יבקש מהשם יתברך שלא יטעה את עצמו, ויזכר היטב היטב היכן הוא בעולם וכו'. וכבר גלה לנו רבנו ז"ל את התקון הכללי, ועל כן מי שידענעני ומכאובי לבבו, ישתדל לאמרם כל ימי חייו מדי יום ביומו, ואז יהיה בטוח בכחו הגדול של רבנו ז"ל. והשם יתברך יאיר עינינו באור תורתו, ונזכה לשוב לפניו בתשובה אמתית מפנימיות לבבנו, ולא נרצה רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ואת המעות שמשקיע בדברים כאלו, אשר לא יוצא מזה שום תועלת, והלואי שלא תקלקל, טוב יותר להשקיע בהדפסה, שתדפיסתקון הכללי ותפשטו בעולם.

א' רמה. בעזרת השם יתברך יום חמישי לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ד.
שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו
יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.
בענין נסח התפלה ששאלת, ידוע דברי רבנו ז"ל שאמר בזהלשון: "איך מיש זיך
נישט אין נסח", איני מתערב בנסח, "נאראז מען הייבט אן מיט יחיד חי
העולמים זאל מען ענדיגן מלך יחידחי העולמים", רק היות שמתחילים בנסח
פסוקי דזמרה בברוךשאמר גומרים בנסח "יחיד חי העולמים", ולכן בברכת
ישתבחגם כן גומרים נסח "יחיד חי העולמים" ולא כנסח העולם "מלךיחיד אל חי
העולמים", וכך נוהגים אנשי שלומנו לא לגמר ברכתישתבח עם אל, אלא "מלך
יחיד חי העולמים".
ובענין הנסח של ברכת המזון שגומרים "הזן ברחמי אתהכל", זה נסח וואהלין
וכן נוהגים ברב אוקראינה, ואין להקשותכי הקדוש ברוך הוא זן בדין, כמו
שאמרו חכמינו הקדושים |ברכותנח:|: הזן אתכם בדין וכלכל אתכם בדין, וכן מה
שאמרו |תענית ח:|: דכי יהיב רחמנא שובעא לחיי הוא דיהיב, ועל כן אין
מבקשים רקעל חיים, כי פרנסה נותן הקדוש ברוך הוא רק לחיים, עין שם;
כיבאמת גם פרנסה היא רק בחסד ורחמים, כי הקדוש ברוך הוא לאחייב כלום, ולכן
אומרים בנסח התפלה "מכלכל חיים בחסד", והכלבחסד וברחמים, עם כל זאת יש
בזה כמה חלוקים, אבל הנסח זהכמו שאומרים אנשי שלומנו: "הזן ברחמי את הכל".
אודות פזמון יגדל, ידוע שהאריז"ל הקפיד שלא לאמרו. ופלאגדול למה מדפיסים
את זה בתוך הסדורים, אם האריז"ל הקפידכל כך שלא לאמרו, מפני מה צריכים
להדפיסו בסדורים? ובאמתמובא בספר הנפלא שלחן הטהור מהרב הקדוש מקאמרנא
זי"ע|סימן סח, סעיף ג':| יזהר שלא לומר יגדל, וכותב שם בזר זהב שלופליאה
נשגבה בעיני על אמירת יגדל ולא על המון עם, אלא עלגדולי ישראל, שלא צוו
שיסלקו מהסדור, כי אם מלאך אלקיםקדוש מרן האריז"ל הזהיר שלא לאמרו, והוא
היה יודע ברוח קדשוכל ההוה שבעולם כל הנשמות שהיו מאדם הראשון עד
ביאתהמשיח מה היה עמהם, כיון שצוה שלא לאמרו מסתמא דבריםבגו, וזה המחבר

שחברו שהיה מראה רגליו על שלש עשרה עקרים, והשם יודע מה היה בלבו וכו',
ולדעתנו זה חסרון אמונה מה שלאסלקו יגדל מהסדור, עין שם; רואים מזה איך
שהצדיקים הקפידו על זה מאד מאד. ובאמת יש מחלקת מי חבר את נסח היגדל, ובספר
נובלות חכמה להישר מקאנדיא ז"ל כתב, שר' שלמה בןגבריאל כתבו, וכבר חלקו
על דעה זו, כי אי אפשר להיות, שהריחי לפני הרמב"ם ז"ל, ודברי היגדל
מבססים על י"ג עקרים שלו, אך יש שאומרים שהנסח יגדל סדרו עמנואל מרמי,
והחיד"א במערכת ספרים כתב עליו, שרבן של ישראל מרן הקדוש בשלחן ערוך | ארח
חיים, סימן שז, סעיף טז | מזכירו, עין שם; זה לשונו הקדוש של המחבר | סימן
שז, סעיף טז | : מליצות ומשלים של שיחות חלון דברי חשק, כגון ספר עמנואל
וכן ספרי מלחמות אסור לקרא בהם בשבת ואף בחל אסור, משום מושב לצים, ועובר
משום אל תפנואל האלילים ולא תפנו אל מדעתכם, ובדברי חשק איכא תו משום מגרא
יצר הרע מי שחברם ומי שהעתיקם, ואין צריך לומר המדפיסם מחטיאים את הרבים
עד כאן לשונו; ולפי כל זה מתגלה לנו טעם קפידתו של האריז"ל שלא לומר יגדל,
מכיון שהיוצרו המחבר של השיר הוא עמנואל, שהיה מחבר של דברי חשק, ועל כן לא
בחינם שהקפידו לא לאמרו, כי המחבר הזה חבר ספרי מליצות ומשלים ודברי חשק
שאסרם המחבר הקדוש לעין בהם בשבת ובחל.

אודות שיר היחוד "אנעים זמירות", נהגו לאמרו בכל בתי כנסיות של אנשי
שלומנו בשבת דיקא, ושמעתי מר' לוי יצחק | נרוי איר | | ז"ל |, שבאומן אמרו את
זה גם ביום טוב וגם בחל המועד, ולפעמים אמרו את זה גם בראש חדש, כך שמעתי
מפיו, אבל באמת העולם אינו אומרים את זה רק בשבת קדש, ועל כן גם מנהגנו
לאמרו רק בשבת קדש.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רמו. בעזרת השם יתברך, ליל ששי אחרי קדושים ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה ממי
הנחל הנובע מקור חכמה, זכותנו יגן עלינו... נרוי איר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר קבלתי מזה כמה ימים, והנה להחיותך בדבורים המשיבים את הנפש,
הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם דכלאבהם - עצות והתחזקות. אך כבר אמרו

חז"ל | חגיגה ג. |: אי אפשר לבית המדרש בלא חדוש, ובפרטיות בבית מדרשו של רבנו ז"ל, שם מתחדשים בכל רגע ובכל שעה ובכל יום חדשים חדשים; כיכל ענין רבנו ז"ל הוא התחדשות חדשה בכל פעם, וכמו שאמר פעם על עצמו | עין חיי מוהר"ן, סימן רמז |: "חדוש כמוני עדין בעולם לא היה", ופרשו אנשי שלומנו, שזה סובב על ענין החדוש, דברזה עוד לא גלה שום צדיק בעולם, אשר יכולים לעשות בכל רגע ורגע התחלה חדשה, וזה יהיה כל ענינו של משיח צדקנו, אשריגלה שכל רגע ורגע הוא ענין אחר לגמרי; ועל כן אסור לפלגדעתו אף שכבר עשה עד רגע זה מה שעשה, כי העקר לעשות בכל פעם התחלה חדשה. ובמדרש | ויקרא רבה יג, ג |: אמר רבי אבין בר כהנא: אמר הקדוש ברוך הוא: תורה | חדשה | מאתי תצא | ישעיהנא, ד |, חדוש תורה מאתי תצא וכנ"ל, כי כל סוד משיח יהיה שיכניסה התחדשות חדשה בקיום התורה, עד שכל מי שיקבל דעתו, יזכה להתחדש בכל פעם, ושום דבר כבר לא יבלבלו, כי כשאדם זוכה להתקרב אל רבנו ז"ל, אז זוכה לברור וזכוך המדמה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח' |, עד שזוכה לאמונת חדוש העולם, שמתקף אמונתו בו יתברך, הוא יודע ומאמין, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, אז זוכה להתחדש בכל עת ורגע ממש, כי השם יתברך מחיה ומקים את כל העולמות בכל עת ורגע ממש יש מאין, כי אין דבר שנעשה מעצמו, הכל אלקותו יתברך בהתלבשות הזו, ועל כן אינו נופל בדעתו משום דבר שבעולם יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה, כי כל רגע ורגע הוא ענין אחר לגמרי, וכל ענין קבלת התורה ובפרט לזכות לקיום התורה, זה תלוי רק כפי שהאדם זוכה להגיע אל סוד ההתחדשות, לחדש את עצמו בכל פעם, ויהיה בעיניו חדש לגמרי.

והנה, חמדת לבבי, ידעתי ואני מבין צערך הקשה מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, ובפרט עכשו שהגעת למצב כזה, שאתה מגרש מביתך, ואין לך מקום להתאכסן אנטלויף צו השם יתברך, ברח לך אליו יתברך, כי הוא חלקך והוא מנוסך והוא ביתך. וזכרהיטב היטב שאסור לפלגדעתו אפלו רגע אחד. וצריך שיזכר תמיד את גדל החסדים והישועות שכבר עשה השם יתברך עמו עד היום, וכמה פעמים הצילו מחלאים וממכאובים קשים, רחמנא לצלן, וכמה נסים ונפלאות ושדוד

הטבע כבר עשה עמו וכו', כאשר יודע כל אחד ואחד את גדל נפלאות החסדים שעשה עמו השם יתברך, וכל מה שיזכר זאת, כמו כן יזכה שיתרחב לבו ודעתו, וגם עכשו יזכה, שיעשה עמו השם יתברך נסים ונפלאות; כי העקר שיזכה שיעשה עמו השם יתברך נסים ונפלאות, הוא כפי הכנתו ואמונתו בו יתברך, וכן התחזקותו שמחזק את עצמו להאמין בעצמו, שעדין גם לו יש תקוה טובה וגם הוא חשוב בעיניו יתברך. חמדת לבבי! צריך שתדע, שבכל עת ורגע נופלת על האדם כבודות ועצבות ועצלות, ועקר עבודת האיש הישראלי בזה העולם הוא - להפך את כל היגון ואנחה לשמחה עצומה לשמח בו יתברך, כי "עז וחדוה במקומו" |דברי הימים א טז, כז|, ולפניו יתברך אין שום עצבות ועצלות כלל.

והנה אתה כותב, שאין אתה יודע מה לעשות מרב עקמומיות לבבך ודעתך ובלבולי מחשבותיך, עד שגם אפסה תקוה, חסושלום, מדוע לא תצית את רבנו ז"ל, ופתח פיך ויאירו דבריך, ותרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, וכלמה שעובר עליך תפרש ותספר לפניו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ואף שישתתמו דבריך, תעשה מזה בעצמו שיחה ותפלה: "רבנו של עולם, אני כבר כל כך נתרחקתי ממך, עד שקשה לילפתח פי לפניך". ועקר שלמות הדבור הוא רק כשזוכה להיות תמים, כפראסטאקפ ממש, בלי שום דעת ושכל עצמי, ו"הולך בתםילך בטח" |משלי י ט|, וכתוב |שם כח, יח|: "הולך תמים יושע"; ואמרו חז"ל |נדרים לב|. כל המתמים עצמו, הקדוש ברוך הוא מתמים עמו; וכשאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, ומספר לפניו כל צרכו, ברבות הימים והשנים מרגיש חיי העולם הבא בעולם הזה ממש, ועולמו יראה בחייו; כי על ידי רבוי תפלה והתבודדות ממשיך על עצמו הארת נעם זיו שכינתו יתברך.

ומחמת שאי אפשר לעסק בזה בקביעות ובפרט בהתחלה, על כן תראה לברך אחר התפלה אל התורה, שתעשה לעצמך שעורים קבועים במקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך, לקוטי מוהר"ן ולקוטי תפלות, ובפרטי פרטיות פרקים משניות ודפים גמרא וכו' וכו', עד שתזכה לסיים כל הש"ס, ותתחיל עוד פעם. וכבר אמרו חז"ל במדרש |שיר השירים רבה א, יט|: מה המים מגדלין את הצמחים, כך דברי תורה מגדלין את כל מי שהוא עמלבהם כל צרכן וכו', עין שם.

ולמען השם לטובתך הנצחית, לבל תפל בדעתך משום דברשבועולם יהיה איך שיהיה,
כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, ואלתירא ואל תחת משום דבר ומשום בריה,
ותהיה ש'מח ב'חלקת'מיד, שזוהי תשובה של שבת, וביותר תשמח, שזכית
שאתהמסתובב בין אנשי שלומינו היקרים, אשר בודאי תהיה אחריתךטובה מאד מאד;
חבלים נפלו לנו בנעימים.

הדורש שלומך...

אם אפשר לך לנדב איזו נדבה בשביל הדפסת הקונטרסים, תהיה זכות הרבים תלויה
בך, כי בעזרת השם יתברך, נעשית פההתעוררות גדולה בין הבחורים.
א' רמז. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אבקש אותך שתשמר את עצמך מכעס וקפידות, שזה רק הורס את הבריאות
שלך, וגם הורס אותך ברוחניותובגשמיות, כי הכעס היא מדה מגנה מאד, ומי
שנכנס בזה אוי לוואוי לנפשו, ועל כן ראה לשמר את עצמך מכעס, ואי אפשר
להנצלמהמדה הרעה הזו, רק על ידי רחמים ותחנונים, כי רבנו ז"ל גלהלנו
בפרוש |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סח|: שעל ידי כעס מאבדיםאת הממון שהיה
מגיע לו, אבל יש תאוה כל כך חזקה להיותבכעס, שאפלו כשיודע שכל ממונו
והצלחתו תלויה בזה, לא אכפתלו לאבד את כל הכסף שלו, העקר להיות בכעס,
ועל כן תשמר אתעצמך מאד מאד לא להיות בכעס, כי הכעס יהרס לך את החייםבין
בגשמיות ובין ברוחניות, ואף שאני יודע את הסבה וכו' וכו', עם כל זאת כבר
אמרו חכמינו הקדושים |זהר בראשית כז. |: כל הכועסכאלו עובד עבודה זרה. עמד
וראה והשתומם מה זה כעס - ממשעבודה זרה, ועל כן אין שום תרוץ על זה,
בודאי אתה צודק וכו', עם כל זאת זה לא נותן לך התר להיות בכעס.
צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך בכל יום ויום שלא להיותבכעס, רק שיהיה סבלן
גדול בחיים, וזה סוד הצלחת האדם בזההעולם, כשהוא סבלן גדול על כל אשר
עובר עליו ואינו בכעס כלל, אשרי מי שמגיע למדרגה זו.

עליך לדעת, כי אי אפשר להגיע לשוב הדעת, אלא על ידי שיחה בינו לבין קונו, ועל כן ראה להרגיל את עצמך לדבר הרבה עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ואז תראה את גדל הנסים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, נא ונא ראה ללמד הרבה את התורה הקדושה, שמאד מאד הזהירנו רבנו ז"ל | שיחות הר"ן, שיחה יט |, שאותן האנשים שנפלו בפח יקוש, אם יעשו לעצמם חק ולא יעברו ללמד בכל יום כך וכך, על ידי זה כח התורה יוציאם מהפחיקוש שנפלו לשם וכו' וכו', ועל כן אל יבלבלו לך את המח כאלו, חס ושלו, דבר רבנו ז"ל אינו תורה, חס ושלו, חס ושלו, חסמלהזכיר דברים כאלו, אינו אומר דברים כאלו אלא שוטה וגס רוחומתעב, אשר מינות וכפירות מקשקשים בו וזה ברור, כי בלי תורה אין חסידות, ואין מוסר ואין כלום, אשרי מי שבורח מרשעים וקליעולם וכו', ורץ אל תוך התורה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' רמח. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להחזיק מעמד בכל מה שעובר עליך, והתמד מאד בספרי רבנו ז"ל, ותכף ומיד כשיש לך ספרי רבנו ז"ל, אין לך מה להתפחד כלל, כי רבנו ז"ל לא יתן לך לפל כלל, ובאמת עובר בזה העולם על כל אחד ואחד מה שעובר - צרות ויסורים, קטנות וחלישות הדעת, ואשרי מי שבורח תמיד אל ספרי רבנו ז"ל, ושם ימצא מרגוע לנפשו, ואם היו בני אדם יודעים מעלת הלומד ספרי רבנו ז"ל, היו מתמידים בזה מאד מאד, כי עוברים על כל אחד ואחד בזה העולם כל מיני צרות, קטנות ומכאובים, ואשרי מישזוכה להתחזק ולא לתן להסמ"ך מ"ם שיפילו, ואל כל זה יכולים לזכות דיקא על ידי למוד ספרי רבנו ז"ל.

בשבת זו דברנו הרבה על פי התורה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב, שמדבר שם רבנו ז"ל, איך שצריכים לדון את עצמו לכף זכות, למצא בעצמו נקדות טובות, ודיקא על ידי זה יכולים לעלות אל תכלית המדרגה העליונה, לשיר ולרנן ולזמר

שירות ותשבחותאליו יתברך, כי בלי זה אי אפשר בשום פנים ואפן, כי עוברים
עלכל אחד ואחד כל מיני צרות ויסורים, קטנות ומכאובים, אשר לולישימצא
בעצמו נקדות טובות, הוא אבוד לגמרי.

ותהלה לאל, היו אורחים רבים, ומאד מאד התפעלו מדברירבנו ז"ל, ודברו
ביניהם - "היתכן שיש רבי כזה, ואנחנו לאיודעים מזה?!"... מה אמר לך, ראוי
לנו לגלות ולפרסם את דעתרבנו ז"ל בכל העולם, כי אני בטוח שאנחנו נתן את
הדין אם לאנעסק בזה, כי אם אנחנו יודעים מרבי אמת כזה, למה לא נגלה
אתרבנו ז"ל לכל העולם כלו? ! ובאמת מאז שהתקרבותי אל רבנו ז"לבווער בי האש
של הפצת מעינות החכמה חוצה, אף שעוברים עליכל מיני צרות ויסורים ומכאובים
וכו' וכו', ומחלקת ושנאת חנסוכו', עם כל זאת אני את שלי אעשה, ואני לא
מסתכל על אף אחד, אף שיתאספו כמה בורים וריקים עלי וכו' וכו' - מה בכך?
אנייודע שחטאתי, עויתי ופשעתי לפניו יתברך, ומגיע לי כל מיניבזיונות
שבועולם, ובזה שמחרפים ומגדפים אותי, אקוה להקדוש ברוך הוא שאנצל מחבוט
הקבר וכו' וכו', ויתכפרו עוונותי וכו'וכו', אבל אני את שלי אעשה כל ימי
חיי - לגלות ולפרסם אתדעת רבנו ז"ל בעולם, אני לא יודע כמה אחיה, אבל זאת
אני בטוח, בעזרתו יתברך שמו, שכל זמן שאנשם, אגלה ואפרסם את דעתרבנו ז"ל בעולם.
נא ונא אל תהיה בטלן, ותקבע לעצמך שעור כסדרן בלקוטי מוהר"ן, ותשתדל לומר
את התפלה מלקוטי תפלות על כל תורהותורה שאתה לומד. והעולה על הכל - ראה
לקבע לעצמך שעורכסדרן בלקוטי הלכות, אשר על זה אמרו חכמינו הקדושים
|נדהעג|. כל השונה הלכות בכל יום מבטח לו שהוא בן עולם הבא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רמט. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אמר ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי האברךהיקר לי מאד, צמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות מה ששאלת על מאמרם ז"ל |חלין ז':| גדולים צדיקיםבמיתתן יותר

מבחייהן וכו', עין שם בתוספות, שבחיי הצדיקים ננוגעים בהם כמה רשעים ויושבים אצלם, ובעולם העליון אין להם שום רשות לבוא אליהם, וזה ברור. וידוע הספור שמשפריים על הרבהקדוש בעל התניא, זכותו יגן עלינו, שפעם בא אליו אדם ואמרלו: "רבי, ברכני שאהיה עמכם במחיצתכם בעולם הבא", ענהואמר לו בזו הלשון: "בעולם הבא לא תדע את הדרך אשר מובילאל הדרך שמוביל אל הדרך שמוביל אל הדרך" וכו' וכו', וכהאריך דרך אחר דרך ודרך להדרך "במקום שאני נמצא", ועל כןבחיים חיותו של צדיק אפלו רשע יכול לגע בו ולישב על ידו, אבלאחר הסתלקותו, אין לו שום שיכות אליו כלל, מלבד כשבא אדםעל קברו ומתפלל שם בזכות הצדיק השוכן שם, על ידי זה יש לשיכות אל הצדיק, כי באמת מובא בדברי מוהרנ"ת ז"ל על פיהתורה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יז, שבמקום הצדיק שם ישאוויר הנח והזך, ועל כן דבר גדול מאד לנסע תמיד אל קבריהצדיקים ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך בזכות הצדיק הקדושהשוכן פה, כי גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם, וזכותהצדיק תעורר עליו, ויכולים לפעל ישועה גדולה אם יתפללבתמימות גדולה, אשרי מי שזוכה לבקר בקברי צדיקים תמיד, ואזטוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רנ. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר אמר ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך היקר קבלתי ביום רביעי שעבר, ושמחתי מאד מאדלראות כתב ידך, ולשמע הטוב ממך, אחרי אשר עברו כמהשבועות, ולא ידעתי מה היה לך, וברוך השם עזרני השם יתברךבזכיות חנם לשמע שחזרת לשיבה לעוד זמן שלם. חמדת לבבי! אל תצטער כלל שלא זכית להוציא מחשבתךמהכח אל הפעל לנסע לארץ ישראל כרצונך, בודאי כונתו יתברךלטובה גדולה, ובפרטיות שאתה רואה, שתהלה לאל, זכה אותךהשם יתברך במצוה היקרה של פדיון שבויים, לדבר על לב נדחקיםונשברים השבויים תחת יצרם הרע הבוער בהם; ובאמת לדבר עסבני הנעורים הרחוקים וכו', ולהאיר בהם הדעת האמת, זהו פדיוןשבויים ממש, ואמרו חז"ל

אתנא דבי אליהו זוטא, פרק טז: לעולם יהא אדם מלביש ערמים ופודה את השבויים. ואיתא בלקוטי הלכות|השכמת הבקר, הלכה א', שכל ענין מלביש ערמים וכו', הוא למצאנקדות טובות, ועל ידי זה זוכה להלביש את נשמתו שהיתה ערמהעד עכשו, כי כל נקדה טובה שאדם זוכה לחטף בכל יום בתורהובתפלה, במצוות ובמעשים טובים, הרי הם לבושי נשמתו, ונקראחלוקא דרבנן; ועל כן עסק במצוה היקרה הזו במסירות נפשגדולה, ותראה לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל בין חבריך, ותמכר להםספרי רבנו ז"ל. אך דעת לנבון, שצריך לזכר את עצמו, מען דארףזיך אליין אויך אין זינען האבנץ, ולקרב גם את עצמו בכל יום אלרבנו ז"ל מחדש.

חמדת לבבי! צריך לחזק עצמו בכל מיני אפנים שבעולם, והעקר לזכות להגיע אל מצות השמחה שהיא כלליות כל המצוותוכלליות כל הקדשות, ומחמת שכל קיום התורה הקדושה וקיוםהאדם בגשמיות וברוחניות תלויים במדת השמחה, על כן מתגברומתפשט על זה הסטרא אחרא יותר מהכל, ועל פי רב נמשכת עלהאדם עצבות ומרירות על לא דבר, על כן הזהירנו רבנו ז"ל מאדמאד על מצות השמחה, ואמר שכפי הנראה אי אפשר להגיע לזה, כי אם על ידי מלי דשטותא, מרב ההתגברות וההתפשטות שלהסטרא אחרא על זה. ובפרטיות אותן הנשמות שנכשלו כבר בפגםהברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, ועל ידי זה נבלעובבטן הקלפה שנקראת יללה, עליהם לידע, שאי אפשר לצאתמחטא זה, כי אם על ידי תקף הששון והשמחה, לרקד בכל יוםיום ובכל שעה ושעה, ולשיר לעצמו נגונים של שמחה, והשמחההיא אש שורפת כל הקלפות, וכל מה ששמח ביותר, כן נתבטלתממנו הקלפה הזו לגמרי. על כן ראה גם ראה מה לפניך, אל תפלבדעתך משום דבר, רק חזק, חזק, להיות תמיד בשמחה עצומה, ואז תזכה להכניע ולשרף כל הקלפות המסובבות סביבותיך, ועל ידי תקף השמחה יפתח מחך ודעתך להשיג במשכלות אשרהם למעלה משכלך, ותזכה להשיג השגות נפלאות בנקל בלי שוםעכובים, כי השמחה היא אור המאיר לכל אדם, והיא אורו האינסוף ברוך הוא ממש, כי לפניו יתברך אין שום עצבות כלל, ולפניויתברך חשכה כאורה; אשרי הזוכה לשמח בכל יום ובכל עת ובכלשעה, ואם ירצה השם, על ידי תפלה מדי יום ביומו, סוף כל סוףתזכה להגיע

אל ציונו הקדוש של רבנו ז"ל בעיר אומן, כי על ידיתפלה יכולים לפעל הכל, והעקר לא להתרשל בזה, רק בכל יוסוים להתפלל, וצריך לשמר מדחיקת השעה, ורק ברחמים ותחנונים|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כ'.

ולמען השם לטובתך הנצחית, החזק בדרך הלמוד של רבנוז"ל, להתמיד מדי יום ביומו בתשוקה חדשה גמרא, ושלחן ערוך, משניות ותנ"ך ומדרשים, ובפרטיות ספרי רבנו ז"ל, ולעולם אלתחשב מאחרים כלל, כי כל אחד צריך לחשב על תכליתו הנצחיתבפרטי פרטיות, וצריך תמיד להכניס בדעתו, שמלא כל הארץכבודו, והשם יתברך עומד על ידו והוא בתוכו, כי בכל תנועהותנועה שם אלופו של עולם ממש, ועל כן אסור לי לבלבל אתעצמי מאחרים, כי כל אחד ואחד הוא ענין אחר לגמרי. וצריךשתדע שכל זמן שחושבים מאחר, הסימן שנחסרה אמונתו בויתברך, כי אם היתה מחשבתו דבוקה בו יתברך, לא היה חושבמאחרים כלל, והיה חי חיים נצחיים עוד בזה העולם.

ההכרח לקצר, וראה לכתב לי, וממש חיים תתן בי מרב אהבתיאותך, אהבה שאינה תלויה בדבר בטל.

הדורש שלומך...

"אמרתי אשמרה דרכי מחטוא בלשוני, אשמרה לפי מחסוםבעד רשע לנגדי" |תהלים לט, ב|. כי עקר עבודת האדם בזה העולם- לדבק עצמו בו יתברך, ולהמשיך על עצמו נעם זיו שכינתויתברך, שידע בידיעה ברורה, כי אין בלעדיו יתברך כלל, וכשזוכהלידיעה זו, אז הוא נגאל מכל צרותיו ויסוריו ומכל מה שעוברעליו. והנה לזכות להשגה הזאת הוא על ידי שמירת הדבור, כי איןעוד דבר שיעקר את האדם מאתו יתברך כמו הדבור, כשפוגמו, חסושלום, בדבורים אסורים, בדבורים בטלים, לשון הרע, נבול פהוקללות, חס ושלום, כי להפך על ידי קדשת הדבור בתורהובתפלה, ובפרט בשיחה בינו לבין קונו, על ידי זה מקשר עצמו, ומדבק עצמו אליו יתברך, ונכלל בו יתברך, כי הדבור הוא הפתחוהסלם לעלות אליו יתברך, ויכולים לזכות על ידי קדשת הדבורלכל המדרגות וההשגות שבעולם, ולחיות חיים נצחיים. ומובאבלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן לח| על הפסוק |תהלים קמח, ח|: "רוחסערה עשה דברו", שעל ידי פגם הדבור גורם רוח סערה

במחו, כשמחו ודעתו מבלבלים אז הוא עלול לעבר על כל העברות שבעולם. וכמו שאמרו חז"ל |סוטה ג. |: אין אדם עובר עברה, אלא אם כן נכנס בו רוח שטות; נמצא, שעל ידי פגם הדבור, שבא עלידו לבלבולי הדעת והמת, בא על ידי זה, רחמנא לצלן, לחטאים.

על כן צריך לשמר מאד את הדבור, ולעשות מסגר על פיולבלי לדבר כלל, שלא תתבלבל דעתו כנ"ל, וכל זה לאדם שעדין עומד במתקלא, שפעם טהור ופעם טמא, אסור ומתר, כשר ופסול|כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עט, עין שם|; איש כזה צריך לשמר מאד מאד את הדבור, מאחר שהרשע - היצר הרע, עדין עומד לנגדו, ובנקל יוכל לפל, חס ושלו, לנוקבא דתהומא רבא, מה שאין כן כשאחד זכה כבר לתשובה של שבת, ונדחה הרע ממנו לגמרי, עושה על ידי דבורו יחודים עליונים |כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'|, שמלביש בזה תפלות ובקשות אליו יתברך להמתקתהדינים, עין שם; וכן עוד בחלק ב' |סימן צא|, שעל ידי זה מעלה את הרחוקים, כי מלביש בדבורי שיחות חלין שלו אור התורה, ועל ידי זה יש להם שיכות אליו, ומעלם אליו יתברך, והבן. וזה פרוש "אמרתני אשמרה דרכי מחטוא", ואיך אזכה לשמר עצמי מחטאים? על זה אומר: "בלשוני אשמרה" - שאשמר אתהדבור, "לפי מחסום" - שאעשה מחסום ומסגר על פי, וכל זה לאדם שעדין "בעוד רשע לנגדי" - שעדין היצר הרע עומד עליו תמיד להחטיאו כנ"ל, אבל הצדיקים יכולים לדבר, כי מקשרים עצמם על ידי כל דבר אליו יתברך, השם יתברך יזכנו להגיע לכלזה, אמן כן יהי רצון. א' רנא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אמר, פסח שני ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותנו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך היקר מיום שני לסדר אחרי קדושים לנכון קבלתי, ושמחתי לשמע הבשורה הטובה, שאתה אוחז בסדרך בש"ס כסדרן במסכת נזיר, ובשלחן ערוך אתה אוחז בתחילת אבן העזר. מה אמרלך, חמדת לבבי, נתת שמחה בלבי מאד, וראה גם ראה את אמתת דרכו הנוראה של רבנו ז"ל, שהזהירנו ללמד כסדרן |עין שיחות הר"ן, סימן עו|, היעלה על הדעת, אשר בלעדי הדרך הקל והנעים הזה

הייתמגיע לכל זה?! ובפרט מה שאתה חוטף בכל יום ח"י פרקיםמשניות ועוד שעור
בזהר הקדוש ושעור בתקוני זהר. עלינו לשבחלאדון הכל, אשר טוב גמלנו,
וקרבנו אל רבי אמת כזה, אשר עלידו מרויחים כל כך; טוב להודות להשם יתברך
על כל החסד חנםשעשה עמנו חבלים נפלו לנו בנעימים. ולמען השם
לטובתךהנצחית, אל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, אפלו הואמאנשי שלומנו,
תמיד חקק בדעתך, שאין שום מציאות בלעדיויתברך כלל, והכל לכל - דומם,
צומח, חי, מדבר, הם עצםעצמיות חיות אלקותו יתברך בהתלבשות הזו, ועל כן מה
יעשה לךאדם. וזכר היטב אחריתך, כי בוא יבוא היום, שתצטרך לעזב אתזה
העולם, ואז יהיה לך לקרן נוראה ונפלאה כל דבור שדברת עמויתברך, וכל דבור
של תורה שזכית לחטף, כי שום דבר לא נאבד, כי אפלו רצון טוב אינו נאבד, מכל
שכן תורה ותפלה הם חקוקיםבלב העליון. וראה איך שימינו כצל עובר, הנה יום
והנה לילה, ועל כן אין פנאי לדבר מאחרים לגמרי, מה לי ואחרים, לו
יצירשחברי הוא צדיק גדול ונפלא מאד, עלי לחשב - אבל מה יהיהממני, ומתי
אעשה גם אנכי לביתי הנצחי?! ועקר ירידת ונפילת כלאדם, שחושב תמיד מאחרים,
וזה גם ענין של פרסום של שקר, שעושים מציאות מאחד ורצים אחריו, ועל עצמם
אינם דואגיםכלל. אך רבנו ז"ל מגלה נקדת האמת, שיחשב כל אחד לעצמו.ובאמת
כשאדם זוכה תמיד רק לחשב מעצמו כמו שעשה התםהקדוש, שהיה רגיל לומר: דאס
איז מיין מעשה און דאס איזיענעמס מעשהק, ולא רצה לחשב מאחרים כלל,
על ידי זה דיקאגדל והצליח כל כך ברוחניות ובגשמיות |עין ספורי מעשיות,
מעשה ט'.|.ותדע שיש בין אנשי שלומנו הקדושים חדושים נוראים ונפלאים,הדבקים
בו יתברך בקביעות, ותמיד עוסקים בתורה ובתפלה,בהתבודדות וביחודים וכו',
ושום בריה אינה יודעת מהם, וזה עקרהמעלה הנפלאה בזה העולם - כשזוכה
להצניע ולהסתיר אתעצמו. ור' לוי יצחק רגיל לומר: וואס וינציגער מען מאכט
זיך צוטהון מיט איינעם אויף די וועלט, אלץ חשובער איז ער אויף
יענעוועלטר. ואצל העולם הוא ההפוך, כל מה שעושים עסק מאחד,חושבים שיבדאי
הוא צדיק גדול ונפלא. ובפרטיות כשיש בני אדםריקים |ליידיג גייערס|, אשר
אין להם עסק אחר רק לפרסםמפרסמים של שקר, ועושים איזו ישות ומציאות

מבני אדם וכו', אז הרבה בני אדם מתרשלים מלמוד ועבודת השם, ורודפים לראותגם כן את ה'קאמדייע' וה'שפיל' וכו'.ש. ואם השם יתברך אמרלשמואל הנביא, שנקרא "רואה", שראה הכל, וכן הפסוק |תהליםצט, ו| ממשילו למשה ואהרן: "משה ואהרון בכהניו ושמואל בקראישמו" וגו', אמר לו |שמואל א, טז, ז|: "אל תבט אל מראהו ואל גבהקומתו כי מאסתיהו כי לא אשר יראה האדם, כי האדם יראה לעיניוהו' יראה ללבב"; והיעלה על הדעת, שמגשמים כמונו, אשר אנומלכלכים מכף רגלינו ועד קדקד ראשנו בחטאים ועוונות וכו', אשר כל אחד יודע נגעי ומכאובי נפשו, אנו נדע מי הוא האישכשר והצדיק, עד שיהיה בכחנו לדבר על זה או על זה?! וכבראמר רבנו ז"ל: יש שאור וחמץ והוא היצר הרע המסית את האדםשיהרהר אחרי תלמידי חכמים, לבדק ולומר: זה נאה וזה לא נאה|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פג|, ורבנו ז"ל אמר על עצמו: ווערעס קען מיר קען מעיד זיין דאס איך האב נישט אין מיר קיין איינתנועה פון א גוטען אידענות, כי היה נעלם בתכלית העלמה, ושוםבריה לא היתה יכולה לראות מהות רבנו ז"ל מחיצוניותו, כי דברזה אי אפשר לידע בזה העולם כלל. ורבנו ז"ל ספר ענין נפלאמארץ ישראל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קטז|, וספר זאת לעניןשיש בני אדם טועים וסוברים, שצריכין להכיר את הצדיק בפניו, בצלמו ובדמותו, שיהיה משנה בדמותו ובתנועותיו דיקא, ובאמתלא כן הוא, כי הצדיק הוא בדמות ובצלם ככל האנשים, ואין בושום שנוי מבחוץ כלל, ואף על פי כן הוא ענין אחר לגמרי, ושארבני אדם אינם דומים אליו כלל; כי האיש כשר והצדיק, דבוקיםבו יתברך מפנימיותו בלב ונפש, ומוסרים נפשם אליו יתברך בכלעת ורגע ממש, ודבר זה לא יכילנו הרעיון, כי אם מי שאוחז בזה, ומבחוץ אינו מרגש ונראה כלל וכו'. ופעם אמר רבנו ז"ל, שהאישכשר נראה כהולך עם כרכשות ודקין כמו שאר בני אדם, ואף על פי כן הוא ענין אחר לגמרי |שיחות הר"ן, סימן יד|, ובפרושאמר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמג|, שכל מה שאחד גדול ביותר, הוא נסתר יותר, ואין רואים ממנו שום קדשה יתרה, עין שם. מכלזה כדאי להתעורר מחדש, ולשמר את הדבור, ולא לדבר מזה עלזה או להפך מזה על זה, כי אין זה ענינינו כלל, אנו צריכים לחשבעל תכליתנו

הנצחית ומה ישאר מאתנו, ולחשב עצות ולהמשיך על עצמנו התחזקות לצאת מגנות מחשבותינו ותאוותינו ולא יותר.

ואבקשך מאד לעזור את החברים שלנו הגרים בשכונתך באהבה, אחוה ורעות, ולהתנהג בדרך ארץ גדול אחד לחברו, ורבנוז"ל אמר פעם: ווען די וועלט זאל וויסען ווי איך לערן דרך ארץ מיט מיינע לייט וואלטיין קיסרים און מלכים געשיקט זייערע קינדערצו מירא, כי אצל רבנו ז"ל ישבו בדרך ארץ וביראה ואימה גדולה. והוסיף ר' לוי יצחק, שדבר זה צריך להיות גם בין אנשי שלומנו, להיות בדרך ארץ גדול, ובאהבה, אחוה ורעות. וצריך שתדע, שאוררבנו ז"ל הוא אור גדול ונורא כזה, אשר אי אפשר לקבלו בשום אופן, כי אם על ידי אהבה, אחוה ורעות, לאהב אחד את חברו, ולרצות תמיד בטובת זולתו, ולעוררו ולחזקו גם כן לברח אלייתברך בשיחה - זו תפלה, ובשעורים קבועים ללמד כסדרן.

והנה מה שכתבת, שאתה שבור, שאחד בזה אותך, חמדתלבבי! זהו עקר השלמות להגיע אל זה בעולם הזה, כשזוכים לדם ולשתק למחרפו ולמבזו, שאז זוכה שנתגלה אליו מלך הכבוד בהארה נוראה ונפלאה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו' |, וזהו עקרהתשובה האמתית - כשמבזים אותו ושותק ואינו משיב דבר. וידוע בין אנשי שלומנו, שרבנו ז"ל החליף את כל הסגופים והתעניות שצריך להתענות ולסגף עצמו על העברות שלו, בבזיונות ובשפיכות דמים, ועל כן צריכים לחטף כל בזיון ושפיכות דמים בשמחה עצומה, כי בזה ממרק עוונותיו, ועל ידי זה אין עליו שום דין למעלה וכו'. ור' אברהם בר' נחמן ז"ל היה רגיל לומר: אסיה האדם יודע מעלת בזיון ושפיכות דמים, היה רץ קדם למקוה, כדרך שרצים למקוה קדם קבלת קדשה גדולה. כל כך החשיבמעלת הבזיונות והשפיכות דמים. ועל כן אל תצער את עצמך, ואלתעשה שום עסק מזה לגמרי.

והעקר תרגיל את עצמך לא להכנס בוכוחים עם שום בריה שבעולם יהיה עם מי שיהיה, אפלו שיהיה מאנשי שלומנו, תאמרלו שאין לך עסק אחר, רק לדבק עצמך עמו יתברך, ואינך רוצה לידע מאחרים כלל; אשרי הזוכה לזה.

ההכרח לקצר.

ידידך לנצח...

תראה לנדב איזו נדבה להדפסת הקונטרסים שנתחדשו אצלנו מחדש, כי תהלה לאל,
זכינו בעתים הללו למקרבים חדשים הרבה, כן יעזר השם יתברך לפשט ולהפיץ אורו
ודעתו הקדושה של רבנוז"ל.

א' רנב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אמר ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, החפץ להתקרב
אל הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך, ראה לחזק את עצמך ביותר, ולא להשבר משום דבר שבעולם
יהיה איך שיהיה, והעקר על פי דרך רבנו ז"ל, שגלה לנו, שאדם צריך לצעק הרבה
אליו יתברך, ולבקש ולהתחנן על נפשו, ובפרט היום שהוא פסח שני, שכל הענין
הוא שצעקו: "למה נגרע" | במדבר ט, ז, וגלה לנו מוהרנ"ת ז"ל נפלאות רבות על
זה, בשעה שאדם הוא טמא לנפש ואינו יכול להקריב קרבן להשם, צריך לצעק: "למה
נגרע לבלתי הקריב את קרבן השם במועדו", וזה שהאדם צועק הרבה ומבקש ומתחנן
ממנו יתברך: "למה נגרע", על יד זה הקדוש ברוך הוא עוזר לו, וזוכה
אחר כך לזכות גדולה כזו, אף שאינו במועדו, יכול להקריב קרבן, שזה סוד פסח
שני, שאדם מתעורר ובוכה ומבקש ומתחנן ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליו "למה
נגרע", ועל ידי זה נעשה פסח שני, אף שהוא לא בזמנו הוא זוכה להביא קרבן;
ולכן ראה גם אתה להרגיל את עצמך לבקש בכל יום ממנו יתברך, ותבכה ותתחנן
"למה נגרע" וכו' וכו', "למה אני צריך להיות משנה מאחר" וכו' וכו', ועל
זה צריכים לבקש ולהתחנן הרבה ממנו יתברך, ומה שתפלה פועלת, שום דבר שבעולם
אינו פועל, תמיד לבקש "למה נגרע" וכו' "למה נגרע" וכו', "למה אני צריך
להיות אחר" וכו' וכו', ומי שחזק בזה אז יצליח דרכו.
הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רנג. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר אמר ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, אשר בו אתה שופך את מרירות לבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לחזק את עצמך ביותר במדת הסבלנות, ושום דבר

שבועולם לא יוכל לשבר אותך, כי בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יום, ואשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר. והעולה על הכל הוא מדת הסבלנות, כי עובר על כל אחד ואחד כל כך הרבה צרות כל כך הרבה יסורים, אשר אי אפשר לעבר את זה רק על ידי מדת הסבלנות, ולכן ראה לקנות בעצמך את מדת הסבלנות, ואז תצליח דרכך וכל אלו שהצליחו דרכם בזה העולם היה רק מחמת מדת הסבלנות, שסבלו כל הבא עליהם. נא ונא ראה להחזיק מעמד, ואז תראה ישועות ונסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, ועל כלם ראה להתבודד עצמך בכל יום אליו יתברך, ולשיח ותספר את כל עם לבבך עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, כי באמת אין לנו בזה העולם רק שיחה בינו לבין קונו, ומי שמרבה בזה רואה נסים נגלים. נא ונא התמד בלמוד משניות, כי למוד משניות מציל את האדם מהכל. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רנד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר אמר ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, שבו אתה מספר את שברון לבך וכו' וכו', מה אמר לך, ידידי היקר, אתה צריך לתת תודה להקדוש ברוך הוא שלא קרה עם הנפשות, חס ושלום, חס ושלום, רק עם הכסף, כי כך מובא בזהר הקדוש, יש מי שמשלם בכספוויש מי שמשלם בנפשו, ועל כן אם זה קרה כבר, אתה צריך לדעת, שזה בודאי ממנו יתברך, ואתה צריך לתת תודה והודאה להקדוש ברוך הוא שלא נגע בנפשות, חס ושלום, חס ושלום, כי מה היית עושה אם, חס ושלום, משאית היתה דורסת את בנך או את בתך, חס ושלום, חס ושלום, ועל כן הנזק הזה שנגרם לך וכו' וכו' תקבל את זה לכפרת עוונות, אך תבקש ותתחנן ממנו יתברך, שיחוסו וירחם עליך ויוציאך מהפח היקוש הזה.

רבנו ז"ל למד אותנו דרך נוראה ונפלאה מאד, והיא - תודה והודאה, ואמר בפרוש, שענין של תודה והודאה הוא שעשוע עולם הבא | לקוטי מוהר"ן, חלק ב',

סימן ב|; ועל כן צריכים להרגיל את עצמולתן תמיד תודה והודאה להקדוש ברוך הוא על כל החסד הגדולשעשה עמו, ועל ידי זה יהיה לו כח לבקש ולהתחנן על להבא.

מה אמר לך, ידידי היקר, מה זה ענין עולם הבא, גלה לנו רבנוז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'|: כשאדם יודע שכל מאורעותיו זהלטובתו זה בחינת עולם הבא, בודאי הכל לטובה, ואף שקשה וכבדלנו לקבל את הטובה הזאת על כן עלינו לבקש ולהתחנן ממנויתברך שיחוס וירחם עלינו, וימסר את הרחמנות בידינו |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סב| בסוד |בראשית מג, יד|: "ואל שדי יתן לכסרחמים", 'לכם' דיקא, הינו שהשם יתברך יתן לנו הרחמנות, שימסר את הרחמנות בידינו, כי אצלו יתברך, יכול להיות שגם החולאתהקשה וכל היסורים הם הרחמנות שלו, כי בודאי כל מהשהקדוש ברוך הוא עושה לאדם אפלו יסורים קשים, הכל מצדרחמנות, אבל אנו מבקשים, שימסר בידינו את הרחמנות, כי איןאנו מבינים את הרחמנות שלו, וגם אין אנו יכולים לקבל אותה, הינו את הרחמנות הזו, ולכן אנחנו מבקשים שימסר את הרחמנותבידינו, עין שם. מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד שיש לנו תורותכאלו ושיחות כאלו, דבורים כאלו שיוצאים מרבי נורא ונפלא כזה, אשרינו מה טוב חלקנו. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רנה. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר אמר ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הבשורהמשמחת שזכית לקנות שטח אדמה ולבנות עליו בית, יעזר לךהקדוש ברוך הוא שהבית הזה יהיה מלא שמחות, ותבנה חדריםלהכנסת אורחים, ושיכנס לך שפע בגשמיות וברוחניות בבית הזה, ותמיד תבשר לי בשורות משמחות.

מה אמר לך, ידידי היקר, האדם צריך לבנות לעצמו גם ביתברוחניות, ועל כן תקבע לעצמך שעור בכל יום ללמד דף גמראבבלי ודף גמרא ירושלמי, ופרק בתוספתא, שזה ראשי תבות: ב'י'ת', ב'בלי', י'רושלמי', ת'וספתא; ואשרי מי

שזוכה לבנות לעצמו בית ברוחניות, שזוכה לסים כמה פעמים בחייו: בבלי,
ירושלמיתוספתא, אשרי לו בזה ואשרי לו בבא.

תהיה קבוע לדבר בכל יום עמו יתברך, אשר כל דבור ודבורהוא הצלחה נצחית,
הצלחה כזו שאין לתאר ולשער כלל, ואם היובני אדם יודעים את מעלת התפלה
והשיחה בינו לבין קונו, היועוסקים בזה כל היום כלו, כי על ידי כל דבור
ודבור שמדבריםעמו יתברך, מדבקים עצמו אליו יתברך, ופעם אמר ר' אברהם
בר'נחמן ז"ל בזו הלשון: אז מען רעדט מיט גאט איז מען צוגעקלעבטצום גאט
|כשמדברים עם הקדוש ברוך הוא, הרי דבקים אליו|, ועל כן תדבר עמו יתברך
הרבה מאד בכל יום, ואתה צריך לדעת, שפה כמה דבורים ושם כמה דבורים, ועל
הדרך כמה דבורים, ובבית כמה דבורים, ובחוץ כמה דבורים, ובמשך היום
מצטרףלהרבה דבורים, בכלל טוב מאד להיות רגיל לדבר תמיד אליויתברך, ולידע
שאיך לך בית מנוס אחר רק אצלו יתברך, ומוהרנ"תז"ל גלה לנו למה הולכת לו
עבודה כסדרן, כי כל כך הרגיל אתעצמו בעבודה הקדושה הזו של התבודדות,
שתמיד הוא מדבר רקעמו יתברך, ומה שיש לו הוא מתיעץ עם הקדוש ברוך הוא,
אשרימי שמגיע למדרגה זו, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רנו. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר אמר ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידיהיקר, בלתי מכירו,
נר חדש הרוצה להדליק את עצמו מאורהאורות, ולהאיר את נפשו מאורות הצחצחות
שזכינו שנתגלו עלינובדורותינו אלה, והוא נחלא עמיקא וטמירא דנביע ביה
מקורא, חכמתא עלאה ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך מערב שבת קדש לסדר אחרי קדושים לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד לקראת
הבשורה הטובה שבשרתני, שהתחלתללמד בספרי רבנו ז"ל.
אחי היקר! אם תזכה לשקד בהם בשקידה רבה, תזכה להאירנפשך בערבות, נעימות,
אור וחיות שכינת עזו יתברך, כי רבנו ז"לנשלח אל דורותינו אלה להחיות נפש
כל חי, ולהוציא ולרחץולעלות ולקשט את כל הירודים והנפולים, השבורים
והמלכלכיםבתאוותיהם ובמדותיהם הרעות, ובפרטיות אלו אשר נפלו ונכשלו בפגם

הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, עליהם עצמהוגדלה רחמנותו, והוא יכול לרפאותם ולהחיותם ולהשיבם אלמקורם, והירידות יתהפכו לעליות גדולות, אם יזכו לצית אותולסלק דעת עצמו לגמרי |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|. והנה מה שבקשת להבינך מהות הספרים וממה הם מדברים. חמדת לבבי! הספרים מדברים בעד עצמם, הפך בהם ומהם לאתזוז, כי אין לך דבר בעולם שלא ידבר מזה, כמובא בהקדמהלקוטי מוהר"ן, עין שם.

וגם מה שבקשת להבינך ענין ההתבודדות ומהות חסידותברסלב, עין בספר "אשר בנחל" |חלק ה', מכתב תר"ל|, ושם תראהקצת.

אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מחדש, ותעשה עכשו התחלהחדשה, ושכח כל מה שעבר עליך עד עכשו, ותכניס בדעתך אמונתויתברך, ולחקק היטב בלב, שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל. וכמו שכתוב |דברים ד, לט|: "וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד". אין עודכלל, הינו שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל - דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, שהתלבש בלבושים אלו. ועל כן על ידי ידיעה זו, נתברר לאדם, שאין שום יאוש בעולם כלל, כי |תהלים קלט, ז י|:

"אנה אלך מרוחךואנה מפניך אברח, אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנ, אשא כנפי שחר אשכנה באחרית ים, גם שם ידך תנחני ותאחזניימינך, ואמר אך חשך ישופני ולילה אור בעדני, גם חשך לא יחשיךממ ולילה כיום יאיר כחשיכה כאורה" וגו'. ועל כן כשזוכה לידעידיעות אלו, אשר השם יתברך עמו ואצלו, ואפלו במקומותהמטנפים והפחותים והירודים שנפל לשם וכו', גם משם יכוליםלהתקרב אליו יתברך, על ידי זה נפתח הפה לדבר עמו יתברך. כיהעקר מה שאין האדם מדבר עמו יתברך, ומספר לפניו את כל לבווכל מה שעובר עליו, הכל מפגם האמונה, כי אם היה האדם זוכהלידע בידיעה ברורה, שהשם יתברך עמו, ובכל מקום שהולך, הואיתברך הולך עמו, היה מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב|, וזו נקראת "התבודדות", לדבר

עמויתברך בלשון שרגיל בה, ולספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מהשעובר עליו כאשר ידבר איש עם רעהו. ואמר רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן רכט|, שבתחלה זה

היה עקר התפלה, שהיה כל אחד מדבר מהשבלבו לפני השם יתברך בלשון שמדברים בה, כמבאר ברמב"םתחלת הלכות תפלה, שזה היה עקר התפלה, אך אחר כך ראו אנשיכנסת הגדולה, שמרב כבוד הגלות שיהיה ישכחו לגמרי וכו', על כןעמדו ותקנו סדר התפלה, עין שם; אבל על כל פנים מדינא, זהועקר התפלה - שכל אחד מדבר מה שבלבו ומה שצריך וכו'; ועל כן טוב מאד להרגיל את עצמו מלבד התפלות הקבועות, ליחדלעצמו מקום מיחד שאין שם בני אדם, ולשיח ולספר לפניו יתברךאת כל לבו ודעתו, ולבקש ממנו יתברך רחמים ותחנונים, ולספרלפניו יתברך הכל בפרטי פרטיות. ואמרו חז"ל |תורת כהנים, פרשתבחקותי|: מיד שהם מתודים לפני, אני מוחל להם וכו', עין שם; ובמדרש שוחר טוב |תהלים ק'| איתא: בשעה שאדם מתפלל לפניויתברך, צריך להיות בשמחה עצומה, שמתפלל לאל חי וקים וכו', עין שם; וכל ענין זה יכניס משיח בעולם, כי הוא יגלה לכל אתאמתת מציאותו יתברך, עד שיתקים |ישעיה יא, ט|: "כי מלאה הארץדעה את ה' כמים לים מכסים" וגו', ועל כן יקים אז |צפניה ג, ט|: "אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדו שכסאחד" וגו'; ועל כן אשרי הזוכה לצית את רבנו ז"ל עוד עכשוכשעדין יש בררה וכו', ואז יזכה לכל טוב אמתי ונצחי.

חמדת לבבי! מבאר בספורי מעשיות |במעשה מהזבוב והעכביש|, שקדם שירדה נשמת רבנו ז"ל אל זה העולם, עשה הסמ"ך מ"סרעש בכל העולמות, וצעק: אם זאת הנשמה תרד ותבוא אל זההעולם, אין לי כבר מה לעשות וכו' |כי רבנו ז"ל מגלה את אמתתויתברך ואורו, עד שאפלו הגרוע שבגרועים, שעבר על כל התורהכלה, חס ושלו, יכול לשוב אליו יתברך|, והשיבו לו: הנשמההזאת ההכרח שתרד וכו' |כי קץ בא הקץ|, אך צא וחשב לך עצה.ויצא והביא את אחד וצחק, ואמר: הנשמה הזאת יכולה כבר לירדוכו', עין שם; והעצה שלו כבר ידועה ומפרסמת בעולם, שכל דבררבנו ז"ל יהיה ללעג ולקלס בעיני הכל, כי "כרם זלת לבני אדם" |תהלים יב, ט|, אלו דברים שעומדים ברומו של עולם, ובני אדםמזלזלים בהם, ומאי ניהו? תפלה |ברכות ו|, ומחמת שכל ענינו הוארק אמונה ותפלה, על כן מזלזלים בו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימןצג|, וזה גורם אריכת הגלות המרה הזו. וכל מה שמסתירים אתלמודו, חס ושלו, על ידי זה מתפשט החשך כפול ומכפל

וכו', ולהפך - כל מה שמגלים אורו, כמו כן נמשך אור הגאולה אשרתהיה בקרוב
על ידי משיח צדקנו. על כן עשה מה שתעשה, והחזקבו בכל נימי נפשך, ותזכה
לכל טוב אמתי ונצחי.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

א' רנז. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר אמר, ל"ג בעמר ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחורים היקרים החפצים לשמע דברי
אמת ... נרם יאיר ויזרח לנצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד מאד שמחתי לשמע איך שיש חבריא קדישא הרוצים
לקבל מרבנו ז"ל.

אתמול בלילה ערכנו סעדה לכבוד ההילולא של התנא האלקירבי שמעון בר יוחאי,
והיו המון אורחים, ותהלה לאל, דברנו הרבה מאד באריכות על הגלוי שגלה רבנו
ז"ל, מגדלת רבי שמעון בר יוחאי, ובודאי תקחו קסטה מחברים שהיו פה, ותשמעו
אתה אריכות שדברנו, כי זה קשה להעתיק על הכתב.

העקר לעבדה ולמעשה הוא לקבע לעצמו שעור בכל יום בספרי הזהר והתקונים, אשר
האריז"ל אמר לבעל תשובה, שיאמר בכל יום כמה דפים זהר וכמה דפים תקונים,

וזה זכור ותקון הנפש; אשרי מי שיהיה חזק בזה, וגם רבנו ז"ל הזהירנו מאד
מאד עללמוד זהר ועל למוד תקונים, ואמר שהלשון בעצמה מעוררת אתה אדם אליו

יתברך וממשיכו אל רוחניות, ועל כן אשרי ואשרי מי שזוכה לומר בכל יום כמה
דפים זהר וכמה דפים תקונים, ותהיו מתמידים גדולים על הזהר ועל תקונים, ואל

תחשבו שזה דבר גדול, דבר חריג ששיך רק ליחידי סגלה, לא, לא, אל תחשבו
זאת כרגע, זה שיך לכל בר ישראל, כי אפלו אמירה בעלמא שאינם מבינים מה

שאומרים, גם כן טוב מאד, מכל שכן מי שמרגיל את עצמו באמירת זהר ותקונים
מתרגל את הלשון, ואחר כך מביא פשוטן של דברים, עד שבמשך הזמן

הקדוש ברוך הוא מזכה שזדכך המח שמבינים גם את הדרושים השיכים לקבלה.

מה אמר לכם, רבנו ז"ל מעורר מהשנה, וכמו שאמר פעם רבנו ז"ל על רבי שמעון

שהוא התנא שעורר את העולם מהשנה, כיבאמת יש בני אדם שישנים את ימיהם

ללקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס"ו, ור' שמעון עזרר את העולם מהשנה, כי מי שמרגיל את עצמו ללמד בספרי הזהר והתקונים רואה לפניו עולמות עליונים, ורואה לפניו רוחניות אלקות, ורואה את מעלת בר ישראל, ורואה אתמעלת כל מצוה ומצוה שכל בר ישראל זוכה לקים, כי כל מצוה ומצוה מקשר את כל העולמות, כי כך אדם חושב שהכל הוא טבע, חס ושלו, והכל הולך סתם ככה וכו' כל דאלים גבר וכו' וכו', ומה כבר שוה המצוות שלו וכו' וכו', והוא נופל לדכאון וליאוש וכו', כי מי שומע אותו וכו', ומי צריך אותו וכו', אבל שמרגילים את עצמו ללמד בזהר ובתקונים, אז רואים שיש עולמות למעלה מעולמות, והקדוש ברוך הוא נמצא, ואין בלעדיו יתברך כלל, ואז מתעוררים מהשנה, וזו גם כן מעלת למוד ספריה אריז"ל עץ חיים והפרי עץ והשמונה שערים, וכן בספריה בעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, ומתלמידיו ותלמידיתלמידיו, שזה ספרי חסידות, שהכל מקשר ומשלב יחד - הנהזהר והתקונים והן כתבי האריז"ל, והן ספרי חסידות, אשרהולכים על פי דרך הבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, הכלהוא התעוררות השנה, להתעורר ולידע שיש הקדוש ברוך הואומנהיג את העולם, ואין שום טבע כלל, ועל כן אשרי ואשרי מישאינו מטעה את עצמו, כי בזה העולם יכולים להטעות את עצמםמאד מאד, ולעבר את השנים הכי טובות בשנה, שהמח שלו יהיהבשנה וביאוש ובמרה שחורה, אשרי מי שמכניס דבורים אלו בתוךלבו, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא אל תהיו בטלנים, אלא הרגילו את עצמכם ללמד הרבהמשניות, ובכל יום תגרסו המון פרקים משניות, ואם תזכו תלמדובכל יום ח"י פרקים משניות, שזה הורג את היצר הרע, ואףשבתחלה יהיה לכם קשה דבר זה מאד מאד, כי התורה היא ססחיים, ולהפוך, חס ושלו, סם מות, עם כל זאת אם תתעקשו עלזה אז תצליחו. הכפל הדבר, ראו לקחת את הקסטה ותשמעו מה שדברנו שם.

הדורש שלומכם באהבה רבה מאד...

א' רנח. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר אמר ה'תשל"ד.

שלוש וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך המלא מרירות מכל מה שעובר עליך וכו' וכו'.

מה אמר לך, הייתי מציע לך ללמד את התורה בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב', המתחלת "ימי חנכה הם ימי הודאה", כי שם מדבר רבנו ז"ל מהבעיה שלך, כי הדמים נעצרים לאדם, זהרק מחמת מרה שחורה ועצבות, שהוא נכנס למטה, ואינו זז משסוכו' וכו' מרב יאוש, ועל ידי זה לוחץ לו על הלב וכו', והדמים אינם הולכים כסדרן, אבל תקף ומיד כשאדם מרגיל את עצמו לתן תודה והודאה להקדוש ברוך הוא על כל החסד חנם שעשה עמו, ותמיד מוצא רק את הטוב שהקדוש ברוך הוא עושה עמו, על ידי זה נעשה זריז וערני, וכבר אינו שוכב במטה אלא מסתובב, ואז הדמים חוזרים לו כסדרן וכו' וכו' ברוחניות, כי הם שיכים זה אל זה, כי היאוש שאדם מיאש את עצמו מפילו בעצבות ובדכאון עצום, עד שנעצרים ממנו הדמים גם בגשמיות, ועל כן ראה ללמד את התורה הנוראה הזו, וטוב מאד שגם תעין בכלה הלכות בלקוטי הלכות השיכים בתורה זו, כי דברי מוהרנ"ת ז"ל להם ממש מים קרים על נפש עיפה, ובפרט השיחות והדבורים עלתורה זו, אצל מוהרנ"ת ז"ל הם ממש נפלאים, שהוא מרגיל אתהאדם איך שאדם צריך לתת תודה והודאה להקדוש ברוך הוא; אשרי מי שמצית את רבנו ז"ל, והולך עם התורה שלו, ומקים אתזה בתמימות ובפשיטות גדולה, ותאמין לי שכל אלו מאנשישלומונו היקרים, שאינם מטעים את עצמם, הם חיים בזה העולםחיים נצחיים, לא כן מי שסתם מסתובב וכו' וכו', והוא נקרא עלשם המשאל וכו' וכו', גם לו מרים החיים יותר ויותר וכו' וכו', כיאת העולם הזה כבר אבד לגמרי, כי רבנו ז"ל לקח מהאדם אתהעולם הזה, עד שאין מרגישים שום טעם בעולם הזה, והעולםהבא אין לו, כי מסתובב ביאוש ובדכאון ונדמה לו כאלו אבד מנוסממנו, ועל כן הוא מסתובב ממש כמו שד בין אויר העולם - לאבעולם הזה ולא בעולם הבא וכו' וכו', ועל כן אשרי ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו, רק מתמיד בספרי רבנו ז"ל, וטוב מאדלהיות בקי בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל המדפסות בחיי מוהר"ן ובשיחות הר"ן. היה טוב מאד שתתועד עצמך עם אנשי שלומנו חסידי ברסלב, ואיש את רעהו יאמר חזק, כי אצל כל אחד ואחד יש בו נקדה מהשאין בחברו | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד', וזה היה דרכם של אנשישלומונו היקרים בכל הדורות, שהיו מתועדים יחד ומדברים יחדמעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, אך לאחרונה נכנסו תולעים

רעים שהם ליצנים, ומכלים את השדה | עין ספורי מעשיות, מעשה י"ג, ויום שני|,
ואשרי מי שימצא את הגנן, עין שם.

הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך אשר כל דבור ודבור הצלחהנצחית ולא ישאר ממך
רק הדבורים האלו שאתה מדבר מהקדוש ברוך הוא.

המאחל לך רפואה בגשמיות ודורש שלומך תמיד...

א' רנט. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהר בחקתי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר
אותך, העקר מה שאתה צריך בזה העולם הוא רק אריכות אפים, להיות סבלן גדול

על כל מה שעובר עליך, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ודבר זה הוא

יסוד בדרכי רבנו ז"ל, ואל זה זוכים על ידי רבוי תפלה ושיחה בינו לבין

קונו, כי כשאדם מדבר הרבה עמו יתברך, ומספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך,

על ידי זה נכנסת בו אמונה חזקה, ויודע שהכל לכלאלקות גמור הוא, ואין מה

להיות בכעס, כי הכל ממנו יתברך, ועל כן למה להתעצבן? ולמה להיות בכעס?!

הלא הכל ממנו יתברך, ועל כן צריכים אריכות אפים על כל דבר ודבר, וכפי

שאדם חזק באריכות אפים, כן הוא זוכה לעבר על כל הרוחות רעות הנושבות בעולם.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לך ללמד בלקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן קנה,

ולומר עליה התפלה מלקוטי תפלות, כי התורה הזומדברת הרבה מאריכות אפים,

ואיך שצריכים להתחזק מאד מאד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותנו ולעקר

אותנו ולבטל אותנו, חס ושלום, ואל כל זה זוכים על ידי תקף האמונה בו יתברך,

לידעולהודיע ולהודיע שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמורהוא, אשרי

מי שיאחז בזה, ואז טוב לו כל הימים תמיד.

ראוי לנו לשמח מאד מאד שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבינורא ונפלא כזה, ומה

היינו עושים בלי רבנו ז"ל, ותאמין לי שזוצריכה להיות שמחתנו, שאנחנו

יודעים מרבי כזה. ואנשי שלומנוהיקרים הם ממש בטלנים, כי היו צריכים לרקד

בכל יום על נעםחלקם על אשר בנחל שם חלקם וגורלם, וזו שמחתנו וזו תקותנו, וזו ישועתנו, ודיקא על ידי רבנו ז"ל לנו פותחים את פינו לדברעמו יתברך, ואין עוד דבר יותר גדול מזה, כי סוף כל סוף אנחנוצריכים לצאת מזה העולם ולא יועיל שום דבר, ומה ילוח אותנו? רק תורה שנלמד בכל יום שעורים כסדרן ותפלה ושיחה בינו לביןקונו, זה מה שילוח את האדם, ועל כן ראוי לנו לשמח שיש לנו רבי כזה, שמחזק ומאמץ אותנו לבוא אל נקדה זו. נא ונא ראה להתקבץ ביחד עם אנשי שלומנו היקרים פעםשבוע, ותדבר הרבה מעצותיו הקדושות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' רס. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהר בחקותי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, החפץ להאיר נפשו באורות צחצחות מהאורהגנוז והצפון, הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, ונשבר לבי בקרבי מאד מכל מהשעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, ובפרטיות בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה. חמדת לבבי! בודאי צערך צער גדול מאד, כימי שנופל בחטא הזה, קשה וכבד לו לצאת וכו', אך בצר הרחיבלך השם יתברך, שתהלה לאל, זכית להתודע מהרופא האמת, שהתפאר ואמר: "און איך הייל זי"א | עין בספורי מעשיות, מעשה יג, מיוםהששי, כי רק הוא נשלח אל דורותינו אלה, להחיות נפש כל חי, ולהרים ולהגביה כל הפגומים והירודים והנפולים והמלכלכים בכלהעוונות, ובפרטיות בחטא פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה וכו', והוא גלה ותקן תקון נורא ונפלא וקל מאד, לומר העשרה מזמורים הידועים, הנקראים בשם "תקון הכללי", ואמר שתכף ומידכשזוכים לאמרם, אין לדאג כלל, והוא ערב להשם יתברך שיתקןהעולם, ואם אמנם הסמ"ך מ"ם מעפר בעפר לכסותו ולהסתירווכו', ועל ידי זה יש לו כח להחטיא ולהכשיל עוד בני אדם וכו', אף על פי כן כבר לא יועיל לסמ"ך מ"ם שום דבר, כי ישעיה ל, כח: "ורוחו כנחל שוטף" והוא | במדבר כז, יח | "איש אשר רוח בו" - שידוע להלך נגד רוחו של כל אחד ואחד, והוא הרחמן האמתי | עין לקוטי מוהר"ן, חלק

ב', סימן ז', אשר מבין את כל אחד ואחד, כיהוא נכלל בו יתברך לגמרי |שם, חלק א', סימן כא', ועל כן הוא יודעמקומו של כל אחד ואחד |שם, חלק ב', סימן א', ודן אותו לכף זכות, כי הוא יודע שמקומו ומצבו גרם לו כל אלו החטאים, ועל כן הואעולה ומתפלל ומתחנן להשם יתברך שימחל לו, כי הוא הבעלתפלה |עין במעשה של הבעל תפלה בספורי מעשיות, מעשה יב; ובלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב', כי דיקא מי שיכול לדון את כל אחד לכףזכות, הוא יכול למסר את נפשו בשביל כל אחד ואחד, כמו משהרבנו שמסר נפשו בשביל כל אחד מישראל, כי משה אוהב ישראלהיה |מנחות סה. |, ומה שהיה הוא שיהיה, והצדיק האמת הוא בחינתמשה-משיח |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב', אשר עקר תקוהברית הוא רק על ידו, ועל כן מי שזוכה להתקרב אליו, יזכהלתקון נצחי, אף שהוא עדין פגום ומלכלך מאד מאד בחטא זהוכו', על כל פנים כשזוכה לסלק דעת עצמו לגמרי, שרק זה נקראשלמות ההתקרבות אליו |עין שם, סימן קכג', ומאמין בו שהתקון הואאצלו ומצית אותו, על ידי זה יש לו תקוה טובה ותקוה נצחית |עיןלקוטי הלכות, קריאת שמע, הלכה ד', מה שאין כן כשחולק עליו, וכלענינו הוא ללעג ולקלס בעיניו, אז זה האיש אבוד מאד מאד, כילא די לו בצרות נפשו המרבות עוד חולק עליו. וצריך שתדע, שאי אפשר לצאת מתאוה זו בשלמות, כי אם על ידי התקרבות אל זההצדיק האמת, |בראשית מא, מד': "ובלעדיך לא ירים איש את ידוואת רגלו"; ועל כן אחרי שכבר עבר עליך כל כך וכו', וגם עדיןעובר מה שעובר וכו', על כל פנים איך שהוא אינך מתנגד על רבנוז"ל, בזה בעצמו תראה להחיות את עצמך, ותזכה לצאת מהחטאהזה, אם תצית אותו, ותקים תקוניו הקלים והנעימים, והם - "התבודדות ושמחה"; כי באמת מי שנופל בחטא הוצאת זרעלבטלה, ממנו נלקחת האמונה, כי על ידי פגם הברית - הוצאתזרע לבטלה, מאבד את נקדת האמונה |עין לקוטי הלכות, תפלין, הלכהב', אות יא', והצדיק מכניס בו נקדה חדשה בתוספת גלוי אור רב, על ידי שמרגילו בהנהגה קדושה זו - "התבודדות"; להרגיל אתעצמו לילך בכל פעם אל מקום פנוי שאין שם בני אדם, וישיחויספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו, וידבר עמויתברך כאשר ידבר איש עם רעהו בתמימות ובפשיטות

גמורה, וכלמה שירבה ויתמיד בזה, כמו כן יזכה לטהר את מחו, ויזכה אלברור
וזכור האמונה הקדושה, ויזכה להנצל מחטא זה לגמרי, ויתהפכו כל העוונות
לזכויות - אם יהיה עקשן גדול על ענין זה. וכן על ידי פגם הברית - הוצאת זרע
לבטלה, נאבדת מהאדם השמחה | עין לקוטי הלכות, אישות ופריה ורביה, הלכה ג';
כי החטא הזהבא מהקלפה שנקראת יללה, ועל כן מי שחטא ופגם בחטא הוצאת זרע
לבטלה, הוא תמיד בעצבות ובמרירות גדולה, ותמיד נופלת עליו מרירות גדולה,
וקשה וכבד עליו הכל, ולבו מעקם מאד מאד, רחמנא לצלן, ושורה בחלישות הדעת
גדולה וכו' וכו', והצדיק מכניס בו "שמחה" עצומה, שיהפך את כל היגון ואנחה
לשמחה עצומה, כי הוא מנשב ומסלק ממנו כל העפרורית שנפלה עליו
| עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ט'; ועל כן אשרי הזוכה להתקרב אל
רבנוז"ל, שהוא גמר כל התקונים, ויצית אותו א. להתבודד עמו יתברך בכל יום
ויום, ויספר לפניו יתברך את כל לבו בלשון שרגיל בה, ויהיה בזה עקשן גדול,
כי כל דבור ודבור אינו נאבד כלל. ב. ישמחמאד מאד על נעם חלקו שנברא מזרע
ישראל, ויחפש וימצא בעצמוה הנקדות הטובות שזכה וזוכה לקים בכל יום בין כלל
ישראל - ציצית ותפלין, כי רק זה חלקו לנצח נצחים.
וצריך שתדע, חמדת לבבי, כי אלו שני התקונים, הם תקונים גמורים לכל החטאים
שבעולם, ומי שיודע בנפשו שחטא ופגם הרבה בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה,
צריך למסר את נפשו בכל יום לקים את שני התקונים האלו, כי רק זוהי תקותו
לנצח. ואל יפתך יצרך המתלבש בבני אדם, כי לא זו הדרך, וכאלו ישדרכים
אחרות, תלעג להם, כי עקר מחילת וסליחת כל העוונות הוא רק על ידי ודוי
דברים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד', כי מיד שהם מתודים אני מוחל
להם אמר הקדוש ברוך הוא | תורת כהנים בחקותי כ"ו, שמיד שהם מתודים על
עוונותיהם, מיד אני חוזר ומרחם עליהם, ואמרו בזהר הקדוש | בראשית נו': כל
מאן דאודי על חטאיה קדשא בריך שביק ליה, ומחיל על חוביה וכו' ב, עין שם.
ועל ידודי דברים יוצאים העוונות מעצמותיו, כי על ידי כל חטא ופגם, שחוטא
ופוגם נחקקין בעצמותיו, והם הם נוקמין ממנו, כמו כן | תהלים לד, כב':
"תמותת רשע רעה", כי הרע בעצמו ממיתו, ומכניסו מרירות ועצבות ושובר

אותו, וטועם מרירות דמרירות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נ', כי
| יחזקאל לב, כז: | "ותהי עוונותם | חקוקה | על עצמותם" וגו', ותכף ומיד
שיוצאים העוונות מעצמותיו, תכף ומיד נעשה שמח, כי מתחיל לראות
באורות החצחצחות, איך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל - דומם,
צומח, חי, מדבר, אלקותו יתברך ממש, שנתלבש בלבושה זה; ועל כן אין שום יאוש
בעולם כלל, כי אפלו ממקומו יכול להתקרב אליו יתברך, כי אין בלעדיו יתברך
כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם. ואל כל זה יכולים לזכות דיקא
על ידיהתקרבות אמתית לצדיק האמת בתמימות ובפשיטות גמורה.
ועל כן, חמדת לבבי, מאחר שעבר עליך מה שעבר, ועדין עובר מה שעובר וכו',
תעשה בעצמך קשר חזק, אתה כבר תשאראצל רבנו ז"ל, ושום דבר ושום בריה
שבעולם לא יוכלו להרחיק ממנו, ואף שתשמע התנגדות וכו', תדע כי הכל מעשה
הסמ"ך מ"ם, אשר לא די שמכשיל אותך בכל יום ויום בפגמים חדשים וממרר חיך
לגמרי, עוד זאת רוצה לעקרך, חס ושלו, לנצח, על ידי שתתרחק מרבנו ז"ל,
שהוא רבך, והוא תקותך, והוא חיך וארך ימיך בעולם הזה ומכל שכן בעולם הבא
וכו', כי הסמ"ך מ"ם רוצה להאביד אותך לנצח נצחים, חס ושלו, ועל כן תלעג
לו, ותרגיל עצמך לא להסתכל על שום בריה שבעולם, אפלו על אנשי שלומנו
היקרים, אתה תמשיך את עצמך אל רבנו ז"ל כפי דעתך ומדרגתך, ותתמיד לדבר עמו
יתברך, וכן תתמיד בשמחה וברקודים, ובכל פעם שיתמררו לבך ודעתך תרקד הרבה,
ותשירלעצמך נגונים של שמחה, שתהלה לאל, אינך מתנגד על רבנו ז"ל, חס ושלו,
אשר עם שמחה זו יכול להחיות את עצמו כל ימי חייו. ותכף ומיד כשאתה מדבר
עמו יתברך, ומספר לפניו יתברך את כל לבך וכל ענייך, תלך ברקוד ותשמח מאד
מאד, ואינך צריך כבר לדאג כלל. כמו שאמרו חז"ל: כיון שאדם חטא, ונושא
ונותן עם הקדוש ברוך הוא, אינו זז משם, עד שמוחלין לו. ואמרו חז"ל | מדרש
שוחר טוב, תהלים ק': | כיון שאדם מתפלל לפני הקדוש ברוך הוא, צריך לשמח
מאד מאד, כי מתפלל לאל חי וקים, עין שם; והנה רבנו ז"ל אמר | שיחות הר"ן,
סימן יט: | אפלו אותן האנשים אשר נלכדו בחטאים ועוונות מגנים, וכמעט שאין
בידם לעזב את דרכם הרעה וכו', אם יקבלו על עצמם חק קבוע ללמד בכל יום ויום

כך, אזי התורה בעצמה תוציאם. ושמעתי מאנשי שלומנו, שמהשמזכיר כאן רבנו ז"ל 'כך וכך', הכונה היא ח"י פרקים משניות בכל יום, אשר האמירה בעלמא מסגלת לנשמה, ועל כן אתה כותבשכל כך נתרגלת בחטא זה, עד שאין בידך למנע את עצמך ממנו לגמרי, ובכל פעם בוערות בך התאוות כל כך, עד שחס ושלום תשרף לגמרי וכו', ומר לך מאד מאד.

אהובי, אחי! תרגיל את עצמך לומר בכל יום ח"י פרקים משניות חק קבוע, ובמשך הזמן תראה נפלאות, כי "פקודי ה'ישרים משמחי לב" | תהלים יט, ט, והמאור שבתורה יחזיר אותך למוטב | עין בפתחתא דאיכה |, וכיון שקבלתם עליכם על תורה, מעלה אני עליכם כאלו לא חטאתם מימכם | ירושלמי ראש השנה, פרק ד', הלכה ה' |, כי בזבח ובמנחה אינו מתכפר, אבל מתכפר בתורה, ואף שיש צוחקים מזה, מה לך ולהם.

חמדת לבבי! אתה צריך להסתכל על עצמך ולא עליהם וכו'. ובכלל - טוב מאד להרגיל את עצמו לא להסתכל על אחרים כלל, יהיה מי שיהיה, ויבקש תמיד ממנו יתברך, שיסתירו מכל העולם, ויזכה להיות צדיק גנוז, אשר זהו עקר שלמות האמת. ועין בספרה מדות | אות תשובה, סימן עז: | בזה יודע האדם אם באמת הוא רוצה לעבד | אותו יתברך |, כשאינו רוצה בפרסומו, עין שם; ועל פי רברואים מי שהוא מלא זהמא ועושה מעשה זמרי בנאוף, רחמנאלצלן, הוא מבקש שכר כפנחס, שרוצה להתנשא ולהשתרר עלזולתו, ורוצה לתקן אחרים, ואומר סברות כריסיות וכו', ומדבר זהעל זה או על זה וכו', ואז לא די שאינו מתקן את אחרים, עוד זאת, שנופל יותר ויותר בעמקים עמק עמק, רחמנא לצלן, וכל ימי חייו הוא עסוק בקנאה, ותאות ההתנשאות ולהיות 'יש' וכו'.

ועל כן, חמדת לבבי, אחרי שכבר עבר עליך בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, עד עכשו וכו', חדל לך מכל אלו הדמיונות, וברח לך רק אליו יתברך, ואם יהיה ברצונו יתברך, שתתקו בני אדם, הם ידפקו על דלתותיך, ולא יתנו לך לישן, אך אתה אלתבלבל את דעתך מכל זה כלל. ובאמת כשאדם מבטל את עצמותמיד אליו יתברך, ולא רוצה רצון אחר, רק רצונו יתברך, אדם כזהחי חיים טובים ונעימים, והולך לו תמיד כסדר, והוא מתמיד מאד בש"ס ובשלחן ערוך, במדרשים

ובזהר הקדוש וכו' וכו', כי אין לומי שיבלבל אותו. חמדת לבבי האדם צריך להסתכל תמיד רק על עצמו מה שטוב לפניו, ולא מה שאחרים אומרים, ובפרטיות מישנכשל בהוצאת זרע לבטלה, הוא בודאי אינו צריך להסתכל על אחרים כלל, כי על ידי זה יאבד לנצח, חס ושלום, כי מה חברך יודע מה שעובר עליך, ועל כן אומר שזו לא דרך לומר משניות וכו' וכו'.

אהובי, אחי! גם אל תשכח, שרבנו ז"ל נתן תקון ללמד בכלים שלחן ערוך כסדרן | עין שיחות הר"ן, סימן כט|, ואמר שזהו חובעל כל אחד מישראל ללמד בכל יום פוסק כל ימי חייו, ועל ידי זה יתברר הטוב מהרע וכו', עין שם; ועל כן תהיה חזק גם בזה. והנה בפעם הראשונה תראה ללמד הרבה 'מחבר' רמ"א, ותתחיל מהארח חיים, עד שתזכה לסימו, ותתחיל יורה דעה, ואחר כך אבן העזר וחשן משפט, וכשתזכה לסים ארבעת חלקי שלחן ערוך 'מחבר' רמ"א, תתחיל עוד פעם, ובפעם השניה תלמד עם ה'בארהיטב', וכשתזכה לסים ארבעת חלקי שלחן ערוך 'מחבר' רמ"א עם ה'באר היטב', תתחיל פעם שלישית, ותלמד עם המגן אברהם והש"ך וכו', וכן בכל פעם תוסיף יותר ויותר, והדרך הזו היא בדוקה ומנסה, ותכניס בך חשק גדול ללמד הרבה, וגם בזה אלתסתכל על שום לץ או מונע, כי מה לך ולהם, אתה תסתכל על עצמך מה טוב לפניך. ובפרטיות בפעם הראשונה אי אפשר ללמד, כי אם 'מחבר' רמ"א מרב בלבולים שעדין יש בו והתאוות בוערותבו, על כן אי אפשר לצמצם מחו ולהבין בפשיטות דברי הפוסקים, על כן ההכרח להתחיל רק ב'מחבר' ו'רמ"א', ואל תהיה חכם בעיניך לעשות אחרת וכו', ומכל שכן שלא תאבה ולא תשמע לשום מונע ומעכב.

והנה מוהרנ"ת ז"ל מביא בלקוטי הלכות | קריאת שמע שעל המטה, הלכה ב' |, שלומר קריאת שמע קדם השנה בנסח האריז"ל, הוא תקון גמור לפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, על כן תשתדל לומר בכל לילה סדר הקריאת שמע של האריז"ל, המובא בשערי ציון, ותאמרו בתמימות ובפשיטות גמורה, ובפרט הודוים, ותכף ומיד שתאמרם, אין לך לדאג כלל, כי מובא בכתבי האריז"ל | שער הכונות, דרוש ז', מדרושי הלילה |, כי על ידי קריאת שמע שעל המטה בסדר זה, הורג ומבטל אלפי ורבבות קלפות שברא מחטא זה, ועל כן תכף ומיד שתאמרם, אין לך לדאג כלל, ובפרטיות

כשתזכה לתוצאה בכל יום ויום קדם התפללות ובשעת אכילה וכן בכל פעם, על ידי זה תזכה לתקון נצחי, תקון אמת, כי צדקה היא תקון גמורלפגם הברית |עין לקוטי מוהר"ן, סימן רסד|, כי קדם השפיע בקלפה, ועכשו משפיע בקדשה וכו', עין שם; ודעת לנבון, שעקר שלמותהצדקה הוא לזכות את ישראל לשוב אליו יתברך, שעל צדקה זונאמר |תהלים קיט, קמב|: "צדקתך צדק לעולם" - איזו צדקהנשארת לעולם? "ותורתך אמת" - אם נותנים להפצת תורתהצדיק האמת |עין לקוטי הלכות, ברכות השחר, הלכה ה'|, ובפרט בעתיםהללו, אשר נתפשטה הכפירות והאפיקורסות מאד מאד בכלהעולם, ובפרטי פרטיות עצם ההתפשטות של הפריצות, העושהפרצות בנשמות נערי ישראל, ובני הנעורים נכשלים מאד מאדבפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, ממש כבודור המבול, רחמנאלצלן, על כן אין שום עצה אחרת, רק להזרים מחדש את מימיהנחל בכל העולם, ולהכניס בעולם, ובפרטיות אצל בני הנעורים, דעת רבנו ז"ל, שהיא דעת משיח, כמו שכתוב |ישעיה יא, ט|: "ומלאה הארץ דעה |לדעת| את ה'", וכתוב |צפניה ג, ט|: "כי אזאהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה', לעבדו שכםאחד", כי כל ענין רבנו ז"ל הוא גלוי אלקות במדרגה נוראהונשגבה מאד מאד, עד אשר אפלו החוטא והפגום והמלכלך בכלהחטאים והעוונות והפשעים שבעולם, יכול לחזר אליו על ידיעצותיו הקדושות, והוא פותח את הפה לדבר עמו יתברך בלשוןשרגיל בה, כאשר ידבר איש עם רעהו.

ועל כן מי שידוע שפגם הרבה בפגם הברית - הוצאת זרעלבטלה, וכן עכשו עובר עליו מה שעובר, ישתדל להרבות בצדקה, הן בעצמו והן שילך לאסף ולקבץ צדקה לענין הקדוש והנורא הזה. וכבר ידוע מה שגלה לנו מוהרנ"ת ז"ל |לקוטי הלכות, גזלה, הלכה ה'| על פי |ביצה כט|. גזל ואינו יודע למי גזל, יעשה מהם צרכי רבים, כי על ידי פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, הוא בכלל גוזלהרבים, רחמנא לצלן, כי על ידי שפוגמים בחטא הזה, מרביםקלפות ודמיונות בעולם, ומכשילים גם את אחרים |עין לקוטי הלכות, אומנין, הלכה ד'|, ועל כן עכשו כשרוצה לשוב, ואינו יודע למי גרםעוד לפגם, מכל שכן שנמצאים בני הנעורים שהכשילו אחרים וכו', ועכשו כשרוצים לשוב, עצתם ותקונם - שיתנו צדקה להדפסתוהפצת

תורת הצדיק האמת, שזוהי זכות וצרכי הרבים, ובזה שקלקלו יזכו לתקנו. והנה זכני השם יתברך, בזכיות חנם לעשותהתעוררות בעולם, והדפסתי כל ספרי רבנו ז"ל, חשבון של שמונים וחמשה אלף ספרים בזמן קצר |שנה וחצי|, ונתפשט תהלה לאל, בכל העולם, כי נמכר בזול גדול, ותהלה לאל, מאז נתעוררו על ידיעוד כמה מאנשי שלומנו להדפיס ספרי רבנו ז"ל, וברוך הוא וברוך שמו באלו השנים נדפסו ספרי רבנו ז"ל בשפע גדול, ותהלה לאל, מתקרבים מקרבים חדשים הרבה מאד כידוע לך, ומריציםמכתביהם, וכל אחד ואחד שופך את מר נפשו ממה שעובר עליווכו'. והנה אין לך דבר בעולם שלא ימצא כתוב בספרי רבנו ז"ל, כי רבנו ז"ל הכין הכל לדרי מעלה ולדרי מטה, אך מחמת שצריךלהיות בקי בכל ספרי רבנו ז"ל בעל פה באפן שימצא דבריםהנוגעים לו בעצמו וכו', ולא כל אחד זוכה לזה, על כן ההכרחלחבר וללקט ספרים חדשים, ענינים נפלאים, מתורת רבנו ז"ל לפיהעת ולפי הזמן של עכשו, לפי מצבו של כל אחד ואחד, כאשריודע כל אחד בנפשו, ובפרטיות לבני הנעורים וכו'.

וברוך השם, זכיתי בזכיות חנם ממש לחבר כמה ספרים יקריערך, ונכתבו בלשון קלה לבני הנעורים בישיבות, כי כל הספריםשזכני השם יתברך לחבר, הם אך ורק לבני הנעורים ולמקרביםחדשים, אשר מתקרבים עכשו פה במדינתנו, ולא לאנשי שלומנוהמקרבים מכבר, והספרים הם: "שפת הנחל" - פרוש נפלאבפשטות על כל הלקוטי מוהר"ן, "דבר דבר על אפניו" |משלי כה, יא|, "נהרי אפרסמון" - על כל הספורי מעשיות, "שמירת הזמן" - על ענין התחדשות, לגלות איך שבכל רגע ורגע הוא ענין אחרלגמרי, ואין רגע זה דומה לרגע שני, ועל כן אסור לפל בדעתו כללמכל מה שעבר, עובר ויעבר עליו, כי אצלו יתברך נתחדשים כלהעולמות בכל רגע ודקה, ועל כן למה תפל כל כך בדעתך, אףשעברת כבר מה שעברת וכו', מי יודע כונתו יתברך, בודאי יש בזהסודות וסתרי נסתרות, ובודאי אתה יכול לעשות עכשו התחלהחדשה לגמרי וכו' |השם יתברך יזכני להדפיסו ולהפיצו בכלתפוצות ישראל, כי הוא ספר נפלא|, "מקור השמחה" - עניניםנפלאים, נעימים ומתקים ממעלת הזוכה לחזק את עצמו להיותתמיד בשמחה עצומה, ועצות נוראות לזכות לזה, ורב הספר מיסדעל פי התורה "אזמרה" בלקוטי מוהר"ן, חלק א',

סימן רפב, ועל פי התורה "ששון ושמחה" בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנים: כג, כד, "תקון הברית" - ענינים נוראים מענין שמירת הברית, והתחזקות ועצות נפלאות למי שכבר נכשל, חס ושלום, איך לשובאליו יתברך ואיך לצאת מהחשך וכו', והספר נבנה על פי קומתהאדם - המחשבה, העינים, האזנים, החטם, הפה, הידים והרגלים, ומסדר באפן נעלה, "סדור עם פרוש אור האורות" - הוא סדור נפלא הפלא ופלא, שלוב כונת האריז"ל על פי תורת רבנו ז"ל, "הגדה עם פרוש אור חדש", גם כן כנ"ל - חדושים יקרים על כל פסקה של ההגדה, ונפלא הוא מאד, בעזרתו יתברך. "פעלת הצדיק" - תולדות רבנו ז"ל, שיחות וספורים נפלאים מחיי רבנו ז"ל, אשר עדין לא נדפסו, ועוברים בקבלה בין אנשי שלומנו היקרים, עוד זכני השם יתברך לחבר כמה ספרים יקרי ערך, שעדין אי אפשר לי להזכירם על פני הכתב. ואודות ספר המכתבים "אשר בנחל", שנדפס בשנה שעברה, תהלה לאל, יש מזה חלקים רבים, יזכני השם יתברך להדפיסם ולהפיצם בכל תפוצות ישראל, והסבה לזה שנדפס היתה, כי זה"א שנים |תשכ"ד - תשל"ד|, שזכני השם יתברך להתכתב עם חברים וידידים, ובמשך הזמן נתלקטו כמה אלפי מכתבים, וראיתי שעל פי רב עובר על בני הנעורים מה שעובר וכו', וכל אחד משתוקק מאד מאד שישבו לו תשובה על ענינו בפרטי פרטיות וכו', כי על פי רב אינו מאמין שכונת רבנו ז"ל גם עליו וכו', מרבח לישות הדעת וקטנות שנופל בעיניו וכו', והיתה בזה השגחה פרטית, שנדפס חלק א', אשר לא עלה על דעתי כלל שידפס, וגם לא היה לי חשק לזה כלל מכמה טעמים, אך מאחר שכך סבב השם יתברך שנדפס, וראיתי את גדל התועלת שנעשה מזה אצל בניהנעורים, אשר רבים נתעוררו על ידם לתורה ולתפלה, וכן ראיתי נפלאות ה', שנמכר ונתפשט במהירות גדולה בתפוצות ישראל בזמן קצר מאד כידוע לך, מאז נתעוררתי להתחיל להדפיס את כלהספרים שזכני השם יתברך לחבר, וכן ללקט את המכתבים אחדאחד, הנמצאים ביד החברים, ולהדפיסם בכרך אחר כרך, וקראתיו: "אשר בנחל", כי הם ענינים אשר בנחל הנובע מקורחכמה נמצאים, ואני יודע וצופה מרחוק שיעמד עלי הסמ"ך מ"סוכו", אך מה לעשות, נתקם עכשו |איכה ד, א|: "תשתפכנה אבניקדש בראש כל חוצות", עובר על בחורים מה שעובר וכו' וכו', רחמנא לצלן, ואין מי שיתענין במצבם וכו'. ועל כן ההכרח לקפץאל

תוך ים החכמה, ולעשות ולגלות להם תורת רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים, ואני משים עצמי כמטרה לחץ, ומקבל עלי כל מיניבזיונות ושפיכות דמים וכו' הכרוכים בזה וכו', אולי אולי אזכה להציל אפלו נפש אחת מרדת שחת, ולקרבה אל דעת רבנו ז"ל, וירגיל אותו אדם את עצמו לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטותגמורה, וילמד שעורים קבועים כסדרן כרצונו של רבנו ז"ל |עיןשיחות הר"ן, סימן עו|, ויזכה לשוב אליו יתברך, והיה זה שכרי לנצחנצחים. הדורש שלומך...

א' רסא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהר בחקתי, כ"א באיר ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידיהיקר, הבחור השותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו, אור האורות, היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרויאיר.

מכתבך המלא מרירות לנכון קבלתי, והנה באמת איני יודע מהלהשיבך, כי הלא ספרי רבנו ז"ל המלאים עצות נפלאות על כלדבר והתחזקות עצומה בידך, ועל כן מה יש להוסיף לך עליהם, ומאין כל אנשי שלומנו לוקחים חזוק - הלא רק משם, ועל כןאיני מבין, למה אתה מתעקש כל כך בכל פעם לכתב לך תמידחדשות, העקר תרגיל עצמך, שספרי רבנו ז"ל יהיו תמיד חדשיםבעיניך, ולמען השם, תרגיל עצמך לילך עם התורה שגלה לנו רבנוז"ל על פסוק |תהלים קמו|: "אזמרה לאלקי בעודי" |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, להחיות את עצמו עם כל נקדה טובה שיש לו, ותהלה לאל, אנו מלאים מצוות כרמון. ותרגיל את עצמך לתן תמידתודה והודאה להשם יתברך, ועל ידי זה יתרחב לבך ודעתך. וצריך שתדע, שרבנו ז"ל אמר |ספר המדות, אות כעס, סימן מה|: על ידי התבודדות שאינה כראוי, באים לידי כעס; ופרשו אנשישלומנו, שהכונה כשמתעקש בתפלה, שיעשו רצונו שיהיה כמושהוא רוצה וכו', ואז כשאינו בא וכו', הוא בכעס ובמרירות וכו'. ובאמת עקר שלמות ההתבודדות הוא בטול |עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימנים: נב, רעז|, לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ולא ירצהרצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, ועל ידי זה יזכה להיות תמידבשמחה רבה, עד שיזכה שתגיע השמחה אל רגליו וירקד תמיד, כיכשאדם זוכה להגיע אל

בטול האמת, ויודע ועד, שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל הוא עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אז הוא תמיד בשמחה, כי אין שום דבר נעשה מעצמו, ואפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה |ברכות נח.], ועל כן למה לפל בדעתו שאין לו מה שרוצה וכו', הלא עקר הרצון צריך שיהיה לעשות רצונו יתברך, ויגלה שהכל רק ברצונו יתברך, וזה עקר השלמות, וכש אדם יודע זאת, אז הוא תמיד בבחינת 'שבע' |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עו|, וזו נקראת תשובה של שבת, ש'מחב' חלקו ת'מיד, אף שעדיין אין לעבודתו שום שלמות, ונפל בכל פעם יותר ויותר, אף על פי כן ראוי לשמח מאד מאד, איך שהוא, לא ישאר ממך רק אלו הנקודות הטובות שחטפת בכל יום, וזו היתה מדרגת התם, שתמיד היה שמח בחלקו. חמדת לבבי! אני מבין מרחוק מכאובי נפשך, וכמו שספרת לי בהיותך אצלי וכו', אך צריך שתדע, שאין זו שום עצה, העקרלהיות תמיד בשמחה, ולהפך את כל המרירות והדאגות וכו' אלשמחה עצומה, איך שהוא אני יודע מרבי אמת כזה, רבי המחיה אותי. וכבר ידועים לנו דברי רבנו ז"ל, שמצות השמחה לשמח בויתברך היא כל כך גבוהה, עד שאי אפשר להגיע אליה, מרבה תפשטות הסמ"ך מ"ם והקלפות למנע ולעכב, כי אם על ידי מלידשטותא, ובפרט אותן הנשמות שנפגמו בפגם הברית - הוצאתזרע לבטלה, צריכים לידע, שתמיד יפלו עליהן מרירות ודאגות, עצבות וחשך גדול, ואי אפשר להפטר מהם, כי אם על ידי שמחה במסירות נפש ממש. וכש אדם זוכה לשמח בו יתברך, נמחלים כלעוונותיו.

ועל כן, אהובי, ראה וגם ראה לשמח מאד מאד, ותהיה רגיל ברקודים אפלו בינך לבין עצמך, אך ורק בהצנע, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך...

ואודות לקרב רחוקים, איני מבין כלל מה שכתבת... אין זוענוה כלל לרחק ולגרש את אחד שבא אליך, ומבקש ממך שתספרלו מהי חסידות ברסלב, ואיך זוכים להתקרב אל רבנו ז"ל וכו' וכו', כי ההכרח למסר נפשו על דבר זה, ובפרט אם כבר בא אליך אחד, אסור לרחקו, אדרבה תדע כי מן השמים הביאו אותו אליך, ועל כן עליך לדבר עמו וכו'.

והשם יתברך זכני זה יותר מעשר שנים לגלות ולפרסם אתדעת רבנו ז"ל בעולם

ולקרב רחוקים, ותהלה לאל, נתפרסמה דעתרבונו ז"ל פה בארצות הברית מאד מאד, ובעזרתו יתברך יש לי חלק גדול בזה, ואף שעומדים עלי בכל פעם וכו', אך הקדוש ברוך הוא מציל אותי מידם, ואף שגם הרבה שעסקתי עמהם זה ימים ושנים וכו', ועזרתי להם לצאת מטנוף מעשיהם, כאשר הם בעצמם יודעים זאת וכו', ובליתי עמהם שעות שעות רצופות, עד שעזרם השם יתברך, ומצאו כבר את בת זוגם, ולבסוף - נתהפכו ממני ורודפים אותי וכו', ומדברים עלי וכו', מה בכך - לא קרבתי אותם אלי, קרבתי אותם אל רבונו ז"ל, ומה שזכו לחטף בקצת השנים שהיתה להם איזו שיכות עמי, בודאי לא יתחרטו שם בעולם העליון, תהלה לאל, הרבה סימו על ידי ש"ס ושלחן ערוך ומשניות וכו', וכן חטפוהתבודדות בכל יום ויום, פעם ביום ופעם בלילה ותקון חצות וכו', ועוד נקדות טובות, ומה שנתהפכו כל כך ממני, ומשלמים לי רעהתחת טובה, בודאי בי העון, כי עוונותי גרמו לי זאת, ועלי רק לשובבתשובה אמתית, ולברח רק אליו יתברך; ועל כן כשאחד בא אלי ורוצה להתודע מרבונו ז"ל, תראה לדבר עמו הרבה ותקרבו אל דעתרבונו ז"ל. ועקר כונתך תהיה לקרבו אל רבונו ז"ל, ואז תצליח דרכך, ואסור לחשב מחשבות של הבל הנוהגות עכשו... "מיינע מקרבים" וכו' "דיינע מקרבים" וכו', כל זה דמיון גדול, כי עוד מעט יעברו הימים והשנים וכו', ונחזר אל עולמנו הנצחי, ושם נראה ונתודע כי הכל היה שטות ודמיון גדול, כי הכבוד והגדלה שיכים רק לצדיק האמת, ואנחנו כלנו רק חברים וידידים טובים, והבן למעשה. הנ"ל.

א' רסב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהר בחקתי ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקרה שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי.

ראה לחזק את עצמך בכל מה שעובר עליך, העקר תקבל אתכל הבא עליך בשמחה, וידוע מה שאמר פעם הבעל שם טובהקדוש, זכותו יגן עלינו, לתלמידו, שצריכים לידע, שהכל ממנו יתברך ולקבל את הבא עליו לטוב, ענה ואמר לו תלמידו: רבי, צריכים לזה כחות וכו', ענה ואמר לו הבעל שם טוב הקדוש, זכותי יגן

עלינו: כן דברת ויפה דברת, שצריכים כחות עצומים לקבל אתכל אשר בא עליו לטובה, ובאמת רבנו ז"ל גלה לנו |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'|, כשאדם יודע שכל מאורעותיו הם לטובה, זאתהבחינה היא מעין עולם הבא, ועל כן אשרי ואשרי מי שמחדירבעצמו ידיעות אלו, שאז יטעם טעם עולם הבא בעולם הזה, אשרימי שמקבל את כל הבא עליו לטוב, ואז יראה ימים ויארץ שנותיובנעימים. ראה ללמד הרבה בספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רסג. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בהר בחקתי ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך, ראה לחזק את עצמך ביותרלהיות בשמחה, כי העקר בזה העולם הוא השמחה, וכל מיישמרגיש יותר שעוברת עליו מרה שחורה ומרירות, עליו להתחזקיותר ויותר להיות בשמחה, ועל כן תעשה כל מיני פעלות שבעולםלהיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל - בין בגשמי וביןברוחני. אודות המחלקת וכו', זכור תזכר מה שמובא בתנא דבי אליהוזוטא, פרק ט"ו, לעולם יהא אדם עניו בתורה ובמעשים טוביםוביראת שמים עם אביו ואמו ורבו ואשתו ובניו ובני ביתו ושכניווקרובים ורחוקים ואפלו עם גוי בשוק, כדי שיהיה אהוב למעלהונחמד למטה ומתקבל על הבריות וממלא ימיו ושנותיו בשם טוב, כי בזמן שהאדם הוא עניו בתורה ובמעשים טובים, אז אשתומתיראת ממנו וכן בני ביתו ושכניו וקרוביו, ואפלו הגויים מתיראיןממנו, שנאמר |דברים כח, י: "וראו כל עמי הארץ כי שם הוי"הנקרא עליך ויראו ממך", עין שם. ולכן ראה לקים את זה בתמימות ובפשיטות גדולה, ועל ידי זה תתבטל ממך כל המחלקת. ידוע שרבנו ז"ל אמר, שיכול להשלים עם כלם, אך יש מדרגותשאי אפשר להגיע אליהן אלא על ידי מחלקת וכו', בודאי לאצריכים להמשיך על עצמו מחלקת, אבל אם כבר באה מחלקת וכו' וכו', צריכים להתעלם מזה ולא לעשות מזה שום ענין, ועל ידי זהיתבטל לגמרי וכו' וכו'.

אני מקוה שתבין דבר מתוך דברינו, ועל ידי זה תצליח דרכךתמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רסד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהר בחקתי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה להאברך היקר השותה ממי הנחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך שפרש רש"י בפרשה זו: "וגעלה נפשי אתכם" ויקרא כו, ל - זה סלוק שכינה וכו', זה מובא בתורת כהנים, ויש עוד פרוש: וגעלה נפשי אתכם - לשון גולה, שתלכו בגלות, ובאמת שני הפרושים עולים בקנה אחד, כי סלוק שכינה היא הגלות, כי כשהאדם יודע שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכלאלקות גמור הוא, אז לא שייך גלות, כמובא בדברי רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז', ובזה שהקדוש ברוך הוא מסלק שכינתו, על ידי זה זוהי הגלות, רחמנא לישזבן, וראיתי בספר ישנונושן: "אוצרות יוסף" פרוש על רש"י ז"ל, שפרש "וגעלה נפשי אתכם" כביכול כאלו אתם מגעילים אותי מהיות אתכם ומסלקים אותי, הינו שבני אדם גורמים סלוק שכינה על ידי שלא יכולים לסבל כביכול אותו יתברך, ובאמת אם תסתכל למעלה בפסוק: "ואם את משפטי תגעל נפשכם", פרש רש"י: שונא החכמים, ובאמת זה דבר אחד, כי מי מוריד את השכינה? החכמים והצדיקים, הם מגלים לכלם את אמתת מציאותו יתברך, והם משרים שכינת עזו יתברך, אבל אם האדם שונא את החכמים, נמצא שהוא גועל בהשכינה כביכול, כי החכמים הם אשר מורידים אתה שכינה, וזה מה שכתוב: "ונתתי משכני בתוככם ולא תגעל נפשי אתכם", כי הקדוש ברוך הוא רוצה לשרות בינינו, ואיך? על ידי חכמים אמתיים, שהם מגלים תמיד את אמתת מציאותו יתברך, וצריכים לבקש רחמים ממנו יתברך שלא נחלק על החכמים. ובאמת מובא בדברי רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א': על ידי פגם אמונת חכמים המח שלו נעשה מלא טנפת, מלא צואה וכו' וכו', והמותרות עולים אל מחו ומבלבלים אותו, כי באמת הקדוש ברוך הוא רוצה לשרות בינינו על ידי החכמים, שזה מה שכתוב ויקרא כו, יב: "והתהלכתי בתוכם" ופרש רש"י מהתורת כהנים: אטיל עמכם בגן עדן כאחד מכם ולא תהיו נזדעזעים ממני. עמד וראה לאיזו מדרגה האדם יכול לזכות בזה העולם, להרגיש את שכינת עזו יתברך עד שהוא יתברך ילך עמו תמיד, אשרי מישחזק בזה. ועל כל זה

רוצה רבנו ז"ל לזכותנו, אך אנחנו דוחים את רבנו ז"ל מאתנו, כי באמת אם היתה לנו אהבה גדולה עם רבנו ז"ל, אז לא היתה מדרגה בעולם שלא היינו זוכים אליה, ועל כן ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ותכניס דבורים אלו היטב בדעתך וישיב לך הכל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רסה. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בהר בחקתי ה'תשל"ד.

שלום וברכה ולהאברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תהיה בעצבות כלל, כי רבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח|: תכף ומיד כשאדם רוצה לעבד את הקדוש ברוך הוא - עברה גדולה כשהוא בעצבות, אף שאני יודע שהחטאים ממשיכים אותך לעצבות ועצלות וכו' וכו', עם כל זאת עליך למסר את נפשך להיותך בשמחה תמיד, ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסט|, מי שהוא תמיד בשמחה הקדוש ברוך הוא בעצמו שומר את בריתו.

מה אמר לך, ידידי היקר, צריכים להיות תמיד בשמחה, ועצה להגיע אל מדת השמחה - לשמח אחרים, ובזה שמשמחים אחרים, על ידי זה נמשכת גם עליו שמחה עצומה. ראה ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש, אשרה ארבעה למודים האלו הם כנגד עשיה, יצירה, בריאה, אצילות, וכשאדם לומד בכל יום הארבעה למודים האלו, ממשיך על עצמו אורות צחצחות מהארבעה עולמות, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, ולומד בכל יום בלמודים אלו אפלו קצת דקצת.

זכור תזכר אשר כל ענין רבנו ז"ל הוא רק למוד התורה הקדושה ותפלה ובקשה, ואל תאבה ואל תשמע מי שאומר אחרת, כי זה בעצמו עצת היצר הרע, כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'|, שהיצר הרע מלביש את עצמו במצוות, ועקרה מצוה שמלביש עצמו הוא לא ללמד תורה, כי הוא יודע שהתורה הבחינת מקל שמשבר אותו, ועל כן עושה כל מיני פעולות שבעולם שלא ילמד האדם, כדי שלא יוכל לבטלו, ועל כן ראה להתמיד בלמוד התורה הקדושה, ובזה תבטל את היצר הרע הבוער בך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רסו. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהר בחקתי ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל הבחור ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לשוב בתשובה שלמה, ותאמר בכל יום העשרה מזמוריתיהלים שגלה רבנו ז"ל

בשביל תקון פגם הברית, והוא תקון גדולמאד, ותכף ומיד כשאומרים אין צריכים

לדאג כלל, ותעשה לעצמךקבוע לומר עשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל.

רבנו ז"ל מביא |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'|, על פסוק |תהליםלד, כב|:

"תמותת רשע רעה", הרשעות של האדם באה מחמת הרעשלו, הינו הרע הוא נוקם בו,

וזה שאדם עשה רע הוא צריך לסבל, ובאמת ראיתי בספר ישן "בני יצחק", על

התורה בפרשת שופטים, שמפרש את הפסוק |דברים טז, יח|: "ושפטו את העם משפט

צדק", אשר מובא בזהר הקדוש |תקוני זהר, דף יז.י., שמדת המלכות נקראתצדק,

והיא המיסרת ומלקה את עם ישראל כשאינ עושים רצונו שלהמקום ברוך הוא, ולכן

נקראת "חרב נוקמת נקם ברית" |ויקרא כו, כה|, כאיש אשר אמו תיסרנו, ועל כן

כתוב: "ושפטו את העםמשפט צדק", הינו מדת הצדק שופטת את האדם, אך כשאדם

זוכהלשפט את עצמו, אין לו משפט למעלה, כי כשיש דין למטה איןדין למעלה,

שכל זה ענין התבודדות אשר גלה רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן טו|,

על פי המדרש |דברים רבה ה, ה|: כשישדין למטה אין דין למעלה, כשאדם שופט

את עצמו למטה אינוצריך לשפט את עצמו למעלה, עין שם; על כל פנים רואים

מזהשמה שעובר על האדם הוא רק מחמת עצמו, כי באמת הקדוש ברוך הוא אב הרחמן

וחפץ להיטיב לכל בריה ובריה, ומה שאדםסובל הוא רק מחמת עצמו, ועל כן

צריכים לקחת את עצמו בידווישוב בתשובה שלמה, ואל זה זוכים על ידי אמירת

עשרה מזמוריתיהלים שהיא רפואה לכל, ומי שרגיל לומר בכל יום עשרה

מזמוריתיהלים, נכון לבו יהיה בטוח, שיתרפא בגשמיות וברוחניות, כיהלא רבנו

ז"ל גלה לנו |ספורי מעשיות, מעשה י"ג, מיום ששי| שהבעטלירבלא ידים יכול

להוציא את העשרה חצים וכו', על ידי ששר לפניההעשרה מיני נגינה וכו',

וידוע שהם עשרה מזמורי תהלים, ועל כןמי שיודע שחטא ופגם, עליו לומר בכל

יום העשרה מזמורי תהלים, ועל ידי זה ינצל מכל רע.

אקוה שתקים את כל זאת, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רסז. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר בהר בחקתי ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם אתה רוצה לעבר את זה העולם בשלום, עליך לחקק בדעתך את מדת הסבלנות, כי

בלי הסבלנות אי אפשר לעבר את זה העולם, וטבע של האדם שנעשה עצבני, וזה

הורס לו את כלהחיים, כי מרב צרות ויסורים ומרירות והרפתקאות שעוברים על כל

אחד ואחד הוא נעשה עצבני וכו' וכו', ונכנס בכעס וזה הורסלו את החיים,

ועל כן אם רוצים לעבר את זה העולם בשלום, צריכים לקנות בעצמו את מדת

הסבלנות, וזה זוכים על ידי אמונה פשוטה בו יתברך, כי המאמין האמתי, שיודע

אשר אין בלעדיו יתברך כלל, סובל כל מה שעובר עליו.

נא ונא ראה לזכר מה לפניך, ותמיד תדע, אשר הגוף מכסהו מעלים ומסתיר את

אלקותו יתברך, ורבנו ז"ל מביא לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כב, על פסוק

|איוב יט, כו|: "מבשרי אחזה אלוה", שצריכים לעבד את הגוף, עד שהגוף בעצמו

יגלה את האלקות, דהינו הלבוש בעצמו יהיה מזכך, שלא יעלים ויסתיר את

אלקותו יתברך; אשרי מי שזוכה לגוף קדוש כזה. ומובא בדברי רבנו

ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פג, שיש שזוכים לגוף קדוש מגן עדן, הינו

שהגוף אינו מעלים ומכסה ומסתיר את אמתת מציאותו יתברך, אשרי מי שזוכה לזה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רסח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל הבחור שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...

נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל בדעתך כלל מכל הירידות

והנפילות שעוברים עליך וכו' וכו', ואף שנתלכלכת בפגם הברית הוצאת זרע

לבטלה, עם כל זאת עליך לעשות קביעות עצומה ללכת בכל יום למקוה ולומר
העשרהמזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל בשביל תקון פגם הברית, ואם תזכה לנסע
לציון רבנו ז"ל בעיר אומן - אין למעלה מזה, כי רבנו ז"ל להבטיחנו שאפלו
אותם האנשים שנפלו לעמקי עמקים בשאולתחתית ומתחתיו, ויבאו אל ציונו הקדוש
ויאמרו העשרה מזמורי תהלים שגלה, שהם תקון הכללי, יוציאם מהשואל
תחתיתומתחתיו, ועל כן תשתדל בכל מיני אפנים שבעולם לנסע אל ציון רבנו ז"ל.
מה אמר לך, ראה לדבק את עצמך בו יתברך, ותכניס תמיד בדעתך אשר אין שום
מציאות בלעדיו יתברך כלל, ותשתדל בכל מיני אפנים שבעולם להתחזק באמונה, כי
על ידי פגם הברית נפגמה האמונה, תכף ומיד כשנפגמה האמונה, האדם בסכנה
גדולה מאד, ועל כן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות חזק באמונה.
ועקר ההתחזקות באמונה הוא לדבר הרבה ממנו יתברך, כמו שכתוב |תהלים פט, ב|:
"אודיע אמונתך בפי", שצריכים לדבר מאמונה, הן בינו לבין עצמו והן עם
אחרים, תמיד להזכיר שם שמים, ועל ידי זה מצליחים בחיים, ותדע שבזה שמדברים
ממנו יתברך, בזה בעצמו הוא תקון הברית, כי כנגד שפגם בפגם הברית, ועקר את
עצמו ממנו יתברך, כנגד זה ידבר עמו יתברך, וידבר ממנו יתברך, ועל ידי זה
יזכה לתקון נצחי.
הקדוש ברוך הוא יודע את האמת שאין לי שום כונה אחרת אלא לחזק ולאמץ אותך,
כדי שתחזר אליו יתברך, כי אני בעצמילא צריך שום דבר. תאמין לי, אם לא היו
באים אלי וכו' אברכים ובחורים וכו', הייתי יושב בפנתי ולומד, ולא מתבלבל
מאף אחד, אך מה לעשות, שהקדוש ברוך הוא פתח את דלתות ביתי, ובאים אלי
אברכים ובחורים וכו' וכו', ואף שלא קראתי להם וכו', ועל כן עלי לדבר עמהם
ולגלות להם את דעת רבנו ז"ל, ומה שקורה אחר כך לא אכפת לי שידברו מה
שידברו וכו', ועל כן לא בחנם שהסמ"ך מ"ם גרם עלי מחלקת כזו וכו', עם כל
זאת אין לי עצה אחרת, אלא לברח אליו יתברך, והקדוש ברוך הוא ימתיק ממנו
אתכל הדינים.
ראה לדבר ולשוח ולספר את כל אשר עם לבבך רק אליו יתברך, ואז טוב לך כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רסט. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים... שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

מכתבך היקר קבלתי כבר כמה פעמים, ולא היה לי הפנאילהשיבך, כי לא הייתי בקו הבריאות, לא עלינו, וכן תמחל לי מאוד, שלא דברתי עמך בל"ג בעמר, כי הייתי נחפז מאד לדרכי.

חמדת לבבי! האדם ירד אל זה העולם בשביל שיזכה להכירויתברך, ועל כן עובר על כל אחד מה שעובר, כל אחד כפי ענינוומדרגתו ומצבו ושרש נשמתו וכו', ירידות וקטנות והסתרות וכו', כדי שהוא יתקרב מהמקום ומהמצב הזה שהוא נמצא שם וכו', על כן אסור לפל בדעתו אפלו רגע אחד, כי בזה נותן כח ושליטהלהסתרה ולקטנות וכו'. וצריך תמיד לשמח נפשו עם הנקדותהטובות שיש בו, אשר זה חלקו לנצח נצחים, ואם היית מרגישמעלת הציצית והתפלין, שאתה לובש בכל יום ויום, היית רוקדמרב שמחה, שתהלה לאל, גם לך חלק באורות רוחניים כאלו, ומכל שכן שיש בך עוד מצוות רבות, שזכית לחטף בחייך - שבת, פסח, סכה וארבעה מינים וכו' וכו', אשר כל מצוה ומצוה, הם כלים רוחניים להמשכת שפע גלוי אורו יתברך בכל העולמות, ובזה לבד ראוי לך להחיות את עצמך, ומכל שכן להזהר לא לפלבדעתך כלל; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמתכזה, תמים כזה, רבי המחיה ומקים אותנו, טוב להודות להשםיתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, וראוי לך ולנו להחיות אתעצמנו מאד מאד בזה שזכינו להיות בחלקו של רבנו ז"ל, חבליםנפלו לנו בנעימים.

חמדת לבבי! עכשו מתקרבים ובאים ימי השבועות הקדושים, שזהו אור של שער החמשים, יהי רצון שנזכה להיות בכל יוםמוכנים לקבלם באמת ובתמים, כי את שער החמשים אי אפשרלקבל, כי אם על ידי אמת ותמימות ופשיטות גמורה, כי אור שלשער נו"ן הוא אורו של משיח, גלוי אורו יתברך בתכלית המדרגההעליונה, ששם נתבטל הטבע לגמרי, ומאיר רק אור ההשגחה, והוא על דרך שנאמר |ישעיה ל, כן|: "והיה אור הלבנה כאור החמה" וגו', כי חמה ולבנה הם סוד טבע והשגחה, הוי"ה

אלקי"ם, ובדברירבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א': חכמה ומלכות,
עין שם; וזו היתה עבודת יעקב אבינו, להכניס בשנים עשר שבטי י"ה, אשרהם
יסוד בנין כלל ישראל, לידע, להודיע ולהודע, אשר אין שום מציאות בלעדיו
יתברך כלל, והכל לכל הוא עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכשאדם זוכה להגיע
אל מדרגה זו, אז הוא נצולמכל צרותיו, כי על ידי ידיעה זו, אין חשך וצלמות
שיוכל כבר להסתירו יתברך. אך לזכות לזה אי אפשר, כי אם על ידי מלכות, לסלק
את חכמתו המדמה לגמרי, ולידע תמיד שאין לנו דעת כלל, שכל זה הוא ספירת
העמר, שהקריבו מאכל בהמה, לידע שאין יודעים כלל, ואנו כבהמה ממש; כי
רואים, שעל פי רב האדם נופלבדעתו, כי נדמה לו שכבר יודע משהו בידיעתו
יתברך, ועכשוכשנשכח ממנו, או נפל מזה, נדמה לו שנפל לגמרי, אבל כשידע שאין
יודעים כלל, כי "בער אנכי מאיש, ולא בינת אדם לי" | משליל, ב, כאשר אמר
דוד המלך, עליו השלום, אז לעולם לא יפלבדעתו; אך אנו מפחדים פן ואולי
יתגבר היצר הרע ביותר, וירצה להשכיח לגמרי אלקותו יתברך, מאחר שאנו מסלקים
את דעתנו לגמרי, לזאת נתן לנו את התורה. ובזהר הקדוש | מצורע קצג|:
מאי תורה? דמורה ומגלה מה דהוה סתים מניה, ואוריתא היא המקשרת ומיחדת בין
קדשא בריך הוא ובין ישראל, על ידי התורה אפלוהגרוע שבגרועים יכול למצא
אותו יתברך בכל יום. וזה 'שבועות' - כי התורה נותנת כח למלכות, שתוכל לקבל
מהחכמה העליונה, ויתבטל ממנו היצר הרע לגמרי, כי אל תקרי "חרות על
הלוחות" | שמות לב, טז | אלא חרות - מי שעוסק בתורה, הוא בחרות ממש | אבות
ו', מכל מיני שעבודים של היצר הרע וכו'.

ועל כן עלינו לעשות עכשו התחלה חדשה, להשתוקק אחריו יתברך, ולסדר לעצמנו
שעורים קבועים במקרא, במשנה, בגמרא ובשלחן ערוך וכו' וכו' כסדרן, כרצונו
של רבנו ז"ל. ועל כלם - להיות רגיל בכל פעם לברח למקום פנוי, שאין שם
בני אדם, ויפרש את כל שיחתו וכל מה שעובר עליו אליו יתברך, כאשר ידבראיש
עם רעהו, ועל ידי תפלה והתבודדות, יזכה להמשיך על עצמו אור של שער החמשים.
ידידי היקר! יש להאריך פה, אך ההכרח לקצר עכשו.

ידיך לנצח, הדורש שלומך...

א' ער. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר במדבר ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך וכו' וכו'. מה אמר לך, ידידי היקר, אסורלהמשיך את עצמו אל הצער, כי כל הנמשך אחר הצער הצערנמשך אחריו|ברכות נח|, ועקר למודו הטוב של רבנו ז"ל הוא איךלהחיות את עצמו למצא בתוך צרותיו הרחבות וישועות גדולות, כי באמת הקדוש ברוך הוא מרחיב להאדם בכל יום, ואין בעל הנסמכיר בנסו|נדה ל:|, וכשאדם הולך עם הגלוי הזה שגלה רבנו ז"לעל הפסוק|תהלים ד, ב:| "בצר הרחבת ליי", שגם בתוך הצרות,הקדוש ברוך הוא מרחיב לו|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה|,כשאדם הולך בדרך זו, אז כל החיים שלו כבר חיים אחרים לגמרי,כי על פי רב מדוע עובר על האדם צרות ויסורים ומרירותומכאובים כאלו? כי נדמה לו כאלו עוד אף פעם לא ראה טובבחיים, אבל ברגע שאדם מרגיל את עצמו לתן תודה והודאהלהקדוש ברוך הוא, ומחפש ומבקש ומוצא איך שהקדוש ברוך הוא באמת הרחיב לו כבר בחייו, כי איך לא יתכן שיש לו הרחבותוכו' וכו', ואפלו שאתה נמצא עכשו במצב כזה שנדמה לך כאלואבד מנוס ותקוה ממך וכו' וכו', זכור תזכר כמה בני אדם שוכביםבבית החולים עכשו, ומקבלים אינפוזיה ומנות דם וכו' וכו', וכנכמה בני אדם הם בעלי מומין וכו' וכו', רחמנא לצלן, וכמהבני אדם יושבים על כסא גלגלים וכו' וכו', ולא יכולים לזוז וכו' וכו', ואתה, תהלה לאל, יש לך עינים, שנים, ידים, רגלים, שזהראשי תבות: ע'ש'יר', אשר אין לך עוד עשירות יותר גדולהמבריאות, ועל כן למה לך להמשך אל הצער, אדרבה ראה לתנתודה והודאה להקדוש ברוך הוא שאתה בריא וכל בני ביתךבריאים, ועל ידי שתמצא הרחבות בתוך הצרות, על ידי זה תוכללעבר את העולם הזה בקלות.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד שיש לנו רביאמת כזה, רבי המלמדנו עצות נוראות ונפלאות כאלו, אשרינו מהטוב חלקנו ומה נעים גורלנו

ומה יפה ירושתנו, ומה היינו עושיםבלי רבנו ז"ל?!

הייתי מיעץ לך אל תרבה בדבורים ופטפוטי דברים בטלים, שסתם יורידו אותך ממדרגתך ופילו אותך עד שאול תחתיתומתחתיו, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןלח|, אשר כל הצרות שעוברים על האדם הם רק על ידי הדבור, בבחינת |תהלים קמח, ח|: "רוח סערה עשה דברו", עקר הרוח סערהבמחו של האדם נעשה על ידי הדבור, כשאדם מפקיר את דבורו, אז באים עליו כל הבלבולים. ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט|, שכל הנפילה באה לאדם ברוחניות ובגשמיות הוא רקעל ידי קלקול השון, שאין לו גיד לבן, רחמנא לישזבן, שהואמקלקל את דבורו, ומדבר כל העולה על רוחו, שזה גורם לו כלהנפילות, כי הדמים לוחצים את מחו, רחמנא לישזבן וכו', עין שם, ועל כן ראה להרגיל את עצמך לא להכנס בוכוחים עם אף אחד, כי ממילא לא תפעל שום דבר, תאמין לי שאני נסיתי כבר להצדיקאת עצמי וכו', וכן להתוכח ולהראות את צדקי וכו', אבל זה לאמועיל כלל, אדרבה גורמים לעצמו יותר צרות ויסורים, ולכן אלתהיה בטלן כלל, ותקח את עצמך בידך, והרגל את עצמך רק לדברעמו יתברך, ואתה תעשה רק את רצון הקדוש ברוך הוא, ואלתבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, ומכל שכן שלא יוליכואותך שולל עם כל השטיות והדמיונות שיש עכשו שנותנים תקוניםוכו' סגלות וכו', שהכל הבל ורעות רוח, העקר הוא אמונה פשוטהבו יתברך, להאמין אשר אין בלעדיו יתברך כלל והכל לכל אלקותגמור, וכפי שאדם מכניס בעצמו ידיעות אלו, אז חי חיים אמתיים, חיים נצחיים, ואשרי מי שזוכה לזה, ואז טוב לו כל הימים.

מאד מאד אבקש אותך, שתעשה כל מיני פעלות שבעולםלהיות בשמחה, ואל תהיה כל כך בעצבות ובמרירות, כי לא יצאלך מזה שום דבר, כי אי אפשר להנצל מהצרות על ידי עצבותועצלות, אדרבה זה מושך את האדם ליותר צרות ויסורים, רק ראהלהחזיק מעמד, ואז תראה את הנסים הנגלים שיעשה עמךהקדוש ברוך הוא. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רעא. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, ערב ראש חדש סיון ה'תשל"ד. שלום וברכה אל הבחור הרוצה להאיר את נפשו באור האורותצח הצחצחות, הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את כללך ומה שעובר עליך
בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, רבנו ז"ל גלה לנו, אשר אסורלהתיאש בשום פנים
ואפן, וכל מה שעובר עליו בין בגשמי ובין ברוחני, אסור לפל בדעתו כלל, רק
להרגיל את עצמו לבוא למקוםפנוי שאין שם בני אדם, ויספר את כל אשר עם לבבו
אליו יתברך, וישפך את מר לבבו לפניו יתברך, ויתודה כל מה שעובר עליו, ויהיה
עקשן גדול על זה בכל יום ויום, ועל ידי זה סוף כל סוף תנצל מצרותיך וכו'
וכו', ואף שבין כך עובר עליך מה שעובר, עםכל זאת אל תניח את עצמך כרגע,
אלא החזק מעמד, ושום דברבעולם לא יוכל לשבר אותך, אפלו שאתה רואה שאתה
צועק מדייום ביומו, ובכל זאת אתה נופל יותר ויותר בחטא המגנה והמזההזה,
עם כל זאת תמשיך להתפלל להקדוש ברוך הוא, כי התפלההיא בחינת מחאה, שאתה
על כל פנים מוחה ומגלה להקדוש ברוך הוא דעתך, שאינך רוצה בעוונות אלו,
ועל ידי זה תנצלמענשים קשים ומרים שמגיעים על החטא המגנה הזה; כי
על ידישהאדם מתודה עצמו, על ידי זה נפטר מכל הענשים והיסורים, ועל כן ראה
להתודות בכל יום, ותגלה את דעתך לפניו יתברך, שאתה אינך רוצה בשום פנים
ואפן את החטא המגנה הזה, וסוףכל סוף תראה מה שיהיה נעשה עם כל דבור ודבור
שמדברים עמויתברך.

ראה להרגיל את עצמך לומר בכל יום הרבה פרקים משניות, כי למוד משניות מטהר
את הגוף והנשמה מכל מיני חלדה, ובזהשתהיה רגיל לומר הרבה משניות, תזכה
לזכך את נשמתך מכלהרע, שהוא חטא הוצאת זרע לבטלה המתגבר עליך, ותהיה
עקשןגדול מאד על אמירת משניות, כי גם האמירה בעלמא מזכהומזככת את הנשמה,
ואם תזכה לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, על ידי זה תהרג את יצרך הרע
הבוער בך.

נא ונא ראה לשמח מאד מאד עם כל נקדה ונקדה שיש בך, ואל תניח בעצמך את
העצבות והעצלות, ואז תראה ישועות גדולותשיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, העקר
ראה להחזיק מעמד, ושוםדבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך.

ראה לשמח מאד מאד שזכית להתקרב אל רבנו ז"ל, והשמחה בעצמה תשמר אותך מפגם
הברית, כמובא בדברי רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסט"ו: על ידי
שמחה הקדוש ברוך הוא בעצמו שומר אותו מפגם הברית.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' ערב. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר במדבר ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאחי, ידידי, האברך היקר לי מאד,
צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו
יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך קבלתי כבר מזה שני שבועות, אך בעוונותי הרבים, לא הייתי בקו הבריאות
בעתים הללו, וגם עכשו אני צריך לרחמים רבים, מרב החלשות המסבבות אותי. אך
היום בא אלי... נרו יאיר, וספר לי איך אתה משתוקק וכוסף מאד מאד שאכתב
לך, אמרת יארוצה על כל פנים שורתים אלו לפניך, מרב אהבתי אליך, אהבה שאינה
תלויה בשום דבר בטל. ברוך השם, יש ויש לנו במה לשמח, על נעם חלקנו, שבצר
הרחיב לנו, וזכינו שנפלנו בחלקו של רבנו ז"ל, ותהלה לאל, אין אנו מתנגדים
עליו. והנה בודאי הספרים הקדושים בידך, הפך בהם מדי יום ביומו על כל פנים
תורה אחת והתפלה עליה, כי זהו זכוך הנפש מאד, ומה טוב ומה נעים, שתראה לשכח
מה שעבר עליך עד עכשו, ותעשה התחלה חדשה, ללמד שעורים קבועים במקרא,
במשנה, בגמרא, במדרש ובשלחן ערוך וכו' וכו', אפלו מעט דמעט כי זה חלקנו
לנצח, וכן תראה לחדש חדושים בכל יום על פי ההקדמות שקבלנו מרבנו ז"ל,
כי זוהי זכות גדולה לנשמה, כשזוכה לשוטט בדברי רבנו ז"ל, שהיה האוריתא
דעתיקא סתימאה העתידה לאתגליא. ולמען השם, לטובתך הנצחית, אל תבלבל את
עצמך משום בריה שבעולם, ותחקק בדעתך, כי אינך צריך לשום בריה שבעולם, די
לך השם יתברך, ואז תחיה חיים אמתיים, חיים נצחיים וחיים מישיבים;
כיעל פי רב האדם נופל בדעתו, כשנדמה לו שצריך תמיד לתקן אחרים, ועל ידי זה
עוברים לו הימים והשבועות והחדשים בחשך, וחבל מאד מאד על הזמן היקר, אשר
אי אפשר לקנותו בשום ממון.

חמדת לבבי! שב במקומך המיוחד לך לתורה ולתפלה, ותעסקשם בעבודת ה', ואל

תסתכל על שום בריה, ותראה להחיות את עצמך במה שתוכל, ובפרטיות להיות תמיד בשמחה. ולמען השם, "אל תפל בדעתך כלל, שום בריה שבעולם אינה יכולה להרע לך או להיטיב לך, הכל משגח בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית", ובידיעה זו תגאל מכל מיני לחץ ודחק שלוחץ אותך במח, ותראה להיות סבלן גדול עם בני ביתך, ולהיות תמיד ותן גדול בכל הענינים, ולהיות באהבה, אחוה ורעות, ואז תראה איך שהכלית בטל לפניך, ותזכה להתענג בתענוגים, שהם אורות צחצחות מאור האורות אין סוף ברוך הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה, אשר נפשי קשורה בנפשך.

הדורש שלומך...

א' רעג. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר במדבר, ראש חדש סיון ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות לפדיון, יעזר לך הקדוש ברוך הוא שימתקו מאתנו כל הדינים.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ותעשה לעצמך חק קבוע

ללמד בכל יום לקוטי מוהר"ן, ועל כלתורה ותורה תאמר התפלה מלקוטי תפלות,

אשר רבנו ז"ל אמר שנעשים מזה שעשועים גדולים, שעדין לא היו שעשועים

כאלומימות עולם, ואם אפשר לעשות תפלה בעצמך מכל תורה מה טובו נעים, כי

העקר הוא לחדש תפלה חדשה על כל תורה ותורה, וכן תתמיד הרבה בספורי מעשיות

אשר המוסר היוצא מזה הוא הפליא, ויש להם כח לעורר את האדם אליו יתברך,

וכן תתמיד מאד בספר המדות, ועל כלם תהיה בקי בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל

בשיחות הר"ן ובחיי מוהר"ן, ועל ידי זה תזכה להתקרב אליו יתברך, ויותר מזה

אין לי מה להאריך לך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רעד. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות מה שעובר עליך בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה וכו', עליך לקבל

על עצמך בכל יום עת וזמן לפרש את כלשיחתך אליו יתברך, ואתה צריך לקבע לעצמך חק ולא יעבר עתוזמן להתודות אליו יתברך ולספר לו יתברך בפרטי פרטיות מיהביאך אל החטא הזה וכו', ואיך עברת את החטא הזה וכו', ועל ידי ודוי דברים יצאו העוונות מעצמותיך, ותזכה להכלל באינסוף ברוך הוא |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'|, וזה כל ההתקרבות אלהצדיק. עליך לדעת, כי הצדיק מקרב את האדם בכל מיני אפנים שבועולם, פעם על ידי אמירת תורה, שמתעוררים מתורתו שאומר, פעם מתפלתו שרואים איך שהוא מתפלל ופעם משיחות חלין שלו, ומובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן צא|, שעל פי רבאלו הרחוקים, אי אפשר להם לקבל מהצדיק אלא על ידי שיחותחלין, כי הם נפלו כל כך בעמק הרע והקלפות, שאם הצדיק ידברעמהם בדברי תורה יתרחקו יותר, ועל ידי זה שהצדיק מספר עמהםדברים בטלים וכו' ושיחות של מה בכך וכו', ומוריד את עצמווכו', על ידי זה בעצמו הוא מעלה וכו', ואף שאחר כך נתהפכיםונעשים חולקים להצדיק, כי הרי אומרים ומעידים שהצדיק דברעמהם מה שדבר וכו' וכו' - לשון הרע ורכילות וליצנות וכו'וכו', זה לא נוגע להצדיק שום דבר, אדרבה דיקא על ידי דבוריםאלו הצדיק העלה אותם בתכלית העליה, ועל כן אסור לך לשאלשום קשיות וכו' וכו'. ומובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לון|: וזה כלל גדול, שמי שפגם בברית, אי אפשר לו לתפסבדבורו של הצדיק וכו' עין שם; וכן מובא |שם, סימן ה'|: ותאמיןשכל מצותא ומריבה על הצדיקים אינו אלא בשבילך שפגמת בפגםהברית, ועל כן באו לך מחשבות כאלו שיהיו לך קשיות עלהצדיקים ותתרחק מהם וכו', עין שם; ולכן איעצך, אהובי, ידידיהיקר, מאחר שפגמת בהוצאת זרע לבטלה, שהוא חטא מגנה מאדמאד, תברח מכל מיני מחלקת ומכל מיני ליצנות ומכל מיני כתותמכתות שונות שאינם מקבלים פני שכינה, כגון: כת ליצים, כתמספרי לשון הרע, כת חנפים, כת שקרנים, כי חבל לך, כבר זכיתלבוא אל רבנו ז"ל, למה לך להסתובב בין רשעים ארורים כאלו, אשר הם הם הקלפות שבראת מחטאיך, כי מי שמדבר על הצדיקיםהאמתיים הדבקים בדבקות אמת בו יתברך, אין זה אלא מחמתחטאו המגנה של הוצאת זרע לבטלה, והטפות האלו מתלבשיםבבני אדם המצערים

אותו, כמובא |ספרי המדות, אות נאוף, סימן כו|: על ידי הוצאת זרע לבטלה בורא קלפות המתלבשים בבני אדם מתנגדים וחולקים עליו ועושים לו יסורים, עין שם; ולכן איעצך אהובי, ידידי היקר, ברח לך מכל אלו הלצים, מאחר שאתה יודע בעצמך מה עשית בחייך ואיך פגמת, מה לך לצרה הזאת, להכנס במחלקת ומריבות שאינם שיכים אליך, ואם תשוב בתשובה אמתית, אז כל ספר וספר יהיה חשוב בעיניך |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא|; אשרי מי שמכניס דבורים אלו היטב בתוך לבבו, ואז טובלו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' ערה. בעזרת השם יתברך, ליל ששי במדבר ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלה נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתביך היקרים כבר קבלתי כמה פעמים, אך לא היה הפנאילה שיבך, ובפרטיות כי לא הייתי בקו הבריאות, לא עלינו, השם יתברך ישלח לנו רפואה שלמה בתוך חולי ישראל. חמדת לבבי! מאד מאד נשברתי בקרבי ממרירות לבבך וכלמה שעובר עליך, ופשוט עולה לי בחיים, כאשר השם יתברך יודע זאת, אך באמת לא כך קבלנו מרבנו ז"ל, להמשיך את עצמו כל כך אל הצער. וכבר גלה לנו רבנו ז"ל הסוד של |תהלים ד, ב|: "בצרה רחבת לי", אשר צריכים למצא הרחבה גם בתוך הצער בעצמו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה|. ובמדרש שוחר טוב |תהלים כ| איתא: אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, אם ראיתם שהצרות מכסות אתכם, באותה שעה אתם נגאלים, עין שם.

ואף שאתה כותב, שעוברים עליך עדין משברים וגלים וכו', גם על זה גלה לנו רבנו ז"ל עצות נוראות ונפלאות, להיות רגיל לספר עמו יתברך כאשר מספר איש עם רעהו, וכל מה שעובר עליו יספר לפניו בתמימות ובפשיטות גמורה, ודבר זה בעצמו יישר את לבבו מכל העקמומיות והבלבולים שנתעקמה ונתבלבלה דעתו, עד שלבו סחרחר בקשיות, בספקות ובהרהורים אחרי יתברך, שכל זה הוא קלפת עמלק |שמות יז, ז|: "היש ה' בקרבנו אם אין", כי כשאין אדם מיישב בישוב הדעת

אמתי, לידע אשר "השם יתברך אתי, עמיואצלי, ואף בעמקי עמקים שאני נמצא",
האדם הזה הולך נע ונד, ואינו מוצא מקומו, ותמיד מר ומרור לבו מאד,
ותכף ומידכשנתברר לו, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכלעצם
עצמיות חיות אלקותו יתברך, וגם מהמקומות המטנפים והמזהמים יכולים לשוב
אליו יתברך, האדם הזה מיד נגאל מכלצרותיו; כי מכל מה שרק יעבר עליו הוא
יודע, שהוא צריך לדברעמו יתברך.

חמדת לבבי! בזה העולם צריכים התחזקות בכל יום ויום מחדש, ובפרטיות אותן
הנשמות שנלכדו במצודה רעה של פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, עליהם מתגבר
ומתפשט ביותר הסמ"ך מ"ם, כי הן נשמות שרשיות אשר בנשמותיהן תלויות
עודנשמות, ועל כן מתגבר עליהם; ועקר התגברותו עליהם הוא רקעל ידי העצבות
והמרירות שמסבבת אותם, ועל כן צריכים לידע, אשר אי אפשר לצאת מזה, כי אם
על ידי תקף הששון והשמחה, כי שמחה היא עולם החרות ממש | עין לקוטי מוהר"ן,
חלק ב', סימן ו', וכל מה שמשמח את עצמו ביותר, כמו כן זוכה להפטר מקלפה
זו, כי היא מקור העצבות והמרירות, וזו עבודה הקשה ביותר בעולם, לזכות להגיע
אל מדת השמחה. ואמרו במדרש שוחר טוב | תהלים ק: בשעה שאדם עומד ומתפלל עמו
יתברך, יהא שמח מאד מאד, שמתפלל לאל חי וקים.

ועל כן, חמדת לבבי! העקר תראה להתפלל ולבקש ממנו יתברך, שתזכה להיות
בשמחה, כי שמחה הם האורות, ואי אפשר לקבלה ולהמשיכה על עצמו, כי אם על ידי
תקף התפלה, להתפלל ולבקש תמיד רק על נקדה זו - להיות תמיד בשמחה. וצריך
למסרנפשו לזכות להגיע אל מדת השמחה. ותכף ומיד כשתזכה להיות בשמחה, תכנס
בלבך עצות דקדשה, ולא תירא ולא תפחד משום בריה שבעולם, כי על ידי שמחה
זוכים לעזות דקדשה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כב; ובמדרש תנחומא
| פרשת תזריע | איתא: אמר הקדוש ברוך הוא, אם אתם משמרים את המצוות
ותשמחו בהם, אני מוסיף לכם שמחה וכו', עין שם.

על כן חזק ואמץ בשמחת המצוות שעליך - ציצית, תפלין וכו', ותזכה להכלל בבן
השמחה.

ההכרח לקצר.

א' רעו. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר במדבר ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק להפיץ את אור רבנו ז"ל, כי זה מה שעלינו לעשות בזה העולם,
ועלינו נפלה חובת היום, ואל תסתכל על שוםבריה שבעולם שאומרת אחרת, אין
לנו אלא דברי מוהרנ"ת ז"ל, שאמר לפני הסתלקותו לאנשי שלומנו בתור צואה:

"העבדה שלכם יהיה - יפוצו מעינותיך חוצה", ועל כן עלינו תמיד לא

להסתכלאפלו על אנשי שלומנו שאומרים אחרת, מה לנו ולאחרים, אנחנו צריכים
להפיץ את אור רבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה, ואנימקוה להקדוש ברוך הוא
להקים תלמידים כאלו שיפיצו את אוררבנו ז"ל בכל העולם כלו, כי מכרח
להתגלות לכל בר ישראל עניןרבנו ז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

הדורש שלומך...

א' רעז. בעזרת השם יתברך, ליל ששי במדבר ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה ממי
הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר כבר קבלתי כמה פעמים, ותאמין לי שאיני מסיחדעתי ממך כלל, אך
עצמו וכבדו עלי המניעות, ובפרטיות בשבועותאלו נחלשתי, לא עלינו, מאד, השם
יתברך ירחם עלי להבא.

חמדת לבבי! בזה העולם צריכים להיות 'בריה', ולהיות מבינדבר מתוך דבר, כי
אפלו כשכבר זוכים לכתב דברי התחזקות, הנהביום זה מתחזקים ומתאמצים מאד
מאד וביום המחר נתקררונתישן הכל, כי בכל יום ויום יצרו של אדם מתחדש עליו
ומבקשלהמיתו |קדושין ל:|, ועל כן העקר להיות מבין דבר מתוך דבר, אשראל זה
זוכים דיקא אז מ'גיט אוועק די כליג |עין בספורי מעשיות, מעשהיא|; והכלי
הוא המח, כשזוכה להשליך ולסלק ולבטל את מח עצמולגמרי |עין לקוטי מוהר"ן,
חלק א', סימן קכג|, אז זוכה לקבל מרבנו ז"ל, שהוא אור הבינה, ששם הוא שער

החמשים, עולם החרות, חרותמיצר הרע, חרות משעבודים וכו'; כי אפלו אם נכתב התחזקות לכלל יום ויום, עדין אינו מספיק, כפי הגלים והמשברים העוברים לכלל אחד ואחד בזה העולם, ובפרטיות על אותן הנפשות שנפלו בעמקא דתהומא רבא, ונכשלו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, עליהם מתפשט ומתגבר ביותר הסמ"ך מ"ם להחלישדעתם יותר ויותר, ולשברם ולעקרם, חס ושלום, לגמרי; כי כל אלוהנשמות שנפגמו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, הם בעצמנשמות גבוהות מאד מאד, נפשות שרשיות התלויות בהם עודנפשות, ועל כן מטמא אותם הסמ"ך מ"ם יותר ויותר. ועקר כחוהוא רק על ידי העצבות, כי הקלפה הזו נקראת על שם היללה, והיא פורשת מצודות, ועל ידי זה לוכדת את נערי ישראל; ועל כןמי שכבר נפל בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, עקר העצהלצאת מזה הוא רק על ידי תקף השמחה, לעשות כל מיני פעלותשבועולם לזכות להגיע אל המדה היקרה של שמחה, כי שמחה היאהיא סטרא דקדשה, ועצבות היא סטרא אחרא ממש, ועל כןכשאדם שמח, אז הוא אצלו יתברך ממש, ולהפך - כשהואבעצבות, אז נופל ביניהם, וזו מלחמה ארכה מאד מאד, היצר הרעממשיך את האדם אל המרירות והעצבות והדאגות, והיצר הטובממשיך את האדם אל השמחה והחדוה.

ועל כן, חמדת לבבי, ראה מה לפניך, אל תהיה בטלן, חסושלום, ואל תפל כל כך בדעתך, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמיןובתוך כל עלמין, ודומם, צומח, חי, מדבר - הכל לכל עצמעצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, וכשאדם יודע זאת, אז אין שיךשום ירידה ושום נפילה, כי אפלו מהשאול תחתיות יכון להתקרבאליו יתברך, וכשאדם יודע, אשר עדין השם יתברך אתו, עמוואצלו, אז אין לך שמחה וחדוה גדולה מזו וכו'.

והנה אנו רואים, שעל פי רב האדם נופל בדעתו רק כשמבלבל את עצמו תמידמאחרים, ובכל פעם חושב מאחר, זה מתפלל טוב, זה לומד טוב, ואני... מה עמדי... וכן להפך וכו', ודברים אלו משברים את האדםלגמרי. ורבנו ז"ל גלה לנו הדרך החדשה והנפלאה של התםהקדוש, שהיה תמיד בשמחה עצומה אפלו כשלא היתה לעבודתושום שלמות, ובזה שזכה להחיות את עצמו תמיד, בזה דיקא זכהסוף כל סוף להגיע את תכלית המדרגה העליונה, לדבר עם מלךמלכי המלכים

הקדוש ברוך הוא פנים אל פנים, ונעשה מיניסטורעל כל המיניסטורים. ובאמת אמרו חז"ל |ירושלמי, מועד קטן, פרק ב'|:שמחה לאדם כשהוא דר בתוך שלו. ועל כן תרגיל את עצמך רקלהחיות את עצמך תמיד, ותתן תמיד תודה והודאה להשם יתברךעל כל החסד חנם שעשה עמך, שזכית להתודע מרבי אמת כזה, אשר בודאי סוף כל סוף תזכה לתקון נצחי על ידו, וברוך ה' שלאעשני גוי. עקר עבודתך צריך להיות רק להגיע אל מדת השמחה, ואף שזוהי העבודה הכבדה ביותר בעולם, אף על פי כן בשביל זהירדנו אל זה העולם, ללחם נגד הקלפות, שהן - העצבותוההסתרות וכו', הרוצות להסתיר אותו יתברך, ורוצות להכניסבלבנו כאלו אבד מנוס, וכאלו השם יתברך ברגז ובכעס עלינו, חסושלום, ואנו צריכים לגלות תמיד, אשר אין שום מציאות בלעדיויתברך כלל, והוא אתנו, והוא מלא רחמים וחסדים, כי השם יתברךאב הרחמן. ועקר שלמות ההתבודדות הוא, כשזוכה לספר ולדבר עמויתברך כמי שמדבר ומספר לחברו, ומדבר אליו יתברך בתמימותובפשיטות גמורה כאשר ידבר איש עם אביו או עם אחיו - אשריהזוכה לזה.

הדורש שלומך באהבה מאד, ומבקש אותךלהתפלל בעדי, ואז אכתב לך עוד תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם! בריך רחמנא, שזכנו לסיים את כל החבור הנפלא הזה, והוא כרץעשירי, יזכנו השם יתברך לסדר עכשו לדפוס את הכרך האחד עשר להגדיל תורה ולהאדירה.אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא.

חלק יא

א' רעח.בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר במדבר ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי, הבחור היקר לימאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר קבלתי כבר פעמים, אך בעוונותי הרבים, הייתיחלש, לא עלינו, כל הזמן, ולא היה ביכלתי להשיבך, וגם עכשוואני צריך לרחמים, שיחזקני השם יתברך. ואצלי ברור, כי כל הסבהלזה, מאחר שהשם יתברך זכני לחבר עכשו ספר

נפלא ונורא מאדמאד, אשר מחיה מתים ממש, על כן מתפשט עלי הבעל דברכל כך. השם יתברך יזכנו להוציאו לאור בקרוב.

חמדת לבבי! העקר והיסוד שהכל תלוי בזה העולם הוא, להיות תמיד בשמחה עצומה,

כי השמחה זהו עולם החרות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י' | ועקר שלמות השמחה הוא לשמח תמיד בנעם ערבות חיות אלקותו יתברך, וצריך להכניס בדעתו תמיד, שאין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, וכל מה שיכניס דבר זה היטב בדעתו ובלבבו, כמו כן תתגבר ותתחזק אצלו מדת השמחה, כי אין לך עוד שמחה גדולה מזו שאדם זוכה לידע, אשר השם יתברך אתו, עמו ואצלו, וכל מעשה היצר הרע הוא רק להשכיח מהאדם אותו יתברך, ומרמהו ומטעהו כאלו השם יתברך ברגז ובכעס עליו, חסושלום, וכאלו אבד מנוס ותקוה ממנו. ובאמת הכל רק דמיון, כיהיצר הרע הוא הוא כח המדמה | עין

לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה |, ובפרטיות אותן הנשמות שנפגמו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, עליהם מתגבר ומתפשט ביותר כח הדמיון, כאלו אבד מנוס

וכו', וכאלו אין הקדוש ברוך הוא רוצה בו. ובאמת זו טעות גדולה, כי השם יתברך מלא רחמים ומלא טוב, כמו שכתוב | תהלים קמה |: "טוב ה' לכל ורחמי על כל מעשיו", ועין בתנא דבי אליהו זוטא | פרק ו' |: ממדות דרכיו של

הקדוש ברוך הוא אתה למד, שרחמי מרבים בעולם וכו', והוא ארך אפים ורב חסד

ומרבה להיטיב וכו', עין שם; והעקר מה שהשם יתברך רוצה הוא, שידברו לפניו

ויספרו לפניו את כל לבם וכל מה שעובר עליהם, כי | מדרשתנחומא וישלח |: אין

הקדוש ברוך הוא חפץ לחיב כל בריה, אלא מבקש שיתפללו לפניו, עין שם. | ועין

בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט |, שמדבר שם מתקון המח, להנצל מחלי נופל,

רחמנא לצלן, הוא על ידי שמירת הדבור, לא לדבר כל העולה על רוחו,

ובפרטיות כשאדם מרגיל את עצמו לשתק, אז חייו חיים טובים, וכמו שכתוב | תהלים

לד, יג |: "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב נצרלשונך מרע" וגו'; כי

| אבות א' |: "כל המרבה דברים מביא חטא, ואינו נמלט מוכוחים, אשר דבר זה

עוקר את מח האדם לגמרי. העקר לבטל את עצמו תמיד אליו יתברך, ולא יבלבל

עצמו מאחרים כלל, אז דיקא יחיה חיים טובים ומתקים.

הדורש שלומך...

א' רעט. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר במדבר ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, אודות תפלה והתבודדות עליך לדעת, כי עקר התפלה הוא

רק לסלק את חכמתו ובינתו ודעתולגמרי, כי כל זמן שיש לאדם איזה חכמה ושכל

או בינה יתרה, הוא לא יתפלל ולא יבקש ולא יתחנן על נפשו, בשביל זה

אומרהאריז"ל, שהתפלה היא בחינת מלכות דלה ועניה שואלת ומבקשת ממנו יתברך

מה שהיא צריכה וכו', וכל זה כמובן בלי דעת וחכמהושכל כלל, אלא שואלת

ומבקשת ומתחננת ברחמים ובתחנונים שיתן לה הקדוש ברוך הוא את כל צרכה וכו',

וזה עקר שלמותהתפלה וההתבודדות, שמסלקים את החכמה והדעת לגמרי

ואזמצליחים, אשרי מי שיאחז בעבודה הקדושה הזו, ולא יהיה חכםבעיני עצמו,

אלא ישפך שיחו ותפלתו אליו יתברך בכל יום ויום, ואז טוב לו לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רפ. בעזרת השם יתברך, יום ראשון ערב חג השבועות ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

הנה אנחנו עומדים לפני חג השבועות, אל תהיה בטלן רקלקבל על עצמך ללמד

השנה הרבה תורה, ותקבל את התורהמחדש. ואנשי שלומנו מספרים שפעם אחת בחג

השבועות בעתפתיחת הארון עמד מוהרנ"ת ז"ל, ובקש והתחנן הרבה ממנו יתברךעל

קבלת התורה, ופתאם התלהב מאד ותפס את הספר תורהוהוציאו, ואמר בזו הלשון:

"רבונו של עולם, א צינד גייען מירקריגן א נייע תורה, א נייע תורה"א, וחזר

על זה כמה פעמים: "אנייע תורה, א נייע תורה", והתחיל לרקד עם הספר תורה

סביבותהעמוד, "א נייע תורה א נייע תורה", וכל אנשי שלומנו נתעוררובשמחה

עצומה, והתחילו לרקד עם הספר תורה ממש כמו בשמחתתורה, ואחר כך דבר

מוהרנ"ת ז"ל הרבה, איך שבכל חג השבועותחוזר ענין קבלת התורה, וצריכים

לקבל את התורה בכל שנה ושנהמחדש ממש כדגמת קבלת התורה בהר סיני, ודבר

הרבה מעניןהתחדשות, אשר צריכים לחדש את עצמו, כמו שאמרו חכמינוהקדושים

פסיקתא זוטא, ואתחנן ו, ו: בכל יום ויום יהיו בעיניך כחדשים, שאפלו בכל יום ויום צריכים לחדש עצמו בקבלת התורה; אשרי מי שזוכה לחדש את עצמו בכל יום, ועל כן אלתהיה בטלן, ותקבל את התורה הקדושה מחדש עכשו בחג הנוראהזה חג השבועות, ותתמיד על פי סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל שיחות הר"ן, סימן עון, ואל תהיה חכם בעיניך, אלא תדע שכל פרק בתנ"ך וכל פרק במשניות וכל דף גמרא ופרשה במדרש וסימבטור ושלחן, זה קניןך לנצח; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, רק מתחיל את הספר מהתחלה וזוכה לסימו, ואז מתחיל עוד פעם ועוד פעם כך שבמשך חייו יעבר כמה וכמה פעמים במקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכות, ואגדות, בריתות ותוספתות, זהותקונים וכו' וכו', אשר אין לך עוד נעם וערבות יותר מהתורה הקדושה, וכמו שרבנו ז"ל אמר: אם התורה תראה את פניה, לאתרצה שום עולם הבא בשביל התורה, אלא את התורה בעצמה; אשרי מי שחוקק בדעתו את דבורים אלו, ואז טוב לו לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רפא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נשא ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברכים היקרים, גבאי בית המדרש דחסידי ברסלב.

באתי לעורר אתכם בכתב אחרי שדברתי אתכם פנים אל פנים, כי לא כן יעשה אצלנו, אם נכנס בבית המדרש שלנו איזה רב אובנן של קדושים, אסור לבזות אותנו בשום פנים ואפן, אדרבה רבנו ז"ל הקפיד על זה ביותר, ופעם התבטא בבטויים חריפים נגד אנשי שלומנו: "למה אתם מקרבים אלי ז' לובעס"א, ותמה מוהרנ"ת ז"ל למה זה? ענה ואמר רבנו ז"ל: "אם תקרבו אלי בני עשירים בני רבנים, על ידי זה יתקרבו גם הקטנים במעלה", ועל כן רבנו ז"ל הקפיד מאד לקרב אליו דיקא אנשים חשובים, ועל כן בזה שהנחתם לבזות רב מפרסם, בנן של קדושים, הנני מוחה על זה במחאה, ואתם חיבים בדבר, ואתם צריכים לקנוס את העז פנים וכו' וכו', כי הוא סתם פגום בברית, כי כלל זה צריכים לקחת: מיהוא באמת עזות פנים? רק מי שפגם בברית, ורבנו ז"ל אומר לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עא, שבעת שנשפע אור גדול מלמעלה, אז באים גם נפשות החובלים להתקן,

ואז יכולים להתקן, אבל לאדי שלא באים להתקן, אלא שגורמים אז לקלקול שמהם כלהמחלקת וכו', עין שם; וכבר האריך בזה מוהרנ"ת ז"ל, כיהחובלים הם אלו שחבלו בפגם הברית, רחמנא לצלן, שהשחיתודרכם על הארץ, שזה נקרא בתרגום 'חבלו', רחמנא לישזבן, ועל כן כל אלו שנכשלו בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה, בדרך כלל הסעזי פנים גדולים מאד מאד, ובמקום שיזכו לתקון, הם עוד גורמים את הקלקול, ובפרט כל אלו הנשמות הפגומות שבאים ומתקרבים אל רבנו ז"ל עליהם לדעת, שהם צריכים לשבת בשקט, ולא יתערבובדברים שאינם שיכים אליהם, מספיק שמניחים אותם להכנסלבית המדרש, ומכל שכן איך יעזו פניהם נגד רב ובנן של קדושים, אשר על ידו יכולים להתקרב עוד המון נפשות, ואם העז פנים הזהפוער פיו, ואומר: "מי צריך מקרבים" וכו' וכו', צריכים לומר לו: "מי צריך אותך לגמרי" ... כי אתם יודעים מאז שהוא נכנס לביתמדרשנו, עשה חרבן נורא כידוע לכם, ועל כן צריכים תכף ומידלטכס עצה כדת מה לעשות, אשר מהיום והלאה ישב העז פניםהמחצף הזה בפנה נדחת, ואל יפער פיו, ויהיה טוב לכלנו, אקוהשתציתנו ותקימו את דברי.

הדורש שלומכם באהבה רבה מאד ...

א' רפב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נשא ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך וכו', עליך לדעת, כי העקר בזההעולם לדבר עם חברים בכל יום ויום ולספר עמהם מעצותיוהקדושות של רבנו ז"ל, ולקבל את נקדת כל אחד ואחד, כמובאבלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד, שכל אחד ואחד יש לו נקדהמה שאין בחברו, וצריכים לקבל את נקדת כל אחד ואחד, עין שם; וכבר כתב מוהרנ"ת ז"ל |חיי מוהר"ן, סימן תנא|: מצאתי כתב ידהחברים, רבנו ז"ל אומר, שטוב יותר לספר עם חברו מעניני עבודתהבורא, כי כמו שיין מגביה את הלב, כמו שכתוב |משלי לא, ו|: "תנושכר לאובד ויין למרי נפש", כך הדברים שמספר עם חברו מגביהם לבו של אדם, כמו שכתוב |משלי יב, כה|: "דאגה בלב איש ישחנה", ודרשו חכמינו הקדושים |יומא עה|: ישחינה לאחרים, וכמו כששותהמעט

יין מגביה לבו, וכששותה יין הרבה נעשה שכור ומנח עלמשכבו, כך הדברים שמספרים, אם יש בהם על כל פנים קצתאמת, אף על פי שיש בו צביעות וגדלות, אף על פי כן הוא מגביהלבו, אבל כשאין בדברים שום אמת, אלא צביעות וגדלות, וכשהולך מאתו עושה כל העברות והתאוות, הדברים האלה אינם מגביהין את הלב, כמו היין כששותה והרבה, ואמרו על זה אנשישלומונו, אם מרגילים את עצמו לדבר בכל יום מרבנו ז"ל ומעצותיוהקדושות, לבסוף עוקר את עצמו מהרע שלו, וזוכה גם כן להמשיךעל עצמו את אורו הגנוז של רבנו ז"ל, כי דבר רבנו ז"ל נדמהכבשמים האלו, שכל מה שממסמסים אותם יותר, יוצא מזה ריחטוב, ועל כן אשרי מי שמדבר בכל יום מרבנו ז"ל, ואז טוב לו כלהימים.

מה טוב ומה נעים אם תקבע לעצמך שעורים כסדרן בלקוטי מוהר"ן ובלקוטי הלכות, ואז תראה שנוי גדול לטובה בין בגשמיובין ברוחני, כי רבנו ז"ל לא יתן אותך לפל, ואי אפשר להשיג אתאור רבנו ז"ל, כי אם על ידי מוהרנ"ת ז"ל, ועל כן צריכים לשקדהן בלקוטי מוהר"ן, והן בלקוטי הלכות. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רפג. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נשא ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח. מכתבך היקר קבלתי מזה כשני חדשים, ותמחל לי מאד, כיפשוט שכחתי, ועכשו קבלתי מכתב מחברך, והוא הזכירני, ועמךהסליחה.

חמדת לבבי! בזה העולם עובר על כל אחד ואחד בכל יוםיוסירידות וקטנות, הסתרות ובלבולים חדשים, ועקר עבודתנו - לשבר הכל ולברח אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה בלישום חכמות כלל; כי עקר הצרות והיסורים שעוברים על כל אחדואחד, הוא מרבוי חכמות שמסבב את כל אחד, עד שנדמה לושיודע אילו חכמות והשכלות או אילו המצאות חדשות, ועל כןנסתבך בצרות חדשות, ועובר עליו מה שעובר, אבל דיקא אלוהתמימים, אשר אינם מטעים את עצמם, ובכל פעם שעובר איזהבלבול או ירידה, חס ושלום, בורחים אליו יתברך, ומדברים עמויתברך, ומספרים לפניו יתברך את כל לבם וכל מה שעובר עליהם, כאשר ידבר איש עם

רעהו, דיקא הם זוכים לחיות חיים נצחיים גם בעולם הזה; כי באמת אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיט|: אין שום עולם הזה כלל כפי מרירות הצרות והיסורים והדחקות והמרירות שעוברים בזה העולם על כל אחד, כי אדם לעמל יולד, ועל כן אם בורח בכל פעם אליו יתברך, על ידי זה זוכה לחיות חיים עולם הבא בעולם הזה, ומתענג בנעם זיו שכינתו יתברך המאירה בכל הארץ, כמו שכתוב |יחזקאל מג, ב|: "והארץ האירה מכבודו" וגו', ואם חס ושלוש, אינו בורח אליו יתברך, אז טועם אתהגיהנום ממש בעולם הזה, ומר ומרור לו. והכלל, אהובי, אחי, צריך להיות רגיל תמיד לסלק דעתו לגמרי, כאלו אין לו שום דעת כלל. ובאמת אין לנו דעת כלל וכו', וצריכים להרגיל את עצמנו לדבר עמו יתברך בלשון שאנו רגילים בה |באידיש|, וכל מה שרקעובר עלינו ברוחניות ובגשמיות נספר לפניו, וזהו עקר התכלית, ואין שום תכלית אחרת, כי כל הבריאה היתה בגין דישתמודעיןליה |זהר בא מב|, שנזכה להכירו יתברך מכל דבר, כי הוא אלמסתתר בשפירר חביון שכל הנעלם מכל רעיון, עילת העילות מכתרבכתר עליון. והתפלה היא השער והפתח להכנס אליו יתברך |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פד|. ועקר העצה לצאת מכל המדות הרעות של כל הכתות רעות הוא דיקא, על ידי תפלה |ספורי מעשיות, מעשה יב|, וכל מה שזוכה להשליך יותר את שכל ודעת עצמו, כמו כן זוכה יותר לדבר עמו יתברך, ועל ידי זה נמתקים ממנו כלמיני מרירות ויסורים ודינים, כי על ידי תפלה והתבודדות, מהפכין שוכא לנהורא, מרירות לנעימות, ודיקא מי שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בכל פעם, הוא זוכה לחיות חיים טובים גם בעולם הזה, כי מי שיש לו אמונה - חיי חיים |שיחות הר"ן, סימן לב|, ותפלה היא התגלות האמונה, וכמו שכתוב |שמות יז, יב|: "ויהי ידיו אמונה", ותרגומו: והוה ידוהי פריסן בצלו; כי באמתאם היה יודע האדם ידיעה בלב שלם, שמלא כל הארץ כבודו, והקדוש ברוך הוא עומד בשעת התפלה ושומע התפלה, ודאי היהמתפלל בהתלהבות גדולה, והיה מדקדק לכוון בדבריו |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב|, ודיקא כשאדם בעת צרה, חס ושלוש, ועובר עליומה שעובר, שאז לבו שבור ומשבר כחרס הנשבר, אז דיקא הואקרוב מאד מאד אליו יתברך, ויכול לפרש שיחתו אליו יתברך בשלמות. ובאמת אלו הנשמות

שנפלו בעמק ר'ע' וחשך, ונכשלו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, לבם נשבר מאד מאד, כיהחטא הזה משבר מאד מאד את הלב, ועל כן הם סמוכים מאדמאד אליו יתברך, כי "אשכון את דכא" | ישעיה נז, טו|, ואם היובורחים מירידתם, והיו מפרשים שיחתם וכל מה שעובר עליהם לפניו יתברך, אין לשער ולספר כלל מה שנעשה מתפלתם בכל העולמות, כי צלותא דעניא עביד עטופין לכל צלותין דעלמאב |זהרבלק קצה|. ואין לך עני בדעת יותר מאלו הנשמות הגבוהות, שנפלו בעמקי עמקים, בשאול תחתיות ומתחתיו, וכשהם מרחמים על עצמם, ובאים בלב נשבר ונדכה, ומספרים לפניו יתברך צערם, אין לשער את גדל הרעש שגורמין בכל העולמות, והמלאך הממנה עלנשמות אלו שנפגמו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, עזריאלשמו, מלקט ומקבץ שיחותיהם ותפלותיהם, ובונה מהן היכלותחדשים, נוראים ונפלאים מאד מאד, עין לא ראתה אלקים זולתךיעשה וגו' |ישעיה סד, ג|. אבל דיקא אז בא הסמ"ך מ"ם בהתלבשותקלפת עמלק, ומקררם ומחליש את דעתם, ומראה להם כאלו אבדמנוס מהם, וכאלו אבדה תקותם, חס ושלום. והצדיק האמת לוחםעמו, ומגלה ומפרסם את אמתת מציאותו יתברך, שאין שום יאושבעולם כלל, כי הלא איהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוךכל עלמין, ועל כן |תהלים קלט, ז|: "אנה אלך מרוחך ואנה מפניךאברח, אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנ". חמדת לבבי! אל תפל בדעתך משום דבר ומשום בריהשבעולם, כי דיקא מכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, תרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ותספר לפניו יתברך את כל לבך, ואל תירא ואל תחת משום בריהשבעולם, כי מה יעשה לך אדם, ואל יפל רוחך ואל תחלש דעתךמשום דבר, אף שעשית כבר עד עכשו מה שעשית, עדין חביבותאגבן |שבת פח:|, והוא יתברך מחכה ומצפה שנשוב אליו, ונדבר עמויתברך, וכשיש דין למטה אין דין למעלה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןטו|. ואל תחשב - "איך אוכל לדבר עמו יתברך, הלא אני בחשךובקטנות, בספקות ובעקממיות כזו", אל תאמר זאת, כי |בראשית כד, סג|: "ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב" - דיקא כשהתגברוהחשך והדינים יצא לשוח בשדה, ועל ידי זה "וירא והנה גמליםבאים", שנמשכה עליו ישועה, בחינת |תהלים קיט, יז|: "גמל עלעבדך אחיה" וגו', כי על ידי התבודדות באה

ישועה; אשרי הזוכה לברך בכל יום ויום מחדש אליו יתברך, בשיחה - זו תפלה, כיהנה אנו רואים, כי הימים עפים כצל עוף הפורח באויר | עין בראשיתרבה, ריש פרשת ויחי, "אט איז טאג אט איז נאכט"ג, ואי אפשר לתפסם כי עם על ידי מעט שיחה ותפלה שאנו זוכים לדבר עמויתברך. וצריך שתדע, שגם מה שהזהירנו רבנו ז"ל כל כך להחיות את עצמנו תמיד עם הנקודות הטובות שלנו, עקר שלמותן הוא דיקאכשבאים אל תוך הדבור | לקוטי הלכות, השכמת הבקר, הלכה א', הינולהרגיל את עצמו להוציא מפיו את הנקודות הטובות שיש בו ושזכה לחטף, ויאמר: "רבנו של עולם, ברוך אתה שזכיתי להברא מזרע ישראל, ותהלה לאל אני מעטף בציצית ותפלין בכל יום, ואני שומר שבת, ואוכל מצה בפסח, ונזהר מחמץ, ושומע תקיעת שופר, ומתענה ביום הכפורים, ואוכל בסכה ונוטל את ארבעת המינים הקדושים וכו' וכו', וכן יוציא מפיו כל הנקודות הטובות שיש בו, כי העקר תלוי בדבורו.

וצריך תמיד לבקש ממנו יתברך, שיזכה להיות בשמחה ולא יפל בדעתו, ויהיה חזק ואמיץ בדעתו באמת. אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו בתקף קטנותנו להתקרב אל ראש כלהצדיקים, טוב להודות להשם יתברך. ובזה ראוי לנו לשמח כל ימיחינו, שתהלה לאל, אין אנו מתנגדים על אור האורות הזה, וגם אנו משתדלים לקים את תקונו העקרי, שהוא "התבודדות".

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תכתב לי אם קבלת מכתבי זה, ואז אם ירצה השם, אכתב לך עוד.

א' רפד. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נשא ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד

בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן

עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

אם אמנם פליאה נשגבה בעיני, שעדין לא ראיתי כתיבת ידך, מאז שנסעת לארץ

ישראל, אך אני דן אותך לכף זכות.

חמדת לבבי! אקוה שעדין אתה מחזיק בתמך להתמיד בתורה הקדושה שעורים קבועים

- ש"ס ושלחן ערוך כסדרן כרצונו של רבנו ז"ל, ושום בריה לא הטתה את דעתך

לעשות ההפוך. ובאמת רואים איך שהימים והלילות פורחים כצל עוף הפורח באויר,

אטאיז טאג אט איז נאכט, ולא נשאר מהאדם כלל, רק מה שזכה לחטף בכל יום ויום. אהובי אחי! חזק ואמץ להתחיל עוד פעם, ולחדש ימיך כקדם, ותלמד כסדרן בכל יום מהמקום שאתה אוחז. וכבר אמרו חז"ל בראשית רבה טז, ד: אין תורה כתורת ארץ ישראל, כי שם יכולים לזכות להגיע אל השלמות יותר בנקל מאשר בחוץ לארץ, אם ירצה באמת, כי שם מאיר אורו יתברך בהתגלות נפלאה ונוראה מאד, דברים יא, יב: "ארץ אשר ה' אלקיך דורש אותה תמיד, עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה", שהיא השגחה שלמה|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יג, וביותר תחזק את עצמך בעבודת התפלה שם בהיכל המלך, ותרבה בתפלה והתבודדות מדי יום ביומו בפשיטות גמורה. ואם היית יודע מעלת תפלתך אצלו יתברך, היית מתחזק בזה מאד מאד.

ובאמת חמדת לבבי, אין שום תכלית אחרת בזה העולם, רק לחזר אליו יתברך, כי אין שום מקום לנוס מפגעי הזמן, כי אם להתחבא אצלו יתברך בשיחה בינו לבין קונו, כי רק הוא יתברך הבית מנוס והכתבת הראשונה לברח, ואם תהיה חזק בדעתך, אשרמכל מה שרק יעבר עליך כל ימי חיך, תברח רק אליו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך, אז תזכה לבחינת גאלה פרטית, בחינת: "קרבה אל נפשי גאלה" |תהלים סט, יח, וכל הצרות והיסורים שעוברים על כל אחד בזה העולם, עד שאין לו מקום לנוס ולהתחבא, הכל מסבת קלקול האמונה; כי באמת מי שזוכה לאמונה ברורה ומזככת, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל - דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, הוא חי חיים טובים ונעימים, כי מי שיש לו אמונה - חייו חיים |שיחות הר"ן, סימן לב; אשרינו ואשרי חלקנו, ששם נפשנו בחיים, וזכינו להתודע מרבי אמת כזה, המגלה ופרסם אלקותו יתברך, ומכניס בלבנו אשר אין שום יאוש בעולם כלל, ומכל המקומות הירודים והנפולים יכולים לשוב ולהתקרב אליו יתברך, |תהלים לא, כב: "ברוך ה' כי הפליא חסדו לו בעירמצור", אף שהייתי עד עכשו במצור היצר, "ואני אמרתי בחפזי נגרזתי מנגד עיניך, אכן שמעת קול תחנוני בשועי אליך", כיעל ידי תפלה זכיתי להפך את כל הירידות לעליות גדולות. אהובי, אחי! זוהי כל שמחתנו, שבתקף קטנותנו וירידתנו ודחקותנו בגוף ונפש,

זכינו בזכיות חנם כאלו, להתודע מאורהאורות, אור הגנוז והצפון, אור שבעת הימים, ומרב תבערת הלבמתאווה הנפש לרוץ בכל הרחובות ולצעק: גיוואלד, יש בעולם רביאמת, רבי רחמן, אשר מי שרק יגע בו, תכף ומיד יזכה שיתהפךאצלו החשך לאור גדול, והמרירות לנעימות עצומה, חבלים נפלולנו בנעימים, נעימות בימינך נצח.

חמדת לבבי! אשר אהבת עולם אהבתיך, אהבה שאינה תלויהבשום דבר בטל כידוע לך, נוטץ די טייערע צייט אין ארץ ישראלד, ותברח מלצים, אף אלו שמסתובבים בין אנשי שלומנו, כי הסודבדרכי רבנו ז"ל הוא רק "תמימות", וכל מי שמכניס את עצמו יותרבעבודת התמימות, הוא זוכה לקבל יותר מרבנו ז"ל, וכן זוכה יותרלהתבודד עמו יתברך, וזוכה יותר לסים ש"ס ושלחן ערוך וכו' וכו', ולהיות בכל מקומות התורה הקדושה, כאשר דברנו יחד פנים אלפנים, |משלי ד, י: "שמע בני וקח אמרי, וירבו לך שנות חיים, בדרךחכמה הריתיך הדרכתך במעגלי ישר". הדורש שלומך באהבה רבה מאד מאד, ומצפה לראותךועל כל פנים כתיבת ידך. הדורש שלומך..א' רפה.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נשא ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אשר נפשי קשורה בנפשךמרב אהבתי אליך, אהבה שאינה תלויה בדבר בטל ... נרו יאיר.

כבר כתבתי לך מכתב בשבוע שעבר, אך מדי כתבי עכשולבחור ... נרו יאיר, ואיני יודע הכתבת שלו, אמרתי לכתב אליך, ואתה תמסרנו לו. חמדת לבבי! תהלה לאל, החג הקדוש עבר עלינו בשמחהעצומה, שהיא כלי לקבל את התורה, כי השמחה היא היא הכלילקבל בו את התורה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: כב, סה|, ותהלהלאל, דברנו הרבה על פי התורה: "ואתם תהיו לי ממלכת כהניםוגוי קדוש" בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן טו, שעקר קבלת התורהשאנו צריכים לקבל בכל יום מחדש ובפרט בשבועות הקדוש, הואהאור הגנוז שבתורה, שהיא האוריתא דעתיקא סתימאה, שהםהסודות שגלה רבנו ז"ל, שהוא הנחל הנובע מקור החכמההקדומה, מסוד שלש ראשונות דעתיק וכו', ועצותיו

הקדושותמתחדשות בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, ועל פי הקדמותיוהקדושות יכולים לעבר ולפרש את כל התורה כלה, כי הקדמותיוהן הן האוריתא דעתיקא סתימאה, האור הגנוז. ואיך זוכים להגיעולהשיג את האור הגנוז הזה? רק על ידי בחינת משפט, שהואהתבודדות, להרגיל את עצמו תמיד לברח למקום מיחד שאין שםבני אדם, ויפרש את כל שיחתו וכל מה שעובר עליו אליו יתברך, בתמימות ובפשיטות גמורה כאשר ידבר איש עם רעהו, וכל אשרעם לבבו ישיח וידבר עמו יתברך, ועל ידי זה יסיר ממנו כל מינייראות חיצוניות, ולא יירא ולא יפחד משום בריה שבעולם. וכלהצרות והיסורים שעוברים על כל אחד ואחד בזה העולם, הכל הואמהיראות והפחדים היתרים שנכנסים בו, כי גם החלישות שמכניסבלו הסמ"ך מ"ם, כאלו אבדה תקוה ממנו, וכאלו חס ושלוש, השם יתברך ברגז עליו, כל זה הוא בכלל היראות החיצוניות, אשרנתבטלו על ידי התבודדות, כי השם יתברך מלא רחמים רבים, ומחכה ומצפה ומיחל לכל אדם שישוב אליו יתברך, ומכל שכהיראות החיצוניות שיש מבני אדם, נתבטלות על ידי התבודדות. על כן, חמדת לבבי! חזק והתחזק, להיות רגיל בכל פעםלהתחבא במקום מיחד שאין שם בני אדם, ותפרש את כל שיחתךוכל מה שעובר עליך אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ועל ידי זה תזכה להמשיך על עצמך אורו הגנוז של רבנו ז"ל. ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תסתכל בדברים אלו אפלוועל אנשי שלומנו, אל תירא ואל תפחד כלל משום בריה, אינך צריךלשום בריה. תהלה לאל, יש לך השם יתברך, שהוא מלא כל הארץכבודו, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, ותהלה לאל, אתהיודע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, ועל כן אין אתה צריךלהתבלבל משום בריה שבעולם, כי מה יעשה לך אדם. ואודותשדוכים, בא יבוא יום ישועתך, ותשיר ותרנן |ישעיה יב, א|: "אודרה' כי אנפת בי ישב אפך ותנח'מ'נ'י", הנה אל ישועתי אבטח ולאאפחד" וגו'. ותקבל על עצמך לקבל את השדוך הראשון, כי הרבהפעמים נתקים באדם: "אולת אדם תסלף דרכו ועל ה' יזעף לבו" |משלי יט, ג|, כי הוא מאבד את הטובות שנותנים לו בידיו. |ודעתלנבון, שאין כונתי, חס ושלוש, לבעלת מום, כי, תהלה לאל, אתהבחור בריא ונחמד וטוב ראי, השם

יתברך יעזר לך בקרוב ממש, העקר לברח אליו יתברך, כי הוא אב הרחמן, והוא מרחם עליך, ועוזר לך ורוצה לעזר לך, העקר תהיה רגיל להפך את כל הירידות לשמחה עצומה, שתהלה לאל, גרוע כמני זוכה להיות בצותא עם אנשים קדושים כאלו, חסידי ברסלב, ומה שיהיה עם כלם, יהיה גם עמדי. אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, טובלהודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלולנו בנעימים. ואתמול בלילה בלמדנו בצותא בלקוטי מוהר"ן, דברנו הרבה על פי התורה קרטליתא |בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יח|, מה שכתבשם: וכל אחד ואחד מישראל לפי שרשו שיש לו בתוך נשמתהצדיק, כן מקבל ממנו השגת התכלית, ועל כן עלינו תמיד להתקרב מחדש אל רבנו ז"ל, ותהיה ההתקרבות שלנו אליו ז"ל לחדשה בכל יום ובכל עת ובכל שעה, ועל ידי זה נזכה לקבל ממנו שעשוע עולם הבא |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'|. ותהלה לאל, ישויש לנו מה להודות לו יתברך על כל החסדים והרחמים הגמורים שעשה עמנו השם יתברך עד עכשו, ולבקש על להבא, שעוד יעשה עמנו נסים ונפלאות גדולות. ובפרט עמך ידידי היקר, יעזרך השם יתברך, שתמצא את בת זוגך, ותהיה לך לעזר ברוחניות ובגשמיות. והעקר נישט זיין ביי זיך גיפאליקה, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך. ואודות הלמודים שדברנו, גם בזה אין אתה צריך להתבלבל כלל, יהיה מה שיהיה, תאמר בכל יום הרבה פרקים משניות והרבה דפים גמרא וסימנים שלחן ערוך, ועל כלם - לחטף בכל יום תורות מלקוטי מוהר"ן, ולומר על כל תורה התפלה מלקוטי תפלות, אשר זהו זכוך הנפש מאד מאד, וגורם שעשועים גדולים למעלה, שעוד לא עלו שעשועים כאלו מימות עולם. הדורש שלומך באהבה רבה מאד, ומצפה לראותך ועל כל פנים כתב ירך. ומדי כתבי אליך, נתעוררתי לכתב עכשו גם לבחור ... נרויאיר, ותראה למסר לו, ואם תרצה תראה לו מכתבי זה, וכן תבקשמ... נרו יאיר, שיראה לך את המכתב שכתבתי לו.

הנ"ל.

א' רפ. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נשא ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

את מכתבך היקר קדם חג השבועות לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתני עם החדושי תורה שלך, אשר באמת רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד לחדש בתורה, ואמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה|, שחדושי תורה שמחדשים הוא תקון גדול למחשבות זרות, כי כנגדשהכניס בדעתו מחשבות זרות והרהורים רעים, כנגד זה יכניסבמחשבתו תורה, כי באמת העקר הוא המחשבה, וצריכים לקדשולטהר מאד מאד את המחשבה, ולא להכניס בה שום מחשבותזרות, וידוע מה שפרש מוהרנ"ת ז"ל |לקוטי הלכות, תפלין, הלכה ו', אותלה|, כי הסטרא אחרא היא לבן הארמי, שבא ברמאות גדולהובתחבולות רבות לתפסו במצודתו, חס ושלום, והעקר בעניןהמחשבות שבמח, שהם מתנכלים על האדם בכמה וכמה גנבותורמאות וערמומיות, עד שפתאם יוצא מחו חוץ לשיטה וחושבמחשבות חוץ, וחושב מה שחושב, רחמנא לצלן, כאשר יודע האדםבנפשו, בפרט מי שהוא בעל מחשבה, שהיא מדה רעה מאד מאד, כי הוא מהעשרים וארבעה דברים המעכבים את התשובה, וכל אלוהמחשבות הרעות נקראות לבן הארמי, שמלבן הרשע, שעל שם זהנקרא לבן, הינו שהוא מלבין הרשעות כל כך כאלו כבר נקבע בזה, כאלו אין שום דרך להמלט משם, חס ושלום, כאשר נדמה, חסושלום, לבני הנעורים, בפרט לבעל מחשבות, שאי אפשר להםלעמד כנגד מחשבות רעות והרהורים רעים, אבל באמת לא כן הוא, כי המחשבה ביד האדם תמיד, וכחוט השערה יכול להנצל בשבואל תעשה מכל מיני מחשבות רעות והרהורים, על ידי שיטה דעתולמחשבה כשרה, וזה סוד יעקב אבינו, שהולך בערמה עם לבןהארמי, כי אחיו הוא ברמאות, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |מגלהיג|, הינו יעקב שהוא קדשת ישראל, בורח מלבן הארמי, דהינוממחשבות רעות, רק בשב ואל תעשה בלי שום מלחמה, וזה סוד|בראשית לא, כ|: "ויגנב יעקב את לב לבן הארמי על בלי הגיד לוכי בורח הוא", וכמו שאמר רבנו ז"ל, שכשבורחין מהמחשבותרעות, ילך לדרכו במה שהוא חושב מחשבות כשרות, ולא יסתכללאחוריו כלל וכלל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עב|, וזה פרוש "ויגנביעקב את לב לבן הארמי על בלי הגיד לו כי בורח הוא", כי זהשטוען עם המחשבות זרות, ונכנס עמהן

בטוען ונטען, ורוצה שיניחו אותנו לצאת מהם, זהו כמו מי שאומר לרודף שרוצה לברח ממנו, ואז הוא רודפו ביותר, אבל באמת עקר העצה לברח מהסולילך לדרכו ולבלי להסתכל לאחוריו כלל, ולבלי לטען עמהם כלל, שזה סוד "ויברח יעקב" וגו' - שהוא בורח מלבן הארמישהם המחשבות רעות, "על בלי הגיד לו כי בורח הוא" - שאינו מגיד להם שבורח מהם, רק בורח לתמו לדרכו, ועל ידי זה נצולמהם וכו', עין שם דברים נפלאים מאד מאד מענין קדשתהמחשבה. ובכלל היה טוב מאד שתעשה לעצמך קביעות ללמד בכל יום בלקוטי הלכות כסדרן, ואז דיקא תצליח להנצל מכלצרותיך. ומאנשי שלומנו שמעתי, שכל אלו שהתמידו הרבה בלקוטי הלכות, גדלו וצמחו ברוחניות ובגשמיות והצליחו מאד מאד, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רפז. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נשא ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
אתמול כתבתי לך מכתבים אלו אשר תמצא פה, ובבואי לביתימצאתי את שאהבה נפשי - מכתבך, ואמרתי להוסיף לך. באמתהצדק עמך, שאתה מתאונן, שאיני כותב לך, אך בעוונותי הרבים, לא הייתי כמה שבועות בקו הבריאות, לא עלינו, והרבה עבר עלי, "כל משברייך וגלייך עלי עברו" |תהלים מב, ח|, ואני יודע שכל זהמעשה הסמ"ך מ"ם, כי תהלה לאל, פה מתקרבים בכל פעם מקרבים חדשים, ומתמידים מאד מאד בלמוד התורה, ובפרטיותעוסקים הרבה בתפלה והתבודדות בתמימות ובפשיטות עצומה - אשרי עין ראתה זאת, וההכרח לבלות עמהם בכל יום, וזה לוקחזמני. וכן זכני השם יתברך לחבר כמה ספרים יקרים, ונכתבו בלשוןקלה לבני הנעורים שבדורותינו אלה, והם: א| "תקון קריאת שמעשעל המטה", עם כל השיך אליו מספרי רבנו ז"ל, וענינים נפלאיםמתקוני הברית, והוא ספר קטן נפלא ונורא מאד, וכמעט שנגמרהכבר הכריכה. ב| "שמירת הזמן", והוא ספר חדוש נפלא, בעזרתהשם יתברך, להראות ולגלות, איך שכל רגע הוא ענין חדש לגמרי, ויכולים לעשות התחלה חדשה בכל רגע ממש, ומגלה שבאמת אישום זמן ואין שום מקום, כי

הכל לכל אלקותו יתברך, כי מלא כלהארץ כבודו, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ועל כן אין שום יאוש בעולם כלל, והספר נחלק לכ"ז פרקים וגם הקדמהארכה ועוד כמה מאות שיחות וספורים מהתכלית הנצחית, והספרהזה יגמר בחדש אלול. ג| "תקון הברית", והוא ספר חדוש שבחדושים, המגלה ומבאר איך שכל אותן הנשמות שנפגמו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, הן נשמות גדולות, ולכן לקח את עצמו הסמ"ך מ"ם עליהן כל כך. ועצות והתחזקות נוראה ונפלאה איך לצאת מהחטא המגנה הזה, ומגלה ענינים נפלאים לזכות לנסעאל ציון רבנו ז"ל באומן, ומאמירת התקון הכללי בכל יום, ומכלקומת האדם: העינים, האזנים, החטם והפה וכו' וכו', השיכים לשמירת הברית, וגם יש בו כמה מאות שיחות יקרות, השיכות לשמירת ולתקון הברית. ד| "שפת הנחל", והוא ספר גדול מאד, פרוש על כל הלקוטי מוהר"ן, ממש כמו פרוש רש"י דבר דבר עלאפניו, בהסברים קלים ונעימים בכל הפסוקים ומאמרי חז"ל והזהרה הקדוש וכתבי האריז"ל המובאים שם, וחדושים רבים על כל תורה ומאמר ממש, אין שום מאמר ותורה שלא נתחדש עליהם איזה חדוש על פי חז"ל בגמרא ומדרשים וזהר הקדוש וכתבי האריז"ל, והוא ספר נפלא בעזרת השם יתברך, ומחמת שהוא כמעט יותר גדול מהלקוטי מוהר"ן בעצמו, על כן יקח שנה שלמה עד שיגמר בדפוס, כך אמר לי המדפיס. ויש לי עוד ספרים רבים, אשר אני אוהב באמצע עריכתם, וכלם הם חדושים חדשים, גלויים נפלאים בתורת רבנו ז"ל, יזכני השם יתברך בזכיות חנם לגמרם ולהדפיסם, למען יתגלה אורו הגנוז של רבנו ז"ל. וכן יש עוד הרבה חלקים "אשר בנחל" מוכנים לדפוס.

טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים, ששם חלקנו בחיים.

והנה, אהובי, אחי, תהלה לאל, יש לך חלק גדול במכתבים אשר נדפסו ב"אשר בנחל", וכן מה שידפס עוד, חזק ואמץ מאד מאד, ואל תירא ואל תחת כלל, כי בוא יבוא יום ישועתך, ותמצא את זוגך, ואל תבלבל עצמך ממה שעברה עליך כבר שנת העשרים, ועדין לא מצאת את זוגך, גם אצלי היה מציאת הזוג אחר העשרים, ובודאי הקדמתי כבר תפלות וצעקות כמה שנים קדם, אך מי יודע כונתו יתברך, בודאי היא לטובה, ובזה שאדם מתפלל אליו יתברך, ומגלה לפניו את כל לבו,

ומספר לו שרוצה להתחתן עודקדם עשרים, אך מה יעשה וכו', בזה בעצמו אין עליו שום דינים למעלה, כי כשיש דין למטה - אין דין למעלה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן טו, ועל כן אל תפל בדעתך כלל. ומה שאתה שואל, אם כדאי לחזר לכאן, איני יודע מה לכתב לך, ומה שאתה חושבלעבד חצי יום וללמד חצי יום, משום "טוב תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משכחת עון", הלא הוא מאמר חז"ל | אבות ב, ב, ואשרי הזוכה לקימו, כי כל דברי חז"ל הקדושים, הם דברי אלקים חיים ממש, ויכול להיות לך לעזר גדול בשביל שדוך, וכן בשבילנסיעה לציון הקדוש, ולא תצטרך ללוות, וכן תכון שתתן צדקהמזה, והוא תקון המשא ומתן | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט.

ההכרח לקצר עכשו, מפני טרדותי.

הדורש שלומך...

א' רפח. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר נשא ה'תשל"ד. שלום וברכה אל הבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך המלא מרירות וכו' וכו', היה טובמאד שתלמד בכל יום בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פט, ולומרעליה התפלה מלקוטי תפלות, תפלה מ"ה, ואם תתנהג כך ארבעיםיום, תזכה למצא את בת זוגך בלי שום ספק, כי הדעת משדכת כלהשדוכים, ומה טוב ומה נעים אם תתמיד מאד בלמוד לקוטי מוהר"ן, שהוא הדעת שפותח את קשיות גידי לבבו וכו'.

ואודות המרירות וכו' וכו', תדע שרבנו ז"ל אמר | חיי מוהר"ן, סימן תנב: | השם יתברך טוב תמיד, גאט איז תמיד גוט, צריכיםלהרגיל את עצמו להסתכל על הצד היפה של החיים, ואסור לחפשו למצא בעצמו תמיד מומין, כאלו אבד מנוס ותקוה ממנו וכאלוהוא אבוד לגמרי, ואין לו שום תקוה, אדרבה אנחנו צריכיםלהסתכל רק על החסדים והרחמים הגמורים שהקדוש ברוך הואעושה עמנו, ודיקא על ידי זה תנצל מכל הצרות שעוברים עליך, ובפרט ענין זווגים אי אפשר לזכות אלא על ידי זה תודה והודאה, כמובא בדברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב', שמדבר שםתודה והודאה ומשדוכים וזווגים, עין שם.

ועל כולם - ראה להתבודד עצמך עמו יתברך, ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, ועל ידי זה תצליח דרכך תמיד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ומה שתפלה הפועלת שום דבר שבעולם לא יכול לפעל, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' רפ. בעזרת השם יתברך, יום ראשון, לסדר בהעלותך ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה זכותו עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, כי על קטב זה סובבת והולכת כלהתגלות הנוראה והנפלאה שקבלנו מהנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, לחזק ולעודד ולאמץ ולשמח כל הנפשות הירודות והנפולות והשבורות וכו' וכו', ולהעלותם ולהדביקם אליו יתברך בתכלית העליה, כי באמת רחמנות גדולה עליהם, ורבנו ז"ל גלה לנו |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'|, שעקר גדלת הצדיק - הרחמנות שיש בו, שמרחם על נשמות ישראל, ועקר הרחמנות - להוציאם מעוונות, כי אין עוד רחמנות גדולה כמו על נשמות ישראל שנפללו מעוונות ולחטאים, ובפרט בדור הזה, שהולכים בפריצות, שקוץ, תעוב ונאוף, רחמנא לישזבן, מה יעשה הבן שלא יחטא, ובפרט הבני הנעורים וכו' וכו', ועל כן אשרי ואשרי מי שמפיץ את אור רבנו ז"ל, ומדפיס ומפיץ את הספרים הקדושים ספרי רבנו ז"ל, שרק הם מבינים את האדם, ועל כן עליך לראות להכנס בעסקה קדוש והנורא של הפצת מעינות החכמה חוצה, ובזכות זה תזכה לישועות גדולות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רצ. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהעלותך ה'תשל"ד.

שישון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, ידידי, הצמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותי יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אף שדברנו כבר הרבה פנים אל פנים, וגם כתבתי לך זה כמה שנים רצופות מכתבים, ותהלה לאל מחיים גם אחרים, ותהלה לאל, זכית להכנס לתוך עבי הקורה וכו', אף על פי כן אמרתי ויהי מהארוצה דברי אליך. כי איתא בדברי רבנו ז"ל: לפעמים כשאדם כברסמוך מאד מאד אל פתח הקדשה, אז דיקא מתגבר ומתפשט עליוהבעל דבר בכל מיני בלבולים ועקמומיות ועכובים וכו' | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח|, ובפרטיות שמתלבש עצמו בלבושים שונים, ובא אליו בכמה וכמה רשתות ומכמרים וכו'.

חמדת לבבי! כבר עבר עליך מה שעבר באלו השנים, חזקואמץ מאד מאד להתמיד בגמרא ובשלחן ערוך, במדרשים ובספרי רבנו ז"ל, עד שיהיו שגורים על לשונך בעל פה ממש, ואל תבלבל עצמך מאחרים כלל, כי מה אתה יודע מה ילד יום וכו', וחסושלום, מאומה לא יהיה בידך. ורבנו ז"ל גלה והזהיר אותנו מאד, שלא נטעה את עצמנו | עין שיחות הר"ן, סימן נא|, ואמר, שהעולם הזה מטעה אותנו מאד מאד, וכל אחד צריך רק לחשב מעצמו, ויראה לתקן רק את עצמו, אז ממילא יזכה על ידי האמת שלו, שיבקעהחשך, ויאיר אורות גם לאחרים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קיב|, מה שאין כן כשהוא עדין מסבב בחשך, אז לא די שלא שיאירלאחרים, אך גם ימשיך ויפשט את חשכותו גם כן לאחרים, בחינת|איוב יא, כ|: "ועיני רשעים תכלינה, ומנוס אבד מנהם ותקותם מפחנפש", ואמר רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קלד|: עבודה גדולהלומר תורה אפלו ליחיד מכל שכן לרבים, כי צריך להזהר מאד, שלא יאמר דבר שאינו ראוי לשכל המקבל, כי הוא בחינת נאוף, שמשליך טפי השכל באתר דלא איצטריך, כי אינו מוליד אצלולכולם וכו', עין שם; ועקר התכלית בזה העולם הוא רק לבטל אתעצמו תמיד אליו יתברך, ולא יראה ולא ישמע משום דבר רק עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, המחיה ומהוה את כל הבריאה - דומם, צומח, חי, מדבר, ולא יבלבל עצמו משום בריה שבעולם, כי לפעמים נדמה לו שהוא צריך לתקן את האחר, והאחר טוב יותר ממנו באלפים ורבבות בחינות, וצריך לחקק בדעתו, כל זמן שחושב מאחר יהיה מי שיהיה, עדין רחוק ממנו יתברך, כי צריך לבוא אל בטול כזה, עד שלא יראה אפלו את עצמו וכו' | עין שם, סימן נה|; ואל כל זה יכולים לזכות, על ידי

התמדה רבה ושקידה הנפלאה בתפלה והתבודדות ימים ושנים ממש | שם, סימן נב|, שאזזוכה להכלל בו יתברך לגמרי, ומשלים את כל הבריאה, כי נכללעם כל הבריאה במחייב המציאות; אשרי הזוכה לזה, ואז חי חיים טובים ונעימים, ומתענג בנעם ערבות שכינתו יתברך המאירה בכלהארץ, כמו שכתוב |יחזקאל מג, ב|: "והארץ האירה מכבודו" וגו'; ועקר כל הצרות והיסורים שעוברים על כל אחד ואחד בפרטיפרטיות בזה העולם, הכל נמשך מפני שרוצה איזו ישות והתנשאות על זולתו וכו', דוק ותשכח, ותשאל ותחקר אצל כל אחד ואחד שיאמר לך שעובר עליו איזה צער או עגמת נפש, והוא במרירות ובעצבות וכו', ותראה שהסבה לזה, כי עדין רוצה איזו ישות - להיות רב ורבי ולמדן וגאון ובעל מקבל, או חזן, או עשיר, אודוקטור, או עורך דין וכו' וכו', כי כשאדם בטל ומבטל רק אצל יתברך, ואינו רוצה רצון אחר רק מה שהוא יתברך רוצה, זה נקרא שלמות עלית המלכות עד רישא דלא אתידע וכו' |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעז|, ואדם כזה חי חיים נצחיים גם בזה העולם, ופתוחים לפניו כל שערי השמים, ומטיל בעולם על ידי יחודים וכו', כמטיל בגן נהדר וכו'.

חמדת לבבי! כבר עברו עליך כמה שנים רצופות, ועבר עליך באלו השנים מה שעבר, ונתקים אצלך מה שאמר דוד המלך |תהלים מב, ח|: "כל משבריך וגליך עלי עברו" וכו', ועכשו כשבנקל אתה יכול לבא לתקונך - תתרושל, חס ושלום, חס ושלום?! הלא רבנוז"ל רוצה לזכות אותך בענינים כאלו אשר לא שערת מימך, ואיאפשר לגלות מפה לאזן בשביל הבחירה, רק צריכים לצית לרבנוז"ל ולקים דבריו בתמימות ובפשיטות גמורה, להתמיד בתפלה והתבודדות, ולשקד ביותר בלמוד התורה הקדושה שעורים כסדרן וסוף הכבוד לבא, שיאיר עליך מלך הכבוד בהארה ובזיו נורא. למען השם, אל תלך אל ההבל, כי הילדות והשחרות הכלהבל, חדש ימך כקדם, ותראה להיות "פון די אמת'ע רבינ'סמענטשן", אשר עוסקים רק בתורה ועבודת השם יתברך וקימתחצות, ודבקים בו יתברך. ותראה לברח מכל מיני בני אדם אשר מונעים הדבקות, כי חס ושלום, הם ירחקו ויקררו אותך, תדברעם חבריך, ותעורר אותם רק אל נקדה אחת, והיא - תפלה והתבודדות ולמוד שעורים קבועים כסדרן דיקא, בגמרא ושלחן ערוך ובספרי רבנו ז"ל, כי יותר מזה הכל הבל, הבל

הבלים. ור' לוי יצחק רגיל לומר בכל פעם: "דעם רבינ'ס זאך איז תורה אוןתפלה חצות והתבודדות קענסט דאס נישט טאן זאג נישט דאס איזנישט דעם רעבינ'ס זאך נאר זאג איך קען דאס נישט טאן"ז, ודבריפי חכם חן. ודבר זה הוא ידיעה נחוצה מאד מאד, אשר רבים אפלומאנשי שלומנו משתבשים בזה. אשרינו מה טוב חלקנו, ששם נפשנו בחיים, ותהלה לאל, אנובצותא חדא עם תמימים אמתיים, אשר אינם מטעים את עצמםכלל, וכל תשוקתם היא רק עבודת השם, תורה ותפלה והתבודדותוקימת חצות וכו', חדש רצונך מחדש, וברח לך עכשו למקום מיחדשאיך שם בני אדם, ותפרש שיחתך אליו יתברך לבקש על כלהא"ב: אמת, אמונה, ארץ ישראל, אכילה וכו', באפן שתזכהלהמשיך עליך כל המדות טובות, ותשבר את כל המדות הרעות. ולמען השם, לטובתך הנצחית תשמר את עצמך מחובות יהיה איךשיהיה, כי החובות עוקרות את מח ודעת האדם לגמרי. וספר לי ר' לוי יצחק, שר' אברהם בר' נחמן ז"ל אף שהיה עני מדכא, אף על פי כן היה נזהר מאד מאד לא ללוות, כמו שהזהיר רבנוז"ל, ועל פי רב כשמרגילים את עצמם בהלוואות לבסוף נכשליםבאסור גזלה, אשר זהו כלל האן זעצירסח שיש בעולם, כי לווים, ואחר כך אין להם לשלם. ורבנו ז"ל אמר: מי שרוצה לשוב, יזהרמלהיות בעל חוב |ספר המדות, אות תשובה, סימן מו|.

אל תדאג כלל, כי בא יבוא סוף כל סוף יום ישועתך, ותמצאאת זווגך וכן תזכה לנסע אל ציון רבנו ז"ל, העקר לא לדחק אתהשעה, כי כל הצרות באות לאדם מדחיקת השעה, ובפרט בחורנופל בדעתו מאד מאד מענין זווגו וכו', ועל פי רב הבלבוליסבאים מדחיקת השעה; אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, וראוי לנו לשמח בזה מאד מאדמאד, כי ימינו הבל ועוד מעט ממש יהיה ההכרח לשוב וכו', ומהשחטפנו בכל יום ויום, זה יהיה חלקנו לנצח נצחים.

הדורש שלומך באהבה רבה, ומצפה לראות טובתך הנצחית.

א' רצא. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהעלותך ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, הבחור יניק

וחכים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך היקר קבלתי מזה כמה שבועות, ותאמין לי שלא הסחתי דעתי ממך כלל, ובכל פעם היה בדעתי לכתב לך, אך רבוהמניעות, וגם לא הייתי בקו הבריאות, על כן נתעכב. חמדת לבבי! שמחתי מאד לשמע בשורה טובה ממך, שתהלהלאל, השלכת דעתך מנגד, והתחלת לצית את רבנו ז"ל, וקבעתלעצמך שעור קבוע כסדרן בש"ס ובשלחן ערוך, וכן אתה חוטףבכל יום ח"י פרקים משניות.

מה אמר לך, אהובי, אחי היקר, כל זמן שאנו מלבשים בגופנוהגשמי, אין אנו יכולים לידע מעלת הלומד התורה הקדושה, ובפרטיות בדרך הקלה והנעימה שהורנו רבנו ז"ל ללמד כסדרןדיקא | עין שיחות הר"ן, סימן עו, כי על ידי זה יזכה להיות בכלמקומות התורה הקדושה, ובפרטיות כשאדם מרגיל את עצמו בדרךהנעימה הזו, אז לעולם ירצה ללמד, אפלו נים ולא נים, תיר ולא תיר, ויזכה לבטל ממנו כל מיני דינים וכל מיני רע וחשך ושגעוןשנדבקו בו על ידי עוונותיו. ואמרו חז"ל |ירושלמי, ראש השנה ד, ח:| כיון שקבלתם עליכם על תורה, מעלה אני עליכם כאלו לא חטאתםמימיכם; והתורה מקשרת ומיחדת את נשמת האדם אליו יתברךבדבקות אמת, כי אוריתא וקדשא בריך הוא חד הוא, וכשמתמידבתורה, על ידי זה נמשך עליו אור גדול ונורא מאד מאד, ורבנוז"ל הרבה לדבר עם אנשי שלומנו מהתמדת הלמוד, וספר הרבהאיך שהוא הרגיל את עצמו בהיותו עוד ילד קטן לשקד הרבהבתורה הקדושה, כמובא בספור תולדותיו בשבחי הר"ן, עין שם; אך צריך לידע, שהבעל דבר יעשה כל מיני פעלות שבעולם לעקראת האדם מלמוד התורה הקדושה, על כן צריך להיות בריה, ולהתמיד מדי יום ביומו. ועל כלם להיות תמיד בשמחה עצומה עלנעם חלקו, שזכה להברא מזרע ישראל, וזכה להתודע מאור הגנוזההצפון שהוא רבנו ז"ל, אשר עדין נעלם ונסתר כל כך מרב העולם. ודע לך, שבזה בעצמו יכולים לשמח כל ימינו, שבתקף קטנותנווירידותנו זכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, ויהיה שמו הקדוש נקראעלינו.

חמדת לבבי! בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יוםובכל שעה ובכל רגע ממש כפי עצם התגברות הירידות והבלבוליםוהחשך שעובר על כל אחד ואחד, ובפרטיות מי שנכשל בפגםהברית - הוצאת זרע לבטלה, עליו מתגברים ביותר העצבותוהמרירות והחשך וכו', ועקר עצתו הוא רק להפך את היגון ואנחהלשמחה

עצומה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כג|, ואף שדבר זה באלו בקשי ובכבד גדול, יעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות תמיד בשמחה, כי שמחה היא מקור הקדשה וכל מה ששמח יותר, כמו כן זוכה להכנס יותר אל הקדשה. ועקר השמחה זוכים על ידיבן השמחה בעצמו, המגלה אמתת מציאותו יתברך, כי הכל לכל- דומם, צומח, חי, מדבר הם אלקות ממש בהתלבשות הזו, אזיודע שאין שום יאוש בעולם כלל, כי היכן יפל והיכן ינוס, הלאהכל אלקות, ואז זוכה להפך כל ירידותיו אל עליות גדולות, כיבאמת כשאדם זוכה להמשיך את עצמו אליו יתברך, אף מתקפקטנותו וירידתו, אז זוכה שיתהפכו כל עוונותיו לזכיות, כי עקרהחטא הוא שמסתיר אלקותו יתברך, וכפי חטאתיו הרבים, חסושלום, כמו כן ממשיך על עצמו הסתרה, שנסתרת ממנו אמתתמציאותו יתברך, ונחשך לו האור, אשר על ידי זה חשך לו ואיןאור בעדו, אבל תכף ומיד כשזוכה שנתגלה על ידי הצדיק האמתאורו יתברך, על ידי זה נפתחות עיניו להסתכל על עצמו היכן הואבעולם | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנים: סז עב|, וזוכה לחזות בנעםהוי"ה, ועל ידי זה | דברים יג, יב|: "וכל ישראל ישמעו ויראון ולאיוסיפו לעשות כדבר הר'ע' הזה בקרבך", כי על ידי בחינת ראינהנעשה אצלם שבע, שזוכה לראות בצחצחות האורות העליונים | עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יג|, וממשיך על עצמו השגחה עליונה.ואיך זוכים לזה שיתהפכו כל עוונותיו לזכיות, על ידי שנתגלות לוכל ההסתרות, עד שזוכה להרגיש אשר מלא כל הארץ כבודו? על ידי תפלה והתבודדות, שתרגיל את עצמך לברח בכל יוםלמקום פנוי שאין שם בני אדם, ובפרט עכשו בקיץ לקים | בראשיתכד, סג|: "ויצא יצחק לשוח בשדה" וגו' | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יא|, שאז כל העשבים והאילנות יתנו כח בתפלתו, ותספר לפניויתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות כאשרידבר איש עם רעהו, ועל ידי שתרגיל את עצמך בזה מדי יום ביומו, ותהיה עקשן גדול על דבר זה בכל יום ויום, סוף כל סוף תזכהלגלויים כאלו אשר לא שערת מימך, ותראה מראות וחזיונות וכו' שנסתרים מאחרים וכו' | עין שם, חלק א', סימן רנד|; אך צריך שתדע,אהובי, אחי, ידידי, שמאחר שעל ידי תפלה והתבודדות יכוליםלזכות להגיע לכל המדרגות שבעולם, ויכולים להפך את כלהסתרות

לגלויים נוראים ונפלאים, לכן יעשה הסמ"ך מ"ם כלמיני פעלות שבעולם לרחקך מעבודה קדושה זו בפתויים כאלו - דבר זה אינו שייך לדורות אלו, וכאלו אין לו עכשו דבורים מרבעקמומיות שעוברת עליו וכו', אבל צריך להיות בריה ולא יסתכל על כל זה, רק יעשה כל מיני פעלות וידבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה בלשון שרגיל בה, וצריך שתדע שכל דבור שהאדם זוכה לדבר עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו אשר אין לשער ולספר כלל, כי על ידי כל דבור ממשיך על עצמו שפע אור וחיות, נעם, ערבות וזיו שכינת עזו יתברך, אף שמרבעקמומיות וחשכות שעוברת עליו, נדמה לו, שחס ושלום, לריקיגעו, וכאלו אין מי ששומע לו, חס ושלום, אף על פי כן כשיהיהחזק בזה, אז ברבות הזמן, יזכה להתאחד עמו יתברך, ויהיה אחדמש עמו יתברך, ובכל מקום שילך השכינה עמו, ויקים אצלו|במדבר ט, יח|: "על פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו" וגו', כיכשאדם זוכה להכלל בו יתברך, וזוכה להמשיך על עצמו גלורצונו יתברך, שהוא האור הפנימי של כל העולמות, על ידי זה הוא בטל ומבטל אליו יתברך, ואינו עושה שום דבר בלי שיקשרנו קדם עמו יתברך, וכן להפך, הוא משגח בהשגחה נוראה ונפלאה וכו'; אשרי הזוכה להתבודד עמו יתברך בכל יום ויום, ויזכה להגיע אל תכליתו הנצחית, שבשבילה נברא, והיא - להכירו יתברך מכלפרטי הבריאה. וצריך שתדע, אהובי, אחי, מכל מה שעובר עליך עקר העצה לברח רק אליו יתברך, כי רק בשביל זה עובר עליך מה שעובר, כדי לעורר אותך ולהשיבך אליו יתברך, ורב העולם תכף ומידכשעובר עליהם איזה מאורע לטוב או להפך, תכף ומיד נתעקסלבבם ומתנתקים ממנו יתברך, ואז נסתבכים בצרות וביסורים יותר גדולים, וקשה וכבד אחר כך לצאת מזה. וכשאדם מרגיל את עצמו לברח מכל מאורע ומכל מה שעובר עליו אליו יתברך, על ידי זה זוכה שנמתק ממנו הכל. ויש על דבר זה נסיונות רבים, וענין תפלה והתבודדות יכניס משיח צדקנו בכל העולם, כמו שכתוב |צפניה ג, ט|: "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם הוי"ה|לעבדו שכם אחד", וזהו עקר כלי זינו שייכבש בזה את כל העולם|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב',|, וכל שכן מי שמתמיד גם עכשוי בתפלה והתבודדות, יכול לזכות שימשך עליו אור הגנוז של משיח צדקנו, ויזכה אל הדעת

האמת, אשר משם נמשך השלום הנפלא, ויהיה בשלום עם הכל | עין שם, סימן נו|, כי שלום תלוי בדעת, כמושכתוב | ישעיה יא, ו|: "וגר זאב עם כבש" וגו', "כי מלאה הארץ דעה" וגו', שיהיה שלום נפלא בעולם, שיוכלו לדור בעולם שניהפכים ממש, כי על ידי הדעת האמת הזו שהיא מלכות משיח, לידע אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וגם הטבע הואכסא להשגחה, על ידי זה נתגדל השלום בין בני אדם, ואין אחדמקנא בהתנשאות חברו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד|, כי על ידישזוכה לזכר בו יתברך, על ידי זה ממילא שוכח מהכל, כי ממשיקאורו יתברך בכל הנבראים, ועל ידי זה מסתכל עליהם בטוב עין|עין היטב בפנים התורה ותבינה|, כי להפך, על ידי לשון הרע ממשיךעל עצמו כח המדמה שמשם נמשכות כל הצרות, ושוכח, חסושלום, ממנו יתברך, שמשם באה כל הגלות והמחלקת שיש בכלהעולם, רחמנא לצלן, ובזה יש לומר מדרש פליאה | מובא בישמחמשה, פרשת צו|: הרוצה לידע תחית המתים מן התורה יראה "והנהמרים מצרעת כשלג" | במדבר יב, י|, והיא פליאה נשגבה מה שיכותלהדדי? אך יובן בעזרת השם יתברך, בהמשך דברי רבנו ז"ל הנ"ל, וכן בלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן כא|, כי ענין פגם מרים הוא סגירודנהורא עלאה, כי על ידי פגם לשון הרע רחמנא לצלן, נסתריםממנו כל האורות, כי באמת כשאדם יודע בידיעה ברורה, אשר איןשום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופושל עולם ממש, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, לאהיה מדבר, חס ושלום, רע על שום בריה, כי הלא הוא יתברך גנוזונסתר אצל כל אחד ואחד, שזהו ענין מציאת הטוב שבכל אחדואחד שהזהיר על זה ביותר רבנו ז"ל | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןרפב|, הינו למצא ולקשר עצמו אל החיות אלקות שיש בכל אחד, עין שם; שזהו סוד המשכן שהשרה שכינתו וכן הוא אצל כל אחד|ואין כאן מקומו להאריך בזה|, וכשאדם זוכה לקשר עצמו אלהחיות אלקות שיש בכל דבר, אז חי לעולם, כי אין חלוק אצלובין חיים למיתה | כמובא בפנים התורה עתיקא, עין שם|, וזה רק כשזוכהלהיות דבוק בו יתברך לגמרי בבטול כל הרגשותיו, אז שיק אצלוענין של תחית המתים, שנהיה סוד המלכים דמיתו וכו', מה שאיוכן כשנופל לבהמיות שהוא כח המדמה, על ידי לשון הרע, אזינופל מכל

זה, כי נסגרים ממנו כל האורות העליונים ודו"ק מאד. וההכרח לקצר מעמק הענין. אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לחזר ולהשתעשע באורותרוחניים כאלו, אשר היו נסתרים מכל הדורות, ולנו השפלים והנבזים נתגלו בזכויות חנם ממש; חבלים נפלו לנו בנעימים, וטובה הודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, ולמען השם לטובתך הנצחית, החזק בספרי רבנו ז"ל, להתמיד בהם מדי יום ביומו בשקידה נוראה ונפלאה, ועל ידי זה ימשך עליך אור רבנוז"ל, וכן החזק עצמך ביחד עם אנשי שלומנו הקדושים אשר הם הצדיקי האמת שבדור הזה, וצריכים להתחבר עמהם תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

תכתב לי אם קבלת מכתבי זה, ואם החיה אותך, ואז אם ירצה השם, אכתב לך עוד; חזק ואמץ להיות חזק בכל הנ"ל.

א' רצב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלותך ה'תשל"ד.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי עליך לחזר אל ביתך ולעשות שלום עם בעלך, ואף שאני יודע שיש לך הרבה טענות ומענות וכו' וכו', אך שלחתי כבר את האברך ... והוא דבר שליחותי ותקבלי את דבריו שהם דברי.

חכמינו הקדושים אמרו |ירושלמי, ראש השנה, פרק א', הלכה א': אמר לו הקדוש ברוך הוא לדוד וכו', שלמה בן בונה בית המקדש אלא להקריב קרבנות, חביב עלי משפט וצדקה שלך יותר מכלה קרבנות. סוף כל סוף בית דין פסקו כמו שאמרתי לך, ועל כן ראילחזר אל בעלך, והקדוש ברוך הוא יתן לכם זרע של קימא, ותרוירב נחת מילדיכם.

הכפל הדבר נא ונא לעשות רצוני שזה רצונו של רבנו ז"ל, כיהוא הקפיד מאד מאד על שלום בית.

הדורש שלומך ...

א' רצב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלותך ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחורהיקר, יניק וחכים, נר

לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.

מכתבך לנכון עכשו קבלתי, ומחמת שאתה כותב שברון לברוכל מה שעובר עליך, חשתי ולא התמהמהתי להשיב לך תכף ומידכרצונו של רבנו ז"ל לחזק איש את רעהו, וצריך שתדע שאין בזה שום "אמת" כלל, כשבורחים מחבר אשר בא ומבקש ומתחנן לחזקאותו, וזוהי ממש אכזריות גדולה ונוראה, וכמעט אין מחילה עלזה, כי כמו עני בגשמיות, שאמרו חז"ל |כתבות סח. |: כל המעלים עיניו מן הצדקה כאלו עובד עבודה זרה; על אחת כמה וכמהכשבא עני "ברוחניות", ומבקש ומתחנן לחזק אותו, כשבורחים ממנו זוהי אכזריות גדולה, כי רציחה ברוחניות חמורה יותרמריחה בגשמיות, כי בגשמיות כשהורג אדם, חס ושלום, הרגו רקפעם אחת, אבל ברוחניות כשהורג את אחד, רחמנא לצלן, על ידיחלישות הדעת ובזיונות, הרי זה מוציאו סוף כל סוף לתרבות רעה, ויכול להיות שגם דורותיו ודורי דורותיו יצאו, חס ושלום, לתרבותרעה, השם יתברך ירחם.

על כן לדעתי כלך ממנו לגמרי, אינך צריך אותו כלל, ברוךהוא יתברך בכל העולמות שזכית בזכיות חנם להתודע מרבי אמתכזה, רבי שהוא הוא רחמן אמת |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'|, רבי המבין אותך. ועל כן עליך להתחיל להתמיד בספרי רבנו ז"ל, והיה טוב מאד לפניך בכל הענינים שתקבע לעצמך שעור ב"עלים לתרופה", מכתבי מוהרנ"ת ז"ל, ושם תקבל חזוק גדול, ותראה איךשזכה מוהרנ"ת ז"ל בזכות ובכח רבנו ז"ל לחיות חיים נצחיים, חיים תמימים.

והנה היסוד בדרכי רבנו ז"ל הוא סלוק דעת עצמו לגמרי, ויצית את הצדיק על כל אשר יאמר כי הוא זה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|.

והנה רבנו ז"ל גלה לנו |שם, חלק ב', סימן כד|, שמצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ותכף ומיד כשאדם רוצה להכנס אל תוךעבודת השם יתברך עברה גדולה כשהוא בעצבות |שם, סימן מח|.

ועל כן חמדת לבבי, הראשונה בדרכי רבנו ז"ל לעשות כלמיני פעלות שבעולם להיות בשמחה עצומה תמיד יהיה איךשיהיה, ואפלו אין עבודתו הולכת לו בטוב, אל יסתכל על זה כלל, רק יחזק את עצמו בששון ובשמחה, וכמו שעשה התם הקדוש, אףשלא היה יכול לעשות מנעלים, והיה יוצא מידו מנעל בשלשהקצוות,

אף על פי כן היה בתקף הששון והשמחה, ואף שצחקוממנו, הוא לא הסתכל עליהם כלל, ודיקא על ידי זה זכה להגיעאל תכלית המדרגה העליונה, לדבר עם המלך פנים אל פנים, כיכשאדם הוא בשמחה כל היום, אזי בנקל לו אחר כך לדבר עמויתברך בלשון שרגיל בה |עין שיחות הר"ן, סימן כ|, כי השמחהמרחיבה את הלב והדעת, והשמחה מכניסה בתוך הלב התחזקות, והשמחה נותנת אמץ הלב לעבר על כל המניעות והעכובים, והשמחה מבטלת כל מיני פחדים וקטנות הדעת, לבל יירא ויפחדמשום בריה שבעולם, וכל הצרות והיסורים שעוברים בזה העולםעל כל אחד ואחד, הכל נמשך כשמכניס בדעתו פחדים יתרים, שמתירא ומתפחד מבני אדם, ועל ידי השמחה נתרחב הדעתוהמתח, וזוכה לצאת מהקטנות. על כן אהובי, ידידי, תראה לחזק את עצמך להיות תמידבשמחה עצומה, ותבקש הרבה על שמחה:

”רבונו של עולם, האר פניך אלי, וזכני להיות תמיד בשמחהעד שתתפשט השמחה אצלי ברגלי, ואזכה לרקד בכל יום ויום עלנעם חלקי שזכיתי להברא מזרע ישראל, ואני מלבש בציצית ומעטרבתפלין, ונותן פרוטה לצדקה בכל יום, ואני שומר שבת.

אבי שבשמים, זכני להרגיש באמת את שמחת המצוות, עדשעל ידי זה אזכה שתתפשט העקמומיות שיש בדעתי ובלבבי, זכנילישרות הלב, ולא אירא ולא אפחד משום בריה כי אם ממך לבד.אנא רחום, ברחמיך הרבים, זכני להתקרב אל בן השמחה באמת,עד שתמשך עלי הארת אורך האין סוף ברוך הוא המאירה בכלהארץ, כמו שכתוב |יחזקאל מג, ב|: ”והארץ האירה מכבודו” וגו'.ואזכה להרגיש איך שאתה עמדי, אתי ואצלי, ואיך שאתה אוהבאותי באמת. חוס ורחם עלי, שאזכה לישרות המח והלב, ואזכהלעשות על כל פנים מעכשו התחלה חדשה, אמן כן יהי רצון.”. אסור להסיח דעת אפלו רגע אחד מהשמחה האמתית לשמחבו יתברך, ועם הנקדות הטובות שיש בו מנקדת היהדות, שזוכהלקים מצוותיו יתברך בכל יום ויום, ושלא עשני גוי, שהיא השמחההאמתית והנצחית, והשמחה הזו אי אפשר לבטל ולבלבל, כי דברזה לא נעשה מבחירת עצמו, רק ברוך הוא יתברך שבראו מזרעישראל, ובשמחה זו יכול להחיות את עצמו כל ימי חייו. וכל מהשמחיה ומחזק את עצמו עם ”שלא

עשני גוי", כמו כן ממשיך על עצמו קדשת היהדות.

ההכרח לקצר מפני הטרדה שנתהווה עכשו.

ידיך הדורש שלומך...

א' רצד. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלותך ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד

בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי החסדהנובעים ויוצאים מבית ה', הלא

הוא הנחל נובע מקור החכמה הקדומה מסוד שלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרו

יאיר ויזרח לנצחנצחים לעולם ועד.

מכתבך היקר קבלתי כבר פעמים, אך מרב טרדותי הרבים בעסק הרבים וגם לא הייתי

בקו הבריאות, לא עלינו, על כן נתעכב עד עכשו.

והנה אודות המעות ששלחת, עדין לא קבלתי, וגם הבחור ... נרו יאיר אמר, שלא

קבלם, ואיני יודע מה לחשב, אך בודאיתדין את ... נרו יאיר לכף זכות, ותדבר

עמו בדרכי נעם, ולא תצאלריב עמו וכו', ואני כותב לו עכשו מכתב, והשם

יתברך יזכנולמצא את כל האבדות שאבדנו, כי כל האבדות הן אצל הצדיק, ואנחנו

צריכים להתקרב ולבוא אל הצדיק, ולבקש אצלו אבדותינו|עין לקוטי מוהר"ן,

חלק א', סימן קפח ותבינו; אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להתודע מרבי אמת

כזה, המחיה ומחזק אותנו, ומעלה אותנו מתקף חשכותנו וכו', ומקשרנו אליו

יתברך; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד בכל יום ויום, כי בזה העולם צריכים להתחזקות

חדשה בכל יום ויום מחדש ממש, כיכפי המרירות והצרות והיסורים וההרפתקאות

שעוברים על כל אחד ואחד בזה העולם, ההכרח לעשות כל מיני פעלות שבעולם

ולחזק עצמו, ובפרט שתהלה לאל, יש לנו עצות נוראות ונפלאות המובאות בספרי

רבנו ז"ל, ראוי לנו להתמיד בהם מאד מאד, ולהוציא לעצמנו עצות והתחזקות איך

לחזק את עצמנו ולצאת ולעלות מתקף קטנות ירידתנו. ורבנו ז"ל כבר הכין לנו

עצות נפלאות על כל דבר בפרטי פרטיות; אשרי מי שזוכה לשקד בספריו הקדושים,

ואז לא יבוש ולא יכלם לנצח, כי לא יכלמו לנצח כלהחוסים בך.

אהובי, אחי היקר! ביותר צריכים להתחזק אלו הנשמות שנכשלו בפגם הברית -

הוצאת זרע לבטלה, כי עליהם אורבהסמ"ך מ"ם ביותר, כי הן נשמות שרשיות, אשר
בנשמותיהן תלויות עוד נשמות, ועל כן מטמא אותן הסמ"ך מ"ם כל כך, ועל כן
צריכים להיות בריה, ולעשות כל מיני פעולות שבעולם לאלפל בדעתו ושלא תשבר
רוחו משום דבר ומשום בריה, ולא יחלש לבו, ואל זה זוכים על ידי תפלה
והתבודדות, להרגיל את עצמולדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וכל מה
שעובר עליוספר לפניו יתברך כאשר יספר איש עם רעהו, ויהיה עקשן גדולעל
זה, ויבקש שלא יתרחק ממנו יתברך ולא יפל, ולא תחלש דעתובשום אפן שבעולם.
ובאמת כשאדם זוכה לסלק דעת עצמו לגמרי, ומרגיל את עצמו בעבודה הקדושה הזו
- "התבודדות", לדברעמו יתברך כאשר מדברים שני חברים, אז לעולם כבר לא
יהיהלבד, כי בכל מקום שהולך הוא עמו יתברך, כי באמת אין שוםמציאות בלעדיו
יתברך, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמיןובתוך כל עלמין, כי הכל לכל
הוא עצם עצמיות חיות אלקותויתברך ממש, ועל כן מה שיך איזה רחוק ממנו
יתברך, כי הלא כלתנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, והעקר שיפתח
פיו, ויהיה רגיל לדבר עמו יתברך, ואז דיקא יאיר עליו מלך הכבודבהארה ובזיו
ובנעם שכינת עזו יתברך, ויזכה לחזק עצמו גםבמקומו ובמצבו ובמדרגתו, כי
אין לך חזוק ושמחה גדולה מזו, שאדם יודע אשר גם במקומו שהוא שם, גם משם
יכולים להתקרבאליו יתברך ולמצא אותו יתברך, ולדבק עצמו בו יתברך;
אשריהזוכה להרגיל את עצמו בעבודה הקדושה הזו, ואז טוב לו לנצחנצחים.
האל תמים דרכו אמרת ה' צרופה מגן לכל החוסים בו, כי מיאל מבלעדיו ה', ומי
צור זולתי אלקינו|תהלים יח, לא|, כי היסודוהעקר בזה העולם הוא לזכות
להגיע אל מדת התמימות והפשיטות, לידע בכל פעם, שאין יודעים כלל מהי עליה
ומהי ירידה, כילפעמים נדמה לאדם אשר הוא סמוך מאד אליו יתברך, ויכול
להיותשהוא אז רחוק|על ידי גאות וישות, אשר אז אין אני והוא יכוליםלדור
|ערכין טו:|, ולהפך לפעמים נדמה לאדם אשר הוא רחוק ממנויתברך לגמרי,
ויכול להיות שהוא אז סמוך מאד אליו יתברך|על ידי לב נשבר ונדכה והוא שפל
ברך, שאז "אשכון את דכא"|ישעיה נז||, וכשמרגיל את עצמו לא להסתכל על
עצמו, ואף שביוכך נופל יותר, הוא קם ורץ עוד פעם אליו יתברך, וכן בכל

פעם, אז זוכה סוף כל סוף לשוב אליו יתברך באמת ובלב אחד.
ועל כלם - תראה להפך את היגון ואנחה לשמחה עצומה, לשמח בו יתברך, כי השמחה היא רפואה ברוחניות ובגשמיות, ואיך דבר בעולם כמו שמחה, כי טבע האדם שימשיך את עצמו אלהעצבות והמרירות מרב הרפתקאותיו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנים: כג, כד|, ובפרטיות אותן הנשמות שנכשלו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, שנמשך מהקלפה לילה, על כן נופלת עליהם בכל פעם מרירות ועצבות, ועקר תקונן ותשובתן - שיהיו תמיד בשמחה, ויהפכו את כל היגון ואנחה לשמחה עצומה, ותהלה לאל, יש ויש לנו במה לשמח, שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה.
ההכרח לקצר מרב טרדותי וחלשתי, תתפלל בעדי.
הדורש שלומך...

א' רצה בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלותך ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, צמוד בפנימיות מאז ומקדם, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. פליאה נשגבה בעיני, שזה כבר עברו כמה חדשים ולאראיתך, ועל כל פנים כתיבת ירך, וכן בין הזמנים היית במחננו, ולא זכיתי לראותך, ובודאי אני דן אותך לכף זכות, כי בי העון, שלא השתדלתי להשיבך בכל פעם שכתבת לי, והנה העבר אין, רבנו ז"ל הורנו דרך טובה ונעימה לשכח בכל פעם העבר, ולעשות התחלה חדשה, לכן עלינו לצית את רבנו ז"ל, ולעשות התחלה חדשה, לחזק איש את רעהו. חמדת לבבי! "מבליגיתי עלי יגון עלי לבי דוי" | ירמיה ח, יח|, עוברים הימים והשנים, ועדין אין אנו זוכים לקים בשלמות עצתרבנו ז"ל, שהזהירנו כל כך בכמה מיני לשונות, שניחד לעצמנו מקום מיחד שאין שם בני אדם, ונפרש שיחותינו וכל מה שעובר עלינו אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה כאשר ידבר איש עסרעהו. ובאמת כשאדם מרגיל את עצמו תמיד לדבר עמו יתברך כאשר ידבר הבן עם אביו, וכל מה שצריך מבקש רק ממנו יתברך, אז חייו חיים מתקים ונעימים, כי מי שיש לו אמונה - חייו חיים | עין שיחות הר"ן, סימן נג|.
חמדת לבבי! "ועצר במלין מי יוכל" | איוב ד, ב|; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו ששם נפשנו בחיים, וזכינו להתודע מרביאמת כזה, אשר | שם, פסוקים: ג ד|:

”ידיים רפות תחזק, כושל יקימוןמליך וברכים כרעות תאמץ”, כי הוא מחזק ומאמץ את כל העיפיים והנפולים והירודים.

טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, וראוי לנו לתן תודה והודאה להשם יתברך בכל יום על כל החסד שגמלנו, שברוך השם, אין אנו מתנגדים על רבי אמת כזה.

ההכרח לי עכשו לקצר מרב חלשתי, תתפלל בעדי, שתהיה לירפואה. הדורש שלומך...

תכתב לי אם קבלת ספר ”אשר בנחל” חלק א’.

א’ רצו. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בהעלותך ה’תשל”ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך בפגם הברית וכו’ וכו’, ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, ושום דבר שבעולם לא יפיל אותך לכעסוקפידות, אשר רבנו ז”ל גלה לנו שהחטא המגנה הזה מביא אתהאדם לידי כעס, ועל כן ראה לשמר את עצמך מאד מאד מכעס, כי מי שהוא כעסן, הוא סימן שהוא נואף, כי מי שהוא זוכה לתקון הברית זוכה לישוב הדעת והמחין, ויש לו סבלנות, ובאמת עליך לדעת שיש תשובה על הכל, ובפרטיות על חטא הזה אם רק לוקח על עצמו קבלה חזקה שלא יעשה עוד.

ראה להתמיד בלמוד משניות, וכן תקבע לעצמך קביעות עצומה ללמד בכל יום דף גמרא, ואם תוכל ללמד את הדף היומימה טוב ומה נעים, כי כך תהיה לך קביעות בכל יום ללמד דף גמרא, וזה יכניס בך חשק חדש.

כשאחד פגום בברית, כדאי לו לעין בספרי שו”ת, כי השאלות והתשובות מחדדים את

המחין, וזה תקון הברית, כי בדרך כלל ספרי שאלות ותשובות מביאים דברי

חכמינו הקדושים מכאן לכאן ומכאן לכאן וכו’, שזה בנין החדוש וכו’

וכו’, ורבנו ז”ל אמר |לקוטי מוהר”ן, חלק ב’, סימן קה|; שמי שפגם בברית

עליו לחדש חדושים, וזה תקון המחשבה תקון הברית, ומאחר שלא כל אחד יכול

לחדש, על כן טוב מאד לעין בספר שאלות ותשובות וזה תקון הברית, ולכן תראה

לעין בכל יום בספר שאלות ותשובות תשובה אחת, וזה יזכך לך את המחין, וטוב להתחיל עם תשובות הראשונים, ואחר כך עם תשובות גדולי האחרונים, וזה דבר נפלא מאד אם תרגיל את עצמך בזה.

נא ונא ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' רצו. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בהעלותך ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד

בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלה נובע מקור חכמה, זכותו יגן

עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך היקר לנכון קבלתי. מה אמר לך, אהובי, אחי, ראוילנו לשמח בכל יום,

ולהפך את כל היגון ואנחה לשמחה עצומה על נעם חלקנו ששם נפשנו בחיים,

וזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, רבי המעורר ומחזק אותנו,

ועל כן חמדת לבבי, תראה להתקרב אל רבנו ז"ל בכל יום ובכל שעה מחדש, ואל

תהיה ההתקרבות ישנה אצלך. והרב הקדוש ר' יודל ז"ל, תלמיד רבנו ז"ל, היה

רגיל לספר בכל פעם התקרבותו, איך זכה להתקרב אל רבנו ז"ל, ומסים: "איר

מיינט אז דאס איז אלט, ביי מיר, אז דאס שפיגעל ניי"ט.

חמדת לבבי! אל תפל בדעתך כל כך, תהלה לאל, יש לך כלים טובים גם לחזק

אחרים, תראה ותשתדל לחזק אחרים, ועל ידי זה יהיה גם לך חזוק, כי כשהוא

בקטנות המחין, עצה לבא לגדלות המחין הוא להשכיל אחרים | עין לקוטי מוהר"ן,

חלק א', סימן קון, וכך על ידי שמדברים ומחזקים אחרים, נעשה אור ישר ואור

חוזר, ויכול להיות שאותם הדבורים שזכה לקבל ישנים אצלו, אבל על ידי שמדבר

ומגלם לחבריו, על ידי זה נתעוררים גם אצל אותם הדבורים, ויזכה גם כן

להתעורר ולהתחזק | עין שם, סימן קפד; על כן, אהובי, אחי, חזק והתחזק בדבר

זה מאד, ואל תהיה, חסושלום, בטלן, לשבר את רוחך ולהחליש דעתך בחנם.

וצריך שתחזק היטב בדעתך, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל

עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ועל כן אין שום יאוש בעולם כלל, כי אין שום

איזו התרחקות ממנו יתברך, רק במקומו רבו הלבושים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק

א', סימן לג|, שמשנמשכים כל היסורים והצרות וכו' וכו', שעוברים על כל אחד ואחד; כי תכף ומיד כשזוכה על ידי הצדיק האמת לגלות אתה הסתרה, ולידע שגם במקומו גנוזה ומסתרת אלקותו יתברך, על ידי זה זוכה להפך את כל הירידות והקטנות לעליות גדולות, כי גם בתקף עמק הר'ע' והחשך מאיר אורו יתברך, כי בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, ובידיעות אלו תזכה לחזק את עצמך בשמחה עצומה, כי אין לך עוד שמחה בעולם כשמחה זו - שאדם זוכה לידע, כי השם יתברך אתו, עמו ואצלו ממש. וכתוב |תהלים ק, ב|: "עבדו את ה' בשמחה, באו לפניו ברננה, דעוכי ה' הוא אלקים, הוא עשנו ולו אנחנו עמו וצאן מרעיתו, באושערי בתודה" וגו', בזה המזמור מגלה דוד המלך, איך יכולים לזכות להגיע אל כל המדרגות שבעולם, ולקשר וליחד ולשלב כלהעולמות וכו', כי רבנו ז"ל הזהירונו ביותר על מצות השמחה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד|, ואמר שתכף ומיד כשאדם רוצה להיות איש כשר ולהכנס אל תוך עבודת השם, עברה גדולה כשהוא בעצבות |עין שם, סימן מח|, ואפלו כשעובר על האדם מה שעובר, וקשה וכבד עליו השמחה, גלה לנו רבנו ז"ל |עין שיחות הר"ן, סימן רעג|, שטוב מאד להרגיל את עצמו שיוכל להיות את עצמו עם נגון של שמחה, כי הנגון ממשיך את האדם אליו יתברך, ומחזקו ומאמצו ומקרבו אליו יתברך, וזהו "עבדו את ה' בשמחה". ואם קשה וכבד עליך מרב קטנותך ונפילתך, תקים עצה זו: "באו לפניו ברננה", שתרגיל את עצמך לנגן בינך לבין עצמך נגון של שמחה, ועל ידי שמחה תזכה לגלויים כאלו, עד שלא תראה ולא תרגיש מכל הבריאה רק את עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, המהוה ומקים ומחיה את כל הבריאה: דומם, צומח, חי, מדבר, שזהו יחודה' אלקי |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד|, שזוכה לזכרון דקדשה, לזכר בו יתברך גם בזה העולם וגם בעסקי העולם הזה, וזוכה לידע כי ה' הוא אלקים, שזו ידיעה שלמה |עין שם, סימן ד'|, ולידע שכל מאורעותיו וכל מה שעובר עליו הכל לטובתו, "דעו כי ה' הוא אלקים", שזהו עקר הדעת, ואפלו אם נפלת כבר במה שנפלת, ואתה מלכלך בחטאים ועוונות, ובפרטיות בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, צריך שתדע שהכל לטובתך, ויכול להיות שלא היית מתקרב באפן אחר וכו' וכו', על כל פנים "באו שעריו

בתודה וחצרותיו בתהלה" - להרגיל את עצמו תמיד לתן תודה והודאה להשם יתברך על כל החסדים והרחמים הגמורים שעשה ועושה ועושה עמנו, "כי טוב ה' לעולם חסדו", וכמאמר רבנו ז"ל: "גאטאיז תמיד גוט". ורבנו ז"ל גלה לנו |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'|, שתודה והודאה הוא שעשוע עולם הבא, ובזה שמרגיל את עצמותמיד להודות ולהלל להשם יתברך, על ידי זה ממשיך על עצמו אור העולם, שהוא שפע ערבות נעימות האמונה הקדושה, אשר זהו העקר, כי "עד דור ודור אמונתו", כי גלוי האמונה צריכים לגלותמדור דור, "ואב לבנים יודיע" |ישעיה לח, יט|, אשר אין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, והכל לכל הוא אלקות ממש, והשם יתברךמשגיח על עולמו בהשגחה פרטי פרטית, כמובא |חלין ז': אין אדםנוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, וכן |ברכותנח.א|: ואפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה, |ירושלמי שביעית ט, א|: אפלו צפרא קלילא מבלעדי שמיא לא מתצדא וכל שכן בר איניש, ואפלו קש אינו נופל מהעגלה בלתי השגחתו יתברך |הבעל שם טובהקדוש|, ובידיעות אלו נגאל מכל גלותו, כי עקר הגלות אינו אלא שביל חסרון אמונה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'|, ותכף ומידכשזוכים לגלות את ההסתרות, וזוכים לידע, כי הרע הוא כסאהטוב, והטבע הוא כסא ההשגחה, תכף ומיד מתבטלת הגלותהמרה והארכה הזו, ודבר זה יגלה ויכניס בשלמות בעולם בן דודבעצמו, שהוא הוא בן השמחה, מ'נ'ח'ם' הכל, ומשמח הכל; אשריהזוכה לאחז את עצמו בו. חמדת לבבי! יש בכל אחד מישראל כחות רוחניות לגלותולפרסם אלקותו יתברך בכל העולם, כי כל אחד מישראל יהיה מישיהיה ויהיה באיזה מצב שיהיה הוא עצם אלקותו יתברך, כי ירדהנשמתו ונאצלה ונבראה ונוצרה ונעשתה עד שנתחברה בגופוהגשמי הזה, וכשזוכה לחזר ולהתחבר ולהתדבק עמו יתברך, על ידי זה נעשים יחודים בכל העולמות. ואי אפשר להגיע אל זה, כי אם על ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר הוא מגלה לכלאחד, שידע מכחו הגנוז והמסתר בו, |יואל ב, כז|: "וידעתם כי בקרבישראל אני ואני ה' אלקיכם ואין עוד, ולא יבשו עמי לעולם", כידבר זה יתגלה בשלמות בהתגלות בן דוד בעצמו שהוא בן השמחה, ועל כן |שם ג, א|: "והיה אחרי כן אשפוך את רוחי על כלבשר ונבאו בניכם ובנותיכם" וגו', כי

על ידי ההתקרבות אל הצדיקהאמת, זוכים לברור וזכוך המדמה עד שבאים לנבואה
ממש |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'|, וזוכים להכירו יתברך מכל דבר
מפרטיהבריאה, ואז נתפשט השלום הנפלא בעולם, ואיש את רעהו יאהב, וכאשר
הזהיר הנביא |זכריה ז, ט|: "כה אמר ה' צבאות לאמר, משפטאמת שפטו וחסד
ורחמים עשו איש את אחיו"; וכל הגלות המרההזו היא רק מהעון החמור של שנת
חנם הנמשך מפגם אמונה, כי כשזוכה לידע בידיעה ברורה, אשר אין שום מציאות
בלעדיויתברך כלל, ודבר גדול ודבר קטן הוא רק בהשגחתו יתברך הפרטיפרטית,
אז אוהב את כל אחד ואחד כמו שאוהב את עצמו; ובאמתאנו רואים שרבנו ז"ל
הזהירנו לדון את עצמו לכף זכות, וכן לדוןאת חברו לכף זכות |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב| כי זה תלויבזה, כפי שדן את עצמו לכף
זכות, כמו כן דן את אחרים לכףזכות, וכן להפך וכו'.
אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, טובלהודות להשם יתברך
על כל החסד חנם שעשה עמנו.

עכשו אני בא מהמדפיס, ותהלה לאל, הספר תקון קריאת שמעשעל המטה נגמר, ופה
תקבל שני דפים ותחיה את עצמך בהם, ואם ירצה השם, כשיגמר לגמרי, אשלח לך את
הספר, והוא ספרקטן נפלא מאד.

הדורש שלומך...

א' רחצ.בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהעלותך ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, צמוד בפנימיות
לבבי לטוב כל הימים ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותדע כיהחיים של האדם מלאים
נסיונות קשים ומרים, ואשרי מי שזוכהלעבר את זה העולם בשלום.

עליך לדעת, כי בלי סבלנות אי אפשר לעבר את זה העולם, וצריכים לקבל את
המציאות, ולדעת שכך הם החיים, וככל שאדםמכניס בדעתו ידיעות אלו, כך זוכה
להצליח בדרכו.

מה אמר לך, החיים הם כגשר המגשר מבטן אמו לבטןהאדמה, ועל גשר זה אמר רבנו

ז"ל: "ודע שהאדם צריך לעבר עלגשר צר מאד, והכלל והעקר שלא יתפחד כלל"
|לקוטי מוהר"ן, חלקב', סימן מח|, כי מאז שאדם יוצא מרחם אמו עד שחוזר
לרחם האדמה, עוברים עליו כל מיני משברים וגלים וכל מיני נסיונות קשים
ומרים, ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו,
כי זה עקר הצלחת האדם בזה העולם, שאינו נשבר משום דבר שבעולם.
ואי אפשר לזכות לזה, אלא על ידי שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך כאשר ידבר
איש אל רעהו והבן אל אביו, כאשר גלה לנו רבנו ז"ל, וזה ענין התבודדות,
אשרי מי שיאחז בזה, ואז טובלו כל הימים.
הקדוש ברוך הוא יודע את פנימיות לבבי לטוב כל הימים, איך שאני רק רוצה
לראות את הטוב ממך, ולכן ראה לקבל אתה דברים האלה ואז תחזיק מעמד.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' רצט. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהעלותך ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, צמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלה נובע מקור החכמה הקדושה,
היוצאים משלש ראשונות דעתיקוכו' ... נרו יאיר.
מכתבך היקר, אשר בו אתה מגלה תשוקת לבך אל מדת התמימות לנכון קבלתי, וגם
הסכום ההגון להדפסת ספרי רבנו ז"ל.
חמדת לבבי! מה אמר לך, עדין אין אנו יודעים באמת מהיתמימות, כי מדת
התמימות היא עמק עמק מי ימצאנו, ומוהרנ"תז"ל התאונן קדם הסתלקותו, ואמר
בזו הלשון: "זאל איך זאגן איך האב נישט גענוג געלערנט אדער איך האב נישט
גידאוונט קען איך נישט ווייל איך האב גיהיטן די צייט נאר זאל איך זאגן דאס
איך האב יוצא גיווען דעם רעבינ'ס תמימות ווייס איך נישט"כ, כיהתמימות של
רבנו ז"ל היא פשוטה בתכלית הפשיטות, ועמקה מאד מאד, כי גם העצות שלו, אף
שנכתבו בדרך פשוטה, אף על פי כן כשזוכים לעין בדברי חז"ל ובגמרא
ובמדרשים ובפרט בזהר הקדוש וכתבי האריז"ל, רואים איך שכל דבור ודבור ועצה
מדבוריו הקדושים, בנויים ומיסדים על פי סודות התורה וכו', וזו היתה גדלותו
של רבנו ז"ל, שטהר את השמים מעבי"סוהגש"ם, ומלביש את כל חכמת הקבלה

בלשונות פשוטים ובתמימות כזו, עד שגם ירודים ונפולים ומגשמים כמנו היום, גם כן תהיה לנו איזו השגה ברוחניות חיות אלקותו, ומאיר בנו, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ועל כן אין שום יאושבעולם כלל, כי "מלא כל הארץ כבודו", ואיך שיש איזו התרחקות ממנו יתברך?! אך גם לקבל דבריו הקדושים, זה אי אפשר בשום אופן שבעולם, כי אם על ידי תמימות ופשיטות גמורה, לידע אתהאמת באיזה מצב אני נמצא, ומה עבר עלי עד עכשו, ועל כן עלילסלק את דעת עצמי לגמרי, ולקבל דבריו הקדושים על כל אשריאמר כי הוא זה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|.

ודבר זה זכיתי לראות ולשמש אצל ר' לוי יצחק, וכל הצלחתוהיא "תמימות אמתית", אף שהוא חכם גדול, זה עקר החכמה - להשליך ממנו כל החכמות, ולצית את רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, |תהלים יח, יא|: "ואהי תמים עמו ואשתמר מעוני", על ידי שזוכים להמשיך על עצמו מדת התמימות, על ידי זה ממילא נשתמרים מעוונות, כי עקר כל העוונות נמשכים רקמרבוי חכמות, כי באמת כשהאדם מכניס עצמו במדת התמימות והפשיטות ומקשר עצמו אליו יתברך, וממשיך בדעתו אמתתמציאותו יתברך, אז לא היה חוטא, |שם|: "האל תמים דרכו אמרתה' צרופה מגן הוא לכל החוסים בו, כי מי אלוך מבלעדי ה' ומיצור זולתי אלקינו, האל המאזרני חיל, ויתן תמים דרכי"; כי כלמה שמכניס בדעתו התמימות האמתית, כמו כן זוכה לידע שאיןבלעדיו יתברך כלל, ועל כן הוא מתחבא וחוסה אצלו יתברך, ואי אפשר להתבודד עמו יתברך, כי אם על ידי מדת התמימות וכל מישהוא תמים ביותר, כמו כן זוכה לדבר עמו ביותר, ועל ידי זהפתוח לפניו הכל, ורואה ומבין ומאזין מכל הבריאה נפלאות פלאיפלאות, והיא אצלו גן נהדר, מאחר שידע, ש"בהיכלו כלו אומרכבוד", שהכל הוא אלקות בהתלבשות הזו, ועל כן הכל היכלהמלך, והוא תמיד בבית, כמו שאמרו חז"ל |ברכות י:| על הפסוק|שמואל א ז, יז|: "כי שם ביתו" - כל מקום שהלך ביתו עמו; כיכשאדם חזק באמונה בתמימות ובפשיטות גמורה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, אזי הוא מסבב תמיד עם אמונה כבית, בחינת |תהלים פט, ט:| "ואמונתך סביבותיך", שמסבב באמונה, ועל כן לאדם כזה אי אפשר לעשות שום רע, חס

ושלום, מאחר שמתחבר בסתר כנפיו יתברך | שם קא: "אשכילה בדרך תמים מתיתבוא אלי, אתהלך בתם לבבי בקרב ביתי", כי זהו עקר השכלכשהולך בדרך תמים, והולך בכל מקום כמו בביתו, כי על ידיאמונה האדם מישב, כמו אדם היושב בבית, ותכף ומיד כשרקמכניס בדעתו אלו חכמות של הבל, כמו כן נתרחק ממנו יתברך, |משלי ג, ו: "בכל דרכיך דעהו והוא יישר ארחתיך, אל תהי חכם בעיניך, ירא את ה' וסור מרע"; כי זה תלוי בזה, כפי שמכניסבידיעתו שאין בלעדיו יתברך ו"בכל דרכיך דעהו", על ידי זה בעצמו תשמר לבל תהיה חכם בעיניך, וכן להפך על ידי ששומראת עצמו לא להיות חכם בעיניו, על ידי זה ממשיך על עצמוידיעה זו של "בכל דרכיך דעהו".

אהובי, אחי, יש עוד להאריך במדת התמימות והפשיטות עדשיתמלא ספר, ואם יזכני השם יתברך אעשה ספר שלם לגלותולפרסם מדת התמימות, אך טרדותי רבול, וגם את מכתבי זה אניכותב בדרך בלי ישוב הדעת כלל, כי לא ישנתי הלילה, וההכרחלתן ניחא למחין.

הדורש שלומך באהבה רבה...

למען השם, ידידי היקר, אחי ... ראה לקים זאת, ואז תצליחדרכיך, זכר כמה שעות בלית אצלי, וכמה ימים ושבעות וכו' דברנויחד מרבנו ז"ל, עד שאמרת, שלעולם תחזיק לי טובה וכו'. מהאמר לך, עקר הכרת הטוב שאחזיק לך יהיה, אם תתחיל גם כןלדבר עם אחרים מעבודת השם יתברך, ולהאיר בהם דעת רבנו ז"לכאשר קבלת אצלי, כי ענין רבנו ז"ל אינו מצמצם אצל פרטי, וכלאחד מאנשי שלומנו מכרח לעסק בזה, להאיר ולפרסם ולגלותלמודו הטוב של רבנו ז"ל, והוא יעורר ויחזק אחרים, וכן יעוררויחזק אותם שגם הם יעוררו ויחזקו אחרים, וכן לעולם שרשרתשלמה, וזה היה רצונו של רבנו ז"ל | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימןסח|. ואם היה כל אחד מאנשי שלומנו מצית בזה את רבנו ז"ל, בודאי היתה כבר הגאלה, כי עלינו נפלה עכשו חובת היום - לגלות ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם, ולא להסתכל על שום מונעומעכב מבית ומבחוץ.

הנ"ל.

א' ש. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בהעלותך ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל הבחור הרוצה להתקרב אל רבנו ז"ל ... נרויאייר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתמיד מאד בלמוד לקוטי הלכות, כי עקר ההתקרבות בדרכי רבנו ז"ל הוא רק כפי שאדם מרבה ללמד בספרי לקוטי הלכות, שבו מפרש ומבאר ומלבן את דברי רבנו ז"ל, עד שכל מישקשה לו להבין את דברי רבנו ז"ל, על ידי דברי מוהרנ"ת ז"ל לבנקל לו לקבל מרבנו ז"ל, ועל כן ראה להתמיד מאד בלקוטי הלכות, ואז טוב לך כל הימים, ותעשה לעצמך חק קבוע בכל יום ויום ללמד איזו הלכה מלקוטי הלכות, ואם אפשר ללמד כסדרן אין למעלה מזה. שמעתי מהרבה מאנשי שלומנו שזכו להגיע בזה העולם למה שהגיעו רק על ידי שהתמידו בלמוד לקוטי הלכות, ועל כן גם אתה ראה להיות חזק ואמיץ חק ולא יעבר ללמד בכל יום לקוטי הלכות, ועל ידי תצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' שא. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהעלותך ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר, השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך. ראה להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, כי אין לך עוד מנוסלברח מכל הצרות כמו על ידי ספרי רבנו ז"ל, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, אלא תמיד בורח אל ספרי רבנו ז"ל.

רבנו ז"ל אמר פעם: אצל העולם האמונה דבר קטן, אבל אצליאמונה הוא דבר גדול מאד. ועקר האמונה הוא בתמימות ובפשיטות כמו שהנשים והקטנים מאמינים וכו' וכו', הינו כי האדם צריך לבטל את דעתו ושכלו וחכמתו לגמרי, וידע שאין יודעים כלל, ויכניס את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, וידע אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ודומם, צומח, חי, מדבר הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכל מה שהעינים שלו רואות והאזנים שלו שומעות ואפו נושם והפה מדבר הם הכלאלקות, ומבלעדיו יתברך אין להם שום חיות כלל, וככל שאדם מכניס את עצמו בזה, כן מרגיש אור וזיו וחיות ודבקות הבוראיתברך שמו.

ובאמת מובא מהבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגועלינו: האמונה היא הדבקות והדבקות היא האמונה, ועל כן אשריואשרי מי שזוכה להכניס בעצמו אמונה פשוטה בו יתברך, ועל ידי זה יצליח דרכו תמיד.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, ואז טוב לך כלהימים, כי אין לך עוד טוב מהדבור שמדברים עמו יתברך; אשרימי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים. מה אמר לך, הדרך של רבנו ז"ל היא דרך חדשה לגמרי, ואףשהיא באמת דרך ישנה מאד מאד, דרך של אבותינו הקדושים: אברהם, יצחק ויעקב, ודרך של רבן של הנביאים משה רבנו, ודרך הנביאים שבכל דור ודור להתבודד עצמו עמו יתברך, בדבקותאמתית, עד שיבא להתפשטות הגשמיות, ועם כל זאת בדור הזההיא דרך חדשה לגמרי, ועל כן אשרי ואשרי מי שהולך בדרך החדשה והישנה הזו, ואז טוב לו כל הימים, כי באמת אין לנו שום מנוס ומבטח אלא לברח אליו יתברך, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שב. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהעלותך את הנרות ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, רעי וידידי היקר, אף שאיני מכירו, אך בשרשנו אחד אנחנו, ואנו שותים יחד מהמעין היוצא מבית ה', הלא הוא נחלא עמיקא וטמירא דנביע ביה מקורא דחכמתא עלאה מסוד שלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך קבלתי מזה שני ימים, ונשבר מאד לבי בקרבי לשמעמכל מה שעובר עליך. ובאמת אגיד לך, חמדת לבבי, שכל הזמן חשבת ממך, וכבר רציתי לכתב לך כמה פעמים, אך נעלמה ממני הכתבת, וסבב השם יתברך סבות לטובה שכתבת לי. אהובי, אחי! בודאי צרתך היא צרה גדולה ומרה, כי מי שנופל בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, עליו נאמר |קהלת ד, א|: "ושבתי אני ואראה את כל העשוקים אשר נעשים תחת השמש, והנה דמעת העשוקים ואין להם מנחם ומיד עשוקיהם כח ואין להם מנחם"; כי החטא הזה משבר את הלב ועוקר את המח, ובוכהומבכה ימי נעוריו, ואין לו עזר איך לצאת מזה, והוא שבור כחרסהנשבר, ואין לו מי שיתן לו איזו עצה או איזו נחמה, ושום בריהבעולם אינה יודעת פנימיות עמקי לבבו ואת הכאב

והמרירות שסובל, ומה גם שהבעל דבר לא די שהרגו במיתה מרירה כזו, עודמתלבש עצמו בבני אדם |אף ביראים|, ולא די שאינם מנחמים ומחזקים את הנפשות הנפולות האלו, עוד משברים ומרחקים אותם. וזהו כלל המרירות והצער והחשך שעובר בעתים הללו עלבני הנעורים, וכל זה כי אין להם מנח"ם, שאין להם הצדיק האמת שנשלח אלינו מלמעלה לתקן את העולם, המנח"ם הכל ומשמ"ח הכל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב':| רבנו נחמ"ן בן שמח"ה, זכותו יגן עלינו; כי איתא בספרים הקדושים, אשר קדם התגלות מלכות משי"ח יחזר ויהיה בעולם דור המבול, שהשחיתו דרכם עלהארץ, ותהיה ההתגברות בתאווה זו מאד מאד בתבערה עצומה, רחמנא לצלן, וכן דור ההפלגה שכפרו בעקר, רחמנא לצלן, והסתלויים זה בזה, כמו שדרשו חז"ל על הפסוק |במדבר טו, לט:| "ולאתתורו אחרי לבבכם" - זו מינות, "ואחרי עיניכם" - זה נאוף |ברכות יד, וזה שגלה לנו רבנו ז"ל התקון לזה - לומר שמ"עוברהו"ך ש"ם, שהוא אמונת היחוד |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו;| כי כשאדם מכניס את עצמו באמונה הקדושה בלי שום חכמות ובלי שום השכלות, רק בתמימות ובפשיטות, ומסלק דעתו הפגומה לגמרי, ומאמין אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אז יודע אשר אין שום יאוש בעולם כלל, כי |תהלים קלט, ז:| "אנה אלך מרוחק ואנה מפניך אברח, אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאולהנ" וגו'; כי מה שיכת איזו התרחקות ממנו יתברך, רק במקומורבו הלבושים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לג|, ועל ידי שזוכה לקשר את לבו אל דעתו, ששם שורה האהבה שלמעלה מהזמון והימים, אז זוכה לידע, כי "גם חשך לא יחשיך ממ ולילה כיום יאיר כחשיכה כאורה" |תהלים קלט, יב;| ועל כן מכל המקומות הירודים והנפולים, עדין יכולים לשוב אליו יתברך, כי הוא יתברך אב הרחמים, ומחכה ומצפה לכל בריה שתשוב אליו. והנה אי אפשר להגמל מכל המרירות של העולם הזה העוברת על כל אחד ואחד, וכן אי אפשר להנצל מכל המדות הרעות והתאוות המגנות, ובפרטיות פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, כי אם על ידי הצדיק האמת, שהוא בחינת נ'ח', שעליו נאמר |בראשית ה, כט:| "זהינ'ח' מ'נו' ממעשינו ומעצבון ידינו", והוא בונה את תבת התפלה |עין

לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: ט, קיב, ומי שהוא מסבב בר'ע'ובחשך, אי אפשר לו לצאת, כי אם כשיזכה להכנס לתוך תבתהתפלה, ומגלה לפניו יתברך את כל לבו, שעל ידי זה נבנית אצלוהאמונה הקדושה; כי כל דבור ודבור שזוכים לדבר עמו יתברךבונה את האמונה הקדושה, כי על ידי החטאים, העוונות והפשעיםהמשיך על עצמו הסתרה גדולה, עד שנסתרים ונחשכים ממנו כלהאורות, כי |ספר המדות, אות אמונה, סימן כב|: הפשע של האדם מכניסכפירות לאדם; וכשזוכה לדבר עמו יתברך, על ידי זה לאט לאטנבנית אצלו האמונה הקדושה, וכשהאדם חזק באמונה אמתית, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיותחיות אלקותו יתברך, על ידי זה נצל מכל ר'ע', כי אינו רואה משוםדבר רק את האלקות המחיה והמהוה את זה הדבר. ובזה יובן מהשכתוב |במדבר טו|: "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם", למהנקט קדם הלב ואחרי כן העינים? הלא אמרו חז"ל |במדבר רבה יב|: העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים, נמצא שההתחלהיא רק בעינים, כי אין היצר הרע מצוי אלא במה שעניו רואות, ולמה נקט קדם את הלב? אך יש לומר, כי האמונה תלויה בלב, וכן דרשו חז"ל: "אחרי לבבכם" - זו מינות, כי כשאדם חזקבאמונה, ואינו רואה כבר משום דבר, רק עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך, אדם זה כבר אין מבלבלו שום דבר, כי עניו אינורואות רק אמתת מציאות אלקותו יתברך, ועל כן נקט קדם הלבואחרי כן העינים, כי כשחזק באמונה בו יתברך, כבר אין מבלבלומאומה; וזה שאמרו בזהר הקדוש |קדושים פד|: כד חזי רבי שמעוןנשי שפירין, אמר לתלמידיו: "אל תפנו אל האלילים ואלהי מסכהלא תעשו לכם" |ויקרא יט, ד|. ולכאורה מהי השיכות לזה, שבזהשמסתכל על נשים, יעבד עבודה זרה? אך יובן על פי הנ"ל, כיכשהאדם דבוק בו יתברך, אז אין שום דבר מבלבלו, כי רואהבדומם, צומח, חי, מדבר, רק את האלקות המחיה והמהוה אתהדבר הזה, אבל תכף ומיד כשמפריד את הדבר ממנו יתברך, הריזה עושה עבודה זרה ממש. וזה שנאמר בעבודה זרה |תהלים קטו, ד|: "עצביהם כסף וזהב", על שם העצבות כי עבודה זרה היא מקורהעצבות, כי כשהאדם זוכה להיות דבוק בו יתברך, ואינו רוצה רצוןאחר כלל, רק מה שהוא יתברך רוצה, ואינו רואה משום דבר רקאמתת

מציאותו יתברך, אז הוא תמיד בששון ובשמחה, מאחר שאינו רוצה שום ישות ושום מציאות בזה העולם, מה שאין כן כשהאדם רוצה איזה דבר מבלעדיו יתברך, הרי הוא בעצבות ובמרירות; כי באמת צריך לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ולא ירצה שום דבר, אפילו לא להיות למדן או חזן ורבי או רב - כלום, רק יהודי פשוט, ואז ילך לו תמיד כסדרן | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב, כי על ידי התנשאות והשתררות על זולתו, הולך לו שלא כסדר, וכן כשמהרהר אחר איזו אשה, נמצא, שעשה ממנה איזומציאות, הרי זה עבודה זרה ממש, ומזה באה עצבות ומרירות, ועל כן הזהיר אותם "אל תפנו אל אלילים", כי נאוף הוא עבודה זרה ממש, ובזה יובן גם מה שהתפאר רבנו ז"ל, שאצלו אין חלוקבין איש לאשה, כי הוא ז"ל זכה להכלל לגמרי בו יתברך, עד שלא ראה ולא שמע ולא הרגיש משום דבר רק עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך, על כן לא היה אצלו חלוק ודו"ק. וכן אמר, מי שאין הפרש אצלו בין אשה לאיש, כבר אין צריך להתפחד ממלאך | עין שבחי הר"ן, כי מלאך הוא שכל, הינו נשמהבלי גוף, והוא תמיד רואה כביכול לפי מדרגתו ובחינתו את אמתתמציאותו יתברך, מה שאין כן האדם הגשמי מלבש בלבושי הגוף, וגם מסבב בהסתרות שבעסקי העולם הזה, ועל כן קשה וכבד לולהבטל תמיד אליו יתברך, ומזה נשתלשל, שרב העולם שוכחים לגמרי, רחמנא לצלן, ממנו יתברך, ונדמה להם כאלו הכל טבע, חס ושלוש, והאיש הישראלי נברא, שתהיה לו ממשלה עלהמלאכים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן א', וזהו התכלית והסוף שלישראל, כי עקר הבריאה היה בגין דישתמודעין ליה | זהר בא מב: |, לזכות להכירו יתברך, ולהסתכל בשכל ובחיות אלקות שיש בכלדבר, וכשבאים להשגה זו - לא לראות ולא לשמע ולא להרגיש משום דבר, רק את אמתת מציאותו יתברך, אז גבוהים ממלאכים; כי הלא האדם מלבש בלבושים ובמניעות וכו' וכו', אך המלאכים מקנאים מאד מאד באדם שרוצה להיות גבוה מהם, על כן הם מפילים את האדם תמיד, ועקר נפילתו היא השכחה, שנשכחתמהאדם אמתת מציאותו יתברך, ונופל אל גשמיות העולם ובפרטיות בתאות נאוף; ועל כן מי שכבר זכה להגיע אל שלמותהדעת, לידע שאין בלעדיו יתברך כלל, עד שאצלו אין חלוק בין איש לאשה, הוא כבר אינו צריך להתפחד ממלאכים, כי קדשתולמעלה מקדשתם, וכמו שהתפאר

רבי עמרם חסידא: אנא בשראואנת אש, ואנא עדיפנא מינךמ |קדושין פא|, כי מי שמלבש בגוףובהסתרות וכו', וזוכה לגלות אותו יתברך, מעלתו גבוהה יותרויותר, ועל כן אמרו חז"ל |ברכות לד|: במקום שבעלי תשובהעומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד, כי הם היו כברמסבבים בהסתרות ובירידות כאלו, ואף על פי כן זכו לחזר אליויתברך, ולגלות את כל ההסתרות, על כן מעלתם גבוהה מאד מאד||עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יד| מה שגלה רבנו ז"ל על פי |זהריתרו סט. |: כד אתי יתרו כדין אתעלה ואתיקר שמיה דקדשא בריךהוא, עין שם; ועין בסוף שבחי הר"ן, במלך ששלח שלשהשלוחים, שהם סוד: צדיקים, בינונים ורשעים, ואמר שהשכר מגיעוכו', עין שם|, על כל פנים כשהאדם זוכה להכניס את עצמו לתוךהאמונה הקדושה, על ידי זה נצול מתאות נאוף, וזה שאמר רבנוז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: יט, לון, שאי אפשר להכניע אתתבערת המדורה של שבעים אמות, שהיא תאות נאוף, כי אםעל ידי שלמות לשון הקדש, לקדש את דבורו, וירגיל את עצמולדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ויספר לפניו יתברךאת כל לבו, ויבקש אצלו יתברך רחמים ותחנונים, שיזכה לצאתמכל התאוות, כי כל הכתות שהן כלל המדות רעות - נאוף וממוןואכילה וגנבה ורציחה וכו' וכו', לא זכו לבא לתקונן, כי אם על ידיהבעל תפלה |עין ספורי מעשיות, מעשה יב, מהבעל תפלה|, אשר הוא הואמשיח צדקנו, כי עקר כלי זינו של משיח יהיה תפלה |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'|, ובזה יכבש את הכל, ובזה שהאדםמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, לאט לאט נבנית ונשלמתונתגדלת דעתו, וכשנשלמת דעתו, אז הוא בעולם החרות לגמרי, חרות מיצר הרע, חרות מכל מיני פחדים ושעבודים וכו' וכו'.

והנה מבאר בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן נ'|, שעל ידי פגםהברית, טעם המרירות גדול, והתפלה אינה שגורה בפיו, אבלתכף ומיד כשזוכה לשמירת הברית, אז זהו טעם מתיקות עצום; כיבאמת לזכות לחרב התפלה - אי אפשר, כי אם על ידי שמירתהברית, כמו שכתוב |תהלים מה, ד|: "חגר חרבך על ירך", כמובא|בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'|, נמצא, שבתחלה כשהאדם פגום מאדמאד, אז בא לו כל ענין התפלה בכבודות עצומה, וטועם את מרירותעץ הדעת

טוב ורע, ומזה בא, שעל פי רב בני הנעורים מתחילים בעבודת ה', אך לבסוף בורחים, מאחר שאין להם ההתחזקות האמתית, ותכף ומיד כשמתפללים ומתבודדים יום או יומים, שבועאו חדש, ועדין לא נשתנו לגמרי, תכף ומיד הם נופלים בדעתם, ונתרחקים לגמרי ממנו יתברך, ואז מתחילה מרירותם בשלמות, כיאף שמהחיצוניות נדמה שהוא איש כשר, אבל ה' האמת יודע מהנעשה אתם, ובאילו קשיות וספקות הם מסבבים, ומה עובר עליהם, כי השלמות היא רק אצלו יתברך, וכל מי שנכלל יותר בו יתברך, יותר שלמות יש אצלו. ועקר השלמות הוא לדבק את עצמו עמויתברך בתפלה ובקשה|.

חמדת לבבי! רבנו ז"ל אמר: "אם היה לי בילדותי אחדשיאמר לי: 'אחי, חזק!', הייתי רץ ופורח בעבודת השם יתברךאלפים ורבבות וכו' מדרגות, אך לא היה לי מי שיאמר לי זאת, ואף על פי כן התחזקתי" |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח|. וספרלנו כל מה שעבר עליו כמה וכמה ספקות וכו', עד שכמה פעמיםנדמה לו, שאין שומעים לו כלל, כמובא בשבחי הר"ן, אף על פי כן חזק את עצמו מאד מאד, ולא הניח להפיל את עצמו כלל. והנה, תהלה לאל, שזכינו בזכיות חנם, ושם נפשנו בחיים, וזכינו להיותבחלקו הקדוש והנורא של רבנו ז"ל, שהוא המנח"ם הכלוהמשמ"ח הכל, ותהלה לאל, זכינו לשמע את התחזקותו, עלינולבשח לאדון הכל, ולבקש מאד שנזכה לקימם בתמימות ובפשיטותגמורה, כי עקר ההתקרבות אליו ז"ל היא דיקא על ידי סלוק דעתעצמו לגמרי, ולקים את כל אשר יאמר כי הוא זה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|. והנה ידעתי גם ידעתי, בני, מכאובי נפשך, ואתכל מה שעובר עליך, כמו שכתבת לי בפרטי פרטיות, וכל כך מרומדור לך, עד שאין לך שום בריה בעולם, שתבין אותך ותרצהלעזר לך וכו'.

ובאמת חמדת לבבי, אחרי שזכית להתודע מרבנו ז"ל, שהואשרש נשמת משיח, והמשיח בדעתו יכבש את כל העולם, אין אתהצריך כבר לשום בריה, רק לחזר ולשקד על תורתו, שהם אוריתאדעתיקא סתימאה, עד שיהיה שגור על פיך ממש, כי שם תמצאדבורים קדושים כאלו, התחזקות ועצות נפלאות ונוראות מאד מאד, איך לשוב אליו יתברך, על כן הפך בהם הרבה מאד, וסיב ובלהבהם, כי הם חייך וארך ימך, ומיום בריאת העולם עוד לא היהרבי רחמן, רבי המבין מכאובי נפשו

ולבבו של כל אחד ואחד כמורבנו ז"ל בעצמו, על כן תשתדל לעשות התחלה חדשה, ותראה להתקרב מחדש אל רבנו ז"ל, ותקבע לעצמך שעור בלקוטי מוהר"ן, ועל כל תורה תאמר התפלה מלקוטי תפלות, אשר רבנו ז"ל אמר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה|, שנעשים מזה שעשועים גדולים כאלו למעלה בעולמות, אשר עוד לא עלו שעשועים כאלומימות עולם, ומה טוב ומה נעים לחטף בכל יום ויום על כל פנים תורה אחת ותפלה אחת, והוא זכוך הנפש מאד מאד, ומכל שכנשזוכה בעצמו לסדר לעצמו איזו תפלה חדשה על פי התורה שלומד, ומכל שכן וכל שכן כשזוכה לחדש איזה דבר על פי אותה תורה, אין לשער ולספר כלל הענין הנפלא הזה, כי היא לנו זכות גדולה וזכוך ותקון הנפש, כשאנו מכניסים דעתנו ומחנו בתורת הנחל הנובע מקור חכמה, שהוא נהר המטהר מכל הכתמים, ויכול להוציא את כל החצים אפלו לאחר שנזרקו |עין ספורי מעשיות, מעשה יג, מיום ו'|. וכשתהיה רגיל ללמד בכל יום תורה אחת ותפלה אחת |יהיה במקום שיהיה אפלו שלא כסדרן|, אז ימשך עליך אור רבנו ז"ל; כי בשעה שלומדין תורתו, נעשה בחינת נשיקין והתדבקות רוחא ברוחא, ובפרט כשעושה בעצמו איזו תפלה חדשה מאותה התורה שלמד |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יב|.

אהובי, אחי! כן תקבע לעצמך שעור כסדרן בלקוטי הלכות, ללמד בכל יום מעט, ובכל פעם כשיתמרר לך, ברח לך אל מוהר"ן ז"ל, והוא יחזקך ויאמצך, ולא יתן לך לפל. ומה טוב ומה נעים להיות בקי בעל פה ממש כל השיחות והספורים של רבנו ז"ל, המטהרים ומזככים האדם, ומכניסים אותו במחין דגדלות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רלד|. ומוהר"ן ז"ל אמר, שהעקר מהשזכה להכיר את רבנו ז"ל, היה דיקא על ידי השיחות חלין שלו |שמזה נעשו שיחות הר"ן וחיי מוהר"ן|, על כן ראוי לחזר בהם הרבה מאד. וכן תעין בכל יום בכמה מכתבים מעלים לתרופה, מכתבי מוהר"ן ז"ל, ואז כבר לא תצטרך לשום בריה בעולם, כי אור רבנו ז"ל יאיר בך, עד שתוכל להאיר כבר באחרים.

חמדת לבבי! הארכתי לך קצת מלמוד ספרי רבנו ז"ל, כיבאמת כל מה שעובר בזה העולם, הכל נמשך מפגם אמונת חכמים, והספרים אינם חשובים בעיניו, שאז עולים המותרות אל מחומובלבלו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא|, ואותם אנשי

שלומנוהקדושים, שזכו להתמיד בימי נערוֹתם בספרי רבנו ז"ל בהתמדהובשקידה נוראה ונפלאה, עד שהם שגורים על פיהם בעל פה ממש, דיקא הם חיים חיים טובים, חיים חדשים, בכל עת ורגע, וגם ישלהם כח להחזיר את כל העולם בתשובה - אשריהם ואשריחלקם. ותדע, בני, יקירי, שגם אתה יכול לבא לכל זה, אם תתמידכמו שהוריתיך.

אהובי, אחי, יש ויש מה להאריך, אך אין הפנאי, וגם מכתביזה אני כותב לך ברכבת. מה אמר לך, ראוי לנו לשמח מאד, שאנויודעים מרבי אמת כזה, ומספרים קדושים כאלו, והם יקרים בעינינומאד מאד, בזה בעצמו אנו צריכים לרקד בכל יום ויום, על נעםחלקנו, אשר בנחל הנובע מקור חכמה שם גורלנו, כי בעוונותינוהרבים, הפך הסמ"ך מ"ם את כל העולם, והרב חולקים על רבנוז"ל ועל ספריו הקדושים, ואנו קטני הערך, המגשמים והמלכלכיםבכל מיני חטאים, בעוונותינו הרבים, זכינו להאמין בהם, ולהחיותאת עצמנו בהם. וכבר אמר רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן קעז|, שראוילנו לשמח מאד, שזכינו שיש לנו רבי כזה, ואמרו על זה אנשישלומנו היקרים: אם אינו מחיה את עצמו בזה, הרי הוא פגםאמונת חכמים.

ועל כן, אחי היקר! אל תהיה בטלן, ואל תפל כל כך בדעתך, ואף שעדין מר ומרור לך מאד מאד, על כל פנים תחיה את עצמךבזה שאתה יודע מרבנו ז"ל, כי יש כמה וכמה פגומים ומלכלכיםוכו', ועוד חולקים עליו, ואתה על כל פנים אינך מתנגד, חסושלום, בודאי תזכה לבא על ידו לתקונך הנצחי, אם תאחז אתעצמך בו. חמדת לבבי! ההכרח לקצר עכשו מהטרדה שנתהותה לי, בקרוב אכתב לך עוד. גם דע לך, שאני מדפיס פה עכשו ספר קטן,סדר תקון קריאת שמע שעל המטה, שמוהרנ"ת ז"ל הביא בשםכתבי האריז"ל, שהוא תקון גמור לפגם הברית - הוצאת זרעלבטלה |עין לקוטי הלכות, קריאת שמע שעל המטה, הלכה ב'|, ועוד הוספתישם ענינים נפלאים השיכים לשנה ותקון הברית, ותכף ומידכשיגמר אשלח לך. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' שג.בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר בהעלותך ה'תשל"ד. שלום וברכה אל הבחורים היקרים, הרוצים להאיר נפשם באורהאורות הנחל נובע

מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרם יאיר.

מאד מאד שמחתי להפגש עמכם ולדבר עמכם וכו' וכו'.

אך עלי להגיד לכם, שאתם צריכים התחזקות חדשה, ובפרט עכשו וכו', כי תכף ומיד כשנתעורר קול דקדשה, נתעורר כנגדוקול הברה של הסטרא אחרא |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כב|, כיכשנתעורר בר ישראל לילך בדרך האמת, נתעוררים עוונות נגדולמנע ולעכב אותו, ובפרט כשאדם בא אל הצדיק, נתעורר נגדו יצרהרע חדש |שם, סימן עב|, ועל כן אתם צריכים התחזקות חדשה בכליום ויום ובכל שעה ושעה ובכל רגע ורגע, ועקר ההתחזקות הואלהעלים את כל ההתקרבות שלכם, כי למה אתם צריכים להמשיךעל עצמכם מחלקת ומריבות בחנם, יותר טוב שתהיה כלהתקרבות שלכם נעלמת לגמרי, שבני אדם לא ידעו שאתםמקרבים, ובפרט הראש ישיבה והמשגיה וכו' וכו', למה לכםלהכנס בוכוחים, ולמה לכם להכנס במחלקת ומריבות, יותר טובלהעלים הכל, ועל ידי זה לא יהיו לכם שום מניעות, כי זה לאמצוה לצאת ולריב וכו' לצאת ולהתוכח וכו', ולצאת ולהראותשהצדק עמי וכו', אדרבה עקר החכמה להעלים מעין כל בריה אתהדבקות שלו בו יתברך, וזו מעלת הצדיקים הקדושים הדבוקיםבחי החיים בו יתברך, ומתמידים בלמוד התורה הקדושה, ועוסקיםבתפלה בכונה, שיכולים להלביש את עצמם בלבושים כאלו, עדשלא יבינו ולא ישכילו ולא ידעו מהם כלל, וזו גדלת בר ישראל, שיכול להעלים את הדבקות שלו מעין העולם, ועל כן ראו לעשותכל מיני פעלות שבעולם להעלים את ההתקרבות שלכם, ועל ידי זה תנצלו ממחלקת. ודעת לנבון שאתם צריכים להתועד מפעם לפעם ולדבר אישאל רעהו מעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, אשר אי אפשר לקבלאלא על ידי נקדת החבר, אשרי מי שחזק בזה תמיד.

הדורש שלומכם באהבה רבה מאד.

א' דש. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך השותהממי הנחל נובע מקור

חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין ששאלת וכו', מובא בספרים הקדושים שהמצוות בין אדם לחברו מקבלים את השכר גם בעולם הזה וכו', ועל כן לאקשה שום דבר, מה שאין כן מצוות בין אדם למקום מקבלים שכר בעולם הבא, ועל כן שכר מצוה בהאי עלמא ליכא |קדושין לט:|, זהקאי על מצוות שבין אדם למקום, אבל על המצוות שבין אדם לחברו מקבלים שכר גם בעולם הזה.

ומוהרנ"ת ז"ל אמר, שעל שמחת המצוות מקבלים שכר גם בעולם הזה, כי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, וזה כשעושה אתהמצוה מחמת צווי הבורא יתברך שמו, אבל כשגם שמח עסמהצוה, בזה מראה שאינו עושה את זה בכפיה אלא בשמחה, מחמת רצון ואהבה, ועל זה מקבלים שכר עוד בעולם הזה.

בזה תתבאר כל הקשיה שלך ששאלת וכו', ממילא נופל כלהבנין.

עם כל זאת ראה לחדש חדושים דאורייתא, כי רבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה|, שחדושים דאורייתא הם תקון הברית, כי כנגד זה שהרהר במחשבות זרות והרהורים רעים, עליו להכניס את מחו ודעתו בתוך התורה הקדושה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שה בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, שהוא אור האורות, אור המאיר בכל העולמות ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.

מכתביך היקרים קבלתי זה כמה פעמים, ואם אמנם נשבר לבימכל מה שעובר עליך עדין בכל התאוות הרעות, ובפרט בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, אשר עדין קשה וכבד עליך לצאתמהגנות המרה הזו, אף על פי כן אני מחיה את עצמי, שתהלהלאל, אתה לומד בתמימות ובפשיטות גמרא ושלחן ערוך ומשניותוספרי רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר, רבנו ז"ל גלה לנו |עין שיחות הר"ן, סימן יט|,

שאפלו אותם האנשים שנלכדו בעוונות, וקשה להם להפרד מזה אם יקבעו לעצמם חק קבוע ללמד בכל יום ויום כןוכך, על ידי זה סוף כל סוף התורה תוציאם מהשאול שנלכדו בו, ושמעתי מאנשי שלומנו, ש'כך וכך' סובב על ח"י פרקים משניות, כי משניות הם בחינת ששה סדרים, והוא"ו הוא צורת מקל, שמכניע ומשבר ומבטל את

הרוח שטות שנכנסה באדם, על ידיעוונותיו הרבים, כי בעל עברה הוא משגע
|סוטה ג. |: רצה לומרשיש בו כמה וכמה מיני שגעון, רחמנא לצלן, וכח התורה
הקדושהנורא ונפלא מאד מאד, והיא שמות וקמיעות להצילו מהכל
|עינלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'|.

ועל כן, חמדת לבבי, חילך לאוריתא, ואל תאבה ואל תשמעלשום בריה שתאמר לך
כנגד זה |אפלו שתהיה מאנשי שלומנו|. ראה גסראה באלו החדשים זכית כבר לסים
כל כך הרבה מסכתות בש"ס, וכל כך הרבה סימנים בשלחן ערוך, ועל כן בשביל
חלישות הדעתשל חברך, תמנע את עצמך מזה?! הלא זוהי שטות גדולה. חזקואמץ
בזה מאד כל ימי חיך, כי בעסק התורה צריכים התחזקותחדשה בכל יום, כי אמרו
חז"ל |קדושין ל|, שבכל יום ויום יצרו שלאדם מתחדש עליו, והעצה כנגדו היא
התורה, ועל כן הוא מתגברבכל יום ויום על תורה דיקא, כי הוא יודע, אשר
למוד התורהמבטלו.

חמדת לבבי! ראוי לנו לשמח ולתן תודה והודאה, שזכינולהתודע מרבי אמת כזה,
ובפרט שהאיר בנו, שגם לנו יש עדיןתקוה גדולה, ומורה לנו דרך קלה ונעימה
איך ללמד הרבה תורה, ואיך לזכות להיות בכל המקומות של התורה הקדושה. ועקר
הכלהוא תמימות ופשיטות גמורה, כי על פי שכל וחכמות יכולים לומרשאין זה
למוד כלל, ועל כן ראה להשליך דעתך וחכמתך, וקיסדברי רבנו ז"ל בתמימות
ובפשיטות גמורה, לומר הרבה פרקיםמשניות ודפים גמרא וסימנים שלחן ערוך
ותורות מלקוטי מוהר"ן, ועל כל תורה לומר התפלה מלקוטי תפלות כסדרן, שהם
זכוּוטהרת הנפש.

אהובי, אחי! כבר עברו ימים וחדשים ושנים מיום שזכינולהתועד יחד, ואתה
רואה בעיניך, כי ימינו הבל, כי הימים פורחים, אט איז טאג אט איז נאכט, ומה
נשאר מכל היום? רק הנקדותהטובות שאנו זוכים לחטף, שהם מצות ציצית ותפלין
וצדקהותורה ותפלה, ובפרט שיחה בינו לבין קונו, על כן חוס וחמל עלנפשך
על כל פנים מעכשו, וברח לך מכל מיני לצים |אף מאלושמסתובבים בין אנשי
שלומנו|, והתחזקת והיית לאיש חיל, ותראה לבעראליו יתברך, ואל תירא ואל
תחת משום בריה שבעולם יהיה איךשיהיה, ואל תניח החלישות הדעת בך אפלו

כרגע. ועקר חטא ופגם המרגלים היה, שאמרו | במדבר יג, לג: "ונהי בעינינו כחגבים", שנפלו בדעתם מאד מאד, וכן התבלבלו מה שאחרים אמרו עליהם, "וכן היינו בעיניהם", פרש רש"י: שמענו אומרים זה לזה - נמלים יש בכרמים כאנשים, הינו שבזו אותם, ועל ידי זה נחלשה כל כך דעתם, עד שבאו על ידי זה, רחמנא לצלן, לכפירות לגמרי, כמו שדרשו חז"ל על פסוק | שם לא: "כי חזק הוא ממנו", וכמושפרש רש"י: כלפי מעלה אמרו זאת, כי כשאדם נופל ונחלשת דעתו, וכן מבלבל עצמו מה שאחרים אומרים עליו, על ידי זה סוף כל סוף בא לידי כפירות גמורות. כי באמת מה שיש איזו התרחקות ממנו יתברך, הלא מלא כל הארץ כבודו יתברך, ואיהו יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, והוא מחיהו מהוה את כל העולמות וכל הנבראים - דומם, צומח, חי, מדבר, ועל כן מה שיכת איזו התרחקות ממנו יתברך?!

חמדת לבבי! | משלי ד, כ: "בני לדברי הקשיבה לאמרי הטאזנך ואל יליזו מעיניך, שמרם בתוך לבבך, כי חיים הם למוצאיהם, ולכל בשרו מרפא"; בזה העולם יש חכמות וטפשות כאלו, עד שנדמה לחכמות גמורות, ואלו החכמות מפילות ומרחיקות את רבהעולם ממנו יתברך | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מד, כי אי אפשר לזכות להתקרב אליו יתברך, רק כשזוכה להשליך ממנו כלהמחשבות וכל העבר, והכל הכל צריכים לסלק ולבטל ולהשליך מאתנו, ויפשט דעתו וחכמתו ושכלו לגמרי, כאלו אינו יודע כלום, דיקא על ידי זה יזכה להכנס לפני ולפנים. ודבר זה צריך לנהגתמיד, ומכל שכן בכל יום ויום, לעשות התחלה חדשה, וידמה בעיניו כאלו נולד ברגע זה, ועל ידי זה יזכה לעבר על הכל, ובפרט בהתבודדות, אי אפשר לפרש שיחתו אליו יתברך באמת, כשעדין יש בו אילו חכמות של הבל, כי לענין התבודדות צריכים להיות איש תם ממש, כאלו אין לו שום שכל, ואינו יודע שום דבר, וכלמה שאדם זוכה לתמימות יותר, כמו כן זוכה לדבר עמו יתברך יותר, וכן הוא בלמוד התורה הקדושה, דיקא אלו התמימים והישרים המציתים את רבנו ז"ל, ואינם חוקרים אם כך היא האמת וכו', רק מקימים בתמימות ובפשיטות, דיקא הם זוכים לסים ששהסדרי משנה בכל פעם, ובבלי וירושלמי ורמב"ם טור ושלחן ערוך וכל ספרי הזהר הקדוש והמדרשים וכו' וכו'.

על כן, חמדת לבבי, אשר אהבת עולם אהבתך, אהבה שאינהתלויה בשום דבר, כידוע לך כמה זמנים בלינו יחד, עתה אתה נוסעממני, ומי יודע אם נזכה עוד להתראות, |בודאי אני מקוה עודלראותך בזה ובבא לנצח נצחים|, על כל פנים, תהלה לאל, קבלתאת התמימות האמתית, החזק בזה מאד מאד, כי עוד תצטרךלישועות והתחזקיות רבות בימי חיך, תמיד תדע שהכתבתהראשונה היא רק השם יתברך, שתיחד לעצמך מקום מיחד שאיןשם בני אדם, ותשיח ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מהשעובר עליך בפרטי פרטיות, ובקש רחמים ותחנונים רק ממנויתברך כל מה שאתה צריך - בין ברוחני ובין בגשמי, כי אצלויתברך תזכה לפעל כל מה שאתה צריך, כי הכל לכל משגחבהשגחה פרטי פרטית, אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם כןמכריזין עליו מלמעלה |חלין ז:|, ואפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנוליה |ברכות נח:|, ואפלו צפרא קלילא מבלעדי שמיא לא מתצדא, וכל שכן בר איניש |ירושלמי שביעית ט, א|, ואין אדם נוגע במה שמוכןלחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא |יומאלח:|, ואפלו קש ותבן אינו נופל מהעגלה כי אם בהשגחה פרטיפרטית |הבעל שם טוב הקדוש|, וצריך שתדע, שאין טבע כלל, כי הכלהשגחה שהשם יתברך משגיח ומנהיג את העולם בדרך זו שאנורואים לפני עינינו, וכל מה שבני אדם מבלבלים את הדעת הואהכל בשביל הבחירה והנסיון שידמו בדעתם כאלו יש איזה רצוןמבלעדי רצונו יתברך, חס ושלו, וכאלו יש איזה טבע, חס ושלו, ובאמת מי שכבר זכה על ידי רבוי התבודדות של ימים ושניםשנתברר ונזדכך מחו, רואה ומבין ומאמין ומביט בכל דבר רק אתהפנימיות, שהוא אורו יתברך הגנוז ונסתר בכל דבר, כי בכל תנועההותנועה שם אלופו של עולם ממש, ובידיעה זו יתפרדו ממך כלפועלי און, ותזכה תמיד לברח אליו יתברך, וכן לברח בתורההקדושה שעורים כסדרן כרצונו של רבנו ז"ל |עין שיחות הר"ן, סימןעו|. "שמע בני וקח אמרי וירבו לך שנות חיים, בדרך חכמההריתיך, הדרכתך במעגלי ישר, בלכתך לא יצר צעדך ואם תרוץלא תכשל" |משלי ד, י יא יב|.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד מאד...

א' שו.בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שלח ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את שברוןלבך מכל מה שעובר
עליך ברוחניות ובגשמיות וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יום ויום; כי
באמת עובר על כל אחד ואחד בכל יום משברים וגלים, ואי אפשר להחזיק מעמד אלא
על ידי התחזקות, ומוהרנ"תז"ל היה רגיל לומר, אף שקבלתי מרבנו ז"ל כל כך
הרבה דרכים והנהגות ישרות, עם כל זאת אני רואה שאי אפשר לעבר את זה העולם
בלי התחזקות, כי הרבה הרבה גדולים וקדושים וכו' וכו' נפלו לעמקא דתהומא
רבא, על ידי שלא היתה להם התחזקות, וכהיה בכל הדורות, שהיו למדנים
גדולים ואפלו בעלי מקבלים וכו' וכו', ולבסוף נפלו, כי לא היתה להם
התחזקות, כי ההתחזקות היא העקר בחיי האדם, ואפלו נגר פשוט וסנדלר פשוט
וחיט פשוט צריך התחזקות על נקדת יהדותו, וכל שכן וכל שכן למדן גדול ובעל
מקבל וכו' וכו', שבו מתגרה השטן יותר ויותר, על כן הוא צריך התחזקות יותר
ויותר, וככל שאדם גדול יותר, הינו שיש לזה שגה ברוחניות, הוא צריך התחזקות
יותר, ועל כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להתחזק. ועל קטב זה סובבים כל
דברינו; כי באמת ראיתי המון מקרבים שהתקרבו לרבנו ז"ל, ולבסוף נפלו ונתרחקו
לגמרי, והכל מפני שלא היתה להם התחזקות ובפרט כשראו מחלקת וכו' וכו'
וכו', אפלו בין אנשי שלומנו, דבר זה שבר אותם עד שנתרחקו לגמרי, ובאמת אם
היתה להם התחזקות אמיתית שדבר רבנו ז"ל הוא רק להיות דבוק בחי החיים בו
יתברך ולהחזיק בנקדת יהדותו, אז אף פעם לא היו נשברים, כי מה יש להשבר בזה
העולם, הנה אנחנו כאן, ועוד מעט נצא מכאן וכו' וכו', ועל כן העקר להתחזק
בכל מה שעובר עליו, ולהשתדל מאד מאד להיות שמח ולשמח את עצמו ולשמח את
אשתו ואת ילדיו, ולעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות תמיד שמח, כי השמחה היא
ההתחזקות, ובזה שאדם שמח זה סימן שהוא מחזק את עצמו, ולהפוך - העצבות
והעצלות זה מקור הכשלונות של האדם, רחמנא לישזבן.

ועל כן ראה, אהובי, ידידי היקר, לא להיות בטלן, אלא תקבע את עצמך בכל יום

בספרי רבנו ז"ל, ובפרט בספרי לקוטי הלכות, אשר משם תשאב המון התחזקות לכל ימי חיך, ותאמין לי, שגם עלי עבר בתחלת ההתקרבות מה שעבר וכו' וכו', חלישות הדעת גדולה מאד מאד, כי ראיתי המון שחיתות שנעשה בעולם בכלל ובין אנשי שלומנו בפרט וכו' וכו', עד שבאתי לידי הסכמה מה ליולהם, עלי רק להכניס את עצמי בספרי רבנו ז"ל, ומשם אשאב אתהתחזקותי, ושקדתי בלקוטי הלכות בשקידה ונוראה ונפלאה מאדעד שעברו עלי שנתים שסימתי בכל חדש את כל ספרי לקוטי הלכות שלשים פעמים רצופות, והייתי עקשן גדול על זה, למדתירב היום לקוטי הלכות, ומשם כל התחזקותי עד היום הזה, ויעזרלי הקדוש ברוך הוא עד היום האחרון שלי בזה העולם לא רק שאני אתחזק, אלא אחזק את כל העולם כלו, מי שרק יבוא לתוךביתי אחזק אותו, כי כך קבלתי ממוהרנ"ת ז"ל; כי באמת כלהלמוד העמק של מוהרנ"ת ז"ל הוא רק התחזקות עצומה, לחזקאת האדם לעבר את זה העולם בשלום, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ומתמיד בלמוד לקוטי הלכות, אשרי לו בזה ואשרי לו בבאלנצח נצחים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שז. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומכל מה שעובר עליך וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין שום עצה בזה העולם רק לדבקאת עצמך בו יתברך

ולבקש רחמים ממנו יתברך, כי רק הוא יתברך יכול לעזר לך, והיה ראוי מאד

שתרגיל את עצמך לומר בכל יום"יום תהלים", כי התהלים נחלקים לימי השבוע,

ואשרי מי שזוכהלסים בכל שבוע את ספר התהלים, כי 'תהלים' אותיות 'לי

תהום', ורבנו ז"ל מביא |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'|, ותהום לשון

נסי, על כן מי שרוצה לראות נס, ראוי לו שיאמר הרבה תהלים, כי 'ליתהום' הוא

על שם "ותהם כל העיר" |רות א, יט|, שהוא לשון נסי.

מה אמר לך, ידידי היקר, אני יודע שכואב לך מאד מאד מהשעובר עליך וכו'

וכו', עם כל זאת כל הלמוד של רבנו ז"ל הואאיך להפך את היגון והאנחה ולבא

לשמחה, ועל כן ראה לשמחאת עצמך ולשמח את אשתך ואת ילדיך, ותהיה סבלן גדול על כלהבא עליך, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

אני יודע שכואב לך מאד מאד, עם כל זאת ראה להחזיק מעמד, כי אין זה חכמה להתיאש ולפלל ביאוש, מה עושים בני אדם שיש להם ילדים בעלי מומין לגמרי, רחמנא לישזבן, האם הסתולים את עצמם?! או האם הם ממיתים את עצמם?! בודאי צרומר להם מאד מאד, אך הם מחזיקים מעמד, ולכן מאחר שזכית להתקרב לרבנו ז"ל, ראה גם כן להחזיק מעמד, ותדע אשר עקרה חרב לכבש את המלחמה הוא תפלה, ואם יש איזו מציאות שלישועה, זה רק על ידי תפלה ובקשה, ועל כן אל תהיה בטלן אלא תבקש ותתחנן ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, והקדוש ברוך הוא בודאי לא יעזב אותך, ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, ואף שבדרך הטבע אתה לא רואה ישועה, עם כל זאת כבר גלה לנו רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנ"ג: הטבע מחיב כך והתפלה משנה את הטבע, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בקול צעקתנו, ונזכה לישועה גדולה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' שח. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי זה שבוע, ולא היה הפנאי להשיבך תכף ומיד כרצונך. והנה אודות שאתה כותב, שיש לך חלישות הדעת גדולה מ... כלך לך ממנו, מה אתה צריך אותו, ברוך השם, יש לנו ספרי רבנו ז"ל, וכל אחד יש לו חלק בהם, כי דבר רבנו ז"ל אינו מצמצם אצל אחד וכו', ומאחר שהוא בורח ממך, ואינו רוצה לדבר עמך, מהאתה צריך אותו, האם דבר רבנו ז"ל מצמצם רק אצלו?! והאם אחד מבלבל את המח וכו', אתה צריך להיות כל כך בחלישות הדעת, ולשבר את עצמך כל כך?! דע לך חברי יקירי, כי הכל הוא דמיון גדול. ורבנו ז"ל אמר לנו בפרוש, שאי אפשר להכיר בזה העולם איש כשר כלל, כי מבחוץ נדמה כשאר בני אדם, ומה גס שיש בני אדם, שמבחוץ נדמה עליהם וכו', ובאמת הכל הבל ואיננהם

ממש כלל, ואם השם יתברך אמר לשמואל הנביא, שהיה נקרא 'רואה' |שמואל א טז|:
"אל תבט אל מראהו ואת גבה קומתו כימאסתיהו, כי לא אשר יראה האדם, כי האדם
יראה לעינים וה' יראה ללבב" וגו', ואם כן איך נוכל קטני ערך כמונו להיות
מבינים, ולומר זה נאה וזה לא נאה, אשר הוא יצר הרע גדול לומר דבר זה |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פג|. ומוהר"ן ז"ל אמר |לקוטי הלכות, ראשית
הגז, הלכה ה'|: דיקא על ידי מעשה זמרי נופל בדעתו לומר זואסורה וזו מתרת
וכו', עין שם; ודבר זה גורם כל המחלקות והשנאת חנם בעולם, וכל המפרסמים של
שקר מקבלים כחם מדבורי שטיות כאלו וכו', ואין להאריך בזה, כדי שלא
להרבות במחלקת על ידי זה בעצמו, כי כבר ידוע לנו מה שפרש מוהר"ן תז"ל
|לקוטי הלכות, רבית, הלכה ה'| על מאמרם ז"ל |בראשית רבה ח, ה|: אמת אמר אל
יברא, והשליך השם יתברך את האמת על הארץ, הינו אם האמת בעצמה מביאה לידי
מחלקת, צריכים להשליך את האמת, כי שנואה המחלקת אצלו יתברך, ועל ידי מחלקת
עוקרים את עצמם לגמרי ממנו יתברך, ומאבדים שני העולמות, ועל כן אינכדאי
לנו לדבר מזה, ועקר עסקנו הוא רק תורה ותפלה, ולברח רקאליו יתברך בתפלה
והתבודדות וכו', ויותר מזה אין להכניס אתהמח בשום עסק או סכסוך או מחלקת,
חס ושלוש; ועל כן כלך ממנו, מה אתה צריך לו, חזק ואמץ עצמך בכל הכחות
על פי דרך האמת שקבלנו מרבנו ז"ל, והתמד בשעורים כסדרן: משניות, גמרא ושלחן
ערוך, ותראה ללמד בכל יום על כל פנים תורה אחת ותפלה אחריה, אשר הם זכוך
הנפש מאד מאד; אשרי מי שיאחזבהם, ואז טוב לו לנצח נצחים.
הדורש שלומך...

א' שט. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי
הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, שהוא אור האורות, היוצא משלש
ראשונות דעתיך וכו', ששםנתהפכין כל העוונות לזכיות וכו'... נרו יאיר.
מכתבך המלא מרירות לנכון קבלתי. ומה אמר לך, אחי, חביבי, בודאי לבי נשבר
בקרבי לגמרי מרב הרפתקאות העוברות עליך, אך באמת אתה יודע, שכל ענין רבנו
ז"ל שהוא ברית מלחעולם |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כג|, להמתיק את

מרירותא דהאייעלמא, ואלמלא מלחא, לא הוי עלמא יכול למסבל מרירותא, ותהלה
לא, אנו מקרבים אל זה הצדיק האמת, על כן בזה בעצמוראוי לנו להחיות את
עצמנו, מה היינו עושים בלעדיו?! ופעם אמררבונו ז"ל: פון אייך קענט איהר
וויסען וואס עס טוט זיך אין דערוועלט מאדאך איהר האט שוין אלע עצות און
דבורים און פוןדעסטוועגען גייט אויף אייך איבער היינט ווי גייט שוין איבער
אויףאיינעם וואס ווייסט גארנישט פון די דבורים און התחזקותנ.
אהובי, אחי! בזה העולם עובר על כל אחד ואחד מה שעובר, ועקר מעלת האדם -
"וואס קען זיך דער האלטן"ס. ורבנו ז"לאמר, פאר וואס איז ער געקומען צו
זין זאך, ווייל ער האט זיךדער האלטןע.

הכלל, אהובי, אחי, בזה העולם צריכים להתחזקות עצומהבכל יום ובכל שעה ובכל
רגע כפי המרירות והיסורים והבלבולים שעוברים על כל אחד בפרטי פרטיות, ועקר
ההתחזקות הואשמחה, לשמח את עצמו בכל מיני עצות שבעולם, כי שמחה היאמקור
הקדשה, וכל מה שישמח ביותר, כמו כן יזכה להכנס לפניולפנים אל מקור הקדשה,
ועקר השמחה - לשמח בו יתברך, לידע אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל,
והכל לכל משגחבהשגחה פרטית, ואפלו בעמקי עמקים בשאול תחתית, גם שםמאיר
אורו יתברך, כי בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ואין שום דבר שיעשה
מעצמו, רק הכל ברצונו יתברך, ועל כןאסור לפל בדעתו כלל, וירגיל את עצמו
תמיד לבטל את רצונולרצונו יתברך, ולא ירצה רצון אחר, רק כמו שהוא יתברך
רוצה, שזה נקרא שלמות עלית המלכות לשרשה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
קעז|, ומכל דבר ומכל מאורע ברח רק אליו יתברך, ותסתכלעל החיות אלקות
המחיה והמהוה את זה הדבר |עין שם, סימן א'|. והנה מבאר שזו מדרגה גבוהה
מאד, כי אור השכל, הינו להסתכלבשכל שיש בכל דבר, הוא אור גדול מאד, ואי
אפשר לזכות לקבלעל עצמו הארה נוראה ונפלאה מהארת זיו אלקותו יתברך
המאירהבכל הארץ, כמו שכתוב |יחזקאל מג|: "והארץ האירה מכבודו" וגו', כי אם
על ידי שמירת הדבור, ולדבר רק דבורי אמונה והשגחהפרטית, שאז נקרא דבורו
מלכות דקדשה, מאחר שמקדש דבורובדבורים קדושים, ויכול לזכות, שיאיר עליו
תמיד אורו יתברך, מהשאין כן, כשמפקיר דבוריו ומדבר כל העולה על רוחו,

ומכל שכן שמדבר דברים בטלים ושל מה בכך, על ידי זה נעשה מדבורו "מלכות הרשעה", ונסתם ממנו כל האורות וכו'. ורואים שרבי רידות ונפילות האדם הוא רק כשמפקיר דבורו, ונעשה מלאכתמים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט|. ורבנו ז"ל אמר | שם, סימולח |: מאי דכתיב | תהלים קמח |: "רוח סערה עשה דברו", עקר הרוח סערה שנעשה במח האדם, הוא רק על ידי פגם הדבור. חמדת לבבי! בזה שאתה יוצא לריב עם שתפך, לא יצא לך שום טוב, אדרבה נתמרר ביותר לבך ומחך, ודעתך מתבלבלת ביותר, עד שמר לך מאד מאד, כמו שכתבת לי, אך אם תרגיל את עצמך לא לענות למחרפך דבר, אז יאיר עליך מלך כבוד בהארה נוראה ונפלאה, הארת "מלא כל הארץ כבודו", שהוא כבוד אלקי | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו', וזה עקר התשובה לשוב אליו יתברך - כשזוכה לשמע בזיונו ושותק, כי מי ששומר את דבורו, על ידי זה לא יוכל לו שום איש. ותמיד תמשיך במחך ובדעתך אמתת מציאותו יתברך, ואיך שהשם יתברך מלא רחמים רבים, ורוצה בך ואוהב אותך, ואל תאבה ואל תשמע לשום בריה שבעולם הרוצה לרחק אותך או לשבר ולהשליך אותך, כי הכל שקר וכזב, והשם יתברך הוא תמיד טוב לכל, כמו שכתוב | תהלים קמה |: "טובה" לכל ורחמיו על כל מעשיו", וכל מה שיכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, כמו כן יזכה לשמח, כי אין לך שמחה גדולה מזו, שהאדם יודע, שהשם יתברך הוא אתו, עמו ואצלו. ואודות הסחורה שנשארה בידך, אל תדאג כלל, כי בודא יעשה עמך השם יתברך נסים ונפלאות, ותזכה למכרה בזמן קצר, וכבר ראינו בחוש, אשר השם יתברך עוזר בישועות ובנסים ונפלאות למעלה מדרך הטבע, און פון שמאטעס און פאפיר זיינען מענטשן רייך גיווארן, ועל כן מה לך לדאג, הסחורה לא תאבד כלל, רק צריכים מעט סבלנות ולא לדחק את השעה, כי בא תבואגם השעה שלך, וימשכו עליך רחמיו יתברך, ויבואו בני אדם ויחטפו סחורתך. אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד, ותעשה התחלה חדשה על כל פנים מרגע זה להשתוקק אליו יתברך, ותוציא את הרצונות מפייך. ולמען השם, תברח לך מחבורת בני אדם המדברים דברים בטלים, אשר דבר זה עוקר את מח האדם לגמרי, ותחקק בדעתך, כי אינך צריך לשום בריה שבעולם, רק אותו יתברך, והוא נמצא בכל מקום,

כי דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצמיות אלקותו יתברך, וכן מה שעובר עליך בביתך, הכל נמשך מרובי הדבורים של מהבכך. וכבר אמרו חז"ל |אבות א|: כל המרבה שיחה עם האשה גורסרעה לעצמו, ובוטל מדברי תורה, וסופו יורש גיהנום, והגיהנום הזה הוא עוד בזה העולם, כי כל המרבה דברים מביא חטא, ובאים למחלקת, ונעשים לו החיים מרים ממות, ויורש גיהנום עוד בזה העולם, וכן אמרו |שם, פרק ג'|: שיחת הילדים מוציאה את האדם מהעולם, על כן כלך מדרך זו מלהכנס בוכוחים ומריבות ומחלקת, ותהיה מעביר על מדותיך תמיד, וסובל עלבונך אפלו בבית, מכלשכן בחוץ, ועל ידי זה דיקא תחיה חיים אמתיים ונצחיים גם בזה העולם, ותירש גן עדן בעולם הזה, ולעולם אל תעשה איזה עסקומריבה בשביל שום דבר בעולם, שכוח תשכח ותעביר הכלמדעתך, ובכל רגע ובכל שעה ובכל יום תעשה התחלה חדשה, ואזדיקא תחיה חיים נצחיים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

אם תוכל לשלח איזו נדבה להדפסת הקונטרסים, תהיה לךזכות הרבים גדולה ונוראה מאד.

א' שי. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל הבחור הרוצה להאיר נפשו באור האורות הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתבודד עצמך בכל יום עמו יתברך, ותפרש את כלשיחתך וכל מה שעובר עליך אליו יתברך בתמימות ובפשיטותגמורה, ובזה תנצל מכל רע שנדבק בך.

הרגל את עצמך לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, אשרהאמירה בעלמא מטהרת את

הנשמה, ואשרי מי שזוכה לומר בכליום ויום ח"י פרקים משניות, כי רבנו ז"ל

נתן תקון לכמה אנשישלומנו לומר בכל יום ח"י פרקים וגם למוהרנ"ת ז"ל נתן

אתהתקון הזה, ועל כן מדוע לא נדחף את הראש שלנו, וגם אנחנונאמר בכל יום

ח"י פרקים משניות שמובא מגורי האריז"ל, שזההורג את היצר הרע; אשרי מי

שחזק בעבודה הקדושה הזו.

מה כבר יהיה אם תסתכל על לצים, הלא הם לא יכולים לעזרלך, הם רק יכולים

לשבר אותך ולהרס אותך לגמרי, אשר לדעתית אתה שבור והרוס לגמרי מפגם הברית -
הוצאת זרע לבטלה, שעובר עליך, ועל כן מה ולמה לך לשמע אל קול מתנגדים
ריקים ופוחזים וכו' וכו'.

תאמין לי, שלי בעצמי לא יכולים לעשות שום דבר, כל זמן שאחיה אגלה ואפרסם
את דעת רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ולא אנוח ולא אשקט עד שלא יהיה בית אחד
מכל בתי ישראל, שלא יהיו נמצאים שם ספרי רבנו ז"ל, כי אני מרגיש שנשמתי
ירדה בזה העולם רק לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ואני
מוכנה ליהיות מטרה לחץ, ולא אכפת לי שום דבר, ולא יועיל להסמך מ"ם שום דבר,
אני אגלה ואפרסם את רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ולא אכפת לי מה שידברו עלי
ומה שיחלקו עלי, כל זמן שאנשם אדפיס ואפיץ את ספרי רבנו ז"ל כאשר אני עושה
את זה כבר משנת תשכ"ה, שזכני הקדוש ברוך הוא להדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל,
ואני מפיצם בכל קצוי תבל, ולא עוד אלא אני מעורר עוד בחורים ואברכים
שיעזרו לי להפיץ וכן להדפיס, וחפץ ה' בידי צליח, שכבר התחילו עוד אנשי
שלומנו להדפיס ומה בכך, צריכים למלא את כל העולם כלו עם אור רבנו ז"ל.
נא ונא אל תבלבל את עצמך משום דבר שבעולם, רק תקיםמה שאני מבקש אותך
לטובתך הנצחית.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שיא. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות
לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...
נרו יאיר.

מאד מאד רציתי לדבר עמך, ושלחתי כבר כמה שלוחים, אך לא אסתיע מילתא.
מה אמר לך, ידידי היקר, כפי שאני רואה, יש לך כחות עצומים לדבר עם אנשי
שלומנו, ולחזקם ולאמצם, ולכן אל תהיה בטלן, אלא ראה להתועד יחד עם אנשי
שלומנו, ותדבר עמהם הרבה מעניני עבודת השם יתברך, כפי עצותיו הקדושות של
רבנו ז"ל, כי בעוונותינו הרבים, עובר על כל אחד ואחד מה שעובר - צרות
ויסורים קטנות וחלישות הדעת, ולולא עצות רבנו ז"ל לאיכולים להתחזק,

ועל כן אל תהיה בטלן, רק תתאמץ לדבר עם אנשי שלומנו היקרים, כי יש לך כחות עצומים. אנשי שלומנו מספרים, כי מוהרנ"ת ז"ל הקפיד מאד מאד עלאלו שמתחמקים ולא רוצים לדבר עם אחרים, ולא רצה לקבל שום תרוץ, וכן היו אנשי שלומנו משבחים את מוהרנ"ת ז"ל על אף כלמעלותיו שהיה קדוש עליון ובעל מח נפלא, ועסק הרבה בתורהבשקידה עצומה שעורים כסדרן והתפלל בהתלהבות ובחיות, וכתבהרבה חדושי תורה בזריזות עצומה, ולא בטל את הזמן כרגע, עםכל זאת מי שרק בא אצלו לדבר מעבודת השם יתברך אפלו אדם הכי פשוט, ואפלו ילד קטן, אז סגר את הספר והפסיק ממה שעסקוכו, והתחיל לדבר עמו מעבודת השם יתברך, כי אצלו היה דברזה יקר מאד מאד, לדבר עם בעל בחירה, כי רבנו ז"ל צוה אותנומאד מאד לדבר עם אחרים בעבודת השם יתברך.

ועל כן היות שיש לך כחות עצומים לדבר מעבודת השם יתברך, על כן זאל דיין מויל נישט זיין פארמאכטצ, אלא תדבר עםכל מי שבא אליך מעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, ואל תהיהבטלן, וזה לא סותר כלל את עבודת השם שלך, אדרבה בזכותשתדבר עם אחרים, יעזר לך הקדוש ברוך הוא שתזכה למח עצום, שתשיג הרבה חכמה ודעת בקלות.

אני מקוה שתצית אותי, ומה גם רציתי מאד מאד להתועד עמךולדבר לפניך את כל לבי. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שיב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד ... נרו יאיר ויזרח, שותה ממי הנחל הנובע מקור החכמההקדומה, אור האורות המאיר לכל הארץ ולדרים עליה, אשריהזוכה להאיר על נפשו אורו הגנוז.

אהובי, אחי! כתבתי לך מכתב זה כשני שבועות וגם לבחור... נרו יאיר חברך, וטרם אדע מה היה עמך, אמרתי לגלות פניאלך על כל פנים במכתב, ויהיה נחשב כאלו היינו נדברים יחדפנים אל פנים, כי בכתב, שם מנחים פני הכותב |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים קעג, קצב|.

חמדת לבבי! בזה העולם צריכים להתחדשות חדשה בכל יוםובכל שעה ממש כפי עצם ההתפשטות וההתגברות של כח המדמההשורה על לב ודעת כל אחד ואחד בפרטי

פרטיות, ומזה באות כלהצרות והגליות שיש בעולם, הכל על ידי כח המדמה, שהן הן הקלפות המסבבות את האדם | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה | ואי אפשר לבטלם ולסלקם ממנו ומדעתו, כי אם על ידי הפלגת מעלת השמחה, כי השמחה באלקותו יתברך, היא אש השורפת את כלהקלפות שהם הדמיונות, ועל כן דיקא על מצות השמחה מתגברות פשט הסמ"ך מ"ם יותר מהכל להכניס בלב כאלו אין זו מצוה כלל, ובפרט אותן הנפשות שנכשלו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, עליהם מתגברים ומתפשטים ביותר הדמיונות, כי החטאהזה בא על ידי פגם המחשבה, שחושב ומהרהר במה שחושבו מהרהר, ועל ידי זה נסתבב יותר ויותר בדמיונות שממירים את חייו ומשברים את רוחו ומחלישים את דעתו, וביותר שנחשכים ממנו כל האורות, והוא תמיד בעצבון, כי הקלפה הזו המחטאת בהוצאת זרע לבטלה, נקראת על שם היללה כידוע, ועל כן מישכבר נכשל עד עכשו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, ורוצה לצאת מזה, אי אפשר כי אם על ידי תקף השמחה, ויעשה כל מיני פעולות שבעולם לזכות לבא אל השמחה, ואף שקשה וכבד עליו מאד מאד, כי כבר נפל לעמק בור ודות, ששם מקור העצבות, אף על פי כן אם רוצה לרחם על עצמו, צריך לשמח את נפשו מאד. ועקר השמחה הוא על ידי חפוש נקודות טובות בעצמו, יהיה איך שיהיה עדין הוא מלא מצוות כרמון, בכל יום הוא מלבש בלבוש המלך, שהם הציצית הקדושים, והוא מעטר בכתר המלך, שהם התפלין הקדושים וכו' וכו'. וכן יחפש וימצא בעצמו עוד נקודות טובות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב |, ועל ידי זה בעצמו יזכה לצאת מכף חוב לכף זכות, ויזכה לשוב בתשובה אמתית, תשובה מאהבה, שאז כל הזדונות נתהפכים לזכיות. כמו שאמרו חז"ל | יומא פו |, ודיקא בזה שיחפש וימצא בעצמו נקודות טובות, יזכה להיות בשמחה. וביותר צריך לשמח, שזכה בזכיות חנם ממשלה תודע מרבי אמת, רבי רחמן כזה, אשר הבטיח להשם יתברך, שיתקן את כל הנפשות ויקרבן אליו יתברך, ובזה בעצמו ראוי לך לשמח מאד מאד בכל יום, ולומר לעצמך: "תהלה לאל, איך שהוא אין אני מתנגד על רבנו ז"ל.

ורבנו ז"ל אמר לאנשי שלומנו היקרים | עין שיחות הר"ן, סימן קעז |: ראוי לכם לשמח מאד, שיש לכם רבי כזה. ועל ידי השמחה תזכה באמת לצאת מהמרירות שנלכדת

בה, בעוונותינו הרבים.

חמדת לבבי! ידעתי גם ידעתי מכאובי נפשך ולבבך, כאשרכתבת לי, ובודאי נתעקם ונתמרר לבך ודעתך בכל פעם, עדשעל פי רב אתה מבלבל מאד מאד, ואי אפשר לך לשית עצותלנפשך, אף על פי כן ראה גם ראה להחיות את עצמך במה שתוכל,ואל תניח לבעל דבר להשליך אותך, כי הצדיק האמת לוחם בעדך,ומגלה את אמתת מציאותו יתברך, איך שמלא כל הארץ כבודויתברך, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ובתוך כל עלמין,ועל כן אין שום יאוש בעולם כלל, כי מה שיש איזו התרחקות ממנויתברך, הלא בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, ואצלויתברך חשכה כאורה, כי |תהלים קלט|: "גם חשך לא יחשיך ממ "וגו"; ובאמת כשאדם זוכה להגיע אל השכל שיש בכל דבר |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: א, כה|, שהוא החיות אלקות שיש בכלדבר, אז זוכה שנסתלקים ממנו כל הדמיונות, כי הכל דמיון גדול,כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וכל מה שזוכה להגדילאת הדעת בידיעה זו, כמו כן זוכה לסלק ממנו הדמיונות, וזוכהלהתקרב אליו יתברך, ומוצא אותו יתברך מכל פרט ופרט, כי אפלואלו המחשבות שנכנסות בלב בכל פעם, כאלו, חס ושלום, אבדהתקותו, וכאלו השם יתברך ברגז ובכעס עליו, חס ושלום, גם הןמשכות מהמדמה שרקם אצלו הסמ"ך מ"ם, כי השם יתברך הואאב הרחמן, וכמו שכתוב |תהלים קמה|: "טוב ה' לכל ורחמיו על כלמעשיו", ומחכה ומצפה לכל בר ישראל שישוב אליו יתברך.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד ליחד לעצמך מקום פנוישאין שם בני אדם, ותשיח ותספר לבך וכל מה שעובר עליך בפרטיפרטיות, וכל דבור שמדברים עמו יתברך הוא הצלחה נצחית לעדולנצח נצחים, וגם תראה להתמיד מאד בכל יום בלמוד התורההקדושה שעורים קבועים במקרא, משנה, גמרא, מדרש ושלחןערוך כסדרן דיקא |עין שיחות הר"ן, סימן עו|.

ואמרו בזהר הקדוש פרשה זו |שלח קנט|: כל מאן דאשתדלבאוריתא כאלו מקרב כל קורבנין דעלמא לקמי קדשא בריך הוא,ולא עוד אלא דקדשא בריך הוא מכפר ליה על כל חובוי, ומתקניליה כמה כורסיין לעלמא דאתי.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

א' שיגבעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שלח ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.
מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לשמח מאד מאד על נעם חלקך על אשר בנחל שם
גורלך, ואתה יודע מעצות נוראות ונפלאותכאלו, ולכן ראה להשתמש עם העצות
האלו, כי העקר ההתקרבותאצל רבנו ז"ל להשתמש עם העצות, ואסור להחלש משום דבר.
העקר ראה שהתפלות שלך יהיו בהתלהבות גדולה מאד, ותתפלל כל תפלה משלש
התפלות: שחרית, מנחה, מעריב, מתוךהסדור דיקא, ובהתלהבות, ותקשר את מחשבתך
אל דבורך, אפלושזה בא במסירות נפש כמובא |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן פ|;
מהאמר לך, עם התורה הזו בעצמה אתה יכול לעבר את כל החייםשלך, כי רבנו
מדבר שם איך שצריכים למסר את נפשו אליו יתברך, וכל עבודת השם יתברך צריכה
להיות רק במסירות נפש הכיגדולה, ולא להתפעל משום בריה שבעולם, ודיקא
על ידי זהיכולים לעבר את זה העולם בשלום ולהצליח את דרכו.
ראה לקבע לעצמך הרבה שעורים בכל יום, מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך,
עין יעקב, זהר ותקונים, ומכל למודולמוד תלמד אפלו קצת דקצת, וכן תעין
בהרבה ספרים שהיהברצון רבנו ז"ל, שנזכה לעבר בכל הספרים שבעולם
|שיחות הר"ן, סימן כח|. ועל כלם - להתמיד הרבה בספרי רבנו ז"ל, ולא
להיותבטלן, אלא שיהיה בשקידה נוראה ונפלאה מאד, ותאמין לי שבימיבחרותי
שקדתי בספרי רבנו ז"ל בהתמדה יוצאת מן הכלל, ואינייכול להסביר לך מה ואיך
היתה התמדתי ממש רב היום ורב הלילהלמדתי רק ספרי רבנו ז"ל, עד שנחקק בתוך
דמי; ולכן ראה גסאתה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, אבל גם בזה אל תנח את ירך
ללמדבספרים אחרים, הינו בספרי חסידות, כדי שלא יהיו טענות לכלמשפחתך,
כאלו עזבת וכו', ובאמת היא שטות גדולה מאד, כירואים בחוש, שמי שלומד את
ספרי רבנו ז"ל, יש לו חשק להיותולעבר בכל הספרים; אשרי מי שאינו מטעה את
עצמו כלל, ואזטוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שיד. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שלח ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי. אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, ובפרט עתה, כשגם אחיך נוסע לארץ ישראל, ויהיה עמך בצותא, ראה לחזק את עצמך עמו, וביחד איש את רעהו יאמר חזק, ואלתירא ואל תחת משום בריה שבעולם | אפלו מאנשי שלומנו |, ואלתנניח את העצבות והחלישות הדעת אצלך אפלו כרגע, כי סוף כלסוף בא יבוא יום ישועתך, ותמצא את בת זוגך, כי השם יתברך מלא רחמים וחסדים, ואל תדאג כלל, שעברו עליך כבר עשרים שנה, ועדין לא מצאת, אתה עשית את שלך, שבקשת הרבה.

ועל כן אין לך כבר מה להתפחד ולהתבלבל, ובהדי כבשירחמנא למה לך, וצריכים לברח מכל מיני חמרות יתרות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מד |, וגם בזה שבחור מבלבל את עצמו ומצטער מאד מאד ונוגע בנפשו שיהיה קדם עשרים, גם זה בכלל חמרות יתרות, הינו באמת מה טוב ומה נעים להתחתן בגיל צעיר מאד, וכמו שאמר רב חסדא | קדושין ל. |: האי דעדיפנא מחברא דנסיבנא בשיתסר, ואי הוה נסיבנא בארביסר הוה אמינא לשטן גירא בעיניך מכל שכן וכל שכן על כל פנים קדם עשרים, כמו שהזהירו חז"ל | שם כט. |: אבל הדאגות והחלישות הדעת בעבור זה, הן כבר חמרות יתרות ושטיות ובלבולים יתרים, אתה עשית את שלך, ובקשת תמיד מהשם יתברך שתמצא את זוגך, ועכשו סבבהשם יתברך, שכבר עברת גיל עשרים, אין לך לדאג כלל ולחשב בזה אילו מחשבות, כי אין עליך שום דין, כי כשיש דין ומשפט למטה, אין דין ומשפט למעלה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן טו |: כשאדם מתבודד ומפרש שיחתו אליו יתברך, אין צריך כבר לפחד משום דבר, מאחר שספר הכל אליו יתברך, ועל ידי זה נמתקים ממנו כל הדינים, וכמובא בזהר הקדוש | פנחס רלא |: מאן דמפרש שחטאוי לא אתמסר דיניה אלא בידא דמלכא וכו', עין שם.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד, ובפרט להיות תמיד בשמחה, וזהו העקר שבכל העקרים, שמח"ה עולה 'או"ר עול"ם', כי השמחה היא האור של כל העולם, וכל מה שמרבה להיות בשמחה, ממשיך על עצמו יותר אור וחיות, ועל כן אשרי הזוכה להמשיך על עצמו בכל פעם שמחה, לשמח בה', שאז מאיר אורו ויתברך בכל העולמות. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' שטו. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שלח ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי היקר לימאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלה נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

דיין בריף האב איך דער האלטן שוין עטליכע וואכן אויך האבאיך נישט גיהאלטן ווארט וואס איך האב צו גיזאגט דיר צושרייבען על כל פנים יעדען וואך א בריף, נאר זיי מיר דן לכף זכות ווארום איך בין גיווען פאר שבועות לא עליכם, נישט געזונט אויך אין יעצט פאר נומען מיט דרוקען עטליכע טייערע ספרים, איבער דעם האב איך נישט געשריבן.

טייערער ברודער! אשרינו ואשרי חלקנו, דאס מיר האבן אייןזוי א גרויסען רבי'ן וואס האט גיזאגט: "וואס האט איהר צו זארגן אז איך גיי פאר אייך דופיט אויף מיין כח", טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם, וואס ער האט מיט אונז גיטאן איך פרייזיך זייער שטארק דאס ברוך השם, ביסט איין קובע עתים לתורה, און דו גייסט אין בית המדרש לערנען א שעור אין גמרא און שלחן ערוך, אשריך ואשרי חלקך.

אודות די בארד זעה צו טאן אלע פעלות שבעולם זאלסט בלייבען מיט איין צלם אלקים | מיט א בארד | השם יתברך פארלאזט נישט, ברוך השם, צענטליגער טויזענטער אידן מיט בארד אין פאות טאן שדוכים און האבן איין משרה אין פרנסה.

חמדת לבבי! דער אייבערשטער וועט דיר אויך נישט פארלאזען נאר שטארק זיך שטענדיג און זיי פרייליך מיט דינענקדות טובות וואס דו האסט אין דיר ציצית און תפלין יעדען טאג. ברוך השם, ביסט איין שומר שבת וכו' וכו', דען נאר דאס וועט אונז בלייבען לעד ולנצח נצחים. מ'דארף זיך מיט דעם

זייערפרייען, ובפרט שבת דארף מען זיין נאר פרייליך | עין לקוטי מוהר"ן, חלק
ב', סימן יז|, און נישט ארויס ווייזין קיין שום עצבות און מרהשחורה, און
די חז"ל זאגן דאס אפלו א עובד עבודה זרה כדוראנוש, אבער ער היט שבת איז
מען איהם אלץ מוחל, ווארום "שבת" איז די זאך פון תשובה | עין שם, חלק א',
סימן ו'|, ווען דערמענטש טוט תשובה מיט איין אמת ווערט אויף איהם נמשך
הארטעולם הבא וואס ווערט אן גירופין "שבת" און דער עקר תשובה איז לשמע
בזיונו לדם ולשתק אפלו מען איז דיר מבזה דארף מענדאס מקבל זיין באהבה,
דאס איז דער עקר תשובה, ווייל מיט דעם וואס מען שווייגט אפ איין בזיון מיט
דעם ווייזט מען דאס מענגלויבט אין השגחה פרטית, דאס דער מענטש וואס איז
מיר מצעראון מבזה איז נישט פון זיין אייגענעם ווילען נאר אזוי וויל
השם יתברך, און דאס איז דער אמת'ער טייטש פון תשובה מען קערטזיך צוריק צו
השם יתברך דאס הייסט פון יעדען פאסירונג וואסעס פאסירט מיט איין מענטש
דארף ער גלייך צוריק קערין זיך צוהשם יתברך און זאל וויסען דאס איז אלץ
כדי איהם צו דערמאנען צוריק קערין צו השם יתברך וואס איז מלא רחמים וחסדים.
טייערער ברודער! מיר האבן שוין אסאך גירעדט צוזאמען אויך האב איך דיר א
סאך געשריבען דאס דער עקר יסוד פון דעם הייליגען רבינ'ס זאך איז תפלה
והתבודדות, מען זאל זיך אפזונדערן איין מקום מיחד וואו קיינער איז נישטא
און זיך אויס רעדן דאס הארץ צו השם יתברך אויף דעם לשון וואס ער איז
צוגיוואוינט און אלעס וואס ער דארף האבן ברוחניות און בגשמיות זאל ער בעטן
נאר פון השם יתברך אויך דארף יעדער איינער וויסען דאס אלץ וואס עס גייט
אויף איהם דורך איז כדי ער זאל מאכפון דעם תפלות ובקשות שיחות און
דבורים און נאר וועגן דעם גייט איבער אויף יעדען איינעם פארשידענע בלבולים
און ירידות און נפילות וכו' וכו', כדי ער זאל מאכן פון דעם תפלות און בקשות.
טייערער ברודער! נעכטן האב איך געהערט איין גוט ווארט פון איינעם פון
אונזערע לייט דאס דעם רבינ'ס זאך האט איך זיך זייער א סאך נקדות ווי למוד
און שמחה וכו' וכו' אבער דעריסוד און דער עקר איז התבודדות וואס
מער מען איז זיך מתבודד אלץ מער שיינט אין איהם די איבריגע נקדות ווארום

אן התבודדותאיז אלץ גאר נישט ווייל התבודדות דאס איז די כלי מקבל זיין
אינאיהר אלץ און עס ברענגט צו ישוב הדעת אמתיד.
ברודער, זיי נישט גיפאלן ביי זיך, גאט איז מיט דיר ביי דירנעבן דיר אין
דיר ווארום עס איז נישטא קיין שום מציאות אן דעראייבערשטען די גאנצע
וועלט איז הויל אלקות וואס האט זיךמתלבש גיווען אין די לבושים וואס איז
פאר אונזערע אויגן דומם, צומח, חי, מדבר, און ווען מען האט א ביסל ישוב
הדעת זעהטמען דאס אלץ איז איין דמיון וכו' וכו' איבער דעם איז קיין
יאושנישט פאר האנדן ווארום וואס איז שייך איין התרחקות פון השםיתברך נאהר
במקומך רבו הלבושים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןלג|, און מען דארף אפ
טהון די אלע לבושים און מחיצות צווישענדעם מענטש און השם יתברך און דאס
איז די גאנצע ארבעט פוןצדיק האמת מיט זיינע תלמידים פון יעדען דור וואס
זיי זיינען אזוימגלה אלקותו יתברך ביז עס ווערט אפ גיטהון אלע
מחיצותצווישען די מענטש און השם יתברך אשרינו און אשרינו דאס מירהאבן,
זוכה גיווען צו וויסען פון איין זוי איין גרויסען רבי'ן אוןמיר האבן איין
גרויסען שיכות מיט זיינע מענטשן וואס זיי דיקאזיינען די צדיקי הדור שבדור
הזה |און נישט די מתנגדים וד"ל|, חבלים נפלו לנו בנעימים.
הדורש שלומך...
זעה מיר גלייך צו שרייבען ווייל איך בענק נאך דירו.
הנ"ל.

א' שטז. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שלח ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הרב וכו'... שליט"א.
לנכון קבלתי את מכתבכם.
אודות חדושי תורה והחבור וכו' וכו', עליכם לדעת, כי כלאחד ואחד כותב
בענין אחר ובצורה אחרת וכו' וכו', ואיןלהתבלבל מאחר כלל, כל אחד לוקח את
הדרך שלו, וכן כל אחדמחדש כפי חלקו שקבל בהר סיני, ועל כן אין לכם
להתבלבל ממהשאמר לך וכו' וכו', אלא כל מחבר ספר יש לו את הדרך והשיטהשלו,
העקר שיהיה בנוי על יסוד מאמרי חז"ל מגמרא ומדרשיםמוזהר הקדוש ותקונים

וכתבי האריז"ל ובספרי תלמידי הבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, ואדרבה בדור הזה צריכים הרבהספרים, וכל ספר וספר יקר מאד מאד, ורבנו ז"ל הפליג במעלתרבויו הספרים |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא|, ועל כן אין לכם להתבלבל ממה שפטפט וכו', אלא תמשיכו ללכת בדרך שלכם, וכך תצליחו דרככם. הקדוש ברוך הוא יצליח את דרככם, שתזכו לגמר את החבורבכי טוב. הדורש שלומכם באהבה רבה מאד מאד ...

א' שיז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

ראה לקשר את עצמך אל רבנו ז"ל, ושום דבר שבעולם לאיוכל לשבר אותך, כי אני רואה שמתחילה להיות עליך מחלקתבשביל ההתקרבות, ולכן אתה צריך התחזקות גדולה מאד שלאיחלישו את דעתך, כי באמת אם תהיה מקשר אל רבנו ז"ל - לאתפסיד, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא. ומובא בספר "דגל מחנהאפרים" |פרשה זו|: זה גלוי שכל העולם עומד על עמוד אחדוצדיק שמו, ומהו הצדיק? שמקשר ומיחד כל העולמות להקדוש ברוך הוא, וממשיך לכלם חיות אלקותו יתברך, ועל כן תרגםאונקלוס על פסוק |דברי הימים א כט, יא|: "כי כל בשמים" - דאחידבשמיא וארעא, דהינו שהצדיק עושה אחדות בין השמים שמיסלהו"ה ובין הארץ שנתן לבני אדם לעבדה ולשמרה, ועל ידיהצדיק נעשה התקשרות והתאחדות גמורה ביניהם, ועל כן צריכיםלהיות מקשרים אל הצדיק, כי על ידי הצדיק יכולים להגיע לכלזה, כי הצדיק יכול לקחת את האדם שנמצא בנוקבא דתהומא רבא, ולהעלותו אל תכלית המדרגה העליונה; ועל כן לא בחנםשהסמ"ך מ"ם אורב מאד מאד על כל מי שמתקרב לרבנו ז"ל, כייש בכחו לעלות משמד לרצון, רחמנא לישזבן, אפלו מי שנפלבצמקי עמקים בשאול תחתית ומתחתיו עד שמד, שאין יותר גרועמזה, יכול להעלותו אל רצון שהוא המדרגה הכי עליונה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רטו|, ועל כן לא בחנם היתה כל כך הרבהמחלקת על רבנו ז"ל, ועדין יש מחלקת עליו, כי אם יש בזה העולםצדיק כזה שיכול לקשר את המדרגות

הכי נמוכות משמד, שאינעוד גרוע מזה, אל המדרגה הכי עליונה, שהיא רצון רעוא דרעוין, בודאי לא ישתק לו הסמ"ך מ"ם, ויעשה כל מיני פעלות שבעולם לרחקו מהצדיק הזה; ועל כן אל תהיה בטלן, אלא תחזיק מעמד, ותהיה מקרב אל רבנו ז"ל בהתמדת ספרו הקדוש "לקוטי מוהר"ן", ולא תהיה לך חלישות הדעת מאף אחד בעולם, אדרבה אתה צריך לדעת שכל ההתקרבות אל רבנו ז"ל היא רק כפי שלומדים אתהספרים שלו, כי כל מי שלומד יותר "לקוטי מוהר"ן", הוא יותר מקרב לרבנו ז"ל, כי רבנו ז"ל שם את פניו, שכלו וחכמתו בתוך הספר שלו |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים קצב, קעג|, ועל כן כל מישלומד יותר "לקוטי מוהר"ן", מקבל יותר את פניו, שכלו וחכמתו של רבנו ז"ל, ואין לו להתפעל משום בריה שבעולם, ומכל שכושאין לך להיות בחלישות הדעת מאף אחד יהיה מה שיהיה ויהיהאיך שיהיה, אל תסתכל על אף אחד כלל, אתה ראה רק להחזיק ברבנו ז"ל ובלמוד ספריו הקדושים, ואז טוב לך בזה ובבא לנצחנצחים. הייתי מיעץ אותך לבוא אלי, ונדבר ביחד ונתחזק ביחד וזהיעיל לשנינו. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ומה שכתבת שהמ"קז מדבר ומוציא מפיו הטמא וכו', נו... כבר היה לעולמים שקרח חלק על משה, ועין שם ב"דגל מחנהאפרים" שמסביר בעמק הענין, איך שכל ענינו של קרח הוא להפריד את נשמות ישראל מהתקשרות לצדיקים, עין שם. א' שיח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קרח ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, הרוצה להאיר נפשו באור האורות של הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער ממה שעוברעליך בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, שזה חטא ששובר אתהאדם לגמרי, ומכניס בו דכאון ושובר לו את לבו, ומתיאש לגמרימחיו, וכבר לא אכפת לו משום דבר וכו' וכו'. ובאמת רבנו ז"ל לבא לעקר דבר זה, ועל כן תקן לנו לומר את העשרה מזמוריתתהלים, שהם בחינת שכל ודעת, בחינת משכיל, שהוא הדעת ושכלשנכנס להאדם על ידי שאומר העשרה מזמורי תהלים, כמובא|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רה|, כי משכיל הוא לשון שכל ודעת, כימי שיש לו דעת ושכל, אף פעם לא יבוא לחטא זה. ועין

בספר "דגל מחנה אפרים" | פרשה זו. | וידוע בשם אדוני, אבי, זקני
ז"ל הבעל שם טוב, זכותו יגן עלינו, שאמר בשם ספר "ברית מנוחה", שחכמה נקראת
קברות התאוה, הינו כי מי שמדבק את עצמו בחכמה, אזי ממילא בטלים ממנו כל
התאוות הגשמיות וכו', עין שם; ועל כן צריכים לדבק את עצמו מאד מאד באין
סוף ברוך הוא, ולהכניס בדעתו אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל
לכל אלקות גמור הוא, וככל שאדם מכניס בדעתו ידיעותאלו, אשר אין בלעדיו
יתברך כלל, על ידי זה יאיר לו מחו ודעתו בהארה נוראה ונפלאה מאד, וינצל
מהחטא המגנה הזה; אשרי מי שמחזיק מעמד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו.
נא ונא תהיה חזק בכל ענייך, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.
דעת לנבון, שתאמר בכל יום העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל, שהוא תקון
לפגם הברית, ואם תזכה להיות על ציון רבנו ז"ל, אין למעלה מזה, כי שם עקר
השלמות, לומר עשרה מזמורי תהלים כאשר גלה לנו רבנו ז"ל בפני שני עדים
כשרים. אשרי מי שיבוא לקברו הקדוש בעיר אומן, ויתן פרוטה בעבורו,
ויאמר העשרה מזמורי תהלים, אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו, בהפאות יוציא
אותו מהשאול תחתית ומתחתיו. ועל כן תשתדל מאד לנסע אל ציון רבנו ז"ל,
ושם יהיה לך תקון נפלא, ועל כל פנים אל יחסר לך יום אחד מבלי לומר העשרה
מזמורי תהלים שהם תקון הכללי. ומנהג אנשי שלומנו לומר תכף ומיד אחר התפלה,
כך מבטיחים לעצמם שיאמרו בכל יום את העשרה מזמורי תהלים, כי יש בהם סגלות
נפלאות - הן לפרנסה והן לתקון כל העוונות כמובא | לקוטי מוהר"ן, חלק א',
סימן כא; ועל כן אשרי ואשרי מי שאומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים,
שהם תקון הכללי, ועל ידי זה יזכה לדעת ושכל אמת.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' שיט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קרח ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הישועה הנובעים בהאי נחלא עמיקא
וטמירא רזא דמקור חכמתא עלאה היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו'... נרו יאיר
ויזרח לנצח.

מכתביך היקרים לנכון קבלתי זה שלש פעמים, ותמחל לישלא השבתי לך תכף ומיד כרצונך, כי טרדותי רבו בעוונותיהרבים, ובפרט עכשו אני עסוק בהדפסת כמה ספרים יקרי ערך, יזכני השם יתברך להוציאם לאור עולם.

אהובי, אחי! בודאי אתה צודק בזה שאתה כותב שאראהלכתב לך בכל שבוע, מאחר שחברך נסע לארץ ישראל, כן אשתדללעשות, אם ירצה השם, לכתב לך בכל שבוע.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד יהיה איך שיהיה, ואל תניחאת העצבות אצלך אפלו כרגע, כי העצבות היא מקור הטמאה, והשמחה היא מקור הקדשה, וכשאדם שש ושמח על ידי זה ממשיך על עצמו הארת הקדשה והטהרה, ואף שאני יודע שזהקשה וכבד עליך מאד מאד, כי מפאת ההרפתקאות וכו' שעוברותעליך בכל יום ובכל שעה וכו', על ידי זה נשבר בכל פעם לברך, על כל פנים איך שהוא צריכים לעשות בכל יום ובכל שעה וכו' התחלה חדשה, ובפרטיות להיות תמיד בשמחה. וצריך שתדע, אהובי, אחי היקר, כשאדם בשמחה תמיד, והוא בפנים שוחקות, עושה טובה לא רק לעצמו, שנדבק על ידי זה בו יתברך, כי על ידישמחה באים לדבקות, אלא גם מחיה את כל העולם הרואים אותו. כי על פי רב עובר על כל אחד מה שעובר בכל יום - מרירותויסורים וצרות והרפתקאות וכו', ולבם ורוחם נשבר מאד, וכשבאאדם שמח ובפנים שוחקות, על ידי זה מחיה אותם ממש |עיןשיחות הר"ן, סימן מג|, ונמשכים אחריו ומבקשים ממנו שיעזר להם. ועל ידי שאדם מרגיל את עצמו להיות תמיד בשמחה, זוכה להיותסבלן גדול, כי סבלנות ושמחה תלויות זו בזו, וכל מה שישמחיותר ויהיה בפנים שוחקות, כמו כן יתרחב מחו ודעתו ויהיה סבלןגדול לסבל על הכל.

וצריך תמיד להתפלל אליו יתברך, שיזכה להיות תמידבשמחה, ושום דבר שבעולם לא יפילו, חס ושלום.

חמדת לבבי! אתה בגיל צעיר, ועכשו אתה מתחיל לחיות, כןתזכה שיאריך השם יתברך ימיך ושנותיך בטוב ובנעימים. וצריךשתחקק היטב היטב בדעתך, כי אין לך בעולם אוהב ורע נאמן כמואביך שבשמים, כי השם יתברך הוא אב הרחמן המרחם על כלמעשיו, כמו שכתוב |תהלים קמה, ט|: "טוב ה' לכל ורחמיו על כלמעשיו", ועל כן כל מה שאתה צריך - הן ברוחניות והןבגשמיות, תראה ליחד לעצמך מקום

מיחד שאין שם בני אדם, ותפרש את כל שיחתך בלשון שאתה רגיל בו, ותדבר עמו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך, וכל מה שאתה צריך תבקש רק ממנו יתברך, כי הכל תלוי רק בידו יתברך, וצרכים לזה סבלנות גדולה ולא לדחק את השעה. כי עקר הנפילה והחלישות הדעת שיש לכל אחד העוסק בתפלה, שמתפלל ועדין אינו זוכה לראות ישועתו, הוא מסבת דחיקת השעה, שרוצה אתה ישועה או את הדבר שצריך תכף ומיד באותו רגע, ועל כן |ברכותסד|. : "כל הדוחק את השעה השעה דוחקתו"; ועקר הבלבולים הוא רק על ידי דחיקת השעה. ורבנו ז"ל גלה לנו, שעקר שלמות התפלה הוא בלי שום דחיקת השעה, רק ברחמים ובתחנונים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים כ, קצו|, ועל כן, חמדת לבבי, דע מה לפניך, תראה לדבר עמו יתברך בכל יום ויום מחדש, ותבקש ממנו כל מה שאתה צריך, ואף שעדין תתעכב ישועתך מהטעמים הכמוסים עמו יתברך, אתה עשה את שלך, לבקש אותו יתברך, וכשתרגיל את עצמך להיות חזק בתפלה ובקשה ושיחה בינך לבין קונך, אז לעולם לא תהיה לבד, כי השם יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ועל כן מכלה מקומות יכולים להתקרב ולהתדבק עמו יתברך.

אהובי, אחי היקר, שמחתי מאד מאד לשמע שזכית לקבע לעצמך שעורים כסדרן בתורה הקדושה, ואתה לומד בכל יום ח"י פרקים משניות, ושעור בגמרא |ש"ס כסדרן| ובשלחן ערוך - אשריך ואשרי חלקך. ומה טוב ומה נעים, אם תעשה לעצמך גם שעור קבוע כסדרן בכל יום ב"לקוטי הלכות", ואז כבר לא תצטרך לדבורים אחרים, כי מוהר"ן ז"ל לא יניח אותך לפל, "קשרם על גרגרותיך, כתבם על לוח לבך, ומצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם |משלי ג, ג ד|. ההכרח לקצר. תראה לכתב לי, ואם ירצה השם, אכתב לך עוד, בלי נדר, בכל שבוע. הדורש שלומך...

מקבל אצל אנשי שלומנו מרבנו ז"ל, שהזוכה לסים ש"ס, ממשיך על עצמו צלם אלקים, ויש בזה ספור שלם שזכיתי לשמע עומר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|. ידוע כי ר' חייקל היה בן בית אצל רבנו ז"ל |ויש הרבה ספורים בין אנשי שלומנו מר' חייקל עם רבנו ז"ל, וקצתם כבר נדפסו, והרבה יש תחת ידי בכתב

ידן, ורבנו ז"ל קרבו מאד מאד, והיה החזן של רבנו ז"ל. פעם אחת אחר הסתלקות רבנו ז"ל היהר' חייקל בציון רבנו ז"ל, ושמעו אנשי שלומנו, איך שבוכה ומבקשרחמים, שיזכו בניו לסיים ש"ס, "ווארום איך האב אליין געהערטפון אייך, אז א איד איז מסיים ש"ס ווערט נמשך אויף איהם איינצלם אלקים"ח.

א' שכ. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קרח ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף לפדיון, ואשתדל לומר אתהתפלה המדברת מפדיונות, יהי רצון שימתקו ממך כל הדינים על ידי פלא עליון.

ראה לשמר מאד מאד על הזמן שלך, שזה מאד מאד יקר, ואתהכל יכולים להחזיק, אבל לא את הזמן, כי כל רגע ורגע וכל דקהוכל שניה שעוברת זה הפסד גדול מאד מאד, ואי אפשר לתקנוכלל, ועל זה נאמר: "מעוה שאינו יכול לתקן", כי הזמן פורחכצל צפור הפורח באויר, ועל כן ראה מאד מאד לשמר על זמנך, ותשמר מאד לא לדבר כל העולה על רוחך, ואז תצליח אתדרכך.

אנשי שלומנו היקרים אומרים, שזה היה עקר הצלחת מוהרנ"תז"ל, ששמר את הזמן, ועל כן זכה כל כך הרבה ללמד ולכתבולחדש בדברי רבנו ז"ל; אשרי מי שישמר את זמנו, ואז טוב לוכל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שכא. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קרח ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך. אודות ששאלת ממה שמובא בתורהרט"ו שרבנו ז"ל אומר שם: משה עומד בין שמ"ד לרצו"ן, הינושמספר משה עומד בין שמד לרצון, ועל זה עמד החולק וחלק עלמוהרנ"תז"ל כידוע אצלנו הספור באריכות, אבל הוא לא יודע ביימינו לשמאלו, אי אפשר להאריך על פני הכתב דבורים אלו, ומוהרנ"תז"ל מביא את כל הענין במכתב שכתב לבנו |עין בעליםלתרופה|, ובאמת ראיתי היום בספר "דגל מחנה אפרים" לדוד רבנוז"ל, שכתב: איתא בכונות לעצר המגפה ולבטלה הוא על ידי שםמה"ש שהוא במלואו מספר מו"ת ונמתק על ידי אלופו של

עולם, והשם הזה מה"ש אותיות מש"ה, כי היה בכחו לבטל את המות, ועל כן כתיב
|במדבר יז, טו|: "וישב אהרן אל משה והמגפה נעצרה", הינו שבא אל שם מש"ה,
ועל ידי זה והמגפה נעצרה, ולפי דברירבנו ז"ל מובן מאד מאד, כי שמד בחינת
מות, שעוקר את עצמו, רחמנא לצלן, מחי החיים, והולך אל אל אחר, והשם מש"ה
שהם אותיות מה"ש מעלה את האדם אל תכלית הרצון רעוא דרעוין, שהוא חי החיים,
להיות נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ולחיות לנצח, ודו"ק מאד.
אשרינו שיש לנו את רבנו ז"ל, ויש לנו דבורים כאלו, ומהיינו עושים בלי
רבנו ז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' שכב. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קרח ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך. בענין המחלקת שנתעוררה וכו' וכו', עליך לדעת כי

כנגד משה עומד קרח, וזה סובב בכל דור ודור, ועל כן צריכים רחמים רבים לא

להתפס בחבורתו של קרח, שכלענינו הוא רק מחלקת, ויש אפלו אלו המתחזים

כיראים ושלמים וכו' וכו', אבל הם נצוצי קרח, כי אם הם חולקים על משה

הסנצוצי קרח, ומובא במגלה עמקות |פרשה זון|: קרח בן יצהר בגימטריה המן

הרשע, כי באמת גם המן הרשע חלק על מרדכי, וכפי דברי רבנו ז"ל

|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן י'|, יובן מה הקשר בין קרח להמן, עין שם;

ומובא עוד שם במגלה עמקות שישחשמל בקלפה שהם אשר אוחזים את החשמל בקדשה,

ובאמת מהוחשמל, מובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לה|,

תקף האמונה הקדושה בו יתברך, כרב ספרא שלא שנה בדבורו, ויהיה דבוק בחי

החיים בו יתברך, וזה גלוי אור אלקי, ולהפוך חשמל לקלפה הורס את הכל,

ועל כן חשמ"ל ראשי תבות: ח'נפים, ש'קרנים, מ'ספרים |לשון הרע|, ל'יצנים,

כי ארבע כתות אלו, שהם ראשי תבות חשמ"ל, אינן מקבלות פני שכינה, כי הארבע

כתות האלו מאבדות את האמונה, רחמנא לישזבן, ובפרט מדת ליצנות, זה יותר גרוע

מהכל, כי באמת הארבע מדות האלו: חנפים, שקרנים, מספרי לשון הרע, ליצנים,

הם כנגד הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, והלץ הוא נגד אצילות, אתה יכוללגלות גלוי אלקות לכל העולם כלו, ובא לץ אחד ומעלים ומסתיראת הכל, רחמנא לישזבן, ועל כן צריכים להתרחק מליצנים לגמרי, ולא בחנם שאמרו חכמינו הקדושים |עין מדרש שוחר טוב א|: לץ זהקרח, כי הוא התלוצץ ממה רבנו וממצוותיו הקדושות, ועל כןאפלו עכשו אם ימצא רשע ערום, א פרומער רשע כדברי רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'|, צריכים להזהר ממנו מאד מאד, וזהנמצא אפלו בין אנשי שלומנו, ועל כן אשרי ואשרי מי שמסתובברק עם תמימים, ועל ידי זה יצליח דרכו תמיד.

רק חזק ואמץ ושום דבר שבעולם לא ישבר אותך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שכג. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קרח ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה וירדפו אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך וכו' וכו'.

והנה להשיבך יקצרו המון יריעות, העקר תשתדל לילך בכליום למקוה, כי בשעה שאדם טובל כאן במקוה, אז נשמתו טובלתבמקוה העליונה, ועל כן מקוה הוא לשון תקוה, כי מי שהולך בכליום למקוה, כדי לטהר את גופו ונשמתו, יש לו תקוה לתקן הכל, כן גלה לנו מוהר"ן ת"ז"ל שבועיים לפני הסתלקותו. ורבנו ז"ל"להקפיד מאד מאד על טבילת מקוה, ואמר על הפגם הנורא של פגם הברית בזו הלשון: "דאס ערשטע איז מקוה"ט, ועל כן צריכיםלהזהר מאד מאד בטבילת מקוה. ומובא בספר הקדוש והנורא"מאור ושמש" |פרשת אמר| שהבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגןעלינו, והרבי ר' אלימלך, זכותו יגן עלינו, חזרו ותקנו להזהרבטבילת עזרא, ועל כן צריכים מאד מאד להזהר בטבילת מקוה, יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה, ויש המון ספורים בין אנשישלומנו הקדושים, איך שמסרו נפשם על טבילת מקוה, והיו מאנשישלומנו שהיו להם המפתחות של כל המקואות בעיר, והלכו במסירות נפש למקוה, כי יש מאנשי שלומנו שהולכים קדם חצותוקדם תפלת שחרית וקדם תפלת מנחה וקדם תפלת מעריב; אשרימי שנזהר בטבילת מקוה על כל פנים פעם אחת

ביום. ובאמת אדם צריך לחשב בכל יום על תכליתו הנצחית אולי היום הוא היום האחרון שלי, ועל כן יותר טוב שאני אטבל את עצמי מאשר יבואהחברא קדישא ויטבילו אותי, ואם אדם הולך בצורה כזו, נכון לבויהיה בטוח, שהכל יהיה מתקן, כי העקר לחשב על תכליתו הנצחית, שלא באנו לזה העולם להשאר, אלא אנחנו צריכים לצאתמכאן, וכל זמן שאנחנו פה צריכים לקים את מצוותיו יתברך ולהיות בשמחה, כי המצוות נמדדות כפי השמחה שבהם, והאריז"לגלה לתלמידיו, שהעקר שזכה למה שזכה היה על ידי שמחתהמצוות, ואשרי מי ששמח תמיד במצוותיו יתברך, ואז טוב לו כלהימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' שכד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קרח ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, שותה בצמא ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגועלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי מזה שני שבועות.

אהובי, אחי היקר! להשיבך על מרירות נפשך ועל מה שעוברעליך, יקצרו המון יריעות, ותהלה לאל ספרי רבנו ז"ל בידך, על כןהפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, וצריך ללמד בהם בכל יוםבחשק חדש, ועל ידי זה יועיל לך הרבה, כי העקר הוא התחדשות, ויהיו דבריו הקדושים ועצותיו האמתיות חדשים בעיניך לגמרי בכליום. ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תפל בדעתך משום דברומשום בריה שבעולם יהיה איך שיהיה, כי השם יתברך אתך, עמךואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, וכל מה שאדם זוכהלבטל את עצמו אליו יתברך, ונעשה בבחינת מ"ה, על ידי זה הולךלו תמיד כסדר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב|, וכן זוכה שנמשכתלו ברכה, כי על ידי בטול ישותו, ואינו רואה משום דבר רקעצמיות אלקותו יתברך, וממשיך אצלו אלופו של עולם, על ידי זהנעשה מאה ברכאן |עין שם, חלק א', סימן ד'|, כי כשמשיכין אלך|אלופו של עולם| בתוך המ"ה שלו, נעשה מאה, ונתדבק בעינאחד דרחמי. ועקר כל הדינים והיסורים שעובר על כל אחד ואחדפרטי פרטיות הוא, כשעדין יש לו רצון אחר מרצונו יתברך,

ועדין רוצה איזו ישות בזה העולם, להיות רב ורבי וחזן ובעל דרשן וכו', אבל תכף ומיד כשמבטל עצמו אליו יתברך, ואינו רוצה שום רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, זה נקרא עלית המלכות לשרשה | עין שם, סימן קעז|. ואיך זוכים לזה? על ידי ודוי דברים והתבודדות, כיכשאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, ומספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות, על ידי זה יוצאים הצרופים הרעים מעצמותיו, וזוכה להרגיש נעימות, ערבות, זיו שכינת עזו יתברך, כי עוונותיו חקוקים על עצמותיו, כמו שכתוב | יחזקאל לב |: "ותהי עונתם חקוקה על עצמותם", וכשמתודה ומגלה לפניו יתברך את כל לבו, הרי הם יוצאים מעצמותיו, וזוכה לבא אל הדעת האמת, דעת העולם הבא, ששם כלו טוב, כלו חסד ורחמים רבים.

אהובי, אחי! רבנו ז"ל רוצה להטעימנו מהארת העולם הבא בעודינו בגופנו בעולם הזה, ועל כן העקר לא להיות בטלן יהיה איך שיהיה וכו', אל תסתכל לאחורין כלל, רק תעשה בכל יום ובכל שעה התחלה חדשה. ואודות הסדרים שסדרת לעצמך, מצד אחד הוא טוב מאד להיות מסדר, אך מצד שני כשלא יעלה בידך, אז תפל לגמרי, ותחלש רוחך וכו', על כן העקר לא להסתכל על אחוריו כלל, אפלו עשית מה שעשית, השעה הזו היא כבר שעה חדשה שעדין לא היתה לך בעולם כלל, וכן לא תהיה לך כבר לעולם.

על כן תראה לחטף בשעה זו דיקא איזה טוב, ללמד איזה פרק משניות, או איזה מזמור תהלים, או איזו פרוטה לצדקה, ועל כלם - לדבר אילו דבורים אליו יתברך בשעה זו דיקא, וכן תראה לרקד בשעה זו דיקא, על נעם חלקך, שזכית להברא מזרע ישראל, וזכית להתודע מאור שבעת הימים, אורו הגנוז של רבנו ז"ל; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

הדורש שלומך...

א' שכה. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קרח ה'תשל"ד.

שישון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, אף שראיתי אותך רק פעם אחת, על כל פנים מצד שרשנו - אחד אנחנו, כי אנו שותים יחד מהמעין היוצא מבית השם, הלא הוא נחל נובע

מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך המלא מרירות ודאגות וחלישות הדעת לנכון קבלתימזה שני שבועות, ומרב טרדותיו בעוונותי הרבים, לא היה ליהפנאי להשיבך תכף ומיד.

מה אמר לך, אהובי, אחי היקר, עברו זה כמה חדשים, והיולי כסופין גדולים אחריך, ולא ידעתי מה לחשב, ותהלה לאל, זכיתלראות על כל פנים כתב ידך, ומזה יכולים לראות ולהבין מרחוקמעלת הרצונות והכסופין, מה - כשהאדם כוסף אל חברו, מעורראצל חברו גם כן כסופין שיחזר ויכסף אליו, על אחת כמה וכמהכשהאיש הישראלי כוסף ברצונות ובכסופים חזקים אליו יתברך, אין לשער ואין לספר מה שנעשה מזה כביכול אצלו יתברך, מכלשכן וכל שכן כשזוכה להוציא את הרצונות והכסופים שלו מפיו, נבנים ונארגים מזה עולמות חדשים לגמרי|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לא|, וממשיך אותו יתברך אצלו|שם, סימן סו|, וכמעט שכלהזהר הקדוש וכתבי האריז"ל בנויים על קטב זה, יחוד קודשא בריךהוא ושכינתיה, דבקות ישראל עם קונם, ועל ידי מיין נוקביןמעוררין וממשיכים מיין דוכרין שפע אור וחיות וזיו אורו יתברך; אשרי מי שיאחז בזה, להרגיל את עצמו להתחבא במקום שאין שםבני אדם, וידבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, ויספר לפניו יתברךאת כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, כאשר ידבר אישעם רעהו, וכל מה שצריך, יבקש ויתחנן לפניו יתברך, ובפרט אתה, שעובר עליך מה שעובר וכו', ואתה כל כך שבור ומשבר, מפאתשהתרגלת מנעורך להיות לבד, ואין לך חבר טוב לדבר ולשיחעמו, כי גדלת במדת הבישנות. חמדת לבבי! אסור לפל משום זה כלל, כי דבר זה מצוי הרבהבין בני הנעורים, אשר מתבישים מאד מחברים, ועל כן הולכיםלדרכם, ואחר כך כשגדלים, זה משבר אותם וכו'.

וצריך שתדע, כי כל ענין וכל מדה רעה יכולים להפך אלהקדשה, ומהכל יכולים לעבד אותו יתברך, בסוד|שמות י, כו|: "כיממנו נקח לעבד את ה' אלקינו" |כמובא בשם הבעל שם טוב הקדוש|, ובאמת אין עליך לפל בדעתך משום זה כלל, כי להיות בבדידותזה מאד מאד מועיל לעבודת השם יתברך, כי כשאדם אינו מבלבלעצמו מאחרים כלל, אזי אין לו מי שיפילו כלל.

אהובי, אחי היקר! העקר תחקק בדעתך, שאינך צריך שוםבריה כי אם השם יתברך, ותרגיל את עצמך לדבר עמו יתברכתמיד, וכל מה שעולה על רוחך ומה שאתה צריך, תשיח ותדבררק עמו יתברך, ועל ידי זה לעולם לא תפל בדעתך ולא תהיה לבד, אך גם טוב מאד מאד למצא חבר טוב, אשר גם כן מקרב אלהצדיק, ולשיח לדבר עמו יחד, כי "טובים השנים מן האחד אשריש להם שכר טוב בעמלם, כי אם יפלו האחד יקים את חברו, ואילוהאחד שיפל ואין שני להקימו" |קהלת ד, ט י|. ואודות דרך הלמוד, שמרב צער ובלבול דעתך אינך מישב, עדשקשה וכבד עליך להבין הכל, גם בזה אל תפל בדעתך, ותרגילעצמך לומר הרבה פרקי משניות בכל יום, וכן דפים גמרא וסימניםשלחן ערוך, ואף שבתחלה לא תבין, אל תסתכל על זה כלל, כיסוף הכבוד לבוא עין באשר בנחל |חלק ה', מכתב תרל|, ושם תמצאמרצוע לנפשוך, כי הם דבורים נפלאים ועצות טובות, בעזרת השםיתברך, כרצונו של רבנו ז"ל, עין שם.

ובזה שכתבת שאתה מלא עצבות ומרה שחורה, ואתה יודעשזו מחלה גרועה, אך אין לאל ידך לצאת ממנה, בקרוב יצא לאורספר "מקור השמחה", והוא ספר נפלא מאד מאד, בנוי ומיסדעל פי ספרי רבנו ז"ל ועצות נוראות, איך לזכות ולבוא אל מצותהשמחה, ולהראות ולגלות איך שכל קיום היהדות וקיום האדםבגשמיות וברוחניות תלוי במצות השמחה, יזכני השם יתברךלהדפיסו, כי עדין חסרות לי ההוצאות לזה.

אהובי, אחי היקר! בזה העולם צריכים לחכות מאד מאד, ולא להיות בטלן, ובפרטיות במדת השמחה צריכים להיות בריה, ולהיות תמיד בשמחה, כי השמחה מרחבת את הדעת, את חושיו, ומכניסה אמץ והתחזקות בלב, ומי ששמח עובר על כל מה שבאעליו וכו'. וצריך לידע כי בין כך ובין כך יבלה את היום בשוה, הינו בין שיהיו לו טרדות וחסרון פרנסה וכו', או בין שלא יהיו לושום דאגות ובלבולים וכו', יעבר היום ולמחר הוא כבר יום אחר, ועל כן מה טוב ומה נעים שעובר היום בשמחה, ויהפך את כלהיגון ואנחה לשמחה עצומה, כי הלא עם הדאגות והמרירותממילא לא יפעל כלל, ואדרבה מי יודע אם לא יקלקל יותר, כיעל ידי הדאגות והעצבות והמרירות נקטנת ונצטמצמת ביותרהדעת, ונופל יותר ויותר

בקטנות עצומה וכו', שאז ממילא מתגברות ומתפשטים הדאגות והמרירות והצרות והיסורים וכו', ועל כן העקר להיות בריה, ולשמח כל היום, ואף שבא אליהם מ"ם ואומר לו: מה לך לשמח, הלא עשית כבר מה שעשית, ואיך תוכל לשמח, צריך להיות בריה, ולחפש ולמצא בעצמו נקדות טובות, ועל ידי זה דיקא יזכה להיות תמיד בשמחה עצומה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב, ובחלק ב', סימן י', וכשמבלה את כל היום בשמחה עצומה, על ידי זה סוף כל סוף יזכה לצאת מכל החשך, ענן וערפל שנפל לשם, ויאיר עליו אורו יתברך.

חמדת לבבי! אי אפשר לשמח, כי אם כשאוחז במדת התמימות, כי על פי רב כל אלו החכמים בעיניהם, הם תמיד בעצבות ובמרירות, והם מסתכלים על אלו השמחים, כאלו הם, חסושלום, חסושלום, מטרפים, והתמימים הם תמיד בשמחה עצומה, ואינם מבינים למה להיות בעצבות ובמרירות, כי הלא העולם מלא של השם יתברך, ועל כן מה לדאג על עולם שאינו שלו, והם תמיד שמחים בשמחה שאין לה סוף וקץ | עין ספורי מעשיות, מעשה ט' מהחכם והתם|. וצריך שתדע, ידידי היקר, כי יש בני אדם שבאמת הם רחוקים מאד, אך מרגילים את עצמם בעבודת הששון והשמחה, לרקד ולשמח ולעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה עצומה, ומחיים את עצמם עם הנקדות הטובות שיש בהם עדין, על ידי זה בעצמו הם זוכים סוף כל סוף להגיע אל מדרגות גבוהות בעבודת השם יתברך, ונדבקים בו יתברך, וכאשר ספר רבנוז"ל מהתם הקדוש, שדיקא על ידי שהיה תמיד שמח מאד מאד, ולא הסתכל על שום בריה, ולא היתה לו שום עצבות ומרירות כלל, והחיה את עצמו עם כל נקדה ונקדה שהיתה בו, דיקא על ידי זה הגדל והצליח, עד שנתעלה אל תכלית המדרגה העליונה.

חמדת לבבי! חזק ואמץ על כל פנים מרגע זה, אתה בחורצעיר, ועכשו אתה מתחיל לחיות, אל תפול כל כך בדעתך, ואליחלש חשקך מהחיים, כי עוד דברים וענינים נפלאים מחכים לך וכו', השם יתברך יזכה אותך ותזכה למצא את בת זוגך, ותבנה ביתנאמן בישראל, ותזכה לראות בנים ובני בנים וכו', העקר רק להיות תמיד בשמחה, ולבלי לדאג ולבלבל עצמו משום דבר שבעולם, ואל תכניס אצלך הדאגות והמרירות כרגע, ולעולם אל תסתכל על אחרים כלל, מה אתה צריך לאחרים, ומה יעשה לך אדם?! הכלל משגח בהשגחה פרטי פרטית. אין אדם נוקף אצבעו

מלמטהאלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה |חלין ז:|, וכן |יומא לח:|: איןאדם
נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתהאפלו כמלא נימא.
הדורש שלומך...תראה לכתב לי תכף ומיד בקבלתך מכתבי זה.
הנ"ל.א' שכו.בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קרח ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם הכסף לפדיון, יעזרהקדוש ברוך הוא שימתקו
ממך כל הדינים.
ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, כיהשמחה היא רפואה בין
בגשמיות ובין ברוחניות |לקוטי מוהר"ן, חלקב', סימנים: כג, כד|, וראוי לך
ללמד את התורה הנוראה הזו שרבנוז"ל גלה לנו, אשר מצוה גדולה להיות בשמחה
תמיד, ותאמר עלזה התפלה מלקוטי תפלות, וזה יכניס בך שמחה. ואתה צריך
למסראת נפשך על מדת השמחה. ואף שאני יודע שמדת השמחה באהלאדם מאד מאד
קשה, עם כל זאת אתה צריך למסר את נפשך, כיאי אפשר להגיע למדרגה הזו של
שמחה, אלא על ידי מסירותנפש. וצריכים לעשות כל מיני תחבולות שבעולם להיות
בשמחה, ולשמח את אחרים, ותדע שכל אלו שהם בשמחה, הם תמידמישבים כמובא
|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י'|, ובשביל זה הסמ"ך מ"ם מתפשט על האדם שלא
יהיה בשמחה, כי אינו רוצה שלאדםיהיה ישוב הדעת, כי ברגע שיש לאדם ישוב
הדעת, אז הוא נגאלמכל צרותיו, כי כל הצרות של האדם שאין לו ישוב הדעת, כי
מישמישב בדעתו, ויודע שהנה יום והנה לילה, ולא נשאר מהאדםרק מה שתופס בכל
יום - תורה ותפלה מצוות ומעשים טובים, אז אין לו זמן להיות בעצבות; ועל כן
ראה להחזיק מעמד, ואזטוב לך כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' שכז.בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קרח ה'תשל"ד.
שלום רב אל הבחור היקר לי מאד ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.
ראה להתמיד בלמוד מסכת שבת בכל יום, הינו שתקבעלעצמך שעור קבוע במסכת
שבת, ותאמר בכל יום כמה דפים, וכרתעשה עד שתזכה לסיים פעמים אין מספר מסכת

שבת אפלו באמירה בעלמא, ואף שנראה כחוכא וטלולא, עם כל זאת תהיה חזק באמירת מסכת שבת בכל יום כמה דפים מלבד השעורים הקבועים שלך, כי חלול שבת חמור מאד מאד, ואם נכשלת וכו' וכו', עליך לקבל על עצמך לחזור כל ימי חיך במסכת שבת, עד שתזכה לסים מאה פעמים ואחת מסכתא הזו, ועל כלם - ראה לקבע לעצמך שעור בכל יום בשלחן ערוך הלכות שבת, כי הנהלכות רבות, וצריכים להזהר מאד מאד בהם, ומי שאינו לומדהלכות שבת, לא ימלט שלא יכשל, חס ושלום, בעון חמור שלחלול שבת שהוא בסקילה, רחמנא לישזבן.

ראה לחזק את עצמך, ותקבל על עצמך תשובה שלמה, ואזתראה כי שב הוי"ה ורפא לך. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' שכח. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קרח ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, וכבר כתבתי לך שני מכתבים, ועדין לאזכיתי לשמע ממך, ואיני יודע אם קבלתם או לא. נא ונא תכף ומידלכתב לי.

והנה, אהובי, אחי! בזה העולם צריכים לעשות בכל יום ובכלשעה התחלה חדשה, ולא להסתכל על העבר כלל, ועל ידי זהדיקא יכולים לחיות חיים טובים ונעימים, כי רב העולם אשרממרים חייהם בעבודה קשה, בחמר ובלבנים, נמשך מהשכחה, ששוכחים ממנו יתברך, ועל ידי זה זוכרים תמיד את העבר, זהמשבר אותם לגמרי, כי השכחה תלויה בזכרון, והזכרון תלויבשכחה, רצה לומר, כשזוכים לזכר תמיד בעלמא דאתי, ויודעיםאשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל - דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, על ידי זהממילא שוכחים את כל המרירות ויסורי העולם הזה, מאחרשממשיך הארת הדעת של עלמא דאתי בתוך זה העולם, ואז נעשהאור הלבנה כאור החמה, ולהפך - כשאדם זוכר בכל פעם מהשעבר עליו, כמו כן שוכח ממנו יתברך, ואז ממשיך על עצמוהגיהנום ממש, ומר לו מאד | עין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: א', ד', נד, ותבין כל זאת|; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמתכזה, המלמדנו עצות נפלאות. ועקר הכל - אל תהיה בטלן, ואלתפל בדעתך משום דבר

שבעולם, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, ותרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בכל יום, ובכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, תראה לספר לפניו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה כאשר ידבר איש עם רעהו, ותרבה בצדקה בכל יום, ובפרטיות צדקה להדפסת ספרי רבנו ז"ל, שהיא צדקה גדולה של זכות הרבים. ועכשו אני מדפיס כמה ספרים נפלאים, ועל כן אם אפשר לשלח איזו נדבה - אין למעלה מזה בזכות הרבים. ועל כלם - תהיה תמיד בשמחה, וצריך למסרנפשו על מצות השמחה, שהיא עולה על כל המצוות, כי על ידי שמחה נרחבה המח והדעת, ומבטל את כל הקלפות, שהם הדמיונות המסבבים את מחו|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה|. ועקרה שמחה - שזכינו להברא מזרע ישראל, ולא עשנו גוי, וזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, רבי המחיה אותנו, רביהמנח"ם ומשמ"ח אותנו, טוב להודות להשם יתברך על כל החסדחנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים. הדורש שלומך באהבה רבה, ומברכך בהצלחה נצחית.

א' שכט. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קרח ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנו בע מקור חכמה, זכותנו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך אשר הרבה חכיתי וקויתי אליו לנכון קבלתי אתמול.

אהובי, אחי היקר! מאד שמחתי שזכיתי לשמע ממך. חזקואמץ מאד מאד בכל הענינים, וביותר צריכים להתחזק מדי יום ביומו במצות השמחה, שהיא מצוה העולה על כל המצוות, כיהשמחה מגלה פנימיות לבבו הטוב, ואיך שהוא מאמין בו יתברך, שהוא יתברך אב הרחמן ומלא חסדים, ומה שאתה כותב, שביותר מתגברים עליך הבלבולים בשעת התפלה, כבר הקדים וגלה לנו רבנו ז"ל|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל', שדיקא בשעת התפלה מתפשטים ומתגברים כל הבלבולים והמחשבות הזרות וכו', עיןשם; והעקר לא להסתכל על זה כלל, ובשביל זה טוב מאד מאד להרגיל את עצמו לא להתפלל בעל פה, ואפלו ברכת המזון יאמר מתוך הסוד, כי בזה שמתפללים מתוך הסוד דיקא, ואומרים מלהבמלה, אז נתבטלת מחשבתו הרעה, וזה סוד|אסתר ט': "ובבאה לפני המלך, אמר עם הספר

ישוב מחשבתו הרעה ודו"ק.

פעם שאל אחד מאנשי שלומנו את מוהרנ"ת ז"ל, האם טובלהתפלל במהירות, ועל ידי זה ינצל ממחשבות רעות. והשיב למוהרנ"ת ז"ל: לא, אם תתפלל כל התפלה במהירות, יכולה לעברכל התפלה במחשבה זרה אחת, אבל כשתרגיל את עצמך להתפלל לאט, אז אף כשיבואו ויכנסו אצלך מחשבות זרות, אף על פי כן כשמתפללים לאט, נזכרים בכל פעם; אשרינו ואשרי חלקנו, שיש לנו רבי כזה, המלמדנו עצות נפלאות ונוראות כאלו על כלדבר, כי אין לך דבר שלא ימצא מבאר בתוך ספרי רבנו ז"ל; טובלהודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה השם יתברך עמנו בדורותינו, ושלח אלינו את רבנו ז"ל, שהוא אור הגנוז והצפון, אורשבעת הימים. ותהלה לאל, אין אנו מתנגדים עליו, ובזה בעצמוראוי לנו לשמח ולחזק את עצמנו. ולמען השם לטובתך הנצחית, תראה לפרש שיחתך בכל יום אליו יתברך, ותספר לפניו את כללבך וכל מה שעובר עליך בלשון שאתה רגיל בה, כי התבודדותהיא מעלה עליונה מהכל, והיא עקר הפתח להכנס אליו יתברך |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פד|, גם תרבה בצדקה בכל יום, ובפרטיותאם אפשר לך לשלח אלי איזו נדבה להדפסת ספרי רבנו ז"ל, כיאנו מדפיסים עכשו ספרים חדשים מכתבי יד יקרים מאד מאד, וזוהי זכות הרבים לדורות עולם; אשרי מי שיש לו חלק בזה, ועלצדקה זו נאמר |תהלים קיט, קמב|: "צדקתך צדק לעולם", כי צדקהאשר נותנים על הפשטת דעת ותורת הצדיק האמת, נשארת לעולם. ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

תמסר מכתב זה לחברך ... נרו יאיר.

א' של. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קרח ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, ידידי, יקירי, יניקוחכים, שותה ממי

הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הקצר בתוך מכתב חברך לנכון אתמול קבלתי, ומרבטרדותי בעוונותי

הרבים, קשה לבא בכתובים ארכים, וגם את זהאני כותב על הדרך.

חמדת לבבי! מה שבקשת לכתב לך אודות דברי רבנו ז"ל, תהלה לאל, אתה לומד

בישיבתנו הקדושה, ואתה בצותא עם אנשישלומנו הקדושים, עשה זאת, איפוא, בני, והנצל. הטה אזניך אלדבריהם היקרים, ושתה בצמא מאמריהם, ותקים כל מה שאתהשומע, ואז טוב לך כל הימים; אשריך ואשרי חלקך, שזכית להיותבחלקו של רבנו ז"ל, ואתה וכל משפחתך הם מאנשי שלומנוהיקרים, בזה בעצמו תחזק את עצמך תמיד, כי כמה וכמה מניעותוצרות ויסורים סובלים מקרבים חדשים, ועל פי רב נופליםונתרחקים בשביל זה, ואתה זכית להתגדל על ברכי אנשי שלומנו, תראה להחיות את עצמך בזה מאד מאד.

ועקר הכל, חמדת לבבי, להיות תמיד בשמחה, כי העצבות היאכמו ארס, ותכף ומיד כשנושך אותו הנחש בעצבות ובעצלות |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפט|, חס ושלוש, יכול להתפשט בכלהגוף, ועל כן צריכים להיות בריה ולא להניח את העצבותלהתפשט אצלו, ותעשה כל מיני פעלות שבעולם להיות בשמחהעצומה על נעם חלקך, ותתמיד מאד בלמוד התורה הקדושה כסדרןדיקא |עין בספר אשר בנחל |חלק ה', מכתב תרל| ושם תמצא עניניםנפלאים בעבור התבודדות והתמדה בלמוד ושמחה לשמח עלחלקו|.

חזק, חזק! כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

א' שלא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קרח ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, ידידי, יקירי, יניקוחכים, הבחור ...

נרו יאיר, נר לצדיק יסוד עולם, נחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו.

מכתבך אתמול קבלתי, והנה להשיבך על אריכות מכתבך - אין הפנאי, כי רבנו ז"ל

הזהירנו מאד על שמירת הזמן היקר, אשראין אבדה כאבדת הזמן. וידוע מאמר

החכם: "אדם דואג על אבודממונו, ואינו דואג על אבוד ימיו, דמיו חוזרים

וימיו אינם חוזרים". והיה מוהרנ"ת ז"ל רגיל לחזר על זאת, ואמר, כי זה תלוי

בזה, דיקא כשדואגים תמיד על "אבוד ממונו", על ידי זה אין דואגים על "אבוד ימיו".

חמדת לבבי! השלך ממך הילדות, ותעשה התחלה חדשה, כיהעבודות שאדם עובד את

השם יתברך בנערותו, שוות הרבה שניםשל זקנותו |ספר המדות, אות תשובה, סימן

עג, וכמו שכתוב |איכה ג'|: "טוב לגבר כי ישא על בנעוריו".
וצריכים לברח מאד מאד ממחלקת עם וכוחים הנמצאת על פי רב בין בני הנעורים,
שכל אחד רוצה להראות שהצדק עמו, וכל זה בא מדמים שלא עבד בהם את השם יתברך
|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עה|, וצריכים להתמיד מאד מאד מדי יום
ביומו בשקידה נוראה ונפלאה בלמוד התורה הקדושה ושיחה בינו לבין קונו,
ונאונא לטובתך הנצחית, תעשה לעצמך שעור בשלחן ערוך, ללמד כליום כסדרן
על כל פנים 'מחבר' רמ"א, בפעם הראשונה לעבר כלהארבעת חלקי שלחן ערוך,
והוא תקון נורא ונפלא מאד מאד, ומברר את הטוב מהרע |עין לקוטי מוהר"ן, חלק
א', סימן ח'; ובשיחות הר"ן, סימן כט|, וכשתסים פעם אחת, תתחיל בפעם שניה
עם ה'בארהיטב', וכן כשתזכה לסים בפעם שלישית, תתחיל עם ה'מגןאברהם', וכן
בכל פעם תוסיף פוסקים, ואם תעשה כן תהיה בקי בכל ארבעת חלקי שלחן ערוך,
וכן תתמיד מאד במשניות, אשרהאמירה בעלמא היא מסגלת לנשמה, וכן בגמרא |עין
בספר אשרבנחל, חלק ה', מכתב תרל, ושם תמצא מרגוע לנפשך|. ולמען השם, ברח
לך ממחלקת, וכמובא במדרש פרשה זו |במדבר רבה יח, ג|: בא וראהכמה קשה
מחלקת, שכל העוזר במחלקת, הקדוש ברוך הוא מאבדזכרו וכו', עין שם.
וצריך שתדע, לעשות ליצנות מאחד שמתנהג בחמרות יתרות, זה בעצמו חמרות
יתרות, כי לא לזה היתה כונת רבנו ז"ל, שהזהירנו לברח מחמרות יתרות |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מד|, לעשות ליצנות מאחרים, חס ושלום, כל ענין
רבנו ז"ל הוא רק לקרב ולדבק את האיש הישראלי אליו יתברך. ואסור להסתכל
עלאחרים כלל, יהיה איך שיהיה, ואפלו רואים אצל אחד מה שרואיםוכו', צריכים
לדונו לכף זכות, ולידע שמרמזים לו מלמעלה, כיאצלו יש הרע הזה שהוא רואה,
ולעולם לא יחשב מחברו כלל, וצריכים לברח ממחלקת עם וכוחים אפלו עם אנשי
שלומנו, מכלשכן וכל שכן עם אחרים, וצריכים לבקש תמיד ממנו יתברך:
"אנא, רבונו של עולם, חוס ורחם עלי, וזכני שאזכה לישובהדעת, ואזכה לטוב
עין, להסתכל תמיד על כל אחד מישראל בעין טובה, ואזכה לדון את כל אחד ואחד
לכף זכות, ולעולם לא אבלבלאת עצמי משום בריה. אבי שבשמים, זכני להסתכל
בכל דבר עלחיות אלהותך, המחיה והמהוה את זה הדבר, ואזכה לחשב תמידעל

אחריתי, כי לא לעולם אחיה, ואזכה לחטף בכל יום תורה ותפלה ומצוות ומעשים טובים. זכני להיות טוב לכל, עד שאזכה להכלל בך, אמן כן יהי רצון".

הכותב בחפזון...

תמסר מכתב הרצוף פה לחברך.

א' שלב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר קרח, א' דראש חדש תמוז ה'תשל"ד. שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ראה לשמר מאד מאד על בריאות אשתך, ואל תלחץ עליה כלל, כי בדרך כלל כשאדם לוחץ על אשתו, רחמנא לישזבן, מזה בא לה שבר עצבים, רחמנא לצלן, וצריכים להשמר מאד מאד, כי תדע כי ממחלת שבר עצבים מאד מאד קשה לצאת, ועל כן צריכים להיות חכם בהתחלה, ולא להלחץ את אשתו כלל, ובכלל אסור להכניס אימה יתרה בתוך ביתו, כאשר הזהירונו על זה חכמינו הקדושים ביותר. ורבנו ז"ל הקפיד על דבר זה מאד מאד, והזהיר מאד מאד על שלום בית, ולכבד וליקר את אשתו | שיחות הר"ן, סימנים: רסג, רסד |, ראוי לך עכשולעין שם.

נא ונא אל תהיה בטלן ואל תשמע שום הסתות נגד אשתך, כי סוף כל סוף זה אשתך, ואם תגרם לה שבר עצבים, השם ישמר, אזיאתה נשאר קרח מכאן וקרח מכאן וכו' וכו', ועל כן אל תשמע לעצות רעות שנתנו לך, כי הכל הבל ורעות רוח, כל אחד רק חושב מעצמו, ואינו מתחשב עם זולתו כלל, ועל כן ברח לך מעצות רעות, עצות שלהמון עם, שהם כלו זרע שקר כמובא | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז' |. הקדוש ברוך הוא יעזר לך שתשבר מעצמך את מדת הכעס והקפידות, ואז הכל יתהפך לטובה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' שלג. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר קרח, א' דראש חדש תמוז ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקרו הנעלה מאד, החפץ להאיר את נפשו באור האורות הצחצחות הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, כל מה שכתבת לי, זה אני יודע כבר וכו' וכו'.

עליך לדעת, כי כל ענין חסידות ברסלב אינו פוליטיקה שלשקר, אלא עצות בעבודת השם יתברך, איך לשוב אליו יתברך, ועל כן איני רוצה להכנס בכל הוכוחים ושטיות וכו' וכו'.

עלינו לחשב על תכליתנו הנצחית, ולהכניס היטב היטב במחשהגיע היום והשעה, וברגע שצריכים לצאת מזה העולם ונעשיםמת וגוסס, לא יועיל שום דבר, ושם כבר נגמר כל הספורים וכו' וכו'. וידוע שמוהרנ"ת ז"ל נסתלק בערב שבת קדש פרשת ויגש, ובסעדה שלישית לפני זה, הינו בפרשת מקץ - נכנס, והתחיללומר את התורה בזו הלשון, אף על פי שזה בזיון לומר, וכל בעלדרשן אומר זאת, עם כל זאת ההכרח לומר זאת: "מ'וועט מוזעןזיין א מת און א גוסס און מ'וועט ליגען מיט'ן פיס צום טיר"י וזהמה שלמד אותנו מוהרנ"ת ז"ל, ועל כן כל השטיות והדמיונות - הכל הבל ורעות רוח, כל האספות שעושים וכו' וכו', וכלהפטופטי דברים שמדברים וכו' וכו', הכל הבל, כי אין מלויים לולאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורהומצוות ומעשים טובים בלבד | אבות ו|, ולפי שכל המרבה שיחותותפלות הם המלוין אותו עד שמגיע לבית עולמו |תנא דבי אליהורבא, פרק טו|, ועל כן אחרי הקדמות כאלו לדעתי הכל הבל ורעותרוח, ואני לא רוצה להתערב בענינים האלו, ותמיד אני בורחמאספות של הבל, ואף שכל אחד צועק שכונתו לשם שמים... יהיה להם אשר יהיה ואותי יעזבו וכו' וכו', אני לא מענין בשוםדבר, רק לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, וכל עוד נפשיבאפי, אני אפרסם את רבנו ז"ל, ובכלל איני רוצה להתעסק עםשום בריה שבעולם, מי שבא אלי אני מדבר עמו מרבנו ז"ל, ומישאינו בא שיהיה בריא.

תאמין לי שאני בעצמי צריך לשוב בתשובה שלמה, והלואישאתקן את עצמי לפני שאתקן את אחרים, אך כשאחד בא אלילדבר מרבנו ז"ל, ההכרח לי לדבר עמו, וכן אני עוסק לגלותולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם מפני תקון נפשי, ואני חיב הכרתהטוב לרבנו ז"ל, ולכן כל ימי חיי אזכה לעסק בעבודה הקדושההזו.

מאד מאד אבקש אותך, שאל תלחץ עלי לבוא לאספות וכו' וכו', וכן תאמר לר' ... נרו יאיר, שאיני חפץ בכלל להתערב בריבלא לי, מה לי ולצרה הזאת, אני תמיד מחפש אחר נקדות שלום, ומה שחולקים עלי - זו הבעיה שלהם, אני לא מותר בשום

פנים ואפן על נקדתי, ואפלו שיעלה לי מחיר כבד וכו' וכו', אני לאאכנע בשום פנים ואפן, וזה טבע שלי, אם מצאתי נקדה לא אחזרממנה בשום פנים ואפן, ולכן חבל לערב אותי בשטיות.

ואף שאומרים, שזה לשם שמים, יהיה להם אשר להם, ואותייעזבו. אקוה שתדין אותי לכף זכות, ותבין ותשכיל מדברי אלה הרבהדברים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שלד. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר קרח ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי, שותה ממי הנחל הנובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

פה תקבל רצוף כמה קונטרסים, ואם אפשר לאסף ולשלח איזונדבה להדפסה, יגדל שכרך וזכותך מאד מאד. ואתמול בלילה, בלמדנו בצותא בבית מדרשנו, דברנו הרבה על פי לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב', אודות מה שמזכיר שם רבנו ז"ל, שתקון המשפטה הוא על ידי צדקה, וכשזוכה לתקון המשפט, אז יכול לאחז אתחרב התפלה בידו, אשר בזה תלויה גאלתנו הגשמית והרוחנית, ויתעבר העננין דמכסין על עינין, ויזכה לחזות בנעם ה' ולבקרהיכלו.

והנה בלקוטי מוהר"ן |חלק ב', סימן ה'|, מרבה לדבר ולהסבירמהו תקון המשפט, כי רב העולם נופלים בדעתם, מחמת שנדמהלהם, כאלו יש, חס ושלום, עוות המשפט, כי רואים "צדיק ורע לורשע וטוב לו" |ברכות ז.], ונדמה להם שיש פה, חס ושלום, עוותהמשפט, וכן אצל כל אחד ואחד שאינו הולך לו כמו שהוא רוצה, זה מבלבלו ומפילו, ובפרט בחור שרוצה למצא זוגו, ועדין נתעכבויש לו חלישות הדעת גדולה, וגם נשבר רוחו מזה, עד שעל פי רבנתעקם לבבו, ונדמה לו שיש כאן עוות המשפט, ועל ידי קלקולהמשפט, אי אפשר להתפלל, וכשאינו מתפלל, אז מתגברת גלותויותר ויותר וכו', ומגלה לנו רבנו ז"ל פה בסימן ב',

שעל ידי צדקהנעשה תקון המשפט, שיראה להרבות בצדקה, ויקים |דברים טו, י|: "ולא ירע לבבך בתתך לו, כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלקיך בכל מעשיך ובכל משלח ידך", כי על ידי צדקה נתפשטתעקמומיות לבבו, כי זהו עקר שלמות

הצדקה שלא ירע לבבך וגו', ואז דיקא על ידי זה שנתפשטת עקמומיות שבלבבו, על ידי זה יכול לעסק בתפלה והתבודדות, ואין לו שום קשיות עליו יתברך, ויודע כי צדיק וישר ה', ודיקא על ידי תפלה יזכה לגאל נפשו מכלהמצרים, ויזכה לגלוי אלקותו יתברך, בחינת |ישעיה נב, ח|: "כי עינבעין יראו בשוב ה'" וגו', ודברנו הרבה שיסוד הצדקה הוא צדקהלהדפסה, להדפיס ולפשט ולהפיץ תורת רבנו ז"ל בעולם, ועל ידי זה יוכלו כל בית ישראל להתודע ולהתקרב אל דרך האמת, אשרדרכו בה אבותינו ונביאינו הקדושים.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, ואל תפל בדעתך משום דברומשום בריה, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, ואל תבלבל את עצמך משום בריה ומשום דבר, ובא יבוא גם יום ישועתך, ותזכהלמצא את בת זוגך, ותספר את כל מה שעבר עליך בשמחה עצומה. אהובי, אחי היקר! בזה העולם צריכים להתחזקותולהתחדשות בכל עת ורגע ממש, וזה העקר בחיים, שידמה בעצמו בכל שעה כאלו נולד בשעה זו, וכאלו אין לו רק שעה זו, ועל ידישאדם זוכה לחדש את עצמו בכל פעם, דיקא על ידי זה זוכהלחיות חיים נעימים וחיים מיישבים; אשרי הזוכה לזה. וכל זה סודההתגלות שגלה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא|, שאיןשום זמן כלל, ועל כן אסור לחשב מהעבר ומהעתיד, אין לו רקרגע זה, וזה יגלה משיח צדקנו לכל העולם, ועל ידי זה יתבטלוכל המחלקת והקנאה והשנאה, ויתפשט השלום הנפלא בעולם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שלה. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר קרח ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו לבחור היקר, יניק וחכים ... שותה ממיהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

פה תקבל רצוף מכתב, ויען שבתוך כך קבלתי עוד מכתבמך, אמרתי להוסיף עוד שורתים אלו. מה אמר לך, פשוט החייתניבמה שכתבת, שהתחלת לעשות לעצמך סדר בשי"ס. חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד, והעקר להיות בשמחה עצומה, ואי אפשרלשמח, כי אם כשאוחז במדת התמימות, כי על פי רב כל אלוהחכמים בעיניהם, הם תמיד בעצבות ובמרירות, והם מסתכלים עלהשמחים כאלו הם, חס ושלום,

מטרפים, והתמימים הם תמיד בשמחה עצומה, ואינם מבינים למה להיות בעצבות
ובמרירות, הלאהעולם ומלואו של השם יתברך, ועל כן מה לדאג על עולם
שאינושלהם, והם תמיד שמחים בשמחה שאין לה סוף וקץ | עיבספורי מעשיות,
מעשה ט' מהחכם והתם|.

מה אמר לך, ידידי היקר, כל הצלחת הבחורים והאברכים שלנו כאן היא רק מדת
התמימות, ויש פה, תהלה לאל, בחורים שזכו לסיים ש"ס וארבעת חלקי שלחן ערוך
וכל ספרי רבנו ז"ל, והכל על ידי התמימות שמאירה על עבר פניהם; אשרינו
ואשריחלקנו, שזכינו להתודע מהרבי האמת, המלמד אותנו עצות נפלאותונוראות
כאלו, חזק ואמץ להתמיד בתורה הקדושה, ואל תסתכלעל אחרים כלל, יהיה איך
שיהיה, ומפעם לפעם ברח לך למקוםמיחד שאין שם בני אדם, ותפרש שיחתך אליו
יתברך, ותספר לפניויתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות,
ואזטוב לך לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' שלו. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר קרח ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, שותה ממי
הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.

המכתב הזה נתעכב אצלי עד כעת, ובתוך כך קבלתי ממך כמהמכתבים, ומאד אני
מצטער בצערך ממה שעובר עליך, אקוהשעכשו שאחייך נסע לארץ ישראל, ותהיה עמו
בצותא יקל לך, אךעל כל פנים מה טוב ומה נעים היה אם תתחיל לעסק באיזה
עסקבמשא ומתן, כי אמרו חז"ל |כתבות נט:|: הבטלה מביאה לידי זמהולידי
שעמום, שהוא שגעון, רחמנא לצלן. ואמרו חז"ל |אבות ג:|: "טוב תורה עם דרך
ארץ, שיגיעת שניהם משכחת עון", ובאפן הזהתזכה לישוב הדעת. וכמובא
בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן לה|, שמשא ומתן הוא בחינת שנה, כי ההכרח לתת
ניחא אל המחין.

ואודות שאתה רוצה לחזר לכאן, איני יודע מה ליעץ לך, אוליתחכה עוד קצת,
ותראה איך יפל דבר וכו', ואיך תזכה להחיות אתעצמך עם אחיך. והעקר שצריך
לידע, כי אי אפשר לזכות לישובהדעת ולתקון הברית, כי אם על ידי שמירת

הדבור, אל תכנסבוכוחים ובדבורים של מה בכך. ולמען השם לטובתך הנצחית, תראה להתועד עם אנשי שלומנו היקרים, ותשמע את דבריהם, ותקימם בתמימות ובפשיטות; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מאנשים קדושים כאלו, טוב להודות להשם יתברך על כלהחסד חנם שעשה עמנו. הדורש שלומך...

א' שלז. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר קרח ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו לבחור היקר, יניק וחכים, נר לצדיק נחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך לנכון קבלתי, ולא היה הפנאי להשיבך. אהובי, יקירי! חזק ואמץ מאד מאד להתמיד בתורה הקדושה, כי עכשו בימי הנעורים כשמרגיל את עצמו בהתמדה, אז לעולם יאחז את דרכו בזה. ודבר רבנו ז"ל הוא רק "תורה ותפלה" ולאדבר אחר, ותראה להתפלל התפללות הקבועות - שחרית, מנחה, מעריב, מתוך הסדור דיקא, מלה במלה, כן תרגיל את עצמך לדברעמו יתברך בלשון שאתה רגיל לדבר בה, ועל כלם - להיות תמיד בשמחה, שאתה לומד בישיבה קדושה כזו של "חסידי ברסלב", ואתה בן ברסלב, ואין לך לשער את גדל ערבות האשר שיש לך. ומקדם דברתי עם בחורים מקרבים חדשים, והיו משלמין כל הוןדעלמא להיות בארץ ישראל בין אנשי שלומנו וללמד בישיבה, ארצהצרות והמניעות והמחלקת שמתפשטות עליהם מבית ומבחוץ - אין לשער. על כן תשמח את נפשך בזה בעצמו, שתהלה לאל, אין לך מניעות. ולמען השם, ראה להרגיל את עצמך להיות בדרך ארץ גדול, ולעולם להיות מן הנרדפים ולא מן הרודפים, ואז תחיה חיים מאשרים, חיים טובים, חזק, חזק. ההכרח לי עכשו לקצר מרב טרדות בעוונותי הרבים, ובפרט עכשו באישון לילה. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' שלח. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר קרח, ב' דראש חדש תמוזה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, מה ישלהוסיף עליהם, הנה למדתי עכשו את התורה בלקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן כד: "אמצעיתא דעלמא היכי זקפיה לאצבעתיה אמר ליה הכי", שרבנו ז"ל מגלה נוראות נפלאות גלוי אלקותו יתברך, שבכלמקום שאדם נמצא, שם הוא אמצע העולם, ואם יקים את המצוות בשמחה, יכול לעלות למעלה מנפשין, רוחין ונשמתין, ולתפס אתהאור אין סוף ברוך הוא. והעקר להמשיך אמונה בתוך ברכתהשכל, כי אין לסמך על השכל בעצמו, אלא צריכים להמשיך בעצמו אמונה, ואמרת אחר זה התפלה מלקוטי תפלות. מה אמר לך, ידידי היקר, אין עוד טוב יותר מזה. ושמעתי פעם מר' לויצחק |נרו יאיר| ז"ל, שאמר שראה מכתב באומן שאבא שלחלבנו, ובתוך הדברים כתב לו: "אהובי, בני, תקום בחצות לילה, ותאמר סדר תקון חצות, ואחר כך תלמד תורה בלקוטי מוהר"ן, ותאמר עליה התפלה, ואז עולמך תראה בחיך". ושמעתי את זה ממנו כמה פעמים, על כל פנים איך שהוא כך הוא האמת, מישזוכה ללמד איזה תורה מלקוטי מוהר"ן, ולומר עליה התפלה מלקוטי תפלות, ירגיש חיים ערבים ומתקים, חיי עולם הבא בעולם הזה. ומוהר"ן ז"ל אמר, שהרבה אנשים יושבים בגן עדן על ידיהתפלות שלו, ועוד אמר, שמי שאינו אומר את התפלות שלו, הואעתידי לתן את הדין, כי פעם שאלו אנשי שלומנו על עניןהלקוטי תפלות שלו, ענה ואמר: מי שיאמר לקוטי תפלות, בודאיישוב בתשובה, ולא יהיו לו ענשים קשים ומרים בעולם הבא. והשיחה הולכת כך, שבאו אליו כמה מאנשי שלומנו ושאלו אותו: "האם אמת, שאמרתם, שמי שהוא ברסלבר לא יהיה לו גיהנום?" ענה ואמר: "אני לא אמרתי כך, אלא אמרתי, מי שיאמר בכל יום לקוטי תפלות, ואז יראה איך שרחוק ממנו יתברך, וישוב בתשובהשלמה, על ידי זה יהיה לו עולם הבא, וישכן בגן עדן"; ועל כןאל תהיה בטלן, אלא ראה לחטף בכל יום תורה אחת מלקוטי מוהר"ן, ולומר עליה התפלה, ואם תוכל ללמד כסדרן - מה טובומה נעים, אבל אם יהיו לך בלבולים, ראה לתפס בכל יום אפלותורה קטנה, ולומר עליה התפלה קטנה מלקוטי תפלות, באפן שלאיחסר לך יום אחד מבלי לקוטי מוהר"ן ולקוטי תפלות, וזה חייםבעולם הזה וחיים בעולם הבא, ולא תסתכל על שום מונע ומעכבכלל, שאומר אחרת, מה לך עם אחרים. וכבר אמר מוהר"ן ז"ל, שהתפלות שלו

הם משער נו"ן; אשרי מי שיחזיק בהם תמיד, ואזטוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שלט. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר קרה, ב' דראש חדש תמוזה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך. ראה לחזק את עצמך בכל מיניאפנים שבעולם, ואל תפל

בדעתך כלל, מכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, כי הכל בהשגחה פרטי

פרטית. ואשרי מישזוכה לדבק את עצמו באין סוף ברוך, ולהמשיך על עצמו

אורוזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו. ועליך לדעת אשר דבר גדולודבר קטן

לא נעשה מעצמו, אלא תמיד צריכים לפשפש במעשיו, כמובא בדברי רבנו ז"ל

|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן טו, וכשיש דין למטה אין דין למעלה, ועל כן

צריכים תמיד לפשפש במעשיו, ובזה שזוכה לעשות תשובה, הקדוש ברוך הוא מוחל לו.

היה טוב מאד שתעשה לעצמך קביעות במקרא, משנה, גמרא, מדרש, זה לא יחסר לך

יום אחד, וכן למוד שלחן ערוך, שרבונוז"ל הזהירנו על זה מאד מאד, ומלבד זאת

אתה יכול לקבע את עצמך בכל מיני ספרים הבנויים על דברי חכמינו הקדושים

ושאר מדרשים, וזהר הקדוש, ובפרטיות בספרי חסידות, כי רבנו ז"ל רצה מאד

שנהיה בכל מקומות התורה הקדושה, ואדרבה האדם צריך להיות בכל מקומות התורה

הקדושה, ואז יראה וישכיל את אמת דברי רבנו ז"ל, כי כשאדם זוכה ללמד בהרבה

ספרים, אז נפתח לומחו ונתחדד שכלו, וזוכה להבין דבר מתוך דבר בתורת רבנו

ז"ל, והכל כלול בתורתו של רבנו ז"ל, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל,

ומקים את כל זאת.

נא ונא תשיח ותספר לפני יתברך את כל אשר עם לבבך אפלוכמה דקות ביום,

וידוע מה שאמר פעם מוהרנ"ת ז"ל לר' נחמן טולטשינער ז"ל, שסדר לו את הבית

לפני שבת, ועוד נשאר חמש דקות, ואמר: "סימתי כבר הכל ונשאר חמש דקות",

ענה ואמר למוהרנ"ת ז"ל: "גרויסע פינף מינוט"כ, כאומר מה אתה מדברומזלזל

כל כך בחמש דקות, בחמש דקות יכולים הרבה לעשות בזה העולם, ועל כן תרגיל את

עצמך לדבר עמו יתברך חמש דקות, אסקשה לך שעה התבודדות, וכן בכל פעם תחטף

עוד חמש דקות, ובאפן הזה יצטרף שעה אחת, ואף שאני יודע שאחרים עושים ליצנות

מזה, אתה צריך להצליח דרכך, וקבלנו מרבנו ז"ל לאלהטעות את עצמנו, כמו שאמר |שיחות הר"ן, סימן נא|: את זה תקבלוממני, שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם מטעה את האדם מאדמאד, ועל כן אם אתה לא יכול להתבודד רק חמש דקות, תתבודד רק חמש דקות, כי אפילו לומר רק פעם אחת "רבנו של עולם", מעמק הלב הוא כבר דבר גדול מאד, כי אדם נמצא בזה העולםבבוץ גדול ובחשך כפול ומכפל, וזוכה לצעק: "רבנו של עולם", זה מאד מאד יקר אצלו יתברך, ומכל שכן כשזוכה לדבר ולהרבותבדבורים - מה טוב ומה נעים; ועל כן אל תהיה בטלן, ותציתלקולי, ואז תזכה סוף כל סוף לצאת מהבוץ שלך, ותצחק מכלהעולם כלו, ויקים אצלך |משלי לא|: "עז והדר לבושה ותשחק ליוםאחרון", וכשמגיע יום האחרון אתה תצחק מכלם, וזכר זאת כיתצטרך את זה לימים הבאים. נא ונא אל תבלבל את עצמך על המחלקת שיש עלי, אתהתקים כמו שאמרתי לך, כי סוף כל סוף תשכב לבד בקבר, ואףאחד לא ישכב על ידך, ועל כן דבורי אלה יועילו לך כל החיים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שמ.בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר קרח, ב' דראש תמוז ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך, והנה בענין כבוד אב ואם עליךלדעת שהיא מצות עשה מן התורה לכבד את אב ואם, וצריך להזהרמאד מאד בכבוד אביו ואמו ולירא מהם, שכן נצטוינו מפי הגבורהבמעמד הר סיני |שמות כ, יב|: "כבד את אביך ואת אמך למעןיאריכון ימך", ומוני המצוות מנו מצוה זו בתרי"ג מצוות, ומובאבספר החנוך |מצוה לג|, שראוי לו לאדם להכיר ולגמל חסד למישעשה עמו טובה, ולא יהיה כפוי טובה; והרמב"ם |בפרק ו' בהלכותממרים הלכה א'|, כתב שזה מצות עשה גדולה, ששקל אותהקדוש ברוך הוא ככבודו וכמוראו; ובשלחן ערוך, |יורה דעה, סימןר"מ, סעיף א'| כתב, שצריך האדם להזהר מאד מאד בכבוד אביו ואמוובמוראם, ובפרט בענין שלך, שאמך נשארה אלמנה, אתה צריךלהזהר מאד מאד בכבודה, וכן להזהר בכבוד אלמנה, ובאמת מצותכבוד אב שיכת אפלו לאחר ההסתלקות, כי בזה שמקימים מצוותהקדוש ברוך הוא, בזה גורמים טובה גדולה

להנשמה בעולם העליון, ועל כן מצות כבוד אב ואם שיכת גם אחר הסתלקותם, כיגורמים להם טובה ונחת רוח בעולמות העליונים. וראיתי באיזהספר שמביא שבנסח ברכת המזון, שאומרים: "הרחמן הוא יברך את אבי מורי ואת אמי מורתי", ששיך גם לומר אחר הסתלקותם, כי בזה שמברך ומזכיר את שמם, הוא מעלה אותם מעלה אחרמעלה; ומובא בפוסקים הטעם שאין מברכים על מצות כבוד אבואם, כי היא מצוה תדירית ולא שיך לברך על מצוה תדירית, כהוא באור זרוע, |הלכות ברכת המוציא, סימן קמ|, שמהאי טעמא לאמברכים על מצות אמונה בהשם יתברך ועל בקור חולים ועל נחוםאבלים ועל נתינת צדקה וקבורת מתים וכבוד אב ואם ופריקהוטעינה, כי המצוה שאין לה זמן ושיכת בכל רגע אם רק באה תחתידו, ועל כן ראה מאד להזהר במצות כבוד אם ובפרט שהיא גםאלמנה, וכתוב |שמות כב, כא|: "אלמנה ויתום לא תענון", וזה סובבעל סתם אלמנה, וכל שכך וקל וחמר על האמא שהיא אלמנה, אתהצריך לשמר מאד על כבודה, ולשמחה ולעודדה ולחזקה ולדבר עללבה, וזה מצוה גדולה מאד מאד.

בודאי כל מה ששיך לדבר רבנו ז"ל, אתה צריך להעליםולהסתיר ממנה, כדי לא לעורר עגמת נפש, העקר אל תהיה בטלולקים כל מה שאמרתי. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שמא. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר קרח ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, נר לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח. מכתבך הקצר בתוך מכתב חברך לנכון קבלתי.

אהובי, אחי, חמדת לבבי! אל תפל בדעתך כלל יהיה איךשיהיה, תעשה התחלה חדשה מעכשו מרגע זה, ותשכח את כלהעבר עליך, ותחקק בדעתך כאלו נולדת ברגע זה מחדש, ובאמתכשזוכים לישוב הדעת, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל הוא עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם לבושים לשכינת עזו יתברך, אז זוכים לידע שאיןשום זמן כלל, ובכל נשימה ונשימה האדם נעשה כבריה חדשה, כיברגע שתפסק נשמתו, אז היה מת לגמרי, ובשלמות זכה לידיעההזו רבנו ז"ל בעצמו, ועל כן אמר: "לא מבעיא, שדבור

אינו יוצאמפי בלא התחדשות אלא אפלו הבל פה אינו יוצא מפי בליהתחדשות".
ואנו תלמידיו ראוי לנו לקבל את רוח החיים ממנו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א',
סימן ח'|, הינו לילך עם דעת האמת הזו, ולהתחדש בכל נשימה ונשימה, ואף
שרואים שמי שאינו יודעמרבנו ז"ל ואינו מתנהג על פי דעתו, עליו אינו עובר
כל כך וכו', צריך לידע שרוח החיים שבאה מהקלפה היא גדולה לשעתו וכו', אך
לבסוף כלה ונאבד ואין לו קיום כלל ומסער גופיה ונשמתייה, כי צדיקים תחילתן
בצער וסופן בנחת, ולהפך רשעים תחלתן בנחת, אבל לבסוף הם בצער גדול, על כן
אשרי ואשרי הזוכה לסבל הכלוליות מאריך אף על כל מה שעובר עליו, ויעמד
חזק בדעתהאמת, אף שעדין הוא רחוק מכל נקדה ונקדה וכו'.
חמדת לבבי! אנו צריכים להחיות את עצמנו תמיד, שאנומקבלים את השקפתנו
בחיים, ונושפים אויר על פי דעת רבנו ז"ל, יבוא היום ויקים |זכריה יג, ב|:
"ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ", אז יראו ויביטו ויקנאו המסתופפים בצלו -
צלא דמהימנותא, כיכל התגלותו היא גלוי אלקותו יתברך בגלוי נפלא מאד מאד,
ועליו זוכים להגיע אל ברור וזכוך המדמה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן
ח'|, עד שבאים להשגת חדוש העולם, איך שהשם יתברךמחדש את העולם בכל עת
ורגע ודקה, ועל ידי זה יכולים לעשותבכל עת ורגע ודקה התחלה חדשה, והדעת
הזו היא דעתו שלמשיח, שעליו נאמר |תהלים ב, ז|: "אני היום ילדתיך" |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא|; אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים
לחזרבאורות רוחניים ודקים כאלו, |שיר השירים ב, ג|: "בצלו חמדתי וישבתי
ופריו מתק לחכי".
חמדת לבבי! צריכים לקשר אל לבו דבר רבנו ז"ל, ולהכניסאת כל חושיו בהם,
ויתנהג בתמימות ובפשיטות על פי דרכיוועצותיו הקדושות, ובפרטיות להיות
רגיל להתחבא במקום מיחדשאיין שם בני אדם, ויספר לפניו יתברך את כל לבו ואת
כל מהשעובר עליו בפרטי פרטיות, כאשר ידבר איש עם רעהו, וכשתרגילאת עצמך
בדרך הקדושה והנוראה הזו, אז לעולם לא תתרחק ממנויתברך, כי כל מה שיעבר
עליך, ובאיזו פנה מפנות העולם שתתגלגל, גם משם תדבר עמו יתברך.
חמדת לבבי! אנשי שלומנו היקרים היו רגילים לומר עלהתבודדות: אלמלא לא

אתינא להאי עלמא אלא בשביל גלוי זה, שיכולים לדבר עמו יתברך, גם כן היה כדאי. גם תתמיד מאדבלמוד שלחן ערוך, וכדאי בפעם הראשונה לחזר 'מחבר' רמ"א מכל הארבעת חלקי שלחן ערוך כסדרן דיקא, באפן שיתודע אילוהלכות יש בשלחן ערוך ואיה מקומן, ובפעם השניה תלמד עמה'באר היטב', וכן בכל פעם להוסיף פוסקים יותר.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד, ואל תירא ואל תחת, כיהשם יתברך אתך, עמך ואצלך, ומה טוב ומה נעים לעין בכל יוםשנים או שלשה מכתבים מעלים לתרופה. הדורש שלומך...

א' שמב. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר קרח ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר. לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות סדר אמירת תקון חצות, יש בזה כמה וכמה נוסחאות, ורבנו ז"ל אמר את הנסח שיש ב"שערי ציון", כמו שמצינו שהפליגמאד מאד בפיוטים שמבאים שם, כגון: "איכה נחרב האולם" עד"נצעק בשבי" וכו', וכן החרוז "דודי ירד לגנו" ספר בשבחו מאד, כי מדבר מוכוח של בית ישראל עם השם יתברך, ומעורר הלב מאד|עין שיחות הר"ן, סימן רסח|, מזה אנחנו רואים שרבנו ז"ל אמר אתהנסח הזה, אבל יש גם נסח מקצר, מה שהספרדים אומרים, הינורק המזמורי תהלים, ולכן אם אי אפשר לומר את הכל, טוב לומר כפי נסח הספרדים, כי טוב מעט בכונה, ובפרט בענין אמירת סדרתקון חצות, ויעשה רשם למעלה בעולמות העליונים כפי דבריהאריז"ל, כי אז הוא הזמן לבכות על חרבן בית המקדש ועל הריגתהצדיקים ועל שפיכות דמים של עם ישראל, וקבלתי שטוב לומר אחר סדר אמירת תקון חצות "עלינו לשבח".

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שמג. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר קרח ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד ... נרו יאר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את כללבך וכל מה שעובר עליך

ברוחניות ובגשמיות.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים הרבה סבלנות, ובפרט עם ילדים, אסור להכותם, כמו שהזהירנו רבנו, ובכלל תזכרמה שאמר רבנו ז"ל |ספר המדות אות בנים|: הבנים שוטים כשאביהן כעסן. והסברתי את זה, כי הרי הילדים רוצים לדעת, והם שואלים את האבא כל דבר, וכשיש לאבא סבלנות, ומסביר להם, הרי הם גדלים פקחים, לא כן כשהאבא כעסן, ואין לו סבלנות לענות להם, אזי הם נשארים שוטים, ולכן ראה שתהיה לך סבלנות אל הילדים שלך, ואף שאני יודע שממררים את חיך, עם כל זאת עליך לדעת, כי זה טבע בריא של ילדים, שהם שובבים כשהם קטנים. ושמעת יבשם צדיקים, שאם אין הילדים שובבים בצעירותם, אז נשארים טפשים בעת זקנותם, כי ילדים צריכים להוציא את המרץ שלהם בעת צעירותם, ואם הם לא מוציאים את המרץ שלהם והשובבות שלהם וכו', הרי הם נשארים טפשים בעת זקנותם, ועל כן אלתעשה עסק מכל וכו' וכו', תרגיל את עצמך במדת הסבלנות, ולאכל דבר אתה צריך לראות ולא כל דבר אתה צריך לשמע, ולא עלכל דבר אתה צריך להגיב, תן להם חפשיות, רק תדבר אתם דבורי אמונה ויראת שמים, ותספר להם ספורי צדיקים, כי זה הילדים אוהבים, וכך תחנכם בדורך התורה והיראה, ואם תעשה ותתנהג בדרך זו, תצליח מאד מאד עם הילדים. שמעתי פעם אחת את אחד מאנשי שלומנו שספר, שהיה אחד מאנשי שלומנו שזכה לבנים יראי השם, בנים טובים וצדיקים, ושאל אותו אחד: איך זכית לזה? ענה ואמר: "מה אתה חושב, שצמחו על עץ? ... בכל יום ויום בכיתי לפני הקדוש ברוך הוא, ומלאתי את הכפה שלי עם הרבה דמעות, ואחר כך רחצתי את פניעם הדמעות שבקשתי והתחננתי לפניו יתברך שיתן לי בנים יראי השם, בנים טובים, וכך זכיתי לזה". וכן שמעתי שפעם אחת באהאשה אחת אל החפץ חיים ז"ל, ובקשה ברכה בעבור בנה, שיהיהירא שמים גדול, ולמדן גדול, ענה ואמר לה החפץ חיים ז"ל בבתשחוק על שפתיו בזו הלשון: "מיט א ברכה ווילט איר אריין טאןאון די קינדער אז זיי זאלן זיין גוט"ל, והבן את כל זה למעשה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שדמ. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, נר להצדיק נחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך
ברוחניות ובגשמיות.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, כי לפל בדעתואין זו עצה כלל,
אדרבה החלישות הדעת ונפילה בדעתו יכולהלעקר את האדם לגמרי מיהדותו. ורבנו
ז"ל הזהירנו על זה מאדמאד, וביותר הרחיב הדבור בדברים אלו מוהרנ"ת ז"ל
בספריוהקדושים לקוטי הלכות - אשרי מי שיאחז בהם; כי באמת בזההעולם עובר
על כל אחד ואחד מה שעובר - ירידות ונפילותקטנות וחלישות הדעת, וכל אחד יש
לו קשיות וספקות הן עלעצמו והן על אחרים והן על הקדוש ברוך הוא וכו'
וכו', והכל בא,רחמנא לישזבן, מחמת עוונותיו שחטא ופשע נגדו יתברך
בפגםהברית - הוצאת זרע לבטלה וכו' וכו', חלול שבת ואכילת נבלותוטרפות
וכו' וכו', וצריכים רחמים רבים שיזדכך דמו, כי באמתרבנו ז"ל אמר
|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עה|, שצריכים לזכך אתהדמים ולעבד את
הקדוש ברוך הוא עם כל הדמים, ועל זה צריכיםהרבה תפלה והתבודדות וצעקות
ושועות לצעק ולהתחנן אליויתברך, ולבקש ממנו יתברך כל מה שהוא צריך,
ועל ידי זה סוףכל סוף ישבר את הרע שיש בו, אשרי מי שצועק להקדוש ברוך הוא
בכל יום ע' קלין|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו|, כי צריכים לצעקע'
קלין, כדי להוליד את המחין שמטמטמים על ידי פגם הברית, וזה צריכים ללכת
למקום פנוי, אשר אין שם בני אדם, ולבקשולהתחנן על נפשו שיחוס וירחם עליו
שיזכה לצאת מהמיצר שנפלאליו, אשרי מי שירגיל את עצמו בזה, ואז טוב לו כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שמה.בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות הבלבולים שעוברים עליך וכו' וכו', היה טוב מאדשתלמד עכשו את התורה
בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל"ה, ולומר עליה התפלה מלקוטי תפלות, ששם

מדבר רבנו ז"ל הרבהמענין שנה, שאדם צריך לתת ניחא להמחין, כי אסור להתאמץ יותרמכחותיו, ורבנו ז"ל מגלה שם, שאמונה היא גם כן בחינת שנה, עין שם; וכן למוד פשטי אוריתא הוא גם כן בחינת שנה וכו', עיןשם; ועל כן צריכים לקים הנאמר שם בתמימות ופשיטות, כי אםאדם מרגיש שמתיגע מחו צריך ללכת לישן, כי אם המחין מיגעיןהוא לא יקלט שום דבר בלמוד, אדרבה ישכח הכל, או לא יתפסכלום וכו' וכו', ועל כן אם מרגיש את עצמו מבהל ומבלבל, טובמאד לישן, ויותר מועיל השנה לאמונה.

נא ונא אל תהיה חכם בעיניך, ואל תסגף את עצמך בענין שנה, כי צריכים לשמר את השנה, כך אמר רבנו ז"ל: "מען דארף היטןזייער דער שלאף", וכל אלו שמסגפים את עצמם בשנה, הםמסתובבים כסוס כל היום, שגם הוא ישן וזה ברור, ועל כן מהיוםוהלאה ראה לשמר מאד מאד על השנה, וכשאתה מרגיש את עצמךעוף, ראה תכף ומיד לישן.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שמו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתביך היקרים קבלתי זה פעמים, ומרב טרדותי הרבים בעסקהרבים מדי יום ביומו - על כן נתעכב, וגם עכשו ההכרח לקצר, כי אני כותב זאת בדרך.

מאד שמחתני במה שכתבת, שאתה מסתובב בין אנשי שלומנוהיקרים - אשריך ואשרי חלקך, כי כל המחבר לטהור - טהור, והרמב"ם כתב בהלכות דעות: דרך האדם להמשך

אחר חבריו וכו', עין שם; על כן מה טוב ומה נעים להיות מחבר אל

תמימיםאמתיים, אשר אינם מטעים את עצמם, ואיש את רעהו יאמר חזקואמץ להתחיל בכל פעם מחדש.

ואודות השעורים הקבועים שהרבינו לדבר יחד בהיותך אצלי, בודאי הוא כמו

שכתבת על כל פנים להבין בפשיטות וכו', ואחזבזה |הינו בלמוד עיון|, וגם

מזה |הינו שעור בקיאות| אל תנח אתידך, ובאפן הזה שנתרגלת פה, תקח לשעור

בקיאות, ומה טוב ומהנעים לא להכנס עם וכוחים עם שום בריה שבעולם, כי זכור תזכרכמה מסכתות זכית לסיים בהיותך פה במחננו, ואף ששכחת וכו', כי גלה לנו רבנו ז"ל | שיחות הר"ן, סימן כו, | שבשביל זה נתנה השכחה, כדי שתהא התורה חביבה על לומדיה תמיד כשעה הראשונה וכו', וגם צריך לידע שבעולם העליון מזכירין לאדם כלמה שלמד וכו', עין שם; ואיתא בלקוטי תורה להאריז"ל | פרשתואתחנן, | שיש נשמות שהן מעלמא דנקבא, אשר ההכרח להן שישכחו בזה העולם מה שלומדים, ושם בעולם העליון מזכירין אותן כל מה שלמדו בעולם הזה וכו', עין שם. ועל כן אל תפלבדעתך משום זה כלל, ומה אתה יודע מה שנעשה למעלה מאותן המסכתות שכבר זכית לסיים. ובתקונים איתא, שבעבור כל מסכתזוכים לעולם אחד וכו'. והלא אותם השעות והימים והשבועות וכו', שבלית עם אלו המסכתות על כל פנים נצלת באותה עתמרעות רבות וכו', והתורה מגנה ומצלי בין בעידן דעסיק בה וכו' | סוטה כא. |. וצריך שתדע שבלמוד התורה הקדושה יש כמה וכמהמצוות, ובירושלמי | פאה פרק א', הלכה א' | איתא, שכל דבור של תורהעולה על כל המצוות וכו', עין שם. ויש מצוות ידיעת התורה וישמצוות עסק התורה וכו', והוא למוד בעיון ולמוד בקיאות, ועל כל פנים איך שהוא אם מציתין את רבנו ז"ל ללמד כסדרן, אז ישהצלחה רבה יהיה איך שיהיה, כאשר יעיד החוש, ואי אפשרלהסביר את זה לאחר כלל, ובפרט מי שעדין מחו מעקם בפסולותובעקמומיות וכו', הוא בודאי יחלק על זה, אבל מי שזכהעל כל פנים שתהיה לו פעם אחת בחייו התבודדות, ומכל שכן מישזכה להתבודד ימים ושנים, וזכה שנזדכך מחו וכו', הוא רואהומבין אמתת דברי רבנו ז"ל; כי באמת אין שום זמן כלל בעולם, והכל הוא דמיון גדול | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא, | וכאשר יכולים להבינו מעט, כי תראה איך שימים והלילות פורחים, "אטאיז טאג, אט איז נאכט"מ, ואי אפשר לתפסם כלל רק בתורהובתפלה, וכל מה שזכה לחטף ביום הזה, נשאר לו לעד ולנצחנצחים, וכמובא בזהר הקדוש, אשר נגד כל יום בעולם הזה ישכנגדו יום בעולם הבא, וכל מה שחטף ביום הזה יהיה לו בעולםהבא בתוספת גלוי אורו יתברך בהארה נוראה מאד, ויזכה להתענגבערבות, ידידות, נעימות, רוחניות אלקותו יתברך המלבש בתורהובתפלה שעסק בזה העולם,

וכל מי שרחוק מישוב הדעת האמת, לו נדמה שיש עוד הרבה זמן בזה העולם, ועל כן לומד את התורה הקדושה באפן שיהיה לו קרדום לחטב בה וכו' ולהיות רבי אוראש ישיבה או למדן או גאון, ויהיה ריחו נודף בכל העולם וכו', ועל כן כשרואה נפש אדם תמים שמתמיד בתורה הקדושה, להיות אדוק ודבוק רק באלקותו יתברך, ומלבש בתורה, ומדבק נשמתואל ידיעת התורה, שתהיה נשמתו בקיאה בידעת התורה וכו', הוא צוחק ממנו - גם זה נקרא למוד וכו', וכדומה פתויים כאלו וכו'.

חמדת לבבי! חדש ימין כקדם ובפרט שם בארץ ישראל, שאמרו חז"ל |בראשית רבה טז, ד| על פסוק |בראשית ב, יב|: "וזהב הארץ טוב" - אין תורה כתורת ארץ ישראל, ואמרו: אם אתה רוצה לראות השכינה, עסק בתורה בארץ ישראל; והתמד מאד מאד להמשיך בסדר הש"ס שאתה אוחז בהיותך פה, ותמשיך ללמד כמו שלמדת כאן, וגם מזה אל תנח ירך - ללמד עיון כמו שלומדים בישיבה, ואני שמח מאד מאד שהתחלת לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, אשר הוא סגלה אמתית לזכוך הנשמה וטהרת הנפש, ולרחצה מכל מיני זהמות שנדבקו בה וכו', חמדת לבבי! זו כלמגמת רבנו ז"ל, שנזכה לעשית עבודות קדושות להתמיד בתורה הקדושה ולהתמיד מאד בתפלה והתבודדות. אהובי, אחי! אל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, כיבזה שאתה מסתכל בכל פעם על אחרים, בזה בעצמו נתבלבלת מחשבתך, ועקר עצה על רכוז המחשבה הוא רק אמונה, להכניסה לטב בלב ודעתו אמתת מציאותו יתברך, ולידע ולהאמין אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ומה שענינו רואות הם אלקותו בהתלבשות הזו, שהוא: דומם, צומח, חי, מדבר, ובידיעות אלו כבר לא יתבלבל משום דבר וכו', וכן ינצל מהרהורים רעים והסתכליות רעות וכו', וכל עקר מגמתו בלמוד התורה הקדושה הוא רק שהמאור שבה יחזירנו למוטב |מדרש רבה, פתיחתא דאיכה|, ולהדביק נשמתו בויתברך, ולא לכוונה אחרת להיות איזו ישות ומציאות בעולם.

חמדת לבבי! קשה וכבד להכניס אצל אחר מדת התמימות והפשיות, כי כל אחד נולד עם חכמות, ומה גם שבמשך השנים נסתופפו אצלו חכמות העולם, ועל כן כל הדבורים האלו הם אצל כחוכא וטלולא, ועושה ליצנות מכל זה, אך מי שזוכה

לישב את עצמו: "מי יודע מה ילד יום, ואולי 'היום הזה', הוא היום האחרון שלי" וכו', אדם כזה כבר אינו חושב אילו מחשבות להיות למדן או גאון וכו', רק חוטף אילו פרקים משניות ומזמורי תהלים, שיהיה לו מזון בעלמא דאתי. ועין שיחות הר"ן | סימן כג|, שאמר רבנו ז"ל: "אשרי מי שזוכה לאכל כמה פרקים משניות ולשתות איזה קפיטלעך תהלים, ולהתלבש באיזה מצוות", וזו כל מגמתו בלמוד התורה הקדושה, שיהיה מזונא דנשמתא. ורואים דיקא אלו שאינן להם כל כך הבנה טובה, והם חלשים בעיון, דיקא הם מתמידים יותר מאלו אשר יש להם הבנה קלה וכו', כי זה סומך על חכמתו, וזה יודע שאינו תופס היטב, על כן חוזר כל היום. ועין דבר זה במעשה מהתם | ספורי מעשיות, מעשה ט'|, התם שהיה לו שכל פשוט, על כן עסק כל היום במלאכתו, עד שלא היה לו פנאי אפילו לאכל, ומתפירה לתפירה חטף איזו חתיכת לחם וכו', והחכם היה קל עיון, על כן תפס את הענין בנקל, ואזי על פי רב בטל את הזמן היקר, והיה לו פנאי לנסע בעולם, ולהסתכל על הנהגת העולם. ומה היה סופו? תראה בסוף המעשה. וכן מה היה סופו של התם? גם כן תראה שם. ודבר זה רואים בחוש בעולם התורה, וכמו שאמרו חז"ל | ויקרא רבה ב, א|: אלף נכנסים למקרא, יוצאים מאה למשנה, עשרה נכנסים לתלמוד ואחד להוראה, עין שם; הינו בתחלה הרבה מתחילים וכו', אבל כמה אחוזים נשארים דבוקים בו יתברך עדהרגע האחרון בימי חייהם! ודבר זה רוצה רבנו ז"ל להכניס בנו, שנזכה להיות מאחד מני אלף; אשרי הזוכה לצית את רבנו ז"ל, ואז בודאי לא יתחרט גם בעולם הזה ומכל שכן בעולם הבא. וכבר דברנו יחד, כי על פי דרכו הנוראה של רבנו ז"ל באים ומגיעים למאמרי חז"ל גנוזים, אשר היה יכול לישב בישיבה מאה שנה ולא היה מגיע אליהם, כי רבנו ז"ל מכניס חשק חדש לטיל בכל מקומות התורה הקדושה | עין שיחות הר"ן, סימן כח|, ואמר | עין שם, סימן יז|: כשהתורה תראה פניה אליך, לא תרצה שום שכר בשביל התורה, רק התורה בעצמה. מה אמר לך, חברי היקר, אתה יודע שאין לי שום כונה אחרת בכל מכתבי זה, רק לזכותך לטוב אמתית ונצחי, "אשר אתה תצליח בו לחיי נצח". ומה אספר לך, יש בין אנשי שלומנו חדושים עצומים כאלו, אשר אין לשער ולספר כלל, והם אש

רוחניותאלקותו ממש, רק מלבשים במעיל ובגוף, עד שאין נכר עליהםמבחוץ כלל.
ועין בלקוטי הלכות |שלוחין, הלכה ה'|, שאי אפשרלמצא אותם כי אם על ידי
יגיעה רבה וחפוש אחר חפוש, וגם אזכולי האי ואולי וכו', כי הבעל דבר מהפך
בכל פעם את כל העולם,ויגלה לו הכל, אבל לא מי שיכול לעשות לו טובה נצחית.
אהובי, אחי היקר! אשר נפשי צמודה בנפשך, אתה עכשו בגילצעיר, ובקרוב מאד
יעזר לך השם יתברך שתזכה למצא את זווגך, ותבנה בית נאמן בישראל, ואיך
שתרגיל את עצמך עכשו בימינעוריקך, כמו כן ילך כל ימי חיך, על כן ברח לך
מכל מיני לצים.וצריך לומר ולחזר תמיד |יחזקאל לג, כד|: "אחד היה
אברהם", וכמו שפרשו רבנו ז"ל, שלא הסתכל על שום מונע ומעכב -הן על אביו
והן על אחיו וכו', עין שם; וכן |דברים לג|: "האמרלאביו ולאמו לא ראיתיו
'ואת אחיו לא הכיר', ואת בנו לא ידע,כי שמרו אמרתך ובריתך ינצרו", ודיקא
על ידי זה זכו שנעשו"יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל", שהם שבט
לוי.ומוהרנ"ת ז"ל כתב לאחד מאנשי שלומנו: בזה שתצית את רבנוז"ל, תקים
יותר כבוד אב בזה ובבא לנצח, מאשר לא תצית וכו',ודברי פי חכם חן; כי גם
האבא רוצה רק את הטוב מבנו, ורוצהלרוות ממנו נחת רוח רוחני בזה ובבא,
ותהלה לאל, על ידי עצותרבנו ז"ל גורמים תענוג רוחני לאב בזה ובבא; אשרי
הזוכה לציתאת רבנו ז"ל, ולקים דבריו בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות,שרק
זו נקראת התקרבות אמתית אליו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|. ועל
כלם - תרגיל את עצמך להיות תמיד בשמחהעצומה, ותתן תודה והודאה להשם יתברך
על כל החסד חנם, שזכה אותך להתודע מרבנו ז"ל, ותלך תמיד בפנים
שוחקותומאירות, אשר על ידי זה תזכה להיות מראה מלטשת לקבל פניהצדיק האמת
בפניך |עין שם, סימן קנג|, ועל ידי שמחה זוכיםלישוב הדעת, ונתרחב מחו
ודעתו |עין שם, חלק ב', סימן י'|, וזוכהשהשם יתברך בעצמו ישמר אותו מפגם
הברית |שם, חלק א', סימןקסט|, וזוכה להשגת האור אין סוף ברוך הוא למעלה
מהעולמות:עשיה, יצירה ובריאה, שהם נפשין ורוחין ונשמתין |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כד|, כי על ידי שמחה זוכה לכלים כאלו,
עדשזוכה לתפס אלקותו יתברך מעצם האצילות ממש - אשריהזוכה לשמח תמיד

בחלקו, שזהו תשובה של 'שבת', להיותש'מח ב'חלקו ת'מיד.
ההכרח לקצר, אף שיש להאריך בזה עוד אלפי עמודים מרבטרדוטי עכשו.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
תכתב לי אם קבלת מכתבי זה.
א' שמז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל הבחור היקר, יניק וחכים, נרלצדיק נחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.
מכתבך המלא ספקות ומרירות לנכון קבלתי.
והנה בעצם הענין שאתה שואל, אם לצאת לחוץ לארץ ללמדבישיבה, איני יודע מה
ליעץ לך, כי הכל מעלין לארץ ישראל|כתבות קי:|, ואם אמנם אמרו חז"ל |בבא
מציעא ע"ח:|: מאן דביש ליהבמתא דא ילך למתא אחרינא; אך הלא מכל העולם
מצפים ומחכים לשוב לארץ ישראל, על כן על כל פנים איך שהוא תבקש הרבהממנו
יתברך: "ותקנני בעצה טובה", ותעשה כמו שאתה מביןשטוב בעדך.
אהובי, אחי! אתה עכשו עוד עץ קטן, ומחכים עליך עוד חייםטובים וארכים, עד
שלאילנא רברבא תתעביד, ותוציא פרות טובים. אסור לפל כל כך בדעתך, אם אמנם
ש"רבות רעות צדיק" |תהליםלד, כ|, שהרבה הרבה עובר על מי שרוצה להיות
צדיק, אבל"ומכלם יצילנו ה'" |שם|, אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו
בתקףחשכותנו וקטנותנו להתודע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, רביהמחיה ומקים
ומחזק ומאמץ אותנו תמיד, ובזה בעצמו ראוי לנולהגדיל את הששון והשמחה תמיד.
וצריך שתדע, שאסור לפל בדעתו משום דבר שבעולם, וזהעקר מעלת האיש הישראלי,
כשהוא זוכה להיות חזק ותקיף בדעתו, ושום דבר לא יכול להפילו; כי באמת עובר
בכל יום ובכל שעהעל כל אחד ירידות ונפילות וחלישות הדעת אחרות, ורב
העולםאין להם ההתחזקות האמתית, על כן תכף ומיד כשעובר עליהםמה שעובר,
נשברים לגמרי, ונופלת רוחם ודעתם, אבל אלו הזוכיםלהיות מקורבים אל הצדיק
האמת מיחידי הדורות, הם יודעיםשבהכרח שיעבר בכל יום ובכל שעה מה שיעבר,
והם זוכיםלהתחזק בכל מיני אפנים, ואינם נופלים בדעתם כלל, רק אדרבהמהפכין
את כל היגון ואנחה לשמחה עצומה.

אהובי, אחי! בכל מה שעובר עליך תשתדל תמיד להסתכל עלהטובות והחסדים שעשה
כבר עמך השם יתברך מיום שנולדת עדעכשו, וביותר בזה החסד חנם, חסד נפלא,
שאתה נולדת בין אנשישלומונו הקדושים, בזה בעצמו ראוי לך לשמח מאד מאד, כי
כמהוכמה צרות ומרירות ויסורים ודינים והרפתקאות עוברים על מקרבחדש, וברוך
ה', אתה פטור מכל זה, תראה להרגיל את עצמך לדברעמו יתברך בכל יום ויום
בתמימות ובפשיטות גמורה, ותספר לפניוכל לבך וכל מה שעובר עליך, כי רק הוא
יעזר לך, ורק הוא מביןאותך וגם תעשה לך קביעות בשלחן ערוך, על כל פנים
'מחבר"רמ"א' 'באר היטב', להתחיל מתחלת הארח חיים, ותלמד בכל יוםכסדרן,
וכשתסים ארבעה חלקי שלחן ערוך, תתחיל עוד פעם, וקנתתמיד במשניות, אשר הם
סגלה גדולה לנשמה, וכן תלמד בכליום על כל פנים תורה אחת מלקוטי מוהר"ן,
ותאמר עליה התפלהמלקוטי תפלות, אשר זהו זכוך והצלחת הנפש נורא מאד.
ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

א' שמח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חקת ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, נר להצדיק נחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות אמירת תקון חצות, ידוע איך שרבנו ז"ל הקפיד מאדמאד על דבר זה, וזה
היסוד אצל רבנו ז"ל, ואמר בפרוש|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קמט|, חצות
הוא מסגל כמו פדיון, כי הואהמתקת הדינים, עין שם; כי על ידי זה שאדם אומר
תקון חצותנמתקים ממנו הדינים, וכן מובא באריכות|לקוטי מוהר"ן, חלק ב',
סימןסז|, אשר בעתים הללו, שכבר ארך עלינו הגלות, והשם יתברךמצפה בכל עת
לשוב אלינו, ולחזר ולבנות בית מקדשנו, ראוי לנושלא לעכב, חס ושלום, בנין
בית המקדש, רק להשתדל בבנינו, ועל כן צריכים מאד להזהר לקום בחצות בכל
לילה, ולהתאבלמאד על חרבן בית המקדש, כי אולי בגלגול הראשון היה הואהגורם
להחריבו, ואפלו אם לאו, אולי הוא מעכב עתה בחטאיובנין בית המקדש, על כן
צריכים לקום בחצות, והקדוש ברוך הואהבטיח לשום לאבלי ציון פאר תחת אפר,

עין שם; וכן אמר רבנוז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קא, שעל ידי אמירת תקון חצותיכולים לפרש שיחתו וכל אשר עם לבבו כמו על ידי התבודדות, כי מסתמא אין אומרים חצות על העבר, ועקר אמירת חצות הואמה שנעשה עכשו עם האדם, עין שם; וכן הוא |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן נד:| בעת חצות אז הוא זמן להתבודד עצמו עמו יתברך, ולברר את רוח הטובה, רוח נכאה, עצבות רוח וכו', עין שם; וכןזהירנו רבנו ז"ל על דבר זה הרבה מאד, ואמר |שיחות הר"ן סימןשא|: עקר עבודת איש הישראלי בחרף לקום בחצות לילה וכו', עיןשם; ועל כן איני יודע מאין אתה לוקח שאין צריך לומר תקוןחצות, אדרבה צריכים לומר בכל לילה תקון חצות, ומי שאינו יכול, שלא יאמר שאין צריכים לומר וכו', אלא יאמר שאני לא יכול לקיים את זה, וראיתי בספר מור וקציעה על הטור שמביא בזו הלשון: לא הטל חיוב אלא לשוכני הארץ הקדושה ולתלמידי חכמים דוקאדחשיב להתאבל על ירושלים אם שבודאי כל הרוצה לעשות עצמותלמיד חכם בענין זה עושה, ולית בה משום יוהרא לכל אדם ובכלמקום אשרי לו, המקדש עצמו בכך, בודאי מקדשים אותנו מלמעלההרבה וכו', מכל מקום ביחוד בדור הזה שיצאו בני בליעל מקרבנולהדיח יחפי הגלות אחר צבי מודך לטמאות בתולת ישראל למענלא תוכל לקום באמרם שכבר יצאה שכינה מהגלות, ואין לזכר עודאבלות ישנה, ולעשות קנה והספד לא עת ספד, אלא עת רקד ומחולוכו, בודאי כן צריכים לומר תקון חצות וכו', עין שם באריכות, הינו שמברר אף שזה ענין לתלמידי חכמים לומר תקון חצות, עםכל זאת כל הרוצה לעשות עצמו תלמיד חכם בענין זה - עושה, ובפרט עכשו שהתגברו הכפירות והאפיקורסות מאז קלפת הש"ץ, שאמרו שכבר הגיע זמן גאלתנו, בודאי צריכים לומר תקון חצות, וכן בדורות אלו שהתגברו הכפירות והאפיקורסות באפן נורא מאד, בודאי אין להתרשל מלומר תקון חצות, ובפרט אלו שאומרים שכבר הוא אתחלתא דגאלה, רחמנא לישזבן, מהאי דעתא שבשתא, בודאי צריכים להתגבר ולומר תקון חצות ולבכות על גלות השכינהועל מה שעובר על נשמות ישראל איך שנלכדים ביצרא דעבודהזרה, ולכן כל מי שיראת השם בלבבו שיאמר בכל לילה סדר תקוןחצות. ומי שאומר שכבר הגיע זמן הגאלה רוח הש"ץ בו, רחמנאלישזבן, ולכן אנו אין לנו אלא דברי רבנו ז"ל

שצריכים לומר בכללילה תקון חצות, ולבכות ולהתאונן על חרבן בית המקדש ועלגלות השכינה ועל צרת ישראל ועל התגברות המינות והכפירות והאפיקורסות בעולם, ועל ידי שנזכה לומר בכל לילה תקון חצות, נמשיך חסדים ורחמים גמורים בעולם; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ואומר בכל לילה ולילה סדר תקון חצות, ובוכה ומבכה שמים וארץ על התפשטות הכפירות והאפיקורסות בעולם, ועלנאוף, שקוץ, תעוב, זהום, תמונות תועבה שנמצאות בריש כלחוצות, ובני הנעורים נכשלים בפגם הברית, עלינו לקום בחצות ולבקש ממנו יתברך, שיחוס וירחם עלינו, ועל כן אין להתרשל ולומר תקון חצות, אדרבה בזה שאדם מתעורר לומר בכל לילה סדר תקון חצות, בזה הוא מגלה שהשכינה עדין בגלות, ולא יבואלטעיות, לומר שהנה הנה כבר הגיע זמן גאלתנו, עדין אנחנו צריכים רחמים מרבים, כי הקלפות והסטרא אחרא מתפשטים בעולם, והכפירות והאפיקורסות נכנסים בלב אנשים כשרים, אוילנו כי הגענו למצבים כאלו.

אקוה שלא תעקם ולא תסלף את דברי רבנו ז"ל, אלא תאמר בכל לילה סדר תקון חצות. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שמת. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חקת ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות מה שעובר עליך בלבולים, קום רוץ וברח לך לתוך התורה הקדושה, כי כן מבאר בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה|, כשעובר על האדם ירידות ובלבולים, עליו לבטל את עצמולגמרי אל אין סוף ברוך הוא, וכשחוזר הוא בא עם דברי תורה, ועל כן אל תהיה בטלן אלא ברח לך אליו יתברך, ותתחבא בתוך התורה הקדושה, ותלמד בחשק חדש בכל יום, כי באמת אין לנו שיור אלא התורה הזאת, ואשרי מי שמחבר עצמו בלמוד התורה הקדושה, ואז טוב לו כל הימים. וכבר ידעת שרבנו ז"ל רצה מאד מאד שנזכה לעבר ולטילול להיות בכל חלקי התורה הקדושה, ולהתפאר אחר כך בעולמות העליונים שהייתי פה והייתי שם; אשרי מי שזוכה לטיל בתנ"ך ובששה סדרי משנה ובשני התלמודים והמדרשים ובכל

ספריהפוסקים ובספרי הזהר והתקונים ובכל ספרי קבלה ובכל ספריתלמידי
הבעל שם טוב, זכותו יגן עלינו, ואין עוד טוב מזה.

אודות התפלה, עין בהגהות רבי עקיבא איגר בארח חיים, סימן א', ועל כל פנים
לא יאחר זמן התפלה שהצבור מתפללים, משמע, אף אם אי אפשר לו להתפלל בצבור,
מכל מקום לא יאחר זמן שהצבור מתפללים עין שם; הינו שלא יאמר מאחר שאינו
יכול להתפלל בצבור, אז אתפלל מתי שארצה, אלא יתפלל בשעה שהצבור מתפללים.
צריכים להזהר מאד מאד על זמן קריאת שמעותפלה ולא להתרשל בזה.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שנבעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חקת ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי היקר, האברךהשיתה ממי הנחל הנובע
מקור החכמה הקדומה, מסוד שלשראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאיר ויזרח.
מכתבך היקר לנכון קבלתי, ומאד מאד אני מצטער בצערךהקשה, ואני מבין היטב
מכאובי נפשך וכו'.

חמדת לבבי! העקר שבכל העקרים שקבלנו מרבנו ז"ל הוא - לא להיות בטלן, רק
להיות מבין דבר מתוך דבר, ואל זה איאפשר להגיע, כי אם כשנותנים לרבנו ז"ל
את הכלי שהוא המח, כי כל זמן שיש באדם איזה שכל עצמי, עדין רחוק הוא מרבנו
ז"ל לומדעתו, כי דעת רבנו ז"ל היא תמימות אמתית, עמק עמק מיימצאנו, ועל כן
כפי מעט החכמות שנכנסו בו, כמו כן יוצאת ממנוהתמימות, שהיא דעתו של רבנו
ז"ל. והנה באמת על ידי רבנו ז"ל ליכולים לבא ולהגיע לכל הדרגות שבעולם - אם
יציתו אותובאמת, והסמ"ך מ"ם יודע זאת, על כן מתלבש עצמו בחכמות שלהבל,
והם מצויים גם בין וכו', ועל ידי זה פוטרים את הזמן היקרבהבל ובריק,
ואינם עושים מה שיכולים לעשות, ומזה בא שנופלהאדם כל כך בדעתו, עד שחושב,
שאבד מנוס, חס ושלוש, כמושכתבת לי, ובאמת מי שיש לו רק מעט שכל וישוב
הדעת, ומאמיןברבנו ז"ל, ויודע שכל מה שרבנו ז"ל אומר ומצוה - כך היאהאמת,
ואינו נוטה מדבריו ימין ושמאל, אז לעולם לא יפל בדעתוכלל. רבנו ז"ל גלה
לנו שצריכים להיות בשמחה, ולהחיות אתעצמו עם הנקדות הטובות, תכף ומיד
צריכים לידע, שאין לו דעתושכל כלל, וכך היא האמת כמו שרבנו ז"ל אמר, וכן

רבנו ז"ל גלה לנו, שצריכים לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו את כל לבו
בלשון שרגיל בה, ויגלה לו יתברך כל מה שעובר עליו, תכף ומיד צריכים לידע
שאינן לו דעת ושכל כלל, וכך היא האמת, וצריך לקימהבתמימות ובפשיטות גמורה,
אף שלבו מלא קשיות ועקמומיות וספקות ובלבולים, והוא מלא מרירות וצרות וכו'
וכו', אף על פי כן אם רוצה להיות מקרב אל רבנו ז"ל באמת בלי שום
חכמות, צריך לקים עצות אלו, שהן - שמחה והתבודדות, וצריך להיות עקשן גדול
על זה מאד מאד, כי כמה וכמה חלישות הדעות ובלבולים עוברים על כל אחד ואחד
בכל יום ויום, וכשזוכה לסלק דעת עצמו לגמרי, ומצית את רבנו ז"ל, והוא שמח
ומתבודד, זה הנקרא שלמות ההתקרבות אליו ז"ל.
חמדת לבבי! יש בעולם חכמות של הבל העוקרות את האדם משני העולמות,
והבעל דבר מתלבש עצמו במצוות, העקר לעקראת האדם מהתמימות והפשיטות האמתית.
מה אמר לך, ידידי היקר, דיקא אותם הצדיקים מאנשי שלומנו הקדושים, שהלכו
בתמימות ובפשיטות האמתית, זכו בזה העולם שזכו, ואותם שבלו את הזמן היקר
בשטיות והבלים, לחקר עלזה או על זה, אבדו ימיהם וכו' בהבל ובריק, ונשכח
זכרם. על כן, אהובי, אחי, העבר אין, שכוח תשכח מכל השטיות וההבלים שכתבת
לי, ותתחיל לעשות התחלה חדשה - הן בשקידה רבה ונפלאה בתפלה והתבודדות, והן
בהתמדה רבה בלמוד התורה הקדושה שעורים כסדרן.
ההכרח לקצר מהטרדה שנתהוה עכשו.
הדורש שלומך...
א' שנה. בעזרת השם יתברך, בין השמשות יום שני לסדר חקת ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל הבחור היקר, נר לצדיק נחלנו בע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
פה תקבל רצוף כמה עמודים מספר "תקון קריאת שמע שעלה מטה", שנדפס פה כעת,
ותחיה את עצמך בהם, כי נכתבו בישועתה, ועל ידי רבוי כסופים של בני
הנעורים בעתים הללו.
חמדת לבבי! אל תפל בדעתך משום דבר יהיה איך שיהיה, כי בודאי אם תהיה חזק
בדעתך להיות תמיד בשמחה עצומה, ותהפך את היגון ואנחה לששון ולשמחה, וכן

תתמיד בשיחה בינך לבין קונך מדי יום ביומו, סוף כל סוף תזכה לצאת מהחשך
והר'ע' שנלכדת בהם. העקר לעשות בכל פעם התחלה חדשה לגמרי ולשכח מהעבר לגמרי
|עין שיחות הר"ן, סימן כו|, וצריך שתדע שהשם יתברך מלא רחמים, ובפרט על
אותן הנשמות שנלכדו בחטא פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, עצמה וגבהה רחמנותו
יתברך, כיהוא יתברך צופה ויודע כל הנסתרות, ורואה ומביט ומבין עלומות,
ועל כן יודע את כל הנסיונות שיש על כל אלו הנשמות, ויש מלאך ועזריאל שמו,
והוא ממנה על אותן הנשמות שנפגמו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, וכשהם
עומדים לפניו יתברך ומתחננים ושופכים לבם ונפשם אליו יתברך, הוא כותר
כתרים מתפלות ושיחות אלו, ועולות עד רום גבהי מרומים; ובאמת כלמה דעביד
רחמנא לטב עביד, כי יש נשמות הנמצאות בעמק בורודות, ואי אפשר להם לצאת,
וכשבא האיש הישראלי וחוזר אליו יתברך, על ידי שנכנס שרץ קטן שהוא טמאה
קטנה בתוכו, על ידי שתשובתו גורם שגם אלו הרשעים נעשים כסא לקדשה,
ועל כן אהובי, אחי, מה אתה יודע למה הצרכת לפל בר'ע' הזה, אתה עשה את שלך,
ותשיח ותדבר עמו יתברך מדי יום ביומו בשמחה רבה, כי תפלה שהיא בשמחה ערבה
ומתקה לפניו יתברך, ואל תחלשדעתך ואל תפל רוחך, כי גדול אדוננו ורב
להושיע, ואמר: "דופיטאויף מיינע כחות, איך האב ברייטע פלייצעס"נ, ואמר:
"און איך הייל זי"ס, והתפאר, שיכול להוציא את החצים אפלו לאחר שנזרקו|עין
ספורי מעשיות, מעשה יג|.

חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרביאמת כזה, רבי רחמן
כזה. ופעם אמר רבנו ז"ל |עין שיחות הר"ן, סימן ט|: אפלו אותן האנשים
שנלכדו במצודה ר'ע'ה, ורגילים בעברות, ואי אפשר להם להנצל מזה, אם יעשו
לעצמם חק קבוע ללמד בכליום ויום 'כך וכך', אזי הכח של התורה יוציאם.
ושמעתי מאנשי שלומנו שהקביעות של 'כך וכך' היא אמירת ח"י פרקים משניות, אם
תרגיל את עצמך לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, אז במשך הזמן תצא מהחטא
הזה. ועין בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן א'|, שהוא"ו הוא צורת מקל המכניע
את היצר הרע שרוצה לעשות אתה אדם משגע ממש, עין שם; ואמרו אנשי שלומנו,
שהוא ו' סדרים של משניות.

ההכרח לקצר...תכתב לי אם קבלת את מכתבי זה והקודם.

א' שנב. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות חלישות הדעת שכתבת וכו' וכו', מה אמר, ידידי היקר, זה לא יביא אותך לשום דבר, אתה צריך לחיות עם המציאות, ולא להיות תמיד בחלישות הדעת, שזה ישבר אותך לגמרי, ואי אפשר להגיע אל שלמות הדעת, אלא על ידי שמחה, כמובא בדברי רבנוז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י', וכשאדם זוכה לשמחה מתרחבדעתו ומחו, ואיך זוכים לשמחה? על ידי שמוצאים בעצמו נקדות טובות, כי אין זו עצה להפיל את עצמו כאלו הוא הכי גרוע, וכבר אין לו שום תקוה בזה העולם, אדרבה אדם צריך לדון את עצמו לכף זכות תמיד |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, ולידע שיש ביכלתולתקן הכל, ולכן כלך מהבלים האלו וחלישות הדעת, כי זה לא יביא אותך אל שום דבר שבעולם, רק אל שאול תחתית ומתחתיו. נא ונא אל תהיה בטלן, אלא ראה לקבע לעצמך שעורים בכליום במקרא, במשנה, בגמרא, במדרש וזהר ותקונים ורמב"ם טורושלחן ערוך, ומכל למוד תלמד אפלו מעט דמעט, כי זה מהשישאר מאתנו, יעבר היום והשבוע והחדש והשנה וכו', וכבר תצאמזה העולם, וכך לכל הפחות לקחת עמך את התורה הקדושה, וכמאמר התנא הקדוש |אבות ו': אין מלוין לאדם לא כסף ולא זהבולא אבנים טובות ומרגליות אלא תורה ומצוות ומעשים טוביםבלבד; וכן הוא בענין תפלה, שצריכים להזהר מאד מאד להתפללכל יום תפלות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב במנין דיקא, וכו'היא זכות גדולה מאד מאד לומר בכל לילה תקון חצות; ועל כלם- לשוח ולספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך, ואמר אלידודנביא |תנא דבי אליהו רבה, פרק טו|: לפי שכל המרבה שיחות ותפלותהן מלוין אותו עד שמגיע לבית עולמו; מי שמרגיל את עצמו לדברעמו יתברך, זה אשר ילוח אותו עד הרגע האחרון. ועל כן מהולמה לך להתבלבל מבני אדם, ראה איזה טוב מנח לפניך, כלהצרות והיסורים שעוברים עליך, זה רק כי יש לך זמן לחשב, שאתהחושב הרבה מעצמך, וזה אשר שובר אותך, אבל אם תכניס אתעצמך בלמוד התורה הקדושה, ותעסק בתפלה וקיום מצוותומעשים

טובים, אז אתה לא צריך שום בריה שבעולם.

מה אמר לך, ידידי היקר, השלש תפלות הם בסוד אריה, שור, נשר; ויש לומר, שאמירת תקון חצות, שבזה כלול גם ענין ההתבודדות, זה כנגד אדם, שזה רגלי המרכבה, פני אדם, פני אריה, פני שור, פני נשר, המובא במראות הנבואה של יחזקאל | יחזקאל א, י, וזה נעשה על ידי כל בר ישראל. ויש בזה אריכות גדולה. ותענין בדברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יג, ששם מגלה רבנו ז"ל נפלאות רבות מאד בתקוני דמרכבתא תתאה, איך שגם אצלה אדם יש הארבעת רגלי המרכבה, אם רק יהיה מקרב אל הצדיק, אז הצדיק יכול לעלות אותו אל תכלית המדרגה העליונה, ששיגה שגות אלקות במדרגה נוראה מאד; אשרי מי שיקים את דבריו, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא תעשה לעצמך קביעות ללמד בכל יום תורה מ"לקוטי מוהר"ן", ולומר עליה התפלה מ"לקוטי תפלות", ואז טוב לך כלהימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שנג. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אבקש אותך, אל תכנס במחלקת שלא שיכת אליך וכו', כי המחלקת עוקרת את האדם מהעולם הזה ומעולם הבא, והסוף של אלו בעלי מחלקת ידוע ומפרסם לכל, ובפרט אלו שאומרים שהם רוצים את כבוד המקום, ולבסוף אינם רוצים רק את כבוד עצמם. וכבר אמרו חכמינו הקדושים | יומא לח. |: כבוד המקום במקומו מנח, וכבודו נעקר מהעולם, הינו אלו שרק חושבים אחר כבודם, ומלבישים את זה בכבוד המקום, יראו בסוף מי שזוכה לנצח עד הסוף, סימן שכל כונתו היתה בחיים חיותו וקבש ביל כבוד המקום ברוך הוא, אבל מי שנעקר באמצע, ושוכחים לגמרי ממנו, סימן שהכל היה שטות ודמיון, וכבוד עצמו היה דורש וכו' ובאמת מי שרק מסתכל על התכלית שהנה אנחנו כאן ומחר אנחנו כבר יוצאים

מכאן ובאים לשם, אז איך יש בכלל זמן לחשב על הבלים, הבלים הבלים של הבלים העולם הזה, ובפרט מריבות, ובפרט פרטיות מריבות שאינן שיכות אליו לגמרי? ועל כן אבקש אותך מאד מאד, אל תכנס בדברים שלא שיכים אליך, מה אתה צריך את זה, תברח לך מכל מיני מחלקת ומריבות, כי בכל מקום שיש מחלקת, שם הוא השראת הסטרא אחרא, בעוונותינו הרבים, וצריכים לברח מזה כמו שבורחים מאש, ומכלשכן וכל שכן אל תכניס אותי במחלקת וכו' וכו', יש לי מספיק מחלקת ומריבות, מדברים עלי כל דבר אסור וכו' וכו', מה בכך, זה לכפרת עוונות, והלואי שאזכה על ידי הדבורים שמדברים עלישיכפר לי הקדוש ברוך הוא על חטאי ועוונותי המרבים; כי באמתבזה שמדברים על האדם ממתיקים ממנו כל הדינים, כי היה ראוי לבוא על בעלי עברה מה שראוי לבוא, והקדוש ברוך הוא מרחם עליו ושולח אנשים שידברו עליו, ואם יש לו שכל ואינו משיב, אזמתכפרים לו כל עוונותיו; ועל כן אבקש אותך מאד מאד, אלתערב אותי במחלקת חדשה, יש לי מספיק מחלקת עלי, ואני מקוה להקדוש ברוך הוא, שעל ידי זה אזכה שיכפר לי הקדוש ברוך הוא על כל הרע שלי, ואני לא צריך עוד עזר שיעזרו לי לכפר ליעל עוונותי, מספיק המחלקת והבזיונות והשפיכות דמים שיש ליעל לא דבר. נא ונא ראה להרגיל את עצמך להתבודד בכל יום עמו יתברך, כי כל הצרות שבאים עליך זה רק מחמת שאין לך התבודדות, כי אם היתה לך התבודדות, לא היו לך בלבולים וטרופי הדעת כאלו, כי כל מה שכתבת לי, זה הכל טרוף הדעת, כי מה אתה צריך להתערב במחלקת, תאמין לי שאני בעצמי ראיתי כבר בעיני בעלימחלקת שנעקרו לגמרי מהעולם, ולא נשאר מהם זכר, ושכחולגמרי שהיו פה בזה העולם, וזה היה אצל אנשי שלומנו, על אחתכמה וכמה בחוץ נמחקו לגמרי מהעולם וכו' וכו', ועל כן אשריואשרי מי שחכם ובורח ממחלקת, ואם רואים איזה מקום שלאצריכים אותי, צריכים לברח משם, מי אומר שרבנו ז"ל מתאכסן שמה וכו', רבנו ז"ל מתאכסן רק במקום שמדברים ממנו, ועל כןאם אתה רואה שיש מקום שלא צריכים אותך, אתה, ידידי היקר, ברח לך משם, ואל תלך לשם, מה אתה צריך להיות שמה, ועל ידי זה תנצל מרעות רבות וצרות ויסורים ומחלקת ובזיונותושפיכות דמים.

אקוה שתכניס דברי אלו בתוך לבך, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שנד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חקת ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד נהניתי מהחדושי תורהשלך שאתה מחדש, כן ראה שלא יעבר עליך יום אחד מבלי חדושידאורייתא, כי הוא דבר גדול מאד מאד לחדש בכל יום בתורה.

אודות הדיוק שדיקת בפרשת השבוע, למה נסמכה פרשתמיתת מרים לפרה אדמה? לומר לך, מה פרה אדמה מכפרת, אףמיתתן של צדיקים מכפרת וכו'. ראיתי בספר "מאורי אור", שמסביר את הטעם למה הצרכו צדיקים למות, כדי לכפר בעוןהעולם, הלא היה יותר טוב שימותו הרשעים, כי הלא העולםצריכים את הצדיקים, כי כל העולם כלו לא נברא אלא לצוות לזה|ברכות ו:|, והעולם עומד על עמוד אחד וצדיק שמו |חגיגה יב:|, ולמה הוא צריך להסתלק מזה העולם? אך הענין הוא הרשעיםמסכנים מסתובבים בזה העולם כמו עצים ואבנים בלי שום תכלית, והצדיקים גורמים זוג עליון, הינו שמקשרים ומחברים שמיסוארץ, שזה זעיר אנפין ונוקבא, וגורמים יחוד גדול בכל העולמות, כי הצדיק בחיים חיותו מוסר נפשו להשיג השגות אלקות, ורוצהלהכלל יותר ויותר בו יתברך, וכשנסתלק אז מעלה את כל הרשעים, ואם כן למעלה צריכים צדיק שיכפר על עון הדור, כי בזה שצדיקעולה למעלה הוא מעלה עמו את כל הרשעים, כך הוא מסבירבצרוף הסבר שאני מסביר. אבל באמת אם תתבונן טוב בכתביהאריז"ל תדע שהצדיקים הקדושים יחידי הדורות שנסתלקו, הסכבר כפרו בשבילנו, ובפרט בדור הזה, ולכן מובא מגורי האריז"ל, שבשביל זה קוראים את פרשת מיתת נדב ואביהוא ביום הכפורים, כדי שיכפר לנו הקדוש ברוך הוא על ידי מיתתן, וכן הוא בכל דורודור, הדור מתכפר במיתת הצדיק שכבר היה בזה העולם, כי מיתתהצדיק אינה מכפרת בשעת מיתתו לבד, אלא מכפרת לדורותבזכירת מיתתו, וזה ענין של עשרה הרוגי מלכות, כי אלמלא הם, לא היה לעולם קיום כלל, ועל כן בכל יום ויום מתחדשותהנשמות,

והכל בכח הצדיקים שכבר היו בזה העולם; על כל פנים בזה מברר כל הדיוקים שדיקת וכו' וכו'.

ואגב אם כבר מדברים ממיתת הצדיקים, עליך להבין, כיהצדיקים האמתיים אפלו שהם עדין חיים בזה העולם, הם בכל יום ובכל שעה ובכל רגע מוכנים למסר את נפשם על קדוש שמויתברך, ולנו אין שום השגה ותפיסה בזה כלל, כי סוף כל סוף אנחנו מגשמים בתכלית הגשמיות, והצדיקים נכללים לגמרי באין סוף ברוך הוא, ובכל רגע ורגע הם חושבים איך שאש גדולה עומדת לפניהם, והם נזרקים לתוך האש ונשרפים ונעשים עפרואפר ממש, ובכח הזה יש להם לעלות ולהגביה את נשמות ישראל. וככל שהם נכללים יותר בו יתברך, כמו כן יש להם כחות להעלות נשמות ישראל לאביהם שבשמים, ולכן אשרי ואשרי מי שזוכה להתקרב אל צדיקים כאלו ומובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן יג|, שכל אלו הנפשות שחטאו ופשעו וכו' וכו', ובודאי יש להם איזה רצון שבאים אל הצדיק, והצדיק מעלה את רצונם למעלה ומוריד להם תורה, ועל כן הוא טוב מאד לבוא בכל פעם אל הצדיק לשמע ממנו תורה, כדי שיחדש את נפשו ויהיה בבחינת |תהלים קז, ט|: "נפש רעבה מלא טוב", שירגישותמיד את אמתת מציאותו יתברך שהוא טוב, כמו שכתוב |תהלים קמה, ט|: "טוב הוי"ה לכל", ועד שמתקרבים אל הצדיקים מרגישים רע ומרירות, שזה מה שהצדיק מלקט את הנפשות אחד אלאחד, ומעלה אותם עד למעלה, ומבטל מהם את המרירות; ועל כן אשרי ואשרי מי שזוכה להיות מקרב אל רבנו ז"ל ותלמידיו ותלמידי תלמידיו וכן בכל דור ודור, ויקבל מהם הדרכה אמתית, איך לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך. עליך לדעת, כי הצדיקים הם הלבוש לגבי גלוי אין סוף ברוך הוא, והם בדגמת בגדי כהונה, הינו כי הצדיקים מלבישים את האוראין סוף ברוך הוא בלבושים כאלו, עד שגם פגומים כמונו, גם כן נזכה להשגת אלקות, להשיג רוחניות חיות אלקותו יתברך, כי באמת אנחנו טמאים לנפש אדם, פגומים בכל מיני חטאים ועוונות, והצדיק זורק עלינו מים של טהרה בסוד מי פרה אדמה, שזה ענין התפלה וההתבודדות, שמגלה לנו שנזכה לעסק בזה כמובא |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נה|, בסוד "ונשלמה פרים שפתינו" |הושעיד, ג|, כי ענין פרה אדמה הוא ענין

התבודדות, כשאדם עוסק הרבה בהתבודדות, על ידי זה נמשך עליו מי חטאת, מי פרה אדמה, ונתכפר לו הכל, וזה שאמרו חכמינו הקדושים |מועד קטן כח. |: למהנסמכה מיתת אהרן לבגדי כהונה? לומר לך מה בגדי כהונה מכפרים, אף מיתתן של צדיקים מכפרת; כי באמת הצדיק הואבבחינת אהרן הכהן, שהוא אוהב שלום ורודף שלום, ומקרב אתבני אדם להקדוש ברוך הוא, ואיך? על ידי שמלביש את עצמו בכל מיני לבושים לקרב את נשמות ישראל אליו יתברך, כי סוף כל סוף אדם רחוק ממנו יתברך בתכלית הרחוק, והצדיק מלבישאת עצמו בכל מיני לבושים מעילה לעלול, משכל עליון עד שכלתחתון |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל'|, והכל כדי שאדם ישיג השגותאלקות, שזה סוד בגדי כהונה, שהוא מלביש כל כך השגות אלקותיותברך בלבושים כאלו, עד שמי שרק מתקרב אליו ולוקח איזהלבוש, אז נצול מעולם התהו, והבן למעשה.

ההכרח לקצר מפני עמק הענין.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' שנה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חקת ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך,

וכן קבלתי את המכתב כללי שחתמו עליוכל הבחורים בישיבתכם.

והנה להשיב לכלכם קשה לי מאד מאד, ובפרט עכשו שאיןהזמן בידי, כי אני עוסק

בהדפסת ספרי רבנו ז"ל, וההכרח לי לרוץבכל יום אל המדפיס ואל הכורך, וזה

לוקח כמה שעות בכל יום, ולכן ההכרח לקצר.

מה אמר לכם, ראו לחזק את עצמכם ביותר, ותזכרו טוב, ששום דבר בעולם לא יוכל

לשבר אתכם, אני אוחז בשיטה, שלאצריכים לגלות ולפרסם לכם שאני מקרב אל

רבנו ז"ל, כי יפה היאהצניעות, ולא כדאי לפרסם לכם שאתם מקרבים, כי זה

יעורר אתחמת המשגיח והראש ישיבה, וכן הבחורים יתחילו להתלוצץ מכם, וכולי

האי ואולי תחזיקו מעמד, ולכן תמיד אני מיעץ לבחורים שזוכים להתקרב לרבנו

ז"ל, שלא יגלו ויפרסמו לכלם וכו' וכו', אדרבה ישבו בפנתם, ויתחילו להתמיד

בלמוד התורה הקדושה, וישברו את המדות הרעות שלהם, ויתנהגו בדרך ארץ, ויתפללו אתהתפלות בכונה גדולה, ודיקא על ידי זה יזכו לקרב עוד נשמות, כי יראו פנים אחרים לגמרי, ועל כן לא כדאי בכלל לפרסם אתההתקרבות. אני מקוה להקדוש ברוך הוא שתקימו את דברי, ואזאכתב לכם עוד.

נא ונא אל תהיו חכמים ביניכם, ואל תצאו לריב עם המשגיחאו עם הראש ישיבה, כי זה לא דרך רבנו ז"ל, דרך רבנו ז"ל היארק תפלה והתבודדות, להכנס בחדר לפנים מחדר, ולשפך שיחותתפלה אליו יתברך, ולבקש על נפשו שיזכה לתקן את אשר פגסושחת בזה העולם, ולהתפלל התפלות בכונה גדולה מלה במלהמתוך הסדור דיקא, לקשר את המחשבה אל הדבור, ואף שזה באבמסירות נפש, עם כל זאת צריכים למסר את נפשו לקשר המחשבהאל הדבור, ולחשב בשעת התפלה מה הוא מתפלל, אף שזה באבמסירות נפש |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן פ'.| וכן צריכים להתמידביותר בלמוד התורה הקדושה, ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה, וללמד בזריזות רבה מאד, ועל ידי זה יזכה לטיל במשנה, בגמראובמדרש ובפוסקים. ולכן תתחילו לקים את זאת בתמימותובפשיטות גדולה, ודיקא על ידי זה תזכו לקרב עוד נפשות אלרבנו ז"ל, כי יראו שפתאום השתניתם לטובה, וזה יועיל לכםויעיל להם, וכן יועיל להישיבה, כי באמת המשגיח והראש ישיבהלא רוצים את הרע וכו', אדרבה רוצים לראות ישיבה עם בחוריםיראי השם, מתפללים בכונה ומתנהגים בדרך ארץ ולומדיםבהתמדה, והם לא צריכים בחורים עזי פנים בעלי מחלקת וכו' וכו', ועל כן אין חמתם על דבר רבנו ז"ל, וזה ברור, אלא המציאותהראתה שעבדא בהפקירא ניחא ליה |כתבות יא.|, ותכף ומידכשמתקרב ואינו מקבל את ההקדמות הנכונות, הוא מתחצף וכו' וכו', וגורם מחלקת בישיבה וכו' וכו', ועל כן המשגיח והראשישיבה מתחילים לרדף אותו, לא כן אם המשגיח וראש ישיבהרואים שנעשים יותר רציניים ולומדים יותר בהתמדה, הם בעצמםיעוררו את שאר התלמידים שילמדו את ספרי רבנו ז"ל, כי יאמרו להם: ראו איך משתנים על ידי ספרי רבנו ז"ל, וזה ברור; ועל כןהעקר תעשו שם טוב לרבנו ז"ל, על ידי זה שלא תגלו שאתםמקרבים אלא תתחילו להתנהג בדרך ארץ גדול, ואז טוב לכם כלהימים. אם אפשר לבוא אלי, ולדבר ביחד - מה טוב ומה נעים, בודאי צריכים לעשות את

זה בסוד ובשעות כאלו שלא מפריעלהישיבה.

הדורש שלומכם באהבה רבה מאד...

א' שנו. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר חקת ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי

לטוב כל הימים, נר להצדיק נחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו

יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך אשר הרבה חכיתי לו, לנכון מקדם קבלתי, ובאמתכבר היה בדעתי לכתב לך,

וברוך ה' שהקדמת לי. מה אמר לך, ידידי היקר, ממש חיים חדשים נפחת בי, שאני

זוכה לשמע שתהלהלאל, באת אל המנוחה ואל הנחלה - זו ארץ ישראל, ואתהמסתובב

בין אנשי שלומנו הקדושים, ותהלה לאל, אתה מחזיקבתמך שדברנו יחד בהיותך

פה. מה אמר לך, חמדת לבבי, הימיםוהלילות טסים ופורחים, ואי אפשר לתפסם,

כי אם על ידי תורהושיחה בינו לבין קונו והתפללות הקבועות: שחרית, מנחה,

מעריבוכשמתחילים להשתמש עם החכמות, אז מאבדים את הימיםוהלילות, ועקר

החכמות הוא כשרוצים רצון אחר מבלעדי רצונויתברך, ורוצים איזו התנשאות

והשתררות על זולתנו להיות רבולמדן, ובעל דרשן או מקבל או גאון וכו', ואז

עובר מה שעובר - ספקות ובלבולים ללמד באפן כזה, או ללמד באפן כזה, ללמדעם

חבר זה או עם חבר זה וכו', וכדומה ספקות ובלבולים אשרעוברים בכל פעם על

בני הנעורים בעתים הללו, ובפרט כשיש מישמבלבלם ביותר, אז הם נופלים יותר

ויותר בדעתם וכו', ומאומהלא ישאו בעמלם, והם תמיד מספקים בספקות

ובעקמומיות, ומרורע להם מאד מאד. וכמה וכמה פעמים מביאים

הספקותוהעקמומיות לעברות גמורות, השם יתברך ירחם וכו', אבלכשזוכים לסלק

את הדעת לגמרי ומציתין את רבנו ז"ל בתמימותובפשיטות גמורה, "איני רוצה

שום דבר רק לדבק את עצמי אליויתברך, ולקים כל מצוה ומצוה בשמחה שאין לה

סוף ואין לה קץ", "איני רוצה להיות למדן, רק לדבק נפשי בתורה הקדושה,

לקשרוליחד נשמתי באור התורה, והמאור שבה יחזירני למוטב", אדםכזה הוא תמיד

בישוב הדעת, ואין לו שום ספקות ועקמומיות כלל; כי יכולים למצא אותו יתברך

בכל מקום ובכל דבר, כי מלא כלהארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך

כלל, כי דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך בהתלבשות הזו, ומתמיד ביותר בתורה הקדושה במקרא, משנה, גמרא ומדרש וכו' וכו', כי אין לו שום כונה אחרת, רק להיותולטיל לאט לאט בכל מקומות התורה הקדושה, "איני רוצה להיותלמדן כלל, רק נפשי חשקה בתורה, להמשיך עלי אור התורה". והנה לא אוכל להאריך בזה על הכתב, כי דברים כאלו אי אפשרלהסביר לחברו, רק כל חד לפום מה דמשער בלביה גדלת הבוראיתברך, ואפלו לעצמו קשה להסביר מיום לחברו, כפי השנויים שעוברים בכל יום | עין שיחות הר"ן, סימן א', ומזה בא שהאדם בעצמוביום זה בוער בו אש ההתלהבות וביום השני ועל פי רב בשעההשניה מתקרר לגמרי, ומתחילים להכנס בו ספקות וכו'.

חמדת לבבי, זכר מה שדברנו יחד, כשתבוא לארץ ישראל, שבלך בקרן זוית, והתמד בשעורים קבועים כמו שנתרגלת פה, ואלתסתכל על שום בריה. ואיתא במדרש שוחר טוב | תהלים קה': אתהמבקש לראות את השכינה בעולם הזה, עסק בתורה בארץ ישראלוכו', עין שם; ותהיה קבוע מאד במשניות ובגמרא ובשלחן ערוךכסדרן דיקא מדי יום ביומו, וכל מקום שהשרה הקדוש ברוך הואתורתו - השרה שכינתו | מדרש רבה, שיר השירים ו', וסוף הכבודלבוא, שיאיר עליך מלך הכבוד פניו בהארה נוראה ונפלאה.

אהובי, אחי, חזק ואמץ מאד מאד, ואל תירא ואל תפחד משוםבריה שבעולם, קבל נקדת כל אחד מאנשי שלומנו לטובה, ויותרמזה אל תתבלבל כלל, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, ראה גסראה את גדל הנסים והנפלאות שעשה עמך עד עכשו, עוד יאירפניו אליך, ותזכה למצא בקרוב את בת זוגך ההגונה והראויה לך, ותזכה להיות אדם השלם, ותתפלל להשם יתברך, שתזכה כברלהשאר שם בארץ ישראל, ותבקש רחמים בעדי, שגם אנכי אזכהלבוא לארץ ישראל. ועל כלם - תתמיד מאד בספרי רבנו ז"ל, עדשיהיו שגורים על לשונך בעל פה, כי רבנו ז"ל מחזק ומאמץ אותנו - אשרי השומע לו ושוקד על דלתותיו מדי יום ביומו.

והנה בפרשה זו פרשת חקת מדבר מפרה אדמה, אשר על ידיאפר פרה נטהר אפלו מטמאת מת, ואיתא בדברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נה, | סוד אפר פרה בזמן הזה הוא תפלהוהתבודדות, בחינת | הושע יד': "ונשלמה פרים שפתינו",

על ידי שמתמידים מדי יום ביומו לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטותגמורה, כאשר ידבר איש עם רעהו, על ידי זה זוכים לטהר את עצמם מכל הטמאות, וזוכים להגיע לכל הדרגות שבעולם. ומוהרנ"ת ז"ל ספר, שהבין מדברי רבנו ז"ל, שאליהו הנביא לאזכה להגיע למדרגתו שיהיה נעשה מלאך, כי אם על ידי שקידהנפלאה בתפלה והתבודדות ימים ושנים, וכן משה רבנו לא בא אלמדרגתו רק על ידי תפלה והתבודדות, כי כל מה שאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, ובורח מבני אדם |רצוני לומר מוכוחים עם בני אדם ושיחות של מה בכך|, הרי זה נכלל בו יתברך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נב|, ומאירה עליו הארה נוראה ונפלאה מערבות ידידות זיו שכינת עזו יתברך, ועל כן אמרו חז"ל |מגלהיט|: אלמלא נשתיר במערה שעמד בה משה ואליהו כמלא נקבסדקית, לא היו יכולים לעמד בפני האורה וכו', עין שם. כי הם זכועל ידי התמדתם בתפלה והתבודדות לגלוי אורות כאלו, אשר לא יכולים אפלו לעמד על ידם וכו', וזה שכתוב בזהר הקדוש |חקת קפ|: פרה דקבילת משור, ופרש רבנו ז"ל פרה היא תפלה, שור הוא לשוןהסתכלות, כי על ידי אפר פרה שהוא תפלה והתבודדות, זוכה לבואלזכון גדול כל כך, עד שיראה ענינים נוראים ונפלאים כאלו מה שאין חברו יכול לראות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנד|, והוא לזכותלהסתכל על השכל שיש בכל דבר |עין שם, סימן א'|, אך צריכים להיותסבלן גדול עד שבא יבוא יום ישועתו וכד חם גבה אתהפך |בבא בתראעג|, שתתהפך מדת הדין, שהוא הסתר פנים, אל הרחמים, שהואגלוי פנים |עין שם, סימן ב'|. ובזה יובן גם מה שאיתא בלקוטי תורהמהאריז"ל |פרשת חקת| סוד פרה אדמה, כשהמלכות מקבלת אחוריהשמות הקדושים ולא הפנים, לכן הוא סוד הדינים וכו', עין שם. כיבתחלה הכל בהסתר פנים ונדמה לאדם, שחס ושלו, אבדה תקותו, וכאלו אין מנוס בעדו וכו', ומכל שכן כשגם מחלישים דעתו, אזנופל לגמרי, ונדמה לו כאלו נאבד, חס ושלו, לגמרי, אבל אם ירגילאת עצמו לאט לאט ללחם בחרב התפלה, ולא יטה אותה לא לימיוולא לשמאל, אז יזכה סוף כל סוף לבוא לענינו.

אהובי! חזק ואמץ מאד מאד, וברח לך מדי יום ביומו אליויתברך, כי רק הוא מבין אותך, ורק הוא אוהב אותך, ורק הוא עוזרויעזר לך. ואמר במדרש שוחר

טוב |תהלים ק':| בשעה שאתה עומדומתפלל, יהא לבך שמח, שנאמר: "עבדו את ה' בשמחה", ולעולםאל תפל בדעתך, אפלו כשאין אתה יכול ללמד או להתפלל כלל, יהיה איך שיהיה צריך רק להחיות את עצמו, שזכה להתודעולהתקרב אל ראש הצדיקים, שהוא נחלא עמיקא וטמירא דנביעמקורא דחכמתא עלאה.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד מאד...

ובענין שכתבת שיצא קול שאיני רוצה להשיב, האמת אגידלך, שהיום הזה כתבת מכתב לר' .. נרו יאיר, אם יש לו איזודרך לעכב לבחורים שלא יכתבו לי, תהיה לי טובה גדולה, והטעם לזה, כי אני יודע כי בסוף תהיה לכל ההנהלה ולכל אנשישלומונו טענה גדולה עלי, ועל כן מה לי להכניס עצמי בזה, הרבה הרבה עבר עלי כבר בענין קרוב בני הנעורים מעט מהשאתה יודע ויותר מזה שעדין לא ידוע לשום בריה, ובשבוע זהעברה עלי מרירות רבה מראש ישיבה אחד, על כן הוי דן אותילכף זכות.

א' שנו. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר חקת אחר חצות ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי, ידידי, יקירי, הבחורהיקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח.
מכתבך לנכון קבלתי.

חמדת לבבי! מה שבקשת לסדר לך סדר מה ללמד אחר חצות, זה אי אפשר, כי לאו כל אפין שוין, ורבנו ז"ל לא אחז לומר דבריםאלו, וגם מי שיש לו מעט שכל, יודע ומבין, כי אי אפשר לסדרסדר מסדר לכל אדם בפרטיות, כי בכל פעם נשתנה הסדר, העקרלללמד כסדרן: מקרא, משנה, גמרא, מדרש ושלחן ערוך ולקוטי הלכות מעט או הרבה, מתי שרק יהיה לו זמן פנוי, ואסור לבלבלאת עצמו מזה כלל.
מה אמר לך, ידידי היקר, פשוט החייתני לשמע בשורה טובההמדשנת עצמותי, שתהלה לאל, אתה קם בחצות, ואומר את סדרתקון חצות, אשר אין למעלה מזה, ומוהרנ"ת ז"ל אמר |לקוטי הלכות, השכמת הבקר, הלכה א'|, שהגאלה הראשונה היתה בחצות, כמו כןהגאלה האחרונה שאנו מקוים אליה, תהיה בזכות אותם הזוכיםלומר חצות.

אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו ששם נפשנו בחיים ולא נתלמט רגלינו. למען השם, בני ואחי... היקר, אל תפל כל כך בדעתך יהיה איך שיהיה, תעשה כל מיני עצות להיות תמיד בשמחה, וליכר בפנים שוחקות, שאז יאירו בך פני רבנו ז"ל ממש | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנג|, ואסור להיות מספק בשום דבר, כי 'ספק בגימטריה' עמלק', והוא המחליש את הדעת ומקרר את הלב. ורבנו ז"ל אמר פעם לאחד: ווי מען טוט איז גיט אביא מען טיט נישטקין שלעכטסע.

העקר לעבד על מצות השמחה, ולבקש על זה מדי יום ביומו, כי התפלה היא הכלי לקבל בו כל מה שירצה, ותרגיל את עצמך להיות שמח בחלקך - בין ברוחני ובין בגשמי. וחז"ל אמרו | אבותג|: "איזהו עשיר? השמח בחלקו", ואיתא במדרש | בראשית רבה צא, ה|: בזמן שאדם עשיר, יש לו פנים שמחות לראות את חברו, ובזמן שאדם עני, אין לו פנים לראות, מפני שהוא מתביש מחברו, כי זה תלוי בזה - כפי שאדם שמח בחלקו תמיד, אז הוא העשירהאמתי, ויש לו עצות דקדשה, ואינו מתפחד משום בריה שבעולם, ואין נחלשת דעתו, ולהפך - אז נופל בקטנות וחלישות הדעת ונשבר חס ושלום לגמרי.

אהובי, אחי! כל מה שתכניס בדעתך השמחה האמתית, כמו כן תזכה להגיע אל הרחבת הדעת | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן |, ותהיה בן חורין ממש. וצריך להרגיל את עצמו תמיד לחשב: "השם יתברך הוא עמי ואצלי ואוהב אותי, השם יתברך מלארחמים, ובודאי רוצה בי". ואמר רבנו ז"ל: במקום שאדם חושב, שם כל האדם | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא|.

חמדת לבבי! נא ונא להחזיק את עצמך עם אנשי שלומנוהיקרים, ותשתה בצמא דבריהם הנובעים מהנחל העליון היוצאמשלש ראשונות דעתיק וכו', ואין התורה נקנית אלא בשלום, שנאמר | תהלים כט, יא|: "ה' עז לעמו יתן, ה' יברך את עמו בשלום", ושלום לא יתכן אם לא תהיה לו ענוה | עין ב' חומת אנך' להחיד"א, פרשתצו|, כי כשאדם זוכה לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ואינונמצא כלל בזה העולם, כי הוא בטל ומבטל כחרס וכתולעת, אזשום בריה לא יכולה לריב ולהתקוטט עמו, מאחר שאינו נמצא בזה העולם כלל, והוא בשלום עם הכל. וכמו שאמר מוהר"ן ז"ל ללאנשי שלומנו, כששאלו, איך היה יכול לסבל הבזיונות

שבזתהאאותנו בת משה חניקעס, והשיב: "איך האב מיר אויס גימאלט איךהאלט שוין פערציג יאהר נאך מיין הסתלקות וואס הארט דאס מירוואס יענער זאגט"פ. ואמר ר' לוי יצחק: דיקא כשאדם מסתכל עלהתכלית הנצחית, ומבטל את עצמו אליו יתברך, יכול לסבל את כלהעובר עליו. אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ עם כל הנקדות הטובות שישבך, ותהיה רגיל לשיר לעצמך תמיד נגונים של שמחה |עיןשיחות הר"ן, סימן רעג|. הדורש שלומך באהבה רבה...

תכתב לי אם קבלת מכתבי הקודם עם העמודים של הקריאתשמע שעל המטה, חזק ואמץ מאד מאד.

א' שנח. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, העסקן במצוות וכו' ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם הכסף לפדיון, יעזר לךהקדוש ברוך הוא שימתקו ממך כל הדינים על ידי פלא עליון.

ראה להיות זריז בכל מעשיך יותר ויותר, ואף שאני יודעשאתה זריז, עם כל זאת 'אין מזרזים אלא למזרזים' |מכות כג.ו|, כיחבל על כל רגע בזה העולם, לא רק על כל יום ועל כל שעה, אלאאפלו על כל רגע, ובפרט אתה שיש לך כחות וכלים כאלו לעזרלזולתך אתה צריך לנצל את זה ולעזר איך שאתה רק יכול, כי אצלוייתברך מאד מאד חשוב כשיהודי עוזר לזולתו בין בגופו וביןבנפשו, ולכן ראה לשמר את עצמך מאד מאד מבטול זמן, כי חבלעל כל רגע ממש, ואשרי מי שמנצל את זמנו לטוב, ואז טוב לובחיים חיותו ובעלמא דאתי, כי הזריז נשכר תמיד. נא ונא ראה לדבר הרבה עמו יתברך, ובפרט כשאתה הולךלבד על הדרך, אז הוא הזמן הכי טוב לדבר עמו יתברך. ומובאבזהר הקדוש |עין ח"א, דף רל.ו| כשאדם הוא בדרך, הוא צריך להיותדבוק בו יתברך, על ידי תפלה ותורה, ועל ידי זה משרה אתהשכינה עליו, וכן הוא בתקונים, אשר מארי קבלה הם כמו צפורהפורח בכל מקום, הינו מי שמיחד יחודים קדושים, היכן שרקהולך השכינה הולכת עמו, שזה ענין ההתבודדות שזה היחודהעליון שאדם מיחד את עצמו אליו יתברך, ואינו

רוצה שום דבר, רק את הקדוש ברוך הוא, ומעלה מיין נוקבין אליו יתברך, שזהגדל התשוקה שאדם מתעורר נגדו יתברך, כי יש מיין דוכרין - זה אור הבא מלמעלה למטה, ולהפוך מיין נוקבין - הוא אורהבא מלמטה למעלה, שזה סוד "אשה כי תזריע וילדה זכר" |ויקראיב, ב|, שזה ענין השלמות - לזכר תמיד בעלמא דאתי |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד|, והקדוש ברוך הוא מתפאר עם האדםשמעלה מיין נוקבין, כי בזה נעשה יחוד העליון, הינו כיהתעוררות באה בכל יום מלמעלה למטה, אבל לא כל אחד זוכהלתעורר חזרה אליו יתברך, ואפלו אם מתעורר, זה רק לדקה אולכמה דקות, או לשעה ולא יותר, מה שאין כן אם יש אתערותאדלתתא, שאדם מתעורר תמיד אליו יתברך, וזה נעשה על ידי שיחהבינו לבין קונו, על ידי זה הוא מעלה תמיד מיין נוקבין, אורותמלמטה למעלה, ועל ידי זה גורם שעשועים גדולים למעלה, והקדוש ברוך הוא שורה אצלו, ואין עוד מקום וזמן הראוי לזה, כמו שאדם הולך על הדרך שאז הוא הולך לבד, ואף אחד לאמבלבל אותו, ויכול לדבר עם הקדוש ברוך הוא, וישוח ויספרלפניו יתברך את כל אשר עם לבבו בפרטי פרטיות, ואז הוא לאצריך שום חבר ושום מלווה וכו' וכו', כי הולך רק עם הקדוש ברוך הוא, וזה שכתוב אצל אברהם |בראשית יז|: "התהלך לפני והיהתמים"; וכן |שם כד, מ|: "את האלקים אשר התהלכתי לפניו", וכןהוא בנח |שם ו, ט|: "את האלקים התהלך נח", כי הצדיקים הולכיםתמיד עם הקדוש ברוך הוא; אשרי ואשרי מי שאינו מטעה אתעצמו, ומכניס את דבורים אלו בתוך לבבו, ואז טוב לו כל הימים.

ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואז תרגיש חיים חדשים בחיך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שנט. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר חקת ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה, הרוצה להאיר נפשו באור האורות צח הצחצחות, הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף לפדיון, יעזר הקדוש ברוך הוא שימתקו ממך הדינים על ידי פלא עליון.

ראה לחזק את עצמך ביותר להיות בשמחה, ותרחיק ממך אתהעצבות מאד מאד, כי

העצבות היא הסטרא אחרא, והקדוש ברוך הוא שונא אותה, כן גלה לנו רבנו ז"ל, ועל כן צריכים למסר אתנפשו על מדת השמחה, ולא להניח את עצמו כרגע להיות בעצבות ובמרה שחורה, ולכן תעשה כל מיני מאמצים שבעולם להיות רקב שמחה, ועל ידי שמחה תזכה לכל טוב אמתי ונצחי.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שם. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר חקת ה'תשל"ד.

ששון ושמחה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. מאד נפלא בעיני, כי לא זכיתי לשמע ממך כל הזמן, וגם עכשיו נודעתי שנכנסת ללמד שם בישיבה שאתה שם וכו', בודאי אני דן אותך לכף זכות וכו', שכל זה מה שעובר עליך אינך וכו'.

אהובי, אחי היקר! שמחתי מאד מאד בשמעתי שאתה מתחברעם האברך היקר... נרו יאיר, כן תעשה ותהיה רגיל אצלו, וראה אל מה שיכולים להגיע, אל מדת התמימות והפשיטות וכו', ומקדם בלמדנו בצותא בלקוטי מוהר"ן כדרכנו בכל ליל רביעי, דברנו הרבה, איך שכל היהדות בכלל, וכל ההתקרבות אל רבנו ז"ל בפרטתלויה אף בתמימות ובפשיטות, וצריך להשליך מאתו את כלהחכמות של הבל, ולא ירצה רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, הינולא לרצות להיות רב ולמדן או בעל מקבל וכו' וכו', רק העקרלהיות כרצונו יתברך, לבטל רצונו מפני רצונו יתברך, ואז יזכה שיתנהג עמו הכל כרצונו, כמו שאמרו חז"ל |אבות ב|: "בטל רצונך מפני רצונו, כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך; ובשלמות זוכים לזה רק על ידי תפלה והתבודדות, להרגיל את עצמו תמיד לדברעמו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו, ואת כל אשר עם לבבו ישיח ויספר לפניו יתברך.

חמדת לבבי! חדש ימין כקדם, ואל תהיה בטלן, כי תהלהלאל, יש לך כלים טובים, החזק בהתמדת הלמוד בפשיטות גמורה, וביותר תתחזק במדת הששון והשמחה, אף שקשה וכבד עליך, זהו עקר מעלת האדם - כשזוכה להפך את כל הירידות לעליות גדולות ואת היגון והאנחה לשמחה עצומה. והעקר - להכניס תמיד בדעתו, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכלעצם עצמיות חיות אלקותו

יתברך, וצריך תמיד לחשב, כי השם יתברך הוא אב הרחמן, והוא אוהב אותי, כי אחד בגימטריה אהבה|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד',| בזה שאוחז את עצמו באחדותו יתברך, בזה בעצמו ממשיך על עצמו אהבתו יתברך. אהובי, אחי! עכשו נכנס ובא הקיץ החם בגשמיות וברוחניות, טוב מאד עשית שברחת מהעיר, ואתה לומד חוץ לישוב, כיעל ידי זה תנצל מכל ר'ע'. שמח תשמח את נפשך הצמאה והרעבה, ותחיה את עצמך בזה שזכית להתודע מרבנו ז"ל; טובלהודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, אשר הואקרבונו אל הצדיק הממשיך רחמיו יתברך עלינו|עין לקוטי מוהר"ן, חלקב', סימן ז'| והוא המוכיח אותנו ברחמים, בסוד|שיר השירים יא, יב|: "נרדי נתן ריחו"|עין שם, סימן ח'|, ועל ידי זה אנו שבים בתשובה של אהבה. וידוע מאמר הבעל שם טוב הקדוש על פסוק|במדברכא, ו| "וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים וינשכו את העם", הם המוכיחים שאינם כראוי, שהם מפילים את האדם יותר ויותר, ועל כן מה טוב ומה נעים להתחבר רק עם חברים טובים מאנשישלומינו הקדושים, המקרבים ומדבקים אותו אליו יתברך.

ההכרח לקצר. אקוה לראותך או על כל פנים כתב ירך.

א' שסא. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר חקת ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, צמודבפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקורחכמה, שהוא אור האורות המאיר לכל העולם, לכל מי שירצה לקבל ממנו ... נרו יאיר.

אהובי, אחי היקר! מה אמר לך, את גדל החיות והמשיבת נפשוהתענוג הרוחני שאני מקבל ממך - אין לשער ולספר כלל, כיכמה וכמה יגיעות של שעות שעות, ימים ושבועות וחדשים רצופים עוברים ובאים, עד שזוכים להאיר בנפש אור ודעת רבנו ז"ל, ואמתת מציאותו יתברך, ואפלו לאחר כל היגיעה והבטולים כוליהאי ואולי וכו', ועל פי רב נשבר לבי בקרבי לגמרי כחרס הנשברוכו', כשרואים שמאירים באחד אור ודעת רבנו ז"ל, ולבסוף"ווערט ער א חכם"צ, ועל ידי זה לבסוף נופל לנוקבא דתהומארבא. ותהלה לאל, זכני השם יתברך לראות בך ובאחיך מה שחכיתיוקויתי - לסלק את הדעת לגמרי, ולידע שאין יודעים, כלל וכלללא,

ולבטל את דעת עצמו לגמרי, ולצית את הצדיק על כל אשריאמר כי הוא זה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|.

מה אמר לך, כל היהדות בכלל וכל ההתקרבות אל רבנו ז"ל, שהוא אור הגנוז, שיתגלה על ידי משיח לכל ישראל, אי אפשר לקבל, כי אם כשזוכה לסלק ולבטל חכמתו ודעתו לגמרי, וכל מה שהאדם בא לבטול יותר, על ידי זה מאיר בו יותר אורו יתברך ואור הצדיק; כי העקר למה האדם רחוק מהשם יתברך ומהצדיקהאמת, הוא רק על ידי חכמות, וכל אחד מדמה, שלו יש אילוהמצאות ואילו עבודות ואילו הנהגות וכו' וכו', ובאמת הכל שטיותופתויים, "כי אין חכמה ואין תבונה ואין עצה נגד ה'" |משלי כא, ל|. העקר לבטל את עצמו תמיד אליו יתברך, ולא ירצה רצון אחרמבלעדי רצונו יתברך, ואף שבין כך ובין כך עוברים נסיונותוירידות ונפילות וכו' וכו', צריך לידע, שזה עקר שבחו של האדם- כשזוכה להפך את כל הירידות והנפילות והחלישות הדעת אלתכלית העליה, להפך את היגון ואנחה אל שלמות השמחה, ועל כן כל מה שעובר יותר על כל אחד, והוא זוכה אף על פי כן להתחזקולעמד על עמדו, ומהפך את פניו תמיד אליו יתברך, אז מעלתוגבוהה מאד מאד.

מה אמר לך, חמדת לבבי, כל מה שנדבר יחד וכל מה שנתכתביחד, להאיר אחד בחברו את הרגשת נעם ערבות ידידות פנימיותלבבי, עדין לא יצאנו ידי חובתנו, כי על זה נאמר |משלי לא, כג|: "נודע בשערים בעלה", ואמרו בזהר הקדוש |עין ח"א קג|: כל חדלפום מה דמשער בלביה, ורבנו ז"ל מגלה לנו, שאפלו לעצמו איאפשר לספר כפי הזריחה והאור שמאיר בו בכל פעם ובכל שעהמחדש |עין שיחות הר"ן, סימן א'|, וראוי לנו לחזר אלפי ורבבותפעמים, לומר: "אשרינו ואשרי חלקנו ומה יפה ירושתנו, שזכינוששם נפשנו בחיים ולא נתן למט רגלינו, ונפלנו בחלקו של רבנוז"ל". וכל זמן שאנו מלבשים בגופנו הגשמי, אין אנו יכולים לשערולציר לעצמנו מעלת ההתקרבות אליו, ומעט מהרבה יכוליםלהבין, ויותר מזה צריכים להאמין, כי באמת אנו רואים ויודעיםבאיזה מצב ובאיזה שאל תחתיות אנחנו נמצאים וכו' וכו', ואף על פי כן מעט הדבש שנגענו בקצה המטה, כבר אורו עינינו, מכל שכן וכל שכן שנתמיד ונינק דבש בכל יום ויום,

שהיא תורת רבנו ז"ל - איך יאירו עינינו?! ובאמת כבר דברנו הרבה פניםאל פנים, אשר צריך להתמיד כל כך בספרי רבנו ז"ל, עד שיהיו שגורים על פיו, ומוהרנ"ת ז"ל אמר לאברך אחד: "חזר לקוטי מוהר"ן, ווארום אין דעם גוף וואס עס איז דא דער לקוטי מוהר"ן, וועלין די ווערים אין קבר נישט צו קומען"ק. ורבנו ז"ל הזהירנו ובקש אותנו מאד מאד, שנתמיד בספרו הקדוש והנורא |עינבחי מוהר"ן, מעלת תורתו וספריו, עין סימן שמט|, ומוהרנ"ת ז"ל אמר, שזוזכות גדולה ונוראה, כשזוכה שמחשבתו משוטטת בתורת רבנו ז"ל|עין שם במעשה מהעגול השיך לתורה כ'.| ושמעתי מר' לוי יצחק, שבאומן למדו רק ספרי רבנו ז"ל, ולא רצו לשמע שיחות, וכל אחד מהתמיד מאד מאד בספרי רבנו ז"ל, עד שהיו באנשי שלומנו כאלו, שהיו בקיאים בזה בעל פה ממש, ואמר אז: הרבה צדיקים יש בין אנשי שלומינו גם עכשו, והם אינם יודעים מכל אלו השיחות, ואמר: מה צריכים לעשות עקר מהשיחות, העקר הוא עבודת השם יתברך. ורואים כשהולכים עם חכמות, צריכים שיחות ופוליטיקה, ולכל אחד יש שיחות חדשות, שטיות והבלים, ומה לנו כל זה, הלא יש לנו הלקוטי מוהר"ן וספר המדות וכל השיחות שהדפיס מוהרנ"ת ז"ל, שהם בודאי אמת, העקר טהון און טהון אין עבודת השם יתברך, און נישט מיד ווערן, וכן לא להתפעל משום בריה|אף מאנשי שלומנו|, כי רבנו ז"ל הוא מתנה לכלל ישראל, ואינו מצמצם אצל אחד, וכל בית ישראל ההכרח להם להתודע מרבנו ז"ל, ודבר זה יהיה עבודת משיח צדקנו - לגלות ולפרסם אתהאור הגנוז הזה. ומקדם בלמדנו בצותא בלקוטי מוהר"ן כדרכנו ללמד בכל ליל רביעי, דברנו הרבה, שאין אנו יכולים לתאר לעצמנו כמה אנו מאשרים, שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה, המגלה ומפרסם אמתת מציאותו יתברך, אשר אפלו שפלים וקטנים וגורועים כמונו היום, גם כן נזכה שיפקחו עינינו, ונתחיל לחפש אחריו יתברך, מי האמין לזה וכו' וכו'. וראוי לנו לשמח ולגילולרנן בכל יום: "בך רבנו נגילה בך רבנו ונשמחה", כי מה היינו עושים בלעדיו וכו'.

אנא, ידידי היקר, אל תניח את עצמך לבלבל דעתך משום בריה שבעולם, ותגלה ותדבר עם חברך עצות רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, כאשר דברנו יחד, וכבר אמרתי לך, כי כמה פעמים מרב 'חכמות' שרואים וכו', ווערט צובראכן דאס

הארץ, היתכן מען שטייט ביי אזוינע אוצרות ביי אזוי איין פארמעגן וויהאט מען צייט צו רעדן אנדערע רייד ווי האט מען צייט צו מאכן שבונות פון דעם אדער פון דעם, דער הייליגער רבי גיט אונז אזוינע רפואות, אזוינע עצות ווי קען מען זיין אזוי איין בטלן, און זיי נישט נעמעןש וברוך ה', חמדת לבבי, אתה מצית אותי, ממש חיים חדשים אתה מכניס בי בכל פעם, כי כמה בחורים ואברכים התחילו, ולבסוף זיינען זיי גיווארן קלוגת, והתחילו להשתמש עם השכל, נו דער עקר איז דאס וכו' נישט דאס וכו', און דער עקר איז נישט דאסא וכו', וכך לאט לאט עוזבים אתהתפלה והתבודדות, אשר אי אפשר להגיע את זה כי אם על ידי תמימות ופשיטות, פראסטאקב ממש, כי כל מה שמסלק דעת עצמו, כמו כן זוכה לדבר יותר עמו יתברך, וכן בלמוד התורה הקדושה, להתמיד מאד מאד, ולהיות בכל מקומות התורה הקדושה כרצונו של רבנו ז"ל | עין שיחות הר"ן, סימן כח, במקרא, משנה, גמרא, מדרשו שלחן ערוך וכו' וכו', אי אפשר לקימו באמת, כי אם על ידי תמימות ופשיטות, פראסטאק ממש, איני רוצה להיות לא למדן ולא מקבל ולא גאון, רק נפשי חשקה בתורה, להאיר נפשי בערבות אורוֹזיו התורה הקדושה, והמאור שבה יחזירני למוטב.

חמדת לבבי! ההכרח לקצר במקום שאמרו להאריך.

ואני מאחל לך הצלחה נצחית. עלה והצלח בכל אשר תפנה, ותאיראת אור האמת

כאשר דברנו יחד ...

הדורש שלומך ...

א' שסב. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר חקת ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

בענין שלום בית וכו' וכו', עליך למסר נפשך מאד מאד עלדבר זה, כי רבנו ז"ל

הקפיד מאד מאד על שלום בית, ואין שום תרוץ לריב בבית וכו' וכו', אדם צריך

להיות ותרוץ בביתו, וככלשהוא ותרוץ, כך הוא מצליח בין בגשמי ובין ברוחני,

וכל אלושה צליחו בגשמיות וברוחניות, היה רק בזכות שהיו ותרנים

בביתם, ועל כן ראה להיות ותרון גדול בתוך ביתך, ועל ידי זה יאריכו ימך, כי להפוך כשיש מחלקת ומריבות, אין לך עוד קצור ימים יותרמזה, כי המחלקת והמריבות בבית גורמים לקטנות המחין ולצמצוםהדעת, ונהרס כל המח, וכבר אי אפשר ללמד.

אודות וכו' וכו', עין בספר חסידים, סימן תשמ"ט: "יש אדם ששונא לאשתו, לא יתכן שיבקש מהשם לתן לו אשה אחרת, אלאאם היא מכעסת אותו, ואינה טובה בעיניו, יבקש מהשם יהפך אתלבה לאהב אותו או תשא חן וחסד לפניו שיאהבנה, והיא תאהבנו, עין שם"; ועל כן כלך מדבורים אלו, כי זה עצת היצר הרע, ובפרוש גלה לנו רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן רסג|, אשר היצר הרעגורם לפרודים בין בני הנעורים כדי להכשילם בעברות, רחמנאלישזבן, ועל כן ברח לך ממחלקת ומריבות, ותשתדל מאד שיהיהשלום בתוך ביתך.

ושמעתי הרבה מאנשי שלומנו תלמידי ר' אברהם בר' נחמןז"ל, כגון: ר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל| ור' אליהו חיים רוזין|נרו יאיר| |ז"ל| וכו' וכו', איך שר' אברהם ז"ל היה מקפיד מאדמאד על שלום בית, ואמר, שכך קבל מאביו ר' נחמן טולטשינערז"ל, שקבל ממוהרנ"ת ז"ל, שצריכים מאד מאד לשמר על שלוםביתו, כי אחרת אי אפשר לקבל מרבנו ז"ל כלל, כי אם המחיןפגומים לא יכולים לקבל מרבנו ז"ל כלל, ועל כן אל יסיתו אותךאברכים מפרעים שהתקרבו לאחרונה, חבורה של משגעיםומטרפים שמסיתים ומדיחים לברח מהבית וכו' וכו', הכל הבלורעות רוח, וזה לא דרך רבנו ז"ל, סתם שטיות, כי כל אלושמתנהגים בדרך זו, לך ובדק אחריהם אם אינם בעלי עברה, רחמנא לישזבן, ועל כן ברח לך מחבורתם, שהם סתם חבורה שלמשגעים ומטרפים, ואין זו דעת רבנו ז"ל כלל, יכולים לגור עםאשה באהבה אחוה ורעות, ועם כל זאת יכולים לצאת לשדהולצעק הרבה להקדוש ברוך הוא, זה לא סותר את זה וכו', וכך יכולים לשבת בבית המדרש וללמד בהתמדה גדולה, ולבא אחר כך לבית, ולדבר עם אשתו בדרך ארץ גדול ובאהבה, אחוה ורעות, וזה לא סותר, מי שאומר אחרת סימן שמחו פגום, כי הוא רחוקמישוב הדעת, ובכלל אין לו התבודדות, כי מי שזוכה להתבודדותאמתית וישוב הדעת, רואה שזה רצון הקדוש ברוך הוא, ועל כןתעשה כמו שאני מבקש

אותך, ואז תצליח דרכך.

אם תוכל לבוא לכאן - מה טוב ומה נעים, כי אני מאד מאדמפחד שמא יגרמו לך גט, חס ושלום, על ידי ההנהגות המטרפותשל המשגעים והמטרפים וכו' וכו', אשר אין להם שום שיכותלרבנו ז"ל, וזה ברור.

עליך לדעת, ההתקרבות אל רבנו ז"ל תלויה רק כפי שלומדיםלקוטי מוהר"ן, כי פניו, שכלו וחכמתו - שם הם בתוך הספר|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב, קעג|, ולכן מי שלומד יותר לקוטי מוהר"ן, הוא יותר מקרב לרבנו ז"ל, ויותר מזדככים דמיו, ובפרטשגלה לנו רבנו ז"ל|שם, סימן עה| שצריך לעבד את הקדוש ברוך הוא עם כל הדמים, ולזכך את הדמים, ועל ידי זה אף פעם לאיבוא לידי מחלקת וכו', עין שם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שסג.בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר חקת ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיותבשמחה, כי השמחה היא רפואה בין בגשמי ובין ברוחני|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד|, וחכמי הרופאים אומרים, שכל המחלותבאות לאדם רק מחמת עצבות ועצלות, ולכן צריכים להכריח אתעצמו להיות בשמחה תמיד, ואף שזו עבודה הכי קשה, כי עוברעל כל אחד ואחד בכל יום ויום מה שעובר - צרות ויסוריםומרירות ובלבולים, עם כל זאת צריך לעשות את עצמו שמח, ועל ידי זה יזכה באמת לבוא לשמחה.

העולם הזה הוא מלא נסיונות קשים ומרים, ואשרי מי שזוכהלחזק את עצמו, ואינו נשבר משום דבר שבעולם, ואל כל זה יכולים לזכות על ידי שאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברךכאשר ידבר הבן אל אביו ואיש אל רעהו, ואף שרוב העולם צוחקיםמזה, עם כל זאת הגלוי הזה גלה לנו רבנו ז"ל, שנדע היטב, אשראין בלעדיו יתברך כלל, והמאמין האמתי שמאמין בו יתברך, הואתמיד ידבר אליו יתברך, כי הדבור לדבר עמו יתברך תלוי כפיהאמונה הקדושה שמאמין בו יתברך

לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב, כי אם היה יודע האדם ידיעה בלב שלם, שמלא כל הארץ כבודו, והקדוש ברוך הוא עומד בשעת התפלה ושומע תפלה, בודאי היה מתפלל בהתלהבות גדולה, והיה מדקדק מאד לכון את דבריו, ובשביל שהאדם אינו יודע זאת הידיעה בלב שלם, בשביל זה אינו מתהלב כל כך, ואינו מדקדק כל כך, וכל אחד ואחד כפי מעוטשכלו וידיעתו, כן התלהבותו ודקדוקו, עין שם; ועל כן צריך להיות חזק בזה מאד מאד, מצד אחד לשמח עם נקדתו הטובה שיש בו, כי כל בר ישראל יש לו נקדות טובות, ומצד שני להיות רגיל לדבר עמו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו והבן אל אביו, ויספר לו יתברך את כל מה שמעיק לו בתמימות ובפשיטות גמורה, ודיקא על ידי זה יצליח דרכו. נא ונא תתחזק ותתאמץ בכל מיני אפנים שבעולם, והעצה הכי טובה והכי קלה, הרגל את עצמך לחזק את אחרים, ועל ידי שתחזק את אחרים, על ידי זה גם אתה תהיה מחזק.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שסד. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר חקת ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך - אין לתאר ואין לשער כלל. מה אמר לך, ידידי היקר, מוהרנ"ת ז"ל כתב הרבה מכתבים לאנשי שלומנו, ועקר כונתו היתה כדי לחזקם ולאמצם להשאר אצל רבנו ז"ל, וכן כל הנסיעות שנסע מוהרנ"ת ז"ל, היו רק כדי לחזק את אנשי שלומנו, כי בדרך כלל עובר על כל אלו הרוצים לאחז את עצמם ברבנו ז"ל מה שעובר, וצריכים התחזקות עצומה מאד מאד, ולולי שמוהרנ"ת ז"ל היה נוסע אל אנשי שלומנו בדורו, לא היה נשאר שריד ופליט מכל ענין רבנו ז"ל, ומוהרנ"ת ז"ל ראה את זה ברוח קדשו, ועל כן נסע נסיעות, וחזק ואמץ את אנשי שלומנו.

הרב הקדוש מטשערין ז"ל כתב בספרו "פרפראות לחכמה", ששמע ממוהרנ"ת ז"ל, שחקר הרבה במה יוכל להמשיך את אור רבנו ז"ל לדורי דורות, אין זה אלא

על ידי חדושים דאוריתא, שיחדש חדושים בתורת רבנו ז"ל, וידפיסם ויפיצם בין עם ישראל|עין שם, סימן סא, על התורה: חדי ר' שמעון, מכל זה נכנס גם בי תשוקה עצומה לקרב את אור רבנו ז"ל אל העולם, כי כבר זכיתי להדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל, והפצתי בכל תפוצות ישראל עוד בשנתתשכ"ה, וראיתי שהיום צריכים להלביש את דבר רבנו ז"ל בלשונו פשוטים, עד שנזכה לקרב את כל עם ישראל לדעת רבנו ז"ל.

יש אצלי תכריך כתבים שקבלתי מהרב החסיד ר' אהרן גלידמאן, |נרו יאיר| |ז"ל|, שהוא בנו של ר' משה טשנסטעכווערז"ל |גיסו של ר' לוי יצחק, |נרו יאיר| |ז"ל|, והכתבים ההם הן שיחות יקרות שרשם לעצמו, ששמע מהאיש האלקי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל |בעל המחבר ספר "באור הלקוטים",|, והם שיחות מאד מאד יפות ויקרות, ואחת מהשיחות כתוב שם כך: בשנת תרע"ה יצאתי מהמקוה עם ר' אברהם, ענה ואמר לי: בעוד חמשים שנה יהיה נעשה ענין חדש בדבר רבנו ז"ל, שיקום אברך ויפיץ את אור רבנו ז"ל בכל העולם כלו. ושמעתי מאחד מאנשי שלומנו, ששמעמר' אליהו חיים רוזין |נרו יאיר| |ז"ל|, שגם הוא שמע כמה וכמה פעמים מרבו ר' אברהם בר' נחמן ז"ל אותה שיחה, שבעוד חמשים שנה יקום אברך אחד וידפיס את כל ספרי רבנו ז"ל, ויפיצם בכל העולם כלו, ויהיה נעשה חדשות לגמרי בדבר רבנו ז"ל, וסיים ר' אברהם ז"ל: און די וועסט איהם נאך קענענג, זה ספר ר' אליהו חיים רוזין |נרו יאיר| |ז"ל|, בעת שנתעוררה מחלקת גדולה עליוכו'. ובאמת משנת תרע"ה עד שנת תשכ"ה הוא בדיוק חמשים שנה, ועל כן לא בחנם שהסמ"ך מ"ם לקח את עצמו עלי כל כך, עם כל זאת איני מתפעל משום בריה שבעולם, אני אחבר המון ספרים בדרכי רבנו ז"ל לקרב את דבריו הקדושים אל המון עם ברחוב, כדי שכלם יתקרבו אליו יתברך על פי עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, ואף שאני יודע שאני מסכן את עצמי וכו' וכו', אבל הכל כדאי לי, ואם יתן הקדוש ברוך הוא לי את החיים, עוד תראה הנפלאות רבות שיהיה נעשה בעולם בענין הפצת מעינות החכמה חוצה, כי אני מקוה להקדוש ברוך הוא להקים עוד הרבה תלמידים, שגם הם ידפיסו ויפיצו את אור רבנו ז"ל, כי מאז שהתקרבותי אל רבנו ז"ל, בוערת בי מאד מאד נקדת ההדפסה.

לכן ראה, אהובי, ידידי היקר, אל תתערב בריב לא לך, הקדוש ברוך הוא וועט מיר אויספירן לטובד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שסה בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר חקת ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

הנה בשבת פרשה זו |פרשת חקת| דברנו הרבה על פי התורהבלקוטי מוהר"ן, חלק

א', סימן נה, ששם מדבר רבנו ז"ל מעניןפרה אדמה, ובאמת ראיתי בספר "המאור

הקטן" |ספר ישן נושןשנדפס בשנת ת"ז|, שמקשה - מה זה חקת התורה, היה

צריךלומר חקת הפרה? בדיוק כמו שאתה מקשה, אלא מפרש, כי תבת'תורה' עולה

בגימטריה תרי"א מצוות ששמענו מפי משה, "ואנכי" ו"לא יהיה לך" מפי הגבורה

שמענו, ובאמת למה שתי המצוותהאלו - יחוד השם ולא לעבד עבודה זרה שמענו

מפי הגבורה, וגם בלשון יחיד "אנכי הוי"ה אלקיך" וגו', "לא יהיה לך"

וגו'? אלא אומרו הקדוש ברוך הוא בלשון יחיד, כי כך יוכל משה תמידלדון את

עם ישראל לכף זכות, שאפלו שחטאו, חס ושלום, יאמרלהקדוש ברוך הוא, הרי לא

צוית אותם על יחוד השם ועל עבודהזרה, אלא צוית רק אותי בלשון יחיד,

ועל ידי זה יפטר את עם ישראל מהדין, ועל כן כתב "זאת חקת התורה", כי לפי

זה כלהענין של הפרה אדמה חק, ולא יכולים להגיד תבא אמו ותקנחאת צואת בנה,

הינו שהפרה באה לכפר על העגל, כי משה רבנוודן את נשמות ישראל לכף זכות,

ומבקש ומתחנן להקדוש ברוך הוא על עם ישראל, ולפי זה אין שום טעם על ענין

פרה אדמה, ועל כן נקרא: "זאת חקת התורה" דיקא ולא "זאת חקת הפרה", כי פרה

באה לכפר על עון העגל, ולפי מה שאמרנו, שמשה רבנוודן את נשמות ישראל לכף

זכות, ומבקש ממנו יתברך על עם ישראל, שלא אמרת להם את זה רק אלי, ההכרח

לומר זאת חקתהתורה, ומרבה שם באריכות גדולה. ובאמת הדברים נפלאים מאדמאד,

ורואים מזה את הרחמנות של הצדיק בחינת משה שמרחםעל נשמות ישראל, ועקר

הרחמנות להוציאם מעוונות |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'|, שזה כל עבודת

משה בחייו, ואפלו לאחר הסתלקותומוציא את נשמות ישראל מעוונות

לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רטו, כי על ידי שהוא דן את נשמות ישראל לכף זכות, ובא בטענה אלהקדוש ברוך הוא, הרי "אנכי" - שהוא יחוד הוי"ה ברוך הוא, הוא איתברך שמו, ו"לא יהיה לך" - שהוא עבודה זרה, לא הזהרת אלא אותי, ועל כן מה אתה רוצה מנשמות ישראל, וכך מעלם מכף חובלכף זכות, ומחזירם בתשובה, וזה גדלת רבנו ז"ל, שמוסר את נפשו בעבור נשמות ישראל, ומוצא זכות אצל כל בר ישראל, ואנחנו צריכים ללכת בדרכו, וגם כן למצא זכות בכל אחד ואחד מישראל, ועל ידי זה נזכה באמת להעלותו מכף חובה לכף זכות | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד מאד שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, אשר עם הקדמותיו הקדושות יכולים להבין את כל הספרים שבעולם, אשרי מי שמתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לו כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' שסו. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר חקת ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ושלחתי לך עשרים "לקוטי מוהר"ן", וחמשים "ספר המדות" וחמשים "ספורי מעשיות", ותראה להפיצם במחנך, אשר באמת אין עוד דבר גדול מזה - מזכוי הרבים, כמו שאמר התנא הקדוש | אבות ה': כל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו, משה זכה וזכה את הרבים, על ידי זה לא בא חטא על ידו. וראיתי בשבת זו בדברי רבנו איש האלקים החת"ם סופר ז"ל בספרו "תורת משה", שהקשה: אם כן מאיטעמא בא חטא מי מריבה על ידו הרי זכה וזכה את הרבים? והשיב, כי כל הטעם למה אין בא חטא על ידי מי שמזכה את הרבים הוא, כדי שלא יהיה הוא בגיהנום ותלמידו בגן עדן, כמו שאמרו חכמינו הקדושים | יומא ז. |, וכאן היה ענשו של משה רק על דבר זה לאתביא אל הארץ את עם ישראל, והרי תלמידיו דור המדבר גם הם לא באו, ואם כן לא שייך כל הענין שלא יהיה הוא בגיהנום ותלמידו בגן עדן, כי גם תלמידיו לא נכנסו ומה גם כי אלו לא חטאו הם, והיו כן נכנסים לארץ ישראל, אז לא בא חטא למשה רבנו, וזה שאמר | דברים

ג|: ויתעבר ה' בי למענכם", כי כל הכעס שלהקדוש ברוך הוא הוא רק למענכם והם דברי רוח הקדש ממש.

על כל פנים איך שהוא בענין זכוי הרבים לזכות את נשמות ישראל בהפצת מעינות החכמה חוצה, אין דבורים להסביר, ואשריואשרי מי שיהיה חזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

ראה להתבודד עצמך בכל יום עמו יתברך ותגנב עתים בעבורזה, ואף שאני יודע שזה בא לך מאד מאד קשה, עם כל זאת תהיהעקשן גדול על זה, ועל ידי זה תצליח דרכך. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...א' שסז.בעזרת השם יתברך, יום ראשון, לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ראה לחזק את עצמך באמונהפשוטה בו יתברך, ואל תשאל שום קשיות, כי באמת אסור לאדםלשאל שום קשיות עליו יתברך, כי בהכרח שיהיו קשיות, כמובאבדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן נב|, ושמעתי בשם צדיקאחד רבי שמעון יערוסלאווער זצ"ל, שאמר: אם האדם שואלקשיות, אזי נפטר בקצור ימיו, כי אומרים לו למעלה מה יש לךקשיות? ואתה לא מבין איך אני מנהיג את העולם? בא למעלהואראה לך שהכל בצדק ובישר... והוא נפטר רחמנא לצלן, בקצורימים, לא כן כשאני שואל שום קשיות, ויודע שכל מה

שהקדוש ברוך הוא עושה - צדיק הוא, אז יש לו אריכות ימים ושניםהרבה, ועל כן ראה לברח מכל אלו קשיות וספקות, כי לא באלודרכנו, אדרבה אנחנו קבלנו מרבנו ז"ל, שאסור לשאל שום קשיות,אפלו שלרשעים הולך טוב וכו' וכו', צריכים להסתיר את עצמובסתר צל כנפיו יתברך |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נה|, ועל ידישמזכירים את עצמו בצל הזה, אזי נמשכת עליו השגחה שלמה,וכן אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יג|, שרבים נתפקרומהקשיות האלו - צדיק וטוב לו צדיק ורע לו, רשע וטוב לו רשעורע לו וכו' וכו', אין להאדם

להתבלבל כלל מדברים כאלו, אנחנוצריכים להתחזק רק באמונה פשוטה בו יתברך, וזה מה שמצילנומכל הספקות והקשיות והעקמומיות שבאים על ידי החטאיםוהעוונות.

רק חזק ואמץ, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שסח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, צמוד בפנימיות

לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...

נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטובממך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דברשבעולם לא יוכל לשבר

אותך, וזה היסוד בחיים, כי באמת עוברעל כל אחד ואחד בכל יום ויום צרות

ויסורים קטנות ומכאוביםוכו' וכו' בלבולים והרפתקאות - הן מעצמו והן מאשתו

והןמילדיו והן משכניו והן מקרוביו וכו' וכו', ועקר גדלת בר ישראלשיכול

להחזיק מעמד, ועל כן אל תהיה בטלן, רק תחזק את עצמךלהיות בשמחה, ותמיד

יהיה חיוך על הפנים, ותשמח את כל ברישראל, ואין לך עוד מצוה יותר גדולה

מזו - לחזק ולאמץולעודד ולשמח את נשמות ישראל, וזו המצוה הכי גדולה שיש,

כיגם מצות צדקה היא להחיות עניים, ומכל שכן וכל שכן כשזוכיםלחייך לזולתו,

אין עוד דבר גדול מזה, ואמרו חכמינו הקדושים|כתבות קיא:|: טוב המלבין

שנים לחברו יותר ממשקו חלב, הינובזה שמראה לו את שניו ומחייך לו, זה יותר

שוה ממשקו חלב, כי בזה שמחיים בן אדם ומחייכים אליו ומקבלים אותו

בחיוןובסבר פנים יפות, אתה מרחיב לו את דעתו, ועל כן ראה להכניסאת עצמך

בעבודה הקדושה הזו - לשמח בר ישראל, אשר איןעוד דבר גדול מזה, ותמיד

תקדים שלום לכל אדם, ואל תסתכל עלכבודך, כי זה עקר כבודו יתברך, כשזוכים

לקרב נשמות ישראל, ומספרים נפלאות על צדיקים קדושים שהיו דבוקים בו

יתברךבדבקות אמת, עם כל זאת הורידו את עצמם אל ילדים קטנים, והיומחייכים

אליהם ונותנים להם סכריות ונותנים להם שלום, ומכלשכן למבגרים היו תמיד

מדברים אליהם איזו מלה טובה, ואיזהדבור טוב, ובזה מחיים יהודים, אשרי מי

שמתנהג בעבודההקדושה הזו, ואז טוב לו כל הימים.

ראה להתמיד ביותר בלמוד ספרי רבנו ז"ל, ותדע שבלי למודספרי רבנו ז"ל אין

הוא יכול להקרא על שם רבנו ז"ל, וזו טעותחמורה, ואני תמיד חוזר על זה, וצריכים להתמיד כל כך בלקוטי מוהר"ן, עד שידע את זה בעל פה ממש, וכשיעירו אותנו מהשנהיוכלו לומר: רבנו ז"ל אומר בתורה זו וכו', רבנו ז"ל אומר בתורה זו וכו', שיהיה בקי בספרים של רבנו ז"ל ישר והפוך; אשרי מי שמתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואינו מטעה את עצמו כלל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' שסט. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, מה אמר לך, ידידי היקר, אין מלים להסביר לך את גדל הענין הזה, כשאתם מתאספים יחד פעםבשבוע ומדברים מרבנו ז"ל, ולומדים ביחד את ספרו הקדושהנורא לקוטי מוהר"ן, אשר אין למעלה מזה, ומאד מאד אנימבקש ומזהיר אותך לבל תלמד למודים עקמים של תעניותוסגופים, כי רבנו ז"ל הקפיד על זה מאד מאד, ובפרוש גלה לנו|ספר המדות, אות תשובה, סימן ד':| תקון הגוף קדם לתקון הנפש, כיבדורות אלו אי אפשר לסגף ולענות את עצמו, ורבנו ז"ל החליףאת כל התעניות והסגופים עם בזיונות ושפיכות דמים, הינו בזהשמדברים על האדם ושופכים את דמיו, ומחרפים ומבזים אותוהוא שותק, זה יותר שוה מאלף תעניות, כי באמת להתענות - אם האדם מתאמץ הוא יכול להתענות, אבל לקבל בזיונות ושפיכותדמים, זה אף אחד בעולם לא יכול לקבל, ובפרט כשכלם מדבריםעליו, ונעשה מכל כלו שיחה, שכלם מדברים עליו, והוא צריךלהכנס בפיהם של כל אחד ואחד, זה הצער והיסורים הכי קשיםכמובא |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסג|, ועל כן עקר הלמוד שלךצריך להיות רק בדרך התחזקות, לחזק את נשמות ישראל, ועל ידי זה ממילא יתעוררו לשוב אליו יתברך, כי ההתעוררותשבאה מהתחזקות יש לה קיום, מה שאין כן ההתעוררות מה שבאמהתעוררות לזה אין קיום, וראו את זה תמיד אצל אנשי שלומנוהיקרים, שדברו רק מהתחזקות, וממילא יצאה מזה התעוררותגדולה מאד מאד, לא כן

כשמלמדים את בני הנעורים לסגף את עצמם באכילה, שתיה ושנה, לבסוף הם נהרסים לגמרי, ותכניסבלבך דבורים אלו. וראיתי ענין נפלא בספר "נשמת צבי" על פסוק|בראשית ב, כד|: "על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו", רמז תוכחה בזה הפסוק על פי דאיתא |קדושין ל:|: שלשה שתפיסבאדם - הקדוש ברוך הוא ואביו ואמו וחלק הקדוש ברוך הוא היא הנשמה, והגוף הוא חלק אביו ואמו, ואותו החלק שלהקדוש ברוך הוא הוא יקר מאותן השני חלקים של אביו ואמו, מפני שהוא חלק אלוך ממעל, ואין דבר בעולם שיהא חשוב ויקרכמו הנשמה, ולכך ראוי הוא לכל אדם להיות נזהר בדבור ומחשבהומעשה, שיהא צרך נשמה, ולא יעשה שום דבר בעולם שלא יהיהבו איזו תועלת להנשמה, ודרך הטבע הוא כך, שחלק הקדוש ברוך הוא הוא נהנה מאותו דבר שהוא צרך עבודה של הקדוש ברוך הוא, והינו תורה, תפלה ומעשים טובים, וכן אכילה ושתיהוכל קניני העולם מה שהוא הכרח לעבודת הבורא, ואינה נהנית מהשהוא יותר מכרח, ושני חלקי אביו ואמו היא נהנית ומתאוה תמידלתאוות העולם הזה אפלו מה שהוא יותר מכרח, ועל כן באהתורה להזהיר לנו על זה שלא יהא אדם רודף אחר תאוות עולםהזה, מה שהוא יותר מכרח, שהוא רצון של חלקי אביו ואמו, אלאיהא אדם רודף תמיד לעשות רצון חלק של הקדוש ברוך הוא, וזהושאמר הפסוק: "על כן יעזב איש את אביו ואת אמו", רצה לומרשיעזב איש את תאוות חלקי אביו ואמו, שרוצים תמיד במותרותמה שאין בו תועלת כלל לחלק הקדוש ברוך הוא, "ודבק באשתו", רצה לומר לדבק תמיד באותו מעשה ודבור ומחשבה מה שהואתועלת להנשמה, שהיא נקראת אשתו אצלו, ולכך צריך הואלעשות רצונה ולהדבק במעשיה שלה, והינו תורה ותפלה ומעשיםטובים.

וכן מה שאמרו חכמינו הקדושים |יבמות סב:|: להיות מכבדלאשתו יותר מגופו רמזו לנו נמי בזה על הנשמה שהיא נקראת'אשתו', שיהא מכבד להנשמה יותר מגופו, והינו לעשות רצוןנשמתו יותר מרצון הגופו, ואם אמור יאמר האדם אעזב את אותנשני חלקים של אביו ואמו כלל וכלל, להיות פרוש תמיד מכל צרכיהגוף ולעשות סגופים יותר מכרח, ולכך בא הכתוב להזהיר על זהואמר אחר כך: "והיו לבשר אחד" - הינו שיראה כל אדם שיהיוכל השלשה חלקים באחדות אחת, והינו

שיעשה תמיד מעשה אודבור ומחשבה שיהיו כל השלשה חלקים מסכימים לזה, ויהיה רצון אחד לכלם, ולא יהיו מתנגדים זה עם זה, ועל ידי זה יהיה דומהכלו כחלק אחד, מאחר שיעשה רצון נשמתו וגופו ביחד, והינושצריך לעשות לגופו גם כן מה שהוא מכרח לו לעבודת הבורא, והינו לאכל ולשתות וכן שאר צרכי הגוף, רק שתהיה כל כונתולשם שמים, והינו אפלו כשאוכל, לא תהיה כונתו בשביל הנאתהגוף, אלא שיהא לו כח לעבודת הבורא וכל שכן שאר מעשיו שלו, ועל ידי כן יהיה דעת אחת לכל השלשה חלקים, מפני שהנשמהתהיה מסכימה גם כן לכונה הזאת, מפני שאין לה הפסד בעבודהזאת, מפני שעבודה זאת היא עבודת הבורא, וכן הגוף יהיה מסכיםלכונה זאת, מפני שאין לו שום הפסד, על ידי זה שיהיה כונתולטובה בכל מעשי עולם הזה שעושה, ולכך תהיה דעה אחת לכלםבעבודה כזאת, אבל כשהוא יהיה נוטה לצד אחד יותר מהכרח, אזאינה יכולה להיות דעה אחת לכלם, מפני שיהיה הפסד לאחד מהם, וזה בודאי אסור הינו לעזב את הנשמה, חס ושלום, או לעזב אתכל צרכי הגוף מה שהוא מכרח לו, מפני שהגוף הוא תקון הנשמה, שהנשמה עושה מעשיה הטובים על ידי הגוף, וכשיחליש את הגוף, חס ושלום, אזי תחלה חס ושלום, גם כן הנשמה, מפני שלא יכולעוד לעשות מעשה, ולכן צריך להזהר בכבוד הגוף גם כן מה שהואמכרח לו, רק שהזהירה התורה לעזב את חלקי אביו ואמו מה שהואיותר מכרח, כדי שלא יהיה הפסד לנשמה על ידי זה, מפני שכלמעשי תאוות עולם הזה, שהוא יותר מכרח נותן כח לקלפה, ואסכן לא יהיה רצון נשמתו דבר זה, והקדוש ברוך הוא רוצה להיותדעה ורצון אחד לכלם, שלא יהיה שום הפסד לאחד מהם המכרחשלו, ולכך הזהיר "והיו לבשר אחד" רצה לומר להם באחדות בכלמעשיהם שלהם בעולם הזה, הינו להיות דעה ורצון אחד לכלם.

וזהו נמי כונת הפסוק שאמר |דברי הימים א כח, ט|: "דע אתאלהי אביך ועבדהו", הינו שמזהיר הפסוק, שיהא אדם נזהר להיותלו דעה אחת, והינו לעשות תמיד רצון נשמתו, מחמת שהיא חלקאלהי אביך והיא יקרה מחלקי אביו ואמו, ולכך ראוי הוא לעשותרצונה, ועל ידי זה יכולה להיות אצלו תמיד דעה אחת, והואשאמר "דע", רצה לומר הזהיר להיות לך דעה אחת, והינו על ידישיעשה תמיד רצונה, אזי יהיה דעה ורצון אחד לכל השלשהחלקים, ואחר כך נותן טעם לדבריו,

ואמר "את אלהי אביך", רצה לומר מפני שהיא חלק אלהי אביך, ולכך ראוי לך לעשות רצונה ולא לעשות רצון גופו מה שהוא יותר מכרח להיות הפסד להנשמה על ידי חלקי אביו ואמו שהם רק חמר וגשמיות נגדה.

אקוה להקדוש ברוך הוא שתצית אותי, ותלמד בני הנעורים רק התחזקות, ועל ידי זה נזכה להחדיר את דברי רבנו ז"ל בעולם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' שע. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור הרוצה להאיר נפשו באור האורות של הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך. ראה לשמר על הזמן, כי אצל רבנו ז"ל היתה שמירת הזמן עקר גדול מאד, ויש מאמר החכם: "אדם דואג על אבוד דמיו, ואינו דואג על אבוד ימיו, דמיו חוזרים וימיו אינם חוזרים", ואם היו בני אדם יודעים איך שבכל רגע ורגע ממשמתים, אז היו שומרים מאד מאד על הזמן, והיו תמיד אוחזים אתהשעון ביד. וכן מספרים על מוהרנ"ת ז"ל שבכל חדר היה לושעון, וכן תמיד הסתכל על השעון שהחזיק בידו, כל כך שמר על הזמן. ובאמת מי שמרגיל את עצמו להסתכל על השעון, ורואה לחטף בכל שעה איזה טוב, אז במשך היום יכול לחטף הרבה מאד, כי רואים שיכולים לעבר כמה שעות להאדם ואינו תופס אבוד זמן, וכך שבכל שעה ילמד איזה למוד או יתפלל איזה תפלה או יתבודד עמו יתברך או יקים איזו מצוה או יזכיר את עצמו בו יתברך, כך לא יעברו לו השעות בהבל וריק.

וצריכים לשמר על זה מאד מאד, כי היצר הרע מאד מאד תופס את האדם על ידי שגונב ממנו זמנו, ועל כן אסור להיות בטלן, אלא רק לחקק בכל יום ויום טוב אמתיו נצחי, וזה עקר שמירת הזמן.

ובאמת עליך לדעת, כי בחור צעיר יכול לזכות להרבה דברים, אס הוא שומר על הזמן שלו ואינו מאבדו בדברים בטלים רכילות ולשון הרע ופוליטיקה של הבל המצוי עכשו, רק בורח אל התורה והאל התפלה ומחדש חדושי תורה אז יכול להצליח מאד מאד בחייו, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, ואז טוב לו בזה ובבא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' שעא. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בלק ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, שותה מימי
הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך לנכון קבלתי מזה שני שבועות, ותאמין לי, שלא הסחתי דעתי ממך מרב
אהבתי אליך, שאנו שותים מבאר מים אחד, אך טרדותי הרבים בעוונותי הרבים
בעתים הללו עכבוני.

חמדת לבבי! ראוי לנו לשמח בכל יום מחדש על נעם חלקנו, שזכינו לפל בגורלו
של רבנו ז"ל, אשר מי שרק נוגע בקצה המטהמרגיש בדבש הזה, ומיד מאירות
עיניו, כי דבריו הקדושים הם |משלי טז, כד: "צוף דבש אמרי נעם מתוק לנפש
ומרפא לעצם".

חמדת לבבי! מה טוב ומה נעים כשתזכה להרגיל את עצמך ללמד בכל יום
על כל פנים תורה אחת מלקוטי מוהר"ן, ולומרעליה התפלה מלקוטי תפלות, אשר
רבנו ז"ל גלה לנו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה, שנעשים שעשועים
כאלו למעלה, אשר לא עלו שעשועים כאלו מימות עולם, והוא זכוך וטהרת הנפש מאד
מאד |תהלים יט, קב קג: "הנחמדים מזהב ומפז רבומתקים מדבש ונפת צופים",
ומי שמרגיל את עצמו ללמד תורות רבנו ז"ל, שהם אוריתא דעתיקא סתימאה ממש,
אז מאיר לו בכלדרכו - בין בביתו ובין בלכתו בדרך וכו', |תהלים קיט:
"מהאהבתי תורתך כל היום היא שיחתי, מה נמלצו לחכי אמרתך מדבשלפי"; כי
על ידי ההקדמות הקדושות של רבנו ז"ל, יכולים להבינהבנה חדשה את כל דברי
התורה הקדושה, ומצטייר האור לטובה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו, כי
הוא מוריד נשמה חדשה לכלההוגים בהם, וכן זוכה להבין את הרמזים שהשם יתברך
מרמז לובכל יום ויום, וכן תקבע לעצמך קביעות חזקה בכל יום במקרא, משנה,
גמרא, מדרש ושלחן ערוך כסדרן דיקא, כרצונו של רבנו ז"ל |עין שיחות הר"ן,
סימן עו, וכשתהיה רגיל בזה, אז בזמן מועטוקצר תזכה לחטף טוב אמתי ונצחי.
וזו עצה נפלאה ונוראה מאדמאד, ומכניסה חשק וחיות חדשה בהתמדת התורה הקדושה.
אהובי, אחי! מה דהוה הוה, צריכים לעשות על כל פנים מעכשו התחלה חדשה,
ולהוציא את עצמו מן המדמה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה, ולבוא אל

השכל, להסתכל על השכלשיש בכל דבר |עין שם, סימן א'|, וכל מה שאדם זוכה לחדש עצמו בכל פעם, ולשכח כל העבר עליו יהיה איך שיהיה, כמו כן זוכה לכנס לפני ולפנים אל הקדשה, וזהו עקר הנסיון שיש לאדם בזה העולם; כי על פי רב הבעל דבר מבלבל את דעת האדם, כאלו הוא צריך לזכר תמיד עוונותיו וכו' וכו', ורבנו ז"ל שהוא אור האורות מהארת עתיק, נקדת הבטול אליו יתברך, מגלה לנו נוראות נפלאות חדשות לגמרי, אשר העקר להיות רגיל בשכחה, לשכח תמיד העבר |עין שיחות הר"ן, סימן כו|, ולעשות בכל רגע התחלה חדשה, ועל ידי זה יזכה להיות תמיד בשמחה.

ההכרח לקצר מהטרדה שנתהוה לי עכשו, בקרוב אכתב לך עוד.
ידיך לנצח...

א' שעב. בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר בלק ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלה נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

אהובי, אחי היקר! מכתבך לנכון קבלתי, וכבר כתבתי לך מכתב, אך עכשו מדי דברי עם בחור אחד אודות סדר הלמוד של רבנו ז"ל, ואני רואה שהוא מלא חכמות וכו' אבי נישט פאלגן, ומביא ראיות מזה או מזה וכו', נזכרתי במה שבקשת לחזקך ולאמצך לאחז בדרך התם והפשוט.

מה אמר לך, בודאי הרגשת במעט הימים והשבועות והחדשים וכו' כל מיני אורות וחיות בדרך הקלה והנעימה ונתרגלת בסדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, חזק ואמץ מאד מאד ואל תסתכל על שום בריה שבעולם. ובכלל טוב מאד להרגיל את עצמו לבלי להתפעל מאחרים כלל ולא יתבלבל עצמו מאחרים כלל, רק ילך בתמו כפי שמבין ומרגיש בדברי רבנו ז"ל.

אהובי, אחי! ראוי לנו לשמח מאד מאד, שתהלה לאל, אין אנו מבלבלים את עצמנו מאחרים כלל, ומקימים בכל יום דבריו ועצותיו של רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, הן שיחה בינולבין קונו, להיות רגיל בזה מאד מאד, לספר את כל אשר עם לבבואליו יתברך כאשר יספר איש עם רעהו, וכן להתמיד בפשטות מקרא, משנה,

גמרא, מדרש, שלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל, ולהחיות את עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה שיזכה למצא בעצמו.

אהובי, אחי! ראה וגם ראה אילו נסים נגלים עשה עמך כברהשם יתברך, שזכית להתודע מרבנו ז"ל, וזכית לנסע לארץ ישראל, בודאי תזכה בקרוב, שיעשה עמך נסים חדשים, ותמצא את בתזוגך, ותהיה האדם השלם, שלם בגופו, שלם בממונו, שלם בתורתו. והעקר - לא להתפחד כלל, כי דרך הבעל דבר, שמכניסבאדם בכל פעם פחדים יתרים, ועל ידי זה נצטמצמת דעתו, ונופלבקטנות גדולה וכו'. ובאמת מה לך להתפחד ממישהו, מה יעשהלך אדם, השם יתברך עמך, אתך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, והכל לכל - דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך ממש, שנתלבש בלבושים האלו, ועל כן תקים|ישעיה יב, ב|: "אבטח ולא אפחד", כי הלא השם יתברך עמך, וחזרתמיד |תהלים כז, א|: "ה' אורי וישעי ממי אירא ה' מעז חיי ממיאפחד |ואף כי| אבי ואמי עזבוני |אף על פי כן| וה' יאספני". חמדת לבבי! אין לך עוד אוהב נאמן, אב הרחמן, כמו אבינושבשמים, ועל כן תרגיל את עצמך לברח רק אליו יתברך תמיד, ולבקש רק ממנו יתברך, כי הוא מבין אותך, והוא מרחם עליך, והוא יעזר לך. ובאמת כמה פעמים מאימים על האדם פחדים שלהבל, צריכים לידע |תהלים נג, ו|: "שם פחדו פחד לא היה פחד", ורבנו ז"ל גלה לנו |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מג|: על ידי חלישותהלב נופלים פחדים עליו, כי הגבור אין לו שום פחד, ועקר הגבורההוא בלב וכו', עין שם; והעקר להתפחד רק ממנו יתברך, וכמושאמרו חז"ל במדרש תנחומא |פרשת חקת|: אשרי אדם מפחד תמיד, כך היא מדת חסידים, אף על פי שהקדוש ברוך הוא מבטיחן אינפורקין יראה וכו', עין שם; חזק, חזק מאד מאד, ובפרט בנקדתהשמחה ובפנים שוחקות, שזהו גורם שיאיר בו אורו הגנוז שלהצדיק האמת |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנג|, ותרבה לבקשרחמים ותחנונים עלי, שאזכה גם כן לבוא ולהתישב בארץ ישראל, שהיא מקור חיותנו ואמונתנו ותכליתנו. הדורש שלומך באהבה רבה, ומאחל לך כל טוב אמתי ונצחי, עלה והצלח בעבודת השם יתברך, ותאיר את הדעת האמת בחברך, אין אתה צריך להיות מקבל רק משפיע, כי תהלה לאל, יש לך כליםטובים לזה.

הדורש שלומך...

רבנו ז"ל אומר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נט|: עקר שמירתהשם |שהוא| שמירת הנפש |כי |בראשית ב'|: "נפש חיה הוא שמו", אינו אלא שישמר מכעס, כי הכעס פוגם בנפשו, בבחינת |איוב יח|: "טורף נפשו באפו", אבל כששומר את עצמו מכעס וכו', בזהמגדיל נפשו ושמו, אזי כל הנפשות תאבות להכלל בנפשו וכו', עינשם; הינו אלו אשר חוגרים מתניהם להחזיר אחרים למוטב, צריךשתהיה להם סבלנות גדולה, שהיא העשירות האמתית, "איזהועשיר השמח בחלקו" |אבות ד| - ברוחני ובגשמי, ושום בריהושום דבר לא יוכל לבטל אותם ממנו יתברך, אזי בזה מגדיל אתנפשו, והכל תאבים להכלל בנפשו שהוא שמו, מה שאין כן כשאיןלו סבלנות, והוא, חס ושלו, בכעס, על ידי זה עוקר את נפשושהוא שמו, וממילא יתרחקו ממנו האנשים, שכבר התחיל לקרב.העקר להיות סבלן ולבלי לכעס, אף שיש לו מהם הרבה עגמת נפשוּבזיונות, יבטל עצמו לגמרי אליו יתברך, ועל ידי זה יתגדל שמושהוא נפשו, ויזכה לקרב רחוקים.

הנ"ל.

א' שעג.בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךהשבור מכל מה שעובר עליך. מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים הרבה התחזקותבכל יום ויום מחדש, ואסור להיות חכם בעיני עצמו, אלא צריכיםלהשתדל בכל מיני אפנים שבעולם להתחזק, וזה כל הלמוד העמקשל מוהרנ"ת ז"ל, שהוציא מדברי רבנו ז"ל התחזקות עצומה, כיהוא הבין אשר בלי התחזקות אין שום קיום להאדם; ועל כןצריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, הן להיות בשמחה והןלעסק הרבה בתורה והן לקים את מצוותיו יתברך, וכך יהיה תמידעסוק, והעקר שלא יהיה לו הרבה זמן לחשב מעצמו, כי זה לאבריא כשאדם חושב הרבה מעצמו.

נא ונא ראה להדביק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ותכניסבדעתך, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומהוהומקים את כל הבריאה, ודומם,

צומח, חי, מדבר הם עצם עצמיותחיות אלקותו יתברך, וזה דבר שצריך תמיד לחשב, כי אין לנו למוד אחר רק זה, כי האמונה הקדושה היא הכל, והכל הוא האמונה, וכל התורה כלה וכל המצוות תלויות רק באמונה, וכמושכתוב |תהלים קיט, פו|: "כל מצוותיך אמונה", כל המצוות צריכות להביא את האדם לאמונה ברורה בו יתברך, ורבנו ז"ל הרבה לדברהרבה מאד מענין האמונה, ואמר |שיחות הר"ן, סימן לג|: אצל העולםאמונה הוא דבר קטן אבל אצלי העקר הוא אמונה, ועקר האמונההוא בתמימות ובפשיטות כדרך המון עם והנשים מאמינים; ועל כןאל תהיה בטלן, ראה לחזק את עצמך העקר להיות בשמחה, וזהכבר יביא אותך לכל הטובות ולכל ההצלחות, כי מי ששמח תמיד, הוא מצליח |ספר המדות, אות שמחה, חלק ב', סימן א'|, ועל כן תעשהכל מיני מאמצים בעולם להיות רק בשמחה, ואף שזו המדרגה הכיקשה להגיע אליה, כי האדם יכול ללמד את כל הש"ס כלו, אבללא ישמח לשעה אחת, כי טבע של האדם שנמשך אחר העצבות, ועל כן תעשה כל מיני פעלות שבעולם להיות רק בשמחה, והקדוש ברוך הוא יעזר לך שבזכות השמחה תצא מהפח יקוששנפלת בזה.

ראה להשתדל לבוא אלי, ונדבר ארכות וקצרות, כי יש לנואוצרי אוצרות מה לדבר. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שעד. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לשמר את עצמך מאד מאד לא ליגע את העצבים שלך|נישט אן שטרענגן די נערוויין|, ואתה צריך מאד מאד להזהר עלהשנה, כמו שאמר רבנו ז"ל: "מען דארף זייער היטן דעם שלאף"ו, ורבנו ז"ל הקפיד על דבר זה מאד מאד, לא לסגף את עצמו עםהשנה, ובאמת אם אדם לא נזהר לישן מספיק, אזי הוא כל היוםמבהל ומבלבל ומסתובב כמו סוס, כי גם סוס אינו ישן מספיק; ועל כן אל תהיה חכם בעיניך אלא תשמר מאד מאד על השנה|זאלסט היטן דעם שלאף|, כי כשאדם ישן אזי נותן ניחא להמחין|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לה|, וביותר מועילה השנה

לאמונה, כךגלה לנו רבנו ז"ל; ועל כן ראה לישן מתי שאתה מרגיש איזועיפות
או בלבול הדעת וכו' וכו'. אבל תתמיד מאד מאד שעורבמשניות, לומר פרק אחר
פרק ושעור בגמרא דף אחר דף, ושעורבשלחן ערוך סימן אחר סימן, אשר אין עוד
טוב מזה, ותאמין לימי שמרגיל את עצמו ללמד כסדרן משניות, אזי מרגיש נעם
אחרבחייו; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, כי העולם הזה מטעהאותנו מאד מאד,
וצריכים מאד מאד לבקש את הקדוש ברוך הואשלא יטעה אותנו |שיחות הר"ן, סימן נא|. מה אמר לך, ידידי היקר, רק בשביל זה בעצמו ראוי לנולשמח מאד מאד, שאנו
זוכים לשמע דבורים כאלו, ומה היינועושים בלי הדבורים הנפלאים האלו.

ראה לכתב לי, וכן תעורר חברים שיכתבו לי, וממש תחייני.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שעה. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, נר להצדיק נחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך וכו', זה ידוע שאצל רבנו ז"ל, לא נכנסו נשים בכלל, כי לא היו
מקבלים בחדרו שום אשה, ויש צדיקים שהיוצריכים להכנס לכל הפחות עוד שלשה
גברים עמהם, אבל אצלרבנו ז"ל בכלל לא נכנסו נשים, ובאמת אם תעין בספר
חסידיםסימן קעח, מובא שם שלא היתה רשות לשונמית להכנס לפניאלישע, דכתיב
|מלכים ב' טו| "ותעמד בפתח" וכו', עין שם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שעו. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, עכשו מתקרבים המון בני הנעוריםאל דבר רבנו ז"ל,
ונעשה פה ממש מהפכה וכו' וכו', שבאים בביתהמון בני הנעורים לדבר בכל יום
מרבנו ז"ל, און דעם רבינ'ס זאךהייבט אן צו טלואיזן באפן נפלא מאד מאד, כי

הנה אתה יודע אשר תשע שנים שיש לי שעור ברבים בכל ליל רביעי בביתמדרשונו,
שבו מתאספים בחורים ואברכים, ואני אומר לפניהם שעור בלקוטי מוהר"ן בכל
שבוע בתורה אחרת, ומדברים ארכותוקצרות והכל כפי ההתעוררות של אלו הבאים,
כי כל אחד ואחד עם רצון אחר וכו', כי הלא הוא נפל בשאול תחתית
ומתחתיו וכו' אחר וכו', ועל כן כל אחד נמשך אל דבר רבנו ז"ל בשבילדבר
אחר, והקדוש ברוך הוא מזמן כבר דבורים שיהיה טוב לכלאחד ואחד, כמובא
|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יג|, ובאמת תאמין לישזה מנפלאות הבורא, כי
אני לא יודע מה לדבר, אלא מהשהקדוש ברוך הוא מזמן לפי, והכל סובב על
הלקוטי מוהר"ן, על פי ההקדמות שקבלנו ממוהרנ"ת ז"ל, כי באמת בימי
נעורישקדתי והתמדתי הרבה בדבריו הקדושים, ועל ידי זה יש לידבורים מה
לדבר, תהלה לאל, עם הבחורים והאברכים, ועל כל פנים נעשה התעוררות גדולה
עכשו, ומתקרבים המון מקרבים, ואנימקוה להקדוש ברוך הוא, שזה יהיה אבן פנה
לדבר רבנו, ואלוצעירי הצאן עוד יהיו עובדי השם גדולים.

ולכן ראה לדון אותי לכף זכות, שאני לא כותב לך, כי באמתהייתי צריך לכתב
בכל יום לכל הפחות עשרים או שלשים מכתבים, אך מרב טרדותי אין בידי לענות
אלא לכמה מכתבים, ובאמת כלהמכתבים שלי הבחורים עושים מזה העתק ואיש אל
רעהו מראהאת המכתבים, ומחזקים את עצמם, כי אין בדברינו דברים פרטייםאלא
דברי רבנו ז"ל מה ששיך לכלנו, וזה אנחנו צריכים לחזרתמיד ולדבר הרבה יחד,
ועל כן גם אתה תקח אוסף מכתבים שישבכתב יד מידידינו ... נרו יאיר, שהוא
העתיק ממני המון מכתבים,ומה גם שכבר נדפס ספר "אשר בנחל" חלק א', ובו צ'
מכתבים,ומשם תקח את כל התחזקותך; כי באמת קשה לי לכתב עכשו באריכות, כי
טרדותי רבו כמו שרבו, ובפרט שאני באמצע לערךכמה ספרים יקרי ערך ספר
"שמירת הזמן", והוא ספר נפלא עדמאד מאד, וכן קונטרס "סדר דרך הלמוד",
והוא קונטרס פלאיפלאים חדוש שבחדושים באריכות רבה, בסברה ישרה וקלה,
ואתעצת רבנו ז"ל בענין שדבר איך צריכים ללמד תורה, והוא פרושובאור נפלא
על השיחה |שיחות הר"ן, סימן עו| והארכתי מאד מאדלבאר באריכות את סדר דרך
הלמוד של רבנו ז"ל, וכן ספר נפלאפלאי פלאים "ארך אפים", שהוא מדבר מענין

סבלנות, איךשצריכים להיות בזה העולם סבלן גדול, ובאמת לא היה בדעתילעשות את זה ספר מיחד אלא פרק אחד מספר "שמירת הזמן", אך התחלתי לכתב, וסבב הקדוש ברוך הוא שכתבתי לילה שלם, ואחר כך יום שלם, ומרב התמדתי לגמר את המאמר, הייתי ער עודלילה, וכך יצא הספר הנפלא "ארך אפים", כי ראיתי שנתארכל כך, על כן אמרתי לעשות מזה ספר בפני עצמו, ומאד מאדשמחתי שיצא לי פעם להיות ער יום אחד ושני לילות, כי תמידהיתה לי תשוקה לזה, כידוע שרבנו ז"ל נתן פעם למוהרנ"ת ז"ל לתקון להיות ער יום ושני לילות, ועכשו זכני הקדוש ברוך הואלהתחיל מתחלת הלילה לכתב את ספר "ארך אפים", ואחר כךנמשך כל היום, ורצייתי לגמר את זה מה שיותר מהר, אמרתי לעצמיאכתב עוד שעה שעתים או שלש בהתחלת הלילה, ואחר כך אלךלישן, וכך נמשך כל הלילה עד אור הבקר, שאז גמרתי את הספר, והוא ספר נפלא מאד מאד, ובקרוב ידפס, וכן אני מלקט עכשוענינים נפלאים על סדר קריאת שמע שעל המטה, שמבאר בדבריהאריז"ל שאמירת סדר קריאת שמע שעל המטה הוא תקון הברית, ומאריך מוהרנ"ת ז"ל בהלכות קריאת שמע שעל המטה, הלכה ב', באריכות גדולה, איך שזה תקון גדול, ותהלה לאל יצא גם כן ספריפה עד מאד, ומכל זה הזמן אינו בידי, ולכן תדין אותי לכף זכות, כי בודאי אני רוצה לכתב לך באריכות גדולה, אך מה לעשותטרדוטי וטרדוטי הרבים רבו כמו שרבו, ובפרט שאני עוסק בצרכירבים בהדפסת ספרי רבנו ז"ל, מאז שנת תשכ"ה עד עכשו, ואנימעורר את בני הנעורים, שילכו להפיץ את אור רבנו ז"ל, כי זה כלמגמתי ורצוני - לגלות ולפרסם את אור רבנו ז"ל בעולם, ולקואבקש אותך מאד מאד, שתדון אותי לכף זכות, ומי יתן שתבואפעם בליל רביעי לשמע את השעור, ותראה איך שבאים תהלהלאל, קרוב לשמונים אנשים, חסדי השם כי לא תמנו כי לא כלורחמיו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שעז. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ובאמת היה ראוי להרחיב לך, אך טרדותי רבו מאד בעתים הללו. תהלה לאל, מתקרבים פה במחננו מקרבים חדשים, וההכרח לבלות עמם; אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים לדבר מתורתו של רבנו ז"ל. והיום למדתי בצותאבביתי את התורה נ"א ונ"ב בחלק א', וממש יצאתי כמו מהאידרא, כי דברי רבנו ז"ל הם אורות רוחניים, אורות צחצחות המאירים אתהעניים; אשרי ההוגה בהם תמיד.

והנה אודות הבלבולים שיש לך וכו'. דע לך, אחי היקר, העקרלבטל את עצמו תמיד אליו יתברך, ולא ירצה רצון אחר מבלעדירצונו יתברך, הן שתהיה מפרסם והן שתהיה בהצנע, ציר לעצמך שאינך כבר בזה העולם, רק הנשמה שלך מטילת פה, ועל כן מהלך לפל כל כך בדעתך, שנותנים כבוד לזה או לזה, אתה בלאו הכיאיןך מזה העולם כלל וכו', ועל ידי זה תנצל מרעות רבות - מקנאה, מאחר שאתה מת כבר וכו', ומתאווה וכבוד, כי מה זה שיקלמת וכו'.

אהובי, אחי היקר! חז"ל הקדושים אמרו |סוטה ה. | כתיב |ישעיהנז|: "ואת דכא ושפל רוח", רב הונא ורב חסדא, חד אומר אתידכא, וחד אומר: אני את דכא וכו', הקדוש ברוך הוא הניח את כלההרים והגבעות, והשרה שכינתו על הר סיני וכו', עין שם, איךשמאריכים ומפליאים את האדם הזוכה לבטל את עצמו לגמרי, כאלו אינו בזה העולם כלל, ונעשה שכן לעפר בחייו; כי עקרהשלמות בזה העולם הוא שפלות - להשפיל את עצמו לגמרי, אף שאתה מדבר עם בני אדם ומבלה עמהם שעות וימים ושנים, ולבסוף בועטים בך, אתה ברח לך רק אליו יתברך. וזה היה החדוששל ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, שתמיד דבר עמו יתברך, והיה בדעתושפל בתכלית השפלות, ואף שבזו אותו כאחד הריקים, הוא לאהתפעל כלל, רק המשיך לדבר אליו יתברך.

חמדת לבבי! חז"ל אמרו |ערובין יג|: מפני מה זכו בית הללשהלכה כמוותן? מפני שהיו עלובין, ואמרו |תענית ז. |: מה מיסמניחים מקום גבוה והולכין למקום נמוך, אף דברי תורה איןמתקימין אלא במי שדעתו שפלה; וזה היה עקר מעלתו של דודהמלך, שתמיד הקטין את עצמו, וקרא לעצמו עני ואביון, בער ולאאיש. ואמרו חז"ל |מגלה יא. |: "ודוד הוא הקטן" |שמואל א יז, יד|, הוא

בקטנותו מתחלתו ועד סופו, כשם שבקטנותו הקטין את עצמו אצל מי שגדול ממנו בתורה, כך במלכותו הקטין עצמו אצל מי שגדול ממנו בחכמה. וכן רבנו ז"ל זכה להגיע אל מדרגתו רקעל ידי דבר זה - תמיד עשה התחלה חדשה, ואחז את עצמו שהוא הגרוע שבגרועים, ובטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, וכן בכל פעם, אף שמקדם גלה נפלאות, תכף ומיד בכה, איך זוכים להיות יהודי. ומי שיכול לקים זאת, הוא הולך מדרגה לדרגה, אך הוא סכנה גדולה, כי בנקל יכולים לפל בנזקבא דתהומא רבא וכו', וצריך להיות בקי בזה מאד מאד, מצד אחד להיות שבור בנפשו וכחרס הנשבר וכו', ואף על פי כן מצד שני להיות את עצמו עם כל נקדה טובה שיש בו, ולעולם לא יפל בדעתו. ואמרו חז"ל |סוטהכא:| אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמשים עצמו כמי שאינו, שזהו עקר השלמות - להיות בטל ומבטל אליו יתברך, ולא יהיה אכפת לו שום דבר מה שאחרים מדברים עליו או ממנו, ענינו צריך להיות דבר אחד - איך להתקרב אליו יתברך. ואמרו |סנהדרין פח:| איזהו בן עולם הבא? ענותו, שפל ברכ, שייף עיל, שייף ונפיק, כיזהו עקר המשכת אור העולם הבא - כשהוא בטל ומבטל אליו יתברך לגמרי, ואינו מבלבל עצמו מאחרים כלל, רק הוא שייף ועיל שייף ונפיק תמיד, שהוא בקי ברצוא ובקי בשוב. ומשה רבנו שהיה רבן של כל נביאים, זכה להוריד את השכינה בארץ, וגלה את התורה, לא זכה לזה, כי אם על ידי מדת הענוה שהיתה לו, כמו שכתוב |במדבר יב, ג:| "והאיש משה ענו מכל אדם אשר על פני האדמה", ומאחר שהוא זכה להיות ענו מכל, על כן זכה להגיע לכל הדרגות יותר מכל, והוא פנים אל פנים דבר עמו ה'. ובמכילתא יתרו איתא על הפסוק |שמות כ, יח:| "ומשה נגש אל הערפל" - גרם לוענותנותו, מגיד שכל מי שהוא ענו, סופו להשרות שכינה עם האדם בארץ, עין שם; כי דיקא על ידי תקף בטולו וענותנותו זכה לכלזה, ואף שהיו לו בזיונות וצרות ומחלוקות רבות מדתן ואבירסוקרח והמרגלים וכו' וכו', וחשדוהו במה שחשדוהו, אף על פי כן היה עלוב וסבלן גדול, ולא הקפיד על בזיון כבודו. ואמרו באבות דרבי נתן |פרק כג:| איזה עלוב שבעלובים? זה שהוא עלוב כמשה רבנו, שנאמר: "והאיש משה ענו מאד".

חמדת לבבי! רבנו ז"ל גלה לנו |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עב|, שזהו עקר

התחיה - כשהוא שפל מאד; אשרי הזוכה לבטל את עצמו תמיד אליו יתברך, ולא ירצה רצון אחר, רק כמו שהוא יתברךרוצה, אם שיתפרסם או אם שיתבזה, הכל יהיה שווה אצלו, ותמידתהיינה שפתותיו מרחשות תפלות ושיחות בינו לבין קונו. ובזהרהקדוש |במדבר קסח|: זכאה מאן דאזעיר גרמא בהאי עלמא מאנדאיהו זעיר איהו רב ומאן דאיהו רב איהו זעירח ודו"ק. ובאותיותדרבי עקיבא איתא: מי שהולך בתמו ובענוה, ואינו מגיס דעתו עלחברו, ואינו אומר בלבו: אני גדול מפלוני, ואומר בשפלות וברוחנמוכה: "מה אני, ומה חסדי, בטל ומבטל אני לפני כל אחד ואחדבעולם הזה", הוא הנוחל עולם הבא, ואוכל פרותיו בעולם הזה, ואין לך מדה טובה בעולם כענוה.

ההכרח לקצר במקום שאמרו להאריך...

א' שעח. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר בלק ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו לאהובי, ידידי, נר לצדיק נחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך המלא התחזקות לנכון קבלתי. אהובי, אחי, חמדתלבבי! מי יתן שתחזק הרבה את חברך, כי רבנו ז"ל אמר|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפד|: כשאחד מדבר עם חברו ביראתשמים, נעשה אור ישר ואור חוזר, ויכול להיות שהדבורים המנחיםאצלך ישנים, וכשתגלה אותם לחברך, על ידי זה יתעוררו גם אצלךלעשות הפעלות. ובאמת יש בכל אחד מישראל כחות עצים, אךאינו יודע מהם. ובילקוט דברים |רמז תשצג| איתא: משה מתחלהאמר - לא איש דברים אנכי, כיון שלמדו הקדוש ברוך הואבתקונו, התחיל צווח - אלה הדברים ודו"ק. אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה; טובלהודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

ההכרח לקצר.

ידיך לנצח...

א' שעט. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל הבחור השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע איך שנתעוררת אתה והחברים שלך מדבורי שכתבתי לך, ובאמת יש לך להתעורר מאד מאד מדבורי, כי הם דברי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, כי אין לי שום דבורים רק מה שלמדתי בבית מדרשם, כי מאז שהייתי בגיל צעיר, בן ט"ז שנים, וזכיתי למצא בבית אבי, נרויאיר, ספר קטן "משיבת נפש", נתעוררתי מאד מאד להתקרב אלרבנו ז"ל, ואף שאף אחד לא ידע אז בארצות הברית מרבנו ז"ל, כי היו פה רק יחידים בודדים, ובראש השנה נתקבצו מנין מצמצם, עם כל זאת נתעוררתי בהתעוררות כזו, אשר לא יאמן כי יספר, והלכתי מחנות לחנות לחפש ולבקש אחר ספרי רבנו ז"ל, ובקשימצאתי כמה כרכים לקוטי הלכות ויתר הספרים, לזאת נדרתי נדר, כשיזכני הקדוש ברוך הוא להתחתן, ואז אדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל, ואפיצם בכל העולם כלו, ואגלה ואפרסם את דעת רבנו ז"ל לבמסירות נפש הכי גדולה, וכל זמן שאחיה, אעסק רק בעבודה הקדושה הזו, ואז בימי נעורי נתעוררתי מאד מספר שבחי הר"ן שבו תולדות רבנו ז"ל, וחזרתי על זה פעמים אין מספר, והשתדלתימאד מאד לחקות את רבנו ז"ל, והרביתי הרבה בעסק תפלה והתבודדות, והתמדתי הרבה בלמוד לקוטי מוהר"ן ולקוטי הלכות בהתמדה ותשוקה יוצאת מן הכלל, וזה אשר חקוק בלבי, ולכן אין לי דבורים אחרים, רק דברי רבנו ז"ל. והנה עכשו נעשה התעוררות גדולה בישיבה שלכם, מאד מאד רציתי שתתמידו בלמוד התורה הקדושה, ותתמידו ואל תהיו בטלנים, ותשמרו את עצמכם מאד מאד ממחלקת, כי בדרך כלל כשנתעוררים בעבודת השם יתברך, זה לעמת זה נתעורר גם קול הברה דסטרא אחרא|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כב|, וצריכים לשמר מאד מאד שהקולדקדשה לא יעורר כנגדו קול הברה, ועל כן צריכים וכו' וכו', ובתחלת התקרבותי הייתי לבד שנים על גבי שנים, ואף אחד בישיבה לא ידע שאני מקרב אל רבנו ז"ל, כל כך החבאתי אתהתקרבותי, כי לא רציתי לעורר עלי מחלקת וכו' וכו', ואף על פי כן תמיד היו לי צרות וכו', והקדוש ברוך הוא עזר לי שהיו ליהרבה התבודדות וישוב הדעת, וזה עזר לי לעבר על הכל; ועל כןאל תהיו בטלנים ואל תעוררו על עצמכם מחלקת בחנם, כי זה לאכדאי, ודיקא על ידי זה תצליחו. ראה לבוא אל השעור שאנחנו לומדים ביחד בצותא בבית מדרשנו "חסידי ברסלב"

בכל ליל רביעי, והקדוש ברוך הוא ירחיבגבולנו בתלמידים, ונזכה להוציא תלמידים הגונים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שפ. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בלק ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, בני, ידידיויקירי, הצמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

ברוך הוא יתברך, שזכיתי לשמע, שתהלה לאל, עשיתהתעוררות בישיבה, להתחיל ללמד כסדרן, ולאחז במדת התמימותוהפשיטות.

חמדת לבבי! זכאה אנת בהאי עלמא וזכאה אנת בעלמאדאטי, כי זכות הרבים יקרה מאד מאד בעיניו יתברך. ואמרו חז"ל|יומא פז. |: כל המזכה את הרבים - אין חטא בא על ידו. חזקואמין מאד מאד, ואל תפל בדעתך משום דבר ומשום בריהשבעולם, כאשר דברנו יחד בהיותך אצלי. זכר את הטובות שקבלתאצלי, טובות נצחיות - שעוות התבודדות, ופרקים משניות, ודפיסגמרא, וסימנים שלחן ערוך. מה אמר לך, פשוט החייתני על שאניזוכה לשמע, שלא די, שאתה עוד מחזיק בתמך, עוד זאת אתהמעורר ומחזק אחרים. וזכר מאמרם ז"ל|סנהדרין קיא. |: אחד מןהעיר מזכה כל העיר; ומי יודע אולי המשיך אותך רבנו ז"ל לשם, רק בשביל זה שתעשה התעוררות אצל הבחורי חמד מאנשישלומנו. והעקר, ידידי היקר, שב לך בקרן זוית, והתמד בתורההובתפלה והתבודדות בהצנע לכת ובנחותא, וסוף הכבוד לבא, שיאיר השם יתברך פניו אליך, ותזכה למצא את בת זוגך האמתית, ותבנה בית נאמן בישראל.

אנא, ידידי היקר, החזק במדת התמימות והפשיטות, ואלתאבה ואל תשמע לשום בריה שבעולם. ואמר התנא|אבות ב|: "אלתתאוה לשלחנם של שרים, כי שלחנך גדול משלחנם וכתרך גדולמכתרם, ונאמן הוא בעל מלאכתך, שישלם לך שכר פעלתך". העקרלהיות בשמחה בזה בעצמו שאינך מתבלבל מאחרים, ואתה מציתאת רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה.

הדורש שלומך...

תראה לכתב לי מה שנעשה אצלכם, ובפרט איך אתה מתחזק, וממש חיים חדשים תכניס בי.
הכפל הדבר, שתראה להזדרז ביתר שאת וביתר עז לעורר אתאחרים - הן בתפלה
והתבודדות והן בשעורים קבועים כסדרן, כיזהו חלקי מכל עמלי - כשאני זוכה
לראות, איך שבחור או אברך שנתקרב על ידי אל רבנו ז"ל, עוסק גם כן כבר
בקרוב אחרים, וזהכל שיחתי ותפלתי, שמי שהיה בביתי, ובליתי עמו שעות
שעותוכו', ודברנו יחד מעצות רבנו ז"ל, שיזכה גם הוא להתחיל לקרבאחרים. כי
בפרוש אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סח|, שצריך שישארו ממנו
בנים ותלמידים, והתלמידים יאירו יותרלתלמידים אחרים, וכן להלן יותר, שגם
התלמידים יפרו וירבו, ויעשו תלמידים אחרים, ותלמידי תלמידיו יעשו יותר
תלמידים, וכולהלן יותר ויותר, עין שם; וזהו עקר השלמות, כי אסור
להיותעצים יבשים, חס ושלוש, רק עץ עושה פרי. וצריך שתדע - דאסדעם רעבינ'ס
זאך שטייט נישט איין ביי א יחיד, נאהר ער איז אמתנה פאר כלל ישראלט.
א' שפא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו
יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לחזק את עצמך בכל מיניאפנים שבעולם, ושום דבר
שבעולם לא יוכל לשבר אותך, כיבאמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא
יתברך מחיהומוהוה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הסעם
עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכפי שאדם מכניס בדעתוידיעות אלו, על ידי זה
זוכה לעבר את העולם הזה בשלוש, כיבאמת עובר על כל אחד ואחד בכל יום ויום
מה שעובר - צרותויסורים מרירות ומכאובים, ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד,
ושוםדבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו, וההתחזקות הזו אנחנו מקבליםדרך רבנו
ז"ל ותלמידו הנפלא מוהרנ"ת ז"ל, ועל כן ראה להתמידביותר בלמוד ספרי רבנו
ז"ל בהתמדה ובתשוקה רבה, וכן תתועדעם אנשי שלומנו היקרים, כי באמת כל
ההתקרבות לרבנו ז"לתלויה רק בזה, כפי שמתמיד בלמוד ספריו הקדושים, ומחבר
אתעצמו עם אנשיו הקדושים, התמימים והישירים, החפצים רקבעבודת השם יתברך.

מה אמר לך, צריכים לשמר מאד מאד שלא יאחז בו הרע שלא אל המקרבים, כי הם יכולים להפיל אותך וכו' וכו', כי רבנו ז"ל לבונה "היכל הקדש", ובאים שם כל מיני טפוסי אנשים, ורבים אשרנופלים וחוזרים חזרה, ואין להם כח לעמד נגד הרע שנתאחז בהם, וצריך לשמר את עצמו מהם מאד מאד, והעצה על זה הוא רקתפלה והתבודדות, להיות רגיל להתפלל אליו יתברך: רבנו שלעולם, זכני להיות באחדות אחת עם אנשי שלומנו האמתיים, אשראין להם שום כונה של תכלית וכבוד ונצחון וכו' וכו' |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נא|, וכן מובא בדבריו הקדושים, אשר הוא מוריד אורגדול מאד מלמעלה, שהוא בבחינת נעם, אבל יש חובלים שהם מחבלים בנעם הזה, וצריכים הרבה לבקש ממנו יתברך שלא יפגמולו את המחין אלו המחבלים |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עא|, וישהרבה הרבה לדבר מזה, כי גם בין אנשי שלומנו צריכים לחפש רקאחר עובדי השם אמתיים החפצים רק בתורה ובתפלה ובישובהדעת, ולא להלך אחר הבורים והריקים וכו' וכו'.

אקוה להקדוש ברוך הוא שתצית אותי להתחבר רק עם אנשישלומנו היקרים חסידי ברסלב, היראים והאמתיים, אשר זוכיםלקום בכל לילה בחצות, ועוסקים בתורה ובתפלה ומתנהגים בדרךארץ, ואינם מדברים על שום בריה, וכך תהיה לך גם כן הצלחה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שפב. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, הרוצה להאיר את נפשו באור האורות צח הצחצחות, נחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתאזר במדת הסבלנות, ותהיה סבלן על כל מה שבאעליך, ותשמר את עצמך מאד מאד מכעס, כי הכעס הורס את האדםלגמרי, ואשרי מי שזוכה לשבר ממנו את מדת הכעס, שהיא רקהורסת ואוכלת את האדם לגמרי, וחכמינו הקדושים אמרו |תעניתד|. רגזן לא עלתה בידו אלא רגזנותו, מי שהוא תמיד בכעס, אינלו בידו כלום, רק הרגז והכעס והרציחה, וזה הורס את האדםלגמרי.

היה טוב מאד שתלמד עכשו בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןסח, ולומר עליה התפלה

מלקוטי תפלות, ועל כולם לעשות בעצמך תפלה ולבקש הרבה ממנו יתברך שתשבר ממך את הכעס, כי הכעס הוא עבודה זרה ממש, כמו שאמרו חכמינו הקדושים | שבת קה: | הקורע בגדים בחמתו והמשבר כלים בחמתו והמפזר מעותיו בחמתו יהיה בעיניך כעובד עבודה זרה; כי באמת מי שיש לו אמונה פשוטה בו יתברך, ויודע אשר דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא ממנו יתברך, אז אף פעם לא יתעצבן, ואף פעם לא יבוא לכעס, ואף פעם לא יקרע בגדים בחמתו ולא ישבר כלים בחמתו ולא ישבר דברים וכו' וכו', ועל כן לא בחנם שאמרו חכמינו הקדושים שהוא כעובד עבודה זרה, אשר בו ברגע שאדם בכעס וברציחה, הוא שוכח לגמרי ממנו יתברך, ודיקא על ידי זה הוא כופר בכל, רחמנא לישזבן, ועל כן ראה לחזק את עצמך באמונה, כי ביותר מועילה האמונה הקדושה למדת הסבלנות, כמובא בדברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה |; אשרי מי שזוכה לאריכות אפים שהיא סבלנות, אז שום רוח רעה לא יכולה לעקר אותו, ואדרבה יש לו כח הגדל וכח הצומח. והיה טוב מאד שתלמד גם את המאמר הזה בכל יום ולומר את התפלה עליו בלקוטי תפלות, כי שם מדבר רבנו ז"ל הרבה מאמונה ומאריכות אפים שזה לעמת זה של כעס ורציחה, בודאי אם תהיה רגיל במאמר זה, אז תזכה לשכך את הכעס והרציחה ממך, ותזכה לאמונה פשוטה בו יתברך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שפג. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד, הרוצה להאיר את נפשו באור האורות צח הצחצחות בנחלנו בע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע אתת שוקת לבך אל הטוב. ראה לא להיות בטלן בזה העולם, אלא שמר מאד על הזמן, כי אין לך עוד דבר יקר כמו הזמן, שיכולים לקנות בזה העולם עשירות נפלאה עם הזמן - אם אינו בטלן, ורואים שהסמ"ך מ"ם מתלבש עצמו בבני הנעורים מאד מאד, ומבטל את זמנם היקר בבזבז רב לדבר כל העולה על רוחם ולהכנס בו כוחים, העקר לגנבאת זמנם. ומובא בדברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א' |, שהיצר הרע מתלבש

עצמו במצוות, כי הוא בא בכל מיני וכוחים וטענות ומענות שונות, האם ראוי להתקרב אל רבנו ז"ל וכו', או אם לא וכו', והלא זה חלק על רבנו ז"ל וכו', וזה דבר על רבנו ז"ל וכו', ובין כך מבליים את הזמן בבטול תורה ותפלה ומאומהאין בידם; ועל כן בחור צעיר צריך לברח מאד מאד מכל מיניוכוחים, כי חבל על כל יום שמדברים כל מיני שטיות בישיבה עסבחורים - האם רבי זה הוא כן רבי וכו', האם אינו רבי וכו', האסזה צדיק וכו', וזה אינו צדיק וכו', וכבר אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פג|, שזה יצר הרע גדול לומר, צדיק זה טוב וצדיק זהאינו טוב וכו', וזה בא מהשאור שבעסה, שהיצר הרע שמסית אתהאדם להרהר אחר תלמידי חכמים שבדור, ולומר זה נאה וזה לאנאה וכו', עין שם; על כן ברח לך מכל מיני לצים, ותתחיל להתמידבלמוד התורה הקדושה, כמו שדברנו בשבוע שעבר בעת השעור, ותתמיד מאד מאד בלמוד משניות, וזה יועיל לך הרבה לטהר אתמחשבתך, ואל תסתכל עכשו על שום בריה שבעולם, אתה ראהלהתמיד יותר בלמוד משניות וכן בלמוד שלחן ערוך כסדרןותתפלל את התפלות בכונה מתוך הסדור דיקא, לאט לאט מלהבמלה, וכן תברך ברכת המזון עם בגד עליון ומתוך הסדור דיקאובכונה גדולה, וזה יועיל לך הרבה ליראת שמים. ועל כלם - ראה לגנב עתים וזמנים לברח אליו יתברך, ולספרלפניו יתברך את כל אשר עובר עליך בפרטי פרטיות, ותבקשותתחנן ממנו יתברך שירחם עליך, ותזכה להיות איש כשר, שזהכל הענין של התבודדות, ללכת למקום פנוי אשר אין שם בני אדם, ולדבר הרבה עמו יתברך, ומי שמרגיל את עצמו בעבודה הקדושההזו, אז מרגיש טעם אחר בחייו, ועל כן אל תהיה בטלן, רק ראהלהרבות בתפלה ובקשה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שפד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאתה כותב באריכות רבה וכו' וכו'. מה אמר לך, ידידיהיקר, אנחנו קבלנו אחרת מרבנו ז"ל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןסד|, כי הרחמנות

שרש כל הבריאה, כי הכל נברא כדי לגלות רחמנותו, גם צריך להרגיל את עצמו להיות רחמן ולא להיות אכזר, אדרבה צריכים למסר את נפשו על מדת הרחמנות, ואל תחשב שמדת הרחמנות יכולים בנקל לקבל, כי טבע של האדם שנברא כמו חיה עם אכזריות, וצריך לעקר ולשרש מעצמו את מדת האכזריות, ולבוא אל מדת הרחמנות, ואמרו חכמינו הקדושים |ביצהלב|: כל המרחם על הבריות בידוע שהוא מזרע של אברהם אבינו, וכל מי שאינו מרחם על הבריות בידוע שאינו מזרע של אברהם; ועל כן כלך מדרך זו להיות אכזר וכו', אדרבה הרגל את עצמך במדת הרחמנות, שזו דרכו יתברך, ועל כן אמרו חכמינו הקדושים |ספרי פרשת עקב|: ללכת בכל דרכיו - אלו דרכיו של הקדוש ברוך הוא רחום וחנון, מה המקום נקרא רחום וחנון, אף אתה היה רחום וחנון, עין שם; כי זה עקר מדת בר ישראל, שיהיה רחמן על זולתו, ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'|, כי "מרחם ינהגם" - הצדיק שהוא בבחינת רחמן, הוא יכול להיות מנהיג, וצריכים לידע איך להתנהג עם הרחמנות וכו', עין שם, על כל פנים איך שהוא מדת הרחמים זו מדתו של הקדוש ברוך הוא זה תכלית הבריאה להיות רחמן, ולא להיות אכזרי, ולכן ראה לשרש ממך את מדת האכזרית שנכנסה בך, ודיקא על ידי זה תצליח דרכך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שפה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בלק ה'תשל"ד.

שישון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, יקירי, יניק וחכים, נרלצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אור האורות, היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, וההכרח לקצר עכשו מרב הטרדות.

חמדת לבבי! אודות סדר הלמוד כבר הארכתי בזה הרבה ואין מה לחזר |עין באשר בנחל, חלק ה', מכתב תרל, וכן באריכות גדולה מזה בקונטרס סדר דרך הלמוד|, ובודאי אתה צודק, העקר להבין על כל פנים פשיטות הענין, אך יש לפעמים מחות חלושים ותפיסה קשה מאדמאד, עצתם היא לומר הרבה דפי גמרא ופרקים משניות, ועל ידי רבוי החזרה, נפתח המח, ומה גם שנתודע שאין לו כל כך מחלולש רק

עצלות שהיתה לו וכו', על כל פנים איך שהוא עצת רבנוז"ל היא עצת ה' נותן התורה ממש, על כן העקר ללמד רק כסדרן: מקרא | פרשת השבוע |, משנה, גמרא, מדרש | פרשת השבוע |, שלחן ערוך, וביותר צריכים להתמיד בלקוטי הלכות כסדרן. חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד, כי ינקותא כלילא דורדא | שבת קנב. |, ואם לא עכשו אימתי. תהלה לאל, זכית שאביך הוא משפיע רוחני בין אנשי שלומנו, הטה אזניך אל דבריו היקרים הנובעים מבאר מים חיים, וכבר אמרו חז"ל | עדיות, פרק ב' |: האבזוכה לבן, בנוי בכח ובעשר ובחכמה וכו', עין שם; ומכל שכן וכלשכן אור רבנו ז"ל, ובפרט בעתים הללו, שהבעל דבר מהפך אתהעולם בכל מיני דמיונות וחשכות, כי הוא יודע שבקרוב מאד יהיהסופו, ביותר צריכים לאחז את עצמנו בין אנשי שלומנו היקריםהתמימים והישרים. וצריכים לידע, כי דבר רבנו ז"ל הוא מתיקותונעם ודרך ארץ גדול, ועל כן צריכים לברח מכל מיני פרעותודרכים נבוכות שיש אצל אחרים, יכול להיות איש כשר וצדיק גנוזדבוק בו יתברך בבטול כל הרגשותיו, אף שהוא מלבש ומתנהגבדרך נורמלית, ואין צריכים כל אלו הדמיונות והפתויים שיש וכו', וכל התגלות רבנו ז"ל שהוא גלוי אור עתיק, הוא "צו זיין אייןערליכער איד אין די וועלט צווישן מענטשן". חזק, חזק! ואל תירא ואל תחת, כי השם יתברך אתך, עמךואצלך, ותראה לפרש שיחתך אליו יתברך בתמימות ובפשיטות מדייום ביומו.

הדורש שלומך... דרישת שלום לאביך הצדיק, אשרינו ואשרי חלקנו. א' שפּו. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר בלק ה'תשל"ד. שלום רב ליקר והנעלה, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ואודות שאלתך מה חדש רבנו ז"ל יותרמהתגלות הבעל שם טוב הקדוש. חמדת לבבי! יש בזה אריכותגדולה, אשר יכולים לעשות מזה ספר שלם, אך ההכרח לקצרעכשו, ואמר לך רק נקדה תמצית, והיא - כי התגלות רבנו ז"ל היא כבר ההתגלות האחרונה, אשר ממנה פנה וממנה יתד שיוכלמשיח צדקנו לכבש את העולם, והוא לקח את כל האורות, וצמצםוהלביש אותם בלבושים כאלו וטהר את השמים מהעבי"ם והגש"ם, עד אשר קטני ערך כמונו היום חולים

גדולים וכו', גם כן נזכה לפתח פינו ולדבר עמו יתברך, ועל ידי זה יהיו לנו כלים גם כן להכיר אותו יתברך, אשר זהו תכלית הגאלה | ישעיה נב |: "כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון".

ההכרח לקצר...

א' שפז. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר בלק ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי, בני, ידידי ויקירי, הצמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

ענה באתי לביתי מבית מדרשנו, מהשעור שאנו לומדים בכלל רביעי כידוע לך, ומסרו לי מכתבך.

מה אמר לך, אחי ורעי, פשוט החייתיני מאד מאד, כי זה כמה ימים חשבתני ממך, היתכן שעדין לא זכיתי לשמע ממך, אחרי כלהטובות שזכית על ידי. מה אמר לך, ידידי, פשוט חיים חדשים נפחת בי, וביותר מה שאתה כותב, שתהלה לאל, אתה בשמחה רבה, שזכית בזכיות חנם לדרך על אדמת קדש. והעולה על הכל שמחתי בזה שעדין אתה מחזיק בתמך, והתחלת להתמיד יותר ויותר בסדרים שלך; אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, כיחז"ל הקדושים אומרים במדרש | בראשית רבה | על פסוק: וזהב הארץ והיא טוב, מלמד שאין תורה כתורת ארץ ישראל ולא חכמה כחכמת ארץ ישראל. ואמרו במדרש שוחר טוב | תהלים קה |: אתה מבקש לראות את השכינה בעולם הזה, עסק בתורה בארץ ישראל, כי אוירא דארץ ישראל מחכים | בבא בתרא קנח. |, ועל כן, אהובי, אחי, זכר את התמימות והפשיטות שקבלת פה, ותתמיד מאד מאד, ותאיר נפשך בפתגמי אוריתא, אשר הוא חייך וארך ימיך, וחזר חזר פרקים משניות ודפים גמרא וסימנים שלחן ערוך ומזמורי תהלים וכו' בהתמדה רבה, כי זהו חלקך לנצח נצחים, וקשר את עצמך בלקוטי מוהר"ן הקדוש, ללמד תורה ולומר עליה התפלה אשר היא זכוכך הנפש מאד מאד, ומעלה שעשועים למעלה, אשר עוד לא עלושעשועים כאלו מימות עולם | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה. |, ואם תרגיל עצמך שם בארץ ישראל ביתר שאת וביתר עז, אז תפתח ידיעתך, ותזכה שיהיה קבוע בלבך, שאלופו של עולם הוא בכלתנועה ותנועה, ובזה תסבל על הכל,

כמו שכתוב |תהלים קמד|: "אלופינו מסבלים", וכפרושו של הבעל שם טוב הקדוש:
כשאדם יודע שאלופו של עולם הוא אתו, עמו ואצלו, אז סובל על כל מה שעובר
עליו בלב אמת ובלב רחב, וימשך עליך שפע הארת וחיותאלקות בכל פעם מחדש,
ומה גם שתזכה שיפתח פיך לדבר אליו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו, כי אל"ף
ראשי תבות: ל'התירפ'ה א'למים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס'|, הינו
בזה שזוכה לדעתשאלופו של עולם הוא אתו, עמו ואצלו, על ידי זה נפתח פיו
לדברעמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה.

חמדת לבבי! לא בחנם המשיך אותך רבנו ז"ל בישיבה זו, אלא שתעורר ותחזק את
חברך גם כן לעזב את כל הדמיונות והפתויים הנקראים חכמות העולם, ויתחילו
להסתכל על אחריתם, על היום האחרון שנצטרך לשוב וכו', ועל כן מה טוב ומה
נעים להכין לעצמנו צדה לדרכנו הארכה, והוא ש"ס ופוסקים, ולטילבכל מקומות
התורה הקדושה כרצונו של רבנו ז"ל |עין שיחות הר"ן, סימן כח|.

חמדת לבבי! נא ונא לא להכנס עם וכוחים וכו', אפלו עם אנשי שלומנו, כבר
זכית לטעם את האור כי טוב, וזכית לסיים כל כך הרבה מסכתות וכו' וכו'. חזק,
חזק מאד לא להסתכל עלשום בריה שבעולם, אמת, צריכים לקבל נקדת כל אחד
ואחד, אבללא באפן שתתבטל על ידי זה נקדת עצמו, ודו"ק.

חמדת לבבי! טוב עשית שנכנסת לישיבה זו, וברוך השם, הזמין לך השם יתברך
תכף ומיד חברים בחורי חמד מאנשי שלומנו, תשתדל מאד לחזקם, חזקם ואמצם לאחז
במדת התמימות והפשיטות, ובפרט בדרך הלמוד, ואם אי אפשר, על כל פנים,
אתה תהיה חזק בדעתך, ותלמד בסתר, כמו שאמרו חז"ל |סכה מט:|: מהירך בסתר,
אף דברי תורה בסתר; וכבר ידוע לנו מאמר רבנו ז"ל, כשישכב עם רגליו אל
הדלת, יראו יבינו אם היו מציתים אותי, לאהיתה דרגה בעולם שלא הייתי מביא
אתכם. ועל כן נא ונא לצית את רבנו ז"ל, ולאחז בדרך הלמוד הזה כל ימי חייו.
ואדם צריך להיות מבין על עצמו, ויזכר מה שעשה וכו', ועל ידי זה נתקלקלכלי
מחו וכו', ועל כן האם בשביל זה אשליך הכל אחר כתפי, הלאאיה נאבד, חס
ושלום, לנצח? ועל כן יותר טוב לצית את רבנו ז"ל, אשר רק הוא מבין אותי,
ורק הוא הרופא שלי.

למען השם יתברך, אל תקבל מוסר משום בריה להתרחק, ומכל שכן, חס ושלום, לקבל מאחד אילו דבורים רעים לדבר מזהעל זה, או מזה על זה, הכל שטיות ופתויים, אין שום זמן בעולם כלל, צריכים רק לברח יומם ולילה אליו יתברך, ולא להסתכל עלשום בריה שבעולם יהיה איך שיהיה ויהיה ממי שיהיה. אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד בזה. ומקדם למדנו התורה ו'. ותהלהלאל, דברנו הרבה על פי מה שאמר רבנו ז"ל, שלשמע בזינו וידם וישתק, זה נקרא "כתר", הינו כי זהו עקר הכתר של האדם |זייקרוין|, כשאוחז בזה לשתק תמיד, ולא להכנס בשום וכוחים, ותמיד יהיה הצדק עם חברו, ואני אעשה כמו שאני מבין, שטובעדי כמו שקבלתי מרבנו ז"ל, כי "סיג לחכמה שתיקה" |אבות ג|, ומכל שכן כשיש איזה סכסוך או מחלקת, צריכים להקדים ולשתק, וזה מגלה מעלתו, כמו שאמרו חז"ל |קדושין עא:|: שתיקותא דבבל, הינו יחוסא כי האי דבדקי במערבא, כי מינצו בי תרי בהדי הדדיחזו הי מיניהו דקדים ושתיק אמרי האי מיחס טפיכ. אשרינו ואשריחלקנו, שזכינו לפל בחלקו של רבנו ז"ל, ואנו מתחברים אלתלמידיו התמימים. חמדת לבבי! למען השם יתברך ראה להתנהג רק בניחותא ובדרך ארץ גדול, ואז יצא עליך שם טוב, ו"טוב שם משמן טוב" |קהלתז'|, וכתוב |משלי כב:|: "נבחר שם מעשר רב", ושמעתי מר' לויצחק, כל אלו מאנשי שלומנו שהתנהגו בדרך ארץ גדול ובפשטותעצומה ובהצנע לכת גדולה ובניחותא, עד שכמעט לא הכירועליהם שום דבר, הם גדלו והצליחו. וזה מרמז בדברי רבנו ז"ל לבלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ו'|: על ידי שממעטים בכבוד עצמו, על ידי זה זוכה לכבוד אלקי. וראוי לנו לחזר ולומר: אשרינוואשרי חלקנו. למען השם, אל תבלבל מחך משום בריה שבעולם, ומכל שכן מבחורים אשר עדין רחוקים מישוב הדעת האמת. תהלה לאל, זכיתלשמע כאן במעט השנים האלו, אשר יספיק לך לכל ימי חיך. העקר נאהר תמימות, כי |משלי ו:|: "הולך בתם ילך בטח", וכתב|שם כ:|: "ומתהלך בתמו צדיק, אשרי בניו אחריו". אהובי! ראה לחזק את אחיך מאד מאד. ההכרח לקצר. הדורש שלומך, ומברכך בהצלחה נצחית...

א' שפח. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר בלק ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו לאהובי, יקירי, נר לצדיק נחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך בתוך מכתב חברך לנכון קבלתי, והנה להשיבך באריכות כרצונך. אודות סדר דרך הלמוד ההכרח עכשו לקצר, ובפרט באישון לילה, אשר תנומה על עפעפי, עין היטב בספר אשרבנחל, |חלק ה', מכתב תרל|, ובסוף ספר שמירת הזמן מכרך קונטרססדר דרך הלמוד על פי דעת רבנו ז"ל, ויש בקנטרס אריכות גדולה, תהלה לאל, מענין דרך הלמוד.

העקר ללמד תורה לשמה לשם נשמתו, ולא למען להיות למדןאו גאון וכו'. חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד לעין שם, ותראה נפלאות. וביותר יספר לך חברך המוסר כתב זה, מה שנעשה פה, תהלה לאל, אשר בחורים צעירים זכו כבר להגיע למעלות נפלאות בלמודהתורה הקדושה, אשרינו ואשרי חלקנו, וזה עקר רצונו של רבנוז"ל, שנרבה בעבודות טובות, להתמיד בתורה הקדושה שעוריםקבועים כסדרן |עין שיחות הר"ן, סימן ען|, וביותר להתמיד בשיחה בינולבין קונו, וביותר ויותר לשמח בשירים, נגונים ורקודים בכל יום, הן עם חבריו אנשי שלומנו הקדושים והן עם עצמו. וכבר אמררבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסט|, שעל ידי שמחה ישמראותך השם יתברך מפגם הברית, עין שם; ותדע, ידידי היקר, אשרצריכים למסר נפשו על מדת השמחה, אשר עולה על כל המצוות, ועל ידי שמחה יתבטלו ממנו כל החטאים, כמו שכתוב |תהלים קד|: "אנכי אשמח בה' יתמו חטאים מן הארץ". ועקר השמחה הואכשזוכה להחיות את עצמו עם כל נקדה ונקדה שמוצא בעצמו, ויודע דאס איז מיינס, כאשר עשה התם הקדוש |עין ספורי מעשיות, מעשה ט'|, ובירושלמי |מועד קטן, פרק ב'| איתא: שמחה לאדם שהואדר בתוך שלו; וצריך שתדע, אשר כל תפלה מהתפללות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, שאתה זוכה לחטף במתינות מלהבמלה, וכל פרק משניות וכל דף גמרא וכל סימן שלחן ערוך וכלפרוטה לצדקה, זהו חלקך לנצח נצחים.

חמדת לבבי! בזהר הקדוש |פרשת תצוה קפד| איתא: חדוה דברנש משיך לגביה חדוה אחרא עלאהל, בזה שתעשה כל מיני פעלותשבועולם לשמח את נפשך האמללה והנפולה,

תזכה להמשיך שמחה מלמעלה, משרש נשמתך וכו'. ועקר השמחה הוא דיקאעל ידי התורה הקדושה, שזוכה ללמוד בתמימות ובפשיטות גמורה כרצונו של רבנו ז"ל. כי |תהלים יט|: "פקודי ה' ישרים משמחי לב". ואיתא במדרש שוחר טוב |משלי טו|: "מאור עינים ישמח לב", אלודברי תורה שמשמחין לבו של אדם; אף שמועה טובה משמחת לבו של אדם, כי צריכים את שניהם - הן להתמיד הרבה בעצמו בלמוד התורה הקדושה, אשר תכף ומיד כשלומד תורה, מתכפר לוהכל, כמו שאמרו חז"ל |ירושלמי ראש השנה|: כיון שקבלתם עליכם על תורה, מעלה אני עליכם כאלו לא חטאתם מימיכם. |ועין מכתבנפלא באשר בנחל, חלק ו' מכתב תרעג, ותחיה את עצמך|. וכצריך להחיות את עצמו עם שמועה טובה מחברים טובים, כי היסוד בדרכי רבנו ז"ל להיות חבר עם יראי השם.

ההכרח לקצר...

א' שפט. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום רב לאהובי, יקירי, נר לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...

נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך בתוך מכתב חברך לנכון עכשו קבלתי, אשריך ואשריחלקך, שזכית לחדש איזה דבר בתורת הנחל, אשר היא אוריתאדעתיקא סתימאה ממש, ומוהרנ"ת ז"ל אמר, שזו זכות גדולה לנשמה כשזוכה לשוטט בדברי רבנו ז"ל, והיא הצלחת הנפש גדולה מאד מאד. ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה|, שהוא תקון גדול למח לחדש בדבריו, ועל כן חזק ואמץ מאד מאד לחדש בכל יום איזה דבר, כי אי אפשר לבית המדרש בלא חדוש |חגיגה ג.א|, מכל שכן בבית מדרשו של רבנו ז"ל, אשר מתחדש בכל רגע בכל מיני גונין עלאין. אך, חמדת לבבי, העקר אצל רבנו ז"ל הוא חדוש עצמו, לעשות בכל רגע התחלה חדשה ולחדש עצמו, ובפרט במדת השמחה, לשמח על נעם חלקנו, שגרועים וקטנים כמונו עם מחות מבלבלים כמונו, נזכה בזכויות חנם לידע מרביאמת כזה, רבי רחמן כזה; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים. והעקר - לחשב בכלפעם מחשבות חדשות, איך שהשם יתברך מלא כל הארץ כבודו, והוא יתברך אתי, עמי ואצלי, שעל ידי זה מקים בכל פעם |דברים כב|: "כי תבנה בית חדש" וגו',

כי צריך האדם להיות מסבב עם אמונה כבית, כמו שכתוב |תהלים פט|: "ואמונתך סביבותיך", ועל ידי זה טועם עולם הבא בעולם הזה; כי העקר הוא אמונה, ואל אמונה אי אפשר לזכות, כי אם על ידי התחדשות, לעשות בכלפעם התחלה חדשה, כמו שכתוב |איכה ג|: "חדשים לבקרים רבהאמונתך", כי גם אצלו יתברך משתנים בכל עת ורגע כל פרצוֹף העולמות, כמובא בעץ חיים |והארכנו בזה בספר שמירת הזמן|, וזו תהיה כל עבודת משיח צדקנו - להכניס התחדשות בעולם|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא|, וכמו שכתוב |יחזקאל לו|: "ונתתילכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם, והסירותי את לב האבן מבשרכם, ונתתי לכם לב בשר", כי אצלו יתברך יקרה מאדהתחדשות, כמו שכתוב |שופטים ה'|: "יבחר אלקים חדשים" וגו', וזהו עקר שבחו יתברך, שמשנתב עם האדם, כשזוכה לחדש את עצמו, כי מה יהיה לי כשאפרש הפסוק באפן זה או באפן אחר, ואני אשאר בחשכותי, העקר הוא רק התחדשות. ועל כן מצינושדוד המלך, עליו השלום, שהוא משיח, מתפאר בעצמו בכל פעםעל שזכה לחדש את עצמו תמיד, |תהלים מ|: "ויתן בפי שיר חדשתהלה לאלקינו" וגו', |תהלים קמד|: "אלקים שיר חדש אשירה לךבנבל עשור אזמרה לך".

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד, ואף שאיני מכירך פניםאל פנים, אך ממעין אחד אנו שותים, ראה גם ראה |ישעיה מח|: "השמעתך חדשות מעתה ונצורות ולא ידעתם". תעשה התחלהחדשה, ותיחד לעצמך מקום פנוי, ותדבר עמו יתברך, ותספר לפניויתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, ותתמיד בזה מאד מאד, וכן תעשה לעצמך סדר חדש בתורההקדושה כסדרן דיקא |עין באריכות בספר אשר בנחל, חלק ה', מכתב תרל|.

ההכרח לקצר.

ידיך לנצח...

א' שצ. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

ראה לחזק את עצמך להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצאמרגוע לנפשך. מה אמר לך ידידי היקר, ראה להתחזק בכל מיניאפנים שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה היא היסוד בדרכי רבנו ז"ל, וככל שאדם שמח כן עובר את זה העולם בשלום, וצריכים לשמר את עצמו מאד מאד מרובי אור, אשר זה גורם שבירתהכלים, שמשם נתהוו הקלפות |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סד|, מהןקלפות, הם מותרות שאדם לא יכול להשיג אלקותו יתברך, שהחכמות חיצוניות, כי באמת עם ישראל נקראים עברים, על שםשעוברים על כל החכמות מעבר לעבר, כי על ידי אמונה שהאדםמאמין בו יתברך, שהוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוךכל עלמין, על ידי זה עובר על כל הקשיות והספקות שנכנסים בועל ידי עוונותיו המרבים, ובפרט פגם הברית, שמצמצם את המח, ומכניס בו יאוש ודכאון וכעס ורציחה, שמזה נתהוות הקלפות, שהם המותרות המכסים ומעלימים ומסתירים את אמתת מציאותויתברך, ועל כן ראה לשמח מאד מאד, שעל ידי זה תזכה להרחבתהמחין והדעת, ותזכה להיות תמיד מישב, כי מי שהוא נמשך אחרעצבות ועצלות, הוא תמיד מבהל ומבלבל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'|; ועל כן צריך לשמח מאד מאד על נעם חלקו על אשר בנחלשם חלקו וגורלו, שזוכה לדעת מרבנו ז"ל שהוא הצדיק האמתבחינת משה הנכנס לכל ההבלים והחלל הפנוי וכו', ומוציא משםנפשות, ועל כן הוא עומד בתוך הסמ"ך מ"ם בבית הבליעה שלה, והיא מכרחת להקיא את כל הנשמות שבלעה |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'|, ולכן ראה להתמיד מאד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצאמרגוע לנפשך.

מה אמר לך, ידידי היקר, צריכים לחזר הרבה הרבה ב"לקוטי מוהר"ן", עד שיהיה שגור על פיו, ובאמת מי ששגור "לקוטי מוהר"ן" על פיו, יכול להבין בכל הספרים שבעולם, כי רבנו ז"ל לפותח את המח כל כך, עד שיכולים להשיג בכל הספרים שבעולם, ולכן אל תהיה בטלן, אלא תתמיד בספרי רבנו ז"ל, ובפרט בספרהקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן"; אשרי מי שאינו מטעה את עצמוכלל, ורבנו ז"ל בקש אותנו מאד מאד שנרבה בלמוד ספרו הקדוש"לקוטי מוהר"ן", ואמר שעל ידי הספר הזה יכולים להעשות בעלמח ובעל מדרגה ובעל השגה גדול וכן בעל תשובה שתפתח קשיותגידיו ובפרוש אמר על ספרו הקדוש "לקוטי מוהר"ן",

שהואאתחלתא דגאלה, ומאחר שנדפס כבר, אני רוצה שילמדו בזה הרבהמאד; ולכן ראה, ידידי היקר, להתמיד בספרו של רבנו ז"ל, ואזטוב לך כל הימים, ומה אתה צריך לאחרים, ראה לשמח שאתהזכית להתקרב אל רבנו ז"ל, ואתה יודע מלמודים קדושים כאלו, ושב בפנה שלך, ושם תתמיד בספרי רבנו ז"ל, וכן בהתבודדות, ותהיה רגיל לברח בכל יום אליו יתברך, ולספר לפניו יתברך אתכל מה שמעיק לך, ועל ידי זה תצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שצא. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד ... נרו יאיר.

את מכתבך הארך לנכון קבלתי.

מה אמר לך, ידידי היקר, רבנו ז"ל מביא |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סד|:

צריך להזהר שלא לדבר יותר מדי רק כפי צרך בריאתהעולם לא יותר, כי על ידי

רבוי אור, הינו רבוי הדבורים, שמשםנתהווה המחלקת - מתהוים הקלפות, כי

על ידי זה רבוי אורנעשה שבירת הכלים וכו', לא תמיד צריכים לדבר, וכמו

שאמרוחכמינו הקדושים |יבמות סה:|, כשם שמצוה לומר דבר הנשמע כןמצוה שלא

לומר דבר שאינו נשמע, על כן צריכים מאד מאד לשמרעל הדבור, ובאמת אם האדם

זוכה לשמר על דבורו, אז הוא חיחיים טובים, אמתיים ונצחיים, ולכן צריכים

מאד מאד לשמר אתהדבור ובפרט אם בדבורו מערב מחלקת ומריבות, שזה

קלקולהבריאה, מזה צריכים לברח מאד מאד, ועל כן אשרי ואשרי מישזוכה לשמר

על דבורו. ובאמת צריכים לידע מה כן לדבר ומהלא לדבר כידוע, שמוהרנ"ת ז"ל

אמר: בדברי רבנו ז"ל צריכים כןלדבר, כי הוא לא החזיק משותק, אלא כשאחד בא

לדבר עמךמדבורי רבנו ז"ל - דבר עמו, אבל צריכים מאד מאד לשמר אתהדבור,

שלא יהיה בו איזו מחלקת ולשון הרע, שמזה נתהויםאחר כך כל מיני צרות

ויסורים, ועל כן תשמר מאד מאד מדבוריםשאינם הכרחיים, שזה רק יגרם לך צרות

ויסורים. וכבר אמרוחכמינו הקדושים |דרך ארץ זוטא, פרק ג':| הוי דן דברך

עד שלא תוציא מפין, וכן יש מאמר החכם: עד שאין הדבור יוצא מפי - אני שולט

על הדבור, וכשיוצא הדבור מפי - הדבור שולט עלי; ורואים בחוש, יש הרבה

דברים שאדם יודע, וכל זמן שהוא בתוך לבו, אף אחד לא יכול לעשות לו שום דבר, כי הרי לא הוציא אתזה מפיו, אבל תכף ומיד כשהוציא את זה מפיו, ונתגלה לרבים אזיכולים להנקם בו וכו' וכו', ועל כן מהיום והלאה ראה לשמר אתהדבור שלך מאד מאד, כדי שלא תבא לידי מחלקת ומריבותוקטטות, ובפרט בבית וכו'.

ראה להרגיל את עצמך לדבר הרבה עמו יתברך, אשר כל דבורודבור שמדברים עמו יתברך הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאיןלתאר ולשער כלל, כי הדבור שמדברים עמו יתברך הוא כלילהמשכת השכינה בעולם; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל;כי סוף כל סוף עליך לדעת, שיהיה זמן שנצטרך לצאת מזה העולם,ומה ההפרש בין חיים למתים? אמרו חכמינו הקדושים |פסיקתארבתי, פרק ב'|, אין בין המתים לחיים אלא הדבור בלבד; כי כל זמןשאדם חי, הוא יכול לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ויכול לדברבתורה, כיון שמת, הוא כבר לא יכול לדבר להקדוש ברוך הוא,ולא יכול ללמד תורה; ועל כן ראה להתישב באמת, מה ולמהלהתערב בדברים שלא נוגעים לך, ראה להרגיל את עצמך לדבררק עמו יתברך, וכן תתמיד בלמוד התורה הקדושה, כי רק זה מהשישאר ממך, כי יגיע היום והזמן שתצטרך לצאת מזה העולם, ולאיועיל לך שום דבר, ואז יהיה לך כל כך יקר כל דבור ודבור שדברתעמו יתברך, אשר לא יאמן כי יספר, ועל כן אל תהיה בטלן, ותקבלעל עצמך שמירת הדבור, ואז תצליח דרכך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' שצב.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך עם נקדתך שיש בך, כי באמת יש לכלאחד ואחד נקדה מה שאין בחברו |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|, ועל כן צריך כל אחד ואחד להתחזק עם נקדתו, ואסור לולהתבלבל מנקדתו של חברו, מה לך עם חברך. ורבנו ז"ל גלה לנונפלאות רבות מענין התם הקדוש, איך שזכה להגיע למדרגתו, עדשנעשה מיניסטר על כל המיניסטרים וכו', ולא זכה להגיע לזה אלאעל ידי שהיה רגיל

לומר תמיד: זה מעשה שלי וזה מעשה שלוכו' | ספורי מעשיות, מעשה ט' מהחכם
והתם|, והאריך בזה הרבה מאדמוהרנ"ת ז"ל | לקוטי הלכות, הלכות פסח, הלכה
ט'|, שהאדם צריך להרגיל את עצמו לילך על פי הדרך שגלה לנו רבנו ז"ל על
פסוק | יחזקאל לג, כד|: "אחד היה אברהם", שאברהם אבינו הלך בעבודתו ובבחינת
אחד, שאף פעם לא יסתכל על אחר, רק הסתכל על עצמו, ודיקא על ידי זה הצליח,
כי באמת יש לכל אחד ואחד נקדה מה שאין בחברו, ולא רק מה שאין בחברו, אלא
חברו אף פעם לא יוכל לעשות מה שהוא יכול לעשות, וכשנתברר להאדם דבר זה, אז
אף פעם לא יתבלבל מאחרים כלל, ואז יצליח דרכו. ומצאנו בגמרא | תענית כה. |:
רבי חמא בר חנינא גזר תעניתא ולא אתאמיטרא, אמרו ליה והא רבי יהושע בן
לוי גזר תעניתא ואתאמיטרא, אמר להו הא אנא הא בר לוואי; הינו שגם הוא הלך
בדרך הנפלאה הזו, שלא התבלבל מאחר, אלא אמר הא אנא הא ברליואימ, זה אני
וזוה בן לוי, הינו שכל אחד ואחד הולך כפי דרכו כפי נקדתו המאירה אצלו,
וכשאדם מרגיל את עצמו לילך בדרך זו, אז מצליח דרכו תמיד; ועל כן אל תהיה
בטלן ואל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, תאמין לי שיש לך נקדה מה
שאינך באחרים, וכבר אמר התנא הקדוש | אבות ו'|: "ואל תתאוה לשלחנם של שרים,
כי שלחנך גדול משלחנם", ועל כן מה ולמה לך להתבלבל מאחרים?! ואם תלך בדרך
זו, אז תצליח דרכך תמיד, ובפרט בדרך רבנו ז"ל אי אפשר להצליח, אלא על ידי
שלא מבלבל את עצמו מאחרים; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, כי
העולם הזה מטעה את האדם מאד מאד, וצריכים רחמים רבים שלא יטעה אותו העולם.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שצג. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות זמן התפלה שבקשת וכו', ידוע שרבנו ז"ל הקפיד מאד מאד להתפלל מה
שיותר מקדם, רבנו ז"ל בעצמו התפלל כל ימיו תפלת הותיקין, וכן מוהרנ"ת ז"ל
התפלל תפלת הותיקין, וכן מדורדור הלכו אנשי שלומנו בדרך זו - להתפלל תפלת

הוֹתִיקִין, וְעַל כָּל פְּנִים מִי שֶׁלֹּא יִכּוֹל לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת הוֹתִיקִין יִתְפַּלֵּל מִהַשְׁיֹתֵר
מִקֶּדֶם, וְגַלְה לָנוּ רַבְנוּ ז"ל, אֲשֶׁר תִּכְפֹּף וּמִיד כִּשְׁמֹגִיעַ זְמֵן הַתְּפִלָּה, לֹא יִלְמַד אֶז וְלֹא
יַעֲשֶׂה אֶז שׁוּם דְּבַר, רַק תִּכְפֹּף וּמִיד יִלְוִיתְפַּלֵּל, כִּי כִפִּי גָדֵל עֵרְכָה שֶׁל הַתְּפִלָּה, מִי
יֹדֵעַ אִם כִּבֵּר יִזְכֶּה פְעַם לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלָּה זֹה, וְעַל כֵּן צְרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְהַזְהֵר לְהִתְפַּלֵּל
מִהַשְׁיֹתֵר מִקֶּדֶם, וְזֶה שִׁיךְ הֵן לְתְּפִלַּת שְׁחֵרִית וְהֵן לְתְּפִלַּת מִנְחָה וְהֵן לְתְּפִלַּת מְעֵרִיב; כִּי
מִי שֶׁמֵרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְהִתְפַּלֵּל בְּזִמְן הַתְּפִלָּה, אֶז יֵשׁ לוֹ מַחִין מִיִּשְׁבִּים, כְּמוֹבֵא בְּדַבְרֵי
רַבְנוּ ז"ל | לְקוּטֵי מוֹהֵר"ן, חֶלְקֵב, 'סִימָן ח', שֶׁהִשְׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחֵרִית, מִנְחָה,
מְעֵרִיב, הֵן כְּנִגְדֵה שְׁלֵשָׁה מַחִין שֶׁל הָאָדָם: חֲכָמָה, בִּינָה, דַּעַת, שְׁאֵלֹ שֶׁלֵּשׁ מַחִיצוֹת נִגְד
תְּאוֹת נְאוֹף, עֵין שֵׁם; וְלִכֵּן צְרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל אֶת הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת מִתּוֹךְ
הַסְּדוּר דִּיקָא מְלָה בְּמִלָּה וּבִנְגוּן, שֶׁעַל יְדֵי זֶה הוּא מְלַבֵּישׁ אֶת הַשְּׂכִינָה בְּלְבוּשֵׁים
נְהוּרִין | לְקוּטֵי מוֹהֵר"ן, חֶלְקֵב א', 'סִימָן מַב': מִי שֶׁמִּנְגֵן אוֹתוֹת הַתְּפִלָּה וְקוֹל
הַנְּגִינָה שֶׁלוֹ הוּא בְּזִכְוֹת וּבְבִירוֹת גְּדוּלָה, אֶז מְלַבֵּישׁ אֶת הַשְּׂכִינָה הֵינוּ הָאוֹתוֹת
בְּלְבוּשֵׁים דְּנְהוּרִין, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רוֹאֵה אוֹתָהּ וְכו', עֵין שֵׁם; וּמִזֶּה נִתְּהוּהַנְּגוּן
בְּעַת הַתְּפִלָּה, שֶׁהִיָּה בֵּין הָעוֹבְדֵי הַשֵּׁם, שְׁכַל אֶחָד וְאֶחָד הַתְּפִלָּה עִם הַנְּגוּן שֶׁלוֹ בְּדַבְּקוֹת
עֲצוּמָה, וְלֹא מִכְרַח לְחֻקוֹת אֲתִזּוֹלָתוֹ, אֲלֵא כָּל אֶחָד וְאֶחָד יִתְפַּלֵּל עִם הַנְּגוּן שֶׁלוֹ, עִם
הַהֲתַעֲוֹרוֹת שֶׁלוֹ, כִּפִּי שֶׁמֵאִיר בּוֹ אוֹר הַשְּׂכִינָה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁנִּזְהָר בְּזִמְן הַתְּפִלָּה, וּמִתְפַּלֵּל
בְּכוֹנָה וּבְדַבְּקוֹת גְּדוּלָה, שֶׁאֶז יִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ זְכוּת הָאֲבוֹת | לְקוּטֵי מוֹהֵר"ן, חֶלְקֵב
א', 'סִימָן נה', כִּי בְּזֶה שֶׁזֹּכֶה לְהַזְהֵר לְהִתְפַּלֵּל אֶת הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחֵרִית, מִנְחָה,
מְעֵרִיב, עַל יְדֵי זֶה זֹכֶה שֶׁתִּמְשַׁךְ עֲלָיו הַתְּנוּצָצוֹת אוֹר זְכוּת הָאֲבוֹת, וְיִנְצֵל
מִהַרְשָׁעִים, בְּסוּד: וְרַצְתִּיאַחֲרֵיוֹ שֶׁלֵּשׁ פְּרַסְאוֹת, הֵינוּ בַחֲיִנַת הַתְּפִלָּה, שֶׁהֵם שֶׁלֵּשׁ תְּפִלוֹת,
וְעֲלִידִם מִתְּנוּצֵץ אוֹר שְׁלֵשֶׁת הָאֲבוֹת וְכו', עֵין שֵׁם.
אֲשֶׁרֵינוּ מִה טוֹב חֶלְקֵנוּ וּמִה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, שִׁישׁ לָנוּ תּוֹרוֹת כְּאֵלוֹ, שִׁיחוֹת כְּאֵלוֹ,
דְּבוּרִים כְּאֵלוֹ; טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חָנֵם שֶׁעֲשֶׂה עִמָּנוּ.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֵךְ בְּאֵהְבָה רַבָּה מְאֹד ...
א' שְׁצַד. בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדְר בִּלְק ה'תשל"ד.
שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סִלָּה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבֵרֵךְ הִיקָר לִימָאד, שׁוֹתָה מִמִּי הַנְּחַל
נוֹבַע מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עֲלֵינוּ ... נְרוּיָאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף לפדיון, יעזר הקדוש ברוך הוא שימתקו ממך כל הדינים על ידי פלא עליון.

ראה לכבד את כל בריה ועל ידי זה תהיה מכבד, כי כך גלה לנו התנא הקדוש |אבות ד|: "איזהו מכבד המכבד את הבריות", כיבזה שאדם מכבד את זולתו, בזה הוא מראה שהוא בעצמו איש מכבד, כי להפוך מי שמרגיל עצמו במדה רעה לבזות את בני אדם, סימן שהוא בעצמו בזוי ומבזה, ועל כן צריכים לראות לכבד את כל בר ישראל, וכשמכבדים את זולתו, אז הוא בעצמו מכבד.

מה אמר לך, ידידי היקר, כשאדם זוכה לבטל את עצמו לגמריאל אין סוף ברוך הוא, ויודע בידיעה ברורה ומחלטת אשר מלאכל הארץ כבודו, והוא מלביש את עצמו בענן כבודו יתברך, הינושמציר בדעתו אשר הכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מסבבאותו ומלבישו כעין לבוש, והכל אור אין סוף ברוך הוא, והואנמצא בתוך האור, אז אין לך עוד כבוד יותר מכבוד זה, שאדםנכלל בזיו השכינה, אשרי מי שזוכה להגיע למדרגה זו, כי אז בכלמקום שהוא ילך יהיה מכבד, אשר זה מה שאמרו חכמינו הקדושים|תענית כא|: לא מקומו של אדם מכבודו, אלא אדם מכבד אתמקומו, היכן שאדם רק יהיה המקום הזה יהיה מקום מכבד, מדוע? כי שם השראת השכינה וכעין הר סיני; ועל כן ראה להכלל בכבודויתברך, ועל ידי זה תמשיך על עצמך הכבוד העליון, וזה מעלתהכבוד שצריכים לכבד את הצדיקים, כי הם כל כך נכללים באיןסוף ברוך הוא במלא כל הארץ כבודו, עד שאין רואים רק אתהשכינה הקדושה, ועל כן מי שמזלזל בכבוד הצדיק נעקר מןהעולם. ואמרו חכמינו הקדושים |בראשית רבה לט|: החמיר הקדוש ברוך הוא בכבודו של צדיק יותר מכבודו, כי הצדיק הוא בזההעולם מלבש בלבוש גשמי, ואף על פי כן הוא זוכה להמשיך עלעצמו הארת זיו שכינת עזו יתברך, הוא יקר מאד מאד בכלהעולמות; ועל כן אשרי ואשרי מי שזוכה להתעטף באורו יתברך, שזה עקר הכבוד, אשרי מי שזוכה להגיע לכבוד הזה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' שצה. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה היא יסוד בדרכי רבנו ז"ל, וצריכים למסר אתנפשו להיות בשמחה, ואף שעוברים עליך יסורים קשים ומרים עכשו, עם כל זאת כבר אמרו חכמינו הקדושים |יומא סו:| כל השמחביסורים שבאים עליו, מביא ישועה לעולם, ובזה שאדם ששומח, הוא מגלה שלבו שלם עם אלקיו, וכשיש בזה העולם אדם כזה, שאין לו קשיות וספקות עליו יתברך, אדרבה אפלו בתוך תקף צערו ובלבולו הוא שמח, אדם כזה נעשה צנוור להמשיך כלה השפעות הטובות לכלל ישראל.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד מאד שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי המלמדנו עצות כאלו, מה היינו עושים אם היינו, חס ושלום, מתנגדים עליו. ואמרו חכמינו הקדושים |ירושלמי, מועד קטן, פרק ב', הלכה ד':| שמחה לאדם בשעה שהוא דר בתוך שלו, זה עקר השמחה של אדם, שהוא זוכה לגור בדירה שלו, ואינו צריך להתגורר אצל אחרים, כי כל המצפה על שלחן חברו עולם חשוך בעדו |ביצה לב:|, ורבנו ז"ל מחדיר בנו אמונה ברורה ומזככת שנזכה להיות עצמאיים, ולא נצטרך לבריות, אלא נהיה כל כך דבוקים באין סוף ברוך הוא, שבכל מקום שרק נגיע לשם, נרגיש כמו שאנו בתוך ביתנו, כי מרבאור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו אנו מרגישים שהקדוש ברוך הוא נמצא אתנו, עמנו ואצלנו, על כן בכל מקום ומקום שאנו באים לשם, הקדוש ברוך הוא נמצא, ואנחנו לא צריכים לצפות לשלחנות אחרים, כי תהלה לאל, יש לנו אתה שלחן שלנו בבית שלנו. ואל כל זה רבנו ז"ל רוצה להביאנו; אשרי מי שיתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואז יזכה להגיע לכל זאת.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' שצו בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בלק ה'תשל"ד.

שישון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות נפשי לטוב כל הימים, שותה ממיהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מרב אהבתי אליך לא אוכל להתאפק, ואמרתי לשלח לך איזהעלים מהספר "תקון קריאת שמע שעל המטה", למען תחיה אתנפשך. והוא מדבר מקדשת שבעת הנרות, כאשר עיניך תחזינהמישרים.

חמדת לבבי! ברוך ה' אני מקבל בשורות טובות מהבחורים, שתהלה לאל, אתה המחיה אותם, ואתה עושה אצלם התעוררותללמד את התורה הקדושה כסדרן, כרצונו של רבנו ז"ל, ואתההמשמח אותם. מה אמר לך, חמדת לבבי, אין השגה בשכל אנושילהשיג את גדל התענוגים והשעשועים שאתה גורם למעלה וכו', כי כשזוכים לזכות את חברו בתורה ובמצוות ובמעשים טובים, אזיוצאים כרוזים בכל העולמות: הבו יקר לברא דמלכא זכאה הואבהאי עלמא ובכלא עלמין.

חמדת לבבי! חזק ואמץ להיות אך ורק בשמחה ובפניםשוחקות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנג|, ואז תהיה מראה מלטשתלקבל בך אורו הגנוז של רבנו ז"ל, ומכל מה שיעבר עליך תהפךאת הכל לשמחה עצומה, ואל תדחף את השמחה ליום מחר, כיאמרו חז"ל במדרש תנחומא |פרשת שמיני|: אין השמחה ממתנתלאדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר. ובתנא דבי אליהו רבה|פרק טז| איתא: מפני מה ישעיה הנביא נשתנה מכל הנביאים? שהיה מקבל עליו על מלכות שמים בשמחה יותר משאר כלהנביאים, עין שם; ורבנו ז"ל שהוא בן השמחה בעצמו גלה לנונפלאות רבות ממעלת הששון והשמחה.

ועל כן, חמדת לבבי, העקר מסירות נפש על מצות השמחה, אשר היא מצוה העולה על כל המצוות, ואל תירא ואל תחת משוםבריה, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך. הדורש שלומך...תראה לכתב לי וממש חיים חדשים תכניס בי.

א' שצז.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בלק ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, ידיד נפשי, ותיקוחסיד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, דולה ומשקה ממיהחסד הנובעים בהאי נחלא עמיקא וטמירא היוצאים משלשראשונות דעתיק וכו' הרב החסיד ... נרו יאיר.

מכתבך היקר קבלתי זה זמן רב, ובכל פעם היה בדעתילהשיבך, אך טרדותי רבו מאד בעסק הרבים, ובפרט עכשו אנומדפיסים פה כמה ספרים יקרים, וזה נוטל כל הזמן; אשרינו ואשריחלקנו, שאנו זוכים בזכיות חנם שיהיה חלקנו בחיים.

פה אשלח לך כמה עלים מספר "תקון קריאת שמע שעלהמטה", שנדפס כעת פה, וכבר ידוע לנו גדל הזהרת מוהרנ"ת ז"ל בשם האריז"ל לומר בכל לילה קריאת שמע שעל המטה, כמושתקן האריז"ל | עין לקוטי הלכות, קריאת שמע שעל המטה, הלכה ב', ויען שהדפסתי הקריאת שמע שעל המטה של האריז"ל, הוספתי עוד כמה לקוטים וחדושים מענין שנה ותקון הברית, ואם ירצה השם, כשיכרך בקרוב, אראה לשלח לך. אהובי, אחי, ידידי היקר! חייני בדבריך הנעימים אשר מתחדשים אצלך, כי אי אפשר לבית המדרש בלא חדוש | חגיגה ג., ובפרטיות בבית מדרשו של רבנו ז"ל, שמתחדש בכל יום בגונין חדשים. ועקר החדוש שיקר בעיניו יתברך הוא חדוש עצמו, לחדש את עצמו בכל עת ורגע, בחינת | שופטים ה.: "יבחר אלקים חדשים"; ודוד המלך, עליו השלום, שהוא משיח, שעליו נאמר | תהלים ב': "אני היום ילדתיך" | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ס., רגיל לומר ולשבח את עצמו | שם מ': "ויתן בפי שיר חדש תהלה לאלקינו" וגו', | שם קמז.: "אלקים שיר חדש אשירה לך בנבל עשור אזמרה לך" וגו'. ועקר התחלה צריכים בכל פעם בעבודת התפלה, כיהתפלה של האיש הישראלי היא יחוד בין תפארת למלכות, שמקשר את עצמו אליו יתברך, וצריכים לעשות בכל פעם יחוד חדש, וזה עקר המפתח להכנס אליו יתברך, וזה שאיתא בקהלות יעקב: מפתח ראשי תבות: מ'לכות פ'ה ת'פארת ח'טם | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'. ועקר עבודתנו בתפלתנו, שנזכה לגלויה ארת פנים אל פנים, לזכות להכירו יתברך מכל דבר, ויאיר פניו אלינו, ולזה צריכים סבלנות גדולה, כי הבא לטהר מסייעין לו, ואומרים לו המתן, וכד חם ג' ב'ה' אתהפך. וזהו בעצמו המפתח להכנס אליו יתברך, שיזכה לידע שצריכים לחכות הרבה וכו' וכו', עד שיזכה למה שיזכה, ומחמת שרוב העולם אינם בקיאים במפתח הזה, על כן עובר עליהם מה שעובר, וזה שאמרו חז"ל | שבת לא: מי שאין לו יראה | שזהו בעצמו התפלה אשה יראת ה', דומה לגזבר שמסרו לו מפתחות הפנימיות, ומפתחות החיצוניות לאמסרו לו, כי תפלה היא השער והפתח שמשם נכנסים אליו יתברך, ובלי תפלה אין לו מפתח כלל, ואפלו כשאדם מתפלל ומבקש זהימים ושנים, גם כן אסור לפל בדעתו, כי מי יודע מה עושים מתפלתו, ואולי על ידי רבוי תפלות יזכה לבניו. וכעין

שאמרו חז"ל במדרש |בראשית רבה|: נטל הקדוש ברוך הוא שיחתן של אבותועשאן
מפת"ח לגאלתן של בנים.

אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו שבצל העובר הזה אנוזוכים לידע מרבי
אמת כזה, רבי המנפח בנו בכל פעם חייםחדשים, רבי המאיר עינינו לזכות לחזות
בנעם הוי"ה ולבקרבהיכלו; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.
ידיך הדורש שלומך באהבה רבה, ומצפה לקראת מכתבך.
הדורש שלומך...

א' שצח. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר בלק ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי, הבחור היקר, יניקוחכים, נר לצדיק
נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך בתוך מכתב חברך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לראותאיך שעץ קטן מתחיל
לצמח. ידידי היקר! זכר |איכה ג|: "טוב לגברכי ישא על בנעוריו"; ואמרו
|שבת קנב|: ינקותא כלילא דורדא; ואמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות תשובה,
סימן עג|: העבודות שאדםעובד את ה' בימי בחרותו, כל יום ערכן יקר משנים
רבות שלזקנותו; על כן תרגיל את עצמך להתפלל השלש תפלות הקבועות, שהן:
שחרית, מנחה, מעריב, מתוך הסדור דיקא, לאט לאט, מלהבמלה, ותטה אזניך אל
מה שאתה אומר, ותרגיל את עצמך גםלפרש שיחתך אליו יתברך, ותספר לו כל מה
שעובר עליך, ותבקשממנו כל מה שאתה צריך, העקר להתנהג בדרך ארץ גדול,
ולאלענות לשום מחרף ומבזה. ועל כלם - תהיה תמיד בשמחהעצומה, שזכית להתודע
מרבי אמת כזה, רבי אשר מחיב ומקיסאותך, ותראה להתמיד מאד בתורה הקדושה
מדי יום ביומו, ותדברותשיח עם חבריך רק ביראת שמים והתחזקות כל היום,
ותברחמחלקת ומצחוק של התול כמו שבורחים מאש, ואז טוב לך כלהימים, אשר
אתה חי על פני האדמה.

ההכרח לי לקצר, כי עוד לא התפללתי מעריב.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' שצט. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בלק ה'תשל"ד.
שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, הרוצה להאיר אתנפשו באור האורות

צחצחות, הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, וכן את כל המכתבים שלהבחורים שנתקרבו עכשו אל דעת רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לשמח ביותר שזכית להתודע מרבנו ז"ל, כי אין לך עוד שמחה יותר משמחה זו, כי רבנו ז"ל מחדיר בנו אמונה פשוטה בו יתברך, וכל רגע ורגע שאדם מאמין בו יתברך, הוא מקים מצות עשה של יחוד הבורא יתברך שמו, ומכל שכן וכל שכן כשאדם זוכה לדבר עמו יתברך, זה עולה עלהכל, כי בו כלולים כבר כל היחודים, כי מהו ענין יחודים שצוה האריז"ל ליחד שמותיו יתברך? אלא האדם שזכה לזכך את גופוהגשמי על ידי תעניות וסגופים עד שזכך את חמרו הגס והעב וכו', ונזדכך מחו לגמרי, ואינו רואה לפני עיני שכלו רק רוחניות חיותאלקותו יתברך, אז נצטיר לפניו שמותיו יתברך בכל מיני צרופים. ויסוד היחודים הם הארבעה שמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שהם השמות של הארבעה עולמות, ובזה מתפצל אור יחודים לאלפים, כי כל בחינה כלולה מכל הבחינות, כי באמת כל עולם הוא פרצוףאחד הכלול מעשר ספירות: כתר, חכמה, בינה, חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד, מלכות, והם בעצמם נחלקים לחמשהפרצופים: הכתר - שהוא אריך אנפין החכמה הוא אצילות שם ע"ב, הבינה הוא שם ס"ג בריאה, השש ספירות שהם הזעיר אנפיןמחסד עד יסוד הם המ"ה היצירה, והמלכות נוקבא דזעיר אנפין הואשם ב"ן העשיה, וזה רק מעשר ספירות אחת, וכשפורטים את זהלפרטי פרטים נעשים מזה יחודים לאין סוף, ומי שנכנס בזה מרגישכל מיני ערבות ונעימות, כי נפתחים לפניו כל העולמות, וצופה במרכבה עליונה אבל לזה צריכים להיות מזכך לגמרי שלא ירגישאת החמר, ובא רבנו ז"ל, ומגלה לנו, שאנשים מגשמים ומזהמיםופגומים בפגם הברית כמנו היום, שאם נרבה בתפלה ובקשה אליויתברך, ונדבר אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, אשר זה חרבהתפלה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'|, על ידי זה נזכה להעביר את כלהעננין המכסין על עינין, כל המחשבות זרות, ונזכה שיעשה על ידיתפלותינו דרך בים החכמה, ויפתח לנו הנוקבא דפרדשקא "בןפורת יוסף בן פורת עלי עין" |בראשית כט, מב|, שהם התרפ"ו אורות, שהם השמות של הארבעה עולמות: ע"ב,

ס"ג, מ"ה, ב"ן, והכתרים שלהם: קס"א, קמ"ג, קנ"א, ועל ידי תפלה והתבודדות יכולים כברגם כן להשיג השגות אלו, ויפתח מחו גם כן לטיל בשמות כאלו. עמד וראה והשתומם אל מה רבנו ז"ל רוצה להביא מגשמים ופגומים כמונו היום, ועל כן עלינו להתמיד ביותר בספרו הקדושה הנורא לקוטי מוהר"ן, כי פניו, שכלו וחכמתו בתוך הספר לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים קצב, קעג|, וזה שאנו לומדים את ספרי רבנו ז"ל מאירים בנו פני רבנו ז"ל, ואם אנחנו רוצים לראות את פני רבנו ז"ל עלינו ללמד הרבה בספרו הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן", ותהלה לאל, רבנו ז"ל לא עזב אותנו, כמו שאמר לילה לפני הסתלקותו הקדושה לעילא ולעילא: איני עוזב אתכם וכו', וכן אמר פעם: אני רוצה להשאיר ביניכם וכו', ואף שלכאורה רבנו ז"ל אינו פה, עם כל זאת השגותיו הנוראות והנפלאות נשארו אצלנו, דעתנו ומחו שהם שכלו וחכמתו ובינתו נשארו אצלנו, והם גנוזים וטמונים בספרו הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן", ועל כן מישלומד הרבה "לקוטי מוהר"ן", אצלו מאירים ביותר פניו הקדושים של רבנו ז"ל, ועל כן אשרי ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, רק מרבה ללמד בכל יום את ספרו הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן", וכן זוכה ללמד את זה עם אחרים, וגדל הזכות ללמד עם אחרים זה אין לתאר ואין לשער כלל, כי זכות הרבים עולה על הכל. ואתה צריך לדעת, כי הסמ"ך מ"ם אורב מאד מאד על כל מישעוסק ביחודים קדושים, כי בזה כורתים אותו לגמרי, ועל כן הוא אינו שותק וכו' וכו', אלא יוצא כנגדו בחרב ובחנית ובמלחמה הכבדה עליו מצד אנשים רעים שמדברים עליו לשון הרע ורכילות וליצנות, אבל האיש הכשר אינו מתבהל ומתפחד ממנו כלל אלא הוא לוקח את חרב התפלה, ובזה הוא כורת אותם לגמרי. אקוה שתבין דבר מתוך דבר, ותעין היטב בדברי, ותבין אתה כל מה לפניך. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' ת. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בלק ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך. שלחתי לך על ידי ... נרו יאיר, לקוטי מוהר"ן, ספורי מעשיות וספר המדות,

שיחות הר"ן, חיי מוהר"ן ולקוטי תפלות, ואקוה שלא תהיה בטלן, אלא תתמיד בהם, ואז טוב לך כל הימים, כי אין לך טוב מהם, אשרינו מה טוב חלקנו, שיש לנו ספרים קדושים כאלו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תא. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בלק ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, אשר בו אתה שופך את לבך ממה שעובר עליך בביתך וכו'. מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים הרבה סבלנות, כי אי אפשר לעבר את זה העולם בלי סבלנות, ומי שיותר סבלן הוא מצליח יותר, כי אחרת יכולים להתפוצץ לגמרי, ועל כן תעשה הכל מיני פעולות שבעולם להיות סבלן גדול.

אודות אשתך, אנשי שלומנו היקרים היו רגילים לומר לאחד שסובל הרבה בזיונות מאשתו: מה אתה רוצה? הלא היא העצם שלך, כמו שכתוב |בראשית ב, כג|: "זאת הפעם עצם מעצמי", הינוכשעברו על אחד אילו בזיונות מאשתו, ושאלו אותנו: "איך אתה יכול להחזיק מעמד?" היה עונה: "וואס האט דאס צו דיר, דאסאיז מיין ביין"; ועל כן עלינו רק לשוב בתשובה אמתית, וכשאדם שב בתשובה אמתית, אז זוכה שאשתו נהפכת לו לטוב, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |יבמות סג|: זכה - עוזרתו, לא זכה - כנגדו, והכל תלוי באדם בעצמו, כי היא עצם מעצמיו, ואם אני אשוב בתשובה שלמה, ממילא יהיה לי שלום בית, כך היו אנשי שלומנו רגילים לומר. ועל כן ראה לחזק את עצמך ביותר, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, אתה לא צריך להיות תמיד צודק וכו', ואתה לא צריך תמיד לענות לה וכו', אלא כבר קרה הרבה פעמים שהלכת לישן בלי לתרץ את עצמך וכו', גם עכשו לך לישן בלילתרץ את עצמך וכו', כי אין זה חכמה להיות תמיד הצודק בביתך.

אקוה להקדוש ברוך הוא שתקים את כל זה, ועל ידי תצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תב. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בלק ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, צמוד בפנימיות

לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...
נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומה גדלה שמחתי לשמע שאתהעוסק בהתקרבות אל רבנו ז"ל, אשר אין ערך אל זה, וכשאדםמרגיל את עצמו ללמד בספרי רבנו ז"ל, הוא כבר לא צריך שוםספר מוסר, כך גלה לנו רבנו ז"ל בפרוש, כי ספרו הוא ספר מוסרנורא ונפלא מאד, עד שמי שרגיל ללמד בספרו הקדוש והנורא"לקוטי מוהר"ן", הוא כבר לא צריך ללמד ספר אחר, כי הספר הזהפותח את קשיות גידיו, ומעוררו מאד מאד לשוב אליו יתברך, ונותבו תשוקה לחזר אליו יתברך ורצון וכסופים נוראים עד מאד, ועל כן אשרי ואשרי מי שיהיה רגיל ללמד בכל יום בספרו הקדושהנורא "לקוטי מוהר"ן", ואז ממילא יפתח מחו ודעתו להיות בעלהשגה ובעל מח גדול; אשרי מי שיאחז בספרי רבנו ז"ל כל ימיחיו. נא ונא הרגל את עצמך לדבר בכל יום עמו יתברך, ותספר לויתברך את כל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, ואל תסתכלעל שום בריה שבעולם, מה לך עם אחרים, אתה ראה להרגיל אתעצמך לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, אז אם תהיה רגיל בזה, כל הלך מחשבתך ילך בצורה אחרת לגמרי, כי מי שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, כבר חושב אחרת, ומסתכל על העולם בצורה לגמרי, כי רואה רק את רוחניות חיותאלקותו יתברך, המחיה ומהוה ומקים את כל הבריאה כלה.

נא ונא ראה לשיר בשבת קדש את הזמירות בתמימותובפשיטות גדולה, כי רבנו ז"ל הקפיד על דבר זה מאד מאד, ואמרשצריכים דיקא לשיר את הזמירות בשבת, והוא, זכרונו לברכה, אףשהיה בעל יסורים כל ימיו, עם כל זאת לא החסיר שבת אחת שלאזמר את כל הזמירות, ואתה יכול לשיר את השירים שלך, אבלתאמר את הזמירות, והעולה על הכל תהיה זהיר מאד מאד לומרתכף ומיד אחר הבדלה במוצאי שבת קדש את סדר "ויתן לךהאלקים מטל השמים" וכו', וזה מובא עוד בזהר הקדוש |עיןבהקדמה דף יד|, וזה ממשיך ברכה על כל השבוע; ועל כן איני יודעמי בלבב לך את הראש שאצל אנשי שלומנו לא שרים זמירות, אדרבה רבנו ז"ל הקפיד על זה ביותר. |כמובא בחיי מוהר"ן, סימן תקכ|.

נא ונא תנהיג את עצמך במדת הפשיטות להיות יהודי פשוט, שקורין "פראסטאק",
ורבנו ז"ל הפליג מאד מאד במעלתהפראסטאק, והתגעגע מאד מאד אחר יהודים
פשוטים שמקימים את מצוותיו יתברך בתמימות ובפשיטות גדולה, ואומרים
הרבה. ובעיר ברסלב היה גר יהודי, שהיה אומר בכל יום המון תהלים, ורבנו ז"ל
היה רגיל לומר שהוא מקנא באדם הזה שיכול לומר כל כך הרבה פון דעם גראבן
סדור | הינו היה סדור עב מלא תפלות ובקשות שנדפסו בימים ההם |, וזה היסוד
והעקר לא להיות חכם כלל, כי בעבודת השם יתברך אסור להיות חכם.
הקדוש ברוך הוא בודאי לא יעזב אותך אם תחזיק מעמד, והעקר אל תאבה ואל תשמע
אל הליצנות שמדברים, ואז תצליח דרכך מאד מאד.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תג. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר בלק ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלה נובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, ומרב טרדותי לא היה לי הפנאילה שיבך תכף ומיד כרצונך.
והנה אודות מה שאתה מתייעץ עמי אם לחזר לכאן - איני יודע מה להשיב לך, ומה
טוב אם היית מתייעץ עם ר' לוי יצחק דיקא ולא עם אחר, אל תתביש ממנו, רק לך
אל ביתו ושאל עצתו.
חמדת לבבי! למען השם אל תפל בדעתך, ואל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם,
ואל תקח שום עצות משום בחור, כיהוא בעצמו עדין מלא מותרות ועשנים סרוחים
מסבבים מחו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא |, ואם כן איך תוכל לשמע
לו, ויכול להיות שעצתו הוא הפוך האמת. העקר חמדת לבבי, להפך בכל פעם את
היגון ואנחה לשמחה עצומה. אני יודע ומבין את מכאובי נפשך ולבבך וכו', אך
לא כך קבלנו מרבנו ז"ל להמשיך את עצמו אל הצער, אדרבה כל הנמשך אחר הצער,
הצער נמשך אחריו וכו', העקר לעשות כל מיני פעולות שבעולם לשמח את נפשך.
וצריך שתדע שהשם יתברך אתך, עמך ואצלך, ואתה בן יחיד אצלוי יתברך, ועל כן
הוא מחכה לדבוריך, ראה גם ראה לפרש שיחתך אליו יתברך אפלו יהיה כן אלפי

ורבבות פעמים.

אהובי, אחי! אל תסתכל לאחוריך כלל, וסוף כל סוף תזכה לישועה שלמה. וזכר מאמרם ז"ל במדרש תנחומא, פרשת עקב: כל המצטער בתחלתו - נח לו בסופו, ואין לך מצטער בתחלתו יותר מאברהם ויצחק ויעקב וכו', וכן היה אצל כל הצדיקים, והעקר שבאו לענינם ווייל זיי האבן זיך דער האלטןס.

אני יודע שקשה וכבד עליך מאד מאד, ובפרט שאתה נופלבכל פעם יותר ויותר וכו', כל זה מסבת העצבות והמרירות שאתה ממשיך עליך בכל פעם. ידידי היקר! נאהר פרייליך, ועקר השמחה, שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה, רבי המחיה ומקים אותנו, ותהלה לאל, אין אנו מתנגדים עליו, חס ושלום, חבלים נפלו לנו בנעימים. ידיך הדורש שלומך לנצח...

נא להתפלל עלי, שאזכה לבוא ולהתישב בארץ הקדושה, אשרשם חיותנו, שם תקותנו, שם גאלתנו, שם אחריתנו.

א' תד. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר בלק ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה טוב ומה נעים אם תרגיל את עצמך לבוא על כל פנים פעם אחת בשבוע כשאנחנו

לומדים ביחד בצותא "לקוטי מוהר"ן" בבית מדרשנו. וחכמינו הקדושים אמרו

|חגיגה י. |: אי אפשר לבית מדרש בלא חדוש, ובכל פעם מתחדשים דבורים

חדשים, ומתעוררים יחד ומתחזקים בצותא, ואחר כך הולכים ברקוד ביחד, ושרים

ורוקדים בשמחה עצומה, ותהלה לאל, יש לנו מה לרקדומה לשמח, שאנו יודעים

מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, רבי המעורר אותנו מהשנה לבל נישן את

ימינו ושנותינו |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס"ו, כי יש בני אדם, אשר

ישנים את ימיהם, ואף שהם לומדים ומתפללים, אף על פי כן הכל בבחינת שנה

וכו', עינשם; ולכן עלינו לשמח שאנו יודעים מרבנו ז"ל, שהוא מעורראותנו

מהשנה, ועקר ההתעוררות הוא שנזכה להתחיל לדבר עמויתברך, אשר אין עוד טוב

מזה, כי כל דבור ודבור שמדברים עמויתברך הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין

לתאר ולשער כלל.

נא ונא ראה לקחת מסכתא, ולחזר על המסכתא הזו מאהפעמים ואחת, ואפלו אמירה במסכתא הזו טוב מאד, ומה טוב ומהנעים לקחת מסכתא קלה כמו מסכת תענית, שאין צריכים לעין בהרבה, ותהיה רגיל לומר בכל יום כמה דפים, וכשתסים אתהמסכתא תתחיל עוד פעם, עד שתזכה לסיים את המסכתא הזו מאהפעמים ואחת, אז תקח מסכתא אחרת כמו מסכת חגיגה, וגם עליהתחזר מאה פעמים ואחת, וכן מסכתא אחר מסכתא, עד שתזכהלסים את כל הש"ס, מלבד זאת שיהיה לך שעור בכל יום בש"סכסדרן ללמד כמה דפים, ותהיה חזק מאד בלמוד גמרא, כי רבנוז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ריד|, אשר תלמו"ד בגימטריהשמה של הקלפה המחטאת את האדם לילי"ת, וכשאדם לומדתלמוד, מבטל את הקלפה הזו ממנו שלא תשלט בו, חס ושלום, ועל כן תתמיד מאד בלמוד גמרא, ומה גם שהלמוד גמרא ממשירעל עצמו את הארבעה מלאכי השמירה שהם: ג'בריאל, מ'יכאל, ר'פאל, א'ריאל. מה אמר לך, ידידי היקר, היצר הרע מניח את האדם לעשותהכל, העקר לא ללמד גמרא, כי הוא מאד מאד מפחד ממי שלומדגמרא, כי הגמרא שורפת אותו לגמרי, ועל כן תראה שעל למודגמרא מתפשט הסמ"ך מ"ם ביותר, ולכן למסר את נפשך ללמדגמרא בכל יום, ואמרו חכמינו הקדושים |כריתות יג:|. אשר דברוהוי"ה - זו הלכה, ביד משה - זה גמרא, עין שם; ועל יהיהדבר זה קל בעיניך, כי רב אלו שנתרחקו כמו שנתרחקו וכו', הואעל ידי שלא התמידו ושקדו בלמוד גמרא, ולכן ראה להתמידבלמוד גמרא, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תה. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פינחס ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, צמוד בפנימיות

לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...

נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין טוב מתורה, ומי שמרגיל את עצמו ללמד תורה

על פי סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, אז מרגישכל מיני נעם וערבות ונעימות

בחיי, כי בלי תורה כל החיים אינם שווים דבר, ומה גם שהתורה מקררת את רתחת היצר הרע שבו ערבנו, ועל כן מי שלומד תורה מקרר את היצר הרע, ושובר אותולגמרי, ועל כן אמרו חכמינו הקדושים |קדושין ל:|. אמר הקדוש ברוך הוא בראתי יצר הרע, בראתי תורה תבלין כנגדו; ואם הקדוש ברוך הוא שברא את היצר הרע מעיד, שעקר התבלין והרטיה נגד המכה שהוא היצר הרע, הוא רק למוד התורה הקדושה, על כן אי אפשר להיות חכם לא ללמד את התורה הקדושה, אך מה? טבע של האדם למשך את עצמו אל הבטלה, שמבטל את זמנו, ואין לך עוד הפסד גדול כמו בטול זמן, ועל כן גלה לנו מוהרנ"ת ז"ל נוראות ונפלאות, שבשביל זה קדם קבלת התורה יש לנו מצוה של ספירת העמר, שאנו סופרים את הימים וסופרים את השבועות, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |חגיגה יז:|. מצוה לממני שבוע ומצוה לממני יומא, כי צריכים למנות אתה ימים ואת השבועות, לידע שכל יום ויום מנוי וספור הוא, וכן כל שבוע ושבוע מנוי וספור הוא, ודיקא על ידי זה יכולים לקבל את התורה, כי בדרך כלל האדם דוחה מיום ליום ומשבוע לשבוע, ואינו תופס שבין כך עובר חדש אחר חדש, והנה כבר ראש השנה, שאז הוא מתעורר וכו' וכו', ואחר כך שוכח לגמרי ועוברת כלהשנה, ועוד פעם הוא מתעורר וכו' וכו', ואינו תופס שבין כך עוברים עליו יום אחר יום, ואינו לומד תורה, ועל כן קדם קבלת תורה יש לנו מצוה למנות את הימים ואת השבועות, ועל כן אלתהיה בטלן, אלא תתחיל ללמד בכל יום את התורה הקדושה בצמאון חזק, כאלו מעולם לא למדת, וכעין שאמרו חכמינו הקדושים |בראשית רבה צז, ה:|. מה דגים הללו גדלים במים, כיון שזיורדת טפה אחת מלמעלה מקבלים אותה בצמאון כמי שלא טעמו טעם מים מימיהם, כך עם ישראל גדלים במים - בתורה, כיון ששומעים דבר חדש מן התורה, מקבלים אותו בצמאון כמי שלא שמעו דבר תורה מימיהם; וכך צריכים ללמד בכל יום בהתחדשות חדשה, ובפרט כשלומדים על פי סדר דרך הלמוד שלרבנו ז"ל, אין עוד טעם יותר טוב מזה, הינו שתקבע לעצמך קביעות חזקה, שבכל יום תלמד פרשה חמש ורש"י עם התרגום, וכן תפתח משניות ותגרס הרבה פרקים משניות, ותאמר פרק אחר פרק, ואחר כך תפתח גמרא, ותאמר דף אחר דף בהתמדה רבה, וכן ברמב"ם ללמד פרק אחר פרק, וכן בפוסקים טור ושלחן ערוך ללמד

סימן אחר סימן בהתמדה ובשקידה גדולה, ותתחיל מהתחלתה ש"ס דיקא ומהתחלת הרמב"ם דיקא ומהתחלת השלחן ערוך דיקא, ובכל יום ויום תלמד פרק אחר פרק ודף אחר דף וסימן אחר סימן, וזה יכניס בך חביבות דאוריתא, ואל יחסר לך יום אחד מבלימודים אלו אפלו קצת דקצת, אבל שיהיה חק ולא יעבר, בודאי יהיו ימים שיהיו לך כל כך הרבה טרדות, שלא תוכל לפתח אפלוספר, עם כל זאת תעשה לעצמך חק, שאתה לומד רק כמה שורות וכמה סעיפים וכמה משניות וכו' וכו', ואז אם תהיה חזק בזה, תצליח דרכך מאד. ומוהרנ"ת ז"ל ספר שקדם שהתקרב לרבנו ז"ל, רצה כל כך הרבה ללמד, וראה שאי אפשר בבת אחת, אז התרשל, ובכל יום היה מלא במניעה וטרדה אחרת, פעם בא לבית המדרשוהיה ברית, ממילא נתבלבל כל הסדר שלו, פעם בא לבית המדרשוהיה שם ריב ומחלקת, וממילא נתבטל הסדר שלו, פעם היה צריך לקנות סחורה, והיה צריך לנסע לאיזו נסיעה ארכה, ממילא נתבטלהסדר שלו וכו' וכו', וכל יום דחה ליום המחרת וכו', וכשהתקרב לרבנו ז"ל, וספר לפניו ז"ל את צערו ובלבולו, אז אמר לו רבנו ז"ל: "מעט גם כן טוב" | "אביסל איז אויך גוט" |, כיון ששמע דברזה מרבנו ז"ל, נתלהב מאד ובא לבית המדרש, ואף שהיתה שם טרדה וטרחה וכו' וכו', אמר לעצמו אלמד רק מעט, ואחר כך חשב לעצמו אולי עוד מעט ואחר כך אולי עוד מעט, וכן בכל פעם אמר לעצמו אלמד רק מעט, וכך עברו להן שעות על גבי שעות, שלמדהרבה תורה עד שנעשה מתמיד עצום. ובדרך זו צריכים להתנהגבכל דבר. וכן במדת הצדקה יש יצר הרע גדול לא לתת צדקה, אז יצריכים לתת פעם ועוד פעם ועוד פעם ועוד פעם וכו' וכו' בבחינת "פתוח תפתח את ירך" | דברים טו, יא |, שצריכים לעשות פתח אחרפתח, כמובא בדברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ד' |, וכנבענין שמחה, אשר מאד מאד קשה לאדם להיות בשמחה כל היום, ומחמת שאינו יכול להיות בשמחה כל היום, אז הוא מתרשל מאדמאד ממצות השמחה אשר עצם השמחה היא מצוה רבה מאד, שאדם שיש ושמח עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בו בנקדתהמצוות, אשר זו נקדת האמונה, אשרי מי שחזק בזה! אזי טובלהתחיל להיות קצת בשמחה ועוד קצת ועוד קצת, כך יעבר עליוכל היום בשמחה, וכמו כן כל המצוות לקימם פעם אחר פעם, עדשיזכה באמת לקיים כל היום את מצוותיו יתברך בשמחה עצומה.

אקוה שתבא אל השעור שאנו לומדים בצותא בכל ליל רביעיבדברי רבנו ז"ל.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תו. בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר פינחס ה'תשל"ד.
בין המצרים ימשך אור הגנוז לישרים, ובפרטיות אל אהובי, ידידי, יקירי, נר
לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך הנעים לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד לראותתשוקת נפשך אל הקדשה לילך
בדרך התם והפשוט שגלה לנו רבנוז"ל, שהוא אור האורות, תקות כל בית ישראל.
חמדת לבבי! ראוי לנו לרקד בכל יום ברחובות ובשוקים עלשזכינו בזכיות חנם
ממש להתודע מרבי פלא כזה, ותהלה לאל, איןאנו מתנגדים עליו, ואדרבה אנו
מסתובבים בין אנשיו הקדושים, חדושים נפלאים, אשרינו ואשרי חלקנו, ולמען
טובתך הנצחית חזקואמץ מאד מאד מדי יום ביומו לילך אל אנשי שלומנו
היקריםהתמימים דיקא, וקבל את נקדת כל אחד ואחד, ותקשרם ותשלבםאל נקדתך
הטובה, ועל ידי זה ברבוי הנקדות תזכה לזכך את לברךודעתך, ותזכה תמיד להיות
אך שמח, אשר הוא עקר ויסוד גדולביהדות ובקיום האדם בגשמיות, כי שמחה היא
רפואה לכל |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנים: כג, כד|.
ובפרט הימים האלה, אשר כל החרבן ברוחניות ובגשמיות היהעל ידי קלקול השמחה
וחלישות הדעת ושבירת הלב, שהוא שבירתהלוחות וכו', אנו צריכים לתקן זאת,
וכל מה שנזכה לשמח יותרבימים אלו, כמו כן נזכה להפך את כל היגון ואנחה
לשמחה רבהועצומה, ונזכה לגאלה ולבנין הבית, בנין בית המחין שלנו,
ונזכהלהיות באריכת אפים, אשר הוא יסוד גדול ברוחניות ובגשמיות.
והיום זכיתי ללמד בלקוטי מוהר"ן הקדוש והנורא |חלק א', סימן סח|, ועליו
ההלכות מלקוטי הלכות, הרגשתי טעם ואור גן עדןממש, וזכיתי לחדש בו חדושין
חדשים. |נכתבו בספר "שפתהנחל", פרוש על כל הלקוטי מוהר"ן|.
ושם מדבר הרבה שצריכים לשמר את עצמו מכעס, ונזכרתיממה שאתה כותב תמיד
לכתב לך איך לשבר את הכעס, ובתורההזאת מבאר היטב, כי כל אדם מסבב בעשירות
דקדשה כחומה, והוא אמונה, שמחה ושפע קדש ואור רוחני; אשרי הזוכהלהרגישו.
ותכף ומיד כשנעשה בכעס, אזי שובר את החומה ונעשהחמה, אשר דבר זה נעשה

בבוא אויב והורס את החומה, ועל ידי זה נחשך אורנו ונשבר לבנו שהם הלוחות, ונחרב ביתמקדשנו שהוא המחין, והעמידו צלם שהוא פגם אמונה, ועתה אשרארכה עלינו גלותנו, אין עלינו רק לתקן את אשר פגמנו, ותהלהלאל, שלח לנו איש כלבבו אשר מנח"ם הכל ומשמ"ח הכל, שהוא רבנו נחמ"ן בן שמח"ה זי"ע, והוא הכין לנו כלים לעבד בהם אתהשם יתברך, על כן עלינו לשבח לאדון הכל, על כל החסד שעשהעמנו, ונשליך מאתנו חכמתנו המדמית, ונצית את רבנו ז"ל, ואזטוב לנו לעד ולנצח נצחים.

חמדת לבבי! העקר להרגיל את עצמו להסתכל על כל אחדעם טוב עין, ובפרט על כל אחד מאנשי שלומנו, שהוא חדושנפלא, ואף שאינו נראה מבחוץ כלל, תהלה לאל, אם זוכה בזההעולם המלא מרירות והסתרות, לידע ולהתודע מרבנו ז"ל, ועל כל פנים אינו חולק עליו, הוא חדוש נפלא ונורא מאד, מכלשכן וכל שכן מי שזוכה לציית את רבנו ז"ל, הוא חדוש נפלא.

אשרי הזוכה להיות בצותא חדא עם אנשי שלומנו "חסידיברסלב" המציתים את רבנו ז"ל, והם תמיד בשמחה עצומה, ומתבודדים עמו יתברך בכל יום ויום ומתמידים בתורה הקדושהעל פי דעתו הקדושה שהוא למוד כסדרן.

אהובי, בני, אחי ורעי! נא ונא לעשות מרגע זה התחלהחדשה, והשלך ממך הילדות והקטנות, כי הכל הבל, ושמח תשמחאת נפשך. ותרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך כאשר ידבר אישעם רעהו, וכל מה שעובר עליך וכל אשר עם לבבך תשיח ותספרלפניו יתברך. ותקבע לעצמך קביעות חזקה בלמוד התורה הקדושהבכל יום ויום במקרא, משנה, גמרא, מדרש, אשר אפלו האמירהבעלמא טובה מאד מאד, ומטהרת ומזככת את הנפש, מכל שכןשזוכה להבין, אז נדבק בו יתברך לגמרי - אשרינו ואשריחלקנו.

ולמען השם לטובתך הנצחית, לעולם אל תבלבל את עצמךמחבריך, יהיה להם מה שלהם, ואתה חטף ואכל בכל יום נהמאדאוריתא, ותקים את המצוות: ציצית, תפלין וכו' וכו' בשמחהשאין לה סוף וקץ, ואז טוב לך לנצח נצחים.

הדורש שלומך...

א' תז. בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר פנחס ה'תשל"ד.

בין המצרים יתפשט האור הגנוז בכל העולם, ויתהפכו הימים המרים האלו לששון
ושמחה לכלל ישראל, ובפרטיות לאהובי, אחירועי, יקירי, יניק וחכים, נר
לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך המלא מרירות לנכון קבלתי.
והנה אם אמרתי לשמחך ולהחיותך, יקצרו המון יריעות, ובפרטיות, שתהלה לאל,
זכית בזכויות חנם להכנס אל תוך ישיבתנוהקדושה, "חסידי ברסלב", אשר הם
חדושים נוראים ונפלאים כלאחד ואחד, אף שאינו נראה מבחוץ כלל, כי כל אחד
ואחד הזוכה לידע מהרבי הפלא יועץ הזה, הוא חדוש נפלא, פלאי פלאות. מכלשכן
מי שזוכה לצית אותו ומשמח את עצמו, ומדבר עמו יתברך בכל יום בלשון שרגיל
בה, זהו חדוש שבחדושין. וכל זמן שאנו מלבשים בלבוש הגשמי, אין לנו שום שכל
והשגה לידע ולהרגיש מעלת האיש הזוכה לידע ולצית את רבנו ז"ל; טוב להודות
להשם יתברך על כל החסד נורא, חסד נפלא, שעשה עמנו, חבלים נפלולנו בנעימים.
והנה במה שעוברים עליך עדין בלבולים מלצים המצערים אותך ומחלישים דעתך
ורודפים אותך, עקר העצה לדום ולשתק | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו' |,
אשר על ידי זה תזכה שיאיר עליך מלך הכבוד, אורו יתברך, ותזכה לכבו"ד
אלקי, שיתגלה עליך מלא כל הארץ כבודו בהארה נפלאה, ותזכה להחיות את עצמך
בערבות מתיקות אורו יתברך. וזכר מאמרם ז"ל במדרש | ויקרא רבה כז, ה | על
פסוק | קהלת ג |: "והאלקים יבקש את נרדף", לעולם הקדוש ברוך הוא תובע דמם של
נרדפים מיד הרודפין; תדע לך, שכך הוא, שכן הבל נרדף מן קין, ובחר
הקדוש ברוך הוא בהבל וכו', נח נרדף מפני דורו, ולא בחר הקדוש ברוך הוא
אלאבנח וכו', אברהם נרדף מפני נמרוד, ובחר הקדוש ברוך הוא באברהם וכו',
יצחק נרדף מפלשתים, ובחר הקדוש ברוך הוא ביצחק וכו', יעקב נרדף מפני עשו,
ובחר הקדוש ברוך הוא ביעקב וכו', יוסף נרדף מפני אחיו, ובחר
הקדוש ברוך הוא ביוסף וכו'. משה נרדף מפני פרעה, ובחר הקדוש ברוך הוא
במשה. דוד נרדף מפני שאול, ובחר הקדוש ברוך הוא בדוד וכו', עין שם;
הרישאבות העולם הצדיקים הקדושים האלו, לא זכו להגיע אלמדרגתם, כי אם
על ידי שהיו נרדפים, ועל כן עליך, חמדת לבבי, לשמח ולרקד בכל יום ובכל שעה

מרב שמחה, על שתהלה לאל, זכית שרודפין אותך, ועל ידי זה סוף כל סוף תזכה להגיע אלעניניך.

ולמען השם, אל תשיב למחרפיך דבר, ואף שכואב לך, השם יתברך גדול מאד, ואין יודעים כלל. חזק ואמץ ואל תסתכל עלאחרים כלל, מה לך עם אחרים, התמד בתורה שעורים כסדרן | עיןבאשר בנחל, חלק ה', מכתב תרל, ותרגיל את עצמך בשיחה בינך לביןקונך, ותחקק בדעתך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ואפלומהמקומות המגשמים והנפולים, עדין יכולים לצאת, ותראה לשמחאת נפשך בכל מיני עצות ואפנים, כי השמחה היא מקור הקדשה, וכל מה ששמח יותר, מעלתו גבוהה יותר, ומתרחב מחו ודעתו, וזוכה להשיגו יתברך; אשרינו ואשרי חלקנו, שבתקף קטנות דעתנוושרון רוחנו זכינו להתודע מהצדיק חי עלמין, המחיה ומקים אתכל העולם; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשהעמנו. ההכרח לקצר.

ידיך הדורש שלומך...

א' תח. בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר פנחס ה'תשל"ד.

בין המצרים ימשך ששון ושמחה לכלל ישראל, ובתוכם אלאהובי, ידידי, יקירי, יניק וחכים, נר לצדיק יסוד עולם, נחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך קבלתי כבר זה שלש פעמים, ומרב הטרדותוהבלבולים, לא היה הפנאי להשיבך תכף ומיד כרצונך.

חמדת לבבי! בכל עת ורגע שאני זוכה להזכיר לעצמי את מיהוריד השם יתברך אל דורותינו אלה, אור נורא ונפלא, נהר המטהרמכל הכתמים | חיי מוהר"ן, סימן שלב, ואנו קטני ערך השפלים והירודים והמלכלכים, זוכים לעמד על יד הנהר הזה, ורוחציםבמימיו, ושותים מימיו, ומכל שכן שאין אנו, חס ושלום, מתנגדיםעל הנהר הזה, שמחה עצומה נכנסת בלבי, עד שנתקים בי "לבונשא את רגליו", ותהלה לאל, יש ויש לנו במה לשמח, שאנו זוכיםלידע ולשתות ולהתרחץ בנהר פלא כזה. ובפרט אתה, בני ואחירועי היקר, הנך נכד רבנו ז"ל, ואתה מבאי בית מדרשנו וישיבתנוהקדושה "חסידי ברסלב", בודאי ראוי לך להגדיל את

השמחה וההחדוה, ולגרש ממך המרירות והעצבות והדאגות.
וזכר מאמרם ז"ל | הובא בילקוט בלק, רמז תשע"א: | מה נחלים הללובני אדם
יורדין לתוכן כשהן טמאין וטובלין ועולים טהורין, כרבתי כנסיות ובתי
מדרשות נכנסין לתוכן כשהן מלאים עוונות ויוצאין מלאים מצוות וכו', עין שם;
ובפרטיות בבית מדרשו של רבנו ז"ל, אדם נכנס שבור ומשבר, ירוד ונפול ומלכלך
וכו', ויוצא משם מתקן ונקי, שש ושמח על נעם חלקו שזכה להברא מזרע ישראל;
ועל כן, חמדת לבבי, ראה גם ראה להתחבר עם אנשי שלומנו, אשר כל אחד ואחד
בלי שום יוצא מן הכלל, הוא חדושנפלא וקבל את נקדתו הטובה. ומה גם שתראה
להיות משפיע, שתשפיע לחבריך, אשר הם תחתיך, כי בזה תזכה שיהיה נעשה עליך
אור ישר ואור חוזר | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפד, ואז יאיר עליך
אורו הגנוז של רבנו ז"ל, ונא ונא תתמיד מדי יום ביומו במקרא, משנה, גמרא
ומדרש כסדרן, ותרבה בהתבודדות, לדבר עמו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל
לבך וכל מה שעובר עליך, ואל תסתכל על שום בריה, כי ה' אתך, עמך ואצלך, כי
מלא כלהארץ כבודו. ובקרוב מאד יתגלה רבנו ז"ל לכל העולם, ויקים | צפניה ג,
ט: | "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה'".

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

א' תט. בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר פנחס ה'תשל"ד.
בין המצרים ימשך האור הגנוז לישרים, ובפרט לאהובי, אחיורעי, הבחור היקר
לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירו זרח לנצח נצחים.
את שני מכתביך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד לקראתם, כן יזכנו השם יתברך
לשמע ממך על כל פנים פעם אחת בשבוע כמו שכתבת, ואני אשתדל להשיב לך מרב
אהבתי אליך.

והנה אבשר לך בשורה טובה, כי שני אחיך היו אצלי כמהפעמים, ואני עוררתי
אותם, ובפרט אחיך האברך ... נרו יאיר, שיראו וישתדלו לחפש ולמצא בעבורך
שדוך הגון, אקוה להשם יתברך כי בקרוב מאד תמצא את בת זוגך ההגונה לך,

ותבנה ביתנאמן בישראל. העקר שהשם יתברך רוצה ממך עכשו הוא - עודמעט תפלות, כי מציאת הפרנסה והזווג תלויה אך ורק כפי התפלה, כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ט', ולפי הזווג שגורם בתפלתו, כן זוכה לזווג וכו', וכפי שמפרנס לאביו שבשמים בתפלתו, כן נותנין לו פרנסתו וכו', עין שם נפלאות; אשרינו ואשריחלקנו שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, המנח"ם ומשמ"ח אותנו, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. ולמען השם לטובתך הנצחית, חזק ואמץ מאד מאד להיות ארוך בשמחה רבה, שמחה עצומה, על נעם חלקך שנבראת מזרע ישראל, ולכן זכית להתודע מרבנו ז"ל שהוא פלא יועץ, שר שלום, תקות כל בית ישראל, ונא ונא תצית אותו. ומדי פעם בפעם תתחבא במקום מיחד, ותדבר בלשון שאתה רגיל בה, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך כאשר ידבר איש עם רעהו והבוא אל אביו, ואם תרגיל עצמך עכשו עוד בימי בחרותך, כבר תהיה רגיל בזה כל ימי חיך. ובפרט עכשו בין המצרים, שאז המלך בחוץ, יכולים למצא אותו בנקל יותר. ואל תפל בדעתך כלל, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, והוא אב הרחמן, ויעזר לך, רק רוצה שתבקש אותו, ובזה תמלא רצונו. ובגמרא |סנהדרין כב. | איתא: המתפלל צריך שיראה עצמו כאלושכינה כנגדו, שנאמר |תהלים טז, ו: | "שוייתי ה' לנגדי תמיד". ובאמת זה תלוי בזה, כל מה שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, כמו כן ממשיך על עצמו הארת נעם זיו שכינת עזו יתברך, ויכול לזכות לקים תמיד: "שוייתי ה' לנגדי תמיד". אשרי הזוכה לצית את רבנו ז"ל, והוא מתבודד בכל יום ויום, כירק זה ישאר מאתנו, ורק זה ילוח אותנו עד היום והשעה והרגעה אחרון מימי חיינו. חזק ואמץ מאד, כי יש לך בת זוג, כמובא בזהר הקדוש |בראשית צא: | בהיא שעתא ממש דנפיק בר נש לעלמא בת זווגא דמנת ליה וכו'ע. העקר - סבלנות, לחכות קצת, ואף שהוא דבר קשה מאד מאד, אך בא יבוא יום ישועתך, ותספר הכל בשמחה. על כן, חמדת לבבי, אל תניח את העצבות להכנס אצלך. ההכרח לקצר. הדורש שלומך...

תכתב לי אם קבלת מכתבי זה.

א' תי. בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר פנחס ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל כלל ישראל, ויתהפכו הימים המרים האלו לישועות

והרחבות, ובפרט לאהובי, ידידי, יקירי, יניקוחכים, הבחור היקר, נר לצדיק

נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, הוא אור האורות היוצא משלש ראשונות

דעתיק וכו' ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר אשר בו אתה מגלה תשוקת לבך אל התכלית הנצחית והתקרבות אל רבנו

ז"ל לנכון קבלתי, אך האמת אגיד לך, שבכל יום היה במחשבותי להשיב לך, כאשר

נצטוינו מרבנו ז"ל, לאחז את עצמנו יחד עם אנשיו הקדושים, אך טרדותי הרבות,

הן אשר עכבוני עד עכשו, כי תהלה לאל, אני עסוק בהדפסת כמה ספרים יקרים

מספרי רבנו ז"ל, וזה לוקח הזמן.

אשרינו ואשרי חלקנו, שבתקף קטנותנו וירידתנו זכינו להתודע מרבי אמת כזה,

רבי המחיה אותנו. והנה, ידידי היקר, אף שאיני מכירך פנים אל פנים, אך אהבת

עולם אהבתיך, אהבה שאינה תלויה בשום דבר בטל, כי אם במה שאנו זוכים לשתות

מים חיים מבאר אחת, מים המטהרים ומזככים את נפשנו, מים המרפאים אתמכאובינו

ותחלואינו; אשרינו כי לזאת זכינו. ונא ונא אהובי, בני, אחי וחברי, לצית את

רבנו ז"ל ולשתות את המים האלו, שהם |איכהב, יט|: "שפכי כמים לבך נכח פני

ה", שזהו היסוד בדעתו של רבנו ז"ל, ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם

בני אדם, ויתחיל לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו ויספר לפניו יתברך

את כל אשר עם לבבו בתמימות ובפשיטות גמורה, ואף שעדין רחוק מאמונה אמתית,

ועדין לבו רחוק מהדבורים, אל יסתכל על זה כלל, רק ידבר עמו יתברך בכל יום

ויום ובכל פעם בפעם, וכל מה שצריך יבקש רק ממנו יתברך כאשר יבקש הבן מאביו.

חמדת לבבי! רבנו ז"ל גלה לנו, שצריכים על דבר זה עקשנות גדולה, כי האדם

על ידי חטאיו ופשעיו גורם למחיצה בינו לבינו יתברך. ועקר המחיצה היא

כפירות כמובא בספר המדות |אות אמונה, סימן כב|: הפשע של האדם מכניס כפירה

לאדם, כי באמת לאמתה אין שום מחיצות, כי איהו ממלא כל עלמין וסובב כל

עלמין ובתוך כל עלמין, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ועל כן אסאדם

זוכה לידע דבר זה בידיעה ברורה, בודאי היה רגיל לדבר עמויתברך תמיד, ושום דבר לא היה מבטלו ומבלבלו מזה |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב|, אך מסבת הכפירות שיש בכל אחדואחד, על ידי זה מתרשל מלדבר עמו יתברך, ואמר רבנו ז"ל: על ידי למוד שלחן ערוך בכל יום זוכים לישרות לבב וזוכים לאמונה. ועל כן, חמדת לבבי, מה טוב ומה נעים שתקבע לעצמךקביעות עצומה לחזר הרבה בשלחן ערוך כסדרן דיקא, להתחילמהתחלת הארח חיים, וכשתסים תתחיל יורה דעה וכו', עד שתזכהלגמר ארבעת חלקי שלחן ערוך, ותתחיל עוד פעם. ועצה טובהלבחור צעיר כמותך לחזר בפעם הראשונה רק 'מחבר' רמ"א' מכלארבעת חלקי שלחן ערוך, וכשתזכה לסים, תתחיל בפעם שניה עםה'באר היטב', וכן כשתזכה לסים פעם שניה תתחיל עם המגןאברהם לבד, וכן בכל פעם כשתזכה לסים תוסיף פוסקים אחרים.

חמדת לבבי! אתה עוד בחור צעיר, אם תצית את רבנו ז"ל, ותתמיד בשלחן ערוך בדרך זו תזכה להיות בקי בכל ארבעת חלקי שלחן ערוך. ולמען ה' אל תבלבל את עצמך כלל.

ואיתא בתנא דבי אליהו רבה |פרק יח|: מה מים הללו קורתרוח הן לכל באי העולם בין בימות החמה ובין בימות הגשמים, כך יהא אדם עושה קורת רוח להקדוש ברוך הוא כל ימי חייו. מהמים חיים לכל באי עולם, כך דברי תורה. מה מים אין בנינו שלעולם אלא במים, אלמלא מים אין העולם יכול לעמד, כך אלמלא ישראל והתורה וכו', עין שם; על כן, חמדת לבבי, תחזיק בשתינהגות אלו, אשר הם היסודות של חסידות ברסלב - שלחן ערוךוהתבודדות, אז תלך ישר כל ימי חיך. ועל כלם תראה להפך אתכל היגון ואנחה לשמחה עצומה, שזכית בזכיות חנם להתודעמהצדיק חי עלמין, מהרבי האמת, הרבי הרחמן. טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים. ההכרח לקצר.

הדורש שלומך באהבה רבה מאדמאד, ומקשר נפש, רוח, נשמה שלי, בנפש רוח ונשמה שלך לנצח...

תכתב לי אם קבלת מכתבי זה.

א' תיא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פינחס ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לימאד, שותה ממני הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לי שב את עצמך היטב בזה העולם, כי עקר ישוב הדעתזוכים על ידי הרבה
תפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, להתחזק בכל מיני מאמצים לא לפל
בעצבות ובמרירות, וכשאדםחזק בשני דברים אלו - הן בהתבודדות והן בשמחה, אז
עובראת זה העולם בשלום, כי רבנו ז"ל גלה לנו אשר העולם הזה הואגשר צר
מאד, והכלל והעקר שלא יתפחד כלל, והנה כשעוברים עלגשר יש שתי גדרות משני
צדדים, כדי שלא יפל, ויש לומר מההגדר של הגשר של העולם הזה, שלא יפל לכאן
ולכאן, זה"התבודדות" ו"שמחה" גדר מכאן וגדר מכאן, מצד אחד צריךלשמח מאד
מאד על כל נקדה ונקדה שיש בו בנקדת יהדותו, ומצדשני צריך להתבודד הרבה
עמו יתברך, ולפרש את כל שיחתו וכלמה שעובר עליו בפרטי פרטיות ולספר אליו
יתברך, ועל ידי זהיצליח דרכו מאד.

מה אמר לך, ידידי היקר, רבנו ז"ל הוא נחל נובע מקור חכמה, והנחל הזה נובע
תמיד, אך צריכים כלים לקבלו, ומה הכליםלקבלו? "שמחה והתבודדות", הינו
לשמח מאד מאד על עצםההתקרבות שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, ולבקש תמיד
שנזכהלקים את עצותיו, כי בלי תפלה האדם מטעה את עצמו לגמרי, וצריכים את
שניהם - שמחה והתבודדות, ודיקא על ידי זה זוכיםלישוב הדעת, ועל ידי זה
זוכים לעבר את הגשר צר של העולםהזה.

נא ונא לשמר את עצמך מחברים רעים, כי חבר רע יכול לנתקאותך משרשך לגמרי,
רחמנא לצלן, כי אוי ואבוי למי שנפלבחלקו חבר רע, שהוא הורס אותו לגמרי,
כי באמת רואים כשישלאדם חבר טוב, הוא יכול להתעלות מאד מאד בעבודת
השםיתברך, לא כן כשיש לו חבר רע או לץ, הוא מקרר אותו לגמרי, ועל כן ראה
לקים את מאמרם ז"ל |תנא דבי אליהו רבה, פרק טז|: לעולם יקנה אדם חבר לעצמו
שיקרא עמו, ואין חבר נקנה אלאבדמים, הינו שזה לא בא בנקל, אלא בדמים תרתי
משמע, וכדאילבזבז הרבה, כדי שיזכה לחבר טוב; אשרי מי שמחפש ומבקששומוצא

חבר טוב, כי כלל זה תקח, אשר דעת רבנו ז"ל אי אפשר לקנותו אלא על ידי חבר טוב, אצל רבנו ז"ל היתה נקדת החברדבר גדול מאד מאד |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|, בבחינת "ומקבלין דין מן דין", כי כשאדם בעצמו יכול לפל בטעיות גדולות, ולחשב שאין כמהו בכל העולם, וכשמדברים בצותא אזזוכים להגיע לדברים עליונים. ושמעתי מר' לוי יצחק |נרו יאיר||ז"ל|, שהיה בין אנשי שלומנו אחד בשם ר' חיים קובליטשער, והוא היה למדן גדול מאד, ולמד הרבה תורה בהתמדה רבה, והיתה דרכו ללמד בכל יום כמה דפים גמרא רש"י ותוספות ומפרשים בעמקות נפלאה, וכן הרבה ללמד בטור ובבית יוסף ובב"ח עסה שלחן ערוך, וממש היה אש להבה בעת למודו, עם כל זאת היה לו חבר ר' אהרן קובליטשער ז"ל, שהוא לא היה כל כך גדול בתורה, עם כל זאת דברו ביניהם באהבה כזו, עד שמי שעמד מהצדלא היה יודע מי גדול ממי, כי היו מדברים דבורי רבנו ז"ל עםאמת כזו, שלא היה נכר מי הוא הלמדן ומי לא, ובאמת ר' אהרן קובליטשער ז"ל היה צדיק גדול מאד ועובד השם, והיה עוסקהרבה בתפלה והתבודדות, רב היום שפך את לבו אליו יתברך, והיהקם בחצות, ואומר הרבה תחינות ובקשות ותהלים, ושני החברים האלו אמרו עליהם אנשי שלומנו, שזה היה למדן וזה היה צדיק, וביחד הם צדיק ולמדן, המובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןל"א; ובאמת שניהם היו צדיקים, ושניהם היו למדנים, אך הבטולשהיה לאחד לגבי חברו היה כל כך, עד שלא היה נכר מי יותר גדול ממי, כל זה כתבתי לך תרוץ על מכתבך שכתבת, שאין לך עם מי לדבר וכו' וכו'. ובאמת לא כן מי שרוצה באמת, אז מוצאכבר עם מי לדבר; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, אקוה שתבין מה שהתכונתי. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תיב בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר פינחס ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

מובא בדברי רבנו ז"ל |ספר המדות, אות בנים, סימן לח|: מי שאין לו בנים יקבל על עצמו גלות, ועל כן היה טוב שתקים את זה, וגם אני עשיתי את זה אחר

החתנה, שאמר הרופא מה שאמר וכו' וכו', ולכן לקחתי על עצמי להסתובב בעבור צדקה וכו', וממילא הייתי צריך להיות נע ונד, וקימתי את דברי רבנו ז"ל. ותהלה לאל, ראיתיי שועה למעלה מדרך הטבע.

גם ראה לקים את דברי רבנו ז"ל, שאמר |ספר המדות, אות בנים, סימן פא|: מגנט סגולה לבנים, הינו שהאשה תשא אצלה תמיד מגנטקטן, וכן טוב שהאשה תלביש אות ה' שמובא |שם, חלק ב', סימן ח'|: ה"א הנעשה מכסף מסגל לפריה ורביה; וגם את זה קימתי, ותהלה לאל הקדוש ברוך הוא עזר לי.

העולה על הכל - תבקש הרבה ממנו יתברך מדי יום ביומו, ומה שתפלה פועלת שום דבר שבעולם לא יוכל לפעל, אך צריכים סבלנות גדולה לא לדחק את השעה, ואף שאני יודע שהדבר הזה מצער אתכם מאד מאד, עם כל זאת אסור לדחק את השעה בשום פנים ואופן, רק לבקש ברחמים ותחנונים.

אני בטוח שהקדוש ברוך הוא לא יעזב אתכם, ועוד תספרו ליאת הכל בשמחה, העקר הרגילו את עצמכם במדת הסבלנות, כי גם עם ילדים צריכים הרבה הרבה סבלנות, וצריכים לרחם עליהם, יעזרה הקדוש ברוך הוא שתחזיקו כבר בזה, ואז אכתב לכם איך להתנהג.

ראה ללמד עם אשתך ביחד בכל יום קצת "ספורי מעשיות" בכל לילה קטע אחד, עד שתזכה לסים את כל הספר "ספורי מעשיות", כי רבנו ז"ל אמר שבנקל אשה עקרה תפקד בזרע שלקימא על ידי קריאת ה"ספורי מעשיות" שלו, ועל כן במקום לרוץ לכאן וכו' או לבוא לשם וכו', תקבע עם אשתך בכל לילה ללמד קטע אחד מ"ספורי מעשיות", ועל ידי זה תראה ישועה, וגם אני התנהגתי כך, והקדוש ברוך הוא עזר לי.

רק חזק ואמץ, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תיג. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר פנחס ה'תשל"ד.

שישון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.

מכתבך היקר קבלתי זה כשני שבועות.

והנה אם אמנם שבתוך כך זכיתי כבר להתועד עמך, אך אמרתילנטות ידי גם על פני הכתב, למען החיותך ולאמצך לאחז בדרךהתמים והפשוט שקבלנו מרבנו ז"ל, כי בזה העולם צריכיםהתחזקות חדשה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, כפי עצם הקטנותוהבלבולים והירידות שעובר על כל אחד ואחד, כי הסמ"ך מ"םאורב על כל נפש הרוצה להתקרב אל הקדשה, ולינק מצוףאמרותיו של רבנו ז"ל, שהוא הנהר המטהר מכל הכתמים, ועקרההתחזקות שצריכים הוא על מצות הששון והשמחה, אשר על פידעת רבנו ז"ל זו מצוה העולה על כל המצוות, כי השמחה מגלהומפרסמת את פנימיות לבבו, איך שהוא אוהב את השם יתברךואמונתו שלמה וברורה ומזככת, כי כל מה שהאדם זוכה לאמונהשלמה, לידע בידיעה אמתית אשר בכל המקומות ממשלתו, ואינשום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כי הכל לכל עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך, כמו כן הוא זוכה להיות תמיד בששון ושמחה, כיאין עוד שמחה גדולה מזו, שאדם זוכה לידע אשר השם יתברךהוא אתו, עמו ואצלו.

וצריך שתדע, אהובי, בני, אחי וידידי, כל זמן שהאדם מרגישאיזו מרירות ועצבון בעצמו, ידע שעדין רחוק הוא ממנו יתברך, כי השם יתברך הוא עצם השמחה, ולפניו יתברך אין שום עצבותכלל, ועל כן צריך להפך את כל היגון ואנחה אל תוך השמחה, ועל ידי זה הוא אצלו יתברך ממש. וכל מה שהאדם שמח ביותר, כמו כן הוא יותר אצלו יתברך, כי הכל נמדד כפי מדת השמחהשאוחז. וכל הצרות נמשכות לאדם רק על ידי העצבות והמרהשחורה, שזה שובר את רוחו ומסבב את מחו בדמיונות ובפחדיםיתרים, אבל תקף ומיד כשאדם מחזק את עצמו להיות בשמחה, ועושה כל מיני פעולות שבעולם לשמח את עצמו, ומגביה רגליובשמחה וברקודים, על ידי זה נמתק ממנו הכל - כל הדינים וכלהצמצומים, ונתרחב מחו ודעתו ונתחזק לבו לא לירא ולא לפחדמשום בריה שבעולם, אשר זה יסוד גדול ברוחניות ובגשמיות - לא לפל בדעתו משום בריה ומשום דבר, ולא יפחד פחדים יתרים.

ואמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמ"ט|: עקר הגבורהבלב, כי מי שלבו חזק, אינו מתירא משום אדם ומשום דבר, יכוללעשות גבורות נוראות ולכבש המלחמות על ידי חזק ותקף לבו, שאינו מתירא, ורץ לתוך תקף המלחמה, עין שם.

אנא, ידידי היקר, כבר דברנו הרבה הרבה יחד בהיותך אצלי, ולמדנו יחד שתי התורות הנוראות בלקוטי מוהר"ן, חלקא', סימנים: נ"א, נ"ב. אנא נתחיל לעשות ביחד מעכשו התחלה חדשה, ולמען השם תראה להתמיד מאד בגמרא ושלחן ערוך ומשניות בכל יום, מעט ועוד מעט, ולעולם אל תסתכל לאחוריך כלל, ובמדרש רבה פרשה זו | פנחס | איתא: למה נמשלה התורה לתאנה? שרב האילנות - הזית והגפן והתמרה נלקטין כאחד, והתאנה נלקטת מעט מעט, כך התורה - היום לומד מעט ולמחר הרבה, לפי שאינה נלמדת לא בשנה ולא בשנתים | עין במדבר רבה כא, טז |. חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד, הן בהתמדה שעורין כסדרן בש"ס במקום שאתה אוהב, והן ברבוי תפלה, שיחה והתבודדות, והן בשמחה ורקודין, ואז טוב לך לנצח. ההכרח לי עכשו לקצר, כי הגיע זמן חצות. ועין היטב בספר "אשר בנחל" | חלק ה', מכתב תרל |, ושם תמצאה תחזקות והתעוררות ל"התמדת התורה והתבודדות". הדורש שלומך...

תראה לכתב לי וממש חיים תנפח בי, אל תבלבל את עצמך מאחרים כלל, תהלה לאל אינך צריך לאחרים, יש לך כלים טובים.

א' תיד. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר פנחס ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאז ועד עתה, יניק וחכים ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מדי כתבי עכשו לאחיך ... נרו יאיר, וכן אחיך ... ו... היו אצלי כמה פעמים בשבוע שעבר, אמרתי ויהי מה ארוצה דברי גם אליך.

אהובי, אחי ורעי, בני, יקירי! הימים פורחים כצל צפור הפורח באויר, ואי אפשר לתפסם בשום אופן, כי אם על ידי תורה ותפלה ומצוות ומעשים טובים. וכל מה שזוכים לחטף בכל יום בזה העולם, כמו כן יזכה לאורות רוחניות, אורות צחצחות בעולם הבא, אשר עליו נאמר | ישעיה סד, ג |: "עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחכה לו".

והנה בדורותינו אלה הוריד אלינו השם יתברך ברב רחמיו אתהצדיק האמת, אשר גלה נפלאות רבות, פלאי פלאות, כי הוא "פלאיו עץ שר שלום" | שם ט, ה |, אורות

נוראים, אשר מגלה ומפרסם אמתת מציאותו יתברך, ועל כן אין שום יאוש בעולם כלל, כי|תהלים קלט, ז': "אנה אלך מרוחק ואנה מפניך אברח, אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנ", ומגלה עצות נפלאות איך להתקרב אליו יתברך, אף שחטא ופגם האדם במה שחטא ופגם.

על כן, אהובי, בני, אחי וידידי, חזק ואמץ לעשות התחלה חדשה מרגע זה להתמיד בספריו הקדושים. ותדבר הרבה עם אחיך... נרו יאיר, מתורתו של רבנו ז"ל. שהם אוריתא דעתיקא סתימאה, ואז טוב לך לנצח נצחים.

חמדת לבבי! היסוד בזה העולם הוא רק שמחה, לשמח תמידבו יתברך, וכל מה שזוכה לשמח יותר, כן מעלתו גבוהה יותר, כישמחה היא סטרא דקדשה, ולהפך עצבות היא סטרא אחרא. ובקרום נדפיס ספר נפלא "מקור השמחה", המגלה ומדבר ממעלת מצות השמחה, ואיך שכל קיום האדם בגשמיות וברוחניות תלויאך ורק במצות השמחה. חזק ואמץ |משלי ג|: "מוסר ה' בני אל תמאס, ואל תקוץ בתוכחתו כי את אשר יאהב ה' יוכיח וכאב אתבן ירצה".

תראה לכתב לי, וממש חיים תתן בי.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תטו. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר פנחס ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלה נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

אהובי, אחי היקר! מדי כתבי עכשו לאחיך, אמרתי לנטות ידיגם אליך, החייתני מאד מאד בדבריך, במה שאמרת לי, שעכשו אתה רואה שאין עוד מתיקות בעולם כמו מי שזוכה להיות מקרבאל רבנו ז"ל.

מה אמר לך, חמדת לבבי, עדין אין אנו יודעים היטב מי רבנו ז"ל, ואל מי אנו מקרבים, ובקרום כשיתגלה משיח צדקנו, יתגלה ויתפרסם רבנו ז"ל, ואז יראו עינינו וישמח לבנו גדלת אדוננו.

ראוי לנו לשמח ולרקד בכל יום ויום מחדש, שזכינו להתודע מהרבי האמת הזה, הרבי הרחמן הזה, ולמען השם לטובתך הנצחית את רבנו ז"ל, ובפרטיות

בעבודת התפלה, להיות רגיל בכל יום בכל שעה לשיח ולדבר עמו יתברך, ולעשות בכל פעם תפלות ושירות ותשבחות חדשות, וכמו שאמרו חז"ל במדרש שוחר טוב|תהלים פז|: כשם שהבאר נובעת מים חדשים בכל שעה, כך ישראל אומרים שירה חדשה בכל שעה וכו', עין שם. וזה עקר המעלה הנפלאה מהכל - כשזוכים לחדש בכל פעם שיר חדש ותפלה ושבח חדשים - אשרי הזוכה לזה. וכל מה שעובר בזה העולם על כל אחד ואחד, הכל כדי שהוא יעשה תפלה חדשה בכל פעם, ואם היה האדם יודע זאת בידעה שלמה, היה מעורר את עצמו מעצמו לעשות תפלות חדשות, ולא היה מחכה עד שיענשו אותו, חס ושלום, או יביאו לו צרה, חס ושלום. ובזהר הקדוש |פרשת תרומה קמ|, איתא: דוד אף על גב דקא הוי ליבא תביר והוה בצערא, לא הוי שביק שירין ותשבחין מפומיה לשבחא למאריה על כלאפ.

וצריך שתדע, אהובי, אחי, שכל הצלחת דוד המלך, עליוה שלום, היתה, שזכה להיות תמיד בשמחה, והיה משמח גם אחרים, עד שנקרא בזהר הקדוש |משפטים קז|: בדחא דמלכא, ששמח עליונים ותחתונים, והחיה את כל לב שבור ונדכה, והכניס שמחה בכל העולמות.

אהובי, אחי! תאמין שיש להאריך, אך ההכרח לקצר, וגם כיכבר דברנו כמה שעות יחד בהיותך אצלי בשבוע שעבר. מי יתן והיה שנזכה יחד לעשות על כל פנים מרגע זה התחלה חדשה - הן בעבודת התפלה והתבודדות והן בששון ושמחה, ולשמח את עצמנו ואת חברינו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

תכתב לי אם קבלת מכתב זה, וממש חיים חדשים תכניס בי.

א' תטז. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר פנחס ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלה נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

אהובי, אחי! בכל פעם יש בדעתי לכתב לך מרב אהבתי אליך, אהבה שאינה תלויה בשום דבר בטל, ובכל פעם נתהוו מניעות אחרות, ובפרט שטרדותי בעסק הרבים לוקחות את כל זמני, יהיה איך שיהיה זו שמחתי, שאני זוכה להיטיב מטוב הגנוז

לאחרים, חבלים נפלו לנו בנעימים, וראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, שזכינו להתודע מרבי גנוז כזה, רבי רחמן כזה, רבי המבין אותנו, רבי המחזק אותנו. אהובי, אחי היקר! תעשה כל מיני פעולות שבעולם לרחק ממך את העצבות והמרירות, וכדאי לבלות על זה שעות שעות ולשמעכלי זמר, כי העצבות והמרירות מכלים את האדם לגמרי, ומביאים אותו לידי שגעון ממש, רחמנא לצלן. וכל המשגעים עקר השגעון שלהם בא מרובי דאגות ומרירות, ועל כן רב המשגעים הם תמיד בעצבות ובמרירות גדולה, עד שאי אפשר כבר להחיותם ולחזקם, כי נפלו כבר בדעתם מאד, והם בעצמם לאחר יאוש, רחמנא לצלן, עד שמזה בא, שהרבה משגעים מאבדים עצמם לדעת, השם יתברך ירחם, אבל כשתרגיל את עצמך להיות תמיד רק בשמחה עצומה, ותשמע כלי זמר, אז תמשך עליך רוח טהרה ושפע הדעת, ועל כן הנביאים ובני הנביאים שמעו תמיד כלי זמר, כי עקר השפעת הנבואה בא עליהם רק על ידי שמיעת כלי זמר ונשלמה דעתם, וזה שנאמר אצל שאול | שמואל א יד טז |: "ורוח ה' סרה מעם שאול ובעתתו רוח רעה מאת ה', ויאמרו עבדי שאול אליו: הנה נא רוח אלקים רעה מבעתך, יאמר נא אדוננו עבדיך לפניך יבקשו איש ידעמנגן בכנור והיה בהיות עליך רוח אלקים רעה ונגן בידו וטוב לך"; כי על ידי הנגונים והזמירות זוכה לזכך את מחו, וזוכה לישובה דעת וללב רחב ושמח, ואם היו העולם יודעים מעלת השמחה והנגונים, היו עוסקים בזה תמיד, כי בזה העולם עובר על כל אחד ואחד בכל יום ויום מה שעובר, וכשבאה עליו רוח רעה, שהיא עצבות ומרירות, אינו יודע לשית עצות בנפשו. ובאמת גלה לנו רבנו ז"ל, שהעקר להחיות את עצמו תמיד עם נגון. וצריך שתדע, אם לא תצית את רבנו ז"ל אינך עושה רעה לשום בריה כי אם לעצמך, על כן אהובי, אחי, עשה מה שתעשה לשיר ולנגן לעצמך תמיד נגונים של שמחה, ואל תהיה, חס ושלו, בטלן, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ולעולם אל תרצה להיות לא למדן ולא גאון ולא בעל מח וכו' וכו', כי אם יהודי פשוט השמח במצוותיו יתברך. ורבנו ז"ל אמר שהשמחה היא רפואה גדולה ברוחניות ובגשמיות, ועל כן ראה גסראה להיות אך ורק שמח וטוב לב תמיד. ההכרח לקצר.

תראה לכתב לי איך אתה מתחזק, וממש חיים תכניס בי.

הדורש שלומך...

א' תיז. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פינחס ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו להאברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ידוע שרבנו ז"ל רצה מאד מאד שנקום בחצות, ואמר שעקרהעבודה של האיש

הישראלי לקום לחצות "אויף שטיין צו חצות", זאת אומרת ללכת לישן מקדם

ולקום, ובאמת מי שמרגיל את עצמוללכת לישן מקדם והוא קם בחצות, או על

כל פנים בשעה שלש, או אפלו קדם אור היום - מצליח מאד, כי מה שלומדים

קדםאור היום בשעתים שלש, אין יכולים ללמד בעשר שעות ביום, כי אז המח צלול,

ואז אין שום טרדות לא טלפונים ולא עסקים וכו' וכו', הכל שקט, ועל כן טוב

מאד להרגיל את עצמו לילך לישןמאד מקדם, כדי שיוכל לקום קדם אור היום,

וראינו אצל האישהאלקי רבנו רבי אלימלך מליז'ענסק, זכותו יגן עלינו, שהיה

סגורומסגר חצי לילה הראשון, ולא היו יכולים לגשת אליו. ושמעתיםמאנשי

שלומנו, שדרכו של ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, היה שהיהמתפלל ערבית עם המנין

הראשון, כדי שיוכל לישן תכף ומיד, כדישיוכל לקום לחצות. והרבה מאנשי

שלומנו רגילים לילך לישןתכף ומיד אחר תפלת ערבית ממילא אחר שש שבע שעות

יכוליםלקום, וזה לא קשה, כי באמת תחלת הלילה אז יש לאדם הרבהבלבולים

ועסקים ומבלבלים את האדם מאד, ולכן טוב מאד להרגילאת עצמו לילך לישן

מקדם, ועל ידי זה יוכל לקום בחצות אועל כל פנים שעה אחר כך או שעתים אחר

כך, והעקר שיהיה קדםאור היום.

נא ונא ראה לחזק את עצמך בלמוד משניות ובלמוד גמראובלמוד שלחן ערוך,

והלמוד יהיה כסדרן דיקא, ועל ידי זה תהיהלך הצלחה גדולה, ואל תסתכל על

שום בריה, רק נתמיד בלמודהתורה הקדושה, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תיח. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פינחס ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ידידי היקר, האברך הצמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. מכתבך הארך לנכון קבלתי. והנה להחיותך ולדבר על לבך, לדעתי הוא אך למותר, כי תהלה לאל, ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם דכלא בה - עצות והתחזקות והתעוררות והנהגות ישרות וכו', אך לא טוב הדבר שאתה כותב שיש לך חלישות הדעת... |חסר| זה אינו לפי רוחו של רבנו ז"ל, שגלה לנו נפלאות רבות עלפסוק |יחזקאל לג, כד|: "אחד היה אברהם", שאברהם אבינו עבד אתהשם יתברך בבחינת אחד ממש, ולא הסתכל על שום בריהשבעולם, אם אוחזים ממנו או לא, וצריך שתדע, שכל אנשישלומונו הקדושים שבאמת זכו למה שזכו בעבודתם ימים ושניםבתפלה והתבודדות, הם מצניעים את עצמם מאד מאד בחדר לפניממחדר, עד שלא מרגישים עליהם שום שנוי, וכן אין יודעים מהסכלל, וזהו עקר השלמות שקבלנו מרבנו ז"ל, ועל כן, חמדת לבבי, למה תכתב לי דברים כאלו... |חסר| הלא ימינו כצל עובר, ומי יודעמה ילד יום וכו', צריך רק להחביא את עצמו הן בביתו והן בבית המדרש צנוע, ולהתמיד מאד מאד בתורה ובקיום כל מצוותיויתברך בשמחה רבה ועצומה, ובפרטיות להרבות בשיחה זו תפלהוהתבודדות, ולא יסתכל על אחרים כלל, ולא יהיה אכפת לו כללולכל מה שעובר על אחרים, אני אין לי אלא לב אחד לאבישבשמים, ועל ידי זה דיקא תזכה להתעלות בכל פעם במעלותיתרות. ובאמת אם השם יתברך לא ירצה שיבואו אליך בני אדם, תאמין לי שאפלו תעשה כל מיני פעלות שבעולם - לא יועילכלל, וכן להפוך וכו', ועל כן העקר לבלי להתבלבל כלל, רק כלמגמתך תהיה להסתכל בכל יום ובכל שעה ובכל רגע על הסוףוהתכלית הנצחית, שבהכרח שתהיה מת וגוסס וכו' ותקבר וכו', ומה יהיה יקר אז? רק אלו הדבורים שחטפת בכל יום ובכל מקוםשהלכת, ואלו פרקי המשניות ודפי הגמרא וכו' וכו'.

על כן, חמדת לבבי, כלך מרגע זה ממחשבות של שטיות כאלולהיות ראש ומנהיג וכו', ולהשתרר ולהתנשא על זולתך, ברח לךרק אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמה כלל, ותהיה רגיל בשמחה וברקודים ובפנים שוחקות, ותקבל את כלאחד ואחד בסבר פנים יפות אפלו שונאיך, וכן תהיה קבוע תמידלדבר עמו

יתברך, עד שלא תוכל לפרש ממנו יתברך מרב דבקותךבו יתברך, ותיחד יחודים קדושים כאשר דברנו יחד ובפרטיות ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שהם השמות של הארבעה עולמות, והם מזככים ומטהרים ומקשרים את הנפש אליו יתברך, ומוריד על עצמו שפעקדש ואור רוחני. ותראה לחדש חדושים דאוריתא, ושב במקומך וועט דיר השם יתברך אויס פירענצ, ורק דבר זה תחקק בדעתך|יומא לח:|: אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, מה ששיך לך, שום בריה לאיכולה לקחת ממך וכן ההפוך. ידידי היקר! מי יתן והיה שנזכה להתועד יחד. ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

א' תיט. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פינחס ה'תשל"ד.

שלום אל האברך ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

ראה להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, ותעשה לעצמך קביעות חזקה בלקוטי מוהר"ן ובלקוטי הלכות כסדרן.

אודות הבלבולים שעוברים עליך וכו', לדעתי מפני שאינך ישנכמו שצריך, וידוע הדבור של רבנו ז"ל, שהתבטא פעם: מע דארף היטין דעם שלאףק זאת אומרת לישן כמה שצריך, כי אחרת האדם מסתובב כל היום מבלבל.

אודות אמונת חכמים וכו', ידוע שהרב החסיד ר' אפרים קרקאווסקי|הנקרא בפי אנשי שלומנו ר' אפרים ל| אמר שצדיקיאמת שבדורנו הם הם אנשי שלומנו; ועל כן מה אתה צריך ללכת לחפש מבחוץ... ותהלה לאל, יש בין אנשי שלומנו חדושינפלאים, אך צריכים לחפש אחריהם, והיה טוב שתלמד את ההלכה בהלכות שלוחין, הלכה ה', ושם תמצא מרגוע לנפשך.

הדורש שלומך...

א' תכ. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר פינחס ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את מרלכך מכל מה שעובר עליך.

מה אמר לך, הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, מה יש לך להפסידאם לא רק להרויח בהתמדת ספרי רבנו ז"ל, אשר אין ערך אליהם, כי דברי רבנו ז"ל רק יחזקו ויחדירו בך אמונה פשוטה בו יתברך, עד שתזכה לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אלאביו, אשר זה עקר השלמות, שאדם יגיע אל זה העולם, שידברעמו יתברך כאשר ידבר אחד אל השני פנים אל פנים בלי שום חכמות והשכלות כלל, וזהו הדבקות הכי עליונה; אשרי מי שמגיע אל זה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תכא. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר פינחס ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור יניקוחים, שותה ממי

הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך היקר לנכון קבלתי מזה שני שבועות, ומרב הטרדות בעסק הרבים נתעכב עד עכשו.

תהלה לאל, פה מתקרבים בכל פעם מקרבים חדשים, כאשר ספרו לך החברים הנוסעים

מהכא להתם, ותהלה לאל, כלם אהובים, כלם תמימים וישרים, ומתמידים מאד

בשעורים קבועים כסדרן - ש"ס ופוסקים וספרי רבנו ז"ל, ועוסקים

הרבה בהתבודדות, אשרי עין ראתה זאת; ברוך השם, אשר עד כה עזרנו, שבמרחקים

יתעורר ויתלהב אורו הגנוז של רבנו ז"ל, לבער באורנו; טוב להודות להשם

יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

אהובי, אחי היקר! חזק והתחזק לאחז את עצמך ביחד עם אנשי שלומנו היקרים,

ובפרט עם החבר החדש... נרו יאיר, שנכנס לשיבה שלכם, וממנו תקבל את

התמימות והשמחה וההתמדה מאתנו.

ולמען השם לטובתך הנצחית, החזק עצמך עם אנשי שלומנו ביחד, ותברח ממחלקת

ופוליטיקה של שקר, כי כל אחד מאנשי שלומנו הוא חדוש נפלא.

וצריך שתדע, שאי אפשר לקבל מרבנו ז"ל, כי אם על ידיאהבה ואחדות בין

אנשיו, וכל מה שתתרבה האהבה והאחדות ביניהם, יזכו שרבנו ז"ל יהיה בתוכם,

ויאיר בהם אורו הגנוז. וזהו הכלל גדול בהתקרבות אל רבנו ז"ל שהכל תלוי בו,

והוא "שלום", כל מה שיתרבה השלום ולא ירצה אחד להשתרר על זולתו, רק לעזר

אחד לחברו, כמו כן מאיר בו אורו של רבנו ז"ל, שהוא | ישעיה ט, ה: | "פלא

יועץ שר שלום". ובמדרש פרשה זו |במדבר רבהכא, א| מבאר, שאין העולם מתנהג אלא בשלום, |שהוא שמו שלהקדוש ברוך הוא |שבת י:|, הינו שהוא יתברך אל מסתתר בכלדבר|, והתורה כלה שלום, שנאמר |משלי ג, יז:| "דרכיה דרכי נעםוכל נתיבותיה שלום". ואם בא אדם מן הדרך שואלין אותו שלום. וכן שחרית שואלין לו שלום, ובאמש כך שואלין בשלום, וקורין שמע ישראל וחותרמין "פורס סכת שלום על עמו". התפלה חותרמין בשלום, בברכת כהנים חותרמין בשלום וכו', עין שם. הרי שהעקרהוא השלום, שהוא הכלי המחזיק ברכה |עקצין, פרק ג'|; חזק, חזקואמץ מאד.

הדורש שלומך...

א' תכב. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר פנחס ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי, יניקוחכים, נר לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך לנכון קבלתי. אהובי, ידידי היקר! חזק ואמץ מאדמאד להיות כל היום בשמחה עצומה על נעם חלקך שזכית ששםנפשך בחיים, ואתה מאנשי שלומנו, ותהלה לאל, אינך מתנגד עליוז"ל. ובזה ראוי לך לשמח מאד מאד; אשרינו ואשרי חלקנו ומהנעים גורלנו, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשהעמנו, ולמען השם לטובתך הנצחית, החזק עצמך ביחד עם אנשישלומנו היקרים, ותשתה בצמא דבריהם, אשר הם הם צדיקי דורנותלמידי הצדיק האמת. והעקר שבכל העקרים - להיות רגיל בכלפעם לברח למקום מיחד שאין שם בני אדם, ותפרש כל שיחתךוכל מה שעובר עליך אליו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ואלתפל בדעתך משום דבר שבעולם, כי השם יתברך אתך, עמךואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, והכל לכל עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך ממש. וצריך שתדע, שמכל הירידות והנפילותשבועולם יכולים לצאת, אם לא יתיאש עצמו מהתפלהוההתבודדות, וכל מה שתרבה להתבודד ולהתפלל לפניו יתברך, כמו כן תזכה שיתישר לבבך מכל מיני עקמומיות, ותזכה להרגישערבות, נעם, זיו אורו הגנוז של הצדיק האמת, ויאיר בך אורהשמחה. אהובי, אחי! עכשו בימי הנעורים, כשעדין אין עליך עלהפרנסה, מה טוב ומה נעים להרגיל את עצמך ללמד שעוריםקבועים כסדרן במשניות, בגמרא ובשלחן ערוך

ובספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לך לנצח נצחים.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

א' תכג. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר פנחס ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, ידידי, נר לצדיק נחלנו בע מקור חכמה,

זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, אך מרב הטרדות בעסק הרבים, היה ההכרח להתמהמה עד

עכשו, וגם עכשו מטרדות השבתאמרתי לקצר.

אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד להיות בשמחה, שתהלהלאל, זכית ללמד בישיבתנו

"חסידי ברסלב", ותהלה לאל, אתהבצותא חדא עם אנשי שלומנו היקרים.

וצריך שתדע, שיסוד ועקר גדול - לדבר בכל יום עם איזהחבר מאנשי שלומנו

מדברי רבנו ז"ל ועצותיו הקדושות, וזו טובהגדולה לשניהם.

וספר ר' לוי יצחק | נרו יאיר | | ז"ל |, שכל אלו מאנשי שלומנושהתחברו יחד

ודברו בכל יום ויום חק ולא יעבר מרבנו ז"ל, הסגדלו והצליחו מאד מאד,

והאיר בהם אור ודעת רבנו ז"ל; אשריהזוכה לקימו בכל יום כל ימי חייו, ואז

טוב לו לנצח, כי עם חברהולכת העבודה בנקל, מה שאין כן כשהוא בעצמו, אז

יכול לפל, חס ושלו.

אהובי, אחי! רבנו ז"ל אומר | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לה: | ישראל נקראים

ראשית, כמו שכתוב | ירמיה ב, ג: | קדש ישראל לה' ראשית" וגו', כי הם חלק

אלוק ממעל ממש, והוא יתברך ראשיתהכל, ועקר האדם הוא המח מחשבה שהוא

הנשמה, ועל כן גםהמחשבה של האדם נקראת ראשית, כי תחלת הכל תלוי

במחשבהשהיא הנשמה, כי סוף מעשה במחשבה תחלה, כי הכל צריך לעברקדם במחשבה

ובמח האדם, ועל כן צריכים להזהר מאד מאדלקדש את המח מחשבה. ולהפוך -

עמל"ק שהוא בגימטריהספ"ק, גם הוא נקרא ראשית, כמו שכתוב | במדבר כד, כ: |

"ראשיתגוים עמלק" וגו', ואמר מוהרנ"ת ז"ל, שעקרו הוא לבלבל תמידאת מחשבות

האדם, ולהכניס בו ספקות וחלישות הדעת, ולקררומהאמונה | שמות יז: | "היש ה'

אם אין", ולבלבל את ראשית האדם, שהיא המחשבה, שהיא הנשמה בעצמה.

חמדת לבבי! העקר להכניס את עצמו תמיד בתוך האמונה הקדושה, לידע ולהודיע ולהודע, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואין שום דבר נעשה מעצמו, אלא הכל משגח בהשגחה פרטית. ואפלו בזה שהאדם נופל, יש בזה סודות ורזים עד אין חקרוכו, וכל זה כדי שעל ידי זה שהוא יתעורר מחדש בכל פעם, יזכה להמשיך עמו עוד נשמות שנפלו גם כן באותו החשך שהוא נפלוכו, אם לא יהיה בטלן. אהובי, אחי! התמד מדי יום ביומו בתורה הקדושה שעורים כסדרן במקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל, כי זה חלקנו לנצח, ורק זה ישאר מאתנו. וכן תרבה בתפלה והתבודדות לפרש שיחתך וכל מה שעובר עליך בכל יום אליו יתברך. ועל כלם - להיות בשמחה עצומה, "משנה פרייליך", ותראה לרקד רקודים אשר ממתיקים את הדינים.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

א' תכד. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר פינחס ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל הבחור ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתמיד בלמוד משניות, ותדע אשר כל פרק ופרק משניות שאדם לומד, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שלא נתלהסביר כלל, כי מ'ש'נ'ה' אותיות נ'ש'מ'ה', והלמוד משניות מזכראת הנשמה בזכוכך רב, עד מאד שיאיר בה אורו יתברך בהארה עליונה, ואם אפשר לחטף בכל יום ח"י פרקים אין למעלה מזה; אשרי מי שאינו מטעה עצמו כלל.

רק חזק ואמץ מאד מאד, ותשמר על הדבור שלך, ותתמיד בדבורי תפלה והתבודדות,

ותמיד יהיו שפתותיך ממללות דבוריתפלה ושיחה בינך לבין קונו, וידוע מה

שאמר רבנו ז"ל: "איךהאב גיוואלט האבן תלמידים וואס זאלן ברומען אין פעלד

ווי דילייבען"ר. ובאמת כשאדם רגיל בזה - לדבר ולשיח תמיד אליו יתברך, הוא

אינו מתפעל משום בריה שבעולם, וכל החיים שהולכים כבר באפן ובענין אחר

לגמרי, אשרי לו.

נא ונא ראה להכנס אל תוך האמונה הקדושה כמו שנכנס בתוך פרדס יפה, כי במדת
האמונה יש פתחים שנכנסים פתח בתוך פתח, כי לא שייך לומר שהגעתי כבר לשלמות
האמונה הקדושה, צריכים להכנס יותר ויותר, וכל מה שנכנסים יותר, מרגישים
שעדין לאנכנסתי ומתענגים מנעם זיו שכנית עזו יתברך, אשרי מי שזוכה לזה.
הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תכה. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, אין עצה אחרת, רק להיות רגיל לדבר עמוי תברך, ולא כדאי להחזיק
במחלקת, ובפרט עם אשתו, ואף שזה כואב וכו', עם כל זאת גדול השלום, שאמר
הקדוש ברוך הוא ימחה שמי על המים.

ומה שעובר עליך וכו' כבר אמר רבנו ז"ל | חיי מוהר"ן, סימן רע"א, אפלו
שצועקין רק צעקה אחת ותכף נפסק אינו הולך לריק, ואפלו הצעקה מבטן שאול
גם כן אינו נאבד כלל, ועל כן תהיה חזקואמיץ בעבודה הקדושה הזו - לצעק
תמיד אליו יתברך בלי שום חכמות כלל, ואל תסתכל מה שנעשה מהצעקה, מה יש
לך מהמחשבות, שהן גם כן חכמות, רבנו ז"ל אמר, צריכים לצעק אזיצועקים
ומדברים אליו יתברך, ומוציאים את הרצונות והכסופין, וכבר נעשה מזה מה שנעשה.
חזק ואמץ בזה, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תכו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, נר להצדיק נחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך וכו'. אודות ששאלת בענין ספריהסגלות שהדפיסו
"תולדות אדם מפעלות אלקים" וכו' וכו', והסגלות, ונראה שזה קבלה מעשית
וכו' וכו', לדעתי אין להתעסק בהם כלל, כי סתם טעיות למי שאינו יודע וכו',
וסתם מבלבל את עצמו. וכבר אמר רבנו ז"ל על ספר רזיאל המלאך, שאינו
מאדם הראשון כלל וכו', ועל כן לדעתי לא צריכים להתבלבל מכל אלוהסגלות

וכדומה וכו' וכו', העקר אצל רבנו ז"ל הוא אמונה פשוטה להיות איש תם וירא אלקים, לדבר הרבה עמו יתברך, כי כל דבורודבור שמדברים עמו יתברך הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאינלתאר ולשער כלל, ועל כן תהיה חזק ביותר באמונה פשוטה, ואלתבלבל את עצמך מספרים אלו, כי הם סתם מבלבלים את מחאדם, וזה לא מביא שום דבר, אדרבה ההפוך וכו' וכו', אדםחושב שהוא מקבל וכו', ויודע קבלה מעשית וכו' וכו', ואינו כלוסרק הבל הבלי הבלים המיגע את המת. היה טוב מאד שתחזר הרבה ב"לקוטי מוהר"ן", עד שתהיהבקי בזה בעל פה, ושם תראה אורות צחצחות, אורות נשגבים וכו' וכו', ועל ידי שקידה רבה בספרי רבנו ז"ל, תוכל לעשות נפלאותרבות מאד מאד, וזה בדוק ומנסה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תכז. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך

וכו' וכו'. מה אמר לך, ידידי היקר, ראהלהתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ובפרטתהיה רגיל בלמוד "לקוטי הלכות", כי מי שמרגיל את עצמו ללמד "לקוטי הלכות" כל החיים שלו הולכים בצורה אחרת לגמרי, וכלאלו מאנשי שלומנו שהתמידו ב"לקוטי הלכות" החזיקו מעמד, ולהפוך אלו שלא למדו "לקוטי הלכות" לבסוף נשברו וכו' וכו', ותאמין לי שכל ההתחזקות שלי היא רק על ידי ששקדתי בימינעורי הרבה ב"לקוטי הלכות", וממש לא היה יום שלא התמדתיכמה שעות בלמוד "לקוטי הלכות", כי מוהרנ"ת ז"ל הלביש אתכל דברי רבנו ז"ל בלשון קלה ובהתחזקות עצומה, ובאמת בזההעולם צריכים להתחזקות עצומה, כי עובר על כל אחד ואחד בכליום ויום מה שעובר - ירידות ונפילות, השלכות קטנות וחלישותהדעת וכו' וכו', ולכן צריכים להתחזק מאד מאד. ועקר ההתחזקותהוא אמונה, להאמין בו יתברך אשר הוא מחיה ומהוה ומקים אתכל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך, וככל שאדם מכניס את עצמו בידיעות אלו, אזנפתח פיו ומדבר אליו יתברך כאשר

ידבר אל רעהו והבן אל אביו.

נא ונא אל תבלבל את עצמך משום דבר שבעולם, רק תתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואל תבלבל את עצמך משום ספרים אחרים לעתעתה, עד שלא יחקקו בך ההקדמות הנוראות והנפלאות מרבנו ז"ל, אל תתבלבל מספרים אחרים, כי רק יהרסו אותך לגמרי, כי בליהקדמות של רבנו ז"ל בנקל לפל במרה שחורה וכו' וכו', ובאמתכל הספרים עוסקים לקרב את האדם אליו יתברך, אך אם אדם איןלו ההתחזקות האמתית, על ידי זה הוא נשבר לגמרי ונופל, ולכנראה לא להיות בטלן, אלא התמד היטב בספרי רבנו ז"ל, שתדעאותם בעל פה, ואז טוב לך כל הימים.

נא ונא ראה לחטף בכל יום מצוה אחת מספר החנוך, ותעשה לעצמך חק ולא יעבר ללמד מצוה אחת מספר החנוך, ואם תוכלשתי מצוות - מה טוב ומה נעים, כך תוכל לסים את כל ספרהחנוך בשנה אחת, וכן חוזר חלילה, ותהיה בקי בתרי"ג מצוות, כייש מצוות שאי אפשר לקימן אלא בזמן בית המקדש וכו', וישמצוות ששיכות רק לכהנים וכו', ויש מצוות ששיכות ותלויות רקבארץ וכו' וכו', ועל ידי שלומד את המצוות, מעלה עליו כאלוקים, ולכן תהיה חזק בזה מאד, ואז תצליח דרכך תמיד. הדבק עצמך רק בו יתברך, ותמיד תחשב רק ממנו יתברך, ועל ידי זה תצליח דרכך תמיד. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תכח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תדע כי לא יועיל שום דבר, יהיה ההכרח למות ולצאת מזה העולם וכו', ואף שזה מפחיד וכו', עם כל זאת זו המציאות, ועל כן זמן שאדם חי עליו להשתדל לשתק הרבה, ולא לדבר כל העולה על רוחו, שדבר זה מבלבל את המח, וירבה בלמוד התורה הקדושה, אשר כל פסוק, כל משנה, כל מימרא, כל הלכה היא חסדחנם וזכות גדולה להנשמה, וכן כל מצוה שזוכים לקים זה מהשנשאר מהאדם, וראוי לנו לשמח מאד מאד, שזכינו להברא מזרע ישראל, ולא עשנו כגויי הארצות וכו', ואף שבין כך עוברות עלינו הרבה ירידות וכו' - מה בכך, רבנו ז"ל אמר פעם לאחד: "אתהעשה את הטוב והרע ממילא יפל" |חיי מוהר"ן, סימן תמז|, וזה כללגדול

בעבודת השם יתברך - לחפש ולבקש תמיד רק אחר הטוב, ואז יכלל בו יתברך, אשר עליו נאמר |תהלים קמה, ט|: "טוב הוי"הלכל ורחמיו על כל מעשיו".

ראה להחזיק באנשי שלומנו היקרים, חסידי ברסלב, ותברחמחלקת כמו שבורחים מאש, כי הסמ"ך מ"ם אורב על זה מאד, אנו אין לנו רק תורה ותפלה, ושאר הדברים הכל הבל הבלי הבלים, ולא יצא שום דבר מוכוחים, ואני מכרח מדי פעם בפעם לצאתבכותבת גסה, כדי להשתיק את ה'שדין יהודאין' |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן כח|, שהם המדברים |ספורי מעשיות, מעשה ג'|, שלא יהיהלהנחש פנים |לקוטי מוהר"ן, סימן סד|, ותאמין לי אם לא זה לאהייתי מדבר וכותב ומגיב כלל, כי אני צוחק מכלם, אין לי היכןלברח רק אליו יתברך, ומה שאני סובל בזיונות ושפיכות דמיםשמדברים עלי, תאמין לי שמגיע לי |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'|, והכל כדי להחליש את הדם שבחלל השמאלי, שמשם היצר הרע|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עב|; אשרינו שאנו יודעים מתורות כאלוומשיחות כאלו; טוב להודות להקדוש ברוך הוא על כל החסד חנמשעשה עמנו. הדורש שלומך באהבה רבה עד מאד...

א' תכט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, שהוא אור האורות, תקות כל בית ישראל ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ולהשיבך דבר אמת כרצונך הלאספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם דכלא בהם - עצות והתחזקותוהתעוררות, ותהיה רגיל ללמד תורה מהלקוטי מוהר"ן הקדושוהנורא, ותאמר עליה התפלה מהלקוטי תפלות הנפלא, והוא זכורוטהרת הנפש מאד מאד, וברוך השם, יש אצלנו בחורים המסימים בכל חדש את הלקוטי מוהר"ן והלקוטי תפלות בדרך זו תורהותפלה - אשריהם ואשרי חלקם! והלואי שנזכה לסימם על כל פנים פעם אחת בשנה.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד להיות בשמחה עצומה עלנעם חלקך שזכית להתודע מרבי אמת כזה, ותעשה מרגע זההתחלה חדשה, הן במצות השמחה להיות "משונה

פרייליך", ותהלה לאל, יש ויש לנו במה לשמח, שזכינו להברא מזרע ישראל, ואנו מתעטפים בכל יום עם לבוש המלך | ציצית |, ומתעטרים בכלים עם כתר המלך | תפלין |, בזה בעצמו ראוי לנו לרקד בכל יום יום בקפיצות וברקודים עצומים, כי אלמלא לא אתינא להאי עלמארק להתלבש בכל יום בציצית ותפלין, היה גם כן כדאי, ומכל שכושאנו מלאים מצוות כרמון | עין ברכות נז. |, ואף שזה לעמת זה גם הרע והחשך והעצבות מתגברים עלינו בכל יום ויום מחדש צריכים, לידע שזה בעצמו היצר הרע הרוצה לאבדנו, חס ושלום, לנצח, ועל כן עלינו לעשות כל מיני פעולות שבעולם להפך את היגון ואנחה, שהם היצר הרע והחשך, אל הששון והשמחה שהם היצר טוב והאור, ועל ידי מה זוכים לכך? על ידי התמדה בתורה הקדושה, כמו שכתוב | תהלים יט, ט: | "פקודי ה' ישרים משמחי לב, מצות ה' ברה מאירת עינים". ואמרו חז"ל | קדושין ל: | אמרהקדוש ברוך הוא, בראתי יצר הרע, בראתי תורה תבלין כנגדו; ואמרו | עבודה זרה ח. |: אשריהם ישראל, בזמן שעוסקין בתורה, יצרם מסור בידם, ואין הם מסורים ביד יצרם. ועל כן, חמדת לבבי, אם אתה רוצה להיות תמיד בשמחה, תצית את רבנו ז"ל, ותתחיל ללמד שעורים קבועים כסדרן | עין שיחות הר"ן, סימן עו, |, הינו מלבד השעור בשיבה, שהשעור הזה יהיה הלך שעור עיון, תעשה לעצמך סדר ללמד בכל יום קצת חמש ורש"י מפרשת השבוע, באפן שתסים בכל השבוע הפרשה עם רש"י וכו', וכן תתחיל ללמד הרבה פרקים משניות בכל יום, אשר האמירה בעלמא היא סגלה מאד מאד לנשמה. וכן בגמרא - להתחיל מברכות, וכן ללמד קצת מדרש רבה. ועל כלם - לעשות לעצמך שעור בשלחן ערוך, אשר מאד הזהיר רבנו ז"ל על זה יותר מכלהלמודים, ואמר | שיחות הר"ן, סימן כט, |, שהוא חיוב גדול על כל אחד מישראל ללמד בכל יום איזה דין והלכה בשלחן ערוך, והוא תקון גדול לנשמה, ועל כן תתחיל מהתחלת הארח חיים, ופעם ראשונה חזר 'מחבר' רמ"א' מכל ארבעת חלקי שלחן ערוך, ופעם השניה תלמד עם ה'באר היטב' וכו', ועל ידי זה תזכה להיות בקי בכל ארבעת חלקי שלחן ערוך, וזה עקר השמחה - כשזוכים להיות בכל מקומות התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש ושלחן ערוך וכו' וכו'. ואיתא במדרש | פרשת אמר, ויקרא רבה ל, ב: | "שבע שמחות" | תהלים טז, יא - שבענו בחמש

שמחות: מקרא, משנה, תלמוד, תוספתא ואגדות, עין שם; ובמדרש שוחר טוב |משלי
טו, ל|איתא: "מאור עינים ישמח לב" - אלו דברי תורה שמשמחין לבושל אדם.
ואתמול זכיתי ללמד במדרש תנחומא, פרשת בראשית, ונתעוררתי מאד מאד ממה
שאמרו שם, הא למדת, שהעולם לאנתיסד אלא על התורה, והקדוש ברוך הוא נתנה
לישראל שיתעסקובה ובמצוותיה יומם ולילה, שנאמר |יהושע א, ח|: "והגית בו
יומם ולילה", ואומר |תהלים א, ב|: "כי אם בתורת ה' חפצו" וגו' "והיהכעץ
שתול על פלגי מים" וגו', שבשביל שומרי התורה עולם עומדוכו, ואין מתן
שכרה של תורה בעולם הזה אלא לעולם הבא וכו', ועין שם נפלאות.
על כן, אהובי, אחי! עשה התחלה חדשה בענין זה, ואז לאתצטרך לשום בריה, כי
התורה תאיר לך לצאת מכל חשכותך, כמאמר רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן יט|:
אפלו אותן האנשים שנלכדובמצודה רעה, ורגילים בעברות, אם יקבלו על עצמם
ללמד בכליום ויום וכו', התורה תוציאם, עין שם.
ותראה לדבר מזה עם הבחור... ותראה לו מכתבי זה, ותבקששיסביר לך ענין סדר
הלמוד של רבנו ז"ל, ויחזקך גם כן לקימו. ועין ב"אשר בנחל" |חלק ה', סימן
תרל|, ותחיה את עצמך בזה, ורקתורה מכנסת שמחה בלב, וכן תעשה התחלה חדשה
בהתבודדות- ליחד לעצמך מקום פנוי שאין שם בני אדם, ותספר לפניויתברך את
כל לבך וכל מה שעובר עליך בתמימות ובפשיטותגמורה, כאשר ידבר איש עם רעהו,
ואף שעדין מר וחשך לך, ואינךרואה שום אור ותשוקה, אתה, בני, אחי ורעי,
עשה זאת, איפוא, מהר וברח לך אליו יתברך, ותדבר אליו יתברך, תראה רק
לדברדבורך בתמימות ובפשיטות גמורה, כי כל דבור ודבור מדבוריהתפלה של איש
הישראלי עולה למעלה, ובוקעת את כל הרקיעים, וכד חס ג'ב'ה' יתהפך |בבא בתרא
עג.ל|, ותזכה שהבנין שאתה צריךלהכנס בתוכו יבנה ויכונן |עין לקוטי מוהר"ן,
חלק א', סימן ב'|, רק חזקואמץ מאד מאד בשמחה ובהתבודדות, שהם שתי הרגלים
שאדםצריך לילך בהן, ואז טוב לך לנצח נצחים.
הכותב בחפזון מרב טרדות ודורש שלומך...
תכתב לי אם קבלת מכתבי זה, ואם הבחור... חזק אותך.
א' תל. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני רואה שכל הבעיות והצרות והמרירות שעוברות עליך הורק מחמת העצבות שאתה
ממשיך עליך, אתה צריך לעשות כל מיניפעלות שבעולם להיות בשמחה, ועל ידי
שתהיה בשמחה - תצליח בין בגשמי ובין ברוחני.

ראה להשתדל מאד להתחתן, כי אתה כבר בחור מבגר, ולדעתי כל הבעיות לזה רק
ממך בעצמך, שכל שדוך אתה מושךאת האף וכו' וכו', ואתה לא רוצה וכו' וכו',
אתה צריך לבטל אתרצונך לרצונו יתברך, ומה שהוא יתברך יתן לך - זה
זווגך, ועל כן אל תהיה חכם בעיניך, אלא תתחתן תכף ומיד, ורבנו ז"ל להקפיד על
דבר זה מאד מאד, ואמר פעם לבחור: אני לא רוצה לראות אותך, עד שתהיה מעטף
עם טלית | כאומר שיתחתן, כי אצלהאשכנזים הולכים עם טלית רק אחר החתונה|,
ועל כן תדע לךשדבר רבנו ז"ל להיות אדם השלם ולהתחתן, כמובא הרבה
בזהרהקדוש |נשא קמה:|, כי מי שהוא פלג גוף |הינו שלא התחתן|, אינהשכינה
שורה בו, ולכן תשתדל בכל מיני פנים שבעולם להתחתנתכף ומיד. אני מכרח
להגיד לך שכל אחד יש לו את זווגו. אלאהאדם מחמת מעשיו הרעים וכו' וכו',
הוא דוחה את זווגו וכו' וכו', כי נתעקם דעתו ומחו, עד שאומר על כל שדוך
שהוא לארוצה אותו וכו' וכו', והבן למעשה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תלא. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר, יניקוחכים, שותה ממי
הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך מערב שבת קדש לסדר קרח לנכון קבלתי, ובכל פעםרציתי לכתב לך, אך
טרדותי הרבים עכבוני.

חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להתודע מרבי אמתכזה, רבי המחיה
ומשמ"ח ומנח"ם אותנו. טוב להודות להשםיתברך על כל החסד הנם שעשה עמנו.
והנה במה שבקשת לכתבלך דברי אמת, הלא ספרי רבנו ז"ל בידיך, וכן אתה בצותא

עם אנשי שלומנו היקרים, ובפרט שתוכל לשמע מאביך ודודך, אשרתהלה לאל עשו
וגם פעלו הרבה בקיום והפצת דעת רבנו ז"ל בעולם.

אהובי, אחי היקר, עכשו אתה בגיל צעיר, אשר אמרו חז"ל שבת קנב: ינקותא
כלילא דורדא; ואמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אותתשובה, סימן עג, כז|: העבודות
שאדם עובד את השם יתברך בימיבחרותו, כל יום ערכו יקר משנים רבות של ימי
זקנותו. וכמושכתוב |איכה ג|: "טוב לגבר כי ישא על בנעוריו". כי אז עדין
לאהתרחק מקול הכרוז דלעילא, כי זה רק כמה שנים שירד לזההעולם, ועדין
זוכרת נשמתו וכו' |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רן, על כן עשה מה
שתעשה להתחיל בכל פעם מחדש - הן בהתמדהרבה בתורה הקדושה, שעורים קבועים
כסדרן, כרצונו של רבנו ז"ל |עין שיחות הר"ן, סימן עו, והן בשקידה נפלאה
בהתבודדות, לשיחולספר לפניו יתברך בכל יום את לבך וכל מה שעובר עליך,
והנבשמחה, להיות תמיד בשמחה עצומה.

חמדת לבבי! אמרו חז"ל |יבמות קיז. |: כתיב |משלי כז, יט|: "כמים הפנים
לפנים כן לב האדם לאדם", בדברי תורה כתיב, ופרשרש"י: לפי הפנים והלב שאתה
נותן לתורה, לבך עומד עליך וכו', עין שם.

ואמר רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן יז|: כשהתורה תראה לךאהבה, אז לא תרצה
שום שכר עולם הבא, רק תרצה את התורהבעצמה וכו', עין שם; כי כפי שאתה תראה
פניך בתורה, כמו כןהתורה תתראה אליך; ועל כן אהובי, אחי, חילך באוריתא,
ותשקדמאד מאד בה, ואז "וועט דיר השם יתברך אויך אויספירען"ש.ואמרו חז"ל
|ברכות ו. |: אפילו אחד יושב ועוסק בתורה - שכינהעמו, וכן תראה לקבע לעצמך
מקום קבוע שאין שם בני אדם, ותפרש את כל שיחתך וכל מה שעובר עליך בפרטי
פרטיות, כאשרידבר איש עם רעהו, בתמימות ובפשיטות גמורה, וכל הקובע
מקוםלתפלתו, אויביו נופלים תחתיו |שם ז. |, ועקר האויב הוא היצר הרע, ואי
אפשר לבטלו, כי אם על ידי שקידה נפלאה בתורה והתבודדות, וכשתזכה להרגיל את
עצמך לדבר עמו יתברך בכל יום ויום, אזתרגיש נעימות בחיך, ובפרט כי מי
יודע להיכן עוד תתגלגל בזההעולם, כי "מה' מצעדי גבר" |תהלים לז, כג|, אך
כשתהיה רגיל לדברעמו יתברך, אז לעולם לא תהיה לבד, ותמיד תהיה בצותא

עמויתברך, ואלמלא לא אתינא להאי עלמא אלא להתודע מסודה"התבודדות", היה גם כן כדאי, מכל שכן וכל שכן שתהלה לאל, זכינו להתודע מעצות נפלאות כאלו, עצות משלש ראשונות דעתיקוכו', עצות של משיח, שהוא פלא יועץ, שר שלום וכו'. טובלהודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. ולמען השם לטובתך הנצחית, תראה לשמש את זקני אנשישלומנו, אשר הוא ענין נפלא, וכמו שאמר רבי שמעון בר יוחאי: גדול שמושה של תורה יותר מלמודה |ברכות ז:|, והבן למעשה.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך באהבה רבה...

תתפלל בעדי, שאזכה לדור בארץ ישראל.

א' תלב. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, הבחור הרוצה לשתות ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להשיבך דברי אמת יקצרוהמון יריעות, אך במה שכתבת, שעל פי רב אתה מבטל את זמנך בשטיות והבלים וכו', ואתה יודע שזה מביא אותך אחר כך לכלהר'ע' וכו'. אחי היקר, כן היא האמת - "הבטלה הורגת את האדם בגשמיות וברוחניות", וחז"ל הקדושים אמרו |כתבות נט:|: הבטלה מביאה לידי זמה, הבטלה מביאה לידי שעמום |שגעון|, ורבות רעות יוצאין מבטלה, ובפרט עוונות, רחמנא לצלן, כי יש לאדם זמן לחשב, וחושב מה שחושב וכו', עד שעל פי רב הבטלה עוקרת את האדם לגמרי מהעולם הזה ומהעולם הבא, ולא בחנם אמרו חז"ל |אבות ב:|: "טוב תלמוד תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משכחת עון", ועל פי רב הבטלה באה מעצלות שנופלת על האדם בכל פעם, והעצלות מביאה לידי שנה ותרדמה, כמו שכתוב |משלי ט:|: "עצלה תפיל תרדמה"; ואמרו במדרש |בראשית רבה יז, ו:|: תחלת מפלה שנה דמך ליה ולא לעי באוריתא, ולא עביד עבידתא, עין שם; וכתוב |שם כו, יד:|: "הדלת תסוב על צירה ועצל על מטתו"; על כן, אהובי, אחי, מה שעבר עבר, חזק ואמץ על כל פנים מעכשו לעשות התחלה חדשה לגמרי כאלו לא היה שום דבר, ושכוח תשכח את כל העבר עליך עד רגע זה, ותהיה

בעיניך כאלועתה נולדת מחדש, ותרגיל את עצמך מאד במדת הזריזות, להיותזריז
בכל ענייך, ולעולם אל תחשב בשום דבר הרבה, שקורין איבער טראכטן'א, כי כל
זה הוא בכלל חמרות יתרות, אשר רבנוז"ל הזהירנו מאד מאד לברח מזה |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מדובתפלה שעליה|, והעקר תשתדל שלא יהיה לך
זמן כלל - הן שתלמד הרבה שעורים קבועים כסדרן כמו שהזהירנו רבנו
ז"ל |שיחות הר"ן, סימן עו|, שתלמד בכל יום הרבה פרקי משניות ודפיגמרא
וסימנים בשלחן ערוך וכו' וכו', וכן תחדש הרבה חדושי תורה, אשר רבנו ז"ל
אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה|, שהוא תקון גדול להרהורים רעים, וכן
על ידי זה תנצל מבטלה. והעקר שתהיה לך אמונה בחדושים שאתה מחדש, ותדע שהם
יקרים אצלויתברך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא|. ועל כלם - תתמיד
מאד מאד בספרי רבנו ז"ל, שהם הם התבלין נגד היצר הרע, ובלעד יעצותיו
הקדושות של רבנו ז"ל, אי אפשר להתקים באמת בזה העולם, והעקר לא לדחף מיום
לחברו, כמובא בילקוט משלי |רמזתתקמה|: "נרדם בקציר בן מביש" וכו' |משלי י,
ה|, תלמיד חכם שונה שנים ושלושה פרקים בשבת, שנים ושלושה דברים ביום,
שתיים ושלוש פרשיות בחדש, נמצא עשיר לאחר זמן, ועליו נאמר: "וקובץ על יד
ירבה", אבל אם אומר: למחר אני לומד, למחר אני שונה, נמצא שאין בידו כלום
וכו', עין שם.

והעקר לידע שאין לו רק היום הזה, כאשר גלה לנו רבנו ז"ל להגלוי הנפלא של
|תהלים צה, ז|: "'היום' אם בקולו תשמעו" |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
ערב|, והארכת בזה בספרי "שמירת הזמן", ורואים שכל הצרות והיסורים שיש בזה
העולם ועובר מה שעובר, הוא רק מחמת בטול זמן, וכל הרוצחים והגנבים באים
מזה, וכרובם אלו שמאבדים את עצמם לדעת, נמשך רק מחמת בטול זמן, שאין לו מה
לעשות, והבטלה הורגת אותו לגמרי.

על כן, חמדת לבבי, מה טוב ומה נעים, שתבקש מהשם יתברך, שיזמן לך איזו משרה
או איזו מלאכה לכמה שעות ביום, ושאר הזמן תתמיד בתורה ובחדושי דאורייתא,
ואז טוב לך לנצח. ורואים, שמי שיש לו איזו משרה או מלאכה, בנקל לו
אחר כך לקבע לעצמו עתים לתורה יותר ממי שאינו עוסק במלאכה כלל, כי העניות

מעברת על דעתו ועל דעת קונו.

אקוה שתוציא מזה רמזים לעצמך כי קשה וכבד לומר לחברו: עשה כך או עשה כך, כי כל אחד יש לו מח ודעת אחרת, ועוברים עליו ענינים אחרים וכו', העקר להבין בעצמו את הרמזים שמרמזלו רבנו ז"ל | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'. ועל כלם - להיותתמיד בשמחה, ותעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות אך ורק בשמחה עצומה תמיד, ותקד בכל יום רקודים. ומה טוב ומה נעים שתקנה לעצמך איזה כלי זמר להחיות את עצמך תמיד, כי השמחהמבררת את הרוח טובה, ומבטלת את הרוח רעה שנכנסת באדם.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תלג. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

הימים האלה יתהפכו לימים טובים, ויתגלה האור הגנוז לכלישראל, ובפרטיות אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי החסד, מיסחיים, המטהרים מכל זהמה, הלא הוא נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך מיום רביעי לסדר בלק לנכון קבלתי, ומאד מצטעראני בצערך הקשה, שגם שם נתגבר עליך יצרך, ונכשלת במהשנכשלת וכו'.

חמדת לבבי! צריך שתדע, אהובי, אחי, שאפלו נפש של קטןבישראל, כשזוכה הוא להכניע תאוותו, לא לעשות מה שהיצרמסיתו, ומונע את עצמו מלחשב ברע, ומשתדל

בכל כחו לעשותרצונו יתברך, הוא גורם התעוררות והעלאת מין נוקבין להשפיעולהחיות את כל העולמות, ויש בכחו לפעל דברים נשגבים, וזוכהשירד עליו אור נורא ונפלא מאד מאד, ונשמות צדיקים יתעברו בו, ויעזרו לו בעבודתו ובהשגת רזין וחדושי תורה חדשים. והעקרלהיות דבוק באמת בכל לבו ובכל נפשו בשרש ראש בני ישראל, הצדיק האמת, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, שעל ידותהיה לו עליה יתרה בעולם הזה ובעולם הבא, ועל ידו יתבררלטוב. אך תראה לבקש רחמים בבכיה ובתחנונים לפניו יתברך שלא תתרחק ממנו, ובפרט מי שיודע מכאובי נפשו ונגעי לבבו, צריךלידע, שעליו אורב מאד מאד הסמ"ך מ"ם

להרחיקו מהצדיק האמתהזה, אשר כל תקונו הנצחי תלוי בו; ועל כן, אחי היקר, בין תביאות אשר לפניך, ואחז עצמך בכל נימי נפשך בו ובתלמידיו הקדושים שבכל דור ודור, שהם הצדיקי אמת שבדור הזה |ולאאחרים מכל שכן החולקים, ודו"ק|. והנה, אהובי, אחי היקר, זו תקותי וזו נחמתי, שתהלה לאל, נסעת לארץ ישראל, ואתה בצותא עם אנשי שלומנו היקרים, ובודאי צודק ר' ... נרו יאיר, שהיה טוב שתכנס אל ישיבתנו "חסידיברסלב", ואולי על ידי שתכנס לשם, תזכה לעשות התעוררות בין הבחורים, לקבע לעצמם קביעות חזקה בסדר הלמוד של רבנו ז"ל, כאשר דברנו פנים אל פנים בהיותך פה. וברוך ה', תהלה לאל, אנירואה מכל מה שעובר עליך אינך נופל בדעתך, רק אתה בורח אלהתורה ומה מאד שמחתני במה שכתבת שאתה אוחז בסדרך בש"סבמסכת סנהדרין, ובשלחן ערוך |יורה דעה, הלכות מזוזה|, חבלים נפלולי בנעימים, ראה גם ראה אמתת דברינו, הלא לא נשאר מאתנו רק אלו המסכתות והסימנים בשלחן ערוך, ומה היית עושה בלעדיעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, ועל כל פנים איך שהוא נא ונאלא להתבלבל מאחרים שחולקים על דרך הלמוד הזה, מה לך להם, אתה לבד יודע כי בלעדי דרך זו לא היית זוכה לסים כל כך, ומה גם שאמרו חז"ל |ירושלמי, ראש השנה|: כיון שקבלתם עליכם עלתורה, מעלה אני עליכם כאלו לא חטאתם מימכם; ובזהר הקדוש|קדושים פא|. אמרו: "לא אתדכי בר נש לעלמין אלא במלין דאוריתאוכו', עין שם; וכבר הארכנו מזה הרבה, ובפרטיות באשרבנחל |חלק ה' ו'|, לך נא וראה שמה |מכתבים: תרל, תרעג|, ועל כל פנים איך שיהיה ואיך שיסבב עמך השם יתברך, צריך שתדע שלאבחנם המשיך אותך רבנו ז"ל לארץ ישראל, אלא שתעשההתעוררות גדולה בין הבחורים ללמד שעורים כסדרן, אשר זוהיחיות אמתית ובית מנוס נפלא לברח מכל מיני פגעי הזמן. והעקרשבכל העקרים - ראה גם ראה ליחד לעצמך מקום פנוי שאין שםבני אדם, ובפרט שאתה יוצא בין ההרים, ותפרש כל שיחתך אליויתברך, ותבקש ממנו כל מה שאתה צריך, ותגלה לפניו יתברך אתכל לבך ותספר לו יתברך כל מה שעובר עליך בתמימות ובפשיטותגמורה, ואף שעדין אינך רואה שום פעלה, אחי, חזק, חזק! ואחזבזה, כי בוא יבוא יום ישועתך, ותזכה להכנס אל הבנין הקדוששנבנה מתורתך ומתפלתך ומשיחתך, ותראה להתפלל

השלשתפלות מלה במלה, כי הן בונות שלש מחיצות שהם שלשה מחיילנהצל מתאות
נאוף |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'|, והן ממשיכותאור וזכות האבות
|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נה|. ועל כלם - להיותאך ורק בשמחה עצומה,
'משונה פרייליך'. ותהלה לאל, יש וישלך על מה להיות בשמחה, שתהלה לאל,
זכית להברא מזרעישראל, ולא עשני גוי, ותהלה לאל, אינך מתנגד על האור
האורותשהוא רבנו ז"ל; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנםשעשה עם קטני
ערך ושפלים כמונו.

וצריך שתדע, אהובי, אחי, שבלבולים עוברים בכל יום ויוםעל כל אחד ואחד בכל
פעם באפנים חדשים, ועל כן אסור לפלבדעתו אפלו רגע אחד, וצריך שתזכר תמיד
את גדל החסדיםוהישועות שכבר עשה עמך השם יתברך עד היום והשעה הזו,
כמההציל אותך מחלאים ומכאובים קשים, רחמנא לצלן, וכמה וכמהנסים ושדוד
הטבע כבר עשה עמך וכו', וכל מה שתזכר זאת, כמו כן תזכה שיתרחב לבך ודעתך,
וגם עכשו יעשה עמך השם יתברך נסים ונפלאות חדשים; כי העקר שיזכה שיעשה עמו
השם יתברך נסים ונפלאות חדשים, הוא כפי הכנתו ואמונתו בו יתברך, וכן
התחזקותו שמחזק את עצמו להאמין בעצמו, שעדין גם לו ישתקוה טובה, וגם הוא
חשוב בעיניו יתברך. ודע לך כשאדם בשמחהתמיד, הרי הוא מצליח ברוחניות
ובגשמיות ואין עליו שום דין אוצמצום, וזוכה לצאת מכל מיני מצרים, כי
השמחה מרחבת ומיישבתאת המחין, וכשיש לאדם ישוב הדעת, אז נגאל מהכל, כי
"דעתקנית מה חסרת", וכש"דעת חסרת מה קנית" |נדרים מא|, כי הכלתלוי כפי
הדעת, ועקר שלמות הדעת הוא לידע ולהודיע ולהודע, אשר השם יתברך מלא כל
הארץ כבודו, ואיהו ממלא כל עלמיןוסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ושום דבר
לא נעשה מעצמו, והכל לכל משגח בהשגחה פרטית; אשרי הזוכה לשמח תמיד, ויזכה
להגיע אל שלמות הדעת, שבו תלויה הגאלה בכלליותובפרטיות. ולמען השם לטובתך
הנצחית, שב בקרן זוית והתמדבתורה ובעבודת השם יתברך, ואל תבלבל את עצמך
מאחרים כלל, ואז וועט דיר השם יתברך אויך אויס פירענב.
ידיך לנצח...

תבקש הרבה עבורי בכל המקומות הקדושים, שאזכה להתישבבארץ ישראל, ואזכה

להדפיס את כל הספרים שיש תחת ידי בכתבד.

א' תלד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברכים היקרים באי בית מדרשנו חסידיברסלב, נרם יאיר לנצח. מכתבכם הארך עם כל החתימות לנכון קבלתי, עלי להצהיר לפניכם כי בעל הבית של העולם הוא הקדוש ברוך הוא, ועל כן צריכים לברך רק אליו יתברך, ולא אל שום בשר ודם, כי אף אחד לא יעזר לכם, ולכן אני מציע שתעשו בינכם מגבית תפלה, שכל אחד ינדב שעה אחת ביום להתפלל אך ורק על נקדה זו, מה שאתם צריכים, ולא לדבר מדבורים אחרים, אך ורק מזה, ואז תראו איך שכל הקמים עליכם יפלו תחת רגליכם, ולא רק שלא יסגרו אתהבית מדרש הנקרא על שם רבנו ז"ל "ברסלב שטיבל", אלא עוד ישפצו את זה ויתקנו שם כל התקונים, בחנוני בזאת, ותראו שזה יצליח יותר מאשר תקראו אותו לדין תורה, אשר "שוא תשועת אדם" | תהלים ס, יג, והכל משחד וכו', יותר טוב לילך אל השופטה עליון, וימתקו מכלנו כל הדינים, ונזכה לישועות רבות.

המצפה שתכתבו לי אם קבלתם את הצעתי.

א' תלה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

והנה בענין תשובה שכתבת וכו', ידוע לנו התורה "קרא אתיהושע"

| לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו', ששם מדבר רבנו ז"ל מהישלמות התשובה -

ישמע בזיונו וידם וישתק, וזה מכניע את הדם שבחלל השמאלי, ועל ידי דמימה

ושתיקה עולה עד הכתר, וזוכה שיאיר עליו מלך אל עליון כבוד אלקי, ולכן השמר

מאד מאד לאלענות למחרפי ולמבזי נפשך, ואף שכואב לך מאד מאד - למהייה ככה

שאלה בני אדם שעשית להם טובות, ישלמו לך רעות רבות וכו', עם כל זאת עצתי

אליך - שתק, שתק! ותאיר עליך אור השכינה. וראיתי בספר "שערי תשובה" מהגאון

הקדוש ר' עקב אבוחצירא ז"ל, אשר עקר התשובה תלויה בשתי שינין, כיש"ן היא

הבינה וכן שי"ן היא המלכות, וצריכים לעשות שלום ביניהם, וכן צריכים ליחד

את אבא ואמא יחד, שהם שמות י"ה, וכן ליחד את זעיר ונוקבא יחד שהם שמות

ו"ה, וזה ראשי תבותת'ש'ו'ב'ה', ה'תשובה ת'עשה ש'לום ב'שמים ו'ארץ, שזה היחודהשלם והעקר, לכון תמיד בשמות של נוקבא דפרדשקא המובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב' |, שהם: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, קס"א, קמ"ג, קנ"א, שביחד יש בהם ע' אותיות וז' שמות, וביחד הם תבתעז, וזה סוד |משלי יח, י': "מגדול עז שם הוי"ה בו ירוץ צדיקונשגב", כי תכף ומיד כשמיחדים את אלו הז' שמות שכלול בהםהעי"ן תבות, על ידי זה בו ירוץ צדיק, כי הצדיק תמיד דבוקבעולמות העליונים, ועל כן ראה לנסע אל הצדיק, והוא ימשיךעליך אור וזיו ודבקות גדולה, אשרי מי שמתקרב אל רבנו ז"ל, ואזטוב לו בזה ובבא לנצח נצחים. הדורש שלומך באהבה רבה...

ואולי יש לומר שזה |תהלים קיט, קסב|: "שש אנכי על אמרתךכמוצא שלל רב", כי מתחברות שתי השינים יחד, אז "אני מוצאשלל רב" - הן הטפות שאבדתי על ידי חטאי המרבים, ודו"ק.

א' תלו.בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, היוצאמשלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך. מה אמר לך, ידידי היקר, ראוילך לשמח מאד מאד, בפרט עכשו בימי בין המצרים צריכיםלהתחזק ביותר, כי בימים אלו צריכים לבכות הרבה על חרבנבית המקדש, חרבן בית המחין, כי באמת נמצא אצל כל אחדואחד הבית מקדש שהוא המח שלו, וכשמתקלקל על ידי פגםהברית, אז מר וחשך לו, ועקר המח הוא אורו יתברך, שמאיר לותמיד אמתת מציאותו יתברך, אבל כשנחרב המח, אז חשך לו, ועל זה צריכים לבכות ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך, שיחוסוירחם עליו, ויאיר לו את מחו, שזה בנין בית המקדש, ועל ידי זהיהיה כל גופו מקדש.

מה טוב ומה נעים אם תזכה לומר בכל לילה תקון חצות, ואלתחשב שזה דבר כל כך קשה, סך הכל עשרים דקות, אבל אז הואעת רצון גדול בשמים ופדיון עליון, על כן אשרי ואשרי מי שנזהרלומר בכל לילה סדר תקון חצות, ועל ידי זה ימתקו ממנו ומביתוכל הדינים, ורואים שבני אדם מחפשים עצות איך להנצל מדיניסואיך

להנצל מצרות, רבנו ז"ל גלה לנו כל כך הרבה נפלאות עלמעלת אמירת תקון חצות, עד שהאדם מתרשל וכו' וכו'.

אודות ששאלת בענין קפסאות שמורים אם צריכים טבילה וכו', ראיתי בפוסקים שמביאים, שכל זמן שהמאכלים והמשקים בתוכם, בודאי אין צריכים טבילה, אף שמיצרים על ידי נכרים, כיהכלים בטלים לגבי המאכל, אפלו אחר כך כשכבר הוציא אתהמאכלים מהכלי, ורוצים להשתמש בקפסה, אין צריכים טבילה, כי אין שם כלי עליה, ומה גם רב העולם אין משתמשים בקפסאות שמורים רק מעוט דמעוט, ועל כן לא יכולים לקבע על זה שם כלי, ומה גם כשנעשה הכלי הוא ביד ישראל, ואין חיבים בטבילה ככתבו האחרונים, ולכן לא ראיתי שיש לטבל קפסאות שמורים אף אם משתמשים בהם.

מה אמר לך, ידידי היקר, עלינו לטבל את גופנו בכל יום במקוה כשרה, ועל ידי זה נזכה לטהר את עצמנו מבית ומבחוץ. ומוהרנ"ת ז"ל הבטיח, שמי שיהיה חזק בכל יום בטבילת מקוהלשם תשובה, מבטח לו שלא יצא מזה העולם בלי תשובה. הדורש שלומך...

א' תלז. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירוזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר קבלתי אתמול, ואף שטרדותי רבו מאד, אמרתילקים רצונך לכתב לך תכף ומיד. ומה אמר לך, ידיד נפשי, שמחתנימאד בזה שכתבת, שתהלה לאל, התחלת לדבר עם חברך מרבנוז"ל, וגם מסרת לו מכתבים - אין למעלה מזה, והוא קרוב הגאלהממש. ועל כן אשרי מי שיש לו חלק בזה, לגלות ולפרסם את רבנוז"ל בעולם. ראה גם ראה מה שנעשה עם מקרב חדש כשזוכהלהתודע מרבנו ז"ל, מיחד לעצמו מקום פנוי שאין שם בני אדם, ומפרש שיחתו אליו יתברך, ומספר לפניו יתברך את כל לבו כאשרידבר ויספר איש עם רעהו, ומעלת הענין הזה - אין לשער ולספרכלל, לא בפה ומכל שכן בכתב, כי התפלה היא המקשרת ומיחדתאת כל העולמות, כי על שם זה נקראת התפלה קרבן, שמקרבת אתהאדם אליו יתברך,

ומקרבת ומיחדת ומשלבת את כל העולמות|כמובא בפרי עץ חיים בהקדמה|. וכשאדם מתמיד בתפלתו ושיחתו בינולבין קונו, יכול לזכות לבוא לבטול כזה, עד שלא יראה ולא ישמע ולא ירגיש משום דבר רק אמתת מציאותו יתברך|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נב|, כי יכלל במחיב המציאות.

וכן תכף ומיד כשזוכים להתודע מרבנו ז"ל, קובעים לעצמם שעורין כסדרן בגמרא, בשלחן ערוך ובמשניות וכו' וכו', ובזמן קצר מסימים מסכת אחר מסכת. ומעלת רבוי הלמוד זה - אין לשער ולספר כלל, כי אפלו כל מצוותיה של תורה אין שוות לדבר אחד מן התורה|ירושלמי, פאה, פרק א', הלכה ח'|. וכמו כן על ידיהתקרבות אמתית אל רבנו ז"ל, נשתנה האדם לגמרי, וכל השקפתו בחיים משתנה, וכל רצונו וכסופיו הם רק דבר אחד - איך לשוב ולהכלל בו יתברך, ומרב כסופיו ורצונותיו, נכנסת בו שמחה וחדוה עצומה, כי "עז וחדוה במקומו" |דברי הימים א טז, כז|, וכל מה שהאדם זוכה להתודע ממנו יתברך יותר ויותר, כמו כן נכלל בו יתברך, וכמו כן זוכה לשמחה עצומה לשמח בו יתברך, אשר זוהי תכלית כונת בריאת האדם, שיזכה להכירו יתברך מכל דבר, ויהפך את כל הירידות לעליות, וכל היגון ואנחה לשמחה עצומה.

אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, שזכינו להתודע מרבינפלא כזה המחיה ומקים אותנו ומדריכנו בדרך האמת. טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. והלואי שנזכה לציתאותו, ולהתחיל להתנהג בדרך הזו - "תפלה והתבודדות"ו"התמדה בלמוד התורה הקדושה כסדרן"ו"ששון ושמחה", ומכלשכן שנזכה להכניס דבר זה בחברינו.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד, אף שבין כך ובין כך עובר עליך מה שעובר, ומר וחשך לך, ובכל פעם נתמרר לבך ונתקטנתדעתך וכו' וכו'. אתה עשה זאת, איפוא, בני, והנצל - לברח בכלפעם רק אליו יתברך, ולספר לפניו יתברך בתמימות ובפשיטותגמורה כאשר ידבר התינוק עם אביו, בלי שום השכלות והקדמות, ואז ברבות הזמן יאיר עליך מלך הכבוד בהארה נוראה ונפלאה, ועולמך תראה בחיך.

ובאמת צריך שתדע, שאין לך עוד נעימות בחיים כמו "תפלה והתבודדות", והמרגיל את עצמו בזה בקטנותו ובצעירותו, אזלעולם לא יעזב דרכו, ולעולם לא יהיה

לבד, כי בכל מקום שילך, השם יתברך עמו, ומחמת שבתחלה אי אפשר לעסק בזה בקביעות, טוב לאחז בסדר הלמוד של רבנו ז"ל, כסדרן ויקים "אחז בזה וגםמזה אל תנח את ידך", כי תורה ותפלה מאירין ומחזקין זה את זה. והגאלה הראשונה היתה על ידי תורה, והגאלה האחרונה תהיה על ידי תפלה |עין לקוטי הלכות, אונאה, הלכה ג'|, וצריכים את שתיהםדיקא, כי מתורה לבד יכולים לפל, כמו שראינו כמה וכמה אנשים שעסקו בתורה בהתמדה גדולה כמה שנים, ואחר כך נפלו מאודונתרחקו מן התורה לגמרי, ובפרט שיש אנשים שנפלו למה שנפלו- לעברות גמורות, ונתרחקו לגמרי מהיהדות, רחמנא לצלן. אבלכשירגיל האדם את עצמו לדבר עמו יתברך תמיד, ויספר לפניו אתכל לבו, אז לעולם יעמד על עמדו, שזהו מה שאמרו חז"ל |ברכותו:|. אין עמידה אלא תפלה; כי עקר העמידה שיוכל לעמד עלעמדו, ולא יתרחק משום דבר, זהו רק על ידי תפלה, ואף שיגיעזמן כזה שלא יוכל ללמד כלל ויהיה טרוד ונע ונד, על כל פניםכשיאחז בשיחה - זו תפלה, לדבר עמו יתברך, סוף כל סוף יזכירלעצמו תמיד היכן הוא בעולם ומה תפקידו בחיים, ומה ישאר עמואם לא תורה וקיום מצוותיו יתברך. והכלל, אהובי, אחי, שצריכים לקים את שניהם, ובפרט - "תפלה והתבודדות", שבזה צריכים להרבות מאד מאד, ואז לעולםיהיה חזק כעמודא תקיפא. חמדת לבבי! העקר לבקש תמיד ממנו יתברך, שיזכה להיותאך שמח וטוב לב, ושום דבר לא יפילו וירחקו. ועל ידי תפלהיכולים לפעל הכל, ולהגיע לכל הטובות שבכל העולמות |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק סימן יד|, והנה בפרשה זו |במדבר ל, ג|: "לא יחלדברו ככל היוצא מפיו יעשה", ופרש רש"י: לא יעשה דבריו חלין; כי עקר האדם הוא הדבור, וזהו יתרון האדם על הבהמה, ונתנו לודבורו שנקרא "מלכות" כמובא בהקדמת התקונים |דף יז|. "מלכותפה", כדי שיקשרנו אליו יתברך, ואז הולך לו כסדרן |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב|, וכשאדם עוקר את הדבור ממנויתברך, על ידי זה עובר עליו מה שעובר, בבחינת |תהלים קמח, ח|: "רוח סערה עשה דברו", שכל הרוח סערה שבאה לאדם היא רקבשביל דבורו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח|, שאז נקרא פיומלכות הרשעה, והולך לו שלא כסדר, ועל כן מזהיר "לא יחלדברו" - לא יעשה דבריו חלין, רק תמיד לדבר

עם הדבור בתורה, בתפלה ובהתבודדות, ולדבר עם חבריו רק דבורי יראת שמים ואמונה בהשגחה פרטית, ויגלה ויפרסם את רבנו ז"ל ולא יותר. כיהדברים בטלים והשיחות של מה בכך שיש בין הבחורים, עוקרים את האדם לגמרי, וכעין שאמרו חז"ל |אבות ג|: שיחת הילדים מוציאה את האדם מן העולם, כי כל המרבה דברים מביא חטא |שם פרק א'|, וכשאדם מרגיל את עצמו בדרך זו לדבר רק דבורי אמונה ויראת שמים, ואינו מדבר מאחרים כלל, אז חי חיים טובים, ואין שום בריה שתרגע לו; כי מי שהוא עצור במלין לא יוכל אותו שום אדם |ספר המדות, אות מריבה, סימן לה|, ואמונה באה על ידי שתיקה |שם, אות אמונה, סימן כד|; אשרינו ואשרי חלקנו, חזק ואמץ בכל זה.

ידיך לנצח...

א' תלח. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

שלום וברכה להאברך היקר מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות מה שאמר הרופא וכו', ידועה אמרת הצדיקים שאמרועל מאמרם ז"ל |ברכות ס|. על מה דכתיב |שמות כא| "ורפא ירפא" - מכאן שנתנה רשות לרופא לרפאות, הינו רק לרפאות מתר לו, אבל אין לו רשות ליאש, כי הרופא הוא רק חתיכת בשר ודם, ואין רשות בידו ליאש כלל, וכבר אמרו חכמינו הקדושים |ברכות|: אפלוחרב חדה מנחת על צוארו של אדם, אל ייאש עצמו מן הרחמים. ולכן אסור בשום פנים ואפן להתיאש, ואם הרופא בעצמו אומר שאין מה לעשות רק הקדוש ברוך הוא, כן דבר ונכון דבר, שמסרבחזרה הכל אליו יתברך, ובודאי אצלו יתברך גנוזים רחמים מרבים, רחמים גנוזים כאלו שרק הוא יתברך יודע מזה, ועל כן אסור להתיאש כלל רק לבקש ולהתחנן וכו', והוא יתברך יעשה אתשלו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תלט. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם הכסף להדפסה, יעזרהקדוש ברוך הוא שתמיד

יהיה לך חלק בהדפסת ספרי רבנו ז"ל לובהפצתם בעולם.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם לא לבטל את הזמן, כי כל הצרות הבאות להאדם הן רק מחמת בטול זמן, כי כשאדם מסתובב משעמם וכו' וכו', על ידי זה הוא פשוט משתגע וכו', ומה גם שבא לידי עברות וכו' וכו', כי מישעסוק באיזה עסק, אין לו זמן לחטא, וכמאמרם ז"ל | אבות ד: | טובתלמוד תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משכחת עון; כי כשאדם עסוק באיזה עסק, ומה גם שלומד תורה, על ידי זה הוא לא חוטא, ולכן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות עסוק, וזה יציל אותך מכל הצרות ומכל הבעיות שרק יש לך. גם לדבר עם בני אדם מעבודת השם יתברך הוא בכלל עסק, שאתה צריך לדבר הרבה עם אנשים, כי במצבך אסור להיות בודדנפרד ומבדל מבני אדם וכו' וכו', כי זה לא בריא להעצבים שלך, אדרבה אתה צריך לדבר עם אחרים, והקדוש ברוך הוא יעזרשתהיה לך הצלחה גדולה.

נא ונא אל תעמיס עליך עבודות קשות, ומכל שכן וכל שכושלא תסגף את עצמך - לא בשנה ולא באכילה, זה הפוך דעתרבנו ז"ל, ואני לא יודע מי הכניס לך בראש דברים כאלו, כי מישמסתכל בספרי רבנו ז"ל ובפרט ב"לקוטי הלכות" רואה אשר דרךמוהרנ"ת ז"ל היתה דרך אחרת לגמרי לגמרי מכל אלו הדמיונותוהשטיות וכו' וכו', שמלמדים כמה שוטים וכו' וכו', דרך רבנו ז"ל היא דרך הממצע, דרך יקרה, דרך נפלאה בעבודת השם יתברך, אשר אפלו הכי גרוע והכי מרחק וכו' וכו' יכול להיות דבוק בחיהחיים, אם יקח את עצמו בידיו, וישוב בתשובה שלמה אז יצליחדרכו. ראה לעשות כל מיני מאמצים לבוא הנה, ואז נדבר יחד, כיאני מאד מאד מפחד שלא יהרסו לך את החיים על ידי למודיםפגומים מ'שדין יהודאין' וכו' וכו'. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תמ. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד אבקש אותך, שלבל יהיה לך עסק עם אף אחד, ותברח ממחלקת כמו שבורחים

מאש, כי בעוונותינו הרבים, רביס הפילה המחלקת, ותכף ומיד כשמתערבים במחלקת, אזי מאבדים את העולם הזה והעולם הבא גם יחד, כי העולם הזה מאבדים, כיחבל על כל רגע שהולך לבטלה, או שעובדים או שלומדים וכו' וכו', מה שיך לבלות את הזמן בשביל שטיות? ! ועולם הבא מאבדים, כי לא לומדים תורה, ונכשלים בלשון הרע ורכילות וליצנות, כי מי יודע בזה העולם מי גדול ומי קטן, ומוהרנ"ת ז"ל היה רגיל לומר את הפסוק |איוב ג, יט|: "קטן וגדול שם הוא", מי שהוא קטן ומי שהוא גדול זה יודעים רק למעלה, ועל כן מה שיך להתערב במחלקת, ולומר זה גדול וזה קטן וכו' וכו', הלא רבנו ז"ל גלה לנו בפרוש |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פג|, כי זה יצר הרע גדול לומר צדיק זה נאה וצדיק זה אינו נאה וכו' וכו', עין שם; ועל כן מה להתערב בדברים שהם למעלה מהשגתנו ולמעלה מדעתנו וכו' וכו', ומעודי ראיתי מחלקת ומריבות וכוחים ושטיות בין אנשי שלומנו וכו' וכו', ומה היה הסוף שלהם? מר מאד מאד וכו' וכו', וכל אלו התמימים שלא התערבו בשום מחלוקות ובשום מריבות, רק עסקו בעבודת השם יתברך בתמימות ובפשיטות, הם גדלו והצליחו; ועל כן אל תהיה בטלן, ותברח מכל מיני מחלקת, כי מי ששיך אלי, לא ילקח ממני, ותדע שאף אחד בעולם לא יכול לעשות לי שום רע, ואף שנדמה לכאורה שעושים לי רע, וגורמים לי הפסדים וכו' וכו', אבל לבסוף יקבלו את ענשם יהיה מי שיהיה, וזה אצלי בטוח, כי לי אין עסק אחר, רק לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם; ועל כן כל מי שנוגע בי לרעה - יקבל את ענשו מקדם או אחר כך, וזה ברור, אבל עם כל זאת אני יודע שהכל ממנו יתברך, שהוא יתברך מחיה ומהווה ומקים את כל הבריאה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם חיות אלקותו יתברך, ועל כןמה ולמה להתערב בדברים כאלו, תאמין לי שיותר טוב להכניס את עצמו בתורה ותפלה מצוות ומעשים טובים וכך לבלות אתהזמן, ועל ידי זה תצליחו אתה ואחיק וגם גיסך בעבודת השם יתברך, וכדאי לומר להם שלא יתעסקו בכלל במחלקת, ואפלו לאלהכנס בטוען ונטען וכו' וכו', כי חבל, אתם שלשתכם זכיתם להתקרב אל רבנו ז"ל, למה אתם צריכים כבר להתחיל להכנס בו כוחים, הלא רבנו ז"ל מגלה לנו אורות כאלו אמונה ברורה בויתברך, אמונה פשוטה בהקדוש ברוך הוא, ועל כן מה ולמה

לכם להתערב בדברים כאלו?! יעזר לכם הקדוש ברוך הוא שתציתו אותי, ועל ידי זה תצליחו בזה ובבא לנצח נצחים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תמא. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות

לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלה נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...

נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ולא היה הפנאי להשיבך תכף ומיד כרצונך.

חמדת לבבי! איני מבין למה אתה מצער עצמך בצער של חנם, הלא לא עשית לי שום

דבר, ואדרבה מה שהיה אני כתבתי לך... "נ", שישתדל לעכב את הבחורים,

וטעמי בזה, כי איני רוצה שתהיינה להנהלה טענות אלי, שקלקלתי, חס ושלום

וכו', וכנההכרח שתהיה איזו מניעה ודי לחכימא, על כל פנים איך שהוא אל

תצטער, כי אהבתי אליך אין לשער ואין לספר, ובפרט שזכית שכמעט על ידך נדפס

כל הספר תקון קריאת שמע שעל המטה, וזכותך גדולה מאד מאד.

והנה, חמדת לבבי, צריכים בכל יום להתחדשות חדשה כפימה שעובר על כל אחד

ואחד מדי יום ביומו - בלבולים וירידות חדשים, ועקר ההתחזקות היא שמחה,

לשמח תמיד עם נעם חלקנו, שנבראנו מזרע ישראל, ואנו יודעים מרבי אמת כזה,

וזהו עקרה התחזקותנו, עקר שמחתנו, ואין לנו עוד שמחה גדולה מזו, ובפרטמי

שזוכה לצית את רבנו ז"ל, ומתבודד עמו יתברך בכל יום ויום, ומפרש לפניו

יתברך שיחתו, וכן זוכה ללמד בכל יום שעורים כסדרן: מקרא, משנה, גמרא, מדרש

ושלחן ערוך וכו' וכו', אין עוד שמחה בעולם כשמחה זו. ובמדרש שוחר טוב

|תהלים ק'| איתא: בשעה שאתה מתפלל, יהא לבך שמח, שנאמר: "עבדו את

ה' בשמחה"; ובילקוט תהלים |רמז תרכג| איתא: בשעה שאדם עומד בתפלה, יהא שמח

שעובד לאלוק שאין כמותו בעולם, ואל תהינה בקלות ראש לפניו, עין שם. וכל

זה נאמר בתפלה; ובתורה אמרו במדרש שוחר טוב |משלי טו, ל|: "מאור עינים

ישמח לב" - אלו דברי תורה שהן מאירין עיניו של אדם ומשמחין לבו;

ובספרי |פרשת עקב|, על פסוק |קהלת יא, יד|: "שמח בחור בילדותך" - זותורה

שלמדת בילדותך, "זייטיב לבך בימי בחרותך" - זוהמשנה, "והלך בדרכי לבך
ובמראה עיניך" - זה התלמוד וכו', עין שם.

חמדת לבבי! חזק ואמץ על כל פנים מרגע זה לשכח מהכל, וקום וברח לך אליו
יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכלמה שעובר עליך בפרטי פרטיות, וכן
תתמיד מאד בשעורים שקבעת לעצמך, ומה טוב ומה נעים שתלמד שעורים בכל
המדרשים, כמותנא דבי אליהו, ומדרש שוחר טוב והילקוט והספרי
והמכילתא, ובפרטיות מדרש רבה ומדרש תנחומא, וממש יאירו עיניך, ותזכה שתכנס
בך תשוקה עצומה להכלל בו יתברך. ובספרי פרשת עקבאיתא: למד מדרש, הלכות
ואגדות; וכן הוא אומר |דברים ח, ג|: "למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחיה
האדם" - זה מדרש, "כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם" - אלו הלכות ואגדות;
וכן הוא אומר |משלי כז, יא|: "חכם בני ושמח לבי, ואשיבה חרפי דבר" וכו',
שמה תאמר, הריני אלמד תורה בשביל שאקרא חכם, בשביל שאשב בשיבה, בשביל
שאאריך ימים לעולם הבא, תלמוד לומר: "לאהבה את ה' אלקיכם", למד מכל מקום,
וסוף הכבוד לבא, עין שם דברים נפלאים; ובפרט אתה שזכית להיות בארץ ישראל,
ששם עקר מקום התורה, כמו שאמרו שם בספרי |פרשת ואתחנן|, תבל זוארץ ישראל,
ולמה נקרא שמה תבל? על שם תבלין שבתוכה, איזה תבלין? זו תורה, שנאמר |איכה
ב, ט|: "בגוים אין תורה", מכאן שהתורה בארץ ישראל וכו', עין שם.

נא ונא לאחז בדרכי התמימות שקבלת פה, ולא תתפחד משוםבריה שבעולם, כי מה
יעשה לך אדם, הלא הכל לכל עצם עצמיותחיות אלקותו יתברך, והוא יתברך משגיח
בהשגחה פרטי פרטית. ואתמול בלילה בלמדנו בצותא דברנו הרבה על פי
לקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן רנ|, שמובאים שם ענינים נפלאים מגלוי ההשגחה
ואיך שאין טבע כלל, תראה ללמד את התורה הזו, ותאמר עליה התפלהבלקוטי תפלות
|תפלה קמג|, ותרגיש הרגשת עולם הבא בעולם הזהממש. ואם תזכה ללמד אחר כך
הלכות נטילת ידים שחרית, הלכהב', אז תשב בגן עדן ממש.

אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירושתנו, ראה וגם ראה באילו
אורות רבנו ז"ל רוצה לזכות אותנו, ובאילורפואות הוא רוצה לרפאות אותנו,
נאהר פריילעך און נישטגידאגטב, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך. ולמען השם

לטובתך הנצחית לעורר את הבחורים לשעורים כסדרן, כאשר הרבנו לדברפה, כי ימינו הבל, והואיל שימיו של אדם הבל וכצל הם, מה הנאה יש לו בחיים? אלא יתעסק בדברי תורה, שכלם חיים | מדרש רבהקלהת ו, יג|. ואבקש אותך מאד להתפלל בעבורי בכל המקומות הקדושים, שאזכה לבא לארץ ישראל. ידיך לנצח...

נא ונא לכתב לי תכף ומיד אם קבלת כל המכתבים שכתבתילך, ובפרט הגליון מ"קריאת שמע שעל המטה" תכתב לי, ופשוטתחייני.

א' תמב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

מכתבך קבלתי זה שלש פעמים, וטרם היה הפנאי להשיבך. מהאמר לך, אהובי, אחי, פשוט החייתיני בזה שעדין אתה מחזיק בתמךללמד שעורים כסדרן כאשר דברנו, וביותר - שאתה זוכה לטילבכל יום אל תוך היער, ואתה מתבודד עמו יתברך, מה אמר לך, ידידי היקר, אשריך ואשרי חלקך, יהא חלקי עמך, כי אין עוד

תכליתאחרת בזה העולם העובר, כי אם תורה ותפלה, וכל מה שזוכיםלהתמיד ביותר בתורה ובתפלה, כמו כן באים ומתקרבים וממשיכים על עצמם את התכלית הנצחית.

ורבי יוחנן היה רגיל לומר |ברכותיז. |: אשרי מי שגדל בתורה ועמלו בתורה,

ועושה נחת רוח ליוצרו, וגדל בשם טוב, ונפטר בשם טוב מן העולם, ועליו אמר

שלמה |קהלתז, א |: "טוב שם משמן טוב, ויום המות מיום הולדו". אשרינו ואשרי

חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רביהמקרבונו אליו יתברך, רבי המחיה

אותנו, רבי המחזק אותנו, וצועקאלינו בכל פעם |ברכות יז. |, גמר בכל לבבך

ובכל נפשך לדעת אתדרכי ולשקד על דלתי תורת, נצר תורת בלבך, ונגד עיניך

תהיהיראתי, שמר פיך מכל חטא, וטהר וקדש עצמך מכל אשמה ועון, ואני אהיה עמך

בכל מקום. ובזה בעצמו, שזכינו לידע ולהתודעועל כל פנים לא לחלק על רבי

פלא כזה, ראוי לנו לשמח ולרקדבכל יום ויום מחדש, כי בודאי נזכה על ידו

לצאת מחשכותנוומגלותנו, אם נצית אותו באמת.

חמדת לבבי! השם יתברך זכה אותך שתשב עכשו בין ההרים, תראה לקים | תהלים
קכא, א: "אשא עיני אל ההרים מאיבוא עזרי, עזרי מעם ה' עושה שמים
וארץ". ותתמיד מאדבתפלה והתבודדות, שתזכה להשאיר קים בעבודתו יתברך - תורה
ותפלה כל ימי חיך, ושום דבר כבר לא ירחק אותך ממנו יתברך ומרבנו ז"ל,
ועל ידי רבוי התבודדות בין ההרים, יקיים אצלך | ישעיה נב, ז: "מה נאוו על
ההרים רגלי מבשר, משמיעשולם מבשר טוב, משמיע ישועה, אומר לציון מלך
אלהיך, קולצופיך נשאו קול יחדו ירננו, כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון".
כדיקא על ידי רבוי ההתבודדות "בין ההרים", זוכה שיתגלה אליותקות כל בית
ישראל שהוא הצדיק האמת. כי כל מה שאדם מתבודד יותר, כמו כן נתברר ונדכך
מחו יותר, והוא תמיד בשלום עם הכל | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עה, |
ומאיר בו אורה צדיק האמת.

ובאמת טוב מאד הענין הנפלא הזה, שבקיץ חדשי תמוז ואב, יוצאים חוץ מן
הישוב, וגרים בין ההרים, ועל ידי זה נצולים מראיות ומהסתכליות אסורות שיש
בעיר באלו שני החדשים. כיידוע מהספרים הקדושים, אשר תמוז ואב רומזים על
שתי העינים אשר אז נפגמו, שזהו החשך הגדול שיש ברוחניות ובגשמיות, שנסתרת
מהעולם השגחתו יתברך, וזהו אשר בין המצרים הואבשני חדשים אלו דיקא, ונקרא
בין המצרים, שהקדשה היא במצרכביכול, כמו שכתוב | ירמיה מ, א: "והוא אסור
באזיקים", ואריך אנפין דקלפה מסתובבת ברחובות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א',
סימן רמב, ועל כן מה טוב ומה נעים מי שזוכה בחדשים אלו להסתיר את עצמו,
ולא להיות בחוץ, ואז יהיה נצול מכל ר'ע'.

והנה עקר החרבן היה שנחשכו מאורי האור, שהם גלוי אורו יתברך, ועל ידי זה
נתעוררו מאורי האש, שהם חמימות התאוות הרעות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב',
סימן סז; כי באמת כשאדם זוכה לידע מגדלת הבורא יתברך, ומכניס את עצמו
בתוך האמונה הקדושה, ואינו רואה משום דבר רק עצם עצמיות חיות אלקותיות יתברך,
אז אין לו שום נסיונות | שם, חלק א', סימן עב, | ואז מאירות עיניו בבחינת
מאורי אור, שרואה את אמתת מציאותו יתברך בברור ובזכון האמונה, מה שאין כן
כשנפגמים דעתו ומחו, אז נחשכו כל מאורי האור, ובווערים בו מאורי האש, שאש

התאוות בוערת בו. ועל זה אנו צריכים לקום בכל לילה בחצות, ולבקש הרבה, שיאירעינינו ותבנה דעתנו, שנזכה להרגישו יתברך, כמובא שם בפנים התורה, עין שם דברים נפלאים.

חמדת לבבי! אשר אהבת עולם אהבתיך, אהבה שאינה תלויה בשום דבר, כי אם מפאת שאנחנו שותים יחד מבאר אחת. נא ונאלאחז בדרך הלמוד של רבנו ז"ל, וכן להיות חזק ואמיץ מאד מאד בתפלה והתבודדות, ועל כלם - להיות רגיל להיות בשמחה, ולילך ברקודים על נעם חלקנו "אשר בנחל" הנובע ממקור החכמה הקדומה, אשר אנו שותים, חבלים נפלו לנו בנעימים.

ולמען השם, אל תפל בדעתך משום בריה שבעולם, ותהיה חזק ואמיץ באמת. ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

ושלום לחברנו ... ו... ותאמר להם שיכתבו. ובשבוע הבא, אסירצה השם, אשלח לכם הרבה קונטרסים, ואודות הספרים עדין הסבאמצע הדפוס. הנ"ל.

א' תמג. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד. שלום וברכה אל הבחור החתן ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות וכו' כדאי שתיעץ עם ... כי הוא בקי בענינים אליותר, וכדאי לשמע יעוץ ממנו.

אודות הבלבולים וכו', תאמין לי שאסור לחשב כלל, כמו שאמר רבנו ז"ל: נישט איבער טראכטן, ואיך אמר התם הקדוש: "אין לי זמן, אני צריך לרוץ, כי המלך קורא אותי" ... ופרושו שאדם צריך להיות עסוק תמיד, או להתפלל אליו יתברך או ללמד תורתו הקדושה, ואסור לחשב כרגע מכל השטיות והשגעונות שלו וכו', אין זמן המלך קורא ... אתה צריך לדעת, כי ליהודי אסור שיהיה זמן, תמיד צריך להיות עסוק בקיום רצונו יתברך, אבל לא לחשב מעצמו, שמא שיפל בדכאון ובעצבות ובמרירות, זה אסור לגמרי, כי היאוש הוא עבודה זרה ופגם אמונה, כי המאמין האמתי בויתברך, יודע שהכל יכול להשתנות כרגע, כי גדול אדוננו

ורבלהושיע, והוא יתברך אב הרחמן, ומנהיג את עולמו בחסדוברחמים, ואף שיש הרבה דברים שאין האדם יכול לתפס ולהשיגוכו', עם כל זאת עלינו להשליך את חכמתנו המדמית ואת כלהקשיות והספקות, ולמסר עצמנו לגמרי אליו יתברך, ודיקאעל ידי זה תהיה לנו ישועה, כי ישועתנו תלויה רק בידו יתברך. וזכר כלל זה, ואז לא תירא ולא תפחד משום בריה שבעולם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

אקוה להתראות עמך בקרוב, ונדבר כמה ענינים שיהיה לך טוב כל הימים. א' תמד. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד. שלום וברכה אל האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא אל תפחד מאף בריה שבעולם, כי לא יעשה לך אדם דבר מבלעדי רצונו יתברך, וכל העגמת נפש - הכל בשביל כפרת עוונות, ואפלו חשב לעשות עברה, חס ושלום וכו', והרהר איזההרהור, חס ושלום, כבר מקבל על זה חזרה וכו', ועל כן קבל הכלחזרה לכפרת עוונות, ותשמח שמלך אל עליון שומר אותך, ועל כלפרט ופרט הוא מסתכל עליך, וזו צריכה להיות כל שמחתך, ואסתלך בדרך זו - תצליח בחיך.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תמה. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך מיום שני לסדר פנחס לנכון קבלתי.

והנה להשיבך דברי אמת כרצונך הלא ספרי רבנו ז"ל בידך הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ובפרט אשר כבר ידוע לנו גדל אזהרת רבנו ז"ל לשקד מאד מאד בספריו הקדושים, ואמרשיכולים להעשות בעל תשובה גדול ובעל מח עצום בשקידתספריו הקדושים, וצריך שתדע שכל מה שעובר עלינו הוא רקמחמת שאנו

מתרשלים מללמד בספריו הקדושים, כי כשמכניס אתמחו ודעתו בספריו הקדושים, אז יושב בגן עדן ממש אשרי מישיאחז בהם.

והיא סגלה גדולה וזכות גדולה לנשמה ללמד הלכותי מוהר"ן, ולומר על כל תורה התפלה שעליה מלקוטי תפלות, ורבנוז"ל אמר, שנעשים מזה שעשועים כאלו אשר לא עלו שעשועים כאלו למעלה מימות עולם | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה|, ועל כן תראה להתמיד בהם.

והנה בפרשה זו | במדבר ל, ב | "זה" הדבר אשר צוה ה', פרש"י | והוא ספרי מטות ב|: כל הנביאים נתנבאו, ב"כה אמר ה'", נוסף עליהם משה שהתנבא בזה הדבר, ופרש רבנו ז"ל | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'|, שיש שתי מדרגות בעבודת השם יתברך, מדרגה אחת היא "כה" - אספקלריה שאינה מאירה, שכל עבודתו היא היארק על שכר עולם הבא, ואינו נהנה ושמח מהמצוה בעצמה, ומדרגה שניה היא "זה" - אספקלריה המאירה, שאינו חפץ בשום שכר, רק נהנה מהמצוה בעצמה, וזו כל שמחתו - שזוכה לקיים מצוותיו יתברך, ומרב שמחה נעשה אחדות אחת עם המצוות, וכיכול זוכה לראות אלקותו יתברך ממש, עין שם; כי באמת כשאדם זוכה להחיות את עצמו עם הנקודות הטובות שיש בו, ויודע שהמצוות הן אחדות אחת עמו יתברך, שהוא ודעתו אחד, אז הוא מתמיד בשמחה, כי יהיה איך שיהיה באיזו ירידה ומצב שרק יהיה, על כל פנים מעטר בכל יום בכתר המלך | תפלין|, ומלבש בלבושה המלך | ציצית|, ובפרט באה שבת באה מנוחה, הוא בהיכל המלך ממש, היש שמחה כשמחה זו, היש חדוה כחדוה זו?! ודבר זה רבנו ז"ל רוצה לזכות אותנו, שנזכה למדרגת "זה", בחינת | שמותטו, ב|: "זה אלי ואנוהו", שנוכל להראות באצבע ולומר: "זה", הינוגלוי אלקותו יתברך, בחינת | ישעיה כה, ט|: "ואמר ביום ההוא הנהא לקינו 'זה' קוינו לו ויושיענו, 'זה' ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו", כי תכף ומיד כשאדם זוכה לגלוי אלקותו יתברך, ומשמח את עצמו עם המצוות, אז נכלל לגמרי בו יתברך, ו"זה" כל תקותנו ותכליתנו, ועל ידי זה דיקא יצאנו ממצרים, בחינת | שמות יג, ח|: "בעבור 'זה' עשה ה' לי בצאתי ממצרים", כי משה, שהוא סוד הדעת, האיר מדרגתו בישראל, ודיקא על ידי שמחה יכולים לצאת מגלות מצרים; ועל כן, חמדת לבבי, חזק ואמץ מאד, ושמע בקול

רבנו ז"ל, וכל מה שאומר כי הוא 'זה' תקים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|, ודיקא על ידי זה תזכה לקבל ממנוהרהבה; כי כל מה שזוכה לבטל דעת עצמו לגמרי, ושוקד בדבריוהקדושים, כמו כן נמשך עליו אורו הגנוז - אשרינו ומה טובחלקנו. ההכרח לקצר מטרדות שבת קדש.

הדורש שלומך...

א' תמו. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך האריך.

מה אמר לך, ידידי היקר, צריכים בזה העולם סבלנות. ותדעשבלי סבלנות אי אפשר לעבר את זה העולם בשום פנים ואפן, וכלאלו הצדיקים שזכו למה שזכו, היה רק הודות מדת הסבלנות שזכואליה, הינו שהרגילו עצמם ללכת במדת הסבלנות, וזה אשר הביאאותם למה שהביא, ועל כן אל תהיה בטלן, ודיקא על ידי זהתצליח דרכך תמיד.

אני מקוה להקדוש ברוך הוא בקרוב להוציא ספר על סבלנות, אם יהיה אפשר, יהיה כרוך יחד עם הספר שהכנסתי עכשו לדפוס "שמירת הזמן", ואם יהיה ספר עב, אז אדפיס אותו בנפרד, כיראיתי שכל מה שעובר על בני אדם זה רק מחמת חסרון הסבלנות, כי מי שיש לו סבלנות - מצליח בכל דרכיו, ועל כן ראה להיותסבלן, ואז יהיה לך כל טוב, כי הסבלן מצליח בין בגשמיות וביןברוחניות; אשרי מי שקונה את מדת הסבלנות, ואז טוב לו לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תמוז. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...

נרו יאיר.

מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לא לפל בדעתך ממה שאתה רואה שאחרים לומדים יותרטוב ממך, ויש להם ראש

יותר טוב ממך וכו' וכו', מה לך להתבלבל מאחרים אתה צריך לשמח עם הנקדה שלך, כי רבנו ז"ל גלה לנו |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|, כי יש אצל כל אחד ואחד נקדה מה שאין בחברו וכו', עין שם; וכן פרש רבנו ז"ל את הפסוק |יחזקאל לג, כד|: "אחד היה אברהם" - שאברהם אבינו עבד אתהקדוש ברוך הוא בבחינת אחד, שלא התבלבל מאף אחד בעולם, ומוהר"ן ז"ל האריך בנקדה זו הרבה מאד, ואמר, שזה כל ענין של ספירת העמר, שנאמר |ויקרא כג, טו|: "וספרתם לכם" - לכם לעצמכם, הינו שכל אחד ואחד צריך לספר לעצמו ספירת העמר, ואי אפשר להוציא את אחרים, אלא כל אחד ואחד צריך לספר לעצמו, הינו כי צריך כל אחד ואחד לספר את הימים שלו, ולא להתבלבל מאחר כלל. וכשאדם מרגיל את עצמו לילך בדרך זו, אז הוא מצליח. ומביא סמוכים לדבריו מהמעשה של החכם והתם |ספורי מעשיות, מעשה ט'|, שהתם זכה למה שזכה להגיע למדרגות הכיעליונות עד שדבר אל המלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא וכו', היה רק על ידי שש ושש בחלקו אף שחלקו היה נעל עם שלשהקצוות וכו', אף על פי כן שמח מאד, והשביח את מקחו וכו' וכו', עין שם; וכך צריכים להתנהג, אדם צריך לדעת - מה שאני עושה הכי טוב, אסור להסתכל על אחרים, ובפרט בלמוד התורה הקדושה, לא כל אחד יש לו מח טוב שיקלט את הלמודים, ועל כן יגיעה ויגיעה שמתגיע עצמו בלמוד התורה הקדושה חשובה מאד למעלה, ואף שאחרים קולטים את זה בזמן מועט, ולו לוקח כמה שעות, מה אכפת לך מאחרים, אתה צריך להתמיד בתורה הקדושה כפי ענייך, ולא להסתכל על אחרים כלל, מה לך עם אחרים, אלא למד מסכתא אחר מסכתא כסדרן בגמרא רש"י וסופות, ואל תסתכל על אחרים, ואפלו שלוקח לך זמן רב מאד, אל תתיחס אל אחרים כלל, ועל ידי זה תצליח דרכך. וכל הגדולים שזכו להגיע למעלות נפלאות בלמוד התורה הקדושה, היה רק על ידי זה שלא הסתכלו על אחרים כלל.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תמח. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר מטות מסעי ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לשמר מאד מאד על הזמן, כי אין אבדה כאבדת הזמן, וחבל על כל רגע שהולך לאבוד, האדם יכול להצליח כל כך בזה העולם, אם רק ישמר את זמנו. ומספרים אנשי שלומנו, שפעם התבטא מוהרנ"ת ז"ל, ואמר איך זכיתי לחבר כל כך הרבה ספרים? כי שמרתי על הזמן, כי על ידי שמירת הזמן יכולים לזכות ללמד הרבה ולקיים מצוותיו יתברך, ולחדש הרבה חדושים, ועל כן העקרה הוא שמירת הזמן. מה אמר לך, ידידי היקר, אין זו עצה לסגף עצמו בשנה, כי תכף ומיד כשאדם מתיגע - עליו לישן, כי יותר טוב להסתובב עם מחין מישבים שזה זוכין על ידי השנה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לה|, מאשר יסתובב כמו סוס, שגם כן אינו ישן כלל, רק שיתין נשמין, וזכר כלל זה מאד מאד, כי תצטרך לזהלימים הבאים. העקר למעט בדבור, ולדבר רק מה שנוגע לטובת הנשמה אולטובת פרנסה, אבל סתם לפטפט דבורים של מה בכך זה חבלמאד...

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תמט. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אחי, ידידי, חברי היקר לי מאד,

השונה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך בענין האספה וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, צר ומר לי מאד, כי יהיו חלוקי דעות וקנאה ושנאה

בין אנשי שלומנו וכו' וכו' על לא דבר וכו' וכו', ממש השטן רוקד בינן.

אנחנו עומדים עכשו שבוע לפני תשעה באב, ואין לנו עסק אחר, אלא לעשות אספה

ולדון דיני נפשות וכו' וכו', כי ברגע שמחלישים את הדעת של מישהו, יכולים

להפיל אותנו לנוקבא דתהומא רבא, ועל כן ארור האדם אשר יפיל את זולתו וכו'

וכו', איני מבין איך אדם שיש לו התבודדות, אינו מתבייש לשבת לדון דיני

נפשות וכו' לשפך דם נקי וכו', וכי כן למדנו מרבנו ז"ל?! הלא רבנו ז"ל גלה

לנו בפרוש |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן א'|, כשמדברים מאדם ודנים אותו,

אזי עושים ראשה שנה, מי יכול לעשות ראש השנה רק הצדיק שעליו אמרו |אבותב,

ד|: "אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו"; ומי הוא זה שיכולהבין את כל מקומו של כל אחד ואחד רק הצדיק שנכלל לגמריבאין סוף ברוך הוא. ושמעתי פעם מאנשי שלומנו היקרים שאמרו, שבשעה שדברו על אחד וכו' או דנו את אחד וכו', ענו ואמרובלשון לעג: אה! אה! אתה כבר עושה ראש השנה? ובכן אנימאחל לך שנה טובה ומתקה... וזה אמרו בלשון לעג וצחוק, בשעהשאחד דבר מחברו, מי אתה בכלל שתדבר מחברך, ומכל שכןלשבת יחד ולדון דיני נפשות, הלא חכמינו הקדושים אמרו, שזהמושב לצים, כי |אבות ג, ב|: "שנים שיושבים ואין ביניהם דבריתורה, הרי זה מושב לצים", ועל מושב לצים מזהירנו דוד המלך|תהלים א, א|: "ובמושב לצים לא ישב", ואיך יכולים להתאספוולדבר מאחר, לפני שיודעים מה ומי ואימת וכו' וכו', אין זה אלארשעות גדולה עד מאד, הוי! הוי! שזה גורם את החרבן, וכל אלושמדברים מאהבת ישראל הם סתם לצים ושקרנים וכו' וכו', וכךלא מביאים את הגאלה וכו' וכו', אהבת ישראל נקראת לאהב אתכל בר ישראל, בלי שום יוצא מן הכלל, לא שאני אוהב אותומחמת שהוא אחד מחברנו ואחד מאנשי שלומנו... אלא אני צריךלאהב את כל בר ישראל באשר הוא, מפני שנשמתו היא חלק אלוהממעל, בין שהוא החסיד שלי ובין שהוא לא החסיד שלי, ביןשיהיה במפלגה שלי ובין שלא יהיה במפלגה שלי, אהבת ישראלצריכה להיות לכל בר ישראל כאחד, וברגע שמכניסים דמיונותוהבלים - אתה חסיד שלי, אתה חסיד של ההוא, הכל שקר בלישום יוצא מן הכלל, ועל כן כל אלו שאומרים שלהם יש אהבת ישראל, הכל שקר וכזב, והם הם הגורמים את אריכות הגלות בלישום ספק, ומוהרנ"ת ז"ל אמר, כשאני רואה שני סבלים פשוטיםברחוב מתקוטטים, דוקרים לי הצדדים, כי לא היה יכול לסבלשבני אדם רבים ביניהם, ומכל שכן וכל שכן אנשים שיש להם בכליום התבודדות, איך באה להם רשעות כזו לשבת ולעשות אספהלדון את אחד, זה סימן שאין להם כלל התבודדות, ואין להם בכללשיכות אל רבנו ז"ל, וכל ההתקרבות שלהם היא רק על שם המשל, והם בכלל רשעים ארורים, כי אסור לדון את האדם שלא בפניו, ומי שעושה כן הרי הוא רשע גמור, כי "שמוע בין אחיכם" כתיב|דברים א, טז| - אזהרה לדין שלא ידון אלא אם בעל דינו שם |עיןסנהדרין ז:|, ועל כן כלך מחברותם, ושלא יהיה לך שום עסק עמהם, וכך אני

עשיתי תהלה לאל, בניתי היכל הקדש, ושם אני מקפידמאד מאד שלא יהיו שום מריבות ומחלקת בין אנשי שלומנו, מישלא יכול להתאפק לא לריב עם זולתו, אני מגרש אותו מחברותנו, כי אצלנו העקר והיסוד הוא אחדות ואהבה בלי שום קבול שכר, צריכים לקרב את האדם רק להקדוש ברוך הוא לא לעצמו, וברגעשחושבים מעצמו, הכל שקר וכזב וזה ברור, ולכן ראה להכניסדברים אלו בתוך לבך, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תנ. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיהחכמה הקדומה הנובעים מהנחל... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר והנעים לנכון קבלתי זה כשני שבועות, ומרבהטרדות בעסק הרבים, לא היה הפנאי להשיבך תכף ומיד, אף שלאהסחתי דעתי ממך כלל, ובכל יום היה ברצוני להשיבך. והנה חמדתלבבי, החייתני ממש בזה שכתבת שמצאת לך חבר נאמן לדבר עמומרבנו ז"ל, וביחד אתם מתחזקים. מה אמר לך, אין למעלה מזה, כי |קהלת ד|: "טובים השנים מן האחד, אשר יש להם שכר טובבעמלם, כי אם יפלו, האחד יקים את חברו, ואילו האחד שיפל ואינשני להקימו". ובפרטיות בדרכי רבנו ז"ל, ההכרח לנקדת החבר |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|, ור' לוי יצחק אמר, שכל אלו מאנשישלומנו היקרים, אשר זכו לאחז את עצמם עם חברים, ודברו ביחדבכל יום מרבנו ז"ל ומעצותיו הקדושות, הם גדלו והצליחו מאדמאד ברוחניות ובגשמיות; ועל כן אחז בו, ותחזקו עצמכם יחד, כי תהלה לאל, בצל העובר הזה זכינו בזכיות חנם להתודע מרביאמת כזה, רבי רחמן כזה, המדריכנו בדרך האמת. חבלים נפלו לנובנעימים.

והנה בפרשה זו |דברים יא|: "ויברך אתכם כאשר דבר לכם"; ופרש רבנו ז"ל

|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|: לפי הדבור כן השפע. כי הדבור הוא כלי השפע לקבל בו כל טוב אמת ונצחי, אסהדבור, הינו אם כלי השפע הוא בשלמות ובמלואו, אזי יכוליןלקבל בו רב שפע, עין שם. ועל כן צריך לשמר על הדבור

מאדמאד, להרגיל את עצמו לדבר רק דבורי תורה ויראת שמים ואמונהבהשגחה פרטית, שאז יזכה להמשיך עליו תמיד שפע הדעת, אוראלקי, ויזכה לדעת שלמה, לידע אשר "מלא כל הארץ כבודו", ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, ובידיעות אלו יזכהלסבל על כל מה שעובר עליו בכל יום - תהו ובהו וחשך, קטנותוירידות, ויתפרדו ממנו כל פועלי און. ובפרטיות כשיהיה רגיללדבר עמו יתברך בכל יום ויום בתמימות ובפשיטות גמורה, כאשרידבר איש עם רעהו, אז תתגדל ותתעלה דעתו, וימשך עליו ועלכל העולמות אור וחיות ושפע אלקי. חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד בעבודה הקדושה הזאת- "התבודדות", ותצניע את עצמך במקום מיחד שאין שם בני אדם, ותפרש כל שיחתך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות כאשר ידבראיש עם רעהו, ותגלה לו יתברך את כל לבך. ואם היית יודע מהשנעשה מכל דבור ודבור, היית מתחזק בזה מאד מאד. ואף שעכשועדין כל מיני כבודות מנחים עליך כדי לקימם, ומה גם שמחשבות שלכפירות נכנסו במח - "האם שומעים אותי?" "האם יש תועלתבדבורי?" "האם אזכה לפעל?! " אך באמת כשתהיה עקשן על דברזה מדי יום ביומו בלי שום חכמות, כדרך העקשן, שעושה עניניו בלישום טעם ושכל, אז סוף כל סוף תזכה להכנס בבנין המלכות, ותאירעליך הארת נעם זיו אלקותו יתברך.

אחי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד, הרבה הרבה כבר עבר עליך- מרירות דמרירות עד אין שעור. ותהלה לאל, עדין אתה מחזיקבתמך, ועדין אתה משתוקק להתקרב ולילך בדרך רבנו ז"ל, אשרירואשרי חלקך ומה נעים גורלך. ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן קפה|, שכל מי שיש לו יגיעות וטרחות יותר בתחילתההתקרבות להשם יתברך, דהינו שיש לו מניעות רבות וגדולותכגון מאביו וכו' וכו', והוא צריך להתיגע ולטרח מאד לשברון, הסטובה גדולה לאדם, כי על ידי זה זוכה אחר כך לקבל הרבה קדשהוטהרה; כי על ידי היגיעות שבתחלה נעשה הכלי, וכל מה שיש לומרירות ויגיעות יותר גדולות, כמו כן זוכה לבנות לעצמו כלי יותרגדול, עין שם.

צריך שתדע, שעקר ההתחזקות לעמד על עמדו, ושיזכה לעזותדקדשה הוא שמחה, להיות תמיד בשמחה ובפנים שוחקות, ותהלהלאל יש ויש לנו על מה להיות בשמחה,

שזכינו להתודע מרבי אמתכזה, ומכל שכן שאין אנו מתנגדים עליו ז"ל, חס ושלום. ותראה, אהובי, אחי, להתמיד מאד מאד בשעורים קבועים בגמרא ובמשניות ובשלחן ערוך ללמד כסדרן, אשר אפלו האמירה בעלמא מזככת את הנשמה מאד מאד. ותרבה בצדקה בכל יום ויום כפי כחך. ועקר הצדקה - להדפסת והתפשטות דעת ותורת רבנו ז"ל בעולם, אשר בזה תלויה הגאולה.

ונא ונא אל תכנס בוכוחים עם שום בריה שבעולם, כי רבנו ז"ל אמר |שיחות הר"ן, סימן פ':| בני אדם יש להם כח למנע ולהסית אתהאדם, לרחקו מעבודת הבורא ומצדיקי האמת יותר מן היצר הרע, עין שם; ומוהר"ן ז"ל הרבה לדבר מזה ביותר |עין לקוטי הלכות, מילה, הלכהה', אות כא|, במה שאמרו חז"ל, שמבעל בחירה קשה להנצל יותר מחיות רעות, כי יכול להטעותו לגמרי ולבלבל דעתו, עין שם. ותרגיל עצמך להיות סבלן, ושומע בזיונות ושותק, ואז סוף כלסוף וועט דיר השם יתברך אויך אויספירענד.

ואני יודע, אהובי, אחי, שהדבר בא לך בקשי ובכבדות מרתחתהדמים שמצויה בין בני הנעורים ורוצים לנצח, אף על פי כן כבראמר התנא |אבות ה':| "לפום צערא אגרא", וסוף הכבו"ד לבא, שיבוא ויאיר עליך מלך הכבו"ד בהארה ובנעם ובזיו כשמשבצהרים. ותשיר ותרנן |ישעיה יב, א':| "אודך ה' כי אנפת בי, ישבאפך ותנ'ח'מ'ני".

ההכרח לקצר.

ידיך לנצח...

ושלום לחברך ... גם אליו נאמרו דברים אלו וגם לכלנו. רקלהיות תמיד בשמחה עצומה, ולהפך את כל היגון ואנחה לששון ושמחה, ויאמין באמונה אמתית, שגם במקומו שמנח שם יכוללהתקרב ולדבק עצמו אליו יתברך, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך ממש, ואין שום דבר נעשה מעצמו, כי הכל משגחבהשגחה פרטי פרטית, אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם כןמכריזין עליו מלמעלה |חלין ז':|, ותרגיל את עצמך להכניס מהךודעתך רק באמונה, לידע שהוא יתברך אתך, עמך ואצלך, ותחזקאת עצמך באהבת ישראל, לאהב את כל אחד מישראל כבבת עיניך, וזוהי סגלה להתמדה |שיחות הר"ן, סימן צא|, וסגלה לתפלה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רלט|.

אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו. טוב להודות להשם יתברך על כל החסד
חנם שעשה עמנו.

הנ"ל. א' תנא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות הבלבולים שעוברים עליך וכו', מה אמר לך, ידידיהיקר, אסור להלחיץ את
עצמך בשום לחץ, כי ברגע שאדם מלחיץ את עצמו, זה כבר נקרא דחיקת השעה וברגע
שאדם דוחק אתהשעה אז השעה דוחקתו |ברכות סד:|, ועל ידי זה יוצאות לו
כלהצרות וכל היסורים וכל המרירות. ומוהרנ"ת ז"ל אמר |לקוטי הלכות, גזלה,
הלכה ה'|, שכל העברות שאדם עובר, זה רק מחמת דחיקתהשעה, וכעין שאמרו
חכמינו הקדושים |מנחות מד:|. אותן מצעותשהציעה לו באסור הציעה לו בהתר
וכו', עין שם; כי אם יש לאדם סבלנות, הוא אף פעם לא יבוא לידי עברה,
ועל כן שמר על עצמךמאד מאד לא להלחיץ את עצמך בדחיקת השעה, רק להיות
סבלן, כי בזה העולם צריכים להיות סבלן.

מה שבזה אותך וכו' וכו', אל תענה לכסיל, מה יש לך אתו? בקרת ממילא תהיה
עליך תמיד, מה שרק לא תעשה תהיה עליךבקרת, ועל כן מה ולמה לך להתפעל מזה,
ולמה לך להתבלבל מזהוכו' וכו', אתה עשה את נקדתך, ותראה איך שתצליח דרכך,
אבלהעקר אל תתבלבל מאחרים כלל יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה.
העקר ראה לחזק עצמך לילך בדרכי רבנו ז"ל, ואז טוב לך כלהימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תנב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, אם כי נשבר לבי בקרבי מאדלשמע מכל מה שעובר
עליך, אך זאת נחמתי, כי תהלה לאל, אנויודעים מרבי אמת כזה ומעצות נפלאות כאלו.

והנה, חמדת לבבי, יסוד גדול ושרש ועקר בשתית מימי הנחלהוא לילך על פי מה שגלה לנו רבנו ז"ל על הפסוק |יחזקאל לג, כד|: "אחד היה אברהם", שלא הסתכל על שום מונע ומעכב מביתומבחוץ וכו', עין שם; כי על פי רב האדם נופל בדעתו, עד שנשברלגמרי הכל מסבת שמסתכל על חבריו, לפעמים נדמה לו שחביריוכבר זכו לאיזו דרגה, והוא עדין עומד מבחוץ וכו', אבל באמתטעות גדולה היא, כי צריך כל אחד לחשב על "תכליתו" הנצחית, ויהיה תמיד שמח עם הנקדות טובות, שזוכה לחטף בכל יום ויום, כי זהו חלקו לנצח נצחים.

אהובי, אחי היקר, תעשה התחלה חדשה על כל פנים מרגעזה, ותשכיח הכל מדעתך, שאז יאיר עליך אור נפלא כשמשבצהרים מנעם, ערבות, זיו האמונה הקדושה, וזה בחינת |דברים ג, יד|: "יאיר בן מנשה", דיקא על ידי שכחה שהוא בחינת מנשה, לשון נשיון ושכחה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן צז| יאיר לך, כיעקר הירידות הוא רק על ידי רבוי בלבולים מהעבר ומההווה, וצריך להשכיח ולהעביר הכל מדעתו תמיד, שלא יהיה לו, כי אם לב אחדדבוק לאביו שבשמים, ואז יהיה תמיד בשמחה עצומה; כי הזוכהלהפשיט ממחו בכל פעם הכל, על ידי זה הוא מסבב עם אלקותותיתברך, ואז הוא תמיד בשמחה.

ובלבד, אהובי, אחי, שיהיה בלב אחד, כי שקר אינו סחורהלמעלה כלל. ורבנו ז"ל גלה לנו נפלאות מעלות האמת |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ט'|, שאפלו יהיה בעמקא דתהומא רבא, אך מדבר אליו יתברך בלב אמת, ומגלה לפניו יתברך את כל לבווכל מה שעובר עליו בתמימות ובפשיטות גמורה, אז השם יתברך שוכן אצלו ממש ומאיר לו, כי עקר אור המאיר הוא השם יתברך, כמו שכתוב |תהלים כז|: "ה' אורי וישעי"; ועל כן, חמדת לבבי, למה לך להתבלבל מאחרים לגמרי, כלך מכל העולם, וברח לך מדייום ביומו רק אליו יתברך, ותספר לפניו יתברך כל מה שעוברעליך, ותבקש הרבה על פי סדר הא"ב לתקן מדותיך: אמונה, אמת, אכילה וכו' וכו', וכן תעשה לעצמך סדר במקרא, משנה, גמרא, מדרש ושלחן ערוך, וספרי הזהר הקדוש והתקונים וספרי רבנו ז"לללמד תורה ולומר עליה התפלה מלקוטי תפלות, ואז תתחיל לחיותחיים חדשים. וצריך שתזכר, שרק זה חלקך לנצח נצחים, ורק זהילווה אותך שם בעולם העליון, ועל כן למה תהיה

כל כך שבורומעצב.

חמדת לבבי! אודות הסחורה שלך, שעדין אין לך קונים, צריך שתדע, כי בא יבוא

גם יום ישועתך, כי אין לך אדם שאין לו שעה, העקר להיות סבלן ולבקש הרבה

ממנו יתברך ברחמים ובתחנונים, ואז טוב לך לנצח נצחים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

תשואת חן לך על הצדקה ששלחת בשביל הדפסת הקונטרסים, כי זוהי זכות הרבים

גדולה כידוע לך.

א' תנג. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם הכסף להדפסה, ואין לתארואין לשער את גדל

זכותך בזכות הרבים, כי באמת מה נשאר לנומרבנו ז"ל? רק הירושה הזו - להפיץ

את אורו בעולם, הינו קדם כל צריכים להכניס בעצמו את אור רבנו ז"ל, וצריכים

להתמיד ביותר בלמוד ספרי רבנו ז"ל, ואיך נקראים מקרבים אל דעת רבנו ז"ל?

דיקא על ידי שלומדים הרבה ספרי רבנו ז"ל, כי בלי למוד ספרי רבנו ז"ל, האדם

הוא בעולם הדמיון, ואל יחשב שהוא מקרבאל רבנו ז"ל בעודו ריק מספרי רבנו

ז"ל, וזה ברור. לא כמו שנוהגעכשו, שכל בעל תשובה שחתך את שערותיו הארכות

והשאירלעצמו שתי פאות ארכות ומפזרות כשד, והלביש כפה לבנה, וחושב שהוא כבר

בעל תשובה והוא הוגה דעות, הכל הבל ורעותרוח, העקר תלוי כפי התמדתו בספרי

רבנו ז"ל, כי מי שמכניס את עצמו בלמוד ספרי רבנו ז"ל, אז מצליח מאד מאד.

ואדם צריך לזכרתמיד מהו ואיך נולד וכו' וכו', ואיך בלה את ימיו, וכשיש

לאדם ישוב הדעת הזה, אז יכניס בעצמו היטב היטב את אור רבנו ז"ל, ולא עוד

זאת אלא גם יזכה לעורר אחרים, כי תמיד יזכר מה שעברעליו, ועל ידי זה יחזק

גם אחרים, כי מה שאני צריך גם חברי צריך, וזה ברור. ועל כן צריכים קדם

להתעורר בעצמו בתשובהביתר שאת וביתר עז, ולעשות תשובה על תשובתו תמיד,

כמובא בדברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו', ואחר כך

צריכים להפיץ את אור רבנו ז"ל, ועל כן כל הצדקות צריכות להיות עלהפצת ספרי

רבנו ז"ל, אשרי מי שזוכה לזה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תנוד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך שכתבת לי, וכן דברו עמי שניגיסיך וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, להחזיק בית זו חכמה עמקה, וצריכים להיות חכם כשלמה

המלך, כי אפלו מי שיש לו האשה הכי טובה בעולם, עליו לשמר לא לקלקל את שלום

ביתו, כי בנקללו לשיבר את ביתו, כי אמרו חכמינו הקדושים |שבת לג:|:

נשים דעתן קלה עליהן; ועל כן אפלו שיש לך אשה הכי טובה אבלברגע שאתה לא

עושה את רצונה, הכל נהפך ונשכח לגמרי, ונעשית מריבה בתוך ביתו, ואחר כך

כבר קשה מאד מאד לתקואת זאת ולא בחנם שאמרו חכמינו הקדושים |שבת סב:|:

נשים עסבפני עצמן, כי זה פלא גדול, ואם תהיה בעל הכי טוב, ותעזרלאשתך

ותתן לה הכל - תשומת לב וכסף וכו' וכו' ומה לא? אבל בו ברגע שנכנסה בה רוח

שטות וכו', ואין אתה רוקד כפיהחליל שלה, אזי יוצאת לריב עמך, ולהפך את

הקערה על פיה וכו' וכו', ועל כן תהיה חכם ותקח את הכלל הזה, שלא בכל

פעם צריכים להיות צודק... ולא בכל פעם צריכים לענות... והרבה פעמים הלכת

לישן בלי להשיב תרוץ... אם תלך בצורה כזו אז יהיהלך שלום בית משהו נפלא

מאד מאד.

אקוה להקדוש ברוך הוא שתקים את דברי, ויותר מזה עםתוכל לבא ולדבר, אז

אדבר עמך בעל פה, כי יש הרבה דברים שאי אפשר לכתב את זה בכתב, ודי לחכימא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תנה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים ה'תשל"ד.

מן המצר קראנו י"ה והוא יוציאנו לרחבה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי,

אחי ורעי, אשר נפשו קשר בנפשי, נרלצדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור חכמה,

זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח.

מכתבך הארך עתה קבלתי, והאמת אגיד לך שהצרכתי כמהפעמים להפסיק הקריאה מרב

שברון לבי שנשבר כחרס, עדשבכיתי בכיות כמעין על עצם הצרה המרה שנפלת בה

וכו', וקשהוכבד לך לצאת מזה, והוא פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה וכו', אך בזאת נחמתי, שכתבת שאתה רואה שעקר תקונך הוא אצל רבנוז"ל, ועל ידו בודאי תזכה לצאת, אם תצית אותו ותקים דבריו אשריאמר אליך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|.

חמדת לבבי! כן היא האמת, ובזה שאתה יודע זאת, וזכיתשהחלט בדעתך להשאיר אצל רבנו ז"ל, הרי אתה כבר עוזר לגמרי, כי בעוונותינו הרבים, רב העולם עדין |ישעיה ה, כ כא|: "הויהאומרים לר'ע' טוב ולטוב ר'ע', שמים חשך לאור ואור לחשך, שמים מר למתק ומתק למר, הוי חכמים בעיניהם ונגד פניהםנבונים", כי השם יתברך הוא אב הרחמן, המרחם על הכל, כי|תהלים קמה, ט|: "טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו", והוא רחוםוחנון, ומרבה להיטיב לבריותיו, חמל עלינו בדורותינו אלה, בסוףגלותנו, ואת נשמת רבנו ז"ל, שהיא דעת דעתי"ק שלח אלינוולגאלנו מגלותנו, להאיר עינינו לצאת מחשכותנו, לשמח את לבנוולהפטר מעצבון רוחנו, כי עליו נאמר |בראשית ה, כט|: "זהינ'ח'מ'נ'ו ממעשינו ומעצבון ידינו מן האדמה אשר אררה ה'".

והנה יען שכל ההתגלות של משיח צדקנו תהיה, שיעלה עדיחידה דיחידה, שהוא שלש ראשונות דעתיק, אריך אנפין דקדשה, שתתמלא הארץ דעה לדעת את ה', ועין בעין יראו ויחזו באוראלקותו יתברך מכל דבר, על כן "זה לעמת זה עשה אלקים" |קהלתז, יד|, שעכשו בסוף גלותנו מתגברת ומתפשטת בהתגברות כבדהמאד מאד אריך אנפין דקלפה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמב|, שזהו גדל הפריצות שמתגברת ומתפשטת בכל יום ויום ברחובותבכל העולם ממש, וקשה וכבד מאד מאד להנצל מזה, ובכל צדשיפנה רואה את הקלפה הזו, ועל ידי זה, רחמנא לצלן, נעשה מהשנעשה, ונערי ישראל נפגמים בפגם הברית - הוצאת זרעלבטלה, וכל כך מר להם במרירות דמרירות, עד אין סוף ותכלית, עד אשר מבקשים נפשם למות, חס ושלו, מרב צער ויסוריםועקמומיות, שנתעקם מחם ודעתם ולבבם וכו', ואי אפשר להנצלמזה, כי אם על ידי דעת רבנו ז"ל, שהוא אריך אנפין דקדשה, ורקהוא נשלח את זה העולם לרפא את נשמות ישראל, כמו שהתפאר: און איך הייל זיה |עין ספורי מעשיות, מעשה יג, מיום הששי|, והוא יכוללהוציא את החצים אפלו לאחר

שנזרקו, עין שם; אך קדם שנתנורשות לנשמתו לירד, צעק הסמ"ך מ"ם הרשע בכל העולמות: אםנשמה זו תרד, אין לי כבר מה לעשות בזה העולם, והשיבו לו:הנשמה הזו מכרחה לרדת, כי קץ הגיע הקץ, ועתה צא וחשב לךעצה וכו' |עין ספורי מעשיות, מעשה ז', מזבוב ועכביש|, וחזר ובא ואמר, שיש לו כבר עצה, ועצתו כבר ידועה, שכל ענין רבנו ז"ל יהיהללעג ולקלס בעיני העולם, עד שלא ירצו להאמין בו, ותהיהמחלקת רבה עליו ממפרסמים של שקר, ו"על זה היה דוה לבנו, על אלה חשכו עינינו, על הר ציון ששמים שועלים הלכו בו" |איכה, מח|, שכל מיני "שועלים קטנים, מחבלי כרמים" |שיר השירים ב,טו|, מדברים עליו ועל אנשיו הקדושים שבכל דור ועל ספריוהנפלאים, ועל ידי זה נתקים:

"תשתפכנה אבני קדש בראש כלחוצות", שבני הנעורים בדורותינו אלה מסתובבים בחוצות לשאלעצה לנפשם - ואין מוצאים, ועל ידי זה נופלים יותר ויותר,רחמנא לצלן, "בני ציון היקרים המסלאים בפז איכה נחשבו לנבליחרש מעשה ידי יוצר, חשך משחור תארם לא נכרו בחוצות, צפדעורם על עצמם יבש היה כעץ" |איכה ד, ב ח|, וחטא אחד מביאחטא שני ומשבר ומעקם את הלב ממנו יתברך, עד שאין למילפנות לעצה, "כי רוח אפנו משיח ה' נלכד בשחיתותם, אשראמרנו בצלו נהיה בגוים" |שם|; ותהלה לאל, בחסד חנם בהשגחהנפלאה זכה אותך השם יתברך למצא את רבנו ז"ל, ואינך מתנגדעליו, רק אדרבה אתה יודע ומאמין ברור, שפה יהיה תקונךותכליתך, ובזה בעצמו ראוי לך לשמח בשמחה אין סופית, ולרקדברקודים, |והאי מאן| דכאיב ליה כאיבא אזיל לבי אסיאו |בבא קמאמו:|. ותהלה לאל,

זכית ואתה הולך אל הרופא הגדול במעלהמפלגת מאד מאד |עין לקוטי מוהר"ן|, חלק א', סימן ל',|, בודאי תהיה לךרפואה בגשמיות וברוחניות. אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעיםגורלנו, שזכינו להתודע מרבנו ז"ל, טוב להודות להשם יתברך עלכל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

חמדת לבבי! במה שכתבת ובקשת לכתב לך דרכים בעבודתהשם יתברך, הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם בהתמדה רבהובשקידה נפלאה, ושם תמצא מרגוע לנפשך, כי ספריו מלאים עצותודרכים ישרות והתחזקות נפלאה - אשרי שיאחז בהם, ואז טובלו לנצח נצחים.

"התבודדות" - צריך לידע ולחקק היטב בדעתו, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ולא תמצא פעלה קטנה או גדולה שתהיה נעשית מעצמה, אלא הכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה|חלין ז:|, ואפלו בעמקי עמקים בשאול תחתיות ומתחתיו מאיר אוריתברך בהארה נוראה ונפלאה, כי גם שם בכל ההסתרות והקטנות והעניות והיסורים המרים - אורו יתברך, ואין שום דבר גדול אוקטן מקרה, חס ושלו, רק הוא יתברך שם. וכשידע ידיעה זו, ותתברר לו היטב אמתת מציאותו יתברך, אז יפתח פיו לדבר עמויתברך בלשון שמדבר עם חברו, וכדרך שני חברים המשיחים ומדברים אחד לשני, כן צריך לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וכל עניניו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות וספר וידבר עמו יתברך בלי שום חכמות והשכלות כלל, וכמו שמדבר עם חברו, אינו מסתכל על שום דבר, רק מספר לפניו צערו, על אחת כמה וכמה שצריך לספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו. ואמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב|: אם היה יודע האדם ידיעה בלב שלם, שמלא כל הארץ כבודו, והקדוש ברוך הוא עומד בשעת התפלה ושומע התפלה, ודאי היה מתפלל בהתלהבות גדולה, והיה מדקדק מאד לכוון את דבריו, ומחמת שהאדם אינו יודע זאת ידיעה בלב שלם, על כן אינו מתלהב כל כך, ואינו מדקדק כל כך, וכל אחד לפי מעוט שכלו וידיעתו, כן התלהבותו ודקדוקו. ובאמת למה מדבר עם חברו ומספר לו כללבו? מפני שרואה אותו, ועל כן צריך לחזק את עצמו כל כך עם האמונה הקדושה, עד שכביכול יראה אותו מכל דבר - דומם, צומח, חי, מדבר; כי באמת אין בלעדיו יתברך כלל, ועל כן צריך לדבר עמו יתברך בכל פעם, ולבקש ממנו כל מה שצריך, ודבר זה הוא היסוד והעקר בהתגלות רבנו ז"ל, עד שאי אפשר להיות אפלויהודי פשוט בלי התבודדות. וזה עקר התכלית הטוב והנצחי, שצריך להגיע בזה העולם, והוא - לדבר עמו יתברך ולהרגישו יתברך, איך שהוא אתו, עמו ואצלו, ודבר זה יקים בשלמות בהתגלות משיח צדקנו, שאז כתוב |ישעיה יא, ט|: "ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" וגו'; ועל כן יקים אז |צפניה ג, ט|: "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדושכם אחד" וגו'. וכל זמן שאינו עוסק בשיחה בינו לבין קונו, סימן שחסרה ונפגמה

אמונתו. ואף שנקדת האמונה יש אצל כל אחדמישראל, אף על פי כן יש בזה אלפים ורבבות בחינות ומדרגות, ועקר השלמות הוא, שיזכה לברור וזכוך האמונה, עד שיהיה תמידלמראה עיניו אמתת מציאותו יתברך, ועל כן גם ממקומך תוכללצאת, כי |תהלים קלט, ז|: "אנה אלך מרוחך ואנה מפניך אברה, אסאסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנ " וגו'. ובפרטיות אלוהנפשות שנפלו ונכשלו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, צריכים לידע כי אי אפשר לצאת מזה, כי אם על ידי שקידה רבהימים ושנים, לשוח ולספר לפניו יתברך את כל לבם וכל מה שעוברעליהם בפרטי פרטיות. ואיתא, שיש מלאך נורא ועזריאל שמו, והוא ממנה על אלו שנכשלו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, ומכל השיחות והתפלות והדמעות ששופכים לפניו יתברך, הואבונה מזה בנינים נפלאים והיכלות נוראים, והוא לוחם תמיד עםהקלפה יללה, אשר מקומה הוא בבאר שח"ת, ותמיד מלמד זכותעל אלו הנפשות שנכשלו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, ובפרטיות כשאלו הנפשות בעצמן מתעוררות ומתחילות לדבר עמויתברך ומספרות לפניו בפרטיות מה עשו, ומה עדין עושות, ומיומה גורם להם דבר זה, ומרחיבות את דבורם בזה, אין לשערולספר כלל מה שנעשה בכל העולמות מתפלות אלו.

ועל כן, חמדת לבבי, ברח לך ברגע זה אל מקום פנוי שאיןשם בני אדם, ואל תחשב שום מחשבות, ואל תשכיל שוםשכלות, רק פתח פיך ויאירו דבריך, ותתחיל לדבר עמו יתברךכאשר ידבר איש עם רעהו, ותספר לו כל מחשבותיך |לא כמושאתה כותב, שקשה לך לדבר לפניו יתברך, כי אתה מלא מחשבותזרות והרהורים רעים וכו' וכו'|, לא כן הוא רק זה בעצמו תספרלפניו יתברך. וצריך שתדע, אשר כל דבור ודבור שאתה מדברלפניו יתברך, מרעיש כל העולמות, ואף שעדין אינך מרגיש שוםדבר, ונדמה לך שאין מי שישמע אותך, ומכל שכן כשמתגבר יצרךיותר ויותר וכו', אתה עשה את שלך - לגלות לפניו את כל לבךוכל מה שעובר עליך, כי אתה מרעיש כל העולמות. ובמדרש שוחרטוב |תהלים ק'|, איתא: כשאתה מתפלל, תהיה שמח מאד שאתהמתפלל לפני אלוה חי וקים וכו', עין שם; ואל תחשב אחרת, כיזהו רצונו יתברך, שיספרו לפניו כל מה שעשו, ויתודו לפניו, ובגמרא |סוטה ז|: איתא, אומרים לפניך דברים של הגדה ומעשיםשארעו, "יהודה הודה ולא בוש,

מה היה סופו? נחל חיי העולם הבא", עין שם; כי זה העקר אצלו יתברך, שיספרו לו הכל באמת. וכשתאמר ותתודה באמת, אז השם יתברך יאיר בך אורו הגנוז, ותזכה לראות את הפתחים, לצאת מהמקומות שנפלת אליהם | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ט'; ובתורת כהנים | פרשת בחקתי | איתא, שמיד שהם מתודים על עוונותיהם, מיד אני חוזר ומרחם עליהם; ובזהר הקדוש | פרשת פנחס רלא. | : מאן דמפרש חובי כל בי דינא בדלין מניה, עין שם; וזה נקרא "התבודדות" - לדבר לפניו יתברך, ולהתפלל ולבקש ממנו יתברך בלשון שרגיל בה - באידיש או בשפה אחרת שנקל לו, ויחדש מדעתו שיחות ותפלות ובקשות ודבורים.

אחי, אחי! זוהי נקדת המשיח ממש, ודבר זה יכניס משיח בעולם, ועל כן נקרא משיח, על שם משיח אלמים, כי הוא יגלה ויפרסם ענין התפלה והתבודדות, כי אלף ראשי תבות: ל'התיר פ'הא'למים, כי על ידי שהצדיק האמת מגלה שאלופו של עולם הוא בכל מקום על ידי זה נפתח פינו שהיה אלם עד עכשו, לדבר עמו יתברך | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס', ובחלק ב', סימן פג, | וזהו עקרהשער והפתח להכנס אליו יתברך, כי קו"ל דא סל"ם, והוא הסל"ם המצב ארצה, וראשו מגיע לשמים, בחינת צפרתא דקאי עדקסוליה במיא וראשי מטי עד צית שמיאז | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יא, | אף שעדין עם רגליו הוא במים הזדונים, אך על ידי הדבוריכול לזכות להתעלות עד צית שמיא, ברום גבהי מרומים - אשרימי שיאחז בזה.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד, וצית בדבר זה את רבנוז"ל, תהיה רגיל בזה בכל יום ויום ובכל פעם שיתמרר לבך ודעתך תתעקם, תשתדל לילך לך למקום שאין שם בני אדם, ותדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך.

"תפלה" - צריכים להזהר מאד מאד להתפלל השלש תפלות הקבועות - שחרית, מנחה, מעריב, כי הן בונות לאדם שלשה מחין נגד תאוות נאוף | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח', | וממשיך על עצמו אור זכות האבות: אברהם, יצחק, יעקב | עין שם, חלק א', סימנה |. וצריך להתפלל מתוך הסדור דיקא מלה במלה כתינוק קטן, ולא יסתכל על שום מחשבה והרהור, רק יעשה את שלו לומר כסדרן, ועל ידי זה דיקא

סוף כל סוף יזכה להארות נפלאות כאלו, אשר לא שער מימיו, כי התפלות הקבועות - שחרית, מנחה, מעריב, על סודות ורזי דרזין נתקנו, ואלפים ורבבות עולמותלויים בהם, על כן תהיה נזהר בזה מאד מאד להתפלל שחרית, מנחה, מעריב מתוך הסדור דיקא, ולדבק עצמך באותיות התפלה, שהן היכלות לאלקותו יתברך, ותאמרם בשמחה עצומה ובחדוהרבה.

"תורה" - רבנו ז"ל הפליג מאד מאד במעלת למוד התורה הקדושה, ואמר |שיחות הר"ן, סימן יט|: אפלו אותם האנשים שנלכדו בעוונותיהם וכו', אם יעשו לעצמם חק קבוע ללמד בכל יום ויום כך וכך, הכח של התורה הקדושה יוציאם מהחשך והרע שנלכדו בו. ואמר: נכספתי מאד להמשיך את העולם אל עשיה, שיהיה חיובאצל כל אחד ואחד ללמד כך וכך בכל יום ולא יעבר, עין שם; וסדר לנו סדר קל ונעים |עין שיחות הר"ן, סימן עו|, ומפרש יותר באשרבנחל |חלק ה', מכתב תרל|, ובסוף ספר שמירת הזמן הדפסתי תהלהלאל, קונטרס סדר דרך הלמוד - קחהו משם באריכות גדולה, ועליו אין לגרע ואין להוסיף.

ובאמת, חמדת לבבי, אמרו חז"ל בקדושין |פ"ב|, שהתורה - אדם אוכל משכרה בעולם הזה והקרן קימת לעולם הבא. ועין במדרש תנחומא |פרשת בראשית, סימן א|: העולם לא נתיסד אלא עלהתורה, והקדוש ברוך הוא נתנה לישראל שיתעסקו בה ובמצוותיה יומם ולילה, שנאמר |יהושע א, ח|: "והגית בו יומם ולילה", ובירושלמי |ראש השנה ד, ח| איתא: כיון שקבלתם עליכם על תורה, מעלה אני עליכם כאלו לא חטאתם מימיכם.

מכל זה, אהובי, אחי, חמדת לבבי, אשר נפשי מקשרת בנפשך, מהר עמד ואל תהיה בטלן, ואל תחלש דעתך ואל ישבר לבך, ואלתפל רוחך, כי עדין אתה בחור בגיל צעיר מאד, בן ט"ו, ואף שכברעברו עליך במעט השנים האלו - צרות וירידות וקטנות וכו' וכו', אף על פי כן שכוח תשכח הכל, ותעביר את כל העבר מדעתך |עין שיחות הר"ן, סימן כו, ובאשר בנחל, חלק ו', מכתב תרעא|, ותעשה התחלהחדשה לגמרי וכן בכל פעם וכו', ובפרט עכשו בימי הנעורים, שאמרו חז"ל |שבת קנב|: ינקותא כלילא דורדא, ואמר רבנו ז"ל |ספרהמדות, אות תשובה, סימן עג|: העבודות שאדם עובד את ה' בימיבחרותו, כל יום ערכו יקר משנים

רבות של זקנותו; וכמו שכתוב|איכה ג, כז|: "טוב לגבר כי ישא על בנעוריו".
ועקר ההתחלה צריך להיות בכל פעם בכל עת ובכל שעה ובכל רגע ממש, וזהו
עקרה שלמות שיאיר משיח בעולם|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא|. והנה מלבד השעור שיש לך בישיבה|כי שעור זה תקח לעצמך לשעור עיון, שתלמד
עם רש"י, תוספות ומפרשים|, תעשה לעצמך שעור בתמימות ובפשיטות על כל פנים
פעם אחת לסים ששה סדרי משנה ושי"ס וארבעה חלקי שלחן ערוך|מחבר רמ"א| בדרך
אמירה בעלמא|הינו בלי רש"י ותוספות|, ומעלת זה הענין - אין לשערו אין לספר
כלל, כי כח התורה גדול מאד מאד, והמאור שבה יחזיר אותך למוטב|ירושלמי,
חגיגה פ"א|; ורבנו ז"ל גלה למוהרנ"ת ז"ל, שתורה היא למעלה מברית|עין
חיי מוהר"ן, עבודת השם, סימן קכב|, רצה לומר, כי על ידי תורה יתקן מה שפגם
בברית. ועין בלקוטי הלכות|פריה ורביה, הלכה א', אות י':|: תורה עולה למעלה
מן התשובה, כיתורה היא תקון גדול ביותר מכל תקוני התשובה, וזה שאנו מבקשים
בכל יום שלש פעמים: "השיבנו אבינו לתורתך וכו', והחזירנו בתשובה שלמה
וכו', שמתפללין שתשובתנו תהיה על ידיה תורה, שאזי יהיו נתקנים כל מיני
חטאים שבעולם, ואפלו פגם המח שפגם בהוצאת זרע לבטלה וכו', עין שם; ובמדרש
תנחומא|פרשת תבא, סימן ג'| איתא: נמשלה התורה למים, דכתיב|ישעיה נה|: הוי
כל צמא לכו למים, מה המים אין העולם יכול לעמד בלא הם, ואדם מטהר עצמו
בהם, כך אין העולם יכול לעמד בלא תורה, והתורה מלמדת את האדם האיך יטהר
וכו', עין שם.

והנה אף שלכאורה נדמה שאין זה למוד כלל, עד שרבים מדברים על זה,
אף על פי כן זו עצה טובה, עצה קלה, עצה הנעימה, למי שמבינה, ובפרטיות בחור
שנפגם בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, וכל מחו מערבב מאד מאד מהרהורים
רעים והסתכליות מגנות, ואין לבו ודעתו מישבים כלל, ומכל שכן וכלשכן שאינו
תופס מלמודו כלל, ועל ידי זה מיאש עצמו לגמרי מלמוד התורה הקדושה, אשר היא
חיינו והיא מקרבתנו ומדבקתנו ויתברך, ואינו לומד כלל, ומדבר דברים בטלים
ושיחות של מהבכך, וזה מוסיף לו צרות וירידות וקטנות ובלבולים ומרירות,
כי|כתבות נט|: הבטלה מביאה לידי זמה ולידי שעמום. ומובא באבות דרבי נתן

|פרק יא|: רבי טרפון אומר, אין אדם מת אלא מתוך הבטלה, עין שם; ועל כן מי שפגם בבריתו, ומחו מבלבל ואינותופס כלום וכו', ורע ומר לו מאד מאד, צריך שעל כל פנים לא יהיה חכם בעיניו, וישליך חכמתו ודעתו הפגומה, ויצית את רבנוז"ל, ויתנהג כפי הסדר שסדר לנו |עין שיחות הר"ן, סימן ע"ו, ואז, חמדת לבבי, אם תזכה לקים דבר זה, ברבות הימים והשנים תהיה בקי בכל התורה כלה ממש, ומכל שכן שתפטר מהזהמה שנפלתבה. אבל בלבד, אהובי, אחי, שתהיה עקשן בדבר זה מהתחלתהש"ס ועד סופו, וכן מהתחלת השלחן ערוך ועד סופו וכןבמשניות, ואל תכנס בוכוחים עם חברים אפלו הם מאנשי שלומנו- "האם דרך זו טובה, האם דרך זו צוה רבנו ז"ל", אין שוםבריה יודעת מה שעובר עליך, ואין שום בריה מבינה היטב היטבמכאובי לבך, כי אם רבנו ז"ל בעצמו, על כן למה לך להתבלבלמאחרים, תעשה ותקים דבר זה, ובאפן הזה תהיה תמיד עסוק - באמירת משניות, אמירת גמרא, אמירת שלחן ערוך, אשר היא הצלחה רבה, וסוף הכבוד לבוא, וכשהשם יתברך יראה גדלתשוקתך אל התורה, אז יפתח לבך, ותזכה להבין הכל. ומה טובומה נעים להסתירו מבני אדם, באפן שלא יבטלוהו בנכלי ליצנותם- "האם גם זה נקרא למוד" וכו', וכבר אמרו חז"ל |סכה מט:|:מה ירך בסתר, אף דברי תורה בסתר, עין שם.

חמדת לבבי! אם תעשה ותקים זאת בא תבא על שכרך עודבעולם הזה ומכל שכן בעולם הבא, ותהלה לאל, יש בין אנשישלומנו חדושים נפלאים כאלו, צדיקים גנוזים, אשר שום בריהאינה יודעת מהם, והם בקיאים בכל התורה ממש - בבלי, ירושלמי וכל המדרשים שרק יש, וספרי הזהר הקדוש והתקוניםוכל כתבי האריז"ל, ובפרטיות ספרי רבנו ז"ל שגורים על לשונם, והם דבוקים בו יתברך בדבקות אמת, ומיחדים שמות ויחודים, ומתבודדים עמו יתברך שעות שעות בכל יום ויום, ושום בריהאינה יודעת מהם כלל, ואדרבה מבחוץ לא נראה עליהם שום שנוימאחרים כלל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קטז|, עד שגם נדמהעליהם תכלית ההפוך, שהם צבועים, חס ושלים וכו'; ועל כן אסתצית את רבנו ז"ל, ותמסר לו את הכלי שלך, שהוא מחך, אז תבואגם כן לענייך, והכל יכפר לך, ותזכה להכנס בתריסר אבבי בעלמאדאתיח, ולחזות בנעם הוי"ה ולבקר בהיכלו.

"לקוטי מוהר"ן ולקוטי תפלות" הם המתנה היקרה, המתנה האחרונה שהורידו אלינו בדורותינו אלה, כי הם ספריו של משיח, והוא יפרשם בגלויים והבנות והשגות חדשות, עד אשר כל אחדימצא את עצמו בהם, ויעמד דור אשר ילמדו בהם, ויאמרו בתפלותהנוראות האלו, אשר עליהם נאמר |תהלים קב, יט|: "תכתב זאת לדוראחרון ועם נברא יהלל י"ה", כי עתיד להברא עם שיהלל י"ה בתפלות האלו, כי התורות והתפלות האלו הם מעתיק ממש - אשרי מי שיאחז בהם.

על כן, חמדת לבבי, תתמיד מאד מאד בדבר זה, ללמד תורהולומר עליה התפלה, ואמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה|, שנעשים מזה למעלה שעשועים כאלו, אשר לא עלו שעשועיםכאלו מימות עולם, והוא זכוך הנפש מאד מאד, והצלחה רבהלנשמה, ומקשר ומיחד את האדם אל רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן יב|, ורבנו ז"ל מכניס בו נשמה חדשה, בסוד: למעבדנשמתין חדתיין |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו|, וכשתהיה רגיל בזה, אז יאיר בך אור רבנו ז"ל ממש, שהוא הארת אור יחידה דיחידה, שלש ראשונות דעתיק וכו'. ומה טוב ומה נעים לקבע לעצמו גם כןקביעות על הלקוטי הלכות הקדושים, אשר הם הגן עדן של השםיתברך, והוא מפרש ומבאר דברי רבנו ז"ל. וכבר הפליג רבנו ז"ל לדברים נוראים ונשגבים ממעלת הזוכה להתמיד בספריו הקדושים, שיהיה נעשה בעל תשובה גדול ובעל מח נפלא |עין בחיי מוהר"ן, מעלת תורתנו וספריו|, ולמותר להעתיק כאן הכל - קחהו משם, ותראה נפלאות רבות, אם בעל נפש אתה.

"שמחה" - היא העקרית והיסודית בחיי האדם בגשמיותו וברוחניותו, וכל מה שעובר על כל אחד ואחד בזה העולם, הוא רקמחמת חסרון השמחה כי השמחה היא הכלי לקבל בו כל האורותוכל ההשפעות ברוחני ובגשמי, כי השמחה מרחבת את המחין, ומרימה את הדעת ומחזקת את הלב ומישבת את חושיו; ועל כןהיסוד והעקר בעבודת השם יתברך היא שמחה, וצריך לעשות כלמיני פעלות שבעולם לזכות להגיע אל מדת השמחה, ובלעדישמחה אין לו שום כלים לקבל בהם קדשה ודעת אור וחיות שפעגלוי אלקותו יתברך. וצריך שתדע, אהובי, אחי, שמי ששמח ביותר, מעלתו גבוהה ביותר, וכל עבודת איש ישראלי בתורה ובמצוותושיחה בינו לבין קונו, צריך שיביאוהו אל מצות השמחה, לשמחו יתברך, וכל זמן שאינו שמח, אין

בעבודתו בשלמות.

כי עקר שלמות התורה והמצוות והתפלה זה רק כשיביא אהוהו לידי שמחה עצומה, לשמח בו יתברך, כי השם יתברך הוא אחדות אחת עם התורה והמצוות, ועל כן כשלומד תורה לשמה, ומדבק עצמו באור התורה, ומקים את המצוות בתמימות ובפשיטות גמורה, בכונה - שמקים רצונו יתברך, על ידי זה יתלהב לבו בשמחה עצומה, כי הלא הוא מקים רצונו יתברך בלבישת ציציתות פלין וכו', ומאיר נפשו באור ערבות מתיקות זיו השכינה, שהיא התלבשות דעתו יתברך בתורה הקדושה, והוא ודעתו אחד, והיש שמחה בעולם כשמחה זו, שזוכה לקים רצונו של מלך מלכיה מלכים הקדוש ברוך הוא, שהוא חי וקים, ומדבק עצמו בדעות יתברך, כי התורה הקדושה היא דעתו יתברך ממש?! ועקר שרשה שמחה באמת נמשך משמחת השם יתברך, שזהו עקר השמחה באמת, כי באמת לאמתה אין שום שמחה בעולם, כי אם כשזוכין להאמין בו יתברך, ולידע ממנו יתברך, שזהו עקר החיים האמתיים לכל אחד ואחד כפי מדרגתו וכפי השגתו וכפי הבנתו, וכל מה שזוכה להתודע עמו יתברך, יותר נכנסת בו ערבות מתיקותה שמחה, ורק זו נקראת שמחה - כשמדבק עצמו עמו יתברך, וכמו שכתוב |תהלים לג, כא|: "כי בו ישמח לבנו", כי בו דיקא ישמח לבנו, כי אין שום שמחה אחרת חוץ מזה, ודבר זה אי אפשר לבאר כלל לא בפה ולא בכתב, כי הוא לכל אחד כפום מה דמשער בלביה.

אהובי, אחי היקר! אף אמנם שכבר הרביתי לדבר פה אליך, אך באמת עדין לא התחלנו לדבר, מפאת הירידות והנפילות והחלישות הדעת שעוברים בכל יום ויום על כל אחד ואחד, ובפרטיות על אלו הנפשות שכבר נפלו ונכשלו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, עליהן מתגברת ומתפשטת ביותר העצבות והמרירות, והם דיקא צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להפך את יגונם לששון ולשמחה, ובזה יתכפרו להם עוונותיהם, כאשר הארכת בזה בספר "מקור השמחה", וכן בספר "תקון הברית", הבנויים ומיסדים על פי ההקדמות הנוראות שקבלנו מרבנו ז"ל, יזכני השם יתברך להוציאם לאור.

וההכרח עכשו לקצר מרב טרדותי, בעוונותי הרבים.

אהובי, אחי! אקוה להשם יתברך, שתצית את רבנו ז"ל, ותשכח עכשו הכל מדעתך,

וכן בכל פעם וכו', ותהיה 'משונהפרייליך', ותרקד רקודים בכל יום - הן עם אנשי שלומנוהקדושים והן בעצמך, על נעם חלקך, שזכית להתודע מרבי אמתכזה, אשר בודאי יתקן אותך בתקון נפלא - אם תצית אותו, ותדבר עמו יתברך בכל יום, ותספר לפניו יתברך את כל לבך, וכלמה שעובר עליך, וכן תתחיל לעשות לעצמך שעורים קבועים בדרך הנ"ל כסדרן דיקא, ואז טוב לך לנצח נצחים. ובזה אצא בכי טוב. ומהשם יתברך אבקש, שלבל יאמר פי מה שאינו צריך, ונזכה לקיים את כל זאת מעתה ועד עולם, ואז טוב לנו לנצח נצחים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

אבקשך לכתב לי אם קבלת מכתבי זה. רק חזק ואמץ מאד, כי יש תקווה טובה לאחריתך, ואם תאחז עצמך ברבנו ז"ל, תזכה לכל טוב אמתי ונצחי.

א' תנו. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... נרויאיר ויזרח לנצח, שהוא נר לצדיק יסוד עולם, נחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ופשוט החייתני מאד מאד, שהנך מחזיק בתמך להתמיד בשעורים הקבועים, ולא להתבלבל מהשאחרים אומרים, וכן תהלה לאל, אתה מסתובב בין אנשי שלומנוהקדושים, ומקבל מהם נקדתם הטובה, כן תתחזק ותתאמץ לכתבלי בכל פעם, ותבשרני בשורות טובות, ובזה תחייני, כי נפשיקשורה בנפשך, באהבה שאינה תלויה בדבר בטל, כי אם שבשרשנואחד אנחנו וכו'.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד לעשות על כל פנים מרגעזה התחלה חדשה, הן להתקרב מחדש אליו יתברך, ולעשות תפלהחדשה, ולספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בתמימות ובפשיטות גמורה, כאלו עוד לא ספרת לפני מימך, וכותתחיל מחדש להתמיד בשעורים במקום שאתה אוחז, כי העקרהוא התחדשות, לעשות בכל פעם התחלה חדשה והתחדשותחדשה, ובזה תלויה כל הגאלה, כמבאר באריכות בספר "שמירתהזמן", שיצא לאור בקרוב, בעזרת השם יתברך.

אהובי, אחי! בימים אלו אשר נקראים "בין המצרים", עקרעבודתנו הוא לחפש ולבקש אחריו יתברך ואחרי הצדיק האמת, שיאיר עינינו בהארות ערבנות נעם זיו

שכינתו יתברך, המאירה בכלהארץ, כמו שכתוב |יחזקאל מג, ב|: "והארץ האירה
מכבודו" וגו', שכל זה הוא בחינת מאורי אור |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב',
סימן סז|, כיכל האור הוא אצל הצדיק, כמו שאמרו חז"ל |תענית טו|: לא
הכללאורה צדיקים לאורה; ועקר האור הוא בבית המקדש, כמו שאמרו חז"ל |בראשית
רבה ב, ז|: בית המקדש אורו של עולם; ועל כן עכשושנחרב בעוונותינו הרבים
בית המקדש, נתקים בנו |איכה ה, יז|: "עלזה היה דוה לבנו, על אלה חשכו
עינינו", ואין אנו רואים שום אור, ועל ידי זה |שם א, יג|: "ממרום שלח אש
בעצמתי" וגו', שנתגברנו המאורי אש, שבוער בנו אש התאוות, ונכשלים במה
שנכשלים וכו'. וזוהי כל הגלות המרה והארכה הזו, כי נחשכו מאוריהאור,
ועל ידי זה בעצמו נתפשט מאורי האש, כי באמת אין שוםמציאות בלעדו יתברך
כלל, כי דומם, צומח, חי, מדבר, הם אלקותויתברך בהתלבשות הזו, כי בכל
תנועה ותנועה שם אלופו שלעולם, המחיה ומקים ומהוה את הכל, רק כשאין אנו
זוכים, אזנסתר מאתנו זה האור, ועל ידי זה בעצמו נתגבר בנו מאורי האש, שהוא
אש התאוות; כי מי שזוכה לידע משהו בידיעתו יתברך, איןלו שום נסיונות |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עב|, רק מחמת שאיןאנו זוכים להיות באמת
מקרבים אל הצדיק האמת, שאצלו כלהאור, על ידי זה חשכו עינינו, ומה גם שכל
העולם נתערב לגמרי, עד אשר |ישעיה ה|: "הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע,
שמים חשךלאור ואור לחשך" וגו', על ידי זה נתארכת יותר ויותר הגלות,
ואנוצריכים לבקש יומם ולילה בפרט בחצות ובבין המצרים ותשעהבאב אחרי הצדיק
האמת, שאצלו כל האור, ולא נטעה את עצמנוכלל, חס ושלום. "רבנו של עולם,
חוס ורחם עלינו, שנזכהלהתקרב באמת אל ראש צדיקך, אשר כל האורות שבכל
העולמותשרויים אצלו. זכנו להתקרב אליו, ולקבל ממנו אורך האין סוףברוך
הוא, ועל ידי זה נזכה שיפתחו עינינו לראות ולהסתכל עלעצמנו, היכן אנחנו
בעולם, ואיך אנו אוחזים במדות. חוס ורחםעלינו, וזכנו להכלל בך, ושיאיר
בנו תמיד אורך האין סוף ברוךהוא, ונזכה להגיע ולהשיג את האמת, אשר אין
שום מציאותבלעדך כלל, והכל לכל הם עצם עצמיות חיות אלהותך, ועל ידי זה
נזכה להכניע את אש התאוות שבוערת בנו. חוס ורחם עלינושיקים בנו: "קץ שם

לחשך" |איוב כח, ג|, ויתגלה לנו ולכל העולםאורך הגנוז, שהוא אורו של משיח, ונזכה לגאלה אמתית ונצחית, לחזות תמיד בנעם זיו אלהותך מעתה ועד עולם, אמן כן יהי רצון".

חמדת לבבי! כל מה שתמשיך בעצמך ידיעת אמתת מציאותותיבתרך, כמו כן תזכה לשמח את נפשך, ותהיה תמיד בששוןובשמחה, שזוהי כל הגאלה, להיות תמיד בשמחה, ועל כן אמרוחז"ל בפסיקתא דרב כהנא |פרק לח|: "שוש אישי" |ישעיה סא, י|בימות המשיח, כי אז תתפשט השמחה מהראש ועד הרגלים, והבעטליר יקבל את רגליו, בסוד |זכריה יד, ד|: "ועמדו רגליו ביוםההוא" וגו', ועל כן יקים אז |שם, פסוק כ'|: "והיה לעת ערב יהיהאור" וגו', ומשיח יבנה את בית מקדשנו בכלליות, ובפרטיות - בית מחנו, ואז תהיה השמחה האמתית, כמו שאמרו חז"ל |תעניתכו:|: "ביום שמחת לבו" |שיר השירים ג, יא| - זהו בנין בית המקדש, עין שם; אהובי, אחי! רק חזק ואמץ, "חזק בתורה וחזקבמעשים טובים", כלשון הספרי |פרשת ואתחנן|, עין שם; ואז בואתבוא לעניניך.

הדורש שלומך באהבה רבה...

נא לכתב לי ולשמח את לבבי.

א' תנז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות התספרת לבנך, נרו יאיר, שהגיע עכשו בשבוע שחללהיות תשעה באב לגיל שלש, ואינך יודע מה לעשות בענין תספרתוכו', איני יודע מה זה קשיא ומה זה ספיקא, מחכים עד אחר תשעהבאב, וזה ברור, ואף שראיתי בשו"ת ערוגת הבשם סימן ר"י, שמברר שם להלכה, שצריכים לדקדק ולקים מנהגם של חסידיםואנשי מעשה, לספר את השערות ולעשות תגלחת לבן בו ביום זהכל השנה, אבל בשבוע שחל להיות תשעה באב בכלל לא נוהגיםלהסתפר, וזה מדינא דגמרא, ועל כן איני יודע ספקתך. אגב אמרתי לכתב לך, שבארץ ישראל נוהגים, אם הילד נולדאחר פורים, מחכים עם התגלחת עד ל"ג בעמר, ואפלו שכבר עברהזמן, ואם נולד אחר ל"ג בעמר, אזי עד

חדש אלול מקדימים ומגלחים את הילד בל"ג בעומר, אבל מראש השנה עד פורים, אזמדקדקים בו ביום ולא מחכים, אף על פי כן ראיתי ושמעתי אנשים שקבלו עליהם בנדר להיות במירון אצל התנא רבי שמעון בר יוחאי, לעשות שם תגלחת לבנם, ולא יצא להם להיות ביום ההלדת, אזי הקדימו או אחרו, כדי לקיים את נדרם, על כל פנים בענין שלך תחכה כבר עד אחר תשעה באב, ואז תעשה סעדה גדולה. הקדוש ברוך הוא יעזר שיהיה לך הרבה נחת מבנך, ותזכה להכניסו לתורה, ותזכה לגדלו ולחכמו תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תנח. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר דברים ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור ... נרויאיר.

אודות שאלתך בענין קפידות צואת רבי יהודה החסיד, שלא היה שמו כשם חמיו וכו', ידוע ומפרסם שדבר זה אינו נוהג אצלספרדים כלל, כי הם לא קבלו את זה, רק אצל אשכנזים, וגם כן לא כלם, כי יש אומרים שהצואה היא רק על יוצאי חלציו, ואפלואלו שכן חוששים, אם יש שני שמות הם בכלל לא מבלבלים את עצמם רק קוראים את השם השני, אבל אצל הספרדים בכלל לאקבלו עליהם צואה זו, ועל כן אין לך מה לחשש ותתחתן לשם שמים, והקדוש ברוך הוא יעזר לך שיצאו ממך בנים זכרים עוסקים בתורה ובמצוות ובמעשים טובים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תנט. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר דברים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, נר לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר. אהובי, אחי היקר! כבר כתבתי לך כמה מכתבים, ואיני יודע אם קבלתם, על כן ראה לכתב לי אם קבלתם או לא, ופשוט תחיני. חמדת לבבי! עכשו עקר עבודתנו היא רק לחפש אחרי יתברך, שהוא "מקור השמחה", וכל הגלות המרה והארכה הזו היא רק מחמת קלקול השמחה, וכל התגלות בן דוד שהוא בן השמחה, תהיה רק לגלות את השמחה, לשמח בו יתברך, |ישעיה סא, י: "שושאשיש בה' תגל נפשי באלקי" וגו', אשר זוהי השמחה האמתית, וכל מה שמכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך,

אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כמו כן נתרחב לבבו ודעתו
בשמחה הנצחית, ונפתח פיו לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו.
אהובי, אחי! חזק ואמץ בזה מאד מאד - "שמחה והתבודדות", ותתמיד ביותר
בשעורים קבועים כסדרן, כאשר נדבר בינינו, ואל תאבה ואל תשמע לשום בריה
שבעולם, וכן תעורר את כל החברים שיקימו זאת בתמימות ובפשיטות, ואז טוב להם לנצח נצחים.
ההכרח לקצר, מפני טרדות שבת קדש.
ידיך לנצח...

ותאמר לכל החברים, שבקרוב אכתב להם לכל אחד תשובה, וגם עכשו באים אצלי בכל
יום שני בחורים ומדפיסים הרבה קונטרסים, וכשיגמר אשלח לכל אחד ואחד.
הנה אביך, נרו יאיר, טלפן אלי בשעה זו ושאל בשלומך, והחייתי אותו פשוט, כן
אמר לי, ועוררתי אותו בשביל שדוך בעבורך, ואמר לי שהוא מוכן לזה תכף ומיד,
ויקנה לך שם דירה וכו' רהיטים, וכן יחזיק אותך בכבוד, שתוכל לישב על התורה
ועלה עבודה, אך בקש ממני שאני אטפל בזה ואכתב לאנשי שלומנו, ותכף ומיד
קימתי דבריו, ושלחתי מכתב אחד לר' ... ולר' ... ועל כן עכשו אבקש אותך
שתכתב לי תכף ומיד מכתב אל מי עוד לכתב, ונא ונא להתמיד יותר ויותר עכשו
בהתבודדות ושעורים כסדרן באופן שתהיה לשם ולתפארת בין כל אנשי שלומנו.
תענה לי תכף ומיד תשובה.
הדורש שלומך...

א' תס. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר דברים ה' תשל"ד.
בין המצרים האלו יתהפכו לימי ששון ושמחה והרחבות לכללי ישראל, ובתוכם
לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נרהר וצה להדליק את עצמו באור
האורות המאיר לארץ ולדרים עליה, הלא הוא נחל נובע מקור החכמה הקדומה היוצא
משלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך, אשר בו אתה שופך את לבך המר, לנכון קבלתי. והנה להשיבך בדברי אמת,
הלא ידעת ושמעת כבר מתורת רבנו ז"ל, שהם אוריתא דעתיקא סתימאה, הפך בהם
ומהם לא תזוז, כי אין לך טוב מהם, וצריך שתדע, אהובי, אחי, כי רבנו ז"ל
נשלח בדורותינו אלה מלמעלה לתקן את העולם במלכות שדי, להגביה ולהרים את כל

הירודים והנפולים והשבורים והמלכלכים בתאוותיהם ובמדותיהם וכו', ובפרט אותן הנפשות שנכשלו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, ואף שהסמ"ך מ"ם עושה מהשעושה, ומכסה את הצדיק האמת שהוא המאורי אור שמאיר אורויתברך ומגלה ומפרסם את השם יתברך, והוא "מעפר בעפר", לסתם בכל פעם את מעינותיו, בחינת |בראשית כו, טו|: "וכל הבארת אשר חפרו וגו' סתמום פלשתים וימלאום 'עפר'", ועל ידי זה מתגבר ומתפשט המאורי אש בעולם, שבו ערת אש התאוות בעולם, ובפרטיות התאוה הכללית, ואשר על ידי זה נופלים ונכשלים בכל פעם בני הנעורים, ונתקים אצלם |צפניה א, יז|: "כי לה' חטאו ושפך דמם 'כעפר' וגו', ואשר על ידי זה |תהלים ז, ו|: "ירדף אויב נפשיו שג וירמס לארץ חיי וכבודי 'לעפר' ישכן" וגו' ומתמרר חייהם |שם מד, כו|: "כי שחה 'לעפר' נפשנו דבקה לארץ בטננו" וגו', אף על פי כן כבר הבטיחנו רבנו ז"ל, כי נצחתי ואנצח, שמדתו נצח', |רות ג, יח|: "כי לא ישקט האיש כי אם כלה הדבר היום", ומסר נפשו בשביל כלל ישראל, ובפרטיות בשביל בני הנעורים, |תהלים מט, טו|: "ויקר פדיון נפשם וחדל לעולם, ויחי עוד 'לנצח' לא יראה הש' ח'ת", |ישעיה כו, יט|: "יקומו הקיצו ורננו שכני 'עפר', כי טל אורת טלך" וגו', כי הוא מגלה את אמתו יתברך, עד אשר |דניאל יב, ב|: "ורבים מישני אדמת 'עפר' יקיצו", וכל אחד מתעורר מתרדמתו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס"ו|, ומתחיל לשבח ולהודות |תהלים קיג, ד|: "רם על כל גוים ה' על השמים כבודו מיכה' אלקינו המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ, מקימי מ'עפר' דל מאשפות ירים אביון, להושיבי עם נדיבים עם נדיבי עמו". ועל כן עלינו לשבח לאדון הכל, שזכינו להתודע מרביאמת כזה, רבי המחיה ומקים אותנו, רבי המחזק אותנו, טובלהודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלולי בנעימים, וכשם שחמל עלינו השם יתברך והודיענו מרבנו ז"ל, כמו כן אנו צריכים לפרסמו בכל העולם ולצעק ברחובות ובשוקים |ישעיה נב, ב|: "התנערי 'מעפר' קומי" וגו' "מה נאוו על ההרים רגלי מבשר, משמיע שלום מבשר טוב משמיע ישועה, אומר לציון מלך אלקיך, קול צופיך נשאו קול יחדו ירננו, כי עין בעין יראו בשובה 'ציון' וגו'.

ועל כן חמדת לבבי, אם אתה רוצה לזכות לתקון אמת ונצחי, תראה לקבע את עצמך בקביעות חזקה בכל יום בלקוטי מוהר"ן הקדוש והנורא, ולומר על כל תורה התפלה מלקוטי תפלות הנפלאה והנורא, כי הם המתנה היקרה שהנחילנו מלמעלה בדורותינו אלה, והם תקונים נפלאים לכל אחד ואחד כפי מצבו ומדרגתו, כי הואספרו של משיח, ובדעתו יכבש את כל העולם, ויזכה לפרשובגלויים והבנות והשגות חדשות, עד אשר כל אחד ואחד ימצאלעצמו איזו עצה ודרך לשוב אליו יתברך ולשמח את נפשו, ויעמידדור אשר ילמדו בו, ויאמרו אלו התפלות הנוראות, אשר עליהםנאמר |תהלים קב, יט|: "תכתב זאת לדור אחרון ועם נברא יהללי"ה"; כי התורות והתפלות האלו הן מעתיק ממש - אשרי מישיאחז בהם תמיד, ואז טוב לו בזה ובבא. על כן, חמדת לבבי, תתמיד מאד מאד בדבר זה, ללמד תורה ולומר עליה התפלה. ואמררבונו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה|, שנעשים מזה שעשועיםכאלו למעלה, אשר לא עלו שעשועים כאלו מימות עולם, עין שם; והוא זכוך וטהרת הנפש מאד מאד והצלחה רבה לנשמה, ומקשרתומיחדת את האדם אל רבונו ז"ל, כי כשאדם לומד תורתו, אז הואשם ממש ומדבק עצמו עמו |עין שם, חלק א', סימן יב|, ורבונו ז"למכניס בו נשמה חדשה, בסוד: "למעבד נשמתין חדתיך" |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו|, וכשיהיה רגיל בזה, אז יאיר בך אור רבונו ז"ל ממש, שהוא הארת יחידה דיחידה, שלש ראשונות דעתיק וכו', ותכף ומיד כשאתה זוכה ללמד בהם, תהיה בלבך שמח בשמחהשאין לה סוף ואין לה קץ, ותקפץ ותרקד על ערבות נעם הזכותחנם שזכה אותך השם יתברך, שיהיה חלקך בחיים, להיות בצותאעם אנשיו הקדושים, ולשתות מים חיים המטהרים מכל הכתמים- אשרינו ואשרי חלקנו.

למען השם, לא להיות בטלן, חס ושלום, רק לרקד בכל יוסוליהיות "משונה פרייליך" על נעם חלקנו אשר בנחל. והיום עקרהנסיון בעולם הוא רק מצות השמחה, אשר מגלה בן השמחה, על כן עלינו למסר נפשנו על מצות השמחה העולה על כלהמצוות. ידיך לנצח...

אם תוכל לעורר את הבחורים אצלך לנדב על הדפסתהקונטרסים, תהיה זכותך גדולה מאד מאד, כי היא זכות הרבים.

א' תסא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור, שותהממי הנחל נובע מקור

חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, מאד מאד נשבר לבי בקרבי שכתבתלי, שדיקא בארץ

ישראל התחיל לעבר עליך מה שעובר - צרותויסורים ומרירות כאלו שלא חלמת,

ואדרבה הירידות שלך שם היותר חזקות מבחוץ לארץ, ואינך יודע מה זה ועל מה

זה, כי חשבת שבארץ ישראל כבר תעוף בשמים... ותזכה למדרגות גדולותוהשגות

נפלאות, ולבסוף אתה נופל בעמקי עמקים בשאול תחתיתומתחתיו וכו' וכו', מה

אמר לך כבר גלה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רסא|, כשנופל

האדם ממדרגתו ידע שמן השמים הוא, כי התרחקות תחלת התקרבות, על כן נפל -

שיתעורר יותר להתקרב להשם יתברך, ועצתו - שיתחיל בעבודת השם כאלו לאהתחיל

עדין מעולם, וזה כלל גדול בעבודת השם, שצריכים ממש בכל יום להתחיל מחדש,

ובפרט מי שרוצה להכנס בקדשה עליונה, עליו לידע שיתגבר עליו היצר הרע

בהתחדשות חדשה, כמו בארץ לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עב|, כי כשאדם רוצה

להכנס בקדשה יותר גדולה, עליו מתגברת ומתפשטת הסטרא אחרא ביתר שאת

וביתרעז, והאדם אינו יודע מה לעשות מרב צרות ומרב יסורים, עד שנדמה לו

כאלו אבד מנוס ותקוה ממנו, ועל כן ראה להתחזק, ותדע שבארץ ישראל שם משלמים

לאדם תכף ומיד, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפז|

על פסוק |תהלים סב, יג|: "ולך ה' חסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו", שהוא חסד

גדולמאת השם יתברך, שמשלם לאדם מדה כנגד מדה, שעל ידי זה הוא מבין לפשפש

במעשיו, וידע החטא שפגם בו לשוב בתשובה, והעקר היכן שהשם יתברך משלם מדה

כנגד מדה הוא בארץ ישראל, כי שם מדקדקים לשלם לאיש כמעשהו, וזה ראשי

תבות| במדבר יג, לב|: "ארץ אוכלת יושביה", או' כ' ל' ת' ראשי תבות א' תהת' שלם

ל' איש כ' מעשהו, ועל כן היושבים שם בארץ ישראל, ישלהם על פי רב יסורים,

מחמת שממהרים שם לשלם לאיש כמעשהו.

ובאמת ראיתי דבר נפלא בספר "ייטב לב" |פרשת שלח|, וזולשונו שם: כלל המקבל

בידינו מעת באי הארץ כי בראשית בואם לשם, האדם נופל ויורד ממדרגתו, וברבות הימים ישוב למקומו ויעלה למעלה ביתר שאת, ויש ויש על זה שני טעמים, טעם אחד על דרך שאמרו חכמינו הקדושים |סכה נב. |: 'כל הגדול מחברו יצרוגדול הימנו', וכך לפי ערך קדשת ארץ ישראל זה לעמת זה עשהאלקים, ובעודם תחת זרים, הסטרא אחרא מתגבר על האדם בתחלה, עד שהאדם צריך להתחזקות והתאמצות לעמד נגדו, שניעל דרך סם הרפואה ומי מרחצאות תחלה יוציאו החולאת והזהמאשבפנים לחוץ, ובמשך הזמן יתרפא לגמרי, ואם בתוך הזמן יעמדולא יגמר הענין ישאר קרח מכאן ומכאן, וכמו כן בענין חלי הנפש בבא אל ארץ ישראל, דכתיב |ישעיה לג, כד. |: "העם היושב בה נשאעון", ועל כן תחלה תוציא זהמת האדם מפנים לחוץ, ועל ידי זהנופל ממדרגתו, והוא שפל ונבזה בעיניו, עד אשר יאריך ימיו, שם ימצא התרופה, ואם בזמן קצר יצא ישאר קרח מכאן ומכאן, עינשם דבריו המתקים מדבש, ועולים בקנה אחד עם דברי רבנו ז"ל. ולכן אל תהיה בטלן, ואל תחלש לך דעתך מכל מה שעוברעליך, אדרבה תתחזק ביתר שאת וביתר עז, ומה גם שתתפלל עלישגם אני אזכה לבוא כבר לגור בארצנו הקדושה, כי זכיתי להולדבארץ ישראל ורצוני לחזר ולגור בארץ ישראל, ולכן תעשה מהשתעשה הן להתפלל הרבה ממנו יתברך, שתזכה לקדשת ארץ ישראל, והן שתשמח על כל ארבע אמות וארבע אמות שאתההולך, כי כל המהלך ארבע אמות בארץ ישראל, הרי הוא בן עולםהבא |כתבות קיא. |: , ואנשי שלומנו מספרים על האיש האלקי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל |בעל המחבר ספר "באור הלקוטים", פרושעל כל הלקוטי מוהר"ן, שהיתה דרכו לילך בארץ ישראל, ולעצרבכל פעם ולשאל עצמו: "היכן אני?" והשיב לעצמו: "בארץ ישראל" ... וכל זה כי רצה להחדיר בעצמו שהוא נמצא בארץ ישראל שלא ישכח ולא יסיח דעת מארץ ישראל. ובאמת רבנו ז"ל בשעה שנסע לארץ ישראל אמר לחכם ספרדי, שסוד ארץ ישראל הוא סוד התפלין, וכמו שבתפלין אסור להסיח דעת, כמו כן בארץ ישראל אסור להסיח דעת כרגע שנמצאים בארץ ישראל; אשרי מישזוכה להגיע למדרגה כזו שאינו מסיח דעת מארץ ישראל, שאזהארץ בעצמה תעזר לו לשוב בתשובה שלמה, כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט. |: אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעיםגורלנו,

שיש לנו דבורים כאלו, טוב להודות להקדוש ברוך הוא עלכלל החסד חנם שעשה עמנו.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם! בריך רחמנא, שזכנו לסיים את כל החבור
הנפלא הזה, והוא כרף אחד עשר, יזכנו השם יתברך לסדר עכשו לדפוס את
הכרך השנים עשר להגדיל תורה ולהאדירה.
אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא.

חלק יב

א' תסב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, ידידי, יקירי, הבחורהנחמד יניק וחכים,
נר לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
דיין בריך האב איך שוין דערהאלטן צום דריטען מאהל, נארמרב טרדות האב איך
דיר נישט גיקענט תכף ומיד צוריק שרייבען. וואס זאל איך דיר שרייבען מיין
טייערער ידיד, מיר דארפן גאטברוך הוא זייער לויבען און דאנקען יעדען טאג
פון נייעם דאס ערהאט מיט אונז אזוי איין גרויסען חסד חנם גיטאהן און
מקרבגיווען צום אור האורות דעם הייליגען רבי'ןא.
יעצט קומען אן די הייליגע טעג, עס ווערט גיברענגט אינספרים הקדושים דאס
פון חמשה עשר באב דער וועקט זיך שויןדי הארה פון די הייליגע טעג דעריבער
דארפן מיר יעצט מאכן אייןנייע התחלה און חזרן שטענדיג דעם פסוק |תהלים ב,
ז|: "ה' אמר אלי בני אתה אני היום ילדתיך". דער הייליגער רבי האט אונז
מגלהגיווען חדשות לגמרי דאס יעדע מינוט יעדע רגע קען מען מאכנאיינ נייע
התחלה יהיה איך שיהיה, און אונזערע לייט זאגן אז דאסאיז די כונה וואס דער
הייליגער רבי האט גיזאגט אויף זיך: "חדושכמוני בעולם עדין לא היה", ווייל
דעם גאנצע התגלות פון רבי'ןאיז די התגלות פון התחדשות |אזוי ווי עס ווערט
ארום גירעד אינספר שמירת הזמן באריכות|, דען דער הייליגער רבי איז
מגלהאמתת מציאותו יתברך מיט אזוי איין גרוסען גלוי ביז יעדעראיינער קען
זעהן און פאר שטיין דאס אין שום מציאות בלעדיויתברך כלל, און אלעס איז

אלקות וואס ער טוט מחיה און מהוהזיין די גאנצע בריאה איבער דעם |תהלים
קלט, ז': "אנה אלך מרוחרואנה מפניך אברח, אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול
הנ", וואס איז שייך איין ירידה, אדער איין התרחקות פון בורא כלהעולמים,
מען דארף נאר אויף מאכן דאס מויל אין רעדן צו איהם אויף פראסט אידיש אזוי
ווי איין קינד רעדט צו זיין פאטער און אזוי ווי איינער רעד זיך דורך מיט
זיין חברב.

מיר האבן די וואך און אונזער סדרא ואתחנן משה רבנו איזמגלה און מפרסם פאר
אלע אידן, "כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו כה' אלקינו בכל
קראינו אליו", זאגט אויף דעם דערמדרש "בכל קראנו אליו" - בכל לשון שאתם
קוראים אליו, מידעוונה אתכם, דעם מיט יעדען שפראך וואס דער מענטש
רעדט ענטפערט איהם השם יתברך, וואס דאס איז דער גלוי פון התבודדות, וואס דער
הייליגע רבי האט מגלה און מפרסם גיווען אויף דער וועלט, און בשלמות וועט
דאס משיח צדקנו אריינברענגען אין דער וועלט, ווי עס שטייט אין פסוק
|צפניה ג, ט': "כיאז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדו שכס אחד"ג.
דער ילקוט | ואתחנן רמז תתכ"ה | דער ציילט: מעשה בספינה אחת, שהיתה כלה של
נכרים, והיה בתוכה יהודי אחד, הגיעו לנמלאחד, אמרו לאותו יהודי: "טול
מעות ועלה לנמל וקנה לנו משם מאומה". אמר להם: "לא אכסנאי אני, ואיני מכיר
להיכן אלך". אמרו לו: "יש יהודי אכסנאי? בכל מקום שאתה הולך אלקיך עמך",
הוי "אשר לו אלקים קרובים אליו", דען די גויים האבן איהם גיזאגט ווי קען
זיין איין איד איז פרעמד ווי ער גייט איז זיין גאט מיט איהם. וואויל איז
אונז אידן דאס מיר זיינען באשאפן גיווארן אידן און מיר גלויבען אין אזוי
איין גרויסען גאט ברוך הוא וואס איז מחיה און מהוה די גאנצע וועלט. ואיתא
בספרי פרשת ראה: יש לך אדם שנתן לו חלקו ואינו שמח בחלקו, אבל ישראל מודים
ומקלסים שאין חלק יפה כחלקן, ולא נחלה כנחלתן, ולא גורל כגורלם, ומודים
ומשבחים על כן, וכן דוד הוא אומר |תהלים לב': "חבלים נפלו לנו בנעימים" -
אשרינו ואשרי חלקנו.

מיין טייער קינד, שטארק זיך און מאך יעצט איין נייע התחלה גיוואוין זיך צו

אויס רעדן זיך דאס הארץ צו השם יתברך, אין אייןארט ווי קיינער איז נישטא
און אלעס וואס עס גייט אויף דיראיבער רעד זיך אויס מיט איהם דען עס איז
נישטא נאך אזאפאטער ווי אונזער פאטער אין הימל עס איז נישטא נאך אזא
רחמון ווי אונזער פאטער אין הימל אין אויב די וועלסט פאלגן דעם הייליגען
רבי'ן, און דאס מקים זיין אלע טאג וועסטו סוף כל סוף מקרב ווערין צו השם
יתברך אין עס וועט דיר ליכטיג ווערין דיאויגן צו זעהן און פיעלהן חיות
אלקותו יתברך המחיה הכל, אונעס וועט ביי דיר דער וועקט ווערין דע אמת'ע
שמחה, כי אין שמחה כשמחה זו, שאדם זוכה לידע אשר השם יתברך אתו, עמוואצלוו.
אויך מיין ידיד עס דענענטערט זיך די טעג פון אלול הקדושים וואס ביים
רעבי'ן איז גיעווען מוסיף זיין סדרים אין תורה און תפלה, זעה אויך דאס נאך
צו טאהן אויב עס איז מעגליך א דורך זאגן גאנץ תורה, נביאים וכתובים ימי
אלול, אזוי פלעגט זיך דערהייליגער רבי פירען |איך האב גיהערט פון אונזערע
לייט דאס מען קען שוין אנפאנגען פון חמשה עשר באב ביז הושענא רבא|,
אין אזוי מאך זיך נאך סדרים ווי א דורך זאגן גאנץ ששה סדרי משנה אין די
צייט ווי אויך גאנץ עין יעקב און תקוני זהר אויב דו קענסט נישט פאל ביי
זיך נישט אראפ חס ושלום, נאר איך דערצייל דירהנהגות און עבודות פון אנשי
שלומנו, ברסלבר חסידים, ר' לוי צחק האט דערציילט, ער האט גיקענט איינעם
פון אונזערע לייט וואס פלעגט א דורך לערנען פון חמשה עשר באב ביז יום
כפורדעם גאנצן לקוטי הלכות און האט דאס גילערנט מיט גרויסהתעוררות, אויך
וויסען מיר דאס ר' נתן ז"ל האט גיזאגט דאס עסאיז איין גרויסע סגלה פאר די
נשמה ארום לערנען דענמאהלט דעם הייליגען רבי'נס ספרים, על כל פנים ווי עס
איז טאהר מען נישטאראפ פאלין נאר איך דערצייל דיר עבודות פון אונזערע
לייט - אשרי עין ראתה זאת, ווי בחורים און יונגע לייט שטייען אויף
יעדן נאכט צו חצות און מען לערנט בהתמדה רבה, און מען איז זיך מתבודד יעדען
טאג מיט השם יתברך, און מען איז נאר פריילעך שטענדיג, און פון צייט צו
צייט פארט מען צו די מקומות הקדושים - רבי שמעון בר יוחאי או האריז"ל וכו'
וכו', און מען איז מבלה די טעג מיט די נעכט נאר מיט תורה און תפלה

אוןשירות ותשבחות און מען רעדט איינער צום צוויטען נאר דבוריאמונה פון
השם יתברך און מער איז מען זיך גארנישט מבלבל, זעה זיך מאכן א שעור אין
שלחן ערוך יעדען טאג על כל פנים צום ערשטן מאהל נאר מחבר רמ"א פון ארבעה
חלקי שלחן ערוך, און גיב צדקה יעדען טאג איין פרוטה לפחות פאר הדפסת
ספריותורת רבנו ז"ל.

השם יתברך זאל אונז העלפן אויך אנפאנגען תשובה טאהן און זיך אזוי פירן ווי
אמת'ע ברסלבר חסידים.
הדורש שלומך...

א' תסג. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות כל הבלבולים וכו' וכו' לדעתי כל הצרות שרק עוברות על האדם הן רק
מחמת דבורו, כי אם היה האדם שומר על דבוריו, היה נפטר מהרבה צרות, ובאמת
על זה אמר החכם מכל אדם |משליכא, כג|: "שומר פיו ולשונו שומר מצרות
נפשו", ואדם צריך להיותתמיד עסוק בלמוד התורה הקדושה, אסור לבלות את הזמן
בהבלוריק, או צריכים לעבד ולהביא פרנסה לבית, או שצריכים ללמד, מה שיק
לבטל את הזמן ולדבר את כל העולה על רוחו, כי דברזה גורם רק צרות. ובאמת
חכמינו הקדושים אמרו |סנהדרין ז|: אמררר המנונא, אין תחלת דינו של אדם
אלא על דברי תורה, שנאמר |משלי יז, יד|: "פוטר מים ראשית מדון"; והנה
בתוספות שם הקשו, הלא חכמינו הקדושים אמרו |שבת לא|, ששואלים בני אדם:
"נשאתונתת באמונה", ואחר כך "קבעת עתים", ואיך אומר כאן: איןתחלת דינו של
אדם אלא על דברי תורה וכו'? וראיתי בתולדותהקדוש |פרשת מקץ|, שבאר באפן
נפלא בדרך חסידות, כי אנו רואים שבפעסקי העולם הזה האדם שהוא סוחר ועוסק
במשא ומתן אזההכרח שיהיה לו אמונה, כי הרי נותן סחורה בהלואה
ובהקפה, ומאמין שיקבל חזרה את הכסף, לא כן בעניני רוחניות אדם רוצהכבר
לראות מה מרויח, וממילא הוא מתרשל, כי הרי אינו רואהתכף ומיד את השכר,

ולכן בגמרא אמרו: אין תחלת דינו של אדם אלא על דברי תורה, ועל זה הקשו בתוספות, הלא אמרו ששואלים לאדם קדם: "נשאת ונתת באמונה", ואחר כך "קבעת עתים לתורה", הינו אם תרצה להתחמק שלא יכלת ללמד מפני שלא ראית תכף ומיד את התועלת מזה או אינך מקבל תכף ומיד שכרעל זה מקדימים לשאל לו: "נשאת ונתת באמונה?" אנחנו רואים שבמשא ומתן אז כן יש לך אמונה, שאתה עושה עסקים אפלו שאינך רואה עדין רוח אלא אתה מאמין שהוא ישלם לך, כי אתה הנותן לו סחורה בהקפה, ומי יודע אם הוא ישלם לך, ואף על פי כן אתה מאמין בו, ועל כן קדם שואלים אותו "נתת ונשאת באמונה", ואחר כך "קבעת עתים לתורה", ואם אומר שהיה קשה לו, כי לא ראה תכף ומיד שכר, אז מקבל ענש, כי אין תחלת דינו של אדם אלא על דברי תורה, כי אני רואה שבגשמיות כן היתה לך אמונה, מדוע לא היתה לך אמונה ברוחניות?! ומכל זה יכולים לראות איך שאדם מתרשל בלמוד התורה הקדושה, הוא מחמת שאינו רואה תכף ומיד את השכר. ובאמת רבנו ז"ל גלה לנו, שאם התורה הקדושה תראה לך את פניך לא תרצה דבר אחר רק התורה הקדושה. ובאמת מי שלומד על פי דעת רבנו ז"ל, אז הוא תמיד עסוק, פה לומד חמש רש"י, פה לומד פרקים משניות, פה לומד דפוסים גמרא, פה לומד סימנים שלחן ערוך, פה לומד דפוסים זהרודפוסים תקונים, פה אומר תהלים, פה מתבודד עמו יתברך, פה מקיים מצוות, פה הוא שש ושמה, פה הוא מחזק אנשים ומשמחם ומבדחם וכו' וכו', ולמה אין האדם עושה את זה כי אין לו אמונה. ועל כן ראה לחזק את עצמך מהיום והלאה ותעזב את כל השטיות, תמיד כשאתה רואה שבני אדם רוצים לדבר אתך בדברים של מהבכך, תתחמק מהם, כי לא יועיל שום דבר ביום עברה, כי יום יבוא וצטרך לצאת מזה העולם, ומה תשיב לשולחך דבר, ועל כן מהולמה לך להכנס בדברים כאלו, ועל כן חזק ואמץ מאד, ואז תראה הנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תסד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, ידידי היקר, הבחורה צמוד בפנימיות לבבי

ל טוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו

יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי שזכיתי לשמע ממך בשורה טובה, שאתה חזק באמירת ח"י פרקים משניות בכל יום, וכן אתה אוהב בסדרך בש"ס במסכת תענית, ובשלחן ערוך אתה אוהב באמצע הלכות שבת, ובלקוטי הלכות אתה אוהב בנפילתאפים, הלכה ד', אין לשער ולספר איך שהחיית אותי, כי אתה יודעכמה מיני מרירות ובלבולים עוברים על כל נפש ונפש בכל יום ויום מחדש, ולא די שהסמ"ך מ"ם אורב על כל נפש להחטיאה ולהכשילה בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה וכו' וכו', עוד מכניס באדם חכמות של שטות והבל כאלו הוא חכם ומבין מדעתו יותר מהרופא האמתי הנשלח אל דורותינו אלה, לרפאות את כלהחולים בעולם בחלי הנפש, ומאיר אורו יתברך בהארה נוראה הונפלאה מאד מאד, ומוריד את השכינה כביכול אצלם, כי |סוטה ג:| בתחלה קדם שחטאו ישראל, היתה שכינה שורה עם כל אחד ואחד, כיון שחטאו נסתלקה שכינה מהם. ורבנו ז"ל מוסר את נפשו בכל עת ורגע להמשיך שכינת עזו למטה, והוא לוחם מלחמת ה', ועושה ממדבר ישוב, כי בכל אחד בלבו מדבר שממה מאין יושב, ואין שם מדור לשכינה, והוא מתיעב ביגיעות עצומות לעשות קולשכינת עזו יתברך בלבנו |עין חיי מוהר"ן, יגיעתו בעבודת השם, סימן יא|, אך הוא מבקש מאתנו דבר אחד, שנצית אותו, אז יביאנו אל תכליתנו, ונזכה להיות תמיד דבוקים בו יתברך, ונשמח בשמחה שאין לה סוף וקץ, ונזכה להשיג אלקותו, בבחינת: "מטי ולא מטי" בקביעות עצומה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כד|.

והנה בודאי גם רבנו ז"ל הזהירנו לשעור עיון, אבל השעורה צריך להיות השעור שלומד בישיבה, הינו אתם לומדים בזמן הזה קדושין בכל שבוע דף אחד, בודאי אתה צריך להכניס כלעיוןך בגמרא שאתה לומד בישיבה, ותחזר על זה פעמים אין מספר, ותלמד עם כל המפרשים רש"י, תוספות, הרא"ש ומהרש"א אוכו', וכל מה שיש רק על הדף הזה, וזה יהיה שעור עיון שלך, ומה שאינך מבין, שאל נא את ראש הישיבה והמשגיח, ואל תתביש כלל, כי |אבות ב:| "לא הבישן למד", אבל יתר הזמן הפנוי שישלך, תהיה רגיל לומר הרבה פרקים משניות ודפים גמרא וסימנים שלחן ערוך מחבר רמ"א, ותתחיל מהתחלה, ואף שבפעם הראשונה לא תבין הכל - מה בכך? כי על ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות ויזכה ללמד הרבה,

על ידי זה יזכה לעבר כמה פעמים באלו הספרים שלומד, לגמרם ולחזר ולגמרם פעם אחר פעם, ועל ידי זה ממילא יבין בפעם השניה והשלישית, ומה גם שיזכה להגיע לכל מקומות התורה הקדושה במאמרי חז"ל כאלו, אשר אישיב אפלו מאה שנים בישיבה לא יגיע אליהם; כי על ידי הדרהקלה והנעימה הזו שרבנו ז"ל נותן ומורה לנו, יזכה לסים כלהתורה כלה וכל המדרשים שרק יש, אפלו מכילתא ותורת כהנים וספרי וכו' וכו', ואי אפשר לבאר דברים אלו בכתב, אבל באמתזוהי עצה קלה ומתקה ונעימה |עין שיחות הר"ן, סימן עו|, ובודאי ישלהקשות על דרך זו הרבה קשיות, ויכולים לעשות מזה ליצנות, וגם נראה כחוכא וטלולא, אבל כל בר דעת מי שיש לו רק איזהישוב הדעת באמת, ויודע מה שעובר בעתים הללו על בני הנעורים, ממש כמו בדור המבול וכו' וכו', ושום בריה אינה יודעת זאת, כיאם רבנו ז"ל בעצמו, בודאי יודה שכן הוא האמת, והיא עצת ה'ממש אשר גלה לנו. בני, בראתי יצר הרע, בראתי תורה תבליןכנגדו, ואם אתם עוסקים בתורה, אין אתם נמסרים בידו |קדושין ל|. כי אי אפשר לשבר ולבטל את המנול הזה שהוא היצר הרע, כי אםעל ידי רבוי תורה. והנה בדרך כלל בחור צעיר יש לו כשרונותעצומים, אבל אינו יודע מהם, ומזה בא שמתרשל מאד מאד, ומדבר רב היום דברים בטלים ושיחות של מה בכך עם גמראפתוחה, וכשהמשגיח נגש אליו, מתחיל ללמד קצת למראה עינים, ותכף ומיד כשהולך ממשיך לדבר, וכן מבלה את הימים הטוביםוהשעות המתקות שהשם יתברך נותן לנו, וכל זה מאי ידיעתנומעצם הכשרונות שיש בו, ועל כן אינו עושה שום דבר, ובפרטיותשיודע שאי אפשר לו להבין הכל, ממילא קיין למדן וועל איך שויןנישט זייןט, ועל ידי זה מתיאש לגמרי, ומזה בא, שנכשל עודבעברות חמורות, כי הבטלה מביאה לידי זמה |כתבות נט|. ומה גםשיש הרבה שעל ידי בטלה ממיתים את עצמם, רחמנא לצלן, כמושאמרו חז"ל |אבות דרבי נתן, פרק יא|: אין אדם מת אלא מתוך בטלה, עין שם; והולך נע ונד, ומדבר דברים בטלים ושיחות של מה בכך, והוא מלא מרירות, אבל כשתרגיל את עצמך בדרך הנפלאהוהנוראה הזו, אז לעולם תהיה רגיל לומר הרבה, ותטחן בפתגמידאוריתא, והשם יתברך יפתח לבך, ותזכה להבין הכל, כאשר ראינוכבר בחוש, שנתקרבו אנשים פשוטים ובחורים פגומים, וציתו אתרבנו ז"ל,

ולא הסתכלו על שום מונע ומעכב, זכו לסיים עשרותפעמים ממש בלי שום גזמה כל הש"ס וארבעה חלקי שלחן ערוךוכו', ועכשו הם בקיאים בש"ס ובפוסקים - לא יאמן כי יספר, העקר תתחיל בזה, ואף שיש לך על זה קשיות הרבה, ובפרטיות שיש מונעים, אתה עשה את שלך, ובפרטיות ללמד הרבה 'מחבר' רמ"א' מכל הארבעה חלקי שלחן ערוך, וסוף כל סוף יפתח לבךודעתך. ובמדרש |בראשית רבה סא, א| איתא: כתיב |תהלים א, א|: "אשרי האיש אשר לא הלך וגו' בעצת רשעים" - זה דורהפלגה, "ובדרך חטאים לא עמד" - אלו אנשי סדום, "ובמושבלצים לא ישב" - זה אבימלך, "כי אם בתורת ה' חפצו וגו', ובתורתו יהגה", אמר רבי שמעון, אב לא למדו ורב לא היה לו, ומהיכן למד את התורה? אלא זמן לו הקדוש ברוך הוא שתי כליותכמו שני רבנים והיו נובעות ומלמדות אותו תורה וחכמה, עין שם. על כן, אהובי, אחי, ברח לך מלצים ומרשעים וחטאים, וקוסברך לך אל תוך התורה בדרך שהורה לנו רבנו ז"ל, ולבסוף תבואעל שכרך עוד בעולם הזה, שתהיה בקי בכל התורה, ומכל שכןוכל שכן בעולם העליון. ותאמין לי שיש הרבה לדבר בזה, אך אינהפנאי, וכבר דברנו מזה הרבה פנים אל פנים וכן במכתבים שנדפסוכבר בספר "אשר בנחל", וכן בסוף ספר "שמירת הזמן", יש על זהאריכות גדולה קחהו משם.

והנה, אהובי, אחי, לכתב לך איזו צדקה היא היותר גדולהבעולם, מה אמר לך, יש הרבה לדבר, ולקצר אני בא עכשו מרבטרדותי. דע לך, מדוע לא תתישב בעצמך באיזה מקום היית וכו', נכשלת בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה וכו', ומצאת ספרמספרי רבנו ז"ל, ובפרטיות המכתבים שבספר "אשר בנחל", ואתהבעצמך כותב בכל מכתב, שהם מחיים אותך ממש והם מקרביםאותך אליו יתברך, והם העמידו אותך על רגליך - הן בהתמדתהלמוד, שזכית כבר לסיים כל כך הרבה מסכתות, ואתה גומר בכלחדש ששה סדרי משנה וכו' וכו', ובפרטיות התפלה וההתבודדות, עקר התחזקותך הוא רק משם, והן מצות השמחה וכו' וכו', ועל כןמדוע תשאל איזו צדקה היא היותר גדולה? כבר הקדים מוהרנ"תז"ל בלקוטי הלכות |ברכות השחר, הלכה ה'|, ואמר: מאי דכתיב |תהלים קיט, קמב|: "צדקתך צדק לעולם" - איזו צדקה נשארת לעולם? הוי אומר "ותורתך אמת" - אם נותנים להתפשטות והדפסת

תורתהצדיק האמת, שהיא תורת אמת, כי מה אתה יודע מה שכבר פעלובעולם, יש בחורים שעוברת עליהם מרירות, רחמנא לצלן, ורחמנא לישזבן, וספרי רבנו ז"ל מחיים ומחזקים ומאמצים אותם להתחילמחדש, ולשכח את העבר, ולבלי לבלבל עצמו משום דבר וכו', ומכניסים בהם רוח חיים חדשה, ומתחילים לחיות חיים חדשיםלגמרי וכו', כאשר תבין קצת מעצמך, ועל כן אשאל אותך, האם יש עוד צדקה גדולה מצדקה להדפסת ספרי רבנו ז"ל? בודאי צדקהגשמית לתן לאחד לאכל, היא צדקה גדולה ומצוה רבה, כאשרהרבו לדבר מזה חז"ל הקדושים, על אחת כמה וכמה כשמחייםאת נפש איש ישראלי, ונותנים לו לאכל ברוחניות, ומחייםומחזקים אותו ומקרבים אותו אליו יתברך, היש צדקה גדולהמזו?! בפרטיות בימינו אלה, אשר הנאוף והכפירות נתגברו ונתרבוומדי יום ביומו על ידי זהמת העתונות וספרי מינים שנתרבו, רחמנאלצלן, רחמנא לישזבן, בודאי אנו צריכים לעשות את שלנו, ולא להסתכל על שום לץ ומונע כלל יהיה מי שיהיה | אפלו הוא מאנשישלומונו|, כי הגיעה העת שצריכים לגלות ולפרסם את רבנו ז"לבעולם, אשר בזה תלויה כל גאלתנו; ועל כן צריכים למסר נפשנורק על הדפסת ספרי רבנו ז"ל, ולפשטם בעולם בכל מיני אפנים.וצריך שתדע שהצדקות האחרות לתן לעני או כדומה, הרבה הרבהרוח יש ממקום אחר, כי אם לא זה יתן, זה יתן, כי בדבר זה ישלכל אחד השגה שחברו רעב או צמא או חסרים לו מלבושים וכו'וכו', אבל צדקה ברוחניות, שצועקות נפשות: אנא רחמו עלינו,שלא נאבד את עצמנו לדעת וכו', הוציאו אותנו מהשאול תחתיותשנפלו לשם על ידי פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה וכו' וכו', כי מר לנו מאד מאד, וחשך לנו ולא אור, על צדקה זו אין מי שיתןכלל, אדרבה ידוע ושגור הפתגם הישן: "יש כבר הרבה ספרים ומהלנו לספרים חדשים"; ועל כן אם לא נתן אנחנו - לא ידפס כלל,ועל כן עלינו לעשות כל מיני פעלות בעולם לילך ולאסוף מעות,ולזכות אחרים בזכות גדולה ונוראה כזו, זכוי הרבים, אשר איןלמעלה מזה אצלו יתברך, כי על ידי זה נתעוררות ומתקרבותנפשות חדשות, ובפרטיות אשר יש תחת ידי ספרים נפלאים, גלוייםחדשים בתורת רבנו ז"ל, ונכתבו בלשון קלה מאד מאד לבניהנעורים שבדורותינו אלה, להאיר בהם הדעת האמת; על כן תראהלשלח אלי כמה שתוכל ואפלו כמה פרוטות יעלה לחשבון

גדול, כי על ידי כמה פרוטות נדפס קונטרס אחד ונתפשט בישיבות כידועלך, ועל ידי זה נעשית התעוררות בין הבחורים, זה צוחק וזהמלעיג, זה מספק וזה נתעורר ובא ומתקרב, האם אינה כדאית כלהטרחה וההוצאות בשביל זה היחיד! מכל שכן כשמתחיללתמיד בתורה ועוסק הרבה בתפלה והתבודדות, ואז אלו אשרצחקו ולעגו והיו מספקים, מתחילים לתמה - האם הקונטרסהקטן הזה יכול להפך את בחירת האדם? בודאי יש איזה דבר בזה. וכבר ידועים לך דברים אלו כמו שהיו בישיבה שלך, וכן בשארהישיבות. ועל כן ראה גם ראה להיות לי לצותא ולעזר גדול במעותיהיה כמה שיהיה, כדי שנזכה להדפיס את הספרים, וכן להדפיסאת הקונטרסים, ובפרטיות ספר "תקון הברית", אשר ראוי ונכוןשיהיה לך חלק בזה, כי הרבה הרבה יזכו לצאת ממצוקותיהםוקטנותם ומהחשך שנלכדו בו, על ידי ספר זה, שהוא מיסד על כלקומת האדם - דרושים ושיחות נפלאות על פי תורת רבנו ז"ל, וכן יתר הספרים: "מקור השמחה", ו"שער החמשים", ו"שמירתהזמן", ועוד הרבה ספרים, יזכני השם יתברך לגמרם, בפרטיות ספר"שפת הנחל", והוא פרוש על כל הלקוטי מוהר"ן על כל תורהומאמר. ובאמת יש להרחיב הדבור ולגלות לך, איך שכל הגאלהתלויה אך ורק בהדפסת והפצת ספרי רבנו ז"ל, שיקים |משלי טז, ה|: "יפוצו מעינותיך חוצה", אך אין הפנאי עכשו, ועוד חזוןלמועד. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תסה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן ה'תשל"ד. שישון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך הקצר לנכון קבלתי, ומאד החייתני שאתה מתחזק בכליום, כן היא האמת, ידידי היקר, צריכים לעשות בכל יום ובכל שעהכל מיני פעלות שבעולם עצות להתחזק ולשמח את עצמו, כי באמתצריך שתדע, שצרות ויסורים וירידות ובלבולים עוברים על כל אחדואחד בכל יום, ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עז|: דע, שכל אחד מישראל אפלו צדיק גדול, צריך שיהיה לו איזה צערבכל יום, וגם מי שדעתו יותר גדולה, צערו גדול ביותר וכו', עינשם; אך ההפרש,

כי הצדיק והאיש כשר הוא חכם ביותר, ועל כן דערה אלט ער זיך בעסער, כי סתם אדם תכף ומיד כשעובר עליואיזה דבר, נדמה לו כאלו אבוד לגמרי, חס ושלום, וכאלו אבדמנוס ממנו, אבל הצדיקים מוסרים נפשם תמיד אליו יתברך, ועובדים אותו יתברך שלא על מנת לקבל פרס רק מאהבה. וכבר אמרו חז"ל | יומא פו: |:
גדולה תשובה מאהבה, שזדונות נתהפכים לזכיות, עין שם; ובספר הקנה מסביר מאמרם ז"ל: גדול העובדמאהבה מעובד מיראה, כי העובד מיראה, הוא תמיד ירא שלא יהינזק בעולם הזה או בעולם הבא, אך העובד מאהבה כל מחשבתוהיא רק להדבק בו יתברך ולהכלל בו לגמרי, ולא אכפת לו כללאם יהיה לו עולם הזה או העולם הבא, כי אינו צריך שום שכר רקאותו יתברך. ורבנו ז"ל גלה לנו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה', |, שצריכים להיות כל כך בשמחה בקיום מצוותיו יתברך, עד שלאירצה שום שכר על מצוותיו, רק שכרו יהיה, שיזכהו השם יתברך לעשות עוד מצוה, בסוד | אבות ד: |: שכר מצוה - מצוה, שזהו כלהשכר, וכן אמר לאחד לענין ערבות מתיקות למוד התורההקדושה: כשהתורה תראה לך פניה, לא תרצה שום דבר רק אתהתורה בעצמה | עין שיחות הר"ן, סימן יז, |, כי | מדרש רבה קהלת יא, יא: | "מתק האור וטוב לעינים" - מתק אורה של תורה וטוב לעינים, אשרי מי שתלמודו מאיר לו כשמש, עין שם; ובפרט כשזוכיםללמד בדרכו של רבנו ז"ל | עין שיחות הר"ן, סימן עו; ובספר אשר בנחל, חלק ה', מכתב תרל, ובקונטרס סדר דרך הלמוד, |, אין לך עוד נעימות בחייםכמו תורה, ואמר אליהו הנביא | תנא דבי אליהו זוטא, פרק א': | כיוןשקרא אדם בתורה, בנביאים ובכתובים, ושנה מדרש, הלכותואגדות, ושנה הגמרא ושנה הפלפול לשמה, מיד רוח הקדש שורהעליו, עין שם.
חמדת לבבי! צריכים להיות כל כך בשמחה, עד אשר לא יהיהלו אפלו פנאי לחשב על עצמו אם עושה טוב וכו'. ולעולם אלתבלבל עצמך אם עשית טוב או להפך, כי בשר ודם אי אפשר לולצאת ידי חובתו יהיה איך שיהיה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מד, |, וידיעה זו היא יסוד מוסד בדברי רבנו ז"ל, עין שם.
ולמען השם לטובתך הנצחית, ראה לעשות כל מיני פעולתשבעולם להיות אך ורק בשמחה עצומה, ותהלה לאל, יש ויש לנועם מה להיות בשמחה עצומה, שזכינו

להתודע מרבי אמת כזה, רבי המחיה ומאמץ אותנו, רבי המנפח בנו רוח חיים
חדשה, רביהמטהר אותנו, רבי המקרבנו אליו יתברך, רבי המוריד שכינת
עזויתברך אלינו, עד שגם פחותים וקטנים כמונו, גם כן נזכה להתענגבערבות
מתיקות אורו יתברך.

הדורש שלומך...

א' תסו. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, צמוד
בפנימיות נפשי לטוב כל הימים, נר לצדיק נחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

פה תקבל כמה קונטרסים.

אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, ושמח נפשך בכלמה שתוכל, והסר ממך
רבי המחשבות והדאגות והטרדותוהבלבולים, זכר כי הכל הבל, ואין שום זמן
כלל, ולא נשאר לאדםרק מה שחוטף בכל יום ויום אילו נקדות טובות מקדשת
יהדותו, ובפרטיות הדבורים שאדם זוכה לדבר עמו יתברך - זו הצלחהנצחית, ועל
ידם מקשר ומיחד נשמתו אל קונו ברוך הוא. ועל כןעכשו, שעדין אתה במקום
שדות ויערים, ראה להתבודד עמויתברך בכל יום ויום, ותשיר לפניו יתברך
שירות ותשבחות בשמחהעצומה, שמחה אין סופית, כי אין לך עוד מדרגה גבוהה
מזו שאדם יוצא לשדה, ומשבח ומהלל אותו יתברך. וחז"ל הקדושים אמרו|בתנא דבי
אליהו זוטא, פרק כה:| אין מלאכי השרת אומרים לפניו שירהלמעלה, עד שאומרים
ישראל שירה תחלה למטה; ורבנו ז"ל אמרו|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יא:|
כשאדם יוצא בשדה לשיח עמויתברך, אז כל העשבים והאילנות וכל שיח השדה
רוצים להכללבשיחתו ותפלתו ושירתו וזמירותיו; ובלקוטי מוהר"ן|חלק ב',
סימןא'| איתא, שעל ידי תפלה נעשה המלוה הגדול, שכל צבא השמיםמקבלים חיות
וכח על ידו; ובלקוטי מוהר"ן|חלק א', סימן ט'| איתא, שעל ידי תפלה הוא
מחיה ומקים את השלשה עולמות: עשייה, יצירה, בריאה, שהם העולם הזה והכוכבים
והמזלות והמלאכים, עין שם; כי על ידי תפלה ושירות ותשבחות, הוא מוריד
אורותהאצילות, שפע חיות אלקותו יתברך, ומאיר בכל העולמות; ועל כןתראה

לקים | ישעיה נח, ב': "קרא בגרון אל תחשך, כשופר הרם קולך", כי תרעיש כל העולמות על ידי שיחותיך ודבוריך שתשיחותדבר עמו יתברך, ותראה להתמיד בדבר זה מאד מאד, מדי יוםביומו בהתחדשות חדשה. וחז"ל אמרו |מדרש שוחר טוב תהלים, פרקז': כשם שהבאר נובעת מים חדשים בכל שעה, כך ישראל אומריםשירה חדשה בכל יום, עין שם; וזה כל ענינו של רבנו ז"ל - "התחדשות", לחדש את עצמו בכל עת ורגע, ושכוח תשכח אתהעבר עליך יהיה איך שיהיה, אפלו אם עשית מה שעשית, כי גדולאדונינו ורב להושיע, והשם יתברך הוא מלא חסד ורחמים, ומחכההמקוה ומיחל שנשוב אליו.

חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים לידע מרביאמת כזה, המוריד אלינו את שכינת עזו יתברך, עד שקטני ערךכמונו גם כן נזכה להתענג מערבות זיו שכינתו יתברך, ונתרפאמכל תחלואינו, חלי הנפש.

ידידי היקר! ימי אלול הקדושים נכנסים ובאים, אצל רבנו ז"ל להיה ענין לומר ולסים אז כל התנ"ך, על כן תתחיל מעכשו, ותאמראת כל התנ"ך. ושמעתי מאנשי שלומנו, שיכולים כבר להתחילמחמשה עשר באב עד הושענא רבא, וכן אם תוכל לומר אז ששהסדרי משנה ותקוני זהר ועוד מה שתבחר, ועל כל פנים איך שהואאסור לפל בדעתו כלל, אם אי אפשר לו לעשות שום דבר, כי כללזה צריכים לחזר תמיד: "שום דבר אסור לשברני ולרחקני ממנויתברך יהיה איך שיהיה", כי העקר הוא רק ששון ושמחה, ובזהתלויה כל הגאלה - להיות אך שמח תמיד, וצריך לעשות כל מיניפעלות שבעולם להיות רק בשמחה ובפנים שוחקות, ותהלה לאל, יש ויש לנו במה לשמח, שזכינו בדורות אלה להתקרב ולהתודעמאור האורות, אור שבעת הימים, הנחל הנובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו.

הדורש שלומך...

תכתב לי אם קבלת מכתבי זה והקונטרסים.

א' תסז. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך קבלתי זה כבר כמה פעמים, וכן כתבתי לך כבר, ומאדיפלא בעיני שכתבת
שלא קבלת, ומי יודע להיכן נאבד, על כל פנים איך שהוא עלינו להתחיל בכל
יום ובכל שעה מחדש לתתודה והודאה על נעם ערבות מתיקות חלקנו, שזכינו
בדור הזה להתודע ולהתקרב אל האור הגנוז והנעלם, תקות כל בית ישראל, אור
האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו', אשר מגלה אתאמתנו יתברך במדרגה
נוראה ונשגבה כזו, עד שגם קטני ערוּפחותים כמונו היום, גם כן נזכה להתענג
בזיו שכינתו יתברך, ונאיר נפשנו באורו יתברך. מי האמין לזה, שדיקא בדורות
אלונזכה שיתגלה אלינו רבנו ז"ל, שהוא אור נורא ונפלא כזה, חבלים נפלו לנו
בנעימים, ואנו צריכים לשמח בחלקנו מאד מאד, "משונה פרייליך", לקפץ ולרקד
על נעם חלקנו אשר בנחל. ואמרו חז"ל |ספרי ראה|: יש לך אדם שנתן לו חלקו,
ואינו שמח בחלקו, אבל ישראל מודים ומקלסים שאין חלק יפה כחלקן ולא נחלה
כנחלתן ולא גורל כגורלם, והם מודים ומשבחים על כך, ובפרט אתה, שזכית להיות
לעת עתה במקום הרים, שדות ויערים, ראה גם ראה לשיר לפניו יתברך שירות
ותשבחות, תפלות ותחינות בשמחה עצומה עד מאד, כי |פסחים קז|: אין השכינה
שורה אלא מתוך דבר שמחה של מצוה, שנאמר |מלכים ב ג, טו|: "והיה כנגן
המנגן, ותהיעליו רוח ה'", ובמדרש שוחר טוב |תהלים ק'| איתא: כשאתה מתפלל,
יהיה לבך שמח מאד שאתה מתפלל לאלוהי חי וקים; וכלמה שתתמיד בדבר זה לדבר
עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, כמו כן תזכה שיפתחו לך שערים חדשים
וגלויים נפלאים להתענג במתיקות, ערבות, זיו שכינתו יתברך, המאירה בכל
הארץ, כמו שכתוב |יחזקאל מג, ב|: "והארץ האירה מכבודו" וגו'; והעקר לבטל
עצמך אליו יתברך לגמרי, ולא תרצה רצון אחר מבלעדירצונו יתברך, כגון:
להיות רב ורבי ולמדן או גאון, רק בטל ומבטל אליו יתברך כתולעת הרוחשת על
הארץ, בלי שום קווי שכר כלל, אז דיקא תזכה שילך לך תמיד כסדר |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב|, והשכינה תדור עמך בקביעות, כי "אשכון ואת
דכא" כתוב |ישעיה נז|, והכל בשמחה, כי השכינה היא היא שמחתן של ישראל, ולא
יגלה השמחה בעולם אלא בן דוד בעצמו, שהוא הוא בן השמחה; אשרינו ואשרינו!
וראו לנו לצעק ברחובות ובשוקים - אשרינו ואשרי חלקנו!

הדורש שלומך...

א' תסח. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאדשותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם הכסף להדפסה יעזר הקדוש ברוך הוא שנזכה

להדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל ולהפיצם בכל העולם כלו, ורק בזה תלויה הגאולה,

כי רבנו ז"ל אמר | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז': | אשר עקר הגלות הוא

על ידי חסרון אמונה. וידוע שספרי רבנו ז"ל מכניסים באדם אמונה ברורה

ומזככת שלבל יטעה את עצמו כלל, כי בזה העולם יכולים להטעות את עצמם מאד

מאדועל כן צריכים להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם ולהציל את העולם מרדת שחת,

כי בעוונותינו הרבים הכל מלא כפירות ואפיקורסות וספרי רבנו ז"ל ממלאים

אמונה בעולם.

ראה לעשות שלום בינך לבין אשתך, כי רבנו ז"ל הקפיד מאד מאדעל שלום בית

ותשמר את עצמך מאד מאד לא לדקר את אשתך עם חרב לשונך, כי לפעמים דבור אחד

יותר חד מסכין חד, וצריכים מאד מאד להזהר בכבוד אשתו, לכבדה וליקרה ולא

לומר עלחשבונה בדיחות שכואב לה מאד, ולכן תראה להזהר מהיום והלאה מאד מאד.

אודות העצבות וכו', כדאי לך לשמע בכל יום כלי זמר, וזהיכניס בך רוח של

שמחה, רבנו ז"ל גלה לנו אשר נגינה יש לה כחגדול מאד, למשך את האדם אליו

יתברך, ואשרי מי שתמיד שמח ומשמח את אחרים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תסט. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.

שלום וברכה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי

הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי. והנה להשיבך דבר אמת, הלאספרי רבנו ז"ל בידך -

הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ובפרטיות בספרי "לקוטי הלכות" שם תחיה את

עצמך מאד מאד. ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תמשיך את עצמך כל כך אלהצער,

בודאי הכל לטובה גדולה, ומי יודע ממה נפטרת על ידיסורין אלו שהיו לך,

ואיתא בספרי בפרשת ואתחנן: יהא אדם שמח ביסורים יותר מן הטובות, שאלו אדם בטובה כל ימיו - אין נמחל לו עון שבידו, ובמה נמחל לו? ביסורים נמחל לו, רביאליעזר בן יעקב אומר, הרי הוא אומר |משלי ג, יב|: "את אשר יאהבה' יוכיח, וכאב את בן ירצה", מי גרם לבן שירצה לאב? הוי אומראלו יסורים, רבי מאיר אומר, הרי הוא אומר |דברים ה, ה|: "וידעתעם לבבך, כי כאשר אדם ייסר איש את בנו ה' אלקיך מיסר", אתהולבך יודעים המעשים שעשית והיסורים שהבאתי עליך, שלא כנגדמעשיך שעשית הבאתי לך, רבי יוסי ברבי יהודה אומר: חביבים יסורים לפני המקום, שכבודו של מקום חל על מי שיסורים באיםעליו, שנאמר: "ה' אלקיך מיסר" וכו', עין שם באריכות גדולה, איך שמפליג ממעלת היסורים; כי באמת צריך שתדע, אחי היקר, כשעובר על האדם קטנות וחלישות הדעת, עניות ודחקות ושפיכותדמים, ולבו נשבר אז כחרס הנשבר, וכמעט שמתיאש מחייו בעולםהזה ובעולם הבא, אז דיקא בא אל בטול אמת ולב אחד, ונכלל בויתברך בלי שום קווי שכר כלל. וצריך שתדע, שכל מה שעוברעליך, הוא רק בשביל זה - כדי שתזכה להגיע אל בטול אמת, שאז תוכל לקבל הארת רבנו ז"ל, שהוא יחידה דיחידה, שלשראשונות דעתיק, ותזכה למתיקות, ערבות, זיו אורו יתברך. ובודאייעזר לך השם יתברך, שלא תצטרך ללוות כלל, כי רוח והצלהיעמד לך ממקום אחר.

וצריך שתדע, שהשם יתברך הוא אב הרחמן, והוא חפץ רקלהיטיב לבריותיו, והכל משגח בהשגחה פרטית, ועל כן זהשהלכת אצל ... כמה פעמים, ובכל פעם דחף אותך בלך ושוב, ולבסוף רמה אותך, ועכשו נשארת במקום צר וכו', דע לך שאצליתברך יש בזה כונה עצומה, והכל לטובתך, כי כל מה דעבידרחמנא לטב הוא דעביד, ובודאי דיקא מזה תצמח לך ישועהעצומה, ועל כן נא ונא לא להיות כל כך שבור ומשבר, ה' עמךגבור החיל.

ההכרח לקצר.

מה טוב ומה נעים אם נזכה להתועד יחד.

ידיך לנצח...

א' תע. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ועצם השמחה ששמחתי לשמעמך בשורות טובות, שאתה הולך אל חבר חדש, ומדבר עמומדברי רבנו ז"ל למען קרבו - אין לשער ולספר כלל שמחתי, כיזה הסימן שנתקרב באמת, כשנתקרבין על ידו עוד נפשות |עיןלקוטי הלכות, הרשאה, הלכה ה', אות יג|, כי יש אילן וענפים וענפיםלענפים וכו', והצדיק הוא גופא דאילנא, והנפשות שמתקרבין הסבחינת ענפים, וצריך שיצאו מהם עוד ענפים וכו', עד שיצמחו עודעמהם כמה וכמה אילנות, עד שתתמלא פני תבל תנובה, כמושכתוב |תהלים קז, לז|: "ויזרעו שדות ויטעו כרמים, ויעשו פריתבואה, ויברכם וירבו מאד וכו', עין שם.

ואמרו בזהר הקדוש |פרשת תרומה קכח|: כל מאן דאחיד בידאדחיבא ואשתדל ביה למשבק אורחא בישא איהו אסתלק בתלתסליקין מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא גרים לאכפיא סטראאחרא וכו' וזכי בהאי עלמא ובעלמא דאתי וכו', עין שם דבריםנפלאים ממעלת המחזיר את בני ישראל אליו יתברך. ורבנו ז"לאמר בפרוש, שהוא תקון גמור לפגם הברית; על כן, חמדת לבבי,ראה לדבר על לב בני הנעורים, ותחפש תמיד אחרי חברים חדשים, ותפיץ את הקונטרסים שאשלח לך בשבוע זה, והעקר אצל בחוריםחדשים אשר לא משייבתנו, באפן שיתפשט דבר רבנו ז"ל בעולם. וכבר אמרו חז"ל |יומא פז|: כל המזכה את הרבים, אין חטא באעל ידו, ובפרט זכות הרבים כזו, לקרב נשמות אליו יתברך באמתלאמתה, ויזכו שיפתחו פיהם לדבר עמו יתברך כאשר ידבר אישעם רעהו והבן אל אביו.

וצריך שתדע, שיש לך כחות עצומים בעבור זה לקרב אחרים, ועל כן אל תחלש דעתך כלל משום בריה שבעולם, ואמרו חז"ל|סנהדרין קיא|: אחד מן העיר מזכה כל העיר ושנים ממשפחה מזכיםכל המשפחה, אתה ואחייך ... לא בחנם סבב השם יתברך שתהיושם עכשו, אלא כדי שתדברו על לב הבחורים שם להתחילבהתחדשות חדשה, הן באמירת ח"י פרקים משניות בכל יום, והןבשקידה שעורים כסדרן בש"ס ובארבעה חלקי שלחן ערוך, וברבויהתבודדות, נא ונא לא להתפעל משום מונע ומעכב, רק

לדבר עסכל אחד ואחד בפרטיות, כי ימינו הבל ועוד מעט יהיה ההכרח לחזר וכו',
ואמרו חז"ל במדרש |קהלת רבה ו, יג|: הואיל והבל הסימיו של אדם וכצל הם,
מה הנאה יש לו בחיים? אלא יתעסק בדברי תורה שכלן חיים.
על כן, ידידי היקרים, חזקו ויאמץ לבבכם בה' ותשיחו ותדברושם עם כל
הבחורים, אשר אין שום תכלית אחרת בעולם, רק לשוב אליו יתברך, כי אין שום
מקום להתחבא ממנו יתברך, כי הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל
עלמין |איוב לד, כא כב|: "כי עיניו על דרכי איש וכל צעדיו יראה, אין חשך
ואין צלמות להסתר שם פעלי און", וכשתתברר לכם ידיעה זו, אז לא תפחדו משום
דבר שבעולם |תהלים כג, ד|, "גם כי אלך בגיא צלמות לאאירא רע כי אתה עמדי".
ושמעתי פעם מאחד מאנשי שלומנו א'ת'ה' הוא הדבור אל"ףעד תי"ו, ה' מוצאות
הפה, תקף ומיד כשיש א'ת'ה' שהוא הדבור - עמדי, לא אירא רע, כי תמיד אדבר
עמו יתברך, ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עח|, שהדבור הולך
עם האדם אף במקומות המטנפים, עין שם. הינו באיזה מקום מגנה ומלכלך שלא תהיה
עכשו, אל תפל בדעתך, רק ברח לך אל מקום מיחד, ותשפראת נפשך אליו יתברך,
ובפרט בכתל המערבי שריד בית אלקינו, ותשיח ותספר לפניו יתברך את כל לבך
וכל מה שעובר עליך, ואף שחמדת לבבי, עשית וקימת דבר זה הרבה פעמים, אהובי,
אחי, אין אתה יודע אילו שעשועים אתה גורם למעלה, על ידי כל שיחה ותפלה.
ורבנו ז"ל אומר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנט|: כשאדם מתבודד ומפרש
שיחתו וצערו לפני השם יתברך ומתודה ומתחרט על גדל הפגמים שעשה, אזי גם
השכינה יושבת כנגדו, והיא מנחמת אותו, שתבקש תחבולות לתקן כל הפגמים,
ובפרט בכתל המערבי, ששם הוא גלוי השכינה ממש בגלוי נפלא, והצדיק שם משכנו
וכו', בודאי אין לך מקום טוב בעולם כמוהו. ונא להזכירני שם לטובה בכל פעם
שתבוא לשם, הן שאזכה לשוב בתשובה, והן שאזכה להדפיס את כל הספרים שיש תחת
ידי, והם גלויים חדשים ונפלאים מאד מאד בתורת רבנו ז"ל, והן שאזכה לבא לארץ ישראל.
אהובי, אחי היקר! נתת שמחה בלבי, שכתבת לי שהתחלת מחדש להתמיד בתורה, ואתה
רושם לעצמך בפנקס מיחד בכל יוםמה שלמדת ביום זה, באפן שיהיה לך עם מה
להחיות את עצמך. טוב מאד מאד עשית, כי כן ראוי לנו להחיות את עצמנו

ולשמחאת נפשנו עם כל נקדה ונקדה וכל שערה ושערה מקדשת יהדותנו, כי לא ישאר לנו כי אם אלו הנקדות הטובות שחטפנו בכל יום, והשם יתברך זכה אותנו במצוות רבות בכל יום מחדש, וכל אחד מישראל מושך את עצמו מהרע אל הטוב בכל יום ויום, כי הולך מביתו לבית הכנסת ולבית המדרש בכל יום, ומניח טלית ותפלין, ועונה "אמן יהא שמיה רבא" ועונה קדשה וברכו, ואף על פי שישגם במצוות שלהם תערבת ופסלת הרבה, אף על פי כן נמצאות בהן על כל פנים כמה וכמה נקדות טובות, וזה עקר שבחו למעלה בכל העולמות, אדם שמשקע במה שמשקע, אף על פי כן מתגבר לרוץ בכל יום לבית הכנסת ולבית המדרש, ומקים כמה מצוות וכו', אדם כזה מעלתו גבוהה מאד מאד למעלה, ובפרטיות איש שהוא מלא הרהורים רעים ותאוות מגנות ורעיונות מזהמים, שמרגיל עצמו על כל פנים מעכשו לברח מכל זה, ולהסיח דעתמזה, ומתחיל בתקף בלבוליו לחשב ממנו יתברך, איך שהוא יתברך אתי, עמי ואצלי, והוא מלא רחמים, ורוצה לקרבני, ומחכה ומקוה ומיחל שאשוב אליו יתברך ואדבר עמו, ומכל שכן כשמרחם על עצמו, ומתחיל לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, אין לשער ולספר מה שנעשה מזה בכל העולמות, כל המלאכים והפמליה של מעלה מקנאים בו: הוי בריה שפלה, איך זכית לעמד ולשרת לפני מלך עליון ונורא כזה, מלך מלכי המלכים, הקדוש ברוך הוא, אשר על ידי כל דבור ודבור שאתה מדבר עמו יתברך, אתה מרעיש כל העולמות ומזדעזעים החיות והאופנים וכו', ויוצאים קולות בכל העולמות: זכאה האי בר נש בריה דמהימנותא בריה דקדשא בריך הוא, זכאה אנת בהאי עלמא וזכאה אנת בעלמא דאתי, קדשא בריך הוא אתרעי בך בכלא עלמין, זכאה אנת וזכאה חלקך, "כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו" | דברים לב, ט.

אהובי, אחי! מה אמר לך, אין אנו יכולים לציר בעודנו בגוף, מעלת השיחה שאדם משיח ומספר לפניו יתברך את כל לבו וכלמה שעובר עליו, ועל כן אמר רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיא: | אם היו מניחים מת לירד לזה העולם, היה מתפלל יפה יפה, כי הוא כבר רואה ויודע מה שנעשה מכל דבור ושיחה שאדם מדבר ומשיח עמו יתברך; ועל כן, חמדת לבבי, כלך מדבורים של מהבכך, ואל תכנס בשום וכוחים, רק רחם עליך וברח לך עכשו אליו יתברך, ותבקש ממנו כל מה שאתה

צריך, ותדבר עמו כמו שאתה מדבר עם חבר טוב, תספר לו יתברך כל מחשבותיך והרהוריך וכלמה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ואל תתן דמי לו, והכל בלי שום חכמות כלל. ואודות השמחה שאתה כותב שאתה מתפלל על זה, כן צריך להיות, כי על ידי תפלה יכולים לבא לכל טוב שבכל העולמות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיא, אך במה שאתה מתבלבל איך להיות בשמחה - באפן זה או באפן אחר, צריך שתדע, שצריכין להיות כל כך בשמחה עצומה, עד שלא יתבלבל משום דבר ומשום בריה, ולא יחשב מזה בעצמו כלל, רק לשמחו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, והוא אתך ואצלך וקרוב אליך ממש, ואל תסתכל על אחרים כלל. והעקר לידע, שאין לךמה לדאג, כי גדול אדוננו ורב להושיע.

ידיך הדורש שלומך...

תראה את המכתב לאחריך, ותכתב לי אם קבלת מכתבי זה, ואם החיה אותך; חבלים נפלו לנו בנעימים.

א' תעא. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, נזר ראשי, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נרלצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך היקר והמשמח בבשורות טובות היום קבלתי, ומרבאהבתי אליך חשתי ולא התמהמהתי לכתב לך. ועקר שמחתי, שתהלה לאל, אתה מחזיק בתמך, ומתמיד בתורה הקדושה, ואתה עושה עכשו סיום על כל ארבעה חלקי שלחן ערוך, ראוי לך לעשות סעדה גדולה עם כלי זמר על גדל החסד הנפלא הזה, שעשה עמך השם יתברך.

ואמרו חז"ל | ברכות ח: | אוהב ה' שערים המצינים בהלכה וכו', כי אין לו

להקדוש ברוך הוא אלא ארבע אמות שלהלכה, עין שם, וכל השונה הלכות בכל יום,

מבטח לו שהוא בן עולם הבא | מגלה כח. | על כן חזק ואמץ לעשות התחלה

חדשה, להתחיל עוד פעם. ורבנו ז"ל אמר | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן

ב', | שלמוד הלכה ובפרט מי שזוכה לחדש בה, הוא שעשוע עולם הבא. ועקר שמחתי

היא, שאתה מזכה את הרבים, ואתה מעורר את החברים להתמיד בשעורים קבועים

כסדרן על פי דרך רבנו ז"ל, ובפרט מה שכתבת, שיש כבר יותר ממנין בחורים

שלומדים בכליום ח"י פרקים משניות, נזכרתי במה שאיתא בתנא דבי אליהו
זוטא|פרק יד|: אין ישראל נגאלין - לא מתוך הצער ולא מתוך השעבוד ולא מתוך
הטלטול ולא מתוך הטרופ ולא מתוך הדחק ולא מתוך שאין להם מזונות, אלא מתוך
עשרה בני אדם שהם יושבים זהאצל זה, והיה כל אחד ואחד מהן קורא ושונה עם
חברו, וקולןשמע, שנאמר|עובדיה א, יז|: "ובהר ציון תהיה פלטה והיה
קדש"וכו', עין שם; ובמדרש רבה|פרשת צו| איתא: אין הגליות מתכנסותאלא
בזכות למוד משניות, עין שם; על כן, חמדת לבבי, ראהלעורר עוד ועוד בחורים
בזה, והוא ענין נפלא ונורא מאד, ובפרטיות בחורים צעירים המרגילים את עצמם
בזה, אז לעולםיהיו רגילים בכך - אשרי האוחז בזה.
חמדת לבבי! העקר לעשות בכל רגע ורגע התחלה חדשה, ולשכח את העבר, ורק זה
נקרא חיים טובים - אשרי הזוכה לזה;כי באמת כל מיני מרירות וצרות
והרפתקאות שעוברים על כל אחדואחד, הוא רק מה שמתבלבל מהעבר, ואפלו שבאמת
חטא עדעכשו וכו', צריך לידע שבכל עת ורגע משתנה כל פרצוף העולמות, ונעשים
חדשות לגמרי בכל העולמות, ועל כן צריך לעשות בכלרגע ממש התחלה חדשה - הן
במצות "השמחה" והן בדרך"ההתבודדות". ורואים שכל הצרות שיש לאדם הן רק
בשביל"רגע" אחד שאינו זוכה לישב את עצמו - מה ולמה אני כל כךשבור ומשבר
וכו', למה לי להיות בעצבות ובמרירות וכו', יהיהאיך שיהיה עדין יש בי
נקדות טובות, נקדות היהדות, ותהלה לאל,אני מאמין בו יתברך, ומוכן למסר
נפשי אליו בכל עת ורגע, וזהבחינת|ישעיה נד, ז ח|: "ברגע' קטן עזבתך
וברחמים גדוליםאקבצך, בשצף קצף הסתרתי פני 'רגע' ממך ובחסד עולם
רחמתיךאמר גואלך ה"; כי באמת צריך שתדע, שהוא יתברך ממלא כלעלמין וסובב
כל עלמין ובתוך כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיויתברך כלל, כי הוא מחיה
ומקים את כל הבריאה - דומם, צומח,חי, מדבר, והוא אב הרחמן, המרחם על כל
בריותיו, ומהוה אותםבכל "רגע" ו"רגע" ממש. וכשאדם זוכה לבא לגלוי אלקותו
יתברך, אז הוא תמיד בשמחה עצומה, ומדבר אליו יתברך כאשר ידבר אישעם רעהו,
מאחר שנתברר לו שהוא יתברך אצלו ממש. ועקר הצערוהמכאובים, הדינים
והצמצומים והמרירות שעוברים על כל אדםהוא כי 'ברגע' זה שכח ממנו יתברך,

ועל כן הוא מועד לכל מינינזיקין שבעולם; כי כשאדם חוקק תמיד בדעתו, שהשם יתברך הוא עמו, אז גר בעולם החרות, ואינו מצטער על עולם שאינו שלו וכו', ומתחיל בכל פעם מחדש ממש, אבל כששוכח ממנו יתברך 'כרגע', אז מר לו מאד מאד, וזהו כל סוד ההתבודדות והישוב הדעת שגלה לנו רבנו ז"ל שעל זה נאמר |שם כו, כ|: "לך עמי בא בחדריך וסגרדלתך בעדך חבי כמעט 'רגע' עד יעבר זעם", כי עקר המרירות שעוברת עליך היא 'ברגע' זה שנפלת בדעתך, ועל כן ברח לך 'ברגע' זה למקום מיחד, ותתחיל לרקד מרב שמחה, "משונהפרייליך", ותתן תודה והודאה להשם יתברך, יהיה איך שיהיה ישבך נקדות טובות תהלה לאל, וכן זכית להתודע מבן השמחה, הנכלל במקור השמחה, ותשפך את נפשך אליו יתברך בלשוןשאתה רגיל בה ותספר לפניו יתברך את כל לבר.

אהובי, אחי! אל תהיה חכם בעיניך לחשב שיש אילו עצותאחרות - לא! רק לעשות כל מיני פעלות שבעולם להיות אך ורקבשמחה, ותלך 'ברגע' זה למקום מיחד, ותרקד שם הרבה: "בךרבנו נגילה, בך רבנו נגילה ונשמחה בך", ותדבר עמו יתברך בלישום חכמות, רק כאיש אשר מספר ומדבר עם חברו, כי רק זה יעזרלך, ורק זה יצילך מכל מה שעובר עליך.

ותאמין לי אהובי, אחי, שהחיית את נפשי בזה שכתבת לי, שבאת להחלטה, כי "שוא תשועת אדם" |תהלים ס, יג|, ועל כן אתהבורח אליו יתברך, כן היא האמת, ורק זה תעשה, כי רק הוא יעזרלך, ורק הוא יזמן לך בקרוב שדוך הגון.

חמדת לבבי! ראה לעזור את חבריך על שעור כסדרן, כי רקזה יהיה נשאר מאתנו, ולמען השם, לא לבלבל עצמו משוםבלבולים וחכמות העולם, המרחקים ממנו יתברך, כי תכף ומידכשאדם זוכה להיות תמיד בשמחה עצומה, ותמיד מתבודד עמויתברך, אינו צריך כבר לפחד משום דבר שבעולם - לא בזה ולאבבא, כי השם יתברך מלא רחמים.

הדורש שלומך...

תתפלל בעדי, שאזכה לבא לארץ ישראל.

א' תעב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור הרוצהלהתקרב אל רבנו ז"ל

... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, היה טוב מאד שתבא אל בית מדרשנו בכל לילרביעי, שאני לומד אז ברבים "לקוטי מוהר"ן", וזה יעזר לך הרבהמאד, כי מה שתקבל בשעה אחת יהיה לך מספיק על כל השבוע, והרבה תלמידים מיישיבתך באים, ותהלה לאל, הם מחיים את עצמם, ותראה את הפעל יוצא, איך שהם מתמידים בלמוד התורה הקדושה, הם לומדים בכל יום ח"י פרקים משניות בשקידה נפלאה ונוראה עד מאד, והתפלות שלהם הן בחיות נפלאה, ולכן בא תבוא בשמחה, וגם אתה תקבל התחזקות והתעוררות. אודות טבילת מקוה וכו', תשתדל לטבל בכל יום קדם התפלה, כי אדם צריך לטבל בכל יום במקוה ולעשות לעצמו חשבון פןאולי היום הזה הוא היום האחרון שלי, ומי יודע אולי היום אסתלק, וכך לכל הפחות הייתי כבר במקוה, והחברא קדישא לאצריכים לקחת אותי למקוה, ומלבד זאת שאם מרגילים את עצמולתחיל את היום עם מקוה, אז הולך לו כל היום בצורה אחרת, כי בשעה שהגוף טובל כאן למטה, אז הנשמה טובלת שם למעלה במקוה העליון, ועל כן ראה להתחיל בכל יום את היום שלך עם טבילת מקוה, ותהיה זהיר בזה מאד מאד, ומוהרנ"ת ז"ל הבטיח שכל מי שיהיה חזק בטבילת מקוה בכל יום בשביל תשובה, אזי מבטח לו שיתקן הכל; אשרי מי שנזהר בטבילת מקוה, ואז טובלו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תעג. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר ואתחנן ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לשמר את עצמך מאד מאד לא להכנס בוכוחים, כיהוכוחים הורסים את האדם, כי ממה נפשך, אם אתה רוצה לנצחאת מישוהו, אז בודאי הוא לא יניח את עצמו, ואפלו תברר לו אתהאמת, הוא מתחמק בכל מיני אפנים שבעולם, כעין שפרש רבנוז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכב | את הפסוק | שמואל א טו, כט |: "וגםנצח ישראל לא ישקר", כי זה ידוע שמדת הנצחון אינה סובלת אתהאמת, כי אף אם יראה בעיניו דבר אמת, ידחה אותו מחמתהנצחון, כי אם אתה רוצה לנצח

את מישהו הוא אף פעם לא יתן לך שתנצחו, ועל כן מה ולמה לך להכנס בוכוחים, אשר הוא סתם בטול זמן, והורס את העצבים ושובר את האדם ומכניס אותו בדכאון, שההוא לא רוצה לקבל את דברי וכו' וכו', יותר טוב לברחאל הקדוש ברוך הוא, ולבטל את עצמו לגמרי אל אין סוף ברוך הוא, ואז תחיה חיים אמתיים, חיים ערבים ומתקים. ובאמת ראוי לנו לשמח מאד שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נפלא כזה המגלה לנו עצות נוראות כאלו, מה היינו עושים בלי רבנו ז"ל, וזה צריכים להכניס היטב היטב במחנו ובדעתנו, מה היינו עושים בלירבנו ז"ל, הן אמת שיש גם בין אנשי שלומנו חלוקי דעות, וכל אחד מושך לכוון אחר וכו' וכו', ומזה נתהווה מה שנתהווה וכו' וכו', מה לעשות? זה הקללה של שנאת חנם, שעדין מרקד בין יומא ט.א., כי אם היתה אחדות בכלליות ישראל, היינו מזמן נגאלים, ועל כל פנים אם היתה אחדות בין אנשי שלומנו, אז היה מתגלה עליהם רבנו ז"ל בלי שום ספק, עם כל זאת לא אלמן ישראל, ישתהלה לאל, בין אנשי שלומנו חבורה קדושה שאוחזים את עצמם ביחד באהבה, אחוה ורעות, וברוך השם רבנו ז"ל חי ביניהם, תמיד מדברים רק ממנו ומעצותיו הקדושות, ומי שרק נכנס שמה ביניהם ושומע את דבורם, הוא ממש מרגיש איך שרבנו ז"ל חי ביניהם, כי תמיד מדברים רק מרבנו ז"ל, דער רבי האט געזאגט, דער רבי איז געפארין, דער רבי איז געגאנגען, הכל מסתובב סביב הרבי, ומדברים תמיד ממנו יתברך, שמרגישים ממש את השכינה ביניהם, כי אין להם דבורים אחרים, רק אמונה ברורה ומזככת, אשרי מי שמכניס את ראשו בקבוץ הזה, בודאי גם על זה צריכים רחמים רבים, כי כל אחד ואחד צועק אשר אצלו אמת, אשר בשבילה בחירה והנסיון מסרו הכל בידי האדם והבוחר יבחר.

אודות ששאלת איך מחשבים זמן חצות, ידועה דעת רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קמט, ועקר חצות הוא תמיד אחר ששעות מתחלת הלילה, הן בקיץ והן בחורף, ואז מתחיל זמן חצות ונמשך עד גמר אשמורה שניה, דהינו עד אחר שתי שעות, עין שם; וראיתי בפוסקים להביא עצה כזו איך לדעת בדיוק זמן חצות, שמחברים את השעות מנץ החמה עד שקיעת החמה וחצי משעות אלו בדיוק הוא זמן חצות היום, שאז החמה היא באמצע הרקיע, ולאחר מכן יוסיף שתים עשרה שעות

על חצות היום, ואז הוא חצות לילה בדיוק, אבל כפי דעת הרב הקדוש מקאמארנא, זכותיגן עלינו, הוא זמן חצות, בין בקיץ בין בחורף בשעה שתיים עשרה, אבל כמובן שאנשי שלומנו תפסו את שיטת רבנו ז"ל, ולכן אחרשש שעות מהשקיעה שהוא תחלת הלילה, הוא זמן חצות, אף שאחרים רוצים לומר מזמן צאת הכוכבים, על כל פנים איך שהוא, צריכים להזהר מאד לומר בכל לילה סדר תקון חצות, שהוא סך הכל עשרה מזמורי תהלים וכמה פיוטים, ובזה עושה תקונים גדולים למעלה, ואסור להיות חכם בעיניו, אלא להזהר מאד מאד לאמרו בכל יום, ואז הוא עת רצון גדול בשמים, ויכולים לפעלהרבה דברים, כי חצות לילה הוא כמו פדיון שהוא המתקת הדינים; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו ואומר בכל לילה סדר תקון חצות, וזה לא לוקח הרבה זמן רק עשר או חמש עשרה דקות, ויכולים אז לשפך את נפשו אליו יתברך, כי אז כל השמים פתוחים, ובזה הקדוש מרבה לדבר ממעלת אמירת תקון חצות, וכל אנשי שלומנו הקדושים אשר אינם מטעים את עצמם ומציתים את רבנו ז"ל, הסנזהרים בסדר אמירת חצות, אשריהם ואשרי חלקם. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תעד. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר ואתחנן ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, ידידי, נר להצדיק נחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי מזה שלשה שבועות, ותאמין לי שלא הסחתי דעתי ממך כלל, אך היות שבקשת לכתב לך באריכות, מהוכל ענין התבודדות בפרטי פרטיות וכו', והיה בדעתי להשיב באריכות כרצונך, על כן נתעכב עד כעת, ואני רואה שיש בכל יום טרדות ובלבולים אחרים, ועל כן אמרתי ארוצה דברי אליך יהיה איך שיהיה. והנה בפרטי פרטיות ענין התבודדות לגלות ולפרסם, שהיא הדרך שמשיח יכניס בתוך העולם, נתבאר כבר באריכות גדולה בספר "שער החמשים", יזכני השם יתברך להדפיסו, והוא ספרנפלא, בעזרת השם יתברך, מיסד על פי דעת רבנו ז"ל, ובו מבאר, איך שהאבות והנביאים והתנאים וכו', כלם עסקו בתפלה והתבודדות, ומהי התבודדות? ומתי טוב להתבודד? ואיך צריכה להיות התבודדות? כל זה מבאר שם, אף על פי כן חלק אי אפשר להניח המכתב, ועל כן אכתב לך כמה נקודות, ולעת עתה

עין היטבספר הקטן "השתפכות הנפש" לר' אלטר טעפליקער ז"ל, והואספר נחמד, המדבר הרבה מהדרך שגלה רבנו ז"ל, והיא "התבודדות", וכבר עזר להרבה הרבה בני הנעורים, ויעץ להם עצות טובות, עין שם וינעם לך.

והנה יסוד היסודות ו'עקר ה'כל שבשביל זה נברא האדם הוא, שיזכה להכירו יתברך מכל דבר בפרטי פרטיות, כי באמת אישום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך ממש, והוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ואין בלעדיו יתברך, כלל, ובכל תנועה ותנועהשם אלופו של עולם וברא, את כל העולמות מריש כל עלמין ועדסוף כל עלמין - הכל בשביל ישראל, שיזכו ליחדו ולהכירויתברך בפרטי פרטיות מכל דבר ודבר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןנב|, ואיך זוכים להגיע אל זה גלה לנו רבנו ז"ל |שם| על ידיהתבודדות, ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם בני אדם, ויפרששיחתו אליו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ויספר לפניו את כללבו וכל מה שעובר עליו. ודבר זה תלוי באמונה, כל מה שתגדלאצלו אמונתו אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ואף בתקף הקטנותוהחשך שהוא מנח שם עדין וכו', גם שם מאיר אורו יתברך, כמו כן יזכה לדבר עמו יתברך, וכשאדם מרגיל את עצמו לדברעמו יתברך תמיד, אז סוף כל סוף זוכה לצאת מכל מיני חשכותוהסתרות, וזוכה לחזות בנעם הוי"ה ולבקר בהיכלו.

חמדת לבבי! ההכרח לי לקצר גם עכשו מהטרדה שנתהותהלי עכשו. חזק, חזק, להתחיל ברגע זה מחדש, והתמד מאד מאדבשיחה - זו תפלה, ואז תזכה לצאת מכל מצוקותיך מהר'ע'והחשך שנלכדת בהם וכו', כי תפלה היא גלוי אורו יתברך המאירלארץ ולדרים עליה, כמו שכתוב |יחזקאל מג, ב|: "והארץ האירהמכבדו" וגו'. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תכתב לי אם קבלת מכתבי זה, אז אכתב לך עוד באריכות, אםירצה השם.

א' תעה. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

והנה לדעתי מה שעובר עליך חרדות וכו', ואתה עצבני וכו', היה טוב מאד שתגש אל רופא ויתן לך כדור הרגעה, ואין בזה שוםבושה, אדרבה זה לא מזיק, זה רק יעזר לך, אתה לא צריך להתבלבל משום דבר שבעולם, והקדוש ברוך הוא יעזר לך שתהיה לך רפואה שלמה.

הרגל את עצמך לשמע כלי זמר, ותמיד תהיה במצב רוח טוב, ואל תמשיך את עצמך אל העצבות כלל, אדרבה ראה להיות רגוע, תאכל פת שחרית בזמן, וכן תשתדל לשמר על השנה, שלא תסגף את עצמך בשנה כלל, כי כל הבלבולים שבאים לאדם, זה רק מחמת שמסגף את עצמו מהשנה, כי אדם צריך לישן, היום בדורותינו אלו אסור בשום פנים ואופן לסגף את עצמו בענין השנה, כי זה עצת היצר הרע, כי אם אינו ישן כל צרכו, אזי אחר כך הוא מבהל ומבלבל מאד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תעו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל האברכים היקרים ... נרם יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

אודות שאלתכם בענין לעבר את הסדרה: שנים מקרא ואחדתרגום, האם ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום פעם אחת מספיק, וביום השבת בשעת קריאת התורה שומעים ואומרים גם כן עם הבעל קורא, זה מספיק, ואם יוצאים על ידי זה את המצוה, ראיתי בשאלות ותשובות מהר"י ברונא סימן קג, שמביא שם בשם מהרי"ל ווייל את שאלתכם, וזו לשונו שם: השומע מן הקורא קריאת התורה בבית הכנסת, אם יוצא בזה פעם אחת ידי מקרא ושוב לא יצטרך לקרא שנים מקרא ואחד תרגום, אלא מקרא פעם אחת, והשיב, דלא יצא משום דלא קיימא בבית המדרש רקלשמיעה ולא לקריאה, עין שם; ואף ששם מדבר לשמע פעם אחת, אבל היוצא מדבריו שעם הקריאה בשבת ושמיעתה לא יוצאים, על כן עצתי שתלמד בכל יום פרשה חמש ורש"י עם התרגום, ובליל שבת קדם הסעדה תעבר עוד פעם את כל הפרשה, וכן אנונהגים, ודברתי הרבה עם אנשי שלומנו, שאם האדם לומד בכליום פרשה חמש ורש"י עם התרגום שתי פעמים הינו שנים מקרא ואחד תרגום, ובליל שבת הוא חוזר עוד פעם את כל הפרשה, ובשבת בשעת קריאת התורה שומע עוד פעם את כל הפרשה, הריזוכה

לסים בכל שבוע ארבע פעמים את פרשת השבוע, וזה אשרמכניס בו בקיאות שיהיה בקי במקרא, כי באמת יש רבים שאינם בקיאים בפסוק אחד, ואפלו לומדים גדולים ומכל שכן בפרושרש"י, שבזה מתרשלים מאד מאד, ובאמת מי שבקי בפרוש רש"י על התורה הוא קנה רב קניני התורה, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, אלא לומד מקרא עד שהוא בקי.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א. תעז. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין אתה צריך להתפעל מכל טפשושוטה וכו' וכו', מה שהוא אומר, כי כבר היה לעולמים דברים כאלו, היו צדיקים קדושים עליונים, ואף על פי כן הסתירו והעלימו אותם, ולהפוך היו כל מיני שקרנים וצבועים שהמון עם פרסמו אותם בגדול וכו' וכו', ומה היה הסוף? מאלו השקרנים והצבועים לא נשאר זכר, ומאלו הקדושים לא רק שנשאר זכר, אלא כשרק מזכירים את שם העירה שגרו בה, כבר מזדעזעים. קח לדגמא את הרב הקדוש מבארדיטשוב, זכותו יגן עלינו, שרבנו ז"ל לקראו פאר הדור, והוא התפלל של הקדוש ברוך הוא, וכן הרבה קדוש בעל צמח צדק, זכותו יגן עלינו, אמר עליו, שבנה בשמים היכל חדש מהזכיות שלמד על נשמות ישראל, ואף על פי כן סבל בזיונות ושפיכות דמים, שגרשוהו בערב שבת מעיר פינסק, וכאחר כך גם כן היתה עליו מחלקת רבה, וכמובא במכתב שכתבה הרב הקדוש רבי אלעזר ז"ל ל בן הרבי ר' אלימלך, זכותו יגן עלינו, נדפס בסוף ספר 'נעם אלימלך', שדבר הרבה אביו הקדוש מענין מה שעובר על הרב הקדוש מבארדיטשוב - שרדפוהו, ואף על פי כן מה נשאר ממתנגדיו? שום דבר, אף אחד אפלו לא יודע מיהם, ואיפה עצמותיהם נעלמו... ומהרב הקדוש מבארדיטשוב, זכותו יגן עלינו, לא רק שנשאר ספר קדוש ונורא "קדשת לוי", אלא אפלו שמזכירים את העיר "בארדיטשוב", כבר נזדעזעים מאד. ולכן למה לך

להתבלבל מה שקורה כהיום שכל טאטיר מתפרסם בעולם, וכבר גלה רבנו ז"ל
|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז|: כשנתגלה האלו הטאטירין, אז נתעלם ונתכסה
היפי והפאר של הצדיק, עין שם; ותורה זו אמר רבנו ז"ל בהספידו את הרב הקדוש
מבארדיטשוב, זכותו יגן עלינו, ועל כן כמו שהיה בדורות ההם, כן יש
בדורותאלו, ואסור להתבלבל מכל פרחח ומצרע וכו' וכו', וכמו כן הואבין אנשי
שלומנו היקרים, צריכים מאד מאד להשמר לא לקפץאחר כל משגע... למה? מפני
שהוא צועק בתפלה... או שקופץוזהל כגדי... העקר הוא להיות דבוק בחי החיים
בו יתברך ולא להטעות את עצמו, ומכל שכן לא להטעות את הבריות וכו'
וכו', ואיך אמר רבנו ז"ל |חיי מוהר"ן, סימן ת'|: כבר היה לעולמים,
שהיה העולם מתנהג בדרך זו, שהקטנים במעלה היו גדולים וחשובים בעולם, ולא
היה העולם מתנהג באמת, אף על פי כן נמצא אחדשהיה מנח במקום שפל, והיה
צוחק מכל העולם כלו, והוא היהמחיה ומפרנס את כל העולם כלו בזכותו, והיו
לו שעשועים גדוליםבו יתברך, והוא היה חי חיים גמורים שנקראים באמת חיים,
עין שם; ולכן מה ולמה לך להתבלבל מכל מצרע שרק מדבר, אתהצריך רק לחפש אחר
הטוב, ואז תצליח דרכך תמיד.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תעח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך, מאד מאד שמחתי לשמע הטובממך, איך שאתה מתחזק בכל
מיני אפנים שבעולם.
ראה לעסק באיזה עסק, כמאמר התנא הקדוש |אבות ב, ב|: "טובתורה עם דרך ארץ,
שיגיעת שניהם משכחת עון", ואמרו חכמינוהקדושים |כתבות נט|: הבטלה מביאה
לידי זמה, והבטלה מביאה לידישעמום, כי אדם שאינו עובד ומסתובב סתם וכו',
הוא משתגע, ועל כן צריכים לעסק באיזה עסק להיות תמיד עסוק. וראיתי לפרשאת
הפסוק |דברים ה, כז|: "לך אמר להם, שובו לכם לאהליכם", כי עם ישראל בעת
קבלת התורה היו במדרגה גבוהה מאד מאד, עד שהיודבוקים בו יתברך, ולא כל

אחד היה יכול להחזיק במדרגה זו, ועל כן צוה הקדוש ברוך הוא את משה רבנו, ואמר לו: "לך אמר להם שובו לכם לאהליכם", ויש לומר ל'כ'ם' ראשי תבות ל'אכלמ'יגיע כ'פו, שאדם צריך לעסק באיזה עסק, ורבנו ז"ל אמר|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לה|, שמשא מתן באמונה זה גם כן בחינתשנה, עין שם; ובכלל כשאדם עושה משא ומתן ועובד ומקיים ל'אכל מ'יגיע כ'פו, אז הוא הכי מאשר, כי הוא לא אוכל מנהמאדכסופא, וזה גם כן ל'כ'ם', ראשי תבות: ל'א מ'נהמא כ'סופא, ועל כן צריכים להזהר בענינים אלו מאד מאד, ולא להיות חכם, לא כל אחד יכול להיות דבוק כל היום לרבות הלילה בו יתברך, ועל כן הוא צריך לעשות גם כן איזה עסק ולעבד כמה שעות, וזה"לך אמר להם שובו לכם לאהליכם", מה זה 'לכם', היה צריך לומר"לאמר 'להם' שובו לאהליכם", מאי תבת ל'כ'ם', אלא לרמז כנ"ל, ל'אכל מ'יגיע כ'פו.

גם בזה שתוכל לעבד בכל יום כמה שעות, תוכל לקיים מצותצדקה בשלמות, ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט|, תקוןלמשא ומתן, שיכון בכל הליכה והליכה שהולך למשא ומתן שיתןמכספו צדקה, ועל כן חזק, חזק, ושום דבר שבעולם לא יוכללשבר אותך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תעט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, שותה בצמא ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה מדברך אני רואה, שעקרהבלבולים שעובר עליך הוא רק מסבת הוכוחים שאתה מכניס אתעצמך בכל פעם. וכבר אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח|:מאי דכתיב |תהלים קמח, ח|: "רוח סערה עשה דברו", עקר הרוחסערה שנתהוה במח האדם, הוא רק על ידי הדבור וכו', עין שם; ובפרט כי כבר מבאר בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן כט|, שעל ידיפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה נתקלקל המח, ואז הדבור אסורוכו', עין שם; וכן מבאר בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן יט|, שהדבורוהברית תלויים זה בזה, כפי שמקדש דבורו, כמו כן זוכה לשמירתהברית; ועל כן, אהובי, אחי, מה לך להכניס את

עצמך בבטוליםכאלו, כלך מכל העולם, ותהיה רגיל לברח בכל פעם אליו
יתברך, ותדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, שזה נקרא "התבודדות", וכל
מה שעובר עליך בפרטי פרטיות תשיח ותדברעמו יתברך אשר הוא מלא כל הארץ
כבודו, והוא מחיה ומהוהאת כל הבריאה ממש בכל עת ורגע, כי הכל אלקות
בהתלבשותהזו, וכן תקבע לעצמך שעורים קבועים בכל יום: מקרא, משנה, גמרא,
מדרש, ובפרטי פרטיות שלחן ערוך, וכל אלו השעורים יהיוסדרן דיקא כרצונו
של רבנו ז"ל |עין שיחות הר"ן, סימן עו|, וטובמאד לסים בכל שבוע הפרשה חמש
עם רש"י והתרגום, וכן אסיזכה ללמד המדרש רבה של פרשת השבוע, אז כבר לא
תצטרך לדברי מוסר אחרים, כי בתוך אגדות חז"ל יש אורות נשגבים - אשרי הזוכה
להתמיד בהם. וכבר אמרו חז"ל |חגיגה יד. |: "וכלמשען מים" |ישעיה ג, א| -
אלו בעלי אגדה שמושכין לבו של אדםכמים, עין שם; ובספרי פרשה זו |עקב|:
דורשי רשומות אומרים, רצונך שתכיר מי שאמר והיה העולם, למד אגדה, שמתוך כך
אתהמכיר את הקדוש ברוך הוא ומדבק בדרכיו, עין שם; ובפרטיפרטיות, שכבר
זכינו להקדמות הנוראות תורת עתיקא סתימאה, שהם דברי רבנו ז"ל, יכולים לפרש
ולחדש על פיהן כל דברי חז"ל להקדושים, ולהבינם היטב; ועל כן עשה זאת,
איפוא, בני, והנצלמיד, וברח לך מלצים ומבני אדם המדברים דברים בטלים
ושיחותשל מה בכך, ותכניס כל עיוןך בתורה הקדושה, ותחדש חדושיםעל פי דבריו
הקדושים של רבנו ז"ל, ועקר למודך בתורה הקדושהיהיה רק מאהבה, כמובא בספרי
פרשה זו |עקב|: "לאהבה את ה'אלקים" - שמא תאמר הרי למדתי תורה בשביל
שאהיה עשיר, ובשביל שאקרא רבי, ובשביל שאקבל שכר, תלמוד לומר "לאהבהאת ה'
אלקים" - כל מה שאתם עושים לא תעשו אלא מאהבה, עין שם; וכשתהיה רגיל ללמד
בדרך רבנו ז"ל, כאשר דברנו פניסאל פנים, ונדפס ב"אשר בנחל" |חלק ה', סימן
תרל|, ועוד בהרבהמקומות, ובאריכות הוא ב"שמירת הזמן", עין שם; אז דיקא
תוכללקימו באמת. כי עקר הלמוד צריך להיות - לדבק עצמו בוייתברך על ידי אור
התורה, שהוא היכלו יתברך, "ובהיכלו כלואומר כבוד" |תהלים כט|, וכל התורה
צועקת ומכרזת ומגלה אמתתמציאותו יתברך, ואשר אין שום תכלית אחרת, רק לשוב
אלויתברך, ואפלו אם כבר עשית עד עכשו מה שעשית וכו', אין שוםיאוש בעולם

כלל, ותעשה מרגע זה התחלה חדשה. ואל כל זהתזכה אם תתמיד מדי יום ביומו בספרי רבנו ז"ל, ללמד התורותמהלקוטי מוהר"ן, ולומר על כל תורה התפלה מלקוטי תפלות, אשר הוא זכוך הנפש ממש, וסגלה נצחית לנשמה, וכן ללמדכסדרן בלקוטי הלכות - אפלו מעט, אז לא תפל ולא תסג אחורכבר, חס ושלום, ממנו יתברך, כי דבריו הקדושים יחזקוך ויאמצוך, ויורו לך דרך והנהגה בכל מה שתצטרך, ועל כן תראה לעשות לךשעור כסדר מהתחלת הלקוטי הלכות, וכשתזכה לסים, תתחיל עודפעם, וכן כל ימי חיך.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ותודה רבה על המעות ששלחת להדפסת הקונטרסים, ותדעשהיא זכות הרבים נפלאה כידוע לך, כי זה נתפשט מאד ביןבחורים בהרבה ישיבות, ותהלה לאל, רואים מזה כבר הרבהפרות, ובפרט בהתמדת הלמוד.

חמדת לבבי! דבר זה תחקק היטב בדעתך, כי אפלו לא תוכללקימו, גם כן אסור לפל בדעתך, כי זה כלל גדול שאסור לפלבדעתו משום דבר שבעולם יהיה איך שיהיה, אפלו אינו יכוללעשות שום דבר וכו' וכו', צריך להחיות את עצמו בכל רגע עםכל נקדה טובה שיש בו מנקדת היהדות, ולהיות רגיל ברקודים, ולשיר לעצמו נגונים של שמחה, כי זוהי הנהגה מרבנו ז"ל, שהזהיר על זה מאד מאד; כי כפי הצרות והקטנות והדחקותוהבלבולים שעוברים על כל אחד בכל יום ובכל שעה ממש, איאפשר להפטר מהם, כי אם על ידי רקודים ושמחה, ולעשות עצמוכאלו הוא שמח, ואז יבוא באמת אל השמחה האמתית לשמח בויתברך, אשר זהו עקר התכלית הטוב מכל התכליתות - לדבקהבו יתברך; אך באמת אודות הלמודים, כבר גלה לנו רבנו ז"ל גםבשביל זה הרבה עצות, ועקר העצה לידע ש"מעט גם כן טוב".

חמדת לבבי! מבאר בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן פד|: על ידיסטרא דאהבה זוכים למחין נקיים, הינו דיקא על ידי שאוהב אתחבריו, ואינו מתקוטט עמהם בוכוחים וכו', על ידי זה זוכים לישובהדעת; ועל כן הרגל עצמך במדת החסד, שהוא עולם התקון דמ"הלידע שאני בעצמי אינו כלום, ורק לעזר תמיד לזולתי, וזהו עקרשלמות החסד - לבטל את עצמו לגמרי תמיד, ולידע מ"ה אני, ועל ידי זה ממילא יראה תמיד רק מעלת חברו, ומה גם שעל ידישישמר את עצמו מלדבר

ולהתוכח עם החברים, תהיה לו התמדתהלמוד, כמאמר רבנו ז"ל |שיחות הר"ן,
סימן צא|: סגלה להתמדה, שיזכה להיות מתמיד בלמודו, הוא להזהר לבלי לדבר על
שום אישישיראלי, עין שם; ובאמת כשתרגיל את עצמך להמשיך את דעתךומחשבותיך
אליו יתברך אף מהמקום שאתה מנח שם, ולא תסתכלולא תתבלבל מאחרים כלל, אז
דיקא תחיה חיים נעימים וחייםמתקים ומישיבים, ותהיה כל מגמתך בתורה ועבודת
השם יתברך.מה אמר לך ומה אספר לך, יש בין אנשי שלומנו היקרים אנשיםחדושים
כאלו, אשר לא יאמן כי יספר, יומם ולילה עוסקים בתורהובתפלה בהתמדה גדולה,
ושום בריה אינה יודעת מהם כלל, כימבחוץ לא נכר עליהם שום שנוי והפרש כלל,
וכן הם אינםמתבלבלים מאחרים כלל, ועל ידי זה יש להם זמן לטיל בכלמקומות
התורה הקדושה - אשרי עין ראתה זאת!

הדורש שלומך...

א' תפ.בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, וכל מה שעובר עליך וכו'וכו', מה אמר לך,
ידידי היקר, ראוי לך לשמח עם הנקדות טובותשיש בך, ואף שאני יודע שמרים לך
החיים מאד מאד, ועובריםעליך כל מיני צרות ויסורים ומכאובים וכו' וכו',
שאתה נופלבחטאים ועוונות, שלפי דברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב',
סימןז'|, זו היא הצרה הכי גדולה שרק יכולה להיות, כי אין יסורים בלאעון
|שבת נה.|, מה נקרא יסורים? רק כשיש בהם עוונות, עם כל זאתגלה לנו רבנו
ז"ל, שראוי לחפש ולבקש ולמצא בעצמו נקדה טובהאיך שהוא וכו', איך יכול
להיות שאין בי איזו נקדה טובה, ועל ידישיזכה למצא בעצמו נקדה טובה,
על ידי זה יצא באמת מכף חובהלכף זכות; אשרי מי שמוצא בכל פעם נקדה טובה,
כי על ידי זהישוב בתשובה שלמה, וכמו שפרש רבנו ז"ל את הפסוק |תהלים
לז|: "ועוד מעט ואין רשע והתבוננת אל מקומו ואיננו", על ידי שתמצאעוד מעט
טוב, על ידי זה כבר לא תהיה רשע, ותזכה לצאתממקומך ולשוב בתשובה שלמה.
מוהרנ"ת ז"ל הזהירנו מאד מאד לילך עם תורה זו, ואמרברוש, כי אי אפשר

להחזיק מעמד בזה העולם, רק על ידי תורהזו שגלה לנו רבנו ז"ל על פסוק
|תהלים קמו, ב|: "אזמרה לאלקיבעודי" |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|,
ראוי לך ללמד עכשו אתהמאמר הזה, וממש תחיה את עצמך עם זה.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תפא. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.
מה אמר לך ידידי היקר, ראוי להתקרב ביתר שאת וביתר עזאל רבנו ז"ל, כי אין
לנו רק דברי רבנו ז"ל, ועל ידי דבריהקדושים תכנס בך תשוקה עצומה ללמד
הרבה במקרא, במשנה, בגמרא ובמדרש, בטור ובשלחן ערוך, בזהר ובתקונים, כי
רבנו ז"למכניס תשוקה עצומה בלב המקרבים אליו ללמד התורה הקדושה, ובזה תבחן
אם אתה באמת מקרב אל רבנו ז"ל או לא, אם אתהמתבודד בכל יום עמו יתברך,
ואתה עושה לעצמך חשבון הנפש, ואתה חושב על אחריתך איך יהיה ומה יהיה וכו'
וכו', תהיה מתוגוסס, ולא תוכל להתחמק מזה בשום פנים ואפן, ויוליכו אותך
אלבית החיים, ושם יקברו אותך וכו' וכו', ומה תעשה שם למטה וכו' וכו', אם
תכניס בעצמך תמיד מחשבה זו, אז תדע שאתה מקרב אלרבנו ז"ל, וכמו כן אם
תתחיל תמיד ביתר שאת וביתר עז בלמודהתורה הקדושה, אזי סימן שקבלת בשלמות
את הדעת רבנו ז"ל, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, אשר מה יש לאדם בזה העולם,
רקלהתפלל וללמד ולהתפלל. ובאמת שמעתי מאנשי שלומנוהקדושים, שאמרו בשם
רבנו ז"ל, שאמר פעם בזו הלשון: "איךהאב גיוואלט מיין זאך זאל ליגען אויף
ליטווישע הערצער"ס, כיהם בדרך כלל עקשנים גדולים מאד, ולדבר רבנו ז"ל
צריך עקשנותיוצאת מן הכלל. ועל כן ראה, אהובי, ידידי היקר, מה לפניך,
וראהלהתבודד עצמך בכל יום עמו יתברך, ותפרש את כל שיחתך וכלמה שעובר עליך
אליו יתברך, ועל ידי זה תזכה באמת להיות אישכשר, כי ימינו כצל עובר.
ראוי לנו לשמח מאד מאד שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבינורא ונפלא כזה,
ומאד מאד רציתי שתבקש מאנשי שלומנו היקריםעובדי ה' גדולים, שתתחבר עמם,

וביחד תדברו בכל יום מעצותיה הנפלאות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תפב. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי, ותיק וחסיד, הרוצה להתקרב להשם יתברך על פי דרך האמת שקבלנו מהנחלנו בע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בכל יום, עת ורגע, כיהבעל דבר אורב מאד על כל

הבא לכנס בפנים הקדשה בכמה חכמה תחבולות להשליכו ולרחקו ולהפילו בנקבא

דתהומא רבא, ואדם צריך להתחכם כנגדו בכל מיני חכמות, והעקר הוא תפלה - לשפך

נפשו אליו יתברך, שיעזרהו, וכמו שאמרו חז"ל |קדושיןל:|. אלמלא

הקדוש ברוך הוא עוזרו, לא היה יכול לו. והעקר צריך לשמר את הפתחים, לבלי

להניחם להכנס בפנים, והפתחים הם שבעה, כמו שכתוב בלקוטי מוהר"ן |חלק א',

סימן כא|: העינים, האזנים, החטם והפה, לקדש ולטהר מאד את העינים לבלי

להסתכל על שום גשמיות הבלי העולם הזה, לידע ולהאמין כי בכל דבר יש עצם

עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל בידו

יתברך להיטיב או חס ושלום להפך, ולקדש ולטהר מאד את האזנים לבלי לשמע

דברים בטלים ברדיו וכו' וכדומה, רק להטות היטב אזניו אל התורה ואל הצדיקים

האמתיים, ולקדש ולטהר מאד מאד את החטם להיות מאריך אף על כל מה שעובר עליו,

ולשמר עצמו מאד מאד מכעס ומקפידות אפלו כלשהוא, שהוא כאלו עובד עבודה

זרה, רחמנא לצלן, רק להיות בטלומבטל נגדו יתברך, ולהכלל בו יתברך לגמרי,

כי על ידי כעס משרה על עצמו סטרא אחרא, ולהפך - על ידי שמחה מתרחב מחו,

וזוכה להשרות עליו השכינה קדישא, שהיא שמחתן שלישראל, וזוכה לנבואה ולרוח

הקדש, וצריך להתאמץ מאד בכלהכחות לבוא לשמחה, שזהו עקר התכלית, לשמח בו

יתברך, וזה עקר הגאלה, וכמו שכתוב |ישעיה נה, יב|: "כי בשמחה תצאון", ומובא

בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עח|, שיש בכל אחד בחינת משיח,

רק צריך לגאל אותו, ויש לומר 'שמח' אותיות 'משיח', דיקא על ידי שמחה יכול

להושע מכל צרותיו ולגאל נפשו ולהוציא בחינת משיח שיש בו, כי הסטרא אחרא

זהו בעצמו הכעס והקפידות והעצבות והמרה שחורה וקטנות המחין, והקדשה

זהוהשמחה והסבלנות ולב רחב ומחין דגדלות, ועל זה צריכיםלהתיגע הרבה ימים ושנים לזכות להיות בשמחה תמיד ולבלי לכעסולהקפיד על שום דבר שבעולם יהיה איך שיהיה, ומוהרנ"ת ז"להבטיח פעם לאחד מאנשי שלומנו, ואמר לו: "אם היית תמידבשמחה, לא היית רואה פני גיהנום", כי באמת הגיהנום בעצמוזהו עצבות ומרה שחורה, וצרות ומרירות, והגן עדן הוא עקר מקורהשמחה ושעשוע עולם הבא, כמובא; גם מובא בדברי רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יו"ד: על ידי שמחה, זוכה לחרות המחיןולגאלה, ועל ידי עצבות מחו נקטן, ועובר עליו מה שעובר. ומהשכתבתי פה, שמישיח הוא שמחה, מצאתי עכשו מקורו בפסיקתאדרב כהנא |פרשה כט|: אין שמחה באה אלא בתשעה באב, ופרשושם המפרשים, שהוא משיח שיתגלה דיקא בתשעה באב, עין שם;ועקר הכל לשמר מאד את הדבור לבלי לדבר שום דבור שאינוצריך, ותעשה גדר לעצמך לבלי להתחיל לדבר עם שום בריהשבעולם יהיה איך שיהיה, ואז כשתשמר אלו הפתחים, אז לא יהיהמקום לסטרא אחרא לכנס, ותזכה להתעלות מעלה מעלה.

הדורש שלומך...

א' תפג.בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להיות סבלן גדול על כל מה שעובר עליך, ובפרט עםאשתך וכו' וכו', אין זו עצה להתפרץ עליה, אדרבה צריכיםלהתחזק במדת הסבלנות יותר מכל המדות שבעולם, ואת המדההיקרה הזו אנחנו מקבלים מרבנו ז"ל, ולכן היה טוב מאד שתלמדבכל יום את התורה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה, המדברתהרבה מאריכות אפים שהיא סבלנות, ותאמר עליה התפלהמלקוטי תפלות, אשר התורה והתפלה הזו תעורר אותך מאד מאדעם מדת הסבלנות, ובאמת כבר אמר פעם מוהרנ"ת ז"ל: אני יכולומר פרוש על המהר"ם שיף הכי קשה, אבל איני יכול לומרפשטים על אדם, כי העקר הוא לב נשבר, ומי יכול לדעת את הלבנשבר של השני, כי יכול להיות שההוא בלב נשבר גדול מאד, והשכינה שורה בו, ואני דן אותו, ואיך אני

דן את האדם שהשכינה שורה אצלו? ! וזה ביותר סובב על האשה, כי דרכן של נשים שישלהם לב נשבר, והן תמיד במצב רוח ירוד ונפול, ואז אם האדם משפיל את אשתו, הוא משפיל את השכינה, רחמנא לישזבן. וכבר ידועים דברי רבנו ז"ל | שיחות הר"ן, סימנים: רסג, רסד|, שאדם צריך ליקר ולכבד את אשתו מאד מאד, ובימי אברהם היתה השכינה נקראת שרה, ובימי יצחק היתה השכינה נקראת רבקה, ובימי יעקב היתה השכינה נקראת רחל ולאה, וסים רבנו ז"ל: כך הוא אצל כלאחד ואחד, אשתו היא בחינת השכינה, וצריכים לכבדה וליקרה מאד מאד, וזה מה שאמרו חכמינו הקדושים |בבא מציעא נט. |: אתתך גוצא גחין ולחיש לה, ופרש רש"י: שמע בעצתה, לא כדאי בכלל לעשות מריבות בבית צריכים לשתק על כל מה שעובר. ואנשי שלומנו היקרים היו רגילים לומר על כגון דא וכו', הלא כתיב |בראשית ב, כג. |: "כי היא עצם מעצמי", הינו האשה היא עצם מבעלה, ולא שייך כשלאדם כואב איזה עצם שלו, שהוא ילך ויחתך את העצם... אדרבה הוא סובל את הכאב עד שמרפאהו, כמו כן אם יש לו איזה צער בבית, לא שייך ללכת ולהתגרש ולריב, סובלים קצת וכו' וכו', ועל ידי זה הכל מתהפך. העקר הוא סבלנות, ומי שרוצה להצליח בדרכו בזה העולם מכרח להיות סבלן, אחרת הוא אבוד משני עולמות, ולכן ראה, ידידי היקר, לחקק דבורים אלובתוך לבך, ואז תרגיש עצמך אדם אחר לגמרי. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תפד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לשמר מאד מאד שלבל יחסר לך יום אחד מבלי למוד "לקוטי מוהר"ן" הקדוש והנורא, ותתבודד עצמך על כל תורה ותורה שלמדת, כי עקר השלמות הוא לעשות מהתורות תפלות, וזה היה רצון רבנו ז"ל, אך מוהר"ן ז"ל ראה שאף אחד לא יוכל לקיים את זה לזאת חבר את ה"לקוטי תפלות", כדי שנהיה רגילים לאמרם, אבל עקר השלמות - שאדם יעשה בעצמו תפלות, ובאמת מוהר"ן ז"ל בהתחלה כתב את התפלות בלשון יחיד לעצמו, ואחר כך כשאנשי שלומנו היקרים ראו אצלו את

התפלותהאלו, בקשו ממנו מאד מאד שהוא יעתיק את זה בעבורם, ואזכתבם בלשון רבים, ודבר זה שמעתי כמה פעמים אצל אנשישלומונו היקרים, ולכן ראה להיות קבוע ללמד בכל יום ב"לקוטי מוהר"ן" הקדוש והנורא, שהוא ספרו של רבנו ז"ל, ותתבודד עצמךעל התורות האלו שביום הזה שאתה לומד מהם, ואז תראה נפלאותמאד, שתמצא את כל מה שעובר עליך בתוך תורות רבנו ז"ל, כיבאמת רבנו ז"ל רצה מאד שנקשר את כל מה שעובר על האדםאפלו בגשמיות אל תורותיו הקדושות, ואפלו השיחות של העולםיקשר אל תורותיו, ואז יזכה להבין ולהשכיל את הפנימיותשבשיחות העולם. ולכן אל תהיה בטלן, אלא תקבע לעצמך קביעותעצומה ללמד בכל יום "לקוטי מוהר"ן", ואת אלו התורות שלמדתהיום תתבודד עמהם כל היום ותלך עמהם, ותוציא לעצמך עצותעל כל היום; אשרי מי שאוחז בדרך זו, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תפה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת הבחור היקר, החפץומשתוקק לעבודת השם יתברך באמת ... שיחיה נצח.

אחי היקר! לבי מלא שמחה, כשאני זוכה לשמע הטוב ממך, והעקר שאתה זוכה להתחזק ולהתאחז בנקדת האמת, אחרישחשבתני שלדיק יגיעי וכחי, שעסקתי עמך ימים ולילות, כי כל לביומחי נעתק ממקומו, כשחס ושלום, אחרי שאני עוסק עם אחד ימיםושבועות ושנים, ולבסוף נתרחק ממני, וברוך השם כשחזרתימהנסיעה הקדושה, הינו מציונו של רבנו ז"ל בעיר אומן ומארץישראל הקדושה, ומצאתי את שאהבה נפשי, ואתה חפץ באהבתי, ואתה מחזק עצמך על פי כל הדבורים ששמעת ממני, הנובעיםמהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, ממש חיים נתת לי, ששמעתי שאתה מחזק עצמך לילך בדרך האמת, כן תהיה חזק כלימך, ואחז עצמך בי, ואז טוב לך לנצח, זכר באיזה מקום היית, ואשר גם עכשו אתה עוד צריך לרחמים רבים, שתזכה להשאר קייםעל עמדך. ותזכה לצאת משני הסמ"ך מ"ם האורב עליך, רחמנאלצלן. זכר על ידי מי זכית לומר בכל יום "תקון הכללי", ועל ידימי זכית שתאחז כבר במשך זמן קצר לאחז בשעור שלחן ערוךבקביעות סימן

צ"ב וכו', ועוד לנקדות טובות שזכית לחטףביהדותך תורה ותפלה, על כן אבקשך למען טובתך הנצחיתשתאחז עצמך בי, ובפרט שבקרוב תסע למרחקים לשיבה, בודאיתכתב לי הכל, ובעזרת השם יתברך, אשיבך תמיד, כי כל עקריותי הוא שתזכה לצאת מהמקומות המגנים שנלכדת ותזכהלהכנס לפנים הקדשה, ותדע ותאמין שעדין יש לך תקוה לצאתממה שאתה צריך לצאת, ולהכנס לפנים הקדשה, והכל בכח הצדיקהאמת, הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

אבל עקר הנסיון יהיה לך, שירצו לרחק אותך ממני ומרבנוז"ל, על כן קשר עצמך בדעתו, שיהיה איך שיהיה לבל תתרחקמרבנו ז"ל וממני, ותבקש על זה הרבה בכל יום מהשם יתברך, והעקר אל תבלבל עצמך משום בריה רק עשה כמו שהוריתך עדעכשו ואז טוב לך לנצח. העקר שבכל העקרים תרגיל עצמך לשפךנפשך אליו יתברך, וכל מה שעובר עליך תשיח ותספר לפנייתברך, ותצעק בכל יום הרבה להשם יתברך, שיעזר לך ברוחניותובגשמיות, כי כל דבור שאתה מתפלל עושה רשם למעלה, ואםהיית זוכה לראות מעלת תפלתך למעלה בעולמות העליונים, הייתמתחזק ומתאמץ להתפלל כל היום בשמחה רבה, כי באמת איןשום מציאות בלעדי השם יתברך, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכללכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אשר הוא יתברך מחיהומוהוה את הכל, ושומע תפלת כל פה, ובפרט התפלות של הנמוכיםביותר, שנלכדו בעוונותיהם, רחמנא לצלן, ואין בידם לצאת,ולבבם שבור, וכמו שכתוב |תהלים קמה, יח|: "קרוב ה' לנשברי לבואת דכאי רוח יושיע"; ועקר הכל, חזק עצמך להיות תמידבשמחה, ותגרש ממך את העצבות בכל הכחות, כי שמחה היאהקדשה, ועצבות היא הסטרא אחרא |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כג|, ועקר פגם הברית בא מקלפת יללה כידוע, ורבנו ז"ל אמר פעם: "דער בעל דבר נעמט זיך צו איין ערליכען איד אין טשעפט אן איןאיהם איין שגעון"ע, ועקר השגעון הוא שמכניס בלבו מחשבותשצריך להיות לו לב נשבר, ולדאג על חטאיו, ובאמת על ידי זהלכדו במצודתו, שמפילו רחמנא לצלן, בעצבות, שאז תפסו לגמרי, רחמנא לצלן, כי העקר הוא רק שמחה, לעשות כל מיני עצותלזכות להגיע לשמחה. ורבנו ז"ל אמר |ספר המדות|: התפלה שהיאבשמחה, הרי זו מקבלת למעלה, ומי שתמיד בשמחה, על ידי זהמצליח תמיד, ועקר התשובה היא

תשובה של אהבה, מחמת שאניאוהב אותו יתברך, ומה יהיה אם לא יהיה לי, חס
ושלום, עולםהבא, העקר רצוני רק להכלל בך תתברך, ולהיות דבוק בך תתברךמרב
האהבה שיש לי עמך תתברך, וזה העקר שצריך לזכות בזההעולם לחזות בנעם ה'
ולבקר בהיכלו.

הדורש שלומך, ומצפה לראות טובתך ברוחניות ובגשמיות.

תצניע את האגרת הזאת, כי תצטרך אל זה פעם.

א' תפן. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר עקב ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, צמוד
בפנימיות לבבי, שותה ממי הנחל הנובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו
יאיר ויזרח.

מכתבך קבלתי זה פעמים, ומרב טרדותי, בעוונותי הרבים, לאהיה לי הפנאי
להשיבך, ובפרט עכשו שאני עסוק בהדפסת כמהספרים למען זכות הרבים, להרים
ולהגביה ולחזק ולאמץ את כלהנפשות השבורות וכו', ודבר זה לוקח את כל עתותי.
חמדת לבבי! העקר שבכל העקרים להיות רגיל במדתהשכחה, לשכח את כל העבר עליו
יהיה איך שיהיה, ויעשה בכלפעם התחלה חדשה, ויהיה בעיניו כקטן שנולד, שזהו
יסוד גדולבדרכי רבנו ז"ל. ועקר כל הבלבולים שעוברים על כל נפש הוא
רקמרבוי הבלבולים שמבלבל את עצמו בכל פעם מהעבר, ורבנו ז"ל בא לעקר דבר זה
מן העולם, ומאיר אמתתו יתברך, איך שהואיתברך מחיה ומקים את כל הבריאה,
ועל כן מה ולמה להכניסדעתו מחשבות אחרות, העקר לחשב תמיד: "השם יתברך
אתי, עמי ואצלי, כי מלא כל הארץ כבודו", ועל ידי זה ממילא יתבטלוממנו כל
העוונות והצרות והחשכות והמרירות והעצבות, כי צריךלשמר את הזכרון לזכר
בעלמא דאתי | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןנד|, וכל מה שמכניס בדעתו
זכרון זה, כמו כן הוא זוכה להמשיךעל עצמו ברכות וישועות, |דברים ח, יח|:
"וזכרת את ה' אלקיך כיהוא הנותן לך כח לעשות חיל, למען הקם את בריתו אשר
נשבעלאבותיך כיום הזה", וזוהי כל מצות ציצית, שאמרו חז"ל |מנחותמג|: ראייה
מביאה לידי זכירה, זכירה מביאה לידי עשייה, שצריךלשמח מאד עם הציצית שזוכה
לקים בכל יום, ויקים |במדבר טו, לט|: "וראיתם אותו", כי השם יתברך הוא

אחדות אחת עם מצוותיו|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה', ועל ידי ראית
הציצית יזכר תמידמנו יתברך, איך שהוא אפלו עדין מנח בעמקי עמקים
ובשאותחתיות, יכול לנחם את עצמו, כי אני רואה שהשם יתברך אתיועמי, כי
אני מלבש בציצית, אשר היא אחדות אחת עמו יתברך, וכן יכול להחיות את עצמו
עם כל מצוה שזוכה לקים בכל יום ויום- אשרינו ומה טוב חלקנו, שזכינו לידע
מרבי אמת כזה המחיהאוננו. ונא להזהר מאד לא להכנס בוכוחים, כדי שלא יבוא
לידימחלוקות, חס ושלום. ותרגיל את עצמך להתבודד עמו יתברך בכליום ויום,
ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך, חזק ואמץ.
הדורש שלומך...

ושלום לידידי אחיך ... גם אליו ולכלנו נאמרו אלו הדבורים, וצריכים להחיות
את עצמנו בכל יום עם מה שיכולים, כי העקרהוא שמחה, לעשות כל מיני פעלות
שבעולם להיות בשמחה, והשמחה היא רפואה ברוחניות ובגשמיות.
ההכרח לי לקצר מרב הטרדות. אם אתם יכולים לנדב איזונדבה קטנה בעבור
הדפסה, יגדל שכרם מאד מאד במצות זכותהרבים.
א' תפז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, צמוד בפנימיות
לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...
נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שמות, צריכים לשמר מאד מאד לא לתת שמות שלהבל כנהוג עכשו, אלא
צריכים לדעת, כי השמות מקורם ויסדתםבהררי אל, ורבנו ז"ל הזהיר מאד מאד על
דבר זה, ואמר שבתוך השם של האדם שם כל האדם, רואים איך שהכופרים הערב
רבדורותינו אלו, הדבר הראשון התחילו להחליף שמות וכו', כי בזהמחליפים
נשמות, רחמנא לישזבן, ועל כן צריכים מאד מאד להזהרלא לשנות את השם רק לתן
שם כמו שקבלנו מדור דור, וזה אחדמהדברים שבזכותם נגאלו עם ישראל ממצרים,
שלא שנו את שמם, ועל כן צריכים לשמר מאד מאד לא לתת שמות בדויים
מהעצמיםוהאבנים מהטל והרוח... אלא לתת שמות של האמהות הקדושותוהנביאות

והסבא והסבתא וכו' וכו', ועל כן ראה לשמר מאד מאדעל דבר זה, ותתעקש לא לתת שם מודרני בשום פנים ואפן, ובפרטשם בדוי וטפשי כזה, טל או שחר או עלה או רוח... רואים בחושאיך שעוקרים את הילד משרשו, והוא מסכן שאין לו שם, ולאבחנם שעובר עליו אחר כך מה שעובר, כי "נפש חיה הוא שמו" בראשית ב, יט, השם של האדם זה הנפש שלו, ובעוונותינו הרבים, כשלא נזהרים בזה, אזי גורמים קלקולים רבים לבן או לבת שנולד, על ידי שנותנים לו שם בדוי כזה. זו דעתי, וזה מה שקבלתי אצל רבנו ז"ל | עין שיחות הר"ן, סימןמד, אשר השם של האדם הוא דבר גדול מאד, ובשם רומז כל ענינובחינתו, כל אחד כפי ענינו ומדרגתו, כן יש לו צרוף ורמז בשמווכו' וכו', עין שם; וכן עין שם בסימן צה, עם כל זאת אם אתהמתעקש ראה לשאל רב, אבל לדעתי מספיק לצית את רבנו ז"ל. ועין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נו, השם הוא הכלי של הדברשבשם נגמר הנפש והחיות של כל אדם, ועל כן כשקוראים לאדםבשמו, הוא מזמן תכף אצלו, עין שם. והנראה לפי עניות דעתיתכתבתי.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תפח. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

ראה לדבק את עצמך בו יתברך, ושום דבר שבעולם לא יוכללשבר אותך, ומכל מה שעובר עליך הרגל את עצמך לברח רק אליויתברך, ותהיה רגיל לדבר ולשוח את כל אשר עם לבבך עמויתברך, ולא תסתכל על שום בריה שבעולם, וזה יכניס בך עזותועקשנות דקדשה, וכל הבעיה שלך שאתה תמיד מתבייש מבני אדם, וזה מכניס בך רגשות אשמה ורגשות שפלות וכו' וכו', שזהשובר אותך לגמרי. ובאמת מי שמרגיל את עצמו לדבר אליויתברך, על ידי זה הוא יוצא מעצמו, ולכן הוא עצה אפלו בגשמיות, כשאדם מרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך, ולספר אתכל מה שעובר עליו, על ידי זה הוא יוצא מעצמו, וזה מכניס בואמונה פשוטה, וזוכה לעזות

ועקשנות דקדשה, וראוי לנו לתת תודה והודאה להקדוש ברוך הוא, שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, ולקבל ממנו את הדרך הנוראה והנפלאה הזו; אשרי מי שחזק בעבודה הקדושה הזו, ואז טוב לו כל הימים.

אודות הלמודים ראה לא להיות בטלן, אלא תקבע לעצמך שעור קבוע במקרא ובמשנה, בגמרא ובמדרש, כי הארבעה למודים האלו הם כנגד הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה; אשרי מי שחזק ללמד בכל יום שעור אחד מהארבעה שעורים האלו, שאז יאירו עליו האורות מהארבעה עולמות, ויהיה דבוקתמיד בחי החיים בו יתברך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תפט. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך מיום שני לסדר ואתחנן לנכון קבלתי. הנהלה שיבך דברי אמת

כרצונך, הלא ספרי רבנו ז"ל בידך - הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ומה

שיחסר לך בעבודת השם יתברך איזו עצה או התחזקות תמצא שם.

אהובי, אחי היקר, העקר לעשות בכל פעם התחלה חדשה לגמרי, ולהיות רגיל לשכח

העבר, וזה תלוי כפי שזוכה לזכרון דקדשה לזכר בו יתברך, כי כשזוכה לזכר

תמיד בו יתברך, איך שהוא מלא כל הארץ כבודו, והוא מחיה ומהווה ומקים את

כלהבריאה, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך, על ידי זה ממילא שוכח את העבר,

כי השם יתברך הוא למעלה מהמקום ולמעלה מהזמן, וזו צריכה להיות כל מגמתנו

לצאת מקטנותנו ומירידותינו וכו', אף שעשה כבר מה שעשה וכו', ולמשך את עצמו

על כל פנים מרגע זה אליו יתברך, והעקר לא לפל בדעתו כלל משום בריה שבועולם.

תהלה לאל, זכינו בזכיות חנם להתודע מרבי אמת כזה, רבי המחיה אותנו, רבי

המחזק אותנו, ועל כן עלינו לצית רק אותו, ולא נאבה ולא נשמע למי שאומר

אחרת, אפלו יהיה מן אנשי שלומנו, כי דברי רבנו ז"ל הם ברורים ואמתיים,

ובפרטיות לקיים הנהגותיו שהדריכנו, והם "התבודדות" - להיות רגיל מאד

מאדלברח מדי פעם בפעם למקום מיחד שאין שם בני אדם, וישפך שיחתו ותפלתו וכל

מה שעובר עליו כאשר ידבר איש עם רעהו, וכן יתמיד בשעורים קבועים כסדרן
דיקא במקרא, משנה, גמרא, מדרש, וכן להיות קבוע חק ולא יעבר בלמוד שלחן
ערוך בכל יום יום; ועל כן, חמדת לבבי, מה לך להכנס בוכוחים, האם דרך
זואמת או לא וכו', כלך מאחרים, ותברח תמיד אליו יתברך, "אנוצריכים לבטל
דעתנו אל דעת רבנו ז"ל, ולא לבטל דעת רבנו ז"לאל דעתנו" ודו"ק; אם רבנו
ז"ל אמר שכך טוב ללמד, איני צריך כבר לשמע שום חות דעת בעולם, וכן איני
צריך להכנס בוכוחים עם שום בריה, "החפץ יחפץ והחדל יחדל", אבל דבר זה
צריך להיות תמיד לפני עיניך, כי יבוא היום והשעה והרגע שיהיה ההכרח לצאת
מזה העולם וכו', ובידיעה זו כבר לא יבקש להיות רב ורבי ולמדן וגאון וכו',
או איזו השתררות על זולתו וכו', ועקרה תורה לדבק עצמו בו יתברך בתשוקה
עצומה, ולהיות בכלה מקומות של התורה הקדושה | עין שיחות הר"ן, סימן כח|,
ועין בתנאדבי אליהו רבא | פרק יח: | קרא אדם תורה, נביאים וכתובים,
מוסרים לו שני מלאכים, שנאמר | תהלים צא, יא: | "כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל
דרכיך", אבל קרא אדם תורה, נביאים וכתובים, ושנה משנה ומדרש, הלכות
ואגדות, ושמש תלמידי חכמים, הקדוש ברוך הוא בעצמו משמרו וכו', עין שם;
ולזכות לזה אי אפשר בשום אופן בעולם, כי אם על ידי עצות רבנו ז"ל, והראיה
כי מייכול להתפאר שזכה לסיים אפלו פעם אחת את כל למוד התורה הקדושה - תנ"ך,
משניות, בבלי, ירושלמי, תוספתא וכלה מדרשים וכל ספרי הזהר הקדוש והתקונים
וכו' וכו', ומכל שכלוכל שכן כל אחד יודע איך שרחוק מזה בתכלית הרחוק, אבל
בין אנשי שלומנו היקרים, אשר אינם מטעים את עצמם, יש תהלה לאל, אברכים שכבר
זכו לזה, וכן יש בינינו בחורים שסימו ש"סושלחן ערוך; ועל כן, חמדת לבבי,
ברח לך מלצים, ואל תכנס בוכוחים, תהיה לכל אחד דרכו, ואנחנו בדרך רבנו ז"ל
נלך, עד אשר יגיע היום והשעה והרגע לצאת מזה העולם, ואז יקים | מלאכיג,
יח: | "ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע בין עובד אלקים לאשרלא עבדו", ודרשו
חז"ל | חגיגה ט: |: אינו דומה שונה פרקו מאהפעמים לשונה פרקו מאה ואחת, כי
זה שהוסיף רק עוד פעם אחת, חברו נקרא לגביו אשר לא עבדו, עין שם; ורבנו
ז"ל גלה למוהרנ"ת ז"ל מעלת כח התורה, שתכף ומיד כשאדם מקבל עליו על תורה,

אינו צריך לפחד משום דבר, כי התורה בעצמה תחזירנו למוטב. ובירושלמי |ראש השנה, פרק ד', הלכה כ' | איתא: כיון שקבלתם עליכם על תורה, מעלה אני עליכם כאלו לא חטאתם מימיכם; וצריך שתדע, שעקר דבר רבנו ז"ל הוא רק תורה ותפלה, ותכף ומיד כשתצית את רבנו ז"ל, אין לך כבר מה לפחד כלל, כיהוא הבטיח שהוא ערב בשבילך.

חמדת לבבי! ראה מה שרבנו ז"ל כותב לחתנו |עיין בתחילת העלים לתרופה|:
"בקשתי מאהובי חתני, שתלמד בכל יום שעור גמרא ופוסק, שלא תעשה, חס ושלום, מטפל עקר, רק "את האלקים יראוכו", כי זה כל האדם", עוד שם: "גם יראה להודיע לי מעסקלמודו, וכמה דפים גמרא הוא לומד בכל יום, כי באלה חפצתי, שיתמיד בלמודו, וזו כל מגמתי ודי לחכימא". והנה במה שכתבת לה אריך לך וכו' בספר "שמירת הזמן", כבר כתבתי מזה, תהלה לאל, באריכות גדולה - קחהו משם, כי קשה וכבד להחזיר בכלפעם את הדבור, ואם יהיה אלקים עמדי, ואגמר את הספרים שהתחלתי, אז אחבר חבור בענין למוד התורה הקדושה על פידרכו של רבנו ז"ל. ואודות מה שכתבת מענין נדרים, ובפרט יותלכתחלה - יכולים להכשל בזה מאוד מאוד, וחכמינו הקדושים, זכרונם לברכה, החמירו על זה מאד |קהלת ה': "טוב אשר לא תדרמשתדר ולא תשלם". ואמרו חז"ל |נדרים ט. |: טוב מזה שאינו נודרכל עקר. ההכרח לקצר.

ידיך לנצח...

א' תצ. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר עקב ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך האריך.

ראה להרגיל את עצמך ביותר במדת הזריזות, כי צריכים זריזות עצומה בכל פרט ופרט הן בגשמי והן ברוחני, כי הזריזות היא ההצלחה של האדם בזה ובבא. אודות הספקות והקשיות שיש לך וכו', עין בספר הקדוש "עבודת ישראל" פרשת ואתחנן, על פסוק |דברים ו, טז|: "לא תנסואת הוי"ה אלקיכם כאשר נסיתם במסה", כי כשישראל עושים רצונו של הקדוש ברוך הוא, אז נתגלה כבוד הוי"ה

ברוך הוא, וראו כל בשר את מלכותו יתברך, כי הוא מלך על כל הארץ ושומעלתפלתם, ומסיר מהם על הצרות, ולהפוך - כשחם ושלו, כשאינם עושים רצונו, הגם שהקדוש ברוך הוא מלך בעצם כמושהיה קדם שנברא העולם, כי הכל שלו, וכל אלה עשתה ידו, אף על פי כן החסרון בגלוי אלקות ומלכותו שאינם בגלוי וכו', הינו כשאדם מבטל את דעתו וחכמתו ושכלו לגמרי, ואינו שואלשום קשיות אחריו יתברך, אלא נכנס באמונה פשוטה, אז מרגישאת אמתת מציאותו יתברך כאן למטה, אלא בו ברגע שאדם נכנסבקשיות וספקות, ומנסה את הקדוש ברוך הוא, הינו שמגביהוומגרשו ומרימו מזה העולם, אז החסרון בנו, שנחסר מאתנו גלויאלקות, וזה הענש והצרות הכי קשות, שאין אדם זוכה להרגיש אתאמתת מציאותו יתברך, וזה "לא תנסו את הוי"ה אלקיכם כאשרנסיתם במסה", שלא יגביהו וירימו את הקדוש ברוך הוא על ידיהקשיות והספקות, שאז כביכול מגרשים אותו מזה העולם, ואז כלהצרות, כי באמת המאמין האמתי, שמאמין שאין בלעדיו יתברךכלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, הוא מוריד את השכינה בזההעולם, על ידי זה נתבטלים ממנו כל הצרות והדינים |והבןלמעשה|.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תצא. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר עקב ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האחים היקריםלי מאד ... נרם יאיר. לנכון קבלתי את כל מכתבכם, ומאד שמחתי לשמע הטובממכם. נא ונא תתעוררו כבר לבא על ראש השנה הקדוש, כי ימי הקיץעוד מעט חולפים ועוברים, וצריכים להכין את עצמנו אל הראשהשנה הקדוש והנורא של רבנו ז"ל, אשר מאד מאד הקפיד להיותאצלו, ובודאי נזכה להיות פעם בראש השנה באומן, אשר איןלמעלה מזה, כי הקבוץ רק שם ולא במקום אחר, אבל מאחרשמפני חטאינו גלינו מארצנו, ונתרחקנו מעל אדמתנו, ונתפזרנובכל קצוי תבל, לזאת הקבוץ הוא היכן שרק מתקבצים עשרהמאנשי שלומנו, ואי אפשר לעשות עקר לא מירושלים ולא ממרווןכו' וכו', כי בכל עיר ועיר ובכל מקום ומקום שמתקבצים עשרהמאנשי שלומנו, ראוי ונכון לנסע ולדחף את ראשו ביניהם, וזהדבור של מוהרנ"ת ז"ל, שדבר מענין ראש השנה, אשר בכל מקוםשמתקבצים עשרה מאנשי שלומנו, ראוי לנסע

אפלו מסוף העולם ולדחק את ראשו ביניהם, הרי כי מוהרנ"ת ז"ל לא הדגיש מקום מיחד, כי ראה ברוח קדשו מה יהיה לבסוף, ובודאי עד שיפתחו הגבולות ונוכל לנסע לאומן, ראוי לכל אחד ואחד להתקבץ במקום שלבו חפץ, אני בעצמי נוסע אל הקבוץ בירושלים, מפני שאנירוצה להיות במחיצתו של ר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, אבל לא שאני אומר ששם הקבוץ, קבוץ הוא בכל מקום שרק יתקבצו אנשי שלומנו, ולכן תעשו כל מיני השתדלות לעשות קבוץ, ואני מקוה עוד להתראות אתכם, ולדבר יחד בדיוק על כל פרט ופרט, ובפרט השנה אני לא נוסע לירושלים, אז נעשה את הקבוץ אין בורו פארק, וראוי לנו לעשות התעוררות גדולה בין בני הנעורים שנזכה להקבץ יחד ולעשות "ראש השנה", והקדוש ברוך הוא יוליכנו בדרך האמת.

ראו לנצל את הזמן היקר בתפלה והתבודדות ושיחה בינו לביקונו, כי עכשו בימי הקיץ טוב מאד לטיל בין השדות ובין עשבים ובין אילנות, ולשוח ולספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך, שאמר רבנו ז"ל, שכל העשבים והאילנות רוצים להכלל בתפלתו; אשרי מי שיוצא בשדה ומסתובב שם בין העשבים והאילנות, ועוסק בתפלה והתבודדות, וכבר התבטא פעם רבנו ז"ל ואמר בזה הלשון: ווי גוט איז פרום צו זיין צו ווישען זייפ; ועל כן תצא ולטיל כל אחד לפי דרכו אל השדה, ותתבודדו עצמכם שם, אשר אין טוב מזה, כי כל דבור ודבור שמדברים ומשיחים ומספרים אליו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ולשער כלל; אשרי מי שמקים את דברי אלו, ואז טוב לו מאד.

הדורש שלומכם באהבה רבה מאד...

א' תצב. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר עקב ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נזר

ראשי, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אור האורות היוצא

משלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאירו יזרח לנצח נצחים.

פה תקבל ספר אחד שיצא היום מבית הדפוס, אקוה להשם יתברך, שימצא חן בעיניך,

ומאד מאד אבקש אותך, ידידי היקר, אם יש לך איזה אפן ודרך לקבץ איזה סכום

להדפסה, כי נכנסתי בין כך ובין כך בחובות גדולים, ובאמת הכל כדאי לי מגדל

הפלגתמעלת תועלת הענין הנשגב הזה, להחיות ולקרב ולחזק בניהנעורים, כי ממש בכל יום ויום אני מתודע יותר ויותר מה שעוברבעתים הללו על בחורים צעירים, ואין להם למי לפנות ואל מילבקש עצה ותרופה, וגדל הרחמנות עליהם השם יתברך יודע,ומעט מן המעט ידוע לך וכו', ועל כן הכרח גדול בעתים הללוהזרים את זרם תורת רבנו ז"ל בעולם בלשון פשוטה וקלה, עדשגם בני הנעורים יבינו, ולזאת אסור להתרשל בדבר הנורא הזה,ועל כן לבי בוער בקרבי מאד מאד להתחיל ולגמר בהדפסה עודכמה ספרים יקרים מאד מאד: "שמירת הזמן", "מקור השמחה", "שער החמשים", "תקון הברית" וספר "שפת הנחל" - פרוש עלכל הלקוטי מוהר"ן, באפן פשוט וקל מאד, עד שגם בני הנעוריםיבינו אותנו, ועוד הרבה חלקים "אשר בנחל".

ועל כן, חמדת לבבי, אשר אתה ואחיך צמודים בפנימיות לבבימאד מאד, כי אתם היחידים כמעט מכל אנשי שלומנו, שתהיה לכםהרגשה נוראה ונפלאה ברבנו ז"ל, באתי מאד מאד לבקש ולעורראותך, אולי תוכל לדבר עם עוד כמה מחבריך, אברכים ובחורים,שיאספו איזה סכום, כי אש התאוות בוערת מאד מאד בעתים הללו,רחמנא לצלן, והבחורים נכשלים, רחמנא לצלן, מאד מאד, וכמעטשהם אבודים בעיניהם עד מאד, כאשר הם מספרים לי פנים אלפנים, וכן יש אצלי עשרות עשרות מכתבים מכל קצוי תבל ממש - מארץ ישראל, מאנגליה, משויץ ומאוסטרליה וכו' וכו', כאשראראה לך, אם ירצה השם, כשנתועד יחד, ועל כן עלינו לעשות אתשלנו, לגלות ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם, "אשר אין שום יאושבעולם כלל", ומכל המקומות המגשמים והמטנפים יכולים לצאת,כי השם יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך על עלמין,והוא מחיה ומקים ומהוה את כל הבריאה בכל רגע ממש, והכללכל - דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותויתברך ממש, ועל כן "אנה מפניך אברח, ואנה מפניך אסתר, אסאסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנ" |תהלים קלט, ז|, ועצםמעלת הענין הנשגב הזה לעזר ולהחיות בחורים שבורים ורצוצים,השם יתברך בעצמו יודע זאת, וכבר ידוע לך איך שאור רבנו ז"למציל משחת, ומכניס במקרב נקדה חדשה לגמרי, והמקרב נפתחותעיניו להשתוקק אליו יתברך בכלות הנפש, ומתחיל להתמיד בתורההקדושה ובהתבודדות

וכו' וכו', ולאט לאט יוצא מהשאול תחתית, ונשתנה לגמרי וכו' וכו', כאשר ידוע לך דבר זה; על כן ראה גסראה לעזר עכשו בענין הנשגב הזה, אני יודע מצבך, שבעצמך אינך יכולת, כי פרנסתך דחוקה, אבל בצדקה ידוע, אשר גדול המזכה את חברו מצדקת עצמו, כי ישראל נתבעין ונותנין וכולי האי ואוליימצאו את הצדקה השלמה וכו', ופה יש צדקה נפלאה כזו, להצילנפשות מרדת ש'ח'ת' ממש, ועל כן אין למעלה מזה, ועל כן אם אפשר לעורר חבריך לעזר לך בעבור צדקה של איזה פקוח נפש של חולה מסכן, כך תוכל לבקש, כי כן הוא הענין, "ממש ענין שלפקוח נפש", כאשר אראה לך מכתב מבחורים שקבלתי בימים אלו, אין למעלה מזכוי הרבים שאתה יכול לזכות אותם, ועל צדקה זויכולים לומר מה שאמרו במדרש |שיר השירים רבה|: כל הנותן צדקה, לא לעצמו בלבד הוא מיטיב, אלא לכל הבריות מסוף העולם ועדסופו, עין שם; כי צדקה סתם אתה מחיה את אחד ותו לא, אבלצדקה זו שנותנים על התפשטות והדפסת תורת הצדיק האמת, והולך ונתפשט מסוף העולם ועד סופו ממש, ועל כן צדקה זו לארק לעצמו הוא מיטיב, כי יהיה לו גם כן ספר לעין בו, אלא גםלכל הבריות מסוף העולם ועד סופו. ולמען השם, תדינני לכף זכות, שאני כותב לך דבר זה, כי לבי נשבר בקרבי מאד מאד ונמס כמים, ממכתבים מבחורים שמספרים צרותיהם, איך שהם נכשלים בפגםהברית - הוצאת זרע לבטלה וכו' וכו', רחמנא לצלן, וממש הסקצים בחייהם, ואין להם לפני מי לספר את שברון לבם וכל מהשעובר עליכם וכו', ועל כן בהכרח להדפיס ספרים חדשים בעניניםאלו, ואשרי מי שיהיה לו חלק בהדפסה זו, כי צדקה זו נותן להשםיתברך בעצמו, כי מוציא נשמות מהשאול, ואין להאריך בזה למישדעת קטנה בקדקדו. הכפל הדבר, איני רוצה ממך, חס ושלום, רק ימי הרחמים והסליחות מתקרבים ובאים, נא ונא לעורר אתחבריך היום, שיש לך עכשו צדקה של פקוח נפש על חולה מסכן, וכן לעוררם שגם הם יאספו איזה סכום הגון, ובזכות זה גם אנחנונזכה לתקון נצחי.

הדורש שלומך...

ושלום ל... אולי הוא גם יכול להשתתף בצדקה זו תסביר לוהענין, תכתב לי תכף ומיד אם קבלת מכתבי זה והספר, ואם מצאחן בעיניך, ובפרטיות השיחות

שבסוף הספר, השיכות לתקונהברית.

א' תצג. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר עקב ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידנו היקר, נרלהצדיק נחל נובע

מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... שיחיה נצח.

פה תקבלו ספר אחד שיצא היום מהדפוס, ואקוה להשםיתברך, שימצא חן בעיניכם,

והדפסתי מה שבקשתם ממני, הינוהזכרון עולם, תעינו בסוף הספר. אהובי,

ידידי! אשרינו ואשריחלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי המחיה ומחזק

אותנו, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, וזוחיותנו וזו

התחזקותנו, שזכינו להיות בציון רבנו ז"ל, אשר איןלמעלה מזה בזה העולם

כלל; אשרינו און פארט אשרינו, חזקוואמצו מאד מאד לעשות היום התחלה חדשה,

וחדש ימיך כקדםבהיותך בחור צעיר, זכר את הימים והשעות שבלית

בתפלהוהתבודדות, נא ונא להתחיל מהיום מחדש לפרש שיחתו אליויתברך מדי יום

ביומו, ובפרטיות שסבב השם יתברך, שתגורו חוץלישוב, שם בנקל לברח אליו

יתברך, כי באמת אין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, ואפלו במקום שאתה נמצא,

גם שם יכוליםלהדבק עצמו בו יתברך, וצריך לחקק תמיד בדעתו, כי מלא כלהארץ

כבודו, והכל משגח בהשגחה פרטי פרטית והכל לטובה, חבלים נפלו לנו בנעימים,

ואם ירצה להוסיף איזו נדבה להדפסתיתר הספרים שבדפוס, יוסיף ה' אליכם אלף

פעמים, ומוהרנ"ת ז"להדגיש מאד מאד בנחיצות הצדקה להדפסת תורת רבנו ז"ל,

עדשאמר |לקוטי הלכות, ברכות השחר, הלכה ה'|: "צדקתך צדק לעולם"|תהלים

קיט, קמב| - איזו צדקה נשארת לעולם? "ותורתך אמת" - אם נותנים להדפסת

"תורת אמת". ותהלה לאל, הספרים עושיםרשם בעולם, ובפרטיות בין בני

הנעורים, ותהלה לאל, באיסומתקרבים אל דעת רבנו ז"ל בכל פעם בני נעורים חדשים.

ידיך לנצח...

א' תצד. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר עקב ה'תשל"ד.

שישון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד מאד, נזר

ראשי, נר לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך היקר מיום רביעי לסדר עקב והמעוות להדפסה לנכוןקבלתי, ופה תקבל ספר,

שאך יצא מבית הדפוס, למען תחיה את עצמך בזה, והשם יתברך יזכני לגמר בקרוב יתר הספרים.

אהובי, אחי היקר, חזק ואמץ מאד מאד להיות תמיד בשמחה עצומה, ותהלה לאל, יש ויש לנו להיות בשמחה, שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי המנפח בנו חיים חדשים, רבי המקרב אותנו אליו יתברך, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

וצריך שתדע, בני, ואחי, כי השמחה לשמח בו יתברך היא היסוד והעקרית ביהדות |שבת לא|: אמונה זה סדר זרעים, וכשאדם יודע ידיעה ברורה שיש אלוה יחיד ומיוחד אין סוף ברוך הוא, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ולית אתר דפנוי מניה, ואתה מחיה את כלם, אז סובל הכל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה|, ומקבל באהבה חרופין וגדופין וחלישות הדעת, כי יודע אשר אין סוף ברוך הוא מסתתר שם, וזוכה לעבר בשלום על הכל, וממשיך ברכות וישועות חסד ורחמים, כי |מדרש רבה פרשת פקודי נא, א|: כל מי שהוא נאמן, הקדוש ברוך הוא מביא ברכות על ידו וכו', עין שם; ורבנו ז"ל לאמר, שאצלו העקר הוא האמונה |שיחות הר"ן|, ועל כן צריך להכניס את עצמו בכל יום ובכל רגע מחדש אל תוך האמונה הקדושה. ובודאי אתה צודק במה שכתבת, שאתה רואה שעקר השלמות בזה העולם לסתם עיניו מחיזו דהאי עלמא, ולא להסתכל על שום בריה בעולם יהיה איך שיהיה וכו' וכו', כי באמת דבר זה תלוי כפי אמונתו בו יתברך, כי אם מכניס את עצמו אל תוך האמונה, ויודע ברור שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, אז אינו מתבלבל כבר מאחר כלל, כי מה יעשה לי אדם, ה' לי לא אירא. וכל מה שתכניס ידיעות אלו בלבך ודעתך, כמו כן תזכה להרחבת הדעת, ותהיה אך ורק בשמחה, כי אין לך עוד שמחה גדולה מזו, כש יודעין אשר השם יתברך הוא אתו, עמו ואצלו ממש, ומחמת שמצות השמחה היא הכללית והכלי לכל הקדשות ולכל ההשגות, על כן מתגבר ומתפשט על מצות השמחה הסמ"ך מ"ם לארכו ולרחבו, ועל כן עלינו למסר נפשנו תמיד על מצות השמחה, לגיל ולשמוח כל היום, ולהחיות את עצמנו עם כלה נקדות הטובות שאנו זוכים לחטף בכל יום - ציצית, תפלין, תורה, תפלה, צדקה, שבת וכו' וכו'.

וכו', ובזה בעצמו ראוי לנותמיד להחיות את עצמנו, ובפרטי פרטיות שאנו זוכים לידע מבוהשמחה, הנכלל במקור השמחה, המקשרנו אל שרש השמחה. ואודות הלמודים, חזק חזק מאד מאד, ומקדם בסעדת מלוה מלכה למדתי בתנא דבי אליהו זוטא |פרק יב|: "ואם תאמר מי שקרא הרבה ושנה הרבה, ומי שקרא ושנה קמעא, יהיה מאור פניהם שוין כאחד במאור פנים לעולם הבא? אינו כן, ברוך המקום ברוך הוא, שאין לפניו משוא פנים" וכו', עין שם; והתנא הקדוש מעיד |אבות ב|: "אם למדת תורה הרבה נותנים לך שכר הרבה", עין שם; ולך נאוראה מה שאמרו חז"ל |חגיגה ט:| על הפסוק |מלאכי ג, יח|: "ושבתסוראיתם בין צדיק לרשע, בין עובד אלקים לאשר לא עבדו", אינודומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת, כי זה שהוסיף רק עוד פעם אחת, חברו נקרא לגביו "אשר לא עבדו", עין שם; ועל כן חזק, חזק, לחזר ולחזר פעמים אין מספר - ש"סוארבעה חלקי שלחן ערוך, וביותר תזהר לחטף בכל יום ח"י פרקים שניות, וכן לקוטי מוהר"ן ולקוטי תפלות, אשר הם אורות צחצחות, חיות נפשנו, ומאירים בנו אמתת מציאותו יתברך בהארה נוראה.

ולמען השם לטובתך הנצחית, ברח לך מדי יום ביומו אליו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך, כאשר ידבר איש עם רעהו, ותהיה עקשן גדול על דבר זה יהיה איך שיהיה, כי על תפלה צריכים התחדשות והתחזקות חדשה בכליום ובכל שעה, ותמיד יהיה בעיניו כאלו עכשו הוא מתחיל בפעם הראשונה לדבר עמו יתברך, כי אין לך חזק החסידות כתחלתה, ועקר שלמות ההתבודדות צריך להיות כאשר ידבר איש עם רעהו, פנים אל פנים ממש, ויספר לו הכל - כל עניניו וכל עסקיו וכלתנועותיו וכו', זהו עקר שלמות ההתבודדות. גם תתחיל לומר בכללילה 'קריאת שמע שעל המטה' כסדר האריז"ל, שהוא תקון גמור לפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, כמובא בדברי מוהר"ן ת"ז"לבשם האריז"ל.

הדורש שלומך...

א' תצה. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר עקב ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה אמתית, שזכית להתודע מרבנו ז"ל, והשמחה הזו צריכה לעלות אצלך על כל השמחות, כיבאמת אנחנו כלנו רחוקים מאד מאד, ואיך אנו זוכים שיהיה לנו איזה קשר, איזו שיכות אל רבי נורא ונפלא כזה, לזה עקר שמחתנו שאנו באמת מחזיקים את עצמנו עם רבנו ז"ל, ולכן צריכים לבקשה רבה ממנו יתברך, שנזכה להחזיק עצמנו בו ז"ל, וזה יעזרנו בהתקרבות יותר ויותר, כי ההתקרבות אל רבנו ז"ל תלויה רק כפיאחדות תלמידיו, כי כל אחד ואחד מאנשי שלומנו הוא צנור נפרד, שעל ידו מוציא רבנו ז"ל מהכח אל הפעל עניניו, ולכן צריכים להתחזק ולהחזיק עצמנו ביחד, ואם היו אנשי שלומנו היקרים בכל מקום ומקום שהם רק נמצאים, מתאחדים באהבה גדולה, אז היינו יכולים לכבש את כל העולם כולו, והסמ"ך מ"ם יודע את זה, ועל כן הוא עושה פרודים ומחלקת בין אנשי שלומנו, באופן שלא ילך דבר רבנו ז"ל בעולם, כי הסמ"ך מ"ם יניח את הכל, אבל לא את רבנו ז"ל, והוא מאד מאד מפחד מדעת רבנו ז"ל שיכבש את כל העולם כולו, ואז ישחטו אותו לגמרי, ולכן אשרי ואשרי מי שיכול לראות שיהיה שלום ואהבה אחוה ורעות בין אנשי שלומנו, ועל ידי זה נצליח לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם.

ברח לך מוכוחים, וברח לך מאספות של הבל וכו' וכו', רקתלקט נפש אל נפש, ותדבר עם הנפשות מדבורי רבנו ז"ל ועד שיתקבצו הרבה נפשות, ויהיה לכם קבוץ קדוש לדבר תמיד מעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, ענינינו צריך להיות רק תורה ותפלה ועבודת השם יתברך, קימת חצות ולילך להתבודד עמו יתברך בשדות וביערות, על הגגות ובתוך המרתפים בהצנע, שאף אחד לא ידע מזה, כי זה עקר שלמות ההתבודדות, כשאין אחד יודע איפה שהוא הולך, ושופך את נפשו אליו יתברך, ויותר מזה לא צריך להיות ענינינו, וזה היה תמיד בברסלב, שחפשו רק עבודת השם יתברך, אך מאז שהכניס המלך האכזר הכתות הרעות, הסעשו חרבן, עד שנאבד הטעם והריח והמראה | עין ספורי מעשיות, מעשה יג, מיום שני |, ותאמין לי שיכולים עדין להיות עם הספיחים. והקדוש ברוך הוא יעזר שנזכה למצא את הגנני שהוא בעל השדה | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס |, שעל ידם נזכה לחיים

טובים, חייםנצחיים, חיים אמתיים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תצו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, צמוד בפנימיות

לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...

נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך,

שאתה סובל חרופין וגדופין מאנשי דלאמעלי וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, עליך לדעת, כי מי שרק רוצה להכנס בצרכי צבור, עליו

לסבל מה שסובל, כמו שאמרו במדרש פרשתוארא | שמות רבה ז, ג, | על פסוק | שמות

ו, יג: | "ויצום אל בני ישראל" - אמר להם הקדוש ברוך הוא, בני סבלנים הן,

רגזנין הן, טרחנין הן, על מנת כן תהיו מקבלים עליכם, שיהיו מקללים אתכם

שיהיו מסקלין אתכם באבנים וכו', עין שם; הינו שהקדוש ברוך הוא הזהיר את משה

ואת אהרן שידעו, אשר עם ישראל הם עם קשיעורף וסובלים מהם מה שסובלים, ומי

שרק רוצה להכנס בעלהצבור, עליו לסבל מאד, ואם יאמר אף על פי כן, אז יאיר

עליוהקדוש ברוך הוא מלך עליון בעצמו, שיתגלה אורו יתברך אשרק לו המלוכה.

וכשתקבל על עצמך דבר זה אז תצליח. והעניןלמה צריך להיות דבר כזה, שצריכים

לסבל? אלא באמת אין שוםמציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור

הוא, אך הואכדגמת הקלפה שהיא חופפת ומקפת על הפרי הכנוס בתוכהומסתרת

אותה, כמשל קלפת האגוז, ואין תרופה להוציא הפרי, כיאם על ידי שבירת

הקלפה, ונשמות ישראל הן בבחינת אגוז, כמושכתוב | שיר השירים ו, יא: | "אל

גנת אגוז ירדתי", שהן נשמות ישראל, אך מחמת הרע והחשך, ההעלם וההסתר שבזה

העולםשנתלבש בהם, ומכסה ומסתיר מהם את אמתת מציאותו יתברך, מזה בא כשאחד

רוצה לשבר את הקלפה מהם, אז מתחיליםלהשתולל ולצעק, כדרך שאדם שרוצה לפתח

קלפת האגוז, הרבהפעמים האגוז קופץ לו בפנים... והוא צריך להכות הרבה

עלהקלפה עד שיצא הפרי, כמו כן מי שעוסק בצרכי צבור, עליו לידעכי הרי רוצה

לגלות את אמתת מציאותו יתברך גם להם, ולכנהקלפה שבהם היא המעוררת

להיות טרחנים וסרבנים ומצערסומעיקים לו, ולכן אם יתגבר על עצמו ולא יסתכל על כל זה, אלא יהיה עוסק בצרכי צבור באמונה, הקדוש ברוך הוא ישלם לו שכרובכל טוב הנראה והנגלה.

ועל כן עליך לדעת דבר זה, ולא להתפעל משום בריהשבעולם, אם לקחת על עצמך לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"לבעולם, ראוי לך לידע אשר יקומו עליך אינשי דלא מעלי בעליעברות וכו' נואפים ככלבים וכו', כלבין דחציפין וכו', וינבחו עליך, וידברו עליך כל דבר אסור וכו' וכו', ועם כל זאת אסור לך להתפעלמהם כלל, ואם תכניס בדעתך ידיעות אלו, אז תצליח דרכך בעבודתהקדש.

מה אמר לך, ידידי היקר, כל עקר הצלחתי בהפצת מעינותהחכמה חוצה, זה שנים על גבי שנים, שאני עוסק בזה: הן באמירתשעורים ברבים בכל שבוע והן בהדפסת ספרי רבנו ז"ל, ולחדשבהם חדושי תורה, הוא רק על ידי זה שאיני מתפעל מהני כלביןדחציפין וכו', ואני מתאזר בעזות ועקשנות דקדשה כנגדם, ואינימתפעל מהם כלל, ודיקא על ידי זה אני מצליח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תצז. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

ראה להשתדל להתבודד עצמך בכל יום, ולבקש ממנו יתברךשתזכה להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה, כי כבר עכשו צריכיםלהתחיל לבקש לזכות להיות בקבוץ הקדוש שלנו, כי עוד מעטיהיה ראש חדש אלול והוא חדש התשובה, וצריכים להכין אתעצמנו על ראש השנה הקדוש והנורא, ולכן אל תהיה בטלן, אלאתנצל את החדש הזה הבא עלינו לטובה בתשובה, ותבקש ממנויתברך שתזכה להיות אצל הקבוץ הקדוש שלנו.

דעת לנבון, שתלמד עכשו עד ראש השנה את התורהבלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פז, ותאמר עליה התפלה, והקדוש ברוך הוא יזמין לך זווג טוב.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תצח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

פה תקבל רצוף ספר אחד, אשר אך זה נגמר, למען תחיהנפשך בו, כי, תהלה לאל, יש לך חלק גדול בספר זה.

אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד לעשות כל מיניפעלות שבעולם להיות אך ורק בשמחה תמיד, ואל תניח אתהעצבות אצלך אפלו כרגע, כי עצבות היא סטרא אחרא, והשםיתברך שונא אותה, ותכף ומיד כשרוצה להיות איש כשר, עברהגדולה כשהוא בעצבות, ותעשה כל מיני פעלות שבעולם להיותתמיד בשמחה, ותרקד רקודים אפלו בינך לבין עצמך, ותשירלעצמך נגונים של שמחה, העקר הוא שמחה. וצריך שתדע, שבכלפעם נופלת ונמשכת על האדם עצבות ומרירות על לא דבר, רקמחמת טבעי ומקרי הזמן וכו', על כן ההכרח להרגיל ולסדר אתטבעו, שיהיה נמשך תמיד רק אל מדת השמחה והחדוה, ואף שדברזה בא בקשי גדול, על כל פנים כדאי לבלות על זה שעות שעות, כדי לשמח נפשו. ותהלה לאל, יש ויש לנו על מה לשמח שזכינולהברא מזרע ישראל ולא עשני גוי, ומוהרנ"ת ז"ל גלה |לקוטי הלכות, השכמת הבקר, הלכה א', שכל השנה והכבדות שנופלת עלהאדם, הוא רק מחמת שאינו דן את עצמו לכף זכות, ואינו מוצאבעצמו נקדות טובות וכו', וכל ענין התגלות משיח צדקנו תהיהלמצא את הטוב בכל אחד ואחד; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינולהתודע מרבי אמת כזה, טוב להודות להשם יתברך על כל החסדחנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

ההכרח לקצר.

ידיך...

א' תצט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי החסדשבהאי נחלא עמיקא וטמירא דנביע ביה חכמתא עלאה מסוד שלשראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי בערב שבת קדש שעבר, ותאמין לי שזה שלשה ימים נשבר לבי בקרבי מאד מאד, ואני מצטער בצערך הקשה מכל מה שעובר עליך, אך כבר הורנו רבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצ"ה, על הפסוק |תהלים ד, ב|: "בצר הרחבתלי", הינו שגם בצרה בעצמה השם יתברך מרחיב לנו, כי אם יסתכלהאדם על חסדי ה', יראה שאפלו בעת שהשם יתברך מצר לו גם בצרה בעצמה השם יתברך מרחיב לו, ומגדיל חסדו עמו וכו', עיןשם; וראוי לנו לילך עם הגלוי הנפלא הזה בכל יום ובכל שעה ולעשות כל מיני פעולות שבעולם להחיות את עצמנו, ולהסתכלולהתבונן על חסדי השם יתברך עמנו.

ולך נא וראה מה שצועק ובוכה ירמיהו הנביא |איכה, פרק ג'|: "אותי נהג וילך חשך ולא אור וגו' במחשכים הושיבני כמתי עולם וגו', גם כי אזעק ואשוע שתם תפלתי וגו' ואמר אבד נצחי ותוחלתימה", אף על פי כן בתקף החשך והמרירות שעבר עליו אמר: "זאת אשיב אל לבי על כן אוחיל, חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלורחמיו", שמצא הרחבות בתוך הצרות, וחזק את עצמו באמונה הקדושה "חדשים לבקרים רבה אמונתך", כי המאמין שבתקף הקטנות והדחקות, הצער והמרירות גם שם אלופו של עולם מסתתר, בו ברגע יתפרדו כל פועלי און, ויכול לעבר על הכל, "חלקי ה' אמרה נפשי על כן אוחיל לו", כי נשמות ישראל הן חלקאלוק ממעל ממש, ומחזק ומאמץ את כל אחד ואחד.

אחי, חזק! אחי, חזק! אל תפל בדעתך כל כך אף שעשית כברמה שעשית וכו', עדין השם יתברך אתך, עמך ואצלך, כי מלא כלהארץ כבודו, "טוב ה' לקונו לנפש תדרשנו", ועל כן בידיעות אלו "טוב ויחיל ודומם לתשועת ה', כי לא יזנח לעולם ה'" |איכה ג, כו|; הרי לך, שבתקף המרירות שעברה עליו אז, מצא הרחבות רבות, וחזק את עצמו בו יתברך, ואף שמצד אחד היה מר לו מאד מאד, אף על פי כן נחם את עצמו, כי בודאי סוף כל סוף תבוא גם ישועתו, וירחם גם עליו ה', וכן נחם גם את אחרים וחזקם ואמצם, ועל כן נקרא ירמיה הנביא על שם ירם |עין ילקוט ירמיהו, רמז רנז|, כי זכה להגביה כביכול אותו יתברך; כי בזה שמחזקים ומאמצים נפש מישראל ומגביהים אותה, כביכול אותו יתברך מגביהים, כי קדשא בריך הוא וישראל חד הוא |זהר ח"ג עג|, ומזה מובן גם ההפוך, חס ושלום,

כשמחלישין דעת אחד ומורידים אותו, כביכולאותו יתברך מורידין |השם יתברך ישמרנו מזה|.

וזו תהיה כל עבודת משיח, שעליו נאמר |בראשית ה, כט|: "זהינ'ח'מ'נ'ו ממעשינו ומעצבון ידינו וכו' כי הוא מנח"ם הכלומשמ"ח הכל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'|, רבנו נחמ"ן בןשמח"ה, זכותו יגן עלינו, אשר הוא נשלח בדורותינו אלה להרים ולהגביה את כל הירודים והנפולים, השבורים והרצוצים וכו', ולהעלותם בתכלית העליה, ולהשיבם אליו יתברך, והוא מבין אתכל אחד ואחד וממשיך רחמנותו יתברך על כל אחד ואחד, וזהסובב על כל ישראל, ומכל שכן וכל שכן על כל מקרב ומקרב, הואממשיך רחמיו יתברך ומאיר בו אורות צחצחות, חזוק ואמוץ, שמחה ודעת, להתחזק ולהתאמץ ולעמד על עמדו, ולא יפל בדעתומשום דבר שבעולם ולא יתפחד משום בריה שבעולם, ואליבלבלוהו פגעי ומקרי הזמן, ומכל שכן וקל וחמר עליך, אחי היקר, אשר מסרת נפשך, וזכית בזכות נוראה ונפלאה כזו, להדפיס אתהלקוטי מוהר"ן הקדוש והנורא בפעם השמונה עשרה בתכליתההדור והיפי בהגהה ובכריכה נאה אשר לא קדמו אליך בכלההדפסות הקודמות, ומה גם שדבר זה עוד לא היה אצל כל אנשישלומונו מאז שהדפיסו את הלקוטי מוהר"ן, שבחור צעיר יתעסקבקדשים, ויזכה להדפיס ספר זה, אשר רבנו ז"ל אמר למוהרנ"תז"ל בשעת כריכת הספר: אתם חושבים שהוא דבר פשוט, "עולמותתלויים בספר זה", ואתה הראשון שזכית לזה, ראוי לך לשמח בזהמאד מאד, ולרקד בכל יום ויום מחדש, וכשהביא מוהרנ"ת ז"ל אתהספר הראשון שנדפס אל רבנו ז"ל, אמר לו רבנו ז"ל: "האתהתהיה במרה שחורה? די ביסט מחיב 'משונה פרייליך' צו זיין".

תדע, ידידי היקר, שרבנו ז"ל צועק ומכריז גם עליך, עכשושהבאת לו הלקוטי מוהר"ן הדפסה י"ח, ... האתה תהיה במרהשחורה? די ביסט מחיב 'משונה פרייליך' צו זיין. ובפרטיות, שרבנוז"ל אמר, שספרו ידפס ויחזר וידפס וכו', והוא יעמד מן הצדויסתכל על זה |עין כל אלו השיחות בחיי מוהר"ן|. ועל כן בחור צעירזכה להדפיס את הלקוטי מוהר"ן, ורבנו ז"ל עומד מן הצד ומסתכלעליך, היעלה על הדעת, שרבנו ז"ל וועט דיר אפ לאזנץ, כמה נחתרוח אתה

גורם לו וכו', ובפרט שהגיעה לך הדפסת הספר במסירותנפש ממש, היעלה על הדעת, שאין רבנו ז"ל אוהב אותך, אובשביל זה הולך ההפוך מרצונך, הלא רבנו ז"ל אמר: צו מיר האטנאך קיינער נישט דער לייגט פון וועמען איך נעם גיב איךק. זכר וראה והבט כמה בחורים מסתובבים במצב יותר גרועמך באלפי פעמים וכו' |אף שלך נדמה, שאין עוד בעולםכמצבך|, וכן הם מסבבים בחובות עצומים לאלפים ממש, והחובותהם על דברים של מה בכך, הבל הבלים, עסקי עולם הזה, ואשריךשנתפסת על דברי תורה, כי זכית בזכות נפלאה, נוראה קדושהועליונה כזו, לעסק בענין גאלת ישראל, והוא הדפסת הלקוטי מוהר"ן הקדוש, אשר רבנו ז"ל אמר, שהוא אתחלתא דגאלה, כללישראל עומדים ומחכים ומקוים לגאלה זה קרוב לאלפים שנה,ואתה בחור צעיר, זכה אותך השם יתברך, שיהיה לך חלק נפלאבהתקרבות הגאלה, איך תכניס בעצמך העצבות והמרירות אפלורגע אחד?! היה ראוי לך לקנות כלי זמר, ולזמר כל יום ויום, וגםלעשות סעדה גדולה על הזכות הזו, שנתנו לך מן השמים להדפיסלקוטי מוהר"ן; ובאמת אם היינו יודעים אחד מני אלף אלפאלפים ורב רבי רבבות רבבות וכו', על כל פנים נקדה קטנה מיהורבנו ז"ל, היינו רוקדים כל היום בשמחה שאין לה קץ ואין להסוף, על נעם חלקנו וגורלנו, שזכינו בזכיות חנם ממש להיותבחלקו של רבנו ז"ל, ומכל שכן אתה, שגם זכית להדפיס ספרו,ראוי לך להיות תמיד בשמחה עצומה, ומכל שכן וכל שכן שזכיתלהיות גם בציונו הקדוש, אשר הבטיח לנו הבטחה חזקה כזו, ראוילך להיות אך ורק בשמחה תמיד, ולא לדאג כלל, כי בודאי באיבוא יום ישועתך, ומה שמתעכב עדין זהו מפלאי השגחתו יתברך, אשר אין לנו רשות לחשב ולחקר בזה, רק להיות סבלן גדול,ולסבל כל העובר עליו, ולחכות ולקוות על ישועתו. וצריך שתדע,אהובי, אחי היקר, ככל שאדם זוכה להכלל בו יתברך, כמו כן יותראמת יש בו, וזוכה לסבלנות גדולה, ואינו משיב למחרפו ולמבזהוולמצערו, כי דומה לו יתברך, שהוא מעלים עין מסוררים. ורבנוז"ל אמר, שזכה להגיע לכך בארץ ישראל בשלמות שאין שלמותאחריו, כי שם בארץ ישראל מאיר אורו יתברך בגלוי נפלא ונוראמאד מאד, למי שעין פקוחה לו. ואמר שזכה להאריך אפו באריכתאפים כזו, שאפלו עושים לו כל מיני צרות ויסורים ובזיונות, לאיהיה אכפת לו כלל, ולא

יעשה אצלו שום רשם. ואנו תלמידיוצריכים לעשות כמוהו, ולהרגיל עצמנו ללכת בדרכיו, ולהתנהגבהנהגותיו - לדם ולשתק לכל מחרפינו ומצערינו, ולא נסתכלעליהם כלל, ולא נשמע אליהם כלל יהיו מי שיהיו, "אפלו הסמאנשי שלומנו", תהלה לאל, יש לך אוהבים הרבה הרבה, מה לרעם אלה המדברים עליך, ברח לך מהם כמו שבורחים מאש, מהאתה צריך אותם אין זה כי אם הקנאה והשנאה שיש בלבם עליךוכו', על כל פנים איך שהוא, תרגיל עצמך ללכת במדתו של אהרן, שהיה "אוהב שלום ורודף שלום" |אבות|, וסובל עלבוננו ומוחללכל. נא ונא אל תפל בדעתך כלל וכלל יהיה איך שיהיה, ותתחילמעכשו התחלה חדשה בעבודת השם יתברך, ובפרט שימי אלולהקדושים כבר סמוכים מאד, תשאר כבר שם לקבוץ הקדוש שלנו.ומאד מאד שמחתני, שדברת עם אברך אחד בעבודת השם יתברך, וחזקת אותו הרבה, עד שנתעורר על ידך והלך להתבודד, ואמרשזוהי הפעם הראשונה בחייו, שהיתה לו התבודדות כזו, ראה גסראה אילו כוחות שיש בך, ראה לדבר עמו בכל יום ויום, ותחזקוותאמצו, ותקים דברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קן| עלהפסוק |תהלים מא, ב|: "אשרי משכיל אל דל", כשאדם בקטנות,עצתו - שישכיל אל דל - שידבר ויאיר שכל בדל, ועל ידי זהיזכה שגם אצלו תשלם דעתו. וכן הוא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימןנג|, עין שם; ועל כן ראה לדבר עם תמימים, ותחזקם ותאמצם, ואזיהיה נעשה גם אצלך אור חוזר, ותזכה גם כן להחיות את עצמך.ולמען השם ברח לך מלצים, ואל תכנס עם שום בריה בוכוחים,אינך מחיב לתן דין וחשבון לשום בריה, ותמיד יהיה מצחך חזקנגד מצחם.

חמדת לבבי! מה שבקשת לחזקך ולאמצך על תפלהוהתבודדות, צריך שתדע, כשאדם מרגיל את עצמו לדבר עמויתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ומספר לפניו יתברך בכל פעםאת כל לבו וכל מה שעובר עליו, והוא מדבר ומשיח רק עמויתברך, אז הוא זוכה לכל מיני נעם ושעשוע בעולם הזה, ועולמךתראה בחייך. ובאמת כשזוכים להתישב קצת, רואים אשר אין שוםמציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה, מהוה ומקים אתכל הבריאה, ודומם, צומח, חי, מדבר - הם עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך ממש, ועל כן |תהלים קלט, ז|: "אנה אלך מרוחךואנה

מפניך אברה, אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנ "וגו", ואין שום תכלית אחרת בעולם, רק לדבר עמו יתברך פנים אלפנים ממש בלי שום חכמות, ולספר לו כל אשר עם לבבו, ממשכמו שמספרים לחבר טוב. ובאמת הוא יתברך אב הרחמן, והואמלא חסד ורחמים ואוהב את בניו, והוא צופה ורואה בעלבוןעלובים, איך שהסמ"ך מ"ם בוער בנו וכו', וכן הוא דן אותנו לכףזכות תמיד, כי הוא יודע מקומו של כל אחד ואחד | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן א', והוא קורא אלינו בכמה וכמה כרוזין שנשוב אליו, כי מכל הדברים צועק כבוד השם יתברך | עין שיחות הר"ן, סימן נב, כי כבודו יתברך צועק תמיד וקורא ומרמז לאדם שיקרב עצמו אליויתברך, והוא יתברך יקרבו ברחמים ובאהבה ובחבה גדולה. נא ונאלהסיח דעת מכל העבר, ותרגיל את עצמך במדת השכחה, לשכחכל פעם את העבר, ואז דיקא תזכה לחיות בכל פעם חיים חדשים. וזהו עקר השלמות שאדם צריך לזכות בזה העולם - לזכר בויתברך, ותכף ומיד כשזוכה לזכר בו יתברך, ממילא שוכח מכלהעולם, וכבר אינו רואה שום בריה לפני עיניו, כי הכל לכל עצםעצמיות חיות אלקותו יתברך ממש - אשרינו ואשרינו חלקנו, ומה נעים גורלנו. חזק ואמץ לגיל ולשמח בכל יום ויום בשמחהעצומה על נעם חלקך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד מאד...

א' תק. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לקום בכל יום קדם אור היום, כי אז הוא עת רצון גדולבשמים, וכשאדם זוכה לקום קדם אור היום, אז כל היום הולך לובצורה אחרת לגמרי, ומה גם אם תוכל להתפלל תפלת הותיקיןאשר אין דבר גדול מזה, והבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, התפלל תפלת ותיקין, ואמר, שרוצה להתפלל קדם שנתמלא אוירהעולם עם הבלים רעים, וכן היה נזהר רבנו ז"ל לא לשנות אלא להתפלל תפלת הותיקין, ואחריו מוהרנ"ת ז"ל חזק מאד מאד אתענין תפלת ותיקין, וכן תלמידו ר' נחמן טולטשינער, וכן מדור דורהקפידו אנשי שלומנו להתפלל תפלת הותיקין, ואף שהוא דברקשה מאד, עם כל זאת אין לך עוד דבר שעומד בפני הרצון,

ובפרטאם הולכים לישן מקדם, אז יכולים לקום ולהתפלל תפלתהותיקין, ולכן צריכים להיות חכם בבחינת: "החכם עיניו בראשו", שכבר מתחלת הלילה יחשב שצריכים לקום, אזי ילך לישן מקדם, כמו שאומרים אנשי שלומנו היקרים: סגלה לקום מקדם כשהולכים לישן מקדם, ועל כן מה יש לי עצות לתן לך יותר מעצה זו, שתלך לישן מקדם, ואז תוכל לקום מקדם.

ראה לומר קריאת שמע שעל המטה על פי סדר האריז"ל, והוא תקון גמור לפגם הברית הוצאת זרע לבטלה, כן מובא בלקוטי הלכות |הלכות קריאת שמע שעל המטה, הלכה ב', תעין שם ותקיים למעשה; תדע כשאדם קם קדם אור היום, אזי הולך לו כל היום בצורה אחרת, כי אז קדם אור היום, הוא גלוי שכינה, זוג ביקדשא בריך הוא לשכנתיה, וכשאדם נמצא אז ביניהם, נמשכת עליוהארה על כל היום כלו; ועל כן לא בחנם אמרו חכמינו הקדושים |ברכות ו.], שמי שסמך גאלה לתפלה, לא פסק חוכא מפיו כל היום, כי על ידי שסמך גאלה לתפלה, שזה יסוד ומלכות, הארת קדשאברך הוא ושכנתיה, היה שש ושמח כל היום, והבן למעשה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להיות סבלן גדול על כל אשר בא עליך, ותשמר מאדמאד על דבורי פיך, כי בעת צרה אדם יכול להפליט מפיו איזה דבור כלפי מעלה, חס ושלום, או לקלל וכו' וכו', וראיתי בספרהקדוש "עבודת ישראל" להרב הקדוש מקאז'ניץ |פרשת ואתחנן: דודהמלך היה תמיד נרדף מבני אדם, ובמצב מסכן ממש למותבידיהם, ועל ידי זה שם נפשו בכפו והולך ומתחזק תמיד בעבודתהשם יתברך במחשבתו הזכה באהבה רבה ובשמחת לבב בשירותותשבחות ובמסירות נפש ממש, בחשבו מה אם יהרגוני, גם כן אניצריך לחזר לאבי שבשמים ולעמד לפניו, ועל ידי זה המשיך אריכתאפים וכו', עין שם; הינו שמגלה שם סוד נפלא, שדוד המלך היהמאריך אף, ועל ידי זה נעשה כסא ומרכבה לשכינת עזו יתברך. וצריכים התחזקות עצומה בזה

העולם לבלי לאבד את העולם הזה והעולם הבא, וכל ההתחזקות הזו אנחנו מקבלים
מרבנו ז"ל, כיאתה צריך לדעת, שמוהרנ"ת ז"ל עבר בחיים חיותו צרות כאלומבית
ומבחוץ, אשר לא נתן להסביר כלל, איך בשר ודם היה יכולסבל כל כך, ועל כן
ראה לקבל רמזים גם על עצמך, ואז תצליחדרכך תמיד.
הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, ותדע שכל דבור ודבורשמדברים עמו יתברך הוא
הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתארולשער כלל, וברגע שאדם מדבר עמו יתברך,
אין לו כבר להתבישמאף אחד, כי זו הנהגה כללית, ומי שחזק בעבודה הקדושה
הזו, אז כל השקרנים יתבטלו ממנו, וכל השקרנים יברחו ממנו|לקוטי מוהר"ן,
חלק ב', סימן א'|, העקר הרגל את עצמך ללכת בדרךזו, לשיח ולספר את כל אשר
עם לבבך אליו יתברך בתמימותובפשיטות גמורה בלי שום שכל והשכלות כלל, אשר
זה עקרעבודת השם, ודיקא על ידי זה מצליחים בגשמיות וברוחניות.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תקב. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ד.
שלום וברכה לידידי היקר, נר להצדיק, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו
... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
דיין בריעף האב איך שוין עטליכע מאהל דער האלטן נארמרב טרדות האב איך
נישט גיקאנט ענטפערן גלייך און אויך יעצטמוז איך מקצר זיין, בקרוב וועל
איך דיר שרייבען באריכות גדולה, דא שיק איך דיר איין ספר וואס איז יעצט
ארויס פון דרוק כדי דוזאלסט זיך מיט דעם מחיה זיין, טייערער ברודער! מיר
דארפןטאנצן און שפרינגען יעדען טאג, מרב שמחה וואס מיר האב זוכהגיווען צו
זיין אידן און גלויבען אין השם יתברך וואס ער איז מלךיחיד ומיחד אב
הרחמן, און אויך מיר האבן זוכה גיווען צו וויסענפון דעם הייליגען רבי'ן,
טוב להודות להשם יתברך על כל החסדחנם שעשה עמנו, זעה זיך אויס צו רעדן
דאס הארץ פאר השם יתברך יעדען טאג בתמימות און פשיטות און אלעס וואס גייט
אויףדיר א דורך זאלסט איהם אויס דערציילען.

ימי אלול קומען יעצט אריין זעה צו זאגן יעדען טאג דעםתקון הכללי אויב עס
איז מעגליך צו זאגן יעדען טאג איין יוםתהלים איז אין למעלה מזה ווארום

דער רבי זאגט |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עג|: תהלים איז מסגל צו תשובה, אויך זאג יעדען טאגאביסל לקוטי תפלות, אשרינו ואשרי חלקנו! און גיב צדקה אלעטאג אביסל, פאר הדפסה פון ספרי רבנו ז"ל, און למען השם לאזנישט צו דיר דאס עצבות אפלו איין רגע וועט דיר תמיד גוט זיין. איך מוז יעצט לויפן צום פאסט איבער דעם וועל איך מקצר זיין, און בקרוב וועל איך דיר שרייבען באריכות גדולהש.

ידיך...

די טעג פון אלול איז דא איין התעוררות ביי אידן זעה צושאפן צדקה ווארום איך דרוק יעצט נאך איין גרויסן ספר "שמירתהזמן", איך וועל דארט אויך דרוקען דעם זכרון נצח פון דיין טאטןעליו השלום. זיי תמיד פרייליךת א' תקג. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך היקר לנכון קבלתי בזה הרגע שאני עומד בחד כרעאלצאת מביתי אל הדאר, אמרתי לנטות ידי על כל פנים שורתיםאלו, ואם ירצה השם בקרוב אכתב לך באריכות, ממש חיים חדשיםנפחת בי שזכיתי לשמע ממך. חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד להיות "משונה פרייליך", שזכית להתודע מרבנו ז"ל, וכן זכית להיות על ציונו הקדוש שאיןלמעלה מזה, ותדע שימי אלול נכנסים, צריכים לעשות התחלהחדשה הן בשמחה להיות שמח מאד על נעם חלקנו וגורלנו שזכינולהברא מזרע ישראל, ושם נפשנו בחיים, והן בתפלה והתבודדות- להרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, ושמחהוהתבודדות הן שתי הרגלים שאדם צריך לילך עמהם תמיד בזההעולם, ואז לעולם לא יפל ולא ימעד אשוריו, ובפרטיות אתהאחרי שכבר עבר עליך מה שעבר, אתה צריך לעשות כל מיניפעלות שבעולם לשמח ולהחיות את עצמך וכן לדבר עמו יתברך. פה תקבל ספר אחד שנדפס כעת למען תחיה את עצמך בו, ותראה להרגיל את עצמך לומר בכל לילה סדר קריאת שמע זה, אשר הוא תקון גדול, וביום שאומרים אותנו, נמחלים כל החטאיםשבזה היום, תראה לשלח איזו נדבה בשביל הדפסה.

ההכרח לקצר...

הדורש שלומך...א' תקד.בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחורהחתי מכלא ומפלא, שותה
ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.
הזמנת החתנה בשמחה רבה מאד מאד לנכון קבלתי, ועצםשמחתי, שתהלה לאל, זכית
ומצאת את זווגך - אין לשער ולספרכלל, ותהלה לאל, רקדתי מרב שמחה, ונתתי
שבח והודאה להשםיתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. והנה כבר כתבתי לך
כמהפעמים מכתבים, וחזרו אלי, ואיני יודע למה, אולי מפני שביתתהדאר שהיתה
אצלכם, על כל פנים לא אוכל להאריך עכשו מרבטרדותי, ובאתי לברכך בברכת
”מזל טוב”, מצא אשה מצא טוב, ויהי רצון שתזכה לבנות בית נאמן בישראל,
על פי דרכי התורה, ותזכה לישב תמיד באהלה של תורה, ותורה וגדלה יהיו
צמודיםאצלך תמיד. ולמען השם לטובתך הנצחית, תרגיל את עצמך לדברעמו יתברך
בלשון שאתה רגיל בה, וכל מה שאתה צריך - לבקשרק ממנו יתברך, כי רק הוא
יכול לעזר לך, כאשר כבר עזר לך, ותן לו תמיד תודה והודאה.
ההכרח לי עכשו לקצר, אם ירצה השם, אכתב לך באריכותגדולה, בלי נדר קדם
חתנתך, על כל פנים תכף ומיד בקבלתךמכתבי זה, תראה לכתב לי יותר בפרטיות.
הדורש שלומך ומאחל לך הצלחה בחייך...
פה תקבל ספר אשר אך יצא מהדפוס.

א' תקה.בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, צמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתביך היקרים קבלתי כבר זה כמה פעמים, ושמחתי לראותאיך שדברי רבנו ז"ל
עשו רשם אצלך, ותהלה לאל, אינך מטעהאת עצמך - אשרינו ואשרי חלקנו ומה
נעים גורלינו. אודות דרךהלמוד שבקשת לכתב, כבר נכתב באריכות גדולה תהלה
לאל, בקונטרס המיוחד לך, בשם: קונטרס ”סדר דרך הלמוד”, וקשהוכבד עלי עכשו
להעתיקו, וגם ההכרח לי עכשו לקצר מרב טרדותיבעסק הרבים. ופה תקבל ספר שאך

יצא לאור, למען תחיה את עצמך, וראה להיות חזק בזה כל ימי חיך, לומר
"קריאת שמע שעלהמטה" כתקונו של האריז"ל, אשר הוא תקון גדול לנשמה,
וזוכה שיכפרו לו מה שעשה כל היום ההוא.

והנה, חמדת לבבי, ימי אלול הקדושים נכנסים ובאים, וצריכים להוסיף בתורה
ובתפלה, ובפרטיות להיות רגיל לשיח ולספר לפניו יתברך כל לבו וכל מה שעובר
עליו בעקשנות גדולה, ולדום ולשתק למחרפו ולמבזהו, שזה עקר כונת אלול -
לעבדה ולמעשה בתמימות ובפשיטות. ונא ונא לא להכנס בוכוחים עם שום בריה
שבעולם, אני צריך לידע שעניני הוא רק להכלל בו יתברך בשמחה, בחדוה
וברקודים כל היום, ולהתמיד בתורה הקדושה ולא יותר.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

א' תקו. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלה נובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך עם החמשה דולר לצדקת ההדפסה לנכון קבלתי, אך כל הזמן לא היה לי
הפנאי להשיבך מרב טרדותי הרבים בעסקה רבים, וגם עכשו ההכרח לי לקצר,
ובקרוב אכתב לך באריכות גדולה, תהלה לאל, וגם אשלח לך הרבה קונטרסים, תכתב
לי עדמתי תשאר שם בישיבה.

חמדת לבבי! אקוה להשם יתברך, שהנך עוד מחזיק בתמך, ואתה מתמיד בספרי רבנו
ז"ל, נא ונא להיות בשמחה עצומה, שתהלה לאל, זכית להתקרב אל רבנו ז"ל,
ובודאי סוף כל סוף יהיה הכל על נכון, אם תאחז את עצמך בו, ותראה לדבר עמו
יתברך בכל יום, ולספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך, ואז טוב לך
לנצח נצחים.

ההכרח לקצר.

ידיך... החמשים פרנק ששלחת להדפסה לא הגיעו לידי כלל, מעכשיו אלתתן
על ידי שליח כי אם ישר אלי, אם יש ביכלתך לאסוף שם איזו צדקה תהיה זכותך

גדולה מאד מאד, ויהיה לך חלק בזכות הרבים.

א' תקז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה ה'תשל"ד.

שלום וברכה אל הבחור הרוצה להתקרב אל הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן

עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, וגם החברים ספרו לי מהשעובר עליך וכו' וכו'.

ראה להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגועלנפשך. ועליך לדעת, כי

עקר הצלחת מקרב חדש, הוא על ידי זהשמתמיד בספרי רבנו ז"ל, כי להפוך מי

שאינו מתמיד בספרי רבנו ז"ל, אותו יכולים להטעות מאד מאד, כי יש בין אנשי

שלומנו כלמיני צבועים וכו' וכו', וצריכים להזהר מהם מאד מאד, כי הם

לצים גדולים, והם הם המחבלים בכרם רבנו ז"ל, חדשים מקרוב באו, קוראים את

עצמם בעלי תשובה וכו' וכו', ואינם אלא בעלי עברה גדולים וכו' וכו', ובמקום

לעסק לתקן את הרע שלהם, הם עוסקים לתקן את הרע של אחרים... ואיני צריך

לומר לך מה יוצא מזה וכו' וכו', כי אדם צריך להסתכל על עצמו, וכבר אמר

רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עב|: מאין אני יודע שאני מקרב אל

צדיקאמתי? תכף ומיד כשנופלת עלי שפלות, ואני מתחיל להסתכל על עצמי, אז אני

יודע שאני מקרב אל צדיק אמתי, כי להפוך אסנופלת עלי גדלות, ואני הולך

להסתכל על אחרים, סימן שאני לאמקרב אל הצדיק, וידיעה זו צריך לדעת היטב

היטב, ובפרט בעתים הללו, וכן אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן

סז|, שהאדם צריך תמיד להסתכל על עצמו, כי העקר להסתכל על עצמו איך הוא אוהז

במדות שלו, כי בנקל שאדם יפל בנוקבא דתהומא רבא, ולכן מאחר שזכית להתודע

ולהתקרב אל רבנו ז"ל, ראה להתמיד הרבה בשיחותיו הקדושות בחיי מוהר"ן,

ובשיחות הר"ן, ואלתאבה ואל תשמע לשום פרחח שאומר אחרת, ואף שאני כותב

לך דבר זה בלשון גנאי ובלשון בזיון, אבל מאחר ששמעתי מה שקרה עמך וכו'

וכו', וכמעט שנתרחקת, יצאתי מגדרי לכתב לך דברים אלו; כי עליך לדעת אשר

עקר ההתקרבות לרבנו ז"ל היא רק על ידי שקידה בספריו הקדושים, כי פניו שכלו

וחכמתו הם בתוך ספרו |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב|, ועל כן מי שרוצה

לראות את רבנו ז"ל הוא רק על ידי התמדה רבה בספרו הקדוש "לקוטי מוהר"ן",

וכן שיהיה בקי היטב היטב בשיחותיו הקדושות, ומיאומר אם תזכה עוד להתחיל
ללמד בהתמדה רבה את ספרימוהרנ"ת ז"ל, שהם "לקוטי הלכות" הקדושים
והנפלאים, אז תהיה חיות על כל ימי חיך, כי מוהרנ"ת ז"ל הבין בדברי
רבנו ז"ל להבנות והשגות כאלו אשר שיכות דיקא לדורותינו אלו, כי בעוונותינו
הרבים, עובר עלינו מה שעובר - ירידות ונפילות, קטנות וחלישות הדעת, ולולי
מוהרנ"ת ז"ל בכלל לא היינו יודעים מרבנו ז"ל, ובכלל היינו נשארים בעמקא
דתהומא רבא, ועל כן מישרוצה להקרא על שם רבנו ז"ל "ברסלבר חסיד", עליו
להתמיד ביותר בספרי תלמידו הקדוש "לקוטי הלכות", כי דיקא על ידו הוריד את
כל השגותיו אפלו למגשמים ולפגומים כמנו. וראה לברח מכל מיני לצים, כי 'לץ'
אותיות 'צל', ומובא מגורי האריז"ל, אשר יש ק"כ צרופי אלקים שמשם יונקים גם
הקלפות | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד', שגם אמות העולם יונקים משם, הינו
משם אלקים וכו', עין שם; ולזאת צל עולה כמספר ק"כ, הינו כי הלץ עושה
צלשמעלים ומסתיר מעצמו אמתת מציאותו יתברך, ויונק משם אלקים שהוא הדין,
ועל כן צריכים לשמר מאד מאד מלצים אשר הם יכולים לקרר אותך לגמרי, ואז אתה
אבוד משני העולמות, אשרימי שמכניס את עצמו בתמימות ובפשיטות בספרי רבנו
ז"ל, ואזיאיר עליו מלך הכבוד בהארה נוראה ונפלאה מאד.

ועל כלם ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, ותדעשאפלו דבור אחד שמדברים
עמו יתברך וצעקה אחת שצועקים אליו יתברך: "רבנו של עולם, חוס ורחם עלי
ותוציאני מהבוץ שנפלתי אליו" וכו' וכו', ומאריך בדבורו, אין לתאר ואין
לשער מהדבור כזה עושה, כי זה שאדם צועק אליו יתברך, על ידי זה נעתקמהרע
שלו, ונמשך אל הטוב, וזה דעת רבנו ז"ל, וזו שלמותה התבודדות, לצעק אליו
יתברך בקולי קולות באיזה מקום פנוי מיחד שאין שם בני אדם, כגון באיזה
מרתף או באיזה בית כנסת צנוע שאין שם בני אדם או בשדה וביער, שזה עולה על
הכל, ואסתזכה לזה, אז עולמך תראה בחיך.

ראה להשתדל לבוא אלי מה שיותר מהר, וביחד נדבר הרבה מאד, כי אני רואה שאתה
צריך הרבה הרבה התחזקות, שלא תקבלאיזו נשיכה מנחשים ועקרבים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד מאד...

א' תקח. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה ה'תשל"ד.

שלום וברכה לידיד נפשי, ותיק וחסיד ... נרו יאיר.

מכתבך היקר קבלתי, ושמחתי לשמע הטוב ממך, שאתה חוטף בכל יום טוב אמת ונצח, תורה ותפלה ומצוות ומעשים טובים, אשר רק זה עקר החיות בזה ובבא לנצח נצחים, כי ימינו כצל עובר, ולא יהיה נשאר מהאדם, כי אם מה שזכה לחטף בכל יום מזה העולם. והעקר תלוי כפי התחזקותו בזה העולם, כי עובר על כלאחד בכל יום מה שעובר, ולולא דברי הצדיק האמת נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, לא היה קיום כלל, וחבל חבל שרבה העולם רחוקים ממנו ז"ל, כי הוא מנחם הכל ומשמח הכל, בחינת "זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידיו" | בראשית ה, כט |, והעקר - על ידי העצה הנפלאה שגלה | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב' |, להרגיל עצמו בתודה והודאה, שהיא שעשוע עולם הבא, ועל ידי זה יזכה לבקש גם להבא, כמובא באריכות כמה פעמים בדברי מוהרנ"ת ז"ל, בענין להרגיל עצמו קדם לתן תודה והודאה, ועל ידי זה יפתח לבו על להבא, כי עדין אנו צריכים לישועות ולרחמים רבים, להנצל בכל יום ממה שצריכים להנצל, כי הבעל דבר אורב בכל רגע ממש, וכמו שכתוב | איוב ז, יח |: "לרגעים תבחננו", וכתוב | בראשית ד, ז |: "לפתח חטאת רובץ", ואיתא בדברי הצדיקים, שרובץ על פתחיהפה, כי אם האדם מקדש ומטהר מאד את הדבור, ומדבר רק דבוריתורה ויראת שמים ואמונה בהשגחת השם יתברך הפרטי פרטית, אז מאיר עליו אורו יתברך, ולהפך, חס ושלו, כשמדבר לשון הרע, רכילות, ליצנות וקללות, חס ושלו, אז עוקר עצמו מחיה חיים מהשם יתברך, ועובר עליו מה שעובר, רחמנא לצלן; טובלהודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, וגלה לנו נפלאות נוראות אור הצדיק, כן נשפך לבבנו בכל יום כמים, שנזכה לקיים ולהתנהג על פי הדרכים הקדושות שגלה לנו. והעקר - תהיה חזק בדעתך יהיה איך שיהיה, תשקד בכל יום בספרי רבנו ז"ל, אשר רבנו ז"ל הזהיר על זה ביותר, ואמר שמי שעוסק בזה הספר, אין צריך ספר מוסר אחר וכו', כידוע משיחותיו הקדושות, ושיכולים להעשות בעל תשובה גדול ובעל מח נפלא. ומוהרנ"ת ז"ל אמר פעם לאחד מאנשי שלומנו: חזר, חזר בלקוטי מוהר"ן, כי בגוף שיהיה לקוטי מוהר"ן, התולעים בקבר יתפחדו לגשת אליו. ומה טוב ונעים

כשזוכים לומר על כל תורה התפלהמלקוטי תפלות, אשר בפרוש איתמר, כי התפלות הללו הן משערנו"ן, והם למעלה מרוח הקדש, ועתידים לתן את הדין על כל יום, שלא אמרו זאת וכו'; אשרינו מה טוב גורלנו ומה נעים חלקנו, חבלים נפלו לי בנעימים. העקר שבכל העקרים שלבל תניח אתהעצבות להכנס בך, יהיה איך שיהיה בתקף הדחקות שמח נפשךבה', כי בודאי ייטיב לך ויעזורך וירחיב לך, כי צריך לידע ולהאמיןולזכר היטב היטב, כי הכל בידו של השם יתברך, ממלא כל עלמיןוסובב כל עלמין, דומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיותחיות אלקותו יתברך, וכשמדברים עמו יתברך, אז שורה עליושמחה עצומה, כי לפניו יתברך אין שום עצבות, וכן להפך - לזכות להיות דבוק בו יתברך, אי אפשר בשום אופן, כי אם על ידינגינה ושמחה, וכמו שאיתא בנביאים |מלכים ב ג, טו|:

"והיה כנגןהמנגן", אז הופיע עליו אור השם יתברך, דבקות עליונה, ונשפעעליו רוח הקדש ונבואה, וכל מה שתמשיך את עצמך אל השמחההאמתית, כן תזכה להכלל בו יתברך. וצריך לעשות כל מיני עצותודרכים להגיע לשמחה, ואפלו שמתגבר עליו מאד מאד הסטראאחרא, העצבות והמרה שחורה, עצה לשנות את טעמו "זיך נארישמאכן" כי מעלת השמחה דקדשה - אי אפשר לשער ולספר, כללולכל לא. אקוה שתצית את רבנו ז"ל המדבר אליך כל הנ"ל.

הדורש שלומך...

א' תקט. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, נר לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח.

מכתבך זה כשני שבועות לנכון קבלתי, וההכרח לי להקדיםלך, שאי אפשר לי להשיב תכף ומיד כרצונך, כי טרדותי רבו מאדבעסק הרבים, וכן לענות להמון מכתבים. ואף שאתה כותב שהואפקוח נפש ממש, ואתה מחיה את עצמך עם המכתבים, וכל המקיסנפש אחת מישראל וכו' |בבא בתרא יא.א|, הצדק עמך, אך צריךשתזכר, שיש בזה העולם עוד נשברי לב ודכאי רוח וכו', אשרההכרח להשיב לכלם, כאשר הזהירנו רבנו ז"ל, ועל כן אל תדחקאת השעה לקבל תכף ומיד דיקא, בעזרת השם יתברך, אשיב לךבכל פעם שתכתב, אך ההכרח לחכות, ולעת עתה עין בספר אשרבנחל

חלק א', שהם מכתבים שנכתבו לבחורים ולאברכים, ובקרוביצא לאור גם חלק ב', ועתה יצא לאור "תקון קריאת שמע שעלהמטה", וכל הענינים השיכים לזה מספרי רבנו ז"ל, ועומד עכשולצאת לאור "שמירת הזמן" - ספר נפלא, בעזרת השם יתברך, מענין התחדשות, לחדש עצמו בכל עת ורגע, ולא לפל בדעתו כללמשום דבר, וכן "שפת הנחל" - פרוש על כל הלכוטי מוהר"ן. ותהלה לאל, פה במחננו מתקרבים בכל פעם מקרבים חדשים, ודברים אלו לוקחים את כל הזמן, על כן תראה לדונני לכף זכות.

חמדת לבבי! טוב וישר הדבר שכתבת, שתכף ומיד שקבלתמכתבי, העברת הכל מדעתך, ועשית התחלה חדשה, זהו היסודוהעקר בדעת רבנו ז"ל, והוא דעת משיח שיגלה את זה לכלהעולם, לידע שאין שום זמן כלל, והכל רק דמיון |עין

לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא; ועל כן יכולים לעשות בכל עת ורגע ממש התחלהחדשה, ובפרטיות אותן הנשמות שנפגמו בפגם הברית - הוצאתזרע לבטלה, ונפלו תחת המקום ותחת הזמן, עליהן לידע, כי איאפשר לצאת מגנות התאוה הרעה הזו, כי אם על ידי דעתו שלמשיח שהוא בטול הזמנים, לידע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, ואף בתקף הקטנות והדחקות ומרירות נפשו, גם שם יכולים למצא אותו יתברך, כי אין בלעדיו יתברך כלל. ותקון חטא זה הוא דיקא על ידידעת משיח |עין

לקוטי הלכות, פריה ורביה והלכות אישות, הלכה א', כימראשית הולדת משיח היה לתקן עון זה, כי התחלת התגלות משיחהיה מיהודה, שהוליד מתמר את פרץ זרח, והם היו תקון על חטאער ואונן, שהשחיתו דרכם, ועל כן הצרך יהודה להמשיך נשמתמשיח, שעל ידי זה יתקנו, כי תקון עון זה תלוי במשיח, עין שם; וזה שאמרו חז"ל במדרש |בראשית רבה א, ח: "ונהורא עמה שרא"דניאל ב, כב| - זה מלך המשיח; כי הוא יגלה אורו יתברך אמתתמציאותו, עד שמרב הארת הדעת שימשיך בעולם, כמו שכתוב |ישעיה יא, ט: "כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" וגו', על ידי זה יפתח הפה לדבר עמו יתברך, כמו שכתוב |צפניה ג, ט: "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדושכם אחד", וזה כל ענין התפלה וההתבודדות, שגלה ופרסם רבנוז"ל, שזו נקראת תפלת

המשיח, כי התפלות הקבועות תקנו האבות, שהם רגלי המרכבה: אברהם, יצחק, יעקב, דוד, שהם: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, והם בזמנים קבועים דיקא, ואי אפשר לשנות את זמן כלל, אבל תפלת המשיח היא ענין של למעלה מהזמן ולמעלה מהמקום, כי יכול האדם להתחילה בכל זמן שירצה וכן בכל מקום שיהיה, ואדרבה זו היא שלמות ההתבודדות - כשרגיל כל כך לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו ובכל מקום שרק יבוא ידבר אליו יתברך, ואז כשאוחז בזה, הוא נגאל מכלצרותיו ומגלותו; כי עקר הגלות הוא מחמת חסרון האמונה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'|, וכשידע בידיעה ברורה שהשם יתברך אתו, עמו ואצלו, אז תכף ומיד יתפרדו ממנו כל פועלי און. וכברגלה לנו רבנו ז"ל, שעל ידי תפלה והתבודדות יכולים לצאת מעמקי עמקים, מהשאל תחתיות ומתחתיות. וכמו שאמר פעם: אפלו ווען מען פאלט אין א בלאטע שרייט מען און מען שרייט ביז מען נעמט ארויסא.

על כן, חמדת לבבי, אל תהיה בטלן כלל, רק ברח לך מדי יום ביומו אליו יתברך, ותספר לפניו את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ותהיה עקשן גדול על דבר זה, כי רק זה הוא תקון הכולל כל התקונים, ותכף ומיד כשתהיה חזק בתפלה והתבודדות, כבר אינך צריך לשום תקון בעולם, כי התבודדות היא כללית הכל. וכאשר הארכת בזה בספר "שער החמשים", יזכני השם יתברך להוציא לאור. וביותר שמחתני, שתכף ומיד בקבלתך מכתבי, התחלת ללמד סדר בש"ס ובשלחן ערוך. ומה אמר לך, אהובי, אחי, המון יריעות יקצרו מלגלות ולספר מעלת הזוכה להתמיד בתורה הקדושה על פי דרכו של רבנו ז"ל, וקצת כבר הארכת בקונטרס "סדר דרך הלמוד" - קחהו משם, כי קשה וכבד להעתיק הכל, עין שם.

חמדת לבבי! עקר תקון הברית הוא רק שמחה, כי הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית נקראת על שם יללה, וכל עסקה הוא רק להביא את האדם לידי עצבות ומרירות, ומתלבשת במצוות כאלו לשוב אליו יתברך צריכים להיות עצוב ושובור וכו', ובאמת בזה היא לוכדת את רב העולם, כי אי אפשר להכנס אליו יתברך בלי שמחה, כי "עז וחדוה במקומו" |דברי הימים טז, יז|, ולפניו יתברך אין שום עצבות כלל, ועל כן כל מה שישמח יותר, כמו כן יזכה להיות אצלו יתברך יותר,

ולהפוך - להפוך, ומוהרנ"ת ז"ל גלה לנו | עין לקוטי הלכות, הודאה, הלכה ו' |, שגלות השכינה נקראת עצבות, כי השם יתברך הוא עצם השמחה, וכשאדם מתעצב, אזי שכינתאבגלותא, על כן צריך שתדע, שכל שמחה ושמחה שזוכה לשמחת עצמו, וכל דבור ודבור שזוכה לדבר עמו יתברך, זה מוציאטפה אחת שנאבדה ממנו, ועל כן עשה מה שתעשה, ותרקד הרבה הרבה מאד בכל יום ויום - הן עם אנשי שלומנו הקדושים, והן בינך לבין עצמך, ואז טוב לך כל הימים.

וענין התקשרות לצדיקים שבקשת לכתב לך, כי צריך לקשר עצמו אל רבנו ז"ל, וכל אשר יאמר כי הוא זה יקים, זוהי שלמות התקשרות לצדיקים. ומה שכתבת אודות לילך אל צדיקי הדור, תדע שהם אנשי שלומנו חסידי ברסלב דיקא ולא אחרים, כי הם תלמידיהצדיק הגדול, המפלג במעלה נפלאה מאד מאד מיחידי הדורות, וכל המחבר לטהור - טהור, והשארית רבנו ז"ל היא בין תלמידיושבכל דור ודור, ועל כן תראה להתועד תמיד בין אנשי שלומנו הקדושים, ותשתה בצמא את דבריהם, ואז טוב לך כל הימים, כיתהלה לאל, יש בין אנשי שלומנו היקרים חדושים נפלאים כאלו- אשרי עין ראתה אותם, אך בשביל הבחירה והנסיון צריכים לחפש מאד מאד אחריהם וכו', עין באריכות בלקוטי הלכות | שלוחין, הלכה ה' | עין שם. ידיך הדורש שלומך...

אם יהיה ביכלתך לקבץ איזה מעות לצדקה, ותשלח אלי, למען יהיה לך חלק בהפצת תורת רבנו ז"ל, תהיה זכותך גדולה מאד מאד. וכבר אמר רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רסד | : צדקה היא תקון הברית, ובפרט שיש בידי ספרים נפלאים, גלויים חדשים בתורת רבנו ז"ל, וההכרח להדפיסם עכשו. א' תקי. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר ראה ה' תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומה מאד גדל צערי בשמעי מהשעובר עליך בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה וכו' וכו'.

ראה לשמר את עצמך ביותר מכעס וקפידות, כי רבנו ז"ל אמר, אשר החטא הזה מביא את האדם לכעס וקפידות | שיחות הר"ן, סימן רמט |, ועל כן מי שיודע שחטא בפגם

המאוס הזה, עליו לשמר את עצמו מאד מאד מכעס, וזה עקר התקון שלו. ובפרוש גלה לנו רבנוז"ל |שיחות הר"ן, סימן קפדן|, אשר על ידי האף יכולים להכיר אתהנואף. ויש לומר בפשיטות, כי מי שהוא כעסן סימן שהוא פגםברית, כי החטא הזה מביא את האדם לידי כעס ורציחה, ולכן מיש הוא כעסן ורוצח, סימן שנפגם בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה, ועל כן עקר התקון הוא דיקא להיות סבלן גדול, ולא להסתכל עלהחרופין והגדופין שהם מנת חלקו, אדרבה הוא צריך לדעת שזהעקר תקונו לפני היודע תעלומות.

הרגל את עצמך לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים שגלהרבנו ז"ל בשביל תקון פגם הברית, ואם תזכה לנסע אל ציון רבנוז"ל - אין למעלה מזה, כי רבנו ז"ל העמיד שני עדים כשרים, אשר מי שיבוא אל ציונו הקדוש בעיר אומן, ויתן פרוטה לצדקהבעבורו, ויאמר שם עשרה מזמורי תהלים, אפלו אם עצמו וגבהוחטאיו ופשעיו, הוא ערב בעדו שיתקן לו הכל, ועל כן תשתדלמאד מאד לנסע אל ציון רבנו ז"ל, ושם תבוא לתקונך.

עליך לדעת, כי היו לך עכשו נסיונות קשים מאד מאד להחזיקמעמד ולהשאר אצל רבנו ז"ל, כי על ידי פגם הברית הוצאת זרעלבטלה ההכרח לאדם לשמע מריבות ומחלקת על הצדיקים|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'|, ואם יש לו דעת ויודע שכל אלוהמחלוקות הן כדי לרחקו, ומרחם על עצמו, ואומר לעצמו: "סוףכל סוף אני מכיר את עצמי מה שעשיתי וכו' וכו', שאני פגוםרחמנא לישזבן וכו' וכו' בחטא המגנה הזה, ואיך אתערב במחלקתובמריבות על צדיקי אמת הדבוקים בו יתברך?!" ואז אם יש לוהשכל הזה, אז ישוב בתשובה שלמה, ולא יחקר ולא יתערבבמחלקת שעל הצדיקים, וישאר אצל רבנו ז"ל, לא כן אם אין לושכל, אלא ילך אחר לצים, אז דיקא יתרחק מרבנו ז"ל ומאנשיוהאמתיים, ועל כן ראה מה לפניך. ראה ללמד בכל יום עין יעקב, כי אגדות חז"ל מביאים אתהאדם להכרה בשכינת עזו יתברך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקיא. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ראה ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ידיך נפשי, ותיק וחסיד, האברך היקר, החפץ

ומשתוקק להתקרב אל השם יתברך על פי דרך האמת שקבלנו מהנחל הנובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו...

מכתבך הקצר היום קבלתי. מה אמר לך, לבי נשבר בקרבימרב צער ועגמת נפש, אך
תכף ומיד נתעוררתי מחדש, ונזכרתי מהשכתוב בהתורה יו"ד | לקוטי מוהר"ן, חלק
א', כשיש, חס ושלוש, דינים על ישראל, על ידי רקודים והמחאת כף אל כף נעשה
המתקתהדינים, ותכף ומיד קימתי את זה קצת, ובאתי לבקשך ולהזהירך, שתקים את
זאת הרבה, ותראה בעזרת השם יתברך, נפלאות, כיעקר כל הצרות והגליות בא רק
על ידי עצבות ומרה שחורה, ולהפך על ידי שמחה ורקודין והמחאת כף אל כף
נמתקים הדינים, אמן כן יהי רצון!
הדורש שלומך...

א' תקיב. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר ראה ה'תשל"ד.
שלוש וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי...

אחי היקר! חזק מאד להיות תמיד בשמחה, שזה עקר הכל, ועל ידי זה נתבטלים
ממנו כל הדינים והיצרים הרעים | כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עב, |
וצריך להתחזק ולהתאמץ בכל מיני עצות ודרכים לזכות להגיע למדרגת השמחה, שזה
תכלית הקדשה העליונה, הפך הכעס וחרון אף ודינים, שעל ידי זה ממשיך על עצמו
יצר הרע ומחשבות והרהורים רעים, רחמנא לצלן, ומבלבל לגמרי. ואם תסתכל בעין
האמת, תראה שעקר מה שהבעל דבר לוקח עצמו אל האדם הוא להרחיקו מהמצוה
הנוראה להיות בשמחה תמיד בחלקנו, שזכינו להיות בין כלל ישראל. ור'
אברהם בר' נחמן ז"ל מפרש בזה: "והיה עקב", ופרש רש"י: מצוות שאדם דש
בעקביו, ופרש, כי חז"ל אמרו: 'והיה' - לשון שמחה, 'עקב' - אלו מצוות שאדם
דש בעקביו, כמו שפרש רש"י, הינו על מצוות שמחה בהשם ובתורתו הקדושה, האדם
דש מצוה זו בעקבו, ודו"ק. ומובא בזה הקדוש | ח"ב קפב: | חמר פגם המדה
הרעה והמגנה כעס, שעוקרת נפשו לגמרי מהקדשה, "טורף נפשו באפו" | איוב יח,
ד, | כי כעס הוא הפך השמחה.

הדורש שלומך...

גם מה שכתבת שאתה כותב חדושי תורה, תהיה חזק בזה מאד, ורבנו ז"ל אמר, שזה

תקון גדול לפגם הברית, כי מה שחשבעכשו בטמאה, יכניס עכשו מחו בקדשה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנים: קה, קיח|.

א' תקיג. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר ראה ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...
נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

אודות סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל עלי לומר לך, כי מהשהעתקת לי מאחרונים בעלי מוסר, שלמוד בלי עיון אינו נקראלמוד כלל וכו' וכו', כגון שלא לך בעמקא של הלכה וכו', או שרפוידיהם מן התורה וכו' וכו', עלי לומר לך, כי מי שמסתכל היום מהשקורה עם בני הנעורים, שנכשלים בפגם הברית הוצאת זרעלבטלה והרחובות מלאים שקוץ, תעוב, נאוף וכו' וכו', והערב רבלוכדים את נשמות ישראל במצודותיהם, בנקל לאבד את שניהעולמות - העולם הזה והעולם הבא, כי על ידי נאוף בעולם הזה אדם משתגע, כמובא בשלחן ערוך |אבן העזר, סימן כג|, שחטאהוצאת זרע לבטלה עושה את האדם משגע לגמרי, וכן הוא בארחיים |סימן רמ|, |הינו באבן העזר מרבה לדבר מאסור חטא המגנהזה, ובארח חיים אומר, שהחטא הזה עושה אותו משגע ממש, ומאבד את כחו ומאור עיניו וכו', עין שם סעיף יד|, וכן הוא בדברירבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו|: רפואה למשגע הוא הסרוסוכו', עין שם; וכן ברוחניות אדם עוזב את האמונה לגמרי ונעשהחילוני, רחמנא לישזבן, וכו' וכו', ועל כן אחד כזה אם ילמדבסדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, אדרבה התורה תעלה אותו מעלהמעלה, עד שיזכה אחר כך להתעמק בעמק התורה וללמד בעיון. ואף אחד אינו נגד עיון, ואתה צריך להבין את זה, אלא זוהמציאות, הן אמת הבעלי מוסר מדברים מאחד שכבר יושבבבית המדרש ולומד תורה, בודאי טוב שילמד בעיון, ועקר העיון, שיהיה למודו הלכה למעשה, אבל מי שהוא רחוק לגמרי, ובפרטשעבר עליו מה שעבר, אין עצה אחרת לתת לו רק ללמד על פיסדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל וזה ברור, ואין במה להתוכח, ולאכדאי להכנס בטוען ונטען בדברים כאלו, אלא יותר טוב

שתשיסלב מה שעובר עליו, אז תראה שכל מה שאמר רבנו ז"ל הוא תורהמן השמים,
ואין מה להרהר אחריו, וזו הנהגה כללית, ומלבד זאתאפלו מי שיש לו מח טוב
לעיון, יש הרבה שעות ביום שלא מסגללזה, אבל כך אם יהיה רגיל באמירה, יכול
לומר הרבה דפים גמראוהרבה פרקים משניות והרבה דפים זהר והרבה דפים תקוני
זהר, אשר כל דבור ודבור מהתורה הוא מצות עשה בפני עצמה, וישלהאריך בזה,
אבל לעת עתה מספיק כל זה, וקבל את האמת ממישאמרה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקיד. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים א' דראש חדש אלול ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראוי לנו לשמח מאד מאד שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, כימה היינו עושים בלי
רבנו ז"ל, כי הוא מחדיר בנו אמונה פשוטהבו יתברך בגלוי כזה, עד שהאדם
מוצא מנוחה, כי הצדיק הואבחינת שבת, בחינת 'אנת שבת דכלא יומא', כמו
שקראו לותלמידיו לרבי שמעון בר יוחאי |עין זהר ח"ג קמד:|, כי הצדיק
הואכבר זכה להיות ניחא מכל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עט|, ועל כןאשרי
מי שזוכה לקבל מרבנו ז"ל, שעל ידי זה גם הוא ימשיך עלעצמו ניחא של שבת,
שזה תשובה של שבת, וראיתי דבר פלאבספר הקדוש "עבודת ישראל" |פרשת בראשית|
מה היתה הקללהלקין "נע ונד תהיה בארץ" |בראשית ד, יב|, הלא הבחירה ביד
האדםלבחר לו מקום שבת ולא יזוז מקומו? אלא על כרחך צריך לומרשנכנס בקרבו
רוח עושים ואיזה פחד ושגעון, אשר על ידי זה לאנבחר לו מקום לשבת, רק
להיות נע ונד בארץ. והנה בודאי אם קינהיה יכול להתדבק במחשבתו בו יתברך
כראוי, אז בודאי היו סריםמעליו כל הפחדים ונמתקים ממנו כל הדינים, אלא
שזה גוףהקללה, שנתבלבלה מחשבתו מדבקותו, והיה נע ונד במחשבתו, עד שגרמו לו
הפחדים לנדד בארץ וכו', עין שם; רואים מזה שכלעקר הקללה של האדם הוא
כשאינו זוכה להיות מקרב אל הצדיק, שהוא נקרא בחינת שבת, שמחדיר באדם ישוב
הדעת כזה, אמונהברורה ומזככת כזו, עד שנתקים אצלו |שמות טז, כט:| "שבו

אישתחתיו, אל יצא איש ממקומו", שהוא זוכה לשבת תחתיו, ואינוהולך נע ונד, כי יכולים לשבת בתוך הבית, וגם כן להיות נע ונד, כי ברגע שאדם עוזב את עצמו ממנו יתברך, אז הוא הולך נע ונד, כי עקר התכלית בזה העולם רק להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, וברגע שהוא שוכח ממנו יתברך, על ידי זה הוא בא לכעס וקפידותוכל מיני צרות שסובל. וזו מעלת האדם הזוכה להיות מקרבלהצדיק האמת, שהוא מחדיר בו סוד השבת, שהוא: ש'מח ב'חלקות'מיד, ראשי תבות ש'ב'ת'; אשרי מי שזוכה להיות מקרב אל רבנוז"ל, ואז טוב לו כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקטו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים ראש חדש אלול ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחורהחתן, נר לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים. משעה שטלפנת אלי מארץ ישראל היה בדעתי לכתב לך, אך רבו המניעות, ובכל פעם באו עלי מניעות אחרות מעסק הרבים, ובפרטיות מהדפסת הספרים. מה אמר לך, אהובי, ידידי היקר, ממש החייתני מאד מאד בבשורה הטובה, והנני מברכך בברכת "מזל טוב", ותזכה לבנותבית נאמן בישראל, ותשרה שכינה ביניכם תמיד, ותזכו לראות בניסובני בנים חיים וקיימים עוסקים בתורה ועובדי ה', ברסלבר חסידים.

חמדת לבבי! עקר שמחתי הוא בזה שאמרת לי, שאתה בטוחשכל השדוך בא ונתגלגל אליך על ידי רבוי תפלות, כן, כן, אמתנכון הדבר, כי התפלה היא השער שעל ידה נכנסים אליו יתברך|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פד|, והתפלה היא הכלי לקבל על ידהכל מיני ישועות וחסדים|עין שם, חלק א', סימן לד|, וכשאדם באלידיעה זו, לידע אשר שום דבר בעולם אינו תלוי ביד בשר ודם, מיד נגאל מכל צרותיו, כי התולה בטחונו בהקדוש ברוך הוא, הרילו מחסה בעולם הזה ולעולם הבא|מנחות כט:|. ומוהרנ"ת ז"ל גלהלנו|עין לקוטי הלכות, נחלות, הלכה ד'|: כל זמן שעדין לא ראה ישועהבפרוש ובגלוי, שנעשה בפרוש ובגלוי שנעשה על ידי תפלתו, עדיןאינו חזק בדעתו, שיש בכחו לפעל אצלו יתברך מה שבקש, אךתכף ומיד כשזכה לפעל איזו ישועה על ידי תפלתו, ורואה שישבו כחות

רוחניים, כי גם הוא חלק אלוך ממעל, על כן הוא כברחזק כל ימיו בתפלה וכו',
עין שם.

על כן, חמדת לבבי, תהלה לאל, זכית לראות ישועות ונסים ונפלאות, גלויים
שעשה עמך השם יתברך, על כן תן לו תמיד תודה והודאה, ובקש ממנו יתברך עוד
ועוד, כי מעקר הישועה - והוא להתקרב אליו יתברך, עדין אנו רחוקים מאד מאד,
וצריכים להרבות בכל יום בתפלה והתבודדות, וכל מה שיזכה להתבודדות,
כמו כן יזכה שיפתח לבו ודעתו להשיג ולהרגיש ערבות, נעימות, ידידות, זיו
חיות אלקותו יתברך, המחיה ומקים ומהוה אתכל הבריאה, כי דומם, צומח, חי,
מדבר - הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, רק בהתלבשות הזו, בשביל
הבחירה והנסיון, והמאמין שבכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ואין שום
דברנעשה מעצמו, אז יכול להאריך אפו בכל מה שעובר עליו - בין בטיבו ובין
בעיקו, כי יודע אשר דבר גדול ודבר קטן משגח ממנו יתברך.

אהובי, אחי היקר, ראוי לנו לרקד בכל יום מרב שמחה עלנעם חלקנו אשר בנחל,
שזכינו בדורותינו אלה להתודע ולהתקרבאל רבנו ז"ל, ומגלה לנו גלויים כאלו,
טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. ולמען השם לטובתך
הנצחית, אלתניח את העצבות אצלך אפלו רגע אחד, כי תכף ומיד כשרוצים להיות
איש כשר, עברה גדולה כשהוא בעצבות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח|,
ותחיה את עצמך עם הנקדות הטובות שיש בך.

ואודות השעורים הקבועים שכתבת שאתה מתחיל עכשומחדש, ממש חיים חדשים נפחת
בי, כי מי שעין אמת לו, רואהשעל ידי דרכו הנעימה של רבנו ז"ל מצליחים מאד
מאד בלמודהתורה הקדושה, ומטילים בכל מקומות של התורה הקדושה, וכלאלו
הלועגים על זה, ועושים מזה ליצנות, מאומה אין בידם. ובאמת יש להאריך בזה
מאד, ואין הפנאי עכשו מרב טרדות. ותהלה לאל, בקונטרס הנפלא "סדר דרך
הלמוד" על פי דעתו שלרבנו ז"ל, הארכנו בזה באריכות גדולה - קחהו משם,
חבליםנפלו לנו בנעימים.

חמדת לבבי! כל אלו מאנשי שלומנו, אשר לא הטעו אתעצמם ולא התפעלו משום
בריה, וכן לא נכנסו בוכוחים, הם גדלווהצליחו מאד מאד בעבודת השם יתברך,

ועשו טוב לעצמם ולבניהם וכו'. כמאמרם ז"ל | יומא פז. |: אשריהם צדיקים, לא
דין שהן זוכין, אלא שמזכין לבניהם ולבני בניהן עד סוף כל הדורות, עין שם;
אשריהם ואשרי חלקם, יהא חלקנו עמהם לנצח.

ההכרח לקצר.

ידידך לנצח...

תכתב לי על כל פנים שתי שורות משלומך הטוב, ותתפלל בעדי בכל המקומות הקדושים.

א' תקטז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים, ראש חדש אלול ה'תשל"ד.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, צמוד

בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מהמעין היוצא מבית ה', הלא הוא נחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך קבלתי כבר פעמים, וגדל שמחתי, שתהלה לאל, זכית להכנס לשיבתנו

"חסידי ברסלב" - אין לשער ולספר כלל, כי על ידי זה תוכל להיות צמיחת קרן

ישועה, שתזכה לעורר את הבחורים שם בדרך התמימות והפשיטות שדברנו זה כמה

שנים, ובפרטיות בדרך הלמוד של רבנו ז"ל. ועקר שמחתי, אשר עולה על הכל אצלי,

שזכית עכשו לסים כל הש"ס, ואתה מתחיל פעם שניה.

מה אמר לך ומה אספר לך, חמדת לבבי, נזר ראשי, אין עוד שמחה גדולה מזו,

כשזוכים לסים כל הש"ס. ומקבל אצל אנשי שלומנו בשם רבנו ז"ל, שהזוכה לסים

כל הש"ס, ממשיך על עצמו צלם אלקים, יהי רצון מלפניו יתברך, שימשך עליך צלם

אלקים, ובקרוב תמצא את זווגך ההגון לך.

אהובי, אחי! ראה גם ראה אל מה יכולים לזכות, אם משליך את שכל וחכמות עצמו,

מה נעשה עם אותם בחורים שלעגו לפני שנה מדרך זו, ואמרו שלא לזה כון רבנו

ז"ל וכו', וכדומה פתוי ושוטיות כאלו וכו', איך עברה עליהם השנה, ומה קנו

בשנה זו, ואיך עברה עליך השנה, ומה קנית בשנה זו, הלא אתה יכול לומר מאמרו

של רב כהנא | שבת סג. |: כד הוינא בר תמני סרי שנין והוה גמירנא ליה לכליה

הש"ס, עין שם; ועל כן חמדת לבבי, על כל פנים מעכשו חקק בדעתך אמתת דברי

רבנו ז"ל, ולראות לקיים בבתמימות ובפשיטות גמורה, ולא להסתכל על שום בריה

שב עולם, אף שהוא מאנשי שלומנו, וזהו עקר שלמות ההתקרבות אל רבנו ז"ל -

כשמצייתים אותו, אפלו אומר על ימין - שמאל, ועלשמאל - ימין, כמובא בספרי
פרשה זו |שופטים|, ומכל שכן וקלוחמר כשאומר על ימין שהוא ימין וכו';
ועל כן איני מחיבלהסתכל על אחרים כלל, אשר אינם רוצים להשליך חכמתםהמדמה,
ומה טוב ומה נעים לעורר עוד בחורים אל דרך זו, אךורק בדרך אהבה וחבה
יתרה, ולא, חס ושלוש, בדרך וכוחיםומחלקת ומריבות, כי זה עוקר את האדם
לגמרי, אם ישמע - ישמע, ואם יחדל - יחדל. והעקר - להרגיל את עצמו
להיותתמיד במדת החסד והטוב, ולדון את כל בריה בעולם לכף זכות.
ומוהרנ"ת ז"ל גלה לנו |עין לקוטי הלכות, השכמת הבקר, הלכה א'|, שכל כח משה
רבנו היה בזה שהחזיר את כל ישראל בתשובה, כיהוא בעצמו היה עצם הטוב, כמו
שכתוב |שמות ב, ב|: "ותרא אותוכי טוב הוא", ועל כן היה לו כח תמיד למצא
הטוב בכל אחדואחד, אפלו בפושעי ישראל, כי זהו כלל גדול: במה שאדם אוחז-
הוא מוצא ומגלה גם אצל אחרים, ובגמרא |מנחות סה| אמרו: משה רבנו אוהב
ישראל היה, ועל כן מרב אהבתו שאהב את כלאחד מישראל, מצא בהם נקדות טובות,
ועוררם לשוב אליו יתברך, ועל כן גם אתה תראה לדבר עם חבריך רק בדרך ובאופן
כזה, בדרךאהבה, לחזקם ולאמצם ולהאיר בהם האמת, ואם אתה רואה לצים, ברח לך
מהם כמו שבורחים מאש ממש, כי כת לצים אינה מקבלתפני שכינה |סוטה מב|,
רחמנא לצלן; ולא עוד אלא משרים רוחהטמאה במקומם, ובנקל לפל על ידיהם
בנוקבא דתהומא רבה, חסושלוש, חס ושלוש.
חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד להיות אך ורק בששוןושמחה, שהיא היסוד
והעקרית בדעתו של רבנו ז"ל, ועל ידישמחה יפתח לבך ודעתך לחזות בנעם הוי"ה
ולבקר בהיכלו, כיהשמחה פותחת שערים חדשים בידיעת אלקותו יתברך,
ומכניסההתקוה גדולה בלב האדם לעבר על כל הבא עליו - בין בטיבוובין בעיקו,
ועל ידי השמחה נופלות ממנו כל המדות הרעות, ומקבל הכל באהבה ובחבה יתרה,
ואינו מקנא בשום אדם, כי יודעאשר הכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, ואין שום
מקרה וטבעכלל, דבר גדול ודבר קטן - הכל נשגח ממנו יתברך. וכן תתמידמאד
מאד "בתפלה והתבודדות" להיות רגיל בכל פעם לספר כלשיחתך וכל מה שעובר
עליך אליו יתברך, כאשר ידבר איש עסרעהו, ומה טוב ומה נעים, שתהיה קבוע

בכל יום בספרי רבנו ז"ל, ללמד תורה מלקוטי מוהר"ן, ולומר עליה התפלה מלקוטי תפלותוכן לשקד מדי יום ביומו בלקוטי הלכות, אם אפשר הלכה אחת בכל יום, ואז כבר לא תצטרך לדבורים אחרים, כי מוהר"ן ת"ז"ללא יניח אותך לפל בשום אופן שבעולם יהיה איך שיהיה, ומה טובאם תחדש אצלך הלמוד של ח"י פרקים משניות בכל יום, ואז טובלך לנצח.

ואודות מה שעובר עליך וכו', מובא בפרשה זו "שופטים ושטרים תתן לך בכל שעריך", ופרשתי במקום אחר, כי השבעהנרות נקראים בספר היצירה "שערים", ועל כן צריכים לתן אצלהשבעה שערים שוטרים - לשמר את העינים, האזנים, החטסוהפה. ואם כבר נכשל, צריך לתן שופטים - לשפט את עצמולפניו יתברך: "רבנו של עולם, מה עשיתי" וכו', "מחל לי" וכו'.

תראה לומר בכל יום "תקון הכללי" - העשרה מזמורים עםהתפלה הקדושה שאחריה, וכן לומר בלילה קדם השנה קריאתשמע שעל המטה מהאריז"ל, אשר הם תקוני הברית, ויותר מזהאין צריך לחשב כבר בזה, כי בודאי נתקן לגמרי. הדורש שלומך באהבה רבה...

תתפלל בעדי בכל המקומות הקדושים. א' תקיז. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שופטים ב' דראש חדש אלול ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטובממך, שאתה עוסק בספרי רבנו ז"ל.

ראה לחזק את עצמך ביותר באמונה הקדושה, כי רבנו ז"לאמר |שיחות הר"ן, סימן לג|: אצל העולם האמונה הוא דבר קטן ואצליהעקר הוא אמונה. ועקר שלמות האמונה הוא בפשיטות גמורה, כמו שהנשים והקטנים מאמינים, בלי שום חכמה ודעת כלל. ובאמת מי שיש לו אמונה - חיי חיים, כי כל מה שרק עוברעליו הוא מתחבא אצל הקדוש ברוך הוא, ויודע שכך צריך להיות, כי הכל ממנו יתברך, ותמיד אומר |תהלים קמה, יז|: "צדיק הוי"הבכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו", |דברים לב, ד| "הצור תמים פעלו, אל אמונה ואין עול, צדיק וישר הוא", שאלו הפסוקים של

צדוקהדין, שתמיד מצדיק עליו את הדין, ודיקא על ידי זה יש לזה הצלחה לעבר את זה העולם בשלום; כי באמת בזה העולם ישכל כך הרבה חכמות שאדם יכול לפל לנוקבא דתהומא רבא על ידי זה ואפלו בקדשה וכו' וכו', אם לא נזהר להתחבא באמונה, הוא יכול לפל בנוקבא דתהומא רבא, כי אפלו הלמודים שלומדיסבתורה הקדושה, צריכים ללמד את זה עם האמונה הקדושה, לידעשהווא יתברך נותן התורה, ולא להפריד חס ושלום את התורה ממנויתברך, אלא צריכים לדעת שהווא יתברך נותן התורה, שזה סודברכת התורה שאנו מברכים על התורה, לידע שהקדוש ברוך הואווא נותן התורה, וזה לא סתם חכמה, אלא הוא שכל אלקי חכמתויתברך, וכשאדם לומד תורה בקדשה ובטהרה כזו, שמחדיר אתאמתת מציאותו בתוך חכמת התורה, אז מאירה התורה אליו באורוזיו וחיות ודבקות נפלאה; אשרי מי שלומד את התורה הקדושהבצורה כזו, שאז יצליח את דרכו תמיד. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תקיח. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שופטים ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האחים היקרים המקרבים אל הנחל נובע מקור חכמה, זכותנו יגן עלינו ... נרם יאירוזרח לנצח. לנכון קבלתי את מכתבכם הארך, וכן מכתב מהחברים שחתמועל זה וכו' וכו'. מה אמר לכם, אם אתם רוצים להצליח בהתקרבות אל רבנוז"ל, עליכם להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, כי בלי למוד ספירבנו ז"ל, האדם הוא רחוק לגמרי ממנו, ובאמת כל הענין של רבנוז"ל הוא תורה, להתמיד מאד בלמוד התורה הקדושה, כי רבנו ז"ל להוכיח פעם את אחד על התמדת הלמוד, ואמר לו: "מדוע לאתלמד, מה תפסיד בזה?! הלא תקבל עולם הבא על הלמוד", ואינצריך לומר כשהתורה מראה אהבה לאחד, שאינו רוצה כלל עולםהבא, רק רוצה את התורה בעצמה, הלא גם השם יתברך לומד, כמושאמרו חכמינו הקדושים |עבודה זרה ג:|: סדר היום שיש להקדוש ברוך הוא שלש שעות עוסק בתורה וכו', והתאנח רבנו ז"ל ואמר, בדורות הללו נפל למוד התורה מאד מאד, כי בדורות הקודמים גדולי הרבנים היו עושים מופתים בלי שום שמות וכונות, אלא על ידי שעסקו הרבה בתורה זכו לעשות אותות ומופתים |שיחות הר"ן, סימן יז|, ועל כן העקר תכניסו את עצמכם

בלמוד התורה הקדושה, ואל תסתכלו על שום לץ והולך בטל וכו' וכו', אסור לכם בכלל להתעסק עם טפוסים כאלו, אתם צריכים רק לברח אל תוך התורה הקדושה, ואל תוך ספרי רבנו ז"ל, ואז תצליחו דרככם, וזהכל ההתקרבות אל רבנו ז"ל. נא ונא תתחזקו ותתועדו בכל יום לדבר ביחד מדברי רבנו ז"ל, ועל ידי זה תצליחו מאד.

מה אמר לכם, אני רואה עתיד גדול לדבר רבנו ז"ל, שיכבש את כל העולם כולו, כי בעוונותינו הרבים, עובר על בני הנעוריםמה שעובר, רחמנא לצלן וכו' וכו' |אני מקבל בכל יום מכתבים מבחורים|, ולכן אני רואה עתיד גדול לאור רבנו ז"ל, שיכבש אתנשמות ישראל ויקרבם אליו יתברך, ובפרט בעניני אמונה ידוע איך שרבנו ז"ל צעק מאד מאד, שהולכת אפיקורסות גדולה מאד, וצריכים להתחזק באמונה פשוטה, כי בעוונותינו הרבים, אנחנו רואים איך שהערב רב מתפשט מאד מאד, ועל כן מי שרוצה להנצל מהם, עליו לברח אל תוך ספרי רבנו ז"ל. הנה עוד מעט יהיה ראש השנה, וצריכים להשתוקק מאד מאד לבא אל ציון רבנו ז"ל, ובעוונותינו הרבים, הציון סגור ומסגר, כיאי אפשר לבא לשם, ובפרט על ראש השנה, אז כדאי להתקבץ במקום שמתקבצים אנשי שלומנו היקרים, ואני מקווה להקדוש ברוך הוא, שיגיע עוד זמן שיפתח ציון רבנו ז"ל, ויבואו שם אלפים ורבות רבות וכו' וכו' וכו', בלי שום גזמא כלל, כמובא במגילת סתרים. היה טוב שתבואו פעם בליל רביעי לבית מדרשנו, שאני לומד שעור ברבים "לקוטי מוהר"ן" זה כמה שנים.

הדורש שלומכם באהבה רבה מאד...

א' תקיט. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שופטים ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר ויזרח לנצח. מכתבך כבר קבלתי כמה פעמים, אך בעוונותי הרבים, מרבט רדותי לא היה לי הפנאי להשיבך, ובאמת הצדק עמך, ותבקש עלי שאזכה לכתב לך בכל פעם. אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד לעשות על כל פנים מרגע זה התחלה חדשה, ותעביר מדעתך כל העבר עליך. וצריך להיות סבלן גדול בכל ענינו, ולא לדחק את

השעה יהיה איךשיהיה, ובזה תלויה כל גאלת האדם בגשמיות וברוחניות, ואפלובלמוד התורה הקדושה אסור לדחק את השעה, שמכרח להיות כמושאני רוצה וכו', רק מעט ועוד מעט, וכן לאט לאט מדי יום ביומו, עד שברבות הימים והשנים יזכה לטיל בכל מקומות התורההקדושה, וכן בתפלה - להתפלל קדם על מדה זו ואחר כך עלמדה שניה, עד שיזכה לתקן כל מדותיו. והתחלה של תקון המדותצריכה להיות מדת השמחה, כי השמחה היא היסודית והעקריתביהדות ובקיום האדם בגשמיות, כי דרך האדם להמשך תמיד אלהעצבון מפאת חמרו, אשר עקרו כלול מיסוד העפר, וכל מהשתשמח יותר, כמו כן תזכה שיתרחב מחך ודעתך, ותזכה לאמונהברה ונקיה, להאמין שהכל ממנו יתברך, ודבר גדול ודבר קטן הכלבהשגחתו יתברך הפרטי פרטית, כי אפלו מה שנארע על ידי בעלבחירה, הכל ממנו יתברך, ובידיעה זו נמתקים ממנו כל הדיניםוהמרירות וכו'. וצריך להתחדש באמונה בו יתברך בכל יום ובכלשעה מחדש, ולשים לפני עיניו, כי השם יתברך אתו, עמו ואצלו, אף שמנח עדין במקום שמנח.

מה אמר לך, חמדת לבבי, אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להיותבחלקו של רבנו ז"ל, חבלים נפלו לנו בנעימים, שזכינו לזכותנפלאה ונוראה כזו, אשר בודאי על ידי רבנו ז"ל נזכה לתקון נצחי; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

והנה, ידידי היקר, תהלה לאל, זכית להולד מאנשי שלומנו, חסידי ברסלב הקדושים, אביך ושני זקניך הם מאנשי שלומנו, אתהיכול להחיות את עצמך בזה מאד מאד, כי כמה מרירות וצרותויסורים יש למקרב חדש, עד שזוכה להפשיט את בגדיו וכו' |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יד|, שהם הלבוש הגשמי שקבל מהם וכו'|כמובא בכתבי האריז"ל|, וכמה צרות ומניעות יש לו על כל פרט ופרטהנוגע לעסק רבנו ז"ל וכו', ותהלה לאל, אתה נצלת מכל זה. נאונא לשכח מהכל, ותהיה רגיל תמיד לעשות התחלה חדשה, ואלתבלבל את עצמך מאחרים כלל, תציר בדעתך, שאינך צריךלאחרים, אתה בני, אחי וחברי, תכניס את כל מחך בתורה הקדושה, להתמיד מדי יום ביומו במקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוךוספרי רבנו ז"ל, וברח לך מדי יום ביומו רק אליו יתברך, ותספרלפניו

יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות. ידידי היקר, החזק בלמוד ח"י פרקים משניות, כי זוהי זכות גדולה לנשמה, וכן תתמיד מאד בשלחן ערוך בכל יום, ותרקד בכל יום יום הרבה מאד מאד, אפלו בינך לבין עצמך, ואל תתביש מפניה המלעיגים, כי במצות השמחה, העולה על כל המצוות, אסור להתביש משום בריה, כי השמחה באלקותו יתברך, שתהלה לאל, אני נראה איך שאני, על כל פנים אני מאמין בו יתברך, שהוא בראויצר ועשה את כל הבריאה, ועדין מחיה ומקים ומהווה את כל הבריאה, כי דומם, צומח, חי, מדבר - הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, שמחה זו היא המדרגה הכי גבוהה, שהאדם צריך להגיע אליה בזה העולם, וזו היתה מדרגת הנביאים ובני הנביאים, כי היו תמיד בשמחה עצומה, ומתדבקים בו יתברך, עד שבאים להתפשטות הגשמיות, והיו משיגים אורו יתברך בגלוי נפלא, ונשפע עליהם שפע אלקותו יתברך, שהיא הארת הנבואה, והיו שומעים הקול מדבר אליהם.

חמדת לבבי! גם אתה יכול לזכות לזה, אם תצית את רבנוז"ל, ולא תטעה את עצמך. העקר לא להתבלבל מאחרים כלל, כאשר נהג התם הקדוש לומר: "זה מעשה שלי, וזה מעשה שלו", והיה תמיד שש ושמח, ועל ידי זה זכה לדבר עם המלך מלכיהמלכים הקדוש ברוך הוא, ולעולם אל תכנס בוכוחים עם שום בריה בעולם, כי ימינו כצל עובר וכו', ועוד מעט נצטרך לשוב אלהמקום שמשם חצבנו וכו', ועל כן אין שום זמן כלל להכנס בוכוחים.

חמדת לבבי! תראה לכתב לי, וממש חיים חדשים תנפח בי, מרב אהבתי אליך, אשר נפשי קשורה בנפשך מאז שהייתי בארץ ישראל. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקכ. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שופטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך וכו' וכו'.

ראה להכניס את עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, ותדעו תאמין שהקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בהשגחה פרטיפרטית, ובודאי מי שקם עליך ורודף אותך, בודאי תהיה לו מפלה גדולה, וזה ברור, אתה צריך רק להתחבא אצל הקדוש ברוך הוא, ועל ידי זה תנצל מכל הרוצים לתפס אותך. ובאמת אם יהיה האדם יודע מעלת האמונה הקדושה שאדם מכניס בעצמו תמיד את אמתתמציאותו יתברך, ומציר לפני עיניו, אשר הכל לכל אין סוף ברוךהוא, והכל לכל אלקות גמור הוא, ודומם, צומח, חי, מדבר, הסעם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ומתחבא בתוך האור הזה, אזהיה נצל מכל צרותיו; כי באמת אסור לך להסתכל עכשו עלהצלחת הרשעים, כי כן גלה לנו בפרוש רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן נה|, שצריכים להסתתר בצל כנפיו יתברך, ועל ידי זהימשיך על עצמו בחינת יד, הינו יד ההשגחה העליונה, ועל ידי זהבעצמו תהיה להרשעים מפלה גדולה, ולא צריכים לשאל שוםקשיות וספקות כלל, אדרבה צריכים לדעת, כי צדיק וישר הוא, וישהרבה דברים שלא יכולים להבין, אבל הסוף של הרודף הוא מרמאד מאד, ובפרט מי שרודף את איש כשר, לבסוף ימות במיתהמשנה וכו' וכו'. ולכן ראה ידידי היקר! רק להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ולא להשבר משום דבר שבעולם, רק להיות תמיד בשמחה, שאנוזוכים לדעת מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, ותברח לךלמקום שאין שם בני אדם, ותפרש את כל שיחתך אליו יתברך, ותספר לו יתברך את כל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ועל ידי זה יאיר עליך מלך הכבוד בהארה נוראה ונפלאה מאדמאד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקכא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שופטים ה'תשל"ד.

שישון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחורהיקר, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך קבלתי כמה פעמים, ולא היה הפנאי להשיבך.

חמדת לבבי! עכשו מתחיל אצלכם זמן חדש, נא ונא להשליך מעצמו כל החכמות והילדות, ו"תמים תהיה עם ה' אלקיך" |דברים יח, יג|, וכמו שפרש רש"י: התהלך עמו בתמימות ותצפה לו, ולא תחקר אחר העתידות, אלא כל מה שיבוא עליך קבל

בתמימות, ואזתהיה עמו ולחלקו, עין שם; ובפרטיות אור ודעת האמת של רבנוז"ל, אי אפשר לקבל כלל עם חכמות, כי דעת רבנו ז"ל היא תמימות עמקה, עמק עמק. ומוהרנ"ת ז"ל קדם הסתלקותו התאונן: "זאל איך זאגן איך האב נישט גינוג גילערנט, איך האב נישט גינוגעדאווענט, קען איך נישט ווייל איך האב געהיט די צייט, נארווער ווייסט אויב איך האב יוצא גיווען דעם רבינ'ס תמימות" ב. והוא עקר השלמות ביהדות, כי "תמים" תרגומו "שלים", וזהו עקרה שלמות, וכל מה שהוא תמים ביותר, כמו כן מקבל יותר מרבנוז"ל, ובפרטי פרטיות עסק התפלה וההתבודדות, להרגיל את עצמו ליחיד לעצמו מקום שאין שם בני אדם, ויפרש כל שיחתו אליו יתברך, ויספר לפניו את כל לבו וכל מה שעובר עליו, זה אי אפשר בשום אופן שבעולם עם חכמות, ועל כן העולם רחוקים כל כך מזה, מה שאין כן כשזוכה לסלק דעתו וחכמתו לגמרי, אז זוכה לדבר עמו יתברך. ורבנו ז"ל כשהיה ילד קטן, אף שהיה חכם ובר דעת גדול, אך תכף ומיד הבין, כי בעבודת השם יתברך אסור להיות חכם, ועל כן הרגיל את עצמו לדבר תמיד עמו יתברך בתמימות ובפשיטות כאשר ידבר איש עם רעהו, והיה מתמיד גדול בדבר זה. ועל כן, חמדת לבבי, תתחיל להרגיל את עצמך לדבר הרבה עמו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, ודבר גדול ודבר קטן שם אלופו של עולם, כי כל הבריאה כלה היא עצם אלקותו יתברך רקבהתלבשות הזו, ועל כן |תהלים קלט, ז|: "אנה אלך מרוחק ואנה מפניך אברח, אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנ". וזוכל כונת אלול |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'|: למצא אותו יתברך בכל מקום. ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תכנס בו כוחים עם שום בריה, רק התמד מאד מאד בלמוד התורה הקדושה, מלבד אתה שעור של הישיבה שזה יהיה השעור עיון שלך, ותחזר על זה הפעמים אין מספר, תעשה לעצמך סדר בשלחן ערוך מחבר רמ"א לחזר כל ארבעת חלקי שלחן ערוך, ולהיות רגיל באמירת משניות ועוד מה שתראה, אבל הכל בדעת, ותהיה תמיד בשמחה עצומה על נעם חלקך, שזכית להתחבר עם הצדיק האמת שבדור הזה, שהוא מאנשי שלומנו הקדושים, חסידי ברסלב, ותהלה לאל, אתה לומד בישיבתנו הקדושה. וצריך שתדע, שמדת השמחה היא היסוד בחיים וקיום האדם בגשמיות וברוחניות, כי על כל אדם עובר בזה העולם מה שעוברת - ירידות

וקטנות ובלבולים, והשמחהמרחבת את המח והדעת, ומצילה מכל מיני נזקים, ומאירה לו בכלחשכותו ובכל ענינו. וצריך שתדע שהשם יתברך קורא לך בכל רגעובכל שעה ובכל יום שתשוב אליו מרב אהבתו אותך; כי באמתהשם יתברך הוא תמיד לעזר ולסיוע לכל אחד ואחד מישראל, שלאיאבד, חס ושלום, בעוונותיו הרבים, וקורא לו, כי מכל הדבריםצועק כבוד השם יתברך |עין שיחות הר"ן, סימן נב|, אך האדם אינומבין זאת, ואף שנכנסת במחשבתו התעוררות התשובה, שזהו הקולמלמעלה שקוראין לו, אך מסיח דעת מזה. ובאמת כשזוכים להטותהיטב את האזן, שומעים איך שהשם יתברך קורא לאדם אליו יהיהאיך שיהיה, וכשאיך האדם בטלן, ורודף אחריו יתברך בשמחהוהתבודדות, אז יכול להשיגו יתברך; אשרינו ואשרי חלקנו, ומהנעים גורלנו. חזק ואמץ מאד מאד, ובפרט עכשו בעודך בחור צעיר, אם תצית את רבנו ז"ל, תעשה ותצליח הרבה מאד ברוחניותובגשמיות. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תקכב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד מאד, שאנויודעים מרבי אמת כזה,

רבי נורא ונפלא כזה, ומה היינו עושים בלירבנו ז"ל, וזו צריכה להיות כל

שמחתנו. ובאמת רבנו ז"ל התבטאפעם ואמר |שיחות הר"ן, סימן קעז|: ראוי לכם

לשמח בי, מה שזכיתם שיהיה לכם רבי כזה וכו', עין שם; ובאמת אין לנו שמחה

יותר גדולה מזו, כי מה היינו עושים בלי רבנו ז"ל, בלי הלמודים שלו, בלי

ההתחזקות שלו, כאשר כל אחד ואחד יודע מה שעובר עליו, ובפרט שזכינו כבר

להיות אצל ציון רבנו ז"ל כמה פעמים, בזהראוי לנו מאד מאד לשמח, ועוד יעזר

הקדוש ברוך הוא שנזכהלהיות הרבה פעמים אצל ציונו הקדוש, ולעת עתה צריכים

ללמדהרבה בספרו הקדוש והנורא, אשר פניו, שכלו וחכמתו שם הם, וצריכים

להחדיר בעצמו את למודו הטוב, עד ששום דבר שבעולםלא יוכל לנתק אותו מרבנו

ז"ל, וזה הנסיון הכי קשה, כי גם עלזה צריכים רחמים רבים הן מבית והן

מבחוץ, שלא יבלבלו אותנו כלל, כי גם מבפנים יש כל מיני דמיונות וכו' וכו',
וצריכים לדעת שענין רבנו ז"ל הוא פשוט להיות דבוק בחי החיים בו
יתברך, ולהתבודד עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וכל מה שהוא פשוט יותר
חשוב יותר, וכן להתעורר בכל לילה ולומר תקון חצות, ולבכות על גלות השכינה
ועל צרות ישראל, על צער כל העולמות, ולהתמיד בלמוד התורה הקדושה, להיות
ולטיל בכל חלקי התורה הקדושה, אשר אין עוד טוב וערבות מזה.
מה אמר לך, ידידי היקר, יש עוד הרבה להאריך בענינים אלו, אבל אני מקוה
שנתראה פנים אל פנים, ואז נאריך ונדבר.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תקכג. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים ה'תשל"ד.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל, אהובי, אחי ורעי היקר, נרלה צדיק, נחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אור האורות, היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו'
... נרו יאיר.
מכתבך הקצר שבו הודעתני שאינך בקו הבריאות לנכון קבלתי, אך לא היה לי
הפנאי להשיבך תכף ומיד. והנה אקוה להשם יתברך, שבודאי ירפאך ויחלימך,
ויחיה אותך בתוך שארחולי ישראל בזכות האשל הגדול שאנו חוסים בצלו, ויקים
אצלך ירמיה לג, ו: "הנני מעלה לה ארוכה ומרפא ורפאתים וגליתי להם עתרת
שלום ואמת", והוא על דרך שכתב רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נו|,
כי שלום הוא רפואה, כמו שכתוב |ישעיה נז, יט|: "שלום שלום לרחוק ולקרוב
אמר ה' ורפאתיו", כי עקר החולאת, חס ושלום, הוא מחמת העדר השלום, הינו
מחלקת היסודות, שיסוד אחד מתגבר על חברו, ושלום הוא רפואה, עין שם;
ושלום ואמת הם דבר אחד, כמו שכתוב |זכריה ח, יט|: "והאמת והשלום אהבו", כי
שמו של הקדוש ברוך הוא שלום |שבת י|, וצריך למצא את השלום שהוא השם יתברך
בכל מאורעותיו ובכל מה שעובר עליו - בין בטיבו ובין בעיקו, חס ושלום |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לג|, ובזה בעצמו ימשכו עליו רחמים ורפואות
וישועות, כ|משלי כח, כ|: "איש אמונות רב ברכות", על ידי שמכניס
בדעתו אמת מציאותו יתברך, וגם במקומי ובמצבי שם גנוז אלקותו יתברך, כי דבר

גדול ודבר קטן אינו נארע בעצמו, אלא בהשגחתהמשגיח, דבר זה בעצמו יביאו
לרפואה ולישועה וכל טוב סלה - אמן!

ושמעתי מר' לוי יצחק, שעקר האמת הוא כשמביא שלום, כיאם האמת שלו מביאה
מחלקת, צריך להשליך אמת כזו, ודברי פיחכם חן. וזכר מאמרם ז"ל | נדרים מא|:
אין החולה עומד מחליו, עדשמוחלין לו כל עוונותיו. ובפרט אתה, שעבר עליך
חלי כבד כזה, בודאי הקדוש ברוך הוא מחל על כל עוונותיך, ותתן לו
תודהוהודאה, כי ארבעה צריכין להודות, ואחד - חולה ונתרפא | ברכותנד|. |
וכבר ידועים לנו דברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד|, שכל חכמי
הרופאים האריכו, שכל החלאות הבאים על בני אדם הם מסבת העצבות והמרירות
שנופלת עליהם בכל פעם, "והשמחההיא רפואה גדולה".

ועל כן, חמדת לבבי, תעשה כל מיני פעלות שבעולם להמשיךעליך מדת השמחה,
לשמח מאד מאד בו יתברך, שזהו עקר שלמותהשמחה. ותדע כי השם יתברך אתך, עמך
ואצלך, והוא אוהב אותךמאד מאד ורוצה בך, ואף בתקף חלשתך, ראה גם ראה לרקד
קצתולהכות כף אל כף, כי השמחה והרקודין ממתיקין את כל הדינים, ורבנו ז"ל
אמר: כשאדם נחלש, צריך להניח הכל, שער און אייזיןאוועק גילייגט, ולשמר
מאד מאד על הבריאות; ועל כן תראה עכשולאכל ולשתות הרבה, ויקים אצלך | שמות
כג|: "וברך את לחמך ואתמימך, והסירותי מחלה מקרבך, וכמו שפרש רבנו ז"ל
| לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן א'|, שעל ידי תפלה, נמשכים כחות הרפואהלתוך
לחם ומים, ותהיה לו רפואה על ידי לחם ומים, עין שם; וכשתגיע ל"וצבא השמים
לך משתחויים", תבקש ממנו יתברך, שתמשך רפואתך בלחם ובמים | עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רלא|. ולמען השם, אל תניח את העגמת נפש
והחלישות הדעת אצלךאפלו כרגע, כי השם יתברך אתך, אור החיים, ובודאי יהיה
לך טובבזה ובבא, רק לא להתפעל משום בריה | אפלו מאנשי שלומנו|, כיתהלה
לא, אור רבנו ז"ל מאיר בך במדה גדושה, כאשר דברנויחד בהיותך אצלי, ואקוה
להשם יתברך, שבקרוב תוכל לחזרלעבודתך, עבודת הקדש - תורה ותפלה, העקר
להיות בנחת עסהבריות, להיות עיל שייך ונפיק ומוחל תמיד על עלבוננו.
ידיך הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תדע שאביך טלפן אלי כמה פעמים לדעת שלומך, וגם אמרלי שכתב אליך שתחזר לכאן, אבל עכשו דבר עם אחיך, ואמר לו, שאתה מרגיש יותר טוב, ועל כן אמר לי אביך, שאכתב לך אםאתה רוצה להשאר בארץ ישראל - הוא מסכים, וגם אמר לי, שהוא ישלח לך מעות כמה שתרצה, רק תבקש ממנו. ובכלל טובמאד שתכתב לו איזה מכתב, כי פשוט תחיה אותו, ומצות כבודאב, ובפרטיות להחיות את אביו, זוהי מצוה רבה מאד מאד.

א' תקכד. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שופטים ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם אין לנו עצה אחרת רקהעצה שגלה לנו רבנו ז"ל, והוא תפלה ובקשה, להיות רגיל לדברהרבה עמו יתברך, כי בזה העולם יש חכמות של הבל המטעים אתהאדם ושוברים אותו לגמרי, ואי אפשר להנצל מכל החכמות שלהבל אלא על ידי תפלה, ועל ידי שאדם מרגיל את עצמו לדברהרבה עמו יתברך, לאט לאט מזדכך מחו ודעתו, עד שזוכה למצאאת נקדת האמת שבו, כי בכל אחד ואחד יש נקדת צדיק שהואנקדת האמת, ועל כן תפל"ה גימטריה אי"ש צדי"ק, כי אי אפשרלהיות איש צדיק אלא על ידי תפלה, ועל כן אשרי ואשרי מישזוכה להתפלל אל הקדוש ברוך הוא, וכל מה שהוא צריך, הואמבקש ומתפלל רק להקדוש ברוך הוא. וידוע שפעם אמרו אנשישלומנו למוהרנ"ת ז"ל בשעה שהדפיס את ספרו "לקוטי תפלות": איר קערט צו זיין דער בעל תפלהג, ענה ואמר מוהרנ"ת ז"ל: דערבעל תפלה איז דער רביד, אבער אויב איך בין פון דעם קיסר'סלייט בין איך דער מלייך, כי אני יכול להמליץ טוב על הכי גרועועל הכי רחוק, ואם הייתי כותב למוד זכות, הייתי יכול לכתב כמהבויגעון על כל אחד ואחד להמליץ בעדו, כי באמת אנחנו רואיםאת מוהרנ"ת ז"ל בספריו הקדושים, איך שהוא מלא התחזקות, מלא המלצת טוב על נשמות ישראל; ועל כן אשרי ואשרי מישזוכה ללמד את ספרו הקדוש והנורא "לקוטי הלכות", שבו נמצאהרבה התחזקות, וכן יתמיד מאד באמירת "לקוטי תפלות" הקדושים שלו, והעולה על הכל שידבר הרבה עמו

יתברך, כי זהקרוב מאד מאד ללב, כי אדם יכול לשפך את לבו בנקל על ידי שמדבר בשפה עצמית, אשרי מי שחזק בעבודה הקדושה הזו. ואנשי שלומנו היקרים היו אומרים: אלמלא לא זכינו להתקרב אלרבנו ז"ל אלא להתודע מהעצה של התבודדות, כבר היה כדאי.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקכה. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר שופטים ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, העוסק בצרכי צבור באמונה למען הגדלת שם רבנו ז"ל לבהדפסת ספריו הקדושים, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד שתהלה לאל, הקל לךבמצבך, ואתה בעצמך רואה שכל הבלבולים באים מחמת קלקולהשמחה. חמדת לבבי! עקר שלמות השמחה הוא כשמכניס בדעתואמתת מציאותו יתברך, לידע שדבר גדול ודבר קטן, הכל משגחבהשגחה פרטי פרטית, ובכל מיני חשכות, ובכל מיני מרירותוצרות, יסורים, בלבולים והרפתקאות העוברים על האדם, גם שםגנוז ומסתר אלופו של עולם, ואפלו בעל בחירה המצער אותי, גםהוא נשלח מלמעלה, כדי לשבר את לבי בשברי שברים, כדישאזכה לבא אליו יתברך בלב נשבר ונדכה אשר אין למעלה מזהאצלו יתברך, כי |תהלים לד|: "קרוב ה' לנשברי לב ואת דכאי רוחיושיע", כי דיקא מי ששבור בעצמו, השם יתברך קרוב אליו, ואסבא ומספר לו את כל לבו וכל מה שעובר עליו, אינו זז משם עדשמושיע אותו; ואף שעוברים עתים וזמנים ומבקשים על איזהדבר, ועדין לא נושעים, צריכים לידע, שבודאי יש אצלו יתברךכונה עמקה, אשר אין בדעת שכל אנושי להשיגה ולהבינה, ואנוצריכים רק לבקש יותר ויותר מדי יום ביומו, לספר לפני יתברךאת כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות כאשר ידבר אישעם רעהו ממש, וכדרך שאדם מספר לפני חברו את כל מה שעוברעליו בפרטי פרטיות, העסקים שלו והסכסוכים שלו שיש לו עם זהאו עם זה, והולך למקום זה או למקום זה, ונתהוה לו דבר זה אודבר זה וכו' וכו', כמו כן ויותר מכן צריך להרגיל את עצמו לבאאליו יתברך, ולספר ולגלות לו הכל כמו שמדברים עם חבר טוב, ואף שעדין מרגיש שאין רחוק כמוהו בכל העולם,

והוא רחוק מאדמאד ממנו יתברך, אף על פי כן צריך לזכר מה שאמרו חז"ל|סנהדרין מג:|: בזמן שבית המקדש קים, אדם מקריב עולה - שכרעולה בידו, מנחה - שכר מנחה בידו, אבל מי שדעתו שפלה, מעלה עליו הכתוב כאלו הקריב כל הקרבנות כלן, שנאמר |תהליםנא, יט:|: "זבחי אלקים רוח נשברה", ולא עוד אלא שאין תפלתונמאסת, שנאמר |שם:|: "לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה", ואזדיקא כשתרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך בפשיטות ובתמימותגדולה, אף שעדין עובר עליך מה שעובר, אזי תזכה שתשרה שכינהבך; כי עקר המשכת השכינה הוא רק על ידי תפלה, והשכינה היאשמחתן של ישראל |עין לקוטי הלכות, הודאה, הלכה ו'|, כי התפלהמפשטת את כל העקמומיות שבלב ונתישר הלב, וזוכה להיותבשמחה עצומה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'|, ובאמת אין לרעוד שמחה כשמחה זו, שתדע שבכל תנועה ותנועה שם אלופו שלעולם, והוא אתך, עמך ואצלך; כי באמת כשיש רק מעט ישובהדעת, רואים ומבינים אשר מלא כל הארץ כבודו, והוא יתברךמחיה ומקים ומהוה את כל הבריאה ממש, והכל לכל עצם עצמיותחיות אלקותו יתברך המלבש בלבושים אלו - דומם, צומח, חי, מדבר, ודבר זה אי אפשר להסבירו בפה ומכל שכן בכתב, כי עלזה נאמר |תהלים קלה, ה:|: "כי אני ידעתי כי גדול ה' ואדונינו מכלאלקים", אני דיקא, כי גדלת הבורא אי אפשר להסביר אחד לחברו, ואפלו לעצמו |עין שיחות הר"ן, סימן א'|, ואף שעובר עליו בין כך ובין כך מה שעובר, אסור לפל בדעתו כלל, ואף שיש לו צרות ובלבוליסועגמת נפש, ועובר עליו כל אחד ואחד כפי ענינו ובחינתו, והואשבור בעצמו כחרס הנשבר, ומרגיש את עצמו כתולעת הרוחשתעל הארץ, דיקא אז השם יתברך עמו, |ישעיה נז, טו:|: "כי כה אמררם ונשא שוכן עד וקדוש שמו, מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפלרוח, להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים; ואמרו בגמרא|סוטה ה:|: "ואת דכא" וכו', רב הונא ורב חסדא, חד אומר אתידכא, וחד אומר אני את דכא, ומסתברא כמאן דאמר אני את דכא, שהרי הקדוש ברוך הוא הניח כל הרים וגבעות והשרה שכינתו עלהר סיני וכו', עין שם; כביכול בעצמו בא ושורה אצלו, היש שמחהכשמחה זו, כשאדם יודע ומאמין ששורה אצלו, ואף שהוא ריקמכל וכל, ואין בו שום דבר וכו' וכו'. וכן הוא בגמרא |שבת סז:|: הסנה הסנה לאו

משום דגביהת מכל אילני אשרי הקדוש ברוך הוא שכינתיה עלך, אלא משום דמייכת
מכל אילני אשרי קודשא בריך הוא שכינתיה עלך, עין שם.
ועל כן, אהובי, אחי, אל תפל בדעתך כלל ממה שעובר עליך בכלליות ובפרטיות,
ואסור להחליש את הדעת גם מעצמו, ממה שעבר עד עכשו, רק לדון את עצמו לכף
זכות, כי כמו שצריכין לדון את חברו לכף זכות, צריכין לדון גם את עצמו לכף
זכות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, ותראה לשמח את עצמך בכל
מיני פעולות ועצות חדשות בכל יום ובכל שעה, כי השמחה היא העקרית בקיום האדם
ברוחניות ובגשמיות, וכל מה שאדם שמח יותר, כמו כן מצליח יותר, וכמו שאמר
רבנו ז"ל | ספר המדות, אות שמחה, חלק ב', סימן א': | מי שהוא שמח תמיד,
על ידי זה הוא מצליח; ואף שקשה וכבד מאד מאד לשמח מפאת פגעי ומקרי הזמן,
צריכים לעשות כל מיני עצות, וצריך למסר נפשו להיות תמיד בשמחה, ושמחה
והתבודדות, הם שני רגלי האדם ללכת ולעבר את זה העולם, ואחד מחזק את השני,
וכשחסר לו דבר אחד, הרי הוא כחגר ממש, אשר אי אפשר לו לילך ומכל שכן לרוץ,
כי שמחה והתבודדות הן שתי הבקיאיות שרבנו ז"ל מגלה לנו שצריך לכל אחד | עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'|, מצד אחד - לבקש תמיד ממנו יתברך שיעזר
לו, ומצד שני - לרקד תמיד בשמחה ורוקודים, שמחה שאין לה סוף וקץ. ולעולם
תחקק בדעתך שאינך צריך לשום בריה, כי, תהלה לאל, זכית להתודע מרבי אמת
כזה, רבי המלמד ומחזק אותך, רבי המחיה אותך, כי רק רבנו ז"ל מבין אותך,
ועל כן כלך מבני אדם המחלישים את דעתך, ותברח רק אליו יתברך, וכן קבע
לעצמך שעורים קבועים כסדרן, לומר: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך
כסדרן דיקא בכל יום מעטאו הרבה, ובא יבוא סוף כל סוף גם יום ישועתך.
ההכרח לקצר.

ידיך הדורש שלומך...

א' תקכו. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שופטים ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתני בבשורה משמחת שנולד לך בן למזל

טוב, יעזר הקדוש ברוך הוא שתזכה להכניסו בבריתו של אברהם אבינו בעתו ובזמנו. אודות הדיוק שדיקת בברכת "אשר קדש ידיד מבטן וכו', על כן בשכר זה אל חי חלקנו צורנו צוה להציל ידידות שארינו משחת וכו'", איך צריכים לבטא את תבת צוה, ובאמת יש בזה שתיגרסאות, כי המהרש"א בחדושי אגדות גרס לומר צוה בחיריקובקמץ כענין תפלה ובקשה, ובשלחן ערוך יורה דעה, סימן רסה, מצין בחדושי יד שאול מהגאון ר' יוסף שאול בעל שאלות ושובות שואל ומשיב, שיש לגרס צוה בפתח ובצירי, וכן הוא בש"ך, וכן אנחנו נוהגים ומנהג העולם לומר צוה בפת"ח ובצירילשון צווי על העתיד, ולא כמו שכתוב במהרש"א צוה בחיריקובקמץ, עין שם; והברכה הזו מזכרת כבר במסכת שבת דף קל"ז: עין שם; ואנו מבקשים ומתחננים אשר קדש, שיצחק היה הראשון להיות נמל לשמונה, "על כן בשכר זאת אל חי חלקנו צורינו צוה להציל ידידות שארנו משחת למען בריתו אשר שם בבשרנו. ובמדרש |פרשת לך לך| אמרו, שאברהם אבינו עומד בפתח שלגיהנום, וכל מי שנמול אינו נכנס לגיהנום; ועל כן אנו מתפללים ומבקשים, שלא נרד לשחת למען בריתו אשר שם בבשרנו בזכותה מלה.

בענין הכבודים, ראה לותר, ותשתדל שיהיה רק שלום, תכבד את חמיך וגם את אביך העקר שיהיה שלום, כי בעת ברית אדם מסלקים את הסמ"ך מ"ם, ועל כן דיקא הוא בא אז לעורר ומחלקת ומריבות, וצריכים לשמר מאד מאד להיות חכם ופקח, לא לתנכחות להסטרא אחרא והטמאה להתגבר אז על ידי בלבולים ומחלקת, וכל מה שרק עובר, הן בענין השמות וכו' וכו' צריכים לשמר מאד שלא יהיה מחלקת בין האבא לבין חמיך, וצריכים חכמה עצומה על זה, כי הרבה פעמים השמחה מתהפכת להיות לתוגה וכו', וצריכים להשתדל מאד מאד אז להיות בשלום ולהתנהג בחכמה ובשכל. ראה להזמין עניים על סעדת הברית, והוא דבר גדול מאד מאד ומועיל לתינוק.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקכז. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שופטים ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד מאד, שותה בצמא דברי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך מיום שני לסדר ראה לנכון קבלתי.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד לשכח כל מה שעבר עליך עד רגע זה - הן ברוחניות והן בגשמיות, ותעשה התחלה חדשה לגמרי, ותדע שהעקר בקיום האדם בגשמיות וברוחניות הוא מדתהשכחה, לשכח העבר, ואז דיקא יזכה להצלחה בכל |
|עין שיחות הר"ן, סימן כו|, והשכחה מהעבר תביאו לזכרון דקדושה, לזכר בו יתברך, אשר מאד מאד הזהירנו רבנו ז"ל לזכר תמיד בעלמא דאתי |
|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד|. וצריך שתדע, כי השם יתברך הוא אברהרמון, והוא אתך, עמך ואצלך. כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל הם עצם עצמיות אלקותו יתברך, ועל כןמה שיך איזו התרחקות ממנו יתברך, צריך רק לפתח את הפהולדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ויספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, וכשאדם מרגיל את עצמו בדבר זה, אז הוא נגאל מכל גלותו וצרותיו והרפתקאותיו, כי בכל מקום שהולך - שם ביתו, כי בליהתבודדות האדם הוא מבלבל מאד מאד, והוא תמיד נע ונד, ואפלוכשיושב בביתו, מחשבתו משוטטת בכל פנות העולם, ואין לומנוחה וישוב הדעת כלל, אבל מי שזוכה לשכח מכל העולם, ומעביר דעתו מהכל ומפשיט ומסלק מחשבתו מכל מיני מחשבות, ואינו מסתכל ואינו רואה שום בריה, רק מדביק מחשבתו בו יתברך, על ידי תפלה והתבודדות, הוא דיקא חי חיים אמתיים ונצחיים, ומשתעשע בשעשוע דמלכא, ומכל שכן וכל שכן כשזוכה על ידי רבוי תפלות והתבודדות לזכך את מחו ומחשבתו, שאז מאירים תמיד לפני עיניו כל השמות הקדושים מכל העולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה - ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן וכו', ומיחדן תמיד, ומוסיף ומחדש בכל עת ורגע יחודים חדשים, אשר אין למעלהמזה; אשרי הזוכה לסלק מחשבתו ודעתו מכל העולם, ולא יראהולא ישמע ולא ירגיש, כי אם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך; ועל כן חמדת לבבי, כלך מכל הבלבולים שלך, ושמע בקולו של רבנו ז"ל המחזק אותך, אשר גם ממקומך עדין יכולים לצאת, ותשמח את נפשך עם כל מה שתוכל, כי שמחה היא מקור הקדושה, ותשיר לעצמך נגונים של שמחה, ותרבה בשיחה בין לבין קונך, כי "שמחה והתבודדות" הם עקרי היסודות בדעתו של רבנו ז"ל; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע

מרבי אמת כזה, רבי רחמןכזה, המסלק מאתנו כל חיזו דהאי עלמא, ומטעים לנו ערבות, נעימות ידידות אלקותו יתברך.

ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תבלבל את עצמך משום בריה, אפלו הוא מאנשי שלומנו. ושמחתי מאד שעשיתם קבוצה שלתמימים מאנשי שלומנו, חסידי ברסלב, צדיקים וכשרים, ואתםהולכים בצותא בכל ליל ששי ליער להתבודד כמה שעות - אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, חבלים נפלו לי בנעימים. הדורש שלומך...

שלחתי לך חמשים "קריאת שמע שעל המטה" בדאר כרצונך, וכשתקבלם תכתב לי. א' תקכח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך - אין לתאר ואין לשער כלל, העקר תראה לחזק את עצמך באמונהפשוטה בו יתברך, ותמיד תחשב רק ממנו יתברך, אדם צריך לבטלאת עצמו לגמרי אל אין סוף ברוך הוא, ושום דבר שבעולם לאיוכל לבלבל אותו, אלא תמיד יציר לעצמו איך שהכל לכל אלקותגמור הוא, והוא נמצא בתוך האור, ואז ינצל מכל מיני הרהוריםרעים ומחשבות זרות ובלבולים וכו' וכו', כי ברגע שאדם מחדירבעצמו אמתת מציאותו יתברך הוא נצול מהכל.

בענין נטילת ידים, ידוע מה שאמרו חכמינו הקדושים |סוטהד:|: כל המזלזל בנטילת ידים, נעקר מן העולם. ומובא בזהההקדוש |פנחס רמה:|: אמאי מאן דזלזל בנטילת ידים, נעקר מן העולם, דאית בהון רזא דעשר אמירון וכ"ח אתון דבהון אתבראעלמא, עין שם; הינו שהעולם נברא על ידי עשרה מאמרות, כיבעשרה מאמרות נברא העולם |אבות, פרק ה'|, וכ"ח אותיות שבפסוקראשון שהוא מעשה בראשית "בראשית ברא אלהים את השמיםואת הארץ", יש בו כ"ח אותיות כנגד כ"ח פירקין דידין, הינו עלכל יד ויד יש ארבע עשרה כפיפות שנכפף ידו, כי כל יד כלולהמי"ד ופעמים י"ד הם כ"ח, כי הי"ד נתחלק לפרקים והוא הכפיפות,איפה

שהאדם יכול לכפף את האצבעות, ואם תספר תראה שזהי"ד, ופעמים י"ד הם כ"ח כנגד כ"ח אותיות דמעשה בראשית, והם שתי ידיים ימין ושמאל כנגד שמים וארץ, בשביל זה צריכים לשפשף את הידים אחר הנטילה, כדי לקשר עלמא עלאה בעלמאתתאה, וזה סוד נטילת ידיים שאדם ממשיך על עצמו אור וזיו וחיותודבקות הבורא יתברך שמו, ועל כן צריכים מאד מאד להזהר בנטילת ידיים, וידוע מה שמובא ע"ל נ'טילת ידיים ראשי תבות: ע"נ'י, מי שאינו נזהר בנטילת ידיים נעשה עני, ולהפוך רב חסדאנתעשר דיקא על ידי שהיה נזהר בנטילת ידיים |שבת סב:|, ועל כן צריכים להזהר מאד מאד בנטילת ידיים, ולשפך מים על הידים בשפע, ועל ידי זה יבוא לו שפע דקדשה.

אקוה שתבוא פעם אל השעור שאנחנו לומדים בכל ליל רביעי בבית מדרשנו חסידי ברסלב, וממש תחיה את עצמך, כי כשישצבור - יש דבורים. וכמו שאמר פעם מוהרנ"ת ז"ל, איך מגיע אלינו דבורים כאלו? אלא על כל בי עשרה שכינתא שריא |סנהדרין לט:|, ובמקום שהשכינה שרויה שם יש דבורים, והבן למעשה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקכט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם הכסף להדפסה, ותשוואותחן לך על זה. מה אמר לך, ידידי היקר, אין עוד צדקה יותר גדולה מצדקה להדפסה, כמו שפרש מוהרנ"ת ז"ל |לקוטי הלכות, ברכות השחר, הלכהה' | את הפסוק |תהלים קיט:| "צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת", איזו צדקה נשארת לאדם לעולם? ותורתך אמת - אם נותנים להדפסת ספרי הצדיק האמת, שהיא תורת אמת. ובאמת תאמין לישאני לא צריך כסף, לי לא חסר שום דבר, ואילו טובות שיכולים לעשות לי, הוא רק לעזר לי להדפיס את ספרי רבנו ז"ל, כי זה כלחשקי וכל רצוני - למלא את כל העולם כולו עם ספרי רבנו ז"ל, ואף שעומד עלי הסמ"ך מ"ם ומונע ממני וגורם עלי מחלקתופרודים וכו' וכו', ומדברים עלי מה שמדברים וכו', עם כל זאתאיני שם לב אל זה כלל, כי כל רצוני וכסופי הוא רק למלא אתכל העולם עם אור רבנו

ז"ל, ועל כן מי שרוצה לעשות לי טובה אישית, שיעזר לי להדפיס את כל הספרים, הן ספרי רבנו ז"ל והן ספרי מוהרנ"ת ז"ל והן ספרינו שזכיתי לחדש בדברי רבנו ז"ל. נא ונא אל תהיה בטלן, ותשמר מאד על הזמן היקר שלך, ואזטוב לך כל הימים, כי הכל יכולים לקנות, אבל לא זמן, כי בכלרגע ורגע אדם מת, ובכל רגע ורגע אדם יכול להתקרב להקדוש ברוך הוא, וחס ושלוש להתרחק, ועל כן תעשה כל מה שביכולתך לא להיות בטלן, אלא להתקרב להקדוש ברוך הוא, ועל ידי זה תצליח דרכך מאד, ואל כל זה תזכה על ידי שיחה בינך לבין קונך, שתרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, אשר ההנהגה הזו עולה על כל ההנהגות, ועל ידי זה תמיד יהיה לך קשר להקדוש ברוך הוא; אשרי מי שמתבודד עצמו בכל יום, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקל. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תצא ה'תשל"ד.

שלוש וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך שקבלת את דברי ועשית שלום עם אשתך וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים להיות רקב שמחה, כי כל המריבות והצעקות וכו' וכו' באות מחמת חסרון השמחה, וכשיש אוירה של שמחה בבית, אז מתבטלת המחלקת והמריבות לגמרי, ורבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על שלום בית, ואמר שהסמ"ך מ"ם אורב מאד על בני הנעורים לקלקל אתה שלום בית שלהם, כדי להכשילם בעברות, ועל כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם מהיום והלאה שיהיה רק שמחה בתוך ביתך, ותמסר את נפשך שתהיה אוירה של שמחה, ואתה צריך להגיד לאשתך, שזה לא יועיל שום דבר, כך סבב הקדוש ברוך הוא שאנחנו נתחתן ונוליד ילדים, והכל ממנו יתברך, ועל כן מה ולמה לריב, עוד מעט הילדים יגדלו, ונחתן אותם, ונראה מהם נכדים וננינים, ועל כן מה צריכים לריב?! כל זה אתה צריך להחדיר בדעתך, ועל ידי זה אף פעם לא תבוא לידי מחלקת, כי המחלקת באה מחמת חסרון הדעת וקלקול השמחה.

ראה לדבר הרבה עמו יתברך, וכל דבור ודבור שמדברים עמויתברך הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ולשער כלל, אני מקווה להקדוש ברוך הוא שתצית אותי ולא תתחרט - לאבזה ולא בבא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקלא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תצא ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברכים היקרים שותים ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירוזרח לנצח.

מכתבכם הארך לנכון קבלתי.

מה שאתם מבקשים את חתימתי וכו', עליכם לדעת, כי אנילא חותם על שום דבר, ובפרט בדבר שנוגע למחלקת איני חותםלאף אחד, וכך אני מורה לכל באי ביתי ושומעי לקחי, שלא יחתמו בשום פנים ואפן, כי מי שחותם על זולתו, הוא בכלל מה שאמרו חכמינו הקדושים |סנהדרין נח:|: כל המגביה ידו על חברו נקרארשע, ועל כן איני חותם כלל.

עליכם לדעת, שכל ענין ראש השנה של רבנו ז"ל הוא למעלהמשכלנו, המקום

היחידי שצריכים לבוא הוא באומן אצל ציון רבנוז"ל, כי "שם חלקת מחוקק

צפון", ואם אי אפשר לנסע לאומן עלראש השנה, כי נסגר הגבול מהמלכות הרשעה |יעזר הקדוש ברוך הוא שבקרוב יפל המסגר ונוכל לנסע לשם|, לעת עתה הקבוץ

הוא בכל מקום שיתקבצו עשרה מאנשי שלומנו, ויתקשרו יחד אל רבנוז"ל, זה נקרא קבוץ, כן אמר מוהרנ"ת ז"ל: בכל מקום שיתקבצו עשרה מאנשי שלומנו, ראוי לנסע

מסוף העולם ועד סופו להצטרף אליהם, ודבר את זה לענין ראש השנה, והנה

בפולניה בחרו אנשי שלומנו להיות בעיר לובלין, ומה דהוה הוה, אך בארץ ישראל

היהכל השנים הקבוץ בירושלים, ומחמת מחלקת פרטית שכמה מאנשי שלומנו נפרדו

וכו', ועשו קבוץ לעצמם עוד בשנת תש"ב ותש"ג במירון אצל הציון הקדוש של

התנא רבי שמעון בר יוחאי, ומאזואילך יש שני קבוצים, וכל אחד צועק שרק

אצלו הוא רבנו ז"ל לכו', ובאמת הכל הבל ורעות רוח לא כדאי לעשות

מחלקת ופרודים, כי בכל מקום שמתקבצים שם אנשי שלומנו בהתקשרות לרבנו ז"ל,

שם רבנו ז"ל, כי על ידי ההתקשרות אליו, ממשיכים אותנו אל הקבוץ, וכמו כן

כאן בארצות הברית, תמיד היה הקבוץ בשכונה הנקראת איסט סייד, ואחר כך מחמת שלא היה מקום להתאכסן וכו', וכן לא היה אכל וכשרות כדבעי וכו', ועוד כמהסבות עשינו את הקבוץ כאן בשכונה הנקראת בורו פארק, אבלאחר כך מסבה אחת, בגלל אדם בליעל שגורם מחלקת נתפרדה החבילה והתחילו לעשות קבוץ גם בשכונה הנקראת פלעטבוש, ואני יודע את כל הפרטים ואני נותן להם את הצדק, ועל כן חבללעשות אספות ולאסף חתימות וכו' וכו', כי הכל הבל ורעות רוח, אסור לנגע בראש השנה של רבנו ז"ל, איפה שמתקבצים עשרה מאנשי שלומנו, שם הוא רבנו ז"ל, ואל תעשו שום מחלקת ומריבות ושום אספות ושום חתימות, והכל הבל ורעות רוח, וכבראמר התנא הקדוש רבי יוחנן הסנדלר | אבות, פרק ד': "כל כנסיה שהיא לשם שמים סופה להתקים ושאינה לשם שמים אין סופה להתקים" עד סוף כל הדורות, כי לבסוף יתבטל, וזה ראיתי בחוש, איפה שהיה שקר לבסוף נתבטל, ואיפה שיש אמת זה מחזיק מעמד, ועל כן תברחו מכל השטיות, והקדוש ברוך הוא בודאי יעזר לכם שתזכו לקבל את התקונים מרבנו ז"ל, אבל העקרתתרחקו ממחלקת.

תאמינו לי כדאי וכדאי להתפלל במנין שקט, איפה שיש שמהעשרה אנשים שאינם חפצים בשום פוליטיקה של שקר ושל הבלהנהוג בזמננו, ורק רוצים את הקדוש ברוך הוא, בודאי כדאילהכניס את הראש בין קבוץ קדוש ונורא כזה. הקדוש ברוך הוא יעזר, שנזכה להיות אצל רבנו ז"ל בראשהשנה, לקבל ממנו את תקוניו הגדולים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקלב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר כי תצא ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך. ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך.

העקר תשמר את עצמך מאד מכעס וקפידות, ותשתדל ללכתתמיד בדרך אהבה, בדרך חסד וצדקה, לעזר לאנשים, כי חכמינו הקדושים אמרו | קדושין מ. | טוב לשמים

ולבריות - זה צדיק טוב, טוב לשמים ורע לבריות - זה צדיק שאינו טוב, כי אדם צריך להיות טוב הן לשמים והן לבריות, זה נקרא צדיק טוב, ולהפוך הוא רק טוב לשמים אבל הוא רע לבריות, יכול להיות שהוא צדיק, כי הוא מקים את רצון הקדוש ברוך הוא, לומד ומתפלל, אבל ברגע שאינו טוב לבריות, כבר נקרא צדיק שאינו טוב, ורבנוז"ל הקפיד על זה מאד מאד, ואמר, שצריכים לדון את כל אחד ואחד לכף זכות ולמצא אצל כל בר ישראל נקדות טובות לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב, ועל כן תשתדל לדון את כלם לכף זכות, ובפרט את אשתך ואת ילדיך, ואין זו חכמה למצא רק רעכל היום, 'רע' הוא הדבר הכי מגנה והפחות, 'טוב' הוא הדבר הכיפה, על כן תשתדל בכל מיני אפנים שבעולם לאחז במדת הטוב, ואז תצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...א' תקלג. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר כי תצא ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר מיום שני לסדר ראה לנכון קבלתי, והיה בדעתילה שיבך בכל יום, אך האמת אגיד לך, כי בעתים הללו עברה עלימרירות כזו, אשר מעולם לא עברה עלי, ולולא תורתך שעשועי|תהלים קיט|, וזו שמחתי וזו התחזקותי, שיהיה איך שיהיה אני זוכה לידע מרבנו ז"ל, ותהלה לאל, איני מתנגד, חס ושלום, עליו, ואדרבה אני משתדל ללמד בכל יום ספרו הקדוש והנורא, ומה גם שאני לומד ספרו גם עם אחרים כידוע לך, ובזה בעצמו יש ויש דילהחיות את עצמנו, ואף שעובר מה שעובר בגוף ובנפש ובממון מבית ומבחוץ ומצער גדול בנים, השם יתברך ירחם מעתה, אף על פי כן בלי דעתו של רבנו ז"ל והתחזקותו, היינו נאבדים, חס ושלום, לגמרי, על כן עלינו להודות להשם יתברך על כל החסדחנם שעשה עמנו, שבתקף דחקותנו ובתקף קטנותנו זכינו להתקרבאליו - אשרינו ואשרי חלקנו, ומה נעים גורלנו, טוב להודותלהשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, והעקר, חמדת לבבי, אל תסתכל על שום בריה שבעולם יהיה איך שיהיה, ותכניס בדעתךאמתת

מציאותו יתברך, לידע שהכל לכל עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך ממש, ואין שום דבר שיהיה נעשה מעצמו, ואיןמלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא |יומא לח|, ובידיעהזו תעמד חזק בזה העולם כעמודא תקיפא, ולמען השם, ברח לךמכעס וקפידות ואל תדאג השם יתברך וועט דיר אויס פירן בזכותרבנו ז"לח. הדורש שלומך...ב.

א' תקלד.בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר כי תצא ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם הכסף להדפסה, יעזרהקדוש ברוך הוא שתמיד תנדב על הדפסת ספרי רבנו ז"ל, כי רקזה מה שישאר מאתנו, כי באמת כפי גדל החטאים והעוונות שלנו, אין לנו שום תקון אלא להרבות בצדקה, וכמו שאמר רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רסד|: כנגד שאדם פגם בבריתו, עליולהרבות בצדקה. והנה עקר פגם הברית הוא שהפריד את היסודמהמלכות, רחמנא לישזבן, ועל כן עליו לנדב להדפסת ספרי רבנוז"ל שמגלים את האמונה הקדושה לעם ישראל, ומקרבים את לבםשל ישראל לאביהם שבשמים, כידוע אשר כל ספרי רבנו ז"למחדירים באדם אמונה ברורה ומזככת עד שנתחבר היסוד והמלכותביחד, שהם נשמות ישראל אל השכינה, ועל כן אשרי ואשרי מישמנדב בכל יום ויום כמה פרוטות להדפסת ספרי רבנו ז"ל,ופרוטה לפרוטה מצטרפת לסכום גדול.

ולכן ראה לעשות לעצמך קפסה של צדקה, ובכל יום תשלשללקפה כמה פרוטות לצדקה, אחד המרבה ואחד הממעיט וכו' קדםהתפלה ובאמצע התפלה, קדם האכל ובאמצע האכל, ולפני כלעשית מצוה ומצוה ישלשל בתוך הקפסה כמה פרוטות לצדקה, וכךפרוטה ופרוטה מצטרפת לחשבון גדול, ותשלח את זה אלי,ואדפיס עם זה ספרי רבנו ז"ל, כי כל הצדקות שלי הן רק להדפסתספרי רבנו ז"ל, ועל כן אהיה לך אסיר תודה אם תעזר לי להדפיסאת ספרי רבנו ז"ל, זה חלקי מכל עמלי. ראיתי בספר "קהלות יעקב" ערך ספר, שהוא יסוד אבא,בהיותו בתוך זעיר אנפין נקרא ספר, ובהיותו בתוך רחל נקראאגרת, ויש לומר, כי הספר הוא זעיר אנפין נשמות ישראל, אשרכל אחד ואחד נקרא ספר, כמו שכתוב |בראשית ה, א|: "זה

ספרותולדות אדם", וכשמחברים אליו אמונה, אז נתיחד זעיר אנפין עם המלכות, ולכן ספר שמדבר באמונה וגלוי אלקות הוא מאד מאדיקר, וכן המכתבים שלנו שהתחילו להדפיס הם בחינת אגרת, נקראים בבחינת רחל, כי מכתב יורד אל כל הירודים והנפולים והמשלכים אל תאוותיהם, בסוד |שם ד, ז|: "לפתח ח'טאת ר'ובץ", שהוא ראשי תבות ר'ח'ל, והיא המלכות שנפלה, וצריכים להגביה אותה ולחברה וליחדה חזרה אל הספר שהוא זעיר אנפין, הינולעשות מהאגרות והמכתבים ספר, ולכן מה טוב ומה נעים לנדבלהדפיס את מכתבנו שנדפסו כבר בספר "אשר בנחל", והוא זכותהרבים גדולה מאד.

אל תבלבל את עצמך משום דבר שבעולם, אלא תפיץ אתהספרים בין החברים בישיבה, ובפרט המכתבים שנכתבו לבניהנעורים, והם מחיים ומחזקים את עצמם בהם. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקלה. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר כי תצא ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך וכו', ואודות שאלתך וכו', מה אמרלך, מובא בשלחן ערוך ארח חיים, סימן רכה, סעיף ב': מי שלאראה את חברו מעולם, ושלח לו כתבים, אף על פי שהוא נהנהבראיתו אינו מברך על ראיתו, ועל כן כלך ממחשבות כאלו לברךוכו', ואף שאתה נהנה מספרי, אבל לא צריכים לעשות ברכה כלל, ובאמת ראה מה שכתב רבנו המגן אברהם |סעיף קטן ג'|: וכיון דלאראה אינו אוהבו כל כך; וכן הוא בפרי מגדים: אף דאתה רואהו, מכל מקום כיון דלא נעשה אוהב לו, כי אם על ידי אגרת, אינאהבה כל כך וליכא שמחה, עין שם; הרי שעל ידי כתב בעצמו לאשיך ראיה לגבי ברכת שהחיינו. ובאמת רבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב|, שבתוך הכתב שם טמון פניו שכלו וחכמתו, ולפיזה היה לכאורה סברה כן לומר ברכת שהחיינו, כי הרי הבה נתבונןאנחנו, כל התקרבותנו אל רבנו ז"ל היא רק על ידי ספריוהקדושים, שאנו שוקדים על ספריו הנוראים "לקוטי מוהר"ן", "ספרי מעשיות", "ספר המדות" ושיחותיו הקדושות, ואנו קשוריםבו נפש בנפשו רוח ברוחו וכו' וכו', ממש בלי שום פרוד

כלל, כימי שלומד היטב ספרי רבנו ז"ל ומכניס את עצמו בספריו, אז הוא לא יכול להפרד ממנו, ולפי זה היה כן סברא לומר ברכה, הינוכשאחד מחבר ספר, ואף פעם לא ראה את בעל המחבר, ואחר כך כשזוכה לראותו, אז לכאורה כן היו צריכים לעשות ברכה, כי הריפניו שכלו וחכמתו הם בתוך הכתב, כמובא בדבריו הקדושים|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעג|, עם כל זאת אין לנו אלא דבריהפוסקים, שאמרו שאין צריך לברך כלל, ועל כן אתה לא צריך לברך, ומכל שכן לא לבלבל את עצמך מכל זה. וראיתי דבר פלאמהרב הקדוש מקאמרנא, זכותו יגן עלינו, בספרו 'שלחן הטהור' בסימן ז', שכתב וזו לשונו: ובזמן הזה בעוונותינו הרבים, אישלדרכו פנה לבצעין להאי עלמא, להיות רב ורבי להשתרר עלהבריות, להיות בעל מופת, ואין בנו איבר אחד קדוש ולא הנהגהישרה, אוי לנו מיום הדין, ובאיך אנפין אקום קדם מלכא, ואנומנגעין בחלאין חלאי הנפש, אסור לברך כל אלו הברכות, והמברךבודאי ברכה לבטלה, ועובר על לא תשא, עין שם; הינו שהואאומר אפלו שרואים את האדם פנים אל פנים, אין לברך, כי איןהיום דבר כזה שיהיו מקשרים אהבה באהבה נפשו בנפשו, רוחברוחו, ואני מכרח לומר לך, שכל אלו שהם חכמים בעיניהם, ובתחלה הם כל כך מתלהבים באהבה אחד לחברו, לבסוף נעשיםשונאים זה לזה, רחמנא לישזבן; ועל כן אין לנו אלא דברי חכמינוהקדושים, שלא לברך ברכה כלל, אלא להתאחד באחדות אחתבאהבה גדולה. אקוה שתוציא רמזים ממכתבי זה, כי לא הכל יכולים לכתבעל הכתב, ובפרט שיש לי נסיון מאד מאד קשה מבני אדם, שבתחלה הוצאתי אותם מהשאול תחתית ומתחתיו וכו' וכו', והיוקשורים בי עד מאד, ולבסוף בעטו וכו' וכו', ועל כן אין להטפשעצמו ולברך איזו ברכה, כי הכל הבל ורעות רוח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקלו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבא אל הקבוץ ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות למוד זכות וכו', אין אתה יכול לתאר ולשער את גדלהענין הזה, כי

על ידי זה יכולים להציל עצמו ואת משפחתו ואתכל אשר לו וכו' וכו', לא כן מי שהולך תמיד בכעס ובקפידות, ומסתכל רק על הרע, כבר אמר לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח|, שהוא מסטרא דקין, שעושה כליון מכל הבריאה, רחמנאלישזבן, ובאמת כל כך הזהירנו רבנו על נקודות טובות לחפשו לבקש הן בעצמו והן באחרים |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, ועל כן למה ללכת במחלקת ובמריבות, מדוע לא ישתדל למצאזכות וכו' וכו', ובפרט בבית צריכים למסר את נפשו על נקדה זו, לדון אחד את השני לכף זכות, ועל ידי למוד זכות יעבר על הכל. ורואים שכל המחלקת היא רק מחמת שדנים אחד את השני לכףחוב, ועל כן כלך מדרך זו, ותברח מהנהגות חדשות אשר חדשים מקרוב באו וכו' וכו', סתם בעלי מחלקת, שהם רוצים רק מחלקתורק מריבות ורק וכוחים, וצריכים לברח מהם כמו שבורחים מאששורפת.

וידוע אשר מוהרנ"ת ז"ל נסע פעם עם ר' נחמן טולטשינערעל הדרך, וחזר על התורה "אזמרה לאלקי בעודי", ותלמידו ר'נחמן מרב תבערת לבבו, חזר אחר דברי מוהרנ"ת ז"ל, ענה ואמרלו מוהרנ"ת ז"ל: מה אתה חושב נחמן, שזה כל כך קל, תאמין ליאם היינו יכולים לקים את זאת, היינו יכולים להחזיר את כל העולםבשובה. עמד וראה והשתומם מה זה למצא נקודות טובות אצל חברו, אשרי מי שמרגיל את עצמו לילך בדרך זו, ואז טוב לו כל הימים, ובפרט בביתו לא צריכים להסתכל תמיד על הרע, צריכים לחפשו לבקש בעצמו רק טוב. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקלז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תבא אל הקבוץ ה'תשל"ד. ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך קבלתי כבר פעמים, ותאמין לי, שבכל פעם היה בדעתילהשיבך, אך טרדותי רבו בעסק הרבים, ותהלה לאל, פה מתקרביםבכל פעם מקרבים חדשים, וההכרח לבלות הזמן עמהם, על כןדחף מיום ליום.

אהובי, אחי! לא טוב בעיני רבנו ז"ל אשר אתה ממשיך אתעצמך כל כך בכל פעם אל הצער, ונשבר לבך ונחלשת דעתך, עדשאתה חושב בכל פעם כאלו אבד מנוס ממך

וכו', ואם אמנם האמת היא כך, שעדין עובר עליך בכל יום ויום מה שעובר, ובעזרתך התאוה הכללית ואתה נכשל וכו', אף על פי כן כבר גלה לנו רבנו ז"ל עצות נוראות ונפלאות, שאין שום יאוש בעולם כלל, וגם מכל המקומות המטנפים והמגנים, עדין יכולים לצאת, אם יהיה עקשן גדול על "שמחה והתבודדות", להיות רגיל מאד בשמחה ורקודין, לשמח על נעם חלקנו שזכינו להברא מזרע ישראל, ואנו מאמינים בו יתברך, ותהלה לאל, אנו מלאים מצוות כרמון בכליוס ויום, וכמאמרם ז"ל |ירושלמי סוף ברכות|: תני בשם רבי מאיר, אין לך אחד מישראל שאינו עושה מאה מצוות בכל יום: קורא את שמע ומברך לפניה ולאחריה, ואוכל את פתו ומברך לפניה ולאחריה, ומתפלל שלש פעמים של שמונה עשרה, וחוזר ועושה שאר מצוות ומברך עליהן, וכן היה רבי מאיר אומר: אין לך אדם בישראל שאין המצוות מקיפות אותו - תפלין בראשו, תפלין בזרועו, ומזוזה בפתחו, מילה בבשרו, ארבע ציציותיו בטליתו ומקיפות אותו, עין שם. ואיך שהוא באיזה חשך וקטנות שתמצא את עצמך ברגע זה, יהיה איך שיהיה על כל פנים אלו הנקודות הטובות יש בך בין כלל ישראל, על כן ראוי לך לשמח מאד מאד, ולרקד אפלו בינך לבין עצמך, כי רק אלו הנקודות הטובות הן חלקן לנצח. ועקר מעלת המצוות כשהן בשמחה דיקא כמובא |בהקדמת ספר החרדים|: תנאי בעשית המצוות - השמחה הגדולה במצוה, דכל מצוה ומצוה שתזדמן לו דורנא הוא דשדיר ליה קודשא בריך הואט, ולפי רב השמחה יגדל שכרו, וכן גלה האריז"ל לאיש סודו, שכל מה שהשיג שנפתחו לו שערי החכמה ורוח הקדש, היה רק בשכר שהיה שמח בעשית כל מצוה שמחה גדולה לאין תכלית, ואמר הינו דכתיב |דברים כח, מז|: "תחת אשר לא עבדת את ה'אלקיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל", פרוש - מרב כל מינית ענוג שבעולם, ומכל זהב ופז ואבנים טובות ומרגליות, עין שם; ורבנו ז"ל גלה לנו נוראות נפלאות אל מה שיכולים לזכות על ידי עשית המצוות בשמחה. בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ה'| מובא, שעל ידי שמחת המצוות יכול לזכות להתעלות בעליות כאלו עד שיכלל לגמרי בו יתברך, ויהיה צופה במרכבה העליונה, לידע אס הוא קדם גזר דין או, חס ושלו, לאחר גזר דין וכו', עין שם; ובלקוטי מוהר"ן |שם, סימן כד|, שעל ידי שמחת המצוות יכול לזכות לגלוי אלקותו יתברך מעצם האצילות, שיזכה שיאיר בו

אורויתברך למעלה מנפשין, רוחין ונשמתין, שהם עולמות: בריאה, יצירה, עשיה,
ועל ידי שמחת המצוות יכול לעלות את נשמתו מכלהקלפות והסטרא אחרא שנפל לשם
וכו', עין שם; ובלקוטי מוהר"ן|שם, סימן כה|: על ידי שמחת המצוות יכול
לזכות לשבר את כלמיני דמיונות המסבבים מחו ודעתו, ויזכה לבא אל השכל
שישבכל דבר וכו', עין שם; ובלקוטי מוהר"ן|שם, סימן ל': על ידישמחת
המצוות יאיר עליו אור הפנים, גלוי אלקותו יתברך המאירהבשלשה רגלים: פסח,
שבועות, סכות, עין שם; ועוד בהרבהמקומות מפליג רבנו ז"ל במצות השמחה
העולה על כל המצוות. והארכתי בזה בספר "מקור השמחה", יזכני השם יתברך
להוציאולאור|, ובפרטיות בלקוטי מוהר"ן|חלק א', סימן קסט| מובא,
כשאדםמחזק את עצמו להיות בשמחה, ומשמח את עצמו בו יתברך, אזזוכה שהשם
יתברך בעצמו ישמר אותו שלא יכשל בפגם הברית, עין שם; עמד וראה מה גבהו
ועצמו מעלות הזוכה להיות בשמחהעצומה, ואף שבאמת מי שנפגם כבר בברית -
הוצאת זרע לבטלהקשה וכבד עליו לבא אל מדת הששון והשמחה, כי הקלפהשמכשלת
את האדם בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, נקראתיללה, ומביאה את האדם תמיד
אל המרירות והעצבון, עד שמישנפל כבר בחטא זה, קשה וכבד עליו לאחז במצות
השמחה, אף על פי כן אם רוצה לרחם על עצמו, ולצאת מכל החשכותוהמצרים שנפל
לשם, ההכרח לצית את בן השמחה, שהוא בן דודבעצמו, שהתפאר שיכול להוציא את
החצים אפלו לאחר שנזרקו|עין ספורי מעשיות, מעשה יג מיום ששי|: על ידי
העשרה מיני נגינהשמנגן לפניו|אשר הם העשרה קפיטלך תהלים, שגלה רבנו
ז"לבשביל פגם הברית כידוע|, אך שמעתי מאנשי שלומנו, שהכונההיא גם כפשוטו,
להיות רגיל מאד מאד בנגינה, לנגן לעצמו נגוניםשל שמחה, כאשר אמר רבנו ז"ל
|שיחות הר"ן, סימן רעג|: טוב לאדםלהרגיל את עצמו, שיוכל להחיות את עצמו
עם איזה נגון, כי נגוןהוא דבר גדול מאד מאד, ויש לו כח להמשיך את לב האדם
אליויתברך, עין שם; ובזה יש לומר|תהלים ק, ב|: "עבדו את ה'בשמחה", ואיך?
על ידי עצה זו: "בואו לפניו ברננה", כי הנגוןממשיך את לב האדם אליו
יתברך; ועל כן אף שעדין מר לך מאדמאד, על כל פנים יהיה איך שיהיה, טוב
מאד להרגיל עצמךבנגונים של שמחה, ותעשה עצמך כאלו אתה שמח,

ועל ידי זהתבוא באמת אל מצות השמחה, שהיא כלליות כל המצוות, וזהבחינת
|שופטים ה, ג|: "אנכי לה' אנכי אשירה, אזמר לה' אלקיישראל", הינו אם
רצוני להיות לה', העצה - לשיר ולזמר שיריםוזמירות לפניו יתברך, ואף
שעל ידי פגם הברית - הוצאת זרעלבטלה נתעקם הלב בעקמומיות גדולה,
אף על פי כן יהיה איךשיהיה צריך לחפש אחר חסדי ה' אשר עושה עמך עדין בכל
יוסיו, כי השם יתברך הוא אב הרחמן, ואוהב אותך מאד, ורוצהבך. ועל ידי
שיחפש וימצא עדין בעצמו חסדי השם יתברך, על ידי זה יזכה לשיר לפניו יתברך.
וזה בחינת |תהלים פט, ב|: "חסדי ה' עולם אשירה", על ידי שיחפש תמיד אחר
חסדיו יתברך, אז לעולם יוכל לשיר ולרנן; כי באמת אין שום מציאות
בלעדיויתברך כלל, והכל לכל הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, המחיה ומהוה
ומקים את כל הבריאה - דומם, צומח, חי, מדבר, ואפלו בכל ההסתרות והחשכות
והחלישות הדעת ובכל מאורעותיו, שם גנוז אלופו של עולם, וכשידע ידיעה זו,
אז לעולם ישיר וירנןאליו יתברך.
ובאמת, חמדת לבבי, צריך להרגיל את עצמו מאד מאד להיותרגיל בנגונים של
שמחה להחיות את עצמו, כי כפי המרירות והצערוהיסורים והחלישות הדעת,
שעוברים בזה העולם, אי אפשרלהמתיקם, כי אם על ידי נגונים של שמחה, יהיה
איך שיהיה, ואזדיקא כשרגיל בזה להחיות את עצמו עם כל מיני עצות ואפנים,
אזדיקא נפתח פיו לדבר עמו יתברך, שהיא התבודדות, ומיחד לעצמומקום שאין שם
בני אדם, ומספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מהשעובר עליו ברוחניות
ובגשמיות, ומדבר עמו יתברך, כאשר ידבראיש עם רעהו בפרטי פרטיות.
אהובי, אחי היקר! יש ויש להאריך בזה אבל, הלא ספרי רבנוז"ל בידיך קחהו
משם. וצריך שתדע "ששמחה והתבודדות", הםיסוד היסודות בקיום האדם, והם יראה
ואהבה הזוכים לקבלמהצדיק |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יז|, כי שמחה
היא אהבה, והתבודדות היא יראה כידוע |ובמקום אחר הארכתי בזה באריכותגדולה,
תהלה לאל|; ועל כן, אהובי, אחי היקר, תכף ומיד כשישלך שני יסודות אלו,
אין לך מה לפחד, כי הם הגדרים של הגשרצר של העולם הזה, גדר מזה - שמחה,
וגדר מזה - התבודדות, והן שתי הבקיאיות, בקי בעיל ובקי בנפיק |עין

לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו', ואז כשיש לו שתי בקיאות אלו, הוא הולך בדרך התשובה.

והנה אודות שיש לך בלבולים, שאין אתה יכול לקום בחצות, וכן הרבה דברים שבקדשה אינו הולך לך, כבר קבלנו מרבנו ז"ל|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מד|, שאסור לפל בדעתו משום דבר, אפלו שאינו יכול לעשות כלום, כי אין הקדוש ברוך הוא באבטרוניה עם בריותיו|עבודה זרה ג.ו|. וכן אודות שדוכים שאתה מפחדמאד מאד וכו', תדע שהשם יתברך הוא אב הרחמן, וחפץ חסדומרבה להיטיב, ויש מלאך נורא ועזריאל שמו, והוא ממנה עלאותן הנשמות שנפגמו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, וכשהם מרחמים על עצמם, ובאים אליו יתברך ומספרים לפניו יתברך בפרטי פרטיות כל מה שפגמו וכו' וכו', הוא בונה משיחותיהם ותפלותיהם היכלות ובנינים, ובודאי בא יבוא גם יום ישועתך. אך העקר חזק והתחזק בשני יסודות אלו - "שמחהוהתבודדות". וצריך שתדע שהאדם הוא בסכנה גדולה בזה העולם, לפל, חס ושלום, בכל רגע בנוקבא דתהומא רבא, ואי אפשרלהתחזק, כי אם על ידי שמחה והתבודדות.

ההכרח לקצר עכשו.

כתיבה וחתימה טובה בספרן של צדיקים, 'ברסלבר חסידים'.

הדורש שלומך...

תתפלל בעדי בכל המקומות הקדושים, שאזכה לבא לגורבארץ ישראל, וגם תראה לכתב לי, אם קבלת מכתבי זה.

א' תקלח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תבא אל הקבוץ ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך שכתבת בענין ראש השנה וכו' וכו', מה אמר לך

ידידי היקר, איני רוצה להתבלבל מכל הדברים האלו, אצלי יסוד גדול שקבלנו

ממוהרנ"ת ז"ל שגלה לנו שאיפהשמתקבצים עשרה אנשים שמה ראש השנה של רבנו

ז"ל, ועל כן השטיות והבלבולים זה רק מחלקת של הסטרא אחרא שגורמתצרות

ויסורים ומרירות ולא כדאי אפלו להכנס בדברים כאלו מספיקלנו מחלקת, לא

באנו לזה העולם להחזיק במחלקת, ועל כן אינירוצה להתערב בכל הדברים האלו.
ראה לעשות התחלה חדשה בחייך, ותמיד תשתדל שתהיה תמידתמיד התחלה חדשה, ואז
תצליח בחייך, וכל הסוד וההצלחה אצלרבונו ז"ל הוא כשהולכים עם התחלה חדשה,
כי רבונו ז"ל שנא מאדמאד התישנות, ואמר: "אצלי רק 'חדש' להתחדש", וכל
הצלחתוהיתה, שתמיד התחיל בהתחלה חדשה, אף פעם לא התבלבל ממהשעבר ועל כן
גם אתה לך בדרך זו, ואז תצליח דרכך מאד.

הקדוש ברוך הוא בודאי לא יעזב אותנו, ובזכות זה שאנחנומקרבים אל רבונו ז"ל
עוד נראה דברים יקרים ונפלאים מאד מאד, ואף שעכשו דבר רבונו ז"ל בשפלות אבל
לאט לאט יתרומום קרןרבונו ז"ל, ויתפשט אורו בכל העולם כלו, וכל אלו אשר
מתלוצציםממני עכשו עוד יבואו ויתחננו אלי שאמחל להם וכו'. ובאמת איןלי
עמהם שום שיכות כל מגמתי היא רק להפיץ את אור רבונו ז"ל, ואני יודע שיעבר
עלי מה שיעבר וכו' וכו', אבל אני עקשן כל כך, אז איך וועל אויספירן עס
וועט גאר נישט ניטצען |אני אוציאמהכח אל הפעל ולא יעזר לאף אחד שום דבר|.
עכשו קדם ראש השנה צריכים להתעורר באמת באילו פנים אנחנובאים אל יום הדין
הגדול והנורא, ובאמת מי שמרגיל את עצמולהתבודד בכל יום עושה לעצמו חשבון
הנפש כמה דפים גמראלמד, כמה סימנים שלחן ערוך למד, וכמה פרקים משניות
למד, אז בא אל רבונו ז"ל בראש השנה בצורה אחרת לגמרי, כי ברגעשאדם יש לו
ישוב הדעת בכל יום, אזי הכל הולך לו בצורה אחרת, אשרי מי שאינו מטעה את
עצמו בזה העולם כלל, ואז טוב לו כלהימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקלט. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תבא אל הקבוץ ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה, איש חי רב פעלים
וכו' וכו' ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, שמעתי מאנשי שלומנו שפעם אחתבאו תלמידי

הבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, לפנינו, ושאלו אותו: "היות

שבמוצאי שבת קדש אומרים התפלה הארכה שתפתחלנו שערי חמלה, שערי טובה, שערי

ישועה וכו' וכו', שערי תורה, שערי תפלה וכו', אילו מהשערים הכי נצרכים? |כידוע אשרהתפלה הזאת מיסדת על סדר הא"ב| ענה ואמר הבעל שם טובהקדוש, זכותו יגן עלינו: "תלכו ותשאלו את בתי אדל, מה שתשיבכן הוא". והלכו תלמידיו ושאלו את בתו אדל |סבתא של רבנוז"ל|, ענתה ואמרה: "לדעתי שערי סיעתא דשמיא עולים על כלהשערים". וחזרו לבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, וספרולו, ענה ואמר: "כך הוא האמת, שערי סיעתא דשמיא הם עוליםעל הכל, כי אם יש לו שערי אמונה, שערי בטחון וכו' וכו', שערינחמה, שערי ישועה, שערי פרנסה טובה, שערי תורה, שערי תפלהוכו' וכו', עדין צריכים לשערי סיעתא דשמיא, כי בלי סיעתאדשמיא אין לאדם כלום". ועל כן ראה מה לפניך, ותבין דבר מתוך דבר, לדעתי לא כדאיך להתבלבל משום דבר שבעולם, אתה הדבק את עצמך אליויתברך, ותמסר את עצמך לגמרי לגמרי אל האור אין סוף ברוךהוא, ולא יהיה אכפת לך שום דבר, אלא שב בארבע אמות שלך, ותתמיד בתורה הקדושה בתשוקה עצומה, ותלמד בכל יום מקראמפרשת השבוע חמש ורש"י עם התרגום, משנה - אם תוכל לסייםבכל יום ח"י פרקים, אין למעלה מזה בתקון הנשמה, וביותרתתמיד בגמרא ושלחן ערוך זהר ותקונים ובספרי רבנו ז"ל, ועלכלם תתפלל תפלה בכח בכל יום: תפלת שחרית, תפלת מנחה, תפלת מעריב, תפלת חצות תתפלל בקולי קולות, ותבקש ותתחנןעל נפשך, שיחוס וירחם עליך הקדוש ברוך הוא להוציאך מהחשךשנלכדת בו, ותמיד יהיה יום המיתה לפני עיניך, אשר בא יבואהיום שתצטרך לעזב את זה העולם, ותהיה רגיל להרבות בשיחהבינך לבין קונך, שתמיד תשווח ותספר את כל אשר עם לבבך אליויתברך, ואם תהיה חזק ואמיץ בעבודה הקדושה הזו, אז תרגישחיים אמתיים, חיים נצחיים בחיך. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקמ. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תבא אל הקבוץ ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, איולתאר ואין לשער כלל,

כי אתה חקוק בפנימיות לבבי לטוב כלהימים.

מה אמר לך ידידי היקר, ידוע שרבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על למוד זהר ותקונים, ואמר, שהלשון של הזהר מעוררת את אדם מאד מאד לתשובה, וכן מובא שהאר"י הקדוש נתן תקון לבעלתשובה, שיאמר בכל יום חמשה דפים זהר או תקונים, כי הוא תקונפלא מאד, וכן ראיתי בספר "נוצר חסד" על מסכת אבות מהרבהקדוש מקאמרנא זכותו יגן עלינו, שמפרש על המשנה |אבות ד, כ|: "אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו", וזו לשונו באמצע דבריו: "ולו עמי שומע לי בדור הרע הזה שהמינות גוברת, היו לומדים עם תינוק בן תשע שנה ספר הזהר והתקונים להגות בהם, והיהיראת חטאו קודמת לחכמתו ויתקים", עין שם; רואים מזה איךשהצדיקים הקפידו מאד מאד על למוד זהר ותקונים, ועל כן אלתבלבל את עצמך משום בלבול בעולם כלל, תקבע לעצמך שנישעורים בכל יום: שעור אחד בזהר ושעור אחד בתקונים כסדרן, ועל ידי זה תזכה להתעורר מהשנה, וכמו שגלה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן ס' | על המאמר "פתח רבי שמעון" וכו', כי יש בני אדם שישנים את ימיהם, ואפלו שעוסקים בתורה ותפלה הכל בבחינת שנה. וידוע שרבנו ז"ל פעם התבטא ואמר: ר' שמעוןאיז אוואכעדיגער |רצה לומר שמעורר את האדם מהשנה|. ובאמת יכולים להבין את זה, כי כשאדם מרגיל את עצמו ללמד זהרותקונים, נפתחים לפניו עולמות עליונים, כי רואה את יקר כל מצוהשזוכה לקים, שהלשון שבזהר מאד מעוררת את האדם, ובפרטכשהוא אומר זכאה האי ברא וכו' זכאה בר נש וכו' אשרי האישוכו' וכו', אשר לשונות אלו מאד מעוררים וממשיכים את האדםאליו יתברך; אשרי מי שמחזק את עצמו תמיד, ואז טוב לו כלהימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקמא. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר כי תבא אל הקבוץ ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות המניעות שיש לך לבוא אל הקבוץ שלנו, תעשה עםחכמה גדולה, ואל תצא חס

ושלום, נגד הוריקן היקרים, כי אתהצריך להבין אותם, הם לא מתנגדים אל רבנו ז"ל, הם מתנגדים אלדרכים משנות, הנהגות משנות, ועל זה גם אני מתנגד וכו' וכו', ועל כן אין לך להאשים את ההורים שלך, שהם כנגד ברסלב וכו', הם נגד משגעים לא נגד ברסלב, וזה ברור וידוע שיחה מרבנו ז"ל, שאמר פעם: אם היו בני אדם יודעים איך שאני לומד עם אנשידרך ארץ, היו קיסרים ומלכים שולחים את בניהם אלי, כי אצלרבנו ז"ל היה דרך ארץ גדול מאד בכל פרט ופרט, ורבנו ז"ל למלמדנו איך לשקד על דלתות התורה ולהתפלל את התפלות בחיותובחמימות, תפלה בכח, ולהתנהג בדרך ארץ גדול, שזה ספר המדותשמאד מאד רצה שנלמד בזה, אבל בעוונותינו הרבים, הדלתפתוחה אצלנו, ובאים כל מיני טפוסים מוזרים, שהם גורמים לנואת השם רע, ועל כן אין לך להאשים את ההורים, ולכן תשתדלבכל מיני אפנים שבעולם לגנב את עצמך, ולבא אל הקבוץ הקדוששלנו, ועם כל זאת תעשה כל מיני אפנים שבעולם להעלים את זהמההורים, כדי שלא יצטערו, שלא תהיה מצוה הבאה בעברה, חסושלום, כי עון פגם כבוד אב ואם חמור מאד מאד, ועל כן צריכיםמאד מאד להזהר במצוות עשה של כבוד אב ואם שהיא מהחמורהשבחמורות, עם כל זאת מה ששיך לדבר רבנו ז"ל, הם פשוט חייםבטעות, כי הם לא רוצים שבניהם יסתובבו בין משגעים ומטרפים, ועל כן הם כל כך מונעים אותך, ולכן תעשה כל מיני אפניםשבעולם להגיע אל הקבוץ, והקדוש ברוך הוא יעזר שתזכהלהתחתן בקרוב מאד, ותבנה בית נאמן בישראל, וההורים שלך ירוורב נחת ממך.

נא ונא ראה לשקד על דלתי התורה, כי רק זה מה שישארמאתנו, וכן תרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך, וכל מה שעוברעליך ברוחניות ובגשמיות תספר לו יתברך, ועל ידי זה תצליחדרכך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקמב.בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר תבוא ה'תשל"ד.

שישון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

מכתבך הקצר מיום ששי ערב שבת קדש לסדר כי תצא לנכוןקבלתי, וששתי כעל כל הון לראות תשוקת נפשך אל התכליתהנצחית, אשר זהו עקר הטוב והנעימות בזה ובבא, ולא נשארלאדם שום דבר, רק מה שזוכה לחטף אילו מצוות ואיזו תורהואילו שיחות ותפלות ודבורים שמדבר עמו יתברך ומדבר עםחבריו ביראת שמים והתחזקות.

חמדת לבבי! העקר לעשות התחלה חדשה מרגע זה, ולא להסתכל על העבר כלל, אין לך עבר. וצריך להכניס מחו ודעתו רקבו יתברך, לידע שאין בלעדיו יתברך כלל, ולהתבונן בכל דברבחיות אלקות שיש בזה הדבר, ועל ידי זה לעולם לא יחשב מאחר, וכן לא יחשב מעצמו.

ובענין הגאווה שכתבת, תדע שהעקר הוא האמונה, להכניסהיטב בדעתו כי לא תמצא פעלה גדולה וקטנה שלא תהיה משגחתמהמשגיח העליון, והכל ממנו יתברך, ועל כן צריך לידע, שכלהמעשים הטובים שלנו וכל התפלות - הכל מאתו יתברך, ואינראוי לחשב לקבל שכר על שום דבר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןב'!. ובאמת, חמדת לבבי, כשאדם מכניס בעצמו היטב אתהאמונה הקדושה, אשר השם יתברך הוא אתו, עמו ואצלו, וכלמחשבתו והסתכלותו וכל מהותו מכניס את עצמו בזה, אז כבר איןלו זמן לחשב ממנו או מאחרים, ועל כן איך שיכת איזו נקדה שלגאווה?! ובאמת ידוע מהבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, שעל דבר זה קשה לתן עצה, כי האורב יושב ואורב באדם, ורוצהלהכניס בו איזו ישות וכו', וצריך תמיד להזכיר עצמו רק בו יתברך, ואז ממילא יתבטלו ממנו כל מיני מחשבות של הבל; אשרינו ומהטוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבירחמן כזה, ומה טוב ומה נעים להיות הצנע לכת, כמו שהתנהגזקנך, שהיה צדיק גנוז, וספר לי בימי נעורי בחור אחד שהיה אתוביחד בחדר אחד בלונדון, ועל הבחור עברה אז חלישות הדעתגדולה בענין שדוכים, ולא היה יכול לישן, ושכב במטה, ואחר כךנכנס זקנך אל החדר, וכבר היה זמן חצות, ובחדר היה חשך, וזקנךחשב שהוא ישן כבר, ועל כן הדליק נר, וישב על הארץ, והתחיללומר מאיזה ספר, ובכה בדמעות שלישי, ובכה ובכה בערך כשתישעות בבכיות עצומות כתינוק קטן, ובינתים ישן כבר, ובבקר רצההבחור לראות איזה ספר היה

זה, ועל כן הלך לשלחנו, וראה שזהו "לקוטי תפלות", ונתעורר מזה מאד, וקנה
אז מזקנך "לקוטי תפלות", ומאז הלך הרבה אחריו, וספר לי שהיה תמיד מדבר
|הוא לא ידע עדין מענין התבודדות - לדבר אליו יתברך, והיתה אצלופליאה
נשגבה, אדם מדבר כל כך הרבה אל עצמו, אך כשנתודעמדבר רבנו ז"ל, הבין שכל
זה היה "התבודדות", לדבר הרבה עמויתברך, ותפלותיו הקבועות ארכו זמן
הרבה, והיה מתפללבמתיקות ובנעם מלה במלה, וגם אני הכרתי אותו קצת.
על כל פנים איך שהוא כשאדם עובד ה' בהצנע לכת, אז יש לו הצלחהגדולה, כי
אין שום בריה שיכולה לבלבלו ולבטלו, וכן לא אכפתלו מה שאחרים מזלזלים בו,
הלא הוא אינו בעולם כלל, תמידאוחז את עצמו בו יתברך בתפלה ובדבקות, אשרי
מי שזוכה לציתאת רבנו ז"ל, ואז טוב לו בזה ובבא לנצח, וזוכה לראות עולמובחיינו.
אהובי! חזק ואמץ, העקר על מדת השמחה, לשמח מאד בויתברך, ויקים אצלך
|תהלים קד, לה: "אנכי אשמח בה' יתמו חטאיםמן הארץ" וגו'. וצריך שתדע,
שבבלולים עוברים על כל אחדפרטי פרטיות בלאו הכי, ואי אפשר להנצל ולהפרד
מהם רקעל ידי עצות רבנו ז"ל, שהן "עצת ה' לעולם תעמד" |שם לג, יא|. התמד
מאד בשעורים קבועים כסדרן מדי יום ביומו, ותתפלל בעדילרפואה שלמה.
הדורש שלומך...

א' תקמג. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר כי תבא אל הקבוץ ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות ראש השנה לא אכפת לי איפה שתתפלל, או במאהשערים או במרון, הקבוץ של
רבנו ז"ל הוא איפה שמתקבציםעשרה מאנשי שלומנו שם רבנו ז"ל נמצא, וזה סתם
דמיון להגידשרק במקום אחד שם הקבוץ, כי עליך לדעת הקבוץ הוא רקבאומן, ואם
לא יכולים לנסע לאומן כמו עכשו שהציון סגורומסגר, ואי אפשר לבא מבחוץ
ובפרט על ראש השנה, אז איפהשרק עושים קבוץ בהתקשרות אל רבנו ז"ל, שם רבנו
ז"ל נמצא, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל לפני שיצא מהעיר ברסלב להסתלקלעילא
ולעילא, עמד על פתח דלתו עם ידו על המזוזה, ואמר בזהלשון: אם תתקבצו יחד

אז תמשיכו אותי אליכם; וזה סובב ביותרעל הקבוץ, ועל כן אל תעשה עקר לא ממאה שערים ולא ממרון, היכן שרק מתקבצים עשרה מאנשי שלומנו שם רבנו ז"ל. הקדוש ברוך הוא בודאי לא יעזב אותנו, ועוד יבוא הזמן שיפתחו הגבולות, ויתקבצו אלפים ורבות רבבות אצל ציון רבנוז"ל, וכמובא במגילת סתרים וכו' וכו'. ראה להכין את עצמך ביותר על ראש השנה, והקדוש ברוך הוא יעזר לנו שנזכה להכתב בספרן של צדיקים גמורים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד... א' תקמד. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר כי תבא אל הקבוץ ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך. ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דברשבעולם לא יוכל לשבר אותך. עליך לדעת, כי הכל הוא קנאה ושנאה שהורסת את האדם לגמרי, כי אם לא היתה לאדם קנאה ושנאה, היה חי חיים טובים, וכל הצרות והבעיות שיש לאדם הן רק מחמת שנכנסה בו התולעת של קנאה ושנאה, וזה אוכל אותנו לגמרי, ובאמת מי שמדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא, הוא לא מבלבל את עצמו משום בריהשבעולם, אדרבה הוא חי חיים שלו, ואינו מתבלבל משום דברשבעולם, וכמו שפרש רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סו| אתהפסוק |תהלים קמז, ק|: "אהללה את הוי"ה בחיי", הינו שאני חיבחיים שלי ואיני נכנס בחיים של אחרים, ולא מבלבל את עצמימשום בריה שבעולם, וזה עקר השלמות להגיע לזה העולם - לאלהתבלבל מאף אחד, ואז יצליח את דרכו. ורואים את המרירות, שבני אדם הולכים כל כך ממרמרים זה רק מחמת שמסתכליםתמיד על אחרים, ובאמת זו שטות גדולה, כי מה לך עם אחרים, הלא בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|, אשרלכל אחד ואחד יש נקדה מה שאין בחברו, ולמה לך להתבלבלמאחרים. אודות צדיקים תלמידי הבעל שם טוב, זכותו יגן עלינו, ובפרט תלמידו הרב הקדוש רבי וואלף קיצע'ס, זכותו יגן עלינו, זכה לקבל ממנו הרבה מאד מאד, והיה בחייו נעלם ונסתר מרבהעולם, והוא אשר זכה להקבר בשכנות אל רבו

הבעל שם טובהקדוש, זכותו יגן עלינו, יותר מכל התלמידים, וזה דבר פלא
עדמאד, וידוע שהבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, אמר עליושהוא מתענה
משבת לשבת, לא משום שהוא רוצה לענות גופובצום, אלא מפני שמרב דבקותו בהשם
יתברך שהוא כל כך דבוקבחי החיים בו יתברך, הוא שוכח לאכל לגמרי, והצדיקים
היאומרים שהיה למדן גדול, אף על פי כן לא אמר אף פעם תורה.ואחר הסתלקות
הבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, נסע כמהפעמים אל המגיד ממעזריטש,
זכותו יגן עלינו, והיה רגיל לומרשאינו בא אל המגיד הקדוש לשמע תורה אלא
רק מסתכל עליואיך שמלביש את המעיל ופושט את המעיל, כבר מספיק לו לקבלמלא
חפנים רוח הקדש, כי גדל היראה שהיתה שולטת על המגידהקדוש זה בלתי נתן להסביר.
אשרי מי שמחזק עצמו בעתים הללו באמונת חכמים, כי מישזוכה להתקרב אל רבנו
ז"ל ושוקד הרבה על דלתות ספריוהקדושים, עד שהלקוטי מוהר"ן והספורי מעשיות
וספר המדותושיחותיו הקדושות של שיחות הר"ן וחיי מוהר"ן שגורים על פיו,אז
יקבל המון שפע רוחני מרבנו ז"ל. ועל דבר זה רמז רבנו ז"לבדברו
|שיחות הר"ן, סימן א'| על הפסוק |תהלים קלה, ב|: "כי אני ידעתיכי גדול
ה", אני דיקא, כי השגות אלקות אי אפשר להסביר אחדלהשני, וכן תשוקה
שנכנסת בלב של אחד לא יכולים להסבירלשני, עין שם ותבין.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תקמה.בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נצבים ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקרלי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו...נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך הארך.
בזה העולם צריכים לדעת, כי בלי ישוב הדעת האדם אבודלגמרי, ואי אפשר לזכות
לישוב הדעת אלא על ידי שמחה|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י', ואי אפשר
להגיע אל שמחה רק על ידישמוצא בעצמו נקדות טובות |לקוטי מוהר"ן, חלק א',
סימן רפב| ועל ידי זה יכול להתבודד עמו יתברך, ולזמר ולהודות ולהלל
ולשבחולפאר את הקדוש ברוך הוא על כל החסד שעושה עמו, ועל ידי זה יוכל
אחר כך לשפך את שיחו לפניו יתברך כאשר ידבר אישאל רעהו, כי באמת הישוב

הדעת בא לאדם על ידי שהוא מרבה לדבר עמו יתברך, וזה גלה לנו רבנו ז"ל, ועל כן עליך להרגיל את עצמך לילך בעבודה הקדושה הזו, ואז תצליח דרכך. תמיד תדבראליו יתברך, ותשמר את עצמך מאד מאד מכעס וקפידות, אשרהורס את האדם לגמרי, כי הכעס מבלבל את האדם לגמרי, והואאבוד.

אודות תפלת ערבית ששאלת, מבאר בשלחן ערוך | ארח חיים, סימן רלה, סעיף ג':
לכתחלה צריך לקרות קריאת שמע מיד בצאתהכוכבים, וכן היו נוהגים כל אנשי שלומנו להתפלל תפלת מעריבתכף ומיד כשהגיע זמנה, וכך היו יכולים ללכת לישן מקדם ולקוםבחצות או על כל פנים קדם אור היום, כי כשהולכים לישן מקדם, אז יכולים לקום בחצות, ולהפוך כשמבלים את הזמן בלילה איאפשר לקום בבקר. ועל כן תהיה חכם ותלך להתפלל ערביתתכף ומיד כשיגיע הזמן, ותקרא קריאת שמע ותלך לישן, ומובאשם במגן אברהם, סעיף קטן ב', וזו לשונו: "כל אדם יחמיר עלעצמו, ויקרא על מטתו כל הקריאת שמע ולפחות שתי פרשיות, ויכון לצאת בה", עין שם; כי באמת לפעמים התפללו תפלת ערביתקצת מקדם, מה שבאמת צריך להזהר להתפלל בצאת הכוכבים, אבל אם תתפלל קדם, הרי לא יצאת ידי חובת קריאת שמעמדאוריתא של "בשכבך", ולכן טוב להרגיל את עצמו לומר את כלהשלש פרשיות בקריאת שמע שעל המטה, ככה יצא מידי ספק, ויהיה בטוח שקרא קריאת שמע שהיא מצות עשה דאוריתא.

רק חזק ואמץ, ואז תראה נפלאות שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקמו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נצבים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, ומאד מאד שמחתי לשמעהטוב ממך, שזכית להתקרב

אל רבנו ז"ל, אבל אני צריך להזהיראותך, שתשמר את עצמך מאד מאד מאלו

הנחשים והעקרבים שמסתובבים בינינו, המעוררים תמיד מחלקת, ומסיתים

ומדיחיםאחד נגד השני, לא כן נלמד בחדר שלנו, אנחנו תהלה לאל, אוהבים את כל

אחד ואחד מאנשי שלומנו היקרים, וצריכים לשמרמאד מאד מבעלי לשון הרע,

ובעונותינו הרבים לאחרונה נעשה מחלקת גם בפנים וכו', ובאמת המחלקת הזו כבר הולכת כמהדורות, שתמיד יש נשמות כאלו שהם פגומים בפגם הברית, וכשמגיע הזמן שיזכו לתקן את עצמם וכו', אז דיקא הם מעוררים מחלקת ומריבות |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עא|, אם אתה רוצה להתקרב אל רבנו ז"ל באמת, ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, כיעקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל תלויה רק בלמוד ספרי רבנו ז"ל, ואלתאבה ואל תשמע לאף בריה שבעולם, רק ללמד תמיד את ספרי רבנו ז"ל, ועל ידי זה תצליח את דרכך תמיד.

נא ונא ראה להתבודד עצמך בכל יום אליו יתברך, ותשוחותספר לפניו יתברך את כל מה שעובר עליך בתמימות ובפשיטות, ועל ידי זה תצליח דרכך תמיד. אודות ראש השנה, אל תבלבל את עצמך כלל, כי אנחנו עושים מנין נפרד, בעזרת השם יתברך, בלי שום בעלי מחלקת, וכבר ידעת מה שאנחנו תמיד חוזרים על דברי מוהר"ן ז"ל, שאיפה שמתקבצים עשרה מאנשי שלומנו שם רבנו ז"ל, ודבר אתזה לענין ראש השנה, בודאי המקום היחיד הוא רק באומן, ואם לא יכולים לנסע לאומן על ציון רבנו ז"ל בראש השנה, אזי בכל מקום בעולם שמתקבצים עשרה מאנשי שלומנו - שם הקבוץ, ואי אפשר לומר שבמרון יותר גדול מירושלים או ירושלים יותר גדול ממרון, כי הכל דמיון והבל ורעות רוח ומחלקת פרטית שישבין שני קבוצים, וזה גרם הרבה הרבה עגמת נפש לאנשי שלומנו, ועל כן קבעו פה להתפלל מנין נפרד, והקדוש ברוך הוא יעזר, שנזכה להמשיך את רבנו ז"ל אלינו, ונזכה לקבל את הראש השנה הקדוש והנורא הזה, אשר אין למעלה מזה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקמז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נצבים ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרוי איר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות הצעקות והקולות וכו' שאמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: לו, כא|, בודאי מי שמחו מצמצם מאד, צריך לצעק קולי קולות, אבל רק בשדה וביער או במרתף במקום שאף אחד אינו שומע, כי זה עקר שלמות האמת של רבנו

ז"ל, שאדם משיחומדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, בשעה שאף אחד לא שומע מה שהוא צועק ומה שהוא מבקש ומה שהוא מתחנן, וזו האמת הגדולה ביותר, ועל כן נקראת דרכו של רבנוז"ל דרך האמת, כי אדם משיח ומספר וצועק ומתחנן אליו יתברך, ומספר לפניו את כל מה שמעיק לו, ואף אחד לא יודע מזה, וברגע שאדם יודע מזה, זה כבר לא אמת, הוא כבר מתכון לחברו, ועל כןאף שהזהיר רבנו ז"ל לצעק הרבה אליו יתברך, העקר שיהיה באיזהיער או במרתף או בשדה או בעליה במקום שאין שם בני אדם, ותאמין לי שגם אני קימתי את זה ימים על גבי ימים ושנים על גבישנים, והיתה דרכי לנסע למרחקים ולהיות שם בכל יום שעות עלגבי שעות, וכן הרבה בליתי במרתפים ועל הגג שקורים 'בוידעם', כי באמת צריכים לצעק הרבה אליו יתברך, עד שמזדכך מחוודעתו, ויהיה מחו מזכך מאד מאד, אבל את זה אף אחד לא צריך לראות, שיהיה הכל בהצנע ובצנעה, שלא יצא שם רע על רבנו ז"ל וכו' וכו'.

אני מקוה להקדוש ברוך הוא שתקים את דברי, ועל ידי זהתפטר מכל מיני צרות שיש לך ואתה סובל מזה כמו שכתבת ליבאריכות. העקר ראה לשמר על דבורך, ואל תדבר עם אף אחד דבורים שאין צריכים, ומכל שכן שלא להכנס בוכוחים, שהרבי שלך אמתוהרבי שלך שקר וכו' וכו', כל זה הוא מהיצר הרע המסית אתהאדם לומר התלמיד חכם זה נאה והתלמיד חכם זה אינו נאה, וזההשאור שבעסה | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פג|.

העקר ראה להתמיד הרבה בספרי רבנו ז"ל, כי בלי ספרי רבנוז"ל האדם אבוד לגמרי, והוא חי בדמיונות גדולים, כי אם לאלומדים ספרי רבנו ז"ל, האדם מטעה את עצמו ביותר, ועל כן ראהללמד הרבה בספרי רבנו ז"ל, ועל ידי זה תצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקמח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נצבים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות להדפסה, יעזר הקדוש ברוך הוא שנזכה להדפיס

עוד פעם את כל ספרי רבנו, כי זה כלרצוני וחשקי למלא את כל העולם כלו עם ספרי רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח שאנו יודעים מרביאמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל, ועל כן ראה להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, ועל ידי זה תצליח דרכך תמיד.

נא ונא ראה לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבוא אל אביו, ותגנב בכל יום שעה אחת להתבודד להקדוש ברוך הוא, ואם קשה לך בפעם אחת, אתה יכול לחלק לשלש פעמים, הינועשרים דקות לפני הצהרים ועשרים דקות אחר הצהרים ועשרים דקות בלילה, וזו הנהגה טובה מאד כדי לקיים שעה התבודדות בכליום. ושמעתי בשם הרב החסיד ר' יצחק ברייטער ז"ל, שאמר הלאשעור מליחה בשעת הדחק עשרים דקות, והשעה התבודדות זהשעור מליחה, שהוא שעה שאדם צריך למלח את עצמו עם תפלה והתבודדות כמו שמולחים את הבשר, כדי שיצאו הדמים רעים, ולכן בשעת הדחק אם אי אפשר, אזי עשרים דקות יכולים לצאתידי חובתו, וזה דבר נפלא ורמז נפלא ועצה נפלאה. ובאמת כבראמרתי לבחורים, שהלואי שתזכו בכל שעה להתבודד חמש דקות על השעון, וכך יצטרף לכם כל היום כל שעה חמש דקות שיהיהשעה, ואתם יכולים לעשות חשבון הנפש, איך ברחו לי השעה הזו, ומה עשיתי בשעה זו, וכך חיים עם חשבון הנפש; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, וזוכה ומזכה את עצמו בטוב אמת ונצח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקמט. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נצבים ה'תשל"ד.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות ראש השנה וכו', ראה לעשות כל מיני פעלות שבעולם לבוא אל הקבוץ הקדוש שלנו בראש השנה, אבל מצד כבוד אבואם תעשה כל מיני מאמצים שבעולם שלא יתודע לאבא שלך, כימה אתה צריך לצער את האבא, כי זה עון חמור מאד מאד, ורבנוז"ל הזהירנו לא לצאת מהשלחן ערוך כי הוא זה, אתה צריך להיותפקח גדול

מאד מאד לא לצער את ההורים בשום פנים ואופן, כיעון פגם כבוד אב ואם זה עון
חמור מאד מאד, אבל מצד שני הסלא יודעים אל מה תזכה בראש השנה, ואם הם היו
יודעים, היומביאים אותך על טס של כסף ועל טס של זהב וכו' וכו', אך
יעןשהשקר עכשו נתגבר מאד, ומסתובבים אצלנו כל מיני מטרפים וכו', אזי
השם רע גדול עלינו מאד מאד, ולכן אנחנו צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם
להוריד את השם רע הזה, ואדרבה אנחנו צריכים להיות דגמא חיה להראות לכלם
שאנחנו לא טפוסים כאלו שהולכים עם פאות מפזרות וכו' וכו', ועם בגדים
קרועים וכו' וכו', שהוא הפוך דעת רבנו ז"ל, כי בפרוש גלה לנו רבנו
ז"ל שבפאות מנחים סודות גדולים, והעקר שיהיו פאות געקרייזלטע|מסלסלות|,
ובפרוש אמר, שיש בזה סוד גדול מאד |חיי מוהר"ן|, ולא כמו שחושבים, שצריכים
ללכת כמו מטרף עם פאות מפזרים כמו שד, רחמנא לישזבן, אדרבה רבנו ז"ל רצה
מאד שנלך עם פאות שקורים געקרייזלטע|מסלסלות|, וכן רבנו ז"ל הקפיד מאד שלא
ללכת עם בגדים קרועים בשום פנים ואופן, ועל כן אל תסתכלעל אלו שחדשים
מקרוב באו, שאינם יודעים בין ימינם לשמאלם, יותר טוב ראה להחזיק בספרי
רבנו ז"ל. וביותר תחזר הרבה בשיחותיו הקדושות שבספר שיחות הר"ן
וחיי מוהר"ן, ושם תמצא את דעת רבנו ז"ל. מה אתה צריך לשמע מה שזה אומר ומה
שזה אומר וכו' וכו', שאינו יודע בין ימינו לשמאלו, העקר קובע מהרבנו ז"ל
אומר, ואם תהיה חזק בזה אז תצליח דרכך מאד מאד.
נא ונא ראה להתנהג בדרך ארץ עם הבריות, ואל תבזה אתאף אחד, כי זה לא מביא
כבוד לא לך ולא לאביך ולא לחסידות ברסלב וכו'.
צר לי מאד לכתב לך את כל זה, אך מאחר שהארכת וכתבת לי דברים כאלו, אני
מכרח לענות לך כפי מכתבך, ואקוה שתבין את נקדתי.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תקנ. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נצבים ה'תשל"ד.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך

ברוחניות ובגשמיות וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, עקר המדרגה לזכות אליה בזה העולם הוא רק להגיע אל מדת הסבלנות, כי הסבלנות עולה על הכל, כי אדם צריך להיות סבלן עם עצמו, שמצד אחד הוא רוצה רק לברך אליו יתברך, ונשמתו משתוקקת מאד מאד להכלל באין סוף ברוך הוא, ומצד השני הגוף סוחב אותו למטה אל תאוות ומדות רעות, ובא לעברות חמורות, רחמנא לישזבן, ומאד מבהל ומבלבל מאד, ואין לו שום עצה מה לעשות וכו' וכו', העצה היא - הרבה התבודדות, לדבר עם הקדוש ברוך הוא, שדבר זה מכניס באדם אמונה פשוטה בו יתברך, ועל ידי זה זוכים לסבלנות, כיהסבלנות תלויה באמונה, ואמונה תלויה בתפלה, כמובא בדברירבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה|, ועל כן המדרגה הכיעליונה בזה העולם היא סבלנות, להיות סבלן עם עצמו ולהיות סבלן עם אשתו ולהיות סבלן עם הילדים שלו, ולא לבוא אף פעם לכעס ולידי ריב. ואם ילך בדרך זו, אז יצליח דרכו, ואם היית יודעמה זה מדת הסבלנות, היית מתבודד על זה כל היום וכל הלילה: "רבנו של עולם, זכני להיות סבלן". "רבנו של עולם, זכני לאלהיות בכעס". "רבנו של עולם, זכני לא להיות עצבני" וכו' וכו', כך לבקש עוד פעם ועוד פעם ועוד פעם.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד שאנחנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, רבי המלמדנו עצות יקרות ונוראות כאלו, רבי המחדיר בנו אמונה בו יתברך.

ר' מיכל'ע בנו של ר' יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל היה רגיל לומר: מה שאנחנו אומרים בימים אלו בסליחות "עשה למען נצחך", "עשה למען סודך", נצח הוא רבנו ז"ל, שאמר: נצחתי ואנצח, ושמו בגימטריה נצח, סודך הוא מוהרנ"ת ז"ל שגדלתו ומעלתו הוא סוד שמסתר ונעלם אף מאתנו, כי באמת מוהרנ"ת ז"ל היה נעלם ונסתר מכל העולם כלו, וגדל רבוי המחלקת שעברה עליו ואין לתאר ואין לשער כלל, עד שהכניסו אותו לבית סהר על לאדבר כידוע אצלנו, וכן אצל אנשי שלומנו לא החזיקו כל כך בכבודאת מוהרנ"ת ז"ל, כמו שהיה ראוי, ואפלו עכשו צריכים רחמיסרבים ללמד הרבה "לקוטי הלכות", כי באמת בלי למוד "לקוטי הלכות", אי

אפשר בשום פנים ואופן להשיג את רבנו, כי מוהרנ"תז"ל היה לו השכל הנורא והנפלא הזה להלביש את דברי רבנו ז"ל לבלבושים על גבי לבושים, שגם גרועים כמנו, גם כן נזכה להשיגאת אור רבנו ז"ל, ולכן צריך ללמד הרבה הרבה "לקוטי הלכות", כדי שתהיה לנו איזו השגה ותפיסה ב"לקוטי מוהר"ן" הקדושה הנורא; אשרי מי שזוכה להתמיד בלקוטי הלכות, ואז טוב לו כלהימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקנא. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים ה'תשל"ד. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך. ראה לחזק את עצמך בכל מיניאפנים שבעולם, ובפרט עכשו, שבא ראש השנה הקדוש והנוראונזכה להיות על הקבוץ הקדוש של רבנו ז"ל, ראוי לנו לשמח מאדמאד, אשר ידוע בדברי האריז"ל, אשר ש'ו'פ'ר' ראשי תבות: ש'רשפ'ורה ר'אש ו'לענה |דברים כט, יז|, כי השופר בא לפשט אתהעקמומיות שבלב |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'|, אפלו נכנסהבאדם כפירות ואפיקורסות, ויש לו קשיות וספקות עליו יתברךאשר זהו "שרש פורה ראש ולענה", שזה מביא לאדם כל מיני כעסורציחה, כי ברגע שאדם נפרד ממנו יתברך, על ידי זה נכנסים בוכעס ורציחה, והוא משתולל, רחמנא ליצלן, הן על עצמו והן עלאשתו והן על ילדיו והן על חבריו, כי הכפירות מכניסה כעס באדם, אבל על ידי קול השופר מפשט את העקמומיות בלבנו, וזוכהלהמתיק את החי'מ'ה' שהוא ראשי תבות "ח'ס'ד' י' מ'לאה ה'ארץ" |תהלים לג, ה|. ובאמת צריכים הרבה ישוב הדעת, ולידע שלא ישארמכל תאוות העולם הזה בלתי אם גויתנו ואדמתנו הגוף בארבעאמות קרקע, וכשחושב על דבר זה, אז תלך לו השנה בצורה אחרתלגמרי. ובפרט עכשו שבא ראש השנה הקדוש והנורא, עלינו להכיןאת עצמנו היטב היטב באילו פנים נבוא אל רבנו ז"ל, ראוי לךלדעת שנשארו לנו עוד כמה ימים עד ראש השנה, ולכן כדאי לשובבתשובה שלמה עכשו דיקא, ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך שנזכהלשוב בתשובה אמתית, ובכל יום ויום נזכה ללמד תורה הקדושה, כי רק זה מה שישאר מאתנו. יעזר הקדוש ברוך הוא שהשנה הזושעברה עלינו כל כך

מהר, שנזכה לכפר על הרע שעשינו כלהשנה, ונזכה לשוב בתשובה אמתית, ולקבל את השנה שתהיה לנושנת תורה, שנת שמחה, וכבר נזכה להיות כרצונו של רבנו ז"ל, אשר מאד מאד בקש אותנו שנצית אותו, ואז לא תהיה מדרגה בעולם שלא יביא אותנו אליה.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתהיה לך כתיבה וחתימה טובה בספרן של צדיקים גמורים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקנב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים ה'תשל"ד.

התולה ארץ על בלימ"ה הוא ייטיב הכתיבה והחתימה הלאהובי, ידיד נפשי, ותיק וחסיד, נר לצדיק האמת, נחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. מכתבך מיום שני לסדר תצא לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לקראת החדושים שלך, הבנויים על פי דברי רבנו ז"ל. והנהלהשיבך דברי אמת והתחזקות, הלא כל ספרי רבנו ז"ל בידך, הפךבהם דכלא בהם - עצות והתחזקות והנהגות ישרות, להתחזק בכל מה שעובר עליו.

חמדת לבבי! בכל יום ויום עובר על כל אחד ואחד קטנות וחלישות הדעת וירידות חדשות, ובפרט על אותן הנשמות החפצות לצאת מהחשך, ולהאיר על עצמן האור הגנוז, עליהן מתפשטים החשך והמניעות והדמיונות בכל פעם מחדש, ואי אפשר לבטולו שבר ממנו את הדמיונות, כי אם על ידי תקף השמחה, לעשות כל מיני פעולות שבעולם לזכות להגיע אל מצות השמחה. והעקר לשמח בזה שזכה להתודע מרבנו ז"ל

|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה|, ואשר על ידו יזכה סוף כל סוף לצאת מכל מיני חשך שנפלהם וכו'. ובאמת כשרואים מה שנעשה בעולם, אילו דמיונות, אילו בלבולים, איזו מרירות וכו', ראוי לנו לשמח מאד מאד על שזכינו בזכיות חנם להיות בצותא עם אנשי שלומנו הקדושים, ולהתאבק בעפר רגליהם ולשתות ממי הנחל כפי שהם שואבים לנו. ותהלה לאל, אנו מאמינים ברבנו ז"ל, ומשתדלים לקיים עצותיו הקדושות - "התבודדות" בכל יום, "שלחן ערוך" בכל יום, ועודהרבה נקדות טובות; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים; אשרינו ואשרי חלקנו ומהנעים גורלנו.

והנה "התבודדות ושלחן ערוך" בכל יום הם חק קבוע לנו מרבנו ז"ל, על כן עשה

מה שתעשה להיות חזק בזה כל ימי חיך, אפלו מעט דמעט בכל יום, אך שיהיה בקביעות חזקה. "התבודדות" - תוכל לדבר אליו יתברך בכל מקום שרק תהיה, כי אין בלעדיו יתברך כלל, והוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, כי בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם. "שלחן ערוך" - ראוי לך לאחז שלחן ערוך קטן | מחבר רמ"אבאר היטב | בתיק הטלית ותפלין שלך, ובכל יום אחר תפלת שחרית, כשתגיע אל תנא דבי אליהו: כל השונה הלכות בכל יום, מבטח לו שהוא בן עולם הבא, תוציא את השלחן ערוך ותלמד כמה סעיפים | אם תזכה יותר אז זכית לעצמך, וכן לאט לאט בכליום עוד כמה סעיפים, עד שבמשך כמה שנים תזכה לסים את כלהארבעה חלקי שלחן ערוך, וגם באפן הזה תהיה לך קביעות חזקה כל ימי חיך, ותכף ומיד אחר השעור שלחן ערוך, תאמר: 'אמר רבי אלעזר, אמר רבי חנינא' וכו' ו'עלינו', ובאפן הזה יהיה הלמוד חלק מהתפלה, ויהיה לך חק ולא יעבר, ואם תרצה ללמד איזה שעור אחר, הטוב בעיניך עשה, ללמד בטור ובית יוסף ושלחן ערוך וכל הפוסקים, אך מה שעור הנ"ל אל תחדל, כי הוא יהיה לך לקים רצונו של רבנו ז"ל. ושמעתי מר' לוי יצחק, שהיה מנהג אנשי שולמונו לאחז שלחן ערוך קטן בתיק הטלית ותפלין, ובעת המחלקת כשרצו לידע מי הוא ברסלבר, חפשו בתיק הטלית ותפלין, אם יש שם שלחן ערוך, היו יודעים שזה ברסלבר, על כל פנים איך שהוא, אפלו עם מעט דמעט יכולים לקים רצון רבנו ז"ל. וכבר אמר, שכל מה שהוא מצוה, מועיל מאד לאדם עלהעבר ועל ההווה ועל העתיד, ולאחר התחיה ולעולם הבא ולנצחנצחים | עין שיחות הר"ן, סימן קפה, ועל כן מדוע לא נצית אותו ז"ל, והוא דבר כל כך קל, ועל ידו אנו זוכים לקבל תקונו הקדושים והנוראים, על כן תקבל על עצמך על כל פנים מהיום להיות זהיר בזה מאד מאד. ההכרח לקצר.

ידיך הדורש שלומך באהבה רבה, ומברכך בכתיבה וחתימה טובה בספרן של צדיקים...

א' תקנג. בעזרת השם יתברך, יום רביעי ערב יום כפור ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר

להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרוי איר וזרח.

מכתבך הדחוף לנכון קבלתי. אם אמנם אין הזמן פנוי עכשולכתב, כי גם מלאכים

יחפזון וחיל ורעדה יאחזון, אך יען שאתהצריך תשובה תכף ומיד אמרתי להשיבך.
אודות הגט שאמרת, לדעתי טעית בזה מאד, כי גם המזבחמוריד דמעוות על המגרש
אשת נעוריו |גטין צ.י., וכן מי יודע כמהתתעגן עד שתמצא זווג שני, שאז
מדקדקים ביותר, כמו שאמרוחז"ל |סוטה ב.י., וכן מי יודע, אולי תהיה גרועה
יותר, תראה לחכותעד שנתועד יחד, ואם יהיה ההכרח, אז אראה לנסע לשם ולפעלשלום.
ומה שאתה כותב שמשלום אין לדבר, כי היא הפוכה לגמרי, מדוע לא תזכר דברי
רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן פ', שעקרהשלום הוא דיקא בין שני
הפכים, עין שם; ויש בזה הרבה לדברפנים אל פנים, ואקוה בעזרת השם יתברך,
להתועד עמך, ואז נדבריחד.

חמדת לבבי! צריכים להיות תמיד מעביר על מדותיו אפלולגבי חבריו, ומכל שכן
לגבי אשתו, כי ימינו כצל עובר, אט איזטאג אט איז נאכטי, והימים והלילות
פורחים כצל עוף הפורחבאוויר |בראשית רבה, ריש פרשת ויחי, ועוד מעט יהיה
ההכרח להפשיטאת הגוף, והנשמה תעלה אל על, ועל כן איך יש זמן להחזיקבמחלקת
ולהכנס תמיד בוכוחים, ולדבר דברים של מה בכך, כיבאמת כשאדם זוכה להכניס
מחשבתו תמיד בעלמא דאתי, אשרעל זה הזהירנו רבנו ז"ל ביותר |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד, |אזכבר אינו חושב מזה העולם כלל, והכל
אצלו רק דמיון, כי באמתאין שום זמן כלל, כאשר הארכתי בזה בספר "שמירת
הזמן" -קחהו משם, ומה נשאר לאדם? רק הדבקות שזכה להדבק עמויתברך, כי
|תהלים יט: "יראת ה' טהורה עומדת לעד", ומכל שכןכשזוכים גם לדבר בתורה
ותפלה, ולקים מצוותיו יתברך בכל יום- אין למעלה מזה כלל.

חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים לידע מרביאמת כזה, ואנו
מחזיקים את עצמנו יחד עם אנשיו הקדושים"חסידי ברסלב", שהם הם צדיקי
דורנו, בזה בעצמו ראוי לנולשמח ולרקד בכל יום מרב שמחה, כי מה היינו
עושים, אם, היינו, חס ושלום חס ושלום, מתנגדים על אור האורות, חיות נפשנו,
רבנוז"ל, על כל פנים איך שהוא ראוי לנו להחיות את עצמנו בזה מאד, שחבלים
נפלו לנו בנעימים, ושם נפשנו בחיים; טוב להודות להשםיתברך על כל החסד חנם
שעשה עמנו. ותדע, שהעקר להפך אתכל היגון ואנחה לשמחה עצומה, וצריכים

לעשות כל מיני פעולות שבבעולם לזכות להגיע את מצות השמחה, אשר הארכתני בזה בספר "מקור השמחה" - קחהו משם, והעקר לילך עם פנים שוחקות- אנפין נהורין, שהוא עקר החיים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כג|, ועל ידי זה יהיה כמראה מלטשת לקבל בו פני הצדיק האמת|עין שם, סימן קנג|, ובפרט בימים אלו, שאנו זוכים לחטף מצוות רבות כאלו, ראוי לנו לרקד ולשמח מאד, למשל: היום זו מצוה לאכל, כמו שאמרו חז"ל, על כן תראה לקים המצוה הזו בשלמות, לאכל ולשתות ולידע שהאכילה של היום היא בחינת אכילת שבת, שגם אז זוהי מצוה רבה, כי אכילת שבת היא כלה קדש, - אין למעלה מזה כלל.

חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים לידע מרביאמת כזה, ואנו מחזיקים את עצמנו יחד עם אנשיו הקדושים "חסידי ברסלב", שהם הם צדיקי דורנו, בזה בעצמו ראוי לנו לשמח ולרקד בכל יום מרב שמחה, כי מה היינו עושים, אם, היינו, חס ושלום חס ושלום, מתנגדים על אור האורות, חיות נפשנו, רבנוז"ל, על כל פנים איך שהוא ראוי לנו להחיות את עצמנו בזה מאד, שחבלים נפלו לנו בנעימים, ושם נפשנו בחיים; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. ותדע, שהעקר להפך אתכל היגון ואנחה לשמחה עצומה, וצריכים לעשות כל מיני פעולות שבבעולם לזכות להגיע את מצות השמחה, אשר הארכתני בזה בספר "מקור השמחה" - קחהו משם, והעקר לילך עם פנים שוחקות- אנפין נהורין, שהוא עקר החיים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כג|, ועל ידי זה יהיה כמראה מלטשת לקבל בו פני הצדיק האמת|עין שם, סימן קנג|, ובפרט בימים אלו, שאנו זוכים לחטף מצוות רבות כאלו, ראוי לנו לרקד ולשמח מאד, למשל: היום זו מצוה לאכל, כמו שאמרו חז"ל, על כן תראה לקים המצוה הזו בשלמות, לאכל ולשתות ולידע שהאכילה של היום היא בחינת אכילת שבת, שגם אז זוהי מצוה רבה, כי אכילת שבת היא כלה קדש, כלהאלקות, ויכולים ליחד קדשא בריך הוא ושכינתיה אפין באפין על ידי האכילה בקדשה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב|, וכןלמחר, שהיא מצוה להתענות ועצומו של יום מכפר, אשרינו ואשריחלקנו. וכן באים ונכנסים ימי שמחתנו, שהם סכות הקדושים, יהיה לנו רבוי מצוות - ארבעה

מינים וסכה, אשרינו ואשרי חלקנו. ותדע שעקר חשיבות המצוות - כשהן בשמחה
דיקא. והאריז"לגלה לאיש סודו, שהעקר זכה להגיע אל מדרגותיו, רק על ידי
רבושמחה, שהיה תמיד שמח, ובפרטי פרטיות בשעת עשית המצוות.
חמדת לבבי! העקר לא לבלבל עצמו מאחרים כלל, מה שאתהצריך יבוא אליך, ואם
לא יבוא אליך, זה סימן שאין זה ענינך כלל, ויכולים לחיות בזה העולם חיים
מתקים וברוכים כאלו, ממש כמובגן עדן, אם זוכים לצית את רבנו ז"ל.
ההכרח לקצר.
הדורש שלומך...

א' תקנד. בעזרת השם יתברך, מחרת יום הכפורים הנקרא שם ה' ערב שבת קדש האזינוה'תשל"ה.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, שותה ממי
הנחל הנובע מקור חכמה, זכותנו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי. והנה להשיבך דברי אמת יקצרוהמון יריעות, כפי מה
שכל אחד צריך בכל יום ויום מחדש, כיעוברים על כל אחד ואחד בכל יום מניעות
וירידות ובלבוליםחדשים, ועל כן צריכים בכל יום התחזקות חדשה, והלא ספרי
רבנוז"ל בידך - הפך בהם, כי שם תמצא מרגוע לנפשך, כי רבנו ז"ל לתלמידו
הקדוש הכינו לנו כבר שפע של דבורים ותורות ושיחותומעשיות להתחזק ולהתאמן
על ידם, ולמצא לעצמנו עצות חדשותבכל יום, כי הוא נחל נובע מקור חכמה בכל
יום מחדש, כמו נחלשנובעים בו בכל פעם מים חדשים, ואשרי מי שזוכה לשתות
בהםבכל פעם מחדש, ואז דיקא יזכה להרגיש בהם חיות חדשה.
תאמין לי שבזה בעצמו שזכינו לידע מרבי אמת כזה ומחבריםיקרים אנשי שלומנו
הקדושים, יכולים להחיות את עצמנו כל ימיחינו בכל מה שעובר עלינו, ובודאי
נזכה לאחז את עצמנו ברבנוז"ל ובאנשיו היקרים, ולהיות תמיד בצותא עמהם,
ולשתות בצמאדבריהם היקרים הנובעים מרבנו ז"ל; כי באמת רבנו ז"ל נמצא
ביןאנשיו היקרים, ובכל בית מדרש הנקרא על שם הצדיק האמת, שםהשראת רוחו,
ועל כן אשרי הזוכה להעשות שכן טוב אליהם, וידבר שם מרבנו ז"ל.
וצריך שתדע, שכל אחד מאנשי שלומנו הוא צנוור להמשכתוקבלת האור של רבנו
ז"ל, ועל כן צריכים לכבד את כל אחדואחד, כי דבר רבנו ז"ל אינו מצמצם אצל

אחד, רק כל אחד הוא צנור וכלי, וצריכים לקבל מכלם, כי בכל אחד ואחד יש נקדה מה שאין בחברו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד, אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

אהובי, אחי היקר, כשמתחילים להסתכל היטב, רואים גדלרחמיו וחסדו יתברך העושה עם כל אחד בפרטי פרטיות, כי הכלבחסד וברחמים, ומה שרק יש לנו הוא בחסד גדול וברחמים רביםמה שהוא יתברך מרחם על כל אחד ואחד, כמו שכתוב |תהלים קמה, ט:| "ורחמיו על כל מעשיו", וכשזוכים להסתכל על החסדים והרחמים שעושה עמנו, על ידי זה נפתח הפה לדבר עמו יתברך, אשר זהו העקר בדעת רבנו ז"ל, להיות רגיל לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, וכל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות יפרש כל שיחתו אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וצריכים להיות רגיל כל כך בעבודה הקדושה הזו, עד שלא יהיה דבר גדול ודבר קטן שלא יפרש שיחתו אליו יתברך, ובאמת אין לך עוד אב רחמן, חבר נאמן, אהב יקר, כמו כביכול השם יתברך בעצמו, וכשתהיה כבר רגיל בזה, אז דיקא תחיה חיים אמתיים, חיים נצחיים, וכל זמן שאין האדם זוכה להיות חזק בעבודה הקדושה הזו, עדין אינו מבטח שישאר קים בעבודת השם יתברך, כפי הירידות והקטנות והבלבולים העוברים על כל אחד ואחד בכלים מחדש, ומי יודע באיזה מקום עוד יתגלגל ויגור, או יהיה מכרח להטלטל וכו', אך כשיהיה חזק בעבודה הקדושה הזו לדבר עמו יתברך, אז לעולם לא יפל בדעתו כלל, כי הוא יתברך נמצא בכל מקום, כי מלא כל הארץ כבודו, ועל כן בכל מקום שרק יגיעו יתגלגל בזה העולם, ידבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ודבר זה יחזקו ויאמצו תמיד.

אהובי, אחי! למען השם אל תבלבל את עצמך משום בריה שבועולם יהיה איך שיהיה, מה אתה צריך לאחרים, עקר התכלית בזה העולם היא רק נקדה אחת, שצריך לזכות להגיע אליה, והיא - להתקרב אליו יתברך ולהכלל בו יתברך עד שלא יראה ולא ישמע משום דבר רק עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, המחיהו מהוה את כל פרטי הבריאה, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כי הכל לכל הוא אלקות ממש, רק נתלבש בבושים כאלו שיוכל האדם להטעות את עצמו ויפרד, חס ושלו, ממנו יתברך, ועקר עבודת האיש הישראלי הוא לחפש ולבקש אחרי יתברך,

ולגלות את ההסתרה ויחזר ויכלל עצמו ואת כל הבריאהבו יתברך | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נב, וזה זוכים על ידי רבידבורים והתבודדות, שידבר בכל יום עמו יתברך | דברים לב, ח ט| "בהנחל עליון גוים בהפרידו בני אדם, יצב גבלת עמים למספר בניישראל, כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו", השם יתברך ברא אתכל העולם ומלואו ברבוי בריות כאלו, עד שעל ידי זה בקשוחשבונות רבים שמפרידים עצמם ממנו יתברך | עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן נא, אבל אותנו ישראל בחר השם יתברך מכל עם ורוממנומכל לשון, וקרבו אליו, יצב לנו גבולות - שהם התרי"ג מצוות, כלל התורה הקדושה, שהם תרי"ג עצות איך להכירו יתברך ולחזרולכלל כל העולם הגשמי אליו יתברך, כי אנחנו חלק ה' וחבלנחלתו, ועל כן ראוי להחיות את עצמנו תמיד בזה שלא עשנו גוי, וזכינו לצום ביום כפור, ושמענו קול שופר בראש השנה, ונזכהבעוד כמה ימים לאכל בסכה הקדושה, ונקים מצות הארבעה מינים הקדושים, וכן בכל יום אנו מניחים ציצית ותפלין, ונותנים כמהפרוטות לצדקה, ושומרים שבת וכו' וכו', בזה ראוי להחיות אתעצמנו תמיד, כאשר הזהיר על זה רבנו ז"ל ביותר | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|.

חמדת לבבי! תעשה כל מיני פעלות שבעולם להיות אך שמח, ותראה לרקד אפלו בינך לבין עצמך, וברח לך מכל הדמיונותשאתה צריך לתקן את העולם, הלואי ונזכה כל אחד לתקן את עצמו בשלמות, ואז ממילא יזכה על ידי זה לתקן את כל העולם, כי יחיד ששב מוחלין לכל העולם | יומא פו: |, ורבנו ז"ל אמר | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יט, שצריך לזכך את עצמו כל כך, עדשיאיר בו אור השכינה, אשר אפלו בלא מוסר ותוכחה יתעורר אחרעל ידו רק על ידי הסתכלות עליו בעצמו, מי שמע כאלה, מי ראהכאלה. והעקר - על ידי שלמות לשון הקדש, לקדש מאד מאדאת הלשון בדבורים קדושים, ומהיום והלאה תעשה לעצמך גדרלא לדבר כל העולה על רוחך, רק אם אחד שואל אותך איזה דבר - תשיב לו, ולעולם אל תכנס בוכוחים העוקרים את האדםמהעולם ברוחניות ובגשמיות, ומפילים את מחו | עין שם, חלק א', סימןכט, וכל הרוח סערה שנעשה ונתהוה במח האדם הוא רק מסבתהדברים בטלים, כמו שכתוב | תהלים קמח, ח |: "רוח סערה

עשהדברו", כי עקר הרוח סערה נעשה מהדבור |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח|; ובאמת כשאדם זוכה לשמירת הדבור, אז הוא בן חורין לגמרי, כי רבוי הדבורים גורם צרות ועגמת נפש בחנם, וצריך אחר כך להתחרט וכו', ועל כן החכם עיניו בראשו, ושומרלכתחלה דבורו, ומי שהוא מקצר בדבורים, על ידי זה לא יוכל לושום אדם, העקר להיות עקשן על כל דבר בפרטי פרטיות. ההכרח לקצר.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תקנה. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בראשית ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, הנה נכנסו ובאו ימי החגים הקדושים ראש השנה ויום הכפורים וחג הסוכות, וזה נקרא ירח האיתנים שהוא איתן במצוות, ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו על אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, שקימנו כל כך הרבה מצוות, היינו אצל רבנו ז"ל בראש השנה, וחזרנו בתשובה, ובודאי מחל וסלח לנו הקדוש ברוך הוא ביום הכפורים ונכנסנו בצלא דמהימנותא, ועכשו עומדת לפנינו שנה חדשה, שנה שעדין לא היתה בעולם ושנה שכבר לא תהיה שוב, ועל כן עלינו לחטף בשנה הזו כל כהרבה דברים יפים שעוד לא היו לנו מימות שנולדנו וכו', ולקנאה לקבל על עצמך שהשנה הזו תהיה שנת הצלחה לכל הענינים.

והנה בפרשת השבוע כתוב: "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", שבזה תלויה

כל האמונה הקדושה, שאדם יחדיר בעצמו, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך

כלל, והכל לכלאלקות גמור הוא, והוא יתברך מחיה ומהוה ומקים את כל

הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותיות יתברך, ועל

זה צריכים לחזר בכל יום ויום, ובשביל זה אנחנו קוראים קריאת שמע בערב

ובבקר, כדי להחדיר בנו את האמונה הקדושה, ועקר האמונה הקדושה הוא לידע אשר

הוי"ה הוא אלקים, כי באמת שם אלקים כנוי להנהגה הטבעית, ולכן הוא בגימטריה

הטבע, ושם הוי"ה הוא כנוי להנהגה ושדוד הטבע, וזה עדותנו בכל יום ולילה

"שמע ישראל הוי"ה אלקינו הוי"ה אחד", שנדע שגם הטבע הוא השגחה, כי באמת אין שום טבע כלל, ומהשנדמה לנו לטבע זה גם כן השגחה, כי הוא יתברך צמצם עצמו בצמצומים כאלו אשר למראה עינינו, דומם, צומח, חי, מדבר, הסגם כן עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וצריך להחדיר בעצמו ידיעות אלו היטב היטב, ועל ידי זה יחיה חיים מישבים.

ובאמת אם תסתכל היטב, תבין ותשכיל את הקשור בין "לעיניכל ישראל" אל "בראשית ברא", כי בקריאת שמע אנחנו מכסים את העינים, שזה בסוד עולימתא שפירתא דלית לה עינין, שזהמרמז על אמונה כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב|. ויש לרמז כי בראשי"ת בר"א עם שתי התבות עולה מספרשמ"ע ישראל"ל הוי"ה אלקינו"ו הוי"ה אח"ד, וזה הקשור בין תחלתהתורה לסוף התורה, "לעיני כל ישראל", שמכסים את העינים ומבטלים את עצמם לגמרי באין סוף ברוך הוא, שזה אמירת "שמע ישראל הוי"ה אלקינו הוי"ה אחד" בכסוי העינים, כי כשמבטלים את עצמם באין סוף ברוך הוא, צריכים לכסות את העינים ולדחק את זה עם האצבעות |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה|, והכל כדי לבאלגלוי כזה, שנדע ש"בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", שזה יחוד הוי"ה אלקים, שנדע שהכל לכל אלקות גמור הוא; אשרימי שמחדיר בעצמו ידיעות אלו, ואז טוב לו כל הימים.

תאמין לי, שיש לי הרבה לכתב לך, אך טרדותי רבו מאד כמושרבו, יעזר הקדוש ברוך הוא שנזכה להפגש יחד פנים אל פנים, לעת עתה היה טוב מאד שתבא בכל יום רביעי לבית מדרשנו, שאנולומדים בצותא ספרי רבנו, ויהיה לך הרבה התחזקות והתעוררות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקנו. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בראשית ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם הכסף להדפסה, יעזר לך הקדוש ברוך הוא, שתמיד תעזר לי להדפיס ספרי רבנו ז"ל, וכלחשקי ורצוני וכסופי הוא רק להדפיס את

ספרי רבנו ז"ל ולהפיצם בכל העולם כלו, וכמו שאמר רבנו ז"ל |חיי מוהר"ן, סימן שנב|, הבעל דבר יכול לחפות ולכסות את העינים מאד, אבל בלא זה היה הספר עושה התעוררות גדולה מאד מאד בעולם, ואמר בזו הלשון: "דער בעל דבר קען זייער פארשטעלין אבער זינץ וואלט דער ספרמחיב גיווען א גרויסען ברוך צו טאן אויף דער וועלט"ק, כאומר שהספר יעשה רעש גדול בעולם, ושמעתי מאנשי שלומנו שהלשון הוא שיהיה נעשה "אויס ברוך אויף דער וועלט", הינו שיהיה רעש גדול עם ספרי רבנו ז"ל ועם כל העולם כלו, ועוד יגיע זמן שכלה עולם כלו ירוצו אחר ספרי רבנו, ואף שזה נראה עכשו כמו חלום, אבל גם לזה יגיע הזמן, העקר להתחזק ולא להשבר משום דבר, וללכת תמיד בתמימות ובפשיטות גמורה. ידוע אשר אנשי שלומנו פרשו מה שאומרים בזמירות לילשבת "הוי"ה אלהי ישראל אהבת תמים", איזו אהבה תמימה ישכאן בעולם? "הוי"ה אלהי ישראל" לאהב ולכסף אל הוי"ה, רק זה הוא אהבה שלמה ותמימה, וזה "הוי"ה אלהי ישראל אהבת תמים", והנסח שלנו והנגון שחוזרים על זה כמה וכמה פעמים: אהבת תמים, אהבת תמים... מובא בספרי מעשיות |מעשה י' מבערגיר ועני|: משיח יגיד לישראל כל מה שעבר על ישראל בכל יום ויום ועל כל אחד ואחד מישראל בפרט, וזה הלשון של רבנו ז"ל: "משיח וועט זאגן איטליכען אידען וואס מיט איהם האט זיך איבער געטאן איטליכען טאג"; ואמר על זה מוהרנ"ת ז"ל: אם משיח יגיד לכל אחד ואחד מה שעבר עליו בכל יום ויום, בודאי מכרח להיות שעובר על האדם מה שעובר, וצריכים התחזקות חדשה על כל פרט ופרט; אשרינומה טוב חלקנו ומה נעים גורלינו, שיש לנו ספרים כאלו, טובלהודות להקדוש ברוך הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקנז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בראשית ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך אין לתאר ואין לשער כלל. אם אתה רוצה להצליח בחייך, אתה מכרח להתאזר במדתהסבלנות, כי החיים של

האדם מלאים נסיונות קשים ומרים, ואיאפשר לעבר את זה העולם רק במדת הסבלנות, ומי שקונה לעצמו מדת הסבלנות הוא מצליח בכל דרכו; ועל כן ראה, אהובי, ידידיהיקר, רק להתאזר במדת הסבלנות, כי הסבלנות זה היסוד בחייהאדם; ועל כן ראה להיות חזק ואמיץ בעבודה הקדושה הזו, להיות סבלן גדול, ועל ידי זה תצליח דרכך.

מה אמר לך, ידידי היקר, רבנו ז"ל אומר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה|, שעל ידי אמונה האדם זוכה לכח הגדל וכח הצומח, ושום בריה שבעולם לא יכולה לעקר אותו, כי על ידי אמונה זוכים לאריכות אפים, להאריך אף על כל מה שעובר עליו, וראוי לך ללמד את התורה הזאת, ולומר עליה התפלה מלקוטי תפלות, כיעל ידי שתלמד את התורה הזאת ותאמר את התפלה, זה יזכך אותך לגמרי, ותצליח דרכך תמיד.

נא ונא תקבע לעצמך שעורים כסדרן בספרי רבנו ז"ל, ועל ידי זה תצליח דרכך מאד. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקנח. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בראשית ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

אודות העסק שבקשת להודיע לך וכו' וכו', עלי לומר לך כי אם אתה רוצה להצליח בחייך, אתה צריך למסר כמה דברים גם לאחרים, כי ברגע שאדם לוקח על עצמו הרבה דברים, הוא נכנס במתח, והוא לא יכול אחר כך לתפקד, ועל כן מי שרוצה להצליח בעסקים הוא צריך להאמין גם לאחרים, הינו שימסר כמה תפקידים גם לאחרים, כי אחרת נבול תבל וכו', כי לא תוכל לקחת על עצמך על כבד כזה, ואדם צריך להתחלק גם עם אחרים, ואם ילך בצורה כזו אז יצליח דרכו, לא כן אם יקח הכל רק על עצמו יתמוטט בלישום ספק, ולכן אם אתה רוצה להצליח בעסקיך, תמסר כמה משרות גם לאחרים, ועל ידי זה תצליח דרכך בכל עסקיך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקנט. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בראשית ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות וכו' וכו'. מה אמר לך, ידידי היקר, הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, ועליך לקבע לעצמך שעוריםכסדרן בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך, העקר אלתתבלבל משום בריה שבעולם אלא התמד ביותר בלקוטי מוהר"ן, כי רבנו ז"ל אמר, אשר הספר הזה יפתח את קשיות גידי האדם, ויכול להעשות על ידי ספר זה לבעל מח גדול, ולכן ראהלהתמיד הרבה בלקוטי מוהר"ן, אשר באמת פניו, שכלו וחכמתושל רבנו ז"ל הם בתוך תורותיו הקדושות והנוראות |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב וסימן קעג|; מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנולשמח מאד מאד על נעם חלקנו על אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, ואנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, טוב להודותלהקדוש ברוך הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו.

מה אמר לך, ידידי היקר, בלי עצות רבנו ז"ל שהן תפלהוהתבודדות, אי אפשר להתקים כרגע, כי עובר על כל אדם בכליום ויום כל כך הרבה צרות וכל כך הרבה יסורים וכל כך הרבהמרירות, עד שאי אפשר להתקים כלל, רק על ידי תפלה ובקשהשאדם יהיה חזק מאד מאד לבקש ולהתחנן תמיד אליו יתברך מהשהוא רוצה, ותכף ומיד כשאדם בא ומדבר להקדוש ברוך הוא, על ידי זה נטהר ונתפטר מהקללה שנתקלל קין |בראשית ד, יב|: "נעונד תהיה בארץ". וראיתי דבר נפלא בספר הקדוש "עבודת ישראל" |פרשה זו|: צריך להבין ענין הקללה של נע ונד, הלא הבחירה בידהאדם לבחר לו מקום לשבת ולא יניד מקומו, אלא על כרחך צריךלומר שמסך בקרבו רוח עושים ואיזה פחד ושגעון נכנס בו, אשרעל ידי זה לא נבחר לו מקום לשבת רק להיות נע ונד בארץ, והנהבודאי אם קין היה יכול להתדבק במחשבתו בבורא יתברך כראוי, אז בודאי היו סרים מעליו כל הפחדים ונמתקים כל הדינים, כמושכתוב |משלי ג, ו|: "בכל דרכיך דעהו", אלא שזה גוף הקללה, שנתבלבלה מחשבתו מדבקות הבורא יתברך שמו, והיה נע ונדבמחשבתו, עד שגרמו לו הפחדים ונודד היה בארץ, עין שם; ולדעתי זה גלוי נורא ונפלא מאד, רוח הקדש במדרגה עליונה, שמגלה לנו הצדיק הקדוש הרבי מקאז'ניץ, זכותו יגן

עלינו, אשרכל קללת "נע ונד תהיה בארץ" תלוי רק במח האדם, כי אם האדםמדבק את עצמו בו יתברך, ויודע ועד אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, אז לא שייך אצלו שום גלות ואינומסתובב נע ונד, כי בכל מקום שרק בא הוא מדבק את עצמו בויתברך, ועל כן צריך כל אחד ואחד להשתדל להתבודד בכל יוםעמו יתברך, ולהדביק את מח מחשבתו אליו יתברך, ולא יבלבלאת עצמו משום בריה שבעולם, ואז דיקא יצליח דרכו, ויזכה לישבבמנוחה, כי אחרת אין לו מנוחה רק מסתובב נע ונד כמו דב.

אני מקוה להקדוש ברוך הוא שתוציא רמזים ממכתבי זה, ואז טובלך כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תקס. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בראשית ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות מה שעוברים עליך ירידות ונפילות ובוער בך יצרך הרעוכו' וכו'. מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לך לעין בדברי רבנו ז"לשאמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מט|: היא מעלה גדולה כשיש עדיןיצר הרע לאדם, כי אז יכול לעבד אותו יתברך עם היצר הרע דיקא, דהינו לקחת כל ההתלהבות והחמימות להכניסו בתוך עבודת השםיתברך, דהינו להתפלל ולהתחנן בחמימות ובהתלהבות הלבוכיוצא, ואם אין יצר הרע לאדם אין עבודתו שלמה כלל, והעקרלעצר ולעכב החמימות בעת התאוות, ולהניחו בעת התפלהוהעבודה, שם יניח התלהבותו והתחממותו בתוך העבודה וכו', עיןשם; ובאמת ראיתי בספר דרשות הר"ן על מאמרם ז"ל |כריתות ו|: 'כל תענית שאין בה ממושעי ישראל אינה תענית, שהרי חלבנהריחה רע, ומנאה הכתוב עם סממני הקטרת'; ופרש, כי ידוע על פיהמחקרים אשר כל דבר הוא מתפעל מכח הפיכו, כי למשל באש אשר ישפך עליו מים ממה שאין בו, כדי לכבותו לגמרי, הנה עודתגדל ההבערה מאד, כי כח האש מתפעל מהפיכו, דהינו המיסוכו', עין שם; ובאמת זהו מאמר חכמינו הקדושים שאמרו |בראשיתרבה ט, ט|: טוב - זה יצר טוב, טוב מאד - זה יצר הרע, כיעל ידי נגוד היצר הרע תגדל העבודה, כי

דיקא כשיש כח הנגדיהוא מתגבר יותר ויותר; ולכן אל תתפעל מהרשעים הארורים שקמועליך וחולקים עליך, כי בסוף יתבטלו אם אתה תהיה עקשן גדול, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, אז תצליח להתגברעליהם ולבטלם לגמרי, ולכן ראה לא להתבלבל משום דברשבעולם ואפלו שבוער בך יצרך, תשתדל ללכת למקום מיחדולמקום פנוי שאין שם בני אדם ותצעק אליו יתברך בקולי קולותותבקש ותתחנן ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליך, שיטהר מחשבתךושתזכה להיות דבוק בחי החיים בו יתברך. ובאמת רבנו ז"ל גלהלנו |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו|, בשעה שבוער להאדם יצר הרעשל נאוף, ראוי לו לצעק ע' קלין אליו יתברך שהוא ע' קלין שלהיולדות, ולצעק בקולי קולות, עד שיזכה שיזדכך מחו ודעתולגמרי, ויזכה להגיע לאמונה ברורה ומזככת, שאז יכלל באין סוףברוך הוא.

מה אמר לך, ידידי היקר, אל תפחד כלל מרשעים שקמו עליך, ובפרט מהרשע הארור והטמא וכו' וכו', כי סוף כל סוף תהיה לומפלה כזו שאתה בעצמך לא יכול לתאר ולשער; כי כל זה שקםעליך הרשע והמזהם והפגום הזה וכו' וכו', הוא רק למען נסותךלראות אל מי תפנה בעת צרה. ולכן ראה אהובי ידידי היקר, להחזיק מעמד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ואז אסתהיה חזק ואמיץ בעבודה הקדושה הזו, תצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקסא. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בראשית ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

שלום וברכה אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם הכסף לצדקה בעבור ענייאנשי שלומנו, ותהלה לאל, חלקתי לעובדי השם אמתיים, אשראינם מחסרים לילה אחד אמירת חצות. ראה להיות ותרון על כל דבר, ועל ידי זה תנצל מכל מיני צרותויסורים שעוברים עליך, כי עקר הצרות והיסורים באים להאדם רקמחמת דחיקת השעה, כי כל הדוחק

את השעה השעה דוחקתנו|ברכות סד|. ומוהרנ"ת ז"ל גלה לנו אשר כל העברות שאדם עוברהן רק מחמת דחיקת השעה|לקוטי הלכות, גזלה, הלכה ד', וכל אלושפגמו במה שפגמו היה רק מחמת דחיקת השעה, שדחקו אתהשעה ולא היתה להם סבלנות, ומכל שכן שלא היו ותרנין. וכנגלה לנו רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן פד|, אשר בכל יום ויום נתגלה להאדם האור הגנוז שצפה בו אדם הראשון מסוף העולםועד סופו, ולמה אין האדם זוכה לראות את האור הגנוז הזה? אלאשהוא דוחק את השעה, ובאים נחשים ועקרבים ומבלבלים אתמחשבתו, לא כן מי שהולך במדת אברהם, שהוא מדת החסד, על ידי זה נעשה ותרן בממונו, ועל ידי זה מאריך את ימיו, וזוכהלאריכות ימים ולראות את הטוב הגנוז שבכל יום ויום, עין שם.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לך לשמח מאד מאד על אשרזכינו להתקרב אל רבנו על אף שעובר עלינו מה שעובר, עם כלזאת זו נחמתנו וזו תקותנו, שסוף כל סוף נזכה להנצל מהרעוהחשך שנלכדנו בזה.

ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לך בזה ובבא כלהימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תקסב. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בראשית ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להרגיל את עצמך לבקש ממנו יתברך כל מה שאתהצריך, דבר גדול ודבר קטן לא תעשה בלי תפלה ובקשה, ולבקשולהתחנן ממנו יתברך כמו שמדברים ומבקשים ומתחננים לפניבשר ודם, וכמו כן ויותר מכן, צריכים להרגיל את עצמו לבקש רקממנו יתברך. וכך גלה לנו רבנו ז"ל, שעל כל דבר קטן צריכים גםכן לבקש את הקדוש ברוך הוא, אפלו אם בגדו קרוע צריכיםגם כן לבקש מהקדוש ברוך הוא שיתן לו בגד חדש; אשרי מישמרגיל את עצמו בעבודה הקדושה הזו לבקש ולהתחנן ממנויתברך כל מה שהוא צריך בין בגשמי ובין ברוחני יבקש רק ממנויתברך, ועל ידי זה ימשיך לו הקדוש ברוך הוא שפע ברכהוהצלחה בכל מעשה ידיו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תקסג. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בראשית ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לשמר מאד מאד על השנה, כי רבנו ז"ל הקפיד על דברזה מאד מאד, ודרך

אנשי שלומנו היקרים שהולכים לישנתכף ומיד אחר תפלת ערבית, וכך יכולים

לקום בחצות לילה ממשאו על כל פנים קדם אור היום ולהתפלל ותיקין, אשרי מי

שקסדם אור היום, אז הולכת לו העבודה בנקל.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח שיש לנו רבי כזהולמודים כאלו אשר

מלמדנו רבנו ז"ל, ומחיינו ומחזקנו בכל אשרנפנה נשכיל ונצליח.

רבנו ז"ל מביא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד, אשר האדם צריך לחשב תמיד

מעלמא דאתי, ולהדביק את מחשבתו תמיד בויתברך, ולידע שהקדוש ברוך הוא מחיה

ומהוה ומקים את כלהבריאה כלה, ועל ידי שמדבק את מחשבתו תמיד בו

יתברך, על ידי זה הוא זוכה להעלות את קול רגלי הקדשה אל שרשו, כיבאמת

הקדוש ברוך הוא מצמצם את עצמו מאין סוף עד איןתכלית, ומרמז לאדם רמזים

להתקרב אליו יתברך, שזה סודהנבואה והעקר להיות בשמחה. ובאמת מי שלומד

הרבה בתורהזו, על ידי זה מזדכך לו המדמה, כי כל הצרות והיסורים

והמרירותאשר עוברים על האדם, הוא רק מחמת כח המדמה שתופס אותו, אבל

תכף ומיד כשזוכה להדביק את מחשבתו בו יתברך, על ידי זה מתבטל המדמה

שלו, וזוכה להשיג רוחניות חיותאלקותו יתברך שיש בכל דבר ודבר, כי באמת

בכל דבר ודברמפרטי הבריאה יש בו נצוץ אלקי המחיה את הדבר הזה, וכשאדםמדבק

את עצמו לנצוץ הזה, הינו החיות אלקות המחיה את אותודבר, על ידי זה יש

לדבר הזה עליה. ובזה יכולים להבין מאמרסז"ל, שאמרו |שבת קמ:|: אמר רב

חסדא: אנא לא בעניותי אכליירקא, ולא בעתירותי אכלי ירקא, בעניותי - משום

דגריר, בעתירותי - דאמינא: היכא דעייל ירקא ליעול בשרא וכוריר הינוכמו

שאמרנו, אשר בכל הנבראים יש נצוץ אלקי שהוא קיומם, והתעלות כח אלקי הזה

הוא על ידי שאדם בעת האכילה מעלה אתהדבר הזה אליו יתברך. והנה בבעלי חיים הנצוץ כח אלקי יותר גדול בבחינת הצומח, וכן במין הצומח ובפרי האילן שראוי למאכלהנצוץ יותר גדול מבחינת הירקות, כי בכל מה שהנצוץ יותר גדול, על ידי זה נקל יותר להעלותו, ואין לחוש שיגרר אחר החמירות של הדבר, וזה מה שאמר התנא: בעניותי - כשהייתי עני בדעת, לא אכלי ירקא משום דגריר, הינו שמסכן להיות נגרר אחרהחמירות שבו, ובעתירותי לא אכלי ירקא... באתרא דעיל ירקאליעול בשרא וכורי, שהנצוץ בהם יותר גדול. וזו עבודת הצדיקים שמוצאים את האלקות בכל דבר ודבר, ואפלו באכילה הם מוצאים את נקדת חיות אלקותו יתברך, ועל כן דיקא בעת אכילת הצדיקיםנעשה יחוד בין קדשא בריך הוא ושכינתיה | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב, כי אז נתגלה להם אנפי שכינתא אפין באפין.

מה אמר לך, ידידי היקר, לדברים כאלו ראוי לנו לרקד בכליום, שמגשמים וקטני ערך כמנו יכולים לדבר ולסלסל מגלוייםכאלו שמגלה לנו רבנו ז"ל, אשר סוף כל סוף אנחנו אנשים פגומיםורחוקים מהקדשה לגמרי, ופה מאיר לנו רבנו ז"ל גם כן הארותגדולות כאלו שגם לנו תהיה השגה בדברים כאלו; ולכן ראהלשמח מאד מאד על נעם חלקך על אשר בנחל שם חלקך וגורלך, ואל תפל בדעתך כלל, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקסד. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בראשית ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לזרז עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, כי העקר הואהזריזות, ובפרט בחור צעיר צריך להרגיל את עצמו במדת הזריזות, וכל מה שהוא זריז ביותר הוא מצליח ביותר, ולכן אל תהיה בטלורק תשתדל להיות זריז, ואז תצליח דרכך תמיד.

ראה להתמיד בלמוד משניות, כי זה מאד מסגל לנשמה, וכל מישמתמיד בלמוד משניות זוכה לזכך ולצחצח את נשמתו עד מאד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקסה. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בראשית ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לישותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאביך והראש ישיבה וכו' רוצים לדבר לך נכבדותוכו', ראה לגמר את זה כמה שיותר מהר, כי רבנו ז"ל הקפיד מאדמאד שלא יבאו אליו פלג גוף, הינו בחור רוק. ופעם אחת בא אליובחור צעיר, ואמר לו רבנו ז"ל: איני רוצה לראות אותך עדשתתחתן; כי אצל רבנו ז"ל היה העקר אברך, כי בחור ששרוי בלאאשה, שרוי בחטא, רחמנא לצלן. ובאמת במדרש |איכה רבה, פרשהג', סימן ט'| מובא: "טוב לגבר כי ישא על בנעוריו" |איכה ג, כז|, עלתורה, על אשה, על מלאכה, הרי לך שאדם צריך עוד בצעירותולקבל על עצמו על תורה, על אשה, על מלאכה לפרנס אותם, ובודאי אם זוכים להתבודד הרבה עמו יתברך, ולהרבות בלמודהתורה, אז נתקים אצלו מאמרם ז"ל |אבות, פרק ג'|: כל המקבל עליועל תורה מעבירין ממנו על מלכות ועל דרך ארץ. על כל פנים איךשהוא ראה לגמר את השדוך תכף ומיד לשם שמים, כי אצל רבנוז"ל היה דבר זה מאד מאד עקר, ואתה צריך לדעת, שכל מהשתתבגר יותר תחטא יותר בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה, אשרהחטא הזה הוא חטא חמור מאד מאד, והנה מדבר לך שדוך, למהלא תקבל את השדוך בשביל שטיות ודמיונות, אלא ראה להתחתןמה שיותר מהר, ואז תהיה נקי מעברות. אני מקוה להקדוש ברוך הוא שתשמע בקולי, ואז לא תתחרטלא בעולם הזה ולא בעולם הבא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקסו. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בראשית ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברכים היקרים לי ... נרם יאיר. לנכון קבלתי את מכתבכם וכו' וכו', והנה בעצם הענין אני לארוצה להכנס בזה בוכוחים, כי כל זמן שאני אחיה אני אגלהואפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, ולא יועיל שום דבר, ואני אומרלכם עכשו, שעוד יגיע היום שידפסו מליונים מספרי

רבנו ז"ל, ואף שנראה כל זה אצלכם לצחק, כי אתם רודפים אותי על שום דבר, ואתם מעלילים עלי שאני הולך ומפיץ את ספרי רבנו ז"ל ברחובות ובשוקים וכו' וגורמים חלול השם וכו', אוי לכם ואוי לנפשכם אם זה נקרא חלול השם, בכל יום ויום מדפיסים כל מיני זבל, עתונים המלאים לשון הרע, רכילות וליצנות, המלאים נאוף וכפירות ואפיקורסות, ועל זה אין אתם מדברים, רק שאני מדפיס ספרי רבנו ז"ל, ומפיצם ברחובות ובשוקים וכו' וכו', זה אתם מקטרגים. מה שאתם אומרים למה אין לי אנשים וכו', תהלה לאל, איני צריך אנשים, וכבר ידוע ומפרסם לכם מה שגלה רבנו ז"ל |ספורי מעשיות, מעשה י"ג, מיום ו':|: אחד התפאר שהוא נושא במח שלואלפים ורבבות אנשים וכו' וכו', וצחקו ממנו ואמרו כי אנשים אינם כלום והוא אינו כלום וכו', ופעם אחת ראיתי הר שהיה מנח עליו זבל וטנוף, והיה חדוש אצלי מהיכן בא על ההר הזה כל כך הרבה זבל וטנוף, והיה שם אדם אחד אצל אותו ההר, ואמר כל זה ממני, כי אותו האדם היה יושב שם אצל אותו ההר, והשליך שם תמיד על אותו ההר זבל וטנוף שלו מאכילה ושתיה שלו וטנוף שם, עד שעל ידו נתרבה הזבל והטנוף שם על אותו ההר נמצא, שזה האיש הוא מעוט המחזיק את המרבה וכו', כן הוא מי שמתפאר שיש לו הרבה אנשים, עין שם; ובאמת זה המובא במדרש |איכה רבה, פרשה ג', סימן ה'| על פסוק |איכה ג, יג':| "הביא בכליותי בני אשפתו", שמואל אמר - אלו בני אדם שאוכלים הרבה ומוציאים אשפות הביאן אלי וכו', עין שם; הרי שלכם לפניכם, פה לא מדברים מאנשים, פה מדברים שצריכים להחזיר את עם ישראל בתשובה, הערב רב מתפשט מאד בארצנו הקדושה, והקלפה הזו לכדה במצודתה את כלל נשמות ישראל, כי אין אחד שיהיה נקימה כפירות ואפיקורסות של "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה" |דברים ח, יז|, והבעל תפלה שהוא רבנו ז"ל בא לעקר דבר זה, ומחדיר בכלם אשר אין שום דבר אחר בזה העולם רק לעבד אתה קדוש ברוך הוא, וצריכים לגלות ולפרסם את דברי הבעל תפלה. אתם עוד אומרים עלי שאני גורם חלול השם? אוי לכם ואוי לנפשכם, אני מצפצף עליכם, כי כל זמן שאני חי אגלה ואפרסם את דעת רבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה, ואז תראו שעוד יבואהיום שיבואו לכל הפחות מליון אנשים על ראש השנה לרבנו ז"ל לבעיר אומן, ואף שזה עכשו חלום גדול,

יראו עינינו וישמח לבנוותגל נפשנו בישועתו יתברך, ומי יודע אם אתם תזכו לראות אתזה, וכן עוד יבוא היום שלא יהיה בית שלא יהיה שם ספרי רבנוז"ל. ועל כן כל מה שכתבתם עלי זה בטל ומבטל, ואני מצפצףעליכם, וכל זמן שאחיה אגלה ואפרסם את דעת רבנו ז"ל, ולא עודאלא שאקים תלמידים כאלו שגם הם ידפיסו ויפיצו את אור רבנוז"ל בעולם.

תאמינו לי שראוי לכם לחזר בתשובה שלמה ולהתחיללהתבודד עצמכם ולבכות על חטאת נעוריתכם, כי אחרת לא הייתםכותבים לי חרופין וגדופין ובזיונות כאלו, אשר באמת איני מתפעלמכם כלל. תהלה לאל, כל אלו שעברו דרך ביתי והתקרבו על ידיאל רבנו ז"ל, יש להם פנים אחרות לגמרי, הם שוקדים בתורהעל פי דרך הלמוד של רבנו ז"ל, והם עוסקים הרבה בתפלהוהתבודדות וקמים בחצות, והכל בהצנע לכת, ואף אחד לא יודעמזה.

אני מקוה שתחזרו בתשובה שלמה על כל מה שכתבתם.

המצפה לשמע מכם בקרוב...

א' תקסז. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר בראשית ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור, יניקוחכים, הרוצה להאיר עצמו באור האורות של הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לשמר מאד מאד על הזמן ובפרט לשמר על זמני השנה, כי רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד ללכת לישן מקדם, וכן היו נוהגיםאנשי שלומנו היקרים באומן, שתכף ומיד אחר תפלת ערבית הלכולישן כדי לקום קדם אור היום, ומי שזכה קם בשעת חצות, ומישלא זכה אז קם לכל הפחות בשעה שלש לפנות בקר, ולמד עדתפלת הותיקין, ולכן ראה מאד מאד לשמר את זמני השנה. ואנשישלומנו היו רגילים לומר: מי שהולך לישן מקדם וקם מקדםומתפלל ותיקין, יש לו אריכות ימים, הינו שכל יום ויום נתארך לוביותר; ועל כן ראה לשמר מאד על זמני השנה, ואל תבטל אתהזמן בלילה, שאז מתגבר היצר הרע מאד מאד על בחור צעירלבטל את הזמן בפטפוטי דברים בטלים וכו' וכו', ומסתובב ואינויודע מה לעשות עם הזמן וכו' וכו', וזה מביא אותנו אחר כך לכלמיני עברות שבעולם, כי הבטלה מביאה לידי

זמה ולידי שעמום|כתבות נט|. ולכן ראה ללכת לישן בכל לילה מקדם,
ועל ידי זהתוכל לקום קדם אור היום, ותתבודד עצמך עמו יתברך ותרבהבתפלה
ובקשה, וכן תתמיד בלמוד התורה הקדושה, ואחר כך תלךלבית הכנסת להתפלל
במנין דיקא, ואם תתנהג בצורה כזו, אזתצליח דרכך תמיד.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תקסח.בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר בראשית ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך, וכן את הפתקים שהיו שם בצרוףהכסף להדפסה, יעזר
הקדוש ברוך הוא שימתקו ממך כל הדיניםעל ידי פלא עליון.
אודות שאתה שואל בענין אחיך הצעיר ממך שמתרשל בתפלהבצבור וכו' וכו', ראה
לקרב אותו אל דרכי רבנו ז"ל, ואל תצעקעליו ואל תלך עמו ביד קשה, כי כמו
שאתה לא רוצה שילכו אתךביד קשה ושלא ידחקו עליך, כן אל תעשה את זה לאחיך
הקטן, אדרבה ראה לקרבו אל רבנו ז"ל ולדבר עמו דבורים בנחת, ועל ידי זה תזכה לקרבו.
נא ונא ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר אינעוד טוב מזה, וזה
היסוד אצל רבנו ז"ל - לדבר עמו יתברך; אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תקסט.בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטובממך, איך שאתה רוצה
להתקרב אל רבנו ז"ל, ואתה חפץ להתמידבספרו הקדוש.
מה אמר לך, ידידי היקר, אין דבר יותר גדול מזה, כי באמתעקר ההתקרבות אל
רבנו ז"ל הוא רק על ידי התמדת ספריוהקדושים, עד שיהיה בקי בהם וידע אותם
בעל פה ממש, הנבלקוטי מוהר"ן, הן בספורי מעשיות והן בספר המדות
והנבשיחותיו הקדושות, וזה נקרא מקרב אמת.
כלך מכל הדמיונות שיש עכשו בעולם בכלליות, וכן אפלו ביןאנשי שלומנו

בפרטיות, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה|, אשר עכשו היצר הרע נקרא כח המדמה, כי באאל האדם עם כל מיני דמיונות. ובאמת כשזוכים ללמד בספרי רבנו ז"ל, אזי אדם מנקה את עצמו מכל מיני דמיונות; ולכן ראה להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, ואל יחסר לך יום אחד מבלי ללמדשעור קבוע בספרי רבנו ז"ל, ושם תראה מה זו חסידות ברסלב, ואל יטעה אותך וכו' וכו'; כי באמת חסידות ברסלב היא לקרב אתהאדם רק אליו יתברך על דרך התם והפשוט באמונה פשוטה בויתברך, ולהיות רגיל לדבר הרבה עמו יתברך כאשר ידבר איש אלרעהו והבן אל אביו בלי שום חכמות כלל, וזה עקר מעלת ברישראל - כשמסלק את שכלו וחכמתו לגמרי, ומאמין באמונהפשוטה בו יתברך אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיהומוהו ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הסלבוש לגבי אין סוף ברוך הוא, והאדם צריך להכלל לגמריבעצמיות אלקותו יתברך. ובאמת אסור להיות חכם כלל, רקלהתבטל לגמרי אליו יתברך, ואז יצליח דרכו תמיד.

הקדוש ברוך הוא בודאי לא יעזב אותך, ואם תתמיד בספירבנו ז"ל, אז תראה מהי חסידות ברסלב.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקע. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לדבק את עצמך בו יתברך, ותדע אשר אין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, וצריכים לחזר הרבה באמונה הקדושהולהסתתר בסתר צל כנפיו יתברך, ולא לשאל שום קשיות אחריויתברך, כי כל הקשיות באות לאדם רק מחמת עוונותיו המרבים, ובפרט בפגמי הברית, שחטא ופגם בהוצאת זרע לבטלה וכו' וכו', שעל ידי זה עולים לו ספקות וקשיות על הקדוש ברוך הוא. עקרשלמות בר ישראל הוא כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל האינסוף ברוך הוא, ולא לשאל שום קשיות, ולידע שכך גזרה חכמתויתברך, ומה שיש לו לעשות בזה העולם הוא רק

לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ולבקש ולהתחנן עלנפשו, ואסור להתבלבל משום דבר שבעולם, ובפרט בדור הזה שעולים כל מיני קשיות וספקות וכו' וכו', צריכים ללמד הרבה אתהתורה בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יב, ולומר עליה התפלה, וזהמועיל מאד מאד לסלק ולבטל מעצמו את הקשיות והספקותהמסבבים אותו לגמרי.

נא ונא ראה להשתדל לנדב בכל יום כמה פרוטות לצדקהלהדפסת ספרי רבנו ז"ל, ומעלת הצדקה אין לתאר ואין לשער כלל, ובפרט כשעוסק בצרכי רבים, הצדקה הזו עולה על כל הצדקות, ועל כן ראה שיהיה לך חלק בהדפסת ספרי רבנו ז"ל. אתה יכול לשלח אלי את הכסף ובעזרתו יתברך ילך רקלהדפסה, כי תהלה לאל, כל עסקנו הוא רק להדפסת ספרי רבנו ז"ל.

רק חזק ואמץ, ואל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, תתמיד בכל יום במקרא: חמש ורש"י עם התרגום, במשנהעל כל פנים פרק אחד, או גמרא על כל פנים דף היומי ובמדרשבפרשת השבוע, וכן תתמיד בלמוד שלחן ערוך, אשר מאד מאדהזהירנו רבנו ז"ל ללמד שלחן ערוך אפלו מעט דמעט, ובלבדשילמד בכל יום איזו הלכה פסוקה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תקעא. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבך וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין טוב מתפלה והתבודדות שאדםצריך להרגיל את עצמו לילך במקום פנוי שאין שם בני אדם, וישבשם, וישיח ויספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך כאשר יספראיש אל רעהו והבן אל אביו, ותאמין לי שלשבת בחדר מיחדבעבודת השם יתברך, אין עוד תענוג יותר גדול מזה, אבל על זהצריך זכות גדולה מאד, כי לא כל אחד יכול לשבת בחדר לבד, ובפרט שעות על גבי שעות, ורבנו ז"ל בעצמו גלה לנו, אשר בימינעוריו היה מכרח לעבד על עצמו שישב כל היום בחדר מיחד לבד, כי בדרך כלל אדם רוצה לברח לחוץ, וראיתי בספר הקדוש והנורא"תולדות יעקב יוסף" |פרשה זו| שמדבר מתבת נח, שהיא מקוםלהתבודדות,

מי שנכנסה בו קדשה וטהרה, הוא רוצה לישבבדידות ולדבק את עצמו בקונו, ולהכלל לגמרי באין סוף ברוךהוא, ומי שעדין רחוק מכל זה והוא בעל עברה, רחמנא לישזבן, קשה וכבד עליו הדבר הזה וכו', עין שם; ועל כן ראה להיות בריה, ותחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, וטוב להרגיל את עצמו לישב על כל פנים שעה אחת בחדר מיחד, אשר אין שם בני אדם וללמד שם ולהתבודד עצמו עמו יתברך, ואחר כך יוסיף עוד חצישעה ועוד שעה, עד שבמשך שנה שנתים או שלש יהיה כבר רגיללשבת כמה שעות לבד בחדר, ויעסק בתורה ובתפלה ובדבקותהבורא יתברך שמו.

נא ונא אל תבלבל את עצמך משום דבר ומשום בריהשבעולם, וכבר אמר רבנו ז"ל, העקר הוא הרצון והחשק אחרייתברך, ולא לבלבל עצמו, אלא איך שעושים עושים, העקר לאלהתבלבל כלל.

ראה לדבר גם עם בני אדם מעבודת השם יתברך, אשר אצלרבנו ז"ל היה דבר זה עקר גדול, שצריך לדבר איש עם רעהו בכליום בעבודת השם יתברך; אשרי מי שקונה לעצמו חבר טוב ומדברעמו בכל יום.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תקעב. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפלביאוש ובחלישות הדעת, כי כך צריך להיות, מי שעוסק בהפצתמעיונות החכמה חוצה, הוא צריך לסבל סבל נורא מאד, ואףשהדבר הזה לא יובן על פי שכל, עם כל זאת זו המציאות,

ובאמתמוהרנ"ת ז"ל היה רגיל לומר: אנחנו כמו שאנחנו ואנחנו רוציםעדין

להחזיק את עצמנו באור כזה, בשביל זה עובר עלינו מהשעובר. ואם מוהרנ"ת

ז"ל, שהיה בעצמו קדוש עליון אמר דברזה, מה נאמר אנן?! ועל כן עלינו

להתחזק בכל מיני אפניםשבעולם, כמו שמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן,

חלק א', סימןו':| כשהנקדה התחתונה רוצה להתאחד בנקדה העליונה, ההכרחלסבל

חרופין וגדופין.

מה אמר לך, ידידי היקר, החרופין והגדופין הם מנת חלקי מדייום ביומו, ועלי לעבר השפלות ודבורים שמדברים עלי אינשי דלאמעלי, אנשים שאפלו לא מכירים אותי ולא ראו אותי אף פעם מדברים עלי, עם כל זאת אני מחזיק מעמד, כי אני יודע שזה תקוניהמיחד לפני יודע תעלומות, שאסבל חרפות ובזיונות. יעזרהקדוש ברוך הוא שימתקו ממני כל הדינים.

מה אמר לך, ידידי היקר, אצלי מחלט, שכל זמן שאני אחיהבזה העולם, אני אגלה ואפרסם את דעת רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ואני אדפיס ואחזר ואדפיס פעמים אין מספר ספרי רבנו ז"ל לואפיצם בזול גדול בכל העולם כלו, ולא רק זאת, אלא אעמידתלמידים שגם הם ידפיסו ויפיצו את אור רבנו ז"ל, וככה ילךמשך שרשרת ארכה, כמו שאמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סח|, שאלו התלמידים צריכים לעשות עוד תלמידים, והתלמידים האחרים צריכים לעשות עוד תלמידים, וכך נמשכתדעת רבנו ז"ל בעולם, כי עקר השלמות הוא שהנשמה שהיאלמעלה תהיה גם למטה, ואז כשכל הכונה הולכת בצורה כזו, אזמצליחים מאד, ועל כן תעשה כל מה שאתה יכול לעשות, העקרלא לפל בחלישות הדעת, והקדוש ברוך הוא בודאי לא יעזב אותך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקעג. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר ראה לשמר את עצמך מכעס וקפידות וכו' וכו', ותתאזרבמדת הסבלנות, כי אי אפשר לעבר את זה העולם רק במדתהסבלנות, וכפי המובן מדברי רבנו ז"ל, שדבר זה יכניס משיחבעולם; כי העולם הזה מלא צרות ויסורים ופגעי ומקרי הזמן, ואי אפשר לעבר את זה העולם אלא כשהוא סבלן ותרן גדול, ואיךזוכים להגיע לזה? מובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןקנה|, על ידי תקף האמונה, כשאדם יש לו אמונה ברורה ומזככתבו יתברך, על ידי זה יש לו כח

הגדל וכח הצומח, ושום דבר שבעולם לא יכול לעקר אותו ממנו יתברך. ועל כן ראה להדביק את עצמך בו יתברך, ותדע שכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות הוא רק ממנו יתברך, ולכן למה אתה צריך להתעצבן, ולמה אתה צריך להיות בכעס ובקפידות, ולמה אתה צריך לצאת ולריב וכו' וכו', אתה ברח לך רק אליו יתברך, ועל ידי זה תצליח דרכך.

את הלמוד העמק הזה למד אותנו רבנו ז"ל. ומוהרנ"ת ז"ל היה תמיד חוזר דברים אלו לפני אנשי שלומנו, ואין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הצער והמרירות והעגמת נפש, החרופין והגדופין והעניות והדחקות שרק עברו על מוהרנ"ת ז"ל, ואף על פי כן החיה את עצמו בזה שהתקרב אל רבנו ז"ל, וכתב את ספרי רבנו ז"ל, וחדש בדבריו הקדושים, וקרב המון אנשים אלדעת רבנו ז"ל, והחזיק מעמד כל ימיו, אף שהיתה לו עניות כל כך, שלא היה לו ממש מה לאכל בלי שום גזמה וכו' וכו', והמתנגדים רצופשוטו כמשמעו להרג אותו, ועשו כל מיני תחבולות על ידי מסירות למסר אותו להמלכות וכו' וכו', וכמה וכמה פעמים הכניסו אותו בבית סהר וכו' וכו', והיה כפשע בינו לבין המות וכו' וכו', והיה ללעג ולקלס בעיני כלם, אף שהוא היה היחיד בכל דורו, ואף שהיו אז תלמידי המגיד, עם כל זאת מוהרנ"ת ז"ל עלה על כלם, וכמו שאמר לו פעם רבנו ז"ל אתה חד בדרא בחדושין דאורייתא וכו', ואף על פי כן עד היום שמו של מוהרנ"ת ז"ל הוא בין העולם לשמצא, רחמנא לישזבן, כי בני אדם מדברים הרבה על מוהרנ"ת ז"ל, ואף אלו המתנגדים שאין להם עזות לדבר נגד רבנו ז"ל, על כל פנים מוציאים את כל החצים הארסיים נגד מוהרנ"ת ז"ל וכו' וכו', וזה כבר מאה ושלישים שנה ממוהרנ"ת ז"ל מאז שנפטר, על אחת כמה וכמה באין ערך מה שסבל בחיים חיותו, עם כל זאת חזק את עצמו בכל מיני אפנים שבעולם, ולא רק את עצמו חזק אלא חזק את כל אנשי שלומנו, והדפיס והדר את ספרי רבנו ז"ל בתכלית ההדור והיפי, ומסר את נפשו שיופץ דבר רבנו ז"ל בעולם; ועל כן גם עלינו לילך בדרכו, ולא להתפעל משום בריה שבעולם, ואף שחוזר עכשו וכל מה שעבר על מוהרנ"ת ז"ל לעובר עלי וכו' וכו', עם כל זאת תהלה לאל, הקדוש ברוך הוא עזרלי, שיש לי תהלה לאל, קבוץ גדול מאנשי שלומנו המחזיקים עמי, ואנחנו לומדים בכל יום בספרי

רבנו ז"ל, ומחזקים ומאמצים את עצמנו, טוב להודות להקדוש ברוך הוא על כל
החסד חנם שעשה עמנו.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...
א' תקעד. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך
מפגם הברית וכו' וכו'. מה אמר לך, ידידיה יקר, אתה צריך להתחזק בכל מיני
אפנים שבעולם, כי על ידי רבנו ז"ל גם לך יש תקון, והעקר תהיה מקשר אל רבנו
ז"ל. ועקרה התקשרות אל רבנו ז"ל הוא על ידי למוד ספריו הקדושים, שתהיה רגיל
מאד מאד בספריו הקדושים, ובפרט בספר הקדושה הנורא "לקוטי מוהר"ן", אשר
פניו, שכלו וחכמתו שם הוא לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: קצב, קעג, כי
התורות של רבנו ז"ל הם הדעתו וחכמתו ושכלו שהלביש את עצמו בהם, על כן ראה
להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, ואז תכנס בך דעת רבנו ז"ל.
הנה ידוע אשר המבול בא על ידי פגם הברית, רחמנא לישזבן, כי השחית כל בשר
את דרכו על הארץ וכו' וכו', ואנו רואים שבראש השנה, אז אנו משליכים את כל
העוונות למים, בסוד |מיכהז': "תשליך במצולות ים כל חטאתם", כי אז הוא
תשובה מיראה. וקדם הפסח אנו שואבים מים שלנו דיקא, שאז היא תשובה מאהבה, כי
אי אפשר ללוש ולאפות את המצה אלא על ידי מים שלנו, ורואים שעושים אז עסק
גדול עם המים, הינו עם אותם המים שזרקו בהם את העוונות בראש השנה, זה נעשה
מים ללוש בהם את המצה, כך אחר התשובה מיראה באה תשובה מאהבה, וזה מה שאמר
רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כב|, שמכלה עוונות נעשות זכיות,
"ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו", כינכלל באין, עין שם; וזה כל הענין
של טבילת מקוה שהזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד, ואמר שהדבר הראשון לתקון הברית הוא מקוה.
הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי, שאני מבקש ומתפלל בעדך,
שתמיד תצליח את דרכך.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תקעה. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, נר להצדיקנחל נובע מקור

חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

מכתביך היקרים קבלתי זה כבר כמה פעמים, ומרב הטרדותבירח האיתנים - נתעכב, ולא היה הפנאי להשיבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, ממש חיים חדשים נפחת בי, במהשאתה מבשרני בכל פעם בשורות טובות על הנקדות הטובותשאתה זוכה לחטף בכל יום ויום, ותהלה לאל, באלו השנים זכיתלסים כל הש"ס, וגם בשלחן ערוך, תהלה לאל, אתה אוחז בסוףאבן העזר וכו' וכו'. והעקר שקבלת על עצמך קבלה חזקה לאלשוב אל הר'ע' שנתרגלת בו וכו'.

ראה גם ראה אל מה יכולים לזכות על ידי מדת הפשיטותוהתמימות, אשר היא היסודית בדרכי רבנו ז"ל. ומוהרנ"ת ז"ל להתאונן קדם הסתלקותו: "זאל איך זאגן, איך האב נישט גינוגגילערנט, איך האב נישט גינוג גידאוונט קען איך נישט זאגן, וויילאיך האב געהיט די צייט אבער ווער ווייסט אויב איך האב יוצאגיווען דעם רבינ'ס תמימות"ש, כי רבנו ז"ל גלה לנו "פארוואס איזער געקומען צו זיין זאך איז נאר דורך די עבודה פון פראסטיק"ת, ופעם אמר בלשון געגועים: "איי איי פראסטיק" | עין שיחות הר"ן, סימן קנד|.

ובפרטי פרטיות לעבודה הקדושה שיחה בינו לבין קונו, איאפשר להגיע אליה, כי אם על ידי תמימות ופשיטות, וכל מהשזוכה להשליך חכמתו ושכלו המדמה, כמו כן מרבה לדבר עמויתברך, כי זה תלוי בזה - "תמימות והתבודדות", וכל מי שהואתמים ביותר, מדבר יותר עמו יתברך, וזה בחינת |בראשית ו, ט|: "נחאיש צדיק תמים היה בדרתיו, את האלקים התהלך נח", דיקאעל ידי שהיה איש צדיק תמים התהלך עמו יתברך בתפלהוהתבודדות, כי כל מה שהאדם אוחז במדרגת התמימות, כמו כןזוכה להסתכל על השכל שיש בכל דבר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'|, ויודע ועד, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכל מה שלמראהעיניו הוא אלקותו יתברך בלבושים אלו, כי אין עוד מלבדו כלל, ועל כן פותח פיו ומדבר עמו יתברך כאשר

ידבר איש עם רעהו, כי מאחר שנחקק בדעתנו בידיעה ברורה שהוא יתברך אתו, עמוואצלו, כי |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב|: באמת אם היה יודעהאדם ידיעה בלב שלם, שמלא כל הארץ כבודו, והקדוש ברוך הואעומד בשעת התפלה ושומע התפלה, בודאי היה מתפללהתלהבות גדולה, והיה מדקדק מאד לכון את דבריו, עין שם.

וזו היתה מדרגת נח, שתמיד התהלך לפני השם יתברך בשיחהבינו לבין קונו, ועל ידי זה קשר את העולם הבא בעולם הזה, שהוא התקשרות החי"ת והנו"ן, ומצא ח"ן בעיניו יתברך, ועל כןשקלקלו העולם בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, "כי השחיתכל בשר את דרכו על הארץ" |בראשית ו, יב|, אמר לו השם יתברך, שיבנה תבה. ואיתא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ט"ו|, כי היא תבתהתפלה, להרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך באמת עם נקדת האמתשבלבבו, ועל ידי זה יאירו לו כל הפתחים לצאת מחשכותו |עיןשם, סימן קיב|, וכל מה שיזכה לדבר יותר אליו יתברך באמת, ויספרלפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות כאשרידבר איש עם רעהו, כמו כן יזכה שיאירו לו תבות התפלה, "צהרתעשה לתבה" |בראשית ו, טז|, ויזכה להחיות שלשת העולמות:עשיה, יצירה, בריאה, ודיקא על ידי התבה נצול מהמבול מים.ועל כן מי שיודע נגעי לבבו ומכאובי נפשו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, ועובר עליו מה שעובר בלבולים והרהוריםרעים, שזהו מבול מים |עין שם, סימן מד|, עצתו - שירגיל את עצמולדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, ויספר לפניו יתברך את כל מהשעובר עליו בפרטי פרטיות, כאשר מדברים שני חברים, ויהיהעקשן גדול על דבר זה, כי אף שיבוא לו דבר זה בכבודות גדולה,אף על פי כן יעשה כל מיני פעלות שבעולם שיתרחב לבו, ויספרלפניו יתברך כל לבו, ובפרטיות על פי העצה הנוראה שגלה לנורבנו ז"ל, והיא "אזמרה לאלקי בעודי" |שם, סימן רפב|, להחיות אתעצמו עם כל נקדה טובה שיש בו, ועל ידי זה יתרחב לבו. וביותרצריך להחיות את עצמו, שזכה להתקרב אל הצדיק האמת, והיהאצלו בראש השנה, אשר בזה ראוי להחיות את עצמו כל השנה, כי מי שהיה אצל הצדיק האמת בראש השנה, ראוי לו לשמח כלהשנה |חיי מוהר"ן|, "אכלו מעדנים ושתו ממתקים, כי חדות ה'

היאמעזכם" |נחמיה ח, י|, ועל ידי זה שיחיה את עצמו, בזה יאירו לותבות התפלה, ויש לומר שזו כוננת "צהר תעשה לתבה", אם אתהרוצה שיאירו תבות התפלה אצלך, תחיה את עצמך שהיית אצלהצדי"ק ברא"ש השנ"ה, צה"ר ראשי תבות: צ'דיק ר'אש ה'שנה, ובאמת ראוי לנו להחיות את עצמנו מאד מאד כל השנה על נעםחלקנו שזכינו להתודע מהצדיק האמת, שהוא הרחמן האמתי, הממשיך רחמנותו יתברך עלינו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'|, וזכנו להיות בצותא עם אנשיו הקדושים בראש השנה הקדוש; טובלהודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלולנו בנעימים.

העקר, חמדת לבבי, תעשה התחלה מרגע זה, וברח לך אליויתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך, ותהיה עקשן גדול על דבר זה, ולמען השם, אל תסתכל על שוםבריה שבעולם יהיה מי שיהיה, אתה צריך רק להסתכל על עצמךולחשב על תכליתך הנצחית לעצמך, והתמד בשעורים קבועיםכסדרן כאשר נתרגלת. ולמען השם, אל תכנס בשום וכוחים עםשום בריה שבעולם, כי סוף כל סוף יבוא היום והשעה והרגע, שנצטרך לשוב אל ביתנו הנצחי, ומה ישאר מאתנו? רק אלוהנקדות טובות שנזכה לחטף בכל יום ויום, אפלו הן רק שערוותקטנות, זה חלקנו וזו נחמתנו וזו תכליתנו. ובכלל טוב מאד להרגילאת עצמו בשמירת הדבור. וראיתי בספר "חמרא טבא", שתבת נחהיתה בנויה כמנין לש"ן - שלש מאות אמה ארכה - ש', חמישיםאמה רחבה - י', ושלשים אמה קומתה - ל', כי עקר התבהלהנצל מכל פגעי ומקרי הזמן הוא על ידי שמירת הלשון, וכמושפרש רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח|: "רוח סערה עשהדברו" |תהלים קמה, ח|, עקר הרוח סערה שנתהוה במח האדם הוארק על ידי פגם הדבור, עין שם; אשרינו ואשרי חלקנו, שיש לנועצות נוראות ונפלאות כאלו, ותהלה לאל, אין אנו מתנגדים עלאורות רוחניים כאלו, ובזה ראוי לנו לרקד בכל יום ויום, ובפרטיותאתה, שזכית להיות בארץ ישראל, אשר רבנו ז"ל אמר |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כ'|: מי שרוצה להיות איש ישראלי, וילךתמיד מדרגה לדרגה, יסע לארץ ישראל, כי שם הוא התגלותהאמונה בגלוי נפלא, כי הוא פלטיין המלך; ועל כן תראה להפךבכל פעם את היגון ואנחה, ותרקד

אפלו בינך לבין עצמך בכל יום בקביעות עצומה, ותשיר לעצמך נגונים של שמחה,
כי זהו עקרהתכלית שאדם צריך לזכות בזה העולם - להיות תמיד בשמחהעצומה,
ויתענג בערבות, ידידות, נעימות, זיו שכנת עזו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

נא ונא לבקש רחמים עלי בכל המקומות הקדושים, ובפרטיותשיצאו לאור הספרים
ויתפשטו בכל העולם.

א' תקעו. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות להדפסה, יעזר לך הקדוש ברוך הוא שימתקו ממך
כל הדינים על ידי פלא עליון.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם החיים מלאים נסיונותקשים ומרים, ואשרי
מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דברשבועולם, והעקר להכניס בעצמו אמונה
פשוטה בו יתברך, לידעולהודיע ולהודע, אשר הוא יתברך מחיה ומהוה ומקים את
כלהבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך,
וכפי שמחדיר בעצמו ידיעות אלו, על ידי זה ישברממנו את כל התאוות רעות.

מה אמר לך, ידידי היקר, האמת של רבנו ז"ל היא אמת אחרתלגמרי, שאינה מצויה
בשום מקום בעולם, וכבר אמר רבנו ז"ל: להכנסתי בכם אמת כזו שלא תרצו להרים
את הראש וכו'. ובאמתאנחנו רואים שדבר רבנו ז"ל הוא גלוי אלקות במדרגה הכי
עליונה, כי אי אפשר לפתח את הפה לדבר אליו יתברך, אלא על ידי שנגלהאליו
אלקותו יתברך, ועל כן אשרי ואשרי מי שחזק בעבודההקדושה הזו לדבר עמו
יתברך בכל מקום ובכל עת יהיה מה שיהיהויהיה איך שיהיה, תמיד ידבר אליו
יתברך, כי כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, וכפי זה צריכים לשמר מאד מאד את
הדבור, שלאילך חס ושלום, לבטלה, אלא אדרבה ידבר אליו יתברך, כי כל
דבורודבור הוא כלי להמשיך בו שכנת עזו יתברך, אשרי מי שזוכהלזה.

ראה להתמיד בלמוד משניות המטהר את הנפש מכל מיניחלודה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקעז. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את כלמרירות לבך מכל מה
שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, לולא ששלח לנו הקדוש ברוך הוא בדור הזה את רבנו
ז"ל מי יודע אם היתה לנו פעם תקוה, ובאמתעובר על כל אחד ואחד מה שעובר,
וחבל מאד שדבר רבנו ז"ל לא נכנס בעולם, וכל תשוקתי מיום שזכיתי להתקרב אל
רבנו ז"ל הוא רק להחדיר את למודו הטוב בין נשמות ישראל, כי אני רואה את
הסבל הגדול שסובלים ואת העצות היקרות שיכולים לקבלעל ידי רבנו ז"ל, וחבל
חבל מאד מאד שלא נכנס דבר רבנו ז"ל בעולם, ועל כן כל עבודתי וכל מגמתי
וכו' וכו' הוא רק להפיצאת אור רבנו ז"ל בעולם.

ולכן איעצך ויהי אלקים עמך, ראה לקבע לעצמך שעורים כסדרן בספרי
"לקוטי הלכות", אשר מוהרנ"ת ז"ל לא מניח אתהאדם לפל, ומי שקבוע חק ולא
יעבר בלמוד "לקוטי הלכות" בכליום מבטח לו שישוב בתשובה שלמה, ובודאי על
ספרו הקדושהנורא "לקוטי הלכות" סובב מאמרם ז"ל | נדה עג. |: "כל
השונההלכות בכל יום מבטח לו שהוא בן עולם הבא"; כי רבנו ז"ל גלהלנו
| לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב', שעקר שעשוע עולם הבא הואלחדש בתוך
ההלכות, ועל כן צריכים ללמד הרבה "לקוטי הלכות", וכן צריכים להזהר מאד
מאד ללמד הרבה שלחן ערוך, שמאד הזהירנו רבנו ז"ל על למוד זה יותר מכל
הלמודים, ואמר, שכל בר ישראל מחיב ללמד פוסקים, כי על ידי שלומדים
הלכה, על ידי זה מבררים מעצמו את הרע מהטוב, הינו שהרע נופלוהטוב נשאר,
ומכל שכן שאם לומדים גם "לקוטי הלכות" הואמחיה את השלחן ערוך "ער מאכט
לעבעדיג דעם שלחן ערוך", כירואים בכל הלכה והלכה את האלקות שבתוך ההלכה,
ועל ידי זהנמשך לבב בר ישראל אליו יתברך, ועל כן אל תהיה בטלן, רקתחזק את
עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותלמד בכל יום "לקוטיהלכות" חק ולא יעבר,
ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמךהקדוש ברוך הוא.

נא ונא אל תהיה בטלון, אלא ברח לך למקום פנוי שאין שם בני אדם, ותגנב בכל יום על כל פנים חמש דקות בכל שעה, ותדבר אליו יתברך ותשוח ותספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבך, ודיקא על ידי זה תזכה להנצל משטף מים רבים של הבליה העולם הזה.

נא ונא ראה לחבר את עצמך עם אנשי שלומנו היקרים, חסידי ברסלב האמתיים, שאינם מטעים את עצמם כלל, וצריכים על זה הרבה תפלה ובקשה שלא יחבר את עצמו עם מצרעים ובעלי מחלקת וכו' וכו', אלא עם אברכים עובדי השם, שאינם רוצים שום דבר רק את הקדוש ברוך הוא, ומשתוקקים תמיד ברצונות וכסופים אל הקדוש ברוך הוא, כי באמת ענין הרצון והכסופים עולים על הכל, ורבנו ז"ל גלה לנו בפרוש, אשר העקר הוא הרצון, שהאדם צריך רק לרצות ולרצות וועל'ן און וועל'ן און וועל'ן וכו' וכו' וכו', כי מי שיש לו רצון חזק אליו יתברך ותשוקה עצומה, הוא כבר לארצה שום דבר רק את הקדוש ברוך הוא בעצמו, ואז הוא נגאלמכל צרותיו, אשרי מי שמגיע למדרגה זו, שאין לו רצונות אחרים רק כל רצונו ומגמתו הוא להכלל באין סוף ברוך הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תקעח. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך בצרוף מכתב הבחורים המקרבים החדשים.

מה אמר לכם, ראו לחזק את עצמכם ביתר שאת וביתר עז ואלתטעו את עצמכם, כי רבנו ז"ל גלה לנו |שיחות הר"ן, סימן נא|: אתזה תקבלו ממני, שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם הזה מטעה מאד מאד, וצריכים רחמים רבים להתועד בכל יום לדבר מרבנו ז"ל, כי הדבור בעצמו שמדבר מרבנו ז"ל מכניס באדם תשוקה עצומה לחזר בתשובה שלמה אליו יתברך; אשרי מי שזוכה לדבר בכל יום מרבנו ז"ל, הן עם חבר טוב והן עם תלמידים, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סח|, אשר התלמידים האלו יעשו תלמידים אחרים, והתלמידים יעשו תלמידים אחרים, כך מדור דור, כי רבנו ז"ל רצה מאד, שדבריו יתפשטו בכל

תפוצות ישראל, "דער רבי האט גיוואלט אז זיין זאך זאל אריינגיין אין דערוועלט"; ולכן אשרי ואשרי מי שזוכה לעזר לזה. ולכן ראו להתאסף ביחד מדי יום ביומו במקום סתר ולדבר הרבה מעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, ולא צריך ללכת ראש בראש וכו' וכו', כי כלל זהמנח בין אנשי שלומנו היקרים, מי שהולך עם עזות לבסוף הואנופל וכו', כי העזות היא מלכותא בלא תגא |סנהדרין קה.א|, ואין לזהשום קיום, ובכלל דבר רבנו ז"ל הוא דרך ארץ עמקה, "עמק עמקמי ימצאנו" |קהלת ט, כד|, כי באמת אם מחדירים בעצמן את אמתתמציאותנו יתברך, ויודעים אשר אין בלעדיו יתברך כלל, אזי יושבים בדרך ארץ גדול. אני מקוה שתעשו איזו דרך לבוא אל מחננו בליל רביעי, שאזאני לומד ברבים ספרי רבנו ז"ל, וביחד מתחזקים, וזה יהיה טובלכלכם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקעט. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נח ה'תשל"ה. שלום וברכה לידידי היקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו'... נרו יאיר. מכתבך הארך קבלתי זה יותר מחדש, אך לא היה לי הפנאילהשיבך, ובפרט שהייתי מספק אם לענות לך או לא, כי כשנכניסמחנו ודעתנו בשטיות כאלו נהיה אבודים לנצח, חס ושלוש. וכברידוע לך, שכל ענין רבנו ז"ל הוא רק תורה ותפלה ועבודת ה' בתמימות ובפשיטות גמורה, ולחפש אותו יתברך ולמצא אותו יתברך בכל פרטי הבריאה, להפשיט הלבוש הגשמי, ולהתבונן בחיות אלקות המחיה את הדבר הזה, כי הוא יתברך אל מסתתר, ואנו צריכים לגלות את כל ההסתרות ולדבר עמו יתברך כאשרידבר איש עם רעהו, ועל כן איך יש לנו זמן לכנס באיזה וכוחים, שיטה ודרך זו היא טובה, ושיטה ודרך זו אינה טובה וכו', ומזהיוצאים ממך קללות כאלו, רחמנא לצלן, וכבר אמר רבנו ז"ל |בספרהמדות, אות קללה, סימן א'|: הרגיל בקללות הוא בא מעולם התהו, כי"רוח אלקים מרחפת על פני המים" |בראשית א, ב|, זהו רוחו שלמלך המשיח |בראשית רבה ב, ד|; כי כל ענין משיח יהיה לגלותמלכותו יתברך, וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כיאתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלקי ישראל מלךומלכותו בכל

משלה, אשר זוהי עבודתנו בראש השנה - לגלותמלכותו יתברך לכל באי עולם
ואסור לקלל אפלו אמות העולם, ומכל שכן ישראל, שהם עיניו יתברך, כמו שאמרו חז"ל.
וכבר ידוע לנו, שמוהרנ"ת ז"ל הקפיד מאד על אותם הפועריםפיהם נגד המלכות,
ואמר |עין משלי כא, א|: "לב מלכים ושרים בידה", העקר רק תפלה - לבקש
ממנו יתברך, שימתיק את הדיניםמעלינו ומעל כלל ישראל, ונזכה לשוב אליו
יתברך, ויתגלה לנואורו הגנוז בכל דבר, ומכל שכן איך מתר לנו לפער פינו
נגד אחינובני ישראל, אפלו הם כמו שהם, אנו צריכים לידע שאסור להתחברעם
רשעים, כי תהלה לאל, יש לנו התורה הקדושה, ואנו צריכיםללכת רק כפי שהתורה
מזהרת אותנו, ואחת מאזהרות התורה היאלא להתחבר עם רשעים, ולא לילך בדרכם,
אבל לא שנבלה ימינוושנותינו לדבר רק בזה, כי מי יודע מה ילד יום, וכשאחד
אוחזשעה אחת קדם הסתלקותו, אין לו כבר פנים לדבר דברים אלו, וכןכבר לא
יפנה דעתו לוכוחים של מה בכך, הכל יודעים שכל כונתהמינים והאפיקורסים
שבדורותינו, כונתם הרעה והטמאה היאלעקר האמונה ממנו יתברך, חס ושלום,
ולבטל, חס ושלום חסושלום, את היהדות וכו', הכל יודעים שעשו שונא את יעקב
וכלכונת אמות העולם היא להכריתנו לגמרי, חס ושלום, חס ושלום, כי |תהלים ב,
ב|: "יתיצבו מלכי ארץ ורוזנים נוסדו יחד על ה' ועלמשיחו" וגו', אך "יושב
בשמים ישחק אדני ילעג למו", כי הואיתברך בעל הבית של כל העולם, שתתגלה
להם האמת וכלם ישובואליו יתברך ויתגלה להם כי הוא מלך, והוא בורא אחד
יחידומיחד, וכל ישראל יקימו מצוותיו יתברך, ואמות העולם ישמשואותם, ויקים
|ישעיה סא, ה|: "ועמדו זרים ורעו צאנכם ובני נכראכריכם וכרמיכם ואתם כהני
ה' תקראו", ולך נא וראה בכלתפלותינו שאנו מתפללים בראש השנה: "וכל הרשעה
כלה כעשונתכלה כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ, ותמלך אתה הוא ה'אלקינו מהרה
לבדך על כל מעשיך בהר ציון משכן כבודךובירושלים עיר קדשך", ואין אנו
מתפללים, חס ושלום, על כליוןהעולם, הן אמות העולם, ומכל שכן חס ושלום, על
איזה מישראל, רק אנו מתפללים שיתבטלו הרשעה והרע, שהוא השקר, ותתגלההאמת,
כי אל אחד בראנו, והוא בחר בעמו יתברך מכל אמותהעולם לעבדו, כי בתחלה הלך
אצל כל האמות ולא רצו לקבל אתהתורה, כמו שאמרו חז"ל |עבודה זרה ב:|,

וישראל קבלו עליהם, ועל כן זכינו למה שזכינו; אשרינו ואשרי חלקנו, שלא
עשני גוי, וכבר אמרו חז"ל |סכה נה:|: כי בסכות היו מקריבים ע' פרים
בשבילע' אמות העולם, עין שם; ועין בגמרא ברכות |דף י.י:| "יתמו חטאיםמן
הארץ" |תהלים קד, לה|, מי כתיב חוטאים, עין שם; העקרלהתפלל תמיד שישובו
כל ישראל בתשובה, ותתגלה האמת בעולם. ועין בישמח משה |פרשת נח|, דמה שאמרו
במדרש |בראשית רבה כט, א| על פסוק |בראשית ו, ח:|: "ונח מצא חן", שגם נח לא
היה ראוילהתקים, אלא שמצא חן, כי נח הסכים למדת הדין, כי כשהשםיתברך אמר
|שם, פסוק יג:| "קץ כל בשר בא לפני", לא התפללעליהם וכו', כי הצדיק ואיש
כשר ההכרח לו להתפלל על כלהעולם כלו, ולהיות צנור המשפיע טוב לכל בית
ישראל, והוא לאעשה זאת, רק הסכים אל מדת הדין, עין שם.
על כן אהובי, אחי, כלך מדרך זו, האמת היא אחת, "וה'אלקים אמת" |ירמיה י,
י|, צריכים רק לחפש אחריו יתברך יומסולילה, יומם ולילה לא ינוח ולא ישקט
וימסר נפשו אליו יתברךכל פעם, ויבקש רחמים עליו ועל כל ישראל ועל כל
העולם. ועיןשם בישמח משה, בהפטרת בראשית, בשם האלשי"ך הקדוש, כיאם האדם
מתנהג מה' לבדו |רצה לומר כל מגמתו היא רק השםיתברך, ותמיד עוסק בשירות
ותשבחות, ומדבר אליו יתברך כאשרידבר איש עם רעהו|, אז מתנהגים עמו הפך
הטבע, כי השם יתברךהוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, והכל תלוי רק בידו,
ומישמתנהג בדרך הטבע, אז הכל אצלו טבע, ומשם כל היסוריםהמחלקת והמרירות
של הבלי העולם הזה. ועין בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יז בסופו, בענין
השגחה וטבע, עין שם.
והנה חמדת לבבי, ראיתי ושמעתי הנהגת גדולי אנשי שלומנו, שמעולם לא הלכו אל
שום הפגנות ואספות, ואף שכמה פעמיםההכרח לעשות הפגנות ואספות וכו',
אף על פי כן הם ישובחדרם המיוחד להם לתורה ולתפלה ולחדושין דאוריתא,
והתדבקועם קונם ביחודים קדושים; אשריהם ואשרי חלקם יהא חלקנועמהם לעד
ולנצח נצחים.
ובאמת אהובי, אחי, כשתרגיל את עצמך על כל פנים מרגעזה לשכח את הכל, וכאלו
נולדת ברגע זה בעולם ריק, כמו אדםהראשון, ואינך רואה רק אותנו יתברך מכל

פרטי הבריאה, איזומתיקות, איזה נעם וערבות היית מרגיש, ואל תחשב שדבר זה קשה להשיג, העקר רק לחשב תמיד ממנו יתברך, ולדון הכל לכף זכות ולא יסתכל על אחרים כלל, כמו התם הקדוש; אשרי שיאחז בדרךזו, אז יזכה לחטף בכל יום ויום טוב אמתי ונצחי.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תקפ. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו, אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרויאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי. והנה להשיבך דברי אמת כרצונך, הלא ספרי רבנו ז"ל בידיך - הפך בהם, ושם תמצא מרגועלנפשך, העקר בזה העולם הוא רק התחזקות, לחזק את עצמו בכלמיני עצות ואפנים, ולעולם לא יסתכל על אחוריו כלל, יהיה איך שיהיה. ודבר זה קבלנו מרבנו ז"ל לא לפל בדעתו, אף שעשה מהשעשה, השם יתברך מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, כי הכל לכל הוא עצם עצמיות חיות אלקותויתברך.

ואודות המשא ומתן שכתבת, עין היטב בלקוטי מוהר"ן | חלקא', סימן כט|, שצריך לכון בכל הלוח והלוח ובכל עסק שיעסק, שיתןמזה צדקה, שאז נתעלה כל המשא ומתן, עין שם; העקר לאלהתפחד כלל, ומה שאתה צריך - תבקש רק ממנו יתברך, כיצריך שתחקק בדעתך, שאין לך מי שיעזר לך ומי שיתן לך וכו', כי אם השם יתברך בעצמו, שהוא מחיה ומקים ומהוה את הכל, ועל כן מה שאתה צריך, בקש רק ממנו יתברך בפרטי פרטיות, ואזתראה נסים ונפלאות, כי אמונה ותפלה ונסים תלויים זה בזה | עיןבלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'|.

ואודות הסחורה שקבלת ועדין מנחת אצלך, גם בזה אין שוםעצה אחרת, רק לתלות עיניך אליו יתברך, ולקבל על עצמך לתןמהרוח לצדקה, ואז, בעזרת השם יתברך, תראה נפלאות, שיבואובני אדם ויחטפו את סחורתך, ולא ישאר אצלך כלום. וכבר ידעתשעקר שלמות הצדקה - כשנותנים לדבר רבנו ז"ל, שהוא בניןהמלכות דקדשה והתקרבות הגאלה, הן להדפסה והן לבתיהמדרשות שלנו והישיבות שלנו, ולאנשי

שלומנו הקדושים עובדיה'; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידע מרבי אמת כזה. אל תדאגכלל, כי בודאי תמכר כל הסחורה שבידך, ויבואו בני אדם ויחטפואת זה, כי גדול אדוננו, ואמר "נצחתי ואנצח".

ההכרח לקצר עכשו.

הדורש שלומך...

א' תקפא. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נח ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, והנה להשיבך על כל פניםבקצרה. תדע, אהובי, אחי,

כי דבר רבנו ז"ל אינו מצמצם אצלאחד, ואדרבה מצות ההדפסה שיכת לכלנו,

ותכף ומיד כשאחדזוכה להתודע מרבנו ז"ל, עליו החוב הקדוש לגלות ולפרסם

אתהסגלה לעם סגלה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא, וצריך לעשותכל

מיני פעלות בעולם לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל - הן בהדפסתספריו הקדושים והן

לדבר עם בני אדם, לעוררם ולחזקם לילךבדרך האמת שגלה לנו רבנו ז"ל, והיא -

תפלה והתבודדות, ועל כן איני יודע מה תועלת לעשות אצלכם אספה, חבל על

הזמןהיקר, כי מי יודע מה ילד יום, אולי היום הוא היום האחרון

מחינו, ועל כן עלינו לחטף ביום הזה טוב נצחי, לדבר עמו יתברךולהתודות

לפניו מה עשינו עד היום, ולבקש רחמים שימחל לנו, ולבקש ממנו יתברך על

להבא, שנזכה להכלל בו יתברך לנצחנצחים, וכן לחטף אילו רקודים, על נעם

חלקנו, שזכינו להבראמזרע ישראל, ואנו מתעטפים בציצית ומעטרים בתפלין,

ושומריםשבת קדש וכו' וכו', ובזה נחיה את עצמנו, ברוך אלקינו

שבראנולכבודו, ותהלה לאל, אנו יודעים מרבי אמת כזה ומאנשים כשריםכאלו,

חסידי ברסלב הקדושים, אשר כל אחד בפרטי פרטיות הואחדוש בפני עצמו, כאשר

יתגלה לעתיד, שאז יראו מעלת כל אחדואחד אשר זכה להסתופף בצל קורתו של

רבנו ז"ל, ועל כן עלינולאהב גם עכשו את כל אחד מאנשי שלומנו בפרטי

פרטיות, אשרהם הם צדיקי דורנו, ורבנו ז"ל הפליג במעלתם מאד מאד

ואמר|חיי מוהר"ן, סימן שיב|: עם הקטן שבאנשי שלומנו יהיה נעשה עמובעולם

מה שלא נעשה עם הגדול שבמפרסמים של עכשו. גם אמר: "את הפחות שבאנשי אני מוליך בדרך צדיק גדול ונורא מאד; על כן כלך, חמדת לבבי, ממחלקת, כי הדפסה שיכת לכל אחדואחד, ואין ראוי למנע את מי שרוצה להדפיס ספרי רבנו ז"ל, ומייתן וכל אחד מאנשי שלומנו היה מדפיס ספרי רבנו ז"ל, ומפיצם בעולם, עד שיקים |ישעיה יא, ט|: "ומלאה הארץ דעה |לדעת| אתה". וכבר אמר מוהרנ"ת ז"ל: כשיבוא משיח יהיו נעשות ישיבות ישיבות, שבהן ילמדו ספרי רבנו ז"ל. ותהלה לאל, פה במדינתנו נעשית התעוררות גדולה בדבר רבנו ז"ל ותהלה לאל, מתקרבים בכל פעם מקרבים חדשים פה במחננו, ובוער בהם אורו הגנוז של רבנו ז"ל, כן יעזר השם יתברך, שתתגלה האמת לכל ישראל, עדשכלם יפתחו פיהם לדבר עמו יתברך; כי באמת אין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, ועל כן |תהלים קלט, ו ז|: "אנה אלך מרוחך ואנה מפניך אברח, אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנ " וגו'.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מרגע זה מחדש, ושכוח תשכח אתה עבר עליך, ואף שאתה עוסק במשא ומתן - מה בכך, כבר אמרו חז"ל |אבות ב, ב|: יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משכחת עון; ואתה יכול להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, ולגלות לפניו יתברך את רצונך וכסופיך אליו יתברך אפלו בשעת העסק, כי הדבור הולך עם האדם בכל המקומות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עח|, ועל ידי "עצת ה' |אשר| לעולם תעמד" |תהלים לג, יא|, והיא - תפלה והתבודדות, יכול להיות איש כשר כל ימי חייו, העקר פראסטק ממש, לידע שאין לנו שום שכל ודעת עצמי כלל, רק עלינו לצית את רבנו ז"ל. ובמדרש רבה פרשה זו |בראשית ו, ד|: "קנים תעשה את התבה", מה הקן הזה מטהר את המצורע, אףתבתך מטהרתך. ואיתא בספרים הקדושים, וכן מובא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ט'|, שהתבה מרמזת על תבת התפלה, כי עקרהטהרה וזכוך הנפש הוא רק על ידי תפלה והתבודדות, כל מהשירבה לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ממילא יזדכך מחו, ויזכה לישוב הדעת אמתי ונצחי - אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת הזה; טוב להודות להשם יתברך על כלהחסד חנם שעשה עמנו, ולמען השם אל תעשה מריבות בין אנשי שלומנו, יאחז כל אחד דרכו,

ואנחנו נלך בתמימות ובפשיטותבדרך שהורנו רבנו ז"ל.

הדורש שלומך...

א' תקפב. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה מאד לשמר על בריאות גופך, כי רבנו ז"ל גלה לנו |אותתשובה, סימן פד|,

אשר תקון הגוף קודם לתקון הנפש, ועל כן אתהצריך לשמר מאד מאד על בריאות

גופך, ומובא בשם הבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, שהתבטא: כשנעשה חור

קטן בגוףנעשה חור גדול בנשמה; כי כשאדם נעשה חולה, על ידי זהאחר כך נחלש

בעבודת השם יתברך, ולכן ראה לשמר מאד עלבריאות גופך, כי זו מצות |דברים

ד, טו| "ונשמרתם מאדלנפשותיכם".

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקפג. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

אודות השאלה ששאלת וכו', לדעתי אתה צריך לפנות אל רבמבהק בישראל, כי

שאלות אסור והתר, ומכל שכן שאלה מסבכתוחמורה כזו צריכים לשאל רב מבהק

בישראל, מורה הוראה יראשמים אמת, ובכלל טוב להרגיל את עצמו לשאל את

ספקותיו לפנירב מבהק בישראל, ואסור לסמך על דעתו, ובפרט בעניני נדה

וכו', צריכים לשאל רב מבהק בישראל, ואסור לסמך על דעתו כלל, אפלו דבר שכבר

מובא בספרים, וזה ברור, עם כל זאת טוב להרגילאת עצמו לשאל רב מבהק

בישראל, ואז ינצל מכל רע.

בענין ששאלת וכו' מובא |שער הפסוקים בראשית|: משה רבנו חיק"כ שנה כמספר

צרופי שם אלהי"ם שהם ק"כ צרופים |הינושיכולים לצרף תבת אלקי"ם במאה

ועשרים צרופים, ומשה ממתיקאת כל הדינים, וכמו שאמר רבנו ז"ל

לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רטו, שמספר משה עולה בין שמ"ד לרצו"ן, הינו כי שמד בא לאדם כשנפל מהארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, ונתמלא דינים, ועל כן ארבע פעמים אלה"ם הם בגימטריה שמ"ד, ועם הכולל הם שמ"ה בגימטריה מש"ה, כי משה רבנו יכול להמתיק את הדינים שבארבעה עולמות, ולהעלות את כל בר ישראל לשרשו, ועל כן אשרי ואשרי מי שזוכה להחזיק את עצמו אצל הצדיק, שהוא בחינת משה, הצדיק נקרא משה לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב': משה שפיר קאמרת | שבת קא: |, ובאמת מובא בדברי האריז"ל | שם |, שמה תקן את אשר עות נח, כי נח לא רצה להתפלל עלבני דורו כמובא | זהר ויקרא טו |, ועל כן גרם שיבאו מי המבול, ולכן נקרא על שמו, כמו שכתוב | ישעיה נד, ט: | "כי מי נח זאת לי" וגו', כי הוא גרם שיבאו מי המבול, כי לא התפלל על דורו, בא משה רבנו ותקן את אשר עות וחזר להתפלל על עם ישראל במסירות נפש הכי גדולה באמרו "ואם אין מחני נא" | שמות לב, לב |, וכל ימיו היה בתפלה על הדור לתקן את אשר עות נח בתחלה, ועל כן משה רבנו תמיד עסק בתפלה ובקש על דורו, וכך צריך להיות מנהיגי ישראל לבקש תמיד על הדור, אשרי מי שזוכה להיות מקרב אל צדיק כזה שהוא תמיד מבקש על הדור שכלם יחזרו בתשובה שלמה. אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, רבי המלמדנו עצות נוראות ונפלאות כאלו שנוכל להחזיק מעמד, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל, ובזה בעצמו ראוי לנו להתחזק.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקפד. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה להמשיך בעצמך את ההשגחה הפרטית, ותמיד תחיה עם הקדוש ברוך הוא, הינו

בכל מעשה ידיך תמצא את הקדוש ברוך הוא, ואל תפריד את עצמך

מהקדוש ברוך הוא כלל. ואל כל זה תזכה על ידי שתרגיל את עצמך לדבר אליו

יתברך, כאשר ידבראיש אל רעהו והבן אל אביו, וצריכים להיות עקשן גדול על

זה, כי אף שענין זה בא מאד מאד קשה לדבר אל הקדוש ברוך הוא, הן מצד הכפירות שנכנסה בו מרב עוונותיו, כמו שאמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות אמונה, סימן כב|: הפשע של האדם מכניס כפירה לאדם; ועל כן צריכים להתחזק ביותר באמונה פשוטה בו יתברך, ולידע ולהודיע ולהודע אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ושום דבר לא נעשה מעצמו אלא ממנו, וכל דבר גדול, ודבר קטן שאדם סובלזה רק על ידי עוונותיו, והוא צריך להכניס את הקדוש ברוך הוא חזרה בתוך מהותו, ועל ידי זה "יתפרדו כל פועלי און" |תהלים צב, י|, וכל הרשעים יתפרדו ממנו, ויתבטלו ממנו כל הדינים ויכללגמרי באין סוף ברוך הוא; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו מזה העולם כלל.

ואל זה תזכה על ידי שתתמיד הרבה בספרי רבנו ז"ל, כיעל ידי זה יפתח פיך לדבר אליו יתברך, ועל ידי הדבורים שמדברים עמו יתברך, על ידי זה נפתח לו הראש והמח; אשרי לובזה ואשרי לו בבא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקפה. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נח ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, שהתחלת לעסק בתפלה והתבודדות כאשר הזהירנו רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר, אנחנו עכשו בפרשת נח, וכשלומדים תבת נח, רואים בחוש שמה שהציל את הצדיק נח, היה רק על ידישישב בתוך התבה, והחביא את עצמו מכל הרשעים, ועל ידי זה נצל ממי המבול, כמו כן מי שזוכה להתחבא מהבלי העולם הזה, ונכנס בחדר מיחד, ומקים |ישעיה כו, כ|: "לך עמי בא בחדריך וסגרדלתך בערך חבי כמעט רגע עד יעבר זעם", והוא שופך את לבואליו יתברך, ועל ידי זה נמתקים ממנו כל הדינים.

אמרתי לכתב לך איזה גרגיר מחדושי. כי באמת יש לדיקבפרשה זו, כי כתיב "ותשחת הארץ" שהוא ערוה, וכתוב "ותמלאהארץ חמס" שהוא גזל, נמצא, שהיו פה שתי עברות - ערוה וגזל, ואחר כך כתיב "וירא אלקים את הארץ והנה נשחתה",

דהינוערוה, ואלו על גזל לא הזכיר, למה מתחיל שהחטא של דור המבולהיה ערוה וגזל, ולבסוף "ויאמר אלקים לנח קץ כל בשר בא לפני", כי כל מקום שיש זנות אנדרלמוסיה בא, ובמקום אחר מביא: מלמדשלא נחתם גזר דינם אלא על גזל, הרי זה סותר, אלא יש לומרעל פי דברי מוהרנ"ת ז"ל, שהאריך הרבה מאד |לקוטי הלכות, קדושין, הלכה ג', אות ג':| שתי התאוות הרעות הללו, שהן תאות נאוף ותאותממון, הן הן עקר המטרידים את רב העולם משני עולמות, וכמהנפשות נשקעו בהם על שלא השתדלו לשבר את התאוות האלו. ולכאורה היה קשה לי בדברי רבנו ז"ל, כי בכל המקומות כתבשעקר הנסיון והבחירה של האדם בעולם הזה הוא תאות נאוף, שהיא עקר המתקלא והמשקל של אדם, וזה עקר הנסיון של כלאדם שבא לעולם הזה להתנסות, ויזכה לעמד בנסיון זה לשברתאוה זאת, שעל ידי זה יזכה לרב טוב הצפון, וידע ויכיר את כבודגדלתו ואלקותו ורוממותו יתברך, ויגלו לו סתרי תורה מגנזיאדמלכא וכו' וכו', ובספורי מעשיות במעשה של הבעל תפלה אמררבנו ז"ל, שמי שנופל לתאות ממון, אי אפשר להוציאו משם, ומכלהתאוות יכולים להוציא אפלו מתאות נאוף, חוץ מתאוה זאת שלממון, ובזה גרועה תאות ממון גם מתאות נאוף וכו', ופרש, כיבאמת תאות ממון הכי גרועה, ומי שנופל לתאות ממון, כבר לאיכול לצאת מזה. אבל איך נפלו לתאות ממון? על ידי שפוגמיםבפגם הברית, שהוא נופל בנאוף קדם, ואז אם אינו חוזר בתשובהאז נופל לתאות ממון, ובזה נבין למה כתיב "וירא אלקים את הארץוהנה נשחתה", דהינו ערוה, שהמבול בא דיקא מחמת פגם הברית, ותשחת הארץ שהיא ערוה, תאות נאוף? אלא על פי הנ"ל הכלמבאר, כי היה להם שניהם הינו תאות נאוף ותאות ממון, כי היוכל כך משקעים בתאות נאוף על ידי זה באו אחר כך לתאות ממון, שגזלו וחמסו, ומזה כבר לא יכולים לצאת, נמצא, שעקר המבולהיה באמת על תאות נאוף, כי מתאות נאוף נופלים אחר כך לגזלשהוא תאות ממון, ועל כן כבר לא קשה כלום, והבן למעשה.

ראה להתמיד הרבה ב"לקוטי הלכות", ושם תמצא דברים יפיםמאד מאד, ותאמין לי שמאז שהתקרבותי אל רבנו ז"ל זכניהקדוש ברוך הוא להתמיד הרבה ב"לקוטי הלכות", וזה אשר מחזקאותי כל הזמן, וכן שמעתי מתלמיד ר' אברהם

ז"ל ר' לוי יצחק | נרויאייר | ז"ל | ומר' אליהו חיים | נרויאייר | ז"ל |,
ששניהם אמרו ליששמעו כמה פעמים מר' אברהם ז"ל, שכל אלו שעסקו
הרבה ב"לקוטי הלכות" האבן זיך שענער דערהאלטן, ועל כן אל תהיבטלן, אלא
תלמד הרבה ב"לקוטי הלכות", ואז טוב לך כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תקפו. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נח ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאייר.
לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה עוסק בספרי
רבנו ז"ל, ראה להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, כי אין טוב מזה.
אודות שעור בהלכה, טוב ללמד בכל יום שעור פשוט מחבר רמ"א כסדרן בעודך עם
תפלין דרבנו תם, כך לא יעבר עליך יום אחד בלי למוד שלחן ערוך חק ולא יעבר,
ומלבד זאת תעשה לעצמך שעור בעיון טור בית יוסף ושלחן ערוך עם המגנים
כסדרן, וכך תתנהג כל ימי חיך. עם כל זאת לפני החג לומדים הלכות החג, וכן
טוב לחזר תמיד בהלכות שבת ובהלכות נדה, שהן הלכות חמורות מאד, וצריכים
לחזר בהם תמיד, כי באמת רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על למוד הלכה, ועל כן
תהיה חזק ביותר בלמוד שלחן ערוך, ועל ידי זה תזכה ליראה, ותזכה לברר את
הטוב והרע שלך, ותזכה לאמונה ברורה ומזככת כמובא כל זה בדברי רבנו
ז"ל | לקוטי חלק א', סימן ח', סב |.
מה טוב ומה נעים אם תקבע לעצמך שעור בדף היומי בכל יום, כי דף גמרא רש"י
ותוספות אין למעלה מזה; אשרי מי שחזקבזה שלא יחסר לו יום אחד מבלי למוד
דף גמרא, ואז טוב לו בזה ובבא לנצח נצחים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תקפז. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר נח ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאייר.
לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך אין לתאר ולשער כלל, כי

באמת עלינו להודות ולהלל להקדוש ברוך הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו, שאנחנו יודעים מרבי אמתכזה ומרבי נורא ונפלא כזה, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר, מי שמכניס את עצמו בלמוד ספרי רבנו ז"ל מרגיש טעם אחר בחייו, כי רבנו ז"ל פותח את גידיקשיות לבנו, כדי שנרגיל את עצמנו לרדף אחריו יתברך, כי סוף כל סוף מה ישאר מאתנו בזה העולם, אלא כל מחשבה שאנחנו חושבים ממנו יתברך, כל הסתכלות שאנחנו מסתכלים אליו יתברך, וכל דבור ודבור שאנחנו מדברים עמו יתברך וכל נשימה ונשימה שאנחנו נושמים את אלקותו יתברך, כי באמת האדם צריך לבטל את עצמו לגמרי אל אין סוף ברוך הוא, עד שלא ירגיש שום הרגש את הקדוש ברוך הוא בעצמו, וזה התכלית להגיע אל זה בזה העולם; ועל כן אשרי ואשרי מי שמתמיד בספרי רבנו ז"ל, שאזתפתח לו קשיות גידיו, ויזכה להכניס בתוך גידיו את אלקותו יתברך, במקום דם יכנס בתוך עורקיו אורו האין סוף ברוך הוא, וכל בר ישראל יכול לזכות אל זה, וזה התכלית שאדם צריך להגיע אליה, באפן שיחיה עוד בזה העולם כדגמת העולם הבא שהוא חירק עם הקדוש ברוך הוא; אשרי מי שרץ אחריו יתברך, ואז טובלו כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקפח. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר נח ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרוי איר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה כותב מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות. מה אמר לך, ידידי היקר, אם היית מכניס את עצמך בלמוד התורה הקדושה, אז היו לך חיים אחרים לגמרי, כי באמת התורה מגנה ומצילה בין בעידן דעסיק בה ובין בעידן דלא עסיק בה |סוטהכא|. כי כשאדם לומד את התורה הקדושה, התורה מזככת אותובין בגשמיות ובין ברוחניות, הינו בגשמיות מזדככים גופו ואיבריו, עד שהם נעשים כסא לשכינת עזו יתברך, ויכול להרגיש אלקות, וברוחניות שמזככו שעולה מעלה מעלה, ועל כן הזהירנו הקדוש ברוך הוא ללמד תמיד בתורה הקדושה. וראיתי באור החיים הקדוש |פרשת בחקתי|: הטעם

שכתוב "אם בחקתי תלכו" שקראהכתוב לתורה 'חקה', לצד שיש בו מצוה אפלו ללמד דברים שלמדם פעמים ושלוש, והם כבר ידועים אצלו, כי חפץ הוי"ה בעסקהתורה חקה חקק, וזה שאמרו חכמינו הקדושים |קהלת רבה, פרשהג', סימן י':| כי לטעם שילמד האדם תורה בחשק תמיד גזרה חכמתויתברך שיהיה האדם לומד ושוכח, עין שם; הרי לך כי בזה שאדםלומד תורה אפלו שהוא שוכח, עם כל זאת צריכים לעמל בתורהתמיד, כי התורה מזככת את האדם, ועל ידי זה נעשה כסאלהשראת השכינה, ובפרט מי שחטא בפגם הברית, אין לו טהרהכטהרת התורה, כי התורה מטהרת אפלו מעבודה זרה שבידו,רחמנא לישזבן, ומכל שכן וכל שכן שעם ישראל לא חשודים עלזה, אלא שלא היה יכול להתגבר על יצרו, לזאת כשאדם לומדתורה, התורה מכפרת עליו, ועל כן אל תהיה בטלן, ואל תכנסללחצים, אלא תלמד תורה בשקידה נוראה ונפלאה, ועל ידי זהתזכה לכל טוב אמתי ונצחי.

ראה לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים עמויתברך הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ולשער כלל, ותשמר מאד מאד על הזמן היקר, כדי שלא תבטל את הזמן בהבלובריק, תנצל כל רגע שיש לך רק לדברים טובים, ועל ידי זה תנצלמרעות רבות, וביותר תשמר את עצמך מדברים בטלים ומדבריםשל מה בכך, אשר זה רק מבלבל את המח והדעת, ולא מביא אלשום דבר; ולכן ראה לקדש ולטהר את עצמך בקדשת הדבור, ואזטוב לך לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקפט. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר לך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךוכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות וכו' וכו', ואין לך שוםעצה אחרת וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, ולכנהחזק בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ועליך לדעת, אם תרגיל אתעצמך ללמד הרבה בספרי רבנו ז"ל,

יהיו לך עצות על כל פרטופרט בחיים, כי אין לך שום דבר בעולם שלא יהיה

כתוב בספרירבנו ז"ל, אך צריכים הרבה לשקד בהם כולי האי ואולי, שיזכהלמצא

לעצמו עצות והנהגות ישרות, כי דברי רבנו ז"ל הם כמומעין שאין לו סוף, וכל מה שתשאב במעין יוצאים יותר מים חיים, כמו כן בספרי רבנו ז"ל כל מה שדולים בספריו הקדושים ומחפשים בהם טוב אמתי ונצחי, יכולים למצא שם פנינים יקרות, ועל כן ראה לחזק את עצמך ביותר ללמד ספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך. תאמין לי, ידידי היקר, שראוי לנו לשמח מאד מאד שאנחנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, ומה היינו עושים בלירבנו ז"ל, ולכן ראה לעשות כל מיני מאמצים שבעולם להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ותוציא משם עצות יקרות עבורך, עדי תזכה להיות איש כשר כל ימי חיך.

נא ונא אל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, ואז תזכה להתקרב להקדוש ברוך הוא, וכל הרצונות שלך והכסופים שלך והמה שאתה צריך להיות איך זוכים להתקרב אל רבנו ז"ל, ואיך זוכים להכלל באין סוף ברוך הוא, ועל זה צריכה להיות כלמגמתך, ולא תעזב את עצמך כרגע, ואז דיקא תהיה הכי מאשר בחיך. נא ונא ראה לפרש את כל שיחתך וכל מה שעובר עליך, אליו תברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תקצ. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר לך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.

לנכון קבלתי את מכתבך, הנה להאריך לך, טרדותי רבו כמושרבו, הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, וכל מה שאני כותב אני רק מעתיק מספרי רבנו ז"ל מפה לשם ומשם לפה, העקר לתת עצה טובה לאדם להתקרב להקדוש ברוך הוא שזה עקר החכמה, כי בלא זה אין בזה שום חכמה. וכבר ידוע לך מה שכתוב בספר חסידים סימן תקצב: איזה יועץ חכם? שידוע לשאת עצה שלא יצא מכשול, אבל יועץ שעצתו באה לידי מכשול, אף על פי שנותן עצה טובה, כיון שלמכשול בא עצתו, אין זה יועץ חכם, כי אין יועץ נקרא חכם אלא שידע להזהיר שלא תבוא עצתו לידי עברה ולידירעה, ואיזה רופא חכם? כל שידוע להזהיר שלא יבוא לידי חלי, אבל כל שלא ידע להזהיר, אף על פי שמרפא אין זה רופא חכם, וכן אם יזהר אדם שלא יחטא, יותר טוב

משיחטא, וצריך לעשותתשובה וכו', עין שם; הינו שעקר העצה טובה לתת לאדם שלאיצא מכשול מידו, וזה עקר העצה, אבל שאר מיני עצות זה סתםדבורים של מה בכך. ובאמת יש תחת ידי הרבה חבורים שזכניהקדוש ברוך הוא, ואני מקוה שפעם עוד ידפסו, אבל אצלי זה לאמעלה ולא מוריד, כמו דבור אחד שנכנס אצל בחור או אברךומחזקו ומאמצו ומקרבו אליו יתברך, זה נקרא ספר טוב, זה נקראספר מצלח, אבל שאר דברים הם סתם וכו' וכו'. ותאמין לי שיש הרבה ספרים וכלם צריכים לעולם. כמו שאמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא|, אבל אצלי העקר לחבר ספרים כאלושיכולים לקרב בני אדם להקדוש ברוך הוא, וזה כל רצוני וכסופיושאר דברים הכל הבל ורעות רוח אצלי, ועל כן מה אתה צריך אתהכתב יד שלי וכו' וכו', עוד ידפסו ממני המון ספרים, ועל כן אלתדחק שאמסר לך את הכתב יד וכו' וכו', תעין בהספרים שכוהדפסתי ושם תמצא הרבה טוב, ובפרט בין המכתבים שנדפסוממני, שם תמצא טוב אמתי ונצחי, אם תקבע לעצמך שעור קבועבכל יום בתוך הספרים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקצא.בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר לך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך איןלתאר ולשער כלל, כי נפשי קשורה בנפשך, מאז שזכית להתקרבאל רבנו ז"ל.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הזכות הזו שאנחנויודעים מרבי אמת כזה,

רבי נורא ונפלא כזה, וראוי לנו לשמח בזהכל ימי חיינו, על אף שבין אנשי

שלומנו לא שמחים עם זה, עםכל זאת מה לנו ולהם, אנחנו צריכים למסר את

נפשנו לגלותולפרסם עכשו את רבנו ז"ל בכל העולם כלו, כי מי שבאמת

מרגישגדלתו של רבנו ז"ל וגדלת למודו הקדוש, אז הוא מחיב למסר אתנפשו

לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בכל העולם כלו, כי בזהתלויה כל הגאולה, כי

כשיתגלה ה"לקוטי מוהר"ן" בעולם, אזאנחנו יכולים להכין את עצמנו לקבל פני

משיח צדקנו, כמו שאמרר' נפתלי ז"ל |תלמיד רבנו ז"ל|, בשעה שהציקו לו אנשי

שלומנו, שיגלה משהו מהמגילת סתרים וכו', ענה ואמר: "מה אמר לכם, הלא אנחנו משבעים ועומדים לא לגלות ולא לדבר שום דבר וכו', אבל זה אני יכול להגיד לכם, בשעה שהעולם יקבלו אתה'לקוטי מוהר"ך', יכולים להכין עצמו לקבל פני משיח צדקנו"; ולכן נסכם בדעתי עכשו לעשות תעמולה גדולה בעולם, ולהפיץ את אור רבנו ז"ל, על אף שאני עוסק כבר משנת תשכ"ה בהדפסת ספרי רבנו ז"ל, וכבר הדפסתי את כל ספרי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל לכו', והפצתי בכל העולם כלו, ונכנסתי בחובות למעלה מכחותי, עם כל זאת אני רוצה לעשות עכשו תעמולה יותר חזקה ב'יהודים לדבר ה' ובין אלו שעדין רחוקים לגמרי, ובפרט בארצנו הקדושה שהסטרא אחרא מתפשטת שם מאד מאד, והכפירות והאפיקורסות הם נורא נוראות וכו' וכו', ועל כן אין לנו עסק אחר, רק לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך בגלוי נורא ונפלא מאד, וזו צריכה להיות כל עבודתנו בעתים הללו, ולא להסתכל עלשום מונע ומעכב, אפלו שהוא מאנשי שלומנו, מה יש לנו אתם?! אנחנו צריכים רק לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם. אני מקווה להקדוש ברוך הוא שתבין אותי, ועל ידי זה נצליח דרכנותמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תקצב. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר לך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבך המר ממה שעובר עליך בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה וכו' וכו'. מה אמר לך, ידידי היקר, העקר תשמר את עצמך לא לילך בטל, כי אמרו חכמינו הקדושים |כתבות נט:|: הבטלה מביאה לידי שעמום ושגעון וכן מביאה לידי זמה |פגם הברית|, כי החטא המגנה הזהבא על פי רב לאדם שיש לו זמן לחשב וכו', ויש לו זמן לבטלו וכו', אבל מי שמקבל על עצמו על תורה, מעבירין ממנו על מלכות ועל דרך ארץ, כי נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ועל כן תעשה הכל מיני מאמצים שבעולם להיות תמיד עסוק באיזה עסק, וזה יצילך מהחטא המגנה הזה, כי לא יהיה לך זמן לחשב כלל, וביותר אתה צריך לשמר את עצמך מאד מאד לא להסתכל בשום עתונים אפלו מהחרדים, כי באמת

מה שאדם קורא הוא נדבק באותן אמותיות; כי מובא בדברי רבנו ז"ל
|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעג|, בסוד 'אנא נפשי כתבית יהבית |שבת קה.א|,
שהנפש של הכותבטמונה בתוך הכתב, ואם קוראים דבורי יראת שמים והשגחה הפרטית
וגלוי אלקות, אזי אדם נכלל בתוך האותיות במחשבותטהורות וקדושות של הכותב,
ואם, חס ושלוש, האדם קורא שטיותהבלים, ומכל שכן דבורי לשון הרע ורכילות
ונבול פה וכו' וכו', אז הוא נכלל בכותב ויורד לעמקא דתהומא רבא; ועל כן
צריכיםלהזהר לא לקרא עתונים בשום פנים ואופן, כי מלבד חמר העון שלבטול
תורה שהוא מבטל תורה בעת הזאת וכו', אלא עוד נתקשראל הכותב, ועל ידי זה
מטמא את עצמו, ולבסוף בא לידי קרירותבעבודת השם, ונופל לנקבא דתהומא רבא.
ולכן תשמר את עצמךלא לקרא עתונים, ועל ידי זה תנצל מפגם הברית הוצאת זרעלבטלה.
הרגל את עצמך לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, כי האמירהבעלמא במשניות
שורפת את כל הקלפות שבעולם, ותהיה חזק בזהמאד מאד, ועל ידי זה תזדכך נפשך.
ראה להתבודד עצמך בכל יום אליו יתברך, ותספר לפניויתברך, ועל ידי זה תקדש
ותטהר את עצמך ותדביק את עצמךבאור אין סוף ברוך הוא.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...
א' תקצג. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר לך ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך הארך.
רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על קדשת המחשבה, ואמר בזוהלשון: "סע האט פנים
אז מען דארף זיך פון א הרהור זייערהיטן"ב, כי זה פוגם בכל העולמות, כי
המח מחשבה הוא הלבוששל הנשמה, וצריכים לקדש ולטהר את מח מחשבתו תמיד.
ותזכרתמיד מאמתת מציאותו יתברך, אשר זה העקר, שאדם צריך להכניסאת עצמו
תמיד רק במחשבות קדושות, מחשבות טהורות, כיבפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, אשר
היצר הרע הם המחשבות זרות, והיצר טוב הם המחשבות טובות |עין לקוטי מוהר"ן,
חלק א', סימן מט|, ולכן צריכים לקדש ולטהר את מחשבתו שהיא דעתו, דהינו
לפנותמחשבתו להסיח דעתו מדברים אחרים, ולהעמיק מחשבתו בעניןמציאת הבורא

יתברך שמו ובענין גלוי אלקותו יתברך שמו, והתחדשות העולם בכל רגע ודקה, אשר אין ערך למחשבות קדושות כאלו, כי כשאדם מכניס בעצמו אמתת מציאותו יתברך, הרי זה נכלל בו, אך כדי לזכות לטהרת וקדשת המחשבה, צריכים לקדש ולטהר את כלי מח המחשבה, שהם: העינים, האזנים, החטסוהפה, שהם השבעה נרות |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא|, הינו כפישאדם מקדש ומטהר את דבורו, שאינו מדבר כל העולה על רוחו, ואינו בכעס, ושומע רק את הקול הפנימי מכל דבר, ושומר את עיניו לא להסתכל במקום שאסור להסתכל וכו' וכו', על ידי זה הזוכה שמח מחשבתו נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא. ולכן ראההובי, ידידי היקר, לחשב רק מחשבות קדושות וטהורות כרצונו של רבנו ז"ל, ועל ידי זה תהיה נעשה כלי להמשכת זיו חיות ודבקות הבורא יתברך שמו תמיד; אשרי מי שמקדש את מחשבתו תמיד, ואז טוב לו לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תקצד. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר לך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך האריך.

עליך לדעת, כי דברי רבנו ז"ל הם כלליות גדולה מאד, וזה שייך לכל ישראל, ואינה מצמצמת רק במקום אחד, כי רבנו ז"ל היא נשמה כללית, וירדה לעולם לעזר לכל נשמות ישראל, ועל כן אין הפרש בין אשכנזי או ספרדי וכו' וכו' רבנו ז"ל שייך לכלם, אך בענין נסח התפלה בפרוש הזהירנו רבנו ז"ל לא לשנות מדרכי אבותיו, הינו מי שאשכנזי שיתפלל נסח שלו, ולא יחליף מנסח אשכנז לספרד, ומספרד לאשכנז, אלא כל אחד יאחז כדרכו, ומכלשכן וכל שכן ספרדי לא צריך לשנות את הנסח, רק שיתפלל כפיהנסח שלו. ורבנו ז"ל הקפיד על זה ביותר, ועל כן למה לך לפלבדעתך, אדרבה תדע שדבר רבנו ז"ל הוא כלליות גדולה מאד, והוא שייך לכל נשמות ישראל.

ראה להתמיד הרבה בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל שנדפסו ב"חיי מוהר"ן", ו"בשיחות הר"ן", כי שם תמצא מרגוע לנפשך. ומוהר"ן ז"ל אמר, שביותר השיג

את רבנו ז"ל בשיחותיו הקדושות, והן הן השיחות שרשם בספרים אלו; ועל כן מה טובו נעים שכל אחד ואחד מאנשי שלומנו יהיה בקי בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל בעל פה ממש, ואז ירגיש טעם אחר לגמרי בהתקרבותו אליו. רק חזק ואמץ, ותשיח ותספר את כל לבך אליו יתברך בכליום, ועל ידי זה יהיה לך טוב כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקצה. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר לך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרוי איר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות כסף צדקה, אסור לשנות בשום פנים ואופן, ולכן איני יודע מה שאלתך, אם הלכת בעבור צדקה מסימת, אתה צריך לתת את הצדקה אל המקום המסים שהלכת בעבורו.

ראה להרבות בצדקה, כי רבנו ז"ל גלה לנו |לקוטי מוהר"ן, חלקב', סימן ד'|,

שעל ידי צדקה נפתח לו הפתח להכנס אל הקדשה, וכלמה שאדם מרבה בצדקה נפתח לו יותר הפתח, עין שם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקצו. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר לך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את מרלבך ומה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים להתחזק בכלמיני אפנים שבעולם,

ועקר ההתחזקות הוא שמחה, שצריכים לשמח בכל מיני אפנים שבעולם, ואף שאני

יודע שזה מאד מאדקשה לך להגיע לשמחה, כי הטבע שלך נמשך אל העצבות והמרירות

וכו' וכו', עם כל זאת כבר גלה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן

כג|, אשר עקר שלמות השמחה היא לחטף את היגון והאנחה לתוך השמחה, כי בדרך

כלל יגון ואנחה עומדים בצד, וצריכים לתפס את היגון והאנחה לתוך השמחה,

הינו שטבעשל האדם נמשך רק אל העצבות והעצלות מרב פגעי ומקרי הזמןשעוברים עליו, עם כל זאת אין זו שלמות לשמח ולהשאיר אתהעצבות והמרירות בצד, אלא צריכים לחטף גם את היגון והאנחהלתוך השמחה, הינו להפך את היגון ואנחה לתוך השמחה, להפךאת גשמיות העולם הזה לרוחניות חיות אלקותו יתברך. כי באמתעקר השמחה הוא גלוי אלקותו יתברך, כי "עז וחדוה במקומו" |דברי הימים א טז, כז|, ועקר העצבות הוא הנתוק ממנו יתברך, ועל כןצריכים לדבק את העולם הזה לעולם הבא, לקשר ולחבר את שניהעולמות יחד, אתה הוא קדם שבראת העולם ואתה הוא משראתהעולם, ואז נעשה הכל אחד |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נא|; אשרימי שמגיע להשגה זו, שיודע ועד, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, רק הכל לכל אלקות גמור הוא, ובזה יצליח את דרכו תמיד.

מה אמר לך, ידידי היקר, אף שנדמה לך שהיא מדרגה גדולהעד מאד, עם כל זאת כבר גלה לנו רבנו ז"ל, אם האדם ישב בפנה, וידבר וישיח ויספר את כל אשר עם לבבו עמו יתברך, על ידיהדבורים שידבר עמו יתברך יזכה להגיע אל בטול אמת כזה, עדשיהיה נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נב|. אך צריכים להיות עקשן גדול על זה, כי מאד מאד קשה להגיעכבר בפעם אחת אל מדרגה זו, שיהיו לו השגות אלקות, שיהיהבטל ומבטל לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, אלא צריך שיעבר זמורב עד ששובר את חמירות גופו העבה והגס וכו' וכו'. ועל כן אלתהיה בטלן, אהובי, ידידי היקר, רק הרגל את עצמך לדבר עמויתברך מדי יום ביומו, וכל דבור ודבור שתדבר עמו יתברך יהיהיקר מאד אצלך, ואז סוף כל סוף תגיע אל מדרגה זו, להיות נעשהכסא לשכינת עזו יתברך. רק חזק ואמץ להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואז תמצא מרגועלנפשך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקצז. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר לך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, אם אתה רוצה לעבר את זה העולםבשלום ובקלות, עליך

להרגיל את עצמך במדת הסבלנות, כי אדם צריך להיות מאד סבלן בזה העולם, כי אם תדחק את השעה הריתהרס את עצמך בין בגשמי ובין ברוחני. רבנו ז"ל גלה לנו שכל הצרות שיש לאדם הוא רק מחמת דחיקת השעה, עד כדי כך, שאפלו בתפלה אי אפשר לדחק את השעה שהיא בחינת גזלה|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: כ', קצו|, ועל כן ראה להיות סבלן גדול, ומוהרנ"ת ז"ל גלה לנו נפלאות בענין זה |לקוטי הלכות, שחיטה, הלכה א'|, שזה הטעם שדרסה שחיטתו אסורה, וצריך לשחט בהולכה הובאה, כי אסור לדחק את השעה, וכן צריכים הולכה והובאה שזה סוד רצוא ושוב, עיל ונפיק, כי אדם צריך לדעת, שאפלו שנופל לעמקא דתהומא רבא, הוא צריך להיות בקי להתחזק שמהולא לפל בדעתו, אלא לקום ולחזר אליו יתברך, שזה בקי בשוב, ולהפוך כשלומד ומתפלל, וכבר זוכה לדבקות זיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו, עליו לדעת, שעדין אינו יודע כלל, אלא עלילעלות עוד יותר מעלה מעלה, שזה בקי ברצוא; ועל כן אסור לדחק את השעה, אלא צריכים ללכת על דרך המלך, שהוא שתיפעמים בקי |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו': בקי ברצוא ובקי בשוב, ודיקא על ידי זה יצליח את דרכו. ותאמין לי, ידידי היקר, שראוילנו לשמח בכל יום, שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, ואנחנו יודעים מלמודים כאלו, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל.

ראה להרגיל את עצמך ללמד בכל יום פרשה חמש ורש"י עם התרגום באפן שעד שבת קדש תזכה לסים את פרשת השבוע, ותשתדל לחדש חדושי תורה בפרשת השבוע, או על כל פנים ללקט חדושי תורה מהספרים הקדושים, באפן שתחיה עם פרשת השבוע, וכמו כן תתמיד בלמוד משניות, ואם אתה יכול לומר בכל יום ח"י פרקים משניות אין למעלה מזה, כי בזה אתה תהרג אתהיצר הרע לגמרי; כי אפלו שנתלכלכת בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה, עם כל זאת אם תקח את עצמך בידך, ותהיה חזק ואמיץ מאד לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, אז תזכה לצאת מהרעוהחשך הזה שנלכדת בה, וכמו כן תעשה לעצמך שעור בגמרא, ואם אפשר ללמד דף היומי ביום עם מפרשים - אין למעלה מזה.

מה אמר לך, ידידי היקר, רבנו ז"ל גלה לנו את הדרך הנוראוהנפלא מאד לדבר ולשוח ולספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך, ועל כן קח עצמך בידך, ותתחיל

עכשו לדבר אליו יתברך, ותלך לחדר שאין שם בני אדם, ותתחיל לדבר עמו יתברך
כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ותספר לו יתברך כל מה שמעיקלך,
ותרחיב את הדבור, ודיקא על ידי זה תנצל מכל רע.

אני מקוה להקדוש ברוך הוא שתצית אותי, ואז לא תתחרט.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תקצח. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר לך לך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד בשמחת לבך, כןיעזרנו השם יתברך לשמח
יחד לעד ולנצח נצחים, כי הרחוק בינינו הוא רק מצד גופנו ולא מצד דעתנו ונשמותינו.

הנה כתיב |שיר השירים ג, יא|: "ביום חתנתו וביום שמחת לבו" - ודרשו חז"ל

|תענית כו|: זה מתן תורה ובנין בית המקדש. וישלומר, כי אמרו חז"ל |מנחות

קי|. 'הלומד תורה בטהרה נושא אשה, ואחר כך לומד תורה'; ועל כן שייך היטב

מתן תורה ליום חתנתו. וכן ידוע מהזהר הקדוש |ח"ג קמה|, כי אז ביום חתנתו

נעשה "אדם", כי אז נשלמת דעתו. ומובא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ג|, כי

שלמות הדעת נקראת בנין בית המקדש, ובאמת כשאדם זוכה שנשלמת דעתו, אז הוא

תמיד בשמחה, כי מה יעשה לו אדם, מאחר שידע כי הו"ה הוא האלקים, שהוא

ידיעה שלמה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: ד, נד, רנ|, וזה בעצמו סוד

הזווג, ו"ידע" "אדם" |בראשית ד, כה|, כי אז נשלמת הדעת, וזוכין למחין

דאבאכמובא בכתבי האריז"ל.

והנה זה כמה שאני משתוקק וכוסף לכתב לך, אך בעתים הללומתגברות עלי הכבדות

והמניעות ביותר, ובפרט שאני עסוק פהמאד בהדפסת כמה ספרים יקרים, ספרים

חדשים, אשר תהלה לאל, יפים הם מאד, ובפרט ספר "שפת הנחל" - פרוש על

כלהלקוטי מוהר"ן, יזכני השם יתברך לסימו בקרוב. והנה אודותשאתה מבקש לכתב

לך בענין סדר דרך הלמוד, תהלה לאל, בספר "שמירת הזמן" הנדפס כעתג, יש שם

אריכות נפלאה בדבוריםוראיות נכונות מחז"ל הקדושים, ללמד בדרך שהורה לנו

רבנו ז"ל, ועל כן קחהו משם.

אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד לעשות בכל עת ורגעהתחלה חדשה, ובפרטיות עכשו אחר החתנה. ורבנו ז"ל אמר פעםלחתן אחד: 'כיצד מרקדין לפני הכלה' |כתבות טז:| - איך זוכיםלדלג ולרקד על מה שהיה לפני הכלה, הינו לשכח את כל העברעליו |חיי מוהר"ן, סימן תקפ"ו, כי היסוד בעבודת ה' הוא מדת השכחה| עין שיחות הר"ן, סימן כ"ו, להיות רגיל מאד להעביר דעתו מכל מהשעובר עליו, ובכל פעם יהיה בעצמו כקטן שנולד. ויש לומר שזהמה שאמר רבנו ז"ל |חיי מוהר"ן, סימן רמז:|: חדוש כמוני עדין לאהיה בעולם, שזה נאמר על ענין התחדשות, כי רבנו ז"ל הכניס דברזה בעולם - לעשות בכל פעם התחלה חדשה. ופעם אחת באאחד לפני רבנו ז"ל, וספר לפניו את כל לבו, איך שעובר עליו מהשעובר, וכל אחד נותן לו תקונים והנהגות, ועל כן נתבלבל לגמרי, ואין לו עצה לשית לנפשו. ואמר לו רבנו ז"ל: מה לך עם כל אלוהבלבולים, חזר על פסוק זה: "אני היום ילדתיך" |תהלים ב'|, ואמרורבנו ז"ל בתמימות ובאמת כזו, עד שהלה הרגיש באותו רגע, כאלונולד היום מחדש, ועל ידי זה זכה לשכח על כל מה שעבר עליו, וזכה לעשות בכל יום התחלה חדשה.

אהובי, אחי היקר! זכר את כל הדבורים שדברנו יחד, שהעולםהזה הוא רק הבל ודמיון, ואשרי מי שבורח אליו יתברך בשיחה - זו תפלה בתמימות גמורה, ומדבר אליו יתברך כאשר ידבר אישעם רעהו, ומספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר אליובפרטי פרטיות, ואז דיקא ירגיש נעימות בחייו, ובפרט מי שזוכהלהסתיר את עצמו בתוך התורה, הוא נצל מכל מיני עמל עולם הזה, כי זכה - עמלו בתורה, לא זכה - עמלו בעסקי העולם הזה.

מה אמר לך, ידידי היקר, בכל פעם כשאני מישב עצמי, היכנאני בעולם, שזכיתי להתקרב אל אור האורות, צח הצחצחות כזה, שהוא רבנו ז"ל, תקות כל בית ישראל, אני נותן תודה והודאהלהשם יתברך, ומבקש אותו שאזכה להיות מקרב באמת אל רבנו ז"ל, ונכנסת שמחה עצומה בלבי. ובאמת ראוי לנו לשמח בכל יוםעל נעם ערבות חלקנו, שזכינו בזכיות חנם, ששם נפשנו בחיים, וטוב גמלנו, שזכינו להיות בחלקו של רבנו ז"ל, ולהיות בצותאבין אנשיו הקדושים, אשר כל אחד

ואחד הוא חדוש בפני עצמו- אשרינו ואשרי חלקנו. ולמען השם, אל תניח את העצבות אצלך אפלו רגע אחד, כי עצבות היא סטרא אחרא, והשם יתברך שונא אותה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח|, וצריכים להרגיל את עצמנו לילך עם הגלוי שגלה רבנו ז"ל על הפסוק |תהלים ד, ב|: "בצרה רחבת לי" |עין שם, חלק א', סימן קצה|, למצא הרחבות אפלו בתקפה הצרות והקטנות שעוברת עלינו. ומקדם למדתי עם בחור אחד מאמר זה, ואמרנו על זה התפלה הקדושה מלקוטי תפלות |תפלה קלג|, ונתעוררנו מאד מאד, היכן אנחנו בעולם, שזכינו לשמע חדשות נפלאות כאלו. ובספר "שפת הנחל" על תורה זו הארכת יממאמרי חז"ל בגמרא ובמדרשים, איך שזו היתה מדרגת דודהמלך, עליו השלום, שתמיד מצא הרחבות אפלו בתוך צרותיו ודחוקותו, ותמיד ברח אליו יתברך בשירות ובתשבחות, עד שעל ידי זה זכה ונעשה רגל רביעית למרכבה, והוא תקון תפלת חצות, שהוא דיקא באמצע החשך והלילה, לשבר אותה, ולמצא גם אזאת השם יתברך, שזה בעצמו הלמוד של "בצר הרחבת לי" - בתקף הצער והחשך למצא הרחבות. ובאמת כשזוכה להרגיל את עצמו לילך עם הגלוי הזה, אז לעולם יחיה את עצמו, מכל שכן כשיזכה לצרף אל זה גם הגלוי של "אזמרה לאלקי בעודי" - לחפש ולמצא בעצמו נקדה טובה, אז תאיר נשמתו באפן אחר לגמרי, ומכל שכן וכל שכן כשיזכה לצרף עוד כמה וכמה גלויים שבתורת רבנו ז"ל. אשרינו ואשרי חלקנו, שבצר הרחיב לנו, וזכינו להתודע מרבי רחמן כזה, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. תראה לרקד בכל יום אפלו בינך לבין עצמך, ותהלה לאל, יש ויש לנו על מה לרקד, שאנו נקראים על שמו ז"ל. ידיך הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תקצט. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וירא ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, צריכים להתפלל תמיד שתהיה לופרנסה, כי בלי פרנסה האדם מבהל ומבלבל לגמרי. וידוע ספורשפעם אחת בא אחד מאנשי שלומנו אל

מוהרנ"ת ז"ל, והתלונן שזה לא הולך לו בשעת התבודדות, שהוא רוצה לדבר אלהקדוש ברוך הוא אבל זה לא הולך לו, הוא מבקש על רוחניותוזה לא הולך לו וכו' וכו', ענה ואמר מוהרנ"ת ז"ל: תגיד לי אתהאמת מה כואב לך, ענה ואמר, שהוא עני גדול, והשיב למוהרנ"ת ז"ל: אתה תבקש ממנו יתברך מה שחסר לך הינו פרנסה, כי זה אתה מרגיש ואת זה תתפלל עם לב אמת ולב נכון, ומסתמאכשתתפלל כבר בלב אמת ובלב נכון, תשלב גם הדברים רוחניים, שתבקש גם על דברים רוחניים. ורואים מזה, שאדם צריך להתפללמה שכואב לו, לא לבקש דברים יותר מכחותיו. ועל כן ראה, ידידי היקר, לבקש ולהתחנן ממנו יתברך שיתן לך פרנסה בשפע, כי אתה מרגיש את הצער של העניות שעוברת עליך, ובאמתצריכים להתפלל על כל ישראל שתהיה להם פרנסה בשפע. וראיתיבשם צדיק אחד שפרש: "ויאמר המלך להמן, הכסף נתון לך והעםלעשות בו כטוב בעיניך", ופרש כך: ויאמר המלך - זההקדוש ברוך הוא מלכו של עולם, להמן - הוא היצר הרע, הכסףנתון לך - הינו שאם הכסף ברשותך, אז העם לעשות בו כטובבעיניך, כי העניות מעבירתו על דעת קונו, רחמנא לישזבן, והואפרוש נפלא מאד; כי עם ישראל צריכים פרנסה, וכשתהיה לכםפרנסה יהיה לכם הכל, ועל כן גם אתה תתפלל להקדוש ברוך הואעל מה שמעיק לך, דהינו פרנסה, ואז ממילא תשלב גם רוחניות. נא ונא ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושוםדבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, ואז תראה נסים נגלים שיעשהעמך הקדוש ברוך הוא. ראה ללמד בכל יום בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל"לב"שיחות הר"ן" ו"בחי מוהר"ן", ותרגיש אדם אחר לגמרי.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תר. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וירא ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

מכתביך היקרים קבלתי כבר כמה פעמים, ועבר כבר כחדשימים, ולא ענית לי לך, ובאמת טרדוטי הרבות, שעוברות עלי בעתיםהללו הן עכבוני. תהלה לאל, נדפס

עכשו ספר "שמירת הזמן", ועולה יפה מאד, בעזרתו יתברך, הן בכמות והן באיכות, והספר בנוי על פי יסוד דברי רבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן ערב | על פסוק | תהלים צה: | "היום אם בקולו תשמעו", אם רוצים לשמע בקולו יתברך, העקר לידע, שאין לו רק היום הזה, ולא יתבלבל - לא מהעבר ולא מהעתיד, אין לו רק יום זה, וענין עצה נוראה הונפלאה זו הוא הוא ההתגלות שיגלה משיח בעולם, כמו שאמרו חז"ל | סנהדרין צח |, ששאלו את משיח: "אימתי קאתי מר", והשיב: "היום אם בקולו תשמעו". ובאר מוהרנ"ת ז"ל | לקוטי הלכות, פקדון, הלכה ה' |, אם מרגיל את עצמו לילך בדרך זו, להסתכל רק על היום הזה, אז יכול לזכות שיאיר עליו אורו הגנוז של משיח, כי כללהבלולים שיש לכל אדם בפרטי פרטיות, הכל נמשך שאינו מסתכל על היום הזה, שהוא עומד בו, הן לפרנסה והן בחור לשדוך והן אברך לבנים, על פי רב מרירותם שדוחקים את השעה, שרוצים דיקא "היום" מה שרוצים, וכשאינו מגיע אליהם, אזי נשבר לבם בקרבם לגמרי, אבל כשירגיל האדם את עצמו לא להתבלבל לאמהעבר ולא מהעתיד, רק אין לי בזה העולם אלא "היום" הזה, אזי יהיה נגאל מכל צרותיו, כי ביום הזה איני צריך לבלבל עצמי משום דבר, ביום הזה אני צריך רק לחשב ממנו יתברך, איך שהוא אתי, עמי ואצלי, כי מלא כל הארץ כבודו, והכל מה שלמראה עיני הוא אלקות בהתלבשות הזו, ועלי לדבר עמו יתברך ביום הזה דיקא, כאשר ידבר איש עם רעהו, ואספר לפניו יתברך את כל לבי וכלמה שעובר עלי בפרטי פרטיות, ביום הזה דיקא עלי לחטף אילולמודים מהתורה הקדושה, וביום הזה דיקא עלי לרקד ולשמח מאד מאד על נעם חלקי, שבתוך דחקותי ומרירותי ועניותי האיר לי השם יתברך בחמלתו הרבה, והודיעני וקרבני אל כלליות שבעת רועי ישראל, ראש כל הצדיקים, תקות כל בית ישראל, הנחל הנובע מקורחכמה, שהתפאר: "און איך הייל זי" | ואני מרפא אותה |, והוא נכנס בכל עשרה כתרין דמסאבותא, ומרפא את נשמות ישראל שנפלוחלשות מחצי המלך האכזר, שהוא היצר הרע, שהכשיל אותם בפגם הברית, והוא שר לפניה את שיר היחוד, שהוא שיר החסד הכלולים בעשרה מזמורים שגלה שהם בסוד י' - כתר, י"ק - חכמה ובינה, יק"ו - חסד, גבורה, תפארת, יקו"ק - נצח, הוד, יסוד, מלכות, ואשרי מי שזוכה להלביש את עצמו בכל

יום עם העשרה מזמורים אלו, הרי הוא כמו שמלביש עצמו בשריון, ואז אינו ירא
כבר כללמחצי המלך האכזר, אשרינו ואשרי חלקנו, ששם נפשנו בחיים. ודעלך,
שראו לנו לשמח בכל יום על נעם חלקנו שזכינו להתקרב אלרבונו ז"ל, ולהיות
בצותא עם אנשיו הקדושים שהם הם צדיקי דורנוולשמע בקולם, חבלים נפלו לנו
בנעימים, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.
אהובי, אחי היקר! נא ונא אל תפל בדעתך משום דברשבועולם, וכן אל תחלש דעתך
משום בריה שבעולם, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, ובודאי יש אצלו יתברך
כונה מיחדת בכלמה שעובר עליך, שהוא יתברך רוצה שתתקרב אליו בשביל זהובדרך
כזו וכו', שאתה נמצא שם, כדי שיעלו ממך שעשועיםנפלאים, אשר אינם יכולים
לעלות מאחר כלל, והוא יתברך רוצהשתהיה רגיל לספר לפניו יתברך את כל לבך
וכל מה שעובר עליךבפרטי פרטיות כאשר אתה מספר לחבר טוב.
חמדת לבבי! השם יתברך הוא אב הרחמן, ובודאי בא יבואגם יום ישועתך, ותספר
את כל מה שעבר עליך בשמחה עצומה, ותשיר ותרנן |ישעיה יב, א ב|: "אודך ה'
כי אנפת בי ישב אפחותנ'ח'מ'נ'י", הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד, כי עזי
וזמרת י"ה' ויהי לי לישועה"; אני מבין ומרגיש מאד מכאובי לבך
וחלישותדעתך שיש לך בכלליות ובפרטיות, אך כנגד זה תדע כי גדולאדוננו ורב
להושיע, ורבנו ז"ל התפאר: "דופיט אויף מיין כח, איךהאב ברייטע פלייצעס"ד.
אהובי, אחי היקר! ראוי לנו לשכח אתכל העבר עלינו עד רגע זה, ולעשות התחלה
חדשה לגמרי, ולהתחיללהכנס בעבודת השם יתברך.
א. להרגיל את עצמנו לרקד בכל יום, ולשיר ולרנן ולשמחבשמחה שאין לה סוף
וקץ, שזכינו להברא מזרע ישראל ובכל עתשיש לנו רק עת פנאי, ומכל שכן וכל
שכן כשהבעל דבר רוצהלעקם את הלב והדעת, אז צריך להיות רגיל ברקודים ולשיר
ולנגןלעצמנו שירים ונגונים של שמחה.
ב. להרגיל את עצמנו לברח בכל פעם למקום מיחד שאין שםבני אדם, ונשב שם,
ונספר לפניו יתברך את כל מה שעובר עלינובפרטי פרטיות, ונדבר עמו יתברך
כאשר ידבר איש עם רעהו ממש, ונבקש הרבה ממנו יתברך, שנזכה לצאת מגריעות
מעשינו ומבלבולמחשבותינו ומרע מדותינו.

ג. להתחיל לעשות שעורים קבועים כסדרן, להיות רגיל מאדמאד באמירת משניות וגמרא ושלחן ערוך וזהר הקדוש ומדרשים, וכן להתמיד מאד בספרי רבנו ז"ל, ללמד תורה ולומר עליה התפלה שהיא הצלחת הנפש גדולה מאד מאד, ומטהרת את הנשמה ומדבקה ומקשרתה אליו יתברך, אשרי שיאחז בזה.

ד. נרבה בצדקה בכל יום, ונשתדל לילך לאסוף אצל אחרים, ועקר שלמות הצדקה הוא צדקה להצדיק בהדפסת ספריו הקדושים והתפשטות דעתו בעולם, אשר הוא קרוב הגאלה, ובפרטיות שזכנוהשם יתברך בספרים חדשים, גלויים נפלאים בתורת רבנו ז"ל, וההכרח להדפיסם בשביל זכות הרבים, והם "שפת הנחל", והוא פרוש נפלא על כל הלקוטי מוהר"ן, "תקון הברית" - ענינים נפלאים והנהגות ישרות למי שכבר נכשל בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, ועצות והתחזקות לשוב אליו יתברך.

"מקור השמחה" - ענינים נפלאים ממעלת הששון והשמחה אשר זהו עקר קיום היהדות בגשמיות וברוחניות, ובזה תלויה כל הגאלה. "שערה חמישים" - ענינים נוראים ונפלאים ממעלת התפלה וההתבודדות, אשר נמשך משער נו"ן, ועצות והתחזקות לזכות להנהגה קדושה זו, להיות רגיל בשיחה בינו לבין קונו, וגלויים נפלאים ממישיח צדקנו, ועוד הרבה ספרים וקונטרסים שאני אוחזבאמצע.

למען השם, תראה להתפלל עלי בכל יום ויום, שאזכה להוציא מהכח אל הפעל הדפסת ספרים אלו, ולגמר יתר הספרים, ואזכה לבוא לארץ ישראל.

ההכרח לקצר, כי אני כותב זאת על הדרך.

הדורש שלומך...

א' תרא. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וירא ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלה נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתביך קבלתי כבר כמה פעמים, אך רב טרדותי הרבים בעסקה הדפסה נטלו ממני כל הזמן. והנה הספר קריאת שמע שעל המטה כבר נגמר בסוף הקיץ, ותהלה לאל, נמכרו עד עכשו ערך שלשמונה מאות, וכן "אשר בנחל", חלק א', נמכר הרבה בשבועות אלו, וכבר נמכר יותר מחמש מאות, כי תהלה לאל, הזמין לי השם יתברך

בחורים חדשים שהולכים בכל הישיבות ובתי המדרשות, ומוכרים את זה, והספר "שמירת הזמן" הוא באמצע הדפוס, ויצאתה לה לא, בתכלית ההדור והיפי, הן בכמות והן באיכות, והנהכריכה תהיה נאה מאד, בעזרתנו יתברך.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד בכל מיני אפנים שבעולסלהיות אך ורק בשמחה עצומה, ואל יחלש לבך ודעתך משום בריהשבעולם. ולמען השם, אל תסתכל על אחרים כלל. ובפרטיות אודותדרך הלמוד, ונדפס עכשו קונטרס נפלא בשם "סדר דרך הלמוד", ושם מדבר באריכות גדולה, תהלה לאל, אודות עצם מעלת הזוכהלצית את רבנו ז"ל, וללמד על פי דרכו שגלה. ראה גם ראה מה עברעליך בשנים אלו, ולולא תורתך שעשועי, אז היית אובד, חס ושלו, כידוע לך, ותהלה לאל, זכית לסים בשנים אלו ש"ס ורב שלחן ערוך, וסימת כמה וכמה פעמים ששה סדרי משנה, ואתה באמת יודע, כילולא עצות רבנו ז"ל, לא היית זוכה לכל זה; ועל כן ראה גם ראהלחוס על נפשך על כל פנים מהיום, לא לבלבל את עצמך משוםבריה שבעולם, ותמיד רק תחשב מעצמך, ותרגיל את עצמך עםהגלוי הנפלא שגלה לנו רבנו ז"ל על פסוק |יחזקאל לג, כד|: "אחדהיה אברהם", שכל הצלחתו היתה רק על ידי שהרגיל את עצמו לאלהסתכל על שום מונע ומעכב יהיה מי שיהיה - הן הקרובים והןהרחוקים, אשר זהו הצווי שצוה אותו השם יתברך: "לך לך" - גיי צו דיר |לך לעצמך|, תמיד יחשב מעצמו ולא יתבלבל מאחרים, "מארצך וממולדתך ומבית אביך", ודיקא על ידי זה תזכה להגיע אלהארץ העליונה, שהוא גלוי נעם ערבות שכינת עזו יתברך. ובאמתעם עצה זו יכול לעבר כל ימי חייו בנעם ובחיות אמת, להיות דבוקבו יתברך בכל פעם עם מחין חדשים, כי רב הנפילות שעוברות עלכל אחד ואחד ובפרטיות על בני הנעורים, הוא רק על ידישמסתכלים על אחרים, פעם נדמה לו שהוא יותר טוב מחברו, ופעםנדמה לו שחבריו יותר טובים ממנו, ודבר זה עוקר את כל אחד ואחד|עין לקוטי הלכות, פסח, הלכה ט'|, ומדרגת התם היתה, שלא להסתכל עלשום בריה, ועל ידי זה דיקא זכה להגיע למדרגה הכי עליונה, והיהרגיל לומר: "דאס איז מיין זאך און דאס איז יענעמס" |זה עניני וזהענינו של ההוא|; אשרי המרגיל את עצמו בזה, ואז טוב לו לנצח. ובפרטיות בחור בישיבה, ששם על פי רב כל אחד רוצה להיותכחבריו, ומבלבל עצמו תמיד

מאחרים, דיקא שם הוא הכרחגדול לילך עם הגלוי הזה - לא להתבלבל מאחרים,
ולא אכפתלי אחרים כלל. ומובא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן סו|, שעקרשלמות
האמת הוא, כשאינו נצרך לבריות כלל, שיאחזו ממנוויפארו אותו, עקר כונתו
בעבודתו יתברך הוא רק לזכות להתדבקעמו יתברך ולא יותר.
אהובי, אחי! תאמין לי, שבכל יום ויום יש בלבולים חדשיםעל כל אחד ואחד
באפנים שונים, וכל עבודתנו על פי דרכי רבנוז"ל - לחתר אליו יתברך גם מעצם
הבלבולים, ולזכות למצאאותו יתברך.
אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד לעשות בכל פעם התחלהחדשה, ותמשך את עצמך
אליו יתברך, ובכל יום ויום תשתדל לדברעמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה,
ותפרש לפניו יתברך את כלשיחתך וכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות,
ותהיה עקשוגדול על דבר זה מאד, וכן תהיה רגיל ברקודים אפלו בינך
לבינעצמך, ותברח מחבורות בחורים המדברים דברים בטלים, כי לאבאלה חפץ רבנו
ז"ל, ותראה לדבר בכל יום רק עם תמימים, ותאירבהם הדעת האמת, ללמד הרבה
על פי דעתו של רבנו ז"ל, וכןתרגיל את עצמך בכתיבה, לכתב חדושין דאוריתא,
שהוא תקונגדול לנשמה, כאשר הזהירנו רבנו ז"ל.
ההכרח לקצר עכשו, כי אני כותב זאת על הדרך.
הדורש שלומך...
תראה לכתב לי את הנעשה שם בישיבה בפרט, ובין אנשישלומנו בכלל.
א' תרב.בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וירא ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטובממך.
ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, ותדע אשראין בלעדיו יתברך כלל,
וצריכים להמשיך את הקדוש ברוך הואבתוך חיינו, ולחיות רק עם
הקדוש ברוך הוא, ולידע שאין לנו רקהקדוש ברוך הוא, ובלי הקדוש ברוך הוא
אינו כלום, וכשתתבררלאדם ידיעה זו, אז החיים שלו חיים אחרים, ובפרט בעתים
הללו אשר הכפירות והאפיקורסות מלאים בכל הארץ, אנו צריכיםלהתחזק ביתר שאת

וביתר עז באמונה פשוטה בו יתברך.

מה אמר לך, ידידי היקר, התורה הקדושה היא סם חיים, שהיא השכינה, ותכף ומיד כשאדם לומד את התורה הקדושה, עליו נאמר |ישעיה ו, י|: "ושב ורפא לו", מאיננו מיני מרעין בישין ומחיה ליהממיתה דעניותא, כי באמת לית עניותא כעניותא דאוריתא, דמאן דלא אית ביה אוריתא איתקרי מת, אסותא דיליה מה היא לההוא עלמא - אוריתא! ואיתמר ביה |משלי ג, יח|: "עץ חיים היא למחזיקים בה" |תקוני זהר, תקון כב|; כי עקר הסם חיים להאדם היא התורה הקדושה, כי כשאדם לומד תורה, שורה אצלו השכינה, שהיא האמונה הקדושה, ואז נצל מכל מיני מיתות משנות, מיתות נאכזריות; ועל כן אשרי ואשרי מי שלומד תורה בכל יום, והתורהנותנת כח להאדם להתגבר על יצרו הרע |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'|; ואמרו חכמינו הקדושים |קדושין ל.ל|: אמר הקדוש ברוך הוא, בראתי יצר הרע, בראתי תורה תבלין כנגדה; ועל כן עקר התבלין נגד היצר הרע הוא רק התורה, והיצר הרע הוא מינות וכפירות, שמכניס באדם קשיות וספקות עליו יתברך, וכל זה בא מחמת שאינו לומד תורה, וכשאדם לומד, אזי נזדכך לגמרי; ועל כן ראה, אהובי, ידידי היקר, להתחזק ביותר בלמוד התורה הקדושה בתמימות ובפשיטות גמורה, ואל תסתכל על שום מונע ומעכב, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרג. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וירא ה' תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה שאתה מבלבל את עצמך וכו', שהתאוות מטרידות אותך וכו', ראוי לך לעין בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל, שבפרוש גלה לנו |שיחות הר"ן, סימן נא|, שבאמת אין נמצא שום תאוה כלל, כי אכילה ושתיה היא הכרח לקיום הגוף, וגם בנים מכרחים להוליד, ואם כן אין שום תאוה כלל, רק צריכים להתנהג בהם בקדשה ובטהרה וכו', עין שם; ועל כן מה אתה מבלבל את עצמך מתאוות אכילה וכו', ואתה נכנס בשטיות וחמרות תורות, אתה צריך רק להיות דבוק

בהקדוש ברוך הוא, ומכל שכן רק להסתכל על רוחניות חיות אלקותו יתברך המחיה ומהוה אתזה הדבר, ועל ידי זה ממילא תנצל מכל מיני תאוות רעות שבועולם; כי אדם צריך לעבד את הקדוש ברוך הוא מכל דבר, ולהחדיר בדעתו רק אמתת מציאותו יתברך, ועל ידי זה יצליח בכלדבר, ותכף ומיד כשעוקר את עצמו ממנו יתברך, אזי מתגברים עליוכל התאוות; כי באמת מי שדבוק בו יתברך באמונה פשוטה, על ידי זה מבטל ממנו כל התאוות, ואין לו שום תאוות כלל, ועקרהתאוות באות רק מחמת שהוא נעקר ממנו יתברך, רחמנא לישזבן, ועל כן תחדיר בעצמך רק את אמתת מציאותו יתברך, ועל ידי זהתהיה הכי מאשר בחייך.

נא ונא אל תחשב שזה דבר פשוט, אלא זה עקר גדול לחשבממנו יתברך, אשר בכל רגע ורגע שחושבים ממנו יתברך אומדברים ממנו יתברך מקימים מצות עשה, ועל כן שמר את עצמךמלחשב דברים אחרים, ואל תבלבל את עצמך מדברים אחרים, ומכל שכן וכל שכן שלא תדבר דבורים אחרים - רק אמונה, ועל ידי זה ממילא יתבטלו ממך כל התאוות, הן תאוות נאוףשמתאחזת באדם רק כשאינ בו אמונה, כי המאמין האמתית בוייתברך, שהוא עומד עליו ומסתכל עליו, יזהר מאד להתנהגבקדשה, וכמו כן תאוות אכילה ושתייה כשאדם מדבק את עצמו בוייתברך, אז לא שיק בכלל שום תאוות, אלא אוכל כדי שיהיה לוכח לעבד את הקדוש ברוך הוא, או שאוכל אלקות ומיחד יחודיםבעת אכילה. וכמו כן מה שיק תאוות ממון, מי שדבוק בהקדוש ברוך הוא אינו צריך שום דבר, אלא מחלק כל מה שיש לו לעניים; יעזר הקדוש ברוך הוא שנזכה לזה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וירא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה ללמד מדת הסבלנות, אשר זה עקר בחיים, כי בליסבלנות אי אפשר לעבר את

זה העולם בשום פנים ואפן, כי עובריםעל כל אחד ואחד משברים וגלים כאלו אשר

לולא הלמוד של רבנוז"ל שמלמד אותנו סבלנות, לא היו יכולים להתקים כלל,

ועל כןראה להיות סבלן גדול, ואז תראה עולמך בחיך.

ראוי לך ללמד עכשו את המאמר בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה, ולומר עליו התפלה, ששם מדבר רבנו ז"ל מאמונהשמביאה לאדם סבלנות, שעל ידי זה אף פעם לא יפל בדעתו.

נא ונא חזק ואמץ מאד מאד להחזיק את עצמך ברבנו ז"ל, ואל תתן לרשעים שינתקו אותך מרבנו ז"ל, כי מה הם יכוליםלמכר לך וכו' וכו' נגד רבנו ז"ל, הלא אפס וכלום, ולדעתי לא היוצריכים אפלו לדבר מזה, אך הנסיונות בעתים הללו כל כך קשיםשבאים בורים וריקים וכו' וכו', ומבטלים את דברי רבנו ז"ל |עפראלפומייהו|, ועל כן צריכים לדבר מזה ולחזר על זה תמיד, וכבראמר פעם רבנו ז"ל |חיי מוהר"ן, סימן תרח|, אשר עופות יחלקו עליך|עין בהספור שספר רבנו ז"ל מה שאמר הבעל שם טוב, זכותו יגןעלינו, על אחד שבא אליו, שעופות יחלקו עליך, עין שם|; ובאמתהיום יש עופות טמאים המפטפטים נגד רבנו ז"ל, ועל כן אשריואשרי מי שמחזיק מעמד ואינו נמשך אחר דבוריהם. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וירא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות השלום בית שלך וכו' וכו', לדעתי אתה מקפיד ביותרעל אשתך, ואתה מכניס אימה יתרה בתוך ביתך |עין גטין ו:|, שזההורס לך את כל השלום בית, אני לא מבין אותך למה לא תתישבפעם ולתמיד, כי עוד מעט אתה יוצא מזה העולם, ולא יהיה לךשום דבר, כי מכרחים למות, ועל כן בשביל זמן קצר כדאי לךלעשות מריבות ומחלקת בביתך, ולמרר את חיי אשתך וכו' וכו'? אדרבה תשבח אותה. רבנו ז"ל אמר |עין לקוטי מוהר"ן, סימן רב|:האשה אוהבת כשמגביהים אותה ונותנים לה כבוד וכו', ועל כןמה אתך, למה אתה צריך כל כך לדקדק על כל דבר קטן, נשברהכוס וכו', אומרים "מזל טוב, יולד לנו בן זכר" וכו', ולא כמושאתה עשית מחלקת עצומה, עד שעל ידי כוס כמעט שאתהמתגרש וכו', ואני לא

מבין אותך כלל, מי למד אותך את הלמודים האלו?! ועל כן כלך מדרך זו, רק תעשה כל מיני פעולות שבעולם מהיום והלאה להיות בשמחה, ותשמח את אשתך, כי 'אשה בעלה משמחה' |ראש השנה ו:|, ותכבד ותיקר מאד מאד את אשתך כרצונו של רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימנים רסג, רסד|, ותתן לה כבוד גדול, ועל ידי זה יהיה לך בית חם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תרו. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וירא ה' תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתביך קבלתי כבר כמה פעמים, ומרב טרדותי בעוונות הרבים, לא היה הפנאי להשיבך, תהלה לאל, הייתי אתמול בלילה עם הרבה מאנשי שלומנו במונסי, שזכינו שנפתח שם בית מדרש חדש על שם רבנו ז"ל "מי אמר ועשה", רבים רחמיו יתברך, שטובגמלנו, ובעניונתנו עזר לנו והאיר לנו בחשכותנו, וזכינו לארבעאמות חדשות, שבו יהיו מדברים מעזוז נפלאותיו, מאור האורות, שזכינו שנתגלה אלינו בדורותינו אלה; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, ושם נפשנו בחיים, ולא נתן למוטרגלינו.

אהובי, ידעתי ואני מרגיש צערך הקשה שעובר עליך מבית ומבחוץ, אבל כנגד זה תדע, מאחר שאתה נרדף כל כך, אתה יכול יותר לברח אליו יתברך מכל העולם, כי על פי רב העולם מטעים את עצמם, וכל אחד חושב שיש איזה עזר מבלעדיו יתברך, חס ושלום, ונדמה לו שזה יכול לעזר לו או זה, אצל זה מנחת ישועתי או אצל זה, ועל כן עובר עליהם מה שעובר, ומזה יוצאת כל המחלקת שיש בעולם, כי נדמה לו כאלו חברו לקח דבר השיך לו, או אם לא חברו, היה הוא מתגדל יותר, וכדומה פתויים, שהבעל דבר מסבב על כל אחד ואחד בכל יום ויום מחדש, אבלתכף ומיד כשאדם זוכה לבא לידי הכרה מחלטת, כי "שוא תשועת אדם" |תהלים ס, יג|, ו"ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם" |שם קיח|, אדם כזה נושע באמת. חמדת לבבי! כשרק זוכים למעט מעט ישוב הדעת, רואים שהכל דמיונות המסתירים אותנו יתברך, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם

עצמיות חיות אלקותו יתברך, שנתלבש עצמו בלבושים אלו אשר למראה עיניו,
ועל כן |תהליסקלט, ז|: "אנה אלך מרוחך ואנה מפניך אברח, אם אסק שמים
שםאתה, ואציעה שאול הנ".

חמדת לבבי! ברח לך עכשו אליו יתברך, ותספר לפניו יתברך מחדש את כל לבך וכל
מה שעובר עליך, ואל תחשב שכבר ספרת לפניו את כל לבך, רק מחדש כאלו עוד לא
דברת עמו יתברך בשוםפעם, ואם היית יודע מעלת שיחתך ותפלתך לפניו יתברך,
איךשמרעושה את כל העולמות, היית עוסק בזה בקביעות, וצריך שתחקק בלבך
ובדעתך, כי ישועתך מנחת רק אצלו יתברך, ועל כןאל תפחד משום דבר ומשום
בריה המחלישה דעתך ומצערות אותךודוקרתך בחרב פיה, כי הכל הבל רוח, והשם
יתברך הוא אתך, עמך ואצלך ממש, ורבנו ז"ל מרעיש עולמות בעבורך שתושעבמהרה,
ותמצא את בת זוגך, אך מבקש ממך דבר אחד - שתדבראליו יתברך, ותספר לפניו
בכל פעם את כל מה שעובר עליךברוחניות ובגשמיות בפרטי פרטיות, ולא תתן דמי
לו, כי מאבניהתפלה הוא בונה בנינים נפלאים בעבורנו |עין חיי מוהר"ן, סימן
רצג|, וכד חם גב'ה' יתהפך |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'|, וכשישלים
בניהוקדשה שבנה בעבורך, אז תרד אליך כל הישועה בשלמות. העקררחק ואמץ מאד
מאד להיות תמיד בשמחה עצומה, 'משונהפרייליך', כי אם אין האדם זוכה לדבר
עמו יתברך כל ימי חייו,אלא פעם אחת, ראוי לו לשמח ולרקד כל ימיו, שזכה
לדבר עםמלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא פעם אחת בחייו, ולספרלפניו יתברך
את כל לבו, ומכל שכן שרבנו ז"ל מזכה אותנו לדברעמו יתברך בכל יום ויום,
ומספרים לפניו יתברך את כל מה שעוברעלינו, ראוי לנו לשמח ולרקד על דבר,
וזכות זו גדולה מאד מאד.

ואמר רבנו ז"ל, שאם היו מניחים מת בזה העולם, היה מתפללבאפן אחר לגמרי,
כי מת שהוא כבר פשט את גופו הגשמי, והוארק רוחני, הוא כבר רואה מה שנעשה
מכל תפלה ושיחה, שזוכהלתפלל ולשיח בינו לבין קונו, אבל אז כבר מאחר, כי
לא המתיםיהללו י"ה.

ועל כן, חמדת לבבי, עשה מה שתעשה, לעשות מרגע זההתחלה חדשה, ותעביר הכל
מדעתך, כל מה שעבר עליך עד עכשו, ותשכח הכל מזכרון דעתך, ותהיה בעיניך

כקטן שנולד, וכן בכלפעם, כי ענין ההתחדשות שגלה לנו רבנו ז"ל, הוא התגלות
חדשה, שעוד לא נתגלתה עד עכשו, רק משיח יגלה את זה בשלמות, כמובא הרבה מזה
בלקוטי הלכות |מילה, הלכה ד'|, על פי לקוטי מוהר"ן |חלק ב', סימן סא|,
עין שם, ותראה נפלאות רבות. ומובא מענינים אלו באריכות נפלאה, תהלה לאל,
בספר "שמירת הזמן", שהוא עכשו באמצע הדפוס.
חמדת לבבי! תתפלל בעדי שאזכה להוציא מהכח אל הפעלה דפסת ספר זה, ויתר
הספרים שמוכנים כבר לדפוס.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
ומבקש אותך מאד, שאל תדאג כלל, כי תהלה לאל, בא יבאגם יום ישועתך, ותזכה
לכל טוב אמתי ונצחי, רק חזק ואמץ מאדמאד, להיות בשמחה, ולרקד בכל יום
אפלו בינך לבין עצמך...
ואודות הקונטרס "אשר בנחל" שאתה מדפיס, הטוב בעיניך עשה, ותאיר את העולם
עם אורו הגנוז של רבנו ז"ל, והכל יתקרבו אליו יתברך, ובעזרת השם יתברך,
נוכל גם פה למכר מזה הרבה, והכסף תקחו לשלם החוב שלכם.
א' תרז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וירא ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרוי איר.
לנכון קבלתי את מכתבך האריך.
מה אמר לך, ידידי היקר, כל עבודתך צריכה להיות רק איך להפיץ את אור רבנו
ז"ל בעולם, ואתה צריך ללכת במסירות נפשה כי גדולה להפיץ את אור רבנו ז"ל
יומם ולילה, הן ביום והן בלילה, מתי שאתה רק מוצא יהודים, אתה צריך לצאת
להפיץ, וכמו כן אני עושה את זה כל השנים, ואני מעורר מאד אתה בחורים
והאברכים שגם כן ילכו להפיץ, כי כל זמן שאני אחיה אני אדפיס את
ה"לקוטי מוהר"ן", כי אני רואה שהסמ"ך מ"ש שונא מאד מאד את רבנו ז"ל, ועושה
כל מיני פעולות שבעולם להעלים ולהסתיר את רבנו ז"ל מבית ומבחוץ וכו' וכו',
ואני לאאתן את זה בשום פנים ואפן, כל זמן שאני אחיה אני אמלא אתכל העולם
כלו עם ספרי רבנו ז"ל, ועל כן ראה לעזר לי בכל מה שאתה רק יכול,

והקדוש ברוך הוא לא יעזב אותך.

נא ונא תעשה כל מיני פעולות שבעולם להמשיך להפיץ, ואזטוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרח. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וירא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות בנך שהולך להיות בר מצוה וכו', ראה לקנות שני זוגות תפלין של רש"י

ושל רבנו תם, כי זה היה רצונו של רבנו ז"ל, שתכף ומיד כשמתחילים להניח

תפלין, אמר בפרוש שצריכים להניח את שניהם רש"י ורבנו תם.

אודות שאתה שואל על סופר שהוא איטר יד, האם ראוי לקחת ממנו תפלין, הרי זה

הלכה מפרשת בשלחן ערוך | ארח חיים, הלכות תפלין, סימן לב, סעיף ה', ואיטר

יד שמאל דידיה הוי ימין, עין שם; ועל כן אין שום ספקות בדבר הזה.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לך לשמח מאד מאד שאתה הזוכה להכניס את בנך לעל

המצוות, וראוי לך לתן תודה והודאה להקדוש ברוך הוא על כל החסד חנם הזה

שעשה לך הקדוש ברוך הוא, ותבקש הרבה ממנו יתברך שיזכה להתקרב אל דרך רבנו

ז"ל, כי כל זמן שהבחור צעיר מאד הוא קולט מאד מאד אתאור רבנו ז"ל.

רק חזק ואמץ, שגם אתה תתקרב יותר ויותר אל רבנו ז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרט. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וירא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח

לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה. מה אמר לך, העקר

לברח מוכוחים. וכבר אמר רבנו ז"ל | שיחות הר"ן, סימנים: פ', פא, | שבני אדם

יש להם כח למנע מהקדשה יותר מהיצר הרע, ובפרט אלו המתנגדים, הם גרועים...

| עין בלקוטי הלכות, נזיקין, הלכה ד', אות כח, מה שכתב עליהם; ועל כן מה

ולמהלך להתגרות עמהם, צריכים לברח מהם בתכלית הרחוק, ולא להכנסבשום דין
ודברים, ורק להשיב: "בסדר, דו ביסט גירעכט" |בסדר, אתה צודק|. ויותר
מזה אין לי שום מגע ומשא עמו, ומכל שכןבללות הזמן היקר שיש לנו, ויכולים
לחטף בו טוב אמת ונצח.
חמדת לבבי! בכל פעם כשתשמע התנגדות, תרקד ותשמחביותר על נעם חלקנו,
שעל כל פנים איך שאנו נראים כמו שאנו, נצלנו מלהיות מתנגדים על אור
האורות, תקות כל בית ישראל, וראוי לנו להחיות את עצמנו בזה מאד מאד,
אשרינו און פארטאשרינו. וצריך שתדע, שכל דבור שהאיש הישראלי מדבר,
הואכלים והיכלות לקבל בהם הארת האין סוף ברוך הוא, ועל כן חבלעל הדבורים,
יותר טוב לדבר רק מדברי אמונה ויראת שמים ותורהותפלה, ויהיה איך שיהיה
להתבודדות אין צריכים מח טוב, רק"פתח פיך ויאירו דבריך", לדבר עמו יתברך
כאשר ידבר איש עםרעהו, ולספר לפניו יתברך את כל לבך ודעתך, והעצה
היעוצהלהתנגדות היא, כי פרעה אמר |שמות א, י:| "הבה נתחכמה לו פוירבה",
אבל רוח הקדש צווחת: כן ירבה וכן יפרץ, ודו"ק; כי עקרעסקנו צריך להיות רק
הדפסה, להדפיס ספרים חדשים למכביר, והעקר להפיצם על פני תבל, ואסור להסתכל
בענינים אלו אפלו עלאנשי שלומנו המונעים, כי הבעל דבר יש לו הרבה שליחים
וכו', וצריכים לעסק בהדפסת הספרים ובהפצתם במסירות נפש ממש, בלי שום חכמות
כלל, ובזה יתגדל ויתרבה כבוד הצדיק האמתבעולם, ותתגלה מלכות שמים.
ההכרח לקצר.

הדורש שלומך באהבה רבה...

וטוב מאד הדבר שכתבת, שאתה לומד בצותא עם הבחוריםבכל שבת קדש שעור
בלקוטי מוהר"ן הקדוש והנורא - אשרינוואשריך.

א' תרי. בעזרת השם יתברך יום חמישי לסדר וירא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך לנכון קבלתי. והנה להשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרטיות שספרי רבנו
ז"ל בידך, הפך בהם, ושם תמצא מרגועלנפשך, כי אין לך טוב מהם, כי הם

אוריתא דעתיקא סתימאה, אשר יתגלה בביאת ינו".

חמדת לבבי העקר והיסוד בדעתו של רבנו ז"ל לשכח בכלפעם העבר, ולעשות בכל רגע התחלה חדשה לגמרי, ולהיות בעיניו כקטן שנולד, ועל ידי זה יזכה להכנס בכל פעם לפני ולפנים וכו'.

ואודות הבלבולים שעוברים עליך, כן עובר על כל אחד ואחד, ועקר שלמות האיש כשר והצדיק, שיכול להחזיק את עצמו, שקורין "דער האלטן זיך", ולהפך את כל היגון ואנחה לשמחה עצומה, וכל העצבות והמרירות שעוברת על כל אחד ואחד, הוא רק מהשמבלבל את עצמו מהעבר, אבל על ידי ההתגלות החדשה הזו שלעת י"ק, והיא - להתחדש בכל פעם, ולא להסתכל על העבר כלל, על ידי זה יכולים להיות תמיד איש כשר, ושום דבר לא ישבראותו, ולא ירחקו ממנו יתברך. וצריך שתדע, אהובי, אחי, כמושהתבודדות היא הנהגה כללית לכל אנשי שלומנו, שהזהיר על זה רבנו ז"ל מאד, כמו כן שמחה ורקודין, ולשיר לעצמו נגונים שלשמחה ולרקד, היא הנהגה כללית מרבנו ז"ל, שהזהיר על זה רבנו ז"ל מאד, ועל כן צריכים לקים את שתיהן דיקא.

ודע כי "שמחה והתבודדות" הן שתי הבקיאיות שצריך כל אחד שיהיו לו בדרך התשובה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו', בקי בשוב - הוא ענין השמחה והרקודין, לשמח ולרקד מאד מאד, יהיה באיזה מצב שרק נמצא עכשו וכו', בקי ברצוא - הוא ענין ההתבודדות, לבקש תמיד ממנו יתברך שימחל לו, ולא יתן דמי לווכו; אשרי הזוכה לקים את שתי הבקיאיות האלו, ואז ילך לבטח דרכו כל ימי חייו, והם ילוו אותו עד היום האחרון והשעה האחרונה - אשרי לו. וכמו שהתבודדות אתה עושה במקום מיחד, כמו כן רקודים, נוסף על זאת שתזכה לרקד עם אנשי שלומנו הקדושים, תשתדל לרקד גם בינך לבין עצמך, ואז טוב לך לנצח. הדורש שלומך...

א' תריא. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וירא ה'תשל"ה.

שפע ברכה ששון ושמחה ישיגו לאהובי, אחי, ידידי, חבריהיקר, שותה בצמא ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

מכתבך קבלתי זה פעמים, ולא היה לי פנאי להשיבךתכף ומיד כרצונך.

אחי היקר, העקר והיסוד שקבלנו מרבנו ז"ל הוא שמחה, להתחזק ולשמח נפשו עם מה שיוכל, כי עקר היציאה מהסטראאחרא, שהם בעצמם העצבות והיללה, הוא רק על ידי שמחה, בחינת |ישעיה נה, יב|: "כי בשמחה תצאו" וגו', ועל ידה יכולים לכנס לפנים הקדשה, בחינת |שיר השירים א, ג|: "הביאני המלך חדרינגילה ונשמחה בך" וגו', ואמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד|: "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", ולהתגבר להרחיקהעצבות והמרה שחורה בכל כחו, ומלבד אשר ברוחניות נעשהקלקול גדול לנשמתו כשהוא בעצבות, אך גם בגשמיות כל החלאיםהבאים על האדם, הכל בא רק מחמת קלקול השמחה, וגם חכמיהרופאים גלו והאריכו, אשר כל המחלות באות מחמת מרה שחורהועצבות, והשמחה היא רפואה גדולה, וצריך להתגבר בעקשנותגדולה בכל הכחות להיות אך שמח תמיד.

ב| כי טבע האדם למשך עצמו למרה שחורה ועצבות מחמתפגעי ומקרי הזמן, וכל אדם מלא יסורין על פי רב, כי הוא כלולמארבעה יסודות: אש, רוח, מים, עפר כידוע, והעקר יש בו יסודהעפר, אשר ממנו נמשכת לאדם עצלות ועצבות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפט|, על כן צריך להכריח עצמו בכח גדול להיותבשמחה תמיד, ולשמח את עצמו במה שיוכל, אפלו במלידשטותא. עוד אמר רבנו ז"ל |שם, סימן קסט|, אשר על ידי שמחהישמר אותך השם יתברך שלא תבוא לפגם הברית, חס ושלוש. ור'אברהם בר' נחמן גלה בפסוק |דברים ז, יב|: "והיה עקב תשמעון" וגו', ופרש רש"י אלו מצוות שאדם דש בעקבו, כי חז"ל גלו לנו|פתיחתא דמדרש אסתר רבה|, אשר אין "והיה" אלא לשון שמחה, והנראה אשר מצוות השמחה בה' היא היא המצוה שאדם דשבעקבו, ודבר זה קל ונקל בעיני האדם כידוע, ודברי פי חכם חן.ועקר הקללות שבתוכחה הן באות |דברים כח, מז|: "תחת אשר לאעבדת את הוי"ה בשמחה". אשר בקללות אלו נכללים כל מיניירידות וקטנות וצמצומים ודינים קשים וענשים מרים, אשר עובריםעל האדם, והכל מחמת שאינו מחזק את עצמו בנקדת השמחה, לשמח נפשו בנקדת יהדותו, כי שמחה ואמונה תלויות זו בזו |עין לקוטי הלכות, נפילת אפים, הלכה ד'|, כי מי שיש לו אמונה שלמה בשםיתברך, בודאי ראוי לו לשמח תמיד בהשם יתברך, וזה הדבר

איאפשר לבאר בכתב, כי הוא לכל אחד כפום מה דמשער בלביה, כיהוא עקר נעם דבקות השגת אלקותו יתברך, שזכינו שבחר בנו מכלעם ורוממנו מכל לשון, וזכינו להיות עמו וצאן נחלתו, אשרהשמחה בזה היא מצוה רבה מאד מאד, בחינת |תהלים קמט, ב|: "ישמח ישראל בעשיו" וגו', וכן לשמח בשמחת המצוות, בחינת |שם יט, ט|: "פקודי ה' ישרים משמחי לב", כי בודאי אין שמחהבעולם כשמחה זו.

ג| ודבר זה תלוי בשלמות האמונה, כי כל מה שזוכה לברורזכוכך האמונה, אשר מלא כל הארץ כבודו, ואין בלעדיו יתברךכלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, כן נתעוררלבו בדבקות השמחה, כי זה תלוי בזה ||ועין בילקוט תהלים, רמז תתמג|, "כי שמחתני ה'" |שם צב, ה| - מי גרם לנו לבא לידי שמחה זו? בשכר אמונה, שהאמינו אבותינו ודו"ק|.

כי זה כל אדם יכול להבין ולהתבונן, שבעולם הזה אין שוםשמחה, כי מה יתרון לו לאדם בכל עמלו שיעמל תחת השמש |קהלתא, ג|, וימינו כצל עובר, כמו שכתוב |תהלים קמד, ד|: "אדם להבלדמה ימיו כצל עובר", וכתוב |שם קב, יב|: "ימי כצל נטוי ואני כעשבאיבש", וכתוב |איוב יד, ב|: "אדם ילוד אשה קצר ימים ושבע רגזכציץ יצא וימל ויברח כצל ולא יעמוד", וכתוב |דברי הימים א' כט, טו|: "כי גרים אנחנו לפניך וגו', כצל ימינו על הארץ", וכתוב |קהלתו, יב|: "כי מי יודע מה טוב לאדם בחיים מספר ימי חיי הבלוויעשם כצל" וגו', ואמרו במדרש |קהלת רבתי א, ג|: כאיזה צל, אםכצלו של כתל יש בו ממש, אם כצלו של דקל, יש בו ממש וכו', כהדין עופא דעבר וטוליה עבר עמיה, כצלן של דבורים שאין בוממש של כלום, עין שם; ועל כן באמת המחקרים והכופרים, רחמנא לצלן, אין להם שום שמחה כלל, וכל ימיהם הם מלאיםעצבות ויגון ואנחה, כי מאחר שכופרים בתורתו יתברך ובעשיתמצוותיו יתברך ומהיכן יקבלו שמחה אמתית?! והכרת פניהםענתה בם, שעל פי רב הם מלאים עצבות, יגון ואנחה, ואין להםעם מה להחיות עצמם.

ד| אבל אנחנו עמינו בני ישראל, מאמינים בני מאמינים בהשםיתברך ובתורתו הקדושה ובמצוותיו הקדושות בתמימותובפשיטות, בודאי אין עוד שמחה כזו

בעולם, כשאנו זוכים לעשותנחת רוח ליוצרנו ובוראנו יתברך, ואנו קונים לנו חיי עולם לעולמיעד ולנצח נצחים, על ידי חוטי הציצית שקונים אותם בעד 'גדול' אחד, ואנו נכללים על ידי זה באור האין סוף ברוך הוא, היש עוד שמחה כזו? ועל ידי זה אנו מעלים את השכינה אל שרשה, ואנוזוכים להיות דבוקים בו יתברך, כי בזה שאנו שמחים בעת עשיתהמצוות, בזה אנו מגלים אחדותו יתברך ואמתתו יתברך, אשר הואאמר ונעשה רצונו יתברך. ועין בספר המדות |שמחה, סימן א'|: כשאדם עושה מצוה בשמחה, זה סימן שלבו שלם לאלקיו, וציןהרב לעין בהכתוב |ברכות ל:|, בהא דאביי הוה יתיב קמיה דרבהחזיה דהוה קא בדח טובא, אמר ליה: "וגילו ברעדה" כתיב, אמרליה: אנא תפלין מנחנא, רבי ירמיה הוה יתיב קמיה דרבי זירא חזיהדהוה יתיב וקא בדח טובא, אמר ליה: לא סבר לה מר "בכל עצביהיה מותר" |משלי יד, כג|, אמר ליה: אנא תפלין מנחנאו. ופרש שםהכותב, כי כל הולך בדרך תמים צריך שיהא שמח בחלקו הטובבמה שרודף אחר השלמות, ולא יקרא שלם בתכלית, עד שיגיעלזה, רצה לומר שיפעל כל פעלה טובה בששון ובשמחה, כמושאמר המשורר |תהלים קיט, קיא|: "נחלתי עדותיך לעולם, כי ששוןלבי המה", הינו אימתי יהיו עדותיך לי בנחלה עולמית? כאשרששון לבי המה, הינו כשלבי שש ושמח, ומתעלס מאד בקיוםמצוותיך וכו', ואף שהשמחה במלי דעלמא היא פעל מגנה, אין כןבמי שמקים מצוה בשמחה רבה, כי מעלה גדולה תחשב לו, כיהיא שמחה נפשית וכו', עין שם.

ה| ומה שיש לדקדק בשני המאמרים הנ"ל:

א. למה כפלם, כי שניהם מדברים מענין אחד, שיהיו שמחיםבשמחת המצוה? ב. מה מוסיף מאמר השני על הראשון? ג. למהנקטו מצות תפלין דיקא, ואין לומר מפני שרוב היום הלכו עםתפלין, הלא גם בציצית הלכו, וכן יש עוד מצוות שהן תדירות? ה. במאמר הראשון, חזיה דהוה קא בדח במאמר שני חזיה דהוה "יתיב" וקא בדח? |חסר ההמשך וחבל על דאבדין|

א' תריב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וירא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור

חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי כעל כל הון לשמעהבשורה הטובה, כן יעזר השם יתברך שנזכה לבשר ולהתבשרבשורות טובות, וראוי לנו להרגיל את עצמנו לתן תודה והודאהלהשם יתברך על כל פרט ופרט, ורבנו ז"ל אמר, שתודה והודאההוא שעשוע עולם הבא |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'|, הינו בזהשתהיה רגיל לתן לו יתברך תודה והודאה על כל פרט ופרט, אזתמשך עליך הארת עולם הבא, והיא - לידע שכל מאורעותיו הסלטובתו |עין שם, חלק א', סימן ד'| - אשרי הזוכה לזה; כי באמת|תהלים קמה, ט': "טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו", ואף שעוברלפעמים מה שעובר ברוחניות ובגשמיות וכו', בודאי מי שיש לוודעת האמת, יודע כי הכל לטובה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנ|, ורואים בני אדם שמתמררים חייהם על לא דבר, אף שבאמת עוברעליהם מה שעובר על כל פנים אין זו עצה כלל, כי כל הנמשךאחר הצער, הצער נמשך אליו, וחוזר חלילה, עד שיש שמנחיםבשאל העצבון והמרירות, ומבקשים נפשם למות, רחמנא לצלון, ורבנו ז"ל שהוא גאלתן של ישראל, מגלה לנו נפלאות חדשותלגמרי, לתן תמיד תודה והודאה על כל פרט ופרט, ובצר לו ימצאהרחבות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה|, וירגיל את עצמו למצאבעצמו נקדות טובות וכן אצל אחרים, וידין את עצמו ואת אחריםתמיד לכף זכות, ואז דיקא תתחיל לחיות חיים חדשים בכל פעם|עין שם, סימן רפב|.

חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרביאמת כזה המחיה אותנו, טוב להודות להשם יתברך על כל החסדחנם שעשה עמנו.

ואודות השעורים קבועים שקבלת על עצמך, טוב ויפה הדברהזה, כי רק זה ישאר מאתנו, כי |אבות, פרק ו': "בשעת פטירתו שלאדם אין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובותומרגליות אלא תורה ומעשים טובים בלבד"; ובפרט כשלומדיםבדרך הנפלאה שהורנו רבנו ז"ל |עין שיחות הר"ן, סימן עו;

ובקונטרססדר הלמוד על פי דעת רבנו ז"ל, |עין שם|, אז מצליחים מאד מאד. ולמען השם אל תבלבל את עצמך מאחרים כלל, אין לךבעולמך רק הוא יתברך, כי מלא כל הארץ כבודו, והוא מחיהומקים ומהוה את כל הבריאה והכל אלקות ממש,

רק נתלבשבבושים אלו, ותראה לקבל את הרמזים שמרמזים לך בכל יוםובכל שעה
ובכל רגע מלמעלה, כי הוא יתברך מצמצם עצמו מאיןסוף עד אין תכלית, וקורא
אותך אליו, ומגלה לך רזים וסתרינסתרות|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
נד|, ובזה מקשר העולם הזהעם העולם הבא, כי הכל אלקות ממש, אשרי הזוכה לזה.
ואודות הסחורה שסחרת ונמצאת עכשו בביתך, אל תדאג כלל, כי בא יבוא יום
ישועתך, ויבואו סוחרים אצלך ויקחו וימכרו אתסחורתך, העקר זיך אינגאנצען
איבער געבן צו השם יתברך, וזוטעות גדולה שנטבעת באדם, שהוא צריך להחניף
ולבקש את זהאו את זה וכו', שיעשה לו טובה וכו', כי העקר להרגיל את
עצמובידיעה זו, לידע שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל תלוי רק בידויתברך,
ועל כן עלי רק לבקש, ממנו יתברך, ותהיה רגיל לדבר עמויתברך כאשר ידבר איש
עם רעהו, ותספר לפניו יתברך את כל לבךוכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות.
אחי היקר! אל תהיה בטלן,למה לך לרדף אחר בני אדם, אשר אינם יכולים לעזר
לך כלל, כי|תהלים קמו, ג|: "אל תבטחו בנדיבים בבן אדם שאין לו"
תשועה", שהוא בעצמו אינו יכול לעזר לעצמו, ברח לך יותר אליו יתברך, ותהיה
רגיל לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, אז תחיהחיים נעימים ומתקים,
ויזדכך מחך ותישב חושיק, ואל תאבה ואלתשמע למי שאומר לך אחרת, כי בא יבא
היום והשעה והרגע, שנצטרך למות ולהפשיט את גופנו הגשמי, ואז יהיה לנו
לקרןפלאה כל אלו השיחות והדבורים שדברנו אליו יתברך, ואפלושעובר מה
שעובר, על כל פנים נשיח ונספר לו יתברך הכל, ונעשה מחאה ונגלה פנימיות
לבבנו, כי רצוננו הוא רק להכלל בויתברך בתמימות ובפשיטות גמורה.
הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תריג.בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר וירא ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לברך ממחלקת, כי המחלקתשורפת את הכל, ועל כן
אנחנו צריכים לעשות כל מיני פעלותשבועולם לברך ממחלקת, כי זה לא נלמד בחדר

שלנו, ומספיק לנו הצרות מבחוץ ומה אנו צריכים צרות מבפנים.

הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, וכל מה שאתה צריך לבקש רק ממנו יתברך, ועל ידי זה תצליח דרכך תמיד.

עליך לדעת כי החיים של האדם מלאים נסיונות קשים ומרים, ואשרי מי שמחזיק מעמד ואינו נשבר משום דבר שבעולם.

תשתדל מאד מאד להתחמק מכל מיני מחלקת, ואף שכואבך מאד מאד מכל מה שנעשה וכו', עם כל זאת תהיה חכמותתרחק ממחלקת, ועל ידי זה רק תרויח, כי על ידי מחלקת רק מפסידים, ומי שמתחמק ממחלקת הוא רק מרויח, כי המחלקת שורפת כל חלקה טובה ואינה בוחנת בין טוב לרע, ועל הראשונים אנו מצטערים מה אנו צריכים להוסיף חדשות וכו', ותאמין לישנמאס לי מכל המחלקת והמריבות האלו וכו' וכו', ואני בכלל לא רוצה להתיחס לזה, אך מדי פעם כשמתעוררת האש, עלי לשפך עליהם בוז וכו', אבל כך אני לא רוצה בכלל להתיחס אל הכלבים הנובחים וכו' וכו' מה לי ולהם, כל זמן שאני אחיה אני אגלה ואפרסם את דעת רבנו ז"ל.

מוהרנ"ת ז"ל אמר לאנשי שלומנו, אשר כל אלו ואלו שדברובעת המחלקת, ונכנסו בוכוחים לבסוף נפלו ונכשלו, כי עם וכוחים לא מגיעים לשום דבר, רק כל אחד רוצה להראות שהוא המנצח, ועל כן ברח לך ממחלקת, ואז טוב לך כל הימים.

ולדעתי צריכים הרבה לבקש ממנו יתברך, שלא תהיה לו שום שיכות במחלקת, כיהמחלקת רק מבטלת מתורה ותפלה, וזה הרוח של הסמ"ך מ"ם, ועל כן תהיה פקח, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תריד. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר וירא ה'תשל"ה.

אך טוב וחסד ירדפו לאהובי, ידיד נפשי, האברך ר' ... שיחיהנצח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בעבודת השם יתברך על פידרך האמת שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, עקר הכל הוא תמימות ופשיטות, כמובא

לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנים יב, יט, ורבנו ז"ל מתחיל ספרו הקדוש

ב"אשרי תמימי דרך", אשרימי שהולך בדרך התמימות, כי עקר היהדות תלוי בתמימות, ומישהולך אחר שכלו וחכמתו, אזי, חס ושלו, יכול לפל

בנפילות וירידות רבות, ועקר התמימות ופשיטות צריך בתפלה
והתבודדות, שהזהירנו רבנו ז"ל ביותר בזה, שעל כל אחד ליחד לעצמו מקום מיחד
שאינו שם בני אדם, ויפרש כל שיחתו וכל מה שעובר עליו בין ברוחניות ובין
בגשמיות, הכל לכל ישפך לבו לפניו יתברך, ויספר הכל להשם יתברך כאשר ידבר
איש עם רעהו, ועל זה הצריכים התחזקות רבה מאד, כי הבעל דבר מחליש את הדעת
בכלים מאד מאד, להפילו ולרשלו לגמרי מתפלה, כי עקר השערוהפתח לכנס להשם
יתברך הוא רק תפלה | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימפד |, "ולפתח חטאת רבץ"
| בראשית ד, ז | - שהבעל דבר רובץ עלפתחי הפה לבלי להניח לעסק בתפלה, כי
על ידי תפלה יכולים לצאת מכל הירידות והטמאות כמו שכתוב | שיר השירים ה,
ו |: "נפשיצאה בדבור", על ידי הדבור יכולה נפשו לצאת מכל הטמאות, כיעקר
הרע והטמאה הוא הרחוק מהאחד, כמו שנאמר | איוב יד, ד |: "מי יתן טהור מטמא
לא אחד", כשאינו מחזיק באחד אז שיקטמאה וטהרה | שם, חלק א', סימן נא |,
הינו כי עקר תכלית הבריאה היתה בגין דישתמודעין ליה, שיכירו אותו יתברך,
כמובא בזהרהקדוש | בא מב |, הינו לדבק עצמו באחד יחיד ומיחד, לידע שמלאכל
הארץ כבודו יתברך, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ודומם, צומח, חי, מדבר,
הכל לכל עצם עצמיות אלקותו יתברך, וזה עקרהטהרה והקדשה לחזק עצמו מאד
באמונה בהשגחה פרטית, שבכלתנועה ותנועה שם אלופו של עולם השם יתברך.
ולהפך עקר הרע, והטמאה הוא הרחוק מאחד יחיד ומיחד, הינו על ידי
כפירות ואפיקורסות מתרחקים לגמרי ממנו יתברך, שחושב שיש טבע; ובאמת גם הטבע
הוא השגחה, כי כך מנהיג השם יתברך הבריאה, על כן חזק ואמץ מאד, ומכל אשר
עובר עליך תשיח ותספר לפני השם יתברך, וימתקו ממך כל הדינים, והתמד מאד
מאד בכל יום בלקוטי מוהר"ן, ועל כל תורה תאמר התפלה מלקוטי תפלות, כיספרי
רבנו ז"ל יחיו אותך ויחזקוך בכל מה שעובר עליך, ורבנו ז"ל הזהירנו מאד
שנשקד בספרו בכל יום, עד שנוכל לדעת אותובעל פה, גם תקבע לעצמך שעור
בשלחן ערוך, ואז טוב לך לנצח.

ידיך...

א' תרטו. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר וירא ה'תשל"ה.

אך טוב וחסד ירדפו לאהובי, ידיד נפשי, הבחור שיזרחנצח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בתורה ובתפלה בכל יום, כאשר הורנו רבנו ז"ל, ואני שמח מאד על שאתה מיחד לעצמך בכל יום כמה שעות בבית המדרש לברח להשם יתברך, וזה העקרמהכל, לברח תמיד אל השם יתברך מכל מה שעובר עליו, כי אין שום בית מנוס בזה העולם, כי אם להשם יתברך, שמלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך, ודומם, צומח, חי, מדבר, הכל מקבל חיות ממנו יתברך, והשם יתברך משגיח על הכל בהשגחה פרטי פרטית נפלאה ונוראה מאד, אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה |חליץ:|, ורק זה העקר שבכל העקרים, לשפך שיחו ותפלתו לפני השם יתברך בהתבודדות, וכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות הכלכל תספר לפני השם יתברך. ובשבת זו בסעדה שלישית למדנו בצותא התורה "ואיה השה לעולה" |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יב|, והיו תהלה לאל, דבורים טובים המחיים נפשות, ותמצית הדבורהיה כי אין יודעים כלל, על כן אף אם נפל איך שנפל, אף על פי כן אל יתיאש בשום אפן, כמו שאמר רבנו ז"ל, אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן, ואף המקומות המטנפים וההירידות והנפילות, הכל מקבלין חיות מהמאמר סתום, הינו מאין סוף ברוך הוא, אשר ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, והעקר לחפש אחריו יתברך בתפלה ובקשה איה מקום כבודך, כי עדין אנירחוק ממך יתברך מאד מאד מצד מעשי הרעים והמגנים, ועל ידי שיחפש באמת אחריו יתברך, על ידי כך יתגלה לו כי מלא כלהארץ כבודו, שזו תכלית ההתקרבות, לזכות לחזות בנעם ה' ולקרבהיכלו. וצריך לידע בכל פעם שאינו יודע כלל, ויחפש אחריו יתברך, איה מקום כבודו, ועל ידי זה בעצמו יזכה לעלות בכל פעם מעלה מעלה, וכן להלן תמיד, ודבר זה אי אפשר לפרש היטב, כי אם כל אחד לפי השגת דעתו שזוכה ודו"ק; ומוהר"ן ז"ל מפרש |לקוטי הלכות, שלוח הקן, הלכה ה'|: "ויפגע במקום וילן שם, כי באהשמש" |בראשית כח, יא|, כי באברהם כתיב |שם כב, ד|: "וירא אתהמקום מרחוק", שיחפש בכל פעם איה מקום כבודו, ויעקב זכה יותר, כי זכה לפגע ממש במקומו של עולם |כמובא בזהר הקדוש|, אראף על פי כן ידע, שעדין המקום רחוק מאד, ועל כן "וילן שם", שמרמז על צרת חשכת הגלות, כמובא "כי בא

השמש", ששקעה שלא בעונתה, וזה מה שעובר על כל אחד, שלפעמים בחמלת ה'נפתח לו אור גדול, ונדמה לו שבודאי יהיה איש כשר כראוי, ואחר כך פתאם נחשך לו כאלו בא השמש ממש פתאם שלא בעונתו, ואז הודיעו לו ליעקב בחלום, שכל זה הוא בחינת "והנהסלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה" | בראשית כח, יב|, שזוהי כלעבודת האדם, שצריך לילך מדרגה לדרגה כמו שעולין בסלם, והנה "מלאכי אלקים" שהם הצדיקים "עולים ויורדים בו", שצריך שתהיינה לו כמה עליות וירידות, כי קדם העליה צריך שתהיה ירידה, והירידה היא תכלית העליה, על כן אל ישתומם האדם, ואל יפיל בדעתו מכל מה שעובר עליו, ואל יטעה בין בעליה ובין ירידה, הינו כשהוא בבחינת איזו עליה, שרואה איזו ישועה והתנוצצות, אל יטעה שהאור כבר שלו, רק ידע שעדין רחוק מאד, ועל ידי זה לא יפל כשרואה אחר כך שנחשך לו האור, שהוא בחינת ירידה, כי באמת אף על פי כן האור שהאיר לו לא כבה ולאנסתלק ממנו, כי אור חסדו יתברך מאיר מאד עליו תמיד, וכשהוא חזק בדעתו בכל פעם יהיה איך שיהיה לא יתרחק מהשם יתברך, חס ושלום, אף שחשך לו ונסתר ממנו, אז בודאי יזכה לראות נפלאות. וצריך לידע בכל פעם שאין יודעין כלל, ועל ידי זה לא יפיל לעולם, כי עקר הנפילה הוא מחמת גדלות, כשחושב בדעתו שכבר אחז באיזו מדרגה אבל כשמבטל עצמו לגמרי אליו יתברך, והוא בחינת מה | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב|, אזי הולך לו כסדר, עין שם; וזה "דעת קניית" - שאם אתה חושב שיש לך דעת, מ"החסרת" - נחסר לך בחינת מ"ה, "דעת חסרת" - אם אתה יודע שאתה רחוק מהדעת, אז "מה קניית" - שאתה נכלל במ"ה, שהוא הו"ה במלוי אלפין, והבן; וכל זה זוכין דיקא על ידי התפלה וההתבודדות; כי ענין קרוב ורחוק נראים בתחלה כסותרים זה אתזה, חס ושלום, אך עקר ההכרעה והשלום ביניהם זוכים על ידי הדבור, כי הדבור הוא צפרתא דקאי עד קרסוליה במיא, ורישי מטילצית שמיא, כמבאר בתורה "אני ה' הוא שמי" | לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן יא|, כי האדם צריך לידע עצם התרחקותו מהשם יתברך, ואף על פי כן ידע ויאמין שמצד רחמיו יתברך הוא קרוב מאד לכל אחד ואחד אפילו לרחוקים מאד מאד, מחמת מעשיהם הרעים. והעקר על ידי הדבור, כי על ידי הדבור אנו יכולים לקרות אותומרחוק מאד, והוא מתקרב

אלינו על ידי זה, כמו שכתוב |תהלים קמה, יח|: "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראהו באמת", וכתוב |דברים ד, ז|: "ומי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו כה' אלקינו בכל קראינו אליו"; וצריכים להתחזק מאד מאד לעסק בתפלה והתבודדות בכל יום, כאשר הזהירנו אדוננו, מורנו ורבנו, זכותו יגועלינו, כי ההכנה והרצון לבד שמכין עצמו, ורוצה לדבר, רק שאינו יכול לדבר, זה גם כן יקר מאד אצלו יתברך, ואם יהיה חזק בזה הרבה, בודאי יעזרו השם יתברך, ויברא לו דבורים, כמו שכתוב |ישעיה נז, יט|: "בורא ניב שפתים", בורא ממש, כי הדבורים הבאים להאדם הם בחינת בריאה ממש, כי בודאי הוא רחוק מדבורים מאד, מחמת התרחקותו, אבל כשהוא חזק ומכין עצמו לדבר ולשיח בינולבין קונו, וחזק בזה שעה שעה ברצונות וכסופים חזקים, אזי השם יתברך עוזרו, ושולח לו דבורים לתוך פיו, וכמו שכתוב |משלי טז, א|: "לאדם מערכי לב ומה' מענה לשון", שהאדם צריך להערך לבוהינו ההכנה, ואזי השם יתברך בורא לו דבורים |ועין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנו, על פסוק: "לב טהור ברא לי אלקים"|, עין שם; והנההדרך הזו נתגלית ביותר בשבת |עין לקוטי הלכות תחומין, הלכה ו|, כי אז מאיר ביותר אורו יתברך בכל העולמות בהתגלות נפלאה כידוע, ועל כן צריך אז לעסק הרבה בתפלה והתבודדות, ולחפש אחריו יתברך. ואמרתי שיש לרמזו בתבת א'יה', כי בשבת כתיב |בראשיתב, ג|: "ויברך אלקים א'ת יום ה'שביעי", כי אז נתגלה ביותר זוהדרך, גם שבת נקראת ה'יא', כמו שכתוב: "אות ה'יא' לעולם", ה'יא' אותיות א'יה', ועל פי האריז"ל "אות' ה'יא' לעולם", ראשי תבות: לאה, וסופי תבות: אמת, כי לאה היא בבינה ששם התשובה שמאיר בשבת, ועל כן שבת אותיות תשב, והעקר הוא האמת, למשך עצמו אל האמת, שהוא אחד הינו השם יתברך, אזיאיר לו תמיד, כי "ה' יגיה חשכי" וכו' |תהלים יח, כט|, "ה' אורישישעי" |שם כז, א|, עקר הישועה כשמאיר לו אורו יתברך, שזוהיהשגחה הוי"ה חסד, ויודע אשר גם הטבע - אלקים - דין, גם כן חסד ורחמים, כי ה' הוא אלקים, ועל כן "יה' הוא א'לקים" ראשי תבות אותיות: א'יה', כי בחינת "מלא כל הארץ" זהו בעצמו הוי"ה חסד אורו יתברך, ובחינת "איה מקום כבודו", זהו אלקים - דין, ועל ידי שמחפש היטב,

על ידי זה כוללם יחד ודו"ק; ועל כן א'יה מקום כבודו, מ'לא כל הארץ כבודו, ראשי תבות: אם, שהיא מדת הבינה ששם התשובה, וזה עקר התשובה - מצד אחדלהמשיך עצמו לגמרי להשם יתברך, ומצד אחד - לחזק עצמו מאד, ולבלי לפל בדעתו משום דבר שבעולם, וזה עקר דרך התשובה, להיות בקי בהלכה ברצוא ושוב, עין ונפיק, |תהלים קלט, ז|: "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנ"ן |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן ו|, וכל זה יכולים לזכות אם יסתכל באמת על תכליתו הנצחית בכל יום יזכיר לעצמו א'ת יום ה'מיתה, ואז יהיה תמיד בתשובה, ועל כן א'יה ראשי תבות: ה'יום יום א'חרון, כי דיקא על ידי זה יזכה שתאיר עליו ההארה הזאת מהמאמר סתום מאין סוף ברוך הוא.

עוד אמרתי לרמז, כי לכל זה זוכים על ידי השלש נקודות המבאות בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן לד|: נקדת הצדיק והחברושל עצמו, שכל אחד כלול מ"ו עין שם היטב; ועל כן א"י הבגימטריה י"ו כי עקר הספקות והבלבולים שעוברים על האדם הוא, שאין פיו ולבו שוין, כי הלב שהוא בחינת וא"ו, חפץ ומשתוקק תמיד לעשות רצון קונו, אך הדבור שהוא בחינת יו"ד מדבר דברים בטלים ואסורים, חס ושלום, על ידי זה אין פיו ולבו שוין, ועל ידי זה מבלבל מאד ונכנסים בו ספקות באמונה, חסושלום, אך אם מדבר דבורי תורה ויראת שמים ובפרט שיחה בינולבין קונו, על ידי זה מתקשר לבו לפיו, יו"ד לוא"ו וזוכה לישובהדעת אמת, ואמונה ברורה וחזקה, וכן על ידי שמדבר עם החברטוב שקבל מהצדיק האמת, וכן על ידי שעוסק הרבה בספרי הצדיקהאמת שהוא נקדת הצדיק. עוד יש אריכות גדולה בזה. אך מחמתטרדותי הרבות ואפיסת הפנאי - אקצר.

הדורש שלומך ומצפה לראות טובתך ברוחניות ובגשמיות...

ותראה המכתב לידידנו ... כי גם אליו נאמרו אלו הדברים - חזק!

א' תרטז. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר וירא ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי. אהובי, אחי היקר! חזק ואמץמאד, ואל תפל בדעתך

כלל כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, כימלא כל הארץ כבודו, והוא יתברך מחיה ומקים את כל הבריאה, דומם, צומח, חי, מדבר, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ועל כן איך שייך איזו התרחקות וכו', העקר הוא אמונה. וכבר אמררבונו ז"ל |ספר המדות, אות אמונה, סימן כב|: 'הפשע של האדם מכניסכפירות לאדם'; ועל כן כל אחד כפי פשעיו כמו כן נסתרת ממנוהאמונה, עד שנדמה לו שאבד מנוס, כאלו במקומו אין השםיתברך, ובאמת לא כן הוא, רק במקומך רבו הלבושים |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לג|, וצריך להפשיט את הלבושים מכלדבר, ולמצא אותו יתברך בכל מצבו ועניניו, וצריך להרגיל את עצמו תמיד להכלל בו יתברך, ולא ירצה רצון אחר מבלעדי רצונייתברך, שזו נקראת עלית המלכות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעז|, ויכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה |עין שם, סימן נא|, ואז דיקא יהיהבשלוש עם הכל, כי כשאדם נפרד ממנו יתברך, אז דיקא שיכתמחלקת ומריבות, ואינו יכול לדור עם חברו, כי נדמה לו שחברולוקח דבר השיך אליו, וזה בחינת |בראשית יג, ו|: "ולא נשא אתםהארץ לשבת יחדו כי היה 'רכושם רב' ולא יכלו לשבת יחדו", מאחר שהיה "רכושם רב", שעשו מהגשמיות עקר, אז נתהוהמחלקת וריב ביניהם, כי כשנופלים תחת המקום ותחת הזמן, אזהוא בקטנות הדעת, ונדמה לו כאלו אבד מנוס, וכאלו חבריומצערים אותו מדעת עצמם, אבל לא דעת ותבונה לו, כי הכלמשגח בהשגחה פרטית, וכל העולם הם רק שלוחי המקום ברוךהוא, ועל כן מה שייך לצאת ולריב עם חבריו, יותר טוב לברח אליויתברך ולצאת מהזמן והמקום, ולעלות אל למעלה מהזמן והמקום, לידע שאין נמצא שום זמן ומקום כלל, כי הוא יתברך מקומו שלעולם ואין העולם מקומו, וזה שאמר אברהם |שם, פסוקים ח ט| "אלנא תהי מריבה ביני ובינך וגו', הפרד נא מעלי אם השמאל ואימנה" וגו', כי כשאדם מרגיל את עצמו לחשב תמיד רק ממנו יתברך, ואפלו במקום המגשם והמזהם שנמצא כעת, גם שם יכולים למצאאותו יתברך, ותמיד נמשך אחריו יתברך, אדם כזה אין לו כבר זמןלחשב מאחרים, ואין שייך אצלו שום מקום, כי בכל מקום שהולך - שם השכינה, ומדבק עצמו מכל מקום אליו יתברך, ומדבר עמויתברך כאשר ידבר איש עם רעהו. ובאמת כשאדם מטה דעתוהיטב, רואה שהצדיק האמת מלבש אצל כל אחד ואחד |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן

כן, וקורא לאדם לשוב אליו יתברך.

וראה מעשה פלא, מקדם הייתי במקום אחד, ושאל אותי אדם אחד: "וואס מאכט איר"ח והשבתי לו: "ברוך השם, איך דערהאלט זיך"ט, ושאל אותי בתמהון: "וואס הייסט מען דער האלטזיך? א מענטש וואס ווייסט פון אזא איין אור פון אזא איין גרויסערבלין, איז שייך צו זאגן דער האלטן זיך, ווען דו וואלסט געהאטא מיליאן דולר, וואלסטו גיזאגט דו דער האלט זיך?! וואלטס דארטמיד גיטאנץ און גיזונגען". והוא אמר זאת בליצנות, כי הוא רחוקמאנשי שלומנו, אבל, תהלה לאל, תכף ומיד השבתי לו: "די ביסטגירעכט, דער רבי זאגט מיר מוסר". ולא הבין מה שהשבתי לו, והלכתי ממנו. והתישבתי ביני לבין עצמי, הלא כך היא האמת, אסהיינו זוכים לידע קצת מגדלת רבנו ז"ל, אז היינו רוקדים כל היוםבששון ובשמחה על נעם חלקנו, ובפרט שעל כל פנים איך שהוואאין אנו מתנגדים עליו, ותהלה לאל, אנשיו הקדושים חשוביםבעינינו מאד מאד, ואנו זוכים להכנס בבית מדרשו, בזה ראוילהחיות את עצמנו תמיד, כי בעוונותינו הרבים, יש מה שיש בעולם- פגומים ומלכלכים בפגמים רבים, רחמנא לצלן, ומנחים בשאולתחתית ומתחתיו, ועוד חולקים על אור ישראל וגאלתן, על רבנוז"ל ואנשיו הקדושים, ואנו תהלה לאל, מסתופפים בצל קורתו, ומה גם שאנו זוכים להקרא בשמו הקדוש והנורא, בזה ראוי רקלשמח ולרקד תמיד - אשרינו ואשרינו ואשרי חלקנו!

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תריז. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וירא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטובממך, שאתה קובע לעצמך שעורים בספרי רבנו ז"ל, אשר אין ערוךאליהם.

מה אמר לך, ידידי היקר, בדורות אלו אין לנו רק ספרי רבנוז"ל, אשר מכניסים בנו תשוקה עצומה ללמד בכל הספריםהקדושים, כי רבנו ז"ל פתח את הלב והמח והחשק והתשוקהלהיות ולטיל בכל חלקי התורה הקדושה, ובפרטיות בשעוריםכסדרן

במקרא, במשנה, בגמרא, במדרש, בזהר ובתקונים, ברמב"ם, בטור ובשלחן ערוך, ורואים שכל אלו שלקחו את דבר רבנו ז"ל לברצינות, אזי מאד מאד מתמידים, ועל כן מאד מאד אבקש אותך, שאל תהיה בטלן, אלא תלמד בהתמדה רבה בספרי רבנו ז"ל, וזהיפתח לך את מחך.

תצא מקטנות המחין שלך, ואדרבה תהיה קבוע מאד בלמודהתורה הקדושה, לא כמו עם הארץ וכו' אלא תהיה למדן, כי רבנוז"ל רצה שנהיה צדיק ולמדן |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לא|, וצדיקהוא מאן דנוטר ברית, שאנו צריכים לקדש ולטהר את המחשבה, ולחשב רק ממנו יתברך, ועל ידי זה כל הגוף יהיה מקדש, כי הכלהולך כפי המחשבה, ואם אדם מקדש ומטהר את מחשבתו, על ידי זה כל הגוף מקדש. ואיך זוכים לקדשת וטהרת המחשבה? על ידי קדשת שבעת הנרות, שצריכים לשמר את העינים לאלהסתכל במקום שאסור להסתכל, וצריכים לשמר את האזניםלהטות אזנינו רק אל דברי חכמינו הקדושים, ולהיות חכם באמונתחכמים, ולשמר את עצמו שתהיה לו יראת שמים, וישמר את פיולא לדבר לשון הרע ורכילות וליצנות וכל העולה על רוחו|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא|, ודיקא על ידי זה זוכים אחר כךשמאיר לו מחו, כי אם קני המנורה נקיים אז השמן בוער טוב, וכמו כן להיות למדן, שצריכים ללמד בכל יום חק ולא יעבר גמרא, תוספות ופוסקים בטור ושלחן ערוך, ורבנו ז"ל כתב לחתנו ר' יוסק'ה ז"ל: "אבקש אותך, אהובי, חתני, שלבל תעשה מהעקרטיפל ומהטפל עקר, רק תכתב לי כמה דפים גמרא אתה לומד בכליום", הרי לך שאצל רבנו ז"ל חשוב דפים גמרא, ועל כן אשריואשרי מי שזוכה ללמד על כל פנים דף אחד בכל יום - גמרא, תוספות ומפרשים, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תריח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חיי שרה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, היה טוב מאד שתקבע לעצמך שעורבכל יום בספרי מוהרנ"ת ז"ל, שהם הלקוטי הלכות הקדושים שתלמד בהם כסדרן, ואם תעשה לעצמך קביעות חזקה בדבריהם הקדושים, אז אף פעם לא תפל, כי בכל יום ויום תמצא התחזקות חדשה שם, כי תאמין לי, לולא מוהרנ"ת ז"ל לא היינו יודעים מרבנו ז"ל כלל, ועל כן צריכים ללמד עכשו הרבה "לקוטי הלכות", באפן שיחזיק מעמד, והקדוש ברוך הוא יעזר לי שאזכה לפענח ולפתח את דבריו הקדושים ולהעתיקם בלשון פשוטה עדמאד, כי באמת כל סעיף מהלכה אחת יש בו אוצרות ותלי תילים של גלוי אלקות, כי מוהרנ"ת ז"ל מרב צרותיו ויסוריו וטרדותיו והרפתקאותיו והמחלקת שעברה עליו וכו' וכו', היה צריך לקצורמאד, ובאמת בכל אות ואות יש בה תלי תלים של גלוי אלקות, ויזכני הקדוש ברוך הוא להרחיב את הדבור ביותר, כי אות אחת ב"לקוטי הלכות" פותחת שערים גדולים ושערים רבים בגלויאמתת מציאותו יתברך; אשרי מי שחזק בזה, הינו בלמוד "לקוטי הלכות".

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תריט. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חיי שרה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אחי היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה מספר מכל מהשעובר עליך ברוחניות ובגשמיות עליות וירידות וכו' וכו'. מה אמרלך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים הרבה התחזקות, מנסים אתהאדם בכל מיני נסיונות קשים ומרים עד מאד, וידוע הספור שר'יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל כתב פעם מכתב לאביו, שעובר עליו מהשעובר, און ממוטשעט איהם זייער אסאך פון אויבן. והשיב למוהרנ"ת ז"ל: תדע מ'מוטשעט איטליכען מיר האט מען שוין זייעראסאך געמוטשעטל. תתאר לעצמך אם מוהרנ"ת ז"ל כתב דברים כאלו, מה נאמר אנן, שעובר על כל אחד ואחד מאתנו מה שעובר - קטנות וחלישות הדעת וירידות בכל יום ויום, ועל כן צריך להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם ולא להשבר, כי זה עקר מעלתבר ישראל שלא נשבר משום דבר, אף שזה מאד מאד קל להגידוקשה לקים, עם כל זאת אשרי האדם שזוכה להחזיק מעמד, וזוכה להתחזק, ושום דבר בעולם לא ישבר אותו, ועל כן מאד

מאדאבקש אותך שתקבע לעצמך שעור ב"לקוטי הלכות" מדי יוםביומו כסדרן, ואז דיקא תצליח את דרכך, וכן היה טוב מאדשתקבע לעצמך ללמד שעורים כסדרן דיקא בתנ"ך, במשניות, בגמרא, במדרש, בזהר, בתקונים, בטור ובשלחן ערוך, ואז תרגישטעם אחר בחיך, ותקח לעצמך את הכלל הזה בכל יום: לומדיםמעט ועוד מעט ועוד מעט, וכך תצליח את דרכך תמיד.

ראה להתפלל אליו יתברך בכל יום, ותשפך את נפשך מכלמה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, ועל ידי זה תמשיך ערבות, נעימות, ידידות, זיו חיות אלקותו יתברך, כי התפלה היא הכלילקבל בו שפע אלקי |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סדן|, כי הדבור הואכלי השפע, וצריכים להשתדל מאד מאד לשמר על הדבור. ובכללצריך שתדע, שכל הצרות והיסורים והמרירות שעוברים עלבני אדם, זה רק מחמת רבוי הדבורים שמדבר כל העולה על רוחו, ועל כן ראה לשמר מאד מאד על הדבור שלך, ואז תצליח ביותרבחיך. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרכ. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חיי שרה ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך. מה אמר לך, ידידי היקר, רקחזק ואמץ, ואל תפל בדעתך כלל, ואפלו שעבר כבר מה שעברוכו' וכו', זכור תזכר את דברי רבנו ז"ל, אשר אין שום יאוש בעולםכלל, אסור להתיאש בשום פנים ואפן, ואפלו שאתה עולה ויורדאלפי אלפים ורבי רבבות פעמים, אתה אל תעזב את מקומך, ודיקאעל ידי זה תצליח דרכך ביותר, ועל כן חזק חזק והתחזק.

ראה להיות חזק בשיחה בינך לבין קונך, ותמיד תדבר ותשוחאליו יתברך, ועל ידי זה תרגיש חיים אחרים לגמרי, כי השיחהבינך לבין קונך זה ממש מתנה מן השמים, מה היית עושה בליהמתנה הזו, כך כשאדם מרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך, יש לואל מי לפנות בעת צרה, וראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, על אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, שאנחנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נפלא כזה שלמד אותנו עצות כאלו שעורים כסדרן על פי דרךהלמוד שלו

שיחות הר"ן, סימן עו| ושיחה בינו לבין קונו לדבר ולשוחולספר את כל אשר עם לבבו עמו יתברך, ועם שתי ההנהגות האלו- תורה ותפלה ושיחה בינו לבין קונו, יכולים לעבר את כלהחיים, ואף פעם לא יהיה לו משעמם, ואדרבה תמיד יהיה עסוקבאיזה עסק, או שידבר עמו יתברך, או שילמד שעור כסדרןבמקרא, במשנה, בגמרא, במדרש, בזהר ובתקונים, בשלחן ערוךועין יעקב וכו' וכו'; אשרי מי שמקים את דברים אלו, ואז ירגישטעם אחר בחייו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרכא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חיי שרה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, אודות אמירת חצות, כבר הזהירנועל זה רבנו ביותר, ואמר, שעקר עבודת בר ישראל הוא לקוםבחצות ולבכות ולהתאונן על חרבן בית המקדש, והנה העבר אין. והעקר צריכים לבקש עכשו שאנחנו לא נהיה המעכבים |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז|; כי באמת בכל בר ישראל יש נקדת המשיח, שהוא היחידה דיחידה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עט|, וצריכיםלראות שלא יהיה עכוב מצדו להתגלות היחידה, ועל כן צריכיםלקום באמצע הלילה באשמורה שניה, שאז הכלבים צועקים, ולבכות ולהתאונן על נפשו שדבר לשון הרע, כי אמרו חכמינוהקדושים |פסחים קיח. |: 'כל המספר לשון הרע ראוי להשליכולכלבים'; ועל כן דיקא בעת חצות כלבים צועקים |ברכות ג. |, שאזצריכים לבקש ולהתחנן הרבה |תהלים כב, כא|: "הצילה מחרב נפשומיד כלב יחידתי", כי איתא בתקוני זהר |בהקדמה, דף יב|: "מיד כלביחידתי" - דא סמ"ך מ"ם, כי הסמ"ך מ"ם רוצה לכסות אתהיחידה שבאדם, שלא יתגלה אצלו בחינת משיח, ועל כן דיקאבאמצע הלילה באשמורה שניה, שאז הכלבים צועקים, צריכיםלבקש ולהתחנן ממנו יתברך, שלא נהיה מעכבים בבנין בית המקדש התלוי רק מחמת אהבת חנם, כי להפוך כל החרבן של ביתשני היה בשביל שנאת חנם |יומא ט|, ועדין מרקד בנין וכו', עיןשם; ושנאת חנם בא על ידי לשון הרע, ועל כן

המספר לשון הרע, ראוי להשליכו לכלבים, ולכן צריכים לבקש ולהתחנן ממנו יתברך, כי סבבוני כלבים. ואמרו חכמינו הקדושים |בבא קמא ס:|: 'כלבים בוכים מלאך המות בעיר', שזה הגורם השנאת חנם, להסית ולהדיח אחד את השני, שזה בא מהסמ"ך מ"ם, וזה כל סוד חצות, ובאשמורה שניה דיקא, להכניע את הכלב שהוא הסמ"ך מ"ם שנאת חנם, ונתרחק מלשון הרע. ולכן עלינו לקום בכל לילה בחצות לבכות ולהתחנן אליו יתברך, ועל ידי זה נזכה להכלל באין סוף ברוך הוא, ותאיר עלינו היחידה ממש. ולכן מי שקם בחצות, מאיר עליו אור היחידה, ומי ששוקד לקום בכל לילה בחצות, אזמאיר עליו חסד ביום; אשרי מי שזוכה לזה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תרכב. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי שרה ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך אשר בו אתה שופך את לבך מכלמה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות גם יחד.

מה אמר לך, ידידי היקר, החיים של האדם בזה העולם מלאים נסיונות קשים ומרים, ואשרי מי שזוכה לדלג שקורין איבערגעשפרינגען, כאומר שדלג על כל הבלי העולם הזה, ורבנוז"ל הפליג מאד מאד בדבור זה, ואמר: אשרי האדם שיכול לומר דבור כזה. ובאמת אנחנו מוצאים בעלים לתרופה מכתבי מוהרנ"תז"ל, שמביא הרבה פעמים את הלשון הזו "איבערגעשפרינגען"; כי באמת מוצאים ב"עלים לתרופה" צריכים לדלג על הכל, ולא לדאג, כי הדאגות מכלות את האדם לגמרי, כי מי שדואג - חייאנים חיים, כי נהרס לגמרי. וחכמינו הקדושים אמרו |סנהדרין ק:|: 'לא תעיל דויה בלבך דגברי גיברין קטל דויה'; הינו שלא תכניס בתוך לבך דאגות, כי הרבה גבורים הרגה הדאגה, וצריכים רחמים רבים, שלא יהרסו לו כל החיים על ידי הדאגה; ובאמת מצינו בדברי חכמינו הקדושים |יומא עה:|: "דאגה בלב איש ישחנה" |משליב, כה|, רב אמי ורב אסי, חד אמר ישיחנה מדעתו וחד אמר ישיחנה לאחרים; ויש לומר, שכל אחד דבר מנקדתו, כי ידוע, אשר הם היושני חברים, רב אמי ורב אסי, אז אחד אומר, אם יש לו דאגה, שידבר עם

הקדוש ברוך הוא, שזו נקדת עצמו, לשוח ולספר אתכל אשר עם לבבו אליו יתברך, ואחד אומר שאם יש לו דאגה ידברממנה עם זולתו, שזה ישיחנה לאחרים, שזה נקדת החבר, שמאדמאד הזהירנו רבנו ז"ל לדבר עם חבר טוב. וכמובא |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|, שיש שלש נקדות: נקדת הרב, נקדת החבר ונקדת עצמו, ומפרש מוהר"ן ז"ל |לקוטי הלכות, ברכת המזון, הלכה ג'| קדםצריכים לקבל את נקדת הרב שזה הלמוד של הצדיק, ואחר כךצריכים לדבר עם חברו, כי כל אחד ואחד מקבל מהרב הצדיקשבדור באפן אחר לגמרי, כי כל אחד ואחד יש לו נקדה מה שאיןבחברו, ואחר כך צריכים נקדת עצמו, שהוא יתבודד עמו יתברך, ויחזר ויבקש ויתחנן אליו יתברך, שיחוס וירחם עליו, שיזכהלהוציא מהכח אל הפעל נקדתו. וזו המחלקת ביניהם, אחד אומרשמספיק אם יש לו התבודדות ומוציא את זה מדעתו, ואחד אומרשצריכים גם לדבר עם חברים באפן שיחזקו אותו. וכבר אמר רבנוז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח|, אם היה לו בימי נעוריו אחד, שיאמר לו: אחי, חזק! היה מתחזק פי אלף לעשות עבודה שעבדאת הקדוש ברוך הוא, כי לא היה לו גם מי שיאמר לו: אהובי, אחי, חזק! ועל כן אמר לך, ידידי היקר, חזק, חזק! ושום דברשבועולם לא יוכל לשבר אותך, ותוציא את הדאגה מלבך, כיהדאגות רק יהרסו אותך; ועל כן ראה לדלג על כל יום ויום, ותדעשכל יום ויום יש בו טוב הגנוז, אם רק מחפשים את הטוב שביוםהזה, מוצאים את הטוב הגנוז; כי באמת בכל יום ויום מאיר אורויתברך בהארה נוראה ונפלאה מאד, אך הנחשים והעקרבים שהםהמחשבות זרות הטורפות את האדם, הן המבלבלות אותו, שלאירגיש את הטוב שבתוך היום הזה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן פד|, ואיך זוכים לזה? רק על ידי מדת אהבה, שצריכים תמיד להיותותרן בכל עניניו, וללכת בדרך אהבה, ובפרט בביתו של האדם, איאפשר להכניס פחדים יתרים, ואי אפשר להיות דקטטור בתוך ביתו, אדרבה האדם צריך להיות ענו, שפל וסבלן בתוך ביתו, ודיקאעל ידי זה יצליח עם אשתו ועם ילדיו. ואם ירצה לילך דוקא בדרךטרור - לא יצליח כלום, כי אשתו תבגד בו, רחמנא לישזבון, והילדים יברחו ויעשו כל מה שירצו וכו' וכו', וכל זה בא מחמתשהאבא הלך אתם ביד חזקה, והיה קשה ערף. וצריכים ללמד גםאת אשתו ואת

ילדיו שילכו בדרך ענוה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים | אבות דרבי נתן, פרק ז': למד בני ביתך ענוה, שבזמן שאדם ענותן ובני ביתו ענותנין, כשבא עני ועמד על פתחו, ואמר להם: אביכם יש בכאן? יאמר לו: הן, בא והכנס, כי צריכים ללמד עם עצמו מדת ענוה ומדת ותרנות ואהבה, וכן עם אשתו צריכים ללמד מדת ענוה ואהבה וותרנות, וכן עם הילדים, באפן שתוכל לדלג עלהכל, לא כן מי שהולך בדחיקת השעה, אז השעה דוחקתו | ברכותסד. |; ועל כן אשרי ואשרי מי שהולך בדרך זו, שמבטל את עצמו ואינו הולך עם טרור, שעל ידי זה תמיד ישב בתוך ביתו. וכל אלוהי חכמים שחשבו אחרת, לבסוף שברו את ביתם או שאשתו ברחלה עם הילדים, ויצאה לתרבות רעה, או שאשתו קבלה שבר עצבים, או הילדים קבלו שבר עצבים וכו' וכו', או שיצא אחד מהם, רחמנאלישזבן, לתרבות רעה, וכל זה בא מחמת האימה יתרה שהאדם מכניס בתוך ביתו; ועל כן שמע בקולי, ראה לדלג על הכל, ותברח מפני השעה, ועל ידי זה השעה תברח ממך, הינו אתה תבטל את עצמך רק אליו יתברך, ועל ידי זה תהיה לך הצלחה.

ראה לקבע את עצמך בשעורים כסדרן בתורה הקדושה, כי אין עוד טוב בעולם כמו למוד התורה הקדושה, ואשרי מי שחזקבלמוד התורה הקדושה, שאז טוב לו כל הימים. נא ונא תשווח ותספר את כל אשר עם לבבך אליו יתברך בכליום ויום, ועל ידי זה תצליח דרכך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תרכג. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חיי שרה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה עכשו בחור צעיר, ראה לנצל את הזמן היקר, להתמידבלמוד התורה הקדושה שעורים כסדרן, ואל יחסר לך יום מבלילמוד חמש ורש"י עם התרגום, ותחזר על זה פעמים אין מספר, באפן שתהיה בקי בכל פסוק עם הרש"י שלו, וכן תתמיד בלמודמשניות, ואם תוכל לומר בכל יום ח"י פרקים משניות - איןלמעלה מזה, כי זה מכניס תשוקה עצומה ללמוד התורה הקדושה, ומה גם שמטהרת את הנפש מכל מיני

חלודה, כי מ'ש'נ'ה' אותיותנ'ש'מ'ה'. ועל כלם גמרא, אז הוא שורף את הקלפות, כי בפרושגלה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ריד|, אשר תלמו"ד עולהכמספר הקלפה לילי"ת המחטאת את האדם בפגם הברית, ועל כןמי שזוכה ללמד גמרא, מבטל את הקלפה הזאת ממנו, ומרגישספוק בחייו; ועל כן אל תהיה בטלן, אלא למד בכל יום חמשורש"י ומשניות וגמרא, ואז טוב לך כל הימים. ראה איך שעובר עליך כל יום ויום בהבל וריק, ואתה רבומתקוטט עם כל אחד ואחד וכו' וכו', ועל כן ברח לך אל התורההקדושה, ושם תמצא מרגוע לנפשך. ראה לקבע שעור קבוע בספרי רבנו ז"ל, וכל יום תלמד שעוראחד ב"לקוטי מוהר"ן", ואם אפשר תורה אחת, ולומר עליההתפלה, אין למעלה מזה, וכן שעור בספר המדות, שמאד הזהירנורבנו ז"ל על למוד המדות, כי המדות הן יסוד האדם, וכן תעשהלעצמך קביעות ללמד ב"ספורי מעשיות", אשר הלשון בעצמהמעוררת את האדם, ומכל שכן כשתזכה להוציא לעצמך אילורמזים, כי כל שורה ושורה מלאה רזין דרזין סתרי נסתרות ועצותעמקות לעבודת השם יתברך, עמק עמק מי ימצאנו; אשרי מישיאחז בספר ספורי מעשיות, ואז יזכה להתעורר מהשנה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל'|. וידוע שמוהרנ"ת ז"ל הדפיס את הספר"ספורי מעשיות" במסירות נפש הכי גדולה, כי אמרו צדיקים, שאיןראוי להדפיס את הספר הזה, ומוהרנ"ת ז"ל הלך ומסר את נפשווהדפיס את הספר הזה, והתפאר ואמר: כשיליכו אותי, הינו אתמטתי - בהלויה שלי, יאמרו עלי את השבח הזה: "פה מוליכיםיהודי שהדפיס את הספורי מעשיות". עמד וראה והשתומם, מהמנח בספר הזה, כי מוהרנ"ת ז"ל אמר, שיאמרו עליו אחרהסתלקותו את השבח הזה, ועל כן מה טוב ומה נעים להתמידב"ספורי מעשיות", אשר רב טוב הצפון בו, ותהלה לאל, זה כמהשנים שאנחנו לומדים את הספר הזה בשבת בבקר ברבים, וזכינוכבר לסימו, ומי יתן שנזכה להדפיס את כל מה שנתחדש אצלנובעת למוד ה"ספורי מעשיות" ברבים.

נא ונא תתחיל לחשב על התכלית שלך, ותבקש ממנו יתברךבכל יום שיחוס וירחם עליך, שתזכה למצא את בת זוגך ותהיהאדם השלם, וכן תאמר בכל יום את התקון הכללי, העשרה מזמוריתהלים עם התפלה לאחריה שתקן מוהרנ"ת ז"ל, ומי יתן

שתזכה להוציא מהכח אל הפעל ולבוא אל ציון רבנו ז"ל, אשר אין ערך אליה, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, אשר מי שיבוא אל ציונו הקדוש, ויתן פרוטה לצדקה בעבורו, ויאמר עשרה מזמורי תהלים אלו הנקראים תקון הכללי, אפלו אם עצמו וגבהו פשעיו וחטאיו, אז יוציאם מהשאול תחתית ומתחתיו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרכד. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חיי שרה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה מפרט את כל פרטי העסק וכו'. מה אמר לך, לתת עצה לאחרים - מאד מאדקשה. וידוע הספור, שפעם אחת היה מוהרנ"ת ז"ל באיזה מקום, ונתנו לו לאכל ארוחת ערב מרק של סלק, שקורין בארשט זיפ, ואכל בדבקות בו יתברך, והיה שם אדם שהתעקש שיתן לו עצה על איזה עסק שרוצה לפתח, ומוהרנ"ת ז"ל לא ענה לו, אלא אכל כפית אחר כפית לאט בדבקות וביחודים |כפי שראו אז את מחשבתו הקדושה, שמשוטטת באיזה ענין וכו', והלה התעקש מאד שיתן לו עצה. ענה ואמר לו מוהרנ"ת ז"ל: אני לא יכול לתת לעצמי עצה, אם לאכל עוד כף ועוד כף וכו', ואתה רוצה שאתן לך עצה בשביל פתיחת עסק?! ולא ענה לו יותר. ובאמת רבנו ז"ל לדבר פעם אחת עם אנשי שלומנו בערב בהתעוררות גדולה מאד, ושמע איך שאחד מתפלל מעריב, ואומר ברכת 'השכיבנו' במהירות עצומה, וחטף את המלים: "ותקננו בעצה טובה", ענה ואמר רבנו ז"ל: ראו איך שהאדם הזה חוטף את התבות האלו: "ותקננו בעצה טובה", הרי על זה צריכים להתחנן ולבקש ממנו יתברך "ותקננו בעצה טובה", ואמרו רבנו ז"ל בהתעוררות רבה מאד, עד שבעת שאמרו רבנו ז"ל, הרגישו שהוא בעצמו מדבר אז אל הקדוש ברוך הוא וצועק: "ותקננו בעצה טובה מלפניך", כי אמרו בדבקות עצומה עד מאד ובתשוקה עצומה ובהתעוררות גדולה. והאריך רבנו ז"ל קצת בזה, איך שצריכים הרבה לבקש ממנו יתברך על תקון העצות, כי עובר על כל אחד ואחד מה שעובר, וכל הצרות שעוברות על האדם הן, מחמת שאינו יודע לשית לנפשו עצה, ומכל שכן איך יכול לתת עצות לאחרים?! וכבר אמר רבנו ז"ל ללקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא, אשר יש

מנהיגים שלא יכולים לתת עצה לעצמם, ואיך יכולים לעזר לאחרים?! על כן אל
עצה צריכים הרבה הרבה לבקש מהקדוש ברוך הוא, שיזכהו לעצה שלמה, ומהגם
שיבוא אל צדיק אמתי הדבוק בו יתברך, וישמע ממנו עצה, כירבנו ז"ל גלה לנו,
אשר לא ישאל עצה אלא ממי שעוסק בסתריתורה.
ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבורהוא הצלחה רבה,
הצלחה כזו שאין לתאר ולשער כלל; אשרי מישחזק בזה.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרכה. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חיי שרה ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף לפדיון, יעזר הקדוש ברוך הוא שימתקו ממך כל הדינים.
ראה להרגיל את עצמך במדת הסבלנות, ואז תוכל לעבר אתזה העולם בשלום, כי אי
אפשר לעבר את זה העולם רק במדתהסבלנות, שיסבל את עצמו ויסבל את בני ביתו
ואת ילדיו ואתחבריו וכו' וכו', ומי שיותר חזק בסבלנות, הוא יותר מצליח בעולםהזה.
היה טוב מאד שתלמד בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה, ולומר על זה התפלה
מלקוטי תפלות, וזה יכניס בך מדת הסבלנות, אשר היא אריכות אפים, שאז שום
דבר לא יוכל להפיל אותך.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרכה. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר חיי שרה ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר.
מכתבך באריכות גדולה לנכון קבלתי, ולהשיבך דברי אמתיקצרו המון יריעות,
ובפרטיות שספרי רבנו ז"ל בידך - הפך בהשושם תמצא מרגוע לנפשך.
חמדת לבבי! רבנו ז"ל מגלה לנו עצות נפלאות כאלו, איךלהקל מעלינו הצער
והיסורים והעגמת נפש, ולא, חס ושלום, כמושאתה עושה מכל מאורע שרק נארע
עמך, אתה מתפחד מאד, ומגדיל את יסוריך, עד שכמעט אתה נאבד משני העולמות,
חסושלום, לא כן האמת כמו שאתה כותב... כי צריך שתדע, שרבנוז"ל הוא אתנו,

ולוחם מלחמת ה', ומגלה ומפרסם את אמתתמציאותו יתברך, ואיך שאין שום תכלית אחרת בעולם, כי אם לשוב אליו יתברך ולדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, כי מלא כל הארץ כבודו, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותיות יתברך, ועל כן למה אתה צריך לספר צערך בכל פעם לאשתך ולבני ביתך ולאחרים, שבזה אתה מכניס גם בהם מרירות, רחמנאלצלן וכו', יותר טוב להרגיל את עצמו לספר לפניו יתברך את כלנעצי לבבו ומכאוביו, וכל מה שעובר עליו יספר רק אליו יתברך, וכל מה שלוחץ את לבו יהיה רגיל לשיח לפניו יתברך כאשר מספרים אל חבר טוב, ועל ידי זה ממילא ימתקו ממך כל הדינים ויתרחב דעתך ומחך, ולבני ביתך ולאשתך תדבר ותספר רק דבוריהתחזקות, ואיך שתהלה לאל, השם יתברך עוזר לכם, כאשר כבר עזר הרבה וכן יעזר הלאה, ולא לדאג כלל, יהיו לנו עוד הרחבות רבות, ואם ירצה השם, אקנה לך בגדים חדשים ותכשיטים יקרים וכו' וכו'; כי באמת בזה העולם עובר על כל אחד ואחד מה שעובר, ואם תספר גם צערך, אז לא די שלא תפעל את שלך, עוד תכניס בהם מרה שחורה ויברחו ממך, כי די להם מצרות עצמם וכו', אבל כשתרגיל את עצמך לספר ענייך ומכאובי לבך ונפשך רק אליו יתברך, ולבני אדם תשיח ותדבר רק דברי נחומים והתחזקות, אז טוב' הכל חפצים לשמע, כי הוא דבור עם דעת | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט|, ועל ידי זה ימשכו אחריך בני אדם, ובאמת גם בזה צריך לבקש הרבה ממנו יתברך, שיזכה להסתירו מכל העולם, מהאשה צריך לבני אדם שיבלבלו אותך. וכבר אמר רבנו ז"ל | שיחות הר"ן, סימן מז| לאחד מאנשי שלומנו, שהתאוה להיות מפרסם, ואמר לו: "לא תוכל אפילו לברך ברכת המזון אחת באמת, כיתצטרך בכל מעשיך להתכונן שיתקבלו מעשיך בעיני בני אדם, ולא תוכל לעשות שום עבודה קלה לשם שמים". חמדת לבבי! כלך משטיות כאלו, וברח לך עכשו רק אליו יתברך, ותגלה לפניו את כל לבך בפרטי פרטיות, וחזק ואמץ להיות אך שמח תמיד, כי גדול אדונינו והוא הולך לפנינו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תרכז. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר חיי שרה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להרגיל את עצמך במדת הזריזות, כי בחור צעיר צריך מאד מאד להתרגל במדת הזריזות, כי על פי רב הוא מבטל אתהזמן על שטיות, ואם האדם היה שומר על זמנו, אז היה נעשהעשיר גדול ברוחניות ובגשמיות, כי עקר הבזבז שמבזבזיםבגשמיות וברוחניות הוא רק מחמת מדת העצלות וכו', ועל כן ראהלחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, והקדוש ברוך הואבודאי לא יעזב אותך. הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, ותזכר אשר כל דבור ודבורשמדברים עמו יתברך, זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתארולשער כלל, כי כל דבור ודבור הוא כלי להמשיך את השכינהבעולם, ועל כן חזק ואמץ בעבודה הקדושה הזו - לדבר אליויתברך, ואלמלא לא זכינו להתקרב אל רבנו ז"ל אלא להודע מעצהזו, היה כבר כדאי, ומכל שכן וכל שכן שקבלנו מרבנו ז"ל עודעצות והנהגות על כל פרט ופרט בחיים; ולכן ראה לחזק את עצמוביותר לדבר עמו יתברך, ותמיד תשתדל להיות במצב רוח טוב,ואל תכנס בוכוחים ובמחלקת עם אף אחד בעולם, ועל ידי זהתצליח דרכך תמיד.

מה טוב ומה נעים אם תרגיל את עצמך לומר בכל יום ח"יפרקים משניות, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תרכח.בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר חיי שרה ה'תשל"ה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הבחור החתןהיקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה מימיהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך קבלתי כבר פעמים, והתחלתי לכתב לך ברכת 'מזל טוב', אך מרב טרדויות, בעוונותי הרבים, היה עלי להפסיק באמצע,ובין כך נאבד ממני לעת עתה.

אהובי, אחי היקר! אפלו פינו מלא שירות ותשבחות כים,ולשונו רנה כהמון גליו, ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע, אין אנחנומספיקים להודות ולהלל ולשבח את השם יתברך על כל החסדחנם, חסד נורא ונפלא שעשה עמך, שהביאך עד כה,

שזכית לנסעלארץ ישראל, ולהתאבק באבק אנשי שלומנו הקדושים, אשר כלאחד ואחד הוא חדוש נפלא, ואומרים עליו למעלה |עין חיי מוהר"ן, סימן תקצג|: "ישראל אשר בך אתפאר" |ישעיה מט, ג|, וזכית למצאאת זווגך תכף ומיד |אשר על פי רב נוסעים בלך ושוב וכו' עדשמוצאים|. ראוי לך לרקד בכל יום ויום מרב שמחה, ולתן לויתברך תודה והודאה, אתה רואה איך שהשם יתברך מרחם עליך, וחפץ רק להיטיב לך, ועומד על ירך ממש, בזכות האשל הגדולשאנו חוסים בצלו, |שיר השירים ב, ג|: "בצלו חמדתי וישבתי ופריומתוק לחכי"; אם אמנם מעקר הישועה עדין אנו רחוקים, הינולהיות כרצונו יתברך, וכן מה שאתה כותב שעכשו מתחיל לעברעליך דאגות ושברון לב על העתיד - מה יהיה ואיך יהיה וכו'. חמדתי לבבי, כבר הורנו מאור עינינו, גאלתן של ישראל, אשר אסורלפל בדעתו משום דבר שבעולם יהיה איך שיהיה, ואפלו שעדיןרחוק מישועה לגמרי, והולך לו הכל ההפוך מרצונו, גם כן אסורהרהר אחריו יתברך, ולידע כי צדיק וישר ה', מכל שכן שכברעשה עמך השם יתברך נסים נגלים, כאשר אתה בעצמך כותב, ועל כן למה דיקא בעת כזאת תפל בדעתך?! עתה אתה יכול לברחיותר ויותר אליו יתברך, מאחר שאתה רואה שהשם יתברך שומעתפלתך ומשלים רצונך, על כן תרגיל את עצמך בכל יום ובכל שעהלתן לו יתברך תודה והודאה על כל החסד שעשה עמך בפרטיפרטיות, ועל ידי זה יתרחב לבך ודעתך לבקש להבא, ותפעלבעזרת השם יתברך, כל מה שתצטורך, כי הוא יתברך אוהב ושומעתפלה, וכל מה שעובר על כל אחד ואחד בפרטי פרטיות, הכל ממנוייתברך, שרוצה שהאדם יברח אליו יתברך, ועל כן מסבב עם כלאחד סבות אחרות, ודוחקים אותו אל הקיר, הכל כדי שיתחיללצעק אליו יתברך. והתפלה והצעקה אליו יתברך, זה עקרשעשועיו, שבשביל זה "אצל וברא ויצר ועשה" את כל הבריאה, וכשמתפללים וצועקים אליו יתברך, כביכול ממלאים רצונו ותאותו|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: טו, נב, עג|, אך רב העולם אינם יודעים זאת, ועל כן תכף ומיד כשרק עובר עליהם איזה מאורעוכו', תכף ומיד נתעקם ונתמרר לבם ודעתם יותר ויותר, עד שישבני אדם שהולכים במרירות ובדעת מעקמת, בקשיות ובטענותוכו', כביכול עליו יתברך, רחמנא לצלן, וחייהם מרים ממות, ואלוכל הבלבולים והמרירות שעוברים עכשו בכל

העולם, פחדים גדולים של מלחמה, והיקר מאמיר, ובני אדם מאבדים פרנסתם וכו' וכו', וכל אחד חושב ומדמה שיש אילו עצות והמצאות להנצל מכלהמרירות וכו', ולא דעת ותבונה להם, כי העצה היחידה היא רק לברח אליו יתברך, לספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, בלשון שרגיל בה, ויהיה עקשן גדול על דברזה, כי אין שום בית מנוס אחר בעולם, רק לשוב עד המכהו, ואזיראה נסים ונפלאות.

חמדת לבבי! בכל יום ויום מתחדשות הכבדות, המרירות והעקמומיות על כל אחד ואחד, עד שמרב כבדות ומרירות ועקמומיות, כמעט שנאבד לגמרי, לולא שחמל עלינו השם יתברך, ושלח לנו רב להושיע, והוא הצדיק האמת - היינו נאבדים לגמרי, ועל כן עלינו להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו טוב גמלנו, ונחיה את עצמנו במה שנוכל - הן בשירים ונגונים, לשיר ולנגן לעצמנו, והן בהמחאת כף ורקודים, למחא כף אל כפולרקד עם עצמנו, והן בשיחת חברים - לספר ולדבר יחד, ולהזכיר לעצמנו היכן אנחנו בעולם, שזכינו בזכיות חנם ממשלה תודע מאור האורות, אשר בו תלויה כל גאלתנו.

אהובי, אחי! אל תפל בדעתך משום דבר ומשום בריה שבועולם יהיה אין שיהיה, ותרגיל את עצמך תמיד לעשות התחלה חדשה - הן בשמחה והן בתפלה והתבודדות והן בשקידה נפלאה בלמוד התורה הקדושה, ולעולם אל תסתכל לאחוריק, אפלו שיהיהמה שיהיה, אל תדאג כלל, כי גדול אדוננו, והשם יתברך אשרהתחיל להראות לך חסדיו, יגמר לך הכל לטובה, גאט וועט דירתמיד אויס פירען, רק ברח תמיד אליו יתברך, ותדבר עמו בפשיטות ובתמימות גמורה.

ומה שכתבת שאתה מדבר הרבה עם הבחורים שם, ממש חיים חדשים נפחת בי, כן ראוי לנו וכן הזהיר אותנו רבנו ז"ל לדבר אחד עם חבורו, ואיש את רעהו יאמר חזק.

ותראה להאיר בהם דעתהאמת לשקד בתורה הקדושה בתמימות ובפשיטות, להיות רגיל לומר הרבה תנ"ך ומשניות וגמרא ושלחן ערוך ומדרשים וכו', כאשר הורה אותנו רבנו ז"ל. והעקר לא נבלבל עצמנו מאחרים|אפלו הם מאנשי שלומנו|

המתנגדים לזה, כי באמת כשמסתכלים בעין אמת, ובפרט בחור צעיר רואה אין עברו עליו ימי נעוריו, ואין עברו ימי הנעורים לבחור שצית את רבנו ז"ל

בתמימות ובפשיטות גמורה, זה שלא ידע או לא צית את רבנו ז"ל, כמעט שאין עמו כלום, וזה שזכה לציית את רבנו ז"ל, זכה לסים עדה חתונה כל התנ"ך, ועשרות פעמים ששה סדרי משנה וש"סוארבעה חלקי שלחן ערוך והמדרשים כלם, כאשר ידוע לך, ועל כן למה נניח לבלבל את עצמנו - מה שזה אומר, או מה שזה צוחק ולועג, יבוא היום "וואס עס וועט זיך אלעס אפ זוכין"ן.

ידיך הדורש שלומך באהבה רבה, ומבקש אותך שתקד בכל יום...

א' תרכט. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר חיי שרה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין עוד דבר גדול מזה שאדם זוכה לישיב בארבע אמות של הלכה, ואינו מבלבל את עצמו משום בריה שבועולם, אלא עוסק בתורה ותפלה, ובורח רק אל הקדוש ברוך הוא, וכבר אמר רבנו ז"ל, שכך ראוי לאיש ישראלי לבחר לעצמו מקום מיחד שאין שם בני אדם, חדר מיחד, וישב שם, וילמדויתפלל, ואם יצטרך לאכל, אז יצא משם ויחטף איזה אכל, ויחזרלחדרו המיחד לו לעבודת השם יתברך. ומי יתן שתזכה לזה, כי אין עוד דבר גדול מזה שאדם יושב בתוך ארבע אמות של הלכה, ואינו מבלבל את עצמו משום בריה שבועולם, רק מדבק את עצמו בחיי החיים בו יתברך, ומתפלל על כלל נשמות ישראל, שיזכוגם כן לשוב בתשובה שלמה.

מה אמר לך, ידידי היקר, התקשרות לצדיקים זה דבר גדולמאד מאד, כמובא הרבה פעמים בספרי רבנו, שעל ידי התקשרותאל הצדיק זוכים לבטל ממנו את העצבות ואת המרירות, וזוכיםלשבר את כל התאוות רעות.

בזה ששאלת, שהרי חכמינו הקדושים אמרו |סנהדרין סג|. כלהמשתף שם שמים, ודבר אחד, נעקר מן העולם, שנאמר |שמות כב, יט|: "בלתי להוי"ה לבדו", לדעתי לא ראית את התוספות שם, וזולשונו: לא דמי להא דכתיב |שופטים ז, כ|: "חרב להוי"ה ולגדעון", וכן |במדבר כא, ז|: "דברנו בהוי"ה ובך", דלא אסור אלא במדידאלהות, עין שם; הרי שלך לפניך, אם עושים מציאות מבני אדםואומרים

שהוא אלקות, ומשתפים אותו מפני שהוא אלקות, זהאסור, אבל להתקשר עצמו עם הצדיק שהוא דבוק בחי החיים, והוא ימשיך את אורו גם עלינו, שאנחנו מטלים בשאל תחתיתומתחתיו, זה בודאי מתר, ועל כן לא בחנם אמר רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנד|, שצריכים להאמין בהצדיק עם דעת, כי מי שמאמין עם הדעת - יחזיק מעמד, ומי שאינו מאמין עםדעת - לבסוף יפל, כי צריכים לדעת שהצדיק כבר זכה וזכך אתעצמו בתכלית הזכוך, ואינו נמצא בזה העולם כלל, כי הוא דבוקבו יתברך, ועל כן אנחנו שעדין רחוקים מכל זה, הלואי שנזכה רקלחשב מהקדוש ברוך הוא לדקה אחת ביום, זה כבר השג גדול, אזעלינו להתקרב ולהתקשר ולהתחבר אל הצדיק האמתי הדבוק בחיהחיים, והוא ישפיע מאורו עלינו, ובזה לא שייך שתוף, חס ושלום, וזה ברור. ועל כן כלך מהשטיות שפטפט הטפש וכו', ויותר טובשילמד לפני שמפטפט דברים בטלים וכו', וכבר מצינו מימותהנביאים, התנאים והאמוראים ובכל הדורות התחברו המון עם אלהצדיקים והנביאים, שלמדו תורה אצל רבם, כי הרבי הוא רביוהתלמיד הוא תלמיד, והתלמיד צריך לקבל מרבו, והתלמיד צריךלכבד את רבו וליקר את רבו ולהזהר בכבודו, אבל לא שיעשה אותואלהות, אין דבר כזה, וזו סתם עלילה ממתנגדים שוטים, שאומריםשהחסידיים עושים מרבם אלהות, כי זה בכלל לא נכון, כמו שהבאתילך מהתוספות; ועל כן יותר טוב שיתמיד בתורה בהתמדה רבהמשיחפש מומים אצל אחרים, כי אנחנו מוצאים אצל גדעון שאמרכנ"ל: "חרב הוי"ה לגדעון", ואותו דבר כנ"ל "דברנו בהוי"ה ובך", שהסמיך את הקדוש ברוך הוא אל הצדיק, וכן כתיב |שמות יד, לא|: "ויאמינו בהוי"ה ובמשה עבדו", כי באמת אי אפשר לזכות לאמונהרק אם מתקרבים אל הצדיק, כי הצדיק הוא דבוק בחי החיים, ואינומסיח דעתו ממנו יתברך כרגע, ואיפה אנחנו אוחזים וכו', ואנחנומנחים בשאל תחתית ומתחתיו, וכלי האי ואולי נזכה פעם להיותדבוקים בו יתברך, ובזה שמשמש את הצדיק גם כן יזכה לזה.

ראה לברח אליו יתברך, כי אין שום תכלית בזה העולם רקלברח אל הקדוש ברוך הוא, ואז תרגיש חיים נעימים, ואל תתערבעם שום בריה שבעולם, מה לך עם אחר, יבוא היום שנצטרך לשכבבקר, ושם שוכבים לבד, והנשמה עולה

למעלה וכו' וכו', ומהמוליכה עמה? רק מה שזכתה לקלט בזה העולם, ועל כן
כלךמלשון הרע ורכילות וליצנות שזה פתח הטמאה, תברח יותר טובאל חדר המיחד
לך לתורה ותפלה, ולא תבלבל את עצמך משוםבריה שבעולם, ואז תראה מה שיהיה לבסוף.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרל. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תולדות ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך. ראה ללמד ביותר בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע
לנפשך, ואם היית מתמיד בספרי רבנו ז"ל, לאהיית צריך כבר שום דבור מאף
אחד, והייתה לך תמיד התחזקות. ואסור לך להגיע למצבים כאלו שתפל ביאוש
ובמרירות, יותר טובלך לדבר עם אחרים בהתחזקות, מאשר שתכנס למטה ביאוש
גדולוכו', ראה לחדש את עצמך בכל פעם, כי עקר הלמוד העמק שלרבנו ז"ל הוא
התחדשות, לחדש את עצמו בכל פעם מחדש; אשרימי שיהיה חזק בעבודה הקדושה
הזו, ואז טוב לו כל הימים.

אודות קבלת צדקה, תאמין לי שחכמינו הקדושים דרשו|סנהדרין פא': "ואל אשה
נדה לא יקרבו" |יחזקאל יח, ו|, שלא נהנהמקפה של צדקה, ופרש רש"י, שהוא דבר
גנאי לאדם הגון; ועל כןיותר טוב לברח אל הקדוש ברוך הוא, ולא להנות
מצדקה. ותאמיןלי, אם תקבע לעצמך שעורים כסדרן חק ולא יעבר בכל יום,
אזתבוא לך עשירות בביתך, ולא תצטרך ללכת נע ונד.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרלא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תולדות ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות ששאלת בענין הדלקת נרות לכבוד שבת קדש, שמעתיוקבלתי, שחתן וכלה
מדליקים ארבעה נרות רגילים ושני נרותמשמן זית, כך מתחילים אחר החתנה, שני
נרות של שמן זית, מובאבגמרא |שבת כג:|, דאמר רב הונא: הרגיל בנר הויין

ליה בנין תלמידיחכמים, ועקר הנרות הם שמן זית, וארבעה נרות רגילים זה נגד ששהוי"ה, ואחר כך כשנולד בן או בת מוסיפים נר, וכן בכל פעם שנולד עוד בן או בת מוסיפים עוד נר ולא יותר מזה.

וראיתי בבית יוסף סימן רסג, שמביא מהכל בו שמצאבתנחומא, כל מלי דשבת כפול: שני כבשים, מזמור שיר ליום השבת, לחם משנה, זכור ושמור, והנראה שהמנהג על זה להדליק שני נרות, עין שם; הרי ששני נרות מכרחים להדליק, ונוהגים ששנינרות האלו יהיו של שמן זית דיקא, עם כל זאת מוסיפים עודארבעה נרות לכבוד שם הוי"ה ברוך הוא יתברך שמו, והוא מסגלמאד לשלום.

ואודות להכין את הנרות שזה שיק לבעל, יש לומר טעם, כימובא בטור |ארח חיים, סימן רסג|, והנשים מזהרות בו יותר כדאיתאבמדרש |עין בירושלמי שבת, פרק ב', סוף הלכה ו', ובבראשית רבה סוף פרשהיז, ובתנחומא, ריש פרשת נח|, מפני שכבתה נרו של עולם, פרוש שגרמהמיתה לאדם הראשון, ועל כן מסרו לה הדלקת הנרות, ואף שגםהבעל חייב בנרות, עם כל זאת מסרו את המנהג הזה לנשים דיקא, ובפרוש כתב הב"ח שם, שאין ביד האיש לדחות את אשתו ממצוהזו, אלא כיון דהנשים מזהרות בו יותר תדליק היא ותברך ולא הואוכו', עין שם; וכדי שיהיה גם להבעל חלק בנרות, תקנו - שהבעלסדר את הנרות, כך נראה לי. ואף שחפשתי טעם למה הבעל צריךלסדר את הנרות, ועדין לא מצאתי, אך כפי הנ"ל יכולים לומר אתהרמז כנ"ל, שגם הוא הינו הבעל חייב בהדלקת נרות, אבל לאמוציאים את זה מאשתו, כי היא כבתה נרו של עולם, ועל כן תעסקבהארת נרו של עולם.

אגב אמרתי לומר לך, שאצל רבנו ז"ל הדליקו כבר שעתיםלפני הזמן, וכן נהג מוהרנ"ת ז"ל, כי רבנו ז"ל קבל את זה מאמו, שקבלה מאמה בת הבעל שם טוב הקדוש, שכך התנהגו אצלו, אבל הנראה שזו הנהגת יחיד, כי לא ראיתי אצל אנשי שלומנושהקפידו בזה.

העקר תבקש את אשתך שתתפלל לפני הנרות, ותבקש אז ממנויתברך כל מה שהיא צריכה, כי אז הוא עת רצון גדול בשמיםלאשה, והיא יכולה לפעל אצל הקדוש ברוך הוא כל מה שרקתצטרך; אשרי מי שמנצל את הזמן היקר אז. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרלב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תולדות ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.
אודות פקדונות וערבונות כבר אמרו חכמינו הקדושים, שצריכים לברח מזה, כמו
שבורחים מאש | עין יבמות קט. ועין ירושלמי יבמות, פרק יג, הלכה א', | ברח
מלהיות ערב ומלהיות בעל פקדון, ועלזה נאמר | משלי ו, א ג: "בני, אם ערבת
לרעך, תקעת לזר כפיך... עשה זאת איפוא בני, והנצל... לך התרפס ורהב רעיך",
עין שם; וצריכים להזהר מאד מאד לא לקבל פקדונות, כי אחר כך יביאואותך
לדין, כמובא שם בקרבן העדה | עין שם, בדף עא. |, ומכל שכן שצריכים לברח
מלהיות ערב, כי הערב נכנס במקום הלוה, וצריך לשלם בלי רחמנות, וזה מעשים
בכל יום, שמאבדים את הונם בגשמיות וברוחניות רק בשביל שלקח על עצמו להיות
ערב, ועל כן ראה מה לפניך.

אם תתמיד בספרי רבנו ז"ל יהיה לך דעת ושכל אחר לגמרי ובפרט
ב"לקוטי הלכות", כי מוהרנ"ת ז"ל זכה להגיע לברור וזכוה מדמה, עד שכל
חדושו הם אור נורא ונפלא מאד, ומי שלומד "לקוטי הלכות" נפתח לבו בתשוקה
עצומה אחרי יתברך, וגם נפתח לבו להבין בכל הספרים.
ראה להתחבר עם אנשי שלומנו היקרים, רק אלו שמדברים מהתכלית הנצחית, וברח
מלצים, כי גם בין אנשי שלומנו מתערבים לצים, ועל כן תתחבר רק אל תמימים
אמתיים הרוצים רק עבודת השם יתברך, ותהלה לאל, יש בין אנשי שלומנו אנשים
כאלו; אשרי מי שימצא אותם.
אל תבלבל את עצמך משום דבר ומשום בריה שבעולם, החזק בשעורים כסדרן בכל
יום, ואם אפשר שתלמד בכל יום דף גמרא ראש"י ותוספות - אין למעלה מזה, כי זה
זכוך הנפש.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרלג. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תולדות ה'תשל"ה.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד

בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך לנכון קבלתי זה כבר כמה פעמים, אך מרב הטרדותנתעכב - אשרינו ואשרי חלקנו, ששם נפשנו בחיים, וזכינזכיות חנם להתודע מרבי אמת כזה, רבי המחיה ומחזק אותנו, רבי המקרבנו אליו יתברך בהתקרבות כזו, אשר לא היה לעולמים; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, ובזהראוי לנו להחיות את עצמנו בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש, וצריכים לבקש בכל פעם ממנו יתברך, שנזכה להתאחז בו כל ימיחינו, כי מוהרנ"ת ז"ל היה רגיל לחזר תמיד: בזה העולם כל אחד הוא בסכנה גדולה, אט איז משה חנקעס גיווען אזוי איבער גיגעבן צום רבי'ן, און אט איז ער גיווארן אזא רודף וחולק וכו'ס; וזה שיקלכלנו, שצריכים להכניס בדעתנו, אשר כל אחד ואחד מאנשישלומנו הוא חדוש נפלא, חדוש יקר, והוא צנור חדש הנמשך עלידו אור ודעת הצדיק, וההכרח לקבל דרך כל הצנורות, כי בכלאחד יש נקדה מה שאין בחברו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד'.

אהובי, אחי! בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל עתורגע ממש כפי החלישות הדעת והמרירות והעקמומיות שעוברת על כל אחד ואחד בפרטי פרטיות, כי אין לך אדם בזה העולם, שאין עובר עליו בכל יום ויום מה שעובר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עז|, וזה עקר גדלת ומעלת הצדיקים, שיכולים להתחזק |שקורין דער האלטן זיך|, ולהפך המרירות והיגון ואנחה אל תקף השמחה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כג|, ועקר מדרגת הצדיקים הוא, שיכולים לעשות בעצמם כל מיני פעלות שבעולם להחיות את עצמם ולא לפל בדעתם, וזה זוכים על ידי שממשיכים את האמונה הקדושה בתוך תוכם, ויודעים אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה |חלין ז:|, ועל כן מה ולמה להם להיות בעצבות. וצריך שתדע, אהובי, אחי היקר, כי במצות השמחה יש למודים עמקים, עמקעמק מי ימצאם, ולא די בזה שיודע שצריך להיות בשמחה, והעצבות הוא ס"ם המות ההורג את האדם, אלא צריך להכניס את עצמנו בעמק הלמוד הזה, וצריך לחזר

בזה מדי יום ביומו מחדש, ולחדש בזה חדושים חדשים, כי בכל יום ובכל שעה
ובכל רגע ממש אורבת העצבות והמרירות לכלות את האדם לגמרי, והאדם הוא בסכנה
גדולה בכל פעם, שלא יפל אל העצבות והמרירות מחמת פגעי ומקרי הזמן, ממה
עובר על כל אחד - בין ברוחניו בין בגשמי. וכבר מבארים עצות והתחזקות
וענינים נפלאים בספר "מקור השמחה", יזכני השם יתברך להדפיסו בקרוב, ואז
יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בו יתברך.

הדורש שלומך...

מדי חפשי באמתחת הכתבים, מצאתי מכתב שהכנתי בעבורך, וכנראה שנדמה היה לי
ששלחתי לך, אך אבד בן רגע, ותקבלו פה. ואודות הקונטרס "אשר בנחל", אשר אתם
מדפיסים, הטוב בעיניכם עשו, למען להגדיל ולהאדיר שם רבנו ז"ל, ותתגלה הדעת
האמת בכל העולם, "וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה היצרתו,
ויאמר כל אשר נשמה באפו, ה' אלקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה.
א' תרלד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרוי איר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את כל לבך וכל מה שעובר עליך,
ועקר הצרה שלך הוא הבטלה, שאתה לא יודע מה לעשות עם הזמן היקר שלך וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, זו הצרה הכי גדולה מכל הצרות, כשאדם מבטל את זמנו,
כי הבטלה הורגת את האדם, רחמנא לישזבן, כי כל המשגעים נעשים רק מבטלה, כי
אם היה אדם עסוק, שום דבר שבעולם לא היה מבטל אותו ושובר אותו, אך

כשהולך בטל, הבטלה הורגת אותו לגמרי, וכבר אמרו חכמינו הקדושים | אבות דרבי
נתן, פרק יא: | אין אדם מת אלא מתוך הבטלה, כי הבטלה הורסת את האדם לגמרי,
וכן אמרו חכמינו הקדושים | כתבות נט: | הבטלה מביאה לידי זמה והבטלה מביאה
לידי שעמום ושגעון, כי אם אין לאדם מה לעשות, ההכרח לו לחטא, וזה הדבר

שהורס אתה אדם יותר מהכל, ועל כן אתה צריך להשתדל לעשות איזה עסק, כי טוב
תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משכחת עון, תקבע לעצמך שעורים בחמש רש"י
ובמשניות, בגמרא ובמדרש, בעין עקב, בטור ובשלחן ערוך, בזהר ובתקונים וכו'

וכו', ומכל דברתלמד מעט מעט, וכך יהיה לך במה לבלות את הזמן, ומלבד זאת טוב שתקח איזו עבודה, לא שתלך בטל, כי הבטלה תהרס אותך לגמרי, ולדעתי כל השגעונות וכו' וכו' שכתבת, הכל בא מהבטולזמן שאתה מבטל את זמנך, ועל כן תקבע לעצמך סדר מסים, ועם הסדר הזה תמשיך כל יום ויום מעט או הרבה, על כל פנים שיסתובב בסדר הזה, ואז תצליח דרכך תמיד.

מה אמר לך, ידידי היקר, אם היית מרגיל את עצמך לדבר עמויתברך, אז היית הכי מאשר, כי כל דבור ודבור שמדברים עמויתברך הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל, ואשרי מי שחזק בזה, ואז הוא אף פעם לא ילך בטל, כי בכל מקום שרק בא והולך ומתבודד עצמו עמו יתברך, על ידי זה מצליח דרכו, ועל כן ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, והקדוש ברוך הוא בודאי לא יעזב אותך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תרלה. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת האברך היקר, החפץ ומשתוקק מאד מאד לשוב אליו יתברך על פי דרך האמת שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד יהיה איך שיהיה, ובפרטיות להיות חזק ואמץ מאד באמונה שהשם יתברך מנהיג כל העולם בהשגחה נפלאה ונוראה מאד, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, דומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותיות יתברך, וצריך לדון עצמו בכל פעם לכף זכות, מצד אחד שהשם יתברך סבב עמו בדרך זו, ומצד השני לשפך שיח ותפלה לפניו יתברך, ולהתודות בפה מלא מה שעשה ופגם, וכן יתנהג תמיד. אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידע מרבי אמת כזה, אור גנוז ונורא. ותתמיד מאד מאד בספרו הקדוש, הכלול מכל הסודות והרמזים על איים המתחדשים בכל פעם ובכל יום חדשים נוראים ודרכים ועצות ישרות לכל אחד ואחד, וצריך לידע מה שמביא רבנו ז"ל לכל פעם מגדל מעלת למוד התורה, שהעקר סובב והולך על מעלת תורתו בעצמו, שמסגלת מאד לנשמה, ומקרבת את האדם אליו יתברך בהתקרבות ובהתעוררות גדולה ונפלאה מאד, וכל אחד

יכוללמצא לעצמו עצות והנהגות טובות, וצריך לתן בכל יום תודה והודאה להשם
יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו השם יתברך, שזכינו לידע מאור כזה. וצריך
לבקש הרבה שיזכה שתפתחנה עיניו, ויזכה להרגיש ולטעם טעם מהאור הגנוז הזה,
וכל זה זוכים על ידי תפלה והתבודדות, כמו שאמר מוהרנ"ת ז"ל על התורה ט"ו,
מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז, שהוא אור רבנו ז"ל - ירבה בהתבודדות.
הדורש שלומך...

א' תרלו. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תולדות ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה ידוע בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה| מעלת הזוכה לחדש
חדושי תורה, ועל כן תרגיל את עצמך מאד מאד בחדושי דאורייתא, שהם תקון על
העבר, וזה משקיט את רדיפתה מחין וכו' |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה|, כי
כשאדם בא אל בטולה אין סוף ברוך הוא, וכשחוזר, אזי הוא צריך לקרר את
צמאון נפשו, וזה נעשה על ידי חדושי תורה. ובאמת ראיתי במחזור ויטרישכתב
דבר פלא, וזו לשונו: "ומנהג היה בזמן בעלי התוספות להניח קולמוס תחת כר
התינוק לסימן טוב, שידע לכתב חדושי תורה", עין שם; והוא דבר נפלא מאד.
ובאמת כבר אמר מוהרנ"ת ז"ל לפני הסתלקותו על פרוש המשנה |אבות ב'|: "עשה
לך רב וקנה לך חבר", שצריכים להתקרב אל הצדיק, ואם אין לו למי
להתקרב שיתקרב אל הספרים שנכתבו על ידי קנה וקולמוס. וראיתי לפרש"ק וקנה לך
חבר", שהקנה והקולמוס יהיה לך לחבר, שתרגיל את עצמך לרשם כל מה שאתה רואה
דברים מענינים בספרים ישנים, שהקנה והקולמוס יהיה לך לחבר, שתרגיל את עצמך
לרשם כל מה שאתה רואה דברים מענינים בספרים ישנים וחדשים תרשם את זה על
הכתב, וזה בכלל חדושי תורה, וזה יקרר את עצביך, ולכן טוב מאד שתרגיל את
עצמך בחדושי תורה, כי חבל על הזמן היקר, וישהיום כל כך הרבה ספרים יפים
שיוצאים לאור, שחוזרים ומדפיסים ספרים עתיקים, ויכולים לקשר את הכל אל
דברי רבנו ז"ל, ועל כן ראה להיות חזק בזה, כי חבל על הזמן היקר לבלות בהבל

ובריק, הנה אנחנו כאן ועוד מעט נצא מפה, ולמה לבלות את הזמן עם שטיות ועם
וכוחים, כי לא תפעל שום דבר.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרלז. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תולדות ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך בענין הברכות "משנה הבריות" וכו', וכהברכות על הפיל ועל
הקוף וכו', אם כדאי ללכת לגן החיות ולברך את הברכות האלו, ראיתי בשאלות
ותשובות "פרי השדה" | חלק ג', סימן קעג, שבפרוש באר להלכה, שאסור ללכת
לכתחלה למקומות כאלו שיש תערובות בין אנשים ונשים וכו', וכן תאטראות לא
לילך לכתחלה, עין שם, שמברר זאת להלכה. על כל פנים אינך צריך לבלבל את עצמך
מדברים כאלו, לדעתי אם היתה לך התבודדות, כבר היו הולכים לך כל החיים אחרת
לגמרי, כי כשמרגיל את עצמובתפלה והתבודדות, אז יש לו ישוב הדעת אחר לגמרי.
נא ונא תשתדל לישב בבית המדרש ולא לצאת משם, ותהלהלא, יש הרבה מה ללמד
בזה העולם: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכות ואגדות, בריתות ותוספתות וכו'
וכו', ואיך יש זמן על בטולזמן?!

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרלח. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תולדות ה'תשל"ה.

שלום וברכה לאהובי, ידיד נפשי, ותיק וחסיד ... נרו יאיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בכל יום מחדש בעבודתהשם יתברך, בכסופין
וברצונות חדשים, כי כל יום הוא ענין אחר לגמרי, ואפלו כל שעה היא ענין אחר
לגמרי, על כן צריך לחדש עצמו בכל שעה ממש, כי אין שעה דומה לחברתה כלל,
כידועמרמז בכתבי האריז"ל, וגם בלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן ח', אשר בכל
שעה מאיר צרוף אחר משם הוי"ה ברוך הוא יתברך שמו, וצריך להרגיל עצמו תמיד
לשמר מאד את השעות לבלי לבלות אותן בשטיות והבלים, רק בכל שעה תהיה לו
איזו תורה או תפלהאו איזו מצוה, וישמר מאד מאד את השעות, ולהוסיף בהן

קדשהודעת, ולהיות סור מרע, ואז יתגלה עליך הטוב הגנוז שבזה היום והשעה, כי אורו יתברך מאיר בקביעות, אך החסרון הוא מצדה מקבלים, ובפרט כשכלי המחין פגומין, אז אינו יכול לקבל שום אור וחיות בהתגלות.

ועקר כלי המחין הם השבעה נרות: "העינים" - לראות רקאת חיות אלקותו יתברך בכל דבר. "האזנים" - לשמע רק בקולהתורה והצדיקים. "החטם" - לבלי לכעס ולהקפיד על שום דבר שבועולם יהיה איך שיהיה. "הפה" - לשמר מאד מאד לבלי לדבר שום דבור בטל, רק מעבודת השם יתברך, ואז כשיקדש ויטהראותם, אז יאיר מחו בהארה נפלאה, ויזכה להתגלות ולהתעורר ביותר בעבודת השם יתברך. והעקר להתמיד מאד מאד בלמודהתורה הקדושה, ובכל שעה יהיה לו איזה שעור בתורה הקדושה, שמקשרת את האדם אליו יתברך, ויתן הרבה צדקה.

הדורש שלומך...

מה ששאלת אודות האברך ר' ... הוא כבר נסע אתמול לארץ ישראל, והיה בביתי בשבוע שעבר, ולקח אצלי הרבה ספרים מספרי רבנו ז"ל, וכן האברך היקר, שאר בשרי, ירא שמים ר' ... למדנו בצותא עמו בספרי רבנו ז"ל בביתי בשבוע שעבר, והיו תהלה לאלדבורים טובים, בפרט בענין התחזקות באמונה ותפלה והתבודדות. א' תרלט. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תולדות ה'תשל"ה.

שלום וברכה לאהובי, ידיד נפשי, הבחור ... נרו יאיר.

אחי! חזק ואמץ מאד, ואל תירא ואל תחת, כי ה' עמך, אתך ואצלך, אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, דומם, צומח, חי, מדבר - הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וצריך להרגיל עצמו להמשיך עצמו אליו יתברך מאד מאד, ותדע כי הכלבהשגחה פרטי פרטית נפלאה ונוראה מאד מאד ממנו יתברך, והשם יתברך מנהיג את העולם במדת החסד והרחמים, וצריך לצאת בכל פעם ממחין דקטנות ולזכות למחין דגדלות. מחין דקטנות זהו הטבע, ומחין דגדלות היא השגחה פרטית, ותהיה תמיד בשמחה, שהיא גם כן מחין דגדלות, כי להפך - עצבות היא עקר מחין דקטנות וצמצום המחין.

ולמען השם, לטובתך הנצחית קדש מאד את שבעת הנרות, שהן השבע מדות: העינים, האזנים, החטם והפה, לעשות צמצום למטה, שעל כל פנים לבלי יעשה בהם מעשה

בהמה, לבל ידברשום דבור שאינו מכרח, ולבל יהיה בכעס ובקפידות, חס
ושלום, ולבל יאזין לדברים בטלים, ולבל יסתכל במקומות שאסור להסתכל, וכן
להפך, לעשות צמצום למעלה, לידע בכל פעם שאינו יודע כלום בידיעתו יתברך, כי
לגדלתו אין חקר.
הדורש שלומך...

א' תרמ. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תולדות ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראה להתמיד הרבה בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל
ב"שיחות הר"ן" וב"חיי מוהר"ן". ובאמת שמעתי פעם מאנשי שלומנו שאמרו,
שמוהר"ן ז"ל אמר והתבטא בזו הלשון: "איך האב באשיינט דעם רבי'ן זאך מיט
די שיחות"ע; ובאמת עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל היא על ידי שיחותיו הקדושות,
כי על ידי שיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל יכולים להבין היטב בתורות הגדולות,
ואני כשהתקרבותי חזרתי על זה פעמים אין מספר עד שהיה לי חק בכל שבוע קביעות
לסים אתה "חיי מוהר"ן" ו"שיחות הר"ן" מרב תשוקתי ששתיתי את דברי רבנו ז"ל
בצמא, ועל כן גם אתה חזר הרבה בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל, ושם תמצא
מרגוע לנפשך.

הקדוש ברוך הוא לא יעזב אותך, אם רק תהיה חזק בשיחה בינך לבין קונך, כמובא
בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, סימן עח|, שהדבור הולך עם אדם אפלו למקומות
המטנפים, "כי מדי דבריבו זכור אזכרנו בו", ופרש רבנו ז"ל, כשאני מדבר
אליו יתברך, אני נזכר ממנו, ואפלו שאני נמצא במצב הכי גרוע; ועל כן
ראה להיות רגיל בשיחה בינך לבין קונך, ועל ידי זה תצליח דרכך תמיד.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרמא. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תולדות ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב אל מעלת ידיד נפשי, ותיק וחסיד, החפץ ומשתוקק מאד
בעבודת השם יתברך ... נרו יאיר.

אחי היקר! חזק ואמץ להיות אמיץ ותקיף מאד, כי הרבה הרבה צריך עוד לעבר

עליך, וכל זה מצד העוונות, שעל ידי זה נתהוו אלוהקלפות, שהן המניעות והדמיונות והבלבולים שבאים עליך.

מה אמר לך, אחי, ידידי היקר, אשרינו ואשרי חלקנו שזכינולידע מרבי אמת כזה, אשר מוליכנו בדרך האמתית. והעקר לציתאותו, אשר אמר, כי בכל שיחה שלו יכולים להיות איש כשר כלימי חיו, בפרט התורות הנוראות והדבורים היקרים ממוהרנ"ת ז"ל שנבנו עליהם, אשר ממש אי אפשר לעבר את זה העולם בליהעצות היקרות והנעימות האלו, כידוע לכל אשר הוגים בהםבאמת; אשרי לו ואשרי חלקו. ומי שעושה ליצנות מדבורים אלו, עושה ליצנות מעצמו, אוי לו ואוי לנפשו; כי באמת כשתזכהלישוב הדעת אמתי תראה, כי סוף כל סוף מכרחים למות ולצאתמזה העולם, ומה תעשה ליום ההוא, ואז לא יועיל שום ממון ושוםהשתדלות, שום קרובים, ושום דבר שבעולם לא יועיל לך, ויהיהכבר מאחר, אוי איך מר ומרור יהיה כשתסתכל לכל צד, אולי יוכלאחד לעזר לך, והנה איננו, ומה שנעשה עם האדם אחר כך זהמבאר בכתבי האריז"ל ובזהר הקדוש |עין באריכות בשער הגלגולים, עיןשם|, אבל כשאדם זוכה לעבר בזה העולם עם העצות של רבנו ז"ל, ומתנהג כל הימים עם העצות הקדושות של רבנו ז"ל, כי יש עצות, תהלה לאל, ודרושים יקרים על כל יום ועל כל שבתות השנה, ועל כל מועדי קדש: פסח, שבועות, סכות, ראש השנה, יום כפור, חנכה ופורים, ועל כל המצוות ועל כל דיני השלחן ערוך; אשרימי שיאחז בהם, ואז טוב לו כל הימים, לעד ולנצח נצחים. הדורש שלומך...

א' תרמב. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר תולדות ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד שאנו זוכיםלדעת מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, שמגלה לנו עצותנוראות איך לעבר את זה העולם בשלום; כי באמת עוברים על כלאחד ואחד כל מיני צרות ויסורים ומרירות, ורבנו ז"ל למד אותנולמודים איך שאסור להתיאש בשום פנים ואפן, אלא מכל מהשעובר עליו,

יראה לברך תכף ומיד להקדוש ברוך הוא, ולדברולשוח ולספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו בדיוק כאשר ידבר איש אל רעהו בשפת האם שלו, ואף שבתחלה ידמה שאין מי שיסתכל עליו, ואין מי ששם לב אליו, אל יסתכל על זה כלל, רק יאמין באמונה שלמה, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך אב הרחמים, השומע תפלות כל פה, וצריכים התחזקות עצומה על זה, כי תפלה היא אחד מהדברים שצריכים התחזקות, כי אדם מדבר אל הקדוש ברוך הוא ולא רואה שום דבר, ומכלשכן כשחטא בפגם הברית שנחשכו עיניו ומחו, ונדמה לו כאלואבד מנוס ותקוה ממנו, ולא צריכים אותו, אזי כשהוא בא לדבר אל הקדוש ברוך הוא מתיאש מאד, כי חושב שלא צריכים אותו, אבל אם אדם הוא עקשן ובא בכל יום אליו יתברך למקום פנוי אשר אין שם בני אדם, ומפרש את כל שיחתו אליו יתברך, אז סוף כל סוף ישבר את לב האבן שלו, ויזכה לראות מראות וחזיונות גלוי אלקות במדרגה עליונה מאד, ועל כן ראה לחזק את עצמך ביותר לדבר אליו יתברך, ואז תראה נסים נגלים שיעשה לך הקדוש ברוך הוא.

ובאמת שמעתי מאנשי שלומנו פתגם, שהיה שגור באומן עלמאמרם ז"ל | עין טור ושלחן ערוך, סימן א', סעיף ד': "טוב מעט בכונה הרבה שלא בכונה", הינו שאדם צריך לעסק הרבה בתפלה, ואף שלא בכונה ידבר הרבה עמו יתברך בלי שום חכמות כלל, רק יאריך בדבורים, ומהרבה שלא בכונה יצא אחר כך לכל הפחות מעט בכונה, ואם לא ירבה בתפלה, אז לא יהיה לו אפלו מעט בכונה. וזו כונת מאמרם ז"ל: "טוב מעט בכונה מהרבה שלא בכונה", כי המעט שיוצא בכונה זה תוצאה מזה שאמרו הרבה שלא בכונה; ודברו מזה שרואים הרבה אנשי שלומנו, שהיו באים אלהציון ומדברים שעות ארוכות שם אליו יתברך, וכל מה שהעיק להם והציק להם ספרו להקדוש ברוך הוא, והיו על זה מתנגדים - "מה אתה צריך לשבת כל כך הרבה שעות", ועל זה אמרו לא! אסור להגיד כך, אלא אדם מדבר ומדבר ומדבר אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה הרבה מאד, אפלו שלא בכונה, אבל אחר כך הפעל יוצא, שיוצא מזה מעט בכונה, זהו "טוב מעט בכונה מהרבה שלא בכונה", המעט בכונה יוצא מהרבה שלא בכונה, והבן למעשה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרמג. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר תולדות ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד
צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו
יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.
מכתבך הארך בצרוף המעות להדפסה לנכון קבלתי, ושמתמאד, שתהלה לאל,
הסחורה שלך מתחלת לזוז ובאים אצלך קונים, אבל אף על פי כן אל תפסיק בשביל
זה תפלתך, כי הן אמת שכלהישועה והנס הזה הוא רק על ידי רבוי תפלתך, אך
מעקר הישועהעדין אתה רחוק וכו', ועל כן אל תפסיק מלהתפלל, כי כל זמן
שישלך ... ובודאי כאשר הראה השם יתברך חסד ונפלאותיו עמך עדעכשו, הוא
יתברך יוסיף להצילך ולהושיעך הצלחה וישועה שלמה, אך אסור להתרשל בתפלה
כלל. וגלה לנו מוהרנ"ת ז"ל | לקוטי הלכות, נחלות, הלכה ד', | שיש קלפת
ישמעאל, שכל ענינה הוא להכניסבלב, כי שמע ה' יתברך צלותך, הינו כבר נשמעה
תפלתך, ועליוהראיה, כי אתה רואה שכבר התחילה אצלך הישועה, ועל כן
בזהמכניס בלב, שצריך להפסיק מהתפלה. על כן חמדת לבבי, לא טובהדבר מה שאתה
כותב, שהפסקת להתפלל בשביל זה, כי מי יודעמה ילד יום, וכל זמן שרוב הסחורה
מנחת עדין אצלך, אסורלהפסיק התפלה בשביל זה. וצריך שתדע, שכל דבר גשמי
וסבהיש לה מסבב, והוא השם יתברך בעצמו הגנוז בכל דבר, כי אינשום מציאות
בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך, המחיה ומהוה את
זה הדבר, ועל כן כל עגמת נפשוצער שנתהוה לאדם ומלבש באיזה עסק או משא
ומתן וכדומה, הכל סבות מאתו יתברך לעוררו ולהזכירו לשוב אליו יתברך.
והנהבשביל הבחירה והנסיון נתהוו כל הקלפות, שהן ההסתרותהמסתירות אותו
יתברך, עד שרוב העולם שוכחים ממנו יתברך, ואףשמדברים בדרך כלל ממנו יתברך,
אבל לידע בידיעה ברורה בפרטיפרטיות, אשר הוא יתברך אתו, עמו ואצלו, ואין
שום תנועה שלאמצא שם, כי הכל אלקות בהתלבשות הזו, זה נמצא רק אצל
יחידיסגלה, והשם יתברך הוא מלא רחמים וחפץ חסד, וברא את כלהבריאה בשביל
להיטיב עם בריותיו, ויזכו להכירו יתברך פנים אלפנים מכל דבר, ועל כן מסבב
עם האדם סבות כאלו, שיצטרךלצעק אליו יתברך, ואז על ידי רבוי הצעקה, השם

יתברך מתגלה אליו, ואז ממילא נמתקים ונתבטלים כל העגמת נפש
והמרירות והיסורים שהיו לו מהדבר והעסק והמשא ומתן הגשמי, כי נתגלה לו,
שהכל היה דמיון גדול, כי אין כאן לא דבים ולא יער, כי הכלכל עצם עצמיות
חיות אלקותו יתברך ממש, ועל כן כשיתגלה במהרה בימינו משיח צדקנו ויגלה את
גדל האמת, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, כמו שכתוב | ישעיה יא, ט: | "כי מלאה
הארץ דעה אתה" וגו', ועל כן יקים | שם ב, כ: | "ביום ההוא ישליך האדם
את אלילי כספו ואת אלילי זהבו" וגו', וכמאמר רבנו ז"ל, שכל אחדישליך את
כלי אמנותו, השלחני - שלחנו וכו', והכל ימשיכו עצמם רק אליו יתברך, ועל כן
לולא הצער והעגמת נפש, לא היה האדם בורח אליו יתברך, ועל כן מאחר שכל אלו
הצער והעגמת נפש הוא רק להמשיכו אליו יתברך, טוב יותר להזדרז
תכף ומיד, ולברח בכל פעם אליו יתברך, ולא יחכה עד שיעבר עליו מהשיעבר, חס
ושלום; ועל כן חמדת לבבי, בקש ממנו יתברך הרבה שתמכר את כל סחורתך בנקל,
ויבואו אצלך קונים לקנות סחורתך, ופעם אחת אמר מוהרנ"ת ז"ל לאחד מאנשי
שלומנו, שבקש אותובשביל פרנסה, שיתפלל בעבור זה, ודיקא בעבור זה, כי זה
כואבלך, ועל כן כשתתפלל בעבור זה יהיה עם אמת, ומסתמא תשלב|וועסטו אריין
פלאכטין| בתוך תפלתך גם על רוחניות, נמצא, שכלהבלבול והטרדה הגשמית יביאו
אותך גם לבקש על רוחניות, אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להתודע מרבי אמת כזה,
מדבורים אמתיים כאלו, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, ואל
יפתך יצרך שיש איזה בית מנוס מבלעדיו יתברך, כיהכל דמיון והבל רוח, כי
מכל הצרות והיסורים והעגמת נפש איןשום עצה אחרת להנצל, כי אם כשיזכה לברח
אליו יתברך, שתרגילאת עצמך לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו
בתמימותובפשיטות גמורה, וכל מה שיתגברו היסורים והעגמת נפש, ברחלך יותר
ויותר אליו יתברך, ואז תזכה לראות ישועות והרחבות, כיהוא יתברך חפץ חסד
ורוצה להיטיב.

ואודות שכתבת שיש לך בלבולים מבני אדם, צריך שתדע, שהעקר לברח מחבורות
בני אדם המדברים דברים של מה בכך, כי אין קץ לדברי רוח, וגורם מחלקת
וליצנות וכפירות ואפיקורסות, כי כל אחד מגלה המצאתו איך יהיה ומה יהיה

ובאיזה אופן תהיה המלחמה, אבל |תהלים ב, ד|: "יושב בשמים ישחק ה' ילעג למו", כי הכל ממנו יתברך, ועקר עסקנו מה שתלוי בידינו הוא רק תפלה ובקשה, בסוד |תהלים סח, לה| "תנו עז לאלקים", להתחנן לפניו יתברך, שימתקו כל הדינים מכל ישראל, וכל אויבינו יפלו וישבו אחור, ותהיה להם מפלה גדולה, ויהרגו איש באחיו, וחרב לאתעבר בארצנו, ונזכה להתגלות מלכות שמים, וימלך עלינו השם יתברך בעצמו, והכל יכירו אותו.

ואודות הספרים ששלחתי לך, כונתי היתה שתראה להפיצם שם במחנך, כי עלינו נפלה חובת היום, ואנו צריכים להפיץ בדורותינו אלה ספרי רבנו ז"ל, ולגלות ולפרסם דעתנו בעולם, אשרכל הגאלה תלויה בזה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ואודות שכתבת שיש לך בלבולים, שאתה צריך לחזר בכלפעם תבות התפלה, כי נדמה לך שלא אמרתם יפה, כל זה הוא בכלל חמרות יתרות ומרה שחורה, אשר הורג את האדם לגמרי, העקר לומר את תבות התפלה בתמימות ובפשיטות כתינוק קטן - בין בדבקות ובין שלא בדבקות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן צט|, והשם יתברך הטוב יאיר עינינו באורו יתברך ויאיר לנו תמיד.

א' תרמד. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר תולדות ה'תשל"ה.

שלום וברכה אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, ואל תסתכל על אף אחד בעולם, מה יש לך עם אחרים? !כבר אמר התם הקדוש |עין ספורי מעשיות, מעשה ט'|: זה מעשה שלוזה מעשה שלי, ועל כן מה יש לך עם אחרים? ! אתה ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותמשיך עצמך אליו יתברך כפי בחינתך וכפי מדרגתך, וכל נקדה ונקדה שיש בך, תהיה יקרהאצלך מאד, כי מה אתה צריך להתבלבל מאחרים. וצריכים על זה התחזקות עצומה לא להתפעל משום בריה שבעולם, ואם תלך בדרך זו, ותרגיל את עצמך לחיות בצורה כזו, אזי תצליח ותחיה חיים נעימים, חיים ערבים; כי עליך לדעת, שאף אחד לא חי אתהחיים שלך, אתה צריך

להמשיך את עצמך אליו יתברך, ועל ידי זה תצליח דרכך מאד.
נא ונא הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, אשר כל דבורודבור הוא הצלחה נצחית,
הצלחה כזו שאין לתאר ולשער כלל, וזו מתנה מהקדוש ברוך הוא שנתן לנו את
רבנו ז"ל, שנתן לנועצה נוראה ונפלאה כזו, כי מה היינו עושים בלי תפלה
והתבודדות, ואל מי היינו פונים בעת צרה?! ועל כן תהיה חזק בזה, ואז
תראהנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תרמה. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויצא ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם הכסף לפדיון, יעזרהקדוש ברוך הוא שימתקו
הדינים ממך על ידי פלא עליון.
עליך לדעת, כי רבנו ז"ל גלה לנו |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימןקכה| על
פסוק: |דברי הימים ב יז, ו|: "ויגבה לבו בדרכי ה'", שבדרכיה' ועבודתו
יתברך צריכים להגביה את עצמו ולא להפיל את עצמו, אדרבה אדם צריך תמיד למצא
בעצמו נקדות טובות, כי אין זוחכמה וחשיבות להפיל את עצמו ולאחז את עצמו
להכי גרוע, ושמעתי מר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, שאמר, ששמע מאנשישלומנו
פעם בראש השנה לפרש באמצע למוד "לקוטי מוהר"ן" שלמדו ברבים, "כי זוכר כל
הנשכחות אתה הוא מעולם", ופרשו, שזה סובב על המצוות ומעשים טובים, על
התורה ותפלה שאדםעשה בהעלם והסתר, ואף אחד לא ידע מזה, כדי שלא יבוא
לידיגאות, ואדם בעצמו כבר שכח מזה, הינו לא רק שבני אדם לא ראואותו ללמד
ולהתפלל ולקיים את המצוות בשמחה, אלא אפלו הואבעצמו כבר שכח מה שהוא עשה,
אזי בא עכשו ביום הדין, והקדוש ברוך הוא זוכר כל הנשכחות שעשה מעולם, וזה
מכריעאותו לכף זכות, אף אם נגזר עליו איזו גזרה רעה, חס ושלום, ועל כן
אסור לך להשבר משום דבר שבעולם, אדרבה הקדוש ברוך הוא זוכר כל הנשכחות
שעשית דברים טובים מעולם, כיאצלו יתברך אין שום שחד ואין שום ערמומיות,
חס ושלום, הכלבחשבון צדק, ועל כן מה עליך להתבלבל מאחרים, ראה לחזק

את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואז תראה נסים נגלים שיעשהעמך הקדוש ברוך הוא.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרמו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר ... נרו יאיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד מחדש, והעקר להיות סורמרע בכל נקדה ונקדה -

הן בעינים והן באזנים והן בחטם והן בפיה, כי כל אלו הנקדות תצטרפנה לחשבון

גדול, כי על כל דבור בטל פחות יהיה לו לקרן נפלאה ונוראה מאד, וכן על ידי

כל כעסוקפידות אחת פחות, יהיה לו לרוח נפלא, וכן בכל דבר, וצריך להרגיל

עצמו לשתק לגמרי, כי כן מובא בדברי האריז"ל, אשרתנאי הראשון להשגת החכמה

הוא שמירת הדבור, וכן הוא בדברירבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן

כט|: על ידי שמירת הדבור, שהוא בחינת בגדים לבנים, שיהיה הדבור שלם ונקי,

אז יאיר מחוודעתו מאד בהארת הדעת נפלאה מאד, ולהפך, חס ושלום, כשמפקיר

פיו, אז מחו מבלבל מאד, ובגדיו - הינו הדבור, מלאים כתמים, שמפריד קדשא

ברוך הוא ושכינתיה כמובא שם; כי באמת אין שום מציאות בלעדי השם יתברך,

והשם יתברך השרהשכינתו עלינו עמו יתברך, נמצא, שכל אחד מישראל הוא

חלקאלוק ממעל, נצוץ השכינה, וכל עבודת האדם בזה העולם - לקשר עצמו אליו

יתברך, שזה בעצמו בחינת יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה. והנה עקר התקשרות

אליו יתברך הוא רק על ידי הדבור, כי הדבור הוא המקשר בין האדם למקום, וכן

בין אדם לחברוכידוע, נמצא כשנוטר את הדבור, אז זוכה להתעלות יותר

ויותר, ואם, חס ושלום, להפך - מפקיר פיו, אז רחמנא לצלן, מחומבלבל, והדמים

מתזים למח, וזה בחינת חלי נופל ברוחניותובגשמיות, כי גם ברוחניות יש חלי

זה, הינו שנופל בכל פעם ממעלתו ומדרגתו כידוע.

כי העקר הוא הדבור, לשמר מאד מאד את הדבור, ולהרגילעצמו לבלי להתחיל לדבר

עם שום בריה, וגם לקצר מאד, כי הפה הוא עקר האדם ואם היה זוכה לשמר את

הדבור, היה מאיר עליואור נורא כזה, אשר אי אפשר לציר |כמובא באגרת הגר"א

בשם מדרש, עין שם|. וכן איתא בדברי גורי האריז"ל: אם היה אדם שומר

פיוארבעים יום, היה זוכה לרוח הקדש, וגם היה נצול מכל דבר רעהמתרגש

בעולם, כמו שכתוב |משלי כא, כג|: "שומר פיו ולשונו, שומר מצרות נפשו".
וצריך לחקק מאד מאד בלבו ובדעתו, לידעהיטב היטב, כי השם יתברך ממלא כל
עלמין וסובב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדי השם יתברך, דומם, צומח, חי,
מדבר - הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכל מה שעניןרואות, תדע
שהכל אלקות בהתלבשות זה הדבר, וכן כל האכילהושתיה, הכל לכל עצם עצמיות
חיות אלקותו יתברך בהתלבשותזה הדבר, וכן האויר שאתה נושם, הכל לכל עצם
עצמיות חיותאלקות יתברך, ותדע שבכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, והכל
משגח בהשגחה פרטי פרטית, אפלו הדבר הכי גשמי, שנדמהלכאורה לטבע, תדע
ותאמין, כי גם זה השגחה נפלאה ונוראהמאד, משגח בהשגחה פרטי פרטית, כל דבר
גשמי היכן שצריךלהיות מנח, מכל שכן כל צומח, ומכל שכן וכל שכן כל חי
היכןשצריך ללכת ומה מאכלו, ועל אחת כמה וכמה מכל שכן וקל וחמרהאדם, הכל
משגח ממנו יתברך, ומכל שכן אלפי קל וחמר ישראלבני הקדוש ברוך הוא משגחים
על כל תנועה ותנועה, ואלפיאלפים קל וחמר הצדיק ועובד השם יתברך, איך השם
יתברךכביכול בעצמו משגיח עליו בפרטי פרטיות על כל תנועה ותנועה, כי כשהאדם
עוסק בתפלה והתבודדות, ממשיך על עצמו אורהשגחתו יתברך בפרטי פרטיות.
ועל כן למה לך לדאג על פרנסתך, השם יתברך יזמין לך כלמה שתצטרך, ואל תעשה
שום השתדלות, רק תברח אליו יתברך, ותכניע עצמך לגמרי אליו יתברך, ותבטל
עצמך לגמרי, ואז יאירעליך אור השגחתו. אני יודע שדבר קשה מאד לא לדבר, כי
האדםמרגל בזה מקטנותו, וזה דבר קשה מאד להרגיל עצמו לבלי לדברשום דבור,
ולולא דמיסתפינא הייתי אומר שזה טעם אחד מרבויהטעמים שיש במה שרבנו ז"ל
לא רצה שיהיו אנשי שלומנומלמדים |עין חיי מוהר"ן, סימנים תסה, תקצה|, כי
המלמד צריך לדברהרבה מאד כידוע |ואני בעוונותי הרבים, שאני עוסק
במלמדותי, רואה זאת בעצמי, השם יתברך ירחם ואזכה לצאת מזה|. ואם אדםמרגיל
עצמו בשמירת הדבור, אז הוא גר בעולם החרות.
וכן הוא במדת הכעס, וכן הוא באזנים לבלי לשמע שוםדברים בטלים, ולעולם
תרחיק עצמך מאספות בני אדם, ותדעותאמין כי מה שאתה צריך לדעת יבואו
ויספרו לך בביתך. ומכלשכן הראיה לבלי להסתכל חוץ מארבע אמותיו

ברוחניות ובגשמיות, ואז תחיה חיים נצחיים | כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימוןא|, על ידי קדשת השבעה נרות האלו יזכה למח נקי ויזכה לדעתהשלמה, ואז יחיה חיים נצחיים, וזו כל עבודת האדם בזה העולם, להמשיך השגחתו יתברך בזה העולם, שזה זוכים על ידי רבוי תפלה והתבודדות, בכל יום ויום לשפך נפשך אליו יתברך, ולספר לפניו כל מה שעובר עליך, ותקשר אותו אליו יתברך, וכל מה שרקתראה ותשמע תקשר אל התורה, ותמצא רמזים והתעוררות נפלאהמאד המקרבים אליו יתברך, כי השם יתברך מצמצם עצמו מאינסוף עד אין תכלית, לשלח רמזים לאדם להתקרב אליו, וקורא אותומכל דבר שבעולם.

אחי, אחי! חזק ואמץ מאד, ואף שנפלת כמו שנפלת, ואתהמלכלך בחטאים ועוונות, ואפלו עדין עובר עליך מה שעובר, חזק, חזק מאד לבלי לפל בדעתך משום דבר שבעולם, ואחז עצמךבצדיק האמת, צדיק יסוד עולם, אשר יכול לעלות הכל אליו יתברך, כי רבנו ז"ל מעלה את כל הפגומים והנפולים לעליות גדולות, ומהפך כל ירידותיו לעליות גדולות, ובפרט אם תזכה לנסע לאומןלציון רבנו ז"ל, אשר הבטיח הבטחה חזקה, אשר מי שיאמר שםהעשרה מזמורים, אפלו אם עצמו פשעיו, יוציאו מהשאול תחתיותומתחתיו, "ביי די פאות וועל איך איהם ארויס ציהען"פ, והנה זהכמה שנים, אשר זכינו אשר נפתח הפתח לנסע אל ציונו הקדושבעיר אומן אחר נסים גדולים, ובכל שנה אנשי שלומנו נוסעים שם, וגם אני זכיתי כבר להיות שם שתי פעמים, פעם אחת בשנת תשכ"וופעם אחת בשנת תשכ"ט, ומי יתן שיזכני השם יתברך לנסע בזוהשנה עוד פעם, עם כל משפחתי, והכל בידו יתברך, והוא כל יכול.

ולמען השם, תשקד בכל יום בספרי רבנו ז"ל, ואז יאיר עליךאור רבנו ז"ל הגנוז בתוך הספר ללקוטי מוהר"ן, ותמצא כל ענייךבתוך הספר. וכבר דברנו פעם אשר בכל מקום שרבנו ז"ל מזכירמעלת למוד התורה הקדושה, ומוציא את האדם מכל הטמאות, העקר סובב על הלקוטי מוהר"ן, שמעורר מאד מאד ופותח גידיקשיות לבנו. ותעשה מהתורות תפלות ושיחות בינך לבין קונך; אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו.

הדורש שלומך...

א' תרמז. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, רבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנד|:

יש יראות נפולות וכל היסורים והדינים שיש לאדם כלם מהיראות הנפולות
שנפלו אל תוך זה הדבר שמתפחד מהם, ויש לו יסורים ממנו, ובאמת הכל ממנו
יתברך, כי הוא יתברך מלביש את עצמו בדברים האלו שמצערם אותו ומיראים
ומפחידים אותו, ואם האדם יש לו שכל ובא ושופט ודן עצמו אל כל דברודבר
שעושה טרם שידונו אותו למעלה, על ידי זה בעצמו נצלמהדין שלמעלה שלא יתלבש

בדין של מטה |עין דברים רבה ה, ה, ועל כן אין לו יראות חיצונית, כי באמת
צריכים לפחד רקמהקדוש ברוך הוא ולא מבשר ודם, מה הוא יכול לעשות לך,
באתבין את האמת אפלו שיהרג אותך הורגים רק פעם אחת, ולא שתיפעמים, ועל כן
מה יש לך לפחד, אדם צריך להתגבר מאד מאדלירא ולפחד רק מהקדוש ברוך הוא,
ולא משום בשר ודם, ואזכשיהיה חזק בזה, אז יתבטלו ממנו כל הדינים והפחדים
יתרים, ואל זה זוכים על ידי רבוי תפלה והתבודדות שצריכים הרבה לדברלהקדוש ברוך הוא.

מאחר שאנחנו יודעים מרבי אמת כזה, עלינו לדבר עם כלאחד דבורי אמונה
ודבורי התחזקות, ולשמח ולחזק ולעודדולשמח את נשמות ישראל, כי עלינו נפלה

חובת היום; ועל כןאשרי ואשרי מי שזוכה לדבר בכל יום עם אחד מאנשי

שלומנולחזקו ולאמצו, וכן לדבר עם בני ביתו וקרוביו, אחיו וגיסיו וכו', כי

בזה שמדברים עם אחרים גם הוא יתחזק. וכמו שאמר רבנוז"ל |לקוטי מוהר"ן,

חלק א', סימן קו|: עצה לבוא לגדלות המחין, הואעל ידי שיזכיר לאחרים,

ועל ידי זה נתעוררים גם אצלו אלוהדבורים כשמחזקים את אחרים, אז הוא בעצמו

מתחזק, וכן אמררבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפד|: כשיש אור ישר

נעשהאור חוזר; וזה שאדם מדבר עם חברו ביראת שמים נעשה אורישר ואור חוזר,

והוא מקבל את ההתעוררות בחזרה; ועל כןראה לדבר בכל יום עם אחרים בעבודת

השם יתברך, ובפרט עםאנשי שלומנו היקרים תדבר רק דבורי אמונה והשגחה

פרטית, כי אין זמן למריבות וזכאים וכו' וכו', ומה שמדברים עלי זה מכרח להיות וכו', ועל כן לא כדאי להתערב בענינים אלו, והקדוש ברוך הוא יעזר שהכל יתהפך לטובה, וכמו שאמר רבנו ז"ל: ישענין שנתהפך הכל לטובה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרמח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויצא ה'תשל"ה. אך טוב וחסד ירדפו לאהובי, ידיד נפשי, האברך היקר שארבושרי ... שיחיה נצח. אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד מכל מה שעובר עליך, ואלתירא ואל תחת, כי ה' עמך, אתך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדי השם יתברך, דומם, צומח, חי, מדבר, מקבלים חיות ממנו יתברך, ותחיה עצמך עם הנקדות טובות שישבך בין כלל ישראל, כאשר הזהירנו רבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן | חלקא', סימן רפב|, לחפש בעצמו נקדות טובות ולחזק עצמו מאד, כי זה עקר החכמה, לחזק עצמו ולבלי לפל, על כן ח'ז'ק' ראשי תבות: ז'ה ק'נה ח'כמה, שזה העקר בזה העולם שעובר על כל אחד בכלים ויום מה שעובר, העקר להיות חזק מאד מאד בשמחה על שזכה שלא עשני גוי, וברא אותנו בין כלל ישראל, ואנו זוכים לחטף בכלים ויום כמה וכמה מצוות - ציצית ותפלין וכו' וכו', ובפרט עכשו שמתקרבים הימים הקדושים, שנזכה לקים בפשיטות מצוות הרבה מאד וכו', ורבנו ז"ל אמר פעם, למה זכה למה שזכה? רק מפני שחזק את עצמו 'ער האט זיך דער האלטן', והזהיר רבנו ז"ל למאד מאד לילך בדרך זו, כי הוא יסוד וכלל גדול, כל מי שרוצה להתקרב להשם יתברך, לבל יאבד עולמו לגמרי, חס ושלום, כי רבני אדם שרחוקים מהשם יתברך עקר רחוקם הוא מחמת מרהשחורה ועצבות, מחמת שנופלים בדעתם, מחמת שרואים בעצמם גדל קלקולם שקלקלו מעשיהם, כפי מה שיודעים בעצמם את נגעילבבם ומכאוביהם, ומחמת זה הם נופלים בדעתם, ורבן מיאשים עצמן לגמרי, חס ושלום, כי רב בני אדם שרחוקים מהשם יתברך, העקר - מחלישות הדעת שמסבב עליהם הבעל דבר, כדי להפילם לגמרי, לכן צריך להזהר מאד לילך בדרך זו, ועקר ההתחזקות צריך בתפלה והתבודדות, שזה עולה על הכל, כי על ידי תפלה והתבודדות, יכול להגיע להכל, ועל ידי תפלה מאיר על עצמו אורו יתברך השופע בכל העולמות, ובפרט בזה העולם, כי סוף מעשה במחשבה תחלה

ודו"ק. |ועין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יג|, ועל ידיתפלה יכול לפעל לעצמו נסים ונפלאות הרבה, כמו שאמרו חז"ל|מגלה כז|. על הפסוק |מלכים ב ח, ד|: "ספרה נא לי את כל הגדלות אשר עשה אלישע", ואלישע דעבד ברחמי הוא דעבד, וכן גלה לנורבנו ז"ל פעם, שאליהו הנביא לא הגיע למדרגתו כי אם על ידיתפלה והתבודדות שעסק תמיד, כי ענין זה הוא דרך ועצה נפלאהונוראה מאד, לברח תמיד אל השם יתברך מכל מה שעובר עליו, ויפרש שיחתו כאשר ידבר איש עם רעהו, ודיקא על ידי זה יכוללתקשר, ולדבק עצמו אליו יתברך, כמו שאמר רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יא|, כי הדבור נקרא צפרתא דקאי עדקסולי במיא ורישה מטי לצית שמיא, עין שם; הינו אף שמנח עדקסולי במיא הזדונים, אך על ידי שמצפצף כצפור בתפלהוהתבודדות, זוכה ורישה מטי לצית שמיא, והבן היטב; ובזה ישלפרש בפשיטות מדרש פליאה, אין בין צדיקים לרשעים אלא דבורפה בלבד, הינו אף שחס ושלוש נפל כבר למקום שנפל, ונטבעבמים הזדונים, רחמנא לצלן, בין הרשעים, אף על פי כן על ידיהדבור יכול לעלות ולקשר עצמו אל השם יתברך, כי הדבור יש לוכח גדול מאד, והולך תמיד עם האדם, כי הדבור נקרא מלכות, כמושכתוב בתקוני זהר |דף יז|. מלכות פה, וזה בחינת שכינה, כיהמלכות היא השכינה שהשרה השם יתברך שכינתו, הינו מלכותועלינו ישראל, שנזכה להכירו, והשכינה שורה עם ישראל תמיד, בלי הפסק, כמו שכתוב |ויקרא טז, טז|: "השוכן אתם בתוך טמאתם", ונקראת אם הבנים, כמו שהאם הולכת תמיד עם בניה אף במקומותהמטנפים, ואינה שוכחת אותם, כן הדבור שהוא בחינת שכינה, הולך עם האדם תמיד, וזה "כי מדי דברי בו זכור אזכרנו" |ירמיהלא, כ|, הינו על ידי הדבור יכול לזכר את עצמו תמיד בהשם יתברך|עין כל זה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עח|; נמצא, שעל ידי שמדברדבורים קדושים - תורה ותפלה והתבודדות, זה בחינת התגלותהשכינה, שמגלה שיש בורא כל עולמים, ומלא כל הארץ כבודויתברך, ומאמין בהשגחה פרטית, כי מאחר שהוא מתפלל אליויתברך, ועל ידי זה עושה יחוד בין קדשא בריך הוא ושכינתיה, כיעל ידי הדבור של תפלה, מקשר חלק אלוך ממעל שיש בו אל השםיתברך, והכל אחד ודו"ק. ומכל זה רואים חס ושלוש, פגם הדבור, לשון הרע ורכילות וליצנות

וכו', שפוגם מאד מאד ועוקר אתהאדם לגמרי משני העולמות. ועין בלקוטי מוהר"ן, |חלק א', סימןלח|, שעל ידי פגם הדבור נעשה רוח סערה במחו, ולהפך על ידידבורי תורה ותפלה זוכה לבחינת תפלין, שהוא דבקות הבוראיתברך. אחי היקר! חזק מאד בכל זה, אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינולידע מרבי אמת כזה המחיה אותנו באמת, ומכניס בנו רוח חייםאמתית, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד שעשה עמנו, כיהיא זכות גדולה והמתקת הדינים, כשאנו זוכים לדבר מרבנו ז"ל.

ולמען טובתך הנצחית תתמיד מאד בכל יום בלקוטי מוהר"ן, ועל כל תורה תאמר התפלה מלקוטי תפלות, וגם תעשה בעצמתפלה חדשה, הן בהתבודדות לפרש שיחתך על זאת התורהשלמדת, והן תכתב לעצמך תפלה על כל תורה, באפן שתהיה רגיללומר את זה גם בפעם אחרת, ועל ידי זה תרגיל עצמך שלא יהיהלך זמן פנוי, או תלמד השעורים קבועים שתקבע לך - מעטגמרא, מעט שלחן ערוך, מעט משניות ומעט חמש עם רש"י וכו',או תעסק בתפלות הקבועות - שחרית, מנחה, מעריב, חצותוהתבודדות, או תכתב תפלות. ואם היית יודע מעלת תפלתךלמעלה, איך כל דבור ודבור היוצא מפיו, עושה רשם למעלה,ואלופו של עולם עומד על ידך ושומע כל דבור ואנחה וצעקהושועה, היית מחזק עצמך בזה בקביעות כל היום. וגם אל תפלבדעתך מה שאתה צריך לעסק באיזה עסק בפרנסתך, כי יפה תלמודתורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משכחת עון, כמו שאמרוחכמינו ז"ל |אבות ב, ב|. והעקר תרגיל עצמך לבל תפנה את מחשבתך לחוץ, כי העקרהאדם הוא המחשבה, במקום שחושב האדם, שם כל האדם|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא|, והמחשבות טובות הן היצר טוב, והמחשבות הרעות הן היצר הרע |שם, סימן מט|, וצריכים להזהרמאד לבלי להחמיץ את המח בהרהורים רעים, חס ושלום |שם, סימןה'|, וכל זה זוכים על ידי שמחה, שהיא עולם החרות, ועל ידישמחה יכול להנהיג את המח כרצונו, אמן כן יהי רצון.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תרמט.בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך בצרוף מכתב של כל החברים בשיבה, ואני מאד מאד שמח שנתעורר שם בישיבה אורו של רבנוז"ל להאיר, אך זאת אני מבקש את כלכם, תשתדלו מאד לברח ממחלקת, אל תעשו דברים חריגים, ועל ידי זה תהיה לכם מחלקת מראש הישיבה והמשגיח, כי לא כדאי בכלל להכנס במחלקת, כיכך אמר מוהרנ"ת ז"ל בעת המחלקת הגדולה עליו: "די אלע וואסהאבן גירעד האבן זיך נישט דער האלטן", כאומר שכל אלו שדברו והתוכחו והתחצפו, לבסוף גם הם נפלו ולא החזיקו מעמד, כי ענין רבנו ז"ל צריכים לשתק ולא להשיב שום דבר, לא צריכים להיות תמיד צודק וכו', כדאי להיות ותרן, ועל ידי זה מצליחים מאד בהתקרבות אל רבנו ז"ל.

אתה צריך לעורר את החברים, שעקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל היא "בד בבד יהיה קדש" לברח למקום פנוי אשר אין שם בני אדם, ולדבר ולשוח אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וככל שהוא תמים יותר, הוא מצליח יותר, כי באמת על ידי מדת התמימות יכולים לעבר את זה העולם בתמימות ובפשיטות כל ימי חייו, כמו שאמר רבנו ז"ל, והפליג במעלת עבודת הפראסטיק, זה שהולך בתמימות ובפשיטות, ומדבר עמו יתברך כמו אדם פשוט, וזה עקר היהדות, לא לחקר שום חקירות, רק למצא את הקדוש ברוך הוא בכל הנהגותיו. והחכמה של האדם מפילה אותו לנוקבא דתהומא רבא, עד שלבו נעשה סחרחר | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'; ובאמת שמעתי מכמה מאנשי שלומנו שהיו גרים באומן, שראו שכל אלו שהיו תמימים ביותר, והיו באים אל ציון רבנו ז"ל, ושפכו את לבם בכל יום כמים בבכיות עצומות, ולא התבלבלו מאף אחד, הם זכו והצליחו להגיע לעבודות קדושות, למדרגות עליונות, החן שהיה נמשך עליהם, זה אין לתאר ולשער כלל, הלמודים שלמדו "עין יעקב", משניות, שלחן ערוך, תהלים ו"לקוטי תפלות", היהבתמימות כזו, שמי שרק ישב על ידם נתעורר גם כן, וכל זה זכועל ידי תמימות ופשיטות, שלא היו מערבים בשום מחלקת, וזהיסוד גדול לבני הנעורים לברח ממחלקת, כי כבר אמר רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עה: כי כל המחלקת באה מהדמים שלא עבד בהם את הקדוש ברוך הוא; כי בדרך כלל בני הנעורים בוערים מאד

מאד וכו' וכו', ורוצים לנקם וכו' וכו', וזה באמהדמים שלא עבדו את הקדוש ברוך הוא; כי צריכים כל כך לעבדאת הקדוש ברוך הוא בתורה ותפלה עד שלא יהיה לך כח לענותלמחרפיך ולמבזיך דבר. וזה יסוד גדול, וכל מי שהולך בדרך זו- יצליח דרכו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ראה להראות את המכתב הזה לכל החברים, כי הדבורים האלוונכתבו לכלכם, כי באמת מה שאנחנו מדברים מענין רבנו ז"ל, זהכלליות גדולה מאד, וטוב אם אתם יכולים לגנב פעם בליל רביעילבוא אל השעור שאני לומד ברבים, ותחיו את עצמכם, כי תהלהלאל, הדבורים ששם הקדוש ברוך הוא בפינו הם מתנת חנם. הנ"ל...

א' תרנב. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארך עם המעות להדפסת ספרי רבנו ז"ל לנכוןקבלתי, ותשואת חן לך על זה, ואין לשער ולספר גדל הזכות שישלך. וכבר ידוע לנו שמוהרנ"ת ז"ל אמר, שבעולם הבא ידברו הרבהמעסק ההדפסה, שזכינו למסר נפשנו בזה העולם ולהדפיס ספירבנו ז"ל.

חמדת לבבי! תאמין לי שהיא לנו זכות גדולה שיהיה עסקנובעסקי רבנו ז"ל, כי עוד מעט בקרוב ממש נחזר אל העולם העליון, וכפי מסירות נפשנו ויגיעתנו וטרחתנו שהיתה לנו בעסק רבנו ז"ל, כמו כן נזכה שתהיה לנו איזו שיכות שם בהיכל רבנו ז"ל; אשרינוואשרי חלקנו, שזכינו להתודע בזה הצל העובר מרבנו ז"ל, ואנוזוכים לדבר ממנו ז"ל בכל יום, זה חלקנו, זו תכליתנו, זו

ירושתנו, חבלים נפלו לנו בנעימים, וצריך להיות אצל כל אחד מאנשישלומנו עבודת ההפצה אחד מהעקרים, ובפרטיות בחורי חמדמאנשי שלומנו צריכים לעסק בעסק קדוש ונורא זה במסירות נפשמש, לפרסם ולהפיץ ספרי רבנו ז"ל בין חבריהם, כי הגיעה העת, שאורו הגנוז של רבנו ז"ל מכרח להתגלות בעולם, ואשרי

מי שישלו חלק בזה. וצריכים לחקק בדעתנו, כי עסק רבנו ז"ל אינו מצמצם באיש אחד או במקום אחד וכו', כי החוב מנח על כל אנשישלומינו בכל מקום שרק נמצא אחד, שיעזר להדפסת ספרי רבנוז"ל, ולהפיץ אותם בעולם.

אהובי, אחי! אודות ענייך שכתבת... דע לך, כי רבנו ז"ל אמר|שיחות הר"ן, סימן נג|: מי שיש לו אמונה - חייו חיים, ועל כן מיהאיש החפץ בחיים, ורוצה לחיות חייו בטוב ובנעימים, עלולהכניס עצמו במדת האמונה הקדושה, ויסלק דעתו וחכמתהפגומה לגמרי, וידע שאינו יודע כלל, ויחקק בדעתו, כי אין שוםמציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל מה שלמראה עיניו - דומם, צומח, חי, מדבר, הם אלקות ממש בהתלבשות הזו, ואיןאדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה|חליןז|, ואפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה|ברכות נח|. ואין אדםנוגע במה שמוכן לחברו|יומא לח|. כי בכל אחד מישראל יש נקדהמה שאין בחברו|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|, וההכרח לכל אחדמישראל להוציא מהכח אל הפעל נקדתו הטובה, ועל כן אין לקנאבשום בריה, כי מה שחברי צריך לעשות, לעולם לא אוכל לעשותו, כי דבר זה מיעד רק לחברי, וכן להפוך - מה שמיעד לי לעשות, לא יוכל חברי לעשות בשום אופן שבעולם. וכבר אמרו חז"ל|אבותה|: "אל תתאוה לשלחנם של שרים, כי שלחנך גדול משלחנם", כילפי בחינתך ומה שאתה צריך לעשות בזה העולם, דבר זה גדולמשלחנם של כל השרים, שהם הצדיקים, וזה סובב והולך אפלו עלהפחות שבפחותים, כי שום בר ישראל לא נברא בחנם, וכלהעולמות וכו' תלויים בו דיקא, ועל כן העקר לא להיות בטלן,עשית עד עכשו מה שעשית, קום ברח לך ברגע זה למקום מיחדשאין שם בני אדם, ותתחיל לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגילבה, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעבר ועובר עליך,ומי גרם לך הכל, תשיח ותספר ותגלה אליו יתברך בתמימותובפשיטות גמורה כאשר ידבר איש עם רעהו ממש, ואף שבתחלהידמה לך שאין מי ששומע לך, צריך שתדע, כי הוא רק מצד הדמיוןשבך כי מכל דבור שאדם מדבר אליו יתברך, נעשים כלים והיכלותלקבל ערבות נעימות זיו שכינת עזו יתברך, וכפי שתתמיד בדברזה, אף שבא לך בכבודות גדולה, כמו כן תזכה סוף כל סוף שיבנהבנין הקדשה שאתה צריך להכנס בו|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א',

סימוןב', ומחמת שדבר זה אי אפשר להיות בקביעות, וכשחוזריםמההתבודדות צריכים תכף ומיד ללמד איזה למוד שלא יתגברוהבלבולים עליו, וזה זוכים על ידי חדושי תורה או על ידי למודהתורה הקדושה בהתחדשות|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה, ובלקוטי הלכות בכל ההלכות על פי תורה זון, ומחמת שאתה כותבשעוברת עליך מרירות דמרירות כזו, עד שאי אפשר לך לצמצםעצמך כלל אל שום למוד שבעולם, ועל ידי זה מתגבר עליך יצרןביותר, עד שכמעט אתה משתגע לגמרי, רחמנא לצלן, מדוע לאתרגיל את עצמך לומר בתמימות בפשיטות גמורה פרקים משניותודפים גמרא וסימנים שלחן ערוך ודפים זה הקדוש, אשר האמירהבעלמא מסגלת מאד מאד ומצלת מכל מיני פגעים רעים, כי התורההיא אור, והמאור שבה יחזירו למוטב|עין בפתיחתא לאיכה רבתי|,וישבר את הרוח שטות ושגעון הנכנס בך|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א', וכשתרגיל עצמך בזה להתחיל מהתחלת הארח חיים, ולומר בכל יום כמה שתוכל 'מחבר' 'רמ"א', וכן להתחיל ממסכתברכות, ולומר דפים גמרא ופרקים משניות|בלי רש"י ותוספות|, אז ברבות הזמן כשתזכה לסימנים תרגיש טעם אחר בתורה הקדושה, ותנרצה ללמד יומם ולילה, ואז יפתח מחך ודעתך להבין, בעזרתהשם יתברך, הכל, ודבר זה אין אתה צריך לגלות ולפרסם וכו', כדי שלא יעשו ליצנות ממך, ובפרט כי מה לך עם אחרים, אתהתסתכל על עצמך ואתה צריך להציל את עצמך, כי עוד מעט יבואהיום והשעה והרגע, שתצטרך להשיב פקדונך שהיא נשמתך, אליויתברך ומי יוכל לעזר לך אז, אם לא אלו הפרקים משניות והדפיםגמרא שתהיה מסבב בהם. ועל כן חמדת לבבי, אל תהיה בטלן, לפל בכל פעם בחלישות הדעת כזו, כלך מכל העולם, הכל רקדמיונות, ברח לך אל חדרו של רבנו ז"ל, ותתמיד בתורתו, ואזתרגיש חיים אחרים לגמרי, אשרי האוחז את עצמו בו, ואז לעולםלא יבוש.

ההכרח לקצר מרב הטרדות, ידיך לנצח.

ידיך הדורש שלומך...

א' תרנא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואין זו חכמהלפל בדעתו כלל. עליך לדעת, כי החיים בזה העולם לא כל כרקלים, ועוברים על כל אחד ואחד משברים וגלים, ואשרי מישמחזיק מעמד ואינו נשבר משום דבר, וזה עקר מעלת בר ישראל- כשזוכה להחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר, ועל כן ראהלחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותהיה דבוק בו יתברך, ותמשיך את הקדוש ברוך הוא בתוך ענייך, ועל ידי זה תנצל מכלמיני צרות ויסורים ומרירות והרפתקאות וכו' וכו'. ואיך זוכיםלהמשיך את הקדוש ברוך הוא? אלא על ידי תפלה, שאדם צריךלהרגיל את עצמו לספר לו יתברך כל מה שעובר עליו בפרטיפרטיות, ויהיה עקשן גדול על דבר זה, ואף שידמה לו שאין משיסתכל עליו, ואין מי שעונה לו וכו' וכו', כל זה בא מהכפירותוהאפיקורסות שנכנסה באדם; כי הפשע של האדם מכניס כפירותלאדם |ספר המדות, אות אמונה, סימן כב|; ועל כן לוקח הרבה זמן עדשאדם מוריד מעצמו את הכפירות והאפיקורסות; כי באמת אסהאדם היה מאמין באמונה שלמה בו יתברך, אשר אין בלעדיויתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, אז שום דבר שבעולםלא היה יכול לשבר אותו, כי תמיד היה מושך את עצמו אליויתברך, אך מחמת שהאדם מקלקל בבריתו, שעל ידי זה נפגמהאמונתו, כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד| עלפסוק |תהלים פט, כט|: "ובריתי נאמנת לו", כי ברית תלויה באמונהוהאמונה תלויה בברית, וכשאדם מקלקל בברית, על ידי זה נפגמהאמונתו, ואלו כל הצרות שעוברות על בני אדם; כי באמת המאמיןהאמתית הוא חי חיים נצחיים, אתה הוא קדם שבראת העולם, ואתההוא משבראת העולם, לא אכפת לו מחיים ולא אכפת לו ממות,הוא תמיד דבוק בו יתברך, אותו לא מענין שום דבר, הוא צריךרק את הקדוש ברוך הוא, ואת הקדוש ברוך הוא יש לו הן בעולםהזה והן בעולם הבא, והגוף בקבר מנח, והוא דבוק בחי החיים בויתברך, ובשביל זה אמרו חכמינו הקדושים |ברכות יח|: "רשעיםבחייהם נקראים מתים"; כי אין להם אמונה, אזי מסתובבים עודבחיים חיותם הגשמי בזה העולם כמתים ממש, ולהפוך צדיקיםבמיתתן נקראים חיים, כי

גם אז הם דבוקים בו יתברך, אז זה עקרהחיים; ועל כן אשרי מי שזוכה להגיע לזה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרנב. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי, שאר בשרי, הבחור ... שיחיה נצח.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בעבודת השם יתברך, כאשר קבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, ואל תירא ואל תחת, כי ה' עמך, אתך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, דומם, צומח, חי, מדבר, מקבלים חיותם רק מהשם יתברך, וצריך לחקק את האמונה הזאת היטב בלבבו, ולבל תשכח את זה, כי זה העקר, כמו שאמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז':| עקר הגלות אינו אלא מחסרון אמונה, ועקר הגאלה הוא על ידי חזוק האמונה, ועקר החזוק צריכים בעבודת התפלה וההתבודדות, שהיא בעצמה האמונה, כי תפלה ואמונה תלויות זו בזו, כמו שאמר רבנו ז"ל כמה פעמים, ותרגיל עצמך לשפך נפשך אליו יתברך בכליו, וכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות תשיח ותספר לפניו יתברך, כאשר יספר איש אל רעהו, ותבקש רחמים ותחנונים מלפניו יתברך, ורק זה עקר העצה בזה העולם, לברח תמיד אליו יתברך בשיחה זו תפלה והתבודדות, ובפרט בחדש ניסן ימי פסחה קדושים, שאז נתגלה לנו הדעת האמתית של האמונה הקדושה, וזכינו לידע, כי הוי"ה הוא אלקים, שזה עקר הדעת, לידע שכלמאורעותיו הם לטובתו, שזה נקרא דעת, הינו ספירת חסד וגבורה ביחד נקרא בלשון המקבלים דעת, ופרש רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'|, הינו שלא יחלק בין חסד לדין, זה עקר הדעת, ועל ידי זה יצאנו ממצרים מכל המצר, ונפתח פינו, שזה פה סח, לדבר תמיד אל השם יתברך בתפלות ובקשות, תחנונות וצעקות, שועות ואנחות, ורק על ידי זה יכול לצאת מהמקום שנלכד שם, כמו שאמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יא':| הדבור נקרא צפרתא דקאי עד קרסולי במיא, ורישה מטי לצית שמיא, אף שהאדם עומד עד קרסוליו במים הזדונים, אך על ידי הדבור יכול לעלות עד ורישה מטי לצית שמיא, והבן; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידע מרבי אמת כזה המחיה אותנו מאד, ומעורר

אותנו משנתנו, ומכניס בנו רוח חיים אמתית, וזו זכות גדולה לנו והמתקתה דינים מכל העולם, כשזוכים לדבר מרבנו ז"ל ותורתו הקדושה, המחיים ומחזקים מאד מאד, כי כל דבר רבנו ז"ל הוא אתעוררותא דלתתא נפלאה שמכניס בנו, שנזכה להתעורר מעצמנו לעבודתהשם יתברך, ונקבל בכל יום את התורה והמצוות מחדש ובחיותוברצון חדש, וכסופין חזקים להשם יתברך. והנה איתא בדברי גוריהאריז"ל, אשר הצרוף של זה חדש ניסן יוצא מפסוק |תהלים צו, יא|: "ישמחו השמים ותגל הארץ", ויש להבין מדוע דיקא יוצא הצרוףמזה הפסוק, אך על פי דברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב| יובן, כי יש כסדר ושלא כסדר, ועקר שלמות כל הדברים וילך לוכסדר הוא רק אם מקשרים בו יתברך, עין שם; והנה ענין כסדרהוא התעוררות עליונה גבוהה מאד מאד, אתעוררותא דלעילא, שלא על ידי מעשינו, בחינת ההארה של מלא כל הארץ כבודויתברך, ושלא כסדר הוא אתעוררותא דלתתא, שהאדם מתעוררמעצמו, ויודע בכל פעם שאינו יודע כלל, ומתעורר בכל פעםמחדש שזה העקר, לעשות בכל פעם התחלה חדשה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יב|, בחינת "איה מקום כבודו", שאינו יודע כלל ומחפשתמיד אחריו יתברך.

ובזה תתפרש פלוגתא דרבי אליעזר ורבי יהושע |ראש השנה י:|, רבי אליעזר אומר בתשרי נברא העולם ורבי יהושע אומר בניסןנברא העולם, כי באמת ניסן הוא בחינת כסדר א"ב כסדרן שנקראחדש אביב, ותשרי הוא בחינת שלא כסדר, א"ב תשר"ק שמנינושלא כסדרן כמובא, כי בניסן היתה אתעוררותא עליונה גדולהונוראה מאד, אתעוררותא דלעילא, ועל ידי זה נגאלו ממצרים, ובתשרי הוא אתעוררותא דלתתא גדולה ונוראה מאד, שכל אחדמתעורר מאד מעצמו בתשובה לשוב להשם יתברך. ואיתא בדברירבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז|, ר' אליעזר הוא בחינת "ע'ןל'א ר'אתה א'לקים ז'ולתך י'עשה" |ישעיה סד, ג|, כי הוא נכלל באינסוף ברוך הוא, והוא בחינת מה, מה חמית, בחינת "איה מקוםכבודו", שאינו יודע כלל, כי זה בחינת אתעוררותא דלתתאשנתעורר בכל פעם לידע שאין יודע כלל, על כן נתעורר בכל פעםמחדש, ועל כן סבר בתשרי נברא העולם, שהוא לשיטתואתעוררותא דלתתא נפלאה, שמתעוררים כל ישראל בתשובה

בימיתשרי, ור' יהושע הוא בחינת "קומון ה'קיצו ו'רננו ש'כני ע'פר" | ישעיה כו, יט, בחינת התעוררות עליונה גבוהה מאד, שמעוררת מאדאת כל השפלים והירודים והנפולים בקטנות, מעוררת אותם באתעוררותא דלעילא, כי "מלא כל הארץ כבודו" | שם ו, ג, ואליתיאשו עצמם כמו שעוררם במצרים, שהיו בתכלית הירידה, שפעעליהם אור גדול ונורא והתגלות נפלאה, לידע ולהודיע ולהודיע כימלא כל הארץ כבודו, על כן סבר שבניסן נברא העולם, ועתהתראה נפלאות, בעזרת השם יתברך, שהצרוף של חדש ניסן הואהוי"ה כסדרן קדם י"ה ואחר כך ו"ה, קדם חכמה ובינה, ואחר כךתפארת ומלכות, שהוא מעילא לתתא שיש אתעוררותא דלעילאגדולה מאד, ועל כן יוצא מפסוק זה דיקא "ישמחו השמים ותגלהארץ", כי על ידי התגלות של "מלא כל הארץ כבודו" נעשיתשמחה בכל העולמות, שמגלין שהשם יתברך בכל העולם, ונעשיתשמחה הן למעלה, שהוא - "ישמחו השמים", והן למטה, שהוא - "ותגל הארץ".

ובתשרי יוצא הצרוף הוי"ה להפך שלא כסדרן, קדם ו"הואחר כך י"ה, כי אז יש אתעוררותא דלתתא נפלאה, בחינת יחודו"ה תפארת מלכות, זעיר אנפין ונוקביה. ואחר כך נמשכת עליהםהארה נפלאה מאבא ואמא שהם בחינת י"ה חכמה ובינה, כמובאבדברי האריז"ל, ועל כן יוצא מפסוק | בראשית יב, טו: "ויראו אותה'שרי' פרעה" | על פי מה דאיתא | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב, שהסטרא אינם יונקים כי אם מאחורים שהיא בחינת שלא כסדרכידוע, הינו כי מבחינת פנים, התגלות אלקות נפלאה, חזוק האמונהשמלא כל הארץ כבודו, אין לה שום שליטה, כי נתבטלים לגמרי, אך עקר חיותם מההסתרה, מהמאמר סתום "איה מקום כבודו" | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יב, ועל ידי שמדבקים אחורי הקדשהלפנים, על ידי זה נתגלה אור גדול ונורא, שהוא בטול הקלפות, ואז נתגלין הפנים של הקדשה, ואז "ויראו אותה'שרי' פרעה'ויהללו אותה אל פרעה", וכל זה מכון מהשם, כדי להוציא בלעםמפיהם בחינת | קהלת ח, ט: "עת אשר שלט האדם באדם לרע לו", וזה "וינגע ה' את פרעה", הינו להוציא את הנצוצות הקדושיםממנה || ועין כל זה בפנים התורה ויסב לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב, ודו"ק מאד, כי כל זה אי אפשר לרשם על פני הכתב, כי אם

מפהלאזן, קצת וקצת יסביר לך ידידנו ... מוסר כתב זה, כי לו אמרתיאת זה בעל פה].
על כל פנים היוצא מכל הנ"ל, כי הפסוק: "ויראו אותה שרי'פרעה", שהוא
צרוף חדש תשרי מרמז על בחינת שלא כסדר, אחורי הקדשה, אתעוררותא דלתתא.
ועתה תראה עוד דבר נפלא, כי רבנו ז"ל ירדה נשמתו בעולם בחדש ניסן, כי
ירידת הנשמה לזההעולם היא אתעוררותא עליונה מאד, אתעוררותא דלעילא,
כיהנשמה אין רצונה לרדת, וכמו שאמרו חז"ל |אבות ד'|: "על כרחךאתה נולד",
ואמר, שכל ענינו הוא ראש השנה, שהוא תשרי,אתעוררותא דלתתא, לעורר אותנו
מהשנה. ועין בלקוטי מוהר"ן|חלק ב', סימן ז', שהצדיק כלול מדרי מעלה ודרי מטה.
ובזה פרשתי פעם |דברים לב, א|: "האזינו השמים ואדברהותשמע הארץ אמרי פי",
והקשו במפרשים, דלכאורה שנוי הלשוןתמוה, שאצל השמים אמר לשון דבור שהיא
לשון קשה, ואצלהארץ לשון אמירה שהיא לשון רכה, אך יובן על פי הנ"ל,
שהצדיקהאמת צריך לידע איך לדבר עם כל אחד ואחד, לדרי מעלה - הינו לגבוהים
במעלה, צריך לגלות להם בחינת: "איה מקוםכבודו", להראות להם שאינם יודעים
כלל בידיעתו יתברך, ולדרימטה הינו לקטנים, שוכני עפר, צריך לגלות להם
בחינת "מלא כלהארץ כבודו", להרימם ולעוררם ולהקיצם ולהחיותם, שלאיתיאשו,
כי "מלא כל הארץ כבודו", וזה פרוש: "האזינו השמים" - בחינת דרי מעלה,
"ואדברה" - לשון דבור קשה, לגלות להם שאינם יודעים כלל, "ותשמע הארץ" -
הינו דרי מטה, "אמריפי" - לשון אמירה רכה, להחיותם ולחזקם, כי מלא כל
הארץכבודו, והבן, כי נכון בעזרת השם יתברך. ועתה אפרש לך לפיעניות דעתי,
מה שהקשית בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן קצח|, כשאחד צועק להשם יתברך,
אומרים לו לנסע על פי דבר רבנו ז"לבלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא;
ובלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פו; ובשיחות הר"ן, סימן קמ, עין שם היטב,
שפרש הפסוק|שמות ו, ט| "מקצר רוח ומעבודה קשה", הענין שאין לאדם
אמונהבעצמו, שגם הוא חשוב למעלה, ותורתו ותפלתו בוקעים רקיעים, על ידי זה
מכרח לעבודות קשות, ועוברות עליו מרירות וצרותרבות, כי על ידי פגם האמונה
ופגם אמונת חכמים, עולים עשניםסרוחים במח האדם, ואז הוא מבבל מאד, ומר
לו מאד, ואמונתחכמים צריכה להיות בשלש בחינות, כמו שאמר מוהרנ"ת

|לקוטי הלכות, פקדון, הלכה ה':| להאמין בהצדיק ולהאמין בחברו
ולהאמין בעצמו, כי אם היה האדם מאמין בעצמו שנשמתו גבוהה מאדמאד, כי אפלו
הנשמה של הפחות מישראל גבוהה מאד, ובו תלויין כל העולמות עליונים
ותחתונים, בודאי לא היה עובר שום עברה, ולא היה פוגם שום פגם, וכמו שכתב
הבעל שם טוב הקדוש הענין שאין האדם מאמין בעצמו, ועל ידי זה אינו עושה
כלום בעבודת השם יתברך, כי אם היה מאמין שבו תלויים אלפי אלפים ורב
רבי רבבות עולמות, בודאי היה מתחזק מאד, וכן רבנו ז"ל גלה לנו, שאם יהפכו
את האדם הינו לגלות את פנימיותו, היו רואים איך שבכל גיד תלויים אלפים
ורבבות עולמות, וכן אמר פעם: וואסטייטש! אמענטש אז ער טוט אזוי אמאך מיט
דער האנד ווערט אזוי גיטאן אין כל העולמות וכו' צ... |עין חיי מוהר"ן סימן
תקד|, כיצריכים אמונת חכמים בכל הבחינות הנ"ל, להאמין בצדיקים אמתיים,
ולהאמין בחברו ולדבר עמו ביראת שמים, כמו שכתוב: "אז נדברו יראי ה' איש אל
רעהו ויקשב ה' וישמע, ויכתב בספר וכו'", כי בכל אחד מישראל יש נקדה טובה
שהיא בחינת צדיק. ואמרתי לפרש |אבות א| מה שאמרו חז"ל: "עשה לך רב וקנה
לך חבר, והוי דן את כל אדם לכף זכות", ויש להקשות א| מה הלשון לך. ב| אם יש
לו רב למה צריך לחבר? ג| מה ההמשך של "והוידן את כל אדם לכף זכות"? אך
יובן על פי דברי רבנו ז"ל |בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|, מה שלש נקדות
הנ"ל, קדם צריך לנקדת עצמו, שעל כל פנים הוא ירצה להיות איש כשר, וזה
תבת "לך", וצריך לצרף אל זה הרב, וכן צריך לצרף לנקדת עצמו נקדת החבר,
שגם כן קבל מזה הצדיק ויש אצלו נקדת הרב, מה שאיבנו, אך כדי לקבל מחבר
צריך לדון את כל אחד לכף זכות, כי אם ימצא חסרונות אצל כל אחד, אז לעולם
לא יקבל, מעתה יובן ויתישב הכל והבן.
וביותר מהכל צריך להתחזק ולהתגבר להאמין בעצמו, שגם מעט עבודתו ועסקו
בתורה יקרים מאד אצל השם יתברך, בפרטמה שזכה להתקרב לצדיקים וכשרים
אמתיים, ולהאמין בהם, שזה יקר מאד מאד אצל השם יתברך, כי אפלו אם יאמין
בהשם יתברך ובהצדיקים ובחבריו הכשרים, שכלם צדיקים, אבל אינו מאמין בעצמו,
דהינו שגם לו יש תקוה טובה בזכות ובכח הצדיק האמת, כאשר מצויה דעה משבשת

הזאת בכמה בני אדם שהם כשריםקצת, ומתחילים להתקרב לאנשי אמת לחכמים
וכשרים אמתיים, אבל אומרים על חבריהם: "הם בודאי כשרים וצדיקים, אבל
מהמועיל לי, כי אני יודע חסרונותי בנפשי, שאני מלא חטאים ועוונותופגמים",
ועל ידי זה נופלים, חס ושלום, ומתרחקים לגמרי, חסושלום, ונופלים מאמונת
חכמים לגמרי, עד שהרבה נעשו מתנגדים וחולקים על ידי זה. נמצא, שכל פגמו של
האדם באמונת חכמים, על ידי שלא האמין בעצמו, כי מי שרוצה לחוס על חייו,
צריךלבקש מהשם יתברך, שיתחזק באמונת חכמים כל כך, עד שיאמין גם בעצמו,
דהינו שיאמין שבגדל כח הצדיקים האמתיים, בודאייתקנו אותו גם כן, ויעלו
אותו מעלה מעלה, אם יאחז עצמו בהסתמיד כל ימי חייו.
וזה פרוש 'כשאחד צועק להשם יתברך', הינו שעוברות עליוירידות וקטנות
ונפילות, ומחו מבלבל מאד מאד, ועובר עליו מהשעובר, ומתירשל בתורה ובתפלה
והתבודדות ומצוות ומעשים טובים בכל יום, והכל נמשך שאין לו אמונה בעצמו,
אומרים לו"ליסע", שיגביה את עצמו, שידע מעלת נשמתו, וכמו
שמובאבלקוטי מוהר"ן |חלק ב', סימן קכה| על "ויגבה לבו בדרכי ה"
|דבריהימים ב יז, ו|, כי צריך להגביה עצמו בעבודת השם יתברך, לידעשגם
נשמתו יכולה לזכות לכל המדרגות שבעולם, וכמו שאמר"מאור ושמש" |פרשת
תרומה|, שכל אחד יכול להתעלות במדרגתמשה רבנו ז"ל, וכן הוא ב"היכל הברכה"
|פרשת כי תשא|, שכלהמדרגות שיכות למשה רבנו ושיכות גם להפחות מישראל,
עיןשם. וכאשר הזהירנו רבנו ז"ל על זה ביותר, שכל אחד יכול לזכותלכל
המדרגות שבעולם, והעקר תלוי ביגיעות ועבודות, ובפרט רבוישיחות ותפלות,
לשפך נפשו להשם יתברך בכל יום בהתמדה רבהמאד מאד, וזה לדעתי פרוש אמת, כי
שבעין אנפין לאוריתא. 'כשאחד צועק להשם יתברך', כי כשנופל מאמונה, חס
ושלום, שאזעובר עליו מה שעובר כמו שאמר הבעל שם טוב הקדוש, כשרוציםלהעניש
את האדם לוקחין ממנו את האמונה והבטחון, ואז עוברעליו מה שעובר וכשצועק
מעמקא דליבא בלבו על מה שעובר עליו|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'|,
אומרים לו ליסע, העצה להגביה אתעצמו, שידע שנשמתו גבוהה מאד מאד, ומתורתו
ותפלתו ומצוותיונעשים יחודים גבוהים למעלה, וזה שצריך ליסע ולהגביה

את עצמו, ועל ידי זה יצא מכל צרותיו, וכמו שאמר רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב, על הפסוק |תהלים לז, י| "ועוד מעטואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו", שאם ימצא בעצמו נקדה טובה, וידין את עצמו לכף זכות, על ידי זה יעלה למדרגה גבוהה. והשם יתברך יזכנו ללכת בכל זה ולהיות כרצונו יתברך וכרצון הצדיק האמת ולבלי להטעות עצמנו, רק לשפך נפשנו כמים אליו יתברך בכל יום, שיהיה לנו פה סח בתפלה והתבודדות. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תרנג. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

מאד מאד שמחתי לשמע שאתה התחלת לתת שיעור ב"לקוטי מוהר"ן" ברבים. ראה לחזק את כל השומעים, כי העקר בזה העולם הוא התחזקות, כי עובר על כל אחד ואחד מה שעובר - צרות ויסורים ומניעות ובלבולים וכו' וכו', והעקר בזה העולם לחזק אתנשמות ישראל, כמו שהתבטא פעם מוהר"ן ת"ז ל: למה זכיתי למהשזכיתי? מפני שהיתה לי מדת התחזקות; ובאמת אנחנו מוצאים בגמרא, שהקדוש ברוך הוא רצה לעשות את חזקיהו משיח, ואמרו |סנהדרין צד. |, שנקרא חזקיה - שחזק את ישראל לאביהם שבשמים, עין שם; רואים מכאן שבזה שמחזקים יהודים ליהדות הוא כבר ראוי להיות משיח, כל כך חשוב אצלו יתברך לחזק אתנשמות ישראל; ועל כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם לחזק אתנשמות ישראל, ובפרט בעתים הללו, שבני הנעורים עובר עליהם שיעובר, ומי יודע מה ילד יום, ואיך יפל דבר, ומה שנים ידברו וכו' וכו', כי הדור הזה הולך ויורד ומדרדר מטה מטה, ומה יהיה עם נשמות ישראל, ובפרט עם בני הנעורים, שאף אחד לא מרחם עליהם; ועל כן הוא דבר גדול מאד ללמד עמהם ספרי רבנו ז"ל לחזקם ולאמצם ולעודדם ולשמחם, ובזכות זו תזכה למדרגות גדולות בעבודת השם יתברך. העקר ראה לשמר את עצמך לאלבטל את הזמן היקר בפטפוטי דברים בטלים, אשר זה לא מביא לאדם שום דבר, רק צרות ויסורים. והיה טוב מאד אם היית קובע לעצמך שיעור בספרי החפץ חיים ז"ל, שהוא מלא קדשה, מלאטהרה, מלא רוח הקדש, המעורר ומחזק ומעודד ומאמץ

על שמירתה הדבור. ובאמת כשאדם שומר את דבורו, ואינו מדבר כל העולה על רוחו, אז יש לו דבורים לדבר עם אחרים ביראת שמים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרנד. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר ויצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף להדפסה, יעזר הקדוש ברוך הוא, שתמיד תוכל לעזר לי להדפיס את ספרי רבנו ז"ל, כיעלינו נפלה חובת היום, בדור הזה

אנחנו צריכים למסר את נפשנו ולגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, כי באמת עקר המשכרתו הקדש של רבנו ז"ל בזה העולם הוא רק על ידי הדפסת

ספריו הקדושים, ולהחדיר את למודו בנשמות ישראל. ומי יתן שכל אנשי שלומנו יתנו יד וכתף להדפסת ספרי רבנו ז"ל, והעקר להפיצם, ואין צריכים להתביש,

אדרבה אנחנו צריכים לשמש את רבנו ז"ל לבהפצת מעינות החכמה חוצה במסירות נפש הכי גדולה, כי עלינו לישוב עצמנו כמה מסירות נפש היתה לרבנו ז"ל בשבילנו,

ואיך שהיה צריך לילך ולירד לעמקא דתהומא רבא אלינו ולהגביהנומה זהמה שנפלנו אליה וכו' וכו', ועכשו למה לא נחזיר על כל פנים אחד מני אלף לרבנו ז"ל,

להפיץ מעינות החכמה חוצה? ולכן העבודה הזאת צריכה להיות קדושה מאד אצל אנשי שלומנו הקרים, וכל אחד ואחד מחסידי ברסלב צריך שיהיו בביתו ערמות של

ספרים ספרי רבנו ז"ל, ויהיה מוכן תמיד להפיצם, ובפרט כשישלו איזה ארוע בר מצוה או חתנה וכו' וכו', וצריך לתת מתנה, שיתן אחד מספרי רבנו ז"ל, וזו

זכות גדולה לקרב עוד נפש מישראל אלדעת רבנו ז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרנה. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר ויצא ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, יקירי, האברך השותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.

באתי להוכיחך בתוכחה מגלה ובאהבה מסתרת מצד שרשנשמתנו שאחד אנחנו, ושותים יחד מהמעין היוצא מבית ה'.

פלא בעיני מאד, איך תכניס את עצמך במחלקת חדשה, ובפרטשלא שאלו אותך כלל, וצריך לחקק בדעתו כי דבר רבנו ז"ל אינו מצמצם אצל פרטי או במקום פרטי, והרשות נתונה לכל אחד מאנשי שלומנו להדפיס ולפרסם דבר רבנו ז"ל בעולם, אדרבה החוב מנח על כלנו בלי שום יוצא מן הכלל, אך לאו כל אחד מסגללזה, על כל פנים יעזר במה שיוכל - זה בממונו וזה בגופו, זה במכירת הספרים וזה בהובלת הספרים וכו' וכו', זה לדבר עם בני אדם, וזה לעזר בבית מדרשנו וכו' וכו', יש ויש, תהלה לאל, במה לשרת את רבנו ז"ל, ואשרי מי שזוכה לזה, על כל פנים יהיה איך שיהיה, איך התרה המחלקת?! אם חברינו עושים איזה דברנאה ומתקבל על שם רבנו ז"ל, אסור לצאת ולריב עמהם, אם אתה יכול לעשות דבר נאה יותר, קום והזדרז ועשה את זה, אבל לאלעשות ולא יעשו אחרים - זהו ממדת... חמדת לבבי! ימי שנותינו הבל, והימים והלילות טסים ופורחים, ועוד מעט בקרוב ממש נצטרך לשוב אל מקומנו הנצחי, ויהיה ההכרח להפשיט את לבוש הגוף, ובאיזה לבוש מתלבשים שם? בלבוש התורה והמצוות שזכה לקים בזה העולם בשמחה עצומה, וכל מה ששמח יותר, כמו כן מאיר לבושו יותר ויותר, ועל כן כלך מדרך זו, וברח לך עכשו אליו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך, ובטל עצמך אליו יתברך לגמרי, ושכוח תשכחמכל העולם, ולא תרצה רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, ותחקק בדעתך אמתת מציאותו יתברך, שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות ממש בהתלבשות הזו, ואין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלאנימא | יומא לח. |, וזכור תזכר כי מה שאתה צריך - יבוא לביתך ממש, וכל מה שאתה צריך לעשות ולתקן בעולם - תזכה, אסתמסר את עצמך לגמרי אליו יתברך. וגם לרוץ אחר אנשים שיאחזוממך, זוהי טעות גדולה, אתה ברח לך רק אליו יתברך, ואז תראה איך שבני אדם ירדפו אחריך. והעקר - רחמנא לבא בעי.

ההכרח לקצר עכשו מפני טרח השבת הקדושה והנוראה מממשות ובאה, מי יתן שנזכה לקבל את השבת קדש הזובהתחדשות חדשה.

ידיך לנצח...

א' תרנו. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר ויצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברכים היקרים... שותים מהנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, שהוא אורהאורות היוצא משלש ראשונות
דעתיק וכו', ועתיד להתגלות לכלישראל ולכל העולם כלו בהתגלות משיח צדקנו,
במהרה בימינו,אמן.

מכתבכם הארך לנכון קבלתי, וגם אמרו לי שטלפנתם אליש לש פעמים, ומאת ה'
היתה זאת, שנתהוה מניעה ועכוב בינינו,ובודאי הכל לטובה גדולה, כי מאתו
יתברך לא תצא הרעות, והנהלא אוכל להתועד עמכם בסעדת המלוה מלכה אשר אתם
עושים,כי כבר הבטחתי לכמה מקרבים חדשים לנסע עמם יחד בצותאלאיזה יער לדבר
שם מרבנו ז"ל, ואחר כך להתבודד ואחר כך לילךברקוד. והנה בודאי אתם עושים
דבר גדול עד מאד מאד, ואין שוםדבורים שבעולם לספר ולדבר ממעלת הזוכים
להתאסף יחד ולדברמרבנו ז"ל, כמה חשך נתגרש מהעולם על ידי זה, כמה אור
וטהרהוקדשה נמשכים בעולם אז, ודבר זה נעשה אפלו כשמתועדים כמהבחורים
צעירים ומדברים מרבנו ז"ל, מכל שכן וכל שכן ידידיםאהובים כמותכם, שזכיתם
כבר להיות בציון רבנו ז"ל, וזכיתם כברלהתבודד עמו יתברך משך כמה שנים,
בודאי אין לשער ואין לספרמה יהיה נעשה בעולם כשאתם תדברו מרבנו ז"ל, ואף
שבחוש איאפשר להבינו, ומכל שכן לראותו בפעל ממש, אף על פי כןברוחניות
נעשים מזה ענינים נפלאים גדולים, וכבר אמר רבנו ז"ל|עין חיי מוהר"ן, סימן
קכג|, שאפלו על דבר קטן ששיך אליו מתגבריםומתפשטים המניעות והעכובים,
|ודבר זה שיך אפלו על ענין קלמאד כמו לנקות את בית מדרשו, או לסדר את
השלחנותוהספסלים, ולהחזיר את הספרים לארון|, ומכל שכן וכל שכן עניןנפלא
ונורא כזה להתקבץ יחד פעלות משנות, וכל אחד יש לו מחוצמצום אחר, ומסכימים
יחד אל אחדות אחת, והוא האבן שתיהשכל הכולל, רבנו ז"ל בעצמו|עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא;ובחלק ב', סימן ב'|, ואין למעלה מזה, יהיה
חלקי עמכם תמיד. וראוילנשק באהבה גדולה את כל אחד מאנשי שלומנו, כי הוא
חדושגדול מאד מאד, שגם הוא יודע מרבנו ז"ל.

חמדת לבבי! זהו היסוד בדרכי רבנו ז"ל, לאהב את עצמנומאד מאד, כי אורו
הגנוז של רבנו ז"ל הוא אור גדול ונורא ונפלאכזה, אשר אי אפשר לתפסו

ולהשיגו, כי אם על ידי התאחדותתלמידי באחדות אחת, ואז כל אחד מאיר נקדתו בחברו|עין שם, חלק א', סימן לד', ועל ידי זה מאיר בו אור החסד, ונטהר הלבמהרפות השורות עליו, אשרינו ומה טוב חלקנו שזכינו בצלהעובר הזה להתודע מרבנו ז"ל, וראוי לנו לשמח בזה מאד מאד, ולרקד בכל יום ובכל שעה ובכל רגע מחדש, אשר גם לנו איזושיכות עם אנשי שלומנו הקדושים, חסידי ברסלב, כי לפי ערךמעשינו וגשמיותנו ומחשבותינו הפגומים, היה ראוי שלא יעזבואותנו להכנס לקדשה ולהיכל קדוש כזה, ואף על פי כן הוא יתברךחותר חתירה מתחת כסא כבודו, ומניח אותנו להכנס, וגם אנוזוכים לחטף אילו נקדות טובות, בזה ראוי להחיות את עצמנו מאדמאד. ור' אברהם בר' נחמן היה רגיל לומר: אף שאני מצד עצמיננס לגבי הענק, שהוא רבנו ז"ל, אך כשלוקחין ננס ומושיבין אותועל גבי הענק, נעשה גם הוא בעצמו הענק ודו"ק מאד מאד, וזהשיך על כל אחד מאנשי שלומנו היקרים, כל מה שנזכה לבטלדעתנו כנגד דעת רבנו ז"ל, כמו כן נזכה לישוב על גבי הענק.

והנה, חמדת לבבי, צריכים להזכיר את עצמנו התכליתהנצחית, שעוד מעט יהיה ההכרח לשוב אליו יתברך, ועל כן הבהנתחיל על כל פנים מרגע זה לשכח הכל, כל העבר, ונסיח דעתנומכל הבלבולים והקטנות והדחקות והירידות, ונתחיל מחדשבעבודת השם יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבנו, כאשר ידבראיש עם רעהו בתמימות ובפשיטות גמורה, ומה טוב ומה נעים שתתחיל מחדש להתמיד בשעורים קבועים שהורנו רבנו ז"ל|שיחות הר"ן, סימן עו| כסדרן דיקא, ואל תסתכל בענינים אלו על שוםבריה, כי אתה רואה שעברו יותר משנה שדברתי עמך בדבר זה, ומה ואיך עברה השנה שלך על ידי שצית את זה או את זה וכו', שאמרו שאין זה למוד, האם לא היה טוב יותר אם היית זוכה לסימ"ש"ס וארבעה חלקי שלחן ערוך וכו' וכו' בזמן הזה? ! על כן כלךמכל הלצים והבלבולים|שיש גם בין אנשי שלומנו|, וברח לך רקאליו יתברך ואל התורה הקדושה, בדרך הקלה והנעימה שהורנורבנו ז"ל, שהוא רבי מעולם הבא, ועל כן יודע מה טוב ויקר שםב"אמת", כי כשלומד עם "אמת", לדבק נפשו באילנא דחיי, אורהתורה הקדושה, "באורך נראה אור"|תהלים לו, י|, אז אין לשערולספר מעלתו ומדרגתו שם

למעלה, ותדע שנפטר היה משלם כלהון דעלמא, אם היו מניחים אותו לירד לזה העולם לומר פסוק אחד או משנה אחת או דבור אחד, או לתן פרוטה אחת, אולהלביש לרגע הציצית או התפלין - אך כבר מאחר, ולנו עדין יש רשות, מדוע זאלן מיר נישט אויס נוטצען די הייליגע אוןטייערע צייט שנתנו לנוק.

חמדת לבבי! מה טוב ומה נעים אם תזכה לחדש את האמירה במשניות, להיות רגיל לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, וכן הרבה 'מחבר' 'רמ"א' והלקוטי מוהר"ן והלקוטי תפלות ללמד תורה, ועליה התפלה, הלא רק זה חלקנו לנצח, ורק זו נחמתנו בעניינו, ושם בעולם העליון וועט זיך אלטץ אפ זוכר; על כן חטף ואכלבכל יום נהמא דאורייתא, ותזכה לחיות חיים חדשים בכל פעם. ואודות עניניך הפרטיים, צריך שתדע שהכל מלמעלה, אם תהיה מפרסם או מבזה, אם תהיה עשיר או עני וכו' וכו', ועל כן אין עליך לעשות שום פעלות שתתפרסם או שתתקבל על הבריות, אתהברך לך רק אליו יתברך, והתמד בשעורים קבועים כסדרן דיקא, ותבטל רצונך מפני רצונו יתברך, ותהיה בשמחה עצומה בתכלית השמחה, והוא יתברך יעשה כמו שהוא רוצה, ועל כן אין לך לדאגלל, עשה וקים רק רצונו יתברך, אשרינו אשרינו שזכינו לידעמרבי אמת כזה, חבלים נפלו לנו בנעימים. למען השם, תראה לכבד את כל אחד מאנשי שלומנו כדין תלמיד חכם, כי הם באמת התלמידי חכמים האמתיים, והם צדיקי דורנו, וגם תדע שהישיבה בעצמה בבית מדרש חסידי ברסלב, היא סגלה נפלאה מאד מאד, כי אור רבנו ז"ל מאיר שם בגלוי ממש, וכל שכן וכל שכן כשלומדמים ברבים תורתו הקדושה, אוריתא דעתיק"א סתימא"ה, נאר פרייליך, נאר פרייליך, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, תתישב באמת, הלא אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כי הוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ועל כן איך שייך צו זיין אזוי צו קלאפט און צו בראכן ביי זיך. וצריך להכניס ידיעה זובכל העולם, כי אין בלעדיו יתברך כלל, והכל משגח בהשגחה פרטית, ועל כן למה לרדף כל כך אחר הבהמות, שהם העוונות, יותר טוב להעמיד את עצמנו אצל הצדיק האמת, שהוא אור השבת שלום ומברך, ונזכה לחזות בנעם הוי"ה ולבקר בהיכלו, והיכלו כלו אומר כבוד, ונצעק ונפרסם מלא כל הארץ כבודו.

ידיך...

א' תרנז. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישלח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד, שעדין אור האורותמאיר בך, ואתה אוחז באהבתנו, כי גם בזה יש נסיון גדול וכו', כידוע לנו, שעל פי רב כשמבלים עם אחד ימים ושנים, ומאיריכם את אור האמת, ומוציאים אותנו מטנוף מעשיו וכו', ומלבישיםאותנו בגדי ישע - תורה ותפלה, שזוכה לסים על ידו ש"סופוסקים וכו' וכו', לבסוף מהפך את הקערה על פיה וכו'. |ודברזה נוהג בכל דור, ואין להאריך בענין שהוא מציאות|.

חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבנוז"ל, חבלים נפלו לנו בנעימים, טוב להודות להשם יתברך על כלהחסד חנם שעשה עמנו, וראוי לנו להחיות את עצמנו בזה מאדמאד, ולא להסתכל בענינים כאלו אפלו על אנשי שלומנו, אשראינם מחיים את עצמם בזה, כי כל מה שזוכים להחיות את עצמםעם אור רבנו ז"ל, כמו כן זוכים להמשיך על עצמם אורו הגנוז.

אהובי, אחי היקר! סבת הבלבולים שיש לאדם, הוא על ידיפגם הדבור, לדבר ככל העולה על רוחו, שאז כל מחו נופל, רחמנאלצלן |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט|, והוא יסוד ועקר גדולבעבודת השם יתברך, כי |תהלים קמח, ח|: "רוח סערה עשה דברו", עקר הרוח סערה שמתהווה הוא רק במחו, על ידי דבורו שמפקיר, וצריך להרגיל את עצמו לבלי להתחיל לדבר עם שום בריה, רקשישאל לך איזה דבר - תענה לו, ולשלב בדבורו דברי אמת שהםאמונה ויראת שמים.

ואודות שכתבת ... דע לך כי אין קץ לדברי רוח והבל, מהיהיה כבר כשאתה תאמר שיהיה כך, וחברך אומר שיהיה כך וכו', האם יהיה נעשה כמו שאתם מדברים ומתוכחים שעות, הלא אתםעוקרים את עצמכם באותה העת ממנו יתברך, ומאומה לא תשאובעמלכם, ומי יודע מה ילד יום, כי הזמן הולך והומה, והגוף אפשרהיום בא זמנו, ומה גם שאמרו חז"ל |יומא יט:|: השח שיחת חליןעובר בעשה, שנאמר:

"ודברת בם" - ולא בדברים אחרים, יותר טוב באותו הזמן והעת לדבר עמו יתברך, ולבקש ולהתחנן אליו יתברך, ואז בודאי יהיה נעשה כמו שאתה רוצה, כי התפלה היא השער והצנור הפותח וממשיך כל מיני השפעות וישועות ברוחניות ובגשמיות בכל העולם, ור' חיים ויטאל ז"ל מביא בשם רבוהאריז"ל, שעכשו בעקבתא דמשיחא, אשר החשך וההסתרה מתגברים ומתפשטים, צריך לעסק בתפלה יותר, כי התפלה היא המקשרת ומיחדת ומדבקת את נשמת האיש הישראלי אליו יתברך בדבקות אמת, ואין לך דבר המקשר ומיחד ומדבק ומאיר נשמתו כמו תפלה, ובפרטיות הדרך הנוראה והנפלאה שגלה ופרסם רבנו ז"ל, והוא "התבודדות", הנקראת: "תפלת המשיח", כי הוא יכניס דבר זה בעולם, כמו שכתוב |צפניה ג, ט|: "כי אז אהפך אל עמי שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' ולעבדו שכם אחד", ויעשה אתזה דרך כבושה לרבים. חמדת לבבי! מה יהיה כבר אם אכתב לך חדושין דאורייתא כרצונך, תאמין לי, שהדורות הקדומים מאנשי שלומנו, היו להם חדושים יותר יפים מאשר יש לנו, ועל כן מה תועלת יש בזה, עקרה חדושים שלנו צריכים להיות על קטב אחד - איך לחדש את עצמנו, ונזכה לקים דברי רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה בכלה דקדוקים, ובדברים אלו יכול להיות כי בתרמילו של עני תמצא דברים וענינים חדושים נפלאים בענין זה - התחזקות והתחדשות והתעוררות, להתחזק ולהתחדש ולהתעורר מהשנה העמקה שלנו. ועל קטב זה זכני השם יתברך בזכיות חנם, לחבר ספר "שפת הנחל" על כל ה"לקוטי מוהר"ן", ואין הכונה שהוא פרוש על ספרושל משיח, שהוא ה"לקוטי מוהר"ן", אשר אין חקר לעמקו וכו', ומי יבוא אחר המלך, 'מאן מלכי רבנן' |גטין סב. |, אחר רבנו ז"ל, את אשר כבר גלה, אלא הכונה לחזק ולעורר את עצמנו לקים דברי יובתמימות ובפשיטות גמורה, ועל זה צריכים דבורים רבים באריכות גדולה, אולי נזכה להתחדש על כל פנים מעכשו לשבר את לבנו לב האבן, ולבטל את רע מדתנו בקנאה ושנאת חנם, ונזכה לבטל את עצמנו לגמרי אליו יתברך, ולא נרצה רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, ואין הכונה בחבור להוסיף משהו, כי על זה צועק הצדיק |ירמיה ב, כא|: "ואנכי נטעתין שורק כלה זרע אמת, ואיך נהפכת ליסורי הגפן נכריה", כי עליו אין להוסיף ומכל שכן שאין לגרע, רק הכונה היא רק לחתר ולסלסל בדבריו הקדושים,

ולהאיר על עצמנוערבות, נעימות, ידידות האור כי טוב הוא, ואל דבר זה יש
רשותלכל אחד מאנשי שלומנו; אשרי מי שיזכה לזה, ויאיר עינינובנפלאות
העצות, אשר עדין מכסות מאתנו הכלולות באור הגנוזוהצפון.
אהובי, אחי! מבאר בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן כב|, אשרעקר ההתחזקות הוא
על ידי שמחה, כמו שכתוב |נחמיה ח, י|: "חדות ה' היא מעזכם", ועל כן צריך
שתעשה כל מיני פעולות, שתזכה להיות בשמחה עצומה, ותלך עם פנים שוחקות,
"ישוהמה אלינו ואנחנו לא נשוב אליהם" |עין ירמיה טו, יט|, דבר זה
תמידיהיה חקוק בדעתך. ובאמת כשאדם אינו רוצה, רק מה שהואיתברך רוצה, אז
הוא תמיד בשמחה, כי מה אכפת לו מה שיהיההוא מתרצה רק ברצון הבורא יתברך.
וכבר אמר פעם הבעל שם טוב הקדוש: "ווילסט ווי ס'איז וועט זיין ווי דו
ווילסט", נארפרייליך, נאר פרייליך, כי זה העקר בעולם, ותהיה רגיל לרקד
בכליום, אפלו בינך לבין עצמך, ומכל שכן עם אנשי שלומינו.
ידיך לנצח...

א' תרנח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישלח ה'תשל"ה.
שלום וברכה לאהובי, ידידי היקר לי מאד, שותה ממי הנחלנובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע איךהתחלת להתמיד בספרי רבנו
ז"ל. ותאמין לי, שאין עוד דבר יותרגדול מזה, כי עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל
הוא רק על ידי שקידהנוראה ונפלאה בספריו הקדושים, וכל אלו שהצליחו בדרכי
רבנו ז"ל היה רק על ידי שהתמידו בלמוד ספרי רבנו ז"ל, ולא הכירו את אף אחד,
רק הכניסו את עצמם היטב היטב בתוך הספרים שלרבנו ז"ל. ובאמת מי שבקי
ב"לקוטי מוהר"ן", "ספרי מעשיות", ספר המדות ושיחותיו הקדושות, אז נפתח לו
שער ופתח להבינבכל הספרים, כי על פי ההקדמות של רבנו ז"ל יכולים להבין
בכלהספרים שבעולם. ובפרט בחכמת הקבלה והזהר הקדוש, כיהלמודים של רבנו ז"ל
הם "עמק עמק מי ימצאנו" |קהלת ז, כד|. ואשרי מי שיהיה חזק בהתמדה בספרי
רבנו ז"ל, ואז טוב לו כלהימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תרנט. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישלח ה'תשל"ה.
שלום וברכה אל האברך היקר לי, שותה ממי הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.
ראה להתחזק בכל מיני אפנים בזה העולם, כי אדם צריך לדעת שאין לו בזה העולם
אף אחד רק הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב בפרשת השבוע | בראשית לב, כה: | "ויותר
יעקב לבדו". ואמר במדרש | בראשית רבה עז, א | הדא הוא דכתיב | ישעיה ב, יז: |
"ונשגבהו"ה לבדו", ויש לומר הקשר לזה, כי יעקב אבינו איך הצליח להתגבר על
שרו של עשו? על ידי שתמיד היה לבד, וידע שאין לו רק הקדוש ברוך הוא. וכעין
שפרש רבנו ז"ל | בהשמטה | אתהפסוק | יחזקאל לג, כד: | "אחד היה אברהם",
שאברהם אבינו עבד את הקדוש ברוך הוא בבחינת אחד, הינו שלא התבלבל משוםבריה
שבעולם, אלא תמיד ידע שאין לו רק הקדוש ברוך הוא, וזההיה סוד הצלחתו, ואף
שהתאבק עמו שרו של עשו, עם כל זאתמאחר שהלך בדרך זו, שגלה רבנו ז"ל,
שאסור להסתכל על אףאחד, אלא תמיד להסתכל אל הקדוש ברוך הוא,
על ידי זהמצליחים, וזה סוד הצלחת האדם - כשאינו מבלבל עצמו משוםבריה
שבעולם, אלא תמיד חושב מהקדוש ברוך הוא, ועל ידי זהמצליח דרכו תמיד.
אשרי מי שמכניס את הלמודים האלו בתוך לבבו, ואז טוב לוכל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

חלק יג

א' תרס. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישלח ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.
ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ועקר ההתחזקותלקשר רוחניות אל
גשמיות וגשמיות אל רוחניות, וזה עקר השלמותשל הצדיק כשהוא למטה הוא למעלה
וכשלמעלה הוא גם למטה, ושום דבר אינו מבלבל אותו, כי מוצא את הקדוש ברוך

הוא בכלפרט ופרט מעסקי העולם הזה, כי באמת אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא וזה שלמות הצדיק כמו שכתוב דבריהימים א, כט "כי כל בשמים ובארץ" ותרגומו דאחד בשמיאובארעא, כי הצדיק אף שנמצא בארץ עם גופו הגשמי עם כל זאתעם מחו הוא בשמים שזה סוד "בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ" שצריכים לקשר רוחניות וגשמיות וגשמיות לרוחניות שזה היה תכלית הבריאה לקשר את הארץ ואת השמים גם יחד.

ולכן אם תכניס בעצמך ידיעה זו, אז אף פעם לא תשבר משום דבר שבועולם כי אפלו בתכלית הגשמיות תמצא את תכלית הרוחניות, וזה המדרגה הכי גדולה שאדם צרי להגיע אליה בזה העולם, לדעת שין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והגשמיות כסא ולבוש לרוחניות, אשרי מי שזוכה להגיע אל מדרגה זו, שהיא מדרגת הצדיקים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרסא. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישלח ה'תשל"ה. שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך. אודות תאות אכילה וכו', טוב שתעין היטב בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב, שדיקא בעת האכילה יכולין לעשות יחוד קדשאברך ושכינתיה וכו', עין שם; והענין להכניס בדעתו שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, נמצא, מה שהוא אוכלזה גם כן אלקות, ובזה נעשה יחוד עליון. ודעת לנבון, שכל זמן שאינו אוחז בזה בשלמות, אסור לפל בדעתו כלל, רק יהיה חזקללמד איזה למוד באמצע הסעדה, וכמאמרם ז"ל |אבות ג, ג|: שלשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה, כאלואכלו מזבחי מתים; כי כל מאכל יש בו נצוצות נשמות המגלגלותוכו, ועל ידי למוד תורה בשלחן מעלים את כלן. ואני נוהג לעינבכל סעדה בספר אחר מפרשת השבוע, וראיתי בספר "יסוד ושרשהעבודה", שמאד מאד מקפיד על בניו שילמדו איזה למוד בשלחן, ומזהירים מאד מאד על זה. אודות שנה, אין זו חכמה לסגף עצמו בשנה, כי על ידי זה אין לו מח וכח ועצבים ללמד את התורה הקדושה, ובזה תופסהיצר הרע את כל אחד. ועל כן ראה

לשמר על השנה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרסב. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישלח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור הרוצה להאיר נפשו באור

האורות, הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין טעם להתוכח וכו', העקר אלתחשב מה שאחרים

חושבים ממך, אתה צריך לחשב רק מהקדוש ברוך הוא, וממילא יתבטלו ממך כל

השטיות והדמיונות שעוברים עליך וכו' וכו'.

ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

מה טוב ומה נעים, אם תזכה להתבודד עצמך בכל יום אליו יתברך, ואז תרגיש טעם

אחר בחיך, הינו לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל מה שאתה צריך.

ותפלה יש לה כחות עצומים מאד, לפעל כל מה שצריך, כי התפלה היא דבקות בו

יתברך, וכפי שמבטל עצמו אליו יתברך, כמו כן נמשך עליו שפע קדש מלמעלה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרסג. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישלח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף לפדיון, יעזר הקדוש ברוך הוא שימתקו ממך כל

הדינים, ותהיה נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא.

אודות כל הצרות שעוברות עליך וכו', תאמין לי, ידידי היקר, אם אתה תברח רק

אל הקדוש ברוך הוא ולא אל בשר ודם, אז תראה נסים נגלים שיעשה עמך

הקדוש ברוך הוא, אבל בתנאי שתהיה בטל ומבטל לגמרי אל אין סוף ברוך הוא,

ולא תרצה שום דבר רק את הקדוש ברוך הוא בעצמו, ותבקש ותתחנן ממנו

יתברך שיחוס וירחם עליך, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

כי מי שזוכה להבטל לגמרי אל עצם עצמיות אלקותו יתברך, ויודע ועד אשר אין

בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקותגמור הוא, אז נשתנית מערכת השמים ורואה

נסים נגלים, ואם השונא וכו' וכו', צריך לקבל מפלה וכו' וכו', הרבה דרכים
ישלמקום ברוך הוא יתברך שמו איך להפילו, אתה לא צריך לפחדכלל.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרסד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

אודות שאתה כותב שאתה שוכח כל מה שאתה לומד וכו', הנה טוב מאד שתעין בספר
המדות |אות זכירה|, ותקים כל מה שנאמר שם, והקדוש ברוך הוא יעזר לך
שעל ידי העצות האלותבוא לזכירה. ובאמת ראיתי בספר, שיש סגלה לזכרון -
למדעם התלמידים ארבע פעמים, כי גם הקדוש ברוך הוא כשלמדלמדו ארבע פעמים,
כמו שנאמר |איוב כח, כז|: "אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה", וכן מובא בדברי
רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיח|, לענין חדושי תורה, שטוב לחשב
הרבה ולחזר ארבעפעמים, ומביא את הפסוק הזה: "אז ראה ויספרה הכינה
וגם חקרה", שהקדוש ברוך הוא חזר על זה ארבע פעמים, כמובא במדרש רבה |פרשת
כי תשא, פרשה מ'|, וראיתי לאחד קדוש מדברשהפסוק |במדבר יא, כו|: "ותנח
עליהם הרוח", הנאמר אצל אלדדומידד, תבת 'הרוח' ראשי תבות: ר'אה ו'יספרה
ה'כינה ח'קרה, שנשפע עליהם זכרון דקדשה. וכן ראיתי בספר שמביא, שלכאנחנו
רואים בכל דפי הש"ס מתחילות ארבע שורות ברש"י וארבע שורות בתוספות, שורות
רחבות בתחלת העמוד, לרמז שצריכים לחזר על הדף הזה ארבע פעמים, וזו סגלה
לזכרון. על כל פנים איך שהוא, טוב שתחזר על למודיך ארבע פעמים, וכן תקים
כלמה שנאמר בספר המדות, אות זכירה, ועל ידי זה תבוא לזכרון.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרסה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, אשר בו אתה שופך את לבך מכלמה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד, שיש לנו רביכזה, שלמד אותנו

למודים כאלו, למודים עמקים שנוכל להחזיק מעמד בזה העולם. ועקר המעמד הוא תפלה, כי אין עמידה אלא תפלה | ברכות ו: |, ופרש מוהרנ"ת ז"ל | לקוטי הלכות, אונאה, הלכה ג' |, שעקר המעמד בזה העולם, שיכול להחזיק מעמד ולא להשבר הוא תפלה; שאדם צריך להרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו. ובאמת כפי הכפירות והאפיקורסות והליצנות וכו' וכו' שעוברות עכשו בעולם, צריכים להתחזק להיות יהודי פשוט, ולדבר הרבה עמו יתברך בלי שום חכמות כלל, ועל ידי זה יצליח את דרכו, העקר לא לבלבל עצמו ממשום דבר שבעולם. וראוי לך להחיות את עצמך עם כל נקדה הונקדה טובה שיש בך עם נקדות יהדותך. תהלה לאל אתה מסבב עם ציצית, ומלביש את עצמך עם תפלין, ויש לך מזוזות על פתח ביתך. ואמרו חכמינו הקדושים | מנחות מג: |: כל שיש לו תפלין ובראשו ותפלין בזרועו וציצית בבגדו ומזוזה בפתחו, הכל בחזקת שלא יחטא, כי "החוט המשלש לא במהרה ינתק" | קהלת ד, יב |. וראוי לך לילך עם התורה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב, ששם מדבר רבנו ז"ל הרבה מנקדות טובות, איך שצריכים לדון את עצמו לכף זכות, כי אין זו עצה לפל בדעתו מכל מה שעובר עליו. הן אמת שעובר על האדם בזה העולם כל כך הרבה צרות ויסורים ומרירות, וכמעט שישתגע מרוב צרות ויסורים, עם כל זאת אין זו עצה כלל, אדרבה אדם צריך להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, וזה עקר גדלת בר ישראל, שכל מה שעובר עליו הוא מחזיק מעמד; אשרי מי שחזק בדברים אלו, ואז טוב לו כל הימים.

היה טוב מאד, שתתקבץ יחד עם אנשי שלומנו, ואיש אתרעהו יאמר חזק. וראוי לכם להתחזק בצותא. אשר זה דבר גדול להועד יחד עם אנשי שלומנו, ולדבר תמיד מדברי רבנו כמו שהיהנהוג מדור דור, ותברח מהלצים המסתובבים בין אנשי שלומנו, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרסו. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח ה' תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לקראת דבריך.

אודות מה שכתבת וכו', עליך לדעת, כי בזה העולם צריכים לקשר רוחניות לגשמיות וגשמיות לרוחניות, ואי אפשר להפריד ביניהם כלל, ודיקא על ידי זה מצליחים, וכמו שאמר רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סח, שעקר גדלת הצדיק להיות למעלה ולמטה, כי אין זו שלמות להיות רק למעלה, כי אפלו שאדם למעלה הוא צריך להיות למטה, וכשהוא למטה הוא צריך להיות למעלה, הינו לקשר רוחניות לגשמיות וגשמיות לרוחניות, וזה סודהצלחת האדם בזה העולם. ויש לומר בפרשת השבוע |בראשית לב, כח|: "ויאמר לא יעקביאמר עוד שמך, כי אם ישראל, כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל", הינו שזו היתה מדרגת יעקב אבינו, שהיה יכול לקשר רוחניות לגשמיות וגשמיות אל רוחניות, פה היה דבוק עם אלקים, והיה נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ופה היה יכול להוריד את עצמו עם אנשים. וזו גדלת הצדיק, שמצד אחד הוא יכול להיות דבוק בהקדוש ברוך הוא באין סוף ברוך הוא, והיה בטל במציאות ויעלה מדרגה לדרגה, ומצד שני יוכל להוריד את עצמו אל כל האנשים, עד שכלם יחשבו שהם חבריו, ודיקא על ידי זה מצליח דרכו תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרסז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיך.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך אשר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי אין זו עצה להשבר, אדרבה עקר גדלת בר ישראל בזה העולם, כשזוכה להחזיק מעמד בזה העולם בין בגשמי ובין ברוחני. ובאמת אנחנו נמצאים בזה העולם העובר; הינו מרגע שאדם יוצא לאויר העולם עד הרגע שיוצא מאויר העולם, הוא עובר על גשר צר מאד שזה העולם הזה. ורבנו ז"ל הזהירנו, ואמר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח|: "הכלל העקר לא

להתפחד כלל", הינו שצריכים להחדיר בעצמו אשר כלהעולם הזה הוא רק מעבר אל

העולם הבא, הנה באנו לפה בשבילמשימה אחת להכיר את הבורא יתברך שמו בכל פרטי הבריאה: דומם, צומח, חי, מדבר, על ידי תורתנו הקדושה וקיום מצוותיה, ולמצא את הטוב הגנוז בכל פרט ופרט בעולם הזה, שזו אמתתמציאותו יתברך הנקרא טוב, כמו שכתוב |תהלים קמה, ט|: "טובהויה לכל", וכל ימי חייו צריכים לקים את מצוותיו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, אך ורק כדי לגלות ולפרסם לעצמו ולאחרים את אמתת מציאותו יתברך, וישלים את עצמו בפרדסהתורה: פשט, רמז, דרש, סוד, ויזכה בעולם הזה לגלוי שכינה. וזהעקר התכלית בזה העולם, להשתעשע בשעשוע עולם הבא, יותרמזה אין לנו מה לעשות בזה העולם, רק להכיר את הקדוש ברוך הוא ולפרסמו בכל העולם כלו, ואז אם חיים בצורה כזו, אז איןמה להפסיד בזה העולם, אבל על זה צריכים התחזקות עצומה מאדמאד, לא להשבר משום דבר, כי הסמ"ך מ"ם אורב על כל אחדואחד לנתקו ממנו יתברך, ועל כן אשרי ואשרי מי שזוכה להחזיקמעמד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרסח. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וישלח ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך. אודות מה שעובר עליך מה שעוברוכו' וכו', ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, ואם אפשרלגמר בכל יום כל ספר תהלים - מה טוב ומה נעים. כי באמתמובא בשם הבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, על הפסוק|תהלים קו, ב|: "מי ימלל גבורות ה', ישמיע כל תהלתו", הינו מישרוצה למלל ולספר את גבורות השם, שמתגברת עליו מדתהגבורה, אזי העצה - ישמיע כל תהלתו, שיאמר כל ספרהתהלים. ובאמת לפי דברי הבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, צריכים לסיים את כל ספר התהלים בפעם אחת, אך יען שקשה לך, ראה להתחיל מהבקר, ועד שאתה הולך לישן תזכה לסיים את כלספר תהלים, ועל ידי זה תראה ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך; כי באמת אמירת תהלים מסגלת לתשובה ומסגלת לפתח

אתהדלתות הסגורות |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עג|, וזוכים לרב טוב;כי
על ידי אמירת תהלים זוכים לראות נסים נגלים, כי 'תהלים' הסאותיות 'לי
תהם', ומובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןז'| על הפסוק
|רות א, יט|: "ותהם כל העיר", שהוא לשון נסי, נמצא, שתבת תהם מרמזת על
נסים. ועל כן מי שזוכה לומר הרבה תהלים, יזכה לראות נסים, שזה 'תהלים'
אותיות 'לי תהם', לי יעשה נסים. ועל כן ראה לומר בכל יום כל ספר תהלים,
והקדוש ברוך הואבודאי לא יעזב אותך, ואל תפל בדעתך כלל, כי סוף כל סוף
אחרהרע יבוא הטוב, ותראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, העקר אל
תפל בדעתך כלל.

מה טוב ומה נעים אם תזכה ללמד בכל יום את ספרי רבנוז"ל, אשר אין ערך
אליהם, כי רבנו ז"ל מכניס באדם התחזקות וחיותעצומה, איך לעבר את זה העולם
בשלום. ולכן תעשה כל מינימאמצים בעולם לצאת מהפח יקוש הזה שנפלת אליו,
ותתחזק, כיזה עקר גדלת בר ישראל, כשזוכה להתחזק ולא לפל בדעתו, ואלתסתכל
על שום בריה שבעולם, ואל תשבר משום דבר, ואז תראהנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תרסט. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וישלח ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה מבשר לי מכלמה שעובר עליך - מחלקת
חדשה, שרודפים אותך בשביל שאתהמפיץ את אור רבנו ז"ל וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, בכל דור ודור היו עזי פנים גדוליםמאד בין אנשי
שלומנו, שכל אלו שעסקו להפיץ את אור רבנו ז"ל, התלקטו עליהם וחלקו עליהם,
ומי שהיה לו דעת ושכל - לאהתפעל מהם, אלא אדרבה, ראה שזה דבר שבקדשה,
והמשיךלהפיץ את אור רבנו ז"ל. וכן היה אצלי בשעה שהתחלתי להדפיסספרי רבנו

ז"ל, התחילה עלי מחלקת גדולה מכמה ריקים ופוחזיםוכו', גם עכשו יש עלי
מחלקת גדולה וכו', עם כל זאת מאד מאד, אני מתפלא איך העיז הבור והריק וכו'
וכו' לפער פה נגדך, ובאמתחשבתי מזמן, רואים בורים וריקים, פוחזים וקלים,

שאינן בהם כלום - לא תורה ולא חכמה וכו', אלא הם עניים מרודים
וכו', ואף על פי כן יש להם חצפה גדולה עד מאד, איך זה יכול להיות? ונפל
ברעיוני, כי הנה חכמינו הקדושים אמרו בסוף סוטה: בעקבתא דמשיחא חצפא יסגי,
ומונה שם, שלא ישאר כלום והיקריאמיר וכו', עד שפני הדור כפני כלב. ובאמת
מה הקשר ביניהם? אלא יש לומר פשוט, כי הנה רואים במציאות "עשיר יענה
עזות" |משלי יח, כג|, יש לו על מה להיות בעזות, כי יש לו כסף, אחד ישלו
חכמה הוא יכול להתגאות ככלב, שאמרו חכמינו הקדושים |עיןביצה כה:|, שכלב
הוא עז פנים גדול, כן הדבר לפני ביאת המשיח, יהיה הדור בשפל המצב כזה,
ותהיה עניות גדולה, עניות דחכמה ועניות דתורה ועניות של כסף, ואף על פי כן
יהיו מחצפים גדולים, ולכן דמה פני הדור כפני הכלב דיקא, כי הכלב בעצמו
איננו כלום, הוא הולך לשוטט בזבלים למצא שם את האכל שלו, ואף על פי כן הוא
עז פנים גדול, ויכולים לשאל אותו: מה אתה כל כך מעיז פנים?! מה אתה
לגמרי?! סך הכל כלב, והבולמעשה; כך הם עזי פנים, שאינן בהם שום ידיעה
בספרי רבנו ז"ל, לא קראו ולא שמשו תלמידי חכמים ואינם יודעים כלום,
אף על פי כן הם מעזים, ובפרט אלו שקוראים לעצמם "בעלי תשובה", היה מן
הראוי להם לשבת בפנה בין תנור וכירים ולשוב בתשובה, ולא לפער את פיהם
הטמא, ובמקום "בעלי תשובה" צריכים לקרא להם "בעלי עברה", כי באמת בעל
תשובה אמתי אינו מתערב בשום מחלקת, אלא יושב בין תנור וכירים וחוזר בתשובה
שלמה אליו יתברך, ומתחרט על מעשיו הרעים, ועוסק תמיד בתורה ובתפלה ובמצוות
ובמעשים טובים.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תשים לבלכל הנביחות שהכלבים
נובחים והקדוש ברוך הוא יעזר שתעבר על הכל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרע. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני שמח לשמע הטוב ממך, איך שאתה זוכה

להתקרב אל רבנו ז"ל.

עליך לדעת, כי בהתקרבות אל רבנו ז"ל צריכים הרבה הרבה סבלנות, ותקים מקרא שכתוב | שמות כג, כט ל: | "לא אגרשנו מפניך בשנה אחת פן תהיה הארץ שממה, ורבה עליך חית השדה, מעטמעט אגרשנו מפניך" וגו'; הינו אי אפשר לגרש את הסטרא אחרא בפעם אחת, כי אז הם יתגברו ביותר רק צריכים לאט לאט לסלקמנו את המרה שחורה והעצבות והמרירות, ולאט לאט הצדיקמוריד ממנו הזהמה, עד שיזכה שיהיה כמו מים מזככים | עיןשיחות הר"ן, סימן עט|. נא ונא הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, ולבקש את כל מהשאתה צריך רק ממנו יתברך, ותשמר את עצמך מאד לא להכנסבוכוחים עם אבא ואמא. ואדרבה תשתדל מאד לקים מצות כבודאב ואם, שהיא חמורה שבחמורות, כי ההורים שבורים, מחמתשחושבים מי יודע מה זה ברסלב וכו', ולאיזה פח הכניסו אותך וכו', ועל כן בזה שתצית אותם ותכבד ותיקר אותם, תגרם להסנחת רוח גדולה מאד. העקר ראה להיות סבלן גדול, ותשמר את עצמך מכעס ומקפידות, ואל תוציא את עצביך על ההורים, הסבודאי לא אשמים בשום דבר וכו', הם שמעו כל דבר אסור עלאנשי שלומנו, בשביל זה הם מתנגדים, אבל אם תתנהג בדרך ארץ גדול, ותשמר את הזמנים לקום בזמן, ולילך למקוה ולבית המדרש - שחרית וערבית, ותתפלל במנין וכן תברך ברכת המזון ברצינותובכונה, אז תראה שהם יתהפכו מההפוך אל ההפוך, ובפרטכשתקבע לעצמך שעורים כסדרן בתורה, אז תראה שהורייך היקרים ירצו רק הטוב ממך.

זכור תזכר כי אי אפשר בפעם אחת לגרש את הרע שנדבק בך, כמו שכתוב | שם: | "לא אגרשנו מפניך בשנה אחת וגו' מעט מעטאגרשנו מפניך עד אשר תפרה ונחלת את הארץ". וכמאמר מוהרנ"ת ז"ל: עד שנעשים איש כשר לוקח הרבה זמן. ולעת עתה צריכים הרבה רחמים וסיעתא דשמיא. והעקר הוא סבלנות.

אם אתה יכול לבוא אלי ולדבר פנים אל פנים - מה טובומה נעים, כי חבל שיהיה קרע בינך לבין ההורים שלך. תאמין לישהם לא מתנגדים אל רבנו ז"ל, הם רק רוצים את הטוב ממך, רקמלאו להם את הראש עם לשון הרע ורכילות וליצנות עלינו, ואסהיו יודעים את הטוב שאתה מקבל אצלנו, הם לא היו מתנגדיםלגמרי.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרעא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישב ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממני הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, אשר בו אתה שופך את לבך, שאתה סובל מבנך וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים הרבה סבלנות, ובפרט עם ילדים

שמתפרעים בבית, כי הסבלנות בחנוך היא עקרגדול, כמאמר רבנו ז"ל |ספר

המדות, אות בנים, סימן קצ"ז: הבנים שוטים כשאביהם כעסן; כי טבע של ילדים

שרוצים לעצבן את אביהם, ועושים כל מיני פעולות שבעולם לעצבן את הוריהם,

ועל כן מישרוצה להצליח עם ילדיו הוא צריך סבלנות עצומה, אחרת תהינהלו

צרות גדולות. ולכן ראה להתחזק עם הרבה סבלנות, ובפרט עם בנך שמתפרע, הייתי

מיעץ לך שתלך אתו אל רופא, ויתן לו כדוריהרגעה, ואם צריכים לאשפז אותו,

תראה לאשפז אותו לזמן קצר. וצר לי מאד להגיד לך דבר זה, אבל כפי שאתה כותב

לי, שהמצב כל כך חמור בבית, הייתי מיעץ לך ללכת אל רופא שיתן לוכדורים,

ואם צריכים לאשפז אותו, תאשפז אותו לזמן קצר מאד, ואני מקוה

להקדוש ברוך הוא שתהיה לו רפואה שלמה. והיה טוב מאד שתקח מנין אנשים,

ויגמרו את כל ספר תהלים, ויבקשו בעדו, וכדאי לך לשלם להם שיזכירו את שמו

בעת אמירת תהלים, ותהיה לו רפואה שלמה, ובזכות אמירת תהלים בודאי תהיה לו רפואה שלמה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרעב. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישב ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממני הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע איך שאתה מחיה את עצמך עם ספרי

רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לחזר הרבה בספר "לקוטי מוהר"ן", ותתעמק בכל

תורה ותורה, כי כל תורה ותורה היא כלליות גדולה מאד, והיא כוללת הרבה

שערים ב"עץ חיים" ובשאר ספרי קבלה מהקדמונים, וכן על ידי כל תורה ותורה

אתה יכולהבין בכל ספרי חסידות. כי רבנו ז"ל פותח שערים בשעריהחכמה, להשכיל ולהבין ברוחניות חיות אלקותו יתברך, ולהלבישו בלבוש גשמי וחמרי בחיי יום יום, עד שיכולים לעמד ולהתפלל ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך, ולדבר עמו יתברך כאשר ידבר אישאל רעהו, כי אורו הנפלא של רבנו ז"ל הוא אור כזה, שמלהב אתלב האדם אפלו בתוך החמריות והגשמיות העב והגס המסבב אותו, גם משם יאיר לו אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה מאד, עדשיצעק מרב תשוקה אליו יתברך: "גיוואלד, גיוואלד" וכו' וכו', "הוי, הוי" וכו' וכו', מרב תשוקה אליו יתברך ישיח ויספר את כלאשר עם לבבו אליו יתברך. וזה דבר נפלא מאד, איך מגשמים כמנונזכה לדבר עמו יתברך בכל יום, וכל זה מנפלאות תמים דעים, ואלכל זה זוכים על ידי התמדה רבה בספרי רבנו ז"ל. ועל כן אל תהיבטלן, אלא תשתדל מאד ללמד בכל יום בספר הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן", אשר רבנו ז"ל אמר, שהספר הזה פותח את גידיקשיות לבנו, וזוכים להעשות בעל תשובה גדול על ידי ספר זה, וכן זוכים להעשות בעל מח גדול על ידי ספר זה. ועל כן כדאילהתמיד בכל יום ב"לקוטי מוהר"ן" הקדוש והנורא. ורבנו ז"למאד מאד רצה שנלמד שני שעורים בספרו: אחד עם עיון רב מאד, כי יש בהם עמקות עמק עמק מי ימצאנו, ושעור אחד פשוט, לחזרהרבה, שתהיינה שגורות על פיו כל התורות ב"לקוטי מוהר"ן". תשתדל לומר על כל תורה שאתה לומד תפלה מ"לקוטי תפלות", כי ספר "לקוטי תפלות" חברו מוהרנ"ת ז"ל, על כל תורהב"לקוטי מוהר"ן" יש תפלה, והוא מסדר במפתח. ובאמת שמעתיםאנשי שלומנו שלמוהרנ"ת ז"ל היו תפלות על כל התורות, אבלבעת שראה שיש מחלקת עליו העלימן, ואני מקוה להקדוש ברוך הוא להשלים את מה שחסר, ואף שהרב מטשהערין ז"ל השליםבהרבה תורות שחסר התפלות עליהן, עם כל זאת עדין החסרון נכר, ואני מקוה להקדוש ברוך הוא שיהיה עמדי, ואזכה להשלים אתהתפלות על כל ה"לקוטי מוהר"ן", באפן שלא תהיה תורה אחתשלא תהיה עליה תפלה מ"לקוטי תפלות". וזה טוב מאד לומר עלכל תורה תפלה, כי נעשים מזה שעשועים גדולים למעלה, כמושגלה לנו רבנו ז"ל. ההכרח גם לדבר עמו יתברך על כל תורהותורה מ"לקוטי מוהר"ן", ולבקש ולהתפלל ולהתחנן אליו יתברך, שיזכה לקים את העצות היוצאות מהתורות שלומד, והוא דברנפלא מאד מאד,

ועל ידי זה גם כן יזכר את השקלא וטריא שלהתורה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרעג. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישב ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך

בפגם הברית, רחמנא לישזבן וכו' וכו'. מהאמר לך, ידידי היקר, ראה לקבע

לעצמך שעורים כסדרן בספרי"לקוטי הלכות", ושם תמצא מרגוע לנפשך; כי עקר

הלמוד שלרבנו ז"ל הוא התחזקות, לחזק את כל נשמות ישראל, ואפלו אלושנפלו

כבר בעמקי דתהומא רבה, הוא מגלה להם דרך איך גם הסיכולים עדין לשוב אליו

יתברך, ויאירו על עצמם אור גדול ונוראמאד. ובאמת כשאדם מחדיר בעצמו אמתת

מציאותו יתברך, ומאיראת נשמתו עם אורות צחצחות, אורות עליונים, הינו

שתמיד מכניסבעצמו, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, על ידי רב

אוריתבטל החשך לגמרי, כי מעט מן האור דוחה הרבה מן החשך. ובזה פרשתי את

הפסוק |תהלים לד, יז|: "פני הוי"ה בעושי רעלהכרית מארץ זכרם"; הינו כי

החטא הזה של פגם הברית נקרארע, וכשאדם אשר חטא בחטא המגנה הזה, מאיר

בעצמו "פניהו"ה", הינו שתמיד חושב רק ממנו יתברך, ומחדיר בעצמו, אשראין

בלעדיו יתברך כלל, על ידי זה "להכרית מארץ זכרם" - נכרתזכר של עוונותיו.

וגם ראשי תבות ל'הכרית מ'ארץ ז'כרם הם: מ'וציא ז'רע ל'בטלה, כי כשאדם חוטא

בחטא המגנה הזה - מאבד את מזלו, רחמנא לישזבן, וכשאדם זוכה להיות נכלל

באיןסוף ברוך הוא, על ידי זה חוזר ומאיר עליו מזלו, שזה מה שאמרזכמינו

הקדושים |שבת קנו|. אין מזל לישראל, ופרש הבעל שם טוב, זכותו יגן עלינו:

'אין' הינו אין סוף ברוך הוא, זה המזל שלישראל. נמצא, כשאדם מאיר על עצמו

אורו יתברך, אפלו שעשהכבר מה שעשה וחוזר בתשובה, אז נכרת מהארץ זכר

מחטאיו, שזה"פני הוי"ה בעושי רע", אם אתה מכניס את פניו יתברך בתוך

הרעשלך, על ידי זה "להכרית מארץ זכרם", יהיה נכרת הזכר שלהעוונות שלך,

וגם לא תהיה עליך שום מחלקת |כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'|;

ותאמין, שכל מצותא ומריבה לא בא אלא בשבילך, כדי לרחקך, וזה אשר סופי
תבות: להכרית' מארץ' זכרם: מ'צ'ת', הינו כנ"ל, כשתכניס בעצמך אורו יתברך,
אז לא יהיה לך שום קשיות על שום בר ישראל ומכל שכן על צדיקים, ולא
תצטרך לחלק עליהם. וכדאי שתלמד עכשו את התורה הנוראה הזו, שמהמדבר רבנו
ז"ל למה החטא הזה מביא.

אני מקוה להקדוש ברוך הוא שאם תצית אותי, אזי בזמן קצרתפטר מכל הצרות האלו.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרעד. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישב ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, אשר בו אתה שופך את לבך מכלמה שעובר עליך.
מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם אם רוצים להצליח צריכים להיות זריזים
בכל דבר, ואסור לבלות את הזמן בשטיות והבלים, ובפרט בדברים בטלים, אשר אין
בזה שום תועלת, רק מבטלים את האדם מתורה ותפלה, ממצוות ומעשים
טובים ומעבודה בפרנסה וכו' וכו', ואין עוד דבר שהורס את האדם כמוזה שמפספט
דברים בטלים וכל העולה על רוחו. ועל כן תשמראת עצמך מאד מזה, ותהיה זריז
מאד מאד בכל ענייך, ועל ידי זה תצליח דרכך, כי מי שזריז הוא מצליח.
הקדוש ברוך הוא יודע את האמת, שרציתי להתועד אתך ועם אחיך, אך לא יצא לי,
כי הצרכת תכף ומיד לנסע תוך שעה, יעזרה הקדוש ברוך הוא שתמיד נתועד יחד.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרעה. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וישב ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את
עצמך לילך בדרכי רבנו ז"ל.

העקר ראה לחזק את עצמך בזה העולם הרבה מאד, כי עוברים על כל אחד ואחד כל
מיני משברים וגלים, ואשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר כלל מכל מה שעובר

עליו. וזה עקר הלמוד שלרבנו ז"ל - להחזיק את האדם שלא יצא מאמונה פשוטה, ויהיהרגיל לדבר הרבה עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה. כי עליךלהתבונן בפרשת השבוע מה שעבר על יוסף הצדיק, שמכרוהואחיו וכו', וירד למצרים וכו', והכניסו אותו לבית סהר על ידיבלבול שהוציאו עליו וכו', ועם כל זאת זכה להתחזק ולא נפלבעתו, וצעק הרבה אל הקדוש ברוך הוא, כמו שאנחנו אומריםבסליחות: "מי שענה ליוסף בבית האסורים - הוא יעננו"; כי זהמה שקבל מאביו, יעקב אבינו, אשר אין שום עצה אחרת - רקתפלה. וזה אשר נאמר אצלו |בראשית מח, כב|: "אשר לקחתמהאמורי בחרבי ובקשתי", ופרש רש"י: בתפלה ובקשה, ותרגומו: בצלותי ובבעותי, וזה שמסר שכס אחד יותר ליוסף מאחיו |שם|, כימסר לו סוד התפלה. ומי שמרגיל את עצמו לדבר הרבה עמויתברך, אז אפלו כשעוברים עליו משברים וגלים - יחזיק מעמד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו. ועל כן תרגיל את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם לשפך שיחה ותפלה אליו יתברך, וכלמה שאתה צריך בגשמיות וברוחניות תבקש רק ממנו יתברך, ועל ידי זה תהיה לך הצלחה רוחנית והצלחה גשמית.

מה אמר לך, ידידי היקר, אנשי שלומנו היקרים היו אומרים: אלמלא לא זכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, אלא שיגלה לנו את עבודתהתפלה וההתבודדות, כבר היה טוב מאד כל ההתקרבות; כי עליךלדעת, לאדם אין בזה העולם אף אחד רק הקדוש ברוך הוא, וצריכים להרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטותגמורה כמו פראסטיק ממש, ורבנו גלה לנו, אשר הוא לא זכהלהגיע למדרגתו הרמה בעבודת השם יתברך, אלא על ידי שהרגילאת עצמו לילך בדרך התם והפשוט הזה - להיות פראסטיק ממש, הינו שהתנהג עצמו בתמימות ובפשיטות גמורה; ועל כן ראה לעזבאת כל ההבלים, ותזכה גם אתה לדבר הרבה עמו יתברך, ואזתצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרעו. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר וישב ה'תשל"ה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותנו יגן עלינו, שהוא אור האורות היוצא משלש

ראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאירוזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה שנחלשת כל כך. והנה, אהובי, אחי, הראשונה צריך לשמר בריאותגופו, כמאמר העולם "בראשית ברא" - בראשונה לשמר עלהבריאות, ואמר הבעל שם טוב הקדוש: כשנעשה חור קטן בגופו, נעשה חור גדול בנשמתו, כי כשנחלש גופו, על ידי זה מתבטליותר מעבודת השם, ונחסר לו הרבה. וכבר ידועה לנו אזהרת רבנוז"ל לשמר מאד על הבריאות, ופעם אחת אמר לאחד: אכל ושתהותישן, רק שמר על הזמן; כי באמת צריכים להזהר מאד מאד "נישט נאך מאכן יענעם"א, כי לכל אחד יש תכונת נפש אחרת, אחד יש בכחו להיות ער הרבה, ואחד לא צריך לאכל כל כווכדומה שנויים רבים שיש בין טבעי בני האדם, ועל כן אסורלהסתכל בענינים כאלו על אחרים, רק כל אחד ילך בדרכו אשרסלל לו הצדיק האמת, כי בשביל זה נקרא הצדיק האמת "איש אשררוח בו" |במדבר כז, יח|, כי יודע להלך נגד רוחו של כל אחד ואחד, ולהנהיגו כפי ענינו וכפי כחו ומדרגתו, ועל כן צריך להזהר מאדמאד לא להסתכל בענינים כאלו על אחרים כלל, רק לילך עם הגלויהנפלא שגלה לנו רבנו ז"ל על פסוק |יחזקאל לג, כד|: "אחד היהאברהם", שאברהם עבד את ה' בבחינת אחד, ולא הסתכל על שוםמונע ומעכב. ודבר זה תלוי כפי חזק אמונתו בו יתברך, כי כשאדםמכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, ואיך שאין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, על ידי זה לעולם לא יסתכל על אחרים, ויתענג מערבות, נעימות, ידידות, חיות אלקותו יתברך. כי מהשאתה צריך לעשות ולקיים בזה העולם ממילא לא יוכל חבריקלעשות כלל, כי |יומא לח.א|: "בשמך יקראוך ובמקומך יושבוך - אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכותחברתה אפלו כמלא נימא"; ובידיעה זו תמיד תהיה בשמחהעצומה, כי מה יעשה לך אדם.

אהובי, אחי, חמדת לבבי! בליל רביעי בשבוע זה דברנו הרבהעל פי לקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ט'|, שעקר החיות מקבליןמהתפלה. ותהלה לאל. היו דבורים נפלאים עד מאד, המחיים אתנפשות השומעים. ותהלה לאל, רקדנו אחר כך הרבה מאד מאדבהתעוררות גדולה על נעם חלקנו, ונתעוררנו היכן אנחנו בעולם, שזכינו לשמע נפלאות כאלו, שאין שום עצה אחרת בעולם, כי אסתפלה

והתבודדות, ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם בני אדם, ויפרש כל שיחתו וכל מה שעובר עליו אליו יתברך, כאשר ידבראיש עם רעהו בתמימות ובפשיטות גמורה, ודבר זה מחיה את כלהעולמות: שפל, כוכב, מלאך, שהם: בריאה, יצירה, עשייה. האדם עומד בשעת תפלתו בעולם הבריאה, ומחיה ומאיר שם עצם האצילות, ואחר כך נשפע שפע לעולם המלאכים, שהוא עולם היצירה, ומשם יורד שפע לעולם העשייה, שנחלק לשנים - כוכבשפל, וכן מה שגלה רבנו ז"ל על פסוק - יש אומרים חלון וישאומרים אבן טובה, עין שם. על כן, חמדת לבבי, מכל מה שעובר עליך ברח לך למקוםפנוי שאין שם בני אדם, ותספר לפניו יתברך הכל בפרטי פרטיותובתמימות גמורה, כאשר ידבר איש עם רעהו, ועל ידי זה תזכהלהנצל מהכל, כי התבודדות היא מעלה עליונה יותר מהכל, אשריהאוחז בזה. ההכרח לקצר מטרדות השבת קדש. ידיך...

א' תרעז. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וישב ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערךהקשה ממה שעובר עליך בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה וכו'וכו'. מה אמר לך, ידידי היקר, החטא הזה בא רק כשאדם מסתכלבמקומות המטנפים, כי חכמינו הקדושים אמרו |סוטה ח.א|: אין יצירה שולט אלא במה שענינו רואות. ואמרו |רש"י שלח טו, לט; ועיןבריש טור ארח חיים|: עין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים; כיבעוונותינו הרבים, כשאדם מפקיר את עיניו, ומסתכל על כל אשהשעוברת ברחוב, זה מביא אותו לידי החטא הגרוע הזה, אשר מישנפל בחטא הזה, נעקרים דעתו ושכלו לגמרי, רחמנא לישזבן, כיהזרע הוא המח של האדם, וכשפוגם בפגם הברית, על ידי זהנעשה מבהל ומבלבל מאד. וצריכים לעסק הרבה בתקון המח, כיכשאדם יש לו מח שלם, על ידי זה זוכה לישוב הדעת אמת; ולכךראה להשתדל לומר בכל יום עשרה מזמורי תהלים, שגלה רבנוז"ל בשביל תקון הברית, שנקראים תקון הכללי, והוא

תקון כלליותהחטאים | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט, וכן תרגיל את עצמך לדברעמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות תפרש שיחתך אליו יתברך, ותבקש ותתחנן ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליך, ועל ידי זה תצא מהחטא המגנההזה.

נא ונא הרגל את עצמך ללמד הרבה "עין יעקב" שהם אגדותחז"ל, שיש בהם סודות נוראים, סודות נפלאים, אשר בודאיעל ידי זה תנצל מכל רע.

תחזק את עצמך להיות בשמחה, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסט: כשאדם שמח, אזי הקדוש ברוך הוא שומר אותו, שלא יבוא לפגם הברית. והחטא הזה מכניס באדםלילה; ולכן ראה להשתדל בכל מיני אפנים שבעולם להיות תמידבשמחה, ותברח מעצבות ועצלות, שמביאות את החטא הזה.

הקדוש ברוך הוא בודאי לא יעזב אותך, אם תקבל על עצמךמהיום והלאה לשמר את עיניך, ולמצא תמיד את הטוב שאתהעושה, ועל ידי זה תזכה לצאת מהחשך שנלכדת בו. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרעח. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וישב ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, והנה להשיבך דברי אמת כרצונך הלאספרי רבנו ז"ל בידריך - הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ומה טוב ומה נעים שתחבר את עצמך עם אנשי שלומנו היקרים, ולדבר עמהם מרבנו ז"ל, ואל תתביש מפני המלעיגים.

חמדת לבבי! אל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, כי מהיעשה לך אדם, ותרגיל את עצמך לפרש כל שיחתך וכל מה שעוברעליך רק אליו יתברך, בלשון שאתה רגיל בה |באידיש|, ורק הואיתברך מקום מנוסך לנוס, ובפרט כי הוא יתברך אל מלך רופאנאמן, ואין שום עצה אחרת לברח רק אליו יתברך, ולספר לו בפרטיפרטיות את המחוש שיש לך ואיך שנחלשת וכו' וכו'. וכבר אמרוחז"ל |ראש השנה כט.:

בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלהומשעבדין את לבן לאביהם שבשמים, היו מתרפאין, עין שם; ולמען השם, תראה לשמר את השנה, זאלסט היטן דעם שלאף, שלבל תסגף את עצמך בשנה, כי אז תלך כל היום כשכור, רחמנאלצלן, בלי ישוב הדעת,

ומאומה לא תשא בעמלך. וכבר אמרו חז"ל בפרקי דרבי אליעזר |פרק יב|:
הקדוש ברוך הוא ממשיך על האדם שנת חיים, ואדם שוכב וישן, והוא מזונו
ורפואתו, עין שם; וצריך שתדע שבדברים אלו אסור להסתכל על אחרים כלל, כי כל
אחדיש לו טבע אחר.

חמדת לבבי, העקר בשעה שהוא ער, ישמר את עצמו מדברים בטלים, רק כל שיחתך
תהיה בתורה ועבודת ה' ומרבנו ז"ל, שהוא שבח הצדיקים, שהוא תקון הדבור,
ומזה יתרפא מחך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט|. ולמען טובתך הנצחית,
ברח לך מכלמיני מחלקת וסכסוכים, אתה ברח לך רק אליו יתברך, ואז טוב
לך לנצח, אל תירא ואל תחת משום דבר ומשום בריה, רק להתחיל בכל פעם התחלה
חדשה לגמרי ולהסיח דעתך מהעבר ובכל רגע ובכל שעה, תראה להיות חדש לגמרי,
ועל ידי זה תזכה לחיות חיים חדשים בכל פעם. ואודות בנך המצער אותך, העקר
תלך במדת האהבה, ותשמר מאד מאד לא להכותו יהיה איך שיהיה, כירבנו ז"ל
הקפיד על זה, ובדרך אהבה תוכל לפעל אצלו בנקל יותר מאשר תלך עמו בחמר
הדין, אתה רק תתכעס עליו ותמרר חייך, ואותו תביא שיהיה שובב ביותר, על כן
העקר רק בנחת, והשאר לבקש ולהתחנן אליו יתברך: "אנא רחום וחנון, עזרני
לראות נחת מבני, ויזכה להתגדל תלמיד חכם ועובד ה' גדול, וילך בדרך התורה"
וכו' וכו', כי התפלה מועלת על כל דבר. וכן תבקש ממנו יתברך שלא תצטרך
להכותו, חס ושלום.

ההכרח לקצר.

ידיך הדורש שלומך...

א' תרעט. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרוי איר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות השדוך שמדברים לך, ראה להזדרז ולגמר את זה בכי טוב, ואל תהיה ברוך,
כי כל אלו שהם חכמים בעיניהם, הם נשואים בחורים מבגרים וכו' וכו', ואחר כך
סובלים צרות צרורות. ובאמת רבנו ז"ל הקפיד מאד על בחור, שיתחתן מה שיותר

מהר, ועל כן ראה לעשות כל מיני פעולות שבעולם להתחתן, והקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפלתי שאני מבקש עליך, שתזכה למצא את בת זוגך, ויהיה לך רק טוב כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרפ. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת הבחור היקר, החפץ ומשתוקק מאד להתקרב לעבודת השם יתברך על פי דרך האמת שקבלנו מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... שיחיה ויאירנרו לנצח.

מכתבך היקר היום קבלתי, ושמחתי כעל כל הון שזה כמה וכמה שבועות וחדשים לא ראיתך ולא שמעתי ממך, והיום זכית ליקבל אגרת ממך, ויותר מהכל עולה אצלי השמחה, שאני רואה עצם מעלת גדל הפלגת הרצון דקדשה, כי זה כמה שבועות רצופים אני חושב ממך, ורוצה להתקשר אליך, וכבר הכנתי לך כמה מכתבים, אך לא אסתיע מילתא, ובפרט שלא היה שום אתעוררות אדלתתא ממך, אף על פי כן על ידי תקף הרצון והכסופין דקדשה אליך, נתהווה רצון אצלך לכתב לי, מכל שכן וכל שכן כשאישיה ישראלי מרגיל עצמו בכל יום לכסופין ורצונות חזקים אליו יתברך, זה עולה על הכל, כמובא בספרי רבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן חלק א', סימנים: לא, סו, עין שם; וכמובא באריכות נפלאה בלקוטי הלכות | חשן משפט, הלכות ערב, הלכה ג', עין שם; כי העקר הוא הרצון, שצריך מאד להרגיל את עצמו לכסף ולהשתוקק ולהתגעגע בכל עת להשם יתברך ולתורתו הקדושה, ולקים מצוותיו יתברך, ולהשתדל תמיד שיהיו לו רצונות טובים וחזקים דקדשה, וכסף רק לעשות רצונו יתברך באמת, ואם אף על פי כן אינו זוכה לזה - מה לעשות? יתגבר לבלי להפסיק ולבטל הרצון, חס ושלום, ויתגבר ברצונות וכסופים יותר חזקים להשם יתברך, כי העקר הוא הרצון, ועקר התכלית הטובה של הנשמה הקדושה היא שתזכה שיהיו לה רצונות חזקים כל כך להשם יתברך, עד שתזכה להכלל ברעוא דרעוין רצון שברצונות, באור האין סוף ברוך הוא, ומכלשכן וכל שכן כשזוכים להוציא את הרצונות והכסופים מפיו דיקא, שיגלה בפיו לפני השם יתברך כל הרצונות והכסופים טובים שלו, ועל ידי זה נבנים ונתיחדים עולמות וצורפים

הוא בספר המדות|אות גאווה, סימן לד': גאווה באה על ידי שלא תקנת חטאת נעורים;ועין בלקוטי הלכות|הלכות חלב ודם|: על ידי גאווה בא תאות נאוף,שנתרבה החלב והשמנונית של הגוף, עין שם; ועל כן אמר רבנוז"ל בספר המדות|אות גאווה, סימן יז|: תקון לגאווה - שיתענה, כיבאמת גוף ונשמה זהו בחינת ענוה וגאווה, והתכלית היא להפךהגוף גם כן לנשמה, שידע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל,וגם הטבע הוא השגחה. ועל ידי שמברך על אכילתו תחלה וסוףבכונה גדולה, על ידי זה כולל את המאכל בבחינת עולם הבא,שממשיך על ידי זה רוחניות כידוע, ואז נתאחדים הגוף והנשמה,וזהו תכלית ברור המאכלים על ידי אמונה|כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן סב|, לידע שגם המאכל הוא עצם חיות אלקותו יתברך, שמגלה שאין שום טבע כלל, והכל ממנו יתברך, שזה עקר הענוה,בחינת יעקב, שהסתכל בשכל שיש בכל דבר, וידע שהכל בהשגחהפרטית, וגם המאכל והמזון שיש לו, הכל ממנו יתברך, ולהפך - עשו שבזה את הבכורה - השכל, "לא יחפץ כסיל בתבונה כי אסבהתגלות לבו" |משלי יח, ב|, וחשב שהכל טבע, "כחי ועצם ידיעשה את החיל הזה" |דברים ח, יז| - תכלית הגאות. על כן מי שישלו גאווה, צריך להתענות, וזה עקר תקונו, כי מאחר שהיתה לו גאווהחשב שהכל תלוי בידו ובכחו, על כן אסור לו לאכל, אדרבה!על ידי שיאכל אז יפגם יותר, ויוריד יותר כל הנצוצות הקדושים, חיות אלקותו בגלות, חס ושלו, ועל כן תקונו - שיתענה, שאזהנשמה והגוף נזונים מהרוחניות העליונה, כמובא בכתבי האריז"ל,ועל ידי זה נכלל בו יתברך, ונמתק ממנו הכל, ויכול אחר כך לחזורלאכל בקדשה ודו"ק; אבל באמת רבנו ז"ל הזהיר את אנשישלומונו מאד לבלי להתענות שום תענית, ואמר בסוף ימיו, כיעל ידי תפלה והתבודדות יכולים לפעל הרבה יותר אלפים ורבבותפעמים יותר מהתעניות כידוע שיחה זו, כי על ידי שאדם מיחדלעצמו מקום מיחד ומפרש כל שיחתו אליו יתברך, וכל מה שעוברעליו הכל לכל מספר לפני השם יתברך, נמצא, שעל ידי בעצמוכולל את עצמו בו יתברך, שזה עקר התקון של הגאווה, כי על ידיתפלה מבטל את ישותו לגמרי לגמרי, ונכלל בתכלית הענוה.

ויש לומר על פי זה מה שכתב: תקון לגאווה - שיתענה, שהוא תענית הדבור, שימעט

ביותר בדבור, ולבל ידבר רק דברים קדושים, דבורי תורה ויראת שמים ותחינות
ובקשות והתבודדות, ויזהר מאד מלשון הרע וליצנות וכל דבורים אסורים, ובפרט
נבולפה, חס ושלוש, כי על ידי פגם הדבור - נפגם הברית כידוע, ולהפך על ידי
שלמות הדבור בלשון הקדש, שמקדש דבורו - זוכה לתקון הברית | עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יט; ואם תעין היטב בלקוטי מוהר"ן | חלק א',
סימן נח, תמצא שם כלול כל מהשכתבתי עין שם; "חטאת פימו דבר שפתימו
וילכדו בגאונם" | תהלים נט, יג, על ידי חטא הדבור נלכדים בעון גאווה, וזו
גלות השכינה, עין שם; כי עקר התגלות השכינה הוא על ידי אמונה. ועתה מבארת
קשיתך היטב הדק. וקשיה השניה גם כן מבארת בפנים התורה נ"ח, עין שם; ויוסף
שזכה לתקון הברית, כתיב ביה "וירכב במרכבת המשנה" | תהלים מא, מג, שעל ידי
שמירת הברית זכה לשפע כפול וכו' וכו', ואי אפשר לי לבאר יותר, מכמה
טעמים בענינים כאלו, ודי לחכימא. ואם תכניס מחך היטב, תבין ותמצא הכל
בהתורה הנ"ל. אחי היקר! חזק ואמץ, ואני שמח מאד שאתה שוקד בשלחן ערוך, כן
תלמד להלן כסדרן דיקא כאשר דברנו, ובקרב אשלח לך עוד כמה מכתבים שהכנתי לך.
הדורש שלומך, ומצפה לשמע ולראות טובתך הנצחית...
א' תרפא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ, א' חנכה ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.
לנכון קבלתי את מכתבך.
ראה לעסק הרבה עם בני אדם בכל יום מרבנו ז"ל, כי זו סגלה גדולה מאד להולדה
כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נג. וכן טוב שתעשה לאשתך ה"א של כסף
שמסגל להולדה. והיה טוב מאד שתלמד בכל יום את המאמר הנפלא הזה המגלה
סודות נוראים בענין הולדה, וכן לומר על זה התפלה
מ"לקוטי תפלות", והקדוש ברוך הוא יעזר לך להפקד בזרע של קימא, ותבשר
ליבקרו בשורות משמחות.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תרפב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ, א' דחנכה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותמיד תרגילאת עצמך להסתכל על
ההשגחה, שהקדוש ברוך הוא משגיח בזההעולם על כל פרט ופרט, כי אין דבר
שיהיה נעשה מעצמו, אלאהכל בהשגחת המאציל העליון, אם מכניס את עצמו בזה,
אז רואהנסים נגלים, כי הכל תלוי כפי שאדם מחדיר בעצמו את ההשגחה, ובפרט
עכשו בימי חנכה הקדושים, צריכים להכניס בעצמו היטבהיטב את הדעת הזו, שהכל
בהשגחה פרטית, ולתן תודה והודאהלהקדוש ברוך הוא על כל החסד חנם שעשה עמו
|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'|, כי אין בעל הנס מכיר בנסו |נדה ל:|. ואם
היה האדםמכיר בנסו, היה תמיד מודה ומשבח ומפאר את הבורא יתברך שמו.
נא ונא אל תהיה שבור מכל מה שעובר עליך, כי סוף כל סוףתראה ישועות גדולות
שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, ואף שאנייודע שכואב לך מאד מאד ממה שעובר עליך
בבית ובחוץ, עם כלזאת תרגיל את עצמך לילך בדרך הנפלאה הזו שגלה לנו רבנו
ז"ל - תודה והודאה.

בענין ששאלת על הפסוק |משלי כג, כג|: "אמת קנה ואלתמכר", עין ברש"י
|עבודה זרה, דף ד:|, שפרש: אמת קנה - הוצאהוצאות על תלמוד תורה, ואל תמכר
- בחנם למודים אחרים, הינו שתורה צריכים לקנות עם כסף מלא, אבל לא למכר
אלאללמד עם אחרים בחנם. וזה כל ענינינו, שאנחנו צריכים למסרנפשונו לקבל
הרבה מרבנו ז"ל. וברגע שיש לנו את רבנו ז"ל, עלינולמסר את נפשונו ולחלקו
למי שרק יכולים, כי זה ענין הפצתמעיונות החכמה חוצה.
אני מקוה להקדוש ברוך הוא שתהיה לי לעזר להפיץ את אוררבנו ז"ל בעולם, כי
זה חלקי מכל עמלי, שזה חלקי רצוני וכסופי.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תרפג. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מקץ א' דחנכה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי
מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחל נובע מקור

חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירו זרח לנצח נצחים.

דיין בריעף מיט די געלד להדפסה האב איך דער האלטן שוין מער פון אן חדש. נאר בעוונותינו הרבים בין איך נישט בקוהבריאות די גאנצע צייט, ונוסף אויף דעם וואס איך בין זייער זייערפארנומען מיט דרוקען נייע ספרים, און אויך רעדן מיט נייעמקרים יעדען טאג איבער דעם איז נתעכב גיווארן דאס שרייבען צו דיר זיי מיר מוחל.ב.

נעכטן ביינאכט איז געקומען צו מיר ... נרו יאיר, און האטגיברענגט פון דיר נאך א טשעק להדפסה, וואס זאל איך דיר זאגן מיין טייערער ידיד, כל זמן אונז זיינען מלבש אין גוף הגשמי קענןמיר זיך נישט פאר שטעלן דעם גרויסען זכות הרבים וואס ווערטאויף גיטוהן אויף דער גאנצער וועלט דורך הדפסת ספרי רבנו ז"ל ווארום עס איז ליידער דא אויף דער וועלט צו בראכענע און דערשלאגענע נשמות וואס גייען ארום נע ונע און טרעפן נישט קייןמקום מנוחה, און קיין חזק און נחמה פון זייער גרויסע מרירותאון צרות. און דא קומט דער הייליגער רבי וואס זיין אור און חיותאון רוח הקדש איז מלבש אין זיינע ספרים |עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן קצב|, און טוט זיי מחייה און מחזק זיין און בלאזט אין זייערין איין נייע רוח חיים און האפענונג און דעמוטיגונג אז עס איזנאך נישט עק וועלט, חס ושלום, און השם יתברך איז מלא כלהארץ כבודו, עס איז נישטא קיין שום מציאות אוסער איהם, ועל כן קען מען נאך אפלו פון דעם ערגסטען מצב און ירידהארויס גיין און צוריק קערין צו איהם ווייל ער איז איין אב הרחמן, ובפרט די נשמות וואס זיינען נכשל גיווארן אין פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, אויף זיי איז זיין רחמנות גארגרויס ווארום השם יתברך ווייסט ווער האט זיי געברענגט צו דעםחטא, כי הוא יודע מקומו של כל אחד ואחד, ועל כן דן אותנו לכףזכות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן א'|.ג.

טייערער ברודער, דער רבי זאגט |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'| דאס די טעג פון חנכה איז טעג פון הודאה, וואס מען דארף געבןהשם יתברך א תודה והודאה אויף די אלע נסים און חסדים וואסער האט גיטוהן צו אונז בימים ההם ובזמן הזהד.

טייערער ברודער, דער הייליגער רבי לערנט מיט אונז אזויאין דרך, וואס איז דער דרך פון משיח צדקנו שיתגלה במהרהבימינו דרך של תודה והודאה, דרך התפלה וההתבודדות.

למען השם לטובתך הנצחית, רעד זיך אויס דאס הארץ יעדענטאג פאר השם יתברך, און זיי זיך זייער מחזק צו זיין שטענדיקפרייליך בפנים שוחקותו.

ההכרח לקצר מחלשתי הגדולה עכשו, נא ונא זיי מתפלל פארמיר איך זאל האבן א רפואה שלמה.

אם ירצה השם די אנדערע וואך וועל איך דיר שרייבען מיטמער אריכותח.

הדורש שלומך...

א' תרפד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מקץ ב' חנכה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך מכל מה שעובר עליך, ומאדמאד אני מצטער בצערך הקשה.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד שיש לנו רביאמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, עצות כאלו, חברים כאלו, וראוילך להתחבר עם אנשי שלומנו היקרים העוסקים בתפלהוהתבודדות ואינם מטעים את עצמם כלל, כי בזה העולם יכוליםלהטעות את עצמו גם בדרכי רבנו ז"ל, כי ההתקרבות צריכה להיותבאמת.

ועקר ההתקרבות - להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, וכלמי שמתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, אצלו מאיר יותר רבנו ז"ל, כיאור פניו שכלו וחכמתו הם בתוך הספר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןקצב|, ועל כן כל מי שלומד יותר ספריו הקדושים, מאירים בו פנירבנו ז"ל יותר. ועל כן תתחבר רק עם אנשי שלומנו, שלומדיםספרי רבנו ז"ל, כי סתם הבלים לא מעלה ולא מוריד וכו'.

ראה, ידידי היקר, רק להכלל באין סוף ברוך הוא, ותמידתשתוקק רק אל הקדוש ברוך הוא, כי אין לנו בזה העולם רק אתהקדוש ברוך הוא, וזה הלמוד שאנחנו מקבלים מרבנו ז"ל, כי"שוא תשועת אדם" |תהלים ס, יג|, מה יכול לעזר לך בן אדם? כלום.הוא רק חי בדמיון, ורוצה להמשיך עליך את הדמיון, ועל כן ברחלך אל תוך ספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ובפרטבימים קדושים

אלו, שמאיר האור הגנוז, כי מדליקים ל"ו נרות, כנגד הל"ו שעות שהאיר אור הגנוז לאדם הראשון. ובאמת מישמכניס את עצמו היטב בספרי רבנו ז"ל: הן ב"לקוטי מוהר"ן" והן ב"ספרי מעשיות", הן ב"ספר המדות" והן בשיחותיו הקדושות, שם ימצא את האור הגנוז הזה. ועל כן עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל תלוי רק כפי התמדת האדם ושקידתו בספריו הקדושים. כי מלבד זאת הכל הבל ורעות רוח, זקנים ונערים וכו' וכו', זה סתם רוח, העקר - מה אמר רבנו ז"ל? ומה רוצה מאתנו רבנו ז"ל? זו צריכה להיות תמיד שאלתנו, שעלינו לשאל את עצמנו, ולחפש ולבקש את רוח הקדש שלו בתוך ספריו הקדושים, כמו בא הרבה בדברי מוהרנ"ת ז"ל | לקוטי הלכות, שלוחין, הלכה ה'. וראוי לך ללמד את ההלכה הזו הבנויה על התורה מלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח', ששם מדבר רבנו ז"ל, שצריכים לחפש ולבקש אחר הרוח הקדש של הצדיק. ומבאר מוהרנ"ת ז"ל, כי רוח הקדש של הצדיק מנחת בתוך ספריו הקדושים; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרפה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מקץ, ג' דחנכה ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרוי איר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי אין זו עצה לפלבדעתו, ועובר על כל אחד ואחד בזה העולם צרות ויסורים ומכאובים, ואשרי מי שמחזיק מעמד. וזה היה עקר גדלת אנשי שלומנו היקרים, שהחזיקו מעמד מכל מה שעבר עליהם, והיוביניהם חדושים נוראים ונפלאים מאד, שהיו דבקים בו יתברך בדבקות אמת, ומבחוץ לא הכירו בהם כלל, אדרבה סבלו חרופין וגדופין מאינשי דלא מעלי, ואף על פי כן ברחו אליו יתברך ביתר שאת וביתר עז, ודבקו את עצמם בו יתברך, ולמדו את התורה הקדושה מתוך הדחק. והכרתי את אחד מאנשי שלומנו היקרים, שהיה עני גדול מאד, ובקשי היה לו לחם לאכל, והיה לו בית מלאילדים, עם כל זאת היה מתמיד מאד בלמוד זהר הקדוש. ושמעתים כמה מאנשי שלומנו שהכירוהו היטב, שהאדם הזה

- היה שגורעל פיו כל הזהר בעל פה ממש, ואף על פי כן החזיק מעמד, ותמיד היה לו חיוך על פניו. וכל אימת שראיתיו - היה גורסזהר. וכן הכרתי את אחד מאנשי שלומנו היקרים, שהיה תמידמתבודד עמו יתברך, וכשהלך ברחוב - דבר הרבה עמו יתברך, ולא היה לו עסק עם אף אחד, אלא תמיד היו פניו לווהטות מרבאור זיו השכינה, ותמיד מלמל בשפתיו תפלות ותחנונות ובקשות, ובחוץ חשבו שאדם זה מטרף ואינו שפוי בדעתו וכו' או שותההרבה וכו'. ראה ועמד והתבונן, אדם צדיק כזה שהכרת פניו ענתהבו, שהיה דבוק בדבקות אמת בו יתברך, עם כל זאת חרפוהווגדפוהו. וזה היה אפלו בין אנשי שלומנו, ומהיכן אני מכיר אותו? כי כמה מאנשי שלומנו ספרו לי, שהיו עמו יחד, וראו את עבודתו, כי לא היה יכול להתחמק מהם, היות שנסעו יחדו לנסיעות, אזילנו עמו בלילה. וכמו כן יש לי עוד המון ספורים מאנשי שלומנוהיקרים, עובדי השם באמת, ואף על פי כן היו נעלמים ונסתרים מעיני כל. ושמעתי מר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, שאמר: בודאינמצאים בין אנשי שלומנו צדיקים קדושים, אבל צריכים הרבהלחפש אחריהם, כי הם נעלמים ונסתרים מעיני כל, ואפלו אם אינםרוצים שיהיו נעלמים ונסתרים מעיני כל, כבר דואגים מן השמיםשיהיו מכסים ונעלמים מעיני כל... כי יוצאות עליהם מחלקתומריבות וכו', ומדברים עליהם כל דבר אסור וכו', עד שבני אדםמתרחקים מהם לגמרי, ודברי פי חכם חן. ראה לברח רק אליו יתברך, ותדע שאין לך בזה העולם רק אתהקדוש ברוך הוא, ואם תהיינה לך ברורות ידיעות אלו, אז תצליחדרכך תמיד. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרפו. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ, ד' דחנכה ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד שאנו יודעיםמרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, טוב להודות להקדוש ברוך הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו. ראה לתן תודה והודאה להקדוש ברוך הוא על כל החסד חנםשעשה עמך, ובפרט

בעתים הללו בימי חנכה הקדושים, שהם ימיתודה והודאה, שהם שעשוע עולם הבא
|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימןב'|, כי ראוי לנו להודות ולהלל, לשבח ולפאר,
לרומם ולנשא אתהבורא יתברך שמו, שזכנו לידע מרבי אמת כזה, אשר לוקח
אותנוממקום שאנחנו נמצאים, בעמק בור ודות, ומנקה אותנו ומלבישאותנו
בלבושין נהורין, ולכן ראוי לנו לתן תודה והודאה להקדוש ברוך הוא על זה.
מה אמר לך, ידידי היקר, צריכים לברח מאד מאד מלצים, כיהליצנות היא פתח
הטמאה, וחכמינו הקדושים הזהירונו מאד מאדעל מדת הליצנות, שעוקרת את האדם
לגמרי, ומחסירה לו פרנסתו, ונופל בגיהנום, ובאים עליו יסורים, כמאמרם ז"ל
|עבודה זרה יח:| כל המתלוצץ - נופל בגיהנום; כל המתלוצץ -
מזונותיומתמעטים; כל המתלוצץ - יסורים באים עליו וכו', עין שם; וידוע
שמוהרנ"ת ז"ל הקפיד על ליצנות יותר מהכל, ואמר: כל זמןשיש לאדם רצון וחשק
לעבודת השם יתברך, עדין יש לו תקוהלתקן הכל, אפלו שנפל במקום שנפל, אבל
בו ברגע שהוא נכנסבליצנות, אזי עוקר את עצמו לגמרי, כי עם ליצנות יכולים
להכחיששמים וארץ רחמנא, לישזבן, הינו מי שברא אותם, כי הליצנות היאמקור
הקלפה, מקור הטמאה, מקור הזהמה, ועל כן צריכים לברחמאד מאד מליצנים. ודוד
המלך מתחיל את ספרו: "ובמושב לציםלא ישב", ודרשו חכמינו הקדושים, שהם
אנשי פלישתים, ואברהםאבינו לא רצה לגור ביניהם |עבודה זרה יט:|. כי
הליצנות הורסת אתהאדם לגמרי, וביותר צריכים לשמר לא להתחבר עם
ליצניםשמסתובבים בין אנשי שלומנו, כי דבר רבנו ז"ל הוא ענין שלתמימות
ופשיטות, עמק עמק מי ימצאנו, ועל כן צריכים לברחמכל מיני לצים.
מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח על זה שאנחנומסתובבים בין אנשים
תמימים. וראה לנצל את הזמן היקר שלךלתורה ולתפלה ולשיחה בינך לבין קונך,
כי מה ישאר לך? רק זה.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תרפז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מקץ ד' דחנכה ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר, החפץומשתוקק מאד לעבודת השם
יתברך ... נרו יאיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד יהיה איך שיהיה, כי בזה העולם צריכים התחזקות והתאמצות חדשה בכל שעה ושעה ממש, כפי הירידות והבלבולים וההשלכות המגיעות מלמעלה דיקא, כי מחטא אדם הראשון ומחטאי הדורות נתהווה החרב המתהפכת לשמר את דרך עץ חיים, שלא יכנס מי שאינו ראוי. והנה העץ חיים זהו הגן עדן התחתון כידוע, ארצות החיים מקור האמונה, שזה העקר החיים, כמו שאמר רבנו ז"ל |עין שיחות הר"ן, סימן לב|: מי שישלו אמונה - חייו חיים; כי באמת אין שום מציאות בלעדי השם יתברך, דומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והכל בהשגחה נפלאה ממנו יתברך, וכל החיים הכל ממנו יתברך, כי בלעדי אורו יתברך, לא היה חיות וקיום לשום דבר שבעולם. ואמונה בעצמה הוא מדת המלכות, שכוללת כלהמדות כידוע, על כן העקר להיות חזק ואמץ מאד באמונה, ואף שעובר עליך מה שעובר - קטנות וירידות ודינים ובלבולים וצמצומים רבים מאד, ונדמה לך שכבר אבדת שני העולמות, חסושלום. אחי, אחי! תהיה חזק מאד באמונה, כי הכל ממנו יתברך, אשר נסתר בכמה וכמה מיני הסתרות, וכשתדע ידיעה זו, אז יתפרדו כל פועלי און, ויאיר עליך מלך העליון השם יתברך, וימתקמך הכל. ורבנו ז"ל מפרש |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רטו|: "ויעמדה עם מרחוק ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלקים" |שמות כ, יח|, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך, ומה שנסתר ממנו אורה השם יתברך, הוא רק מחמת חטאתיו ועוונותיו שחטא ופגם עד עכשו, אך כשאדם נתעורר לשוב אליו יתברך, אז נתעוררים כנגדו החטאים ועוונות שהם הקלפות והמשחיתים שברא, ורוצים למנוע מלהכנס אל תוך הקדשה, וכך ראוי לו, מאחר שנמשך אחר חטאיו, אך השם יתברך הוא אב הרחמן וחפץ חסד מאד לקרב אליו כלהרחוקים והנפולים והנשלכים לתכלית הדיוטא התחתונה לתוך עמקי השאול תחתיות, על כן שולח לו מניעות, והוא יתברך מסתיר עצמו בהם, וכל זה בשביל הבחירה והנסיון לראות איך תתגברותתחזק וכנ"ל. ויש לנו רבי כזה, אשר מגלה לנו נפלאות כאלו - להסתתר אצלו יתברך אף שעובר מה שעובר - אשרינו ואשרי חלקנו, ומה נעים גורלנו; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. הדורש שלומך...

א' תרפח. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר מקץ, ה' דחנכה ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יום, ועקר
ההתחזקות הוא שמחה, לשמח את עצמו בכל מיניאפנים שבעולם, ולא לפל בדעתו
מכל מה שעובר עליו, כי ההכרחשיעברו על האדם כל מיני צרות ויסורים
ומכאובים רעים וכו' וכו', והכל נסיונות מלמעלה, כי רוצים לראות אל מי יפנה
בעת צרה, ועל כן ראה לא להיות בטלן, אלא תקח את עצמך בידיך. ובפרט עכשו
בימי חנכה הקדושים, תתן תודה והודאה להקדוש ברוך הוא על כל החסד חנם שעשה
עמך, שלא עשאתך גוי כגויי הארצותונבראת מזרע ישראל, אשר השמחה הזאת עולה
על כל השמחות. ורבנו ז"ל הזהירונו על זה ביותר, כמובא בדבריו

הקדושים|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י', שצריכים לשמח מאד מאד,
ועקרהשמחה היא שלא עשני גוי. ומספרים מהצדיק איש האלקי, נוראמאד רבי משה
ליב מסאסוב, זכותו יגן עלינו, שבכל בקר בשעהשברך את הברכות: "שלא עשני
גוי", רקד אחר כך כל היום, ואמר: איך האב שוין מיינס אפגענומען פון יעצט
אן וואס איך טואיז הכל רוחט; כאומר, שזו היתה עקר שמחתו - שנברא יהודיולא
עשני כגויי הארצות, ומה שזוכה עוד במשך היום לקים מצוותומעשים טובים -
ציצית ותפלין ומזוזה וכו' וכו', זה כבר הכלרוח. עמד וראה איך צדיק קדוש
ונורא כזה היה צריך להחיות את עצמו עם "שלא עשני גוי", על אחת כמה וכמה
איך אנחנו צריכיםלהחיות את עצמנו עם זה בתמימות ובפשיטות גמורה, ואין

צריכיםלהסתכל אפלו על אנשי שלומנו שאינם מחיים את עצמם בזה, כיסוף כל סוף
ימינו כצל עובר, הנה אנחנו כאן ועוד מעט נצא מפה, ועל כן מה ולמה לנו
להתבלבל מאחר?! ואם נחיה בצורה כזו, אזהחיים ילכו לנו בצורה אחרת לגמרי.
עכשו בימי חנכה הקדושים הם ימי תודה והודאה |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן
ב', צריך להרגיל את עצמו לתן תודה והודאהמאד מאד להקדוש ברוך הוא על כל
החסד חנם שעשה עמנו, והתודה וההודאה זה שעשוע עולם הבא, כי בזה שאדם מרגיל

את עצמו תמיד לתת תודה להקדוש ברוך הוא, הוא ממשיך על עצמו אור עולם הבא בעולם הזה, לא כן אם יש לאדם תמיד טענות להקדוש ברוך הוא, אז רחמנא לצלן, סובל מרירות הגיהנום. ועל כן ראה, ידידי היקר, מה לפניך.

יש דבור ממוהרנ"ת ז"ל, שאמר פעם: אם אדם אומר על כלשעובר "עס איז מיט גרויס חסד", ונותן תודה והודאה להקדוש ברוך הוא, אז אומרים מלמעלה: זהו חסד? אנחנו נראה לך מה זה חסד, וממשיכים לו חסדים ורחמים גמורים. אך אם מתלונן תמיד, ואומר שמר לו, והכל הולך לו להפוך, אזי שואלים מלמעלה: זהנקרא רע? אנחנו נראה לך מה זה רע, ואז ממשיך על עצמו דינים קשים ומרים עד מאד, רחמנא לצלן. ולכן ראה, ידידי היקר, לאלהיות בטלן, אלא תתן תודה והודאה להקדוש ברוך הוא שהיה יכול להיות הרבה יותר גרוע ממה שהוא, ואם תחזיק מעמד, אזתרגיש ערבות, נעימות, ידידות, זיו שכונת עזו יתברך בעולם הזה. ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבורהוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כלל, ואם לאבאנו להתקרב אל רבנו ז"ל אלא שיגלה לנו את ענין תפלה ותבודדות ותודה והודאה, כבר היה כדאי, ומכל שכן שיש לנו כלהספר הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן", שהוא מלא עצות נוראות ונפלאות, מלא רעצפפון |מרשמים| של רפואות ותרופות על כלמיני מחלות שבעולם; אשרי מי שישקד בספרי רבנו ז"ל, ואז טובלו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תרפט. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר מקץ, ה' דחנכה ה'תשל"ה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי. אהובי, אחי! רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד להיות חזק באמונה, ואמר |עין שיחות הר"ן, סימן לג|: אצלהעולם אמונה הוא דבר קטן, אבל אצלי העקר הוא האמונה, כיבאמת כל הירידות והנפילות וכו' שעוברות על כל אחד ואחד בפרטי פרטיות הכל מפגם אמונה, כי באמת כשאדם מכניס בדעתו אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיותחיות אלקותו יתברך,

והוא יתברך משגיח בהשגחה פרטי פרטית על כל תנועה ותנועה, אז לעולם לא היה נופל בדעתו, כי ה' נתווה' לקח, יהיה שם ה' מברך מעתה ועד עולם, והיה תמיד בשמחה עצומה, ערם בא לעולם וערם יצא, ועל כן מה ולמה לכלות ולבלות את הימים טובים שהשם יתברך נותן לנו במרירות, בעצבות ובדאגות, יותר טוב לשמח בו יתברך ולהחיות את עצמו עם נקדת המצוות שזוכה לקים בכל יום - ציצית, תפלין, צדקה, תורה ותפלה, שבת וכו' וכו', וצריך שתדע שאי אפשר להנצל מפגעיו מקרי הזמן בשום אופן שבעולם, כי אם על ידי התבודדות, להיות רגיל בשיחה בינו לבין קונו, ולספר לפניו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה כל ענינו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, כאשר מספרים ומדברים עם חבר טוב.

חמדת לבבי! אל יפתך יצרך כי יש עצה אחרת, כי הכל הבלוימינו כצל עובר, ואי אפשר לאחז את היום, כי אם על ידי מעט שיחה ותפלה לשיח ולספר לפניו יתברך את כל לבו, וכשאחד נותן לך איזו עצה או הנהגה, צריך שתדע עם התבודדות - יש בהממש, אבל בלא התבודדות - אין בו שום ממש, כי עקר החיים האמתיים והנצחיים הוא רק להתדבק עמו יתברך, ולהמשיך על עצמו נעם ערבות זיו שכינתו יתברך עליו, ולהתענג בנעם הוי"ה הולבקר בהיכלו, ובהיכלו כלו אומר כבוד, מלא כל הארץ כבודו, אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו בתקף הקטנות והדחקות להתודע מרבי אמת כזה, רבי המחיה ומחזק אותנו, רבי המנשף בנו רוח חיים חדשה; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. ולמען השם לטובתך הנצחית, החזק ביראת השם כל הימים, ותהיה בצותא חדא עם אנשי שלומנו היקרים אשר במחניכם, וביחד תשמחו על נעם חלקכם, שזכיתם בצל העובר הזה על כל פנים לא להיות מתנגדים על צח הצחצחות, אור האורות, גאלתן וישועתן של ישראל. ההכרח לקצר מטרדות מוסר כתב זה, שהוא נחפז מאד, כיהיום קצר והמלאכה מרבה בטרדות השבת קדש שבת חנכה.

ולמען השם, תראה לרקד כל השבת, ותבלה את השבת קדש בשמחה עצומה, שמחה שאין לה סוף וקץ, על נעם נחלתנו, שזכינו להברא מזרע ישראל. הדורש שלומך...

א' תרצ. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר מקץ, ו' דחנכה ה' תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את כללבך מכל מה שעובר עליך
ברוחניות ובגשמיות.

מה אמר לך, ידידי היקר, הרגל את עצמך לומר בכל יום תפלות מהספר הקדוש
והנורא: "לקוטי תפלות", אשר מוהרנ"תז"ל הבטיח לנו, שמי שיאמר תפלות אלו,
בודאי יהיה בגן עדן. ואמר, שהרבה יהודים יושבים כבר בגן עדן בזכות התפלה
שלו; ועל כן תרגיל את עצמך לומר בכל יום כמה תפלות מהתפלות הנוראות האלו,
אשר נכתבו ברוח הקדש עליון עד מאד, כי מי שרגיל לומר "לקוטי תפלות", מרגיש
טעם אחר בחייו.

נא ונא אל תפל בדעתך כלל, אלא תקרא קריאת שמע שעלהמטה מתוך הסדור דיקא,
כמו שכתבת לי, ואל תחלש דעתך מאלו שעושים ליצנות מזה, כי כבר אמרו חכמינו
הקדושים |ברכות טו:|: כל הקורא קריאת שמע ומדקדק באותיותיה - מצננין לו
גיהנום; ומובא באליהו רבה |סימן סב, סעיף קטן א'|, וזו לשונו שם: שמעתירמז
לדבר, קח ש' משמע, וא' מאחד, הוא ראשי תבות: אש, וישארבידך משמע: אותיות
מ' ע', ומאחד: אותיות ח' ד', שהם ראשיתבות: מ'ישאל, ע'זריה, ח'נניה,
ד'ניאל, לרמז שהקורא קריאת שמע בכונה, נצל מהאש של גיהנום, כמו שנצלו:
מישאל, עזריה, חנניה, ודניאל, עין שם; ועל כן תדקדק ביותר לומר
קריאת שמע שעל המטה מתוך הסדור דיקא, והאריז"ל אמר, שהוא תקון גמורלפגם
הברית, כמובא |לקוטי הלכות, קריאת שמע שעל המטה, הלכה ב'|; והיה טוב מאד
אם תוכל לעין בהלכה זו, ששם מדבר מוהרנ"תז"ל מענין תקון הברית שזוכים
על ידי קריאת שמע שעל המטה; אשרי מי שחזק באמירת קריאת שמע שעל המטה מתוך
הסדור דיקא, וזוכה להתודות כפי הודוים שתקן האריז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תרצא. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויגש, ז' דחנכה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, ראה להתחזק במדת הסבלנות, כי בזה העולם אי אפשר לעבר את החיים בקלות, אלא על ידי מדתהסבלנות, כי עוברים על כל אחד כל מיני בעיות וצרות ויסורים, ועקר ההצלחה בחיים היא רק מדת הסבלנות, שאדם צריך לסבלהרבה, ועל ידי זה הוא עובר את החיים בקלות.

מה אמר לך, לסבלנות אי אפשר להגיע, אלא על ידי אמונהברורה ומזככת בו יתברך, שזה מכניס באדם אריכות אפים, כמובאבדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה;| וראוי לך ללמדעכשו את המאמר הזה, ולומר התפלה מ"לקוטי תפלות", כיהמאמר הזה הוא מאמר נפלא מאד; כי שם מדבר רבנו ז"ל, איךכשיש לאדם אמונה ברורה ומזככת בו יתברך, אז יש לו כח הגדלוכח הצומח, ושום רוח רעה לא יכולה לעקר אותו. ועל כן תתחזקבאמונה פשוטה בו יתברך, ותרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תרצב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויגש, זאת חנכה ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, שזכית להתקרב אל רבנו ז"ל - אין לתאר ואין ולשער כלל, ועודיבוא היום שיתגלה אור רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ועכשו נעלםונסתר אורו מכל העולם כלו. וידוע הספור שקרה אצל מוהרנ"ת ז"ל, שדבר פעם מגדל הפלגת מעלת רבנו ז"ל, והיה יושב שם גיסו, שהיה מתנגד גדול עליו, ענה ואמר למוהרנ"ת ז"ל ברבים: "מהאתה עושה רעש כל כך מרבנו ז"ל?" ענה ואמר לו מוהרנ"ת ז"ל: "זה נקרא רעש?" והתחיל לשיר בקול: "אז בקול רעש גדול אדירוחזק" |ואמרו עם הנסח של קדשה| - "זה נקרא רעש!" עודיבוא יום שיעשו רעש גדול מרבנו ז"ל בעולם.

וההכרח לומר לך, שזו כל תקותי וזו כל עבודתי - לגלותולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, ואף שאני יודע שכל החצניםנכנסים בי, ואני קונה לעצמי שונאים, שונאי חנם, עם כל זאת אנימקבל עלי הכל, העקר לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל, ולאאכפת לי שום דבר, אני מכרח לפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, להדפיס

ולהפיץ את ספריו הקדושים, ואשרי מי שיעזר לי, ואם לא- גם כן טוב.
מה אמר לך, ידידי היקר, הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר זו המתנה הכי
יקרה שקבלנו מרבנו ז"ל, ואם תהיה רגיל לדבר הרבה עמו יתברך, אז תהיה אדם
אחר לגמרי; כי באמת עוברים על כל אדם כל מיני צרות ויסורים ובעיות, ואין
לו אל מילפנות בעת צרה, אבל כשאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, אז הוא
גר בעולם החרות.

נא ונא תשקד בלמוד גמרא, אשר אין עוד טוב מלמוד גמרא, כי דף גמרא מוריד את
כל הלכלוך והבוץ מהאדם, ואם היובני אדם יודעים מעלת למוד גמרא, היו
שוקדים בכל יום בלמוד גמרא, כי למוד ג'מ'ר'א' ממשיך על עצמו הארבעה
מלאכיה שמירה ג'בריא'ל, מ'יכאל, ר'פאל, א'וריא'ל; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו
בזה העולם כלל, כי סוף כל סוף נצטרך לצאת מזה העולם, ומה ישאר מאתנו?!
ועל כן אשרי ואשרי מי שזוכה לסימסכתא אחת, שאז יקבל עולם אחד, כמובא
בתקונים: מאן דיריתמסכתא חדא יהיבנא ליה עלמא חדא. ומכל שכן כשזוכים
לסימסכתא ועוד מסכתא יקבל על זה עולמות, "עין לא ראתה אלקים זולתך
יעשה למחכה לו" | ישעיה סד, ג|.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד....

א' תרצג. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויגש ה'תשל"ה.
שלום וברכה אל הבחור הרוצה לינק דובשא וחלבא מהנחלנובע מקור חכמה, זכותו
יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

כפי שאתה כותב לי, אני רואה, שמתחילה להיות עליך מחלקת גדולה מאד, ולכן
איעצך ויהי אלקים עמך, ראה להעלים ולהסתיר את התקרבותך אל רבנו ז"ל, כי
טובה מדת הצניעות יותר מהכל, כי מה אתה צריך שתתפרסם כל התקרבותך, ואחר כך
תהיה עליך מחלקת, ולא תוכל להחזיק מעמד, יותר טוב שתעלים ותכסה
אתה התקרבותך, וכך תפטר ממחלקת וממריבות; כי עליך לדעת, כי כלענין רבנו ז"ל
הוא דבר רוחני, להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, ולא לשכח ממנו יתברך כרגע,
ולהיות דבוק רק עמו יתברך. וזהאף אחד אינו צריך לדעת; ועל כן טוב מאד

להעלים אתהתקרבות שלך, ואז לא יהיו לך שום מניעות.
הרגל את עצמך לומר הרבה פרקים משניות בכל יום, כי למודהמשניות מזכך את
הנפש, ומוריד את כל החלדה שנדבקו עלהנשמה. ורבנו ז"ל נתן למוהרנ"ת ז"ל
תקון, לומר בכל יום ח"יפרקים משניות, וכן נתן לכמה מאנשי שלומנו
|שיחות הר"ן, סימןקפה|; ועל כן מה טוב ומה נעים גם כן לקבל על עצמו את
התקונהנפלא הזו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרצד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויגש ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, צמוד בפנימיות
לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...
נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך - אין לתאר ואין לשער כלל.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים התחזקות חדשהבכל יום. ועקר
ההתחזקות היא שמחה, שצריכים להזכיר את עצמולהיות בשמחה, כי "עז וחדוה
במקומו" |דברי הימים א' יז, כז|, אצלויתברך שרויה רק השמחה. ולכן כשאדם
שיש ושמח בשמחהמצוות, אז הוא זוכה להגיע אל שמחתו יתברך, כמובא
|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה':|: ישמח השם במעשיו, ישמח ישראל

בעושיו, עין שם. וראוי לנו לשמח מאד, שיש לנו רבי אמת כזה, המחדירבנו שמחה

אמתית, שמחה של דבקות, כי הוא בן השמחה המנחםהכל ומשמח הכל

|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'|; כי עקר השמחההיא תודה והודאה - להודות

ולהלל ולשבח ולפאר את הבוראיתברך שמו, שבראנו מזרע ישראל, ולא עשני גוי,

ואיננו כגוייהארצות, אלא מאמינים באחד יחיד ומיחד. ובזה ראוי לנו לשמחכל

ימי חיינו, על אף שעוברים עלינו כל מיני משברים וגלים, ואנחנו נמצאים במצב

גרוע מאד, כי פנינו אינן יפות כלל, עם כלזאת עלינו למצא ולחפש ולבקש את

הנקדות טובות שיש לנו|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, ואם נלך בדרך זו,

אז נוכל להצליחלעבר את זה העולם בשלום.

העקר בזה העולם הוא סבלנות, לסבל כל מה שעובר עליו, ולידע שכל מאורעותיו

הם לטובתו |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'|, אם אדם כן רוצה או לא רוצה, הכל ממנו יתברך, ומה שיקלחצטער על עולם שאינו שלו, כי הכל ממנו יתברך, וצריכים לקבלאת הכל בשמחה ובאהבה. ואל סבלנות אי אפשר להגיע אלא על ידי תקף האמונה, שאז יש לו כח הגדל וכח הצומח, ושום רוחרע לא יכול לעקרו |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה|; אשרי מישמתמיד בספרי רבנו ז"ל, שאז טוב הגנוז יתגלה לו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרצה. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויגש ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר בזה העולם - להיות זריז, לא להיות חולם חלום וכו', הינו לחלם חלומות ביום וכו', שזה בחינת כח המדמה, שאדם הולך בעולם הדמיון, שזה היצר הרע המעלים ומסתיר את אמתתמציאותו יתברך, כמובא |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה|; כי אדם צריך לבוא אל השכל, ותכף ומיד כשבא אל השכל, הוא תמיד זריז, לא כן מי שחולם חלום באמצע היום הוא מסתובב בעולם הדמיון; ועל כן תשתדל בכל מיני אפנים שבעולם להיות זריז. ואלכל זה יכולים לזכות על ידי רבוי תפלה והתבודדות, להיות רגיללנצל כל רגע שיש לו, כי דבור אחד שמדברים אל הקדוש ברוך הוא, זה כבר טוב מאד, ועושה רעש בשמים. ואם היו בני אדם יודעים את מעלת הענין לדבר אליו יתברך, היו זריזים בזה בכליום ובכל שעה ובכל רגע; כי דבור אחד עושה רעש בכל העולמות, ומכל שכן עוד דבור ועוד דבור, כי יבוא יום שנצטרך לצאת מזה העולם, אז נתחרט שהיינו יכולים לדבר כל כך הרבה עם הקדוש ברוך הוא, ופספסנו עם שטיות - לדבר דברים בטלים. ובפרט להסתובב בעולם הדמיון.

ראה להרגיל את עצמך לשקד באמירת משניות, אשר מזככתומטהרת את הנפש מכל מיני חלדה.

בענין ששאלת וכו', אמרתי כבר לגיסך וכו', ואני משתדל בכלמיני אפנים

שבעולם שהכל יבא על נכון.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרצו. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר ויגש ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את כללבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, צריכים לעשות כל דבר לשם שמים ובהצנע לכת, ולא לגלות לאף אחד, ועל ידי זה יזכה לדברים עליונים מאד, ובכלל טוב מאד לקיים את כל הקבלות שמקבל על עצמו בהצנע, כי אף אחד אינו צריך לדעת את כל התכניות שלך, ועל ידי זה תצליח דרכך, כי אין לך טוב מהצניעות.

מה אמר לך, ידידי היקר, הצדיקים מוסרים את נפשם בשביל ויתברך בכל עת ורגע ממש, ותמיד בוערים אליו יתברך, ולבם כאשיוקד, והם נשרפים במחשבתם לפניו יתברך בכל עת ורגע ממש, ועל כן לא בחנם שאחר כך זוכים למה שזוכים, שנפתחים לפניהם שערי החכמה והדעת והתבונה, וזוכים להבין ולהשכיל דברים כאלו, שאנחנו איננו יכולים להבין, כי אם אדם הולך במסירות נפש, ובכל רגע ודקה הוא חושב שהוא הולך להשרף אלהקדוש ברוך הוא, והוא מוכן ומזמן לזה, אז נפתחים לו כל שערי החכמה. וזו היתה מדרגת רבי עקיבא, שהיה מוסר את נפשו כלימי חייו בשבילו יתברך, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן קצג|,

שרבי עקיבא אמר: כל ימי הייתי משתוקק, מתי יבוא לידי פסוק זה ואקימו |ברכות סא. |; הינו שכל ימיו כבר הרגיש טעם המיתה והקבורה, וכשבא לו בפעם, היה מוכן לקבל את זה בשמחה ובאהבה. וזו מדרגת גדולי הצדיקים, שהם מוכנים למסור את נפשם בכל עת ורגע אליו יתברך. והיכן שומעים דבר כזה?! ועל כן עלינו להשתוקק לילך בדרכיהם, אנחנו עדין רחוקים מאד מאד ממדרגות כאלו.

ועל כן איני מבין את כל הקשיות שאתה שואל, מי אוחז במדרגה כזו, שיהיה מוכן להשרף בכל עת ורגע ודקה להקדוש ברוך הוא, כי אם גדולי מובחרי הצדיקים, אשר נתבטל מהם חיזודהי עלמא לגמרי, ואין להם שום הסתכלות בעולם ואין להם שום שמיעה בעולם, ואין להם שום דבור בעולם וכו' וכו', כמו באבמעשה של השבעה

בעטלר'ס, עין שם ותבין ותשכיל מה לפניך.

אשרינו שיש לנו רבי כזה!

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרצז. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר ויגש ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך

ברוחניות ובגשמיות.

מה אמר לך, ידידי היקר, הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, והיהטוב מאד שתקח את

ספרי רבנו ז"ל, ותלמד בהם הרבה בכל יוםיום, כי הלמודים שיש אצל רבנו

ז"ל, לא תמצא בשום מקום, ואדרבה דברי רבנו ז"ל הם מפתח שפותחים את השערים

בכלהספרים שבעולם, ועל ידי ספרי רבנו ז"ל יכולים לעשות לעצמודרך להבין

ולהשכיל בכל הספרים. והעקר לא להיות בטלן.

נא ונא תשתדל להתבודד עמו יתברך בכל יום במסירות נפש הכיגדולה, כי אני

יודע שדבר זה בא קשה מאד, עם כל זאת אסמרגילים את עצמם בזה, אז אין עוד

טוב מזה, כי על ידי תפלהוהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, ממשיכים על עצמם

מחיןעליונים כל היום, וחבל שהדבר הזה לא נכנס בעולם, הינו שקשהמאד לקבלו,

והסבה לכל זה פשוטה בתכלית, כי באפן שיזכההאדם להתבודד עמו יתברך, צריך

להיות תם גדול, ולא כל אחדרוצה להחזיק במדת התמימות, אדרבה כל אחד יש לו

חכמות, והחכמות האלו הורגות אותו לגמרי, ועל כן קשה לאדם

לדברלהקדוש ברוך הוא, אבל תקף ומיד כשמסלק את דעתו וחכמתוובינתו ושכלו

לגמרי, אז יש לו דבורים לדבר אל הקדוש ברוך הוא, כי זה מה שאמר רבנו ז"ל:

אני אוהב מאד מאד בני אדם הפשוטים, שיכולים לומר הרבה תהלים ותפלות

ומעמדות וכו'וכו', וכן אנו ראינו בחוש, שאפלו בין אנשי שלומנו היקרים,

שכלאלו שבטלו דעתם ושכלם וחכמתם לגמרי, זכו למה שזכו, וכל אלושנעשו חכמים

בעיניהם, והתחילו לבקש את זה או את זה וכו'וכו', או שהיו מבקשים מומים

וכו' וכו', מה קרה לבסוף? כלום, שנעקרו לגמרי מהעולם. וזה אני יכול להעיד

לך, כי אני ראיתי בעיני, אשר כל אלו מאנשי שלומנו שלקחו את דבר רבנו
ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, ותכף ומיד הלכו עם דבריו הקדושים, וקימו את
עצותיו הקדושות, וקמו בכל לילה בחצות, ואמרו חצות בתמימות ובפשיטות,
והתבודדו עמו יתברך, וכן התפללו שחרית בדבקות להקדוש ברוך הוא באריכות
גדולה, וכן בתפלת מנחה היונזהרים מאד מאד להתפלל קדם השקיעה, וכן תפלת
ערבית וברכת המזון מתוך הסדור וקריאת שמע שעל המטה בהתעוררות גדולה ובכיות
עצומות, והתמידו ושקדו מאד בתורה, הם זכו למה שזכוואלו שסתם באו ועשו
ליצנות מכלם, כי עבדא בהפקירא ניחא ליה|כתבות יא., נעקרו לבסוף מן
העולם. ואני מכרח להגיד לך, שבעוונותינו הרבים קלפת הליצנות מצויה בכל
מקום, ואפלו בין אנשי שלומנו, ואשרי מי שמתרחק מאלו הלצים, והולך
בתמימות ובפשיטות. כי עליך לראות, אשר סוף כל סוף ימינו כצל עובר, הנה
אנחנו כאן, ועוד מעט נצא מכאן, ועל כן מה ולמה לנו להתבלבל מזה או מזה,
ההוא ממילא אינו יכול לעזר לי.

אקוה שתכניס את דבורי אלו בתוך לבך, ואז טוב לך כלהימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרחצ. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויחי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות לנסע למרחקים ולעזב את אשתך וכו', ידוע שרבנו ז"ל הקפיד על זה מאד

|עין שיחות הר"ן, סימן רמא;| ובימים ההם היתה דרכם של מלמדים לעזב את

נשותיהם לתקופה של חצי שנה, ורבנו ז"ל הקפיד על זה מאד מאד, ועל כן אם אתה

צריך לנסע נסיעה ארכה, עליך לקחת את אשתך, ולא להשאיר לבד, ובפרט בעתים הללו

סכנה גדולה מאד, ודי לחכימא.

תלמד בכל יום שלחן ערוך חק ולא יעבר, כמו שהזהירנו רבנו ז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תרצט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויחי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגם הכסף להדפסה, יעזר הקדוש ברוך הוא שישפע עליך
שפע רב, שתוכל לתקן את העבר שלך, כיכשזוכים לנדב על הדפסת ספרי רבנו ז"ל
- אין לתאר ואין לשעראת גדל השכר שמקבלים על זה, כי "וחטיך בצדקה פרק"
|דניאלד, כד|; ובפרט עכשו שאנחנו מדפיסים את ספרי רבנו ז"ל, בקצבכזה
שאנחנו רוצים למלא את כל העולם כלו עם ספרי רבנו ז"ל; אשרי מי שעוזר ונותן
יד לזה, ואז אל רב טוב הצפון יזכה. לכנאל תפחד משום דבר, ואז תראה נסים
נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תש. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויחי ה'תשל"ה.

שלום וברכה אל הבחור הרוצה לשתות מבאר מים חיים שלהנחל הנובע מקור חכמה
זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עקר ההצלחה בגשמיות וברוחניות הוא שמירת הזמן, לשמר מאד מאד על הזמן היקר.

ועקר העצה על שמירת הזמן הוא תמיד להסתכל על השעון, ואז רואים איך שכל שעה

פורחת וחבל שתעבר שעה בלי איזה דבור אל הקדוש ברוך הוא, איזה מזמור תהלים,

איזה פרק משניות, איזו מצוה או איזה דבר טוב, ואז כשהולכים בצורה כזו,

היום עובר אחרת. וכבר אמרו חכמינו הקדושים |אבות ד, ג|: אין לך אדם שאין

לו שעה; ובשעה יכולים הרבה לקנות. כמאמרם ז"ל |שם ד, יז|: יפה שעה

אחת בתשובה ובמעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא; אהכל מאבדין את

השעה בשטיות, וכל שעה שעוברת כבר לעולם לא תחזר לו. ועל כן אשרי מי ששומר

את הזמן, ואז יקנה רב טוב הצפון.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויחי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות מה שקרה בתוך הבית וכו' וכו', אתה צריך ללמד אתהכלל: לא כל פעם אתה צריך להיות הצודק וכו', ובזה תפטר אתכל הבעיות שלך, צריכים להרגיל את עצמו בחיים להיות ותרון, כימי שמותר תמיד הוא מצליח, כי הותרן מצליח בגשמיות וברוחניותגם יחד.

הרגל את עצמך לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, אשר זההורג את היצר הרע, כך מובא מגורי האריז"ל. ומעלת אמירת ח"י פרקים משניות - אין לתאר ולשער כלל, ורבנו ז"ל נתן תקון למוהרנ"ת ז"ל ולשאר אנשי שלומנו, שילמדו בכל יום ח"י פרקים משניות | עין שיחות הר"ן, סימן רפה|, והיה טוב שגם אנחנו נכניס אתראשינו, ולקבל את התקון הנפלא הזה, ואף שאחרים צוחקים מזה - מה בכך; אשרי מי שאוכל בכל יום כמה פרקים משניות, ושונה אחר כך כמה מזמורי תהלים, ומלביש עצמו במצוות, כךאמר פעם רבנו ז"ל | עין שיחות הר"ן, סימן כו|. נא ונא תשתדל להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואז תראהנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, ועקר ההתחזקות לדברהרבה עמו יתברך. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תשב. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויחי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר לא יוכללשבר אותך. ועליך לדעת, כי בזה העולם עוברים על כל אדם צרותויסורים, ואשרי מי שזוכה להיות דבוק בחי החיים בו יתברך. ועקרהדבקות הוא על ידי שמסלק את חכמתו ובינתו ודעתו מהבליעולם הזה לגמרי, ותמיד מתעמק ברוחניות חיות אלקותו יתברך, ומסתכל על השכל שיש בכל דבר | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'|, ומתבונן היטב איך שבלעדיו יתברך אין לדבר הזה שום קיום כלל. וככל שאדם מסתכל על רוחניות חיות אלקותו יתברך, כן זוכהלהטהר ולהתקדש ולהזדכך ביתר שאת וביתר עז; כי אין עוד זכוךלנשמה כמי שמסתכל על רוחניות חיות אלקותו שבתוך כל דברודבר; אשרי מי שזוכה להסתכל על השכל שיש בכל דבר, שהואהחיות

אלקות המחיה את הדבר, ואז יאיר לו אור גדול ונורא מאד, וגם חשך לא יחשיך
לו, כי תמיד ימצא את אורו יתברך. וצריך להחדיר בעצמו ידיעות אלו היטב
היטב, ועל ידי זה יוכל לעבראת העולם הזה בקלות; כי עובר על כל אחד כל כך
הרבה צרות ויסורים, ולולא העצות של רבנו ז"ל - היינו נאבדים לגמרי.
נא ונא אל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, ואז תראה איך שהכל יסתדר, כי
כל הבלבולים הם רק כשאדם מסתכל על אחרים.
טוב מאד שתקבע לעצמך שעורים כסדרן במקרא, במשנה, בגמרא ובמדרש, שהם כנגד
הארבעה עולמות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשג. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויחי ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, צמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

מכתבך היקר עם המעות להדפסה לנכון קבלתי, ותשואות חןך בעבור זה, וזכות
הרבים תגן עליך בזה ובבא.

אהובי, אחי היקר! במה שכתבת, שמעולם לא עלה על דעתך, שתגור במקום ובעיר
הזאת שאתה גר שם עכשו, צריך שתדע ותזכרמה שאמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות
דרך, סימן ט': כל הדרכים שאדם הולך בהן, הכל מהשם יתברך, והם רצון ה',

אבל אין לך אדם שביין את דרכו, אלא מי שהוא ענו, עין שם; כי באמת הוא
יתברך ברא את כל אחד לתפקיד מיחד מה שצריך לעשות ולתקן בזה העולם, כי אין
לך דבר שנברא להבל ולריק - הן דומם, הן צומח, הן חי והן מדבר, כי הכל נברא
בחשבון מדיק ובכונה מיחדת למלאתפקידו בעולם, ומכל שכן וכל שכן ישראל, שהם
בניו יתברך ממש, כמו שכתוב |דברים יד, א': "בנים אתם לה' אלקיכם",

בודאי נבראו לכונה מיחדת ובשליחות מיחדת, וכל אחד ואחד משגחבהשגחה מיחדת
ממנו יתברך להיכן יסע וילך, ומה יתקן שם, ודברים אלו לא מכרח שהוא בעצמו
ידע משהו מענינו, כי מהשמתקן הוא דבר נעלם מעיני בשר, מלבד הצדיקים
הגדולים, ועל כן אמר רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן פה': כשרואה אדם

נסיעה לפניו, אין לו להתעקש למנע מזה, כי בכל מקום שאדם נוסע לשם, הוא מתקן שם איזה דבר, ועלינו רק לבטל עצמנו אליו יתברך, ולא יהיה בנו רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, רק כמו שהוא יתברך רוצה, כן צריך להיות רצוננו, ואז יכול להיות שנזכה להבין רצונו יתברך. ואולי זו כונת הפסוק |משלי כ, כד|: "מהו"ה מצעדי גברואדם מ"ה יבין דרכו", הינו כי צריך לידע, שכל הדרכים שאדם הולך בהן - הכל מהשם יתברך, והם רצון הו"ה, אבל אין לךאדם שיבין את דרכו, אלא מי שהוא ענו, בחינת "ואדם מ"ה" כשמשים את עצמו לבחינת מ"ה, שאינו יודע כלום, רק מבטל רצונו לרצונו יתברך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב|, אז דיקא יבין דרכו, וזהו עקר השלמות בעולם - כשזוכה לבטל את רצונו לרצון המקום ברוך הוא, כי רב הנפילות והירידות, החלישות הדעת שעוברת על כל אחד ואחד הוא רק מקלקול המשפט ועוות הדין, שנדמה לו כאלו, חס ושלום, השם יתברך אינו מתנהג עמו כראוי, כי אומר שמסבב עמו סבובים כאלו שנסתבב עמו, ועל כן במקום הזה ודיקא בשביל הבלבול הזה איני יכול להיות כרצונו יתברך, ובאמת טעות גדולה היא, כי אין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניה עם בריותיו |עבודה זרה ג.], וכן הוא במדרש |שמות רבה לד, א|: אין הקדוש ברוך הוא בא בטרחות עם בריותיו, לא בא על האדם אלא לפי כחו, עין שם; ועל כן אין לומר ולהתנצל אם הייתי במקום ההוא או אם הייתי מסבב בסבות אחרות היה טוב יותר בעדי, והיה בנקל לי לעבד אותו יתברך, כי השם יתברך רוצה שיעלה נחת רוח לפניו יתברך ממך דיקא ממקום זה ומסבות אלו שעוברות עליך, ודיקא מהבלבול הזה ומסבה זאת שעוברת עליך יתעלו אליו יתברך שעשועים כאלו אשר אינם עולים משום בריה, כי על כל אחד עובר ענינים וסבות ובלבולים אחרים וכו', שרוצה השם יתברך ממנו נחת רוח אחרת, ועל כן צריכים להיות תמיד בשמחה ולשמח בו יתברך ולמשך את עצמו תמיד אליו יתברך ממקום שהוא שם דיקא ומסבות אלו דיקא ולחטף בכל יום ויום נקדות טובות חדשות.

אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד ואל תפל בדעתך כלל, כי גם במקומך שם גנוז ומסתר אלופו של עולם, רק צריכים לחפש וולבקשו אז תמצא אותו יתברך, כמו שכתוב |ירמיה כט, יב יד|: "וקראתם אתי והלכתם והתפללתם אלי ושמעתי אליכם

ובקשתם אתי ומצאתם, כי תדרשני בכל לבבכם, ונמצאתי לכם נאם ה' וגו'; על כן, חמדת לבבי, הרגל את עצמך בשיחה בינך לבין קונך, ותהיה רגיל לספר לפניו יתברך את כל לבבך וכל נפשך מכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות כאשר ידבר איש עם רעהו בתמימות ובפשטות גדולה בלשון שאתה רגיל בה, ותהיה חזק בזה ביותר ואל יחסר דבר אחד שלא תספר לפניו יתברך בלי שום חכמות, אזסוף כל סוף על ידי רבוי הדבורים תזכה שיאיר בך אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה, ותזכה לחזות בנעם הוי"ה ולבקר בהיכלו, ותזכה לאמונה ברה ונקיה לידע אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל הוא אלקות בהתלבשות הזו, ועל כן מהולמה לך להתפחד מזה או מזה, כי הכל משגח ממנו יתברך בהשגחה פרטי פרטית. הדורש שלומך באהבה רבה מאד... אתמול בלילה הייתי, תהלה לאל, בצותא עם אנשי שלומנו בעיר מונסי, שעשו שם את ההלולא רבא של מוהרנ"ת ז"ל, ותהלה לאל, היו שם שמחה ורקודים הרבה מאד, ברוך השם אשר עד כה עזרנו, חבלים נפלו לי בנעימים. א' תשד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויחי ה' תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם החדושי דאורייתא שזכית לחדש, ומאד מאד נהניתי מחדושיך.

הנה בענין "אנכי הוי"ה אלקיך" וגו', ידוע שיש מחלקת בין הרמב"ם לבין בעל ה'הלכות גדולות', הרמב"ם סובר שהוא בכלל תרי"ג מצוות, כמובא בספר המצוות |מצוות עשה א'|, אבל בעלה'הלכות גדולות' כותב, שאינו ממנין התרי"ג מצוות, אלא הוא שרש כל המצוות, ולכן אינו מונה אותן בין התרי"ג מצוות, ועל ידי זה מתבטל כל מה שכתבת באות ל"ב, ודו"ק.

בענין שכתבת איך כל התרי"ג מצוות נכללו בעשרת הדברות, עין במהרש"א |מכות כג:|, ועין שם על פסוק |תהלים סב:|: "אחת דבראלקים ושתיים זו שמענו", שהוא דבור 'אנכי' ולא יהיה לך' מפיהגבורה שמענו, ותרי"א מצוות מפי משה שמענו, שזה |דברים לג, ד:|: "תורה צוה לנו משה"; כי גלוי אמונה - "אנכי הוי"ה אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים", ובטול עבודה זרה - "ולא יהיה לך אלהים אחרים על פני", הם שרש המצוות עשה ומצוות לאתעשה, וזה קבלנו

מהקדוש ברוך הוא. ולכן העקר להכניס בעצמו אמונה פשוטה בו יתברך, ולא בחנם שדבר רבנו ז"ל הרבה מאמונה פשוטה בלי שום חכמות ובלי שום שכל כלל, רק כמו הנשים והקטנים שמאמינים. וזה עקר שלמות אמונה - שלא לחקר כלל. ורבנו ז"ל בא לעקר את החקירות מן העולם, ובזה יתבטל כל מה שכתבת בסימנים: עב, עג, עד והבן. ראה ללמד בכל יום שלחן ערוך ופוסק, כי רבנו ז"ל אמר, שאלו המחדשי חדושי תורה צריכים ללמד קדם החדוש פוסקים ולאחר החדוש פוסקים | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כא, כי אם לומדים פוסקים קדם החדוש ואחר החדוש, על ידי זה נעשים אנשי חילמלפניהם ומאחריהם, והתורה יורדת והולכת ביניהם לבטח. ואמרתי פעם את הטעם והבאור בזה, כי כשאדם מחדש חדושי תורה, הוא צריך מאד מאד לשמר לא לצאת מהלכה, כי בפרושגלה לנו רבנו ז"ל, שיכולים לחדש מה שרוצים, אבל לא לחדשה הלכה חדשה, ובאמת מובא בספר כנפי יונה | חלק ג', סימן קמט: | השו"ה הלכו"ת בכ"ל יו"ם גימטריה תעני"ת, הינו כשאדם לומד בכל יום הלכות, כאלו מתענה תענית, והוא כבר אינו צריך להתענות. ורבנו ז"ל הקפיד מאד על למוד הלכות. ולכן היה טוב מאד שתלמד הרבה שלחן ערוך, כדי שתהיה בקי בהלכה, ואף פעם לא תבוא לידי טעות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשה. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויחי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

אל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, רק ברח לך אליו יתברך, ותמיד תציר בדעתך, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא,

ועל ידי זה יטהר מח מחשבתך. ואף שנפגמת כבר במה שנפגמת וכו' וכו', עם כל

זאת כשתסלק את חכמתך ובינתך ודעתך לגמרי, ותבין ותשכיל שאינך יודע

כלום, על ידי זה דיקא תגיע למדרגות גדולות של השגות גבוהות בעבודת השם

יתברך; כי תכלית הידיעה שלא נדע, ולא יודעים כלל, כי הכל אלקות גמור הוא,

וצריכים לבטל את עצמו לקבל על עצמו על מלכותו יתברך, ולקיים את מצוותיו

יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, אף שאינו מבין שום דבר, וזה שכתוב בספרים שתבת מצוה היא שם הוי"ה ברוך הוא יתברך שמו, כי מ' צ' בא"תב"ש י' ה' שהם המחין, והם נעלמים | עין תקוני זהר, תקון כטן | ואותיותו ה' הם גלויים, כי כשאדם מקים מצוה, על ידי זה נעשה יחודשם הוי"ה ברוך הוא יתברך שמו, רק המחין הם מכסים, שזה י'ה' מלבש במ' צ', כי המחין תמיד מכסים אך ו' ה' הם מגלים, כיזה היחוד בין זעיר אנפין ונוקביה, ולכן מי שפגם בברית, חסושלום, שעל ידי זה נתקלקל מחו, שזה סוד מ' צ' העולה ק"ל, שהן השנים שחטא בהן אדם הראשון בפגם הברית, על ידי זהנתקלקל מחו, וכשאדם מסלק דעתו וחכמתו ובינתו, ומכניס את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, על ידי זה זוכה שנתכפרים לוכל עוונותיו, כי על ידי אמונה הקדוש ברוך הוא מכפר לו על הכל. לזאת צריכים להתחזק ביותר באמונה פשוטה בו יתברך, ולעזב את כל השטיות והדמיונות שנדבקו באדם. ועל ידי אמונה לבד יכולים לזכות למדרגות עליונות וגבוהות בהשם יתברך, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל.

מה אמר לך, ידידי היקר, כל זה אנחנו לומדים אצל רבנו ז"ל, וראוי לנו לשמח מאד שיש לנו רבי אמת כזה, רבי שלומד עמנו למודים עמקים כאלו ובפשטות כזו. היה טוב מאד שתתועד פעם בשבוע עם אנשי שלומנו היקרים, כי בזה שבאים ביחד ומדברים מעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, בזה מקבלים התחזקות והתעוררות להמשיך בעבודתו יתברך שמו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשו. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויחי ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו לאהובי, יקירי, הבחור ... נרו יאיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד כפי מה שקבלנו מרבנו ז"ל, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, ושום בריה שבעולם לא תפתה אותך ותורידך מדרך האמת והתם שקבלנו, ואנו שותים מהמעין היוצא מבית הוי"ה הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

ואתמול דברנו הרבה על פי התורה י"ט בלקוטי מוהר"ן, חלקב', ממעלת ההולך בדרך התמימות והפשיטות, ואינו נכנס, חסושלום, בחקירות ובלבולים, שזה מעשה

עמלק, להכניס באדםספקות - "היש ה' אם אין" | שמות יז, ז, וכן להכניס באדם קרירותוחלישות הדעת, כאלו לו אין כבר שום תקוה להתקרב אליו יתברך, ואי אפשר ללחם כנגדו, כי אם על ידי הצדיק הגדול במעלה מאדמאד | כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל', שכל מה שהחולה גדולביותר, צריך לרופא יותר גדול, ומכל שכן ברוחניות, כל מהשהאדם ירוד ונפול, צריך להתקרב להצדיק היותר גדול, שיכוללהאיר בו השגת אלקות, ויקרבו אליו יתברך, ועקר מה שלוחםהצדיק נגד קלפת עמלק, הוא "והיה כאשר ירים משה ידו וגברישראל" | שמות יז, יא; ואמרו במשנה | ראש השנה כט. |: בזמן שישראלמשעבדין לבם כלפי מעלה לאביהם שבשמים - היו מתגברים, הינו שהצדיק בחינת משה שבדור הזה מאיר בנו את העצההאמתית על כל מה שעובר עלינו בפרטי פרטיות, הן בספקותוחקירות, חס ושלוש, והן במחשבות והרהורים רעים ופגם הברית, שהכל נתהווה מקלפת עמלק, העקר להרים את עינינו אליו יתברך, ולשפך שיח ותפלה, ונספר לפניו כל מה שעובר עלינו, ורק זה עקרהעצה, ויותר מזה אין עצה אחרת, "אשרי הזוכה לקים את זאתבכל יום לברח אליו יתברך, ואז ימתקו ממנו כל מיני ספקותובלבולים, ויזדכך מחו ודעתו, ויזכה להכנס לפנים הקדשה".

ורבנו ז"ל גלה לנו | בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יב בסופו, שעל כל הצדיקים עברו בלבולים וספקות | ובלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה בסופו, והגיעו למדרגתם כל אחד למה שזכה בזה העולם, הכל היה רק על ידי רבוי תפלות והתבודדות, והעקר לא להטותעצמו, חס ושלוש, כי בלי התבודדות האדם עומד בחוץ, ועל ידימעט דבורים של התבודדות דוחה הרבה מן החשך והספקות. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תשז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויחי ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו לאהובי, ידיד נפשי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי ... נרו יאיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד על כל פנים מעכשו לעשותהתחלה חדשה בעבודת השם יתברך, ואל תירא ואל תחת משוםדבר שבעולם, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, כי מלא כל הארץכבודו יתברך, אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל

תנועה ותנועה שם אלופו של עולם. וצריך לחקק ידיעה זו היטב היטבבלבו ודעתו, כי הבעל דבר מכניס ספקות וקרירות וחלישות הדעת בכל שעה ושעה מחדש, להשליך ולהפיל את האדם כאלו אין לו שום תקווה, והוא כבר אבוד בחטאי המרבים וכו' - תלעג לו, בכח הצדיק האמת שאנו חוסים בצלו "צלא דמהימנותא"כ, כי הוא המגלה לנו כי אין שום יאוש בעולם כלל, ואם אתה מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולים לתקן. ואמר: "דופיט אויף מיינכח, וואס האט איהר צו זארגן אז איך גיי פאר אייך"ל. ועקרה התקשרות לרבנו ז"ל - שנזכה לחזק עצמנו עם שיחה זו ונהיה בחלקו, הוא על ידי תפלה והתבודדות, ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם בני אדם, ולשיח ולספר לפניו יתברך את כל לבבו ואת כל מה שעובר עליו, וכל מה שירבה בתפלה והתבודדות, כן ימשיך על עצמו זכותו של רבנו ז"ל, ותהיה אחיזתו באור הגנוז שהוא אור של רבנו ז"ל, כאשר מובא אצלנו, כי פעם אמר מוהרנ"ת, זכותו יגן עלינו, לפני אנשי שלומנו התורה בלקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן טו, המתחלת: מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז, יעלה את היראה, ובמה מעלין את היראה? על ידי בחינת משפט, לשפט עצמו שהוא בחינת התבודדות, עין שם; ואמר מוהרנ"ת ז"ל, שהפרוש - מי שרוצה לטעם טעם אור רבנו ז"ל, שהוא אורה גנוז, ירבה בתפלה והתבודדות.

אחי היקר! אין עוד נעם וטוב בזה העולם מלעסק בתפלה והתבודדות, ולברך בכל פעם אליו יתברך, והכל בשמחה עצומה.

ומחמת טרדותי הרבות בעתים הללו - אקצר, ועוד חזון למועד.

הדורש שלומך ומצפה לראותך...

א' תשח. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר ויחי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, ואת הכסף לפדיון, יעזרה קדוש ברוך הוא, שימתקו ממך כל הדינים על ידי פלא עליון.

אם אתה רוצה להצליח בזה העולם, לא כדאי לך להתבלבל מאף אחד כלל, מה אתה צריך את אחר, כל אחד יש לו את העניינים שלו, וכל אחד בא משרש נשמה אחר,

ועל כן מה ולמה לך להתבלבל מאחרים, אתה צריך רק לחפש את
הקדוש ברוך הוא, ואם תחפש אותו - תמצא אותו, כי אין מקום שלא תמצא
אתה הקדוש ברוך הוא, כי מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין
ובתוך כל עלמין. ועל כן מה אתה צריך להתבלבל מאחרים?! וזה הלמוד העמק
שאנחנו מקבלים מרבנו ז"ל. ותכף ומיד כשתהיינה לך ידיעות אלו, אז לא תרצה
שום דבר, רק את הקדוש ברוך הוא בעצמו, ותתחיל לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש
אל רעהו, שזה סוד ההתבודדות, אשרי מי שחזק בעבודה הקדושה הזו.
נא ונא תחטף בכל יום למוד ח"י פרקים משניות, אשרהאמירה בעלמא מזככת את
הגוף, ואינך צריך להסתכל על אף אחד, כי כל פרק משניות שאתה זוכה לחטף בזה
העולם, זה הקרוהרוח שלך, כל מזמור תהלים שאתה זוכה לומר זה הקרן
והרוח שלך, כל דף גמרא שאתה זוכה ללמד, זה הקרן והרוח שלך וכו' וכו',
ועל כן מה לך להתבלבל מאחרים?! וחברתי קונטרס נפלאמאד "סדר דרך הלמוד",
ושם בארתי באריכות גדולה את סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, שגלה לנו עצות
ודרכים והנהגות ישרות, איך ללמד את התורה הקדושה | שיחות הר"ן, סימן עון.
והיה טוב מאד שתעבר על הקונטרס הזה, ואז תראה רק טוב הגנוז בו.
נא ונא לבל תבלבל אותך שום בריה שבעולם, וכל ספר שאתה מתחיל ללמד, תתחיל
מהתחלה ותגמר את זה עד הסוף, ואז תצליח דרכך תמיד.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...
א' תשט. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר ויחי ה'תשל"ה.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי
הנחל הנובע מקור חכמה, זכותנו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך הארך לנכון קבלתי.
אהובי, אחי! בודאי ידוע לך, כי רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד להתרחק מחובות
והלואות, ועל כן כלך מדרך זו, ואל תאבה ואלתשמע לגיסך כלל, כי הסוף של
אלו הבעלי חובות רואים, שנעשים, רחמנא לצלן, אחר כך 'בורחים', וצריכים
להתפלל בכליום שיהיה נצל מחובות. והנה דברים אלו נאמרו גם ברוחניות,
מכלשכן וכל שכן ללוות כמה אלפים על סמך שיכנס לאיזה משא ומתן שגיסך מסיתך,

ומי יודע אם יצליח, ובפרטיות כפי שהצעת אתהעסק, רחוק הוא משכר וקרוב להפסד, ובפרטיות בעתים הללו, אשר הכל ביקר, יכולים לאבד בן לילה את כל הממון, ואחר כך לא יהיה לך מהיכן לשלם, ויעבר עליך מה שיעבר, וכבר אמר רבנוז"ל: מי שעוסק במשא ובמתן כפי כחו, ואינו נכנס בהלואות, הריזה מקים "בכל מאדך", ומה טוב ומה נעים אם תזכה לישב אתעצמך בינך לבין קונך בכל דבר ובכל עסק ובכל מאורע, ותפרשאת כל שיחתך אליו יתברך, ותספר לפניו את כל לבך וכל מהשעובר עליך, ותציע לפניו יתברך בפרטי פרטיות את העסק, וכןמי יעץ לך עצה זו, וכן תספר איך צריך להיות העסק, והיכן ועםמי צריכים לסחר, הכל לכל תספר לפניו יתברך בתמימותובפשיטות גמורה, כאשר יספר איש לרעהו והבן אל אביו, ואזדיקא יאיר בך השם יתברך דעת האמת, כי על ידי רבוי תפלהוהתבודדות, תזכה שיזדכך מחך, ויאיר בך נעם ערבות זיו שכינתויתברך, המאירה בכל הארץ, כמו שכתוב |יחזקאל מג, ב|: "והארץהאירה מכבודו" וגו'. חמדת לבבי! נא ונא אל תבלבל את עצמך משום בריה, יהיהלכל אחד מה שיהיה, אתה חשב רק מעצמך, ותמשיך את עצמךתמיד אליו יתברך, ואתה צריך לבא בזה העולם אל עניניך דיקא, ועל כן אין להסתכל על אחר כלל בין בגשמי ובין ברוחני, וכבראמרו חז"ל |יומא לח. |: "בשמך יקראוך ובמקומך יושיבוך - איןאדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתהאפלו כמלא נימא"; ועל כן מה ולמה לפל בדעתך מזה או מזה, אין לך רק אותו יתברך, ואליו אתה צריך תמיד לברח, וצריך לחקקבדעתו, אשר כל זמן שחושב ומתבלבל מאחר, עדין הוא רחוקמשלמותו, כי צריכים לבא אל בטול כזה, עד שלא יראה ולא ירגישמשום דבר אלא רק אמתת מציאותו יתברך, וזה היסוד בעבודתהשם יתברך, כאשר גלה לנו רבנוז"ל על הפסוק |יחזקאל לג, כד|: "אחד היה אברהם", וכן במעשה מהתם הקדוש |עין ספורי מעשיות, מעשה ט', |, עין שם. ולמען ה', חזק והתחזק להיות תמיד רק בששון ושמחה, ותרקד רקודים אפלו בינך לבין עצמך, ותהיה אך ורק שמח תמיד, אשר מרחיב את המחין, ומכניס ישוב הדעת באדם |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י', |, אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתקרב ולהתודעמרבי אמת כזה, נחלא עמיקא דנביע ביה מקור החכמה הקדומהמשלש

ראשונות דעתיך וכו', ונא ונא לא לשכח מעלמא דאתי. ותהלה לאל, ביום רביעי
שבוע זה דברנו הרבה על פי התורה הנוראה הזו | שם, חלק א', סימן נד, והיו
תהלה לאל, דבורים נפלאים, חבלים נפלו לנו בנעימים. מה טוב ומה נעים שתחפש
לך חבר טוב במחנה, וביחד תשיחו ותדברו מהעצות הנוראות והנפלאות
שקבלנו מרבנו ז"ל; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, ותראה
לחטף בכל יום ויום כמה דפי גמרא ופרקי משניות ותורות ותפלות מלקוטי מוהר"ן
ולקוטי תפלות, כי זה חלקך לנצחנצחים.
הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תשי. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר ויחי ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך. ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך
בענין ההתקרבות אל רבנו ז"ל, שיש לך כל כך הרבה מניעות ומחלקת ומריבות
וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, אם הייתי מספר לך מה שעבר עליבימי נעורי, איך
שהתקרבותי אל רבנו ז"ל - לא תאמין איך שאדם יכול לסבל סבל כמו שסבלתי, כי
קבלתי מכות רצח בשבילה התקרבות, וכן זרקו אותי מהישיבה וכו', ויש עוד הרבה
לספרמה שעבר עלי, עם כל זאת אמרתי לרוץ בשורותים אלו אליך.

יען שעלי עבר בימי נעורי מה שעבר בענין ההתקרבות שלרבנו ז"ל - חרופין
וגדופין וכו' וכו', ועל כן אני נותן עצה לכלמקרב חדש, ראה להעלים ולהסתיר
את התקרבותך. מה אתה צריך להוציא לשני את העינים בהתקרבותך וכו' וכו'!
כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, אשר הסמ"ך מ"ם שונא אותו מאד, ובמכתב
הידוע שכתב לאנשי שלומנו, נזכרו תבות אלו: "עיניו לטש ושניו חרקעלי"; הינו
הסמך מ"ם שונא מאד את רבנו ז"ל, ולכן הוא מוציא את כל החצים עליו ועל כל
אלו המתקרבים אליו. ובפרט מישעוסק לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם,
עליו הוא מוציא את כל החצים, עד שכלם חולקים עליו, ואפלו אנשי שלומנו,
כי אנחנו מגשמים מאד מאד, ואיזו שיכות יש לנו לרבי גדול ונורא כזה?! לזאת

זה הנסיון שלנו שמנסים אותנו - שרודפים אותנו בשביל שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, ואם יש לנו שכל, ואנחנו נושאים אצלו, אז מה טוב ומה נעים, ואם אין לנו שכל, אז ההפסדה הוא שלנו.

אל תהיה בטלן! תקח את עצמך בידך, וראה להעלים ולהסתיר את התקרבותך, ועל ידי זה תוריד מעצמך המון מחלקתובלולים, ותוכל לעבד את הקדוש ברוך הוא בשלות הנפש.

למדתי בישיבה והייתי בגיל צעיר מאד, ומצאתי ספר קטן "משיבת נפש" ומאד התלהבתי ממנו, וזה הביא, שאחר כך מצאתי ספר קטן "השתפכות הנפש", והתחלתי להתבודד הרבה עמוי תברך, והיתה דרכי להתחמק בין הסדרים בישיבה, ומצאתי לעצמי בקומה העליונה חדר, שאף אחד לא נכנס שמה, והרבה התבודדתי עמוי תברך. וכן בבית הייתי יורד למרתף, ומתבודד הרבה עמוי תברך, וזה מה שהחזיק אותי כל ימי נעוריי; כי תכף ומיד כשזכית להתקרב אל רבנו ז"ל, תפסתי אשר הנקדה של רבנו ז"ל היא לדבר עמוי תברך, אז שקדתי בענין תפלה והתבודדות מאד מאד עד שהימים שלמים שהתבודדתי עמוי תברך, ובכיתי הרבה לפניו יתברך, שיחוס וירחם עלי, שאף פעם לא אתרחק מרבנו ז"ל. ותאמין לי, שעברו עלי צרות ויסורים ומכאובים ובלבולים וכו' וכו', עם כלזאת הייתי חזק מאד בעבודת התפלה וההתבודדות, ואף אחד לאידע מזה, וכל מה שרק עבר עלי, ברחתי תכף ומיד אליו יתברך, וזה אשר החזיק אותי. ולולא ההתבודדות, מי יודע להיכן הייתי מגיע. ולכן שקדתי הרבה בספרי רבנו ז"ל, וביותר בספרי מוהרנ"ת ז"ל, כי הייתי רגיל ללמד הרבה "לקוטי הלכות" מדי יום ביומו, עד שעברו חדשים על גבי חדשים, שזכיתי לסים את כל ספרי "לקוטי הלכות", וזה אשר מחזקני עד עכשו. מאד רציתי לפגש אותך ולדבר אתך, ולספר לך הרבה ענינים, שאין יכולים להעלות על הכתב, אקוה עוד להתועד עמך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשיא. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי יקירי, הרוצה להאיר את נפשו באור האורות, צח הצחצחות, הנחלנו בע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו

... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.
ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, לא להשברמשום דבר, כי גדול
אדוננו ורב להושיע. ועליך לדעת, אם אדם קובע לעצמו קביעות חזקה ללמד בכל
יום ספרי רבנו ז"ל, אז שום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו, כי הלמוד בספרי
רבנו ז"ל למעודד ומחזק ומאמץ ומשמח ומושך את לב האדם אליו יתברך.
מה ששאלת, למה התחיל התנא במצות קריאת שמע, כבר דשובה רבים, והטעם הוא
פשוט, כי המצוה הראשונה שבאה לילד שנכנס בעל המצוות, היא מצות קריאת שמע,
כי מצות תפלין, הוארק מחיב ביום הי"ג, אבל הלילה אור ליום י"ג המצוה
הראשונה היא מצות קריאת שמע. וראיתי בספרים, שתורה שבכתב מתחילה עם א'
א'נכי, ותורה שבעל פה משנה עם מ' מ'אימתי, והגמראמתחלת עם ת': ת'נא, שהוא
ראשי תבות א'מ'ת', על שם: "ראשדברך אמת" |תהלים קיט, קס|, כי הדבור של
הקדוש ברוך הוא אמת, תורת אמת. יעזר הקדוש ברוך הוא שנזכה ללמד תמיד
תורה, ולהמשיך עלינו אמת.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תשיב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

אודות ששאלת בענין "טעמה כי טוב סחרה לא יכבה בלילהנרה" |משלי לא, יח|,

כפי שפרש רבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפה, זה סובב על כל אחד
ואחד, מי שרק טעם פעם אתהתורה של רבנו ז"ל, אז ירגיש ערבות ונעימות תמיד.
ובאמתהתורה הזו אמרה רבנו ז"ל על איזה אדם שבא אליו רק פעם אחת, השם שלו
היה ר' דוד מכפר פאלי, ובא רק פעם אחת אל רבנו ז"ל, ויותר לא בא, אבל נשאר
אצלו אור רבנו ז"ל, כי כפי שמקבל אצלאנשי שלומנו, הוא למד תורה בשקידה
נוראה ונפלאה מאד, וכנהיה מתבודד גדול, כי פעם אחת שהיה אצל רבנו ז"ל,
קבל ממנוז"ל התעוררות והתחזקות כזו, שהספיקה לו כל החיים, ויש המוןספורים

ממנו. ואחד מהספורים הוא, שפעם היה אצל החולק שלמוהרנ"ת ז"ל, שהיה איש מפרסם ועשה ליצנות מרבנו ז"ל. וכשהראו לו מה שכתוב בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצט, שתבת דבש גימטריה אשה, ענה ואמר בלשון בזיון: פע! פע! פע! איך אפשר להגיד דבר כזה. ואז הצטער מאד ר' דוד, כי הוא היה בשעת מעשה, וחרה לו על שמפרסם יאמר דברים כאלו, ענה ואמר: לא בכל מקום שהוא היה, אתם הייתם | כאומר לא בכל מקום שרבנו ז"ל למד אתם למדתם|, הלא זה מבאר בכונות ראשהשנה, ואז המתנגדים רצו להרביץ לו, איך העז להתחצף לרבו, אך הוא לא התפעל, ואמר, שרבכם עם הארץ, וברח. ואמרו אנשי שלומנו, שמי יודע אם לא רק בשביל זה התקרב, כדי להשתיק אתהמתנגד, כי הראה לו שאינו יודע מה שאינו יודע, כי זהו בכונות שופר: דבש גימטריה אשה, כמו בא שם.

היו הרבה מקרים שבחורים התקרבו אל רבנו ז"ל ולבסוף התרחקו, אברכים התקרבו אל רבנו ז"ל ולבסוף התרחקו, אבל אני מקווה להקדוש ברוך הוא שנתקימה אצלם התורה הזו, שנשארה אצלם הארה מרבנו ז"ל. אנחנו צריכים הרבה לבקש את הקדוש ברוך הוא, שאף פעם לא נתרחק מרבנו ז"ל, ואז טוב לנו תמיד. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תשיג. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות מסכת אבות, יש לי חשק מאד מאד חזק לחבר פרושעל מסכת אבות, כי הוא מלא מדות טובות, אשר ידוע מה שכתבה מאירי בהקדמת המסכתא הזו, שכל ענין המסכתא הוא להאירה אדם להיות מדותיו והנהגותיו על תכלית השלמות, כדי שיגיעמהם לשלמות אחרון וכו', עין שם; וכן אמרו חכמינו הקדושים| בבא קמא ל:|: האי מאן דבעי למיהוי חסידא לקים מלי דאבות. וגדולי החכמים פרשו את המסכת הזאת כל אחד כפי ענינו וכפי מדרגתו. יעזר לי הקדוש ברוך הוא, שיהיה לי גם כן חלק בפרוש מסכת זו, על אף טרדותי המרבות.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין עוד טוב מללמד אגדות חז"ל, ועל כן תעשה לעצמך

שעור ב"עין יעקב" מדי יום ביומו, מלבדה שעורים שלך בגמרא ובמדרשים, תלמד בכל יום "עין יעקב" אגדות חז"ל, וידוע אשר רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל ותלמידיו עסקוהרבה בלמוד "עין יעקב", והוא סגלה מאד ליראת שמים, ומובא בספרים שטוב ללמד אגדות חז"ל בשביל תקון הברית. ועל כן אשרי מי שלומד בכל יום שעור ב"עין יעקב", והלמוד הזה היהרגיל בבתי כנסיות בין מנחה למעריב, שלמדו את זה ברביסלהמון עם. ואשרי מי שילמד בכל יום פרק אחד ממסכת אבות. ודרכי היא תכף ומיד אחר אמירת ברכת התורה בבקר ללמד פרקאחד ולהתבונן בו, ובששה ימים כל יום אני לומד את הפרק השיקליום הזה, ובשבת קדש אני חוזר על כל הששה פרקים. וראיתי דבר פלא בשם קדוש אחד, שמי שהרג את הנפש בשוגג, שילמדתמיד מסכת אבות.

ראה לדבר בכל יום עמו יתברך, כאשר ידבר איש אל רעהוהבן אל אביו, וזה היסוד והעקר בדעת רבנו ז"ל - להרבותבתפלה שיחה בינו לבין קונו, ואשרי מי שחזק בזה, כי כל דבורושיחה שמדברים עמו יתברך, זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאינלתאר ולשער כלל.

אשרי מי שחזק בזה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשיד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמות ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! עם אמונה יכולים לפעל אותותומופתים, העקר להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, לידע ולהודיעולהודע, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומהוהומקים את כל הבריאה כלה, דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצםעצמיות חיות אלקותו יתברך, וככל שאדם מכניס את עצמו בתוך האמונה הזו, הוא יכול לעבר על הכל, ולראות נסים נגלים שיעשהעמו הקדוש ברוך הוא, העקר שיחדיר בעצמו אמונה ברורהומזככת כזו, עד שיראה כביכול את הקדוש ברוך הוא מכל פרטופרט מפרטי הבריאה, ואז יעשה לו שדוד המערכה ושדוד הטבע, וכל

שונאיו יפלו תחתיו. ולכן ראה להתחזק באמונה פשוטה בויתברך, ולסלק את דעתך
וחכמתך ובינתך לגמרי, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תשטו. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמות ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! עם אמונה יכולים לפעל אותות ומופתים, העקר להתחזק
באמונה פשוטה בו יתברך, לידע ולהודיע ולהודע, אשר אין בלעדיו יתברך כלל,
והוא יתברך מחיה ומהוה ומקים את כל הבריאה כלה, דומם, צומח, חי, מדבר, הם
עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וככל שאדם מכניס את עצמו בתוך האמונה הזו,
הוא יכול לעבר על הכל, ולראות נסים נגלים שיעשה עמו הקדוש ברוך הוא. העקר
שיחידר בעצמו אמונה ברורה ומזככת כזו, עד שיראה כביכול את הקדוש ברוך הוא
מכל פרט ופרט מפרטי הבריאה, ואז יעשה לו שדוד המערכה ושדוד הטבע, וכל
שונאיו יפלו תחתיו. ולכן ראה להתחזק באמונה פשוטה בויתברך, ולסלק את דעתך
וחכמתך ובינתך לגמרי, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשטז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמות ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין לנו בזה העולם רק הקדוש ברוך הוא, וחבל לבלב
את עצמך עם רופא אליל ועם שקרנים, אשר סתם מבלבלים את דעת האדם, ועוקרים
אותו בגשמיות וברוחניות, יותר טוב למסר את עצמו לגמרי אליו יתברך,
ודאי כשתתקן ברוחניות יתקן בגשמיות.

ראה לתן בכל יום צדקה, כי "צדקה תציל ממות" | משלי י, ב|, ושתהיה לך קפה של
צדקה, ותכניס בכל יום כמה פרוטות אחדה מרבה ואחד הממעט, ובלבד שיכון לבו

לשמים, וכשתתמלאהקפה של צדקה, תחלקה בין עניים מהגנים, ולעולם תקבל את כלעני בסבר פנים יפות, ואף פעם אל תגרש איזה עני, חס ושלום, "כי יעמד לימין אביון" כתיב |תהלים קט, לא|, הקדוש ברוך הואעומד על ימינו של העני, וכשאתה מבזה את העני, חס ושלום, אתהמבזה את הקדוש ברוך הוא כביכול. ועל כן ראה להרבות בצדקה, ובזכות זו תהיה לך רפואת הנפש ורפואת הגוף, וימתקו ממך כלהדינים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשיז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמות ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחיורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כלהימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך כבר קבלתי כמה פעמים, וכן קבלתי את הקונטרס.

חמדת לבבי! היה בדעתי לכתב לך, אך טרדותי רבו בעתיםהללו עד מאד, הן בהדפסה, שבקרוב יצאו לאור שני ספרים: "שמירת הזמן", "ארך אפים", והם, תהלה לאל, נפלאים מאד מאד, והן שבעוונותי הרבים, לא הייתי, לא עלינו, בקו הבריאות זהשלשה שבועות, והייתי חלש כל כך, עד שכמה פעמים היה נדמהלי, כי הגיע קצי, ואני מבין מרחוק, שכל זה מעשה בעל דברשלקח את עצמו כל כך עלינו, ובפרטיות כמו שאתה כותב מהשעובר עליך.

אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד, ואל תירא ואל תחת משוםבריה שבעולם |אפלו הוא מאנשי שלומנו|, כי מה יעשה לך אדם, החזק בלמודך כסדרן וכן להפיץ דעת רבנו ז"ל בין חבריך, ואפלוואם יזרקו אותך מהשיבה, תכנס לשיבה אחרת, וכמו שאמר פעםמוהרנ"ת ז"ל: "אז נישט אין ברסלב וועל איך מאכן מקרבים איןנעמרוב"מ, וכן אמר רבנו ז"ל: "ווי איך וועל א טרעט טאהן וועלאיך פאר רעכטן"נ, כי עכשו כבר הגיעה העת לגלות ולפרסם אתדעת האמת לכל העולם, ובודאי יעשה הסמ"ך מ"ם את שלו, אף על פי כן אנו נעשה את שלנו לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל בכלתפוצות ישראל ובכל קצוי תבל, ואשרי מי שיהיה לו חלק בזה. והנה בודאי טוב עשית בהדפסת הקונטרס |אף שיש כמה טעיותהדפוס|, וחזק

ואמץ להפיצם ולא לפחד משום בריה שבעולם, כיהשם יתברך אתך, עמך ואצלך, ואף שבין כך ובין כך עובר עליךמה שעובר וכו', ובכל פעם אתה נופל בכל מיני קטנות וירידותוכו', אל תסתכל לאחוריק כלל, רק שכוח תשכח בכל עת ורגע אתהעבר, ותעשה התחלה חדשה לגמרי, לברח אליו יתברך בשיחהבינך לבין קונך. אהובי, אחי! אם היית יודע מעלת שיחתך ותפלתך למעלהאצלו יתברך, אז היית מתמיד בזה מדי יום ביזמו כמה שעות, ואלפתך יצרך שיש אילו עבודות ותקונים וסגופים לתקן את פגםהברית - הוצאת זרע לבטלה, כי הכל הבל הבלים והתלבשותהסמ"ך מ"ם במצוות. רבנו ז"ל גלה לנו את ה'תקון הכללי', ואמרשתכף ומיד שיאמרם "זאל מען מער נישט איבער טראכטן"ס; ועל כן עלינו להיות נזהרים לומר בכל יום כל ימי חיינו את ה'תקוןהכללי' העשרה מזמורים והתפלה שאחריה, ויותר לא להתבלבלכלל וכלל, ומכל שכן שלא תחלש דעתך משום בריה שבעולם, כיתהלה לאל, אנו אוחזים את עצמנו באילנא דחיי, צלאדמהימנותאע, אשר הבטיח להשם יתברך לתקן את כל העולם, ויכנס אל תוך בית הבליעה של הסטרא אחרא, ותהיה מכרחתלהקיא את כל הנפשות שבלעה. וכבר הבטיח לנו רבנו ז"ל, שמישיצית אותו באמת, אז אין שום דרגה בעולם שלא יביאו אליה, ועל כן עלינו להשליך את דעתנו הפגומה, ולקבל ולצית את רבנוז"ל על כל יאמר כי הוא זה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ככג|, דברגדול ודבר קטן, ובפרטיות בענין השיחה בינו לבין קונו שהואהתבודדות. אהובי, אחי! אתה רואה בעצמך שאין לך שום קרוב כמו אתהבעצמך, כי 'אדם קרוב אצל עצמו' |סנהדרין ט:|, ואין לך "רע טובואב טוב" כמו אבינו שבשמים, הרוצה לעזר לך ולתן לך כל מהשתרצה בעולם, רק מחכה ומצפה ומקוה ומיחל שתפתח פין, ותדבר אליו יתברך ותספר לפניו יתברך את כל ענייך בפרטיות, כאשר יספר הבן עם אביו ואחד לחברו. ותמיד יהיה לפני עיניך, כי חבל על הזמן היקר, למה להכנס בוכוחים עם חברים כאשרמצוי בין בני הנעורים, ולמה לי לפרש שיחתי וצערי לפני בשר ודםאשר אין "לו" תשועה, הוא בעצמו אינו יכול לעזר אפלו לעצמו|כי גם הוא תלוי בידו יתברך|, ואיך יוכל לעזר לי, ועל כן עליךרק לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו הכל, ולבקש ממנו הכל, ואףשעובר בין

כך ימים וכו', ועדין לא באה ישועתך, מה אתה יודעמה שנעשה מתפלתך למעלה.
וכבר אמר רבנו ז"ל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'|, כי הצדיק בונה
על ידי תפלותיו של כל אדם בנינים נפלאים, וכשיש לו הבנין אז תוכל לכנס בו.
ועל כן חמדת לבבי, כל שיחה ותפלה שבקשת על זווגך ועלשאר ענייך אינן
נאבדות כלל, כי רבנו ז"ל בונה מזה בנינים נפלאים בעבורך, וצריך שתדע
שהמלאכה מרבה מאד מאד, כפיהבנין שמחכה בעבורך, ורבנו ז"ל עסוק באמצע
הבנין בעבורך, רקצועק אליך... "זיי נישט קיין בטלן"פ, תן לי עוד פרוטה
לצדקה, עוד פרק משניות, ועוד דף גמרא, ועוד סימן שלחן ערוך, ועודמזמור
תהלים, ובפרטיות לא להפסיק לדבר אליו יתברך כל היום, כי הדבורים
וההתבודדות הם הבטון |סימענט וואפנע| והתורה היאהלבנים |בריקס ציגעל|,
ובאפן שיעמד הבנין היטב, ויהיו מדבקיםהלבנים זה לזה, צריכים להרבה בטון,
ועל כן אל תחרש ואלתשקט, רק יומם ולילה בכל עת הפנויה לך, בין ברחוב ובין
בבית, בין בעליה ובין בירידה וכו' וכו', תראה לדבר עמו יתברך בלשוןשאתה
רגיל. ויותר מהכל, חזק והתחזק להיות אך ורק בשמחהעצומה, שבתקף קטנותנו
ודחקותנו נזכה להיות בצותא בין אנשישלומו הקדושים, אשר כל אחד הוא חדוש
נפלא, ויש לו חלקבגאלת ישראל, ובודאי לא יעזבנו השם יתברך לנצח, כי
|שופטיסיג, כג|: "לו חפץ ה' המיתנו, לא הראנו את כל אלה, וכעת לאהשמיענו
כזאת", ופסוק זה חזר הרבה מוהרנ"ת ז"ל לפני אנשישלומו בשעה שעבר עליו מה
שעבר; אשרינו ומה טוב חלקנושזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, טוב להודות להשם
יתברך על כלהחסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.
הדורש שלומך...נא לעורר רחמים עלי בכל המקומות הקדושים, ובפרטיותשיצאו
לאור הספרים, וכן שאזכה לבא לארץ ישראל ולחזות בנעםהוי"ה ולבקר בהיכלו.
א' תשיח.בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שמות ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם המעות להדפסה, יעזר לךהקדוש ברוך הוא
שבזכות הצדקה שאתה נותן להדפסת ספרי רבנוז"ל, ימתקו ממך כל הדינים; כי

באמת אין לך עוד דבר גדול מזה - להדפיס את ספרי רבנו ז"ל, ולהפיצם בכל העולם כולו, כי בזהדיקא תלויה הגאלה - כשיתגלה אור רבנו ז"ל בעולם. וידועהספור, שפעם אחת התעקשו אנשי שלומנו היקרים, ושאלו את ר'נפתלי תלמיד רבנו ז"ל, שיגלה משהו ממגלת הסתרים, כי ידועשהוא ומוהרנ"ת ז"ל היו ביחד בשעה שגלה רבנו ז"ל את המגלתסתרם, מה שיקרה עד סוף כל הדורות, ענה ואמר ר' נפתלי: "אנחנו משבעים ועומדים שאסור לדבר". וכשהתעקשו אנשישלומנו יותר, ענה ואמר להם: "זאת אני יכול להגיד לכם, כי ברגעשהעולם יקבלו את ספרי רבנו ז"ל, אנחנו יכולים להיות מוכניםאל הגאלה". לזאת אנחנו צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולםלהפיץ את ספרי רבנו ז"ל בעולם, המגלים את אמתת מציאותויתברך בתכלית הגלוי, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברךמחיה ומהוה ומקים את כל הבריאה כלה, ואין מה לעשות, רקלדבר אליו יתברך, וזו עקר נחמתנו, וזו עקר הצלחתנו; אשרי מי שחזק בזה, הן להחדיר בעצמו אמונה פשוטה ולדבר עמו יתברך, והן לגלות ולפרסם לכל העולם כלו את הלמוד הזה, ואז טוב לוכל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תשיט. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לשמר את הזמן מאד מאד, כי הזמן יקר מאד מאד, כיהנה יש לך זמן והנה אין לך כבר זמן, וכל רגע שעובר על האדםהוא הפסד נצחי, וכל רגע שזוכה לדבר עמו יתברך, אפלו דבוראחד, שחוזר על זה פעמים אין מספר, כגון: "רבנו של עולם, אניאוהב אותך". "רבנו של עולם, אני רוצה לדבק את עצמי עמך". "רבנו של עולם, אני רוצה להכלל בך" וכו' וכו' וכדומה, דבוריםכאלו מאד יקרים בכל העולמות כולו, ומזעזעים ומנענעים את כלהעולמות כולם, כי אדם נמצא בזה העולם בתכלית הגשמיות, ואף על פי כן מתעורר אל הקדוש ברוך הוא ומשתוקק אחריויתברך, ומגלה את הרצונות והכסופים שיש לו אליו יתברך, זה מאדיקר

אצלו יתברך, ועל כן אל תהיה בטלן, אלא תתחזק באמונהפשוטה בו יתברך, וכל דבור ודבור יהיה יקר בעיניך, וכך תשמראת הזמן היקר. אודות מחשבות כפירה שעוברות עליך וכו' וכו', ראה לגרסבכל יום כמה דפים גמרא וזה ישרף את כל הרע שנכנס בך. ואםהיו בני אדם יודעים מעלת הגרסה בגמרא, היו תמיד עוסקים בזה. וכדאי שתעשה לעצמך שעור בש"ס כסדרן, ואז טוב לך כל הימים, ותסים ש"ס פעמים אין מספר. מה טוב ומה נעים אם תלך להשתתף בשעור קבוע של הלכותנדה, כי מה שלומדים אצל מגיד שעור, שוה פי אלף ממה שלומדבעצמו, כי כשלומדים עם מגיד שעור, יש שם עוד אברכיםושואלים, ועל ידי זה נתבררת ההלכה, ועל כן ראה לעשות לעצמךקביעות פעם בשבוע ללכת אל מגיד שעור ללמד הלכות אלו, אשרהן חמורות מאד מאד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תשכ. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות ה'תשל"ה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, וששתי כעל כל הון לראות על כל פניםכתב ידך. מה אמר לך, החייתני מאד בזה שאתה עוסק לדבר עםהבחורים שם בישיבה בדרכך לציון קדש הקדשים, אשרינו ואשריחלקנו אשר עד כה עזרנו, טוב להודות לה' על כל החסד חנםשעשה עמנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, המחיה ומחזק ומאמץ אותנו, ועוד נותן ליעף כח לדבר ולחזקולאמץ אחרים, "חבלים נפלו לנו בנעימים" |תהלים טז, ו|.

חמדת לבבי! בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יוםיוס כפי מה שעובר על כל אחד קטנות וירידות וחלישות הדעת, ועקר ההתחזקות הוא שמחה, ואף שלשמחה בעצמה צריכיןהתחזקות כפי מה שעובר, על כל פנים כבר גלה לנו רבנו ז"לשצריכים לעשות את עצמו כאלו הוא שמח, ועל ידי זה יבואבאמת אל מדת השמחה שהיא העקרית בחיים, ועקר העשירותבעולם הזה הוא רק "שמחה", כי יתכן

שיהיו לאחד אלפים ורבבות דולרים אך הוא תמיד בעצבות ודאגות, אין לך עוד עני גדול כמהו, ולהפך - יש אחד שאין לו כלום, והוא תמיד מלא שמחה זהו העשיר האמתי, ובאמת אחרי קצת ישוב הדעת יכולים להבין, כיכל העולם הזה והבליו הם הבלים הבל נדף, ועוד מעט נצטרך לחזרוכו', ועל כן מה ולמה לדאג או, חס ושלו, להתעצב, ובפרט אתה, שהנך נוסע אל ציון הקדוש קדש הקדשים של רבנו ז"ל, אשר בארבע אמות האלו מאירה הארת האין סוף בהארה ובגלוי כזה, אשר האיר בקדש הקדשים מקום הארון. כידוע פתגם הבעל שם טוב לתלמידו רבי נחמן הארדענקער ז"ל: דער ארון איז אין מעז'בוזצ ודי לחכימא; וידוע מה שאמר הבעל שם טוב הקדוש שנכדו רבי ברוך ז"ל: איך האב זיך פאר קליבען ביי ר' נחמן; ועל כן הארון הוא עכשו באומן, ואשרי ואשרי מי שזוכה להגיע לשם, ועל כל פנים בדרך נסיעתך שאתה נוסע עכשו באירופה תראה לבקר בכמה ישיבות ותגלה להם את הנפלאות שזכינו על ידי רבנו, ובפרטיות ענין התבודדות, ותחזקם ותאמץ כיד ה' הטוב עליך, ואל תפל בדעתך כלל מגדל הטרחה שיש לך בכל הדרך, כיהכל כדאי, ובפרט שתוכל בין כך גם לדבר עם חברים חדשים, אשר אין למעלה מזה. ועל שתי נסיעות אלו - הינו נסיעה אל הציון ובין כך עלהדרך לדבר עם בחורים חדשים בישיבות סובב מאמרם ז"ל | ברכותסג: | על פסוק | שמות לג, ז: | "ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה", והלא דברים קל וחמר, ומה "ארון" ה' שלא היה מרחקאלא שנים עשר מיל, אמרה תורה: "והיה כל מבקש ה' יצא אלאהל מועד", תלמידי חכמים שהולכים מעיר לעיר וממדינה למדינהללמד תורה על אחת כמה וכמה ודו"ק. וכבר ידוע שכל ענינו שלרבנו הוא לגלות ולפרסם אמתת מציאותו יתברך, לגלות ולפרסם אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, ועל כן אין שום זמן כלל, כיעקר התהוות הזמן הוא מצד הצמצום והשכחה שנדמה שיש איזומציאות בלעדיו יתברך, ועל כן משם נתהווה הזמן והמקום ועל ידי זה בני אדם חוטאים ונופלים בדעתם תחת המקום ותחתהזמן, ומשם באים כל הצרות והיסורים והטלטולים והבלבולים והמרירות שעוברים על כל אחד ואחד בפרטי פרטיות, ונתארכתונתפשטת הגלות וכו', אבל תכף ומיד בהתגלות משיח, אז תאירבעולם דעת האמת כזו, עד שיתבטל המקום והזמן | עין

לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא, ועל כן יצאו לחרות, והכל יפתחו פיהם לדבר עמויתברך, וזה שאמרו חז"ל |יומא כא. |: מקום הארון אינו מן המדה, כי שם בנקדת קדש הקדשים גלוי האין סוף ברוך הוא נתבטל הזמוןהמקום לגמרי, ועל כן אינו מן המדה כלל, ודו"ק; שכל זה רמזים על ציון רבנו ז"ל שהוא הארבע אמות של הארון, ואצל הארון הזהיש לכל אחד ואחד חלק, יהיה איך שיהיה מעמדו ומצבו, הואמקרב הכל כמאמרם ז"ל |במדרש תנחומא פרשת ויקהל| על פסוק: "ושמתם בארון" |דברים י, ב| - לוחות ושברי לוחות מנחין בווכו', אף על פי שאתה רואה בני תורה עניים ומדלדלים, הוי נוהגבהם כבוד וכו', עין שם; שכל זה ענינו של רבנו ז"ל לקרב הכל, ולא לרחק שום בריה יהיה מי שיהיה ולנהג בו כבוד גדול.

ההכרח לקצר מהטרדה שנתהוותה לי ברגע זה לדבר עם חבורהשל בחורים, שבאו עכשו לביתי, ואחד מהם הוא חברך ... נרו יאיר, ומסרתי לו שני מכתביך ששלחת לו. גם תמצא פה רצוף מכתב שהכנתי לשלח לך לארץ ישראל, אך אמרו לי שנסעת משם, על כן תקבלנו פה, ולמען טובתךהנצחית, תראה לדבר בכל יום ובכל שעה ובכל רגע אליו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תשכא. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אך קשה לי להאריך בכתיבה, כי כל יום ויום יש לי טרדות אחרות, תהלה לאל, שכל הטרדותהן רק בשביל הפצת מעינות החכמה חוצה, אשר בזה אני עוסקכבר כמה שנים.

אודות ענין הזווג וכו' ידוע אשר ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, אףפעם לא רצה לדבר מזה, אלא אמר בזו הלשון: "קינדערליך היטזיך פון כריתות"ר; זאת אומרת, שאי אפשר לתת לבן אדם הנהגותפרטיות איך להתנהג בדברים אלו, כי הכל לפי האדם, ואי אפשרלבלבל את בני אדם, וכל אלו שמחמירים חמרות של שטות, לבסוףנכשלים בעברות, ומכל שכן וכל שכן שלא יכולים להדריך אתאחרים בענינים

כאלו, אלא צריכים הרבה להתפלל להקדוש ברוך הוא, שיזכה להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, ויחשב רק ממנויתברך, ועל ידי זה ינצל מהכל. וראיתי חדוש נפלא בספר 'פריכהונה', שפרש "זרעים" הינו זוג הנקרא בלשון המקרא |קהלת יא,ו|: "בבקר זרע את זרעך", צריך לו זמן ו"מועד" קבוע, שיקבע לזמן, ואל יהיה שטוף בכל עת ובכל זמן, והטעם - כי "נשיםנזיקין", רצה לומר, השטוף בנשים, יגיעו לו נזקין גדולים, רחמנאלצלן, כי צ"ט מתים מרב תשמיש, וסים: "קדשים טהרות", שיהיהמתנהג בזה בקדשת המחשבה וטהרת המעשה, כי בזה יזכה לזרעקדש, צדיקים וחסידים קדושים וטהורים, זרע קדש. ויש לומר לפיזה, שמעלת למוד המשניות עולה על הכל, כי באמת אין לך עודדבר שמזכך את האדם כמו למוד בגירסא ובמשניות. וצריך להיותחזק בזה כל ימי חייו, ובפרט בימי בחרותו, לומר הרבה פרקיםמשניות. ואף שנדמה לכאורה כאלו מתפלל משניות... אינו כן, אלאעל ידי אמירה לבד מזדככת נשמתו, וזה תקון גדול לנשמה, כימשנה אותיות נשמה, ומובא במדרש תלפיות שאשר בן יעקב עומדבפתח גיהנום, וכל מי שלומד משנה, אינו מניחו להכנס לגן עדן, והחיד"א ז"ל רמזו בפסוק |בראשית מט, כ|: "מאשר שמנה לחמו", ש'מ'נ'ה' אותיות מ'ש'נ'ה', ואשר לוחם בעבור האדם שלמדמשניות, שלא יכנס אל הגיהנום, ולפי שפרש כנ"ל זרעים - הואזווג, מועד - להכל יש זמן ומועד קבוע, נשים נזיקין - השטוףבנשים, יגיע לו נזק גדול, קדשים טהרות - הוא מתנהג בקדשהובטהרה, יוליד זרע קדש, מובן היטב הקשור של מעלת למודמשניות, כדי לטהר את עצמו מהתאוה המגשמת הזאת של תאותנאוף. ועל כן אין לי מה להאריך בזה, כי בדברים כאלו לא שיקלדבר, אלא הכל כפי האדם, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ואזטוב לו כל הימים. אני מקוה להקדוש ברוך הוא שתתחיל להתמיד בלמודמשניות, ואז תראה שהכל ישתנה לטובה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשכב.בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחורהחתן, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אורהאורות היוצא משלש ראשונות דעתיק

וכו' ... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

מכתבך אשר בו אתה שופך את מרירות נפשך לנכון קבלתי.

אהובי אחי היקר! כבר הורה וגלה לנו רבנו ז"ל, כי בהכרח שיעבר בכל יום ויום על כל אחד ואחד מה שיעבר, "כי אדם לעמלולד" | איוב ה, ז, אך אם זכה - עמלו הוא בעבודת ה', ואם לאזכה - עמלו בהבלי העולם הזה, למשל אתה מצטער למה אינהולך לך כסדר, ולמה אתה נופל ונתקרר בכל פעם, ולמה נחלשהדעתך בכל פעם, עד שכמה פעמים נדמה לך, שאבד מנוס, וכאלואבדת, חס ושלום, שני העולמות, מרב ירידותיך וקלקוליך וכו'וכו', ולחברך בן גילך יש צער ועגמת נפש אחר לגמרי, למה אינלו מעות, ולמה אין הוא בעל הבית של בית חרשת של כמה מאותפועלים, למה אין לו מכונית הכי יפה, למה אינו יכול להיות שתףבעסק שעשה חברו ושהצליח בזה הון רב וכו' וכו', שטיותומחשבות ודמיונות כאלו, עכשו ראה בעצמך החלוק בין שתיהדאגות האלו, זה דואג כל ימיו על אבוד ממנו, ונשקע בכל יוםבדמיונות חדשים ועל ידי זה נתרחק יותר ויותר ממנו יתברך, כיהדמיון מטעה את האדם לגמרי, ועושה מחיצה בינו לבין השםיתברך, כי הדמיונות הם הם הקלפות שברא האדם בחטאיו וכו', ולהפוך זה דואג כל ימיו על אבוד ימיו, ובורח בכל פעם אלייתברך, ומספר לפניו: "רבנו של עולם, היתכן שיעברו ימי בחשקהיתכן שאטעה את עצמי כל כך, שאחשב שאני כבר צדיק ועובדה', מתי אזכה לעשות גם אנכי לביתי הנצחי ולקנות את הסחורההטובה שמצליחים עמה שם בעולם העליון מאד מאד" וכו', והחלוק מובן ממילא כי זה מתקרר יותר ויותר על ידי כל דבורוכו', וזה מתרחק יותר, רחמנא לצלן, ועל כן, אהובי, אחי, למהתפלל כל כך בדעתך, כי תהלה לאל, זכית להתודע מרבי אמת כזה,רבי המחיה ומחזק אותנו מאד מאד, ותהלה לאל, יש לך דאגותרוחניות בזה בעצמו תוכל להחיות את עצמך מאד.

אך אף על פי כן אסור להשאר בזה, כי עקר שלמות האדם - כשיזכה להגיע אל בטול כזה, עד אשר לא יראה ולא ישמעולא ירגיש משום דבר רק אמתת מציאותו יתברך, המחיה ומקיסומהוה את כל הבריאה - דומם, צומח, חי, מדבר, ואז יהיה תמידבשמחה, כי עקר העצבות נמשך רק מרחוק מאחד, ואז יש לוחסרונות רבים,

ומזה באים לו המרירות והדאגות והטרדות והפחדים מה יהיה ואיך יהיה, אבל כשמבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ואינו מתחיל אפלו לחשב בשום עסק, רק כל מחשבתו דבוקה בו יתברך, אז אינו דואג כלל, השם יתברך בעצמו עשה אותי חתן... ועל כן השם יתברך בעצמו יסבב כבר, שתהיה לי איזודירה... ואיזה עסק לפרנס את עצמנו... ועל כן אסור אפלו להתחיל לחשב בכל אלו המחשבות והבלבולים, אם היה כל השדוך שלך מלבש בדרך הטבע, היה מקום להכניס את המח ולחשב מחשבות מלבשות בדרך הטבע, אבל כל השדוך שלך בא לך בגלוי ההשגחה הנורא ונפלא מאד מאד, פתאום באו אליך ורוצים אותך לחתן... ועל כן למה לך, בני, חביבי, לבלבל דעתך בחנם, השם יתברך לא יעזב כלל, "השלך על השם יתברך יהבך והוא יכלכלך, ולא יתלעולם מוט לצדיק" | תהלים נה, כד |; העקר מה שהוא מבקש ממך הוא רק דבר אחד, שתפתח פיך ותדבר עמו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות - דבר גדול ודבר קטן בתמימות ובפשיטות גמורה, כאשר איש מדבר ומספר עם רעהו.

ולמען השם, נוטץ אויס דעם דבורש לדבר רק עמו יתברך, וכל צרותיך ועניניך תספר להשם יתברך בעצמו ולא לאחר, אשר לא מועיל כלל, כי מה יעשה לך ומה יעזר לך בשר ודם בלעדי רצונו יתברך, ואם היה האדם חוקק היטב בדעתו אשר הכל תלוי רק בידו יתברך, וכל מה שצריך - הן רוחני והן גשמי, עליו רק לבקש ממנו יתברך, אז היה נגאל כבר לגמרי, כי עקר הגלות הוא מחמת חסרון האמונה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז', על כן, חמדת לבבי, אל תתחיל לחשב מהעבר ומכל שכן מהעתיד, תהלה לאל אתה כבר חתן... חכה והמתן עוד לישועת ה', כי עקר כל הצרות והמרירות הוא רק מחמת דחיקת השעה שרוצה הכל ביום אחד ובשעה אחת וברגע אחת.

וכבר ידוע לנו שאין מראים לאדם רק הפסיעה הראשונה מה שצריך לעשות ולא יותר, ועל כן חבל על העגמת נפש שאתה גורם לעצמך בחנם, אל תירא ואל תחת, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, ואל תפל בדעתך כלל, החזק בשעורים קבועים כסדרן כאשר דברנו, כי יותר מזה הבל, ולא ישאר מאתנו רק אלו השיחות והדבורים שאנו משיחים ומדברים עמו יתברך ולמודי התורה הקדושה שאנו חוטפים בכל יום,

ועל כן מה ולמה לבטל את הזמנה היקר מכל הון בוכוחים של שטיות המצויים בין בני הנעורים - "זה גדול" ו"זה צדיק", כי כבר אמר רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלקב', סימן פג|, כי השאור שבלב מסית את האדם להרהר אחר תלמידיחכמים, ולומר 'זה נאה וזה לא נאה', עין שם; כי הכל הבל, הבלנדף, טוב יותר לברח תמיד רק אליו יתברך, ובפרטיות אתה, שזכית להיות בארץ ישראל, תגיל ותשמח בישועתך, ובכל פסיעה ופסיעהשאתה זוכה לפסע שם, תחיה את עצמך בזה, ותתפלל עלי העניוהאביון ממעשים, שגם כן אזכה לבא ולדרך על אדמת הקדש, אשר שם מאיר אורו יתברך בגלוי נפלא, למי שזוכה לראות אתזה.

ידיך...

ושלום לשאר בשרי ... נרו יאיר. מכתבך קבלתי, אך מרבטרדותי הרבות, ובפרט שלא הייתי, לא עלינו, בקו הבריאות כמעטשלשה שבועות, ונוסף על זה שאני טרוד מאד בעסק ההדפסה, ועל כן לא השבתי לך, ועמך הסליחה, לסלח לי על חטאי שחטאתילפניך. הדורש שלומך...

א' תשכג. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, מה אמר לך, ידידי היקר, מאדמאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך, הן מחמיך והןמאשתך וכו' וכו', עד שאתה כותב שנתקררת וכו' וכו', ובאמת כךדרכו של היצר הרע, שאחר החתנה האדם מתקרר מההתקרבות אלרבנו ז"ל, ואף שבהיותו בחור צעיר ועבר עליו מה שעבר וכו' וכו', היה מאד דבוק בספרי רבנו ז"ל, והתבודד עצמו הרבה מאד, אבלאחר החתנה מתחיל להתקרר הכל. לזאת אתה צריך להתחדשלעשות התחלה חדשה, הדבר הראשון - אסור לך להכנסבוכוחים עם אף אחד, מה יהיה אם אתה כבר תתוכח עם מישהו, האם זה יועיל לך? הלא תצטרך למות, ולא יועיל לך דבר, אזתשכב לבד בקבר. ועל כן

מה ולמה לך להכנס בוכוחים?! והדברהשני - מה כל ענין רבנו ז"ל, הוא רק הדבקות, להיות דבוק בויתברך, שתהיה רגיל לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ובפרט כשאתה הולך על הדרך לבד, תשיח ותספר את כל אשר עסלבבך אליו

יתברך, ותמיד תהיה רגיל רק לדבר עם הקדוש ברוך הוא, ואז יהיה לך ישוב
הדעת, לידע איך להתנהג בכל פרט ופרט בחייך. הדבר השלישי - עליך לדעת, כי
כל ענין רבנו ז"ל הוא תורה, ועל כן ראה ללמד בכל יום חק ולא יעבר, פרשה
חמשורש"י עם התרגום, באפן שעד שבת קדש תזכה לסיים את פרשתה שבוע: שנים מקרא
ואחד תרגום, כי יכול לעבר שבוע אחר שבוע שאין יודעים איזו פרשה היא השבוע,
עד שהבעל קורא פותח אתהספר תורה בשבת ומתחיל לקרות. ואין זו ליצנות, זה
קורה אצל אברכים חשובים שאינם יודעים את הפרשה, עד שהבעל קורא מתחיל לקרא
בשבת. ומי אומר כשאחד אינו בא לבית הכנסת בשבת, עבר לו שבוע, ולא ידע איזו
פרשה קראו, רחמנא לישזבן, וזה דבר המצוי בעתים הללו. לזאת תהיה חזק מאד
ללמד בכל יום פרשה חמש ורש"י עם התרגום, ועל ידי זה תזכה ליראת שמים, וכן
תרגיל את עצמך לומר פרק אחד משניות חק ולא יעבר, וכן תלמד דף היומי בכל
יום, כי דף גמרא הוא מזון להנפש, וכן תרגיל את עצמך ללמד טור ושלחן ערוך
בכל יום, ואז תהיה אדם אחר לגמרי.

נא ונא אל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, כי מה לך עם אחרים?! סוף כל
סוף לא ישאר ממך כלום, רק מה שאתהזוכה לחטף בכל יום, כי ימינו כצל עובר;
אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשכד. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי ... נרו יאיר.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בעבודת השם יתברך - תורה ותפלה, כאשר קבלנו

מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, והעקר להתחזק על כל מה שעובר

עליו, ולבלי לפל בדעתו משום דבר שבעולם, אף שפעם הוא דבוק בו יתברך ופעם

נופל, חס ושלום, לעמקא דתהומא רבא, אף על פי כן העצה שיתחיל מחדש. ורבנו

ז"ל אמר: "פאר וואס איז ער געקומען צו זיין זאך איז ווייל ער האט זיך

דערהאלטן"ת. איך שהוא איך שהוא על כל פנים לעשות בכל פעם התחלה חדשה כמובא

בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב, כי ממה נפשך, אם כבר התחיל, יעשה התחלה

חדשה להיות על כל פנים צדיק ועובד ה' ביתר שאת וביתר עז, ואם חס ושלום,

עדין לא התחיל, בודאי צריך להתחיל מחדש. והעקר לבקש את השם יתברך תמיד, שיוליך אותו על דרך האמת, כי העקר הוא תפלה, וזה השער והפתח לכנס אליו יתברך, כמובא |לקוטי מוהר"ן, סימן פד|, וגם על זה צריך הרבה התחזקות, כיהבעל דבר מחליש מאד מאד את הדעת להפילו מתפלה ואמונה ובטחון, ואם, חס ושלום, נופל מתפלה ואמונה ובטחון, אזי עובר עליו מה שעובר ברוחניות ובגשמיות, על כן מה אכתב לך, חזקואמץ מאד בלמוד ספרי רבנו ז"ל, המלאים עצות והדרכות ישרות והתחזקות עצומה.

הדורש שלומך...

תלמד בכל יום לקוטי מוהר"ן, ותאמר על כל תורה תפלה מלקוטי תפלות, וכן תתמיד בכל יום הלכה אחת מלקוטי הלכות וההלכות הגדולות תוכל לחלק לשתים או שלש פעמים|, והחוטהמשלש הזה לא יניח אותך לפל, חס ושלום.

א' תשכה. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי, ותיק וחסיד, החפץ ומשתוקק להתקרב להשם יתברך, על פי דרך האמת שקבלנו מאדוננו, מורנו ורבנו, הנחל נובע מקור חכמה, זכותנו יגן עלינו.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד בכל יום, ואל תירא ואל תחתמשום דבר שבעולם, ואף שבין כך ובין כך נעשה ממך מה שנעשה, אל תסתכל על שום דבר, רק תלך בכל יום למקוה ותתחיל מחדש, וכמו שפרש מוהרנ"ת ז"ל על מאמר חז"ל |מגלה יג:|:

אסתר היתה עומדת מחיקו של אחשורוש, וירדה וטבלה ויושבת בחיקו שלמרדכי, הינו אסתר - בחינת נשמות ישראל, אף שנלכדה במקום הטמאה - בחינת אחשורוש, אף על פי כן לא התיאשה, רק טובלת ויושבת בחיקו שלמרדכי ודו"ק; איך שיהיה איך שיהיה, לא לפל בדעתו משום דבר שבעולם, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, כי מלא כל הארץ כבודו, ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדי השם יתברך, דומם, צומח, חי, מדבר - הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך.

העקר לעשות בכלים טובות הרבה, מצוות רבות, להשתדל בכל יום לרוץ אחרי מצוות חדשות, בפשיטות לראות לעשות הרבה מצוות בכל יום|ומה טוב לרשם לעצמו בפנקס אילו מצוות זכה לקיים בכל יום, ועל ידי זה יתחזק מאד להיות

בשמחה, שעל כל פנים יש לו אלוהנקדות טובות, כמו שהזהירנו רבנו ז"ל לילך
בזה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, וכך על ידי זה ישתדל להרבות בכל
יום יותר ויותר|, וכבר אמרו חז"ל |ויקרא רבה כא, ד|: אם עשית חבילות חבילות
של עברות, עשה כנגדן חבילות חבילות של מצוות; וכי ישתדל בכל יום להרבות
בלמוד התורה הקדושה - מקרא, משנה, גמרא מדרש, שלחן ערוך, חק ולא יעבר, כי
לא ישאר ממך רקזאת, וכן להרבות בתפלה בכל יום, הן התפלות הקבועות - שחרית,
מנחה, מעריב, חצות, בכונה גדולה על כל פנים פרושהמלות, ותאמר בכל יום
תהלים, אם אפשר לומר יום שלם, באפןשיסים בכל שבוע כל התהלים, ויאמר
התפלות מ"שערי ציון" הנחלק לימי השבוע, כי רבנו ז"ל אמרם כמובא בשיחות
|שבחי הר"ן, סימן י'|, ומכל שכן שתלמד בכל יום "לקוטי מוהר"ן", ותאמר עלכל
תורה התפלה מ"לקוטי תפלות", שנעשים מזה שעשועים גדולים למעלה, ותתמיד בזה,
עד שתזכה לסים ותתחיל מחדש, כנתנהג כל ימי חיך. ובפרטיות לעסק
בהתבודדות, שזה עולה עלהכל, ליחד לעצמו מקום פנוי שאין שם בני אדם, ולשפך
נפשךלפניו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, וכל מה שעובר עליךתדבר ותשיח
ותספר לפני השם יתברך, וכל זה תראה לחטף בכליום. ואף שנדמה לאדם - מה
יועילו לי כל העבודות האלו, ומהפועלת עבודתי, מאחר שאני פגום כמו שאני
פגום, אף על פי כןצריך לדעת מה שאיתא בזהר הקדוש |ח"ג פה. צב. |, שכל יום
מזההעולם יש כנגדו למעלה בעולמות העליונים, וכפי שמתנהג בזההעולם, כן
נחקק ביום שלמעלה, וכל זמן שהאדם מנח בגופוהגשמי, אי אפשר לו להרגיש מעלת
תפלתו ותורתו ומצוותיו, אףשל הפחות שבפחותים, כי זה עקר הבחירה, שלא ידעו
ולא יראוכלום, כי אם האדם היה יודע מה זוכה כשנותן כמה פרוטותלצדקה,
ולאילו אורות נשגבים זוכה למעלה, לא היתה אצלו שוםבחירה, כי היה משליך
ממנו כל ממונו לצדקה, וכן אם היה יודעמעלת תורתו ומצוותיו ומכל שכן תפלתו
והתבודדותו, היה עוסקרק בזה כל היום, אך זה עקר הבחירה - שלא יראו כלום,
ולאידעו כלום, אך צריכים לסלק חכמתנו המדמית ושכלנו הפגוםודעתנו המערבבת,
ולהאמין בצדיקים האמתיים, ולחזק עצמנו מאדמאד. ואף אם עבר האדם מה שעבר,
יעשה כנגדו חבילות שלמצוות, ועל ידי זה ממילא יפל הרע. כמו שאומרים בשם

רבנו ז"ל: העולם אומרים קדם 'סור מרע' ואחר כך 'עשה הטוב', ואני אומר עשה הטוב והרע ממילא יפל, עד כאן לשונו; ומה שכתוב בפסוק קדם 'סור מרע' ו'עשה טוב' אחר כך, יש לפרש בפשיטות: סור מרע - אם אתה רוצה שיסור הרע, 'עשה טוב', וכנ"ל וקל להבין, ומה שכתוב |ירמיה ד, ג|: "נירו לכם ניר ואל תזרעו אל קוצים", ומפרשים בספרי מוסר, שאם עושה מצוות בעודו פגום, על ידי זהחס ושלום, הולך אל הקוצים, עין בכונות על הצדיקים בסדורה אריז"ל, כי כל המצוות והתורות והתפלות הן אצל הצדיקים, ועיגם בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'|, שהצדיק בונה מהתפלה ומהתורה והמצוות בנינים נפלאים להקים קומת השכינה, עין שם; ועין בלקוטי מוהר"ן |חלק ב', סימן ח'|, שהצדיק בעל כחגדול, שיכול להוציא הכל מהסטרא אחרא, כי נכנס בגרונו, ועל ידי זה מכרח להקיא את כל הקדשות שלקה, עין שם; ועין בלקוטי הלכות |חשן משפט, העושה שליח לגבות חובו, הלכה ג'|, שלכנמה טוב ומה נעים לקשר כל דבר תורה ותפלה ומצוות להצדיקהאמת, שהוא שומר טוב; ועין בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ב'|: טוב לקשר את התפלה להצדיק, וכן הוא בסימן נה, עין שם; הינוכנ"ל. וצריך להתמיד בזה מאד, להרבות בכל יום מחדש במצוותחדשות ושעורים חדשים ותפלות חדשות, הן בהתבודדות, שמחדשבעצמו בכל פעם תפלות חדשות, וכן התפלות אשר נקבעו לנומאנשי כנסת הגדולה להתפלל בחיות חדשה, כי מכל תפלה נבניםעולמות לאין מספר בעולמות העליונים, כמובא בכתבי האריז"ל בכונות התפלות שחרית וכן מנחה וכן מעריב וכן חצות, ובכל יוםנשתנה כל סדר מעמד וקיום כל העולמות, ואפלו ביום אחד ואפלו בשעה אחת ואפלו ברגע אחד נשתנה מהלך כל העולמות, כמובאבתחלת העץ חיים, והביאו מוהרנ"ת בהלכות בשר וחלב |הלכה ב'|.

וכן למודי התורה צריכים להיות בכל יום בחיות חדשה מטעםהזה, וכן המצוות, ועל כן אסור לפל בדעתו משום דבר, אף שברגעהקודם פגם ונפל בירידה עצומה, אף על פי כן יחזק עצמו ויתחילמחדש, כי בכל רגע מתחדש קיום העולמות |ועין באריכות דבריםנפלאים על פי דברי האריז"ל הנ"ל בלקוטי הלכות, הלכות בשר בחלב, הלכה ב|, וינעם לך לנצח; ודיקא על ידי שיהיה לך הרבה תורה

ותפלהו מצוות בכל יום, על ידי זה תוכל לעמד נגד היצר הרע הרוצה להחטיא את האדם, וכמו שאמרו חז"ל |קדושין ל:|: בראתי יצר הרע - בראתי תורה תבלין נגדו; וכן אמרו במשנה |אבות ד, יא|: תשובה ומעשים טובים כתריס בפני הפרענות, ורבנו ז"ל פרש |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב| הפסוק |תהלים לז, י|: "ועוד מעט ואין רשעה התבוננת על מקומו ואיננו", על ידי שמוצא בעצמו נקדות טובות, על ידי זה נתעלה, "ואין רשע" - ואינו כבר על מקומו הראשון, כי על ידי כל נקדה טובה - תורה ותפלה ומצוות, נתעלה מאד, ונדחף ממנו הרשע שהוא היצר הרע, ובזה יתפרש הספירה שלהיום תפארת שבהוד, ואיתא שצריך לכוון "יודוך ברב" על פיהתורה הנ"ל, כי עקר מה שאין אדם עוסק בעבודת השם, הוא רק מחמת עצבות ומרה שחורה שנופלת עליו, ועל ידי זה אינו עושהאף מה שהיה יכול לעשות, כי באמת העצבות זה בעצמו העברותשעבר, שהם הקלפות והסטרא אחרא |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כד|; והעצה גלה רבנו ז"ל - "אזמרה לאלקי בעודי", הינו על ידיה' עוד מעט טוב' שיש בי, שמחפש בעצמו, ומשתדל לקים בכל יום מעט טוב, על ידי זה 'אזמרה לאלקי' - אני יכול להתפלל להשם, כי עקר מה שאינו יכול לעשות בעבודת השם, הוא על ידי העצבות שמתפשטת עליו, ועל ידי שמחפש בעצמו טוב, על ידי זה יכול להיות ולהלל את השם יתברך, וכל מה שמוצא אצלו יותר נקדות טובות, יכול להיות ולהלל יותר את השם יתברך, וזה "יודוך ברב", כי ברב נקדות טובות שתהיינה בך, על ידי זה תוכל להיות יותר ויותר להשם יתברך, שזה עקר שעשוע עולם הבא, להיותתמיד להשם יתברך |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב', עין שם|, עוד ישלומר "יודוך ברב", עינתי וספרתי שעולה כמנין "נדר" |חסר|. א' תשכו. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה אל אהובי, ידידי היקר, האברךהשונה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירוזרח לנצח. מכתבך היקר בשבוע שעבר לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לקראת החדושי תורה שלך, וביותר להתחזקות שחזקת אותי וכו'.

ובאמת בזה העולם כפי מה שעובר על כל אחד בפרטי פרטיותמדי יום ביומו, הוא

מכרח להתחזקות חדשה ולהתחזק מחדש ואם יתירשל בזה, יכול לפל בשאול תחתיות ומתחתיו, רחמנא לצלן, ועקר ההתחזקות אנו מקבלים מהמעין היוצא מבית ה', שהוא הנחלה עליון הנובע בו מקור החכמה הקדושה משלש ראשונות דעתיקוכו, וכל עבודת תלמידי הצדיק האמת צריכה להיות - לשאבמהמים שהם העצות וההתחזקות הנובעים בנחל, ולהשקות כלהצמאים החפצים לשתותם וכו'; אשרינו ואשריך שזכינו לידעולהודע מרבי אמת כזה, שאמר על עצמו |חיי מוהר"ן, סימן שלב|: "אני נהר המטהר מכל הכתמים"; ועל כן אשרי הזוכה לרחץ את עצמו במימיו הקדושים, ולטהר את עצמו מכל הכתמים שנתלכלך על ידי חטאיו הרבים וכו'. ומה שבקשת שאכתב לך מענין ענוה, עין בלקוטי עצותהמשלש, אות ענוה, ושם תמצא מרגוע לנפשך, והוא קצור ספירבנו ז"ל, והנה צריך לדעת |חסר|. ואמר החכם: גדר האמונה שלא תירא דבר, כי באמת כשאדם מכניס בדעתו שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכלעצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ושום דבר בעולם לא נעשהמעצמו, רק הכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, ומובא |חלין ז|: אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, וכן|ברכות נח|. אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה, ועוד |יומא לח|. אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו ואין מלכות נוגעת במלכותחברתה אפלו כמלא נימא, אדם שיש לו ידיעות אלו, כבר אינומתירא משום דבר, כי מה יעשה לו אדם, כי יודע אשר הכל ממנויתברך.

ואמר החכם: אין לך דבר גדול מן האמונה, וקצת בני אדםסובלים הפגעים האלה כרש והחלי והפחד, ידע כי כל אלה משעריהאמונה, הינו שנפגמה אצלו האמונה, כי אם היו זוכים לברורוזכוך האמונה הקדושה לא היה מבלבלם שום פגם כרש וחליופחד, כי היו בורחים ומסתירים את עצמם בו יתברך, אשר מלאכל הארץ כבודו, וכשאדם יודע בידיעה חזקה שהכל ממנו יתברך, על ידי הדעת הזו בנקל יכול לקבל עליו הכל, וכן על ידי תקףהדעת הזו שהכל ממנו יתברך, יכול לזכות שלבסוף ימתק ממנוהכל, וינצל מכל פגע ונגע ומחלה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנ|. הדורש שלומך...

א' תשכז. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך. ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעובר עליך
ירידות ונפילות וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, תהלה לאל, זכינו להתודע מרבנוז"ל, ועל זה ראוי
לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, על אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, ואסור לנו
להשבר משום דבר שבעולם, וזו ההתחזקות שאנחנו צריכים לקבל תמיד מספרי רבנו
ז"ל, אבל מצד שני אסור להיות בטלן, כי בזה העולם יכולים להצליח מאד מאד,
ואם אדם אינו מטעה את עצמו, אז מצליח הרבה מאד מאד. ושמעתי פעם מר' לוי
יצחק |נרו יאיר| ז"ל, שר' ברוך, חתן ר' געציל מאומן ז"ל, ספר לו, שראה
את חמיו בחלום, ואל תחשב שהאדם הזה היה בטלן, אלא היה עובד השם נפלא מאד,
שהיה יגיע בתפלה בכל יום, והתפלל שחרית, מנחה, מעריב בקולות ובדבקות עצומה,
והיה מתבודד עמו יתברך שעות ארוכות, והיה מתמיד בתורה, וקם בחצות, והולך
במסירות נפש למקוה, ואף שבימי החרף היו ידיו זבות דם מפצעי קור, והלך עם
כפפות, וכשבא אל המקוה היה צריך לתלשן, כי היו נדבקות על ידיו וסבלכאבים
נוראים, ואף על פי כן מסר את נפשו בכל יום ללכת למקוה קר, והיה עני ואביון
גדול, עד שלא היה לו אף פעם על שבת רקברגע האחרון, עם כל זאת אמר: לא רע
לי, אבל יכלתי לעשות יותר טוב; על אחת כמה וכמה שאנחנו צריכים לקחת את
עצמנו בידים, ולא לבלות את הזמן היקר בהבל ובריק, כי חבל על הזמן. הן אמת
שעוברים עליך כל מיני צרות ויסורים ובלבולים רעים מממתנגדים וכו' וכו', עם
כל זאת דעתי בענינים אלו לא לענות לאף אחד, רק תקבל על עצמך שעורים כסדרן
במקרא, במשנה, בגמרא ובמדרש, וכן תדבר בכל יום עמו יתברך, וכל מה שעובר
עליך ברוחניות ובגשמיות תספר רק להקדוש ברוך הוא, כי רק הוא יבין אותך,
ואחרים לא יבינו אותך לגמרי, כי כל אחד הולך רק לעניניו ואינו מסתכל על
זולתו. ולכן אל תהיה בטלן, תקח את עצמך בידך, ואז תצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תשכח. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.
אודות השאלה ששאלת וכו', עליך לדעת, כי מובא בזהרהקדוש |וירא|: את מי
שהקדוש ברוך הוא אוהב, הוא שולח לו ענילזכות בו, ועל כן ראוי לך לשמח מאד
מאד, שבתקף דחקותך ושיתך ובלבולך וכו' וכו', נכנס אצלך עני, ועזרת לו,
ובזה ראוי לך לשמח כל ימי חיך, ואתה רואה שהקדוש ברוך הוא אוהבאותך,
ועדין לא סוף העולם כמו שאתה כותב. ובאמת עליך להרגילאת עצמך לתת לכל עני
שבא אל ביתך בשתי ידים ואפלו קצת, ותפיסו, כי המפיסו - מתברך באחד עשר
ברכות, כמאמרם ז"ל |בבא בתרא י:|. ולכן העקר הוא לפיס את העני, ולומר לו:
אם היהלי יותר, הייתי נותן לך יותר. וכך צריכים להרגיל את עצמו לקבלפני
כל עני בסבר פנים יפות, ובזכות זה הקדוש ברוך הוא הואיעזר לך, שאתה לא
תצטרך לחזר על הפתחים.
נא ונא הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, ואל תהיה שבורכלל, כי גדול אדוננו
ורב להושיע, ורבנו ז"ל אמר: כשאדם רואהלפניו נסיעה, שיסע תכף ומיד, ולא
יהרהר אחר המקום ברוך הוא יתברך שמו.
העקר תשוח ותספר את כל לבבך אליו יתברך, ואז טוב לך כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תשכט. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה אל אהובי, יקירי, חמדתי לבבי, הבחור היקר לי מאד,
צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, השותה בצמא דברי הנחל נובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.
אחי היקר! אף שכבר דברנו הרבה וכבר כתבתי לך הרבה, אף על פי כן נתעוררתי
לכתב לך עוד, אף שטרדותי רבו ועצמומאד מאד בטרדות שונות, אך כבר הזהירנו
רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קן|: כשעובר על אחד אילו דינים
וקטנות, העצה שישכיל אחרים, ועל ידי זה ימתקו אצלו כל המצרים הסובבים אותו,

וזה פרוש |תהלים מא, א|: "אשרי משכיל אל דל |אזי| ביוםרעה ימלטהו ה",
עין שם; ובפרט בעתים הללו שעובר על כל אחדואחד מה שעובר - ירידות וקטנות
ובלבולים והרפתקאות, ואיאפשר לתן עצה לעצמו, כי אם על ידי ההקדמות
הנוראות שקבלנו"מהפלא יועץ", "אור הבינה", רוחו של משיח, שזו דעתו של
רבנוז"ל, המחיה ומקים כל הנפשות העיפות והנפולות והירודות מאדמאד, המנחות
בעשרה כתרין דמסאבותא בעמק השאול תחתיותומתחתיו, כי אותו שלח השם יתברך
האחרון מיחידי הדורות, לטהר עולם העשיה. וכמו שפרש רש"י על הפסוק |בראשית
מו, כח|: "להורת לפניו", לפנות לו מקום ולהורות היאך יתישב בה קדםשיגיע
לשם, כי הזמן קרוב מאד שיתגלה מלך המשיח, ויגלה אתאלקותו יתברך לכל באי
עולם, "וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו", "ומלאה
הארץ דעה |לדעת| אתה", "והיתה לה' המלוכה והיה ה' למלך על כל הארץ ביום
ההואיהיה ה' אחד ושמו אחד" |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'|,
שתתגלהאחדותו יתברך, כי ה' הוא אלקים, עין שם; ועל כן שלח אתהצדיק הזה
"לפנות לו מקום" |חסר|.

א' תשל. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת האברך היקר מאנשישלומנו, השותה בצמא ממי
הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להתחיל על כל פנים מעכשועבודת השם יתברך,
ואל תפל בדעתך מכל מה שעבר עליך, כיבהכרח שיהיה כך, כי האדם יסודו מעפר
מתכלית הגשמיות, וכגור בתכלית גשמיות העולם הזה, ומסבב כל כך כל כך
בחשכות, ומכל שכן מי שנכשל כבר במה שנכשל ימים ושנים, ובפרטיות, רחמנא
לצלן, בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, שעל ידי זה ממשיך על
עצמו חשך עצום ומניעות ובלבולים רבים, ומסבב בסבובים כאלו, ורע ומר לו
מאד, וכשהוא רוצה לצאתמהחשך על ידי הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהאיר בו
אור הגנוזמששת ימי בראשית, אז צריך לידע ולהבין, שצריך לקחת זמן רבמאד
מאד ימים ושנים, עד שיזכה להכנס אל תוך הקדשה. וכמובאבספורי מעשיות |מעשה
א'|, שכשהלך השני למלך |שהוא מרמז עלכל אחד מישראל|, לבקש את הבת מלך

|שהיא מרמזת על הנשמה שנלכדה בין הסטרא אחרא|, והלך ימים ושנים לחפש ולבקש, עד שמצאה, ועין שם גדל המניעות והבלבולים שעברו עליו ימים ושנים, וכל זה עובר על כל אחד בפרטי פרטיות, וגם על גדולי מבחרי הצדיקים עבר כל כאשר ספר לנו רבנו ז"ל, ומכל שכן מישכבר נכשל כמו שנכשל, ונפל וירד באלפים ורב רבבות חטאים ועוונות, ופגום בתכלית הפגימה, צריך לידע שצריך לקחת לו זמורב עד מאד, עד שיזכה שיראה וכו' וכו', ובין כך ובין כך עובר עליו מה שעובר, והעקר עצה להתחזקות להשאר קים במעט מקצת עבודה שהתחיל, שיהיה סבלן גדול עד מאד, ולא ירע לו שום דבר משום בריה שבעולם, ויזהר מאד מאד ממדה המגנה כעס, שעוקרת את האדם לגמרי, רחמנא לצלן, וטורפת נפשו וקדשתו, ואל יחרה אפו על שום דבר שבעולם, שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות מדומם, צומח, חי, ומכל שכן ממדבר, שהוא בחינת בעל בחירה, ולכל זה יזכה על ידי תקף האמונה, לידע ולהאמין כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו שלעולם, ואין שום דבר נעשה מעצמו, כי הכל מידו יתברך, ועל ידי תקף האמונה יזכה לאריכת אפים, להאריך אפו על כל מה שעובר עליו, ועל ידי זה יגדל בתוספת אור מדי יום ביומו. ועין בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן קנה|, על פי מה שאמר רבנו ז"ל: "אמונה" |ישעיה לג, ו| זה סדר זרעים |שבת לא|, על ידי תקף אמונה, על ידי זה יהיה לו כח הגדל וכח הצומח, ולא יפל לעולם מכל מה שעובר עליו. וצריך להכניס בדעתו ובמחו ובלבו היטב היטב ידיעה זו, וצריך לחדש האמונה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, כי אין בלעדיו יתברך, והכל ממנו יתברך, ועל ידי ידיעה זו יוכל לעבר בשלום עלכל מיני הרפתקאות שיעמדו לו בדרך. הדורש שלומך...

א' תשלא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידיד נפשי, ותיק וחסיד, השותה בצמא ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו. מכתבך היקר קבלתי, ושמחתי כעל כל הון. והנה להשיבך דברי אמת כרצונך הלא ספרי רבנו ז"ל בידך - הפך בהם, כי הכל

בהם - עצות והתחזקות ודרכים ישרותבעבודת השם יתברך לכל אחד, מהאזוב אשר בקיר עד הארז אשרבלבנון.

והנה יסוד היסודות ועקר השער והפתח להכנס לקדשה הואעבודת התמימות, לסלק דעתו לגמרי, ולבטל עצמו לגמרי נגד דעתהצדיק האמת, וכל זמן שהאדם חושב שגם לו יש איזו ידיעה, עדיןאינו יודע כלל, כי לפי דעתו העקמה יכול להיות שעכשו רוצהבעבודת ה', וכשיפל ילמד לעצמו למודים רעים, שאין לו כבר שוםתקוה, חס ושלום, וממנו כבר לא יהיה שום דבר, וכל זה באמעקמומיות דעתו הפגומה, על כן צריך לבטל דעתו לגמרי, ולידעשאין יודעים כלל רק מה שגלה הצדיק, וזה עקר שלמותההתקרבות אל הצדיק, כמובא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן קכג|, עין שם; ומחמת טרדותי עכשו - אקצר.

הדורש שלומך...

א' תשלב.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דברשבעולם לא יוכל לשבר אותך, והעקר בזה העולם הוא התחזקות, וכך קבלנו מרבנו ז"ל, שאם היה לו אחד שיאמר לו בימי נעוריו: אחי, חזק, היה רץ אלפים ורבות פרסאות, כי גם עליו עבר מהשעבר, תתאר לעצמך, רבנו ז"ל שלא טעם טעם חטא מימיו, והתחיל עוד בעבודת השם יתברך כשהיה ילד קטן בגיל חמשושש, כמובא באריכות בשבחי הר"ן, את גדל יגיעתו וטרחתווסגופיו הרבים, שאז היה עדין בילדותו, ואחר כך כמה צומות צסועוד לא היה בן עשרים כבר צם משבת לשבת ח"י פעמים בשנה, הינו ממוצאי שבת אחר סעדת מלוה מלכה עד סעדת ליל שבת צסבפעם אחת, ועוד לא היה בגיל עשרים, ואת היגיעות והטרחותשיגע וטרח בעבודת השם יתברך, זה אין לתאר ולשער כלל, ואף על פי כן צדיק קדוש ונורא כזה אמר, שאם היה לו אחדשיאמר לו מלים אלו: "אחי, חזק", היה מתחזק יותר ויותר, ורץ יותר ויותר בעבודת השם יתברך, על אחת כמה וכמה שבורי כליחרס כמנו היום, שרק הקדוש ברוך הוא יודע

את המעמד והמצב שבו אנחנו נמצאים, איך אנחנו לא צריכים להתחזק יחד, הלא אחד צריך לחזק את השני, ולומר לו בכל יום ובכל שעה ובכל רגע: "אחי, חזק", וכן אדם צריך לחזק את עצמו, שתהלה לאל, יש לנו ספרי רבנו ז"ל, ובזה ראוי לנו לשמח מאד מאד ולהתחזק, כי הגיעה הזמן שתקח את עצמך בידיך, למה אתה צריך להיות כל כך במרירות ובמרה שחורה, מכל מה שעובר עליך ראה שהקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בהשגחה פרטית, וממילא לא יהיה רקמה שהוא ירצה. ועל כן מה לדאג דאגת חנם, אם אתה צריך משהו, העקר הוא תפלה - לבקש ולהתחנן ממנו יתברך, כי רק הוא יתברך יכול לעזר לך ולא אחרים יכולים לעזור. אם תכניס ידיעותאלו בתוך לבך ודעתך, אז הכל יעבר לך בקלות; כי כל הצרות והיסורים והמרירות שעוברים על האדם הם, מפני שחושב שיתן לעצמו עצה בלעדי הקדוש ברוך הוא, אשר אין עוד הבל ודמיון יותר מזה. העקר ראה לבטל את עצמך לגמרי אל אין סוף ברוך הוא, ולידע ולהודיע ולהודע אשר אין עוד בלעדיו יתברך כלל, וכפי שתחזיר בעצמך ידיעות אלו, אז תוכל להתחזק.

נא ונא התמד בלמוד משניות, ותהיה רגיל לומר פרק אחר פרק בהתמדה ובשקידה גדולה, כי למוד המשניות מטהר את הנשמה מכל מיני חלדה, ואשרי מי שחזק לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, שאז בודאי יהרג את יצרו הרע הבוער בו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשלג. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, כי בזה העולם צריכים רק התחזקות, ומי שיאמר לך אחרת, הוא סתם טפשושוטה, כי בפרוש איתא מהבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, אשר האדם צריך לירא כל רגע שלא יפל בשאול תחתית, כיהנסיונות קשים ומרים מאד, וזה נאמר אפלו על צדיק גדול, ומכלשכן על בעלי עברה כמנו, בודאי צריכים להתחזק. וראיתי דברנפלא בספר "בית אהרן" בסדר היום שלו, שאמר בשם הבעל שם טוב הקדוש: האדם יכול להשיג מה שהשיגו כל

התנאים והאמוראים, רק הגאות מעכבת ואינה מניחה לו להשיג, ועצבות נמשכת גם כן מגאות, כי מחשב בעצמו כי כפי גדל ערכי שאניאיש חשוב מאד, היתה צריכה להיות לי התלהבות בשעת התפלה, אבל העקר הוא פרוש המלות, כל אחד ואחד כפי ערכו במעוטח שבונות, עין שם; ועל כן איני יודע מה שאתה כותב לי מכתב כל כך באריכות, ראה לחזק את עצמך בספרי רבנו ז"ל, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, כי ספרי רבנו ז"ל הם מחיים מתים ממש; אשרי מי ששוקד בהם, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשלד. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא ה'תשל"ה.

שלום לידידי היקר...

אתמול דברתי עם וכו', אך לא פעלתי כלום, ואדרבה עומד בעקשנותו וכו'. ידידי היקר! חדל ממנו, כי הרבה דרכים ואפנים יש לפניו יתברך, איך לפרנס אותך, כי השם יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, אין שום מציאות בלעדיו יתברך, ובכל תנועה ותנועה השם אלופו של עולם, והכל בהשגחתו יתברך, ויכול לפרנס אותך בסבה קלה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב, | כי הכל בידו יתברך, על כן חזק ואמץ, ותהיה לאיש חיל, ולא ההפך | עין שם, חלק ב', סימן ז', | ותקים | תהלים לז: | "בטח בה" ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה ותענג על ה', ויתן לך משאלות לבך, גל אל ה' דרכך ובטח עליו והוא יעשה ויוציא כאור צדקך ומשפטיך כצהרים, דום לה' והתחולל לו, אל תתחר במצליח דרכו באיש עושה מזימות" וכו'; ויותר מזה אין אני צריך לכתב לך, כי אין מה לכתב יותר, חזק בכל זה.

הדורש שלומך...

א' תשלה. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא ה'תשל"ה.

חיים ושלום, ברכה וישועה ירדפו אל אהובי, ידידי היקר, הבחור החפץ ומשתוקק להכנס אל תוך הקדשה, על פי דרך התם והפשוט שקבלנו מהאי נחלא עמיקא וטמירא, אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה וכו', נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך קבלתי זה שלשה שבועות, אך מרב טרדותילא היה הפנאי להשיבך. ובאמת גם עכשו איני יודע מה להשיבעל כל קשיותיך שאתה מקשה וכו', כי באמת אם נזכה לישובהדעת, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועהותנועה שם אלופו של עולם, דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצםעצמיות חיות אלקותו יתברך, אשר התלבש בלבוש הזה, אז כברישכח מכל הדמיונות והפתויים, ויזרק מעליו כל הקשיות שיש לועל זה או על זה וכו', וכן כבר לא יתבלבל משום דבר ומשום בריהשבעולם וכו', רק יכניס בדעתו עצות, ויחשב מחשבות איך יזכהלקדש ולטהר את עצמו שגם הוא יזכה להכניס בדעתו "כי אין עודמלבדו", ואז יהיה בחרות לגמרי, בן חורין אמתי וכו', וכל זמןשאין בו ידיעה זו, אזי עדין הוא מסבב בחשך ודינים, בקשיותובספקות, עד שנתעקם לבבו ודעתו לגמרי, והוא תמיד מבלבל וכו'.

ואפלו כשנפל למקום שנפל על ידי חטאיו ועוונותיו, רחמנאלצלן, גם כן אסור לבלבל עצמו כלל, ולחשב על עצמו ולהקשותקשיות על עצמו, רק יסיר הכל מדעתו מה שעבר עליו עד רגע זה, וידין את עצמו לכף זכות, כי כך סבבו עמו באפן שיתחיל מחדש;כי לפעמים נדמה לאדם שהוא כבר בעל מדרגה והשיג כבר מהשהשיג וכו', אז פתאם בא אליו וכו', והכל מלמעלה, כדי שתדעשעדין אינך יודע כלל, ועצתך לעשות התחלה חדשה, אשר זהועקר שלמות האדם, שנקרא 'הולך' ולא 'עומד', וכל מה שנופלוכו', והוא מתגבר ומתחזק ומתאמץ בכל כחו להתחיל מחדש, כמו כן מעלה שעשועים גדולים למעלה וכו', והשם יתברךמשתבח עמו בכל העולמות: ראו, בני זה אשר נשלך ברפש וטיטזה, אף על פי כן אינו מיאש עצמו כלל, והוא מטפס ועולהמירידתו העמקה ומשתדל לרחץ את עצמו מזהמת תאותו וכו', ואףשבין כך ובין כך בשעה שרוצה לעלות ולנקות את עצמו מפיליםאותו יותר ויותר, תדע שזה הכל, כדי לנסות את תם לבבך אם אתהרוצה באמת לצאת ולשוב אליו יתברך, ואם היית יודע ורואה אתגדל השעשועים שיש לו יתברך מכל העתקה שאתה נעתקמגשמיותך, היית רוקד כל היום, ולא היתה לך שום חלישות הדעתממה שעובר עליך, רק היית בורח יותר ויותר אליו יתברך. ובאמתצריך לקשר את עצמו בקשר אמתי ונצחי בו יתברך, יהיה איךשיהיה אני כבר לא אחזר ממנו

יתברך, תעבר עלי איזו ירידה שרקתעבר, חס ושלום, תמיד אשתדל לברח למקום
מיחד שאין שם בני אדם, ויפרש כל שיחתו אליו יתברך, כאשר ידבר איש אל
רעהו והבן אל אביו, אז כשיהיה חזק בדעתו מאד מאד שלא יתפעל משום דבר ומשום
בריה הרוצה לרחקו מאביו שבשמים, אז סוף כל סוף ינצח במלחמה, ויזכה לחזות
בנעם ה' ולבקר בהיכלו וכו'.

ובלבד אהובי, ידידי, שתהיה חזק ואמיץ מאד מאד בדעתך לבלי לחזר לאחורייך.
”יעבר עלי מה” וכו', וראוי לנו לילך עם ההתגלות שגלה לנו רישא דלא אתידע
ולית מאן דקימא ביהא וכו' על פי ”אזמרה לאלקי בעודי” | עין לקוטי מוהר”ן,
חלק א', סימן רפב, | לחפש בעצמו ובאחרים נקודות טובות, ולדון את עצמו ואת
אחרים לכף זכות, ולהסתכל תמיד רק על צד הטוב ביותר שיש בו ובאחרים. ותהלה
לאל, אנו זוכים בכל שנה להגיע אל זמן חרותנו, ואנו זוכים לאכל מצה שהוא
מיכלא דמהימנותאב, ואנו נזהרים תהלה לאל, מאכילת חמץ, אשר עם זה אתה יכול
לרקד כל השנה, שאיך שהוא ברוך הוא אלקינו שבראנו מזרע ישראל ולא עשני
גוי, אשר השמחה הזו עולה על כל השמחות וכו'. ומוהר”ן ז”ל
גלה | לקוטי הלכות, השכמת הבקר, הלכה א', | אשר על ידי דרך זו לחפש נקודות
טובות, ולדון את עצמו ואת אחרים לכף זכות, ולהסתכל רק על הטוב, שיש בכל
אחד מישראל, תהיה הגאלה, על ידי משיח צדקנו וכו', עין שם. ור' נחמן
טולטשינער ז”ל תלמידו, היה רגיל לספר ששמע פעמים אין מספר מפיו הקדוש:
”נאהר אזמרה נאהר אזמרה”, הינו שצריך לילך רק עם ההתגלות הזו, למצא
בעצמו ובאחרים רק הנקודות הטובות. וחזר אז את התורה 'אזמרה', וכשסים אמר לו:
אתה חושב שהתורה זאת נתישנה אצלי, לא, נארזי איז שפיגל ניג. כל כך היתה
חדשה אצלו, מכל שכן איך צריך להתחדש אצלנו בכל יום מחדש וכו'. והאריז”ל
אמר לתלמידו הרברבי חיים ויטאל: בדורות אלו כשאישי ישראלי עושה איזו
מצוה או דבר שבקדשה, אזי הוא חשוב למעלה כאלו היה נעשה על ידי התנאים וכו',
וזה אמר לפני ארבע מאות שנה, מכל שכן עכשיו אשר כבר עבר כלל ישראל מה שעבר
- הריגות ושמדות, רחמנאלצלן, וצרות וגליות הרבה מאד, על אחת כמה וכמה כל
דבר קטן שעושים בשבילו יתברך, מעלה שעשועים גדולים אצלו יתברך, כאלו היו

נעשים על ידי התנאים וכו', וכבר אמר רבנו ז"ל|שיחות הר"ן, סימן לן: עוד יהיה זמן שמי שיהיה איש כשר פשוט, יהיה חדוש גדול כמו הבעל שם טוב ז"ל; ובאמת דבר זה תלויבנקדת האמונה, כי אם יזכה לברור וזכוך האמונה הקדושה, אזהיה רוקד כל היום על הנקדות הטובות שיש לו, כי הלא אם אין עמו רק מצות ציצית, גם כן יכול לרקד כל היום, כי אין עוד שמחהבעולם כשמחת המצוות, שאנו זוכין לקים רצון הבורא יתברך, ואנוהולכים כל היום עם ציצית, ואף שיש בנו רע הרבה מאדבעוונותינו הרבים, הלא כנגד זה יש בנו טוב הרבה מאד מאד, כיתהלה לאל, אנו מלאים מצוות כרמון - ציצית, תפלין וכו' שבתוכו, אשר על ידי כל מצוה ומצוה יכול להחיות את עצמו, תהלהלאל, איך שהוא יש בי מצוה זו וכו' וכו'.

ור' לוי יצחק|נרו יאיר| ז"ל| ספר ששמע כמה פעמים מפיר' אברהם בר' נחמן ז"ל, שלנו אין כח ללחם עם הרע, אנו צריכיםלעשות רק הטוב, ואז הרע ממילא יפל הרע, כאשר אמר פעם רבנוז"ל לאחד: אתה עשה טוב ואז הרע ממילא יפל; וכל הנקדותהטובות שיזכה למצא בעצמו יביאו אותו אל תכלית השמחה, שזהועקר השלמות שצריך האדם לזכות אל זה בזה העולם, להיות שמחוטוב לב תמיד, כי "עז וחדוה במקומו"|דברי הימים א טז, כז,|, ואצלויתברך הוא מקור השמחה, ועל כן כשאחד הוא בעצבות, זוהי גלותהשכינה ממש|עין לקוטי הלכות, הודאה, הלכה ו'|, וצריך לעסק בעליתהשכינה מגלותה, וזה זוכים על ידי מציאת נקדות טובות אצל כלאחד מישראל, שהם איברי השכינה וכו'.

ואמר ר' אברהם בר' נחמן ז"ל: מיט שמחה האט מעןגארנישט וואס אן צו ווארן, אדרבה מיט יעדען שמחה איז דערמענטש זייער מצליח בגשמיות וברוחניות ווי דער הייליגער רביברענגט אין ספר המדות|אות שמחה, חלק ב', סימן א':| מי שהואשמח תמיד, על ידי זה הוא מצליח, וצריך שתדע אשר להגיעלתכלית השמחה, זו העבודה הקשה ביותר, כי טבע האדם להמשךתמיד אל העצבות והמרירות, מרב פגעי הזמן שעוברים עליו וכו', ועל כן צריך לעשות כל הפעלות שבעולם שיזכה להגיע אל מדרגתהשמחה, שהיא תכלית המדרגה העליונה, שצריך האדם לזכותאליה בזה העולם, שיזכה לשמח בשמחת המצוות, שעל ידי זהעולה למעלה מנפשוין רוחין

ונשמתי, שהם העולמות, וזוכה להשיגו יתברך בלי שום לבושים וצמצומים, בבחינת: מטי ולאמטי | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עד|. ושמעתי מאנשי שלומנו שצריכים להיות כל כך בשמחה תמיד, עד שישכח לגמרי את דאגותיו ואת צרותיו ואת כל מה שעובר עליו, ובאמת מי שהוא תמיד בשמחה, הוא חי חיים טובים ונעימים ואמתיים, ועל כן משרוצה לחיות חיים טובים ונעימים ואמתיים, יעשה כל מיני פעולות לשמח את נפשו, ולא יסתכל על שום מונע ומעכב, וגם הנביאים טובי הנביאים היה תמיד לפנייהם תף ונבל וכנור, ורקדו ושרובקביעות, ועל ידי זה נמשכה עליהם הארת הנבואה. ואמרה אריז"ל, שאין לך דבר המונע ההשגה כמו העצבות והמרירות, וכגלה לאיש סודו, אשר הוא הגיע למדרגתו רק על ידי שמחת המצוות | עין בתחלת ספר 'חרדים' |, ומוהר"ן ז"ל אמר פעם לאחד מאנשי שלומנו: אם היית תמיד בשמחה לא היית רואה פני גיהנום. ובאמת זה תלוי בזה, כפי השמחה, כמו כן זוכה לחיות חיים אמתיים, בחינת הגן עדן, ולהפך - כשהוא הולך במרירות ובעצבות, אז הוא טועם את הגיהנום ממש, רחמנא לצלן, ועל כן למה לו ולמה לו להמשיך על עצמו את הגיהנום. ואמר רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסט, שעל ידי השמחה יזכה שישמר אותה שם יתברך מפגם הברית הבא מהקלפה שנקראת על שם הלילה והמרירות כידוע. והנה, ידידי היקר, היה ראוי להאריך לך, אך טרדותי רבות מאד בעוונותי הרבים, וגם את כל זה אני כותב לך על הדרך, ובפרטיות שהכל כבר מובא בספרי רבנו ז"ל הפך בהם, ואז לא תצטרך לשום דבורים שבעולם, כי תמצא שם הכל. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ומצפה לראותך...

א' תשל. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות לכוון שם "אל אלהים" בתקון הכללי, כבר דברנו מזה הרבה, וכתבתי כבר הרבה שיש לכוון באומרו במזמור ע"ז "אלהים", ואף שאיזה פרח יצא כנגדי וכתב עלי מה שכתב וכו', כבר הראיתי מהמדרש, שאפלו אל בסגול מרמז על אל עם

צירי, בפסוק |בראשית לג, כ|: "ויקרא לו אל אלהי ישראל", עין פרושרש"י,
והוא גמרא |מגלה יח|: מנין שקראו הקדוש ברוך הוא ליעקבאל וכו' עין שם;
ועין בפסוק |שם מט, ג|: ושמעו אל ישראל אביכם, עין במדרש |בראשית רבה,
פרשה צח, סימן ג'|: שמעו לאל ישראל אביכם, עין שם; ועין ב"דגל מחנה
אפרים", פרשה זו, שמרבה לדבר שיש שבעים פנים לתורה, וצריך לדרש פעם בנקוד
זה, ופעם בנקוד אחר, לפי ענין הדרוש, ומפרש "וארא אל אברהם", אשר אלהוא
בסגול, והוא כותב אל בצירי, שהוא חסד, עין שם; הרי שלךלפניך, וכבר כתבתי,
שמי שיצא כנגדי, אף שמלביש את עצמו בצורת תלמיד חכם, אבל אם הוא מדבר
כל כך בגסות, מראה שאינו יודע מה שאינו יודע, ואין לי מה להאריך על זה.
מה אמר לך, ידידי היקר, כבר אמר החכם: הקץ לדברי רוח, האם כדאי לנו להכנס
בבלבולים ובוכוחים של שטות והבל?! יאחזכל אחד לפי דרכו, אף אחד אינו
מכריח את השני מה לעשות ומהלומר, אבל על כל פנים שלא יצא בעזות, ויש הרבה
דברים שלאראה.

כל 'תקון הכללי' שאני מדפיס, יהיה כתוב שם "אל אלהים" במזמור ע"ז, ששם
צריכים לכונם, כמו שהזהירנו רבנו ז"ל, שצריכים לכוון בעת אמירת עשרה קפיטלך
תהלים את השם הזה, והוא חלק מהתקון, ואל יאמר כל מאן דהוא שאין צריכים
לכוון, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל שצריכים לכוון |עין לקוטי מוהר"ן, חלקא',
סימן רה|, ואיני יודע איך יכולים לומר אחרת מדברי רבנו ז"ל, אני רק הקלתי
לבני אדם שיכונו את השמות האלו, רק בהבטה בעלמא שמביט בעת אמרו "אל
אלהים", שיראה למטה את המלוי, וזה כבר מספיק, ובשביל זה אין צריכים לצאת
כנגדי כל כרבחריפות, ויותר מזה אין לי מה להוסיף.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשלז. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וארא ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר - תתאזר במדת הסבלנות הן בבית והן בחוץ, כיהחיים מלאים נסיונות קשים

ומרים, ואשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר מכל דבר. ותאמין לי, מי שהולך בסבלנות מרגיש טעם אחר בחייו, ולכן הרגל את עצמך במדת הסבלנות, ואל זה תזכה על ידי רבוי תפלה ובקשה; כי התפלה וההתבודדות מביאים לאדם ישוב הדעת אמת, וכל אלו מאנשי שלומנו שהיו מישבים בדעתם, היה רק מחמת שהרבו בתפלה והתבודדות, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשלח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את כללך וכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות.

מה אמר לך, ידידי היקר, בחור צעיר צריך לשמר מאד מאד על הזמן, כי הזמן אי אפשר לקנותו בשום כסף שבעולם, ועל כן ראה לשמר על הזמן, ותסתכל תמיד על השעון, הינו שתשתדל בכל שעה ללמד איזה למוד, ותדבר אילו דבורים אל הקדוש ברוך הוא, וכך תמלא כל יום ויום עם הרבה טוב. ומספר על מוהרנ"תז"ל, שהיו לו כמה שעונים - הן בכיסו והן בחדרו שלמד בו, וכונבחדר האכל ובחדר השנה, ותמיד הסתכל על השעון, וכך מלא אתה יום עם טוב אמת ונצח, כי מי שמרגיל את עצמו להסתכל בכל יום ובכל שעה על השעון, ומשתדל שלא תעבר לו שעה אחת בליטוב, אז מצליח דרכו מאד. ועל כן תרגיל את עצמך גם כן לילך בצורה כזו, ואז תצליח מאד מאד, העקר תתחזק ואל תשבר משום דבר שבעולם, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד... א' תשלח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך בפגם הברית וכו' וכו', והעקר שחשבת שאחר החתנה תפטר כבר מהכל וכו'. מה אמר לך, ידידי היקר, מובא בכתבי האריז"ל |פרי עץ חיים, שער קריאת שמע שעל

המטה, פרקה', כי חטא דור המבול היה עון שכבת זרע לבטלה, והוא עוןחמור
מאד, כי הוא פוגם במחשבה ואינו משתמש בשום כלי, והפגם הזה מגיע עד דעת
עליון של אבא ואמא, וגורם שכל השפעיוצא אל הקלפות, ומזה באים לאדם כל
מיני צרות ויסורים ומרירותועגמת נפש וחלישות הדעת, והתקון שיברחו אותן
הנשמות חזרהלמקומן והקלפות תתבטלנה הוא - על ידי חרב פפיות, והוא - שאנחנו
צריכים להוריד אור גדול ונורא מאד, שעל ידי זהמסתלקות הקלפות, כי כשמתגדל
אורו יתברך בגלוי נורא מאד, על ידי זה נתבטלים כל הסטרא אחרא, כי שרשם הוא
בצד החשךענן וערפל, ועל ידי רבוי אור הזה נעשה חרב פיפיות להרג
גופיםסטמאים, כי נסתמאו עיניהם ויצאה חיותם מרב האור הרב הזה, ומתבטלים
לגמרי. וזה כל הענין של אמונה ברורה ומזככת, שאמררבונו ז"ל |ספר המדות,
סימן לג|: על ידי אמונה הקדוש ברוך הואיסלח לך על כל עוונותיך; וכן |שם,
סימן ו'|: על ידי אמונה האדםחביב להשם יתברך כאשה לבעלה; כי על ידי תקף
האמונה שאדםמכניס את עצמו באמונה פשוטה, ויודע ועד אשר אין בלעדיויתברך
כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ובכל הירידות והנפילותשם אלופו של עולם
נסתר, על ידי זה בעצמו נתבטלים הקלפותוהסטרא אחרא. ועל כן אשרי ואשרי מי
שמכניס את עצמובאמונה, כי האמונה הקדושה מכפרת על כל העוונות, ובפרט
מישפגם בפגם הברית, שאז הפריד את היסוד מהמלכות, וכשמתחזקבאמונה פשוטה בו
יתברך, על ידי זה נעשה יחוד היסוד במלכות; אשרי מי שחזק באמונה, שאז יזכה
לתקון הברית.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשמ. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

אודות צדקת רבי מאיר בעל הנס ששאלת וכו', זה ידוע, שרבימאיר היה מלמד
בנסים, ואמר בפרוש אל הגוי הערל והטמא, שאםיאמר "אלהא דמאיר ענני" -

ינצל, וכן היה, ועל כן איני מביא את שאלתך, מדוע אין אומרים רבי חנינא בן

דוסא שגם כן היהמלמד בנסים וכדומה עוד תנאים ואמוראים, כי אף אחד לא אמרשיגידו "אלהא דמאיר ענני" כמו רבי מאיר בעל הנס, ולכן דיקאאצלו שייך כל הענין הזה, ובכל דבר טוב נותנים צדקה. ורבנו ז"לגלה לנו |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ד',| על פסוק |דברים טו, יא|: "פתוח תפתח" - תכף ומיד כשאדם פותח את ידו לתן צדקה, על ידי זה הוא פותח פתח עליון, וכל מה שפותח יותר, פותחפתחים יותר רחבים. ועל כן דיקא כשנותנים צדקה לרבי מאיר בעלהנס, ואומרים: "אלהא דמאיר ענני" אז יש ישועה, ורואים נסים, וזה בדוק ומנסה. ובפרט מי שאבד איזו אבדה ומנדב צדקה לעלוינשמת רבי מאיר בעל הנס, ואומר: "אלהא דמאיר ענני", מוצא אתהאבדה שאבד. וראיתי דבר פלא בילקוט ראובני |פרשה זון| עלפסוק: "ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו", כי יש בקלפותקלפה הנקראת טבת, ובה נדבקים כלבים עזי נפש כמספר תתקמ"ד, ומקלפה זו יונקים מחנה של כלבים במספר תתקמ"ד, והם יונקיםמהכלב הרע הגדול הנקרא חציר, וזה "לכל בני ישראל לא יחרץ'כלב לשונו" אותיות חציר. וזו היתה כונת רבי מאיר בגמרא, שנתןרבי מאיר סימן, כשתאמר: "אלהא דמאיר ענני", "אלהא דמאירענני", כי הגימטריה שלו עולה ממש תתקמ"ד, כמנין הכלביםהנדבקים תחת קלפת טבת, וכשאדם אומר "אלהא דמאיר ענני", "אלהא דמאיר ענני", שתי פעמים, על ידי זה הוא מוחק אתהקלפות האלו ועזי פנים בורחים ממנו; ועל כן דבר גדול מאד לתןצדקה לעלוי נשמת רבי מאיר, ולומר: "אלהא דמאיר ענני", "אלהאדמאיר ענני". יעזר הקדוש ברוך הוא, שנזכה לתן בכל יום צדקה, ועל ידי זה נתקן את אשר שחתנו, כי צדקה היא תקון הברית, כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רסד|: צדקה היאתקון הברית, כי הברית היא, שהיה צריך להשפיע בקדשה למקוםשצריך להשפיע, והוא סלק את ההשפעה משם, והמשיכו, חסושלום, למקום אחר, ועל כן התקון על ידי הצדקה, שעל ידי זהחוזר ומשפיע משם את הקדשה, ועל ידי זה נתקן. וזה בחינת"ויבאו האנשים על הנשים", הנאמר בנדבת המשכן |שמות לה|, הינוזווג שנעשה על ידי הצדקה, כי הצדקה היא תקון הברית, עין שם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשמא. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.
אודות שאלתך על המנהג להתקבץ יחד בסעדה שלישייתבשבת קדש, התקנה הזו תקן
הבעל שם טוב, זכותו יגן עלינו, והואדבר גדול מאד, ואז מגלים הצדיקים
תורה, כמובא בדברי מוהרנ"תז"ל | עין לקוטי הלכות, קריאת התורה, הלכה ו',
אות ד', כי אז הוא רעואדרעוין, ואז הוא הזמן של הפדיון הגדול
| לקוטי הלכות, ברכת השחר, הלכה ה', אות נ', ועל כן דיקא אז בסעדה שלישית
יש התקבצותוקרוב נפשות מהשם יתברך, ואז הוא בנין "היכל הקדש"
| לקוטי הלכות, יורה דעה, תערובות, הלכה ה', אות ו' | ובזהר הקדוש הפליגו
מאדבמעלת סעדה שלישית של שבת קדש, שאז הוא רעוא דרעוין, שאזנסתלק משה
רבנו ויוסף הצדיק ודוד המלך. ומנהג החסידים להתקבץ יחד ולשיר בצותא זמירות
של שבת. וראיתי דבר פלאב'כף החיים' | ארח חיים, סימן רמב', שבשער הכונות
לא נזכר בהדיא, שצריך לאכל דגים בשבת אבל ב"פרי עץ חיים" כתב,
שבסעדהשלישית יש לאכל דגים, וחדש ה'כף החיים', אשר בסעדה שלישייתצריך לקבע
סעדו עליה, ולכן צריכים לאכל דגים בסעדה שלישיתיותר משתי הסעדות, אך
במשנה ברורה, סעיף קטן ב', כתב: טובשיאכל בכל סעדה משלש סעדות דגים.
על כל פנים אין ללעג עלשום מנהג ישראל, כי מנהג ישראל תורה, ויש על מה
לסמך. ובפרט אצל אנשי שלומנו זה דבר גדול מאד, כשזוכים להתאסףפעם בשבוע
בסעדה שלישית בעת רעוא דרעוין, יעזר הקדוש ברוך הוא שנזכה לקים את זה בשלמות.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשמב. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להשתדל להיות אצל ציון רבנו ז"ל, על כל פנים פעםאחת בחיך, כי בפרוש

גלה לנו רבנו ז"ל על ידי שני עדים נאמנים, שמי שיגיע אל ציונו הקדוש, ויאמר שם עשרה מזמורי תהלים, יהיה לו תקון על הכל, והוא ערב על דבר זה. עכשו אשאל אותך, האם היה צדיק בעולם, שהבטיח הבטחה כזו עם שני עדים? ועל כן מה ולמה לך להכנס בוכוחים או בשאלות וכו' וכו'?! הלא אם יש צדיק כזה עם הבטחה כזו, כדאי וראוי לנסע מסוף העולם ועד סופו, כדי לקבל את התקון הזה, כי אדם צריך לעשות לעצמו חשבון הנפש, כי הנה כבר יצאה נשמתו מגופו, ומשוטטת בכל העולם כלו, ומבקשת ומתחננת על תקון, ופתאום אומרים לה שישאיזה מקום שיש שם צדיק, שאם אומרים בקברו העשרה מזמורי תהלים, אזי יעשה לה טובה נצחית, הוא כבר רץ ופורח לשם, ואינו מסתכל לא על אביו ולא על אמו ולא על אשתו ועל חותנו ולא על חמותו ולא על שום בני המשפחה הגיסים והדודים וכו' וכו', כי הוא נוסע אל ציון רבנו ז"ל ורוצה תקון לנפשו; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, וזוכה לבוא על כל פנים פעם אחת בחייו אל ציון רבנו ז"ל, בודאי יש הרבה מניעות, ובפרט מי שפגם בברית, מתפשטות עליו המניעות מכל הכוונים, עם כל זאת הוא צריך לעשות כל מיני פעולות שבעולם לשבר את המניעות ולבא אל ציון רבנו ז"ל, וכל אחד ואחד מאנשי שלומנו היקרים, שזכה להיות אצל ציון רבנו ז"ל, יכול לכתב לך ספר שלם, איך עברו עליו צרות ויסורים, דחקות ועניות ומחלקת ומניעות עד אין סוף, עד שזכה להגיע אל ציון רבנו ז"ל, ועל כן תעזב כבר את כל השטיות, ותשתדל לנסע אל ציון רבנו ז"ל, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשמג. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרוי איר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לדבק את עצמך בו יתברך, ותדע שאין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומהוה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וככלשתכניס את עצמך בידיעות אלו, אז יאיר לך מחך בהארה

גדולהונפלאה מאד.

מה אמר לך, ידידי היקר, ימינו כצל עובר, הנה אנחנו פה, ועוד מעט נצא מפה, אז מה הפסדת? ! ערם נכנסת לזה העולם, וערם תצא מזה העולם, ומה יש לך לדאג דאגות הבל.

עליך לדעת, כי הקדוש ברוך הוא מנהיג את העולם בהשגחהנוראה ונפלאה מאד, דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, ואסורלשאל שום קשיות וספקות כלל, כי הכל בסוד הגלגול, ומי יודעמאילו גלגולים היה וכו' וכו', והבן למעשה. אודות הרשע שקם עליך, תדע שזה גם כן מסוד הגלגול, כימי יודע מה פגמת ואיך היה וכו' וכו' בגלגול הקודם וכו' וכו', עםכל זאת דעתי ברורה ומזככת, אם תתחזק באמונה פשוטה בויתברך, ותכניס את עצמך רק באמונה אמיתית, ותציר לעצמך אשראין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומהוה ומקים את כלהבריאה כלה, ואפלו בתוך הרע, שם גנוז הטוב, והדבק את עצמךבאין סוף ברוך הוא, אז יתבטלו כל הקלפות, ויתפרדו כל פועליאון, והכל ימתק, הרשעות תפל על ראש הרשעים, והם יתבטלווגמרי, ואתה תצא לחרות, ויתרחב לך בגשמיות וברוחניות. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תשדמ.בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא, ט"ו דשובבים ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך מיום שלישי לסדר ויחי לנכון קבלתי, אך מרבטרדוטי שהיה ההכרח לי לסדר את הספרים החדשים אשר יצאובקרוב לאור העולם, על כן לא עניתי לך תכף ומיד כרצונך, ולאבזדון עשיתי זאת.

חמדת לבבי! כבר הודעתך בכמה מכתבים, כי אסור לפלכל כך בדעתו, אפלו בדבר רוחני, ומכל שכן בדבר גשמי כענייניך, ורבנו ז"ל הורנו הגלוי של "בצר הרחבת לי" |עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן קצה|: למצא גם בצרה הרחבות, כי תהלה לאל, אתה רואהשחלק גדול מהסחורה שלך כבר זזה ממקומה, ותהלה לאל באוקונים אצלך וקנו הרבה, אשר לפני שנה לא עלה על דעתך כללשיהיה דבר זה, כמו שכתבת לי אז, ועל כן השם יתברך הרחמן, שרחם עליך עד עכשו, עוד ירחם עליך ויעזר

לך למכר את כלהסחורה, ונא ונא אל תפל כל כך בדעתך, ואל תחלש רוחך
מכלמאורע שנארע עמך, וראוי לנו לשמח מאד מאד שיש לנו רבי אמתכזה, המחיה
ומחזק אותנו כל כך, ואלמלא מלחא לא הוי עלמאיכיל למסבל מרירותא דהאי
עלמאה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כג| ובודאי וועט דיר השם יתברך
אויס פירען צום גוטען, העקרלהפיל תחנתך לפניו יתברך ברחמים ובתחנונים,
וכל מה שאתהצריך בקש רק ממנו יתברך, כי רק הוא יתברך יכול לעזר לך,
ו"שואתשועת אדם" |תהלים ס, יג|, ולא כדאי להחניף לסוחר הגדול, כאשרהסיתך
גיסך, כי הכל דמיון גדול, כי אין בלעדיו יתברך, ואף שרבהעולם אינם
מסכימים בזה, ואומרים כי יש בחירה וכו', כל זהמהמבוכות, שאי אפשר לשכל
אנושי להשיג |עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימנים: כא, סד|, וצריכים רק
להתחזק באמונה פשוטה, שעל ידי זה אנו נקראים עברים, שאנו עוברים על ידי
אמונתנו מעבר אלעבר, עין שם; וצריכים לחקק בדעתנו, כי הבחירה והידיעה
אחדהם, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך ממלאכל עלמין
וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ואין אדם נוקף אצבעומלמטה אלא אם כן
מכריזין עליו מלמעלה |חלין ז:|, ואין אדם נוגעבמה שמוכן לחברו, ואין
מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלוכלמלא נימא |יומא לח.א|, ואפלו ריש גרגיתא מן
שמיא מנו ליה |ברכותנח.א|.

חמדת לבבי! מה לך להתבלבל מאחרים אפלו בגשמי ומכלשכן ברוחני, יהיה לכל
אחד אשר יהיה, ואתה חשב על תכליתעצמך, ואל תתחיל אפלו להכניס במחך מאחרים
כלל, ודבר זהלמד אותנו רבנו ז"ל על פי המעשה הנורא של התם
|עיןבספורי מעשיות, מעשה ט'|, אשר הוא העקר בחיים. וראה שם איךשיכולים
לעבר את העולם עם פעלך קרועז ועם לחם ומים, ולחיותחיים יותר טובים מהעשיר
הכי גדול בעולם, עין שם; ולמען השם, תראה להחיות את עצמך עם כל נקדה טובה
שיש בך, ותרגיל אתעצמך במדת השמחה, להפך את כל היגון ואנחה לשמחה
עצומה. וצריך לעשות כל מיני פעלות שבעולם להיות אך ורק בששוןובשמחה, ורבנו
ז"ל אמר, שעל ידי שיעשה את עצמו כאלו הואשמח, על ידי זה יבוא באמת לשמחה
עצומה. וצריך שתדע אשרבלי שמחה, האדם אבוד לגמרי, ואל תהיה חכם בעיניך

איך אוכל להיות במצב כזה בשמחה? או מה יאמרו הבריות? אתה תסתכל רק על עצמך, ותהיה רגיל בשמחה וברקודים אפילו בינך לבינעצמך, אשר דבר זה ממתיק דינים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן י'.| ושמעתי מר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, שפעם אחת בראש השנה הכשהיתה מלחמת העולם הראשונה, דברו אנשי שלומנו מטשהרין שם בקבוץ הקדוש שלנו, שבשנה זו אין ראוי לרקד, מאחר שישכל כך הרבה צרות בעולם, והרבה מישראל נהרגים, רחמנא לצלונכו', ורצו למחות מאד שלא לרקד, וצעקו תלמידי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל: אדרבה בשנה זו צריכים לרקד יותר מכל השנים, כירבנו ז"ל אמר שהוא המתקת הדינים, וכן קימו ועשו, ורקדו בשנההיא יותר מבכל השנים.

ועל כן, חמדת לבבי, כשאתה רואה שעוברות עליך צרות ומרירות כאלו כמעט יותר מכל העולם, אתה צריך לרקד יותר ויותר, ויהיה לך חק קבוע לרקד בכל יום, ותראה לקנות לעצמך כלי זמר ולשמע תמיד זמר, כדי שתהיה תמיד בשמחה, אשר היא עקר הרפואה בגשמיות וברוחניות. ידיך הדורש שלומך...

ולמען השם, אל תסתכל על אחרים, אשר הולכים במרהשחורה, אתה עשה כל מיני פעולות שבעולם להיות אך ורק בשמחה עצומה.

א' תשמה. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי. אהובי, אחי! להשיב על כלשאלותיך יקצרו המון יריעות, ובפרטיות להסביר לך על פני הכתבענינים ארכים כאלו. ובאמת היו ראויים לרשם על פני הכתב, כידבר הנכתב מכל שכן דברינו נדפסים על ידי

החברים, היה דברנחוץ מאד לכתב בכתב, אך מרב טרדותי עכשו אי אפשר, ובפרטיות שבקרוב יצא לאור ספר חדש "ארך אפים", המדברהרבה מענין סבלנות ואריכות אפים, ושם יש, תהלה לאל, אריכותגדולה גם מענינים אלו שרצית שאכתב.

והנה אודות שאלתך, שהרי אמרו חז"ל |ברכות נה. |: המוסר דיןלשמים, |הוא בין הדברים שמזכירים עוונותיו של אדם|. ואם כןלענין התבודדות ושיחה בינו לבין

קונו, שצריכים לספר הכל לפניו יתברך בפרטי פרטיות, מה שעובר עליו בכל מאורע וכו', ואם כן איך יכולים לספר בפרטיות, שחברי זה מצער אותי, וגורם לי מהשגורם וכו', הלא הוא בכלל מוסר דין על חברו?! ויש לומר, שהאמת שהתבודדות צריכה להיות בתמימות ובפשיטות, כאשר ידבראיש עם רעהו, ולספר לפניו את כל צרותיו ומאורעותיו, אך כמו שאסור לספר לחברו שם המצער אותו, כי הוא בכלל לשון הרע, רק מספרים בדרך כלליות, שעובר עלי מאנשים מה שעובר וכו' וכו', כמו כן צריכים לדבר עמו יתברך, ולפרש כל שיחתו וכל אשרעם לבבו, וכל היסורים שיש לו בפרטי פרטיות, אך לא להזכיר שם המצער אותו וכו'. והעקר לומר לפניו יתברך: "רבונו של עולם", חטאי המרבים מצערים אותי ומקפחים פרנסתי וכדומה, "אנא ה', רחם עלי ומחול לי באפן שיתבטלו המצערים אותי" וכו'. ואודות לעשות אספה בין אנשי שלומנו, לדעתי אין בדבר זה שום ממשות, כי רק יבלבל את המח וכו', והלא בין כך ובין כרובין היום ובין מחר יהיה ההכרח למות ולהפשיט את גופנו הגשמי, ועל כן איך יש זמן לשטיות כאלו, ולהחזיק במחלקת וכו'. וכשאדם חושב תמיד שעומד ערב הסתלקותו ועוד מעט יחזר שסוכו', ויהיה ההכרח להיות מת וגוסס, ולהקבר בקבר, וישאר שם לבד בין אלפי מתים, אדם כזה אין לו כבר זמן לאספות ודברים של מה בכך, אשר יוצא מזה מחלקת. ותהלה לאל אנו מתקבצים בכל ליל רביעי ומדברים מהתכלית הנצחי ומרבנו ז"ל, ומעוררים ומחזקים איש את רעהו לברח רק אליו יתברך, ואנו רוקדים הרבה יחד על נעם חלקנו, ועל כן אין לך אספה יפה מזו. חמדת לבבי! ברח לך מקהלי' שע געשעפטון, כי תהיה טרוד יומם ולילה ומאומה לא תשא בעמלך, והכל הוא רק דמיון והבל, כי באמת אין שום זמן כלל, ועל כן העקר לברח אליו יתברך. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תשמו. בעזרת השם יתברך, יום שני, לסדר בא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים הרבה התחזקות, וזה תקבל אצל רבנו

ז"ל. והיה טוב מאד שתתמיד בלמוד "לקוטי הלכות", כי כך קבלתי מאנשי שלומנו, שכל אלו שהתמידוב "לקוטי הלכות", היתה להם חיות אחרת. ותאמין לי שגם אני, כשהייתי בחור צעיר, חזרתי על ה"לקוטי הלכות" המון פעמים, ודבר זה אין יכולים אפלו להסביר לך, כי היתה תקופה שגמרת ביכל חדש את כל ה"לקוטי הלכות" שלשים פעמים רצופות במסירות נפש הכי גדולה, הן אמת למדתי מהבקר עד מאחר בערב רק "לקוטי הלכות". וזו כל התחזקותי עד היום הזה, ובפרט כשעובר עלי עכשו מה שעובר שירים בי כל מיני חצים ומתנגדים לי, ומדברים עלי כל דבר אסור, רחמנא לישזבן, ועוונותי הטו כלאלה, והם אשר גורמים את כל המחלקת. עם כל זאת כל התחזקותיה היא מפני ששקדתי בנעורי הרבה "לקוטי הלכות", עד שהם שגורים על לשוני, כי כל הדבורים שלי הם רק משם. ולכן אינני צריך לדי היקר, שתלמד גם אתה הרבה "לקוטי הלכות", ושם תמצא מרגוע לנפשך. ושמעתי מר' לוי יצחק, [נרו יאיר] |ז"ל|, שספר לי, שלמוהרנ"ת ז"ל היה תלמיד ונקרא ר' משה ברסלבר ז"ל, והוא היה חוזר על דברי מוהרנ"ת ז"ל בהתלהבות כזו, שהיה הולך עם כרך אחד של "לקוטי הלכות" אנה ואנה בבית המדרש, וחזר על ההלכה בהתלהבות גדולה, ובכל פעם עצר וצעק: "אה! אה! אה! וכששאלו אותו: "מה אתה כל כך מתלהב?" ענה ואמר: "הלא אני שמעתי מפיו את ההלכה הזו, איך שאמר לפנינו חי, ועכשו אני רואה את זה כתוב בספר, זה מחיה אותי". כל כך היה מוהרנ"ת ז"ל מחיה את אנשי שלומנו עד שהיו מאנשי שלומנו רגילים לומר, אם לא היו יודעים שמוהרנ"ת ז"ל היה בשר ודם, לא היו מאמינים שזה נכתב על ידי בן אדם, וזה מכרח להיות נכתב על ידי מלאך או שרף, כי הדבורים שיש ב"לקוטי הלכות" לא תמצא בשום מקום, כי מוהרנ"ת ז"ל מחזק את נשמת כל בר ישראל; אשרי מי שיתמיד בספרי ה"לקוטי הלכות", ואז טוב לו כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשמז. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרוי איר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות המחלקת וכו', ראה להיות ותרון בביתך, ותמחללאשתך, ואין צריכים לקחת אישית כל מה שהיא אומרת, וצריכיםלהיות מוחל על עלבונות וסובל על הכל, ועל ידי זה יהיה לךשלוש בית נפלא, אתה לא צריך להיות תמיד הצודק תהיה החכם...העקר תכבד ותיקר מאד את אשתך, ועל ידי זה יהיה "תכבדוותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו". ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סט|, כי כל העשירות באה על ידי האשה, ועל כן ראהלכבד וליקר את אשתך, וכל מה שצריכה תתן לה, ואז תראה אתעולמך בחייך; כי אם תמסר את נפשך בעבורה, אז היא תעזר לךבכל הענינים, וזה בדוק ומנסה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תשמח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף להדפסה.

מה אמר לך, ידידי היקר, מאד מאד שמחתי לראות שיש אברךשיש לו הרגשה בהדפסת

ספרי רבנו ז"ל, כי באמת איני רוצהלבקש מאף אחד, ואף שאני תקוע בחובות לאלפים ורבבות, כאשריעיד הקדוש ברוך הוא כמה עולה להדפיס ספרי רבנו ז"ל,

ואנימפיצם ממש כמעט בחנם, כי כל מגמתי היא רק לגלות ולפרסםאת דעת רבנו ז"ל בעולם, שכלם ידעו אשר אין בלעדיו יתברךכלל, ועל כן בזה שעזרת לי

בסכום הגון כזה. יעזר לך הקדוש ברוך הוא שיפתח לך השפע ותתברך מפי עליון.

נא ונא לעורר גם את שאר החברים שיתנו את תרומתם, כי ישאצלי המון ספרים להדפיס גלויים חדשים מתורות רבנו ז"ל. ובאמת זו כל מגמתי, ויש לי כל מיני

תכניות איך למלא את כלהעולם כלו עם אור רבנו ז"ל, ולקרב את כל עם

ישראללהקדוש ברוך הוא, בודאי זה נראה עכשו כחוכא וטלולא, אבלבבא היום

יתמלא כל העולם כלו עם ספרי רבנו ז"ל, וכלם יחטפואותם, ואף שעכשו זה מר

מאד וכו', כי המחלקת מכסה הכל וכו', ובפרט המחלקת שבין אנשי שלומנו, שזה

גרוע עוד יותר מהכל, כמו שמוהרנ"ת ז"ל היה רגיל לומר, שהמחלקת בפנים כואבת

ליותר מהמחלקת בחוץ, כי גם הוא סבל מאנשי שלומנו מה שסבל, עם כל זאת

קבלתי על עצמי שאני הולך עכשו לכבש את כל העולם כולו עם אור רבנו ז"ל. ואני מקוה להקדוש ברוך הוא שהציון הקדוש עוד יפתח, ויבואו שם אלפי אלפים ורב רבבות נשמות ישראל, ואם אזכה לראות את זה בחיים - מה טוב ומה נעים, ואם לא, אני בטוח שהספרים האלו יעשו פתח לכל עם ישראל לבוא אל ציון רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר, כל מגמתי וחפצי ורצוני הוא רק לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל, אין לי שום כוונת צדדיות, ומישרוצה לחלק עלי, שלם ישלם המבעיר את הבערה, איני מפחד מאף אחד רק מהקדוש ברוך הוא, כי מה יש לי וכו' וכו', איך שהוא כל הספרים שחברתי ידפסו ויחזרו וידפסו, ויגיע היום שאצאמזה העולם והספרים שלי יעשו רשם בכל העולם, ובני אדם יחיו את עצמם עם כל ספרי, וילמדו על ידם ויקימו את מצוותיו יתברך על ידם, וזה יהיה כל חיותם. כי בעוונותינו הרבים, הערב רב ממלא את כל הארץ עם כפירות ואפיקורסות, נאוף, שקוץ, תעוב, זהום, רחמנא לישזבן, כפירות ואפיקורסות, ומדברים פתוח נגדהקדוש ברוך הוא, דבר כזה שאף פעם עוד לא היה, שרשעים ארורים המדברים פתוח נגד הקדוש ברוך הוא, תהיה להם תמיכה מ'רע בנים', 'רע בנים' מטעם, או לנו שכך עלתה בימינו, אף על פי כן אין לנו מה לפחד כלל, רק לגלות את דעת רבנו שהיא אמונה פשוטה; כי רבנו ז"ל אמר | שיחות הר"ן, סימן לג|: אצל העולם אמונה הוא דבר קטן, אבל אצלי העקר אמונה, ועקר שלמות האמונה הוא בתמימות ובפשיטות כמו שהנשים הכשרות מאמינות בלי שום חכמות כלל, ומדברות אליו יתברך בלשון שרגילות בה. וזו היתה הנקדה הפנימית של רבנו ז"ל - אמונה פשוטה, אין צריכים מדרגות ואין צריכים השגות, צריכים רק אמונה, להאמין בו יתברך שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמורה היא, והוא יתברך מחיה ומהווה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכשזוכים להגיע אל הנקדה הפנימית הזו, כבר מגיעים אל הכל, כי בזה תלוי הכל, כי האמונה היא יסוד הכל, אשרי מי שחזק בזה.

הכפל הדבר, ראה לעורר את החברים שיעזרו לי במה שרוקיכולים, כי כל דולר ודולר מצטרף לחשבון גדול, כי איני רוצה להפסיק, ואני לא אפסיק לחבר ספרים וקונטרסים ופרושים בדברי רבנו ז"ל כל עוד אהיה בזה העולם, ועל כן חבל

להכנס בוכוחים, רק תשתדלו לעזר לי במה שאתם יכולים, אני איני מתפעל מכל אלוהמתנגדים פעם פה פעם שם אני נותן להם מכה ומגלה את פרצופם הטמא, כי ההכרח לגלות את פרצופם, כדי שלא יחלישו בני אדם, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'|, אשר מישפגם בברית, עליו נאמר |משלי ב, יט|: "כל באיה לא ישובון", והמחלקת היא בשבילו - כדי שיתרחק, וחבל מאד שיתרחקונשמות ישראל, ולכן פה ושם אני כותב עליהם. ובאמת אין לי שום שיכות אליהם כלל - לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, אני אגלה ואפרסם את דעת רבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תשמט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

ראה לחזר הרבה בלמוד משניות, ואם תזכה לומר בכל יום ח"י פרקים משניות -

אין למעלה מזה בתקון הברית, כי מישנפל, רחמנא לישזבן, בהוצאת זרע לבטלה,

קשה לו לצאת מזה, רק כח התורה כל כך גדול, שיכול להוציא אותו מהבוץ

שנפלא ליו; כי כך גלה לנו רבנו ז"ל, שאפלו אותם בני אדם שנפלו בשאול תחתית

ומתחתיו, אם יעשו לעצמם חק ולא יעברו ללמד כדוכך, אז התורה בעצמה תוציאם

מהשאול תחתית שנפלו אליו. וקבלה אצל אנשי שלומנו שכך וכך הוא הח"י פרקים

משניות, וכן נתן רבנו ז"ל להרבה אנשים תקון, שיאמרו בכל יום ח"י

פרקים משניות, ועל כן ראוי שגם אתה תכניס את ראשך ותלמד ח"י פרקים משניות.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך כאשר ידבר אישאל רעהו והבן אל אביו,

וכל מה שאתה צריך תבקש ממנו יתברך, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

נא ונא תהיה בשמחה, ותשתדל לשמע כלי זמר, העקר תרקדאפלו בינך לבין עצמך,

ותרחיק ממך את העצבות והדכאון, וזה העקר תקון הברית - שמחה, כי הקלפה

המחטאת את האדם נקראת על שם יללה, שמכניסה באדם דכאון. ועל כן תשתדל מאד

להרחיק ממך את העצבות והעצלות, ועל ידי זה תזכה לתקון הברית.

הכפל הדבר, ראה לקים את מה שבקשתי ממך, לומר בכל יום הרבה פרקים משניות, ואם תזכה ח"י פרקים - אין למעלה מזה, וכן תתבודד עצמך בכל יום עמו יתברך, ותפרש את כל שיחתך אליו יתברך במקום שאין שם בני אדם, ותספר לפניו יתברך את כל מה שמעיק לך, ותצעק בקולי קולות אליו יתברך, עד שיזדכך מחך, וכן תשתדל מאד להיות בשמחה ותרקד תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשנב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך. יעזר לך הקדוש ברוך הוא, שתמיד תזכה לבשר בשורות משמחות, כי מי שהוא רגיל לומר בשורות טובות הוא נתלבש מבחינת אליהו, כמובא בדברי רבנו ז"ל |ספר המדות, אות בשורה, סימן א'. עדין לא קבלתי שום הודעה ממה שכתבתי, אך אני מקווה להקדוש ברוך הוא שעוד נזכה לשמע בשורות משמחות, לעת עתה צריכים רק לחכות ולקוות, ולבסוף הכל יתהפך לטובה. רק חזקואמץ, ואז תראה נפלאות שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשנא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

העקר בזה העולם הוא שמירת הדבור, והיה טוב מאד שתלמדא את ספרי הכהן גדול שהוא ה"חפץ חיים", אשר בתוך ספריו רואים שנכתבו בקדשה ובטהרה ובעבודה גדולה, שעבד על נקדה זו ימים ושנים. וראוי לחזר הרבה בספרי ה"חפץ חיים" ז"ל, שהם מלאים יראת שמים, ומדברים הרבה על קדשת הדבור; כי באמת כל הצרות והיסורים שאדם סובל הם רק מחמת פגם הדבור. ומספרים על צדיקים שהיה להם כמו משקל ומאזנים בתוך הפה, ששקלו היטב קדם שהוציאו מפיהם איזה דבור, ולכן ראה מאד מאד לשמר עלהדבור שלך, ואז תזכה ללמד הרבה תורה.

טוב מאד ללמד כל ספר מהתחלה ולסימו, כך היה רצונו של רבנו ז"ל, להתחיל את הספר דיקא מההתחלה ועד שיסימו, ובאפן כזה אתה יכול לעבר בספרים רבים; אשרי מי שיהיה חזק בזה, כי בצורה כזו יכולים למצא אוצרות ואוצרי אוצרות בתוך כל הספרים הקדושים, אשרי מי שאמיץ בזה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד....

א' תשנב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי היקרלי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות אמירת תהלים - אין למעלה מזה, כאשר גלה לנו רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עג, וראוי לך ללמד הרבה אתה מאמר הזה, כדי שיתלהב לבך לאמר בכל יום תהלים שמסגללת שובה.

אך הענין של 'תקון הכללי' הוא ענין אחר לגמרי מאד מאד, כי הוא תקון חדש אשר גלה רבנו ז"ל בשביל תקון המח, תקון לכלליות החטאים, ועל כן אין לערב זה עם זה, אמירת תהלים זה ענין גדול ונורא מאד, ואשרי מי שרגיל לומר בכל יום "יום תהלים" באפן שיוכל לסים בכל שבוע את ספר התהלים, כי אין למעלה מזה, אך אמירת 'תקון הכללי' הוא תקון מיחד שהוציא רבנו ז"ל למהכח אל הפעל, ואמר שהרבה צדיקים רצו להגיע לתקון הזה ולא יכלו, ואני תהלה לאל, זכיתי. ובפרוש אמר, שזה יהיה מאד קשה להגיד העשרה מזמורי תהלים, למה? מפני שאני גליתי את זה, כי כל דבר שאני מגלה ומצפה יש על זה מניעות רבות, ובפרט תקון נורא ונפלא כזה - אמירת עשרה מזמורי תהלים, זה יהיה מאד מאד קשה לקבל. ובאמת אנחנו רואים שבמציאות קשה לבני אדם לקבל את הדבר הזה, כי יש עליו כל מיני קשיות וספקות. זה אומר - אם אני אגיד עשרה מזמורי תהלים, יהיה לי תקון?! וזה מתלוץ מזה וכו' וכו', וזה מדבר כך וזה מדבר כך וכו' וכו', כלאחד כפי ענינו, אך דבר אחד מדברי לא ישוב ריקם, כי אני מדפיס את ה'תקון הכללי' לאלפי אלפים ורב רבבות טפסים, ואני מקוה לקדוש ברוך הוא, שכל ימי חיי אדפיס את העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל, ואגלם ואפרסמם לכל העולם

כלו, כי כלעניני זה רק הדפסה והפצה - לגלות את אור רבנו ז"ל בעולם, ואני יודע שהסמ"ך מ"ם אורב עלי בשביל זה, אבל אני לא מפחדמנו בשום פנים ואפן, ולא אכנע בשום פנים ואפן, אני אגלהואפרסם את דבר רבנו ז"ל לכל העולם כלו, אני אדפיס ואחזרואדפיס ואחזר ואדפיס וכו' וכו', פעמים אין מספר ספרי רבנו ז"ל, ואפיצם בכל העולם כלו.

אנשי שלומנו מספרים, אשר ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, תכף ומיד כשגמר לדבר עם איזה איש, אמר את אלו עשרה מזמוריתיהלים, כי היה חושש פן הדבור של השני יכניס בו איזה רע, כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מג, שהדבור הוא בחינתנאוף, הינו כשרשע מדבר הוא מכניס הרהורי נאוף בשומע אתדבורו, ועל כן עם כל אדם שרק דבר, אמר אחר כך עשרה מזמוריתיהלים, וכן מספרים אנשי שלומנו על ר' אפרים מעיר פשעבורז', אשר אצלו כשנכנס איזה יהודי לדבר עמו מעבודת השם יתברך ולקבל התחזקות, הדבר הראשון ששדלו - שיאמר עשרה מזמוריתיהלים. כל כך יקר וחשוב היה אצל אנשי שלומנו היקרים עניןאמירת עשרה מזמורי תהלים, שהם 'תקון הכללי', שרצו לזכות בואת אחרים. ועל כלם - ראה להרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך, אשרכל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ולשערכלל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשנג. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

דיין בריף מיטן טשעק להדפסה האב איך נעכטן דער האלטן וואס זאל איך דיר שרייבען דאס גרויס שמחה און האפענונג וואסדי האסט אריין גיבראכט ביי מיר.

עס איז בודאי ידוע ביי דיר דאסאיך בין יעצט עוסק אין ארויס געבן נייע ספרים פון כתב יד, עניניםנפלאים וגלויים חדשים בתורת רבנו ז"ל, וואס טוט מחזק אוןמאמץ זיין אלע צובראכענע און גיפאלענע נפשות זיי מחיה צו זיין, וואס קיין גרעסערע מצוה פון דעם איז נישטא אויף דער וועלטווארום די

חז"ל הקדושים |סנהדרין לז|. זאגן: כל המקים נפש אחתמישראל, כאלו קים עולם מלא. ובפרטיות די ספרים גייען דאך גאראיבער דער וועלט, און טוט מחיה און מחזק זיין הונדערטער אוןטויזינטער נפשות איז זיכער קיין גרעסערע מצוה נישטא פון דעם, ווייל עס איז זכות הרבים לדורות עולם, שידפס ויחזר וידפס וכו'וכו', עס איז איין מנהג ביי אידן דאס דעם טאג פון יארצייט גיטמען תקון אין שוהל אביסעל בראנפן מיט מזונות און אידן מאכאן ברכה און דאס איז איין גרוסער זכות פאר נשמת המת דאסצוליב איהם זאגן אידן ברכות, וואס אן דעם וואלטן זיי נישטגיזאגט יעצט, על אחת כמה וכמה ווי גרויס איז דער זכות ווענאיינער איז לא עלינו, א יתום און גיט געלד צו דרוקען ספרי רבנוז"ל לעלוי נשמת זיין פאטער אדער מוטער און דורך די ספריםווערן גיראטעוועט טויזינטער נשמות ישראל און זיי לערנען אוןדאווענען און זיינען זיך מתבודד דורך דעם, קען מען דען משיגזיין דאס גרויסקייט און חשיבות פון דעם תקון, איבער דעםטייערער ברודער זיי זייער פרייליך וואס דו האסט זוכה גיווען צואזוי איין גרויסען זכות העלפן צו דרוקען די ספרים וואס קאסטאייין הון רב איבער פופצען טויזענט דאלער - |, \$|, זאלהשם יתברך דיר העלפן צו טאהן נאך אזוינע מצוות פון זכותהרבים, אגב אזוי ווי דו גייסט האבן יארצייט און ברוך ה', גייסטוזוכה זיין מסים זיין ששה סדרי משנה, אשר אין למעלה מזה, ווילאיך דיר צו געבן איין דבור פון הייליגען רב נתנ'ן ז"ל וואס האטגיזאגט אזוי ווי עס איז א מנהג ביי אידן צו לערנען נאך די נשמהפון א נפטר ביום היארצייט א פרק משניות און עס איז איין גרוסענסגלה פאר די נשמה אזוי אויך דארף מען לערנען א תורה פוןלקוטי מוהר"ן און זאגן אויף דעם די תפלה פון לקוטי תפלותווייל עס איז איין גרויסער ענין, ומכל שכן צו רעדן צו השם יתברךא פאר דבוריםט.

ההכרח לי לסים, בקרוב וועל איך דיר שרייבען נאךי.

ידיך...

א' תשנד.בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם אין לנו כלום, רק האמונה הקדושה, להכניס את עצמו בו יתברך, ולידע אשר אינבלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומהוה ומקים את כלהבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך, וככל שהאדם מכניס את עצמו בהארט זיו שכינתעזו יתברך, כן מתרחקים ממנו כל הקלפות והשדים והרוחות וכו' וכו', וזוכים לצאת לחרות, כי עקר הגלות הוא רק מחמת חסרוןאמונה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'. ועקר הגאלה תלויה רקבאמונה, כפי שמתגלה לכל אחד ואחד, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, וכל מה שצריכים הוא רק לבוא ולבקש ממנו יתברך, וכפישאדם מחדיר בעצמו ידיעות אלו, אז נגאל מכל צרותיו. ולכן אלתהיה בטל, אלא תכניס בעצמך ידיעות אלו, שאין לך רק אתהקדוש ברוך הוא, ומה שאתה צריך תבקש ממנו יתברך, ואחרשבקשת ממנו יתברך, אין לך יותר ממה להתבלבל, אלא לחזרולבקש ולחזר ולבקש וכו' וכו'; כי באמת כל מיני השתדליות - הכל הבל ורעות רוח, זה רק מיגע את הנפש, ויש לו חלישות הדעת - אם הייתי עושה ככה היה ככה וכו' וכו', ואם הייתי עושה ככהבודאי אהיה כך וכך וכו' וכו', וכדומה כל מיני שטיות שנכנסיםבראש בני אדם, אבל המאמין האמתי, שמאמין אשר אין בלעדיויתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ומרגיל את עצמו לדברולשוח אליו יתברך, אז יודע שהכל הבל ורעות רוח, כי אין לנו רקאת הקדוש ברוך הוא, וצריכים לבקש ולהתחנן ממנו יתברך, שאזבודאי לא ישוב ריקם. העקר הוא עקשנות גדולה - לבוא בכלפעם אליו יתברך, ואז טוב לו לנצח. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תשנה. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר בא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך. ומאד מאד שמחתי לשמע הטובממך, איך שאתה מחזק את עצמך לילך בדרכי רבנו ז"ל, אשריךואשרי חלקך, ומה היית עושה בלי רבנו ז"ל?! ובזה ראוי לךלשמח מאד מאד על נעם חלקך, על אשר בנחל שם חלקך

וגורלך, חבלים נפלו לי בנעימים.

תשתדל לדבר בכל יום עמו יתברך בתמימות ובפשיטותגמורה, כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ותתחבא במקום שאין שם בני אדם, ותמיד תדבר אליו יתברך בתמימות גדולה מאדמאד, ותדע שכל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך אינו הולך לריק, אלא הכל בחשבון צדק עולה למעלה למעלה למעלה וכו' וכו', ואם היו בני אדם יודעים את מעלת הדבור, שזוכה לדברעמו יתברך, היו מדברים עמו יתברך כל היום. וזה היה רצונו שלרבונו, שכל היום נסתובב בהשתוקקות עצומה אליו יתברך וברצונו טובכסופים חזקים; אשרי עין ראתה זאת מי שחזק בזה, ואז טוב לוכל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשנו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך אשר בו אתה מגלה אתפנימיות לבך איך שאתה חפץ ומשתוקק להתקרב לרבונו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר, אם נתחיל לדבר ממעלת רבונו ז"ל לא נפסיק מלדבר וכו' וכו', כי גדלת רבונו ז"ל אין לתאר ואין לשער כלל, אנחנו לא הכרנו לא את רבונו ז"ל ולא את מוהרנ"ת ז"ל, ולא את תלמידיו ותלמידי תלמידיו, כי אנחנו עכשו כבר בדור החמישי, עם כל זאת אורו הגנוז של רבונו ז"ל מאיר בנו באור נפלא כזה, שאנחנו מרגישים שרבונו ז"ל פה אתנו, ואנחנו מרגישים שמוהרנ"ת ז"ל פה אתנו, כי על ידי רבוי הלמוד בספריו הקדושים מרגישים את רבונו בחוש. כי עקר הצדיק הוא התורה שלו, כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז', שהצדיק כל מה שעולה למעלה למעלה הוא צריך לרדת גם למטה, ועקר הירידה למטה הוא על ידי התורה שמניח לנו, ותהלה לאל, רבונו ז"ל הניח לנו תורה נפלאה מאד מאד, ירושה כזו שאין לתאר ולשער כלל, תורות כאלו, ספורים כאלו מעשיות כאלו, שיחות כאלו מדות כאלו, ומוהרנ"ת ז"ל השאיר לנו דבורים כאלו שיכולים להחיות מתים, ובשביל זה העקר רק להתמיד בספרי רבונו ז"ל, כי אז רבונו ז"ל אתנו, כי

כפישאדם לומד את ספרי רבנו ז"ל רבנו ז"ל נשאר אתנו; אשרי מישאוחז בזה ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשנז. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי אין לתאר ולשער כלל.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, כיהשמחה היא היסוד בדרכי רבנו ז"ל, ומוהרנ"ת ז"ל הבטיח לאחדמאנשי שלומנו אם תהיה תמיד בשמחה, לא תראה פני גיהנום. ובאמת רואים שכל הצרות והיסורים שעוברים על האדם הם רקמחמת עצבות שתוקפת אותו, ועל כן צריכים למסר את נפשו ביותר על מדת השמחה.

ראה להרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך, אשר כל דבורודבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאינלתאר ולשער כלל, ואף שאני חוזר על זה בכל פעם עוד פעם ועודפעם ועוד פעם וכו' וכו' וכו', כי צריכים לחזר על

דבר זה פעמיםאין מספר, וככל שאדם חוזר על אמונה ועל שמחה ועל התקרבותלצדיק - כן נחקק בו, כי הדבור מזכיר לאדם, כמו שכתוב |ירמיהלא,

כ|: "כי מדי דברי בו זכר אזכרנו".

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשנח. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בשלח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים הרבה התחזקותעל כל יום ויום, כפי הירידות והנפילות העוברות על כל אחד בליוצא מן הכלל, ואת ההתחזקות הזו מקבלים מספרי רבנו ז"ל, ועל כן ראוי להתמיד בכל יום בספרי רבנו ז"ל, וללמד בהסבתשוקה חדשה. והעקר לשמר על הזמן, כי חבל על כל יום ועלכל שעה ועל כל רגע שהולכים לבטלה, ויבוא היום שאדם צריךלעזב את זה העולם, אז

יראה את מעלת קדשת היום, מה היה יכולהרויח ביומו, והפסיד את זה בידיים.
ראה לדבר עמו יתברך, ותספר את כל אשר עובר עליך בתמימות ובפשיטות גמורה,
ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשנט. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בשלח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה מרחבת את

הדעת, ודיקא על ידי שמחה יכולים לעבר על הכל, כי כל הצרות והיסורים

והמרירות שעוברים על בני אדם, הם רק מחמת עצבות ועצלות, כי מי שתמיד

שמח, אזי לא חסר לו שום דבר, ועל כן ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, ותשיר

שירות ותשבחות להקדוש ברוך הוא, כי "התפלה והשיחה בינו לבין קונו" כשהיא

בשמחה, היא ערבה ומתקהלהשם יתברך" |ספר המדות, אות תפלה, חלק א', סימן

פ' |, ועל כן תרגילאת עצמך לדבר הרבה עמו יתברך בשמחה עצומה, כי

"על ידי שמחה תבוא תפלתך בהיכל מלך" |שם, סימן ע'.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתראה לצמצם את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותשמר

את עצמך מרבוי אור, כי רבוי אורגורם לשבירת הכלים, הינו כשאדם רוצה יותר

מכוחותיו, אזי נשברלגמרי, ולכן טוב מאד לצמצם את האור, ואז תראה

נפלאות שיעשה לך הקדוש ברוך הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשס. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בשלח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך

ברוחניות ובגשמיות.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יום, ואם היית

רואה מה שעבר על מוהרנ"ת ז"ל היית נבהלומשתומם, איך האדם הזה היה יכול להתחזק, כי עברה עליו מרירות דמרירות עד אין סוף, ואף על פי כן התגבר והתחזק מאדמאד, ושום דבר לא יכול היה לשבר אותו, מצד אחד היתה עליו מחלקת בחוץ, שרדפו אותו בכל מיני רדיפות, והכניסו אותו בבית סהר, עד שאדם אחר היה יכול להשבר לגמרי וכו' וכו', ואף על פי כן הוא החזיק מעמד, ולא נשבר, אלא עשה כל מיני פעולות שבעולם לחזק את הילדים שלו ואת הנכדים, ואף שהיהקשה לו מאד לחתן אותם - הן מצד עניות והן מצד מחלקת, עם כל זאת עשה כל מיני פעולות שבעולם לחתן אותם ולחזקם ולעודדם, והיו לו עוד ענינים רבים בדרכי רבנו ז"ל, ואף על פי כן שום דבר שבעולם לא היה יכול לשבר אותו, מזה רואים גדלתו של מוהרנ"ת ז"ל. ואת הדבר הזה הוא הכניס גם בנו שאנחנו נחידירבעצמנו את ההתחזקות הזו, ואלו כל הלמודים של מוהרנ"ת ז"ל, שהוא הוציא מדברי רבנו ז"ל; כי כל ה"לקוטי הלכות" שזכה מוהרנ"ת ז"ל לחבר ולחדש בתורת רבנו ז"ל, הם על פי רב דבורים שהבין דבר מתוך דבר מספרי רבנו ז"ל, ומפיו הקדוש של רבנו ז"ל, כי הוא היה התלמיד האמתי שהבין דבר מתוך דבר בדברי רבנו ז"ל, ולולי הוא היו ממש נאבדים לגמרי וכו' וכו'. ועל כן מישרוצה להתחזק צריך להיות דבוק הרבה הרבה בספרו הקדוש "לקוטי הלכות". אני מקוה להקדוש ברוך הוא לקחת את דבריו ולסדר אותם באופן נכון כזה, שגם אנשים ברחוב, שרחוקים בתכלית הרחוק, יוכלו לחזק את עצמם ולקרובם את דעת רבנו ז"ל, כי זו כל מגמתי - לגלות רק את רבנו ז"ל בעולם, כי כשמגלים את רבנו ז"ל ממילא מגלים את הקדוש ברוך הוא; כי כל הלמוד של רבנו ז"ל הוא אמונה פשוטה, עמק עמק מי ימצאנו, הוא החן והיפי והפאר של כל הדור, כמובא בדבריו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלקב', סימן סז|, ותכף ומיד כשמגלים את הצדיק הזה, ממילא מתגלה המאורי אור שהוא אורו יתברך המאיר בכל העולמות; אשרי מישזוכה ללמד את ספרי רבנו ז"ל, וממשיך על עצמו אור וחיות וזיוודבקות הבורא יתברך שמו, כי התכלית היא רק להתקרב להקדוש ברוך הוא, ורבנו ז"ל הוא אשר מקרבנו אליו יתברך. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשסא. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בשלח ה'תשל"ה.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות הספר הנשרף שאתה שואל וכו', זה מובא בימי מוהרנ"ת ובחיי מוהר"ן, שלרבנו ז"ל היה ספר, ומוהרנ"ת ז"ל העתיקו, ורבנו ז"ל הצרך לשרפו, כדי שישאר בחיים חיותו וכו'. ושמעתי מאנשי שלומנו, שמוהרנ"ת ז"ל אמר, שהוא בעצמו לאהבין כלום בספר הזה מרב עמקו, אלא שלשה דברים: א. גדלמעלת הכנסת אורחים, ובפרט הצעת מטה לאורח. ב. מעלת סעדתראש חדש, שזה מסגל לבנים. ג. קדשת וטהרת המח מחשבה, שזהעקר האדם. ושמעתי מר' שמואל הורוביץ ז"ל, שאמר לי, שהתורהפ"ג בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', היא ראשי פרקים מאיזה מאמרבספר הנשרף, כי בכל ה"לקוטי מוהר"ן" אין לשון כזו.

מה אמר לך, ידידי היקר, אל תהיה בטלן, ראה להתמיד בספר"לקוטי מוהר"ן", שרבנו ז"ל הזהירונו מאד מאד לשקד בספר זה, ואמר שמי שילמד ספר זה, תפתח לו קשיות גידיו, וכן יהיה בעלתשובה גדול ובעל השגה נפלא, ועל כן אשרי מי שמתמיד בלמוד"לקוטי מוהר"ן", ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשסב. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בשלח ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

ראה לשמר מאד על הזמן, כי אין לך דבר שכל כך יקר אצלהאדם כמו הזמן, על כן אשרי מי שזוכה לשמר על הזמן היקר, ועל ידי זה רב טוב הצפון יזכה לחטף בזה העולם.

אנשי שלומנו מספרים על מוהרנ"ת ז"ל, שהוא היה חדושנפלא בשמירת הזמן. ועל כן תעשה כל מיני פעלות שבעולם לשמרעל הזמן היקר, ובכל פעם תחטף טוב אמת ונצח, ועל ידי זהתזכה להכלל באין סוף ברוך הוא.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, אשר כל דבורודבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאיןלתאר ולשער כלל, כי ימינו כצל

עובר, הנה אנחנו פה, ועוד מעטאנחנו יוצאים מזה העולם, ועל כן אשרי מי שמדבר תמיד עמויתברך, וכוסף בכסופים וברצונות אחריו יתברך, שנעשה מזה בכלהעולמות מה שנעשה; אשרי לו בזה ואשרי לו בבא!
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשסג. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר בשלח, י"א בשבט ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי לקראת הבשורה הטובה, שאתם מתועדים יחד פעם בשבוע, ומדברים בצותא מרבנו ז"ל. מהאמר לך, חמדת לבבי, אין לנו דבורים בפה מכל שכן בכתב לבאראת מעלת זה הענין לדבר מרבנו ז"ל, אשר אין חקר לגדלתו, ועודיהיה זמן שיקנאו במסתופפים בצלו, צלא דמהימנותא.
והנה להשיבך על מרירות נפשך, יקצרו המון יריעות, ובפרטיות שספרי רבנו ז"ל בידך - הפך בהם, ומהם לא תזוע, כי אין לך מדה טובה מהם, ואבקש ממך מאד, לבל תהיה לך איזוקפידה עלי, שלא השבתי לך זה כמה שבועות, כי הייתי טרוד מאדבבור ספר יקר "ארך אפים", ואקוה להשם יתברך ששם תמצאהרבה ענינים הצריכים לך, והוא תמצית דעת רבנו ז"ל מסדר באפןנפלא כעין מכתב כללי, תהלה לאל, פה מתקרבים בכל פעםמקרבים חדשים בהתלהבות עצומה, אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינולהתודע מרבי אמת כזה, וראוי לנו לחזק את עצמנו בזה מאד מאדכל ימי חיננו. ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תפל בדעתך מכלמה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, וכבר גלה לנו רבנו ז"ל, שאין מקום לברח מפגעי הזמן, כי אם אליו יתברך, ולעשותהתחלה חדשה בכל פעם, ולשכח את העבר עליו בכל רגע, כיהשכחה היא מעלה גדולה |עין שיחות הר"ן, סימן כו|; מה אמר לך, על כל דבור ודבור ועצה מעצות רבנו ז"ל, ראוי לנו לומר: אלמלא לא אתינא להאי עלמא - די, מכל שכל על עצה זו לשכח הכלולהתחיל מחדש, אשר זהו יסוד בקיום האדם בגשמיות וברוחניות - לא לבלבל את עצמו כלל מהעבר, ולא יחזיק במחלקת בנקמהונטירה, כי אין לו עבר כלל, בכל רגע ובכל שעה נולד מחדש, והוא "אדם" חדש לגמרי. ואל כל זה יכולים לזכות רק כפי מדתבטול הישות שתהיה בו,

שאז ילך לו הכל כסדר | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב, ולעולם תברח
מפרסום של שקר, ואף שיבזו אותך, אל תשיב למחרפך דבר. ושמעתי מר' לוי יצחק
| נרו יאיר | ז"ל: | אין ברסלב קען מען זיך נישט האבן קיין קיום, נאר מיט
שוויגעןאויף די בזיונות וואס מען קריגט אפלו פון די אייגענעכ, ודברי
פיחכם חן, מכל שכן מאחרים. וכשתרגיל את עצמך לא להתחיל לדבר עם שום בריה,
אז דיקא לא יוכל לך אדם, כי מי שעצור בדבורים, הרי זה מצליח ברוחניות ובגשמיות.
ההכרח לקצר, ידיך לנצח.
הדורש שלומך...

א' תשסד. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר בשלח ה'תשל"ה.
שלום וברכה לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותהממי הנחל הנובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, אהובי, אחי! בזה העולם צריכים להתחזקות חדשה בכל
יום, ובפרט אברך אשר הוא עובד כל היום, הוא צריך התחזקות יותר מהכל. והנה
חז"ל הקדושים אמרו | מנחותצט: | לפעמים בטולה של תורה זהו יסודה; וכן אמרו
| אבות ב, ב: | "יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם משכחת עון", כיבאמת
אמרו חז"ל | כתבות נט: | הבטלה מביאה לידי שעמום, עיןשם; ועל כן היה
מוהרנ"ת ז"ל רגיל לומר: אברך שאין לו כלים ללמד כל היום ולעסק בהתבודדות,
טוב יותר עבורו שילך לעסק כמה שעות באיזה עסק וכמה שעות יעסק בתורה ובתפלה
| עין אבניהברזל |, אך גם בזה צריכים חזוק גדול, כי על פי רב אחרי עבודה של
יום, האדם הוא עיף מאד, על כן עליך לסדר את עצמך שתוכל לילך לישן מקדם ככל
האפשר, וההרגל נעשה טבע, ועל ידי זה התזכה לקום בכל לילה בחצות או בשעה
שלוש, ועל ידי זה יהיו לך עוד כמה שעות ללמד קדם אור היום וקדם התפלה, שאז
מחךמישב ואין מבטלים אותך, כי הכל שקט, ותאמין לי שהלואי הייתי זוכה לזה,
כי אין לך עוד טוב מזה, אך מה אעשה, כי ההכרח לבלות עם בני הנעורים מקרבים
חדשים הרבה פעמים עד מאחר בלילה, ואף שאין זה תרוץ, אך כבר ידוע לך שביום
אני גם כן מטרד, ואין להם זמן להפגש עמי, רק בערב. והנה מאחר שכתבתלי
מרירות נפשך, ואיך שאתה שבור בעצבות גדולה אמרתי, אולייזכני השם יתברך

ואבוא, אם ירצה השם, בשבוע העובר אלמחנכם, ונדבר שם יחד, כי על פני הכתב
אי אפשר לבאר הכל.

הדורש שלומך...

א' תשסה. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר בשלח ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אחי ורעי היקר, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך. מה
אמר לך, ידידי היקר, ראוי להתחזק בכלמיני אפנים שבעולם, ועקר ההתחזקות
הוא על ידי הנקדות טובותשיש בכל אחד ואחד, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל
|לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן רפב|, שצריכים להתחזק בכל נקדה ונקדה שיש בו
מנקדתיהדותו, והאדם צריך לעשות כל מיני פעולות שבעולם להתחזקמאד, ודיקא
על ידי זה יצליח את דרכו, כי אסור לפל בדעתו כללבשום פנים ואפן, ואפלו
כשאתה מרגיש את עצמך להכי גרוע, עםכל זאת אסור להשבר משום דבר - רק
להתחזק, ואז תראה נסיםנגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.
נא ונא ראה לשמר את בריאות גופך, תאכל בזמן ותישן בזמן, כי אחרת גופך יהיה
שבור ונשבר וכו' וכו', ולא יהיו לך כחותלעבודת השם יתברך, וזה עקר
הסמ"ך מ"ם, שרוצה לתפס אתהאדם במצודתו, ושוברו עד מאד, באפן שהאדם יתרחק לגמרי.
נא ונא תשתדל להיות בשמחה, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשסו. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר בשלח ה'תשל"ה.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, נר
להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך קבלתי כבר פעמים זה כמה שבועות, ותאמין לי שאין בדעתי
להשיב לך, אבל אם היית רואה את טרדותי בצרכיהרבים, היית דן אותי לכף
זכות, ובפרטיות עכשו שאני אוחזבאמצע כמה ספרים יקרי ערך וכן שני ספרים
כבר באמצע הדפוס, וצריכים להגיהם ולילך מדי פעם בפעם אל בית הדפוס, ונוסף
עלזה טרדותי הרבות לדבר עם בני הנעורים מקרבים חדשים, ושארטרדות,

בעוונותי הרבים, שאני מבטל את זמני להבל ולריק, רחמנאלצלן, מכל זה אבקש סליחתך. ותהיה רגיל לדון אותי לכף זכות, כי לא במעל ובזדון לא כתבתי לך כל הזמן, רק מפני הנ"ל. והנהבאמת להשיבך דברי חזוק, הלא כבר כתבתי לך כמה פעמים באריכות גדולה, ונדפסו כבר קצת מכתבים בספר "אשר בנחל" | חלק א' |, ובקרוב ידפסו שאר החלקים, קח משם התחזקות לענייניךמה שעובר עליך בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, ובפרטיפרטיות הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם ומהם לא תזוע, כיהם כלליות גדולה, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

והנה, אהובי, אחי היקר, בזה העולם צריכים חזוק גדול ועצוםמאד מאד, ובפרטי פרטיות אלו הנשמות הגבוהות, שטמא אותןהסמ"ך מ"ם הרשע בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, הןצריכות להתחזקות נוראה ואימה, כי החטא הזה משבר מאד אתהרוח ומחליש את הדעת, לחשב בכל פעם כאלו אבד מנוס, וכאלואבד את העולם הזה ואת העולם הבא, ובפרטיות בחור צעיר, נדמהלו כי בודאי נאבד ממנו על ידי זה זווגו, עד שעל ידי זה מתיאש, רחמנא לצלן, לגמרי. ועל כן צריכים להתחזק מאד מאד בכל מיניעצות ואפנים ובפרטי פרטיות במדת השמחה שהיא העקרית, כי מישזוכה לשמחה, על ידי זה זוכה שהשם יתברך בעצמו ישמר אותומפגם הברית | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסט |, ורבנו ז"ל אמר | שיחות הר"ן, סימן רעג |, שטוב להרגיל את עצמו להחיות את עצמועם נגון, אשר הוא עקר רפואת הנשמה, ועל ידה זוכים להוציא אתהחצים | פגם הברית הוצאת זרע לבטלה | אפלו לאחר שנזרקו, כישמחה היא העקרית בחיים - בין בגשמי ובין ברוחני, וזה שאנומבקשים בכל יום | תהלים ק, ב |: "עבדו את ה' בשמחה", | ואיך זוכיםלזה? - "באו לפניו ברננה", על ידי נגונים, לנגן לעצמו איזהנגון של שמחה יהיה איך שיהיה, על ידי זה יזכה לצאת מן המצר, ויזכה להתקרב אליו יתברך, וזהו גם מה שאמרנו היום בהפטרה | שופטים ה, ג |: "אנכי לה' אנכי אשירה, אזמר לה' אלקי ישראל", שאנגן לעצמי נגון של שמחה.

חמדת לבבי! ידעתי מכאובי נפשך במה שעובר עליך בכלפעם וכו' וכו', אבל כנגד זה חזק את עצמך מאד מאד במדתהשמחה, ותהיה רגיל לרקד בכל יום אפלו בינך לבין עצמך, ומכלשכן עם אנשי שלומנו, וראוי לנו להחיות את עצמנו, שאיך

שהוא איך שהוא על כל פנים בודאי אין אנו מתנגדים על בעל השמחה שהוא בן השמחה בעצמו. ולמען השם, אל תירא ואל תחת, כי גדול אדונינו לתקן הכל, ותהיה רגיל לומר בכל יום ה'תקון הכללי עם התפלה הקדושה שאחריה, שאז אין לך מה לדאג כלל.

והנה אמרו חז"ל, שאדם הראשון פגם בבריתו בהוצאת זרע לבטלה ק"ל שנים, על ידי שבאו קלפות וחממו אותו | עין ערובין יח: ומובא גם במדרש ובילקוט בכמה שנויים, ואנו רואים מה היתה קללתו שנתקלל, רחמנא לצלן | בראשית ג, יח: "וקוץ ודרדר תצמיח לך". ויש לומר על פי מה שמובא בדברי רבנו ז"ל | שיחות הר"ן, סימן רפב, כשנפרדים מהצדיקים, כאלו עובדים עבודה זרה, כי איתא בזהרה הקדוש, שהצדיק הוא קוצא דאות ד', וכשנפרדים ממנו, חס ושלום, אז מפרידים קוצא דאות ד' דאחד, ונעשה, חס ושלום, אחר, שהוא אל אחר - כפירות, כי עקר אמונת היחוד הוא על ידי הצדיק, עין שם; נמצא, כשחס ושלום, נפרד מהצדיק, שהוא הקוץ של אות ד', נעשה ר'. ועין גם בלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן לו, שעל ידי פגם הברית נעשה אל אחר, עין שם; הינו שנתהפך מאות ד' ונעשה ר', וזה "וקוץ ודרדר תצמיח לך", הינו על ידי שפגמת בברית, יחסר ממך הקוץ, ומה יהיה נעשה? דרדר, הינו שיתהפך הד' להיות ר'. ובזה יש לומר גם מה שנאמר בפרשה זו בשלח | שמות יז, טז: "מלחמה לה' בעמלק מדר דר", כי כל עקר קלפת עמלק הוא פגם הברית, כמו שכתוב | דברים כה, יח: "אשר קרך בדרך, ויזנב בך כלהנחשלים אחריך" וגו', והוא המכניס ספקות באדם, לומר | שמות יז, טז: "היש ה' בקרבנו אם אין", כי פגם הברית ופגם באמונה תלויים זה בזה, כמובא בדברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לא | עלפסוק | תהלים פט, כט: "ובריתי נאמנת לו", עין שם; ועל כן עמלקמהפך הד' לר', וזוהי המלחמה - להפך מר' לד' ודו"ק.

וזה גם מה שאמר השם יתברך למשה | שמות לב, ז: "לך ר' ד' כי ש' ח' ת' עמך" וגו', ואמרו שם במדרש תנחומא, כי העגל היה כלול גם מפגם הברית וגם מעבודה זרה, ועל כן על ידי זה לך ר' ד', הינו שאמר לו השם יתברך, שהם הפכו את הד' ועשו מזהר', כי פגמו בברית שהוא עבודה זרה, שעל ידי זה נעשה אחרודו"ק.

והנה אתה, תהלה לאל, אחרי כל מה שעובר עליך, על כל פנים אתה אוחז את עצמך בצדיק האמת, בודאי יהיה נתהפך אצלך הרי"ש אל דל"ת, כי השי"ר הוא הדל"ת להכנס אצלו וכנ"ל. ועל כן חמדת לבבי, שמח תשמח עצמך בכל מיני שירים ונגונים, ובודאי סוף כל סוף תתהפך מרירותך לנעימות עצומה, ותזכה למצא את זוגך האמתי, ותהיה בך שמחה עצומה כל ימי חיך.

הדורש שלומך... נא להתפלל בעדי, שאזכה לבא לארץ ישראל, וכן שידפסו כברהספרים שהם באמצע הדפוס. אודות ה"קריאת שמע שעל המטה", שאתה מבקש, תהלה לאל, הדפסתי שני אלפים, וכבר נמכרו פהכלם, ועתה מדפיסים את זה שנית, ואם ירצה השם נשלח לארץ ישראל.

א' תשסז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחיהיקר, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך אשר בו אתה שופך את מרירות נפשך לנכון קבלתי. והנה לחזקך בענייך, הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, ובפרטיות המכתבים ממוהרנ"ת ז"ל בספר "עלים לתרופה" - הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

והנה, חמדת לבבי, בודאי צרתך היא צרה גדול, אך כל צרה יש לה שרש שמשם מתחלת הצרה, כמו באניה כשנעשה חורמתחלת להטבע, והמים נכנסים דרך שם, ולאט לאט נתמלאתהאניה עם מים, והכל מתחיל להתקלקל, ובודאי הצרה היא צרה גדולה כי עוד מעט, ויהיו נטבעים, לגמרי, רחמנא לצלן, וצריכים להזדרז להוציא המים וכו', אך כל זמן שלא מצאו את החור - אין מועילות שום עצות, כי כל מה שיעשו לא יועיל כלל, מאחר שבכל פעם נכנסים מים חדשים, ואם כן כל יגיעם הוא להבלולריק, אבל תכף ומיד כשיסתמו החור שלא יכנסו בו מים חדשים, יש להם תקוה להוציא את כל המים שנכנסו, ויצליחו בכל יגיעהו יגיעה וכו', כן הדבר הוא עם כל אדם שנטבע בים הצרות, והמים הזדונים אורבים לו יותר ויותר וכו', ונכנסים בו צרות ומרירותחדשות, והוא אינו יודע כמעט למצא עצה לנפשו וכו', צריך לחפש אחר שרש הצרות. ומובא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן לח|, אשר עקר כל הצרות והרוח סערה הסוערת בכל אדם מתחלת

מהדבור, בבחינת |תהלים קמח, ח|: "רוח סערה עשה דברו", כל הרוח סערה הסוערת באדם הוא רק על ידי הדבור, שמדבר כל העולה על לבו ועל רוחו, כי באמת עקר התכלית בזה העולם הוא שיזכה להיותתמיד דבוק בו יתברך, עד שלא יראה ולא ישמע ולא ירגיש משוםדבר, רק את אמתת מציאותו יתברך, אשר זהו הנעם והתענוג שלכל הנעימות והתענוגים שבעולם, והיא הארת שער הנו"ן, שהוא מסבב רק עם אלקות, ואינו רואה משום דבר רק אותו יתברך בברורוזכוכ האמונה, שזה נקרא מחי התפלין |עין שם בלקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן לח|, אך תכף ומיד כשפוגם בדבור, אז נופל מחו, כמובא|שם, סימן כט|, שגיד הלשון צריך להיות לבן ונקי, ולא ימצא בו שוםרוב, ותכף ומיד כשיש בו רבב, אותו הרבב נעשה על מחו, ועל ידי זה מרבו הרבבים בא לנפילה ברוחניות ובגשמיות ממש, עין שם, כל התורה מתחלה ועד סוף, אשר מובן שמדבר הרבהמתקון הדבור ושמירת המח, עין שם. ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

א' תשסח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר יתרו ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לימאד, צמוד בפנימיות

לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...

נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, אשר בו אתה שופך את לבך מכלמה שעובר עליך ברוחניות

ובגשמיות, ובפרט שנפלת בהוצאת זרעלבטלה, שהוא חטא מגנה מאד, ומטמטם את

המח, ושובר אתהאדם לגמרי וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לך ללמד בספרי רבנו ז"ל, ותהיה רגיל

ב"לקוטי מוהר"ן" הקדוש והנורא, והספר הזה יפתחלך את קשיות גידיך. ורבנו

ז"ל הבטיחנו, שעל ידי הספר הזהנעשים בעל תשובה גדול ובעל השגה |עין

חיי מוהר"ן, סימנים: שמז, שמט|; ולכן מאחר שזכית להתודע מרבנו ז"ל, עליך

ללמד הרבהבספר הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן", ולהתמיד בו מאד, ורבנוז"ל לא

יתן לך לפל.

העקר ראה לדבר הרבה עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהוהבן אל אביו, ודיקא

על ידי זה תצליח את דרכך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשס"ט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר יתרו ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, מאחר שזכית להתקרב אל רבנו ז"ל, ראוי לך לשמח מאד
מאד על נעם חלקך אשר בנחל שם גורלך, ואתה יודע מרבי אמת כזה, וראוי לך
להתמיד ביותר בספריו הקדושים, אשר בהם תמצא מרגוע לנפשך; כי באמת מי
שמרגיל את עצמו ללמד את ספרי רבנו ז"ל, אז טוב לו תמיד.

נא ונא אל תפל בדעתך כלל, אלא תשמח את עצמך ותשמח את אחרים, ובזכות זו
תזכה לראות נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, כי השמחה היא היסוד
בחיים, ואסור לפלביאוש יהיה מה שיהיה, ואפלו שאני יודע שעובר עליך
עכשיו כל כך הרבה מרירות כפי שכתבת לי, עם כל זאת אסור לו לאדם לפלביאוש
ובמרירות אלא להחזיק מעמד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו.

מוהרנ"ת ז"ל היה מחזק תמיד את כל אלו שבאים אל תוך ביתו, ותמיד דבר עמהם
מרבנו ז"ל, וזה היה עקר עבודתו. ואף שעבר עליו בעצמו מרירות דמרירות - הן
מאשתו והן מילדיו, הן מהמתנגדים בחוץ והן שהיה מסבב בחובות של הדפסה
ובבנייה קלויז וכו' וכו', עם כל זאת היה לו זמן לדבר עם כל השבורים, וחזקם

ואמצם על דרך רבנו ז"ל. ולכן גם אתה צריך להרגיל את עצמך לדבר עם כל חבריך
רק מרבנו ז"ל ומעצותיו הקדושות, ואלתסתכל על שום בריה שבעולם כלל. ועליך
לדעת, כי 'ברסלברחסידות' היא מתנה לכל העולם כלו, ואינה מצמצמת באדם
אחד, אלא כל אחד ואחד שלומד את ספרי רבנו ז"ל, הוא יכול לקרב גם את אחרים,

ויש לו כחות להפך את כל העולם כלו. ולכן אל תבלבל את עצמך משום בריה
שבעולם, ואף אחד שלא יבלבל לך אתהמה, כאלו דבר רבנו מצמצם רק אצל יחיד
וכו', כל זה שקר גדול, ובא ממפרסמים של שקר, אשר עזות היא מלכותא בלא
תגא|סנהדרין קה|, ורבנו ז"ל בא לעקר דבר זה, ולגלות שלכל בר ישראל יש נקדה

מה שאין באחרים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד', ואשרימי שיטה אזנו
אל ספרי רבנו ז"ל, ואז יהיה בן חורין.

התמד ביותר ב"שיחות הר"ן" וב"חיי מוהר"ן", שהן שיחותיו הקדושות של רבנו.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשע. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר יתרו ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לימאד, צמוד בפנימיות
לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...
נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, כל הצרות שעוברות עליך הן רק מחמת הדבור שהפקרת
שאתה מדבר כל העולה על רוחך, ולך ראהבלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח, מה
שפרש רבנו ז"ל את הפסוק | תהלים קמח, ח |: "רוח סערה עשה דברו", עקר הרוח
סערה במחושל האדם נעשה על ידי הדבור שמפקירו, כי אם אדם ישמע אתדבורו ולא
ידבר רק מה שהוא צריך, אז אף פעם לא יסתבך בשום צרה שבעולם, כי באמת אדם
יכול לחיות בזה העולם חיים אמתיים ונצחיים, אם הוא אינו מפקיר את דבורו,
אך טבע של האדם, שהוא מכרח לדבר, ומחפש איזה קרבן לדבר עמו, אבל תכף ומיד
כשאדם מרגיל את עצמו לדבר רק אל הקדוש ברוך הוא, או לדבר רק דבורי אמונה
והשגחה פרטית, אז שום דבר שבעולם לא יוכל לנתקאותו ממנו יתברך; ועל כן אל
תהיה בטלן אלא מהיום והלאה ראהלשמר על הדבור שלך, ותשוב בתשובה שלמה על
שהפקרת אתהדבור, ואז יהיה לך טוב כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשעא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר יתרו ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך

ברוחניות ובגשמיות, בין בבית ובין בחוץוכו' וכו'. מה אמר לך, ידידי היקר,

ראוי לך ללמד עכשולקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב, ששם מדבר רבנו ז"ל

שכשהולך לאדם שלא כסדר, סימן שיש לו גאווה וגדלות, ועליו להשפיל את עצמו; כי באמת מי שזוכה להשפיל את עצמו לגמרי, ואינו חפץ בשום דבר, אז הולך לו הכל כסדרן. ובאמת העולם הזה נקרא שלא כסדר לגבי העולם הבא, שנקרא כסדר. וראיתי מקדמון אחד תלמידהרשב"א, שכותב וזו לשונו: "החכם והחסיד מצד חכמתו וחסידותו נפשו תתעלה ותדבק ביסודה, ותתקשר בזהר גלגל השכל, ותקים שם קיום נצחי לעדי עד", עד כאן לשונו. הינו מי שזוכה לבטל את עצמו לגמרי, ואינו חפץ בשום דבר רק את הקדוש ברוך הוא בעצמו, ומרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך כאשר ידבר אישאל רעהו והבן אל אביו, אז יתעלה מעלה אחר מעלה, ויזדכך מחושכלו, ויזכה לטיל בעולמות העליונים.

מה אמר לך, ידידי היקר, החיים מלאים נסיונות קשים ומרים, ואי אפשר לעבר את החיים האלו רק עם הלמוד העמק של רבנוז"ל, שמלמד אותנו עצות והדרכות והנהגות ישרות איך להחזיק מעמד. והעקר הוא שמחה, לשמח מאד, ולשמע כלי זמר, ואז יעברעל הכל.

הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, וכל מה שמעיק ומצער אותך תספר להקדוש ברוך הוא, ואז טוב לך לנצח. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשעב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר יתרו ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך. אודות ששאלת מענין שדוכים וכו'. עליך לדעת, כי רבנו ז"ל גלה לנו, ששאל פעם במקום ששאל וכו', מה תהיה פרנסתו? ואמרו לו, שפרנסתו תהיה שדכן | עין חיי מוהר"ן, סימן פד|. ואמרו עלזה אנשי שלומנו: לכאורה למה היה רבנו ז"ל צריך לספר לנו מהפרנסתו, הרי זה דבר שנוגע רק אליו? אלא פרשו, שכל שיחה שרבנו ז"ל גלה לנו, זו הוראה שגם אנחנו נעסק בזה. נמצא, אסאמר שכל פרנסתו שהוא שדכן, אזי גם אנחנו צריכים לעסק בעבודה הקדושה הזו, להשתדל למצא שדוכים לבני ובנות ישראל, וזו המצוה הכי גדולה שרק יכולה להיות, כי

מסתובבים רוקים ורוקות והם ממש כמו בשבי, שנשבו מיצרם, וכשזוכים להוציא סוכו', הרי זה פדיון שבויים הכי גדול. ועל כן זהו דבר גדול מאד לעסק בשדוכים, ומצוה רבה מאד. אשרי מי שמכניס עצמו במצוה הקדושה הזו. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשעג. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר יתרו ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבך וכל מה שעובר עליך וכו' וכו'.

עלי להגיד לך, שבזה העולם צריכים להתחזק בכל מיני אפנים, ולא להסתכל על אף אחד, וזה הלמוד העמק של רבנו ז"ל, שצריכים להתחזק בכל המצבים, ולזכר - שאסור להתיאש, ואפלולכם שוברים אותו או משפילים אותו ומדכאים אותו וכו' וכו', עליו להיות חזק, ולא להתפעל מאף אחד, כי זה עקר הנסיון שלהאדם - לראות אם הוא חזק בעצמו, שאינו נופל בדעתו כלל.

העקר לקבע לעצמו שעורים כסדרן בתורה הקדושה בכל יום - הן במקרא, הן במשנה, הן בגמרא, הן במדרש, שהארבעה למודים האלו הם כנגד הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, וכשאדם לומד בכל יום שעור כסדרן באלה הארבעה למודים, אז במשך הזמן ממשיך על עצמו אור גדול מאד, ואסור שיפל בדעתו כלל. ובאמת מי שמרגיל את עצמו ללמד בכל יום חמש רש"י מפרשת השבוע, וזוכה לסיים בכל שבוע את הפרשה: שנים מקרא ואחד תרגום ופרוש רש"י, הוא זוכה ליראת שמים. וכן מי שמרגיל את עצמו לומר בכל יום כמה פרקים משניות כסדרן, על ידי זה הוא מזכך את הנשמה שלו, כי מ'ש'נ'ה' אותיות נ'ש'מ'ה', ומכל שכן כשאדם זוכה לגרס הרבה דפים גמרא בכליום, על ידי זה הוא מסבב עם מלאכי השמירה ששומרים אותו, שהם ראשי תבות ג'מ'ר'א' - ג'בריאל, מ'יכאל, רפאל, אוריאל, וכן כשאדם מרגיל את עצמו ללמד בכל יום מדרש רבה, הוא כבר אינו צריך שום ספר מוסר, כי כל המוסר שבעולם גנוז במדרש. ולכן אמרו הצדיקים, שספר הזהר פרש האריז"ל, וספר המדרש סתום ונעלם עד משיח צדקנו, שהוא יגלה את הסודות שיש במדרש, וזה

שאמרו חכמינו הקדושים |ספרי עקב|: הרוצה להכיראת מי שאמר והיה העולם -
ידבק באגדה.

והעולה על הכל - ראה להתמיד הרבה ב"לקוטי מוהר"ן", שבפרוש גלה לנו רבנו
ז"ל, שהספר הזה פותח את גידי קשיותהאדם, וזוכה להעשות בעל תשובה גדול
על ידי ספרו וכן בעלהשגה ובעל מח נפלא |חיי מוהר"ן, סימן שמז|, ובפרוש
גלה לנו, שהבעל דבר מחפה ומכסה את העינים לא לראות את עמק הסודותשמנחים
בתוך תורותיו הקדושות המדפסות בספר "לקוטי מוהר"ן", כי אם לא היו לאדם
כסויים וחפויים, העלמות והסתרותעל העינים, היה רואה נפלאות נוראות בדברי
רבנו ז"ל, כי הספרהזה הוא מפתח לכל כתבי האריז"ל ולכל ספרי תלמידי
הבעל שם טוב, זכותו יגן עלינו, ומי שמרגיל את עצמו ללמד בכל
יוםב"לקוטי מוהר"ן", על ידי זה נפתחת לו דעתו להבין ולהשכילבספר הזהר
והתקונים, ומאיר עליו אור נורא ונפלא מאד, אשרי משיעסק בכל יום בספר
הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן", ואז טובלו כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשעד. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר יתרו ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך הארך, ומאד שמחתי לשמע הטובמך.
העקר ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיותבשמחה, ותהלה לאל, יש
לנו במה לשמח, שאנו יודעים מרבי אמתכזה, רבי נפלא כזה, ומה היינו עושים
בלי רבנו ז"ל.

ואודות שאתה רוצה שיכתבו לך סדר היום וכו', עליך לדעת, כי בן אדם איננו
מכונה, כי בהכרח שישתנה לו היום, כי כל יוםיום בא עם המניעות והמרירות
שלו, והשלמות היא להתחזק ולא להשבר, אך בודאי אם אדם יכול לסדר לעצמו סדר
- אין דברגדול יותר מזה, כי הסדר הוא יסוד בחיים, וכך טבע הקדוש ברוך הוא
בטבע העולם, שיהיה סדר, כי גם כל מערכת השמים מסדרתבסדר נפלא מאד, וטוב
לעשות לעצמו סדרים קבועים בלמודהתורה הקדושה, ולא יחליפנו בשום פעם,

למשל: קדם התפלהכדאי ללמד כמה פרקים משניות וכמה דפים זהר, שזה מזכך אתהנפש, ומטהר את המחשבה ממחשבות זרות, וכן אחר התפלהכדאי ללמד חמש ורש"י וגמרא, וכן כדאי לקבע לעצמו קדםהצהרים ואחר הצהרים ובלילה, וכן לקבל על עצמו זמנים לתפלה, שתהיה לו שעה קבועה מתי הולך להתפלל שחרית, וכן מנחה וכו'ערבית, ויהיה חזק ואמיץ בזה, וכך יהיה לו סדר על כל דבר. ומוהרנ"ת ז"ל היה מאד מאד מסדר בכל עניניו, עד כדי כךשהתפאר פעם, שבדרך כלל כשאדם בבית יש לו סדרים גדוליםבלמוד התורה הקדושה, וכשהוא נמצא בדרך יש לו שעוריםקטנים, שלוקח עמו כמה ספרים, אבל אצלי, סים, אין שום הפרשבין הסדרים בבית ובין הסדרים בדרך, כי תמיד לקח עמו אתהספרים ולמד בהם אפלו בדרך בתשוקה עצומה. ויש המון הלכותב"לקוטי הלכות" שחבר מוהרנ"ת ז"ל על הדרך, וכשיודעים דברזה אז אף פעם אין נשברים, אלא תמיד לומדים את התורההקדושה. וכן מי שחזק ואמיץ בדבקות הבורא יתברך שמו, אזתמיד יכול לדבר אל הקדוש ברוך הוא, כי מלא כל הארץ כבודו, ובכל מקום שאדם בא, יכול לדבר אל הקדוש ברוך הוא ולאלהשבר.

העקר לא להתבלבל אם עושה טוב אם לאו, כי הבלבול דעתזה בעצמו הסתת הסמ"ך מ"ם, ששובר את האדם שיהיה מבלבלומבהל, כי אם אדם מתחזק ומכניס בדעתו רק אמתת מציאותויתברך, אז אין לו שום בלבול ובטול כלל. אשרי מי שיקים דבריםאלה, אז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשעה. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר משפטים ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך לנכון קבלתי, ותמחל לי על שלא השבתי לךתכף ומיד כרצונך, כי בעתים הללו אני טרוד מאד מאד להשליםכמה ספרים נחוצים, ובין כך נכנסים אצלי בחורים ואברכים לדברמרבנו ז"ל, ודברים אלו גוזלים את זמני. איך שהוא זאת נחמתיעניי, אשר כל דבורינו הוא רק ממנו יתברך ומרבנו ז"ל ומהתורההקדושה

ומאהבת ישראל, חבלים נפלו לנו בנעימים, וראוי לנו לשמח ולרקד על נעם גורלנו שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, ותהלה לאל, אין אנו מתנגדים עליו, חס ושלום, רק אנו מתאבקים בין תלמידיו הקדושים חסידי ברסלב, אשרינו ואשרי חלקנו ומהנעים גורלנו.

והנה אודות חבילת היהלמים שאתה מחכה על זה זמן רב כל כך, בודאי בא תבוא ותגיע אליך דיקא, ומה שמתעכב כל כך הוא, כי השם יתברך מתאוה לתפלתך, ורוצה לשמע קולך, ועל כן מסבב עמך בסבות כאלו כמו אב שחוטף דבר מבנו, והבן צועק: "אבא, אבא, תן לי את הדבר הזה" ומתגעגע, שקורין פיעשטען אלאביו: "אנא, אבא, תן לי בחזרה חפצי", ולאב יש כל מיני תענוגים ושעשועים מזה שהבן רודף כל כך אחריו ומפציר בו, כביכול כמו כן אצלו יתברך, הוא מסובב את האדם ונוטל ממנו איזה דבר, כדי שהאדם ירדף אחריו ויבקש ויפציר בו יתברך בעבור זה; על כן, חמדת לבבי, בודאי תבוא ותגיע אליך החבילה בלי שום ספק, ומה שמתעכב, כי השם יתברך רוצה שתפרש שיחתך אליו בעבור זה ומסתמא תבקש גם על רוחניות וכו' וכו'.

חמדת לבבי! צריך לחקק היטב בלבו ובדעתו את אמתת מציונותו יתברך, ואין שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל משגחבה שגחה פרטי פרטית | חלין ז: |, אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, וכן | ברכות נח: |. אפלו ריש גריתאמן שמיא מנו ליה, וכן | יומא לח: |. אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ובידיעות אלו תזכה להיות תמיד מישב בדעתך, ולא תפלב רוחך כלל, ולא יעלה על לבך שום קנאה ושנאה על חברך, כימה לך עמו, הלא אין בלעדיו יתברך כלל, ומה שמיעד בעבורך ממילא יבוא אליך, ומה שאינו מיעד בעבורך ממילא לא יבוא אליך, ועל כן למה לדאג כל כך, ולבלבל את עצמו בחנפה ופחדים יתרים, הלא אתה רואה שאת הסחורה שלך כבר באו כמה סוחרים ולקחו ממך, מה שלפני שנה לא עלה על דעתך כלל, שיוכל להיות כדבר הזה, כמו שכתבת לי אז, ותהלה לאל, עוררתי אותך להתפלל לפניו יתברך, וכן עשית וראית נסים נגלים שדוד הטבע ממש וכו', כמו כן יעזר לך השם יתברך, שתקבל בעזרתו יתברך את חבילת היהלומים, ושום בריה לא תוכל למנע ולעכב אותם ממך, וכנהסחורה שעדין

נשארה בידך מהמקח הראשון, עוד יבואו ויחטפוממך, העקר שתשים בה' מבטחך ולא בזרוע בשר ודם, כי "שואתשועת אדם" |תהלים ס, יג|, ומהטעם הזה ראוי לך לקבל על עצמךלא לספר את צרותיך ומה שעובר עליך לפני בשר ודם, אשר לארק שלא יועיל כלל, אלא גם יקלקל, כי הם יחלישו את דעתך, וישברו את רוחך, יותר טוב להיות רגיל לספר לפניו יתברך את כלמה שעובר עליך בפרטי פרטיות כאשר יספר איש לרעהו האמתית, ותכניס את עצמך כל כך במדרגת התמימות והפשיטות, עד שתספרגם פרטי פרטי הענינים שלך, להיכן אתה צריך לילך וכו', ומה אתהרוצה לקבל וכו' וכדומה, וזוהי שלמות ההתבודדות, שעליה הזהיררבנו ז"ל, שתהיה ההתבודדות כדבר איש עם רעהו ממש. אשרינוואשרי חלקנו, שזכינו לינק דובשא וחלבא מהאי נחלא עמיקאוטמירא דנביע ביה מקורא דחכמתא עלאה, היוצא משלש ראשונותדעתיק וכו', שהוא יחידה דיחידה דעתו של משיח, אשר יכניס דברזה בעולם. ולמען השם, תברח מלצים, אפלו הם מסתובבים בןאנשי שלומנו, כי דבר רבנו ז"ל הוא רק תמימות ופשיטות אמתיתבלי שום חכמות כלל, וכל מה שתכניס את עצמך במדת התמימותוהפשיטות, כמו כן יאיר בך רבנו ז"ל אורו הגנוז. ההכרח לקצר.

ידיך הדורש שלומך...א' תשעו. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואני מצטער מאד בצערך הקשהממה שעובר עליך בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, ואתהמנסה לצאת מזה, ומאד מאד קשה לך וכו' וכו'.

עלי לעורר אותך, שכדאי לך לעין עכשו בשיחה הקדושה שלרבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן יט|: שאפלו אותם האנשים שנפלובעברות חמורות, ועדין עובר עליהם מה שעובר, אם יעשו לעצמםחק קבוע ללמד בכל יום כך וכך, אז התורה תוציא אותם מהמקום שנפלו לשם. ושמעתי מאנשי שלומנו, שכונת רבנו ז"ל ב'כך וכך'היתה האמירת ח"י פרקים משניות, כי רבנו ז"ל נתן תקון לכמהאנשים שיאמרו בכל יום ח"י פרקים משניות, והלמוד הזה עוקראת האדם מהרע שנפל בו ונסתבך וכו'. ולכן עצתי, שתקבע לעצמךלמוד בכל יום בקביעות עצומה, לומר

ולגרס ח"י פרקים משניות, ואף שבהתחלה יהיה לך כל כך קשה לומר פרק אחר פרק, ויהיה הנדמה לך כאלו הכל הולך להבל ולריק, עם כל זאת אם תהיה עקשן גדול על דבר זה, לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, לבסוף התורה תוציא אותך מהשאול תחתית ומתחתיו שנפלת לשם. וכבר עוררת הרבה בחורים שנפלו בחטא המגנה הזה, שהיו מיאשים בתכלית היאוש, ועודדתי אותם שיאמרו בכל יום ח"י פרקים משניות, וגמרו כבד עשרות פעמים ששה סדרי משנה, לבסוף נזדככו ונפסקה מהם התאוה המגנה הזו. ולכן ראה גם אתה להתחזק ולומר בכל יום ח"י פרקים משניות, המזככים ומטהרים את הנפש, וממשיכים עליואור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו. ועל כלם - ראה להרגיל את עצמך לומר בכל יום הרבה מזמורי תהלים, כי התהלים שאדם אומר פותחים לו את כלהשערים שהיו גנוזים ממנו, וזוכה להתקשר באין סוף ברוך הוא, ונפתח לו האות והשער השיך לשרש נשמתו, כי תהלים מסגלתת שובה |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עג|. וכבר אמר רבנו ז"ל: אשרימי שאוכל בכל יום כמה פרקים משניות, ושונה אחר כך כמה מזמורי תהלים, ומתלבש עצמו במצוות, כי רק זה ישאר מאתנו - התורה והמצוות שאנחנו לומדים ומקימים, כי אין מלויים לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומצוות ומעשים טובים בלבד |אבות, פרק ו'|, ולכן ראה לקחת את עצמך בידך, ותקים את דברי אלו, לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, וכן יום תהלים, באפן שתזכה לסים בכל שבוע את ספר התהלים, וזה יעזר לך ויתגבר על יצרך שבוער בך. ואל יהיה נקל דבר זה בעיניך, כי הוא עקר גדול מאד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשעז. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר משפטים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר הוא רק להמשיך את עצמו אל הקדוש ברוך הוא, ותמיד ישתדל שיהיו לו רצונות וכסופים לחזר אליו יתברך, וצריכים להרגיל את עצמו לכסף ולהשתוקק כל כך אל הקדוש ברוך הוא, עד שיהיה מוכן בכל יום ובכל שעה ובכל רגע

להסתלקלעילא ולעילא, מרב תשוקה שמשתוקק אחריו יתברך, וכמושמשפרים מהצדיק
הקדוש רבי נחמן קוסובר, זכותו יגן עלינו, שהיתה דרכו לצעק באמצע התפלה
הרבה פעמים בזו הלשון: "טאטע, איך וויל שוין גיין אהיים"ל. "טאטע, נעם מיך
שוין אהיים"מ. כל כך השתוקק אחריו יתברך. וכן מספר בין אנשישלומנו, שפעם
הלך מוהרנ"ת ז"ל עם תלמידו ר' אפרים בר' נפתליז"ל בדרך, והיה שלג גדול,
ולא מצאו עגלה לנסע, כי כל בעליהעגלות לא הוציאו את הסוסים בחוץ מרב קור
והשלגים שהיו אז, והיו צריכים להטלטל וללכת בתוך עמק השלג, והתאנח ר'
אפרים ז"ל ואמר למוהרנ"ת ז"ל: "אוי, ווי קומט מען שוין אהיים"נ. ענהואמר
לו מוהרנ"ת ז"ל: "מה יהיה כבר אם תגיע הביתה, שםיתחילו המניעות שלך -
דאגת הפרנסה והבלבולים וכו' וכו', אנימשתוקק להגיע אל הבית הנצחי". עמד
וראה והשתומם את גדלמדרגת הצדיקים, שתמיד הפצים כבר להוריד מאתם את
הגוףהגשמי והחמרי, ומשתוקקים שנשמתם תחזר למקום מחצבתה. וזוהמדרגה הכי
עליונה, שאדם כבר אינו רוצה שום דבר, רק להכללבו יתברך, ויזכה לראות את
אמתת מציאותו יתברך תמיד; אשרימי שזוכה להגיע למדרגה זו.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...
א' תשעה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים ה'תשל"ה.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, צמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי. והנה להשיבך דברי אמת הלאספרי רבנו ז"ל בידך -
הפך בהם, כי שם תמצא מרגוע לנפשך. אשרינו ומה טוב חלקנו, שזכינו להתודע
מרבנו ז"ל, המאיר עינינובעמק גלותנו.
חמדת לבבי! רבנו ז"ל אומר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן י',| שרגל היא
אמונה, וכשיש לו אמונה ברורה ומזככת, אשר איןבלעדיו יתברך כלל, ומשגיח
בהשגחה פרטי פרטית על כל פרטיהבריאה, אז נתקים אצלו |תהלים כו, יב|:
"רגלי עמדה במישור", שעומד חזק בזה העולם ואינו מתירא ומתפחד משום דבר
שבעולםיהיה איך שיהיה, כי הוא עומד על רגל חזקה, בסוד: בא חבקוקוהעמידן

על אחת - |חבקוק ב, ד|: "וצדיק באמונתו יחיה" |מכותכד. |; אבל אם, חס
ושלום, נפגמת אמונתו, אז נופל, כמו שכתוב |תהלים עג, ב|: "כמעט נטיו
רגלי", שנאמר שם על שהשיאו לבולמינות, עין שם; ועל כן העקר הוא האמונה,
וצריך להכניס את עצמו מאד מאד אל תוך האמונה הקדושה, ולחקק בדעתו כי
השם יתברך אתו, עמו ואצלו, כי הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ויביתו כל
עלמין, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ועל כן אסור לחשב מאחר כלל,
כי מה יעשה לו אדם. וכל זמן שהאדם מכניס בדעתו איזה אדם, כמו כן יוציא
ממנו את האמונה; כי באמונה ברה ונקיה אינו רואה משום דבר רק עצמיות חיות
אלקותית ברוך, המחיה ומהוה את כל הבריאה - דומם, צומח, חי, מדבר, והכל לכל
עצם אלקות רק בהתלבשות הזו, וכשיש לו איזו מרירות ויסורים ועגמת נפש מאיזה
בעל בחירה, תכף ומיד ידע כי אלופו של עולם שם מצמצם, ויברח עד המכהו, ומה
לו להתרעם על בשרו, העקר זיך אין גאנצען איבער געבן צו השם יתברך,
וירגילאת עצמו לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו והבן אלאביו.
ולמען השם, ברח לך מעצבות ומרירות, אשר אינה מועילה כלל, ואדרבה עוד מזיקה
מאד בגשמיות וברוחניות, ואף שבאמת כואב לך מאד מאד ממה שעובר עליך,
על כל פנים אין זו עצה כלל להמשיך את עצמו כל כך אל הצער והעגמת נפש, וכל
ענין רבנו ז"ל הוא רק להקל את הצער ולהמשיך על כל אדם ולהטעימו מנעם זיו
שכינת עזו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו.
ומה שכתבת שיש בדעתך לצאת לריב עמו אפלו על ידי דין תורה, ואם יתנו לך
רשות תלך אל ערכאות, חדל לך מזה, ברח לך יותר טוב אליו יתברך, ותהיה מעביר
על מדותיך, ותקים |תהלים לז, ז|: "דום לה' והתחולל לו", ואז הוא יתברך
"יפיל לך חללים", כמו שדרשו חז"ל |גטין ז. |, ואמרו חז"ל |שם|: כל מי שיש
לו צעקת לגימא על חברו ודומם, שוכן בסנה עושה לו דין; יותר טוב להיות נרדף
מלהיות רודף.

חמדת לבבי! ימינו כצל עובר, ועוד מעט נצטרך לשוב אלה עולם העליון, ומי
יודע אולי "היום" הזה כבר היום האחרון שלנו, ועל כן למה לבלבל את עצמנו
בבלבולי חנם, יותר טוב לברך רק אליו יתברך, ולבטל את עצמנו לגמרי אליו

יתברך, ולא נרצה רצונאחר, רק רצונו יתברך, וכבר ידעת שמוהרנ"ת ז"ל היה

רגיל לומר: בדבר רבנו ז"ל אין מראין רק הפסיעה הראשונה ולא יותר

וכו', ועל כן ברח לך עכשו רק אליו יתברך, און גאט ברוך הוא וועטדיר בודאי

אויס פירןע.

ידיך לנצח...

א' תשעט. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים ה'תשל"ה.

חיים, חן וחסד ירדפו לאהובי, ידידי היקר, הבחור החפץ ומשתוקק להתקרב אל

הקדשה על פי דרך האמת נחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר

ויזרח לנצח.

מכתבך היקר היום קבלתי, ונשבר לבי בקרבי מכל העוברעליך ברוחניות

ובגשמיות, והנה להשיבך, הלא ספרי רבנו ז"ל לבידך - הפך בהם תמיד ובהם תדבק,

כי אין לך מדה טובה מהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, התחזקות והתעוררות דקדשה,

שתזכה להתחיל בכל פעם מחדש, ואל תסתכל לאחוריק כלל, אף שנפלתבעמק החשך,

ונטמאת, רחמנא לצלן, בחטאים ועוונות ופשעים מגשמים, תתחיל על כל פנים

מעכשו מזה הרגע, כי כל רגע הוא ענין אחר לגמרי, ואף שברגע הקודם היית

בשאל תחתיות ומתחתיו, אין שום יאוש בעולם כלל, כי ברגע השני הוא ענין

אחר לגמרי, וכשתדע ידיעה זו אז תזכה להכנס לבטח בעבודת השם יתברך. ועקר

ירידת האדם הוא שנזקן בחטאיו רחמנא לצלן, ונדמהלו שכלו כל הקצין, וכאלו

נפל בירידה כזו, אשר משם בודאי אינו יכול לצאת, ומכל שכן וכל שכן כשעשה

כמה וכמה פעמים התחלות חדשות ונפל, אז מתיאש יותר, ואז אחר כמה וכמה פעמים

שהתחיל כבר, מאות או אפלו אלפי פעמים, אזי נופלבדעתו יותר ויותר, ונדמה

לו כאלו נזקן כבר בחטאיו, ואי אפשר לו כבר לשוב, כי "מירידה כזו ומחשך כזה

אין עוד דרך לצאת, כי הנה אני רואה שכבר התחלתי כמה מאות פעמים בעבודת

השם יתברך ויותר ויותר, ועדין אני נופל יותר ויותר, ובכל פעם הירידה הכבדה

וקשה מאד מאד יותר ויותר מיום האתמול או מהשעה הקודמת, עד שעכשו בזה הרגע

חטאתי כבר, רחמנא לצלן, חטאכזה, אשר לא היה ראוי לעשות זאת כלל" וכו',

על כן נופל בדעתו, ונכנסת בו מחשבה, חס ושלוש - "חזר לאחוריק, כי לך אי

אפשר כבר להיות איש כשר וירא שמים, מכל שכן להקרא עובד ה' ובעלמדרגה והשגה כמו הצדיקים הקדושים, אשר כל אחד התיגע עצמו מאד מאד, כי הלא אתה רואה איך שאתה נופל בכל פעם", ועל ידי זה נופל ביאוש ונזקן בעיניו, חס ושלום. ובאמת רבנו ז"ל צעק מאד על דבר זה |שיחות הר"ן, סימן נא|, ואמר בפרוש: "אלטטאר מען נישט זיין", אין טוב להיות זקן, הן חסיד זקן והן צדיק זקן, זקן אינו טוב, כי צריך רק לחדש עצמו בכל יום, ולהתחיל בכל עת מחדש |עין לקוטי הלכות, בשר בחלב, הלכה ד'|.

הדורש שלומך...

א' תשפ"ב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר משפטים ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה אודות אמונת חכמים, צריך שתזכר דברי רבנו ז"ל, שאמר |שיחות הר"ן, סימן קצא|: אם מאמינים בהשם יתברך צריכים להאמין שיש צדיקים גם כן, כי כמו שהשם יתברך נמצא, בודאי כמו כן נמצאים צדיקים בכל דור ודור, ועל כן גם בדור הזה יש צדיקים גדולים במעלה מאד, כמו בדורות הראשונים ממש, עין שם; ולך נא וראה מה שכתוב בספר "עטרת ישועה", שיש הרבה אנשים, אשר אין להם אמונה כלל בצדיקהדור, ולא סרים למשמעתו, אך לאחר פטירתו שכבר נסתלק הצדיק מהעולם הזה, והלך בדרך כל הארץ, אז לובשים עצמם אדרת שערלמען כחש, ואומרים: "אוי נא לנו כי חטאנו, לא ידענו כמה גדולכחו של הצדיק הזה בעודנו חי, ורק כעת הננו מכירים בחסרונו שעשינו, ונוכחנו לדעת שהיה צדיק אמת", כי מאי אכפת להו כעת להגיד בפיהם כן, אם כבר איננו בעולם, ולא יצטרכו להכניע עצמם לפניו ולשמע דברי תוכחתם. ואפשר רמז זאת בהכתוב |בפרשתחוקת|: "זאת התורה אדם כי ימות באהל", הינו כמו שכל אחד מחבב ומנשק הספר תורה, מפני שהוא עומד בארון הקדש, ואינו מוכיח כלל את האנשים על מעשיהם הרעים, כן כאשר הצדיק כבר נסתלק, וגם הוא מנח באהל בקבר, אז נראים כאוהבים ומכבדים אותו, ואומרים עליו שהוא צדיק אמת, יען שאז אינו יכול להוכיח אותם, ועל כן נחשב עליהם כמו ספר תורה. וזהו "זאת התורה" דומה ל"אדם

כי ימות", שמנח בארון בקבר, כי אז דוקא שויםהמה, שכל אחד מכבד אותם זה כמו זה, אבל בחייו היו שונאיםאותו; ועל זה אמרו חז"ל |מכות כב:|: טפשא שאר אינשי דקיימיקמי ספר תורה ולא קיימי מקמי גברא רבה; והעקר הדבקבתלמידי חכמים כשהם בחיים אתנו, וללמד ממעשיהם הטובים, ואין זו דרך אמת לכבד את הצדיקים הללו רק כשכבר מתו בלבד, ולאחר פטירתם אומרים דחטאו לשעבר, כמו שמצינו אצל יתרו, שלא המתין כלל, והלך אל המדבר לשמע דברי תורה ממש שה רבנובעודנו חי, ולא התעכב כלל. ובדרך זו אפשר לפרש מה שכתברש"י על הכתוב |ביתרו|: "עתה ידעתי" וגו' |שמות יח, יא| - מכירוהייתי לשעבר ועכשו ביותר, הכונה - כי הייתי מכיר בצדיקי הדוררק לשעבר כאשר הצדיק כבר נסתלק ועבר מן העולם, אז הכרתיו, וכל זמן שהיה הצדיק בחיים בעולם הזה לא באתי אליו, אבל עכשויותר יש בי יתרון שהכרתי להצדיק בעת שהוא עכשו עדין בעולםהזה, והלכתי אחריו במדבר, עין שם |חסר|.

ודבר זה עבר על כל גדולי אנשי שלומנו, אשר בחייהם רדפואותם עד חרמה ממש, ותכף ומיד כשנסתלקו, התחילו לשבחאותם בכל מיני שבחים. כאשר היה עם מוהרנ"ת ז"ל, שבחיורדפוהו כל העיר - אנשים, נשים וטף, וכן הרבה מתלמידי רבנוז"ל, וכשנסתלק אז כל העיר הלכו אחריו בהלוייתו, ובכו "מה ולמההוצאנו לעז על אדם צדיק כזה", וכן הרב הקדוש רבי אהרן הרבמברסלב, אמר עליו: "טייערער חבר, דער גאנצער קאסטן פוןרעבינ'ס ליכט ליגט ביי אייךפ |ואמר ר' אברהם בר' נחמן ז"ל פעםאחת: ער העט דאס גימעגט זאגן ווען ר' נתן האט גילעבטצ, ודילחכימא|. וכן היה אחר כך על ר' נחמן טולטשינער ז"ל, שאחזואותו לאדם פשוט וכו', ומכל שכן על בנו ר' אברהם ז"ל חלקוההתלוצצו מאד מאד, ועכשו כלם עונים אחריו: "מקדש, מקדש", ומודים שהיה איש אלקים נורא מאד, ודבר זה סובב בכל דור ודור, ודי לחכימא.

ובאמת צריך שתדע, אהובי, אחי, יקירי, כי צדיקי הדורהאמתיים הם הם ה'ברסלבר חסידים' האמתיים, הדבוקים בו יתברךבדבקות אמת, ונכללים לגמרי בו יתברך בתמימות ובפשיטותגמורה, וכבר אמר רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן רלט|, שהשם יתברךמנהיג את עולמו בכל דור יפה יותר וכו', עין שם; ועל כן

חמדתלבבי, בודאי גם בדור הזה נמצאים אנשים בעלי מופתים, בעלי רוחהקדש, הדבקים בו יתברך באמת - אשרי שיאחז בהם. ומספריםמהרב הקדוש ר' שלמה וועקסלר זצ"ל | שהיה מגדולי אנשישלומונו בירושלים|, שאמר פעם בזו הלשון:
"אז עס דרייען זיך"ו צדיקים אין דור איז דאס צו ווישען די ברסלבר חסידים"ק,ודברי פי חכם כן; כי אנשי שלומנו האמתיים, אשר אינם מטעיםאת עצמם, אומרים בכל לילה תקון חצות, ומתמידים מאד מאדבלמוד התורה הקדושה, ומטילים בכל חלקי התורה הקדושה - בבלי ירושלמי, תוספתא, מדרשים, זהר הקדוש וכתבי האריז"לוספרי הפוסקים וספרי מוסר וחסידות וכו' - אשריהם ואשריחלקם; מלבד זאת שמתבודדים רב היום ורב הלילה, ודבקים בויתברך בדבקות אמת בשמות ויחודים קדושים, עד שמבחוץ אינםנראים כלל, אדרבה תכלית ההפוך נדמה עליהם |עין לקוטי מוהר"ן,חלק א', סימן רמז; ובחלק ב', סימן קטז|; ועל כן חמדת לבבי, חזק ואמץמאד מאד באמונת חכמים בחסידי ברסלב האמתיים, וברח לךמלצים כמו שבורחים מאש שורף ממש, כי ימינו כצל עובר ועודמעט יהיה הכרח לצאת מזה העולם ולא ישאר לנו רק מה שחטפנואילו נקדות טובות מזה העולם.
הדורש שלומך...

א' תשפא.בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר משפטים ה'תשל"ה. שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, מי שרוצה לטעם טעם רבנו ז"ל,הינו שירגיש טעם בחסידות ברסלב, עליו להתמיד בלמוד "לקוטי הלכות", וכל השונה הלכות בכל יום, מבטח לו שהוא בן עולםהבא |נדה עג|. ויש לומר, שזה סובב גם על ההלכות שבספר "לקוטיהלכות"; כי מוהרנ"ת ז"ל צמצם שם את פרד"ס התורה, כי ספרוכלול מפשט, רמז, דרש, סוד, וכל מה שמתעמקים יותר בספרוהקדוש והנורא "לקוטי הלכות", יותר מרגישים את הנעם והערבותשבספר הקדוש "לקוטי מוהר"ן"; כי באמת ה"לקוטי הלכות" נבנועל יסוד מוסד התורות שבספר הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן",ולכן כל מה שמרבים ללמד ב"לקוטי הלכות", יותר מבינים

אתה"לקוטי מוהר"ן", כי זה בלא זה אי אפשר. ומוהרנ"ת ז"ל מאריך מאוד להסביר כל תורה ותורה ב"לקוטי מוהר"ן", ומי שמרגיל את עצמו ללמד "לקוטי הלכות", אז מאירה עליו תשוקה עצומה להתחזק ולא להשבר משום דבר. ועל כן עליך, ידידי היקר, לקחת את עצמך בידיך, ולהתמיד בספר "לקוטי הלכות".

ואנשי שלומנו מספרים, שר' משה ברסלבר ז"ל, שהיה תלמיד מוהרנ"ת ז"ל, היה מסתובב בבית הכנסת עם "לקוטי הלכות", ולומד בתשוקה עצומה, והלך אנה ואנה עם הספר בידו, וצעקבאמצע הלמוד: אה, אה! ופעם אחת שאלו אחד מאנשי שלומנו: "מה אתה כל כך מתלהב בלמוד לקוטי הלכות?" ענה ואמר לו ר' משה ברסלבר ז"ל: "הלא אני שמעתי מפיו הקדוש של מוהרנ"ת ז"ל בעת שאמר ברבים את החדושים שבהלכה הזו, והיה ממש בטול הבחירה, כי בשעה שישבנו בצותא עם מוהרנ"ת ז"ל, ושמענו את החדושים הנפלאים שלו, התבטלנו לגמרי".

ולכן ראה, ידידי היקר, לקחת את עצמך בידיך, ותתחיל ללמד בכל יום "לקוטי הלכות", וממש עולמך תראה בחיך, והקדוש ברוך הוא עזר לי בימי נעורי, שזכיתי להתמיד הרבה ב"לקוטי הלכות", עד שרב היום למדתי רק "לקוטי הלכות", וזו ההתחזקות שלי עד היום הזה, ואף שעברו עלי כבר משברים וגלים, עם כלזאת כל התחזקותי נמשכת משם.

הדורש שלומך...

א' תשפב. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר משפטים ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

אודות תפלת הותיקין ששאלת וכו'. לדעתי בשבת תתפלל מאחר קצת, כדי שתוכל לקחת את הילדים לבית המדרש, כי אני ראייתי בחוש, איך שיצאו קלקולים רבים מאלו שהתעקשו להתפלל גם בשבת תפלת הותיקין, ובשעה תשע אחזו אחר סעדת שבת, והילדים הסתובבו ברחובות, ולא נכנסו לבית הכנסת, ולא שמעו קריאת התורה, והאבא הלך לישון, וחשב שבנו הלך לבית הכנסת, ולבסוף הסתובב עם חברים רעים. ועל כן צריכים לשקל מאד מאדמה יותר חשוב - חנוך הבנים או

תפלת הותיקין בשבת קדש, בודאי תפלת הותיקין עולה על הכל, עם כל זאת אם לא יחנך אתילדיו, חס ושלוש, הם יכולים לצאת לתרבות רעה. ואני הכרתי אתאחד שהיה זהיר בתפלת הותיקין בשבת קדש, ואף פעם לא הסתכלעל ילדיו, אם הם כן מתפללים אם לאו, ולבסוף כלם יצאו לתרבותרעה, ועל כן לדעתי אף שבששת ימי החל אתה מתפלל ותיקין, על כל פנים בשבת תקח את הילדים עמך לבית הכנסת ותתפללעמהם מאחר יותר, כדי שיבאו לבית הכנסת וישמעו קריאת התורה, וידעו מהו ספר תורה וכו' וכו', וצריכים להשכיל בדבר זה ולהביןמה חשוב יותר. ואף שאני יודע שיש מאנשי שלומנו שחולקים עליבדבר זה, אבל המציאות מראה, כי כל אלו שמתפללים ותיקין, ובשעה תשע אוחזים אחר סעדת שבת, והם הולכים לישן, ואזקמים ילדיהם, והאבא אינו יודע להיכן הולכים הילדים, הוא חושבשהלכו לבית הכנסת או לבית המדרש להתפלל, ולשמע קריאתהתורה, ולבסוף הסתובבו ברחוב עם חברים רעים. ולכן תנהג כפישאני מעיר לך ולא תתחרט, ואל תחשב שזה דבר קל לחנך בעתיםהללו את הילדים וכו' וכו', כי הנסיונות קשים מאד, וצריכים לשמראת הילדים מאד מאד שלא יתחברו לחברים רעים. אקוה שתבין ותשכיל מה שאני כותב לך. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשפג. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תרומה ה'תשל"ה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להאריך לך עכשו איןפנאי, אבל דבר זה שכתבת אודות ... שמפחיד אותך ומאים עליך, תדע כי העקר בזה העולם הוא אמונה, להכניס את עצמו היטב אלתוך האמונה הקדושה, ולידע שלא תמצא פעלה קטנה או גדולה שלא תהיה משגחת בהשגחה פרטי פרטית, ועל כן מה יעשה לךאדם, ולמה תכניס בדעתך פחדים יתרים אפלו מאשתך ומכל שכנמגיסך. והנה עצה למח נקי ולמח חזק, שיאיר לו תמיד מחו בישובהדעת אמתי, כבר גלה לנו רבנו ז"ל |בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח|, שהוא על ידי שמירת הדבור, כי |תהלים קמח, ח|: "רוח סערה עשהדבור", כל עקר הרוח סערה שנתהוה במח

האדם הוא רק מסבתהדבור, תרגיל את עצמך לא להכנס בוכוחים עם שום בריה אפליבזו אותך, חס ושלום, אתה דום לה' והוא יפיל לך חללים |גטיןלז.;|; כי מי שעצור בדבורו, על ידי זה לא יוכל לו שום בריה, ואפלו עם אנשי שלומנו ראה לדבר רק דבורי אמונה ועצות רבנוז"ל ולא יותר, ותקבל על עצמך לא לדבר מעצמך כלל ומכל שכומאחרים, אין לנו רק דברי רבנו ז"ל, ולשיח עם חברינו רק ממנויתברך מאמונה ומבטחון והתחזקות, וזה בעצמו יכניס בךהתחזקות עצומה ויחזק מחך ודעתך לבא לגדלות המחין תמיד, ועל ידי זה תנצל מכל רע. חמדת לבבי! ראה לדבר עם שני חבריך מרבנו ז"ל, ואלתתביש מהם כלל, כי עלינו נפלה עכשו חובת היום לגלות ולפרסםאת רבנו ז"ל בעולם. ידיך הדורש שלומך...

א' תשפד. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה ה'תשל"ה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך מיום שני לסדר שמות לנכון קבלתי, אך מרבטרדותי הרבות, בעוונותי הרבים, לא היה לי הפנאי להשיבך. חמדת לבבי! חזק ואמץ לעשות התחלה חדשה על כל פניםמרגע זה, ושכוח תשכח את העבר עליך יהיה איך שיהיה, ותדמהבדעתך כאלו נולדת עכשו מחדש. ולמען השם, ברח לך מכל מיניאספות של הבל |אפלו הם מאנשי שלומנו|, מה לך ולהכניס דעתךבשטיות והבלים, כאלו יותר טוב להזכיר לעצמו את תכליתוהנצחית, ומה יהיה נעשה עמו, ומה יקח עמו, ומה ישאר ממנו, וכבר אמר התנא הקדוש |אבות ו, ט:| "אין מלויין לו לאדם לא כסףולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות אלא תורה ומצוות ומעשים טובים"; ואנשי שלומנו האמתיים ברחו תמיד משטיות והבליםכאלו וכו' וכו', אין אנו מכרחין לכל מה וכו', כי רק ירבה מחלקת, וצריכים רק לברח אליו יתברך בשיחה בינו לבין קונו ולהתמידבלמוד התורה הקדושה שעורים קבועים בש"ס ובפוסקים כסדרןדיקא כרצונו של רבנו ז"ל. ולמען השם, ברח לך מהדמיונות שישבין בני הנעורים, לומר: "תלמיד חכם זה נאה ותלמיד חכם זה

אינונאה", כי כבר אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קטז|, שאי אפשר להכיר בזה העולם כלל מי הוא האיש כשר ומי לא וכו', עינים; ועל כן למה לך לומר: זה מאנשי שלומנו הוא צדיק גדול, וזה קל שבקלים, מאין לך דבר זה וכו', וכן מה יהיה כבר אם הוא האמת כמו שאתה כותב, מה תועלת יוצאת לך אל התכלית הנצחיתאם תדבר מזה, הלא בין כך אתה עוקר את עצמך ברגע זה ממנויתברך, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל- דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברךממש, וכל דבור שהאדם מדבר הוא כלי להמשיך בו שכינת עזויתברך, ועל כן צריך לשמר מאד מאד את הדבור, ואז יזכה למחמישב ומח מזכך.

חמדת לבבי! כלך מדרכי נערוה האלו, צריכים רק לתקן אתעצמו ובפרטיות לקדש ולטהר את השבעה נרות: "העינים, האזנים, החטם והפה", ולא יבלבל את עצמו מאחרים כלל, אם יבואו אלביתך - תדבר עמהם מדבר רבנו ז"ל, ואם לא יבואו, זה סימןשאין זה ענינך, מה טוב ומה נעים כשאדם זוכה להיות מסתרומצנע מכל העולם, שאז הולכת עבודתו באפן אחר לגמרי, כי איןלו מי שיבלבלו ויבטלהו כלל, אשרי לו ואשרי חלקו.

ואודות זוגתך, ראה לעשות שלום עמה, כי הבעל דבר אורבעל דבר זה מאד מאד לקלקל את השלום בית של בני הנעורים, כמו שאמר רבנו ז"ל, ואם ירצה השם, כשנתועד יחד, נדברבפרטיות וכו'.

ידיך הדורש שלומך...

א' תשפה. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תרומה, ראש חדש אדר ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, הרוצה להתקרב אל רבנו ז"ל, אור האורות, שהוא נחלא עמיקא וטמירא דנביע ביה מקורא עלאה, היוצאמשלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך הארך לנכון קבלתי. והנה להשיבך זה אי אפשר עלפני הכתב, כי הוא ענין מסבך מאד, כי אביך הוא רב חשוב מאדבעולם, והתשובה שאשיב רק תבעיר יותר מחלקת, כי אינו דומההדבור פנים אל פנים מהכתב, כי כל אחד קורא את זה כפי מצבוועצביו וכו', ויכול להיות שלא יבין היטב מה שאכתב, ועל כן עודירדף

אותך יותר ויותר; על כן, חמדת לבבי, עשה מה שתעשה איזופעלה ואפן, שאתועד עם אביך, ואקוה להשם יתברך, שנזכה לעשות שלום ביניכם. אבל דבר אחד אני יכול לכתב לך, "ואדברה בעדותך נגד מלכים ולא אבוש" |תהלים קיט, מו|, כי דבר רבנו ז"ל הוא רק תורה ותפלה וזכרון בעלמא דאתי, ולשוב אליו יתברך לאפחות ולא יותר, ועל כן כל מה שמדברים אילו שוטים, אין אנו אחראים בעבורם, כי על פי דעת רבנו ז"ל אסור לדבר על שום ברישאל, אפלו על רשעים גמורים אמר, שצריך לדונם לכף זכות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, ומכל שכן שאר בני ישראל הכשרים צריכים לדונם לכף זכות, אפלו הם מתנגדים עלינו, בודאי אינם יודעים מה שנעשה בחדרו של רבנו ז"ל, ואם היו יודעים, בודאילא היו מתנגדים וזה ברור, ועל כן למה להכניס את עצמנו במחלקת ובמריבות של הבל, אשר על ידי זה בין כך שוכחים, רחמנא לצלן, ממנו יתברך, כי הוא יתברך שורה רק במקום האחדות, ואף שיש אילו שוטים שהם מצוים לרדפם ולדבר עליהם, ברח לך ממצוות כאלו, דבר יותר טוב עמו יתברך מאשר תדבר עם לצים. ההכרח לקצר.

ידיך...

תראה לעשות כל מיני פעלות, וחשב כל מיני עצות שאתועד עם אביך, הרב שליט"א, ואדבר על לבו לעשות שלום ביניכם.

א' תשפו. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תרומה, ראש חדש אדר ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר, נר

להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

את מכתבך בצרוף הטלגרם לנכון קבלתי, ואיני יודע מה להשיבך, כי בכל דבר

צריכים ישוב הדעת גדול, ולבקש הרבה ממנו יתברך: "ותקננו בעצה טובה

מלפניך", וכן להתיעץ עם אנשיאמת |אנשי שלומנו האמתיים, עובדי ה', הדבקים

בו יתברך, שהם צדיקי דורנו, כי בהם שורה רבנו ז"ל|, קדם שרוצים לעשות

דבר כזה להתגרש מאשתו, ולא לשמע עצת בני הנעורים חברי המסיתים אותך לזה,

כי סתירת זקנים בנין, ובנין נערים סתירה. והיה ראוי לך שתכף ומיד תראה

לטלפן לר' לוי יצחק |נרו יאיר||ז"ל|, ואני מוכן לשלם לך דמי הטלפון,

ותעשה ככל אשר יאמרלך, כי אני מבטיח שלא יאמר לך אחרת כמו שאמרתי לך לפניכמה שבועות, וכבר הארכתי באריכות גדולה בספר "ארך אפים" בענין שלום בית על פי דעת רבנו ז"ל, אשר מכל צרה וצוקהיכולים לצאת אם רק דבוקים בו יתברך.

גם את הפרסום והרעש שעשית הוא דבר שטות, כי מה אתהצריך לפרסם לכל בני הנעורים והבחורים מה שעובר ביניכם ובפרטלבחורים שאינו מהנמוס והדרך ארץ כלל. איני מבין היכן שכלךודעתך |תמחל לי שאני כותב לך בלשון כזה|, ובכלל צריך האדםלהרגיל את עצמו לא לדבר מה שאינו מכרח, ויהיה רגיל בשתיקהויקבל על עצמו לא להתחיל לדבר עם שום בריה, רק כשישאלואותו יענה להם ולא יותר, ועל ידי זה ינצל מרעות וצרות רבותוכו', ומכל שכן וכל שכן דברים פרטיים מה שעובר בינו לבינהאסור לגלות לאחר כלל, ואם עובר עליו איזה מרירות וכו', העקרלספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר בפרטי פרטיות, ואםאתה צריך לעצה פרטית ודעתך מבלבלת, תשאל את אחד מגדוליאנשי שלומנו הזקנים, אשר היו בציון רבנו ז"ל.

ההכרח לקצר.

ידיך...

א' תשפז. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תרומה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל הבחור היקר לי מאד, שותהממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך וכו'.

ראה לשמר מאד על כשרות המאכלים, לא לאכל כל מהשהעינים מתאוות, ובפרט בעתים הללו, צריכים לשמר מאד מאדעל כשרות המאכלים, אשר מאד נפרץ שאוכלים כל הבא תחת היד, ובאמת אם אין נזהרים, אזי לא ימלט שלא יכשל במאכלותאסורים, וצריכים להשמר מאד מאד שיהיה הכשר טוב. וביותרצריכים לשמר על אכילת בשר, לדעת ולהכיר מיהו השוחט, כירבנו ז"ל גלה לנו, אשר כל הצרות שהאדם סובל, העניותוהדחקות, הוא בא רק מהשוחטים שאינם הגונים |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן לז|, ובפרט בקיץ צריכים לשמר שלא יהיו תולעים

או נמליסבתוך הקמח ושאר המוצרים או בתוך הלחם, ומכל שכן בפרות, שצריכים
מאד מאד לבדק אם אין שם תולעים, חס ושלום, כי יכולהכשל בזה מאד.
מה אמר לך, ידידי היקר, רבנו ז"ל רצה מאד שאדם שאוכל, יאכל עם דרך ארץ
גדול, כמו שאוכלים לפני מלך או אדם גדול, וזו שבירת תאות אכילה, הינו האדם
צריך לאכל ולשתות דיקא, כדי שיהיה לו כח לעבודתו יתברך, ואל ישמע לעצת
יצרו שמסיתאותו לא לאכל, ועל ידי זה נחלש אחר כך לגמרי,
וכמאמרהבעל שם טוב, זכותו יגן עלינו: כשנעשה חור קטן בגוף - נעשה חור גדול
בנשמה, כי כשאדם מסגף את עצמו באכילהושתיה הוא נחלש לגמרי, ואחר כך כבר
אינו יכול ללמד ולהתפלל, ועל כן החכם עיניו בראשו, לאכל ולשתות דיקא כל
צרכו, אבללאכל רק בדרך ארץ גדול, כמו שאמר רבנו ז"ל |חיי מוהר"ן,
סימןקטון|, שלא לאכל בהלעטה, הינו במהירות כדרך גרגרן, כי זהובחינת
"הלעיטני נא" |בראשית כה, ל|, רק להרגיל את עצמו לאכלבמתינות ובישוב הדעת
ובדרך ארץ גדול, כדרך שאוכלים בדרךארץ כשיושב אדם חשוב ליד השלחן, כך
יאכל תמיד אפלוכשאוכל לבדו בחדרו. וראיתי עובדי השם, שבשעה שאכלו,
תמידהסתכלו כלפי מעלה, בהשתוקקות גדולה אחריו יתברך, והבנתישזה מה שאמר
רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'|, שאדם צריךלהגיע בעת אכילה
לכסופים ורצונות חזקים כאלו, עד שיכספווישתוקק מאד מאד אחריו יתברך, כי
בעת אכילה יש הארת הרצון, עין שם.
ומובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב|: שבעתהאכילה נעשה
יחוד בין קדשא בריך ושכינתיה אפין באפין, עיןשם.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...
א' תשפח. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תרומה ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה ... זכותו יגן עלינו.
לנכון קבלתי את מכתבך.
והנה בזה ששאלת על פסוק |שמות כו, כד|: "ויהיו תאמםמלמטה ויחדו יהיו תמים
על ראשו" וגו', למה למטה כתוב תאמםעם א', ולמעלה יהיו תמם בלי א' ? אלא

מובא בכתבי האריז"ל לשיש שתי בחינות: המלכות נקראת רחל, והבינה נקראת לאה, וכשיעקב מתחבר עם רחל אז הם תואמים יחדו, אבל כשישראל מתחבר עם לאה זה עקר השלמות, ואי אפשר להגיע לזה אלא על ידי מדת התמימות, בסוד: "תמים תהיה עם הוי"ה אלקיך", הינו רחל מרמזת לתורה שבעל פה, למצא את הקדוש ברוך הוא בעסקי העולם הזה, שזה כלל תורה שבעל פה המלבשת בדומם, צומח, חי, מדבר, ויעקב הוא זווגה של רחל, כי יעקב מדרגה התחתונה, בסוד יעקב, לשון עקבים, ולכן הם תואמים יחדו, כיהתורה שבעל פה מלבשת בענינים גשמיים וחמריים, בסוד עקב, ולכן הם כמו תואמים יעקב ורחל, אבל לאה היא הבינה, ושם מתחברים ומזדוגים ישראל שהוא המחין בסוד 'לי ראש', שהוא סוד הבטול בתפלה אליו יתברך, ושם אי אפשר להגיע אלא על ידי מדת התמימות, ולכן כתוב תמים מלשון תם, כי בתפלה שהוא סודהיחוד בין ישראל ללאה, אי אפשר להגיע אלא על ידי מדת התמיד, שיסלק את דעתו וחכמתו ובינתו, וידע שאינו יודע כלום; אשרי מי שמגיע אל מדרגה זו, שמצד אחד הוא עוסק בתורה שבעל פה, ומוצא את הקדוש ברוך הוא אפלו בעקבים, שהם כללעסקי העולם הזה, שזה היחוד בין יעקב לרחל, וכן עוסק בתפלה ובקשה אליו יתברך, שזה היחוד בין ישראל ללאה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשפט. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר תרומה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל האברך היקר לי מאד, שותהממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

לדעתי עליך לעין עכשו ב"חיי מוהר"ן", בשיחות שרבנו ז"ל למדבר, שאסור להתעקש על שום דבר, ולא לדחק את השעה, כיכל הצרות שבאות לאדם זה רק מחמת דחיקת השעה, שהוא רוצהתכף ומיד מה שרוצה, ואם אין זה הולך לו הוא נשבר לגמרי. ורבנוז"ל הזהיר על דבר זה מאד מאד, לא לדחק - הן על עצמו, שמכרח להיות כמו שרוצה וכו', והן על ילדיו - אסור להכריחאת הילדים שהם מכרחים לעשות דיקא כמהו. ומובא שם, שהמלמדים שדוחקים את הילדים, שידעו את הלמוד, לבסוףשוכחים לגמרי; כי על ידי שדוחקים על הילדים דיקא, לבסוףמתבלבלים לגמרי. והכלל -

שאסור לדחק את השעה. ומוהרנ"ת ז"ל האריך הרבה ב"לקוטי הלכות" |הלכות גזלה,
הלכה ה'|, ואמר, שכל העברות שאדם עובר הן רק מחמת דחיקת השעה, כי אם
היהסבלן, לא היה מגיע לידי עברות. וצריכים לזכר דבר זה היטבהיטב, כי זה
יסוד גדול בחיים.

וכן עליך לדעת שגם בתפלה אסור להתעקש, שהקדוש ברוך הוא מכרח לעשות
כרצוני, כמובא |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: כ,קצו|, רק צריכים לבקש את
הקדוש ברוך הוא ברחמים ובתחנונים, אם יתן - יתן, ואם לאו - לאו. שזה פרוש
מאמרם ז"ל |אבותפרק ב'|. וכשאתה מתפלל, אל תעשה תפלתך קבע, אלא
רחמיםותחנונים, כי אסור לאדם להעמיד עצמו על שום דבר, הינו שאסורלהתעקש
בתפלתו, שהקדוש ברוך הוא יעשה לו דוקא את בקשתו, כי זהו כמו שלוקח דבר
בחזקה ובגזלה, רק צריך להתפלל ולהתחננלפני השם יתברך ברחמים ובתחנונים,
אם יתן השם יתברך - יתן,ואם לאו - לאו.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשצ. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר תרומה ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממני הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות אמירת תקון חצות בליל שבת ששאלת וכו', יש מחלקתבין המקבלים, יש
אומרים שכן לומר המזמורים של תקון לאהשהם בסימן כ'ל'א'ה', ויש מקבלים
שאומרים שאין לומר גם אתזה בליל שבת. ואני זוכר כשהייתי בליל שבת קדש
פרשת חזוןתשכ"ו במירון, שמעתי שם איך שעובדי השם מאנשי שלומנו כןאמרו
תקון לאה. ועד היום מצלצל לי באזנים המזמור כ"ד שאמרור' הירש לייב ליפעל,
|נרו יאיר| ז"ל|, בהתעוררות גדולה עד מאדבנסח של ראש השנה,

וחזר על כל פסוק הרבה פעמים בהתעוררותרבה. ובאמת כל האומרו אינו מפסיד,
כי זה סך הכל כמה מזמוריתהלים. ושמעתי מאנשי שלומנו שאמרו בשם מוהרנ"ת
ז"ל, שלזאת תקנו בהגדה של פסח לומר את הפזמון: "אדיר הוא יבנהביתו בקרוב",
שזה במקום אמירת חצות, ובדרך כלל יוצא בעתחצות שאוחזים באמצע הסדר, ולכן

קבעו את הפזמון הזה, להזכירבנין בית המקדש: "אל בנה, אל בנה, בנה ביתך בקרוב".
ובכל השנה יכולים להגיד סדר תקון חצות עוד קדם השנה אסהוא ער, ואף שרבנו
ז"ל אמר, שעקר עבודת האיש הישראלי לקוםמהשנה ולומר חצות, עם כל זאת כפי
הטרדות והבלבולים שעוברים עלינו בעתים הללו, ואנשים טרודים על המחיה
ועלהכלכלה, וממילא ערים אז בעת חצות, לכן יכולים להגיד אז סדרתקון חצות,
כי חבל על כל לילה שמבזבזים, ואין אומרים סדרתקון חצות.
ועקר אמירת תקון חצות, אמר רבנו ז"ל, שימצא את עצמותך המזמורים, וכן אז
הוא הזמן לבקש ולהתחנן על נפשו עלכל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות,
ושערי השמים פתוחים, ויכולים להגיע עד כסא הכבוד, כי אז עת רצון גדול
ונורא מאד, ואז פתוח הבית דין הגדול שכלול מכל הכ"ד בתי דינים העליונים;
אשרי מי שאינו מחסר לילה אחד באמירת חצות.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד... א' תשצא. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר
תצוה ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך הארך.
ראה לשמר מאד על שלום בית, כי השלום בית הוא היסודבעבודת השם יתברך, כי
אם אין לאדם שלום בית ורב עם אשתו, אז הוא מבהל ומבלבל ואין לו כבר מחין -
לא להתפלל, ולא ללמד תורה, כי המריבות שבין הבעל והאשה מחריבות את
המחין. ורבנו ז"ל הקפיד על דבר זה מאד מאד, ובפרוש גלה לנו, שצריכים לכבד
וליקר את אשתו עד מאד | שיחות הר"ן, סימנים: רסג, רסד|. וראוילכל אחד
מאנשי שלומנו לעין בשיחות האלו, ולא כדאי לשמעלחדשים מקרוב באו, שמסיתים
את האברכים החדשים שעכשווהתחתנו, שיעזבו את נשותיהם ויברחו וכו' וכו', הכל
דמיון גדולרעות רוח, ומכשילים את בני הנעורים בעברות, ואין בזה שוםקדשה
כלל, אדרבה, זו הסתת הסמ"ך מ"ם, ואסור לשמע בקולאלו, כי הם יחריבו את ביתכם.
ראה להתבודד עצמך בכל יום אליו יתברך, ולספר את כל אשרעובר עליך לפני
יתברך, כי השיחה והתפלה שאדם מספרלהקדוש ברוך הוא, זה מדביקו אליו יתברך,

וזוכה להתעלותבתכלית העליה. וצריכים להזהר מאד גם ללמד שלחן ערוך, כי עלשתי הנקדות האלו הזהיר רבנו ז"ל: א. להתבודד הרבה להקדוש ברוך הוא, ולפרש את כל שיחתו וכל מה שעובר עליו, ולא יעזבאת הקדוש ברוך הוא כרגע, רק יפציר בתפלה. ב. להתמיד ביותרבלמוד שלחן ערוך, כי על למוד הפוסקים הזהירנו ביותר מכלהלמודים. ושתי הנקדות האלו - התבודדות ושלחן ערוך, היואצל רבנו ז"ל יסוד ועקר גדול מאד, עד שאמרו אנשי שלומנוהיקרים, שאי אפשר להקרא על שם רבנו ז"ל בלי לקים את שתיהעצות האלו, להתבודד בכל יום אליו יתברך, וללמד הרבה שלחןערוך. ובאמת למה הקפיד רבנו ז"ל כל כך על שני הענינים? אלאיש לומר, שצריכים את שניהם דיקא, ואי אפשר את זה בלא זה,כי התבודדות ושיחה בינו לבין קונו זה סוד הבטול, שאדם מבטלאת עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ומשתוקק לעלות מעלהמעלה. אם כן כשאדם מגיע למדרגה זו, שנתבטל אל אין סוף ברוךהוא, אז יכול, חס ושלום, לצאת מגדרי התורה. לזאת הזהירנו רבנוז"ל ללמד שלחן ערוך בכל יום, להורות לנו, אף שמצד אחדבטלים לגמרי לאין סוף ברוך הוא, ונתבטלים לגמרי בתוך אלקות, עם כל זאת צריכים להתחזק ולא לצאת מגדרי השלחן ערוך, שהםכלל התורה שבעל פה. ולכן ראו, שכל אלו שלא הקפידו בלמודשלחן ערוך, ומכל שכן שיצאו מההלכה, חס ושלום, לבסוף באולידי כפירות ואפיקורסות, רחמנא לצלן, ואף שהתלבשו בהתחלהבבטול האין סוף וכו', ודברו מנצוצות וכו', ומרוחניות וכו', אךלבסוף מאחר שלא למדו שלחן ערוך, ומכל שכן שלא הקפידו עלההלכות לקימן, נעקרו לגמרי; כי עקר היהדות הוא לקים אתהשלחן ערוך בתמימות ובפשיטות גדולה. ושמעתי פעם אחתמהרב החסיד ר' אליהו חיים רוזין, |נרו יאיר| |ז"ל|, שפעם שאלובאומן את אחד מאנשי שלומנו, שיכתב את הנהגות רבנו ז"ל, איךהוא התנהג, כדי שיהיה ספר הנהגות רבנו ז"ל. ענה ואמר לו:תפתח את השלחן ערוך, ותראה איך שרבנו ז"ל התנהג... הינושרצה להגיד לו, שרבנו ז"ל לא יצא מגדרי השלחן ערוך, כי זההיה כל רצונו של רבנו ז"ל, שלא ננתק את עצמנו מהשלחן ערוךכי הוא זה. ועל כן ראה גם אתה להתבודד בכל יום אליו יתברך, ובכלפעם שאתה נמצא לבד באיזה חדר או באיזה בית מדרש, או שאתההולך לבד ברחוב, תדבר ותשיח אליו

יתברך, כאשר ידבר האישאל רעהו והבן אל אביו, ואז טוב לך כל הימים; כי היכן שרק תלךתמצא את הקדוש ברוך הוא, כי מלא כל הארץ כבודו. וכן תרבהבלמוד ספרי הלכה. ושמעתי מאנשי שלומנו היקרים, שלמוהרנ"תז"ל היו שלשה עשר שעורים בהלכה, הינו שעור בטור בית יוסףושלחן ערוך בעיון רב, וכן בחיי אדם, וכן בשאר ספרי הפוסקים, ובאמת ראוי ונכון לברר לעצמו את ההלכה מכל סימן וסימן, שיהיה אצלו ברור.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשצב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דברשלא יוכל לשבר אותך, ואף שאשתך מקניטה אותך וכו', ועושהלך את המות כמו שאתה כותב, עם כל זאת ראה להיות ותרן ואלתגיב, כי כל מי שיש לו אשה רעה, אינו רואה פני גיהנום, ואםהיית יודע מהו הגיהנום, אז היית רוקד בשמחה רבה מה שאשתךעושה לך, כי בזה שאתה נפטר מהגיהנום, היית רוקד ושמח, שברוך השם לא תראה פני גיהנום.

ותכניס את זה היטב היטבדעתך, אז תהיה תמיד שש ושמח על נעם חלקך.

העקר ראה להתמיד בלמוד התורה הקדושה, כי התורה היאחינו וארך ימינו, ותכף ומיד כשאדם מרגיל את עצמו ללמד תורה, אז כל החיים שלו הולכים בצורה אחרת, ועל כן אל יחסר לך יוםמלמוד מקרא, משנה, גמרא, מדרש.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשצג. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך בין בגשמיות ובין ברוחניות וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם עוברים על כל אחדצרות ויסורים, מרירות

ומכאובים, ואשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר, כי זו גדלת בר ישראל, שיכול להחזיק מעמד בזה העולם, ואינו נשבר, כי אין זו חכמה לפל בדעתו ולהתיאש, כי היאוש זה דבר הכי גרוע, על כן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להתחזק, וזה הלמוד העמק של רבנו ז"ל, איך להתחזק ולהחזיק מעמד. אודות יום המיתה וכו', שמבלבל אותך וכו', לדעתי אינך צריך להתבלבל מזה, אדרבה, עליך לבוא לידי שמחה עצומה, כי סוף כל סוף לא ישאר מאתנו רק הנקדות טובות שאנחנו זוכים לחטף בכל יום: הן תפלת שחרית, והן תפלת מנחה, והן תפלת ערבית, שמתפלל בכונה, אשר על ידי זה נעשה תקון גדול בכל העולמות. ואם היה האדם יודע את גדל התקונים שנעשים על ידי שלשת פלות האלו בכל יום היה מתפלל בכונה גדולה עד מאד; כי באמת התפלות הן נבנות על פי סדר העולמות, וכשאדם מתפלל בתמימות ובפשיטות אז נעשים יחודים גדולים בכל העולמות, אף שהוא אינו תופס ואינו מבין כלום, העקר להשתדל לכון פרוש המלות, כיעל ידי פרוש המלות בעצמו שאדם מכון פשוטן של דברים, הוא מעורר את כל העולמות, והתקונים נעשים ממילא. ורבנו ז"ל מביא לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח' | על פי מאמר חכמינו הקדושים | ברכותנד: | מחנה ישראל כמה הוי, תלתא פרסי; שזה סובב על שלשת פלות. ועוג מלך הבשן רצה להפיל את השלשה מחין וכו', וכו', על ידי פגם הברית וכו', ועל ידי זה לא יוכלו להתפלל; כי באמת כל המחשבות זרות באות לאדם בעת התפלה דיקא, כמובא לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל'. ואדם צריך להתגבר מאד מאד, ולכון פרוש המלות, ואזניו ישמעו מה שפיו מדבר, על ידי זה ממילא נעשים התקונים; לכן ראה להתפלל בכל יום השלש תפלות: שחרית, מנחה, מעריב, בצבור דיקא, לאט לאט ומתוך הסדור, וכן תקרא קריאת שמע מתוך הסדור קדם השנה, וכן ברכת המזון תברך מתוך הסדור, וגדל התקונים שנעשים על ידי זה - אין לתאר ואין לשער כלל; כי בפרוש מובא בכתבי האריז"ל | שער הכוונות, דרושיה לילה |, שעל ידי שאומרים קריאת שמע שעל המטה הורגים את כלהקלפות שברא, ובפרט פגם הברית והוצאת זרע לבטלה נמחל, על ידי שאומרים סדר קריאת שמע שעל המטה של האריז"ל. ומלבד זאת כדאי ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, ומשניות - אפלו פרק אחד ביום, וכל שכן שני פרקים, וכל שכן

שלשהפרקים וכו' וכו', וכן דף גמרא, ודיקא על ידי זה תצליח מאדבחיך.
מה אמר לך, ידידי היקר, אם תקבל את דברי בתמימותובפשיטות גמורה, אז תצליח
דרכך מאד.

והעולה על הכל, ראה להרגיל את עצמך לדבר אליו יתברךבתמימות ובפשיטות
גמורה, ודיקא על ידי זה תגיע אל מדרגתך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשצד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תצוה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם העלים שהתחלת להגיה אתה"לקוטי מוהר"ן" וכו'. מה

אמר לך, ידידי היקר, אם אתה רוצהלחדש בדברי רבנו ז"ל - בודאי מתר, כי כן

צונו רבנו ז"ל, שנחדש בתורתו, אבל אם אתה רוצה להגיה מסברא, על זה אתהצריך

להזהר מאד מאד, כי הרבה פעמים אתה אינך מבין, וכך יכולות להיות טעויות

בדפוס, אזי כדאי לרשמו בהם מהצד, אבללא לשנות את ה"לקוטי מוהר"ן", אפלו

מה שנדמה לדעתך, כי ישחרם מהקדמונים להגיה ספר על פי שכל וסברא, כמובא

ברמב"ן במסכת בבא בתרא | דף קלד|, וזו לשונו: "בהגהת ספרים בסבראעברה

גמורה, וראוי לנדות עליה"; וכן נפסק בשלחן ערוך | יורהדעה, סימן רעט, סעיף

א' ברמ"א|, וזו לשונו: "אין להגיה שום ספרעל פי הסברא, כי אם בראיה

ברורה", וצריכים לשמר מאד בדבריםאלה. ומובא בפתחי תשובה | שם, סעיף קטן

ג' | בשם שאלות ותשובות"יד אליהו": חרם הקדמונים הוא כשרוצה למחק הנסחא

הישנהולהעמיד נסחא אחרת על פי הסברא, זה אין נכון, אבל להעמידשתיהן ולכתב

בצד סברתו אינו בכלל אסור, וצריכים להשמר מאדמאד לא להגיה משכלו וסברתו.

ועל כן יזהר וישמר לא לעשותדבר כזה מסברות כרסיות וכו' וכו',

והקדוש ברוך הוא זכני עםפרוש נפלא על כל ה"לקוטי מוהר"ן", הנקרא "שפת

הנחל", ושםבארתי את דברי רבנו ז"ל, וכתבתי מה שנראה לפי דעתי

השפלה, ופרשתי לאנשים קטנים כערכי, ואף שכללתי את דברי בתוך דברירבנו ז"ל,

זה רק כדי להסביר את דבריו ז"ל, אבל לא, חס ושלום, לשנות נסחאות או לתקן

את הלשון על פי סברא, כל כונתי היתהכדי להבין את דברי רבנו ז"ל, אשר
דבריו ז"ל הם עמק עמק מיימצאנו; ועל כן לדעתי לא כדאי לך להדפיס את
ההגהות שהגהתעל פי סברת דעתך, ובפרט בדברים כאלו אשר שיכים ברום רומושל
עולם, כתבי האריז"ל וכו' וכו', איך מתר אפלו להתחיל לחשבלשנות דברים אלו
ממה שנדפס. וכבר דשו בהם רבים גדולי מבחריהמקבלים, ומה שיך שאנשים שפלים
כמונו נגיה מסברות האלו? !אקוה שתבין הכל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשצה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ושמחתי מאד לשמע הטוב ממך.

ראה לשמר מאד על הזמן, ואל תבלה את הזמן היקר בהבלובריק, כי הכל יכולים
לקנות בכסף אבל לא זמן, כי כל רגע ורגעשעובר, אף פעם לא יקבל אותו בחזרה;
ועל כן תנצל את הזמןהטוב שלך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, אשר כל דבור ודבור
הואהצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל, כי יבואהיום שנצטרך
לעזב את זה העולם, ואז תראה את גדל התועלת שלכל דבור ודבור שדברנו אליו
יתברך, וכן לדבר עם בני אדם מיראתשמים, כי מזה שמדבר עם אחרים, על ידי זה
גם הוא נתעורר.

ראה ללמד בכל יום גמרא, אשר הלמוד הזה מציל מהקלפות, ומי שחזק בלמוד גמרא,
יבטל ממנו את הקלפה שנתאחזת בו בפגםהברית; כי תלמוד גימטריה שמה של הקלפה
המחטאת את האדםבפגם הברית. כמובא |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ריד|;;
ועל כן אשרימי שחזק בכל יום בלמוד גמרא שהוא תלמוד, ועל ידי זה ממשיךעל
עצמו ארבעת מלאכי השמירה, שהם ראשי תבות ג'מ'ר'א' - ג'בריאל, מ'יכאל,
ר'פאל, א'וריאל; אשרי מי שמצית וטוב לו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשצו. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות וכו'.

מה אמר לך ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעםחלקנו על אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, ואנחנו יודעים מרבי אמתכזה, רבי נורא ונפלא כזה, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל? ואנחנו בני רבנו ז"ל. כי חכמינו הקדושים אמרו |סנהדרין יט:|: כתיב|במדבר ג, א|: "ואלה תולדות אהרן ומשה", נקראו תולדות משה, לפי שלומדם תורה, מלמד שכל המלמד בן חברו תורה, מעלה עליוהכתוב כאלו ילדו. נמצא, שאנחנו בני רבנו ז"ל, ועלינו לשמח עםאבא כזה, אבא רחמן כזה, אבא שמקרבו להקדוש ברוך הוא. ובאמת עליך לדעת, שכל ההתקרבות אל רבנו ז"ל היא רקהתקרבות להקדוש ברוך הוא, כי כל הענין של רבנו ז"ל, הוא רקלהחדיר בנו אמונה פשוטה בו יתברך, ולידע שאין בלעדיו יתברךכלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, כפי שאדם זוכה להכניס בעצמוידיעות אלו אז מרגיש טעם אחר בחייו; על כן ראה לשמח אתעצמך בזה שזכית להתקרב לרבנו ז"ל, ותאמין לי שאין עוד שמחהיותר גדולה מזו, שאנחנו זוכים לדעת מרבנו ז"ל; כי באמת עליךלדעת, שעובר על כל אחד כל כך הרבה צרות ויסורים ומרירות, והם אינם יודעים מרבנו ז"ל, ואנחנו כן יודעים מרבנו ז"ל, בזהבעצמו ראוי לנו לשמח מאד מאד. ויש דבור בין אנשי שלומנובלשון רבנו ז"ל, שהתבטא פעם בזו הלשון, פון אייך קענט איהרוויסען וואס עס טוט זיך אויף די וועלט"ר; הינו אנחנו יש לנו רביכזה ולמודים כאלו, ועצות נפלאות כאלו, ואף על פי כן עוברעלינו מה שעובר, תתארו לעצמכם מי שאין לו ההקדמות האלו שלרבנו ז"ל, מה עובר עליו, ובמה יכול להתחזק?! ולכן לדעתיצריכים מאד מאד לשמח עם ההתקרבות לרבנו ז"ל, ובשום פניםואפן לא נתן לסמ"ך מ"ם לשבר אותנו.

עליך לדעת, כי עקר הלמוד של רבנו ז"ל הוא התחדשות, צריכים להתחדש בכל פעם, לעשות התחלה חדשה כאלו אף פעםלא התחיל, כי באמת כפי גדלתו יתברך איננו יודעים כלום, אזיצריכים לעשות בכל פעם התחלה חדשה. ורבנו ז"ל גלה לנוממעלת ההתחדשות בעבודת השם יתברך, וספר שהוא הכיר צדיקגדול מאד, שזכה

למדרגות נוראות ונפלאות ונהירות, אך לעתזקנתו הוא נפל לגמרי, והכל מפני שלא התחדש. עמד וראהוהשתומם, צדיק קדוש שדבוק בו יתברך, וזכה למדרגות נוראותבעבודת השם יתברך, ונפל בסוף ימיו רק מחמת שלא התחדש, עלאחת וכמה שעלינו לצאת מהבוץ שנפלנו אליו, ונתלכלכנו בטנוףמעשינו, עלינו להתחדש בכל פעם; אשרי מי שמחדש עצמו, ואזטוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...א' תשצז.בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר תצוה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך אודות שחיטה, בודאי אתה יודע שרבנו ז"להקפיד מאד מאד, שלא יהיה אחד מאנשי שלומנו שוחט, כי כןמבאר בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לז, שכל חסרון הפרנסהנעשה מהשוחטים שאינם מהגנים, עם כל זאת פעם אמר רבנו ז"ל,היכן שרק יהיה שוחט שיהיה מאנשי. ופעם אחת בא אל רבנו ז"לאחד מאנשי שלומנו והתלונן, היות שהוא שוחט, אך כל כך מפחדמחמרת הדבר, ובכן הוא מבקש עצה והדרכה וכוון, שידריך אותורבנו ז"ל, שיעזב את השחיטה, אמר לו רבנו ז"ל, בזו הלשון:"ווער דען קען זיין א שוחט אויב נישט דער וואס האט מורא"ש;הינו דיקא אדם שתמיד מתירא שמא יכשל באסור נבלות וטרפות,חס ושלום, והוא תמיד חושש אולי אינו יוצא ידי חובתו, אדם כזהיכול להיות שוחט, כי אם, חס ושלום, השוחט היא קל וריק ופוחז, ואין אכפת לו אם יש איזו פגימה על הסכין, איך יכולים להניחאותו להיות שוחט?! והנראה לפי עניות דעתי כתבת. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תשצח.בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר תצוה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, בצרוף כל המכתבים של הבחוריםמבני הישיבה, ואשתדל מאד להשיב לכל אחד ואחד, אף שאינהזמן בידי כלל, בפרט בעתים הללו שאני

עוסק בהדפסת ספרים ושיחות וחדושים.

בענין השנה, תדע שרבנו ז"ל הקפיד מאד מאד על השנהואמר: מען דארפט זייער היטן דעם שלאףת; כי באמת אם המחישן, אז אין יכולים ללמד, ולכן צריכים לשמר מאד מאד על השנה, ואם אדם מרגיש שהוא עיף, כדאי לו ללכת לישן, ואז יוכל לקום וללמד הרבה תורה.

תדע לך שאסור להתלוצץ מאף אחד, כי בזה העולם אין יודעים מי קטן ומי גדול, ומוהרנ"ת ז"ל היה תמיד רגיל לחזר עלהפסוק |איוב ג, יט|: "קטן וגדול שם הוא"; הינו מי שהוא קטן ומישהוא גדול, זה אין יודעים בזה העולם, רק שם בעולם העליון; ולכן לא בחנם הצדיקים הקדושים הדבקים בו יתברך, המראים נסים ונפלאות, הם נעלמים ונסתרים מעיני הדור. ורואים בחושיש צדיקים שחושבים עליהם שהם כלום, ומתפלאים למהמפרסמים מהם מופתים, ובאמת הם כל כך דבוקים בו יתברך בשמות וביחודים, עד שהם נסתרים מעיני בני אדם, ואף אחד אינותופס עליהם, שהם דבוקים בו יתברך ומיחדים יחודים קדושים. ולכן אסור להתלוצץ מאף אחד, עלינו רק להרגיל את עצמנו ללמדבספרים, ואז נצליח דרכנו. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תשצט. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תשא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראה ללמד בכל יום את ספרי רבנו ז"ל, וזה יכניס בך אמונה פשוטה בו יתברך, ועל ידי זה תוכל לעבר עלהכל. וביותר תזרז את עצמך ללמד בספרי הכהן גדול שהוא ה"חפץחיים", שמרבה לדבר בענין שמירת הדבור; כי כל הבלבולים שעוברים על האדם, הם רק מחמת שמפקיר את דבורו.

וכמובאבלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן לח| על הפסוק |תהלים קמח, ח|:

"רוחסערה עשה דברו", עקר הרוח סערה שנעשה במחו של האדם הוארק על ידי הדבור שמפקיר אותו; ולכן ראה לשמר את עצמךמהיום והלאה לא לדבר את כל

העולה על רוחך, ועל ידי זה תזכה לעבר על הכל.

העקר ראה להתחזק ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, אשר דבר זה מביא את האדם לידי יראת שמים. וראיתי בספרהנפלא "זכר למרים" פרק כא, וזה לשונו: העצה היעוזה שתתחזקהאמונה בלב האדם היא, שיאמר פרשת השבוע בכל שבוע עם פרוש רש"י, וידקדק ויעין בהם היטב, וכדכתיב | שמות טו, כו: | "והאזנת למצותיו", ופרש רש"י ז"ל: תטה אזנים לדקדק בהם, לאפוקי אם קורא מהשפה לחוץ וכו', עין שם; הרי שלך לפניך, שגם ה"חפץ חיים" ז"ל מביא עצה לאמונה, ללמד פרוש רש"י עלהתורה. וכן שמעתי אומרים בשם הרב הקדוש רבי מרדכימנדבורנא, זכותו יגן עלינו, שאמר: הכרתי הרבה גדולים שלא ידעוולא הכירו איפה הקדוש ברוך הוא גר ... וכל זה מפני שלא למדוחמש ורש"י. ובפרט רש"י הקדוש; כי מי שלומד חמש עם פרושרש"י, זוכה להכיר את הקדוש ברוך הוא, וזה פלא. ולכן אסעוברים עליך כל כך הרבה בלבולים באמונה, ראה ללמד בכל יוםחמש ורש"י עם התרגום, ובל יחסר לך יום אחד ללמד על כל פניםכמה פסוקים חמש ורש"י, ועל ידי זה תחקק בך אמונתו יתברך, עד שתרגיש שהקדוש ברוך הוא נמצא אתך, ולא תפקיר אתדבורך; כי מי שמפקיר את הדבור שלו, זה בא רק מחמת חסרוןאמונה, כי אם היה מאמין באמונה שלמה שאין בלעדיו יתברךכלל, והוא יתברך מחיה ומהוה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אז לאהיה מדבר מה שאינו צריך, כי תמיד היה לפני העינים שלו, שהקדוש ברוך הוא נמצא כאן, ואם הקדוש ברוך הוא נמצא כאןאיתי, עמי ואצלי, איך אני יכול להפקיר את דבורי, כי הריהקדוש ברוך הוא שומע את כל דבור ודבור שאני מפטפט. ובאמתצריכים להכניס בעצמו כל כך חזק את האמונה הקדושה, עד שלאירצה לדבר שום דבור מרב בושה, כי הרי הקדוש ברוך הוא נמצאפה, ואיך אני יכול לדבר?! ואז כשאדם חזק בזה, אז תהיה יראתשמים חופפת על פניו תמיד, ויזכה לרוח הקדש ולנבואה; אשרימי שמקים את כל זאת.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תת. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תשא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם כסף לפדיון להמתקתהדינים. יעזר
הקדוש ברוך הוא שימתקו ממך הדינים על ידי פלאעליון.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, להחזיק בדרכי רבנוז"ל בתמימות
ובפשיטות גמורה, והעקר לדבר לשיח ולספר את כלאשר עם לבבך אליו יתברך, אשר
זה היסוד בחסידות ברסלב. ועליך לדעת, כי היום יש כבר כמה מפלגות גם בתוך
ברסלב... והכל כל כך מצחיק, כי באמת רבנו ז"ל גלה לנו את אמתתמציאותו
יתברך, בגלוי נורא ונפלא כזה, עד שנפתח פה האדם לדבר אליו יתברך, ומה שיש
שתהיינה מפלגות?! העקר להיות בטלומבטל לגמרי לאין סוף ברוך הוא, וזה עקר
שלמות ההתבודדות, שאדם צריך לבטל את עצמו להקדוש ברוך הוא, שלא ירצה
שום מפלגה וכו', שום פלג וכו', שום קבוץ וכו', שום חברה וכו', אינירוצה
כלל, רק את הקדוש ברוך הוא. וזו שלמות התבודדות, שאדם בא לבטול כזה, שכבר
אינו רוצה שום רצון, רק רצונו יתברך. ואנשי שלומנו מספרים, שפעם אחת היה
סכסוך גדול בין הרבה חסיד ר' שמשון ברסקי ז"ל, ובין הרב החסיד ר' געצל
ז"ל, ושניהם היו ידועים כעובדי השם גדולים עד מאד, ואף על פי כן לא השתוו
ביניהם; כי דרכו של ר' שמשון ז"ל היתה להתפלל לאטובשקט ובנעימות, ולעמת
זאת ר' געצל ז"ל היה מתפלל בקוליקולות, וכן ר' שמשון ז"ל היה מנהיג את
השומעים בקולו, שילכו בדרכי נעם, ואף שהם מערבים בעסקי העולם הזה, יהיו
דבוקים בויתברך. ולעמת זאת היה ממדתו של ר' געצל ז"ל, שאדם יעזב אתכל
העולם כלו, ולא יהיה אכפת לו שום דבר וכדומה, והיה ביניהם כוח גדול, וכל
אחד בקש מהקדוש ברוך הוא שהצדק יהיה עמו, ושזולתו יסכים לדעתו, וכשבא ר'
אברהם בר' נחמן ז"ל מארץ ישראל לאומן, ושמע את הוכוח ביניהם עד שנתלקח
למחלקת, ובקשו ממנו שיתערב ויעשה שלום ביניהם, ענה ואמר ר' אברהם ז"ל: מה
יש לי להתערב ביניהם, הלא אין לשניהם התבודדות כלל. והיה פלא בין אנשי
שלומנו דבר זה, כי ידעו אשר שניהם - הן' שמשון ז"ל והן ר' געצל ז"ל
עובדי השם גדולים מאד, ומתבודדים בכל יום שעות על גבי שעות, ואיך אומר ר'

אברהם ז"ל, שאין ביניהם ישוב הדעת והתבודדות?! וכשראה ר' אברהם ז"ל שהם תמהים, ענה ואמר: אנחנו למדנו אצל רבנו ז"ל לשהתבודדות היא, שהאדם יתבטל לגמרי אליו יתברך, ולא ירצה שוסרצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, ותמיד ישתדל להכלל באין סוףברוך הוא, ויהיה בטל ומבטל בעיני עצמו, ויבטל את כל העולםכלו, עד שיגיע למחייב המציאות |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן נב|, אבלהם - ר' שמשון ז"ל ור' געצל ז"ל, כל ההתבודדות שלהם, שכלאחד מבקש שזולתו יתבטל אליו, ואין זה נקרא התבודדות, התבודדות צריכה להיות, שכל אחד יבטל את רצונו לגבי רצונו יתברך, ולא ירצה רצון אחר מבלעדי רצונו; אשרי מי שזוכה להגיעלהתבודדות כזו, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תשא תענית אסתר ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך. מה אמר לך, ידידי היקר, האם אינך יודע, שכל הצרותוהיסורים שאדם סובל, הם רק מחמת הספקות שנכנסו בו - "הישהוי"ה בקרבנו אם אין| שמות יז, ו|, שזו קלפת עמלק, שגימטריהספק, שכל ענינו הוא רק להכניס ספקות באדם, ולשבר אותנו. וכלזה בא מחמת שחונה ברפידים, כמו שכתוב |שם פסוק ח':| "ויבאעמלק ויחנו ברפידים", ודרשו חכמינו הקדושים |סנהדרין קו.], שרפועצמן מדברי תורה, ודיקא על ידי זה בא עמלק; כי באמת אם אדםמרגיל את עצמו ללמד על פי סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, והואחזק מאד ללמד בכל יום מקרא - חמש ורש"י עם התרגום, משנה- להרבות בפרקים משניות, גמרא - לשקד דף אחר דף בגמרא, טור ושלחן ערוך - ללמד סימן אחר סימן, וזהר ותקונים - לקרות דף אחר דף, אז היה מזדכך לגמרי, והדמים שלו היומזככים, ולא היה לעמלק שהם הספקות פנאי להכנס בו, אך מחמתשאדם נתרשל מלמוד התורה, על ידי זה עובר עליו מה שעובר.מזה בא שנכנסים בו ספקות - "היש הוי"ה אם אין", רחמנאלישזבן, שזו כפירות גמורה, ועל זה צריכים לצעק הרבה להקדוש ברוך הוא. והיות שהיום תענית אסתר,

צריכים למצא לעצמו איזהמקום פנוי שאין שם בני אדם, ולבקש ולהתחנן ממנו
יתברך, שיחוס וירחם עליו, שיזכה כבר לעזב את כל השטיות שלו, ויתחילללמד
התורה הקדושה, אשר אין למעלה מזה. ומוהרנ"ת ז"ל ספר, שפעם אחת הלך להתבודד
בתענית אסתר, ודמה בנפשו כאלוהמן עמלק עומד עליו עם מקל ומכה בו, וסים:
תתארו לעצמכם, איך צעקתי להקדוש ברוך הוא. ורמז בדבריו שהאדם צריך
לצעקלהקדוש ברוך הוא בקולות ובצעקות כאלה, אחר שידמה לעצמושעומד עליו
איזה גוי ערל טמא, ומכה בו מכות אכזריות. האם לאיצעק אז בקולי קולות!?
כמו כן ההתבודדות של האדם צריכהלהיות בבכיות ובצעקות כאלו, שירגיש שאחד
מכה בו, ואז אסיה הולך בדרך כזו, התפלה שלו היתה כבר בצורה אחרת.
ועלי לומר לך, אם אדם מתבודד הרבה להקדוש ברוך הוא, אזי נכנסת בו תשוקה
וחמידו דאוריתא, שרוצה ללמד התורההקדושה. ועל כן אל תהיה בטלן, אלא ראה
לגנב זמן ללמד אתהתורה הקדושה, ועל ידי זה תצליח דרכך תמיד.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תתב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר כי תשא ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממני הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.
מה אמר לך, ידידי היקר, אם אתה רוצה להצליח בזה העולם, עליך להיות מאד מאד
שמח, ולהרגיל את עצמך לילך על פי הגלוישגלה רבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן, חלק
א', סימן רפב, שאדם צריךלדון את עצמו לכף זכות, ולמצא בעצמו נקדות טובות,
ועל ידי זהיצא מהרשעות שלו, ויחזר בתשובה שלמה, בסוד |תהלים לז, י|: "ועוד
מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו", אם ימצא האדםבעצמו נקדות טובות,
אז כבר לא יהיה רשע, וכבר לא במקומואלא במקום אחר, כי נתעלה ממקומו המגנה
והירוד שנפל וירדלשם, ונתעלה למקום קדוש; ועל כן אל תהיה חכם בעיניך,
אלאתלך עם תורה זו בתמימות ובפשיטות גמורה. תרגיל את עצמךלדון את כל אחד
ואחד לכף זכות, ואל תחפש אחר הרע שבכלאחד, ואז טוב לך בזה ובבא כל הימים;
כי באמת כל הצרותוהיסורים שעוברים על האדם, הם מחמת שמחפש ומחטט אחרהרע,

אבל אם היה מסתכל רק על הטוב שבו, אז היה חי חיים אמתיים, חיים ערבים ומתקים. ולכן אבקש אותך, ידידי היקר, אם אתה רוצה להצליח בחייך, אל תסתכל על הרע שבך, ואל תשנא את עצמך, כי אין זו חכמה להפיל את עצמו, זו עצת היצר הרע, המן עמלק, שרוצה לשבר את האדם, ולומר לו שאינו שווה שום דבר, אפלו שאתה יודע שאתה מלא חטאים ועוונות ופשעים, אלתסתכל על זה, תסתכל רק על הטוב שבך, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתג. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר כי תשא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, האדם צריך לדבק את עצמו תמידו יתברך, ולידע ששרשו הוא שרש האצילות, כי נשמות ישראלנאצלו מעולם האצילות, ועל כן צריך לקדש ולטהר את עצמותמיד, וצריכים לזכך את הנפש והרוח הנשמה באפן שיהיה נעשהכסא לעולם העשיה, יצירה, בריאה, ולבקש ולהתחנן תמיד אליויתברך שלא יפל בנוקבא דתהומא רבא; כי בזה העולם האדם עומדבסכנה גדולה עד מאד, כי עולם העשיה מלא קלפות, מלא שקר, מלא הסתרה והעלמה, שהם עבודה זרה ממש, כי תכף ומידכשאדם עוקר את עצמו, חס ושלום, ממנו יתברך, הרי הוא כעובדעבודה זרה. ובעולם היצירה שם האדם צריך לשמר מאד מאד שלא יחליף ויחשב שכבר זכה לאיזו דבקות, כי יכול להיות שמטעה אתעצמו לגמרי; ועל כן האדם גם שם בסכנה גדולה. וכן בעולםהבריאה, צריך לשמר את עצמו מאד מאד, לבל יטעה את עצמו בדמיונות. ובאמת הנפש שהיא נגד עולם העשיה, זה המעשהשיעשה האדם, והוא בסכנה גדולה שלא יעשה מעשים רעים. וכביצירה שהוא נגד הרוח, הוא בסכנה גדולה, שלא ידבר לשון הרערכילות וליצנות ודברים בטלים. ועולם הבריאה הוא כנגד הנשמה, שהיא המחשבה, שצריך לשמר מאד מאד לא להרהר הרהוריםרעים, שאז בנקל לטמא את הנפש רוח ונשמה שלו, רחמנאלישזבן, ומקלקל את עולם העשיה, יצירה, בריאה לפי בחינתו, ואינו זוכה להמשיך אצילות. וראיתי בספר הקדוש

והנורא "מחשף הלבן", שפרש דברי הנביא | ישעיה כח, י: "צו לצו קו לקו זעיר שם זעיר שם", צו לצו הוא בעולם העשיה, ואין צו אלא עבודה זרה| זהר בראשית כז: ועין סנהדרין נו:|, כי שם יכולים לפל בנוקבא דתהומא רבא, וזעיר שם זעיר שם הוא בעולם היצירה, כי ביצירה שם מאירה זעיר אנפין, אז זה לעמת זה, זעיר שם זעיר שם, יכולים להחליף את הקדשה בטמאה כרגע, רחמנא לצלן, על ידי דבורים אסורים, וקו לקו הוא בעולם הבריאה, כי שם דאימא נקראת קו יאיר, כמושיש אימא בקדשה יש אימא בסטרא אחרא, כי המחשבה חופפת על האדם, כמו האמא החופפת על התינוק, ואם זוכה לחשב תמיד רק מחשבות קדושות וטהורות, על ידי זה אימא מסככת על בנין, מה שאין כן אם חושב מחשבות זרות ורעות, הרהורים רעים, רחמנא לישזבן, על ידי זה הוא נופל לסטרא אחרא והקלפות; ולכצריכים לעשות תשובה שלמה אליו יתברך, הינו תשוב ה', שזה עקר התשובה, כמובא בדברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לה;| ועקר התשובה הוא צדקה, הינו שנתן הרבה צדקה, כמו שכתוב | משלי י, ב:| "וצדקה תציל ממות", 'וצדקה תציל' גימטריה' לתשובה', כי צדקה בלא תשובה אינה מועלת, ובשביל זה מבקשים "ותשובה ותפלה וצדקה מעבירין את רע הגזרה", כי קדם צריכים להתפלל שיחזר בתשובה, ואחר כך יתן צדקה, ואז יעביר את רע הגזרה; כי באמת אם אדם נותן צדקה, ואינו יודע למי נותן, אז זה גורם עוד קלפות וסטרא אחרא, כמובא | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רסד|, כי הצדקה היא תקון הברית - כשנותן למקום ראוי, ואם נותן למקום שאינו ראוי - זה פגם הברית, רחמנא לישזבן; כי עקר התקון של צדקה - להמשיך את הזעיר למלכות, ועל כן צוה הקדוש ברוך הוא לתן מחצית השקל, כדי לתקן מה שפגם בעולם העשיה. ולכן 'מחצית' בגימטריה 'זה עולם העשיה', הינו על ידי שנותנים מחצית השקל לתקן את עולם העשיה, כי עולם העשיה צריך להיות דגמא של עולם האצילות, ובשביל זה נותנים רק מחצה, כי עולם העשיה הוא מחצית מעולם האצילות, בסודצל, כי מה שאדם עושה כאן בעולם העשיה הוא כמו צל לעולם האצילות, ועל כן צריכים להיות מקשרים תמיד הה' של עולם העשיה אל הי' של עולם האצילות, שזה סוד י' ה', סוד המחין, הינו י' היא החכמה, ה' תתאה היא המלכות, וצריכים לקשר את החכמה אל המלכות, וזה עקר

המחין | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א', אף שבדרך כלל מונים וסופרים אבא ואמא בסוד י' ה'. אך ידועבכתבי האריז"ל שכל בחינה כלולה מכל הבחינות, ועל כן י' שהיא החכמה צריכה להיות מקשרת אל ה' שהיא המלכות, שזה סודה מחין, ועל כן נותנים מחצית השקל דיקא, כי עשיה צריכה להיות מחצית ודגמת עולם האצילות; אשרי מי שזוכה להיות דבוק בחיהיים בו יתברך, בעולם העשיה הגשמי והחמרי הזה, והולך ומסתובב כאן בדבקות הבורא יתברך שמו, ומקדש ומטהר את מעשיו, ומתנהג בדרך ארץ גדול, ומקים את מצוותיו יתברך, וכן שומר על דבורו, ומקדש ומטהר את מחשבתו, שעל ידי זה נזדכך הנפש רוח ונשמה שלו, שיאיר בו האורות של עולם העשיה, יצירה, בריאה, ויהיה נעשה כלי לקבל בו עולם האצילות, שזה סוד מהשגלה לנו רבנו ז"ל, שיש אור שהוא למעלה מנפשין, רחין ונשמתין, וזה אין משיגין אלא בסוד מטי ולא מטי | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כד; | הינו את האורות שבעשיה, יצירה, בריאה, שכנגדנפש, רוח ונשמה יכולים להשיג, אבל את האור של עולם האצילות אי אפשר להשיג אלא בסוד מטי ולא מטי, תופס ואינו תופס, כיהכל תלוי כפי הכנת האדם; אשרי מי שזוכה לקדש ולטהר את עצמו, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתד. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר כי תשא ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה שאתה כותב שהנך שוכח וכו' וכו', כבר גלה לנו רבנו ז"ל | שיחות הר"ן, סימן כח: | אצל העולם שכחה הוא חסרון, אך אצלישכחה היא מעלה, ודיקא תכף ומיד כשעובר ממחשבתו - אנישוכח הכל, כי העקר לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ולכן אלתבלבל את עצמך בזה שאתה שוכח, אדרבה שכחה היא מעלה גדולה עד מאד, כמובא שם.

ראה להתבודד עצמך עמו יתברך, ותפרש את כל שיחתך אליו יתברך, וכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות תספר להקדוש ברוך הוא, ועל ידי זה תצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתה. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר כי תשא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל הצער והעגמת נפש שיש ליממה שנפלת בשאול תחתית

ומתחתיו, בפגם הברית - הוצאתזרע לבטלה, אין לתאר ואין לשער כלל.

מה אמר לך, ידידי היקר, החטא הזה מחשיך את עיני האדם, ומכניס בו דכאון

ועצבות ומרירות וכו' וכו', עד שרק רוצה למותוכו וכו'. ובאמת רבנו ז"ל בא

לרפאות את כל הנשמות הנפולות והירודות המשלכות בשאול תחתית ומתחתיו כמוך.

ולכן עצתי - שתחזיק מעמד, ואל תשבר משום דבר, אלא תקח את עצמך

בידיך, ותתחיל ללמד את ספרי רבנו בתמימות ובפשיטות גמורה; הינושתקבע לעצמך

שעור ב"ספורי מעשיות", ואם תוכל ללמד אתהנדפס בשפת אידיש - אין לתאר ואין

לשער את מעלתו, כי היאלשון רבנו ז"ל, והלשון בעצמה מעוררת מהשנה

|לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן ס'; כי ה"ספורי מעשיות" מעוררים מהשנה, ומי

שנפלבפגם הברית, רחמנא לישזבן, המחין שלו הם בבחינת שנה, והואשרוי בדכאון

מאד מאד עמק, עד שנמאסים לו כל החיים. ולדעתיעל ידי שתלמד הרבה

"ספורי מעשיות", תתעורר מהשנה, והלשוןבעצמה מעוררת ומושכת את הלב להקדוש ברוך הוא.

מה אמר לך, ידידי היקר, היו מאנשי שלומנו שהיו בקיאיםב"ספורי מעשיות"

בעל פה. ומספרים על הרב החסיד ר' יעקבמז'יטומיר ז"ל, שהיה עובד השם גדול

מאד, והיה עוסק הרבהבצדקה וחסד, שהיה הולך על פתחי בתים באומן, ואוסף

בשקלחם, ומחלקם אחר כך לאנשי שלומנו, ודרכו היתה שהיה יושבכמה שעות אצל

ציון רבנו ז"ל, והיה אומר כסדרן "ספורי מעשיות", בלשון המעוררת מאד, ומי

מאנשי שלומנו שישב על ידוהטה את אזנו לשמע בקולו נתעורר מאד מאד בתשוקה גדולהלהקדוש

ברוך הוא.

אנשי שלומנו היקרים מספרים, שמוהרנ"ת ז"ל התבטא פעם: בשעה שיוליכו אותי עם

המטה אחר הסתלקותי, אבקש אתכם שתאמרו: פה מוליכים אדם שהדפיס את

ה"ספורי מעשיות"; כיאז היה איזה רנון מאיזה צדיק, למה הצרך להדפיס את

ה"ספורי מעשיות" בכלל, ובלשון אידיש בפרט, והצדיק הזה היה מפרסם גדול בעולם. ולכן אמר מוהרנ"ת ז"ל אז את השבח הזה עליו, שיאמרו אדרבה, פה מוליכים אדם שהדפיס את ה"ספורי מעשיות". כל כך החשיב את הספר "ספורי מעשיות", ועל כן אל תהיה בטלן, אלא תקבע לעצמך שעורים כסדרן ב"ספורי מעשיות", וזה יועיל לך מאד מאד להתעוררות השנה.

נא ונא הרגל את עצמך לומר בכל יום את העשרה מזמוריתיהלים, שהם ה'תקון הכללי, שגלה רבנו ז"ל לתקון פגם הברית, בודאי אם תזכה לבוא לציונו הקדוש, ולאמרו שם - אין למעלהמזה, אבל על כל פנים תעשה לעצמך בכל יום ויום חק קבועשאחר אמירת 'עלינו' תאמר עשרה מזמורי תהלים, כי רבנו ז"ל להבטיח אשר עשרה מזמורי תהלים האלו, הם תקון גמור לפגם הברית.

נא ונא הרגל את עצמך לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, אפלו בגרסה בלי שום פרושים, ובפרט מי שנכשל בחטא המגנההזה פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, עליו למסר את נפשו לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, כי כח התורה כל כך גדול, שסוף כל סוף מוציאה את האדם מהבוץ שנפל אליו; ועל כן תמסר את נפשך ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות, ועל ידי זה תזכה לזכון הנשמה ולטהר את הנשמה, ותזכה לצאת מעמקי הקלפות.

והעולה על הכל, ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה בוי תברך, לידע אשר הוא יתברך מהוה ומחיה ומקים את כל הבריאה הכלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותיות, ותהיה נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, כי הפגם שלהוצאת זרע לבטלה מנתק את היסוד מהמלכות, הינו שנחסרת ממנואמונה, ולכן בזה שאדם מחזק את עצמו באמונה יתרה ובאמונהחזקה, על ידי זה זוכה לתקון הברית. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתו. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר כי תשא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, עלינו לשבח לאדון הכל, על כלהחסד חנם שעשה עמנו,

שזכינו להתקרב לרבנו ז"ל, שהוא אורנפלא ונורא מאד, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל?! וצריכים להחיות את עצמנו בכל יום עם ההתקרבות של רבנו ז"ל, שהיא האמת בלי שום צבעים; כי רבנו ז"ל מגלה את האמת כמו שהיא. ומהי האמת? הקדוש ברוך הוא. כמו שכתוב |ירמיה י, י: "והוי"האלהים אמת", כי רק הקדוש ברוך הוא אמת, ואין יכולים להגיד על אף אחד אמת, כי אמת היא רק אחת |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'; ועל כן כל מה שאדם מתקרב יותר אל האמת שהוא הקדוש ברוך הוא, אשר חותמו של הקדוש ברוך הוא אמת, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |שבת נה. |, על ידי זה הוא נצל מכל הצרות. וכמובא בדברי רבנו ז"ל |ספר המדות, אות אמת, סימן כ: | האמת היא פודה מכל הצרות; ועל כן צריכים להחזיק עצמו ביותר בויתברך, ועל ידי זה הוא יפדה את עצמו מכל הצרות. ואיך זוכים להגיע לזה? על ידי הדבור שאדם מדבר אל הקדוש ברוך הוא, נחקקת בו אמת; כי האמונה שהאדם מאמין בו יתברך בתמימות ובפשיטות, על ידי זה נחקקת בו אמת |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'; ועל כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך בתמימות ובפשיטות, כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, והיכן שאתה הולך, תמיד תדבר רק אל הקדוש ברוך הוא, ועל ידי זה יאיר עליך אור האמת, ותפדה מכל הצרות שלך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל פקודי ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך. מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לחזק את עצמך ללמד את ספרי רבנו ז"ל, ועל ידי זה תחקק בך אמת; כי עצת הצדיק היא |ירמיהב, כא| "כלה זרע אמת" |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'; ובאמת רבנו ז"ל מביא |ספר המדות, אות אמת, סימן כח: | על ידי השקר שוכחים אתה הקדוש ברוך הוא; נמצא, מי שנתרחק מהצדיק שכלו זרע אמת, על ידי זה שוכח מהקדוש ברוך הוא; כי הצדיק מזכיר את האדם תמיד מהקדוש ברוך הוא. בשביל זה רואים בחוש, מי שזוכה להתקרב אל רבנו

ז"ל, הוא מתחיל להתקרב אל הקדוש ברוך הוא, והדבור שלו תמיד הוא רק מהקדוש ברוך הוא, וכשהקדוש ברוך הוא נמצא אצל האדם, האדם הזה נצל מכל הצרות. ומאין יודעים שהקדוש ברוך הוא נמצא אצל האדם? כשמדברים ממנו תמיד, זה סימן שהקדוש ברוך הוא נמצא עם האדם, כמו שכתוב ביוסף|בראשית לט, ג':

"וירא אדניו כי ה' עמו", ופרש רש"י: שם שמים שגור בפיו, שאפלו המצרי, גוי טמא, ערל נבזה, ידע שהקדוש ברוך הוא עם יוסף, ואיך? על ידי שיוסף הצדיק דבר תמיד מהקדוש ברוך הוא. ועל כן צריכים להרגיל את עצמו לדבר תמיד מהקדוש ברוך הוא; כי באמת הכל בהשגחה פרטית, דבר גדולודבר קטן לא נעשה מעצמו. והיה אחד מבין אנשי שלומנו, שקראו אותו ר' זי שא גאט, למה? כי תמיד דבר מהקדוש ברוך הוא, והיה שגור בפיו גאט ברוך הוא, עד שהמתנגדים התלוצצו ממנו וקראו אותו: ר' זי שא גאט, רחמנא לישזבן, איך אנשים יכולים לפלבעמקי דתהומא רבא, ולעשות ליצנות מאדם שמדבר תמיד מהקדוש ברוך הוא, עם כל זאת ר' זי שא הזה צחק מהם, כי מישמרגיל את עצמו לדבר תמיד ממנו יתברך, אינו מתירא ואינו מתפחד משום בריה שבעולם, כי להפך, מי שהולך בשקר, אזמתפחד מכל אדם, כמובא בדברי רבנו ז"ל |ספר המדות, אות אמת, סימן כז': השקר בא על ידי שמקבל על עצמו פחד מבני אדם; נמצא, כשאחד מחזיק באמת שהוא הקדוש ברוך הוא, אזי אינו מפחד משום בן אדם, מה אתה יכול לעשות לי? להרג אותי? ממילא אצטרך למות, ואם לא עכשו, יהיה בזמן אחר וכו' וכו', מתי שיהיה רצונו של הקדוש ברוך הוא, שאוציא את הנשמה, אזי אוציא וכו' וכו'. ואז לא יועיל שום דבר. ועל כן צריך לחזק את עצמו ביותר באמונה פשוטה, ועל ידי זה לא יפחד משום בריה שבעולם, ואם היו בני אדם רגילים בזה, אז היו חיים חיים נצחיים ערבים ומתקים; אשרי מי שאינו מפחד משום בריה שבעולם, ובורח רק אליו יתברך. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל פקודי ה' תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי.

והנה להשיבך דברי אמת יקצרו המון יריעות, ובפרט כי ספירבנו ז"ל בידך, הפך בהם דכלא בהם - עצות והתחזקות והנהגות ישרות על כל ימי חיי האדם בנערותו ובזקנותו.

והיה ראוי ונכון שנזכה להתועד יחד על כל פנים פעם אחתבחדש, באפן שנזכה להתחמם יחד בעבודת השם יתברך, אשרעל פי דעת רבנו ז"ל נקדת החבר היא עקר גדול |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|. ואודות הבלבולים שיש לך מחטאת נעורייך, העקרלשכח בכל פעם העבר ולעשות התחלה חדשה בכל עת ורגע, וצריך שתדע, כי גדול אדונינו, והוא הורה לנו ששכחה היא מעלהגדולה |עין שיחות הר"ן, סימן כו|, ואל תסתכל בדברים אלו, אפלו מהשאנשי שלומנו מחלישים דעתך, כי תהלה לאל, ספרי רבנו ז"ל לבידינו, ועליהם אין מה להוסיף, ומכל שכן שאסור לגרע, רק לקייםבתמימות ובפשיטות כמו שהורה לנו רבנו ז"ל, ואם אף על פי כןמתגברים הספקות והבלבולים - הן מעצמו והן מאחרים, צריכיםלהשיב: "איני יודע כלום, רק מה שרבנו ז"ל גלה לנו", ועל כןחמדת לבבי, העקר הוא שכחה, לשכח בכל עת ורגע העבר עליך, ותעשה התחלה חדשה בהתחדשות חדשה - הן במדת השמחהלשמח עם נקדת יהדותו והן בשיחה בינו לבין קונו והן בשעוריםקבועים.

חמדת לבבי! תאמין לי שיש הרבה לדבר, ואין הזמן פנויעכשו, ראוי לנו לשמח מאוד מאוד על נעם חלקנו שזכינו להתודעמרבי אמת כזה, אשר מוליך אותנו בדרך הישר להתקרב אליויתברך, ותעשה לעצמך חשבון מה זכית כבר באלו השנים - לסימ"ס וארבעה חלקי שלחן ערוך וכל המדרש רבה, ובכל חדש אתהמסים את הששה סדרי משנה, וכן זכית לסימ שתי פעמים אתהלוקוטי מוהר"ן והלקוטי תפלות, ובפרטיות מה שחטפת בכל יום - צדקה להדפסת ולהפשטת דעת ותורת רבנו ז"ל בעולם, ומכלשכן מה שזכית לדבר עמו יתברך בכל יום, עכשו אשאל אותך, למה תפל כל כך בדעתך, ולמה אתה צריך להטות אזן מה שאחריםמדברים, אפלו הם מאנשי שלומנו, מה לך עמהם, תחבר את עצמךיותר טוב עם חברים כאלו מאנשי שלומינו, המחזקים אותך ומזכיםאותך עם תורה ותפלה, בדברים כאלו כדאי לאחז כל ימי חיינו.

הדורש שלומך...

אם מצד אחד קרה אסון גדול לאחותך, שהיום נתגרשה, אבלמאיך גיסא לדעתי היה לה נס גדול מאד, כמו נס פורים, שנתפטרה מהצרה הזו, כי הוא ממש מטרף גמור, ואין לו שוםתקנה, ואם היתה אחותך מחכה עם הגט, מי יודע אם כבר היתהיכולה להתגרש ממנו, כי היתה נשארת עגנה לעולם ועד, חסושלום.

תהלה לאל, בשבוע זה יגמר הספר "ארך אפים", והוא ספרנפלא מאד תהלה לאל, כאשר יעיד כל הרואה אותו, ונכתבבסיעתא דשמיא, ואבקש אותך מאד מאד, נא ונא תלך לקבץ מעותבעבור הדפסת הספר "תקון הברית", למען שיהיה לך חלק בו. א' תתט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקהל פקודי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך - אין לתאר ואין לשער כלל. העקר ראה לשמח את עצמך בכל מהשתוכל, ובפרט עם הנקדות טובות שיש בך.

ורבנו ז"ל הזהירנולילך בדרך זו, הינו למצא בעצמו תמיד נקדות טובות, ולדון אתעצמו לכף זכות |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, ומוהרנ"ת ז"להזהיר את אנשי שלומנו, שתמיד ילכו עם התורה הזו, ואי אפשרלעבר את זה העולם בלי התורה הזו; הינו למצא בעצמו תמידנקדות טובות, ולדון את עצמו לכף זכות, ועל ידי זה יקים אצלומה שאמר דוד המלך |תהלים לז, י|: "ועוד מעט ואין רשע והתבוננתעל מקומו ואיננו"; הינו על ידי שמוצאים בעצמו נקדות טובותומעט טוב שעדין נמצא בו, על ידי זה כבר אינו רשע, ותסתכל עלמקומו ואיננו, הוא כבר ענין אחר לגמרי; כי באמת צריך לדון אתעצמו לכף זכות, ואין זו חכמה להפיל את עצמו, ומכל שכן וכלשכן שאסור לשנא את עצמו, כדרך בני אדם ששוברים את עצמםואוחזים את עצמם להכי גרועים, וזו לא דרך. העקר רק להחזיקמעמד ולא להשבר; כי באמת החיים של האדם מלאים נסיונותקשים ומרים, ועובר על כל אחד ואחד משברים וגלים, ואשרי מישזוכה להחזיק מעמד, ואז טוב לו בזה ובבא לנצח נצחים.

ראה להרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך כאשר ידבר האישאל רעהו והבן אל אביו,

בתמימות ובפשיטות גמורה, וכל דבורודבור שאדם מדבר אליו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל; אשרי מי שחזק בזה, שעל ידי זה יהיה נעשה כלי להמשיך שכנית עזו יתברך פה למטה; כי על ידי שאדם מדבר אליו יתברך, על ידי זה הוא מוריד את השכינה בזה העולם, מאחר שהוא מדבר להקדוש ברוך הוא, הוא מאמין שהוא יתברך נמצא, ואין בלעדיו נמצא, ובודאי יכולים למצא אתהקדוש ברוך הוא בכל מקום, כי דומם, צומח, חי מדבר הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך; ועל כן אשרי ואשרי מי שמדבר בכלים אליו יתברך. ורבנו ז"ל רצה שאנשי שלומנו ידברו אלהקדוש ברוך הוא כל היום כלו; אשרי מי שחזק בזה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתי. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל פקודי ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך - אין לתאר ואין לשער כלל. העקר ראה לחזק את עצמך להיות תמיד בשמחה, כי השמחה היא ישועה בין בגשמיות ובין ברוחניות. ומוהרנ"ת ז"ל הבטיח לאחד מאנשי שלומנו, אם יהיה בכל יום בשמחה וירקד, על ידי זה לא יראה פני גיהנום. ובאמת מהוגיהנום? שאדם נעקר לגמרי ממנו יתברך, ונופל בדכאון ובעצבות, אבל תכף ומיד כשאדם שש ושמה, על ידי זה הוא ממשיך על עצמו את הגן עדן עוד בזה העולם, כי מרגיש את חי החיים, אתהקדוש ברוך הוא עוד בזה העולם; אשרי מי שזוכה להגיע אלמדרגה זו. התקון שתקנו אנשי שלומנו לרקד אחר כל תפלה, זהו תקונישן מימי מוהרנ"ת ז"ל, שהוא היה רוקד בכל יום עם אנשי שלומנו אחר תפלת שחרית ואחר תפלת ערבית, וכן נוהגים אנשי שלומנו בכל הבתי כנסיות. יעזר הקדוש ברוך הוא, שתמיד נזכה לרקד בערב ובבקר. ותהלה לאל, יש לנו עם מה לרקד, שאנחנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נפלא כזה, רבי המדריכנו בדרך האמת; אשרימי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

א' תתיא. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל פקודי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברכים היקרים לי מאד, שותים ממי
הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרם יאיר לנצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם הארך, אשר בו אתם כותבים ליבאריכות גדולה את כל התכניות.
מה אמר לכם, ידידי היקרים! מוהרנ"ת ז"ל הניח לנו צואה שהעבדה שלנו יהיה
"יפוצו מעינותיך חוצה", הינו שנעסק להפיץ את אור רבנו ז"ל, ואנו צריכים
לעסק בזה למעלה מכחותינו, ואסור להתחמק שזה יעשה וזה יעשה וכו' וכו', כי
אנחנו מעצמנו צריכים לעשות, ועל ידי זה נצליח את דרכנו. יש שיחה בין אנשי
שלומנו, שמוהרנ"ת ז"ל השתוקק מאד מאד לנסע לארץ ישראל, אבל לא היה לו כסף,
ונסע כמה פעמים לעיר אודיסה ששם החוף, ומשם לוקחים אניה לארץ ישראל, ותמיד
השתדל אולי יהיה לו כסף לנסע, ולבסוף כשלא היה לו חזר. פעם שאלו בנו, מדוע
הוא צריך לנסע כמה פעמים לעיר אודיסה ולחזר? ענה ואמר מוהרנ"ת ז"ל לבזו
הלשון: דער ים אין ברסלב וועט נישט קומען צו מירא; כאומר שאם הוא לא ישתדל
להגיע לכל הפחות לאודיסה, בודאי לא יגיע לארץ ישראל, הוא מנסה בכל פעם
לנסע אל הים, ששם נמצאות האניות, ואם תהיה לו אפשרות בכסף יסע לארץ ישראל,
ועל כן הוא משתדל. וזה למוד עמק עמק מאד מאד, כי על פי רב אדם חושב שהרצון
לבד מספיק, באמת הרצון הוא גדול מאד, כי בלירצון אי אפשר להגיע לשום דבר
כמובא כמה פעמים בספרי רבנו ז"ל, אבל העקר שצריכים גם להוציא מהכח אל הפעל
לנסע אלהים, כי הים לא יבוא אליך וכו' וכו', אותו דבר בענין
הדפוסים, צריכים לעשות, לטרח ולנסע אל המדפיס וכו', ולקנות ניר וכו', וללכת
אל הכריכה וכו' וכו', ולסחב את הספרים וכו' וכו', ואני כבר עוסק בזה שנים
על גבי שנים, ואני רואה מה זה, ועל כן אלתקחו את זה כל כך בקלות. ותדעו
שבפולניה התחילה המחלקת על ר' אהרן ליב ציגלמאן ז"ל, היה רק בשביל זה, כי
חשבו שהאדם הזה יושב על כסף וכו', ועושה המון כסף וכו', ואף אחד לא ידע
שהוא לוח כספים וכו', ומה גם שמפתו ומפת ילדיו צמצמוקמץ והדפיס את ספרי
רבנו ז"ל, ואף אחד בעולם לא רצה לעזרלו, ואפלו מה שקבל כבר, היה פרוטות
ממש. ופעם היה כל כך בצער, שכתב מכתב לאנשי שלומנו באריכות את גדל
הגיעות והטרחות והצרות והמרירות שיש לו בהדפסה, הוא מוכן להחזיר את כל

הכסף שנתנו לו, ותרואו שזה צחוק כפי הסכום שעולה לילהדפיס כל ספר, כך כתב
לאנשי שלומנו, ולכן אל תחשבו שזהדבר קל מאד, ואף על פי כן אנחנו צריכים
לעסק בזה, ואם נעסקבזה נצליח מאד מאד.

הדורש שלומכם באהבה רבה מאד...

א' תתיב.בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל פקודי ה'תשל"ה.

שלום וברכה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותהממי הנחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר אל תפל בדעתך כלל, כי אין שום יאוש בעולם כלל.ואל תניח את העצבות
והמרירות אצלך כרגע. ועליך למסר אתנפשך להיות בשמחה, ואל תסתכל בשום ספר
שרוצה לשבר אותך,תלמד הרבה ב"לקוטי הלכות", ושם תמצא מרגוע לנפשך. וכל
אלושהתמידו בלמוד "לקוטי הלכות" הצליחו עד מאד בחייהם,ועל כן גם אתה ראה
ללמד הרבה "לקוטי הלכות", ואז תראה נסיםנגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא
בענין ההתחזקות, כי כפישאני רואה חסר לך הענין של התחזקות, כי כל דבר קטן שובראותך.

רבי יהודה אליעזר, היה התלמיד האחרון שהתקרב אל רבנוז"ל בחיי רבנו ז"ל,

והוא נסע ביחד עם מוהרנ"ת לארץ ישראל,ודרכו היתה תמיד לספר את גדל

ההתחזקות שראה אצל מוהרנ"תז"ל, אשר זה לא יאמן כי יספר, כי מוהרנ"תז"ל

עבר עליו כל כהרבה צרות, הן בבית הן בחוץ, בבית מילדיו וכו',

ובחוץממתנגדים ארורים שהציקו לו ועשו לו רשעות שאין כמוה, והןבעניני רבנו

ז"ל בבנית הקלויז והדפסת ספרי רבנו ז"ל וכו', והיהיושב בביתו בשביל זה

וכו', עם כל זאת גדל ההתחזקות שלו היתהלהפליא פלאי פלאות. הלואי שנזכה

להחדיר בעצמנו התחזקות כזו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתיג.בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל פקודי ה'תשל"ה.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובעמקור חכמה, זכותו

יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות נבואה ורוח הקדש ששאלת וכו', הנה יש הרבה בכתביהאריז"ל מזה, אך לקצר אני בא. עליך לדעת, שהעקר שהאדם צריך להכניס בדעתו, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אור האיןסוף ברוך הוא, ולית אתר דפניה מניה, דבר גדול ודבר קטן לאנעשה מעצמו, אלא ממנו יתברך. וכשאדם זוכה לחשב כל היוסרק מזה, איך שהפסד גדול והפסד קטן, שכר גדול ושכר קטן לאנעשה מעצמו, אלא מהמאציל העליון, אז יזדכך ויאיר עליו אורגדול ונורא עד מאד.

ולך ראה מה שכתב הרמ"ק בספרו "שעור קומה" פרק יד, סימן מד: הענין הוא שיש נבואה ורוח הקדש ודבור מלאכיהשגה שכלית ודבור גשמי, והנבואה היא זכות הנביא ועליתו עדשישיג סוד כח נבואה מהספירות ממש, רוח הקדש הוא למטה לאיוכל לעלות עד הספירות. אמנם מכסא ישיג, קול מלאכי הינו שישבני אדם יזככו עצמן או על ידי השבעה, וישיגו אותו קול, וישהשגה שכלית שזהו על ידי הרוח החיוני המרכב באדם מן השמים והארץ, ויש השגה חושית שהיא מהרכבת ארבעה יסודות. ואלוענינים מחלפים לא שהם מחלפים בזמנים מחלפים, ובמעמד ההואהשלים הקדוש ברוך הוא כל אחד ואחד מישראל שנשתלם בכלהמציאות האלו, יחד השיגו סוד נבואה ונתנבאו במציאות דבורועמהם באצילות, ושם השיגו כשהוא נבואה סוד הדברות כפיזכותם בנבואה, והמשיך סוד התמונה ההיא סוד התורה, וחקקהלמטה בכסא, והשיגו מעלת רוח הקדש בכסא, וחקק התמונה והורידה במלאכים והשיגו הקול במלאכים, והוריד המציאות אלהעשיה והשיגו המראה בשמים וארץ, והגיע התמונה אל סודהעולם הזה במרכב בחוש הגשמי והשיגו המראה מארבעה סטרינדעלמא, כאשר נבאר.

במכילתא פרשת יתרו תנא: יכול שירד הכבוד והציעו על הרסיני, תלמוד לומר: "כי מן השמים דברתי עמכם" | שמות כ, יט|, מלמד שהרכין הקדוש ברוך הוא שמים התחתונים ושמי השמים העליונים על ראש ההר, וירד הכבוד והציעו על הר סיני כאדם שהוא מציע את הכר על ראש המטה, וכאדם שמדבר מעל הכר. ובתקונים פרשו, שדבר הקדוש ברוך הוא עם ישראל מכל הבחינות שבמציאות, להראות להם שאין זולתו, ולכך דבר עמהם בכסאהכבוד, ואמר |שם, פסוק ב'|: "אנכי ה' אלהיך", אנכי עולה בחשבוןכס"א, ודבר עמהם מהמלאכים שנאמר |שם, פסוק טו|: "וכל

העסראים את הקולת", והמלאכים הם הקולות, דכתיב |קהלת י, כ|: "כיעוף השמים יוליך את הקול", ודבר עמהם מן הארץ, דכתיב |דבריםד, לו|: "ועל הארץ הראך את אשו הגדולה", ודבר עמהם מכלארבעה יסודות, כדי שיראו שבכל יסוד ויסוד אין זולתו, ומכלהבחינות אלו אמר: "אנכי ה' אלהיך". ועתה לתקון כל העניניםירצה שלא היתה מראית הנבואה ענין מעמד הר סיני, אלא היהשנתגלה האור העליון מראה אחר מראה, ויהיה בכלל העניניםמציאות רבים, הנה ישראל השיגו מיני השגות יחד כדי שיתאמתלהם מציאותו מקיום הנמצאות, וקיומו נמצא בכל העולם והשגחתובכל הנמצאים. ולזה הלביש כל החותמות יחד, ולא שירד ויודעאמתתנו אליהם למטה, ולא שיהיה גלוי מציאותו למעלה לבד כמושהיה לנביאים. ולזה אמר במכילתא: יכול שירד הכבוד והציעו עלהר סיני, והינו כמראית הנביאים מראה למטה, ואין נראה מציאותוהיאך הוא בבריאה, יצירה, עשיה, תלמוד לומר: "מן השמים", הרישהיה כעין מראית יחזקאל, שנאמר בה |יחזקאל א, א|: "נפתחוהשמים", והא כיצד הראה להם הכבוד היאך הוא מתפשט אצילותבתוך הבריאה? והינו בכסא, והבריאה היא מתלבשת ביצירה, והיצירה היא מתלבשת בעשיה, ועשיה בעשיה, עד הראותלהם קיום הנמצאות הגשמיות, כגון ארבעה יסודות מאתו וזולתואין להם קיום, והינו כעין שפרש לעיל: ואתה מחיה את כלם, ואתהמהוה לכלם, וסלם המצב ארצה וראשו מגיע השמימה. והנה ה'נצב עליו ומשגיח ויורד השגחתו וקולו ותורתו בכלם הראה להםלשראל, והינו שהיה המראה מראה כולל, ראוהו והשיגו כלמציאותו כל מציאות המתלבש אצילות בבריאה, וכן ראו עוד מראהשנית כל המציאות המתגלה ומתלבש בבריאה יצירה, דהינוהמלאכים והשיגו שם היאך מציאותו נמצא שם, וכן ראו מראהשלישי כל המציאות העולמות כלם, וכן השיגו אמתת מציאותומתלבש ומקים בריאה ביצירה ויצירה בעשיה ומחיה הרקיעיםהאלו, וכן קיום הנמצאות התחתונות אפלו ארבעה יסודות ומכלםהכירו מעלתו וגודלו להכירם שהוא מחיה את כלם ומאתו קיומסולא שואבים מתחת יד שני, חס ושלום, אלא כלם שואבים ממנווכו', ומתוך כל המקומות האלו נתפשט וגלה להם התורה ואמרלהם: אנכי, ונכללו בזה כמה מדרגות מראות, ולא עוד אלא שבכלמראה ומראה מהם עוד מראות פרטיות, מה שאין כן

בנביאים שהיומתנבאים מראות משנות זו מזו כל אחד ואחד כפי מדרגתו בכסא, יש שנשמתו חצובה מן הדין, ויש שנשמתו חצובה מהרחמים, ויש מבחינת ימין ויש מבחינת שמאל, וכך היה מתמדת הנבואה אליו, וזה שנאמר: וביד הנביאים אדמה, כל מקום כפי מדרגת הנביאים ומקומם אני מתדמה להם, כל אחד ואחד כפי מציאותו, אבל לישראל נדמה אליהם ולכלם יחד במדרגות כלם, והראה להם כלבחינת הכסא, ובכלם אין זולת אלא אנכי ה' אלהיך לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, וכן במלאכים נראה בכל היכל והיכל בכלבחינה ובחינה מיכאל, גבריאל, אוריאל, רפאל, וכן בכל היסודות באש ובמים, ברוח ובעפר, אין זולתי אלא אנכי ולא יהיה לך.

והנה אם תחזר על דבורים אלו, כמה פעמים, תבין ותשכילהרבה רזין וסודות נשגבים איך שהאדם על ידי בטולו אל האיןסוף ברוך הוא והתחזקותו להיות תמיד בשמחה על אף כל מהשעובר עליו, כי עקר השגת רוחניות אלקות הוא, רק על ידי תקפהשמחה כמו שהיה לפני הנביאים תף ונבל וכנור, ותמיד היושמחים ועליזים וכו', ועל ידי זה זכו שנתרחב לבם ודעתם והגיעולתפשטות הגשמי, עד שהשיגו רוחניות אלקותו יתברך, והאירעליהם נבואה ורוח הקדש.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תתיד. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקהל פקודי ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך בצרוף הצ'ק להדפסה לנכון קבלתי, ותשואות חן על זה, אשריך ואשרי חלקך, שיש לך חלק בזכות הרבים כזה.

גם אני מברוך בברכת "מזל טוב", על בתך שנולדה לך למזל טוב, השם יתברך יהיה בעזרך לגדלה בנקל, ותזכה לחתן מאנשישלומנו, ויבנו בית נאמן בישראל.

חמדת לבבי! צריכים לבקש בכל יום ויום ממנו יתברך, שנזכהלהיות מקרבים

ומקשרים אל רבנו ז"ל, כי הבעל דבר אורב על כלאחד ואחד לנתקו ממקור

חיותנו, ומעמיד חולקים ומחררי ריבמבית ומבחוץ, לעשות פרודים בין כל אחד

מישראל בכלליות ובינכל אנשי שלומנו בפרטיות, כי המחלקת היא קרן נפלא
לסמ"ך מ"ם, כי על ידי זה מבטל מתורה ומתפלה ומהסתכלות על התכלית הנצחית.
ועל כן, אהובי, אחי, ברח לך ממצוות כאלו, יותר טוב שתכניס מחך רק באמונה
הקדושה, ולידע כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ושום דבר אינו נעשה
מעצמו, ואפלו מה שנעשה מבעל בחירה, אלופו של עולם גנוז ומסתר שם,
ואם מקרבים באמת אל רבנו ז"ל, אין כבר זמן לחקר על זה או על זהוכו'.
ההכרח לקצר מטעמים כמוסים, כי בענינים אלו התלויים במחלקת, כבר הקדים
אבינו יעקב ואמר | בראשית מט, ו|: "בקהלם אל תחד כבדי".
ידיך לנצח...

א' תתטו. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקהל פקודי ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי.

הנה כבר שמעתי מה שעובר עליך בעתים הללו בכלליות ובפרטיות, ובאמת לחזקך
ולאמצך יקצרו המון יריעות, ובפרט כיספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם דכלא
בהם - עצות והתחזקות והנהגות ישרות לכל דרגה ודרגה מהאזוב אשר בקיר עד
הארז אשר בלבנון, כי הצדיק האמת לומד למודיו עם דרי מעלה ועם דרי מטה | עין
לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנים ז, סח|, בענין הריב והמחלקת שנתהוה עליך,
וסלקו אותך ממשורתך. דע לך, כי הכל ממנו יתברך, וכברידוע לנו מאמר מוהר"ן
ז"ל, איין פרנסה טאר מען נישט אוועקווארפען. כי באמת רבנו ז"ל רצה, שכל
אחד מאנשיו תהיה לומשרה בעבור פרנסה | עין חיי מוהר"ן|, וכבר היתה לך
משרה, אך עכשו סלקו אותך משם, בודאי השם יתברך רוצה להיטיב מצבך יותר ויותר
בלי שום ספק כלל, ועל כן אל תפל בדעתך כלל, ומה שמאים עליך וכו', חזק
והתחזק, ויהיה מצחך חזק נגד מצחו, ואלתירא ואל תחת ממנו, כי השם יתברך
אתך, עמך ואצלך, אם עשה עולה נגדך בממונות תקח אותו לדין תורה, ואף שמבאר
בדברירבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפ|, שהוא ענש מה שהתורה נוקמת
בו, כי צריך לספר הכל, ונעשה מזה תורה, לדעתי, כאן הוא הענש עליו ולא

עליך, כי מאחר ששמעתי טענתך, ותהלה לאל, עשית הכל על פי דיני התורה, רק הוא פשע נגדך, על כן הענשעליו ולא עליך, ועם כל זאת צריכים הרבה להתפלל להשם יתברך, שיחוס וירחם עלינו, ולא נצטרך לריב ולדון בדינים ומשפטים, ויותר טוב לשפט ולדון את עצמו בכל יום בינו לבין קונו, שאז|דברים רבה ה, ה| כשיש דין למטה - אין דין למעלה|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן טו|, כי מי שמרגיל את עצמו בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, חי חיים נעימים ומתקים, מאחר שמסתיר עצמו בסתר צל כנפיו יתברך, ומי יערב לבו לגשת אליו. חמדת לבבי! העקר אל תפחד כלל משום דבר ומשום בריה שבעולם, וכן אל תכנס בשום שיחה או וכוח עם אחרים, מה לך עם אחרים, יגיע היום והשעה והרגע, שיהיה ההכרח להפשיט אתגופנו והנשמה תעלה אליו יתברך, ועל כן מה לך להכניס את עצמך באיזה דין ודברים עם אחרים, כי בזה העולם ממילא אין יודעים ואין מכירים אם האיש כשר, כי נדמה ונראה כשאר אנשים באותם האיברים והכרכשות, אבל בפנימיות הוא ענין אחר לגמרי|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קטז|, ואל תחלש דעתך מזה או מזה, כי כבר אמר התנא הקדוש|אבות ו, ד|: "אל תתאוה לשלחנם שלמלכים, ששלחנך גדול משלחנם", אתה צריך להסתכל רק על עצמך, לקנות בכל יום ויום הסחורה הנצחית, שהם תורה ותפלה ומוצאות ומעשים טובים, אשר רק זהו חלקך לנצח נצחים.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תתטז. בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר ויקרא ה'תשל"ה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך הארך לנכון קבלתי, וחשתי ולא התמהמהתי להשיב לך מפאת אהבתנו שאנו שותים מבאר מים חיים, המחיים ומאמצים נפש כל חי, אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו.

חמדת לבבי! בודאי צרתך הוא צער גדול עד מאד, ותאמין לישלבי שבור מאד, ואני מרגיש היטב מכאובי נפשך בפרטי פרטיות כמו שספרת לי, אך באמת לא כך קבלנו מרבנו ז"ל, כי בפרושגלה לנו רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן

קצה| על פסוק|תהליםד, ב|: "בצר הרחבת לי", שגם בתוך הצרה צריכים למצא
הרחבה, עין שם; ובפרט בעניניך, אם שמצד אחד היא צרה גדולה, שנשארתימבלי
פרנסה, אבל מצד שני בודאי הגדיל השם יתברך חסדו עמך, שתפטר מכל הטרח הגדול
והכבד הזה שעבר עליך וכו' וכו', ובודאי לא יעזבך כלל, האלקים הרועה וזן
אותך מנעוריך עד היוםהזה, הוא יהיה עוד בעזרך בחסדים ורחמים חדשים.
ובודאי לאסבב עמך כזאת עד שברא לך פרנסה חדשה אשר היא לפי רוחודעת רבנו
ז"ל. וזכר מה שאמר רבנו ז"ל|ספר המדות, אות צדיק, סימןלג|: בזכות הצדיק
- תלמידיו מתפרנסים, עין שם; והנה כשתעיןהיטב, תראה ותבין ותשכיל, אשר כל
המרירות והעגמת נפש שלךהוא מפאת קלקול הדבור, שנכנסת במדת הנצחון
והמחלקת, אשרבדרך כלל בא מהדמים שלא עבדו בהם את השם יתברך
|עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עה|, ומזה נתהוה כל הרוח סערה
במחןובדעתך, כמו שכתוב|תהלים קמח, ח|: "רוח סערה עשה דברו", כלהרוח סערה
המתהוה במח האדם, הכל על ידי פגם הדבור|עין שם, סימן לח|; ועל כן, חמדת
לבבי, מה דהוה עד רגע זה - הוה, תעשה מרגע זה התחלה חדשה לגמרי, ותשכח
ותעביר מדעתך אתכל העבר עליך, ואל תכנס עם פתוייך בטוען ונטען יהיה
איךשיהיה, אתה ברח לך רק אליו יתברך, ותרגיל את עצמך לספרלפניו יתברך את
כל לבך וכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיותבתמימות ובפשיטות גמורה בלי
שום חכמות כלל, אך לגביבני אדם ובפרטיות אלו המצערים אותך, אחז במדת
השתיקה, וכמאמרם ז"ל|ירושלמי, ברכות, פרק ט'|: סמא דכלא משתוקא; ורבנוז"ל
אמר|ספר המדות, אות מריבה, סימן לה|: מי שהוא עצור במלין, לאיוכל אותו
שום אדם. ותחביא את עצמך בסתר צל כנפיו יתברך, להכניס את עצמך לגמרי אל
תוך האמונה הקדושה, לידע כי איןשום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ואין שום
מקרה כלל, כי הכלמשגח בהשגחה פרטי פרטית, דבר גדול ודבר קטן ממנו
יתברך, ועל כן, חמדת לבבי, שמר את עצמך מכעס, כי|ספר המדות, אות כעס, סימן
א'|: מי ששומר את עצמו מכעס, שונאיו אינם שולטים עליו; ועל כן אל תענה להם
כלל, ואף שיהיה לך על ידי זה הפסד ממון, חס ושלום, תמסר את עצמך אליו
יתברך והוא ינהיג אותך כרצונויתברך, ומכל שכן וכל שכן שתראה שיהיה לך

שלום בית, ואלתהיה בכעס על אשתך, אפלו שמצערות אותך, כי |שם, סימן ב'|: על ידי שתשמר את עצמך מכעס, ישכן בביתו ולא ידורו אחרים במקומו; כי בדרך כלל על ידי כעס ומריבות צריכים לברח מהבית, או חס ושלום, באים גם לידי גרושין, ואז אחרים ידורו במקומו, אבל על ידי סבלנות וזהירות מכעס, ישכון בביתו, ולא ידורו אחרים במקומו, ודו"ק; כי דברי רבנו ז"ל הם דעתו של משיח צדקנו, ומאירין את עיני ההוגים בהם, ומי שמכניס את עצמו בתוך דברי רבנו ז"ל, חי חיים טובים ונעימים, וזוכה לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו. ההכרח לי לקצר מחמת טרדותי הרבות.

תתפלל עלי, שאזכה לצית את רבנו ז"ל באמת ולקים את כל דבריו כל אשר יאמר כי הוא זה, דבר גדול ודבר קטן |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|. הדורש שלומך...

א' תתיז. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויקרא ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר, הרוצה לשתות ממי החסד הנובעים ויוצאים מהאינחלא עמיקא וטמירא דנביע ביה מקורא דחכמתא עלאה מסודש לש ראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להשיבך על מרירות נפשך ועל כל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות מפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, יקצרו המון יריעות, כי החטא הזה משבר את הלב, ומעקם את המח ומפיל רוחו, עד שנדמה לו בכל פעם כאלו אבד מנוס ממנו ועולם חשוך בעדו. ובאמת השם יתברך אשר הוא מלא חסד ורחמים רבים, שלח אלינו את הצדיק האמת הנ'ח' מ'ן' המנח"ם הכל ומשמ"ח הכל, כי הוא בן השמח"ה הנכלל במקורה שמחה, והעוסק תמיד לקשרנו אל שרש השמחה. והנה הקלפה המחטיאה את האדם בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, נקראת לילית - על שם היללה והעצבון שמכנסת באדם שנכשל בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, כי זהו ארסה המר, כי כל חץ משוח עם ארס אחר כמובא בספורי מעשיות |מעשהיג, מיום ו'| וארסיים האלו הם כל מיני עצבות ומרירות, ועל כן התקון לתקן פגם הברית הוא רק על ידי עשרה מיני נגינה, שהם כל מיני נגונים ושמחה, ואף שמי שפגם כבר בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, ובפרטיות שהרבה לפגם בזה ימים

ושנים, רחמנא לצלן, לו מגיע כל ענין השמחה בכבודות עצומה, אף על פי כן צריך שידע, כי רק זהו עקר תקונו - לשמח את נפשוהאמללה, ויעשה כל מיני פעולות שבועולם לזכות להיות אך שמחתמיד יהיה איך שיהיה, הן על ידי כלי זמר והן על ידי שינגן בינולבין עצמו נגונים של שמחה, והן על ידי שאר מיני שמחה, ואפלומלי דשטותא כמובא הרבה בספרי רבנו ז"ל.

חמדת לבבי! אל יהיה נקל בעיניך דברים אלו הנובעים מדברירבנו ז"ל, כי השמחה באלקותו יתברך, היא עקר גדול בעבודתהשם יתברך, ואי אפשר להתחיל בשום דבר גדול או קטן בעבודתהשם יתברך בלי שמחה, כי העצבות היא הסטרא אחרא, והשםיתברך שונא אותה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח|, ותכף ומידכשרוצים להיות איש כשר, עברה גדולה כשהוא בעצבותובמרירות, ורב הנפשות שאבדו את עצמן לדעת, רחמנא לצלן, היהרק על ידי שהתגברו עליהם העצבות והמרירות, עד שנדמה להםכאלו אבד מנוס מהם, וכאלו נאבדה תקותם, חס ושלום, ובאמתאינו כן, כי השם יתברך מלא רחמים וחסדים גמורים, ואוהב אתכל אחד ואחד, ובפרטי פרטיות את הנפשות השבורות והנפולותוהנדכאות, כמו שכתוב |ישעיה נז, טו|: "אשכון את דכא", וכתוב|תהלים קב, יח|: "פנה אל תפלת הע'ר'ע'ר' ולא בזה את תפלתם". ואיתא שפסוק זה סובב על אלו שפגמו בפגם הברית - הוצאתזרע לבטלה, שנקרא ר'ע', אף על פי כן אם הם מרחמים על עצמםובאים אליו יתברך, ומספרים לפניו יתברך את שברון רוחם ואתכל לבבם בכל מה שעובר עליהם, אינם זזים משם עד שמוחליןלהם.

ועל כן, חמדת לבבי! חזק והתחזק והיית לאיש חיל, אל תיראואל תחת, כי גדול אדונינו ורב להושיע, והוא ערב להשם יתברךשיתקן את כל העולם, ואף שלעת עתה אורב הסמ"ך מ"ם עליוועל אנשיו מאד ומסתירם, ושופך עליהם עפר, אף על פי כן לאיועיל לו כלום, כי מן הנחל יצא מים והשקה את האילן |שהואכלל נשמות ישראל|, ויתבטלו כל השדים והרוחות והמזיקים |עיןבספורי מעשיות, מעשה ג'|, ויקים |זכריה יג, ב| "ואת רוח הטמאה אעבירמן הארץ" וגו', "ועין בעין יראו בשוב ה' ציון" |ישעיה נב, ח|, ונזכה"לחזות בנעם הוי"ה ולבקר בהיכלו" |תהלים כז, ד|.

ההכרח לקצר מרב טרדותי הרבות.

ידידך לנצח...

א' תתיח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, צמוד

בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחלנובע מקור חכמה זכותו יגן

עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי בו מאד מאד לשמע הטובממך, אך מרב טרדותי

הרבות, ובפרט בעסק ההדפסה, לא היהפנאי להשיבך תכף ומיד כרצונך.

חמדת לבבי! ימי הפסח הקדושים ממשמשים ובאים, וצריכיםלעשות התחלה חדשה

לגמרי, לצאת משעבוד מצרים שאנומשעבדים בו, שהוא כלל החכמות והבלי העולם

וטעות הטבע, רחמנא לצלן, וכימי צאתנו ממצרים, יראנו גם עכשיו נפלאותעל ידי

הצדיק האמת שהוא בחינת משה, ויאיר בנו את הדעתהאמת, כי הוי"ה הוא

האלקי"ם, כי גם הטבע הוא כסא להשגחתויתברך הפרטי פרטית, וכמו שאז האיר

משה הצדיק האמת השגתאלקותו יתברך אפלו בפחות שבפחותים, כמו שאמרו חז"ל

|מכילתאבשלח|: "ראתה שפחה על היס" וכו', כמו כן נזכה גם כן שיאירבנו

הצדיק האמת בחינת משה השגת אלקותו יתברך, ועל ידי זהיפתח פינו לדבר עמו

יתברך, ולספר לפניו את כל לבנו וכל מהשעובר עלינו בפרטי פרטיות, כי זה

תלוי בזה, כמו שמאירה באדםאמתת מציאותו יתברך, אשר אין בלעדיו יתברך כלל,

כמו כן נפתחפיו בחינת פה סח |פסח|, שמתחיל לדבר עמו יתברך

בתמימותובפשיטות גמורה, בלי שום חכמות והשכלות של הבל.

חמדת לבבי! חזק ואמץ על כל פנים מעכשו לעשות התחלהחדשה, ותשיח ותספר

לפניו יתברך את כל אשר עם לבבך מדי יוםביומו, ואל תסתכל על שום מונע

ומעכב. וצריך שתדע אהובי, אחי, כי אין שום עצה אחרת בזה העולם איך להנצל

משטף מים רביסאשר אליו לא יגיעו, והוא רק תלוי בדבר זה - איך שירגיל

אתעצמו להתחבא בסתר צל כנפיו יתברך, להרגיל את עצמו לדברעמו יתברך כאשר

ידבר איש עם רעהו, ולספר לפניו את כל לבווכל מה שעובר עליו כמו שמספרים

לפני חבר טוב. ומי שנותן לךעצה אחרת, תדע שאין בדבריו שום ממש כלל, כי

בלעדיו יתברך לא יצליח האדם, כי אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא
אם כןמכריזין עליו מלמעלה |חלין ז:|, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתהאפלו
כמלא נימא |יומא לח. |, כי אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנוליה |ברכות נח. |,
וכשאדם זוכה לחקק ידיעות אלו אל תוך פנימיותדעתו, אז זוכה להגאל משעבוד
מצרים, שהוא כלל הגלות הנקראמצרים |בראשית רבה טז, ד|, על שם שמצרים
לישראל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'|, שבדרך כלל בא מהעוונות
החקוקים בתוך עצמותיו, שהן נוקמות בו, רחמנא לצלן, אבל על ידי ודוי
דברישושיחה בינו לבין קונו, יוצאים הצרופים הרעים מתוך עצמותיו,וזוכה
שתאיר בו הארת העולם הבא בעולם הזה ממש.

חמדת לבבי! ראה וגם ראה אל אילו אורות נשגבים, אורותצחצחות, רבנו ז"ל
רוצה לזכות אותנו - אם נצית אותו בתמימותובפשיטות גמורה בלי שום חכמות
כלל. חבלים נפלו לנו בנעימיםעל נעם חלקנו. טוב להודות להשם יתברך על כל
החסד חנםשעשה עמנו, ובפרט עמך, שאתה זוכה לגור בארץ ישראל, מקוםהשכינה,
בודאי ראוי לך להחיות את עצמך בזה בכל יום ובכלשעה ובכל רגע, ואל תניח
אצלך העצבות והמרירות אפלו רגעאחד, כי גדול אדוננו. ולמען השם, החזק
בשעורים הקבועיםשנדברו בינינו זה זמן רב בהיותך אצלי.

ראה וגם ראה איך שהימים פורחים כצל צפור הפורח באויר|בראשית רבה צח, ב|,
ואין שום תכלית אחרת, רק לברח אליו יתברךולהתמיד בתורה הקדושה שעורים
כסדרן, ולהרגיל את עצמו להיותבכל המקומות של התורה הקדושה: תנ"ך, משניות,
בבלי,ירושלמי, תוספתא, רמב"ם, טור, ושלחן ערוך, וכל ספרי המדרשיםוהזהר
הקדוש וכו' וכו', ובפרטי פרטיות בספרי רבנו ז"ל, ואז טובלך לנצח נצחים,
כי רק זה ישאר עמך, וילוו אותך לנצח נצחים.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...בקרוב אשלח לך ספר חדש, שאך יצא לאור, ושמו "ארךאפים",
ואקוה להשם יתברך שתהנה ממנו, כי נכתב בסיעתאדשמיא, תהלה לאל, וברצונו של
רבנו ז"ל - אשרינו.

א' תתיט.בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר צו ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי
מאד, שותה ממִי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.
מכתבך הארך אשר בו אתה שופך את מרירות נפשך לנכוןהגיעני, והנה להשיבך
דברי אמת יקצרו המון יריעות, ובפרטיות כיספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם
מחדש בכל יום להיות רגיל ללמדתורה מלקוטי מוהר"ן, ולומר התפלה עליה
מלקוטי תפלות, אשררבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה|, שעולים
מזה שעשועיםכאלו, אשר עדין לא עלו מימות עולם, ומכל שכן וכל שכןכשתזכה
בעצמך לדבר אילו דבורים לפניו יתברך, על פי אותההתורה שתזכה ללמד, אין
לשער מה שנעשה מזה למעלה, כיתורתו של רבנו ז"ל היא אוריתא דעתיקא סתימאה
דעתידהלהתגלות בהתגלות משיח צדקנו.

חמדת לבבי! בכל יום מתחדשים על כל אחד ואחד בלבוליםומרירות וצרות חדשים
|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עז|, והאדםנברא שיזכה להתחזק ולהתגבר על
כל אלו המרירות והבלבולים, ויהפך את העצבות אל שלמות השמחה; כי באמת אם
תזכה לישובהדעת אמת, תראה ותשכיל, כי עקר המרירות והעצבון והיסוריםשעובר
על כל בריה בעולם, הוא רק מסבת הכפירות שנטמנהבפנימיות לבבו, כי אם היה
זוכה האדם לאמונה ברורה ומזככת, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא ממלא כל
עלמין וסובב כלעלמין, והכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, אז היה תמיד רק
שמחבשמחה שאין לה סוף וקץ, והיה מרקד בכל יום, כי אין לך עודשמחה מזו,
כשהאדם זוכה לידע אשר הכל לכל עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך ממש, והכל רק
דמיון גדול, שנדמה לאדם שישאיזה טבע או כאלו ענינו תלוי באיזה בשר ודם,
ואם לא יחניפו, לא יקבל ענינו וצרכו, ומזה יוצא כל החלישות הדעת והעגמת
נפששיש לכל אדם, ומצער עצמו בחנם על לא דבר. ותכף ומידכשחוקק האדם דבר זה
בפנימיות דעתו, זוכה לגאל נפשו מהסטרואאחרא, והולך הכל כסדר |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב|, כמובאצלנו בהגדת "אור חדש", שזכני השם
יתברך לחברו, שזהו טעםשאנו קוראים הנהגת ליל פסח בשם סדר, כי אז הוא זמן
גלויהאמונה הקדושה, שעל ידי זה נגאלו ישראל ממצרים, ותכף ומידכשיודעים
ידיעות אלו, הולך כסדר, עין שם.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם יהיה איך שיהיה, אפלו עשית כבר עד עכשו מהשעשית, חזק ואמץ לעשות התחלה חדשה על כל פנים מרגע זה, ובטח בו יתברך, שבודאי יעבירו את הסחורה שלך אל מקום גמרמלאכתם, ושם יגמרו את המלאכה בשלמות, ויביאו את הסחורה לביתך עוד קדם חג הפסח, ותזכה לרוח גדול בגשמיות וברוחניות.

הדורש שלומך...

א' תתכ. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר צו ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך מיום שני לסדר ויקרא לנכון קבלתי.

חמדת לבבי! העצה שכתבת אינה עצה כלל, כי אסור לרדף שום בריה שבעולם, ואף שנדמה לך שאתך הצדק, אף על פי כןזכר מאמרם ז"ל |ויקרא רבה כז, ה| על פסוק |קהלת ז, טו|: "והאלקים יבקש את נרדף" - אפלו צדיק רודף את הרשע וכו', ומכל שכנמי יודע אם הוא רשע, חס ושלו, ואפלו יהיה כמו שכתבת, הלארבנו ז"ל הזהירנו בפרוש לחפש ולבקש אילו נקודות טובות אפלואצל הפחות והגרוע והרשעים וכו' וכו' |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, מכל שכן וכל שכן שחברינו וכו', עדין אינם בכללרשעים, חס ושלו, חס ושלו, כי תהלה לאל, הם מלאים מצוותכרמון, רק בעיניך נדמה עליהם מה שנדמה, על כן, חמדת לבבי, כלך מדרך זו, ולא תרדף, חס ושלו, את שום בריה שבעולם יהיהאיך שיהיה, אפלו נדמה לך שהוא מחריב דבר רבנו ז"ל וכו' כמושכתבת, אף על פי כן צריך שתדע, כי דבר רבנו ז"ל האט זיך אויסגעפירט ביז יעצט און וועט זיך אויס פירען ווייטער אויך בעזרתהשם יתברך, עד שיבוא משיח צדקנו, ויגלה ויפרסם למודו לכלהעולם, און וועט זייער זיך אויס פירען דעם הייליגען רבינס

זאךד, על כל פנים אם רבנו ז"ל לא ירצה בו, יסבב סבות שהוא יתרחק.

ועל כן, חמדת לבבי, אל תדאג דאגת חנם, ובפרטיות אלתדאג בשביל רבנו ז"ל, יותר טוב לדאג על עצמו אם הוא מקרבבאמת אל רבנו ז"ל, או אולי הוא מטעה את

עצמו, חס ושלו, כיכל זמן שאין בקיאים בספרי רבנו ז"ל, איך יכול לחגר מתניו לדברמאחרים, או חס ושלו, על אחרים, או עם אחרים, הלא הואבסכנה גדולה, שלא יאבד את עולמו לנצח, חס ושלו; ועל כן,אהובי, אחי, מה דהוה הוה, השלך ממך הילדות והקטנות, וברחלך מגאות ומלחפש אחר הכבוד המדמה, ברח לך יותר טוב אליויתברך בשיחה זו תפלה, ותבקשו שימחל לך על חטאיך שחטאתעד עכשו וכו'.

הדורש שלומך...

ר' לוי יצחק רגיל לומר "המסתכל על עצמו היטב, כבר אין לו זמן להסתכל על אחרים", ודברי פי חכם חן.

תתכא.בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שמיני ה'תשל"ה. שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואודות שאתה שואל בענין סדר דרךהלמוד וכו', אשר יש מתנגדים על זה וכו', מה אמר לך, אין בכחיואין בזמני לטחן מים, ולחזר פעם אחר פעם על הדברים המברריםבפני כל, בשיחות הר"ן, סימן עו, ומי שיעין בהם היטיב, אזי יראהעין בעין דרכי רבנו ז"ל בסדר דרך הלמוד, ומה שייך להתוכח אולהתנגח או להתנצח כשהכל כתוב באר היטב, עם כל זאת אמרתילך נא וראה בספר הנפלא "אורחות צדיקים" לקדמון אחד, שהואמבאר באר היטב את סדר דרך הלמוד ללמד בדרך בקיאות, וזולשונו בפרק כז, שער התורה באמצע דבריו: בדור הזה נשתכחההתורה, מחמת כי הלומדים הללו סבורים לעשות כמו הראשונייםלהחזיק בפלפולים, אך אינם דומים לחכמי צרפת כלל וכלל!שלכם היה פתוח כאולם ותורתם היתה אמנותם, והיו ממיתיםעצמם עליה יומם ולילה, לכן השיגו וידעו בפלפולם. אבל עכשואינם יודעים כן, אלא מבלבלים זה את זה ומבטלין רב היום,ועוסקים באותו למוד כחצי יום, והלמוד שלהם עראי דעראיוהבטול קבע, אבל בימי חכמי התלמוד הלכו ללמד עשר שניםויותר, והיה למודם גדול בקביעות, שאם היה אחד מתעטש לא היואומרים "אסותא" מפני בטול בית המדרש |ברכות נג|.מזה הענייןיש לדעת רב קביעותם.

ואמרינן |כתבות סג. |: רב יוסף בריה דרבא שדריה אבוה לבי רבקה דרב יוסף פסק ליה שית שנין, כי הוה תלת שנין מטא מעליימא דכפורה, אמר איזיל ואחזי לאנשי ביתי, שמע אבוה שקלנרגא נפק לאפיה, אמר ליה: יונתך נזכרת, איכא דאמרי אמר ליה: זוגתך נזכרת, איטרוד לא מר איפסיק ולא מר איפסיק, |רב יוסף בנו של רבא שלחו אביו לשיבתו של רב יוסף, קבע לו |ללמודו זמן של| שש שנים, כשעברו שלש שנים הגיע ערב יום הכפורים, אמר לו, אלך ואראה את אשתי, שמע אביו ולקח מקל, יצא לקראתו אמר לו: יונתך נזכרת, ויש אומרים שאמר לו: זוגתך נזכרת, נטרדובוכוח זה, לא זה אכל סעדה מפסקת ולא זה אכל|. ראה והבן זה הענין, כמה היו דבקים בתורה! על כן זכו לרוח הקדש, וכן בארץ צרפת היו עוסקים בעסק גדול וזמן רב, והיו יושבים במקום אחד ללמד כל התלמוד, והיו חוזרים תמיד, ולא פסקה תורה מפיהם, והיו עושים כמו מעשי הראשונים כדאמרינן |עבודה זרה יט. |: לעולם ליגרס איניש ואף על גב דמשכח ואף על גב דלא ידע מאי קאמר. ואמרינן |שבת סג. |: מעיקרא למגמר איניש והדר לסבר. וכל זה אינם עושים עתה, כי כל אחד רוצה ללמד תוספות וכלחדושים וחדושי דחדושים קדם שידע צורת התלמוד, אם כן איך יצליחו, כיון שעושה להפך ממה שאמרו חכמי התלמוד? כי כלמה שנאמר בתלמוד הכל אמת, ואין להשיב עליו או לשנותו, ולא להוסיף ולא לגרע, ועל כן מרב טרח הלמוד העיון והפלפול רבים פורשים מן הלמוד מרב טרח השמועות והדקדוק שאומר על פה, כי אומרים: מה נוכל להבין סברות מבחוץ? הלואי שהיינו יודעים מה שבתוך הספרים! ואם היו לומדים בקביעות יומם ולילה, אזהיו לומדים והיו בקיאים בתלמוד, והיו מתאזרים ללמד, כי היה להם להבין בנקל, והיה אדם בא ללמד לעולם "נים ולא נים תיר ולא תיר", והיו מוסיפים בכך יראת שמים שלמה, וגם היו מתרבים התלמידים, והיו עוסקים תמיד בתורה. אבל עתה מרב טרח השמועות נעשית עליהם ההלכה כמשא כבד, ולא יוכלו עוד להביטבה, ומתוך כך עוסקים בשגעון ובליצנות, ומבלבלים ומבטלים ועוסקים במיני תחבולות, ואין להם יראת שמים. ואמרו בפרק השוכר את הפועלים |בבא מציעא פה. ועין רש"י|: רבי זירא יתיב בתענית ארבעים יום דלישתכח מיניה תלמודא דבבלי כי היכי דלא ניטרדיה. |רבי

זירא ישב בתענית ארבעים יום שישתכח ממנו תלמוד בבלי, כדי שלא יטרודו
|כשהחל בלמודתלמוד ירושלמי|. ואמרו |ויקרא רבה כה, א|: נכשל אדם בעברה
אחתונתחיב מיתה לשמים, מה יעשה ויחיה? אם היה רגיל לקרות דף אחד - יקרא
שני דפים, או לשנות פרק פעם אחת - ישנה פעמים, או ללמד פרק אחד - ילמד שני
פרקים, אלמא רבגירסא עקר, כי אם היה הפלפול עקר לצעק ולהרים קול חצי
יוסבדבור אחד, אז היה לו לומר: אם מתחלה היה רגיל להקשות קשיהאחת - יקשה
שתי קשיות.

ובפרק 'האיש מקדש' אמרינן |קדושין נב|: כשמת רבי מאיראמר רבי יהודה: אל
יכנסו תלמידי רבי מאיר לכאן, שקנתרנים הם! וכל זה שלא היה רוצה להתבטל
מגירסתו, כי רבי מאיר היה חריףולא עמדו חבריו על סוף דעתו |ערובין יג|:
נג|. ועוד התם |ערובין נג|: אמר רבי יוחנן: לבן של ראשונין כפתחו של
אולם, ושל אחרוניםכפתחו של היכל ואנו כמלא נקב מחט סדקית. ואמר אביי:
כיסכתא בגודא לגמראה. ואמר רבא: ואנן כאצבע בקירא לסבראו.ואמר רב אשי:
ואנן כאצבע בבירא לשכחהז. ועכשו, אנן ענייהדעת אין אנו יכולין לומר
"כאצבע" כי אם "כאבן שיש" לגמראולסברא.

והא דאמר בפרק 'במה מדליקין' |שבת לא|. אמר רבא: בשעהשמכניסין אדם לדין
שואלין אותו: נשאת ונתת באמונה, פללתבחכמה? משמע שצריך אדם לפלפל? זהו
למוד הגמרא, שמקשינןמשניות על הבריתות ומתרצינן להו, אי נמי על ידי עסק
והגיוןבתורה תמיד נותן דעתו לדקדק ומוצא טעמו. אבל לישב כל היוםלפטפט -
פשיטא שלא לעשות כן! וכן עתה, רב הלומדים מודיםבעצמם שאין לומדים כהגן,
ויודעים שאינם לומדים בדרך הישרה, כי מרב טרח הפטפוטים שהם מפטפטים הם
מתבטלים לגמרי, ולא ישיגו ללמד לא תורה ולא נביאים ולא כתובים ולא אגדות
ולאמדרשים ולא שום חכמה, מחמת רב תחבולות שלהם.

ודרשו רבותינו |אבות דרבי נתן כד, ו| על פסוק זה |משלי כד, ללא|: "על שדה
איש עצל עברתי ועל כרם אדם חסר לב, והנה עלהכלו קמשונים כסו פניו חרלים
וגדר אבניו נהרסה"; מי שאינומחזיר תלמודו, מתחלה מחליף ראשי פרקים, סוף
מחליף דבריחכמים, סוף שאומר על טמא טהור ועל טהור טמא, והרי הואמחריב את

העולם - אלמא, מי שאינו חוזר לא יוכל להורות כדין, אלא טועה ברב ההוראות.
ואמרינן |מדרש משלי י, א|: אמר רבישמעאל: בוא וראה! כמה קשה יום הדין,
שעתיד הקדוש ברוך הוא לדון כל העולם כלו על עמק יהושפט, וכיון שתלמיד חכם
באלפניו, אומר לו: כלום עסקת בתורה? אמר לו: הן! אומר לזהקדוש ברוך הוא:
הואיל והודית לפני, אמר לי: מה קרית? ומהשנית? ומה שמעת בשיבה? מכאן
אמרו: כל מה שקרא אדם, יהאתפוס בידו, שלא תשיגהו בושה וכלימה ליום הדין,
עין שם.

לדעתי, אחר דבורים האלה אין מה להתוכח, אשרי מי שלאמטעה את עצמו בזה
העולם, וזוכר היטב על אחריתו שיבא היוםשיצטרך לעזב את זה העולם ולא ישאר
לו כלום, רק מה שזכהלחטף בזה העולם, וידוע אשר דבר רבנו ז"ל הוא רק תורה
ותפלהודבקות הבורא יתברך שמו, לשבת בפנה ולהתענג בזיו נעםהשכינה ולא
להתבלבל משום דבר בזה העולם, אשרי מי שמגיעלזה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תתכב. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תזריע מצרע ה'תשל"ה.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו
יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין ששאלת האם יכולים לצאת ידי חובת סעדת מלוה מלכהביום ראשון וכו',
וכן שמעת שכך נהגו כמה מאנשי שלומנו וכו', הנה אנו אין לנו אלא דברי רבנו
ז"ל, שלא לנטות מהשלחן ערוךכי הוא זה, ואפלו סעיף קטן מכל שכן שמצות סעדת
מלוה מלכההוא סימן שלם בשלחן ערוך, סימן ש', איך יכולים להיות חכםבעיניו
ולהתחמק מזה?! ועל כן כל מה שמספרים לך, הכל שקרוכזב, ואם היה איזה חסר
דעה וכו' - מה בכך, הוא לא יעקרסימן שלם בשלחן ערוך, ואעתיק לך את דברי
הפוסקים בזהבשלחן ערוך |ארח חיים, סימן ש'| כתב וזו לשונו: "לעולם יסדר
אדםשלחנו במוצאי שבת אף על פי שאינו צריך אלא לכזית", עד כאןלשונו.
והמקור לזה בגמרא |שבת דף קיט:| "אמר רבי חנינא, לעולם יסדר אדם שלחנו
במוצאי שבת אף על פי שאינו צריך אלאלכזית", וברש"י שם וזו לשונו: נמי

כבוד שבת ללוות ביציאתודרך כבוד, אדם המלוה את המלך בצאתו מן העיר" | ועין
ברמב"ם פרק ל' מהלכות שבת, הלכה כ'. | וב"אור זרוע" | חלק ב', סימן צה |
כתבבזה וזו לשונו: ראיתי בתשובת הגאונים תשובת רבי יום טוב עלםזצ"ל
שנשאל, על מה שאנו נוהגין לומר הבדלות ופיוטים שנתפיטומאליהו ז"ל
במוצאי שבת וכו', והשיב דודאי מנהג כשר ונכון הוא שמכבדין את השבת ביציאתה
כבני אדם המלויים את המלך", עדכאן לשונו. ב"באור הגר"א" | ארח חיים, שם
סימן ש' | סובר, דסעדתמלוה מלכה צריך לעשות בפת, שהרי בגמרא דמו סעדה זו
לסעדתליל שבת, שצריכה פת, וכן כתב ב"סדור הגר"א" ב"מעשה רב" וזו לשונו:
"לסעדת מלוה מלכה יאכל לא פחות מכזית פת", עדכאן לשונו. וב"שער הציון"
| שם | כתב דסתם "סדור השלחן" משמעעל הפת, ועוד דאמרי בגמרא | שם |: "פת חמה
במוצאי שבתמלוגמאח". וסמכו זאת למאמר הקדם: יסדר אדם שלחנו במוצאי שבת,
עד כאן דבריו | ועין "חיי אדם", כלל ח', סימן לה. | והטורי זהב | ארח חיים,
שם סימן ש' | כתב לפרש מה שאמרו בגמרא: "יסדר אדם שלחנו", דהינו בפריסת מפה
על השלחן ושאר דבריםהנוהגים בעריכת השלחן, ועל זה הוא שאמרו דאפלו עני
שאינורגיל לאכל אלא כזית מכל מקום באותו כזית יעשה לו הכנה, ויפרסהמפה
מפני כבוד השבת. ובספר "צידה לדרך" כתב: "יש נוהגיןלהדליק נר יפה משאר
לילות ולהכין השלחן ולזמר בסעדה זופסוקים של שמחה רוח והצלחה. | וכן כתב
ב"ספר הברית" מאמרי"א בסופו, והוסיף, שיאמרו בשעת הסעדה "דא היא סעדתא
דדודמלכאט". | ועין עוד ב"בית יוסף" | ארח חיים שם | בשם "שבליהלקט", דעצם
"לוד" שממנה תתחיל חיות האדם בתחית המתים, נזונית רק ממלוה מלכה. וב"אליהו
רבא" | שם | הסביר, דלכן באמתעצם זו לא שולטת בה מיתה, שהרי כיון שהיא
נהנית רק מסעדתמוצאי שבת, אזי נמצא שעצם זו לא נהנתה מאכילת עץ הדעת
שלאדם הראשון שהיה ביום ששי, וכיון שלא נהנתה מאכילה זו, לאנגזר עליה
מיתה, ולכן מעצם זו תתחיל תחית המתים של האדם. עד כאן דבריו. | ב"מחצית
השקל" | שם סימן ש' | כתב דאף נשיםחיבות בסעדת מלוה מלכה, כמו שחיבות בסעדת
ליל שבת, שהריהגמרא הסמיכה שני דינים אלו בחדא מחתאי. אך ב"פרי
מגדים" | שם | דן בזה, ובסוף סים, וזו לשונו: "אך ראוי גם לנשים לקייםסעדה זו

ולבשל בשר או תבשיל אחר. ובעוונותינו הרבים אינעושיין כן" וכו' | ועין
שאלות ותשובות רב פעלים" חלק ג', סימן לה|. ובתוספות "מעשה רב" מובא על
רבנו הגר"א, וזו לשונו: "היהרגיל לאכל צנון במלוח מלכה, גם היה מהדר אחר
פת חמה. פעם אחת חלה והקיא, וכשהבריא מעט צוה לעומד לפניו לראות אסעדין לא
האיר השחר, שילעיסו אותו כזית פת, כדי לקים מצותסעדת מלוח מלכה, וכן כאשר
אשתו קבלה על עצמה להתענותהפסקה, והפסיקה בסעדה שלישית, ותכף אחרי
הבדלהשכבה לישן. ויודע לו הדבר, ושלח לה, שבכל ההפסקות עדין לאיתקן הפסד
מלוח מלכה אחת, ואז תכף קמה ואכלה", עד כאןלשונו. ורואים מכאן שהגר"א
סובר שאפשר לאכל סעדת מלוחמלכה עד עלות השחר, אכן בספר "יסוד ושרש
העבודה" שערשמיני, פרק י"ב, כתב שזמנה עד ארבע שעות אחרי צאת השבת, אך
ב"כף החיים" |שם, אות יד| הביא בשם "בן איש חי" דבדיעבדזמנה עד חצות, אך
הביא שם בשם "חסד לאברהם", דזמנה כלהלילה. ועין ב"משנה ברורה" וב"שער
הציון" |שם|: "טוב לכתחלהלהקדימה, כדי שתהא סמוכה ליציאת השבת, ולא יעשה
מלאכהבקביעות עד שיקים סעדה זו", עין שם.

לדעתי, אחרי דבורים אלו אין מה להוסיף, אלא לסלק אתדעתנו העקמה ולצית את
רבנו ז"ל, שמאד מאד הזהירנו לשמר אתכל הנאמר בשלחן ערוך ובפוסקים.
שמעתי מאנשי שלומנו, ודבר זה מקבל אצל העולם, אשהשהיא בהריון, אם תשמר
לאכל בימי הריונה סעדת מלוח מלכה- תוליד בנקל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתכג. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תזריע מצורע ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, צמוד בפנימיות
לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...
נרו יאיר ויזרח.

מכתביך היקרים כבר קבלתי זה כמה וכמה פעמים, אך מרבהטרדות והבלבולים
והתלאות שעברו עלי בחדשי החרף הזה, לאהיה לי הפנאי להשיב כמעט לשום בריה.
חמדת לבבי! מה אמר לך ומה אספר לך את הנפלאות שעשהעמנו השם יתברך, והכל
בכחו ובזכותו של רבנו ז"ל. תהלה לאל, הספר "ארץ אפים" נמכר פה באפן מהיר

ונפלא, והכל חוטפים אותו, בערך בשני שבועות מכרנו אלף ספרים, ולספר לך את הנסים שעשה השם יתברך יכלו המון יריעות, כי הסמ"ך מ"ם לקח את עצמו עלי מאד מבית ומבחוץ | השם יתברך ירחם עלי, בו ביום שהתחילו להדפיס ספר זה, פטרו אותי ממשרתי, ואמרת: "רבנו של עולם, דער בעל דבר וועט מיר מיט דעם נישט אפשרעקן", ונסעתי מהשיבה אל בית הדפוס, וטלפנו מביתי בבהלה רבה, כיכל ביתי בוער באש, רחמנא לצלן, ולא נבהלתי כלל, רק אמרתי עוד פעם: "רבנו של עולם, דער בעל דבר וועט מיר דעם נישטאפשרעקן"ל. ובאמת כן היה, שהיתה שרפה גדולה אצל השכן שלימתחת לדירתי, ומרב העשן שסבב את כל הבית, היה נדמה שגם דירתי בוערת באש, ותהלה לאל, כשבאתי לביתי, ראיתי שלא היהנזוק אפלו חוט, וזה פלא גדול נסי נסים, כי בדרך כלל כשבוערתלמטה שרפה כזו, לא ימלט, שגם בדירה שלמעלה לא יהיה נזוקמשהו, כי הרצפה היא מעצים, וברוך השם ראיתי ישועת השםכהרף עין. ועכשו עומדים לגמר את ספר "שמירת הזמן" עם ספר"אילן החיים", ותכף ומיד אחר זה יגמר בבית הדפוס סדור תפלהנפלא, מפרש על פי ספרי רבנו ז"ל באפן נפלא. אקוה שבחדשאלול הבא עלינו לטובה, כבר יהיה מכרך הסדור. וכן אני מדפיסעכשו "לקוטי מוהר"ן" עם פרוש "שפת הנחל" ועם ה"לקוטי תפלות" מסדר על פי סדר התורות, באפן שיהיה דבר שלם ביד כלאחד התורות והתפלות, אשר אמירת התפלה על התורה היא זכותגדולה לנשמה וזכור הנפש עד מאד.

חמדת לבבי! אני מצטער מאד בצערך הקשה ממה שעוברעליך בפרטי פרטיות, אך כבר הקדים לנו רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עז, שבכל יום צריכים לעבר אילו יסורים על כל בריהוכו', עין שם; ועל כן מי יודע אולי אלו היסורים והקטנותהירידות והבלבולים שעוברים עליך, הן הן היסורים שצריכים לעבר עליך ביום זה ובשעה זו דיקא, והכל לטובה גדולה, כי השם יתברך רוצה להתפאר עמך בפמליה של מעלה, ואומר לכלהמלאכים והשרפים והאופנים וחיות הקדש וכו' וכו': "בואו וראושיש לי נפש בעולם ששמו... והשלכתי אותו בחשך כזה, בירידותונפילות כאלו, ונתלכלך בזהמות ובלכלוכים וכו', כי מנח ברפשוטיט, ועכשו תראו איך שהוא מחזק את עצמו ואינו מניח את עצמו, רק חותר

מעמקא דתהומא רבא, ולאט לאט יוצא משסומנקה עצמו מהטיט והרפש והלכלוך, ואף שכבר התחיל לצאת, ובכל פעם נופל יותר, אף על פי כן זהו עקר שבחו ועקר שעשועיו יתברך שמשותבח ומשתעשע לפני כל הפמליה של מעלה, ראו וגסראו נפש כזו שנופל בכל פעם, ואף על פי כן יש לו עקשנות כזו, שחוזר ובא אלי תמיד, וזה עקר שעשועי ישראל כנגד המלאכים, כי הם אינם יכולים להראות התחזקות ועזות ועקשנות דקדשהכאלו, על כן, חמדת לבבי, אל תניח את העצבון והמרירות אצלך אפלו כרגע, כי גדול אדוננו, ובודאי יתקן חטאיך, העקר להיות זהיר לומר בכל יום את התקון הכללי, העשרה מזמורים עם התפלה הקדושה. ואשרי ואשרי מי שחוטף גם מקוה בכל יום.

הדורש שלומך...

א' תתכד. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר תזריע מצורע ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי, לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאירו זרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, נא ונא אהובי, אחי, ברח לך ממחלקת ומוכוחים, אשר עוקרים את האדם ממנו יתברך, מה דהוה הוה, על כל פנים מרגע זו, שכוח תשכח את כל העבר עליך, ומחלכל אלו המצערים אותך, וברח לך רק אליו יתברך בשיחה בינך לבין קונך, ותרגיל את עצמך לספר לפניו יתברך את כל לבך וכלמה שעובר עליך כאשר ידבר איש עם רעהו, ויותר מזה לא תבלבל את עצמך.

ובאמת כשאדם מרגיל את עצמו לדם ולשתק למחרפה וולמבזהו, אז מאיר עליו כבוד אלקי, שפע הכתר | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו', ומה גם שזוכה שנמחלים עוונותיו.

אהובי, אחי! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידע ולהודע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, רבי המאיר בנו אמתת מציאותו יתברך, ומחזק את שברון רוחנו, ומשלים ומעלה ומתקן את דעתנו הפגומה, שגם שפלים כמונו נזכה לשוב ולהתקרב אליו יתברך, כירחמיו יתברך הם עד אין סוף ועד אין תכלית. ולמען השם, אל תירא ואל תחת, רק תהיה תמיד בשמחה עצומה עם פנים שוחקות, שעל ידי זה

תזכה להעשות כמראה מלטשת, שיאיר בך אורו הגנוזשל רבנו ז"ל | עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן|. ובענין הלמודים, אלתבלבל את עצמך, רק בכל
יום ויום מעט מקרא ומעט משנה, מעטגמרא ומעט שלחן ערוך, ועל כל פנים תורה
אחת מלקוטי מוהר"ן, ולומר עליה התפלה מלקוטי תפלות, כי הוא זכוך הנפש עד מאד.
חמדת לבבי! ראוי לנו לשמח כל ימי חיינו שזכינו להיותבחלקו של רבנו ז"ל.
נא ונא לא להתבלבל אפלו מהבלבולים שישבין אנשי שלומנו, עקר עבודתנו צריך
להיות רק לברח אליו יתברךבקביעות עצומה. ועשה מה שתעשה לפרסם את רבנו ז"ל
בעולם, הן על ידי מכירת ספרי רבנו ז"ל, והן על ידי צדקה שתנדבלהדפסת ספרי
רבנו ז"ל, שהיא מצוה רבה עד מאד, וזכות הרביםלדורות עולם.
הדורש שלומך באהבה רבה, ומאחל לך הצלחה נצחית...
א' תתכה. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ה.
שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו
יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.
בענין נקדת החבר שדבר הרבה רבנו ז"ל מזה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד,
כבר דברנו הרבה מזה, שאי אפשר לאדם בזההעולם שיהיה לו קיום בלי נקדת
החבר, כי עובר על כל אחד ואחדכל כך הרבה משברים וגלים, עד שאם אין לאדם
חבר שאומר לו: "אחי חזק", הוא יכול לפל בנוקבא דתהומא רבא, ובפרטיותבדורות
אלו, אשר השקוץ, התעוב והזהום, הכפירות והאפיקורסותכל כך מתגברים בעולם,
אין עצה אחרת אלא להחזיק את עצמנוביחד, ואיש את רעהו יאמר חזק. וכמאמר
החכם מכל אדם |קהלתד|: "טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם,
כי אם יפלו האחד יקים את חברו ואילו האחד שיפול ואין שנילהקימו", ולכן הוא
עקר גדול אצל אנשי שלומנו - להתאסף יחדעל כל פנים פעם בשבוע, ולדבר הרבה
מהאוצרות שקבלנו מרבנו ז"ל, ואם נתאחד יחד בתמימות ובפשיטות ולא יהיה לנו
שוםמחשבה של הבל ושקר או פוליטיקה, אז נצליח להקים עדה יקרהחשובה ההולכת
על פי דעת רבנו ז"ל. ואמרתי להעתיק לך מדבריהשל"ה הקדוש |שער האותיות -
אות ח', חבר טוב| וזו לשונו שם: תנבפרק א' דמסכת אבות: "וקנה לך חבר",

גם אמרו רבותינו, זכרונם לברכה |תענית כג. |: או חברותא או מיתותא. ואמר החכם: אדם בלאחבר כשמאל בלא ימין, וכתב החסיד הרב רבנו יונה, שלדרכיתשובה צריך שיהיה לו חבר שידבר עמו, אם עבר על תקנתהתשובה להוכיח זה את זה, ולעין היאך ינצלו מהחטא, ועליהםנאמר |מלאכי ג, טז. |: "אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו" וגו' עד כאןלשונו. וכן לענין למוד התורה אמרו רבותינו ז"ל |תענית ז. |: "חרבאל הבדים" |ירמיה נ, לו|, כי צריכים החברים לחזר ביחד הלמודשלומדים, ומה שחסר זה יגלה זה.

ויש שני מיני התחברות חברים ללמד, אחד, אם הם שניהםחכמים, ששמשו רבן כל צרכן, רק מתחברין כדי לחדד זה לזה, אזצריכים לקים דברי רבותינו ז"ל במסכת שבת פרק במה אשה |סג. |:אמר רב ירמיה אמר ר' אלעזר: שני תלמידי חכמים המחדדים זהלזה בהלכה הקדוש ברוך הוא מצליח להן, שנאמר |תהלים מה, ה. |: "והדרך" אל תקרי 'והדרך' אלא 'וחדרך' |פרש רש"י 'והדרך' כמו'וחדרך'. |. ולא עוד אלא שעולים לגדלה, שנאמר: "צלח ורכב". יכול אפלו שלא לשמה, תלמוד לומר "על דבר אמת", יכול אםהגיס דעתו? תלמוד לומר "וענוי צדק", ואם עושים כן זוכין לתורהשנתנה בימין, שנאמר: "ותורך נוראות ימינך". רב נחמן בר יצחקאמר: זוכין לדברים שנאמרו בימינה של תורה, עד כאן לשונו. הריצריכים להזהר להיות דוקא לשמה ושלא יתגאה, ויחשב בלבו מהאני, עדין לא השגתי אפלו כטפה מן הים מעמקות התורה. עודשם, אמר רב ירמיה אמר ר' שמעון בן לקיש: שני תלמידי חכמיםהנוחין זה לזה בהלכה, הקדוש ברוך הוא מקשיב להן, שנאמר|מלאכי ג, טז. |: "אז נדברו יראי ה' ... ויקשב", אין דבור אלא נחת, שנאמר |תהלים מז, ד. |: "ידבר עמים תחתנו". פרש רש"י: הנוחין זהלזה - נושאים ונותנים בה בנחת רוח, מתעסקים כדי שילמדו זהמזה, "ידבר עמים תחתנו" - ישפילים, וכל שפלות בנחת. לישנאאחריןא: הנוחין - מנהיגין זה את זה להבנתה של הלכה, כמו"לך נחה" |שמות לב, לד|, 'דבר' תרגום של 'ינהג', עד כאן לשונו.ללשון ראשון הענין שיהיה פלפולם בנחת ולא בצעקה, ויבין היטבאחד דברי חברו, ואחר כך יודה על האמת. וללשון שני הענין הוא, שאחד יסיע לשני, אם נפל איזה קשיה לפי עיונו אז הוא יסיע לתרץדברו, כמו שמצינו

פעמים בתלמוד תרגמא אביי אליבא דרבא וכו', אף על פי שהיה בר פלוגתא.
עוד יש חלק שני בחברת תלמידים, שכל אחד חסר ידיעה, ומכח התחברות ירצו לבוא
להבנת הדבר ולידיעתו, ועל זה אמרושם: אמר ר' אבא, אמר ר' שמעון בן לקיש:
שני תלמידי חכמים המקשיבים זה לזה בהלכה, הקדוש ברוך הוא שומע לקולן, שנאמר
|שיר השירים ח, יג|: "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך" וכו', ופרש רש"י:
המקשיבים מלמדים זה את זה ומבינים זה את זה, בגנים בתי מדרשות, עד כאן.
עוד שם אמר ר' אבא אמר ר' שמעון בן לקיש: שני תלמידי חכמים המדגילים זה
לזה בהלכה, הקדוש ברוך הוא אוהבן, שנאמר |שיר השירים ב, ד|: "ודגלו
עליאהבה". אמר רבא: והוא דידיע צורתא דשמעתתא, והוא דלית להורבה במתא
למיגמר מיניה, עד כאן. פרש רש"י: המדגילים מאספינזה את זה ואומרים בא
ונלמד ונבין בין שנינו, הואיל ואין לנו רבללמדנו. צורתא, שרש הדבר קצת
למדו מרבם, עד כאן לשונו. וענין המדגילים, שתמיד יתאספו ויתאספו עד שיבינו
הפשט, ואחר כך יהיו מוסיפים והולכים וה' אתם.
גם בכלל חבר טוב, כמו שכתב רבנו תם בספר הישר בריששער הרביעי, אחד מאפני
העבודה, שיתחבר האדם לאנשים שיעירוהו לעבודה, כגון החכמים והחסידים
והעניים והחולים והשרויים בצרות. ולרחק מהפך כל אלה הנזכרים, והם
אנשיהתענוג והעשירים והרשעים והכסילים והנעדרים השכלוהאפיקורסים, כי חברת
כל אלו ישחיתו האמונה ולא תתקיים בהם העבודה, עד כאן לשונו. ויתחבר תמיד
לחכמים ויתאבק בעפררגליהם, ולא יהיה בחברת עם הארץ, אף שהוא חסיד,
כדאיתא בפרק במה אשה |שבת סג|. אמר ר' אבא אמר ר' שמעון בן לקיש: אם תלמיד
חכם נוקם ונוטר כנחש, הוא חוגרהו על מתנך, אם עם הארץ הוא חסיד, אל תדור
בשכונתו, פרש רש"י: חוגרהו - הדבקבו, שסופך להנות מתלמודו, אל תדור
בשכונתו, שאינו יודע בדקדוקי מצוות, ואין חסידותו שלם ללמד ממנו, עד כאן לשונו.
וכשיש לאדם חבר טוב שמתחברים ביחד בשביל התורה והמעשים, והם באמונה זה לזה
בלב שלם לעבודת האל יתברך, אשריהם מה טוב חלקיהם, כי אז כל אחד יסיע לחברו
בהתעוררות, ויעשו קביעות בכל יום, נוסף על למודם יקבעו שעה אחת שיפשו
במעשיהם וידברו מהתעוררות תשובה ותקון מעשיהם. ויהיו אוהבים זה לזה כנפשם

כאהבת דוד ויונתן. אמר החכם: איןקב המחט צר לשני אוהבים, ואין רחב העולם די לשני שונאים, וכן הוא בתלמוד במסכת סנהדרין |ז. |: כד רחמתין עזיזי וכו'. עוד בכלל חבר מה שאמר דוד המלך, עליו השלום |תהלים קיט, סג|: "חבר אני לכל אשר יראוך", רצה לומר בכל מקום שאדם רואהחבורה קדישא - יתחבר להם, כגון: חבורה דבקור חולים וחבורהדקברני וחבורה תהלים וחבורה הקונים איזה מצוה, כמו חפוש ונרלמאור וכיוצא בזה.

עוד לענין חבר טוב, אמר החכם: חברו של אדם - שכלו, ואויבו - תאותו. על כן יתחבר האדם אל השכל והנשמה, עיןשם.

לדעתי אחר דברים אלו אין מה להוסיף או לגרע, אשרי מי שמכניס בלבו את דברים אלו. ועליך לדעת, כי ראו במשך כלהדורות במקום שאנשי שלומנו החזיקו את עצמם ביחד ואיש אתרעהו חזק ועודד ושמח, שם הצליחו מאד מאד בדרכי רבנו ז"ל, כי היתה נקדת החבר. ודבר זה אני רוצה להכניס בין תלמידיהיכל הקדש, מי שיכול להסתדר עם השני, יש לו מקום אצלנו, אבל מי שיש לו הבעיה שאינו יכול להסתדר עם השני, לדעתי הואסובל מבעיות נפשיות, כי אדם צריך להרגיל את עצמו בזה העולםלהסתדר גם עם זולתו, ואפלו שהוא אינו מחזיק כמהו. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תתכו. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ה. שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ובפרטיות שאתהעוסק בעסק קדוש ונורא כזה, להדפיס את הספרים הקדושיםשמשה רבנו בעצמו נתן הסכמה על זה, כמובא אצלנו הספור שספרר' משה ברסלבר, תלמיד מובהק של מוהרנ"ת ז"ל, ששמעממוהרנ"ת ז"ל בענין הסכמות על ספריו הקדושים וכו', בשעתהתגברות הרוח סערה על מוהרנ"ת ואנשיו, מהמתנגדים בשנתתקצ"ה וכו', והיה לבם נשבר מאד: "אדמו"ר בא אלי |בחלום אחרהסתלקותו| עם עוד אחד, וספרתי לפניו בדרך קובלנא כל מהשעבר עלי, ואמר לי אדמו"ר בזה הלשון: "דו האסט אבער מיטדיינע

ספרים גוט גימאכט". "אבל אתה טוב עשית עם הספרים שלך". וזה האחד שהיה עמו נענע לו בראשו והסכים על זה, ואמר בזה הלשון: "יא, יא, זייער גוט גימאכט". "כן, כן טוב מאדעשית". ושאלתי את אדמו"ר, מי הוא זה? והשיב לי: זהו משהרבנו עליו השלום.

ולכן אם אתה מדפיס ספרים שמשנה רבנו בעצמו נתן הסכמה עליהם, אתה צריך לקפץ מרב שמחה, אף שעוברים עליך עכשו צרות ויסורים, קטנות וחלישות הדעת, דחקות ועניות וכו' וכו', אתה צריך לזכר שיש אנשים שהשקיעו את כל הונם בעסקים גשמיים, מניות וכו', נכסי דלא נייד, ואבדו אחר כך את כל כספם באפן נורא ומבהיל וכו', עד שנכנסו בדכאון פנימי, רחמנא לצלן. ותהלה לאלא אתה נכנסת בעסק קדוש נורא ונפלא כזה של הדפסת ספרי רבנו ז"ל, ספרים שמשנה רבנו נתן הסכמה עליהם, ספרים המחיים נפש כל חי, ואף שנכנסת בחובות וכו', עם כל זאת ראוי לך לשמח מאד מאד על גדל זכותך בזכות הרבים שיש לך, ובודאי לא יעזב אותך הקדוש ברוך הוא, וסוף כל סוף אחר הרע תראה את הטוב, ואף שגם עכשו מי שיסתכל בעין האמת יראה רק את הטוב שהוא החסד שעשה עמנו הקדוש ברוך הוא, שמתקרבים אנשים בתשובה בזכות הספרים האלו, כאשר הם מעידים בעצמם, וזה כבר שוה כל הון דעלמא, כשזוכים להחיות יהודי, כי בלא זה מה שיש טעם בהחיים? ואפלו שיחיה אלף שנים, אם לא עושים טובה לבר ישראל, אין טעם בחיים כלל, אפלו שיהיו לו כל העשירות והתענוגים שבעולם, כיהכל לא בא נגד הטעם הטוב הזה שזוכים לעשות טובה לאיזה ברי ישראל, ובפרטיות בר ישראל שנפל בעיני עצמו, ונפל בדכאון והתיאש מחייו, רחמנא לצלן, ואתה באת והצלת אותו, זה כבר שוהכל הון דעלמא. ועל כן מאחר שאתה זוכה להדפיס את ספרי רבנו ז"ל, ראוי לך לשמח מאד מאד על זה, ואתה צריך לרקד בכל יום ויום על הזכות הזו שנפלה בחלקך, ומאד מאד אבקש אותך, שתדפיס כל ימי חיך את ספרי רבנו ז"ל וספרי מוהרנ"ת ז"ל ואת ספרינו, כי יש אצלי עוד אוצרות, אוצרי אוצרות, שכתבתי על התורה ועל המועדים ועל אגדות חז"ל ועל המצוות, יעזר הקדוש ברוך הוא שאזכה להוציאם לאור עולם ולהחיות נפש כל חי, כי רק זו תשוקתי - שיתפשט הלמוד של רבנו ז"ל בעולם בין כלל נשמות ישראל, כי רק בשביל זה ירדה נשמת, ואני

יודע שהסמ"ך מ"ם לא ישקט, אבל אם נתעקש נצליח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...א' תתכז. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נרלהצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.

מכתביך קבלתי כבר זה פעמים. ומרב טרדותי, בעוונותיהרבים, לא היה לי הפנאי להשיבך, ולא משום טעם אחר חסושלום, כי נפשי קשורה בנפשך מרב אהבתי אליך, ובפרט שזכיתלהדפיס ספרי רבנו ז"ל, ולפשטם בעולם, אשר אין למעלה מזהכלל, כי היא זכות הרבים לדורות עולם.

חמדת לבבי! חזק ואמץ על כל פנים מעכשו לשכח את כלהעבר עליך, ותן תודה והודאה אליו יתברך, שעל כל פנים זכיתלמצא זווגך, ואתה אדם השלם. אם אמנם שמעקר הישועה עדיןאנו רחוקים, והוא - להיות איש כשר כרצונו יתברך וכרצון רבנוז"ל, עם כל זאת למד אותנו רבנו ז"ל להחיות את עצמנו עם כלנקדה טובה שיש בנו, ולשמח בזה שמחה אין סופית, ותהלה לאל, יש ויש בנו הרבה נקדות טובות שאנו זוכים לחטף בכל יום ויום- ציצית ותפלין, תורה ותפלה וצדקה וכו' וכו'. אשרינו ואשריחלקנו שזכינו להבראות מזרע ישראל ולא עשנו גוי. טוב להודותלהשם יתברך על כל החסד חנם הזה.

והנה העקר והיסוד שהכל תלוי בו הוא התקרבות אמתית אלהצדיק האמת ולקים דבריו על כל אשר יאמר כי הוא זה, דבר גדולודבר קטן |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|, וכבר ידוע לנואיך שרבנו ז"ל הרבה לדבר עמנו מהאמונה הקדושה, ואמר שזהיהיה עקר הנסיון; כי באמת כשאדם זוכה לסלק דעתו ושכלולגמרי, ומכניס בעצמו אמתת מציאותו יתברך בלי שום חכמותוהשכלות כלל, רק על ידי אמונה פשוטה, שמלא כל הארץ כבודו, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, שנתלבש עצמוכביכול בלבושים אלו שלמראה עינינו - דומם, צומח, חי, מדבר, אז דיקא חי חיים טובים ומתקים, כי מי שיש לו אמונה - חייחיים |עין שיחות הר"ן, סימן נג|, וכן אינו מתפעל מה שאחרים

מדברים עליו כי הוא יודע, כי כל זה עוונותיו שנתלבשו באלו האנשים המדברים עליו ודוקרים אותו בחרב לשונם, אז נשבר לבו באלפירסיסים, ואז דיקא השם יתברך שורה אצלו, כמו שכתוב |תהלים נא, ט|: "לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה", אף שכביכול היה ראוי לבזותו על מעשיו שעשה ופגם לפניו יתברך, אך על ידי שיש לולב נשבר, השם יתברך מרחם עליו, ואינו מבזו, אדרבה מקרבו בכלמיני התקרבות, כי אצלו יתברך חשוב רק האמת, כי חותמו שלהקדוש ברוך הוא אמת, וכשאדם ממשיך את עצמו באמת אליו יתברך, אז נפתחים לו כל הפתחים אף בתקף הדחקות והחשכות שעובר עליו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ט'|. אהובי, אחי היקר! אל תירא ואל תחת, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, ושום בריה לא יכולה להפילך, כי תהלה לאל, זכית בזכויות חנם להתודע מרבי אמת כזה, אשר אמר: "איך גיי פאראייך" מ, ובודאי יתקננו רבנו ז"ל בתקון נצחי. ובפרט אתה שזכית להיות בציון רבנו ז"ל, היא זכות נצחית לנצח נצחים. על כן ראה לצית את רבנו ז"ל, ותיחד לעצמך מקום מיחד שאין שם בני אדם, ותפרש כל שיחתך אליו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו בתמימות ובפשיטות, וצריך שתחקק היטב, כי אין לך עוד אוהב ורע יקר כמוהו יתברך, אשר הוא אב רחמן, וקורא את כל נפש מישראל: "אחותי, רעיתי, יונתי תמתי" וכו' |שיר השירים ה, ב|, ועל כן ברח רקאליו, כי רק הוא יתברך יכול להושיעך ולעזר לך בכל ענייך בפרטיפרטיות, ותמיד תזכר כי "שוא תשועת אדם" |תהלים ס, יג|, ואסור לבטח בשום בשר ודם, כמו שכתוב |ירמיה יז, ה ז|: "ארור הגבר אשר יבטח באדם ושם בשר זרעו ... והיה ה' מבטחו", ותכף ומיד כשתדע, אהובי, אחי, ידיעה זו, אז תהיה רגיל לברח תמיד רק אליו יתברך, ותהיה תמיד בשמחה עצומה, כי אין לך עוד שמחה מזו, כמו שאדם יודע שרק הוא יתברך אביו, ורק הוא יתברך עוזר ויעזרלי תמיד.

חמדת לבבי! חזק ואמץ להיות אך ורק בשמחה עצומה, ותרקד בכל יום בינך לבין עצמך חק ולא יעבר יהיה איך שיהיה, כי כמו שצריכים ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם בני אדם ולדבר עמו יתברך, כמו כן ראוי ליחד לעצמו מקום שאין שם בני אדם, ולרקד שם הרבה על נעם חלקו וגורלו, ואף שהעצבון והמרירות

מתגברים ומתפשטים עליו, יקים דברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כג: | לחטף את היגון ואנחה אל תוך השמחה, ואמר רבנו ז"ל | שם, חלק א', סימן כב, | שעקר העזות והעקשנות דקדשה זוכים דיקא על ידי שמחה.

ידיך הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תתכח. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ה.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק להדביק עצמו בו יתברך, זו התרופה להכל, הינו להכניס בדעתו תמיד את אלופו של עולם, ולקים את הפסוק | ויקרא יט, ד: | "אל תפנו אל האלים ואלהי מסכה לא תעשו לכם אני הוי"ה", וחכמינו הקדושים דרשו | שבת קמט. |: אל תפנו אל מדעתכם, לאלהסיח דעת ממנו יתברך כלל, וזו הרפואה לכל, כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה', כשיש לאדם אמונה הוא נצל מכל מיני מחלות וחלאים רעים, ואמרתי להעתיק לך מספר קדוש ונורא "דרך אמונה" על פסוק זה: "אל תפנו אל האלים ואלהי מסכה לא תעשו לכם אני הוי"ה". ואמרו רבותינו ז"ל: אל תפנו אל מדעתכם. והנה שרשי התורה והעבודה כפי שקבלנו מפי סופרים וספרי קדמוננו הקדושים, הוא דרכי הצדיקים שמקימים | תהלים טז, ח | "שויתי ה' לנגדי תמיד", וכידוע משלחן ערוך, ארח חיים, סימן א', כי לזה נברא העולם בגין דישתמודעון ליה | זהר בא מב: |, והוא שרשי המדות הקדושות, כשזוכה האדם לבוא לדעת הפנימית, להיות מקשר תמיד לשמויתברך בפנימיות מחשבותיו בעמקא דלבא, ואז מטהר מחשבתו ומדותיו. וזהו "שויתי ה' לנגדי תמיד, כי מימיני בל אמוט", שמכריע את כל מדותיו והנהגותיו לסטרא דימינא, ובדעת אחרים ימלא. רצה לומר, שאפלו הוא בבחינת "הסתר אסתיר" | דברים לא, יח |, שהוא חדר לפנים מחדר, ירידת מטה מטה, חס ושלוש, יכול להתמלאות על ידי הדעת, כי הדעת הפנימי בכחו לעשות בריהחדשה, כמו שבכלל הבריאה על ידי הדעת הפנימי נובעים כלהחדושים כידוע. וזהו שפעם אחד אמרו חכמינו ז"ל | עין סוטה יד. |: הדבק במדותיו, ופעם אמרו: בו ולא במדותיו. והאמת מה שנוגע לעבודה הוא, שאי אפשר

לבא לידי מדות קדושים וטהורים, כי אם על ידי דעת הפנימי שהוא רצונו יתברך, דעליו אתמר מגידמראשית אחרית, כמו כן "ובדעת חדרים ימלאו" |משלי כד, ד|, וכשזוכה להסתכל בכל דבר והנהגה על רצונו יתברך, אם יש בדבר הזה רצונו יתברך, שהוא ורצונו אחד, על ידי זה יכול לטהר מדותיו כשמשיג בדעתו שהכל ברצונו יתברך, ורצונו בראה בגין דישתמודעון ליה, אזי מנהג את עצמו ומדותיו הכל כרצונו יתברך. וזהו "מגיד מראשית אחרית" |ישעיה מו, י|, שיכולין להגיד ולהמשיך מראשית עד אחרית, וכמו שכתוב |קהלת ז, ח|: "טוב אחרית דברמראשיתו", רצה לומר, שיוכל להפך אחרית דבר שהוא בחינת'באחרית הימים' לטוב, כידוע 'סוף מעשה במחשבה תחלה'. והראשית נתגלה על הסוף, ונעוץ תחלתן בסופן. וכידוע ממאמר אליהו ז"ל |תקוני זהר, דף יז. |: כתר עלאה איהו כתר מלכות, כי הרצון היה כביכול שיתגלה מלכותו יתברך, שהוא בחינת |תהלים קג, יט| "ומלכותו בכל משלה", אפלו בעמקי תהום, ורצונו היה להטוב שיטעמו, "כי טוב ה'" |שם קמה, ט|, אפלו בסוף כל דרגין, הינו כשיזכה האדם הכולל כל העולמות להכשיר מעשיו ומדותיו שיהיה הכל כרצונו יתברך, ולמלאות כל מדותיו ולהפכם מחשוכא לנהורא. וזהו "בראשית" בשביל ישראל, "ברא אלקים", שנתגלו כל מיני צמצומים, "א'ת ה'שמים ו'את ה'ארץ", ראשיתבות א'ה'ר'ה', שהוא בגימטריה טוב, רצה לומר, שעל ידי ישראליתגלה הטוב בכלל, את השמים - כל מיני צבאות עליונים, ואתהארץ - כל מיני סופא דכל דרגין. וכמו שכתוב: "שמים לרוםהארץ לעמק ורחב לב נכון אין חקר", רצה לומר שעל ידי רחב לבנכון ממשיך בחינת |תהלים קמה, ג|: "ולגדלתו אין חקר", שהוא הטוב הגנוז. וזהו "והארץ היתה תהו, ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור", רצה לומר, שעל ידי ישראל יתיחד סוף במעשה במחשבה תחלה, ויתגלה אור סופא דכל דרגין, וזהו מאמרם ז"ל |ברכות לג|: גדולהדעה שנתנה בין שתי אותיות שנאמר |שמואל א ב, ג|: "כי אל דעותה", גדול מקדש שנתן בין שתי אותיות, "פעלת ה' מקדש אדני" |שמות טו, יז|, וכל מי שיש בו דעה כאלו נבנה בית המקדש בימיו, שיש שני מיני דעת: דעת חיצוני, שעל ידי התנהגות עולמות תמידעל פי טבעי הנס, שחס ושלום, ירשיעו - לא יתבטל העולם, תכפכי לפי הכלל המנח שהכל תלוי

במעשה ישראל, וחס ושלום, יחרבהעולם כשרשעים יתגברו, חס ושלום, על כן היה בחינת דעתחיצוני, שאינו תלוי במעשה ישראל, אם ייטיבו ואם ירעו, חסושלום, ובחינת דעת פנימי שבו תלוי התחדשות מהטוב הגנוז. וזהתלוי בהכרה פנימית, להיות מקשר בפנימיות העולמות, שהואבחינת |ישעיה מ, כו|: "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה", שלא להיות בבחינת שטיין דמסתכלין בלבושין דלבושין אינון משתנין. וכידוע |תקוני זהר| רק להסתכל בכל דבר הנהגה ומדה של רצונויתברך שמו, לעשות רצונו ושיתגלה רצונו שהוא הטוב מריש כלדרגין עד סוף כל דרגין. וזהו "כי אל דעות" רצה לומר, שני מינידעות - פנימי וחיצוני, והדעת הפנימי הוא הטוב הגנוז באור פנימלך חיים, שנוסף תמיד לרצונו יתברך שמו. וזהו בחינת |תהלים פה, ח|: "ה'ראנו ה' ח'סדך", שהוא ראשיתבות ח'יה', בחינת חכמה, שנאמר עליה |קהלת ז, יב|: "החכמהתחיה", ואזי "וישעך תתן לנו", כי 'תתן' הוא גימטריה 'תכלת', רצה לומר, שנזכה לדעת הפנימי על ידי כפיות כל הגבורותהדינים שתלוי במעשינו, ואז נזכה להיות בבחינת |חבקוק א, יג|: "טהור עינים מראות רע", ונסתכל תמיד על פנימיות העולמות, שהוא שרש הטוב "טוב ה' לכל, ויאר לנו" בחינת "חסד אל", ואלהוא בחינת נהורא דחכמתא על פי |תהלים קיח, כז|: "אל ה' ויאר לנואסרו ח'ג", ראשי תבות: ח'סדים ג'בורות, וזהו "למדנו לעשותרצונך, כי אתה אלהי רוחך טובה תנחני בארץ מישור" |שם קמג, י|, שבקש מהבורא יתברך שילמדו לעשות רצונו בכל תנועה והנהגהעל ידי כי אתה שהוא בחינת אור החסדים אתה כהן, שיסתכל תמידעל חסדי השם יתברך ברוך הוא בכל דבר. וכמאמר החסיד בעלחובת הלבבות, ושכחו כי הם וכל אשר להם טובות שהיטיב להםהבורא יתברך, וכשיזכה לזה האמונה שהכל ברצונו יתברך, והתגלות הרצון היה להיטיב, בבחינת |קהלת ז, ח| "טוב אחרית דברמראשיתו", שיתגלה טובו יתברך, על ידי עשיות רצונו שהואורצונו אחד כביכול. וזה "ביום ההוא", שהוא ראשי תבות "א'תה'שמים ו'את ה'ארץ", שהוא טוב הגנוז, "יהיה ה' אחד ושמואחד" |זכריה יד, ט|, שיתיחד ה'רצון' כביכול שהוא גימטריה 'שמ"ו".

והנה כשזוכה האיש הישראלי לזה, אז הוא בבחינת השתוותשהכל שווה לפניו,

ובבחינת כלא כלא חשיב נגד רצונו, ואינו רואהואינו שומע בכל דבר לעצמו ולגרמיה כלום, אז שיתעקש על איזהדבר שיהיה דוקא כך, כי אינו רוצה רק לעשות רצונו, ובכל דברונהגה יוכל למצא רצונו איך להנהיג במדה ההוא על פי רצונו,האיך לאהב הדבר על פי דעת התורה, ובמה ועד כמה ידחההפסלת שבדבר ההוא, וכן האיך ובמה ועד כמה לירא, ואם היראההיא נגד אמונתו יתברך שמו נדחה כפסלת, וכן בהתפארות יראהאם יבוא התפארות להבורא יתברך שמו, והמותר ידחה, וכן בנצחוןוכן בכל מדה, וחוץ מזה בכל העולם כלו דומה לפניו כמישור. וכמאמרם ז"ל |יומא עה. | על פסוק |משלי כג, לא|: "כי יתן בכוס עיניויתהלך במישרים", כל העולם דומה לו למישור, וזהו "למדנילעשות רצונך, כי אתה אלהי רוחך טובה", שהוא דעת הפנימי, כ'רוח' הוא בחינת יעקב לית עלמא קאים אלא ברוחאנ, 'טובה' זובחינת משה דעת הפנימי, שנאמר בו |שמות ב, ב|: "ותרא אתו כיטוב הוא" - נתמלא הבית כלו אורה, "תנחני בארץ מישור", שיהיה כל העולם דומה עלי כמישור חוץ מרצונו, שאהיה בבחינתהשתוות, וכן הוא באמת למי שזוכה לטעם מזה ונוגע בקצהובאמונה הקדושה, שהכל נברא ברצונו יתברך שמו, שהוא ושמואחד, ורצונו היה בראשית - בשביל ישראל ובשביל התורה. ועלזה נתגלו ונבראו כל העולמות, וכל העולם לא נברא אלא לצוותלזה שעושה רצונו יתברך. וזהו "למדני לעשות רצונך", כי אתה,רצה לומר בחינת כי גדול אתה הוא אלהי אלהים ואדוני האדונים, וכלא קמיה כלא חשיב, ויחדת שמך רק עלי ולא על שום בריהמעליונים ותחתונים, בראשית - בשביל ישראל, וחיב כל אדםלומר בשבילי נברא העולם, ועל ידו יתמלא רצונו יתברך, שאעשהבכל דבר רצונו יתברך, ויתגלה הטוב בכל העולמות.

וזה "כי אתה", שאתה יחיד ומיחד, "אלהי" יחדת שמך עלי,להקרא אלהים, ואז "רוחך טובה". וזהו שעל ידי הדעת הפנימי, שהוא רצונו יתברך להיטיב שיתגלה טובו הגנוז בסופא דכל דרגין. וכשזוכה האדם לתקן כל מדותיו ומחשבות דבורו ומעשיו, לבואלבחינת "ובדעת חדרים ימלאו", שהוא "טוב אחרית דברמראשיתו", ואז יקים |ישעיה ב, ב|: "והיה באחרית הימים, נכון יהיההר בית ה' בראש ההרים", ויתגלה התקשרות העולמות על ידיעשית רצונו יתברך, בבחינת |דברים

ג, כה|: "ההר הטוב הזהוהלבנן", שהתפלל משה שההר הטוב הוא טוב הגנוז, והלבנון שהוא דעת הפנימי במחא ולבא, כידוע שהוא ל"ב נתיבות חכמהונו"ן שערי בינה, וזהו "והאלילים כרות יכרתון לתקן עולםבמלכות שדי", כידוע מאמרם ז"ל שמלת שדי יש לו שני פרושים, פעם אמרו זה לשון שאמר לעולמו די, שרצה להתפשט יותר, ופעםאמרו שמשדד המערכות, והנה בחינת אלילים הוא בחינת לגרמיה, שהוא אלי ולי שאינם בטלים לרצונו יתברך, ומזה נמשך ק"ך צרופיאלהים דקרו ליה אלהי דאלהא. וכשזוכה האדם לבטל רצונותיומפני רצונו יתברך, ולעשות רצונו בבחינת דעת הפנימי, אזי יתגלהחדוש העולם וישדדו כל המערכות, ויתגלה מלכותו יתברך. וזהו"לתקן עולם במלכות שדי", וזהו "אל תפנו אל האילים", העצהלזה "אל תפנו אל מדעתכם", שהוא חסד אל כל היום, שהוא טובהגנוז יומא דאזיל עם כולהו יומינס, שהוא רצונו להיטיב, על ידי זה אל תפנו אל האלילים, שתהיו בבחינת: "רוחך טובהתנחני בארץ מישור", כל העולם כלו דומה עליו למישור, שהואההפך מבחינת אלילים אלי ולי, שרוצה תמיד רק לגרמיה, ובכלדבר והנהגה אינו רואה ואינו שומע רק לעצמו, וכידוע למבקשיהאמת לא לרמות ולא לשטות עצמו, ומבקשי ה' יבינו כל שהואכללים גדולים לעבודתו יתברך שמו. לדעתי, אם תכניס דבורים אלו היטב היטב בתוך לבך, אזתהיה חזק באמונה. וידוע אשר רבנו ז"ל הזהיר את מוהרנ"ת ז"ללחדש הרבה בתורה, ואמר לו: וכשתגיע לכתב מעניני "אמונה", ומעניני "צדיק" תרחיב את הקולמוס צו שפרייט די פענע, כאומר אשר על אמונה פשוטה בו יתברך ועל מעלת התקרבות אל הצדיקצריכים להרחיב את הדבור. הדורש שלומך באהבה רבה מאד... א' תתכט. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, וחשתי ולא התמהמהתי להשיבךתכף ומיד כרצונך. ידידי היקר! להשיבך בפרטי פרטיות יקצרוהמון יריעות, ובפרטיות כי ספרי

רבנו ז"ל בידריך, הפך בהם דכלאבהם - התחזקות והתעוררות לדרי מעלה ולדרי מטה בכלהירידות והנפילות ובכל הנסיונות, שם תמצא מרגוע לנפשך, אך בפרט אחד ראוי לעמד ולדבר בזה, והוא מאד נצרך לענייך, כיהנה מותר האדם מן הבהמה הוא הדבור, וזהו החלוק בין אדם לבין חיה, שיש לו דבור, ועל ידי הדבור באים לידי דעת להכירויתברך, אך בשביל הבחירה והנסיון צמצם עצמו כביכול הואיתברך בחכמה נפלאה ונוראה מאד, עד שיכול להשתמש עם הדבוראל ההפוך גם כן, חס ושלום, והוא לכפר בכל רחמנא לצלן, ואזכשאדם מקלקל דבורו ומדבר הפוך האמת, שהוא האמונההקדושה, ואז כשנפגמת דעתו ואמונתו, הוא נופל בדרגה של חיההטורפת ממש, וזהו כלל המרירות והרציחות והגנבות והבלבוליםשיש בעולם, כי על ידי שפוגמים בדבור פיו, על ידי זה נפגמתהדעת, ואז מתקוטטים אחד עם חברו וכו' וכו', ומתחיל לעבר עלהאדם מה שיעבר, והוא כמו במדבר הפקר, בין חיות טורפות, רחמנא לצלן, ויש להאריך בנקדה זו, אך ההכרח עכשו לקצר. הדורש שלומך...א' תתלבועזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר אחרי קדושים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, שאר בשריר' ... נרו יאיר.

מכתבך היקר לנכון קבלתי אתמול, ומאד מאד שמחתי לשמעהטוב ממך, ואשר תהלה לאל, עזרך השם יתברך אודות הדירהוהפרנסה וכו', והכל בדרך נסים נגלים ונסים נסתרים, אשרינוואשרי חלקנו שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה, המגלה לנו אתאמתת מציאותו יתברך והאמונה הקדושה בו יתברך, ואשרעל ידי זה אנו רואים את נפלאות השגחתו יתברך הפרטי פרטיתעלינו בכל תנועה ותנועה ובכל פסיעה ופסיעה, ובפרט אתה, שזכית להיות גבור המנצח, ולבא לארצנו הקדושה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כ'|, ואשר שם הוא מקום הנסים ומקום האמונה ומקוםהתפלה |עין שם, סימן ד'|, ואשר בזה תלויה כל גאלתנו, וצריכיםלהתפלל תמיד, שכל ישראל יחזרו שמה |עין שם, סימן קנן|. חמדת לבבי! כבר קבלתי ממך מכתב זה כמה חדשים, אך מרב טרדותי הרבות,

בעוונותי הרבים, כל החרף שעבר לא היה ליהפנאי לקחת עט ועת בידי, ובפרטיות שהיה ההכרח לי לגמר כמהספרים יקרים, נוראים ונפלאים מאד מאד, אשר יאירו פני תבלדעתו הקדושה של רבנו ז"ל, כי תהלה לאל, קדם חג הפסח יצאמהכורך ספר "ארך אפים", ועד עכשו, שהוא לערך שלשה שבועותנמכרו כבר אלפים וחמש מאות ספרים, מיום רביעי שעבר פרשתתזריע ומצורע עד אתמול בלילה מכרנו אלף וחמש מאות ספרים, והוא תהלה לאל, חסד נפלא ממנו יתברך, כי נחטף בכל בתיהמדרשות, ובפרטיות בישיבות בין בחורים, ועל כן לא בחנם לקחאת עצמו הסמ"ך מ"ם עלי כל כך. ובאמת היו לי נסים נגליםבהדפסת ספר זה, כי עבר עלי מה שעבר |ברוך השם נפטרתיממשרתי שהיא מלמדות, וכן נצלתי אני ובני ביתי משרפה|, טובלהודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלולי בנעימים. והנה פה שלח אחד מכתבים רבים לזקני אנשי שלומנו עלי, וכתב עלי כל מיני לשון הרע ושקרים וכו' וכו', למען להצית אשהמחלקת עלי בחנם על לא דבר, על כן ראה וגם ראה להמליץבעדי לפני ... ולמצוה רבה יחשב לך דבר זה, ועל כן תמחל לילמה לא כתבתי לך. ואודות האברך ... נרו יאיר, היתה מצוה רבה, שאתה תדברעמו מאד כי אתה סמוך לו, ומצדי אקים את דבריך ואכתב לו. אהובי, אחי! ראוי לנו לתן תודה והודאה בכל יום ובכל שעהובכל רגע על גדל החסד חנם שעשה השם יתברך עם קטני ערךכמונו היום, וזכינו להתודע מרבנו ז"ל, ועל כן עלינו להתחילהתחלה חדשה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע מחדש ולקים דבריוהקדושים, ובפרטיות "שמחה והתבודדות", שהם "יראה ואהבה" שמקבלים ממנו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יז|, והן שתי הבקיאיות- בקי ברצוא ובקי בשוב, אשר על ידי זה יכולים לילך ישר על"דרך" התשובה |עין שם, סימן ו'|, כי "שמחה" היא ענין של"אהבה", שמרב האהבה שיש לו עמו יתברך, הוא שמח ורוקד, והוא ענין של בקי בשוב, להחיות את עצמו עם כל נקדה ונקדהשמוצא בעצמו, ומחיה ומחזק את עצמו על נעם חלקו וגורלו, ולהפך - "התבודדות" הוא ענין של "יראה", ששופט את עצמו בכל דבר שעושה, ומתירא ממנו יתברך, והוא ענין של בקי ברצוא, לידע שעדין אינו יודע כלום, כי לגדלתו יתברך אין חקר.

אהובי, אחי! ראה וגם ראה את גדל אהבתנו יתברך עליך, איך שאוהב אותך ועוזר לך בכל ענייניך, על כן ראה להיות רגיל לברחבכל פעם רק אליו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך בפרטיפרטיות כאשר ידבר איש עם רעהו, ותחקק בדעתך כי "שוא תשועתאדם" |תהלים ס, יג|, ושום בריה לא תוכל לעזר לך, ומכל שכן להרעלך, חס ושלום, כי הכל משגח ממנו יתברך, כי מלא כל הארץ כבודו, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, ונתלבש עצמו בלבושים אלו אשר למראה עינינו, שהם: דומם, צומח, חי, מדבר, למען הבחירה והנסיון, ובאמת הכל דמיון גדול. כי הוא יתברך אל מסתתר |ישעיה מה, טו|, והוא הוא שכל הנעלם מכל רעיון, ואנו מחיבים להסתכל בשכל הזה, ולקשר את עצמנו אליו מכלדבר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'|, ולחזק את עצמנו להיות תמידאך ורק בשמחה עצומה אין סופית, כי אין לך עוד שמחה מזהכשנתברר להאדם כי כל העולם ומלואו הוא רק לבוש לאין סוףברוך הוא, ועל כן מה יעשה לי אדם, כי הוא יתברך שם בכלהמניעות וההסתרות |עין שם, סימן קטו|, ועל ידי הדעת הזו נגאליסמכל הצרות והיסורים |עין שם, סימן רנ|, וזוכים לחיי העולם הבא והעולם הזה ממש, כי ידיעה זו היא מעין עולם הבא ממש |שם, סימן ד'|; אשרינו ואשרינו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

ידיך הדורש שלומך...

אבקשך מאד להעתיק לי השיחות והספורים מר' לוי יצחק |נרויאיר| |ז"ל|, שעדין אין לי, וכן תעורר את ... שישלח תכף ומידכל ... החדשים שיש תחת ידו מר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל| דיקא, כי הם מאד מאד נצרכים לי, ותצמח מזה זכות הרבים לדורותעולם, כאשר ידוע לך; כי תהלה לאל, קם עכשו דור חדש, ממשאלפי אלפי נערי ישראל, כן ירבו, ויהיו נצרכים להם הדבורים והשיחות החדשים אשר ידפסו בספרים החדשים. הכפל הדבר, עשה למען זכות הרבים לדורות עולם, אף שאחרים הדפיסו עלימודעות להפוך, אף על פי כן האמת עד לעצמו, כי אין כמעטבריה אפלו מכל אנשי שלומנו, שתבין היטב מה עובר בעתים הללוועל בני הנעורים ברוחניות ובגשמיות, ואין מי שירחם עליהם, כיאם כשיקרבו להם דברי רבנו ז"ל, אשר רק הוא הרופא הגדולהמפלג במעלה נפלאה מאד |עין

לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל';|; ושלוםלידידי ר' ... נרו יאיר, ובקש אותו גם כן, שימליץ בעדי לפני ר'לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, אשר כונתי היא לשמים. א' תתלא.בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר אמר ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי,הבחור היקר, הרוצה להשקות נפשו עם מימי החסד הנובעים ויוצאים ממקור החכמה הקדומה, היוצאת משלש ראשונות דעתיקוכו' ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתביך קבלתי זה פעמים, ותמחל לי למה נתעכב, כיבעוונותי הרבים טרדותי עברו ראשי בעסק הרבים, ולא במעלובזדון עשיתי זאת. והנה אודות עניניך, כבר נדפסו כמה מכתבים בענינים אלובספרי "אשר בנחל" |העתקו בסוף ספר אות ברית|, וכן ב"קריאתשמע שעל המטה" ובספר "ארך אפים" - קחהו משם, אך מחמתשאני מבין מדברייך שאתה שבור מאד, אמרתי ארוצה דברי אלהאליך, אולי אוכל לחזקך ולאמצך ולהחיותך, כי דברינו מיסדיסעל פי דברי רבנו ז"ל, אשר הוא הוא נשלח אל דורותינו אלההחיות נפש כל חי, לרחצו ולנקותו מטנוף מעשיו ולהשיבו אליויתברך. ועל כן לא בחנם אורב מאד הסמ"ך מ"ם עליו להסתירוולכסותו מהעולם, ומדברים עליו מה שמדברים, כי הוא יודעשכשאדם יזכה להתקרב אליו באמת, ויקים את דבריו, אז כבר איןלו שיכות אל האדם הזה.

על כן, אהובי, אחי, חמדת לבבי! בודאי צרתך היא צרהגדולה עד מאד, כי מי שנופל בעמק בור ודות וכו', שהוא פגםהברית - הוצאת זרע לבטלה וכו', אז קשה וכבד עליו לצאת מזה,כי ההרגל נעשה טבע שני, ומה גם שנתקלקל המחין ונתבלבלתדעתו ונשבר רוחו, ומר ומרור לו עד מאד וכו', אך מאידך גיסא,שכבר זכית להתודע מרבי אמת כזה, אשר ערב להשם יתברך לתקואת כל הפגומים והמלכלכים בטנוף מעשיהם וכו' וכו', אתה צריךלהחיות את עצמך בזה מאד מאד, ועל כל פנים תראה לאחז אתעצמך בו ז"ל, כי בודאי יעשה מה שיעשה הסמ"ך מ"ם לרחקך,חס ושלום, מזה הצדיק האמת, כי כל הענין קוץ בעיניו, ותשמעמחלקת גדולה עליו, והכל כדי להכניס בך ספקות וכו', ואז אםאף על פי כן לא תסתכל על שום דבר, ותהיה חזק בהתקרבות אליוז"ל, אז בודאי תזכה על ידו לצאת

מהחטא הגרוע הזה, ותזכה להגיע אל עניןך, שבשבילו ירדה נשמתך אל זה העולם וכו'.
אהובי, אחי היקר! צריך שתדע, כי החטא הזה בא על ידיהקלפה שנקראת יללה,
אשר כל ענינה לפרס מצודות תחת רגליבני אדם, ועל ידי זה לוכדת אותם ומכשלת
אותם בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה וכו', והמצודה שפורסת היא עצבות
ומרהשחורה ומרירות, אשר על ידי זה באים לחטא הזה, ולכל העברותשבועולם, כי
העצבות היא היא הסטרא אחרא ממש. כי באמת איןשום מציאות בלעדיו יתברך כלל,
והכל לכל הם עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך ממש, רק נתלבש עצמו בלבושים
כאלו, אשר הואנגד מראה עינינו, שהוא דומם, צומח, חי, מדבר, ובשביל זה
נקרא"עולם" לשון העלם, כי נתעלמת אלקותו יתברך בתוך העולם, וכלעבודת האיש
הישראלי צריכה להיות - להסתכל בשכל ובחיותאלקות שיש בכל דבר|עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א', וכשאדם יודע זאת, אז הוא תמיד בשמחה
עצומה, כי "עז וחדוה במקומו"|דברים הימים א טז, כז, והוא יתברך "מקור
השמחה", כי אין לך עודשמחה בעולם כשמחה זו, שאדם זוכה לידע כי השם יתברך
אתו, עמו ואצלו, וגם במקומו שהוא מנח שם, גם משם יכולים למצאאותו יתברך,
כי בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, וגם בכל ההסתרות והחשכות
והמרירות והמניעות גנוז ומסתרומלבש אורו יתברך|עין לקוטי מוהר"ן, חלק
א', סימן קטו, מה שאין כןשבביל הבחירה והנסיון כביכול צמצם את עצמו, אשר
משם נתהוההסטרא אחרא|עין שם, סימן סד, המסתירים אותו יתברך, שזהו
כללהעלמות וההסתרות שיש בעולם, אשר משם נתהוו כל המרירותוהיסורים והצרות
והעצבות; כי כשהאדם עוקר את עצמו ממנויתברך, אז הוא שורה בעצבון ובמרירות
גדולה, והסטרא אחראוהקלפות הם הם הדמיונות שמסבבים את מח האיש הישראלי
|עיןשם, סימן כה, ועל כן התקון הראשון של פגם הברית - הוצאתזרע לבטלה
הוא שמחה, למסר נפשו לבא אל מדת השמחה, ואףשזוהי העבודה הכי קשה לזכות
להגיע אליה, ובפרטיות אותהנשמות שנתקלקלו כבר בפגם הברית - הוצאת זרע
לבטלה, עליהן מנחים העצבון והמרירות והכבדות בהתפשטות גדולה עדמאד,
אף על פי כן זהו עקר הנסיון שלהם, ובשביל זה הוריד לנוהשם יתברך
בדורותינו אלה את בן השמחה המשמ"ח ומנח"ם אתכל הנפשות השבורות והירודות,

ומשיבם אליו יתברך.

אך אי אפשר ללב לשמח מרב עקמומיות שהוא מסבב בה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה' |, כי אם על ידי תפלה בכח, כי התפלה מישרת את הלב ומוציאה ממנו את הארס הר'ע' שהכניס בו המלך האכזר, שהוא היצר הרע. והנה שלמות התפלה היא, כשזוכה לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה כדבר איש עם רעהו, שזוהי שלמות התפלה והדבקות, אשר מקימים על ידה מצות עשה של "ולדבקה בו" | דברים יא, כב | ושל "ולעבדו בכל לבבכם" | שם יא, יג | ושל יחוד ה', כי כשאדם מרגיל את עצמו לילך במקום מיחד שאין שם בני אדם, ומספרלפניו יתברך את שברון לבו, ומגלה אליו יתברך בפרטי פרטיות את כל מה שעובר עליו בתמימות ובפשיטות גמורה, אז דיקא על ידי זה זוכה שנתישר לבבו מכל מיני העקמומיות ונתחזקתאמונתו בו יתברך, ולאט לאט נתקן שברון לבבו, ונתעלה מנפילתו, ומתחיל לזרח עליו אורו יתברך. ועבודה זו נקראת "התבודדות", אשר הוא חרבו של משיח | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב' |, כי משיח יכניס דבר זה בעולם, כמו שכתוב | צפניה ג, ט |: "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' ולעבדו שכם אחד". ועל כן, אהובי, אחי היקר, אם אתה רוצה לזכות לצאתמהחטא המגנה הזה שנפלת בו, ואתה רוצה לזכות להיות תמיד בשמחה עצומה, להתענג מנעם ערבות זיו אור חיות אלקותי יתברך, אשר זהו האשר והעשר הנצחי, תרגיל את עצמך מדי יום ביומו לברח למקום מיחד שאין שם בני אדם, ותשיח ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות וכו' וכו', ואף שבתחלה תהיה כבדה עליך עבודה זו מאד, כי | ספר המדות, אותאמונה, סימן כב |: הפשע של האדם מכניס כפירה לאדם; על כן מרבחטאים, אין האמונה בשלמות אצל האדם, ועל כן אינו מדברומתפלל עמו יתברך, כי אם היה האדם זוכה לידע בידיעה ברורהומזככת, אשר הוא יתברך עומד על ידו, ושומע כל דבור שמדבר, בודאי היה מתמיד בעבודה קדושה זו לדבר עמו יתברך | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב |, אף על פי כן אם תהיה עקשן גדולעל ענין תפלה, אז סוף כל סוף תזכה לשבר כל המסכים והמחיצותהמסבבים אותך, ותזכה שתאיר נשמתך בהארת ערבות נעם זיוחיות

אלקותו יתברך.

אהובי, אחי! אין דבורים להודות ולהלל את השם יתברך עלהחסד חנם, אשר טוב גמלנו בזה שזכינו, ששם נפשנו בחיים, ולאנתן למוט רגלינו, ובודאי נזכה לתקון נצחי על ידי רבנו ז"ל. והעקרלקים עצותיו הקדושות, ולהתמיד בתורה הקדושה שעורים כסדרן - במקרא, משנה, גמרא, מדרש ובפרטיות בשלחן ערוך, אשרמאד מאד הזהירנו על זה; אשרינו ומה טוב חלקנו ומה נעיםגורלנו, ומה יפה ירושתנו, חבלים נפלו לנו בנעימים; חזק ואמץלקים דברינו אלה, להתחזק בשמחה עצומה וכן להתבודד עמויתברך בכל יום ויום בעקשנות גדולה, אז תזכה לתקון נצחי. ואתמול בלילה אחר הספירה, אמרתי לאחד מאנשי שלומנו, שעלה ברעיוני בשעת הספירה - הלא היום "הוד שבנצח", וידועאצלנו, שרבנו ז"ל ענינו "נצח", שמו הקדוש גימטריה "נצח". ואמר והתפאר כמה פעמים "נצחתי ואנצח", ועל כן ההוד והיפישל ה"נצח" הוא לכון מצורת המנורה ומשם מ"ב שהוא אנא בכח"מישור תמיד", ומקנה המנורה אות יו"ד, הינו כשזוכים לקבלבאמת דעת רבנו ז"ל |נצח|, אז הולך לו "ישר תמיד", ואין לו שוםקשיות עליו יתברך. וכל זה זוכים על ידי שנעשה בסוד "יו"דזעירתא", שמבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ואינו חפץ שוםדבר רק אותו יתברך, אז דיקא אדם שאוחז בדרגה זו, הולך לותמיד כסדרן |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב|: עקר הצרותוהמרירות שעובר על כל אחד בזה העולם הוא רק על ידי פגם של"אנא אמלך" - שרוצה איזה רצון מבלעדי רצונו יתברך.

ידיך הדורש שלומך באהבה רבה...

תכתב לי אם קבלת מכתבי זה, וההכרח לקצר עכשו, כי כלזה אני כותב לך על הדרך.

א' תתלב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר אמר ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי, האברך היקר לי מאד,

שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתביך קבלתי זה שלש פעמים, אך מרב טרדותי, בעוונותיהרבים, בעסק הרבים,

לא היה לי הפנאי להשיבך, ובפרטיות שאנועסוקים עכשו בעסק ההפצה, להפיץ את

הספרים החדשים שהם"ארך אפים", ותהלה לאל, הם נחטפים בכל המקומות שאנו באיםלשם.

אהובי, אחי! כל ענייך הם פרשה סתומה בעיני, ועל כן לאאדע מה להשיבך, ומה טוב ומה נעים, אם היינו זוכים להתועדיחך, ואז נמתיק סוד, כי דברים כאלו אי אפשר לדבר על פני הכתב, אבל דבר אחד אוכל להקדים לך, שדבר רבנו ז"ל הוא רק "שלום" ואהבה ואחוה ורעות, ובפרטיות בביתו, להקפיד מאד על שלום בית, ולהיות ותן גדול ולא אכזרי, חס ושלום, כנגדה, אשר היאמדה מגנה מאד מאד, ורבנו ז"ל הזהיר מאד את אנשי שלומנולכבד נשותיהם |עין שיחות הר"ן, סימנים רסג, רסד|, ומכל שכן שצריכים להזהר לא לגרש את אשתו, כי אפלו המזבח מוריד עליו דמעות |גטין צ.], ומכל שכן וכל שכן כמה דמעות יוריד בעצמו כשיקימשנתו ושכרותו, כי בשעת כעס - המחין ישנים, והוא שכורלגמרי, ואז נדמה לו הכל ישר ונעים, אבל כשיקימשנתו ושכרותו יצטער מאד מאד מה עשה, בשביל שטות כזו וכו' הצרך להתגרש? ! ויבכה ויוריד דמעות הרבה, ובפרט מי יודע אם יוכל עוד לראות את בניו ובנותיו, על כן אין זו עצה כלל. ואודות לצאתבריש גלי, גם זוהי אינה עצה כלל, כי "והצנע לכת עם ה' אלקיך", ובפרט שיוסיף שמן על המדורה וכו'.

ועל כן, חמדת לבבי, מה טוב ומה נעים שנזכה להתועד יחד, ולעת עתה שתק, ואל תצא לריב, רק ברח לך אליו יתברך, ותספרלפניו יתברך את כל לבבך וכל מה שעובר עליך, כי אין לנו על מילהשען, כי אם על אבינו שבשמים |סוטה מט| כאשר הורנו רבנו ז"ל.

ידיך לנצח...

א' תתלג. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהר בחקותי ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי כבר כמה פעמים, וכבר כתבתי לך מכתב, אך מרב טרדוטי הרבים, בעוונותי הרבים נשאר בידי ופה תקבלו.

אהובי, אחי היקר! בכל יום ויום עובר על כל אחד עגמת נפשוחלישות הדעת חדשות, והכל כדי להפילו בעצבות ובמרירות, והאדם נברא, שיזכה להפך הכל אל

תקף הששון והשמחה, ואף שהיא העבודה הכי גבוהה בעולם, לזכות להיות תמיד בשמחה, כיכפי הקטנות והירידות והנפילות שעוברות על כל אחד, קשה וכבדעליו מאד מאד להיות בשמחה, ומכל שכן וכל שכן מי שנכשלונופל בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, עליו מתגברים ביותר המרירות והעצבון, וכמעט שיאבד לנצח, אך כבר הורנו רבנו ז"ל לבלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן רפב|, שצריך לדון את עצמו לכף זכות, ולמצא בעצמו בכל פעם איזו נקדה טובה, ולהחיות את עצמו עם כל נקדה וחוט השערה שזכה למצא בעצמו מקדשת יהדותו, יהיה איך שיהיה, עין שם; והנה עקר השמחה זוכים רק על ידי האמונה הקדושה, כי כשאדם מכניס את עצמו לגמרי אל תוך האמונה הקדושה, ויודע ועד אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, |חלין ז':|: אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, וכן |יומא לח':|: אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, וכן |ברכות נח':|: אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה; בדיעות אלו דיקא יזכה להיות תמיד בשמחה, כי מה יעשה לו אדם, וזהו עקר הגלות הארכה והמרההזו, שנופלים תחת הטבע, עד שנדמה לכל אחד, אולי חברי יקחדבר השיך לי, או אולי חברי יהיה גדול ממני, ולא דעת ולא תבונהלו, כי הכל ממנו יתברך, ועקר עבודתנו היא להתחבא בצל כנפיו יתברך, ולבטל את עצמנו לגמרי אליו יתברך בשיחה - זו תפלה, בתמימות ובפשיטות גמורה, כאשר ידבר איש עם רעהו, ולספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו. וכל מה שהאדם זוכה לדבר עמו יתברך יותר, כמו כן זוכה לבטל מעצמו כל מיני מרירות וצער ועגמת נפש, ואדרבה נכלל לגמרי בו יתברך, אשר "עז וחדוה במקומו", ולפניו יתברך אין שום עצבות כלל.

אהובי, אחי היקר! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להיות בצלאדמה ימנותא, צל החיים, צלו של רבנו ז"ל, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו עד עכשו.

ולמען השם, אל תבלבל את עצמך משום מחלקת וסכסוכים, תעשה התחלה חדשה על כל פנים מעכשו, ללמד בכל יום פרשה, חמש ורש"י, וכמה פרקים משניות, וכמה

דפים גמרא ומדרש רבהמפרשת השבוע, ושעור בשלחן ערוך, וספרי רבנו ז"ל, ואז טוב ללנצח נצחים. ותרגיל את עצמך לרקד בכל יום אפלו בינך לביןעצמך בחדר מיחד, כי הרקודין הם המתקת הדינים.

ברוך השם, עד היום מכרנו כבר שלשת אלפים ספרי "ארךאפים", כי נתפשט פה תהלה לאל, בכל תפוצות ישראל, בכל בתיהמדרשות; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשהעמנו.

ידיך...

א' תתלד.בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהר בחקותי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי,האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי כבר כמה פעמים, אך מרב טרדותי,בעוונותי הרבים, לא היה לי הפנאי להשיבך תכף ומיד כרצונך.

והנה לנחמך ולהחיותך הלא ספרי רבנו ז"ל בידיך, הפך בהסבכל פעם בחיות חדשה, ושם תמצא מרגוע לנפשך, כי באמתעוברות על כל אדם בכל יום קטנות וירידות וחלישות הדעתחדשות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עז|, וכמעט שיפל לגמרי, לולאחסדי השם יתברך, אשר היטיב עמנו ושלח לנו רועה נאמן הוארבנו ז"ל, ועל כן עלינו להטות אזנינו מחדש בכל יום ובכל שעהובכל רגע אל דבריו הקדושים.

וצריך שתדע, חמדת לבבי, כי עקר ההצלחה בדרכי רבנו ז"להוא רק כשזוכה להתחדש בכל יום ובכל שעה ובכל רגע מחדשדיקא, וכאשר צעק רבנו ז"ל: "אלט טאר מען נישט זיין"פ, וזהועקר מרירות הגלות הארכה והמרה הזו, שכל אחד נפל בעיני עצמוכאלו אבדה תקותו, ולעולם כבר לא יוכל להתחדש ולהתחילמחדש, ועל שם זה נקרא היצר הרע: "מלך זקן וכסיל" |קהלת ד, ג|, שמכניס באדם זקנה דסטרא אחרא, אשר משם נמשכת העצבותוהעצלות והכבדות, עד שכמעט יגוע, חס ושלום. ומהיכן באה קלפהזו של זקנה דסטרא אחרא? זהו מ'אנא אמלך', כי כשאדם רוצהאיזה דבר מבלעדי רצונו יתברך, ומכל שכן שרוצה להשיג איזודרגה או

להשתרר על זולתו, להיות רב ורבי ובעל דרשן או עשירוכו' וכו', וכשאינו עולה בידו, אזי נופל בעיני עצמו, עד שנופל בזקנה דסטרא אחרא, והוא מסבב בעצבון ובמרירות גדולה על מרנפשו, שלא בא אל מה שרצה, ומרב צערו ועגמת נפשו נעשה כסילגמרי, שאז הוא כבר מוכן לכל העברות והירידות שבעולם, כי|סוטה ג.]: אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות, ומשם כל היסורין, כי|שבת נה.]: אין יסורין בלא עון; כי עקרהיסורין כשאדם נופל בעוונות|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז', וזהבעצמו מרמז בשמות היצר הרע: "מלך" - שמכניס בו מחשבות של 'אנא אמלך' וישות, להיות ראש ומנהיג, למדן וחסיד ובעלמקבל, וכשרואה שאינו הולך לו, נופל בעיני עצמו, ונעשה "זקן", שמיאש עצמו לגמרי, כי רואה שכבר עברו עליו ימים ושנים, ולבסוף מה נעשה עמו?! ועל ידי הצער והחלישות הדעתוהמרירות והעצבון, נעשה "כסיל" ממש.

חמדת לבבי! ראוי לנו לשמח ולרקד בכל יום ויום על נעםחלקנו אשר נפל בנחלתנו, שזכינו להיות בחלקו ובנחלתו של רבנוז"ל, אשר הוא הרחמן האמתי, והוא מבין אותנו, והוא מרפא אתכל אחד החפץ להתרפא באמת יהיה איך שיהיה, על כן העקרלסלק תמיד את דעתנו הפגומה, ולהתחיל ללמד ולהגות בדבריוהקדושים, שהם אורות של עתיק וכו', ולהאמין בהם בתמימותובפשיטות, לידע שהם סובבים גם על אנשים מגשמים כמונו היום;כי עקר הצרות והיסורים שעוברים על כל אחד, הוא רק מפגםאמונת חכמים, שאינו מאמין בדברי החכמים, שעדין גם לו ישתקוה, יהיה איך שיהיה, ואפלו שכבר התחיל התחלה זו אלפיסורבבות פעמים, עדין לא אבדה תקותו|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןסא|, שאז עולים מותרות ופסלת במחו, ומסבבים אותו ומעקמיםאת לבבו, ומרור לו, והולך תמיד במרירות ובעצבון,ובמחשבות של לאבד את עצמו לדעת, חס ושלום, וכל זה נעשהעל ידי פגם אמונת חכמים, שסבב עמו היצר הרע על ידי שהפילאותו קדם בקלפת 'אנא אמלך', שאז כשאינו הולך לו, אז נופלבזקנה, שנעשה זקן וחלש בעיני עצמו, עד שעל ידי זה נעשה כסילממש, ונדמה לו כאלו אבד מנוס, חס ושלום.

אהובי, אחי היקר! אחרי החסדים הגדולים, נסי נסים, שעשהעמך השם יתברך וכן

עושה עמך בכל יום ויום ובכל פסיעהוהופסיעה, שמצאת זוגך תכף ומיד שבאת לארץ ישראל, אשרבחורים אחרים חבריך היקרים, לא זכו לזה עדין, וכן זכית להשארלדור בארץ ישראל, אשר היא זכות גדולה וכו', ועוד שאר טובותישועות וחסדים שעשה עמך השם יתברך, מה שידוע רק לך, וכןישועות וחסדים אשר אינם ידועים לך, אין נאה לעזב את עצמושקורין 'זיך אפ לאזן', כי הנך רואה את גדל האהבה שהשם יתברךאוהב אותך, ורוצה רק להיטיב לך, אך הוא מחכה שתדבר אליו, ותספר לפניו את כל לבך וכל מה שעובר עליך, כי הוא יתברך חפץמאד בתפלת עבדיו, וזה לו השעשועים הכי גבוהים, כשאדם אשרמסבב במחיצות ברזל - תאוות ומדות רעות, הסתרות ומניעותודחקות וכו' וכו', מחזק את עצמו, ובורח אליו יתברך, ומדברומשיח עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, אין לשער ולספרכלל מה שנעשה מזה בכל העולמות, כי רק בשביל זה ברא השםיתברך את כל הבריאה מראש כל עלמין עד סוף כל עלמין, הכלכדי שיקבל שעשועים מבניו האהובים, שהם עם ישראל.

חמדת לבבי! תחקק היטב היטב בדעתך, כי אין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, והכל לכל הוא עצם עצמיות חיות אלקותיותברך ממש, רק נתלבש עצמו בלבושים אלו אשר למראה עינינו, שהם: "דומם, צומח, חי, מדבר", והטביע את הבחירה באדם - או שימשך את עצמו אל הגשמיות, או יברח אל הרוחניות, כיעל ידי ישוב הדעת אמתי זוכים, לידע כי הכל רק דמיון, כי איןבלעדיו יתברך כלל, כי בכל תנועה ותנועה ובכל הסתרה וחשך, שם אלופו של עולם מסתתר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קטו|, וכשנתבררת לאדם ידיעה זו, אז הוא תמיד בשמחה עצומה, כי איןלך עוד שמחה בעולם משמחה זו, לידע אשר השם יתברך אתו, עמו ואצלו, ואין שום עצה אחרת, רק לדבר עמו יתברך, ולבקשלפניו יתברך כל מה שצריך - הן בגשמי והן ברוחני. ואףשהבעל דבר מכניס בלב חלישות ופחדים - הן אמת שהואיתברך מלא כל הארץ כבודו, והוא אתי, עמי ואצלי ממש, אף על פי כן מי אנכי שאזכה להתפלל וכו', או אולי אין שומעיםלאיש גס וגרוע כמוני וכו', או יותר טוב לי לעשות עבודות אחרותוכדומה פתויים ודמיונות כאלו אשר אורג הסמ"ך מ"ם בלב ובדעתכל אדם. ובאמת זו קלפת עשו וישמעאל |עין לקוטי הלכות,

נחלות,הלכה ד',|, אשר הם מכסין את העינים מלראות ערבות נעם זיו שכינתעזו
יתברך המאירה בכל הארץ, כמו שכתוב |יחזקאל מג, ב|: "והארץהאירה מכבדו"
וגו', והם רומי רבתי ורומי זעירתא |עין לקוטי מוהר"ן,חלק ב', סימן סז|,
אשר הם החריבו את בית המקדש, שהוא הדעתשל כל אחד |עין שם חלק א', סימן יג|. |
אהובי, אחי! היה ראוי להאריך לך, אך אין לי הפנאי, כי גםאת כל זאת אני
כותב על אם הדרך, ויותר טוב שתכניס את עצמךמחדש בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא
מרגוע לנפשך. ופה תקבל ספר"ארך אפים", ולא שלחתי את זה לכתבת שלך, כי
אביך ואחיקאמרו לי, כי הם שולחים לך מכתבים לכתבת זו, ואין מגיע
לידך|תראה להתודע בדאר מה זה|. והנה בקרוב יצא לאור גם ספר"מקור השמחה",
ואקוה להשם יתברך שיהיה לך לחיות ולמשיבתנפש, כי בו מבארים ענינים נפלאים
ודבורים המשיבים את הנפש,ועצות יקרות איך לזכות להיות תמיד בשמחה, ומגלה
ומבאר איךשכל הגאלה בכלליות וגאלת הנפש של כל איש ישראלי תלויה אךבמצות
הששון והשמחה, להיות תמיד אך שמח, ולרקד בכל יוםרקודים, כי השמחה היא
רפואה גם בגשמיות, מכל שכן וכל שכןברוחניות, ואף שמצות השמחה היא העבודה
הכי קשה לזכותאליה, אף על פי כן צריך לידע כי אי אפשר לטהר את
מחשבותיוורעינותיו, כי אם על ידי שמחה, וצריך לנגן לעצמו נגונים שלשמחה,
כדי שיזכה לבא תמיד למדת השמחה, ובפרט בביתו, לראות תמיד שתשרה שם מדת
השמחה, לשמח את אשתו, שאזהשכינה שרויה ביניהם. וצריכים להיות תמיד מעביר
על מדותיו,אף שיודע שהצדק עמו, אל ידקדק עמה יותר מדאי, ורק בהרחבהובדרכי
נעם ואהבה.

ידיך...

תתפלל בעבורי שאזכה לבא ולדרך על אדמת קדש, ולשאףאוויר ארץ ישראל, שהוא
אור האין סוף ברוך הוא.

א' תתלה.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בהר בחקותי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי,האברך היקר לי
מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.

אף שאתמול כבר כתבתי לך מכתבי, אך מחמת שכתבת לישעובר עליך מה שעובר, אמרתי ארוצה דברי אליך, אולי אזכה לחזקך ולנחמך.

חמדת לבבי! אם אשר מצד אחד עובר עליך קטנות וירידות ונפילות ובלבולים עצומים וכו', אך מאידך גיסא אתה יכולהתעלות מאד מאד בעבודת השם יתברך - "אם תרצה באמת". והראשונה היא - להסיח דעתנו בכל עת ורגע מהעבר לגמרי, ולחקק בדעתנו, שאין לו עבר כלל, וכל רגע הוא כקטן שנולד, וכנצריך להרגיל את עצמו להסיח דעתנו מכל בני העולם, לא להסתכלעל שום בריה שבעולם יהיה מי שיהיה, ואל יקנא שום בריה, כמאמר התנא |אבות ו, ב|: "אל תתאוה לשלחנם של מלכים, ששלחנך גדול משלחנם", ובפרטיות כי בזה העולם אי אפשר לידעבשום אפן - מי גדול ממי, והוא רק דמיון גדול מה שמדמההבעל דבר בלב ובדעת האדם, ומטעה אותו כאלו הוא מבין מיגדול ממי, וכמו שאמר רבנו ז"ל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פג|, שהשאור שבעיסה מכניס בלב האדם להרהר אחר תלמידי חכמים שבדור, ולומר זה נאה וזה לא נאה, עין שם; ואשר מזה מתהוההמפרסמים של שקר, עד ששוכחים לגמרי ממנו יתברך, וכל אחדעסוק לגלות ולפרסם את זה או את זה, ובין כך שוכח מלגלות אתהשם יתברך ואת הצדיק האמת; על כן, אהובי, אחי, היסוד והעקרהוא ההתגלות שגלה לנו רבנו ז"ל על פסוק |יחזקאל לג, כד|: "אחדהיה אברהם" - שלא בלבב את עצמו משום בריה שבעולם, וכמאמר התם הקדוש: "דאס איז מיין זאך און דאס איז יענענעמסזאך", ולעולם לא הסתכל על אחרים כלל. ותכף ומיד כשתבוא אלמדרגה זו, אז תחיה בעולם החרות ממש, כי עקר מרירות הגלותברוחניות ובגשמיות הוא רק שמסתכל על אחרים, ונכנסה בו קנאהרעה, ולבו מתפוצץ - מדוע לחברי יש דבר זה או כבר זכהלענינים אלו?! ובאמת הכל רק דמיונות ופתויים, שמדמה ומפתהאותו הסמ"ך מ"ם, כי כל אחד נברא בזה העולם להוציא מהכחאל הפעל ענין אחר, אשר אין חברו יכול להוציא מהכח אל הפעל, כי אין שני בני אדם שוים כלל, והשם יתברך מקבל שעשועיםאחרים מכל בריה באפן ובענין אחר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז|, כי בכל אחד מישראל יש נקדה מה שאין בחברו |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|, ועל כן מה שייך אפלו לחשב

מאחרים, ומכל שכן וכל שכן לקנא בחברו?! ואשר מזה יוצאות כלהמחלוקות בעולם, כי כל אחד חושב כי חברו יכול לקחת מהששיך לו, או נכנסת בלבו טינה - היתכן שחברי נתגדל לפני, או יותר ממני?! וזהו עקר המריבות והמחלקת שיש בעולם, אשר שרשם הוא מ'אנא אמלך', שאז שיכת מיתה שהיא נפילה, וזהובחינת מיתת המלכים המובא בכתבי האריז"ל, בסוד: 'וימלך וימת', אבל תקף ומיד כשאדם זוכה לבא אל בטול אמת אליו יתברך, ואינו מבלבל עצמו משום דבר ומשום בריה שבועולם, רק הוא מכניע את עצמו לגמרי אליו יתברך בלי שום חכמות כלל, ומקשראת עצמו בלב אמת עם כל נשמות ישראל, אז אין שיכת לו כברירידה ונפילה, מאחר שמקשר עם כלל ישראל, שאז אוחז את עצמו בכסא כבודו יתברך, אשר אין המלאכים יכולים להפילו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן א'; והנה לזכות לבא אל בטול כזה אי אפשר, כי אם על ידי התבודדות | עין שם, חלק א', סימן נב|, וצריך להרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהובתמימות ובפשיטות, ולבקש על כל פרטי הענינים העוברים עליו. קדם לבקש על מדה זו, ואחר כך על מדה אחרת, עד שיזכה להיותנקי מכל מיני מדות רעות, ויזכה לכל המדות הטובות, ויהיה כלולבו יתברך לגמרי.

אחי היקר! אי אפשר להסביר אחד לחברו ערבות, נעימות, ידידות, מתיקות האור אין סוף ברוך הוא, שזוכים להשיג ולהרגיש על ידי רבוי תפלה והתבודדות, כי על דבר זה נאמר | תהלים קלה, ה: | "כי אני ידעתי כי גדול ה' וגו', אני דיקא | עין שיחות הר"ן, סימן א', כי אי אפשר להסביר את זאת אפלו לעצמו מכל שכן לאחרים, כי על זה אמרו בזהר הקדוש | חלק א', קג. |: "נודע בשערים בעלה" | משלי לא, כג | - כל חד לפום מה דמשער בלביה; ובאמתאני מבין ויודע ומרגיש בפרטי פרטיות מכאובי נפשך ולבבך, כיכן עובר על כל בני הנעורים הרוצים לצאת מגריעות מעשיהם ותאוותיהם, ורוצים לקדש ולטהר את עצמם במה שמתר להם, ורוצים לקדש ולטהר את מחשבתם, אשר זהו עקר הקדשה, כי עקרהאדם הוא המחשבה, ובמקום שאדם חושב - שם כל האדם | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא; ועל כן הזהיר רבנו ז"ל כל כך עלקדשת המחשבה, אך אי אפשר לזכות לישוב הדעת, שהוא קדשתהמחשבה, כי אם על ידי תקף הששון והשמחה, להיות תמיד, "בשמחה" שהוא

אותיות "מחשבה". וצריך להיות רגיל בתפלהותחנה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע:
"אנא יי, חוס וחמל על נפש אמללה כמוני... וזכני להיותבשמחה תמיד, עד
שתתפשט השמחה אצלי מכף רגלי ועד קדקדראשי, ומקדקד ראשי עד כף רגלי, עד
שאהיה רגיל ברקודים, ואהיה רק שמח תמיד ובפנים שוחקות, עד שאזכה על ידי
השמחהוהפנים השוחקות, שיאיר בי אור ראש צדיקך, ואזכה לקים עצותיהאמתיות,
המקרבות אותי אליך. זכני לבטל את עצמי לגמרי אליך, על ידי תקף השמחה, עד
שלא ארצה שום רצון אחר מבלעדירצונך. אבי, אבי שבשמים, זכני לצאת מגשמיותי
וישותי לגמרי, עד שלא אראה ולא ארגיש לפני עיני רק אמתת מציאותך,
ואזכהלקבל רמזים מכל דבר: דומם, צומח, חי, מדבר, איך לשוב אליךולהכלל בך,
ואף שבין כך ובין כך עובר עלי מה שעובר, כאשראתה לבד יודע, רבונו של
עולם, צרות ויסורים מבית ומבחוץ, הןמדחקות הפרנסה והן מבריאות גופי, והן
משלום ביתי, והן מבניבנותי, והן מיצרי הבוער בי ורוצה לשרף אותי לגמרי
בתאוותיהרעות. אף על פי כן זכני להפך הכל אל תקף הששון והשמחה, ואזכה לשמח
כל כך, עד שאזכה לשכח לגמרי ממני ומכל העולם, עד שלא ארגיש שום רעה ומכאוב
ומרירות ויסורים כלל. אנא יי, רחם עלי והושיעני, לזכות לבא אל בטול כזה,
עד שלאיהיה אכפת לי כלל מה שנעשה בעולם, ואזכה לבא אל בטול כזה, עד שלא
ארגיש גם את עצמי כלל, רק אזכה לחזות בנעם ערבותזיו אלהותך המחיה והמהוה
את כל הבריאה. זכני להשתעשעבשעשוע דמלכא, ולהיות בטל ומבטל אליך לגמרי.
אנא יי, עשה למען ראש כל צדיקך, שאזכה להיות תמיד בשמחה עצומהלשמח את
עצמי, ולשמח ולבדח את אחרים, עד שאזכה להכניסאת מדת השמחה בין כלל ישראל
עמך ובכל העולם, עד שידע כלפעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה
יצרתו, ויאמר כל אשרנשמה באפו יי אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה. אמן
כִּי־הִי רצון".

אחי היקר! כבר דברנו הרבה פנים אל פנים, וכבר נדפס הרבהממעלת למוד התורה
הקדושה על פי הדרך הקל והנעים והנפלאשגלה לנו רבנו ז"ל, ומבאר באריכות
בסוף ספר "שמירת הזמן" ובקונטרס "סדר דרך הלמוד" על פי דעת רבנו ז"ל;
על כן, חמדתלבבי, תעשה התחלה חדשה, להתמיד במקרא, משנה, גמרא ומדרשבכל

יום ויום, ובפרטיות שעור בשלחן ערוך, והכל כסדרן דיקא, וללמד התורות הנוראות והנפלאות מלקוטי מוהר"ן, ולומר על כלתורה התפלה מלקוטי תפלות. אהובי, אחי! אל תהיה בטלן, חסושלום, החזק בשעורים קבועים אף בתקף דחקותך ומרירותך, כיזהו עקר שלמות התורה, ואשר על ידי זה זוכים לתקן את הדבורהמח, וזוכים להמשיך על עצמו חסד ורחמים ודבקות הבורא, שהוא בסוד התפלין|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח|.

ותחבר את עצמך תמיד עם אנשי שלומנו הקדושים והתמימיםדיקא, וברח לך ממושב לצים כמו שבורחים מאש. ומי יתן שתזכהלבקר את ר' לוי יצחק|נרו יאיר| |ז"ל| בכל יום חמישי בשעהשמדבר ברבים מרבנו ז"ל, יהיה חלקי עמך אז. ידיך הדורש שלומך, ומצפה לראות הצלחתך הנצחית תמיד...

א' תתלו.בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהר בחקותי, כ"א באירה'תשל"ה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, ידידי היקר, שארבושרי, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים.

פה תקבל ספר "ארך אפים" ושני מכתבים שתמסר ל... נרויאיר, כי המכתבים אינם מגיעים לכתבת שלו, כך אמר לי אביוואחיו.

אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ להיות אך ורק בשמחה איןסופית על נעם חלקך וגורלך, שזכית להתקרב אל רבנו ז"ל, ולהיותבצותא עם אנשי שלומנו הקדושים בארץ ישראל. וראוי לך לרקדבכל יום ויום, ולתן תודה והודאה להשם יתברך על גדל נפלאותהחסד חנם שעשה עמך השם יתברך עד עכשו, ובודאי עדין רוצהלהושיע אותך ולהטעימך מערבות נעימות אורו האין סוף ברוךהוא, אך מחכה שתתמיד בדבורים לדבר עמו יתברך, כי זהושעשועיו יתברך - כשאדם המלבש בחמר עב ומסבב בהסתרותורידות וקטנות, מושך את עצמו אליו יתברך, ומדבר עמו יתברך.וצריך לבקש ממנו יתברך כל מה שצריך בפרטי פרטיות, ולא יבשולא יכלם לבקש דבר גדול ודבר קטן, כי זוהי גדלתו יתברך - לעשות חסד, ולהמשיך רחמים על בריותיו, ובפרטיות למי שמכיןכלים לקבל את השפע. ועקר הכלים הם הדבורים|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|; חבלים נפלו לנו בנעימים, אשרינו ואשרי חלקנוומה נעים גורלנו. ולמען השם, לטובתך הנצחית החזק

בשעורים קבועים שדברנו יחד זה כמה שנים בש"ס ובשלחן ערוך וכו' וכו', כי רק זהו חלקך לנצח נצחים.

ידידך...

גם שלחתי לך ספר רק בדאר רגיל ומסתמא תקבלנו בעוד כמה שבועות, אבל לו שלחתי בדאר אויר, ונא ונא למסר לו, כי הוא שבור ומשבר, כאשר כותב לי במכתביו. ותבקש עלי רחמים שאזכה להיות בארץ ישראל ולשאף אויר הקדוש שהוא אורו האין סוף ברוך הוא.

א' תתלז. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהר בחקותי ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמחתי עד מאד, שתהלה לאל, דברי עשו רשם טוב אצלך, והתחלת להרגיל את עצמך לדבר עמויתברך בתמימות ובפשיטות גמורה. מה אמר לך, אהובי אחי היקר, בעודנו מלבשים בלבוש גשמי, אי אפשר לנו לציר בשכלנו האנושי מעלת השיחה והתפלה אליו יתברך, כי על ידי כל דבור שהאדם זוכה לדבר ולשיח עמו יתברך, הוא מקשר ומחבר את נשמתו בו יתברך, ומפריד את הנפש מחמירותו, ונכנע החמר תחת הצורה, עד שמי שזוכה להתמיד בתפלה והתבודדות, זוכה להפשיט לגמרי גופו המצורע, וזוכה לגוף קדוש מגן עדן | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פג|.

אהובי, אחי היקר, חמדת לבבי! חזק ואמץ בעבודה הקדושה הזו - ליחד לעצמך מקום קבוע שאין שם בני אדם, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, בלישום חכמות והשכלות כלל. ועקר שלמות ענין ההתבודדות הוא כשמדבר עמו יתברך כאשר מדבר איש עם רעהו, ודבר זה תלוי באמונה, כפי שהאדם זוכה לאמונה ברורה ומזככת, לידע אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופושל עולם, כמו כן זוכה לדבר עמו יתברך, כמו שני חברים המדברים ומשיחים יחד. וצריך שתדע, שאי אפשר לצאת מגריעות התאוות הרעות, ובפרטי פרטיות פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, כי אם על ידי רבוי שיחות ותפלות אליו יתברך, כי על ידי שלמות לשון הקדש, שמקדש

את דבורו ומדבר עמו יתברך דבורים קדושים, כמו כן מכניע ומקרר את תבערת המדורה שבוערת בו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יט|.

על כן, אהובי, אחי! התמד בהתבודדות מדי יום ביומו בעקשנות נוראה ימים ושבועות וחדשים, וסוף כל סוף תזכה לזכוך המחין ותפטר מכל מיני ר'ע' וחשך. והנה מבאר בלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן עט|, שיש תשובה שלששת ימי החל ותשובה של שבת, והחלוק ביניהם, כי בששת ימיה החל האדם אינו מישב - פעם כשר פעם פסול, פעם טהור ופעם טמא, פעם אסור ופעם מתר, כי אינו קבוע עדין בעבודתו יתברך, אבל שבת הוא ניחא, שהוא תשובה משבת, וכבר עומד קבוע בקדשתו יתברך שמו. וזה בעצמו עובר על כל אחד ואחדתכף ומיד כשמתעורר לצאת מגנות מעשיו ותאוותיו הרעות, ורוצה להכנס אל הקדשה, מתחיל לעבר עליו מה שעובר, פעם בוער אליו יתברך בתשוקה עצומה וכו', ופעם להפך - שנופל לעמקאדתהומא רבא, שנופל בחזרה למקום שהיה מקדם וכו', אף על פי כן אסור לפל בדעתו כלל, רק לעשות בכל פעם התחלה חדשה, עדשיזכה לתשובה של שבת, שיהיה קבוע בקדשה. והחלוק בין ששתימי החל ובין שבת הוא, כי בששת ימי החל, הוא בחינת 'עבד' ובשבת הוא בחינת 'בן', והחלוק בין בחינת 'עבד' לבחינת 'בן' הוא כי עבד עובד רק על מנת לקבל פרס, וכשאינן נותנין לו פרס לאיעבד, מה שאין כן "בן" עובד שלא על מנת לקבל פרס, כי עובדא את אביו, ועל כן כל הירידות והנפילות שעוברות על כל אחד הוארק בתשובה של ששת ימי החל, כשעדין הוא בבחינת עבד, שרוצהאיזה פרס, והוא רוצה רצון עצמו, ואז שיכת ירידה ונפילה - כשאינן מקבל מה שרצה, מה שאין כן מי שזוכה לתשובה של שבת, שהוא בטל ומבטל אליו יתברך, ואינו רוצה רצון אחר מבלעדירצונו יתברך | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעז|, אז תמיד יעמד עלעמדו, ודבר זה הוא עקר ויסוד גדול בעבודת השם יתברך, כי רבהירידות והנפילות שעובר על כל אחד בפרטי פרטיות, הוא רקכשעדין יש לו רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, שיש בדעתו להיותרב ורבי וראש ישיבה ובעל דרשן וכו' וכו', ואז כשאינו עולה בידוהוא שבור ומשבר. אבל כשזוכה לבטל את כל רצונותיו אליו יתברך, ואינו רוצה שום רצון אחר, אז הוא תמיד בשמחה עצומה, ואינו מבלבל עצמו משום בריה שבעולם, רק כל מגמתו

להיות ש'מח ב'חלקו ת'מיד, שזהו בעצמו תשובה של ש'ב'ת'; אשריהזוכה להגיע אל זה. ואודות השעורים הקבועים, מה טוב ומה נעים להיות רגיל ללמד בכל יום פרשה חמש עם רש"י והתרגום מפרשת השבוע, וכן כמה פרקים משניות וכמה דפים גמרא והמדרש רבה מפרשת השבוע מלבד שעור קבוע בשלחן ערוך כסדרן, ובפרטיות ספירבנו ז"ל המקרבים ומלהבים את לב האדם בתשוקה עצומה אליו יתברך. ותתן בכל יום כמה פרוטות לצדקה, ובפרטיות להדפסה והפצת דעת רבנו ז"ל בעולם. ידיך הדורש שלומך...

ושלום לידידי ... חדש ימיך כקדם, ושכח את כל העבר, ותתחיל מחדש לגמרי בתפלה והתבודדות שעות שעות בכל יום, ולהתמיד בש"ס ובפוסקים, ובפרטיות במדרשים וספרי רבנו ז"ל. ידיך הנ"ל...

א' תתלח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירו זרח לנצח נצחים. מכתבך הארך לנכון קבלתי.

אהובי, אחי היקר! בזה העולם בהכרח שיעבר על כל אחד מרירות ובלבולים וירידות בכל יום ויום, והכל בשביל הבחירה והנסיון וכו', לראות להיכן מושך את עצמו וכו'. ומחמת תקף התפשטות המרירות והבלבולים והירידות שמסבבים את כל אחד ואחד, על כן רבים רבים מתרחקים דיקא על ידי זה ממנו יתברך, כי אי אפשר להם לסבל את הקטנות והמרירות, הבלבולים והירידות וכו', לולא שחמל עלינו השם יתברך, ושלח לנו רב להושיע - והוא רבנו ז"ל, היינו נאבדים לגמרי; כי באמת עובר על כל אחד בכל יום מה שעובר, אך רבנו ז"ל הקדים לנו למודים והתחזקות כאלו, עד אשר אפלו הגרוע שבגרועים יכול לצאת מחשכותו וכו', ויכול לשוב אליו יתברך, ולהאיר נפשו בערבות, נעימות, זיו חיות אלקותו יתברך, המאיר בכל הארץ, כמו שכתוב |יחזקאל מג, ב|: "והארץ האירה מכבודו" וגו'; ועקר הלמוד שלומד עצמו רבנו ז"ל להוא - לשמר את עצמו מכעס וקפידות,

ולאהב אחד את חברוולדון אותנו לכף זכות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, ואזעל ידי זה יכול לשמר את "הזמן" היקר; כי עקר המרירות שעוברעל כל אחד, הוא רק מרע לבו שיש לו, והוא תמיד בכעס ובמריבותעם כל בריה, מאחר שההכרח לעבר דרך החרון אף שמתפשט בכליום, וצריך להתעורר ולשאל לנפשו בכל יום - מי אני ומהיכונמשכה נשמתי שאפל כל כך בכעס ובקפידות וקטטות, שעל ידי זהאני פוטר את הזמן היקר. ויש להמתיק ענין זה בפסוק |בראשית כד,מז|: "ואשאל אותה ואמר בת מי את", שצריך לשאול את הנשמה:"הידעת בת מי את" |כמובא בזהר הקדוש|, "ותאמר בת בתואל - בתושל אל, "בן נחור" - רק עוברת בעולם הזה דרך החרו"ן, "אשרילדה לו מלכה" - ובאמת אני נולדתי מהמלכות, "ואשים הנזם עלאפה" - שהתקון לסגר את האף לבל יכעס, וזהו אשר נז"ם ראשיתבות זמ"ן, כי על ידי שישמר את עצמו מכעס, יזכה לשמר אתהזמ"ן "והצמידים על ידיה", מרמז על צדקה, כי צריך לאהב אתעצמו אחד עם חברו, וזוהי מצות צדקה, שסובל חברו בעולם, ועוזרלו. וזהו אשר הצמידים"ם גימטריה צדק"ה מכון ממש.

ידיך לנצח...א' תתלט.בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר במדבר ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי,הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח.

מכתבך לנכון קבלתי. אהובי, אחי! חזק ואמץ על כל פניםמרגע זה מחדש, ואל תסתכל על אחוריך כלל, ואף שהירידותוהבלבולים מתפשטים עליך בהתגברות ובהתפשטות עצומה עדמאד מאד, רחמנא לצלן, וכמעט שתפל לגמרי, חס ושלום;אף על פי כן צריך להרגיל את עצמו במדת השכחה, לשכח בכלפעם את העבר |עין שיחות הר"ן, סימן כו|, ולהתחיל בכל פעם מחדש.וזה יסוד גדול ברוחניות ובגשמיות, כי בלא זה האדם אבוד לגמרי, חס ושלום, הן בגשמיות - שזוכר בכל פעם מה שעבר עליו עםזה או עם זה, ועל ידי זה יבוא תמיד למחלקת ולמריבות, והןברוחניות - שזוכר מה שחטא ופגם, שעל ידי זה נחלשת דעתונופול רוחו בקרבו, אבל על ידי מדת השכחה, הוא בכל פעם כקטןשנולד, ויכול לעשות בכל

רגע התחלה חדשה לגמרי. ורבנו ז"ל שבח את הרב הקדוש רבי זושא זי"ע במעלתו, שכ"ב שנים עבדאת השם יתברך עם לב בוער כמו בתחילת ההתקרבות; על כן, אהובי, אחי ורעי, חמדת לבבי! ידעתי וגם ידעתי מה שעובר עליך בכל פעם וכו', וכמו שאתה כותב לי, אבל כנגד זה צריך שתדע, כי גדול אדונינו ורב להושיע, וראוי לנו לשמח מאד על נעם חלקנו וגורלנו, שאנו יודעים מרבי רחמן כזה, המגלה ומפרסם לנו את אמתת מציאותו יתברך, ואיך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והוא אתנו ואצלנו ועמנו ממש, כי בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ועל כן ראוי לנו לפתח פינו ולשיח ולדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, מאחר שהוא יתברך פה עמנו ממש, כי הכל אלקותו יתברך.

ואודות שדוכים, אל תחלש דעתך, ואל יפל רוחך בקרבך, כי גם לבן ובתואל הודו, כי ענין הזווגים הוא ממנו יתברך, כמו שכתוב |בראשית כד, נ|: "ויען לבן ובתואל, ויאמרו מה' יצא הדבר, לא נוכל דבר אליך רע או טוב"; ועל כן אין שייך בענינים אלו להחניף את מישהו, כי הכל ממנו יתברך, ואין שום בריה שיכולה למנע ממך את הזוג שלך, כי שום בריה לא תועיל הן בדברה רע עליך או בדברה טוב עליך, כי הכל ממנו יתברך, וכפי שהאדם זוכה לעסק בתקוני הברית שהוא כונת אלול, שהוא לדום ולשתקלמחרפו ולמבזו, על ידי זה זוכה להכלל בו יתברך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'; ובחלק ב', סימן פז|, ומוצא זווגו, וכן אחר כרנתהפכת זווגו להיות כרצונו, עין שם.

והוא יסוד ועקר גדול בחיים, לסבל הכל בסבלנות גדולה - הן מה שעובר עליו מעצמו, והן ממה שעובר עליו מאחרים, עקרהמקום היחידי לברח הוא רק אליו יתברך, כי רק הוא יתברך מבין אותך, ורק הוא יתברך אוהב אותך ורוצה בך, ועל כן, אהובי, אחי! חזק ואמץ בדבר זה מאד מאד לברח בכל פעם למקום פנוי שאינשם בני אדם, ושם תשב ותפרש כל שיחתך וצערך אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ואל תבלבל את עצמך משום בריהשבעולם יהיה מי שיהיה, כי מה יעשה לך אדם?! וכשישלים הבנין שאתה צריך להכנס בו תזכה לזה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'|; על כן החזק בתפלה והתבודדות כל ימי חיך,

כי רק זה מנוסך. ומאחר שעובר עכשו מה שעובר בכלליות ובפרטיות, שאורבים עלימבית ומבחוץ, אין שום עצה אחרת, רק להסתר בסתר צל כנפיויתברך, ולשפך נפשו שם בדמעות שלישי "ובצל כנפיך תסתירנו".

ידיך לנצח...

א' תתמ. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר במדבר ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, ידידי, הבחור היקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך אתמול קבלתי, ולהשיבך דברי אמת הלא ספרי רבנוז"ל בידך - הפך בהם, ושם תמצא התחזקות והתעוררות כל ימיחיך. וראוי לנו לשמח בכל יום על נעם חלקנו, שאיך שאנו ובאיזהמצב שאנו נמצאים וכו', על כל פנים אין אנו מתנגדים על רביאמת כזה, רבי המחיה ומחזק אותנו, רבי המכניס בנו האמונההקדושה להאמין בו יתברך, ולידע בידעה ברורה, אשר אפלובעמק החשך והרע שאנו נמצאים, גם משם יכולים למצא אותויתברך, ולצאת ולהתקרב אליו יתברך, חבלים נפלו לנו בנעימים; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, אשרינוואשרינו און פארט אשרינו.

והנה, ידידי היקר! אמרו חז"ל |שבת קנב|. ינקותא כלילאדורדא; ואמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות תשובה, סימן עג|: העבודותשאדם עובד את השם בימי בחרותו, כל יום ערכו יקר משנים רבותשל זקנותו; וכמו שכתוב |איכה ג, כז|: "טוב לגבר כי ישא עלבנעוריו", והסביר ר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, כי אז בימי נעוריו, הוא מסבב עם מניעות ובלבולים, וכמה מיני מרירות וירידותמסבבים אותו, ואף על פי כן מתחזק וממשיך את עצמו אליויתברך, זהו עקר התפארותו ושעשועיו יתברך, שמתפאר ומשתעשעלמעלה בנפש זו: "ראו בני זה, אשר הוא מסבב עם כל כך הרבהמניעות ובלבולים, ונופל בכל פעם, בעמק בור ודות וכו', ואף על פי כן הוא מתחזק בכל פעם להתחיל מחדש", ודברי פי חכם חן. חמדת לבבי! למען השם לטובתך הנצחית, אל תפל בדעתךמשום דבר שבעולם, ואל תמשיך את עצמך אל הצער, ואל תבלבלעצמך בבלבולי חנם, רק להתמיד בתורה הקדושה שעורים קבועים, הינו מלבד השעור בישיבה, שזה יהיה לך השעור עיון,

ותחזר עלזה פעמים אין מספר, תעשה לעצמך שעור בחמש ורש"י בכל יום פרשה אחת, וכן שעור במשניות כסדרן, אשר אפלו האמירה בעלמא מסגלת ומזככת את הנשמה, וביותר תתמיד בשלחן ערוך כסדרן, ואז טוב לך לנצח.

ותראה להיות תמיד בצותא עם אנשי שלומנו היקרים, ולקבל נקדת כל אחד, ותרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותתמיד בזה תמיד, כי "התבודדות" היא היסוד והעקר בקיום האדם ברוחניות ובגשמיות. וביותר תרגיל את עצמך להיות תמיד בשמחה עצומה, ותרקד בכל יום עם חבריך, וגם בינך לבין עצמך בחדר מיוחד, 'נאהר פרייליך'.
ידיך...

א' תתמא בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר במדבר ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לשמע הטוב ממך, וטרם השבתיך. קבלתי טלגרם ממך לשלח הספרים, ותכף ומיד ביום ששי שעבר שלחתי לך חמשה "אשר בנחל" וחמשה "ארך אפים" וחמשה "קריאת שמע שעל המטה", אך מחסרון כספי אז לאשלחתי, כי אם בדאר רגיל, ומסתמא יגיע לך בעוד ארבעה שבועות. והיום שלחתי לך שני "אשר בנחל" ושני "ארך אפים" בדאר אויר, ומסתמא תקבלם בסוף שבוע זה.

אהובי, אחי היקר! מה אמר לך, נפלאות הצלחת זכוי הרבים שיש בהדפסת והפצת ספרי רבנו ז"ל בעולם, זה אין לשער ולספר כלל, ואי אפשר לצירו בדעת, ומכל שכן לרשמו על פני הכתב, ובפרטיות מעלת ספרים חדשים אשר מקרבים את דעת רבנו ז"ל להמון עם, ובפרטי פרטיות לבני הנעורים בדורותינו אלה, אין דבורים לדבר ממעלת זה הענין. כי בעוונותינו הרבים, הנסיונות והתאוות עושים פרצות בנשמות נערי ישראל, והם שבורים ורצוצים וכו' ממה שעובר עליהם, ואין להם כח ומח להבין בשום ספר וכו', ונדמה להם כאלו אבדה תקותם ותוחלתם וכו', ואשר הרבה יצאו על ידי זה לתרבות רעה, רחמנא לצלן וכו', וכשמקרבים לפנייהם דברי רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים בהבנה קלה, אז הוא אצלם כמים קרים על נפש

עיפה, כאשר ידוע לךקצת, וכמו שספרתי לך בהיותך בביתי, והראיתי לך מכתביםמנפלאות הפעלות שכבר גרמו אלו הספרים בעולם, ועל כן אשריקוואשרי חלקך, שעזרת לי כבר כפי נדבת לבך הטהורה, ואקוהלהשם יתברך שעוד תעזר לו עוד ועוד כפי נדבת לבך.

ובפרטיות עכשו, שאנו עומדים להדפיס ספרים חדשים יקריערך: "שער החמשים", "מקור השמחה", "תקון הברית" סדור עםפרוש "אור האורות", הגדה עם פרוש "אור חדש", ובפרטי פרטיות"לקוטי מוהר"ן" |מגדל| עם פרוש "שפת הנחל" ו"לקוטי תפלות" מסדר על פי סדר התורות, ותהלה לאל הספר "שמירת הזמן" עםספר "אילן החיים" באמצע הדפוס, וכשיגמר, אם ירצה השם,אשלח לך תכף ומיד, מלבד שיש תחת ידי כמה אלפים שיחותוספורים מאנשי שלומנו, ועוד ספרים שצריכים לגמרם, ויהיה, אםירצה השם, קדוש שם רבנו ז"ל בעולם והמשכת אורו בעולם, אשרבזה תלויה כל גאלתנו; כי רבנו ז"ל מהפך את בחירת האדםלטובה, ומתחילים לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, כי הוא מכניס בלב ובדעת מקרביו אמתת מציאותו יתברך בגלוי והארה נפלאה כזו, עד אשר אפלו מי שמנח בעמקי עמקים השאולתחתית ומתחתיו, גם כן מתעורר לשוב אליו יתברך, ונפתח פיולדבר עמו יתברך, אשר זהו עקר התכלית שירדה נשמתנו לזה העולם, ונתלבשה בלבוש גשם ומערכת בין העולם |שהוא לשון העלם והסתרה|, ועובר עליה מה שעובר, ואף על פי כן האדםבורח אליו יתברך, ומדבר ומשיח עמו יתברך בתמימות ובפשיטות, זהו עקר שעשועיו והתפארותו שמשמעשע ומתפאר עם נשמות ישראל. ומשיח יכניס את דבר זה בשלמות בעולם, כי הוא הבעלתפלה שיתקן את כל הכתות |עין ספורי מעשיות, מעשה יב|, כי דן אתכל אחד לכף זכות, ומוצא בכל אחד נקדה טובה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, וזהו עקר חרבו שיכבש בזה את כל העולם |עיןשם, סימן ב'|; כי באמת אין לך עוד נעם וערבות וחיות וזיו, כמו מישמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, אשר אז הוא תמיד דבוקומחבר עמו יתברך, ובכל מקום שהולך השכינה עמו, ועל ידישקידה רבה ונפלאה בשיחה בינו לבין קונו נתגלה אצלו האהבהדקדשה, ואוהב את כל בר ישראל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|, "כי פי המדבר אליכם" |בראשית מה, יב|,

ופרש רש"י: כפי כן לבי, כי הכל תלוי בדבורו של האדם. כי עקר השער והפתח
לכנס אליו יתברך, הוא רק דרך שם | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פד|;
על כן, אהובי, אחי היקר, חזק והתחזקת והיית לאי"ש, לידע כי א'ין
ש'ום אי'אוש, ויכולים להתחיל בכל עת ורגע מחדש; כי אורו יתברך מאיר בכל
העולם, כי הכל לכל עצם עצמיות אלקותו יתברך, רק נתלבש עצמו בשביל הבחירה
והנסיון בלבושים אלו שלמראה עינינו, שהם: דומם, צומח, חי, מדבר אלה, ובאמת
הכל דמיון, כי אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של
עולם ממש. ותהיה רגיל בדבר זה מאד מאד, לדבר ולשיח עמו יתברך בכל יום ויום
כל ענייך וכל מה שעובר עליך, כי כל מה שעובר על כל אחד ואחד בפרטי
פרטיות, הכל סבובים שמסבבים עמו בעיני האלו, שיתקרב וישוב אליו יתברך
מענינים אלו דיקא.

חמדת לבבי! תהלה לאל, אני אוהב את כל בר ישראל, ובפרטיות את אנשי שלומנו
היקרים, כאשר השם יתברך בעצמו יודע זאת, על כן מה שכתבת לי אינו נוגע לי,
כי מצדי אני בשלום עם הכל, ומדבר עם כלם, ואף שיש כאלו שחולקים עלי, זה
עוונות הרבים שנתלבשו בהם, כדי שיחלקו עלי, ולא הם חולקים עלי, כי אם
עוונותי הרבים, והשם יתברך יעזרנו לשוב בתשובה אמתית, ואז ממילא יתבטלו כל
המדברים עלי.

ואודות מה שכתבת אודות הציון הקדוש, תדע כי שני אברכים מקרית טאהש
במונטריאול נסעו אל הציון בדרך ובעצה המובאותבסוף ה'תקון הכללי' שבספר
"ארך אפים", ותהלה לאל, נכנסו בשלום והגיעו לציון רבנו ז"ל בליל ל"ג בעמר
הזה, והיו שם בערף שעה, וחזרו ובאו לביתם בשלום, כי הגיעו לעיר קיוב
בלילה, ובשעה שתים עשרה בחצות לילה יצאו לרחוב, ועצרו טקסי, ושאלאותם
להיכן, ואמרו: לתחנת המוניות שנוסעות חוץ לעיר, ושאלאותם בשביל מה?
ואמרו, שרוצים לנסע לאומן, והשיב להם: אני אקח אתכם, רק תשלמו לי חמשה עשר
רבל, וכן היה. ותהלה לאל, הגיעו לשם. על כל פנים רואים שעל ידי תפלה
ורצונות טובים יכולים להגיע לשם, לכנס בשלום ולצאת בשלום.
ידיך לנצח...

א' תתמב. בעזרת השם יתברך, יום שלישי שהוא אחד משלשת ימי הגבלה ה'תשל"ה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, והנני מברכך בברכת 'מזל טוב', שתהלהלאל, אחיך נעשה חתן, ועצם הישועה הזאת, שזכה על ידי רבנוז"ל, שהוא הדעת המשדך כל השדוכים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פט|, זה אין לשער ולספר כלל, ובודאי תזכה גם אתה בקרובממש למצא את בת זוגך, אם תתמיד בשיחה - זו תפלה, והתבודדות, וכן תדם ותשתק לכל מחרפך ולכל המבזים אותך, שזהו כונת אלול, לעבדה ולמעשה, שמועיל בשביל מציאת הזוג|עין שם, חלק א', סימן ו'; ובחלק ב', סימן פז|, ובודאי הדמימה והשתיקה הצריכים להיות גם כביכול לנגדו יתברך, שלא יהיה לבו סחרחורועקם - למה לחברי הולך בנקל, ולי הולך כל כך קשה וכו' וכו'. העקר לידע כי אין קשה עליו יתברך שום קשיות.

אהובי, אחי היקר, חזק ואמץ מאד מאד להיות אך ורקבשמחה עצומה, שזכינו להיות בחלקו של רבנו ז"ל, ותהלה לאל, אנו לומדים בחדר כזה, אשר רבים מאנשי שלומינו אינם זוכיםלזה, ודי למבין, והוא חדר של התמימות והפשיטות; כי באמתכשזוכים להכניס את עצמו במדרגת התמימות והפשיטות, אזמקבלים מרבנו ז"ל באפן אחר לגמרי, וזוכים להרבה טוב כידועלך.

על כן, חמדת לבבי, חדש ימיך כקדם, וברח לך מחבורותלצים העושים ליצנות, ואל תכנס עם פתוייך בטוען ונטען, כי בנקללהמשך אחריהם, ותאמין לי, שעל כל הקשיות שיש עלי, ישתרוצים נפלאים לכל פרט ופרט, ובפרט בענין פגם הברית שכתבתמזה הרבה וכו', וכן מה שכתבתי בכל פעם לשון השלש ראשונותדעתיק וכו', זה עצמו דברי רבנו ז"ל, שאמר שזכה ליחידה דיחידה|עין בחיי מוהר"ן, גדלת השגתו, סימן כז|, אשר זהו בעצמו פרושו שלשלש ראשונות דעתיק, כמובן למי שעוסק בכתבי האריז"ל. וכברכתבתי מזה במקום אחר באריכות גדולה |ומסתמא ידפס במשךהזמן בחלקים הבאים שב"אשר בנחל"|, אך מה יצא אם אכתבלהם, כי בדרך כלל מי שהוא לץ, לא יועיל להתנצל לפניו בשוםאפן, כי הנצחון אינו סובל את האמת |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןקכב|, וענין הלשון שכתבתי

בפרוש תבות: הוצאת זרע לבטלה, מישבקי בספרי לקוטי הלכות, יכול להודות, כי הלשון הזו יש הרבהפעמים בלי ראשי תבות כלל ונכתב בפרוש, אך באמת לא עליתלונתם, כי אם קטרוג המלאכים שנתלבש בהם, שמקטרגים לפניויתברך: היתכן שתקבל בתשובה גרועים ורחוקים כאלו וכו'? ובאמת השם יתברך הוא אב הרחמן וצופה מראש מה שיהיה בסוף, ושלח את רבנו ז"ל, שהוא גמר כל התקון, ואשר הוא הכין כליםלמשיח צדקנו, כי המשיח בדעתו יכבש את כל העולם, ועלינו לעזרבה להפיץ דעתו וספריו בעולם, ועל כן "החזק במוסר ואל תרף" |משלי ד, יג|, וברך לך מדי יום ביומו רק אליו יתברך בתמימותובפשיטות גמורה, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעוברעליך ברוחניות ובגשמיות. ומה שכתבת שאתה רוצה לשלח ליספרי "משיבת נפש" ו"השתפכות הנפש" ו"לקוטי עצות", כל אלוהספרים יש לי, כי אני הדפסתי אותם פה, ואנו מוכרים אותם בזולמאד, אשר אין אתם יכולים למכר במחיר כזה. ואודות הספרים "ארך אפים", היה טוב לי יותר אם יהיה בעבור זה איזה מזמן, כינצרך בעבור שאר הספרים אשר באמצע הדפוס, ואשר יצאו לאורבקרוב בתכלית ההדור והיפי, על אף המחלקת והקטרוגים עלי לאיועיל שום דבר להפחידני, כי כך רצון רבנו ז"ל לכתב לשונות אלו, ואשר מחזירים למוטב בתשובה מאות בחורים, ומקרבים לבם שלישראל לאביהם שבשמים. ידיך אוהבך בלב ונפש...

א' תתמג. בעזרת השם יתברך, יום שלישי שהוא יום א' משלשת ימי הגבלה ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח.

מכתבך לנכון קבלתי, ופה תקבל ספר אחד בשבילך, ואם ירצההשם, עוד תקבל הרבה ספרים בדאר רגיל, כדי להפיץ בין חבריך. מחיר הספר הוא עשר לירות, כי פה אנו מוכרים את זה בסך שנידולר, וגם תקבל לעת עתה שלש קלטות שמסר לי בחור אחדשבבילך. אהובי, אחי היקר, אשרינו ומה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה, המחיה ומחזק אותנו, ומנפח בנורוח חיים חדשה בכל פעם. ובשבת זו בסעדה שלישית דברנו הרבהעל פי לקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן לט, מה שכתוב

שם, שרבנוז"ל מזהירנו הרבה מאד, ואמר שראוי לנו לומר זאת בבכיהובדמעות שלישי, ולהתגעגע לבקש ולהתחנן לפניו יתברך, מתינזכה לזה שיהיה לנו זה הדעת שנוכל לדעת ולהכיר את הבוראיתברך מכל דבר של זה העולם בפרטי פרטיות, ואל כל זה יכולים לזכות אם נהיה מקרבים באמת אל הצדיק האמת, שהוא בבחינתמשה, שיכול להאיר השגת אלקותו יתברך גם בשפלים ומגשמיםכמונו היום, על כן, חמדת לבבי, עקר תשוקתנו וכסופנו ותפלותינוצריך להיות רק על קטב זה, שנזכה למצא את רבנו ז"ל, הינו אתהרוח הקדש שלו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח"ו, שהוא דעתוושכלו וחכמתו הגנוזים בספריו הקדושים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב, ואז נזכה להיות אנשים כשרים באמת, ונבלה ימינו בטובובנעימים, שהוא תורה ותפלה והתבודדות.

הכותב בחפזון בדאר.

ידיך לנצח...

תכף ומיד בקבלתך הספר והקלטות, תכתב לי אם קבלת, וכואם כדאי שאשלח לך עוד ספרים "ארך אפים" להפיצם בין בניהישיבה.

א' תתמד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר במדבר ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי עד מאד על גדל נפלאותהישועה והחסד והרחמים שעשה עמנו השם יתברך, ובחשך האירלנו, שתהלה לאל סבב סבות שתגור במקום שאתה יושב עכשו, ויש שם ישיבה גדולה של בחורים, ותהלה לאל, אתה עוסק לדברולפרסם את דעת רבנו ז"ל ביניהם, עד שיש בדעתך לפתח שםבית מדרש על שם רבנו ז"ל.

מה אמר לך, אהובי, אחי וידידי, ראוי להביא כלי זמר ולשירולרנן על נפלאות הישועה הזאת. כי עוד יבוא היום שיתגלה מירבנו ז"ל ומהו ענינו ושליחותו בזה העולם וכו', ואז נגילהונשמחה על נעם חלקנו אשר בנחל שם גורלנו, וממקור החכמהאנו שותים מימינו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

חמדת לבבי! אין בעולם דבר גדול מענין הנשגב והנורא הזהלגלות ולפרסם

עצותיו של רבנו ז"ל, שהם עצת ה' ממש, כי על ידי עצותיו הקדושות והנפלאות אפלו הגרוע שבגרועים יכול לצאת מגריעות מעשיו ומזהמת מחשבותיו הרעות, וזוכה להכלל בערבותנעימות זיו שכינת עזו יתברך. ובפרטיות על ידי עצת התפלה שהיא היא חרבו של משי"ח | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב', וכל מה שמרבים בתפלה נבנית השכינה ביותר, ונתמלאת הלבנ"ה המפגימתה, ונתקרבת גאלתן של ישראל, כי התפלה היא הצנור שעלידה נמשך אורו יתברך בעולם, ונתגלה אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל. כי הכל לכל דומם, צומח, חי, מדבר, הוא עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, ואפלו בעמק החשך וההסתרה והחלישות הדעת והקטנות והיסורים מצמצם אלופו של עולם, כיהוא יתברך מחיה ומקים הכל, כמו שכתוב | נחמיה ט, ו: | "ואתה מחיה את כלם" וגו', וזה עקר עבודתנו בזה העולם - לגלות ולפרסם לכל, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ולקים | תהלים קיט, מו: | "ואדברה בעדתיך נגד מלכים ולא אבוש", והכל דמיון גדול, כ"י שוא תשועת אדם" | תהלים ס, יג, | "ואין חכמה ואין תבונה נגד ה'" | משלי כא, ל, | דבר שהוא מנגד את השם יתברך ומסתירו, אין בזה לא חכמה ולא תבונה, אדרבה זהו עקר הטפשות והכסילות וכו', ועל כן צריך להרגיל את עצמו, רק לדבר עמו יתברך כאשר ידבראיש עם רעהו, ורק זהו עקר בית מנוסנו בעולם הזה ובעולם הבא, ודבר זה צריכים לחקק בלב בני הנעורים מאד מאד, כי כשמרגיל את עצמו בעבודה הקדושה הזו לדבר עמו יתברך עוד בימי נעורו, אז עד זקנה ושיבה לא יסור ממנו, וכן להכניס עצמו בהתמדת הלמוד שעורים כסדרן במקרא, משנה, גמרא, מדרש ושלחן ערוך וכו' וכו', כרצונו של רבנו ז"ל. אהובי, אחי, ההכרח לקצר עכשו מרב טרדותי, ומה שאתה מחזק אותי, תשואות חן לך על זה, אבל אין הדבר כמו שאתה שמעת, וכמו שאתה כתבת, בודאי קימת התנגדות עלי מרוביעוונותי הרבים שהתלבשו בזה או בזה וכו', אך הכל בחסד וברחמים גדולים, כי תהלה לאל, נתרבה הקבוץ שלנו בכל פעם, וכן נדפיס ספר חדש אחד אחרי השני, ובקרוב יצא לאור ספר נפלא "שמירת הזמן" עם ספר "אילן החיים", וכן סדור תפלה וכן פרוש "שפת הנחל", ועוד ספרים רבים, יזכני השם יתברך שיצאו לאור במהרה, תתפלל בעבור זה. וכן יש בדעתי לפתח כאן ישיבה

עלשם רבנו ז"ל, ואז, בעזרת השם יתברך, וועט דער בוים ארויס געבן איין גרויסען רעש | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח, | העץ יתן רעש גדול ויהיה נשקה האילן בשלמות, עד שיתבטלו כל המדברים | עינבספורי מעשיות, מעשה ג' מהחגר|. הדורש שלומך...א' תתמה. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, שהוא אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאיר. מכתבך לנכון קבלתי, וממש חיים חדשים נפחת בי, ובפרט שתהלה לאל, שלום בביתך, וזכית ומצאת את זוגך, ויעזר השם יתברך שתזכה להוליד בנים ובנות חיים וקיימים יראים ושלמים.

והנה להשיבך דברי אמת יקצרו המון יריעות, ובפרט לאברך אחר החתנה, שעובר עליו מה שעובר - נסיונות ומחשבות וספקות ובלבולים וכו' וכו', אך כבר גלה לנו רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י', | שעקר ישוב הדעת זוכים על ידי מצות השמחה, שהיא מצוה רבה מאד | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד, | ותכף ומיד כשאדם רוצה לעבד את השם יתברך, עברה גדולה כשהוא בעצבות | שם, סימן מח; | כי באמת צריך לחקק בדעתו היטבאמתת מציאותו יתברך, ואיך שהוא יתברך ממלא כל עלמין וסובבכל עלמין ובתוך כל עלמין, והכל לכל משגח בהשגחתו הפרטי פרטית, | חלין ז': | אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, וכן | ברכות נח. |: אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנוליה, וכן | יומא לח. |: אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, ובידיעות אלו האדם בורח תמיד רק אליו יתברך, ובפרטיות כשעובר עליו מרירות וקטנות וחלישות הדעת הן מעצמו והן מבני אדם המצערים אותו, ונשבר לבבו באלף שברים ובא אליו יתברך בלב נשבר ונדכה אין לשער ואין לספר אל איזו ערבות נעם זיו וחיות אלקות שזוכה להרגיש ולטעם, כי על ידי בזיונות ושפיכות דמים נעשה "אדם" לשבת על הכסא | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו' | הינו שתאיר אצלונשמתו, שהיא הצורה, על גופו, שהוא חמרו, כי על ידי הצרה נכנעה גוף, ומאירה הצורה | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קע, |

כי על ידיהצרה | ובפרט על ידי בושות ובזיונות | ממשיך בעצמו אות ו', שהוא רקיע שמים, אש ומים, בחינת הבושה שנשתנו פניו לכמהגונים, שאז נעשה מצרה צורה, שמאירה בו הארת מלך הכבו"ד, | עין היטב בסימן ו', ובסימן קע ותבין |.

חמדת לבבי! אשריך ואשרי חלקךשזכית להתודע מרבי אמת כזה, ומה גם שאתה זוכה לשמשו בגוףונפש וברצון ובטרחה ובממון, על ידי הדפסת ספריו הקדושים שאין למעלה מזה, כי על ידי זה מתגלה ומתפרסם דעתו בעולם, אשר בזה תלויה כל גאלתנו לנצח, ובודאי אתה צריך להתחזק עדמאד, ולבלי להתפעל ולירא משום בריה שבעולם, כי מה יעשה לךאדם, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, וצריך להרגיל את עצמולדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ובפרט אברך שישלו טרדות רבות, והוא מסבב עם ענינים שונים מהצטרכותו הפרטיפרטית, בודאי אין שום עצה ואין שום תבונה, כי אם לדבר ולספרעמו יתברך ולגלות לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו, וצריך להיות על דבר זה עקשן גדול, כי הבעל דבר מחליש אתדעתו בכל פעם אולי, חס ושלום לריק יגיעו, וכאלו אין מי שישמעאליו, חס ושלום, ובאמת הכל דמיון, כי הוא יתברך עומד על ידך, ושוקד על פיך לשמע כל דבור ושיחה, ועל כן מזה צריכיםלהתעורר ולבלי לדבר מה שאין צריכים, ובפרטיות דבורים אסורים, כגון: לשון הרע וכו' וכו', ואודות השעורים קבועים, מה טוב ומהנעים ללמד בכל יום פרשה חמש עם רש"י מפרשת השבוע, וכולומר בכל יום תהלים ולקוטי תפלות וללמד שלחן ערוך על כל פנים מחבר רמ"א, ועין יעקב, ואז טוב לך לנצח נצחים.

הדורש שלומך...א' תתמו.בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר נשא ה'תשל"ה. שלום לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי עד מאד ... נרו יאירוזרח, ענף עץ עבות מאילנא דחיי הגדול על שפת הנחל הנובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו. את פרישת שלומך קבלתי כבר כמה פעמים על ידי ... נרו יאיר, אך מעצם טרדותי הרבים בעוונותי הרבים, אין לי הפנאי לרכז אתמחשבתני, ולקחת עט ועת לכתב לך, אשר הוא ענין נפלא ונורא עדמאד, כי אהבת חברים הוא יסוד גדול ביהדות, ובפרטיות בחדרושל רבנו ז"ל אי אפשר לקבל אורו הגנוז, כי אם על ידי אהבתהחברים יחד, וברוך הוא וברוך שמו שזכינו לשמע בשורה טובהשהחברים

אצלכם מתרבים, ובקרוב ממש יהיה במחניכם המרכז שלחסידות בכל אירופה. מה
אמר לכם, אשריכם ואשרי חלקיכם ומהנעים גורלכם, כי בקרוב יתודע בכל העולם
על ידי משיח צדקנו מיהוא רבנו ז"ל, כי המשיח בדעתו יכבש את כל העולם,
והוא יגלה ויפרש תורותיו ושיחותיו ומעשיותיו, כי משיח יהיה מיוצאי
חלציו|כמובא בחיי מוהר"ן, סימן רעד|, ועליו נאמר בהשיר שקדם
הלקוטי מוהר"ן|שתקן רבנו ז"ל|: "בן יחפש בגנזי אביו", "נזר עטרתנעטר בבן
חביב", "שיר חדש אז נשיר", "מלכנו כל אחד ואחדמראה באצבע בשר", עין שם;
כי הוא יכניס את הדעת האמתבעולם, לידע ולהודיע ולהודע, אשר אין שום
מציאות בלעדיויתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, כמו
שכתוב |ישעיה יא, ט|: "כי מלאה הארץ דעה |לדעת| את ה"ו"גו', ועל כן אז
יפתח פיו של כל בריה, שתדבר עמו יתברך, שהיאהתבודדות, כמו שכתוב |צפניה
ג, ט|: "כי אז אהפך אל עמים שפהברורה לקרא כלם בשם ה', ובזה תלויה כל
הגאלה, כי עקר הגלותאינה אלא בשביל חסרון האמונה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק
א', סימן ז'|, כי המאמין באמונה שלמה שבכל תנועה ותנועה ממש שם אלופושל
עולם, נתבטלות ממנו כל המחיצות המבדילות בינו לבין יתברך, ומיד פותח פיו
ומדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו; כיבאמת אם היה יודע האדם ידיעה
בלב שלם, ש"מלא כל הארץכבודו" |ישעיה ו, ג|, והקדוש ברוך הוא עומד עליו
בשעת תפלה, ודאי היה מתפלל בהתלהבות גדולה, והיה מדקדק מאד לכון דבריו|עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב|, ועל כן נקרא משיח, לשון 'משיחאלמים',
"ער מאכט רעדן שטומע" |עין שם, חלק ב', סימן פג|.

ודבר זה רואים ומרגישים, כי תכף ומיד כשזוכים להתקרב אלרבנו ז"ל, נפתחות
העינים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז|, ונכנסתבו תשוקה עצומה
בתבערה נוראה ונפלאה לשוב אליו יתברך, מהשלא נראה ולא נשמע כזאת מימי
קדם, ועל כן אשרי ואשרי האוחזעצמו ברבנו ז"ל, ומכל שכן מי שזוכה לגלותו
ולפרסמו בעולם, שזה מורה כי נכנס בו כבר אל תוך תוכו נעימות ערבות זיו
הדרתקדשת רבנו ז"ל, עד שבוער לבו לגלותו ולפרסמו לכל בני ישראל.
ועל כן חזקו ואמצו לבבכם בעבודה הקדושה הזו - הלהתקרב בעצמו מחדש אל

רבנו ז"ל בכל פעם מחדש, כי יכולים לישב על יד רבנו ז"ל, וממנו יהיה נכבה אורו | עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן יז, ועל כן ההכרח לחפשו ולבקשו בכל פעם מחדש, כי אורו הוא עד אין סוף | עין לקוטי הלכות, שלוחין, הלכה ה', והתורה האחרונה שגלה רבנו ז"ל בעלמא הדין היתה בראש השנה תקע"א, והוא בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח', והזהיר מאד את מוהרנ"ת ז"ל לדיק ולרשם על פני הכתב מה שאמר אז, שצריכים לחפשו ולבקש מאד אחרי מנהיג אמת להתקרב אליו, כי על ידו נתבררה מדמה שלו, וזוכה להגיע אל חדוש העולם, עין שם; ואיך זוכים לחפש את רבנו ז"ל? על ידי שמגלים ומפרסמים בין כלל ישראל את נקדת האמת; כי באמת בכל אחד מישראל יש בו נקדת הצדיק | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד, ועל כן ההכרח להתאחד עם כללנשמות ישראל, כדי למצא את הצדיק המנהיג האמת, ובזה שמגלים ומפרסמים לכל ישראל את נקדת הצדיק שיש בו, על ידי זה נתאחדות כל הנשמות יחד, בבחינת | משלי יג, ט: "אורצדיקים ישמח", ונעשה אהבה רבה ביניהם | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא, שזהו מה שאמר רבנו ז"ל | חיי מוהר"ן סימן צב: העולם ראוי שיתמהו על גדל האהבה שיהיה ביניכם; כי תכף ומיד כשנתגלה נקדת הצדיק, אז נתגלה האהבה דקדשה אהבה שלמעלה מהדעת והשכל, ועל כן רואים בחוש, כי האהבה השורה בין אנשי שלומנו האמתיים, זה אי אפשר להסביר בשכל אנושי, כי האהבה למעלה מהדעת והשכל ממש, למעלה מאהבת אב לבנו וכו' וכו'.

חמדת לבבי! חבלים נפלו לנו בנעימים, שזכינו להתודע מרבנו ז"ל, ועל כן למען השם, יש להתחזק להיות כל היום וכל הלילה אך בשמחה עצומה. ושמעתי פעם אחת מאחד מאנשי שלומנו, כי במצות השמחה וויפל מען זאל נישט פרייליך זיין איזמען נישט יוצאצ; כי השמחה היא מקור הקדשה, עצם אלקותו יתברך, וכמו שהוא יתברך אין סוף, כמו כן שמחתו אין סוף, ומכלשכן שאנו זוכים לידע מבן השמחה, בודאי ראוי לנו להיות אך ורק בשמחה עצומה על נעם חלקנו אשר בנחל. והנה היה ראוי לי להאריך לך, אך קשה לי הכתיבה עכשוי באישון לילה מרב עיפותי, שתהלה לאל, עסקתי היום עם הבחור... נרו יאיר, בהפצת ספרי רבנו ז"ל, ותהלה לאל בני ישראל הקדושים חוטפים ספריו הקדושים בכל מקום שבאים

אליהם, וגם זהו מסימני הגאולה, על כן חזקו ואמצו לדבר רק מרבנו ז"ל לומעצותיו הקדושות, והשם יתברך יצליח דרכיכם, כי לא ישקטהאיש, עד אשר כלה אשר התחיל, והתפאר: "נצחתי ואנצח".

ואודות שאלתך בענין הציון, כבר מבאר באריכות בשדי חמד, שקברי צדיקים אינם מטמאים, עין שם; וכן נוהגים אנשי שלומנוכהנים להכנס לציון רבי שמעון בר יוחאי וכן לציון הקדוש שלרבנו ז"ל נוהגים כל אנשי שלומינו הכהנים להכנס שם, וידועהאצלנו עבודת ר' מתתיהו בציון הקדוש, שהיה נורא ואיום, הואהיה כהן, וישב שם בכל יום ויום שעות רצופות, והיה נוהם שסכמו חיה ביער בתפלה והתבודדות ודבקות עצומה בשמות ויחודיםוכו'. ומספר בין אנשי שלומנו, כי מוהרנ"ת ז"ל אמר, כי בימיקטנותו היה כוסף מאד להיות כהן, און עס האט איהם באנקגעטהון וואס ער איז נישט קיין כהן, כדרך נערים קטנים, אבלאחר הסתלקות רבנו ז"ל, היה נותן תמיד תודה והודאה שאינו כהן, כי אמר בפרוש: איך וואלט זיך נישט געקענט איין האלטן און איךוואלט בודאי יא געגאנגען, והיתה המחלקת עליו יותר ויותר, והואלא היה מסתכל על זה כלל. ושמעתי פעם אחת מר' לוי יצחק |נרויאיר| ז"ל, כי הרב מחרקוב שהיה כהן, והיה גאון בנגלה, זכהלהתקרב אל דעת רבנו ז"ל, ובא בראש השנה אל הקבוץ באומן, אך היה מספק מאד אם מתר לו לילך אל הציון, והיה שואל אתזה ואת זה... כמעט את כל אחד מאנשי שלומנו, האם מתר לכהןלהיות על ציון רבנו ז"ל, ולא ענוהו, כי אמרו, אם שואל בודאיעדין אין אמונתו חזקה כל כך ברבנו ז"ל, והסוף היה, שמרבספקות לא עלה אל ציון רבנו ז"ל, אך בשנה השניה כשבא אלהקבוץ בראש השנה, הדבר הראשון היה, שרץ אל הציון הקדושכמו נער קטן, כל כך בער בו כבר נעם עריבות אורו הגנוז של רבנוז"ל, ודו"ק והבן למעשה.

ידיך לנצח...

א' תתמז. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נשא ה'תשל"ה. שישון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, שותה בצמא ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר. אחרי כל הבלבולים שעברו עלינו, זה אומר בכה וזה אומרבכה, אמרתי לחזק

עבודת האהבה בינינו ולחדש רצוננו אלייתברך, ולאמץ לבבנו בעבודתו יתברך.
והנה כשמתחילים להתישב היטב, רואים אמתת דברי רבנוז"ל, שאמר
|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עז|, שכל אחד מישראל אפלוצדיק גדול, צריך
שיהיה לו איזה צער בכל יום, עין שם.
ועל כן אסור לפל בדעתו משום דבר, כי כבר הקדים רבנו ז"ל, שכך יהיה בכל
יום, ואמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס'|, שכל יום שבא, ההתחלה הוא
בצמצום ובקטנות גדולה, וצריך להרחיב אתהיום, ולהוסיף בו כל מיני טוב, עין
שם; ובאמת כל מיני צערומכאובים, קטנות, ירידות ובלבולים באים לאדם בשביל
חסרוןהשמחה, כי אדם יסודו מעפר, ועל כן טבעו ממשיכו תמיד רק אלעצבון
ומרירות |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפט|, ומכל שכן כשחטא, חס ושלום,
בפגם הברית, שזה מכניס ביותר בתוך האדם קלפתהעצבות והמרירות, כי הקלפה
המחטאת את האדם בפגם הבריתנקראת על שם היללה כידוע, ויש לנו כלל, כי במה
שמתגברומתפשט הסטרא אחרא ביותר, בזה צריכים ללכת כנגדו זה לעמתזה, הינו
כמו שעקר התגברות והתפשטות הסטרא אחרא על האדםהוא רק על ידי עצבות ומרה
שחורה, כמו כן נתבטלים ונתרחקיםכל הסטרא אחרא והקלפות מהאדם, על ידי מצות
השמחה העולהעל כל המצוות |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד|; על כן, אהובי,
אחיהיקר, מה דהוה הוה, עשה על כל פנים מרגע זה התחדשות חדשה, ותעשה כל
מיני פעלות שבעולם להיות תמיד אך ורק בפניםשוחקות, ותרקד בין לבין עצמך
מדי יום ביומו. כי כמו שהזהיררבנו ז"ל על "התבודדות", ליחד לעצמו מקום
מיחד שאין שםבני אדם, ולשיח ולספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה
שעוברעליו בפרטי פרטיות, כאשר ידבר אדם עם רעהו, כמו כן הזהירמאד על
"שמחה"; ועל כן צריכים לקים שניהם: להיות תמיד אָוֹרֵק בשמחה עצומה ולעשות
כל מיני פעלות והשכלות לזכותלהגיע אל מצות השמחה, העולה על כל המצוות ועל
כל העבודות, וכן להיות רגיל לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו את כלהרפתקאותיו
וכל מה שעובר עליו, כי רק הוא יתברך יכול לעזרלך, כי ישועתך תלויה רק בו
יתברך, ואפלו אם נאבד לך, חסושלום, איזה דבר, או היה לך איזה הפסד, צריך
לברח אליו יתברך, ואז "וועט זיך אפ זוכן די אבדה"ש, כי הכל בידו יתברך,

וכלהעולם כלו הוא עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, שנתלבש עצמובלבושים האלו אשר למראה עינינו, שהם: "דומם, צומח, חי,מדבר". ובאמת הכל דמיון גדול, כי אין עוד בלעדיו יתברך כללובכל תנועה ותנועה ממש שם אלופו של עולם, ואפלו בתקףהקטנות והדחקות והמחשבות והירידות והבלבולים, גם שם מלבשומסתר וגנוז אלופו של עולם, בסוד |שמות כ, יח|: "ומשה נגש אלהערפל אשר שם האלקים" |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קטו|, וכשאדםמכניס את עצמו לגמרי בתוך האמונה הקדושה "און גיבט זיך איןגאנצען איבער צו השם יתברך"ת, זוכה לראות נסים נגליםונפלאות של שדוד הטבע, וכלם מתבטלים לפניו, ואורהשכינה חופפת עליו. והעקר "אן ליצנות"א, וצריכים לברחמחבורות בני אדם |אפלו הם מאנשי שלומנו|, המדברים ליצנותודברים של מה בכך, כי |איוב י, כ כא|: "הלא מעט ימי יחדל ישיתמני ואבליגה מעט, בטרם אלך, ולא אשוב אל ארץ חשךוצלמות". ובאמת רואים, אשר כל אלו הבורחים מחבורות לצים- מצליחים ברוחניות ובגשמיות, ובפרטיות בדעת רבנו ז"ל, איאפשר להגיע אל שום דרגה עם ליצנות, אדרבה מוהרנ"ת ז"ל אמר: "עקר פתח הטמאה הוא קלפת הלצון", ור' אברהם בר' נחמן ז"לאמר, כי עכשו כל הגלות על ידי קלפת הלצון, כי מתבישים לשובאליו יתברך בדרך האמת, כי מה יאמר חברי או מה יאמרו העולםוכו'.

על כן, אהובי, אחי, אשר נפשך צמודה בנפשי, חדל מרעועשה טוב, וברח לך תמיד רק אליו יתברך בתמימות ובפשיטות,כי |משלי י, ט|: "הולך בתם ילך בטח", ותרגיל את עצמך לדוםולשתק לכל מבזיך ומחרפך, כי |שם, שם יט|: "ברב דברים לא יחדלפשע וחושך שפתיו משכיל", והחזק ביראת השם כל הימים. ולמעןהשם, תעשה לעצמך שעור בשלחן ערוך כסדרן ובמשניות ובגמראובמדרש כאשר דברנו, ואז טוב לך לנצח נצחים.

הדורש שלומך באהבה רבה, ומצפה להצלחתך הנצחית...

א' תתמח.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נשא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי,האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי כעל כל הון על הבשורה הטובה שבשרתני, טוב
להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, וראוי לנו לתן תודה והודאה
להשם יתברך, שעל כל פנים אין אנו מתנגדים על אור האורות; חבלים נפלו לנו בניעמים.
והנה אודות הענין ... צריך לחקק היטב היטב בדעתנו, כי אין עוד מלבדו יתברך
כלל, והכל משגח בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית, ואיך שהוא יתברך יסבב - כן
יהיה, ועל כן מה ולמה לבלבל את דעתנו בבלבולי חנם המעקמים כל כך את הלב
והדעת, יותר טוב לקים |תהלים נה, כג|: "השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך, כי לא
יתן לעולם מוט לצדיק"; ובאמת שלמות האמונה הקדושה היא כשאדם מאמין אשר אין
דבר נעשה מבלעדיו יתברך, בדבר גדול ובדבר קטן שם אלופו של עולם ממש, והעקר
לבטל ישות ולגמרי ולא יהיה אכפת לו אם יבזו אותו או ישבחו אותו, תמיד
תהיה הכל מגמתו ורצונו וחפצו רק לברח ולהכלל בו יתברך אשר מלאכל הארץ
כבודו, ועל ידי זה יגאל מכל מיני מרירות ובלבולים; כיעקר המרירות
והבלבולים הוא רק כשעוקר את עצמו בדעתו ובמחשבתו ממנו יתברך, וחושב מזה או
מזה..., או מה יהיה ואיך יהיה..., שאז עובר עליו מה שעובר וכו', אבל כשאדם
מסלק מדעתו כל מיני מחשבות ובלבולים, רק מכניס בדעתו אמת ומציאותו יתברך
בגלוי נורא ונפלא מאד, אז דיקא חי חיים טובים ומתקים, וגר בעולם החרות,
ואינו מתפחד ומתבלבל משום בריה שבועולם, כי יודע כי הכל ממנו יתברך, וכן
הוא תמיד בשמחה עצומה ובפנים שוחקות, וכן מדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה.
הדורש שלומך...

זארג נישט ברודער, השם יתברך וועט דיר אויס פירענב, רקתבטל את עצמך אליו יתברך.
א' תתמט. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נשא ה'תשל"ה.
שלום לידידי היקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו
יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות, אך ברוך ה' שתהלה לאל גם
אתה זכית להיות בציון רבנו ז"ל, ובזה ראוי לך להתחזק ולהתחדש בכל פעם יהיה
איך שיהיה, כי בודאי נזכה על ידי זה לתקון נצחי.
ולמען השם לטובתך הנצחית, ברח לך מכל מיני הבל הנהוג בעתים הללו במחננו...

זה שיך לחבורה זו וכו', וזה שיך לחבורה זו... זה אוחז מאדם זה וכו', וזה אוחז מאדם זה... כי הכל הבלהבלים וימינו כצל עובר ממש, ועוד מעט יהיה ההכרח לעזב אתזה העולם, ולהפשיט את גופנו הגשמי, ועל כן מה ולמה להכניס את עצמו בשטיות כאלו, יותר טוב להיות רגיל רק לברח אליויתברך, ולידע ולהודיע ולהודע, כי אין בלעדיו יתברך כלל.
ידיך לנצח...

בענין לקרב רחוקים, יש למוד עמק מאד מאד, כי הלא כלענין רבנו ז"ל הוא לשנות את הבחירה לגמרי מההפך אל ההפוך, קדם היתה נפשו ורוחו וכל מחשבותיו בעמק הרע והחשך וכו', ואחר כך מהפכו רבנו ז"ל שיהיו נפשו ורוחו וכל מחשבותיו דבוקים בו יתברך בבטול כל הרגשותיו וכו', כאחד הצדיקים הגדולים מימים הקדמונים וכו', ועל כן צריך לידע עם מי לדברואיך לדבר ומה לדבר, ואם דברת עם אחד ימים ושנים, ואתה רואהשעושה ההפך לגמרי, מהו שתדבר עמו, כלך ממנו, וראה לצמצםמאד את הדבור עמו, כי אינו בא רק "לגרש זמנו", "פארטרייבן דיציט", והיות שידוע שאתה מוכן ומזמן לדבר עם כל אחד, על כןבא אליך. ועל כן בין תבין את אשר לפניך, כי חייך קודמים וכו', אך אם אתה רואה שמצית אותך, ועושה עבודתו, אתה מכרחלחזקו בכל פעם יותר ויותר, ואין למעלה מזה, העקר להשתדללדבר עם בחורים צעירים, אשר עדין לא נתרחקו מהקול וכו' |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רן|.

ועל כלם צריך לבקש הרבה ממנו יתברך, שלא יטעה אתעצמו, ויבלה ימיו בהבל וריק וחשך, כי לפעמים ילביש את עצמו במצוות, ועל ידי זה ילכד אותך וכו', כי הלא גם אתה צריךלהסתכל על תכליתך הנצחית, ומתי תעשה גם אתה לביתך הנצחי, ומה טוב ומה נעים להיות רגיל ללמד התורה בלקוטי מוהר"ן |חלקא', סימן נט|, ולומר התפלה עליה, ולבקש הרבה בהתבודדות, אשרמי שאינו משרש נשמתו, וכן מי שלא יקבל ממנו כלל, שלא יבואאליו, וגם טוב מאד להניח לפניהם מניעות קצת, ואם ישתדלולשבר את המניעות, בידוע שאתה צריך לדבר עמהם ותפעל, ואף על פי כן כולי האי ואולי לשפך נפשו אליו יתברך, שלבליהיה בטעות, חס ושלום, של קלפת נגה, שהיא קלפה קשה, וכבדלהפרד ממנה, כי אם

על ידי בחינת משפט, שישפט תמיד את עצמו, יראה בעיניו וישמע באזניו ובלבבו
בין גדל רחוקו וכו', ואיך יעלו על דעתך אילו מחשבות של ישות ופניות וכו'.
א' תתנבצרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר נשא ה'תשל"ה.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, נר להצדיקנחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.
אף שעדין לא ראיתך, אף על פי כן אמרתי לכתב לך לקיםרצונו של ... נרו
יאיר, והנה בודאי בשרשנו אחד אנחנו, כי אנושותים מבאר מעין אחד, וכבר אמר
פעם אחת רבנו ז"ל: "מיינעאויגן האבן אויף איטליכן באזונדער אויס געקוקט"ג.
חמדת לבבי! בזה ראוי לנו לשמח כל ימי חיינו שחבלים נפלולנו בנעימים,
שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, שהוא בן השמחה, העוסק לקשרנו אל שרש השמחה.
ובאמת מצות השמחה עולה עלכל המצוות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד|,
כי על ידי שמחהמעלים את כל המצוות מעולם אל עולם. וכבר ידוע מה
שגלהאריז"ל לאיש סודו |עין בהקדמת ספר החרדים|, כי לכל מדרגותיו לאזכה
אלא על ידי שמחת המצוות.
אהובי, אחי היקר! אמרו בזה הקדוש |פרשת תצוה קצד:|: "עבדו את ה' בשמחה"
|תהלים ק, ב|, חדוה דבר נש משיך לגביהחדוה אחרא עלאה עליהד; הינו כשאדם
זוכה לשמח בזה העולם, אז ממשיך על עצמו גם שמחה מעולם העליון, כי באמת אין
שוםמציאות בלעדיו יתברך כלל, ואיהו יתברך מחיה ומהוה ומקים אתכל העולמות
ממש, ואצלו יתברך רק שמחה, כי "עז וחדוהבמקומו", ולפניו יתברך אין שום
עצבות כלל, ועל כן מאחר שהואיתברך מלא כל הארץ כבודו, ובכל דבר - דומם,
צומח, חי, מדבר, גנוז אלופו של עולם, בודאי הכונה שגנוזה שמחה בכל דברבזה
העולם, ועל כן עלינו להוציא לעצמנו רמזים מכל פרטיהבריאה, איך לשמח את
נפשנו ולהיות אך ורק בשמחה עצומה, ובאמת אין לך עוד נעם ושמחה וחדוה מדבר
זה, שאנו זוכים לידע, כי אין שום יאוש בעולם כלל, ואפלו במקום שאנו מנחים
שם, גםשם גנוז אלופו של עולם, בסוד |שמות כ, יח|: "ומשה נגש אתהערפל אשר
שם האלקים" |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קטן|; על כן, אהובי, אחי! חזק
ואמץ מאד מאד להתחיל על כל פניםמרגע זה, ותשכח ותעביר מדעתך את כל מה

שעבר עליך כיהשכחה היא מעלה גדולה |עין שיחות הר"ן, סימן כו|, ותתחיל מהיוםדיקא, כי אמרו חז"ל |במדרש תנחומא, פרשת שמיני|: אין השמחהמתנת על האדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר, עין שם;על כן, אהובי, אחי, ראה וגם ראה, שיעבר לך כל היום רק בשמחהעצומה, שעל ידה זוכים לישוב הדעת אמת |עין לקוטי מוהר"ן, חלקב', סימן י'|, ועקר השמחה - שזכינו להבראות מזרע ישראל, ולאעשני גוי, ובודאי תהיה אחריתנו טוב, ובפרטיות שאנו חוסים תחתצלא דמהימנותא שהוא רבנו ז"ל.

ולמען השם לטובתך הנצחית, הרגל את עצמך לדבר עמויתברך בכל יום בלשון שאתה רגיל בה, ותספר לפניו יתברך אתכל לבך וכל מה שעובר עליך, כאשר ידבר איש עם רעהו, ועל ידי זה תזכה סוף כל סוף לצאת מהמקום שנפלת לשם וכו', ותזכה להכלל בו יתברך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נב|, ולחזותבנעם ה' ולבקר בהיכלו. ההכרח לקצר. הדורש שלומך...

א' תתנא.בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהעלותך ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח. דיין בריעף האב איך נעכטן מיט גרויס פרייד דערהאלטן. מיינטיערער חבר, פאל נישט ביי דיר אראפ וואס דו האסט דערוויילנישט געקענט אויס פירען דיין רצון צו פארן צום הייליגען רבינ'סציון, בודאי מיט תפלה און מיט מעהר רצונות וכסופים וועסט דוסוף כל סוף בשלום אן קומען דארטן, און פועל'ן וואס דובאדארפסט פועל'ן וכו' וכו'.

דער עקר עבודה פון א איד בזה העולם איז נאר זוכה צו זיין"שטענדיג פרייליך", און כאטש עס גייט איבער אויף יעדעןמענטש אויף די וועלט וואס עס גייט דורך פון דעסטוועגן דאסאיז דער גאנצער נסיון פון א איד ווי מען קען זיך מתחזק זיין פוןזיין איבער גייעניש און קומען צו אמת'ען שמחה, און דער עקרשמחה דארף זיין בו יתברך, וואס ברוך השם, מיר זיינען אידן אוןגלויבען

אין בורא כל העולמים וואס ער איז אויף די גאנצע וועלט, כי מלא כל הארץ כבודו, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ואפלו וואס עס ווערט געפירט דורך א בעל בחירה, אלץ איזברצונו ובהשגחתו יתברך איבער דעם פון א יעדען זאך וואס עסגייט איבער דארף מען נאהר אנטלויפען צו השם יתברך, און זיך אויס רעדן דאס הארץ נאר פאר איהם אזוי ווי מען רעדט זיך אויספאר איין אמת'ען גוטען פריינד, וואס דאס הייסט "התבודדות", וואס דער הייליגער רבי, האט אונז אזוי פוהל מזהיר גיווען אויף דעם. און אין אמת'ען ווען דער מענטש רעדט זיך אויס יעדען טאגזיין הארץ און אלעס וואס גייט אויף איהם איבער צו השם יתברך, נעמט ער פון זיך אראפ אלע בלבולים און עקמומיות, און זיין הארץ און מח ווערט לויטער מיט אמונה אמתית בו יתברך.

ההכרח לקצר. ידיך...א' תתנב. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהעלותך ה'תשל"ה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד ... שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

מכתבך לנכון קבלתי, ועצם השמחה שהכנסת בי במה שאנירואה שעדין אתה מתהלך בתוך ואתה אוחז את עצמך ברבנו ז"ל, זה אין לשער ולספר כלל, וממש התחלתי לרקד מרב שמחה. כיבאמת על עצם ההתקרבות אל רבנו ז"ל יש נסיונות רבים כמובן, וכמו שרואים בחוש איך שכל העולם עומדים על כל נפש ונפש הרוצה להתקרב אל רבנו ז"ל, ולזכות שיהיה שמו הקדוש נקרא עליו, ואפלו אלו אשר מצניעים את עצמם, והם מקרבים בהצנעלכת, |אשר מצד אחד יש בזה מעלה נפלאה, כי אז התקרבותו עסאמת|, אף על פי כן גם עליהם עובר בכל פעם מחשבות וספקות, האם כדאי להשאר אצל רבנו ז"ל? האם יהיה לי כאן תקוותועלת? וכדומה פתויים ומחשבות של הבל המצויים בין בניהנעורים. ובאמת מי שיש לו רק מעט דעת ושכל צח וזך, יכוללהרגיש את החלוק בין אם הוא מקרב אל רבנו ז"ל או אם אינומקרב, כי תהלה לאל, על ידי רבנו ז"ל, אנו זוכים לחטף טוב אמתיונצחי בכל יום, הן בתורה, שמאד הזהירנו ללמד כסדרן, ולהיותבכל מקומות התורה הקדושה, והן בתפלה, להתפלל השלש תפלותלאט לאט, מלה במלה, והן לחטף חצות |אם זוכים|, ובפרטיפרטיות להיות רגיל לשיח ולספר לפניו יתברך את כל לבו

בלשון שרגיל בה, שזה נקרא "התבודדות", אשר כל דבור ודבור שזוכים לשיח ולספר לפניו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, אשר אין לשער ולספר כלל.

על כן, חמדת לבבי, חזק ואמץ מאד מאד, ותעשה בעצמך קשר להיות תמיד מקשר אל רבנו ז"ל, ואף שיעבר עליך עוד בימיחיך מה שיעבר, זכור ואל תשכח, כי עקר תקותך ועקר תכליתך הוא על ידו; כי צריך שתדע, אהובי, אחי, כי הרבה הרבה נסיונות עוברים על כל אחד ואחד בכל יום ויום מימי חייו, ואין שום עצה אחרת איך להנצל מכל פגעי הזמן ומכל מה שעובר עליו, כי אם על ידי שיחה ותפלה, להיות רגיל לברח למקום מיחד שאין שם אדם, ולספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות כאשר ידבר איש עם רעהו.

אהובי, אחי! ידעתי וגם ידעתי מה שעובר עליך, וקצת כברספרת לי, עשה זאת איפה בני, ותהיה רגיל מאד לדבר עמו יתברך בלי שום חכמות והשכלות, רק בתמימות ופשיטות גמורה. וצריך שתדע כי הוא יתברך חפץ חסד, ומחכה ומתגעגע כביכול אלדבוריך, שתדבר ותשיח עמו יתברך בעקשנות גדולה, כי מלא כלהארץ כבודו, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואפלו בתקף הקטנות והדחקות והמניעות, שם גנוז ומסתור אלופו שלעולם, ואפלו במחשבות שם "אל מסתתר" | ישעיה מה, טו|, על כן אסור לפל בדעתנו משום דבר ומשום בריה שבעולם, כי בודאי סוף כל סוף תצא מהחשך שנלכדת בו, אם תהיה עקשן גדול להיות רגיל לדבר עמו יתברך בלי חכמות, כי |משלי טו, ב|: "בכל מקום עיני ה' צפות רעים וטובים", הינו באיזה מקום שרק מנח האדם, הן במקום רע, חס ושלום, והן במקום טוב, צריך לידע שגם שם עיניו יתברך צופיות, ויכולים להתקרב אליו יתברך מכל מקום, בבחינת |תהלים קלט, ז| "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאולהנ" | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'. | והעקר, חמדת לבבי, ברח לך מחבורות לצים, העושים ליצנות מכל זה, כי |משלי טו, יב|: "לא יאהב לץ הוכח לו, אל חכמים לא ילך"; ועל ידי שתהיה רגיל לדבר עמו יתברך, תתפשט עקממיות לבך, ותזכה להיות בלב שמח, כי על ידי תפלה בכח מתפשטת העקמומיות מהלב, ונתישר הלב | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'|, ואז הוא תמיד בשמחה, בחינת |שם, פסוק כג|: "שמחה לאיש במענה פיו", הינו כנ"ל, כי עקר השמחה תלוי בפיו, אם

מדבר הרבה עמו יתברך, נתישר לבבו ואז הוא בבחינת|שם|: "לב שמח ייטיב פנים" וגו, ועל כן חמדת לבבי, חזק ואמץ לק לאחז את עצמך בו יתברך, ולהסתכל בשכל שיש בכל דבר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'|, ועל ידי זה תזכה לבא גם כן לשמחה, בבחינת |שם|: "מאור עינים ישמח לב", כי בזה שתעמיק מחשבותיך ותכניס עיוןך אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וכל העולם כולו הוא עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך בהתלבשות הזו, אז לעולם תהיה רגיל לדבר עמו יתברך, ועל ידי זה תזכה להיות תמיד בשמחה עצומה. אהובי, אחי, רבנו ז"ל גלה לנו בפרוש |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד|, כי שמחה היא רפואה לכל החלאים בגשמיות וברוחניות, ועל כן עשה מה שתעשה ותהיה תמיד אך ורק בשמחה עצומה, ותרקד בכל יום ויום חק ולא יעבר אפלו במקום מיחד שאין שם בני אדם |אם לא יהיה לך עם מי לרקד|, ואל יהיה נקל בעיניך ענין זה, כי השמחה היא יסוד גדול בעבודתו יתברך, ועל ידי תקפה ששון והשמחה בו יתברך תזכה שימחלו לך על עוונותיך, כמו שכתוב |תהלים קד| "אנכי אשמח בה", יתמו חטאים מן הארץ" וגו', כי השמחה מכניעה ומבטלת את הסטרא אחרא, ואמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסט|: על ידי שתהיה בשמחה, תזכה שהשם יתברך בעצמו ישמר אותך מפגם הברית וכו', עין שם; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, המחיה ומחזק אותנו כל כך ומקרב אותנו אליו יתברך, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

ידיך הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תכתב לי אם יש לך הספר החדש "ארך אפים", ואם אין לך אראה לשלח לך. א' תתנג. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלותך ה'תשל"ה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי שאתה מחזק את עצמך בעבודת השם יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה - אין לשער ולספר כלל. והנה עקר ירידת ונפילת המחין שנופל בדעתו בקטנות וחלישות הדעת הוא רק

על ידי פגם הדבור, כמובא |בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט|, כי נלחצים מחיו ונופל לגמרי, רחמנא לצלן, וצריך להרגיל את לשונו לדבר רק דבורי אמונה, אשר על ידי זה בעצמוזוכה לדבק עצמו עמו יתברך, והוא שבח הצדיק צדיקו של עולם כמובא בפנים, עין שם; וכן לדבר הרבה משבח הצדיק שהוא רבנו ז"ל, אשר הספורים ממנו מרימים ומרחיבין את הדעת |עין שם, סימן רלד|, ובאמת כשאדם שומר את דבורו לא לדבר כל העולה על רוחו, אז מחו מישב. וכל בלבול המח הוא רק מחמת פגם הדבור, כמו שפרש רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח|, הפסוק |תהלים קמח, ח|: "רוח סערה עשה דברו", עקר הרוח סערה שנתהוה במח האדם הוא רק על ידי פגם הדבור, וזו כל הגלות הארכה והמרההזו, שנתכסית ונסתרת אמתת מציאותו יתברך, ואין יודעים ואין מרגישים, כי אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות אלקותו יתברך, ועל ידי זה מדברים ומפספטים שטיות והבלים והבליים, ואזי עוקרים את עצמם לגמרי ממנו יתברך, ונתטמטם המח והדעת, ונכבד ונתעקם הלב בכבודות ובעקמומיות גדולה, והאדם הוא מבהל ומבלבל מאד מאד בלי שום ישוב הדעת כלל. ובאמת מובא באגרת המוסר להגר"א, אשר יש מדרש, שעלכל רגע שאדם חוסם פיו, אז מאיר עליו אור כזה, אשר מלאכימעלה אינם יכולים לעמד על ידו, עין שם; כי באמת צריך לחקקתמיד בדעתו אמתת מציאותו יתברך, איך שכל העולם כלו הוא אלקות ממש, ואף מה שנדמה לכאורה לענין נפרד ממנו יתברך, כמו דומם, צומח, חי, מדבר, שזהו כלל הבריאה, ונדמה שכל אחד עושה ומתנהג ברצון עצמו, אבל באמת הכל דמיון גדול, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל משגח בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית, והוא יתברך גנוז ונסתר ונעלם בכל דבר בזה העולם, ועקר עבודתנו היא רק לחפש ולגלות ולמצא אותו יתברך מכל דבר, כי האיש הישראלי צריך להסתכל בשכל שיש בכל דבר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'|. ובאמת הידיעה כלולה בתורה בחירה, כי הכל אחד, רק מהי הבחירה, איש הישראלי, שהוא בחינת יעקב - בוחר בטוב, ומקבל על עצמו ידיעה זו, וכל מגמתו היא רק לחפש ולגלות אותו על ידי התורה והמצוות, אבל אמות העולם, שהם בחינת עשו, "לא יחפץ כסיל בתשובה, כי אסבהתגלות לבו", שאינם בוחרים בידיעה זו, ודבר זה יכולים

לראות ולהכיר על ידי הדבורים, כי |משלי ב, ו|: "מפיו דעת ותבונה", במה שאדם מדבר, בזה משוטט מחו, אם מדבר רק בדבורי אמונה, זהוסימן שכל מחו ומחשבתו רק דבוקים וכלולים בו יתברך, ואינו מרגיש משום דבר רק אמתת מציאותו יתברך, ולהפוך כשמדבר כל העולה על רוחו דברים בטלים, ומכל שכן, חס ושלום, דבורים אסורים, בזה מורה ומגלה שנחסר מכל הטוב והערבות והנעימות הזו; כי אם היה יודע בידיעה ברורה ומזככת, אשר הוא יתברך אתו, עמו ואצלו, בודאי היה שומר על דבורו, והיה זהיר מאד מה שמוציא מפיו, כי הלא הוא יתברך שוקד על שפתיו.

חמדת לבבי, ראוי לנו לרקד ולשמח בכל יום על נעם חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, המחזק אותנו כל כך, ומאיר בנו האמונה הקדושה בתמימות ובפשיטות גמורה, חבלים נפלו לנו בנעימים, ואף שבין כך נופלים מהרגשה זו ומדברים כל העולה על רוחנו, על כל פנים כבר גלה לנו רבנו ז"ל, אשר אין שום יאוש בעולם כלל, ועל כן יכולים לעשות התחלה חדשה בכל עת ורגע ממש. חזק, חזק, אחי, להיות אך ורק בשמחה עצומה, הנובעת מאמונה, כי כל מה שמאמין בו יתברך, שהוא יתברך עמו וכו', יותר שמח בשמחה שאין לה סוף וקץ. ידיך לנצח...

פה תקבל עוד שתי קלטות, מסרו לי הבחורים בשבילך, ואודות הכסף אל תדאג, כבר אכתב לך מה לעשות עם זה, או שתשלח לי, וכן אולי אזכה להיות בארץ ישראל, אם ירצה השם, בקיץ הזה.

א' תתנד. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלותך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, האברך הצמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלה נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך קבלתי, והנה להשיבך על מרירות נפשך יקצרוהמון יריעות, ובפרטיות כי ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם דכלאבהם - התחזקות והתעוררות לדרי מעלה ולדרי מטה; אשרישיאחז בהם תמיד.

מה אמר לך, חמדת לבבי, כל זמן שאנו מלבישים בלבוש הגשמי, אין לנו השגה מה

אנו פועלים ומתקנים בזה העולם, ועל כן למה להכניס את דעתנו בחקירות משנות כאלו, אשר רק מעקמות את הדעת והלב, ומכניסות ספקות וכו', יותר טוב לידע, שאין יודעים כלל, ועל כן עלינו לעשות ולקיים רק מה שצונוהבורא יתברך, על ידי חכמיו הקדושים שקבלו מסיני, ולא נחמירחמרות יתרות מה שלא נצטונו, וכבר ידועות לנו שיחות הרבהמלקוטי הלכות, שדבר הרבה מוהרנ"ת ז"ל, שצריכים לברחמחמרות יתרות העוקרות את האדם לגמרי, כי זהו חטא הנחששפתה את חוה, כי הוסיף על הצווי. וכבר אמר רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מד|: כלל גדול ויסוד ועקר בעבודת השם יתברך להיות תם וישר וכו', ולעבד אותו בתמימות ללא חכמותוחקירות כלל. גם מחכמות שיש בעבודת השם בעצמו צריךלהרחיק מאד, כי כל אלו החכמות של העולם שיש לנכנסיםומתחילים קצת בעבודת השם יתברך אינן חכמות כלל, והן רקדמיונות ושטיות ובלבולים גדולים, ואלו החכמות מפילות מאד אתהאדם מעבודת השם יתברך, דהינו מה שחושב וחוקר ומדקדקביותר אם הוא יוצא כראוי במה שעושה, כי בשר ודם אי אפשרלו שיצא ידי חובתו בשלמות וכו', עין שם דבורים נפלאים, אשרהם יסוד ועקר חזק בחיים, כי רב העולם מתרחקים ממנו יתברך על ידי חכמות כאלו שנדמה לכל אחד כאלו המציא המצאותחדשות איך להתקרב אליו יתברך, ומחמיר חמרות אחרות, וממילאנעשה מהטפל עקר ומהעקר טפל, ומבלים את היום במרה שחורה, כי תמיד שורים בעצבון ובמרירות עצומה; ועל כן חמדת לבבי, מה דהוה הוה, ברח לך מכל אלו הדמיונות, ותהפך את כל לבבךודעתך רק אליו יתברך, ותמשיך את עצמך אליו יתברך בתשוקהעצומה, ותדבר לפניו יתברך את כל לבך, ותוציא מפין כלרצונותיך וכסופיך, ותהיה תמיד רק בשמחה עצומה שזכית להבראמזרע ישראל, ולא עשני גוי. ולמען השם, תתמיד מאד מאד בלמודשלחן ערוך, ואל תצדק הרבה ואל תרשע הרבה, ואל תתחכם יותרמדאי, ודי לנו מה שכתוב בשלחן ערוך, ואין צריכים כל אלוהנהגות והשיטות הממררות חיי האדם.

וההכרח לקצר.

ידיך...

שאל נא את ר' לוי יצחק, |נרו יאיר| |ז"ל|, ותשמע אם יענהלך אחרת, ושמעת

פעם אחת ממנו, מה נקרא חמרות, ואמר: כלדבר שהעולם האבן זיך אין דעם אן גיכאפט און מקאכט זיך איןדעס, וכל אחד מתפאר לפני חברו שהוא מקימו יותר יפה, זהוכבר חמרה יתרה, כי אנו אין לנו רק מה שמזכר בשלחן ערוך ולא יותר. וכן שמעתי פעם אחת מאחד מגדולי אנשי שלומנו, שענין של חמרות יתרות הוא, אם חושב באיזה דבר אם יצא ידי חובתו מבלבל את דעתו בזה ושרוי על ידי זה בעצבנות, זהו כבר נקרא חמרות יתרות, כי "פקודי ה' ישרים משמחי לב", ואם באעל ידי זה לידי עצבות ומרירות, מסתמא אינו מקים פקודי ה'ודו"ק, ודברי פי חכם חן.

א' תתנה. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלותך ה'תשל"ה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

מכתבך לנכון קבלתי. מה אמר לך, אהובי, אחי, ראוי לנו לשמח על נעם חלקנו, אשר בנחל. תהלה לאל, פה נתקרבה עכשיו חבורה חדשה של בחורים, כן יעזר השם יתברך שיזכו להשארקיימים בהיכל הקדש | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נא, שבונה רבנוז"ל, ותהלה לאל, כבר מכרנו עד עכשו ארבעת אלפים וחמש מאותספרי "ארך אפים", מלבד מה ששלחתי ל... נרו יאיר, מאה ספרים שהוא מוכרם בין חבריו, אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו. ראה גם ראה את החסד חנם שעשה השם יתברך עם אחיך, ואתמולדברתי עם ... נרו יאיר, ואמר לי שכל הבחורים מהישיבה שלמדתסבה, המה ראו וכן תמהו, כי אחיך נעשה החתן הראשון מכל הכתה, כי היה נסכם בדעתם, כי אחיך יהיה אחרון, ועכשו ראה גם ראהכחו של רבנו ז"ל, שהוא השדכן האמתי | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פט | וכח התפלה, כי אחיך הרבה מאד בתפלה, כאשר ספר לי, וראוי לנו לחזר ולומר: אשרינו ואשרינו, ותהלה לאל, רקדנו הרבהמאד על נעם גורלנו ויפי ירושתנו. ולמען השם לטובתך הנצחית, לבל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, רק החזק בתמך בשעורים קבועים כסדרן: במשנה, וגמרא ושלחן ערוך, ותפרששיחיתך אליו יתברך בכל יום ויום בתמימות ובפשיטות גמורהכאשר ידבר איש עם רעהו, ותחיה

את עצמך עם הנקודות טובות שיש בך, ואל תפל בדעתך משום דבר, רק כמו שינהיג
עמך השם יתברך תסכים, אם להשאר בארץ ישראל, ואם לבא הנה, כי "מה' מצעדי
גבר" |משלי כ, כד|, וכמו שהוא יתברך ירצה, כן יהיה, ועל כןמה ולמה לך
לבלבל דעתך בחנם. ובאמת כל מה שהאדם זוכה לסלק דעת עצמו לגמרי, ומבטל את
עצמו אליו יתברך, ולא אכפתלו שום דבר רק "באורך |יתברך| נראה אור" |תהלים
לו, י|, אז דיקאחי חיים טובים ונעימים, ואינו מבלבל עצמו משום
מחלקתובלבלים, והוא תמיד בשמחה עצומה; אשרינו ואשרי חלקנו ומהנעים
גורלנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

ידיך לנצח...

א' תתנו. בעזרת השם יתברך, ערב שבת קדש לסדר בהעלותך ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע
מקור חכמה, אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו'... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי שתהלה לאל, הקבוץ שלכם מתרבה, ואתה
לומד ומפרסם דעת רבנו ז"ל ביהמקרבים החדשים, אשריך ואשריך, וראוי לך
להחיות את עצמךבזה מאד, כי אין לך עוד דבר גדול מזה לעזר לבעל
בחירה, ולהכניס בו אמונה ויראת שמים, ובפרט לעוררו על שעורים קבועים כסדרן
כרצונו של רבנו ז"ל, ובפשיטות על תפלהוהתבודדות.
והנה במה שאתה כותב שאתה סובל מרירות מאילו אנשים... אל תפל בדעתך, "כי
קנאה יש כאן ולא יותר", ועל כן מה לך לדאג, אתה חזק ואמץ לאחז את עצמך בו
יתברך בשיחה בינך לביןקונך, ולשפט את עצמך בכל פעם אם אתה אוחז במדת
השמחה, כי כל אלו המקרבים נפשם, הם בונים "היכל הקדש", והרע שלאילו המקרבים
רוצה להתאחז בו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נא|, ועל כן צריך לשפט את
עצמו, ועל ידי זה יורד אש ומבער אותם, עין שם; ויש לומר שהרע שרוצה להתאחז
בו הוא העצבותוהמרירות שיש לכל אחד העוסק עם רבים, כי בכל פעם קמים
עליוכל המי ומי, ורוצים רק להפילו, ועל כן עליו רק להתחזק ולהיותבשמחה
עצומה, ולשפט ולחפש בעצמו אם הוא בשמחה, כיעל ידי השמחה תרד אש ותבער כל
המצערים אותו. ובאמתכשמתבוננים בפרשה זו, רואים מה שעבר על משה רבנו, כי

היולו גם כן רדיפות כאלו, עד שאמר: "לא אוכל אנכי לבדי לשאתכל העם הזה, כי כבד ממני", ובאמת דרשו חז"ל |סנהדרין ח. |אזהרהלדין לסבל את הצבור, ועד כמה? כאשר ישא האומן את התינוק, עין שם; הינו שצריך לסבל הרבה מאד כמו שסובלים מתינוק, ועינבפרוש רש"י על פסוק |במדבר יא, יב|: "כי תאמר אלי שאהו בחיקך כאשר ישא האמן את הינוק" וגו', על מנת שיהיו סוקלים אתכםומחרפים אתכם, עין שם; הרי שמי שעוסק עם רבים, בהכרח לולסבל מהם חרפות ובזיונות. ושמעתי מר' לוי יצחק "אז אין ברסלבקען מען זיך נישט דערהאלטן נאר אז מען שוויגט אפ אויף דיבזיונות, וואס קומען אויף איהם פון דעם אדער פון יענעם, ודבריפי חכם חן; ואל כל זה זוכים על ידי תקף האמונה הקדושה, כיכל מה שהאדם מכניס בעצמו אמתת מציאותו יתברך, ואיך שאינשום מציאות בלעדיו יתברך כלל, אז דיקא יכול לסבל את כלהעובר עליו, ויהיה תמיד בשמחה עצומה.

חמדת לבבי! ראה לעורר את חבריך בענין הפצת ספרי רבנוז"ל, שהוא ענין נשגב ומקרב את הגאלה.

ידידך לנצח...

א' תתנז. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר בהעלותך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי, האברךהיקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח.

מכתבך לנכון קבלתי, והנה להשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרטיות שספרי רבנו ז"ל בידך - הפך בהם דכלא בהם, עצותוהתחזקות על כל ענין וענין הנצרך לכל אחד, דבר גדול ודבר קטן, הפך בהם ותמצא מרגוע לנפשך. ואודות שכתבת שלא הולך לךכסדר, ראוי לך ללמד בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב, ולומרעל זה התפלה מלקוטי תפלות וההלכות מלקוטי הלכות, ושםתמצא תשובה נכונה על זה, עין שם. והתמצית היוצאת משם היא, כי כשאדם רוצה איזו ישות של אנא אמלך וכו', אז הולך לו שלאכסדר, ועצתו שישפיל את עצמו ויהיה בבחינת מה. אז יתחיל לילךלו כסדר ודו"ק, עין שם.

ידידך...

משיח יזכה ליחידה דאצילות בעודו בגופו, ויהיה ילוד אשהממש, ויהיה בטל ומבטל באורו יתברך, לא יראה ולא ישמע ולאירגיש ולא ידבר אלא אליו יתברך, וכבש את כל העולם ברוח פיו, וימשיך טהרה ודעת בעולם, ויגלה אלקותו יתברך לדרי מעלהולדרי מטה בגלויים חדשים, אשרי המחכה ויגיע.

א' תתנח. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח ה'תשל"ה.

שלום וברכה לידיד נפשי, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

מיין טייערער ... שיחיה, בזה העולם דארף מען האבן יעדעןטעג נייע חזוק ווייל יעדען טעג גייט איבער אויף יעדער איינעםנייע בלבולים און נייע ירידות און לולא שהקדים לנו את רבנו ז"ל, אז היינו נאבדים לגמרי, חס ושלום, איבער דעם דארפן מיר געבן יעדען טאג פאר השם יתברך איין תודה והודאה אויף די גרויסע חסדים און נסים וואס ער האט מיט אונז גיטאן בפרטי פרטיות, וואס מיר ווייסען פון אזא איין גרוסען צדיק וואס טוט אונז מחיהאון מחזק זיין און איז אונז מגלה דאס "אין שום יאוש בעולם כלל", און אפלו אין אונזערע נידעריגע מקומות קען מען זיך אויך מקרב זיין צו השם יתברך ובפרט דורך די גריגע עצה וואס דערהייליגער רבי האט אונז מגלה גיווען וואס דאס איז "התבודדות" זיך אויס רעדן דאס הארץ פאר השם יתברך, אזוי ווי מען רעדט זיך אויס פאר איין אמת'ן גוטען פריינד.

און וויסען טייערער ... נרו יאיר, זאלסטו וויסען דאס אויך דיוועלט איז נישט דא קיין אנדערע עצה נצול ווערן פון וואס מענדארף נצול ווערן ווי נאר דורך די הייליגע עצה זיך אויס רעדען דאס הארץ פאר השם יתברך ווי פאר איין אמת'ען גוטען פריינד, כי אין חכמה ואין תבונה ואין עצה נגד ה', א זאך וואס איז נגדה' דאס הייסט נישט מקשר צו ה', איז נישטא אין דעם קיין חכמה קיין תבונה קיין עצה. סוף כל סוף וועט דיר השם יתברך אויך העלפן און דו וועסט געפונען דיין זיווג און דו וועסט אויפבויען איין בית נאמן בישראל דערווייל זיי נאר פרייליך און לאז נישט צו דיר דאס עצבות אפלו איין רגע ווייל עצבות

איז די סטרא אחראאון זעה צו טאנצן אלע טאג חק ולא יעבר אן חכמות ווייל
דעררבי זאגט |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן י': על ידי המחאת כף
ורקודים ממתיקים את הדיניםט.

הדורש שלומך באהבה רבה...

איך בין גיווען אין באנק, זיין ווילען האבן דעם נאמען און אדרעס פון דעם
באנק וואס דו האסט גיקויפט דעם טשעק וועלן זיי שרייבען צו זיי א בריף און
עס איז מעגליך דאס איך וועלקריגען דאס געלט, על כן בעט איך דיר זייער
שרייב מיר גלייך אויף ענגליש דעם נאמען פון באנק און זייער אדרעס און איך
האָפּצו השם יתברך דאס מיר וועלן געפונען די אבדה פרעג די באנקאויב זיי
האבן שוין צוריק געקריגען דעם טשעק זאלן זיי מאכן אפוטו פון ביידע זייטען
און שיקען צו מירי.

א' תתנט. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, צמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי עד מאד, שתהלה לאל קבלתעל עצמך רק לעסק בהדפסת
והפצת ספרי רבנו ז"ל בעולם. מהאמר לך אין דבורים בפה להסביר מעלת זה
הענין אשר עולה עלהכל, כי על ידי זה מגלים ומפרסמים דעת רבנו ז"ל
בעולם, וצריכה העבודה הזו להיות אצלנו קדש הקדשים, ועל כן שמחתשמח את נפשך
בזה מאד מאד.

אחי היקר! בזה שכתבת שאתה רוצה להיות יהודי פשוט ולא עובד, צריך שתדע
שמוהרנ"ת ז"ל אמר: "מען דארף אין דער יונגטאסאך הארעווען מען זאל זיין
אויף דער עלטער א פשוטער איד" כ, הלא כל ענין רבנו ז"ל הוא רק פשטות יהדות
ולא עבודות ומדרגותוכו', ובאמת לזכות להיות איש כשר פשוט זוהי המדרגה
הכיגבוהה, והוא להתנהג בכל עבודה מהיהדות בתמימות ובפשיטותגמורה, להחיות
את עצמו כל היום עם מצות ציצית שעליו, וכנבזה שזוכה לקים מצות תפלין בכל
יום, וכן הוא שומר שבת וכו'וכו', וצריך להחיות את עצמו עם נקדות אלו מאד

מאד, כי רק זה ישאר מאתנו, וכן להרגיל את עצמו להתפלל השלש תפלות מלהבמלה ובשמחה עצומה, ובפרט להיות רגיל לדבר ולשיח עמויתברך כאשר ידבר איש עם רעהו בשמחה עצומה, כי |ספר המדות,אות תפלה, סימן פא|: תפלה שהיא בשמחה היא ערבה ומתקה להשםיתברך.

חמדת לבבי! אל תהיה בטלן, חס ושלום, רק מפעם לפעםספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיותבלי שום חכמות, ואף שבא לך כל הענין הזה בכבדות גדולה,אף על פי כן אם היית יודע ורואה וצופה מרחוק מעלת הזוכהליחד לעצמו מקום פנוי שאין שם בני אדם, ומדבר ומשיח עמויתברך, ואיך שבן רגע הוא מנענע כל העולמות וזן ומפרנס אלפיאלפים ורב רבבות עולמות, על ידי תפלתו ושיחתו, אז היית מתמידבזה מאד. ועקר הכל "זיי נישט גיפאלן ביי זיך ווייל גאט ברוךהוא איז מיט דיר, זעה וואס פארע חסדים און רחמים רבים ערהאט שוין מיט דיר גיטאן וויפל בחורים דרייען זיך?!",ל, בגילעשרים וחמש ועדין לא מצאו את זווגם, וגדל מרירות נפשם אתהיכול לידע היטב ממה שעבר עליך בימים ובשנים הקודמות, ולךעזר השם יתברך בנסי נסים שדוד הטבע ממש, בזכותו של רבנוז"ל, בודאי אתה צריך לתן תמיד תודה והודאה אליו יתברך, ועל ידי זה תרחיב לבך להתפלל ולבקש תמיד; אשרינו ואשריחלקנו שזכינו להיות בחדרו של רבנו ז"ל, ותהלה לאל, אין אנומתנגדים על אנשיו הקדושים ולעולם ברח לך ממחלקת וסכסוכים,שיש גם בין אנשי שלומנו, כי אלו מאנשי שלומנו אשר אינםמטעים את עצמם ואינם מבלבלים את עצמם משום דבר ומשוםבריה, גדלים ומצליחים תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה...

תהלה לאל, אני מדפיס עכשו כמה ספרים חדשים יקרים,וה"שמירת הזמן" ו"סדר דרך הלמוד" ו"אילן החיים" יכרכובקרוב, תכתב לי כמה עולה בדולרים סעט "לקוטי הלכות" שנדפסעכשו.

א' תתס.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי,האברך היקר מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו

יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.

מכתבך קבלתי זה כמה פעמים מזה זמן רב, אבל מרב טרדותי בעוונותי הרבים לא היה הפנאי להשיבך, ובפרטיות כי תהלה לאל, הקבוץ שלנו נתרבה, ובאים בכל פעם בביתי כידוע לך, ודבר זה לוקח ממני כל הזמן, על כן תמחל לי שלא כתבתי לך ולאחיך היקר, תכתב לי מה מעשיך ואיך אתה מתחזק ואת שלום אחיך לפני שני שבועות. שלחתי לך דרך הדאר ספר "ארך אפים" ותקוקריאת שמע, אקוה שבעוד כמה שבועות תקבלנו. תהלה לאל, עכשו אני מדפיס עוד כמה ספרים חדשים, יזכני השם יתברך לראותם מכרכים.

מה אמר לך, חמדת לבבי, אתה ואחיך מאד מאד חסרים ליכאן, אקוה שאתה ואחיך נכנסים אצל אנשי שלומנו היקרים, ישבדעתי להיות בקיץ הזה או בראש השנה הבא בארץ ישראל ושם נתראה. חזק ואמץ מאד להיות תמיד בשמחה עצומה, ותרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בכל יום. ההכרח לקצר.

הדורש שלומך... מיין טייער חבר און ידיד ... נרו יאיר. איך האב דיין בריעף דערהאלטן שוין עטליכע מאהל, נאר די טרדות וואס איך האב יעדען טאג נעמען ביי מיר צו די גאנצע צייט פון שרייבען, ובפרט איך האלט אין מיטן ענדיגען עטליכע נייע ספרים, וואס השם יתברך וועט מיר העלפן בקרוב דרוקען אויך א ספר "שפת הנחל" פרושעל כל ה"לקוטי מוהר"ן", אויף יעדען תורה און מאמר בפרטיות שרייב מיר וואס טוט זיך מיט דיר און ווי ביסטו זיך מתחזקמ. הדורש שלומך...

א' תתסא בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חקת ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי היקר, האברך הצמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי.

אהובי, אחי היקר, לנחמך ולחזקך יקצרו המון יריעות, כפיהירידות והקטנות והנפילות והצרות והמרירות שעובר בכל יום ויום על כל בריה שבעולם, כי "אדם

לעמל יולד" |איוב ה, ז|, זכה - עמלו בתורה וכו', והנה כל עמלך הוא שאתה מצטער מאד על שאינך זוכה להיות כרצונו יתברך, ואם אמנם שהצער הזה טובמאד ונכון הדבר, אך כבר הורנו רבנו ז"ל, שעל זה צריך ליחדלעצמו שעה מיחדת ולפרש אז את כל שיחתו וכל מה שעובר עליופרטי פרטיות, ולספר לפניו יתברך את כל לבו כאשר ידבר אישעם רעהו, אבל שאר כל היום ראוי להיות אך ורק בשמחה עצומה, ולהחיות עצמו בכל מה שיכול, ובפרט על פי ההתגלות שגלה לנורבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה על פסוק |תהלים ד, ב|: "בצר הרחבת לי", שגם בתוך הצרות יכולים למצא הרחבותוכו', עין שם; ובפרט אתה שבודאי צרתך גדולה שזרקו אותךממקומך ופטרון ממשרתך, אף על פי כן גם בכל צער ומכאוב שסגנוז אלופו של עולם, ובודאי הכל לטובה גדולה כמו שעוד תזכהלהבינה עוד בזה העולם, כי חסדי השם כי לא תמנו כי לא כלורחמיו, ורבנו ז"ל אמר: השם יתברך פירט היינט די וועלט שענערנ, והיה מובן מדבריו, שבכל דור ודור ובכל שנה ושנה ובכל חדשחדש ובכל שבוע ושבוע ובכל יום ויום ובכל שעה ושעה ובכלרגע ורגע השם יתברך מחדש ומנהיג עצמו יותר יפה, ודבר זה תלויאצל כל אדם בפרטי פרטיות, ועל כן מה דהוה הוה, מה שעברעליך כבר עבר, והעקר לעשות מעכשו התחלה חדשה לכסף אליויתברך בכסופין והשתוקקות חדשה וכו' וכו', ובודאי הוא יתברךלא יעזב אותך, ותמצא פרנסה בשפע ובנקל יותר ממה שקבלת עדעכשו. העקר ברח לך בכל יום ובכל שעה ובכל רגע אליו יתברך, ותהיה רגיל לדבר עמו יתברך ולספר לו את הכל בתמימותובפשיטות גמורה כאשר ידבר איש עם רעהו, וצריך שתדע, שכלזמן שאין אדם רגיל בזה, הוא מנח בגלות גדולה ורחמנות גדולהעליו וחיייו אינם חיים כלל, ותכף ומיד כשמרגיל את עצמו לדברעמו יתברך ולספר לפניו יתברך את כל צרותיו ומבוכותיו, אז נמתקהכל. ההכרח לקצר...מי יתן שהיינו מתועדים יחד.

א' תתסב.בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת בלק ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח

לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, והנה אודות הבלבולים והירידות שעוברים עליך, כדאי שתלמד היטב את התורה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא, ותאמר עליה התפלה מלקוטי תפלות, ומי יתן שתזכה גם לחדש בה אילו חדושים, ושם מבארות היטב סבות הנפילה, רחמנאלצלן, ואשר תמצית התורה הוא על ידי קלקול הדבור שמדבר כלהעולה, על ידי זה נתקלקל המח וכל הצרות והנפילות באות מזה, ועל כן תראה שכל אלו המישיבים מאד בדעתם הם מצמצמים מאדעם הדבור, וכל דבור מנוי וספור אצלם. ובלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח מבאר, שעל ידי קלקול הדבור, על ידי זה באים כל הרוחסערה במחו, עין שם.

והנה כל זה אני כותב לך על אם הדרך, כאשר יספר לך מוסרכתב זה, ומה טוב ומה נעים אם היינו זוכים להתועד יחדעל כל פנים פעם אחת, ואם תרצה תבא בליל רביעי בלמדנו דבורירבנו ז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כשאדם מכניס את עצמו אל תוך האמונה, לידע ולהודיעולהודע אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצםעצמיות חיות אלקותו יתברך שנתלבש בלבושים אלו: דומם, צומח, חי, מדבר, אז זוכה לחיות חיים טובים ונעימים, וכמאמררבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן נג|: מי שיש לו אמונה - חיו חיים, ואינו נופל בדעתו משום דבר ומשום בריה שבעולם, וראוי לחזרתמיד מאמרם ז"ל |ביומא לח:| "בשמך יקראוך ובמקומך יושיבוך - אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכותחברתה אפלו כמלא נימא"; ועל כן מה אתה צריך להתבלבלמאחרים, הכל ברצונו יתברך, ואיך שהוא מנהיג הוא טוב, ודברהשיך לך שום בריה לא תוכל לקחת ולהוציא ממך, ודבר שאינושיך לך אפלו עם כל מיני השתדלות לא יועיל כלל, ועל כן העקרלהיות תמיד אחוז במדת האמונה הכוללת הכל, וכשתהיה חזקבאמונה, אשר הכל ממנו יתברך, אז תהיה תמיד בשמחה עצומה, מאחר שאינך רואה משום דבר רק יד הוי"ה. ורבנו ז"ל אמר |ספרהמדות, אות אמונה, סימן ג'|: בראותך שנוי מעשה אל תאמר מקרה הואאלא תאמין, כי זה השגחת השם יתברך, ועל כן מכל מה שעוברעליך ברוחניות ובגשמיות ברח רק אליו יתברך.

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

ברוך רחמנא, שזכנו לסים את כל החבור הנפלא הזה, והוא כרך"ג, יזכנו השם
יתברך לסדר עכשו לדפוס את כרך י"דלהגדיל תורה ולהאדירה.אנא ה' הושיעה נא,
אנא ה' הצליחה נא.

חלק יד

א' תתסד.בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת בלק התשל"ה.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה ללמד הרבה חמש ורש"י, אשר דבר זה מסגל ליראתשמים. ורבנו ז"ל אמר
|שיחות הר"ן, סימן רכג|, שרש"י הקדוש הואאחיה של התורה. ודבר זה תקח ככלל
בידיך, אשר שבוע אחד, שאין גומרים בו את פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום
עםפרוש רש"י, תהיה בטוח אשר בשבוע זה תקרה איזו צרה או הפסדוכו', רחמנא
לצלן; ועל כן החכם עיניו בראשו לשמר לא להחסירשבוע אחד מבלי ללמד חמש
רש"י והתרגום, ואל תחשב שזהחמרה או מנהג, זה מדינא דגמרא, ובעוונותינו
הרבים, בני אדםמזלזלים בזה. ויש אנשים שיכולים לעבר עליהם חדשים שלאיפתחו
חמש ולא ילמדו בו כלל. ועל כן אמרתי לכתב לך שרשהדברים: אמרו חכמינו
הקדושים |ברכות ח:|: "אמר רב הונא בריהודה אמר רב אמר, לעולם ישלים אדם
פרשיותיו עם הצבור - שנים מקרא ואחד תרגום, ואפלו עטרות ודיבון, שכל
המשליםפרשיותיו עם הצבור מאריכין לו ימיו ושנותיו"; וב"שלחן ערוך"|ארח
חיים, סימן רפה|, כתב בלשון "חייב אדם להשלים" וכו', והואפרש מה שאמרו
"לעולם ישלים" וכו', דהכונה היא שחיבלהשלים; ועין בשאלות ותשובות הרדב"ז
חלק ב |סימן תתסז|, שדןלענין חולה, אם חייב בקריאת שמו"ת או לאו, וכתב,
שהמצטערפטור מזה |ועין בספר "גליוני הש"ס" להגר"י ענגל זצ"ל ברכות ח', מה
שעוררעל זה|. ועין ב"אוצר הגאונים" |ברכות, סימנים לב, לג|, שכתב
דאפתלמיד חכם שרוצה לעסק בתלמודו, אל ימנע מלהשלים פרשיותיו.עד כאן
דבריו. וכן איתא בדברי רבנו הטור |סימן רפה:|: "וכלהשבוע מיום ראשון

ואילך חשיב עם הצבור, כיון שמתחילין הפרשה ביום השבת במנחה", וכן נפסק בשלחן ערוך |שם|, ומבאר מדבריהם, דדוקא מיום ראשון ואילך נחשב כמשלים פרשיותיו עס הצבור, אך יעין ב"דרכי משה" |שם|, שהביא מחלקת אם יכול להתחיל כבר אחרי מנחה של שבת הקודמת לקרות שמו"ת שלשבת הבאה, וכן כתב ה"ריקאנטי" |סימן לד| וב"מרדכי" |פרק קמא דברכות, הגהות מימוני, פרק י"ג|, הלכות תפלה, דכיון דכבר קורין במנחה את הפרשה של שבת הבאה, כבר נחשב כמשלים פרשיותיו עם הצבור, אכן בספר "כל בו" |סימן לז| סובר, דדוקא מיום ראשון יכולין להתחיל קריאת שמו"ת. ועין עוד בשלחן ערוך |שם סימן, רפה סעיף ד| לגבי אחד שלא הספיק לקרות שמו"ת בשבת, עד מתי יוכל להשלים. וכן עין בשאלות ותשובות מהרש"ם |חלק א', סימן ריג|, אם בשבת הבאה רוצה להשלים גם את השמו"ת של שבת הקודמת איזו פרשה יקרא קדם, אם את הפרשה של שבת קודמת או קדם את הפרשה של שבת זו; ובספר "אור זרוע" |הלכות שבת, סימן מה| כתב במפרש, שחייב להקדים את הפרשה של שבת שעברה. וכעין מה שכתב הרמ"א |ארח חיים, סימן קלה, סעיף ב'|, לענין צבור שבטלוקריאת בשבת אחת, שצריכין בשבת הבאה להקדים את קריאת הפרשה הקודמת |עין ב"מגן אברהם" שם סימן קד, וכן בשאלות ותשובות מהר"ם שיק, ארח חיים, סימן צא|. וראוי לצין מה שכתב "הלבוש" |ארח חיים, סימן רפה|, וזו לשונו: "ואל"ה שמו"ת" ראשי תבות: ו'חיבא'דם לקרות ה'פרשה ש'נים מ'קרא ו'אחד ת'רגום, וזה חיבין כלישראל עד כאן לשונו; וב"בעל הטורים" כתב על הפסוק: "ואלה שמות בני ישראל" וזו לשונו ראשי תבות: ו'אדם א'שר ל'ומדה'סדר ש'נים מ'קרא ו'אחד ת'רגום ב'קול נ'עים י'חיה ש'נים ר'בות א'רכות ל'עולם", עד כאן לשונו. ועין בדברי המשנה ברורה |סימן רפה, סעיף ח'| על מה שכתב המחבר: מיום ראשון ואילך נקרא עם הצבור, שגם זה נקרא מצוה מן המבחר, וכן היה נוהג הגר"א, תכף ומיד אחר התפלה, היתה דרכו לקרא קצת מהסדרא שנים מקרא ואחד תרגום, ומסים בערב שבת, עין שם; ועל כן יש על מילסמך, אך ב"לקוטי תפלות" |תפלה יט| אומר, שעקר השלמות היא בערב שבת קדש, וכן הוא ב"לקוטי הלכות" |קריאת התורה, הלכה ו', אות ל|, ועל כן צריכין ביום הששי דיקא לקרות שנים מקרא ואחד תרגום כמובא בכתבי

האר"י וכו', עין שם; עם כל זאת יש לו עלמי לסמך, אם מתחילין כבר בהתחלת השבוע. וראיתי מהרבה בעליקורא שהיו גומרים בכל יום את פרשת השבוע, וכך היו בקיאים בטעמים וכו'. וזו גם סגלה לזכרון, לזכר את כל חמשה חמשי תורהעם כל הרש"י, ואשרי מי שמתנהג כך. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתסה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חקת בלק ה'תשל"ה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך לנכון קבלתי.

אהובי, אחי היקר! כבר ידעת והרגשת בעצמך, כי בכל יוסוים מתגברים ומתפשטים על כל אחד ואחד התאוות והבלבולים והחלישות הדעת, ועובר על כל אחד ואחד מה שעובר, ואי אפשר להפטר מזה, כי אם על ידי רבוי תפלה ובקשה ושיחה בינו לביןקונו, להיות רגיל לספר לפניו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורהאת כל אשר עם לבבו כאשר ידבר איש עם רעהו. ומהטעם הזהראוי למעט בדבורי הבל ובדבורים בטלים, כי יותר טוב בזמן הזהלדבר עמו יתברך, וכל מה שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, כמו כן נתפשטת עקמומיות לבבו, ובא לשמחה עצומה, כי אין לךעוד שמחה וחדוה בעולם משמחה זו, שאדם זוכה לידע אשר הואיתברך אתו, עמו ואצלו, ואל ידיעה זו אי אפשר לבא, כי אם על ידירבוי שיחות ותפלה בהתבודדות, כי כל דבור ודבור הוא כלילהמשכת שכנית עזו בעולם; ועל כן הרגיל מאד בתפלהוהתבודדות בתמימות ובפשיטות, השראת השכינה שהיא האמונהוהשמחה שרויות אצלו, אשר זוהי דרגת כל הצדיקים הנהנים מזיוהשכינה, כי מלא כל הארץ כבודו, וכמו שכתוב |יחזקאל מג, ב|: "והארץ האירה מכבודו" וגו'. ואל הענג והנעם הזה רוצה רבנו ז"ללהטעימנו ולהביאנו; ועל כן, אהובי, אחי, אל תהיה בטלן, ואלתפל בדעתך משום דבר שבעולם, וברח לך מלצים וחבורותבני אדם, המדברים דברים של מה בכך, ותחבר את עצמך רק עםחברים תמימים מאנשי שלומנו היקרים, ותדבר עמהם רק מדבורירבנו ז"ל, אשר הדבור

והספור בעצמו ממנו ז"ל, הוא הצלחה הנצחית. אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, וראוי לנו רק לרקד כל היום מרב שמחה עצומה, שזכינו להיות בחלקו הקדוש של רבנו ז"ל.

אהובי, אחי היקר! ידעתי גם ידעתי, כי כל הדבורים שבעולם לא יספיקו להחיותך ולתקן את שברון רוחך, אך כבר הורה לנו רבנו ז"ל, שזהו עקר עבודתנו - להפך תמיד את היגון ואנחה לשמחה עצומה, בכל פעם שיכניס בו הסמ"ך מ"ם איזה עצבון ומרירות, יהפך הכל לשמחה עצומה, וירקד כל היום, וישיר לעצמו נגונים של שמחה להחיות את עצמו. והשם יתברך יזכני להדפיס בקרוב את ספר "מקור השמחה", ושם תראה נפלאות ממעלת הששון והשמחה.

ידיך לנצח... א' תתסו. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חקת בלק ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך המלא מרירות וצעקות לנכון קבלתי, והנה להשיבך בפרטי פרטיות על כל מה שעובר עליך קשה וכבד עלי, ובפרט כי ספרי רבנו ז"ל בידך - הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, וכן כבר הארכנו בענינים אלו בספרים שנדפסו על ידי, והן שעדין בכתובים, ובפרטיות בספר "תקון הברית".

חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, המגלה ומפרסם לנו את אמתת מציאותו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ונתון כל עלמין, ועל ידי זה נתברר לנו, כי אין שום יאוש בעולם כלל, כי אין מקום שלא יאיר שם אורו יתברך, ואין מקום שלא יהיו יכולים לצאת משם ולשוב אליו יתברך, ובפרטיות על ידי העצה הקלה והנעימה, שהיא תפלה והתבודדות, להרגיל את עצמוליחד לעצמו מקום, שאין שם בני אדם, ויתחיל לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ויספר לפניו את כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, וצריך להיות כל כך מרגל ורגל בעבודה הקדושה הזו, עד אשר לא יוכל לעשות שום דבר בלי אשר יפרשקודם שיחתו אליו יתברך, כי צריך למסר את עצמו לגמרי אליו יתברך | מען דארף זיך אין גאנצען איבער געבן צו השם

יתברך|, ואז יגאל מכל צרותיו ומרירותו. ובפרטיות מי שנכשל בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, ועדין עובר עליו מה שעובר, צריך שידע, שאי אפשר לצאת מהחטא הגרוע הזה המכלה את חייו בגשמיות וברוחניות, כי אם על ידי שיחה ותפלה, ואף שמי שפגם בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, קשה וכבד עליו מאד מאד לדבר ולפרש שיחתו אליו יתברך, כי מחו מבלבל מאד מאד, כי מישפוגם בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, נתקלקל דעתו ושכלו וכו', ואף על פי כן צריך שידע, שרק זה עקר תקונו, כי במה שקלקל, בזה צריך לתקן, הוא קלקל באמונה שהיא המלכות| שהפריד את היסוד מהמלכות|, תקונו - שיקשר אל עצמו המלכות שהיא האמונה, ודו"ק ודו"ק.

והנה סבת החטא הזה הוא על ידי שני דברים: א. על ידי פגם העינים, כי העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים, בזה שמסתכל על נשים או על תמונות וכו' וכו', ומהרהר וכו', על ידי זה בא לחטא המגנה הזה. ב. וכן על ידי פגם הדבור, שמדבר כל העולה על רוחו, ובפרטיות כשמדבר, חס ושלום, נבולפה| כי ברית הלשון והמעור תלויות זו בזו|, ועל כן על ידי פגם העינים ופגם הדבור באים לידי חטא זה, שישפך דמו על הארץ וכו', וזה מרמז בפסוק| משלי ו, יז: "עינים רמות לשון שקר, וידיים שופכות דם נקי" ודו"ק ודו"ק.

ועל כן, חמדת לבבי, במה שקלקלת תראה לתקן, לשמר מעכשוואת העינים לא להסתכל בנשים וכו', וכן לשמר ולקדש את הדבור, כי על ידי שלמות לשון הקדש שמקדש את הלשון, על ידי זה נכנעת תבערת המדורה הזו של שבעים אמות| עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ט|, וצריך להשתוקק מאד מאד לזכות להגיע אל דרגת הבעטלירהעור, שלא היתה לו שום הסתכלות בזה העולם כלל, שזו היתה המדרגת יוסף הצדיק, שנאמר בו| בראשית מט, כב: "בן פרת עלי עין", ודרשו חז"ל: עולה על העין, כי היה שולט על עיניו לא להסתכל במה שאסור להסתכל; ועל ידי זה תנצל מכל ר'ע', כי אין היצר הרע מצוי אלא למראה עיניו| ספר המדות, הרהורים, סימן מב|, וכתוב| משלי ו, כה: "אל תחמד יפיה בלבבך ואל תקחך בעפעפיה".

מה אמר לך, אהובי, אחי, יש ויש להאריך בזה אך אין הפנאי.

ידיך לנצח...א' תתסז. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חקת בלק ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
מכתבך לנכון קבלתי, ואודות המרירות שעוברת עליך וכו'. דעלך, מדוע לא
תתישב, הלא כל בלבולך וכל המרירות שעוברת עליך הוא בדבר שבקדשה, שאתה
משמש את רבנו ז"ל, ראה גסראה כמה וכמה אלפים ורבבות בני אדם קופצים בתוך
משא ומתן בהבלי העולם הזה, ועוברים עליהם חובות ומרירות ויסורים וכו' וכו',
ותהלה לאל, כל החובות והמרירות שלך הם רק בעסק קדושונורא כזה התקרבות
הגאלה, להפיץ מעינות החכמה חוצה, ובודאילא יעזב אותך השם יתברך, ותזכה
לעבר על כל הגלים והמשברים, והשם יתברך ירחיב לך, ותוכל לשלם את כל
חובותיך, ויאיר עליך אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה עד מאד.
חמדת לבבי! הבעל דבר יבלבל את דעתך בכל יום בחכמותוהשכלות חדשות,
ועל ידי זה יטפש את שכלך ודעתך, ובאמת הכלהבל ורעות רוח, כי העקר הוא רק
אמונה פשוטה, להאמין שהוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל
עלמין, והכלכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ועל דבר זה הרבה רבנוז"ל
לדבר עמנו |חסר|

ומוהרנ"ת ז"ל דבר פעם אחת לפני אנשי שלומנו שיחה ארכה בענין מעלת התפלה
וההתבודדות, ובתוך שיחתו התלהב מאדמאד, ופרש באפן נורא ונפלא את הפסוק
|במדבר כג, ט י: "הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב, מי מנה עפר יעקב
ומספר את רבעישראל, תמות נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמהו" וגו', הינושעם
ישראל הם עם קדוש כזה ששוכנים לבדד, שהם מקימים: "לך עמי בא בחדריך וסגר
דלתך בערך חבי כמעט רגע עד יעברזעם" |ישעיה כו, כ|, שהם מתבודדים בינם
לבין קונם ושופכים שיחתם לפניו בכל פעם, וחושבים בכל יום על אחריתם
וסופם האחרון, ועל ידי זה הם בטוחים מכל צר ואויב ומסטין, כי הם מסתירים
עצמם בצל כנפיו יתברך תמיד, בבחינת |תהלים לב, ז: "אתה סתר לי" וכו',
שזהו בחינת |דברים לג, כח: "וישכן ישראל בטח בדד עין יעקב" וכו', בחינת
|תהלים ד, ט: "כי אתה ה' לבדד לבטח תושבני", שעל ידי בחינת בדד, בחינת

'התבודדות', על ידי זה שוכן ישראל בטח תמיד. כי מי זה ערב את לבו לגשת
אלהשם יתברך, בבחינת |שם צא, ה ח ט|: "לא תירא מפחד לילה מחייעוף יומם...
רק בעיניך תביט ושלמת רשעים תראה, כי אתה ה'מחסי עליון שמת מעונך", כי הם
שמים מעונם ודירתם ומבטחםאצלו יתברך, על ידי התבודדותם שעוסקים לסלק
מחשבתם מכלההבלים של זה העולם ולבטל רצונו אליו יתברך, וזהו |במדבר
כג, ט|: "ובגוים לא יתחשב", ותרגום יונתן וירושלמי ובנמוס עממיאלא
מתערבין, שאינם רודפין אחר נמוסי עובדי הכוכבים ואחר רבויכלי בית וכלי
כסף ותכשיטין וכו' ושאר דברים המרבים הבלשלהם, רק מסלקים כל מחשבתם מכל
זה ומתבודדים ושופכיםשיחם ברצונות טובים וכסופין חזקים וגעגועים נמרצים אליויתברך.
וזה "מי מנה עפר יעקב" - מי יוכל למנות ולשער יקרתקדשת כל פסיעה ופסיעה
שדורכים על העפר כשהולכים לדבריםשבקדשה, כגון: לבית הכנסת ולבית המדרש
ולקבל פני רבסדקדשה ולשפך שיחם בהתבודדות לפני השם יתברך, שמכל
פסיעהופסיעה שדורסים על העפר נעשים תקונים ושעשועים גדוליםלמעלה, שאי
אפשר למנותם ולשערם, "ומספר את רבע ישראל" |שם|, ופרשו רבותינו ז"ל וכן
תרגום אונקלוס ויונתן שנאמר עלהארבעה דגלים, ואלו הארבעה דגלים הם בחינת
ארבעה מחנותהשכינה וכו', שנמשכין מד' דאחד, ששם עקר הבטול אל רצוןהאין
סוף, וכל זה הוא בחינת תפלה ושיחה והתבודדות הנ"ל, שעקר השיחה וההתבודדות
צריך להיות, עד שיבטל את עצמו, שיבטל כל רצונותיו לרצון השם יתברך, וזה
בחינת 'משפט' שנזכרבדבריו ז"ל בכמה מקומות, שצריך האדם לשפט את עצמו על
כלדבר, אם כך ראוי לו לבלות ימיו וכו', וכמבאר בהתורה |סימן נט, חלק א'|,
שבחינת משפט זהו בחינת רבוע, בחינת "חשן משפט" |שמות כח, טו|, שנאמר בו
"רבוע יהיה כפול", נמצא שהמשפטשהאדם צריך לחשב עם עצמו ולשפט את עצמו,
שזהו בחינתהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו הנ"ל, הוא בחינת רבוע, ועל שםזה
בעצמו נקרא רבוע, כי עקר ההתבודדות והשיחה צריך להיותבהתחזקות רצונות
טובים להשם יתברך עד שיכלל באחדותויתברך, בבחינת ד' דאחד מכל מקום שהוא,
בחינת |יחזקאל לז, ט|: "מארבע הרוחות בואי הרוח", שמכל ארבע רוחות העולם
שנתפזרדעתו לשם, ישוב מכלם לד' דאחד, להכלל ברצון ה' שהוא רצונויתברך, כי

רוח לשון רצון, כי עקר ההתבודדות שצריך להתבודד ולחשב עם עצמו היכן הוא בעולם, ולהיכן נתפזר דעתו ומחשבתו ורצונו, ולהיכן נשלך ונתעה, על ידי מעשיו ומחשבותיו, עד שעל פי רב רואה בעצמו שאין לו מקום ורוח מארבע רוחות העולם לברח לשם, ולהתחבא שם מפגעי העולם בגשמיות וברוחניות בגוף ונפש וממון ופרנסה, בבחינת |תהלים קלט, ז| "אנהאלך מרוחק" וכו', ובבחינת |שם קכא, א|: "אשא עיני אל ההרים מאין יבוא עזרי", וכמו שכתוב |שם קמב, ה|: "הבט ימין וראה ואינלי מכיר, אבד מנוס ממני", וכמו שאומרים בסליחות: פנינו לימין- ואין עוזר, לשמאל - ואין סומך וכו', וכן הרבה עד שרואה שאין לו מנוס, כי אם אליו יתברך, בבחינת |שם נט, יז|: "ממך נסתיושבתי אליך", וכמו שכתוב |שם|: "ומנוס ביום צר לי", ובשביל זה בחינת המשפט הנ"ל, שהוא בחינת התבודדות, נקרא רבוע, בחינת "רבע ישראל", כי זה העוסק בזה באמת, הוא מתהפך בדברים לכלצד מארבע רוחות העולם, שבהם כלולים כל מה שנעשה בעולם, עד שרואה דחקו ועמלו ומרירותו וכו', שאין לו מקום לנוס רק לנוס להשם יתברך, להכלל בד' דאחד, כי השם יתברך נמצא בכלעת לכל קראיו, אפלו אם נתעו כמו שנתעו, כי רחמיו אינם כלים לעולם.

וזה "ומספר את רבע ישראל", שאין מי שיוכל למנות ולספרמה שנעשה מבחינת 'רבע ישראל', שהוא משפט והתבודדות הנ"ל, איך הם שבים מכל המקומות שנתעו לשם להשם יתברך להכללבאחדותו יתברך בד' דאחד, על ידי התחזקות הרצון באמת, כיבודאי אי אפשר לשער מה שנעשה בזה, וכל מי שזוכה להתחזקבזה להיות רצונו חזק תמיד אל האמת, ולא ירפה את הרצון הטוב, אפלו אם יעבר עליו מה, בודאי סוף כל סוף תהיה אחריתו טובה, שעל זה אמר: "תמות נפשי מות ישרים |הללן| ותהי אחריתכמהו", כי אמר על עצמו, שידע קלקולו וזהמתו העצומה שאינדגמתו כנ"ל, אף על פי כן אמר: הלואי והייתי זוכה אפלו אנכיללכת בדרך זו להתחזק מעתה ברצונות טובים, ולפרש שיחתי בכליום לפניו יתברך ולפשט את עצמי בכל עת בבחינה הנ"ל, אז הייתיזוכה גם כן לאחרית טובה, בבחינת: "ותהי אחריתי כמהו", וכל זהאמר מחמת ההכרח שעקם השם יתברך את פיו לברך את ישראלולחזקם ברצונות טובים והתבודדות, שיהיו חזקים בזה העולם, ומזה אנו מבינים מה היה

בדעתו, להפך לחלק על כל זה ולרחקם, חס ושלום, מכל זה, על ידי דבורי ליצנות
שלו וכו' הרעים, אַהֶשֶׁם יתברך ברחמיו הפך הקללה לברכה, עד שהכרח
לברכם ולחזקם באמת כנ"ל, וכמו שאמרו חז"ל |סנהדרין קה:|: מברכות יושל אותו
רשע אנו למדים מה היה בלבו וכו', ובודאי היתה לו גם אחר כך בחירה לאחז
על כל פנים מאז באהבת קדשת ישראל, אבל היה קשה ערף ועמד ברשעו גם אחר כך,
עד שיעץ לבלק להכשילם בזנות, על ידי התגרות כזו. כי היה יודע גדל כח היצר
הרע שיהיה קשה לעמד בזה |חסר|.

א' תתסח. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חקת בלק ה'תשל"ה.
חיים וברכה, ישועות ונחמות והמתקת הדינים יתמשכו לכלישראל, ובפרטיות אל
האברך היקר לי מאד, שותה ממי החכמה העליונה הנובעים בהאי נחלא קדישא.
מכתבך היקר קבלתי, ונתעוררתי מאד מדברייך היקרים. והנהתדע ידידי היקר, כי
צריכים לשמר את עצמו מאד מאד מהסביבה שהוא שם שלא ישב בין רשעים, חס
ושלום, ופורקי על, רחמנאלצלן, כי בנקל יכול להמשך אליהם, כאשר כתב רבנו
הרמב"ם ז"ל לפרק ו' מהלכות דעות: דרך של אדם להיות נמשך בדעות יוובמעשיו
אחר ריעיו וחבריו, נוהג כמנהג אנשי מדינתו, לפיכך צריך אדם להתחבר
לצדיקים, לישוב אצל החכמים תמיד, כדי שילמד ממעשיהם, ויתרחק מן הרשעים
ההולכים בחשך, כדי שלא ילמד ממעשיהם, הוא ששלמה אומר |משלי יג, כ|: "הולך
את חכמים יחכם ורועה כסילים ירוע", ואומר |תהלים א'|: "אשרי האיש אשר לא
הלך בעצת רשעים ובדרך חטאים לא עמד ובמושב לצים לא ישב" |חסר|.

כי זהו, רחמנא לצלן חלי רע, שאי אפשר להתרפא ממנו, הינוכשדר בין חברים
רעים, ההכרח לו בכל פעם להמשך אליהם כאבן השואבת שקורין מגנט, ועל ידי זה
לומד ממעשיהם הרעים, ומכלשכן שנכשל על ידם בדבורים פגומים, רחמנא לצלן,
לשון הרע ורכילות וליצנות וקללות ונבול פה ודברים בטלים, רחמנא לצלן, אשר
על כל דבור פגום עוקר את עצמו משרשו העליון, וטוב לו יותר שלא נברא
משנברא, כי כל גלגולי כף הקלע שנקלע האדם, רחמנא לצלן, הכל מהבל פיו שפגם
וחטא בו, כי חמור הדבור מאד מאד, על לשון הרע אמרו חז"ל |ירושלמי, פאה
פ"א|, שאינו אומר ועד שכופר בעקר, רחמנא לצלן, והוא מהכתות שאינן מקבלות

פנישכינה, כמו שאמרו חז"ל |סוטה מב. |, ומגדיל עוונותיו עד לשמים, וראוי לסקלו באבן, ונגעים באים עליו, והקדוש ברוך הוא אומרלשר של גיהנום: אני עליו מלמעלה ואתה מלמטה נדונו, כי איןאני והוא יכולין לדור בעולם, כאשר האריכו בזה חז"ל |ערכין טו. |, כי הוא חמור יותר מעבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים |שם; ואמרו במדרש |ויקרא רבה טז, ו: |: חמש תורות כתובות במצורע, ללמדך שכל האומר לשון הרע, עובר על חמשה חמשי תורה; ואמרו |דברים רבה ה, י: |: כל שאומר לשון הרע מסלק השכינהמלמטה למעלה וכו'; וכן הוא במדרש |קהלת רבה ט, יג: |: מי שאומרלשון הרע חוטא בשמים ובארץ וכו', |ועין ירושלמי פאה א, א | "שכחאלוה" |תהלים נ, כב | אלו שהן אומרים לשון הרע וכו', עין שם; ואמרו בזהר הקדוש |מצורע נג. |: כל מאן דאפיק לישנא בישאאסתאבון ליה כל שיפויא; ואמרו |זהר שלח קסא. |: על כלא מחלקדשא בריך הוא בר מן לישנא בישאב; ובדרך כלל הוא כך, כשיושבים בין חבורה של לצים ומדברי לשון הרע גם הוא נלכדביניהם, ואף שעוברים ימים ושנים בתורה ובתפלה מגדל כחוהתפשטות הטמאה, בהכרח שגם הוא ילכד ביניהם, ועל כן צריךלהתגבר מאד מאד על יצרו הרע, ולברח משם כחץ הפורח מקשת, ואף שישחקו ממנו וירבו הליצנות עוד יותר - "ראו וגם ראו גםפלוני רוצה להיות איש כשר וצדיק, הלא עמנו היית, ועד עכשועשית כמונו", אל יסתכל על זה כלל, כי כבר אמרו חז"ל הקדושים|עדיות ה, ו: | מוטב לי להקרא שוטה כל ימי, ולא ליעשות שעה אחתרשע לפני המקום; ותברח לבית המדרש של הצדיק האמת, ושםתתחבר אל אנשיו, ואמרו חז"ל |כלים יב, ב: | כל המחבר לטהור -טהור |חסר. |

ובאמת מה אמר לך, הלא אנו צריכים לרקד מרב שמחה שאנוזוכים להתאחז עם אנשים כשרים כאלו, צדיקים כאלו, הלא הםאנשי שלומנו היקרים, חסידי ברסלב, אשר על כל אחד ואחד אומרהקדוש ברוך הוא |ישעיה מט, ג: | "ישראל אשר בך אתפאר", כידועשיחה זו מרבנו ז"ל, כי תהלה לאל, כלם אהובים, כלם קדושיםוכלם מקבלים עליהם על מלכות שמים בתפלה והתבודדות בכליום, אשר דבר כזה לא תמצא בשום מקום שבעולם, ובודאי בלישום ספק נזכה בקרוב להתגלות הגאולה, על ידי בי כנישתא חדאג,אלו הם אנשי רבנו ז"ל הזוכים לשיח ולספר את

כל לבבם אלייתברך, כאשר ידבר איש אל רעהו, וזוכים לומר בכל לילה תקוונחצות. ומובא בלקוטי הלכות | השכמות הבקר, הלכה א', אשר כמושהגאלה הראשונה היתה בחצות, כמו כן גאלתנו העתידה תהיהעל ידי זכות אלו העומדים בלילות ואומרים חצות, ושופכים לבסכמים אליו יתברך, על כן מה טוב ומה נעים שבת אחים יחדיו, ולהיות תמיד בצותא עמהם, וישמע דבורם, ויגל וישמח עמהםיחד על נעם חלקנו בזה העולם העובר, אשר אין עוד שמחהכשמחה זו, שאנו זוכים להיות בין חבורה קדושה כזו | חסר|.

א' תתסט. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר חקת בלק ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר הבחור... נרו יאיר, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

מכתבך הקצר אתמול קבלתי, ומה שאתה כותב שמכתבי עשהרשם גדול עליך, והתעוררת ממנו - כן ראוי, כי כל הדבורים הסל רבנו ז"ל והם מחיים נפשות ממש, ואנו מחיבים לחפש ולסלסלבתורתו, ולדלות מים העמקים שיש שם, שעל מים אלו גדלההאמונה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה', כי צריך לחפש בעצמותמיד איך אוחז באמונה, שזה העקר, ובכל רגע שמתחזק באמונהבו יתברך, מקים מצות עשה שנאמר | שמות כ, ב: | "אנכי ה' אלקיך", עין ברמב"ם בהלכות יסודי התורה | פרק א', הלכה ו', כי צריך לחקקהיטב היטב בלבו ובדעתו, כי אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועהותנועה שם אלופו של עולם, וכשזוכה לשלמות ברור וזכורהאמונה, אז נגאל מכל צרותיו, וזוכה להיות בעולם החרות, הינועוד בעולם הזה זוכה לישב בגן עדן התחתון, כי העולם הזה נקראגן, והעולם העליון נקרא עדן, שמקבל מעדנא דנחלא עמיקא | עיןבשערי הכנויים, ערך עדן|, ועל כן כשמקשר את העולם הזה שהוא גנאל העולם הבא שהוא עדן, למעלה מן הזמן, אז נעשה ג' ע'ד'ן, אבל אם מפריד את העולם הזה מן העולם הבא, ונדמה לו שישאיזה זמן, מאחר שהוא תחת הזמן אז נעשה צרוף ג' ה'נו'ם', הינוג'ן שהוא העולם הזה ה'יו'ם, שהוא הזמן, כי כל עקר מרירותהאדם בצרות והרפתקאותיו ובכל מה שעובר עליו בין ברוחני וביןבגשמי, הוא מחמת שנדמה לו שיש עוד הרבה זמן להיות בזההעולם, ועל כן הוא מטרד מאד רחמנא לצלן,

בגשמיות - כי הוא צריך להכין טרף לשנים רבות כאשר נמצא זאת ברב העולם שעובר, ומתיגע מאד בטרחות עצומות, רק כדי שישאר לו לעתזקנתו, כי על פי רב יש לאנשים מה לאכל עוד לשבוע, ויש גם שיש להם מה לאכל לחדש, ויש גם שיש על שנה ויותר, אך הוא מתפחד מה אעשה כשיכלה כספי וכו', נמצא שעל פי רב אינם מטרדים על פרנסת היום רק על מה שיהיה בעתיד, ועל כן אישכזה תמיד רודף ומתיגע אחר פרנסתו, אף שיש לו עכשו במזמן, אבל מה יעשה כשיגמר מעותיו?! וכל אלו הצרות והירידות והדינים נמשכים לאדם, מחמת שנדמה לו שיש לו עוד הרבה זמן לחיות בזה העולם |חסר|.

א' תתע. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר חקת בלק ה'תשל"ה.

אך טוב וחסד ירדפו אל אהובי, ידידי היקר, האברך המצין במדות טובות, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך אשר בו אתה משבר לבך במה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער. והנה באמת אני יודע היכן אתחיל לכתב לך, אם לנחמך או לחזקך, או אסלעוררך וכו', אך כשאני מתישב ביני לבין קוני, הנני רואה כי |תהלים קיט, צב|: "לולי תורתך שעשעי אז אבדתי בעניי" אם לא היה לי דברי רבנו ז"ל, שהוא האוריתא דעתיקא סתימאה דעתידאלאתגליא, על ידי משיח צדקנו, אז הייתי חס ושלום, נאבד לגמרי. ומבאר בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנ: דע שכל מי שיש לו צער ויסורים, אינו אלא מחסרון הדעת, כי מי שיודע שהכל בהשגחה מהשם יתברך, אין לו שום יסורים, ואינו מרגיש שום צער כלל וכו', עין שם; אדרבה מכל מה שעובר עליו הוא בורח תכף ומיד אליו יתברך יותר ויותר וכו'.

והנה הכל תלוי במח מחשבה, במקום שאדם חושב שם כלהאדם |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא|, כשחושב תמיד ממנו יתברך מכל שכן מי שזוכה ליחד יחודים קדושים מצרופי השמות - שם כל האדם, ואז זוכה להשתעשע בשעשוע דמלכא, וגר בעולם החרות, ושום בריה לא יכולה להרע לו או להיטיב לו, כי יודע בידיעה ברורה שהכל רק מידו יתברך, כי |חלין ז':| אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, וכן |יומא לח.א|: אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, ואז בידיעה זו הוא

בן חורין, וזוכה לגאלה, מה שאין כן, כשמכניס מחו בר'ע' גמור, וחושב במהשחושב, בפרטיות בתאות נאוף ובתמונות מגנות, אז שם הוא ממש. וצריך שידע שברגע זה הגיהנום פתוחה תחתיו, ויבער בו היצירה כתנור בוער וכו', ואז נופל תחת הזמן, עד שהכל מושלין עליו, והוא מפחד מכל בריה, ובפרטיות שחי חיים של פחדים, אולייגרשו אותו מפרנסתו, אולי יקח חברי דבר זה שיש לי בין ברוחניאו בין בגשמי וכו', ואז הוא עבד גמור שמשעבד תחת היצר ומוליך אותו כרצונו. על כן אהובי, אחי, הראשונה מה שצריך לקבל על עצמולברח מהעתונים ומספרי חיצונים, ומכל שכן מעתונים המלאים נאוף, רחמנא לצלן |חסר|. האדם צריך לידע עצם התרחקותו מהשם יתברך, ואף על פי כן ידע ויאמין שמצד רחמיו יתברך הוא קרוב מאד לכל אחד, אפלו להרחוקים מאד, והעקר על ידי הדבור כי על ידי הדבור אנו יכולין לקרות אותו מרחוק מאד, והוא מתקרב אלינו על ידי זה, כמו שכתוב |תהלים קמה, יח|: "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראהובאמת", וכתוב |דברים ד, ז|: "כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרבים אליו כה' אלקינו בכל קראינו אליו", וזה בחינת "בורא ניב שפתים" |ישעיה נז, יט|, בחינת הדבור, על ידי זה דיקא זוכים לבחינת |שם|: "שלום לרחוק ולקרוב", בחינת ההתרחקות וההתקרבות הנ"ל, שידוע באמת התרחקות מצד עצמו וההתקרבות מצד רחמיו יתברך, ומי שנותן לב לדקדק ולהבין פרוש המלות של המקרא הזה "בוראניב שפתים", יוכל להבין מזה עצות איך להתחזק בענין השיחה בינו לבין קונו, שזה עקר התקון לענין רחוק וקרוב הנ"ל, כי על ידי השיחה הנ"ל יוכל לפרש ולשיח הכל לפני השם יתברך, לפרשבשיחתו עצם התרחקותו מהשם יתברך, ואף על פי כן יתקרבלהשם יתברך על ידי זה דיקא, על ידי שיזכר עצם רבוי רחמיו יתברך בלי שעור, כאשר גלו לנו אבותינו ורבותינו ז"ל, אבל על פי רב השיחה הנ"ל בעצמה קשה מאד, כי מעצם התרחקותו אין לו דבורים לדבר כלל, כידוע למי שרוצה להרגיל עצמו בזה, אבל כבר הזהיר לנו רבנו ז"ל להתחזק בכל מיני התחזקות, לנהגהנהגה זאת בכל יום, כי ההכנה והרצון לבד שמכין את עצמו, ורוצה לדבר, רק שאינו יכול לדבר, גם זה יקר מאד אצלו יתברך, ואם יהיה חזק בזה הרבה, בודאי יעזר לו השם יתברך,

ויברא לודבורים, בבחינת: "בורא ניב שפתים" בורא ממש, כי הדבורים הבאים לאדם הם בחינת בריאה חדשה ממש, כי בודאי הוא רחוק מדבורים מאד מחמת התרחקותו מהשם יתברך, אבל כשהוא חזק בעבודה זו, והכין עצמו לדבר ולשוח בינו לבין קונו וחוזר בזה איזו שעה ברצונות ובכסופין חזקים, אזי השם יתברך עוזרו ושולחו דבורים לתוך פיו, שהם בחינת בריאה חדשה ממש, שהשם יתברך ברחמיו ברא לו דבורים והזמינם לתוך פיו, בבחינת "בוראניב שפתים", 'בורא' דיקא, ועל ידי זה דיקא זוכה לבחינת שלום לרחוק ולקרוב כנ"ל, וכמו שכתוב |משלי טז, א|: "לאדם מערכי לבומה' מענה לשון", שהאדם צריך להאריך לבו הינו בחינת ההכנה הנ"ל, ואזי השם יתברך שולח לו דבורים לתוך פיו, בבחינת: "ומה' מענה לשון", וכמו שכתוב |תהלים נא, יז| "אדני שפתי תפתח" וכו', שהשם יתברך כביכול בעצמו פותח לו את שפתיו לדבר ולשוח את אשר בלבבו, כי הכל מאתו יתברך, רק האדם צריך להכין את עצמו ברצונות ובכסופין קדושים, הוי"ה יעזרו לדבר ולפרש שיחתוכראוי בשלמות. |חסר|.

א' תתעא. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר חקת בלק ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי.

חמדת לבבי! העקר לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ולכסף ברצונות ובכסופים חדשים בכל פעם, כי העקר הוא הרצון, ומכלשכן כשזוכה להוציא את רצונותיו בפיו דיקא שאז נארגים עולמות חדשים על ידי זה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לא; ובלקוטי הלכות, ערב, הלכה ג', שמאריך שם ממעלת הרצונות והכסופין אליו יתברך, עין שם|.

ולמען השם, ברח לך מלצים, ותהיה רגיל רק להתחבא בסתרצל כנפיו יתברך, ולפרש כל שיחתך וכל מה שעובר עליך אליו יתברך, ואל תדאג דאגת מחר כלל, כי בודאי יעזר לך השם יתברך, ותמצא פרנסה טובה ובנקל, וצריך שתחקק היטב בדעתך תמיד איך שאין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך אתך, עמך ואצלך, והוא

אברהרמון, והוא יעזר לך בכל ענייניך ובכל מה שאתה צריך, אך העקרלא להיות מערב עם לצים ובני אדם הרחוקים ממנו יתברך, כי דברזה יעקר אותך, חס ושלום, חס ושלום, לגמרי משרשך ותפל וכו'.

אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה, ואנו מחברים יחד עם אנשים קדושים כאלו שהם חסידי ברסלב. טובלהודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

והנה לא טובה השמועה ששמעתי, שקמו אברכים וכו', והדפיסו מודעות נגד המתנגדים, בוש יבשו, כי לא באלה חלק רבנוז"ל ותלמידו מוהרנ"ת ז"ל, ולא כך קבלנו ולמדנו מהם, אדרבההם למדו אותנו, כי האדם צריך להיות סבלן ושפל, ולבלי להשיבלמבזו ולמחרפו, ועל ידי זה יזכה להיות האדם היושב על הכסא|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'; ועל כן, חמדת לבבי, על כל פניםתראה שלך לא יהיה חלק במעשה נבלה זה, וידינו לא ישפכו אתהדם של שום בר ישראל, אפלו מהמתנגדים עלינו, כי עניינו הוארק להיות דבוקים בו יתברך.

ידיך לנצח...

א' תתעב. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר פינחס ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

עליך להיות מציאותי, אם אתה רוצה להצליח בחיי נשואיך. וצריך שתדע, כי עקר השלמות - להיות למעלה ולהיות גםלמטה, כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סח|; כיעקר השלמות - כשאדם הוא למעלה ויכול להיות גם למטה, וכשהוא למטה יכול להיות גם למעלה, ובלי זה לא נקרא שלמות. וביותר שייך דבר זה כשמתחתנים, כי טבע של הבעל שהוא מתעלהתמיד בתורה ויראת שמים, וחפץ רק את הקדוש ברוך הוא, ובפרטבחור צעיר שהכניס את כל מגמתו בלמוד התורה הקדושה, והואמתמיד עצום בתורה הקדושה, ממילא רוצה להמשיך בלמודהתורה הקדושה תמיד, מה שאין כן, אם הוא מתחתן עם בחורהשנמשכת לגשמיות, ורוצה רק דברים גשמיים, יכול להיות ביניהם, חס ושלום, אילו חלוקי דעות או מריבות. ולכן עקר השלמות - להוריד את עצמו אל אשתו, ולהבין גם את

צרכיה, ומה שזקוקה היא לדברים גשמיים, ולא לומר: "אל תבלבלי אותי, כי אני עוסקתה בתורה ותפלה". ומכל שכן כשיש לכם ילדים, צריכים לתרגם בעזרה בבית. וכלל זה תקח בידך: מה שגבר עושה בחצי שעה או שעה, אשה יכולה לעשות בארבע או חמש שעות, ולכן אתה כלל הזה עליך לדעת, אף שמצד אחד אתה נמשך ללמד תורה, אבל מצד שני עליך להוריד את עצמך אל אשתך, ואם לא תצית, אז תהיינה לך בעיות בחיי נשואיך, וזה ברור.

מספרים, אשר הרב הקדוש ה"בעל התניא", זכותו יגן עלינו, גר באותו בנין עם בנו הרב הקדוש רבי דב בער, זכותו יגן עלינו. הוא גר בקומה ראשונה ואביו גר בקומה עליונה, והוא היה עמק גדול מאד בחסידות, כשהיה מתעמק בענין עמק של קבלה, אז היה יכול לשכח לגמרי מהבלי העולם הזה, ושוכח היכן הוא נמצא וכו'. ופעם אחת התעמק באיזה ענין, ושמע אביו ה"בעל התניא" תינוקת בוכה, ואף שהוא היה עמקן נורא ונפלא מאד, עמק עמק מי ימצאנו, מי ידמה אליו מרב עמקותו וכו' וכו', עם כל זאת גדלתו היתה, ששמע איזו תינוקת בוכה, אזי הבין תכף ומיד - מסתמא, בנו עתה בבטול המציאות, ואינו בעולם הזה כלל, ולא השגיח על התינוקת, וכן היה. וירד וראה שהתינוקת נפלה מהעריסה, ובנו מתעמק בעמק דרושי חסידות, אזי הגביה אתה תינוקת מהרצפה, ובנו עדין לא שם לב שאביו ה"בעל התניא" נכנס לחדר, מרב עמקותו, ואז החל לשיר ה"בעל התניא" כדרכו|שהיה מדבר עם נגון: "בערע|כך קראו בלשון חבה|, עקרה שלמות של האדם, כשהוא למעלה צריך להיות גם למטה, כשמדבקים את עצמו בו יתברך, צריכים להוריד את עצמו ולשמעם תינוקת בוכה".

הספור הזה הוא למוד עמק עמק, איך שצריכים לחיות את החיים בתוך הבית, ואי אפשר להתחמק, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל|שיחות הר"ן, סימן נא: הפקרות אין צריכים, אף על פי שבאמת אין נקרא הפקרות כלל, אדרבה, להפך כשרודף אחר עסקי העולם הזה ורחוק מעבודתו יתברך, זהו מפקר באמת, אף על פי כן מהשנקרא אצל העולם הפקרות, דהינו מי שמפקיר את עסקי העולם הזה מכל וכל, ועוסק רק בעבודת השם יתברך, שזה אצל העולם הפקרות, גם זה אין צריכים, כי יכולים להיות איש כשר בליהפקרות; עין שם לשונו הקדושה של רבנו ז"ל. ובודאי רבנו

ז"לרצה שאנחנו נפרש לגמרי מהעולם הזה, ונהיה דבוקים בו יתברך, עם כל זאת אמר רבנו ז"ל בפרוש, שאין צריכים הפקרות בזה העולם, אדרבה יכולים לחיות בזה העולם עם אשה ועם ילדים ולעסוק בפרנסה, וזה לא יפריע לו לגמרי; כי עקר השלמות להיות עיל ונפיק, רצוא ושוב, שזו שלמות הבקיאות, כמובא בדברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'.

לזאת, ידידי היקר, אם אתה רוצה להצליח בזה העולם, ובפרטשאתה הולך להתחתן, עליך להוריד את עצמך אל אשתך, בעזרתו יתברך שמו, כשיזכה אותך עם אשה וילדים ותקים את דברי אלו, אז דיקא תצליח. ואל תקח בקלות את דברי אלה, כי יבוא היום שתודה לי. ואף שיש עתה גם מבין אנשי שלומנו, שעוזבים אתנשותיהם ובורחים למרון, או על ההרים ועל הגבעות וכו' וכו', רק הקדוש ברוך הוא יודע מה קורה אחר כך וכו' וכו', ואז אף אחד לא ירחם עליך וכו' וכו'.

ותהיה פקח, אם אתה רוצה להצליח עם אשה, עליך לקחתהיטב היטב דבורים אלו בתוך לבך, להיות למעלה כאשר תשוקתך לסיים פעמים אין מספר: ששה סדרי משנה וש"ס ורמב"ם וטורושלחן ערוך וזהר ותקונים וכו' וכו', עם כל זאת שיהיה לך גם זמן לאשתך לדבר אתה, לטיל עמה, כי אשה דעתה כנשים - שדעתן קלות וכו', ורוצה אשה בקב ותפלות מתשעה קבין ופרישות | סוטה כ. |, ואל יקלו בעיניך דברים אלו, ואל תחשב שאני רוצה להחלישאותך, אלא אני אוהב אותך בתכלית האהבה, ואני רוצה בטובתך, אני ראיתי הרבה חכמים בעיניהם, שלא ציתו את דברי רבנו ז"ל, וחשבו שיפקירו את הכל, ולבסוף, רחמנא לצלן, התגרשו עם כמהילדים, ועכשו מסתובבים כארחי פרחי טלואים ובלויים, מלכלכים, ישנים על הספסלים בבית הכנסת או באיזה הקדש, ואוכלים איזהשירים וכו' וכו', וכל זה מפני שהיו חכמים בעיניהם. אבל מי ששםדברי אלה בתוך לבו, מצד אחד הוא דבוק בחי החיים בו יתברך, ותמיד חושב רק מהקדוש ברוך הוא, ומצד שני מוריד את עצמואל אשתו, ויש לו סבלנות אליה, ושומע את כל ספוריה שמספרת, אפלו שאלו הם דברי שטות והבל וכו' וכו', לו בוער הלב להכלללגמרי לאין סוף ברוך הוא, והוא צריך לשמע את כל מיני הבלמחברותיה וכדומה וכו' וכו', עם כל זאת זה עקר ההצלחה - להוריד את עצמו אליה ולהאזין לדבריה, ואף שבפנים בוער לוהלב מאד

אליו יתברך, ונדמה לו כאלו זה בטול זמן, אל תחשבך, וזה עקר ההצלחה בחיי נשואין. ולכן ראה, ידידי היקר, לקבל את דברי אלה, ואז תצליח דרכמאד מאד, ואל תחשב שיש לי כאן איזו כונה צדדית, אני רוצה רק לראות את הצלחתך הנצחית, ואני מכיר את טבעך, שמצד אחד אתה רוצה רק ללמד ולהתפלל, שלא יהיה לך שום עסק בעסקיהעולם הזה, שכך צריך להיות, אך מאידך גיסא, עליך להבין, שאשה רוצה גם גשמיות וחמירות, ובמשך הזמן אם תרבה בתפלהותהיה מישב מאד בדעתך, ותהיה מתון מתון ארבע מאות זוז|שוה|ברכות כ.], אז תזכה לארבע מאות עלמין דכסופין, כמובא בזהרהקדוש|חיי שרה קכג.].

ולכן ראה מהיום והלאה להיות זריז ופקח, ולהבין עסק גםבעסקי העולם הזה, איך לבשל ולנקות ואיך לסדר ענינים וכו' וכו', וזה יעזר לך אחר כך גם ברוחניות, כי אני רגיל לומר: מי שהואבטלן בגשמיות, יהיה בטלן גם ברוחניות, ומי שזריז בגשמיות, יהיה זריז גם ברוחניות, וזה ברור כשמש. ולכן אני מאד מאדמבקש אותך, שתפקח עיניך, ועל ידי זה תצליח דרכך בחייהנשואין. אני מקוה להקדוש ברוך הוא, שלא תקח את הדברים האלושאני מדבר אליך על פני הכתב בלשון של עקיצה ודקירות, כאלואני רוצה לעקץ או לדקר אותך, חס ושלום, כל כונתי היא רקשתצליח דרכך, ואני רואה מה שקורה היום בין אנשי שלומנו, שמפקירים את נשותיהם ואת ילדיהם, ולא אכפת להם מאומה, לבסוף, רחמנא לצלן, נאבדים לגמרי, ואין נשאר מהם כלום - לא תורה לא חכמה, לא יראה, לא דעת ולא שכל, כלום, ממשכלום.

רבנו ז"ל גלה לנו דרך נכונה בעבודת השם יתברך, לדבר תמידלהקדוש ברוך הוא, מתי שיש לו פנאי, הולך באיזו פנה שאין שםבני אדם, ומספר להקדוש ברוך הוא את כל מה שמעיק לו ומצעראותו, ומתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ודיקא על ידי זה יש לוהצלחה בחיים, על כן גם אתה תרגיל את עצמך לדבר אלהקדוש ברוך הוא; כי באמת מי שמדבר אל הקדוש ברוך הוא, נזדכך מחו ושכלו, ומסתכל על העולם הזה באפן ובצורה אחרתלגמרי, כי נפתח לו דעתו וחכמתו ובינתו באפן יוצא מן הכלל, וכלאלו שמרבים בתפלה והתבודדות, זוכים לישוב הדעת כזה שלאנתן לספר כלל; ועל כן הרגל את עצמך לדבר בכל יום אליו

יתברך, ולבקש ממנו יתברך שיפתח את מחך ודעתך ובינתך, וכך תזכה להצלחה בחייך.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתעג. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פינחס ה'תשל"ה.

שלום וברכה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותהממי הנחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, כל מגמתי היא רק להחדיר אמונה פשוטה בעם ישראל כפי
שקבלנו מרבנו ז"ל, והולך לי בחיים להפיץ את תורת רבנו ז"ל לכל שכבות העם,
כי כך הזהירנו רבנו ז"ל | שיחות הר"ן, סימן רט|, ואמר בהתלהבות גדולה:

"איערע קינדערזאלט איר מודיע זיין וואס דא האט זיך גיטאןד כי רבנו ז"ל

היהכל ענינו גלוי אלקות, לגלות את אמתת מציאות יתברך, להפיח רוחחיים בכל
הנשמות הנפולות והירודות והמשלכות בתאוותיהם הרעות. ורבנו ז"ל צעק והכריז

את הכרוז המפרסם | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עח|: "אין שום יאוש בעולם

כלל", "גיוואלד, זייט אייןנישט מייאש". ובאמת שמעתי מאנשי שלומנו היקרים,

שלא סתםאמר "זייט איין נישט מייאש", אלא נתן לנו כחות ועצות והדרכותאיך
לא להתיאש, כי אין זו אמרה בעלמא 'לא להתיאש', אלאצריכים כחות הנפש ועצות

והדרכות והנהגות ישרות איך להתחזק; כי עוברים על כל אחד ואחד משברים וגלים

בכל יום, ואין אדםיודע מה קורה אצל חברו, ולכל אחד נדמה כאלו אצל

חברוהולכים החיים טוב יותר וכו' וכו', ואף אחד אינו מתאר לעצמואת גדל

המרירות שעוברת על שכנו, ואפלו על אחיו או קרובימשפחתו אין יודעים, כי כל

העולם כלו מלא צרות ויסורים, ואשרימי שבורח אליו יתברך; כי אין שום מקום

לברח מפגעי ומקריהזמן אלא אצלו יתברך.

ואיך בורחים אליו יתברך? גלה לנו רבנו ז"ל, שאדם צריךללכת למקום פנוי

שאינ שם בני אדם, וידבר עמו יתברך כאשרידבר איש אל רעהו והבן אל אביו

בתמימות ובפשיטות גמורה, ובהתחלה תהיינה לו על זה הרבה מניעות, ויחשב "מי

צריך אותי וכו', מי שומע אותי וכו', זהו סתם בטול זמן" וכו', אך כל זה

באמחמת הכפירות והאפיקורסות שנכנסה באדם מחמת רב עוונותיו; כי באמת אין

שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיהומוהו ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הסעצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, והכל לכל אלקות גמור הוא, ואלקות הוא הכל לכל, אך האדם מרב חטאיו ופשעיו, ובפרט פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, שעל ידי זה נטמטם מחו ונתבלבלשכלו ונתעקם לבו, הוא מלא קשיות וספקות עליו יתברך, עדשהפריד את עצמו לגמרי מהקדוש ברוך הוא, ונדמה לו כאלואלהים בשמים ועזב אלהים את הארץ, רחמנא לצלן, מה שנכנסותבבני אדם מחשבות של כפירות ואפיקורסות, ורבנו ז"ל כל ענינוהוא רק להחדיר בעם ישראל אמונה פשוטה. ואיך מתגלה אמונהפשוטה? על ידי שאדם מדבר אליו יתברך בלי שום חכמות. ודברזה אני רוצה להכניס בעם ישראל, אף שאני יודע שיש לי הרבהשונאים, המונעים ומעכבים את דרכי, עם כל זאת איני מתפעלמהם, אך זאת אבקש אותך, אם אתה יכול לעשות התעוררות ביןחבריך לעזר לי, אז תהיה לך זכות גדולה מאד מאד, אף על פי כןאם לא תוכל - גם כן טוב, אך טוב יותר אם תעזר לי. וכמושאמר פעם מוהרנ"ת ז"ל לנכד רבנו ז"ל, שהיה עשיר גדול מאד, ולא היתה לו השגה בהדפסת ספרי רבנו ז"ל, ענה ואמר למוהרנ"ת ז"ל בזו הלשון: "דעם רבינ'ס זאך וועט זיך אויס פירןאן דיר אויכעט נאר שענער און בעסער אז דו זאלסט צו לייגן אהאנד"ה. ועל כן אני אומר לך גם כן, אם אתה יכול לעזר ליולהדפיס את ספרי רבנו ז"ל ביתר שאת וביתר עז - מה טוב ומהנעים, ואם לאו - אתאמץ לעשות לבד, כמו שעשית עד עכשו. כי משנת תשכ"ה זכיתי כבר פעמים להדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל, והפצתים בכל העולם כלו בזול מאד, ואבדתי עשרות אלפי דולרים, ותאמין לי שאיני מתחרט, כי מה ישאר ממני? רק זה שפרסמתיא את רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ואף שקניתי לעצמי המון שונאיםבעבור זה וכו' וכו' - מה בכך, כבר גלה לנו רבנו ז"ל בספורי מעשיות, מעשה ז' מהזבוב והעכביש, שקדם שירדהנשמתו של רבנו ז"ל לזה העולם, עשה הסמ"ך מ"ם רעש גדול אשהנשמה הזו תרד אין לי כבר מה לעשות וכו', כי הסמ"ך מ"ם מאדמאד שונא את רבנו, ועל כן יעשה כל מיני פעלות שבעולם למצאכל מיני מומים על אלו שמגלים ומפרסמים את דעתו בעולם, ויעורר עליהם מחלוקות ומריבות, וישפילם וכו' וכו', אך אלושכונתם

רצויה לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, צריכים למסר את נפשם בפעל ממש.

מה אמר לך ידידי היקר ומה אספר לך חברי הטוב, זה ימים ושנים שאני הולך בכל יום עם שקיות ספרים, ומפיץ אותם לשכבות העם, וגדל הבזיונות והשפיכות דמים שיש לי בבתי הכנסיות ובבתי המדרשות, אין לתאר ואין לשער כלל, זה צוחקוזה מגרש אותי וכו' וכו', ואף על פי כן מצחי חזק נגד מצחם, אני הולך עם שקיות ספרים, ומפיצם במסירות נפש הכי גדולה, ותהלהלאל, אני רואה שבשקט נשמות ישראל מחיות את עצמן עם ספרי רבנו ז"ל, ועל כן זה מחזק אותי להמשיך ולעשות עוד ועוד ועוד. ולכן אבקש אותך מאד, תעזר לי במה שאתה יכול, ובפרט עם כסף, ואם לא - אני אסתדר בלעדיך גם כן, אבל היה טוב שתעשההתעוררות בין החברים, ועל ידי זה נצליח דרכנו להדפיס ולהאדירולפאר את דבר רבנו ז"ל ביתר שאת וביתר עז, כי אני רוצה לקרבת כל עם ישראל אל דעת רבנו ז"ל. אני מבקש ומתחנן ממנוייתברך, שיתן לי דעת ושכל וחכמה ובינה, שאזכה להלביש אתדברי רבנו בכלים מכלים שונים, עד שכלם ידעו מרבנו ז"ל, כיהלמוד שלו עמק עמק באמונה פשוטה בו יתברך.

הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, וזה יקשר אותך יותר ויותר אל למודו הטוב של רבנו ז"ל.

מה טוב ומה נעים אם תלמד בכל יום תורה אחת ב"לקוטי מוהר"ן", ולומר עליה תפלה מ"לקוטי תפלות", ואז תרגיש חיותאחרת בהתקרבות אל רבנו ז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתעד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פינחס ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך מכל מה שעובר עליך וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם אי אפשר להתקים אלא על ידי אמונה פשוטה, כי צריך כל אדם לחפש ולבקש בעצמו היקואוחז באמונה | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה' |, מחמת שיש בני אדם שסובלים חלאים רעים, והכל מחמת חסרון האמונה; כי באמת מישמכניס את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, ורגיל לדבר עמוייתברך,

אז חי חיים נעימים, חיים נפלאים, וחי בזה העולם כדגמתהעולם הבא, כי הוא מסתובב תמיד עם הקדוש ברוך הוא, ואיןאכפת לו שום דבר, מכל דבר הוא רואה רק את הקדוש ברוך הוא, ואינו צריך שום דבר רק את הקדוש ברוך הוא, ואפלו כשאוכלמאכל, הוא מתבונן היטב בנצוץ האלקי שבתוך המאכל הזה, ועל כן דיקא בעת האכילה, אמר רבנו ז"ל, נעשה יחוד בין קדשאברוך הוא ושכינתיה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב|; כי באמת הכלכל אלקות גמור הוא, ואי אפשר לקלט דבר זה, מפני שאין לאדםכלים. ועקר הכלי הוא הדבור, ולכן צריכים לשמר מאד מאד עלהדבור, לא לדבר לשון הרע ורכילות וליצנות ונבול פה או דבריםבטלים, חס ושלום, אלא לדבר תמיד דבורי אמונה והשגחה פרטית.והעולה על הכל - לשפך את שיח נפשו אליו יתברך, כאשר ידבראיש אל רעהו והבן אל אביו, ולידע אשר אף אחד בעולם לא יכוללעשות לו רע או טוב, בלעדי רצונו יתברך, ולכן העקר לברח רקאליו יתברך, כי הוא יתברך בודאי לא יעזב אותך.

מה אמר לך, ידידי היקר, אתה צריך כל כך להדביק את עצמךבו יתברך, עד שתדע אשר אין לך אף אחד בזה העולם רקהקדוש ברוך הוא, ואף שנדמה לך שכלם אוהבים אותך וכו' - הכל שקר, ואפלו נדמה לך שכלם שונאים אותך וכו' - הכל שקר, כי באמת בלעדיו יתברך אין עולם כלל. ולכן טוב מאד, להתחבארק אצלו יתברך, ולחיות רק עמו יתברך, ולנשם את אוירו יתברך;אשרי מי שזוכה להגיע למדרגה כזו, ואז החיים שלו יהיו חייםאחרים לגמרי.

מה אמר לך, ידידי היקר, אני יודע שנדמה לך שהמדרגה הזוהיא מדרגה גבוהה מאד מאד, לחיות עם הקדוש ברוך הוא, לראותאת הקדוש ברוך הוא, לשמע את הקדוש ברוך הוא, להרגיש אתהקדוש ברוך הוא, לדבר עם הקדוש ברוך הוא וללכת אל הקדוש ברוך הוא וכו' וכו', אבל באמת הכל תלוי כפי הרגילות, אם אדםמרגיל את עצמו בזה, אז כל החיים שלו הולכים כבר בצורה אחרתלגמרי, והעקר שלא יחזיק מעצמו כלום, אלא יהיה שפל בעיניעצמו פחות יותר מתולעת הרוחשת על הארץ ופחות יותר מנמלההזוחלת על הרצפה וכדומה, ואז כשאדם בא אל בטול כזה, שמרגיש עצמו פחות יותר מנמלה או מתולעת הרוחשת עלהאדמה, אז דיקא יכול לזכות לכל המדרגות האלו. ובאמת גדולימבחרי הצדיקים, כל כך שפלים

בעיני עצמם, עד אשר מרגישים שהם הכי גרועים, ואין עוד גרוע כמוהם, וזו מדרגה נשגבה מאדמאד, להגיע אל נקדת הבטול הזה - שלא יראו כלום בעצמם, אבל דבר זה מסכן מאד, כי יכולים לפל במרה שחורה, אשר משם יכולים לפל בעמקי דתהומא רבא, ולכן צריכים להתחזק בכל מיניאפנים שבעולם, מצד אחד לידע שהוא בעצמו כלום, ומצד שני צריכים להחיות את עצמו עם נקדה טובה שיש בו: ציצית, תפלין, מזוזה, תורה, תפלה, כשרות, שבת וכו' וכו'; כי אפלו פושעיישראל מלאים מצוות כרמון | ברכות נז. |.

רק חזק ואמץ, ואל תהיה בטלן, ואז תראה איך שסוף כל סוף כל המונעים שלך וכל המצרים ומעיקים לך יתהפכו אליך, ברח לך רוק אליו יתברך, ואז טוב לך כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתעה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר פינחס ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה, יגיעו וירדפו אל ידידי היקר, האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, העקר בזה העולם הוא התחדשות, ורבנו ז"ל אמר על עצמו: חדוש כמוני עדין בעולם לא היה, ופרשו אנשי שלומנו היקרים, שזה נאמר על ענין של התחדשות שלו, כירבנו ז"ל בפרוש גלה, אשר לא מבעי שכל יום ויום אצלו יום חדש, אלא אפלו כל שעה וכל רגע חדשים לגמרי, וכן אמר, שכל נשימה הנושימה אצלו נשימה חדשה, כל כך חדש את עצמו בכל פעם, ובשביל זה זכה למה שזכה; כי העקר תלוי כפי מדת התחדשותבאדם, לחדש את עצמו תמיד, הינו לעשות לעצמו התחלה חדשהכאלו עדין לא התחיל כלל. ובאמת גם גלה לנו רבנו ז"ל, שהוא הכיר הרבה צדיקים שנפלו וכו', מפני שלא היתה להם מדתהתחדשות וכו'. והכלל הוא שצריכים להתחדש בכל פעם, לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ולידע שעד עכשו לא עשיתי כלום, וממילא עלי להתחיל מעכשו. ולכל זה זוכים על ידי תפלה, כשאדם בא להקדוש ברוך הוא, צריך להגיד להקדוש ברוך הוא: "הנה עכשו אני מתחיל להתקרב אליך". "הנה עכשו אני הולך להתחיל לחזור בתשובה שלמה". "הנה עכשו אני הולך להתפלל תפלה חדשה שעדין לא התפללתי עד עכשו". "הנה אני

הולך ללמד חדוש שעדין לא למדתי אף פעם". וכך צריך להיות לפני כל תורה, וכן אפלו לפני כל תפלה לעשות התחלה חדשה, וכשאדם הולך בדרך זו, אזי מצליח דרכו. וראיתי שהרב הקדוש רבי בונים מפרשיסחא, זכותו יגן עלינו, אמר, שבשביל זה מתחלת התורה בפסוק: "בראשית בראאלהים את השמים ואת הארץ", כי אדם צריך לדעת, שהקדוש ברוך הוא מחדש בכל יום ובכל שעה ובכל רגע את מעשה בראשית, ולקנאמר: "בראשית ברא", כי הבריאה צריכה להתחיל בכל רגע ודקה בראשית, ואין זה כמו אמן העושה כלי, שלאחר עשית הכלי, הכליאינו צריך כבר את האמן, אלא הבריאה בכל יום ובכל דקה צריכה את הקדוש ברוך הוא, שאלו העשרה מאמרות שבהם נברא העולם, ואם לא היה בבריאה את הענין של בראשית ברא, מיד היה הכלמתהפך לתהו ובהו, ודו"ק כי עמק הוא.

תאמין לי, ידידי היקר, אם תלך בדרך זו, אז אף פעם לא תשבר, כי יש על האדם כל כך הרבה נסיונות קשים ומרים, והוא כל כן נשבר, עד שאין יודעים מה לעשות וכו', אבל אם אדם מתחיל בכלפעם מחדש, ובא אליו יתברך, על ידי זה הוא מצליח מאד, אשרימי שמחדש את עצמו בכל פעם, ונעשה אצלו חדש לגמרי. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...א' תתעו. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פינחס ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם הכסף להדפסה, יעזרהקדוש ברוך הוא, שימתקו ממך הדינים על ידי פלא עליון, ותתברך מפי אל עליון.

מאד נהניתי מהחדושי תורה שכתבת לי וכו', אבל מאדנצטערתי בזה שאתה מבטל את עצמך לגמרי וכו', עד שאתה כותבדברים כאלו, כי נראה לך שאינך שוה לשום דבר וכו' וכו'. תדעלך, שזה מעצת היצר הרע, כדי לשבר אותך ולומר שאתה לא שוהשום דבר, כי באמת אדם צריך לומר |תנא דבי אליהו רבה, פרק כה|: "מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי", תמיד צריכים לשאף להתעלותבתכלית העליה, תמיד צריכים להסתכל כלפי מעלה, ולידע שגםאני יכול להתעלות, כי אין זו עצה לשבר את עצמו ולומר שאנישלומיאל וכבר אני שוה לשום דבר, זו עצת היצר הרע,

עצתהסמ"ך מ"ם שרוצה לשבר את האדם, ולהפילו בנוקבא דתהומארבא, אלא האדם צריך ללכת בבחינת "ויגבה לבו בדרכי ה'" | דברי הימים ב יז, ו |, שתמיד יאמר לנפשו, שהוא יכול להיות צדיקגמור, אם רק יקח את עצמו בידי, וישתדל מאד לא לשבר את עצמו, ואפלו כאשר רואה שכל העולם כלו כנגדו, אסור לו להשברמשום דבר שבעולם, אלא ימשיך את עצמו אליו יתברך, ואז אסילך בדרך זו - יצליח דרכו תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתעז. בעזרת השם יתברך, אור ליום ששי - ערב שבת קדש לסדר פינחס ה'תשל"ה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

שלשת מכתביך לנכון קבלתי. מה אמר לך, אהובי, אחי, אתעצם השמחה שהכנסת בי בבשורה הטובה שבשרתני, שזכיתלהדפיס עוד פעם את ה"לקוטי מוהר"ן" הקדוש והנורא, עדשרקדתי מרב שמחה, ונתתי שבח והודאה להשם יתברך על רבהחסד חנם שעשה עמנו בדורותינו אלה, שימצא אחד מאנשישלומונו, שידפיס כבר שלש פעמים את ה"לקוטי מוהר"ן" הקדוש והנורא, הנקרא ספרו של משיח, כי הוא יפרשו בשלמות וכו' וכו'. ולרשם לך על פני הכתב את גדל זכות הרבים שיש בהדפסתספרים, ובפרטיות ספרי רבנו ז"ל, זה אין לשער ולספר כלל, ואיאפשר לצירו במחשבה, מכל שכן על פני הכתב - אשריך ואשריחלקך. וראוי לך להיות אך שמח כל ימי חיך על נפלאות הזכותשנפלה בחלקך. וכבר אמרו חכמינו הקדושים |תוספתא פאה, פרק א'|: זכות יש לה קרן ויש לה פרות, ובודאי הקרן שמורה לך בעולםהבא, שתזכה להיות בהיכל רבנו ז"ל, והפרות יהיו לך עוד בזההעולם, שתתברך בבני חיי ומזוני.

חמדת לבבי! היום מתחילים שלשת השבועות הנקראים "ביןהמצרים", שהם עשרים ואחד יום מי"ז בתמוז עד ט' באב, ואיתאבספרים, שאז כביכול המלך יוצא מהיכלו, ויכולים למצא אותו אסרק יחפשו אותו. על כן, חמדת לבבי, ראה גם ראה ליחד לעצמךמקום מיחד שאין שם בני אדם, ותרגיל את עצמך לדבר עמו

יתברךבלשון שאתה רגיל בה בתמימות ובפשיטות גמורה, ותספר לויתברך את כל לבך, ותתן לו תודה והודאה על נעם חלקך שזכיתלהתודע מרבי אמת כזה, ומה גם שאתה משמש בקדש אצלו, ואתהמתעסק בקדשים בהדפסת ספריו הקדושים ובהפצת המעינותחוצה, ולמען השם לטובתך הנצחית, ברח לך מלצים, ותהיה חזקבדעתך מאד מאד, ואל תפל בדעתך וברוחך כלל, רק יהיה מצחךחזק מאד נגד כל הקמים עליך, ואל תפחד כלל, כי השם יתברךאתך, עמך ואצלך, ותראה להפיץ ספרי "לקוטי מוהר"ן" בכל קצויתבל, כי בזה תלויה כל הגאלה.

והנה ידוע כי רבנו ז"ל לוחם עם קלפת בלעם, שהוא תאותנאוף, כמובא בחיי מוהר"ן, שאמר רבנו ז"ל, שהוא מכרח לחשבבכל יום מבלעם כדי להכניעו, וזוהי כל עבודתו, כי קלפת בלעםהיא פעור, שפוער פיו בצרופים רעים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: ד, מג, עין שם|, וכנגד זה בא רבנו ז"ל, ומגלה לנו, אשר איאפשר להכניע תאוה זו, כי אם על ידי שלמות לשון הקדש |עין שם, סימן יט|, לקדש את הלשון בדבורים קדושים, כי אי אפשר להיותנוטר את הברית, כי אם על ידי קדשת הדבור, וכל אריכת הגלותהמרה הזו היא רק על ידי פגם הדבור, שעל ידי זה האדם מסבבעם כח המדמה |עין שם, סימן נד|, אשר על ידי זה אי אפשר לו לזכרבעלמא דאתי, ולהמשיך על עצמו נעם ערבות זיו חיות אלקותויתברך, כי הדבור הוא כלי השפע, וצריך שיהיה פיו ולבו שוים, שהוא בחינת יו"ד וא"ו |עין שם, סימן לד|, ומחמת שעל ידי מחשבותרעות נטמטם הלב |שם, סימן מט|, שהוא בחינת וא"ו, שזהו בחינתשבירת הלוחות שהיה ב"ז בתמוז, אשר מפה כל הצרות, כי הוא"ושל שלום קטיעה, כי נשתברו הלוחות, והתקון הוא על ידי פינחס, שנכתב מלא יו"ד, כי פינחס זה אליהו, אשר הוא יהיה התקון, כיבא יבוא ויעשה שלום בעולם, ועל כן יתקן את הלב, ומשיח יתקנאת הפה, ויתקשר היו"ד עם הוא"ו, אשר על ידי זה תתבטלנה כלהחרפות השורות על הלב. ורבנו ז"ל ממשיך כבר עכשו עלינו אתהתקונים האלו של לעתיד לבוא, ועל כן עלינו לסלק את דעתנוהפגומה, ונרגיל את עצמנו לדבר עמו יתברך, שזוהי בחינת תקוההפה, ועל ידי זה נזכה לטהר את לבבנו, ונמשיך בו את נעם זיואלקותו יתברך המאירה, בכל הארץ, כמו שכתוב |יחזקאל מג,

ב|: "והארץ האירה מכבודו" וגו'; ומכל שכן אתה, שזכית בזכויות חנסלהיות שליח מלמעלה לעזר בגלוי דעתו הקדושה של רבנו ז"ל, בודאי ראוי לך לשמח בזה כל ימי חיך, ואל תעזב את העצבותאצלך אפלו רגע. ידיך לנצח...

דע לך, שדברתי עם המדפיס וכן עם אחיך, המדפיס אמר לי שיותר טוב יהיה לך, שהכורך יהיה ... כי הוא יעשה את זה בזוליות, וכן אמר אחיך שכבר מסר הכל ל... ועל כן אין עליך לדאג כלל, כי הוא יסדר את הכל על צד היותר טוב, ובקש ממני לכתבך, שאל תטלפן לכאן, כי זהו הפסד ממון ישראל, מאחר שהוא קבל על עצמו לסדר הכל, והיום קבלתי את המעות, ואמסר להם כמו שכתבת לי, על כן אל תדאג כלל כי הכל יהיה על נכון. השם יתברך עשה עמי נס נפלא, כי נמכרו כאן כל החמשת אלפים ספרי "ארך אפים", ואין לי כבר כלום, וכן נמכרו כל ספרי "אשר בנחל" חלק א', ועכשו אני מדפיס חלק ב'. הנ"ל.

א' תתעח. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר פינחס ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל היקר והנעלה, שותה ממינהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, העקר להכניס בדעתנו אמתת מציאותותיתברך, לידע ולהודיע ולהודע שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכלאלקות גמור הוא, ובאמת הוא יתברך אינו מצמצם בשום מקום, אך כדי להבינו ולהשכילו, ברא עולמות והם בדגמת היכלות, כמושכתוב |תהלים כט, ט|: "ובהיכלו כלו אמר כבוד", הינו כי בכל היכלוהיכל שם מתגלה כבודו יתברך, והיכלות הם סוד העולמות. ולמהנקרא עולם? לשון העלם והסתר, כי כל עולם הוא בדגמת בית, ששם מסתר האדם ונעלם בתוך קירות הבית, שיש ארבעה קירותומעלה ומטה, שזה סוד ששה קצוות: חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד. והמלכות הולכת לפניו, שזה סוד שבעה העננים שהיועם ישראל מוקפים במדבר, על כן כל ספירה וספירה נקראת היכלבפני עצמו, כגון: היכל החסד, היכל הגבורה, היכל התפארת, היכל הנצח, היכל ההוד, היכל

היסוד, וכל היכל והיכל כלול מאלפיאלפים ורב רבבות היכלות, כי כל ספירה כלולה מכל הספירות, ולכן מי שזוכה להדביק מחשבתו באין סוף ברוך הוא, וחושב רקממנו יתברך, על ידי זה הוא מסבב באור מקיף, עד שזוכה שהחכמה והבינה שלו שהם המחין הנקראים אבא ואמא, מאירים לו את האורות בגשמיות העולמות, כי העולמות כשהם מתלבשים ומתעבים ומתגשמים, הם נעשים בחינת 'יש', על כן אמרו חכמינו הקדושים |עקצין ג, יב|: עתיד הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות, שנאמר |משלי ח, כא|: "להנחיל אהבי יש", שזה כנגד שני מקיפים דחכמה ובינה, שכוללם יחד, כי "קנה חכמה קנה בינה" |משלי ד, ה|, ושתי פעמים קנה עולה ש"י; כי כשאדם מתחיל להתבונן עם מחו וחכמתו, שזה חכמה ובינה, על ידי זה הוא מרגיש את אמתת מציאותו יתברך בגלוי נורא ונפלא מאד, ומתאחד באין סוף ברוך הוא על ידי גדל התשוקה, וכל אחד ואחד כפי ההיכל שנמצא בו, יש אחד שנמצא בהיכל החסד, שתמיד עושה חסד עם בני אדם, ויש אחד שנמצא בהיכל הגבורה, שתמיד מתגבר על יצרו ולוחם עם מדותיו הרעות, וכן שארהיכלות כל אחד כפי שרש נשמתו וכו' וכו'.

ולכן ראה, אהובי, אחי היקר, לחזק את עצמך תמיד ולא לפלבדעתך, אפלו שעובר עליך בחיך מה שעובר, עם כל זאת אל תשכח ממנו יתברך כרגע, וכל מחשבתך תהיה רק ממנו יתברך, ואל כל זה תזכה אם תרבה בתפלה והתבודדות, ושיחה בינו לביקונו, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין עוד דבר יותר גדול מזה, כשאדם זוכה לספר את כל מה שעובר עליו אליו יתברך, ובא לפני המלך, ומתחנן ומבקש ומפציר בתפלה שיחוס וירחם עליו, אין עוד דלתופתח שלא נפתחים לפניו; אשרי מי שחזק בעבודה הקדושה הזו של תפלה והתבודדות, ורבנו ז"ל רצה מאד, שכל אחד ואחד מאנשי שלומנו ירבה בתפלה והתבודדות בכל יום ויום, ויספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו, שזו נקראת התבודדות.

אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו, אשרינו שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה, מלמודים כאלו, טובלהודות להקדוש ברוך הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו, מההיינו עושים בלי רבנו ז"ל?! ולכן ראה להתועד יחד עם

אנשי שלומנו היקרים, ואל תחפש בהם מומים וחסרונות, אלא תעשה את עצמך
כאסקופה הנדרסת, ותקבל הדרכות ועצות מעובדי השם המסתובבים בין אנשי שלומנו.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתעט. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר פינחס ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך לבך מהשעובר עליך בפגם הברית
וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לשמר על דבור פיך, כי בפרושגלה לנו רבנו ז"ל
|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יט|, שברית המעורוברית הלשון תלויות זו בזו,
כפי שאדם מקדש את לשונו, וזוכה לדבר רק לשון הקדש, הינו שמקדש את לשונו,
כן זוכה לקדשת הברית, על כן מי שרוצה לזכות לקדשת הברית, עליו לשמר
את דבורו מאד, וישמר שלא יעלה שום רבב וכתם על דבורו |לקוטי מוהר"ן, חלק
א', סימן כט|, כי זה הסימן שאדם נקי מכל חטא, ואין בו שום רבב של פגם -
כשזוכה אשר לשונו נקיה לגמרי, ואינו מדבר נבול פה, לשון הרע, רכילות
וליצנות, אבל בו ברגע שאדם מדבר לשון הרע, רכילות, ליצנות ונבול פה ודברים
בטלים, זה סימן שהוא פגום מאד בפגם הברית, ועל כן במה שקלקלת ראה לתקן,
קלקלת בברית, ראה לתקן וללמד הרבה את התורה הקדושה, ותהיה רגיל לומר בכל
יום הרבה פרקים משניות, אשר כל פרק משניות מזכך ומטהר את הנשמה, ומוריד
ממנו את כל החלדה שנדבקה בעוונותיו המרבים, וכן תגרס הרבה דפים גמרא,
ותהיה רגיל לומר הרבה דפים גמרא בלי פרוש רש"י ותוספות, אלא את לשון הגמרא,
ואף שבהתחלה יראה כחוכא וטלולא וכו' וכו', אלתאמר זאת, אלא זכר כמה פגמת
בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, שבלבלת את מחך וגרמת חרבן לכל גופך, ועל כן
אי אפשר לתקן את זה רק על ידי למוד תלמוד, שהיא מכנעת את הקלפה הנקראת
לילית, כמובא |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ריד|, אשר תלמוד הוא בדיוק
אותיות שמה של הקלפה לילית, שהיא מכנסת באדם ריקנות - לי לית, זאת אומרת,
לי אין כלום, ומזה באה העצבות והמרירות. אבל בשעה שאדם גורס ולומד הרבה

דפיסגמרא, אז נתלבש בארבעת מלאכי השמירה שהם: ג'בריאל, מ'יכאל, ר'פאל, א'וריאל, ושומרים אותנו, וכלות הקלפות. על כןראה לא להיות בטלן, אלא במה שקלקלת ראה לתקן, ואז תראהנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא. הרגל את עצמך לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים, שגלהרבנו ז"ל בשביל תקון הברית, שהם: טז, לב, מא, מב, נט, עז, צקה, קלז, קנ. ורבנו ז"ל הבטיח אשר מי שיאמר עשרה מזמוריתהלים אלו, יתקן בריתו, מכל שכן כשיזכה להוציא מהכח אלהפעל, ויבוא אל ציונו הקדוש, ויתן שם פרוטה לצדקה, ויאמר שםעשרה מזמורי תהלים, אז הוא ערב בעדו שיניח את עצמו לארכוולרחבו להוציאו מהשאל תחתית שנפל לשם.

ראה לבקש הרבה ממנו יתברך בכל יום, שתזכה על כל פניםפעם אחת בחייך להיות אצל ציון רבנו ז"ל, ואף שיש עכשו המוןמניעות לזה, מצד המלכות הרשעה שמתפשטת שם, ומצד שאיןלך כסף, והמניעות מצד המשפחה, עם כל זאת על ידי תקפהכסופים והרצונות, תוכל לשבר את כל העכובים, כאשר זכו לזהלאחרונה הרבה מאנשי שלומנו וגם אני בתוכם, שעובר עלי כל כההרבה מרירות, עד שבאתי לציון רבנו ז"ל כבר כמה פעמים, יעזרהקדוש ברוך הוא, שאזכה לבוא ולחזר ולבוא תמיד לציון רבנוז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתפ. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מטות מסעי ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות מה שאתה כותב שרודפים אותך וכו' וכו', ראה להרגילאת עצמך להסתתר באור האין סוף ברוך הוא, כמובא בדברי רבנוז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נה|: כשרואים שהרשע זוכה בדין, אזצריכים להסתיר את עצמו בצלו יתברך, ועל ידי זה ימשך עליו ידהוי"ה, שידע שהכל ממנו יתברך, ועל ידי זה יהיה מפלה לרשעיםהרודפים אותנו, כי באמת אין בלעדיו יתברך כלל, ומה שקורהלאדם דבר גדול ודבר קטן, אינו נעשה אלא ברשות המאצילהעליו, וכל זה כדי לזכוכו

ולטהרו, כדי שיהיה כלי להמשיך על עצמו עצם עצמיות אלקותו יתברך, ועל כן כשרודפים אותך הרשעים, עליך לבטל את עצמך לגמרי לאין סוף ברוך הוא, ולידעולהאמין אשר בתוך הצרות והיסורים, בתוך הרשעים הארורים, גם שם גנוז אלופו של עולם, ואתה סובל את הצרות והיסורים האלו, כדי לזכך ולטהר את נשמתך, שתהיה כלי לקבל בו עצם עצמיות אלקותו יתברך. ובכלל טוב מאד שתשכח לגמרי מהעולם הזה, ותחיה בעולם הזה כדגמת העולם הבא, שתהיה מסבב עם אור האין סוף ברוך הוא, ותרגיש רק את אמתת מציאותו יתברך, ותדע אשר אין להקדוש ברוך הוא אלא ד' אמות של הלכה | ברכות ח. |, כי מיום שחרב בית המקדש, לא מצא הקדוש ברוך הוא מקום להשרות שכינתו, אלא במקום שלומדים תורתו הקדושה, שזה ד' אמות שלהלכה, כי בתוך בית המקדש שם היתה אלקותו יתברך מצמצמת, הארון והכרובים ואחר כך בחוץ השלחן והמנורה ומזבח הזהבואחר כך בחוץ המזבח והכיור וכו' וכו', שכל זה לבושים לגביגלוי האין סוף ברוך הוא, וכשחרב בית המקדש, לא נשאר אלא ד' אמות של הלכה | עין זהר ח"ג רב. |, היכן שיושב האדם ולומד תורה בדבקות הבורא יתברך שמו לגמרי, ומבטל את עצמו אליו יתברך. ועל כן ראה מה לפניך, אף שאני יודע שמאד כואב לך, שמצערים אותך ומדברים עליך כל דבר אסור, תאמין לי, כשאדם זוכה לחביא את עצמו בפנה נדחת, פנה יקרת, ומשיח ומספר את כלאשר עם לבבו אליו יתברך, ומתענג בתענוגים, אין עוד טובוערבות יותר מזה, כי מקשר את העולם הזה לעולם הבא, גן עדן התחתון עם גן עדן העליון, שזה סוד היחוד של: "שמע ישראל הויה" אלקינו הויה אחד", "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", שזה סוד יחודא עלאה ויחודא תתאה, כמובא בדברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יא. |.

וראוי לך ללמד שם את המאמרהנפלא הזה, ואז תראה מה זה ל"ט מלאכות המשכן, ולהפך, חלילה וחס, ל"ט מלקות; כי כשאדם זוכה לזכך את עצמו, אז כלמה שעושה בזה העולם, זה רק ממלאכת המשכן, כי מוצא אתאמתת מציאותו יתברך בתוך מעשיו, ואפלו אלו הרשעים הארורים, המצערים אותו, יודע שהם שלוחי המקום ברוך הוא יתברך שמו, ועל כן הכל ל"ט מלאכות המשכן, ולהפך כשחס ושלו, נפרד מכלזה, ונדמה לו שהרשעים הארורים עושים מצד עצמם, אז הוא סובל ל"ט מלקות,

כי נחשכים ממנו כל האורות.

נא ונא ראה לחזק את עצמך, כי סוף כל סוף תראה במפלתהרשעים, כי אם תחביא את עצמך רק אצלו יתברך, ותספר לו יתברך כל מה שעובר עליך, ותבקש ותתחנן ותפציר בתפלה, אז סוף הכבוד לבוא, וגחלים אתה מפיל על ראש שונאיך. ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, לדבר אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך, הוא הצלחה הנצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל.

זכור תזכר אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכללכל אלקות גמור הוא, דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצמיות חיותאלקותו יתברך, וצריכים לבטל את עצמו לגמרי לאין סוף ברוךהוא, ועל ידי זה תזכה לטהר את נפשך מכל מיני חלדה. העקר אלתהיה בטלן, ותדבר בכל יום אליו יתברך, כאשר הזהירנו רבנו ז"ל, ואל תסתכל אפלו על אנשי שלומנו וכו' בענינים כאלו, צריכים רקלעין בדברי רבנו ז"ל, ולחזר הרבה בדבריו הקדושים, ולקיים אתכל מה שמבקש מאתנו, כי באמת התבודדות היתה התשוקה שלרבנו ז"ל, שכל אחד ואחד מאנשי שלומנו יתבודד כל היום כלו.

נא ונא הרגל את עצמך ללמד בכל יום חמש ורש"י, שעל ידי זה תזכה להגיע לידי יראת שמים, ותחזר בכל יום הרבהפרקים משניות והרבה דפים גמרא וסימנים שלחן ערוך, ותלמדכסדרן, הינו שתתחיל מברכות עד שתזכה לסים את כל סדר זרעים, תתחיל סדר מועד, וכן להלן עד שתזכה לסים את ששה סדרימשנה, וכן בש"ס להתחיל ממסכת ברכות דיקא, וכשתסים מסכתברכות תתחיל מסכת שבת וכו' וכו', עד שתזכה לסים את כלהש"ס, ותתחיל עוד פעם, וכן בשלחן ערוך תתחיל בחלק ארחחיים, ותלמד סימן אחר סימן, עד שתזכה לסים את כל הארח חיים, אז תתחיל ללמד יורה דעה, ותלמד בהתמדה רבה ובתשוקה עצומהסימן אחר סימן, עד שתסים כל היורה דעה, ואז תתחיל את אבןהעזר, ואחר כך את חשן המשפט.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין עוד דבר יותר יקר מזה, מלמודהתורה הקדושה, ואל תחשב שאינך יכול וכו' וכו', כאשר מפיציםעכשו כמה לצים, שזה לא בשבילנו וכו' וכו', אל תסתכל עליהםכלל, אלא תעין עכשו בשיחות הר"ן, סימן

עו, ותחזר על השיחה הזו כמה וכמה פעמים, ואז תראה כדברינו. ובאמת איני רוצה להכנס יותר במחלקת ומריבות, כי אני רואה שחבל על כל דבור שמדברים ומתוכחים, כי סוף כל סוף אני קונה לעצמי שונאים, ומאומה אין בידי. והיום והלילה פורחים ואינם כלום, ועל כן ראה לעין בשיחה הקדושה הנ"ל של רבנו ז"ל, ושם תראה כי דברינו מכונים על דבריו ז"ל, ודבריו מכונים על דברינו; אשרי מי שישקד בספריו הקדושים, ואז טוב לו כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתפא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות מסעי ה'תשל"ה. שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבילטוב כל הימים, האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם החדושי תורה, ותשוואותחן לך על זה. בענין העגולים והישר וכו', שכתבת ורצית איזה בחינת הסבר; הנה העגולים הם בסוד מקיף שהוא גדלות המחין, שהוא זוכה שיאיר עליו אור האלקות בגלוי נורא ונפלא מאד, אבל אין לו עדין בחינת הבנה והשגה, מה שאין כן ישר אף שהוא בקטנות, אבל הוא בבחינת פנימי, שאדם מבין היטב לפי בחינתו את אותה הארה השיג, ובאמת כל זה מובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא, בענין הידיעה והבחירה, הידיעה היא המקיף והבחירה היא הפנימי, וצריך לקדש ולטהר את השבעה נרות שהם: העינים, האזנים, החטם והפה, ועל ידי זה יוכל להכניס את המקיף בתוך הפנימי, שזה סודה העגולים, האור אין סוף המקיף את האדם לגמרי, והפנימי הוא השבעה נרות, שהם כלי המנורה שבהם תלויים כל העולמות והיחודים שהאדם זוכה להשיג השגות אלקות, וליחד יחודים קדושים, וצריכים לעשות תמיד מהמקיף פנימי, וכן בכל פעם שהמקיף שהוא ההשגה עליונה, יכנס בתוך הפנימי, שהשמן יכנס בתוך כלי המנורה ויאירו, כי אם השמן ישאר בחוץ, אז לא יקבל כלום, אלא ישפך וכו', השמן צריך כלי, הינו העגולים צריכים אתה ישר, העגולים הם סובב כל עלמין, והישר הם בתוך כל עלמין, שהם מקיף ופנימי; אשרי מי שזוכה להחדיר בעצמו השגות אלו, ואז טוב לו כל הימים. היה טוב מאד שתלמד הרבה בלקוטי מוהר"ן חלק א', סימן כא, המאמר של "עתיקא",

ששם מגלה רבנו ז"ל נוראות ונפלאותמאד. וכל הענין של עגולים וישר מרמזים בתורה זו, ואיך יכוליםלזכות לזה בבחינת מעשה. ובאמת זה סוד למוד התורה הקדושה, שהוא בחינת מקיף, וקיום המצוות שהם פנימי, וגם בתורה ישמקיף ופנימי, מקיף מה שאינו מבין ומשכיל, ופנימי מה שכברמבין ומשכיל, וכמו כן במצוות יש מקיף ופנימי, מקיף הוא מקיםאת המצוות בקבלת על בתמימות ובפשיטות, ופנימי שהוא משכילומבין מה שעושה; אשרי מי שמסתיר את עצמו בתוך גלוי אלקות, כי אין עוד טוב יותר בזה העולם מגלוי אלקותו יתברך. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' נתפב.בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבך, שאינך מבין את אשר אתה לומד מרב בלבולך ופגמיך וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, רבנו ז"ל גלה לנו עצה נוראהונפלאה בלמוד התורה הקדושה, כמובא באריכות שיחות הר"ן, סימן עו. וראוי לך עכשו להסתכל בשיחה הזו, ושם תראה נפלאות.ותמצית הדברים ביתר באור הוא, שאדם צריך להרגיל את עצמולומר הרבה, הינו שיקח משניות ויתחיל מהתחלה, ויאמר פרק אחרפרק, פרק אחר פרק, עד שיזכה לסים מסכתא, ואחר כך יתחיל עודמסכתא, עד שיסים את כל שישה סדרי משנה, ויתחיל עוד פעם, וכן עוד פעם, ואף שבהתחלה ידמה לו כאלו הוא סתם אומר, אלתאמר זאת, כי סוף כל סוף יפתח לך המח, ותזכה ותשכיל ותביאאת פשוטן של דברים עם פרוש הרב. וכמו כן בלמוד גמרא תתחיללומר דף אחר דף מהתחלת ברכות בלי רש"י ובלי תוספות, ותאמרך בתמימות עד שתסים פרק, ואחר כך תאמר עוד פרק, עד שתזכהלסים את כל המסכתא. ואחר כך תתחיל מסכת שבת, וגם כן תלמדדף אחר דף, ותאמר דף אחר דף, פרק אחר פרק, עד שתסים אתכל מסכת שבת, אז תתחיל ערובין וכו' וכו', עד שתזכה לסים אתכל הש"ס כלו. באמת בהתחלה תראה כמו שוטה, חס ושלום, וכו'וכו', מה אתה סתם אומר דפים גמרא, פרקים משניות, בלי שאתהמבין שום דבר?! אבל באמת אם תהיה רגיל בזה

בהתמדה ובתשוקה עצומה ובתמימות הכי גדולה, אז תזכה שיפתח לך מחך. וזה דבר בדוק ומנסה - כל אלו שהם כבדי עיון, כשמרגילים את עצמם לומר פרקים משניות בלי שום פרושים, דפים גמרא בלי פרושים, הכח של התורה כל כך גדול, שמזכך ומטהר את המחמחשבה מכל מיני פגמים, עד שזוכה לתשוקת התורה, וכבר אינורוצה שום דבר, רק את התורה בעצמה.

אני מאד מבקש אותך, ידידי היקר, תקח את דברי ברצינותהכי גדולה, ואז תהיה תמיד עסוק, או בלמוד משניות או בלמוד גמרא, ואם תזכה ללמד גם שלחן ערוך - אין למעלה מזה, ובהתחלה תתחיל ללמד רק מחבר רמ"א מהתחלת ארח חיים, עד שתזכה לסים את כל ארבעת חלקי שלחן ערוך, ואז תתחיל עוד פעם וכן עוד פעם, לכל הפחות שלש פעמים מחבר רמ"א, ובפעם הרביעית תתחיל ללמד כבר 'באר היטב', וכשתסים פעם רביעית ארבעת חלקי שלחן ערוך עם 'באר היטב', אז תתחיל פעם חמישית עם ה'מגן אברהם' או הש"ך וכו', ואחר כך במשך הזמן, כשתזכה לסים כבר שש שבע פעמים, אז כבר תוכל ללמד עם כל המפרשים, וזה בדוק ומנסה; אבל בהתחלה צריך להיות עקשן גדול מאד, ללמד בתמימות ובפשיטות, ואז תצליח דרך בלמוד התורה הקדושה.

אל תפל בדעתך כלל מכל מה שעובר עליך, אלא תשתדל לעשות בכל פעם התחלה חדשה, ותסיח דעתך מכל אשר עובר עליך, ואז תצליח דרך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תתפג. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור הרוצה להתקרב אל הקדשה,

שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותי ויגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבך המר מכל מה שעובר עליך

בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה וכו', שנסקעת בזה, ואינך יכול לצאת מזה

וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, עליך לדעת, כי רבנו ז"ל בא לזה העולם, כדי לתקן את

כל הנשמות הפגומות, ולהעלותם בתכלית העליה, ולכן איעצך ויהי אלקים עמך,

ומאד אבקש אותך שתצית אותי ולא תתחרט.

הדבר הראשון - תתחיל להתמיד בספרי רבנו ז"ל בהתמדה גדולה מאד, הן בלקוטי מוהר"ן, והן בספורי מעשיות, והן בספרהמדות ובשיחותיו הקדושות, וזה יכניס בך תשוקה עצומה איך לצאת מהחשך שלך, ולהאיר נפשך באור גדול, ותשתדל לקים את כל מה שנאמר שם; כי באמת מי שחטא ופגם בפגם הברית, עלולהתמיד בספרי רבנו ז"ל, ולקיים בתמימות ובפשיטות כל מהשרבנו ז"ל מצוה, ובזה שלומד את ספרי רבנו, הוא מקרב ומקשראל רבנו ז"ל, כי עקר ההתקרבות הוא רק על ידי התמדה רבה בספרי רבנו ז"ל, ואצל רבנו ז"ל לא תשמע אף פעם אילו הנהגותמשנות וכו' וכו', אלא "דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום" וכו'|משלי ג, יז.

הדבר השני - ראה לכבד מאד מאד את הוריק, וככל שתרבהללמד ספרי רבנו ז"ל תראה לכבד יותר את הוריק, באפן שלא ידמהלהם שתכף ומיד כשמתחילים ללמד ספרי רבנו ז"ל, צריכים להיותפרא אדם, רחמנא לישזבן, ולהתחצף נגד ההורים וכו' וכו', שזה, רחמנא לצלן, דעות כוזבות, כי רבנו ז"ל בא רק לעורר ולחזקולאמץ ולשמח ולקיים את המצוות בתכלית השלמות, והיות שכבודאב ואם היא מהמצוה החמורה שבחמורות, לכן צריכים להזהרמאד מאד לצית את ההורים, ובמה שההורים מונעים ללמד ספרירבנו ז"ל, זה רק מפאת חסרון הידיעה, כי נדמה להם, אשר מישלומד ספרי רבנו ז"ל פשוט משתגע, חס ושלום. ובאמת זה דמיוןגדול, כי אין עוד מי שמדריך את האדם כמו ספרי רבנו ז"ל, ובפרטמי שפגם בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, עקר תקותו היארק בספרי רבנו ז"ל, אך האבא אינו רוצה להאמין ולהבין שבנופגום בפגם הברית וכו' וכו', הוא שומע ספורים מה שקורה, אבלאינו יכול להאמין שהבן שלו נפגם כל כך בפגם הברית, והוא שרויבעצבות ובדכאון וכו' וכו', עם מחשבות להתאבד וכו' וכו', כי אסהאבא היה יודע באיזה מצב בנו נמצא, אז היה לוקחו על כתפיו, ומביאו לבית הכנסת חסידי ברסלב, כי כל אבא רוצה את הכי טובלבן שלו, אבל בעוונותינו הרבים, עובר עתה על בני הנעורים מהשעובר, שנפגמו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, והחטאהמגנה הזה מכניס באדם מרירות ועצבות גדולה, ולכן עקר העצההוא רק ללמד ספרי רבנו ז"ל. ומחמת שאבא אינו יודע זאת, מהשעובר עליך, בשביל זה מונע אותך, אבל אם תכבד אותו, ומכלשכן תלמד יותר ספרי

רבנו ז"ל, אזי תכבדו יותר, ואפלו שיאמרלך שאוסר עליך ללמד ספרי רבנו ז"ל, תגיד לו את האמת: "אבא, כל התחזקותי היא מהספרים האלה, כל הכבוד שאני נותן לך ולאמי ומכבדכם, זהו רק מהספרים האלה, כל התורה והתפלה שלי, הם רק בזכות הספרים האלו". ואני מקוה, שאם תסביר את הדברים להוריך בנחת ובנעם, הם לא יעכבו בעדך.

הדבר השלישי - תרגיל את עצמך לילך למקום פנוי שאינשם בני אדם, ותבקש ותתחנן ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליך, ויוציאך מהבוץ, וכל מה שאתה לומד בספרי רבנו ז"ל, תעשה מזה התפלות, ותבקש ותתחנן ממנו יתברך הרבה מאד, ותצעק בקוליקולות, אבל רק בתנאי שיהיה במקום שאין שם בני אדם. ובאמת הדבר הזה נראה מוזר לבני אדם, מחמת כפירות ואפיקורסות שנכנסה בהם; כי המאמין האמתי, אשר מאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, הוא מדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אלרעהו. ולמה אדם אינו מדבר אליו יתברך? כי האמונה שלו נפגמה, וזה אצל כל העולם כלו, ולכן צריכים ללכת באיזה מקום נדח, איזופנה נדחת, איזה מקום סתר, ושם להיות רגיל לדבר אליו יתברך, ואף אחד אינו צריך לדעת מזה, ותהיה רגיל מאד בזה, ואף שבהתחלה ידמה לך שאף אחד אינו שומע אותך, ואף אחד אינו צריך אותך, וכל מיני מחשבות של הבל יעלו על מחשבתך, עם כלזאת, אתה ראה להיות חזק ואמיץ בעבודה קדושה הזו, ותבכה ותתחנן ותבקש ותפציר בתפלה ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליך לצאת מהפח יקוש שנפלת בו, ואז אם תהיה עקשן גדול על זה, סוף כל סוף תראה שנוי לטובה.

הדבר הרביעי - תאמר בכל יום העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל, שהוא התקון הכללי, ואחר כך תאמר את התפלה המיסדת על עשרה מזמורי התהלים, ותבקש ותתחנן מלפניו יתברך בדמעות שלישי. וטוב מאד שתתן לצדקה לפני אמירת סדר תקון הכללי, ורבנו ז"ל הבטיח מאד, שמי שיאמר את העשרה מזמורי תהלים האלו, אז בודאי יוציא אותו מהשאל תחתית. ובודאי מישזוכה לבוא לציון רבנו ז"ל, ולומר שם את העשרה מזמורי תהלים - אין למעלה מזה, אך מחמת שעכשו בעתים הללו הדרך סגורה, ולא כל אחד מגיע לשם, צריכים לבקש גם על זה. על כל פנים איכשהו תעשה לעצמך קביעות גמורה לומר בכל יום את העשרה מזמורי תהלים, ואם אפשר את

התפלה שתקנה מוהרנ"ת ז"ל עליהם, ותכון היטב מה שאתה אומר; כי פגם הברית הורס אתהאדם לגמרי מאד, עד שנדמה לו כאלו אבד מנוס ותקוה ממנו, ולכן תעשה לעצמך קביעות חזקה חק ולא יעבר, לומר בכל יום עשרה מזמורי תהלים עם התפלה שתקנה מוהרנ"ת ז"ל.

הדבר החמישי - ראה להיות בשמחה, ותשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותשמע כלי זמר, הינו טייפ קסטה, ותשתדל תמיד להיות במצב רוח טוב, יהיה איך שיהיה ויהיה מהשיהיה, ותדון את עצמך לכף זכות, וכן תשתדל לא לדון את אף אחד בעולם, אינך צריך להסתכל על אף אחד, ראה להיות את עצמך עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בך, ואפלו שאתה מאד ממרמר, כי החטא הזה של פגם הברית הוצאת זרע לבטלה מכניסבאדם דכאון פנימי ועצבות גדולה, עם כל זאת תעשה כל מיניפעלות שבעולם להיות בשמחה, ותשמח מאד מאד, ואז תראה אתהנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא; כי עקר תקון בריתהוא על ידי שמחה, ותרקד אפלו בינך לבין עצמך העקר תהיהבשמחה, ותשתדל מאד מאד לקבל את כל אחד בפנים שוחקות, ואף שכואב לך הלב, ואתה מרגיש ממרמר ומדכא, עם כל זאת אלתסתכל על שום דבר, אלא תחיה את עצמך עם כל נקדה ונקדהטובה שיש בך.

הדבר הששי - ראה להרגיל את עצמך ללמד בכל יוםמשניות, כי משנה אותיות נשמה, ומה גם שמ'ש'נ'ה' ראשי תבות|תהלים ל, ד|: "ה'עלית מ'ן ש'אול נ'פשי", שאפלו מי שנפל בשאולתחתית ומתחתיו, כשמרגיל את עצמו ללמד משניות, כח המשניותכל כך גדול, שמוציא את האדם משם. ועל כן מי שיודע שפגםבברית, עליו להתמיד הרבה בלמוד משניות, וכדאי להיות רגילבאמירת פרקים משניות, כי אמירה בעלמא מטהרת ומזככת אתהנפש מכל מיני חלדה, ומי שיודע שפגם בברית, עליו לומר בכליום ח"י פרקים משניות, וזו סגלה להרג את היצר הרע, ואףשבתחלה זה יבא לך מאד מאד קשה, לומר שמונה עשר פרקים, אבל במשך הזמן - אם תהיה רגיל בזה, לא יקח לך יותר משעהאו שעה וחצי ביום - רק האמירה בעלמא, וזה מטהר ומזכך אתהנפש מכל מיני חלדה. ותהיה מאד מאד חזק בזה, ואז תראה נסיםנגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, כי על ידי אמירת ח"יפרקים משניות בכל יום, הורגים את היצר הרע.

אני מקוה להקדוש ברוך הוא, שכל מה שכתבתי לך תקים, ואז תראה שנוי, שתזכה לצאת מהפח יקוש שנפלת אליו. אף שישלי הרבה הרבה לדבר אתך, אבל קדם תראה לקים את כל זאת, ואז תראה נסים נגלים שתפטור מהיצר הרע המגנה הזה; כי מי שנופל בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, נהרס לו כל המח, ונחשכות עיניו ונטמטמים דעתו ושכלו, ואינו רואה כבר כלום; אשרי מישחזק בזה ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...א' תתפד. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר מטות מסעי התשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לדבק את עצמך בו יתברך, ותדע אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל נעשה רק בהשגחת המאציל העליון, דבר קטן ודבר גדול לא נעשה מעצמו. וצריכים לזכור את זה טוב מאד, כי בדרך כלל כשעובר על האדם

איזה משבר, הוא כל כך נשבר, עד שנדמה לו שיש פה איזה טבע ומקרהומזל, וזה שובר אותו, אבל בו ברגע שאדם מבטל את עצמו אלהאין סוף ברוך הוא, ויודע אשר אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלאאם כן מכריזין עליו מלמעלה |חלין ז|,

ואין מלכות נוגעת במלכותחברתה אפלו כמלא נימא |יומא לח|, אזי יכול לקבל את הכלבקות. וידוע מה שאמר הבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו: כל זמן שאני בעולם, העולם עומד במעלת רוממות, והסבירו נכדובספרו "דגל מחנה

אפרים" |פרשת בלק|, כי הצדיק הוא החכםומנהיג הדור, וכשהעולם כרוכים אחריו ודבקים בו, אז כלם נעשים חכמים, כי הכל הולך אחר הראש, 'בתר רישא גופא אזיל' |ערוביןמא|, כי הגוף הולך אחר הראש, ואם הראש הוא בעל שכל, אז

גם כל הגוף נעשה בעל שכל. כן הדבר, אם יש מנהיג הדור שמגלהאת אמתת מציאותו יתברך בעולם, ואנשי העולם כרוכים אחריו, אז העולם עומד במעלות רמות.

ולכן מאחר שזכינו להתודע מרבנו ז"ל, ואנו לומדים אתספריו הקדושים, שבהם הוא נותן לנו עצות, איך לצאת מהחשך והבוץ שנפלנו לשם, ומגלה לנו עצות איך

לא להתיאש, אפלו במצבים הכי קשים, ולכן עלינו לשמח מאד מאד בזה, כי מה היינו עושים, אם לא היינו יודעים מרבנו ז"ל?! ולכן לדעתי אל תבלבל את עצמך כלל, אף שכואב מאד מאד המצב שבו אנו נמצאים, עם כל זאת עליך להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולידע ולהודיע ולהודע, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומהוה ומקים את כל הבריאה כלה. וככל שתכניס בעצמך ידיעות אלו, על ידי זה תתבטלנה הקלפות, ויתפרדו כל פועלי און; כי בו ברגע שאדם מכניס בעצמו שהכל ממנו יתברך, על ידי זה הקלפות, שהן המעלימות ומסתירות את אמתת מציאותו יתברך, נתבטלות לגמרי. וצריכים להיות מאד מאד חזקים בזה, כי סוף כל סוף זה הנסיון, ובפרט בדורות האלו, אשר הערב רב מתפשט מאד מאד בארצנו הקדושה, ומשם הולך וגובר בכל העולם כלו, כי כל הקלפה שלהם היא "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה" וכו' | דברים ח, יז |, חושבים שיש צבא וכו', חושבים שיש כח וכו', ויש תותחים וכו', ויש כלי זין וכלי משחית וכו' וכו', ושוכחים שהצד שכנגד יש לופי אלף יותר מהם, ואנו צריכים רק את הקדוש ברוך הוא, כי בליהקדוש ברוך הוא זה כלום, כמו שכתוב | תהלים קכז, א |: "אם הוי"ה לא יבנה בית, שוא עמלו בוניו בו, אם הוי"ה לא ישמר עיר, שוא שקד שומר"; כי צריכים רק את הקדוש ברוך הוא, בלי הקדוש ברוך הוא זה כלום, ועל כן הערב רב שהכניסו את כל הענין של "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה" זה, רחמנא לישזבן, מעלים ומסתיר ומכסה את אמתת מציאותו יתברך; ועל כן עלינו רק להחדיר הן בעצמנו והן באחרים, את נקדת האמונה הזאת, לידע ולהודיע ולהודע שהכל ממנו יתברך, ועל זה צריכים עבודה גדולה מאד, אל תחשב שזה בא בנקל, כי טבע של אדם שנמשך אחר המקרה והמזל, ונדמה לו "כל דאלים גבר" והוא המצליח, שזוקלפת הערב רב, שרואים שהיראים והשלמים הם בשפלות וכו', והערב רב חופרים קברים וזורקים את העצמות כדמן על פניה אדמה, רחמנא לצלן, וממלאים את כל הארץ בבשר החזיר, החמור והגמל וכו' וכו', מערבבים בין נשמות ישראל גויים וגויות, רחמנא לצלן, גלוי עריות הוא נפרץ לגמרי וכו' וכו', ולבסוף עושים מציאות מעצמם, שיש להם מדינה, ונדמה שיש להם כחות, ובזה הנחלשת הדעת, וחושבים מי יודע מה, עד שיש טפשים שאומרים שזו

אתחלתא דגאלה, רחמנא לישזבן, מהדעת השפלה הזו, כי אנובגלות מרה מאד מאד מאד מאד, ויאמר האומר הנה הנה הגאלה, אבלעדין אנחנו רחוקים לגמרי מהגאלה; כי הכפירות והאפיקורסות מתפשטות מאד בעולם כלו, ומעשה עגל הצליח; ולכן עלינו רק להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, לידע ולהודיע ולהודע שאין בלעדיו יתברך כלל, וצריכים להמשיך רק את הקדוש ברוך הוא בעולם, ולגלות רק אותו יתברך, בזה בעצמו תהיה הגאלה, וזה בעצמו ידחה את החשך, כי 'מעט מהאור דוחה הרבה מהחשך' | צידה לדרך יב|, ואור זה רק הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב | תהלים כז, א: "הוי"ה אורי וישעי", רק הקדוש ברוך הוא הוא האור והואהישועה. ולכן מי שרוצה להוציא את השכינה מהגלות, זהו רק על ידי גלוי אורו יתברך, שזה למוד החסידות, לגלות ולפרסם אתאמתת מציאותו יתברך. וככל שנרבה ונגלה את הידיעות האלה, על ידי זה יתבטל החשך לגמרי, וזו תהיה הגאלה.

ולכן אני מאד מאד מבקש אותך, אל תהיה בקטנות הדעתובמחין ירודים וכו' וכו', אלא הדבק את עצמך בו יתברך, ואז תראה איך שסוף כל סוף השונאים שלך יפלו תחת רגליך ויתבטלו, העקר אתה תהיה חזק באמונה פשוטה בו יתברך, ואל תחשב כרגעשיש פה איזה טבע או מקרה או מזל, הכל בהשגחת המאצילהעליון, ששלח את השלשה אנשים האלו להציק לך ולצערך. ואסתתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, אז תהיה להם מפלה גדולהמאד, כי גחלים אתה חותה על ראשיהם; כי ככל שנכניס בעצמנואמתת מציאותו יתברך, כן נעשה רע ומר לרשעים, כי הרשעיםאינם יכולים לצפות על האור, אדרבה האור מסנורם, וככל שהאוריותר גדול, הם מתבטלים לגמרי. ועל כן רק תכניס בעצמך ידיעותאלו - שהכל לכל אלקות גמור הוא, ועל ידי זה יתבטלו כלשונאיך ומריביך, ולא תהיה להם שום תקומה כלל. ומאד מאד אנימבקש אותך שתחזר על דברי אלה כמה פעמים ביום, כדישתתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ותדע שאין דבר כזה של טבעומקרה ומזל, וגם בתוך החשך שם נמצא אלופו של עולם, וכשיתבררו לך דברים אלו, אז אין חשך כלל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתפה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתבודד אליו יתברך, וכל מה שאתה צריך הן בגשמיותוהן ברוחניות, תבקש רק ממנו יתברך, וזה מה שהזהירנו רבנו ז"ל יותר מהכל, ואמר, אם הייתם מציתים אותי, הייתם מתבודדים כלהיום כלו, אך מחמת שאני רואה שזה קשה לכם, אז על כל פניםשעה אחת ביום תתבודדו אליו יתברך; כי באמת אין לנו אלא דבריבן השמחה הנכלל במקור השמחה, העוסק לקשרנו בשרש שלשמחה, ומי שמרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא, נמשכתעליו שמחת החיים, כי יש לו למי לפנות בעת צרה. ועל כן תהיהחזק בעבודה הקדושה הזו של תפלה והתבודדות, ואז טוב לך כלהימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתפן. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, נר חדש הרוצה להדליק את עצמו מאור האורות המאירבכל העולמות, הלא הוא נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הקורע לבבות מרובי ההרפתקאות העוברים עליךלנכון קבלתי, וממש נשבר לבי בקרבי כחרס הנשבר לשברים, עלמרירות צרות נפשך. ובאמת כבר אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלקב', סימן ז'| על מאמרם ז"ל |שבת נה. |: אין יסורין

בלא עון, שכשאיןבהם עון אינם יסורין כלל, כי עקר היסורים הם רק כשנופליםבעוונות, חס ושלוש, עין שם; ובפרטיות אתה, שהנך נכשל בפגםהברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, וקשה וכבד לך לצאתמזה, זהו עקר היסורים וצרות הנפש וכו'. והנה להשיבך עצותוהתחזקות איך לצאת מזה, קשה וכבד עלי עכשו, ובפרטיות כיבודאי ראית את הספר החדש שנדפס כעת, והוא "ארך אפים", ושםתמצא מרגוע לנפשך. עין שם בדף כ"ג בדבור המתחיל: "בחורשקשה וכבד עליו

למצא זוגו", תעין בכל המאמר, וכן בדף נ"זבדבור המתחיל: "התמדה בלמוד התורה הקדושה", תעין בכלהמאמר, ובו מבארים ענינים נפלאים ועצות טובות. וכן תראה לעיןבקריאת שמע שעל המטה, שנדפס גם כן עכשו, וגם שם תמצאענינים

נוראים ונפלאים אודות תקון פגם הברית - הוצאת זרעלבטלה; כי איתא בדברי האריז"ל, שלומר סדר תקון קריאת שמעשעל המטה בסדר זה, הוא תקון נפלא לפגם הברית - הוצאתזרע לבטלה, ומביאו מוהרנ"ת ז"ל בלקוטי הלכות |קריאת שמע שעלהמטה, הלכה ב' |, עין שם; וכן עין בספר הנפלא "אשר בנחל", חלקה', במכתבים אלו: תרד, תרכה, תרכח |דפוס חדש|, דבורים ועצותנפלאות. וראוי לך לעין בהם בכל פעם, ותחיה נפשך, ותזכה לצאתמהחטא הגרוע הזה על ידי העצות המובאות שם, ובקרוב ידפסספר חדש "תקון הברית", והוא ספר הפלא ופלא, מדבר מכל קומתהאדם: המחשבה, העינים, האזנים, החטם והפה וכו' וכו', עין שם. והנה כבר אמרו חכמינו הקדושים |חגיגה ג. |: אי אפשרלבית המדרש בלא חדוש, ובפרטיות בבית מדרשו של רבנו ז"ל, שם מתחדשים חדשות בכל פעם, על כן אמרתי ויהי מה ארוצהדברי אליך, אולי אזכה להשיבך אל דרך הישר.

חמדת לבבי! עקר סבת חטא זה בא רק מחמת עצבות ומרהשחורה, כי הקלפה המחטאת את האדם בחטא זה נקראת יללה וכו', ותכף ומיד כשאדם בא לידי עצבות, אז נופל ברשתה, ועל כן אמררבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסט |: כשאדם זוכה להיותבשמחה אז השם יתברך בעצמו שומר את האדם שלא יכשל בפגםהברית, עין שם; ועל כן אהובי, אחי, עשה מה שתעשה, ותמסר אתנפשך להיות תמיד אך ורק בשמחה עצומה, ותעשה כל מיני פעלותשבעולם להיות רק בשמחה עצומה, ואף שמי שכבר נתרגל בחטאהמגנה הזה, טבעו מושך אותו תמיד להיות בעצבות ובמרה שחורה, על כל פנים זהו עקר התשובה - לחטף את היגון והאנחה בתוךהשמחה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כג|. והנה רבנו ז"ל אמר |שם, חלק א', סימן ו' |, שעקר התשובה הוא לשמע בזיונו וידם וישתק, אףשאחד מבזהו, אל יענה למחרפו שום דבר, ובזה יתקן חטאו, הינוכי באמת על פי כתבי האריז"ל צריכים להתענות על כל פעם שפגםבהוצאת זרע לבטלה פ"ד תעניות, ורבנו ז"ל בא וגלה לנו, שעל ידישהאדם סובל בזיונות, ואינו משיב למחרפו, בזה נתכפרים כלעוונותיו, ועל כן ראוי לשמח מאד מאד, כשבא לאדם איזה בזיוןהוא שותק ואינו עונה למחרפו דבר, מכל שכן וכל שכן כשהבזיוןהוא שקוראים לו "ברסלבר", דבר זה הוא עקר הכבוד, שמכנים אותו בשם הצדיק שבו נכלל שמו

יתברך | עין שם, חלק ב', סימן סז, על כל פנים איך שהוא, מי שחטא בפגם
הברית - הוצאת זרעלבטלה, צריך שירגיל את עצמו לא לענות למחרפו ולמבזו שום
דבר, רק יהיה שמח מאד מאד כשבא לו בזיון, כי בזה יכפרו כל עוונותיו. ויש
לומר | תהלים צז, יב: "שמחו צדיקים בה" וגו', ש'מ'ח'ו' ראשיתבות:
"ש'ומעים ח'רפתם ו'אינם מ'שיבים", כי זוהי המדרגה הכיעליונה בעולם,
כשזוכים לשמח בו יתברך, ואימתי נתגלה שלבבו הוא אחד עמו יתברך? כשמבזים
אותו, ואינו משיב, זהו סימן שלבבו שלם עמו יתברך; כי המאמין באמונה אמיתית
אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל
עלמין, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואפלו בכלקטנות ודחקות
והסתרה, שם מלבש אלופו של עולם וכו', אז על ידידיעה זו שום דבר שבעולם
לא יבלבלו ויבטלהו מעבודתו יתברך, וירגיל את עצמו לעשות בכל פעם התחלה
חדשה, ולא יפל ברוחובדעתו כשאחד מבזה אותו, כי יודע שהוא שלוחו יתברך.
והנה ידוע בכתבי האריז"ל, שטוב מאד לכון בשמונה עשרהכשמגיע אל ו'קבצנו
יח'ד מארב'ע כנפוט' אל שם קדוש ח'ב'ו', שהוא שם קדוש ונורא היוצא מפסוק
|איוב כ, טו: "ח'יל ב'לעו'יקאנו", ואמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב',
סימן ח', שחכ הצדיקהאמת הוא גדול כל כך, עד שנכנס אל תוך בית הבליעה
שלהסטרא אחרא, והיא מכרחה להקיא את כל הטפות והקדשותשבלעה, עין שם;
ועל כן, חמדת לבבי, מאחר שזכית בזכויות חנםמש להתודע ולהתקרב אל רבי אמת
קדוש ונורא כזה, המגלה לך עצות נוראות ונפלאות כאלו, איך לצאת מהשאול
והחשך והרעשנלכדת בהם, ראוי לך לשמח מאד מאד, ולקבל את כל
הבזיונותהכרוכים בהתקרבות אליו ז"ל, כי בודאי על ידו תזכה לתשובהאמתית
ונצחית, אם רק תאחז את עצמך בו ובאנשיו הקדושיםשכל דור ודור, אשר הם
צדיקי דורנו, אף שהם מלבישים בלבושגשמי |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן
קטז; כי באמת בפנימיות הסענין אחר לגמרי, מה שלא נראה מבחוץ כלל, עין
שם; ובאמתהצדיק האמת מכניס תשוקה עצומה בתוך אנשיו, עד שהם כוספיםאליו
יתברך ברצונות חזקים עד מאד מאד בכלות הנפש, אשרבאמת גם זה הוא מעקר
התשובה, כי על ידי החטאים והעוונותהפשעים ובפרטיות פגם הברית - הוצאת

זרע לבטלה, האדם נעקר ממנו יתברך, הינו שנחשך אור נשמתו, אבל הצדיק האמת עקר עבודתו היא לקשר נשמות ישראל אליו יתברך, בזה שמאיר בהן אורו יתברך בגלוי נפלא ונורא מאד מאד, עד שהם נכספים אליו יתברך בכסופים חזקים, ועל כן הרצונות והכסופים אליו יתברך הם הם תקון לפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, ויש לומר |תהלים צא, יד|: "כי ב' ח' שק ו' אפלטוהו", ששם גם כן מרמז שם הקדוש והנורא הזה ח' ב' ו', הינו על ידי תקף הרצונות והכסופים, בחינת "כי בי חשק", על ידי זה יזכה "ואפלטוהו" - שהשם יתברך יצילהו. והנה מבאר בדברי מוהרנ"ת ז"ל, כי עקר התשובה הוא על ידי התורה, שבשביל זה אנו מבקשים בכל יום שלש פעמים: "השיבנו אבינו לתורתך", שהכונה היא שעקר תשובתנו תהיה רק על ידי התורה, ועל כן יש לומר: "ו'תן ח'לקנו ב'תורתך", גם כן מרמז בו השם הקדוש והנורא הזה.

חמדת לבבי! תברח אל תוך התורה הקדושה, ותעשה לך שעורים קבועים כרצונו של רבנו ז"ל. ובאמת היה ראוי להאריך לך מה סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, אך מחמת שעכשו יוצא מבית הדפוס קונטרס "סדר דרך הלמוד", על פי דעתו של רבנו ז"ל, לכן אמרתי לקצר. ידיך לנצח...

א' תתפז. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, הקץ לדברי רוח וכו', למה אתה צריך להכנס בפוליטיקה של הבל, ולדבר כך יהיה או כך יהיה וכו', הלא כתיב |משלי כא, א|: "לב מלך |ושרים| ביד הוי"ה", איך שהקדוש ברוך הוא ירצה כך יהיה, אנחנו אנשים קטנים עם ראשקטן, שכל קטן וכו' וכו', אנחנו רק בבנות וכו', אנחנו לא יודעים מה רוצים מאתנו מלמעלה וכו' וכו', ועל כן למה להכנס בפוליטיקה של הבל ושל שקר, אנחנו צריכים לדבק את עצמנו רק אליו יתברך, ולבקש ולהתחנן שיחוס עלינו הקדוש ברוך הוא, ויוציאנו מהגלות המרה הזו, כמעט אלפים שנה

הורגים ושוחטים ושורפים וחונקים את נשמות ישראל בכל מיני מיתות משנות, מיתות אכזריות, ועל זה אנחנו צריכים לקום בכל לילה בחצות, ולבכות ולהתחנן על גלות השכינה, ושיגאלנו בגאלת עולם, ויבנה לנו את בית מקדשנו, ושישרה שכינתו בעולם, וכלם יכירו אותם מקטנם עד גדולם, "וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצורכי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו הוי"ה אלקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה", ואלו צריכות להיות כל תפלותינו ובקשותינו, אבל סתם להתערב בפוליטיקה של שקר - כך יהיה או כך יהיה, וכו' וכו', לדעתי לא לקחו אותך לשר הבטחון וכו', ולא לקחו אותך לנשיא וכו', ולא לקחו אותך לאיזה מפקד צבאי וכו' וכו', שתגיד דעות, יותר טוב לך, להתבודד להקדוש ברוך הוא, שתחוס ותרחם על נשמתך באיזה מצב היא נמצאת, באיזה בית כלא היא יושבת, בתוך הגוף שלך המלא תאוות ומדות רעות וכו' וכו', ולדעתי אם תקח את דברי אלה היטב בתוך לבך, אזי שתנה המצב לגמרי, ותפתח הגלות שלך, שהנשמה תהפך אתה גוף גם כן לנשמה, כמובא בדברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כב|, שעקר השלמות לעשות גם מהגוף נשמה, וגם הנשמה תאיר לגוף, והגוף בעצמו יהיה כלי לקבל בו הארת הגוף, בסוד | איוב יט, כו: | "מבשרי אחזה אלוה", אשרי מי שזוכה לשים דברים אלו אל תוך לבו, ואז ירגיש ערבות, נעימות, ידידות, זיו, חיות שכינת עזו יתברך; כי באמת אדם צריך לעבד על עצמו כל כך, עד שיהיה כסא לשכינת עזו יתברך. וידוע שהבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, הפליג במעלת הצדיק הקדוש ר' יצחק דרוביטשער, זכותו יגן עלינו, שאמר, ששמע כרוז מהשמים, שאמרה הקדוש ברוך הוא: יש לי בן יחיד בעולם העשיה הזה ואצלו אנישורה. וכך שמע מפי השכינה: יש לי בן יחיד בעולם הזה, ור' יצחק דרוביטשער שמו; אשרי ילוד אשה שזכה להיות כסא להשכינה. ותאמין לי שכל אחד ואחד יכול לזכות לזה, אם הוא מבטל את עצמו לגמרי לאין סוף ברוך הוא, ואינו רוצה שום דבר רק את הקדוש ברוך הוא, ובאמת כל המניעות והעכובים שישלבני אדם, זה רק מחמת שפוגמים בדבור, ומדברים כל העולה עלרוחם, כי אם אדם היה שומר על דבורו, אזי היה זוכה להגיע לכלהמדרגות שבעולם, אך מה לעשות? אדם מקלקל את דבורו מגילקטן, ומדבר כל העולה על

רוחו - שטיות וכו' וכו', בפרט עכשושמדברים כל מיני שטיות של פוליטיקה ושל
הבל הבלים, כאלוכל אחד נעשה איזה מפקד צבאי, או איזה שר הבטחון, או
איזהנשיא מדינה וכדומה, ומוליכים מלחמות מעלים ומורידים, שהכלהבל ורעות
רוח, ועוקרים את עצמם משרשם. ולכן ראה, ידידיהיקר, אם אתה רוצה לזכות
לאיזו מדרגה, שמר על פתחי פיך, ואלתדבר שום דבר, רק כששואלים אותך תענה,
ואם תשמר על דבורךאז תזכה למדרגות נוראות מאד מאד.

כי העקר לבטל את עצמו לגמרי לאין סוף ברוך הוא, ולראותעם העינים איך שכל
העולם כלו אור אחד, ממלא כל עלמין וסובבכל עלמין ובתוך כל עלמין, אשרי מי
ששם את דברי אלה בתוךלבנו, ואז לרב טוב הצפון יזכה בזה העולם.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתפח. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך
ברוחניות ובגשמיות.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים התחזקות חדשהבכל יום, כי על כל
אחד ואחד בלי יוצא מן הכלל עובר מה שעובר, כי אדם הוא חמר עב וגס, וכשמקים
איזו מצוה, אזי מאיר בדקותאור גדול על גופו, כי הנשמה היא חלק אלוה ממעל
ממש, והגוףהוא חמר עב וגס, גשמי וחמרי, וכשמקים איזו מצוה שהיא
רצונויתברך - אור הקדוש ברוך הוא, אז הגוף אינו יכול לסבל אתהאור, וממילא
מתחיל לעבר על האדם מה שעובר. ולזה צריכיםהרבה התחזקות, ופה נכנס כל סוד
רבנו ז"ל, שהוא מחזק ומאמץאת כל בר ישראל, שיחזיק מעמד, ולא ישבר משום
דבר שבעולם, ולכן אבקש אותך מאד, שתראה ללמד הרבה ספרי רבנו ז"ל, ושמתמצא
מרגוע לנפשך.

כי באמת רבנו ז"ל נשלח אל דורותינו אלה, לגלות ולפרסםלכל הירודים
והנפולים והשפלים והשבורים וכו' וכו', שגם הסיכולים לשוב אליו יתברך, כי
רבנו ז"ל הוא שרש התשובה, הואפותח את שער התשובה שהוא שער החמשים; אשרי

מי שזוכה להתקרב אל רבנו ז"ל, ואשרי ואשרי מי שזוכה לפרסם את רבנוז"ל בעולם, ואזי לרב טוב יזכה.

אודות ששאלת בענין "תפלה לעני", "תפלה לדוד", "תפלה למשה", זה מבאר בזהר הקדוש |פרשת בלק קצה|. שיש שלש תפלות אחת למעלה מזולתה. ובאמת ראיתי דבר פלא בספר "לקוטי תורה", מהמגיד הגדול מטשערנובל, זכותו יגן עלינו, |פרשת נח|, שמפרש את הפסוק: "תחתיים, שניים ושלישיים תעשה", תחתיים - זה לזבל, שניים - למדור, ושלישיים - לנח, ופרשו באפן נפלא מאד; תחתיים זה נגד "תפלה לעני", שהיא מדור לזבל, שעדין החמר הגס והעב מתגבר ומתפשט עליו, להעלים ולהסתיר את אמתת מציאותו יתברך, ועל כן הוא בא ושופך את נפשו אליו יתברך, שיחוס וירחם עליו, לזכך את הנפש העניה שלו. ושניים - זה נגד "תפלה לדוד", שכבר זכה לזכך את עצמו, ובא אליו יתברך בהכנעה אמתית, עד שנזדכך אצלו הנפש רוח נשמה חיה יחידה. שזה מה שאמר דוד חמש פעמים "ברכי נפשי", כנגד חמשה עולמות שדר בהם, כמובא |ברכות י|. ושלישיים - זה נגד "תפלה למשה", שהוא גלוי אלקות בתכלית המדרגה העליונה, ועל כן זכה להיות בעלה דמטרוניתא אדם השלם, כי שם דר נחלשון ניחא, והדברים האלה הם הפלא ופלא גדול. ויש להוסיף, כי אדם בהתחלה הוא עני, ואף על פי כן הוא צריך להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, לשפך את שיח תפלתו אליו יתברך, שזה "תפלה לעני", להכניע את חמרו וישותו הגשמי ואחר כך יזכה ל"תפלה לדוד", שיהיה מדור לשכינה בהכנעה גדולה, על ידי זה יאירו בונפשו רוחו נשמתו חיותו ויחודתו, שיהיה אצלו גלוי אלקות, ואז יתעלה אל "תפלה למשה", שיהיה לו ניחא מכל וכל, שירגיש רקאת אלקותו יתברך; אשרי מי שזוכה להגיע לזה.

מה אמר לך, ידידי היקר, זה כל הגלוי של רבנו ז"ל, שמגלה לנו, שכל אחד ואחד מאתנו יתחזק בכל יום, וידבר אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, כי אין לנו בזה העולם אף אחד רק הקדוש ברוך הוא, ואדם צריך לזכר היטב היטב את מעשיו הרעים מה הוא עשה, ולהתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ויברח לאיזה מקום פנוי שאין שם בני אדם, וידבר וישיח ויספראת כל אשר עם לבבו אליו יתברך, ואף שבהתחלה יגיע לו דברזה מאד מאד קשה, כי ידמה

לו שאף אחד לא שומע אותנו, ואף אחד לא צריך אותנו, עם כל זאת אם יהיה עקשן בכל יום ויום, ויבא אליו יתברך, וישפך שיח ותפלה לפניו יתברך, אז לא יזוזמשם, עד שיבטל את חמרו, ויתעלה לעלות במדרגה יותר עליונה, עד שיהיה מדור לשכינת עזו יתברך, ואחר כך יתחזק יותר ועוד יותר להתחנן ולבקש ולהפציר ממנו יתברך, אז יגיע למדרגה הכיעליונה, שיהיה לו ניחא מכל וכל, שזה סוד "תפלה למשה", "תפלה לדוד", "תפלה לעני". אשרי מי שזוכה להכניס דבורים אלה בתוך לבו, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, ותמצא בעצמך נקדות טובות, שתהלה לאל, אתה מניח תפלין בכליום, ויש לך מזוזה על פתחך, ואתה הולך עם ציצית, ויש לך זקופאות וכו' וכו', ואתה שומר שבת ושומר כשרות וכו' וכו', אפלופושעי ישראל מלאי מצוות כרמון כמאמרם ז"ל | ברכות נז. |:
אפלוריקנים שבך מלאים מצוות כרמון; ובזה צריכים להחיות את עצמו, שזה סוד הלמוד של "אזמרה לאלקי בעודי" | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב, | שמאד הזהירנו רבנו ז"ל להתחזק למצא ולבקש בעצמו נקדות טובות, איך שהוא אפלו הוא רשע גמור, שידון את עצמולכף זכות, ויחפש ויבקש וימצא בעצמו נקדה טובה שעשה בימיחיו, כי איך יתכן שלא עשה איזה טוב מימיו?! וצריכים להחיות את עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה, כי אין זו עצה לפל בדעתועל כל דבר, אלא צריכים להחזיק מעמד, אשרי מי שזוכה להגיעלזה, ואז טוב לו כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתפט. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.
אודות אמירת זהר קדם התפלה וכו', תדע כי דבר זה מקבלמהבעל שם טוב, זכותו יגן עלינו, שצוה לאנשיו, שקדם כל תפלהלמדו מאמר בזהר, וזה מאיר את התפלה בזהר המזהיר; אשרי מישאומר לפני התפלה אפלו קצת זהר, וזה יפתח לו את המחין. ודברזה ראיתי אצל הרבה מאנשי שלומנו, וכבר ידוע שרבנו ז"ל עוררמאד

על למוד זהר, ואמר, שהלשון של הזהר מעוררת מאד אתהאדם, ולכן ראה גם אתה
ללמד בכל יום קדם התפלה זהר, והואתקון גדול מאד, וכן באמצע היום אתה יכול
לקרות כמה דפיסגמרא, שהוא גם כן תקון גדול לנפש של האדם.
נא ונא ראה להתמיד בספר הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן", אשר רבנו ז"ל
הבטיחנו שהספר שלו יפתח קשיות גידנו, והספרהזה יכניס באדם התעוררות גדולה
מאד, ויהיה בעל השגה ובעלתשובה גדול; אשרי מי שיתמיד בספר הקדוש והנורא
הזה, שזהמפתח להבין בכל הספרים.
ועל כלם - הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, כאשר ידבראיש אל רעהו והבן אל
אביו, כי אין עוד דבר טוב מזה.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תתצ. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מטות מסעי ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, נר להצדיק נחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירוזרח לנצח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להשיבך כבר דברנובאריכות, ועל כן אין מה
להאריך, אך מהענינים שנתחדשו שםבמחנך... תדע שעקר עצתנו היא רק לברח אליו
יתברך בשיחה זותפלה, לספר לפניו יתברך את כל מכאוני לבך ונפשך
בפרטיפרטיות מה שעובר עליך, ואל תכנס עם פתוייך בטוען ונטען, וסוףכל סוף
תזכה לראות נסים נגלים ממש. וכמבאר בלקוטי מוהר"ן|חלק א', סימונה|,
כשאדם מבטל את עצמו אליו יתברך על ידי תפלהשהיא התנוצצות אור האבות, בזה
נטהר עם אפר פרה אדמה, ומכסה את עצמו על ידי זה בסתר צל כנפיו יתברך, ואז
נצול מהרעעין של הרשעים, ולא עוד אלא שעוד זוכה לראות בשונאיו מהשהם רצו
לראות בו, עין שם; ועל כן, חמדת לבבי, אתה שתקשתק, ואל תענה להם שום דבר,
ובודאי ישובו המה אלינו, ואנחנולא נשוב אליהם. למען השם, אל תירא ואל
תחת, רק שב שב, עדבא יבא עת ממרום שתצא משם, ואם אמנם בנקל לומר לחברו: שב
בתוך האש וכו', אף על פי כן אתה יודע שלטובתך כונתי, וכמה כבר מסרתי נפשי
בעבורך וכו'. וכן ראית כבר נסים ומופתיםנגלים שעשה עמך השם יתברך, על כן
לדעתי חכה כמעט רגע, עדיעבר זעם, וסוף כל סוף תתהפך המרירות על חותנך,

ויגרשו אותומשם, ואז ממילא תהיה לך ישועה שתוכל לצאת, וצריך שתחקקהיטב בדעתך: "דאס ביי השם יתברך איז אלץ מעגליך", כי הואיתברך כל יכול, והוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים ובצדקובישר, ובודאי כונתו יתברך היא רק לטובה, רק משתוקק לדבורך. ולמען השם אל תבלבל את עצמך מדעות נפסדות של אלוהמתלבשים עצמם בלבוש השלום, כי כונתם היא רק להרע לך, ולעקרך, חס ושלום, מהחיים הנצחיים, שכבר כל כך הרבה מסרתנפשך עד עכשו בעבורם, ואפלו אותם מאנשי שלומנו המבלבליםדעתך לצאת ולריב וכו', גם לא תצית, כי עצתנו היא רק לברח אלייתברך, והוא יתברך יאמר לצרותינו די, ובפרטיות לצרותיך. ואסתהיה חזק ואמיץ מאד בענין זה, לברח מכל הבזיונות והשפיכותדמים אליו יתברך, אז תזכה לראות נסים נגלים ממש, כי יתהפךהכל על חותנך, ואתה תצא בשלום, ותזכה לגדל ולבנות בית נאמןבישראל על פי דעת רבנו ז"ל, שהיא התורה הקדושה. ידיך לנצח...

א' תתצא. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר מטות מסעי ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך המלא מרירות לנכון קבלתי, והנה להשיבך יקצרוהמון יריעות, ובפרטיות כי ספרי רבנו ז"ל בידך - הפך בהם. וראוי ונכון לך לחזר במה שגלה רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןקצה|: על הפסוק: "בצר הרחבת לי", ולומר על זה התפלהבלקוטי תפלות |חלק א', תפלה קלג|. והעקר לקים כל מה שנאמר שם. ולמען השם לטובתך הנצחית, מה דהוה הוה, תעשה התחלהחדשה מרגע זה, ותשכח ותעביר מדעתך כל העבר. ושתק שתק, ואל תענה למחרפיך ולמבזיך דבר, אפלו הם אשתך ובניך, רק ברחלך אליו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך. וצריך שתחקקבדעתך, כי הכל לכל אלקות גמור, רק נתלבש בלבושים אלו אשרהם למראה עיניך, ועל כן יותר טוב לברח עד המכהו, ולא להכנסעמהם בוכוחים. חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד להיות תמיד אך שמח, יהיה איך שיהיה, ואף שאני יודע ומרגיש מכאובי נפשך וצערךהקשה שעובר עליך, אשר קמו עליך אשתך ובניך

וכו', אך מהלעשות, האם יש עצה אחרת מלברח אליו יתברך בשיחה זו תפלה, להשתטח לפניו יתברך בבכיות וכו'?! וכן לחזק את עצמו בכלמיני עצות להיות בשמחה עצומה. והעקר לשמר את הדבור, כי הואצנור השפע, אם מדברים אליו יתברך וכן מדברים דבורי אמונהוהתחזקות, על ידי זה ממשיכין על עצמן מחין חדשים בכל פעם, מה שאין כן כשפוגמים בדבור ומדברים כל העולה על רוחו, אזינתבלבלת דעתו לגמרי; כי על ידי פגם הדבור, באים לידי נפילהברוחניות ובגשמיות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט|, כי נלחציםהמחין, על כן העקר להרגיל את עצמו לא להתחיל לדבר עם שוםבריה, וכששואל אותך איזה דבר, תענה לו ולא יותר, ואם אתהרואה שרוצה רק להקניט אותך ולצערך וכו', תהיה רגיל לומר אינייודע, וכשתזכה להתועד עם אנשי שלומנו, אשר הם צדיקי דורנו, תראה לדבר עמהם העקר רק מהתכלית הנצחית ודבורי אמונה, כירק זה ישאר עמך. ובאמת ראוי ונכון שתחפש לעצמך חבר טוב, וביחד תדברו ותחזקו איש את אחיו בעבודתו יתברך, כי בזההעולם צריכים לחזוק גדול בכל עת ובכל שעה. ידיך לנצח...

א' תתצב. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר מטות מסעי ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם הכסף לפדיון, יעזרהקדוש ברוך הוא שימתקו כל הדינים על ידי פלא עליון.

הרגל את עצמך במדת האמונה הקדושה, כי רבנו ז"ל בפרושגלה לנו אשר אצל העולם האמונה היא דבר קטן, אבל אצלו העקרהוא אמונה, כי צריכים להחדיר בעצמו אמונה פשוטה אשר אינבלעדיו יתברך כלל, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו אלאמהמציל העליון, ועל כן כל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיותמבני אדם, תדע ותאמין שהכל ממנו יתברך, ועקר העצה לבטל אתעצמו לגמרי לאין סוף ברוך הוא, ולבא ולהתחנן ולבקש אליויתברך שיחוס וירחם עליו, וימתקו ממנו כל הדינים, אז כל הצערהרשעות שעושים לך יפלו על ראש המצערים אותך, העקר תחזקאת עצמך באמונה פשוטה, ותדע כי הכל הוא למען כפרת

עוונותומריקת העוונות וכו' וכו'. כי כשעובר אדם עברות, הוא בוראקלפות ומשחיתים, והן הן הנוקמים בו, כמובא בדברי רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד' על פסוק |תהלים לד, כב|: "תמותת רשע רעה", אשר הרע שהאדם עשה זה ממית אותו, כי עוונותיו שלהאדם חקוקים על עצמותיו, והם נוקמים בו. ועקר העצה לבא אלהצדיק, והצדיק ידריכהו וינהיגהו בדרך והנהגות לפי שרש נשמתו, ועל כן ראה להתקרב לרבנו ז"ל, ותלמד הרבה בספריו הקדושים, ואז תפתח לך דרך בחיים, ותדע איך להתנהג.

עליך לדעת, כי היסוד והמפתח בהתקרבות אל רבנו ז"ל היאתפלה והתבודדות, צריכים ללכת למקום פנוי שאין שם בני אדם, ולפרש את שיחתו אליו יתברך, כאשר ידבר איש אל רעהו והבןאל אביו, בתמימות ובפשיטות גמורה, ולדבר אליו יתברך, ולספרהכל כמו שמדברים אל האדם, ואף שבהתחלה יהיה נדמה לו כאלואף אחד אינו שומע אותו, כאלו אף אחד אינו צריך אותו, כל זהבא מחמת הכפירות והאפיקורסות שנכנסו בו מרב עוונותיו, אבלאם יהיה חזק בזה, אז יעבר על הכל. ולכן תתחיל מהיום הזה לדבראליו יתברך, ותתודה על חטאיך, ובודאי על ידי תפלה תפעלשתהיה נעשה כלי להמשיך בעצמך זיו שכינת עזו יתברך. הכפל הדבר - אל תפל בדעתך כלל מכל מה שעובר עליך, אלא תכניס בחיך את הקדוש ברוך הוא, ותדע ותאמין אשר הכלממנו יתברך, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, "ובכלצרתם לו צר", שהוא בעצמו נמצא שם, וזו גלות השכינה; אשרימי שזוכה למצא את הקדוש ברוך הוא, שבזה מעלה את השכינהלשרשה. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתצג. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר מטות מסעי ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את כללבך מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, מאחר שזכינו בזכיות חנם להתקרבאל רבנו, עלינו לקחת את דבריו ברצינות גדולה מאד, ולהתחזקבכל מיני אפנים שבעולם, ולא

להסתכל על שום בריה, אף שישלאדם חלישות הדעת מזה או מזה וכו' וכו', וכן
מסתכל בספרים ונופל בדעתו וכו' וכו', כבר אמר לנו מוהרנ"ת ז"ל, שאפלו
מישמסתכל בספר "ראשית חכמה", עליו להתחזק ולידע שהספר הזהכונתו רק לקרב
ולא לרחק. ופעם אחת אמר למישהו שאמר לו, שהספר הזה מכניס בו מרה שחורה
ומפילו, אז אמר לו מוהרנ"ת ז"ל: אל תלמד בזה וכו'; הינו מצד אחד מוהרנ"ת
ז"ל מחזקומאמץ ללמד בכל הספרים כדעת רבנו ז"ל, אבל אם ספר מחלישאת דעתך
ומרחק אותך ושובר אותך וכו' וכו', אל תלמד בזה. העקר בזה העולם הוא רק
להתחזק. ועקר ההתחזקות צריכיםבאמונה פשוטה מאד, ללמד בכל יום חמש ורש"י
עם התרגום, באפן שיזכה בכל שבוע לסיים שנים מקרא ואחד תרגום, ללמדהרבה
משניות, שמזככות את הנפש מכל מיני חלדה שנדבקו בה, וכן יתמיד בלמוד גמרא,
לסיים מסכתא אחרי מסכתא, שבזהמכניעים את הקלפה הידועה, וכן יהיה רגיל מאד
בלמוד מדרשים, שמובא בספרי |פרשת עקב|: רצונך להכיר את מי שאמר והיה
העולם - למד אגדה. ועל כלם - ללמד הרבה שלחן ערוך ופוסקים, שמאד מאד
הזהירנו רבנו ז"ל, כי אצל רבנו ז"ל היה העקר לקיים את השלחן ערוך בתמימות
ובפשיטות בלי שום חכמות, וכןלהרבות בתפלה והתבודדות, ולא להשבר משום דבר,
כי סוף כלסוף "ימינו כצל עובר", הנה אנחנו כאן ועוד מעט נצא מפה,
וכדאילהסתכל בספרים ובירחונים מדורות שעברו, ורואים איך שהכלהלך ופרח
ברוח, מי שזכה לישב בקרן זוית, ולמד תורה לשמהלשם אל עולם, והיה דבוק בו
יתברך, ולא התערב בשום מחלקתומריבות, הוא הצליח מאד דרכו, לא כן אלו
שהתערבו במחלקתוכו' וכו', והיו רעש גדול וכו' וכו', לבסוף נעקרו מן העולם
וכו' וכו'. לזאת אבקש אותך, ידידי היקר, שתעזב כבר את כל השטיות, אתה תחזיק
באמונה פשוטה בו יתברך, ולא יהיה לך עסק עם אףאחד, כי סוף כל סוף הרשעים
האלה יפלו לגמרי, והערב רביתבטלו מעם ישראל, והארץ תקיא אותם, ולא יהיה
להם קיום, אףשעדין אנחנו לא רואים מתי זה יקרה, עם כל זאת אין לנולהתבלבל
מזה כלל, עלינו רק להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, לדבר הרבה אליו יתברך,
ולהתמיד בתורה הקדושה, ולהחדיר אתהאמונה בילדינו, ועל ידי זה נצליח
דרכנו, אבל לא להתבלבלשום פנים ואפן.

נא ונא ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל בכל יום, ושם תמצאמנוח ומרגוע לנפשך, כי באמת אנחנו צריכים לרחמים רבים בזה העולם, להחזיק מעמד ולא להשבר, כי הנסיונות הם קשים ומרים עד מאד, ואשרי מי שזוכה להיות חבר אל אנשי שלומנו היקרים, ומדבר אחד עם חברו בכל יום מעצותיו הקדושות, ואף שבחופצוחקים ולועגים מאתנו וכו' וכו' - מה בכך, אשרי מי ששם בהו"ה מבטחו, ומרגיל את עצמו לדבר בכל יום אליו יתברך, כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, וזוכה להתחבא בסתר צל כנפיו יתברך, שאז ירגיש טעם אחר בחיים, ואף שבחופצוחקים, זוהביעה שלהם, אנחנו צריכים רק להתחבא אצלו יתברך, ואז טובלנו כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תתצד. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר דברים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיך.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות מה שכתבת בענין בנך וכו', שעזב אותך וכו', לדעת טוב שתלמד עכשו את התורה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קמא, ותאמר עליה התפלה מ"לקוטי תפלות", ושם תמצא עצות, כי באמת רבנו ז"ל מגלה לנו, אשר אם האדם מתעורר בתשובה שלמה, עד שהתעוררות עושה פרי בלדיו, אז סימן שזכה לתשובה אמתית, שנעשית התעוררות גם אצל אלו שאבד וכו', עין שם; ולכן אם אתה רוצה שבנך יבא אליך בחזרה - תחזר בתשובה שלמה אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ותשכבעל הארץ, ותכה עם ראשך על הרצפה, ותבקש ותתחנן ממנו יתברך, שיחוס וירחם עליך, שימחל לך על כל עוונותיך, עד שתראה שבנך חוזר אליך, תעשה ככה; כי באמת כשאדם חוטא ופוגם בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, על ידי זה מאבד אתה טפות במקום הקלפות, ומזה בא שגם הבנים החיים מתמרדים עלהוריהם, ומורדים בהם ובורחים, ועל כן אם תעשה זאת, שתשוב בתשובה שלמה, ובכל יום תשכב בפשוט ידים ורגלים על הרצפה, ותבכה ותתחנן אליו יתברך, שאתה באמת שב בתשובה שלמה, אז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

הכפל הדבר - ראה ללמד את התורה קמ"א ולומר אתה תפלה, ואף שזה שיק לחדש

אלול, עם כל זאת יכולים ללמד זאת כל השנה ובפרט מי שנצרך לזה, כמו אתה שבנך מורד בך וכו'וכו', אקוה שתקים את דברי, ותראה נפלאות שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתצה. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה עכשו בקיץ ובפרט בחדשי תמוז אב צריכים להשמר מאדמאד לא להסתובב ברחובות, רק לישב בבית הכנסת ובבית המדרש ולעסק בתורה ובתפלה, אשרי מי שזוכה להתחבא בעתים הללו בצל כנפיו יתברך, וירגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא כדבר איש אל רעהו והבן אל אביו, שזה עולה על הכל, כי כשאדם זוכה לדבר אליו יתברך, על ידי זה מאיר עליו אור השכינה; כיבאמת אדם צריך לבטל את עצמו לגמרי לאין סוף ברוך הוא, ותמיד לחשב רק ממנו יתברך, וזה אי אפשר רק כשהולך במקום פנוי שאין שם בני אדם, ולפרש את כל שיחתו, כמובא בדברי רבנוז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נב|. על כל פנים בחדשי תמוז אב עלהאדם לישב בבית המדרש ובבית הכנסת ולא להסתובב ברחובות. ועין ב'אור החיים' הקדוש בפרשת בלק, בפסוק |במדבר כה, א':| וישב ישראל בשטים, ויחל העם לזנות אל בנות מואב", שאומר: צריך לדעת מה צרך בהודעת מאמר זה, ורבותינו ז"ל |תנחומא בלק| העירו בזה ואמרו, כי להודיעך בא, כי זה סבה לזנות, לפי שהמקום מטבעו לעורר הטבע התאוה והבהמיות. ונראה לפרש, שהכתוביעיד סבת הזנות שהיתה, לפי שיצאו העם לטיל חוץ למחנה ישראל, ושם נמצאו בנות מואב, והוא אומרו "וישב ישראל לבשטים", פרש במקום שהיו מטילים בו חוץ למחניהו, ושטים הוא לשון טיולים, כדרך אומרו "שטו העם" ופרש רש"י שם: אין שיטאלא לשון טיול, וזו סבת "ויחל העם לזנות", עין שם.

הרי שלך לפניך, כי איך באו עם ישראל לעון המר הזה שלזנות? רק על ידי שהלכו לטיל ברחובות, שכל זה הוא עצת בלעם הרשע. ולכן צריכים בשני החדשים האלו, לשמר מאד מאד לאלהסתובב הרבה ברחובות, רק מה שמכרח מאד, העקר

לישבבתי כנסיות ובבתי מדרשות, להתפלל וללמד ולהתבודד עמויתברך, ואז נכון לבו יהיה בטוח, שלא יבא לידי החטא המגנההזה. אשרי מי ששם דברי אלה אל לבו, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, ולצעק לפניו יתברך במסירות נפש גדולה מאד, והיה טוב שתצא מחוץ לעיר במקום שאין שם בני אדם, ותצעק הרבה אליו יתברך. ושמעתי מר' לוי צחק | נרו יאיר | ז"ל, שספר, שהיה בין אנשי שלומנו אחד בששנטע, והוא היה רוק, ותפסו אותו הקומוניסטים, ימח שמם, ושלחואותו לסביר לעבד עבודת כפיה, אך הוא הרגיל את עצמו לדברהרבה אליו יתברך, כי היה מקרב אל רבנו ז"ל, ולכן בקש הרבה ממנו יתברך שיקל לו ענשו, והקדוש ברוך הוא סבב סבות שנתנולו לעבד במשרד שלהם, להכניס מים וכו', ולחמם את המשרדלהביא עצים וכו' וכדומה, ושם עבדה גם בת כמר, והיות שהגוייםפרוצים בנאוף, אז התחילה להסית אותו לעשות עברה, רחמנאלצלך, והוא דחה אותה בכל יום על הלילה, ובלילה היתה דרכולצאת לתוך היער והיה צועק אל הקדוש ברוך הוא בקולי קולות, ובקש רחמים מרבים ממנו יתברך, שיעקר את לבו על המקום, העקר שלא יעשה איזה חטא, וכך התנהג מדי יום ביומו. וכשחזר, בת הכמר כבר ישנה, ועל ידי זה נצל, וכך עברו עליו שלש שנים, ולבסוף שחררו אותו, וביום השחרור עלתה בת הכמר על גג הצריף והכריזה לרבים: אם יש בעולם בחור קדוש, היא יכולה להעידשהבחור הזה הוא קדוש, וזכהו הקדוש ברוך הוא, וחזר לאנשישלומנו באומן, וספר להם מה שעבר עליו בשלש השנים האלו. והיו הרבה מאנשי שלומנו בוכים לאיזו מדרגה זכה הבחור הזהלהגיע, שעמד בנסיון. והבחור נטע הזה היה רגיל לומר: אם לאהיתה לו עצת רבנו ז"ל של התבודדות, מזמן היה חוטא, אלא זוהיתה לו העצה היחידה איך להנצל, שצעק בקולי קולות בכל לילהאליו יתברך, שיעקר את לבו, העקר שלא לבוא לידי עברה. רואיםמזה גדל מעלת התפלה והצעקה להקדוש ברוך הוא, ובפרט מישהרגיל כבר את עצמו, רחמנא לישזבן, להגיע לחטאים, עלילצעק בקולי קולות, ולבקש רחמים רבים ממנו יתברך, שיפתח לואהמה; כי מי שמחו בקטנות הוא צריך לצעק ע' קלין, כמובא|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים כא, לו, ודיקא על ידי שיצעק הע'

קלין, יפתח לו המח ויזכה להנצל מהחטא המגנה הזה. ועל כן תהיה רגיל מאד מאד בתפלה והתבודדות וצעקות אל הקדוש ברוך הוא, ואל תסתובב ברחובות, ובפרט עכשו בקיץ, שהפריצות זה איום ונורא, ותרגיל את עצמך להכלל באין סוף ברוך הוא, ותמיד תחשברק ממנו יתברך, ותמשך את עצמך רק אליו יתברך, ורק על ידי זה תנצל, כי אי אפשר להנצל מפגם הברית הוצאת זרע לבטלה וכו' וכו', רק על ידי תקף האמונה, שהאדם מסתכל תמיד רק על הקדוש ברוך הוא, ומתחבא ואינו מסתובב ברחובות; אשרי מישזכה להגיע לזה, ואז טוב לו כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תתצו. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל הבחור היקר לי מאד ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפלבדעתך כלל מכל מה שעובר עליך בין בגשמי ובין ברוחני, כי בזה העולם העקר הוא התחזקות, כי בלי התחזקות אי אפשר להחזיק מעמד כלל, כי יש לכל אחד ואחד בכל יום חלישות הדעת חדשה, ובפרט מי שזוכה ללמד את התורה הקדושה, הוא צריך להתחזק ביותר, כי התורה והתפלה הם מהדברים שצריכים חזק, כמובא בדברי חז"ל הקדושים, ועל כן אשרי ואשרי מי שמחזק את עצמו ואינו מבלבל את עצמו מאף אחד, רק מסתכל על תכליתו הנצחית, כי יבוא היום שיצטרך לצאת מזה העולם, ועל כן כל מה שזוכים לחטף אילו נקדות טובות, זה צריך להיות יקר בעיניו מאד מאד, ובפרט שיחה בינו לבין קונו, אשר כל דבור ודבור שאדם מדבר אל הקדוש ברוך הוא הוא הצלחה נצחית, כי סוף כל סוף אנחנו מגשמים מאד, ומנחים ברפש וטיט וצואה, רחמנא לישזבן, ואף על פי כן מתחזקים באמונה פשוטה בו יתברך, ומאמינים שהוא יתברך נמצא אתנו, ושומע את תפלתנו, ומדברים ומשיחים ומספרים לפניו יתברך את כל לבבנו, זה עושה רשם למעלה מאד, ועל כן אשרי מי שחזק בעבודה הקדושה הזו, של תפלה והתבודדות. ורבנו ז"ל הקפיד מאד מאד על כל אחד מאנשי שילומנו שיהיה רגיל בעבודה הקדושה הזו, שיספר לפניו יתברך בכל יום בתמימות ובפשיטות מה שעובר עליו, ויבקש ברחמים ובתחנונים ממנו יתברך שיזכה להכלל

באין סוף ברוך הוא, ואשרימי שזוכה להגיע לזה, ואז טוב לו כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתצז. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר דברים ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נרלהצדיק נחל נובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, וגם אחיך ספר לי כל מה שעבר עליך בעתים הללו.
והנה, אחי היקר, הסכלת מאד מאד בכל הנהגתך שנהגת וכו', כי באמת מי שזוכה
לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, אז הולך תמיד כסדרן | עין לקוטי מוהר"ן,
חלק ב', סימן פב|, ומכל שכן וכלשכן כשזוכה לסלק דעתו בשלמות, ולידע בכל
פעם שאין יודעים כלל, דיקא אז יכולים לקבל מרבנו ז"ל | עין לקוטי מוהר"ן,
חלק א', סימן קכג|, כי צריך לקבל דבריו ולקיים בתמימות ובפשיטות גמורה
עדמאד בלי שום חכמות של הבל כלל המצויים עכשו אפלו בין אנשישלומונו. מה
אמר לך, ידידי היקר, אני רואה שכל מרירותך ובלבולך עוברים עליך מרב חכמות
של הבל הנכנסים בך להשתרעל זולתך, וכשאתה הולך לך, אתה שבור ומשבר כחרס הנשבר.
אחי היקר! כלך מדרך זו, העקר לבטל את עצמו אליו יתברך בכל יום ויום, שזה
נקרא עלית המלכות לשרשה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעז|.
ולמען השם, ברח לך מלצים ומחברים רעים, ותראה להרגילאת עצמך בחדושין
דאורייתא יהיה איך שיהיה, ואפלו דבור אחדיהיה יקר בעיניך מאד, כי כבר אמר
רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה|, כי בזה שאדם זוכה לחדש חדושין
דאורייתא, זה סימן שקבל את היסורים באהבה. ועין שם כל התורה מרישא
לסיפא, והוא נצרך לך עכשו מאד מאד, כי כפי שאני רואה ומבין הוא, שכל מה
שעובר עליך בעתים הללו הוא מהסבה, כי נשמתך משתוקקת מאד מאד אליו יתברך
בכלות הנפש, אבל אחר כך כשאתה בא לבחינת ושוב, אין לך במה להחיות את
עצמך. וכשתעין היטב בהתורה הנוראה הזו, אז תמצא מרגוע לנפשך, כימבאר שם,
אשר עקר ההתקררות לקרר צמאון הנפש הוא דיקא על ידי חדושין דאורייתא;
ועל כן, חמדת לבבי, מה דהוה הוה, ומעתה תהיה רגיל להתחבא בתוך התורה

הקדושה, ותבנה לעצמך בנינים נפלאים מחדושי תורה, ותראה לחבר ספרים קדושים, ואפלו אם לא תדע מה יהיה נעשה מזה - מה בכך, תסדר לעצמך ספרים אשר רבנו ז"ל הזהירונו מאד מאד לחדש בתורה, ואמר שהוא תקון נפלא ונורא מאד | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה|, ואם יהיה ברצונו יתברך שידפס, ומכל שכן שיתפשט בתפוצות ישראל, אז יהיה כך, אתה עשה את שלך, והוא יתברך יעשה את שלו, ולמען השם כלך מדרך זו לצאת ולריב עם אשתך ובניך, כי בזה תתמרר יותר נפשך וכו', רק תרגיל את עצמך לדון את הכל לכף זכות, ואל תבלבל את עצמך משום דבר שבעולם ומשום בריה, ותחקק בדעתך היטב מה מאמרם ז"ל | יומא לח. |: בשמך יקראוך ובמקומך יושיבוך, אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, ותרגיל את עצמך בתודה והודאה להיות רגיל מאד להודות ולהלל תמיד אותו יתברך על כל החסדים והרחמים הגמורים שעשה עמך, ובפרטי פרטיות מה שאתה זוכה לידע מרבי אמת כזה, מה היית עושה אם לא היה לך רבי כזה המחיה ומחזק אותך וכו', למה לך להסתכל בכל פעם על אחרים, הלא כל אחד ירד אל זה העולם להוציא מהכח אל הפעל שליחותו, ואחד אינו יכול לעשות מה שמיעד לחברו, ועל כן למה תמרר כל כך את נפשך בקנאה ושנאת חנם הממרת את חייך בחנם, הלא כל ענין רבנו ז"ל הוא רק להכניס באדם חיות חדשה ושמחה אמיתית, ולזכות להיות דבוק בו יתברך. והנה כבר דברתי עמך ענינים אלו כמה וכמה פעמים בהיותך בביתי והסכמת עמי, ובכל פעם אתה חוזר אחור; על כן, חמדת לבבי, שמע בקולי, איעצך ויהי אלקים עמך, עקר התכלית בזה העולם הוא רק האמונה הקדושה, וכל התורה והמצוות צריכים להביא את האדם אלהאמונה, כמו שכתוב | תהלים קיט, פו |: "כל מצוותיך אמונה". והאמונה היא היא הדבקות בו יתברך, כמובא זאת בשם הבעל שם טוב הקדוש, ורבנו ז"ל אמר | שיחות הר"ן, סימן לג |: אצל העולם אמונה הוא דבר קטן, אבל אצלי העקר האמונה. ועקר האמונה הוא אבטמימות ובפשיטות, לידע אשר מלא כל הארץ כבודו, ואיהו יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כי הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ובודאי כל יגיעה וכל עובדא טבא שזכית לעשות ולהתיגע למענו יתברך ולמען הצדיק האמת, בודאי לא

תהיהנאבדת כלל, ובא תבוא על שכרך, ועל כן אל תחלש דעתך מאלוהמצערים
והמבזים אותך, כי השם יתברך רוצה רק בטובתך, שתזכה על ידי הבזיונות
והחרופין והגדופין לזכות להיות אדם היושב על הכסא | עין לקוטי מוהר"ן, חלק
א', סימן ו', שהוא הכנעתגשמיות גופך | עין באשר בנחל, חלק ד', מכתב תקמה,
דפוס חדש, ותזכהלחזות בנעם הוי"ה ולבקר בהיכלו.
חמדת לבבי! חבלים נפלו לנו בנעימים, חזק ואמץ מאד מאדבאהבת ישראל בכלליות
ובאהבת אנשי שלומנו בפרטיות.

ידיך לנצח...

א' תתצח. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך הארך.
ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפלבדעתך כלל מכל מה שעובר
עליך, בין בגשמי ובין ברוחני, ובפרטעכשו בין המצרים, צריכים להתחזק יותר
ויותר, כי באמת חרבןבית המקדש הוא בכל יום ויום, כי כל דור ודור, שלא
נבנהבית המקדש בימיו, כאלו נחרב בימיו, ועל כן בכל יום ויום צריכים לקום
בחצות, ולבקש ולהתחנן על חרבן בית המחין, חרבן בית המקדש, שהמח של האדם
חרב ונחרב לגמרי, על ידיהרהורים רעים ומחשבות זרות, כי אצל רבנו ז"ל היה
העקר קדשתוטהרת המחשבה, כי כשיש לאדם קדשת וטהרת המחשבה, שחושב רק
מהקדוש ברוך הוא, אז נבנה אצלו בית מקדש, כיאצלו אין שום הפרש בין קדם
בנית בית המקדש לאחר בניתבית המקדש, בין קדם החרבן לאחר החרבן, הוא דבוק
בחי החייםבו יתברך, אבל ברגע שנחרב בית המחין שלו, זה חרבן בית המקדש,
רחמנא לישזבן, שבא על ידי זה לקלקולים רבים, כי המחמהרהר וחושב וכו'
וכו', ואחר כך מדבר כל דבר רע, ואחר כךעושה כל דבר רע. ועל כן צריכים
לבכות הרבה על חרבן ביתהמחין, ובפרט עכשו בתשעה באב צריכים הרבה לבקש
אתהקדוש ברוך הוא, שנזכה להשלים את מחנו, שזה בנין בית המקדש, בכלליות
ובפרטיות ובפרטי פרטיות. ומה גם העקר לבקש אתהקדוש ברוך הוא בתמימות

ובפשיטות על חרבן בית המקדש ועלגלות השכינה ועל גלות ישראל ועל הרציחות, ההריגות השרפות וכו' וכו' שעוברים על נשמות ישראל בפעל ממש, אשר לא היה כזאת מימות עולם, שירצחו ברציחות כאלה את נשמות ישראל, ואנחנו צריכים לקום בכל לילה בחצות ולבקש ממנו יתברך שיחוס וירחם עלינו, ויוציאנו מהגלות המרה הזו, ובפרט עכשו בבין המצרים, ובפרטי פרטיות בתשעה באב עלינו לבקש ולהתחנן ממנו יתברך הרבה, שכבר יאמר סוף וקץ לכל צרותינו ותחלה וראש לפדיון נפשנו, כי אנחנו נמצאים בצרה גדולה מאד, ואל תחשב כרגע שהגיע כבר גאלתנו, אדרבה אנחנו בחשך כפול ומכפל, גלות בתוך גלות. בפרט עכשו שהערב רב מתפשטים בכל ארץ ישראל, וממלאים את כל ארץ ישראל עם גוים וגויות, ומערבבים את נשמות ישראל להתבוללות כזו שלא היתה מעולם, ומתירים עריות בפרהסיא, וממלאים את כל הארץ עם בשר החזיר החמור והגמל והשפן והארנבת וכו' וכו', אשר דבר זה עוד לא היה בין עם ישראל, שיהיה כל כך מארגן מלכות רשעה נגד הקדוש ברוך הוא בפעל ממש. ולכן אנחנו צריכים לצעק בעת קריאת מגילת איכה, ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך שיחוס וירחם עלינו, ויגלה לנו את האמת, ונזכה לקדשת ולטהרת המח, שזה בנין בית המקדש, שלא נלך אחר שרירות לבבנו, ולא נלך אחר עצת יצרנו, ולא נתערב עם הערב רב כלל, ולא תהיה לנו שום שיכות אליהם כלל, לא במחשבה, לא בדבור, לא במעשה, עלינו רק לדבק את עצמנו בו יתברך, ולהתמיד בלמוד התורה הקדושה, ולא נטה מדרך השלחן ערוך, אפלו זיז כלשהו, ונהיה דבקים בחי החיים בו יתברך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד... א' תתצט. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים ה' תשל"ה.

הימים אשר יתהפכו בקרוב לימי שמחה וגאלה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, נר להצדיק נחלנו בע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי עד מאד כי זה כמה זמן שלא שמעתי ממך. טייערער ברודער, מען דארף זיך זייער זייער מחזק צו זיין אינדי טעג פון גלות השכינה בכלליות און בפרטיות וואס ר' נתן ז"ל זאגט | לקוטי הלכות,

הודאה, הלכה ו', אז גלות השכינה בכלליות ובפרטיות, איז טייטש ווען עס
הערשט עצבות אין דער וועלט בכלל, און ביי יעדען מענטש בפרט, און די עצה
ארויס צו נעמען די שכינה פון גלות איז נאהר דורך שמחה, ווען איין יחיד איז
זוכה און איז זיך מחזק אין אמת'ע שמחה דורך דעם טוט ער איין טובהפאר די
גאנצע וועלט בכלל, און ביי זיך בפרט, איבער דעם טיייערער ברודער שטארק זיך
זייער מיט שמחה וועט דאס דירזייער צו נוטץ קומען ברוחניות ובגשמיות. דער
הייליגער רבי זאגט|ספר המדות, אות שמחה, סימן א': מי שהוא שמח תמיד,
על ידי זה הוא מצליח; עס איז איין גרויסע הצלחה פאר איין איד ווען ערפרייט
זיך און דער שמחה דארף זיין בחינת |תהלים צז: "שמחוצדיקים בה" וגו',
פרייען זיך מיט השם יתברך ווארום עס איז נאךנישט דא קיין שמחה אויף דער
וועלט ווי די שמחה וואס דערמענטש דארף זיך פרייען דאס ער האט זוכה גיווען
"שלא עשניגוי"; אשרינו מה טוב חלקנו, דאס מיר האבן זוכה גיווען צו
וויסעןפון אזוי איין גרויסען רבין וואס לייכט אונז אין אונזערפניצטערניש
חבלים נפלו לנו בנעימים שטארק זיך זייער זייער זיך אויס רעדן דאס הארץ פאר
השם יתברך, און דערצייל איהם יעדענטאג אלץ וואס דו דארפט און וואס עס
גייט אויף דיר איבערה.

ידיך...

א' תתק. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר דברים ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הצמוד בפנימיות
לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ...
נרו יאיר ויזרח לנצח.

אחרי שדברנו אתמול, נתישבתי ביני לבין קוני, כי אי אפשר לי לנסע באותה
הנסיעה שיש בדעתך, וקשה עלי מאד מאד לנסע על ספק ספקא, ובפרט להיות
בראש השנה על הדרך, ויש לילעצמי תכנית אחרת, אם יהיה ברצונו יתברך, אז
אזכה להוציאמהכח אל הפעל. לעת עתה, חמדת לבבי, צריך שתהיינה כלמגמותינו
רק לצית את רבנו ז"ל, לסתם עינינו מכל ההבלים, ולברחרק אליו יתברך, כי אי
אפשר לזכות לבא לידי בטול באמת, כי אסעל ידי סתימת העינים בחזקה |עין

לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה, ואזדיקא יכול לזכות לכל טוב אמתי ונצחי;
כי כמו שאדם מתנהג, כמו כן מתנהגים עמו, ועל כן כשאינו מסתכל על שום
בריהשבעולם, אז דיקא זוכה להצליח ברוחניות ובגשמיות. וזה מהשאמרו חז"ל
|תענית ח:|. אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין; וכן הוא בזהר הקדוש
|בהקדמה דף ה:|. כל מה דסתים מעינאסלקא לתועלתא עלאה; כי בזה שאינו מסתכל
על שום בריהשבעולם, ולא אכפת ליה כלל שום דבר, ומצניע עבודתו ומעשיו, הינו
כי כל ישעו וחפצו הוא לזכות להכלל בו יתברך, אז דיקאמצויה בו הברכה, וכל
מעשיו עולים ונתעלים למעלה לתועלתגדולה.
ורבנו ז"ל גלה לנו |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סו, שזה נקראשלמות האמת,
כשאינו נצרך אל הבריות, הינו שאינו רוצה שיאחזוממנו או יעשו ממנו איזה
דבר וכו', עין שם; וזה עקר שלמותהבטול אליו יתברך, אשר זוכים על ידי
שקידה רבה והתמדהנפלאה בתפלה והתבודדות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
נב,| אשרבאמת זו היתה עבודת הנביאים, שהתמידו מאד מאד בתפלהוהתבודדות,
ועל ידי זה נשפעה עליהם הנבואה, והתענגו בערבות, נעימות, ידידות, זיו חיות
אלקותו יתברך, המאירה בכל העולם, כמו שכתוב |יחזקאל מג, ב:|: "והארץ האירה
מכבודו" וגו'.
והנה אודות ששאלת ממני, מאין לי ענין היחודים המזכריםכמה פעמים בספרים
שהדפסתי, הלא אין זה דרך רבנו ז"ל כללבספריו הקדושים, אחי היקר! טעית
בטעות גדולה, כי המעין היטבבדברי רבנו ז"ל בתורה ב', שמדבר שם מענין חרב
התפלה, שימסרמשיח לכל אחד, ואל מה יזכה על ידי זה שיאיר עליהם
האורותמנוקבא דפרדשקא, שהם התרפ"ו אורות, שהם השבעה שמות וכו', עין שם;
הרי לך בפרוש, כי צריך האדם לזכות לתקון הברית, שהוא זכוך וטהרת המח,
ועל ידי זה יזכה לתפלה בשלמות, ואזיאירו עליו בקביעות אלו השמות, ויטיל
בהם כמטיל בגן נהדר. וכל זמן שהאדם אינו זוכה לזה, שיהיה לפני עיניו
בקביעות שםהוי"ה, בחינת |תהלים טז, ו:|: "שויתי הוי"ה לנגדי תמיד" |מה
שזכהאל זה רבנו ז"ל עוד בהיותו כבן שש, כאשר ספר בעצמו,| הואצריך לבכות
הרבה אליו יתברך, כי זהו סימן שעדין מחו ודעתומשוטטים בהבלי העולם הזה,

ועדין הוא מערב בין שאר ההבלים של הבלי העולם הזה, ומבלבל את עצמו מזה או מזה, ואינו חושבעל אחריתו היטב; כי באמת צריך לבא על ידי התבודדות לבטולכזה, אשר לא יהיה אכפת לו שום דבר, ואף שיסתובב בין אנשים, וכן ידבר עם אחרים, יהיה מחו דבוק רק בו יתברך, כי לא יהיהאצלו חלוק בין מיתה לחיים כלל|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא|,ואשר אל דבר זה יכולים לזכות על ידי קדשת שבעת הנרות, שהם:העינים, האזנים, החטם והפה, שהם בעצמם סוד האורות שלהנוקבא דפרדשקא: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שהם: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, כמובן למעין בכתבי האריז"ל, ומבאר באריכות קצתבקריאת שמע שעל המטה שהדפסתי, עין שם; ובאמת זהו עקרהחיות, כשאדם זוכה על ידי רבוי התבודדות לזכוך וטהרת המח, שאז משוטטת מחשבתו רק בשמות ויחודים, מה שאין נראהלאחרים מבחוץ כלל, רק הוא יתברך יודע תעלומות. והארכתי בזהמאד בספר "שפת הנחל". על כל פנים, חמדת לבבי, ראוי לנולשמח מאד מאד על נעם חלקנו וגורלנו, שזכינו להתודע מרביאמת כזה המעורר ישנים מתרדמתן|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןס'|, ומוציא נפשות מהשאול תחתית, ורוחץ אותם ומנקה ומיפהאותם, ומלביש אותם בלבושי כבוד, שהוא אורו יתברך, אשר"מלא כל הארץ כבודו" |ישעיה ו, ג|, אם רק זוכים לסלק את הדעתוהשכל ומציתים אותו בלי שום חכמות|עין שם, סימן קכג|; כי בודאיאפלו אלו האנשים אשר זכו לידע ממנו, ואינם חולקים עליו, אסאינם מקימים דבריו כמו שרצה, אין זוכים לשום דבר, ועדיןעומדים בחוץ ממש, ומחרחרים ריב בין זה לזה וכו' וכו', אבלאותם מאנשי שלומנו האמתיים, היושבים בקרן זוית, ומקימיםדברי רבנו ז"ל כפשוטו, זכו בזה העולם מה שאי אפשר לצירבשכל אנושי כלל; אשרי להם ואשרי חלקם. על כן, חמדת לבבי, מאחר שכבר עבר עליך בענין ההתקרבותכל כך הרבה יסורים ומרירות שונים, ושברת כבר כל כך הרבהמניעות, ובפרטי פרטיות שזכית כבר להיות בציון רבנו ז"ל, ראהלעשות התחלה חדשה בחייך, ותקבע לך עתים לתורה, ועל כל פנים|שיר השירים ז, ג|: "אל יחסר ה'מ'ז'ג'" בכל יום, שהואה'תבודדות, מ'שניות, ז'הר, ג'מרא, כי הם חייך וארך ימיך. ובפרטיות להיות רגיל מאד בלמוד שלחן ערוך, שמאד מאד הזהיראותנו רבנו ז"ל, שלבל

יחסר לנו יום בלעדיו | עין שיחות הר"ן, סימן כט|. ומבאר באריכות בקונטרס
"סדר דרך הלמוד" שנדפס עכשו, ובפרטי פרטיות להיות רגיל מאד בלקוטי מוהר"ן
ובלקוטי תפלות, ללמד תורה, ולומר התפלה עליה, אשר דבר זה מעלה
שעשועים גדולים אצלו יתברך | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה; וביותר
תרגילאת עצמך בלמוד לקוטי הלכות, שהם טעם גן עדן ממש למישרגיל בהם, וכאשר
אמר פעם מוהר"ן ז"ל על הלקוטי הלכות שלו: דאס איז השם יתברך'ס גן עדן.
אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, שזכינו להתודע מרביאמת כזה; טוב
להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. ולמען השם, ברח לך מלצים,
ואל תכנס בוכוחים עם שוםבריה שבעולם, רק תרבה לדבר עם בחורים ואברכים,
ותגלה להסדעת רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות, כיעליך
נפלה חובת היום, ואתה היחידי בכל אירופה שמסגל לזה. ועל כן אל תסתכל על
שום מונע ומעכב כלל, ובודאי צריך להיותבדעת ובהשכל לא להכנס בשום מחלקת,
כי דעת רבנו ז"ל היאשלום, ושלום הוא שמו של השם יתברך | שבת י., וכשאדם
ממשיךאת עצמו אל השלום, על ידי זה ממשיך את עצמו אליו יתברך, והשם יתברך
עונה לו. וזה אשר ש'לו'ם, ראשי תבות | אסתר ה': "מ'ה ש'אלתך ו'ינתן ל'ך",
כי על ידי שלום נתקבלות התפלותוהבקשות, כי להפוך, על ידי מחלקת אי אפשר
לדבר | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רלט|. וצריך שתדע, שכל נפש ונפש
שמקריבסאליו יתברך הוא קרן נפלא עד מאד מאד, ונתרבים הבתים למאותולאלפים
ולרבי רבבות וכו' | עין שם, חלק ב', סימן ח'., ועל כן אלתחלש דעתך בשום
אפן משום דבר שבעולם, רק תאחז בתמימותדרכיך, לדבר עם בני הנעורים,
ולהביאם בכל פעם חוץ לישובלעסק בתפלה והתבודדות, אשר אין למעלה מזה, וכן
תעוררם עלמצות צדקה אשר הוא יסוד גדול בכניסת הקדשה | עין שם, סימן ד'., כי
הצדקה מרחבת את כל הפתחים, עין שם; ועקר שלמות מצותהצדקה הוא על הדפסת
ספרי רבנו ז"ל, כמובא בלקוטי הלכות|ברכות השחר, הלכה ה'., ומבאר באריכות
בקונטרס "יפוצו מעינוותיןחוצה", שידפס בקרוב; ועל כן, חמדת לבבי, בכל פעם
שיש לך"כמה פרוטות ממש" לצדקה, ראה לשלח אותם אלי, כי כל פרוטהפרוטה
מצטרפת אצלי בחשבון גדול, ויש תחת ידי כל כך הרבהספרים להדפיס, אשר יאירו

אור רבנו ז"ל בעולם. ועצם מעלתהפלגת זכות הרבים שיש בזה אין לשער.

ידיך הדורש שלומך...

תאמין לי, שיש עוד להרחיב את הדבור לכמה מאות עמודים, אך מטרדות השבת

הממששת לבא ההכרח לקצר.

א' תתקא בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר דברים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, וגם אתמול טלפן אלי האברך ... וספרלי כל מה שקרה לכם

אודות הנסיעה לציון רבנו ז"ל.

חמדת לבבי! בודאי ראוי לך למצא הרחבה בתוך הצערוהעגמת נפש, כמו שפרש רבנו

ז"ל על פסוק |תהלים ד, ב|: "בצרהרחבת לי", שצריך למצא הרחבות בתוך הצרות

|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה|, ודבר זה שייך בדבר גשמי, ומכל שכן

וכל שכן בדבר רוחני, אשר אינו דומה כלל לדבר גשמי, כי ברוחניות כלהרצונות

והיגיעות הם מכרחים, כדי לגמר אותה הקדשה שרוצהלפעל, וכפי התפשטות

המניעות והעכובים, כמו כן בונה לעצמוכלי יותר גדול, כמובא בדברי רבנו ז"ל

|עין שם, סימן קפה|, ובפרטיפרטיות הטלטול שיש לאחד לנסע אל הצדיק, בזה

נעשים עניניםנפלאים מאד מאד, ובודאי בא יבוא גם יום ישועתך - אם

תרבהבתפלה ובקשה, כי אי אפשר בשום אופן שבעולם להגיע אל ציוןרבנו ז"ל בלי

כסופים ורצונות |כאשר הארכת בזה במקום אחר|, ומה שרואים שאחרים זכו, כי

בודאי הקדימו קדם הרבה רצונותוכסופים. על כל פנים העבר אין, שכוח תשכח את

העבר, ותעשההתחלה חדשה - הן בתפלה והן ברצונות וכסופים, ואז סוף כלסוף

תזכה לזה. ובאמת כבר דברנו הרבה על פי מה שאמר רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן

כו|, שהשכחה מעלה נוראה ונפלאה. ויש לומרברשה זו |דברים ג, יד|: "יאיר

בן מנשה", "מנשה" הוא בחינתשכחה, כמו שכתוב |בראשית מא, נא|: "כי נשני

אלקים" וגו', שהואלשון שכחה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נו|, הינו

התולדה שלמנשה |שכחה| הוא יאיר, הינו שאי אפשר שיאיר לאדם, כי אםכשזוכה

לשכח את כל העבר, כי אם יזכר מה שעבר עליו יהיהשבור וכו', מה שאין כן

כשאדם זוכה להרגיל את עצמו תמיד במדת השכחה, כמו כן זוכה שיאיר לו תמיד. ובאמת זה תלוי בזה, כפי שאדם מרגיל את עצמו לשכח מגשמיות הבלי העולם הזה, כמו כן זוכה לזכרון בעלמא דאתי, כי להסתכל על התכלית הנצחית, זה אי אפשר, כי אם כשסוגר עיניו בחזקה | עין שם, סימן שה, שאז דיקא מאיר בו זכרון בעלמא דאתי | עין שם, סימן נד, בבחינת | שמות יג, טז: | "ולטטפת בין עיניך", כי עקר הזכרון תלוי בעינים, ועל כן היה הבעטליר העורר זוכר לא כלום, שהוא אורויתברך למעלה מנפשוין רוחין ונשמתין | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כד, כי היה עור לגמרי, ולא היתה לו שום הסתכלות בזה העולם כלל | עין ספורי מעשיות, מעשה י"ג מיום א'. ובאמת כשאדם זוכה לבטלאת עצמו לגמרי אליו יתברך, שזה אין זוכים כי אם על ידי רבויהתבודדות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נב, אז דיקא מאיר בו אורויתברך, וזוכה לנבואה. וזה אשר ע' ל' ר' ראשי תבות | שמואל א י, ו: | 'צלחה ע' ל' ר' ו' יי" וגו', וכבר ידוע, כי לזכות לנבואה שהואסוד הדבקות בו יתברך אי אפשר, כי אם על ידי בטול ישותולגמרי, שלא ירצה רצון אחר רק מה שהוא יתברך רוצה, שזהו נקרא עלית המלכות עד רישא דלא אתידע וכו' | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעז, כי "אשכון ואת דכא". ובזה יובן מה שאמר רבנוז"ל | ספר המדות, אות דרך, סימן ט': | כל הדרכים שאדם הולך בהם, הכל מהשם יתברך, והם רצון השם, אבל אין לך אדם שיבין אתדרכו אלא מי שהוא ענו; כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל והכל לכל מתנהג כרצונו יתברך הפרטי פרטית, ואין לאדם להתרעם כביכול עליו יתברך אם נעשה רצונו או לא, כי הכל הוא ברצונו יתברך הפשוט, ועל כן כשאדם זוכה לסוד הנבואה שהוא הדבקות בו יתברך, שזה זוכים רק על ידי ענוה ובטול גאותו וישותו, אז דיקא זוכה להבין שכל הדרכים הם מהשם יתברך, והם רצון השם, כי כל פסיעה ופסיעה שהאדם פוסע, הכל בהשגחתה מאציל העליון, ועל כן אין לו להתרעם או להיות בעצבות, כיהלא | משלי כ, כד: | "מהו"ה מצעדי גבר" וגו'.

על כן, חמדת לבבי, ראה לעשות התחלה חדשה על כל פנים מעכשו, ותהיה רק שמח, ותעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות ארוך בשמחה, אשר היא רפואה גדולה | עין

לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנים כג, כד, כי בודאי עוד תזכה להוציא מהכח אל הפעל מחשבתך ושוקתך, אך לעת עתה חזר אל דלתות התורה, לשקד מאד מאדבגמרא ושלחן ערוך וזהר הקדוש וספרי רבנו ז"ל בשקידה נפלאה, ו"אל יחסר ה'מ'ז'ג" |שיר השירים ז, ג|, שתראה לחטף בכל יום תבודדות, מ'שניות, ז'הר, ג'מרא, אשר הם חיים לנפשך בעלמא הדין, ומכל שכן בעלמא דאתי, וברח לך מלצים אפלו מאלוה מסתובבים בין אנשי שלומנו, כי ימינו כצל עובר, ועוד מעט יהיה ההכרח לפשט את גופנו הגשמי וכו'. חזק ואמץ מאד מאד ביתרשאת וביתר עז בכל הענינים שדברנו יחד זה כמה שנים.

ידיך לנצח...

ההכרח לקצר מטרדות השבת הממששת ובאה. תכתב ליתכף ומיד איך אתה מתחזק. א' תתקב. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר ואתחנן ה'תשל"ה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתביך היקרים קבלתי כבר ארבע פעמים, ואתה יודע טרדותיה רבים - לכן נתעכב. חמדת לבבי! נתת שמחה לבבי שלקחת את עצמך ללמדבהתמדה רבה ובתשוקה חזקה ספרי "לקוטי הלכות", מה אמר לך, חמדת לבבי, אם היו יודעים העולם אילו אורות ואיזו התחזקות יששם, היו בורחים לשם, וכל הצרות וכל המרירות שעוברים על כלאחד ואחד בכלליות העולם ועל כל אחד ואחד מאנשי שלומנו בפרטיות, הוא רק מפני שאינם מתמידים בספרי "לקוטי הלכות". וראוי לנו לתן תודה והודאה להשם יתברך על נעם חלקנו שזכינולהתודע מרבי אמת כזה ומתלמיד נפלא כזה, המחזקנו ומאמצנו כל כך. אשרינו ואשרינו ומה נעים חלקנו ומה יפה ירושתנו, חבלים נפלו לנו בנעימים. ושמעתי מזקני אנשי שלומנו: "די אלע וואסהאבן זיך געווייקט אין די 'לקוטי הלכות' ער האבן זיך שענערדער האלטן"ז. חמדת לבבי! נא ונא להתמיד בזה יותר ויותר, ובכל יום יהיובעיניך כחדשים ממש. כי עקר ההצלחה בדרכי רבנו ז"ל הוא להיות בכל יום מקרב חדש, שאז דיקא מאיר בו אור רבנו ז"ל באפן נפלא. כי רבנו ז"ל הארתו והשגתו הוא משלש

ראשונות דעתיקוכו', יחידה דיחידה, אשר עליה נאמר |תהלים ב, ז|: "אני היום ילדתיך", כי שם הוא בטול הזמנים לגמרי |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא|, ועל כן ראוי לידע שאין יודעים כלל, ולעשות בכל פעם התחלה חדשה בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות, ובפרט אתה שהנך זוכה לחטף בכל יום ח"י פרקים משניות, ואין לך יום שעובר מבלעדם, ראוי לך לשמח בזה מאד מאד, כי על ידי זה אתה תופסאת הזמן, כי בדרך כלל מי שאין לו קביעות על איזה דבר, אז יכול לעבר לו הזמן של כל היום בהבל ובריק, אבל מי שיש לו איזה קביעות חק ולא יעבר, אז איך שהוא על כל פנים בכל יום חוטף טוב אמת ונצח, ואוחז בידו את הזמן. ויש לומר רמז נכון, כידוע אשר בתקונים רמזו את ששה סדרי משנה בראשי תבות: ז'מ'ן'נ'ק'ט' |עין תקוני זהר בהקדמה|, כי דיקא על ידי הששה סדרי משנה יכול לאחז את הזמן |נקט בלשון הגמרא אחז|. ובאמת מי שזוכה להיות רגיל בזה, מרגיש טעם העולם הבא בעולם הזה ממש, והם הם הוא"ו שמזכיר רבנו ז"ל |בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'|, שמכניע ומשבר את היצר הרע הרוצה לעשות אתה אדם משגע ממש. ולמען השם לטובתך הנצחית, אחז בזה כל ימי חיך, כי רקזה ישאר ממך לעד ולנצח נצחים. ומ'ש'נ'ה' אותיות נ'ש'מ'ה', שמטהרת את הנשמה מכל מיני פגמים ולכלוכים. ואיתא |בילקוטהאזינו, רמז תתקמד| על פסוק |דברים לב, יג|: "ויניקהו דבש מסלע" - זהו משנה. חמדת לבבי, ואף שיש הרבה הרבה שחולקים על זה, תראה לקים |תהלים לז, ז|: "דום לה' והתחולל לו", לבלי להשיבלמחרפו ולמבזו שום דבר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'|. ובפרט בענין נפלא כזה "למוד המשניות", בודאי צריכים לקים: "ד'ו'ם'לה'", ולא לענות לשום בריה, ולא להכנס בשום וכוחים, רק לחטף בכל יום טוב אמת ונצח. ויש לומר שעל כן ד'ו'ם' ראשי תבות: "ויניקהו ד'בש מ'סלע", ודרשו חז"ל |כנ"ל|, שזה סובב עלמשניות, כי דיקא בענין הנורא הזה צריכים לקים ד'ו'ם' ולא לענות. ובאמת רואים, שמי שמשליך חכמתו ודעתו הפגומה, הוא מצליח בזה ובבא לנצח נצחים.

ועל כלם שמחתי על שאתה זוכה לסיים בכל חדש ה"לקוטי מוהר"ן" הקדוש. אחי,

אחי! בעודינו מלבשים בגוף גשמי, אין לנושום דעת והשגה לידע ולהרגיש קדשת הספר הנורא הזה, שנקרא "ספרו של משיח", כי הוא יפרשו היטב, ויכבש בזה את כל העולם. וכבר ידוע לך מאמר מוהרנ"ת ז"ל לאחד מאנשי שלומנו:

"חזר'לקוטי מוהר"ן, ווארום אין דעם גוף וואס וועט זיין

דער'לקוטי מוהר"ן, וועלן די ווערים אין קבר נישט צו קומען"ח; כירבנו ז"ל

הבטיח, שיעורר קשיות גידינו, ויעורר אותנו בתשובהאמתית |כמובא

בחיי מוהר"ן, מעלת תורתו|.

אהובי, אחי! זכית עכשו בזכיות חנם להיות בין ההרים והשדות, ראה לחטף שם

טוב אמתי ונצחי, לדבר ולשיח עמויתברך את כל אשר עם לבבך, ותבקש ממנו

יתברך כל מה שאתהצריך, כי כל ענייך הם רק בידו יתברך ולא אצל אחרים,

ובפרטיותזווג הוא רק בידו יתברך לבד, כאשר דברנו מזה כבר כמה

פעמיםבאריכות, וכבר נדפס מזה ב"ארץ אפים", עין שם.

אודות שאלתך בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רי"ח: מי הואהצדיק שרצה לנסע

לארץ ישראל ונתפרסם ונסתלק באמצע הדרך? כפי ששמעתי מאנשי שלומנו, זה היה

הרב הקדוש רבי נפתלי כץזי"ע, שרצה לנסע לארץ ישראל ונסתלק על אם הדרך,

ומנוחתוכבוד באיסטנבול. ונסיעתו לארץ ישראל היתה עשרים וארבע שניםקדם

נסיעתו של הבעל שם טוב הקדוש, שגם הוא רצה לנסע לארץ ישראל כידוע, וכשהגיע

לאסטנבול, הלך והשתטח על קבר הרבהקדוש רבי נפתלי כץ זי"ע, ובלילה בא אל

הבעל שם טוב הקדושבחלום, ואמר לו, שאם לא יחזר תכף ומיד לביתו, אזי יסתלק

שגם כן כמותו. ורבנו ז"ל כשהיה באסטנבול הלך גם כן אל קברהרב הקדוש רבי

נפתלי כץ זי"ע, ותכף ומיד בחזרתו, נפל על הארץונתעלף, ושכב על הארץ כמה

שעות, עד שהניחו אותו במטה, ושכב כך עד למחרת חצי היום, והיה נדמה שנגוע,

חס ושלום, עדשעזרו השם יתברך |עין שבחי הר"ן, סימן יג|. ושמעתי מאנשי

שלומנו, שהרב הקדוש רבי נפתלי כץ זי"ע, רצה שרבנו ז"ל ישאר שם, ויהיה נקבר

על ידו, כי אמר אז לרבנו ז"ל: "איך בין דא עלענט"ט, אך רבנו ז"ל מרב חכמתו

שהוריד את עצמו לקטנות דקטנות, וקבלעל עצמו כל מיני בזיונות ושפיכות

דמים, זכה ונשאר בחיים, ונכנסבשלום לארץ ישראל ויצא בשלום, והשיג ופעל שם

מה שהשיגופעל וכו', עין שם.

ומה ששאלת בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רלו: מהו הסיוס של ואחר כך וכו'?
יש לומר: "ואחר כך רואה שהכל דמיון גדול, ולבו נשבר בקרבו מרב צער ובושה
שיש לו למעלה, מה ולמה הצרכתי להתפרסם, מה תועלת יש לי כבר עכשו מזה כאן
בעולם הבא, הלא אכלתי שכרי בעולם הזה בשטיות והבלים כאלוהנקראים פרסום
וכבוד וכו', ודי לחכימא.

חמדת לבבי! ההכרח לקצר, כי שבת קדש ממשמשת ובאה, וראוי לנו להתחיל לשמח
בזה מאד מאד | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יז, שאנו שומרי שבת, ושבת
היא שמא דקדשא בריך הוא, ואזמאירה הארת השכינה בעולם; ועל כן ש'ב'ת' ראשי
תבות: ש'כינתך ת'שכן ב'תוכנו, וצריכים לקבלה בשמחה עצומה ולהיותכל השבת רק
בשמחה עצומה, וכן להמשיך שמחת וקדשת השבת על כל ששת ימי החל | עין שם, סימן
ב', ותראה להרגיל את עצמך לשיר לעצמך נגונים של שמחה | עין שיחות הר"ן,
סימן רעג, ובכל פעם שיר שיר חדש, ועל ידי זה י'תגדל ו'יתקדש ש'מיה ר'בא
שהוא ראשי תבות "ש'י'ר'ו' לה' שיר חדש" | תהלים צו, א.

ידיך החפץ בטובתך הנצחית...

א' תתקג. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר ואתחנן "שבת נחמו"ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך. וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך אין לתאר ואין לשער כלל.

מה אמר לך, ידידי היקר, נחמתני בדבריך, תהלה לאל, קבלנו מרבנו ז"ל הרבה
סודות שהלבישם בדרך הפשוט מאד מאד, עד שגרועים וקטנים ושפלים כמנו, גם כן
ישתעשעו בשעשוע רוחניות אלקות.

תסתכל בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא, איך שרבנו ז"ל מפרש את הענין של
'שבת נחמו', שעקר הנחמה הוא רק על ידיהדעת, כי הדעת היא הנחמה של הכל,
כשיש לאדם דעת - ישלו כבר הכל, וכשאין לו דעת - אין לו כלום, כי עקר האדם
הוא השכל, ועל כן במקום שחושב השכל - שם כל האדם, וכשיועומושיג בידיעות
השם יתברך, הוא שם ממש, וכל מה שיועו יותר, הוא נכלל יותר בשרש, דהינו בו

יתברך, וכל החסרונות שיש לאדם, הן פרנסה או בנים או בריאות הגוף, או שאר החסרונות, הכל מחסרון הדעת, ואף שיש חסרים לגמרי מהדעת, ועם כל זאת יש להם כל טוב, באמת כל מה שיש להם אינו כלום, וכן להפך, השלם בדעת, שיש לו חסרון, באמת החסרון אינו כלום. כמו שאמרו חכמינו הקדושים | נדרים מא |: דעת קנית - מה חסרת?! ואם דעת חסרת - מה קנית?!; כי עקר החסרון והשלמות תלוי בדעת, וכנכעס ואכזריות הוא מחסרון הדעת. כמו שכתוב | קהלת ז, ט |: "כי כעס בחיק כסילים ינוח", ולכן החולה הוא כעסן, מחמת שאז הוא בדינים, כי דינים שורים עליו, ודינים הם מחין דקטנות, ועל כן הוא בכעס. ולעתיד לבא יתגלה הדעת, והכל ידעו את הוי"ה, כמו שכתוב | ישעיה יא, ט |: "כי מלאה הארץ דעה את הוי"ה", ועל כן אזי תבטל הכעס, כמו שכתוב | שם ו, ז |: "וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי וגו'. ופרה ודב וגו', לא ירעו ולא ישחיתו וגו', כי מלאה הארץ דעה את הוי"ה". כי עכשו אי אפשר להם לגור יחד זאב עם כבש וגו', מחמת מדת הכעס, אבל לעתיד יוכלו לדור יחד, מחמת שיתבטל הכעס על ידי הדעת שיתגלה אז, וזה עקר הנחמה שאנחנו מתנחמים עכשו, שאנחנו ממשיכים על עצמנו את הדעת הנפלאה הזו, לידע ולהודיע ולהודע אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכלאלקות גמור הוא, וכפי שאדם מכניס בעצמו ידיעות אלה, אז הוא סבלן גדול, וסובל כל אשר בא עליו. ובאמת מי שמדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא, על ידי זה מאיר עליו אור נורא ונפלא מאד, אור השכינה.

אך מובא בדברי רבנו ז"ל שם, שצריכים לזכך את העינים, האזנים, החטם והפה, שהם שבעת הנרות, וכשזוכה לקדש ולטהר את השבעה נרות האלו, אז יש לו מח לקבל את הדעת הזו. אשרימי שמחדיר בעצמו ידיעות אלה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקד. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר ואתחנן ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים הרבה סבלנות, כי עובר על כל אחד

כל כך הרבה צרות ויסורים ומרירות, ובליסבלנות אי אפשר לעבר את זה העולם, בשום פנים ואופן, וכל אלושהם חכמים בעיניהם, וחושבים שיכולים לעבר את זה העולם בליסבלנות, הם נאבדים לגמרי.

עליך לדעת, כי הסבלנות היא היסוד והעקר בדעת רבנו ז"ל, וזה כל הענין של התבודדות, שאדם צריך לדבר אל הקדוש ברוך הוא ביישוב הדעת אמת, ולהתבונן בכל דבר מה שעושה, שיהיה בסבלנות גדולה, ולא ידחק את השעה, כי הצרות באות לאדם מפני דחיקת השעה, וההתבודדות צריכה להביא את האדם ליישוב הדעת אמת, שלא יבלבלו שום דבר, וכן התורה והתפלה שלו צריך שיהיו ביישוב הדעת גדול. ועליך לדעת, אשר אי אפשר לקפץ לתוך הקדשה בפעם אחת, אלא בכל יום לומדים קצת ועוד קצת ועוד קצת, עד שזוכים לסים את כל התורה כלה. ואי אפשר לתפס את כל התורה כלה על רגל אחת, אלא בכל יום לומדים מעט ועוד מעט, עד שזוכים לסים הכל. וכן עם תפלה צריך להתפלל לאט לאט, ועל ידי זה מצליחים ביותר, ולכן כלך לך מהפזיזות, אלא ראה לדבק את עצמך בו יתברך, ועל ידי זה תהיה לך ברכה והצלחה בכל מעשה ידך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תתקה. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרוי איר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם הכסף לפדיון, יעזרה הקדוש ברוך הוא שימתקו ממך הדינים על ידי פלא עליון.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין מקום בזה העולם היכן להתחבא אלא בסתר צל כנפיו יתברך, הינו שאדם צריך לשבת בחדרו, ולהיות מסבב עם אלקות, שיציר בדעתו שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא נמצא בתוך האור, ואז כשאדם זוכה להגיע למדרגה זו, אז הוא משתעשע בשעשוע דמלכא, וכבר אינו צריך לשום דבר אלא את הקדוש ברוך הוא בעצמו, ואין לו שום ישות וגאווה וכו' וכו', כי הוא בטל ומבטל בעיני עצמו לגמרי. וזה עקר השלמות שאדם צריך להגיע אליה בזה העולם, על ידי רבוי תפלה והתבודדות - שיבטל את הישות והגאות ממנו

לגמרי, כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נב|, שאדם צריך ללכת להתבודד במקום שאין שם בני אדם, ולפרש את כל שיחתו וכל מה שעובר עליו בתמימות ובפשיטות גמורה, ויעבד על מדהזאת, ואחר כך יעבד על מדה אחרת, ואחר כך יעבד על מדהשלישית, עד שיזכה לעבד על כל המדות ויבטל את המדות הרעות שלו, ויברר את המדות הטובות, עד שלא ישאר אצלו הישות והגאות, וצריך להתיגע שלא יהיה בו שום ישות וגאות כלל, אבלזו עבודה לכל החיים, ואי אפשר להנצל מזה בשום פנים ואופן. וכמו שגלה רבנו, איש האלקים, הבעל שם טוב, זכותו יגן עלינו, לתלמידיו, אשר מי שיתן לכם עצה על גאות, תדעו שהוא שקרן וכו'; כי באמת על זה אין שום עצה, וגם הוא נסתלק עם הפסוק |תהלים לו, יב|: "אל תבואני רגל גאווה", כי אי אפשר להנצל מגאווה וישות כלל, אלא צריך לבקש כל החיים שלא יהיה בו שום ישות, העקר רק לחזק את עצמו באמונה פשוטה, ולהיות תמיד מסבב עם אור אלקי, וירגיש את עצמו, כאלו האור מסבב אותו, והוא מתחבא בתוך האור, אשר אין למעלה ממדרגה זו. אשרי מי שבא אל דרגה זו, ואז טוב לו כל הימים.

אודות מה שעובר עליך צרות ויסורים קטנות ומכאובים, זה רק מחמת שנעקרת ממנו יתברך, כי אם היית מקים את דברי אלו, והיית מתחבר בסתר צל כנפיו יתברך, אז אף אחד לא היה יכול לעשות לך שום דבר, ואפלו שאלו הרשעים עושים חיל ומצליחים בדיון, עם כל זאת אם היית מסתיר עצמך בצל ידיו יתברך, אז היתה נופלת מפלה גדולה על הרשעים, כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נה|; כי בזה שאדם ממשיך על עצמו יד השם, ויודע שהכל ממנו יתברך, על ידי זה סוף כל הרע נופל על הרשעים שרוצים לראות ברעתו וכו' וכו', ועל ידי זה נתגבר תקף האמונה בו יתברך, ורואה בהם מה שהם רצו לראות בו; אשרי מי שזוכה לדבק את עצמו בו יתברך, ואז יתבטלו כל שונאיו, ויתפרדו כל פעלי און, ולא יוכלו לעשות לו שום רע.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקו. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא ראה ללמד בכל יום דף גמרא, אשר הדף הזה יצילמכל הצרות, ושמעתי בשם ר' יצחק ברייטער ז"ל, שאמר בעתשיצא הרב ר' מאיר שפירא ז"ל עם הרעיון של הדף היומי, שזהמה שמרמז רבנו ז"ל בספורי מעשיות |מעשה ז' מזבוב ועכביש|, שהמלך צעק, ובא אליו הר גבוה ושאל אותו: מה אתה צועק כל כך וכו', אמר לו: ולא אצעק, שהם קמים עלי להרגני, רק שזההדף מגן עלי, השיב ההר: אם זה הדף מגן עליך, אין אתה צריךלהתירא משום דבר, כי גם עלי קמים הרבה שונאים ורק זה הדףמגן עלי, עין שם; ואמר, שזה מרמז על הדף היומי, הינו שאדםלומד דף גמרא ביום, זה מגן עליו מכל מיני יצר הרע. ובאמת ישלהוסיף על דבריו, כי היצר הרע נקרא הר, כי רשעים נדמה להםכהר וכו' |סכה נב.|, ועל כן אי אפשר להכניע את היצר הרע אלאעל ידי דף גמרא, כי כשאדם זוכה ללמד דף גמרא מכניע אתהקלפות. ולכן ראה ללמד בכל יום דף היומי, או שילמד כל אחדהיכן שאוחז, או שתעשה לעצמך שעור בש"ס ללמד בכל יום דףגמרא רש"י ותוספות, ותהיה חזק בזה כל ימי חיך, כי הדף גמראיגן עליך מכל רע. ואם כבר הזכרנו את הספור הזה, ראוי להתבונן קצת בעמקהדברים, שמובא שם בדברי רבנו ז"ל, והקיץ המלך והסתכל תכףעל הדף שהגן עליו, באיזה נמוס של איזה אמה, וראה שכתוב בוהנמוס של ישראל, והתחיל להסתכל על הדף בדרך אמת, והתחיללהבין האמת לאמתו, וישב עצמו שהוא עצמו בודאי יהיה ישראל, רק מה עושים להחזיר למוטב כלם להביאם אל האמת; הינוכשאדם חזק מאד ללמד בכל יום דף גמרא, רש"י ותוספות, ולומדאת כל המפרשים, עד שמוציא הלכה ברורה מהדף גמרא הזה, אזמבין את האמת לאמתו, מה זה להיות יהודי, כי בדף גמרא אחדיכולים להוציא המון הלכות והנהגות, ואז תכנס בו תשוקה עצומהשהוא בעצמו בודאי יהיה ישראל, רק מה עושים להחזיר למוטבכלם להביאם אל האמת; כי מי שלומד תורה לשמה, רוצה גם ללמדלאחרים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים, אשר תורה לשמה הואללמד על מנת ללמד. ועל כן מה טוב ומה נעים לקבע לעצמוללמד בכל יום דף גמרא, ולחזר עליו כמה פעמים ולחדש בוחדושים, ולהוציא משם

הלכות ברורות, ואז מרגיש טעם אחרבחייו.

עלי לומר לך, כי הסמ"ך מ"ם יעשה כל מיני פעולות שבעולם העקר לא ללמד גמרא, כי דף גמרא רש"י ותוספות שורף אתהקלפות לגמרי, ועל כן הסמ"ך מ"ם יניח את האדם ללמד אתהכל, אבל לא גמרא רש"י ותוספות, כי מזה הוא מפחד אימת מות, כי שמו הוא ראשי תבות ס'יום מ'סכתא א'ין ל'עשות, כיהסמ"ך מ"ם הוא נגד לסים מסכתא, ועל כן מסכת אותיות כת ס"מ, כי על למוד מסכת על זה מתפשטת כת סמ"ך מ"ם למנע ולעכבואם היו בני אדם יודעים ממעלת למוד גמרא, היו עוסקים בזהתמיד, אך הסמ"ך מ"ם מאד מאד מפחד שאדם ילמד בכל יום דף גמרא, ואחר כך יעשה סיום. ועל כן אל תהיה בטלן, אלא תלמדבכל יום דף גמרא, עד שתזכה לעשות סיום מסכתא, אשר איןלמעלה מזה.

ראה גם ראה מה שמביא שם רבנו ז"ל, 'שבא הסמ"ך מ"ם, וצעק: אם זאת הנשמה צריכה לרדת לעולם, בודאי אין לי כבר מהלעשות בזה העולם, ועל מה בראתני?!' כי הסמ"ך מ"ם יודע, אםנשמת רבנו ז"ל תרד בעולם, אין לו כבר מה לעשות, כי רבנו ז"ל למחדיר באדם התחזקות עצומה, שאפלו מי שמנח בטנוף מעשיו, אם יתמיד בלמוד גמרא סוף כל סוף יצא מזה, 'והשיבו לו: זאת הנשמה צריכה לירד לעולם בודאי, ואתה חשב לך עצה. והלך לווכו', ובא והביא עמו זקן אחד שהיה כפוף כדרך הזקן, שהיה מכירעמו מכבר, הינו שהסמ"ך מ"ם היה לו הכרות עם הזקן הכפוףמכבר, ושחק ואמר: כבר מצאתי לי עצה, ורשאי הוא לילך לעולםוכו', עין שם; ואמרו אנשי שלומנו, שזו העצה שמצא לעצמו - שיצחקו מדבר רבנו ז"ל, שיהיה צחוק בעיני כלם. וזה הנסיון הכיכבד והכי קשה, שמי שעובר כבר על הכל, יש לו עדין נסיון קשהמאד, שצוחקים: אה, אתה נעשית 'ברסלבר'?! ...

וצוחקים ממנו, ויש לאדם בושה וחרפה וכו' וכו'. ובאמת מי שזוכה להכיר אתמקומו, אינו מתבייש מההתקרבות אל רבנו ז"ל, אדרבה הוא מקים|תהלים קיט, מו|: "ואדברה בעדותיך נגד מלכים ולא אבוש". וזה מהשאני עשיתי, כשזכיתי להתקרב אל רבנו ז"ל, לא רק שלאהתבישתי, אלא יצאתי בריש גלי, והדפסתי את כל ספרי רבנו ז"ל לבשנת תשכ"ה, ומכרתים בפרוטות ממש, ונכנסתי בחובות באלפיסוברבבות דולרים, והלכתי עם עוד כמה חברים על הרחובות, ובבתים

ובחצרות, בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובישיבות וכו', וברכבות ובאוטובוסים וכו' וכו', והתחלתי להפיץ את אור רבנוז"ל, ומאז ועד עכשו אני עוסק בעבודה הקדושה הזו, ואיני מתפעלמשום בריה שבעולם, אפלו מאנשי שלומנו שלקחו אותי לדיןתורה וכו', והתחילו לחלק עלי והתלוצצו ממני וכו', והסיתו אתכלם נגדי וכו', לא הסתכלתי על אף אחד. וגם עכשו איני מסתכלעל אף אחד, אלא כל עוד נפשי באפי אזכה להפיץ ולגלות ולפרסםאת דעת רבנו ז"ל בעולם, עד שאזכה למלא את כל העולם כלו עםאור רבנו ז"ל, ואזכה להביא את כלם אל ציונו הקדוש של רבנוז"ל באומן, ולא אשקט בשום פנים ואפן, עד שאמלא את כלהעולם עם ספרי רבנו. אני יודע שהסמ"ך מ"ם לא יעזב אותי, אבלאיני מתפעל ממנו, כי פעם אמר מוהרנ"ת ז"ל: דער בעל דבר איזגרויס, אבער דער רבי איז נאך גרעסער פון איהם. ובאמת מיישהולך בצורה כזו, אין לו מה לפחד כלל. ועל כן ראה לחזק אתעצמך, שעל כל פנים אתה לא תתבייש מללמד ספרי רבנו ז"ל. אףאחד לא מבקש אותך שאתה תפיץ, לזה צריך זכות מאד גדולה, אבל על כל פנים אל תתבייש ללמד בכל יום ספרי רבנו ז"ל, שהואיכניס בך חשק חדש ללמד את התורה הקדושה, ולהיות ולטיל בכלחלקי התורה הקדושה; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקז. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר עקב ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם הכסף להדפסה, יעזרהקדוש ברוך הוא שתמיד יהיה לך חלק בהדפסת ספרי רבנו ז"ל. ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיותבשמחה, ותמסר את נפשך על מדת השמחה, כי באמת אין עודדבר גדול משמחה, ומוהרנ"ת ז"ל אמר פעם לאחד מאנשי שלומנו: אם תהיה תמיד בשמחה, לא תראה פני גיהנום, ובאמת העבודההקדושה הזו להיות בשמחה ולרקד, זו העבודה הכי קשה, כי טבעשל האדם שנמשך אחר העצבות והעצלות, מרב המרירות שעוברתעליו בכל יום, זה מעוונותיו וזה מחובותיו, וזה מצרותיו, וזהממחלוקותיו וכו' וכו', כל אחד כפי בחינתו

עובר עליו איזה משבר, והוא שבור בעצמו ומדכא, ונכנס בדכאון וכו' וכו',
וקשה לו לצאתמהעצבות והעצלות שתפסה אותו וכו' וכו', ועל כן צריכים למסר את
נפשו בפעל ממש להיות בשמחה, ולרקד בכל יום, ולא להסתכל על שום בריה
שבועולם, וכדאי לשמע כלי זמר בכל יום כדי להיות בשמחה, כי מצות השמחה עולה
על הכל, וזה הדבר שבני אדם מזלזלים בו, ור' אברהם בר' נחמן ז"ל אמר פעם
עלפסוק מפרשת השבוע |דברים ז, יב|: "והיה עקב" ומפרש רש"י - אלה המצוות
שאדם דש בעקביו, ופרש "והיה" אומרים חכמינו הקדושים |בראשית רבה מב, ד|,
אין 'והיה' אלא לשון שמחה, על מצות השמחה סובב דבר זה, שאדם דש בעקבו, שזה
מאד קלבעיניו, ואינו רוצה להיות בשמחה ולרקד. ובאמת השמחה היא כלליות כל
המצוות, והשמחה מגלה את טהר לבבו, שכונתו היא עם אמת, שאפלו את המצוות
שמקים זה עם אמת, שאין לו שום כונה צדדית, אלא שאני שש ושמח שאני עושה
רצון קוני, ועל כן בשעה שאדם עושה מצוה בשמחה, בזה מראה שכונתו
לשמים, והאריז"ל גלה לאיש סודו, שלא זכה לכל מדרגותיו שנפתחו לפניו כל
העולמות, והיה נכנס לפני ולפנים וכו' וכו', רק על ידי תקפה שמחה שהיתה לו
בעת קיום המצוות, כי בשעה שעשה מצוה היה כל כך שמח, שאפלו היו משלמים לו
כל הון דעלמא לא היה שמח כמו השמחה שהיתה לו בשמחת המצוה, אך על זה צריכים
מסירות נפש, וזה לא בא לאדם קל, ובפרט מי שפגם בפגם הברית - הוצאת זרע
לבטלה, החטא המגנה הזה עושה את האדם תמיד במרה שחורה ובדאגות, כי על ידי
פגם הברית שפגם, רחמנאלצלן, ועדין לא תקן חטאת נעורים, בא לידי דאגות
ועצבות, ועל כן מי שרוצה לשוב בתשובה שלמה אליו יתברך, עליו למסר את נפשו
להיות תמיד בשמחה, וכשיהיה בשמחה אז ישמר אותה קדוש ברוך הוא מכל מיני
חטאים ועוונות, כמובא בדברי רבנוז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסט|;
אשרי מי שמוסר את נפשו להיות תמיד בשמחה, ואינו נופל בדעתו כלל, ואפלו
שאינו לכולום, יחפש ויבקש וימצא בעצמו נקודות טובות |לקוטי מוהר"ן, חלק א',
סימן רפב|, וזה בעצמו עצת היצר - להכניס בו מרירות כאלועדין לא עשה כלום.
וחכמינו הקדושים אמרו |ברכות נז. |: אפלוהריקנים שבך מלאים מצוות כרמון,
ועל כן מה שיק לומר כי איולי כלום, ובפרט כשאדם חזק באמונה פשוטה בו

יתברך, ויודע ועדאשר אין בלעדיו יתברך כלל, הוא כבר קים את כל המצוות ביחד, כי "כל מצוותיך אמונה", כל המצוות צריכות להביא את האדם לאמונה, וכשאדם חזק באמונה אז זוכה לעבר על הכל, כי על ידיאמונה פשוטה בו יתברך, זוכה לאריכות אפים |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן קנה|; אשרי מי שמחזק את עצמו בכל יום להיות בשמחה, ויש לו אמונה פשוטה בו יתברך, שאז יעבר את זה העולם בשלום. כי ממילא צריכים לעבר את זה העולם אם לא רוצים ואם כן רוצים וכו' וכו', לבסוף צריכים לצאת מזה העולם, ועל כן למה לחיות במרירות ובעצבות ובדכאון, יותר טוב להיות בשמחה, ולא יהיה שבור כלל. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תתקח. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

נא ונא ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, ותדעותאמין אשר הוא יתברך מחיה ומהוה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וצריכים לחקק בעצמו את הידיעות האלו היטב היטב; כי באמת דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאצילהעליון, וכל ההמצאות שהמציאו המחקרים והמדענים וכו' הכלכבר היה בבריאה, כמו שפרש ה'אור החיים' הקדוש, על הפסוק: "בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ", ומדקדק למה צריך להיות פעמים 'את'? אלא לרבות כל מה שיוצא מהשמים, הינוהשמש והירח, המזלות והכוכבים, הכל כבר היה בעת בריאת העולם, וכן כל מה שיוצא מהארץ הכל כבר היה נברא בעת בריאת העולם, שזה פעמים 'את', הינו את השמים ואת הארץ, כי 'את' באתמיד לרבות, כמו שאמרו חכמינו הקדושים, ולכן בא לרבות בעת בריאת העולם, אשר אפלו דברים שהם באויר השמים היוצאים מהשמש והירח והכוכבים והמזלות, ואפלו כל הדברים שמתוך דומם, צומח, חי, מדבר, שממציאים כל החכמים, הכל כבר היה נברא מאז בריאת העולם, אלא רשות נתנה לאדם שיפתח את זה, והקדוש ברוך הוא האיר עיניהם של החכמים לדעת את

המעשה אשר יעשה, וממילא נופלות כל הקשיות שהקשית, וכל הבנין שבנית נופל לגמרי. ואני מכרח לומר לך, שרבנו ז"ל מדבר הרבה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סד, בענין החלל הפנוי, שיש מקום שמשם פנה את אלקותו, אשר משם באה כל האפיקורסות, כי לאשיך דבר כזה, ואי אפשר לעבר את החלל הפנוי אלא על ידיאמונה; כי בשביל זה נקראים עם ישראל עבריים, על שם שעוברים מעבר לעבר, כי על ידי אמונה פשוטה בו יתברך עוברים על הכל. ולכן אשרי ואשרי מי שמכניס את עצמו בתוך האמונה הקדושה, שאז אין לו שום קשיות, ולא נכנס לשום חקירות, ויכול לעבר אתזה העולם בקלות, כי אין עוד טוב בזה העולם כמו אמונה פשוטה בו יתברך, והוא חי חיים טובים ערבים ומתקים, וכמו שאמר רבנו ז"ל |שיחות הר"ן|: מי שחזק באמונה - חייו חיים, ולהפך, חסושלום, מי שאין לו אמונה והולך ממרמר ומדכא ביסורים - חייו אינם חיים כלל.

ולכן העקר לחזק את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, וככל שאדם מכניס בעצמו אמונה בו יתברך, כמו כן זוכה להשגות נוראות ונפלאות, השגות אלקות, כמו שגלה לנו מוהר"ן ז"ל עלהפסוק |יחזקאל א, א|: "נפתחו ה' שמים ו' אראה מ'ראות א'להים", שראשי תבות: אמונה; כי על ידי שאדם מחזק את עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, לו נפתחים כל שערי השמים לראות מראות אלקים, כי על ידי תקף האמונה האדם יכול לעלות מעלה מעלה מעלה וכו' וליחד יחודים קדושים וכו' ויפתחו לו שעריהדעת, שערי השכל ושערי ההשגה להשיג אורות רוחניות, אורות צחצחות, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, ומחזק את עצמו באמונה פשוטה, שאז יגיע לכל טוב אמתי ונצחי.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תתקט. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב התשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם אם רוצים להצליח, ההכרח שיקנה לעצמו את מדת הסבלנות, כי עובר על כל אחד ואחד כל כך הרבה משברים וגלים, ואין מי

שינצל מזה, אלא מישהוא סבלן אמת, וצריכים להוריד את הראש על כל דבר, ודיקאאלו האנשים מצליחים מאד בחייהם, לא כן מי שהולך ראש בראשוכו' וכו', הוא נעקר מהעולם, רחמנא לישזבן, וזה כל הסוד שלתפלה והתבודדות שגלה לנו רבנו ז"ל, שאדם יבוא להקדוש ברוך הוא, וידבר אליו ויספר לפניו את כל מה שמעיק לו וכל מהשמצער אותו, ובשעה שעובר עליו איזה משבר, שיבוא ויבכה רקלהקדוש ברוך הוא, ושמה בודאי יפעל אצלו יתברך מה שהואצריך, לא כן אם יצא לריב עם מישהו, לא יצא מזה שום דבר, כיחבל מאד על הוכוחים, כי כל רגע ורגע שעובר על האדם זה הפסדנצחי, ואם היו בני אדם יודעים את מעלת הדבור שמדברים אליויתברך, ואת האותיות שמצטרפים לרב רבבות רבבות רבבות בתוךכמה רגעים, אז היו שוקדים על דבר זה לדבר אליו יתברך. וכמובאבדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'|, שהאותיות הן בחינתאבנים, כמובא בספר היצירה וכשמתחברות האותיות והנפשות, אזינבנה מזה בתים וצורפים למלי מליונים, כמובא שם באריכותהחשבון, ובאמת זה נעשה על ידי כל אחד ואחד שמדבר אליויתברך, כי על ידי כל דבור ודבור נבנה בית והבתים מתחברים, ונבנים ארמונות וכו' וכו', עד אין קץ וסוף עולמות למעלהמעולמות שנבראים על ידי הדבורים שמדברים אליו יתברך, ועל כן מה ולמה להכנס בוכוחים עם בני אדם, זה ממילא לא יעזר. וכל זה הבנתי בחכמתי, להתוכח עם בני אדם ולהראות את הצדקוכו', זה יוצא בדיוק ההפך, כי זה טבע של בני אדם שכל מהשתבר לו הוא יברר לך בדיוק ההפך וכו', ועל כן אמרתי לעצמימה כדאי להכנס בוכוחים ולשבת בישיבות ולהתאסף באספות וכו' וכו', ולדבר שעות על גבי שעות מי צודק ומי אינו צודק וכו' וכו', יאחז כל אחד את דרכו, ואני אאחז את דרכי - לדבר אליו יתברך, כאשר גלה לנו רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, ואזכה לגלות ולפרסם אתדעת רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ומי שרוצה לנבח שינבח וכו' וכו', ואנחנו לא צריכים להסתכל על כלבים הנובחים וכו' וכו', אשרממילא לא ישאר מהם שום דבר, עלינו רק למסר את נפשנולהתקרב יותר אל הקדוש ברוך הוא ביתר שאת וביתר עז, וכןלגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בכל העולם כלו, העקר והכלללברח מוכוחים, ומי שחזק בזה, אז יצליח דרכו תמיד, העקר לאלפל בדעתו

כלל, מכל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות, ולאלישים לב על אף אחד, וצריכים להחיות את עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בו, להיות בשמחה עצומה על נעם חלקו על אשר בנחל שם חלקו וגורלו, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל, וזה צריכים לזכר תמיד, ואף שאני מדבר מזה בכל פעם, עם כל זאת צריכים להתחזק בזה, כי תהלה לאל, יש לנו רבי גדול ונורא מאד, אשרי מי שיצית את רבנו, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקי. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, נר להצדיקנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך כבר קבלתי זה פעמים, ותאמין לי כי בכל יום ישבדעתי לכתב לך, אך רב טרדותי הם אשר עכבוני, ולא במרדובמעל עשיתי זאת, חס ושלום, כי האהבה בינינו היא אין סופית, אף שעדין איני מכירך פנים אל פנים, אך מחמת שאנו שותים ממעין אחד מים חיים, על כן כל אחד חפץ מאד מאד בטובתזולתו, כי בזה שימתיק את המים, גם לו יהיה מתק. על כן אמרתי ארוצה דברי אליך, אולי ירוח גם לי, כי כבר גלה לנו רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפד: כשאחד מדבר עם חברו ביראתשמים, נעשה אור ישר ואור חוזר, עין שם.

אהובי, אחי היקר! ראוי לך לתן תודה והודאה להשם יתברך בכל יום על נעם גורלך, שזכית להתודע מרבי אמת כזה המאיר בנואמתת מציאותו יתברך, ואשר עדין אין שום יאוש בעולם כלל, כימלא כל הארץ כבודו, ומכל המקומות המגנים והמטנפים, עדין יכולים לצאת, אם יהיה חזק ואמיץ, ולא יסג אחור, חס ושלום, כיצריך שתדע, כי אין לך חזק החסידות כתחלתה, ובפרטיותבהתקרבות לרבנו ז"ל, מרגישים בתחלה כל מיני נעם וכל מיני אור, אך בשביל הבחירה והנסיון נתנו רשות להסמך מ"ם הרשע, שיכסה את האור הנורא והנפלא הזה בכמה וכמה מיני כסויים והסתרות, הן שכל ענינו יהיה ללעג ולקלס בעיני העולם, רחמנאלצלן, והן שיתפשטו המניעות מאד מאד על כל מקרב חדש, והן שיעבר עליו מה שיעבר - כל אחד כפי ענינו וכו' וכו', אבל אסיהיה עקשן גדול, אז סוף כל סוף יעבר

על הכל. כי רבנו ז"ל להתפאר ואמר: נצחתי ואנצח, ושמך הקדוש בגימטריה נ'צ'ח'. אשרינו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, חבלים נפלו לנובנעימים, שזכינו להיות בחלקו הקדוש של רבנו ז"ל. ותהלה לאל, יש' ל'נ'ו' אב זקן, אשר הבטיח לנו, ש'לא י'כבה נ'רו ל'עולם ו'עד.

והנה היסוד והעקר שהכל תלוי בו גלה לנו רבנו ז"ל - הוא "התבודדות", שייחד לעצמו מקום פנוי שאין שם בני אדם, ויתחיל לדבר עמו יתברך את כל אשר עם לבבו, ויספר לפניו יתברך את כל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, כאשר יספר איש עם רעהו וצריך להיות עקשן גדול על דבר זה מאד מאד, כי כל הענין הנוראוהנפלא הזה תלוי באמונה, כי |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב| באמתאם היה יודע האדם ידיעה בלב שלם, שמלא כל הארץ כבודו, והקדוש ברוך הוא עומד בשעת התפלה ושומע התפלה, בודאי היה מתפלל בהתלהבות גדולה, והיה מדקדק מאד לכוון את דבריו, ובשביל שהאדם אינו יודע ידיעה זאת בלב שלם, בשביל זה אינו מתלהב כל כך, ואינו מדקדק כל כך וכו', עין שם; ובפרט כיעל ידי רבוי עוונותיו עושה לעצמו צל ומכסה בינו לבין קונו יתברך, ועל כן צריך בתחלה עקשנות גדולה, להיות רגיל לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, לספר לפניו יתברך את כל לבבו, ובאמת כל התשובה תלויה רק בדבור פיו, כי בזמן הביתהצרכו להביא קרבן, אבל עכשו צריכים לקיים: "ונשלמה פרים שפתינו" |הושע יד, ג|. וכתוב |ויקרא א, ב|: "אדם כי יקריב מכס קרבן", שהקרבן צריך להיות ממנו בעצמו. והדבור הוא הנפש, כמו שכתוב |שיר השירים ה, ו|: "נפשי יצאה בדברו". ועל כן כשאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, ומספר לפניו יתברך את כל לבבו בתמימות ובפשיטות גמורה, אינו זז משם, עד שמוחלין לו. וזה עקר רצונו יתברך, שנספר לו הכל בתמימות ובפשיטות גמורה, כמו שאמרו חז"ל |במדרש ויקרא רבה, פרשת בחקותי ל, ג|: בדורות הללו שאין להם לא מלך ולא נביא ולא כהן ולא אורים ותמים, ואין להם אלא תפלה זו בלבד, אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא: אל תבזה את תפלתם וכו', עין שם; ויש לומר בפסוק: "א'ד'ם' כי יקריבם כ'ס' קרבן, על פי מה דאיתא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב, כשאדם בא להתפלל אליו יתברך, אז דיקא מתגברים עליו הכבוד והמניעות

והעכובים לא לדבר עמו יתברך, כי דיקא אזמזכיר לו הבעל דבר את חטאיו ואת כל מה שעשה, והעצה לזהלחפש ולמצא בעצמו נקדות טובות יהיה איך שיהיה, ועל ידי זה יתרחב לבו, ויוכל להתפלל אליו יתברך, עין שם; וזה א'ד'ס', ראשיתבות: ד'ברים א'ני מ'בקש, כי יקריב מ'כ'ס', ראשי תבות: מ'לאים מ'צוות כ'רמון, "קרבן" הינו לזכות להביא קרבן שהיא התפלה, אלזה צריך לדון את עצמו תמיד לכף זכות, כי כל אחד מלא מצוותכרמון, כמו שאמרו חז"ל |ברכות נז. |: אפלו ריקנין שבך מלאים מצוות כרמון; ועל כן, חמדת לבבי, חזק ואמץ מאד מאד להתחיל לעשות התחלה חדשה על כל פנים מעכשו, וברח לך עכשו אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ותספר לפניו את כל לבך וכלמה שעובר עליך, ובפרט עכשו, שימי א'ל'ו'ל' הקדושים ממששים ובאים, וצריכים להכין את עצמנו לקראת ראש השנה הקדוש, שנזכה לקים כל החדש: א'ני ל'דודי - להשתוקק אליו יתברך, ועל ידי זה ו'דודי ל'י - כביכול הוא יתברך ישתוקק אלינו, כי "באתערותא דלתתא אתער דלעילא" |זהר לך לך פח. |, וכפישאדם ממשין את עצמו אליו יתברך, כמו כן כביכול הוא יתברך שורה אצלו, וצריך שתחקק בדעתך, כי הוא יתברך מקור השמחה, ועל כן אי אפשר להשיגו, כי אם על ידי רבוי שמחה, כי על ידי שמחה נפתח הלב, ויכול להתפלל תמיד אליו יתברך, כי על ידי שמחה זוכים לשמע את הכרוזים שיוצאים בכל יום, וקוראים לאדם אליו יתברך, בבחינת קול שופר. וזהו |תהלים צז, יב |: "ש'מ'ח'ו'צדיקים בהוי"ה", ראשי תבות |שמות יט, טז |: "ו'קל ש'פר ח'זק מ'אד", כי הכרוזין שיוצאים מלמעלה, הם בבחינת קול שופר, אך צריכים זכיה לשמע את קול השופר הזה, ואף כי למעלה תוקעין בכל יום ובכל שעה ובכל רגע בשופר גדול, וקוראין לאדם לשוב אליו יתברך, והכל מחיבין לשמע את הקול, אך לא כל אחד בקי בקול |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רן|, ואולי זהו סוד מאמרם ז"ל |ראש השנהכט |: | הכל חיבין בתקיעת שופר, ואין הכל בקיאין בתקיעת שופרוכנ"ל ודו"ק; אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, שזכינולהתקרב אל רבי אמת כזה, המחיה ומרפא אותנו ברפואות יקרותכאלו; טוב להודות להשם על כל החסד חנם שעשה עמנו.

ידידך הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

יש דבר צחות בין אנשי שלומנו: כשאחד חולה, צריך לילך אל שני רופאים: אל דוקטור פעלדמאן | לצאת לשדה ולהתבודדעמו יתברך, ואל דוקטור פרייליך | לחזק את עצמו מאד להיותתמיד בשמחה | כי שמחה והתבודדות הם עקר רפואת האדם - אשרי הזוכה לקימם בכל יום.

א' תתקיא. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר עקב ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף להדפסה.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין עוד מצוה יותר גדולה מזו, מלהדפיס ולהפיץ את ספרי רבנו ז"ל, בפרט בדורות אלו, אשרהערב רב מתפשט בארצנו הקדושה ובכל העולם כלו בכפירותואפיקורסות, ואין שום עצה אחרת, אלא לגלות ולפרסם את הלמודהקדוש של רבנו ז"ל, ואף שגם בין אנשי שלומנו יש מתנגדיםרבים על זה וכו' וכו', מה לנו ולהם? ! עלינו לקים צואת מוהרנ"תז"ל, שאמר לפני

הסתלקותו לעילא ולעילא, ואמר בזו הלשון: איערע עבדה זאל זיין יפוצו מעינותיך חוצה"כ ולכן זו צריכה להיות כל העבודה שלנו בעתים הללו, ובפרט מי שיודע שפגםבפגם הברית, הוא צריך לנדב שיהיה לו חלק בהדפסת ספרי רבנוז"ל, כמובא בספרי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רסד|, כי כנגדזה שפגם בברית והוציא זרע לבטלה, כנגד זה יתן ויפזר הרבהצדקה. ועקר הצדקה צריך להיות על הדפסת ספרי רבנו ז"ל, כמושפרש מוהרנ"ת ז"ל בלקוטי הלכות | ברכות השחר, הלכה ה'|, עלהפסוק |תהלים קיט, קמב|: "צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת", איזוצדקה נשארת לעולם? כשנותנים על הדפסת תורת האמת מהצדיקהאמת. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקיב. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלהמאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים התחזקות חדשה, ועקר ההתחזקות

צריכים באמונה פשוטה בו יתברך, לידע ולהודיע ולהודע, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ואף שאנחנו חוזרים על זה בכל יום ויום - מה בכך, כי זו מצותעשה של "קריאת שמע", שאנו מחיבים בערב ובבקר להזכיר אתשמו יתברך, כדי לחקק כל היום וכל הלילה אשר אין בלעדיו יתברך כלל, וזו מצוה תדירית, שצריכים תמיד לחשב רק ממנו יתברך, וכשאדם חושב רק ממנו יתברך, על ידי זה נכנסת בושמחה אמתית, כי אין עוד שמחה כהתרת הספקות, ועקר הספקותמכניס עמלק באדם, שמקרר אותו - "היש הוי"ה בקרבנו אם אין" וגו' | שמות יז, ז|, וכן מחדיר בו יאוש ודכאון פנימי, שאדם חושב שאינו שוה לשום דבר וכו', ולמעלה אין צריכים אותו לגמרי וכו', ואין לו שום תקוה - לא עולם הזה ולא עולם הבא וכו', ועל ידי זה מתיאש. ובאמת הצדיקים הם אוחזים באותה מדרגה, אבל מהפכים את זה לקדשה, כי זוכים להגיע למדרגה עליונה כזו, להיות דבוקים בחי החיים בו יתברך, עד שאינם רואים ואינם שומעים ואינם מרגישים, רק אמתת מציאותו יתברך, ומרגישים שאין להם שום חיות - לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, ואינם צריכים את אף אחד רק את הקדוש ברוך הוא, וזו המדרגה הכיעליונה; ועל כן בזה שאתה כותב שאתה מרגיש הרבה פעמים שלא צריכים אותך, ואינך שוה לשום דבר, תהפך את זה לקדשה - וכו' וכו', הינו שתהיה בטל ומבטל בעיני עצמך לגמרי, ותאמין בו יתברך אשר דבר גדול ודבר קטן לא נעשה אלא ממנו יתברך, וכפישתחקק בעצמך ידיעות אלה, אז תרגיש ערבות נעימות ידידות זיוחיות אלקותו יתברך; אשרי מי שמכניס בעצמו ידיעות אלו, ואזטוב לו כל הימים.

הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, ותמיד תעשה התחלהחדשה, ותשכח את העבר לגמרי, אין לך בכלל עבר, וזה עקרשלמות התשובה, לעשות בכל פעם התחלה חדשה, וזה יחדיר בך שמחה אמתית, ומאד מאד תברח מכל הלמודים הפגומים שמלמדים אותך וכו' וכו', כי כדאי לך להתמיד ביותר בספרי רבנוז"ל, ושם תמצא אמת אחרת לגמרי לגמרי, כי האמת של רבנו היא ענין אחר לגמרי, רבנו ז"ל מגלה את אמתת מציאותו יתברך, רבנוז"ל מורה לנו דרך איך לדבר להקדוש ברוך הוא, לשפך שיחותפלה לפניו יתברך, שעל ידי זה נתדבק בחי החיים בו יתברך.

העולם עכשו מלא כפירות ואפיקורסות של "כחי ועצם ידיעשה לי את החיל הזה"
|דברים ח, יז|, כל אחד יש לו חכמות וכו'וכו', ואשרי מי שזוכה לשבת בחדר
מיחד או בבית המדרש או בבית הכנסת או בכלל או בישיבה בפנה נדחת, ולומד
תורהבהתמדה ובתשוקה רבה, כי אין לו להקדוש ברוך הוא אלא ארבעאמות של
הלכה. ולכן ראה להרגיל את עצמך ללמד כפי סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, כמו
שגליתי לכם זה ימים ושנים, ובארתי לךולחברך את השיחה בשיחות הר"ן, סימן
עו, ששם מדבר רבנו ז"ל, איך צריכים ללמד בתמימות ובפשיטות גמורה, לקחת
משניותולהתחיל לומר פרק אחר פרק, עד שיזכה לסיים מסכתא, ויתחילעוד פרק
ועוד פרק, עד שיסיים עוד מסכתא, עד שיזכה לעבר ולסייםכל הששה סדרי משנה.
וכן הדבר עם ש"ס - להתחיל ללמדכסדרן דף אחר דף, דף אחר דף, עד שיסיים מסכת
ברכות, יתחילשבת וערובין, ופסחים וכו'וכו', עד שיגמר את כל הש"ס
כלו, יתחיל עוד פעם. אותו דבר בטור ושלחן ערוך וזהר הקדוש ותקונים, להתחיל
מהתחלה וללמד סימן אחר סימן, דף אחר דף, עד שיזכהלסיים את כל התורה כלה,
ואז יתחיל עוד פעם, וכל אלו שמתנהגיםבדרך זו, תמיד עסוקים ואינם משתגעים
וכו'וכו'. וחכמינוהקדושים אמרו |כתבות נט|: הבטלה מביאה לידי זמה,
הבטלהמביאה לידי שעמום, כל הפגמים והמחשבות זרות שיש לאדם, הסרק מחמת שיש
לו זמן לחשב, אבל אם אין לו זמן לחשב, אלאתמיד עוסק בתורה ובתפלה, אז הוא
זוכה לטהרה. וזה שאמרוחכמינו הקדושים |שבת ל| דעת זה טהרות; הינו כשאדם
זוכהלשלמות הדעת - הוא טהור, וגופו טהור, ונשמתו טהורה, כיכשאדם מדבק את
עצמו בו יתברך, וחושב רק ממנו יתברך, אזהוא טהור; אשרי מי שחזק בזה, ואז
טוב לו כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א'תתקיג.בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטובממך.
מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לחזק את עצמך בכל מיניאפנים שבעולם, ואל

תבלבל את עצמך משום דבר ומשום בריהשבעולם, כי ההכרח שיעבר על כל אחד ואחד מה שעובר, ואשרימי שמחזיק מעמד ואינו נשבר משום דבר, וזה הלמוד העמק שלרבנו ז"ל, וצריכים להכניס את הלמוד הזה היטב היטב בלבבו. וכלל זה תקבל על עצמך - ששום דבר לא יוכל לשבר אותך, ואם תהיה חזק בזה, אז תצליח דרך מאד בגשמיות וברוחניות גםיחד.

אודות מה שכתבת בענין הוצאות שבת, ראיתי חדוש פלא בספר "ברית שלום", שהוא ספר ישן נושן, ומביא על פסוק |בראשית ב, ג|: "ויברך אלקים את יום השביעי", שברכו מפני שאדם מוציא הוצאות הרבה לכבוד שבת, ובטל ממלאכה, כדאיתא בגמרא |מעילה יז|. פעם אחת גזרו על ישראל שלא לשמר שבת, נכנסו חכמינו ואמרו להם: מי שיש לו שונא יעני או יעשר, אמרו ליה יעני, אמרו להם: אם כן ישמרו השבת, כדי שיהיו עניים וכו', לכך ברכו הקדוש ברוך הוא והבטיח לישראל, שאם יוסיף אדם לכבוד שבת - יוסיפו לו, כדאיתא בביצה דף טו, עין שם; ודבר זה מרמז בצחות לשון חכמינו הקדושים, שאמרו |שבת ב|. יציאות השבת שתים, רצה לומר מה שאדם מוציא הוצאות שבת כפלים, כנגד הוצאות החלשהן ארבע, כלומר מוסיפין לו כפלי כפלים, עין שם. והוא דברפלא, כשאדם מוציא הוצאות לכבוד שבת קדש, אז הקדוש ברוך הוא נותן לו כפל כפלים, ולכן אין מה לדאג בשביל הוצאות שבת, כי באמת חכמינו הקדושים אמרו: לוו עלי ואני פורע. ואני תמידאומר, שחכמינו הקדושים אמרו |ביצה טז|. כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה חוץ מהוצאות שבתות והוצאות ימים טובים; שזה לא נכנס בתוך התקציב, ואם כן כדאי לקנות בשפע על שבת, כי הקדוש ברוך הוא משלם את החוב הזה, וישאר כברשפע על כל השבוע, וממילא אוכל על חשבון של הקדוש ברוך הוא שהוא חשבון של שבת. ובאמת אסור לפל בדעתו בשבילהוצאות שבת, אדרבה צריכים לענג את השבת בכל יכלתו, והקדוש ברוך הוא בודאי לא יעזב אותך; ולכן איני יודע למה אתהצריך להתבלבל בעבור זה.

ראה להתבודד עצמך עמו יתברך, ותפרש את כל שיחתך וכלמה שעובר עליך אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ותבקש בכל יום על קדשת שבת, ואז תאיר עליך כל ימי חייך קדשת שבת קדש.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקיד. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה מימי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי. והנה מה אמר לך, ובמה אפרשיחתי לפניך, אחרי שעובר עליך כל כך כל כך, רחמנא לצלן, וכו' וכו', אבל לדעתי אתה אשם בדבר, כי כתיב: "מפי עליון לא תצאה רעות", וכתיב |משלי יט, ג|: "אולת אדם תסלף

דרכו ועל ה' יזעף לבו"; כי באמת צריך להכניס את עצמו לגמרי אל תוך האמונה הקדושה, לידע ולהודיע ולהודע כי אין שום דבר נעשה מעצמו, והכל משגח בהשגחה פרטית. וצריך להיות כל כך חזק באמונה הקדושה, עד שלא יראה משום דבר כי אם את אמתת מציאותותיבברך, ויראה את עצמו מסבב עם אלקות, כמו שכתוב |תהלים פט, ט|: "ואמונתך סביבותיך" וגו', להיות מסבב עם אמונה, ואז

בידיעהזו "יתבטלו ממנו כל פועלי און" |תהלים צב, י|. והנה כל צרותיך ברוחניות ובגשמיות הן כי אתה מבלבל את עצמך בכל פעם מזהאו מזה וכו' וכו', מה יאמר זה וכו', ומה יאמר זה וכו', ועל ידי זה אתה נשבר לגמרי.

ובאמת טעות גמורה היא, כי אי אפשר לצאתידי חובת כל הבריות, כי לכל אחד יש דעת אחרת והבנה אחרתונטיה ותשוקה אחרת, ועל כן קען מען נישט אויס גלייכן אלעמחותל, ודבר זה יהיה רק בביאת משיח צדקנו, ועל כן מה ולמהלך להכניס את עצמך בכל פעם במחלקת חדשה, בקנאה ושנאה, ולהיות צר עין, האם עדין אינך יודע, שאפלו תעשה כל מיניהשתדלות שבעולם אצל זה וכו', או אצל זה וכו', לא

יועיל לךשום דבר, כי הכל תלוי רק בידו יתברך, ועל כן אם עובר עליך

מהשעובר ברח לך, רק אליו יתברך, ותהיה רגיל לספר לפניו יתברךאת כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות בתמימותובפשיטות כאשר ידבר איש עם רעהו. חדל לך מבעלי בחירה, אשרמשברים כחך ומחלישים דעתך, "והחזק במוסר ואל תרף"

|משלי ד, ג|, וברח לך אל ספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך. הנסיונות

הם קשים מאד מאד בעולם, הן מצד היצר הבוער בנו, והן מהמחלקת שמבעיר בכל

פעם מחדש הן מבחוץ והן מבפנים אצל אנשי שלומינו בעצמם, כי לבעל דבר יש כבר השלוחים שלו, והכל כדי להרס את היסוד וכו', אך כבר אמר רבנו ז"ל: נצחתיו אנצח, 'איך האב אויס געפירט, און וועל אויס פירען' מ. ותהלהלאל, דבר אחד מדבריו לא שב ריקם, ברוך השם, בכל פעם מתקרבים מקרבים חדשים, ואם אמנם הרבה נתרחקים על ידי שרואים שגם בין אנשי שלומנו יש מחלקת, וזה מדבר על זה, מהנעשה, הלא כבר אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'|, כיכל מצותא ומריבה שיש בין הצדיקים השלמים, אין זה אלא כדי שיגרשו סטריין אחרנין וכו', כשאתה שומע מריבות שבין הצדיקים, תדע שזה משמיעים אותך תוכחה על שפגמת בטפי מחך וכו', עינשם; ובאמת אותם התמימים מאנשי שלומנו, הרואים את כלה שערוריה שנעשית בכל פעם, הם מתחבאים בקרן זוית, ואינם מתבלבלים משום דבר, ולא אכפת להם מה זה אומר או מה שזה אומר וכו', רק קובעים לעצמם בקביעות עצומה על התורה ועלה עבודה שעורים קבועים, ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, מדרש ושלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל, ומתבודדים עמו יתברך כמה שעות, וקמים בחצות, ונזהרים במקוה - אשריהם ואשרי חלקם, יהי חלקנו עמהם, ובין כך ובין כך הימים פורחים, ולא נשאר לאדם שום דבר, כי אם מה שתפס בכל יום תורה ותפלה, כי הכל הבל.

ועל כן חמדת לבבי, אם אתה רוצה להתחיל לחיות חיים חדשים, חיים נצחיים, ברח לך מכל מיני חבורות של לצים ובעלי מחלקת ולשון הרע, ותקבל על עצמך קביעות חזקה ללמד כסדרון ש"ס ושלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לך לנצח נצחים, כיימינו כצל עובר, ועוד מעט נשוב וכו', ולא ישאר מאתנו כי אם אלו הנקודות טובות שחטפנו בכל יום; על כן למען השם לטובת הנצחית, קשר את עצמך באגדתנו, חסידי ברסלב התמימים, ותראה לקים את עצות רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות, וכל זה נקט בידך, מה שאמר רבנו ז"ל למוהר"ן ת"ת ז"ל: "אביסעל איז אויך גוט", מעטגם כן טוב, וכשלא תוכל לקים ביום זה רק מעט מסדר זה - גם כן טוב, ומכל שכן כשחם ושלום, יעבר עליך יום בלי איזה שעור, או שיארע שלא תוכל לומר חצות באיזה לילה, אל תפלבדעתך, רק תעשה התחלה חדשה על כל פנים מיום זה או משעה זו. מה אמר לך, ידידי היקר, רבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן,

חלק ב', סימן נה | שבזה העולם יכולים להרויח כל כך, "כי רוח העולם הזה אין לשער, דהינו מה שהאדם יכול להרויח בזה העולם, ואין צריך על זה הוצאות משלו שקורין אויש לאג | כסף השקעה|, רק ממה שהכין לפניו הבורא יתברך, יכול להרחיב ידו, ולהרויח הרבה מאדעין לא ראתה וכו'". ובפרט בסדר הזה להיות קבוע בשעורים אלו, אז במשך הימים והשנים יזכה לסימם ולחזר ולסיים כמה וכמה פעמים. ואמר | שיחות הר"ן, סימן רעא|: הלא החנוני דרכו להקיף בהקפה שיתנו לו לאחר זמן, ומדוע לא יאמר האדם איזה קפיטל עתה הלים או ללמד או לעשות שאר מצוות, ויהיה מנח אצלו לעת הצורך, כי יהיה זמן שיצטרך לזה שיגבה שכרו ופעלתו וכו', עין שם; ועל פי סדר זה תזכה לקימו, אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, שיש לנו רבי אמת כזה, וראוי לנו לרקד בכל יום על נעם חלקנו אשר בנחל, ולדבר בכל יום ויום עם ידידינו אנשי שלומנו ויקרים באהבה, אחוה ורעות, ולהחיות את עצמנו יחד על נעם גורלנו, אשרינו און פארט אשרינו. ולמען השם, ברח לך מלצים, אשר יובילו אותך ישר אל הגיהנום בזה ובבא, ותחבר את עצמך עם תמימים וישרים, אשר יובילו אותך ישר אל הגן עדן בזה ובבא. הדורש שלומך...

א' תתקטו. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאוד מאוד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירו וזרח לנצח נצחים. מכתבך לנכון קבלתי. והנה להשיבך דברי אמת כרצונך, ובפרטיות מה שבקשת ממני לכתב לך אודות שמות ויחודים וכו' וכו', יקצרו המון יריעות. והנה היסוד והעקר שקבלנו מרבנו ז"ל הוא נקדת האמת, והזהירנו מאד מאד ואמר | שיחות הר"ן, סימן נא|: את זה תקבלומאתי, שלא להניח עצמו להעולם להטעות, שלא יטעה אותו העולם וכו', עין שם; ועל נקדה זו צריך לסבב | זיך צו דרייען|, לחפש ולבקש תמיד בכל ענין וענין אחר נקדת האמת. ומה היא אמת? אמר הנביא ירמיהו | ירמיה י, י: "זה' אלקים אמת, הוא אלקים חיים ומלך עולם" וגו', כי רק הוא יתברך האמת, ועל כן לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יב|: עקר

היהדות הוא רק לילך בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות, ולהסתכל בכל דבר שעושה שיהיה שם השם יתברך, | שהוא עצם האמת, | ולבלי להשגיח כלל על כבוד עצמו, רק אם יש בזה כבוד השם יתברך - יעשה, ואם לאו - לאו, ואזי בודאי לא יכשל לעולם, ואפלו כשנופל, חס ושלום, לספקות, ויש שנפילתו גדולה מאד מאד, רחמנא לצלן, שנופל לספקות והרהורים, ומהרהר אחר השם יתברך, אף על פי כן הנפילה והירידה היא תכלית העליה, ובזה שיחפש אחריו יתברך, ויבקש ויצעק "איה מקום כבודו", יזכה שיתגלה לו ש"מלא כלהארץ כבודו". והנה תכלית כונת הבריאה היתה בגין דישתמודעון ליה | זהר בא מב: |, שנזכה להכירו יתברך, אך מחמת בחירה ונסיון, ובפרטיות מחטא אדם הראשון, כביכול התלבש עצמו בלבושים, עד שקשה וכבד להשיגו תכף ומיד, ובפרטיות כשאחד חטא בפגם הברית שהוא פגם הדעת, ממנו נסתרים כל האורות לגמרי, שהולך בחשך ולא אור לו, והוא מלא ספקות וקשיות והרהורים ובלבולים, | תהלים קז: | "יעלו שמים ירדו תהומות נפשם בר' ע'ה תתמוגג", הינו מחמת שנפשם בר' ע'ה תתמוגג | שהוא חטא בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, | על ידי זה בעצמו יעלו שמים ירדו תהומות, כי זה תלוי בזה, כפי שהאדם חוטא בזה, כמו כן עובר עליו מה שעובר מהמצולות ים כמובא בכתבי האריז"ל | עין בשער היחודים, ביחוד שנתן למצולות ים, | והחטא הזה בא העקר על ידי פגם הדבור, כי ברית ושלמות הלשון תלויים זה בזה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יט, | וכל גלות מצרים היתה מפרעה | פה רע, | ועל ידי זה היתה הדעת בגלות. והנה בבריאה יש שתי בחינות | עין שם, סימן סד: | ישואין, שהוא סוד הצמצום, והקו העובר שם, כמובא בעץ חיים, אשר הוא בחינת "איה מקום כבודו" ו"מלא כל הארץ כבודו", שהוא סוד המקיף והפנימי | עין שם, סימן כא, וחלק ב', סימנים: ז', יב, | הינו הצמצום הוא שאין יודעים כלל, בחינת מקיף שאין נכנס זה השכלבמה, אשר משם משתלשל כל הכפירות והאפיקורסות, כי הוא החלל הפנוי, ומשם היתה יניקת פרעה, והתקון למי שנפל בבחינה זו, שירגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה כאשר ידבר איש עם רעהו, ואף שעדין נסתרים ממנו כל האורות, ונדמה לו שבמקומו אין אלקותו יתברך, חס ושלום, אף על פי כן יהיה עקשן גדול, וידבר

עמו יתברך, ויצעק ויתחנן: "אי"ה מקום כבודך, רבונו של עולם, תתגלה אלי".

ואז דיקא על ידי רבוי תפלה ובקשה של ימים ושנים בעקשנות גדולה, אף שאינו רואה שום דבר, אדרבה נדמה לו בכל פעם שאבד מנוס ותקוה, ואינו רואה שום אור, אף על פי כן יהיה עקשן גדול על דבר זה, ואז דוקא ברבות הימים והשנים, כשהשם יתברך יראה את בר לבבו ואמתת רצונו, כי |ספר המדות, אות תשובה, סימן עו|: המתחיל לעבד את השם יתברך, הקדוש ברוך הוא אומר לו: יודע אני שחפץ ורצונך לעבד אותי, אבל מה הוא הבטוחות שמא למחר תעזב אותי, אם כן איך אקרוב אותך בשביל הרצון שרצית, ואיך אגלה לך תכף דברים נסתרים? אלא כן תעשה, בתחלה אהב אותי כך, ותעשה מצוותי, אף על פי שאין אתה יודע השכל של המצוה, ועבד אותי פשוט בלא חכמות, ותעבד אותי כמה זמנים, אזי אאמין לך, ואגלה לך טעם ושכל של כל דבר ודבר, ואקרוב אותך בכל מיני התקרבות, כיהזמן הרב שעבדת אותי מקדם, הוא בטוחות שלא תעזב אותי, עינשם; ועל כן כשאדם חזק מאד מאד ברצונות וכסופים חזקים, ורודף אחריו יתברך בתפלה ובקשה וצעקה "איה מקום כבודו", אז ברבות הימים והשנים נפתחים לו שבילי השכל, וזוכה ל"מלא כלה ארץ כבודו", ועושה בכל פעם מהמקיף פנימי שהוא סוד כלה שמות והיחודים שכבר מאירים לפני עיניו על ידי כל מצוה ועל ידי כל למוד, ואפלו בשעת אכילה וכו' וכו', כי מאחר שנבקע אצלו ים החכמה, אזי מחו משוטט בכל פעם בשמות ובעולמות חדשים, ושום בריה אינה מכירה אצלו כלום, אדרבה מבחוץ נדמה עליו תכלית ההפוך וכו'. |וצריך שתדע כי זקן ר' ... נרו יאיר הוא דבוק בו יתברך בדבקות אמת, ומיחד בכל פעם יחודים חדשים, והוא מהיחידי סגלה מאנשי שלומנו, ושום בריה אינה יודעת ממנו, והוא בקי בזהר ובכתבי האריז"ל, כמו שאתה בקי ב"אשרי" בלישום גזמה, כי שמשתי אותו קצת, וראיתי אצלו דברים נפלאים ונוראים מאד מאד, ואף שהרב עושים ליצנות ממנו, תאמין לי, אחי, שכך הוא האמת, והוא חדוש נפלא ביחודים, וסוד ה' ליראין|.

הכלל, שהשם יתברך מחדש את עולמו בכל עת ורגע ממש, וכמו שבתחלת הבריאה היתה סוד הצמצום, שצמצם אלקותו ופנה אלקותו, כמו כן נעשה בכל עת ורגע, אשר משם נמשכים כלהספקות והבלבולים שעוברים על כל אחד ואחד, ואלו כל

הירידות והנפילות שעוברות בעולם ועצם החשכות, אך כשאדם הוא עקשן גדול בתפלה והתבודדות, וצועק "איה מקום כבודו", אז זוכה לבריאת העולמות, שהוא סוד השמות שמאירים לפני עיניו מנוקבא דפרדשקא, שהם סוד הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, שבהם מאירים: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן | עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן ב' |, ומחמת שזה נעשה בכל עת ורגע ודקה ממש, כמובאשם | סימן ח' |, שבכל רגע יש צרוף אחר, כי נתחלקת השעה לתת"ר חלקים, עין שם; על כן יש נסיונות בכל עת ורגע, ומי שאינו בטלן, רק בורח אליו יתברך ואינו עוזב אותו יתברך כביכול, אז דיקאיזכה לכל טוב אמתי ונצחי, ויזכה לחזות בנעם הוי"ה ולבקרבהיכלו, ומחמת שאדם בחשך ובספקות שהוא סוד החלל הפנוי שפנה משם אלקותו יתברך, ונדמה חס ושלום, להפך, שכל זה הוא קלפת פרעה מלך מצרים | מיצ"ר י"ם קטנות המחין |, צריך לצעקה רבה אי"ה - איפה אתה רבנו של עולם, יש לומר, שעל כן אמר פרעה דיקא | שמות ט, כח: | "ה'עתירו א'ל יי" שהוא סוד א'י'ה', ואז דוקא כשאדם חזק בדעתו מאד מאד, אפלו שעדין אני רחוק ממנו יתברך מאד מאד, אף על פי כן לא אתן דמי לו, אז דוקא זוכה שיתגלה אליו מלך הכבוד ד"ב"מלא כל הארץ כבודו", ויאירלו ערבות נעם זיו שכינת עזו יתברך, כי דיקא על ידי א'י'ה' יתקיים אצלו | ישעיה יב, ב: | "ה'נה א'ל י'שועתי", וצריך שתדע שכל ההתגלות שמגלה לנו רבנו ז"ל, הם הגלויים שיגלה משיח לכלהעולם, ועל כן כלך מספרים אחרים, רק החזק בספרי רבנו ז"ל, אשר יש בכחו להרים ולהגביה כל הנפשות השפלים והירודים והפגומים, לרחצם ולנקותם ולהאיר בהם אורו יתברך בגלוי והשגה נפלאה. וצריך שתדע שתלמידי הבעל שם טוב הקדוש היו קדושים עליונים עוד מקטנותם ונערותם, והיו גאונים ממש, והבעל שם טוב האיר עיניהם עד שהביאם אל דרך האמת, וזכו כל אחד למה שזכו, כמו שנראה מספריהם, אבל אנחנו מגשמים ופגומים מאד מאד, רחמנא לצלן, ואנו מנחים עדין בשאול התאוות וההרהורים רעים, וחשך ולא אור בעדנו, ואין מי שיושיענו, ועל כן חמל עלינוהשם יתברך ושלח אלינו את רבנו להאיר עינינו ולהוציאנו מחשכותנו, ועל כן עליך להניח כל הספרים שבעולם, ורק להתמיד בספרי רבנו ז"ל ולקיים באמת, כי דעתו היא דעת משיח ורפואותיוהן רפואות לכל מכאובינו האנושיים,

וכשתקים עצותיו באמתותמימות ובפשיטות גמורה, בלי שום חכמות והטעיות, אז דיקאתזכה לכל מה שאתה משתוקק, כי כל השמות ממילא יבואו, וכשתזכה ללמד כתבי האריז"ל, ממילא כבר יאירו לפני עיניך כלהשמות. וכמו שאמר רבנו ז"ל, שאצל הצדיקים הכונות בעצמן הנפרוש המלות, אבל כל זמן שלא נזדכך המח, אין לבלבל את עצמובעינים אלו, כי הם בלבולי חנם רק לעסק הרבה בחפוש אחרייתברך, ולצעק איה, וצריך לעסק בזה בכל יום ויום מחדש, כי אפלומי שהגיע לאיזו דרגה, צריך לשכח הכל, ולידע שעדין אינו יודעכלל |כאשר מבאר בספר "שמירת הזמן" באריכות, והוא קצורותמצית דברי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, בענין התחדשות|, אז דוקאיזכה להגיע בכל פעם להשגות חדשות, ויש לומר, שעל כן |תהליםב|: "א'ני ה'יום י'לידתיך" ראשי תבות: א'יה', כי בפסוק זה מרמזכל הסוד של משיח שיתגלה בעולם |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנסא|, כי זה יהיה ענינו - להכניס את ההתבודדות בעולם, |צפניהג, ט|: "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה'", ויחפשו אחריו יתברך א'יה' ודו"ק מאד. הכלל, אהובי, אחי, ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, אשר בנחל נובע מקור חכמה שם גורלנו, וחבלים נפלו לנובנעימים, ואת אנשי שלומנו התמימים אנו מכירים, ואם אמנם הסעדין ללעג ולקלס בעיני כל העולם ואף בין אנשי שלומנו...אף על פי כן מה יפה ירושתנו. וצריכים לבקש הרבה מאד מאדבכל יום ממנו יתברך: "רבנו של עולם, אחרי שכבר גלית לי אתהאמת, זכני להיות חבר אל אנשי האמת הדבוקים בך, גלה לי מיהם באפן שאוכל להתחבר עמהם, ואזכה גם כן להגיע אל מדרגתי, כי ימי כצל עובר, וכבר בליתי כל כך הרבה ימים ושנים בחשךואפלה, רבנו של עולם, אתה לבד יודע כי יש צדיקים גנוזיםבעולם והשגות גנוזות מכל העולם, אנא רחם עלי, וזכני להגיעאליהם, ואל אישן את ימי ואת שנותי, חס ושלום, בשנה עמקה, זכני להתענג מערבות, נעם, זיו שכינת עזך אשר לפני עיני, כמושנאמר |יחזקאל מג, ב|: 'והארץ האירה מכבדו'" וגו'.

חמדת לבבי! חוס ורחם עליך, ואל תבלבל את עצמך משוםדבר ומשום בריה שבעולם, כי תהלה לאל, יש לנו רבי אמת כזה, רבי נפלא כזה, אשר מלמדנו עצות והתחזקות כאלו, והתמדבשעורים כסדרן, ובפרטיות בתפלה והתבודדות, ואז סוף כל סוףתזכה

להגיע אל ענייך ויאירו שמותיו יתברך לפני עיניך בכל דבר.

ידיך...

א' תתקטז. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה ה'תשל"ה.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו

יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך אשר בו אתה שופך את לברמכל מה שעובר עליך בין

בגשמיות ובין ברוחניות וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, עליך להתמיד מאד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע

לנפשך. ובאמת רבנו ז"ל גלה לנו נפלאות עלפסוק |יחזקאל לג, כד|: "אחד היה

אברהם", שאברהם אבינו היה אצלהקדוש ברוך הוא בבחינת אחד, שאף פעם לא

התבלבל מאחרים, ותמיד הסתכל רק על עצמו, ומוהרנ"ת ז"ל האריך בזה

|לקוטי הלכות, פסח, הלכה ט'| על פי המעשה של התם הקדוש |ספורי מעשיות,

מעשה ט', מהחכם והתם|, שדרכו של התם היתה לומר: זה מעשה שלי וזהמעשה שלו.

ובאר מוהרנ"ת ז"ל, אשר זה יסוד גדול בעבודת השם יתברך, לא להסתכל על

אחרים; כי על פי רב אדם נשברכשמסתכל על אחרים, וזה שובר אותו לגמרי, כי

נדמה לו שחברוכבר זכה לאיזו מדרגה בעבודת השם יתברך, והוא עדין לא

התחילכלל, וזה הורס אותו לגמרי, ועל כן מצות ספירת העמר היא |ויקראכג,

טו|: "וספרתם לכם", לכם דיקא, שכל אחד צריך לספר לעצמואת העמר ולא

להתבלבל מאחרים, אשרי מי שזוכה להחדיר בעצמואת הלמודים הקדושים האלו, לא

להתבלבל מאף אחד.

ובאמת מובא מהבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, שאמר: כל אחד צריך

להתנהג על פי מדרגתו, מה שאין כן, התופסמדרגה שאינה שלו, זה וזה לא

נתקימו בידו, וזה שאמרו חכמינוהקדושים |ברכות לה|: הרבה עשו כרבי שמעון

בר יוחאי ולא עלתהבידם, ורצה לומר שלא היו בבחינה זו, רק שעשו כרבי שמעון

בריוחאי, שראו אותו בבחינה זו, לכך לא עלתה בידם, הינושהבעל שם טוב הקדוש

אומר, לא עלתה בידם, כי רצו לעשותכמו רבי שמעון בר יוחאי, ואם ירדו ונפלו

ולא החזיקו מעמד, אזילא עשו כלום, וזה לא עלתה בידם, כי אדם אינו צריך

להסתכל על אף אחד, ולא לחקות את אף אחד, עליו לדעת כי הוא ענין אחר לגמרי.
וכמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|, אשר יש בכל בר
ישראל נקדה מה שאין בחברו, ולכן אסור להתבלבל מאף אחד, יהיה איך שיהיה
ויהיה מה שיהיה כל אחדילך בדרכו, ועל ידי זה יצליח דרכו, ואם אדם היה
מסתכל רק על עצמו אז היה זוכה להגיע למדרגות רמות בעבודת השם יתברך,
כיבאמת על כל אחד ואחד עוברים משברים וגלים, וכל אחד יש לויצר הרע אחר
כפי שרש נשמתו בעולמות העליונים, והוא צריך להלחם עם היצר הרע שלו, ומה
שיך להסתכל על אחר?! אדרבה הוא צריך להסתכל רק על עצמו, ולהיות דבוק בחי
החיים בויתברך, ולהמשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות ממקומו שהוא נמצא
שם, ויאיר על עצמו ערבות, ידידות, זיו שכנית עזו יתברך, ואז אם יהיה חזק
בזה, אזי שום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותו, ובאמת צריכים רחמים רבים
להחזיק מעמד ולא להשבר משום דבר, יהיה איך שיהיה, ואם היית חזק בזה, אז
היית מצליח מאדמאד. ובאמת ראיתי הרבה אנשי שלומנו היקרים, עובדי
השם גדולים מאד, כל אחד אוחד בדרכו ואינו מתבלבל מהשני כלל, ומכל שכן מה
שנובחים ומדברים עליו הכלבים וכו' וכו', על זה אין צריכים להגיב כלל, רק
צריכים להחדיר בעצמו את נקדת חיותאלקותו יתברך, ולהחיות את עצמו במה שרק
יכול, ועל ידי זה יצליח דרכו, ולא כדאי בכלל להתבלבל מה שקורה עם אחרים,
כיאחרת זה וזה לא יעלה בידו, אפלו שרואים צדיק גדול מאד אסור לחקותו, כי
מה אתה יודע את הנסיונות שלו, והמניעות שלו, וכחוגדול, אני צריך להסתכל
רק על עצמי ועל כחותי הדלים, וכו' וכו', וכפי זה עלי למשך את עצמי אליו
יתברך, העקר הוא התחזקות, לחזק את עצמו בכל מה שרק יכול, ואם יהיה חזק
בזה אז יצליח דרכו מאד, ואסור שיפילו שום דבר שבעולם, ואם תקח את הלמודים
האלו, אז תצליח דרכך מאד מאד. ואל תחשב שישלי פה איזו כונה צדדית, אני
מבין אותך היטב היטב, ועל כן הולךלי בחיים לעזר לך במה שרק אוכל, העקר
ראה לשבר את כלהמניעות, ועל ידי זה תכלל באין סוף ברוך הוא.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תתקיצ. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

העקר ראה לשמר את הזמן שלך לא לבטל את הזמן כרגע, כיכל רגע יכולים להיות
דבוק בחי החיים, ולקים מצות עשה של "ובותדבק" |דברים י, כ|, ויחוד הוי"ה
ברוך הוא יתברך שמו, וזה אינליתאר ואין לשער כלל, כשאדם בעל בחירה וכו'
ועוברים עלינסיונות קשים ומרים מפגם הברית וכו', והחשך מכסה אותו
לגמריוכו', ומסתובב ברחובות פרוצים מלאי כפירות ואפיקורסות וכו'וכו',
ואף על פי כן הוא סוגר את עיניו, ואינו מסתכל כלל עלהבלי העולם הזה, אלא
מדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא, וממשיך את עצמו אל הקדוש ברוך הוא, ומדבר
אליו יתברך, אינליתאר ואין לשער את גדל השעשועים שגורם למעלה. ואם
היובני אדם יודעים דבר זה, היו מתחזקים בכל מיני אפנים שבעולם. אך
על פי רב אדם אינו יודע מכחו, ועל ידי זה הוא נשבר לגמרי, ולכן צריכים
לעשות כל מיני פעלות שבעולם, להתחזק בכל מיניאפנים שבעולם, ואז יראה נסים
נגלים שיעשה עמו הקדוש ברוך הוא.

עליך לדעת, אשר כל צדיק וצדיק יש לו עולם משלו, וכלצדיק וצדיק יש לו דרך
משלו, ואסור להתבלבל אחד מהשני, והבעל שם טוב הקדוש אמר על מאמרם ז"ל
|ברכות יז:|, מה שכתוב "בשביל חנינא בני", שביל וצנור, שפתח צנור ושביל
השפע, הינושרבי חנינא בן דוסא היתה לו דרך משל עצמו בעבודת השם יתברך,
ועל ידי זה המשיך שפע לכל העולם כלו, שזה ב'שביל' חנינא בני, כל העולם כלו
נזונים בשביל חנינא בני, וחנינא בני דילו בקב חרובים מערב שבת לערב שבת,
כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יח:| קב חרובים מרמז על
אמונה, כיעל ידי אמונה הוא זכה להמשיך שביל ודרך לכל העולם כלו, שמשם הם
נזונים. וכמו כן כל צדיק וצדיק יש לו את הדרך שלו, ואסור להתבלבל משום
בריה שבעולם, העקר להיות רגיל ללמד הרבה את התורה הקדושה, ולעין ולטיל
ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה ולהסתכל בכל הספרים הקדושים מכל הצדיקים,
כמושרצה רבנו ז"ל, שנטיל בכל הספרים, כמובא בדבריו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן

כח|, אשר באמת עורר אותנו רבנו ז"ל לטילולהיות בכל חלקי התורה הקדושה
ובכל הספרים הקדושים, ועכשושיש לנו את ההקדמות של רבנו ז"ל, כדאי לקשר את
הכל אלההקדמות הקדושות של רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, ותהיה לנו חיותבכל
הספרים; כי באמת כל הספרים שבעולם כונתם על קטב אחד- איך לדבק את עצמו
אליו יתברך, אבל לא כל אחד יש לו אתהכלים והאותיות לזה וכו' וכו', ועל פי
ההקדמות של רבנו יכוליםלהבין את זה; אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקיא. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ראה ה'תשל"ה.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, נר להצדיק
נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח.
מכתבך לנכון קבלתי, חמדת לבבי, העקר בזה העולם הואסבלנות, כאשר הארכת
בזה בספר "ארך אפים" - קחהו משם, כי צרות ויסורים וקטנות וירידות עוברים
על כל אחד בזה העולם, אבל אשרי ואשרי מי שזוכה לברח מכל הבלי העולם הזה,
ובורחוק אליו יתברך, ואנשי שלומנו רגילים לומר: "די וועלט איז זיסאון גוט
ווער עס אנטלויפט פון איהר און די וועלט איז ביטער אוןפינסטער ווער עס
לויפט נאך איהר"נ, כי אין שום מקום לנוסמפגעי העולם הזה, כי אם אליו
יתברך ואל התורה, ולמען השם, ברח לך מכעס וקפידות יהיה איך שיהיה,
ובפרטיות בביתך עלאשתך ובניך ובנותיך, ותמיד תחשב, אולי היום הזה הוא
יוםהאחרון שלי, ועל כן מה ולמה לי לריב ולחלק עם אשתי ובניובנותי,
ועל ידי זה תנצל מכל רע. וזכור תזכר כי ימי שנותינו הבל, ועוד מעט כבר
נהיה שם בעולם העליון, ועל כן למה לצער אתעצמו על עולם שאינו שלו, ותחקק
בדעתך, כי אין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, והכל משגח בהשגחה פרטי פרטית,
כמושאמרו חז"ל |חלין ז':| אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם כןמכריזין
עליו מלמעלה, ואמרו |יומא לח. |:| אין אדם נוגע במהשמוכן לחברו, ואין מלכות
נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלאנימא ממש, ועל כן זכר מה שנגזר עליך כמה
כבוד וכמה ממוןשיהיה לך כן יהיה, ועל כן למה תרדף כל כך אחר הכבוד
והממון, רדף יותר טוב אליו יתברך, וצריך שתדע, אהובי, אחי, שכלחלישות הדעת

ובזיון וצער שיש לך, הן מאחרים הדוקרים אותך בחרב לשונם, והן ממה שעובר עליך מאשתך ומבניך וכו', הכללכפרת עוונות, ויותר טוב לסבל הצער והעגמת נפש הזה, מלסבל, חס ושלום, בעלמא דאתי. ולמען השם, חזק ואמץ מאד מאד להיותך ורק בשמחה עצומה, גאט וועט דיר אויס פירען שרעק זיך נישטמיין חבר טייערערס. אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידע מרבי אמתכזה, טוב להודות להשם יתברך, וחבר את עצמך עם אנשי שלומנוהיקרים, ותקבל את נקדת כל אחד, ואל תסתכל על שום בריה בעינרעה, רק תדין את הכל לכף זכות, שבזה תלויה כל הגאלה בכלליותובפרטיות.

ידיך לנצח...

א' תתקייט. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה ה'תשל"ה.

שלום וברכה אל הבחורים היקרים, הרוצים להאיר נפשם באורהאורות, צח צחצחות מהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרם יאיר.

לנכון קבלתי את כל המכתבים של כל החברים.

מה אמר לכם, באמת בענין ההתקרבות אל רבנו ז"ל, יש הרבה לדבר, ובפרט עכשו

שפני הדור כפני הכלב, ומחציפים ומדבריםנגד רבנו ז"ל והספרים הקדושים,

רחמנא לישזבן, ויש גם שקורעיםאת הספרים ומזלזלים בהם וכו' וכו', אשר ברור

כשמש אשר כלאו שמדברים על רבנו ז"ל הם פגומים מאד, שאפלו שיהיו מישיהיו

אם רק מעזים לדבר נגד רבנו סימן שהם פגומים מאד, ורקהקדוש ברוך הוא יודע

את מעמדם ומצבם האמתי, כי מי שבאמתירא השם לא ידבר על אף אחד, ומכל שכן

על צדיקים קדושיםשהיו לפני מאתים שנה, ומכל שכן וכל שכן מי שמעיז לקרע

אתהספרים ולשרפם, רחמנא לצלן, אדם הזה עבר עברה חמורה מאדבלי שום ספק

ופקפוק כלל. וכבר אמר פעם מוהרנ"ת ז"ל, שאי אפשר ללמד את ספרי רבנו ז"ל

אלא אם נכנס בו הרהור תשובהגדול מאד, ואי אפשר לקרע, חס ושלום, את ספרי

רבנו ז"ל אלאאם עבר עברה חמורה מאד. ובאמת רואים בחוש מי מעז פניםלדבר על

צדיקים קדושים שבדור העבר, ומכל שכן שבכמה דורות, ואף שיש שטוענים שגם בין

אנשי שלומנו מדברים וכו' וכו', הכלטעות ושקר גמור, כי מי שבאמת מקרב אל

רבנו ז"ל, אינו מדברעל אף אחד, אדרבה שב בתשובה שלמה, ומי שכן קורא את

עצמו'ברסלבר' ומדבר על אחרים, סימן שאינו 'ברסלבר', כי רבנו ז"ל להזהירנו
מאד מאד לא לדבר על אף אחד, ובפרוש גלה לנו|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן
פג|, אשר זה יצר הרע גדול לומר: צדיקה גדול וצדיק זה קטן וכו' וכו', כי
מה יודע האדם מי הוא גדולומי הוא קטן, ומוהרנ"ת ז"ל היה חוזר תמיד על
הפסוק|איוב ג, ט: "קטן וגדול שם הוא" - מי שהוא קטן מי שהוא גדול
יודעים שם בשמים, ומה שיש להתוכח וכו' וכו', ועל כן אסור בשוםפנים ואפן
לדבר על שום בריה שבעולם, ומכל שכן על צדיקיםקדושים אשר היו דבוקים בו
יתברך בדבקות אמת, ומי שמסתכלבספרים הקדושים של הדורות הקודמים, רואה את
אריכת לבבםוגדלות דעתם שזכו לחדש כל כך הרבה חדושי תורה, וגלו
אלקותבמדרגה הכי גדולה, ומה שיש לדבר על קדושים כאלו, אין זה אלאפגמי
הברית שמפעפעים בתוך האדם, זה מה שגורם לו לדבר כלדבר רע. ועל כן אשרי
ואשרי מי שבורח מלצים, ואינו מסתכל עלאף אחד, רק מדבר אל הקדוש ברוך הוא
בתמימות ובפשיטות, שאז יצליח דרכו תמיד.

נא ונא תברחו מכל מיני חברים רעים, ואל תכנסו אתם בטוענונטען, רק תקבלו
על עצמכם התמדה גדולה בלמוד התורההקדושה, בכל יום תלמדו ח"י פרקים משניות
וכמה דפים גמרא, וסימנים טור ושלחן ערוך וחמש ורש"י, ותשמחו מאד
ותתנהגובדרך ארץ גדול מאד, הן לגבי המשגיח, והן לגבי הראש ישיבה, ומכל שכן
נגד ההורים, ואז תראו איך שיצא עליכם שם טוב, לא כנאם, חס ושלוש, תעשו
ההפך, תגרמו חלול שם רבנו. רבנו ז"ל|בפרוש גלה לנו|ספר המדות: מי שאוהב
את הצדיק, צריך לראותשלא יצא שם רע על הצדיק, ובזה שאתם גורמים, חס
ושלוש, שסרע על הצדיק, לא יאבה הקדוש ברוך הוא סלח לכם, כי רבנו ז"ל|יש
בכחו לקרב את כל עם ישראל אל הקדוש ברוך הוא, ואשרימי שזוכה להחזיק מעמד,
ואז טוב לו כל הימים.

אם אפשר לבוא אלי כל הבחורים ואלמד אתם "לקוטי מוהר"ן" - מה טוב ומה נעים.
הדורש שלומכם באהבה רבה מאד...

א' תתקב. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר ראה ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, ולידע שהכלבהשגחה פרטי פרטית ממנו יתברך, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשהאלא ממנו יתברך. ועל כן למה לך להשבר וכו' וכו', אף שאני יודעשכואב לך כל מה שקרה, עם כל זאת עליך לדעת שהכל ממנויתברך, ועליך לבטל את רצונך לגמרי לרצונו יתברך, ועל ידי זהתמשיך על עצמך אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו. יש הרבה דברים שמפילים את האדם, כגון: צדיק וטוב לוצדיק ורע לו, רשע וטוב לו רשע ורע לו, וגלה לנו רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יג|, שרבים נתפקרו על ידי זה. הינועל ידי ההבל הזה שראו שצדיק ורע לו ורשע וטוב לו וכו' וכו'. ובאמת גלה לנו רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'|, שהצדיקזורק את עצמו בתוך בוך, ואינו מסתכל על שום דבר, רק איךשהקדוש ברוך הוא מתנהג עמו כך הוא מקבל אותו, כי העקרהאמונה, וזה ברכה ורפואה לאדם, עין שם.

תסתכל איך הקדוש ברוך הוא מנהיג אותך, ותחיה רק עסההשגחה, ואז כל החיים שלך יהיו בצורה אחרת לגמרי, ודבר זהאי אפשר להסביר לאחרים, כי על פי רב האדם נשבר, כשרואהשאיין הולך לו כמו שרוצה. ובאמת גלה לנו רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב|, שמה שהולך לאדם שלא כסדר, הוא מחמת הגאותוהישות שיש לו, כי כשאדם מבטל את עצמו לגמרי, ואינו רוצהשום דבר, אז הולך לו הכל כסדר, ובאמת אנחנו כלום וכו' וכו', ועוד מעט אנחנו יוצאים מזה העולם וכו' וכו', על כן למה לנולהשבר, אנחנו צריכים את רצונו של הקדוש ברוך הוא, כפי שהואיתברך רוצה כך יהיה, וזה שאמר התנא הקדוש|אבות ב, ד|: בטלרצונך מפני רצונו, כדי שיבטל רצון אחרים לרצונך. והעקר לבטלאת עצמו לגמרי אליו יתברך, ואז ממילא יתנהג כמו שהוא רוצה. הלמוד הזה הוא למוד פשוט, אבל הוא למוד עמק עמק מיימצאנו בגלוי אלקות, צריכים לידע שהכל ממנו יתברך, ואם הואיתברך רוצה, אזי ידפקו על החלון שלך, ויביאו לך כסף באמצעהלילה, ולא יועיל לך שום דבר, ואם לא ירצה -

תרוץ כמו עורבעל ההרים ותקרא קרא... קרא... קרא... לא יועיל לך שום דבר,
כיהכל ממנו יתברך, וכפי שאדם מחדיר בעצמו אמונת השגחהפרטית, שהכל ממנו
יתברך, כן זוכה לישועה גדולה. אשרי מישחוקק בדעתו דברים אלה, ואז טוב לו
כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקכא. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר ראה ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךשאתה מתבייש מבני אדם
וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, חסרה לך עזות דקדשה. ומספר ביןאנשי שלומנו, שפעם
אחת היה אחד משמש את רבנו ז"ל, ורצהמאד לדבר עמו, אך לא העז לפתח את פיו
ולדבר עם רבנו ז"למרב פחד ויראה שהיו לו, ושמש כל הדרך את רבנו ז"ל, והיה
לורצון וכסופים גדולים עד מאד לדבר ולספר לרבנו ז"ל את כלענינו, אך התבייש
והתפחד וכו' וכו', ורבנו ז"ל תפס את מחשבתו, ענה ואמר לו רבנו ז"ל: הרגל
את עצמך לדבר הרבה עמו יתברך, ועל ידי זה תוכל אחר כך לדבר גם עמי|עין
שיחות הר"ן, סימן רלב|; ובאמת כשאדם מרגיל את עצמו לדבר עם
הקדוש ברוך הוא, אזינכנסת בו עזות ועקשנות דקדשה, שאינו מפחד מאף אחד, כי
מישחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ויודע ועד אשר אין בלעדיויתברך כלל, והכל
לכל אלקות גמור הוא, הוא אינו מתפחד ואינומתירא מאף אחד בעולם ומכל שכן
שאינו מתבייש מבשר ודםשהוא טפה סרוחה וכו' וכו', ועל כן איני יודע למה אתה
צריך להיות כל כך שבור בעיניך ולפחד לדבר עם בני אדם וכו', ומכלשכן
כשקוראים אותך לעליה, אתה מתבייש להגיד את הברכהברבים, מה יש לך אימתא
דצבורא כל כך?! אתה צריך להתחזקבאמונה פשוטה בו יתברך, לידע ולהודיע
ולהודע אשר אין בלעדיויתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, וככל שתחדיר
בעצמך ידיעות אלה, אז תצליח דרכך ביותר. ובאמת רבנו ז"ל אמר לאחדמאנשי
שלומנו, שיכולים לעבר כל החיים, ואדם לא ידע מה הואפעל בזה העולם|עין

שיחות הר"ן, סימן רמד||; כי הרבה פעמים אדם חושב שהוא צריך לראות איזו מדרגה, איזו השגה וכו' וכו', שזכהבזה העולם, וכשאינו רואה, אזי נשבר. ובפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, שיש אנשים שאין מראים להם כלום בחייהם, נו... בשביל זה יפלו בדעתם! אדרבה הם צריכים להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי מי שאינו רואה שום דבר, הוא צריך להתחזק יותר ויותר. ומכלשכן להתביש מבני אדם ולא להגיד ברכות ברבים, מפני שההוא יצחק ממני וכו' וכו', כל זה דמיון גדול מאד, ואם היית מחדיר בעצמך אמתת מציאותו יתברך, ואם היית מרגיל עצמך לדבר אליו יתברך כאשר ידבר האיש אל רעהו והבן אל אביו, אף פעם לא היית נשבר. ועליך לדעת, שלא ידאו לך כל ימי חייך כלום, ואף על פי כן אתה צריך להיות חזק באמונה פשוטה בו יתברך, ואז תצליח דרכך תמיד.

נא ונא אל תפחד משום בריה שבעולם, כי גדול אדוננו ורבלהושיע, והקדוש ברוך הוא מאד מאד גדול, כמו שכתוב |תהלים קמה, ג|: "גדול הוי"ה ומהלל מאד ולגדלתו אין חקר"; וכשתחדיר בעצמך ידיעה זו, אשר אין חקר לגדלתו יתברך, אז לא תפחד מאף אחד בעולם, אדרבה תהיה לך עזות ועקשנות דקדשה. ועל כן ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, והקדוש ברוך הוא יעזר לך שתצליח דרכך. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקבב. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה ... זכותו יגן עלינו, נרוי איר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, והנה במה שאתה מבקש לכתב לך את "עקרי חסידות ברסלב", הלא כל ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם דכלא בהם - עצות התחזקות והתעוררות, ועליהן אין להוסיף, ומהן אין לגרע, וצריכים לקימם כפשוטן ממש, וכל עסקנו וחדושינו צריכים להיות רק על קטב זה - לחזק את עצמנו יחדלקים דברי רבנו ז"ל כפשוטן ממש.

חמדת לבבי! ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, המחיה ומחזק אותנו, ומוליך אותנו עלדרך האמת התם והפשוט, אשר נהגו אבותינו ורבותינו אבותהעולם, הנביאים, התנאים והאמוראים, אשרינו ואשרי

חלקנו, ומהנעים גורלנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

והנה היסוד שהכל תלוי בו, ורבנו ז"ל הזהיר על זה ביותר, הוא נקדת האמונה, להיות חזק ואמיץ מאד מאד באמונה פשוטה, לידע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל - דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אשר הוא יתברך מחיה ומהוה את כל הבריאה, והכל נעשה ברצונו יתברך, ועל כן אין לפל בדעתו משום דבר העובר עליו, כי הכל ממנו יתברך, |חלין ז': אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, וכן |יומא לח': אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, וכן |ברכות נח': אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה; ובידיעותאלו יזכה לחיות בכל פעם חיים חדשים, ולא יירא ולא יפחד מאף בריה, מאחר שידע שהכל ממנו יתברך, וצריך להיות סבלן גדולעד מאד, לסבל כל העובר עליו ברוחניות ובגשמיות, ולא לכעסולא להקפיד על שום בריה שבעולם, כי תכף ומיד כשנכנס בלבוודעתו איזה כעס או איזו קפידות, בזה מסיר ממנו ההשגחה, חסושלום, ועל כן צריכה להיות עקר מגמתנו רק בנקדה זו - "להכניס בנו האמונה הקדושה", וכל התורה והמצוות תלויים רקבזה, כמו שכתוב |תהלים קיט, פו': כל מצוותיך אמונה, ואמרו חז"ל |מכות כד': בא חבקוק והעמידם על אחת |חבקוק ב, ד': "וצדיקבאמונתו יחיה", וכשאדם יודע בלב שלם, אשר מלא כל הארץכבודו, אז נפתח פיו, ומדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות, ומספרלפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו כאשר ידבר איש עםרעהו. ותפלה זו נקראת תפלת המשיח, והיא "התבודדות", אשרמשיח יכניס דבר זה בעולם בשלמות, כמו שכתוב |צפניה ג, ט': "כי אז אהפך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה' וגו'. ורבנו ז"ל ממשיך לנו ומוליך אותנו עם ההנהגה שיתנהג העולם בעת גאלתנו, ועל כן עלינו לשבח לאדון הכל, שזכינו להיות בחלקו, וצריכיםלבקש הרבה מאד ממנו יתברך, שיזכה להשאיר אצלו כל ימי חייו, ויסתובב בין אנשי שלומנו היקרים, אשר הוא שורה אצלם.

ועל כלם, להתנהג בדרך ארץ גדול, וכמאמר רבנו ז"ל: "וועדי וועלט זאל וויסען ווי איך לערנען דרך ארץ מיט מיינע מענטשן וואלטן קיסרים און מלכים געשיקט זייערע קינדער צו מיר". וכבראמרו חז"ל הקדושים |יומא פו': כשאדם

לומד תורה ומתנהג בדרך ארץ, מה הבריות אומרות עליו: אשרי אביו שלמדו תורה, אשרירבו שלמדו תורה, פלוני שלמד תורה, ראו כמה נאים דרכיו, כמה מתקנים מעשיו, עליו הכתוב אומר |ישעיה מט, ג|: "ויאמר לי עבדיאתה, ישראל אשר בך אתפאר"; ועל כן, חמדת לבבי, חזק ואמץ להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך, וכנותתמיד מאד בלמוד התורה הקדושה שעורים קבועים כסדרן במימות ובפשיטות, |כאשר מבאר באריכות בקונטרס "סדר דרן הלמוד"|, ותהיה תמיד בשמחה עצומה על נעם חלקך, שזכית להבראות מזרע ישראל אצל אבא ואמא כשרים, ואתה לומד בשיבה, ותראה להיות תמיד שמח ומשמח את הבריות, והכלבניחותא ובדעת מישבת, וכפי שאדם מרגיל את עצמו מקטנות וצעירותו, כמו כן יתנהג כל ימי חייו, ועל כן ברח לך תמיד מלצ'סועזי פנים הקופצים ומבזים ומצערים את הבריות, ותזכה להיות לתפארת כל אנשי שלומנו היקרים. ידיך המברכך בהצלחה רבה ובכתיבה וחתימה טובה... א' תתקכג. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידיהיקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר ויזרח. את הדרישת שלום הטובה קבלתי על ידי חברנו ... נרו יאיר. חמדת לבבי, ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו וגורלינו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, העוסק לרחצנו ולנקותנו מטנוף מעשינו, ולהלביש אותנו בלבוש כבו"ד עם אורו יתברך המאיר בכל הארץ, כמו שכתוב |יחזקאל מג, ב|: "והארץ האירה מכבודו" וגו', ופעם אחת אמר |חיי מוהר"ן, סימן שלב|: אני נהרהמטהר מכל הכתמים, ודבר מזה פעם אחת ר' לוי יצחק |נרו יאיר||ז"ל|, ואמר, כמו שלטהר בנהר צריכים להפשיט לבושו לגמרי, ולהכנס ולהתכסות לגמרי בתוך המים, כמו כן אלו הרוצים לטהר את עצמם במי הנחל ראוי להם להפשיט את שכלם וחכמתם לגמרי, ויכנסו ויתכסו לגמרי בדעתו הקדושה של רבנו ז"ל, ואז דוקא יזכולהמשיך על עצמם תקונו הקדושים, ודברי פי חכם חן.

חמדת לבבי, זהו העקר והיסוד שכל ההתקרבות אל רבנו ז"ל לתלויה בזה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|, כי כל זמן שהאדם מבלבל את עצמו מזה או

מזה, ואינו מקבל בדעתו החלטה מסכימה שפה אשב ופה אקבל תקוני, עדין הוא בסכנה גדולה, כי על דבררבונו ז"ל אורב הסמ"ך מ"ם מאד מאד, ועל כל מקרב חדש עומדים כל העולם להרחיקו ולנקותו לגמרי ממקור חיותנו, ועל כן עלולבקש הרבה ממנו יתברך, שיזכה כבר להשאיר אצלו כל ימי חייו, ויקים את עצותיו הקדושות בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום שכל עצמו כלל, רק כמו שמבאר בספריו הקדושים, אשר עליהם אין להוסיף ומהם אין לגרע. ועקר עבודתנו צריכה להיות רק לחזרבדבריו הקדושים, ואיש את רעהו יאמר חזק ואמץ, כי בזה העולם צריכים חזוק חדש בכל יום ובכל שעה, ובפרטיות מי שכבר נכשל במה שנכשל, עליו מתגברים ומתפשטים הדמיונות בכל יום ויום, בחכמות ובדמיונות חדשים, ואי אפשר להנצל מזה כי אם על ידי תקף השמחה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה |, לשמח בו יתברך, ולהחיות את עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה שזוכה למצא בעצמו, ותהלה לאל, כל אחד מישראל מלא מצוות כרמון | ברכות נז. |

| עין בספר "מקור השמחה", אות חצות |; ועל כן כל מה שאיש הישראלי זוכה להחיות את עצמו, כמו כן זוכה לשבר את הקלפות שהם הדמיונות, וזוכה לבא אל השכל והחיות אלקי שגנוזה ונסתרת בכל פרטיהבריאה, ואשר זהו עקר תכלית הטוב לזכות להגיע אליה, לידעבידיעה ברורה, שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, וכלמה שהאדם מכניס ידיעה זו בלבו ודעתו, כמו כן זוכה להיות בשמחה עצומה, כי אין לך עוד שמחה וחיות בעולם כמו לשמחו יתברך, ועל ידי שמחה זו מבטל ממנו את הרע והחשך, כמו שכתוב | תהלים קד, לד לה |: "אנכי אשמח בהוי"ה יתמו חטאים מן הארץ" וגו', כמו שאני שמח בו יתברך, כמו כן יתמו החטאים והארציות שלי; ועל כן מי שיודע נגעי לבבו ומכאוביו, ובפרטיות בפגם הברית וכו', עקר עצתו להיות רגיל בשמחה, ואף שקשה עליו מאד מאד להיות בשמחה, כי הקלפה המחטאת את האדם בפגם הברית נקראת יללה, על שם העצבות והיללה, ועל כן אי אפשר להפטר ממנה, כי אם על ידי תקף הששון והשמחה במסירות נפש ממש, וכל מה שישמח יותר, כמו כן יתגלה לו אמתתו יתברך, ועל ידי זה יתבטלו ממנו כל הקלפות, ויחזרו ויתלקטו אליו כלהטפות שאבד בעוונותיו, בבחינת | ישעיה מט, יח |: "שאי סביב

עיניך וראי כלם נקבצו באו לך חי אני נאם הוי"ה כי כלם כעדי תלבשיותקשרים ככלה", כי על ידי שאדם מרגיל את עצמו בנקדתהאמונה להאמין בו יתברך בתמימות ובפשיטות, ולידע שגם במקומות המגנים והפחותים, גם שם נמצא הוא יתברך, דיקא על ידי אור האמונה הזו, יתבטלו כל הקלפות ויתקבצו כל הנצוצותשאבד ויתלבשו בבגדים נאים ככלה, שהיא התגלות: כ"י ל'הוי"ה'ה'מלוכה, אך לזכות לשמחה ולאמונה אי אפשר, כי אם על ידי רבוי תפלה ובקשה להרגיל את עצמו לילך במקום מיחד שאין שם בני אדם, ויפרש כל שיחתו וכל מה שעובר עליו אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה כאשר ידבר איש עם רעהו, וכל מה שירגיל את עצמו בעבודה הקדושה הזו, כמו כן יזכה לכל טובאמתי ונצחי; ועל כן, חמדת לבבי, חזק ואמץ מחדש להיותבשמחה עצומה, וכן להתבודד עמו יתברך, אשר שתי העצותהקדושות האלו הם היסודות בחסידות ברסלב: "שמחהוהתבודדות", ואחד צריך לחזק את השני, פעם להיות בתקפהשמחה ופעם להתבודד עמו יתברך בכלות הנפש, וכן צריכים לשלבם יחד, שהתפלה תהיה בשמחה, כי |ספר המדות, אות תפלה, סימןע|: על ידי שמחה תבוא תפלתך בהיכל המלך, ותפלה שהיאבשמחה היא ערבה ומתקה להשם יתברך |שם, סימן פא|. ועין במדרששוחר טוב |תהלים ק'|: בשעה שאדם מתפלל, היא לבו שמח שהואעומד ומדבר לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, עין שם; על כן, חמדת לבבי, למען השם, אל תדאג כלל, כי בודאי יתקנהכל, אם תקים את יסודי העצות של רבנו ז"ל: "שמחהוהתבודדות" בכל יום ויום, ונא ונא לא להתבלבל משום בריה, רקלהכניס כל עיוןך בספרי רבנו ז"ל. ידיך לנצח...

א' תתקכד. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל צערי ועגמת הנפש שיש ליממה שעובר עליך - אין לתאר ואין לשער כלל.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים להתחזק בכלמיני אפנים שבעולם, כי אין זו עצה לפל בדעתו כלל, כי על כלאחד ואחד עוברים צרות ויסורים

ומרירות ומכאובים וכו' וכו', ואף שאין אלו תנחומים וכו' וכו', עם כל זאת צרת רבים חצי נחמה וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, אם תמשיך עצמך אל הצער לא יועיל לך שום דבר, אדרבה יתגבר עליך הצער יותר ויותר, כמו שאמרו חכמינו הקדושים: כל הנמשך אחר צערו, הצער נמשך אחריו; ולכן מה אתה צריך להיות כל כך מדכא בדכאון עמק וכו' וכו', תתחיל להסתכל על הטוב שיש בך, תהלה לאל, יש לך זקן ופאות, ואתה מהול וכו', אתה מתעטף בכל יום בציצית, ומתעטר בתפלין, ומתפלל במנין ערב ובקר בבית הכנסת, ואתה אוכל כשר וכו', ואתה שומר שבת קדש, ונזהר לא לאכל חמץ בפסח, חס ושלוש, ואתה אוכל רק מצה, ומקים את הארבעה מינים, ואוכל בסכה, ועודהמון מצוות שיש לך בכל יום מאה מצוות, כי אתה אומר אתהמאה ברכות בכל יום, שהן מאה מצוות, ואפלו ריקנים שבךמלאים מצוות כרמון | ברכות נז. |; ועל כן איני יודע למה אתה צריך להיות כל כך שבור. ורבנו ז"ל הזהירונו מאוד מאוד ללכת בדרך הנפלא והנורא שגלה לנו על פי "אזמרה לאלהי בעודי" | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב |, שצריכים למצא בעצמו נקודות טובות, ולהחיות עצמו עם כל נקדה ונקדה שיש בו, והזהירונו רבנו ז"ל לומר "לומהרנ"ת ז"ל מאוד מאוד ללכת עם הדרך הנפלא והנורא הזה, כיאחרת אדם יכול לפל בנקבא דתהומא רבה מרב מרירות שעוברת עליו.

למה צריך לבקש בכל יום על כסף ועל ממון, ושתצאמהחובות וכו' וכו', תתחיל לדבר אל הקדוש ברוך הוא שאתהרוצה רק רוחניות, אתה רוצה להכלל לגמרי רק באין סוף ברוךהוא, ואתה רוצה שהקדוש ברוך הוא ישרה בך, ואינך צריך כלוםרק את הקדוש ברוך הוא, ואתה רוצה להיות בשמחה, ולהיותדבוק בחי החיים בו יתברך, ואז אם תבקש רוחניות, ממילא תהיהלך גשמיות, כי אם אתה מבקש על גשמיות, אין לך - לא גשמיותולא רוחניות, כל היום אתה צועק: כסף, כסף, כסף. ממון, ממון, ממון. חובות, חובות, חובות. מדוע לא תתחיל לבקש רוחניות? !לבקש ממנו יתברך שאתה רוצה שמחה, שמחה, שמחה. דבקות, דבקות, דבקות. להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, להכלל לגמריבאין סוף ברוך הוא, להיות נעשה מרכבה לאין סוף ברוך הוא, למסר את נפשך אליו יתברך, שלא ישאר

ממך כלום, ותהיה מוכן להשרף על קדוש השם, כך אתה צריך לבקש בכל יום אתה קדוש ברוך הוא, שאתה רוצה להשרף על קדוש השם, אינך צריך שום דבר, רק אותנו יתברך, אז תראה שעל ידי זה תעקר מהרעש שלך, ותהיה נכלל באין סוף ברוך הוא, וכשתהיה דבוק בחי החיים בו יתברך כבר לא תצטרך שום גשמי רק רוחני, וממילא ישפיע עליך הקדוש ברוך הוא גם גשמי. זו עבודת הצדיקים, שאינם חפצים בשום דבר, רק בו יתברך, אז ממילא אין חסר להם שום דבר, תפסיק כבר להיות במרירות, זכור תזכר מה שאמר הנשרה גדול | ספורי מעשיות, מעשה י"ג, מיום א': "תפסיקו להיות עניים, תתחילו להשתמש עם האוצרות שלכם" וכו', עין שם; הגיע הזמן שתשתמש עם העצות הקדושות של רבנו ז"ל, ואז תרגיש חיים אחרים לגמרי. ומספר בין אנשי שלומנו, אשר הרב החסיד ר' ישראל קארדונער ז"ל, אמר לאברך אחד שהתאונן לפניו שעובר עליו צרות ויסורים ומחלקת ומריבות, קטנות ודינים וכו' וכו', ענה ואמר לו: "תאמין לי, שעלי עוברות הרבה יותר צרות ממך, אלא ההפרשה הוא, שאני משתמש עם העצות של רבנו ז"ל, ואתה אינך משתמש עם העצות של רבנו ז"ל". והבן למעשה, כי הכלל הוא: מישמש עם העצות של רבנו ז"ל, יש לו התחזקות נפלאה, ועל כן אל תהיה בטלן, תתחיל ללמד בהתחדשות חדשה את דברי רבנו ז"ל, ואז תמצא מרגוע לנפשך, כי כל הצרות הן רק מחמת פגם אמונת חכמים, ואשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תתקכה. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שופטים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות.

מה אמר לך, ידידי היקר, היה טוב מאד שתתחיל ללמד בהתמדה רבה ספרי רבנו ז"ל, וזה יתן לך חשק אחר כך להכנס בתוך התורה הקדושה, כי רבנו ז"ל רצה מאד מאד שנעסק העקרבתורה, כמובא בדבריו ז"ל באריכות גדולה | עין שיחות הר"ן, סימן יט|, שבפרוש אמר, שנכספתי מאד להמשיך את העשיה בעולם, שיהיה חיוב אצל

כל אחד ואחד ללמד כך וכך בכל יום חק ולא יעבר, ואמר שאפלו אותן האנשים הרחוקים מן הקדשה מאד, שנלכדובמצודה רעה, עד שרגילים בעברות, חס ושלום, רחמנא לצלן, רחמנא לישזבן, אף על פי כן הכח של התורה גדול כל כך, עדשיכול להוציאם מהעברות שרגילים בהם, חס ושלום, אם יעשולהם חק קבוע וחיוב חזק ללמד בכל יום כך וכך יהיה איך שיהיה, בודאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על ידי התורה, כי כח התורה גדול מאד. ושמעתי מאנשי שלומנו, אשר 'כך וכך' זה סובב עללמוד ח"י פרקים משניות, כי מי שנלכד במצודה רעה של פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, אם יעשה לעצמו קביעות חזקה ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות, אפלו בגרסה, אזי סוף כל סוף הכח של התורה יוציאו מהפח שנפל אליו, אבל צריכים להיות עקשן גדול מאד מאד על זה, ואם תצית אותי בזה אז תראה נסים ונפלאות שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, כי אמירת ח"י פרקים משניות מחדירה באדם חשק להיות בכל המקומות של התורה הקדושה, ועל כן אל תהיה בטלן, אלא תקים את דברי ואז תצליח דרכך מאד.

בענין סדר דרך הלמוד, עין בשיחות הר"ן, סימן עו, ששם מדבר רבנו ז"ל באריכות גדולה את סדר דרך הלמוד, שגלה לנו איך שאדם צריך לקחת את התנ"ך, ולהתחיל להגיד מהתחלה עדהסוף, וכן ששה סדרי משנה, וכן ש"ס בבלי וירושלמי, רמב"ם טורושלחן ערוך, ספרי הזהר והתקונים וכו' וכו', להתחיל לומר פרקאחר פרק ודף אחר דף, עד שיזכה לסים ספר אחר ספר, מסכתא אחר מסכתא, וסימן אחר סימן, עד שיזכה לסים את כל התורה כלה, ואז יתחיל עוד פעם, ואף שבפעם הראשונה יהיה נדמה כשוטה וכו', שסתם אומר תנ"ך, משניות, גמרא, מדרש, זהר, תקונים וכו' וכו', אבל אם ירגיל את עצמו באמירה, אז הכח שלהתורה הקדושה כל כך גדול, שיוציא אותו מהבוץ שנפל לשם. ועל כן אל תסתכל על אחרים מה שהם אומרים. מה יש לך עם אחרים?! אף אחד לא מענין אותו מה שעובר עליך. מדוע לא תבינא את זה?! ולכן תזרק את המחשבות זרות שיש לך והקשיות והספקות והבלבולים שנכנסו בך, זה הכל מחמת פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה שלך, שעל ידי החטא המגנה הזה בוראים קלפות ומשחיתים, שהם מתלבשים באדם ומבלבלים אותו, ואם זה לא מספיק אז באים אנשים מבחוץ וחולקים עליו, וכל זה גרם

פגם הברית שלו, כי מי שלא תקן חטאת נעורים, רחמנא לישזבן, באים בני אדם למנעו מעבודת השם יתברך, ואלו הטפות שהוציא לבטלה התלבשו באלו האנשים שחולקים עליו, ועושים לו חלישותהדעת, וגורמים לו ספקות וכו' וכו', לדעתי אם תדע ידיעה זו, אזלא תסתכל על אף אחד, רק תצית את רבנו ז"ל, ואפלו שיהיו אנשים שקוראים את עצמם מאנשי שלומנו, וירצו למנע אותך מזה - תלעג להם, ותדע שהן הן הקלפות שנבראו מחמת חטאיך; כיכלל זה תקח בידך: מה שביד בטוח, אם תלמד בכל יום בתנ"ך, משניות, גמרא, מדרש, זהר, תקונים, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, אפלו מעט דמעט - זה שלך, וזה אף אחד אינו יכול לקחת ממך, ומכל שכן וכל שכן כשתדבר אליו יתברך, כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך זה הצלחה נצחית, ותברח מדברים בטלים שהורסים את האדם בין בגשמיות ובין ברוחניות. ומכל שכן שלא תכנס בוכוחים עם אף אחד, כי עם וכוחים לא מצליחים כלל, אדרבה הסטרא אחרא יש לה יותר כח, וכמו שאמר רבנו ז"ל |שיחות הר"ן|, סימן פא|, שבני אדם הם מונעים יותר גדולים מהיצרהרע, כי היצר הרע נמשך לאדם רק כפי כחו, אבל האדם הוא כלולמכל העולמות, אז אוי ואבוי אם אדם מתלבש על השני בחכמותוליצנות ווכוחים וכו' וכו'. |וראו לך ללמד עכשו את השיחותהנ"ל, ותראה שם נפלאות לענינינו|.

ראה לשמח בכל מיני אפנים שבעולם, תעשה את עצמך כאלואתה שמח, ותשמע קול ששון וקול שמחה מכלי זמר, ואל תסתכלעל שום דבר, כי מי שנפל בחטא המגנה הזה של פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, אזי נמשך מאד מאד בעצבות ובמרירות. ולכןצריכים לעשות את עצמו אפלו כשוטה, אבל רק להיות בשמחה.ודעת לנבון, שזה צריך להיות רק בינו לבין עצמו, ולא, חס ושלום, שבני אדם יראו, ויצא איזה שם רע על רבנו ז"ל, חס ושלום, כיגם מה שאמר רבנו ז"ל שצריכים להיות את עצמו במלי דשטותא, זה צריך להיות רק בינו לבינו, בחדר מיחד, אבל לא שבני אדם יסתכלו, כי אחר כך זה גורם שם רע על הצדיק, וחס ושלום, חסושלום, זה חלול השם, חלול שם שמים, מחללים את שם השםושם הצדיק, וזה ענש גדול מאד מאד. ולכן ראה להיות בשמחה, ותמסר את נפשך להיות בשמחה, ותשלים עם כל שונאיך, ותחשברק טוב, ואז תראה שתהיה לך הצלחה גדולה מאד, ותזכר שחבלמאד

מאד על הזמן היקר שלך, שילך להבל ולריק, ובפרט עכשושאתה צעיר מאד, אתה יכול לזכות לדברים גדולים עד מאד, אסרק תצית את רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר, כשהייתי בגיל צעיר כמוך, חזרתיהרבה פעמים על הנהגות רבנו ז"ל המובאות בשבחי הר"ן, ותמידכשהיתה לי איזו חלישות הדעת, עברתי עוד פעם את הנהגות רבנוז"ל, כי ראיתי איך שרבנו ז"ל היה עקשן גדול על למוד התורההקדושה בתמימות ובפשיטות גמורה, שלמד הרבה מאד, וכן דברהרבה עם הקדוש ברוך הוא, ואמר הרבה תהלים ותפלות, והשתדלתי לחקות את רבנו ז"ל וכו', ובכל פעם שנפלה עלי עצבותומרירות ודכאון, חלישות הדעת וספקות וכו', תכף ומיד רצתי עודפעם להסתכל בהנהגות של רבנו ז"ל, וראיתי איך שגם על רבנוז"ל עבר כל זה, כי הוא בפרוש גלה לנו שהיו לו אלף ירידות ביוםאחד, וזה חזק אותי מאד, כי אם על רבנו ז"ל עבר מה שעבר בימיקטנותו, על אחת כמה וכמה למה לא יעבר עלינו?! שאנחנו באמתפגומים ומלכלכים כאשר כל אחד ואחד מאתנו יודע את מצבו, היכן הוא נמצא וכו', ואם רבנו ז"ל גלה לנו את הענין שלהתחזקות והתחדשות, אז אנו צריכים ללכת עם זה. ובפרוש גלהלנו רבנו ז"ל על איזה צדיק קדוש ונורא, שהיתה לו איזה נפילהגדולה מחמת שלא התחדש, כי העקר הוא התחדשות, לעשות בכלפעם התחלה חדשה.

מאד מאד תשמר לא לצער את שום בריה שבעולם, ואל תעשהמריבות עם אף אחד, ומכל שכן אל תכנס לוכוחים, כי זה לא יעלהטוב, וכבר אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עה|, שצריכיםלעבד את הקדוש ברוך הוא עם כל הדמים, הינו שיזכך כל כך אתהדמים, שכבר לא יהיה לו זמן ופנאי וכח להכנס בוכוחים, כי כלאלה הוכוחים והמחלקת והמריבות באים מדמים שאינם מזככים;כי באמת כשאדם מזכך את דמו, וצועק כל כך הרבה להקדוש ברוך הוא בתורה ובתפלה, אז נחלש כחו, ואין לו כבר כחות לריבעם אף אחד, הוא בורח רק אל הקדוש ברוך הוא; אשרי מי שיהיהחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...א' תתקכו.בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שופטים ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, צמוד

בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי. והנה דע לך, ידידי היקר, כי בזה שעוסקין להפיץ
דעת רבנו ז"ל בעולם ולמכר ספריו, אין זה בטולזמן כלל, אדרבה זוהי זכיה
וטובה גדולה לנשמה. ובאמתבלאו הכי האדם מבטל כמה שעות בכל יום, ועל כן מה
טוב ומהנעים שאלו השעות שהולכות אצלו לבטלה, יעסק בצרכי צבורבאמונה,
ויזכה להיות ממזכי הרבים, ובפרטיות זכות עליונהונוראה כזו, אשר יזכה
על ידי זה אלפי אלפים ורב רבבות נשמותישראל לשוב אליו יתברך, ויתחילו
לדבר עמו יתברך, היש זכותוהצלחה רבה יותר מזו?! ועל כן כלך מלבבלב עצמך מבלבוליםכאלו.
חמדת לבבי! עקר עבודת האיש הישראלי בזה העולם הוא רק"שמחה", לשמח כל היום
וכל הלילה על נעם חלקו שנברא מזרעישראל ולא עשני גוי, ואפלו הוא מנח
במקום שמנח, אף על פי כןראוי לו להחיות את עצמו בשמחה זו שנברא מזרע
ישראל, ומכלשכן שכל אחד ואחד יש בו טוב הרבה, כי אפלו הריקנין שבךמלאים
מצוות כרמון |ברכות נז|. אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעיםגורלנו. וכשאדם
תמיד בשמחה, אזי חי חיים טובים ונעימים, ועולמך תראה בחייך, ומה יהיה כבר
כשיעברו לך הימים עם דאגותומרירות ועצבות וכו' וכו', הלא לא תפעל עם זה
כלום, ועל כןטוב יותר לבלות את הימים עם שמחה ונגונים, שירות ותשבחותאליו
יתברך. ולמען השם, ברח לך מכעס ומקפידות, ובפרט בביתךלא לכעס על אשתך
ובניך ובנותיך, רק להיות סבלן גדול. כיההכרח שיעבר מה שיעבר, ואשרי מי
שמתחזק, שקורין דערהאלטן זיךע, אשרי לו בעולם הזה וטוב לו לעולם הבא.
וכלל זהנקט בידך: "אינך צריך להשיב לכל המחרפים ומבזים ומתוכחיםעמך", וכן
"אינך צריך להצדיק את עצמך לפני שום בריהשבעולם", אתה עשה כפי שבווער
בנקדת לבבך.

טוב להודות להשם יתברך שיש לנו רבי כזה ועצות כאלווספרים כאלו, נא ונא
להתמיד בלקוטי מוהר"ן הקדוש והנורא, ולומר על כל תורה התפלה השיכת אליה,
ובפרט בימי אלול, כיהיא זכות והצלחת הנפש רוח ונשמה.
ידיך לנצח...

א' תתקכז. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שופטים ה'תשל"ה.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרה חפץ להאיר נפשו באורות הצחצחות מהאי רישא דלא אתידע, הלא הוא נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח.

מכתבך המלא צעקות ממה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות לנכון קבלתי, והנה להשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרט לך, שעדין אתה מספק מי הרופא שיכול לרפאות נפשך מתחלואיך ומפגמיך שפגמת בהוצאת זרע לבטלה וכו'. ובאמת כל הספקות באים מקלפת עמלק | עמל"ק בגימטריה ספ"ק, וקלפת עמלק שהיא הספקות, באה מפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, כמו שכתוב | דברים כה, יח: "אשר קרך בדרך ויזנב בך כל הנחשלים אחריך" וגו', וכמו שפרש רש"י שם, שהוא פגם הברית, והחטא הזה משבראת הלב ומעקם את המח ומבלבל את הדעת, ושובר את רוחו וכו' וכו', עד שנדמה לו בכל פעם כאלו אבד מנוס ותקוה, חס ושלוש. ועל כן מה אאריך לך ומה אדבר על לבך, מאחר שעל עצם הרופא שהוא רבנו ז"ל, אתה מספק בספקות, ועל כן איך תועיל לך רפואה ואיך יועילו לך דבורים, הלא כבר הקדמתי לך הרבה מאד בהיותך בביתי כמה פעמים, שהבעל דבר יארב עליך מאד מאד, ויכניס בדעתך ובלבבך ספקות ועקמומיות, וילביש את עצמו במי שילביש, כי לפעמים מתלבש הבעל דבר ביראת שמים, ועומד על פתח רבנוז"ל, ואינו מניח לכנס | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנב, ואם תחזרות שאל שאלתך הישנה, מי יודע איפה הצדיק האמת, ואיה איפה הדרך האמת, גם בזה דברנו הרבה. ואמרת לי לחזר בזה עוד פעם, כדי שנזכה להתעורר בכל פעם מחדש. צריך שתדע, אהובי, אחי, "אמת" הוא אחד | עין שם, סימן נא, והוא השם יתברך, כמו שכתוב | ירמיה יז: "וה' אלקים אמת, | אמת | הוא אלקים חיים ומלך עולם" וגו', ואל"אמת" כזו צריכה להיות כל מגמתנו וכל חשקנו, ולמשך את עצמנו אליו יתברך, ודבר זה הוא חשק של כל ישראל ושל כל הצדיקים האמתיים, ועל כן אסור לדבר על שום בר ישראל, ומכל שכן על הצדיקים האמתיים, ועקר עבודת ישראל צריכה להיות תמיד רק לחזק אחד את חברו, שיתעורר ויתחזק לשוב אליו יתברך, לקים את התורה הקדושה בלי שום חכמות כלל, יהיה באיזה דרך שיהיה, העקר להיות איש כשר

ופשוט, "שומר שבת", "ולהניח תפלין ולהתעטף בציצית", ולתן צדקה ולקיים את כל התורה כלה, ובפרטיות להרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, אשר זהו העקר ביהדות, כי הוא עצם התגלות האמונה, אשר לפידברי הרמב"ם ושאר מוני המצוות היא העקרית, וצריך לקימו בכלרגע ממש, לידע שיש נמצא הממציא את כל הנמצאים. ואיך זוכים לזה אם לא על ידי שמדברים עמו יתברך בתמימות ובפשיטותגמורה, כאשר ידבר איש עם רעהו, ועל כן כשמוצאים חברים יקרים ומכל שכן צדיקים ורבנים כשרים, המחזקים ומעוררים על נקדתהיהדות, צריכים לרוץ ולרדף אחריהם, ולשמע דבוריהם, כי טובצריך לקבל מכל יהודי, אבל אם שומעים מהם דבורים כנגד כת שניהשל חסידים ויראים וכו', צריכים לברח מהם כמו שבורחים מאשממש, כי השם יתברך חפץ רק באחדות, כי הוא יתברך אחד ועמואחד ותורתו היא אחת, וכל יהודי המקיים אל התורה הוא יקר מאדמאד בעיניו יתברך, ועל כן אסור לשמע ולצית להם, כי הם שלוחיהסמ"ך מ"ם ממש, הגורם פרודים בין ישראל הכשרים המקימיםאת התורה הקדושה. ולולא זאת כבר היינו נגאלים. ועכשו נחזרלעניינו, כל דבר רבנו ז"ל הוא לשוב ולהכלל באחד, באחדותויתברך, ומעורר ומחזק את לב כל איש ישראל אף אם הוא במקוםשהוא, ומלמדו עצות והנהגות ודרכים ישרות וקלות ונעימות איךלשוב אליו יתברך, ומעורר ומחזק לדון את כל אחד מישראל לכףזכות, וכל ענינו הוא רק לזכות לצאת מהחשך והתרדמה, ולהאירנפשו בערבות נעם זיו שכינת עזו יתברך, ומה שיש חולקים עליהוא משני אפנים: א. או שאין יודעים כלל מהו למודו הטוב, ואלמה יכולים להגיע על ידו |אשר זהו הרב| ב. או מחמת כסילותוטפשות.

חמדת לבבי! מה אמר לך, הבחירה בידך, הלא אפלו במעטנצוצי אור שטעמת והרגשת מאורו הגנוז של רבנו ז"ל, ראוי לךלאחז את עצמך בו בכל נימי נפשך, ולרדף אחריו ואחרי אנשיוהקדושים, שהם צדיקי הדור הדבוקים בו יתברך בתמידות ועוסקיםרק בתורה ובתפלה והתבודדות.

אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד, וברח לך מכל מיני ספקותועקמומיות המערבבים ומבלבלים דעתך, וקום ברח לך עכשומקום פנוי שאין שם בני אדם, ותדבר ותשיח עמו יתברך בלשוןשאתה רגיל בה, ותספר לפניו יתברך את כל צרותיך וכל

מהשעובר עליך בפרטי פרטיות, כאשר ידבר איש עם רעהו, ותהיהעקשן גדול על דבר זה מאד מאד, וביותר מהכל חזק והתחזקה להיות אך ורק בשמחה עצומה, "משונה פרייליך", כי אי אפשרלצאת מכל הר'ע' שנלכדת בו, כי אם על ידי תקף הששוןוהשמחה. ואודות הלמודים שאתה מתבלבל, כבר דברנו הרבה, שהעקרלעשות שעור פשוט, לומר הרבה דפים גמרא ופרקים משניותוסימנים שלחן ערוך - מחבר, רמ"א, אשר הוא ענין נפלא, כיעל ידי זה תכנס בך חמידו דאוריתא, ויהיה לך רצון להתמיד בזהכל היום כלו, וכבר הארכתי בזה בקונטרס "סדר דרך הלמוד", שנדפס כעת - קחהו משם.

ידידי היקר! אל תהיה בטלן, כי יש תקוה לאחריתך, אם תאחזאת עצמך עם אנשי שלומנו היקרים, ומכל שכן אם תזכה להוציאמהכח אל הפעל ולנסע לארץ ישראל, וללמד בישיבתנו הקדושהבבני ברק - מה טוב ומה נעים. ידיך הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תמחל לי על שנתאחרה תשובתי, כי גם מכתבי זה כתבתיובסרוגין כמה פעמים מרב טרדותי. חזק, חזק והתחזק, ואל יהיהבעיניך דבר זה ריק. א' תתקכח. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שופטים ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך בין בגשמיות ובין ברוחניות.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין מספיק ניר, ואין מספיק דיו, ואין מספיק כח ומח לרשם כמה התחזקות האדם צריך בכל יום שלאיפל בדעתו, אלא יחזיק עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, ושום דברשבעולם לא יוכל לשבר אותו בשום פנים ואפן, עם כל הנסיונותהקשים והמרים שיש לו, ובפרט בדור הזה שהערב רב עושים חיל, חופרים קברים וזורקים חללים מתים ונפטרים על פני האדמה, ומתגוללים כדמן על פני האדמה בבזיון גדול, ומי שבא למחות - שוברים לו את העצמות ואוסרים אותו בבית הסהר וכו', מחללים שבת בריש גלי וכו', מדברים נגדו יתברך בלי שום בושה, אשר אפלו אמות העולם מתבישים לדבר נגדו יתברך, רחמנאלישזבן, ולהיכן

הגענו? שהערב רב מעזים לדבר בריש גלי נגד כלהקדוש לעם ישראל, מפטמים את כלם עם בשר החזיר והחמור, הגמל והשפנים וכו' וכו' והכל בהכשר וכו' וכו', ובני אדם אינם יודעים איזה נקניק אוכלים, רחמנא לישזבן, התירו את העריות לגמרי וכו' וכו', רשעים ארורים וכו' וכו', ואלו הרשעים עושים חיל, ואלו היראים האמתיים, המקימים את מצוותיו יתברך, ומתנהגים על פי התורה הקדושה, ומחנכים את ילדיהם על פיהאמונה המסורה לנו מדור דור, הם בעניות ובדחקות ובשפלות גדולה וכו' וכו', וכל זה מביא לאדם קשיות וספקות וחלישות הדעת. אבל באמת רבנו ז"ל הקדים לנו גלוי נפלא מאד, והוא נמצא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נה, והיה טוב מאד שתלמד עכשואת התורה הזו, ותאמר על זה תפלה מ"לקוטי תפלות", והכללה יוצא מזה, שאסור לפל בדעתו כשרואים שרשע זוכה בדין, אלא צריכים להסתיר את עצמו בסתר צל כנפיו יתברך, ולידע שיש פהיד השם, כי הכל משגח בהשגחה פרטית ובכונה נוראה ונפלאה ממנו יתברך, כדי לנסות אותנו אל מי נפנה בעת צרה.

תהלה לאל, עם ישראל חזקים באמונה פשוטה ומתחזקים, ואשרי ואשרי מי שעוסק לחזק אותם, שזו מעלת צדיקים ויראים, שהם מפיחים רוח חיים לכל המתקרבים אליהם, ולכן אסור לצחקמאף אחד. וכמו שאמר פעם רבנו ז"ל: אלמלא שאינם מונעים רק להבדיל את המקרבים אליהם עם הלשון והלבוש וההנהגה, כבר היה כדאי; זאת אומרת אלו מפרסמי הדור, שמחזיקים כל אחדואחד קהלה קדושה, ומפרידים ומבדילים אותה מהרשעים שלאיתערבו ביניהם, זה כבר מספיק. ולכן הקפיד רבנו ז"ל מאד מאד לא לדבר עליהם כלל, אדרבה אצלו ז"ל היו מאד מאד חשובים כלמנהיגי וצדיקי הדור. ובפרוש אמר שראוי להתברך אצל כל צדיקהדור, ומי שמפרסם בין הרבה אנשים, הוא בכלל צדיק, ולכן כללך מדרך זו שכתבת מרירות וכו' וכו' על זה וכו' על זה וכו', איננו דרכנו כלל, וכך לא קבלנו אצל אנשי שלומנו רק אצל השולים, חדשים מקרוב באו, הם גורמים מחלקת על חסידות ברסלב, והם מדברים כל רע על כל אחד, וממילא המקרבים החדשים שומעים דברים כאלו שמדברים על זה או על זה, ועל ידי זה הם מתרחקים. ובאמת אמר רבנו ז"ל |בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה':| ותאמין שכלמצותא ומריבה שיש בין

צדיקיא, הכל בשבילך, כדי לרחק אותך מהקדשה; כי באמת מי שפגם בפגם הברית - הוצאת זרעלבטלה, אין לו תקנה, וההכרח לו לשמע מריבות בין הצדיקים, וכשאין לו שכל ושומע שזה מדבר על זה וזה מדבר על זה, על ידי זה הוא נתרחק לגמרי, אבל כשאדם מחזק את עצמו באמונה פשוטה, ואומר לעצמו: מה אכפת לי מזה ומה אכפת לי מזה וכו' וכו', אני צריך לשוב בתשובה שלמה על מעשי הרעים ועל מחשבותי הפגומות, ומתחיל ללמד את התורה הקדושה, אזזוכה להצליח דרכו. ועל כן ראה, ידידי היקר, לעזב את כל השטיות שכתבת לי, ואל תהיה שוטר של הקדוש ברוך הוא וכו' וכו', ואלתאמר דעות שצדיק זה נאה וצדיק זה אינו נאה. ואמר רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פג, שזה יצר הרע גדול לומר חכם זה נאה חכם זה לא נאה, צדיק זה נאה צדיק זה אינו נאה, הכל הבל ורעותרוח, למה להכנס בדברים כאלה, ולמה להכנס במחלקת, ולמה לגרם שגם מקרבים חדשים יתרחקו מרבנו ז"ל, הלא בנפש הרוצחתלויה נפשו של הנרצח וכו' וכו', צריכים מאד מאד לשמר על דברים כאלו, לא להיות חכם בעיניו, ולא לדבר מה שאין צריכים, אני מקווה להקדוש ברוך הוא שתבין את אשר כתבתי לך. יש לומר מאמרם ז"ל | אבות פרק ה': | ארבע מדות ביושבים לפני חכמים: ספוג ומשפך משמרת ונפה, ספוג שהוא סופג את הכל, משפך שמכניס בזו ומוציא בזו, משמרת שמוציאה את היין וקולטת את השמרים, ונפה שמוציאה את הקמח וקולטת את הסלת, שזה סובב על ארבעה הנכנסים בפרד"ס: בן עזאי הציץ ומת היה דומה לספוג שסופג את הכל, וכמו שהספוג שספג כל מה שיכול לספג, שוב אינו יכול לספג ובטל טבעו, כמו כן נתבטל בן עזאי מציאותו, אחר שהשיג כל מה שהיה ביכלתו להשיג לפי שרשנשמטו, וכשבקש להשיג יותר נפטר מן העולם, ועליו נאמר | תהלים קטז, טו: | "יקר בעיני הוי"ה המותה לחסידיו", כי נכנס לפני ולפנים יותר מכחו וכו'. בן זומא הציץ ונפגע, שהתבונן בדברים שלמעלה מהשגתו, שעליו נאמר | חגיגה יג. |: במה שהורשית התבונן אין לוחשק בנסתרות, ועל כן נאמר עליו גם כן | משלי כה, טז: | "דבשמצאת אכל די פן תשבענו והקאתנו", ועל כן נתקים בו | קהלת א, ח: | "יוסיף דעת יוסיף מכאוב", ונפגע ויצא מדעתו, וזה דומה למשפך שמכניס בזה ומוציא בזה, הינו שמקיא כל מה שנכנס בו, ואפלו

שיכניסו בו כל דבר שבעולם, הוא דומה כמו שתי פיות, מצד אחד הוא מקבל ומצד אחד הוא מוציא, שזה הציץ ונפגע, משפך שמכניס בזה ומוציא בזה, כי זה למעלה מהשגתו. ואחרקצץ בנטיעות, היה דומה למשמרת, שמוציאה את היין וקולטת אתהשמרים, כי בטל בתורה ועסק בספרי מינות, כי הרבה ספרי מינותנשרו מחיקו כשקם מבית מדרשו, ולא פסק זמר יוני מפומיה |חגיגהטו:|. שזה גרם לו מה שגרם, כי מי שעוסק בספרי מינות, ושר זמריוני, הרי הוא כמו משמרת שמוציאה את היין וקולטת את השמרים, התורה שלמד נאבדה ממנו ונשארו אצלו השמרים, מפני שהיתהבו מינות ואפיקורסות, והיה שר שירי יונים. ורבי עקיבא נכנס בשלום ויצא בשלום, היה דומה לנפה שמוציאה את הקמח וקולטת את הסלת, כי ידע לברר את הטוב מהרע, ועל ידי זה זכה למהשזכה. ואת הדברים האלה צריכים היטב היטב להכניס בעצמו, ולא להשבר משום דבר. ולא בחנם גלה לנו רבנו ז"ל נוראות נפלאותמהארבעה שנכנסו לפרדס |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לא|, שגםבהתקרבות לצדיק יש ארבעה נכנסים בפרדס: הציץ ונפגע, הציץומת, קצץ בנטיעות ונכנס בשלום ויצא בשלום; כי מי שזוכה לקבלמרבנו ז"ל באמת, אז הוא נכנס בשלום ויוצא בשלום, מתנהג עצמוכל ימי חייו בטוב ובנעימים ובדבקות הבורא יתברך שמו, אינורוצה שום דבר אלא מדבק את עצמו בחי החיים בו יתברך, ולומדומתפלל כל יום, תפלת שחרית שלו מתפלל מלה במלה, הברכת המזון שלו מלה במלה, התפלת מנחה שלו מלה במלה, התפלתמעריב שלו מלה במלה, הקריאת שמע שעל המטה שלו מלה במלהבתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות, החצות שלו בתמימותובפשיטות מלה במלה, וכן כל ברכה וברכה שמברך אותו יתברךהיא באימה וביראה, ברתת ובזיע, וכן הלמודים שלומד בכל יום:מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הכל בחיות ובדבקות אמתית, שזהבכלל נכנס בשלום ויצא בשלום, אשרי לו בזה ואשרי לו בבא. ולהפך מי שלוקח את דעת רבנו ז"ל יותר מכחו, אז הוא בבחינתבן עזאי, שהוא הציץ ומת, שנתבטל לגמרי, או הציץ ונפגע, שמשתגע לגמרי, שחושב שדבר רבנו ז"ל הוא רק איזו דרך של'עבדא בהפקרא ניחא ליה' וכו' וכו', ויש בחינת אחר, שכבר היהמקרב, ולבסוף נתרחק ומדבר כל דבר רע על הצדיק; אשרי מישמתרחק מרשע כזה, כי מי שהיה מקרב אל רבנו ז"ל ואל תלמידיוהקדושים,

וקבל מהם המון התחזקות, ולמד הרבה תורה, ועכשוויצא והקדיח את תבשילו
ברבים, הוא רשע מרשע, אוי לו ואוילמתקרבים אליו, ואוי לו למי שיש לו
שיכות עמו.

לדעתי, אחרי דבורים אלה, אין לי כבר מה להוסיף, יעזרהקדוש ברוך הוא שתזכה
להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, וכברתעזב את כל השטיות שלך, ותרגיל את
עצמך לדבר אליו יתברך, ומה שמעיק לך, ומי שמצער אותך, תספר רק
להקדוש ברוך הוא, כי באמת אין לאדם אוהב נאמן אלא הקדוש ברוך הוא
בעצמו, ואל יטעה אותך יצרך כאלו יש לך אל מי לדבר, אל מי לספר אתבעיותיך
וצרותיך, הכל הבל ורעות רוח, כי הקדוש ברוך הוא אבהרחמן, ורק אליו צריכים
לבא, והגיע הזמן שתפקח את העיניםשלך, ואז תצליח דרכך תמיד.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...א' תתקטט.בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר
שופטים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות חלומות שאתה כותב, מה אמר לך, ידידי היקר, לאצריכים להתבלבל
מחלומות כלל, כי החלומות השוא ידברו |זכריהי, ב|, ואין צריכים לפחד משום
דבר, כי כל החלומות הולכים אחרהפה |ברכות נה:|, כפי שפותרים אותם, ולכן
ראה לפתר אתהחלומות שלך רק לטוב. היה טוב מאד אם היית לומד עכשו אתהתורה
בלקוטי מוהר"ן, סימנים א', נד, ששם מדבר רבנו מזכורהמדמה, ותאמר עליה את
התפלה מ"לקוטי תפלות", ואף שהיאתורה מאד ארכה, אבל היא תורה יסודית, ששם
מגלה רבנו ז"לאיך שהקדוש ברוך הוא מצמצם את עצמו מאין סוף עד איןתכלית,
ומרמז לאדם רמזים בכל יום לדעת איך להתנהג בזההעולם, ושום דבר בזה העולם
לא יוכל לשבר אותו. תאמין לי, ידידיהיקר, אם לומדים את התורה הזו,
ואומרים את התפלה עליה, ומכלשכן וכל שכן כשזוכים ללמד את כל ההלכות
מ"לקוטי הלכות" שנתחדשו עליה, אין עוד טעם ואין עוד נעם ואין עוד
ערבותבעולם יותר טוב מזה.

אגב אספר לך ספור נפלא ששמעתי לפני כמה שנים בין אנשישלומונו, שפעם אחת באה אשת מוהרנ"ת ז"ל אל רבנו ז"ל, ואמרהלו שיש לה חלום מפחיד מאד לספר לו, ובאותה עת היה הצדיקהקדוש רבי יודל תלמיד רבנו ז"ל אצל הרב מברסלב, ענה ואמרלה מוהרנ"ת ז"ל: לכי אליו ותספרי לו את החלום. והיא הלכהוספרה לו את כל החלום, הוא שמע ולא ענה שום דבר, אך אחר כךשיצאה שאל: מי היא זאת? אמרו לו: זאת היתה אשת מוהרנ"ת ז"ל, ענה ואמר: חבל, חבל, רחמנות גדולה עליה, היא מכרחהלצאת מזה העולם, ואיני יכול לעשות שום דבר, כי מוהרנ"ת ז"ל לצריך להוריד עוד שני ילדים מאשה אחרת. וכן היה שנסתלקה, ומוהרנ"ת ז"ל התחתן עוד פעם, ונולדו לו מאשתו השניה עוד שניבנים: ר' נחמן ור' יוסף יונה. מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד על נעם חלקנו, על אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, שאנחנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, מה היינו עושים בלי רבנו ז"ל? הן אמתשעוברות עלינו כל כך הרבה צרות, כל כך הרבה יסורים, כל כהרבה מרירות, עם כל זאת יש לנו במה להתחזק, רק לא להיותבטלנים, ואז נצליח דרכנו תמיד. אשרי מי שמכניס דבורים אלובתוך לבו, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקל. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך - אין לתאר ואין לשער כלל. מה אמר לך, ידידי היקר, כמה שלא נדבר מענין ההתחזקות, שצריכים להתחזק בזה העולם, אין זה מספיק, כי בזה העולם העקרזה התחזקות והתחדשות, ורבנו ז"ל גלה לנו שהיה צדיק גדולמאד, שהוא הכירו לצדיק גדול, אף על פי כן היתה לו לעת זקנתוירידה גדולה שלא התחדש, כי בזה העולם צריכים בכל פעםלהתחדש מחדש, הינו לא מבעיא שבכל יום צריכים לקום אדםחדש, כמו שכתוב |איכה ג, כג|: "חדשים לבקרים רבה אמונתך", שצריכים להתחדש באמונה פשוטה עוד פעם ועוד פעם כל יוםמחדש, אלא אפלו כל שעה וכל רגע צריכים לחדש את עצמו.

רבנוז"ל גלה לנו פעם, אשר לא מבעיא אשר דבור אחד לא יצא מפיו בלי התחדשות, אלא אפלו נשימה לא יוצאת ממנו בלי התחדשות, ובזו הלשון אמר: אפלו איין דוך, גייט נישט ארויס אן התחדשות. וזהו החדוש שבחדושים של רבנו ז"ל, שתמיד התחדש, ותמידבכה איך זוכים להיות יהודי, אפלו כשכבר זכה להגיע למדרגות רמות בעבודת השם יתברך, הוא הרגיש שעדיין לא התחיל כלל, ודיקא על ידי זה הוא עלה מעלה מעלה, וכל ההנהגה שלו הואספר לנו, כדי שאנחנו נחקה אותו ונעשה כמותו, ולכן ראה להתחזק ולהתחדש בכל פעם. ומוהרנ"ת ז"ל פעם באמצע למודוברבים צעק בהתלהבות גדולה: למה זכה רבי שמעון בר יוחאילמה שזכה? כי היתה לו מדה זו בהתחזקות וכו', למה זכה האר"ז למה שזכה? כי היתה לו מדה זו בהתחזקות וכו', ולמה זכה הבעל שם טוב הקדוש למה שזכה? כי היתה לו מדה זו בהתחדשות, ולמה זכה רבנו ז"ל למה שזכה? כי היתה לו מדה זו בהתחדשות וכו', וסיים: ולמה זכיתי למה שזכיתי? כי יש לי תהלה לאל, התחדשות וכו', והיה מובן מדבריו, שגדלת הצדיקים היתה רק בזכות ההתחזקות שלהם, כי גם עליהם עבר מה שעבר. תתארלעצמך ר' שמעון בר יוחאי צריך לברך מהמלך של רומי, ולשבת בתוך מערה שתיים עשרה שנה, עד שיבאו ויבשרו לו שמת מלך רומי, יש לנו משג מה זה וכו' וכו'? ודיקא שם הגיע אל שלמותו, עד שזכה לגלות את כל סתרי תורה, רזי דרזין וסתרי נסתרות, מעולמות למעלה מעולמות שהיו נעלמים ונסתרים לגמרי, שזההאידרא רבה ואידרא זוטא, וכל פרצופי העולמות, וכן האריז"ל להבעל שם טוב הקדוש ובפרט רבנו ז"ל שעבר עליו כל כך הרבהמרירות ומחלקת וכסויים והעלמות, והוא השאיר לנו אוצריאוצרות, שיכולים לחזק את כל העולמות כלם. ופעם אחת אמר רבנו ז"ל, אשר עוד יבוא אברך, שיפרש את כל כתבי האריז"ל, שאפלו ילדים יבינו את זה. וכן אמר רבנו ז"ל, שעוד יבוא אברך שהוא יפאר את עניני, "ער וועט באשיינען מיין זאך" וכו' וכו'. יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתו יתברך, תהלה לאל, יש לי חלק גדול בזה, יעזר הקדוש ברוך הוא, שאזכה להדפיס את כל מה שיש תחת ידי בכתב יד.

נא ונא החזק את עצמך להיות ביחד עם אנשי שלומנו, ותחפשותבקש לעצמך איזה

חבר טוב לדבר אתו בכל יום מהעצות הקדושות של רבנו ז"ל. כי עליך לדעת, שבשום פנים ואפן אינך יכולים להצליח בדרכי רבנו ז"ל, אלא כשיש לו חבר טוב. וכל אלומאנשי שלומנו שזכו למצא איזה חבר טוב, הם הצליחו מאד מאד בעבודת השם יתברך, כי איש את רעהו יאמר חזק, וכך המשיכו ביד ליד לדבר בכל יום ויום מעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, ועברו את זה העולם בשלום. אין זו עצה לכתב בכל פעם אני מיאש וכו' וכו', ממני כבר לא יהיה שום דבר וכו' וכו', אני כבר לא שוה לשום דבר וכו' וכו'. זו לא עצה, זו עצת הסמ"ך מ"ם, שרוצה לשבר את האדם, כאלו אתה כבר לא שוה לשום דבר. ובאמת צריכים ללעג לו, ובפרט שיש לנו עצות גדולות כאלה מרבנו ז"ל, אשר אנחנו צריכים מאד מאד להתחזק בזה, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ואז טוב לו כל הימים. הדורש שלומך...

א' תתקלא. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר. לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, העקר הוא הכנעה ובטול, כך קבלנו מרבנו ז"ל. כי בזה שאדם מכניע את עצמו, ומבטל את עצמו בפניה צדיק, אז מאיר בו אור עליון מאד. וזה סימן שאדם מקרב אל צדיק אמת - כשנופלת עליו ענוה ושפלות |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עב|, כי אחרת אם נופלת על האדם גאות וישות, סימן שהוא עדין בעל גאווה גדול, ולא יצא מחל אל הקדש אפלו כחוט השערה. והאיש האלקים הרבי רבי אלימלך, זכותו יגן עלינו, אמר פעם בבכיה עצומה לתלמידיו שעמדו סביבו אחרי שבאו אליו המון אנשים, נשים וטף להתברך מפיו, ענה ואמר הקדוש בבכיה עצומה: "הידעתם למה באים אל אלימלך? כי 'מילך' חטא והכריע את כלהעולם כלו לכף חוב, ולכן כל אחד בא וצועק: 'אלימלך תן ליבנים, אלימלך תן לי פרנסה, אלימלך תן לי בריאות, אתה אשם בדבר הזה שאין לי בנים, אתה אשם בזה שאין לי פרנסה, אתה אשם בזה שאין לי בריאות'" וכו' וכו', כל כך החזיק את עצמו ללא כלום, עד שכל אלו האנשים שבאו להתברך מפיו הקדוש,

הוא החזיק שהם באים לתבע ממנו שהוא חייב להם מה שחסר להם, זועבודת הצדיקים הגדולים במעלה נוראה ונפלאה מאד. אשרי מישזוכה להגיע אל בטול כזה שהוא מבטל את עצמו לגמרי לאין סוף ברוך הוא, ומרגיש טעם אחר בחיים, כי רבנו ז"ל גלה לנו, אשר תכף ומיד כשאדם זוכה לבא לענוה ולשפלות, אז מרגיש טעם עולם הבא. כי אי אפשר להשיג רוחניות אלקות, אלא מי שנעשה שכן לעפר בחייו, שתמיד מסתכל על תכליתו הנצחית.

נא ונא ראה לבטל את עצמך לגמרי לאין סוף ברוך הוא, ותדעו תאמין אשר דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, אלא מהמאצילה עליון; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל. כי רבנו ז"ל גלה לנו |שיחות הר"ן, סימן נא|: העולם הזה מטעה אותנו, העקר שלא יטעה אתכם העולם, כי יכולים להיות בזה העולם שבעים שנה, ולחיות בטעות גדולה מאד, ויחשב שהוא איש כשר, ולבסוף רחמנא לישזבן, הוא אינו מתפלל, אינו לומד, אינו מקים את המצוות, ועל כן אשרי ואשרי מי שזוכה להיות מקרב אל רבנו ז"ל, שהוא יפתח לו את העינים שלו, כי הצדיק פותח את העינים, |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז|, והעקר להסתכל על עצמו איפה הוא מחזיק בזה העולם בגשמיות וברוחניות.

אני מקוה להקדוש ברוך הוא שתכניס את הדבורים בתוך תוכך, ואז תרגיש אחרת לגמרי. ראה לבא אלי ונדבר יחד, כי יש לי הרבה דברים לספר לך. אבל אי אפשר על פני הכתב והבן למעשה.

הקדוש ברוך הוא יעזר שנשמע רק בשורות משמחות.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקלב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שופטים ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי, האברך היקר, נר

להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.

אהובי, אחי היקר, כבר היה בדעתי לכתב לך כמה פעמים, אך מרב טרדותי לא היה

הפנאי. מה נשמע אודות הנסיעה לציון הקדוש? בא אלי אברך אחד מאנשי שלומנו,

ומאד רוצה גם כן להצטרף לנסיעה שלכם, והוא יקר ערך מאד, ויכול להיות

שבזכותו תזכו להגיע לשם, כי נפלא הוא במדרגת התמימות והפשיטות והאמונה

ברבנו ז"ל, ועצם הרצונות והכסופים שיש לו לציון רבנוז"ל - אין לשער ולספר כלל, ובכל יום ויום יוצא לשדה כמהשעות, ומתבודד עמו יתברך שיזכה להגיע אל ציון רבנו ז"ל, ועל כן תכתב לי תכף ומיד תשובה האם שייך לצרפו אליכם, ומה הוא צריך להכין לנסיעה - פאס | דרכון | או תמונות וכו', הכלתכתב לי באר היטב. אהובי, אחי! ראה להכניס את עצמך תמיד בכל עת ורגעבאמונה הקדושה, לידע אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וצריך להכניס ידיעה זו היטב היטב בפנימיות דעתו ומחשבתו, באופן שיזכה להכלל בו יתברך - הוא וכל הבריאה כלה, וזהזוכים על ידי רבוי שיחות ותפלות, תחנות ובקשות אליו יתברך בהתבודדות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נב|, ועל ידי זה דיקא חיחיים חדשים בכל עת ורגע, וחיי חיים טובים, אמתיים ונצחיים | עין שיחות הר"ן, סימן נג|. וצריך שתדע, כי הכל בהשגחתו הפרטי פרטית, כי | חלין ז: | אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, וכתוב | תהלים לז, כג: | "מהוי"ה מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ"; כיכל פסיעה ופסיעה שאדם פוסע יש בה כונה עמקה, והכל בחשבון גדול, ובפרט איזו נסיעה שמזדמנת לאדם, הכל ממנו יתברך, ועל כן אמר רבנו ז"ל | שיחות הר"ן, סימן פה: | כשאדם רואה איזו נסיעה, אל יתעקש, רק תכף ומיד יסע, כי בודאי יתקן שם מהשצריך לשרש נשמתו, מכל שכן כשיזכה לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה במקום שיסע וילך, יתקן שם ענינים נפלאים, כי צריך להרגיל את עצמו כל כך בעבודה הקדושה הזו, לשיח ולדבר עמו יתברך, אשר בכל מקום שיסע וילך, ידבר עמו יתברך, ועל ידי זה מעלה ומתקן ענינים נוראים ונעלמים, מה שגנוז ונסתר ונעלם מעיני כל חי, כי התבודדות ותפלה ושיחה בינו לבין קונו, הוא הצנור הממשיך ומוריד אלקותו יתברך בעולם; ועל כן אשרינו ואשרי מי שזוכה לדבר עמו יתברך בכל מקום ובכל פניה שרק יתגלגל בזה העולם, ועל ידי זה מוריד את שכנית עזו בעולם, ועל כן בכל הליכה והליכה צריך להשתוקק אליו יתברך, ולהוציא מפיו איזה דבורים אליו יתברך, ומכל שכן וכל שכן כשנכנסים באדם כסופים ורצונות חזקים לנסע אל מקום קדש קדשים בציון הקדוש של רבנו ז"ל בעיר אומן, אשר בודאי אלו הרצונות והתשוקות הם מלמעלה, שנכנסת בו הארה נוראה ונפלאה וגדולה, בחינת

הארת פסח, שהוא רק בדרך התנוצצות, ואחר כך לוקחים את זה ממנו, וצריך להתחיל להשתוקק אליה ימים ושבועות, ואז על ידי רבוי הכסופים וההשתוקקות יזכה לבנות לעצמו כלי, שיהיה לו אתערותא דלתתא, אז דיקא יזכה לזה. חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד בכל ענייך בלי שום חכמות כלל, הן בשקידה נפלאה בספרי רבנו ז"ל והן בתפלה והתבודדות בכל יום ויום, והן בשעורים קבועים כסדרן כרצונו של רבנו ז"ל | עין שיחות הר"ן, סימן ע"ן, והן בהפצת המעינות, לקים | משליה, טז: | "יפוצו מעינותיך חוצה" | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יד, שהוא תקון נפלא, בבחינת | ירמיה טו, יח | "אם תוציא יקר מזולל" וכו', עין שם.

ועל כלם להיות אך ורק בשמחה עצומה, שזכינו להתודע מאמת כזו, מרבי המחיה אותנו ומחזק ומאמץ אותנו, טוב להודות להשם יתברך על כל החסדים שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים. ידיך לנצח...

א' תתקלג. בעזרת השם יתברך, ערב שבת קדש לסדר שופטים ה'תשל"ה. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי, שותה ממי הנחל הנובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את שני מכתביך קבלתי בשמחה עצומה, ובכל פעם היה בדעתי להשיבך, אך מרב טרדותי, בעוונותי הרבים מדי יום ביומולא היה הפנאי.

אהובי, אחי! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרביאמת כזה, רבי המחיה ומאמץ אותנו, רבי המדריך אותנו בדרך האמת. טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

ובפרט אתה, שזכית בזכיות חנם לעלות ולהתישב בארץ הקדש, אשר נתקדשה בקדשת עולמים, ושם מאיר אורו יתברך בגלוי נורא ונפלא מאד מאד, כמו שכתוב | דברים יא, יב: | "ארץ אשר הוי"ה אלקיך דורש אותה תמיד, עיני הוי"ה אלקיך בה מרשיתה שנה ועד אחרית שנה". ואמר רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כ': | באילין אשתכח גיבר ותקיף; כשאדם זוכה לבא לארץ ישראל, אז דיקא

נקרא מנצח, שנצח את המלחמה, עין שם; ומוהרנ"ת ז"ל לאמר: בארץ ישראל האדם בבית, ובחוץ לארץ האדם בחוץ ממש|עין בימי מוהרנ"ת, חלק ב', ומקורו הוא בדברי חז"ל הקדושים |מדרשוחר טוב, תהלים סח|: ארץ ישראל נקראת ביתה, ושאר הארצות נקראות חוצות, ושלמות האדם הוא כשיושב בבית דיקא, שהוא מקום משמר מכל רע, וכמו שכתוב |ישעיה מד, יג|: "כתפארת אדם לשבת בית", והתפלה נקראת בית, כמו שכתוב |שם נו, ז|: "כי ביתיבית תפלה יקרא לכל העמים", וארץ ישראל שם מקום התפלה והנסים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'|, ובודאי תזכה לנסים אסתתמיד בתפלה והתבודדות, שאז תזכה לישב בביתו יתברך, ולהיות מאנשי ביתו כביכול, ומי לא עוזר לאנשי ביתו?! אך לזכות לישב בביתו יתברך, צריכים התחזקות ועקשנות גדולה, וכמו שהוא בכלליות, "הבית" שהוא תפלה, מגרשים את האדם בכל פעם בשביל בחירה ונסיון, לראות אם יהיה חזק ועקשן גדול לאלהתפעל וכו', כמו כן בפרטיות, "הבית" שהוא ארץ ישראל, מגרשים את האדם וכו', שזהו כלל הנסיונות שיש בארץ ישראל וכו', כי הוא אחד מהדברים הנקנים ביסורים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |ברכות ה.א|, וצריכים חזוק עצום להשאר שם. ובפרט אתה, ידידי, שהנך מצפה לישועה, וארץ ישראל מסגלת מאד מאד לישועתך, כמו שאמר השם יתברך לאברהם אבינו |כמו שפרש"י על לך לך|, אתה צריך להתחזק מאד מאד בכל מיני אפנים שבעולם להשאר בבית התפלה ובארץ ישראל, כי בודאי סוף כלסוף בא תבוא ישועתך, ומה שנתעכבת הישועה, הוא רק כי השם יתברך רוצה בתפלתך ושיחתך, כמו שאמרו חז"ל |יבמות סד.א|: מפנימה היו אבותינו עקרים? מפני שהקדוש ברוך הוא מתאוה לתפלתן של צדיקים. ועקר הכל להיות אך ורק בשמחה עצומה, ולעשות כלמיני פעלות שבעולם להיות "משונה פרייליך", ולרקד ולנגן לעצמו נגונים של שמחה, ולהמשיך את השמחה בתוך ביתו - זו אשתו |יומא ב.א|, ולראות שכל הבית יתנהג רק במדת השמחה, שהיא סגלה נפלאה לבנים חיים וקיימים. וכמו שאמרו חז"ל |פסחים עב.א|: חיבאדם לשמח אשתו בדבר מצוה וכו', עין שם; ואמרו |ראש השנה ו:א|: אשה - בעלה משמחה, עין שם; ואמרו |בבא בתרא י:א|: מה יעשה האדם ויהיו לו בנים זכרים? ישמח אשתו לדבר מצוה, עין שם; כיהעקר תלוי במצות השמחה, וכל מה שישמח יותר, כן

יתרחב לבודעתו ויתחזקו עצביו, ויזכה לרפואה ברוחניות ובגשמיות. ובפרטעתה בימי אלול הקדושים, יש לקים בשלמות כונת אלול, שהיא: ש'ומעים ח'רפתם ו'אינם מ'שיבים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן י', אשר אי אפשר לזכות לזה כי אם על ידי תקף הששון והשמחה, כי השמחה מרחיבה את דעת האדם, עד שיכול לסבל כל העוברעליו, ומאריך אפו. וזהו | תהלים צז, יב: | "ש'מ'ח'ו' צדיקים בהוי"ה" וגו', ש'מ'ח'ו' דיקא, שהוא ראשי תבות: ש'ומעים ח'רפתם ו'אינם מ'שיבים, וזה צריך להיות בכלליות ובפרטיות לסבל הכל, ואז ימיה' פשוטה לקבל תשובה, ויזכה לכל טוב אמתי ונצחי. ובפרטשבאה ונכנסת שנה חדשה, שיכול לפעל אז בראש השנה הקדושהנורא כל מיני ישועות והרחבות, ובפרטיות כשתזכה להיותבקבוץ הקדוש שלנו, אקוה להיות עמך ביחד, אם ירצה השם, אזיכולים לפעל הכל, אם רק מתעקשים ומפצירים כל היום בתפלהובקשה ובשמחה עצומה. וצריכים לחשב כל הראש השנה רקמחשבות טובות, כאשר הזהירנו רבנו ז"ל, ותחשב כל הראש השנההקדוש: "בזו השנה תהיה לי בודאי ישועה" בזכות רבנו ז"ל, והמחשבה יש לה תקף גדול, ובפרט בראש השנה, ועל ידי זהבודאי תושע, והעקר להיות רק בשמחה.

ידיך לנצח המברך ואת ביתך לשנה טובה ת'כ'ת'ב'ו', שהואראשי תבות | ישעיה נה, יב: | כ'י ב'שמחה ת'צאו ו'בשלוסט'ובלון, ויתמלאו משאלות לבכם לטובה, אמן כן יהי רצון.

א' תתקלד. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר שופטים ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד, שתהלה לאל, מצאתאכסניה טובה בגשמיות, כן תזכה למצא אכסניה טובה ברוחניות, ולהיות קבוע בעבודתו יתברך, אשר זהו העקר בעולם הזה ובעולםהבא, וכמו שאכסניה בגשמיות צריך שתהיה בשלמות - "א'ש'ל": א'כילה, ש'תיה ל'ינה, כמו כן אכסניה ברוחניות צריך שתהיה בשלמות - "א'ש'ל": א'שפך ל'פניו ש'יחי, להיות רגילמאד בשיחה בינו לבין קונו,

ולדבר ולספר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה כל ענינו וכל מה שצריך, כאשר ידבר ויבקש אישאת רעהו והבן את אביו, ועל ידי רבוי תפלה ובקשה יזכה לזכויה המחין ולשלמות הדעת, עד ש'תתגלה ל'ו א'חדותו יתברך, ויזכה ל'עבדו ש'כם א'חד, וידע בברור גמור ש'אתה ל'בדך א'לקינו, שכלזה א'ש'ל' ברוחניות. ובאמת מבאר בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ז'|, אשר עקר הגלות ואי מציאת מקומו והולך נע ונד, הוא רק מחמת פגם האמונה, כי באמת כשאדם זוכה להכניס את עצמו בשלמות האמונה הקדושה, ויודע ועד אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, על ידי זה בכל מקום שהולך - ביתו עמו, כי הוא מסבב עם אמונה כמו בית, כמו שכתוב |תהלים פט, ט|: "ואמונתך סביבותיך" וגו', ודבר זה נאמר אצל שמואל הנביא, בכל מקום שהלך - ביתו עמו, כמו שדרשו חז"ל |ברכות י. | על פסוק |שמואל א ז, יז|: "ותשבתו הרמתה כי שם ביתו" - שכל מקום שהלך שם ביתו עמו, כי הוא היה דבוק ביותר אליו יתברך, וכלענינו היה רק תפלה. כמו שאמרו חז"ל |במדבר רבה י, יד|: פתואלזה שמואל, ולמה נקרא שמו פתואל? שפתה להקדוש ברוך הוא בתפלתו, עין שם; וכן כל הורתו ולידתו היה רק על ידי כחהתפלה, שהתפללה חנה עליו. וכמו שדרשו חז"ל, כל סדר התפלה והנהגת חנה "וקראת אותו שמואל, כי מה' שאלתיו" |שמואל א א, כ|, "דער גאנצער שמואל איז געווען תפלה"פ; ועל כן דיקא הוא זכה לבית, כי רק זהו עקר ב"ת מנו"ס של האדם לברח אליו יתברך, אשר ביתו הוא בית תפלה, כי בלא תפלה, האדם יכול לישבת ברוך בית, ואף על פי כן יהיה בגלות - נע ונד, ולהפוך על ידיתפלה גם בחוץ ימצא לעצמו בית; כי עקר שלמות הבית הוא דיקא על ידי תפלה, ועל כן בחר ה' ביעקב, כי קרא את התפלה בבחינתבית, כמו שדרשו חז"ל |פסחים פח. |: אלא כיעקב שקראו בית. ומובא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן י'|, ופרשו אנשי שלומנו, שעקרמעלתו היתה, שהכניס כל כך את עבודת התפלה, עד אשר אפלועל עסקי בית צריכים להתפלל אליו יתברך. ועקר שלמות התפלה הוא להמשיך תמיד חסד שהוא יד ימין, בחינת |תהלים יח, לו|: "וימינך תסעדני"; ועל כן ב'ית' ראשי תבות |שם סג, ט|: "ב'ית'מכה י'מינך", כי דוקא על ידי תפלה שהיא בחינת ב'ית', או חזים בימין, ואשר כל זה עקר התגלות רבנו ז"ל - להטות תמיד

לצדימין, ולדון אותו לכף זכות, אשר רק בזה תלויה התפלה | עין לקוטי מוהר"ן,
חלק א', סימן רפב, ובלקוטי הלכות, השכמת הבקר, הלכה א'; וזה | תהלים טז,
יא: | "נעמות בימינך נצח", עקר הנעימות בימינויתברך, שהוא חסדו, שהוא
נ'צ'ח' | שמו של רבנו ז"ל, כי הואמטה כלפי חסד, ודן את הכל לכף זכות,
והוא נשלח בדורותינואלה להרים ולהגביה את כל הנפשות השפלים והירודים
והנפוליםוכו', ואשר על ידי ימין יגאלנו מהארבע גליות, בסוד | שמות טז,
ו: | "ימינך ה' תרעץ א'ו'יב", שהוא ראשי תבות א'דום ו'מדי, י'ון, ב'בל,
ובעיר הקדש ירושלים יתגלה מ'לכותו נ'צח | י'מ'י'ן, וזה | תהלים קלז, ה: |
"אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני", ימיני דיקא, כיבעיר הקדש ירושלים יתגלה
מ'לכותו נ'צח; ואסור להסיח דעתאפלו רגע ממנו יתברך, רק לידע כי בא יבוא
העת אשר תתגלהמלכותו נצח בירושלים, וזה שאמרו חכמינו הקדושים | ברכות
נח. |, "והנצח" - זו ירושלים וכנ"ל, כי היא עיר הנצח, ובפרטיותבראש השנה
להיות בירושלים, אין למעלה מזה, כי אז מתפלליםהרבה על עליית המלכות, וכן
שתתגלה המלכות. ואמרו חכמינוהקדושים | תענית ה. |: אמר הקדוש ברוך הוא, לא
אבוא בירושליםשל מעלה, עד שאבוא לירושלים של מטה; ומחמת שעקר שלמותהתפלה
היא אחדות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רלט, ועקר ראשהשנה הוא
אחדות, לדון את כל אחד לכף זכות | עין שם, חלק ב', סימןא', ועל כן
ירושלים מקום מסגל ביותר הן לתפלה והן לראשהשנה. וכמו שאמרו חכמינו
הקדושים | ירושלמי חגיגה, פרק שלישי | עלפסוק | תהלים קכב, ג: | "ירושלים
הבנויה כעיר שחברה לה יחדו", עיר שהיא עושה כל ישראל חברים, בשעה שעלו
שבטים לרגל; וכן הוא בירושלמי | בבא קמא, פרק שביעי: | "ירושלים הבנויה
כעירשחברה לה יחדו" - שמחברת את ישראל זה לזה, עין שם; ומחמת שלשלמות
הדבור זוכים דיקא על ידי מציאת הזווג | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן
ב', כי כשאדם נושא אשה, אז בא אלשלמותו, כמובא בזהר הקדוש | האזינו רצו: |
מאן דלא אשתכח דכרונוקבא אקרי פלג גופא וכו', עין שם; על כן יש לומר,
שזוהי גםכונת מאמרם ז"ל | יומא ב. |: ביתו - זו אשתו; כי דוקא אזכשמוצא את
זווגו, נשלם אצלו הבית, ונעשה ביתו בית תפלה. יהירצון מלפניו יתברך,

שבקרוב תמצא זווגך, ותבנה בי"ת נאמ"ן בישראל, ויקים אצלך מאמרם ז"ל |הובא בילקוט שיר השירים, רמזתתקפז|: "ביום שמחת לבו" - בירושלים.

חמדת לבבי! בדעתי לנסע לארץ ישראל בח"י אלול, ולהיותשם עד צום גדליה, ומשם אני נוסע אל הציון הקדוש, אבל אם, חס ושלום, לא אקבל ויזה, אז אסע, אם ירצה השם, מכאן ביוםשני דסליחות, עד אחר יום הכפורים; על כן תכתב לי תכף ומידאם אוכל להתארח אצלך |אשלם לך שכר דירה|, ואם יהיה לךמקום בעבורי, נא ונא לכתב לי תכף ומיד תשובה, ויהי רצון שנזכהלעשות תשובה, ובפרט עכשו בחדש התשובה שהוא אלול, ויקיםבנו |ירמיה כט, יא|: "לתת ל'כם א'חרית ו'תקוה, וקראתם אותיוהלכתם והתפללתם אלי ושמעתי אליכם, וקראתם אותי ומצאתםכי תדרשוני בכל לבבכם" וגו', ואז תזכה להיות א'י'ש' ט'ו'ב', אשרשלמות הטוב הוא תשובה, לשוב אליו יתברך. וזכר מאמרם ז"ל|אבות ד|: י'פה ש'עה א'חת ב'תשובה ו'מעשים ט'ובים בעולם הזהמכל חיי העולם הבא; ומחמת טרדות השבת שממשמשת ובאה, ההכרח לקצר. ורבנו ז"ל הזהירנו להיות בשבת רק בשמחה |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יז|, ועל כן ש'ב'ת' ראשי תבות: "ש'בתב'ו ת'שמח", ומחמת שעל ידי שמחה זוכים להשראת השכינה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |שבת ל|: אין השכינה שורה אלאמתוך שמחה של מצוה, ועל כן ש'ב'ת' ראשי תבות: ש'כינתרת'שכון ב'תוכינו.

ידיך לנצח...

תכתב לי תכף ומיד תשובה.

א'תתקלה. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר שופטים ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף לפדיון, יעזר הקדוש ברוך הוא שימתקו ממך כל הדינים על ידי פלא עליון.

מה אמר לך, ידידי היקר, צריכים לחשב בכל יום על תכליתוהנצחית, כי יבוא היום שיצטרך לעזב את זה העולם ולא יעזר לושום דבר, ואף שקשה לדבר מדברים כאלו, כי בני אדם מפחדיםלדבר מיום המיתה, כי אף אחד אינו רוצה לחשב מה

יהיה ואיך יהיה וכו' וכו', הוא ימות ויעשו לו את הטהרה, יוליכו אותו עלהרחבות עד שיבואו אל בית החיים ויקברו אותו, הוא נשאר למטהלבד, כסו עליו את העפר וכו' וכו', והוא חושב לעצמו מה עושים עכשו, ומתחיל לפחד מהעכברים וכו' וכו', אבל אם אדם היה מדבר בכל יום אל הקדוש ברוך הוא, היה ממשיך בעצמו אתרוחניות חיות אלקותו יתברך, אז כל ענין המיתה אצלו, כמו שבאדם ופושט את המעיל שלו ותולה אותו על המתלה, ששום דבראינו מבלבל אותו, מה אכפת לי איפה המעיל שלי, אפלו שיפל, מה אכפת לי, אני עכשו בתוך חתנה יפה, ומתענג מהאורות והנגונים והמאכלים. כמו כן ויותר מזה באין ערך כלל בעולמות העליונים, כשאדם זוכה לחשב בכל יום מתכליתו הנצחית, ומחזקת עצמו, ואינו נותן לעצמו להשבר ולפל בעצבות ובמרירות, אז זוכה להיות דבוק בחי החיים עוד בחיים חיותו, ואינו מתפחדמיום המות כלל, ועל כן הרגל את עצמך לחשב בכל יום עלאחריתך, ותתבודד עמו יתברך. והעקר תדבק את עצמך באין סוףברוך הוא, ותמיד תחשב רק ממנו יתברך, ואיך שאין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, וכפי שתחדירבעצמך ידיעות אלה, אז תצליח דרכך בכל פעם, כי עקר הצלחתהאדם הוא כפי הדבקות שזוכה להיות דבוק בו יתברך. ולדבקותאי אפשר להגיע אלא על ידי תפלה והתבודדות, לדבר הרבהלהקדוש ברוך הוא. ותדע שכל זמן שאין אדם מדבר להקדוש ברוך הוא, עדין הוא אלם ועור, וסגור לו המח והלב וכו' וכו', ואינו יודע באיזו דרך ללכת, אבל תכף ומיד כשנפתח לו הפה לדבר להקדוש ברוך הוא, אז הוא הולך על הדרך הנכונה, והסלם לעלות השמימה לפניו, כי ק"ל עולה כמספר סל"ם, כי הקל הואהסלם לעלות עליו אל השמים. אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם כלל, וזוכה לצית את רבנו ז"ל, ומרגיל את עצמו לדבראליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ואף שבהתחלה נדמה לושאף אחד אינו שומע אותו, ואף אחד אינו צריך אותו, באמת הכלהבל ורעות רוח, כי הוא יתברך אב הרחמן, ושומע תפלת כל פה. הדורש שלומך...א' תתקלו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך בין בגשמיות ובין ברוחניות.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לך ללמד בספרי רבנו ז"ל, להחיות את עצמך עם דבריו הקדושים, כי העקר ללכת עם דבורירבנו ז"ל, כי לא המדרש עקר אלא המעשה, ומוהרנ"ת ז"ל אמרפעם לאנשי שלומנו, שהתפעלו כל כך עם החדושים הנפלאים שישבספריו: מה אתם כל כך מתפעלים מהחדושים, אצלי העקר ללכתעם החדושים, הינו כשתתעטפו בציצית, תזכרו כל מה שחדשתיעל ציצית, וכשתתעטרו בתפלין תזכרו כל מה שחדשתי על תפלין. ובאמת כל החדושים של מוהרנ"ת ז"ל הם באורים עמקים בדברירבנו ז"ל איך נקים את זה עבדה למעשה, כי אצל רבנו ז"ל היההעקר עבדה למעשה להתחזק, כי עובר על זה האדם השפל בעולםהזה צרות ומרירות ומכאובים, ואם אין לו התחזקות, הוא יכוללהתאבד לגמרי, רחמנא לצלן, ברוחניות ובגשמיות גם יחד, כאשראנחנו עדים לזה, שבני אדם נופלים לעמקא דתהומא רבא רק מפנישהתיאשו מחייהם, ועל כן צריכים ללמד בספרי רבנו ז"ל בכל יוםבחשק חדש.

ומספר בין אנשי שלומנו, שהרב החסיד ר' ישראל קארדונערז"ל, שהיה מקרב המון אנשים אל דרכי רבנו ז"ל, אמר פעם לאחדשהתלונן לפניו, שהיה עובר עליו כל כך הרבה צרות ויסורים, וזהלא מועיל על כלום וכו', ענה ואמר לו: תאמין לי, ידידי היקר, כיעלי עוברות צרות הרבה יותר ממך | כי שכל כמה ילדים, רחמנאלצלן, והיה עני מדכא ביסורים|. אך מה ההפרש ביני לבינך? אנימשתמש עם העצות של רבנו ז"ל, ואתה לא משתמש עם העצות, והבן למעשה. כי באמת העקר להשתמש עם דברי רבנו ז"ל, וככלשאדם מכניס בעצמו את הלמוד העמק של רבנו ז"ל, יותר נשפעעליו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו. ועל כן אל תהיהבטלן, אלא תשתדל ללכת בדרכי רבנו ז"ל, ואז טוב לך כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקלז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר כי תצא ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחורים היקרים, שותים ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגועלינו ... ואחיו ... נרם יאיר

ויזרח לנצח.

את מכתבכם לנכון קבלתי עם הטשעק להדפסה, ותשואות חןלכם על זה, והיא זכות הרבים לדורות עולם.

חמדת לבבי! מה אמר לכם, בזה העולם יש נסיונות רבים בכליום ובכל שעה ממש, ועקר עבודת האיש הישראלי, שיעשה כלמיני פעלות שבעולם לחזק את עצמו במצות הששון והשמחה, ואףשבין כך ובין כך נופלים ונתקררים מהתשוקה, אף על פי כן צריךלהרגיל את עצמו לעשות בכל עת ורגע התחלה חדשה, ולהיותרגיל לדבר עמו יתברך בלי שום טעם ושכל כלל, רק בתמימותובפשיטות גמורה, כי הדבור הוא הכלי לקבל בו כל מיני שפע|עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד', וכל מה שירבה לדבר עמו יתברך, כמו כן יזכה שיזדכך מחו ודעתו, ויזכה לישוב הדעת, ואף שזהבעצמו, הינו להיות רגיל לדבר עמו יתברך, בא בקשי ובכבודותגדולה, מפאת הקרירות והעקמומיות שמכניסה קלפת עמלק בלבהאדם, ובפרטיות אלו הנשמות שכבר נפגמו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, עליהם מתגבר ומתפשט ביותר, כמו שכתוב|דברים כה, יח|: "ויזנב בך כל הנחשלים אחריך ואתה עיף ויגע" וגו', אף על פי כן אין עצה אחרת להנצל מזה ולצאת מזה, כי אסעל ידי תקף האמונה הקדושה, כי במה שקלקל צריך לתקן, פגםהברית הוא קלקול האמונה, כי מפריד היסוד מהמלכות, כנגד זהצריך לתקן ולאחז באמונה יתרה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים|תמיד כח|. איזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם - יחזיק באמונהיתרה, כי בזה שאדם מכניס את עצמו באמונה פשוטה, לידע שאיןבלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, על ידי זה נמתקים ממנו כל הדינים, ונמחלים לו כל העוונות, כמושאמר רבנו ז"ל|ספר המדות, אות אמונה, סימן לג|: על ידי אמונההקדוש ברוך הוא יסלח לך על עוונותיך; ובזה יובנו דברי בעלהטורים בתחלת פרשת כי תבא, כתיב בסוף פרשת כי תצא: "תמחהאת זכר עמלק", וסמך ליה, "כי תבא אל הארץ" - שנצטווולמחות זכר עמלק מיד בכניסתן לארץ, עין שם; כי מבאר בדברירבנו ז"ל, שארץ ישראל היא בחינת אמונה|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: ז', קנה|, כי שם מאירה ביותר התגלות האמונה, ועל כן דיקאבכניסתן לארץ ישראל נצטוו למחות זכר עמלק, כי זה תלוי

בזה, כפי שאדם מחזק עצמו באמונה, כמו כן נמחה זכר עמלק, שהוא הקרירות ופגמי הברית. וזה סוד מאמרם ז"ל | ברכות נח. |: "לך ה' הממלכה" | דברי הימים א כט, יא | - זו מלחמת עמלק, בזה שמגלים שלך ה' הממלכה, ואתה מושל בכל, בזה לוחמים עם עמלק שהוא הפוך מזה, ואיך מגלים מלכותו יתברך? על ידי תפלה, שאנו מתפללים ומבקשים ממנו יתברך, ומדברים עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, בזה אנו מקבלים עלינו על מלכותו יתברך, וזה אשר מ'ל'ו'כ'ה' ראשי תבות: "כ'י ה'וא ל'בדו מ'רום ו'קדוש", כידיקא כשאדם בא לבטול כזה, אשר יודע כ'י ה'וא ל'בדו מ'רום ו'קדוש, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, זהו עקר קבלת עלמ'ל'ו'כ'ה'. ואמרו חכמינו הקדושים | ראש השנה כט. | במלחמת עמלק, כל זמן שהיו ישראל מסתכלים כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים - היו מתגברים, עין שם; על כן, אחיהיקרים, חזקו ואמצו יחד, ותהיו רגילים לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבבכם וכל מה שעובר עליכם, ואל תיראו משום בריה, כי השם יתברך אתכם ואצלכם, ובודאי בא יבוא יום ישועתכם, ותמצאו את בת זוגכם, ותבנו בית נאמן בישראל, ותזכולעשר וכבוד, תורה וגדלה במקום אחד, כ'ב'ו'ד' זוהי התגלות מלכות שמים, כמו שאנו מבקשים: ו'תשכן ב'תוכה כ'אשר ד'ברת, ע'ו'ש'ר', זהו ענג השלום, ו'התענגו ע'ל ר'ב ש'לום, ואמרו חכמינו הקדושים | אבות ג |: איזהו עשיר השמח בחלקו. ידידכם הדורש שלומכם באהבה רבה... ומאחל לכם כתיבה וחתימה טובה בספרן של צדיקים גמורים.

הנ"ל...א' תתקלח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה בצמא את דברי רבנו ז"ל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם המעות לפדיון, יעזרהקדוש ברוך הוא שימתקו ממך כל הדינים על ידי פלא עליון, ויהיה לך אך טוב כל הימים. מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לבטל את עצמך אליו יתברך, ואל תסתכל על כל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, כי גדולאדוננו ורב להושיע, מה אתה יודע מה שהקדוש ברוך הוא רוצה ממך, מה אתה יודע מה זו עליה, מה אתה יודע מה זו

ירידה, אדם צריך תמיד להתחיל מהתחלה, ולידע שאינו יודע כלל, והוא אדם פשוט, וזו המדרגה הכי גדולה - להיות אדם פשוט, צדיק פשוט, יהודי פשוט, בלי שום חכמות, ורבנו ז"ל הפליג מאד במעלת הפרוסטאק, ופעם אמר: איי, איי, איי פרוסטאק, כי אצל רבנו ז"ל היה העקר דרך הפשטות, לא לחפש גדולות, כי באמת אחר כלהלמודים ואחר כל ההשגות, אדם צריך לדעת שהוא אינו יודע מה שאינו יודע, וכך אף פעם לא יפל, ותמיד יעשה התחלה חדשה, כיברגע שאדם מבטל את עצמו תמיד להקדוש ברוך הוא, אז כל מהשלומד, אפלו למודים עמקים בקבלה, הוא ממשיך את האין סוף ברוך הוא בתוך הלמוד. למשל כשלומדים עץ חיים או פרי עץ חיים או שמונה שערים, צריכים תמיד ללמד עם האין סוף ברוך הוא, הינו למצא את הקדוש ברוך הוא, וכן כשלומדים בנגלות התורה צריכים גם כן ללמד עם הקדוש ברוך הוא, לא שיק, חסושלום, להוציא את הקדוש ברוך הוא מהלמוד, כי אז מר מאד, כימפרידים את התורה מהקדוש ברוך הוא, שמזה באות כל הצרות והיסורים, כמובא בתקונים, שעושים חרבן וכו' וכו'. ועל כן אשריאשרי מי שזוכה להחדיר בעצמו ידיעות אלה, כי את התורה צריכים ללמד עם הקדוש ברוך הוא, הינו לידע שאפלו בדין שלהמחליף פרה בחמור, או החופר בור ברשות הרבים, גם שם ישאלופו של עולם נסתר, ופשטות הכונה היא כמו שאנחנו לומדים, שזה היה רצונו יתברך, שהדין יהיה כך והדין יהיה כך, וכשאדםלומד עם הקדוש ברוך הוא, אז נקראת התורה שלו תורה לשמה, וזוכה שהקדוש ברוך הוא יושב כנגדו ולומד עמו, וזו היתה עבודתהצדיקים הגדולים שלמדו תורה עם הקדוש ברוך הוא, ולכן זכולקדשה וטהרה, ואפלו אלו שלא הלכו על פי דרכי הבעל שם טוב, זכותו יגן עלינו, עם כל זאת מספר עליהם מופתים נוראים, וכל זה היה מפני שלמדו בקדשה ובטהרה, ולמדו עם הקדוש ברוך הוא, ובשביל זה זכו להגיע גם כן למדרגות והשגות גבוהות בעבודתהשם יתברך, אפלו שלא ידעו מדרך הבעל שם טוב, זכותו יגן עלינו, כי העקר הוא ללמד תורה בקדשה ובטהרה, ושהשכינהתהיה עמו, וזה זוכים אם מצרפים את הקדוש ברוך הוא בתוך התורה, הינו לידע מי הוא נותן התורה. ובשביל זה החמירוכל כך חכמינו הקדושים על ברכות התורה. ומובא בספרים הקדושים, כי הכונה הוא לידע מי הוא נותן התורה,

כי לא מספיק שלומדים לבד תורה בלי הקדוש ברוך הוא, חס ושלום, שאזגורמים שהשכינה תהיה בבחינת יבשה, שמשם באים כל הקלקולים והצרות, אלא צריכים להכניס את הקדוש ברוך הוא גם בתוך התורה, לידע שזה דין מהקדוש ברוך הוא, שהוא צוה לנו כך וכך, ובזה יתיר את כל הספקות שיש לך. נא ונא ראה לשמח על נעם חלקך שזכית ללמד הרבה ספרימוסר, ועכשו תתחיל ללמד גם הרבה ספרי חסידות, ותדע שהם לאסותרים אחד את השני, אדרבה זה מחזק את זה, כי העקר רקלחפש ולבקש ולמצא את הקדוש ברוך הוא בחיים, ומי שזוכה לזה אז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

א' תתקלט. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה אל הבחור החתן ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך וכן המכתב של המיעד להיות גיטוכוכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, אם אתה רוצה שיהיה לך באמת שלום בית כל החיים, אתה צריך לקבל על עצמך שתמיד תכבד אתחמיך וחמותך, ואפלו שיהיו הכי קשים והכי רעים חס ושלום, גם אז תכבד אותם, כי סוף כל סוף הם ההורים של אשתך, וכמו שאתה לא רוצה שהיא תדבר על האמא שלך או על האבא שלך, כמו כן היא אינה רוצה שידברו על ההורים שלה, ולכן תשמר מזה מאדמאד, וכן תכבד ותיקר אותה מאד מאד, וזה יכניס ביניכם אהבה גדולה. תמיד תחיה עם גדלות המחין ולא עם קטנות המחין ועם שנאות וקנאות וצרות עין וכו' וכו', אלא תמיד תקרא את חמיךאבא וכו', ואפלו שיתן לך עלבונות, תדם ותשתק ותקבל את זהלכפרת עוונות, וכשתצא בחוץ תצחק... אבל ככה בפניו או בפניאשתו, אף פעם אל תדבר עליו, ואם תתנהג בצורה כזו, אז יהיה לך שלום בית הכי גדול. ותזכר דבר זה ואל תשמע לאף אחד שאומר לך אחרת, כי רבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'|, עצות הצדיק הן עצות מעולם הבא ועצות הרשעים הן עצות הנחש, הינו רשע הנמצא בזה העולם, זה כמו נחש, שישאלו את הנחש, מה הנאה יש לך כשאתה נושך את האדם ומכניס בו ארס? עונה הנחש ואומר: ולי אתם שואלים, מדוע לא תשאלו את בעלהלשון הרע, שהוא מדבר כאן ומזיק שם וכו' |עין תענית ח:|; הינורשעים לא

אכפת להם שההוא יתגרש או ההוא יריב עם אשתו ועםחמיו וחמותו, הנחש הקדמוני
זה בעל לשון הרע, רחמנא לצלן, ועל כן אסור לשמע עצות של המון עם, שזו עצת
הנחש, שיש בזהאינטרסים עצמיים, לא כן הצדיק הוא כבר לא חי בזה העולם,
רקמה שרואים מסתובב זה גוף מסתובב, אבל הנשמה לוחטת ונשרפתבאין סוף כל
רגע וכל דקה, אין לנו שום משג מה נקרא צדיק, צדיק הוא נכלל לגמרי באין סוף
ברוך הוא, והוא מנח כבר ראשוורבו בעולם הבא, הוא דבקות בחי החיים בו
יתברך, ומשתוקקבכסופים עצומים אליו יתברך, וכבר דר יותר שמה למעלהבעולמות
העליונים, מאשר הוא דר פה למטה, ועל כן כל העצותשלו, זה עצות מעלמא דאתי,
יש לו רק כונה אחת - איך להחזיראת כל עם ישראל בתשובה, ולכן כל העצות של
הצדיק זה עצותשל עולם הבא, וצריכים לצית אותו, ועל כן שמע בקולי מה
שאניאומר לך, ואל תשמע לרשעים שרוצים להניח לך אבנים בדרך, ובפרט וכו'
וכו', שכל כונתו רק וכו' וכו', שתפל בנוקבא דתהומארבא וכו' וכו'.
נא ונא ראה למסר את נפשך לבוא אל אנשי שלומנו היקרים, עובדי השם אמתיים,
ואל תסתובב בין לצים, כי זו סכנה גדולה עדמאד להסתובב בין לצים, שיכולים
בנקל להרס אותך בגשמיותוברוחניות גם יחד, יותר טוב שתחבר את עצמך עם
קדושיםעליונים שקורין כל לילה חצות ושוקדים בתפלה והתבודדות, ועוסקים הרבה
בתורה ובתפלה, ואם תאמר שאין דבר כזה, אניאומר לך שיש דבר כזה, אבל
צריכים לחפש אחריהם, כמובאבאריכות |לקוטי הלכות, הלכות שלוחין, הלכה ה'|.
וראוי לך ללמד עכשואת ההלכה הזו, אז תראה איך שרבנו ז"ל חי, ותלמידיו
אנשישלומנו בכל דור ודור חיים וקיימים, ועליך ללמד עכשו את ההלכההזו, ושם
תראה נוראות נפלאות שמדבר מוהרנ"ת ז"ל, איךשהצדיק מניח אחריו תלמידים,
והתלמידים מניחים אחריהם עודתלמידים ועוד תלמידים, וכך דברי הצדיק חיים וקיימים.
הייתי צריך להאריך לך עוד הרבה בנקדות האלו, אך מאפסהפנאי אקצר.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
א' תתקמ. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תצא ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל הנובע מקור חכמה,

זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח.

מכתבך הארך עם הגליונות לנכון קבלתי, וששתי כעל כל הוןשימצא בדורותינו
אלה אברך שמחדש חדושי תורה בנוייםומיסדים על דברי רבנו ז"ל, ותהלה לאל,
הם נאים ומתקבליםומחזקים מאד מאד - אשריך שזכית לזה. והם ראויים
לדפוסבודאי בלי שום ספק - אשריך ואשרי חלקך. כי כבר אמרוחכמינו הקדושים
|הובא בילקוט שופטים, רמז מט|: כל מי שמחדש דבריתורה על פיו, דומה כמי
שמשמיעים אותו משמים, ואומרים לו, כך אמר הקדוש ברוך הוא, עין שם;
ובפרטיות דברי תורה כאלו, המחזקים ומאמצים את כל מרי נפש ומקרבים ישראל
לאביהםשבשמים, אין למעלה מחדושי תורה כאלו, ועליהם נאמר דברי רבישמעון בר
יוחאי |בהקדמת התקונים|: ועביד ליה קנא בהאי חבורא, ולכל משריין דאזלין
מתתרכי בתר קדשא בריך היא ושכינתיהלחברא לון בהאי חבורא לאשתכחא ביה ניחא
לאלין משרייןדנשמתיין דאזלין מתתרכין משכינתא וכו'צ; כי הלא הנשמות
שנפלווכו', ובפרטיות בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה וכו' וכו', מנחים בשאול
תחתית ומתחתיו, ומר ומרור להם, וחשך ולא אורבעדם, ואין להם שום תקוה
ומנוס וכו', והם שבורים ורצוצים וכו', וכשימצאו את חדושיך, הלא חיות חדשה
תכנס בהם, ויקבלו מזהחזוק עצום, ויזכו על ידי זה לשוב אליו יתברך,
ובפרטיות ללמדשעורים כסדרן וכו' וכו'; ועל כן חזק והתחזק, וחדש בכל
יוםחדושים חדשים, ותבקש מאתו יתברך שחדושיך יהיו קן לנשמותדאזלין מתתרכין
משכינתא, ומי שיסתכל בהם, שיהיה לו הרהורתשובה אמתי.
והנה במה שכתבת לי, שאחד קלל אותך, כבר ידעת כי קללתחנם לא תבוא, ותתהפך
על המקלל. ומה שאתה מבלבל את עצמך, כי הלא אמרו חכמינו הקדושים |מגלה
טו|. אל תהי קללת הדיוטקלה בעיניך, וכן אמרו |מכות יא|. קללת חכם אפלו
על חנם היאבאה, תדע כי בדברך אתה חף מפשע, רק מדת הקנאה והשנאהנגעה בו,
ורבנו ז"ל אמר |ספר המדות, אות קללה, סימן א'|: אדם הרגילבקללות, הוא
מעולם התהו, והשם יתברך הבטיח לאברהם אבינו|בראשית כז, כט|: "אורריך ארור
ומברכיך ברוך". וצריך להבין, למההצרך אברהם אבינו להבטחה כזו, אשר לא
נמצא בשום אחדמאבות העולם והנביאים וכו'? ויש לומר כי הוא היה הראשוןשגלה

ופרסם אלקותו יתברך בעולם, ועל כן בודאי היו לו הרבה שונאים, הן מצד קנאה, והן מצד ההתנגדות, עד שאמרו עליו אנשי דורו: בשביל המין הזה יש לנו כל הצרות, כמו שאמרו חכמינו הקדושים, ובודאי קללו אותו הרבה מאד, רחמנא לצלן, ועל כן היה ההכרח להבטחה כזו, שאורריך ארור ומברכיך ברוך. וזה סובב על כל אחד ואחד הרוצה לעשות כאברהם אבינו - לגלות ולפרסם אלקותו יתברך בין בכתב ובין בעל פה, ובודאי נמצאים אנשים בעלי קנאה, ומעוררים מדנים עליו ומקללים אותו, בודאייקים עליהם אורריך ארור; ועל כן, חמדת לבבי, אל תפחד כלל, כי בדברי רבנו ז"ל נאמר |תהלים קיט, מו|: "ואדברה בעדתיך נגד מלכים ולא אבוש", ואדרבה חוב קדוש עליך, להתגבר ולהתחזק, לדבר ולדרש ברבים מדברי ועצות רבנו ז"ל, ולא לפחד כלל, אדרבה אם לא תעשה זאת, רק תתפעל ותחלש דעתך מאלו המצערים אותך, אז דיקא יש לך מה לירא, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |סנהדרין צא|: כל המונע הלכה מפי תלמיד, אפלו עבריין שבמעיי אמן מקללין אותו; וישבו המה אלינו ואנחנו לא נשוב אליהם, אל תחניף שום בריה שבעולם יהיה מי שיהיה, אפלו מאנשי שלומנו, אתה עשה את שלך, לגלות ולפרסם את דעתהאמת בעולם, כי החנפה היא מדה רעה מאד מאד, עד שאמרו חז"ל |סוטה מא|: כל אדם שיש בו חנפה אפלו עבריין שבמעיי אמן מקללין אותו; כי בזה שאדם חונף את חברו, בזה רחמנא לצלן, כופר בו יתברך. וכמו שאמרו חז"ל |בראשית רבה מה, ה|: כל חנפה שנאמר במקרא במינות הכתוב מדבר, ובנין אב שבכלם "פחדובציון חטאים אחזה רעדה חנפים" |ישעיה לג, יד|, הינו כי צריך להרגיל את עצמו תמיד רק לבטל את עצמו אליו יתברך, ולא יהיה למראה עיניו, כי אם אמתת מציאותו יתברך, ויחקק בדעתו, אשרמלא כל הארץ כבודו, והוא יתברך ממלא כל עלמין ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, וכשידע ידיעה זו, אז אינו צריך שום בריה ואינו מתירא משום בריה, ואינו חונף את שום בריה, כי יודע ועד, אשרהכל תלוי רק בו יתברך, ומה שצריך הוא מבקש רק ממנו יתברך, וכל היום וכל הלילה שפתותיו מדברות ומנענעות שירותות שבחות, תפלות ותחנונות ובקשות וכו', ולהפך תכף ומיד כשנופל מידיעות אלו, אז הוא נופל למינות ממש, רחמנא לצלן, ומתחיל לחנף את

זה או את זה שיאחז עמו ויחזיק בו וכדומה, ואזמתחילים עמו כל מיני צרות, כמו שאמר רבנו ז"ל בפרוש |ספרהמדות, אות חנפה|: "על ידי חנפה בא לנבול פה". כי כן דרכם שלהחנפים, שמדברים ומדברים, עד שמשלבים בדבריהם נבול פה, רחמנא לצלן באפן שיתקבלו דבריהם, "על ידי חנפה בא פחד", כימאחר שחושב תמיד, אולי איני חונף אותו הרבה, ועל ידי זה לאאקבל מה שאני מבקש, או אולי חברי יחנף אותנו יותר, על ידי זהיקבל מה שרוצה, ועל ידי זה הוא שרוי תמיד בפחדים וכו', "על ידי חנפה בא כאב לב", כי הוא תמיד דואג, הלא לא יהיה לימה שאני רוצה, וכואב לו לבו תמיד. "על ידי חנפה נתעורר הדין", כי הוא תמיד בכעס ובקפידות, וכמו שהוא מתנהג עם אחרים, כךמתנהגים עמו מלמעלה, "על ידי חנפה בא לידי כפירה", כי אינוחונף, כי אם כשכופר בו יתברך, חס ושלוש וכו"ל, עין שם בדברירבנו ז"ל, והם יסוד גדול בקיום האדם ברוחניות ובגשמיות. ועינבדרך ארץ זוטא |פרק ב'|: אל תאמר אחנף לזה - שיאכילנו, רקבטח בה'; ואמרו בילקוט דברים |רמז תשצג|: כל מי שיודע שחברורשע ומחניף לו, ראוי שיבאו עליו כל הקללות וכו', עין שם; ועל כן חמדת לבבי, כלך מכל השטיות והדמיונות וקטנות המחיןהאלה, והחזק ביראת ה' כל הימים, ושתק שתק למחרפיך ולמבזיך, כי |מדרש שוחר טוב, תהלים טז|: כל מי ששומע קללתו ושותק, נקראחסיד; וברח רק אליו יתברך, הן בשיחה בין לבין קונך, ותספרלפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, והןבהתמדה רבה ובשקידה נפלאה בתורה הקדושה. ועל כלם - חזק, חזק לחדש בכל יום חדושין דאוריתא, כי יש לנו רשות ואזהרהרבה מרבנו ז"ל, שהזהיר מאד מאד את אנשי שלומנו לחדשבתורה, ואמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה|, שהוא תקון גדול לאדםוכו', עין שם; ואל תאבה ואל תשמע לשום לץ ומקטרג עליך, כיתהלה לאל, יש לך שם טוב בעולם, לא כמו שהמקלל מבזה אותך, ואף שהסחורה שלו נחטפת לעת עתה כמו שמן, זכר מה שאמרהחכם מכל אדם |קהלת ז, א|: "טוב שם משמן טוב"; ואמרו חז"ל|שמות רבה מח, א|: שמן טוב מקיטון לטרקלין, ושם טוב הולך מסוּףהעולם ועד סופו, הינו הלשון הרע שמדבר עליך, אינו הולך רקמחדר קטן לחדר שני הגדול ממנו ולא יותר, אבל שמך הטובבחדושיך וספריך

הולך מסוף העולם ועד סופו, ועל כן אל תיראואל תפחד כלל. ולמען השם, אל תענה למחרפיך דבר, כי כן הורה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'|, שעקר התשובה הוא לשמע בזיונו וידם וישתק, וצריך שתדע, כי זהו עקר השמחה, כיעל ידי שזוכה לשמח על עלבונו, וסובל כל הבא עליו ומקבלולטובה, זוכה לכבו"ד אלקי, שפע הכתר, ויש לומר, שזה כונתהפסוק |תהלים צז, יב|: "ש'מ'ח'ו' צדיקים בה", "ש'מ'ח'ו' ראשיתבות: "ש'ומעים ח'רפתם ו'אינם מ'שיבים". וצריך שתדע, שבכל דור ודור היו עזי פנים שקמו על היראים והכשרים, וחרפו ובזו אותם, והם שתקו ולא ענו להם, רק אדרבהנתעוררו יותר לשוב אליו יתברך. וכמו שכתב מוהרנ"ת ז"ל לבנור' יצחק ז"ל, שהמחלקת וההתנגדות עוררו את אנשי שלומנו לחטףחצות בכל לילה, ולברח אליו יתברך בשיחה זו תפלה, ונתעוררומחדש. וכבר אמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות עזות, סימן ו'|: כשרשעמעזי בפני ישר, אין זה אלא כדי שהישר יפשפש במעשיו; ועל כןאהובי, חזק וחזק, ואל תצא לריב עם המצערים אותך, וסבולתסבל, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, ובודאי יש בכל זה כונהעמקה, שהיא מסתרי נסתרות וכו', ועשה כמנהג החסידים העושיםלפנים משורת הדין, והוי דן את כל אדם לכף זכות. ותאמין לי, שראוי לנו לתן תודה והודאה בכל יום ויום מחדש, שזכינו להתודעמרבי אמת כזה, רבי המחיה אותנו כל כך, רבי המקרב אותנו אליויתברך; אשרינו ואשרי חלקנו, טוב להודות להשם יתברך על כלהחסד שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים. והיום למדתי עם אברך אחד מאנשי שלומנו כל המעשהמהזבוב והעכביש, ותהלה לאל, נתחדשו דבורים נפלאים, עד שלאידענו היכן אנחנו בעולם, שאנו זוכים לטעם מהאי נחלא עמיקאוטמירא דנביע ביה מקורא דחכמתא עלאה. והמעשה הזה נוגעהרבה גם אליך, עין שם בפרטי פרטיות, איך שהסמ"ך מ"ם אורבמאד מאד על הנשמה שתקרב רחוקים, וצריכים לאחז את עצמובהדף, וכשהדף מגן עליו, אינו צריך לפחד משום בריה שבעולם. ויש לומר ד'ף' הוא ראשי תבות: ד'ברי פ'יו, שהוא ענין התפלהוההתבודדות שמדבר מפיו, אשר כל ענין ההתבודדות הואאתעוררותא דלתתא, שמתעורר מלמטה בתשוקה עצומה מאד מאדלשוב אליו יתברך.

ובאמת קדם באה התעוררות עליונה, ואחר כך באה התעוררות מלמטה, אבל לעולם ההתעוררות מלמטה היא כפלים, כי אין טפה יורדת מלמעלה שאין עולין כנגדה טפים, כמו שאמרו חז"ל | זהר פינחס רמז: ועין תענית כה:|. ויש בהד'ף' הזה סודנפלא כידוע, שרבנו ז"ל אמר, שבמעשה זה מרמז שם מ"ב, שהוא השם המסגל להבריא את המזיקים. ועין היטב בלקוטי תורה, פרשת חיי שרה, מה שגלה האריז"ל, כי מלמעלה יורד רק שם מ"ב אחד, ומלמטה עולים שתי פעמים שם מ"ב, שהוא פ"ד וכו', עין שם; והם סודות נפלאים ונוראים לעבדה ולמעשה, כי כשאדם מרגיל את עצמו לאחז בדברי פיו, ובכל מה שעובר עליו הוא בורח רק אליו יתברך, ומספר לפניו את כל לבו, ומתקף קטנותו ודחקותו מדבר רק אליו יתברך, על ידי זה לא יארע לו שום רע, ושום נזקומזיק לא יוכלו לגעת בו, מאחר שמתחבא בסתר צל כנפיו יתברך, ואז כשרגיל לדבר עמו יתברך בפה מלא, יש לו לשמח מאד מאד. וכמו שאמרו חז"ל | מדרש שוחר טוב, תהלים ק:| בשעה שאתה עומד ומתפלל, תהא בשמחה עצומה, שאתה מתפלל למלך אל חי וקים. ואולי לזה כונו חז"ל הקדושים | ערובין נד:|. אימתי שמחה לאיש? בזמן שמענה בפיו, הינו בזמן שיש לו טענות נכונות ודבורים אליו יתברך; כי מי שחזק בדעתו, שיעבר עליו מה שיעבר וכו', לא יפסיק מלדבר עמו יתברך, ואף שידמה לו שאין מי ששומע לו וכו', אף על פי כן לא יפסיק מלדבר עמו יתברך, אז דיקא אין לו ממהלהתירא, כי הד'ף' שהוא ד'בור פ'יו, יגן עליו, כי ישראל אין כחןאלא בפה, כמו שאמרו חז"ל | מדרש שוחר טוב, תהלים קמט:| פיהם של ישראל הוא חרבם, שנאמר | תהלים קמט, ו:| "וחרב פפיות בידם", ואמרו | במדרש תנחומא, פרשת בשלח:| מה תולעת אינה מכה אלא בפיה, כך ישראל מכים בפיהם על ידי תפלתם, עין שם; וכן להפך, גם כל הצרות והירידות והקטנות והדחקות עוברים על האדם על ידי ד'בורי פ'יו, כמו שכתוב | תהלים קמח, ח:| "רוח סערה עשה דברו"; עקר הרוח סערה שנתהוה במח האדם הוא מפגם הדבור | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח, כי על ידי פגם הדבור באים לידינפילה, רחמנא לצלן | עין שם, סימן כט;| ואמרו חז"ל | תנא דבי אליהו זוטא, פרק טז,| אפלו אם אדם עושה הכל אינו מספיק להבל היוצא מפיו אפלו שעה אחת, שנאמר | קהלת ו, ז:| "כל עמל האדם לפיהו וכו',

עין שם.

ובאמת יש להאריך בזה קונטרס גדול על פי דברי רבנו ז"ל לממעלת קדשת הדבור, וכבר האריך בזה ה"חפץ חיים" הקדוש על כקחהו משם. ועכשו ההכרח לי לקצר מפני הטרדה שנתהוה לי, שבאואורחים מאנשי שלומנו היקרים לביתי, וההכרח לדבר עמהם עכשו מדעת רבנו ז"ל, אשרינו ואשרי חלקנו, ועוד חזון למועד להאריך לך עוד מרב אהבתי אליך. ידיך הדורש שלומך...

א' תתקמא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תצא ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך. ראה ללמד הרבה "לקוטי הלכות", ושם תמצא מרגוע לנפשך, ותדע שכל אלו שלמדו "לקוטי הלכות" הצליחו מאד מאד בחייהם, ואני מכרח להגיד לך, שכל עקר התחזקותי זה רקמ"לקוטי הלכות", כי כשהייתי בחור צעיר בגיל שש עשרה והתקרבותי אל רבנו ז"ל, זכני הקדוש ברוך הוא להשיג אתה "לקוטי הלכות", אז לא היו לי כי אם שני חלקים, ולמדתי בזה הרבה הרבה מאד, וככל שהשגתי עוד חלק ועוד חלק התמדתי בזה, עד שזכני הקדוש ברוך הוא להשיג את כל החלקים, והייתי רגילבזה מאד מאד עד שהיה שגור על לשוני, וזו ההתחזקות שלי עדהיום, ועל כן גם אתה ראה ללמד בכל יום הרבה "לקוטי הלכות", ותמצא שם המון התחזקות. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקמב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר כי תצא ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך. מה אמר לך, ידידי היקר, אם אתה רוצה להצליח בזה העולם, העקר תרגיל את עצמך במדת הסבלנות, להיות סבלן על כל אשרבא עליך, ולדעתי זו המדרגה הכי קשה

להגיע אליה, ועל זה צריך להתייגע כל ימי חייו - להיות סבלן, לדם ולשתק ולא לענות לכלהמבזו ומחרפו ומגדפו וכו' וכו', כי טבע של האדם שרוצה לענותו וכו', אבל אדם צריך לדעת מה הוא חטא נגד הקדוש ברוך הוא, והוא צריך לקבל את זה לכפרת עוונות. ועצה גדולה לסבלנות היא לשתק, אין צריכים להגיב על כל דבר מה שאומרים לו, ואין צריכים להתעצבן, וכדאי לך ללמד הרבה בלקוטי מוהר"ן, |חלק א', סימן קנה|, ולומר על זה תפלה מ"לקוטי תפלות", כי שם מדבר רבנוז"ל מאריך אפים ומסבלנות שזוכים על ידי ארץ ישראל, עין שם; כי נורא ונפלא הוא מאד. ומובא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ז'|, אשר כל ענין של ארץ ישראל הוא אמונה, כמו שכתוב |דברים יא, יב|: "תמיד עיני הוי"ה בה מרשית השנה ועד אחרית השנה", ולכן אי אפשר לזכות למדת הסבלנות, אלא על ידי תקף האמונה, שידביק את עצמו בו יתברך, וידע אשר דבר גדול ודבר קטן לאנעשה מעצמו אלא מהמאציל העליון ממנו יתברך בעצמו, ולקנות עשה כל מיני פעולות שבעולם להתחזק באמונה, ומה שקורה אתך ברוחני ובגשמי תדע שזה הכל מהקדוש ברוך הוא, ותרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך כאשר ידבר האיש אל רעהו והבן אלאביו, ואף שאני יודע שאתה מתפוצץ מרוב צרות ויסורים, שעוברים עליך משברים וגלים מבית ומבחוץ וכו' וכו', עם כל זאת אין שום עצה להנצל מפגעי ומקרי הזמן, אלא על ידי תפלה והתבודדות לברך אליו יתברך, אבל גם שם צריכים סבלנות, כי אסור לדחיק את השעה בתפלה, כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים כ', קצון|; כי אפילו בתפלה אסור לדחיק את השעה, אלא לבקש מהקדוש ברוך הוא מתנת חנם, ואם יתן - יתן, ואם לאו - לאו, עליו לעשות את שלו, לזרק את התפלות אליו יתברך, ולעמד כעניבפתח ולבקש ולהתחנן רק ממנו יתברך, ואם תהיה חזק ואמייך בדבר זה אז ברב הימים תראה ישועות גדולות. אתה צריך לדעת שרבנו ז"ל אמר, שלהרבה אנשים לא מראים בזה העולם מהשפועלים אלא רק אחר שיצאו מזה העולם, ועל כן אסור לך לפלנדעתך מכל מה שעובר עליך, כי כל יגיעה ויגיעה, וכל טרחוטרחה, וכל העתקה והעתקה שאדם נעתק אליו יתברך עושה רשם גדול למעלה, ומחמת שאין בני אדם יודעים מה קורה למעלה בעולמות העליונים וכו' וכו', על ידי זה הם נשברים. ובאמת לא כן הוא,

כי 'לית רעותא טבא דאיתעביד' | זהר תרומה קנ: | אפלו רצון טוב אינו נאבד; כי אצלו יתברך מאד מאד חשוב כל דבר שעושים בשביל הקדוש ברוך הוא, ועל כן ראה להחזיק מעמד ולא להשבר משום דבר, ואז ברבות הזמן תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, אבל זה תקח לעצמך חק ולא יעבר - להיות סבלן גדול, כי עם מדת הסבלנות עוברים על זה העולם, ובליסבלנות האדם נשבר לגמרי. ולדעתי משיח צדקנו יכניס בעולם מדת הסבלנות, מדת ארץ אפים, כי תכף ומיד כשאדם זוכה להגיע למדת ארץ אפים וסבלנות, הוא נגאל מכל צרותיו; כי כל הצרות והיסורים ואפלו החטאים, רחמנא לישזבן, שאדם חוטא, זה רק מחמת דחיקת השעה, שרוצה תכף ומיד מה שרוצה וכו' וכו', וכשאינן הולך לו, אזי נשבר לגמרי, ומוציא את העצבים שלו על אחרים, וכמו כן הוא בבית עם אשתו וילדיו וכו' וכו', וצריכים לקבל על עצמו ידיעה זו היטב: "לא כלמה שרוצים מקבלים, ולא כל מה שמקבלים רוצים". וזו ידיעה מאד נחוצה, כי רב בני אדם נשברים מחמת דחיקת השעה, שכל כך דוחקים את השעה ורוצים תכף ומיד מה שרוצים, וכשאין הולך להם הם נשברים לגמרי, ולכן אם אתה רוצה לחיות חיים אמתיים, חיים נצחיים, ראה להיות מישב בדעתך, ושום דבר שבועולם לא יוכל לשבר אותך, ודיקא על ידי זה תצליח דרכך בזהובבא ולנצח נצחים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקמג. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר כי תצא ה' תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, רבנו ז"ל הקפיד מאד על למוד הפוסקים, והזהיר את אנשי שלומנו, שילמדו בכל יום חק ולא יעברו שלחן ערוך, ואל יחסר לו יום אחד בלי סעיף שלחן ערוך, ללמד כסדרן, כי על ידי למוד שלחן ערוך, מברר את הטוב מהרע, לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ח', ועל ידי למוד שלחן ערוך זוכים לידי יראה | ספר המדות, אות יראה, חלק ב', סימן ג'; ועל כן תעשה לעצמך חק קבוע ללמד בכל יום שלחן ערוך, ובהתחלה תרגיל את עצמך ללמד הרבה מחבר רמ"א,

תתחיל מהתחלת ארח חיים, עד שתזכה ללסטים את כל ארח חיים תתחיל יורה דעה, כשתסים יורה דעה תתחיל אבן העזר, כשתסים אבן העזר תתחיל חשן המשפט, וכשתזכה לסים תתחיל עוד פעם, וכך תעשה כמה פעמים ללמדך מחבר רמ"א בלי שום פרושים, באפן שתדע איפה כל סימוסימן נמצא, וזה תקון גדול לנשמה. וצריכים להזהר בזה מאד מאד, וזה נקרא בדברי רבנו ז"ל: השלחן ערוך הקטנים, כי רבנו ז"ל רצה שנלמד שלחן ערוך עם כל הנושא כלים, ואמר: ואם אי אפשר לו על כל פנים ילמד בשלחן ערוך הקטנים וזה סובב על מחבר רמ"א, כי אז היה נדפס בכרך אחד שלחן ערוך מחבר רמ"א, ועל כן כדאי לך להתחיל בלמוד מחבר רמ"א, ולגרס הרבה סימנים בכל יום, באפן שתזכה לסים הרבה פעמים את השלחן ערוך, וזה תקון גדול מאד, ברור הטוב מהרע; אשרי מי שזוכה ללמד בכליום שלחן ערוך, ומקים את רצונו של רבנו ז"ל.

ואנשי שלומנו רגילים לומר: כל יום שלא לומדים שלחן ערוך ואין מתבודדים, אין הוא נקרא 'ברסלבר חסיד', הוא יכול להיותמה שרק רוצה, צדיק ולמדן ומקבל, אבל להקרא 'ברסלבר חסיד' אי אפשר רק כשמתבודד בכל יום להקדוש ברוך הוא, ומפרשיחיתו, ומספר להקדוש ברוך הוא כל מה שעובר עליו, ולומד שלחן ערוך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

א' תתקמד. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר כי תצא ה'תשל"ה. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיהנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ומה אמר לך, ידידי היקר, שמאדמאד הסכלת, כי כבר אמר החכם מכל אדם |משלי כו, יז|: "מחזיקבאזני כלב עבר מתעבר על ריב לא לו", כי כל עסקנו הוא לברחמהבלי העולם הזה ולרדף אחריו יתברך בשיחה זו תפלה, להיותרגיל לדבר עמו יתברך - בין בביתו בין בלכתו בדרך, בין בשדה, בין ביער, בין במרתף או בעליה על הגג וכו' וכו', שפתותינוצריכות תמיד להתנועע עם שיחות ותפלות, כי אין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, כי

הכל לכל מה שלמראה עיניך הוא אלקותגמור, רק בהתלבשות הזו, כי מלא כל הארץ כבודו; ועל כן צריכיםתמיד רק לדבר עמו יתברך, ולספר לו הכל, וכן לשקד מאד מאדעל דלתות התורה הקדושה, להיות בכל מקומות התורה הקדושהכרצונו של רבנו ז"ל, שאמר |שיחות הר"ן, סימן כח|: ראוי לאדםשיעבר וילך בזה העולם בכל הספרים הקדושים וכו', עין שם; ובפרטיות עכשו בימי אלול הקדושים, שיש כל כך הרבה עבודה, לומר הרבה תקונים ולקוטי מוהר"ן ולקוטי תפלות ותהליםוהשעורים הקבועים בשלחן ערוך ובמקרא, משנה, גמרא, מדרש, ואיך יש פנאי לדבר מזה או מזה, ומכל שכן להתערב במחלקת שלשטות הנובעת מקנאה, שנאה ורדיפת הכבוד. מה אמר לך "מעוקען נישט אויס גלייכען אלע מחות"ק, על כן כלך ממנו, ולא תתחיל להצטדק לפני שום בריה, יאחז כל אחד דרכו, ותניחשידברו עליך, כי בזיונות הוא ענין גדול בדעת רבנו ז"ל |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'|, ומועיל מאד מאד להגיע אל השלמות, אתה ברח לך רק בכל יום אליו יתברך, ותרגיל את עצמך לילך בכליום למקוה שהוא המתקת הדינים, וכשתטבל תכון שאתה מתחבאבעצמות האין סוף ברוך הוא, ותבטל את עצמך אז אליו יתברך, אשר זהו עקר הקדשה והטהרה. אך למען השם, תברח מכל מינילצים יהיה איך שיהיה |אפלו מאלו המסתובבים בין אנשי שלומנו|, והחזק ביראת שמים כל הימים, ואז טוב לך לנצח נצחים, כי ימינוהבל ועוד מעט יהיה ההכרח למות ולהפשיט את הגוף הגשמי, ומהישאר ממך, כי אם הנקדות טובות שחטפת בכל יום: 'נעגילוואסער', ברכת 'אשר יצר', ציצית, תפלין, צדקה, תורה ותפלהוכו' וכו'; ועל כן למען השם, הרחק ממך את העצבות, ותהיה רגילבנגונים של שמחה בינך לבין עצמך, ותכניס את עצמך לגמרי בתוךהאמונה הקדושה, לידע כי הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותיתתברך, ושום בריה לא תוכל להיטיב לך, ומכל שכן שלא תוכללהרע לך מבלעדי רשותו יתברך, ועל כן למה תהיה כל כך כל כרבעצבות, הלא השם יתברך אתך, עמך ואצלך, גאט וועט דיר בודאיאויס פירענש אם תחזיק בתמך לדבר עמו יתברך, ולאחז את עצמךברבנו ז"ל כל הימים.

ידיך לנצח...

א' תתקמה. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר כי תצא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי, האברך היקר לי מאד,
שיתה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר.
מכתבך לנכון קבלתי עם הכסף להדפסה, אשריך ואשרי חלקך, שיש לך חלק בהפצת המעינות.
חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד להיות בשמחה עצומה, שתהלה לאל, יש לנו רבי
כזה המעורר ומחזק אותנו, ותהלה לאל, אנו נקראים על שמו הקדוש 'ברסלבר
חסידי', חבלים נפלו לנובנעימים, וצריכים להחיות את עצמנו בזה מאד מאד,
הן עם עצמווהן עם חבריו, להזכיר לעצמנו את עצם נפלאות הזכות שיש לנו.
ואודות שדברת ואחר כך התחרטת, כבר אמר החכם: כשאדבראתחרט, ועל כן קדם כל
דבור שרוצה להוציא מפיו, צריך להתישב, אם ידברו או לא, כמו שאמרו חז"ל
|דרך ארץ זוטא|: הוידם דברך, עד שלא תוציאם מפך, עין שם; כי כל המרבה
דבריםמביא חטא |אבות א|, ובפרטיות, כי רבנו ז"ל כבר גלה לנו נפלאותרבות
מקדשת הדבור, ולהפוך מה גורמים על ידי קלקול הדבור, רחמנא לצלן, שנתבלבלת
דעתו לגמרי לגמרי, רחמנא לצלן |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: לח, כט,
עין שם|, ומכל שכן כשמדבר נבולפה, רחמנא לצלן, עוקר את עצמו לגמרי ממנו
יתברך, ואמרו חז"ל |מדרש רבה קדושים כד, ז|: "ולא יראה בך ערות דבר", ערות
דבר זהנבול הפה, עין שם; ובכלל טוב מאד להרגיל את עצמו במדתהשתיקה, כמו
שאמרו חז"ל |חלין פט. |: מה אמנותו של אדם בעולםהזה? ישים עצמו כאלם, עין
שם; ועל ידי שאדם מרגיל את עצמוולדום ולשתק, על ידי זה לא יוכל לו שום
אדם, וצריך לדבר רקעמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, אף כשאדם עומד על
ידוומבלבלו, ירגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, ועל ידי זה יתעוררגם חברו
לשוב אליו יתברך, ויקבע האמונה הקדושה בלבבו. וכמושראיתי פעם לפרש:
"ויברך דוד את השם לעיני כל הקהל" |נחמיהח, ו|, שדוד התבודד עצמו לפני כל
הקהל, ועל ידי זה הכניסבלבם התעוררות גם כן לשוב אליו יתברך, ובפרטיות
כשאחדמבזה אותך אל תענה לו שום דבר, רק תקבלו באהבה, שזהו כלסוד כונת
אלול, סוד התשובה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'. ואמררבנו ז"ל
|ספר המדות, אות מריבה, סימן כט|: מי ששומע חרפתו ושותקנקרא חסיד,
והקדוש ברוך הוא שומר את נפשו, ועוד |שם, סימן פו|: מי ששומע חרפתו ושותק,

על ידי זה נתבטלות ממנו רבות רעות שהיו ראויות לבא עליו, ומה טוב ומה נעים לבקש ממנו יתברך בקול רם בשעה שמבזים אותו: "רבונו של עולם, עזרני שלא אביש שום אדם. רבונו של עולם, עזרני שלא אצער שום אדם. רבונו של עולם, עזרני לאחז את עצמי עמך" וכו' וכו'. וירחיב בזה אתה דבור, ועל ידי זה או שיכניס חרטה והרהורי תשובה במצעים אלו, או שתהיה להם על ידי זה מפלה גדולה; כי צריך לאחז את עצמו תמיד רק בו יתברך בלי שום חכמות ובלי שום פניות, רק בתמימות ובפשיטות; ועל כן, חמדת לבבי, ימי חיינו הבל, והימים והלילות פורחים, איך יש זמן לדבר מה שאין צריכים, הלא עוד מעט נצטרך לחזור אל העולם העליון, על כן תראה להרגיל את עצמך רק לדבר עמו יתברך כל היום וכל הלילה, אפלו כשאתה בין בני אדם, ואל תתביש מפני המלעיגים, כי ממה נפשך, או שיחזרובתשובה ויתעוררו גם כן לשוב, או שיחזיקו אותך למשגע, חסושלום. וכבר אמרו חז"ל |עדיות ה, ו|: מוטב לי להקרא שוטה כלימי, ולא ליעשות שעה אחת רשע לפני המקום; חזק ואמץ מאד מאד, ובפרט שאתה כבר מתחרט ומתביש במה שדברת עד עכשו. ואמרו חז"ל |חגיגה ה. |: העושה דבר ומתחרט - מוחלין לו, עין שם. ברח לך מלצים, והתחבר עם אנשי שלומנו התמימים דיקא. ידיך לנצח...

א' תתקמו. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר כי תצא ה' תשל"ה. שלום וברכה להבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. את מכתבך הקצר לנכון קבלתי, ושמחתי מאד שעדין אתה מחזיק בתמך ללמד בספרי רבנו ז"ל.

ידידי היקר! תכניס את עצמך לגמרי באמונה הקדושה, ועל ידי זה תנצל מכל רע, כי אין עוד התחזקות בעולם, כמו נקדת האמונה, לידע אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכללכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, ואפלו האויר שנושף ידע שהוא נושף אורו יתברך, כי בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, ועל כן א' ו' י' ראשי תבות: א' מ' ו' ח' ז' ק' פ' י' ו' די; כי זה הוא עקר התחזקות האדם, שידע שגם במקומו השפל יכולים למצא אותו יתברך, כי

הוא נושף אלקותו יתברך, ובידיעה זו תזכה תמיד לדבר עמו יתברך - בין בעליה ובין בירידה, ולמען השם, אל תניח את העצבות אצלך אפלו רגע, כי עצבות היא הסטראאחרא, והקדוש ברוך הוא שונא אותה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימןמח|, ותהיה רגיל בתודה והודאה, שהוא שעשוע עולם הבא | עין שם, סימן ב'|, ובא יבוא גם יום ישועתך שתזכה למצא בקרוב את זוגך ההגון לך, ותזכה ללמד תורה בטהרה, כמו שאמרו חז"ל | פסחים קיב: |: מצוה וגוף טהור נושא אשה ולו בנים.

ואודות הנסיעה נא ונא לא להתבלבל, כי מה אתה יודע כונתו יתברך, ואל מה רוצה לזכותך וכו' וכו'; כי כבר אמרו חז"ל במדרש | בראשית רבה סח, ג |: יש שהוא הולך אצל זוגו ויש שזוגו וכו', עיךשם; ועל כן העקר זיך אין גאנצן איבער געבן צו השם יתברך, ולא להתבלבל כלל. ידיך הדורש שלומך... א' תתקמז. בעזרת השם יתברך, אור ליום ראשון לסדר כי תבא ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי, האברך היקר לי מאד, הרוצה להאיר נפשו באור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיך וכו', מהאי נחלא עמיקא וטמירא דנביעביה מקורא דחכמתא עלאה ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. הנה אחרי הוכוח שהיה לך עמי ואחרי שני מכתבים שכתבת לי בענין חסידות ברסלב, אמרתי להשיב לך דברי רבנו ז"ל, שהיה רגיל לומר: "איך ווייס גארנישט"א; כי בדרך כלל צריך האדם להגיע אל דרגה כזו לומר תמיד איני יודע, וכמו שאמרו חז"ל | ברכות ד |: למד לשונך לומר איני יודע, ולמדו ממש רבנו, שאמרכחצות, עין שם; ושמעתי פעם אחת מאחד מגדולי אנשי שלומנו, שעל כן זכה משה רבנו להגיע אל מדרגתו, כי היה רגיל לומר תמיד איני יודע, ודברי פי חכם חן; כי באמת אחר כל החכמות ואחר כל הספקות והקשיות והבלבולים שיש לך עליו יתברך ועל שאר בני ישראל, צריך שתדע כי הכל הבל, הבל הבלים אין בוממש, כי ימינו כצל פורח, ועוד מעט יהיה ההכרח למות, ועל כןמה ולמה להכניס את עצמו בגיהנום בוער כזה, בספקות, בקשיות ובוכוחים שאינו יוצא מזה שום דבר, ולא מעלה ולא מוריד, כי אינו מקרב אל שום תכלית, יותר טוב לסלק את הדעת

לגמר יולומר: "רבנו של עולם, איני יודע כלום, רחם עלי, וזכני להיות רגיל
לדבר עמך בתמימות ובפשיטות גמורה כאשר ידבר איש עסרעהו, וכל אשר עם לבבי
אזכה לספר לפניך. אבי שבשמים, זכני לידע כי אין שום מציאות בלעדיך כלל,
והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותך ממש, ועל כן חוס ורחם על נפשי האמללה
שנפלה כל כך בחשך ותרדמה, עד שמר לי מאד מאד, ועוברים עליהימים
והלילות בחשך ובהבל ובריק, ואין לי שום תקוה בחיים מרירות, ואיני
מרגיש שום טעם בחיים, זכני שיאיר עלי אורך מאיר בכל העולם, עד שאזכה
לראותך ולהשיגך בעיני שכלי, עד שאזכה לידע באמת, כי אין שום מציאות בלעדיך
כלל, ועל ידי זה אזכה לדבר עמך, ובזה אזכה להתנחם ולנחם ולהחיות אחרים".
אחי היקר! רק תרבה לדבר עמו יתברך, ועל ידי זה תרגיש חיים חדשים שלא טעמת
מימך, כי המרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, הוא תמיד מקשר ומיחד עמו יתברך,
און עס איז איהםנישט עלענטב.
ידיך לנצח...

א' תתקמח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נצבים וילך ה'תשל"ה.
שלום וברכה לידיד נפשי, הבחור היקר לי מאד, נר להצדיקיסוד עולם, נחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירו זרח.
איך קום דיר מבשר זיין א בשורה טובה, דאס ברוך השם, עסהאט זיך אפ געזוכט
די אבדה דיין באנק האט מיר געשיקט איין אנדערען טשעק, ברוך השם אשר עד כה
עזרני און די הדפסה האטנישט קיין שאדן. טייערער ברודער יעצט איז די טעג
פון אלולוואס דער הייליגער רבי זאגט | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פח|:
דאסעס זוכט זיך אפ די אבדות אויך זאגט דער הייליגער רבי | שם, חלקא', סימן
קפח|, דאס אלע אבדות זיינען ביים צדיק איבער דעם לאמירזיך אן נעמען און
מחדש מקרב ווערין צום הייליגען רבי'ן און מקים זיין זיינע הייליגע עצות
ובפרטיות רעדן מיט השם יתברך אלע טאג און אויס דערציילן בפרטי פרטיות
אונזער הארץ פארהשם יתברך. ועל כלם דארף מען זיך זייער שטארקען
מיטמצות השמחה דאס שלא עשני גוי, און אויך מיר האבן זוכה גיוועןצו וויסען
פון אזוי איין גרויסען רבי'ן ג.

ברודער הארציקער שטארק זיך זייער און זיי פרייליך, סוף כלסוף וועט דיר
השם יתברך אויך אויס פירען און דו וועסט, אסירצה השם, אן קומען אויפן
הייליגען רבינ'ס ציון, און זיי וויסענדאס גאט ברוך הוא פירט די וועלט מיט
השגחה פרטי פרטית, און|חלין ז': אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן
מכריזין עליו מלמעלה, לייג זיך אריין אין די אמונה הקדושה, לידע
שאינבלעדיו יתברך כלל, און ער פירט אלץ מיט איין גרוסען חשבון, און אלץ
איז שוין אן גיציכנט אויבן דעם טאג דעם שעה די רגעווען דו וועסט זיין
אויפ'ן הייליגען רבינ'ס ציון זארג גארנישט דוועסט, אם ירצה השם, בודאי
אן קומען בשלום, און דו וועסט דארטין פועלן אלץ וואס דו ווילסט דער
איבערשטער וועט דירשיקען א רפואה אויף די פוס און ברמ"ח איבריך ושס"ה
גידיך נארזיי פרייליך און לאז נישט צו ביי דיר די עצבות און מרירות
אפלוואיין רגע ממש; אשרינו און פארט אשרינו מיר האבען אזוי איינגרוסען
רבי'ן וואס לערנט מיט אונז אזוינע הייליגע עצות אוןהתחזקות.
ידיך לנצח...

איך פאר יעצט ארויס קיין ארץ ישראל, און נאכדעם וועל איך אים ירצה השם,
זיין ביים הייליגען רבינ'ס ציון אין אומן, און איך וועל דיר דארטן מזכיר
זיין לטובה.

א' תתקמט. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נצבים וילך ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי, האברך היקר לי מאד,
נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגועלינו ... נרו יאיר.
מכתבך הארך המלא מרירות לנכון קבלתי. מה אמר לך, מאדמאד אני מצטער בצערך
הקשה, ובודאי צרותיך הן צרות גדולותוכו', אך לא כך קבלנו מרבנו ז"ל,
להמשיך את עצמו כל כך אלהצער, אדרבה, רבנו ז"ל למד אותנו את הגלוי הנפלא
של: "בצרהרחבת ליי" | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה|, להשתדל למצא
גסבתוך הצרה הרחבות. וצריך שתדע, שעקר הצרה המרה, מה שנקראצרה באמת הוא,
כשרחוק ממנו יתברך, שאז אין צרה כמוה, אבלתכף ומיד כשמכניס את עצמו
באמונה הקדושה, ויודע ועד, אשראין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ומגדיל

דעתו, שהכלבהשגחה פרטי פרטית, אז תכף ומיד נתבטלים ממנו כל המרירות והיסורים; כי מי שיש לו דעת, ויודע שהכל בהשגחה מהשם יתברך, אין לו יסורים, ואינו מרגיש שום צער, כי השם נתן והשם לקח, יהי שם השם מברך מעתה ועד עולם; ואפלו יסורי הגוף בנקל לקבלם, כשיודע שאין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך נסתר ומלבש ביסורין, ומכל שכן יסורין שחוץ לגוף, כגון: שמבזים אותו, או אין לו הכבוד שרוצה, בנקל לקבלם, כשיודע שאלופו של עולם בכל תנועה ותנועה. ועקר הצער והיסורין הוא, שלוקחין ממנו הדעת, כדי שירגיש את היסורין | עין כל זה בדברי רבנו ז"ל, לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנ; ובאמת מספרים מהבעל שם טוב הקדוש, שכשאדם חזק באמונה ובבטחון חזק בו יתברך, אז אי אפשר לגע בו שום נגע ומכאוב. ואיך מענישים אדם? לוקחין ממנו את אמונתו, ואז הוא כבר ענוש בעצמו.

והנה, אהובי, אחי היקר, צריך שתדע, שרבנו ז"ל אמר | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא: | על ידי פגם אמונת חכמים, והספרים הקדושים אינם נחשבים אצלו, אז דיקא נדון במותרות, שעולים עשנים סרוחים במחו, ומסבבים אותו, ואין לו עצה שלמה, אשר באמת זהו הענש הכי גרוע, שמחו מבהל ומבלבל מאד מאד. ולדעתי, זהו כל המרירות והבלבולים והיסורים שעוברים עליך, כינפלת מהאמונת חכמים, והספרים כבר אינם חשובים בעיניך כמו שהיו חשובים בתחילת התקרבותך, עד שיכולים לעבר לך ימים שלמים, שלא תלמד בתוך ספרי רבנו ז"ל וכו'. ועתה אשאל אותך, האם פלא שעוברים עליך כל מיני מרירות ויסורין?! הלא אם היית שוקד על דלתות ספרי רבנו ז"ל, לא היית נופל כל כך בדעתך, וכולא היה מבלבלך שום דבר שבעולם, ולא היית מתפחד ומתפעל משום בריה שבעולם, אפלו הוא אחד מאנשי שלומנו; כי אצל רבנו ז"ל יש למודים ערבים ומתקים כאלו, עד אשר מגלה את אמתת מציא אותו יתברך בגלוי נפלא כזה, עד שאין צריכים כבר שום דבר בעולם, ומבטלים את עצמן לגמרי אליו יתברך, ואין חפצים בשום רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך. חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד. צריך שתדע שהכל דמיון גדול, מה שהבעל דבר מכניס בדעתך כאלו אבד מנוס ותקוה ממך, הכל שקר וכזב, כי השם יתברך מלא רחמים, ואוהב אותך מאד מאד, ורוצה רק בטובתך, וקורא אותך שתשוב אליו,

ואלוהי מחשבות הנכנסות בך בכל פעם כאלו אבד מנוס ותקוה ממך, כלזה הן מחשבות של הסמ"ך מ"ם הרוצה לנקם בך ולצער ולעקם את לבך ודעתך. תראה להכניס את עצמך רק באמונה פשוטה, ולחזר לעצמך תמיד: "מלא כל הארץ כבודו", "אין שום מציאות בלעדיך כלל", "בכל תנועה ותנועה שם אתה יתברך נמצא", "שום בריה לא תוכל להיטיב עמדי או להרע לי מבלעדי רשותך". וכלמה שתחזר את זה, כמו כן יתישבו עצביך וחושך, ותהיה רק בשמחה תמיד, ולא תפל רוחך משום דבר שבעולם, כי האמונה היא יסוד היהדות, וכל המצוות תלויות בזה, כמו שכתוב |תהליסקיט, פון: "כל מצותיך אמונה", כל המצוות צריכות להביא לאמונה. אהובי, אחי! כלך מדבורים כאלו מה שכתבת לי, שאתה נמצא במצב כזה, רחמנא לצלן, עד שאתה הולך במחשבות של לאבד את עצמך לדעת, רחמנא לצלן, למה תדבר כך, אפלו שיהיה האמת כן כמו שכתבת לי שצובר עליך וכו', אך הלא תחוס ותרחם על אשתך ובניך וכו', ומכל שכן, כי המאבד עצמו לדעת, אין לו חלק לעולם הבא, והוא מנדה לשמים ולבריות וכו' וכו', כלך מדבורים כאלו, כלך ממחשבות כאלו וכו' וכו', תכניס בדעתך דברי רבנו ז"ל, ותרגיל את עצמך בחדושין דאורייתא, ואפלו דבור אחד יהיה חשוב בעיניך. ורבנו ז"ל אמר, שכל הצרות שעוברות על האדם הן מפני שאין לו אמונה בחדושין שלו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא; וכן אמר, כשאדם זוכה לבטל את עצמו בבטול גמור אליו יתברך, ואז כשחוזר מהבטול מתפשטים ומתגברים עליו ביותר המרירות והיסורים, ועל כן ההכרח להתחבא ולברך בתוך חדושין דאורייתא |עין שם, סימן סה|. וכבר כתבתי לך פעם |כמדמה|, שתהלה לאל, ישלך כלים נפלאים לחדש חדושי תורה, כי כמה פעמים כתבת לי חדושין נפלאים הראויים לדפוס, ועכשו תפל כל כך בדעתך, עד שתכתב לי דבורים כאלו וכו'?! ואם אמנם אני דן אותך לכף זכות, אף על פי כן צריך שתדע, אהובי, אחי, כי אם לא תחוס ותחמל על עצמך, שום בריה לא תחוס ותחמל עליך, כי אדם קרוב אצל עצמו |סנהדרין י.], ואדם יודע באמת מכאובי נפשו ולבבו יותר מכלהעולם, ועל כן כלך מאחרים, אם אפשר לך למצא חבר טוב, ולדבר עמו מהתחזקות - אחז בו, ואם אי אפשר לך, תראה לקים דברי רבנו ז"ל, שגלה על הפסוק |יחזקאל לג, כד: "אחד היה אברהם", שאברהם אבינו עבד את השם יתברך

בבחינת אחד, שלאהסתכל על שום בריה שבעולם.

ולמען השם לטובתך הנצחית, תראה לקנות לעצמך כלי נגינה, ותרגיל את עצמך לשמע נגונים, ותחיה את עצמך, וכן תראה לרקדבכל יום על נעם חלקך, שאתה יודע מרבי אמת כזה, רבי המרחםעליך, רבי המחיה ומחזק אותך כל כך, מה היית עושה בלעדיו? וכבר אמר רבנו ז"ל פעם אחת לאנשי שלומנו: פון אייך קענט אירוויסען וואס עס טוט זיך מיט די וועלט מא דאך איר האט שוין דיבורים און די התחזקות, און פון דעסוועגן גייט אויף אייך אזויפיהל איבער היינט שטעלט זיך פאר די מענטשן וואס האבן נישטדי דבורים און די התחזקות וואס גייט אויף זיי איבער און מיטוואס קענען זיי זיך קילען און דער האלטן זיךה.

חמדת לבבי! אל יהיו דברים אלו קלים בעיניך, כי הם חייךוארך ימיך; כי אתה נמצא עכשו במצב כזה, אשר אסור לךלהתבלבל מאחרים כלל, רק לעשות כל מיני פעלות שבעולם לחזקאת עצמך, ולגרש ממך את המרירות יהיה איך שיהיה, בכל מיניעצות שבעולם, ואפלו מיט נאריש מאכן זיך, כי העצבון והמרירותיכלו, חס ושלום, את מחך וכחך, ויקלקלו את עצביך וחושיק, רחמנא לצלן, עד שתצא לגמרי, חס ושלום, חס ושלום, מדעתך.

והנה אודות הצרות שלוחצות את לבך ודעתך, אין שום עצהאחרת, רק ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שם בני אדם, ולהיות רגיללדבר עמו יתברך, כאשר ידבר איש עם רעהו, ואף שנדמה לך שאינמי ששומע אותך, הכל דמיון גדול, כי אין בלעדיו יתברך כלל, והואיתברך עומד על ירך ושומע דבוריך, וכל דבור עושה רשם למעלה, וברבות הדבורים תזכה להושע ולהגיע אל מה שאתה צריך להגיע.

אחי היקר! אין שום עצה אחרת בעולם לתן לך, כי אם"התבודדות", וצריך שתדע, כי בלי"התבודדות" האדם הוא משגעממש, כי לכל אדם לוחץ משהו בלבבו - איזה צער, איזה מכאוב, והיה רוצה מאד מאד לספרו למישהו, אך אינו מוצא לפני מי לספרוכו', ואפלו כשכבר מוצא, אינו יכול לספר את כל לבבו וכו', כיעל פי רב מתביש, וכן כמה וכמה פעמים כשמספר לאחר, אז לאדי שהלה אינו מחזקו, אלא שובר את רוחו, ומפילו וזורק אותו|שקורין אראפ ווארפן|; ועל כן, חמדת לבבי, אם אתה רוצהלשמע בקול רבנו ז"ל ולא להשתגע לגמרי, חס ושלום, חס

ושלום, ומכל שכן שלא תאבד את עצמך לדעת, שתהיה רגיל לדבר עמויתברך בלשון
שאתה רגיל בה |באידיש|, בלי שום חכמות כלל, רקבתמימות ובפשיטות גמורה,
כאשר שני בני אדם מדברים, וכל מהשעולה על לבך ועל דעתך תספר לפניו יתברך,
ועל ידי זה ישלםמחך ודעתך, ותתפשט עקמומיות לבבך. ובלבד, שתהיה עקשן
גדולעל דבר זה מאד מאד בלי שום טעם ושכל כלל.

ולמען השם, תרגיל את עצמך במדת הסבלנות, לסבל כל הבאעליך, ותעשה לעצמך
שעור בספר "ארך אפים", אשר שם מבארבאריכות מדת הסבלנות, ואיך שכל קיום
האדם בגשמיות וברוחניותתלוי רק בזה. וכן תהיה רגיל לומר בכל יום הרבה
פרקים משניותודפים גמרא וסימנים שלחן ערוך מחבר רמ"א בתמימות
ובפשיטות, ואל תסתכל על אלו הלועגים ושוחקים מזה, חוסה על עצמך לבלתשתגע,
חס ושלום, חס ושלום, לגמרי. וצריך שתדע, כי בזה העולםצריכים בקיאות גדולה
לעבר את זה העולם בשלום.

אהובי, אחי! יש להרבות דפים ועמודים לכתב לך, כפי מהשיש עוד לכתב לך, אך
אין הפנאי, כי טרדותי רבו עד מאד, אקוהלהשם יתברך שתוציא לעצמך רמזים
מהמכתב הזה, ותזכה לשנותאת בחירתך לטובה, ותתחיל לחיות חיים חדשים לגמרי,
חייםמתקים, ווייל טייערער ברודער, עס איז נאך נישט אזוי פינסטערווי דו
מאכסט דאס דער עקר פרייליך זיין תמיד, און טאנצן, אוןזינגען א גאנצען
טאג, און קוק נישט אויף קיינעם האב נאר איןזינגען ווי זיך צו ראטעווען פון
אונטער גיין, חס ושלום, זארג נישטמיין קינד גאט וועט דיך בודאי אויס
פירען האלט זיך צוזאמעןמיט אונזערע לייט "ברסלבר חסידים", און גיי אריין
בקביעות איןזייער שטיבל, און מסתמא וועסטו דארט הערין הייליגע
דבורים, וואס וועלין דיר זייער זייער מחיה זיין.

למען השם, ברח לך מכל מיני מחלקת שבעולם, ותהיה מעבירעל מדותיך אפלו
שיבזו אותך בפניך, ואפלו שיהיו הבזיונותמאשתך ומבנותיך או מבניך סבול
תסבל, כי אין לך טוב ממדתהסבלנות, ואיך יכולים לסבל? רק על ידי "אמונה",
להכניס בדעתואמונה פשוטה, וזה יהיה כל חיותך וכל התחזקותך.

ידיך הדורש שלומך באהבה רבה, ומאחללך כתיבה וחתימה בספרן של צדיקים...

למען השם, אל תעשה שום פעלות שבעולם לשאת חן בעיני בני אדם, כי הכל הבל, והוא בכלל חן של שקר המובא בלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן ס'; אתה עשה את שלך, לברך תמיד רק אליו יתברך, ושפתותיך תמיד יתנועעו בשיחות ותפלות, שירותות שבחות, והשם הטוב יעשה כמו שהוא יודע מה שטוב בעדך, או שתתפרסם וכו', או להפוך וכו', אל תבלבל את דעתך בשטיות כאלו, רק זיך אין גאנצען צו השם יתברך איבער געבן.

א' תתקן. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר נצבים וילך ה'תשל"ה. שלום להבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי. והנה אודות הספרים, תאמין שההכרח המתין, ואי אפשר לדחק את השעה, ואף שכואב הלב, למה רמהאותנו המדפיס, ולוקח כל כך הרבה זמן, ומי יודע מה יהיה, אף ההכרח לחכות ולקוות ולמסר את עצמנו רק אליו יתברך, כי סוף כל סוף מה יהיה כבר אם תלך להתקוטט עם המדפיס שימהרמלאכתו, האם דבר זה תלוי ברצונו?! עליך לחקק בדעתך, כי אינשום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ואין אדם נוקף אצבעו מלמטהאלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה | חלין ז':, והכל תלוי רק ברצונו יתברך לבד, ואנו צריכים רק לבקש ממנו יתברך, שימהר אתהמדפיס ויגמר מלאכתו. ולדעתי זה יועיל יותר מאשר תלך להתקוטט עמו, כי הלא הוא יתברך מנהיג את עולמו, והכל תלוי רק בו יתברך, ואין שום טבע כלל, כי גם הטבע הוא כסא להשגחה. ולמען השם, תרגיל את עצמך במדת הסבלנות, לסבל כל העוברעליך, ואי אפשר לסבל, כי אם על ידי רבוי תפלה ובקשה, שהואכלי האמונה הקדושה; כי כל מה שאדם זוכה להרבות בתפלה, כמו כן נבנית לו יותר אמונתו בו יתברך, ונתישבת דעתו, ועל ידי תפלה ובקשה ממנו יתברך תפעל יותר מאשר תפעל עם מחלקתוסכסוכים; על כן כלך מדרך זו, וברח לך רק אליו יתברך, ותראהנסים שבסמוך ממש יגמר כל הספר, ובעזרתו יתברך, בעשרת ימיתשובה הבאים יובא אל הכורך; ועל כן אל תדאג כלל. הכפלהדבר, לא לצאת לריב עמו, רק לבקש ולהתחנן ממנו יתברך, והואיעשה עמך נסים ונפלאות; כי התפלה והאמונה ממשיכים נסים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'.

אהובי, אחי, מה טוב ומה נעים להרגיל את עצמו במדתהשתיקה, ואז תזכה למח
מישב, כי המח כפי הדבורים.

ידיך לנצח... ולמען השם, לא לפל בדעתך בשום אופן שבעולם, רק להחיות את עצמך
עם התורה הנוראה של "אזמרה לאלקי בעודי" | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
רפב, | שמבאר שם, כי צריך למצא בעצמו תמידנות טובות, ולדון את עצמו ואת
אחרים תמיד לכף זכות; אשרינוואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו.
א' תתקנא. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים וילך ה'תשל"ה.
שלום וברכה וכל טוב סלה אל מעלת ידידי היקר לי מאד, שותה ממי הנחל הנובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו'
... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך מיום שני לסדר תצא לנכון קבלתי, ומרבהטרדות לא היה הפנאי
להשיבך תכף ומיד.

אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להיות בחלקו של רבנו ז"ל, וזכינו להיות אצלו
בראש השנה, אשר הרבה לדבר ולשבח אתמעלת האיש הזוכה להיות אצלו בראש השנה,
ואמר |חיי מוהר"ן, סימן תג|, שמי שהיה אצלו בראש השנה, ראוי לו לשמח כל
השנהעל נעם חלקו. ואמר, שבראש השנה יכולים לקבל ממנו תקוניםכאלו, אשר בכל
השנה אי אפשר לקבל; על כן, אהובי, אחי היקר, תהלה לאל גם אתה היית בראש
השנה זה בקבוץ של אנשי שלומנו, ראוי לך לשמח מאד מאד כל השנה יהיה איך
שיהיה, ובזה תגלהאת פנימיות האמונת חכמים שלך, ועל כן אין מה להאריך
עכשו, כי לדעתי זה צריך להיות החזוק שלנו על כל השנה. ורואיםבעולם, שעובר
על כל אחד ואחד בכל יום מה שעובר ברוחניותובגשמיות, ולבסוף גלוסט זיך נאך
צו קריגען אויף אזוי איינרבי'ןט. ותהלה לאל, אנחנו מאמינים בו ומשתדלים
ללמד ספרוהקדוש, ואנו מסתופפים בצל קורתו ובפרט בראש השנה, בזה ראוילרקד
כל השנה, ובשמחה זו יזכה שימשך עליו אור וקדשת רבנוז"ל; כי כפי שאדם מחיה
את עצמו באיזו קדשה ומשתוקק אליה, כמו כן נמשכת עליו הארה עצומה מקדשה זו,
ובפרטי פרטיותלהחיות את עצמו עם ראש השנה של רבנו ז"ל, וראוי להחיות
אתעצמו בזה מאד מאד כל השנה, ולעורר את חבריו שיעשו כל מיניפעלות שבעולם,

וישברו את כל המניעות, ולבא בכל ראש השנהאל קבוץ חסידי ברסלב, כי בכל מקום שמתאספים אנשי שלומנובראש השנה בצותא חדא, שם רבנו ז"ל ממש; אשרי הזוכה להיותנמנה עם אנשי שלומנו חסידי ברסלב בראש השנה. וראוי לכל אחדלצוות את בניו וחתניו, שיראו להיות כל ימי חייהם בין חסידיברסלב בראש השנה יהיה איך שיהיה לא יסתכלו על שום מונעומעכב, וישברו את כל המניעות והעכובים, ויבואו בשמחה עצומה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תתקנב. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר נצבים וילך ה'תשל"ה.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל אהובי, אחי, האברך היקרלי מאד, נר

להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח.

אהובי, אחי היקר! מכתבך הדחוף לנכון קבלתי, והנהלהשיבך, הלא ספרי רבנו

ז"ל בידך, הפך בהם, ושם תמצא מרגועלנפשך, וכל חדושינו צריכים להיות רק

לחדש את עצמנו לקיםדבריו, וזה החדוש הכי יפה ויקר מאד, והנה אודות עניניך

כברדבר מזה רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן רסג|, ואמר לאחד, ששכיח מאדבין

בני הנעורים, שנעשה קלקול ביניהם ובין נשותיהם, ונפרדיםזה מזה איזה זמן,

ואמר שזה מעשה בעל דבר שמניח את עצמועל זה מאד לקלקל השלום של בני

הנעורים, כדי שיתפסובמצודתו, חס ושלום, על ידי זה, כי הוא אורב על דבר זה

מאדלתפסם בנעוריהם על ידי קלקול השלום בית, חס ושלום, שגורםבערמומיותו

לקלקל השלום ביניהם, עין שם; על כן, חמדת לבבי, כלך מדרך זו בשביל שטות

כזו ומעשה נערות שעשתה אשתךעמך, לומר איזה ווערטל עליך לפני חברותיה

בפניך, תעשהמחלקת כזו, בודאי לא היתה כונתה לצערך, רק כך דרכן של

נשים, תכף ומיד אחרי החתנה להתפאר ולהתגאות לפני חברותיה: "ראויש לי בעל"

וכו', ותאמין לי כי הכל רק מעשה נערות, ולא היהבזה שום כונה לביש אותך,

ובודאי אם תסביר לה בדרך נחתוהשקט, שלא תעשה עוד פעם דבר כזה לביש אותך

ברבים, בודאיתבין ותקים הדברים, כי היא אינה יודעת אפלו למה אתה

ברגזובכעס עליה על כך.

חמדת לבבי! עשה למען השכינה הקדושה ולמען רבנו ז"ל לתתפיס עמה, וברח לך

ממחלקת העוקרת את האדם משניהעולמות. וכבר אמרו חז"ל |חלין קמא|. גדול שלום שבין אדםלאשתו, שהרי אמרה תורה: שמו של הקדוש ברוך הוא שנכתבבקדשה ימחה על המים, עין שם; ואתה יודע כי הסוף של מחלקתבין איש לאשתו הוא גט. ואמרו חז"ל |גטין צ:|. כל המגרש אשתוראשונה, אפלו מזבח מוריד עליו דמעות; ועל כן, אחי היקר, כלךמקפידות, ותקבל הכל באהבה, ובפרטיות עכשו שהם ימי אלולהקדושים, ורבנו ז"ל גלה לנו |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'; ובחלק ב', סימן פז|, שכונת אלול היא "לשמע בזיונו ולדום ולשתק", וברוךהשם, עס איז דיר אונטער גיקומען א בזיון, אתה צריך להחיותאת עצמך בזה מאד, על כן אחז במדת השלום, ואל תתגרש, חסושלום. ויש לומר ו'יבן ש'ם מ'זבח ל'ה', ראשי תבות: שלו"ם, כיכל המגרש אשתו ראשונה אז גורם לבכית המזבח, שהוא בחינתחרבן המזבח, אבל להפוך, על ידי שלום בונים את המזבח, שהואבחינת ו'יבן ש'ם מ'זבח ל'ה' ודו"ק. ויש לתן טעם מה שיכות ישלמזבח אל שלום בית, אשר על ידי קלקול השלום בית בוכההמזבח? אך אמרו חז"ל |ברכות נה:|. כל זמן שבית המקדש קים,מזבח מכפר על ישראל, ועכשו שלחנו של אדם מכפר עליו; ואיתאבלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן סט|, כי כל ההשפעות שיש לאדם, הןעל ידי אשתו דיקא, עין שם; ועל כן אם יש לו שלום בית אז נזוןעל ידי השפעת אשתו, ונתכפר לו. כי אמרו חז"ל |תענית כג:|.אתתא שכיחא בביתא ויהבא ריפתא לעניי ומקרבא הנייתאכ;והצדקה מצלת מדינה של גיהנום, כמו שאמרו חז"ל |גטין ז|. כלהגוזז מנכסיו ועושה מהן צדקה נצול מדינה של גיהנום; ועל כןשנתקלקל שלום ביתו אז הוא נחסר מכל הטוב, כמו שאמרו חז"ל|נדרים מא:|. בחסר כל בלא אשה, ועל ידי זה אין לו מי שיכפרבעדו, כי אם המזבח, אבל בעוונותינו הרבים משחרב בית המקדש,אין לנו מזבח, ועל כן גורם בכיה להמזבח שאינו במקומו ואינויכול לכפר, וקל להבין.

ועוד יש לומר על פי מה שאמרו חז"ל |במדרש רבה, פרשת ויקראב|: בכל מקום שנאמר לי, אינו זז לעולם, לא בעולם הזה ולאבעולם הבא, "במזבח" שנאמר |שמות כ, כב|: "מזבח אבנים תעשהלי", נמצא, שהמזבח משרה שכינתו יתברך בעולם. ואמרו חז"ל|סוטה יז:|. איש ואשה זכו - שכינה ביניהם, לא זכו -

אשאוכלתן, כי הם מסלקים השכינה, ועל כן כשנעשה פרוד ביניהם, נעשה פרוד בין הדבקים, ומגרשים את השכינה; ועל כן המזבחדיקא בוכה, כי משרה שכינה בעולם, ואלו גורמים לסלק השכינה, וקל להבין. ועוד יש לומר על פי דברי המכילתא בפרשת יתרו: מהאם אבני המזבח שהן לא רואות ולא שומעות ולא מדברות, עלשמטילות שלום בין ישראל לאביהם שבשמים, אמר הקדוש ברוך הוא: "לא תניף עליהם ברזל" | דברים כז, ה|, המטיל שלום בין אישלאשתו, בין עיר לעיר, בין אמה לאמה, בין ממשלה לממשלה, ביןמשפחה למשפחה, על אחת כמה וכמה שלא תבוא פרענות על ידו. וזה שמתקוטט עם אשתו, גורם תכלית ההפוך, כי גורם להניףהברזל, ועל כן דיקא בוכה המזבח, כי גורם פורענות בעולם וקללהבין. חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרביאמת כזה, אחז עצמך בצותא עם אנשי שלומנו היקרים, חסידיברסלב, ואז טוב לך כל הימים. ותראה לבא אל הקבוץ הקדוששלנו, כי בכל מקום שמתקבצים אנשי שלומנו בראש השנה, ומתפללים שם בהתקשרות לרבנו ז"ל, והקבוץ נקרא על שמו, שסרבנו ז"ל ממש, ומקבלים שם את התקון מרבנו ז"ל; חבלים נפלולנו בנעימים, אשרינו! הדורש שלומך...

א' תתקנג. בעזרת השם יתברך, יום שני צום גדליה ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירוזרח לנצח נצחים. הנה בטרם נסיעתי לארץ ישראל קבלתי מכתבך הארך והנחוץלשובה, אך מחמת שהייתי כבר בחד כרעא חוץ מביתי, לכן לאהשבתי לך. ודע לך, ידידי היקר, בענין עצם הדבר, יש לומר פניםלכאן ופנים לכאן, וצריכים לבקש הרבה: "ותקנני בעצה טובהמלפניך", כמו שהזהירנו רבנו ז"ל, ובפרט בעניןך, בודאי אין שוםעצה אחרת, רק לתלות עיניך למרום תמיד, וצריך שתחקק בדעתך, כי רק הוא יתברך יכול לעזר לך, ורק בידו תלויה ישועתך, ועל כןכלך מהם, מה לך עמהם, הלא שוברים את רוחך ומחלישים אתדעתך, וקבלנו מרבנו ז"ל, שרק התחזקות צריכים לשמע ולאשיפילו אותי, כמו שראה רבנו ז"ל חזיון | עין חיי מוהר"ן, ספוריםחדשים, סימן יא|, שאמר רבנו ז"ל להזקן שבא אליו

והוכיחו, ורצה להפילו: לך לך ממני, חשבתי שתחזקו אותי, ועכשו אתם מפילים אותי, עין שם; והוא למוד עמק, ומכרח מאד, בפרט לאברך, שצריך שיהיה מצחו חזק מאד נגד כל הקמים עליו, ואל יתפחד כלל משום בריה שבעולם. ולזכות לזה הוא רק על ידי רבוי תפלה והתבודדות, להיות רגיל תמיד לדבר עמו יתברך, ועל ידי זה יזכה לגוף קדוש מגן עדן, שהוא בטול המקום, שלא יהיה אחוז בשום מקום רק בויתברך, שהוא מקומו של עולם, וכמובא בכתבי האריז"ל: 'מקום' עולה 'הוי"ה' בהכאה כזה: 'פעמים י', 'ה' פעמים ה', 'ו' פעמים ו', 'ה' פעמים ה'; ותכף ומיד כשאדם זוכה להגיע אל דבר זה שנתבטל אצלו המקום, אז כבר אינו מתפחד משום בריה שבעולם, מאחר שאחוז ודבוק בו יתברך, ואחר כך צריך שידע שההכרח שיעבר עליו מה שיעבר, ויחזק את עצמו בכל מיני אפנים שבעולם, ואז דוקא כשיעמד חזק, יזכה להתיחד עם השכינה, וכל זה מרמז בספורי מעשיות |במעשה ב' | ממלך וקיסר, שהבת קיסר עשתה מקום ובאו לשם כמה ועמדו על המקום, והתחילו לשיר לפניו נגון ושירנפלא, והיא השיבה להם: "עס איז זייער שיין, אבער די זיבען וואס ערין זיינען נאך אויף דיר נישט איבער גיגאנגען", ל, שזה מרמז על מדרגות צדיקים גבוהים שכבר זכו לזה, שעמדו על סוד המקום, רק עדין לא עברו עליהם השבעה מימות, שהוא כלל הבזיונות שצריך לעבר על מי שאוחז את הכתב, שהם החדושי תורה וכו'. כל הענין הזה דבר עמי ר' לוי יצחק ז"ל | נרו יאיר | קדם ראשהשנה בבאור נפלא, ושיך לכלנו. ותראה להוציא מזה לעצמך רמזים נפלאים, לחזק את עצמך ולהחיות את עצמך, ולא לפלכל כך בדעתך מכל דבר. ובפרטיות כי מי יודע אולי האסטו דעם כתבם, ועל כן חזק ואמץ מאד מאד להיות תמיד חזק ואמץ מאד מאד לא לפל ברוחו, ושלא תחלש דעתך משום דבר אפלו כלהעולם כלו יעמדו עליך, כאשר ספר רבנו ז"ל המעשה שהיה בימיה בעל שם טוב, מה שאמר לאברך אחד, שכל העולם יעמדו עליך, ויחלקו עליך אפלו עופות וכו' | עין בסוף חיי מוהר"ן; | העקר לאלהתערב עם אחרים, כי אמרו חז"ל | ילקוט שיר השירים, רמז תתקפח | כל מי שאומר תורה ברבים, צריך להיות צנוע ככלב; ועל כן כל מחבורות בני אדם המדברים ליצנות, וברח לך רק אליו יתברך, ותעמד בקרן זוית, ותהיה בטל ומבטל כחרס הנשבר אליו יתברך, ואז דיקא תזכה לכל טוב

אמתי ונצחי.

ידיך לנצח...

א' תתקנד. בעזרת השם יתברך, ערב סכות ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתביך היקרים קבלתי זה שלש פעמים, אך לא הייתי בביתיכל הזמן, תהלה לאל, זכני השם יתברך בזכיות חנם להסתופףבקבוץ הקדוש שלנו בראש השנה בירושלים, ותהלה לאל, עברעלינו הראש השנה הקדוש יפה מאד, ונחת רוח לראות קבוץ גדולשל אנשי שלומנו היקרים המתפללים יחד בהתקשרות לרבנו ז"ל, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

אהובי, אחי היקר! להשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרטיות כיספרי רבנו ז"ל בידך, ועל כן למה אתה צריך את דבורי, הלא גםהם נלקחים מספרי רבנו ז"ל, ועל כן טוב יותר שתהיה רגיל לעינבהם, ואז לא תצטרך לדברי, וכן לא תצטרך לשום דבוריםשבועולם, כי רבנו ז"ל ותלמידו הקדוש והנורא מוהרנ"ת ז"ל, כברהכיני לנו דבורים על כל מה שעובר ויעבר עלינו, והם מחזקיםומאמצים אותנו לבלי לפל בדעתנו ולבל נקרר התלהבותנוותשוקתנו, רק נזכה להתחזק ולהתאמץ בכל פעם מחדש; אשרינוואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, חבלים נפלו לנו בנעימים. וראוילנו להחיות את עצמנו בכל פעם מחדש על גדל נפלאות החסדחנם שעשה עמנו השם יתברך, שזכנו בזכיות חנם להתודע מרביאמת כזה, רבי המוליך אותנו על דרך האמת, רבי המוציא אותנומטנוף מעשינו וכו' וכו'. וצריך שתדע, אהובי, אחי, שבזה צריכיםלהחיות את עצמו מאד מאד, יהיה איך שיהיה על כל פנים אניידע מרבי כזה, וגם אני משתדל לילך בדרכו הנעימה שסלל לנו, ומכל שכן, שתהלה לאל, איני מתנגד עליו ועל אנשיו היקרים. חמדת לבבי! אודות ... דע לך, כי שמעתי מר' לוי יצחק |נרויאיר| |ז"ל|, כי בדרכי רבנו ז"ל ההכרח לילך בדרך נעם ואהבה, ולהיות ותרן גדול על כל פרט ופרט, כי אם לא, אז יפל או יתרחקלגמרי, או יחזיק תמיד במחלקת. וספר לי, כי היה אצל אנשישלומנו אחד עובד השם נפלא ונורא מאד, ועשה עבודות כאלואשר

שום בריה לא יכולה לעשות כמוהו, והיה מבלה לילות שלמים בשדות ויערות בתפלה והתבודדות, והיה מתפלל בקוליקולות במסירות נפש עצומה. ופעם אחת היה באומן באמצע החרףקור וכפור כזה, אשר שום בריה לא היתה יכולה לצאת ביום זהמהבית, עד שכלם התפללו ביחידות בביתם והוא יצא אז בלילהכזה אל השדה, ובלה שם כל הלילה בקולות ובצעקות, עד שהיהעשיר אחד מאנשי שלומנו מתפלא מאד, מה עושה בעת קור וכפורכזה בשדה, והלביש עצמו בכמה וכמה מלבושים חמים מאד, ויצאלשדה, וראה איך שהלה עומד וזורק את עצמו בידיו ורגליו וכלגופו שלא יקפא, חס ושלום, מרב קור, וצועק בקולי קולות אליויתברך. וחזר העשיר וספר לאנשי שלומנו מה שראה עבודות כאלושהיו אצלו, אך חסרון גדול היה בו, כי לא היה מעביר על מדותיו, וקמצן גדול, ודבר זה העבירו אחר כך מדעתו לגמרי, כי היה בכלפעם במחלקת עם אחרים, וכן אשתו נשתגעה, רחמנא לצלן, ובניומתו, רחמנא לצלן, עד שלא נשאר ממנו כלום, כי אפלו אותם בניהנעורים שהתלקטו סביבו, ברחו ממנו. וספר לי זאת ר' לוי יצחק|נרו יאיר| ז"ל, איך שהאדם צריך להרגיל את עצמו להיות תמידותרן ומעביר על מדותיו, ואף שהצדק עמו וחבריו רודפים אותובחנם, ירגיל את עצמו לדם ולשתק ולא לצאת ולריב עמהם, "כדאילהיות נרדף מלהיות רודף". ורבנו ז"ל למד אותנו רק לברח אליויתברך מכל מה שעובר עלינו בין בגשמי ובין ברוחני, ואמר|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יג|: כשחולקים על האדם, נמצא שרודפיםאותו, והוא בורח בכל פעם להשם יתברך, וכל מה שחולקים עליויותר, מקרבין אותו יותר להשם יתברך, כי השם יתברך בכל מקום, וזה בחינת|שמות יד, י|: "ופרעה הקריב", ודרשו חכמינו הקדושים|שמות רבה כא|, שהקריב את ישראל לאביהם שבשמים וכו', עין שם; והוא יסוד גדול בין בגשמי ובין ברוחני, כי אי אפשר לצאת ולריבעם כל העולם, ומכל שכן עם חבריו, ומכל שכן וכל שכן עם בניביתו ובניו ובנותיו, העקר להיות תמיד ותרן ומעביר על מדותיו, ולהזהר מאד מאד לא לעמד על מדותיו. וחכמינו הקדושים הפליגובדבר זה מאד, כמו שאמרו|מגלה כח|: על רבי נחוניא בן הקנה, שהאריך ימים על שהיה ותרן בממונו, ורבנו ז"ל פרש על זה|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן פד|, שהאריך את ימיו על ידי זה, הינוכשאדם

הוא ותרן ואוחז תמיד במדת אהבה, על ידי זה נתארכים ימיו, וזוכה למצא הטוב הגנוז שבכל יום ויום, מה שאין כן מישהוא תמיד במריבות וקטטות, על ידי זה נצטמצם מחו, והואמבהל ומבלבל תמיד, עין שם.

ואמרו חכמינו הקדושים |בבא בתרא טו:|: איש תם וישר יראאלקים וסר מרע - זהו איוב, שהיה ותרן בממונו, מנהגו של עולםנותן חצי פרוטה לחנוני, איוב ותר משלו; הינו שלא היה מדקדק כל כך על כל דבר, רק היה מותר תמיד משלו |עין שם בפרוש רש"י|, ועל כן על דבר זה נקרא "וסר מרע". ובגמרא |סנהדרין קב:| אמרו: אחאב מתוך שהיה ותרן בממונו, והיה מהנה תלמידי חכמים מנכסיו, כפרו לו מחצה, עין שם; ראה והבן וחכם, אדם עבדעבודה זרה, ומלא את כל הארץ גלולים, אף על פי כן מתוך שהיה ותרן בממונו ומהנה תלמידי חכמים כפרו לו מחצה, כי ענין שלותרנות הוא יסוד גדול ביהדות, והוא תלוי באמונה, ומגלה טהרלבבו ומרחיב דעתו ומחזק חושיו, ומרבה שלום. ובפרטי פרטיותלהרגיל את עצמו להיות ותרן ומעביר על מדותיו בביתו, כמושאמרו חכמינו הקדושים |מדרש רבה, פרשת נשא ט':| למדה אותך התורה דרך ארץ שתהא ותרן בתוך ביתך וכו', נשפך היין - הוותרן וכו', עין שם; וכבר אמרתי פעם לאברך אחד שהתאונן על'אשתו וכו', אתה רואה בעיניך כשאחד בא אליך בעבור צדקה, אתהנותן לו ביד רחבה, מכל שכן וכל שכן כשעושים מגבית בבית המדרש, אתה מכריז סכום הגון, מדוע לא נתן צדקה לאשתך אשרהיא מצוה רבה וכו', ולמה דיקא לאשתך כשהיא מבקשת ממך מעות או עושה איזה הזק בבית, אתה מתמלא חימה וכעס עליה, וכי זוהי דרך?! ורבנו ז"ל הזהירונו מאד לכבד וליקר את האשה ולרחם עליה וכו' |עין שיחות הר"ן, סימן רסד|; וחז"ל הקדושים אמרו|בבא מציעא נט:|: לעולם יהא אדם זהיר באונאת אשתו, שמתוך שדמענה מצויה אונאתה קרובה; ואמרו |שם:| לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, עין שם, והבן למעשה; ובאמת יש להאריך בזה, וכבר נתארך קצת בספר "ארך אפים" קחהו משם, כי הספר הזה מדבר מסבלנות ואריכות אפים, שצריך להיות לכל אדם - הן מעצמו והן מאשתו ומבני ביתו והן מאחרים וכו' וכו', כי הסבלנותהיא יסוד ועקר הכל, והשם יתברך זכני בזכיות חנם לחבר ספר זה בשנת

תשל"ה, שנה שעברה קדם חג הפסח, ונדפס בחמשת אלפים טפסים, ונתפשט במשך כמה חדשים בכל קצווי תבל, ולא נשארמהם כלום, ועכשו בעשרת ימי תשובה תשל"ו נדפס שנית באלפים טפסים, והשם יתברך יזכני להפיצם בכל תפוצות ישראל.

ידיך הדורש שלומך...

א' תתקנה. בעזרת השם יתברך, יום שלישי ב' דחל המועד סכות ה'תשל"ו, שהוא יומאדהילולא דרבנו ז"ל, זכותו יגן עלינו.

שלום שלום לאהובי, אחי ורעי, ידיד נפשי, צמוד בפנימיותלבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח. אם אמנם שבחל המועד נוהגים לא לכתב, אך בדבר האבדהכל מתירים, ובפרט בענייך, אם לא נדבר בזה, יהיה חס ושלום, אבוד נפשות ברוחניות ובגשמיות, בודאי מצוה להרבות בזהבאריכות גדולה.

חמדת לבבי! מאחר שאתה רוצה כל כך לדבר עמי ממהשעובר עליך, ואיני יודע איך יפל דבר, כי עכשו אינני בקוהבריאות, לא עלינו, ועל כן איני יודע אם אוכל להרבות עמךהדבור, אמרתי ויהי מה ארוצה דברי אליך על כל פנים בכתב, למען יעמדו אצלך ימים רבים, כי כפי הנראה תצטרך לדבורים אלו, כי עוד יהיה נעשה עמך מה שיהיה נעשה בימים הבאים, כמאמררבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל: "ברודער, עס וועט זיך נאך טהון אוןטהון, דער עקר האלט זיך"נ. ודבורים אלה סובבים גם עליך. ידידיהיקר, כפי שראינו אצל אנשי שלומנו: כל מי שנשמתו מסגלתביותר להאיר אורו יתברך בעולם, ולהשרות שכירת עזו בין ישראל, עליו עבר יותר מרירות ויסורים וקטנות והרפתקאות, ממה שעברעל אחרים. מה אמר לך, בעצם ענין ההתקרבות אל רבנו ז"ללחזקך ולאמצך שתשאר קים עד הסוף, הוא לדעתי אך למוותר, כימי שזכה להרגיש איזו התנוצצות בעלמא מערבות ידידות זיו אורוהגנוז ועצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, כבר חזק בעצמו מאד מאד, שיעבר עליו מה, הוא כבר לא יסג אחור ממנו, ורק המות יפרידוכו', ומה גם כשאדם חזק ואמיץ בדעתו לאחז את עצמו ברבנוז"ל, אז גם המות לא יפריד ביניהם, כי גם שם לא ינוח ולא ישקט, עד שיביאוהו לרבנו ז"ל, כמו שספר לנו רבנו ז"ל |עין חיי מוהר"ן, אות מעלת המתקרבים אליו, סימן יט|, שהצדיק האמתי יכול

לעשות טובהגדולה לאדם גם אחר פטירתו לעולם הבא, למי שזוכה לבוא אליובשביל תקון וכו', עין שם; ובאמת כפי שזכית כבר להרגיש אפלואיזו הארה והתנוצצות מרבנו ז"ל, ואל איזו ערבות ונעימות הביאאותך אפלו שלא היה רק לרגע קט וכו', אתה יכול לחזק את עצמךולאחז את עצמך במסירות נפש בו ז"ל, ומכל שכן וכל שכןשטעמת והרגשת מה שטעמת והרגשת, שעל זה נאמר |משלי לא, כג|: "נודע בשערים בעלה" - כל חד לפום מה דמשער בלביה, וכמו שפרש רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן א'| על הפסוק |תהלים קלה, ה|: "כי אני ידעתי כי גדול ה'", אני דיקא, כי ההרגש בלב אי אפשרלספר לחברו כלל, ועל כן כפי ההתנוצצות שהתנוצץ והאיר בדעתךמנעם ערבות אור רבנו ז"ל, ראוי לך למסר את נפשך ממש |עיןלקוטי הלכות, הכשר כלים, הלכה ד'|, ולא להפרד ממנו כלל, ובודאייעשה הבעל דבר מה שיעשה לעקרך, חס ושלום וכו', אבלאף על פי כן סוף כל סוף יהיה ההכרח לו להפרד ממך, כי אינהשם יתברך רוצה לכלות אותך, חס ושלום, רק לנסות את פנימיותלבבך אם כונתך היא עם אמת וכו'.

ובאמת כבר הקדים לנו מאור עינינו מוהרנ"ת ז"ל |לקוטי הלכות, ברכת הפרות, הלכה ה'|, שצריכים לסבל בזיונות ושפיכות דמים הרבהקדם שזוכים להתקרב אל הצדיק האמת, ואפלו אחר שמתקרבים, צריכים בכל פעם לסבל שפיכות דמים הרבה מאד והכל לטובה, כי זהו עקר תשובתו ותקונו, כי הצדיק הוא בחינת נקדה העליונה|הנכלל לגמרי באורו האין סוף ברוך הוא|, והתלמיד הוא בחינתנקדה התחתונה |המנח בעמק הר'ע' והחשך שנלכד בו|, ואי אפשרלחבר את הרב והתלמיד יחד, כי אם על ידי שמבטל את ישותווגאותו לגמרי, שנעשה בחינת אין ממש, ואז מאירה בו בשלמותהארת הרב נקדה העליונה בנקדה התחתונה. ואיך נתבטלת מהאדםהישות והגאות? כשמחרפין ומבזין אותו והוא שותק, אז דיקא באאל נקדת הבטול, בסוד אין ממש, ואז זוכה לקבל מרבנו ז"לבאמת. ושמעתי מר' לוי יצחק |נרו יאיר| ז"ל|: "אין ברסלב קעןמען נישט האבן איין קיום אן בזיונות"ס, כי כפי האור והנעםשרבנו ז"ל רוצה להאיר בנו, ההכרח לבטל את הישות והגאותלגמרי, וכשאין זוכים לזה, אזי ההכרח שיבואו על האדם בזיונותושפיכות דמים, ונשבר לבו בקרבו לגמרי, עד שנדמה לו כמהפעמים כאלו אבד מנוס, חס

ושלום, חס ושלום, אז דוקא ברגעההוא אם אינו בטלן, רק בורח אליו יתברך באמת בשיחה זו תפלה, אז מאיר עליו אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה, ומאיר בו זיושכינת עזו יתברך. והבזיונות האלו באים פתאם; כי עקר הנסיון לכל אדם בא פתאם דיקא, כי אם היה האדם יודע שיבאו עליו נסיונות, זה אינו נקרא נסיון, רק כשבא הצער והבזיון והנסיון פתאם, זה נקרא נסיון באמת, כי לפעמים מתלבש הנסיון על ידיאב ואם, ולפעמים על ידי אשתו, ולפעמים על ידי אחרים, ולפעמים על ידי אנשי שלומנו בעצמם, ולפעמים בדבר שאי אפשר לשער מקדם כלל, ועל כן צריכים חזוק בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש, כי כפי האור שרוצים לזכות אותו, כמו כן ההכרח שקדם לו יבא נסיון יותר גדול | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפה; ועל כן חמדת לבבי, חזק ואמץ מאד מאד, במסירות נפש ממשלה שאר קים בצלא דמהימנותא, שהוא צל רבנו ז"ל, אשר | שירה שירים ב, ג: | "בצלו חמדתי וישבתי ופריי מתק לחכי", ומי שזוכה להסתופף בצלו נצל מכל רע, כי כל ענין רבנו ז"ל הוא לקרב אתהאדם אליו יתברך, ולהרגילו לישב בסתר צל כנפיו, וידבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו והבן עם אביו, אשר האדם המרגיל את עצמו בעבודה קדושה זו לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, וכל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות מספר לפניו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, אז דוקא האדם הזה נחבא בצל כנפיו יתברך, ונשמר מכל מיני פגעים, ואשר זו היתה תפלת דודה מלך, עליו השלום | תהלים יז, ח: | "שמרני כאישון בת עין בצל כנפיך תסתירני", וזהו כל ענין צל הסכה, כמו שכתוב | ישעיה ד: | "וסכה תהיה לצל יומם מחורב ולמחסה ולמסתור מזרם וממטר", ומובא בדברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא, | שסוד הסכה הוא בחינת, שסכה ברוח הקדש | מגלה יד. |, שאדם זוכה, על ידי קדשת השבעה נרות, שיהיה מסבב עם אורו יתברך, שהיא אמונתו יתברך, לידע בידיעה ברורה ומחלטת, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, שזה סוד הסכה, שנקראת צלא דמהימנותא, אדם מסבב עם מחיצות, ואינו רואה משום דבר רק אותו יתברך, שזהו עקר הנעם והשעשוע, שאיש הישראלי צריך לזכות בזה העולם, שיהיה מסבב עם אמונה כסכה, בחינת | תהלים פט, ט: | "ואמונתך סביבותיך" וגו', ויתענג

בערבות, נעם, זיו אלקותויתברך.

והנה בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן א' |מבאר, כי השכל והחיותאלקות נקרא בחינת חמה, שמאיר לאדם כשמש, ומחמת גדל האוראי אפשר לזכות לזה, כי אם על ידי בחינת נו"ן, שהיא מלכות, שפרשנו שהיא תפלה |עין בשפת הנחל על סימן א'|, הינו לזכות להגיעאל זה שיאיר לו רק עצם עצמיות אלקותו יתברך, ולא יתבלבלמשום דבר ומשום בריה שבעולם, רק מכל דבר יראה וירגיש רקאותו יתברך, זהו אי אפשר להגיע, כי אם על ידי סלוק חכמתוושכלו לגמרי, ולהרבות בשיחה ובתפלה אליו יתברך בלי שוםחכמות כלל. ולפי זה יתפרש מאמרם ז"ל |סכה ב. |: סכה שחמתהמרבה מצלתה פסולה, והוא על דרך שאמרו |אבות ב. |: כל שחמתומרבה ממעשיו, אין חכמתו מתקימת, הינו כי בעבודת השם יתברךצריכים העקר לבטל בכל פעם את שכל עצמו |עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן קכג|, ולהרבות בתפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונובלי שום חכמה כלל, ואז דיקא יזכה בכל פעם להשגה חדשה וכו'. ועין בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן מח|, שעל ידי פגם הדבור שמדברכל העולה על רוחו, נתבלבל מחו ונופלת סכתו. ולהפך כשעוסקבתפלה, יש לו סכה שלמה וכו', עין שם. על כל פנים איך שהוא, תאמין לי, ידידי היקר, שהיא לנו זכות גדולה, שזכינו בעמקירידתנו להתודע מרבי אמת כזה, רבי המחיה אותנו וכו' וכו', והואנפלאות תמים דעים, למה דיקא אנו השפלים והירודים זכינולהתודע מרבי נורא ונפלא כזה ולא אחרים וכו'. ואדרבה עוד ישבזה העולם בני אדם המזלזלים באור נורא ונפלא כזה, ואנחנו קטניערך כמונו היום דיקא, זכינו לידע ממנו ז"ל. ובאמת מוהרנ"ת ז"למפליא לדבר מזה |בלקוטי הלכות, ברכת הריח, הלכה ד'|, ואמר, שכמובכלליות ישראל אנו נקראים עם סגלה, שהוא ענין של למעלהמהשכל, להבין למה דיקא בחר בנו מכל האמות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא|, כמו כן בפרטיות אפלו בין ישראל בעצמן נקראיםתלמידי הצדיק יחידי סגלה, כי הוא ענין של למעלה מהשכל, להבין למה דיקא אלו זכו להתודע מאור נעלם ונסתר כזה וכו', עיןשם. ועל כן, אהובי, אחי היקר, אשר אהבתי אליך היא עד אין סוף, כאשר השם יתברך יודע זאת, ואני מצטער באמת בצערך הקשהוהכבד, החזק ברבנו ז"ל בכל נימי

נפשך, כי הוא חלקך בעלמאדהין והוא חלקך בעלמא דאתי, ואל תאבה ואל תשמע לשום בריההרוצה לעקרך ולרחקך ממנו ז"ל, ואל תירא ואל תחת משום בריהשבועולם יהיה מי שיהיה ויהיה איך שיהיה וכו' וכו'.

ואודות שלום בית תדע שאתה נמצא במצב כזה עכשו, שמהשרק תרצה לעשות על ידי דרך הטבע - תקלקל, ועל כן עצתילך, ברח לך רק אליו יתברך, להיות רגיל מאד מאד לדבר ולשיחולספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך, אך לאשתך ואפלו לחמותך תקים |משלי טו, א|: "מענה רך ישיב חמה ודבר עצביעלה אף"; הינו רק לדבר עמם דבורים טובים ונעימים בדרךאהבה, ואף שאני מרגיש היטב מכאובי נפשך וכו', על כל פניםאתה תדבר עמם רק בדרך נעם, ואפלו שבזו אותך כאשר עשו עדעכשו, ואפלו שקבלת הכאות וכו' - מה לעשות, אתה נמצאבמצב כזה, שאין לך עצה אחרת רק לקים דברי רבנו ז"ל, שאמר|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יג|: כשחולקים על האדם, נמצא, שרודפים אותו והוא בורח בכל פעם להשם יתברך, וכל מהשחולקים עליו יותר, מקרבים אותו יותר אל השם יתברך וכו', עיןשם; ולמען השם, אל תכנס בדעתך אפלו מחשבה כל שהיא, לתןחם ושלום, חם ושלום, גט לאשתך, אתה חזר בכל לילה לביתך, ותעשה עצמך כאינו יודע שום דבר |כדאי לך לעין עוד פעם בכלהענין של סבלנות בארך אפים, עין שם|, ויותר מזה אי אפשר ליעכשו להאריך, אקוה להתראות עמך פנים אל פנים.

ידיך הדורש שלומך...

א' תתקנו. בעזרת השם יתברך, ליל ששי הושענא רבא ה'תשל"ו.

שלום וברכה ופתקא טבא להאברך היקר לי מאד, נר להצדיקנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

את הטלגרם לנכון מקדם קבלתי, ומאחר שהענין נחוץ, אמרתילהשיבך תכף ומיד, אף שאין הזמן גרמא עכשו, ובפרטיות שהואזמן מסירת הפתקאין למעלה, וצריכים לבקש ולהתחנן לפניויתברך, שיצא לאור משפטנו לחסד ולרחמים, וימתקו כל הדיניםמעלינו, בזכות האשל הגדול שאנו חוסים בצלו, אף על פי כןמאחר שאתה נחוץ לתשובה, אמרתי להשיבך. אודות השתף שלך, כדאי וכדאי להתפשר עמו, כי אם תכנס בדיון, אז יסתבך העניןיותר, ותתבלבל דעתך לגמרי, ולא תוכל לעשות כלום

בעבודתהשם יתברך, כי יתעקם לבבך יותר, ועל כן כדאי יותר טובלהתפשר עמו כרצונו, ואל תירא ואל תחת, כי השם יתברך עמך, ושום בריה לא יכולה לקחת דבר השיך לך, כי |יומא לח. |: אין אדםנוגע במה שמוכן לחברו; וזה ברור למי שזוכה לישוב הדעתולאמונה ברורה ומזככת, ובודאי לא יעזב אותך השם יתברך אםתבטח בו, כמו שכתוב |ירמיה לט, יח. |: "והיתה לך נפשך לשלל, כיבטחת בי נאם ה'", כי על ידי בטחון - השם יתברך עוזרו, כמושכתוב |תהלים כח, ז. |: "בו בטח לבי ונעזרתי"; ובאמת במדתהבטחון יש למודים רבים, ואשרי הזוכה להכניס את עצמו בלמודהקדוש הזה, כי הוא היסוד ביהדות ותלוי באמונה, כמו שאמר רבנוז"ל |ספר המדות, אות בטחון, סימן ד' |: על ידי אמונה יבא לבטחון; כיבאמת כשאדם מכניס את עצמו לגמרי באמונה הקדושה, ויודע ועדאשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיותחיות אלקותו יתברך ממש, אז הוא חזק בדעתו מאד מאד, ואינוירא משום דבר שבעולם, כי מה יעשה לו אדם, הלא הכל רק ממנויתברך, ועל כן |שם סימן א' |: מי שיש לו בטחון, אין לו שום פחד, כמו שכתוב |ישעיה יב, א. |: "אבטח ולא אפחד", מאחר שידע שהכלרק ממנו יתברך, ועל כן למה לי להתפחד מאיזה בריה. וכתוב|תהלים קיח, ח ט. |: "טוב לחסות בה' מבטח באדם, טוב לחסות בה' מבטח בנדיבים", והחכם מכל אדם מזהיר וצועק |משלי יא, כח. |: "בוטח בעשרו הוא יפל" וגו', |שם כח, כו. |: "בוטח בלבו הוא כסיל" וגו', כי רק |שם טז, כ. |: "משכיל על דבר ימצא טוב ובוטח בה' אשריו", |שם ג, ה ז. |: "בטח אל ה' בכל לבך ואל בינתך אל תשעןבכל דרכיך דעהו והוא יישר ארחתך, אל תהי חכם בעיניך, יראת ה' וסור מרע", וכבר אמרו חכמינו הקדושים |מנחות כט. |: כלהתולה בטחוננו בהקדוש ברוך הוא, הרי לו מחסה בעולם הזהולעולם הבא; ועל כן, חמדת לבבי, ברח לך מכל מיני מחלקתוסכסוכים, תראה דיקא להתפשר עמו, והשם הטוב לא יעזב אותך, ותזכה לראות נסים ונפלאות, העקר להיות תמיד מעביר על מדותיו, ולהיות בטל ומבטל אליו יתברך, ותרגיל את עצמך לא להתבלבלמשום בריה שבעולם, ולא להטות אזן אל שום דבור שאינו הגון, כמו שדרשו חכמינו הקדושים |כתבות ה. |: על: "ויתד תהיה לך עלאזנך" |דברים כג, יד. |, אל תקרי אזנך אלא אזנך, שאם ישמע אדםדבר

שאינו הגון, יניח אצבעו באזניו. ואמרו |שם|: "אל ישמיע אדם לאזניו דברים בטלים, כי הם נכונים תחלה". וראיתי הנהגת הרבה אנשי שלומנו היקרים, שאינם רוצים לשמע שום דבר מאחר יהיה האיך שיהיה, והיא הנהגה נפלאה, כי על ידי זה נצל מלקבל לשון הרע, וכן על ידי זה יכול לבטח בהשם יתברך, מאחר שלבונכון עמו יתברך, ולא אכפת לו שום בריה שבעולם. וזה שאמר רבנוז"ל |ספר המדות, אות בטחון, סימן ח'|: על ידי בטחון אין אדם צריך לחברו, גם אין אדם מכלימו; הינו כנ"ל, מאחר שמבטל את עצמולגמרי בו יתברך, ואינו רוצה להטות אזן לבשר ודם כלל, על ידי זה אין צריך לחברו, וגם אין אדם מכלימו, כי יודע תכף ומיד כי הכל ממנו יתברך, וכן מרב דבקות בו יתברך, אין נכנסים בלבו ובאזנושום בזיונות, ועל כן על ידי בטחון אדם נצול מדאגה |שם י'|, כי |תהלים פד|: "אשרי אדם בוטח בך"; ועל כן, אהובי, אחי, כלך מדרךזו שיעצו לך, כי לא יצא מזה דבר, כי הכל מכריזין מלמעלה, ואפלוריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה |ברכות נח|. ועל ידי תקף האמונה הקדושה בו יתברך תזכה להגיע אל מדרגות גדולות בעבודת השם יתברך, שלא תירא ולא תחת משום בריה, ותזכה להמשיך אצלך כלמיני ברכות וישועות, כמו שכתוב |משלי כח, כ|: "איש אמונות רבברכות, ואין להעשיר לא ינקה"; ורבנוז"ל אמר בפרוש |ספר המדות, אות בטחון, חלק ב' ב'|: מי שנשמר מהרהורי עבודה זרה, זוכה בכלפעם לבטחון, עד שאינו דואג מה יאכל למחר, והוא במדרגה "ברוך ה' יום יום", ועל ידי זה "לא הביט און ולא ראה עמל בו", וכלהנוגע בו כאלו נוגע בבבת עינו, אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו לידעמרבנוז"ל ומעצותיו הקדושות, טוב להודות להשם יתברך על כלהחסד שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

ידיך המאחל לך הצלחה רבה ודורש שלומך...

א' תתקנז. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בראשית ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאוד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי ומאד אני מצטער בצערך הקשה, אך כפישאני רואה ומבין

מדברין, שעקר הצער והעגמת נפש שיש לך, הכל מסבת דחיקת השעה, שאתה דוחק כל כך את השעה, ואתהרוצה ... שיגמר תכף ומיד, ובאמת כבר אמרו חז"ל | ברכות סד. | : כלהדוחק את השעה השעה דוחקתנו, וכל הנדחה מפני השעה, השעהנדחית מפניו. ודבר זה סובב בכל פרט ופרט בחיים - הן בגשמיוהן ברוחני, ברוחניות גלה לנו רבנו ז"ל הבחינה של "הבא לקנותאפרסמון אומרין לו המתן" | יומא לח. |, שההכרח לחכות הרבהולסבל בזיונות ושפיכות דמים וכו', עד שיהיה נעשה אדם היושבעל הכסא, שהוא הכנעת חמרו העב וכו', ותאיר בו נשמתו, ויהיהדבוק בו יתברך בדבקות אמת וכו' | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'; ובאשר בנחל, חלק א', |, וכן בגשמיות גלה לנו מוהר"ן ז"ל | לקוטי הלכות, גזלה, הלכה ה' |, שעקר כל הצרות והגזלות והמחלקת והקטטותבין אדם לחברו ובין איש לאשתו ובין אדם ובניו ובנותיו וכו' וכו', הכל נמשך מפגם דחיקת השעה, עין שם; שדבר זה יסודו בפגםוקלקול האמונה הקדושה, כי מי שזוכה לאמונה ברורה ומזככת, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, אז הוא מאריך אף עלכל דבר | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה |, ומחכה הרבה הרבה עדשבא יבא יום ישועתו. ודבר זה תלוי באמונה, כי המאמין באמתבו יתברך, אשר | חלין ז': | אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כןמכריזין עליו מלמעלה, והכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, כי איןדבר נעשה מעצמו כלל, אז יזכה להיות סבלן גדול בכל פרט ופרט, ויחכה ויקוה עד שיזכה לישועה, כגון בענייך בודאי אתה צודק, כי החשבון שלך והאנושיות | שקורין מענטשליכקייט | היה מהישרשגמר ... מלאכתו בעבורך, אך מדוע לא תמשיך גם בכל הענין אתיד ה', כמו שכתוב | ישעיה מא, כ': "למען יראו וידעו וישימו וישכילויחדו כי יד ה' עשתה זאת וקדוש ישראל בראה". ואמר רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נה | : כשאדם ממשיך על עצמו יד ה', על ידי זה מסלק ממנו את הדין והמשפט, בבחינת | דברים לב, מא | : "ותאחז במשפט ידי" וגו' | שאוחז במשפטו יתברך, ואינו הולךלשפט את עצמו בדינים ומשפטים, כי יודע שהכל ממנו יתברך. ואז כשנתגלה עליו יד ה', על ידי זה מסתיר עצמו בצלו יתברך, צלא דמהימנותא, בבחינת | ישעיה נא, טז | : "ובצל ידי כסיתך" וגו', ועל ידי זה נצל מכל מיני רע עין של אחרים, ונתפשט

עקמומיותלבבו, וזוכה לאמונה ברורה, עד שיכול תמיד להתפלל לפניו
יתברךבאמת; על כן, חמדת לבבי, ראה וגם ראה מה לפניך - אורותצחצחות כאלה,
שמגלה לך רבנו ז"ל, לבל תלך בתקף הדיווהמשפט, ולצאת ולריב עמו... רק
תמשיך בכל הענין את יד ה', שמידו יתברך היתה זאת בהשגחה פרטית, ועל ידי זה
יתפשט לברמכל העקמומיות, ותסתיר עצמך בסתר צל כנפיו יתברך. והעקר מהשהוא
יתברך רוצה ממך הוא רק תפלה, שתספר לפניו יתברך אתכל לבך וכל מה שעובר
עליך בכל העסק, ובודאי יושיע אותך, כמושכתוב |ישעיה נט, א| "הן לא קצרה
יד ה' מהושיע ולא כבדה אזנומשמוע". ואתמול בשמחת תורה דברנו הרבה על פי
דברי רבנו ז"לבלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן עד|, שמדבר שם מהושענא
רבאושמחת תורה, דבור בלא דעה ודבור בדעה, עין שם; ותהלה לאל,היו דבורים
טובים אשר החיו את כל השומעים, ודברנו גם מהשמביא שם רבנו ז"ל: "וסימן
שידע אדם אם עובר עליו דינאדמסאבותא או דינא קדישא, סימן לדבר אם אין בו
בטול תפלה"וכו', עין שם; הינו שעובר על כל אדם בכל יום ובכל שעה ובכלרגע
מה שעובר, ומאין אני יודע שהוא מצד הקדשה או להפך מצדהסטרא אחרא? הסימן
לזה הוא תפלה, אם האדם מחזק את עצמו,ומכל מה שעובר עליו בין ברוחני ובין
בגשמי בורח רק אלייתברך, ומספר רק לפניו יתברך את מכאובי נפשו ולבבו
ומהשעובר עליו בצרכיו וכו', אז הסימן שאוחז בסטרא דקדשה, והדיןהוא דינא
קדישא, אבל אם, חס ושלום, כשעובר על האדם מהשעובר, הוא מתחיל לריב ולחלק
עם המצער, סימן שאוחז בסטראאחרא, רחמנא לצלן, והדין הוא דינא דמסאבותא,
עין שם בפניםבהמשך הדברים; ועל כן חמדת לבבי, ברח לך מכל אלוהמחשבות
שנכנסו בך לנקם... מדוע לא תחקק בדעתך מה שלמדנובחדרו של רבנו ז"ל, כי
אין טבע כלל, כי הטבע הוא כסאלהשגחתו יתברך, והשם הוא האלקים, אשר ידיעה
זו היא ידיעהשלמה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'|, וכשזוכים לאחז
בידיעה זו, אז אוחזים בעץ החיים אשר עליו נאמר |בראשית ג, כב|: "וחילעלם",
ולהפך - חטא אדם הראשון היה, שאכל מעץ הדעת, שהפריד בין השגחה וטבע, אשר
משם באים כל קלקולי הדורות|עין לקוטי הלכות, כלאי הכרם, הלכה ב'|. חמדת
לבבי! תקים |דברים לב, מ|: "כי אשא אל שמים ידי ואמרתי חי אנכי לעלם"

וכנ"ל, שתריסידך אליו יתברך, בחינת |בראשית יד, כב|: "הרימתי ידי אל ה'
אלעליון קנה שמים וארץ", שתדע כי הכל ממנו יתברך, ואין פה שוסיד בשר ודם,
ואז דיקא תזכה להכלל בו יתברך, ותחיה לעולםודו"ק; אשרינו ואשרי חלקנו,
שבדורות אלו זכינו לרבי אמת כזה, "נחל נובע מקור חכמה", המחיה ומחזק את כל
החפצים לשמעבקולו ולשקד בתורתו, שהם אוריתא דעתיקא סתימאה, מה רבומעשיך
ה', כלם בחכמה עשית, ובודאי לא יעזב אותך השם יתברך, אם תברח אליו יתברך,
אך צריכים לחכות הרבה, ודבר זה סובבגם עם בני ביתך ועם בניך ובנותיך
להיות סבלן גדול, ולידע כיהכל יד ה' וממנו יתברך, ועל כן טוב יותר לברח
עד מכהו, ועל ידי זה יזכה להמתיק ממנו כל הדינים. ובאמת אם נרצהלהאריך בזה
תקצרנה המון יריעות, כי ידיעה זו היא סוד הנבואה, אשר נאמר הרבה אצל
הנביאים |יחזקאל א, ג|: "ותהי עליו שם ידה" וגו', |שם ג, כב|: "ותהי עלי
שם יד ה'" וגו', |שם ח, א|: "ותפלעלי שם יד ה'" וגו' |וכן עוד במקומות
רבים בתנ"ך| וכנ"ל, שהואגלוי אלקותו יתברך, לידע בידיעה ברורה, שהכל ממנו
יתברך, כמושכתוב |איוב יב, ט|: "מי לא ידע בכל אלה כי יד ה' עשתה זאתאשר
בידו נפש כל חי ורוח כל בשר איש" וגו'; אל תדאג כלל, כיבודאי יגמר הכל
בכי טוב, אם רק תחביא את עצמך אצלו יתברךתמיד.

אהובי, אחי היקר! עכשיו מתחלת שנה חדשה, מה טוב ומהנעים שתלמד בכל יום
פרשה חמש עם רש"י עם התרגום, באפןשעד יום ששי תזכה להשלים את הפרשה.
וידוע מהספריםהקדושים, שהוא מסגל מאד ליראת שמים, וכן על ידי זה תהיהדבוק
בפרשת השבוע כל השבוע. ומובא |בלקוטי הלכות, נשיאת כפים, הלכה ה', אות
כז|, כי כל יום יונק מהפרשה של הסדרא שהולכתבאותו השבוע, שהיא בחינת
הנקדה השיכת באותה העת של אותויום וכו', עין שם; ומה טוב ומה נעים אם
תזכה לסים גם את כלהמדרש, כמו שנהג ר' נחמן טולטשינער ז"ל |תלמיד
מוהרנ"תז"ל|, שהיה רגיל לסים את המדרש בכל שבוע, אשר אמרו חז"ל לעל האגדות
|שבת פז.], שהם מושכין לבו של אדם, כי כשמרגיל אתעצמו במדרש אז אינו צריך
לספר מוסר אחר, כי המוסר של חכמינוהקדושים הוא להפליא, מכל שכן כשמפרשים
אותם על פי דברירבנו ז"ל, הם מושכים את לב האדם מאד אליו יתברך.

ושמעתיפעם אחת מר' לוי יצחק |נרו יאיר| ז"ל, שאמר לאחד מאנשישלומנו, ששאלו: "היות שמבקשים ממנו ללמד ברבים ולומרלפניהם דברי תורה, אבל לא מרבנו ז"ל, מה יאמר לפניהם? והשיב לו: "תעין בכל שבוע בהמדרש, ותמצא שם דברים נאים, ותפרשם על פי דברי רבנו ז"ל, ואז הכל ירצו לשמע ממך". וכבראמר רבנו ז"ל: "איך וויל איר זאלט שמוסען פון מיר און רעדןפון מיר און נישט דערמאנען מיין נאמען, וואס הארט מיר, אזיענער וועט האבן א הרהור תשובה און וועט בענטשן איין ערנסטבענטשן און וועט נישט וויסען אז עס קומט פון מיר"ע. ופעם אחת היה רב גדול בתורה, ושמע איך שר' נחמןטולטשינער ז"ל למד ברבים והציע מדרשים לפני השומעים, והיוערבים לאזן השומע, ושאלו: "הלא גם אני לומד מדרש, מדוע איןאני מוצא שם מה שאתם מוצאים?" והשיב לו ר' נחמן טולטשינערז"ל, כי הוא מפרשם על פי דעת רבנו ז"ל. ועין במדרש קהלת רבהב': בני, מקרא אתה יודע, מדרש אין אתה יודע, עין שם; ועל כן, חמדת לבבי, אחז בשניהם ללמד בכל יום בחמש ורש"י מפרשתהשבוע, וכן תלמד המדרש מפרשת השבוע. ועל כלם - תתמידבשלחן ערוך, שמאד מאד הזהירנו רבנו ז"ל בזה, ואמר |שיחות הר"ן, סימן כט|, שכל איש ישראלי מחיב ללמד בכל יום איזה דין בשלחןערוך, עין שם; על כן טוב שתהיה לך קביעות בשלשתם בכל יום. ועין באבות דרבי נתן |פרק כט|: כל מי שיש בידו מדרש ואין בידוהלכות - לא טעם טעם של חכמה, כל מי שיש בידו הלכות ואיןבידו מדרש, לא טעם טעם של יראת חטא, עין שם; ומלבד מהשצריכים גם בכל יום משניות וגמרא וכו', וראוי לנו לחזר ולומר: אשרינו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה המעורר ומחזק אותנולחטף טוב אמת ונצחי בכל יום ויום, חבלים נפלו לנו בנעימים. ידיך הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תתקנח. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נח ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותנו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי.

אהובי, אחי! חזק ואמץ להתחיל על כל פנים מעכשו, ושכוחתשכח את כל העבר

עליך בין ברוחני ובין בגשמי, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, וראוי להכניס ידיעה זו בתוך תוך לבבו, כי שום בריה לא תוכל להיטיב לו או להרע לו, כי הכל ממנו יתברך בהשגחה פרטי פרטית, וכשידע ידיעה זו, אז לעולם לא יצא לריבעם חבריו, רק תמיד ידונם לכף זכות. ובאמת, ידידי היקר, בידיעה זו האדם זוכה לצאת מגלותו, ונתישבת דעתו, ונתפשטתה העקמומיות שבלבבו, והוא תמיד בשמחה, כי |תהלים קיח, ו|: "ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם, ה' לי בעזרי ואני אראה בשנאי"; ועל כן בידיעה זו, אזי צריך לידע היטב, כי |שם, שם ט|: "טוב לחסות בה' מבטח באדם, טוב לחסות בה' מבטח בנדיבים", ואף שעדין עובר מה שעובר, |שם, שם ו|: "כל גוים סבבוני וגו' סבבוני סבבוני" וגו', הוא צריך לידע, כי הכל |שם, שם יב|: "בשם ה'", הוא יתברך סבב כן מטעמים הכמוסים ובלתי מובנים אשר אצלו, ועל כן אם יהיה חזק בדעתו לברח רק אליו יתברך, אז סוף כל סוף יזכה שימתק ממנו הכל.

והנה הסבות שנסתבבו... זהו אין אנו יודעים מה ואיך נתהווה הכל, אשר משם נשתלשל כל המריבות והמחלקת, אבל דבר זה צריך שתזכר, מה שפרש רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח| הפסוק |תהלים קמח, ח|: "רוח סערה עשה דברו", מי גורם כל הרוח סערה במחו של אדם? הדבור. ועל כן חמדת לבבי, "הרגל עצמך לאלהתחיל לדבר עם שום בריה שבעולם, רק אם ישאל אותך מישהו - תענה לו, ואם לאו - שתק". והיא הנהגה נפלאה, כי על ידי זה תנצל מכל רע, ואם תבין שהלה רוצה להמשיך אותך באיזה לשון הרע, רחמנא לצלן, או באיזו מחלקת - שתק, והרגל לשונך לומר איני יודע, ואז טוב לך לנצח, ובהנהגה זו תזכה לחיות חיים נצחיים, כמו שכתוב |תהלים לד, יג|: "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב, נצר לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה" וגו'.

ידיך...

א' תתקנט. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר נח ה'תשל"ו. שלום וברכה להאברך החפץ ומשתוקק לשתות ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.

מכתבך מיום רביעי לסדר בראשית לנכון קבלתי, והנה אודות שאלתך... תדע כי

אנו אין לנו אלא דברי רבנו ז"ל, אשר אמר|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פג|, שהוא יצר הרע גדול לומר: תלמידחכם זה נאה ותלמיד חכם זה אינו נאה, כי השאור שבלב מעוררלחקר אחר תלמידי חכמים שבדור, ומכל שכן בין אנשי שלומנו, ועל כן כלך מדרך זו, כי לא באלה חפץ רבנו ז"ל, עקר עסקנו צריך להיות רק לצאת מגריעות מעשינו ומפגם מחשבותינו המבלבלות והמגנות, ולילך על פי עצותיו הקדושות, ולבלות ימינו בתורה ובתפלה ובהתבודדות ולא יותר; ועל כן ברח לך מוכוחים אפלומאלו שיש בין אנשי שלומנו, ותהיה מאנשי הבעל תפלה, שכלעסקם היה עבודת השם יתברך, ועל ידי זה תזכה להרגיש נעימותבחיים. ולמען השם לטובתך הנצחית, תרדף תמיד אחר השלום, ובפרטיות בביתך, להיות מעביר על מדותיך.

ידיך לנצח...

א' תתקס. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר נח ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להשיבך על מרירות דאגתך ומרירות צרותיך, כבר הקדים לנו השם יתברך, ושלח אלינו בדורותינו אלו את אור האורות וכו' וכו' רבנו ז"ל, והוא הכין לנו אורות ורפואות המאירים ומרפאים נפש כל חי; אשרי מי שאוחזבהם. ועל כן מאד אתפלא עליך, חמדת לבבי, תהלה לאל, זכיתבזכויות חנם גם כן להתודע מרבי אמת כזה, למה לך לחפש בסלושל עני ואביון... יותר טוב לחפש בסל המלך, מאן מלכי רבנן|גטיןסב|, שתתמיד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך, ולאתצטרך לשום דבורים שבעולם. אהובי, אחי היקר, ראוי לנו להחיות את עצמנו בתקףדחקותנו, על נפלאות החסד חנם שעשה עמנו השם יתברך, כיבעניותנו זכינו להתודע מרבנו ז"ל, ותאמין לי שזוהי עכשו כלחיותי, שתהלה לאל, אני מאמין ברבי כזה, ואני אוהב את אנשיוהיקרים, ורוצה לשמע מכל אחד איזה דבור טוב הנובע מהנחל, כיבכל אחד מאנשי שלומנו היקרים, יש נקדה מרבנו ז"ל כידוע, ועל כן ראוי לקבל את נקדת

כל אחד, ועל ידי זה יזכה לשמע טובה רבה; כי בדרך כלל יש לכל אחד הבנה אחרת, וכן עוברים עליונסיונות וירידות אחרים, אשר על כן רבנו ז"ל לומד עם כל אחד כפי ענינו ומצבו שעובר עליו, ולכן בודאי אם תכניס את כל עיוןך בתוך ספרי רבנו ז"ל ותשקד בהם, תזכה שרבנו ז"ל ילמד עמך גם כן כפי מצבך וענייך, ועל ידי זה יהיה לך כח לגלות נקדתך גם לאחרים.

חמדת לבבי! צריכים התחזקות בכל יום ובכל שעה ובכל רגע מחדש, ובפרטיות מי שכבר נכשל במה שנכשל, שעל ידי זה נתבלבל מחו ודעתו, עליו להתחזק יותר ויותר, ומכל שכן שצריך לברח מאיזה דין ודברים ומחלקת, כי חס ושלו, חס ושלו, על ידי זה יעקר את עצמו משני העולמות, השם יתברך יצילנו. ומה טוב ומה נעים אם היינו זוכים להתועד יחד פנים אל פנים, ואזנזכה ללמד יחד, ולהחיות את עצמנו. ולעת עתה חזק ואמץ יהיה איך שיהיה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

אקוה להשם יתברך, שתוציא רמזים לעצמך ממכתב זה, לא לילך לחפש בסלו של עני... יותר טוב לחפש בסלם של אנשי שלומנו היקרים, אשר הם צדיקי דורנו, ויכולים לשמע דבורים יקרים מהקטן שבאנשי שלומנו, מה שאין שומעים במקומות אחרים... ועל כן כדאי וכדאי להיות בצותא תמיד עם אנשי שלומנו היקרים, ולדבר רק מרבנו ז"ל ומעצותיו הקדושות, ומכל שכן כשתזכה להתפלל בבית מדרשנו "חסידי ברסלב", אשר אין למעלה מזה, מה טוב ומה נעים. ידיך הנ"ל...

גם באתי לעורר אותך, שתראה להיות צותא לאנשי שלומנו היקרים העוסקים בעסק ההדפסה, לעזר במה שאתה יכול בגוף אובממון, ומכל שכן להעוסקים בעסק ההפצה, שאין למעלה מזה, כי כל ספר אשר בא אל אדם חדש, הוא הצלחה נצחית, הצלחה שאי אפשר לציר בשכל אנושי, כי הלא יכול להיות שהוא יתעורר גם כן לשוב אליו יתברך ולדבר עמו יתברך, ואפלו אם לא הוא, אולי בנואו נכדו, ואי אפשר לציר בשכל מעלת הענין הנורא הזה של הפצה, אשר מאד מאד הזהירנו על זה מוהרנ"ת ז"ל, וגם הוא עסק בזה במסירות נפש כל ימי חייו.

ידיך הנ"ל...

א' תתקסא. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר לך לך ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה לידידי היקר, האברך השותה ממיהנחל הנובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך לנכון קבלתי.
אהובי, אחי היקר! העקר הוא לשמר את הזמן היקר, ולראות שלא ילך לו לבטלה
אפלו רגע, כי כבר אמרו חכמינו הקדושים|כתבות נט:|: הבטלה מביאה לידי זמה
ולידי שעמום|שגעון|; ורבה עברות והקלקולים באים לאדם על ידי מדת הבטלה,
שמבטל זמנו היקר, ואינו עושה שום דבר, ועל ידי זה באים לידי עברות,
רחמנאלצלן, וכן על פי רב המשגעים נעשים רק מרב בטלה. וכבר אמרו חכמינו
הקדושים|אבות דרבי נתן יא:|: אין אדם מת אלא מתוך בטלה, כי אלו המאבדים את
עצמם לדעת, רחמנא לצלן, גם זה בא מרב בטלה, שהולך בטל, ועל ידי זה משתגע
לגמרי, רחמנא לצלן, וכן אמרו|אבות ב, ב:|: יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ,
שיגיעת שניהם משכחת עון, כי על ידי זה שהאדם יש לו איזו אמנות, ועוסק במשא
ומתן, וכן עוסק בתורה, על ידי זה יהיה נצל מעוונות, כיהיה טרוד ולא יהיה
לו פנאי. ובאמת יש הרבה לדבר בזה, ואיאפשר להאריך על פני הכתב, ובפרט
בענינים האלו. וצריך שתדע, שעקר כל הצרות והיסורים שעוברים על כל אחד הם
רק מסבת הבטלה, שעל ידי זה יש לו פנאי לחשב ולדמות מחשבות ודמיונות וכו',
המעיקים ומצערם אותו, אבל אם יהיה עסוק באיזה עסק או בלמוד התורה הקדושה,
על ידי זה לעולם לא יהיה לו פנאי.

אהובי, אחי היקר! תרגיל את עצמך בחדושים דאוריתא, אשר רבנו ז"ל הזהירונו על
זה מאד מאד, ואמר|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנרה|, שהוא תקון גדול לפגם
הברית ולהרהורים רעים, כי כנגד זה שהרהר עד עכשו, רחמנא לצלן, על ידי זה
יכניס בדעתו מחשבות של תורה. וצריך שיהיה חשוב בעיניך כל חדוש שתזכה
לחדש|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא|, כי כל המחלקת וערבוב הדעת שעובר על
כל אחד הוא מפני שאין לו אמונה בחדושים שלו, אשר השם יתברך משתעשע עם
החדושי תורה שלו, עין שם; ובפרט מי שרגיל להתבודד עמו יתברך, ההכרח לו
להיות רגיל בחדושים דאוריתא, כמובא בדברי רבנו ז"ל|שם, סימן סה:|: כשחוזר

מהבטול, אזימתגברים היסורים ביותר, ואי אפשר לישב ולקרר את עצמו, כי
אם על ידי חדושי תורה, עין שם; ובאמת אם תרגיל את עצמך בחדושי תורה, ובפרט
להעלותם על פני הכתב, אז לעולם תהיה עסוק |ואינזה מכרח שתדפיס אותם, רק
שיהיה לך למזכרת|.

אהובי, אחי היקר, חזק ואמץ! ואל תהיה בטלן, כי תהלהלאל, יש לך חושים
טובים לכל זה, ובפרט כי יש לנו יסודות חזקים דברי רבנו ז"ל, אשר כל מה
שמחדשים בדבריו הוא הצלחה נצחית, אפלו דבור אחד יהיה איך שיהיה, ומכל שכן
וכל שכן שברבותהימים תוכל להחיות על ידי זה נפש כל חי; כי בעוונותינו
הרבים, עובר על כל אחד בזה העולם מה שעובר, ואם תרגיל את עצמך בחדושי תורה
ודבורי התחזקות, על ידי זה יזכך השם יתברך, ותמצא חבר טוב, ותוכל להתכתב
עמו, ואיש את רעהו יאמר חזק, ועל ידי שניכם יתחדשו חדושים חדשים, ויתפשט
הנחל על כלגדותיו, ותוכל להשקות אחרים, אשר זהו בכלל תלמוד תורה דרבים,
אשר אין למעלה מזה, ומה טוב ומה נעים, שתהיה רגילבזה, להתכתב עם חברך
במכתבים, ועל ידי זה תוכל לקרר את עצבך |קילען דינע נערווין|, ואם אין
לך חבר, ראה על כל פנים לכתב לעצמך חדושי תורה ולה' הישועה, שתזכה לשלמות
הדעת, ותזכה להיות תמיד בשמחה עצומה, כי השמחה רפואה להכל
|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנים: כג, כד|, ותחלת השגעון מתחיל
מעצבון ומרירות, שהוא תמיד בעצבות ובמרה שחורה, אשר דבר זה עוקראת הדעת
לגמרי ומבלבלו מאד; על כן ראה וגם ראה להיות רקבשמחה עצומה תמיד, ותרקד
בכל יום בינך לבין עצמך, ותקנה לעצמך כלי זמר, ותהיה רגיל לשמע זמירות
ונגונים אשר מחיים ומשמחים את האדם, כי השמחה מרחבת את העצבים
|נערווין|, ואז טוב לך לנצח.

ידיך הדורש שלומך...

א' תתקסב. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר לך ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך השותה ממי
הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי לשמע הטוב ממך, ואיך שאתה מחזק את עצמך לילך

בדרך האמת שקבלנו מרבנו ז"ל; אשרינוואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו. וראוי לנו להחיות את עצמנו בזה מאד מאד, אשר שם נפשנו בחיים ולא נתלמוט רגלינו, ולולא דעת רבנו ז"ל המחיה ומחזק אותנו, מי יודעמה שהיה נעשה עמנו כבר, כאשר יודע ומבין זאת כל אשר זכה לשתות ממי הנחל. והנה בזה העולם הכל בהסתרה, כי הוא יתברך אל מסתתר בכל דבר | עין ישעיה מה, טו|, ועקר עבודתנו היא רק לגלות אתההסתרה מכל דבר, ולמצא אותו יתברך, וזוהי כל הבחירה והנסיון של כל בריה שבעולם, ומסבבים עם כל אחד ואחד סבובים אחרים לפי בחירתו; ועל כן כל מה שעובר על כל אחד ואחד בפרטי פרטיות הוא בשביל בחירתו, לראות איך יתחזק ואיך יתנהג, וכמובן גם בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצ|, שבחירתמשה היתה בדבר זה דיקא, הינו שהצרך להוסיף יום אחד מדעתו וכו', עין שם; ודבר זה סובב על כל אחד ואחד, שאין מראים לותכף ומיד מה שנעשה עמו ומה יהיה עמו, וכן את גדל השעשועים שיגרם כשיזכה לצאת מגריעות מעשיו ומחשבותיו המגנות וכו' וכו', כל אחד כפי בחירתו ונסיונו, כי זהו בעצמו בחירתו, שאין מראים לו תכף ומיד, כמובא בפרשה זו |בראשית יב, א|: "ויאמר ה' אל אברם לך לך" וגו', ופרש רש"י ז"ל: ולא גלה לו הארץ מיד, כדי לחבבה בעיניו, ולתת לו שכר על כל דבור ודבור וכו', עין שם וכו'"; כי זה היה נסיונו, שאומר לו השם יתברך לילך, ועדין לא יודע להיכן, ודבר זה נוגע בכל פרט ופרט בחיים, ועל כן צריכים להתחזקות חדשה בכל עת ורגע ממש. וכבר אמרו חכמינו הקדושים |שמות רבה לא, ב|: אשרי אדם שהוא עומד בנסיונו, שאין בריה שאין הקדוש ברוך הוא מנסה אותה, העשיר - מנסהו אם תהא ידופתוחה לעניים, ומנסה לעני - אם יכול לקבל יסורים ואינו כועס, עין שם; וזה עקר עבודתנו לא להתבלבל מכל מה שעובר עלינו, רק בכל פעם להתחיל מחדש, ואז דיקא נזכה שיתגלה לעינינו מראות נפלאות נעם זיו אלקותו יתברך, בחינת "וארא" הנאמר באברהם, כי |בראשית רבה סו, ה|: צדיקים תחלתן יסורים וסופן שלווה; הינו בתחלה הכל נעלם ונסתר מהם, אבל לבסוף זוכים לראות התגלות אלקותו יתברך עין בעין. חמדת לבבי! העקר שבכל העקרים, להיות רגיל לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ולחקק בדעתו אמתת

מציאותו יתברך, ולידע כי דבר גדול ודברקטן אינו נעשה מעצמו, רק הוא יתברך בכל תנועה ותנועה, ומכלשכן וכל שכן ממה שעובר על כל אחד מבעל בחירה, צריך לידעכי הכל ממנו יתברך, אשר ההשגה והדעת הזו המשיך דוד המלךבאנשיו, כענין שנאמר |שמואל ב טז, י: | "ה' אמר לו קלל"; וידיעהזו היא עקר שלמות הדעת, המשכת ההשגחה |עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן רנ, ומכל שכן כשחס ושלוש, יבואו עליך בזיונות, עקרהעצה - לדום ולשתק, כאשר גלה לנו רבנו ז"ל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו', כי דיקא על ידי הדמימה והשתיקה נעשה בסודחיריק, שהיא נקדה זעירתא, כי נעשה בטל ומבטל כחרס, וזוכהלהכלל בו יתברך לגמרי, ונעשה "אדם" לשבת על הכסא, שהואסוד הכנעת ובטול החמר לגמרי, ומאירה הצורה; ובאמת בנקלקבל הכל באהבה, כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי בו יתברך, ולאיראה ולא ישמע משום דבר, כי אם אמתת אלקותו יתברך. וצריךשתדע, כי עקר שלמותו של איש כשר הוא כשאינו אחוז ומקשראל זה העולם כלל, כמובא באריכות סודן של דברים אלו בדברימאור עינינו מוהרנ"ת ז"ל |בלקוטי הלכות ציצית, הלכה ג', אשר עקרהמצר והגלות והמחלקת והקנאה והשנאה בין בני אדם נמשך רקכשנופל תחת המקום ותחת הזמן, שמשם נמשכין כל הדיניםוהצמצומים, אבל תכף ומיד כשאוחז את עצמו בנקדת "אבןשתיה", אז הוא למעלה מהמקום ולמעלה מהזמן, ואזי אין שוםבריה יכולה לנגע בו לרעה וכו', עין שם; ומבאר בלקוטי מוהר"ן|חלק א', סימן סא, |שדעת הצדיק האמת שהוא שכל הכולל, היא היאנקדת "האבן שתיה", ועל כן כשזוכה לאחז את עצמו בה"אבןשתיה", על ידי זה זוכה לאהב איש את רעהו, כי שם אצל ה"אבןשתיה" נכללות כל הנפשות, ועל ידי ההכללות נעשה שמחה, בסוד|משלי יג, ט: | "אור צדיקים ישמח"; כי כשנכללות הנפשות, נעשהמהן אור, ומאיר אורו יתברך, ועל כן הזהיר: א'נ'ן' בחביבותאתליא |ואמרו אנשי שלומנו, שהוא ראשי תבות: א'נשי נ'חל נ'ובע- בחביבותא תליא, | כי אי אפשר לקבל מרבנו ז"ל, כי אם על ידיההכללות והאהבה שיש בין אנשיו, ועל כן במקום שיש אהבהואחדות, לשם נמשך ביותר אורו הגנוז, ואפלו כשרק שנים מאנשישלומנו מתאחדים יחד באהבה, אחוה ורעות ובקשר אמיץ וחזק, ומדברים יחד דברי רבנו ז"ל, הם נעשים כלי קבול לקבל מרבנוז"ל יותר

מאחרים, ומכל שכן כשנתאחדים עוד כמה נפשות יחד, ומדברים יחד באהבה, אחוה ורעות דברי רבנו ז"ל, אין לשער ואילספר את עצם נפלאות האור הגנוז של רבנו ז"ל, שיזכו שיאירביניהם, כי זה כלל גדול, אשר אי אפשר לקבל אורו הגנוז של רבנו ז"ל, כי אם על ידי תקף אהבה ואחדות בין התלמידים, ועל כן עושה הסמ"ך מ"ם מה שעושה כל מיני פעולות שבעולם לקלקלביניהם השלום, ומפריד אותם לחבורות ולפרודים וכו', כדי שלאיוכלו לקבל ממנו כלל, ועל כן מי האיש החפץ חיים, מי הרוצה להזכות להסתכל על תכליתו הנצחית, יראה תמיד לברח ממחלקתוסכסוכים שנעשים בכל פעם וכו', ולעולם לא ירצה להיות לשום צד, רק יברח תמיד אליו יתברך, ויאמר בפה מלא, שהוא עומד בצדה "בעל תפלה", ואינו רוצה שום מחלקת, ואינו רוצה לבלבל את עצמו בשום בלבול, רק רוצה להכלל בו יתברך.

ההכרח לקצר ואף שיש להאריך בענין זה.

ידיך הדורש שלומך...

א' תתקסג. בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר לך ה'תשל"ו.

שלום לאהובי, אחי, ידידי היקר, האברך השותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה,

זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי ועל דבר שאלתך איך יפרש רבנו ז"ל כמהפעמים את הפסוקים ומאמרי חכמינו הקדושים, אשר לפום ריהטאקשה להבינם, כי הם הפך פרוש הפשוט.

חמדת לבבי! אחדמהכללים בלמוד "לקוטי מוהר"ן" הקדוש הוא, לידע כי רבנו

ז"ל אינו נפרד מהפרוש הפשוט כי הוא זה, ומה שאינך תופס הפרושלפעמים,

החסרון הוא ממך ... ובאמת אי אפשר להשיג דברי רבנו ז"ל ולהבינם היטב, איך

הם משלבים ומחברים בפרוש הפשוט, כי אם על ידי תקף מדת התמימות והפשיטות,

לסלק דעת עצמו לגמרי, כי דברי רבנו ז"ל עמקים מאד במדרגת התמימות

והפשיטות, כאשר מרגל בפי מוהר"ן ז"ל, ומובא כמה פעמים ב"לקוטי הלכות"

לשון זו: "התמימות שבדבריו ז"ל הם עמקים מאד, עמקעמק מי ימצאם", כי צריך

שתדע, כי דברי רבנו ז"ל הם אוריתאדעתיקא סתימאה, ושם לומדים את התורה

באור התמימות דיקא. ומובא סוד זה בתקונים |בהקדמה ה. | וזו לשונו: ואוריתא

דאצילות"תורת ה' תמימה" |תהלים יט, ח|, ובה "תמים תהיה עם ה'
אלקיך" |דברים יח, יג|, עין שם; הינו כי שם באצילות תורת ה' היא
תמימהדיקא, ואשר עליה נאמר: "תמים תהיה עם ה' אלקיך" ודו"ק ודו"ק; ובאמת
לאחז במדרגת התמימות צריכים זכיה גדולה, כי היאהמדרגה הכי גבוהה, ולא
בחנם התאונן מוהרנ"ת ז"ל קדםהסתלקותו, ואמר: "מי יודע אם יצאתי חובת
התמימות של רבנוז"ל"; ולך נא וראה אל מה זכה להגיע התם הקדוש,
"להתעלותמתכלית הירידה עד מדרגת לכנס בהיכל המלך ולדבר עמו פנים אלפנים".
עמד וראה והבן וחכם, אם בעל נפש אתה, וצריך לבקשהרבה שיזכה לשוב על
עוונותיו, כי כבר מבאר בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו|:
זהו כלל גדול, שאי אפשר לשום אדםלהשיג ולתפס בדבורו של הצדיק, אם לא שתקן
תחלה אות בריתקדש כראוי, ואזי יכול להבין ולתפס דבורו של הצדיק וכו', עין שם.
ההכרח לקצר.
ידיך לנצח הדורש שלומך...א' תתקסד. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר
לך ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידיהיקר, הבחור הרוצה
לשתות ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך קבלתי כבר שלש פעמים, ותאמין לי, שלא הסחתידעתי ממך כלל, והיה
בדעתי לכתב לך, אך טרדותי הרבות הן אשרעכבונני, והנה אני רואה איך
שהסמ"ך מ"ם עושה כל מיני פעלותשבעולם, ואינו מניח להתועד יחד ולדבר מתורת
רבנו ז"ל, וכמונע ומעכב לרשם על פני הכתב מעצות רבנו ז"ל, והנראה
שכלהענין עצם בגרונו, כי בדרך כלל כשזוכים לדבר מרבנו ז"ל, נכנסבאדם
הרהור תשובה ותשוקה עצומה לשוב אליו יתברך, ומכלשכן כשזוכים לרשם הדבורים
על פני הכתב, למען יעמדו ימיסרבים וכו', על זה בודאי מתגבר ומתפשט
הסמ"ך מ"ם למנעולעכב.
על כל פנים אמרתי עכשו יהיה מה שיהיה ארוצה בדבריאליך, אולי נזכה להתחדש
מחדש, אשר הוא יסוד ועקר בדעתנו שלרבנו ז"ל, להיות רגיל להתחיל בכל פעם
מחדש. ואמרו אנשישלומנו, שמה שהתפאר עצמו רבנו ז"ל ואמר |חיי מוהר"ן|,

סימן רמז: "חדוש כמוני עדין לא היה בעולם", זה סובב על ענין ההתחדשות, אשר גלויים חדשים כאלו לגלות ולפרסם אמתת מציאותו יתברך בגלוי כזה, עד שעל ידי זה יכולים להתחיל בכל רגע מחדש, עדין לא הקדימו שום צדיק בעולם, כאשר נראה בחוש, אשר עדין לא היה צדיק בעולם, שיוכל להוריד את עצמו אפלו אל הכי גרועים שבעולם, ולחזקם ולאמצם, לרחצם ולנקותם ולהשיבם אליו יתברך, עד שיוכלו לדבר עמו יתברך פנים אל פנים, כמו שאנו רואים אצל רבנו ז"ל; ועל כן ראוי לנו לשמח מאד מאד, ולהודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, אשר חבלים נפלו לנו בנימימים, ואשר בנחל שם חלקנו. וכן צריכים לבקש ולהתחנמן מלפניו יתברך, שכבר נזכה להשאיר אצל הנחל, ולשתות מימיו כלימי חיינו, כי צריכים לידע, כי הבעל דבר יעשה כל מיני פעלות שבעולם "מבית ומבחוץ" לגרש ולרחק את האדם מרבנו ז"ל, כיכל מי שאוחז את עצמו ברבנו ז"ל ומקים עצותיו הקדושות בתמימות ובפשיטות גמורה, אז סוף כל סוף זוכה להגיע אל מה שצריך להגיע בזה העולם, אם רק יזכה לאחז את עצמו בו ז"ל. ואיך זוכים לאחז את עצמו בו ז"ל? על ידי למוד ספריו וקיום עצותיו הקדושות; ועל כן חמדת לבבי, ראה וגם ראה לעשות לעצמך שעור בספרי רבנו ז"ל בכל יום, מה טוב ומה נעים ללמד על כל פנים תורה אחת מ"לקוטי מוהר"ן", וללמד עליה התפלה מ"לקוטי תפלות" בכל יום, שהוא זכוך הנפש מאד מאד, ומעלה שעושים גדולים למעלה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה, | וכן ללמד כסדרן ב"לקוטי הלכות", שמאד מאד מחזק את נפש ההוגה בהם.

אהובי, אחי היקר! אשר אהבת עולם אהבתיך, למען השם לטובתך הנצחית, חזק ואמץ מאד מאד, ואל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, ואף שעדין עוברות עליך ירידות ונפילות, חלישות הדעת וספקות ובלבולים והרהורים רעים וכו' וכו', על כל פנים כבר הורה לנו רבנו ז"ל בגלוי הנורא והנפלא של "אזמרה לאלקי בעודי" | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב, | איך שצריך להרגיל את עצמו לחפש אצלו ואצל אחרים נקדות טובות, ולהיות תמיד בשמחה, ולדון את עצמו ואת אחרים תמיד לכף זכות, עין בפנים הגלוי הנפלא הזה, ואשר מוהר"ן ז"ל היה רגיל מאד לומר בכל פעם לאנשי שלומנו: "נאהר אזמרה, נאהר אזמרה" פ, הינו

לילך עמההתגלות הנוראה הזאת. ואמר שהוא יסוד ועקר בקיום האדםבגשמיות וברוחניות, כי על כל אחד עובר בכל יום ויום מהשעובר, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |קדושים ל. |: בכל יום ויוםיצרו של אדם מתחדש עליו ומבקש להמיתו, עין שם; ולולא עזרתויתברך לא היה יכול להתקים. ומהי עזרתו יתברך? ששולח לנו בכלדור ודור צדיקים יסודי עולם, אשר מחיים ומחזקים ומאמצים אתכל הנפשות העיפות והצמאות, ונופחים בהם רוח חיים חדשהלגמרי, ומוליכים אותם על דרך הישר לשוב ולהתקרב אליו יתברך. ועל כן אמרו חכמינו הקדושים |מדרש תנחומא פרשת וירא|: אשריהןצדיקים ואשרי דבקהם, כי על ידי שזוכים להיות מקרב ודבוקלהם, אזי סוף כל סוף גם כן יזכה לשוב ולחזר אליו יתברך, כן|חגיגה יב|: הארץ עומדת על עמוד אחד וצדיק שמו; ועל כן מאחרשכבר עבר עליך באלו השנים מה שעבר בפרטי פרטיות... וזכיתבזכות חנם להתודע מרבנו ז"ל, ראה לאחז את עצמך בו ז"ל, ותכנס בשער של הקדשה אשר עליו נאמר |תהלים קיח, כ|: "זההשער לה' צדיקים יבאו בו", ומהו השער? גלה לנו רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פד|: תפלה והתבודדות, להרגיל את עצמולדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, ולספר לפניו יתברך את כללבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, כאשר ידבר איש עםרעהו, ואשר על הדבר הנורא והנפלא הזה נאמר |בראשית כח, יז|: "אין זה כי אם בית אלקים וזה שער השמים" כמובא בתקונים, כיקול דא סלם, הינו כי הסלם לעלות אליו יתברך הוא קול האדםשזוכה לדבר עמו יתברך, שזה ראה יעקב אבינו בחלום שהוא שערהשמים, ואשר על זה אמרו חכמינו הקדושים |בראשית רבה סט, ו|:אמר רבי אחא: עתיד השער הזה להפתח להרבה צדיקים כיוצאבך, כי יהיה זמן שתהיה דרך זאת כבושה לרבים; ועל כן אשריואשרי מי שזוכה להרגיל את עצמו בעבודה הקדושה הזו, להיותרגיל לדבר עמו יתברך בכל יום ויום חק ולא יעבר, וכל אשר עםלבבו ישיח ויספר לפניו יתברך, ויעשה בעצמו מתורות רבנו ז"ל|תפלות, ועל ידי זה יזכה שיהיו לו הרבה דבורים, כי ספרי רבנוז"ל מלאים עצות והנהגות ישרות, וראוי לבקש הרבה ממנו יתברך, שיזכה לקים הכל, ועל ידי שמרגיל את עצמו לבקש על פי כלתורה ותורה מ"לקוטי מוהר"ן", על ידי זה יש לו הרבה דבורים, כי תכף ומיד כשיכנס בשער

וידבר, יזכה לדבורים רבים, ויקיםאצלו מאמרם ז"ל |בבא בתרא צ:|: תרעא דרוח
רוחצ, הינו כשרקיתחיל להכנס בשער של התפלה יזכה שיתרחב לו; כי כן
הדרך, כשרוצים לדבר עמו יתברך, נסתם פיו ונתעקם לבבו, עד שאין לושום
דבורים כלל כאלו אבד מנוס, חס ושלום, אבל כשרק מרגילאת עצמו לעשות מתורות
רבנו ז"ל תפלות, נתרחב שער התפלה, ויש לו דבורים רבים; ועל כן, חמדת לבבי,
ראה גם ראה מה לפניך, וחזק ואמץ מאד מאד הן לשקד בכל יום ויום על דלתות
ספרי רבנו ז"ל, והן להתבודד עמו יתברך ולספר לפניו יתברך בפרטי פרטיותהכל,
כאשר מספרים לחבר טוב, ותקים |משלי ט, לד:|: "אשרי אדם שמע לי לשקד על
דלתתי יום יום לשמר מזוזת פתחי", ודרשו חכמינו הקדושים |במדרש שוחר טוב על
פסוק זה|: לשמר מזוזות פתחי- אלו שערי תפלה, עין שם; וכבר ידוע לך גדל
אזהרת רבנו ז"ל לעל למוד שלחן ערוך בכל יום |עין שיחות הר"ן, סימן כט,
ומדבר ומבאר באריכות בקונטרס סדר דרך הלמוד על פי דעת רבנו ז"ל|, ועל כן
מדי עסקנו בשער התפלה, נעסק גם בשער ההלכה, כי גם למוד הלכה נקרא שער, כמו
שאמרו חכמינו הקדושים |שיר השירים רבה ז, י:|: "שער בתרבים" |שיר השירים
ז, ה| - זו ההלכה שיוצאת מבית שער ומרוחת לרבים, עין שם; וכן אמרו |ברכות
ח:|: אוהב ה' שערים המצינים בהלכה יותר מבתי כנסיות ובתי מדרשות, עין שם;
וכבר מבאר בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ח'|, שעל ידי למוד הלכה נתברר
הטוב מהרע, עין שם; על כן מה טוב ומה נעים שתהיה רגיל בלמוד שלחן ערוך
כסדרן בכל יום, ותתחיל מהארח חיים, וכשתסיים תתחיל יורה דעה, ואחר כך אבן
העזר וחשן משפט, ואחר תתחיל עוד פעם, ואם בפעם הראשונה קשה וכבד עליך
לצמצם מחך וחושך ללמד עם כל הנושאי כלים, תלמד על כל פנים בפעם הראשונה רק
מחבר רמ"א מכל הד' חלקי שלחן ערוך, שהוא זכור הנפש גדול מאד. וצריך שתדע
שהיסוד והעקר בחסידות ברסלב, שעליהם הזהיר רבנו ז"ל בחק ולא יעבר כל יום
הוא "שלחן ערוך והתבודדות", שהם שני השערים שצריכים להכנס בהם בכל
יום, ואולי הם שני השערים שהיו לדוד, שעל ידם נצל כמובא במדרש שוחר טוב
|תהלים ק, נט|, עין שם; כי דוד היה עמוד התפלה ועמוד התורה ודו"ק.
חמדת לבבי, אודות המקרה שקרה לך ביום הכפורים, כבר גלה לנו רבנו ז"ל את

התקון הכללי, ואמר תכף ומיד כשזוכה לאומרו, אל ידאג כלל, ואל יחשב עוד בזה
|מ'זאל נישט איבער טראכטן|, ועל כן ראה גם ראה אם אפשר שתאמר בכל יום כל
השנה אתהתקון הכללי, ואם אפשר גם להזהר בכל יום בטבילת מקוה כלהשנה, אשר
מוהרנ"ת ז"ל הבטיח שמי שילך בכל יום לטבל במקוה, יש לו תקוה טובה לתקון
הכל, וכן להרבות בצדקה שלזכות הרבים, ואז אין לך לדאג כלל, כי בודאי תעלה
לך השנה, ותהיה מבטח לעולם הבא, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |יומאפח. |: ואם
עלתה לו שנה מבטח לו שהוא בן עולם הבא; ועל כן תראה לקים דבר זה כל השנה:
א. לומר בכל יום התקון הכללי. ב. לילך למקוה בכל יום. ג. ולתת צדקה בכל
יום למען זכות הרבים. וכבר אמרו חכמינו הקדושים |ראש השנה טז: |: כל
שנה שרשה בתחלתה מתעשרת בסופה; הינו עבר עליך הענין הזה שהוא בחינת "רשה",
אם תרבה בשנה הזו בתפלה והתבודדות ולמוד שלחן ערוך, ולהזהר בכל יום מהשלשה
דברים הנ"ל, אז בסוף השנה מתעשרת, שתהיה בחינת "עשיר", ותמלא את החסרון.
ההכרח לקצר מרב הטרדה.
הכותב בחפזון, ידיך לנצח...
פה תקבל כמה קלטות שעשו הבחורים מפה, למען תחיה אתנפשך, ותשואות חן לך על
המעות ששלחת להדפסה, שהוא זכות הרבים גדולה ונפלאה מאד מאד.
א' תתקסה. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וירא ה'תשל"ו.
מרחוק אקרא לשלום אל אהובי, אחי ורעי, ידידי היקר, האברך השותה ממי הנחל
הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, מורנו הרב ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבו הקצר עם המעות להדפסה לנכון קבלתי, ומאד החיית את נפשי לשמע הטוב
ממך, אשר זה זמן רב לא זכיתי לזה, ויותר מהכל נכנסה שמחה בלבי, שתהלה לאל,
אתה מחיה את עצמך בזה שזכית בזכיות חנם להשתטח על הציון הקדוש בעיר אומן,
ומהגם שנכנסו בך רצונות וכסופים לבוא עוד פעם שמה, אשר אין למעלה מזה
כידוע לנו בזה סתרי נסתרות, וכבר נדפס קצת ויותר מזה נמצא תחת ידי בכתב יד
חדושים יקרים, יזכני השם יתברך להדפיסם, ותשואות חן לך על המעות ששלחת
להדפסה, ובעוד כמה שבועות יצאו לאור כמה ספרים יקרי ערך: "שמירת
הזמן" קונטרס סדר דרך הלמוד, "אילן החיים", והם נפלאים מאד, תהלה לאל,

ותכף ומיד כשיגמר אשלח לך.

אהובי, אחי היקר, ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי המחיה ומחזק אותנו, רביהמזכירנו על תכליתנו הנצחית, רבי המעורר אותנו משנתנוהעמקה, רבי המדריכנו בדרך האמת לשוב אליו יתברך, אך גם ראוי לנו לחזק את עצמנו, ולבקש בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, שנזכהלאמונת חכמים, אשר הוא היסוד והעקר בכל התורה כלה, כמושכתוב | שמות יד, לא|: "ויאמינו בה' ובמשה עבדו", ודרשו חכמינוהקדושים | הובא בילקוט בשלח, רמז רמ|: אם במשה האמינו קל וחמרה, ומה תלמוד לומר בה' ובמשה? ללמדך שכל המאמין ברועהישראל כאלו מאמין במי שאמר והיה העולם, עין שם; כן|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא|: על ידי אמונת חכמים נזדכך המחוזוכה לשכל ברור, ועל ידי זה יזכה להוציא ולקבל מכל מהשלומד בתורה משפטי אמת, דהינו הנהגות ישרות לעבודתו יתברך, שידע איך להתנהג בכל דבר הוא וכל התלויים בו, עין שם; כיבאמת עקר גלוי אורו יתברך, זה נעשה על ידי הצדיקים האמתייםשבכל דור ודור, שמוסרים נפשם למען כבוד שמו יתברך בכל עתורגע, ועל ידי זה יש להם כח והשגה לגלות ולפרסם אמתתמצאותו יתברך, והם מורידים את עצמם אלינו, ומאירים לנו, שאיןשום יאוש בעולם כלל, ועדין גם במקום שאנחנו מנחים בעוונותינוהרבים... גם משם עדין יכולים לשוב ולחזר אליו יתברך, כילגדלתו יתברך אין חקר, |תהלים קלט, ז ח|: "אם אסק שמים שם אתהואציעה שאול הנ' וגו' |ועל כן| "גם חשך לא יחשיך ממ ולילהכיום יאיר כחשכה כאורה" וגו'; כי עקר הארה הוא רק אצלהצדיקים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |תענית טו|. לא הכל לאורהצדיקים לאורה, כי הם מגלים אורו יתברך בעולם, ועל כן כל מהשזוכים להתקרב אליהם ולהאמין בהם, כמו כן נמשך גם עליו אור, ונכללים באורו יתברך המאיר בכל הארץ, כמו שכתוב |יחזקאל מג, ב|: "והארץ האירה מכבדו" וגו', ועל כן אמרו חכמינו הקדושים|מדרש תנחומא, פרשת וירא|: אשריהן הצדיקים ואשרי דבקהם וכו', עין שם; ואמר רבנו ז"ל |חיי מוהר"ן, סימן שטו|: דבר זה בעצמולהיות נמנה ונכלל בין חבורה חביבה ואהובה כזו |הינו בין אנשיםכשרים ויראים, שזכו להתקרב להצדיק

האמת|, זהו גם כן טובויקר מאד בלי שעור, ומכל שכן וכל שכן, אם זוכה בעצמו גם כן לעבד את השם יתברך כראוי, והעבודות ומעשים טובים שלו באים ונכללים ממילא בתוך השתפות הקדושה של כל החברים האהובים, ואז הוא טובה לכלם, כי גם הם יכולים להרחיב ידיהם ולהצליח ביותר על ידי העבודות הקדושות שלו |עין לשון זו בלקוטי עצות, אותצדיק, סימן קי|, וכבר ידוע לנו, כי למצא את הצדיק שבדור, הוא רקבין אנשיו, כי בהצדיק בעצמו אין לנו שום השגה ודעת כלל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קמ| רק על ידי תלמידיו, ומבאר בלקוטי הלכות |שלוחין, הלכה ה'|, שצריכים להאמין, שבודאי נמצא אחד אורבים, שהם תלמידיו האמתיים, שקבלו תורתו ודרכיו ועצותיו וזרמזיו הקדושים, שיכולים להחיות את הכל, כי אין דור יתום, ובודאי לא נסתלק הצדיק, עד שהשאיר אחריו ברכה שהם התלמידים האמתיים שלו, שהם החליפות שלו, שכשהם מגלים תורתו הקדושה, נחשב כאלו לא מת, עין שם; ועל כן ראוי שתהיה אהבה ואחווה ורעות בין תלמידיו הקדושים, כי |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יג|: אלו האנשים הנוסעים ובאים להצדיק האמת, ראוי שתתוסף בהם אהבה זה לזה, ויעוררו ויזכירו זה את זה בעבודת השם יתברך, וזה סימן שהיתה כוננתם רצויה בעת שהיו אצל הצדיק, והתחילו להתחדש לטובה, עין שם; ובאמת איתא בספרי פרשת עקב: מה כוכבים, אין ביניהם איבה וקנאה ותחרות, אף צדיקים אין ביניהם איבה וקנאה ותחרות, ומה כוכבים אין אורושל זה דומה לזה, אף צדיקים וכו', עין שם; והוא דבר הנצרך מאד, כי רבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|, כי בכל אחד יש נקדה מה שאין בחברו, וראוי לקבל את נקדת כל אחד ואחד, עין שם; כי באמת כל אחד מאנשי שלומנו השותה ממי הנחל, יש בו הבנה והשגה אחרת, התחזקות והתעוררות מה שאין בחברו, ומה טוב ומה נעים לקבל נקדת כל אחד ואחד, ועל ידי זה נזכה באמת לקבל מרבנו ז"ל, כי כל אחד הוא צנור אחר הממשיך אורו הגנוז של הצדיק האמת, ודעת לנבון, שכל זה הוא רק אצל אלו התלמידים הזוכים לבטל את דעתם ואת שכלם לגמרי |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|, שאז דיקא מאיר בהם אורו הגנוז, וכן הם אינם מטעים את עצמם כלל, רק בכל יום חושבים היטבעל אחריתם, אולי היום הזה הוא היום האחרון,

ועל כן מבליים כלהיום ולרבות הלילה בתפלה והתבודדות ותורה הקדושה
שעוריסכסדרן כרצונו של רבנו ז"ל | עין שיחות הר"ן, סימן עו|,
ומחדשיםחדושים דאוריתא, ודבקים בו יתברך, דיקא באנשים כאלו שאיןבמחשבתם
רק אמתת מציאותו יתברך, מאיר בהם דיקא אור הצדיקהאמת ולא באחרים, אשר כל
התקרבותם היא רק על שם המשאל, ואינם מסתכלים על אחריתם, ואין חקוק בדעתם
איך שבכל רגעורגע יכולים לקרא אותם מלמעלה ... ויהיה ההכרח להפשיט אתהגוף
... רק כל ענינים הוא כמו שגלה רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן קעא|
על פסוק |דניאל יב, ב|: "ורבים מישני אדמת עפר יקיצו'ואלה לחרפות לדראון
עולם" וכו', עין שם נפלאות |השם יתברךיזכנו להיות על כל פנים מעתה מהכחה
של "אלה לחיי עולם".|
ובאמת קשה וכבד לידע בזה העולם מי הוא האיש אשר ומילא, כי בפרוש אמר רבנו
ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קטז|, שבני אדם נבוכים בטעותם, כי יש
טועים וסוברים שצריכים להכיראת הצדיק או שאר דברים שבקדשה, להכירו בפניו
בצלמוובדמותו, שיהיה משנה בדמותו ובתנועותיו דוקא, ובאמת לא כןהוא, כי
הצדיק הוא בדמות וצלם ככל האנשים, ואין בו שום שנוי, ואף על פי כן הוא
ענין אחר לגמרי וכו', עין שם, ולא עוד אלאשגלה לנו רבנו ז"ל
|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמג| על פסוק: כלהשירים קדש ושיר השירים קדש
הקדשים, כי דיקא על הצדיקהמפלג במעלה נוראה ונפלאה מאד, דוקא עליו אין
רואים שוםקדשה, ונדמה תכלית ההפוך וכו', עין שם; ועל כן צריכים
לברחמשטיות וממחלקת של הבל, כי |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב|:השאור
והחמץ שבלב האדם הוא המסית את האדם, שיהרהר אחרתלמידי חכמים שבדור, ולומר
זה נאה וזה לא נאה וכו', עין שם;ומובא בלקוטי הלכות |תפלת המנחה, הלכה
ו'|, סוד יום טוב שני שלגליות, שעושין מחמת ספק שהוא בחינת מחלקת, שמשם
כלהספקות והקשיות, כי זה עקר תקון החובלים, כשמתקרבים מתוךמחלקת וספקות,
ומאמינים בכל הצדיקים, אף על פי שחולקים זהעל זה, לא כמו הלצים שאומרים,
מאחר שחולקים זה על זה, הואשומע דברי שניהם, וחולק על שניהם, כי אלו דברי
ליצנות, ונוגעיםבכפירות, רחמנא לצלן, רק האמת היא להפך, שצריך

להאמינבכלם, ולבלי להסתכל כלל על המחלקת שביניהם || וכמובא בלקוטי מוהר"ן,
חלק א', סימן ה', ותאמין כי כל מצותא ומריבה, שיש ביהצדיקים השלמים,
אין זה אלא כדי שיגרשו סטרין אחרנין וכו', עין שם, | וזהו | שיר השירים א,
ח: | "אם לא תדעי לך היפה בנשיםצאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדיתיך על
משכנות הרעים", הינו אם לא תדעי לך למי להתקרב כמו ששאל תחלה "הגידה
לי" וגו' "ואיכה תרעה" וגו', על זה השיב: "אם לא תדעי לך" וגו' "צאי לך"
וגו' "ורעי" וגו' "על משכנות הרועים", הרועים דיקאלשון רבים, הינו שתתקרב
לכלם, כי מאחר שאינך יודע למילהתקרב, צריך אתה להתקשר בכלם ולהאמין בכלם,
מאחר שכלםמזהירים אותך לקים תורת משה בכתב ובעל פה, כי רק מהאנשיםהכופרים
ההולכים בדרכי החקירות, הרוצים להטות מתורת משה, ללמד חכמות חיצוניות
ופורקים על לגמרי וכו', מהם ראוי להתרחקבתכלית הרחוק וכו', עין שם
נפלאות, איך שמגלה מעצםערבות והנעם שיכולים לקבל על ידי החברים המקרבים
אל הצדיק, ובפרטיות אצל אלו התלמידים אשר נכללו לגמרי בהצדיק.
חמדת לבבי! יש להאריך בנקדה זו הרבה מאד, אך אפסהפנאי, העקר לבקש תמיד
שנזכה להיות מאותם אנשי שלומנוהיקרים, אשר אינם מטעים את עצמן בשום
פוליטיקה של שקר, רק כל מגמתם וכל חפצם וכל רצונם הוא רק עבודת השם
יתברךבלי שום חכמות של הבל, וצריכים לבקש על זה בכל יום ויום.
ידיך לנצח...

בחרף הזה התחלנו ללמד "לקוטי מוהר"ן" כסדרן בכל לילרביעי בשעורנו בתמידות
הקים כבר כמה שנים, ועשו הבחוריםקלטות מהשעורים, אמרתי לשלח לך.
א' תתקסו. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וירא ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, צמוד בפנימיות
לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ...
נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

איך האב דיר שוין געשריבען א בריעף פאר די ימים הנוראיםדאס די אבדה | הינו
דיין טשעק | איז געפונען גיווארין, אויך ביןאיך גיווען די גאנצע צייט אין
ארץ ישראל, און ברוך השם הכללטובה, עס איז מיט גרויס חסד יעדען טריט און

יעדען שריט |איכהג': "חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלו רחמיו", דען די חסדים פוןהשם יתברך, האט זיך נאך נישט גיענדיגט נאר אדרבה יעדע מינוטאיז דא נייע חסדים, ומכל שכן וכל שכן יעדען טאג |שם: "חדשיםלבקרים רבה אמונתך" עס ווערט נתחדש יעדען אינדערפרי נייעחסדים נאר מ'בדארף גלייבען אין השם יתברך וואס ער פאר לאזטקיינעם נישט און העלפט יעדען און בפרט די וואס האבין אמונהאון בעטן איהם יעדע זאך וואס זיי דארפען האבין, ווייל אמונהאיז דער עקר, ווי דער הייליגער רבי האט אונז גילערנט |שיחות הר"ן,סימן לג|, ווי די חכמינו הקדושים זאגן |מדרש רבה פרשת פקודי נא|: כלמי שהוא נאמן, הקדוש ברוך הוא מביא ברכות על ידו, ווי עסשטייט און פסוק |משלי כה|: "איש אמונות רב ברכות", און ר' נתןלערנט אונז |לקוטי הלכות, הלכה ה'| דאס יעדער איד דארף זיך אנגרייטען אלע טאג פון ניי מקבל זיין אויף זיך די אמונה הקדושהאזוי ווי די חכמינו הקדושים זאגן |ספרי דברים|: "בכל יום יהיובעיניך כחדשים", וואס אויף דעם איז מרמז וואס מען הויבט אןאין קריאת שמע אלע טאג מיט די ווערטער "שמע ישראל" הערצו איד "הוי"ה אלקינו הוי"ה אחד" פונקט ווי מען וויל דערציילענדעם חבר א נייע זאך זאגט מען איהם קדם הער צו וואס איך ווילדיר זאגן, אזוי אויך אלע טאג ביי קריאת שמע הויבט מען אן דיווערטער "שמע ישראל", הער צו וואס איך וויל דיר זאגן ווייל איןאמונה דארף מען זיך אלע טאג באנייען אפלו ווען מען איז שויןאין בלאטע און שאול תחתית דארף מען דארט אויך זיך שטארקעןאין אמונה, און זיך דערמאנען אין איהם ברוך הוא, ברודערשטארק זיך זייער, אין אלע ענינים, אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעיםגורלנו, וואס מיר ווייסען פון אזא גרויסען רבי'ן און מיר האלטןזיך צוזאמען מיט זיינע מענטשן "ברסלב'ר חסידים", עס איז פאראונז נידעריגע מענטשן איין גרויסע זכיה צו אריין גיין אין חדרפון רבי'ן, למען השם, זעה צו פאלגן דעם רבי'ן וואס דער עקראזהרה זיינע איז גיווען אויף "שמחה והתבודדות", זיין נארפרייליך תמיד יהיה איך שיהיה, און זיך אויס רעדן דאס הארץ פארהשם יתברך ווי פאר איין אמת'ען חבר, אויך זעה צו לערנען אלעטאג, כאטש איין הלכהק.

ידיך לנצח הדורש שלומך...

דא שיק איך דיר צוויי טייפס ואס די בחורים האבין גימאכטכדי דו זאלסט זיך מתחזק זיין שרייב מיר וועל איך דיר שיקענאךר.

... נרו יאיר, איז גיווען אויפ'ן ציון יענע וואך מיטוואך אוןאיז שוין צוריק געקומען השם יתברך וועט דיר אויך העלפן דוזאלסט זוכה זיין אן צו קומען צום ציון הקדוש נאר תפלהש.

א' תתקסז. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר וירא ה'תשל"ו.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי, נר להצדיק נחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הקצר, אשר בו אתה מבשר שתהלה לאל אתה מסדרנסיעה חדשה אל ציון רבנו ז"ל לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאדעל עצם נפלאות הזכות שנפלה בחלקך, להשתדל להביא אנשיםאל ציון רבנו ז"ל, שהוא ענין נורא ונפלא מאד העולה על הכל, כידוע לנו מהבטחת רבנו ז"ל שנוגע למקום שנוגע, וכבר הודעתיופרסמתי כאן לכמה מאנשי שלומנו היקרים, ועוד אם ירצה השם, אפרסם לכל מי שרוצה לנסע אל ציון רבנו ז"ל, שיתקשר עמךתכף ומיד.

אהובי, אחי! אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו בצל העובר הזהלהתודע מרבי אמת המחיה ומחזק אותנו ומוליכנו על דרך האמתהמביאה אליו יתברך, וראוי לנו לרקד בכל יום על נעם חלקנו, אשר שם נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלינו, ותהלה לאל, אין אנומתנגדים עליו ועל אנשיו היקרים, טוב להודות להשם יתברך עלכל החסד חנם שעשה עמנו, ובפרטיות נפשות ירודות כמונו, זכינבזכיות חנם להגיע אל ציון רבנו ז"ל, ראוי לנו להחיות את עצמנובזה כל ימי חינו, ובפרט אתה, שנוסף על זה שהיית בציון רבנוז"ל, עוד אתה עוסק בזכות הרבים, להביא אנשים אל הציון, בודאיראוי לך להחיות את עצמך בזה, ולומר בכל פעם: אשרינו ואשרינו.

והנה כבר ידעת ונדפס קצת מזה, אשר לזכות להגיע אל ציוןרבנו ז"ל אי אפשר, כי אם על ידי תפלה ובקשה וצעקה, אשר צריךלצעק הרבה צעקות, שנזכה להגיע

לשם, כי כפי התקונים והאורות שהנשמה מרגשת ומשגת שם, ההכרח להקדים אליה הרבה צעקות ובקשות, שנזכה להגיע "על ציון הר קדשנו" |ראשי תבות צעקה|, ועל ידי תפלה וצעקה בכל יום בשדה וביער, בודאי נזכה להגיע שם, כאשר החוש העיד, כי אחרי רבוי צעקה ובקשה זכינו שנגשנו אל הקדש פנימה, ונתקיים בנו |ישעיה לה|: "ופדויי ה' ישבון ובאו ציון" ברנה ושמחת עולם על ראשם, ששון ושמחה ישיגו, ונסויגון ואנחה" |ועין בקונטרס מעלת ההשתטחות על ציון רבנו ז"ל|.

חמדת לבבי, רבנו ז"ל גלה לנו |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן א'|: איש הישראלי נברא שתהיה לו ממשלה על המלאכים, וזה התכלית והסוף של ישראל וכו', עין שם; ויש לומר בפרשה זו |וירא|, שהמלאכים באו אל אברהם, ובודאי זכה אברהם להיות נכלל בויתברך לגמרי, ועל כן זכה שעלה ונתעלה על הכל, אפלו עלהמלאכים, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים |מדרש תנחומא וירא|: "ומצא חן" |משלי ג, ד| - זה אברהם, שהיה חביב על הבריות ועלהמלאך וכו', עין שם; ואמרו בספרי פרשת האזינו, עד שלא באאבינו אברהם לעולם כביכול לא היה הקדוש ברוך הוא מלך אלא על השמים, אבינו אברהם המליכו על השמים ועל הארץ וכו', עין שם; הרי שזכה למלך על עליונים ותחתונים, ועל כן נאמר אצלובעת עמידתו לפני המלאכים: "והוא עומד עליהם" שהוא סופיתבות א' ד'ם', והוא עומד עליהם דוקא, שעלה ונתעלה עליהם, כינעשה בסוד אדם היושב על הכסא |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'|, שהוא ממשלה על הכל |כמובא באור זה באריכות נפלאה בספר "אשרבנחל", חלק א', עין שם באור נפלא על זה|, ובזה יש לקשר גם תורה א' מחלק א', שבה גם כן מתחיל רבנו ז"ל הלשון, כי איש הישראלי צריך תמיד להסתכל בשכל שיש בכל דבר וכו', עין שם; שבשניחלקי הלקוטי מוהר"ן מתחיל בלשון "איש הישראלי", כי באמתהם דבר אחד, כי מהו מלאך? הוא רוחניות אלקי בלי לבוש גשמי, ומהו ישראל? רוחניות אלקי עם לבוש גשמי, וכל עבודתנו היא, שמתקף דחקותנו ובלבולינו והרפתקאותינו, נזכה להמשיך עצמנואליו יתברך, ונפשט את הלבושים מפרטי הבריאה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לג|, שזהו עקר השלמות שלנו, שנזכה להפשיט

אתהגשמיות מכל פרטי הבריאה, ונזכה להכירו יתברך פנים אל פנים, שזוהי מדרגת המלאכים, ואז כשישראל בא למדרגה זו, הרי הוא גדול ממלאך, והוא מושל עליו, כי המלאך הוא רוחניות אלקותבלי לבוש, ועל כן אין בו חדוש כל כך שזוכה להכירו יתברך פנים אל פנים, אבל האיש הישראלי, שהוא מלבש בלבוש גשמי, ועוברעליו מה שעובר - מניעות וצרות ויסורים וכו' וכו', ואף על פי כן אינו מיאש עצמו, אדרבה, מתקף דחקותו ובלבולו הוא רץ אליויתברך, ופושט את לבושי הגש"ם מכל פרטי הבריאה, זה נקראחדוש, ואז הוא למעלה ממדרגת מלאך; השם יתברך יזכנו להגיעאל זה, לחזק את עצמנו ולברח בכל יום למקום מיחד שאין שםבני אדם, ולדבר עמו יתברך כאשר מדברים איש אל רעהו. נא ונא, חמדת לבבי, הנה העולם הזה כצל עובר, ואין לנולתפס את היום כי אם במעט הדבורים שזוכים לדבר ולשיח לפנייתברך, והוא הצלחה לנצח נצחים, ראה לקים זאת, ואז טוב לךלנצח.

ידיך הדורש שלומך...

היום הזה התחלנו ללמד "לקוטי מוהר"ן" כסדרן, והבחורים עשו קלטות, ועל כן אמרתי לך לעת עתה שלש קלטות, שהן שתיקלטות על תורה א', ולעת עתה קלטת אחת על תורה ב', וכשיביאולי עוד, אם ירצה השם, אשלח לך, אקוה שתחיה את עצמך בהם, כי, תהלה לאל, נתחדשים אצלנו בכל ליל רביעי חדשים חדשיםבזכות הקבוץ הקדוש של אנשי שלומנו, שמתקבצים יחד אז, והשםיתברך יאיר עינינו באור תורתנו. הספרים: "שמירת הזמן", "קונטרסדר דרך הלמוד", "אילן החיים" עומדים כבר בגמר ההדפסה, ותכף ומיד כשיצא מהכורך אשלח על ידי הדאר אויר. ידיך לנצח הנ"ל...

א' תתקסח. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר וירא ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, ידידי היקר, נר להצדיקנחל נובע מקור חכמה, זכותנו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

את המכתב לנכון קבלתי ומסרתיו כרצונך, ובין כך נזכרת ממך ואת גדל החסד חנם שעשית עמדי, אמרתי לכתב לך שורותיםאלו. תהלה לאל אתנו החיים"ם והשלו"ם, ואנו שותים בכל יוםמבאר מים חיים אמ"ת ואמונ"ה, חבלים נפלו לנו

בנעימים, אשרינו אשר עד כה עזרנו, אקוה להשם יתברך, כי עדין אתה מחזיק בתמך לשקד ב"לקוטי מוהר"ן" הקדוש, כמו שעשית בימי אלולהקדושים בהיותי אצלך, וכן אקוה להשם יתברך שעדין ביתך ביתועד לחכמים ואתם מחזקים את עצמכם. שמעתי בשורה טובה, שאתה מתכוון לנסע אל ציון רבנו ז"ל לבחרף הזה, נא ונא אל תתעצל בענין הקדוש והנורא הזה, כי תהלהלאל, מסדרים עכשו נסיעה חדשה דרך בלגיה בימי חנכה הקדושים הבאים עלינו לטובה, ובודאי תצליח נסיעה זו, ועל כן ראוי לך שתכניס גם כן ראשך בין אנשי שלומנו הנוסעים, ותכנס ותצא בשלום, ותפעל שם כל מה שתבקש ובפרטיות שדורך הגון. אהובי, אחי היקר! אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו לידע מרביאמת כזה, נחל נובע מקור חכמה, נא ונא אל תניח את העצבותאצלך כרגע, ועל ידי תקף השמחה תזכה שיתרחב לבך, ותוכללפרש כל שיחתך וכל אשר עם לבבך אליו יתברך. ידיך לנצח...

דרישת שלום להבחור ... ולאברך ... גם באתי לקים מהשהבטחתיך לשלח לך טיפ, והוא מההילולא של רבנו ז"ל, ואםתרצה עוד אשלח לך עוד. תראה לכתב לי משלומך הטוב וממש חיים חדשים תכניס בי. א' תתקסט. בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר חיי שרה ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר היונק דובשא וחלבא מהאי נחלא עמיקא וטמיראדנביע ביה מקורא דחכמתא עלאה, היוצא משלש ראשונות דעתיקוכו', הלא הוא נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירוזרח.

מכתבך הארך, אשר בו אתה מבאר ענינים נפלאים בכתביהאריז"ל על פי דברי רבנו ז"ל לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתיכעל כל הון, אשריך ואשרי חלקך שהכנסת את עצמך בעבי הקורהוכו'.

ואודות מה שעובר עליך... והרחבת את הדבור בזה מאד כמהעמודים... צריך שתדע, אהובי, אחי, כי בשביל זה שלחו והורידואת נשמת רבנו ז"ל לעולם בדורותינו אלה, כי הוא הכין כלים, אשר משיח בדעתו יכבש את העולם, ומובא בהמכתב שלהבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, ששאל את משיח צדקנו: "אימת י

יבוא מר"ו! והשיב: "כשיפוצו מעינותיך חוצה, והכל יוכל ליחד יחודים כמוך" וכו', עין שם. והנה כבר ידוע לנו הספור מהשנא רע עם הבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, על הים, ורצה להשליך את בתו אדל, כי הכתבים היו חביבים מאוד מאד בעיניו, והשיבה לו בתו: "אבא, זרק את הכתבים לים, כי ממני יצא אחד שיעשה כתבים יותר יפים מאלו". וכבר ידוע לנו שזה סובב על רבנו ז"ל, אשר באמת על פי דרכו יכולים לצאת מעמק הרעוהחשך, ולהכנס אל תכלית המדרגה העליונה וכו' וכו'. והעקרה השליך שכלו וחכמתו לגמרי, ועל כל אשר יאמר כי הוא זה העשה, ויקים עצותיו בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות ושכל עצמי | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|, והנה כבר נדפס אצלה 'קריאת שמע' חדשים נפלאים על פי דעת רבנו ז"ל מענין קדשת שבעת הנרות, שהוא היסוד והעקר לקדשת המחשבה ולהכינה לעלות אל סלם המלך אליו יתברך, כי "הפה, החטם, האזנים, העינים", הם הם השמות של הארבעה עולמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן", וכפי שהאדם זוכה לקדשם, כמו כן מאירים בו אלו השמות, ויכול לטיל מעולם אל עולם, ובלי קדשת השבעה נרות, הכל דמיון גדול, ומטעה את עצמו לגמרי, כי כפי שאדם זוכה לקדש "העינים, האזנים, החטם והפה", כמו כן זוכה להכנס אל תוך הקדשה, והעקר הוא החטם והפה, שבהם היתה השבירה כמובן בכתביהאריז"ל, בסוד מ"ה וב"ן. כי צריך שתדע, כי כל זמן שאדם מדבר כל העולה על רוחו, הוא רחוק לגמרי וכו', כי הרוח הקדש אינו שופע אלא על ידי קדשת הדבור, שהוא הצנור הממשיך שפעהדעת.

וכן צריך לידע כל זמן שהאדם בכעס, ואפלו איזו קפידה כלשהיא נכנסת בו במחשבתו על זולתו, עדין רחוק הוא מאד מאד שישירה אצלו רוח הקדש, כי לזכות לרוח הקדש ברור אי אפשר, כי אם על ידי בטול עצמיותו לגמרי, שלא ירע לו ולא אכפת לו שום דבר כלל יהיה איך שיהיה, בין בביתו - על אשתו או על בניו ובנותיו, ובין בחוץ - על חבריו או על אלו שעוסק עמהם במשא ומתן וכו' וכו', כי כל זמן שנכנסת אצל האדם איזו קפידה בעלמא על זולתו, ידע שאי אפשר לקבל ולהשיג אורו יתברך, ומכלשכן וכל שכן, חס ושלום, כשהוא בכעס ממש, אז, רחמנא לצלן, עוקר את עצמו לגמרי לגמרי ממנו יתברך, ומר לו לא רק

ברוחניות,אלא אפלו בגשמיות, וזהו עקר הגיהנום המר שעובר על רב העולם, כי אין להם הבקיאות הזו של לדם ולשתק על כל מה שעובר עליו,ולסבל עלבונות הן מאחרים והן מאשתו ומבניו ומבנותיו, כי איאפשר להשיג השגת רוחניות אלקות, שהוא הארת עולם הבא, כיאם על ידי שנעשה בסוד חיריק, שהוא נקדה זעירתא |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'|, לבטל את עצמו לגמרי לגמרי בו יתברך,להיות מוכן ומזמן למסר את נפשו על קדוש שמו יתברך בכל עתורגע ממש. וידוע הספור, שפעם אחת נתראה הבעל שם טוב הקדוש,זכותו יגן עלינו לבנו הרב הקדוש ר' צבי ז"ל, איך שהוא עומד עלגבי הר גבוה מאד מאד, ופתאום נופל ומתגלגל מן ההר עד למטהלארץ, ונתפרד ונתפוצץ גופו לאלפים ולרבבות רסיסים, ונבהל בנומאד מאד, ושאל אותו מה זה ועל מה זה, והשיב לו הבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, כך כונתי בכל רגע ורגע בהיותיבעלמא הדין בחיים חיותי, איך שאני עולה על גבי הר גבוה, וזורקאת עצמי למען כבוד שמו יתברך ומוסר נפשי על קדוש השם בכלעת ורגע ממש, ועל ידי זה זכה למה שזכה; כי עקר השלמות אצלוייתברך הוא האמת, שיהיה בלב אמת, לבטל את עצמו לגמרי אליויתברך בלי שום חכמות כלל, וצריך תמיד להיות מוכן ומזמן למסרנפשו אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ולא ירצה רצון אחרמבלעדי רצונו יתברך, אשר דבר זה נקרא בדברי רבנו ז"ל עליתהמלכות אל שרשה בשלמות בתכלית השלמות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעז|. ואיך יודעים אם האדם אוחז בזה? כשאינו כועס, חס ושלום, חס ושלום, על שום דבר, ואין לו שום הקפדה אפלובלב, אז סימן שהוא באמת דבוק בו יתברך.

וזהו כלל גם בבית, להרגיל את עצמו לסבל מאשתו ומבניוומבנותיו, ולא יכעס ולא יקפיד כלל וכלל יהיה איך שיהיה וכו', ובכלל הזה הוא קדשת הדבור, כי עקר קלקול הדבור נמשך גם כןמכעס ומקפידות, שמה שמדבר על אחרים הוא מסבת הכעס שישבלבו עליהם, על כן מדבר עליהם, וכן בשביל הקפידות שיש בלבוועליהם, רוצה להראות שהצדק עמו וכדומה. ובאמת כשאדם זוכהלבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, אדם כזה הוא תמיד שומר אתהדבור, ואינו מתחיל לדבר עם שום בריה שבעולם כי אם המכרחלו מאד מאד מסבת פרנסתו וכדומה, אבל בדרך כלל אינו

מתחיל לדבר עם שום בריה, רק אם אחד שואל אותו דבר - משיבובקצור ולא יותר, אבל הוא אינו מתחיל לדבר עם אחר כלל.

אהובי, אחי! כשתחקק ענינים אלו בדעתך, אז תלך לבטח דרכך, ולעולם לא תפל | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: כט, לח, סח, עין שם מענין קדשת הדבור ושמירה מכעס; | אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו לידע מרבנו ז"ל, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. ולמען השם לטובתך הנצחית החזק עצמך עם אנשי שלומנו היקרים התמימים דיקא, כי על ידם בודאי גם אתה תושעותזכה לצאת מהחשך והאפלה שנלכדת בהם, ותכנס אל תוך הקדשה בתכלית המדרגה העליונה, רק חזק ואמץ מאד מאד. ההכרח לקצר במקום שאמרו להאריך, כי טרדותי רבו בעוונותיה הרבים. ידיך לנצח הדורש שלומך...

גם תזהר מאד מאד לא להכות את בניך או בנותיך, כי רבנו ז"ל הקפיד על זה מאד מאד. א' תתקע. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר חיי שרה ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחורה נחמד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, שהוא אור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיך וכו' ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי. מה אמר לך, אהובי, ידידי היקר, לבינשבר בקרבי לגמרי מרבוי מרירות לבבך ומהחלישות הדעת שעובר עליך בכל יום ויום, כי באמת "אין לך צער בעולם כצערו שלבחור", ואתה צודק מאד במה שכתבת, שכל צרה מובנת אצלה עולם, כגון: לזה יש אשה רעה וכו', ולזה אין פרנסה וכו', ולזה יש איזו מחלה וכו', אבל צערו של בחור זה אין מבינה שום בריה שבעולם.

ובאמת צריך שתדע, ידידי היקר, שהשם יתברך החפץ חסדו הוא מלא רחמים, הקדים רפואה למכותינו, ושלח אלינו בדורותינו אלה שהוא דור המבול ממש את רבנו ז"ל, אשר עליו נאמר | בראשיתו': "זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידינו" וגו', והוא בנה את תבתהתפלה והאמונה, אשרי מי שיזכה להחביא את עצמו בה, וינצלמכל ר'ע', ואשר עוד לא היה צדיק בעולם אשר מבין כל כך אתהאדם בפרטי פרטיות כמו רבנו ז"ל, כי יש אצלו למודים לכל בריה שבעולם דרי מעלה ודרי מטה, אשרי מי שיאחז בלמודו הטוב בהתחזקותו המאירה ומחיה עיני ההוגים בהם

באמת ובתמימות ובפשיטות גמורה, ועליו אמרו חכמינו הקדושים | חגיגה יב: |
העולם עומד על עמוד אחד וצדיק שמו, כי בלי רבנו ז"ל היינו נאבדים לגמרי,
ובפרטיות בחורים בעתים הללו בלי דעת רבנו ז"ל הם אבודים לגמרי, רחמנא
לצלן, ונופלים בכל יום ובכל שעה וכו' בירידות עצומות... רחמנא לצלן, ואף
שמבחוץ אינו נראה כלל, ומה גם שהרב חולקים על זה... אבל היודע תעלומות
וסתרינסתרות יודע ומבין היטב מה שעובר על בני הנעורים בעתים הללו, אשר
הפריצות והשחץ על הרחובות וכו', ודבר זה מעקם וממררלבבם של בני הנעורים,
עד אשר הם בעיניהם לאחר יאוש לגמרי, וכאלו אבד מנוס מהם, ובפרטיות בחור
שנפגם כבר, רחמנא לצלן, לו נדמה כאלו לעולם לא יושע, חס ושלוש, וכאלו
לעולם לאיתחתן, אשר דבר זה ממררו יותר ויותר, עד שהוא בעיניו לאחריאוש
לגמרי, והוא שבור ורצוץ, ולבו נשבר ונדכה ונשפך כמים, ובוכה ומבכה ימי
נעוריו שעוברים בחשך ומרירות ועצבון, ובאמת הרחמנות שממשיך רבנו ז"ל על כל
אחד ואחד, זה אין לשער ואין לספר כלל, כי הצדיק הוא רחמן, וממשיך רחמנותו
יתברך בעולם | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז', | ובפרטיות על בחורים
שבורים ופגומים, עליהם גברה רחמנותו עד אין סוף ואין תכלית, "כיהסמ"ך מ"ם
עוזב את כל העולם, ולוקח את עצמו על ישראל, ועוזב את כל ישראל ולוקח את
עצמו על בחורים", כמו שמתאונן הנביא | איכה א, טו: | "קרא עלי מועד לשבר
'בחורי' וגו' "שמעונא כל עמים וראו מכאובי בתולותי, 'ובחורי' הלכו בשבי"
וגו', ואומר | ירמיה ט, כ: | "כי עלה מות בחלונינו וגו' להכרית עולל
מחוץ' בחורים' מרחבות", מרב פריצות והפקרות שיש בחוץ על הרחוב ועד החלונות
וכו'... עד אשר | ישעיה מ: | "ויעפו נערים ויגעו' ובחורים' כשול יכשלו".
ובאמת מדוע לוקח את עצמו כל כך על בחורים יותר מהכל? כי אמרו חכמינו
הקדושים | שבת קנב. | : ינקותא כלילא דורדא. ואמר רבנו ז"ל | ספר המדות, אות
תשובה, סימן עג: | העבודות שאדם עובד את ה' בימי בחרותו, כל יום ערכו
יקרמשנים רבות של זקנותו, כי | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רן, | זה
כמהשנים שרק ירדה נשמתו בזה העולם, ועדין שומעת וזוכרת נשמתו מהעולם
העליון וכו'; ועל כן דוקא בימי הנעורים והבחרות ישלהאדם כחות עצומים

להתקרב אליו יתברך, וכמו שכתוב |משלי כ, כט|: "תפארת 'בחורים' כחם", ואמרו חכמינו הקדושים |חגיגה יד|: אין לך נאה במלחמה אלא 'בחור', ועל כן אמר החכם מכל אדם |קהלת יא, ט|: "שמח 'בחור' בילדותך ויטיבך לבך בימי בחורותיך" וגו', והבעל דבר יודע זאת, על כן עושה כל מיני פעולות שבעולם לטמא ולשבר את מחם ודעתם של בני הנעורים ולבלבל אותם לגמרי, ומשבר ומעקם את לבם לגמרי, באפן שלא יוכלו לקבל ולהאיר על נפשם מערבות נעימות אורו יתברך, לחזות בנעם ה', אשר תהיה בעת התגלות מלך המשיח. |יואל ג, א|:

"בחורים' חזיונות יראו" וגו', ומזה בא שכל כך הרבה בני הנעורים בעוונותינו הרבים, בורחים לגמרי בגלל הירידות, כי אין להם מיישדריכם, ואין מי שיחזקם ואין מי שיקרבם אליו יתברך להדביק מחשבתם בו יתברך, עד אשר על ידי זה יזכו שחזיונות יראו כנ"ל, אדרבה אם יש כבר אחד שעוסק בזה, חולקים ורבים עמו ושופכים דמו כמים, ומדברים עליו כל דבר אסור, ומונעים אותו בכל מיני מניעות, וממררים חיו, כי הסמ"ך מ"ם התלבש בהם, כי אין רצונו כלל שיחזקו ויקרבו בחורים, כי דבר זה עצם בגרונו, ועל כן עושה כל מיני פעולות שבעולם למנוע ולעכב מלעזר לבחורים, ומה גם שאלו הבחורים בעצמם שהיו קדם בנוקבא דתהומא רבא, ונכשלו במה שנכשלו, והיו שבורים לגמרי, כדרך 'בחור' כנ"ל, וכשעזר להם מי שעסק עמהם... וחזקם וברכם והתפלל בעדם שיושעו, והשם יתברך עזר להם שמצאו כבר זוגם, אחר כך נתהפכים להיות רודפים את זה... אשר חזק ואמץ והתפלל בעדם, ושוכחים לגמרי את הטובות שקבלו ממנו, כעין שאמרו חכמינו הקדושים |תנא דביאליהו רבה, פרק א'|: כך היא מדתו של אדם, יום טובה משכח יוסרעה.

על כל פנים אין שהוא רחמיו יתברך הם עד אין סוף ועד אין תכלית על כל בחור ובחור, כי הוא יתברך דן את כל אחד ואחד לכף זכות, כי הוא מקומו של עולם |בראשית רבה סח, י|, ויודע מקום של כל אחד ואחד, ויודע שהמקום גרם לו לחטא |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן א'|, והוא חפץ מאד מאד באלו האנשים השבים אליו יתברך, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |פסחים קיט|. על פסוק |יחזקאלא, ח|:

"וידי אדם מתחת כנפיהם", 'ידו' כתיב, זה ידו שלהקדוש ברוך הוא שפרוסה תחת

כנפי החיות, כדי לקבל בעליתשובה "מיד מדת הדין", ופרש רש"י שם: מפני מדת הדין שמקטרגת ואומרת לא תקבלם, והוא מקבלם בסתר, עין שם; ואמרו במדרש תנחומא פרשת נח: אין מכה בעולם שאין להרפואה, רפואתו של יצר הרע - תשובה, עין שם; ואמרו בפסיקתאפרשה מד: גדול כחה של תשובה, שכיון שאדם מהרהר בלבולעשות תשובה, מיד הוא עולה לא עד י' מילין ולא עד כ' מילין ולא עד ק' מילין, אלא עד מהלך ה' מאות שנים, ולא עד רקיעראשון ושני, אלא שהוא עומד לפני כסא הכבוד, עין שם; על כן, אהובי, אחי היקר, חזק ואמץ מאד מאד בכל הכחות, ואל תניח את עצמך לפל משום דבר ומשום בריה שבעולם, כי בודאי בא יבואגם יום ישועתך, ותמצא את זוגך ותספר את מרירותך ואת כל מהשעבר עליך בשמחה ובשחוק, כי |תהלים קכו, ב|: "אז ימלא שחוקפינו ולשונונו רנה" וגו', ודבר זה עבר על הרבה בחורים, שמרבצרותיהם והרפתקאותיהם נדמה להם כאלו לעולם כבר לא ימצאואת בת זוגם, וימותו רוקים זקנים, והשם יתברך עזר להם, ועכשוהם מספרים את העבר בשמחה ובשחוק, וכן יהיה בעזרתו יתברךעמך בקרוב ממש. כי צריך שתחקק היטב בדעתך, כי כל ענין מציאת הזווג תלוי רק בידו יתברך דיקא, ולא על ידי שלוחים, כמו שאמרו חכמינוהקדושים |מדרש רבה פרשת ויצא|: מצינו בתורה ובנביאים ובכתובים, שאין זווג של איש אלא מן הקדוש ברוך הוא, בתורה |בראשית כד, נ|: "ויען לבן ובתואל ויאמרו מה יצא הדבר", בנביאים |שופטים יד, ד|: "ואביו ואמו לא ידעו כי מהו"ה היא", בכתובים |משלי יט, יד|: "ומהו"ה אשה משכלת", עין שם; ועין ענינים נפלאים בספר "ארך אפים", אודות סבלנות לבחור, שקשה וכבד עליו למצא זווג. חמדת לבבי! בפרשה זו גלה לנו רבנו ז"ל הסוד הנפלא של|בראשית כד, ח|: "ו'אם ל'א תאבה האשה ל'לכת א'חריך", שהראשיתבנות: א'ל'ו'ל', ובאמצע האותיות "תאבה האשה", הינו שעל ידיכונת אלול יזכה למצא זווגו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פז|. וכללכונת אלול הוא כשאדם שומע בזיונו ושותק, בזה נעשה בחינתחיריק, בסוד נקדה זעירתא, וזוכה להעשות "אדם" השלם היושבעל הכס"א |עין שם, חלק א', סימן ו'| ולעבדה ולמעשה לעניניך. אהובי, אחי! ידעתי ואני מרגיש מכאובי נפשך מה שעוברעליך, שאתה שבור ונשבר

בלב נשבר ונדכה, ועובר עליך מהשעובר - מרירות ובזיונות, ירידות ונפילות וחלישות הדעת... ואסתרגיל את עצמך לילך במקום פנוי שאין שם בני אדם, ושם תשבותתחיל לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ותספר לפניו את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות... אין לשער ואין לספר מה שנעשה מזה למעלה בכל העולמות העליונים, כי אצוליתברך חשובה מאד מאד תפלת בחור שבור, וכמה אלפי אלפייםורב רבי רבבות וכו' וכו' מלאכים עומדים סביבו בעת בכיתוותפלתו, בשעה שבוכה ומתחנן ומתנפל ומתפלל אליו יתברך: "אנה ה' ראה בעניי"... ומרחיב בזה את הדבור.

ידידי היקר! דיקא בשעה שהאדם בא לכלל שברון לב, ונדמהלו כאלו אבד ממנו מנוס, חס ושלוש, דיקא אז הוא סמוך אליויתברך בהתקרבות כזו, אשר אי אפשר לציר בשכל אנושי כלל, כיאם היה האדם זוכה לידע אילו שעשועים הוא גורם אז למעלהבכל העולמות, וכמה עולמות נזונים מתפלתו, אז היה מתחזק בזהיותר ויותר, וזהו עקר כונת אלול - לבוא בכל פעם אליו יתברךמחדש, כאלו עוד לא בא אליו אף פעם, והתפלה והשיחה צריכיםלהיות בכל פעם בהתחדשות חדשה, כאלו עכשו היא הפעםהראשונה שבא אליו יתברך, ועל כן יתחיל לספר לפניו יתברך אתמכאובי נפשו ושברון לבבו, כאלו עוד לא ספר לפניו, וכן בכלפעם, ואז דיקא על ידי רבוי תפלות כד חס גבה אתהפיק, שיכמרורחמיו יתברך, ותתהפך מדת הדין לרחמים גמורים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'|, ויקים אצלך |ויקרא כו, ח|: "ו'נפלו א'ביכם ל'פניכםל'חרב", כי כל המקטרגים עליך יתבטלו ויהיו נעשים כלא ממש, ותמשך אליך בת זוגך ההגונה לך מן השמים. |ירמיה כט, יא יב יג|: "כי אנכי ידעתי את המחשבות אשר אנכי חשב עליכם נאם הוי"המחשבות שלום ולא לרעה ל'תת ל'כם א'חרית ו'תקוה, וקראתם אתיוהלכתם והתפללתם אלי ושמעתי אליכם, ובקשתם אתי ומצאתםכי תדרשני בכל לבבכם".

למען השם לטובתך הנצחית ראה לקים זאת בכל יום ויוםמחדש, לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, כי אין עצהאחרת אלא תפלה, ותכף ומיד כשנסכך בדעת האדם שאין לו עצהאחרת רק תפלה, אז מיד יושע. ואל תאמר שכבר התפללת, כי צריךשתדע שחרב התפלה צריכים כל ימי חייו, כי היא מלחמה ארכה, ואסור להניח

את החרב מידו, ותכף ומיד כשאוחז את חרב התפלהבידו - הוא מנצח, כמו שפרש
מוהרנ"ת ז"ל | לקוטי הלכות, שבת, הלכה ז', אות נד | על פי מה שאמרו בזהר
הקדוש | עין ח"א רכא. | :זכאהמאן דאחיד מאנא דקרבא בידוהי, מאן נצח? מאן
דאחיד מאנאקרבא בידוהי; שכשחזק בדעתו שתמיד יאחז את כלי מלחמתושהוא
התפלה, בודאי סוף כל סוף ינצח המלחמה וכו', עין שסנפלאות; כי בודאי בא
יבוא גם יום ישועתך. וראוי לך ללמד בכליום המאמר בלקוטי מוהר"ן | חלק ב',
סימן פט), ולומר עליה התפלהמלקוטי תפלות | חלק ב', סימן מה), עד שתמצא זווגך.
ידיך לנצח המאחל לך כל טוב והצלחה רבה...
ושלום לגיסך היקר ... אשר אהבת עולם אהבתיו, וגם הוא קיםאת כל הנאמר
במכתב זה, ועזרו השם יתברך.
א' תתקעא. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר חיי שרה ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידיהיקר, נר להצדיק נחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, שהואאור האורות היוצא משלש ראשונות
דעתיק וכו' ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.
באתי לקים רצונך במה שבקשת שאכתב לך. אהובי, ידידיהיקר, חבלים נפלו לנו
בנעימים, טוב להודות להשם יתברך, ששסנפשונו בחיים, וזכינו להתודע מרבי אמת
כזה, רבי רחמן כזה, שישאצלו למודים נפלאים לכל הגרועים שבעולם, ומגלה להם
עצותאיך לצאת מעמק ירידתם ונפילתם וכו' וכו', כל אחד כפי מהשיודע נגעי
לבבו ומכאוובי נפשו, ועלינו רק להטות אזנינו אלדבריו הקדושים והנוראים
המובאים בספריו הקדושים, ולקייםסבתמימות ובפשיטות גמורה. לזאת, אהובי, אחי
היקר, תקים |משליכב, יז: | "הט אזניך ושמע דברי חכמים" וגו', שתטה אזנך
לדברירבנו ז"ל, ותתמיד מאד מאד בדבריו הקדושים הכלולים כברמהכל, והוא
יכניס בך נשמה חדשה, כי בתורתו הוא מוריך נשמהחדשה לנפשות השומעים דבריו
|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו; וכבר אמרו חכמינו הקדושים |יבמות
כ. | :מצוה לשמע דברי חכמים; ואמרו |בשמות רבה כז, ט: | יתרו על ידי שמיעה
זכה לחיים, ששמעונתגיר, שנאמר |שמות יח, א: | "וישמע יתרו" וכו', עין שם;
כי העקרתלוי בשמיעה, להטות תמיד אזנו אל ספרי רבנו ז"ל בהתחדשותחדשה, ואז

כבר לא תצטרך לדבורים אחרים, כי דברי רבנו ז"ל ליחזקו ויאמצו אותך, ויקרבו אותך אליו יתברך בהתקרבות אמתית, ועל זה בעצמו הינו בלמוד ספריו הקדושים בהתחדשות חדשה בכל יום צריכים גם כן להתחזקות עצומה. |משלי ב, ב|:

"להקשיבלחכמה אזנך תטה לבך לתבונה", ואמרו חכמינו הקדושים במדרשתנחומא |פרשת תבא, סימן ד'|: "והיה אם שמע תשמע" |דברים כח, א| - אם שמעת קמעא סופך לשמע הרבה, אם שמעת בעולם הזה, תשמע לעולם הבא מפי הקדוש ברוך הוא.

דבר אחר: אם זכיתלשמע דברי תורה שנתנה בקולי קולות, תזכה לשמע אותו הקולשכתוב בו "קול ששון וקול שמחה" |ירמיה ז, לד|. דבר אחר: אםשמעת לקול רבך, סופך שאחרים שומעים לך, עין שם; הרי לךממעלת הזוכה להטות אזנו אל דברי תורה ודברי רבו, ועל כן עלינולבקש ממנו יתברך בכל יום תפלת הנביא |ישעיה נ, ה|: "ה' פתח ליאזן ואנכי לא מריתי אחור לא נסוגתי" וגו', ויקים |משלי כה, יב|: "מוכיח חכם על אזן שמעת"; אשר נזכה לשמע את ההתחזקותוההתעוררות והתוכחה של רבנו ז"ל, ונזכה לחדש את עצמנו בכליום ובכל שעה ובכל רגע מחדש.

אהובי, אחי היקר! רבנו ז"ל גלה לנו, ואמר |שיחות הר"ן, סימןכו|: אצל העולם השכחה חסרון, אבל אצלי יש בהשכחה מעלהנפלאה וכו', עין שם; כי באמת צריך להרגיל את עצמו לעשות בכלרגע ורגע התחלה חדשה, ואיך זוכים לזה? דיקא על ידי ששוכחיםבכל פעם את העבר עליו, ועל ידי זה דיקא יכולים לחיות בכל פעםחיים חדשים לגמרי; כי עקר מרירות הצרות והיסורים הקטניםוהמרורים וההרפתקאות העוברות על כל אחד בפרטי פרטיות, הסרק על ידי שמסתכל בכל פעם על אחוריו, וזוכר מה שנארע עמובעצמו... או מה שנארע עמו מחברו... ועל ידי זה מצטער ויש לו חלישות הדעת ומר לו מאד מאד, רחמנא לצלן, אבל תכף ומידכשאדם מרגיל את עצמו במדת השכחה, ששוכח לגמרי העבר, על ידי זה ממילא זוכה להתחדש בכל פעם, והוא כבריה חדשהבכל פעם, ואינו ירא ואינו מתביש משום דבר, כמו שכתוב |ישעיהנד, ד|: "אל תיראי כי לא תבושי ואל תכלמי כי לא תחפירי כי בשתעלומיך תשכחי וחרפת אלמנותיך לא תזכרי עוד"; והחכם מכלאדם אומר |קהלת ב, טז|: "בשכבר הימים הבאים הכל נשכח"; והיאעצה

נוראה ונפלאה כמובן למעין היטב, ומתבונן בהצרות והמרירות מה שעובר בעולם
אצל כל אחד ואחד, הכל מהסבה הנ"ל, שזוכר את הירידות והנפילות שלו... או
שזוכר מה שחברועשה לו... ובאמת כפי שאדם זוכה להכניס בדעתו אמתת
מציאותו יתברך, ולחקק היטב היטב בלבבו אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך
כלל, והוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, כמו כן יזכה לזכר בו
יתברך, וממילא ישכח את העבר; כי כפי שאדם מדבק מחשבתו בעלמא דאתי שהוא
בחינת למעלה מהזמן ולמעלה מהמקום, כמו כן שוכח מה שעבר עליו - בין מעצמו
ובין מאחרים, שהכל הוא מתחת הזמן ומתחת המקום, ועל עת הגאלה נאמר | ישעיה
סה, טז יז יח: "אשר המתברך בארץ יתברך באלקי אמונה שבע בארץ ישבע באלהי
אמן, כי 'נשכחו' הצרות הראשונות, וכינסתרו מעיני, כי הנני בורא שמים חדשים
וארץ חדשה ולא תזכרנה הראשונות, ולא תעלינה על לב, כי אם שישו וגילו
עדי עד, אשר אני בורא, כי הנני בורא את ירושלים גילה ועמה משוש" וגו'.
ידיך לנצח...א' תתקעב. בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר תולדות ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי היקר, האברך השותה ממי
הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.
מכתבך לנכון קבלתי. והנה להשיבך על מרירות נפשך ועל כלמה שעובר עליך, כבר
קבלנו מרבנו ז"ל עצות נוראות ונפלאות על כל פרט ופרט, ועל כל מה שעובר
עלינו, וראוי לנו לתור ולחפש בדבריו הקדושים בכל יום ויום מחדש,
ועל ידי זה נזכה שיאיר עלינו אורו הגנוז המאיר בכל העולמות.
אהובי אחי, כלך מכל אלו הדמיונות שעוברים עליך, ובפרט... כי צריך לחקק
בדעתך, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך ממלא כל עלמין
וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, והכל לכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, | חלין
ז: | אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה; ומה
שתצטרך יבוא לביתך, ועל כן אהובי, אחי היקר, אל תדאג דאגות חנם, כי באיבא
גם יום ישועתך, ותהיה לך פרנסה ושפע גדול בביתך דיקא, אך אתה עשה את שלך,
לברח תמיד אליו יתברך, ולדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ותבטל את
עצמך לגמרי בו יתברך, ותהיה רגיל ליחד את היחודים של ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן,

שהם האורות הנמשכין על ידי תפלה והתבודדות | כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן ב' |, והאריז"ל מפליא מאד מאד בעסק זה, כי הוא המשכתאורו יתברך למטה וכו'; אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להתודע מרבנוז"ל, שגלה לנו תורות ועצות כאלו; טוב להודות להשם יתברך. ותראה לחזר הרבה פעמים על המאמר: "אמר אל הכהנים" | בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב' |, ותאמר עליו התפלה מ"לקוטי תפלות". הדורש שלומך... א' תתקעג. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר תולדות, ראש חדש כסלו ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי היקר, האברך השותה ממני הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח. באתי לברכך ברכת "מזל טוב" לבנך הנולד לך במזל טוב, והשם יתברך ישלח רפואה שלמה לזוגתך הצנועה, ואשתדל אם ירצה השם, לומר התפלה של הפדיון כנהוג בין אנשי שלומנו, וביותר תראה אתה בעצמך לעורר רחמים לפניו יתברך על בןך הנולד לך למזל טוב, ושיהיה הנתוח בהצלחה רבה, וישלח לו השם יתברך רפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל בזכות רבנו ז"ל לובזכות זקנו הבעל שם טוב הקדוש, זכותו יגן עלינו, שאתה רוצה לתן שם הילד כשם. ואמרו חכמינו הקדושים | ברכות ז': |: מנא לך דשמא גרים, שנאמר: "אשר שם שמות בארץ", אל תקרי שמותאלא שמות, עין שם; ובודאי זכותם הקדושה תגן על הילד, ותרוהממנו עוד רב נחת, ותגדלו לתורה, לחפה ולמעשים טובים.

ולמען השם, אל תניח את העצבות והדאגות אצלך אפלו רגע, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ותרבה בצדקה.

הדורש שלומך...

א' תתקעד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות ראש חדש כסלו ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי היקר, יניק וחכים, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך הארוך, אשר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך... וכן המעות להדפסה, לנכון קבלתי. מה אמר לך, ידידיהיקר, אלו כל הימים דיו וכל האגמים קולמוסים וכל הרקיעין גוילין, אי אפשר לרשם על פני הכתב מעלת מצות צדקה,

עד שאמרו חכמינו הקדושים |בבא בתרא ט:|: גדולה צדקה שמקרבת אתהגאלה, ובפרטיות כשהצדקה היא על הדפסת והפצת ספרי רבנוז"ל, אין לשער ואין לספר מעלת זו הצדקה, כי היא צדקה שעושהעם השכינה ממש, כי ידוע מה שעובר בעתים הללו בכל העולם, ובפרטי פרטיות על בני הנעורים, שעוברים עליהם ירידות וספקותבאמונה, רחמנא לצלן, כמו שכתבת לי ... וספרי רבנו ז"ל מחייסומחזקים אותם, ומאירים בהם אמתת מציאותו יתברך, ומכניסיםבהם התחזקות והתעוררות ועצות נכונות איך לשוב אליו יתברך, בודאי אין לך צדקה גדולה מזו, ועל צדקה זו נאמר |תהלים קיט, קמב|: "צדקתך צדק לעולם", וכמו שפרש מוהרנ"ת ז"ל |לקוטי הלכות, ברכות השחר, הלכה ה'|: איזו צדקה נשארת לעולם? "ותורתךאמת" - אם נותנים בעבור הדפסת ספרי הצדיק האמת, המכניסיםקיום התורה בישראל, ומחזקים ומקרבים נפשות ישראל לאביהםשבשמים, עין שם; על כן, חמדת לבבי, תעשה בכל פעם מהשבכחך, ותשתדל בעבור הצדקה הקדושה הזו, שעל צדקה זו אמרוחכמינו הקדושים |בבא בתרא י:|: כל צדקה וחסד שישראל עושיןבעולם הזה, שלום גדול ופרקליטין גדולים בין ישראל לאביהםשבשמים, כי על ידי ספרי רבנו ז"ל חוזרים בני אדם בתשובה, ועושים שלום עמו יתברך; כי עקר ההתרחקות שיש בין ישראללאביהם שבשמים הוא רק על ידי הכפירות שנכנסת בהם על ידירבו החטאים, כי |ספר המדות, אות אמונה, סימן כב|: הפשע של האדםמכניס כפירה לאדם; ועל ידי זה נתעקם הלב בקשיות ובספקותעליו יתברך, כאשר דברנו מזה בסעדה שלישית בבית מדרשנו"חסידי ברסלב", והיה הדבור על פי התורה "ואיה השה לעולה" |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יב|, ותמצית התורה לענינינו, כשאדם נופללספקות והרהורים ובלבולים גדולים, התעקם מחו ודעתו ולבבו בספקות, רחמנא לצלן, עד שאין מוצא אותו יתברך כלל, שאז מרומרור לו מאד מאד ... כי אין לך עוד מרירות ועצבון מזה... שנסתרים ממנו כל האורות, והוא מסבב בספקות עליו יתברך, אזתקנתו - שיביא קרבן להשם יתברך, והקרבן הוא עולה, כמושאמרו חכמינו הקדושים במדרש |ויקרא רבה ז, ג|: "והעלה עלרוחכם" |יחזקאל כ, לב|, שעולה מכפר על הרהור הלב, עין שם; ומחמת שעכשו אין לנו בית המקדש, בעוונותינו הרבים, ואין לנוקרבן, ואם כן במה נתכפר על

ההרהור שהרהרנו אחריו יתברך? מגלה לנו רבנו ז"ל | שם בהתורה הנ"ל | על פסוק
|בראשית כב: "ואיההשה לעולה", בזה שנתחיל לחפשו ולבקשו יתברך: איה
מקום כבודך יתברך, אי"ה המקום שנמצא אותך, בזה בעצמו תהיה השהלעולה, עין
שם היטב התורה הנוראה והנפלאה הזו, שהיא אוריתאדעתיקא סתימאה, מסוד שלש
ראשונות דעתיק וכו'. וראוי לך למענתקון נפשך להיות רגיל בתורה זאת, ולומר
אחריה התפלהמ"לקוטי תפלות", וזה יועיל לך, אם ירצה השם, הרבה מאד מאדלצאת
מכל המבוכות והספקות ובלבולי האמונה שעוברים עליך.
ועקר הכל, חמדת לבבי, צריכים לקים בתמימות ובפשיטותהעצה הקדושה הזו, שהיא
כלליות כל העצות, שתראה ליחדלעצמך מקום פנוי שאין שם בני אדם, ושם תרגיל
את עצמך לדברעמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ואף שכל הענין יבוא
לךבכבדות גדולה בתחלה, וידמה לך כאלו אין מי שישמע לך... תדעשכל זה הוא
מסבת הכפירות שיש בך וכו', כי באמת כשיכניסהאדם הידיעה הזו בלב שלם, אשר
אין שום מציאות בלעדיו יתברךכלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם
ממש, אז בודאיהיה מתפלל ומתבודד כראוי, והיה מדקדק מאד בדבריו
|עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב|. וצריך שתדע שסגלת התפלה עולהעד אין
סוף ועד אין תכלית, כי בכל דבור ודבור שאדם מדבר עמויתברך, על ידי זה
נבנית האמונה הקדושה, ויזכה להאיר על נפשוהארה מזיו שכינתו יתברך, ויאיר
לו תמיד; כי התפלה היא היאבנין האמונה, וכל מה שיתפלל וידבר עמו יתברך,
על ידי זהתתגדל ותתעלה אמונתו בו יתברך יותר ויותר, ואף שבהתחלה כבדוקשה
מאד מאד, ונדמה לו כאלו אבד מנוס ואבדה תקוה, חסושלום, על כל פנים
כשמרגיל את עצמו לילך בכל פעם למקוםמיחד, ושואל ומבקש: "רבנו של עולם,
איה מקום כבודך, איההמקום שאוכל למצא אותך", על ידי זה סוף כל סוף
יתעלה אלתכלית העליה. כך גלה לנו רבנו ז"ל בפרוש בהתורה הזאת. אך, חמדת
לבבי, גם על זה צריכים חזוק רב, ועקר ההתחזקות צריכיםבתחלה כשעדין אינו
חזק בזה |עין לקוטי הלכות, נחלות, הלכה ד'|. וצריך שתדע, אהובי, אחי, שהיו
אנשים שכבר היו באלפיסוברבבות מדרגות גרועות ממך, אך הם השליכו את
חכמתםהמדמה, וציתו את רבנו ז"ל, וקימו דבריו בתמימות ובפשיטותגמורה, בלי

שום חכמות, וסוף כל סוף זכו למה שזכו, כאשר יעידעליהם הקדוש ברוך הוא בעצמו. כי דברים וענינים כאלו נעלמים מעין כל חי.

וספר לי אחד מאנשי שלומנו, שבימי נערותו ובחרותו הכניסאת עצמו בספרי חקירה, ולמד בכלם, ובזה נכנסה בו כפירותואפיקורסות גדולה, רחמנא לצלן, עד שנסכם בדעתו, רחמנא לצלן, רחמנא לצלן... |הפוך האמונה הקדושה| והיה הולך עם המחשבותהאלו ימים ושנים רבות, וכל כך נתעה, רחמנא לצלן, רחמנא לצלן, עד שהיתה כל יהדותו בסכנה גדולה, ואף שבא ממשפחה שלאנשים כשרים ויראים דורי דורות, אף על פי כן מאחר שהואהתמיד בספרי חקירות, דבר זה הטיל בו ספקות, רחמנא לצלן, רחמנא לצלן, ולאט לאט עקרו ממנו יתברך, וכל המצוות עשה רקכלפי חוץ, מפני אימת אביו וחבריו, אך בדעתו, רחמנא לצלן, רחמנא לצלן, היה ההפוך, והיה מר לו מאד מאד, כי מצד אחדהסתובב בין יהודים כשרים, ומצד שני למד ספרי חקירה, ודבר זהבלבלו מאד מאד, ובפרטיות הספקות ענו אותו מאד מאד, וכל כךמר היה לו, עד שהיה תמיד בעצבות ובמרירות גדולה כדרך אלוהוכופרים והאפיקורסים, אף שנדמה עליהם מבחוץ, כאלו אין חסרלהם בגשמיות כלום, אבל בהצנע בתוך לבבם, מר ומרור להם מאדמאד |כי כבר אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב|, ששלמותהוא רק אצלו יתברך, ומי שנפרד ממנו יתברך, חס ושלום, אז רחוקהוא מהשלמות, כי תמיד חסר לו, עין שם|, וכל כך מבלבל היהמרב עקמומיות וקשיות וספקות, עד שבכל פעם הלך עם מחשבותוהרהורים רעים, רחמנא לצלן, ולא היה יודע לשית עצות לנפשו, והיה מתביש מאד מאד לספר לפני מישהו את מרירות לבבו ומהשעובר עליו, ודבר זה בלבול יותר, כי בדרך כלל כשמעיק לאדם, ואין לו למי לספר את מרירות נפשו ובלבול דעתו, אז נתמררונתבלבל יותר ויותר, ודבר זה לקח אצלו כמה וכמה חדשים, עדשפעם אחת נזדמן לאיזה מקום, שהיה שם קבוץ של אנשים, ועמדשם בחוץ בחור עם חבילה של ספרים, והציע לכל עובר ושב אתסחורתו, וראה שהרבה קונים והרבה אינם קונים, ונגש גם הוא, והבחור הוציא ספר מחבילתו, והציע גם לו: "קנה ספר זה, כינפלא הוא מאד... בספר זה תוכל למצא את עצמך... ועל ידי ספרזה תוכל לדבר עמו יתברך"... והוא כשמע דבורים אלו, יוצאיםבתמימות

ובפשיטות כזו מפי הבחור, מיד עבר ברעיונו - הלאזה הוא המלאך הגואל, שאני מחכה עליו... הלא אני צריך לעצהזו, איך לדבר עמו יתברך... ומיד תפס בידו ספר אחד, וזה היה "השתפכות הנפש", "כמה עולה ספר זה?" שואל את הבחור... והשיב לו הבחור מחירו... והוסיף לו: "תן כמה שתרצה, כי המעותהולכים בעבור צדקה"... והוציא מכיסו מטבע ושלם, והלך לו, ומיד מתחיל לחשב היכן אלך עכשו, מקום צנוע ומקום שקט, הלואי הייתי מוצא... כי כפי שאני רואה, צריך מקום שקט בעבורספר זה... כדי שאוכל להתבונן בו היטב... אולי אזכה למצא איזועצה לצאת ממבוכותי וספקותי... ונכנס במחשבתו, היות שדרכולטיל מפעם לפעם בגן החיות, ובזה הוא מבלה את שעותיו, ואחורייגן החיות יש שדה גדול, מלא סלעים ואילנות רבים... העצה הנכונהלילך לשם, ולעין בכל הספר כלו... אולי אמצא איזו עצה לנפשי... ותכף ומיד הזדרז והלך לשם... ובדרכו עוברים עליו כל מינימחשבות וספקות וקשיות ובלבולים וחקירות ועיונים במבוכותיווחקירותיו הרעות, רחמנא לצלן... ונשבר לבו בקרבו, "הלואי הייתיאיש כשר בתמימות ובפשיטות כמו ר' יונה החיט... שהוא תמידבשמחה עצומה... ונזהר להתפלל ותיקן בכל יום, או כמו ר' משההסנדלר שלנו... שאני רואה אותו רץ בכל ערב ובקר לבית המדרש, ונזהר להתפלל בצבור... אוי אוי מה יהיה ממני"... ומתגבר בבכיהרבה... "הלא אני בחור ישיבה... ונכנסו בלבי ספקות וקשיות כאלו, והם בעלי מלאכה פשוטים... אף על פי כן הם נזהרים כל כךבקלה כבחמורה... ונזהרים בתפלה בצבור... ולי נכנסו מחשבותלהפסיק להתפלל לגמרי"... וכך מטיל עד שמגיע אל גן החיות... "גן החיות יפה, פה אני מבלה שעות שעות, ומסתובב בין החיות... מסתכל אנכי על האריה מלך החיות... מסתכל אנכי על הנמר, שהוא עז שבחיות... היום לא אכנס לשם, רק אשים פעמי רחוקרחוק מאחורי גן החיות... שם יש הר גבוה מכסה עם אילנות... שםאטפס ואשב לי על סלע... שם מקום טוב להתישב ולהתבונן"... וכן ממשיך דרכו, עד שמגיע לאמצע ההר... "כאן טוב מאד לישב... על סלע זה אשב"... ומתחיל לעין בספר "השתפכות הנפש", מדפדף דף אחר דף, ועיניו מאירות מרב שמחה, "צריכים ליחדמקום מיחד שאין שם בני אדם",

"להתחיל לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה", "לספר לפניו יתברך את כל לבו", "להיות עקשן גדול על דבר זה", ובכן מתחיל לדבר עמו יתברך, ונותן תודה והודאה להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמו, ובוכה ובוכה... שעות שעות... עד שאין לו כח יותר, ומרגיש עולם אחר לגמרי - לדבר עמו יתברך. "מעולם לא שמעתי ולא ראיתי דבר כזה עד עכשו", ומתישב לחזר לביתו, ואת הספר הזה כבר אינו מניח מידו, ובאותו לילה גמר את כל הספר... ונסכם בדעתולחזר אל מקומו המיוחד לו למחרת, וכן התחיל לעשות ולקיים בכלים ויום, והיה הולך אל מקומו המיוחד לו, והיה מתבודד שם כמה שעות, ולאט לאט התחיל לצאת ממבוכותיו, והרגיש כל מיני נעם שבועולם, וככה נתקרב אל דעת רבנו ז"ל, והתחיל לחפש אחר יתרה ספרים, ומצא ספר "שיחות הר"ן", ושקד בזה בהתמדה רבה, עד שהתחיל לשאל אחר "חסידי ברסלב", ונתקרב אליהם, ונעשה איש כשר מאד ובעל תשובה גמור, והתמיד מאד מאד בתורה שעורים קבועים כסדרן, ואחר כך התחתן, והשם יתברך עזר לו, ונולדו לו בנים ובנות, והוא מטפל במשפחה גדולה, ומחנך אותם על פי דעת רבנו ז"ל.

אהובי, אחי! ראה וגם ראה איך יכולים להתהפך לגמרי מהקצה אל הקצה על ידי דעת רבנו ז"ל, ובפרטיות על ידי התבודדות, עד שמאחד שהיה מלא כפירות ואפיקורסות, נעשה צדיק גדול, כי האיש הנ"ל בעל מתבודד גדול, ואינו מחסר לילה אחד מבלי אמירת "תקון חצות"; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים; אשרינו און פארטאשרינו! על כן חזק ואמץ לקיים כל הנאמר במכתב זה, וינעם לך מאד, ומכל זה גם תתעורר לראות מעלת הפצת ספרי רבנו ז"ל בעולם, איך שספר אחד יכול להפך את בחירת האדם, והשם יתברך עזרנו להתקרב אליו יתברך באמת. ידיך לנצח...

א' תתקעה בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תולדות, ראש חדש כסלו ה'תשל"ו. שלום וברכה לאהובי, ידידי היקר, נר להצדיק נחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את הטלגרם שלך ברגע זה קבלתי, והנה מצדי אשתדלתכך ומיד להתקשר... ולעשות

כל מה שיש ושאפשר לתקן. העקרצריך שתדע, אהובי, אחי היקר, הורה אותנו רבנו ז"ל, שנרגיל את עצמנו לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, וכל אשר עם לבבו ישיח ויספר לפניו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ותפלהמועלת תמיד. ואמרו במדרש שוחר טוב |תהלים כב|: מה תולעת זואינה מכה את הארזים אלא בפיה, כך ישראל אין להם אלא פיהם ותפלתם, עין שם; והשם יתברך יהיה בעזרנו, שנזכה לפעל הכל, ומחמת שעדין לא התפללתי, ההכרח לקצר. כאשר אמר רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן לא|: כפי מעלת התפלה תכף ומיד כשבא זמן התפלה, אסור לעשות שום דבר אפלו ללמד, רק תכף ומיד לילך להתפלל, ובפרט שהיום ראש חדש כסלו, שכבר מתחילים להרגיש את ריח חנכה הקדוש, השם יתברך יזכנו לקבלו בשמחה עצומה וכן את כל המועדים, וגם ראש חדש נקרא מועד, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |פסחים עז|. קא משמע לן דראש חדש אקרי מועד.

ידיך הדורש שלומך...

א' תתקעו. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר תולדות ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, האברה השותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירו זרח לנצח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, מה אמר לך, ידידי היקר, צריכים לחזק את עצמו עם מה שיכולים, ובפרטיות עם נקודות טובות, שתהלה לאל, יש בנו טוב הרבה בכל יום, ואין זה שום גאוה גדולות, חס ושלו, חס ושלו, אדרבה זו שמחתנו, שלא עשני גוי, וצריכים לשמח בזה כל ימי חיינו, כאשר הזהירנו רבנו ז"ל.

ובאמת צריך להתבונן למה אנחנו נקראים יהודים, ויש לומר - על שם ההודאה, שאנחנו מודים תמיד להקדוש ברוך הוא יתברך. כי הנה מובא במדרש |בראשית רבה צח, ו| על פסוק |בראשית מט, ח|: "יהודה אתה יודוך אחיך", אמר רבי שמעון בר יוחאי: יהיו כל אחיך נקראין על שמך, אין אדם אומר ראובני אנא, שמעוני אנא, אלא יהודי אנא וכו', עין שם; וידוע שעקר שם יהודה היה, על שם ההודאה שהודתה לאה, כמו שכתוב |בראשית כט, לה|: "ותאמר הפעם אודה את ה', על כן קראה שמו יהודה" וגו', ועל כן מטעם זה אנו נקראים יהודים, על שם שאנו מודים לו יתברך בכל פעם, ומיחדים שמו יתברך פעמים בכל יום ויום. וכן אמרו במדרש

אסתררבה ו, ב: |למה נקרא |מרדכי| שמו יהודי, והלא ימיני הוא? לפישיחד
שמו של הקדוש ברוך הוא וכו', עין שם; וכבר אמר רבנוז"ל, שתודה והודאה הוא
שעשוע עולם הבא |עין לקוטי מוהר"ן, חלקב', סימן ב'|, ובפרט ימי חנכה
הקדושים, הם מיסדים בפרטיות עלהודאה, להודות ולהלל להשם יתברך. והיות
שכבר התחילו אתמולימי כסלו הקדושים, שבהם ימי חנכה, על כן צריכים להמשיך
כברעלינו את ההארה הנפלאה מחנכה הקדוש, ולהרגיל את עצמנו לתנתודה והודאה
להשם יתברך על כל החסד שעשה עמנו, שזכינולהתודע מרבנו ז"ל ומתלמידו הקדוש
מוהרנ"ת ז"ל, וראוי לנו לשמח בזה מאד מאד, כי מה היינו עושים בלא רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל!
חמדת לבבי! ראוי לך להתמיד מאד מאד בדבריהם הקדושים, ומקדם למדתי
ב "לקוטי הלכות", ומרב חיות שקבלתי משם, כמעטשקפצתי מרב ההרגש
והתנוצצות אלקות שמקבלים משם.

ומה שכתבת, שאחד מאנשי שלומנו בזה אותך שאתה מחריבאת דבר רבנו ז"ל וכו'
וכו' כלך משטיות כאלו, "רבנו ז"ל אינומצמצם אצל יחיד", "רבנו ז"ל הוא
מתנה לכלל ישראל", ועקרענין רבנו ז"ל הוא רק תפלה והתבודדות ולברח אליו
יתברך; ועל כן, חמדת לבבי, כלך מבני אדם, ותהיה רגיל רק להתבודדעמו יתברך,
ולספר לפניו יתברך כל מה שעובר עליך, ויותר מזהאל תתבלבל כלל כי גדול
אדוננו. וכבר ידוע מה שאמר המגידמעזריטש, זכותו יגן עלינו, על פסוק:
"וימלך וימת" |עין בראשיתבפרק לז| - אם ממליכין איזה דבר על עצמו,
על ידי זה נתבטלה הענין בבחינת מיתה, הינו כי צריך לחקק תמיד בדעתו,
שהואאינו צריך לשום בריה, רק אותו יתברך, כי רק הוא יתברך יכוללעזר לו,
אך תכף ומיד כשנופל מידיעה זו, וממליך על עצמו איזהבשר ודם, על ידי זה
"וימת" - משם באים כל המיתות והמרירותודו"ק, מה שאני מרמז לך, כי הוא עקר
גדול בדעת רבנו ז"ל - לבטל את הישות לגמרי, ולא ירצה שום דבר בזה העולם,
רק אותיותברך. וראוי להשתטח בכל יום ויום לפניו יתברך, ולבקש ממנויתברך:
"רבנו של עולם, חוס ורחם עלי, וזכני לבטל את ישותילגמרי, ולא אחפץ בשום
חכמות של הבל, ומכל שכן שלא תעלהעל דעתי איזו מחשבה של פגול, להשתרר על
זולתי, רק כל מחיומחשבתי יהיו תמיד דבוקים בך, ולא ארצה רצון אחר

מבלעדירצונך, ואזכה לצית את ראש צדיקיך מעתה ועד עולם, אמן כן יהירצון.
ואודות עסקיך, צריך שתדע, שהכל משגח בהשגחה פרטיפרטית, כל פסיעה ופסיעה
משגחת ממנו יתברך, ומכל שכן וכלשכן עסק גדול כזה... בודאי אתה משגח
מלמעלה, על כן אלתחלש דעתך, וסוף כל סוף וועט דער הייליגער רבי אויס
פירענזיין זארת כאשר התפאר: "איך האב אויס געפירט און איך וועלאויס
פירען", נצחתי ואנצח. חבלים נפלו לנו בנעימים, שיש לנושיכות עם רבי אמת
כזה ועם אנשיו הקדושים.

ולמען טובתך הנצחית, ראה להתועד יחד בכל יום ויום, ולדברלפחות עם אחד
מאנשי שלומנו. ועקר דבורכם יהיה רק מעבודתהשם יתברך, ולעולם אל תדברו
מאחרים כלל, אשר דבר זה רקגורם מה שגורם, וראוי לנו לחזר ולומר: אשרינו
און פארטאשרינו, "ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך", מיטן נגון...
ידיך לנצח הדורש שלומך...

א' תתקעז. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר תולדות ה'תשל"ו.
שלום וברכה לידיד נפשי, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו...
נרו יאיר.

פה תקבל שמות שלשה מאנשי שלומנו מקנדה שרוצים להצטרף לנסיעה אל הציון
הקדוש, נא לא לפרסמם, כי אינם רוצים שתתגברנה עליהם המניעות, ידידי היקר!
חזק ואמץ מאד מאדלהתחיל בכל פעם מחדש, כמובא בדברי רבנו ז"ל
|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב|, שעקר שלמות ההתקרבות כשהוא בכל פעם
מחדש, ועל ידי זה לעולם לא תפל, וכן להתמיד בשיחה בינו לבין קונו, שהוא הוא
הסלם לעלות אליו יתברך, ועל כלם להיות תמיד בשמחה עצומה, שזכינו להתודע
מרבי אמת כזה.

מחמת טרדת שבת, ההכרח לקצר...

הדורש שלומך...

א' תתקעח. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר תולדות ה'תשל"ו.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי היקר, האברך הנפלא המזכה את
הרבים עם תורת הנחל נובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו, שהוא אור האורות

היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו', אשר על ידי זה נתקרבת גאלתנו ... נרו יאיר
ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי לשמע הטוב ממך, כן יעזרני השם יתברך להתבשר ממך
אך ורק בשורות טובות תמיד.

אודות הפרפראות לחכמה מהרב מטשהרין ז"ל שאתה מדפיספה, כבר ספר לי המדפיס,
ומה ששאלת אודות ה"לקוטי מוהר"ן" שדברנו, כן הוא עכשו באמצע הדפוס בגדל
. / . , כמו כן אני מדפיס עכשו "ספר המדות", "קצור לקוטי מוהר"ן",

"שבחיושיחות הר"ן", "לקוטי עצות", כל אחד בגדל / , ויהיה כרוך בכריכת דה
לוקס, כן יזכני השם יתברך להדפיס בחרף הזה את כלספרי רבנו ז"ל, כמו כן
אני מדפיס עכשו בפעם הרביעית את "סדרקריאת שמע שעל המטה", ועכשו אני הולך
לגמר הדפסת "ארךאפים" בפעם השניה. יזכני השם יתברך להפיצם בכל קצוי תבל.

והנה, אהובי, אחי, במה שבקשת שאכתב לך התחזקותבהדפסת ספרי רבנו ז"ל, מה
אמר לך, ידידי היקר, אין מילים בפהומכל שכן בכתב, כי מעלת המזכה את הרבים
אין לשער ואין לספרכלל, ומכל שכן וכל שכן בזכות הרבים כזו לגלות ולפרסם
דעתרבנו ז"ל בעולם, שהוא הארת משיח צדקנו, אין לשער ואין לספרכלל, והוא
זכות כזו המנחת בקרן זוית, אשר רק אחד או שניםמתעסקים בזה, וכבר אמרו
חכמינו הקדושים |סנהדרין קיא. |: אחדמן העיר מזכה את כל העיר, ושנים

ממשפחה מזכין כל המשפחה, עין שם; ותהלה לאל, אתה אחד מהם, לזאת ראוי לך
לרקד בכליום ויום על נעם חלקך שזכית להיות שמש אצל רבנו ז"ל, ולעזרלהפיץ
מענינותיו חוצה, אשר הוא זכות הרבים, ונא ונא אל תפסיק, רק להרבות בהדפסה
ביתר שאת וביתר עז, להדפיס כל מה שתמצה מספרי רבנו ז"ל, ואל תשאל שום בריה
כלל "כי ענין רבנו ז"ל לאינו מצמצם אצל יחיד כלל, ומכל שכן אצל רבים המכנים
"ועד" או "קרן" וכדומה כנויים כאלו", כי הדפסה שיכת לכל אחד מאנשישלומונו,
ומי שרוצה לזכות בזה, יבוא ויזכה בזה, ואדרבה על כגוןזה נאמר |ישעיה מב,
כא|: "יגדיל תורה ויאדיר". אך אם היית שואלאותי, הייתי מיעץ אותך שיש

ענין נפלא בהדפסה, והוא להדפיסאת ספר "עלים לתרופה" באותיות חדשות בתכלית
ההדור והיפי, כמו ספר "אשר בנחל", ואם היית מתעסק בהדפסה כזו, אין לשעראת

גדל זכות הרבים שהיה יוצא מזה, כי ה"עלים לתרופה" מחיהנפשות ממש, ועד היום נדפס באותיות ישנות, ותאמין לי שאם לאהייתי נכנס בהדפסת ספרים חדשים |באותיות חדשות| הייתימדפיסו, אך אני טרוד עם כמה מדפיסים, פה ובארץ ישראל, שאנימדפיס ספרים חדשים יקרי ערך, על כן אין אני יכול להכניס אתעצמי בזה, ואם תדפיסו, אני מוכן לקחת ממך אלף ספרים או יותר, ומכל שכן אם אתה תדפיסו שם |שקורין זעצן| ולשלחו לכאןלצלמו, אני מוכן לקחת מזה כמה אלפים, כי, תהלה לאל, אנומתכווננין למכר בשנה זו ספרים בכל קצוי תבל ממש. תהלה לאל, זכני השם יתברך עם כמה אנשים מאנשי שלומנו בחורים ואברכיםשעוזרים לי, כן יזכנו השם יתברך להגדיל תורה ולהאדירה, להגדילולפרסם שם הצדיק בעולם, ולא לירא ולא להתפחד ולא להתפעלמשום בריה שבעולם, כי הגיעה העת שצריכים לגלות ולפרסם דעתרבנו ז"ל בעולם בשפע ובגלוי אורו ודעתו הקדושה, להחיות נפשכל חי, ובפרטי פרטיות בחורים שבורים שאין מי שירחם עליהםכלל, רחמנא לצלן |אפלו מבין אנשי שלומנו| כידוע לך. אהובי, אחי היקר! מאד מאד שמחתי בבשורה הטובהשבשרתני שהצטרפת אל אנשי שלומנו הקדושים, ההולכיםלהתבודד בכל יום ביער, אשריך ואשרי חלקך, כי ימינו כצל עובר, והימים והשבועות והחדשים והשנים פורחים, ואי אפשר לתפסםכלל, כי אם על ידי שיחה בינו לבין קונו, להיות רגיל לדבר עמויתברך בתמימות ובפשיטות גמורה כאשר ידבר איש עם רעהו. וצריך שתדע שהוא יתברך שומע תפלת כל פה ובפרט נשברי לבודכאי רוח, ותראה להיות מקשר אל רבנו ז"ל האוהב אותך מאדמאד, כי אתה מוסר נפשך בעבורו בכל פעם בהדפסת והפצת ספריוהקדושים, ואם היית יודע ומאמין את נפלאותיו, היית רוקד בכליום, והיית רק בשמחה עצומה תמיד.

ההכרח לקצר עכשו מטרדות השבת קדש שבאה.

ידיך...

א' תתקעט. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר תולדות ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, צמוד

בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלהנובע מקור חכמה, זכותו יגן

עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

זה זמן רב שרציתי לכתב לך כמו שהבטחתי לך, אך טרדותיהן שעכבוני, ואמרת
לרוץ דברי אלה אליך על כל פנים עכשו.

אהובי, אחי היקר! אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להתודע מרביאמת כזה, וראוי
לנו לשמח בזה מאד מאד. ויסוד גדול בדרכי רבנוז"ל לחבר את עצמו עם חבר
טוב, ולדבר עמו בכל יום ויום מיראתשמים, כי |קהלת ד|: "טובים השנים מן
האחד, אשר יש להם שכרטוב בעמלם, כי אם יפלו האחד יקים את חברו, ואילו
האחד שיפלואין שני להקימו". ושמעתי מר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, אשרכל
אלו מאנשי שלומנו, אשר אחזו את עצמם ביחד, והתועדו יחדבכל יום ודברו
מיראת שמים ודברי רבנו ז"ל, הם גדלו והצליחו, כי בזה העולם עוברים על כל
אחד ואחד בכל יום ויום בלבוליםחדשים - הן מעצמו והן מאחרים בגשמיות
וברוחניות, וההכרחלהתחזק, ועל כן מה טוב ומה נעים לדבר עם חבר טוב. ואמר
רבנוז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפד|: כשאחד מדבר עם חברו
ביראתשמים, נעשה אור ישר ואור חוזר וכו'; כי כשמדבר עם חברוביראת שמים,
אף שאין חברו מקבל ממנו, אף על פי כן הוא מקבלהתעוררות מחברו, כי על ידי
ההכאה שיצאו הדבורים מפיו לחברו, על ידי זה חוזר האור לחברו, עין שם;
ואיתא בנעם אלימלך פרשתתולדות על פי |ברכות ו|: דברים היוצאין מן הלב
נכנסים אל הלב, שהכונה היא כנ"ל: בזה שיצא מלבך על כל פנים אחר כך יחזראל
לבך, כי כשאין מדברים מענין שידועים אינו עושה הפעלה כמומי שמדבר ומוציא
מפיו, ודברי פי חכם חן; וכן אמרו חכמינוהקדושים |קדושין מא|: דברים שבלב
אינם דברים וכנ"ל; העקרלהוציא מפיו. ודבר זה סובב ביותר על ענין תפלה
והתבודדות, שבפרוש אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|,
שצריכיםלהוציא מפיו דיקא, כי על ידי זה נעשה כלי לקבל בו כלהשפעות וכו',
עין שם.

חמדת לבבי! רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על מצות השמחה, ולהחיות את עצמו עם
כל נקדה ונקדה טובה שמוצאים בעצמו, ועל כן ראוי לנו לשמח מאד מאד בכל יום
ויום על רבוי הנקדותטובות שיש בנו, ובפרט בשבת קדש צריכים להיות רק

בשמחה, כמו שהזהירו רבנו ז"ל | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יז|. והעקר
כלהשבת להוציא מפיו: "ברוך השם, אני שומר שבת". ואל יהיה דברזה נקל
בעיניך, כי כבר אמרו חכמינו הקדושים |תורת כהנים, פרשתבחקותי|: "זכור את
יום השבת לקדשו" |שמות כ, ח| - יכול בלבך, כשהוא אומר שמור, הרי שמירת הלב
אמורה, מה אני מקים זכור? שתהא שונה בפה. ויש לומר כנ"ל, להיות שונה בפה
כל יום השבת: "ברוך השם, אני שומר שבת", ולהחיות את עצמו בזה מאדמאד.
וחכמינו הקדושים אמרו |שבת קיח:|: כל המשמר שבתכהלכתה אפלו עובד עבודה
זרה כדור אנוש מוחלין לו. ואל יהינהקל בעיניך ענין זה, כי כל העליות
תלויות בשמחה ולמצא בעצמונקדות טובות. ותהלה לאל, יש ויש לנו בני ישראל
נקדות טובותהרבה מאד, כי |ברכות נז:|. אפלו הריקנין שבך מלאים
מצוותכרמון; וכל מה שיזכה לחזק את עצמו עם הנקדות טובות שיששבו, כמו כן
תתחזק אמונתו בו יתברך, ותכף ומיד כשיהיה חזקבאמונה יגאל מכל צרותיו, כי
המאמין שאין שום מציאות בלעדיויתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של
עולם, וכן |חלין:|. אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין
עליומלמעלה, וכן |יומא לח:|. אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואיןמלכות
נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, וכן |ברכות נח:|. אפלו ריש גרגיתא מן
שמיא מוקמינן ליה; אדם שיש בו ידיעותאלו נגאל מהכל, כי עקר הגאלה תלויה
רק באמונה, כי משיחצדקנו יכניס בעולם למודים ועצות נפלאות כאלו, אשר על
ידםנזכה לאמונה ברורה ומזככת, עד שנזכה להתענג בכל רגע מנעםזיו שכינתו
יתברך בגלוי עצום, ודבר זה צריכים לחקק תמידבדעתנו, כי אין בלעדיו יתברך
כלל, ואפלו מעמק הרע והחשך עדיןיכולים לצאת, |תהלים כג, ד:| "גם כי אלך
בגיא צלמות לא אירא רעכי א'ת'ה' עמדי". ושמעתי פעם אחת מאחד מאנשי
שלומנו:א'ת'ה' ראשי תבות אל"ף עד תי"ו ה' מוצאות הפה, הינו כשיש ליהדבור
שהוא כלול מחמש מוצאות הפה ואותיות מאל"ף ועד תי"ו, אז אינו ירא משום רע,
אפלו שילך בגיא צלמות, ודברי פי חכםחן; כי זהו כל ענין התפלה וההתבודדות
שגלה לנו רבנו ז"ל, להיות רגיל לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה,
כאשרידבר איש עם רעהו, ולספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו, ועל ידי זה

בעצמו יזכה לבנין בית המחין שלו, ויזכה לאמונה ברהונקיה.
חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד להיות רגיל בדבר זה לדברעמו יתברך בכל יום
ויום, ואז תזכה לכל טוב אמתי ונצחי.

הדורש שלומך באהבה רבה...

דיין ברודער, נרו יאיר, האט מיר געזאגט דאס מען האט דירגיגעבן מאה דולר
לטובת הדפסה, שרייב מיר וועגין דעם.

א' תתקפ. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויצא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי
מאד, שותה ממני הנחל הנובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו, ועוסק בצרכי צבור
באמונה בהפצת מעינות החכמה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו' בכל קצוי תבל,
יוסיף השם לו כח ואמץ לקרב אלפי ורבבות נפשות אליו יתברך ... נרו
יאירוזרח לנצח נצחים.

באתי לקים בקשתך לכתב לך שורותים אלה למען החיותך. והנה אני מאד מצטער
בצערך הקשה ממה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, ובפרט עכשו שאין אתה בקו
הבריאות, בודאי ישלח לך השם יתברך רפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל. ואל
תירא ואלתפחד כלל משום בריה שבעולם, ובפרט עכשו שהשכינה עליך, כמאמרם ז"ל

|שבת יב|: השכינה סועדת את החולה, הקדוש ברוך הוא זן את החולה וכו', עין

שם. ואמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלקב', סימן כד|: כל החולאות הבאין על

האדם, כלם באין רק מקלקולה שמחה; וגם חכמי הרופאים האריכו בזה, שכל

החולאות - על ידי מרה שחורה ועצבות, והשמחה היא רפואה גדולה, ולעתידתגדל

השמחה מאד; ועל כן אמרו חכמינו הקדושים |ירושלמי סכה, ובויקרא רבה יא|:

עתידי הקדוש ברוך הוא להיות ראש חולה לצדיקים לעתיד לבוא, דהינו שיעשה מחול

לצדיקים, והוא יתברך יהיה ראש חולה, כי שכינה למעלה מראשותיו של חולה

|נדרים מ|. כי אין לחולה שום חיות רק השכינה מחיה אותו, עין שם; על כן,

אהובי, אחי היקר, עשה מה שתעשה להיות אך ורק בשמחה עצומה תמיד, ובזה תמשיך

עליך תמיד רפואה ברוחניות ובגשמיות, והשכינה, שהיא שמחתן של ישראל, תשרה

עליך תמיד, ובודאי בקרוב מאדתמצא את זווגך, שאז תהיה אצלך השמחה בשלמות האמתית.

אך למען השם לטובתך הנצחית, אל תחשב ואל תבלבל את עצמך בזה, כי הבלבולים והחלישות הדעת מזה גורמים רעיונות רעים ודאגות, שמזה נחלה האדם. ואמרו חכמינו הקדושים |שבתקלז. |: "והסיר ה' ממך כל חלי" |דברים ז, טו| - זה רעיון, עין שם; כי עקר המחלות והחלאים באים להאדם כשהרעיונות מבלבלים אותו, כי צריך להפשיט ולסלק בכל פעם ממחשבתו את כל העבר, כאלו לא היה כלל, ואל יתחיל להסתכל ולחשב הן מהעבר והנמאחרים, רק בכל רגע ורגע יעשה התחלה חדשה כאלו נולד עכשיו ברגע זה, שכל זה הוא דעתו של משיח, שעליו נאמר |תהלים ב, ז|: "אני היום ילדתיך" |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא|, ורואים מהשעובר על כל בני העולם, רק מפני שמבלבלים את עצמם מכלמיני רעיונות והמצאות, זה בממון וזה בכבוד, זה בהתנשאות וזה בבישות, ומאחר שאינו עולה כרצונו ורעיונו מזה נחלה; על כן צריכים להסיר בכל פעם ממחשבתו כל מיני רעיונות ודמיונות, ורק לחשב ממנו יתברך, אשר הוא מלא כל הארץ כבודו, ואיהו ממלאכל עלמין וסובב כל עלמין, אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וצריכים לבוא לבטול כזה, עד שלא ירצה רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, שזה נקרא שלמות עלית המלכות אל שרשה, כמו שיהיה בהתגלות מלך המשיח; |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעז|, כי כשאדם מסתפק ומתרצה ברצון השם יתברך, רק כמו שהוא יתברך רוצה, אזי ממליך מלכותיה וכו', עין שם, כי צריך לבטל את הרצון לגמרי אליו יתברך: "רבנו של עולם, איני רוצה רק מה שאתה רוצה", ועל ידי זה דיקא כשאדם מבטל את רצונו רק אל רצונו יתברך, על ידי זה עוזר לו השם יתברך, שכלם בטלים אליו ממלאים רצונו, כעין שאמרו חכמינו הקדושים |אבות ב, ד|: "עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו, ובטל רצונך מפני רצונו כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך", עין שם; ובאמת הצדיק והנלוים אליו הם תמיד שמחים ונהנים מזיו השכינה, כי הם אינם צריכים לשום דבר, כי הם בטלים ומבטלים אליו יתברך לגמרי, וכמעט שלא אכפת להם אם יש להם פרנסה או לא, אם יש להם זוג או לא, אם יש להם בנים או לא וכו', כי רצונם נכלל לגמרי לרצונו יתברך, כמו שהוא יתברך רוצה, אך השם יתברך חפץ חסד ומרבה להיטיב, ובפרט לצדיקיו ויראיו, על כן הוא שולח אליהם אנשים שחסר להם - זה פרנסה

וזה זווגו וזה בניסוזה רפואה, והצדיקים מתפללים בעדם, ומתוך כך גם הם נושעים. ויש לרמז את הסוד הנפלא הזה בתפלת יצחק, שנאמר בו |בראשיתכה, כא|: "ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו כי עקרה היא, ויעתר לו ה' ותהר רבקה אשתו", כי הוא בעצמו היה נכלל לגמרי בו יתברך, ולא רצה רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, אם הוא יתברך רוצה שיהיה לי בנים - יהיה לי, ואם חס ושלום, לאו - לאו. אך השם יתברך סבב שהיא |רבקה| היתה עקרה ובקשה ממנו להתפלבעדה, והיתה מצטערת מזה מאד, על כן התפלל עליה יצחק: "ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו", שהתפלל להשם יתברך בעבור אשתו, "כי עקרה היא", לא בעבור עצמו, ועל ידי זה עזר השם יתברך גם לו, "ויעתר לו ה'", "שגם הוא נענה, "ותהר רבקה" ודו"ק כי נכון הוא, בעזרת השם יתברך. והנה חכמינו הקדושים אמרו |שבת לב|. לעולם יבקש אדם רחמים שלא יחלה, שאם יחלה, אומרים לו הבא זכות והפטר, עין שם. אהובי, אחי היקר! יש לך זכיות רבות עד מאד מאד, אשר זכית והפצת דעת רבנו ז"ל בעולם, אשר על ידי זה גרמת להרבה בעלי תשובה בעולם. בישיבה זו הצלת בחור שבור והכנסת בוחיות אמתית, ועכשו כבר מתבודד עמו יתברך וכו', בבית מדרשזה הצלת אברך מבלבל, והכנסת בו התחזקות אמתית, ועכשו כבר לומד שעורים כסדרן וכו', וברחוב זה הצלת אחד מדכא ביסוריהעצבות, והכנסת בו שמחה גדולה, ועכשו שש ושמח על נעםחלקו שזכה להבראות מזרע ישראל וכו'. כאלו וכזאת פעלת בפעלותיך הקדושות, ואף שעדין אינו נראה בחוש כל כך, אבלבודאי כן הוא האמת, ודבר זה ברור אצלנו מאד מאד, מה שראינו בעינינו, כי ספרי רבנו ז"ל ודעתו הקדושה הצילו בני אדם משחת. חזק ואמץ מאד מאד, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, ואלתירא ואל תחת, כי כל העולם מחכים לך, וכל בני הנעורים שבועולם צריכים אותך, וכל הנשברי לב והדכאי רוח מצפים לראות את פניך המאירות, אשר בהן מאירות פני רבנו ז"ל ממש |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנג|. וזכר מאמרם ז"ל |נדרים מא|. אין החולה עומד מחליו עד שמוחלין לו כל עוונותיו, עין שם; כן עזרנו השם יתברך להתחיל עכשו ביתר כח וביתר עז להפיץ מעינותיו חוצה, עד שיקים היעוד הגדול של |ישעיה יא, ט|: "כימלאה הארץ דעה |לדעת| את ה' וגו', ויהפך כל

העמים פניהם אליו יתברך, ויקים |צפניה ג|: "כי אז אהפך אל עמים שפה
ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדו שכם אחד".

ידיך לנצח...א' תתקפא. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר ויצא ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.
מכתבך לנכון קבלתי. אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להיות אך ורק בשמחה
עצומה על נעם חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, נחל נובע מקור חכמה,
שאמר על עצמו |חיי מוהר"ן, סימן שלב|: אני נהר המטהר מכל הכתמים. ושמעתי
מר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, כי כמו בנהר כשרוצים לטהר את עצמו,
צריכים להפשיט את כל בגדיו ולהכנס לגמרי בתוך הנהר, כמו כן מישרוצה לזכות
לטהר את עצמו עם מימי הנחל, שהוא נהר המטהר מכל הכתמים, צריך לסלק דעתו
לגמרי, ולקיים את כל דבריו בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום שכל עצמי כלל,
ודברי פיחם חן.

ובאמת זה נקרא שלמות ההתקרבות אל רבנו ז"ל - כשמסלק דעתו לגמרי |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|. ותאמין לי, ידידיה יקר, כפי מה שעובר
עלינו בכל יום ויום קטנות ודחקות ובלבולים וכו', ראוי לנו להחיות
עצמנו מאד מאד על נעם חלקנו וגורלנו, שזכינו ששם נפשנו בחיים, ולא נתן
למוט רגלינו. ותרגיל את עצמך לילך עם התורה הנוראה "אזמרה לאלקי בעודי".
וראוילך ללמד עכשו מאמר זה, ולומר עליו התפלה מ"לקוטי תפלות", ואז תרגיש
חיים חדשים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב; ובלקוטי תפלות, תפלה
צ|. וצריך שתדע, שהלמוד ב"לקוטי מוהר"ן", ולומר על כל תורה התפלה, הוא
זכוך הנפש גדול מאד מאד, אשר ישיאחז בזה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה|. ואודות נסיעה אל הציון, בראשונה תראה לעשות תכף ומיד פאספורט, כי בלא זה
אי אפשר אפלו להתחיל, ואחר כך תבקשו יזה, והשם יתברך יהיה בעזרך, שתזכה
להוציא מהכח אל הפעל כסופך ורצונך. והעקר שתדע, כי אי אפשר להגיע אל ציון
רבנו ז"ל, כי אם על ידי רבוי תפלה והתבודדות.
ידיך לנצח הדורש שלומך...

א' תתקפב. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישלח ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, ידידי היקר, האברכה שותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירו זרח לנצח נצחים.

מכתבך בצרוף המעות להדפסה לנכון קבלתי, אשריך ואשרינו, שאנו זוכים לשמש את רבנו ז"ל בהדפסת והפצת ספריו ודעתו הקדושה בעולם, ותהלה לאל, אני מדפיס עכשו "ספר המדות" אלפים טפסים, "קצור לקוטי מוהר"ן" אלפים טפסים, "קריאת שמע שעל המטה" אלפים טפסים. ומה אמר לך, תהלה לאל, הקריאת שמע שעל המטה נתקבל מאד בעולם, כי עתה כבר נדפס בפעם הרביעית, וכבר נדפסו שלש פעמים, בכל פעם אלפים טפסים.

אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד, להתחיל על כל פנים בשבוע זה בעבודתו יתברך, הן בשקידה רבה בתורה הקדושה, שתלמד בשבוע זה הרבה מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך ולקוטי מוהר"ן, והן ברבוי תפלה והתבודדות - לדבר הרבה עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, והן בשמחה ורקודים - שתרקד הרבה מאד כל השבוע, והן בצדקה - שתלך לאסוף הרבה צדקה, והן לדבר הרבה כל השבוע עם בני אדם, לחזקם ולאמצם לעוררם על תפלה והתבודדות.

מה אמר לך, ידידי היקר, אשרינו ואשרי חלקנו, שיש לנו רביאמת כזה, נא ונא להתחיל מחדש בכל יום ויום, מכל שכן בכל שבוע ושבוע שיעשה התחלה חדשה לגמרי, כי צריך שתדע, ששבוע זה פרשת וישלח תשל"ו עוד לא היה בעולם, ותכף ומיד כשעבר כבר לא יהיה לעולמים, ועלינו החיים נפלה חובת היום, ומה שנזכה למלא בשבוע זה, יהיה חלקנו לנצח נצחים, ומכל שכואם נעסק בזכות הרבים בשבוע זה - נצליח מאד מאד.

ותדע, אהובי, אחי, שצריכים לחשב זאת בכל שבוע ושבועדיקא, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, ואין שום זמן כלל, כי גם הזמן הוא נברא, כי השם יתברך הוא למעלה מהמקום ולמעלה מהזמן, ואצלו יתברך אין שום זמן כלל | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא, ומה שאנו רואים שבוע, צריכים לידע שהוא בריאה ממש, שכביכול צמצם עצמו בעולם אחד שנקרא שבוע, שהוא פרצוף שלם כלול מוי"ו קצוות והמלכות

שהוא זעיר אנפין ונוקביה, הינוכי הששה ימים הם "חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד", ויום השבת הוא "מלכות", וככה הוא כל שבוע עולם אחד פרצוף שלם, רק נקרא כפי פרשת השבוע, ועל כן מה שזוכים לחטף באותו שבוע, כמו כן נחקק למעלה בזה העולם, ועל כן טוב מאד לחטף טוב אמתי בכל יום ובכל שעה, כי רק זהו חלקו לנצח, ומכל שכנצריכים לברח מכל רע, חס ושלו, באפן שלא יהיה נחקק כן למעלה, חס ושלו. והנה העבר אין, העקר להתחיל משבוע זה מממש, ובזה גנוז סוד הגאלה |דניאל ט, כה כז|: "ותדע ותשכל מן מצא דבר להשיב ולבנות ירושלים עד משיח נגיד שבעים שבעה ושבועים ששים ושנים תשוב ונבנתה" וגו' "והגביר ברית לרבים שבוע אחד" וגו'; כי כאשר האדם ידביק מחשבתו בו יתברך, ושומר כל שבוע ושבוע מאד מאד למלא אותו עם כל מיני נקודות טובות, אז יעזר לגאלה בכלליות ובפרטיות גאלתו הפרטית, בסוד |תהלים סט, יט|: "קרבה אל נפשי גאלה".

ואודות מה ששאלת עצה על למוד שלחן ערוך לקים רצוננו ז"ל, ועוברים עליך ימים רבים, ואינך לומד שלחן ערוך מאיזהאנס וכו', דע לך, שיש בין אנשי שלומנו עצה קלה מאד מאד, והיא - שיש להם בתיק הטלית ותפלין שלחן ערוך קטן, וכשמגיעין בתנא דבי אליהו: כל השונה הלכות בכל יום, מבטח לו שהוא בן עולם הבא וכו', אומרים את המאמר הזה, ומוציאים את השלחן ערוך, ולומדים כמה סעיפים כסדרן איפה שאוחזים, כי צריך להתחיל ארח חיים דיקא, ואחר כך יורה דעה, ואחר כך אבן העזר ושן משפט, וכשמסימים מתחילים עוד פעם, וכך מתנהגים כלימי חיהם, ולומדים בכל יום כפי הפנאי - פעם סימן ופעם רק כמה סעיפים ופעם רק סעיף אחד, ואחר אומרים: אמר רבי אלעזר, אמר רבי חנינא וכו', ואומרים 'עלינו', וככה מתנהגים כל יום, ובאפן כזה יש לו קביעות ללמד כל יום שלחן ערוך, לקים רצוננו ז"ל, שמאד מאד הזהיר, שכל אחד מאנשי שלומנו יזהר ללמד בכל יום איזה דין והלכה בשלחן ערוך |עין שיחות הר"ן, סימן כט|. ומלבד זה ראוי לעשות לעצמו שיעור קבוע בטור ובית יוסף ושלחן ערוך איזה הלכה שרוצה, ושעור זה יהיה בעיון ולברר לעצמו ההלכה. אהובי, אחי! אשרינו שאנו יודעים מרבי כזה ומאנשי שלומנו היקרים, וראוי לנו לרקד בכל יום על

נעם חלקנו וגורלנו.

ונא ונא אל תדאג משום דבר, כי בודאי לא יעזב אותך השם יתברך, כאשר לא עזב

אותך עד עכשו. ואודות העסק שלך, תראהנסים נגלים בקרוב.

ידיך לנצח הדורש שלומך...

א' תתקפג. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישלח ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך הצמוד בפנימיותללבי לטוב כל

הימים, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך מיום ראשון לסדר ויצא לנכון קבלתי, והנה הבלבוליםשיש לך, שאתה הולך

בטל וכמעט משתגע מהבטלה, רחמנא לצלוןכו'. דע לך כי התורה היא רפואה

בגשמיות וברוחניות, וכשאדםמרגיל את עצמו ללמד בדרכו של רבנו ז"ל | עין

שיחות הר"ן, סימן עו; ובקונטרס "סדר דרך הלמוד" על פי דעת רבנו ז"ל, אז

הוא תמיד עסוק, ואין לו זמן לבטל כלל, והתורה שומרת אותו ונותנת לו

אחריתותקוה, ומלבד זאת שהתורה מכבסת את האדם ומטהרת אותו, ונעשה כמי שלא

חטא כלל, כמו שאמרו חכמינו הקדושים | ירושלמי, ראש השנה, פרק ה', הלכה ח' |:

כיון שקבלתם עליכם על תורה, מעלהאני עליכם כאלו לא חטאתם מימיכם, עין שם;

ואמרו | בבלי ראשהשנה יח. |: בזבח ומנחה אינו מתכפר אבל מתכפר בתורה, עין

שם; ובאמת יש להאריך בענין למוד התורה, וכבר הארכנו בכמהמקומות, ואם יהיה

ברצון רבנו ז"ל אסדר ספר ממעלת למוד התורההקדושה על פי דעת רבנו ז"ל,

ולגלות ולהראות איך שכל רצונושל רבנו ז"ל היה שנרבה בפשיטות בלמוד התורה

הקדושה בכליום ויום.

אך, אהובי, אחי, קדם שתכנס אצלך חמדת התורה, ראוי לךלקבע לעצמך בדרך קבלת

על לומר בכל יום ח"י פרקים משניותבדרך אמירה בעלמא, וזה יכניס בך אחר כך

חשק גם לומר הרבהגמרא ושלחן ערוך, כי למוד המשניות מכניס חשק גדול

באדם, ומלבד זה שהוא שובר את יצרו הרוצה לעשות אותו משגע

| עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו' |: כי התורה היא צורת ו' | ואמרו

אנשישלומנו, שזה סובב על ו' סדרי משניות |. ומצינו בגדולי התנאים, שחזרו

פעמים אין מספר במשניות | עין בגמרא תענית ח. |: ריש לקישהוה מסדר מתניתין

מ' זמנין כנגד מ' יום שנתנה תורה, ר' אבא בראחא מסדר מתניתין כ"ד זמנין כנגד: תורה, נביאים וכתובים, עין שם; כי רבוי החזרה במשניות מכניס חשק גדול באדם. וכבר ידוע לנו, שאחת מההנהגות שהנהיג רבנו ז"ל את מוהרנ"ת ז"ל - לומר בכל יום ח"י פרקים משניות | עין שיחות הר"ן, סימן קפה; ואמרו אנשי שלומנו היקרים: מי יתן שנכניס עצמנו ונרגיל עצמנו גם כן בהנהגה קדושה זו שהנהיג רבנו ז"ל את מוהרנ"ת ז"ל, ומזהנתגלגל שהרבה מאנשי שלומנו, ובפרטיות בני הנעורים, חוזרים בכל יום ח"י פרקים משניות, וספר לי אחד מזקני אנשי שלומנו, שהוא זוכר, איך שבימי נעוריו של ר' לוי יצחק, היה חוזר בכל יום ח"י פרקים משניות. והיתה דרכו לילך אנה ואנה בקלויזבאומן עם משניות קטן, וחזר בכל יום ח"י פרקים משניות, וכךנהג כמה שנים, וכבר ידעו כשר' לוי יצחק הולך אנה ואנה עם ספר, הוא חוזר על ח"י פרקים משניות שלו. וכן ר' לוי יצחק עצמו ספר לי, שהוא זוכר הרבה מאנשי שלומנו, שלמדו בכל יום ח"י פרקים משניות, וראיתי פעם אחת את אחד מאנשי שלומנו, שדרכו היתה לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, וקדם הלמוד אמרהתפלה שאומרים על נפטר, שבזכות הלמוד ינצל מחבוט הקברומשאר ענשים קשים, כמזכר שם בתפלה, וכשהגיע אל נשמת... הזכיר את שמו. ושאלתי אותו למה הוא עושה כך? והשיב ליבתמימות ובפשיטות: יען שהאדם צריך תמיד לחשב אל אחריתו, וכל מצוה או עסק צדקה וחסד שעושה, או איזה למוד או איזותפלה שזוכה ללמד או להתפלל, צריך שיכון שתהיה לטובתהנצחית, ועל כן למה לי לחכות אחר הסתלקותי שיעשו איזו טובהלנשמת בקיום איזו מצוה או באיזה למוד וכו', יותר טוב שאניבעצמי אשתדל בתקון נשמת, ודברי פי חכם חן.

חמדת לבבי! אודות שאלתך אם לחכות על הכל או לקחתכף ומיד מה שנותנין לך. מה אמר לך, קשה לומר להאדם עצה, ובפרט בענין הזה, אך התוספות בסוף סכה |נו:| אומר בדבורהמתחיל: בוצינא טבא מקרא אמרו "אוהב אדם דבר מועט לאלתרמדבר מרבה לאחר זמן", עין שם; ועל כן בין תבין מעצמך...

ולמען השם, אל תפחד כלל, כי בודאי יושיע אותך השםיתברך, ויוציאך מהמיצר והחובות, רק ברח אליו יתברך, ותתחנןלפניו יתברך, שיחוס וירחם עליך, ותדבר

עמו בלשון שאתה רגילבה, ותספר לפניו יתברך את כל לבך בפרטי פרטיות כאשר
ידבראיש עם רעהו, ואז יאירו בך עצות נכונות איך להתנהג בכל דבר, ובלי
התבודדות, האדם אבוד לגמרי, ואין לו עצה מתקנת.
בשבועות אלו אנו קוראים את הסדרות של יעקב ועשו, ויכולים לפרשם על פי
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א', ויצאולך מזה חדושים רבים. וכבר הזהיר
רבנו ז"ל את אנשי שלומנו לחדש בתורתו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן
רה|, ואמר, שהוא תקונגמור לפגם המחשבה וההרהורים רעים. וצריך שתהיה לך
אמונה בחדושים שלך, שיש להשם יתברך נחת מהם | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א',
סימן סא|, על כן ראה גם ראה לחדש איזה חדוש בכל יום, שהוא דבר נפלא ונורא
מאד מאד. ומה שכתב רש"י הקדוש על "וישלח יעקב מלאכים" וגו' | בראשית לב,
ד|, בשם המדרש: מלאכים ממש, צריך להבין מהו הלשון ממש, ויובן על פי דברי
רבנו ז"ל לבלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כ': כח הזה לענש את הרשעים, אי אפשר
אלא כשמקבלין את הכח הזה מאדום, כי זה הכח שלו, בבחינת | בראשית כז, מ|:
"ועל חרבך תחיה"; ודע שעל ידי הכחות הרוחניים הנבראים מאותיות התורה שחדש,
הכחות האלו הן הנמלאים ממש, והן מקבלין הכח מאדום, כדי לענש הרשעים בחרבא
ובקטלא, ואלו הכחות הרוחניים, הינו המלאכים הן לפיהתחדשות התורה,
והתחדשות התורה לפי הקדשה שנתוסף למעלה, לפי רבות הקדשה כן נמשך רבוי
התורה, ולפי רב התורה כן רבוי המלאכים וכו', עין שם; נמצא מכל זה, כשאדם
זוכה לחדש חדושי תורה אמתיים, ובפרטיות חדושים כאלו המרבים את הקדשה, שהם
חדושי אמונה, על ידי חדושים אלו נעשים מלאכים ממש, ויש בכח המלאכים לענש
הרשעים בחרבא ובקטלא ולבטלם לגמרי, והיות שכל ענינו של יעקב היה רק
להרבות הקדשה ולגלות את האמונה בעולם, וזה לעמת זה היה עשו זה האדום, שהיה
ממעט את הקדשה על ידי כפירות ואפיקורסות, ועל כן שלח יעקב מלאכים ממש אל
עשו כדי להכניעו, כי מניהוביה אבא ניזיל ביה נגרא | סנהדרין לט:|, כי בזה
ששלח אל אדום דיקא חדושי תורה, שהם הם המלאכים, על ידי זה הכניע אותם לגמרי
והבן; ודבר זה שייך גם בדורותינו אלה, כי עקר כחו שלהסמ"ך מ"ם הוא על ידי
הכתב והמכתב דיקא, שמדפיסים בכל יום ויום, רחמנא לצלן, ספרי מינות

ואפיקורסות, שעל ידי זה נחלשכח הקדשה, רחמנא לצלן, ואי אפשר לצאת ולהלחם עמם, כי אסעל ידי מלאכים ממש, שהוא כח החדושי תורה האמתיים, הבנויים על יסוד הנחל, וכבר אמר מוהרנ"ת ז"ל קדם הסתלקותו: עזראהסופר גייט אוועק און טריף פסול איז זיך מתגבר ווארום עס איזפארהאנדן אלפים ורבבות טריף פסול נאר איך האף דאס אייןבלעטל פון ספרי רבנו ז"ל וועט זיין א תקון אויף אלדינגב; ועל כןבזה שנחדש על פי ספרי רבנו ז"ל, ונזכה להדפיסם ולהפיצם, בזהאנחנו שולחים מלאכים ממש אל עשו ומכניעים אותם. וצריך לידעשאנו צריכים לעשות את שלנו, ולא להסתכל אם יש תוצאות מזהאו לא, כי בודאי אנו פועלים כאשר אמר רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל: ל:דו רעדג, והבין מוהרנ"ת ז"ל, אז מען פועל'ט יאד, וכבר אמרוחכמינו הקדושים |ברכות ו:|: כל אדם שיש בו יראת שמים דבריונשמעים, שנאמר "סוף דבר" וגו' |קהלת יב, יג|, ופרש הרב הקדושר' צדוק מלובלין ז"ל |בספרו פרי צדיק| שהפרוש הפשוט הוא כך: סוף דבר - הינו שהסוף הוא שעל כל פנים יהיו נשמעים, אף גםכשלא יפעלו מיד, אפשר שיפעלו אחר כך, ומי שהוא ירא ה', נעשה מרכבה למדת פי ה', ודבריו הם דברי ה', דבריו דברי אלקיםחיים, ולא ישובו ריקם, ודברי פי חכם חן; וכעין שאמר רבנו ז"ל, שלפעמים כשאומר איזה דבר, הדבור הולך דרך כמה בני אדם, עדשבא אל זה שצריך להגיע, ועושה פעלתם. ובפרט ספר שנדפסהולך ומתגלגל מסוף העולם ועד סופו, והרבה בני אדם מעינים בו, ולא יתכן שאפלו אחד מאלף שלא יתעורר, מכל שכן כשזוכהלהיות בטל ומבטל בו יתברך, ונכלל לגמרי בו יתברך, ואין לפניענינו רק אמתת מציאותו יתברך, וכל מחשבתו ורצונותיו וכסופיוהם רק אליו יתברך, אדם כזה כשזוכה לחדש חדושים בתורה, אזיספריו נעשים קן לשכינת עזו יתברך, וכל מי שמעין בחדושוובדבריו, הוא מתחזק ומתעורר אליו יתברך, ונמשך לבבו אליויתברך בתשוקה עצומה.

ידיך לנצח הדורש שלומך...

א' תתקפד. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר וישלח ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי היקר לי מאדמאד, צמוד

בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן

עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך מיום חמישי לסדר וירא לנכון קבלתי, ולהשיבך דבריאת יקצרו המון יריעות, ובפרט כי ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהוסוס תמצא מרגוע לנפשך, ועליהם אין מה להוסיף ומהן אין מהלגרע, אך עקר עבודתנו צריכה להיות לחפש בהם בכל פעם מחדש. ואמר מוהרנ"ת ז"ל |לקוטי הלכות, שלוחין, הלכה ה'|, שהסלסולוהחפוש בדברי הצדיק נקרא החפוש אחרי הרוח הקדש של הצדיק, אשר מאד מאד הזהירנו רבנו ז"ל בראש השנה האחרון בעודובלבוש גופו הגשמי, שצריכים לחפש ולבקש אחר הצדיק האמת |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'|, כי יתפשטו בעולם הרבה מפרסמים של שקר, אשר יטעו את העולם וכו' וכו', כי לא די שאינם יכולים להנהיג את עצמם, מכל שכן איך יכולים להנהיג את אחרים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא|, והצדיק הוא דעתו והשגתו, בסוד: "ורוח אלקים מרחפת" |בראשית א, ב|; ואמרו בזהר הקדוש |וישבקצב|: "ורוח אלקים" - דא רוחא דמשיח, "מרחפת על פני המים" - דא תורה, והצדיק האמת הוא בבחינת משיח, והוא גנוז בתורתו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קיח|; כי באמת דמות הצדיק פניו, שכלו וחכמתו ונשמתו ממש, הם בתוך הספר |עין שם, סימן קצב|, כיהכתב של האדם הוא בחינת פנימיות נפשו ואמונתו |עין שם, סימן קעג|, ועל כן עלינו לחפש בכל יום ויום את רבנו ז"ל בספרו הקדושהנורא "לקוטי מוהר"ן", שגלה שהוא "אתחלתא דגאלה", הינו כיעל ידי שקידה רבה בספרו הקדוש, יכולים להעשות צדיק גדולובעל תשובה נורא ובעל השגה נפלא |עין חיי מוהר"ן, מעלת תורתווספריו|, וכל מה ששוקדין בתורתו, אזי זוכים לנשמה חדשה, בסודלמעבד נשמתין חדתין |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לו|, ולא עודאלא שגם רבנו ז"ל עומד שם על יד הלומד ספרו, ומחבק ומנשקאת עצמו עמו |עין שם, סימן יב|, ועל כן זו צריכה להיות כל עבודתנוכל זמן שאנו חיים - לחפש ולסלסל בדבריו הקדושים, ולקשרולחבר ולשלב דבריו ממקום למקום, כי דברי תורה עניים במקוםזה ועשירים במקום אחר, וצריכים לחבר דברי תורה ממקומותמפזרים, שהם רחוקים זה מזה, ומחברים אותם יחד, ועל ידי זהיוצא איזה חדוש |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב' סימן פט|, ואמרו

חכמינו הקדושים | שיר השירים רבה א, נג: | פרשיותיה של תורה הן חרוזות זובזו ומושכות זו בזו ומדלגות זו מזו ודומות זו לזו וכו', עין שם; וכן הוא | במדרש רבה יט, טו: | כל דברי תורה צריכים זה לזה, שמהשזה נועל זה פותח וכו', עין שם.

אהובי, אחי היקר! "העבר אין", תעשה התחלה חדשה על כל פנים מעכשו, ותשכח ותעביר מדעתך את כל מה שעבר עליך עד עכשו, ותמשיך את עצמך אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וכשאדם מכניס בדעתו איך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, כי בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, אז היה מתנהג בדרך ארץ גדול, כי מי לא יירא ולא יפחד כשיודע ועד, שמלך גדול ונורא עומד על ידו ומסתכל עליו, ומכל שכן שהיה מתנהג בדרך ארץ גדול בהליכתו ובישיבתו ובאכילתו ובדבורו עם אנשים, ודבר זה רוצה רבנו ז"ל להכניס בנו, שנזכה ליראה ממנו יתברך, כמו שאמר בפרוש: אני אוצר של יראת שמים, ואם הייתי מגלה את היראה שלי, לא היו יכולים לעמד על ידי; ואמר: אני רוצה לגלות ולהכניס יראה באנשי, יראה נפלאה שעדין לא היתה יראה כזאת בעולם | עין חיי מוהר"ן, מעלת המתקרבים אליו, ועל כן אמר פעם: ווען די וועלט זאל וויסען וואס פארא דרך ארץ איך לערן מיטמינע מענטשן וואלטן קיסרין און מלכים געשיקט זייערע קינדערצו מיר לערנען דרך ארץ; כי ענין רבנו ז"ל הוא גלוי אלקותו יתברך בתכלית המדרגה העליונה, שמאיר אורו יתברך בכלהירודים והנפולים והמגשמים והמלכלכים בעוונותיהם וכו' וכו', אשר אין בלעדיו יתברך כלל, וגם ממקום שהם נמצאים יכולים לחזר אליו יתברך, כי לגדלתו יתברך אין חקר; ובאמת אמרו חכמינו הקדושים | ברכות לב: |, שדרך ארץ הוא אחד מהדברים שצריכים חזוק, עין שם; וכל הש"ס מלא מגדל מעלת ענין הדרך ארץ, ובפרט לפני הרב והצדיק האמת, עד שאמרו | שבת קיד: |. למדת תורה דרך ארץ, בגדים שבשל בהן קדרה לרבו, אל ימזג בהן כוס לרבו; ואמר רבנו ז"ל | ספר המדות, אות צדיק, סימן סט: | מי שאוהב אתה צדיק, צריך לשמר את הצדיק שלא יצא עליו שם רע, עין שם; כי הבגדים שמבשלין בהן בודאי הם מלכלכים, ועל כן אין ראוי לכבד בהן את הצדיק שהוא רבו, הינו ענינים שאינם

לפי הנמוסוהדרך ארץ אסור לכבד בהן את הצדיק, ואף שכונתו היא לשמים...כי
באמת כל ענין רבנו ז"ל הוא סלם לעלות אליו יתברך, ורק זהרצונו וחפצו ז"ל,
שנזכה להיות אנשים כשרים. ויש להאריך בכלזה, עד שיהיה נעשה קונטרס שלם,
אך אין לי הפנאי עכשו.
הדורש שלומך...

א' תתקפה. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר וישלח ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר, נרלהצדיק נחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.
מכתבך לנכון קבלתי. אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד, ואלתדאג כלל, כי בודאי
יהיה הכל על נכון, כי השם יתברך אתך, עמךואצלך, כי אין בלעדיו יתברך כלל,
והעקר מה שהוא יתברך רוצהממך, שתדבר עמו יתברך, ותספר לפניו את כל לבך
וכל מה שעוברעליך, ותגלה לו את הרצונות והכסופים הטובים שיש לך, אשרמעלת
זה הענין עולה עד אין סוף ואין תכלית |עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימנים
לא, סו|.

ותאמר להאברך ... שלא יפחד כלל וכלל, כי בודאי יעזר לזהשם יתברך, ויזכה
לצאת מהחובות, ובזה בעצמו ראוי לו להחיותאת עצמו, כי כל חובותיו הם רק
בשביל עסק קדוש ונורא כזה, עסקו של רבנו ז"ל, ועל כן בודאי יהיה הכל על
נכון. ורואים שרבהעולם משקעים בחובות עצומות באלפים ורבבות וכו',
בשבילעסקי העולם הזה, שהוא רק צל עובר ממש, על כל פנים איךשהוא החובות
שלו הם בשביל תקוני עולם וקרוב הגאלה, כי עסקההדפסה וההפצה הוא תקון כל
העולמות וקרוב הגאלה, כיעל ידי זה יזכו כל ישראל להתקרב אליו יתברך,
ולדבר עמויתברך, ובודאי יראה בקרוב נסים נגלים ממש, שישפע עליו שפעגדול
מכמה מקורות חדשים, ויהיה לו מהיכן לשלם, והספריםיתפשטו ויפוצו בכל קצוי
תבל. נאהר פרייליך דאס מיר האבן אזויאיין גרויסען רבי'ן, נהר המטהר מכל
הכתמים, אל תדאג ואלתפחד.

הדורש שלומך...

תחקק תמיד בדעתך, כי אינך צריך לשום בריה שבעולם רקאותו יתברך.

א' תתקפו. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר וישלח ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך מיום שני לסדר ויצא לנכון קבלתי. אהובי, אחי היקר, בזה העולם צריכים להתחזק בכל יום ויום מחדש, כי כפי העליות והירידות שעובר על כל אחד ואחד, ההכרח לעשות כל מיני פעולות שבועולם להתחזק, ואיך זוכים לזה? על ידי הגלויים, שנתגלו לנועל ידי האי רישא דלא אתידע שהוא אוריתא דעתיקא סתימאה, תורת הנחל נובע מקור חכמה, "ולולא תורתך שעשעי, אז אבדתיבעניי" |תהלים קיט, צב|. וראוי לנו להכניס את מחנו ודעתנו וקבדבריו הקדושים, מימי החסד המגלים חסדיו יתברך. ומקדם למדתי עם בחור אחד בביתי התורה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסה, ואמרנו התפלה עליה בלקוטי תפלות, תפלה קכא, והחיינאות עצמנו בזה מאד מאד, תהלה לאל, ותמצית הדבור מה שכתבשם, שצריכים לאהב את כל הרעות שבאות עליו, כי כמוך - כמושאתה פגמת וחטאת וכו', עדין אני ה' - בעל הרחמים. ודברנוכי הלא כלל מנח בידינו, כי רבנו ז"ל אינו הולך מפרוש הפשוט, ואם כן איך יעלה כאן בקנה אחד פרושו של רבנו ז"ל, שפרש: "ואהבת לרעך", שתאהב את הרע שבא עליך "כמוך", כמו שאתהלפי מעשיך עדין, "אני ה'" בעל הרחמים? אך באמת צריך האדם לבוא אל בטול כזה, עד אשר לא יראה ולא ירגיש משום דבר רקאותו יתברך, וידע שאלופו של עולם בכל תנועה ותנועה, והנהלאהב את חברו העושה לו טובות, בזה אין שום מעלה יתרה, כיזה דבר המכרח, חברי עשה לי טובות, על כן אני אוהב אותו, אבלהפסוק מלמדנו, אפלו החבר שעושה לך כל מיני רעות וצרות, גםאותו תאהב, כי הוא רק שליח ממנו יתברך, ומה שהוא מצערומבזה אותך, הוא רק מסבת מעשיך הרעים, סבב השם יתברך שיבוא אחד ויצער אותך, ויעשה לך רעות, וגם את זה תקבלבאהבה, כי כמוך - כמו שאתה הוא, הינו לפי מעשיך, עדין הואברחמים גדולים עמך ה' - שם הרחמים; ועתה יעלה בקנה אחד, כי יכול להיות שהרע הוא מחברך, ואף על פי כן תאהב אותו, ויעלה הפרוש כך: "ואהבת לרעך" - |שתאהב את הרע הבאמחברך|, "כמוך" - |כפי שאתה הוא, הינו לפי מעשיך|, "אני ה'" - |עדין אני ברחמים

עמך. ויש לומר באופן אחר על פי המספרמה שדבר פעם אחת מוהרנ"ת ז"ל, כי כשאדם מחזק את עצמותמיד, ובכל מה שעובר עליו הוא יודע שהכל לטובה, ומכיר בזהחסדי ה', אז אומרים עליו מלמעלה: "אתה אומר על הרע ועלהמרירות שעוברת עליך שהכל טובות, אם כן אין אתה יודע מהטוב, נתחיל להראות לך באמת מה טוב". ואז משפיעים לו באמתטובות |כך ספר ר' נתן בן ר' יהודה ז"ל, בעל מחבר קונטרסהצרופים, ששמע דברים אלו בעצמו ממוהרנ"ת ז"ל. וזהו "ואהבתלרעך" - שתמיד תאהב אותו יתברך, אף כשמרעים לך, חסושלום, תשתדל למצא בצרות חסדים והרחבות, ואז אומריםמלמעלה "כמוך" - אתה חושב בעצמך שזה טובות, "אני ה'" - עכשו נתחיל להראות לך באמת מהן טובות ומהם חסדים. וכבראמרו חכמינו הקדושים |ירושלמי ברכות|: כל פטטיא דאורייתא טבין. חמדת לבבי! נא ונא לעשות כל מיני פעלות שבעולם להיותבשמחה עצומה, ותחזק את עצמך בכל מצבך, ולמען השם, אלתסתכל על שום בריה שבעולם, וחטף ואכל בכל יום תורה ותפלה, אפלו מעט דמעט, כי זהו חלקך לנצח נצחים. ותשמר עצמך מאד לא להכות את ילדיך, כאשר הזהירנו רבנוז"ל, כי בהכאה אינו פועל שום דבר, רק מבלבל ומפחיד את הקטן, ויותר טוב בנחת להסביר לו הכל, כמו שמסבירים לגדול ממש, וזוהי הטעות נמצאת ברב בני אדם, כי נדמה להם שקטן לא יבין, ועל כן אינם משתדלים אפלו לנסות בהסברה, ועל ידי זה הקטןמתפרע יותר וגורם לעגמת נפש יותר גדולה, ועל כן ראה גם ראהמהיום להסביר לו כמו שמסבירים לגדול, ואז תראה הפעלותהטובות שיצאו מזה. וכבר ידוע לנו, כי מוהרנ"ת ז"ל אמר, שאצלוחנוך הבנים והבנות עבודה כמו עבודת חצות, ועל כן ישב ביחדעם בניו ובתו אצל השלחן בשעה שאכלו, והיה זהיר שיטלו ידיהםקדם אכילה, ויאמרו הברכה כהגן, וכן דבר עמהם ביראת שמיסבאמצע אכילה, וכן אחר כך שיזהרו במים אחרונים וברכת המזוןכהגן.

ידיך לנצח הדורש שלומך...

א' תתקפז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן

עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך מיום חמישי לסדר ויצא לנכון קבלתי, והנה להשיבך על המון שאלותיך יקצרו המון יריעות, ובפרטיות כי ספרי רבנוז"ל בידך, על כן הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך. ואודות כלהבלבולים... גלה לנו רבנו ז"ל עצה - רק אמונה, להכניס עצמואל תוך האמונה הקדושה, כי ראוי לך לידע, אשר אין שום טבעלל, כי גם הטבע הוא השגחה, כי כך מנהיג השם יתברך אתעולמו, כי הוי"ה הוא האלקים, וזהו עקר הבקיות בזה העולם, לידע תמיד אשר הוי"ה אלקי"ם הם אחדות אחת, שידע כל אדםשכל מאורעותיו הם לטובתו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'|, ועל כן הוי"ה אלקים גימטריה בק"י, כי זהו עקר הבקיות, לאלהתפעל משום דבר, רק להיות חזק בדעתו כעמודא תקיפא...ואודות הספרים, דע לך שהכל בידו יתברך, ועל כן אין מה לדבראו להתקוטט עם... כי הכל בהשגחתו יתברך, ואין לנו אלא פינו, לדבר ולשיח עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ולבקשולהתחנן לפניו יתברך שירחיב לנו וירחם עלינו, ואז אם ירצההשם, נראה בקרוב נסים נגלים ממש. כי צריך שתדע אשר הכלכבר חקוק למעלה - היום והשעה והרגע מתי יגמר, ועל כן למהלדחק כל כך את השעה, שגורם קלקולים רבים, השם יתברך יעזרנולבטל את עצמנו רק אליו יתברך והטוב בעיניו יעשה.

הדורש שלומך...

א' תתקפח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישב ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי היקרלי מאד, נר

להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח.

מכתבך מיום שני לסדר ויצא לנכון קבלתי. והנה להשיבך יקצרו המון יריעות,

והלא ספרי רבנו ז"ל בידך - הפך בהם. וכברהזהירנו רבנו ז"ל מאד להתמיד

בספרו הקדוש "לקוטי מוהר"ן", ואמר שהוא אתחלתא דגאלה |חיי מוהר"ן, סימן

שמט|; כיבאמת מי שמרגיל את עצמו להגות בספרו הקדוש, נפתחים גידיקשיות

לבו, ונתעורר מאד מאד לשוב אליו יתברך.

חמדת לבבי! אל תהיה בטלן, שכוח תשכח הכל, ותעביר אתכל הענין ממחשבותיך...

ותעשה התחלה חדשה לגמרי, כי ימינוהבל ועוד מעט ממילא נצטרך לשוב אל המקום

שחצבנו משם, ועל כן עלינו להתחיל להכין את עצמנו כבר עכשו ברגע זה, ועל ידי רבוי דבורים לדבר עמו יתברך בלשון שרגילים, ולספר לפניו יתברך את כל לבנו וכל מה שעובר עלינו, זהו עקר החדושים שצריך כל אדם לחדש בכל יום ויום, הינו שיראה לחדש תפלות חדשות לפניו יתברך, ועל ידי זה מעלה שעשועים גדולים. ורואים בין אנשי שלומנו היקרים, שאותם התמימים והישרים, העוסקים באמת בעבודת השם יתברך, ומקימים את עצותיו של רבנו ז"ל, הם מצליחים מאד מאד, מה שאין כן אותם החכמים בעיניהם, אשר יש להם זמן למחלקת ולדבר דברים של מה בכך, עליהם עוברים הימים בהבל וריק, וכשיגיע היום והשעה והרגע שיצטרכו להשיב פקדונם, מרה תהיה באחריתן; ועל כן אהובי, אחי, חזק ואמץ מאד מאד יהיה מה שיהיה, עדין יש לך תקוה טובה לשוב אליו יתברך, ובכל דור ודור יש חבורות מאנשי שלומנו, אנשים תמימים שמתבודדים עמו יתברך בכל יום, ראה גם כן להיות מחבורתם. ולמען השם, אל תכנס בשום וכוחים ושיחות של מה בכך, תאמינולי שראוי לשמח בכל יום ויום על נעם חלקנו וגורלנו, שזכינו לידע מרבי אמת כזה, ונא ונא להיות בשלום עם כל אחד מישראל בכלל, ועם כל אחד מאנשי שלומנו בפרט, אתה תראה פנים שוחקות להכל אפלו לשונאיך, ותקדים להם שלום, כי מצדך צריך לראות שיהיה רק שלום עם הכל, אבל מה שהם רוצים ממך... ומעוררים מריבות וקטרוגים - הנח אותם, כי ממילא סוף כל סוף יפלו, ואנו אין לנו אלא דברי בן שמחה העוסק לקשרנו במקור השמחה, אשרינו און פארט אשרינו, חטף ואכל בכל יום רקודים, אפלו בינלבין עצמך, וכן דבורים לדבר עמו יתברך, כי שמחה והתבודדותהן שתי רגלי האדם לילך ולעבר בהם את זה העולם. הדורש שלומך באהבה רבה...

א' תתקפט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישב ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור הרוצה לינקח לבא ודבשא מהאי נחלא עמיקא וטמירא דנביע ביה מקורא דחכמתא עלאה מסוד שלש ראשונות דעתיק וכו' ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי. מה אמר לך, רבנו ז"ל למד אותנו דרך ארץ, ומכניס בנו יראת שמים שנזכה ליראה ממנו יתברך. ופעם אחת אמר רבנו ז"ל, אם היו העולם

יודעים איך אני לומד עם אנשי דרך ארץ, היו קיסרים ומלכים שולחים את בניהם אלי ללמד דרך ארץ; כי ענין רבנו ז"ל הוא רק עבודת השם יתברך ולא פראות אומחלקת, חס ושלו, ואפלו אם כמה |מאנשי שלומנו| מסיתים אותך לדבר זה להיות עז פנים, אל תאבה ואל תשמע להם, כי כבר אמרו חכמינו הקדושים |אבות ה, כ|: "עז פנים לגיהנום"; ועל כן למה לך להכנס בגיהנום עוד בזה העולם, ומכל שכן בגיהנום בעלמא דאתי. ואצל ישמעאל כתיב |בראשית טז, יב|: "ידו בכל וידכל בו"; מאחר שהתחיל עם הכלל "ידו בכל", אזי על ידי זה "ידכל בו" כל אחד היה לו עסק עמו, ודו"ק; ברח לך מכל זה, כיהילדות הכל הבל, ומה טוב ומה נעים לחדש בכל יום דבורים חדשים לדבר עמו יתברך, ולא, חס ושלו, לחדש בכל יום דבורים חדשים של לשון הרע, רחמנא לצלן; האם בשביל זה נתקרבת לקדשה כזו, אור האורות, כדי שתהיה עז פנים, או לעשות ליצנות מיראים, או לדבר עליהם לשון הרע ורכילות, ולקללם, רחמנאלצלן?! זכר, זכר תכליתך הנצחית, זכר את היום ואת השעה ואת הרגע שיובילו אותך לבית החיים, והאם וועט דיר דעמאלט צונוטץ קומען דיינע מעשים? ! הלא בוש תבוש, על כן חמדת לבבי, מאחר שזכית להסתובב בין אנשי שלומנו, ברח לך מהכל, והרגלאת עצמך להיות בדרך ארץ גדול, ולא תצא לריב עם שום בריה, אפלו שמבטיחים לך מה שמבטיחים... ההכרח לקצר. ראה להתועד עמי ונדבר יחד.

הדורש שלומך... א' תתקצ. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישב ה'תשל"ו.

שלוש וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, ידידי היקר, הבחור החתן, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד על הבשורה הטובה שבשרתני, שתזכה להשאיר אחר החתנה ללמד כמה שנים, וראוילך להתחזק בזה מאד מאד, ויש הרבה לדבר בזה, אך אין הפנאי, ובפרטיות שאקוה שנתועד יחד בקרוב, ואז נדבר פנים אל פנים הרבה, כי אפלו אם לא הבטיחו לך מזונות |קעסט| אחר החתנה, גם כן צריכים לחטף ולגזל מן היום זמן לתורה ועבודת השם יתברך, כאשר גלה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפד| על פי "קבעת עתים לתורה", עין שם; ומכל שכן עכשו בודאי יהיה לך פנאי.

חמדת לבבי! ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, שישלנו רבי כזה. ומקדם למדתי עם הבחור החתן ... נרו יאיר, התורהפ"ד בלקוטי מוהר"ן, חלק א', המדברת מאריכות ימים, ואמרנועליה התפלה מלקוטי תפלות, ותהלה לאל, היו דבורים טובים. וכןלמדתי עם חברו התורה פ"ו בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', ואמרנוהתפלה עליה, ואם אתחיל להעתיק לך מה שדברנו יחד בצותאחדא בביתי, נוכל לחבר קונטרס שלם, כי כבר ידוע לך, כי דברירבנו ז"ל הם מים שאין להם סוף, וכשרק מתחילים לדבר מהם, אזנמשך הדבור כמה שעות, וביותר שנכנסת בלב תשוקה עצומהלשוב אליו יתברך. ומה אמר לך, אשרינו שיש לנו בחורים טוביםכאלו, אשר אינם מטעים את עצמם, רק חושבים בכל יום עלאחריתם, ומתמידים בתורה הקדושה שעורים כסדרן, ומתבודדיםעמו יתברך, ראה גם ראה הבחור החתן ... נרו יאיר, היום יוסחפתו, וזכינו לדבר יחד בעבודת השם יתברך ועצות רבנו ז"ל, חבלים נפלו לנו בנעימים, אשרינו און פארט אשרינו. אל תהיה בטלן, רק חדש את עצמך בכל יום, וברח לך מכלמיני מחלוקות שבעולם יהיה איך שיהיה.

ידיך לנצח הדורש שלומך...

א' תתקצא. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר וישב ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי אחי היקר, האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח. חמדת לבבי! באתי לבשר לך בשורה טובה, אחרי כליון עיניםשל שנה שלמה זכיתי בזכיות חנם שנגמרו היום הספרים היקרים: "שמירת הזמן", קונטרס "סדר דרך הלמוד", "אילן החיים". מהאמר לך, אי אפשר לשער בשכל אנושי ומכל שכן לרשמו על פניהכתב מה שעבר עלי ועל הספרים האלו עד היום הזה, אבדתי אתפרנסתי בשביל זה... היתה שרפה בבית הדפוס... נתעוררה מחלקתעצומה עלי... וכו' וכו', וממש בנסי נסים ובדרך השגחה נצולהספר; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, וראוי לנו לשמח כל ימינו, ולרקד על נעם נחלתנו, שזכינו להתקרבאל רבנו ז"ל, שהוא אור האורות, המחיה ומחזק אותנו, ותהלהלאל התחלתי להדפיס עכשו את כל ספרי רבנו ז"ל ולהפיץ אורוהגנוז בכל קצוי תבל.

למען השם לטובתך הנצחית, חזק ואמץ להתחיל ללמד מחדש בספרי רבנו ז"ל, ולדבר עמו יתברך בכל יום כאשר ידבר איש עסרעהו, ואל תחלש דעתך כלל יהיה ארך שיהיה. וגם ראה לדבר עם חבריך אנשי שלומנו בכל יום מרבנו ז"ל, שהוא עקר גדול אצלנו, כמו ששמעתי מר' לוי יצחק | נרו יאיר | ז"ל, שראה שכל אלואנשי שלומנו שדברו יחד בכל יום מרבנו ז"ל, הצליחו ברוחניות ובגשמיות. גם אפשר לך בשורה לא טובה, כי ר' לוי יצחק | נרו יאיר | ז"ל | נחלש מאד מאד, והובילו אותנו בשבת זו לבית החולים; השם יתברך ישלח לו רפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל, ואנוצריכים אותו מאד מאד, כי כבר הודעתי, שכל השארת רבנו ז"ל אצלנו, ותהלה לאל זכיתי לחטף ממנו שיחות יקרות הרבה מאד, אשר ידפסו בקרוב, ויחיו את כל העולם. תעורר את אנשי שלומנו במחנך להתפלל בעדו, שישלח לו השם יתברך רפואה שלמה. ידיך לנצח הדורש שלומך...

א' תתקצב. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וישב ה' תשל"ו. שלום וברכה לאהובי, ידידי היקר, האברך השותה ממי הנחלה נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך הארך לנכון קבלתי, וההכרח לי עכשו לקצר. אהובי, ידידי היקר! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, וראוי לנו להחיות את עצמנו בזה מאד מאד, והכלבת מימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות, ולא להסתכל בענינים כאלו, אפלו על אנשי שלומנו, שאינם מחיים את עצמם בזה, כי צריך שתדע, שסוף כל סוף לא יהיה נשאר מאתנו שום דבר, רק מה שזכינו לחטף בזה העולם על ידי רבנו ז"ל, ועין בספר "מקור השמחה", אות "יום המיתה", ענינים נפלאים, אשר יחיו אותך מאד. ונא ונא אהובי, אחי היקר, חטף ואכל תורה ותפלה בכל יום, כי האי עלמא כבי הלולא דמיאח | ערובין נד. |, ופרושו הוא, כי רואים בחור משתוקק כמה שנים עד שיתארס, ויהיה נעשה חתן, ואחר כך מחכה על יום החתנה, ועושים כמה וכמה מיני הכנות גדולות וכו', ואחר כך בא יום החתנה ומחכים כבר עד הלילה שתהיה החפה, ורואים שתכף ומיד כל החפה, שהיא עקר החתנה, לוקחת ערך של עשרה מינוטט, ונגמרת החפה... ימים

ושנים עד שהקימו חפה, ותכף ומיד בגמר החפה נתפרקת החפה... כך הסהחיים,
עושים ורודפים ומתיגעים וטורחים... ולבסוף נגמרים החיים, ועל כן אמרו
חכמינו הקדושים |קהלת רבה ז, ה|: "והחי יתנאל לבו" |קהלת ז, ב| - אלו
הצדיקים שנותנין מיתתן כנגד לבן, עין שם.
ועל כן, חמדת לבבי, אל תהיה בטלן, ואל תדאג דאגת חנם, ומכל שכן להכנס
באיזה דין ודברים עם אחד, ברח לך יותר טובאליו יתברך בשיחה זו תפלה,
ותדבר עמו יתברך, ותספר לו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי
פרטיות, כאשר ידבר אישעם רעהו, ותכניס את עצמך לגמרי בתוך האמונה הקדושה,
לידעכי הכל לכל ממנו יתברך בהשגחה פרטי פרטית, ועל כן אין עליך להתבלבל
משום דבר.
ידיך לנצח...

א' תתקצג. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ ב' דחנכה ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל הבחור הרוצה להתקרבל דרך האמת, ולשתות
ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגועלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
הנה חברך בא אלי, וספר לי מצבך ... ומאד אני מצטערבצערך הקשה, אך לכתב לך
על פני הכתב מענינים אלו יקצרו המון יריעות, ובפרטיות שכבר נדפס מזה הרבה
בספר "אשר בנחל", חלקא', וידפס בקרוב בשאר החלקים, אך פטור בלא כלום אי
אפשר, ועל כן אמרתי ארוצה שורותים אלו לפניך.
חמדת לבבי! רבנו ז"ל אמר |שיחות הר"ן, סימן יט|, שאפלו אותהאנשים שנלכדו
במצודה רעה, רחמנא לצלן, ורגילים בעברות|השם יתברך ירחם|, אם יעשו לעצמם
חק קבוע בכל יום ויוםללמד כך וכך, אז כח התורה יוציאם מהחשך שנלכדו בו,
עין שם; ושמעתי מאנשי שלומנו, שמה שהזכיר רבנו ז"ל כך וכך, הכונה היא על
ח"י פרקים משניות להיות רגיל לומר בכל יום ויום. ובאמתכבר אמרו חכמינו
הקדושים |כתבות נט|: הבטלה מביאה לידישעמום |שגעון|, הבטלה מביאה לידי
זמה, עין שם; ואתה רואהמה נגרם לך על ידי שאתה הולך בטל... ועל כן מדוע
לא תעשהלעצמך סדר לומר בכל יום ח"י פרקים משניות, ולבלות בזה אתהשעות
הפנויות שלך? ובפרט שמרב פגם הברית, מחך מבלבלמאד מאד, עד שאינך יכול

לצמצם מחך אל שום דבר, מדוע לאתעשה לעצמך גם סדר באמירת גמרא כסדרן
להתחיל מברכות וכו', עד שתסים את כל הש"ס, בפעם הראשונה שאתה כל כך
מעקסומבלבל, תהיה רגיל רק באמירה בעלמא, לומר כמה דפים גמרא, ותלמד בלי
רש"י ובלי תוספות; ובאמת כשתרגיל את עצמך בדרךובאפן הזה, תרגיש כל מיני
חיות ונעם וזיו, כי המאור שבה יחזיראותך למוטב. ויש הרבה לדבר בזה, ועין
היטב בקונטרס "סדר דרךלמוד", ותראה שם נפלאות רבות, עין שם.
והנה במדרש |בראשית רבה פט, א| פרשה זו |מקץ| אמרו על פסוק|איוב כח, ג|:
"קץ שם לחשך" - זמן נתן לעולם כמה שנים יעשהבאפלה וכו', זמן נתן ליוסף
כמה שנים יעשה באפלה בביתהאסורים וכו', עין שם; הרי שהכל בחשבון צדק
ובהשגחה נפלאה, כמה זמן שאתה צריך להיות בחשך ואפלה וכו', ומתי תצא
מזהווכו'; על כן חמדת לבבי, שים בטחונך רק בו יתברך, וברח לך מכלמיני
חבורות של בני אדם, ורוץ רק אליו יתברך בשיחה זו תפלה, ותספר לו יתברך את
כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ודבר זה תחקק היטב היטב בדעתך, כי
מה שמיעד לך שום בריהשבעולם לא תוכל לקחת ממך... וכן מה שאינו שייך לך לא
יבואממילא אליך... ועל כן מה ולמה לבלבל את עצמך בבלבולי חנם, תכניס את
עצמך לגמרי רק בהאמונה הקדושה, ואז תחיה חייםנעימים, חיים מתקים, ושום
דבר לא יפיל אותך, כי תהיה דבוק בויתברך.
ידיך לנצח...

א' תתקצד. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ ב' דחנכה ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו... נרו יאיר ויזרח.
מכתבך הארך עם המעות להדפסה לנכון קבלתי, ושמחתי כעלכל הון, שתהלה לאל,
אתם מתועדים יחד ומדברים בכל יום מרבנוז"ל, אשריכם ואשרינו שזכינו להתודע
מרבי אמת כזה, רבי המחזקאותנו, רבי המקרב אותנו אליו יתברך. והנה אתמול
בסעדהשלישית דברנו הרבה על פי התורה "ימי חנכה", ותהלה לאל, היינובשמחה
רבה, ורקדנו הרבה, ברוך השם, אשר עד כה עזרנו, וכןבמוצאי שבת קדש דברנו
הרבה בביתי על פסוק |יחזקאל לג, כד| "אחד היה אברהם" |עין לקוטי מוהר"ן,

חלק ב', בהשמטה בתחלת הספר, ועל פסוק |דניאל יב, ב|: "ורבים מישני אדמת עפר יקיצו" |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעא|, ותהלה לאל, החיה את כל השומעים, ובפרט כמה בני הנעורים חדשים אשר עתה מתקרבים; ועל כן חמדת לבבי, ראוי לכם גם כן להתמיד בענין הקדוש והנורא הזה להתועד בכל יום ויום, ולדבר מרבנו ז"ל, אשר הוא סגלה נפלאה והצלחה נצחית.

אודות עניניך שאתה מתפחד כל כך מהסחורה שהביא חותנך לביתך על מנת שתמכרנה, ומזה תהיה פרנסתך וכו'. חמדת לבבי! תן תודה והודאה להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמך, שהביאו סחורה לביתך, ובודאי השם יתברך אשר עזר לך עד עכשו, ועשה עמך נסים ונפלאות, לא יעזב אותך להבא, וימציא לך אנשים סוחרים, ויקנו את הסחורה ממך, ועוד זאת שישאר לך רוח לשלם את כל חובותיך. וזכר דברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט|: עקר תקונו של המשא ומתן, שיכון בכל הלוח והלוח ובכל דבור ודבור שהוא הולך ומדבר בשעת המשא ומתן, שכונתו כדי שירויח, כדי שיתן צדקה, וזהו תקון הכללי של הממון וכו', עין שם; וראוילנו לחזר ולומר: אשרינו ומה טוב ומה נעים להתחבר עם אנשי שלומנו התמימים דיקא, ולדבר בכל יום רק מעצותיו הקדושות בהתחדשות חדשה, ועל ידי זה ימשך עלינו אורו הגנוז של רבנו ז"ל; ועל כלם חוס ורחם על נפשך, ואל תכנס עם פתוייך בטוענונטען, ומכל שכן שלבל תתערב במחלקת, חס ושלום, העוקרת אתהאדם משני העולמות. ולמען השם, לטובתך הנצחית, ברח לך רקאליו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך בתמימות ובפשיטות גמורה, כאשר ידבר איש עם רעהו בלשון שאתה רגיל בה, שזהנקרא "התבודדות", ותראה לחדש בכל יום איזה דבר בתורה. ושמעתי מר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, שמוהרנ"ת ז"ל קים אזהרת רבנו ז"ל, שהזהירו לחדש בכל יום ויום |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן רה|, ואם היה יום שלא היה לו איזה חדוש, יצא לשדה והתבודד הרבה, און פון קליינעם פינגער האט ער ארויס גיזונגען עפעס א חדושי |בזו הלשון שמעתי מפי קדשו|, הינו שחדשעל כל פנים איזה חדוש. ובאמת, ידידי היקר, עקר החדושים צריך להיות בהתחדשות, לחדש עצמו, ולהתחיל בכל פעם מחדש, ובפרט עכשו בימי חנכה הקדושים, צריכים לעסק הרבה בתורה והודאה בכלליות ובפרטיות

ובפרטי פרטיות, ותהלה לאל, יש וישלנו עם מה להודות ולהלל לשמו יתברך, עם הנקדות הטובות שישבנו.

ידיך לנצח הדורש שלומך...

א' תתקצה. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מקץ ב' דחנכה ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות

לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ...

נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך מיום שני לסדר ויצא לנכון קבלתי. ואודות הספרים, אם ירצה השם,

מחר אשלח לך שלשים "ארך אפים", שלשים "שמירת הזמן", וספרי "אשר בנחל" אזלו

אצלי לגמרי, עוד לפני כמה חדשים, ואין בנמצא, ומסתמא נדפיסם עוד פעםבזה

השבוע, על כל פנים חלק א', כי חלק ב' הוא באמצע הדפוס, ויתר הספרים

"לקוטי מוהר"ן" ו"ספר המדות" ו"ספורי מעשיות" וכו' וכו', אשלח לך תקף ומיד

כשיגיעו לידי.

אשרינו ואשרי חלקנו, שאין אנו מתנגדים על ספרים קדושיםאלו, ומה גם שאנו

משתדלים ללמד בהם, והם מחיים אותנו מאד.

ואודות עניןך, תרגיל את עצמך לתן תמיד תודה והודאהלהשם יתברך, שהוא שעשוע

עולם הבא | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב', |, וחכמינו הקדושים למדו

אותנו להיות רגיל לומר: כלדעביד רחמנא לטב עביד | ברכות ס: |, ובפרטיות דבר

שכבר נארעעמו, בודאי צריך לקבלו באהבה רבה, ואין לחשב ולדאג אילומחשבות

או להצטער וכו' וכו', רק צריך לידע ולחקק בדעתו, כיכך סבבו עמו מלמעלה,

ועל כן אין עליו לחשב האם היה טוב יותראם הייתי עושה כך... או האם הייתי

הולך בדרך זה... או בהנהגהזו... כי מה שנארע צריך לידע כי הכל ממנו

יתברך, וצריך להרגילאת עצמו לתן רק תודה והודאה להשם יתברך על

העבר, ועל ידי זה יפתח לבו לבקש על להבא; ועל כן למה לך להיותבעצבות ממה

שעבר... ואולי זוהי כונת מאמרם ז"ל |ירושלמי תעניתפרק ב': | כל דבר שהוא

לשעבר אומר בהודיה וכו"ל, כל מה שנארעעמו ועבר עליו כבר, צריך לקבלו

באהבה, ולהודות ולהלל להשםיתברך, ולמצא הרחבות גם בתוך תקף הדחקות

והצרות, כמושפרש רבנו ז"ל על פסוק: "בצר הרחבת לי" | עין לקוטי מוהר"ן,
חלקא', סימן קצה|.

אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, ותכניס את עצמך בתוך האמונה הקדושה,
ותבטל את עצמך רק אליו יתברך, ולא תרצה רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, יהיה
איך שיהיה, ואז דיקאימשכו עליך כל מיני ישועות ובפרטיות זווג הגון. אך
למען השם, אל תהיה כל כך בעצבות, ואל תמשיך את עצמך כל כך אל הצער, ואף
שלבך מתפוצץ מרב כאב וצער... צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם רק להחיות
את עצמו. ותהלה לאל, בספרי רבנו ז"ל יש עצות והנהגות והתחזקות לכל אחד
בפרטי פרטיות, אשרימי שיתמיד בכל יום בספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לו לנצח נצחים.
וצריך שתחקק בדעתך, כי השם יתברך אוהבך באמת, והוא קרוב אליך, ועל כן למה
לך לספר צרותיך ומרירותך לאחר... אשרגם הוא בשר ודם כמוך, והוא יכול לשבר
אותך יותר... על כן יותר טוב לספר רק אליו יתברך את כל לבך בפרטי פרטיות,
ואשר כלדבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, ובודאי לא יעזבאותך השם
יתברך, ויאיר עליך אורו יתברך, ותזכה לכל טוב סלה.

ידיך לנצח הדורש שלומך...

א' תתקצו. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר מקץ ד' חנכה ה'תשל"ו.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד מאד, צמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להשיבך יקצרון המון ריעות, ובפרט שכבר
נכנסת בעבי הקורה, ובודאי לא יעזב אותך השם יתברך. וצריך שתדע, שכל יגיעה
ויגיעה שזוכה האדם להתיגע בעסק קדוש ונורא השיך לרבנו ז"ל, אין לשער ולספר
כלל, ובודאי לא בחנם אורב עליך הסמ"ך מ"ם כל כך, כי כל הענין הוא עצם
בגרונו... כי על ידי זה מתקרבות נפשות חדשות, ואתה גורם להחיות מתים ממש,
נפשות כאלו אשר היו בעיניהן אבודות לגמרי, רחמנא לצלן, ועל ידך נתקרבו;
ועל כן חמדת לבבי, אל תפחד כלל, כי בודאי תבוא לך ישועה כהרף עין ממש. ומה
עשו הצדיקים הגדולים כמו הבעל שם טוב ותלמידיו הקדושים, שהכניסו את עצמם

בעבודת פדיון שבויים, ולא היה בידם לפרטה אפלו פרוטה, כי חלקו את כל ממונם לצדקה? אלא גדל בטחונם בו יתברכותפלתם שהתפללו במסירות נפש ממש, זה היה בעזרם, והשםיתברך עושה עמם אותות ומופתים ושדוד הטבע ממש, כי בא זה...ובא זה... והביאו ממון, ועל ידי זה היה להם לשלם את החובותשלהם.

חמדת לבבי! העקר מה שחשוב אצלו יתברך זהו אמת, כןשמעתי כמה פעמים מר' לוי יצחק, ששמע הרבה מר' אברהם בר'נחמן ז"ל, כשדבר מהתורה "צהר תעשה לתבה" |בלקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן קיב|; ועל כן, חמדת לבבי, "השלך על השם יתברך יהבךוהוא יכלכלך, לא יתן לעולם מוט לצדיק" |תהלים נה, כג|.

העקרלספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו, ולספר בפרטיפרטיות את כל העסק וכל ההשתלשלות... כמו שמדברים ומשיחיםעם חבר טוב... שאז מדברים עם פנימיות הלב, ומשיחים ומגליםאת כל הצער בפרטי פרטיות... כמו כן ממש צריכים לדבר ולשיחעמו יתברך ויותר ויותר, והעקר בתמימות ובפשיטות גמורה, ואזתראה נסים ונפלאות, ובודאי זכותו הגדולה של רבנו ז"ל תהיהבעזרך, כמו שדלגת כבר על הרים גבוהים, הינו על הרפתקאותרבות שכבר עברו בחיך, כמו כן תזכה לדלג |איבער שפרינגען|גם על הצרה וההרפתקאה הזאת, ותצא מהחובות הגדולים. וזכורתזכר מאמר רבנו ז"ל השגור בפי אנשי שלומנו: "צו מיר האט נאךקיינער נישט דער לייגט", "פון וועמען איך נעם גיב איך"כ.

אהובי, אחי! צריכים התחזקות חדשה בכל יום ויום מחדש, ובפרטיות בעבודת השיחה והתפלה, שהוא עקר גדול בדעת רבנוז"ל, והוא היסוד שכל בנין הקדשה תלוי בו, ורואים, שאלו מאנשישלומנו העוסקים בכל יום בשיחה ותפלה, הם יושבים בקרן זוית, ואינם מתבלבלים משום בריה שבעולם, רק שוקדים בתורהובתפלה - אשריהם ואשרי חלקם! יהא חלקנו עמהם לנצח.

הדורש שלומך...

נא ונא לכתב לי תכף ומיד כשתבוא לך ישועה, כי אני מאמיןבו יתברך, ובטוח שבודאי לא יעזב אותך, כי כל העסק שהכנסתאת עצמך בו, הוא עסק של העלאת השכינה, לקרב נפשות ישראלאליו יתברך, ולהכניס בהם הרהורי תשובה.

א' תתקצז. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר מקץ נר ה' דחנכה, יומא

דהילולא שלר' אברהם בר' נחמן ז"ל ה'תשל"ו.

שלום וברכה לאהובי, ידידי היקר לי מאד, שותה ממי הנחלנובע מקור חכמה,

זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, וההכרח לי לקצר מרב עיפותי, אךמאחר שרצית שאכתב לך רק שורותים למען בשרך בקבלת המעותלהדפסה. ברוך השם, קבלתים בשלמות, ותשואות חן לך על זה, והיא זכות הרבים לדורות עולם.

אהובי, אחי! צריכים להחיות את עצמו עם מה שיכולים, ואפלו אין לך כלום ביום

זה, רצוני לומר שלא זכית ללמד וכו' וכו', על כל פנים תחיה את עצמך, שתהלה

לא ללבשת היום טליתותפלין, ונתת כמה פרוטות לצדקה וכו' וכו', ומה גם

שזכיתלהתפלל השלש תפלות: "שחרית, מנחה, מעריב", ומכל שכןשזכית גם לדבר

עמו יתברך מעט וכו' וכו', עם אלו הנקדות טובותצריכים להחיות עצמו, כך למד

אותנו רבנו ז"ל ותלמידו מוהרנ"תז"ל, ובודאי לא יעזב אותך השם יתברך,

ותזכה לישועה שלמה, רק השלך אליו יתברך יהבך והוא יכלכלך, כי לא יתן מוט

לצדיק, ובודאי אם תספר לו יתברך את כל ענייך בפרטי פרטיות - יעזרלך

בישועה שלמה; ועל כן עשה מה שתעשה, ותיחד לך עכשוכמה רגעים, ותספר לפניו

יתברך את כל לבך וכל הבלבולים ואתההפסד שיש לך... ואפלו שהדבורים לא יעלו

יפה, על כל פניםאיך שהוא ראה לדבר עמו יתברך עכשו דיקא, בקבלתך מכתב

זה, ואז בודאי תושע, כי אם היו בני אדם יודעים מעלת התפלהוהשיחה לפניו

יתברך, היו עוסקים בזה תמיד בהתמדה רבה; כיהענין הנורא הזה של התבודדות,

הוא ענין של יחוד, שעל פיהאריז"ל מעלתו גדולה יותר מהכל וכו' וכו'. והנה

תכלית שלמותהאדם, שיהיה למעלה ולמטה, ואז הוא נקרא עובד השם וצדיקגדול

|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'; ובחלק ב', סימן סח;| כי זכאהמאן

דעיל ומאן דנפיק, וצדיק הוא מאן דאחיד בשמיא וארעאל; כיבאמת להיות תמיד

למטה הוא "בהמה", ולהיות תמיד למעלה הוא "מלאך", ועקר שלמות האדם להיות

למעלה ולמטה יחד, ולא להתבלבל מפגעי העולם הזה. והיום פגשתי את אחד

מאנשישלומנו בחנות צעצועים, שקניתי שם לילדי כמה דברים בשבילם, שרצו כדרך

ילדים וכו', ואמרתי לו שם דבר זה כנ"ל, ואיך בזההעולם צריכים להתחזק ולתן

תודה והודאה להשם יתברך, שזכה את האדם עם ילדים, ואף שמבלבלים לקנות להם צעצועים, ההכרחיים גם בחינה של 'ושוב', בחינה של 'ונפיק', ולמצא גם שם אתהשם יתברך, כי זהו עקר השלמות - לא להתבלבל משום דבר, ויכולים גם שם לדבר עמו יתברך, ולקשר עצמו עמו יתברך. והכלל - ששום דבר אסור שיפיל את האדם בעצבות ובמרה שחורה, וצריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להשאר קיים בדבקותהבורא יתברך, ואל זה זוכים על ידי תקף הששון והשמחה להיותרגיל בשמחה וברקודים, ובפרטיות בתודה והודאה להשם יתברך, להודות ולהלל על הנסים ועל הנפלאות שעושה עמנו בכל יוםובכל שעה ובכל רגע.

ואף שאתה עכשו כל כך שבור... עד שאין אתה רואה בפרושהנסים שהשם יתברך עושה עמך, על כל פנים תאמין בזה, ומכלשכן כשרק מישב את עצמו מה שנעשה בעולם, יש, רחמנא לצלן, בעלי מומין וסובלי חלאים, ורעבים ויחפים, רחמנא לצלן, רחמנאלצלן, ועל כל פנים לך עזר השם יתברך, שאין בך אחד מכל אלו, בזה לבד יכול להחיות את עצמו, להודות על הנסים האלו, ומכלשכן שאין אדם שלא ראה בימיו נסים ונפלאות ושדוד הטבעשעשה עמו השם יתברך, ומחמת שכל ענין חנכה הוא רק להודותולהלל להשם יתברך | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'|, משמע מזה, שכל עקר כונת היונים היה רק למרר את חיי האדם, ולעקם אתלבבו בקשיות וספקות בו יתברך, בבחינת |תהלים סט, ג|: "טבעתיביון מצולה"; ועל כן בזה לבד מכניעים את קלפת 'יון מצולה', כשמרגילים את עצמם תמיד לתן תודה והודאה להשם יתברך.

חמדת לבבי! יש ויש להאריך, אך ההכרח לקצר, וראוי לנולתן תודה והודאה להשם יתברך, שיש לנו רבי כזה, ואנחנו יודעיםמעצות נפלאות כאלו. ולמען השם להיות ביחד תמיד עם אנשישלומונו, ולדבר עמהם רק מהתכלית הנצחית. וצריך שתדע, כי איןשום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ועל כן אם אוהבים את עצמן, הינו איש את רעהו, בזה אנו נכללים באחדות, הינו בו יתברך, כיאנו מגלים שהפעלות המשנות שרשן באחד, ועל כן אין נסתור אורויתברך על ידי בני אדם, אדרבה, יכולים לקבל רמזים על ידי כלאחד וכו', אך אם יש מחלקת, חס ושלום, שהיא לשון "חלק" ואתפליג" כתרגומו של "ויקח קרח", עין שם, הינו אפ גישיידמ, בזה

הוא מפריד בין הדבקים, ואז נעשים בני אדם מחיצות ומונעים מלהשיג אורו יתברך.
על כן העקר רק אחדות, ולאהב את כל אחד מישראל, ולדון את הכל לכף זכות,
ולבקש תמיד ממנו יתברך, שיזכה לחזרת שובה בתוך כלל ישראל.
ידיך לנצח...

א' תתקצח בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר מקץ ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל נובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ואני מאד מצטער בצערך הקשהוממה שעובר עליך, אך
כבר גלה לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן רנ|, שאפלו מצרות
ויסורים שבאים מהכרח, כגון יסוריהחולה, שבהכרח להרגישם, אף על פי כן נח
לקבלם, כשיודעאשר הכל בהשגחה, ומכל שכן יסורים שחוץ לגוף, כגון כבוד
וכו', ובודאי נח לקבלם כשמכניס את עצמו בתוך האמונה הקדושה. ובאמת למה לך
להחליש דעתך בשביל ... מה לך ולהם, ברח לך יותר טוב אליו יתברך, ותדבר רק
עמו יתברך, ותספר לפניו את כללך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, כאשר
ידבר איש עסרעהו, ויותר מזה אל תתבלבל כלל; כי באמת צריכים לזכות
לבואלידי בטול כזה, עד שלא תראה ולא תרגיש שום בריה שבעולם רקאותו יתברך
|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: נב, נה|; כי בני אדם הם מחיצות
והסתרות... המכסים ומסתירים אותו יתברך, לא מבעיאכשאדם מדבר מינות
ואפיקורסות, חס ושלו, חס ושלו, אז בודאימכסה ומסתיר אותו יתברך, אלא
אפלו מי שאינו מדבר וכו', הואבעצם מכסה והסתרה... אם לא כשאדם זוכה לבטל
את ישותולגמרי, אז רואה מכל דבר רק את עצם עצמיות חיות אלקותויתברך,
ואותו כבר לא יכולים לבלבל וכו'.

על כן חמדת לבבי! כלך מדרך זו, שכוח תשכח את כל העבר, ותעשה התחלה חדשה
על כל פנים מעכשו לא להתבלבל מאחרים, מה לך ולהם?! הלא לא לעולם יחיו
וכו', וכן גם אתה לא תחיה לעולם וכו', ועל כן טוב יותר כבר עכשו להיות
רגיל לברח אליויתברך, ולא להסתכל על שום בריה. ובאמת מהו החלוק בין

צדיקובין רשע, ולמה נקרא הסתלקות של צדיק - יום הילולא, ומיתהשל רשע - יום פרדה, שהיא המיתה? כי באמת הצדיק כל ימיו משתוקק רק אליו יתברך, ומי יתן שיזכה להכלל בו יתברך, ויזכהכבר להתחבר עמו יתברך, ואז ביום הסתלקותו זוכה, שנפרד הגוףמהנשמה, ובורח תכף ומיד אליו יתברך, ונעשה יחוד ביניהם, שהוא כמו יום הילולא - חתנה, שנתחבר בשלמות עמו יתברך, ואין כבר מי שיפריד ביניהם, אבל הרשע כל ימיו מחברים אצלוהגוף והנשמה, ולא עוד אלא שהגביר את הגוף על הנשמה, ועל כןשבא יום מיתתו, אז קשה לו מאד מאד, כי הוא כמו גטשנתפרדים אלו שהיו מיחדים עד עכשו.

ובאמת, אחי היקר, כשרק מרגיל את עצמו לילך בדרכי רבנוז"ל, לדבר עמו יתברך בכל יום ויום, ולספר לפניו את כל לבו וכלמה שעובר עליו בפרטי פרטיות, וכן להיות רגיל לדון את הכל לכףזכות, ולאהב את כל בריה שבעולם, אף אלו המצערים אותו, וכןלהתמיד בלמוד התורה הקדושה, להיות בכל המקומות של התורההקדושה: "מקרא, משנה, גמרא, מדרש" וכו' וכו' וכו', אז דיקאחיים חיים חדשים בכל פעם, חיים מישבים, ועל כן מה ולמה לךלהמשיך את עצמך כל כך אל הצער בכל פעם, היש נעימות יותרממנו יתברך?! היש נעימות יותר מהתורה הקדושה?! וכשיש לךזאת, אינך צריך כבר שום דבר שבעולם, וראוי לנו לשמח מאדמאד על נעם חלקנו וגורלנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רביהמחיה ומחזק אותנו כל כך, רבי המלמד אותנו איך להתקרב אליויתברך, רבי המגלה לנו שצריכים לדון את הכל לכף זכות, ואפלורשע גמור |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|; ובאמת זהו עקרהשלמות - לעשות טובות ולאהב גם את המצערים אותו וכו'.ודבר זה ראיתי בחוש אצל ר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, ואמר לי, שזהו עקר השלמות, וספר לי בהיותי אצלו בעשרת ימי תשובהשנה זו, שיש בבית המדרש איש אחד, שבכל פעם שר' לוי יצחק|נרו יאיר| |ז"ל| עובר, האיש ההוא רוקק על הארץ, ואף על פי כן ר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל| דן אותו לכף זכות, ובכל פעם שיכולשולח על ידי מישהו אל האיש ההוא ממון בהחבא, שלא ידע ממיהמעוץ ודו"ק; ועל כן למה לך להיות כל כך שבור, ששלמו לךרעה תחת טובה... ראה וגם ראה מה נקראת שלמות, והשם יתברךסבב, שעניתי אתמול בליל שבת קדש בתולדות

הקדוש פרשתוישב, ומביא שם, שכל ענינו של יוסף בבית האסורים עשר שנים, היה אותו הענין של רבי שמעון בר יוחאי בהיותו במערה, הינושהצרך להתבודד שם ולקנות שלמותו. והנה מצינו ברבי שמעוןבר יוחאי שישב י"ב שנים במערה, וכשיצא - בכל מקום שנתןעניו - מיד נשרף, והצרך לחזר שנה ולקנות שלמות, ואחר שחזרונה שלמותו, וכשיצא היה דן את הכל לכף זכות|כאשר הארכנומזה במקום אחר|. כמו כן היה אצל יוסף, כי התבודד עשר שנים, ועדין אחז במדת הדין, הינו שהיתה בדעתו כונה זו, אם עשיתלאחד טובה, מדת הדין והישר שיעשה גם עמי טובה, אני עשיתיטובה לשר המשקים, ופתרתי לו את חלמו לטוב, שיחזר ויתעלהלהיות על כנו, ועל כן ראוי לו שגם הוא ישלם לי טובה תחתטובה, והראו לו מן השמים שעדין רחוק הוא מהשלמות, ועל כןהכרח שישב עוד שתי שנים בבית הסהר, כי עקר השלמות לעשותטובה אף עם מי שעושה עמו רעות וכו', עין שם ודו"ק, כי הואסוד נפלא מאד, ובזה תלויה כל דעתו הקדושה של רבנו ז"ל, כיזהו מעקר האמונה להיות בטל אליו יתברך, ולהתנהג בדרכויתברך, מה הוא יתברך טוב ומיטיב לרעים ולטובים, כמו כן אנוצריכים להרגיל את עצמנו לילך בדרך זו; אשרינו ואשרי חלקנושזכינו להתודע מרבנו ז"ל ומספריו הקדושים ומאנשיו היקרים.חזק וחזק, ואל תמשיך עצמך אל הצער, אתה ברח לך רק אליויתברך בתורה ובתפלה, ואל תבלבל את עצמך משום בריהשבעולם, אין עוד מלבדו כלל, ואם בא מישהו לביתך לדבר מרבנוז"ל, תקרבו בכל מיני התקרבות, ותדברו יחד מרבנו ז"ל ומעצותיההקדושות בהתחדשות חדשה בלי שום חשבונות פרטיים ובלי שוםפוליטיקה של שקר, חס ושלום, חס ושלום, רק כמו שהתנהגו אנשישלומנו היקרים בדורות הקודמים, שאחד הלך אל השני ודברו יחדמרבנו ז"ל ומעצותיו הקדושות, ועל כן הצליחו כל כך.

ידיך לנצח...

הנה כבר ידעת שהספר "שמירת הזמן" יצא לאור, ותהלהלאל, מתפשט בכל תפוצות ישראל, עכשו אנחנו עומדים באמצעהדפוס עם ספר "מקור השמחה" ועם ספר "אשר בנחל", חלק ב'|מהדורה ישנה|, ומלבד מה שאני רוצה להדפיס את ספרי רבנו ז"למחדש, כי אינם בנמצא עכשו פה במדינתנו, על כן ראה לעורר אתהחברים על

מצות ההדפסה.

א' תתקצט. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויגש ה'תשל"ו.

שלום וברכה לאהובי, ידידי, נר להצדיק נחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו

... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך מיום ראשון לסדר מקץ לנכון קבלתי, ולהשיבלך על הכל אין הפנאי

עכשו, ומי יתן שנזכה להתועד יחד, ואזנדבר פנים אל פנים.

למען השם, אל תפל בדעתך משום בריה ומשום דבר שבעולםיהיה איך שיהיה, רק

"החזק במוסר ואל תרף" |משלי ד, יג|, ראהלהתמיד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא

מרגוע לנפשך, כי ההתחזקותוההתעוררות שתמצא שם, לא תמצא בשום מקום...

ואודות מקוה, כבר ידועה לנו הבטחת מוהרנ"ת ז"ל: "מישיהיה חזק לילך בכל

יום למקוה", על ידי זה יש לו תקוה לתקן הכל". ואנשי שלומנו רגילים מאד

במקוה, ור' מיכלי נכד מוהרנ"ת ז"ל, היה רגיל לומר: "דאס קאפעל קלעבט זיך

נישט צו צום קאפביי מיר אן מקוה"ן. ומספרים נפלאות מעצם המסירות נפש

שהיתהלאנשי שלומנו לילך בכל יום למקוה, ובפרט אנשי שלומנו באומןמסרו נפשם

מאד על טבילת מקוה בכל יום. ושמעתי מר' לוי יצחק|נרו יאיר| ז"ל, שאצל

אנשי שלומנו היתה קפידה לא לילך אלציון רבנו ז"ל בלי מקוה. וכן מספרים

נפלאות על ר' אברהםשטערנהארץ ז"ל |נכד מוהרנ"ת ז"ל|, שאף שהיה זקן

מפלא, אף על פי כן היה נזהר מאד מאד בטבילת מקוה בכל יום ויום, וכן ר' געצי

ז"ל היה בעל יסורים, אף על פי כן הלך בכל יוםלמקוה, ופעם שלם לבלן שלשה

רב ל שיניחו לו לילך למקוה, וזההיה כל רכושו.

ועקר הכל - תראה ללמד את התורה בלקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן נו, ותאמר

עליה התפלה מלקוטי תפלות, ושם מדברממקוה של שער נו"ן, שהוא המשכת הדעת

העליונה בזה העולם, ולחבר וליחד שני הפכים יחד, שזהו דעת מש"ה, שהוא

מ'חלקתש'מאי ה'לל, שזה נקרא מ'חלקת ל'שם ש'מים, שהוא ש'ל'ם, שדעת זו דיקא

נקראת "שלמות", וכן דעת זו דיקא מביאה "שלום", כי יודע ועד אשר אין בלעדיו

יתברך כלל, והכל לכלממנו יתברך בהשגחה פרטי פרטית.

ההכרח לקצר ולרוץ למקוה מרב תשוקה שנתעוררה בי עכשו.

ידיך לנצח...

ב' אלפים. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ויגש ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו להאברך ... נרו יאיר, השותהבצמא ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, שהוא מיסהמטהרים וכו'.
חמדת לבבי! מכתבך היקר לנכון קבלתי היום, וגדל שמחתישאתה זוכה, אם ירצה
השם לנסע אל ציון רבנו ז"ל, אין לשערולספר כלל; אשרינו ואשריך שזכית לזה.
ואודות כל העסקשנכנסת, תאמין לי שאיני יודע מה ליעץ אותך, כי הוא ענין
מסבךמאד ... ובכל ענין שיש חשש בנגיעת ממון חברו, צריכים להזהרמאד מאד,
ובפרטיות שכל הענין שייך לחברו, והוא מקפיד על זה, לא כדאי להכניס את עצמו
בזה, אפלו שיש לך סברות נכונות, וכונתך לשמים, אך אם שעצם הדבר שייך לחברו,
והוא מקפיד עלשלו, אסור לדעתי לקחת ענין שלו, ואף שתלויה בזה
הצלתנפשות... ואף על פי כן ההכרח לעין בדבר זה בהלכה, ולשאלשאלה אצל רב
מבהק. אבל כבר ידוע שאדם אוסר בשלו הןבמלכותא דשמיא והן במלכותא דארעא;
ועל כן אשאל אותך, למהלך להכניס את עצמך בענין סבוך כזה, שיגרם לך כזו
מחלקתועגמת נפש, האם לא מספיק לך המרירות והצרות, שיש לך עדעכשו, עוד
עליך לקפץ בצרות של אחרים?! וכבר אמרו חכמינוהקדושים |מגלה לא:|: סתירת
זקנים - בנין, ובנין נערים הואסתירה. האם בשביל שכמה בני הנעורים מפתים
אותך ... ואף שיכוללהיות שכונתם לשמים, אך כבר הזהירנו רבנו ז"ל ומוהרנ"ת
ז"להרבה מאד על תקון העצה. ורבנו ז"ל אמר בפרוש, שצריכיםלהתפלל בכונה
גדולה בכל יום: "ותקנני בעצה טובה", האם לאטוב לך יותר לעסק בדבר השיך
לך, מדבר השיך לחברך?! כי הלאכבר אמרו חכמינו הקדושים |בבא מציעא לח. |:
אדם רוצה בקב שלומתשעה קבין של חברו. והתם הקדוש היה רגיל לומר: "דאס
איזמיני'ס און דאס איז יענעמ'ס"ס. ולעולם לא התבלבל מאחרים כלל, והחיה את
עצמו מאד מאד מעבודתו, והיה רגיל לומר: וואס פאראיין זיס שיכעל איז דאס
וואס פאר איין צוקערדיק שיכעל איזדאסע, והיה רק בשמחה עצומה; ועל כן צריך
שתדע, כי יכוללהיות שעדין לא התחיל, ועל כן בנקל לך לחזר מכל העסק בלישום
הפסד כלל, ואפלו אם כבר התחיל, ויהיה לך איזה הפסד, גם כן כדאי לך להפסיד

המעט, כדי למנע עגמת נפש יותר.

אהובי, אחי! יכולים לחיות בזה העולם חיים נעימים, חיים מאשרים, אם רק בורחים אליו יתברך ומתחבאים בצלו יתברך, ומרגילים את עצמו לדבר עמו יתברך תמיד, כי הלא ימי חיינו הבל, ועוד מעט יהיה ההכרח לחזר אליו יתברך, ועל כן למה להניחירושה - צרות לבניו ולבני ביתו, יותר טוב להניח ירושה ענייה שייך לו, ורואים בני אדם מכניסים הונם בהבלי הבלים, יותר טובלהכניס ההון שזכהו השם יתברך בענין נצחי, אשר יגלה ויפרסם את אמתת מציאותו יתברך ואת הצדיק האמת. והנה את כל המכתבאני כותב לך רק ברמז, שתבין מזה רמזים לעצמך, ואי אפשר לילכתב בפרוש, כי אני יודע שסוף כל סוף ידפס המכתב...
חמדת לבבי! כלך מצרות, ואף שילבישו את עצמם ויאמרושענין זה מהבעל דבר, צריך שתדע, שכל הענין שייך לחברך ולאליך, כי הוא חפץ של חברך, ועל כן הטוב בעיניו יעשה, ואם יהיהברצון רבנו ז"ל שיגמר בכי טוב, יהיה נגמר על ידם.
למען השם, ברח לך רק אליו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך, ותציע לפניו את כל מה שכתבתי לך ועוררתי אותך, והמחשבה הראשונה שתכנס בך אחר ההתבודדות - אותה תקים.

ותאמין לי, חמדת לבבי, כי תהיה לי אסיר תודה כל ימי חיך על כל הטובה שעשיתי לך, ובפרטי פרטיות צריך שתדע, כי עסקיהכלל ממילא וועט זיך אויס פירען דורך'ן כלל, אז נישט דורך דעם וועט זיין דורך דעם, אבל עסקך הפרטי אויב עס וועט זיך נישטאויס פירען דורך דיר וועט דאס זיך און גאנצען נישט אויס פירען צודו"ק; ועל כן זכר כי עליך נפלה חובת היום, אל תתבלבל מאחרים כלל, סוף כל סוף תזכה להנצל מפגעי החובות והדאגות, רק בקש אותו יתברך שלבל תגע בממון ובחפץ של אחרים. זכר, זכר כי ימינו הבל זכר זכר כי עוד מעט תהיה מת וגוסס, ושוםבריה לא תוכל לעזר לך, ועל כן למה לך להכנס במחלקת וחשש של גנבה וגזלה?! ראה לבכות לפניו ברגע זה על הגנבות והגזלות ועל החובות הישנים שיש תחת ידך, בכה ושפך את לבך אליו יתברך שלבל תמות בעל חוב, ולבל תהייה בידיך גנבות וגזלות, לבל תצטרך לחזר ולהתגלגל בזה העולם. ברח לך מלשון הרע ומרכילות ומדבורים אסורים ובפרטיות ממחלקת, העוקרים אתהאדם משני

העולמות. זכר כמה דורות עברו ונמחו מן העולם, וכמעט שלא נשאר זכר מהם. מה עושות עכשו כל הנשמות בעלמאדאיתי?! אותן הנשמות שלא הטעו את עצמן בזה העולם, וחטפובכל יום דפים גמרא ופרקים משניות וכו' וכו' ומצוות ומעשים טובים וכו' וכו', ובפרטי פרטיות שיחה בין לבין קונן, הן כבר עכשו מתענגות בערבות נעם זיו שכינת עזו יתברך. ואותן הנשמות שתמיד דברו לשון הרע ורכילות וליצנות, והיו מחרחרי ריב, מהנעשה עמהן עכשו שם?! והנה כבר ידוע אצלנו כלל גדול מרבנוז"ל, שהעקר הוא מעכשו ואין לנו עבר כלל |עין לקוטי מוהר"ן, חלקב', סימן סא|, ודבר זה יהיה כל למודו של משיח צדקנו, שהשם יתברך יאמר לו, אחר שעבר עליו מה שעבר |תהלים ב': "אני היום ילדתיך" וכו', עין שם; על כן תבקש ממנו יתברך, שיוציא אותך מהעסק ביש שנכנסת אליו, ומהיום הוי זהיר לא להכניס את עצמך בעסקים של אחרים, והענין שלך לעולם לא יאבד, ובפרטיות שמוהשמים מסכימים עמך, ועל כן אין עליך לשאל שום שאלות, ולא לענות למחרפיך ולמבזיך שום דבר, כי השם יתברך וועט דירבודאי אויס פירענק.

ידיך המיעץ אותך לטובתך הנצחית...

ובזה תדע שאני צודק, אם תקבל בשבוע זה שפע, זה סימן שהמכתב הוא רמז מן השמים אליך, והכל רק לטובתך.

ב' א. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר ויגש ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי. והנה לנחמך הוא אך למותר לדעת, כי ספרי רבנו ז"ל בידך, ובפרטיות ספרי לקוטי הלכות מוהרנ"ת ז"ל, אשר אין שום מגשם ופחות

ונבזה וירוד וכו' וכו' שלא ימצא את עצמו שם, ועל כן אם תתחיל לקבע לעצמך

קביעות בלקוטי הלכות הקדושים, אז כבר לא תצטרך לשום דבורים שבועולם, וכבר

תהינה לך עצות והתחזקות על כל דבר וענין ומאד וכו' וכו', כי הדבורים

שתמצא שם לא תמצאם בשום מקום בעולם כידוע להשוקד על דלתותיו, ועל כן תתחיל

לעשות לעצמך התחלה חדשה בלקוטי הלכות להיות קבוע בהם מדי יום ביומו מעט או

הרבה, ובפרט שבמוצאי שבת קדש הזה יהיה יום הילולאשל מוהרנ"ת ז"ל, ראוי לך לעשות התחלה חדשה ללמד בכל יוםבהם, והעקר להיות רגיל בדרכו של מוהרנ"ת ז"ל, שהוא קבל על עצמו לילך עם התורה "אזמרה" | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, והיתה דרכו לדון את הכל לכף זכות יהיה מי שיהיה וכן את עצמו. והיסוד ועקר הכל בקיום האדם בגשמיות וברוחניות תלוי רק בדברזה - להסתכל רק על הטוב שבכל אחד וכן על הטוב שיש בו, ומוהרנ"ת ז"ל היה רגיל לומר תמיד: "נאהר אזמרה, נאהראזמרה", הינו להרגיל את עצמו לילך עם תורה זו; ועל כן חמדתלבבי, אף שאתה שבור ומשבר מכל מה שעובר עליך ברוחניותובגשמיות, וגם כבר עבר עליך מה שעבר, רחמנא לצלן... אסורלהתיאש, חס ושלום, רק לעשות התחלה חדשה בכל פעם, ולשכחאת העבר עליו עד עכשו, ותמיד תהיה בעיניך כקטן שנולד, ותרגילאת עצמך לשיר ולרנן נגונים של שמחה.

ידיך...

ב' ב. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר ויגש ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר. דיין בריף מיט'ן סכום הגון להדפסה האב איך ברוך השםדעהלטן, אשריך ואשרי חלקך, וואס דו נעמסט אן א טייל אין דיהייליגע מצוה פון הדפסה, ובפרט אזוינע נייע ספרים וואס זיינעןצוגיפאסט צום היינטיגן דור צו די פראבלעמען פון די בחוריםוכו' וכו', און ברוך השם, השם יתברך האט אונז גיהאלפן נאךגרויסע נסים דאס דער ספר "שמירת הזמן" איז אפ גידרוקטגיווארען עס איז גיווען א שרפה אין "דרוק" ווען מען האטגיהאלטן אינמיטין דרוקען דעם ספר און רב דרוק איז פאר ברענטגיווארן און בדרך נס נפלא איז דעם ספר גארנישט גישעהן. טייערער ברודער עס איז פון מיין זייט איין גרויסע עולה וואסאיך האב דיר די גאנצע צייט נישט געשריבען נאר וואס זאל איךטאן דאס ליידער איז דא אזוי פוהל צעבראכענע נפשות אוןקיינער וויל זיך נישט מיט זיי פארען... און השם יתברך האטגעפירט סבות לטובה זיי זיינען מקרב גיווארען צום הייליגעןרבי'ן און עס איז זייער נויטיג צו רעדן מיט זיי און זיי מחזקזיין.

טייערע ברודער אשרינו ואשרי חלקנו דאס מיר האבן זוכהגיווען צו וויסען פון אזוי איין גרויסען רבין וואס טוט אונז מחיהאון מחזק זיין און מאכט אונז זייער פרייליך און ברענגט אונזצוריק צו השם יתברך, למען השם זעה צו רעדן איעדען טאג מיטהשם יתברך בתמימות ופשיטות און דער צייל איהם אלץ אויסאזוי ווי מען דערציילט איין אמת'ן גוטען פריינד, מוצאי שבת קדש וועט, אם ירצה השם, זיין די סעדת הלולא פון הייליגען ר'נתן ז"ל, איך וועל בעטען די בחורים זאלן דיר שיקען איין טיפדער ווייל שטארק זיך זייער, אם ירצה השם, נאך שבת וועל איךדיר שרייבעןש.

ידיך...

ב' ג. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר ויגש ה'תשל"ו.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להשיבך יקצרו המון יריעות, אך כבר ידוע לך מה שדבר רבנו ז"ל בראש השנה, שנת תק"עבהתורה "תקעו אמונה", שצריך לחפש את עצמו היכן אוחזבאמונה, כי האמונה היא יסוד כל התורה כלה, כמו שכתוב |תהליםקיט, פו|: "כל מצוותיך אמונה", שכל המצוות צריכות להביא אתהאדם לאמונה, כי המצוות נקראות בתקוני זהר הקדוש תרי"געטיין |עצות| איך להשיגו יתברך, והנה על פי דעת האמתוהאמונה, צריך לידע מאמרם ז"ל |חלין ז':|: אין אדם נוקף אצבעומלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, וכן |יומא לח.א':| אין אדםנוגע במה שמוכן לחברו, כי אין מלכות נוגעת במלכות חברתהאפלו כמלא נימא, וכן |ברכות נח.א':| אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנוליה; ועל כן למה תפל כל כך בדעתך, הכל משגח רק ממנו יתברך, על כן ברח לך רק אליו יתברך, ותהיה רגיל למסר את נפשך אליויתברך תמיד, אל תפחד משום דבר, כי ההכרח סוף כל סוף למותולהפשיט את הגוף, ובפרטיות שעל פי דברי האריז"ל בכונת נפילתאפים מובא, שמסירת נפש הוא כמו מיתה, ועל ידי זה זוכהשנתכפר לו הכל, ומה גם שזוכה להרים נפשות למאות ולאלפיםוכו' וכו', שנפלו כבר בנוקבא דתהומא רבא וכו' וכו', עין שם; ומכל שכן שעל ידי זה תחקק בדעתך אמתת מציאותו יתברך,

ולאתצטרך לשום בריה שבעולם כי מה לך עם אחרים, הם לא יכולים להיטיב לך, ומכל שכן להרע לך בלי רשותו יתברך, ועל כן למהלך להתבלבל ולהתפחד מאחרים, ובאמת אם תזכה לאמונה ברהומזככת הזו, אז כבר לא תצטרך את שום בריה שבעולם, אדרבה תהיה רגיל להתחבא מבני אדם וכו', וזו היתה עבודתו של ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, כך שמעתי כמה פעמים מר' לוי יצחק |נרויאיר| ז"ל, שאמר, שמי שהסתכל עליו בעין האמת היה רואה שאדם זה הוא מפשט לגמרי מהבלי העולם הזה, וכל מחשבתו היא דבוקה רק בו יתברך, ולעולם לא דבר מאחרים, אפלו מאלו שצערואותו, והיו מדברים עליו, כי היתה עליו התנגדות גדולה. חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד לדון את הכל לכף זכות, והרגל את עצמך רק לבקש תמיד על כלל ישראל בכלליות ועל עצמך בפרטיות, ולעולם לא יצא מפיו דבור שאינו הגון נגד שום בר ישראל אפלו על השונאים שלך, מה ולמה לך להכניס את עצמך במחלקת, הלא ימינו כצל עובר, ועוד מעט עוד מעט יהיה ההכרח להפשיט את הגוף, ומה נשיב לשולחנו דבר? היינו טרודים במחלקת? הייתי טרוד מלדבר מזה או מזה? וכו' וכו' ותאמין לי, שאלו הכשרים והיראים מאנשי שלומנו היקרים, אשר אינם מטעים את עצמם, הם גדלים ומצליחים ברוחניות ובגשמיות. וכדאי לך לעין מדי יום ביומו בספר "ארך אפים", אשר בו מבארת מעלת הזוכה להאריך אפו על כל פרט בחייו, הן בפרנסה והן בשלום ביתוהן בגדול בניו, והן בקרוב רחוקים והן בלמוד והן בעסקו עם אחרים וכו', עין שם; ובאמת הסבלנות היא העקרית בחיים, והיא תלויה רק באמונה, להכניס את עצמו תמיד רק בתוך האמונה הקדושה, לידע כי שום דבר אינו נעשה מעצמו, והכל משגחה שגחתו יתברך הפרטי פרטית. וכמאמר הבעל שם טוב הקדוש, שאפלו קש כשנופל מהעגלה משגח איך שיפל, ובאיזה מקום שינוח, ומכל שכן אודות בני אדם, אשר כל אחד משגח בהשגחה הנפלאה מי יבוא אצלו, ומי שיק לשרש נשמתו וכו' וכו', ובאיזו שעה ובאיזה רגע צריך להפגש עם פלוני או פלוני וכו', וכלה ענינים האלו הם נפלאות תמים דעים, ועל כן אין עליך לצאת ולהתקוטט עם זה או עם זה, כי לא יועיל כלל אדרבה יקלקל וכו' וכו', על כן חמדת לבבי, תהיה רגיל רק להיות סובל על עלבונך, ותמחל כל בריה, וכן תהיה נדחה מפני השעה |ברכות סד. |.

וברח לך רק אליו יתברך, אשר כמו שהוא יתברך רוחניות אין סוף, ואין בושם תפיסה והשגה כלל, כי הוא רוחני, כמו כן צדיקים מתדמים ליוצרם, שעל ידי רב התבודדות הם נכללים תמיד רק בו יתברך, ועל כן אין לעולם שום השגה ותפיסה כלל. אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להתודע מהאי נחלא עמיקאוטמירא, מעין היוצא מבית השם, נחל נובע מקור חכמה.

הדורש שלומך...

והנה אודות שלקחת לעצמך מצוה חדשה, ואתה עוסק בהבאת אנשי שלומנו אל ציון רבנו ז"ל, מה אמר לך, האם יש ענין נוראונישגב מזה, ומכל שכן שאתה מזכה כל כך הרבה אנשים לתקוה הנצחי, האם על דבר זה צריכים לכתב לך דבורי חזוק, הלא הוא ענין של קרוב גאלת נפשנו, כי הלא על כל שמוש שאנו זוכים לשמש את רבנו ז"ל, נעשים מזה תקונים נפלאים בכל העולמות, ובפרטיות בענין נורא ונשגב כזה. ומחמת טרדותי עכשו באישון לילה אקצר, ואם ירצה השם, עוד חזון למועד להאריך לך דבורים נפלאים ממעלת זכוי הרבים.

ידיך הנ"ל...

והיות שהלילה הוא הילולא דמוהרנ"ת ז"ל, וידוע לנו איך שמסר נפשו בעבור הדפסה, וקדם הסתלקותו אמר: אייער עבדאזאל זיין עס זאל זיין יפוצו מעינותיך חוצה. ועל כן ראה לנדב איזונדבה להדפסת ספרי רבנו ז"ל, שאין צדקה כצדקה זו, כמו שפרשמוהרנ"ת ז"ל |לקוטי הלכות, ברכות השחר, הלכה ה'| על פסוק: "צדקתך צדק לעולם" - איזו צדקה נשארת לעולם? "ותורתך אמת" - אמת. נותנים להדפסת ספרי הצדיק שהם תורת אמת.

אודות ששאלת ששמעת פעם אחת מאנשי שלומנו, שיש ספורמהלחם ואינך יודע מהו, אמרתי להעתיק לך ממה שיש אצל בכתב יד הרב החסיד ר' אלטער טעפליקער ז"ל, שהיה חתן ר' נחמן טולטשינער ז"ל וגיסו של ר' אברהם ז"ל, ומחמת שבעוונותינו הרבים אין זקני אנשי שלומנו מקימים בשלמות דבר רבנו ז"ל, שאמר |שיחות הר"ן, סימן רט|, שכל התורות והשיחות שלואינן בשבילנו לחוד, כי אם את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה| ועין ברש"י אשר פרש "ואשר איננו פה" - ואף עם דורות העתידים לבוא, והבין|, וכמה פעמים דברנו עמו מענין זה, ורמז

לנו בדבריו להודיע לדורות הבאים את כל מעשי השם הגדול שעשה עמנו. ופעם אחת אמר בפרוש: "גם לבניכם תודיעו, את כל התורות והשיחות הנפלאות והנוראות והמעשיות וכיוצא בהם, אשר גלה לנו"; ואמראז זה הפסוק בהתלהבות גדולה כגחלי אש | דברים ד, ט: | "והודעתם לבניך ולבני בניך", | ואמר בזו הלשון: "אייערי קינדער זאלט אירמודיע זיין וואס דא האט זיך גיטאן". | ואמר ברתת ובזיעובה התלהבות נוראה, "והודעתם לבניך ולבני בניך", ואמר: "דעוהאמן אם אפשר להוציא אחד מן הרפש, גם מי שיתאחז בו יוציא אותנו גם כן", עין שם. ובאמת שיחה זו סובבת והולכת על כל אחד מאנשי שלומנו, שתכף ומיד כשזוכה להתודע מרבנו ז"ל, עליו לגלותו ולפרסמו לכל ישראל, ומכל שכן וכל שכן זקני אנשי שלומנו, עליהם למסרנפשם ביותר לקים | תהלים פט, ב: | "לדור ודור אודיע אמונתך בפי" וגו', וכן | ישעיה לח, יט: | "אב לבנים יודיע אל אמתך" וגו', ולא זואף זו אלא שגם מסתירים שיחות וספורים, וכל אחד מי שיש לו יותר שיחות וכו' מעלתו גדולה וכו', אך, תהלה לאל, עכשו קסדור חדש אלפים ורבות בני הנעורים המשתוקקים אחרי ספריו דברי רבנו ז"ל, ועלינו למסר נפשנו להדפיס הכל למען נזכה לחיותם | ויש עוד להאריך בדבור זה, אך אין כאן המקום להאריך |, וזהו תכן הספור:

רבנו ז"ל התחיל לומר בזה הלשון: יש אחד רך בשנים והיה זקנו צדיק גדול מאד, וגם הוא בעצמו לא היה איש פשוט | קיעפ |, וחלם לו שבא זקנו, ואמר לו, שיתן לב להמאכלים שיאכל היוסבבקר, הקיץ וכבר הברר אצלו שהחלומות שלו הם אמתיים, כי כברראה כמה פעמים את זקנו הנ"ל, והיה הכל אמת, ולא הבין מהינתינת לב להמאכלים, כי מסתמא היה אוכל בכונת אכילה גם מקדם, והלך למקוה, ואחרי כן אמר איזה קפיטלעך תהלים בכונה גדולה, והתפלל בכונה מאד, וכל בקשתו שהשם יתברך יעזר, שידעמהי נתינת לב להמאכלים, ואחר התפלה היה הולך גם כן ומצטער מאד על זה לידע הנ"ל, והניח עצמו על המטה לשכב ולנוח וישן, ובא עוד זקנו בחלום, ואמר לו: "אתה מצטער מהי נתינת לב, אגיד לך, שהיום רוצים למסר לך התורה ולא נתנה התורה אלא לאוכליהמן, ורוצים לתן לך מן לאכל". והקיץ והתחיל להצטער עוד יותר, כי הדבר טוב ומפלא מאד, והתאוה

מאד להשיג זאת, כי מן בעצמו הוא דבר גדול מאד, ובפרט שעל ידי זה יקבל התורה, ועתה בודאי צריך לתן לב לזה, ואינו יודע מהי נתינת לב, ונצטער מאד על זה, ונזכר שאיתא במדרש: "ויענך וירעיבך ויאכלך את המן" | דברים ח, ג, שקדם אכילת המן היו מתענים ביום שלפניו, כדי למרק אכילה שבמעיהם. ונתישב מה לעשות, הלא הייתי מתענה אתמול, ולקחתי נעמינישת, ולא היתה לו רחמנות על עצמו, מחמת שנכסף מאד להנ"ל, ולקחתי נעמיניש חזק מאד, ושלשל אותו הרבה מאד, עד שיצא היציאה כמו שנכנס, אחרי כן התחיל להצטער מאד עלדם התמצית שנשאר בו עדין בין המאכלים מכבר, כי כשמתענים נתמרק גם דם התמצית, ונצטער על זה, ונתיגע מאד על זה גם על ידי האיין נעמיניש הנ"ל, והלך והניח עצמו, וישכב על המטה, והיה נים ולא נים, תיר ולא תיר, ובא אצלו עוד זקנו, ואמר לו: "אתה מצטער על דם התמצית, בא עמי ואוליכך אל הנהר דינורות פטר גם את דם התמצית!" והלך עמו. בדרך ראה כמה חדושים נפלאים, כשבא לשם אל הנהר דינור, ונכנס לתוכו, היה סבור שלא ישאר ממנו אפלו איבר אחד, ואחרי כן טבל שם ויצא בשלום. כשיצא משם, ראה עולם חדש והקיץ, וכמו שהדרך כשחולם לאדם איזה דבר חלום טוב, ומעמיק מחשבותיו בזה, אזי כשהוא מקיץ, נדמה לו ממש שיש לו ממש אותו הדבר שחלם לו, כמו כשהקיץ שנדמה לו עולם חדש לגמרי, וכבר היה השלחן ערוך כראוי, והלחם מנח על השלחן, והלך ונטל ידיו, וברך על נטילת ידים, ונגב ידיו, ובא אל השלחן, וראה שאין שם לחם כלל, רק קפה שלאותיות מערבין שלא כסדר, והצטער שעשה ברכה לבטלה, ובאזקנו אצלו בהקיץ ואמר לו אל תצטער עשה ברכת המוציא, כיהברכה שיכת לזה וברך ואכל הלחם, וכל זמן שראה אותיות אכל, ואפלו הפרורין שנפרכו מן הלחם לקט גם כן, ואכלם, כי הכל היהאותיות, עד שאכל כל הלחם עם הפרורין, ואחרי כן פתח פיו, ויצאו אותן האותיות מסדרות בצרופין: "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך" וכו' "לא יהיה לך אלהים אחרים" וכו' | שמות כ, ב, עדגמר כל עשרת הדברות, וראה בזה כל התורה כלה וכל דור ודור דורשיו דור ודור מנהיגיו, וכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש, ושאלו אותו: "אם אותו האיש קרוב לכאן או רחוק?" והשיב: "אתם רוצים לחקר ולשאל, אכחיש את עצמי לגמרי". ואחרי כן אמר יש אחד שהוא שנים ושנים

שהם אחד כשהוא שם הוא כאן גם כן |נסחא אחרינא כשהוא בכאן הוא שם גם כן
וכו' | וצוה לחזרהמעשה הזה, ואמר שהמעשה הזה יהיה נצרך לאת אשר ישנו
פה, ואת אשר איננו פה עמנו היום, תראו אחר זמן מה שיהיה מזההמעשה, ואז
הזהיר רבנו ז"ל לבלי לספרה לזר וכו'.

ואודות שאלתך בענין ספור מהפאנצערא שספר רבנו ז"ל לבשעה שגלה בענין התקון
הכללי, יש בזה אריכות גדולה, ואכתבלך בקצור, כשהולכין למלחמה לובשין
שריון, ואז אפלו כשיירובו, אזי נצול מחמת השריון, כי נופלים החצים למטה
ואפלוכשישברו את השריון ויהרגוהו גם כן ינצל וכו', ומרחוק מאד ישבזה סוד
נורא ונפלא מאד, כי אלו העשרה מזמורים שהם התקון הכללי, כשזוכים לאמרם,
אזי הוא כמו מי שמלבש בשריון שקוריןפאנצער, שאז שום חצים אינם יכולים
לכנס בו, מחמת השריוןהפאנצער, הינו אף שחטא, חס ושלום, כבר לא יכנס אל
נשמתומפני מחיצת השריון. כל כך סגלת העשרה מזמורים, ואפלו אםישברו את
השריון ויהרגו וכו', אף על פי כן מעלת העשרהמזמורים האלו נפלאה כל כך
שתצילהו ממיתה נצחית, כי יכולהתגלגל וכו', ויש עוד דברים בגו, אך מפני
סוד ה' ליראיו, אסורלהעלותם על פני הכתב, על כל פנים מרחוק תבין ותשכיל
אתמעלת אלו העשרה מזמורי תהלים, ואשרי מי שיאמרם בכל יום, ומכל שכן וכל
שכן אשרי מי שזוכה להפיצם בין כלל ישראל, ואזזכותו גדולה מאד מאד - אשרי לו.
ב' ד. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויחי ה'תשל"ו.

שישון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, ידידי הבחור השותה ממיהנחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך מיום ראשון לסדר ויגש לנכון קבלתי, וכל השבוע אניחושב ומחכה איך
יפל דבר... ועתה באתי להזהירך מאד מאד, לבלתכניס את עצמך במחלקת, חס
ושלום "אין נעם זיך נישט אן פארמיר"ב כי עוונותי גרמו לי שיחלקו עלי,
ועל כן למה לך להכניסאת עצמך במחלקת שנתהותה על ידי עוונותי, יותר טוב
שתתפללבעדי שאזכה לשוב בתשובה שלמה, ויסור החרון אף ממני, הכפלהדבר, ברח
לך ממחלקת, ואפלו להציל נרדף מיד רודפו, ענין זהשיך רק להשם יתברך ולא
לבשר ודם, ולהשם יתברך הישועהכהרף עין, העקר תראה להיות תמיד בשמחה

עצומה, ותרקדבעצמך בכל יום, ותשיר לעצמך נגונים של שמחה, ועל ידי זהתזכה לצאת מהדמיונות, ותזכה לחזות בנעם הוי"ה.

למען השם לטובתך הנצחית, אל תניח את העצבות אצלך אפלו רגע, תהלה לאל יש ויש לנו על מי להשען, על רבי אמתכזה, אשר אמר: וואס האט איר צוזארגן, אז איך גיי פאר אייך, חבלים נפלו לנו בנעימים. ותדע שצריכים לעשות כל מיני פעולות שבועולם להיות אך ורק בשמחה, ולעולם אל תהיה מערב בשום עסקי ריב ומחלקת אפלו כונתך לשמים, יותר טוב לברח מכל הבליהעולם הזה והבלי, ולנוס אליו יתברך, אשר הוא יתברך מקורהשמחה והחדוה, ואשר לפניו אין שום עצבות כלל. זכר כיהדבורים שתדבר אליו יתברך ולמודי התורה שתחטף בכל יום, זהחלקך לנצח נצחים, ועל כן התמד בזה, ואז טוב לך בזה ובבא. ידיך...

אהובי, אחי, יקירי! איש כשר ועובד ה' הוא תמיד בשמחה, וחי חיים טובים ונעימים, כי כל מחשבתו ורצונו וכסופו הם רקאליו יתברך, ואינו רואה ואינו שומע ואינו מבלבל את עצמו מאחרים כלל, לא אכפת לו שום דבר ושום בריה שבעולם, מהשהוא צריך בין ברוחני ובין בגשמי הוא מבקש רק ממנו יתברך, כי הוא יודע בידיעה שלמה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ועל כן כל מה שנארע עמו הוא יודע לברך רק אליו יתברך בשיחה ותפלה, ומדברעמו יתברך, ומספר לו כאשר ידבר ויספר איש אל רעהו בתמימות ובפשיטות גמורה; חזק! חזק! אחי, גם כן לתחב את ראשך בין הצדיקים הקדושים האלו, ותקבע לעצמך שעורים קבועים כסדרן, ואז תבוא על מקומך בשלום.

ידיך הנ"ל...ב' ה. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויחי ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה ירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחורהיקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר. מכתבך לנכון קבלתי. והנה אודות שסדרת את הסדר לסים בכלחדש ששה סדרי משנה, תדע, כי בכל יום ויום יש שנויים אצל כל אדם, וכן עובר על כל אחד ירידות והרפתקאות אחרות, ועל כן יכול להיות שביום אחד נתבלבל סדרו, ולא יכול לחטף

ח"י פרקים משניות ליום, רק פרק אחד או שנים, ולפעמים גם את זה לא, ואם כן האם משום כך יבלבל את הסדר? ! אלא העקר להיות רגילבח"י פרקים משניות בכל יום, ואם נחסר יום אחד, או באיזה יום לא למד כי אם פרק אחד או שנים, או לא למד כלל, אזי למחרתיתחיל במקום שסים; ועל כן קשה לסדר איזה סדר לאחרים, והבן. חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד, כי בודאי לא יעזב אותך השם יתברך, וההכרח לי לקצר. ידיך לנצח...

ב' ובעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויחי ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירוזרח לנצח נצחים. מכתבך לנכון קבלתי וכן הכסף להדפסה, ותשואות חן לך, כיהיא זכות הרבים לדורי דורות כידוע לנו.

חמדת לבבי! אודות עסקיך שאתה צריך ללכת אל הממשלה ולפעל בעבור ענין ... אל תפחד כלל, השלך על השם יהבך, דוגיב זיך אין גאנצען איבער צו השם יתברך, ותפרש כל שיחתך אליו יתברך, ותספר לו את כל פרטי העסק איך שהענין הולך, ותבקש רק ממנו יתברך עסקיך, אז בודאי יגמר בכי טוב, ותקבלעניניך על הצד היותר טוב, כי הכל תלוי רק בידו יתברך, וצריכיסרק לבקש ממנו יתברך, כי כל המשרד עם רבוי הפקידים שם, הסדמיון גדול, כי אין עוד מלבדו, ומה שאתה צריך להיות שם ולהתמהמה מעט, כי רצונו יתברך שתדבר עמו שם במשרד דיקא, ועל כן סבב סבות כאלו שתבוא לשם, אבל לפעל עניניך לא תפעל, רק על ידי תפלה והתבודדות ושיחה ביניך לבין קונך, הכפל הדבר - אל תפחד כלל, רק בטח בהשם ולך שם עם עצות דקדשה, ותדבר עמו יתברך.

חמדת לבבי! תאמין לי, שאין עוד נעם וערבות בעולם כמומי שעוסק בשיחה זו תפלה, ואותם אנשי שלומנו היקרים אשראינם מטעים את עצמם, רק בכל יום חושבים על אחריתם ועל יום האחרון, הם עוסקים בזה כל היום, בכל עת שיש להם רק פנאי, הם מדברים עמו יתברך. וצריך שתקבע בלבך ידיעה זו, שכל דבורודבור שמדברים עמו יתברך, הם כלים להמשכת שכינת עזו בעולם, וכן על ידי זה מתקרבים ביותר אל רבנו ז"ל, אשר גלה לנו, כי כלענינו הוא תפלה | עין

לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן צג|. אשרינו ואשריחלקנו ומה נעים גורלנו,
שזכינו להתודע מרבי נורא ונפלא כזה, חבלים נפלו לנו בנעימים; אשרינו און
פארט אשרינו.

ידיך לנצח...

ב' ז. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויחי ה'תשל"ו.

שלום וברכה לידידי היקר, האברך השותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך עם המעות להדפסה לנכון קבלתי, והנה כבר דברנופנים אל פנים כמה וכמה
פעמים, כי עסק ההדפסה שייך לכל אחדמאנשי שלומנו בפרטי פרטיות, ואינו תלוי
באיזה ועד או קרן אוכדומה וכו', כי החובה מנחת על כל אחד ואחד מאנשי
שלומנוהקדושים לעסק בזה, ועל כן אין עליך לשאל שום שאלות בזה, רק להדפיס
ולהדפיס וכו', שיקים |משלי ה, טז|: "יפוצו מעינתךחוצה" במלא מובן המלה,
באופן שיתפשטו ספרי רבנו ז"ל בכלקצוי תבל. ואסור להסתכל בענין זה על שום
בריה שבעולםבכלליות ובפרטיות, הן מאנשי העולם והן מאנשי שלומנו, אךהעקר
להתייעץ בכל דבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כללבו ולמה עושה דבר זה,
וכן יחשב לפניו יתברך את החשבונותהמחירים והעסק וכו' וכו' בפרטי פרטיות,
כמו שמדברים עםחבר טוב, ומה ששייך לבשר ודם, הינו איזו מניעה או
בלבולהדעת, מהם לא יתפעל כלל, מאחר שהוא מקשר בו יתברך. ודברזה צריך לחקק
היטב בדעתו, שאין לו שום בריה שבעולם שיכולהלהיטיב לו או להרע לו, כי הכל
בידו יתברך והוא מנהיג אתעולמו בחסד וברחמים, והוא בעל הבית של העולם
כלו, ועל כןלמה לך להכניע את עצמך אל זה או אל זה, אתה ברח לך רקאליו
יתברך, ותהיה מקשר רק עמו יתברך, ותדפיס כל מהשתרצה. ולמען השם, להיות
עקשן גדול על דבר זה, אך מאדמאד הזהר והשמר מחובות, אשר עוקרים את האדם
משניהעולמות, וכן להזהר ולהשמר ממחלקת, ולעולם הוי דן את הכללכף זכות,
ואפלו אלו המצערים אותך, אתה, בני, חביבי, ראהלדבר רק מרבנו ז"ל מעצותיו
הקדושות, ויותר מזה אל תדבר, ובפרט כי "ימינו כצל עובר" |תהלים קמד, ד|,
ומה יהיה כבר כשתכנסבוכוחים עם זה או עם זה, הרי בין כך ובין כך יעבר

היום והלילהומאומה לא תשא בעמלך.

ידידי היקר! אין לי שום כונה במכתבי זה, רק להוציא אותךמהבלבולים והספקות שעוברים עליך, שדבר זה גרוע מהכל, שבכלפעם אתה נופל בבלבולים ובספקות חדשים, ובין כך אתה מבלהאת הזמן היקר; ועל כן באתי לעוררך על דבר זה, ובפרט שעכשובוערת בך נקדת מצות ההדפסה, אבל לעצמי אין בזה שום כונה, כי אני יודע ברור, שתהלה לאל, עוד מעט יעברו הימים והשניםוכו', ואזכה לחזר אליו יתברך וכו', ושם למעלה זה כבר חשבוןאחר, כל טובה שחטפו בזה העולם, היא קרן נפלאה שם, כל דבורשדברו ממנו יתברך הוא אשר רוחני, אשר לא יכולהו הרעיון;ועל כן מה ולמה לך לדבר ולפטפט עם חברך כל העולה על רוחך, יותר טוב באותו הזמן לדבר עמו יתברך אשר הוא הצלחה נצחית;ותכף ומיד שתחקק דבר זה בדעתך, שישועתך תלויה רק בידויתברך, ולא תפחד משום בריה, ולא תצטרך להחניפה וכו' וכו', כימה יעשה לך אדם?! תאמין לי, שראוי לנו לרקד בכל יום ויום עלנעם חלקנו, שזכינו שיש לנו רבי כזה, המחיה ומחזק אותנו, ותהלהלאל אין אנו מתנגדים עליו ועל ספרו הקדוש, שבפרוש אמר|חיי מוהר"ן, סימן שמו|, שהוא אתחלתא דגאלה, "חבלים נפלו לנובנעימים" |תהלים טז, ו|, חזק, חזק, חזק, חזק והתחזק.

ידיך לנצח...

ושלום לתאומים היקרים המקרבים החדשים, חזקו יחד, ותדברובכל יום רק מרבנו ז"ל ומתורתו הקדושה, וביחד תעסקו בעבודתהשם יתברך, ואיש את רעהו יאמר חזק, ובפרטיות שני אחים, ומכלשכן תאומים, זהו ענין אחר לגמרי - אשרינו ואשריכם לנצח.

ב' ח. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויחי ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי החסד המטהרים מכל מיניטמאות וכו', הלא הוא הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי. והנה אף שמאד מאד אני מצטערבצערך הקשה, שהיתה לך חלישות הדעת מרב הבזיונות שהבעל עגלה |הנהג| בזה אותך כאחד הריקים וקלל

אותך בשעה שהבאתספרים, אך נזכרתי מהספור הידוע כשר' נחמן טולטשינער ז"להביא בפעם הראשונה מבית הדפוס את ה"לקוטי עצות", והכרחלהביאם בהחבא, מפני מסירות מהמתנגדים ומליצנות הלצים|כאשר מרמז בכמה מכתבים, איך שמוהרנ"ת ז"ל מזהיר להצניעם|.ועם כל זאת שהצניע אותם כל הדרך, והיו מכסים בשקים, אבלהבעל עגלה היה איש מגשם מאד מאד, רחמנא לצלן, וכל הדרךצערו מאד מאד ובזו בבזיונות וקללו בקללות, רחמנא לצלן, והואר' נחמן טולטשינער ז"ל היה רק בשמחה עצומה, ודן אותו לכףזכות. ומרב אמונתו במוהרנ"ת ז"ל, חשב בעצמו, שהלא אלוהבזיונות והשפיכות דמים היו מגיעים למוהרנ"ת ז"ל, מפני שהולךלזכות את ישראל עם זכות נפלאה כזו, ספר חדש עם עצותהנובעות מה"לקוטי מוהר"ן" הקדוש והנורא, ועכשו הוא מקבל עלעצמו אלו הבזיונות במקום מוהרנ"ת ז"ל, והיה רק בשמחהעצומה, וכל מה שבזהו וקללו הבעל עגלה, יותר בשמחה היה, ושרלעצמו נגון של שמחה: "אשרינו, מה טוב חלקנו ומה נעיםגורלנו" וכו' וכו'. על כן בודאי גם בענין היו נפלאות ונסתרות, ועל כן למה לך לפל בדעתך, חזק ואמץ מאד מאד, ותסבל כלהעובר עליך, כי בודאי יתקן הכל. הדורש שלומך באהבה רבה...

ב' ט. בעזרת השם יתברך, ערב שבת קדש לסדר ויחי ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי, האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו...נרו יאיר ויזרח.

את הטלגרם קבלתי עכשו, ומחמת שהזמן סמוך מאד מאדלשבת קדש, אקצר עד מאד.

בשבוע זה נסע מפה ... והבטיח שיעשה שלום בין הזוג... וכבר דברתי עם

המחתן, וכפי הנראה שיהיה, אם ירצה השם, שלום, וחס מלהזכיר גט, אשר כבר

אמרו חכמינו הקדושים |גטיןצ:|, שאפלו המזבח מוריד על זה דמעות. אם ירצה

השם אחרהשבת אכתב לך באריכות, ומי יתן שנוכל להתועד באיזה דרךובאיזה אפן

או על ידי טלפון, כי ההכרח לגמר את הענין, שיהיהאך שלום בין הזוג.

חמדת לבבי! צריכים לשמר מאד מאד את הזמן היקר, ולראותלחטף בכל יום איזה

טוב, איזה דבור לפניו יתברך, איזה למודמשעוריו שאוחז כסדרן, איזו פרוטה

לצדקה, איזה חדוש לחדשבכל יום, ולהמשיך שכינת עזו בעולם. ולמען השם, ברח

לך מכעס ומקפידות יהיה איך שיהיה, כי הכעס עוקר את האדם משניעולמות, וזכר
כי כל יום הוא קרן נפלאה, אם חוטפים בו טוב נצחי.

ידיך לנצח הדורש שלומך...

אודות החובות שלך, צריכים רק להרבות בתפלה. ואצליתברך נאמר | במדבר יא,
כג: | "היד הוי"ה תקצר?" בודאי ישפע עליךשפע כפול, בחינת לחם משנה, ותזכה
לשלם את כל החובות שלך. רק שמחה, להיות תמיד בשמחה עצומה, שיש לנו רבי
כזה, שהואנהר המטהר מכל הכתמים, ואל תדאג כלל.

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

ברוך רחמנא, שזכנו לסים את כל החבור הנפלא הזה, והוא כרך"ד, יזכנו השם
יתברך לסדר עכשו לדפוס את כרך ט"ו ולהגדיל תורה ולהאדירה. אנא ה' הושיעה נא,
אנא ה' הצליחה נא.

ספר

אשר בנחל

חלק טו

ב' יבעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר ויחי ה'תשל"ו.

שלום וברכה לאהובי, ידידי היקר, הבחור החתן, נר להצדיקנחל נובע מקור
חכמה, זכותנו יגן עלינו, שהוא אור האורות היוצאמשלש ראשונות דעתיק וכו'
... נרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי. מה אמר לך, ידידי היקר, ראוילנו לתן תודה והודאה
להשם יתברך על כל החסד חנם שעשהעמנו, שטוב גמלנו, וזכינו להתודע מרבנו
ז"ל. אשרינו ואשריחלקנו ומה נעים גורלנו, אי אפשר לציר בשכל ומכל שכן
לרשמועל פני הכתב את גדל הנעימות שמרגישים, כשזוכים לדבר מרבנוז"ל, ממש
חיות חדשה נכנסת באדם, על כן ראה לדבר עם חבריךרק מרבנו ז"ל ומעצותיו
הקדושות, ואז יהיה טוב לך ולהם. ומקדםדברתי בביתי הרבה עם כמה מאנשי
שלומנו היקרים מרבנו ז"ל, והחיינו את עצמנו מאד מאד, כי תהלה לאל, לכל אחד
מאנשישלומנו יש נקדה מה שאין בחברו, ויכולים לקבל מכל אחד טובנצחי, עצות
נוראות ונפלאות, ואם היו אנשי שלומנו היקרים יודעיםאת גדל התועלת שיש

בדבר זה, להתחבר מפעם אל פעם, ולדבר אחד מהעצות הקדושות, וכל אחד יגלה את הנפלאות כפי שעורהשגתו ודעתו, כפי מה שהוא זכה להשיג ולטעם מהאור הגנוז, אזהיו מתועדים תמיד יחד; ועל כן ראה וגם ראה להנהיג דבר זהבישיבה שלכם, להתועד יחד, ולדבר רק מהעצות וההתחזקות שישבדברינו. ולמען השם, לטובתכם הנצחית, תברחו מלצים, אפלומאלו שמסתובבים בין אנשי שלומנו, כי בא יבוא היום והשעהוהרגע שנצטרך להשיב פקדוננו אליו יתברך, ועל כן יותר טובשנבלה בין כך ובין כך את הימים והלילות בדבורי תורה ויראתשמים, ממה שנבלה, חס ושלו, בדבורי ליצנות ומחלקת ולשון הרע וכו' וכו'. ולמען השם, תדין את הכל לכף זכות, ואל תכנסעם פתוייך בטוען ונטען. ורואים שאלו מאנשי שלומנו היקרים, שמבלים ימיהם בתורה והתבודדות ושיחה עם חברים ביראתשמים, הם גדלים ומצליחים. ותהלה לאל, לא אלמן ישראל, ישאצלנו בין המקרבים החדשים תכשיטים נפלאים, שכל עסקם הוארק עבודת השם יתברך ועצות רבנו ז"ל - אשריהם ואשרי חלקם, יהא חלקנו עמהם. וצריך לבקש תמיד את השם יתברך, שיצילומלשון הרע ורכילות, מלדבר זה על זה וכדומה, כי באמת הכלדמיון גדול, "אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל", ועל כןצריכים רק לברח אליו יתברך, ולא להחניף את שום בריה שבעולם, יהיה לכל אחד מה שלו, ואנחנו נתדבק רק עמו יתברך. וצריךשתחקק בדעתך היטב היטב, כי מה ששייך לך, ממילא יבוא אליך, ומה שלא שייך לך ממילא לא יבוא אליך, ועל כן למה תהיה תמידשבור - אולי יש לחברך איזה דבר... ממון או כבוד... יותר ממ, הלא הכל ממנו יתברך בחשבון צדק ומדיק, למה צריך זה לסבלעניות, ולמה צריך שיהיה לזה עשירות, ולמה צריך זה להתפרסם, ולמה צריך זה להתבזות, ולמה צריך זה להיות גנוז וסתום מהעולםוכו' וכו'?! ועל כן למה תפל כל כך בדעתך, חזק ואמץ להיותתמיד רק בשמחה עצומה, כי ימי חיינו הבל, הבל הבלים, עוד מעטממילא נפשיט את הגוף, ונזכה להתלבש בגוף קדוש מגן עדן|עיןלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פג|, עוד מעט נזכה להיות למעלה בהיכלרבנו ז"ל ובהיכל התנאים והאמוראים, שזכינו להגות במאמריהםהקדושים, איזה נעם ואיזה זיו יהיה שם וכו' וכו', ואיך יעלה עלדעתך להיות כל כך עצוב ובחלישות הדעת, אולי יש לחברך יותרכבוד ממך,

אולי יש לחברך יותר פרסום ממך, אולי יש לחברך יותר ממון ממך, הלא הכל לכל דמיון גדול. זכור תזכר, כי תצטרך לשכב בעצמך בקבר, ויהיה שם שקט... מה תעשה אז? תהיה מכסהעם עפר, תחשב מחשבות איפה הולכים עכשו? היתכן שאינמספחתי... אשתי או בני ובנותי מרחמים עלי?!... זכר, זכר אילומחשבות יעברו עליך אז, ועל כן ברח לך יותר טוב עכשו אלייתברך, ואל תדאג דאגת מחר, תהיה רק בשמחה עצומה על נעםחלקך, שנבראת מזרע ישראל, ותהלה לאל, אתה "שומר שבת", בזה בעצמו ראוי לך לשמח כל השבוע, מכל שכן שיש בך עודנקדות טובות, שאתה מתלבש בכל יום עם ציצית ותפלין וכו' וכו'וכו', ומכל שכן וכל שכן כשתזכה ללמד בסדר דרך הלמוד שלרבנו ז"ל, ותזכה להיות בכל המקומות של התורה הקדושה, האםיש דבורים בשכל אנושי להסביר את גדל תפארת העולמותוהרוחניות שיזכה האדם בעבורם? האם יכולים להסביר לחברו אתנעימות הזיו והתענוג שיהיה לו בעבור זה שם?! ועל כן למה לךלהכניס את עצמך תמיד בקנאה ושנאה חדשים, כבר אמר התנאהקדוש |אבות ו|: "אל תתאוה לשלחנם של שרים, כי שלחנך גדולמשלחנם וכתרך גדול מכתרם ונאמן הוא בעל מלאכתך, שישלםלך את שכר פעלתך". איזה רוח יהיה לך אם תהיה עז פנים?! מהתרויח בזה שתצא לריב עם תלמיד חכם ועובד השם?! מה ישארממך אם תעזר לשבר או להכניע את האברך... נרו יאיר?! האם ישבכחכם דבר זה?! האינכם יודעים, כי |ויקרא רבה כז, ה| אפלו צדיקרודף את הרשע האלקים יבקש את נרדף |קהלת ג, טו|, ומכל שכנמי יודע אולי הוא הצדיק ואתם הרשעים, חס ושלום, האם יודעאדם בזה העולם מה בלבו של חברו, מי יודע מי הוא?! האם כךלמד אותנו רבנו ז"ל שנחזיק במחלקת?! כלך מדרך זו, אפלושנסכם בדעתם שהיא מחלקת דקדשה, כלך ממצוות כאלו, מהתעשה לאחרינתך שבאמצע המחלקת בא יבוא מלאך המות, ויקראאתכם, מה תשיבו לו - חכה לנו, אנחנו צריכים לגמר אתהמחלקת?!... הלא ילעג מכם וכו' וכו'.

על כן, אהובי, אחי! ברח לך מחבורות כאלו, לא כך למדאותנו מוהרנ"ת ז"ל בדרכי רבנו ז"ל, שאנחנו נהיה הרודפים, חסושלום, חס ושלום; אדרבה מוהרנ"ת ז"ל היה רגיל תמיד להזהירנומאד מאד לברח ממחלקת, ולהיות נרדף ולא רודף,

וכדאי לך ללמדבלקוטי הלכות מהלכות רבית |הלכה ה'|, ושם תמצא עניניםנפלאים, ומכל שכן וכל שכן כשתתחיל להתישב היכן הישר בעולם- הלא זה האברך ... נרו יאיר, מסר את נפשו כל כך בעבורי,ונתן לי מזמנו היקר כל כך, והוריד את עצמו אלי, ודבר עמי ונחםאותי וחזק, ואמץ את לבבי בתורה ובתפלה, וממש כל ההתקרבותאל רבנו ז"ל באה לי על ידו, היתכן שאתהפך לרדף אותנו בשבילשכמה בעלי ריב ומחלקת בלבלו את מחי ודעתי?! היכן היו הסכשעבר עליך מה שעבר בפגם הברית וכו' וכו', מדוע לא חזקו הסאותך?! ואז כשיהיה לך ישוב הדעת הזה, אקוה להשם יתברךשתמצא את האמת. ידיך...

ב' יא.בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר ויחי ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי, יניקוחכים, נר הרוצה להאיר את נפשו באור הצדיק האמת, נחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. מכתבך לנכון קבלתי, ואף שאיני מכירך פנים אל פנים, על כל פנים מנחיצות הענין אמרתי להשיבך, ובפרטיות שאני רואהשתהלה לאל, טעמת מצוף נעם אמרותיו של הנחל, שאמר עלעצמו |חיי מוהר"ן, סימן שלב|: "אני נהר המטהר מכל הכתמים", בודאי החוב מנח עלינו להתועד יחד, ולחזק איש את רעהו, כי אוררבנו ז"ל הוא אור כזה, אשר אי אפשר להשיגו, כי אם על ידיאהבת חברים, לדבר ולשיח יחד, לחפר ולשאב יחד מהנחל הזה. והנה אודות מה שעוברות עליך ירידות ונפילות וכו', כברהקדים לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עז|, שבהכרח יעברעל כל אחד בכל יום איזה צער, ואם אמנם צערך ויסוריך הם מהשעובר עליך מפגם הברית וכו', אשר באמת זהו צער ויסוריםגדולים ברוחניות ובגשמיות, ומבלבל את המח, ועוקר את הדעת,ומשבר את הלב, ומעקם ומפיל את רוחו, על כל פנים איך שהואהלא ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם ומהם לא תזוז, כי שם תמצאעצות והתחזקות, הנהגות והדרכות איך לצאת מהצרה המרה הזושנפלת בה.

וכלל העצות הן שתיים: "שמחה והתבודדות", שצריך לעשותכל מיני פעולות שבעולם

להיות אך ורק בשמחה עצומה, ולחפש בעצמו נקודות טובות יהיה איך שיהיה, אפלו עשה כבר מה שעשה, על כל פנים איך שהוא עדין יש בו נקודות טובות מנקדת המצוות, שזוכה לחטף בכל יום אילו מצוות: ציצית, תפלין, צדקה וכו' וכו', ואף שהן בקטנות עצומה, על כל פנים איך שהוא גם במעט דמעטשיש בו, גם בזה יכול להחיות את עצמו, והוא יסוד ועקר גדולביהדות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|.

וכן צריך להרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, כאשר ידבראיש עם רעהו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה|. וכשאדם חזק עםשתי העצות האלו, אז סוף כל סוף יצא מהמקום שנלכד שם וכו', ויזכה לתקן הכל, ולעבר בשלום את זה העולם, ויגיע אל מחוזחפצו ... בשלום.

אחי היקר! באמת יש ויש הרבה להאריך, אך אין הפנאי עכשומרב טרדותי שעוברות עלי עכשו ברוחניות ובגשמיות. מה אמרלך, בזה בעצמו שזכית להתודע מרבנו ז"ל, כבר ראוי לך לשמחכל ימי חיך, כי בעוונותינו הרבים, יש הרבה פגומים ומלכלכים בתאוותיהם וכו' וכו', ואף על פי כן הם מתנגדים עליו ועל אנשיו, ואתה תהלה לאל, זכית להתקרב אליו, ובודאי אם תאחז את עצמךבו ז"ל ובאנשיו הקדושים, ותקים עצותיו הקלות והנעימות, בלישום ספק שתזכה לתקן הכל, ועוד תזכה להתעלות מעלה מעלה וכו', כאשר הבטיח רבנו ז"ל ואמר בפרוש | עין חיי מוהר"ן, סימן רל|: "אני יכול לעשות צדיקים כמוני ממש"; אך אל זה צריכיםלסלק את החכמה והשכל לגמרי, ולקבל את דברו על כל אשריאמר כי הוא זה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ככג|. וראינו בחוש, שכל אלו שסלקו דעתם וחכמתם וקימו עצות רבנו ז"ל, גדלוהצלוחו מאד מאד, ובפרטיות בחורים שרחמנא לצלן, נפגמו בפגםהברית - הוצאת זרע לבטלה וכו', ועבר עליהם מה שעבר וכו', ומצאו איזה ספר מספרי רבנו ז"ל, והתחילו לצית את רבנו ז"ל, הן באמירת תקון הכללי בכל יום והן בהתבודדות, שהרגילו את עצמם לדבר עמו יתברך, ואף שהדבר בא להם בתחלה בכבודתעצומה, על כל פנים עשו דבר זה בעקשנות גדולה, וכן התחילו למד שעורים קבועים בתורה הקדושה כסדרן דיקא

וכו' | כנדפסעכשו בקונטרס סדר דרך הלמוד|, אז ברבות הזמן זכו לתקן הכל ונתהפכולגמרי.

אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, כי עדין השם יתברך אתך, עמך ואצלך כי "מלא כל הארץ כבודו", כי הוא יתברך ממלאכל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, והוא מחיה ומקיסומהוה את כל הבריאה כלה - "דומם, צומח, חי, מדבר", כי הכלכל אלקות גמור שנתלבש עצמו כביכול בלבוש הזה אשר למראהעינינו; ועל כן, חמדת לבבי, מדוע תתיאש, פתח פיך ויאירו דבריך, רוץ וברח לך עכשו למקום מיחד שאין שם בני אדם, ותספר לפניויתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ותהיהעקשן בדבר זה מאד מאד, אפלו שידמה לך שאין מי שישמע אותךוכו'. ובאמת הוא דמיון, כי השם יתברך אוהב אותך מאד, ושומעומאזין ומקשיב כל דבור שאתה מדבר עמו, ועל כן אל תהיהבטלן, ותספר לו יתברך כל לבך. וצריך שתדע, שכל דבור ודבורשמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, מלבד מה שמועילשימחלו לו כל עוונותיו. כמו שאמרו חכמינו הקדושים |יומא פו|: בא וראה שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם, מדת בשרודם מקניט את חברו בדברים, ספק מתפיס הימנו ספק אין מתפיסהימנו, ואם תאמר מתפיס הימנו, ספק מתפיס בדברים ספק איןמתפיס בדברים, אבל הקדוש ברוך הוא, אדם עובר עברה בסתר - מתפיס ממנו בדברים, שנאמר |הושע יד|: "קחו עמכם דבריםושובו אל ה'", ולא עוד אלא שמחזיק לו טובה, שנאמר |שם|: "וקחטוב", ולא עוד אלא שמעלה עליו הכתוב כאלו הקריב פרים, שנאמר |שם|: "ונשלמה פרים שפתינו", עין שם; ובאמת אהובי, אחי היקר, צריך שתחקק בדעתך היטב, שישועתך ברוחניותובגשמיות תלויה רק בידו יתברך, ורק הוא יתברך יכול לעזר לךולא אחר כי הכל דמיון גדול, ועל כן כל מה שתכניס ידיעה זובדעתך, שישועתך תלויה רק בו יתברך, ואין לך עצה אחרת רקלדבר עמו יתברך, בזה בעצמו יתרחב לבך להיות תמיד בשמחהעצומה, כי כל זמן שנדמה לאדם שאחד יכול לעזר לו... או ישועתוהתחזקותו תלויה בזולתו... עדין הוא בעצבון גדול, ולבו שבורומשבר מרבוי הרפתקאות שעוברות עליו... ותכף ומיד שיכניסדיעה זו בלבבו ובדעתו, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, תכף ומידתכנס שמחה עצומה בלבבו. חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד, כי השם יתברך אוהבאותך מאד מאד, ואף שנפלת

במקום שנפלת, עדין השם יתברךרוצה להושיעך ולהוציאך ולהיטיב אחרייתך, רק מבקש ממך דבראחד, שתדבר עמו יתברך, ותספר לפניו את כל לבך, כי תפלה יקרהמאד מאד בעיניו יתברך, וזו היתה תכלית כונת כל הבריאה, שיעברעל כל אחד ואחד מה שיעבר וכו' - הסתרות וכסויים וכו', והואלא ייאש את עצמו, רק יברח למקום מיחד שאין שם בני אדם,ויספר לו יתברך הכל, כל לבו בפרטי פרטיות... תאמין לי, ידידיהיקר, אין עוד שעשועים כאלו בעולם משעשועי תפלת השפלוהנבזה וכו' וכו', כמובא באריכות בזהר הקדוש פרשת בלק |דףקצה|. עין שם. חזק וחזק, ובודאי תהיה אחרייתך לטוב, אם תאחז את עצמךברבנו ז"ל. ידיך הדורש שלומך...

משבוע זה מתחילים ימי השובבי"ם המסגלים לתקן פגמיהברית כמובא בכתבי האריז"ל, לכן תשתדל לילך בכל יום למקוהבימים אלו, וכן תזהר לומר בכל יום את התקון הכללי, ותתן כמהפרוטות לצדקה. ב' יב. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

והנה עליך לדעת, כי יען שאתה נוסע בכל יום ברכבת שעההלוך ושעה חזור, חבל שתבלה את הזמן להבל ולריק, אמרתילהעתיק לך מספר "אוצר המדרשים" שנקרא "מדרש לעולם", והואלדעתי קבץ מאמרים מגמרא ומדרשים המתחילים במלת "לעולם", ונחלק לעשרים פרקים, וטוב שתחזר בהם ויהיה לך לטובה גדולה. אני מקוה אל הקדוש ברוך הוא, שזה יועיל לך בעבור... שכתבת לי.

פרק ראשון, מדבר בענין הצדקה:לעולם אל תמנע ירך מלתן צדקה בכל עת, שנאמר: "בבקרזרע את זרעך ולערב" וגו' |קהלת יא, ו|. לעולם יבקש אדם רחמיםעל מדת עניות, שאם הוא לא בא בנו או בן בנו, שנאמר: "כיבגלל הדבר הזה" |דברים טו, י|, גלגל הוא שחוזר בעולם. לעולם לאימנע אדם עצמו משלישית השקל בשנה, שנאמר: "והעמדנו עלינומצות לתת שלישית השקל בשנה" |נחמיה י, ג|. לעולם הוי שמחבמתנה שנתת לעניים מתוך ביתך, כדי שיכפה ממך מלאך המות, שנאמר:

"מתן בסתר יכפה אף" |משלי כא, יד|, ואין אף אלא מלאךהמות, שנאמר: "כי יגרתי מפני האף" |דברים ט, יט|. לעולם אל יתאדם מעותיו לתוך קפה של צדקה, אלא אם כן ממנה עליה תלמידחכם כר' חנינא בן תרדיון. לעולם הוי שמח על שלחנך בשעה שהרעבים נהנין ממנו, כדי שתאריך ימים בעולם הזה ובעולם הבא. פרק שני, בענין התפלה: לעולם ישכים אדם לבית הכנסת, כדי שימנה עם עשרהראשונים, שאפלו מאה באין אחריו הוא נוטל שכר כלם, שכר כלססלקא דעתך, אלא נוטל שכר כנגד כלם. לעולם יכנס אדם שעורשני פתחים ואחר כך יתפלל, שנאמר: "אשרי אדם שומע וגו', לשמר מזוזות פתחי" |משלי ח, לד|, פתח לא נאמר אלא פתחי - שני פתחים. לעולם יהיה אדם זהיר בתפלתו, ויתפלל תמיד עםהצבור, כדי שתקבל תפלתו, שנאמר: "ואני תפלתי לך הוי"ה עתרצון" |תהלים פט, יד|, אימתי עת רצון? בשעה שהצבור מתפללין. לעולם ישב אדם בבית הכנסת ואחר כך יתפלל, שנאמר |תהלים פד, ה|: "אשרי יושבי ביתך" וגו', ואחר התפלה ישב, שנאמר: "ישבו ישראל את פניך" |תהלים קח, יד|. לעולם יתפלל אדם במקום קבוע, שנאמר: "אל המקום אשר עמד שם" |בראשית יט, כז|, ואין עמידהאלא תפלה, שנאמר: "ויעמד פינחס ויפלל" |תהלים קו, ל|. לעולם ישתדל אדם להתפלל שלש פעמים בכל יום: ערבית, שחריתומנחה, שנאמר: "ערב ובקר וצהרים אשיחה" וגו' |תהלים נה, יח|. לעולם יסדר אדם תפלתו ואחר כך יתפלל, והני מלי תפלת ראשהשנה ויום כפור ושל מועדים ושל פרקים, שהם לשלשים יוסולהלן. לעולם יסדר אדם שבחו של הקדוש ברוך הוא ואחר כךיתפלל לבקש צרכיו, שנאמר: "ואתחנן אל ה' וגו', וכתוב: "אתהחילות", הרי שבחו של הקדוש ברוך הוא, ואחר כך "אעברה נא" |דברים ג, כג|, הרי בקשת צרכיו. לעולם יכון אדם את עצמו, אם יוכללכון את לבו - יתפלל, ואם לאו - אל יתפלל. לעולם לא ישאלאדם צרכיו לא בשלש ראשונות ולא בשלש אחרונות אלאבאמצעיות. לעולם לא ישאל אדם צרכיו בלשון ארמית, שאיןמלאכי השרת נזקקין לו לפי שאין מלאכי השרת מכירין לדברארמית. לעולם לא יעמד אדם במקום גבה ויתפלל אלא במקוםנמוך. שנאמר: "ממעמקים קראתיך הוי"ה" |תהלים קל, א|. לעולם יתפלל אדם במקום שיש בו חלונות, שנאמר: "וכוין פתיחן להבעליתה נגד ירושלם" |דניאל ו, יא|. לעולם

לא יתפלל אדם לא כנגדרבו ולא אחורי רבו, תניא רבי אלעזר בן חסמא אומר: כל המתפלל כנגד רבו או אחורי רבו, גורם לשכינה שתסתלק מישראל. לעולם יקדים אדם תפלה לצרה, שאלמלא לא הקדים אברהם אבינו, עליוהשלום, תפלה לצרה בין בית אל ובין העי לא נשתיר משונאיהם של ישראל שריד ופליט. לעולם יבקש אדם שיהיו הכל מאמצין אותו מלמטה ולא יהיו לו צרים מלמעלה. לעולם אל ימנע אדם עצמו מן הרחמים, ואפלו חרב פשוטה ומנחת לו על צוארו, שנאמר: "הן יקטלני לו איחל" |איוב יג, טו|. לעולם ליבעי אדם רחמיעד זיבולא בתריתא דלהוי ליה שלמאא. פרק שלישי, בענין התשובה: לעולם יראה אדם עצמו כאלו חציו זכאי וחציו חייב, עשה מצוה אחת - אשריו, שהכריע עצמו לכף זכות, עשה עברה אחת - וי לו שהכריע עצמו לכף חובה, שנאמר: "וחוטא אחד יאבד טובה הרבה" |קהלת ט, יח|. לעולם יראה אדם עצמו כאלו נוטה למות, שאם יעשה מצוה אחת כל עוונותיו נמחלין, ואם יעשה עברה אחת אין כל זכיותיו נחשבין למאומה. לעולם אל ידון עצמו שהוא חוטא, שאם יחשב בעצמו שהוא חוטא לא יקשה בעיניו לעשות עברה, כי יאמר, הואיל והוא חוטא מה תוסיף עברה זו על כל פשעיו, ושנו חכמים: אל תהי רשע בפני עצמך. לעולם יהא אדם מפחד וירא מחטאיו, ויחזר לפני הקדוש ברוך הוא בתשובה שלמה, ויבקש סליחה וכפרה מאתו. לעולם ירגיז אדם יצר טוב עליצר רע, שנאמר: "רגזו ואל תחטאו" |תהלים ד|, אי אזיל מוטבב ואם לאו יקרא קריאת שמע, שנאמר: "אמרו בלבבכם" וגו', אי אזילמוטב, ואם לאו יזכר לו יום המיתה, שנאמר "ודמו סלה" |שם|. לעולם יצר אשה ותינוק שמאל דוחה וימין מקרבת. לעולם אליטיח אדם דברים כלפי מעלה, שהרי אדם גדול הטיח דברים כלפי מעלה ואתלעג. לעולם יראה אדם עצמו כאלו קדוש שרוי במעיו, שנאמר: "בקרבת קדוש" |הושע יא, ט|. לעולם לא יביא אדם את עצמו לידי נסיון, שהרי דוד הביא עצמו לידי נסיון ונכשל. לעולם לא יהלך אדם במקום סכנה, ויאמר אולי עושין לי נס, שמא אין עושין לו, ואם עושין לו מנכין לו מזכיותיו. לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן, אמר רב יוסף מאי קראה? "כמעט כסדום היינו", מהכתיב בתריה "שמעו דבר הוי"ה קציני סדום" וגו' |ישעיה א, ט|. לעולם יהא אדם שמח ביסורין בעולם הזה. אמר רבי יהושע בן לוי: כל השמח ביסורין בעולם

הזה מביא ישועה לעולם, שנאמר: "פגעת וגו' קצפת וגו' ונושע" |שם סד, ד|. פרק רביעי, בענין הענוה: לעולם יהיה אדם מן הנרדפים ולא מן הרודפים, שאין לנרדפים בעולם הזה מתורים ובני יונה, והכשירן הכתוב לגביהמזבח ולא שאר עופות. לעולם יהא אדם ענו כהלל ולא קפדןכשמאי. לעולם יהא אדם רך כקנה ולא קשה כארז, לפיכך זכהקולמוס לכתב בו ספר תורה ותפלין ומזוזות. לעולם יהא אדם רגיללומר: כל מה דעבדין מן שמיא לטבד. לעולם כשתרצה להשתתףבדרך ארץ השתתף עם צדיק עני ולא עם רשע עשיר, ויפה תלמודתורה עם דרך ארץ. לעולם ישתדל אדם להיות צנוע וענו, וירגילתמיד את עצמו ללכת בדרכי החכמים ובצניעות ובענוה. לעולם לאיהלך אדם בקומה זקופה, שנאמר: "יען כי גבהו בנות ציון" וגו'|ישעיה ג, טז|. לעולם ילבש אדם מלבוש ענו ונקי כתלמיד חכם. לעולם ילמד אדם מדת קונו, שהרי הקדוש ברוך הוא הניח כלהרים וגבעות והשרה שכינתו על הר סיני, מפני שאינו גבוה והואנמך, שנאמר: "הר אלהים הר בשן הר גבנונים" וגו', וכתיב: "ההרחמד אלהים לשבתו" |תהלים סח, יז|. פרק חמישי בענין תלמוד תורה: לעולם ימעט אדם בעסק ובסחורה ויקבע עתים לתורה, לפי שבשעת פטירתו של אדם אין מלוין לו לא כסף ולא זהב אלא תורה ומעשים טובים. לעולם ישתדל אדם ללמד תורה ודרך ארץ, כדי שיהיה אהוב ונחמד למעלה ולמטה. לעולם ישים אדם את עצמו כשור לעל וכחמור למשאו. לעולם ישב אדם בעירשישיבתה קרובה, שמתוך ששיבתה קרובה עוונותיה מועטין, אמררבי חנן מאי קרא "אמלטה נא שמה" וגו' |בראשית יט, כ|. לעולם ישתדל אדם ללמד תורה, ואם אין לו בעיר רב שילמד ממנו, ילךלעיר אחרת, שרב מצוי בה, וילמד ממנו ולא יחוש לטלטולו. לעולם אל יפטר אדם מחברו אלא מתוך הלכה, שמתוך כך זוכרהו. לעולם ישתדל אדם לעשות לו רב ללמד תורה ממנו דתנן "עשהלך רב וקנה לך חבר". לעולם יקבע אדם מקום לתלמודו. אמר רבישמעון בן יוחאי: כל הקובע מקום לתורתו אויביו נופלין תחתיו, דכתיב: "ושמתי מקום לעם ישראל ונטעתיו" וגו' |שמואל ב, ז|. לעולם ישתדל אדם ללמד תורה ולא יחוש לעשרו. לעולם יעסקאדם בתורה ובמצוות קדם שימות, שנאמר: "וזאת התורה אדם כיימות באהל" וגו' |במדבר יט, יד|, אפלו בשעת מיתה תורה. לעולם אל ימנע אדם מבית הכנסת

ואפלו שעה אחת. לעולם ילמד אדם תורה מה שחפץ, שנאמר: "כי אם בתורת ה' חפצו" | תהלים א, ב|. לעולם הוי כונס דברי תורה כללים כללים, שאם אתה כונס פרטים פרטים - מיגעין אותך. משל לאדם שהלך לקסרי, אם נוטל מעותיו פרוטות פרוטות - מיגעין אותו, אלא מצרפן ועושה אותן סלעים, ופורט ומוצא בכל מקום שירצה. לעולם ישתדל אדם ללמד תורה ביום ולשנותה בלילה, וכל הקורא תורה ביום ושונה אותה בלילה, הקדוש ברוך הוא נוטה עליו חוט של חסד, שנאמר: "יומים צוה הוי"ה חסדו ובלילה שירה עמי" | תהלים מב, ט|. לעולם ישלש אדם שנותיו: שלישי במקרא, שלישי במשנה, שלישי בגמרא. אמר ריש לקיש: דבר זה כתוב בתורה ושנוי בנביאים ומשלש בכתובים, שכל העוסק בתורה נכסיו מצליחין. כתוב בתורה: "ועשיתם אותם למען תשכילו בכל אשר תעשון" | דברים כט, ח |: שנוי בנביאים: "לאימוש ספר התורה" וגו', "כי אז תצליח" | יהושע א, ח |, משלש בכתובים: "כי אם בתורת ה' חפצו" וגו' "והיה כעץ שתול" וגו' | תהלים א, ב ג|. לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור, שנים מקרא ואחד תרגום ואפלו עטרות ודיבון, וכן המשלים פרשיותיו עם הצבור מאריכין לו ימיו ושנותיו. פרק ששי, בענין המצוות: לעולם ירוץ אדם לדבר מצוה ואפלו בשבת, שנאמר: "אחריה ילכו כאריה" וגו' | יהושע יא, י|. לעולם יקדים אדם לדבר מצוה, שבשביל לילה אחת שקדמה בת לוט הבכירה לצעירה קדמה אותה ארבעה דורות בישראל, ואלו הן: עובד, ישי, דוד, שלמה. והצעירה מרחבעם ואילך, שנאמר | דברי הימים ב יב, יג |: "ושם אמו נעמה העמנית". לעולם אל יחשב אדם בדעתו, ויאמר: חוטא אני ועוונות רבות עשיתי, ומה יועיל לי עשית המצוות, אלא אם עשה עברות הרבה יעשה מצוות הרבה, שנאמר: "כי בתחבולות תעשה לך מלחמה" | משלי כד, ו |, אם עשית חבילות חבילות של עברות עשה כנגדן חבילות של מצוות. לעולם אל תהי מצות העמר קלה בעיניך. לעולם חייב אדם לברך על הרעה כשם שהוא מברך על הטובה, וכנדוד אמר | תהלים קטז, יג |: "כוס ישועות אשא ובשם הוי"ה אקרא" - הרי על הטובה, "צרה ויגון אמצא ובשם הוי"ה אקרא" | שם, פסוקים ג ד | - הרי על הרעה. לעולם ישתדל אדם לעשות המצוות במבחר נכסיו, שנאמר: "זה אלי ואנוהו" | שמות טו, ב |, התנאה לפניו במצוות - בטלית נאה בלולב נאה, ממה שחננך התנאה לפניו.

פרק שביעי, בענין גמילות חסדים: לעולם יגמל אדם חסד אפלו עם מי שהרע לו, ולא יהיה נוקסונוטר, שנאמר: "לא תקם ולא תטר" |ויקרא יח, יח|. וזה דרכן של ישראל הקדושים, אבל הגויים האכזריים וערלי לב נוקמין ונוטרין"ועברתם שמורה לנצח" |עין עמוס א, יא|. וכן הוא אומר עלהגעונים שלא מחלו לשאול ולבניו |שמואל ב כא, ב|, "והגעונים לא מבני ישראל המה". לעולם ישתדל אדם להיות גומל חסד עם החיים והמתים, כדי שיעשה הקדוש ברוך הוא עמו חסד, שנאמר: "יעש הוי"ה עמכם חסד" וגו' |רות א', ח|, וגדולה גמילות חסדים שאדם עושה מן הצדקה, שהצדקה בממונו וגמילות חסדים בגופו ובמונו, וצדקה עם החיים, וגמילות חסדים עם החיים ועם המתים, הצדקה עם העניים בלבד, וגמילות חסדים עם העניים והעשירים. לעולם יהא אדם ערום ביראה ומשיב חמה ומרבה שלום עם אחיו וקרוביו עם כל אדם, כדי שיהיה אהוב למעלה ונחמדלמטה, ומקדים שלום על הבריות, ואפלו על נכרי בשוק. לעולם ידבק אדם בשלשה דברים, ואלו הן: הבאת שלום בין אדם לחברו, והבאת שלום לאנשי ביתו ובאהבתו של הקדוש ברוך הוא. לעולם יתרחק אדם משלשה דברים, ואלו הן: המאונין והפקדונות והערבות. פרק שמיני, בכבוד שבתות וימים טובים: לעולם ישתדל אדם לענג שבתות והמועדים, ואם הוא עני, יחסר ממזונותיו כל ימות השבוע, וישמר להוצאות שבת כפי כחוכפי השגת ידו. לעולם ישכים אדם להוצאת שבת, שנאמר: "והיהביום הששי" וגו' |שמות טז, ה|. לעולם אל תהיה שבת קלה בעיניך, שהרי סמיכה אינה אלא משום שבות, ונחלקו בה גדולי הדור. לעולם יסדר אדם שלחנו בערב שבת, ואף על פי שאינו צריך אלא לכזית. לעולם יחליף אדם שמלותיו בשבת, שנאמר: "ורחצת וסכתושמת שמלותיך עליך" |רות ג, ג|, וכי ערמה היתה? אלא שמלותיך - אלו בגדי שבת, וכתוב: "וכבדתו מעשות דרכיך" |ישעיה נח, יג| שלא יהא מלבושך של שבת כמלבושך של חל. אמר רב הונא ישלו להחליף - מחליף, אין לו להחליף - ישלשל בגדו.

פרק תשיעי, בענין כבוד אב ואם: רבי שמעון בר יוחאי אומר: לעולם יזהר אדם בכבוד אביו ואמו, כי גדול כבוד אב ואם, שהחמיר בו הקדוש ברוך הוא יותר מכבודו, שנאמר: "כבד את הוי"ה מהונך" |משלי ג, ט|, בלקטושכחה ופאה

תרומות ומעשרות, אם יש לך - אתה חיב, ואם אין לך - אין אתה חיב, ונאמר:
"כבד את אביך" | שמות כ, יב, בין ישלך בין אין לך אפלו אתה מחזר על
הפתחים. לעולם תהיה עלהאדם יראת אביו ואמו, וגדולה יראת אב ואם, שהשוה
הקדוש ברוך הוא למוראו, בהקדוש ברוך הוא כתיב: "את ה' אלהיך תירא" | דברים
י, כ, ובאב ואם כתיב: "איש אמו ואביו תיראו" | ויקראיט, כ. לעולם יקדים
הבן בהוצאת אביו ואמו ובכבודם, ועקר הכבודם חמשה דברים, ואלו הם: מאכילן
ומשקן ומלבישן ומכניסן ומוציאן משלו, אם הם עניים.
פרק עשירי, בענין נשואי אשה: לעולם ישתדל אדם לשא אשה בת טובים צנועה
וכשרה ממשפחה הגונה, שלא יצא עליה ערעור מעולם, ולא יתכון ליפיהאלא לכשרון
מעשיה, שנאמר: "שקר החן" וגו' | משלי לא, ל, כיכשרון מעשיה של האשה הוא
מהללה ולא יפיה. ושנו חכמים: אלתתן עיניך בנוי, אלא תן עיניך במשפחה.
לעולם ימכר אדם כל מהשיש לו וישא בת תלמיד חכם, שאם מת או גולה מבטח לו
שיהיו בניו תלמידי חכמים. לעולם ידבק אדם בטובים, שהרי משה רבנו, עליו
השלום, נשא בת יתרו, ויצא ממנו כהן לעבודה זרה, ואהרן, עליו השלום, נשא את
אלישבע בת עמינדב, ויצא ממנו פינחס. לעולם אל ימנה אדם אפוטרופוס בתוך
ביתו, שמתוך כך באין לידיעברה, ומנלן? מיוסף, עליו השלום. לעולם אל יטיל
אדם אימהיתרה בתוך ביתו, שהרי פילגש בגבעה הטיל עליה בעלה אימהיתרה בתוך
ביתו, והפילה כמה רבבות מישראל. ומעשה ר' חנינאבן גמליאל יוכיח שהטיל
אימה יתרה בתוך ביתו ובקשו להאכילואבר מן החי. לעולם יהא אדם זהיר באונאת
אשתו, שמתוך שדמעיתה מצויה אונאתה קרובה, דאמר ר' אלעזר מיום שחרבבית המקדש
ננעלו שערי תפלה, שנאמר: "שתם תפלתי" | איכה ג, ח, ואף על פי ששערי תפלה
ננעלו, שערי דמעה לא ננעלו, שנאמר: "אל דמעתי אל תחרש" | תהלים לט, יג.
לעולם יהא אדםזהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה על אדם אלא בשביל
אשתו, שנאמר: "ולאברם היטיב בעבורה" | בראשית יב, טז. לעולם יהא אדםזהיר
בתבואה בתוך ביתו, שאין מריבה מצויה בתוך ביתו של אדםאלא על עסקי תבואה,
שנאמר: "השם גבולך שלום, חלב חטים ישביעך" | תהלים קמז, אמר רב פפא הינו
דאמרי אינשי כמשלםשערי מכדא נקיש ואתא תגרא, פרוש: כשתכלה התבואה מן

הבית, השלום יוצא והמריבה נכנסת. לעולם יהא אדם זהיר בתבואה בתוך ביתו, שלא נקראו ישראל דלים אלא על עסקי תבואה, שנאמר: "והיה אם זרע ישראל" וגו', וכתב: "ויגדל ישראל מאד" | שופטים, ג|. לעולם יאכל אדם פחות ממה שיש לו, וילבש כפי מה שיש לו, ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו, שהם תלויין בו, והוא תלוי במי שאמר והיה העולם. לעולם תשתדל אשה לעשות מלאכה בתוך ביתה ולא תשב בטלה, כי הבטלה מביאה לידי שעמום, והבטלה מביאה לידי הרהור לאיש, כל שכן לאשה שדעתה קלה. ועל כל פנים תעשה מלאכה בעצמה, ואפלו היו לה כמה שפחות, שנאמר: "דרשה צמר ופשתים ותעש" וגו' | משלי לא, יג | בידיה ולא על ידי אחרים. פרק אחד עשר בענין גדול בנים: לעולם ישתדל אדם לרדות את בנו בקטנותו, שמתוך כך נמצא מזרזו בגדלותו. לעולם אל ישנה אדם את בנו בין בנים, שבשביל שני סלעים מלת שהוסיף יעקב ליוסף נתגלגל הדבר, וירדו אבותינו למצרים. לעולם ילמד אדם את בנו אמנות נקיה וקלה, מה היא מחטא דתלמיותא. לעולם ילמד אדם את בנו אמנות נקיה, ויבקשרחמים ממי שהעשר שלו, שאין לך אמנות שאין בה עניינים ועשירים, ואין העשר אלא ממי שאמר והיה העולם, שנאמר: "ליהכסף ולי הזהב" | חגי ב, ח|. לעולם ילמד אדם את בנו תורה ומלאכה שיתפרנס בה, ולא יחוש לעשר, שאין לך עשר בעולם כעשרה של תורה, שנאמר: "ארך ימים בימינה ובשמאלה עשור וכו' | משלי ג, טז|. וכתב: "יקרה היא מפנינים" | שם פסוק טו|. לעולם ישתדל אדם ללמד את בנו תורה ולהדריך על הדרך הישרה, ואף על פי שטרח גדול בנים קשה עד מאד, אפלו הכי אליתרשל בו, ואם עשה כן - אשריו וטוב לו, שכרו הרבה מאד.

פרק שנים עשר, בענין משא ומתן: לעולם ישתדל אדם בכל יכלתו להיות זהיר וזריז במשא ומתנו באמונה, שכל הנושא ונותן באמונה, כאלו קים תרי"ג מצוות. לעולם ידבק אדם באמנות חשובה ונקיה ויתרחק מאמנות פחותה ונבולה, כגון: בורסקי, חמר, גמל וספן וכיוצא בהן. לעולם ישכיר אדם עצמו לעבודה שאינה שלו | לפי כבודו | ואל יצטרך לבריות. לעולם ימכר אדם קורות ביתו ויקח מנעלים לרגליו. הקיזדם ואין לו מה לאכל ימכר מנעלים שברגליו, ויסתפק מהם לצרכי סעדה. לעולם ימכר אדם שדה ויקח עתודים, ואל ימכר עתודים ויקח שדה.

לעולם ישלש אדם מעותיו: שלישי בקרקע, שלישי בפרקמטיה, שלישי תחת ידו. לעולם אל ישנה אדם ממנהג המדינה, שהרי משה רבנו, עליו השלום, עלה למרום ולא אכל, ומלאכיה שרת ירדו למטה ואכלו, אכלו סלקא דעתך, אלא נראין כמושאכלו. לעולם אל יאמר אדם לעשות דבר אלא בגזרת המקום |אם ירצה השם| שנאמר: "רבות מחשבות בלב איש" וגו' |משלי יט, כא|. לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר ומודה על האמת ודובר אמת בלבבו.

פרק שלשה עשר, בענין הדין: לעולם יהא הדין זהיר בדין שבשכר הדין נתן הקדוש ברוך הוא תורתו לישראל, שנאמר: "ועז מלך משפט אהב" |תהלים צט, ד|, ועז זו תורה, שנאמר "הוי"ה עז לעמו יתן" |שם כט, יא|. לעולם יראה הדין עצמו כאלו חרב מנחת בין ירכותיו וגיהנום פתוחה לותחתיו, שנאמר |שיר השירים ג, ז|: "הנה מטתו שלשלמה" וגו' "מפחד בלילות", מפחדה של גיהנום שדומה ללילה. לעולם ישתדלהדין להיות זהיר בדין, דאמר רבי אלעזר, במקום שיש דין אין דין, כל זמן שהתחתונים אין עושין דין, העליונים עושין דין, וכל זמן שהתחתונים עושים דין, אין העליונים עושין דין. לעולם לא ידוראדם אלא בעיר שיש בה עשרה דברים, ואלו הן: רופא, אמן, ביתהכסא, בית המרחץ, מים מצויים כגון נהר ומעין, בית כנסת, מלמדתינוקות, לבלר, גבאי צדקה ובית דין מכין וחובשין. לעולם ישתדלאדם לרוץ לקראת מלכי ישראל, ולא לקראת מלכי ישראל בלבדאלא אפלו לקראת מלכי אמות העולם, שאם יזכה יבחין בין מלכיישראל למלכי אמות העולם.

פרק ארבעה עשר, בענין השמח בחלקו: לעולם יהיה אדם שמח בחלקו, ואז יהיה נאה ומעשיו נאים, ובני אדם משבחין אותו, ועל זה אמר שלמה, עליו השלום, בחכמתו: "ושבחתני אני את השמחה" |קהלת ח, טו|, פרוש: שהשמחה בחלקו. לעולם יסלק אדם את בטחונו מבשר ודם וישים בטחונו בהקדוש ברוך הוא, כי כל הבוטח על בשר ודם - בטחונו הבל וריק, שנאמר: "אל תבטחו בנדיבים" וגו', "אשרישאל יעקב בעזרו" וגו' |תהלים קמו, ה|, וכתב: "חדלו לכם מןהאדם" וגו' |ישעיה כ, ז|, "בטחו בהוי"ה" וגו' "ברוך הגבר אשריבטח בהוי"ה" |ירמיה יז, ז|. לעולם יבטח אדם בהקדוש ברוך הוא במזונותיו ובפרנסתו ובכל עסקיו ובכל עניניו וישמח בחלקו,

ויהיו עיניו תלויות להקדוש ברוך הוא תמיד להטריפו לחם חקו בכל יום ויום, ויעשה קל וחמר מעורב, ויאמר: מה עורב שלא נברא לשמשקונו, הקדוש ברוך הוא מזמין לו פרנסתו, דכתיב: "מי יכין לעורב צדו" | איוב לח, מא, אני שבראני הקדוש ברוך הוא לעבדו לא כלשכן. רבי אליעזר אומר, כל מי שיש לו פת בסלו, ואומר: מה אני אוכל למחר, הרי זה מקטני אמנה, שנאמר: "כי מי בז ליום קטנותו" | זכריה ד, י, מי גרם להם לצדיקים שיתבזבזו שלחנם לעתיד לבא? קטנות שהיתה בידם בעולם הזה, שלא האמינו בהקדוש ברוך הוא. לעולם לא תהיה ברכת הדיוט קלה בעיניך, שהרי שני גדולי הדור ברכום שני הדיוטות, ואלו הן: ארונה ודריוש, ארונה ברך לדוד ואמר: "ה' אלהיך ירצך" | שמואל ב כד, כג | ונרצה לו, שנאמר | שם פסוק כה: "ויעתר הוי"ה לארץ". ודריוש ברך לדניאל, שנאמר: "אלהך די אנת פלח ליה בתדירא הוא ישיזבינך" | דניאל ו, יז, ונמלטמן האריות, שנאמר: אלהי שלח מלאכה וסגר פם אריותא ולאחבלוני" | שם, פסוק כג, לעולם אל תהי קללת הדיוט קלה בעיניך, שהרי אבימלך קלל שרה ונתקים בזרעה. לעולם אל תהי אצל כהן הארץ, שמא יאכילך בתרומה, ואל תרבה שיחה עם האשה שסופך תבא לידי נאוף. אמר רב אחא: כל הצופה בנשים, סוף באלידי עברה.

פרק חמשה עשר, בענין הכעס והחמה: לעולם יהיו דבריו של אדם מועטין לפני הקדוש ברוך הוא, שנאמר "ולבך אל ימהר להוציא דבר לפני האלהים" וגו', על כן יהיו דבריך מעטים" | קהלת ה, א. לעולם יהא אדם קשה לכעס ונחלרצות, וכל מי שאינו כועס נצל מדינה של גיהנום. אמר רבי יונתן בשם רבי שמואל בר נחמני: כל הכועס כל מיני פורעניות של גיהנום שולטין בו, שנאמר: "והסר כעס מלבך והעבר רעה מבשרך" | שם יא, י, ואין רעה אלא גיהנום, שנאמר | משלי טז, ד: "וגם רשע ליום רעה". לעולם ישתדל אדם לפרש מן החמה ומן הכעס, שכל הכועס כאלו עובד עבודה זרה, שכך היא אמנותו של יצר הרע, היום אומר לך עשה כך, ולמחר יאמר לך עבד עבודה זרה.

פרק ששה עשר, בענין החנפה והליצנות: לעולם יהא אדם תוכו כבדו, ולא ידבר אחד בפה ואחד בלב, ויתרחק מהליצנות ולא יחניף לאדם בעולם. אמר רבי שמעון בן לקיש: מאי דכתיב "וחנפי לב" וגו' | איוב לו, יג, בשביל חנפה שחנפו לקרח

על עסקי מחלקת, חרק עליהם שר של גיהנום שניו. אמר רבי אלעזר: כל אדם שיש חנפה נופל בגיהנום, שנאמר: "הויהאומרים לרע טוב" וגו', וכתוב בתריה "לכן כאכל קש לשון אש" וגו' | ישעיה ה, כד|. לעולם יפרש אדם מן החנפה, לפי שהיא שקולה כנגד עבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים. לעולם יפרש אדם עצמו מן הליצנות, שכל המתלוצץ ענשו גדול, שנאמר: "ועתה אל תתלוצצו פן יחזקו מוסריכם" וגו' | ישעיה כח, כב|. לעולם יפרש אדם מן הליצנות, שכל המתלוצץ אין לו רפואה, שנאמר: "ויהיו מלעבים במלאכי האלהים" וגו' | דברי הימים ב' לו, טז|.

פרק שבעה עשר, בענין אהבת החברים: לעולם יהיה אדם אוהב את הבריות, שנאמר: "ואהבת לרעך כמוך" | ויקרא יט, יח|, ומה שאמר לרעך ולא אמר את רעך, בא ללמד, שחיבה תורה לאהב ולחמד לחברו כל מה שהוא אוהב וחומד לנפשו. לעולם יקרב אדם את אהביו שכל האוהב שכניו ומקרב אתקרוביו ונושא את בת אחותו, והמלוה סלע לעני בשעת דחקו, עליונאמר: "אז תקרא והוי"ה יענה" | ישעיה כח, ט|. לעולם ישתדל אדם להתחבר לטובים ויתרחק מחברת הרשעים ובני הבליעל. לעולם לאירבה אדם רעים בתוך ביתו, שנאמר: "איש רעים להתרועע" | משלי יח, כד|. לעולם אל יספר אדם בטובתו של חברו, שמתוך טובתו באלידי גנותו. לעולם אל תכבד את הרשעים, מנלן? מאחאב שהחיה את בן הדד, ולבסוף הרגו. לעולם הוי מכבד הזקנים וקח עצתם, מנלן? מרחבעם בן שלמה, ואמר בן סירא סבא בביתא טבא בביתא. לעולם יהיו כל בני אדם בעיניך כליסטים, והוי מכבדן כרבן גמליאל. לעולם תהא אימת הצבור עליך, שהרי כהנים אחוריהם כלפי שכינה ופניהם כלפי העם. לעולם אל יוציא אדם עצמו מן הכלל. לעולם לישתתף אינש נפשיה בהדי צבוראו. לעולם חייב אדם לצער עצמו עם הצבור. לעולם אל ימהר אדם את רגלובית חברו. לעולם אל יכנס אדם לבית חברו פתאום, אלא אם כן קוראו קדם, ולמדנו מהקדוש ברוך הוא, שעמד על פתח הגן וקרא קדם לאדם, שנאמר: "ויקרא הוי"ה אלהים אל האדם" וגו' | בראשית ג, ט|. לעולם יכנס אדם בכי טוב ויצא בכי טוב. לעולם ידע אדם אצל מי יעמד ואצל מי ישב ואצל מי ימסח ואצל מי חותם שטרותיו. פרק שמונה עשר, בענין לשון הרע: לעולם אל יוציא אדם דבר מגנה מפיו, שהרי

עקם הכתוב שמונה אותיות ולא הוציא דבר מגנה, שנאמר: "ומן הבהמה אשר איננה טהורה" | בראשית ו, ח|. לעולם יספר אדם בלשון כבוד, שהריבזב קראו מרכב ובאשה קראו מושב, וכתבי: "ותבחר לשון ערומים" | איוב טו, ח|. ואומר "ודעת שפתי ברור מללו". לעולם אליספר אדם לשון הרע, דאמר רבי פדת: ברית כרותה נתן הקדוש ברוך הוא בעולם, שכל מי שמספר לשון הרע ילקה בצרעת, שנאמר: "זאת תהיה תורת המצרע" וגו' | ויקרא יד, ב|. לעולם ישמראדם פיו ולשונו ואל יספר לשון הרע, שכל המספר לשון הרע גורם לעצמו פשעים ועוונות לאין תכלית. אמר ר' לוי: כל המספר לשון הרע מגדיל עוונות עד לשמים, שנאמר: "שתו בשמים פיהם" וגו' | תהלים עג, ט|. אמר רב חסדא אמר מר עוקבא: כל המספר לשון הרע אמר הקדוש ברוך הוא לגיהנום אני מלמעלה ואתה מלמטה לדונו, שנאמר: "חצי גבור שנונים" וגו' | תהלים קכ, ד|, גבורזה הקדוש ברוך הוא, שנאמר: "הוי"ה כגבור יצא" וגו' | ישעיה מב, יג|.

פרק תשעה עשר, בענין כסוי הסוד: לעולם הוי זהיר בסוד חברך ואל תגלהו, וחרפה גדולה היא המגלה סוד חברו אפלו בשעת מריבה, שנאמר: "וסוד אחר אלתגל" | משלי כה, ט| וכתבי: "פן יחסדך שמע" | שם פסוק י|. לעולם ישתדל אדם לכסות סוד חברו ואל יגלהו, שכל המגלה סוד, כאלו שופך דמים, שנאמר: "לא תלך רכיל בעמך" וגו' | ויקרא יט, טז|. לעולם יכסה אדם על סוד חברו, ואל יגלהו, שכל המגלה הסוד נקרא רכיל, והמכסה עליו נקרא נאמן, שנאמר: "ונאמן רוח מכסה דבר" וגו' | משלי יא, יג|.

פרק עשרים, בענין דרך ארץ: לעולם יהיה אדם נאה במשאו ומתנו ובכסותו ומאכלו ומשתהו ובכל עניניו. לעולם יזהר אדם ממקק סופרים | אבק שמימין הסופרים על כתבתן כדי שלא ימחק, ויש גורסין ממקק ספרים פרוש תולעים שנמצאים בספרים שנוקבים אותם|, מסכרדשיאדי | הסט שעל המלח| ומפחה דתאיני | עפוש התאנים | מאילאדעינביא | כמו עכביש שעל הענבים|, מפני שדברים אלו מזיקין כסם המות. לעולם יהא אדם זהיר בתשובותיו. לעולם אל יפתח אדם פיו לשון, שמא יגרם החטא ויתקימו דבריו לרעה, שנאמר: "גם אני אבחר בתעלוליהם ומגורותם" וגו', וכתבי: "כי פחדפחדתי ויאתיני" | איוב ג, כה|. לעולם יתרחק

אדם מן הכעור ומן הדומה לו. לעולם ילמד אדם את עצמו להפנות שחרית וערבית, כדי שלא יסתכן, לעולם תהא דעתו של אדם מעורבת עם הבריות, לעולם יצפה אדם על חלומו עד כ"ב שנה. לעולם יבקש אדם רחמים שלא יחלה, שאם חלה אומרין לו הבא זכות והפטר. לעולם ידור אדם במקום רבו, והוא דכייף ליה. לעולם ידור אדם בארץ ישראל, ואפלו בעיר שכלה גויים, ולא בחוצה לארץ אפלו בעיר שכלה ישראל. לעולם הצדיקים מספרים בכבודם של הקדושים ברוך הוא, שנאמר: "ספרו בגוים כבודו" | תהלים צו, ג|. לעולם יהא אדם זהיר ברוחו כשיזקין, ויתקן מעשיו וירבה בתפלה ובצדקות ובמצוות ובגמילות חסדים, שכל מעשיו של אדם אינן חשובין, אלא כפי שהן באחרונה, אם היה כל ימיו צדיק גמור, ובאחרונה הרשיע, הרי זה רשע ונדון בגיהנום, ואם היה רשע גמור, ובאחרונה עשה תשובה, הרי זה צדיק וזוכה לגן עדן. לעולם תשתדל האשה להיות צנועה צדקת וכשרה ונאה במעשיה, חסידה עם בעלה ועם בנייה. לעולם אל יהלך אדם אחר אשה בנהר, כי לא ינקה מדינה של גיהנום. לעולם יהא אדם אוהב שלום ורודף שלום, הלל אומר: "הוי מתלמידיו של אהרן, אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה".

לדעתי, אם תחזר בזה בכל יום, תהיה לך לתועלת גדולה ברוחניות ובגשמיות, אבל כל זה תחזר רק ברכבת, למען יהיה מחך דבוק במדות טובות, אבל בשעה שאתה הולך בדרך, אז תדבר עמוי תברך בלשון שאתה רגיל בה, שזה נקרא התבודדות ועל ידי זה תנצל מהכל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' יג. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות א' דשובבי"ם ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך החשוב, ירא שמים מרבים, הרוצה להתודע מהאי נהורא עלאה דנפיק משלש ראשונות דעתיק וכו', שהוא נחלא עמיקא וטמירא דנביעביה מקורא דחכמתא עלאה וכו' ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה מאד מאד אני מצטער, כיקבל כבודו לשון הרע על אנשי שלומנו היקרים, שהם צדיקי דורנו, עד שעולה על דעתו, שאצל אנשי

שלומנו האמתיים מדברים עלצדיקים וכו', היעלה על דעת נבון שטות כזו?! הלא איתי ספרונחזה מה שמגלה לנו רבנו ז"ל ממעלת הצדיקים הקדושים, ואיך בפרוש אמר לנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה|, שכמהוכמה צדיקים גדולים ומפרסמים ספרו, שלא באו למדרגתם, רק על ידי הנהגת ההתבודדות וכו', עין שם; וכן הפליג מאד מאדבגדלת הצדיקים הקדושים, תלמידי הבעל שם טוב ותלמידיהמגידי, ואמר עליהם שבחים נוראים ונפלאים על כל אחד בפרטיפרטיות, עין שם באריכות בחיי מוהר"ן |אות עבודת ה', סימן קה|.

וראוי לך לעין שם ולדקדק בפרטי פרטיות את השבחים שהיולו על כל אחד מהצדיקים הקדושים, ולך נא וראה מה שגלה לנונפלאות מוהרנ"ת ז"ל, בסוד מאמרם ז"ל |שבת סט. |: המהלך במדברואינו יודע מתי שבת, מונה ששת ימים ומקדש שביעי. ואמרו שם, שגם בכל הששה ימים אסור לעשות מלאכה, כי אם כדי חייו לבד, וגם ביום השביעי שלו עושה מלאכה כדי חייו, ולמאי נפקא מינה? מקדש שביעי לקדושי ואבדלתא; כי הצדיק האמת הוא בחינת שבתכנ"ל, כי עקר שם ה' נתגלה על ידי שם הצדיק האמת, וכל מהשיגדל שם הצדיק האמת ויותר, יגדל שם ה' ויותר; כי שמו יתברך בשם הצדיקים כנ"ל, בחינת שבת, שהוא שמא דקדשא בריך הוא |זהר ח"ב פח. |: וכמו שאמרו החברים לרבי שמעון בר יוחאי: אנתשבת דכלהי יומי. בעוונותינו הרבים, נתבלבל העולם מאד ונתרבהמחלקת בעולם, ונעשתה קטגוריה גדולה בין התלמידי חכמיםבעצמם, עד שאין האחד יודע האמת מי הוא הצדיק שיוכל לתקןאותו בשלמות, ומחמת זה מתגברים המתנגדים החולקים לגמרי עלכל החסידים שהיו מימות הבעל שם טוב, רבן של כל בני הגולה,זכר צדיק וקדוש לברכה, כי מתלוצצים ואומרים שהם מאמיניםלכל דבריהם של כל החולקים זה על זה, וממילא לא נשאר אצלםגם אחד מהצדיקים שיאמינו בו, כידוע ליצנות זאת בעולם. אבלבאמת לא כך המדה ולא כך יפה להם, והשם יתברך יסלח להםעל זה, וישיב לבם אל האמת והאמונה; כי אדרבה, אנו צריכיםלהאמין בכלם, בכל מי שמנהיג ישראל על פי דת תורת משה בכתבובעל פה על פי הספרים המיסדים על אדני פז של הגמראהקדושה, מדרשים וספרי הזהר הקדוש וכתבי האריז"ל וכו', בודאיאנו צריכים להאמין בכלם, כי רק מכת העוסקים בחכמות חיצוניות, שעוסקים

במקרא לבד, ופונים ערף מהגמרא הקדושה, והם כמוהקראים ממש, למי שבקי בהם
ובדרכיהם, וכל למודם הרעופרושיהם הרעים הם על פי יסודות האפיקורסים
המפרסמים, כמואריסטו וחבריו, ימח שמם ונמח זכרם, מכתות כאלו
ומספריהםצריכים להרחיק בתכלית הרחוק יותר מהרחקת בעלי ראתן, כיעליהם נאמר
|משלי ב, יט|: "כל באיה לא ישובון, ולא ישיגו ארחותחיים", כידוע לכל בעל
דת ישראל גדל עצם רשעותם וארסם הרעוהנמהר, רחמנא לישזבן, מהם ומהמונם;
אבל כל הצדיקיםוהכשרים המתנהגים על פי דברי רבותינו ז"ל בגמרא וזהר
וכתביהאריז"ל והבעל שם טוב ותלמידיו, זכותם תגן עלינו, בודאי אסורלחלק על
שום אחד מהם, וכמובא בדברי רבנו ז"ל בהתורה"בחצוצרות" בלקוטי הראשון
|בסימן ה'|, על פסוק |שם טו, לא|: "אזןשומעת תוכחת חיים בקרב חכמים
תלין", שמי שרוצה לחוס עלנפשו, אסור לו לשמע כלל המחלקת שבין הצדיקים
השלמים, רקלהאמין בכלם.

וזהו המהלך במדבר, ואינו יודע מתי שבת, דהינו שהוא מספקמי הוא הצדיק
האמת, שהוא 'שבת דכולהי יומי', הדין הוא, שצריךלקדש את כל הימים בקדשת
שבת, דהינו שצריך להאמין בכלם, ויחזיקם כלם בבחינת קדשת שבת, שהם שם ה',
שהוא בחינת שםהצדיקים, כי הימים הם בחינת המדות, שהם בחינת
הצדיקים, שכלולים מכל הימים והמדות, בבחינת: "גלמי ראו עיניך ועלספרך כלם
יכתבו ימים יצרו" וכו', ולא יעשה מלאכה כי אם כדיחייו לבד, הינו מאחר
שאינו זוכה לדעת מי הוא הצדיק האמתלהתקרב אליו ולתקן נפשו, הוא צריך לפרש
עצמו ממלאכותוטרדות ועסקי העולם הזה, ולא יעשה מלאכה ועסק פרנסה כי אםזמן
מועט כדי חיונו בצמצום, ושאר כל היום יבלה על הבקשהוהחפוש שיחפש ויבקש
הרבה את הצדיק האמת להתקרב אליו, כמובא בהתורה "תקעו ג'" |בלקוטי תנינא,
סימן ח'|, שצריכים לחפשהרבה הרבה את הצדיק האמת, שיש לו בחינת רוח נבואה,
שעקרהמשכת האמונה הקדושה, שהיא כלל הכל, היא על ידו, וצריכיםלבקש הרבה
הרבה מהשם יתברך לזכות להתקרב לצדיק כזה, על כן אסור לו לעשות מלאכה, כי
אם כדי חייו, הינו שלא יעסקבעסקי העולם בשביל פרנסה כי אם כדי חיונו
בצמצום, ושאר הזמןיעסק רק לבקש מהשם יתברך, שיזכה למצא צדיק אמת כזה,

שישלו בחינת רוח נבואה, שעל ידו עקר תקונו כנ"ל. וזה שאמרו חכמינו הקדושים בענין הנ"ל שמקדש שביעי, כי אף על פישמקדש כל הימים, דהינו שמאמין בכל הצדיקים כנ"ל, אף על פי כן הוא צריך לברר לו אחד שיהיה אצלו בבחינת שבת לגמרי, להתקרב אליו ביותר, עד שיזכה למצא באמת את הצדיק השלם בתכלית השלמות וכו' כנ"ל, שעל ידו עקר תקונו, אבל כל זמן שאינו זוכה לזה, והוא כמו מהלך במדבר, ואינו יודע מתי הוא שבת, שאינו יודע מי הוא הצדיק האמת השלם כנ"ל, הוא צריך להחזיק כלם בקדשת שבת, ולהאמין בכלם כנ"ל.

על כל פנים איך שהוא בודאי קבל לשון הרע בחנם, היש עוד בעולם חסידים שיש להם אמונת חכמים כאנשי שלומנו האמתיים? על כן כלך מבלבולי חנם. וצריך שתדע, שענין רבנו ז"ל הוא מתנהל כלל ישראל, ודעתו הקדושה הולכת וסובבת בכל העולם ובין כללי ישראל, ואינה מבחנת בין שום שיטות או מפלגות או עדות וכו' וכו', כי כל אחד מישראל מוצא בדעתו הקדושה את שלו. וכבר אמר הנביא |הושע יד, י: "כי ישרים דרכי ה', צדיקים ילכו בהם, ופושעים יכשלו בהם" וכו', ועל כן אם אתה שומע מאחד דברים שלא כהגון, מכל שכן שמקלל ומזלזל ביראים וכשרים, ומכל שכן על צדיקים מהדורות הקודמים וכו' וכו', תדע שזה עושה מדעת עצמו, ולא כך שמע אצלנו, וכי מאחר שיש בו כל המדות רעות, והוא עז פנים גדול כל כך, רחמנא לצלן, צריכים לדון את כל אנשי שלומנו היקרים?! כלל זה תנקט בידך, ומצוה לפרסם ברבים, כי כל ענין רבנו ז"ל הוא רק עצות ודרכים איך לשוב אליו יתברך, והוא מקרב את ישראל לאביהם שבשמים, ומכניס בהם ידיעה ברורה, שההכרח להיות מת וגוסס, ואין שום תכלית אחרת בעולם, רק לעבד אותנו יתברך. ואמרו חכמינו הקדושים |תענית ב. |: איזו עבודה שבלב? הוי אומר זו תפלה, הינו שצריך להרגיל את עצמולפרש שיחתו אליו יתברך, ולדבר לפניו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו בתמימות ובפשיטות גמור, וכל מה שיתנהג בהנהגה לדבר עמו יתברך, לו אין כבר זמן לדבר מאחר, וחושב כבר עלתכליתו הנצחית באפן אחר לגמרי, ומכל שכן שאין לו כבר זמן לבלות במחלקת ולשון הרע, רחמנא לצלן; ועל כן זאת תדע, כלמי שאינו מתבודד עמו יתברך בכל יום, אינו 'ברסלבר חסיד' כלל, ואפלו שיאמר לך שהוא נכנס לבית מדרשנו ומתקרא

'ברסלברחסיד', כל זמן שאינו מתבודד עמו יתברך אינו 'ברסלבר חסיד', והוא שרוי בדמיון גדול, ורחמנות גדולה עליו. ותכף ומידכשמדבר עמו יתברך, הוא כבר 'ברסלבר חסיד'; כי ענין רבנו ז"ל הוא רק תפלה, כך גלה לנו בפרוש |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימןצג|, ועל כן תכף ומיד כשאחד מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, לו כבר אין זמן לכל השטיות וההבלים וכו', מחלקת וכו' וכו', כיהוא כבר עסוק בשעורים קבועים כסדרן, במקרא, משנה, גמרא, מדרש, זהר הקדוש ותקונים, שלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל.

ועל כן, חמדת לבבי, ראה מה לפניך ... ואל תדין תכף ומידאת כל חסידות ברסלב, בשביל שמצאת אילו שוטים ובורים ועזיפנים ובעלי מחלקת וכו', לא להם כון רבנו ז"ל וכו'. וצריך שתדע, שיש בין אנשי שלומנו אפלו עוד היום חדושים נפלאים, בעליעבודה ובעלי תורה ובעלי רוח הקדש ובעלי מופתים ממש. ורואיםבחוש, שדבור אחד מדברי רבנו ז"ל אינו שב ריקם, כי הוא הבטיח, מי שילך בדרכו הקדושה, ויקים עצותיו הקדושות, אז אפלו שיהיהמי שיהיה וכו' וכו', אם רק יהיה עקשן גדול, ולא יטעה את עצמו, אז אין שום מדרגה בעולם שלא יביא אותו אליה. כך אמר בפרוש, ולא עוד אלא שבפרוש אמר, כשאדם ישכב עם רגליו אל הדלת|הינו כשימות|, אז דיקא יראה אם היה מקרב אליו באמת או לא, כי אם היה מקרב אליו באמת, אין שום מדרגה בעולם, שלא הייתימביאו אליה |עין בחיי מוהר"ן, מעלת המתקרבים אליו|; על כן, חמדתלבבי, כלך מבלבולי חנם, הלא גם כונתך היא לשוב אליו יתברך, יותר טוב תראה להתחבר עם היראים והכשרים שבין אנשי שלומנו, וברח לך מלצים ומבעלי ריב ומחלקת, ותרגיל את עצמך לדבר עמויתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותהיה עקשן גדול על דבר זה, ואזבודאי בוא תבוא אל תכליתך הנצחית, ובפרט כשתצית את רבנוז"ל, ותתחיל ללמד בשקידה נפלאה התורה הקדושה על פי דרכו, כמובא באריכות בקונטרס סדר דרך הלמוד על פי דעת רבנו ז"ל - קחהו משם; ויש להאריך בכל זה, אך אין הפנאי. ובפרטיותימים אלו נקראים ימי שובבי"ם, וראוי להרבות בהם בתורהובתפלה, ולהזהר ביותר לילך בכל יום למקוה, ולתן כמה פרוטותלצדקה, אם אפשר שלא יפחת מח"י פרוטות בכל יום - אשרילו. ולומר ה'תקון הכללי' בכל

יום, ועוד הנהגות טובות שראוילקבל על עצמו כי רק זה ישאר מאתנו. אשרינו ואשרי חלקנו, ששם נפשנו בחיים, בין 'ברסלברחסידיים' אמתיים, אשר אומרים בכל לילה תקון חצות, ומתבודדים עמו יתברך בכל יום כמה שעות, ועוסקים רק בתורה; אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירושתנו. אודות ענייך אל תפחד כלל, כי גדול השם ומהלל מאד, ולגדלתו אין חקר, והוא יתברך יודע תעלומות כונתך וכו', ועל כבודאי לא יעזב אותך, רק יעשה עמך נסים ונפלאות, ותשלם את כל חובותיך, אל תדאג כלל, כי בודאי יבוא לך שפע, ובפרטי פרטיות כשתבקש ממנו יתברך בעקשנות גדולה וברחמים ובהתחנונים. ידיך המצפה לראותך פנים אל פנים, וחפץ לדבר עמך מעצות רבנו ז"ל.

ידיך...

ב' יד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.

מכתבך מיום שני לסדר ויחי לנכון קבלתי. והנה להשיבך דברי אמת והתחזקות - יקצרו המון יריעות. והלא ספרי רבנו ז"ל בידך, חטף איזו תורה עכשו, ותאמר עליה התפלה מ"לקוטי תפלות", ואזחיים חדשים תרגיש. ומכל שכן כשתזכה לחדש איזה דבר, אזעשוע עולם הבא תשיג, כי תורות רבנו ז"ל הן מאוריתא דעתיקאסת ימאה.

חמדת לבבי! אודות העסק שנכנסת, ועכשו ... אל תדאג כלל, כי הוא יתברך כל יכול, ואצלו יתברך יכולים לפעל כל מהשצריכים, ומכל שכן כשנכנס כבר בעסק מסבך כזה... בודאי אין עצה אחרת, רק לבקש ממנו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ולספר לפניו את כל לבו בפרטי פרטיות, ולהתחנן בתחנונות ובקשות וטענות נכונות, ולרצותו ולפיסו יתברך וכו' וכו'. ובאמת אין עצה אחרת לתן לך, כי אין מי שיושיעך בעסק מסבך כזה, כי אם השם יתברך בעצמו. וצריך שתדע, כי הוא יתברך אב הרחמן וטוב לכל, כמו שכתוב: |תהלים קמה, ט|: "טוב ה' לכל ורחמי על כל מעשיו". וכמו שפרש רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יד|: כי "טוב ה' לכל" - הן לרפואה, הן לפרנסה, הן לכל הדברים, כשמאמין כן, בודאי תהיה עקר השתדלותו בתר קודשא בריך הוא, ולא ירדף אחרת חבולות רבות, כי מי

שאינו מאמין בהקדוש ברוך הוא, צריך להשתדל אחר תחבולות רבות וכו', עין שם.
ובאמת צריכים להכניס את עצמו היטב בתוך האמונה הקדושה, לידע כי אין שום
מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכלעצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש,
והכל נעשה רק ממנו יתברך בהשגחה נפלאה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |חלין
ז:| אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה; ועל כן
צריך להיות עקר השתדלותך רק בתפלה, ואז ממילא יבוא אליך שפע, ותזכה לשלם
את חובותיך, ותצא מהצרה וההסתרה שלך, יבואו קונים ויקנו את זה. אך העקר אל
תדאג כלל, ובטח בו יתברך, כי חפץ חסד הוא.
הדורש שלומך...

ב' טו. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר שמות ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, ומרב עגמת נפש וצער בכיתילפניו יתברך, שירחם
עליך ותמשך לך ישועה. והנה בודאי צרתך היא צרה מרה, שיעבר על בחור צעיר מה
שעובר עליך ... רחמנאלצלן, אבל תהלה לאל זכינו להתודע מרבי האמת, אשר הוא
מגלה לנו את רחמנותו יתברך, ומאיר בנו דעת, שנדע שהכל לטובתנו |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: ד', רנ|, ואם אמנם כשאדם בצערוקטנות
ומרירות, קשה וכבד עליו לקבל ולשמע דבורים אלו וכו' וכו', על כל פנים איך
שהוא אתה צריך לרחם על עצמך, כי אסלא תרחם על עצמך ותקבל את דברי רבנו
ז"ל כפשוטן, מי ירחם עליך?! ובאמת אם מרגילים את עצמן בדרך הנוראה שגלה
לנורבנו ז"ל, שהיא לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, ויתחיל לדבר עמו יתברך
כאשר ידבר עם חברו, ויספר לפניו יתברך את כל לבובפרטי פרטיות, ואף שבתחלה
יבוא אליך כל הענין בכבודת עצומה, אף על פי כן כשתרגיל עצמך בזה, תרגיש כל
מיני נעימות שבועולם, כי על ידי הדבורים שתדבר עמו יתברך, ותספר לו
הכל, תתפשט העקמומיות שבלבבך, ותכנס שמחה עצומה והרגשת נעם עליון בלבך
ובדעתך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'|. והנה בודאי אני מוכן לשמע
ממך, כמו שאתה רוצה לספר לי, ואתה מחכה להתועד עמי, אך תאמין לי, חמדת

לבבי, מה יהיה כבר כשתספרלי, הלא אני בשר ודם כמוך, והיום אני כאן, ולמחר... ועל כן מהיעזר לך כשאשמע ממך, יותר טוב שתיחד לעצמך מקום שאין שםבני אדם, ותספר לפניו יתברך את כל לבך, ולו יתברך תגלה ענייניםכאלו מה שעובר עליך, מה שאינך יכול לספר לחברך, ואם הייתודע מה שנעשה מזה למעלה, אז היית מתמיד בזה מאד. ובאמתהיה ראוי לי להאריך ממאמרי חכמינו הקדושים בגמרא ובמדרשיםוזהר הקדוש ממעלת התפלה והשיחה בינו לבין קונו, אך אפסהפנאי. אקוה להשם יתברך לחבר ספר מיחד על זה, ושם תראהמעלת התפלה והבקשה. חמדת לבבי! עוברים בזה העולם על כל אחד דמיונותומרירות, שחושב בכל פעם אולי לחברו יש ענין יותר ממנו וכו'וכו', וכן תמיד חפץ מה שיש אצל חברו וכו'. ובאמת טעות גדולההיא זו, כי |ביצה לב|: המצפה על שלחן חברו, עולם חשוך בעדו.ואמרו |באבות דרבי נתן, פרק לא|: בזמן שאדם אוכל משלו, דעתומישבת עליו, ואפלו אוכל אדם משל אביו ומשל אמו ומשל בניואין דעתו מישבת עליו, ואין צריך לומר משל אחרים, עין שם;והוא ענין הנצרך לך עכשו, לידע מאד מאד כי למה תצפה עלשלחן אחרים, יותר טוב לך לחשב תכנית אחרת ולהיות עצמאילגמרי וכו'. ויש להאריך בנקדה זו, אך אין הפנאי מספיק עכשו,מי יתן שנזכה להתועד יחד ואז נדבר באריכות.

הדורש שלומך...

ב' טז.בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמות ד' דשובבי"ם ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי,האברך היקר לי מאד מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה,זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה אם אמנם לבי נשבר בקרבילגמרי ממה שעובר עליך בכל יום ויום, רחמנא לצלן, אף על פי כואני מתנחם מאד מאד עם הנקדות הטובות שאתה חוטף בהתקרבותאל רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר, הלא אור רבנו ז"ל הוא אור נפלאונורא, אור גנוז

וסתום מכל העולם, אורו של משיח, והוא מתגלהומתכסה וכו' |עין

לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סג|, בתחלה חושבים שמקרבים אליו, ומרגישים את

הגלוי וכו' וכו', ואחר כך רואים שרחוקים ממנו, ונתחשך ונתכסה אורו וכו', והוא ענין נורא ונפלא; ועל כן עלינו לרדף אחריו, ולשקד מאד בתורתו, ששם גנוז שכלווחכמתו, פניו ודעתו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: קצב, קעג, יב|. וכל מה שמסלסלין בתורתו, יותר מוצאין את הרוח הקדש שלו | עין לקוטי הלכות, שלוחין, הלכה ה' |; אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירושתנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, אורמפלא ומכסה כזה, וראוי לנו לשמח בזה תמיד. והיום למדתיבלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה', התורה "בחצוצרות", וממשחיים חדשים נכנסו בי. וצריכים לבקש בכל יום ממנו יתברך, שלאנחמיין את מחנו בחמץ שהוא מחשבות זרות, באפן שנזכה למשמעקלין מלעילא, שהוא סוד הכרוזין היוצאים בכל יום ובכל שעהובכל רגע מלמעלה, לעורר ולחזק ולקרא לאדם שישוב אליויתברך.

חמדת לבבי! תאמין לי שלא יפה מה שכתבת לי... כי לכלאחד יש מקום אצלו יתברך, וצריכים לכבד את כל אחד מישראל בכלליות, ואת כל אחד מאנשי שלומינו בפרטיות, ומה אתה מפחדשגם חברך יתפרסם - מה בכך? הלא הכל ממנו יתברך, ועל כןלא טוב מה שאתם רוצים להתקשר בקשר על... רחמנא לצלן, רחמנא לצלן, חס מלהזכיר, לבל יהיה קשר רשעים, חס ושלום... צריכים לכבד את כל אחד אפלו שונאיו... מכל שכן שהכל דמיון, אין שום שונאים, וכל המריבות והמחלקת הם דמיונות גדולים, שכל אחד מדמה בדעתו מה שמדמה, ומזה באה מחלקת, רחמנא לצלן, צריכים להכניס בדעתו רק אמונה, שאין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, והוא מנהיג את עולמו בחשבון מדיק ובהשגחה פרטי פרטית, ועל כן למה תדאג כל כך שחברך מתפרסם יותר ממך, למה לך לקנא בחברך, תכניס יותר טוב כל עיונך בספרי רבנו ז"ל, ואזתושע. ידיך הדורש שלומך...

ב' יז. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר שמות ה'תשל"ו. שלום רב לאהובי אחי ורעי, הבחורים היקרים, לומדי ישיבת... החפצים לטעם מאילנא דחיי הגדל על שפת הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרכם יאיר ויזרח לנצח.

מכתבכם הארך לנכון קבלתי, והנה להשיב על כל השאלות יקצרו המון יריעות, ובפרטיות כי אין קץ לדברי רוח, וההכרח לחשב בכל יום על התכלית הנצחית, כי מי יודע מה ילד יום, ועד שנכנס באיזה וכוח יותר טוב להתישב על מה באנו אל זה העולם, ומה תפקידנו כאן, בעוד שנשמתנו קשורה בגופנו, ואז נגיע יחדאל מחוז חפצינו, להתחיל לחפש ולבקש אחריו יתברך: "איהמקום כבודך" - איה המקום שנוכל למצא אותך, ועל ידי החפוש והבקשה אחריו יתברך, יתגלה לנו, שמלא כל הארץ כבודו, והוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואז נפתח פינו ונשיר לפניו שירות ותשבחות, ונדבר עמו יתברך בלשון שאנו רגילים בה, ועל ידי זה נזכה שיזדכך מחנו ודעתנו, ונזכה להיות יחד באהבה, אחוה ורעות, ונזכה לדון את כל חברינו ומידעינו לכף זכות תמיד, ונחקק היטב בדעתנו, אשר אין דרך הטבע כלל, והכל כפי שמתנהג עם האדם - בין ברוחני ובין בגשמי, הכל בהשגחה נפלאה ברצון המאצילה עליון יתברך, ועל כן אין לאדם לפל בדעתו מכל מה שעובר עליו, ואל יחניף שום בריה, כי הכל ממנו יתברך ואיך שהוא יתברך רוצה, כן יהיה, ואף שיש בני אדם שהם חותרים במחותרת להפך את הבנין שזכינו לבנות כבר בגלוי שכינת עזו יתברך, על ידי הדפסת ספרינו, שנבנה על פי יסוד מוסד דברי רבנו ז"ל, שהוא רישא דלא אתידע, אוריתא דעתיקא סתימאה, לא יעלה בידם כלל, וישובו המה אלינו, ואנחנו לא נשוב אליהם, כי כל כוננתנו בזה היא רק לגלות שם שמים בעולם, וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו, ה' אלקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה, ובודאי כל הנוגע בזה כנוגע בבבת עיניו, והשם יתברך השומר אמת לעולם ישמר אותנו מכלמיני קלקולים וערמומיות היצר, ויעשה פרוד גדול בין החותרים במחותרת, ועל ידי זה ממילא תתבטל מחשבתם הרעה, וישובו בתשובה שלמה.

אהובי היקרים! יש ויש להאריך בנקדה זו הרבה, אך אין הפנאי עכשו באישון לילה אחר חצות, והנה כבר התפאר רבנו ז"ל: נצחתי ואנצח, איך האב אויס געפירט און איך וועל אויס פירען; ועל כן אוי לו למי שיעמיד עצמו על הדרך,

ולא יעזר לעבר, וירצה לבלבל את הנצח... ובודאי לא יעזבנו השם יתברך, וכל התכנית שרצו לעשות... והתדברו ביניהם... תתבטל לגמרי, באפן שלא יהיה חס ושלום, שום עכוב בהפצת מעינות החכמה... ובפרט מעכשו, צריכים לעשות פעלות חדשות בתוספת גלוי אורו יתברך, כדי שנזכה להכניע ולשבר ולבטל את מלכות הרשעה שהם הסטרא אחרא, וכל מה שנזכה לדבר דבורי אמונה והשגחה פרטי פרטית, כמו כן תכנע קלפתם הרעה. ובאמת ראוי לנו לקום בכל לילה בחצות, ולבכות על גלות השכינה ועל גדל ההסתרה שבתורה ההסתרה ועל העלמת הצדיק האמת. ותדעו, שעל פי דעת רבנו ז"ל, אין ענין הנקרא בפי העולם "ניטל", אדרבה, צריכים אז להתבודד מאד ל'בטל ט'מאת י'שו נ'וצרי |ראשי תבות נ'י'ט'ל'|, ובפרט לומר בלילה זה חצות, ולבקש הרבה שיפל הצלם ותתבטל טמאתם מן הארץ לגמרי, וללמד תורה שבעל פה הגמרא הקדושה, שיש בכחה לבטל קלפתם. ידידי היקרים! דעת רבנו ז"ל היא רק אחדות ואהבת חבריכם, ולעזר אחד את חברו, ולחזק איש את רעהו; ועל כן תעשו על כל פנים מרגע זה התחלה חדשה, ואל תכנסו בוכוחים של הבלהמבלבלים את הדעת והמח ומעקמים את הלב, וחס ושלום, חסו שלום, לא לבטל חסידות או דרך אחרת. מה ולמה להרבות במחלקת הנותנת כח לטמאת הסטרא אחרא, כי במקום שיש מחלקת שם הסטרא אחרא?! יותר טוב לדון את כל ישראל לכף זכות, ועל ידי זה תתרבה הקדשה. אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת הזה, וראוי לנו לשמח בזה מאד מאד, חבלים נפלו לנו בנעימים, אשרינו ואשרינו.

הדורש שלומך...

הכפל הדבר, לא לצאת לריב, חס ושלום, כי הקשר שנתקשרו יחד... ממילא יתבטל בן לילה, והכל יחזר כמקדם, שיעזר להפיץ את מעינות החכמה חוצה, אשר מאד מאד הזהיר על זה מוהרנ"ת ז"ל, סמוך מאד להסתלקותו, וראוי לנו לקים את צואתו שצוהו הזהירנו אותנו.

הנ"ל...

ואודות המחלקת והפרודים שנתהוה מבפנים... צריכים גם כן להזהר מאד מאד לא להרבות במחלקת, חס ושלום, רק לדון את כל אחד לכות, ובודאי כל אחד חושב

ומכון לשמים, אך רקהשם יתברך האמת יודע - היכן הכונה לשמים יותר ודו"ק.
הנ"ל...

ב' יח. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר שמות ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך השותה ממי
הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.
מכתבך לנכון קבלתי, ופליאה נשגבה בעיני כל דבריך, מדועתכתב לי דברים
כאלו, הלא כבר אמרו חכמינו הקדושים: כל צדיקיש לו עולם בפני עצמו, עין
שם; ואמרו |יומא לח:|: בשמך יקראו רוב מקומך יושיבוך, אין אדם נוגע במה
שמוכן לחברו, ואין מלכותנו נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, עין שם;
ועל כן למהתקנא בחברך. כבר אמרו חכמינו הקדושים |אבות ו|: "אל
תתאוה לשלחנם של שרים, כי שלחנך גדול משלחנם, וכתרך גדול מכתרם, ונאמן הוא
בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך. למה לך להסתכל על אחרים, ברח לך רק אליו
יתברך תמיד, בלי שום חכמות, והתמד בספרי רבנו ז"ל. תאמין לי, שראוי לנו
לשמח מאד מאד, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה. ולמען השם תכניס בדעתך רק אמתת
מציאותנו יתברך בלי שום פניות, ואז וועט דיר השם יתברך אויך אויס פירען
לטובה. חזק ואמץ מאד מאד, כי גדולאדונינו ורב כחו.
הדורש שלומך...

צריך להרגיל את עצמו להיות טוב עין, ולידע שדבר רבנו ז"ל אינו מצמצם אצל
פרטי, אדרבה, מי יתן שכל אנשי שלומנו הקדושים יתחילו לפרסם ולגדל שם
הצדיק, שהוא החן והיפי שלכל העולם |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז|.
ואדרבה, צריכים לקרב מקרבים כאלו, אשר יהיה בכחם גם כן לקרב אחרים, כי
בפרושאמר רבנו ז"ל, שאלו התלמידים יעשו תלמידים אחרים, ותהלהלאל בזכיות
חנם זכני השם יתברך להעמיד חברים יקרים כאלו, כמו... נרו יאיר, ו... נרו
יאיר, ו... נרו יאיר וכו', יוסיף השם עליהם, ויתן כח בהם, שיגלו ויפרסמו
את שם הצדיק בעולם, אשר זהתקותנו ותקות כל העולמות. ובאמת יש להאריך מאד
בנקדה זו, אך אין הפנאי.
הנ"ל...

והנה מבאר בלקוטי הלכות | ערובי תחומין, הלכה ו', אות יח|, שכלפרשת שמות שמדברת מתקף גלות מצרים ומגאלתם על ידי משה, כל הענין סובב בענין קרוב רחוקים, כי פרעה מלך מצרים, שהוא עצם הסטרא אחרא, מתגבר להעלים את הטוב שבכל אחד מישראל, על ידי הרע החופה עליו, ורוצה להפילו תמיד בעצבות ובמרה שחורה, ועל ידי זה ילכד אותם, רחמנא לצלן. ועקר הגאולה היא כשהשם יתברך נותן בלב הצדיק האמת, שיסתכל רק על הטוב שבישראל, וישתדל בתקונם, להחזירם להשם יתברך. כי הצדיקהאמת הוא החזן שיכול למצא טוב שבכל אחד ואחד | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, וזו בחינת כל פרשת שמות, שמדברת מתקף גלות מצרים ומגאלתם על ידי משה, והכל הוא בבחינתהנ"ל, וזה בחינת | שמות א, ח|: "ויקם מלך חדש על מצרים, אשר לא ידע את יוסף", יוסף הוא בחינת כל הנקודות הטובות שיש בכל אחד מישראל, שכלם נמשכים מהצדיק, בחינת יוסף, שהוא נקדה הכללית, שממנה נמשכות כל הנקודות טובות שבכל אחד, ובכל ימיהגליות, שכלם מכנים בשם מצרים, בכל פעם הוא בחינת "ויקם מלך חדש", כי בכל פעם יצרו של אדם מתגבר עליו מחדש, והואנקרא מלך, בחינת: "מלך זקן וכסיל", וממנו נמשכות כלהתנגדות והמניעות של המונעים והחולקים העומדים בכל פעם, כי לא אחד בלבד עומד עלינו ללותנו, חס ושלו, אלא שבכלדור ודור, ובכל פעם עומדים עלינו בבחינת "ויקם מלך חדש" - חד אומר חדש ממש וחד אומר שנתחדשו גזרותיו, ושניהם אמת, שעומדים בכל פעם חולקים ומונעים חדשים ממש, וגם נתחדשו גזרותיהם, שבכל פעם גוזרים ואומרים דבורים רעים חדשים, שהם כנגד האמת, שרוצים למנע ולהפיל את האדם על ידי זה מתורהותפלה. וזהו "אשר לא ידע את יוסף" - עשה את עצמו כלא יודע, שעושים את עצמם כאלו לא ידעו כלל את מעלות הצדיק בחינת יוסף, שהוא כלל הטוב, שהכניס כל כך טוב בישראל, והם רוצים להתגבר בבלבולים חדשים להפיל את כל אחד, חס ושלו, להסתכל רק על הרע, לא על הטוב, מה שבאמת צריכים להפך. וזהו "ויעבידו מצרים את בני ישראל בפרך" - שהסטרא אחרא בחינת מצרים, מעבידים בכבודות גדולה מאד, על ידי רבוי המרה שחורה והעצבות. וזוהי בחינת "בעבודה קשה" - בקשיא בחמרא בהלכתא, כמושכתוב בזהר הקדוש; כי

הכל מחמת המרה שחורה, שעל ידי זה אין יכולים - לא ללמד ולא להתפלל, וכל מה שרוצים לעשות איזה דבר שבקדשה, קשה וכבד וחמור עליו מאד, כי הם ממררים את החיות ממש, כאשר יודע כל אחד בנפשו. וזהו | שמות א, טו |: "ויאמר מלך מצרים למילדת העברית, אשר שם האחת שפרה ושם השנית פועה", מילדות העבריות זה בחינת צדיקי הדור, שעוסקים להוליד בישראל תולדות קדושות, שהם תורה ומעשים טובים; כיעקר תולדותיהם של צדיקים הוא מעשים טובים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים, וזהו "אשר שם האחת שפרה ושם השנית פועה". ואמרו חכמינו הקדושים | עין ברש"י שם |: שפרה - שמשפרת הולד, פועה - שפועה ומדברת והוגה לולד, כדרך הנשים המפיסות תינוק הבוכה, הינו מה שהצדיקים מחזקים את ישראל על ידי הדרכים הקדושות, ומשפרין אותם על ידי שמוציאים בהם גם עתה נקדות טובות, שזהו בחינת "הנך יפה רעיתי", וכמו שפרש רש"י שם. וזהו בחינת פועה - שפועה והוגה ומדברת לולד, כדרך שמפיסים תינוק, כי כן הוא ממש עסקי הצדיקים עם ישראל, שפועין והוגין ומדברים עמהם, ושורקין ומצפצפין ומרמזין אליהם, לחזקם לעוררם ולהגביהם ולהרימם מכל מיני נפילות וירידות והשלכות שלהם, שיזדרזו בכל יום ובכל עת להתעורר מחדש בעבודת השם בכל מה שיוכלו לחטף, והוא ממש כדרך שמפיסין תינוק הבוכה, שזהו בחינת פועה. והדברים מובנים לכל אחד, למי שיודע רחמנות צדיקי האמת עלינו, אשר על ידם השם יתברך מחזק ומנחם אותנו, בבחינת | ישעיה סו, יג |: "כאיש אשר אמות נחמנו כן אנכי אנחמכם". ופרעה הרשע, שהוא הסטרא אחרא, הוא ההפך מכל זה, שרוצה רק להגביר הרע, חס ושלום, ועל כן אמר למילדות העבריות אשר שם וכו', שגוזר עליהם לעשות בהיפך מזה, חס ושלום. וזהו "בן הוא והמיתן אותו, ואם בת היא וחיה", כי בן הוא בחינת ישוב הדעת, סטרא דדכורא, שמשם כל הטוב, והוא רוצה להמית ולהשפיל הטוב בחינת בן, ולהחיות סטרא דנוקבא, שמשם עקר אחיזת הרע והדינים, כי הוא בחינת דעת שאינו מישב, בחינת עצבות ומרה שחורה, שרוצה להגביר הרע על הטוב, להפיל עצבות ומרה שחורה על כל אחד, שלא יהיה נכרה טוב שבו, ולהמית אותו על ידי זה, חס ושלום. אך המילדות לא שמעו אליו, ולא עשו כדבר פרעה, "ותחיין את הילדים" - שעסקו רק להחיות ולחזק את הילדים, שהם

בני הנעורים הרוצים לגשת אל הקדש, שצריכים רק להחיותם ולחזקם בכל מיני חיותו והתחזקות על פי הדרכים הנ"ל ועל פי שאר דרכים הקדושות ששמענו מרבנו ז"ל, שכל זה הוא בחינת "ותחיין את הילדים".

ועקר הגאלה הוא על ידי זה שנתעוררו רחמיו יתברך להסתכל רק על הטוב, בבחינת | שמות ג, ז: | "ראה ראיתי את עני עמי", וכמו שדרשו חכמינו הקדושים: ראה ראיתי שתי ראיות - רואה אני שסופן לחטא, ואף על פי כן ראיתי את עני עמי, שאף על פי כן אני מסתכל אלא על הטוב שבהן, ואיני מסתכל כלל על הרע שבהן, ועל ידי זה הם ראויים לגאלה. וכל הוכוח שהיה בין השם יתברך ובין משה במראה הסנה, הכל היה בענין זה, כי ענין זה לחפש תמיד טוב שבישראל, וללמד עליהם זכות תמיד, הוא ענין גבוה ועמק מאד מאד, ויש בענין זה מדרגות רבות בין הצדיקים הגדולים, ועל כן גם משה רבנו, אף על פי שהיה כלו טוב, לא היה יודע מתחלה עד היכנסו רחמנותו יתברך, על כן לא היה רוצה לילך בשליחותו, כיראה שישראל יקלקלו הרבה, אבל השם יתברך טען עמו הרבה, שאף על פי כן הוא רוצה לגאלם, כי הוא מסתכל רק על הטוב. וזהו בחינת אות המטה שהראה לו, שרמז לו שלא ידבר על ישראל, כמו שדרשו חכמינו הקדושים, וכמובא בפרוש רש"י, כי הראה לו שבנקל חוזר ונתהפך הנחש למטה, כמו שכתוב | שמות ד, ג: | "שלח ידך ואחזבזנבו, ויהי למטה בכפו", שרמז לו, שגם בתקף זהמת הנחש יכולים לאחז באיזה קצה, למצא שם איזו נקדה טובה, ועל ידי זה נתהפך לטובה מנחש למטה, בבחינת "ויהי למטה בכפו".

הנ"ל...ב' יט. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, הבחורה הרוצה להאיר נפשו באור האורות היוצא משלש ראשונות דעת יקוכו', שהוא נחלא עמיקא וטמירא דנביע ביה מקורא דחכמתא עלאה וגו'... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, וגם את כל העמודים שרשמת לעצמך סדר היום וכו'. מה אמר לך, אהובי, אחי! העולם אינו עומד אפלורגע אחד, הנה יום והנה לילה | אט איז טאג, אט איז נאכט |, שבוענכנס שבוע יוצא וכו' וכו', ואי אפשר לתפס את הזמן כלל, כי אסעל ידי מעט הדבורים שזוכים לדבר עמו יתברך ומעט השעורים קבועים

וקיום המצוות וכו' וכו'.

והנה לקבע לעצמו קביעות, זה דבר קשה מאד מאד, כי האדם נשתנה בכל יום ובכל שעה ובכל רגע וכו', ועל כן כשקובע לעצמו איזו קביעות על שעה זו או על זו, ועל פי רב מרבוי השנויים מהמאורעות שעוברים על כל אחד ואחד בכל יום ובכל שעה וכו', וכשאינו יכול למלא את הסדר שסדר לעצמו, אז נשבר לגמרי. ובאמת זהו עקר ירידת ונפילת האדם, כי אסור לפל משום דבר שבעולם, יהיה איך שיהיה, אפלו אם לא עשה כלל, ומכל שכן שאסור לקבע את עצמו וכו', שאז כשלא יעלה לו כמו שרצה, יפלויתרחק לגמרי וכו', רק כל ענינו צריך להיות לקבע לעצמו קביעות, שבכל יום אני צריך ללמד מקרא, משנה, גמרא, מדרש וכו' וכו', כל מה שיבחר, וילמדו כסדרן דיקא, ועל כן פעם יש לו פנאי ילמדמכל שעור הרבה דפים, ופעם אין לו פנאי וכו', או שהוא מבלבל, אז ילמד רק מעט כמה שורות וכו', ולפעמים שעובר עליו מהשעובר, ואינו יכול כלל וכו', אל יפל מזה בדעתו כלל וכו', ואזכשילך בדרך זו תהיה לו הצלחה רבה, אבל לעשות סדר כמו שסדרת, שבשעה זו תעשה דבר זה ובשעה זו תעשה דבר זה וכו' וכו', אין זו עצה כלל, אדרבה, כשלא ילך תפל בדעתך לגמרי וכו'.

הכלל, אהובי, אחי! עקר עבודתנו צריך להיות בקביעות, לחפש אחריו יתברך, ולהיות אך ורק בשמחה עצומה, כי "עזוחדוה במקומו" |דברי הימים א טז, כז|, ואצלו יתברך אין שום עצבות כלל, וצריך למלא את כל היום עם שמחה ורקודים ועם דבורים לדבר עמו יתברך, ויתמיד בשעורים קבועים בש"ס ובשלחן ערוך וכו' וכו', והכל בשמחה עצומה, ואם בא מישהו לדבר עמו, ידברעמו מנקדת האמת שבלבבו, ויגלה לו את האמת: "דע לך אחי, שאין שום תכלית אחרת בעולם רק לעבד אותנו יתברך, ולהכירופנים אל פנים מפרטי הבריאה, ואין לך להסתכל אם יהיה לך ממון או כבוד או פרסום בעולם, או לא, כי הכל הבל הבלים, כיההכרח למות, וחבל על הזמן היקר, ויותר טוב לברח אליו יתברך, ולהיות רגיל רק לדבר עמו יתברך, ומה שאתה צריך תבקש רק ממנו יתברך, בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות כלל".

ובאמת כשאדם חוקק בדעתו תמיד רק אמתת מציאותו יתברך, אז לא אכפת לו שום

דבר שבעולם, אם נותנים לו כבוד, או להפוך, שמדברים עליו וצוחקין ממנו אפלו בפניו... שום דבר אינו עושהרשם אצלו כלל, מאחר שהוא מתחבא בסתר צל כנפיו יתברך. חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרביאמת כזה, רבי המחיה אותנו. ונא ונא תראה להתחיל להתמידבספריו הקדושים, ועל ידי זה תמשיך על עצמך קדשתו ודעתו |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב; ובלקוטי הלכות, שלוחין, הלכה ה'|, ואפלושהיה לך איזה בלבול ובטול, תראה תכף ומיד להעבירו מדעתך ולהסיח לגמרי מזה, ותברח בדעתך ובמחשבתך רק אליו יתברך, כאלו שנולדת ברגע זה מחדש, ותדע כי הכל היה בהשגחה נוראהונפלאה, וכן להבא אל תפחד כלל, כי השם יתברך וועט דיך אויספירען, ותצליח בכל אשר תפנה, רק לא להתבלבל מאחרים כלל. ותאמין לי, אהובי, אחי, כשתלך עכשו למקום פנוי שאין שםבני אדם, ותפרש כל שיחתך אליו יתברך, ותבקש ממנו יתברך מהשאתה צריך, אז תהיה אדם אחר לגמרי, ולא תצטרך שום בריהשבעולם, וכן תתחיל לעשות לעצמך שעור קבוע בש"ס כסדרן, תתחיל מסכת ברכות וכו' וכו'. ואם תוכל לחטף בכל לילה תקוונחצות - אין למעלה מזה, והוא המתקת הדינים, ומסגל כמו פדיון|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קמט|, ועל ידי שתאמר חצות, יפל פחדעל שונאיך, ושום בריה לא תוכל להרע לך, כי השם יתברך בעצמוישמרך ויצילך. ידיך לנצח הדורש שלומך...

ב' כ. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא ה'תשל"ז.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים באמת, שותהממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד בזה שזכית להכניסאת עצמך בעסק הכלל, ואתה עוסק בהפצת מעינות החכמה. מהאמר לך, ידידי היקר, אין למעלה מזה, כי הבעל דבר יניח את כלהעולם, העקר לא לגלות ולפרסם שם רבנו ז"ל בעולם, כי כל העניןעצם בגרונו, כי רבנו ז"ל מוסר נפשו בעבור כל אחד מישראל, להאיר בו אורו יתברך, ומכניס בלב שמחה ותשוקה עצומה לחזראליו יתברך, כאשר ידוע לכל אלו הנפשות שזכו כבר לטעם מצוףאמרי נעם תורותיו הקדושות, שהן אוריתא

דעתיקא סתימאה.

חמדת לבבי! עקר עסקנו כל ימי חיינו צריך להיות רק בעסקהקדוש והנורא הזה לגלות ולפרסם שם רבנו ז"ל בעולם ותורתוודעתו הקדושה, ואסור לנו להסתכל בזה על שום מונע ומעכב"מבית ומבחוץ", וצריכים לחשב בכל יום מחשבות חדשות, איךלהרחיב את העסק הקדוש והנורא הזה, ובכל יום צריכים לשאלאת עצמנו: "במה אנו יכולים לשמש היום את רבנו ז"ל? באיזהעסק נמלא רצונו הקדוש?" ודבר זה צריך להיות בכל יום ויוםמחדש. ודעת לנבון כי העקר והיסוד שהכל תלוי בו, ועל זההזהירנו רבנו ז"ל בכמה וכמה מיני לשונות הוא - להיות רגיללדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבבנו, וכל מהשעובר עלינו בפרטי פרטיות, וכן נתמיד בלמוד שלחן ערוך. ועלכלם, שנעשה כל מיני פעלות שבעולם להיות אך ורק בשמחהעצומה, ובפרוש אמר: אם הייתם בשמחה, היתה טובה גדולה לכלהעולם; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה;המנפח בנו בכל פעם חיות חדשה. למען השם, לברח מלצים אפלו מאלו המסתובבים בין אנשישלומנו, ואל תסתכל על שום בריה שבעולם, כי בודאי וועט דירהשם יתברך אויס פירען, כי אתה לקחת לעצמך עסק קדוש ונוראכזה, למכר להפיץ ספריו הקדושים, ואל תפחד משום חובות, כירבנו ז"ל אמר: "פון וועמען איך נעם גיב איך"ח, ובודאי ישפעעליך שפע עליון, ותזכה לשלם את הכל, כי השם יתברך לא ירפךולא יעזב; אשרינו שאנו זוכים להיות משמשים אצל רבנו ז"ל.

ודע לך, חמדת לבבי, כי אתמול עוררתי מאד את האברך...נרו יאיר שיראה שיהיה עקר דבורו בבית מדרשנו מרבנו ז"לומעבודת השם יתברך תפלה והתבודדות ושעורים כסדרן, ואהבה, אחוה ורעות, ולדון את הכל לכף זכות. ידיך לנצח...

ב' כא. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו לבחור היקר הרוצה להאיר נפשו באור האורות של הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ומחמת טרדותי הרבות, נתעכב עדעכשו. שמחתי מאד לראות תשוקת לבך אל האמת, והנה במהשאתה כותב שיש לך מניעות, כבר גלה לנו רבנו

ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפה|, שכל מי שיש לו יגיעות וטרחות יותר בתחלת ההתקרבות להשם יתברך, דהינו שיש לו מניעות רבות וגדולות, כגון: מאביו ואשתו וחוננו או משאר בני אדם שמונעים ומעכבים אותנו מאד, ומניעות מחמת ממון ושאר מניעות ועכובים ובלבולים שמונעים אותנו מאד, והוא צריך להתיגע ולטרח מאד לשברן, כלאלו היגיעות והטרחות שיש לו בתחילת ההתקרבות, הן טובה גדולה לאדם, כי על ידי זה זוכה אחר כך לקבל הרבה קדשה וטהרה, כי על ידי היגיעות שבתחלה נעשה הכלי, וכל מה שיש לו יותר יגיעות וטרחות וכו', יש לו כלי גדול ביותר לקבל אחר כך בתוכו שפע קדשה וטהרה להתקרב להשם יתברך, עין שם.

על כן אהובי, בני, יקירי ואחי הטוב, אל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, ונא ונא לקים מצות כבוד אב ואם, אשר חכמינו הקדושים הפליגו מאד מאד במעלתה, והתמד בתורה הקדושה שעורים כסדרן כרצונו של רבנו ז"ל | עין שיחות הר"ן, סימן עו|. ועלכלם - תרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עסרעהו, וכל אשר עם לבבך תשיח ותספר לפניו יתברך בתמימות ובפשיטות גדולה. וצריך שתדע שזהו השער והפתח להכנס אליי יתברך | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פד|, וככל שתתמיד בזה, יותר יזדכך מחך, ותזכה לצאת מהרע והחשך שנלכדת בהם, כי השיחה בינו לבין קונו מזככת את האדם לגמרי, ומקשרת אליו יתברך, ויותר מהכל תראה להיות תמיד בשמחה עצומה, שזכית להתודע מרבי אמת כזה, ושלא עשני גוי, ואנחנו זוכים לקים מצוותיו יתברך בכל יום: ציצית ותפלין, צדקה, תורה ותפלה, שבת וכו' וכו', זהו חלקנו לנצח; ועל כן למה להמשיך את עצמו כל כך אל המרירות והעצבון, וצריך שתדע, שהבעל דבר יעשה כל מיני פעלות שבעולם לשבר ולהחליש את איש הישראלי, והצדיק האמת לוחם עמו, ומכניס שמחה בישראל, כי הוא בן השמחה העוסק לקשרנו במקור השמחה.

ידיך לנצח...

ב' כב. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר וארא ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, ומאד נשבר לבי בקרבי ממה שעובר עליך, ובפרטיות שאינך
בקו הבריאות, וכואב לך הראש כל כך, והיה ראוי לך לקום פעם קדם אור היום,
ולומר אז שיר השירים, כאשר צוה רבנו ז"ל לאחד שהיה אצלו חולה בתוך ביתו,
שיקום קדם אור היום, ויאמר שיר השירים כלו | עין שיחות הר"ן, סימן
רמג|, ואמר, שכל הרפואות שבעולם כלם כלולים בשיר השירים, וכן היה, שתכף היה
שנוי לחולה, וחזר לאיתנו, עין שם; ואני יודע מהרבה אנשי שלומנו שקימו זאת,
וברוך השם, המשיכו רפואות, וכן היה אצלי כמה פעמים, שלא הייתי לא עלינו
בקו הבריאות, וקמתי ואמרתי שיר השירים, ותהלה לאל, היתה לי רפואה.
וזכראני כי פעם אחת הייתי חולה מאד מאד, לא עלינו, וכמעט שגועתי לגמרי,
חס ושלו, והייתי בסכנה גדולה, ומרב כאבים, רחמנא לצלן, לא יכלתי לישן,
וקמתי בלילה אחר חצות, והתחלתי לומר שיר השירים, וזכיתי לגמרו, והשם יתברך
המשיך לי רפואה שלמה.

חמדת לבבי! כל שיחה וכל דבור מרבנו ז"ל, צריכים לקיים כפשוטו בתמימות
ובפשיטות גדולה ובאמונת חכמים, ואז יזכה שימשכו עליו הסגלות והתקונים
והיחודים שבהם, ובפרטיות עניינה, בודאי נח וקל מאד לקימו, ורואים כשאדם
נופל למשכב, רחמנא לצלן, ונעשה חולה, לא עלינו, משתמש בכל מיני
פעלות ורפואות וכו', מדוע לא יצית את רבנו ז"ל, ומכל שכן אנשי שלומנו
היקרים, בודאי צריכים לצית את רבנו ז"ל, ולקיים דבריו הקדושים. והנה מבאר
בזהר הקדוש | פרשת בא לט | שיר השירים לקבל דחסד וכו', עין שם; ויש לומר
הכונה בפשיטות, כי על ידי אמירת שיר השירים ממשיכים על עצמם חסד, וכתוב
| תהלים נב, ג |: "חסד אל כל היום", הינו כי החסד נמשך על כל אותו
היום, על כן ראוי לומר בכל יום שאינו בקו הבריאות קדם אור היום שיר השירים,
וימשיך על עצמו חסד כל אותו היום, והשם יתברך ישלח לו רפואה שלמה מן השמים
|| ועין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נז, שכל הרפואות הן רק על ידי אמונת
חכמים וכו', עין שם, ודו"ק |.

והנה כל החולאות נמשכות מזהמת הנחש, כי מאז נמשכות כל הצרות והמרירות
בעולם, ובפרטיות המחלות והחלאות וכו'. ואמרו בזהר חדש | רות |: בהוא זמנא

דהמלך שלמה גלי שירה שירים זהמא דהאי נחש קדמא דאטיל באדם וחווה
אתפסיקמעלמאי וכו', עין שם; ובזה יובן איזה רמז מסגלת אמירת שירה שירים
לחולה, כדברי רבנו ז"ל, כי תכף ומיד באמירת שירה שירים, נפסקת זהמת הנחש,
שממנו באים המחלות והחלאים. ובפרטיות כי שיר השירים הוא קדש קדשים, כמו
שאמרו חכמינו הקדושים | ידים ג|, שאין העולם כלו כדאי כיום שנתן בו
שירה שירים לישראל, עין שם; ואמרו בזה הקדוש | תרומה קמד|: ובגינך כל
תושב חין דעלמא לא סלקא רעותא לגבי קדשא בריך הואכת שבחתא דא, עין שם; כי
בשיר השירים כלולים כל סודות התורה, ומרמז בו מעמד ישראל בהר סיני כמובא
במדרש. וכפיהנ"ל, שכל החלאות באות מהנחש, יש להסביר מאמרם ז"ל | שבתקמו. |:
בשעה שבא נחש על חווה, הטיל בה זהמה, ישראל שעמדועל הר סיני פסקה זהמתן,
עין שם; על כן מה טוב ומה נעים אמירת שיר השירים לחולה, כי כל החולאת באה
מהנחש, ובאמירת שירה שירים מעורר מעמד הר סיני, ותתבטל זהמתו, ויזכה
לרפואה שלמה, ומה גם שאמירת שיר השירים היא בכלל למוד התורה הקדושה, ואמרו
חכמינו הקדושים | ערובין נד|. : חש בגופו - יעסק בתורה; ועל כן בזכות אמירת
שיר השירים שהוא גם כן בכלל למוד, תמשך עליך רפואה שלמה, ובזכות רבנו ז"ל
שאנו חוסיים בצלו ומציתים אותו; אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו,
וראו לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, ולרקד בכל יום על גדלה שמחה והישועה
הזו, שזכינו להיות בחלקו של רבנו ז"ל, ואנו מאמינים בדבריו הקדושים,
ומשתדלים לקיים. אשרינו ואשרינו, וראוי לאהב את אנשי שלומנו מאד מאד, כי
אצל כל אחד מאנשי שלומנו מאיר אור רבנו ז"ל, אם הוא מתבודד בכל יום ויום,
ומכלשכן אם כבר זכה להיות פעם בציונו הקדוש, ואמר שם את התקון הכללי, שאז
בודאי מעלתו גבוהה מאד מאד, כי חקוקה בו הבטחת רבנו ז"ל שיעשה לו טובה.
אהובי, אחי היקר! אל תדאג כלל, כי בודאי תזכה לרפואה שלמה, העקר תשתדל
להיות בשמחה, כי בפרוש אמר רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד|, שכל
החלאות הבאים על האדם הם מחמת קלקול השמחה וכו', עין שם; ואף שקשה וכבד
עליך עכשול שמח מרב כאבים, אף על פי כן תעשה זאת למען קיום דברי רבנו ז"ל,
שהשמחה היא רפואה גמורה; ועל כן תשתדל בכל מיניאפנים לשמח את עצמך אפלו

במלי דשטותא, כמובא שם בפרוש, עין שם; וזכר מאמרם ז"ל | מדרש רבה, פרשת
האזינו י, א: | מבקש אתהשלא לחוש באזניך, ולא באחד מאיבריך, הטה אזניך
לתורה ואתהנוחל חיים; ועל כן שמע בקול רבנו ז"ל, שבפרוש אמר, שהשמחה היא
רפואה, והשם יתברך ימשיך עליך רחמים שהם רפואה, כמובא בקהלת יעקב:
ר'פ'ו'א'ה' עם ה' אותיותיה ועם הכולל עולהר'ח'מ'מ'ים', עין שם; ויש לומר
בדרך צחות בפרשה זו: בני מררימחלי ומושי, שהתולדות של המרירות הוא מחלי -
מחלות, רחמנא לצלן, ומושי לשון ממשות וחשך, כמו שכתוב | שמות י, כא: | "וימש
חשך" | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קי. | ובאמת כבר אמרו חכמינו הקדושים
| בבא קמא צב: | מחלה זו מרה, ולמה נקרא שמהמחלה, שפ"ג חלאים יש בה, עין
שם; וכן אמרו בזהר הקדוש | פנחסרלד: | לית שרפה וחמימות בכל מרעין דאיבריך
דגופא אלא ממרהכ, עין שם; הרי לך שכל החלאים נמשכים רק על ידי מרה
שחורה, רחמנא לצלן; על כן צריכים להיות בריה לשמח את עצמו בכלמיני אפנים
שבעולם ולא להסתכל על אחרים כלל, כי אם לא תרחםעל עצמך מי ירחם עליך!?
וראוי לנו לחזר ולומר: אשרינו ומהטוב חלקנו, מה נעים גורלנו ומה יפה
ירושתנו, שיש לנו רבי כזה, אשר אנו מוצאים בדבריו הקדושים כל מיני נעם וכל
מיני אור; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.
הדורש שלומך...ב' כג. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא ה'תשל"ו.
שלום וברכה לאהובי, ידידי היקר, האברך השותה ממי הנחלנובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך עם החדושי תורה לנכון קבלתי, ומאד שמחתילקראתם, כי אי אפשר לציר
במחשבה וכו' מעלת האדם הזוכהלהכניס מחו בהאי אורייתא דעתיקא סתימאה, תורתו
של רבנו ז"ל, ולחדש בהם אפלו רק דבור אחד, כי היא זכות נוראה ונפלאהלנשמה
וכו' | כמובא בחיי מוהר"ן אחר המראה של העגול, עין שם |.
מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעםחלקנו שזכינו להתודע
מרבי אמת כזה, ועל כן עלינו לשבח לאדוןהכל על כל החסד חנם שעשה עמנו,
וראוי לנו לחזר הרבה הרבהבספרו הקדוש "לקוטי מוהר"ן", עד שיהיה שגור על
פינו בעל פה, כי כבר אמר רבנו ז"ל | חיי מוהר"ן, סימן שמו, | שספרו הוא אתחלתאדגאלה.

והנה קבלתי מכתב מגיסר... נרו יאיר, וכותב לי שרוצה להדפיס את ה"לקוטי מוהר"ן" מחדש, תראה לסייעו בסיוע שיש בוממש, הן ברצון - לחזק רצונו מאד לבל יפל בדעתו, ולחזקוולאמצו על זה, והן בממון - לעזר לו לאסף ממון ולהלוות לובאפן שלא יהיה לו עכוב מחמת ממון, והן בטרחה, לטרח עמולילך בכל פעם אל המדפיס ואל הכורך, ולמכר ולהפיץ הספרים. כי כל ענין בפני עצמו הוא תקון מיחד, הינו "הרצון" "והממון" "והטרחה". ובאמת ראוי לכל אחד מאנשי שלומנו, שישתדלעל כל פנים פעם אחת בחייו להדפיס את ה"לקוטי מוהר"ן", מאחר שרבנו ז"ל אמר שהוא "אתחלתא דגאלה", וראוי להפיצובכל תפוצות ישראל, ולהדפיסו ולחזר להדפיסו. וצריכים להשתדללנדב בכל בית מדרש שבעולם כמה ספרי "לקוטי מוהר"ן", והיאזכות הרבים גדולה מאד מאד, ועל כל פנים מי שאי אפשר לולהדפיס, יראה לעזר להפיצם; ועל כן כל אחד ואחד מאנשישלומנו, מי שרבנו ז"ל חשוב אצלו, יראה על כל פנים להפיץ אתספרו הקדוש "לקוטי מוהר"ן" בין משפחתו וקרוביו, כי בזהמקרבים את הגאלה. ומחמת טרדות שבת קדש, ההכרח לקצר, ומה גם שאני רוצהלכתב התחזקות לגיסר, על כן אקצר.

ידיך לנצח...

ב' כד. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וארא ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, האברך השותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את מר לבבך לנכון קבלתי, והנה בודאי ספרי רבנו ז"ל בידך - הפך בהם, ובפרטיותב"לקוטי הלכות", ראוי לך להתמיד בהם מאד, ושם תמצא מרגועלנפשך. ואודות מה שאתה כותב, שעדין וכו', כי בכל יום ובכלפעם עוברת עליך מרירות חדשה, וכמעט שאתה משתגע מרב צערויסורים ובפרטיות... וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, בודאי אין אנו יודעים תעלומותדרכיו יתברך, ואת שרש הנשמות וכו', אך זאת אזכיר לך מה שגלהלנו מוהרנ"ת ז"ל |לקוטי הלכות, תפלין, הלכה ה', אות כז|, אשר ישצדיקים אשר שרשם הוא במחשבה עלאה מסוד

הכתר, והם כלולים בנשמות רבי עקיבא וחבריו, ועל כן כל ההתנהגות שמתנהגים עמהם מלמעלה היא רק על ידי מדת הדין, אשר עליהם נאמר |מנחות כט:|: שתק, כך עלה במחשבה; הינו מאחר שהם באים מסודה מחשבה שהיא הכתר, על כן שם צריכים דוקא שתיקה, ולא להקשות שום קשיות, ולדע שהוי"ה הצדיק, ולא לשאל במהנשתנתי מחברי... ואמרו חכמינו הקדושים במדרש |בראשית רבה לב, ג| כתיב |תהלים יא, ה|: "הוי"ה צדיק יבחן ורשע ואוהב חמס שנא הנפשו", אמר ר' יונתן, היוצר הזה אינו בודק קנקנים מרועעים שאינו מספיק לקוש עליהם אחת עד שהוא שוברם, ובמי הוא בודק? בקנקנים יפים, שאפלו מקיש עליהם כמה פעמים אינם נשברים, כך אין הקדוש ברוך הוא מנסה את הרשעים אלא את הצדיקים, שנאמר: "ה' צדיק יבחן", וכתיב |בראשית כב, א|: "והאלקים נסה את אברהם", אמר ר' יוסי בן חנינא, הפשטני הזה בשעה שהוא יודע שהפשטן שלו יפה, כל שהוא כותשה היא משתבחת, וכל זמן שמקיש עליה היא משתמנת, ובשעה שהוא יודע שהפשטן שלו רע, אינו מספיק לקוש עליה אחת עד שהיא פוקעת, כך אין הקדוש ברוך הוא מנסה את הרשעים אלא את הצדיקים, שנאמר: "ה' צדיק יבחן", אמר רבי אלעזר, משל לבעל הבית שהיו לו שתי פרות, אחת כחה יפה ואחת כחה רע, על מי הוא נותן את העל, לא עלזו שכחה יפה? כך הקדוש ברוך הוא מנסה את הצדיקים, שנאמר: "ה' צדיק יבחן" וכו', עין שם; ולדעתי, כשתעין שם ב"לקוטי הלכות" ובמדרש, תמצא תרוץ מספיק על כל קשיותיך. ובאמת אמין לי, שיש נסתרות כאלו בעולם, מה שאין בני אדם יודעים וכו', ובפרטי פרטיות בענין שרשי נשמות ישראל וכו' וגלגוליהם וכו', מי יודע ומי יכול לשער וכו', כמובא בספרה גלגולים ובזהר הקדוש פרשת משפטים, עין שם; כי בודאי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, ומנהיג את עולמו בהשגחה פרטי פרטית, וכל הסבובים והדרכים וכו', המריבות והיסורים וההרפתקאות וכו', הכל בחשבון מדיק כי אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה |מסכת חלין ז:|, ואפלוריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה |ברכות נח.], וכל תנועה ותנועה שלה אדם משגחת בהשגחה נפלאה, והשם יתברך משגיח עליו בפרטיות ומנהיגו ומוליכו כפי הברורים והשעשועים

והתקונים שתלויים בנשמתו בפרטי פרטיות וכו', ודבר זה לא יכילהו
הרעיון, וכשידע ידיעה זו, זו נקראת ידיעה שלמה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק
א', סימן ד', |, שיודע, שחסד ודין הם אחדות אחת, בסוד | משלי ג, יב: | "את אשר
יאהב ה' יוכיח", ויודע שהכל מאהבה שהשם יתברך אוהב אותו, וידיעה זו נקראת
דעת דמשה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נו, |, לידע שהכל ממנו יתברך,
שהדעת הזו היא מעלמא דאתי, מקוה העליונה. ויש לומר, שעל כן מ'ש'ה' ראשי
תבות | תהלים לג, יד: | "מ'מכון ש'בתו ה'שגיח", כי זהו עקר דעת דמשה, לידע
כיהשם יתברך משגיח עליו בפרטי פרטיות, ויש סודות ורזי דרזין בכל הליכתו
ובכל עניניו בפרטיות, היכן שיהיה ביום זה ובשעה זו וברגע זה, ואת מי יפגש
ומה יעבר עליו וכו' וכו'; ועל כן למהתפל כל כך בדעתך בכל פעם מחדש?! הן
אמת שבכל פעם מתחדשים עליך צרות ויסורים חדשים, אך בנקל לאדם לקבלם, כשיודע
שהכל ממנו יתברך | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנ. |.

והנה אודות שנתת סטירת לחי בבית הכנסת לאברך שצער אותך ובזה אותך מאד מאד,
בודאי הסכלת, כי דיקא אז היתה לך שעת הכשר לבטל את עצמך לגמרי אליו יתברך
בלב אמת, ולהתחבא במקום פנוי שאין שם בני אדם ולדבר עמו יתברך וכו', אך
העבר אין, ואין כדאי לבלבל את עצמך בזה, ומכל שכן לפלבדעתך בעבור זה, כי
בודאי גברא קטילא קטליתל | "ער האט פארדינט דעם פאטש"מ. | פעם אחת אמר רבנו
ז"ל: און א מאל גיטמען א פאטשנ, ומוהרנ"ת ז"ל אשר מחמת שכל דבור שיצא
מפירבנו ז"ל היה אצלו יקר מאד מאד, ושמר על זה מאד מאד, על כן קימו פעם.
שפעם אחת היה בבית המדרש, והיה שם אחד מאנשי שלומנו, ואמר תהלים בבכיות
עצומות, וגם היה שם אחד שלמדאז גמרא, וצעק לזה שאמר התהלים: "תפסיק, כי
אתה מבלבלאותי", והלה לא הפסיק, והלך וחסף את התהלים מידו, ואז ברגעה הוא
נכנס במחשבתו של מוהרנ"ת ז"ל הדבור מרבנו ז"ל - "אוןא מאהל גיט מען א
פאטש", ונגש אל זה שחסף התהלים, ונתן לוסטירת לחי | פאטש |, והלה נבהל,
והחזיר לו את התהלים. רואים מזה ענין נפלא. ועל כן מה שעבר - עבר, ומכאן
להבא תשמראת עצמך מאד ואל תרים יד על חברך אפלו שמצער אותך עדמאד. ובאמת
צריך להרגיל את עצמו גם בבית לא להכות אתהילדים, אף שהדבר בא בקשי

ובכבודות רבה, כי הם מצערים אתאביהם ומהפכים את הבית וכו', וממררים את החיים וכו', אף על פי כן כבר אמר רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל: "א קינד שלאגטמען?! "ס וכשיש לאדם צער, העקר לברח אל התורה ואל חדושים דאוריתא | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה|, וזה ידוע שעל כל מישעוברת מרירות יותר גדולה וכו', ומבטל את עצמו יותר אליויתברך, הוא דיקא זוכה לחדושים רבים. ורואים ממוהרנ"ת ז"ל לבעצמו, שעברו עליו יסורים מרורים כל ימי חייו - הן בביתו והן מהמתנגדים עליו מבחוץ ומבפנים, והשם יתברך נתן לו כח ברזל, וברח תמיד אל התורה הקדושה, ועל כן זכה לחבר כל כך רבויספרים, וכן צדיקים אחרים שרואים שהשאירו הרבה ספרים, זההיה מהסבה הנ"ל המובאת בהתורה: "ויאמר בעז אל רות", כיעל ידי חדושין דאוריתא מקררין צמאון הנפש, וכל מה שאדם זוכהלבטל את עצמו אליו יתברך ביותר, כמו כן ממשיך יותר חדושתורה, "וזה סימן שפעל על ידי היסורים וקבלם כראוי - כשזוכהאחר כך לחדושין דאוריתא וכו', עין שם".

ובאמת ראוי לברח מכל העולם, ולהיות רגיל להחביא אתעצמו בסתר צל כנפיו יתברך, לדבר הרבה עמו יתברך, וכל מהשעוברת עליו יותר מרירות מבני אדם, אל יתועד עמהם כלל, רקיחביא את עצמו אצלו יתברך ולא יהיה לו עסק עם אחרים כלל, מאחר שמפילים אותו ומחלישים דעתו ושוברים רוחו וכו'. וכבראמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות בוששה, סימן כא|: כשהכל מבזין אותך, ועושין לך צער - תדם, ולא תצא מפתח ביתך, כי רק זוהי העצהלהחביא את עצמו בתוך ביתו, וישקד בתפלה והתבודדותובשעורים כסדרן בכל חלקי התורה הקדושה. ואם תאמר למה מגיעלי כל זאת, צריך שתדע מה שאמר רבנו ז"ל |שם, סימן יח|: כשאדםמחרף ומביש אותך, והוא אינו אויב לך, תשא ותסבל את הבוששה, כי זה מן השמים בודאי - שיחרף אותך, ובזה הבזיון תהיה נסתרונחבא מן השטן שהוא שונא אותך, והוא מגדיל את עצמו תמידעליך, ועל ידי זאת הבוששה שתסבל ממי שאינו אויב לך, על ידי זהלא יגדיל עליך השונא השטן. ובאמת יש בכל אלו הענינים נפלאותתמים דעים, ואין אתנו יודע עד מה, רק ראוי לנו לחזר בדברי רבנוז"ל, ולקיים מה שהוא מזהיר אותנו, ואנו צריכים לילך בדרכו |עיןהיטב בספר המדות, אות

מריבה, סימן יח|: כשיש לאדם שונאים, והוא מחפש בכל מיני חפוש למצא להם
אהבה, על ידי זה יהיו כאפסוכאין | עוד שם, סימן יט|: כשיש לאדם אויבים,
ואינו חושב איך לנקסבהם, אלא הוא דבוק בשמחת השם יתברך, על ידי זה
הקדוש ברוך הוא נותן לו כח לנקם מהם, | עוד שם, סימן כט|: מי ששומעחרפתו
ושותק - נקרא חסיד, והקדוש ברוך הוא שומר את נפשו, | עוד שם, סימן לג|:
על ידי ודוי יתבטלו מעליך מחשבות שונאין, | עוד שם, סימן לט|: מי שיש לו
שונאים, יאמר כל היום תפלות ובקשות, ואל יפסק פיו מתפלות ובקשות,
על ידי זה יושיע לו הקדוש ברוך הוא, ואויביו יבשו, | עוד שם, סימן מו|: מי
שמתפלל כל היום, על ידי זה באה בושה על אויביו, | עוד שם, סימן פו|: מי
ששומעחרפתו ושותק, על ידי זה מתבטלות ממנו רבות רעות שהיו ראויות לבוא עליו.
חמדת לבבי! יש ויש להאריך בכל זה, וראוי להאריך בזה, ולהראות לך כי הכל
לטובה גדולה, ומה אתה יודע אילו דינים ומקטרגים יש עליך למעלה ... ועל ידי
אלו הרדיפות והחלישות והדעת אתה נצול מהכל. העקר להכניס את עצמו לגמרי אל
תורהאמונה הקדושה, ולבטל את עצמו לגמרי בו יתברך. ואמר רבנוז"ל | שם, סימן
נד|: מי שיש לו אמונה, אינו ירא מאויבים. ובספרהמדות | אות בושה, סימן ט'
איתא: תציר לפניך אותיות אמונה, ובזהלא תבוא עליך שום בושה; כי כשאדם
מכניס את עצמו לגמריבתוך האמונה, אז הוא בבחינת שנה וניחא | עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לה|, ושום בריה לא יכולה ליגע בו לרעה, חס
ושלום, מאחרשמסתיר את עצמו בו יתברך. וצריך שתדע, כי האדם בסכנה גדולהבכל
עת ורגע, ובפרטיות כשיש עליו דינים ושונאים וכו' וכו', שלאיפל בנוקבא
דתהומא רבה מרב חלישות הדעת וכו'; ועל כן, חמדתלבבי, החזק את עצמך בו
יתברך יהיה מה שיהיה, ותהיה רגיל רקלדבר עמו יתברך, ואל יכנסו בך שום
קשיות וספקות בו יתברך, ותהיה כל כך רגיל בתפלה, עד שלא תוכל כבר להיות
בלי תפלהאפלו שעה אחת, תמיד תאחז את עצמך בו יתברך, ובפרט כשיהיהלך הכרח
להתועד עם שונאין, אז תרבה בתפלה והתבודדות, ולא תפסיק לרגע, ואל תתביש
כלל מפני המלעיגים, כי חייך קודמיםלחיייהם, וכל מה שיצערו ויבזו אותך,
תבקש יותר ממנו יתברך:

”רבנו של עולם, זכני שאזכה לדום ולשתק לכל מבזיומחרפי, ולא אענה להם שום דבר, ועל ידי זה אזכה להכניע אתהדמים הרעים שיש אצלי. אבי שבשמים, מחל לי על חטאיועוונותי ופשעי, שחטאתי, עויתי ופשעתי לפניך מנעורי עד היוםהזה, ובזכות אלו הבזיונות והשפיכות דמים שעוברים עלי, אזכהלהנצל מענשים קשים ומרים המגיעים לי, רחמנא לצלן, על מעשיהרעים. זכני שאזכה לבא אל בטול אמת, עד שלא יכנס באזני שוםקול מחרף ומגדף, רק אזכה לשמע אז את קולך הקורא אותי לשובאלך; אבי, אבי, ראה בעניי ושא לכל חטאי, זכני שיאיר בי אורקהאין סוף ברוך הוא, ואור ראש צדיקיך, ואור תורתך הקדושה, ואזכה לחזות בנעם זיו כבודך מעתה ועד עולם, אמן כן יהי רצון”.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין כדאי לפל כל כך בדעתו, אדרבה, אם היית יודע מעלת הלב נשבר למעלה, אז היית שושמח מאד מאד, והיית סובל על הכל; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה המלמד אותנו עצות נפלאות כאלו. תציר בדעתך מה היית עושה בלעדי עצותיו הקדושות, ראה גסראה כמה בני אדם עדין חולקים עליו ומזלזלים בדבריו, ואתה זכיתלהיות בחלקו, בזה לבד כדאי וראוי לך לשמח עד מאד, ואפלו אםעדין עוברת עליך מרירות גם מבפנים, צריך שתדע שבודאי הכללטובה, ואין אתנו יודע עד מה. אשרי האיש הבורח בכל יום רקאליו יתברך ואל התורה הקדושה, ואז אין לו ממי לפחד כלל, וכלאלו הדבורים שמובא... שאין לאדם שיכות להשם יתברך וכדומהפתויים ושטיות כאלו המפחידים את האדם, הכל הבל, הבל הבלים שאין בו ממש, אפלו שנדפס כבר בספר, כי לאו מר בר רב אשיחתים עליה, ואנו אין לנו אלא דברי ב”ן שמח”ה הנכלל במקו”רהשמח”ה, העוסק לקשרנו אל שר”ש השמח”ה; ועל כן מה לךלהתבלבל ממה שכתוב בספרים שלא נכתבו ברוח הקדש כלל, כאשר היודע תעלומות בעצמו יודע זאת וכו’, ואין להאריך בעניניםדקים ורוחניים כאלו, וצריכים לבקש הרבה ממנו יתברך, שספרשלא נכתב ברוח הקדש, לא יבא לידי, כדי שלא יקלקל אותי... חמדת לבבי! ראה גם ראה את גדל השנויים הנעשים אצל כלאדם, מי היה מאמין לפני כמה שנים על ... נרו יאיר, שיעבר עליומה שעובר עליו עכשו, רחמנא לצלן, אבד את כל עשירותו באפןרע מאד, רחמנא לצלן, שיהיו עליו משפטים

מהמלוכה וכו', נאבדוממנו אשתו ובנו, רחמנא לצלן, בשנה אחת, ועכשו הוא
מיאשלגמרי, ואף שאיני מכירו כל כך, אף על פי כן סבב השם יתברך ודברתי עמו
הרבה, ולא הועיל כלום, כי נפל בעיניו מאד מאד, ואזהתחילה להאיר לפני עיני
אמתת עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, ואיך הן שיכות לכל אדם, אדרבה על מי
שעובר ביותר וכו', הואמכרח וצריך להדבורים ביותר, ואף על פי כן רואים איך
שטחותעיניהם מלראות נוראות נפלאות כאלו, היש עוד ספרים המחזקים ומאמצים את
האדם ומקרבים את לבנו לאבינו שבשמים כספרירבנו ז"ל?! היש עוד רחמן נפלא
בעולם כרבנו ז"ל?! אשר הואמבין כל כך את כל אדם שבעולם, ויש אצלו עצות
נפלאות כאלווכו', אך מה נעשה, כי הבעל דבר ערבב מאד מאד את העולם, וידברו
מהכל רק לא מרבנו ז"ל ומעצותיו הקדושות, ותהיה העלמהגדולה כל כך, עד שלא
ידעו היכן משה והיכן אהרן, ובן המלךיהיה נעשה העבד, ובן השפחה יהיה נעשה
המלך וכו' וכו'. מהנאמר ומה נדבר, על כל פנים מאחר שחמל עלינו השם
יתברך בזכיות חנם ופתח את עינינו, ראוי לנו להתמיד בספריו הקדושים, ולהחיות
את עצמנו בהם, ולקים עצותיו הקדושות והנוראות, לשמח את נפשנו בכל מיני
עצות ואפנים שבעולם, ואם אמנם גסבין אנשי שלומנו התחיל השטן לרקד - מה
לעשות, צריכיםלהתועד רק עם תמימים, ולדבר עמהם רק מרבנו ז"ל,
ובודאיעל ידי זה נזכה שיאיר אצלנו אור רבנו ז"ל, שהוא אור שבעתהימים,
ואשר על ידו יכולים להתחיל לחיות חיים טובים. ונא ונאלברח מכל מיני מחלקת
וסכסוכים ופוליטיקה של שקר וכו' וכו', כי די לנו מצרות נפשנו, ולמה להכניס
את עצמנו בצרות חדשות, אשר עוקרות את האדם משני העולמות, כי כבר אמר רבנו
ז"ל |ספרהמדות, אות מריבה, סימן ב':| מי שרודף את חברו,
הקדוש ברוך הואמביא עליו רעה, כדי שישכח את חברו מלרדף אותו; ועל כן
האםחסרות לנו צרות, שנחפש אחר צרות חדשות, רחמנא לצלן?! ואףשחדשים מקרוב
באו, ואמרו שמצוה לרדף... וכו', כדאי לברחממצוות כאלו, והשם יתברך יעזר
לך שימתקו ממך כל הדינים, וכלשונאיך יפלו תחתך, ותזכה לחזות בנעם הוי"ה,
וכל חבריךיעזרוך.
הדורש שלומך באהבה רבה...

ב' כה. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, ידידי היקר, האברך הרוצה להאיר נפשו באור האורות היוצא משלש ראשונות דעתיקוכו', נחל נובע מקור החכמה הקדומה וכו' ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, והנה להשיבך על פני הכתב כמעט שאי אפשר, ובפרט שכבר נסתבכת בסבוך כזה... וכו', היה ראוי לך לעשות איזה דרך להתועד עמי, וביחד פנים אל פנים נדבר מזהבאריכות גדולה, ואם ירצה השם, תצא מהכל. אל תדאג כלל, כיזה כלל, אשר אין צרה בעולם שלא יוכל האדם לצאת ממנה, ובפרט שכבר הקדים לנו השם יתברך רפואה קדם למכה, ושלח לנו את רבנו ז"ל בעולם, אשר על ידי עצותיו הקדושות יכולים לצאת מכל מיני סבוכים רעים שנסתבך האדם יהיה איך שיהיה וכו', כי הצדיק הוא הרחמן האמתי | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז', והוא ממשיך את רחמנותו יתברך אלינו, ומורה לנו את הדרך לילך בה, כי הוא נקרא "אבוקה" של אור, כי הוא אביק באור התורה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'; ועל כן מי שזוכה להאיר נפשו באורו הגנוז, אז זוכה לבטל ממנו מדת העצבות והעצלות המכלה את האדם בגשמיות וברוחניות. כי עקר נשיכת הנחש הוא עצבות ועצלות | עין שם, סימן קפט', וכשאדם עצב ועצל, כמעט שישתגעלגמרי, רחמנא לצלן, ומה גם שנכנסות בו בכל פעם מחשבות רעות וספקות מגנים, רחמנא לצלן, עד שרוצה לאבד את עצמו לדעת, רחמנא לצלן, וכן אלו שנשתגעו, רחמנא לצלן, וכן אלו שהמיתואת עצמם, רחמנא לצלן, היה רק מרב העצבון שנתפשט עליהם, עד שנתמררו חייהם כל כך ואבדו עצמם לדעת, רחמנא לצלן, ואפלו אלו שלא המיתו את עצמם, על כל פנים הם מתים חיים | לעבעדיגע טויטע, כי מר להם מאד מאד, ויושבים בחשך וצלמות, עולם הפוך לפנייהם, הם תמיד בכעס ובקפידות, ושרויים בפחד ויראות חיצוניות תמיד, כי | ספר המדות, אות עצבות, סימן ד': על ידי דאגה בלב, נופלת על האדם אימת מות; ועל כן עקר עבודתנו בזה העולם היא לקרב את עצמנו אל הצדיק האמת, שהיא אנקרא "אבוקה" של אור, ועל ידו נזכה שתאיר בנו השמחה האמתית, כי | שם סימן כו': קרבת הצדיקים משמחת את הלב; וישלומר, כי לכן אנו מבדילים במוצאי שבת קדש

באבוקה דוקא, כיבשבת מאיר אור הצדיק האמת, שהוא גלוי שכינה, ואנו צריכים להמשיך קדשת השבת, שהיא קדשת הצדיק על ששת ימי החל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'|, על כן אנו מבדילים באבוקה דיקא, שהוא אור הצדיק, שאביק באור התורה, להמשיך על עצמנו האורה כל השבוע. והנה איתא, שתבת "אבוקה" עולה בק"י, וישלומר על פי דברי רבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ו'|, שצריך לכל אדם, שיהיו לו שתי בקיאות: בק"י ברצוא ובק"י בשוב; הינושיראה להתחזק בכל מיני מצבים שבעולם, הן שכבר יזכה לאיזומדרגה בקדשה, אל יעמד שם, רק ישתדל תמיד לעלות מעלה מעלה, ומכל שכן כשעדין מנח בעמק הרע והחשך, ואפלו עדין עובר עליו מה שעובר, גם שם יחזק את עצמו מאד מאד. וכשישלו שתי בקיאות אלו, אז דיקא יכול לילך בדרך התשובה, עין שם; כי באמת בזה העולם האדם בסכנה גדולה בכל פעם, מרב מרירות והרפתקאות שעוברים על כל אחד ואחד בפרטי פרטיות, ועל כן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם |נישט פאלין ביי זיך|, לאלפל בדעתו ולא לשבר רוחו. ואת הבקיאות האלו מקבלים רק על ידי הצדיק האמת; ודבר זה רואים בחוש, כי רק מי שאוחז את עצמו ברבנו ז"ל באמת, אז אפלו אם הוא היה מנח בעמק החשך וכו', סוף כל סוף יצא משם, וחזר בתשובה, ונתעלה בתכלית העליה |כמובא אצלנו ספורים רבים מאנשים שהיו קדם בנוקבאדתהומא רבא, ואחר כך על ידי רבנו ז"ל נתעלו בתכלית העליה וכו'|; ועל כן "אבוקה" עולה בק"י ב' וכו'; שעל ידי הצדיקהאמת שהוא אביק באור התורה, מקבלים שתי הבקיאות. וזה מה שאמרו חכמינו הקדושים |ברכות מג:|: אבוק"ה כשנים לענין בטולהשדים, עין שם; ומבאר בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן נד|, כיהשדים הן הן הדמיונות המסבבים את המח, ואין מניחים לזכות בעלמא דאתי; ועל כן על ידי אבוק"ה, שהוא אורו של הצדיקהאמת, שהוא כשנים, סוד שתי הבקיאות, על ידי זה נתבטלים לגמרי, והבן.

ובאמת תדע, אחי היקר, שכל אלו הדבורים אינם רמזים וחדושי תורה, רק צריכים לילך עמהם, ואף שמצבך נראה, חסושלום, נואש בעיניך וכו', על כל פנים תדע שיש בני אדם שעבר עליהם פי אלף ויותר ממך, ועדין הם מתקיימים בעולם,

ואינם רוצים לאבד את עצמם לדעת, רחמנא לצלן; ובפרט בדורנו זה, רבם שהיו במלחמת העולם השנייה, עברו ענויים ויסורים ומרירות כזו, אשר לא עברו על שום בן אדם מיום ברא אלקים אדם על האדמה, כי בעיניהם ראו איך שטבחו וחנקו ושרפו וסקלו את אביהם ואמם, אחיהם ואחיותיהם, בניהם ובנותיהם וכל משפחתם במיתות משנות, רחמנא לצלן, אשר לא תוכל מחשבת האנוש אפולוציר, וגם עמם עבדו עבודת פרך בקור וחם, בלי אכל ובלי מיסוכו', ושאר מיני יסורי הגוף והנפש שעברו על כל אחד ואחד בפרטי פרטיות, כאשר כבר מפרסם קצת דקצת בעולם וכו', ואף על פי כן רואים סוף כל סוף כשהשם יתברך עזר להם לצאת מגיא צלמות וכו', עדין עומדים בתמתם, ובנו בית שנית, והקימו דורות חדשים, ומתנהגים על פי התורה הקדושה, ולא עולה על דעת שום בריה מחשבות כאלו שעוברות עליך וכו', והדבר מנפלאות תמים דעים, בני אדם שעבר עליהם כבר בחייהם כל כך וכו', מתחילים עוד פעם, ולא נופלים בדעתם כלל. וצריך שתדע, שזהו עקר חשיבות של ישראל עם קדוש, יותר על כל אמהולשון, וזה בעצמו מורה על קשירת נשמותיהם בשרשם העליון, ואיך שישאל עם קדוש הם בני השם יתברך ממש, כמו שכתוב | דברים יד, א': "בנים אתם לה' אלקיכם" וגו', והבן הוא מחשבתושל האב ודו"ק. ועל פי כל האמור, יובן היטב דברי האור החיים הקדוש, שהקשה מהי הסמיכות של הפסוק: "בנים אתם לה' אלקיכם", אל "לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת", ופרש, שבמיתת איש אין אבדה למת, אלא הרי הוא דומה לאדם ששלח בנו לסחורה לעיר אחרת, ולימים שלח האב אחר בנו, ואין העדר הבן אלא מן המקום שהלך משם, אבל על כל פנים ישנו, ואדרבה לטוב לו, שחזר הבן אצל אביו שהוא מקור החיים, ועלזה אין לנו להתגודד ולשים קרחה, מה שאין כן העכו"ם, שלא נקראו בנים לה', ועל כן עליהם ידו כל הדוויים ביום מיתתם, עין שם; הינו כי כשאדם דבוק בו יתברך, אז אפלו שמת, הוא כאחד שחזר אל אביו, ועל כן אין מה לבכות עליו, מאחר שגם אנחנו בקרוב נחזר אליו יתברך, ולעת עתה אנו עוסקים במסחר שנצליח על ידו לנצח, והם תורה ומצוות ותפלה, שירות ותשבחות ותבודדות, מה שאין כן עכו"ם, הם בתכלית הפרוד, מה שיש איזה ענין של לחזר אל האב, כי הם תכלית הגשם, ויש להארך

בזה אראין הפנאי.

על כל פנים איך שהוא, חמדת לבבי, העקר להיות רגיל לשכחהעבר, ולעשות התחלה חדשה, וזה שכתוב |איכה ג, כג|: "ח'דשים לב'קרים ר'בה אמונתך", ואיתא בדברי האריז"ל |שער הפסוקים איכה|: "ח'דשים לב'קרים ר'בה" ראשי תבות ר'ח'ל', כי השכינה הנקראת ר'ח'ל' מתעברת בכל לילה מן נשמת הצדיקים, ובבקר יולדתם חדשים, עין שם; והענין, כי בודאי עובר על כל אחד בכל יום מהשעובר, ובפרטיות על הצדיקים, עליהם עובר יותר ויותר, כי כלאחד מישראל אפלו צדיק גדול, צריך שיהיה לו איזה צער בכל יום, וגם מי שדעתו יותר גדולה, צערו גדול ביותר, בבחינת |קהלת א, יח|: "יוסיף דעת - יוסיף מכאוב" וכו' |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עז|, אך החלוק הוא, כי כשעוברת איזו מרירות על אדם פשוט, על ידי זה נתרחק יותר ממנו יתברך, ונופל לקשיות ולספקות, ולבונתעקם בעקמומיות גדולה וכו', רחמנא לצלן, עד שאינו רואה עצהלעצמו, רק לאבד את עצמו לדעת, רחמנא לצלן, רחמנא לצלן, אבללא כן הצדיקים הגדולים, שכל מה שעובר עליהם מרירות יותרגדולה, הם בורחים יותר אליו יתברך - הן בשיחה זו תפלהובקשה והן ביחודי שמות וכו', והן בלמוד התורה הקדושה, והןבחדושין דאוריתא, וכל מה שעובר עליהם יסורים וצרותוהרפתקאות ביותר, הם בורחים אליו יתברך יותר, עד שהם מוכניםלמסר נפשם אליו יתברך בכל עת ורגע ממש |אשריהם ואשריחלקם, יהא חלקנו עמהם תמיד|; ועל כן נשמות קדושות כאלו, הםמעלין מיין נוקבין להשכינה, והיא מתעברת מהם, הינו שעל ידיעבודתם הם גורמים לאורות חדשים ועולמות ויחודים חדשים, ועל ידי זה בבקר ילדתם מחדש, שהם קמים בכל פעם במחיןחדשים, והם זוכים לעבדו יתברך בכל יום ויום בתוספת קדשהודעת ומחין וחיות חדשים, מה שאין כן אלו שאין בורחים אליויתברך, להם מר מאד מאד, כי נתמרר הלב ונתעקם הדעת בכל פעםיותר ויותר, רחמנא לצלן, ואצלם נתהפכת השכינה שהיא ר'ח'ל'אל |בראשית ד, ז|: "ל'פתח ח'טאת ר'ובך", כי לא די שאינםמתחדשים בכל בקר לעבד אותו יתברך, כמו שכתוב |איכה ג'|: "ח'דשים לב'קרים ר'בה אמונתך", אלא הם קמים בכל יום ויום, ומדברים כל העולה על רוחם, אשר מזה עקר הצער, כמו שאמררבונו ז"ל |ספר המדות, אות

עצבות, סימן ב': לרב בא הצער לאדם על ידי דבורו, ודבר זה רואים בחוש, כי מה שעובר על כל אדם מה שעובר הוא מסבת הדבור, כמו שפרש רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח|: "רוח סערה עשה דברו" |תהלים קמה, ח|, עקר הרוח סערה שנתהוה במח האדם הוא רק על ידי הדבור, עין שם; ובפרטהמרירות והעצבון באים רק מיאוש, עד שאינו מאמין, שעוד יש לותקוה, ועל כן מתגבר לדבר כל מה שעולה בדעתו, ומה נתהוה עליו? המרירות ביותר ויותר. מה שאין כן, מי שמקרב אל רבנו ז"ל באמת, והוא מכניס בו בכל פעם תשוקה חדשה, ואפלו שנפלכבר לעמקא דתהומא רבא ממש, ואפלו וכו' וכו', כי הצדיק עומדבין שמד לרצון |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רטו|, אפלו אותנהנשמות שנפלו כבר בירידה כזו וכו', אף על פי כן מגדל נפלאותכח הצדיק האמת, הוא מעלם עד תכלית המדרגה העליונה, שהואסוד רצון. ועל פי זה יש לומר מה שמובא בכתבי האריז"ל בכונת"אשרי", ל'כל ח'י ר'צון, ראשי תבות: ר'ח'ל' וכו"ל; כי זהו עקרשלמות הצדיק האמת, שמכניס רצון חדש לכל חי, ובונה מזהקומת השכינה הנקראת ר'ח'ל', והבן.

על כן, אהובי, אחי, כלך ממחשבתך... וחזר אל רבנו ז"ל, שהוא הוא האבוקה של אור, ועל ידי זה תתבטל ממך קלפתהעצבות והעצלות |עין שם, סימן ד'|, ותתחיל לחיות חיים חדשים לגמרי; ועקר ההתקרבות אליו צריך להיות בתמימות ובפשיטותגמורה, וצריכים לשמשו בתמימות ובפשיטות גמורה, ולהיות אצלובכל פעם, ולשמע תורה ממנו. ואיך זוכים לזה? כשאדם מסלקדעתו וחכמתו לגמרי, זו נקראת שלמות ההתקרבות |עין שם, סימןקכג|, אז פותח את ספרו בכל פעם מחדש, ושומע תורה ממנו, ומקים מה שאמר בלי שום חכמות, וכן כשזוכים להפיץ ספריוהקדושים בעולם, ולעזר בבית המדרש הנקרא על שמו |לסדר אתהספרים ולנקות ולתקן וכו'|, כל זה בכלל שמוש הצדיק, אז ברבותהזמן יאיר עליך אור נפלא מרבנו ז"ל ממש, אשר לא טעמת מימך, וכן יוסיף אצלך האור בכל פעם, ומדי יום ביומו תפתח את ספרושל רבנו ז"ל, ותלמד בקביעות, ותאמר לעצמך: "אני רוצה לשמעמה שרבנו ז"ל אומר לי עכשו" וכו', וכן לשאל לעצמו בכל יוםמחדש: "במה אני יכול לשמש היום את רבנו ז"ל? איזה שמושיש היום? האם

בית המדרש הנקרא על שמו נקי? האם הספרים מסדרים? האם אין לתקן את הספסלים?
האם יכולים היום לדבר עם מישהו מתורתו הקדושה? האם אפשר היום להפיץ
ספריו הקדושים? "וכו' וכו'.

חמדת לבבי! גיב זיך אין גאנצען איבער צום הייליגען רבי'ןע, ואל תסתכל על
שום מונע ולץ, מה לך עמהם, ותראה לדבר עמויתברך בכל יום ויום מחדש, ותעשה
לעצמך שעור בגמרא כסדרן ובשלחן ערוך כסדרן, ועוד במה שתראה, ואז סוף כל
סוף תצא מצרותיך וכו'. וכל זה כתבתי לך רק בקצור, ואם ירצה השם, כשנתועד
יחד פנים אל פנים נדבר באריכות, העקר לא להתפחד משום דבר ומשום בריה, כי
בודאי יתקן הכל בכחו של רבנו ז"ל, אשר הבטיח להשם יתברך לתקננו בתקון
נפלא, אשרינו ואשריחלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.
הדורש שלומך...

ב' כו. בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר בא ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידיה יקר, האברך השותה
ממי הנחל נובע מקור, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.
מכתבך על ידי הבחור... נרו יאיר לנכון קבלתי עכשו. והנהאם אמנם כבר
כתבתי היום מכתב ל... נרו יאיר, ותאמין לי שרחמנות גדולה עליו, כי כתב לי
באריכות גדולה, ובכל פעם מזכיר שאין לו כדאי החיים... וכדומה לשונות של
שטות כאלו, רחמנא לצלן, ואף שההכרח לדון אותו לכף זכות, כי אין אדם נתפס על
צערו | בבא בתרא טז: |, אך לא כך קבלנו מרבנו ז"ל כידועלך, "מען טאר זיך
נישט פארלירען אפלו אין די ערגסטע מצבים שבעולם, רחמנא לצלן", אדרבה,
למצא את ההרחבות ברוחניות ובגשמיות. וכמובא באריכות בספר "מקור השמחה",
הבנוי עלענינים אלו, איך שבמצב הכי גרוע אסור לפל בדעתו, רק לעשות כל מיני
פעלות שבעולם להחיות את עצמו, ולשמח את נפשו להיות אך ורק בשמחה עצומה, כי
לא לעולם יטש ה', וסוף כלסוף בודאי יתקן הכל, ואין הקדוש ברוך הוא בא
בטרוניה עםבריותיו | עבודה זרה ג. | יהיה איך שיהיה, אפלו אין לאדם רק
נקדה אחת מנקדת יהדותו, גם כן ראוי להחיות את עצמו בזה, ולשמח בזה מאד מאד,
מכל שכן וכל שכן, שאפלו הריקנים שבך מלאים מצוות כרמון | ברכות נז. |, ובפרט

על ידי העצה הקדושה שגלה לנו רבנו ז"ל, שהוא שרש נשמת משיח, והיא דרך התפלה וההתבודדות, להיות רגיל לדבר עמו יתברך, בזה האדם יכול לעברכל ימי חייו בטוב ובנעימים, כי כשאדם רגיל לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות בין ברוחני ובין בגשמי הוא מספר ומדבר רק עמו יתברך, אדם כזה כבר אינו צריך לשום בריה שבעולם, די לו בו יתברך, אך עקר ירידת ונפילת האדם על ידי שמדבר דבורים של מה בכך, כל העולה על רוחו, ומכל שכן כשנכשל בדבורים אסורים, כגון: לשון הרע וקללות, רחמנא לצלן, אז עוקר את עצמו לגמרי ממנו יתברך. ואמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות עצבות, סימן ב'|: לרב בא הצער לאדם על ידי דבורו. ועין במדרש רבה פרשה זו |בא| על פסוק |ישעיה מ, כח|: "לא ייעף ולא ייגע" - במה אני יגע? במי שהוא מכעיס לפני בדברים בטלים, עין שם; אשר מזה יוצאות כל הרעות והיסורים. ובאמת כתיב |קהלת ו, ז|: "כל ע'מ'ל' אדם לפיהו". ואמרו בזה הקדוש |ויקרא מב|: בגין פיהו דלא נטיר ליה. ויש לומר ע'מ'ל' ראשי תבות: מ'אבד ע'צמו ל'דעת, רחמנא לצלן; כי אין עוד יסורים כמו שהאדם גורם לעצמו על ידי דבור פיו, שמדבר כל העולה על רוחו, ורבנו ז"ל אומר |ספר המדות, אות מריבה, סימן לה|: מי שהוא עצור במלין, לא יוכל אותו שום אדם. וצריך שתדע, כי דברי רבנו ז"ל צריכים לילך עמם, ולא שיהיו אצלו כמו מאמרים וחדושים יפים וכדומה, העקר לילך בהם ולקיים בתמימות ובפשיטות, ואל תסתכל בזה העל שום לץ |אפלו שיהיה בין אלו המסתובבים בין אנשי שלומנו|. ובאמת תדע, כי זכני השם יתברך לשמש כמה מגדולי אנשי שלומנו, וראיתי והשגחתי עליהם, איך שכל תנועה שלהם וכל הנהגתם - הכל על פי דברי רבנו ז"ל, אשריהם ואשרי חלקם! לזאת ראוי גם לנו להתחיל התחלה חדשה על כל פנים מעכשו, לשקד בספרי רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה. והעקר לקיים כפשוטם, וכל קטב מכתבינו וחדושינו צריך להיות רק באפן הזה - לחתר ולסלסל בדברי רבנו ז"ל ותלמידינו, ולהזכיר לעצמנו שנזכה לקיים כפשוטו. ואודות קדשת הדבור, יש ויש להאריך בזה, כי הוא עקר גדול בקיום האדם בגשמיות וברוחניות, ובפרט מי שנתמרר כבר חייו, עד שמדבר דבורים כאלו, שהוא מוכן להיות מ'אבד ע'צמו ל'דעת, רחמנא לצלן, שזהו בעצמו בא מסבת

ע'מ'ל' פיהו כנ"ל. וכבר אמרהחכם: "כשאני מדבר - אתחרט, וכשאני מדבר - לאאתחרט", ואמר: מות וחיים ביד הלשון; וכל זה בדבורים של מהבכך, ומכל שכן בלשון הרע ומחלקת, אבל לדבר אחד עם חברוביראת שמים, בזה מצוה רבה, וכמעט שכל דעת רבנו ז"ל תלויהבזה, לדבר אחד עם חברו, ולקבל נקדתו הטובה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|. והנה גלות מצרים היתה רק על ידי פרעה |פ"הר"ע| מלך מצרים |מיצ"ר י"ם|, על ידי קלקול הדבור באים כלהצרות והיסורים. ויש לומר לפי הנ"ל, שזה |שמות א, יא|: "ויבןערי מ'סכנות ל'פרעה", ראשי תבות ע'מ'ל', כי זה היה קשיהשעבוד והעמל וכנ"ל, ומשה שהוא סוד הדעת האיר בישראלאמונה ובטחון, ועל ידי זה נעשה פסח |פ"ה ס"ח| לדבר עמויתברך, והפכו את העמל אל עמל דקדשה, ל'ך מ'יחלות ע'ינינו. וזה שאמר הקדוש ברוך הוא: "ב'א' אל פרעה" וגו', שהוא ראשיתבות: ב'טחון א'מונה, כי אי אפשר להכניע את קלפתו רק על ידיתקף האמונה והבטחון, ולחזק את עצמו בכל המצבים, שאיך שהואהשם יתברך א'ב' הרחמן, "ובודאי לא יעזבני, וכאשר עזר לי עדעכשו, כמו כן יעזר לי תמיד, אף שאיני כדאי והגון". ובזה רביסטועים, שחושבים מאחר שעשה מה שעשה, על כן איך יבטח בויתברך שיקבל ממנו יתברך מה שצריך, ובאמת טעות גדולה היא זו, כי אמונה ובטחון תלויות זו בזו, כמו שאמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות בטחון, סימן ד'|: על ידי אמונה יבא לבטחון. והוא מאמר החכםמהו גדר הבטחון? ענה ואמר: האמונה. ומהו גדר האמונה? אמר: הבטחון באלקים, ולרצות בגזרותיו והמסר אליו, כי כשאדם מכניסבדעתו אמתת מציאותו יתברך, ויודע בידיעה ברורה, אשר אין שוםמציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל: "דומם, צומח, חי, מדבר", עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, ושום דבר לא נעשהמעצמו, רק הכל משגח בהשגחה פרטית, אזי אדם כזה אינו מתפחדמשום דבר, רק מוסר את עצמו לגמרי אליו יתברך, ומה שצריך הואמבקש רק ממנו יתברך ברחמים ותחנונים, אם יתן - יתן, ואם לאו - לאו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כ'|, הוא עושה את שלו, ואףשבקש כמה וכמה פעמים, אינו מתיאש, רק מתחיל לבקש עוד פעםועוד פעם וכו', ואינו נופל בדעתו כלל, ואז סוף כל סוף רואהישועות ונסים נגלים, וזה אשר אמונה ובטחון תלויים זה בזה, ואי אפשר

שיפרדו, כי מאחר שמאמין בו יתברך, הוא בוטח בו, ויודעשיפעל סוף כל סוף מה שצריך, ועל כן אמר רבנו ז"ל |ספר המדות,אות בטחון, סימן ח': על ידי בטחון אין אדם צריך לחברו, גם אין אדםמכלימו; כי כשאדם רגיל לבטל את עצמו תמיד רק אליו יתברך, וכלמה שצריך הוא מבקש רק ממנו יתברך, אדם כזה אין צריך לחבר, כי יודע שמה יעשה לו אדם, הלא הכל תלוי רק בידו יתברך, וכנאין אדם מכלימו, כי יודע ברור שאדם זה הוא רק שליח הבורא,ואיך זוכים לכל זה? |מובא שם, סימן יד': על ידי שתיקה יזכה לבטחון;השם יתברך יזכנו לשמר ולעשות ולקים את כל זה.

נא ונא ראה לדבר עמו את כל הנ"ל, ויותר מזה כפי נקדתךבדברי רבנו ז"ל, וחזקו ואמצו מאד מאד, וכבר אמרו חכמינוהקדושים |סנהדרין לז': כל המקיים נפש אחת מישראל כאלו קייםעולם מלא.

הדורש שלומך...ב' כז.בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל הרב החסיד ... נרו יאירוויזרח, שהוא נר להצדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור החכמההקדומה, מסוד שלש ראשונות דעתיק וכו'. מכתבך לנכון קבלתי, וגם המעות לפדיון נפש, והשם יתברךיהיה בעזרו שימתקו הדינים ממנו על ידי פלא עליון בזכות רבנוז"ל. והיה ראוי לכם ללמד התורה בלקוטי מוהר"ן |סימן רטו|,המדבר מהמתקת הדינים, ולומר עליה התפלה מלקוטי תפלות|תפלה קד| המתחלת: "פודה ה' נפש עבדיו". ואנשי שלומנו רגיליםבשעת צרה, חס ושלו, לתן צדקה, ואחר כך אומרים את התורהוהתפלה, והיא סגלה נפלאה בדוקה ומנסה להמתקת הדינים. גםראוי לכם ללמד עכשו כל אות המתקת הדינים מספר המדות,ולקים כל האמור שם בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות כלל.ועל כלם - ישתדל לרקד הרבה בינו לבין עצמו, וישיר לעצמונוגונים של שמחה בהמחאת כף אל כף, אשר בפרוש אמר רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן י': כשיש דינים על ישראל, על ידירקודים והמחאת כף אל כף נעשה המתקת הדינים, עין שם; ולמעןהשם, אל תפלו בדעתכם, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ובודאימתק הכל. העקר לא להתפחד כלל, ויקים |תהלים נה, כג': "השלךעל ה' יהבך והוא יכלכלך", "זיך אין גאנצען צו השם יתברך איבערגעבן"צ, וירגיל את

עצמו לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עסרעהו, ויספר לפניו יתברך את כל לבו, וכל מה שעובר עליו בפרטיפרטיות, והשומע תפלת ישראל ישמע תפלתכם, ויושיע וימלאמשאלות לבכם לטובה, ותזכו לצאת מהצרות והחובות, והסחורהשלכם תהיה שוה כפל כפלים, ויבואו קונים רבים לקנות סחורתכם, ואתם לא תצטרכו לצאת מפתח החנות. ונא ונא לשמר מאד מאדאת הדבור, לקבל על עצמו קבלה חזקה לא לדבר - הן לטוב, ומכל שכן להפך, חס ושלום, רק לדבר ממנו יתברך ומרבנו ז"ל, שהם דבורי אמונה ויראת שמים וכו', כי הדבור יש לו כח גדול, ובפרט שדבורו של איש ישראלי עושה רשם גדול למעלה.

הדורש שלומך...

ב' כח. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך המלא מרירות לנכון קבלתי, ובאמת אני מתפלא עליךמאד, אחרי שזכינו בזכיות חנם להתודע מרבי אמת כזה, והואמגלה לנו נפלאות כאלו, מדוע עדין תפל כל כך בדעתך בכל פעם, עד שתחשב כי אבד מנוס ממך, הן אמת שעובר עליך מה שעובר, אך כבר גלה לנו רבנו ז"ל הגלוי על הפסוק |תהלים ד, ב|: "בצרהרחבת לי" |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה|, שגם בתוך הצרות צריךלמצא הרחבות, עין שם; וכן גלה לנו הגלוי על פסוק |תהלים קמו, ב|: "אזמרה לאלקי בעודי" |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|: להחיותאת עצמו אפלו עם נקדה אחת מקדשת יהדותו, עין שם; ואמרואנשי שלומנו, שבגשמיות צריכים לילך עם המאמר: "בצר הרחבתלי", וברוחניות צריכים לילך עם המאמר: "אזמרה לאלקי בעודי". וצריך שתדע, שהדברים אינם כפשוטם איזה דרוש נפלא, רקההכרח לילך בהם, אם לא ירצה להיות אבוד משני העולמות, חסושלום, בודאי צרתך צרה גדולה, אבל אסור לפל כל כך בדעתובכל פעם בשום אופן שבעולם, "מ'טאר זיך נישט פארלירען, חסושלום"ק, בודאי לא יעזב אותך השם יתברך, וכמו שעשה עמךנסים ונפלאות עד עכשו, כמו כן יעשה עמך עוד נסים ונפלאות, ויבא אליך שפע, ותשלם את כל חובותיך, רק למען השם, ראהלברח מעצבות ומכעס, העוקר את האדם ומשבר את

החומה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סח, כי האדם צריך להיות מסבב עם אלקותו יתברך כחומה, ועל ידי כעס וקפידות משברים את החומה. נא ונא השלך ממך הקטנות והילדות, ותקבל על עצמך לאלכעס ולהקפיד בשום אופן שבעולם בשום דבר יהיה מה שיהיה, ואז וועט דיר השם יתברך אויס פירען. חמדת לבבי! העקר מכל העקרים רק לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל, ולספר לפניו יתברך בפרטי פרטיות את כל תלאותיו, כאשר מספרים איש לרעהו, ואל תעלים דבר אחד ממנו יתברך, ואפלו שנראים בעיניך הדברים פשוטים, אתה ראה לספר הכל לפניו בפרטי פרטיות, ואז תראה נפלאות. אל תדאג כלל כי בעזרתו יתברך תצא ממצוקתך, ותזכה לישועה נפלאה. הדורש שלומך...

ב' כט. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך אשר בו אתה שופך את לבך מכלמה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות. מה אמר לך, ידידי היקר, מאחר שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, עלינו לשמח מאד מאד. כי מה היינו עושים בלי רבנו ז"ל, וזוצריכה להיות כל שמחתנו, כי הנה רואים שכל כך הרבה אנשים מתלוצצים מאנשי שלומנו וכו', ומכל עניני רבנו ז"ל וכו', ותהלה לאל, אנו העניים והשבורים והרצוצים, כן זכינו להאמין בגדלתו של רבנו ז"ל, ואנחנו הולכים בעצותיו הקדושות, בזה עלינו לשמח מאד, ולומר תמיד: "מה רבו מעשיך ה'". ובאמת חכמינו הקדושים דרשו | חלין קכז. | מפסוק זה | תהלים קד |: "מה רבו מעשיך ה'", ישלך בריות גדולות בים, ויש לך בריות גדולות ביבשה, שבים אלמליעולות ביבשה מיד מתות, שביבשה אלמלי יורדות לים מיד מתות, יש לך בריות גדולות באור, ויש לך בריות גדולות באויר שבאוראילמלי עולות לאויר מיד מתות, שבאויר אילמלי יורדות לאור מידמתות, מה רבו מעשיך ה'. הרי שאנחנו רואים, שיש נפלאות רבות בזה העולם, ואין האדם יודע להעריך את גדלתו יתברך, ואותו דבר בקדשת רבנו ז"ל אין העולם יכולים להעריך את גדל קדשתו, כיסוף כל סוף אור הגנוז של רבנו ז"ל יכבש את העולם,

ואף שנראהעכשו כליצנות, אבל יגיע היום שדבר רבנו ז"ל יתפרסם בכלהעולם כלו, כי רבנו ז"ל מגלה רק את הקדוש ברוך הוא, ואיךשאיך לאדם שום דבר רק את הקדוש ברוך הוא, ודיקא דבר זהיכבש את העולם, שאדם ירגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, כאשרידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, כי באמת מי שיש לו ישובהדעת רואה שאין שום תכלית אחרת בזה העולם רק לדבר אליויתברך; ועל כן אשרי ואשרי מי שזוכה להגיע אל זה, ואז טוב לוכל הימים.

מוהרנ"ת ז"ל דבר פעם עם אנשי שלומנו בבית המדרשמגדלתו של רבנו ז"ל ומעבודת השם יתברך כדרכו, ונכנס גיסושהיה מתנגד על דבר רבנו ז"ל, והתחיל להתחצף וכו', ואמר בפניכלם: מה אתם עושים רעש כל כך מרבנו ז"ל?! ענה ואמרמוהרנ"ת ז"ל בהתלהבות עצומה "זה נקרא רעש"?! והתחיל לשירבנסח של "כתר", "אז בקול רעש גדול אדיר וחזק", עוד יבא יוםשיעשו רעש גדול מדבר רבנו ז"ל, וכן אני אומר שעוד תראה איךשדבר רבנו ז"ל יכבש לאט לאט את כל העולם כלו, כי הלמוד שלרבנו ז"ל הוא תמימות ופשיטות ועמקות עמק עמק מי ימצאנו, כירבנו ז"ל לא מגלה שום דבר רק את הקדוש ברוך הוא, ואיך שאדםצריך להיות בטל ומבטל לאין סוף ברוך הוא, ולדבר אליו יתברך, אשרי מי שזוכה לשתות ממי הנחל, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' ל. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא ה'תשל"ו.

שלום וברכה יגיעו אל אהובי, ידידי היקר לי מאד, הבחורהשותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירוזרח לנצח נצחים. מכתבך לנכון קבלתי, ואיני יודע מה להשיב לך, מאחר שאתהבעצמך כותב שאתה מתרשל מלמוד ספרי רבנו ז"ל, ואם כן מהיכנתהיה לך התחזקות?! ודבר זה ברור, כי כל מי שמכניס דעתובספרי רבנו ז"ל, הוא כבר אינו צריך לשום בריה, כי תהלה לאל, יש ויש בספריו הקדושים די להחיות את האדם מילדותו ובבחרותובימי הנעורים ובימי הזקנה וכו', כי העצות וההתחזקות המובאותבספרי רבנו ז"ל, אין בשום מקום, ועל כן למה לך להתבלבל מזההוכו' או מזה וכו', טוב יותר לברח לספרי רבנו ז"ל, ושם תמצאמרגוע לנפשך.

למען השם, ברח לך מלצים, כי ימינו כצל עובר, ולא יהיהנשאר לנו כי אם הטוב שנחטף בכל יום - תורה ותפלה, ויותרמזה הכל הבל, הבל הבלים, הבל נדף. ובענין שדוכים, שאתה מתפלל דיקא על שדוך זה... צריךשתדע, חמדת לבבי, כי על פי חכמינו הקדושים, אסור לעשות זאת, כמו שאמרו |מועד קטן יח:|: רבא שמעיה לההוא גברא דבעי רחמי, ואמר תזדמן לי פלניתא, אמר ליה לא תיבעי רחמי הכי אי חזיא לךלא אזלא מינך, ואי לא כפרת בהשםש וכו', עין שם; ובכלל בעניןשדוכים, כל הענין הוא נפלאות תמים דעים, ועל כן אסור לפלבדעתו משום דבר כלל, ואמרו חכמינו הקדושים |שם:| "מן התורהומן הנביאים ומן הכתובים מה' אשה לאיש, מן התורה דכתיב|בראשית כד, נ:| "ויען לבן ובתואל ויאמרו מה' יצא הדבר", מןהנביאים דכתיב |שופטים יד, ד:| "ואביו ואמו לא ידעו כי מה' היא", ומן הכתובים דכתיב |משלי יט, יד:| "בית והון נחלת אבות ומה' אשהמשכלת", עין שם; ובאמת גם על זה יש בספרי רבנו ז"ל תלי תליםשל דבורים והתחזקות ועצות וסגלות נוראות ויקרות - קחם משם;אשרינו ואשרי חלקנו, ומה נעים גורלינו, שזכינו להתודע מרבנו ז"לומעצותיו הקדושות. ולמען השם אל תחלש דעתך מזה וכו' או מזהוכו', כאשר אתה כותב, לא כן אהובי, אחי, "חסידות ברסלב" אינהנמדדת כפי הישות והגאות שיש באחד וכו', אדרבה כל מי שבורחיותר אליו יתברך בתפלה והתבודדות ושעורים קבועים, וזוכה לסיס"ס ושלחן ערוך וכו' וכו' - זוהי מעלתו הגבוהה מאד מאד, מהשאינ כן, מי שהוא עז פנים יותר או עושה פראות וכו', מתנהגבדרכים נבוכות וכו', כל זה אינו חשיבות כלל שם למעלה, ואדםכזה אין לו שום שיכות אל "חסידות ברסלב", כי דבר רבנו ז"ל הוארק תורה ותפלה ועבודת השם יתברך, "דעם רבי'נס זאך איז נארתורה ותפלה ועבודת השם", ואצל מי שיש דבר זה ביותר, כמו כןהוא 'ברסלב' חסיד' ביותר.

הדורש שלומך...ב' לא.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקרלי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לקראת הבשורההטובה שבשרתני... והנה

מה אמר לך, כשמכניסים את עצמו בתוך דברי רבנו ז"ל, אז מתחילים לחיות חיים חדשים ממש, אשרישיאחז בהם, וראוי לחזר הרבה מאד את ה"לקוטי מוהר"ן" הקדושהנורא, כאשר הזהירנו על זה רבנו ז"ל |עין בחיי מוהר"ן, אות מעלתתורתו וספריו|, עד שבפרוש אמר, שרצונו שנהיה בקיאים בהסבעל פה ממש, מלבד מה שצריכים להכניס עיונו בהם, וללמדולהגות בתורתנו בעיון רב, ואז ימצא ויגלה גם את הפנימיות שישבהם, מה שאין נראה בחוץ. ותהלה לאל, זכני השם יתברך לחברספר "שפת הנחל", שהוא על קטב זה, להוציא סתום מן המפרש, והוא רק לפי קצר דעתי וצמצום השגתי, ובודאי אם אחר יכניס אתעצמו בכגון זה, ימצא יותר ויותר וכו' ענינים נפלאים, כי דברירבנו ז"ל הם עמקים מאד, מים שאין להם סוף וכו'.

והנה האספה שהיתה ביניכם עד שיצא שדברתם לשון הרע, רחמנא לצלן, ההכרח לשוב בתשובה על זה, ולקים מאמרם ז"ל |ערכין טו:|: מה תקנתו של מספר לשון הרע, אם תלמיד חכם הוא - יעסק בתורה, עין שם; ועל כן ראוי לך לקבל על עצמך לסיים מסכת אחת בשביל לתקן הפגם הזה, וראוי לך לברח מהיום והלאה מאספות כאלו, ולעולם לא לדבר מאחר, יהיה איך שיהיה. ואתמולבלילה דברנו הרבה על פי לקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ה'| על מה שאמר רבנו ז"ל שם: 'ותדע שצריך לשתף הגבורות בהחסדים שמאלא בימינא'; הינו שעל כל אחד עובר בכל יום כמה מינימרירות והרפתקאות, שהם בכלל הגבורות, ואף על פי כןאסור להשאיר שם, רק צריכים לשתף הגבורות בהחסדים, שימצאגם את החסדים שכבר עשה עמו השם יתברך. וכעין שפרש רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה| על פסוק: "בצר הרחבת לי", שגם בתוך הצרה צריכים למצא הרחבות, עין שם; וכן דברנו הרבהעל פי מה שכתוב שם; כי עקר ההתגלות על ידי החסדים, כמושכתוב |תהלים קי, א|: "שב לימיני", שהיא מדתו של אברהם, הינולאחז תמיד במדת החסד, ולדון את הכל לכף זכות, שגם זה בכללשתוף הגבורות עם החסדים; כי כשאתה רואה שחברך מתנהגבמדת הגבורה, אתה תראה להתנהג עמו במדת החסד, והוי דן אותו לכף זכות יהיה איך שיהיה, וכן להפוך כשעוברות עליך אילוגבורות, אף על פי כן תשתדל לעשות חסד עם חברך, כי מה הואאשם שעובר עליך מה שעובר,

אדרבה, בזה שעובר עליך מהשעובר, ואף על פי כן אין אתה מוציא כעסך על חברך, על ידי זהתראה שחברך יהיה בעזרך, כי העקר הוא להמשיך את עצמו תמידרק במדת החסד יהיה איך שיהיה. ולמען השם, לטובתך הנצחית, ברח לך עכשו מכל מיני שטיות והבלים וחשבונות פרטיים, כי מהיעשה לך אדם... וברח אליו יתברך בשיחה - זו תפלה, ואלתבלבל את עצמך משום בריה, ותעשה לעצמך שעור בש"ס, ותראהלסים מסכת אחר מסכת, כי רק זה חלקך לנצח נצחים. ואודות עסקיך, אל תדאג, כי השם יתברך יעשה עמך נסי נסים, אתה תתחבא אצלו יתברך, ותמסר את עצמך אליו יתברך לגמרי, ויבוא לך שפע, ותשלם את כל חובותיך. חמדת לבבי! יש ויש להאריך בזה, אך זמן המנחה הגיעוההכרח לקצר. הדורש שלומך...

וראוי לך להראות את מכתבי זה לשני הבחורים... נרם יאיר, שהיו גם כן בשעת האספה. ובאמת, ידידי היקרים, ימינו כצלעובר, ועוד מעט יהיה ההכרח לעזב את זה העולם, ולא ישארמאתנו רק התורה והתפלה שזכינו לחטף בזה העולם, ועל כן איךיש זמן להתאסף על דברים של מה בכך, ואף שהבעל דבר מתלבשאת עצמו במצוות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'|, כבר גלה לנושם רבנו ז"ל עצה על זה - ללמד התורה הקדושה; ועל כן ראויונכון שתתחילו ללמד שעור בש"ס כסדרן דוקא להתחיל מברכותוכו'. ואודותי אין לכם לדאג, כי מה יעשה לי אדם, והשם לי בעזרי,ומי שצריך אותי ממילא יבוא אלי, ומי שאינו צריך אותי, ממילאלא יבוא, ושלום על ישראל. ידידכם הנ"ל...

ב' לב.בעזרת השם יתברך, בין השמשות יום ראשון לסדר בשלח ה'תשל"ו. שישון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך המלא מרירות לנכון קבלתי. והנה להשיבך יקצרוהמון יריעות. ואודות מה שאתה כותב, כי רב היום עובר עליך בלישום דבר, וכמעט שאתה משתגע ממש, רחמנא לצלן, כבר אמרוחכמינו הקדושים |כתבות נט:|. הבטלה מביאה לידי זמה, הבטלהמביאה לידי שעמום |שגעון| וכו', עין שם; וכן איתא באבות דרבינתן

|פרק י"א|: אין אדם מת אלא מתוך הבטלה וכו', עין שם; כיכשאדם בטל, ואינו עושה שום דבר, אז הוא מועד לכל הנזקים והרעות בעולם, רחמנא לצלן, ומזה באים לכל העברות שבעולם, ובפרטיות פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן וכו'; כי באמת צריך כל אחד לזרז את עצמו מאד מאד בכל דבר, ולהיות זריז ולא עצל, חס ושלום, אשר היא מדה מגנה מאד מאד, ועוקרת את האדם משני העולמות, ובפרטיות מי שזכה להתודע מרבנו ז"ל, עליו להיות זריז בכל ענין וענין, כי הבעל דבר אורב מאד מאד על כל נפש בפרטי פרטיות הרוצה להיות מקשרת אל רבנו ז"ל, ועל כן על פי רב מפיל עליו עצלות ועצבות וכו', ומכביד עליו כלהתקרבות, כאלו קשה לקיים עצותיו הקדושות: "שמחה" - איך אוכל להיות בשמחה, מאחר שעבר עלי כבר מה שעבר וכו', "התבודדות" - איך אוכל לדבר עמו יתברך, הלא אני מבלבלו רחוק ממנו יתברך מאד וכו', "שעורים בתורה הקדושה כסדרן" - הלא אומרים שאין זה למוד וכו', ויש על זה מתנגדים גם כן מאנשי שלומנו וכו', "חצות" - זה ענין השיך לגדולים ולאבשביל נמך ונבזה וכו', "מקוה" - הלא כבד מאד מאד לילך בכליום דיקא למקוה וכו', על כל פרט ופרט השיך לרבנו ז"ל, מפילה סמ"ך מ"ם עצלות וכבודות, ובפרטי פרטיות לפתח ספרו הקדוש "לקוטי מוהר"ן", על זה מניח את עצמו לארכו ולרחבו, שיעבריום אחר יום ולא ילמד בספרי רבנו ז"ל, וכן שלא יתועד יחד עם אנשי שלומנו האמתיים, לשיח ולדבר עמהם מהתכלית הנצחית, שהיא עקר ויסוד גדול בהתקרבות אל רבנו ז"ל, והעצלות הזומרידה אותך לשאול תחתית, עד שתכתב מכתב מלא מרירות דמירות כזו. וכבר אמרו חכמינו הקדושים במדרש |דברים רבה ח, ז|: ז' דברים אמר שלמה על העצל, ומה שאמר משה היה גדול מכלם, כיצד? אמרו לעצל: "רבך בעיר, לך ולמד תורה ממנו", והוא משיבאותן ואומר להן: "מתירא אני מן הארי שבדרך", מנין? שנאמר |משלי כו, יג|: "אמר עצל שחל בדרך"; אמרו לו: "הרי רבך בתוך המדינה, עמד ולך אצלו", אמר להן: "מתירא אני שלא יהא אריבתוך הרחובות", שנאמר |שם|: "ארי בין הרחובות"; אמרו לו: "הרי הוא דר אצלך בביתך", אמר להן: "והארי בחוץ", שנאמר |שם|: "אמר עצל ארי בחוץ"; אמרו ליה: "בתוך הבית", השיב להן: "ואם הולך אני ומוצא את הדלת נעולה, אני מחזר", ובאואמרו לו

"פתוחה היא", מניין? שנאמר |שם|: "הדלת תסוב על צירהועצל על מטתו"; לבסוף שלא היה יודע מה להשיב, אומר להן: "או הדלת פתוחה או נעולה, מבקש אני לישן עוד מעט, מניין? שנאמר |שם ו, ט|: "עד מתי עצל תשכב" וגו'; עמד משנתו בבקר, נתנו לפניו לאכל, הוא מתעצל לתת לתוך פיו, מניין? שנאמר |שם יט, כד|: "טמן עצל ידו בצלחת, נלאה להשיבה אל פיו" וכו'; ומה שאמר משה היה גדול מכלן, מניין? |דברים ל, יד| "כי קרוב אליהדבר מאד בפך ובלבבך לעשותו" - הוצא דבר מפך, עין שם; הינו כי באמת העצלות מכניסה באדם דמיונות גדולים, עד שכבדוקשה עליו כל דבר שבקדשה, ונדמה לו שלעולם כבר לא יצאמהשאלו תחתית שנפל לשם וכו', ואפלו שהתחיל כבר כמה וכמהפעמים וכו', ואף על פי כן נפל יותר ויותר, רחמנא לצלן וכו', אשר זו סבה גדולה שנופלת על בחור צעיר בכל פעם עצלות יותרגדולה וכו', אבל באמת משה רבנו אמר אחרת: "כי קרוב הדברמאד בפך ובלבבך לעשותו" - הוצא דבר מפך; הינו שהעקרקלפתח פיו ולדבר עמו יתברך באיזו מדרגה שהוא, ויספר לפניויתברך את כל בלבוליו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות - בין ברוחני ובין בגשמי, ועל ידי זה בעצמו יזכה לבטל ממנוהעצלות. ויש לומר: ע'צ'ל' ראשי תבות |תהלים קיא, ג|: "וצ'דקתוע'מדת ל'עד", וכן ב'ט'ל' ראשי תבות |שם קיח, ט|: "ט'וב ל'חסותב'הוי"ה", כי באמת מדת הבטלה והעצלות הן מדות מגנות מאדמאד, עד שרוב הצרות שעוברות על כל אחד, הן רק מחמת בטלהועצלות, אך אם זוכה להרגיל את עצמו לילך למקום מיחד שאיןשם בני אדם, ומתחיל לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, ומספרלפניו יתברך את כל לבבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, ומאריך בדבר זה מאד מאד בעקשנות גדולה, אז זוכה להתהפך אלתכלית המדרגה העליונה, ומאותיות ע'צ'ל', נעשה אצלו: צ'דקתוע'ומדת ל'עד, ומאותיות ב'ט'ל', נעשה אצלו: ט'וב ל'חסותב'הוי"ה"; כי זה ידוע, שמי שהיו בו קדם מדות מגנות, וזכה להפךהכל אל הקדשה, אז זוכה להתעלות בעליה יותר גדולה וכו', שזהמה שאמרו חכמינו הקדושים |ברכות לד|: במקום שבעלי תשובהעומדים, שם צדיקים גמורים אינם יכולים לעמד; כי הם כבר היו במקום חשך ומגנה כזה, ואף על פי כן התגברו והתחזקו לשובולחזר אליו יתברך, זהו עקר מעלתם ושבחם.

ועל כן, חמדת לבבי, כלך מדבורים כאלו... אדרבה, אם תשכחותעביר מדעתך את כל מה שעבר עליך עד עכשו, ותעשה התחלהחדשה מרגע זה דוקא, אז תזכה שתתהפכנה אצלך המדות הרעות:ע'צ'ל' ב'ט'ל', אל תכלית המדרגה העליונה: צ'דקתו ע'ומדת ל'עד,ט'וב ל'חסות ב'הוי"ה. ויש להאריך בזה, אך אין הפנאי, ועל כןראוי לך להרגיל את עצמך להיות זריז גדול בענייך, ולא לילרבטל אפלו רגע, או שתתבודד עמו יתברך, או שתלמד שעוריםקבועים כאשר הארכנו בזה בקונטרס סדר דרך הלמוד, או שתלךלאסוף צדקה, או למכר ולהפיץ ספרי רבנו ז"ל, או לדבר עםבני אדם, או לחדש חדושים דאוריתא ולרשם על פני הכתב|ואפלו שאין בדעתך להדפיסם|, כי חדושין דאוריתא הם ענינותקון נפלא|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה|, ותראה להרגיל אתעצמך לחדש בכל יום אילו חדושים ודבורים, כי הם ינחמו אותךויקררו את ההתלהבות שבלבך|עין שם, חלק א', סימן סה|.

ומה שכתבת אודות ההרהורים רעים שמסבבים אותך, רחמנאלצלן, כבר אמר החכם: "אין חוצץ בפני התאוה כעצימת העינים";על כן הזהר על נפשך, על כל פנים מעכשו לא להסתכל במקוםשאסור להסתכל... ובפרטיות בתמונות וכו', רחמנא לצלן, שהרגלתבהם, רחמנא לצלן, ברח לך מהם כמו מאש, והחזק ביראת השםכל הימים, ועל כל פנים מעכשו, כי אין שום יאוש בעולם כלל,ובפרט שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, נחל נובע בו מקור החכמההעליונה. ואם היית יודע ומאמין מרחוק מיהו רבנו ז"ל, היית רוקדכל היום בשמחה עצומה, שעל כל פנים אינך מתנגד עליו, חסושלום, ומכל שכן וכל שכן שתהלה לאל, אתה נמנה בין אנשיהיקרים. העקר הוא האמונה הקדושה|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'|,לחפש בעצמו היכן אוחז באמונה, ואז כשתמיד יהיה השם יתברךלפני עיניך, תנצל מכל רע. וכמאמר החכם: מי שיודע שאלקיסרואהו ושומעו, זה ימנענו מן המעשים הרעים; ובאמת צריךלהכניס את עצמו כל כך באמונה, עד שלא יראה ולא ישמע משוםדבר, רק אמתת מציאותו יתברך, וידע שאין בלעדיו יתברך כלל,ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש; ועל כן למה לדאגעל עולם שאינו שלו, ובודאי וועט דיר השם יתברך אויס פירען צוקומען צו דיין זאך אויף די וועלט וואס דו דארפסט

דא אויףטהונות, אם תמשיך ותבטל את עצמך לגמרי אליו יתברך.

הדורש שלומך...

ויש להוסיף עוד על הנ"ל, כי כשאדם מהפך פניו רק אליו יתברך, והוא ע'צ'ל' מענינים שהם נגדו יתברך, אז דיקא נאמר עליו: צ'דקתו ע'ומדת ל'עד, וכן כשהוא ב'ט'ל' מענינים שהם נגדו יתברך, ורק בורח אליו יתברך, אז דיקא נאמר עליו: ט'וב ל'חסותב'הוי"ה, מאחר שאינו רוצה שום דבר רק אותו יתברך וכן ל'באמת צריכים לראות שלא ילך לו לבטלה אפלו שעה אחת, וירגילאת עצמו תמיד בשירות ותשבחות והתבודדות לדבר עמו יתברך, כי כפי המרירות וההרפתקאות העוברות על כל אחד בכל יום ויום מחדש, עלול האדם מאד |איז דער מענטש זייער איין גישטעלט|, שלא יפל באיזו גאות או ישות, או שלא יפל באיזו קנאה ושנאה וחלישות הדעת, ועל כן ראוי לו להתחבא תמיד אצלו יתברך. הנ"ל...

ב' לג. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האחים היקרים... נרם יאיר ויזרח, השותים יחד ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותיגן עלינו. מכתבכם לנכון קבלתי וגם המעות להדפסה, וזכות המצוה הנוראה הזו של זכות הרבים, תגן עליכם תמיד. ויש לומר על פימאמרם ז"ל |ירושלמי שקלים פ"ה, הלכה ד'|: "אשרי משכיל אלדל" - זה שמסתכל במצוה היאך לעשותה; כי באמת מצות צדקה גדולה מאד מאד, עד שאמרו חכמינו הקדושים |בבא בתרא י':| גדולה צדקה, שמקרבת את הגאלה. ודבר זה נאמר על צדקה גשמית שנותנין לעני, על אחת כמה וכמה כשעוזרים לעני ברוחניות, הוא שבור כחרס הנשבר... הולך במחשבות שטוב מותומחיו... מסבב במחשבות של כפירות... ופתאום בא אחד ונותן לוספר אחד אשר האיר עיניו, ותחת שהיה עד עכשו שבור כחרס הנשבר... נתמלא שמחה ותקוה, ותחת שהיה עד עכשו במחשבות של מות וכו'... כל שעה ורגע אצלו חיים חדשים, ותחת שהיה עד עכשו במחשבות של כפירות... הוא נמשך עכשו אחריו יתברך בתשוקה עצומה, כידוע ומפרסם דבר זה לכל מי שמצא איזה ספר מספרי רבנו ז"ל, ועל כן הצדקה שנותנים על הדפסת ספרי רבנו ז"ל, עולה על כל הצדקות

שבעולם, כי אין עניות אלא מן הדעת|נדרים מא.], וכל הצרות שעוברות על כל אחד ואחד, עד שנשתלשלו ונעשה עני כפשוטו, שאין לו מה לאכל וכו', ואין לו שום עצה לתן לעצמו וכו', כל זה נמשך מחמת חסרון הדעת, אבל כשמאיריםבו דעת האמת, אז ממילא יושע בין ברוחני ובין בגשמי, כי באיזהמצב שרק יהיה יודע שצריכים לברח אליו יתברך, ולספר לו הכלוכו', ורק אצלו יתברך תלויה ישועתו והצלתו. וזה מה שאמרו חכמינו הקדושים: "אשרי משכיל אל דל" - זה שמסתכל במצוההיאך לעשותה, והוא על דרך שפרש רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קן: אשרי משכיל|מלשון שכל| אל דל, שמכניס שכל ודעתבדל, ואיך? על ידי דעת רבנו ז"ל; ועל כן כשיש אצלו מצותצדקה, צריך להשכיל היטב איך לעשותה, באפן שיקים על ידיהצדקה שלו "אשרי משכיל אל דל" - שיכניס שכל אל הדלוכנ"ל והבן; כי בעוונותינו הרבים, עובר על בני העולם מה שעובר, ובפרטיות על בני הנעורים, ואין מי שיסתכל עליהם כלל, ועקררפואתם מנחת בספרי רבנו ז"ל, ועל כן כשעוזרים להדפיס ולהפיץאת הספרים, זוהי מצות צדקה במדרגה הכי עליונה, ועל צדקה זונאמר|תהלים קיט, מב|: "צדקתך צדק לעולם" - איזו צדקה נשארתלאדם לעולם? "ותורתך אמת" - אם נותנים להדפסת ספריהצדיק האמת|עין לקוטי הלכות, ברכות השחר, הלכה ה'|, ועל צדקה זודיקא אמרו חכמינו הקדושים|שיר השירים רבה א|: כל הנותן צדקה, לא לעצמו בלבד הוא מיטיב, אלא לכל הבריות מסוף העולם ועדסופו, עין שם; וכשנותנים להדפסת ספרי רבנו ז"ל, אז מקימם בשלמות את המאמר הזה, כי הספרים מסבבים מסוף העולם ועדסופו, ועוזרים לכל הבריות; אשרי מי שינדב בכל יום להדפסתספרי רבנו ז"ל.

והנה, ידידי היקרים, היה ראוי להאריך לכם בדברי אמתהמתחדשים אצלנו בכל יום, כי אי אפשר לבית המדרש בלא חדוש|חגיגה ג.], ובפרטיות בית המדרש של רבנו ז"ל, שם מתחדשים בכליום חדשים חדשים, כי אורו ודעתו של רבנו ז"ל זורח בכל פעםבגונין חדשים; אשרי מי שיאחז את עצמו בו, ואז טוב לו לנצחנצחים. הכלל, אחי ורעי, ראוי לנו לשמח מאד מאד בשמחה שאין להסוף וקץ, על נעם גורלנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, ועל כונא ונא נתחיל יחד לקים עצותיו הקדושות, לשמח מאד מאד עלנקדת יהדותנו, שאנו חוטפים בכל יום ויום: ציצית,

תפלין, תורה ותפלה, צדקה וכו' וכו'. והעולה על הכל - להיות רגיל ביותר בשיחה - זו תפלה, לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו את כל מה שעובר עלינו בפרטי פרטיות, כאשר ידבר איש עם רעהו, ונתמיד בלמוד התורה הקדושה שעורים כסדרן, ולא נתבלבל משום בריה שבועולם יהיה מי שיהיה, כי ימינו כצל עובר ולא ישאר מאתנו, כי אם מה שנחטף טוב בזה העולם, ובפרטיות כשנזכר לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל בעולם, זה חלקנו מכל עמלנו.

הדורש שלומך...

ב' לד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בשלח ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. מכתבך הקצר לנכון קבלתי עם המעות לפדיון נפש, והשם יתברך יזכהו, שימתקו ממנו כל הדינים הקשים על ידי פלא עליון בזכות רבנו ז"ל, שאני נותן את המעות ששלחת לי על פדיון נפשה הפסדה, וכשנותנים להדפסה, הרי הוא כמו שנותן לרבנו ז"ל לבצמו, כי דבר רבנו ז"ל מכרח לצאת מהכח אל הפעל על ידי כלאחד מאנשי שלומנו.

והנה אודות שכתבת לי שאתה מבלבל מאד, שאחד מאנשי שלומנו בזה אותך ודקר אותך בחרב לשונו, גם זה מאת השם צבאות יצא. ומדוע לא תזכר מה שאמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות מריבה, סימן נג|: כשיש לאדם שונאים, ואחר כך קם עליו איש אחד מרעיו ואנשיו גם הוא לחלק עליו, הוא סימן שהבעלי מחלקת שלויהו נכשלים ונופלים.

ועל כן, חמדת לבבי, זה בודאי גם אצלך, על כן אל תדאג כלל, ותדון אותו לכף זכות, כי בודאי יש בזה כונה עמקה. וכעין שאמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמא|: כשיש דינים, חסושלום, אזי מדת הדין היתה מכלה את האדם, חס ושלום, וכו'; ועל כן כשיש דינים על אדם אחד, חס ושלום, ובא אדם אחר, ועומד וחולק עליו, אזי מדת הדין מסתלקת ממנו וכו', עין שם ותבין נפלאות. |ועין במה שזכני השם יתברך לחדש בזה בספרי "שפת הנחל" ענינים נפלאים, עין שם|; על כל פנים איך שהוא, אל תפל בדעתך כלל משום דבר יהיה איך שיהיה, ותדון את

כל מחרפיק ומבזיק לכף זכות. ואמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות המתקת דין,
סימן יז|: כשרואה אדם שדינין שורין עליו, יספר משונאיו ויצדיק אותם, עין
שם; והשם יתברך יזכנו לשוב אליו יתברך בתשובה שלמה ולהיות מעבדיו הנאמנים,
ולהכלל בו יתברך.
הדורש שלומך...

ב' לה. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר בשלח ה'תשל"ו.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, ידידי היקר, הבחור נרלה צדיק, נחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד על שאתה מדבר עם חברך מרבנו ז"ל, אך
במה שכתבת שאתה מבטל הרבה מתורה ותפלה, צריך שיהיו לנגד עיניך דברי רבנו
ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'|, שהבעל דבר מלביש את עצמו במצוות,
עין שם; כיבודאי מצוה רבה לדבר עם חברו בכל יום ביראת שמים, ואיש אתרעהו
יאמר חזק, אך צריכים גם לחשב על אחריתו ותכליתו הנצחית, מה ישאר גם ממנו,
כי דרך העולם לזכר רק את החבר, ובתוך כך שוכח את עצמו. וצריך להיות זהיר
בזה מאד מאד, כיימינו אלה כצל פורח וכו', ומה ישאר מאתנו?! ועל כן
צריכים להחכים בזה מאד מאד, ולאחז את השעורים שלו לבל יחליף ולבלימיר בשום
דבר, רק בזמן שפנוי לו יעסק בזה.
ההכרח לקצר, אקוה שתבין כמה רמזים לעצמך.
הדורש שלומך...

ב' לו. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בשלח ה'תשל"ו.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי
הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את מרירות נפשך לנכון קבלתי. והנה להשיבך
דברי אמת יקצרו המון יריעות, כפי מה שנצרך לכל אדם בכל יום ובכל שעה ובכל
רגע, כי העולם הוא כמו רוח סערה, והוא מסער גופיה דבר נש |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח|, והכל נמשך על ידי שאין שומרים את הדבור,
שזה בחינת תהלים קמח, ח': "רוח סערה עשה דברו", אשר עקר הרוח סערה שעובר

על כל אחד, הכל נמשך על ידי פגם הדבור, שמדבר כלהעולה על רוחו, שאז נתבלבל מחו ודעתו, ובא לידי נפילהברוחניות ובגשמיות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט|, וזה הדברהכי קשה להרגיל את עצמו, לבלי לדבר רק מה שמכרח לו. וכבראמרו חכמינו הקדושים |חלין פט. |: מה אמנותו של אדם בעולםהזה? יעשה עצמו כאלם, עין שם; ורבנו ז"ל אמר |ספר המדות, אותמריבה, סימן לה|: מי שהוא עצור במלים, לא יוכל אותו שום אדם; ואמרו חכמינו הקדושים |פסחים קיג. |: הפך בנבילתא ולא תהפךבמליא, עין שם; ותאמין לי, ידידי היקר, כי כל מי שבולם פיו, ואיןלו עסק עם אחר, יש לו הצלחה גדולה ברוחניות ובגשמיות, ואףשמצערם אותו ומבזין אותו, על כל פנים הוא שותק. ואמרהחכם: "כשאני מדבר - הדבור שולט בי, וכשאני מדבר - אנישולט בו"; כי כששותקים למחרפו ולמבזו, אז ממילא נמתק הכל, וכל שונאיו נופלים תחתיו, ונעשים כלא ממש, והוא גר בעולםהחרות ממש, כי כל הצרות והיסורים והדחקות והמרירות שלהאדם, עד שמאבד את סבלנותו, הוא רק כשמפטט כל העולה עלרוחו, ומזה נתהווה לו הרוח סערה במחו, עין שם.

והנה, חמדת לבבי, העבר אין, ואצל רבנו ז"ל העקר הואמעכשו... לעשות התחלה חדשה מרגע זה דיקא... אף שכברהתחלת אלפי ורבבות פעמים - מה בכך, על כל פנים ראהלעשות התחלה חדשה, להרגיל את עצמך במדת השתיקה, ואזדיקא תזכה לחיות בנחת ובשלוה, שהוא סוד ש'ב'ת', שאז שביתהוניחא. ויש לומר: ש'ל'ו'ה', ראשי תבות |ויקרא כה, ב|: "ר'שבתה'ארץ ש'בת ל'הוי"ה", כי דיקא כשזוכים להרגיל את עצמו במדתהשתיקה, אז הוא בבחינת ש'ב'ת', וזוכה לחיות חיים של ש'ל'ו'ה', כי בשבת: ש'כינתך ת'שכן ב'תוכינו, ומזה בא שתהיה לך סבלנותגדולה, ותסבל על כל העובר עליך באריכות אפים מאד.

חמדת לבבי! באמת אחר ישוב הדעת אמתי, רואים ומרגישיםאין שימינו הבל, והימים פורחים וכו', וההכרח סוף כל סוף להיותמת וגוסס, על כן למה להתבלבל ולהתעצב כל כך מכל דבר, ומכלשכן להכנס במחלקת ומריבות עם אשתו ובניו. ועין בבעל הטורים|פרשת ויחי|: א'מ'ת' ראשי תבות: א'רון, מ'טה, ת'כריכין; וישלומר, כי |קהלת ז, ב|: "החי יתן אל לבו", אמרו חכמינו הקדושים|מדרש

רבה קהלת ז': אלו הצדיקים, שנותנים מיתתן כנגד לבן; שזהובעצמו שלמות האמת, שידע שיהיה מכרח להתלבש עם ת'כריכין, וישאו אותו עם מ'טה, ויכניסו אותו בתוך א'רון. וכשיש לאדם ישוב הדעת הזה, אז כבר לא יחזיק במחלקת עם וכוחים, ולא יהיה לו זמן לישב במסבת מושב לצים וכו', כי מי יודע מה ילד יום. חמדת לבבי! חזק ואמץ לשכח העבר עליך, ותתחיל התחלהחדשה, להשתוקק אליו יתברך, ותדבר עמו יתברך, ותספר לו אתכל לבך בפרטי פרטיות בלי שום מחשבות יתרות | שקורין איבערטראכטן|, וברח לך מבני אדם כמו שבורחים מאש, והדבק עצמךבו יתברך ובתורתו הקדושה, ותכניס כל עיוןך בה, ותחדש לעצמךחדושים דאורייתא, ואז דיקא תתחיל לחיות חיים טובים ונעימים. וכבר אמרו חכמינו הקדושים במדרש |רות רבה ב, ז': הכל למותהכל למיתה, ואשריו לאדם שיצא בשם טוב מן העולם, עין שם; הינו שמאחר שבין כך ובין כך יהיה מכרח למות ולהסתלק מזההעולם, בין שיהיה לו ממון או כבוד או פרסום וכו', ובין שיהיה ההפוך וכו' וכו', על כן למה לו להסתבך בסבוכים ובמחלקת ובמרירות, שישאר זכרו שהיה איש רע ובליעל ובעלמחלקת, יותר טוב לדום ולשתק, ולסבל בעל חברו, ויצא בשם טובמן העולם. חמדת לבבי! אל תדאג דאגת חנם, רק "השלך על ה' יהבךוהוא יכלכלך, כי לא יתן לעולם מוט לצדיק" |תהלים נה, כג|, וכמושעזר לך כבר עד עכשו בנסים ונפלאות, כן יעזר לך גם עכשו בנסים ונפלאות, רק תראה לקים את כל הנאמר במכתב זה, שהואבנוי על דעת רבנו ז"ל.

הדורש שלומך...

ב' לז. בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר יתרו ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך הארך קבלתי לנכון, וההכרח לי לקצר, כי בעתים הללו אני טרוד מאד להגיה כמה ספרים חדשים שנמצאו באמצע הדפוס, כמו: "מקור השמחה" ו"אשר בנחל" חלק ב' וג' |מהדורות ישנות|, וגם אני מסדר לדפוס את "השפת הנחל", השם יתברך יזכנו לראותבהדפסתם, ויתפשטו בכל תפוצות ישראל.

אודות להכות ילדים, ידוע אצלנו, כי רבנו ז"ל הקפיד על זהמאד, ופעם אחת כשספר לו מוהרנ"ת ז"ל, שהכה את בנו, שאלורבנו ז"ל בלשון תמיהה: "א קינד שלאגט מען?" וצריכים לבקשהרבה הרבה ממנו יתברך, שתהיה לו סבלנות לבניו ולבנותיו ולאיכה אותם. ובאמת מה שתפלה עושה, שום דבר לא יעשה. ואודות שנתחדשו בלבולים חדשים אצל אנשי שלומנו על ידיאחד זקן שוטה, שהוא מחרחר ריב כל ימיו וכו', כלך ממנו, כיעסק רבנו ז"ל הוא רק תורה ותפלה וזכרון בעלמא דאתי, ועל כןבמקום שתמצא דבר זה - ברח לך לשם, ובמקום שלא תמצאדבר זה - ברח לך משם, כי המחלקת היא השער ופתח הגיהנום. וצריכים לבקש בכל יום ממנו יתברך בכונה גדולה את תפלת "יהירצון, שתצילני היום ובכל יום מעזי פנים, ומעזות פנים, מאדם רעוכו, משנאת הבריות" וכו' וכו', והאריז"ל הזהיר לכון מאד בתפלהזו, עין בכונות; כי באמת היא קלפה חזקה עד מאד להיות מחרחרריב, ולשנא את הבריות, שזה עוקר את האדם מן העולם הזה ומןהעולם הבא, וכל זה נמשך מקנאה רעה, אשר ממית את האדםומרקיב עצמותיו, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |שבת קנב|. כל מישיש לו קנאה בלבו - עצמותיו מרקיבים, עין שם.

חמדת לבבי! העקר להכניס את עצמו באמונה הקדושה, וצריךשתדע כי מה שמיעד לך, לא תוכל שום בריה לקחת ממך.

הדורש שלומך...ב' לח.בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר יתרו ה'תשל"ו.

שלום וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הרב הגאון ... נרו יאירוזרח.

מכתבו הנחמד עם המעות להדפסת ספרי מוהר"ן ז"ל לנכוןקבלתי, וישר כחכם על זה, כי היא זכות גדולה ונפלאה עד מאד.

ואודות שאלתו, אם מתר לקנות בית עבודה זרה ולעשות מזהבית הכנסת, כבר דשו בזה רבים, וראוי ונכון למעלתו, שישאל לרבמבהק בזה. אך זכור אזכר מה שמובא בירושלמי |שקלים פרק ב',הלכה ז'|: מעשה בבית הכנסת של טרסיים וכו', שנחלקו רבי אלעזרורבי יוסי, עד שקרעו ספר תורה בחמתן, קרעו סלקא דעתך, אלאשנקרע ספר תורה. והיה שם זקן אחד, ורבי יוסי בן קסמא שמו,ואמר: תמיהני, אם לא הוה בית הכנסת זה עבודת אלילים. וכתבהרב הקדוש מקאמרנא על

זה בפרושו פני זקן: הגירסא בכאן, אסלא היה בית הכנסת זה בית עבודה זרה, דהינו שהיה מתמיה עלצדיקים כמותם, היאך יכשלו בכעס, שהוא כאלו עובד עבודה זרה. ואמר, שאפשר בית הכנסת הזה היה בית עבודה זרה. והקלפה עדין לא נתבטלה לגמרי, וגורמת לצדיקים כעס, עין שם; הרי שנשאראיזה חלק לקלפה, אך אין לדון מאגדה להלכה, על כן ימחל נאכבודו לשאל לרב מבהק. הדורש שלומך...

ב' לט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר משפטים ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, ידידי, נר הרוצה להאירנפשו בהארת אורו הגנוז של הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח. הנה אם אמנם לבי נשבר בקרבי מאד מאד מכל מה שעברועובר עליך, אך זאת היתה נחמתי בכל פעם, כי תהלה לאל, ישלנו רבי אמת'י כזה, רחמן נפלא כזה, היכול להוריד את עצמו גם במקומנו וכו', ולהרים ולהגביה אותנו וכו', לטהר ולנקות ולקשטאותנו וכו', אבל עכשו שהתחלת לסג אחורה, חס ושלום, אני שבורעוד יותר, כי הלא ראה לאילו טובות הביא אותך כבר רבנו ז"ל, זכית להנצל על ידו כל כך וכו', ותהלה לאל, קנית לעצמך על ידוכמה אוצרות, שזכית לסים על ידו כמה מסכתות, ועוד מה שזכיתלדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחהכזו אשר אי אפשר לשער ולספר כלל, מכל שכן וכל שכן, שזכיתלמצא את זווגך, אשר אתה בעצמך אמרת לי, שאתה עומד ומתפלאעל עצם גדל רחמנותו יתברך שרחם גם עליך וכו', ולבסוף אחרכל הטובות והישועות שכבר התחיל השם יתברך להראות לך, התחלת לסג לאחור. וכבר ידוע מאמר מוהרנ"ת ז"ל: "אייערגרויסקיט זאל נישט פארשטעלין דעם רבינ'ס שיינקייט"ב, והסבירר' לוי יצחק: על פי רב כשאדם בקטנות, אז דיקא הוא מקרב אלרבנו ז"ל, אבל תכף ומיד כשמתחיל להתגדל, כמו כן הוא מכסהאת החן והיפי של הצדיק, עד שנתרחק ממנו. ובאמת דבורים אלהמרמזים בלקוטי מוהר"ן |חלק ב', סימן פב|: "בגשמיות - אנו רואיםשיש אדם שהוא למטה בדחקות, אזי הוא עובד את השם יתברך, ומכיר אותו, וכשהוא נתעלה למעלה - שנתעשר, אזי הוא שוכמהקדוש ברוך הוא וכו'. וכן הוא ברוחניות, כשהוא במצב גרועומגשם, אז הוא בורח אל השם יתברך, ותכף ומיד

כשהשם יתברך מרחיב לו, הוא מתחיל לסג אחר, כי הוא בבחינת |בראשית כז,
א|: "ותכהין עיניו מראת", מחמת שנתקרב ביותר אל האור אלקות, אזיהאור מכהה
עיניו ומזיק לו, כמו כשאדם מסתכל בעצם השמש, אור השמש מזיק לעיניו וכו",
עין שם; ובאמת כבר אמר פעם רבנוז"ל |שיחות הר"ן, סימן קכג|, מענין קצת
אנשים שמתקרבים לעבודתהשם יתברך, ואחר כך מתרחקים. ענה ואמר: אף על פי כן
יקראצל השם יתברך ההתקרבות בעצמו אף לפי שעה, אף על פישאחר כך נעשה מה
שנעשה, חס ושלום. ואמר: הלא על שעת מתנתורה נאמר |שיר השירים ד, ט|:
"לבבתי באחת מעיניך", ואיתאבמדרש מהו באחת מעיניך? אלא שבעין השנית כבר
היו מסתכלין על העגל; נמצא, שבשעת מתן תורה, כבר היתה דעתם לפרש, חסושלום,
ואף על פי כן היה יקר בעיני השם יתברך מאד ההתקרבותבעצמה, אף שהיתה רק
לפי שעה.

אהובי, אחי! אני יודע ומרגיש מרחוק מכאובי נפשך ממהשעובר עליך בפרטי
פרטיות, ואיך שנסוגות ונפלת אחורה... אבלכבר גלה לנו רבנו ז"ל, שאין שום
יאוש בעולם כלל, אפלו שיהיהכך אלפי ורבבות פעמים.
אחי היקר! חזר בך... חזר בך... כי עדין יש תקוה לאחריתך, האם אינך יודע כי
להתרחק מרבנו ז"ל הוא התרחקות ממנו יתברך, כי הלא רבנו ז"ל מאיר בנו גדל
עצם רחמנותו וחסדו יתברך, עדשעל ידי זה נפתח פינו לדבר עמו יתברך,
על כל פנים איך שהואמי יתן והיה שנזכה להתועד יחד, הלא אתה לבד יודע איזה
אוהבאני לך, וכמה כבר בליתי עמך, ומסרתי את נפשי ואת זמניבשביילך,
על כל פנים איך שהוא, חמדת לבבי, אל תפל בדעתךכלל, כי יש תקוה לאחריתך,
תעשה התחלה חדשה - הן בשעוריסבגמרא כסדרן במקום שאתה אוחז, והן בצדקה
כאשר היית רגיללתן מעשר להדפסה, אשר הוא דבר נורא ונפלא מאד וזכוי
הרביםלדורי דורות, והן בשיחה בינך לבין קונך. ולמען השם, שלבל תכנסבך
אפלו לרגע אחד מחשבה של חלישות הדעת, כי איך שהואעדין יש בכחך לשוב אליו
יתברך. ועל כל פנים, אהובי, אחי, ראהגם ראה להרבות בצדקה, כי אמרו חכמינו
הקדושים |מדרש זוטא שירהשירים א|: הדורון של הקדוש ברוך הוא צדקה, הנותן
צדקה אפלוהיתה עברה, ונחתם דינו לאבד, יכול להיות מקבל פני שכינה בכליום,

והקדוש ברוך הוא אומר למלאך של פורענות - אל תגע בווכו', עין שם; וכן הוא במכילתא |פרשת משפטים|: בא וראה רחמישול הקדוש ברוך הוא על בשר ודם, שאדם קונה את עצמו בממוןמידי שמים, שנאמר |דניאל ד, כד|: "וחטאך בצדקה פרק" וכו', עיןשם.

אהובי, אחי! תכניס בעצמך ידיעה זו, "שאיך יודעים כלל", הינו אדם אינו יודע בזה העולם היכן אוחז, ומי הוא, ומה שרשנשמתו וכו' וכו', אסור לו לפל בדעתו משום דבר שבעולם, כילפעמים נדמה לו שהוא הגרוע שבכל הגרועים... ולבסוף הוא דיקאסמוך אז אליו יתברך, וכן להפוך |עין לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן סג|, ועל כן בידיעה זו תוכל תמיד לחזר אליו יתברך, ותהיה ארְבשמחה עצומה, ותעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות תמידבשמחה. ויש להאריך אך מרב טרדוטי עכשו - אקצר, אקוהלהשם יתברך שנתועד או על כל פנים תדבר עמי בטלפון, כי נפשיקשורה בנפשך. הדורש שלומך...

ב' מבעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח. מכתבך מיום שני לסדר בשלח לנכון קבלתי, ושמחתי מאדלשמע הטוב ממך. ועקר שמחתי שתהלה לאל, אני רואה שיש לךשיכות אל אנשי שלומנו היקרים, המפיצים ספרי רבנו ז"ל בעולם.

מה אמר לך, אהובי, אחי, אין דבורים בפה מכל שכן בכתבלפרט ולספר את גדל מעלת זכות הרבים הזו, שהיא זכות נוראהונפלאה מאד מאד, וכל הגאלה תלויה בזה, כי כל הלמוד של רבנוז"ל הוא גלוי אלקותו יתברך במדרגה נוראה ונשגבה עד מאד מאד, יחוד הפנימי של עתי"ק וכו' |עין לקוטי הלכות, ערובי תחומין, הלכה ה', אותיות כב, לד, עין שם|, ועל ידי הפצת דעתו בעולם, יתקרבו בניישראל אליו יתברך, ויתחילו לדבר עמו יתברך, אשר זוהי הגאלהממש, אשר אז יקים בשלמות |צפניה ג, ט|: "כי אז אהפך אל עמיששפה ברורה לקרא כלם בשם ה' לעבדו שכס אחד"; ועל כן, חמדתלבבי, חזק והתחזק בעבודה הקדושה הזו ביתר עז

וביתר מרץ, כיהיא לנו זכות גדולה ונוראה ונפלאה מאד מאד, שאנו זוכים לשמשאת רבנו ז"ל, וראוי לך להתחזק להיות תמיד בשמחה עצומה, אשרהוא היסוד והעקר בדעת רבנו ז"ל, כי המאמין באמונה אמיתית שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל תלוי רק בידו יתברך, אז לא יירא ולא יפחד משום בריה שבעולם, ויהיה חזק ואמיץ עדאין סוף ועד אין תכלית.

ולמען השם, אל תניח אצלך את העצבות אפלו רגע, רק להיותתמיד בשמחה עצומה, ואז תצליח דרכך בכל אשר תפנה, כמושאמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות שמחה, חלק ב', סימן א':| מי שהואשמח תמיד, על ידי זה מצליח; וכבר אמרו חכמינו הקדושיםבמדרש תנחומא |פרשת שמיני, סימן ב':| אין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום שמח למחר, ולא כל מי שמיצר היום מיצרלמחר וכו', עין שם; ועל כן צריכים להיות בריה, לחטף תכף ומידאת היגון ואנחה בתוך השמחה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנים: כג, כד|, ולא להמתין ולדחף אפלו לרגע, ובפרטיות אותם שעוסקיםבצרכי צבור באמונה, ראוי להם לשמח כל היום, ובפרטיות לגדולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם, אין לך עוד צרכי צבור גדולים מזה, וצריך להיות זריז בזה מאד מאד, וכמובא במדרש תנחומא פרשתמשפטים, על פסוק |משלי כט, ד|: "ואיש תרומות יהרסנה" - אםמשים אדם עצמו כתרומה הזו שמשלכת בזוית הבית, ואומר: מהלי בטרח הצבור, מה לי בדיניהם, מה לי לשמע קולם, שלום עלינפשי, הרי זה מחריב את העולם, עין שם; ודבר זה סובב על כלאחד מאנשי שלומנו בפרטי פרטיות, מאחר שזכינו בזכויות חנםלהתודע מרבי נורא ונפלא כזה, אנו מכרחין למסר את נפשנו, כלעוד אנו בחיים, לגלות ולפרסם דעתנו בעולם, ולהחיות נפש כל חי, ולא להסתכל בזה על שום מונע לא מבית ולא מבחוץ, ובודאיצריכה להיות הכונה רק לשם שמים, לקרב את נשמות ישראל אליותברך, ולא תהיה לו שום כונה ומחשבה פרטית, וכמאמר התנאקהקדוש |אבות ב|: "וכל העמלים עם הצבור יהיו עמלים לשם שמים"; ואיתא בירושלמי |ברכות ה', א':|: העוסק בצרכי צבור כעוסקבתורה, עין שם; ועל כן חזק, חזק, להפיץ דעתו הקדושה של רבנוז"ל בעולם, ובא תבוא על שכרך.

והנה אודות שבקשת ספר, בודאי אשלח לך, אם ירצה השם, עוד בשבוע זה, ואל

תדאג כלל, אך מה שכתבת אולי יש לי כונה שאין אני שולח לארץ ישראל ספרים, תאמין לי, כי תהלה לאל אין לנו מה להתבייש עם הספר "שמירת הזמן", "ואדברה בעדתיך נגדמלכים ולא אבוש" |תהלים קיט, מו|, כי כל השיחות שרשומות "שמעתי" "ואמר לי" ו"ספר לי", כל זה שמעתי וקבלתי פנים אלפנים מר' לוי יצחק |נרו יאיר| ז"ל|. וכבר אמרו חכמינו הקדושים|ברכות כז:|. היאך יכול החי להכחיש את החי, עין שם; ויתרה שיחות הלא ישנם על טיפ, בודאי אי אפשר להכחישם, אך הסבה שלא שלחתי, כי פה נמכר במרץ כזה, אשר אנחנו צריכים כל ספר|עד עכשו כבר מכרנו ארבעת אלפים ספרים, תהלה לאל|. וברוך השם, עכשו אנחנו מדפיסים את כל ספרי רבנו ז"ל: "לקוטי מוהר"ן", ו"ספר המדות", וה"קצור לקוטי מוהר"ן", וה"לקוטי עצות"; טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, רק חזק להיות תמיד בשמחה עצומה על נעם חלקך, ותרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, כי אין מי שיושיעלך, כי אם השם יתברך.

ידיך לנצח...

ב' מא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר משפטים ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך לנכון קבלתי, ולא היה לי הפנאי להשיבך תכף ומיד. חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להתודע מרבי אמתכזה, וראוי לנו להיות תמיד רק בשמחה עצומה על נעם חלקנו, אשר בנחל שם גורלנו, ואנו שותים מימיו. ואודות בריאותך צריך שתזכר מאמרם ז"ל במדרש תנחומא פרשת יתרו: אמר הקדוש ברוך הוא, אין מכה שאין לה רפואה, ונכרת רפואתה וסמה של כלמכה ומכה, אם מבקש את שלא תגיע לגופך צרה, עסק בתורה, שהיא רפואה לכל הגוף וכו', עין שם; ותהלה לאל, יש לנו דרך למוד נפלאה מרבנו ז"ל; אשרי שיאחז בזה בתמימות ובפשיטותבלי שום חכמות, כי בא יבוא היום האחרון שהכל יחפש, אז וועטזיך אלעס אפ זוכין, ומי שהתלוצץ מזה מה יאמר אז!?

חמדת לבבי! אל תכניס את עצמך בשום מחלקת וקשיות עלשום בר ישראל, ובפרט על תלמיד חכם, אפלו שיש ראיות ונדמה שהצדק עם החולקים עליו, כי יש הרבה דברים נסתרים מהעולם... ובין כך אמרו חכמינו הקדושים |שבת קיט:|: כל המבזה תלמידחכם, אין לו רפואה למכתו, ועל כן העקר מהיום כלך מקשיותוספקות שיש לך על האברך ... נרו יאיר, כי בודאי כונתו רצויהלשמים, ואף שנדמה ההפוך וכו', ואתה יכול לומר |איוב יט, כו:|: "מבשרי אחזה אלוה", ראה גם ראה מה שזכית על ידו באלוהשנים... ראה לברח רק אליו יתברך בשיחה ותפלה, ולבקש כלצרכיך הרוחניים והגשמיים רק ממנו יתברך, כי רק הוא יכוללהושיע לך ולא אחר, ותבטל את עצמך לגמרי אליו יתברך, אשראין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, כי הכל לכל - דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ומהשנדמה שרואים איזה עולם, הוא רק דמיון גדול בשביל הבחירהוהנסיון, ועל כן נקרא "עולם", לשון "העלם", שנעלם בו אלקותויתברך, וכל עבודתנו בתורה ובמצוות, וביותר בשיחה זו תפלה, צריכה להיות בחפוש אחריו יתברך, ובזה שתזכה לשעבד את לבךאליו יתברך, תזכה לרפואה בין ברוחני ובין בגשמי, כמו שאמרוחכמינו הקדושים |ראש השנה כט:|: בזמן שישראל מסתכלין כלפימעלה, ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים, היו מתרפאים, עינשם; ובאמת מי שמרגיל את עצמו לא להסתכל על אחרים, הואדיקא זוכה לחיות חיים טובים ונעימים כמו התם הקדוש.

ואודות השיחות שנדפסו בספר "אילן החיים", תדע אהובי, אחי היקר לי מאד, כל מקום שנרשם "שמעתי", "ספר לי", "אמר לי", זה שמעתי מפיו הקדוש של ר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|פנים אל פנים, וכבר אמרו חכמינו הקדושים |ברכות כז:|: היאך יכולהחי להכחיש את החי, עין שם; ומה שנדפס סתם הלא הנם עלטיפ, בודאי אי אפשר להכחישם, ויותר מזה אין להתבלבל, כי יש הרבה ענינים נעלמים... אשר בהכרח שיאמר כך... כדי להצילעשוק מפני עשקו, ואי אפשר לי להאריך בזה בפרטיות, ודילחכימא.

וצריכים לחזר ולומר: אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו. וראה לרקד עכשו, כי השמחה היא רפואה גדולה לכל החלאים, כמו שהזהירנו רבנו ז"ל |עין

לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד.

ואודות הספרים שכתבת, דע לך כי ... נרו יאיר, בתחלה נתנלי כמאה ושלישים
דולר לצדקה בעבורך ובעבור החתן, שאשלחך בעבורם ספרים, ושלחתי לך שמונים
ספרי ארך אפים, אשרעולים לי יותר מהסכום, על כל פנים אחר כך שכתבת שאתה
רוצה יותר טוב מעות, אמרתי לו שישלח לך מעות ולא ספרים כרצונך, אך מה שעבר
כבר אי אפשר לשנות, כי נשלח לך, ואני חייב לך שבעים דולר, בקרוב אשלח לך.
חמדת לבבי! אל תבלבל את עצמך כלל, וראה לכתב ליתכף ומיד.
ידיך לנצח...

ב' מב. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר משפטים ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה אל הרב החסיד, האברך המפלא והמפלג, העוסק בצרכי
צבור באמונה, להפיץ ספרי ודעת הנחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו בעולם
... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

הנה מכתבך הארך לנכון קבלתי, וכן את כל התכנית... אשר יואשרי חלקך שזכית
לזה, כי כל זמן שאנו מלבשים בלבוש גשמי, אין אנו יודעים גדל מעלת העסק
הקדוש והנורא הזה של הפצת המעינות חוצה, כי הלא מי שזוכה להתודע מרבנו ז"ל
באמת, ואינו מטעה את עצמו, הוא פותח פיו לדבר עמו יתברך, וכבר עוסק בשירות
ותשבחות כל ימי חייו, ובכל מקום שבא, הוא מדבר עמו יתברך, שעל ידי זה
ממשיך ומוריד את השכינה לשם, ועל כן אין למעלה מזכות הרבים כזו - להפיץ
דעת האמת בעולם, ובטוחני שתצליח דרכך, אם אמנם עדין אתה מסתובב בחובות,
אבל סוף כל סוף וועט זיך דעם הייליגען רבי'נס זאך זייער שיין אויספירענג;
ועל כן אין עליך להסתכל עכשו על שום מונע ומעכב, יהיה מי שיהיה, אפלו הוא
מאנשי שלומנו, כי עלינו נפלו חובותהיום, לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל בעולם,
ולהפיץ ספריו הקדושים, ורואים שמוהר"ן ז"ל היה במצרים, ומכר שם
לקוטי מוהר"ן אחד ושני ספרי המדות, והתחיל לרקד מרב שמחה, ונתנתודה
והודאה להשם יתברך, שבמקום רחוק כזה, זכה להשאיר ספרי רבנו ז"ל, וזה היה
עקר חיותו, על כן גם עלינו מנח עכשוהחוב להשאיר בכל מקום שנבוא לשם ספרי
רבנו ז"ל, והעקר אצל בני הנעורים, אשר אמר רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק

א', סימן רון, שהם עדין מכירין את הקול העליון וכו', עין שם; ואל תחלש דעתך כלל למה אין אנשי שלומנו עוזרים לך, כי לעסק בהפצת המעינות צריכים זכיה גדולה, כי העסק הקדוש והנורא הזה הוא מסודגאלתנו, ועל כן לא כל אחד זוכה לזה, כי אפלו מי שנותן כבר צדקה, צריך לבקש הרבה ממנו יתברך, שידע למי לתן, כי הצדקה האמתית קשה למצא, ולא כל אחד זוכה שיהיה נעשה מכספו מממונו קרוב הגאלה, כי רואים שעל כל ענין צדקה, יש לאדם השגה - זה עני... זה חולה... זה צריך בגד... זה צריך הכנסת כלה... וכדומה, אבל להציל עשוק מיד עושקו, שהם אלו הנפשות אשר עליהם נאמר |קהלת ד|: "ושבתי אני ואראה את כל העשוקים אשר נעשים תחת השמש, והנה דמעת העשוקים, ואין להם מנחם, ומיד עושקיהם כח ואין להם מנחם", שזה סובב על אותן הנפשות שנפלו ונכשלו בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה... ונפלו לעמקה הרע והחשך, ואין להם שום עצה ותחבולה איך לצאת... ואין מישיבין אותם... ומכל שכן שאין להם מי שירחם עליהם, עליהם הרחמנות גדולה מאד מאד, ולהם המצוה הכי גדולה לעזר, כי הם העניים בין ברוחניות ובין בגשמיות, כי נפגמה דעתם, אשר משם באה העניות בגשמיות גם כן, ועל כן מי שזוכה לתן צדקה למצוה זו - אין למעלה מזה, כי כביכול אותו יתברך הוא עוזר, כי נשמות ישראל הן אחדות אחת עמו יתברך ובכל צרתם לו צר |ישעיה סג, ט|, על כל פנים איך שהוא אל תניח את מקומך, ואלתסתכל על שום בריה שבעולם, כי גדול אדונינו ורב להושיע, ואלתתפעל מה שזה אומר, או מה שזה לועג, או מה שזה חולק, כי כן היה על מוהרנ"ת ז"ל, כמו ששמעתי מר' לוי יצחק |נרו יאיר||ז"ל|, שפעם אחת בא לעיר טשהערין, והתחיל לומר חדושי שחדש אז, וצעקו אחדים בפניו: נאר דעם רבינ'ס ספר, כאומרים שיפסיק; ועל כן, חמדת לבבי, כלך מחלישות הדעת, כי סוף כלסוף וועט זיין זייער זייער שיין, כי כל הגאלה תלויה רק בהפצת דעתו של רבנו ז"ל בעולם. ידיך לנצח...

ב' מג. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תרומה ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלנו בע מקור חכמה, זכותו יגן

עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מצטער אני בצערך הקשה, אךבאמת לא כך קבלנו מרבנו ז"ל, להמשיך את עצמו אל הצער, חסושלום, אדרבה רבנו ז"ל למד אותנו את הגלוי של "בצר הרחבתלי" - שגם בתקף המרירות צריכים למצא הרחבות|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה|, ולהחיות את עצמו עם כל נקדה ונקדהטובה שיש בו|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, ולחטף את היגוואנחה אל תקף הששון והשמחה|עין שם, חלק ב', סימן כג|, כיהשמחה היא העקרית בקיום האדם ברוחניות ובגשמיות, ועל כןצריכים לעשות כל מיני פעלות שבעולם להיות רק בשמחה עצומה, ובפרט אחרי שזכינו בזכיות חנם להתודע מרבי אמת כזה המלמדאותנו עצות נוראות ונפלאות כאלו לחזק את שברון לבנו ולתקואת קלקולנו, ולרפאות את מחלותינו, ראוי לנו לשמח מאד מאד. ועקר השמחה זוכים על ידי אמונה פשוטה, שצריך להכניס בדעתובכל פעם מחדש איך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכלמשגח בהשגחה פרטי פרטית, ומה שתצטרך לפרנסתך יבא אליך, ועל כן למה לך לרוץ כקורא בהרים ותקנא בזה... או בזה... כי הלאאמרו חכמינו הקדושים|יומא לח. |: אין אדם נוגע במה שמוכןלחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, וכשתחקק דבר זה בדעתך, לא תפחד משום בריה ומשום דבר, רקתמשיך עצמך תמיד אליו יתברך, ותחזק את עצמך בכל המצבים, ומה גם שתרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטותכאשר ידבר איש עם רעהו, אשר על ידי זה בעצמו סוף כל סוףתנצל בין ברוחני ובין בגשמי, כי עקר המרירות שמעקמת וממררתאת חיי האדם הוא רק, כשמנח הכאב והצרה בלבו ודעתו, אךכשזוכה לספרה למשהו, על ידי זה יוצא מלבו ודעתו, ונעשה לונקל, ועל כן טוב יותר שהמישהו הזה יהיה השם יתברך, כי לפניבשר ודם קשה וכבד לספר הכל, ובפרטיות כשעבר עליו מה שעברוכו', וכן בשר ודם יכול להיות שהוא עכשו בעצמו שבור, ועוברעליו מה שעובר וכו', ועל כן מה לך לספר לו, אשר ספק ספקאאם יעזר לך, יותר טוב לדבר ולספר לפניו יתברך, אשר כל דבורודבור שמדברים עמו יתברך הוא הצלחה נוראה ונפלאה, הצלחהנצחית ומה גם שבודאי אם יהיה עקשן, סוף כל סוף יפעל לישועתובלי שום ספק, כי "קרוב ה' לנשברי לב

ואת דכאי רוח יושיע|תהלים לד, יט|, אך כבר אמר רבנו ז"ל, שחרב התפלה שמצלחתבהמלחמה היא חרב כזו, שיש לה שתי פיות, מצד אחד תורהוהודאה, ומצד אחד שאלת צרכיו, שאז דיקא על ידי חרב כזו יבטלאת שתי הקלפות - עשו וישמעאל|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןב'; ובלקוטי הלכות, נחלות, הלכה ד'|, כי עשו הוא רע גמור שכופר בכל- לית דין ולית דין, ולא כדאי להתפלל חס ושלום, ועל כן כנגדוצריכים את צד החרב של "תודה והודאה": "מה אתה אומר לי, שאין לי תקוה, חס ושלום, ואין מי שישמע לי, הלא ברוך הואומברך, ראיתי כבר עד עכשו ישועות ונסים ונפלאות", וכנגד קלפתישמעאל, שהוא אומר: "שמע ה' יתברך צלותיך, כבר שמעו אותך, על כן מה אתה צריך להתפלל עוד", כנגדו צריכים את צד החרבשל שאלת צרכיו ובקשה להבא, כי מעקר הישועה עדין אנורחוקים, והבן; ובאמת חמדת לבבי, בלי עצות רבנו ז"ל לא היהלנו קיום בזה העולם כלל, כי אלמלא מלחא לא הוי עלמא יכוללסבל מרירותא, ומלח הוא הצדיק יסוד עולם, שהוא ברית מלחעולם|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כג|; ועל כן ראוי לנו להתועדתמיד יחד, ולדבר רק מעצותיו הקדושות והנוראות, ולחזק איש אתרעהו. וצריך לברח מדבורים אחרים העוקרים את האדם משניעולמות. ידידי היקר! ימי חיינו הבל ועוד מעט בהכרח נעזב את זההעולם, ועל כן למה לך להצטער על עולם שאינו שלך תסיח דעתךמכל הצרות שלך, ותברח לך אל תוך התורה הקדושה, ותחדשחדושים דאוריתא חדשים, אולי רק בשביל זה עובר עליך מהשעובר וכו', כי השם יתברך רוצה שתחדש חדושי תורה, כי ישבני אדם אשר דוקא כשאין להם פרנסה ויש להם בלבולים, אזיוצאים מהם דבורים יפים|עין שיחות הר"ן, סימן יג|, כי אי אפשרלהתנחם מהיסורים, כי אם על ידי חדושי תורה|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה|, ואמר רבנו ז"ל, שלפעמים באה מחלקת על האדם, מפני שאין לו אמונה בחדושים שלו|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןסא|, כי מה אתה יודע, אולי יש בני אדם שמחיים ומחזקים עצמםעל ידי חדושי תורתך, והם לומדים ומתפללים על ידי זה וכו'; ועל כן, חמדת לבבי, מהיום והלאה אל תפל בדעתך, רק חזק ואמץמאד מאד להיות אך ורק בשמחה עצומה, שהיא הכלי לקבל בוחדושי תורה אמתיים, והיא שלמות האדם כי בכל אחד יש

שכלבכח, וצריך להוציאו מהכח אל הפעל, וכשזוכה לחדש חדושים, אז נעשה שכל הנקנה |עין שם, סימן כה|. וכבר כתבתי לך פעם, כיאפלו אם לא ידפסו חדושי תורתך, אתה צריך להיות רגיל לרשם על פני הכתב, והוא ענין נפלא, וגם ממשיך את השם יתברך בעולם, כמו שפרש רבנו ז"ל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ס'| עלפסוק |שמות כה, ב|: "ויקחו לי תרומה" - על ידי חדושי תורה שמגליו, על ידי זה נמשכת אלקות כביכול, כמו שכתוב: "ויקחולי תרומה", הינו כשתרצו לקח ולהמשיך אותי אי אפשר, כי אם על ידי התורה, כי על ידי התורה ממשיכים אותנו כביכול, עין שם; ועל כן הוא ענין נפלא, ובודאי החדושים צריכים להיות בנויים עליסודות חזקים, כי אם, חס ושלום לא, אז נעשה וגורם מה שנעשה וגורם, כמובא בהקדמת הזהר הקדוש |דף ה.ה., עין שם; אבל אם הסבנויים על אדני האמת בפסוקי תנ"ך ובמאמרי חכמינו הקדושים בגמרא ומדרשים וזהר הקדוש וספרי הצדיקים, על ידי זה בונה שמים חדשים; אשרי לו ואשרי חלקו. ועל כן, חמדת לבבי, אלתהיה בטלן, וראה גם ראה על כל פנים מעכשו, להיות מחדשתמיד בחדושי תורה, ועל ידי זה תנוח דעתך, ותזכה להיות מישב, וכבר יהיה לך מה לעשות עם הזמן היקר. וצריך שתדע, שחדושי תורה ובפרטיות כשתזכה שידפסו, הם למוד תורה דרבים, שעולה על הכל.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

ב' מד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תרומה ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד שאתה מזכה אתה רבים עם דעת האמת

שקבלנו מרבנו ז"ל. מה אמר לך, חמדת לבבי, אין למעלה מזה, וראוי לך לרקד

ולשמוח בשמחה ורקודים על נעם חלקך, כי ראה כמה אנשים כבר מתבודדים ומדברים

עמויתברך על ירך, על כן למה אתה שבור כל כך, אם היית רואה אתה שעשועים

שגורמים אלו מאנשי שלומנו, שעוררתם להתבודדות, אילו צרופים ויחודים חדשים

גורמים בכל העולמות, בשעה שמתבודדים ומתחננים לפניו יתברך, אז היית רוקד

כל היום, כיזכות הרבים עולה על הכל.

למען השם, לטובתך הנצחית חזק והתחזק בעבודה קדושה זו, לעורר ולחזק את חבריך שירגילו את עצמם להתבודד בכל יום ויום עמו יתברך, ואל תסתכל על שום מונע ומלעיג, כי מה ישאר ממך...ומה ישאר מהם... ודע לך שאינך יחיד בדבר זה שמתלוצצים ממך, כי כן היה אצל הרב החסיד ר' יצחק ברייטער הי"ד |אחד מגדולי אנשי שלומנו בפולין|, שהוא היה מהראשונים והיחידים שעוררו את הרבים על ענין תפלה והתבודדות, עד שזכה להעמיד עדה שלמה מאנשי שלומנו היקרים, שלא חסרו יום אחד בליהתבודדות כידוע ומפרסם דבר זה, והזקנים וכו' צחקו ממנו על שמדפיס ענינים חדשים, כמו "התעוררות להתבודדות" וכדומה, ואמרו עליו מה שאמרו וכו', אף על פי כן היה הוא שבנה את דעת רבנו ז"ל בפולין ולא הזקנים, ומה נשאר ממנו... ומה נשאר מהזקנים... בודאי צריכים לשמע חות דעתם של זקני אנשי שלומנו היקרים, עובדי השם דיקא, ובודאי מסכימים כמו שדברתי פנים אלפנים עם ר' לוי יצחק |נרו יאיר| ז"ל, אבל אסור לעשות 'כלל' "זקנים זקנים", כי לא בסבי טעמא ד' |שבת פט:|, ולא כל הזקנים זכו להתמיד בספרי רבנו ז"ל, אשר רק שם דעתו של רבנו ז"ל. ותהלה לאל, זכינו לבחורים ואברכים, אשר מתמידים יום ולילה בספרי רבנו ז"ל, ויודעים הרבה יותר מאלו הזקנים החולקים עליך, וכבר אמרו חכמינו הקדושים |קדושין לב:|: "מפני שיבה תקום" |ויקרא יט, לב| - יכול אפלו מפני זקן 'אשמא'ה? תלמוד לומר זקון, ואין זקן אלא חכם וכו', אין זקן אלא מי שקנה חכמה, עין שם; ומה נקרא זקן אשמאי? זה שמרבה במחלקת וכו'; ועל כן למהתפל בדעתך, מה שכמה זקנים טפשים, אשר לא קראו, ולא שנו ולא שמשו תלמידי חכמים יוצאים נגדך וכו', תדע שרב אנשי שלומנו עומדים על ימינך ורוצים בחדושך ובפרטיות בני הנעורים, שדבוריך הם כמים קרים על נפש עיפה, ורואים בחוש מאמרם ז"ל |לקינים, פרק ג':|: זקני עמי הארץ כל זמן שמזקינים - דעתן מטרפת עליהם, אבל זקני תלמידי חכמים, אינן כן, אלא כל זמן שהם מזקינים - דעתם מתישבת עליהם; אלו מאנשי שלומנו היקרים שהתחילו מבחורתם בעבודת השם יתברך, ועסקו כל ימיהם בתורה ובתפלה והתבודדות בתמימות ובפשיטות גמורה, והתמידו מאד מאד בספרי

רבנו ז"ל, כשהם באים לעת זקנתם דעתם מתישבת עליהם, ועל כן הם רואים שכונתך לשמים, ועל כן הם מחזיקים ממך ומחדושיך, אבל אלו הזקנים שאין בהם שלמות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ד'|, כל התקרבותם היתה כל ימיהם מן השפהולחוץ, ולא התבודדו כלל, והיו מחרחרי ריב כל ימיהם כידוע ומפרסם בין אנשי שלומנו מי הם... ועל כן כשבאים לעת זקנה, דעתם נטרפת עליהם; ועל כן רק הם חולקים עליך. ועל כן, חמדת לבבי, חזק, חזק, ואל תסתכל על שום מונע ומעכב, וכל הצדיקים שבין אנשי שלומנו, שזכו את הרבים, היתה עליהם מחלקת, ובפרט על ראשי מבחרי אנשי שלומנו חלקו מאד, כמו שידוע בין אנשי שלומנו, אילו צרות עברו על מוהרנ"ת ז"ל מבפנים, וכן על ר' נחמן טולטשינער ועל בנו ר' אברהם ז"ל, כאשר ידוע ומפרסם דברזה, ואי אפשר להאריך על פני הכתב, וכן בדור האחרון, הרבה חסיד ר' אברהם שטערינהארץ ז"ל, שהיה חדוש נפלא בידיעתו ובקיאותו בספרי רבנו ז"ל, והיה מפלג בתורה ובחכמה, והיה מלאוגדוש בדעת רבנו ז"ל, וקרוב הרבה אנשים אל דעת רבנו ז"ל, אף על פי כן נמצאו ריקים ופוחזים וכו', שחלקו עליו מאד, וצערואותו מאד, עד שהכרח לילך להתפלל בראש השנה וכו', ואחדמתנגדיו הוא המתנגד גם עליך וכו'; ועל כן למה לך לפל בדעתך כל כך, כי הכל הבל, הבל הבלים, הוא מפחד מצל עצמו, כעין שאמרו חכמינו הקדושים |במדרש רבה קהלת יב|: הדין סבא כד שמעצפרין מציצין אמר לסטין באין... והבן; ותדע שגם על ר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל| יש הרבה חולקים, כאשר הוא בעצמו ספר ליענינים נוראים מה שעבר עליו וכו'. ולבסוף סים: אין ברסלב קעןמען נישט האבן קיין קיום אן בזיונותה, ועל כן חמדת לבבי, כפישלקחת את עצמך להפיץ דעתו של רבנו ז"ל בעולם, ואתה נוסעממקום למקום להפיץ ספריו הקדושים, חזק ואמץ מאד מאד, ואלתירא ואל תחת, כי בודאי רבנו ז"ל עמך.

הדורש שלומך...

למען השם אל תכנס בוכוחים עם שום בריה שבעולם, ואלתענה למבזיך ולמחרפיך דבר, כי אלו הבזיונות והחרופים יציבואותך, ויצילו אותך מכל המקטרגים וכו', כי כפי גדלת העסקהקדוש והנורא שלקחת על עצמך, בודאי יש עליך

למעלהמקטרגים, היתכן בריה שפלה... יעסק בקרוב הגאלה ולהפיץמענינות החכמה חוצה וכו', אבל על ידי שיש לך בזיונות וחרופיןבזה העולם, הם מבטלים את הקטרוגים שם בעולם העליון, על כןחזק, חזק ושתק ובלם פיך בשעת מריבה. הנ"ל...

ב' מה. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר תרומה ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להשיבך יקצרו המון יריעות, אך מה יש להוסיף על ספרי רבנו ז"ל, תאמין לי, אם היית עושהלעצמך שעור כסדרן בלקוטי הלכות, כבר לא היית צריך התחזקותמשום בריה, כי החיות והמשיבת נפש שתמצא שם, לא תמצאבשום מקום.

הנה היום זכני השם יתברך, שגמרתי את הספר "מקורהשמחה", ואקוה להשם יתברך שיצא בקרוב מאד מבית הדפוס, ותכלית נקדת הספר היא איך להחיות את עצמו בכל המצבים, ואיךלחזק את עצמו להיות בשמחה עצומה יהיה איך שיהיה.

חמדת לבבי! ראוי לך ללמד את המאמר בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מ"ד, ולומר

עליו התפלה בלקוטי תפלות, חלק ב', תפלה נ"א, ושם תמצא תרוץ מספיק על

בלבולך שיש לך מחמרותיתרות, אשר מעקם את מחך ודעתך לגמרי, רחמנא לצלן.

ותדעששמעתי פעם אחת מאחד מאנשי שלומנו, מהן חמרות יתרות? תכף ומיד כשאדם

מכניס בעצמו ספקות, אם יוצא ידי חובתו אולא, זה כבר בכלל חמרות יתרות,

ודברי פי חכם חן, כי האדם צריךלהיות תמיד בן חורין, ואסור לשעבד את מחו

בגלות, חס ושלום, ומהאי טעמא הזהיר רבנו ז"ל מאד מאד על חובות |עין

שיחות הר"ן, סימן קכב|, וכן איתא בספר המדות |אות תשובה, סימן מו|: מי

שרוצהלשוב - יזהר מלהיות בעל חוב, כי כתיב |משלי כב, ז|: "ועבדלוה" וגו',

על ידי הלואות האדם נעשה בבחינת עבד, שהוא קטנותהדעת, והוא משעבד לאחרים,

והוא תמיד חי בפחד - אוי מהיעשה לי הלוח וכו' וכו'? כי עקר עבודת האדם

בזה העולם צריךלהיות בן חורין לגמרי, ולא יהיה לו שום שעבודים אל שום

בריהשבעולם, רק אליו יתברך לשעבד את לבו ודעתו רק אליו יתברךואז דיקא

יגדל ויצמח ברוחניות ובגשמיות, ויציץ ציץ ויעשה פרח; ובאמת יש להאריך הרבה על נקדה זו, כי רב בני אדם נפלו בדעתם ונעשו משעבדים לאחרים - זה לתאונתו וזה לבני אדם וזה לאשתו וכו' וכו', ועל כן מפחד תמיד, אבל מי שזוכה לבטל את עצמו רק אליו יתברך ולא אכפת לו שום בריה, כי יודע ברור, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, וישועתו תלויה רק בידו יתברך כביכול לא ביד בשר ודם, בידיעה זו נגאל מכל צרותיו, ונתרחבת דעתו, ואינו מפחד משום בריה שבעולם. והנה רבנו ז"ל אמר |ספר המדות, אות פחד, סימן ד'|: סגלה לבטל את הפחד - לזכר את אברהם אבינו. וציץ הרב מטשהרין, כי הוא היה הראשון שנאמר בו אלתירא, עין שם; ויש לומר כי הנה אברהם אבינו היה הראשון שהכיר את בוראו, ועל ידי זה רחקהו כל בני משפחתו וכל שכניו וכל העיר וכל העולם, עד שנשאר יחידי, כמו שנאמר |יחזקאל לג, כד'|: "אחד היה אברהם", ועכשו תציר בעצמך אדם אחד שכלהעולם רודפים אותו, להיכן יש לו לברח? הלא בורח רק אליו יתברך, ועל כן תכף ומיד כשבורח אליו יתברך, מיד נושע, כי הוא יתברך הבעל הבית של העולם, ועל כן כשיש לך פחד מזה... אומזה... הסגלה לזכר באברהם אבינו וליך בעקבותיו, שתראה ליחדל עצמך מקום מיחד, שאין שם בני אדם, ותפרש שיחתך אליו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו והבן עם אביו, והכל לכל המנחעל לבבך תשיח ותספר לפניו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ועל ידי זה תזכה להדבק בו יתברך, ואז אדרבה יפחדו ממך, ולא אתה תפחד מאחרים, כי כפי שאדם זוכה לאחז את עצמו בחייהם, כמו כן נתבטלות ממנו כל היראות חיצוניות, ויש לומר מאמרם ז"ל |שבת קנא:|: כל זמן שאדם חי - אימתו מטלת על הבריות, כיון שמת - בטלה אימתו וכנ"ל, שכל זמן שחי, ואוחז עצמו בחי החיים, אז אימתו מטלת על הבריות, אבל כיון שמת, חס ושלום, שעוקר את עצמו ממנו יתברך, כי רשעים בחייהם נקראים מתים, אז בטלה אימתו, והכל שולטים עליו, וכן הוא במדרש |שיר השירים ג, יד|, תנא... כיון שהוא חוטא נותנין עליו אימה ויראה, ומתפחד הוא מאחרים, עין שם.

תאמין לי, ידידי היקר, שיש להאריך, אך ההכרח לקצר עכשוי אשון לילה אחר חצות. מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמחעל נעם חלקנו, שזכינו להתודע

מרבנו ז"ל; אשרינו ומה נעיםגורלנו.

הדורש שלומך...

ענתה נתעוררתי בעצמי אחר מכתבי זה לחזר וללמד תורה הנ"ל, ולומר עליה התפלה, ומצאתי שם בפרוש שחמרות יתרותנקרא 'איבער טראכטן', עין שם באמצע התפלה: "וזכני לילך ולהתנהג בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות של העולם כלל, ולא אדקדק יותר מדאי בחמרות יתרות |שקורין 'איבער טראכטן'|"וכנ"ל; כי בכל ענין שמתחיל לחשב אם יוצא ידי חובתו או לא, זה כבר נקרא חמרות יתרות. ובאמת כשתקשר תחלת התורה המדברת מתקף האמונה, שצריך האדם להרגיל את עצמו לדבר אתהאמונה בפיו, עם סוף התורה המדברת להזהר מחמרות יתרות, אזתראה שהם ענין אחד על פי מה דאיתא בלקוטי מוהר"ן |חלק ב', סימן פו|, שעל ידי שהעולם הם מקטני אמונה על ידי זה צריכים לעבודות קשות, עין שם; הינו כשאדם מכניס את עצמו לגמריבתוך האמונה הקדושה, אז יכול לעבד את השם יתברך מכל דבר, ואינו צריך להחמיר על עצמו חמרות ועבודות וכו' ודו"ק; כי הואענין הנצרך מאד מאד, בפרט למתחילים בעבודת השם יתברך, שמקבל על עצמו הנהגות ועבודות קשות, ואחר כך כשרואה שאינוהולך לו, אז הוא בורח ומתרחק לגמרי, רחמנא לצלן, ממנו יתברך, עין היטב בשתי התורות הנ"ל, סימן מ"ד וסימן פ"ו, ותביןהתחזקות לעצמך על כל חייך. ולמען השם, אל תחלש דעתך משוםבריה שבעולם, וכן אל תפחד שום פחדים של הבל מה שזה...אומר או מה שזה... אומר, כי הכל הבל, הבל הבלים, ומכל שכןשהפחד הוא מקול וכו', וכבר אמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות פחד, סימן ט'|: בר דעת אין לו להתפחד מפני קול בעלמא, ובפרטיפרטיות שאתה צריך לחקק בדעתך, כי השם יתברך בעל הבית שלהעולם ולא... ועל כן מה לך לפחד ממנו. לפני כמה שעות היה אצלי אברך אחד, שיש לו מוסד של גריצדק, ודברנו הרבה מדברי רבנו ז"ל, ואמרתי לו, שהעקר להאירבהם ידיעה הזו, כי עכשו שנתקרבו אל כנפי השכינה, צריכים לידעשאין להם אחר רק הוא יתברך, כי הוא יתברך אביהם, והוא יתברךמשפחתם וכו', ועל כן ירגילו את עצמם לדבר רק עמו יתברך, ואשר זו היתה עבודת אברהם אבינו, שהיה בבחינת אחד מאחרשנתגיר, כל

משפחתו וכל שכניו וכל בני העולם בדלו ממנו, וכמושאמרו חכמינו הקדושים במדרש לך לך | בראשית רבה, פרשה מב, סימן ח': למה נקרא אברהם העברי? שכל העולם כלו מעבר אחד והוא מעבר אחד, עין שם; והתדבק עצמו לגמרי בו יתברך, ולא עודאלא שהקריא אברהם שמו של הקדוש ברוך הוא בפה כל עוברושב | סוטה י:; ויש לומר רמז, בשביל זה נותנים שם לכל גר - אברהם, עין שם; אברהם אבינו - לרמז לו התחזקות, אתה יחידיכמו אברהם, כי עזבת את כל משפחתך וכו', ועל כן "אל תיראאברם אנכי מגן לך" | בראשית טו, א, כי הגר הוא קרוב וסמוך מאדלהשם יתברך, מאחר שאין לו שום בריה, וכן יכול להתחדשלגמרי, כמו שאמרו חכמינו הקדושים | יבמות כב.: "גר שנתגיר כקטןשנולד דמי". ויש להאריך פה דרוש נפלא מענין גרים שאמרתיו לו. אך ההכרח לקצר, ואם יהיה ברצונו יתברך - אכתב את זה. ועינבלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן יז, שמבאר שם ממה באים גרים וכו', עין שם.

ידיך הנ"ל...

ב' מו. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר תרומה ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחורהיקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, אך מרב טרדותי בעוונותי הרבים, לאהיה לי הפנאי להשיבך. חמדת לבבי! חזק חזק להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ובפרט בספר "עלים לתרופה", ושם תמצא מרגוע לנפשך, ותראה להתחבר עם אנשי שלומנו היקרים, חסידי ברסלב התמימים דיקא, והטה אזניךאל דבריהם ובספרי רבנו ז"ל, ואז כבר לא תצטרך התחזקות משוםבריה שבעולם, וכל מה שתטה אזניך לשמע יותר, כמו כן תזכהשיאירו עיניך יותר ויותר. וכעין שאמרו חכמינו הקדושים | הובאבילקוט בשלח, רמז רנז: "ויאמר אם שמוע תשמע" | שמות טו, כו | אמררבי זירא ואיתימא רבי חנינא בר פפא, בוא וראה שלא כמדתהקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם, מדת בשר ודם כלי ריקן מחזיק, כלי מלא אינו מחזיק, אבל מדת הקדוש ברוך הוא אינו כן אלאמלא מחזיק, ריקן אינו מחזיק, שנאמר: "ויאמר אם שמוע תשמע", אם שמוע תשמע, ואם לאו לא תשמע; הינו אם תטה היטב אזניךולבך אל ספרי רבנו ז"ל

לשקד בהם הרבה, וכן לשמע בקול אנשי שלומנו האמתיים התמימים דיקא, אז תזכה שתשמע עוד ועוד וכו'וכו', כי החדושים שבספרי רבנו ז"ל מתחדשים בכל פעם בגוניאחרים בכל העולמות וכן בבית מדרשו, כמו שאמרו חכמינוהקדושים | חגיגה ג. |: 'אי אפשר לבית המדרש בלא חדוש'; ועל כן, חמדת לבבי! מה יהיה כבר שאכתב לך מכתבים, העקר צריכים לעסק הרבה בשקידה נפלאה בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא כברהכל.

והעקר - תהיה רגיל לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטותגמורה בלי שום חכמות, ותספר לו יתברך את כל לבך וכל מהשעובר עליך, ותגלה לפניו יתברך את כל כסופיך ורצונך, אשר הואענין נורא ונפלא מאד מאד | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לא|, כ"הרצון" הוא "הצנור" להמשכת כל ההשפעות שבעולם, "ואין לךדבר בעולם שלא יוכל האדם להגיע אליו על ידי תקף הרצון", כיהרצון יש לו כח חזק מאד מאד, כמובא באריכות בלקוטי הלכות|ערב, הלכה ג'|, עין שם; ועל כן ראה גם להתחיל לכסף אליו יתברךברצונות וכסופים גדולים, ובפרט עכשו בימי נעוריך שאין עליךעדין שום על, אם תרגיל את עצמך לברח תמיד אליו יתברך, ותדברעמו יתברך כאשר תדבר עם חברך, וכן תקבע לעצמך שעוריםקבועים כסדרן "במקרא, משנה, גמרא, מדרש", כמובא באריכותבקונטרס סדר דרך הלמוד, אז תצליח דרכך.

ותהלה לאל, פה יש בחורים מאנשי שלומנו מתמידים מאדמאד, ואינם מבטלים את הזמן כלל, ועל כן הם מצליחים מאד מאדבלמוד, כי, תהלה לאל, מסימים מסכת אחר מסכת, הן במשניותוהן בגמרא וכן לומדים את המדרש מפרשת השבוע בכל שבוע, וכן שוקדים בלמוד שלחן ערוך - אשריהם ואשרי חלקם, יהאחלקנו עמהם. ועקר הכל - תהיה רק בשמחה עצומה, שזכינולהתודע מרבי אמת כזה המעורר ומחזק אותנו. הדורש שלומך...

ב' מז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תצוה ה'תשל"ו.

שישון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, וגם כבר שמעתי מאת ... נרו יאיר, מהשעבר עליך, ובפרט מהעסק...
חמדת לבבי! נא ונא אל תפחד כלל, כי השם יתברך מנהיגאת העולם בהשגחה פרטי
פרטית, ורק הוא יתברך בעל הבית שלכל העולם כלו. וכבר ידוע פתגם
הבעל שם טוב הקדוש: "א אידיגיט נישט א איד פירט מען"ט, כי אנחנו כחמר ביד
היוצר, ועל כן אין עליך לפל בדעתך, בזה שעבר עליך כל היום בבטלה, כי
חשבתששם יהיה טובתך וישועתך וכו', גם זה "מאת ה' היתה זאת" |תהלים קיח,
כג|, להראות לך בחוש, כי אין מה לקוות אצל בשר ודם, כי "שוא תשועת אדם"
|שם ס, יג|, והכל הבל הבלים וכו'. ורבנוז"ל גלה לנו אשר "אין שום יאוש
בעולם כלל", וכל אחד יכוללפעל ענינו ועסקו אצלו יתברך; ועל כן, חמדת
לבבי, ראה לספרהכל לפניו יתברך בתמימות ובפשיטות, כאשר אתה רגיל לספרלחבר
טוב בפרטי פרטיות מה שנארע עמך וכו'. ואודות כל העסקקוה לה' ויושיע לך
בנסים נגלים, כאשר ראית כבר עד עכשו נסים; ועל כן למה תפל כל כך בדעתך, כי
כבר אמרו חכמינו הקדושים |ירושלמי ברכות|: לעולם אל יהא הפסוק הזה זז מפין
- "אשריאדם בטח בך" |תהלים פד, יג|, כי הבטחון הוא יסוד האמונה;
כיתכף ומיד כשתכניס בעצמך מדת האמונה הקדושה, אשר אין שוםמציאות בלעדיו
יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר - הכל לכלמשגח ממנו יתברך בהשגחה פרטי
פרטית, |חלין ז|: אין אדם נוקףאצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו
מלמעלה, וכן |יומא לח|. אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, וכן |ירושלמי
שביעית ט, א|: אפלוצפרא כלילא מבלעדי שמיא לא מתצדא; ואז כשתחקק ידיעות
אלוהיטב היטב בלבך, אז תראה שאין לך על מי לסמך לקוות לישועה, רק עליו
יתברך. וכבר שאלו את החכם: "מהו גדר הבטחון?" והשיב: "האמונה היא גדר
הבטחון", ושאלוהו: "מהו גדרהאמונה?" והשיב: "שלא תירא דבר", כי גדר
האמונה הואהבטחון באלקים, ורצית בגזרותיו והמסר אליו, והבן למעשה.
חמדת לבבי! אל תירא ואל תחת, כי בודאי לא יעזב אותךהשם יתברך, ויעזר לך
לצאת ממרירות חובתך, "השלק על ה' יהבךוהוא יכלכלך, כי לא יתן לעולם מוט
לצדיק" |תהלים נה, כג|. וצריךשתדע, אהובי, אחי, כי על ידי העצה הקדושה
שקבלנו מרבנו ז"ל, והוא תפלה והתבודדות, יכולים לעבר את כל החיים

בטובובנעימים, כי צריך להרגיל את עצמו כל כך בתפלה, שיחהוהתבודדות, עד שלא יוכל לעשות שום דבר בעולם, בלי שיספרקדם את כל העסק לפניו יתברך, וכן אם כבר עבר איזה מאורעוכו', צריכים גם כן לספר לפניו יתברך את כל העסק בפרטיפרטיות, ועל כן הרגל עצמך בהנהגה קדושה זו, ותברח ברגע זהאליו יתברך, ותקים את העצה הקדושה הזו, למען תציל את עצמך. הדורש שלומך...

ב' מח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך לנכון קבלתי עם המעות להדפסה, אשרינו ואשריחלקנו, שאנו זוכים לשמש את רבנו ז"ל ולהפיץ מעינותיו חוצה.

והנה אודות עניניך אין שום עצה אחרת - רק תפלה, תראהלהרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, וזהנקרא אצל רבנו ז"ל "התבודדות", אשר היא תפלת המשיח, הינוחוץ ממה שצריכים להזהר מאד מאד להתפלל בכל יום ויום: "שחרית, מנחה, מעריב, חצות", צריכים להרגיל את עצמו לדברעמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבבו וכל מה שעובר עליובתמימות ובפשיטות גדולה. וכן תרגיל את עצמך לתן תודהוהודאה להשם יתברך על כל פרט ופרט מעניניך, ואז תצליח כלימי חיך.

הדורש שלומך...

ב' מט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תצוה ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל האברך העוסק בצרכי צבורבאמונה, להפיץ דעתו הקדושה של הנחל נובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו, בעולם ... נרו יאיר. מכתבך לנכון קבלתי. והנה תעשה כל מיני פעלות שבעולםלהתועד עמי, כי אי אפשר להאריך על פני הכתב. מה אמר לך, לחזקך ולנחמך - אי אפשר בפה ומכל שכן בכתב, כי העסקהקדוש והנורא שלקחת על עצמך הוא ענין של קרוב הגאלה, ועל כן איך אוכל אפלו לדבר מזה ומכל שכן לכתב מזה, ואם הייתידוע מרחוק במה אתה

עוסק, אז היית רוקד כל היום בשמחה העצומה ולא היית נופל כל כך בדעתך. אמת שנכנסת במשעול צרמאד מאד, אשר לוחצים אותך החובות מכל הצדדים, והמחלקתוהקטרוגים והקנאה והשנאה עליך רבים מאד מאד, אבל כפי העסקוואס פירט זיך אויס דורך דיר איז אלעס כדאי.

ועל כן, חמדת לבבי, אל תהיה בטלן, חס ושלום, ואל תפלבדעתך כלל, אל תירא ואל תחת משום בריה שבעולם, כי בודאילא יעזב אותך השם יתברך, רק במים רבים |החובות| יחתר לךשביל, ויבא אליך שפע גדול, ואם ירצה השם יהיה לך מהיכולשלם. אך למען השם, לטובתך הנצחית עתה ברח לך רק אליויתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך, וכל מה שעובר עליךבפרטי פרטיות, ושמר את עצמך מאד מאד לא להכנס בוכוחים עםשום בריה שבעולם יהיה איך שיהיה, גאט וועט דיר בודאי אויספירען צום גוטען, ואויביך יפלו ויתבטלו תחתך לגמרי, וכבר היהלעולמים דבר כזה, גם את מוהרנ"ת ז"ל רדפו הרבה מאנשישלומנו תלמידי רבנו ז"ל, וכן את ר' נחמן טולטשינער ז"ל רדפוכמה צדיקים ממש כמו ר' סנדר ז"ל וכו', וכן את בנו ר' אברהםז"ל רדפו, אבל מה הם עשו? קימו דברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יג|: כשחולקים על האדם, נמצא שרודפים אותו, והואבורח בכל פעם להשם יתברך, ומה שחולקים עליו יותר, מקרבינאותו יותר להשם יתברך וכו', עין שם; על כן גם אתה תראה לקיםזאת, וסוף הכבוד אלקי לבוא. וכתוב |קהלת ז|: "טוב שם משמוטוב".

הדורש שלומך...

ב' נבעזרת השם יתברך, בין השמשות יום רביעי לסדר תצוה ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעיהיקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך הארך בצרוף החדושי תורה לנכון קבלתי, ושמחתימאד מאד לקראתם, כי רבנו ז"ל שבח מאד מאד את מי שיזכהלחדש בתורתו הקדושה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה|, ואמר: אם תזכה לכון אל תכן כונתי בתורה - מה טוב, ואפלו אם לאתוכל לכון כונתי, אף על פי כן טוב מאד כשזוכין לחדש איזה דברבתורה, כי הוא תקון גדול להרהורים, עין שם.

והנה אודות עניניך, כבר מבאר בדברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו': ועל ידי הדמימה והשתיקה נעשה בחינת חיריק, הינו כשמבזין את אחד, והוא דומם ושותק, אז נעשה בסוד נקדהזעירתא, וזוכה להכלל בו יתברך, ונתלבש בכתר מלכות, וזוכה להיות אדם היושב על הכסא, שכל הבריאה נכנעת תחתיו, והוא ממשיך להם חיות. וכל זה זוכים על ידי בזיונות ושפיכות דמים.

ועל כן, אהובי, אחי! שתק, שתק, ואל תענה למחרפין ולמבזין דבר, ואז תהיה להם מפלה גדולה, ויפל עליהם פחד, ולא יבואו לבלבלך לגמרי, כי צריך שתחקק בדעתך, כי השם יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה פרטי פרטית, ועל כן מה לך להתפחד מאיזה בעל בחירה המאים עליך... האם הוא בידו? האם הוא יכול להרע לך?! הלא הוא יתברך מנהיג את העולם, וכמו שהוא יתברך רוצה - כן יהיה, ואם, חס ושלום, נגזר עליך איזה צער ועגמתנפש, לא תוכל להתחבא מזה, כי יבוא לביתך. ובאמת כבר אמר רבנו ז"ל | במעשה של החגר בספורי מעשיות, מעשה ג', שעל ידי תפלה עשה ענן ורעמים, והשדים שהם הלצים מתפחדים מאד מאד מזה, על כן גם אתה עשה ענן ורעמים, ותתחיל להתבודד עמו יתברך בקול גדול, ואל תתביש מפני המלעיגים, אתה קשר ודבק את עצמך רק אליו יתברך, ואם יבוא ויבזה אותך, תדבר אז לפניו יתברך בקול רם, ותתן לו תודה והודאה, שתהלה לאל, אינך בעל מחלקת, ואינך מתקוטט עם שום בריה, ואינך מגרש אנשים וכו', ובקש אז ממנו יתברך שיציל אותך מלצים ומאנשי מחלקת ותרבה בדבורים, ואז תראה שיהיה נעשה ענן וערפל ורעמים סביבותיך, והוא יתביש ויתבטל נגדך וכו'. אך קוה קויתי לה, שלא יבוא ותתבטל עצתו. וכבר אמר רבנו ז"ל: נצחתי ואנצח. הדורש שלומך...

ב' נא. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תצוה ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד.

והנה, אהובי, אחי היקר, אתה צריך לעשות לעצמך חשבון, מה היית עושה אם היה לך איזה משא ומתן, כגון: בית חרשת גדול עם הרבה פועלים וכו', ובודאי גם אז

היו הבלבולים שלגדולים מאד מאד, להשגיה על הפועלים וכו', לסדר את הסחורה שתלך אל מקום הצריך וכו', לשלם לפועלים וכו', ובבלבולים אלואין לך שום שכר, והלואי שלא יהיה איזה ענש - אם עושה עולוכו, או מצער פועל אחד שמעכב שכירותו וכו', אבל אתה, תהלהלאל, כל בלבולך הוא מעסק הגאלה, שבני ישראל מחכים על זה כל כך, אתה עוסק לקרב אנשים אליו יתברך, ואתה מאיר בהם אתהדעת האמת, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ואין שוםתכלית אחרת בעולם, רק לשוב אליו יתברך, ואתה עוסק בהפצתהמעיונות חוצה, להפיץ ספרי ודעת רבנו ז"ל בעולם, על כן למהתפל כל כך בדעתך?! אמת שהחובות מעיקים ומצערים אותך, ובפרט רב הבלבולים וכו', אך על כל פסיעה ופסיעה יהיה לך שכרגדול עד מאד, ויהיה לך חלק בגאלה, ועל כן ראוי לך לשמח מאדמאד, ותראה לרקד בכל יום.

ולמען השם, אל תכנס בוכוחים עם שום בריה שבעולם, ובפרטיות על המתנגדים עליך, כי הדבורים והפטפוטטים עמהם לאיועילו כלל, אדרבה יקלקלו, כי יחלישו את דעתך יותר ויותר, וכדאי להיות נרדף מלהיות רודף, ואף שטבע האדם להחזיק עםהרודף, ונותנים לו הצדק, מכל שכן כשמלביש את עצמו בלבושירא שמים, וכאלו שהוא רוצה לקנא קנאת ה' וכו', אבל אצלוייתברך הוא ההפוך לגמרי, כי אצלו יתברך חשוב מאד מאד נרדף|כאשר הארכתני בזה במקום אחר|. ובאמת רואים על ידי מעט ישובהדעת, שכל אלו החולקים עליך, הוא רק מחמת קנאה ולא יותר, ועל כן אל תפחד כלל, כי השם יתברך עמך. ורבנו ז"ל מסיע לךבכל ענין ועסק שאתה עוסק בשבילו, כי בדרך הטבע אי אפשרלאדם אחד לסבל על כבוד כזה, ובודאי יש פה יד רבנו ז"ל באמצע, אשר כבר הבטיח: איך האב אויס געפירט און איך וועל אויספירען, נצחתי ואנצח, און ברוך השם יעצט פירט זיך אויס דעסרבינס זאך, נאר דורך דירמ, ועל כן למה תפל בדעתך, מה שזהמדבר עליך... או מה שזה צועק עליך... או מה שזה מפטפט עליך... גם על מוהרנ"ת ז"ל עברו כאלו ויותר ויותר, כי שברו לו אתהחלונות, ואסרו אותנו בבית הסהר וכו'. ופעם אחת כשלא היהבביתו רשמו צלמים על חלונותיו וכו' וכו'. ובפרט מה שעבר עליומבית, מאלו הנקראים אנשי שלומנו, זה אין לשער ולספר כלל. והכלל - שבכל דור ודור

נמצאים נצוצי קרח | כן מובא בדבריהאריז"ל, אשר חולקים על הצדיקים שהם בחינת משה; ועל כןאל תפל בדעתך כלל, ואם תברח אליו יתברך, ותספר לפניו יתברךאת כל לבך, תראה נסים נגלים, שיבוא אליך שפע גדול, ויהיה לךמהיכן לשלם את כל חובותיך, העקר לא לקוות ולסמך על בשרודם, כי "שוא תשועת אדם" ו"אל תבטחו בנדיבים בבן אדם שאילו תשועה", בטח בה' והוא יעזר לך. הדורש שלומך...

ב' נב. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר תצוה ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירוזרח לנצח נצחים. מכתבך הארך לנכון קבלתי. והנה להשיבך דברי אמת יקצרוהמון יריעות, ולכתב לך סתם חדושים ופלפולים בדברי רבנו ז"ל - אין המקום על פני המכתב, ובפרטיות כי תהלה לאל, זכני השםיתברך לספר "שפת הנחל", והוא חדושים ובאורים בדברי רבנוז"ל, יזכני השם יתברך להדפיסם ולהפיצם בכל קצווי תבל. חמדת לבבי! רבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח|: "העולם הזה הוא גשר צר, והעקר שלא להתפחד כלל", הינו גשרהמגשר שני עבריו, כי מיום שהאדם נולד, הוא כבר צריך לחשבלהיכן הוא הולך ומה תפקידו בחיים, וכשיחקק בדעתו היטב, כי"סוף אדם למות" |ברכות יז|. ואי אפשר להנצל מזה בשום אפןשבועולם, אפלו אם ירבה הון ועשירות גדולה וכו', לא יועיל ביוםהאחרון, ועל כן כשזוכה לישוב עצמו בישוב הדעת הזה, אז ממילאיזכה להבין מרחוק וכו', כי תפקידו בחיים הוא להכיר אותו יתברך, ומכל שכן וכל שכן כשאינו בטלן, רק עוסק להכניס אורו יתברךבעולם, ומגלה גם לאחרים, שאין בלעדיו יתברך כלל, ואין שוםתכלית אחרת בעולם, רק לשוב אליו יתברך, אז אשרי לו ואשריחלקו. והנה צריכים להזדרז מאד מאד בכל ענין וענין, כמו שאמררבנו ז"ל לאנשי שלומנו: "איהר דארפט זיך זייער יאגען איהרזאלט נאך קענען עפעס כאפען"נ |עין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מובסופו|; ועל כן צריכים לשמר מאד מאד את הזמן היקר, אשר איאפשר לקנותו בשום ממון שבעולם, וצריכים לשמר מאד מאד לאלהכניס במחו שטיות והבלים המצויים עכשו שהם העתונות, קדם- הם בכלל

דברים בטלים, אשר אמרו חכמינו הקדושים |יומאיט:|, שעוברים בעשה "ודברת
בם" - ולא בדברים בטלים, וישאומרים שעוברים גם בלאו, עין שם; וכן הוא עון
בטול תורה, שהוא עון חמור מאד, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |ברכות ה:|: כל
שאפשר לו לעסק בתורה ואינו עוסק, הקדוש ברוך הוא מביא עליו יסורים מכערים
ועוברים אותו, רחמנא לצלן. וכן מובא בדברירבנו ז"ל, כי כשמכניס במחו
ודעתו מחשבות וחכמות חיצוניות עלמקום זה נבנה כל המדות הרעות, עין שם;
ועל כן העבר אין - מכאן ולהבא תהיה נזהר בזה מאד מאד לא לקרא שום
עתוניםאפלו של חרדים, והדבק מחשבתך רק בו יתברך, ואל תסתכל עלשום בריה
שבועולם, יהיה איך שיהיה, אתה צריך רק לדבר ולבקשעניניך בפרטי פרטיות אותו
יתברך, אז וועט דיר השם יתברך אויספירענס, ולא יהיו לך שום הפסדים, חס
ושלום, אדרבה הסחורהשלך תלך ותצליח, רק העקר אל תפחד כלל, בטח בו
יתברך, ותתחיל להמשך על כל פנים מעכשו אליו יתברך.
חמדת לבבי! "ימינו כצל עובר" |תהלים קמד, ד|, ועוד מעטיהיה ההכרח למות,
ועל כן חטף ואכל בכל יום תורה ותפלה, כירק זה חלקך לנצח נצחים |אבות ה|,
ואם למדת תורה הרבה, יששכר הרבה לתן לך; אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים
לידע מרביאמת כזה. למען השם, אל תפחד כלל, כי לא יעזב אותך השםיתברך לפל,
ובפרטיות שזכית לעשות דבר של מסירות נפששבבילו יתברך, בודאי לא יעזב
ולא יטשך, חס ושלום, רק חזקואמץ להיות בשמחה עצומה, ותבטח בבטחון חזק בו יתברך.
הדורש שלומך...

ב' נג. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר תצוה ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, צמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, וגם גיסך כבר ספר לי מה שארעעמך, ובאיזה עסק ביש
נכנסת. והנה יש לנו קבלה ממוהרנ"ת ז"ל, אם יש לאדם חרטה באמת בכל לבבו, אז
בודאי יעזר לו השםיתברך לצאת מהעסק ביש |ויש בזה ספור שלם, שכבר נדפס
בספר "אילן החיים", בשיחות השיכות למשא ומתן, סימן מט, עין שם|, "כי כלל

גדול הוא שאין לך עוד צרה וצוקה בעולם, שלא יהיו יכולים לצאת ממנה, אם יתחרט באמת ויברח אליו יתברך, ויספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות", וכעין שאמרו חכמינו הקדושים | חגיגה ה'.: | העושה דבר ומתחרט בו, מוחלין לו מיד, עין שם.

ועל כן חמדת לבבי, מה דהוה הוה, בודאי עשית עולה גדולה, כאשר אתה בעצמך מודה לזה וכו', אבל אסור לך לפל בדעתך בשביל זה כלל, כי לא יעזב אותך השם יתברך, אם תברח עכשואליו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות ובפרטי העסק והעולה וכו' וכו', כי אצלו יתברך חשוב מאד מאד כשמתודים לפניו באמת ומתחרטים, ואזאינו זז משם עד שמוחלים לו. והנה בעצם העולה היתה כונתך לשמים, וזה יודע השם יתברך, על כל פנים איך שהוא צריכים להזהר מאד מאד על כל פנים מעכשו, לא לעשות אילו עולות, חסושלום, לחברו, ובפרט כדאי יותר לברח מכל מיני בני אדם שבעולם, כי רבנו ז"ל גלה לנו יסוד גדול על פסוק | יחזקאל לג, כד: | "אחד היה אברהם", שאברהם אבינו עבד את השם יתברך בבחינת 'אחד' - ולא הסתכל על שום מונע ומעכב שבעולם. וכן גלה לנו נפלאות על פי המעשה הנורא של התם הקדוש, שזכה למה שזכה על ידי גדל תמימותו ושמחתו. והעקר שלא רצה לבלבל את עצמו מאחרים כלל, והוא דבר הנצרך מאד מאד בחיי האדם, כייסוד ועקר גדול בחיים הוא לברח מבני אדם, וכבר אמר החכם: איזהו היקר מבני אדם - מי שאינו משגיח העולם ביד מי שיהיה, כי הוא דבוק רק בו יתברך, ואינו משגיח מה שנעשה בעולם, רק הוא משתעשע בשעשוע דמלכא. אשרי לו ואשרי חלקו!

ותאמין לי, אהובי, אחי, כי יכולים לחיות חיים נעימים עם דעת רבנו ז"ל בעולם כל ימי חייו, ולא יצטרך שום בריה, ויהיה גנוז ונעלם מכל העולם, כאשר יש בין אנשי שלומינו היקרים חדושים נפלאים כאלו אשר עוסקים בעבודת השם יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ושום בריה אינה יודעת מהם, ובפעם אחרת אכתב לך באריכות מנקדה זו.

על כל פנים אודות העסק הביש שנפלת בו, אל תפל בדעתך, כי בודאי אם אתה מתחרט באמת, יושיעך השם יתברך, ויעשה עמך נסים ונפלאות, ותצא מהצרה, וכל

אלו אשר רוצים להרע לך - יפלו בתרדמה, ויסבבו אותם עננים דמכסים על עינין,
ולתהיה ישועה בזכות רבנו ז"ל, וכשתצא מהצרה - תעשה סעדתהודאה להשם
יתברך, ואז תקבל על עצמך לעולם לא להתערב עם עסקים כאלו, הינו שתפיים שאינם
הגונים, תרגיל את עצמך בכל עסק לקחת לעצמך שתף את השם יתברך, הינו להתיעץ
עמויתברך בכל פרט ופרט, וכל דבר שיצא מזה כבוד להשם יתברך - תעשה אותו,
ואם חס ושלום לא - אזי השמר והזהר לאלעשותו. וכבר אמרו חכמינו הקדושים
|יומא פו. |: כשאדם קוראושונה ונושא ונותן בנחת עם הבריות, מה הבריות
אומרות עליו? אשרי אביו שלמדו תורה, ואשרי רבו שלמדו תורה, ושם שמינסתקדש
על ידו. העקר אל תפחד, כי בודאי בלי שום ספק תצאמהצרה, וכל הקמים עליך
יכו בסנורים, ולך תהיה ישועה. מהטוב ומה נעים אם תרגיל את עצמך ללמד הרבה
"לקוטי מוהר"ן", ולומר על כל תורה התפלה מספר "לקוטי תפלות", אשר הוא סגלה
גדולה וזכוכ הנפש מאד, וכן תמשיך את רבנוז"ל אליך, ולא תצטרך שום בריה שבעולם.
הדורש שלומך...

נא לומר בכל יום "יום תהלים", באפן שתסים בכל שבוע אתכל התהלים, כי רבנו
ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עג|: מישרוצה לזכות לתשובה, יהיה
רגיל באמירת תהלים, כי אמירתתהלים מסגלת לתשובה, עין שם; חזק ואמץ, ואל
תפל בדעתך, אזתראה נסים ונפלאות.
שמר את המכתב הזה אצלך למען תחכם לאחרינתך, ותמידתזכר את החסדים שגמל עמך
השם יתברך שהיית בצרה גדולהוהוציאך משם.
ב' נד. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תשא ה'תשל"ו.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד מאד, שותה
ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.
מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד על גדל נפלאותהחסד חנם שעשה עמך השם
יתברך, שתהלה לאל, ראית ישועה, כן אקוה להשם יתברך, כאשר התחיל להושיע לך,
כן ימשיךלהושיע לך ישועה שלמה וישועה גמורה, ומכל הצער והעגמתנפש שהיתה
לך, יתהפך לישועות וחסדים רבים בזכות רבנו ז"ל, שאנו חוסים בצלו, העקר
להתחרט על העבר, ולבל יעשה עוד מהשעשה וכו'.

והנה אודות חכמה בינה ודעת, עין בפרוש רש"י בפרשה זו, על פסוק | שמות לא, ג': "ואמלא אותו רוח אלקים בחכמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה", בחכמה - מה שאדם שומע דברים מאחרים ולמד, ובתבונה - מבין דבר מלבו מתוך דברים שלמד, ובדעת - רוח הקדש, ובדרך רמז בעבודת השם יתברך, יש לומר, כי קדם צריכים ללמד הרבה ולשמע מאחרים, שזוהי נקדת החברשה זהירנו רבנו ז"ל, בחינת "ומקבלין דין מן דין", שזהו בחכמה, כי צריכים חכמה גדולה איך לקבל מחברו, הטוב יקבל והרע יזרק, ואחר כך ובתבונה, שהוא נקדת עצמו, להיות מבין דבר מלבו, מתוך דברים שלמד, ואחר כך יזכה לדעת שהוא רוח הקדש, שפעאלקי שהוא נקדת הרב | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד', ובאמת כשאדם מרגיל את עצמו ללמד מכל אדם, זהו עקר החכמה, כמאמר התנא | אבות ד, א': "איזהו חכם הלומד מכל אדם", ואחר כך צריך להבין דבר מתוך דבר, ואחר כך יזכה שישפע עליו שפערוח הקדש, שפע אלקי.

אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו יודעים מרבי אמת כזה ומתורות נוראות ונפלאות כאלו, ועל כל תורה ותורה בלקוטי מוהר"ן יכולים לומר: אשרינו, שזכינו לשמע תורה זו, וצריכים להחיות את עצמו בכל יום ויום עם התורות הקדושות של רבנו ז"ל. ההכרח לקצר.

תראה לבשר לי בקרוב עוד בשורות טובות מהישועות שיעשה עמך השם יתברך. הדורש שלומך...ב' נה. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר תשא ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך היקר לנכון קבלתי, ושמחתי מאד שאתה זוכה לשמע ערבות מתיקות דבורי ר' לוי יצחק | נרו יאיר | ז"ל. מה אמר לך, אשרינו ואשרי חלקנו, ששם נפשנו בחיים, ואנו אוחזים את עצמנו ברבנו ז"ל ובתלמידיו הקדושים, בודאי תהיה אחרינתנו לטוב. וכבר אמרו חכמינו הקדושים | תנא דבי אליהו רבה, פרק יח: | בכל מקום שמחדשים בו תורה, שמחה מתחדשת להקדוש ברוך הוא בכל יום תמיד; ועל כן התמד מאד לילך ולשמע תורה מפיו הקדוש, וכותתאבק אצל שאר אנשי שלומנו, כי

הוא יסוד גדול בהשארת רבנוז"ל. וכבר אמרו חכמינו הקדושים |קהלת רבה ב, כ|: אם אין התלמיד צריך לומר שמועה משם רבו, למחר תורתנו משתכחת, עין שם; וכן אמרו |ברכות ז|: גדולה שמושה של תורה יותר מלמודה; ואמרו |אבות ו|: בארבעים ושמונה דברים התורה נקנית, וחשבו אחד מהם שמוש חכמים, עין שם; וצריכים לקבל נקדה טובה מכל אחד, כי בכל אחד יש נקדה מה שאין בחברו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד| ואסור לומר: תלמיד חכם זה נאה וזה לא נאה, כי זה באמה שאור שהוא היצר הרע |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פג|; ואמרו חכמינו הקדושים |ערובין סד|: כל האומר שמועה זו נאה וזו אינה נאה, מאבד הונה של תורה, ועל כן ראוי לקבל מכל אנשי שלומנו, והעקר לברח מלצים שהם אבי אבות הטמאה, ועוקרים את האדם לגמרי, והם תכלית ההפוך מרבנו ז"ל. חמדת לבבי! הרגל את עצמך במדת התמימות, לדבר בכל יום עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ותעשה כל מיני פעולות שבעולם לשמח את נפשך, ואל תפל בדעתך, חס ושלום, כי בא יבוא גם יום ישועתך, ותמצא את בת זוגך, ותהיה אדם השלם, ותבנה בית נאמן בישראל. רקחזק ואמץ להיות תמיד בשמחה.

הדורש שלומך...

ב' נו. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר תשא ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

מכתבך היקר קבלתי כבר לפני כמה שבועות, אך גדל טרדות יובפרט בעתים הללו, השם האמת יודע, על כן לא היה הפנאילה שיבך, וזאת נחמתי, כי תהלה לאל, הטרדות הם צרכי הרביס בעסק הקדוש והנורא של רבנו ז"ל, להפיץ מעינותיו חוצה. וכבר אמרו חכמינו הקדושים |ירושלמי ברכות, פרק ה', הלכה א'|:

העוסק בצרכי צבור כעוסק בתורה, ובפרטי פרטיות העסק הקדוש והנורא של רבנו ז"ל לקרב רחוקים אליו יתברך, זהו בעצמו תורה, וראוילנו למסר את נפשנו בזה, ולהרבות גבולי הקדשה, לגלות ולפרסם תורת רבנו ז"ל לכל העולם, כי

עלינו נפלה חובת היום.

חמדת לבבי! מה אמר לכם, ומה אספר לכם את גדל נפלאותהישועה והחסד שעשה עמכם השם יתברך, שאתם זוכים להתקבץיחד בכל ליל שבת קדש, ואתם לומדים בצותא דברי רבנו ז"ל, אין דבורים בפה ומכל שכן בכתב להסביר גדל הענין הנפלא הזה, כיהלמוד בלקוטי מוהר"ן הקדוש הוא זכור וטהרת הנפש מאד מאד, ומכניס התעוררות ותשוקה נפלאה להשם יתברך, ומכל שכן כשזוכים ללמד בכל יום על כל פנים תורה אחת, ולומר עליהתפלה - אין לשער ולספר מעלת הענין, ועל כן חזקו ואמצו מאד מאד להמשיך את השעור, ותצליחו הצלחה נצחית. והנה, אהובי, אחי היקר! עקר הכלי לקבל ולשתות ממי הנחלהוא רק על ידי שיחה בינו לבין קונו, שצריכים להרגיל את עצמולדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ולספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, וכל מה שיתמידבדבר זה, כמו כן יזדכך מחו לקבל מרבנו ז"ל, שהוא אור נוראונפלא מאד מאד. ולמען השם, תרגילו את עצמכם במדת אהבה, לאהב איש את אחיו, כי ביותר הזהיר האריז"ל על אהבת החברים, ובפרט בחדרו של רבנו ז"ל, צריכה להיות אהבה גדולה בין החברים, ואיש את רעהו יאמר חזק. והיום סעד אצלי אחד מאנשישלומונו, ותהלה לאל, דברנו הרבה מתורת רבנו ז"ל, והחינו את עצמנו מאד מאד, ואמרתי לו, שבאמת כשנתבונן - נראה ונשכילמרחוק, כי ענין רבנו ז"ל הוא אור ואש גדולה, כי כל ענינו הוארוחניות וכו', ובגשמיות אנו רואים כי מאור ואש יכולים ליהנותמאד מאד, הינו להתחמם ולהאיר לעצמו, וכן להפוך יכוליםלהשרף גם כן, רחמנא לצלן, הינו אם משתמשים באור רבנו ז"ל לעם נקדת האמת, אז מתחממים ומאירים אחד לחברו, ואם חסושלום, יש אילו פניות וישות וכו', אז שורפים את עצמם אחד עם חברו, ועל כן למען השם, תראו שכל התועדותכם תהיה רק לשםשמים, להתקרב אליו יתברך, ותראו לצאת אחר הלמוד לשדהלהתבודד הרבה עמו יתברך, וכמספר בין אנשי שלומנו, כי זה היהחלוק וההפרש בין מוהרנ"ת ז"ל לבין שאר התלמידים, כלהתלמידים כשהיו אצל רבנו ז"ל ושמעו מה ששמעו, הלכו אחר כלישון, אבל מוהרנ"ת ז"ל אחר הדבורים של רבנו ז"ל יצא לשדהוהתבודד כל הלילה: "רבנו של עולם, אין ברסלב ברענט א

פייערפיייער מיר דאס פיייער אין הארצען אריין"ע; ועל ידי זה הוא זכהלמה
שזכה; כי עקר למוד רבנו ז"ל הוא למעשה.
ועל כלם, חמדת לבבי, חזק, חזק, להיות אך ורק בשמחההעצומה על נעם חלקנו אשר
בנחל. ולמען השם, אל תניח אצלך אתהעצבות כרגע, כי בא יבוא גם יום ישועתך,
ותמצא את בת זוגךההגונה לך, ותבנה בית נאמן בישראל.
ולעת עתה התמד מאד מאד בלמוד התורה הקדושה שעוריםקבועים כסדרן - במקרא,
משנה, גמרא, מדרש וכו' וכו', כאשרדברנו כבר, ונדפס באריכות בקונטרס
סדר דרך הלמוד - קחהומשם. אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו.
ההכרח לקצר. תראה לכתב לי, למען תחיה את נפשי ושלוסלכל החברים.
הדורש שלומך...

ב' נז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל ה'תשל"ו.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, נר
להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר.
מכתבך לנכון קבלתי. מה אמר לך, אהובי, ידידי היקר, ראילנו לתן תודה
והודאה בכל יום מחדש אליו יתברך, על נעם חלקנווגורלנו, שזכינו להתודע
מרבי אמת כזה, וראוי לנו להתחיללהתמיד מאד בספריו הקדושים, אשר מעוררים
ומחזקים ומאמציםמאד לשוב אליו יתברך.
ואודות שאלתך בענין אמונה, כבר ידוע לנו כי רבנו ז"ל ירדאל זה העולם,
העקר בשביל האמונה, להכניס שלמות האמונהבעולם, וזה כל ענין התפלה
וההתבודדות, שהזהיר ובקש על זהכל כך, כי המאמין באמת, אשר אין בלעדיו
יתברך כלל, אז לעולםיהיה רגיל רק לדבר עמו יתברך ולספר רק לפניו יתברך את
כל לבווכל ענינו בפרטי פרטיות, ואדם שיש לו אמונה ברורה כזו, לידע, שבכל
תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, אינו מתפחד משוםבריה שבעולם, ומכל שכן אם
נכנס באיזה עסק וזכות הרבים, לעזרלגלות ולפרסם את האמונה בעולם, שהוא
שליח העושה שליחותו, ונסתבך בחובות ומרירות וכו', אינו מתפחד כלל, כי הוא
בוטח בויתברך אשר לא יעזב אותו.

כן הדבר עמך, חמדת לבבי, נכנסת ונסתבכת בחובות וצרות, אך כל כונתך היתה רק

לשמים, כדי לגלות ולפרסם דעת רבנו ז"ל לבעולם, שהוא גלוי האמונה, בודאי לא יעזב אותך השם יתברך, ויעשה עמך נסים ונפלאות כאלו, אשר לא שערת מימין. העקר אלתתפחד כלל, כי בודאי תראה ישועות וחסדים.

ידיך הדורש שלומך...

למען השם, אל תכנס בוכוחים עם שום בריה שבעולם, התמדבלמוד התורה הקדושה, ובפרטיות גמרא ושלחן ערוך, ויותר מזההאל תסתכל מה שאומרים ומדברים עליך, כי הכל הבל, וכל שונאיך יפלו תחתיו ויתבטלו מלפניך לגמרי, רק חזק ואמץ, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך.

ב' נח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויקהל ה'תשל"ז.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, ידידי, האברך היקר לימאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להשיבך דברי אמת כרצונך יקצרו המון יריעות, נא להרגיל את עצמך ללמד בכל יום בקביעות בלקוטי מוהר"ן, ולומר על כל תורה התפלה מלקוטי תפלות, ועל ידי זה תמשיך על עצמך אורו הגנוז של רבנו ז"ל, ולא תצטרך לשום דבורים משום אדם.

ואודות ענייך, אל תדאג כלל, כי הדאגות מכלות את הנפשו משברות את הלב ומחלישות את הדעת ומפילות את רוח האדם. וכבר אמרו חכמינו הקדושים |סנהדרין

ק:| לא תעיל דויה בלבך דגברי גיברין קטל דויאפ, ותכניס את עצמך תמיד רק במדתהאמונה הקדושה, שאין בלעדיו יתברך כלל, וכל מה שלפני מראהעניך, הכל אלקות גמורה, ועל כן מה ולמה לך להתפחד ולהתבלבל, בטח בה' כי בודאי יעזר לך לצאת מצרותיך, בפרטיותכשתרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כללך, ובפרטי פרטיות את כל אשר עובר עליך, אז בודאי בלי שוםספק שתזכה לצאת מהמיצר.

חמדת לבבי! ימינו כצל עובר, ולא נשאר להאדם רק מהשחוטף בכל יום, ועל כן ראה להתמיד מדי יום ביומו בתורהובתפלה, כי זה חלקך לנצח נצחים, ואף שבין כך אתה נופל וכו', אף על פי כן תראה לעשות בכל פעם התחלה חדשה, וביותרתמיד בלמוד גמרא, שהוא לחמא דאוריתא. והבעל דבר אורבמאד מאד על כל

אחד לא להניחו לפתח גמרא, וצריך שתדעשאפלו האמירה בעלמא בלמוד גמרא, מעלתה גבוהה מאד מאד. ואמרו חכמינו הקדושים |בבא מציעא לג. |: גמרא אין לך מדה גדולהמזו, וזהו עקר ביתו של האדם בעלמא דאתי, וכעין שאמרו חכמינוהקדושים |סוטה מד. |: "ובנית ביתך" |משלי כד, כז| - זו גמרא; ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ג'|, שעל ידי למוד גמראבפרט בלילה, מעלה את המלכות לשרשה, ונצול מקולות דסטראאחרא, עין שם; וצריכים להיות קבועים מאד מאד בלמוד גמראבקביעות גדולה, ועל כן תראה לעשות לעצמך עכשו שעור בש"ס, להתחיל ממסכת ברכות, ולומר בכל יום הרבה דפים, עד שתזכהלסים מסכת אחר מסכת, עד שתזכה לסים את כל הש"ס, תתחילעוד פעם, ואל תסתכל בזה על שום בריה, כי זהו חלקך לנצחנצחים.

הדורש שלומך...

והנה אודות התחזקות בסדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, כברנדפס קונטרס מיחד על זה, ומכרך יחד עם הספר שמירת הזמן, ועליו אין מה להוסיף, ובאמת אחר ישוב הדעת מעט רואים, שדרךזו היא דרך נעימה וקלה ונפלאה מאד מאד, ומי שמרגיל את עצמובדרך זו מצליח מאד, כאשר בעינינו כבר ראינו בחורים צעיריםמאנשי שלומינו, שזכו לחזר כמה פעמים על כל הש"ס. ב'נט. בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר ויקהל ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להשיבך דברי אמת יקצרוהמון יריעות, ובפרט עכשו קשה וכבד מאד לכתב דברי אמתהנובעים מהמעין היוצא מבית השם, כי נתגברו ונתפשטו החכמותוהליצנות בפרט מבפנים וכו'. ובאמת עכשו זה הזמן לאיש כשרלהצניע את עצמו ולישב בארבע אמותיו, ולהתמיד בתשוקה נפלאהבהתבודדות וחדושין דאוריתא ולמוד התורה הקדושה על פי הדרךהפשוט והקל שגלה לנו רבנו ז"ל |כאשר נדפס כבר בקונטרססדר דרך הלמוד - קחהו משם|. והנה, אהובי, ידעתי וכבר שמעתי מה שעבר עליך מבני אדםיושבי קרנות וכו', שדברו עליך סרה וכו', ברח לך עכשו אלייתברך, ותקבע לעצמך חדר מיחד, ושם

תתמיד בתורה הקדושה ובחדושי דאורייתא ויחודים והתבודדות. וכבר הפליג רבנו ז"ל במעלת הזוכה לחדש חדושי דאורייתא ואפלו אם לא תזכה שידפסו ויתפשטו בתפוצות ישראל, על כל פנים תראה שיהיו ספרים מסדרים תחת ידיך בנגלה ובנסתר, ובזה תבלה את הימים והלילות, ואז לא תצטרך שום בריה שבעולם. נא ונא אל תפל בדעתך, תעשה קצורי הלכות בנגלה וכן בנסתר, ובפרטיות בספרי רבנו ז"ל יש תהלה לאל, מקום לחדש לכל בר ישראל, כי הוא נחל נובע בו מקור החכמה הקדומה מסוד שלש ראשונות דעתיק וכו'. וראוי לך לחבר חבור על התורה ועלה מועדים על פי ההקדמות הנוראות שקבלנו מרבנו ז"ל ומתלמידו הקדוש מוהרנ"ת ז"ל, ותראה לחדש בכל יום ויום איזה דבור מפרשת השבוע, אפלו אם לא תזכה להדפיסם בחייך - מה בכך, בין כך חדשת וכתבת על פני הכתב, ובזה יעברו לך השעות ונעימים; כי מעלת המרגיל עצמו בחדושי דאורייתא - זה אין לשער ולספר כלל. וכן תראה לחבר עוד ספרים רבים, אשר הוא ענין נפלא, וכשתרגיל את עצמך בדבר זה, לא תצטרך להסתובב בין בני אדם, ובפרטיות אצל לצים ויושבי קרנות, אם אחד יבוא אליך, תראה ללמד עמו איזה מאמר מרבנו ז"ל, ולומר התפלה עליה, וביחד תחזקו את עצמכם. ואם לא באים זהו סימן שאין זה עניניך, "זאתה שלום וביתך שלום וכל אשר לך שלום" | שמואל אכה, ו; ומה ולמה לך להתבלבל מאחרים, האם עדין אין יודעבידיעה ברורה ומזככת, שהכל משגח בהשגחה פרטי פרטית - מי צריך לבוא אליך ומי לא, באיזו שעה ובאיזה רגע ודקה וכו', הכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, ועל כן מדוע תלך להחניף את זה... או את זה... אשר הוא דבר שאינו מועיל, והלואי שלא יקלקל, ולא בחנם הזהיר והקפיד רבנו ז"ל כל כך על מדת החנפה | עין בספרה מדות, אות חנפה: | על ידי חנפה בא לידי כפירה; כי באמת כשאדם מאמין בו יתברך, ויודע ועד שהכל לכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, מי יהיה השליח שלו לעזר לו וכו', אז אינו חונף לשום בריה, אבל תכף ומיד כשנופל מהאמונה, הוא מתחיל לחנף את זה... או את זה... כי נדמה לו שתלוי בידו, חס ושלו, וזו כונת רבנו ז"ל: על ידי חנפה בא לידי כפירה; כי זה תלוי בזה, וכן מה שאמר שם: על ידי חנפה בא פחד, כי תמיד מתפחד אולי חברולא יתרצה אליו, וכן מה שאמר שם: מי שבטחוננו על אחרים

-בא לידי חנפה, והכל כנ"ל, כי המאמין בו יתברך באמונה פשוטה, אז אינו מתירא ומתפחד משום בריה, רק שם מבטחו בו יתברך. ובגמרא |סוטה מא:| החמירו מאד מאד על עון החנפה, עד שאמרו: כל אדם שיש בו חנפה מביא חרון אף לעולם, |כי הוא מסלק שכינתו יתברך|, ואין תפלתו נשמעת וכו', עין שם; ועל כן כלמכל אלו הדמיונות, תחביא את עצמך אצלו יתברך, ותתמידבהתבודדות ויחודים וחדושין דאורייתא, וועט דיר השם יתברך אויס פירענצ.

ולמען השם, אל תפחד משום בריה שבעולם, כי מה יעשה לך אדם, בין כך ובין כך תבלה ימיך בשוה |עין שיחות הר"ן, סימן נא|, תאמין לי שראוי לנו לרקד ולשמח, שיש לנו רבי אמת כזה ועצות נוראות ונפלאות כאלו, בודאי לא יעזב אותך השם יתברך, ויעשה עמך נסים ונפלאות, רק החזק את עצמך בו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות, ואז טוב לך לנצח נצחים. הדורש שלומך...

ב' ס. בעזרת השם יתברך, בין השמשות יום שני לסדר ויקהל ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי היקר, האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירו זרח לנצח. מכתבך לנכון קבלתי. והנה אודות כל העסק וכו', לדעתי הוא דמיון גדול, וכבר אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה|, שצריך להוציא את עצמו מן המדמה, ולבא אל השכל, ואיך זוכים לזה? על ידי שמחה, עין שם; כי באמת עקר שלמות הדעת והשכל הוא האמונה הקדושה, לידע בידעה ברורה, אשר אין שום מציאות בעדיו יתברך כלל, ואין אדם יכול להיטיב לך, ומכל שכן להרעלך מבלעדי רשותו יתברך, ואז כשיודע ידיעה הזו, אינו ירא ומתפחד משום בריה שבעולם, כי מה יעשה לו אדם?! ואל ידיעה זו יכולים לזכות רק על ידי תקף השמחה; ועל כן, אהובי, אחי, כלך מלדאג דאגות חנם, מה יעשה לך אדם, להשם הישועה, שיתקנה הכל, ותצא מצרותיך. הדורש שלומך...

ב' סא. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקהל ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד מאד, צמוד

בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להשיבך על מרירות לבךועל מה שעובר עליך
יקצרו המון יריעות, וראוי לך לחזר הרבהבספרי רבנו ז"ל.

והנה אתמול למדתי עם אחד מאנשי שלומנו בביתי התורהבסימן רט"ו, המדברת
מפדיונות, ועבודת הצדיק, בחינת משה, הואלהמתיק תמיד את הדינים,
ועל ידי זה מעלה משמד לרצון, עיןשם; כי הוא ממתיק את החרון אף מהעולם; כי
כל זמן שיש עבודהזרה בעולם - חרון אף בעולם, ועבודתו היא להמתיק את
החרוןאף. ודברנו, תהלה לאל, מזה הרבה, אשר העקר צריך להכניס אתעצמו
באמונה הקדושה, אז אוחז בתכלית מדרגת הרצון, כי יודע,אשר הכל ברצונו
יתברך, מה שאין כן כשנופל, חס ושלום,מהאמונה הקדושה, אז הוא בחינת שמד
ממש. וכעין שפרשהבעל שם טוב הקדוש את פסוק |דברים יא, טז|: "וסרתם
ועבדתםאלהים אחרים", תכף ומיד כשרק סרים ממנו יתברך, אז עובדיםאלהים
אחרים, ויכולים לפל לגמרי מהיהדות עד בחינת שמד,רחמנא לצלן, והחלוק בין
שמד שהוא עבודה זרה לרצון, שהואגלוי אלקותו יתברך בתכלית המדרגה העליונה,
הוא החרון אףוהדינים, כשיש בחינת שמד שהוא קלקול האמונה, אז, רחמנאלצלן,
יש דינים וחרון אף, והוא תמיד בכעס ובקפידות - הןבביתו והן על חבריו והן
במשא ומתן וכו', וכשיש בחינת רצוןשהוא גלוי האמונה, אז יש לו ניחא
וסבלנות, ומקבל כל אדם בסברפנים יפות, ומוחל על עלבונו וכו'. וזוהי כל
עבודת הצדיק האמתרבנו ז"ל, שהוא משה, שעומד תמיד בין שמד לרצון,
שמכניסבמקרביו ידיעת אמתת מציאותו יתברך בגלוי נפלא כזה, עד אשראפלו היו
עד עכשו בשמד, שהוא קלקול האמונה, חרון אף ודיניםוכעס, על כל פנים מעכשו
יתחילו להתקרב אליו יתברך, וימשיכוועל עצמם נעם, ערבות, ידידות חיות
אלקותו יתברך, ויהיו סבלניםגדולים על כל מה שעובר עליהם בפרטי פרטיות,
וידעו כי הכלממנו יתברך בהשגחה פרטי פרטית.

אהובי, אחי! התורה הזו היא יסוד גדול בהתקרבות אל רבנוז"ל, ובזה יודעים
מרחוק מה שרוצה רבנו ז"ל לעשות מאתנו. ואלאיזו מדרגה הוא רוצה להביא

אותנו, הלא על ידי קלקול האמונה שנתקלקל אצלנו, רחמנא לצלן, אנחנו בבחינת שמד, רחמנא לצלן, אשר על ידי זה אנו תמיד בכעס ובקפידות - הן בביתנו והן במשא ומתן, ותמיד אנו נופלים בדעתנו, עד שנדמה לנו כאלואבדה תקוה וכו'. ובא רבנו ז"ל, ומכניס בנו ידיעת אמתת מציאותו יתברך, שנדע כי אין שום טבע כלל, רק הכל ברצונו יתברך, ועל ידי זה מעלה אותנו אל תכלית המדרגה העליונה וכו'.

על כן, אהובי, אחי, חזק ואמץ על כל פנים מעכשו, והרגלאות עצמך במדת התמימות והפשיטות, ותדע שרבנו ז"ל עוסק בתקונך. ועקר תקונו הוא, שמאיר בך האמונה הקדושה, וממתיק ממך כל הדינים והחרון אף, ומבקש אותך מכאן ולהבא שתשמראת עצמך מכעס ומקפידות - הן בביתך על אשתך ועל בניך, והן במשא ומתן וכו', רק הרגל עצמך להיות מעביר על מדותיך, ותסבלכל העובר עליך, אתה ברח לך אליו יתברך, ותדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכלמה שעובר עליך בתמימות ובפשיטות גמורה כאשר יספר איש אל רעהו והבן אל אביו, ואל תתן דמי לו, אף שיהיה כן מאה פעמים, אתה עשה את שלך, לבוא בכל פעם מחדש רק אליו יתברך, ותספר לפניו יתברך את הכל, ואז בודאי סוף כל סוף תראה ישועות והמתקות הדינים, אך למען השם לטובתך הנצחית, קבל על עצמך לא לכעס ולא להקפיד על שום דבר שבעולם יהיה איך שיהיה אפלו שתדע שאתך הצדק וכו', ורבנו ז"ל גלה לנו, שזכה בארץ ישראל להגיע אל מדרגה כזו, אשר אין בו שום כעס וקפידה אפלו בלב על שום בריה שבעולם, אפלו על אותם שמדברים עליו. והענין הוא, כי ארץ ישראל הוא שרש האמונה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: ז, קנה; ועל כן בגלוי האמונה הקדושה, לידע כי אין בלעדיו יתברך כלל, אז האדם מאריך אף על כל מה שעובר עליו, וסובל הכל בסבלנות גדולה | תראה לעין בספר ארך אפים, שזכני השם יתברך לחבר, והוא מיסד על מדת הסבלנות, עין שם|. ואודות חובותיך, בודאי על ידי תקף האמונה והתפלה על זה, תזכה לצאת מזה, כיהתפלה והאמונה מועילות תמיד, העקר תהיה רק בשמחה, ואלתדאג כלל, כי בודאי יושיע אותך השם יתברך.

הדורש שלומך...

אחד מאנשי שלומנו שמע פעם, איך שר' געצי ור' שמשון מפלפלים ביניהם - האם כשאין לו לאכל והוא רעב מאד, ואסנגש לאחד לבקש שיתן לו משהו לאכל, האם זה נקרא קלקולהאמונה או לא?! עמוד וראה והשתומם לאיזו מדרגה של האמונה הקדושה רבנו ז"ל רוצה להביא אותנו, וכן ראה מעלת אנשיוהיקרים, אל איזה דרגה של אמונה זכו בכחו של רבנו ז"ל.

ב' סב. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקהל ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

ראה לחזק את עצמך במדת הסבלנות. ועליך לדעת, שעל כלאדם בזה העולם עוברים צרות ויסורים, קטנות ומכאובים וחלישותהדעת בכל יום, ואי אפשר לעבר את זה העולם, אלא על ידיהתחזקות, ועקר החזוק שאדם צריך להתחזק הוא במדת הסבלנות, כי תכף ומיד שאדם נופל בדעתו ונכנס בעצבים הינו שמתעצבוןכו' וכו', על ידי זה מאבד את דעתו לגמרי, ואז הוא עלול לבאלכל מיני מכשולות שבעולם, ועל כן תעשה מה שתעשה העקרלהיות סבלן על כל מה שעובר עליך. אודות ששאלת בענין תקון חצות, הנה מובא בדברי רבנו ז"ללקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנט|: חצות הוא מסגל כמו פדיון, כי הואהמתקת הדינים; ועקר חצות הוא תמיד אחר שש שעות מתחלתהלילה - הן בקיץ והן בחרף, ואז מתחיל זמן חצות, עין שם; והנה במה שאמר רבנו ז"ל בתחלת הלילה, שמעתי מאנשי שלומנומדור דור, שהכונה היא מזמן הראשון של צאת כוכבים, כדעת רבנויונה. ולכן הרבה פעמים יוצא זמן חצות בשעה אחת עשרה בלילה, בחרף כשהימים קצרים מאד, מה שאין כן בקיץ זה יוצא בשעהשלש, ולכן הכל כפי המקום והזמן. מה שכתבת שכשמזיזים את השעון שעה קדימה או שעהאחורנית וכו', אין זה נוגע כלל, כי אז היום יותר ארך או יותרקצר, ועל כן זה לא מעלה ולא מוריד, העקר רק להסתכל מתי הואתחלת הזמן של צאת הכוכבים, ואז הוא זמן חצות. אודות אמירת סדר תקון חצות, הוא תקון גדול לנשמה, ואשרימי שזוכה לאמרו, ואינו מבלבל את עצמו כלל, והרי צריכים הרבהישועות. ואז בעת חצות הוא עת

רצון גדול ומקבל בשמים; ולכאשרי מי שזוכה לומר אז את סדר תקון חצות, אזי יצליח דרכו.

ומה שכתבת שיש מקבלים שאומרים, שזה לא שיך בליל שבתאו בליל ראש חדש או בחל המועד או בימי הספירה וכו' וכו'. מהאמר לך, יש בזה מחלקת גדולה, ומנהג אנשי שלומנו, שבימים שאומרים בהם תחנון, אומרים תקון רחל ותקון לאה, ובימים שאינאומרים תחנון, אומרים רק תקון לאה, וזה סך הכל כמה מזמוריתיהלים, ועל כן איני רואה למה לא נאמרם, כי הוא אז עת רצון גדול מאד, כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד|, שבעת חצות אז הוא הזמן הטוב ביותר להתבודד עמו יתברך, ולשפך שיח ותפלה לפניו יתברך, ועל כן אשרי מי שער בזמן חצות, ושופך את לבו אליו יתברך, ועל ידי זה ימתיק ממנו את כלהדינים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...ב' סג. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר ויקהל ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגועלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, וחשתי ולא התמהמהתי להשיבך, אף שלדעתי אם תכניס עיוןך בספרי רבנו ז"ל, אז לאתצטרך התחזקות ודבורים משום בריה שבעולם. והנה מבאר בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן לה|: כשאדם מכניס בדעתו איזוחכמה חיצונית או מחשבה רעה, על המקום שהוא נבנות המדות הרעות, רחמנא לצלן וכו', עין שם; ועל כן העקר בדעת רבנו ז"ל לקדש מאד מאד את המחשבה, כאשר הרבה רבנו ז"ל לדבר עמנומזה |עין היטב בלקוטי עצות, אות מחשבה|, ואז כשתזכה לשמר אתמחשבתך, ימתקו ממך כל הדינים, כי כלא במחשבה אתברירו |עיןזהר פקודי רנד|. ואמר רבנו ז"ל |עין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא|: במקום שאדם חושב - שם כל האדם, על כן טוב מאד להזהרלא להסתכל ולעין באיזה עתון וכדומה, כדי שלא להפסיד אתהמחשבות הטובות שכבר זכה עד עכשו וכו'. וצריך שתדע, אהובי, כי צריך להכניס תמיד במחשבתנו אמתת מציאותויתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ולחשב רק ממנו יתברך, איך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך

כלל, ובכל תנועה ותנועה, שםאלופו של עולם ממש, ואיך שהוא מסבב עם אלקות כבית. ובאמת ראוי שיהיה עקר קביעות מחשבתו רק בו יתברך, ויצפהווייחל ויקוה רק אליו יתברך, וכל העולם מלא עם אלקותו יתברך, עד שאפלו כשיעשה דברים גשמיים יכון רק אמתת מציאותויתברך. ולמען השם לטובתך הנצחית, החזק ביראת השם כלהימים, כאשר הזהירנו רבנו ז"ל. והעקר לקדש את השבעה נרות, שבהם מנחת המחשבה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא|, ואז דיקאתתחיל לחיות חיים נצחיים, ותכלל בו יתברך.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

למען השם, ברח לך מלצים, וקשר ודבק מחשבתך רק בויתברך, והתורה והמצוות יהיו לך סלם להגיע אל דבקות אמת וגלויאלקותו יתברך בהתגלות גלויה. ב' סד. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פקודי ה'תשל"ו.

שלום וברכה אל ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות המחלה וכו', ראה לבדק את התפלין שלך, ותניח בכליום תפלין, ואם לא הנחת עדין תפלין, תתחיל להניח תפלין, כי כך אמרו חכמינו הקדושים: |מנחות מד|. 'כל המניח תפלין - זוכה לידיחיים'; ועל כן מאחר שאינך מניח תפלין או אתה מניח תפלין שאינך כשרות, בעבור זה אתה סובל מה שסובל. ועל כן אם אתה רוצה להגיע לרפואה שלמה ולזכות לחיים - תניח תפלין, ואל תזלזלבמצות תפלין, ואם היית יודע את מעלת מצוה זו, היית מקימה בשלמות.

הקדוש ברוך הוא יתן לך שכל שתניח תפלין, ואז טוב לך כלהימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' סה. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר פקודי ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי. והנה מאד אני מצטער בצערך הקשה, אך כבר הקדים לנו רבנו

ז"ל בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט, מקדשת הדבור, שהוא בחינת בגדים

לבנים, שעל ידי זה נטהרהמח; כי להפוך כשמדברים, חס ושלום, לשון הרע או דברים בטלים וכו' וכו', אז נתקלקל המח, כי הדמים לוחצים את המחין, ובאים לידי נפילה ברוחניות ובגשמיות, רחמנא לצלן.

על כן, אהובי, אחי! מה דהוה הוה, כלך מדרך זו... קבל על עצמך לא לדבר מאחרים כלל, ולעולם תראה את עצמך פחות ונמךמכל אחד מישראל, ואז ממילא לא תדבר כבר על אחרים, כי תמידתחשב בעצמך, וכן תהיה רגיל לומר: בעסער פון מיר איז ערק, ועל כן למה לי לדבר עליו, ועל ידי זה תנצל מהעון החמורלשון הרע והלבנת פנים, ומלשמח בתקלת חברו וכו'.

אודות העסק תדע, מאחר שעשית דבר של מסירות נפש כזהבעבור רבנו ז"ל, אזי אני בטוח, שבודאי לא יעזבך, ותזכה לצאתממצוקתך, רק חזק ואמץ מאד מאד לא לפל בדעתך כלל, יהיה איךשיהיה. תאמין לי שכדאי יותר להתחבא אצלו יתברך, ולעמד עלעמדו בשיחה זו תפלה, לבקש ולהפציר רק ממנו יתברך, מאשרתתחבא ותחניף את זה... או את זה... אשר מאומה לא יהיה לךמהם, כי "שוא תשועת אדם" |תהלים סו, יג|, וכתוב |שם קמו, ג|: "אלתבטחו בנדיבים, בבן אדם שאין לו תשועה", סוף כל סוף תצאמצרותיך וחובותיך, ועל כן אל תדאג כלל, ומכל שכן וכל שכן לאלפחד, רק חזק ואמץ לבבך, ותטהר את מחשבתך מכל רע, להיותרגיל רק לחשב ממנו יתברך.

ואודות מה ששואלין עלי, מהיכן לי לכתב עניני יחודים אשרלא נמצא כלל בספרי רבנו ז"ל. אחי, אחי! אם תסתכל בהתחלתשבחי הר"ן, סימן ב', תמצא תכף ומיד איך שרבנו ז"ל בהיותו עודבן שש שנים, כבר התחיל להרגיל את עצמו, ששם הוי"ה ברוךהוא יהיה מציר לפני עיניו, והלואי שנזכה עכשו בימי העמידהבאמצע שנותינו להתחיל להרגיל את עצמנו בהנהגה קדושה זו, לציר לפני עינינו את שם הוי"ה, ומכל שכן וכל שכן אם נתמידבתפלה והתבודדות, שהיא חרבו של משיח, אז יזכה שהשמות שלהארבעה עולמות יהיו מצירים תמיד לפני עיניו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'|. וצריך שתדע, שכל מה שספר ודבר רבנו ז"ל, היתהכונתו שנעשה כמוהו, ועל כן למה תשאל עלי שאלות כאלו.

חמדת לבבי! תאמין לי, אם תשתדל תמיד לציר את שם הוי"הברוך הוא לפני

עיניך, אז מיד תגיע אליך היראה | עין בשלחן ערוך, ארח חיים, סימן א', וכבר לא יהיה לך פנאי לחשב מאחרים, מכל שכוכל שכן לחשב איזה רע על אחרים, מאחר שהוא יתברך עומדלנגד עיניך. וכבר אמרו חכמינו הקדושים | סנהדרין כב. | המתפלל - צריך שיראה עצמו כאלו שכונה כנגדו, שנאמר | תהלים טז, ח: | "שוייתי הוי"ה לנגדי תמיד" וכנ"ל, שעל ידי תפלה יזכה לזכך מחו, ואז ממילא תאיר בו אחר כך השכינה, וזה תלוי זה בזה, כפישמציר שם הוי"ה לנגד עיניו בשעת תפלה, כן מאירה בו השכינה, ולהפוך - כפי שמתפלל ומתבודד עמו יתברך, כמו כן מצטיר שם הוי"ה לנגד עיניו, והשכינה שרויה בו. מה אמר לך, אם היית יודע ומאמין מרחוק אל איזה נעם וערבות רבנו ז"ל רוצה להביאך, אז היית רוקד מרב שמחה, ואף שעדין מר ומרור לך מאד מאד, ואתה מסבב בחשך ואפלו וכו' וכו', אדרבה, אם היית מצית את רבנו ז"ל, והיית בורח רק אליו יתברך במסירות נפש ממש, והיית רגיל להתחבא במקום פנוי מבני אדם, והיית מדבר עמו יתברך, ואז ברבות הימים והשנים וועסטו זוכה זיין צו זעהן גוטסר וכו', מה שאין כן, שהתחלת להתחבר עם לצים ומחרחרי ריב וכו', ואינך מצית את רבנו ז"ל, בודאי מאומה לא תשא בעמלך. ויש להאריך בנקדה זו, אך ההכרח לקצר מרב טרדותי הרבות; אשרי ואשרי המשליך את חכמתו המדמה, ומצית את רבנו ז"ל, ומכניס את עצמו באמונה פשוטהבו יתברך.

הדורש שלומך...

הכפל הדבר, לא לדאג דאגת חנם, כי גדול אדונינו ורבלהושיע. ושלום לגיסך... נרו יאיר, גם אליו ולכלנו נאמר אלוהדבורים, תדע, אהובי, אחי, כי יש לנו רבי אמת, רבי רחמן, רבינפלא, והוא נחל הנובע בו מקור החכמה העליונה מסוד שלשראשונות דעתיק וכו', ובזה ראוי לנו לשמח ולרקד כל היום וכלהלילה, ולדבר ממנו הרבה עם כל חברינו ועם כל אנשי משפחתנו, וצריכים לקים "ואדברה בעדותיך נגד מלכים ולא אבוש" | תהלים קיט, מו. | וכבר אמר רבנו ז"ל: "וואס האבן מיר זיך צו שעמין" ש, כי תהלה לאל, עם דבוריו הקדושים יכולים להחיות עם רב ולקרבים אליו יתברך. עסקנו צריך להיות רק לדבר דבורי אמונה, ולאלהתפעל משום בריה. וצריך שתדע, שחסידות ברסלב שטייט נישטאין ביי קיין

יחידת, רק היא מתנה לכלל ישראל, וכל אחד ואחד מאנשי שלומנו מחיב לתן יד וכתף שתתפשט בעולם. וכבר אמרפעם מוהרנ"ת ז"ל לנכד רבנו ז"ל ר' אברהם בערניו ז"ל: דעםרבינ'ס זאך וועט זיך אויס פירען אן דיר אויך, אבער שענער אוןבעסער, אז דו וועסט צו לייגען איין האנדא, ודו"ק; וצריך לחזרולומר: אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, חבלים נפלו לנובנעימים. וזכר מה שאמר השם יתברך אל משה רבן של ישראל|במדבר יא: "היד הוי"ה תקצר" וגו'. על כן, חמדת לבבי, אל תדאג כלל, כי תראה נסים נגלים מהשעוד יעשה עמך השם יתברך, ותשלם את חובותיך, ותצאמצרותיך, אך אתה עשה רק דבר אחד - לשוב בתשובה אמתיתולתחרט על העבר, ולקבל קבלה חזקה, שלא תשוב אל אולתךוכו', ותהיה רגיל רק לדבר עמו יתברך. הנ"ל...

ב' סו. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר פקודי ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה זי"ע... נרו יאיר ויזרחלנצח. את מכתבך עם המעות להדפסה לנכון קבלתי וגם את המעותלפדיון, והשם יתברך יזכנו לומר התפלה על פדיון המובא אצלנו, וימתקו ממך כל הדינים בזכות רבנו ז"ל, אמן כן יהי רצון.

והנה אודות עניניך, איני יודע מה להשיבך, כי בודאי ספיררבנו ז"ל בידך, ראוי לך להתמיד בהם מדי יום ביומו, ושם תמצאעצות וחיות לנפשך. ועל כלם - ראוי לך לחזר הרבה את התורה "אזמרה לאלקיבעודי" |בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, אשר היא היסוד והעקרבדרכי רבנו ז"ל כאשר בפרוש גלה לנו מוהרנ"ת ז"ל, ואנשישלומנו אמרו, שזהו היה החלוק וההפרש בין שאר תלמידי רבנו ז"ל לבין מוהרנ"ת ז"ל, ר' שמואל איזיק אמר: אם יודע שיאמרהקריאת שמע של היום כמו של אתמול, הוא מוכן שיחתכו אתראשו. אמנם מוהרנ"ת ז"ל למד אותנו יהיה איך שיהיה, צריכיםלהחיות את עצמו, ואפלו הקריאת שמע שלו מלאה בלבוליםומחשבות וכו', גם כן אסור לפל בדעתו, רק ישתדל לאט לאטלחטף כמה תבות בכונה על כל פנים. והכלל - שאסור לפלבדעתו

כלל, אפלו לא יכול ללמד כלל - אסור להתיאש, רק יעשהמה שבכחו לחזק ולאמץ את עצמו להיות רק בשמחה עצומה. והשם יתברך יזכני שידפס הספר "מקור השמחה", ושם תמצאבעזרתו יתברך ענינים נוראים ונפלאים על פי התורה "אזמרה". ואודות צרותיך מהשכן שלך, שאין לך לשלם דמי דירה, עקרהעצה לתלות עיניך אליו יתברך ולבקש ולהתחנן ולספר צרותיך לקפניו יתברך. הדורש שלומך...ב' סז. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר פקודי ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. הנה שלחתי לך טשעק על הוצאות הדאר שתשלח לי... ועדיקלא שמעתי ממך, נא להזדרז בדבר, כי הוא זכות הרבים. ובעניןשל זכות הרבים, הזריז - הרי זה משבח, ואם לא תוכל לשלחתמסר תכף ומיד את המעות לר' ... נרו יאיר, והוא ישלח לי כאשרעשה עד עכשו. הכפל הדבר, נא להזדרז בדבר זה מאד מאד, ותצאגם לך טובה גדולה מזה.

אהובי, אחי היקר, ראוי לנו לשמח תמיד על נעם חלקנו אשרבנחל, שזכינו להיות בחלקו של רבנו ז"ל, ועל כן עלינו לצית אותובתמימות ובפשיטות גמורה, ובפרט ענין התפלה והתבודדות, תראה להתמיד בזה מדי יום ביומו, להיות רגיל לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך, ואל תסתכלבדבר זה על שום בריה שבעולם, אתה טיל לעצמך בכל יום במקום שאין שם בני אדם, ותשיח ותדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עםרעהו, וברח לך מלצים כמו שבורחים מאש, כי הליצנות היא שחוקהכסיל, ומוליכה את האדם ישר אל הגיהנום, רחמנא לצלן. ועל כן כלך מהם, כי היסוד בדעתנו של רבנו ז"ל הוא תמימותופשיטות, וכל מי שהוא איש תם יותר, הינו שמסלק חכמתו ודעתו, כמו כן זוכה יותר לקבל מרבנו ז"ל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןקכג|, כי ת'ם' הוא ברור מ'ת', כי רשעים בחייהם נקראו מתים |ברכותיה:|, מאחר שהולכים בחכמתם המדמה, ועל כן עוקרים את עצמם, רחמנא לצלן, ממנו יתברך, אבל צדיקים הולכים רק בדרךהתמימות, על ידי זה נתקשרים ונדבקין בו יתברך. חמדת לבבי! חוס וחמל על נפשך, והתמד מאד בלקוטי מוהר"ן הקדוש, אשר שם

גנוזים פניו, שכלו וחכמתו של רבנו ז"ל|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב|, וכן תתמיד מאד בלמוד מקרא, משנה, גמרא, מדרש בכל יום חק ולא יעבר, ובפרטיות שלחן ערוך, אז דיקא תתחיל לחיות חיים ערבים ונעימים ועולמך תראה בחיך. ראה וגם ראה אהובי, בני, אחי ורעי, ימי הבחרות עוברים, ויכולים לחטף בהם טוב אמתי ונצחי, וצריך שתדע, כמו שמרגילים את עצמם בימי הבחרות, כמו כן יזכה להמשיך כל ימי חייו, על כןאל תהיה בטלן, חס ושלום, וברח רק אליו יתברך ואל התורה הקדושה, ואל תתבלבל משום בריה שבעולם, וכשאדם זוכה להכניס את עצמו באמונה הקדושה, לידע אשר דבר גדול ודבר קטןאינו נעשה מעצמו, רק הכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, אז אינומתבלבל ומתפחד משום בריה, ומכל שכן שכבר אינו צריך אתשום בריה. וכאשר גלה לנו רבנו ז"ל על הפסוק יחזקאל לג, כד|: "אחד היה אברהם". אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו.

הדורש שלומך...

תראה לכתב לי מיד אם שלחת לי.

ב' סח. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר פקודי ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירוזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, אך מרב טרדותי בעסק הרבים לא היהפנאי להשיבך.

והנה, אהובי, אחי, ברוך הוא ומברך יתברך שמו, השלים השםיתברך את כסופיך ורצונותיך, ובא יבוא אליך חבר טוב שרצית, כי... נרו יאיר נסע מכאן הלילה

לארץ ישראל, ובודאי תקבלו באהבהובחבה יתרה. וכבר הפליגו חכמינו הקדושים ממעלת הזוכהלחברים טובים, ואמרו |דרך ארץ זוטא א': הקשב לדברי חברך,

אםחפץ אתה להדבק באהבת חברך, הוי נושא ונותן בטובתו, עין שם; והתנא הקדוש רבן יוחנן בן זכאי |אבות ב, ט| אמר לתלמידיו: צאווראו איזוהי דרך ישרה

שידבק בה האדם וכו', רבי יהושע אמרחבר טוב, עין שם; ויש לומר, למה דוקא

התנא רבי יהושע אומר, שהדרך הישרה שידבק בה האדם היא חבר טוב? כי איתא

בדברירבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'|, שיהושע ראשי

תבות: 'קומון ה'קיצו ו'רננו ש'וכני ע'פר, כי הוא הלומד עם דרי מטה, ועל כן

הוא דיקא יודע, איך שהדרך ישרה של אלו הדרי מטה ועקרהתחזקותם הוא רק על ידי נקדת החבר |עין שם, חלק א', סימן לד|; ובאמת זהו יסוד גדול בדבר רבנו ז"ל, לקנות לעצמו חבר טוב, כאשר ר' לוי יצחק רגיל לספר, אשר ראה כל אלו מאנשי שלומנו, שהיו רגילים לילך אחד אל השני, ולדבר מרבנו ז"ל, כמו כן גדלוהצליחו. על כן חזק ואמץ מאד באהבתו ותתחבר עמו.

אהובי, אחי! ידעתי ואני מרגיש את מכאובי נפשך ממהשעובר עליך מצד העניות וכו'. ומה אמר לך, היש לך עצה אחרתמלברח אליו יתברך, אשר הוא שומע תפלת כל פה, ובפרטיותכשאדם בא למצב כזה, אשר אין לו שום בריה שבעולם מי שיעזרלו, לא אבא ואמא ולא שום בריה, רק בורח אליו יתברך, אז זוכהשנתגלה אליו מלך הכבוד, ומאיר לו בהארה נוראה ונפלאה, ונכללבו יתברך, כמובא בזהר הקדוש |פרשת ויקהל קצח. |: "אשרי שאליעקב בעזרו, שברו על ה' אלקיו" |תהלים קמו, ה|, |והקשה בזהרהקדוש|: וכי אל יעקב ולא אל אברהם ולא אל יצחק אלא אליעקב? |ומתרץ|: בגין דיעקב לא אתרחיץ באבוהי ולא באמיה כדערק קמי אחוי ואזל יחידיאי בלא ממונא כמה דאת אמר |בראשיתלב, י|: "כי במקלי עברתי את הירדן הזה", ואיהו אתרחיץ ביהבקדשא בריך הוא, דכתיב |שם כח, כ|: "אם יהיה אלקים עמדיושמרני" וגו', וכלא שאיל מקמיה דקדשא בריך הוא ויהב ליה"שברו על ה' אלקיו", ולא אמר 'תקותו' ולא 'בטחוננו' אלא 'שברו', אל תקרי שברו אלא שברו דניחא להו לצדיקיא לתברא גרמייהוולאתברא תבירו על תבירו וכלא "על ה' אלקיו" כמה דאת אמר|תהלים מד, כג|: "כי עליך הרגנו כל היום" - "כי עליך נשאנוחרפה"ב|עין שם סט, ח|, עין שם; הרי שעקר שבחו של יעקב, עדשזכה שנכלל בו יתברך, ונקרא השם יתברך אל יעקב, היה דיקאעל ידי שלא היה לו שום בריה אל מי לפנות בשעת צרתו ודחקותו, כי אם השם יתברך, ושבר את עצמו עבורו יתברך, ועל כן זכה למהשזכה.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד יהיה איך שיהיה, כי בודאילא יעזב אותך השם יתברך, ומכל שכן כשתרגיל עצמך לספר לפניואת כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, כאשר ידבר אישעם רעהו, ובודאי בא תבוא ישועתך ברוחניות - שתזכה להתקרבאליו יתברך, ובגשמיות - שתהיה לך בריאות ופרנסה ובנים

וכו'וכו', וימלא השם יתברך את כל משאלות לבך לטובה, רק חזקואמץ להיות בשמחה עצומה על נעם חלקנו אשר בנחל הנובעמקור חכמה שם גורלנו ונחלתנו. ולמען השם, ברח לך מדי יום ביומו אל תוך התורה שעוריםקבועים כסדרן, כי ימינו הבל ועוד מעט נשוב לעלמא דאתי, ומהשנזכה לחטף בצל העובר הזה יהיה לנו לרוח עצום בעלמא דאתי. ואמרו בזהר הקדוש |שם ר. |: וכל מאן דאשתדל באוריתא, כאלואשתדל בהיכליה דקדשא בריך הוא דהיכלא עלאה דקדשא בריך הוא אוריתא איהי, וכד בר נש עסיק באוריתא, קדשא בריך הואקאים תמן ואצית לקליה, כמה דכתיב |מלאכי ג, טז|: "ויקשב ה'וישמע" וגו', ואשתזיב בר נש מתלת דינין, מדינא דהאי עלמאומדינא דמלאך המות דלא יכיל לשלטאה עליה, ומדינא דגיהנוםג, עין שם; אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, שיש לנו רבי כזה, וראוי לנו להחיות את עצמנו עמו, ולהתמיד בספרו הקדוש והנורא, אשר פותח גידי קשיות לבנו.

והעקר ברח לך מלצים, אשר עוקרים את האדם ממנו יתברך, ותחבר את עצמך עם תמימים, אשר מקשרים את האדם אליויתברך.

הדורש שלומך...

הנה שלחתי עם... חבילה אותיות, ותראה למסרה תכף ומידלהמדפיס.

ב' סט. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר פקודי ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לימאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרון המון יריעות, ומי יתן שנזכה להתועד פנים אל פנים, וביחד נדבר ונחזק אתעצמנו, כי על עניניך צריכים אריכות גדולה, אשר אי אפשר על פניהכתב. והנה היסוד ועקר הכל צריכים לברח ממדה רעה של קנאה, אשר עוקרת והורגת את האדם לגמרי. וצריך שתחקק בדעתך,

כימה ששיך לך, שום בריה שבעולם לא תוכל לקחת ממך, כי |חליז. |: אין אדם

נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליומלמעלה, וכן |יומא לח. |: אין אדם

נוגע במה שמוכן לחברו, ואיןמלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, וכן

|ברכות נח. |: אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה, וכן |ירושלמי שביעית ט,

א|:אפלו צפרא קלילא מבלעדי שמיא לא מתצדא, וכל שכן בר אינש;ועל כן למה תפל כל כך בדעתך, היעלה על דעתך, שהכבודשחברך מקבל יותר ממך, הוא ענין של ממש, מי יודע מה יהיהשם בעולם העליון? האם אינך זוכר דברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'|: מי שממעט בכבוד עצמו, זוכה לכבוד אלקים, ובזהשסובל בזיונות וחרפות, הוא מכניע את הרע שבדמיו, וזוכהלהכלל בו יתברך, ולהיות אדם היושב על הכסא, הינו שנכנע חמרוהעב, ומאירה בו הצורה |הינו הנשמה|, האם אין כדאי לסבלבזיונות וחרפות בשביל שיזכה להכלל בו יתברך, שהוא הכבודהאמתי, מאשר יקבל כבוד מבני אדם, שהוא כבוד המדמה, ומאומה לא ישא בעמלו? ! איני מביין אותך, למה אתה נופל כל כך בדעתך, שאתה רואה כי את חברך מכבדים, ועליך אין מי שיסתכל.

חמדת לבבי! עתה אתה יכול לזכות לכל המדרגות שבעולם, ותזכה שיפתח לך בהשגת רוחניות אלקותו יתברך, ויאיר לך מלךהכבוד בהארה ובנעם ובזיו כזה, אשר אי אפשר לשער ולציר בשכלאנושי כלל, כי דיקא כשאדם נשכח מבני אדם, ואין מי שיסתכלעליו, ומכל שכן וכל שכן כשזוכה להיות נרדף, ומבזים אותוורודפים אותו, והוא בורח אז אליו יתברך בשיחה בינו לבין קונו, ומיחד שמותיו יתברך - אם זוכה לזה|, אז עולמו יראה בחייו.

חמדת לבבי! שמע בקול רבנו ז"ל המעורר ומחזק אותנו לשכח את כל העבר |עין שיחות הר"ן, סימן כו|, ותסיח דעתך מכלהעולם, ותחביא את עצמך בו יתברך, ותספר לפניו את כל לבך וכלמה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ותהיה עקשן גדול על דבר זה, יהיה איך שיהיה, ואז דיקא תראה נפלאות, ותזכה לגלויים נוראיםונפלאים בגלוי אלקותו יתברך.

למען השם, אל תפל בדעתך מפני שטיות כאלו... ברח לך אלספרי רבנו ז"ל, וקיים דבריו, ומה טוב ומה נעים אם תזכה לחזראת התורה "קרא את יהושע" |בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'|, ותאמראחריה התפלה, ותלמד את כל החדושים מלקוטי הלכות, אשר ישעל תורה זו, ואז תתחיל להרגיש נעימות בחיים, ותראה כי כלהעולם הזה מלא דמיונות וכבוד, העולם הזה הוא דמיון גדול, ולאכדאי אפלו להתחיל לחשב מזה, כי הכל הבל, ובפרטיות בחדרושל רבנו ז"ל,

שם הכבוד מגנה מאד מאד, כמאמר מוהרנ"ת ז"ל: כשיש לאדם קנאה, תאוה, הרבי עוד יקח אותו אליו, אבל כבודעמוד בצד! וועט דיר דער רבי נאך צו נעמין צו זיך, אבער כבודשטיי זע אין א זייט; כי רדיפת הכבוד עוקרת את האדם משניעולמות, ובפרטיות כי רבנו ז"ל מאיר את גדל האמת באדם, שיזכה להכיר את מקומו, כי לפעמים האדם עושה מעשה זמרי, ומבקששכר כפנחס | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עט, והצדיק מאיר בושיזכה לישב תחת מקומו, בבחינת | שמות טז: "שבו איש תחתיו אליצא איש ממקומו", עין שם; וכבר אמרו חכמינו הקדושים | ירושלמישביעית פ"י: רוצח שגלה לעיר מקלט, ורצו אנשי העיר לכבדו, יאמרלהם: רוצח אני; וכבר מבאר בדברי מוהרנ"ת ז"ל | לקוטי הלכות, שבת, הלכה ו', כי אצל הצדיק, שם היא העיר מקלט, שצריך לברחכל מי שרצח את נשמתו וכו', עין שם; ועל כן צריך לזכר, אסרוצים לתן לו כבוד, שיאמר: "רוצח אני", הינו שיהיה מכיר אתמעשיו מה שעשה עד עכשו, ולא יחפץ בגדולות, ומכל שכן כבודהמדמה. וזכור תזכר מאמרם ז"ל | תענית כא: לא מקומו של אדםמכבדו, אלא אדם מכבד את מקומו, הינו העקר לבטל את עצמךרק אליו יתברך, ותמיד יהיה רצונך וכסופך רק להכלל בו יתברךבמסירות נפש עצומה, ולהשרף על קדוש השם, ולעולם אל תחשבמאחר, ושב במקומך, אז אם ירצה השם יתברך שיכבדוך, אז יבואואל מקומך ויקרבוך ויכבדוך, וזה אינו תלוי באיזה מקום שתשב, כי לא מקומו של אדם מכבדו, אלא אדם מכבד את מקומו; וכבראמר עקביא לבנו | עדיות פ"ד: מעשיך יקרבוך ומעשיך ירחקוך, על כן עשה זאת, איפוא, בני, מיד ברח לך מכל מיני דמיונות ומכלבני אדם, ותבטל את עצמך רק אליו יתברך, ולעולם אל תתחיללדבר עם שום בריה, רק אם מדבר עמך - תענה לו, ואל תכנסבשום וכוחים, וכן אל תדבר מאחרים כלל, כי המתכבד בקלוןחברו, אין לו חלק לעולם הבא | ירושלמי חגיגה פ"ב, ואם אתהרוצה באמת כבוד, תקים מאמר התנא הקדוש | אבות ד: "איזהומכבד המכבד את הבריות", שתקח לעצמך דרך לאהב את כל בריה|אפלו ששונאך, ותכבד את כלם, ועל ידי זה כמים הפנים וכו', כמו כן יכבדו אותך תמיד, תהיה אתה המתחיל, ותכבד את כל אחדמישראל בלי יוצא מהכלל, אז הכל יאהבוך והכל יכבדוך. ועיןבאבות דרבי

נתן |פרק טו|: כשם שרואה את כבודו, כך יהא אדם רואה את כבוד חברו, וכשם שאין אדם רוצה שיצא שם רע על כבודו, כך יהא אדם רוצה שלא להוציא שם רע על כבודו של חברו, עין שם; ויש להאריך בכל זה, וההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

ב' ע. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר פקודי ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי. והנה להשיבך דברי אמת יקצרו המון ריעות, ובפרט כי ספרי רבנו ז"ל בידך - הפך בהם, ותחיה את עצמך עמהם.

אודות עסק ההדפסה שאתה תמה איך הכנסתי את עצמי בעלכבד כזה, להדפיס כל כך הרבה ספרים בפעם אחת, אשר עולה למאות ולאלפים וכו'. תדע, אהובי, אחי, הכל

בכח רבנו ז"ל. אנחנו נורק מסייעין ונותנין יד, אך רבנו ז"ל עושה הכל, כי עצם

נפלאותה השגחה הפרטי פרטית שאני רואה בהדפסת הספרים החדשים, זה אין לשער ולספר כלל, הן מצד המדפיס, והן מצד הכורך, והן מצד המעוות, והן מצד ההפצה,

בהכל אני רואה רק יד השם. והנה רש"י הקדוש מביא על פסוק |שמות לט, לג|:

"ויביאו את המשכן אל משה וגו', שלא היו יכולים להקימו, ולפי שלא עשה משה

שום מלאכה במשכן, הניח לו הקדוש ברוך הוא הקמתו, שלא היה יכול להקימו שום

אדם, מחמת כבוד הקרשים, שאין כח באדם לזקפן, ומשה העמידו. אמר משה לפני

הקדוש ברוך הוא: "איך אפשר הקמתו על ידי אדם?" אמר לו: "עסק אתה בידך,

נראה כמקימו, והוא נזקף וקם מאליו".

אחי, אחי! כן הוא בהדפסת ספרי רבנו ז"ל, כשאחד מכניס את עצמו בענין הקדוש

והנורא הזה של הדפסת והפצת ספרי רבנו ז"ל, הוא רואה בעיניו ענין זה: "עסק

אתה בידך נראה כמקימו, והוא נזקף וקם מאליו"; כי הכל נעשה בכחו של רבנו

ז"ל, והוא נפלאות תמים דעים.

והנה, אהובי, אחי, מקדם דברנו הרבה על פי התורה: "ואלה המשפטים"

|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'|: אי אפשר לבוא לאמונה, אלא על ידי אמת,

ואי אפשר לבוא לאמת אלא על ידי התקרבות לצדיקים, "וילך בדרך עצתם", "עקר

התקרבות לצדיקים הוא על ידי 'וילך בדרך עצתם', כי בזה בעצמו תלויה שלמות התקרבותו אל הצדיק - כשהולך בדרך עצתו, ומקים עצותיו הקדושות, ועל ידי זה נחקקת בו אמת.

חמדת לבבי! ראוי לנו לבטל חכמתנו המדמה, ולסלק דעתנו לגמרי, ולקבל דברי רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, ובפרטענין שיחה בינו לבין קונו, אשר זהו היסוד והעקרי בדעת רבנו ז"ל, להיות רגיל מאד מאד לדבר ולספר לפניו יתברך את כל לבו וכלמה שעובר עליו בפרטי פרטיות, ולבקש ולהתחנן רק ממנו יתברך כל מה שצריך ברוחניות ובגשמיות.

אהובי, ידידי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, ואל תפל כל כך בדעתך, כי מה יעשה לך אדם, כי הכל תלוי רק בידו יתברך, וראה לבטל את עצמך רק אליו יתברך, ואז בודאי תראה ישועות ונסים נגלים ממש, העקר אל תפחד משום דבר. הדורש שלומך...ב' עא. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר פקודי ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

היום שלחתי לך שני ספרי "שמירת הזמן" וספר "אשר בנחל" חלק א' בדאר אויר, ואם ירצה השם, ביום מחר או ביום שני, אשלח לך עשרה "שמירת הזמן" ועשרה "אשר בנחל" בדאר רגיל. ותמחל לי שנתעכב, כי טרדוטי בעסק הרבים עכבוני עד מאד.

חמדת לבבי! ראוי לנו לתן תודה והודאה בכל יום ויום עלנפלאות החסד חנם שעשה עמנו השם יתברך, שזכינו להתודע מרביאמת כזה, רבי רחמן כזה, המלמדנו עצות נוראות ונפלאות איך לשוב ולהתקרב אליו יתברך; אשרינו ומה טוב חלקנו, מה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו; ועל כן עלינו רק להתמיד מאד מאד בספרו הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן", אשר בפרוש אמר רבנו ז"ל, שספר זה הוא אתחלתא דגאלה. ורואים בחוש מי שמרגיל את עצמו בספרו הקדוש "לקוטי מוהר"ן", נפתחין לו קשיות הגידים, כי הם אוריתא דעתיקא סתימאה דעתידה לאתגליא על ידי משיחצדקנו שיהא מיוצאי חלציו. והיו מאנשי שלומנו, שהיו רגילים לעשות סיום על כל הלקוטי מוהר"ן בכל סעדת ראש חדש, הינושגמרו בכל חדש את

הלקוטי מוהר"ן, וכבר נדפס בחיי מוהר"ן שיחות ושבחים מרבנו ז"ל בעצמו, איך ששבח את ספרו הקדוש, ואמר: מאחר שכבר נדפס, אני חפץ שילמדו בו הרבה, עד שיהיה שגור על פה; ועל כן עלינו לקים רצונו בתמימות ובפשיטותגמורה, ולא רק אנחנו בעצמנו צריכים ללמד ולהגות בהם, כי עלינומנח חוב גם לגלות ולפרסם לכל באי עולם את כלמעשה ה', כי נורא הוא, את אשר זכה אותנו בדור האחרון הזה, רבי פלאי כזה היכול לקרב את כל החפץ באמת אליו יתברך, ולהראות גם לו דרך ושביל איך לצאת מגריעות מעשיו ומדותיהרעות, ואיך לשוב אליו יתברך, אך כבר ידוע וראו בחוש בכלהדורות, כי אור רבנו ז"ל הוא אור נורא ונפלא מאד מאד, כמעט שאי אפשר לתפסו כלל, ומכל שכן אלו הירודים והנפולים והמלכלכים ברבוי זהמת מעשיהם הרעים וכו' וכו', להם דברי רבנוז"ל כספר החתום, וכאשר בפרוש אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן לון|, דזה הוא כלל גדול, שאי אפשר לשום אדם להשיגולתפס בדבורו של הצדיק, אם לא שתקן תחלה אות ברית קדשכראוי, ואזי יכול להבין ולתפס דבורו של הצדיק וכו', עין שם. ומזה נתעוררו יחידים מאנשי שלומנו, וחדשו וקצרו ספריםחדשים, והלבישו את האור הגדול והנורא של רבנו ז"ל בכליםמכלים שונים, באפן שיהיה דבר השווה לכל נפש, ועל ידי זה תהיהתפיסה בדברי רבנו ז"ל גם להקטנים ולהפחותים והירודים וכו', והחוש הראה בכל הדורות, כי רב אנשי שלומנו שזכו להתקרבו ולהתודע מרבנו ז"ל, היה דיקא על ידי הספרים החדשים, וזההכניסם אל הקדש פנימה, ונעשו בעלי תשובה גמורים, והיומפרסמים לחדושים בין אנשי שלומנו, שנתקרבו רק על ידי כמהעלים |דפים| שמצאו, כמו ר' ישראל קארדונער, שמצא בהגניזהבין השמות כמה עמודים מהקדמת ה"תקון הכללי", וזה עוררוכל כך, עד שזכה להוציא רצונו מהכח אל הפעל, ונסע במסירותנפש מארץ ישראל לאומן, והיה שם בין אנשי שלומנו היקרים, ונסע אחר כך אל הרב מטשהרין ז"ל שדבר עמו קצת, ומחמתשהרב מטשהרין היתה דרכו להיות סגור ומסגר מגדל התמדתובתורה ועבודת השם, על כן אמר לו: "לך אל ר' משה ברסלבר|מתלמידיו המבהקים של מוהרנ"ת ז"ל| ואצלו תקבל כפי רצונך"; וכן היה, והתחבר אל ר' משה בחבור ובדבקות כזו, אשר לא יאמנכי יספר, עד שקראו "אבי". וכשנסתלק ר' משה

ברסלבר, אמר ר' ישראל קארדונער אחריו קדיש, כל כך החשיבו. ור' ישראל קארדונער נתעלה אחר כך מאד מאד על ידי שקידתו בעבודת השם יתברך והתבודדות, שהיה מתמיד בזה מאד מאד, עד שנעשה חדוש שבחדושים. ויש הרבה ספורים ממנו, איך שהיה בעל מופת ממש, וכל זה התחיל על ידי שמצא כמה דפים בין השמות בהיותו בחורצעיר כבן שש עשרה, והשם יתברך עזרו שאחר כך נתחבר עם ר' צבי ווייסלייב מחתנו של ר' נחמן טולטשינער, ושניהם התחילו להדפיס ולהפיץ ספרי רבנו ז"ל, והם היו הראשונים בין אנשי שלומנו, שמסרו נפשם על הפצת ספרי ודעת רבנו ז"ל בעולם, ובפרט ר' צבי ווייסלייב, הוא הכניס את עצמו ראשו ורבו בהדפסה והפצה, ומספר עליו ספורים רבים, כי גם הוא היה חדוש נפלא, וקרוב מאות אנשים לדעת רבנו ז"ל, הוא היה מחתנו של ר' נחמן טולטשינער, בנו ר' יחיאל לקח את רחל, אחות ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, ור' אברהם בר' נחמן ז"ל הפליג מאד מאד במעלת ר' צבי ווייסלייב, כי ראה את גדל מסירות נפשו בשביל כל דבר התלוי בהפצת וגלוי אור רבנו ז"ל בעולם. היה לו גם בן ושמו עזריאל, והוא היה הצעיר בין בניו, ולקח אשה את בת אחיו של ר' יחיאל, והיה לו כסף, ונגש אליו אביו ר' צבי ואמר לו: "תן לי את כלהכסף", והתחיל לבכות ולהתחנן לאביו: "הלא אני צריך לפרנס את אשתי ובני ובנותי, ואיך אוכל לתן לך". ואביו באחת: "תן ליאת כל הכסף", ומחמת שהחשיב מאד מאד את אביו, על כן באינבררה נתן לו את כל הכסף. והלך אביו ר' צבי, והדפיס מהכסף ספרי רבנו ז"ל, והפיצם כמעט בחנם בכל תפוצות ישראל, והוא בעצמו השכיר את עצמו להיות מלמד, ואת משכרתו היה שולח לבנו עזריאל, שיהיה לו במה לפרנס את בני ביתו; ראה גם ראה, אהובי, אחי, מה נקראת מסירות נפש | ר' צבי נסתלק בי"ג ניסן ומנוחתו כבוד בהר הזיתים, ור' אברהם בר' נחמן ז"ל השתדל לפרסמו אחר מותו, ולכן היתה לו לוויה גדולה. והנה ר' אלטערטעפליקער גיסו של ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, הוא זכה לחבר כמה ספרים יקרים, כמו: "השתפכות הנפש" ו"משיבת נפש", שנדפסו בראשונה על ידי ר' ישראל קארדונער ור' צבי ווייסלייב ונתפשטו אחר כך בכל קצוי תבל ממש ממש כידוע, ונתפרסמו מאד מאד בעולם, עד שרב בני הנעורים מאז ועד עתה נתקרבו על ידיהם. וספר לי ר' לוי יצחק | נרו

יאיר | ז"ל, שבחייו של ר' אלטערטעפליקער עשו ממנו כל מיני ליצנות עבור ספריו שחבר, והיתההדרכם של הלצים לכנות לו שמות: ר' אלטער בעל השתפכות... אטגיט דער משיבת נפש... וכדומה, ומה היה הסוף של אלו הלצים? נשכח זכרם, ואין יודעים להיכן עצמותיהם נעלמו, ור' אלטער זכה, שתהלה לאל, ספריו נשארו לדורות, והחיו וחזקו את כל ההוגיםבהם, ונדפס כבר יותר מחמש עשרה פעמים.

|תהלה לאל זכני השםיתברך בשנת תשכ"ה להדפיס יותר מעשרת אלפים ספרי"השתפכות הנפש" "ומשיבת נפש", והפצתים בזול מאד בכמהפרוטות, ולא נשאר לי אחד זה כמה שנים|. וכן ספר לי ר' לוייצחק |נרו יאיר| ז"ל, שגר שתי שנים בטעפליק בדירתו של ר' אלטער שנהרג על קדוש השם על ידי ה'באנדעס'|חבורות רוצחיםשהתלקטו יחד והרגו וחמסו וגזלו כל אשר בא תחת ידם|.

וכשהלרבן ר' אלטער ברחוב, הראו אחריו: הנה הולך בנו של ההשתפכות, אט גייט דעם השתפכות א זוהן... וכל זה אמרו בדרך ליצנות, וספרלי זאת ר' לוי יצחק |נרו יאיר| ז"ל| למען אדע שאין להתפעלמבני אדם העושים ליצנות מספרים חדשים, כי כן הוא בכלהדורות. ועין בהקדמת הלקוטי הלכות, שכתב שם מוהרנ"ת ז"ל:מה המכנה שם לחברו אין לו חלק לעולם הבא, ומכל שכן וקלומר כשמכנה שם לספר, בודאי אין לו חלק לעולם הבא, עין שם. וכן מובא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן סא|: יש כמה ספריםועתידים להיות כמה ספרים וכלם צריכים להעולם, ואסור ללעג עלשום ספר וכו', עין שם; והנה מי שעין אמת לו, ומכל שכן מישמתחיל להתענין בבני הנעורים בדור הזה, יראה ורעד יאחזו אותוממה שעובר עליהם וכו', בפרט בענין שמירת הברית וכו', שהרחובות מלאים שחץ ונאוף, רחמנא לצלן, ונתקים |איכה ד'|: "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", שהם נערי ישראלשנכשלים, רחמנא לצלן, במה שנכשלים וכו' וכו', אשר רק היודעתעלומות יודע זאת וכו', גם הם לאחר יאוש, רחמנא לצלן, ואפלואלו שרוצים לצאת מהרגלם הרע, אין להם לפני מי לספר שברוןרוחם ונפשם המבלבלת, רחמנא לצלן, ומחפשים בחפוש אחר חפושאחר ספרים המדברים בפרוש מעניניהם ומעשיהם וכו' וכו', להורותלהם איזו עצה איך לצאת וכו', ובעבור זה עזרני השם יתברך בזכיותחנם ממש לחבר כמה ספרים יקרים, תהלה לאל, אשר רבם

עודבכתב יד, וכן תהלה לאל, זכני השם יתברך, שבאו אלי כל השיחות והספורים שעוברות בקבלה מפה אל פה כל הדורות, ועוד כמה אלפשיחות יקרות מכל אנשי שלומנו שבכל הדורות, וחבל מאד מאדשיאבד, ועל כן נתעוררתי יהיה מה שיהיה - אדפיסם, כדי להחיותעם רב. גם יש תחת ידי ספר נפלא "פעלת הצדיק", והוא יקר מאד, בו מספר תולדות רבנו ז"ל, ואת אשר פעל בעולם, ומסדר בסדרנפלא עד מאד, דבר דבר על מקומו מיום הולדת רבנו ז"ל עד היום שנסתלק לעילא ולעילא, ספורים ודיעות וגלויים יפים כל כך, אשראין לשער, יזכני השם יתברך להדפיסם בקרוב, ומלבד מה שיש תחת ידי חבור גדול על כל הלוקטי מוהר"ן, ועל כל הספורי מעשיות, וכחבור יקר ערך, יזכני השם יתברך לגמרו על כל תרי"ג מצוות, וכסדור תפלה נפלא הפלא ופלא כל כונות האריז"ל מפרשים על פיספרי רבנו ז"ל, וכל זה אני כותב לך כדי לגלות לך מה שיש עודלעשות ולפעל בדעת רבנו ז"ל, מלבד שההכרח להדפיס עוד פעםכל הספרים מרבנו ז"ל וממוהרנ"ת ז"ל, אשר כמעט אינם בנמצא, ופה בארצות הברית ההדפסה והכריכה יפה מאד יותר מארץ ישראל, ועל כן צריכים להשתדל מאד מאד להדפיסם כאן, ואנחנו נזכהלהפיצם בכל קצוי תבל, אשר מאד מאד הזהירנו על זה מוהרנ"ת ז"ל לפני הסתלקותו ואמר, שדף אחד מספרי רבנו ז"ל וועט זיין אתקון אויף אלדינגד, הינו אף שמתפשטים בכל יום ברחובות כל מיניספרי מינות ונאוף, רחמנא לצלן, אשר מכשילים מאד מאד, רחמנאלצלן, את נפשות ישראל, אף על פי כן אנו מצוים ועומדיםלעשות את שלנו - לגלות ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם, "אוןמען קען נישט וויסען וועמען עס וועט אן כאפן א הרהורתשובה"ה. וספר אחד מאנשי שלומנו שבא לאומן עוד מלפניששים שנה, ואז ספרו אנשי שלומנו ספור זה: בעיר טעפליקהתחילה להכנס ההשכלה הארורה, רחמנא לצלן, על ידיאפט"יקערו אחד, וכך לאט לאט לכד עוד נפשות בכפיו רחמנאלצלן, והיה שם אפיקורס אחד, שהיתה לו חנות קטנה, והיו היראיםוהכשרים נזהרים לא להכנס לחנותו. פעם אחת מצא איזה עלה|דף| מספרי רבנו ז"ל, ועמד על פתח חנותו והביט בו, ופתאוםעבר איש ירא|שקורין פרומער| מלבש בלבוש חסידי, וראה איךשהאפיקורס הזה עומד על פתח החנות בלי כובע, ומעין באיזהעלה של ספר, ומרב סקרנותו רצה לידע מאיזה ספר העלה,

ועל כנגש אליו והביט בו, ותכף ומיד ראה שזה מספרי ברסלב, והתחיל לצעק על האפיקורס: "מען טאר אין די ספרים נישט לערנען" | כיהוא היה מכת המתנגדים |, ושאלו האפיקורס: "פארוואס?" | ח והשיב לו: "ווייל דאס איז א ברסלבר ספר, אין עס שטייט דארט, רחמנאלצלן, רחמנא לצלן" ט... והשיב לו האפיקורס: "איך זוך דאך אזעלכע ספרים וואס שטייט דארט, רחמנא לצלן, רחמנא לצלן" י... והלך וחפש אחר ברסלבר חסיד, ובקש ממנו שיביא לו ברסלברספרים. הכלל הוא, שנעשה בעל תשובה כזה, אשר אין לשער, שבראת כל כליו, ובער מביתו כל רע וכו'. ודרכו היתה לשבת ימים שלמים על ציון רבנו ז"ל עם ספר "לקוטי תפלות", והיה יושבובוכה ואומר שעות שעות בלי שום הפסק, ואם אמרתי לרשם לך על פני הכתב, מה שעשו בעולם ספרי רבנו ז"ל, אז יקצרו המון ריעות | וקצת תבין מעצמך... | ובאמת ראוי לחקק בכתב ספורים כאלו, כי ברבות הימים הכל נשכח, וקם, תהלה לאל, דור חדש, אשר כמעט לא הכירו את זקני אנשי שלומנו האמתיים, אשר כלעסקם הוא רק תורה ותפלה ועבודת השם יתברך, והספורים האלו יהיה להם לשלל רב, ואני זוכר לפני כעשר שנים הלכתי עם כמה מאנשי שלומנו בכל בתי המדרשות למכר ספרי רבנו ז"ל, ובבית מדרש אחד נגש אלי זקן מפלג אחד כבן שמונים, ואמר לי בקול רעדה: "ווען איך האב די ספרים פאר פופציג זעכציג יאהרצוריק וואלט אויף מיר נישט איבער גיגאנגען וואס עס איז איבערגיגאנגען" כ | ולעולם לא אשכח את המראה הזה, איך שאיש זקנתעורר על ידי ספרי רבנו ז"ל. | והארכתי לך פה למען לעוררולחזק אותך מרחוק, שתבין מעלת הזוכה להדפיס ספרי רבנו ז"ל לולהפיץ דעתו, ואם יהיה ברצונו יתברך, אז אכתב באריכות גדולה ממעלת זכוי הרבים בהדפסת ספרי רבנו ז"ל בעולם. על כל פנים, חמדת לבבי, מאחר שעזר השם יתברך בממון, ראוי לך למסר אתנפשך על הדפסת ספרי רבנו ז"ל, שאתה בעצמך תשתדל להדפיסאת כל ספרי רבנו ז"ל, כי היא זכות נוראה ונפלאה מאד מאד, ואנימוכן לעזר ולשרת אותך בזה במה שתרצה, כי פה בארצות הברית יוצאת ההדפסה והכריכה יפה יותר מבארץ ישראל. אהובי, אחי היקר! ימי חיינו הבל, ולא ישאר מאתנו שום דבר, רק מה שנזכה לחטף בכל יום איזה טוב - תורה ותפלה ושיחהבינו לבין קונו, ובפרטיות אם

נזכה לשמש את רבנו ז"ל, זה עולה על הכל, כי נגרם שעוד אלפי אלפים ורבי רבבות נפשות יתקרבו אליו יתברך, ראה גם ראה איזו זכות ואיזו הזדמנות יש תחת ידך, אני יודע שאתה מפזר מעותיך לצדקה, ובודאי הוא דבר גדול מאדמאד, אך צדקה ברוחניות לעזר לירודים ולאמללים, להאיר בהם הדעת האמת, זה עולה על כל הצדקות שבעולם, וכמו שפרשמוהרנ"ת ז"ל | לקוטי הלכות, ברכות השחר, הלכה ה' |, על פסוק | תהלים קיט, קמב |: "צדקתך צדק לעולם" - | איזו צדקה נשאת לעולם? | "ותורתך אמת" - | אם נותנים להדפסת ספרי אמת של הצדיקהאמת |. ידידי היקר! עשה מה שתעשה, ותראה אתה בעצמך להדפיספה את כל ספרי רבנו ז"ל, ותקדש שם שמים ברבים, ויתגלהויתגדל על ידך דעת האמת, ואנחנו מצדנו נראה כבר שהספריםיתפשטו ויפוצו בכל קצוי תבל. מרב אהבתי אליך, אהבה שאינה תלויה בשום דבר בטל, רק שאנו שותים ממעין אחד, היה ברצוני להאריך לך עוד, אך ההכרחלקצר מרב עיפותי עכשו באישון לילה, ואני כותב את כל זאתרחוק מישוב הדעת.

ידיך...

ב' עב. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר פקודי ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. מכתבך הארך לנכון קבלתי. מה אמר לך, אהובי, אחי היקר, ראוי לנו לשמח ולרקד יחד על נעם גורלנו, שזכינו להתודע מרביאמת כזה, ותהלה לאל, אין אנו חולקים עליו, חס ושלום, והספריםהקדושים שלו חשובים מאד מאד בעינינו, ומה גם שאנו לומדיםבהם, וכן משתדלים להפיצם בעולם. חמדת לבבי! בסעדה שלישית הייתי בבית מדרשנו "חסידיברסלב", וזכני השם יתברך לדבר מהתורה "אזמרה לאלקי בעודי" | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב |, ותהלה לאל, היו דבורים יפיםהמחיים נפש כל חי, וראוי לך שתחזר עכשו לעצמך על התורההנעימה הזו, ותאמר התפלה עליה מלקוטי תפלות התפלה צ', ותרגיש חיות חדשה. ובאמת העיד ר' נחמן טולטשינער ז"ל, שמוהרנ"ת ז"ל היה רגיל מאד מאד לומר לו ולכל אנשי שלומנוהמסתופפים בצל קורתו: "נאהר אזמרה, נאהר

אזמרה"ל, כאומרשצריכים לילך רק עם המאמר הזה. ובאמת, ידידי היקר, המאמר הזה הוא יסוד גדול ביהדות, כי צריכים לדון את כל אחד לכף זכותוכן את עצמו, ולהמשיך את עצמו תמיד במדת האהבה, ותמיד יכניס במחשבתו מדת האהבה לאהב את כל אחד באמת, וכבר אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן פד| מסטרא דאהבה מחא חוראככספא |מתקוני זהר, דף קיח|, ונפתחו לו כל הפתחים בהשגות אלקות, וזוכה שנתארך לו היום וכו', עין שם; ועקר האהבה צריך להיות באמת למען שמו יתברך. והנה היום אחר סעדת שבת קדש הנחתיות עצמי לישן, וראיתי בחלום שבא אלי אחד מאנשי שלומנו עם חמש פתוח, והראה לי את הפסוק: "ואהבת לרעך כמוך", ואמר לי: "דער רבי זאגט די אהבה צום חבר דארף זיין מיט איין אמת, וועגן השם יתברך'ס וועגין, און דאס איז מרמז אין סופי תבות פון "ואהבת לרעך כמוך" מ, ותכף ומיד נתעוררתי מהשנה ונתפלאתי מאד מאד כי זה האחד שאמר לי זאת חולק עלי, ואני משתדלומבקש תמיד ממנו יתברך שאזכה לאהב אותו ולדון אותו לכף זכות, ועכשו הוא דיקא אומר לי כזאת בשם רבנו ז"ל, שהאהבה צריכה להיות לחברו עם אמת, למען שמו יתברך, וזה מרמז בסופיתבות של "ואהבת לרעך כמוך", והתחלתי לחשב, ונפל ברעיוני, כי הסופי תבות עולה מ'ת', וצריכים לצרף אות א' אלופו של עולם, ואז נעשה א' מ'ת', הינו שהאהבה לחברו צריכה להיות באמת למען שמו יתברך, ואם אינה למען שמו יתברך, ונחסר האל"ף אלופו של עולם, אז נשאר מ'ת', ונתעוררתי מזה מאד מאד. חמדת לבבי! מובא בתנא דבי אליהו פרק י"ד, שהרי אין ישראל נגאלין לא מתוך הצער, ולא מתוך השעבוד, ולא מתוך הטלטול, ולא מתוך הטרורף, ולא מתוך הדחק, ולא מתוך שאין להם מזונות, אלא מתוך עשרה בני אדם, שהם יושבים זה אצל זה, והיה כל אחד ואחד מהן קורא ושונה עם חברו וקולן נשמע וכו', עין שם; על כן, חמדת לבבי, עשה מה שתעשה, להתועד בכל פעם עם מנין עשרה מאנשי שלומנו, וביחד תלמדו ותדברו מתורת הקדושה, כי בזה תלוי הגאולה. ולמען השם, שיהיה רק בדרך אהבה ונעם ולמוד זכות אחד עם חברו, ואז תצליחו דרכיכם, כי אהבת חברים ואהבת ישראל היא יסוד ועקר גדול מאד מאד - אשרי שיאחז בזה. הדורש שלומך...

נא לכתב לי מה נעשה עם שני הבחורים החדשים שנתקרבוזה בסמוך, נא ונא לדבר עמהם בכל יום ממעלת רבנו ז"ל לומנפלאות עצותיו הקדושות המחיות ומחזקות את כל ההוגה בהם, וכן לעוררם על תפלה והתבודדות ושעורים קבועים כסדרן, לעשותשעור בש"ס מהתחלה וכן בשלחן ערוך וכן במשניות, כי התורההיא חיינו וארך ימינו.

ב' עג. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי ז' אדר ב' לסדר ויקרא ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל אהובי, ידידי היקר לימאד, נר הרוצה להאיר נפשו באור האורות היוצא משלש ראשונותדעתיק וכו', הלא הוא נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.
באתי לקים הבטחתי אליך לכתב לך, ואף שטרדותי רבו מאד, אך על כל פנים איך שהוא הוא בכלל תורה דרבים, ואמרו חכמינוהקדושים |מגלה ג': תלמוד תורה דרבים עדיף מעבודה ומהקרבתתמידים, עין שם; וכן אמרו |סכה מט': תורת חסד - זהו הלומדתורה על מנת ללמדה, עין שם; ובפרטיות ללמד עם שבוריםונדכאים וכו', היא מצוה רבה עד מאד, כי היא הצלת נפשות ממש, "וכדאי לבטל הרבה ברוחניות ובגשמיות, למען להציל נפש אחתמישראל".
והנה אודות עניניך, בודאי צר ומר לי מאד מאד, איך שאתהנופל בכל פעם בטיט היון, רחמנא לצלן, עד שנדמה לך בכל פעםכאלו אבד מנוס ממך, ואתה חושב מחשבות איך לאבד את עצמךלדעת, ואיך להפטר מהחיים, רחמנא לצלן, רחמנא לצלן וכו' וכו', כי החטאים והעוונות וכו' ממררים חיך, וכמעט כמעט כאלונואשת, רחמנא לצלן, רחמנא לצלן, אך מה אמר לך ובמה אקדיםלך.
אהובי, אחי היקר! זה סמוך שלח השם יתברך אלינו רבי, שהוא מלאך המושיע, והוא אשר הוריד את עצמו אל מקומותינוהמגנים והמלכלכים שאנו מנחים שם, והוא מרפא ומחיה אותנו, וצעק בקול גדול: "גיוואלד, זייט אייך נישט מייאש", "קייך יאושאיז גארנישט פאר האנדין", ואפלו מעמק הרע והחשך עדיןיכולים לשוב אליו יתברך, יהיה איך שיהיה, כי רחמי יתברך עלכל מעשיו, ובפרטיות על עמו יתברך, ואף שאני יודע ומביןומרגיש היטב את מכאובי לבך ונפשך מכל מה שעובר עליך, כאשר ספרת לי זה כמה פעמים פנים אל פנים וכו', ואשר

על ידי מעשיך הרעים וכו' נתעקם לבבך כל כך כל כך ממנו יתברך, ואתה מסבב בתלאות וקשיות ועקמומיות עליו יתברך, אשר זה בעצמו מעיק לך ומבלבל אותך. חמדת לבבי! גם על זה הקדים לנו השם יתברך וגלה לנו על ידי ראש צדיקיו את הגלוי של "ואיה השה לעולה" | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יב|; הינו כי ידוע כי על הרהור הלב צריכים להביא קרבן עולה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |מדרש רבה, פרשתויקרא, פרשה ז', סימן ג'|: והעלה על רוחכם |יחזקאל כ, לב| - אין עולהבאה אלא על הרהור הלב; ויש קלפה המסבבת ומעקמת את לבהאדם, ומכניסה בו ספקות וקטנות וירידות ובלבולים, ובפרטיותמי שכבר נכשל, רחמנא לצלן, במה שנכשל וכו' וכו', עליומתגברת ומתפשטת הקלפה הזו ביותר, וממרת את חיי, רחמנאלצלן, מאד מאד, ושום בריה אינה יודעת מזה, מהי העצה לזה? צריכים להביא קרבן עולה. והיות שעכשו חרב בית המקדש ובטלוהקרבנות, אמרו חכמינו הקדושים |ברכות כו. |: תפלה במקום קרבןהיא, עין שם; ועל כן צריכים ליחד לעצמו מקום מיחד שאין שםבני אדם, ולהתחיל לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, ולחפשולבקש אחריו יתברך מאד, איה מקום כבודך, איה המקום שאוכללמצא אותך, ועל ידי שיחפש ויבקש איה, זהו בעצמו קרבנו, קרבןעולה שיביא, אשר זהו סוד "ואיה השה לעלה" |בראשית כב, ז|, בזהשמחפשינ ומבקשינ אחריו יתברך - איה מקום כבודך, זה בעצמוקרבן העולה.

מהאמר לך, אהובי, אחי היקר, אשר אהבת עולם אהבתיך, אהבהשאינה תלויה בשום דבר בטל, כפי מרירות לבבך ונפשך לא יספיקוכל אילי נביות וכו' לרשם לך דבורי התחזקות, כי כפי מה שעוברעליך בפרטי פרטיות וכו' וכו' ראוי לכתב אליך בכל יום ספר שלמעם דבורים, והוא דבר שאי אפשר כמובן, ובפרטיות כי תהלה לאל, ספרי רבנו ז"ל בידך, אשר שם יש דבורים על כל יום ויום ועל כלשעה ושעה, אך מרב עקמומיות לבבך, גם זה קשה וכבד עליךלפתח הספר. מה אמר לך, ידידי היקר, בודאי כבר טעמת והרגשתכמה פעמים את נעם ערבות מתיקות ענין ההתבודדות, לילך למקוםמיחד שאין שם בני אדם, ולדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברךבפרטי פרטיות את נגעיו לבבו ומכאוביו, ולצעק אליו יתברךבקולות ובצעקות עד לב השמים: מר, מר, אהה, אהה "ביטערביטער, גיוואלד גיוואלד"

וכו', ולהתמיד בזה מאד מאד, וכבר אמרו חכמינו הקדושים |ברכות לב:|. גדולה תפלה יותר מן הקרבנות, ואמרו |ויקרא רבה ז, ב:| מי שהוא עושה תשובה, מעלין עליו כאלו עלה לירושלים ובנה את בית המקדש ובנה את המזבח, ומקריב עליו כל הקרבנות שבתורה, עין שם.

על כן, אהובי, אחי! אם אתה רוצה באמת לצאת מגריעות מעשיך, ואתה רוצה להנצל מכל רע, תהיה רגיל מאד מאד לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותתמיד בענין הנורא הזה מאד מאד מדי יום ביומו כמה וכמה שעות, עד שתזכה שיזדככו סוף כלסוף דעתך ומחך. ושמעתי מר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל| מהשצעק דוד המלך, עליו השלום, בשם כלל ישראל |תהלים סט:| "טבעתי בין מצולה ואין מעמד", זוהי מעלה גדולה עד מאד, הינושצועק בעבור הנפשות שנלכדו בחטאים ועוונות שהוא טיט היום, אך "ואין מעמד", שאי אפשר לעמד שם, כי נשמתם מעוררת אותם תמיד, היתכן מה יהיה ממך וכו', ועד מתי תפל כל כך וכו', וכעין שספר רבנו ז"ל |עין ספורי מעשיות, מעשה יא|, שהבן מלך לקח את עצמו אל השתיה והלך לבית הזונות, ורצה לבלות בזה את ימיו להשתכר ולילך בשרירות לבו, אך מחמת שנולד עם מזג טוב, נתעורר בכל פעם, והצטער מאד ואמר לעצמו: וכי כך ראוי לילה תנהג וכו'? וכן בכל פעם נפל יותר וכו', והתחיל עוד פעם להצטער ולהתחרט, והיו המחשבות מבלבלות אותו מאד מאד, וכנהיה בכל פעם וכו', עין שם; ואמרו אנשי שלומנו על זה: "טבעתי בין מצולה", הן אמת שנטבעת כבר בין מצולה, שהוא כלליות החטאים והעוונות שעברת וכו', אבל על כל פנים תראה שיקים אצלך "ואין מעמד", נישט בלייבען שטיין דארטן, רק א פוס אריין פוס ארויס, אף שיוצא עם רגל אחת מטיט היום, ואחר כך נופל עם רגל אחת, על כל פנים דארף מען זעהן דער לעצטער פוס זאל ארויסע, ודו"ק ודו"ק. חמדת לבבי! כאטש דו האלטסט אין איין פאלן, רחמנא לצלן, מיט א פוס גייסטו אריין אין די טמאה און מיט איין פוס גייסטו ארויס פון די טמאה, זעה נישט מיד צו ווערן, חס ושלום, נאר דערלעצטער פוס זאל ארויס גיין. מה אמר לך, יש ויש להאריך לך בכל זה למאות ואלפים עמודים, אך טרדותי רבו מאד מאד בכליום מעסק הרבים, ויען שאתה מבקש ממני לכתב לך על כל פנים כמה שורות, כי

זה נשאר אתך, על כן אמרתי לרשם לך מעט דבוריאלו, ואקוה להשם יתברך שתעשה כל מיני פעולות שבעולם לקיים זאת, להרגיל את עצמך לילך במקום שאין שם בני אדם, ושם תדברותצעק הרבה אליו יתברך שירחם עליך, ותהיה עקשן גדול על דברזה, ואף שאין בך עכשו שום ישוב הדעת, מה בכך, זה בעצמותצעק ותבקש אליו יתברך בעקשנות גדולה, ואז בודאי סוף כל סוף תנצל, ומדוע לא תזכר את הימים והחדשים שעברו עליך, שזכיתלחטף מפעם אל פעם כמה שעות תפלה והתבודדות, ואף שבין כרובין כך היית נופל עוד פעם ועוד פעם, על כל פנים היתה דרכךלברך אליו יתברך, ותהלה לאל עזרך השם יתברך בזכות התפלותוהצעקות שמצאת את זווגך, בודאי אם תתחיל עכשו עוד פעם, אזסוף כל סוף תתהפכנה כל הירידות לעליות גדולות. ובאמת ראוילך להיות בשמחה עצומה, נפש כזו שחטאה כל כך וכו', ועשתהכבר מה שעשתה, זכתה להתודע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, שהבטיח להשם יתברך שיתקן את העולם, ותהלה לאל אינך מתנגדעליו, בזה בעצמו ראוי לך לשמח מאד מאד, ובפרט כי על ידיתפלה והתבודדות ראוי לאדם לשמח עד מאד מאד, כי אפלו אינהאדם מדבר עמו יתברך כל שבעים שנותיו רק פעם אחת, ומספרלפניו את כל לבו, גם כן כדאי לו שירד אל זה העולם, מכל שכנשזוכה לדבר כמה פעמים במשך חייו, ומכל שכן וכל שכנשזוכה לדבר עמו יתברך בכל יום ויום, ולספר לפניו את כל נגעילבבו ומכאוביו וכל מה שעובר עליו, בודאי ראוי לרקד ולשמחמאד מאד; ועל כן, חמדת לבבי, אל תהיה בטלן, ואל תניח אתעצמך לפל, יהיה איך שיהיה וכו'. חזק ואמץ להיות רק בשמחהעצומה, ותעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות תמיד בשמחה, אשר היא היסוד ועקר הכל, וכל מה שיתגברו עליך המרירותוהעצבון, תעשה כל מיני פעולות שבעולם רק להיות בשמחהוחדוה, ותלך תמיד עם פנים שוחקות, ותרקד הרבה בינך לבינעצמך, ואז סוף כל סוף תנצל מכל רע. ואודות צרתך שאביך אינומניח לך לתן צדקה |אשר לדעתי היא שטות גדולה, כי למה צריךשידע מה עשית עם הכסף|, אף על פי כן אסור לפל בדעתו בשבילזה, ותקים מאמרם ז"ל |תנא דבי אליהו רבה, פרק כט|: יעשה אדםמצוותיה של תורה בשמחה, ותחשב לו לצדקה, עין שם; ובפרטעכשו שימי פורים ממשמשים ובאים, ראוי לך להמשיך על עצמךמאד מאד מדת השמחה, ותמסר את נפשך רק להיות

בשמחה עצומה, ואל תדאג כלל, כי השם יתברך הוא אב הרחמן, וחפץ להיטיב לך. וכמו שעזר לך שיש לך משרה בפרנסה, וכן יש לך כבר חתן, כמו כן עוד ייטיב עמך הרבה מאד מאד. אך נא ונא אל תפל בדעתך, ומכל שכן שאסור לפל ביאוש, כי אפלו בהמצבים הכי גרועים שעוברים לאדם בחייו, אסור להאביד את עצמו | שקורין זיך פארלירען, חס ושלום |, כי זהו עקר שבחו של האדם, שאף שעוברים עליו מרירות וצרות ויסורים, אף על פי כן דער האלט ער זיך, כאשר הרביתי לדבר עמך בהיותך בביתי, אך אתה יודע כבר איך זה הולך, יכולים לדבר עם אחד שעות שעות מדי יום ביומו, וכבר יתעורר ויתחזק מאד מאד, אבל אחר כך יבוא אחר, וידבר עמו תכלית ההפוך וכו', וישכח כלמה שנתעורר ונתחזק על ידי הראשון, והכל כלא היה | ואצלי הם מעשים בכל יום, שאני מדבר עם אחד, והשם יתברך עוזר לו, ונתעורר ונתחזק, ומתחיל להתבודד עמו יתברך, וכן מתחיל להתמיד מאד מאד בשקידה עצומה, וכבר זכו הרבה לסים כמה מסכתות, ואחדים כבר סימו חצי ש"ס, ויש גם שסימו כל הש"ס, אך אחר כך באים אחרים ומבלבלים להם את מחם ודעתם, ועוקרים ומרחקים אותם לגמרי וכו', אך מה אעשה, זה מחקיהבחירה, אשר הם מנפלאות תמים דעים. היה אצלי בחור אחד, שזכני השם יתברך להוציאו מטנוף מעשיו, רחמנא לצלן... ואחר כך עזרני השם יתברך להיות לו שליח טוב שימצא זוגו, ואחר כך שלם לי... שהדביק עלי מודעות עם זלזולים... סבוב בביתי בחורים, והיו בביתי יותר מילדי... מדי יום ביומו ימים ושנים בלי שום גזמא כלל, ולבסוף אינם רוצים לעמד אפלו בד'אמות שלי... היה אצלי בחור, ואחר כך נעשה אברך, שהיה רגיל לבלבל אותי מדי יום ביומו בקביעות עצומה, וכמה פעמים באלפני הצהרים, וחזר ובא אחר הצהרים, ואחר כך חזר שוב בערב, והשם יתברך נתן לי כח וסבלנות של ברזל, ואף שבטל אותי מתורה ומתפלה כל כך, אף על פי כן קרבתני אותו, ודברתי על לבו וחקתי אותו, ולבסוף הוא חולק עלי... וברוך השם, אני נותן תודה והודאה להשם יתברך על חלקי וגורלי, שזכני השם יתברך לעשות עם אנשים חסד של אמת | שהוא חסד שאין מקבלים גמול ממנו, ואדרבה על פי רב להפוך |, ולמה אני כותב לך כל זאת, כי אתה בעצמך יודע בפרטי פרטיות, מה שעובר עליך זה ימים

ושנים, ואינשום בריה שיודעת מכאובי נפשך ולבבך... ואין לך אף אוהב
נאמנאחד, והשם יתברך זכה אותך בזכיות חנם שנתקרבת אל רבנו ז"ל, והתחלת
להרגיל את עצמך לילך בדרכו הנעימה, ואף בהמצבים הכי קשים שלך שהיית משקץ
ומתעב ממש, רחמנא לצלן, ברחתאליו יתברך, וצעקת בכל לילה כמה שעות, וכן
עזרך השם יתברך שסימת כל כך הרבה מסכתות מהתחלת הש"ס עד מסכת סכה, וכן שלחן
ערוך ומשניות, ותהלה לאל, בליתי עמך שעות שעות שבועות רצופים, ולבסוף באו
אביך ואחיך ומבלבלים אותך, ומרחקים אותך לגמרי מרבנו ז"ל ומאנשיו... תאמין
לי, שאין לימה להגיד לך... זהו מחקי הבחירה, וכפי הנראה שכך צריך
להיות, עד ישקיף וירא השם יתברך משמים, ויחוס וירחם עלינו, ויאיר לנואורו
הגנוז על ידי משיח צדקנו.

אף על פי כן, אהובי, אחי היקר, על ידי מעט ישוב הדעת תוכל לחזר, כי תראה
ותתישב, האם יכול מישהו לעזר לך מבלעדירבנו ז"ל?! האם יכול מישהו להוציא
אותך ממקומך המגנהמבלעדי רבנו ז"ל?! היש לך עוד אוהב נאמן המבין אותך,
ומרגישבצערך הקשה כרבנו ז"ל?! היש לך עוד אחד שמתעניין במצבך כרבנו ז"ל?!
הלא יבוא היום והשעה שתשאר לבד בלי אב ואם, ואחיך יתרחקו ממך וכו' וכו',
מה תעשה אז? את מי יהיה לך אסלא את רבנו ז"ל, אשר אוהבך באמת ורוצה וחפץ
רק בטובתך הגשמית והנצחית?! על כן, חמדת לבבי, כלך מדבוריהם, וברח לך רק
אליו יתברך, ותהיה רגיל לדבר עמו יתברך כאשר ידבר אישעם רעהו, וכל מה
שעובר עליך בפרטי פרטיות תהיה רגיל לספררק לפניו יתברך, וכן תאחז את עצמך
ברבנו ז"ל אפלו במסירותנפש ממש, מה בכך אם יתודע אביך שיש לך שיכות אל
רבנו ז"ל?! ומה בכך אם יתודע שאתה רוצה לנסע אל ציון רבנו ז"ל, האם הם
יודעים באילו מקומות מגנים הסתובבת, רחמנא לצלן, וגםעכשו הלכת לשם, רחמנא
לצלן?! האם הם יודעים טנוף מעשיך, ומה אתה עושה, רחמנא לצלן?! ועל כן מדוע
תפל כל כך בקטנותהדעת, התאזר בעזות דקדשה, וברח לך אל הרופא הנצחי
שיכולרפאות אותך, ויכול להחזיר אותך בתשובה שלמה. בודאי איןכונתי שתלך
להתגרות בהם, ולגלות להם שיש לך שיכות אל אנשישלומונו, ואתה חפץ לתחב ראשך
ביניהם, אך כונתי היא לגביעצמך, כי לדעתי אתה לבד, מלא ספקות בעצמך, ויש

לך מניעותהמח הרבה. אחי, אחי! מי צריך עוד את רבנו ז"ל כמוך?! מי צריך לישועה ורחמים רבים כמוך?! כי כבר אמרו חכמינו הקדושים |בראשית רבה כו, י: על הכל הקדוש ברוך הוא מאריך אפוחוץ מן הזנות, עין שם; וכן אמרו |במדבר רבה ט': אמר הקדוש ברוך הוא על הכל אני כובש, ועל הזמה אני כועס, עין שם; ואמרו|מדרש תנחומא, פרשת וירא ט, ד: על הכל הקדוש ברוך הוא מותר חוץמן הזמה, עין שם; על כן אתה צריך את רבנו ז"ל יותר מהכל, כיהוא אשר ערב להשם יתברך שיתקן את העולם, אך הסמ"ך מ"סערבב ובלבל את העולם, עד שיש בני אדם שלא די להם עםמעשיהם הרעים ומחשבותיהם הפגומות וכו' וכו', עוד חולקים עלרבנו ז"ל; על כן, אהובי, אחי, ראה מה לפניך, וחזר בך, חזר בך, ותזכה לצאת מחשך מעשיך ומעמק ירידותיך וכו' וכו', ותזכהלשוב בתשובה אמתית ולהכלל בו יתברך.

הדורש שלומך...

ב' עד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקרא ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, הכוסף בכסופין נוראים להאיר נפשו מהאי אור האורותהיוצא משלש ראשונות דעתיק וכו', הלא הוא נחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח. באתי לקים מה שהבטחתיך לכתב לך, ואף כתבתי לך פעם, אך אבד, ואתה מבקש ממני לכתב לך מכתב. והנה באמת, אהובי, אחי, היה ראוי לך לקשר את עצמך עם ספר "עלים לתרופה"מכתבי מוהרנ"ת ז"ל, ושם תמצא דבורים והתחזקות כאלו, אשרכבר לא תצטרך אל מכתבי. וראוי לך לעין בכל יום בשנים אובשלשה מכתבים כסדרן, ואז יהיה לך לשלל רב.

אהובי, אחי! צריך לחזק את עצמו בכל פעם מחדש באמונההקדושה, וצריך להכניס בדעתו ידיעה זו, אשר אין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה נוראהונפלאה, אשר לא יאמן כי יספר, כי כל פסיעה ופסיעה של האדםמשגחת בהשגחתו יתברך, היכן שיהיה האדם ביום פלוני ובשעהפלונית וברגע פלוני... ועם מי יפגש ובאיזה מקום... הכל לכלמשגח בהשגחתו יתברך הפרטי פרטיות, ואפלו אם כבר נפלת וכו',תתחיל מחדש בכל רגע, כי הכל

מלמעלה, כי על כל אחד עוברירידות ונפילות אחרות מלמעלה, כי מנסים אותו לראות איך יוכלפלוני לצאת ממקום פלוני... ואת פלוני מנסים איך פלוני יצא ממקום פלוני... כי לכל אחד יש קטנות וירידות ובלבולים אחרים, והכל מלמעלה לראות איך יעמוד ויחזק את עצמו לשוב אליו יתברך, וזהו עקר שעשועיו יתברך, כשרואה שכל אחד מסבב עםחמר אחר, ועוברים עליו הרפתקאות ובלבולים אחרים, ואף על פי כן אינו מתפעל, רק ממשיך את עצמו אליו יתברך... והנה בודאירב העולם אינם יודעים מזה, על כן תכף ומיד כשעובר עליהם מהשעובר פאר לירט ער זיקק, ומתחיל לעשות כמה וכמה מיניתחבולות, איך להנצל ואיך לצאת ממצוקתו, אבל לא כן האישהכשר והעובד השם הוא יודע אשר אין חכמה ואין עצה נגד השם|עין משלי כא, ל|, כל דבר שהוא מנגד ומסתיר את השם יתברך, אינבדבר זה לא חכמה, ומכל שכן שאינו עצה, רק הוא מבטל אתעצמו לגמרי אליו יתברך, ובורח רק אליו יתברך, ומתחיל לדברעמו יתברך: "ראה וגם ראה, אבי, מה שעובר עלי". ומרחיב אתהדבור בזה מאד מאד בלשון שרגיל בו, שזה נקרא התבודדות, וזוהי עבודת הצדיקים הגדולים במעלה נפלאה מאד מאד, שמכלמה שעובר עליהם, הם בורחים רק אליו יתברך, ומדברים ומספרים צרותיהם וצרות ישראל אליו יתברך, ומבקשים ומתחננים לפניו יתברך, שירחם עליו ועל עמו ישראל, וממליצים ומלמדים זכות עלכלל ישראל, וכל מה שהאדם גבוה מאד|ער איז איין העכערערסארט מענטשר|, כמו כן מרבה בתפלה והתבודדות, עד שגדוליהצדיקים מבלים בזה כל היום כלו, שהם שרים שירות ותשבחותאליו יתברך, ומבקשים ומתחננים בעבור כלל ישראל, והם דיקאהממשיכים שפע וישועות לכלל ישראל, ודבר זה נעלם מכלהעולם, כי לכל אחד נדמה שבשביל מפרסם פלוני זכה לישועה, ולזה נדמה כי בשביל מפרסם פלוני אחר זכה לישועה, אבל באמתהכל הבל הבלים, כאשר גלה לנו בפרוש רבנו ז"ל|עין בחיי מוהר"ן, אות עבודת השם, סימן יב|, כי יש צדיקים נסתרים, שהם עוסקים כלהיום בשירות ותשבחות, וממשיכים את השכינה בעולם, והםמורידים שפע וישועות לכלל ישראל, והוא מנפלאות תמים דעים.

חמדת לבבי! הבחירה חפשית, כל אחד שמקבל על עצמו עלעבודתו יתברך, ומתחיל

להרגיל את עצמו לילך בדרך הקדושה והנוראה שגלה לנו רבנו ז"ל, גם הוא יכול לזכות שיהיה חלקו בין הצדיקים הקדושים האלו, העקר שיהיה עם לב אמת, כי אצלו יתברך חשוב מאד מאד אמת | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים ט', קיב|. מה אמר לך, אהובי, ידידי היקר, יש לנו לשמח כל ימינו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, אשר יכול להוציא את האדם מטנוף מעשיו, ומרחצו ומלבישו ומקשטו בלבושיסוקשוטים יפים עד מאד. וראינו בחוש, שהתקרבו אל רבנו ז"ל לבחורים פגומים עד מאד, רחמנא לצלן, אך השליכו דעתם ושכלם לגמרי, וציתו את רבנו ז"ל, והתחילו להתבודד עמו יתברך מדי יום ביומו, ואף שהיה קשה וכבד עליהם מאד מאד, כי היה נדמה להם, שאין מי שישומע אותם, וכן לא היה להם מי שיחזק וכו', אף על פי כן מאחר שרבנו ז"ל הזהיר מאד מאד לדבר עמו יתברך, הכריחו את עצמם בכל הכחות להיות רגילים בזה, ודברו עמו יתברך שעות שעות בכל יום ויום בהצנע, וכן מאחר שרבנו ז"ל הזהיר כל כך על התמדת הלמוד, לקחו את עצמם מאד מאד בלמוד התורה הקדושה, והתחילו מסכת ברכות, וכך חזרו דף אחר דף, עד שסימו ברכות והתחילו שבת וכן להלן, עד שזכה אותם השם יתברך וסימו את כל הש"ס, התחילו עוד פעם, וכן עשו לעצמם שעור בשלחן ערוך ובמשניות, עד שעזרם השם יתברך במשך ימים ושנים, שעברו עליהם מרירות ונסיונות, וטעמו אלף טעמי מיתהביום אחד, אף על פי כן האבן זיי זיך דער האלטן, ואחזו דרכם בעקשנות גדולה, סוף כל סוף האט זיי השם יתברך אויך אויסגעפירט, וזכו למה שזכו - אשריהם ואשרי חלקם, יהא חלקנו עם חלקם. אהובי, אחי היקר! עדין אתה בחור צעיר, ויש בכחך גם כן לכנס אל תוך הקדשה, אם רק תבטל את דעת עצמך, ותקבל עצת רבנו ז"ל המובאים בספריו הקדושים - הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך, עקר הכל לשמר מאד מאד את הזמן, לבלות הימים והלילות רק בתורה ושיחה בינו לבין קונו ובתפלה בכונה פרושהמלות על כל פנים, ואנשי שלומנו מפרשים |תהלים לב, ו|: "עלזאת יתפלל כל חסיד אליך 'לעת מצוא' ער זאל טרעפן די צייט"א, כי לבחור צעיר יכול לעבר העת בהבל ובריק, ומאומה לא ישאבעמלו, על כן צריכים לבקש הרבה מאד מאד ממנו יתברך לעת מצוא, שימצא את העת, וימלא אותה בטוב אמת ונצח. ואמר ר' לוי

יצחק | נרו יאיר | ז"ל, | שבעולם העליון הנפטר מתביש מאד, כי רואה שהיה לו
בזה העולם כל כך הרבה זמן, ובלה אותו בהבלוברים מאד; ועל כן, חמדת לבבי,
חזק ואמץ מאד מאד על כל פנים מעכשו להתחיל להשתוקק אליו יתברך יהיה איך
שיהיה, ותהיה רגיל לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ותהיה רק בשמחה
עצומה על נעם חלקך, אשר בנחל הנובע מקור חכמהשם חלקך וגורלך, ותעשה כל
מיני פעולות שבעולם לילך תמיד בפנים שוחקות, ולקבל כל אדם בסבר פנים יפות,
ולעולם תברח ממחלקת וסכסוכים, ומכל שכן שלבל תכנס בוכוחים של הבלהנמצאים
בין בני הנעורים, כי "ימינו כצל עובר" | תהלים קמד, ד; | ועל כן ראוי לנו
לחטף כל נקדה ונקדה שנוכל.
הדורש שלומך באהבה רבה...

ימי הפורים הקדושים ממשמשים ובאים, תראה לקבץ מעותבעבור הדפסה, שהיא זכות
הרבים לדורות, וכן תעורר את חבריך למצוה זו.

ב' עה. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקרא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקרלי מאד, צמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך אשר בו אתה מתאר את שברון לבך ואת רעמצבך וגורלך לנכון קבלתי,
והנה איני יודע היאך אתחיל לכתב לך, אם לחזק אותך? אם לנחם אותך? אם לדבר
על לבך? כדי להפיגצערך, ובפרט כי ספרי רבנו ז"ל בידך, תתחיל מחדש לדפדף
בדפים | בלעטלען די בלעטער, | ושם תמצא התחזקות ועצות ישרות לכלענין וענין
ולכל מאורע בחיים מה שנארע עם האדם. ובאמת ידידיהיקר, כשתתחיל להסתכל
לאחוריך מה שעבר עליך בשנים שעברועד עכשו, אילו מרירות ויסורים וצרות
והרפתקאות וחובות עברועליך און דו האסט גישמאק געשריגען צו השם יתברך;
ותהלהלא, ראית ישועות ונפלאות, נסים ושדוד הטבע ממש, ועכשו אתהנופל
כל כך בדעתך, עד שאתה אומר, רחמנא לצלן, נואש, חסושלום; לדעתי עקר
המרירות שעוברת עליך עכשו הוא, שנפלתמהאמונה והבטחון, ואתה מתחיל להתרשל
מתפלה, ובשביל זהאתה בעיניך נאבד לגמרי, רחמנא לצלן. זכר, זכר! איך שמכל

צרה שעברה עליך בימים ובשנים הקודמות, היית רגיל להתחבא במקום פנוי שאין שם בני אדם, ודברת הרבה עמו יתברך, וספרת לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך, ותהלה לאל, עזרך השם יתברך, ודיקא עכשו אתה מתחיל להתרשל מתפלה ושיחה בינך לבין קונך, אדרבה אם אתה במצב שפל כזה... עכשו דיקא הוא הזמן הכי טוב להתפלל לפניו יתברך, ולספר לו את כל לבך בפרטי פרטיות. וכמו שאמר חכמינו הקדושים |סנהדרין מג:|: מי שדעתו שפלה, אין תפלתו נמאסת, שנאמר |תהלים נא, יט:| "לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה", עין שם; וכן אמרו |מדרש תנחומא, פרשת וישלח:| אין הקדוש ברוך הוא חפץ לחיב בריה, אלא מבקש שיתפללו הבריות לפניו ויקבלם, עין שם.

על כן חמדת לבבי, אל תהיה בטלן, ואל תפל כל כך בדעתך, ואל תחלש ותפל ברוחך, חס ושלום, אדרבה תחזר אליו יתברך מחדש, ותתחיל לטען לפניו יתברך טענות נכונות שיעזר לך, ותתמיד בזה מאד מאד בכל מיני דבורים וטענות יפות, ותבקש ממנו יתברך הרבה שיקרב אותך, ובחירתך תהיה תמיד רק לבחר בטוב, ותהיה עקשן גדול על דבר זה, הינו בשיחה בינך לבין קונך, אף שידמה לך שאין מי ששומע לך, אתה, אהובי, אחי, חמדת לבבי, אל תתן דמי לו, ואל תניח את מקומך בשום אופן שבעולם, ותעשה בעצמך כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה עצומה, ותהיה רגיל בפנים שוחקות, עד ששום בריה לא תרגיש עליך שאתה עוסק בתפלה והתבודדות. ולמען השם, לטובתך הנצחית, שמר את נפשך מכעס ומקפידות יהיה איך שיהיה, כי הכעס והקפידות עוקרים את האדם ממנו יתברך, ואז על ידי שקידה רבה בתפלה והתבודדות, תבוא אליך ישועה בלי שום ספק, כמו שאמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות ישועה, סימן ג'|: על ידי התבודדות באה ישועה, |עוד שם, סימן כב:| מי שמתפלל בשמחה - יזכה לשמחה בישועתו. |עוד שם, סימן כו:| מי שמתפלל כל היום על ידי זה מקבלי ישועה; על כן ראה מה לפניך, התמד מאד מאד בתפלה ובקשה, ואז יאיר השם יתברך דעתך באור ובחיות חדשה, ותזכה לישועות ולנסים גדולים, ותצא מצרותיך וחובותיך, ובודאי יש כונה עמקה אצלו יתברך, למה נפלת ונשלכת בחשך צרה ויגון כזה, כי הוא יתברך רוצה לעשות עמך נסים ונפלאות גדולים, כאשר אמר רבנו ז"ל |שם סימן ט'|: קדם שעושה

הקדוש ברוך הוא נס לאדם, האדם הזה נופל לרעה, והכל לפי גדל הנס; העקר בטח בה', כי ישועתך תלויה רק בידו יתברך ולא ביד בשר ודם | עין שם, סימן יד|:
על ידיבטחון תזכה להבין שישועתך מאת הקדוש ברוך הוא ולא מאדם, עס וועט דיר נא זיין זייער גוט פארליר זיך נישטג; אשרינו ואשריחלקנו ומה נעים גורלינו, שיש לנו רבי אמת כזה, נחל נובע מקורחכמה, המחזק ומאמץ אותנו, וממשיך לנו ישועות וחסדים; טובלהודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. הדורש שלומך...

ב' עו. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקרא ה'תשל"ו.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח.
מכתבך לנכון קבלתי. והנה אודות שאלתך... ראוי לך ללמדהתורה "אקרוקתא" בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ג', ותאמרעליה התפלה מלקוטי תפלות, וכן ללמד עליה ההלכה מלקוטי הלכות אפוטרופוס |הלכה ג'|, והארכתי, תהלה לאל, בספר "שפתהנחל" על תורה זו, דברים ערבים ונפלאים - קחהו משם, ובתורהזו מרמז ומתגלה סוד הנבואה והרוח הקדש להזוכים אליה, ועיןבפרוש רש"י פרשה זו על פסוק: "ויקרא אל משה" - "הקולהולך ומגיע לאזניו וכל ישראל לא שומעין", "קול לו קול אליומשה שמע וכל ישראל לא שמעו", עין שם; והוא בכלל הרמזיםהמובאים בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן נד|, שכל זה הוא ענינהסתכלות השכל שיש בכל דבר, המובא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן א'|, ויש להאריך בזה, אך אי אפשר על פי הכתב, כי הם דבריםשכסה עתיק ויתגלו על ידי משיח צדקנו, שאז כלם יהיו נביאים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |ויקרא רבה א', יד|: לפי שבעולם הזהשכינה נגלית על היחידים, אבל לעתיד לבוא |ישעיה מ|:
"ונגלהכבוד ה', וראו כל בשר יחדו, כי פי ה' דבר", עין שם; כי באמתאין שום מציאות בלעדיו יתברך, והכל לכל מה שנראה לעיניךאלקות גמורה היא, כי דומם, צומח, חי, מדבר, הם רק לבוש המלך, ובפנימיות שם המלך מלכי המלכים, ותכף ומיד כשמפשיט אתהלבוש, רואה את המלך, ועל כן מכל הדברים שבעולם צועקכבוד השם יתברך, וקורא לאדם אליו |עין שיחות הר"ן, סימן נב|, ואשרעל

זה מרמז: ויקרא באלף זעירא, כי בכל מקרה |"ויקר"| שם נסתר|"אלף"| אלופו של עולם, רק הוא זעירא, כי אינו נתגלה רק עלהראויים אליו, שהם היחידי סגלה, שמקבלין אנפי שכינתא בכליום |עין סכה מה:|, ודיקא הם שומעים את כל הכרוזין שנכרזו בכלפעם במתיבתא דרקייעא.

חמדת לבבי! העקר תהיה עקשן גדול להתמיד מדי יום ביומובתפלה והתבודדות, ולהפשיט חמרך הגס, ותבטל את עצמך וקאליו יתברך, ולא תרצה רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, שזה נקראעלית המלכות אל שרשה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעז|, וכותתמיד מאד מאד בלמוד גמרא, שהוא סגלה נפלאה להמשכתהנבואה על האדם |ויש בענין זה סוד נפלא|, על כל פנים אתהעבד עבודתך כך בתמימות ובפשיטות, לפרש כל שיחתך תמידאליו יתברך, ותתמיד בגמרא דיקא, אז סוף הכבוד לבוא, שיתגלהאליך מל"ך הכבו"ד בגלוי נפלא.

הדורש שלומך...

אז מען איז זוכה זיך צו האלטן ביים הייליגען רבי'ן מיט אייןאמת אן ליצנות און מען פאלגט איהם בתמימות ובפשיטות קעןמען זוכה זיין צו זעהן שיינס אויף דעם עולם.

גם אבקש אותך מאד מאד לבל תבלבל את עצמך משום בריהשבעולם יהיה איך שיהיה, כי מה שמיעד בעבורך, יבוא אל ביתךאפלו כמה פעמים... ומה שאינו מיעד בעבורך תוכל לרדף אחריו,אפלו כמה פעמים, ולא יועיל כלל... ובכלל - יסוד גדול בזכורהדעת והמח לא להסתכל על אחר כלל - בין ברוחני ובין בגשמי."ודרך סוס כששותה מים בנהר, בועט עם רגליו במים, כי רואהעוד סוס שותה מים", ועל כן כלך מדרך זו, שום בריה לא תוכללקחת דבר שלך, וכבר אמרו חכמינו הקדושים |יומא לח.:| אין אדםנוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה, אפלוכמלא נימא, ואמרו |ברכות נח.:| אפלו ריש גרגיתא משמיא מנו ליה|הינו אפלו שררה קטנה ופחותה כזו, גם כן ממנו יתברך בהשגחהנוראה ונפלאה|, ואז כשתזכה לחקק דבר זה בדעתך, ידיעה זובעצמה תביא אותך אל סוד הנבואה והרוח הקדש, כי תדעשהידיעה והבחירה אחת היא |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא|, שעל ידי ידיעה זו נעשה בסוד מלאך, עין שם; ועין |במדרש

רבה, פרשהויקרא א, א:| הנביאים נקראים מלאכים, עין שם; ויש לומר שהכונה היא כנ"ל, כי סוד הנבואה הוא שמפשיט הכל מהחמר, ורואה רקפנימיות חיות אלקותו יתברך, שזה סוד 'הצדיקים מדמים צורהליוצרה', שאז נתגלה אצלו, כי הבחירה והידיעה אחת היא, ונעשהבסוד "מלאך", שהוא בגימטריה צ"א, שהוא יחוד הוי"ה אדנ"י, שעולה גם צ"א, קשור העולם הזה בעולם הבא, ואין דואג ואינומקנא שום בריה, רק דבוק בדבקות אמת בו יתברך, אשרי לו. הדורש שלומך...

ב' עז. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויקרא ז' אדר ב' ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברךהיקר, נר להצדיק, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח. מכתבך לנכון קבלתי, ותכף ומיד אשלח לך ספר כרצונך, ותדין אותי לכף זכות, כי לא היתה לי הכתבת שלך. אהובי, אחי! אשריך ואשרי חלקך, שאתה גר בארץ ישראל, וראוי לך לתן תודה והודאה בכל יום ויום על גדל נפלאות החדסחנם שעשה עמך השם יתברך מעודך עד היום הזה, תהלה לאל, זכית להתודע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, המחיה ומחזקומאמץ אותנו, ומגלה לנו את אמתת מציאותו יתברך בגלוי נוראונפלא מאד מאד, וכן עזרך השם יתברך שמצאת את בת זוגתך, ותהלה לאל, יש לך ילדים, וגם בפרנסה השם יתברך עוזר לך בכליום ויום בנסי נסים, ומכל זה ראוי לך להיות בשמחה עצומה, ולהרגיל את עצמך תמיד רק לומר |תהלים קז, א:| "הודו לה' כי טובכי לעולם חסדו", אם אמנם שעדין עובר עליך בכל יום ויום מהשעובר מבית ומבחוץ, אף על פי כן גלה לנו רבנו ז"ל את הגלוישל "בצר הרחבת לי" |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה|, שצריכיםלמצא גם בתוך הצרות הרחבות. ואודות העניות שמעיקה לך מאדמאד, זכר מאמרם ז"ל |שמות רבה לא, ב:| לא מי שהוא עשיר היוםעשיר למחר, ומי שהוא עני היום - עני למחר, אלא לזה מורידולזה מעלה, עין שם; ועל כן אל תפל כל כך בדעתך, כי מי יודעשרש נשמתך ואת תקון נפשך וכו' וכו', שאתה צריך לעמד על ידהכתל מערבי ולקבץ צדקה, ואתה מזכה ישראל במצות צדקהשנותנין לך; ואמרו חכמינו הקדושים |שמות רבה

לא, ב|: העשירמנסהו, אם תהא ידו פתוחה לעניים, והעני הוא מנסהו - אם יכול לקבל יסורים ואינו כועס, עין שם; ולמען השם, לטובתך הנצחיתאל תכעס על שום בריה שאינה רוצה לתן לך, רק תדון אותה לכףזכות, כי היא אינה השליח שלך, כאשר היה רגיל ר' משהטשנסטחובר ז"ל, לומר למי שלא רצה לתן לו צדקה, איהר זייטנישטה... והשיב לו: לעולם האב איך געלט נאר וואס דען, השםיתברך האט דאס צו טיילט צווישען מענטשן, און איך צוליב מיינעעוונות דארף איך גיין דאס קלייבען פון זיי, איז פונקט ווי מען קעננישט קיין טענות האבן צום פארטער פון איין אנדערין געגינט, דאסברענג מיר א בריעף, אזוי קען מען נישט האבן קיין טענות צו אמענטש וואס וויל מיר נישט געבן קיין צדקה ווייל מסתמא איזמיי געלט נישט ביי דירו. ואני כותב לך זאת, כי איתא |בזהר הקדש, פרשת יתרו פו. |: ווי למאן דהאי מסכנא יקבל עלוהי למאריה משוםדמסכנא קריב למלכא יתיר מכלהוז וכו', עין שם; ועל כן צריכסרק ללמד זכות על בני אדם, ואז השם יתברך בעצמו יעזר לך, כיסוף כל סוף תתעשר, ולא תצטרך להיות עוד מקבל, רק תהיה נותןביד רחבה, אך לעת עתה אל תפל בדעתך כלל, רק הרגל את עצמךלדבר לפניו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותספר לפניו יתברך אתכל לבך וכל מה שאתה צריך בפרטי פרטיות, כי השם יתברך קרובאליך מאד מאד, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |זהר חדש רות |: העניבשעה שרואה את עצמו בדחק, הוא עושה מריבה כלפי מעלה, והמחזיק בידו של עני כביכול עם הקדוש ברוך הוא עושה שלום, עין שם; ועל כן צריך כל עני לידע, כי השם יתברך עמו ממש, וכשאחד נותן לו צדקה, תכף ומיד יתן תודה והודאה להשםיתברך, ויזהר מאד מאד לא להטיח דברים כלפי מעלה, חס ושלום, אדרבה רק להרגיל את עצמו בתודה והודאה ולעשות שלום עמויתברך, ולבל תהיה לו עקמומיות עליו יתברך, חס ושלום, ובזהזוכה שתשרה אצלו השכינה תמיד.

חמדת לבבי! אם היית יודע מעלתך למעלה בעולמותהעליונים היית תמיד בשמחה עצומה, כי למעלה חשוב מאד מאדאיש אשר הוא בלב נשבר ונרדף ומקבל בזיונות וכו' וכו', על כןתהיה חזק מאד יהיה איך שיהיה, ותראה לדבר עמו יתברך בכליום ויום כמה שתוכל אפלו מעט דמעט, ובפרט אתה, שאתהבקביעות אצל הכתל

מערבי, ששם מקום השראת השכינה יותרמכל המקומות שבעולם, ראוי לך לדבר שם
עמו יתברך, ולבקשממנו יתברך בתמימות ובפשיטות כל מה שאתה צריך, ותזהר
מאדמאד לא להתערב עם לצים העוקרים את האדם לגמרי ממנו יתברך, כי כת לצים
אינם מקבלים פני שכינה |סוטה מב. |, והליצנות ממשיכהעל עצמו צרות ויסורים
וחסרון הפרנסה, ונופל לגיהנום |עבודה זרהיח. |. ומה טוב ומה נעים אם יש לך
איזה פנאי שתאמר הרבה דפיסגמרא |בלי רש"י ותוספות| אפלו שאין אתה מבין,
כי הוא זכוהנפש מאד מאד, ותתחיל מהתחלת מסכת ברכות, וכשתסים תתחילשבת,
וכן להלן, עד שתזכה לסים את כל הש"ס, תתחיל עוד פעם, ואז סוף כל סוף יפתח
מחך ותבין הכל, וכן תשתדל להתפללעל כל פנים בכל שבת בין אנשי שלומנו
היקרים, ולהטות אזן מהשלומדים בספרי רבנו ז"ל ברבים, ואז טוב לך לנצח נצחים.
הדורש שלומך...

שלחתי לך ספר "שמירת הזמן" וספר "אשר בנחל" מהדורהחדשה, ויגיעו אליך בעוד
שני חדשים בערך, כי שלחתיים בדאררגיל.

ב' עח. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויקרא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך השותה ממי הנחלנובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך דברי, הלא ספרילקוטי הלכות בידך, הפך
בהם הרבה, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

מה אמר לך, לא טוב הדרך שלקחת לעצמך |כאשר כתבת לי| לילך ביד חזקה בביתך,
הן לגבי אשתך והן לגבי בניך, לא זו הדרך, כי כבר אמר החכם מכל אדם |קהלת
ט, יז|: "דברי חכמים בנחתנשמעים", ובפרטיות כשאדם מכניס בדעתו אמתת
מציאותו יתברך, אז הוא תמיד בניחותא, ואינו כועס ואינו מקפיד אפלו
בדברשבקדשה, ומכל שכן בעניני העולם הזה, שהכל הבל הבלים.

חמדת לבבי! צריכים להיות עיל ונפיק, וזהו עקר השלמות, מצד אחד - לעסק
בצרכי הבית, ולגדל ולחנך את בניו, ומצדאחד - צריך להתמיד בתורה ועבודת
השם יתברך, ובפרט שיחהבינו לבין קונו. ולמען השם, אל תפל בדעתך כלל, כי
העבר אין, העקר מעכשו שכוח תשכח את כל העבר, והרגל עצמך להיות במזגטוב

לגבי אשתך ולגבי בניך, והכל תפעל יותר בנקל בדרך נחותתאמבדרך קפידות, וראוי לך לבקש הרבה ממנו יתברך, שיזדכך מחרמהמותרות שמסבבים אותך, שמשם באות לך עצות עקמות כאלו|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא, כי יש כמה וכמה עצות שהנראות עצות טובות לפי שעה, אבל באחרית אין מצליחין על ידם, ועל כן בודאי אינן עצות טובות כלל, ולזכות באמת לעצות שלמותלהצליח על ידם באחריתו לנצח, צריכים ישועות רבות מאד, וצריכים לבקש מהשם יתברך הרבה הרבה על זה מאד מאד בכליום ויום, כמו שאנו מבקשים בתפלת ערבית: "ותקננו בעצה טובהמלפניך". ורבנו ז"ל אמר, שתפלה זו צריכים לומר בכונה גדולה, כי העצות הן יסוד האדם, כי אם יודע לתת עצה לנפשו, אז נצולמכל צרותיו והרפתקאותיו וכו' וכו'.

ועקר שלמות העצה הוא בסופה, כמו שכתוב |קהלת ז, ח|: "טובאחרית דבר מראשיתו", ואפלו בגשמיות יכולים להבין זאת, שעקרהוא גמר העצה, כי לפעמים יש כמה סברות רבות, שצריכים לעשות כן, והם סברות אמתיות לכאורה, אבל אף על פי כן ישסברה שסותרת הכל, שצריכים לעשות ההפוך ממש, ואי אפשרלבאר כל זה, כי עובר על כל אדם בכל יום ויום ובכל שעה ושעהכמה וכמה חלוקי ובלבולי העצות, עד שיש בני אדם שנכנס בהםשגעון ממש, רחמנא לצלן, והם כמעט משתגעים לגמרי מרבבלבול עצתם ודעתם, וכל זה נמשך מפגם אמונת חכמים, שאזעולה עשן סרוח במח ומסבב אותו, עד שיש בני אדם שכל כך מרלהם, שהולכים עם מחשבות של אבוד עצמם לדעת, רחמנא לצלן, רחמנא לצלן; וכל זה מפני בלבול דעתם, וחסרון העצה שאין לאלידם לתת עצה לנפשם, וזה מביא אותם למה שמביא, ועל כן העקרלשוב בתשובה שלמה על פגם אמונת חכמים, ויתחיל להתמידבספרים הקדושים, ויקשר דעתו אליהם, ויבקש ממנו יתברך הרבהעל תקון העצה, וצריך לידע, כי עצה שיש בה דבר השם היא תקום|עין ילקוט איוב, רמז תתצ"ט, הינו בכל עצה צריך לראות שיהיה שם השם, הינו שיהיה שם השם יתברך, אבל אם מיעצים אותולהפוך ממנו יתברך, אז ידע כי היא עצה נפסדת. ועצת השם היאהאמונה הקדושה, לידע שאין בלעדיו יתברך כלל, ולהאריך אפועל כל מה שעובר עליו.

ולמען השם לטובתך הנצחית, ברח לך מאחרים, מה לך עמהם? תהיה תמיד סבלן ומאריך אף ואינו כועס, ומקבל את כלאדם בסבר פנים יפות, סוף כל סוף תזכה לישועה שלמה.

הדורש שלומך...

ב' עט. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויקרא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, ובו אתה שופך את לבך מכלמה שעובר עליך.

מה אמר לך, ידידי היקר, עליך להתקרב אל רבנו ז"ל יותרויותר, ועקר

ההתקרבות היא על ידי למוד ספריו הקדושים. וכנעליך להחזיק את עצמך ביחד עם

אנשי שלומנו היקרים. ודעתלנבון, שצריך להחזיק עצמו רק עם יראי השם

המסתובבים בינאנשי שלומנו, ולברח מכל אלו הלצים המסתובבים בתוך ברסלב, כי

הסמ"ך מ"ם עשה את שלו, והביא לאחרונה הרבה לצים, ריקיםוקלים וכו' וכו',

והם אלו אשר מתלוצצים מכל דבר השיך אל דבררבונו ז"ל, ועל כן תברח מהם.

העקר תחבר את עצמך עם יראי השםאמתיים, ומי הם יראי השם? אלו הלומדים ספרי

רבנו ז"ל; כי כלדבורם הוא רק מרבנו ז"ל, ואין להם דבורים אחרים כלל,

והםחסידי ברסלב האמתיים.

מה אמר לך, ידידי היקר, כל הענין שכתבת לי הוא פלא גדול, אך מצאתי ברוקח

מסכת נדה, שאמו של רבי ישמעאל כהן גדולפגשה בהעלותה מהטבילה במט"ט שר

הפנים, ושמשה עם בעלהבשמחה, ונתעברה את רבי ישמעאל, והיה דיוקנו דומה לו

וכו', עין שם; ולכן נוהגים לשמר מאד שהאשה לא תפגע באיזה דברטמא, או בחיה

או בבן אדם, והעצה לזה קדם שיוצאת מפתחדלתות הטבילה שתעשה ברכה על איזה

ממתק "שהכל נהיהבדברו", וזה מועיל שלא יזיק לה מי שהיא פוגעת, ולכן אין

לכםמה לחשש כלל.

רק חזק ואמץ להיות בשמחה, ותשמח את אשתך, ותראהנפלאות שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' פ. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויקרא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאדשותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך, ובו אתה שופך את לבך מכל מהשעובר עליך וכו', עליך
לזכר את דברי רבנו ז"ל, שאמר|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מט| עקר התשובה
השלמה היא - כשאדם עובר באלו המקומות ממש שהיה קדם התשובה, כל אחדלפי מה
שעבר עליו בימים הקודמים, וכשעובר באלו המקומותהענינים שהיה מתחלה ממש,
ועכשו פונה ערף מהם, וכופה לבלילעשות עוד מה שעשה, זהו עקר התשובה השלמה,
ורק זה נקראתשובה; וראיתי בירושלמי|סנהדרין, פרק י', הלכה א': שומר אדם
אתעצמו מן העברה פעם ראשונה ושניה ושלישית, מכאן ואילךקדוש ברוך הוא
משמרו. הרי שלך לפניך, שעקר התשובה - שהאדם צריך לעבר את אלו המקומות שבהם
היה, הינו במקומותהמטנפים שהיה עד עכשו ומחזיק מעמד, ועל ידי זה דיקא
ימחללו הקדוש ברוך הוא; ולכן ראה לחזק את עצמך ואל תשבר משוםדבר, ואז
תצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ב' פא. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר ויקרא, פרשת זכור ה'תשל"ו.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, צמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי. והנה להשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרטי פרטיות כי
ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם דכלא בהם עצות והתחזקות וכו', וכבר ידוע מה
שאיתא בספרים הקדושים, על פי|אבות ב, א': "דע מה למעלה ממך, עין רואה
ואזן שומעת, וכל מעשיך בספר נכתבים"; אם רוצה האדם לדעת מה שנעשהלמעלה
מהאדם, אז בתחלה כשהיו "אורים ותמים", היו יכוליםלראות בזה, והיו יודעים
מה שהעין היתה רואה, ואחר כך כשנגנזהשתמשו "בבת קול" והיו יכולים לשמע,
ועכשו שגם זה נעלסונגנז, ההכרח לנו להשתמש בספרים הקדושים
מהצדיקים הקדושים, ולהתמיד בהם מאד, ובפרטיות ספרי רבנו ז"ל
הקדושים, המעוררים ומחזקים הרבה, ומלמדים את האדם עצות איך להתקרבולשוב

אליו יתברך, בודאי מי שרוצה לידע מה שנעשה למעלה - יתמיד בהם. וכבר הזהיר
ובקש אותנו רבנו ז"ל הרבה, שנתמידבהם הרבה, עד שיהיו שגורים על פינו
בעל פה | עין בחיי מוהר"ן, מעלת תורתו וספריו, וכן הזהיר ובקש אותנו
מוהרנ"ת ז"ל הרבה, שנאמר ה"לקוטי תפלות", ובפרוש אמר, שעתידים לתן את
הדין על כל יום שלא אמרו בהם; ועל כן ראוי ללמד בכל יום איזהמאמר
מ"לקוטי מוהר"ן" ולומר התפלה עליה מ"לקוטי תפלות". ובאמת, חמדת לבבי,
כשמרגיל את עצמו בזה, אז אין צריכים כבראת שום בריה שבעולם; כי מבאר
| לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב, שפניו, שכלו וחכמתו גנוזים בספר;
ועל כן אם אתה רוצה לקבלמרבנו ז"ל, תראה להתמיד מאד מאד בספרו הקדוש.
ותאמין לי, שראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו וגורלנו, שזכינולתודע
מרבי אמת כזה, המאיר בנו את האמת, שנזכה לצאת מכלמיני דמיונות הנמצאים
בעולם בכלליות ובפרטיות ובפרטיפרטיות... כי זהו עקר גדלת הצדיק האמת -
כשמאיר דעתובתלמידיו ומקרבו, ומאיר להם אורו הגדול, שגם הם יוכלוהתעלות
ולהגיע למדרגות גדולות בעבודת השם יתברך. וכאשרראינו בחוש גדל הנפלאות
שנעשה בחדרו של רבנו ז"ל, שנתקרבואליו אלו שנתקרבו, ולבסוף על ידי עצותיו
הקדושות עלו ונתעלומאד מאד.

אהובי, אחי היקר! כלך מכל הדמיונות והשטיות, תראה שכלמגמתך תהיה רק לשוב
ולהתקרב אליו יתברך, ולהמשיך על עצמךערבות נעם זיו האמונה הקדושה המאירה
בכל הארץ, כמו שכתוב| יחזקאל מג, ב: "והארץ האירה מכבודו" וגו'. ותמיד
תציר בדעתך איךשאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל מה שעניןך רואות הם
אלקותגמורה, ובודאי יעזר לך השם יתברך, ותצא מצרותיך וממצוקותיך, העקר
להכניע את עצמך אליו יתברך, ולשבר את הישות, "לידעשאין בעולם רק השם
יתברך". ומה שאתה שואל אודות לנסעלמפרסמי הזמן, מה אמר לך, כשתזכה
להסתובב בין אנשי שלומנוהאמתיים, כבר אינך צריך כל זה, כי תהלה לאל, אנשי
שלומנוהיקרים, תלמידי רבנו ז"ל, הם חדושים נוראים ונפלאים, אשריהמתאבק
באבק רגליהם בתמימות ובאמת. ובפרוש אמר רבנו ז"ל, שאפלו המקרבים של אנשיו
יזכו בזה עולם להגיע אל מה שצריכיםלהגיע. ופעם אחת שאל איש אחד את הרב

החסיד ר' אפרימלמפשעדבורז' ז"ל, למה אינו הולך אל מפרסמי הזמן, וענה:
ווערזאגט איך גיי נישט, איך גיי יא, איך גיי צו ר' יונה'ן | הרב החסידר'
יונה לעבל | צו ר' משה'ן | הרב החסיד ר' משה טשנסטחובר | און צו נאך גוטע
אידן | הם היו מאנשי שלומנו, וכונתו היתהמאחר שהולך כבר אליהם, אינו צריך
את אחרים|. ויש בנקדה זו אריכות גדולה, עין היטב בלקוטי הלכות, שלוחין,
הלכה ה', ותבין את אשר לפניך; כי העולם סוברים אם הוא נכד... הרי הוא
כברגוטער איד, או אם הולך מלבש בשמונה מלבושים... הוא כברגוטער איד.
צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך, שיזכה למצא אתהצדיקים שבדור הזה, כאשר
מרגלת תפלה זו הרבה בלקוטי תפלות.

ואודות מקוה צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם לילך בכל יום, כי הוא ענין
נורא ונפלא מאד מאד, טהרה וזכוך הנפש, ומוהרנ"ת ז"ל הבטיח: מי שיהיה חזק
לילך בכל יום למקוה, ישלו תקוה טובה לתקן הכל, ור' מיכלי ז"ל | נכד
מוהרנ"ת ז"ל | היהגיל לומר: דאס קאפל קלעבט זיך מיר נישט צו צום קאפ
אןמקוהט. והיתה לו מסירות נפש על מקוה, כאשר מספר בין אנשישלומנו, וכן על
הרבה מגדולי אנשי שלומנו היקרים מספריםנפלאות, איך שמסרו נפשם על מקוה
מדי יום ביומו, כמו ר' געציז"ל, ששלם פעם אחת שלשה רבל להבעדערי | שהיה
איש מגשסועז פנים גדול, שיניחו לכנס, וזה היה כל רכושו אז, ואף על פי כן
נתן לו את כל הכסף, שיניחו לכנס, וכן על ר' אברהםשטערנינהארץ ז"ל מספרים
נפלאות, איך שמסר נפשו על מקוה כלימיו, ופעם אחת הלכתי עם אחד מגדולי
אנשי שלומנו למקוה, וכשיצאנו אמר לי בזו הלשון: וואס אידן פארמעגן א מקוה
וועןמ'זאל וויסען דאס גרויסקייט פון מקוה וואלט מען אין דעם זייערנזהר
גיוועןכ. ובאמת, חמדת לבבי, עקר המקוה הוא שנכנסים אלתוך המים ונעלמים שם
בו יתברך זהו עקר הטהרה, כי עקר הטמאההוא הרחוק מאחד | עין לקוטי מוהר"ן,
חלק א', סימן נא, אך כשזוכיםלקשר אחר הבריאה בקדם הבריאה, לידע כי אין
בלעדיו יתברךכלל, זהו עקר הטהרה וזה המתקת הדינים.

אהובי, אחי היקר! ראה גם ראה לעשות התחלה חדשה, ואלתפל בדעתך כלל, ברח לך
מלצים כמטחוי קשת, הרגל את עצמךלדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה,

כאשר ידבר איש עסרעהו. ושבתי זו נקראת פרשת זכור, שאנו מחיבים לזכר את מעשהעמלק שהוא הספקות והקרירות שמכניס בנו בכל פעם, וכן פרשהזו היא ויקרא, אלף זעירא, שהוא יתברך מסתתר ועלינו לחפשוולבקשו. ויש לומר, שעל כן יש כח לעמלק, כי הוא יתברך מסתתר, והכל בשביל הבחירה והנסיון, ועלינו למסר נפשנו תמיד לגלותויתברך ולמצא אותו יתברך, ועל ידי זה בעצמו ימחק עמלק. וכעיןשאמרו חכמינו הקדושים |ברכות נח.א|: "לך ה' המלוכה" |עובדיה א, כא| - זו מלחמת עמלק, בזה שמגלים שלהשם יתברך המלוכה, בזה בעצמו לוחמים בעמלק. ועקר בטולו הוא על ידי השמחה שלפורים, שצריכים להמשיך לכל השנה. הדורש שלומך...

אודות העסק שלך - אל תדאג, "השליך על ה' יהבך והוא יכלכלך" |תהלים נה, כג|, בקש רק ממנו יתברך, שיוציא אותךמהצרה, ואז תזכה לצאת, כי הכל רק בידו יתברך. ב' פב. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר ויקרא ה'תשל"ו. שישן ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך הארך לנכון קבלתי מזה שני שבועות, אך מרב טרדותילא היה לי הפנאי להשיבך. חמדת לבבי, בודאי צרתך צרה גדולה, ועל כן אין עצתך עצהכלל, כי לברח ... זהו גרוע מהצרה בעצמה, אתה ברח לך רק אליויתברך, כי רק הוא העצה, כמו שכתוב |נחמיה ט, כז|: "ותתנם בידצריהם ויצרו להם ובעת צרתם יצעקו אליך ואתה משמים תשמעווכרחמיך הרבים תתן להם מושיעים ויושיעום מיד צריהם"; כיבאמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, ומה שעוברעל כל אחד ואחד צרות ויסורים - הכל לטובתו, כי השם יתברךחפץ חסד ורוצה בתפלת בניו, ועל כן מסבב סבות כאלו שהאדםיצטרך לצעק אליו יתברך, ועל כן אם יש לאחד דעת ושכל, אזהוא מקדים תפלה לצרה, והוא מרגיל עצמו תמיד לדבר עמו יתברךבלשון שרגיל בה, ועל ידי זה בעצמו נמתקים ממנו כל הדיניםוהצרות, כי |דברים רבה ה, ה|: כשיש דין למטה אין דין למעלה |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן טו|, מה שאין כן כשאין לו דעת, אז מכרחלעבר עליו, רחמנא לצלן וכו', עד שבורח אליו

יתברך, ואז יזכה שיתפרדו כל פועלי און ממנו | עין תהלים צב, י, וימתקו
ממנו כלהדינים; ועל כן חמדת לבבי, אתה נכנסת בצרה כזו, אשר על פידרך
הטבע, הכל מודים שאין לך ישועה; ועל כן ברח לך אליו יתברך, כי זוהי מעלה
גדולה, כשהכל מודים פה אחד שעל פי דרך הטבע אין לך ישועה; כי אם היו
חושבים שיש לך איזו עצה בדרך הטבע, אז היית בצרה גדולה, מאחר שעוקרים אותך
יותר ממנו יתברך, אבל עכשו שכלם מודים שבדרך הטבע אין לך שום עצה, לדעתי
זהו עקר ישועתך; כי באמת אין שום טבע כלל, כי הכל משגח בהשגחתו יתברך
הפרטי פרטית, | חלין ז: | אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם כן מכריזין
עליו מלמעלה, ועל כן מהשיך טבע, אתה, חמדת לבבי, ברח לך עכשו אליו יתברך,
ותספר לפניו יתברך את כל לבבך בפרטי פרטיות, כל פרשת העסק וכו', ותבקש ממנו
יתברך רחמים ותחנונים שיעזר לך, וכן תעשה עוד פעם ועוד פעם, לעמד לפניו
יתברך כעני בפתח, ולבקש ולהתחנן, ולאתפל בדעתך כלל יהיה איך שיהיה, כי
שום דבור אינו נאבד למעלה כלל, וכשישלם מנין התפלות, תזכה לישועה כזו, אשר
תהיה לפלא בעיני כל. העקר שלא להתפחד כלל, כי יש תקוה לאחרייתך, עסאיז נאך
נישט עק וועלט, חס ושלום, גאט איז גרויס גרויס זייער גרויסל... ואמרו
חכמינו הקדושים | מדרש שוחר טוב, תהלים כ': | אמרה קדוש ברוך הוא לישראל, אם
ראיתם שהצרות מכסות אתכם באותה שעה, אתם נגאלים וכו', מתוך צרה רוחה,
שנאמר | ירמיה ל, ז: | "ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע", עין שם; וכן אמרו
חכמינו הקדושים | ילקוט תהלים, רמז תר"פ: | הנביא אומר לישראל, אם
ראיתם הצרות שיכסו אתכם - מיד אתם נגאלים, עין שם.
ועל כן, אהובי, אחי, אף שמצבך וצרתך כבדים מאד, ואתה מסבך בחובות לאלפים
וכו', ונוגשים אותך... אין שום עצה אחרת, רק להסב פניך אליו יתברך, ולקיים
עצת דוד המלך, עליו השלום, מה שהוא עשה ביום צרתו | תהלים פו, ז: | "ביום
צרתי אקרא, כיתענני", וכן | שם נ, טו: | "וקראני ביום צרה אחלצך
ותכבדני", | שם פא, ח: | "בצרה קראת ואחלצך אענך" וגו'; וכן כל התהלים
מלאים איך שמכל צרה וצוקה שעבר על דוד המלך, עליו השלום, תכף ומיד ברח אליו
יתברך, ועשה מזה תפלה יפה, ובקש והתחנן לפניו יתברך שיעזרהו ויוציאהו

מצרותיו שנפל בהם | שם קמב|: "אשפך לפניו שיחי צרתי לפניו אגיד, בהתעטף עלי רוחי, ואתהידעת נתיבתי בארח זו אהלך טמנו פח לי, הבט ימין וראה ואין לימכיר אבד מנוס ממני אין דורש לנפשי, זעקתי אליך ה', אמרתיאתה מחסי חלקי בארץ החיים, הקשיבה אל רנתי כי דלתי מאד, הצילני מרודפי כי אמצו ממני, הוציאה ממסגר נפשי" וגו', ראהוגם ראה אות באות הדבורים שאתה צריך להתחנן ולבקש ולדבראליו יתברך. ואם תעין בספר שמואל, ותראה את חיי דוד המלך, עליו השלום, מה שעבר עליו כל ימי חייו הקדושים, אז תראהותבין מרחוק למה זכה הוא דיקא להעשות משיח, כי הוא גלה אתסוד התפלה בישראל, ואיך שאסור לפל בדעתו, רק מכל צרהצריכים לברח אליו יתברך, ועברו עליו זמנים, שהיה כפשע בינולבין המות, ואף על פי כן תפס באמנותו, ושר שירות ותשבחותאליו יתברך, ודיקא על ידי זה נצול בכל פעם. ועל כן, חמדתלבבי, הרגל עצמך בדרך זו, אני יודע ומבין מרחוק צערך הקשה, ובפרטיות מה שיש לך מבני אדם, שכל אחד מבלבל אותך עםעצות אחרות... עד שאתה מבלבל מאד מאד, רחמנא לצלן, עשהזאת, איפוא, בני, ברח לך רק אליו יתברך, כי אין שום עצה אחרתכלל, ואז דיקא מהצרה הזאת שנפלת בה, תצמח לך ישועה נפלאה, פלאי פלאות. וכמו שאמר הנביא |ישעיה לג, ב|: "אף ישועתנו בעתצרה" וגו'; כי דיקא כשאדם בא אל מצב כזה, אשר אין לו מקוםלנטות - לא לימין ולא לשמאל, ונדמה לו שנאבד לגמרי, חסושלום, אז דיקא אם יהפך פניו אליו יתברך, יזכה לראות פלאיפלאות, שדוד הטבע ונסים ונפלאות וכו', ודבר זה גלה לנו רבנוז"ל בספריו הקדושים, ועל כן מה ולמה לך לשמע אל עצת העולם, שהן עצות נבערות, עצות הנחש, יותר טוב לשמע בקול הצדיקהאמת, שעצתו היא |ירמיה ב, כא| "כלה זרע אמת" |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'|, שמביא ומכניס באדם האמונה הקדושה. ובאמתעכשו בעקבתא דמשיחא, עקר הנסיון הוא האמונה פשוטה, כמושגלה רבנו ז"ל, שיהיו נסיונות גדולים באמונה פשוטה |עיןשיחות הר"ן, סימן רכ|, ועל כן צריכים להיות כל דבורינו וחדושינו רקמאמונה בלי שום חכמות. ורואים בעולם שיש המחפשים לחדשוכו', והכל דמיון הבא מכח המדמה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןנד|, כי עכשו צריכים רק לחדש חדושים ודבורים אמתיים באמונההקדושה, שנזכה להיות חזקים

באמונה פשוטה, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ועל כן עלינו לדבר רק עמו יתברך בלשון שרגילים לדבר, וכל זמן שאין האדם מדבר ומספר עמו יתברך, כל ענינו וכל מה שעובר עליו, צריך לידע כי עדין רחוק הוא מהאמונה האמתית, ועדין מנחבדמיונות, רחמנא לצלן, ומזה נתהוותה כל הגלות המרה אצלו - במדות רעות ותאוות רעות, ובפרט המדה הרעה והמגנה העוקרת את האדם לגמרי משני העולמות - "קנאה" "שנאת חנם", זהנלקח רק מפגם האמונה, כי מי שאמונתו חזקה, לא יקנא בשום בריה שבעולם, כי מה ששיך לו, ממילא יבוא אליו אפלו יתחבא, ומה שלא שיך אליו, ממילא לא יבוא אליו, אפלו ירדף אחריו, ועל כן מה ולמה לבלות את הימים והשעות הטובות במדה רעה של "קנאה" ו"שנאת חנם", יותר טוב להכניס בתוכו רק אמונה וטוב חון, שאין בלעדיו יתברך, ובודאי יעזר לי ותמשכנה ליהשפעות טובות וכו' וכו', עד שאזכה לשלם את כל חובותי ואצא מצרותי וכו' וכו' | כל אחד כפי ענינו.

חמדת לבבי! כדאי וכדאי לבלות שעות שעות בכל יום באמונה הקדושה מבלות בענינים אחרים וכו', כי עכשו זהו העקר, ואל תחשב, חס ושלום, שזהו בטול זמן, כאשר רוצים לבלבל אותך, רחמנא לצלן וכו', אדרבה! בזה צריכים לבלות כלהיום ולרבות הלילה, להמשיך על עצמו נעם ערבות זיו האמונה הקדושה, אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, המעורר ומחזק אותנו כל כך, ומאיר בנו אמתת מציאותו יתברך, הפך בספריו הקדושים, ותראה לדבר עם חבריך רק דבורי אמונה, ואל תפחד משום דבר, כי השם יתברך לא יעזבך, תזכה לישועה לצאת מצרותיך, ותזכה לרפואה להתרפאות מכל מכאוביך בזכותהאשל הגדול שאנו חוסים בצלו, צלא דמהימנותא.

הדורש שלומך...

ב' פג. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיקנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

שני מכתביך עם המעות לנכון קבלתי, ותכף ומיד שלחתי לך שלשים ושמונה "שמירת

הזמן" ועוד עשרים ושנים "שמירת הזמן" להבחור ... נרו יאיר, סך הכל ששים ספרים, ואבקש אותך, שאלתקח מעות בעבור ספר "מקור השמחה", כי לא יגמר רק עד אחריהפסח, וכל זמן שאינו מכרך, איני רוצה לחיב את עצמי לשלחלשום בריה, על כן אל תקח כסף, ושלחתי לך תמורת הכסף ששלחת לי "שמירת הזמן".

ברוך השם, ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו אשרבנחל שם גורלנו, ובפרט אתה, ידידי היקר, שזכית להוציא מהכחאל הפעל לנסע לארץ ישראל, בודאי ראוי לך להיות אך ורקבשמחה עצומה, ואסור לך לפל בדעתך בשום אפן שבעולם, כי,תהלה לאל, זכית וזכית את הרבים כל כך בהפצת המעינות, כןיהיה השם יתברך בעזרך כל ימי חיך, לעסק בצרכי צבור באמונה, ולהפיץ מעינות החכמה חוצה, עד שתזכה לגלות ולפרסם אמתמציאותו יתברך לכל באי עולם, ותחזר המלוכה להשם יתברך, שאזדיקא יהיה קבוץ גליות, כי בהתגלות אורו יתברך בכל העולם, זהנקרא גלוי "מ'ל'ו'כ'ה", ועל כן אז דיקא יקים ו'הביאנו ל'שלוםמ'ארבע כ'נפות ה'ארץ, כי אז דיקא יתגלה כ'י ה'וא ל'בדו מ'רוסו'קדוש, וכל זה יהיה בהתגלות הצדיק האמת בעולם, שהוא בחינתמשיח |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'|, אשר הוא דיקא יחזיר אתהמלוכה להשם יתברך, ותזכה שיקים אצלך "ו'התהלך ל'פנימ'שיחי כ'ל ה'ימים", שתזכה לשמש את רבנו ז"ל בהפצת מעינותהחכמה, שבזה אתה עוזר שתמסר ה'מ'ל'ו'כ'ה' אליו יתברך.

ובאמת כשמתחילים לעין היטב מה נקרא החזרת המלוכהאליו יתברך? הוא רק על ידי יחוד יסוד עם מלכות, כמובא בכתביהאריז"ל, שהוא יחוד הצדיק וכנסת ישראל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד|, שבכלליות הוא ענין התגלות הצדיק יסוד עולם |רבנו ז"ל|, שאז דיקא זוכים להכיר אותו יתברך, שהוא גלוי מלכותו יתברך, ובפרטיות כשאדם מוצא את זוגו, שאז חתן דומה למלך וכו' |פרקידרבי אליעזר, פרק טז|; ועל כן, חמדת לבבי, באותה האש והחמימותשהיתה לך בהפצת המעינות בהיותך כאן, כמו כן אותה האשוהחמימות תהיה לך שם להפיץ את מעינות החכמה חוצה, אשראתה שליח רבנו ז"ל, ששלח אותך לגלות ולפרסם דעתו בכל קצויתבל |כי למה שזכית עד עכשו לא זכתה שום בריה|, ועל כן אלתפל בדעתך כלל משום בריה שבעולם ותקים מקרא שכתוב |ויקראו, ו|: "אש תמיד תוקד

על המזבח לא תכבה", ואיתא בקהלתיעקב: מ'ז'ב'ח' ראשי תבות: מ'לכות ז'עיר
ב'ו ח'ברו, הינו שמזבחמרמז על יחוד הצדיק שהוא זעיר עם כנסת ישראל, וצריך
לעניןזה אש והתלהבות דקדשה תמיד לא תכבה, ודרשו חכמינוהקדושים |ירושלמי
יומא, פרק ד', הלכה ו':| "לא תכבה" - אףבמסעות, והוא רמז לעניניך, אף
שאתה בבחינת מסע, שנסעת מפה, לא יכבה אצלך האש דקדשה, להפיץ את מעינות
החכמה חוצה, רק ביתר שאת ויתר עז. ראה גם ראה להפיץ מעינות החכמה חוצה, אשר
בזה תלויה הגאלה.

אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד להיות תמיד בשמחהעצומה, ואל תירא ואל תחת
משום בריה שבעולם, כי מה יעשהלך אדם, הכל משגח בהשגחתו יתברך הפרטי
פרטית, והשדוך שלךאינו תלוי בידי בשר ודם כלל, רק בידו יתברך, ועל כן מה
ולמהתפל כל כך בדעתך מזה... או מזה... אתה מצדך ברח לך רק אליויתברך,
ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליךבפרטי פרטיות כאשר ידבר
איש עם רעהו, וצריך שתחקק בדעתךכי אין לך עוד אוהב בעולם כמו השם יתברך,
שאוהב אותך מאדמאד, ומשתעשע ממך בכל העולמות, ובפרט כשתזכה לחזק אתכל
הנפשות העיפות והשבורות וכו', אז תעלה שעשועים כאלואשר אין לשער, כי אצלו
יתברך חשוב דבר זה מאד מאד, לעזרלכל האמללים. ותהלה לאל, זכה אותך השם
יתברך בכלים טוביםלזה, "ואם קטן אתה בעיניך, ראש שבטי ישראל אתה"
|שמואל אטו, יז|, חזק ואמץ מאד מאד להיות רק בשמחה, ולשמח את כלהבחורים,
ותהיה רגיל לילך במקום שאין שם בני אדם ותפרשישחתך אליו יתברך, ומה טוב
ומה נעים אם תזכה לעשות התחלהחדשה בלמוד התורה הקדושה - שעורים כסדרן
במקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך וספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לך לנצחנצחים.
הדורש שלומך...

ב' פד. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר צו ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי, הבחור היקר, נרלהצדיק, נחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי. חמדת לבבי! אסור לפל כל כך בדעתומכל מה שעובר וכו',
כי אם תהיה רגיל בזה, אז מי יודע מה יהיהנעשה עמך, ומרבנו ז"ל קבלנו

להרגיל את עצמו להסתכל רק עלהחסדים שהשם יתברך עושה עם האדם, כי בודאי אם תחפש גםבתקף הצרות והיסורים נקדות טובות וחסדים, תמצא כי בדרךשהאדם הולך - מוליכים אותו, אם מרגיל את עצמו רק במדתהחסד, ומחפש תמיד אחר חסד הן בעצמו והן אצל בני ביתו ובניוובנותיו, אז עוזר לו השם יתברך, שמסבב רק עם חסד, כי במקוםשאדם חושב, שם כל האדם |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא|: אסחושבים רק מחסד, אז הוא מסבב רק עם חסד. והעקר לבטח בויתברך, שבודאי יעזר לו ויוציאו מהחשך שנפל לשם, ועל ידיבטחון חזק יזכה לחסד, כמו שכתוב |תהלים לב, י|: "והבוטח בה'חסד יסובבנו". וצריך לחזק את עצמו מאד, ולהיות רגיל לדברלהשם יתברך, וועט מיר בודאי העלפן פון בלאטע און פון די צרותארויס צו גיין. וכן צריך להיות רגיל לדבר דבורי חסד עם חברוובני ביתו כאשר הזהיר הנביא |זכריה ז, ט|: "וחסד ורחמים עשו אישאת אחיו" וגו', וצריך שתדע, שזהו העקר רק חסד, ואי אפשרלצאת מהשאל תחתית ומהש'ח'ת' שנפל לשם, כי אם על ידישירגיל את עצמו לילך רק במדת החסד והרחמים, וכמו שכתוב|תהלים קג, ד|: "הגואל משחת חייכי המעטרכי חסד ורחמים", שזההוכל הלמוד של "אזמרה לאלקי בעודי" |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןרפב|, שמאד הזהירו רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל לילך עם מאמר זה, ותהלה לאל, זכני השם יתברך לחבר ספר נפלא על מאמר זה, והוא"מקור השמחה", השם יתברך יזכני שיצא מבית הדפוס ויתפשטבעולם.

אהובי, אחי היקר! ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנווגורלנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו.

הדורש שלומך...

ב' פה. בעזרת השם יתברך, יום שני תענית אסתר ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ומה אמר לך, אין זו עצה כללהמשיך את עצמך כל כך אל הצער, בודאי אתה נמצא עכשובמצב נורא, אך עס איז נאך נישט עק וועלטנ, ובקרוב תראה נסיםונפלאות אשר יעשה עמך השם יתברך, וכבר אמר רבנו

ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח: "האדם צריך לעבר על גשר צר מאדמאד, והכלל והעקר שלא להתפחד כלל"; כי רחמיו יתברך על כלמעשיו, והכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, אין עוד מלבדו יתברך, וכשתכניס ידיעה זו, אז תהיה רק בשמחה, ותהפך את היגון ואנחהלשמחה עצומה, ובפרט שבלילה יתחיל פורים, צריכים לראותלהיות רק בשמחה כל המעת לעת, ואל תניח אצלך העצבות אפלורגע אחד, וצריך שתדע שאתה יכול לפעל אצלו יתברך אז נסיםונפלאות ושדוד הטבע ממש, כי בפורים פתוחים כל העולמות, וכלמי שהוא פושט ידו לטל - נותנין לו |ירושלמי מגלה א, ד;| ועל כןראה לנצל את הזמן היקר לתפלה והתבודדות מתוך שמחה עצומה.למען השם, פארליר זיך נישטס, כי הכל מתנהג ברצונו יתברך, ועל כן עליך רק להתבטל אליו יתברך, וראוי לך עכשו ללמדהמאמר בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן רנ|, ולומר עליה התפלהמלקוטי תפלות, ועל ידי זה ימשכו עליך ישועות ונסים וימתקממך הכל.

מה אמר לך, ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנווגורלנו, ששם נפשנו בחיים, ויש לנו רבי כזה, שהוא מחזק ומאמץאותנו, ואלמלא מלחא לא הוי עלמא יכיל למסבל מרירותאע |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כג|. ואם אמר לנחם אותך, זאלסט וויסעןדאס יעדער איינער האט זיך זיין פעקיל און מיט'ן כח פון הייליגעןרבי'ן דער האלט מען זיךפ. כל בנותי חולות אצלי כבר יותרמשבוע, לי יש יסורים מרורים, רחמנא לצלן, בגרון, אני מסבבעכשו בחובות גדולים, אשר אין לי שום דרך איך לצאת ולהפטרמזה, והבעלי חובות נוגשים אותי מאד. מסרתי סחורה לאחדמאנשי שלומנו, שימסר את זה לאחד שקניתי בעבורו |בקש ממניטובה ועשיתי לו|, והיום קבלתי מכתב שלקחו את זה במכס, ומבקשים עוד לשלם להם קנס גדול, על כל פנים בין כך ובין כךאני רואה בזה הפסד גדול יותר מאלף דולר, ואין בידי לפורטהאפלו שוה פרוטה, בעוד שאני כותב לך מכתבי זה, האט זיך פארמיין ווייב אויס גידרייט איין פוסצ, ויש לה יסורים נוראים מאד, ואי אפשר לה לפסע על הארץ אפלו פסיעה אחת, און מיט אזאהקדמה גרייט איך זיך צו פוריםק, ונוסף לזה מה שיש עלי עלהרבים, וכבר היו אצלי היום כמה בחורים, וכל אחד מספר צרותיוהעולות עד לב השמים, אף על פי כן צריכים להתחזק מאד

מאד, ולברך רק אליו יתברך, ולהשליך מעצמו כל הדאגות והמרהשחורה, ולהיות בשמחה עצומה, ולקבל את היום הנורא פורים, שהוא כיום כפורים |תקוני זהר, תקון כא, דף נז:|; ובודאי וועט זיך אלץאויס לאזן צו גוטען, ותתהפך כל המרירות לנעימות גדולה, וכלהיסורים והצרות יתהפכו לישועות ולהרחבות, כי מאתו יתברך לאתצא הרעות |איכה ג|, ובודאי יש אצלו יתברך כונה עמקה וכו'לטובה, שיצאו לי מכל הבלבולים טובות גדולות, וכן אצלך בודאייש לו יתברך כונות עמקות וכו', שתזכה להושע בישועות, ויעשהעמך נסים ונפלאות, אך ראה גם ראה להיות רק בשמחה עצומה.

הדורש שלומך...

ב' פו. בעזרת השם יתברך, יום שלישי פורים ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיקנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

איך האב דיר שוין געוואלט שרייבען זייער אסאך מאהל נארמחמת טרדותי בעסק הרבים האב איך נישט געקענטש.

טייערער ברודער! איך ווינטש דיר איין שמחת פורים, השם יתברך זאל דיר העלפן זאלסט טרעפן דיין זוג, און זאלסטגעהאלפען ווערין ברוחניות ובגשמיות. דער עקר איז נאר "שמחה", און מדארף זעהן צו טהון אלע פעלות צו זיין נאר פריילעך דעןדי סטרא אחרא איז עצבות, און די קדשה איז שמחה אויב אמענטש איז שטענדיג פריילעך איז ער שטענדיג מצליח ברוחניותובגשמיות, און די קדשה האט איין אכסניה ביי איהם.

דער עקר שלמות השמחה איז ווען מ'קען משפיע זיין אויךאויף א צווייטען אויך שמחה דאס איז א סימן אז ער האלט ביישלמות השמחה, כי דרך הטוב להיטיב, און בכדי להיטיב דארףמען זיין קדם אליין טוב, ובדרך זה אויך אין שמחה דארף מעןקדם אליין זיין פריילעך און נאכדעם קען מען משפיע זיין אויסאויף זיין חברא. און, ברוך השם, מיר אידן האבן מיט וואס פריילעך צו זיין, דען השם יתברך, האט אונז מזכה גיווען מיט אזוי פוהל מצוות, כי רצה הקדוש ברוך הוא לזכות

את ישראל, לפיכך הרבה להסתורה ומצוות | אבות א|, ובפרט היינט איז דער טאג
וואס לייכט די שמחה בגלוי נפלא און קיינער שעמט זיך נישט מיט שמחה, אדרבה
וואס א מענטש מאכט זיך מער פריילעך איז מעלתו גדולה, און מענטשן לויפען
איהם מער נאך וכו'.

איבער דעם דארף מען זעהן ממשיך צו זיין די שמחה פון פורים אויף איין
גאנצען יאהר מיט גרויס עקשנות, און זיך מחזקזיין אלע טאג מיט וואס מען
קען, און ווען מען האט נאר א פרייעמינוט דארף מען זיך אויס רעדן דאס הארץ
צו השם יתברך אויף פראסט אידיש און איהם דערציילען אלעס וואס עס טוט זיך
מיט איהם איבערג.

הדורש שלומך...

ב' פז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר צו ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, נר
להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר וזרח.
מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לשמע הטוב ממך, ובפרטיות שאתה מדפיס את
החיי מוהר"ן מחדש.

מה אמר לך, אהובי, אחי! ראוי לנו לשמח בכל יום על נעם חלקנו וגורלנו,
שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, המחזק אותנו כל כך, ואיני מבין למה תפל כל כך
בדעתך בכל פעם, הלא תהלהלאל, יש לך לשמח יותר מכל אנשי שלומנו היקרים, כי
זכית להדפיס את ה"לקוטי מוהר"ן" הקדוש והנורא שלש פעמים, ואתהמפיץ ספריו
הקדושים בכל קצוי תבל ממש, ובזה ראוי לך להחיות את עצמך בכל פעם, ואם אמנם
מרירותך היא מפאת החובות, הלא כבר ידוע לנו דבור מוהר"ן ז"ל: "כשאדם עושה
דבר של מסירות נפש צריך לשמר את עצמו מהסמ"ך מ"ם מאד, שלא יפילובעצבות או
בכעס"; כי דיקא מי שעוסק בהפצת המעינות חוצה, עליו עובר מה שעובר יותר מכל
אנשי שלומנו, ואף על פי כן ראילו לשמח על חלקו מאד מאד, כי הפצת דעתו
הקדושה של רבנוז"ל בעולם, היא התקרבות הגאלה בכלליות ובפרטיות
ובפרט יפרטיות, ועל כן עליך לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות תמיד אדך ורק
בשמחה עצומה על פי העצות הקדושות המובאות בספרי רבנו ז"ל, ובפרט עכשו תראה

להתחזק עם ... נרו יאיר, ו"איש אתרעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק", כי כבר אמרו חכמינו הקדושים|ברכות סג. |: לפי שאין התורה נקנית אלא בחבורה, ובפרט דעת רבנוז"ל ההכרח לקבלו על ידי החברים טובים התמימים דיקא בלי שוםליצנות, אף על פי כן ראוי לך להרגיל את עצמך גם כשתהיה לבדלהתחזק, כי לא בכל פעם מוצאים חבר טוב, ועקר ההתחזקותלשמחה הוא רק על ידי תפלה, להיות רגיל מאד מאד לדבר עמויתברך, ולבקש ממנו יתברך תמיד: "רבנו של עולם זעה איך זאלזיין שטענדיג נאהר פריילעך, און איך זאל זיך דער האלטן, אוןקיין שום זאך און דער וועלט זאל מיר נישט קענען אראפ ווארפןאון צוברעכן, חס ושלום, מיין גאנץ רצון און כסופים זאלן זייןנאהר צו דיר"ד. הדורש שלומך...

אודות האותיות, תכתב לי אם יש איזה עצה, או צריך שיגיעאל ... או על כל פנים שיחזר אלי, כי זה עולה לי כמעט... מלבדמה שיש בביתי עוד חצי האותיות, ותאמר ל... נרו יאיר, שאל ידאגבעבור זה, אף שזה לי הפסד גדול, אך מה לעשות, הכל בהשגחתותיתברך הפרטית.

ב' פח. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר צו ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי עם הטשעק בתור גמ"ח. מה אמר לךפשוט החיית אותי, אם כי זה רק מעט, אבל כפי ים החובות שאנימסבב בעוונותינו הרבים, הוא גם כן הצלה, ועקר חיותי עכשו כיתהלה לאל, החובות הם רק בשביל עסקי ההדפסה והפצת דעתרבנו ז"ל בעולם, שבזה תלויה כל גאלתנו, לגלות ולפרסם לכל, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ועל כן אין שום עצה לצאת ממהשצריכים לצאת וכו', ולהכנס במקום שצריכים להכנס וכו', רקעל ידי תפלה והתבודדות, להרגיל את עצמנו לדבר עמו יתברךבתמימות ובפשיטות גמורה, בלי שום חכמות כלל, וכשנזכה לחקקידיעה זו היטב בלבנו ובדעתנו, אז נזכה להיות תמיד שמחים עלנעם חלקנו שזכינו להבראות מזרע ישראל, ולא עשני גוי, אשרשמחה זו עולה על כל השמחות,

ובפרט אתה שזכית כבר לנדב עלהפצת המעינות, ועוד ברצונך לעזר להפיץ מעינות
החכמה, שזהו עקר שמחתו יתברך, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |תנא דבי
אליהורבה, פרשה יח|: בכל מקום שמחדשין בו תורה, שמחה
מתחדשת להקדוש ברוך הוא בכל יום תמיד, עין שם; בודאי ראוי לך להגדילה ששון
והשמחה, ולשמח על נעם חלקך, שעל ידי עזרתך, בין בצדקה ובין בגמ"ח, נתחדשין
דברי תורה חדשים, ונדפסים ספרים חדשים, ונתפשטים בכל תפוצות ישראל,
ונכנסים הרהורי תשובה בלבבות ישראל, עד שרבים נתעוררים ונתחזקים על ידיהם
לשוב אליו יתברך, וקובעים את עצמם בקביעות עצומות על שעורים כסדרן בלמוד
התורה הקדושה, וכן מרגילים את עצמם לעסקת פלה והתבודדות, ועל כן גמילות
חסד הוא אחד מהדברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה |שרואה שעל ידי
ממונות עוררים בני אדם בתשובה וכו'|, והקרן קימת לו לעולם הבא |ששם יראה
את מעלת זה הענין הנשגב|, ובפרט מי שיש לו לבלהבין מה שנעשה בעתים הללו
בישיבות בין בני הנעורים, ואינלהם שום עצה וכו', וכשבאים ומביאים להם
ספרי רבנו ז"ל, ומוציאים שם את עצמם, ומתחילים לשוב אליו יתברך,
ומתחילים להתרפא ברוחניות ובגשמיות וכו', אז יודע ומבין שאין עוד
צדקה וגמילות חסד יותר מזה, כי מי שנפל במקום שנפל, רחמנא לצלן, מר ומרור
לו, עד שנדמה לו כאלו כל העולם נפל עליו וכו', והוא שבור ורצון בעצמו
וכו', וכשזה בא עם ספרי רבנו ז"ל, הוא מחיה ומציל אותו לגמרי. ובזה יובן
מאמרם ז"ל |הובא בילקוט ישעיה, רמזתעה|: ואשים דברי בפוך - אלו דברי
תורה, ובצל ידי כסיתך - אלו גמילות חסדים, שכל העוסק בגמילות חסדים זוכה
לחסות בצלו של הקדוש ברוך הוא, עין שם; ולכאורה מה ההמשך בין תורה וגמילות
חסד שנדרש בפסוק אחד: "ואשים דברי בפוך ובצלידי כסיתך"; אך כפי הנ"ל, הוא
מובן ממילא, תהלה לאל, יש דבריתורה וצריכים להדפיסם ולקיים: "ואשים דברי
בפוך", אך אינמעו, ובא זה ומלוה - גמילות חסדים, ומקים: "ובצל
ידי כסיתך", אז נשלם הענין, וזוכים להוציאם מהכח אל הפעל, ומזכים את הרבים.
ועל פי זה יובן גם מאמרם ז"ל |הובא בילקוט תהלים, רמזתשב|: כל אורחות ה'
חסד ואמת וגו', חסד זו גמילות חסד, אמת זו תורה, עין שם; ולכאורה מה

השיכות לזה? אלא כנ"ל. שלפעמים יכולים לעשות גמילות חסד עם התורה בעצמה, כיהתורה מנחת בקרן זוית, ובא זה ונתן גמילות חסד, ועזר שתתפשטהתורה בחוץ, אז נתקים שניהם יחד - חסד ואמת. ובאמת אמרו חכמינו הקדושים |מדרש רבה פרשת ויחי, פרשה צו|: מהו "חסד של"אמת"? זהו העושה חסד עם האדם לאחר מיתתו, עין שם; ואין עוד חסד גדול בעולם שעושין עם האדם לאחר מיתתו מזה שמזכים אותו בספרי רבנו ז"ל - שנתעורר על ידם בתשובה, ומרגיל את עצמו לילך בדרכו הנוראה שסולל, ובפרטיות"התבודדות", שכל דבור ודבור שיחטף בעולם תהיה לו טובה גדולה לאחר מיתתו. ועל כן כשמזכים את האדם בספרי רבנו ז"ל, זהו "חסד של"אמת". ואולי זו כונת מאמרם ז"ל |סנהדרין צח|: מהיעשה אדם וינצל מחבלו של משיח? יעסק בתורה ובגמילות חסדיםוכנ"ל. ובפרט על פי המובא בדברי רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן רנ|, שעקר חבלו של משיח יהיה כפירות והאפיקורסות שיתפשטו בעולם, עין שם; ומוהרנ"ת ז"ל אמר קדם הסתלקותו: טרייף פסולאיז זיך מתגבר |ספרי מינות| נאהר איך האף דאס איין בלעטל פוןרעבינ'ס ספרים וועט זיין א תקון אויף אלצדניגה, ועל כן כשעושים גמילות חסד עם התורה בעצמה, בודאי זה יצילו מחבלי משיח, וזה מה שאמרו חכמינו הקדושים |ערובין פו|: רבי מכבד עשירי סרבי עקיבא מכבד עשירים, כמו שדרש רבא בר מרי: "ישב עולם לפני אלקים 'חסד ואמת' מן ינצרוהו", אימתי ישב עולם לפני אלקים? בזמן שחסד ואמת מן ינצרוהו. ולכאורה איך לומדים מפסוק זה, שצריכים לכבד עשירים? אך על פי הנ"ל יובן כחמר, שעקר חשיבות עשירות הוא כשזוכים לחבר "חסד ואמת" לעזרלהפצת תורה בעולם, שעל ידי זה מקרבים את כל העולם אליויתברך, כמו שכתוב: "ישב עולם לפני אלקים", ואז דיקאכשעשירים עוסקים בזה לעשות חסד עם התורה, אז דיקא ראולכבד אותם מאד מאד. ורואים איך שימינו הבל, אט איז טאג אוןאט איז נאכטו, ואין נשאר בידינו רק מה שאנו חוטפים איזה טובבזה היום, ובפרטיות מה שאנו עושים צדקה וחסד, ומשמישים אתרבנו ז"ל בהפצת מעינותיו חוצה, וזה שאמרו חכמינו הקדושים |מדרש שיר השירים זוטא, פרשה א'|: כל הנותן צדקה, לא לעצמו בלבדהוא מיטיב, אלא לכל הבריות מסוף העולם ועד סופו, עין שם; ודבר זה סובב ביותר על צדקה שנותנין על הדפסת ספרי רבנו

ז"ל|ובפרט על ספרים חדשים מכתב יד|, שאז לא רק לעצמו בלבד הוא מיטיב, אלא לכל הבריות מסוף העולם ועד סופו, והבן.

חמדת לבבי! יש להאריך בזה עד שיהיה נעשה חבור שלם, להראות ולגלות מעלת הדפסת והפצת ספרי אמת הבנויים על פיתורת אמת מהצדיק האמת. אך ההכרח לקצר. השם יתברך יעזר לך שתזכה לעזר ביתר שאת וביתר עז הן בצדקה והן בגמילות חסדים, כי החובות חונקים אותי עכשו מאד. הדורש שלומך...

ב' פט. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר צו ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי. והנה להשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרטיות בענין מסבך כזה, אשר הוא עסק הרבים... ובאמת לדעת יאני יודע למה אתה מבלבל דעתך בחנם על לא דבר, כי אתה צריך לחקק בדעתך, כי ענין רבנו ז"ל הוא לא דבר פרטי... ושיך לאיש פרטי... ומתאכסן אצל איש פרטי... דעת רבנו ז"ל היא מתנה לכללי ישראל, וראוי לכל אחד מאנשי שלומנו לעסק במסירות נפש, לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, כל אחד כפי ענינו "פארוואס זאלסט דו זיין אזוי קליין קעפילדיג"ז, אדרבה! ומי יתן כל עם השם |כלם| נביאים |במדבר יא, כט|, הלא זה צריך להיות מטרת כל אחד מאנשי שלומנו, שהוא יגלה את רבנו ז"ל לחברו וחברו לחברו, וכן להלן, עד שתתמלא הארץ בבני דעה, כמו שאמר רבנו ז"ל בעצמו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנים ז', סח|, ועל כן איני מבין מה שיך כאן איזו קנאה וכו', ומכל שכן לבא לידי מחלקת ושנאה כזו, רחמנא לצלן, אשר יפלט מפיו קללות השיכות לעכו"ם ולא לישראל, ומכל שכן תלמיד רבנו ז"ל... ראה וגם ראה אל מהקנאה ושנאה יכולות להביא את האדם; על כן אהובי, אחי, כלך מדרך זו, ואל תכניס את דעתך בשטיות כאלו... צריכים לאהב את כל בר ישראל בכלליות ואת כל אחד מאנשי שלומנו בפרטיות, וצריכים לידע שדבר רבנו ז"ל מכרח להתגלות על ידי כל אחד מאנשי שלומנו, ועל כן צריך אחד לעזר לחברו, ויסתכל עליו רק בעין טובה. מה אכפת לך זאל ער האבן מער מענטשן...

זאל ערלערנען ברבים... אבי דעם הייליגען רבינ'ס זאך פירט זיך אויסח, אתה עשה מה שבכחך, ותהיה שמח עם כל נקדה ונקדה כהנהגתהתם, שהיה רגיל לומר: דאס איז מיין מעשה און דאס איזיענעמסט, והיה רק שמח בחלקו, ועל ידי זה דיקא זכה להגיע אלמה שזכה, על כל פנים איך שהוא, אהובי, אחי! כשמכניסים אתהמח בעבודת השם יתברך, אז אין כבר זמן לחשב בשטיותוהבלים, כי "ימינו כצל עובר" |תהלים קמד, ד|, ומה יהיה נשארמאתנו? רק הדבורים שזכינו לחטף בזה העולם, דבורי תורה ודבוריתפלה ודבורי יראת שמים והתחזקות. הדורש שלומך...

ואודות מכירת הספרים, דע לך שתהלה לאל, השם יתברךפארלאזט נישטי, ובכל פעם באים אצלי בחורים אחרים, ועוזרים לי להפיץ את הספרים, ותהלה לאל כבר נמכרו כמה אלפי ספרים, והשם יתברך יזכני להפיצם בכל קצוי תבל.

ב' צ. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר צו ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד לקראתהבשורה הטובה, שתהלה לאל, נתקרבו אצלכם עוד כמה בחורים, אשרינו ואשרי חלקנו, כי זוהי טובה לכלנו, כי בדרך כלל מקרבהדש כשזוכה להתקרב אל רבנו ז"ל, הוא בוער מאד בהתלהבותעצומה, ומתחיל ללמד שעורים קבועים כסדרן, ורץ אל השדהומתבודד עמו יתברך, ודבוריו בדברי רבנו ז"ל הם בתמימותותובפשיטות ובמתיקות כזו, אשר אין לשער וכו', ואז כשהמקרבים שנתקרבו מכבר זה כמה שנים רואים זאת, הם מתחילים להתבישקצת, ומתחילים ביתר שאת וביתר עז וכו'; ועל כן עלינו רק לשמחמאד מאד, כשזוכים לראות מקרבים חדשים, וצריכים להרגיל אתעצמנו בטוב עין, שהיא מדה יקרה מאד וגלוי משיח |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד|, כי להפוך כשעינו צרה בחברו, אז מת לבו, שמשנמשכת השכחה, ששוכח ממנו יתברך, שאז מתחילות אצלו כלהצרות, רחמנא לצלן |עין שם היטב את כל התורה הנפלאה הזו ותבין|, כיבאמת עקר התכלית בזה העולם הוא רק לאדבקא מחשבתו בעלמאדאתי, ויכניס בדעתו רק אמתת מציאותו יתברך, לידע היטב אשראין שום מציאות בלעדיו

יתברך כלל, וכל מה שענינו רואות, הכלאלקות גמורה היא, רק בשביל הבחירה והנסיון נתלבש בלבוש גשמיזה. ואז כשתהיה לו עין כזו, אז יסתכל על כל אחד בעין טובה, כי מה יעשה לי אדם, הלא אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברךמנהיג עולמו בהשגחה פרטית, ולא יעלה בלבו שום צד קנאה ושנאהעל חברו, כי הכל אלקות גמורה, ואז דיקא יחיה חיים מתקים, כילבו יהיה ער בקרבו, וימשך לו סוד הנבואה, שהוא קבלת הרמזיםמכל פרטי הבריאה, שקוראין אותו לשוב אליו יתברך, ומגלים לונפלאות, פלאי פלאות, כי כשמקשרים דבורי העולם אל האי אוריתאדעתיקא סתימאה, תורת רבנו ז"ל, ימצא וישמע ויבין בכל דבוריהעולם סודות ורזי דרזין |עין שיחות הר"ן, סימן רד|. ועקר הכל הואתמימות ופשיטות ולהטות און היטב, אז יראה שכל הבריאה כלהמשבחת ומפארת ומגלית אותו יתברך, שכל זה סוד הנבואה, שהנסוצי הרמזים שמרמז לו השם יתברך בהתלבשות מחשבה, דבורומעשה חדשים בכל יום ובכל שעה ובכל רגע מחדש.

אהובי, אחי! כשרק מגלים לעצמו את המדה הטובה הזו - טוב עין, אז זוכים לכל טוב אמתי ונצחי, עולם הבא בעולם הזהממש, כי דבוק בו יתברך בדבקות אמת - אשרי לו. וראוי לךללמד את המאמר הנפלא הזה בסימן נ"ד, ולומר עליו התפלה, ואםאפשר לך ללמד כל ההלכות מלקוטי הלכות, אז תתהפך לאישאחר לגמרי ותמצא שם, שמכתב זה הוא תמצית כל התורה, ואםיהיה השם יתברך בעזרי, ארשם לך קונטרס שלם באריכות תמציתהתורה וההלכות, מסדר בסדר יפה, באפן שבעצמך תראה אל אילואורות ורוחניות חיות אלקות יכולים לזכות על ידי מדת טוב עין, שזהו בעצמו הענין הנורא והנשגב של הלמוד של "אזמרה" - לדון את עצמו לכף זכות ואת אחרים |כמובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|. וההכרח לי לקצר עכשו מרב טרדותי עתה בערבשבת קדש.

הדורש שלומך...

אודות ספרי "לקוטי תפלות" שבקשת שאשלח, אסע, אם ירצההשם, בשבוע הבא... ואקנה בשבילך, ותכף ומיד אשלח לך, כי איןאצלי עכשו "לקוטי תפלות" למכר, כי כל ה"לקוטי תפלות" שהיובידי כבר מכרתים.

ותאמר שלום להבחור ... וכן להאברך ... ותראה להם אתמכתבי זה, כי הוא שיך

לכלנו. השם יתברך יזכנו להיות רק טוביעין.

ואודות עסקיך, צריכים רק אמונה ובטחון חזק, שבודאי לאיעזב אותך השם יתברך וסוף כל סוף תצא מצרותיך, רק אל תפלדעתך, ואל יחלש רוחך, כי רבים רחמיו יתברך, ואפלו אתה כמושאתה וכו', עדין רחמיו יתברך רבים עליך, ובודאי יעזר לך לצאתמהחובות, ותתרחב פרנסתך.

ב' צא. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר צו ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל אהובי, ידידי היקר לימאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, וגם את החבילה, ושמחתי מאד, כילבסוף יצא מזה גם לך טובה גדולה, כי הוא זכות הרבים לדורידורות, וההכרח להדפיס את כל ההשארה, לקים דברי רבנו ז"ל "אייערע קינדער זאלט איהר מודיע זיין וואס דא האט זיך גיטאן" כ, כי תהלה לאל, קם עכשו דור חדש אלפים ורבות רבות נערי בניישראל בכל העולם, כן ירבו, ואצלם יהיו הספרים החדשים שאנימדפיס לחזוק גדול, ויועיל להם מאד מאד להתקרב אליו יתברך על פי העצות הקדושות והדרך הנפלאה שסלל לנו רבנו ז"ל, ואשריך ואשרי חלקך, שעל ירך נתגלגלה הזכות, ועל כן תראה לשלח לי עוד חבילה, וביחד אחזיר לך על ידי אחד שנוסע מכאן לחג הפסח לארץ ישראל, ואני שולח לך פה טשעק על הוצאותהדאר אויר, ונא לשלח לי תכף ומיד עוד חבילה, "ויבוא היוםשתתן תודה והודאה להשם יתברך, ששלחתם אלי, כי בעזרת השם יתברך, תזכה לראות את התוצאות הטובות, זכות הרבים שתצאמזה". חמדת לבבי! עלינו לשבח לאדון הכל על כל החסד חנםשעשה עמנו, שקרבנו אל כלליות שבעת רועי ישראל נשמת משיח, ותהלה לאל, אין אנו חולקים עליו, רק אנו משתדלים לילך בדרכווללמד ספרו, בזה ראוי לנו להחיות את עצמנו מאד מאד, ובפרטאתה שהנך בארץ ישראל, בודאי ראוי לך להחיות את עצמך בזהמאד מאד, כי כבר גלה לנו ר' אברהם בר' נחמן ז"ל והאיר עינינו, אשר אי אפשר לקבל מרבנו ז"ל, כי אם באמצעות ארץ ישראל, ואמרו חכמינו הקדושים |בבא בתרא קנח:|: אוירא דארץ ישראלמחכים; ועקר החכמה הוא תשובה ומעשים טובים, כמו

שאמרו חכמינו הקדושים | ברכות יז. | תכלית חכמה תשובה ומעשים טובים, וכן הוא
| נדרים לב: | "החכמה תעז לחכם" | קהלת ז, יט - | זו תשובה ומעשים טובים,
וזהו מה שאנו שותים ממי הנחל נובע מקורה חכמה הקדומה וכו', ועל כן בשלמות
לשות ממי הנחל אי אפשר, כי אם בארץ ישראל, ששם מקור החכמה, כמו
שאמרו חכמינו הקדושים | במדרש אסתר, פרשה א': | עשרה חלקים חכמה בעולם, תשעה
בארץ ישראל ואחד בכל העולם, ואמרו במדרש | בראשית רבה טז, ז: | אין חכמה
כחכמת ארץ ישראל, עין שם; ועל כן מאחר שבארץ ישראל מאירה שלמות החכמה,
על כן שם יכולים לקבל יותר מהנחל נובע מקור חכמה, ומה אנו מקבלים
ממנו? תשובה ומעשים טובים, על כן חזק והתחזק מאד מאד, ותבקשתמיד ממנו
יתברך, שלעולם לא תצטרך לצאת מארץ ישראל רקלנסע אל ציונו הקדוש בעיר
אומן, והשם יתברך יאיר עינינו באורתורתו, ונזכה לשוב באמת בתשובה אמתית,
ולהיות אך ורק בשמחה אין סופית תמיד, שזכינו להבראות מזרע ישראל, ולאעשני
גוי, וזכינו להתודע מרבנו ז"ל, וראוי שתהיה אהבה עצומה בין תלמידי הקדושים.
הדורש שלומך...

ב' צב. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר צו ה'תשל"ו.
שים שלום טובה וברכה לכלליות ישראל, ובפרטיות לאהובי, אחי היקר לי מאד,
האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך לנכון קבלתי. מה אמר לך, לא טוב בעיני הדבר שברחת מבית מדרשנו, כי
צריכים להתפלל דיקא בבית מדרשנו, ולהיות ביחד עם אנשי שלומנו היקרים,
ו"איש את רעהו יעזרו, ולאחיו יאמר חזק" | ישעיה מ, ו |, ואפלו שיש צרות
מאחד ... צריכים לדון אותו לכף זכות, ולאהב אותו ולשמח אותו, אז ממילא
יתבטל, כי על ידי שאוהבים ומשמחים את אחד, מתבטל הרע שלו, וזה הדבר ברור, כי
בודאי כל אחד מישראל מלא טוב שהוא השם יתברך, כמו שכתוב | תהלים קמה, ט: |
"טוב ה' לכל", אך גשמיות וצרות העולם מסבבים את כל אחד, ומזה נארע שיש אדם
שהוא תמיד בכעס, שקורין בייז, ומתקוטט ומצער את כל אחד, אך צריך לדונו לכף
זכות, ולמצא גם בו את הטוב, ואדרבה אם הוא מסבב בכעס וקטטות כאלו, בודאי
יש אצלו טוב הרבה, ועל כן נאחז בו הרע כל כך, ועל כן נאהב אותו מאד ונראה

לו רק אהבה ונשמחונבדח אותנו, על ידי זה ממילא יתבטל ויסור הרע שלו, ויחזרויעשה טוב, ובענין הזה צריכים להתנהג, הן עם חבריו והן עם אשתו והן עם בניו ובנותיו, כי מה שאחד רע הוא רק מחיצוניותו, אבל בפנימיותו הוא טוב גמור, ועל כן צריכים להראות להם רק אהבה גדולה, ולשמחם בכל מיני עצות, ועל ידי זה יתפוצץ הרעשלהם לגמרי, ויתהפכו להיות רק טוב. ועל כן, אהובי, חזר בך וראה להתפלל, רק בין אנשי שלומנו תמיד |ומה שאין אני זוכהלזה בקביעות, תראה לדון אותי לכף זכות, כי ההכרח לי מכמהטעמים להיות עם אבי ולעזר לו וכו', ובודאי כסופי ורצוני חזקהלתפלל בקביעות עם אנשי שלומנו היקרים, אשר אני אוהבם מאדמאד את כל אחד ואחד בפרטי פרטיות, אך מחמת כבוד אב ההכרחי להיות עמו וכו'.

מה אמר לך, ראוי לך לשמח מאד מאד, שתהלה לאל, אין לך מניעות, ועל כן למה לעשות לעצמך מניעות המח וכו', ועל ידי זהאתה מתרשל מלהתפלל עם אנשי שלומנו היקרים, חזר בך, ובודאיתמצא בין אנשי שלומנו תמימים אמתיים, התחבר רק עמהם, ואלתטה אזניך אל אלו הלצים... אשר עושים ליצנות מכלם... וכלהתקרבותם אל רבנו ז"ל היא רק מהשפה ולחוקין... חמדת לבבי! שב בקרן זוית, ודבק עצמך רק בו יתברך בשיחהזו תפלה, ואל תתערב בשום שטיות והבלים וכו', וכן תרגיל אתעצמך לישב בביתך ולעסק בתורה הקדושה בשקידה נוראהונפלאה, ואם יבא אליך אחד לדבר עמו מדברי רבנו ז"ל, תקבלנובסבר פנים יפות, ותדברו ביחד באהבה רבה, ותהיה טובה גדולהלשניכם. אודות שכתבת, שהיתה לך כל השבת עגמת נפש מבנך, תדע, כי הרבה הרבה מרירות עוברת על האדם בגדול בניו ובנותיו, שהם ממררים חיי אביהם ואמם, כמה מיני מרירות והרפתקאות וכמהמיני צער ויסורים עוברים על ההורים, עד שרואים איזו נחתמבניהם ומבנותיהם, ודבר זה הוא אצל כל העולם וכו', ואף על פי כן ראוי לך לזכר דברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה|, שפרש |תהלים ד, ב|: "בצר הרחבת לי", שגם בתוך הצרות צריכיםלמצא הרחבות, כי אף שיש לך צרות, אף על פי כן הלא יש לךבן, ראה וגם ראה כמה חשוכי בנים, רחמנא לצלן, רחמנא לצלן, יש בעולם, והיו נותנים כל הון דעלמא שיהיה להם בן, ואפלושיהיה

כמו שיהיה וכו', ואפלו שימרר את החיים וכו'.

ואודות מה שכתבת, שיש לך צער ועגמת נפש מהפרנסה, והחובות מעיקים לך. חמדת לבבי! חזק, חזק מאוד מאוד, ואל תפלבדעתך כלל, כי פרנסתו של האדם תלויה רק בידו יתברך, ועל כן עליך לברח רק אליו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבך בפרטיפרטיות, ולספר לו יתברך את הכל, כמו שמספרים לחבר טוב, וכלפירטי המרירות ופרטי החובות וכו' וכו', תרחיב את הדבור לפניו יתברך, ותספר לו בדברי חן ותחנונים, ובקש רק ממנו יתברך, כימה שתפלה פועלת שום דבר שבעולם לא יפעל ודבר זה ברור, כיעל פי רב נדמה להאדם שיעשה וישתדל בעסק זה... או יקח לעצמו עסק ועצה זו... ולבסוף לא הולך כמו שרצה... אבל על ידי עצתה תפלה, סוף כל סוף פירט זיך זייער שיין אויסל, רק בתפלה צריכים סבלנות גדולה מאוד מאוד בחינת חטם | עין לקוטי מוהר"ן, סימן ב', | להיות מאריך אף, לחכות ולחכות עד עת בא יום ישועתו, על כן, חמדת לבבי, ברח לך עכשו למקום שאין שם אדם, ותספר לפניו יתברך את כל לבך בפרטי פרטיות וכו', וכן תעשה מדי יום ביומו מחדש, אף שכבר ספרת אתמול ושלושום וכו' וכו' - מה בכך, בכל יום ויום בא תבוא לפניו יתברך מחדש כאלו עוד לא באת בשום פעם אליו יתברך, ותגלה לפניו יתברך את כל מצפוני לבך, וכן תתודה לפניו יתברך על כל עוונותיך, וכל מעשיך שעשית מיום היותך על האדמה וכו', ובקש רחמים מלפניו יתברך שירחם עליך ומחל לך, כי יכול להיות שכל מה שעובר עליך הוא מסבת עוונותיך הרבים וכו' וכו', ועל כן שוב נא אליו יתברך בתפלה והתבודדות. ובכלל טוב ונעים מאוד מאוד להיות רגיל בשיחה זותפלה | ברכות כו: | אליו יתברך, כי אין לך עוד דבר המקשר ומחבר את האדם אליו יתברך כמו תפלה ובקשה, ומועיל מאוד מאוד עודבזה העולם, מכל שכן וכל שכן בעלמא דאתי. וכבר אמר אלידודנביא | תנא דבי אליהו רבה, פרשה טז: | לפי שכל המרבה שיחות ותפלות, הם מלוין אותו עד שמגיע אל בית עולמו. ורואים בחושי שאין לו יסוד מוסד זה, הרי הוא אבוד לגמרי, רחמנא לצלן, כי כשעוברת עליו איזו צרה, אין לו אל מי לברח, ועל כן מתחילה תקוטט עם אשתו ועם בניו ועם חבריו וכו' וכו', וצר ומר לומאד מאוד, ונופל בעצבון ומרירות, עד שאומר טוב מותו מחיו וכו' וכו',

אבל אדם שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה |באידיש|, ותכף ומיד מה שעובר עליו בין ברוחני ובין בגשמי הוא מתחבא במקום שאין שם בני אדם, ומדבר ומשיחומספר אליו יתברך, על ידי זה נגולה מעליו אבן כבדה שהיתהמנחת על לבו, ונזדכך מחו ודעתו וכו' וכו', והשם יתברך מאירבדעתו עצות נכונות מה לעשות וכו' ואיך להושע וכו'.

מה אמר לך, אהובי, אחי, אלמלא לא אתינא להאי עלמא אלא להתודע מענין התבודדות - היה די, ומכל שכן שתהלה לאל, ישלנו כל כך רבוי עצות והתחזקות נפלאות ונוראות, אשרי מישייתמיד בהם. וכן שמעתי מר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, שאמרשאנשי שלומנו היו רגילים לומר על ענין התבודדות: אלמלא לאזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל אלא לקבל ממנו ענין ההתבודדות, העצה - לדבר עמו יתברך, גם כן היתה כדאית כל ההתקרבות, ומכל שכן וכל שכן שקבלנו כל כך רבוי עצות והתחזקות נוראותונפלאות, בודאי ראוי לנו לשמח מאד מאד, ולשיר ולרנן תמיד: אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו, חבליםנפלו לנו בנעימים.

הדורש שלומך...

ב' צג. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר צו ה'תשל"ו.
ששון ושמחה ישיגו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לימאד, חיות נפשי, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגועלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
חמדת לבבי! כבר דברתי עמך הרבה מאד בהיותך בביתי, שאתה צריך להרגיל את עצמך לא להתפעל משום בריה שבעולם, ומכל שכן מאלו אשר מחלישים דעתך וכו', אתה ברח לך רק אליויתברך בשמחה עצומה, ותרקד כל היום כלו על נעם חלקך אשרבנחל שם גורלך, ועל ידי תקף השמחה יפתח לך, ופיך יהיה נובעדבורים אליו יתברך בשירות ותשבחות, זמירות והודאות, תפלותובקשות, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נוראה ונפלאהלהנשמה, ומוריד את השכינה אצלו, ונתגלה אליו אמתת מציאותויתברך, עד שזוכה לדבקות אמת, להיות דבוק בו יתברך, ויתענגמנעם זיו אורו יתברך, אשר זהו עקר התכלית הטוב, שאדם צריךלזכות אליה בזה העולם, כי באמת אין שום מציאות בלעדיויתברך, והכל לכל עצם

עצמיות חיות אלקותו יתברך, שנתלבשבבושים כאלו אשר למראה עינינו, אבל הוא יתברך "אל מסתתר" | ישעיה מה, טו | בכל דבר מפרטי הבריאה, ועלינו לגלותו מכל דבר מפרטי פרטיות, ועל כן כשתגלה לו ידיעה זו, לא יירא ולא יפחד משום בריה שבעולם יהיה איך שיהיה, וכן כבר לא יצטרך אל שום בריה.

ידידי היקר! אל תניח אצלך העצבות והמרירות אפלו רגע אחד, ותהיה רגיל בנגונים של שמחה בין לבין עצמך, כמו שהזהירנו רבנו ז"ל | שיחות הר"ן, סימן רעג |, ואמר: טוב לאדם להרגיל את עצמו שיוכל להחיות את עצמו עם איזה נגון, כי נגון הוא דבר גדול וגבוה מאד מאד, ויש לו כח גדול לעורר ולהמשיך את לבהאדם להשם יתברך, ואפלו מי שאינו יכול לנגן, אף על פי כן בביתו ובין לבין עצמו יוכל להחיות את עצמו באיזה נגון כפישיוכל לזמר אותו. ודבר זה הוא בחוש, שאפלו מי שנטבע כבר בטבע העצבות והמרירות, אף על פי כן אם מרגיל את עצמו לנגן לעצמו איזה נגון שמח, הרי זה יוצא מגלותו וחשכותו, וזוכה להתדבק עמו יתברך, כי מעלת השיר והנגון עולה עד אין סוף, וממשיכה על האדם דבקות ונבואה ממש, וזה | שופטים ה, ג |: "אנכילה" אנכי אשירה אזמר לה' אלקי ישראל", הינו אם אני רוצה שיהיה חלקי בה' - "אנכי לה'", אז העצה לזה - "אנכי אשירה, אזמר לה' אלקי ישראל", שארגיל את עצמי בנגון ושיר, כי הנגון והשיר מדבק את האדם אליו יתברך, וזה | תהלים ק, ב |: "עבדו אתה' בשמחה, באו לפני ברננה", איך עובדים את ה' בשמחה? על ידי שבאים לפני ברננה, כי העצה הנוראה והנפלאה הזו עולה על כל העצות, ובפרט לך, אהובי, אחי, ידידי היקר, שכבר עבר עליך מה שעבר, וגם עדין עובר וכו', על כל פנים איך שהוא תדע, כי גאלתך הפרטית תלויה בך בעצמך, אם תרגיל את עצמך לילך על פי העצות הנוראות שקבלנו מרבנו ז"ל, ובפרט העצה היקרה הזו, ואז כבר לא תצטרך את שום בריה, ולא תהיה לך חלישות והדעת אם זה אינו רוצה לדבר עמך... או אם זה אינו רוצה לדבר עמך... כלך מהם, מה אתה צריך להם, זכר דברי התנא הקדוש | אבותו, ד |: "אל תתאוה לשלחנם של מלכים, שישלחך גדול משלחנם, וכתרך גדול מכתרם, ונאמן בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך", ואם בגלוי אינו נראה, מה בכך כן הוא בכל דור ודור, היראים והכשרים והצדיקים

האמתיים, אין מי שישגים ואין משייכירם, כי הם נחבאים ונסתרים מאד מאד, עד שתכלית ההפוך נדמה עליהם וכו', ונופלים קשיות וספקות עליהם וכו'.

אתה ראה, אהובי, אחי, רק להרגיל את עצמך להדבק בויתברך בתמימות ובפשיטות גמורה. תכניס בדעתך אמתת מציאותויתברך, ותציר בדעתך, כי אינך רואה משום דבר רק אותו יתברך, ובכל הסתכלות שתסתכל על העולם, תראה רק את אלקותו יתברך המלבשת בו, וכן תראה להתחזק בכל מיני אפנים, כי כל מהשעובר עליך, הכל נסיונות לנסות אותך אם תעמד על עמך, להיותדבוק בו יתברך, ותמעט מאד את הדבור, כי אי אפשר לעלות אלעולם המחשבה, כי אם על ידי שתיקה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רלד|, כי מי שרוצה לעלות אל עולם המחשבה |הינו שיחשב רקממנו יתברך שהוא חש"ב מ"ה |מחשב"ה|, לחשב הוי"ה במלויאלפין שעולה מ"ה שתקשר במחשבתך אלקותו יתברך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב|:

צריך להרגיל את עצמו לשתק, ואפלו אם ידבר אז דבור הגון, הוא מפסיד המחשבה, וכן הזהיר האריז"ל לתלמידו רבי חיים ויטאל, ואמר לו: תנאי הראשון בהשגתהחכמה הוא למעט בדבור |עין בהקדמת העץ חיים|, ובכלל טוב מאדלהרגיל את עצמו במדת השתיקה, שהוא יסוד גדול בהשגתהחכמה, כמו שאמר התנא |אבות ג, יג|: "סיג לחכמה שתיקה". ואמר רבי שמעון בן גמליאל |שם א|: "כל ימי גדלתי בין החכמים ולאמצאתי לגוף טוב משתיקה"; כי על ידי ששותק נשלם מחו ודעתו, ועולה אל המחשבה, בחינת |מנחות כט|: שתק כך עלה במחשבה, שפרש רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רלד|, שלעלות אלהמחשבה צריך לשתק, עין שם; ואמרו |פסחים צט|: יפה שתיקהלחכמים, קל וחמר לטפשים, שנאמר |משלי יז, כח|: "גם אוילמחריש חכם יחשב", כי אפלו החכמים האמתיים כשזוכים לשתק, יפה וטוב להם מאד, שעולים על ידי זה אל סוד המחשב"ה |חש"במ"ה|, שחושבים לשום מחסום לפיהם, ולא ידברו כל העולה עלרוחם, בודאי תתישב דעתם ומחם, כי עקר הנפילה ברוחניותובגשמיות בא להאדם על ידי פגם הדבור |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט|, שאז הדמים לוחצים מחו, רחמנא לצלן, ונתבלבל, רחמנאלצלן, ועל ידי שתיקה נצול מכל זה, ואדרבה מכבדים אותו יותרעל ידי זה, כי חכם יחשב... אפלו שאינו כך... ובפרט על מי שעוברעדין

מה שעובר - מרירות וצרות וקטנות ויסורים ובלבולים, הוא צריך לשתק ביותר, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |ברכות סב. |קבלה דיסורי שתיקותא ומבעי רחמינ, עין שם; ובפרט בחור שצריך למצא זוגו, אשר קשה כקריעת ים סוף |סוטה ב. |, ומר לו מאד, שרואה שאין מי שישתדל בעבורו וכו', הוא צריך לקים מה שהזהירמשה רבנו בשעת קריעת ים סוף |שמות יד, יד. |:"ה' ילחם לכם ואתם תחרישון"; כי בודאי לא יעזב אותנו השם יתברך, וסוף כל סוף על ידי הדבקות בו יתברך שיזכה על ידי השתיקה, יזכה שישלם למעלה ולמטה, ויהיה נעשה אדם השלם לעילא ולתתא.

חמדת לבבי! זכר כמה פעמים היינו ביחד בשדה להתבודדעמו יתברך, זכר כמה פעמים היינו ביחד להפיץ ספרי ודעת רבנוז"ל בעולם, בודאי כל פסיעה ופסיעה אינה נאבדת, און עס וועטדיר נאך ארויס קומען פון דעם זייער פוהלס, חזק ואמץ על כל פנים מעכשו ביתר שאת וביתר עז להיות רגיל להתבודד הרבה עמויתברך ולהפיץ ספריו ודעתו הקדושה של רבנו ז"ל בעולם, ואלתחלש דעתך, ואל יפל רוחך משום בריה שבעולם כלל, כי השם יתברך עמך, ורבנו ז"ל הולך עמך, ובכל אשר תפנה תשכילותצליח, הן בהיותך עכשו בארץ ישראל, והן כשתחזר לכאן, כי, תהלה לאל, זכית את הרבים בזכות כזו, אשר זעירין אינוןע שזכו, ואם אמנם אני מצטער מאד מאד שהיה לך פה צער ועגמת נפש גדולים מאחד... שרדף אותך בכמה אפנים, אף על פי כן צריך לךלידע, כי ההכרח בזה העולם להיות סבלן גדול, ומכל שכן מישעוסק בהפצת המעינות, כי יכול להיות שגם שם בארץ ישראליהיה לך צער ועגמת נפש, אף על פי כן צריכים גם בזה לאחזבמדת השתיקה, ולא לענות ולהשיב למחרפו ולמבזו ולמצערו, שזהו עקר התשובה - לשמע בזיונו ולדם ולשתק |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו' |, וכבר אמרו חכמינו הקדושים |מדרש שוחר טוב, תהלים טז. |: כל מי ששומע קללתו ושותק, נקרא חסיד, עין שם; ובפרט בענין רבנו ז"ל, ההכרח לשתק למחרפו ולמבזו, הן מביתוהן מבחוץ, ולא להתפעל מהם כלל, עלינו רק להשלים כונתהבריא"ה, והיא - לגלות ולפרסם לכל את אמתת מציאותו יתברך ואת רחמנותו יתברך, אשר דבר זה מבאר בגלוי נפלא בדעת רבנוז"ל. וכבר אמרתי לך כמה פעמים בהיותך אצלי, כי תרגיל

עצמך לילך לבדך, אז דיקא תצליח דרכך, כי אז שום בריה לא תחליש את דעתך ולא תפיל רוחך ולא תכניס בך ספקות וכו'.

אהובי, אחי היקר! אין לשער ואין לספר את גדל האהבה שישלי אליך, כי תהלה לאל, במה שזרעת את הספרים בתפוצות ישראל, עכשו מתחילה כבר הצמיחה, תהלה לאל, שמתחילים לאט לאט לצמח נפשות ישראל, ולהתקרב אל דעת רבנו ז"ל, פה מתחיל בחור לדבר עמו יתברך... ושם מתחיל אברך ללמד שעורים כסדרן... פה מחזק עצמו בחור, ונכנסת בלבו תקוה עצומה לצאת מחשכותו... ושם נתעורר אברך לשוב אליו יתברך באמת, ודבר זה הוא בכל עיר ובכל ישיבה שזכית להפיץ את הספרים, ויותר מזה אין אנו יודעים, רק היודע תעלומות יודע מה שנעשה מזה וכו', כימה שנעשה מהפצת ספרי רבנו ז"ל, זה אי אפשר לשער ולספר כללהן בפה והן בכתב, כי הדבור שמדברים עם אחד הוא רק לפי שעה שנתעורר, והוא רק במקום אחד וכו' וכו', אבל ספר הוא כמכריז צועק מסוף העולם ועד סופו לדורי דורות, ועל כן מעלת הפצת ספרי רבנו ז"ל בעולם עולה על הכל, ואין לך עוד זכות גדולה מזכות זו, כי כשמדברים עם אחד היום, למחר הוא שוכח כבר מהשמע, אבל הספר הוא למען הזכרון, כמו שכתוב | שמות יז, יד |: "כתב זאת זכרון בספר"; ואמרו חכמינו הקדושים | ירושלמי ברכות, פרק ה', הלכה א': | הלומד אגדה מתוך הספר לא במהרה הוא משכח, עין שם; ובפרט בעתים הללו, שכל העולם קוראים... מה שרקנדפס תכף ומיד קוראים... על כן עלינו למסר את נפשנו ולהפיץ ספרי רבנו ז"ל בעולם, ועל כל פנים שלא יהיה בר ישראל אחד בעולם, שלא יהיה אצלו על כל פנים ספר אחד, ויקים דברי הנביא | ישעיה כט, יח |: "ושמעו ביום ההוא החרשים דברי ספר, ומאפלומחשך עיני עורים תראינה"; הינו על ידי שאלו החרשים יזכולשמע דברי ספר אחד מספרי רבנו ז"ל, על ידי זה תפתחנה עיניהם לראות מראות אלקים, ויתחילו להרגיש חיים חדשים וכו' וכו' כידוע לנו, אשר תכף ומיד שאדם זוכה לשמע דברי רבנו ז"ל, נפתח לבו ודעתו מהשנה העמקה שהיה ישן, ומתחיל לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס' |, ותכף ומיד כשאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וכל אשר עם לבבו הוא משיח ומספר לפניו יתברך, אז

מתחיל לחיות חיים חדשים לגמרי, כי הרגיל לדבר עמויתברך, הוא ממשיך על עצמו ערבות נעם זיו אורו יתברך, ומשתעשע בשעשוע דמלכא, כי הדבורים שמדברים עמו יתברך, הם כלים לקבל בהם שכינת עזו יתברך, כי הדבור הוא כלי השפע|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|, ועל כן בלא תפלה והתבודדותעדין רחוק הוא לגמרי ממנו יתברך, כי אין לו שום כלים להמשיךאצלו אורו יתברך שהוא הוא השפעתו, ועל כן כל זמן שאין האדםמרבה לדבר עמו יתברך, עדין הוא מבהל ומבלבל מאד מאד, ועדיןהוא מלא פחדים יתרים מזה... או מזה... אבל תכף ומיד כשמרגילאת עצמו לדבר ולשוח עמו יתברך, ושר לפניו יתברך שירותותשבחות, על ידי זה נתחזק לבו ודעתו, ואינו צריך כבר את שוםבריה שבעולם, ואינו מתפחד משום בריה שבעולם, כי הוא דבוקבו יתברך בדבקות אמת. חזק ואמץ, אהובי, אחי, בכל זה בתמימותובפשיטות גמורה נאהר אן ליצנותפ, ואז תזכה לכל טוב אמתיונצחי.

הדורש שלומך...

תכתב לי אם קבלת מכתבי זה, וחיים חדשים תפח בי. ובכללתכתב לי משלומך הטוב.

ב' צד. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמיני ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, נר להצדיק

נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשהממה שעובר עליך -

יסורים ומניעות ובלבולים עצומים מאביךומאמך היקרים, שנתודעו על ידי השדכן

שאתה ברסלבר חסיד, ועכשו אינו רוצה כבר להציע לפניכם שדוכים, מפני

שאתהברסלבר ואביך ואמך רייסן זיך ביי די קעפצ, היתכן שלא גליתלהם שאתה

ברסלבר וכו' וכו', ומאימים עליך לעזב הכל וכו'וכו', ומכל זה אתה מבהל

ומבלבל מאד, ואין לך שום עצה, ומרומרוך לך עכשו מאד מאד, הנה בראשונה

צריך שתדע, שעניןשדוכים אינו תלוי ביד בשר ודם כלל יהיה איך שיהיה, כי

אין לךעוד דבר בעולם שכתוב בו מפרש בתורה שהוא בידו שלהקדוש ברוך הוא כמו

זווגו של אדם, כמו שאמרו חכמינוהקדושים במדרש |בראשית רבה פרשה סח, סימן

ג'|: מצינו בתורה, בנביאים ובכתובים שאין זווגו של איש אלא מן

הקדוש ברוך הוא, בתורה מניין? | בראשית כד, נ: | "ויען לבן ובתואל ויאמרו מה'
יצאהדבר", בנביאים | שופטים יד, ד: | "ואביו ואמו לא ידעו כי מה'
היא", בכתובים הינו דכתיב | משלי יט, יד: | "ומה' אשה משכלת", ועל כןמה לך
להתפחד ממה שהשדכן מאים עליך, מדוע לא תזכר כיהשדכן האמתי הוא הצדיק האמת
בעצמו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פט, | שהוא משדך ומקשר נשמות ישראל
אליו יתברך, וממנוכל השדוכים שבעולם, עין שם; | וראוי לך ללמד עכשו מאמר
זה, ולומר עליו התפלה בלקוטי תפלות, חלק ב', תפלה מ"ה. | ואמרונכמינו
הקדושים במדרש | ויקרא רבה, פרשה כט, סימן ז': | "אך הבלבני אדם כזב בני
איש במאזנים המה מהבל יחד" | תהלים סב, י' - בנהג שבעולם, מה הבריות
אומרים: איש פלוני נושא פלונית, 'אך הבל בני אדם', פלונית תנשא לפלוני,
'כזב בני איש המה מהבליחד' - עד שהן במעיי אמן הם יחד, עין שם; כי לכל אחד
ישזווג כמובא בזהר הקדוש | תזריע מז: | כל רוחין דעלמא כלילין דכרונוקבא וכד
נפקין דכר ונוקבא נפקין ולבתר מתפרשין בארחייהואי זכי בר נש לבתר מזדווגי
כחדא, והינו בת זוגו וכו', עין שם; הרי שעוד למעלה בעולמות העליונים הם
אחד, ואיך יתפאר ויאייםעליך השדכן כאלו בידו תלוי השדוך שלך. וכן אמרו
| סוטה ב. | :ארבעים יום קדם יצירת הולד בת קול יוצאת ואומרת: בת
פלונילפלוני, עין שם; והרי לך עוד קדם יצירתך כבר הכרז בשמים זווגך| וכבר
הארכתי בענין זווגים בספר "ארך אפים" דף כג. |
ואודות ההתקרבות אל רבנו ז"ל, צריך שתדע, אהובי, שאינעושים לשום בריה
טובה בזה שזוכים להיות מקרב אל רבנו ז"ל, כי אם לעצמו, כי כשנדמה לאדם
שעושה למישהו טובה בזה שהואמקרב אל רבנו ז"ל, הוא טועה מאד, כי כל ענין
רבנו ז"ל הוא דבררוחני וכו', ורבנו ז"ל מוציא את האדם מזהמתו ומטמאתו
וכו', ומרחצו ומקשטו בקשוטי תורה ומצוות וכו', ועל כן צריך להתישבבעצמו
היטב מצבו... מה עשה עד עכשו... ובאיזה מקום הואמנח... ומה רוצה ממנו
רבנו ז"ל, ואל מה רבנו ז"ל רוצה להביאווכו', ואז לדעתי כשיהיה לך ישוב
הדעת אמתי הזה, אני חושבשכבר שום בריה לא תוכל לנתק אותך מרבנו ז"ל. והנה
דבר זהצריך לחקק היטב בדעתו, כי אב ואם של כל בחור רוצים לראותנחת

מבניהם, אחרי שעבר עליהם בגדול הבן מה שעבר וכו', כיהרבה מרירות וצרות ויסורים והרפתקאות עוברים על ההורים עדשרואים שהבנים נתגדלים ובאים לגיל שדוכים, ומחכים ומצפים בכליון עינים כבר, מי יתן ויעזר להם השם יתברך שיוליכו אתבניהם תחת החפה וכו', און דער זון זאל זיין א לייטר וכו', ועל כןצריכים להרגיש גם את רגש ההורים וכו', והנה מאידך גיסא שוםבריה שבעולם אינה יודעת מה שעובר עליך זה כמה שנים בפגםהברית וכו', ואתה שבור ומשבר כחרס הנשבר וכו', ולולא רבנוז"ל היית מאבד את עצמך לדעת לגמרי, רחמנא לצלן, מרב מרירותנפשך, אשר שום בריה לא היתה יכול לעזר לך, כי אם רבנו ז"ל, לא האב והאם ולא האח והאחות ולא החברים ולא הראש ישיבהוהמשגיה וכו', ודבר זה ידוע רק לך, ואדרבה אם היו הורייך יודעיםבמה שזכה אותך רבנו ז"ל, היו הם מנשקים בכל יום אתה"לקוטי מוהר"ן" הקדוש והנורא שהציל את בנם מרדת שחת וכו'וכו'.

אך בעוונותינו הרבים, בא הסמ"ך מ"ם וערבב את העולם, ונתלבש במי שנתלבש והבאיש את אויר העולם, והכניס בלבהעולם על רבנו ז"ל ועל אנשיו מה שהכניס, עד שרוב העולםחושבים שברסלבר חסידות הוא מי יודע מה?! וכאלו שחסידיברסלב הם אנשים משנים וכו', או חס ושלום, חס ושלום, מי יודעמה?! אשר באמת אם רק יסתכלו בעין האמת, יראו תקף ומיד אתהאמת, כי תהלה לאל, אנשי שלומנו היקרים הם אנשים כשאר אנשים, ומנהיגים בית כשאר בני העולם אם לא בטוב יותר וכו', וכן התנהגותם בין אדם לחברו הם מתנהגים גם כן כמו שאר בניהעולם אם לא בטוב יותר וכו', וכן בכל פרטי החיים, ומה שישרק שם רע, אין זה כי אם מצד קנאת הסמ"ך מ"ם על רבנו ז"ל, אשר באמת כשיתחילו להסתכל בעין האמת, יראו שרבנו ז"למוליך ומנהיג את אנשיו אפלו הקטן והפחות בדרך של גדוליהמפרסמים |עין חיי מוהר"ן, שיב שיד|, מה שאצל העולם מפרסםלצדיק גדול וכו', כך מתנהג אצלנו הקטן והפחות, כי תהלה לאל, כל אחד מאנשי שלומנו מתבודד עם השם יתברך בכל יום, וכן כלאחד מאנשי שלומנו יש לו שעורים קבועים כסדרן בכל יום, ורביםחוטפים חצות בכל לילה, ומרבים בצדקה ותמיד שמחים וכו', ודברזה נוהג כל בחור פשוט ובעל מלאכה פשוט, מלבד איך

שמתנהגים אותם הצדיקים הקדושים מאנשי שלומנו וכו', וכל זה ברור מאדמאד, אם רק יתחילו להסתכל בעין האמת, וגדלת רבנו ז"ל הואבמה שמוליך את אנשיו בהתלבשות כזו, עד שאין מי שיכיר עלאנשיו איזה הפרש, כי אצל העולם מי שמתנהג בדרך זה, הואתכף ומיד 'רבי' וכו', ועל כן הסמ"ך מ"ם מתקנא מאד מאד עלעדה קדושה כזו כמו אנשי שלומנו הקדושים, ועל כן הבאיש ריחרע מאד בעולם, עד שרוב העולם מתפחדים מזה וכו'.

ועכשו הם תרתי דסתרי, אתה משתוקק לילך בדרכי אמת כפישקבלת מרבנו ז"ל, ואתה יודע איזו טובה יש לך מרבנו ז"ל, וממהמציל ומוציא אותך וכו' וכו', ואביך שמע דבת העולם, ועל כןמתפחד מאד וכו', והנה לדעתי יכולים לקים את שניהם - הןלכבד את אביך והן לאחז בדרכי רבנו ז"ל, הינו בודאי בזה שתשארקים בדרכי רבנו ז"ל, ותתמיד מאד מאד בתורה הקדושה, ותהיהרגיל לברח תמיד אליו יתברך, ותתבודד עמו יתברך, בזה בעצמותקים בשלמות כבוד אב ואם, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |מדרשרבה, פרשת וירא, פרשה מט, סימן ח|: כל מי שיש לו בן יגע בתורה כאלולא מת, עין שם; כי כשהבן מתנהג היטב בזה העולם, כמה נחתרוח גורם לאביו בעלמא דאתי, ומכל שכן וכל שכן כשזוכה להיותדבוק בו יתברך, אז גורם שעשועים גדולים לאביו, ומעלה את אביומעולם אל עולם ומהיכל אל היכל, עין לא ראתה, אשר אז בודאייהנה האב מאד מאד, שזכה בזכיות חנם שבנו נתקרב אל רבנו ז"ל, אך מאחר שכל זמן שהאדם בזה העולם מלבש בלבוש הגשמי, והוא מסתובב בין בעלי בחירה המלבשים בלבוש ההסתרה וכו', ועל כן לעת עתה מקפיד שלא תהיה לך שיכות אל אנשי שלומנווכו', על כן מי מבקש ממך שתגלה לו, כי הלא כל ענין ההתקרבותאל רבנו ז"ל, הוא ענין רוחני וכו', שהוא מגלה לנו את אמתתמציאותו יתברך בגלוי נורא ונפלא כזה, עד שנפתח פינו לדבר עמויתברך פנים אל פנים, כאשר ידבר איש עם רעהו, והלא השםיתברך מלא כל הארץ כבודו, ועל כן יכולים למצא אותו יתברךבכל המקומות, ולכן מי צריך שתבוא דוקא אלינו, ועל ידי זהתתפשטנה עליך המניעות והמרירות וכו', והבית יתהפך לגיהנום. תראה מעכשו להסתיר כל התקרבותך, תעשה בחכמה עצומהשיחשב אביך שעזבת וכו', אבל בינך לבין עצמך תרבה בתפלהוהתבודדות וכן בשעורים

קבועים כסדרן | כנדפס כבר באריכות בקונטרס סדר דרך הלמוד - קחהו משם, ואת ספרי רבנו ז"ל כבר יזמן לך השם יתברך פעם בבית מדרש זה... ופעם בבית מדרש זה... כי כמעט ברב בתי המדרשות תמצא איזה מספרי רבנו ז"ל, שהנחנו שם, ועל ידי עצה זו תוכל לקים שניהם; ועל כן למהלמרר לעצמכם כל כך את החיים בקטטות ובמריבות אשר מבלבלאת שניכם וכו', תעשה עבודתך בהצנע, ואז יהיה נחת לשניכם - אביך יראה איך שבנו מתמיד גדול וירא שמים גדול וכו', ואתה תהיה לך מנוחה וכו'. והנה בודאי טוב יותר להיות בצותא עם אנשי שלומנו תמיד, ובפרט עם היראים התמימים האמתיים, אך כל זה הוא רק אם אפשר, אבל אם אי אפשר - מה בכך, אסור לדחקאת השעה, שיהיה תכף ומיד כמו שהוא רוצה וכו', באמת אסעושים מדעת רבנו ז"ל איזה פוליטיקה או פארטייש או חסידות וכו' וכו', אז שייך מחלקת ודחיקת השעה - אני מכרח להיות בין אנשי שלומנו, אני מכרח להתפלל בבית מדרשם וכו' וכו', אבל אסידועים שענין רבנו ז"ל הוא ענין רוחני, ולא שייך לצמצמו במקום אחד, ואצל אנשים מיחדים, אז כבר לא אכפת לו איפה שהוא מתפלל ואיפה שרק הולך, הוא מקרב אל רבנו ז"ל באמתות מימות, ומקים דבורו של רבנו ז"ל, "איך וויל איהר זאלט זייטאויס געמישט מיט די וועלט"ת, ושמעתי מר' לוי יצחק | נרו יאיר | ז"ל, שאמר "ווען משיח וועט קומען וועט מען זיך דער וויסענווי דער הייליגער רבי האט אלטן גיהאט א פוס"א, ודברי פי חכם חן; ועל כן מדוע ולמה תקבל עצות מהפכות מהאמת וכו' | אף שהם מאלו המסתובבים בין אנשי שלומנו, אתה צריך לרחם על עצמך. ועקר הרחמנות הוא שתראה שישאר גם לך משהו... הינושתחטף בכל יום ויום איזה מעט טוב תורה ותפלה, ובפרט התבודדות - שיחה בינך לבין קונך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, ואם תתמיד בתפלה ובקשה אליו יתברך, שיזכה אותך להיות בצותא בין אנשי שלומנו, אז על ידי רבוי תפלה תהפכנה כל המניעות לנעימות, ואביך יהיה לך לעזר.

והכלל, אהובי, אחי, צריכים בכל דבר לעשות לעצמו החשבוןמה יצא לי מהסכסוכים והמחלקת? ! ומה ארויח באלו הוכוחים שאתוכח? ! האם איני חושב כי אולי תתחיל לעבר עלי מרירות כזו וכו', עד שכבר לא יהיה בכחי לעמד בנסיון,

ואז אתרחק לגמרי וכו', ועל כן העקר לקשר את עצמו רק בעבודת התפלה וההתבודדות, ודבר זה הוא בהצנע, ששום בריה לא תדע מזה, ועל ידי תפלה ובקשה יכולים לפעל אצלו יתברך כל מה שצריכים - בין ברוחני ובין בגשמי, וכל דבר אשר עובר דרך צנור התפלה פירט זיך זייער שיין אויסב. ודבר זה ברור מאד מאד, ועל כן ברחממחלקת ומריבות, ותראה להיות "הצנע לכת עם ה' אלקיך" |מיכהו, ח|, והתמד בתפלה, ואז סוף הכבוד לבוא, שיתגלה אליך מלך הכבוד בהארה ובזיו ובנעם, ותצליח דרכיך בזה ובבא לנצח נצחים. העקר לברח ממחלקת, אשר בדרך כלל באה רק מהדמים שלא עבדו בהם את השם יתברך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עה|, ומשם באות כל אלו הדעות הנפסדות שמיעצים אותך רק לאחז במחלקת וכו', ולהפך את כל הבית לגיהנום וכו'. בודאי לאחז את עצמך ברבנו ז"ל אתה צריך במסירות נפש ממש פשוטו כמשמעו, כי רקזה חלקך לנצח, אבל לדעת יכולים לצאת ידי שניהם, והכל יהיה בשלום ובשלוח וועט מען נישט וויסען דאס דו ביסט א ברסלבר חסיד, וועסטו נישט דאווענען אין ברסלבר שטיבל, מה בכך? מ'קען זיין א ברסלבר חסיד אן דעם אויך, העקר הוא לצית אתרבנו ז"ל להתמיד בתורה הקדושה, ולשקד על דלתות התפלה והרחמים, ולהתבודד עמו יתברך תמיד. ועל כלם - להיות ארוך בשמחה עצומה, כי תכף ומיד כשזוכים לידע מרבי אמת כזה, ומכל שכן כשמציתים אותו ומדברים עמו יתברך, יש ויש לו, תהלה לאל, במה לשמח ולרקד, כי אין לשער ולספר כלל מעלת האישה הזוכה להיות מקרב אל רבנו ז"ל וזוכה לדבר עמו יתברך. הארכתילך קצת, אך באמת כפי מה שיש לכתב מפרט זה, עדין לאהתחלתי, והיה כבר בדעתי פעם לכתב מזה הענין קונטרס מיחד, כי הוא ענין נחוץ למקרבים חדשים, שעובר עליהם מה שעובר, ואין להם מי שיתן להם עצה וכו', ומזה בא שאחר כך נתרחקים לגמרי לגמרי, ועוד נתהפכים להיות חולקים ולצים, רחמנא לצלן, והענין הוא כנ"ל, כי חושבים שאם אין יכולים לאחז בקצה מטהזה |הינו להיות מקרב לגמרי|, אז יאחז בקצה מטה זה |הינו שיתרחק לגמרי, ויהיה נעשה חולק, חס ושלום|, ובאמת היא טעות גדולה, כי התקרבות אל רבנו ז"ל הוא דבר רוחני, וכל ענינו שלרבנו ז"ל, הוא רק לקרב את האדם אליו יתברך, ולהוציאו מהחשך שנופל לשם וכו'.

חמדת לבבי! חזק, חזק, ואל תפל בדעתך כלל יהיה איך שיהיה אל תפחד כלל, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, כי מלאכל הארץ כבודו, והוא מחיה ומקים את כל הבריאה דומם, צומח, חי, מדבר, והכל משגח בהשגחתו הפרטי פרטית, והוא מנהיג את עולמו ברחמים וחסדים גדולים, ועל כן למה תפחד ותתפעל וכו'?! וכן ברח לך מקנאה, אל תקנא בשום בחור, אדרבה מי יודע מעלת נשמתך, אם עוברות עליך מרירות והסתרות כאלו, בודאי בשרש נשמתך תלויים עוד אלפים ורבבות נשמות וכו', ועל ידך יהיה תקוון גם להם וכו'; ועל כן, חמדת לבבי, אל תקנא בשום בריה שהולכת לה ההתקרבות יותר בנקל ממך וכו', ואין לה כל כהרבה צרות ומרירות ומחלקת כמוך וכו' - מה בכך, בודאי מעלתך גבוהה מאד מאד, החזק בתפלה והתבודדות, ובקש רק ממנו יתברך כל ענייך, ואז דיקא תבוא אל ענייך. הדורש שלומך...

ב' צה. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמיני ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל החתן ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות בדחן, זה מנהג ישראל, שיהיה בחתנה בדחן, אבל צריכים להשמר מאד לא לקחת בדחן כזה שהוא לץ המתלוצץ מכלדבר שבקדשה, כי גדול עווננו מנשא, ואלו הבדחנים שמתבדחים כלפי מעלה, עתידים לתן את הדין, ויקבלו ענש חמור, כי צריכים להשמר מאד לא להתלוצץ כלפי מעלה ואפלו בדרך ליצנות, ועכשונתפקר הדור ולוקחים כל מאן דהוא לבדחנות, ועושה כל מיני צחוק, ומדבר נבול פה, ויש גם כאלו המעזים להתלוצץ כלפי מעלה, שהוא עון חמור מאד מאד; ועל כן כלך מזה... כי הוא סתם צבוע ולץ גדול. וראיתי בספר יראים | סימן לד': מה נקרא נביא שקר? מי שאומר כך אמר הקדוש ברוך הוא, ואפלו שאומר את זה בדרך ליצנות, הוא כבר נביא שקר. וכל שכן שיש היום כל מיני צבועים ורמאים המדברים בשם הקדוש ברוך הוא, שזה בכלל נביא שקר, ובני אדם שוטים הולכים אחריהם - כי הרי אמר שהוא מדבר בשם הקדוש ברוך הוא... והכל ליצי ליצנות. ובפרט אלושנותנים תקונים ואומרים שמדברים בשם הקדוש ברוך הוא, זה נקרא לדעת היראים נביא שקר, וצריכים להתרחק ממנו כמטחויקשת. אנחנו איננו יודעים

כלום, אנחנו רק מאמינים בו יתברך באמונה פשוטה בלי שום חכמות, ואין לנו כח לתת תקונים, ואין לנו מח לתת הנהגות, אנחנו רק מחזקים לאמונה פשוטה בו יתברך, ועל ידי אמונה יכולים לעבר את זה העולם בשלום; ועל כן כל מי שמדבר בשם הקדוש ברוך הוא ואומר: כך אמר לי הקדוש ברוך-הוא, תדע שהוא צבוע ורמאי, ויש לברח ממנו כמו שבורחים מאש. ולאחרונה מסתובב אחד בין אנשי שלומנו המדבר בגדולות - שכך דבר אליו הקדוש ברוך הוא, וזו כפירות ואפיקורסות וליצנות אחת גדולה, ואוי למי שמטעה עצמו בו. וכבר ידוע שאצל רבנו ז"ל העקר הוא רק אמונה פשוטה, ולדברעמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, כאשר ידבר איש אל רעהו.

תאמין לי, שלי זה לא נוגע כלל, כי איני לומד עם תלמידי כי אם אמונה פשוטה ושעורים כסדרם, ותפלה והתבודדות, אצלי אין תקונים וכו', ואצלי אין הנהגות וכו', ומה שמדברים עלי לשון הרע, ליצנות ורכילות, נו... זה מסתרי הבחירה, כי כל אלו הרמאים והצבועים, הגנבים והגזלנים, הם אשר נותנים תקונים, והם אשר מנהיגים בהנהגות ומתחפשים בכל מיני תחפושות וכו' וכו', ולבסוף משליכים עלי זבל וכו' וכו', אך מה לעשות? גדול אדוננו רוב להושיע, אין לנו שום עצה - רק לברח אליו יתברך, כי רק הוא יתברך יצילנו מהם ומהמונם. אני את שלי אעשה, אני אגלה ואפרסם את דעת רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, אדפיס ואפיץ את ספרי רבנו ז"ל, כי רק זה יש לי, ואין לי שום שיכותאל שום לץ ואל שום רמאי ואל שום צבוע; ועל כן איני יודע למהתכתב לי דברים כאלו, אין לי שיכות אל תקונים ואין לי שיכותאל הנהגות, אני איני יודע כלום - רק לגלות ולפרסם לכלם אתהעצה הנפלאה של תפלה והתבודדות וסדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל; אשרי מי שיקבל את האמת ממי שאמרה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' צו. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר שמיני ה'תשל"ו.

שישון ושמחה ישיגו לאברכים היקרים, שותים ממי החסדמהנחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה, מסוד שלש ראשונותדעתיק וכו' ... נרם יאיר ויזרח לנצח נצחים. הנה כפי בקשת ידידנו הרב החסיד ... נרו יאיר לעשות שלוםביניכם, אמרתי קדם

לנטות ידי בכתב, ואחר כך אם יהיה ברצונו יתברך אראה לנסע אליכם ולדבר עמכם פנים אל פנים.

ידידי היקרים! צריכים לידע, כי רבנו ז"ל הוא הרבי האמתואנחנו כלנו תלמידיו; ועל כן ראוי ונכון שתהיה אהבה רבה וחבהיתרה בינינו, ו"איש את רעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק"; וכשנתבררת ידיעה זו היטב בינינו, כי רבנו ז"ל הוא הרבי האמת, ואנחנו בינינו רק חברים וידידים ובנים השותים מבאר אחת, אזבודאי יהיה שלום בינינו, אבל תקף ומיד כשפוגמים באמונתחכמים, חס ושלום, וכל אחד רוצה להתגדל ולהתנשא על חברו, עד שעולה בדעתו שהוא גם כן איזו מציאות וישות וכו', ויש לומקרבים וכו', הוא בכלל מפרסם של שקר וכו', אשר הזהיר רבנוז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא|, שלא לתן להם תקף ועז, כי אלוהנותנים להם תקף ועז וכו', הם עתידים לתן דין וחשבון וכו', עינשם; ומשם מתחלת המחלקת, שכל אחד רוצה למלך בחינת 'אנאמלך', שאז מתחיל לילך שלא כסדר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימןפב|, ומתחילים המריבות והמחלקת והסכסוכים, שכל אחד רוצהלהתנשאות על חברו, ועל ידי זה בין כך מגרשים משם את רבנוז"ל, אשר אינו יכול לסבל מחלקת וישות, כאשר שמעתי בפרושמר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, שרבנו ז"ל סובל הכל אפלו הגרועשבגרועים שמנח בשאול תחתית, אבל לא את בעל מחלקת, ועל כנהיו תמיד היראים והכשרים והצדיקים הקדושים מאנשי שלומנובורחים מכל מיני התנשאות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פ'|, וכנספר ר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, שכך היתה הנהגת ר' אברהםבר' נחמן ז"ל, שהיה תמיד נחבא אל הכלים, והיה חדוש נפלאבענין הסתרה, תמיד בקש ממנו יתברך שיסתירו מכל העולם, ותקף ומיד אחר התפלה היה נעלם כל היום עד זמן תפלת מנחהומעריב, ולא היו יודעים להיכן נעלם, כי היו לו מקומות להיכןשהתחבא. ואמר ר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, שהם היו בחוריםואברכים צעירים ומרב סקרנות רצו למצא אותנו היכן מתחבא, אבללא היו יכולים, והחדוש היה, כי בשעת תפלה החליטו בעצמםשאחר התפלה בשעה שר' אברהם ז"ל נעלם יהיו מוכנים לרדףאחריו וכו', אבל בכל יום היתה סבה אחרת שהתחמק מהם ונעלם, וראו והבינו, כי אין זה, כי

אם בכח תפלתו שהתפלל ובכה בכליום אליו יתברך שיעלימו מהעולם וכו', ועל כן הצליח כל כך, וכנהיה שזכה למדרגות כאלו, אשר אי אפשר לשער בשכל אנושי כלל, והוא היה הדגמא להראות אל מה האדם יכול לזכות להגיע על ידיהתקרבות אמתית אל רבנו ז"ל וקיום עצותיו הקדושות.

והנה כלל המחלקת מתחיל רק על ידי ישות וגאווה, שכל אחדרוצה להתנשא על חברו, ונכנס בדעתו כאלו הוא הרבי וכו', וכאלוהכל מכרחים לקבל רק ממנו וכו', ואם לאו אז אחת דתו וכו', וזהחושב כל אחד, ומזה יוצאים המריבות והסכסוכים וכו', ואףשלמראה עינים אומרים שהוא בגלל עינים אחרים... שבר ספסל...סבב משגעים... אינו יודע מה שמדבר... וכדומה חסרונות על כלאחד ואחד בפרטי פרטיות וכו', אבל באמת בשרש הוא רק קנאהבהתנשאות חברו, שכל אחד מקנא את חברו, ראה הוא כבר מדברעם בני הנעורים... זה עכשו נתקרב על ידי... ועכשו כבר מדבר עםאחרים... וממש מרב קנאה ושנאה הוא מתפוצץ ויוצא לריבולחלק... וכן זה על זה וזה על זה וכו', הכל נמשך מפגם רע עין,שעינו צרה בהתנשאות חברו.

והנה, ידידי היקרים, העבר אין, ואין לך דבר ועצה שלא ימצאכתוב בספרי רבנו ז"ל, וגם על ענין מדה רעה הזו של רע עיןמובאת עצה בדברי רבנו ז"ל |תעינו בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד|: "וכשנפול לרע עין של התנשאות, שעינו צרה בהתנשאות שלחברו, צריך להכניע בהשרש של ההתנשאות, הינו בהשרש שלההתנשאות בחינת משיח, והוא שרש המלכות, בבחינת |שמואל א ב,ל|: "ויתן עז למלכו וירם קרן משיחו" וכו', עין שם; הינו כיצריכים להחזיר את המלכות אל הצדיק האמת שהוא שרש נשמתמשיח, ולידע כי רק אליו שיכת ההתנשאות, ואנחנו כלנו רק חבריםאהובים, ולכל אחד רשות לדבר עם אנשים, ואדרבה! מצוה רבהעל כל אחד ואחד מאנשי שלומנו להרבות גבולי הקדשה, שיראהלדבר עם חבריו וקרוביו, ויגלה להם את הדעת האמת, כמושבפרוש הזהירנו רבנו ז"ל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנים: ז', סח|, ואמר בפרוש, שאלו התלמידים יעשו תלמידים אחרים וכן להלן,הרי לכם בפרוש שרבנו ז"ל רצה שענינו יתפשט בכל תפוצותישראל, והתלמידים האלו יעשו תלמידים אחרים, וכן מדור דורוכו', ועל כן, אהובי

היקרים, אשר אהבת עולם אני אוהב אתכם, תראו תכף ומיד לעשות שלום, ותתחילו להסתכל אחד על השני בטוב עין, ותרגילו עצמכם לברח אליו בתפלה והתבודדות, ולחשבעל התכלית הנצחית וכו', ואז תצליחו דרככם ברוחניות ובגשמיות, וכן צריכים לידע שספרי רבנו ז"ל רשות נתנה לכל אחד ואחד מאנשי שלומנו להדפיסם, ואין רשות לשום בריה לרשם על ספרי רבנו ז"ל: "כל הזכיות שמורות", כי ספרי רבנו ז"ל הם רכושי ישראל, ואדרבה כל מי שידפיס הלקוטי מוהר"ן וכו' וכו' תבוא עליו ברכה, ומצוה לעזר לו - הן בממון והן ברצון והן בטרחה וכו'. למען השם רק לברח מקנאה ושנאה שמוציאים את האדם מן העולם, ולהרגיל עצמו בטוב עין ובאהבת ישראל ואז ממילא תזכו לשוב הדעת אמת, ותתענגו בערבות נעימות ידידות זיו חיותאלקותו יתברך השרוי רק במקום השלום. וכן שמעתי מר' לוי יצחק נרו יאיר | ז"ל | שאמר, אפלו שיהיה להאדם כל מיני עבודות שבעולם, אבל אם אין לו שלום, אין בו ברכה, כי עקר כלי המחזיק ברכה הוא השלום. הדורש שלומך...

הנה אחר שכתבתי את מכתבי זה כפי בקשת הרב החסיד... נרו יאיר, אם תקבלו את האמת ממי שאמרה, ואם אתם רוצים שאסע אליכם ואדברה לפניכם פנים אל פנים, אז תכתבו לי.

הנ"ל...

ב' צז. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר שמיני ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

הנה כבר כמה פעמים אמרתי לך, שאם תכניס עין עיוןך בספרי רבנו ז"ל, אז כבר לא תצטרך לשום דבורים שבעולם משום בריה שבעולם, ולא תהיה מבלבל כל כך בכל פעם אחרי דבורים חדשים, כי אלמלא כל הימים דיו וכל האגמים קולמוסים וכל בני אדם לבלרים וכל הרקיעים גילין, אי אפשר לרשם לאדם "התחזקות" על יום אחד ממה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות, ומכל שכן לרשם לו דבורים על כל ימי חייו, זה אי אפשר וכו', כי נשתנים מצבי האדם בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממש, ועל כן העקר להכניס עין עיוןך בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא כבר התחזקות

על כל ענין פרטי פרטיות, הן על בלבולי המחשבה, והן על קדשת העינים, האזנים, החטם והפה וכו', וכן על כל קומת האדם וכו' וכו', ובמה שאתה מעורר אותי שצרותיך הן מהנאמר בהתורה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עב, שמבלבלין אותך מחשבות הפך האמונה, רחמנא לצלן, והעכו"ם עומד לפניך וכו', ובאים עליך כברקשיות וספקות באמונה, רחמנא לצלן, עד שאי אפשר לך להציל את עצמך מזה וכו', תחזר עוד פעם על התורה המתקה הזו, ותאמר עליה התפלה מלקוטי תפלות, ומכל שכן וכל שכן כשתזכה ללמד עליה ההלכה בלקוטי הלכות | שלוח הקן, הלכה ד', לדעתי, אינך כבר צריך אחר כך שום עצות מאחרים, כי הדבורים שיש שם יחיו ויחזקו אותך ויאירו בך התחזקות עצומה ועצות נפלאות, איך לצאת מהפח נשבר שנפלת לשם וכו', אך על זה בעצמו לפתח אתה ספרים הקדושים האלו, צריכים התחזקות עצומה כפי הכבוד שיש על ספרי רבנו ז"ל | עין שיחות הר"ן, סימן קה, | שבפרוש אמר מוהר"ן ז"ל, שגם עכשיו אף שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה, אף על פי כן עדין מנחים כל מיני כבודות ללמד ספריו הקדושים, ויש עליהם כמה מניעות, אפלו מי שזוכה לידע מרבנו ז"ל, ורוצה ללמד, גם יש לו כבודות גדולה ומניעות רבות מאד, עין שם; ועל כן אצלי בלי שום ספק אם תקח את התורה הזאת, ותחזר עליה הרבה פעמים כמו שאתה חוזר סגיה עמקה בגמרא, וכן תאמר עליה התפלה, ותעין בהחדושין שחדש על זה מוהר"ן ז"ל בהלכה הנ"ל, אז סוף כל סוף תנצל ויזדככו מחך ודעתך.

והנה, אהובי, אחי היקר, מובא בסוף המאמר הנ"ל בסימן ע"ב: "עצבות היא מזיק מאד, ונותן כח לזה היצר הרע העבוהגשמי, על כן אדרבה, אם רוצה להיות ירא ה', ורוצה להתפלל, ואינו רוצה באלו המחשבות רעות, צריך שלא להשגיח עליהם כלל, ושלא יכפת ליה מה שעומדים לפניו, ורק יעשה את שלו במה שעוסק בתורה ובתפלה וכו', ולא ישגיח עליהם כלל", עין שם; ופרש מוהר"ן ז"ל את הפסוק | קהלת י', ד': "אם רוח המושל תעלה עליך מקומך אל תנח, כי מרפא יניח חטאים גדולים", הינו אסיעלה ויתגבר עליך רוח המושל שהוא היצר הרע וחילותו, שהוא רוצה למשל בך, חס ושלו, בבחינת | שם ד, יג': "מלך זקן וכסיל" | ועין זהר, חלק א' קעט: |, שבכל עת שהאדם בגלות עדין נקרא הוא בבחינת מלך ומושל,

רחמנא לצלן, ונותן לך הפסוק עצה, שאם יעלה ויתגבר עליך רוח המושל שהוא היצר הרע וחילותיו, אזי עקרעצתך "מקומך אל תנח", שלא תניח את מקומך להביט אחריו, חסושלום, ללחם עם המחשבות המבלבלות, רק תעמד על עמדך בתקף וגבורה, ומקומך אל תנח בשום אופן, רק עשה את שלך במהשאתה עוסק בו, ואז ממילא יסתלקו כל הבלבולים שהם בחינת חטאים גדולים, כי כלם נמשכים מהחטאים והעוונות של האדם, וזהו כי "מרפא יניח חטאים גדולים", כי עצה שלא להסתכל אחריהם כלל הוא מרפא, כי על ידי זה יניח חטאים גדולים, שהם הבלבולים והדמיונות, כי על ידי עצה זאת תתרפא ותניח ותעזב אותם ממילא, כי מאליהם יסתלקו על ידי זה.

ועל כן חמדת לבבי! צריכים לזכר דבר זה היטב, שלעולם אסור להסתכל על אחוריו כלל, רק בכל פעם יתחיל מחדש וכו' יהיה איך שיהיה וכו', אפלו תהיה ירידתו כמו שתהיה וכו', אף על פי כן לא יחוש על זה כלל, רק יעשה התחלה חדשה להרגיל את מח מחשבתו רק לחשב בענינים טובים. ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תמשיך את עצמך כל כך אל הצער, ומכלשכן וכל שכן שאל תתיאש לחשב שכבר אבד מנוס ממך, חסושלום, לא כן כי כפי שהאדם זוכה לקדש את גופו, כן נזדכך מחו, הינו כשיש לו מדות טובות, כמו כן יש אצלו מחשבות טובות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט בסופו |, "כי המחשבה שבמח הוא כפיה מדות שבאדם, וכפי המדה שהאדם אוחד בה, כן חולפין ועוברין עליו המחשבות שבמח", עין שם; ורואים ענין פלא שאמר רבנוז"ל לשון כזו שאינו מרגל כלל בספריו הקדושים, "אין לו תקנה רק שיקדש ויטהר גופו, כדי שיזדכך ויטהר דמיו", הינו שאי אפשר להפטר מהמחשבות והרהורים רעים, הן הרהורי זנות הן הרהורי עבודה זרה, חס ושלום, כי אם כשיקדש ויטהר גופו, והלשון אין לו תקנה הוא פלא, כי אינו רגיל לשון כזה בספריו, על כל פנים מאחר שכבר יצא מפי רבנו ז"ל, משמע בפשיטות שההכרח לקדש ולטהר גופו קדם, עד שעל ידי זה יזכה לקדשת המח מחשבה, והכונה של קדשת וטהרת הגוף יש לומר גם כן בפשיטות, להיות רגיל בטבילת מקוה בכל יום, וכן ידקדק מאד על מדת הנקיות, שיהיה נקי הן בגופו והן במלבושו, וכן ינקה את מדותיו, וישתדל שתהיינה לו מדות טובות, ובפרטיות מדת האהבה, לאהב את כלבר

ישראל ויהיה כלו טוב, כי מי שנכלל במקום שצריך להכלל, הינו באין סוף, שם כלו טוב, ואין שם דין, חס ושלום, על כן גם הוא צריך להיות רק כלו טוב, ועל כן על ידי מדת הנקיות שיזכה על ידי זה תהיינה לו מחשבות טובות, שהוא הוא היצר טוב | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן מט|. וחכמינו הקדושים הפליגו מאד במדת הנקיות, עד שאמרו | שבת נ: |: רוחץ אדם פניו ידיו ורגליו בכל יום בשביל קונו, עין שם; ואמרו |ירושלמי שקלים פרק ג', הלכה ג':|: נקיות מביאה לידי טהרה, עין שם; ומחמת שעקר האדם הוא הדבור ועליו דיקא יזכה להגיע אל כל המדות טובות שבעולם, על כן אמרו חכמינו הקדושים |פסחים ג. |: לעולם יספר אדם בלשון נקיה, עין שם; ועל כן, חמדת לבבי, מה דהוה הוה, ועל כל פנים מהיום הזה ראה לשמר את הדבור, שיהיה לבן בלי כתמים, ותדבר רק דבוריתורה ותפלה והתבודדות, וכן תרבה לדבר עם חבריך ותגלה להם את רבנו ז"ל, ועל ידי זה סוף כל סוף תזכה למחשבות קדושות, כי הכל תלוי כפי דבוריו של האדם, כמו שכתוב |משלי ב, ו|: "מפיו דעת ותבונה", שעל ידי פיו בא הדעת והתבונה. הדורש שלומך...

ב' צח. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמיני ה'תשל"ו.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח.
מכתבך מיום שני לסדר צו לנכון קבלתי, והנה להשיבך דברי אמת כרצונך יקצרו המון יריעות, ובפרט כי ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם דכלא בהם עצות התחזקות וכו'. ובאמת תאמין לי, אהובי, ידידי היקר, שראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, ואנו ממשיכין את הרוח חיים עליו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ח'|, שבודאי נזכה להשלים כל חסרונו, עד שנזכה להאור הגנוז והצפון רוחו של משיח, ששם הוא ברור הטוב מהרע, וישאר אך טוב, ונזכה להאריך אפנו על כל דבר, ולא נכעס ולא נקפיד כלל על שום בריה ושום מאורע לא יוכל להפילנו, חס ושלום, רק נהיה חזקים בהאמונה הקדושה בו יתברך. הדורש שלומך...

ב' צט. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר שמיני ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, נר להצדיק
נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה, אבללא טובה העצה שלקחת
לעצמך להיות רגיל בשנה, כי כבר אמרוחכמינו הקדושים |בראשית רבה, פרשה יז,
סימן ה':| תחלת מפלה שנהדמך ליה ולא לעי באוריתא ולא עביד עבידתאד, עין
שם; ודבר זהבא מעצלות ועצבות שבעקר נשיכת הנחש |עין לקוטי מוהר"ן, חלק
א', סימן קפט|, ומזה בא, שמתגברת עליך החולאת יותר וכו', עד שנדמהלך כאלו
אבד מנוס וכו', לא כן, חמדת לבבי, קבלנו מרבנו ז"ל, צריכים רק לחזק את
עצמו |זיך צו דער האלטנה| בכל מיני אפניםשבועולם, ובפרט אתה שתהלה לאל, יש
לך כלים וחושים טוביםלחדושים דאוריתא, כאשר ראיתי חדושיך, על כן מדוע
תהיהכל כך שפל בדעתך, חזק ואמץ בזה מאד מאד. ואמר רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן,
חלק א', סימן סא|, שיש שבאה עליהם מחלקת מפנישאינם מאמינים בחדושים שלהם
שיש להשם יתברך גם מהםשעשועים, עין שם; ובאמת מי יודע לפעמים בסלו של
העני יכוליםלמצא אבן טובה, דיקא אצל בחור שבור ורצוץ וכו', יכוליםלהמצא
חדושיך נוראים הראויין לגדולים וכו', ועל כן חזק ואמץבחדושי תורה בכל יום
ויום חק ולא יעבר, אפלו מעט דמעט |ואףשלא ידפס - מה בכך, אתה עשה את שלך,
שבזה תבלה את היוםבטוב ויפתח מחך לנבע יותר ויותר כדרך מעין, כל מה
שתשאב - יצא יותר וכו'|.

אהובי, אחי, ראה וגם ראה להיות אך ורק בשמחה עצומה עלנעם חלקנו וגורלנו,
שזכינו להברא מזרע ישראל, ולא עשני גוי, ותהלה לאל, אין אנו חולקים על אמת
נוראה ונפלאה כזה.

ולמען השם ולטובתך הנצחית, אל תירא ואל תחת משום בריהשבועולם, כי מה יעשה
לך אדם, הלא אתה משגח ממנו יתברךבהשגחה פרטי פרטית, און בודאי וועט דיר
השם יתברך אויספירעון, ותהיה לך אריכות ימים ושנים טובים בזכות האשל
הגדולשאנו חוסים בצלו, הכפל הדבר, אל תירא ואל תחת, כי השםיתברך אתך, עמך
ואצלך, כלך מבלבולי חנם, שום בריה לא יכולהלהיטיב לך או להרע לך מבלעד
רשותו יתברך, ומי ששיך אלשרש נשמתך, ממילא יהיה קשור אליך, ומי שאינו שיך

לשרשנשמתך ממילא לא יהיה קשור עמך, ועל כן מה ולמה להתבלבלבלבולי חנם.
הדורש שלומך...

ב' ק. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמיני ה'תשל"ו.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, צמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נזר ראשי, נרלהצדיק, נחל נובע מקור חכמה,
זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח נצחים.
טייערער ברודער, שרייב מיר וואס עס טוט זיך מיט די "אותיות", ווארום איך
האב גיהערט מען האט דאס צו גינומען, איך גלייבדאס אלעס איז בהשגחה פרטית,
און מסתמא האט אזוי גידארפטזיין, און דער הפסד ממון וואס איך האב דערביי
גיהאט, איז ווידער תקוני זהר | בהשמטות תקון ה' | זאגט: אית מאן
דפרעבמוניה וכו', נאהר אף על פי כן האף איך צו השם יתברך אזויווי מיין
כונה איז גיווען לשם מצוה, און דער פסוק זאגט | קהלת ח, ה: | "שומר מצוה לא
ידע דבר רע" וגו', און ווי די חכמינוהקדושים זאגן | פסחים ח: | : שלוחי מצוה
אינן נזוקין לא בהליכתן ולא בחזירתם, וועט זיך נאך אפ זוכען די "אותיות"
און עס וועטזיין על צד היותר טובז.

אויך שרייב מיר וואס עצה'ט דיר ר' לוי יצחק | נרו יאיר | | ז"ל | צו טהון, און
דיין ענין, אזוי ווי דו ביסט יעצט אין ארץ ישראלזעה אויס צו נוטצען די
צייט און זיי רגיל צו גיין אויף די מקומותהקדושים און רייס אין מיט תפלה
ווארום דער עקר איז נאהרתפלה, און ווייטער איז אלעס בלויז דמיונות, כל
זמן דער מענטשוועט רעדן צו השם יתברך האט ער נאך א תקוה טובה וכו', ולהפוך
להפוך, חס ושלום, וכו' איבער דעם שטעלט זיך דערבעל דבר אויף די לענג און
די ברייט אלעס לאזט ער, אבער נישט"התבודדות" ווייל דאס איז חצים בעיניו,
חזק ואמץ מאד מאד אוןזיי נאהר פרייליך, און דורך "שמחה והתבודדות"
בעקשנותובתקיפות גדולה וועט דיר השם יתברך, אם ירצה השם, אויספירען. זעה
מיר תכף ומיד צו שרייבען.

הדורש שלומך...

ב' קא. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמיני ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר יניק
וחכים, הרוצה להאיר נפשו מערבות נעימות האורהגנוז, הנחל הנובע מקור חכמה
הקדומה מסוד ראשונות דעתיקוכו' ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד על הבשורה הטובה, שנתעורר אצלך חשק
ורצון להתקרב אל הקדשה ולהתנהג על פיעצות רבנו ז"ל, אשריך ואשרינו שזכינו
להתודע מרבי אמת כזה, והעקר שתראה להתמיד מאד מאד בספריו הקדושים והנוראים
שלרבנו ז"ל: לקוטי מוהר"ן, ספורי מעשיות וספר המדות והשיחות הקדושות
שבשיחות הר"ן ובחיי מוהר"ן, עד שתהיה בקי בהם בעל פה ממש, וכן תתמיד מאד
מאד בכל ספרי מוהר"ן ז"ל: הלקוטי הלכות והלקוטי תפלות והלקוטי עצות
והקצור לקוטי מוהר"ן, וממש חיים חדשים תרגיש, ובפרטיות תהיה רגיל
לעין בעלים לתרופה מכתבי מוהר"ן ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך, וכבר לא תצטרך
לדבורים ולמכתבים של אחרים, ואני שמח מאד מאד שאתה עוסק לעורר גם את חבריך
היקרים להתנהג על פי דרך רבנו ז"ל, מה אמר לך, אהובי, אחי, אשריך ואשרי
חלקך, שזכית להיות ממזכי הרבים חילך באוריתא, וחזק ואמץ מאד מאד, כי
כפיהנראה יש בך כלים טובים, בעזרת השם יתברך, ועל כן החזקביראת השם כל
הימים, ובפרטיות לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל.
והנה אודות שאלתך למה אני מדפיס את המכתבים שלי בקבץ ספר "אשר בנחל", זהו
נעשה על ידי התעוררות הבחורים והאברכים שעזרני השם יתברך, שתהיה לי איזו
שיכות עמהם מתחלת התקרבותם, עד שעזרם השם יתברך, ונכנסו כבר קצת בעביהקורה
וכו', ותהלה לאל, אוחזים את עצמם כבר ברבנו ז"ל לבמסירות נפש עצומה, אשר
שום רוח סערה לא תנתק אותם וכו', ולא עוד אלא שגם הם כבר עוסקים בעסק
הקדוש והנורא הזה לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל לאחרים, אשר זהו חלקי
מעמלישיגעתי ועמלתי ימים ושנים ממש, עד שאוחזים כבר במדרגה זו, והשם יתברך
יודע האמת, כמה מיני צרות והרפתקאות עברו עליעמהם, וכמה בטולים שבטלתי
בעבורם יומם ולילה וכו', ובכמהמיני סבלנות סבלתי אותם ביום ובלילה וכו'
וכן עכשו וכו', ותהלה לאל, הכל היה כדאי לראות פרות טובים מעמלי ויגיעי
שעמלתי ויגיעתי, והיתה תקופה שהמכתבים נעתקו במכונת סטענסיל וחלקובישיבות

בין הבחורים, עד שנתעוררו הרבה בחורים ואברכים ועוררו אותי להדפיסם, והם משלמים כל הוצאות הדפוס, ומאזשבא חלק א' לדפוס, חזקוני וזרזוני להדפיס הכל, ותהלה לאל, מאז נדפס חלק אחר חלק, השם יתברך יזכנו לשוב בתשובהאמתית ולא אטעה את עצמי ולא אטעה את אחרים, חס ושלום, רק יומם ולילה נשיר ונרנן שירות ותשבחות אליו יתברך, ונזכהלהיות מהכת של הבעל תפלה הקדוש |עין בספורי מעשיות, מעשה יב|, ובאמת כל הדבורים שנדפסו בספר "אשר בנחל" הם מדברים לעצמן, כי בהם תמצא גם את עצמך, כי נאמרו בכלליות, אף שנכתב לבחורים ואברכים פרטיים, אף על פי כן הם דברי רבנוז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, אם תעין בכל המראי מקומות שצינתי, ועזרניהשם יתברך לחדש בדבריהם על פי פסוקי תנ"ך ומאמרי חכמינוהקדושים בגמרא ומדרשים וזהר הקדוש, ולפעמים גם על פיספרים הקדושים אחרים. ובאמת דברי רבנו ז"ל מתחדשים בכל יוםיוס מחדש, וכפי רבוי הירידות והנפילות וההרפתקאות שעובריםעל כל אחד ואחד בכל יום, ההכרח להלביש את דבריו הקדושים בכל יום בכלים מכלים שונים. ואודות שאתה חפץ לנסע אל ציוןרבנו ז"ל, בודאי אין דבר גדול מזה, אך תראה לבקש הרבה ממנויתברך, שתזכה להוציא רצונך מהכח אל הפעל, ואז על ידי רבוי תפלות ובקשות, יהיו לך כבר כלים להגיע לשם, כי בלא תפלה אטברענט דאס הארץ וכו', און אט איז שוין אויס געלאשט וכו', ועל כן העקר נאהר תפלה תמידי. ומחמת שכתבת שבקרוב תתועדעמי פנים אל פנים, על כן אמרתי לקצר.

הדורש שלומך...

ב' קב. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שמיני ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי. והנה להשיבך על הכל בפרטי פרטיות כרצונך יקצרו המון יריעות, ואין הפנאי מספיק מרבטרדותי הרבות, אקוה להשם יתברך שעוד נתועד יחד פנים אלפנים, ואז אשיב לך על הכל בפרטי פרטיות וכו', ולעת עתה, אהובי, אחי היקר, נכנסת שבת חדשה שעדין לא היתה בעולם, ועלינו לקבלה בשמחה עצומה ולשמח כל השבת על נעם חלקנושזכינו להבראות מזרע ישראל, ואנו

שומרים שבת קדש, שהיא שמא דקדשא בריך הוא | זהר ח"ב פח:; | וכבר ידוע לך שרבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד להיות בשמחה עצומה כל השבת | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יז, | וצריכים לקים דבריו הקדושים בתמימות ובפשיטות עצומה. ובכלל צריך שתדע, אהובי, אחי, כל היסוד בדעת רבנו ז"ל הוא תמימות ופשיטות, וכל אלו מאנשי שלומנו שהלכו בתמימות ובפשיטות הם גדלו והצליחו מאד מאד, אשר יעין ראתה אותם, איך שהיו דבוקים בו יתברך בדבקות אמת, וכלדבורם היה מלא חן ונעם, השם יתברך יזכנו גם כן לילך בדרכהתם והפשוט. הדורש שלומך...

ב' קג. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמיני ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי. מה אמר לך, ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו וגורלנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה. ומקדם זכני השם יתברך ללמד את התורה "תקעו תוכחה", ואמרת יעליה התפלה מ"לקוטי תפלות", ממש חיים חדשים נכנסו בי, ואינך עוד נעימות וערבות יותר בעולם מספרי רבנו ז"ל. על כן, אהובי, אחי, תרגיל את עצמך בהם, ואז כבר לא תצטרך את שום בריה שבעולם, כי העקר להכניס את מחך בספרי רבנו ז"ל, ותקבל את כל השקפותיך בחיים משם, ואז דיקא תחיה חיים מתקים, עולם הבא בעולם הזה ממש. ולמען השם לטובתך הנצחית, אל תקנא בשום בריה שבעולם, ומה שמיעד בעבורך ממילא יבוא אליך, ואינאדם נוגע במה שמוכן לחברו | יומא לח. |. ואודות העסק שנכנסת, דע לך שאין שום עצה, רק תפלה - לבקש ממנו יתברך שהעשרוהכבוד רק אצלו יתברך, בידך יתברך הכל, "ובידך יתברך לגדל ולחזק לכל, והעשר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל". ובאמת כשמכניסים את עצמו אל תוך האמונה הקדושה, לידע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותית יתברך, אז דיקא יכולים להבין בהבנה נפלאה דברי רבנו ז"ל "לבשלמות, ומתחילים לחיות חיים נצחיים. השם יתברך יזכני להגיע אל זה בשלמות, ויאר עינינו באור תורתו. הדורש שלומך...

ב' קד. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמיני ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל הבחור היקר הרוצה להאירנפשו מאור הגנוז והצפון מקורא דחכמתא עלאה הנובע אל תוך הנחל וכו' ... נרו יאיר.

מכתבך הקצר לנכון קבלתי. ואודות שאלתך לתן לך ברכה שתצליח בלמוד התורה הקדושה, דע לך, אהובי, ידידי היקר, בעניינה לא שייך לתן ברכה, בזה צריכים יגיעות והתמדה רבה. וכבר אמרו חכמינו הקדושים |מגלה ו:|: יגיעתי ומצאתי - תאמין, לאיגיעתי ומצאתי - אל תאמין, ואמרו |ברכות סג:|: במי אתה מוצאחמאה של תורה? במי שמקיא חלב שינק משדי אמו; כי העקרתלוי ברבוי החזרה, שאז התורה תתקים בידו. ורבנו ז"ל נתן לנוסדר ודרך הלמוד נורא ונפלא מאד מאד, שעל ידו מצליחין מאדבלמוד התורה הקדושה, והיא דרך קלה |עין שיחות הר"ן, סימן עו|. וכבר נדפס קונטרס "סדר דרך הלמוד" על פי דעת רבנו ז"ל, ונכרך יחד עם ספר "שמירת הזמן" - קחהו משם, ויכנס בך חשקותשוקה עצומה להתמיד בתורה הקדושה. ובאמת לזכות להגיע אל כל הטובות שבכל העולמות הואעל ידי תפלה כמובא אצלנו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיא|, שאיש אחד שאל את רבנו ז"ל בענין הנהגת התקרבות להשם יתברך, וצוה לו רבנו ז"ל ללמד, ושאל אותו האיש: "הלא אינייכול ללמד". והשיב לו רבנו ז"ל: "על ידי תפלה יכולים לבואלכל, לכל טוב, לתורה ועבודה ולכל הקדשות ולכל העבודות ולכלהטובות שבכל העולמות"; על כן, אהובי, ידידי היקר, תרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותדבר עם השם יתברך כמו ששני בני אדם מדברים, ותספר לפניו את כל ענייניו וכל מה שעובר עליך, ותבקש ממנו יתברך ברחמים ותחנונים, שיפתח את לבך ויאיר עיניך, ויזכך את דעתך, וינקה את מחשבתך, באופן שתזכה להבין את כל מה שתלמד וכו'. וענין התפלה הזולהתפלל בלשון עצמו, זה נקרא "התבודדות", אשר היא שרש ועקר בחסידות ברסלב. כי התפלה שהאדם מחדש מדעתו, ומדבר עמו יתברך, ומספר לו את כל לבו, זו נקראת "תפלת המשיח", כיכשיבוא משיח יהיה גלוי אלקות גדול מאד מאד, כמו שכתוב |ישעיה יא, ט:|: "כי מלאה הארץ דעה את ה'" וגו', והכל ירגישו אותו יתברך, כמו שכתוב |שם נב, ח:|: "כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון" וגו', ועל כן יקים אז |צפניה ג, ט:|: "כי אז אהפך אל עמים

שפהברורה לקרא כלם בשם ה' ולעבדו שכם אחד" וגו', כי העקר למהאין אדם מדבר עם השם יתברך, ואינו מבקש ממנו יתברך את כלמה שצריך וכו', רק מסבת הכפירות שמסבבת אותו; כי באמת אסיה יודע האדם ידיעה בלב שלם, ש"מלא כל הארץ כבודו" |ישעיהו, ג|, והקדוש ברוך הוא עומד בשעת התפלה ושומע התפלה, ודאיהיה מתפלל בהתלהבות גדולה, והיה מדקדק מאד לכון בדבריו |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב|, ומחמת שאין בהאדם האמונההאמתית, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך, על ידי זה מתרשלמתפלה, ועל ידי זה מתגבר יצרו וחמרו ונטפש שכלו, ונתבלבלתדעתו ונתעקם לבו, ועל כן אם תרגיל את עצמך בענין הנורא הזה- להיות רגיל לדבר עם הקדוש ברוך הוא בלשון עצמך, ותבקשממנו יתברך כל מה שאתה צריך וכו', ובפרט שתזכה להבין מהשאתה לומד וכו', אז סוף כל סוף תזכה לכל מה שתבקש וכו'. העקר להיות עקשן גדול על דבר זה מאד. ומה טוב אם היית יכולהפגש עם אחד מחסידי ברסלב, ותבקש ממנו שיסביר לך עניןה"התבודדות", שהוא הדבר היסודי בחסידות ברסלב.

ומה שאתה כותב להתפלל על אחיך... שנפצע קשה מתאנתדרכים, מאד מאד אני מצטער לשמע צעקתו, ואתפלל בעבורו בכליום, ותראה גם אתה להתפלל עליו, והשם יתברך ישמע אל תפלתנובזכות ראש כל הצדיקים, וישלח לו מהרה רפואה שלמה בכלאיבריו ובכל גידיו ובכל טפי דמיו. ומה טוב ומה נעים אם היית יכול לחזקו ולאמצו שבודאי יושע וכו', אשר דבר זה הוא בכללבקור חולים, ומכל שכן וכל שכן אם תוכל להאיר בדעתו, שהואבעצמו ירגיל את עצמו לבקש ממנו יתברך ברחמים ובתחנוניםשיזכה לרפואה. כי אמרו במדרש |בראשית רבה, פרשה נג, סימן יט|:יפה תחלת החולה לעצמו יותר מכל, עין שם; ואמרו |ראש השנהכט|. בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבםלאביהם שבשמים, היו מתרפאים, עין שם; ועל כלם - צריכיםלהיות רק בשמחה עצומה על נעם חלקנו וגורלנו, שזכינו להבראותמעם ישראל, ולא עשנו כגויי הארצות. ובפרט אתה צריך להיותבשמחה עצומה, שאתה זוכה לגור בארץ ישראל ארץ החיים - אשריך ואשרי חלקך. ויהי נעם השם אלקינו עלינו.

הדורש שלומך...

אני שולח אליך ספר "שמירת הזמן" בדאר רגיל, ועד ששהשבועות תקבלו, בעזרת השם יתברך, ושם תמצא ענינים נפלאיםמענין התחדשות ולשמר את הזמן היקר, וסדר הלמוד באפן קלונעים, לזכות להיות בכל המקומות של התורה הקדושה. הנ"ל.

ב' קה.שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך מכל מה שעובר עליך. ראהלחזק את עצמך ביותר במדה היקרה של סבלנות, כי אי אפשרלעבר את העולם הזה כי אם במדת הסבלנות; כי עובר על כל אחדואחד כל כך הרבה צרות ויסורים ומרירות, עד שמתפוצץ ממשמרב צער, ואינו יודע מה לעשות, ועל כן צריכים להרגיל את עצמובמדת הסבלנות. ואל מדת הסבלנות אי אפשר להגיע אלא על ידי אמונה,כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה|, כי על ידישאדם מכניס בעצמו אמתת מציאותו יתברך, ויודע אשר הואיתברך מחיה ומהוה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח,חי, מדבר הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אז יש לו אריכתאפים, והוא מאריך אף על כל מה שעובר עליו, ושום רוח רעה לאיכולה לעקרו בשום פנים ואפן, והוא גדל ושמה, ועובר על כלהרוחות; ועל כן חזק ואמץ ששום דבר בעולם לא יוכל לשבראותך.

הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, ותדע אשר הוא יתברךמחיה ומהוה ומקים את כל הבריאה כלה, והוא נמצא אתך, ועל כןמה אתה צריך לרוץ אחר שטיות ואל בני אדם שאינם מבינים אותךוכו', בני אדם ששוכרים אותך וכו', הרגל את עצמך לדבר רק אליויתברך, ואז תראה אילו נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא;כי מי שמרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך, הוא רואה נסים נגלים,נסים פתוחים, שהקדוש ברוך הוא עושה עמו, ואם בני אדם היויודעים מעלת המדבר אליו יתברך, אזי היו רגילים בזה כל היום.

מה אמר לך, ידידי היקר, אריך אנפין להיותו זכר בלי נוקבא,לא הצרך לעשות כלי לנוקבא, מפני שהזווג מינה וביה, צד ימיןעם צד שמאל וכו', כי באריך אנפין שם הוא רצון שברצונות, ולאשיך מקבל כלל, רק משפיע, שהוא רוצה להכלל

לגמרי באין סוףברוך הוא; ועל כן הוא עולה מעלה מעלה, ונכלל ימין בשמאל, ולכן שם אין שום ירידות ונפילות כלל, ולכן מי שמחזק את עצמו בתקף הרצון, הוא נעשה משפיע ולא מקבל; אשרי מי שמגיע אלמדרגה זו, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' קו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תזריע ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרויאי ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך מיום שני לסדר צו לנכון קבלתי, ומרב טרדותי לאהיה לי הפנאי להשיבך תכף ומיד כרצונך, וגם כל הזמן חשבת יאולי נזכה להתועד יחד ופנים אל פנים נדבר מרבנו ז"ל.

חמדת לבבי! נגד כל היסורים והבלבולים שעוברים עליך, אינעצה אחרת רק לברך אליו יתברך ולספר לפניו יתברך את כל לבובתמימות ובפשיטות גמורה, כאשר ידבר איש עם רעהו, ותראה לספר לפניו יתברך את כל פרטי פרטי עסקיך וכו', ומה שעובר עליך וכו', אתה עשה את שלך בלי שום חכמות ושכל עצמי, ותבקש במתנת חנם וברחמים ותחנונים שיעזר לך וכו'. ולמען השם, תהיה עקשן גדול על דבר זה, אתה עשה את שלך, והוא יתברך יעשה רצונו, ואז סוף כל סוף תראה נסים ונפלאות, אשר לא שערתי מימך, כי התפלה היא כלי השפע | עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן לד', וכפי שממשיך עצמו אליו יתברך, כמו כן נמשך עליו רצונו יתברך ויש בדבר זה ענינים עמקים מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשב, כי בדבר זה תלויה הבחירה והידיעה, אשר אין מח האדם יכול לתפסן, כי נראים כשני הפכים, אך רבנו ז"ל גלה לנו שצריכים לסלק את דעתנו, ולא להכנס בחקירות אלו, רק לעשות ולקיים כל הנ"ל באמונה פשוטה, שעל ידי זה זוכים לעברעל הכל, ונכללת אצלו הידיעה והבחירה, וזוכה לישועות, ולהמשיך חסד ורחמים על עצמו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים כא, סד', ועל כלם ברח לך אל התורה

הקדושה, לשקד בתמימות ובפשיטות בכל יום: "מקרא, משנה, גמרא, מדרש" בקביעות עצומה, כי כל מי שאפשר לו לעסק בתורה, ואינו עוסק הקדוש ברוך הוא

מביא עליו יסורים מכערים ועוכרין אותו | ברכות ה. | ובאמת אם תרגיל את עצמך באמירה הרבה, אז תהיה עסוק רבהיום, ותהיה נשמר מכל רע, כי התורה תכניס בך חיים חדשים, וכבר לא תצטרך אל שום בריה, מלבד השעורים הנ"ל תקבע לעצמך שעור בטור ושלחן ערוך, ותלמד לאט לאט, ותקשר כלהלכה לדעתך, וכן תתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לך בזה ובבא.

הדורש שלומך...

ב' קז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תזריע ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נר

להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאי וזרח.

מכתבך לנכון קבלתי זה כמה שבועות, אך מרב הטרדות בצרכי רבים לא היה לי

פנאי להשיבך.

אהובי, אחי היקר! בודאי כבר טעמת מנעם צוף אמרות קדש של רבנו ז"ל המובאים

בספריו הקדושים, וכן שמעת כבר בשיחתנו שזכינו להשיח ולספר מתורתו של רבנו

ז"ל, אשר על ידי זה אתה כבר יכול להתחזק כל ימי חיך, אך כפי שעובר על כל

אחד ואחד בכל יום ספקות וחלישות הדעת וקטנות מאחרים וכו', ההכרח לחזר בכל

פעם בהדבורים הקדושים, ויהיו בעיניו כחדשים ממש, ויהיו חביבים בעיניו כמו

בשעה הראשונה. וכעין שאמרו חכמינו הקדושים | ברכות סג: | חביבה תורה על

לומדיה בכל יום ויום כיום שנתנה מהר סיני; ובזה תלויה כל ההצלחה הן בכלל -

למודה התורה הקדושה, שתמיד יהיה רגיל בחזרה לחזר הרבה הרבה, ואליאמר שכבר

יודע פרק זה או הלכה זו, רק בכל פעם מחדש, והן בפרט - בהתקרבות אל רבנו

ז"ל, שיהיה בכל פעם מקרב חדש. והנה בכל ענין ההתקרבות אל רבנו ז"ל צריכים

לחקק היטב בדעות שאין עושה טובה כי אם לעצמו, ועל כן עליו להתמיד מאד

מאד בדבריו הקדושים, כדי שיקבל התחזקות והתעוררות לשוב אליו יתברך על ידי

"תורה ותפלה" מתוך שמחה עצומה, "תורה" צריכים לעשות לעצמו סדר בכל יום

"מקרא" - פרשה חמשורש"י עם התרגום, באופן שעד ערב שבת קדש יסים כבר

הפרשה, "משנה" - אם יזכה לחטף בכל יום ח"י פרקים משניות אין למעלה מזה,

"גמרא" - יהיה רגיל לומר הרבה דפים גמרא, שמסגל מאד לזכוך הנפש, "מדרש" -

אם אפשר לסיים בכל שבועהמדרש של פרשת השבוע - אשרי לו! ובאמת כשרק מרגיל את עצמו בסדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, יכולים לקיים את כל זהבקיעות עצומה בכל יום, מלבד מה שצריכים ללמד שלחן ערוךולקוטי הלכות בכל יום, וכן לקוטי מוהר"ן ולקוטי תפלות, שהואענין נורא לומר התפלה אחרי הלמוד התורה. ואמר רבנו ז"ל, שנעשים מזה שעשועים גדולים למעלה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה|, "תפלה" - להתפלל שחרית, מנחה ומעריב חצות בכליום לאט לאט מלה במלה. והעקר להיות רגיל לברח אליו יתברךבמקום פנוי, שאין שם בני אדם ושם ידבר עמו יתברך בלשוןשרגיל בו, וירבה בדבר זה מאד מאד, ויספר ויגלה לפניו יתברךאת כל אשר עם לבבו בפרטי פרטיות, ודבר זה עולה על הכל, כיעל ידי זה תחקק בו "אמת", מאחר שמדבר עם השם האמת. ולמעןהשם, תהיה עקשן גדול על כל פרט ופרט, ואז סוף כל סוף תראהנפלאות רבות, ועל כלם תהיה רק בשמחה עצומה על נעם חלקנווגורלנו שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, טוב להודות להשם יתברךעל כל החסד חנם שעשה עמנו. הדורש שלומך...

תראה לדבר הרבה עם הבחור ... נרו יאיר, ולחזקו, כי עובריםעליו עכשו נסיונות רבים בעצם ענין ההתקרבות.

הנ"ל.

ב' קח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר תזריע ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגעלניו ... נרו יאיר.

הנה אף שכבר דברנו הרבה פנים אל פנים בהיותך אצלי, אף על פי כן מחמת גדל הנסיונות שיש לך עכשו בענין ההתקרבותאל רבנו ז"ל, ובפרטיות שעוד מעט תחזר

אל ביתך וכו', ומי יודעמה שיהיה וכו', על כל פנים תראה לקיים את מה

שעוררתיך לאחזבמדת השתיקה לפני הוריק, ולהזהר מאד מאד לא לצערם, חסושלום,

רק בינך לבין עצמך תעשה ותקים את כל אשר הורנו רבנוז"ל, ולהיות בשמחה

עצומה על נעם חלקנו שזכינו להבראות מזרעישראל ולא עשנו כגויי הארצות,

ואנו מתכוננים אל חג הפסחהקדוש והנורא להזהר ממהשהו חמץ ולאכל מצה וכו',

שהוא מיכלאדמהימנותאכ | זהר ח"ב, דף מא. וקפג; |; ואף שעדין עובר עליך מהשעובר, על כל פנים יהיה איך שיהיה ענין שדוכים הוא רק בידויתברך, וסוף הכבוד לבוא, ובפרט כשתהיה רגיל לשיח ולספר אתכל לבבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות אליו יתברך, איןלמעלה מזה, וכבר אמרתי לך, שדבר זה אתה יכול לקיים גם בביתךבקנדה, כי השם יתברך מלא כל הארץ כבודו, ואדרבה כשעוברתעל האדם קטנות ובלבולים, הסתרות ומניעות, ולבו שבור מאד, אזדיקא כשבא אליו יתברך באמת, תפלתו נתקבלת ביותר. ובפרטאתה, אהובי, ידידי היקר, שאני מרגיש באמת את מכאובי נפשךמרבוי הספקות והבלבולים שמסבבים אותך בכל פעם ורבויהמניעות מאביך ומאמך, שכל זה משבר את לבך ומחליש דעתךוכו', עם כל זאת עליך רק לחזק את עצמך בכל מיני אפניםשבעולם. ואל תכנס בשום וכוחים עם שום בריה שבעולם, רקהרגל את עצמך בעבודה קדושה זו לדבר עמו יתברך בלשון שאתהרגיל, ותספר לפניו יתברך את כל לבך בפרטי פרטיות, ותן לו תודהוהודאה על גדל נפלאות החסד חנם שכבר עשה עמך, ועל ידי זהיתרחב לבך לבקש על להבא. והנה במדרש | בראשית רבה פרשה כא, סימן ו' |; אמרו: אין 'ועתה'אלא תשובה, שנאמר | דברים י, יב |; 'ועתה ישראל מה ה' אלקיךשואל מעמך" וגו', ויש לומר על פי היסוד מוסד שקבלנו מרבנוז"ל, על פסוק | תהלים צה, ז |; "היום אם בקולו תשמעו" | עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ערב |, שכלל גדול בעבודת השם יתברך לאלהתבלבל מהעבר כלל, רק לחשב על היום הזה שעומד בו, והואהיסוד מוסד לתשובה, כי כשאדם חושב ומזכיר לעצמו בכל פעםהעבר, הרי נחלשת דעתו, ועל כן אמר רבנו ז"ל | שיחות הר"ן, סימןכו |, שאצלו מעלה גדולה השכחה, כי על ידי זה יוכל האדםלהתחיל בכל פעם מחדש, עין שם; וזוהי כונת המדרש הנ"ל "אין'ועתה'אלא תשובה", הענין הקדוש והנורא של 'ועתה' | פון יעצטאן |, אין זה שייך כי אם אצל ההולך בדרכי התשובה, שאז ההכרחלו לקיים ענין זה, להשכיח תמיד מדעתו העבר, ולעשות בכל פעםהתחלה חדשה, ובפרט מי שעוסק בתפלה והתבודדות, הוא צריךביותר לקיים דבר זה, להשכיח בכל פעם מדעתו העבר, ויעשה בכלפעם התחלה חדשה, כי אם יזכר שכבר דבר דבורים אלו לפניויתברך, וכבר התודה ודויים אלו לפניו יתברך, אז לעולם לא יהיולו דבורים, אבל כשילך

בדרך הקדוש הנורא הזה להשכיח בכלפעם מדעתו ולעשות בכל פעם התחלה חדשה, בבחינת 'ועתה', אזיהיו לו בכל פעם דבורים חדשים לדבר עמו יתברך, אשר דבר זההוא יסוד גדול בדרכי רבנו ז"ל. ויש לומר שראשי תבות ועת"ההם: ע'ק'ר ת'שובה ו'דוי ע'זיבת ה'חטא, ודבר זה צריכים לקיםבקביעות, כמאמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'|, שצריכיםלעשות בכל פעם תשובה על תשובה הראשונה, וצריך לאחז תמידבמדת התשובה, עין שם; וזכר מה שאמר רבנו ז"ל |שם|, שעקרהתשובה לשמע בזיונו וידם וישתק; ועל כן החזק רק במדתהשתיקה, אז תצליח דרכיך, ויהיה לך שלום עם הכל. וכמאמרהחכם: "כשאני מדבר הדבור מושל בי, וכשאני מדבר אני מושלבו"; ובזה לעולם לא תתחרט, ובפרט כשתשתק לפני הוריההיקרים. הדורש שלומך...

ב' קט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תזריע ה'תשל"ו.
שלום וברכה אל אהובי, ידידי היקר, האברך השותה ממיהנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.
את מכתבך עם הפדיון נפש לנכון קבלתי, ואשתדל ללמדהתורה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רטו, ולומר עליה התפלהבלקוטי תפלות, תפלה קד, המדברת מפדיון, והשם יתברך ישמעאת תפלתי בתוך תפלת ישראל, וימתקו כל הדינים ממך, ותזכהלצאת מחובותיך, והסחורה שלך תתפשט בכל הארצות, ויתרבוקונים עליהם, כי ישא חן בעיניהם בזכות רבנו ז"ל שאנו חוסיםבצלו.
והנה בדרך כלל סחורה של יהלמים ואבנים טובות לוקח קצתזמן עד שנמכרת, ועל כן אסור לך לפל בדעתך כלל, ומכל שכונאין לך לדחק את השעה, כי בא תבוא גם השעה שלך, כי אין לךאדם שאין לו שעה, ולא מזל יום גורם אלא מזל שעה |שבת קנו|.ומי יודע מתי תבוא השעה שלך, ועל כן אסור לדחק את השעה,כי כל הדוחק את השעה - השעה דוחקתנו, וכל הנדחה מפניהשעה - השעה נדחית מפניו |ברכות סד|. ובודאי אם תשמר בכליום על שעה התבודדות שהזהירנו רבנו ז"ל, תזכה שתבוא השעהשל הצלחה, ויתרבו קונים על סחורתך; ועל כן למען השם, לאלפל כל כך בדעתך יהיה איך שיהיה וכו', ואף שהשעה דחוקה לךעכשו ביותר, זכר מאמרם ז"ל |הוא בילקוט שמות, רמז קסח|: בשעהשאתה רואה שהשעה חצופה לא

תעמד כנגדה, כי כל מי שעומדנגד השעה - נופל בידה, וכל מי שנותן מקום לשעה - השעהנופלת בידו, עין שם; הינו אם רואה שעוברים עליו בשעה זובלולים רבים, ויש לו בשעה זו דחקות וחובות גדולים, שזהובכלל שעה חצופה, אל יעמד עצמו נגדה, הינו שמכרח להושעבשעה זו דיקא, כי על ידי זה יפל אל תוך השעה הרעה ויפלבדעתו, אלא עצתו שיסיח דעתו משעה זו, ויבטח בהשם יתברך, שבודאי לא יעזב אותו, ובפרטיות שכל כונתו בעסק ובסחורה הואשיתן מזה צדקה | עין לקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן כט|, שזהו עקרהתקון הכללי של המשא ומתן, עין שם|; ואז אם תסיח דעתךמהשעה, תראה נפלאות שהשעה תפל בידך, כי תצליח בכך דרכך.העקר לא להיות דוחק את השעה, כאלו מכרח להושע בשעה זודיקא, והמשכיל על דבר אמת יבין מדברינו אלה עצות נפלאותבעסק המשא ומתן, ואי אפשר לפרש הכל באר היטב, ותן לחכםויחכם עוד.

הדורש שלומך...

ב' קי. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תזריע ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאוד, הרוצה לצאת מהחשך ולהאיר נפשו באורהאורות היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו', הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי. מה אמר לך, אהובי, אחי, אסורלהמשיך את עצמו כל כך אל הצער, בודאי צרתך היא צרה גדולה, אך תהלה לאל, אתה חוטף בכל יום מתקף בלבולך ה"י פרקיםמשניות, אשר מעלת זה הענין הנורא והנפלא עולה על הכל, כמושאמר רבנו ז"ל | שיחות הר"ן, סימן יט|, שאפלו אותן הנפשות שנלכדובמצודה רעה ורגילים בעברות, רחמנא לצלן, אם יעשו לעצמם חקקבוע ללמד בכל יום כך וכך, אזי התורה בעצמה תוציאם מהחשךוכו'. ושמעתי מאנשי שלומנו שהכונה של 'כך וכך' היא ה"י פרקיםמשניות בכל יום, והנה אף שאתה מסבך בחשך וזהמה כזו, רחמנאלצלן וכו', אף על פי כן אתה מתחזק לחטף בכל יום ה"י פרקיםמשניות, בזה לבד אתה צריך להחיות את נפשך, כי סוף כל סוףתזכה לצאת מהחשך, כי התורה תנקה ותכבס אותך וכו', ואףשאתה כותב שמרב חטאיך אתה מבלבל מאד מאד, רחמנא לצלן, עם דמיונות ומחשבות זרות ורעות וכו',

אף על פי כן אהובי, אחי, חזק ואמץ מאד מאד לאחז בענין הנורא והנשגב הזה, כי "משנה"אותיות "נשמה", ובזכות המשניות תזדכך נשמתך, וסוף הכבוד לבוא, שיאיר עליך מלך הכבוד בהארה נוראה ונפלאה, אם לאתעזב את עצמך מהנהגה קדושה זו.

ראה חמדת לבבי, אתה כבר מתנהג בדרך זו יותר מעשרהחדשים, זאת אומרת שסימת כבר עשר פעמים ששה סדרי משנה, האם יש עוד שמחה בעולם משמחה זו?! בודאי היו עוברים ממילא עליך הימים והשבועות והחדשים וכו', כמו שעברו רחמנאלצלן וכו', אך על ידי הנהגה זו על כל פנים לא עבר יום שלאחטפת מתוך החשך והרע וכו' ח"י פרקים משניות, ומי יודע אלא אלו הח"י פרקים משניות היית גרוע הרבה יותר וכו', וכבר היהנעשה עמך מה שנעשה וכו', כי אין אדם עובר עברה אלא אם כןכנס בו רוח שטות |סוטה ג.], וכל אחד כפי חטאיו ועוונותיו, כמו כן נכנס בו רוח שטות, כי היצר הרע רוצה לעשות את האדםמשגע ממש, רחמנא לצלן |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א',| וכחהתורה גבוה כל כך, שמשבר ומבטל את הרוח שטות ושגעוןשנכנס ונדבק בו, על כן אל תחשב דבר כזה... אדרבה התורההקדושה שחטפת בכל יום היא אשר הצילתך, ותהלה לאל, נשאר תבדעתך... כי הסוף של אלו שפגמו כל כך בפגם הברית - הוצאתזרע לבטלה וכו', אם אינם מציתים את רבנו ז"ל - נאבדים, רחמנא לצלן, לגמרי, כי הבעל דבר מסבב מחם כל כך עד שנתעקסונתבלבל דעתם, רחמנא לצלן לגמרי וכו'. ועל כן, חמדת לבבי, אחרי שכבר עבר עליך מה שעבר, ושוםבריה אינה יודעת מזה, כי אם השם יתברך בעצמו, וזכית בזכיותחנם להתודע מרבי אמת כזה, ראה גם ראה לא להיות חכם בדעתך, וצית את רבנו ז"ל, ובפרטי פרטיות בענין התפלה וההתבודדות, שהזהירנו ביותר להיות רגיל בדבר זה מאד מאד, לשיח ולספר אתכל אשר עם לבבו אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה כאשרידבר איש עם רעהו, ודבר זה אין למעלה מזה, כי כל הירידותוהחלישות הדעת תהיה רגיל לספר לפניו יתברך. והעקר תבקשהרבה על נקדת השמחה, שתזכה להיות תמיד בשמחה עצומהובפנים שוחקות, כי שמחה היא אור גדול ונורא כזה אשר אי אפשרלתופסו, כי אם על ידי תפלה שהוא הכלי לקבל בו כל הקדשותוכל ההשפעות |עין

לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|, והיה ראוי מאד לטובתך הנצחית, שתתועד עם אחד מאנשי שלומנו חסידי ברסלב, ולדבר עמו מעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, כי אצל כל אחד מאנשי שלומנו יש נקדה מרבנו ז"ל, העקר לחפש אחר תמים ומישיש לו סבלנות גדולה והוא בטבעו רחמן.

הדורש שלומך...

ב' קיא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תזריע ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד על הבשורה הטובה שבשרתני, שהתחלת לדבר עם בחורים מעבודת השם יתברך, ואתה מגלה ומפרסם את רבנו ז"ל. מה אמר לך, זהו עקר שמחתנו, שאנו זוכים לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל בעולם, וכל עקר שיחתי ולמודי, שאני משיח עם המקרבים החדשים הוא שיהיו בעצמם משפיעים, ויתחילו להרגיל את עצמם להשפיע גם לאחרים. ותהלה לאל, חפץ השם בידי הצליח בזכות ברכתו של אותו צדיק לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, שברכני לפני כמה שנים וצוני ועוררני וחזקני לעסק בעבודה הקדושה הזו - לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל בעולם, שזכיתי, ברוך השם, לעורר ולחזק בחורים ואברכים מפלגים, אשר תהלה לאל, גם הם כבר משפיעים דעת רבנו ז"ל בעולם, וכן כבר הדפיסו את ספרי רבנו ז"ל והפיצום בעולם כמו שעשיתי בשנת תשכ"ה, שהדפסתי אז במשך שנה וחצי יותר משמונים וחמשה אלף ספרים, ונתפשטו בכל תפוצות ישראל; על כן, חמדת לבבי, ראה גם ראה גם אתה לשוח ולדבר וללמד עם בחורים חדשים שיתקרבו אליו יתברך, ויהיו מקרבים אל רבנו ז"ל לבעצמו ולא אליך... אז כשתתנהג בדרך זו תצליח דרכך; כי עקרה ירידות והנפילות והחלישות הדעת שעובר בענין הזה הוא רק כשרוצים איזו התנשאות וישות.... שאז נחלשת דעתו ונתבלבל כשאין באים אצלו... או אולי אצל חברו יש יותר נפשות... כל זה הוא דמיון העוקר את האדם משני העולמות, והוא בכלל מפרסם של שקר... וכתבתי לך דבר זה, כי בסוף מכתבך כתבת לי, "שישלך כבר חלישות הדעת שכמה בחורים התחילו לילך אל... הלא אתה קרבת אותם" וכו' וכו'; על כן אמרתי לרשם לך שורתים אלו כנ"ל, לידע כי העקר

לקרב נפשות אליו יתברך ואל רבנו ז"ל, ולאשיהיו מקרבים אל עצמו...
ובאמת, אהובי, אחי היקר! ימי חיינו הבל, הימים והלילותפורחים, אט איז
טאג, אט איז נאכט, ואיך אפשר לחשב מחשבותכאלו, מי יודע מה ילד יום,
”הזמן הולך והומה והגוף אפשר עכשויבא יומו”.

הדורש שלומך...

ב' קיב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תזריע ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידיהיקר, הנר הרוצה
להאיר נפשו באור האורות היוצא משלשראשונות דעתיק וכו', שהוא נהר המטהר
מכל הכתמים, נחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
אהובי, ידידי! באתי לקים בקשתך ולכתב לך שורתים אלולהחיות את נפשך,
ולהדביקה אל שרשה העליון. הנה אתה רואהאת כל החסדים והרחמים הגמורים שכבר
עשה עמך השם יתברך, שתהלה לאל יש לך משרה טובה בפרנסה, וכן תהלה לאל,
בעודכמה ימים תכנס למזל טוב אל החפה, בשעה טובה ומצלחת, אשרמכל זה ראוי
לך להחיות את עצמך, כי בודאי לא יעזב אותך השםיתברך, אם תתמיד בדבר הנורא
והנשגב הזה, שהרגלתיך כפי שגלהלנו רבנו ז"ל, והוא - לברח בכל פעם למקום
מיחד, ולספר אתכל לבו אליו יתברך, ולבקש ולהתחנן לפניו יתברך, שירחם
עליוויציאו מהחשך שנפל לשם, ויעזר לו להכנס אל תוך הקדשה, וכולהיות רגיל
לתן לו יתברך תודה והודאה על גדל נפלאות החסדיםוהטובות שכבר עשה עמך עד
עכשו, ובודאי יעשה עמך עוד ועודנפלאות רבות וכו'. וכבר גלה לנו רבנו ז"ל,
שחרב התפלה המנצחתבמלחמת היצר, צריך שתהיה בת שתי פיות, כמו שכתוב
|תהליםקמט, ו|: "וחרב 'פפיות' בידם לעשות נקמה בגוים", אם יש לוהחרב שהיא
התפלה, שבחו של מקום |שהוא תודה והודאה| ושאלת צרכיו |שהוא הבקוש והחפוש
אחריו יתברך שיעזרהולצאת מהחשך|, אז חרב כזו דיקא עושה נקמה בגוים, שהוא
כללהסטרא אחרא והרע והחשך והתאוות שסבבוהו.

אהובי, אחי! אסור לפל בדעתנו משום דבר ומשום בריהשבועולם יהיה איך שיהיה,
ואפלו אם כבר עשה בזה העולם מהשעשה וכו', עדין רחמיו יתברך רבים עד מאד,
ואדרבה כשאדםיורד לנוקבא דתהומא רבא, רחמנא לצלן, ונטמא כבר כל ככל כך,

רחמנא לצלן, דיקא אז כשמתעורר לשוב אליו יתברך ומתחרט על הכל וכו', יכול לזכות להתקרב אליו יתברך בהתקרבותכזו, אשר אין לשער ולספר כלל וכו', כמו שרואים בפרשה זו, אשרבין מראות הטמאה, בהרת עזה כשלג, הרי זה טמא | אם יש ברכתם לבן הוא טמא | ואם כלו הפך לבן - טהור הוא | אם נתהפך כל בשרו להיות לבן הוא טהור |, ולכאורה הדבר פליאה נשגבה, כשהוא רק כתם אחד - טמא הוא, ואם נתהפך כלו - טהור הוא, אך יש לומר בזה התחזקות עצומה, שמראה לנו התורה הקדושה, בודאי כתם אחד טמא הוא, כי האדם צריך להיות נקי מטמאים לגמרי, אך אם יש עליו התגברות כזו שבלעה אותו לגמרי הסטרא אחרא כבר בודאי טהור הוא, כי אין הקדוש ברוך הוא באבטרוניה עם בריותיו | עבודה זרה ג. |; ובודאי אם נפל כבר בחשך ותאוות כאלו, אין זה אלא שיש לו נשמה גבוהה עד מאד, שבהכרח הורידה למקומות מגנים ופחותים כאלו ונבלע כבר לגמרי, כדילהרים עוד אלפי ורבבות נשמות ישראל וכו' התלויות בשרשנשמתו וכו', הינו אם נפש אחת מישראל רואה שההתגברות עליה כך, עד שבכל פעם נבלע יותר, אל יפיל בדעתו, רק ידע שכלו הפך לבן - טהור הוא, כי אם הוא יתעורר ויתחזק לשוב אליו יתברך גם ממקומו וכו', אז יעשה התעוררות רבה בכל הנשמות ששיכות לשרש נשמתו, וגם כן מנחות באותם המקומות שהיא מנחה, שגם הם ישובו אליו יתברך. ודבר זה הוא מנפלאות תמיסדעים, ואין יודע מזה רק השם יתברך בעצמו; ועל כן, אהובי, אחיהיקר, אל תקשה עליך קשיות, למה הצרכת לעבר בימי נעוריך ירידות ונפילות והשלכות כאלו וכו', עד שנתהפכת לרע גמור, רחמנא לצלן, ונדמה לך כאלו אבד מנוס ממך, חס ושלום, וכאלו אין לך עוד תקוה, חס ושלום, צריך שתדע, אהובי, אחי, דיקא כשבאת למצב כזה וכו' כלו הפך לבן - "טהור הוא", השם יתברך אתך, עמך ואצלך, ובכל הירידות והנפילות, שם אלופו שלעולם גנוז, וזה ראשי תבות: כ'ל'ה', כ'י ל'הוי"ה ה'מלוכה, ואין עוד מלבדו יתברך כלל, וכשבאת לידי כ'לו הפך לבן, צריך שתדע שטהור אתה, וזהו מרמזים לך קדם כניסתך לחפה עם הכ'ל'ה', שאל תפל בדעתך כלל מכל מה שעבר בימי נעוריך וכו'. וכבר אמרנו ז"ל לאחד מאמרם ז"ל | כתבות טז: |. כיצד מרקדים לפני הכלה? הינו לרקד ולדלג ולשכח מה שהיה קדם הכל, ולעשות התחלה חדשה,

ובאמת כשתעין בגמרא סנהדרין | צ.ז. | תראה, שדרשו מפסוקזה בעצמו: כ'לו ה'פך ל'בן, אמר רבי יצחק: אין בן דוד בא עדשתתהפך כל המלכות למינות, אמר רבא: מאי קרא ויקרא יג, יג: "כלו הפך לבן טהור הוא" וכנ"ל, דיקא כשנתהפך הכל למינות, רחמנא לצלן, ונדמה כי אבד מנוס ותקוה, דיקא אז מתנוצצתהישועה ובן דוד בא; על כן, אהובי, אחי היקר, מה דהוה הוה, חזק ואמץ על כל פנים מעכשו מיום חפתך, שאמרו חכמינוהקדושים | ירושלמי בכורים, פרק ג' |: חתן - מוחלין לו על כלעוונותיו; ושמר נפשך מאד מאד לא לשוב אל דרכיך המגנים וכו', ובזכות הקבלה שתקבל על עצמך, יעזר לך השם יתברך שתוכללעמד כל ימי חיך בעבודתו יתברך, ואף שכבר קבלת עליך לאלשוב וכו' זה מאות ואלפי פעמים, ולא עלה בידך, אך בזכותה'כ'ל' יתן לך השם יתברך כוחות עצומים, ה'נותן ל'יעף כ'ח יתן לך כח, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים | יומא יח: |: אינו דומה מישיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו. וידוע מהספרים הקדושים, למה נקטו דיקא הלשון פ'ת' שהוא גימטריה שם הקלפהלילית שאורבת על האדם בפגם הברית, ועל כן העקר אורבת עלבחור שאין לו אשה, ועל כן דיקא כשאדם זוכה למצא את זוגו, נסתלקת ממנו הקלפה הטמאה הזו ונצול מכל רע, העקר להיותתמיד בשמחה עצומה, ולהיות בשלום עמה תמיד, ולהראות להפנים שוחקות והתקרבות גדולה. וזכר | משלי כז, יט: | "כ'מים ה'פנים ל'פנים", כמו שתאיר פניך אליה, כמו כן תאיר פניה אליך, רקלהתנהג על פי התורה, ותשמר ותחזר הרבה בארח חיים, סימן רמ, ולעשות ולקיים כל הנאמר שם; כי רבנו ז"ל הקפיד מאד לא לנטות, חס ושלום, מהשלחן ערוך, אפלו סעיף קטן, ותרבה בצדקה בכליום "וחטיך בצדקה פרק" | דניאל ד, כד. |.

הדורש שלומך...

ב' קיג. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר תזריע ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו, זוכה ומזכה את הרבים עם צדקותיו המרבות ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

טייערער ברודער, דא שיק איך דיר אפאר טייפס פון דישעורים אין
לקוטי מוהר"ן, וואס מיר לערנען צוזאמען מיט דיחברים, איך האף דו וועסט
זיך מחיה זיין ווארום עס איז שוין באוואוסט דאס דעם הייליגען רבינ'ס
דבורים, איז מחיה נפשות אוןלייכט זיי אויף דעם לעבן און גיט אריין א נייע
האפענונג אוןבענקעניש נאך השם יתברך. ברוך השם די ספרים הקדושים
ווערן זייער צושפרייט אין אלע מדינות וואס דאס איז זייער א גרויסערזכות,
ווארום עס ווערן נתקרב דורך דעם א סאך בני הנעורים, אוןברוך השם מיט
דיין צדקה וואס דו האסט געשיקט לטובת הדפסה, איז געדרוקט געווארן נאך
ספרים, השם יתברך זאל דיר העלפן דוזאלסט קענען מוסיף זיין בצדקה, און
ווען דו וועסט קענען שיקאפאר פרוטות לצדקת ההדפסה והפצה זאלסטו זעהן צו
שיקן, דאשיק איך די אפאהר עמודים וואס איז יעצט געדרוקט געווארן אין"אשר
בנחל חלק ב'", ווען עס וועט נגמר ווערן וועל איך דיר דאסתכף ומיד צו
שיקן, דער עקר זיי נאהר פרייליך, ובפרט יעצט אזמיר גרייטען זיך צום
הייליגען יום טוב פסח זמן חרותינו באדארףמען זיך זייער פרייען, ובפרט מיר
וועלין עסין די מצה און מקיסזיין אלע הייליגע מצוות פון פסחנ.
מארגן ביי נאכט וועט זיין א סעדה לכבוד די הולדה פוןהייליגען רבי'ן וואס
מארגן ביינאכט ראש חדש ניסן ווערט צווייהונדערט יאהר וואס דעם הייליגען
רבינ'ס נשמה איז אראפגעקומען בזה העולם, און וואויל איז אונז דאס מיר
האבן זוכהגיווען זיך צו דער וויסן פון אזוי איין גרויסן רבי'ן; אשרינו
ואשריחלקנו ומה נעים גורלנו גלייב מיר טייערער ברודער איך פארשטייאון
פיעל דיין ווייטאג דאס דו ביסט דארט אליין אן חברים אבערוויסען דארפסטו
דאס א איד איז קיינמאל נישט אליין, דען ווי עראיז נאר קען ער זיך מדבק
זיין צו השם יתברך וואס מלא כל הארץכבודו, ובפרט מיט די טייערע עצה וואס
דער הייליגער רבי האטאונז געגעבן זיך אויס רעדן דאס הארץ פאר איהם אויף
פראסטאידיש זעה זיי דאס מקים צו זיין יעדען טאג וועט דיר זייער גוטזיינס.
הבחור ... נרו יאיר, איז געווארן א חתן די וואך, השם יתברךזאל דיר העלפן
דו זאלסט אויך בקרוב א חתן ווערן און איך זאלהערן פון דיר נאר בשורות טובותע.

הדורש שלומך...

ב' קיד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר תזריע ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי כעל כל הון לשמע הטוב ממך, כן יעזרני השם יתברך, שנזכה לבשר ולהתבשר תמיד רק בשורות טובות אחד מן השני. אהובי, אחי היקר! ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו וגורלנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, המחיה ומחזק אותנו בכל מצבנו, ומקרבנו אליו יתברך. והנה, ידידי היקר, צריך שתדע שבלבולים עוברים על כלאחד ואחד בכל יום ויום בלי שום יוצא מן הכלל, ואדרבה! כלמי שמעלתו יותר גבוהה, עובר עליו יותר ויותר | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עז|, ועקר גדלת הצדיק האמת הוא שמאיר באנשיואור ודעת כזה, למען יתחזקו בכל מצביהם יהיה איך שיהיה. אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד ואל תפל בדעתך כלל, ובודאי לא יעזב אותך השם יתברך, וכמו שעד עכשו ראית כברנסים נגלים שעשה עמך השם יתברך, כמו כן עוד תזכה לראותנסים ונפלאות שיעשה עמך השם יתברך. וכבר גלה לנו רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח: האדם צריך לעבר על גשר צר מאד, והעקר שלא להתפחד כלל; כי צריך לחקק בדעתו היטב היטב, כי נשמתו היא "חלק אלוה ממעל" | איוב לא, ב| שירדה אל זה העולם בהתלבשות גוף עכור כזה, ועקר הכונה בבריאת האדם שמיום הולדו עד יום הפרדו יעסק בגלוי אלקותו יתברך בעולם העשיה הזה, ובשביל זה נתן לנו הקדוש ברוך הוא את תורתו ומצוותיו, כדי למצא גם בגשמיות העולם את אלקותו יתברך המסתתרת שם, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל הוא אלקות גמור, אך נתלבש בלבושים אלו אשר למראה עינינו: דומם, צומח, חי, מדבר, ועקר עבודתנו הוא להסיר את הלבושים וההסתרות, ולגלות אותו יתברך, ודבר זה צריך להיות כל ימי חיינו, לידע כי בשעה שבא אל קטנות וחשך וחלישות הדעת, שכל זה הוא בכלל הלבושים וההסתרות המסתירים אותו יתברך, תכף ומיד יעשה כל מיני פעולות שבעולם לשמח את נפשו ולחפש אחריו יתברך. וצריך שתדע, שהוא יתברך הוא מקור השמחה, והסטרא

אחרא היא מקור העצבות, ועל כן כשתהיה רק בשמחה וחדוה תמיד, תדע שהשם יתברךמשרה שכינתו בך, ואם חס ושלום, להפוך - כשאתה בעצבותובמרירות, תדע שהסטרא אחרא אורבים עליך מאד, ללכדךבמצודתם וכו'; ועל כן, אהובי, אחי, ברח לך מכל הדמיונות, ושמח את נפשך העלובה על כל פנים מרגע זה, ותהיה רקבשמחה, ותשמח את אחרים.
הדורש שלומך...

ב' קטו. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תזריע ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך - אין לתאר ואין לשער כלל. ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיותבשמחה, ועקר השמחה היא, שאתה יודע מרבי אמת כזה, ומההיית עושה בלי רבנו ז"ל! ולכן מאחר שזכית להתקרב אל רבנוז"ל, תעשה כל מיני פעלות להחזיק ברבנו ז"ל.
אודות ענינים שבין אדם לחברו, אמרתי להעתיק לך כמהענינים נחוצים שצריך כל בר ישראל לדעת, והוא בענין פריעת בעלחוב, והעתקתי אותם מספר שהוא לקוט מהפוסקים, ודבר זה מאדמאד נחוץ לחזר תמיד, כי יש בני אדם הלויים כסף מאחרים, ואינם משלמים כלל, והם בכלל: "לוה רשע ולא ישלם", ואיני יודעמהיכן קבלו התר כזה ללוות ולא לשלם, ובשביל זה אני מעתיקלך אות באות, ויעזר הקדוש ברוך הוא שנזכה לקימם.
א. מצוה לפרע חובו, ואי אפשר להפטר מזה, כמו שאי אפשרלהפטר משאר מצוות, כמו: מצה ושופר ותפלין.

ב. כמה גדול החיוב הזה, שאם אינו משלם מעצמו, ובא המלוהלגבות מכח בית דין, מניחין לו מזון שלשים יום וכסות לשנים עשר חדש וכלי אמנות שהוא מכרח למלאכתו, וכל שאר מטלטליווספריו וקרקותיו מוכרין הכל בשביל בעל חוב, ואין מניחין אפולמזונות אשתו ובניו, דכל מה שיש לו משעבד בשביל חובו.
ג. מי שיש לו לשלם, ומונע עצמו מלשלם חובו מפני שהוא אישאלים, עובר על "לא תעשק את רעך" |ויקרא יט, ג|, שכל שבא ממונלידו ברצון הבעלים,

וכשתבעוהו כבש הממון בחזקה ולא החזירו, עובר משום "לא תעשק את רעך", ועוד שנקרא רשע. ואם הואתלמיד חכם, עווננו גדול מאד מאד, שמתחלל שם שמים על ידי זה, ועובר על "לא תחללו את שם קדשי" |ויקרא כב, לב|, וידע האדם שממון אחרים שבידו לא יצליח, ולבסוף יכלה גם את ממון עצמו שיש לו בהתר. ד. אסור ללוה לקחת הלואה ולהוציאה שלא לצורך ולאבדהעד שלא ימצא המלוה ממה לגבות חובו. וכן כל הנוטל ממון מחברו על איזה עסק, אסור לשנות לצורך עצמו, אם על ידי זה לא יהיה לו אחר כך במה לשלם למלוה, כי לא על אפן זה הלוהו, ונקרא רשע בעבור זה. וכתב רבנו ה"חפץ חיים" ז"ל: ובעוונותינו הרבים יש אנשים שמפקר אצלם בשאט נפש ממון אחרים, שעמלו ויגעו בהן בזעת אפיהם, ולפעמים יגיע זאת עד נפשם ונפש ביתם ממש, על ידי שמורידים אותם פתאם מנכסיהם ומהונם ומכבודם, ועל העלובים האלו נוכל לומר מה שאמר הכתוב: "והנה דמעתה עשוקים ואין להם מנחם, ומיד עשקיהם כח ואין להם מנחם" |קהלת ד, א|; והאנשים האלו החומסים, לבם בריא להם כאולם, שיושבים בהיכליהם בכבוד ומתענגים על דמי חבריהם |דמים ממש|, ואינם יודעים כי לבסוף יגיע זה לנפשם גם כן, וכדכתיב: "וקבע את קבעיהם נפש" |משלי כב, כג|; השם ישמרנו מדעתם ומחשבותם, עד כאן לשונו.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ב' קטז. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר תזריע ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידיה יקר, האברך הצמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיה חסד היוצאים ונובעים מהאי נחלא עמיקא וטמירא היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו', שהוא מקור החכמה הקדומה וכו' ... נרויאר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ומה יש לי להוסיף על דבריך, כי מצאתי את התשובה בתוך דבריך... אך זאת אוכל להוסיף, כי בענין העסק שלך, אתה משגח בהשגחה נוראה ונפלאה ממנו יתברך, כיהעסק הקדוש והנורא הזה הוא מסוד קרוב הגאלה וכו', ועל כן מהשיך לרדף אחר זה... או אחר זה... שיעזרו לך במעות וכו', אתהברך לך רק אליו יתברך, ותהיה רגיל לספר לפניו יתברך את כל לבך בפרטי

פרטיות בכל פעם מחדש, ותספר לו כל העסק וכו', ומה חסרלך וכו', ומה צריכים עוד לעסק וכו', ואז תראה נסים ונפלאות, שיפתחו לך צנורות השפע ממקומות כאלו אשר לא שערת ולאחשבת; ועל כן למה תפל כל כך בדעתך, האם שכחת כבר את עצם הפלגת גלוי האמונה שרבנו ז"ל מגלה לנו, ואיך שנהיה רגילים להמשיך את עצמנו רק אליו יתברך, כי רק אצלו יתברך ישועתנו בפרטי פרטיות, ואז בידיעות אלו נזכה להגאל מגלות יצרנו הרודף אחרינו, ונזכה להנצל מקנאה ושנאה ומחלקת וכו', מאחר שאין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתא אפלוכמלא נימא | יומא לח. |, ומה שרשום למעלה בעבורך שום בריה לאתוכל לקחת ממך בשום אופן שבעולם. אתה, בני, חביבי, ידידי היקר, הדבק את עצמך בו יתברך, ו"השלך אל השם יהבך והוא יכלכלך, לא יתן לעולם מוט לצדיק" | תהלים נה, כג. |. ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

למען השם, אל תדאג כלל, כי בעזרתו יתברך הכל יהיה עלנכון, תעסק בעסק הקדוש שלך ביתר עז וביתר מרץ, והכל בהצנעלכת, ששום בריה לא תדע מהיכן זה בא, אשר זהו סימן, שמחשבתו רצויה לשמים.

הנ"ל ב' קיז. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר תזריע ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, ידידי היקר, הבחור השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך עם המעות להדפסה לנכון קבלתי, ויישר כחך על זה, כי היא זכות הרבים

גדולה מאד, כי אלו הספרים החדשים, אם לא ידפסו עכשו, מי יודע אם ידפסו

פעם, ובפרטיות כל השיחות שישתחת ידי, אם לא ידפסו, חס ושלום, יהיו

נאבדות, ויהיה הפסד גדול, ובימים הבאים יהיו הספרים החדשים שהדפסתי

למשיבת נפש ולחיות ולחזוק נפלא להדורות הבאים, ואף שעכשו עשו קצת בלבול

ורעש וכו', אבל כשיעבר רוח הקנאה - תתגלה האמת וכו', וכן היה אצל ר' אלטער

טעפליקער ז"ל, כשחבר את הספרים: "משיבת נפש", "השתפכות הנפש" וכו', היו

הרבה לצים עושים ליצנות ממנו | כן שמעתי כמה פעמים מר' לוי יצחק | נרו

יאיר | ז"ל |, ועכשו רואים מה גרמו ספריו היקרים בעולם, כי על

ידם נתקרבו כמה מאות וכו' נפשות אל דעת רבנו ז"ל, ונדפסו כבר יותר מחמש עשרה פעמים, וכן זכני השם יתברך להתקרב ולהתודע מרבנו ז"ל על ידי ספר "משיבת נפש", וגם זכני השם יתברך להדפיס את המשיבת נפש והשתפכות הנפש ביותר מעשרת אלפים טפסים בשנת תשכ"ה, והפצתים בכל תפוצות ישראל בזול מאד בכמה פרוטות, עד שלא נשאר אצלי כלום מכל הספרים, וכמו כן היה עם הספרים החדשים שזכני השם יתברך לחברם, כי כמה מהם כבר נדפסו במהדורה שניה, ובפרט הקריאת שמע שעל המטה נדפס כבר עד עכשו בארבע מהדורות, ועל כן אל תפל בדעתך מה שאמר לך ... כלך ממנו, יעברו הימים והשנים ולא יהיה נשאר מהם זכר בעולם, ועדין הספרים ידפסו ויחזרו וידפסו ויתפשטו בעולם, ויחיו אלפים ורבות בני ישראל, ועל כן למה תהיה בחלישות הדעת מה שפטפט ... וכבר אמר רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא|, כי יש כמה ספרים עכשו וכו', ואסור להלעיג עליהם, כי יהיה נדון בצואה רותחת וכו', עין שם; אשרינו ואשרי חלקנו, שאין אנו חולקים על שום ספרים קדושים, שנבנו על יסוד מוסד פסוקי תנ"ך ומאמרי חכמינו הקדושים בגמרא ובמדרשים וזהר הקדוש, ובנויים על ספרי הצדיקים הקדושים; טוב להודות לה' על כל החסד שעשה עמנו. הדורש שלומך ...

ב' קיח. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיך. לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך. העקר ראה לשמח מאד, וצריכים למסר את עצמו על מדת השמחה, כי השמחה היא הדבר שמגיע לאדם מאד מאד קשה, כיהאדם - מרב צרותיו וטרדותיו נופל בדכאון עמק, וצריכים למסר את נפשו שיגיע אל שמחה אמתית, ועקר השמחה הוא כשזוכים להיות מקרבים אל רבנו ז"ל, כי רבנו ז"ל הוא בן השמחה המקשרנו אל שרש השמחה; ואשרי מי שלומד בכל יום את ספרו הקדוש "לקוטי מוהר"ן", ואז לא יצטרך לשום תחליף אחר כלל; כי באמת אנחנו רואים בני אדם, אשר אפלו שמקרבים אל רבנו ז"ל, אף על פי כן הם רצים ובאים מזה אל זה ומזה אל זה וכו' וכו', ואינם מוצאים את מקומם, זה סימן שאינם מקרבים באמת אל רבנו ז"ל, כי אם היו

מתמידים בספר הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן", אז לא היו צריכים לברח מזה אל זה, או לרוץ מקברצדיק זה אל קבר צדיק זה וכו' וכו', כי היה להם רק אתהקדוש ברוך הוא; כי מי שמקרב באמת אל רבנו ז"ל, רבנו ז"ל לפותח לו את מחו ודעתו, עד שרואה רק את הקדוש ברוך הוא, ונפתח לו פיו לדבר עמו יתברך, כאשר ידבר איש אל רעהו והבואל אביו, כי הצדיק מעורר את בני אדם מהשנה |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן ס'|, וזה הסימן אם אדם מקרב אל רבנו ז"ל אם לאו - אם הוא מרבה בשיחה בינו לבין קונו; ועל כן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, ואז טוב לו כל הימים.

מה אמר לך, ידידי היקר, אם היית מתמיד מאד בספר הקדוש "לקוטי מוהר"ן", אז היה נפתח לך הלב והמח, והיית מדבר הרבה עם הקדוש ברוך הוא, ולא היית צריך את אף אחד, רק אתהקדוש ברוך הוא, והיית הכי מאשר בחיים. ובאמת אין לך מאשר יותר מזה שמקרב אל רבנו ז"ל באמת, שפותח לו את לבבו, שיזכה להשיג בהשגת אלקות, וידבר עמו יתברך; אשרי מי שזוכה לזה, ואז טוב לו כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' קיט. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר תזריע ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי היקרמאד, האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר. מכתבך לנכון קבלתי, והנה להשיבך דברי אמת כבר כתבתילך כמה פעמים, שעליך לחזר הרבה בספרי רבנו ז"ל, ואז כבר לאתצטרך לדבורים אחרים. חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד, ואל תפל בדעתך, כיבודאי תזכה לצאת מצרותיך וממצוקותיך שסבבו אותך. העקר ברחלך אליו יתברך, ותדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותהיהעל זה עקשן גדול. ועל כלם - שמח תשמח את נפשך, כי בדרךכלל על ידי הצרות והיסורים נופלים בעצבות וכו', עד שנדמה לוכאלו אבד מנוס, חס ושלוש, על כן ההכרח להתחזק בשמחהעצומה, ועל ידי זה תזכה לחדש חדושי תורה, כי על ידי שבורחיםמהיסורים אליו יתברך ואחר כך מתחזקים להיות בשמחה, על ידי זה נשפעים עליו חדושי דאורייתא |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה|, ועל כן ראה להרגיל את עצמך לכתב את כל אשר תחדש, ובאפןכזה תתן

ניחא למחין וכו'.

אהובי, אחי, אל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, שוםבריה לא יכולה להיטיב עמך או להרע לך, כי הכל ברשותו יתברך, ועל כן תראה רק להמשיך את עצמך אליו יתברך, ואז טוב לך לנצח.
הדורש שלומך...

ב' קכ. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מצורע ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי היקרלי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך על גדל הבלבולים והתגרות היצר שיש עליך וכו', עד שכמעט שתשרף, רחמנא לצלן, מרב התבערה שבוערת בך מהתאווה הכללית.
מה אמר לך, כבר הקדים לנו השם יתברך רפואה למכותינו, ושלח לנו את רבנו ז"ל, אשר הוא הכין את הכלים למשיח צדקנו שיכבש בו את העולם, ועל כן עלינו להכניס את עצמנו היטב בתוך תורתו הקדושה, המלאה עצות והתחזקות נוראה ונפלאה מאד, ולקיים את כל הנאמרשם בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות; ועל כן, אהובי, אחי! תעשה לעצמך שעור בלקוטי מוהר"ן הקדוש בכל יום, ותבקש מהשם יתברך על כל תורה בפרטי פרטיות, שתזכה לקיים כל הנאמר שם, ומה שאתה מבקש שארשם לך בדרך מכתב כלהעצות וההנהגות טובות שיוצאות מכל תורה, לדעתו הוא אקלמותר, כי על ענין זה חבר מוהר"נ"ת ז"ל את הספר "קצור לקוטי מוהר"ן", אשר נצטוו מפי רבנו ז"ל לחברו, ועל כן חזר בהספרהנ"ל, ולא תצטרך אל מכתבי ודבורי, אך יען שאתה מפציר שיהיה לך לתועלת גדולה, כי המכתבים שבספר "אשר בנחל" מעוררים ומחיים ומחזקים אותך, אמרתי, בלי נדר, לכתב לך בכל פעם מכתב אחד, ויהיה כלול מתורה אחת.

אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד יהיה איך שיהיה, ואלתניח את עצמך |שקורין זיך אפלאזן| בשום אופן שבעולם יהיה איך שיהיה, ואתחיל במכתב זה לדבר עמך מהמאמר המובא בהתחלת ה"לקוטי מוהר"ן", שהיא ההתגלות של רבי שמעון בריוחאי |ואשר כפי המובן| ונעתק בארוכה בספר "שפת הנחל", שכונתו במאמר זה לגלות את נוראות הפלגות מעלת גדלתו ז"ל, ואיך שמשה רבנו ז"ל נבא עליו

בפסוק |דברים לא, כא|: כי לא'תשכח' מפ' זרעו', שהוא סופי תבות:
י'ו'ח'א'י', הינו כי יצא אחדשיהיה מזרעו של יוחאי, והוא יגלה גלויים כאלו
בסודות התורהוסתרי נסתרות כל העולמות, עד שמי שיעין בהם יתעורר לבו
מאדמאד בתשוקה עצומה לשוב אליו יתברך, ויאיר על עצמו אורוהגנוז, כי הלמוד
בספר הזהר מסגל מאד מאד, כי הלשון בעצמהמעוררת |עין שיחות הר"ן, סימן
קח|, ובפרט ספר התקונים, שהוא כלולמכל החכמות |עין שם|; ועל כן ראה גם
ראה, אהובי, אחי, ללמדבכל יום שעור בזהר ותקוני זהר, והיא הצלחת הנפש
גדולה מאדמאד. ותרגיל את עצמך ללמד כסדרן שעור אחד בזהר ושעורבתקוני זהר
לאט לאט, ובכל יום תדפדף את הדפים |מיש דיבלעטערצ| עוד מעט ועוד מעט, עד
שתזכה לסים ואז תתחיל עודפעם, |מלבד זאת תוכל ללמד בדרך ובאפן שתרצה.
וראיתי אצל אחד מאנשי שלומנו, איש קדוש ונורא, מקבל גדול, שדרכו ללמדבכל
ליל שבת קדש את הזהר מפרשת השבוע, ואינו הולך לישוןעד שמסימו|. ומחמת
שרבי שמעון בר יוחאי היה תחלת התקוןשלאחר החרבן וכו', והתחיל להאיר אורו
יתברך בעולם על ידיספריו, אך דבריו הם סתומים וגנוזים עד מאד, על כן בא
האריז"לופרש את הגנוז והנעלם שבספרי הזהר, והם דבריו הקדושיםוהנוראים
שבספרי עץ חיים ופרי עץ חיים והשמונה שערים וכו'וכו', ועל כן אם נכנסה בך
תשוקה, תעשה לעצמך שעור גם בהם. וכמאמר רבנו ז"ל על ספר ה"עץ חיים": "עס
איז א טייער מוסרספר"ק, ומחמת שלאו כל מח האנושי סובל ומבין את אלו
הרזים, לזאת בא הבעל שם טוב הקדוש, וגלה והוריד את שכינת עזויתברך, והלביש
וגלה אלקותו יתברך בלבושים וגלויים כאלו, להבין ולהשכיל על ידם בספרי
האריז"ל ובספרי הזהר, והם הםהחדושים המובאים בספרי תלמידיו הקדושים, כמו
בעל התולדותובן פרת וכתנתר, שספריו הם קדש הקדשים, וכן ספרי
תלמידיתלמידיו הקדושים, שהם כלליות ספרי החסידות, כגון: הנעםאלימלך ושאר
הספרים הקדושים |שהזהיר וצוה רבנו ז"ל ללמדבהם, עין חיי מוהר"ן
|סימנים: שי, תקנג||; ועל כן אם אפשר לךלעשות לעצמך שעור בכל
שבוע באילו ספרי חסידות על פי דרךהבעל שם טוב הקדוש, תראה ללמד ולעין
בהם, וממש חייםחדשים תרגיש. והנה מחמת שהדור ירד מאד מאד, רחמנא

לצלן, והבעל דבר מטמא העקר את בני הנעורים, רחמנא לצלן, בפגם הברית, ומכשילים בהרהורים והסתכליות מגנות וכו', וכן שנתרבה הקטגוריה בין ישראל, עד שמרב התמורות נתפרסמים מפרסמים של שקר וכו', ואין איש יודע היכן משה שרוי והיכן אהרן שרוי וכו', עד שנסכם בדעת המון העם - שלשוב אל השם יתברך ולהשיג מדרגות בעבודת השם יתברך, ולהאיר על עצמו הארת נעםזיו אורו יתברך, זה לא שיך להם, רק ליחידי סגלה וכו', לזאת חמלעלינו השם יתברך, ושלח אלינו את רבנו ז"ל, שהוא גמר כל התקון שלאחר החרבן, והוא הכין את הכלים למשיח צדקנו, שיבואויתגלה במהרה, וישיב את ישראל אליו יתברך, כי המשיח בדעתויכבש את העולם, כי הלמוד שלומד רבנו ז"ל הוא להראות ולגלותלדרי מעלה שעדין אינם יודעים כלל וכלל בידיעתו יתברך | עיןלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז', ובחיי מוהר"ן, ולדרי מטה - אלוהמנחים בעמקי השאול תחתית ומתחתיו, הוא מגלה להם, כי איןשום יאוש בעולם כלל, ועדין גם ממקומם המגנה וכו', יכוליםלחזר ולשוב אליו יתברך, אם רק ירצו ויחפשו אחריו יתברך | עיןלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יב ובחיי מוהר"ן, כי צמצם והסתיר באלפיםורבבות צמצומים והסתרות את למודי הקבלה של הבעל שם טובהקדוש והאריז"ל ורבי שמעון בר יוחאי וכו', בספרו הקדוש"לקוטי מוהר"ן" בשכל גדול ועמק כזה, עד שעל ידו גם הפגוםוהרחוק ביותר, אם יתמיד בהם, יאיר על נפשו הארת אורו יתברך, ויזכה לשוב בתשובה אמתית, ולדבק נפשו בשרשו העליון | כמובאומובן זה בהרבה משיחותיו הקדושות שבחיי מוהר"ן, ועל כן סים אתהמאמר והגלוי של גדלת רבי שמעון בר יוחאי עם "ועכשו יש נחלנובע מקור חכמה, שגם העיר וקדיש, גם כן צריך לקבל ממנו", הינו כי עכשו שכבר ירד העולם כל כך אי אפשר לשוב אליו יתברך ולהבין באמת בדרך הבעל שם טוב הקדוש והאריז"ל ורשב"י, כיאם על ידו, כי הוא מקים ומרפא את כל החולים והנפולים וכו', ונותן להם עצות והדרכות איך לשוב ולחזר ואיך להאיר על נפשווכו' הארת נעם זיו שכנית עזו יתברך, ועל כן עכשו בימינו אלה,העקר לקבע את עצמו בספרי רבנו ז"ל, שהם "הלקוטי מוהר"ן" הפותחים גידי קשיות הלב | עין חיי מוהר"ן, מעלת תורתו

וספריו, וכן "הספורי מעשיות" המעוררים מהשנה העמקה | עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן ס', וכן ספר המדות, שהוא מדריך את האדם במדות טובות, שהוא יסוד כל האדם, כי המדות הן עתיק | עין בהקדמת ספרהמדות, איך שרבנו ז"ל הזהיר לשקד בספר זה, ובפרוש אמר אטדאס האט מיך גימאכט פאר איין אידש|. ודיקא על ידי אלו הספרים יפתח דעתנו ומחנו להבין בכל הספרים הקדושים. והנה רבנו ז"ל לאמר, שהוא משתוקק לאברך אחד שיהיה בעל לשון וכו', ועל ידויזכה לבאר ולפרש את כל כתבי האריז"ל, עד שגם נערים יוכלוהבינם. וכבר ידוע לנו שהאברך הזה היה מוהרנ"ת ז"ל, שזכהבכח רבנו ז"ל לחבר את ספרי הלקוטי הלכות, ששם כלולים הלכהוקבלה רזין ורזי דרזין, שפרש את כל התורה כלה על פי דברי רבנו ז"ל, אך מחמת שדבריו הקדושים מערבים יחד, ואינם מסדרים, על כן קשה למצא את הכל. והשם יתברך חמל עלי הנבזה והדלוהשפל, שכבר טעמתי מרירות דמרירות אלף פעמים, ומסרתי נפשי, גופי וממוני להפצת ולפרסום אורו הגנוז של רבנו ז"ל בעולםבמסירות נפש עצומה, וסבלתי בעבור זה בזיונות ושפיכות דמיםומחלקת וקטרוגים מבית ומבחוץ וכו', ובזכות זה עוררני וחזקנילהתחיל לסדר דברי מוהרנ"ת ז"ל בסדר יפה ונפלא מאד, דבר דברעל מקומו, מה שיך לתורה ומה שיך למועדים, ומה ששיך לסדורשהוא כונת התפלה, ומה ששיך לתרי"ג מצוות, ומה ששיך למדותהאדם, שהן יסוד כל האדם, וזכני השם יתברך גם להעמיק קצתבדבריו הקדושים והנוראים, וצרפתי ושלבתי ביניהם מאמריחכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש, אשר על ידםמאירים דבריו וחדושיו כמין חמר, והם מובנים לכל, כי נכתבובלשון פשוטה וקלה מאד מאד, ומהשם יתברך האמת אבקש, שלבל יאמר פי דבר שאינו צריך, ואל תרשם ידי דבר שאסורלגלותו ולפרסמו, ואזכה לשוב באמת בתשובה אמתית, ולבלאטעה את עצמי ומכל שכן את אחרים, חס ושלום, ואזכה להיותכרצונו יתברך וכרצון רבנו ז"ל.

הדורש שלומך...

ב' קכא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מצורע ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקרלי מאד, האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את שברון לבך לנכוןקבלתי. והנה לנחמך או לחזקך הלא כל ספרי רבנו ז"ל בידך, הפךבהם ושם תמצא מרגוע לנפשך. ובאמת מבאר בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא, שעל ידי פגם אמונת חכמים הספרים אינם נחשבים בעיניו, ומזה באים המותרות שמסבבים את מחו וכו', עינשם; כי באמת כשיהיה אדם שוקד על ספרי רבנו ז"ל מדי יוםביומו, אז לא יהיה צריך את שום בריה שתחזקו ותאמצו, כי כברהכינו לנו רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל אוצרות ואוצרי אוצרות שלדבורים ועצות והתחזקות על כל מאורע בחיים וכו', לשוב משםאליו יתברך, ועלינו רק להכניס מחנו ודעתנו בהם, לחפש ולסלסלבהם, לשאב ולהעתיק מהם בכלים מכלים שונים וכו', ואז לעולםלא נפל בדעתנו.

חמדת לבבי! העבר אין, עשה התחלה חדשה על כל פניםמעכשו, מרגע זה ראה והבט והבן וחכם את נפלאות הנסים והנפלאות הטובות והישועות שכבר עשה עמך השם יתברך עדעכשו בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות, תרגיל את עצמך לתנתודה והודאה להשם יתברך על כל החסד שעשה עמך, כי התודה והודאה הוא שעשוע עולם הבא | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב', וצריך שתחקק היטב היטב בדעתך, כי מה שכבר עבר עליך עדעכשו הכל לטובתך הנצחית, כי כל מאורעותיו של האדם הסלטובתו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד', ואפלו אלו הירידות והנפילות וההשלכות וכו' שנפלת ונשלכת כבר עד עכשו, בודאיש בזה כונה עמקה אשר אין אנו יודעים כלל, כי הוא מסתריההשגחה, מי יודע שרש נשמתך, ומה אתה צריך לתקן בזה העולם, ועל כן אל תפחד כלל, רק תתחיל מרגע זה מחדש, להשתוקק אליויתברך. והנה מבאר בתולדות הקדוש פרשה זו, כי צריך כל אדםלידע אשר מה שעובר עליו הן בביתו והן בחוץ והן מבגדיו וכו', הכל בבחינת נגעים שבאים עליו מחמת חטאתיו, ותקונו - "בדדישב מחוץ למחנה" | ויקרא יג, מו, ועל ידי זה יהרהר בתשובה, "ויבא אליו הכהן" שהוא הצדיק, "ויטהרו", עין שם; הינו כיבאמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל הוא עצםאלקותו יתברך ממש בהתלבשות הזו: דומם, צומח, חי, מדבר, שלפני מראה עינינו, וכשיש לאדם לפעמים איזו מרירות מאדםאחד או מבעל חיים או מצומח או מדומם | כגון דירתו, הכל הואמסבת שלא קשרם אליו יתברך, ועל כן

הם נוקמים בו, כי אם היה מקשרם אליו יתברך, והיה יודע בידיעה ברורה שאין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה של דומם, צומח, חי, מדבר, שם אלופושל עולם, אז לא היה בידם להרע לו, ועכשו שנפל בדעתו, ונתרחק מידיעה זו, על כן עובר עליו מהם מה שעובר, שכל זה בכלל נגע, רחמנא לצלן, ועל כן תקונו הוא "בדד ישב מחוץ למחנה", שירגילאת עצמו להתבודד עמו יתברך, וידבר אליו יתברך בלשון שרגילבה, עד שעל ידי זה יזכה שיבוא אליו הצדיק שהוא הכהן | כי כשמתמידים בתפלה והתבודדות אז דיקא זוכים שמאיר בו הצדיק, ועל ידי זה יטהר, הינו שיחזר אל מדרגתו הראשונה, לידע שאין בלעדיו יתברך, אשר אל ידיעה זו זוכים לבוא רק על ידי התקרבותאמתית אל הצדיק, כי הוא המגלה את אמתת מציאותו יתברך.

חמדת לבבי! אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים לידע מהצדיקהאמת, ועל כן עלינו לציתו באמת ובתמים, ולקים את כל דבריובתמימות ובפשיטות גמורה, וכל אשר יאמר כי הוא זה נזכה לציתולקים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג, וכבר גלה לנו רבנו ז"ל, שעל ידי תקף האמונה בו יתברך, לידע שאין בלעדיו יתברך כלל, כי הכל בהשגחה נפלאה ובהכל גנוז אלקותו יתברך, על ידי ידיעה זו יהיה לו כח הגדל וכח הצומח, ויזכה להאריך אפו על כל מה שעובר עליו, כי אריכות אפים תלויה באמונה | עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן קנה, | ואחד מהתנאים באריכות אפים וסבלנות שצריך שיהיהלו הוא לגבי עצמו, שרואה שחבריו כבר זכו למה שזכו בעבודתהשם יתברך, והוא עדין רחוק כל כך וכו', ואדרבה תכלית ההפוךנעשה עמו וכו', אף על פי כן צריך שירגיל את עצמו לילך בדרךהתם הקדוש | עין ספורי מעשיות, מעשה ט', | שהיה תמיד רק בשמחהעצומה על נעם חלקו וגורלו ועל המנעל שעשה, אף שהיה בןשלשה קצוות, ולא היה לו לא טעם ולא הדר וכו', אף על פי כןהיה שש ושמח, כי הלא זו עבודת עצמי, דאס איז דאך מיינ'סת, והיה רק בשמחה עצומה; ועל כן, אהובי, אחי! כלך מאחרים, מהלך עם אחרים, כבר אמר התנא | אבות ו, ד: | "אל תתאוה לשלחנשל מלכים, כי שלחנך גדול משלחנם", תהיה רק בשמחה עלחלקך, וכל נקדה ונקדה וכל שערה ושערה שתחטף בכל יום תהיהיקרה בעיניך מאד מאד, ותראה להחביא את עצמך מכל

העולם כולו, ולא תתחיל להסתכל על אחרים כלל, יהיה להם מה שלהם, וכן תסגר
אזניך לא לשמע שום קול וחסרון העולם, ועל ידי זה דיקא תחיה חיים ארכים,
חיים מתקים | עין ספורי מעשיות, מעשה י"גמיום השני, ועל כלם - להרגיל את
עצמו במדת ארך אפים, שהיא המדה הטובה של סבלנות, לסבל הכל ולא לכעס ולא
להקפיד על שום דבר, שאז דיקא יזכה להיות מסבב עם חומה | עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סח, וכל הנפשות ישתוקקו להכלל בשמו | עין שם,
סימןנט, ובכלל טוב מאד לשמר מאד את הדבור, ולא לדבר כל העולה על רוחו,
שהוא מבלבל ופוגם את המח, וגורם לבלבולים ורוחסערה | עין לקוטי מוהר"ן,
חלק א', סימן לח, ואז על ידי קדשת אלוהשבעה נרות: העינים, האזנים, החטם
והפה דיקא, על ידם יזכה ששלהבת אורו יתברך תעלה ותאיר אצלו מאליה, ויזכה
למח ברור ומזכך, ויאיר בו רוח הקדש ממש | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא.
הכלל, אהובי, אחי, כשמרגילים את עצמו להכניס מחו ודעתובדברי רבנו ז"ל,
ומקשרים דבריו הקדושים ממקום למקום, אז דיקא מרגישים טעם אחר בחיים. ולמען
השם, אל תבלבל את עצמך מאחרים כלל, וכבר אמרו חכמינו הקדושים | עין תענית
ט: ושמות רבה נב, ג: כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו, חזיז בפני עצמו;
ועל כן עסק עם עולמך, שהם איברי גופך וכו'. וזכר מאמרסז"ל | אבות ד, כא:
הקנאה, התאוה והכבוד מוציאים את האדם מהעולם. ופרשו המפרשים: "מהעולם" -
רצה לומר מעולמו הפרטי, כי צריך כל אדם לחשב מעצמו, ואז דיקא עולמך
תראה בחייך | ברכות יז. מה שאין כן, כשיש לו קנאה על אחר, הוא כבריציא
מעולמו הפרטי, והתחיל לבלבל את עצמו מאחרים. ועל דרך זו גם בכבוד, שרוצה
שאחרים יכבדו אותו, שעל ידי זה גם כן יוצא מעולמו הפרטי, שמשתוקק שאחרים
יכבדו אותו, ואז על ידי שלש המדות הרעות האלו, רחמנא לצלן, יוצא מעולמו
הפרטי, ודיקא אז עובר עליו מה שעובר, כי הולך נע ונד בהול ומבלבל, מאחר
שאינו בעולמו, מה שאין כן כשרק מסתכל על עצמו, אז "עולמך" דיקא, תראה
בחייך, ודו"ק מאד כי נכון הוא; אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, ומה
טובה ומה יפה ירושתנו, שזכינו על ידי רבנו ז"ל.
הדורש שלומך...

ואודות ענייניך, דע לך כי אין שום עצה אחרת, רק תפלה ובקשה, לבקש ולהתחנן אליו יתברך, ואם ירצה אדם לבלבל אותך שיש עצה אחרת מבלעדי תפלה, תדע שהוא מהסטרא אחרא ממשבהתלבשות אדם כזה, כי בזה העולם אי אפשר לחיות בלי תפלה ושיחה בינו לבין קונו אפלו שעה אחת, כי זהו עקר החיות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ט'|, אך גם בתפלה אסור להתעקש, שיהיה לו תכף ומיד מה שרוצה, שזה בחינת גזלה ודחיקת השעה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כ'|, רק לאט לאט, עוד תפלה ועוד בקשה, ועוד דבור ועוד שיחה, עד שתבוא בשלמות ישועתו. ובשביל זהנקראת התפלה בחינת חטם |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'|, שהוא ענין אריכות אפים, צריכים לחכות ולחכות ולסבל עד אשר יבנה בנינו, וכד חס גבה יתהפך, שתתהפך מדת הדין למדת הרחמים, וימשכו עליך ישועות ונסים נגלים ממש, כי התפלה משדדת אתהטבע, וממשיכה השגחתו יתברך הפרטי פרטית |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנ|, בודאי אם תהיה חזק בזה תראה נפלאות, אך סבולתסבל כל מה שעובר עליך, ואל תצא לריב עם מצעריך וכו', ומכלשכן בבית עם אשתך ובניך ובנותיך צריכים להיות בסבלנות גדולה, ואם יש לך פנאי, תקבע לעצמך שעור בספר "ארך אפים" שנבנהעל ענין אריכות אפים בכל המצבים, עין שם; וינעם לך.

הנ"ל...

ב' קכב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מצורע ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי היקר לימאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח.

מכתבך המלא מרירות לנכון קבלתי, והנה להשיבך, הלא כבר הקדים השם יתברך ושלח רפואה למכאובינו, והוריד אלינו אתנשמת רבנו ז"ל, אשר הוא שרש נשמת משיח, והמשיח בדעתו יכבש את העולם, כמובא בשיר שבתחלת הלקוטי מוהר"ן:

"בין חפש בגנזי אביו, נזר עטרת נעטר בבן חביב, שיר חדש אז נשיר, מלכנו כל אחד ואחד מראה באצבע בשר"; כי הוא יחפש וימצא גלויים כאלו בגנזי אביו, עד שיוציא ויגלה עצות נפלאות כאלו, אשר שיר חדש אז נשיר, ויהיה גלוי אלקותו יתברך במדרגה נשגבה ונוראה כזו, עד שכל אחד יראה באצבע בשר, ויאמר |ישעיה

כה, ט|: "הנה אלקינו זה, קוינו לו ויושיענו" |עין חיי מוהר"ן, סימן תקטז|; ועלינו להמשיך על עצמנו עוד עכשו האורות האלו. וזה זוכים על ידי שקידה רבה בדברי רבנו ז"ל, שאז יאיר עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו, אשר זהו עקר התכלית שבשביל זה האדם בא לזה העולם, לזכות להכירו יתברך פנים אל פנים, ולהתענג בנעם ערבות, ידידות, אור זיו אלקותו יתברך, ולשמח כל היום במתיקות דבקות האמונה הקדושה.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד, ותעשה כל מיני פעלות שבעולם להיות אך ורק בשמחה עצומה, ותרגיל עצמך לילך רק בפנים שוחקות, שאז דיקא יאיר בך אור רבנו ז"ל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כג|, ועל כן אל מה שתמשיך עצמך, אל זה תזכה, אסתהיה תמיד בפנים שוחקות, ישרה בך סטרא דקדשה, ואם חסושולם להפוך, אז יהיה ההפוך; ועל כן תהיה בריה, ואל תניח את עצמך לפל בשום אופן שבעולם, מה לך עם אחרים, ספרי רבנו ז"ל לבידך, הפך בהם בקביעות עצומה, והכל מתוך שמחה עצומה, ועל ידי זה יתרחב לבך לדבר ולשיח עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, שהוא יסוד גדול ביהדות ובקיום האדם בגשמיות וברוחניות. הדורש שלומך...

ב' כג. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מצורע ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, הבחור החפץ להאיר נפשו בהארות נעם זיו אור הגנוז היוצא משלש ראשונות דעתיק וכו', שהוא נחלא עמיקא וטמירא דנביע ביהמקורא דחכמתא עלאה ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, וחשתי ולא התמהמהתי לענות לך, כי מקרב חדש יקר בעיני מאד מאד, והלואי שנזכה כלנולהתחדש בכל יום ויום מחדש, ולהיות מקרב חדש, להתחיל לדבר עמו יתברך בתשוקה חדשה, ולהתחיל ללמד ספרי רבנו ז"ל בחשק חדש, אשר זה עולה על הכל. וכן עליך למסר את נפשך להאיר גם בחבריך דעת רבנו ז"ל, כי בודאי לכל בחור יש חברים טובים, שהוא באחדות אחת עמהם, ועל כן כשזכה להתודע מרבנו ז"ל, עליו מנח חוב קדוש להשתדל להאיר גם לחבריו את דעת האמת, ולהראות ולהוכיח להם את אמתת ערבות דרך האמת שקבלנו מהצדיק האמת - רבנו ז"ל. וכבר אמר רבנו ז"ל, שלקרב רחוקים הוא תקון גדול לפגם

הברית | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יד בסופו. ובדבר זה יכול האדם להבין אם באמת קבל מרבנו ז"ל - אם מגלה גם לחבריו. והעקר שיהיה בעין טובה, כי דעת רבנו ז"ל אינה מצמצמת אצל יחיד, וצריך כל אחד מאנשי שלומנו להשתדל לגלותו ולפרסמו בעולם.

ועל כלם, חמדת לבבי, תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיתרק בשמחה עצומה, ותקשר עצמך במדת אהבת ישראל, לאהב את כל אחד מישראל, ועל ידי זה יתרחב לבך תמיד. כי עקר צמצום המח והדעת ועקר עקמומיות הלב נמשך רק משנאת הבריות, שאזהוא מבהל ומבלבל מאד, רחמנא לצלן, אבל תכף ומיד כשמכניס בדעתו אהבת ישראל, על ידי זה נתרחב לבו ודעתו. וצריך שתחקה היטב היטב בדעתך מאמרם ז"ל | יומא לח. |: "בשמך יקראו רוב מקומך יושיבוך" - אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא; ועל כן אין להתפחד משום בריה, כי מה יעשה לו אדם הלא מה שמיעד לך שום בריה לא תוכל לקחת, והכבוד והפרסום הכל הבל הבלים, כמו שהוא יתברך ירצה כן יהיה, ועל כן מה ולמה לבלבל דעתו בחנם, קשר ודבק עצמך בו יתברך.

הדורש שלומך...

ב' קכד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מצרע ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידיה יקר, הבחור החשוב, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותי וגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.
מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה מכלמה שעובר עליך, אך במה שאתה קורא את עצמך רשע וכו' וכו', זהו אינו דרך רבנו ז"ל כלל, כי אדרבה רבנו ז"ל גלה לנו את הדרך הנעים והנפלא של לדון את עצמו לכף זכות, ולמצא בעצמו תמיד נקודות טובות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, והוסיף מוהר"ן תז"ל לבאר על פי זה מאמרם ז"ל | נדה ל: |: אפלו כל העולם כלואו מרים לך צדיק, אתה היה בעיניך כרשע, ואמרו "כרשע" ולא רשע גמור, חס ושלו, כי אסור להחזיק עצמו לרשע גמור, חס ושלו, רק אדרבה כשנדמה לו שהוא רשע גמור, חס ושלו, ואפלו אם האמת היא כך, חס ושלו, אף על פי כן צריך לחפש ולבקש למצא בעצמו נקדה טובה לבל יהיה, חס ושלו, רשע גמור

עין לקוטי הלכות, השכמת הבקר, הלכה א', אות יב, ויש להוסיף על זהמפרשה
זו בפסוק: "ובא אשר לו הבית והגיד לכהן לאמר כנגענראה לי בבית", ופרש
רש"י: אפלו תלמיד חכם שיודע שהוא נגע, ודאי לא יפסק דבר ברור, לומר 'נראה
לי', אלא 'כנגע נראה לי'וכנ"ל, כי אסור להמשיך את עצמו אל הרע בידים, אף
שבעצם הוארע גמור, חס ושלום, אף על פי כן יטה תמיד כלפי חסד, ולא יפסקעל
עצמו בודאות שהוא רשע גמור, חס ושלום, רק יאמר 'כנגענראה לי' וכו',
ועל ידי זה יזכה להציל את עצמו.

חמדת לבבי! אתה עוד בגיל צעיר מאד, ואתה עוד יכולהשלים את עצמך מאד מאד,
אם תאחז את עצמך עם אנשישלומנו האמתיים "חסידי ברסלב", ותשקד בספרי רבנו
ז"ל. ולמעשה, אל תמשיך את עצמך כל כך אל הצער וכו', רק שמח תשמחנפשך
בלמודי התורה הקדושה, שהיא עצם החדוה והשמחה, כמושכתוב |תהלים יט, ט:
"פקודי ה' ישרים משמחי לב". ואמרו חכמינוהקדושים במדרש |ויקרא רבה ל, ב|
על פסוק |תהלים טז, יא|: "שבעשמחות" - בחמש שמחות: מקרא, משנה, תלמוד,
תוספתאואגדות, עין שם; אשר עקר השמחה הוא התורה, ועל כן עשהלעצמך שעורים
קבועים בכל חלקי התורה הקדושה, ואז תצליחדרךך, ועין היטב בקונטרס "סדר
דרך הלמוד" על פי דעת רבנוז"ל |שנדפס כעת|, ושם תמצא מרגוע לנפשך.
הדורש שלומך...

ב' קכה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מצרע ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, הבחור הרוצה
להאיר נפשו בנעם ערבנות זיו האור הגנוז של הנחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי כעל כל הון, שאתה זוכהומתועד עם אנשי שלומנו
היקרים בכל פעם, ובפרט שאתה עם עודשלשה בחורים מיישבתך הולכים בכל פעם אל
הרב החסיד... שליט"א, טוב ויקר הדבר הזה מאד מאד, כי בודאי על ידו
תוכלולהתלהב בעבודת השם יתברך בכל פעם, וכבר ידוע לנו ממוהרנ"תז"ל, שיסוד
גדול ועקר הקבלה לקבל מרבנו ז"ל הוא על ידי נקדתהחבר, ועל כן היה מנהגו
אם לא בא אליו באיזה יום אחד מאנשישלומנו לדבר עמו ממנו יתברך, שיצא לחוץ

לבקש את איזה אחדמאנשי שלומנו לדבר עמו. כל כך היה מוהרנ"ת ז"ל מוסר נפשו בקיום עצות רבנו ז"ל, כי כנגד החרפות שהן התאוות הרעות השוטפות בכל פעם על לב איש הישראלי, אי אפשר לבטלן כי אם על ידי השלש נקודות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד|, נקדת הרב - |להתמיד מאד בספרי רבנו ז"ל|, נקדת החבר - |לדבר בכליום עם איזה חבר|, נקדת עצמו - |לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות|, ועל ידי שלש עצות אלו יזכה להסיר את כל החרפות והתאוות השוטפות על לבו, ועל כן ראה וגם ראה לקיים את שלשהעצות האלו, כי הוא רעצעפט טוב, בעזרתו יתברך, וכמאמר אנשי שלומנו היקרים, שכל תורה מ"לקוטי מוהר"ן" היא רעצעפט אחר, וכמו שאי אפשר לקחת רפואה, כי אם על ידי מים, נאך טרינקעןאן ביסעל וואסערא; כמו כן כל תורה מ"לקוטי מוהר"ן", שהיא רפואה בדוקה, ההכרח לקחת אותה מערבת בתפלה שהיא מים, ועל ידי זה יכנס היטב אל תוך גופו ויפעל בשלמות. הדורש שלומך...

אודות הספרים "שמירת הזמן" "ארך אפים" "אשר בנחל" ו"קריאת שמע שעל המטה" שבקשת שאשלח לך, כן אעשה ואקים רצונך. הנ"ל...

ב' קכו. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מצרע ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה ידידי היקר, לחזק את עצמך ביותר להחזיק ברבנו ז"ל, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, והעקר והיסוד שהכלתלוי בו, הוא - לקשר את עצמו ברבנו ז"ל, וכל אשר יאמר כיהוא זה יעשה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|, אשר זה נקרא שלמותאמונת חכמים.

התמד מאד בספרי רבנו ז"ל, כי האדם נמדד בהתקרבותו אל רבנו ז"ל רק כפי התמדתו בלמוד ספריו הקדושים ולא בשטיות, מי שאינו לומד ספרי רבנו ז"ל אין לו שום שיכות אל רבנו ז"ל, ומי שלומד ספרי רבנו ז"ל, רבנו ז"ל שורה אצלו,

כי כך מובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב|: פניו שכלו
וחכמתו גנוזים בתוך הספר. ועל כן מי שרוצה לראות את רבנו ז"ל, עליו ללמד
ולהתמיד בספרי רבנו ז"ל, ועליך לדעת שכל דבר רבנו ז"ל הוא רק תורה ותפלה,
ולחשב על תכליתו הנצחית, איך שיבא היום, השעה והרגע שהוא צריך לצאת מזה
העולם, ואז לא יועיל לו שום דבר, ואז כשאדם חושב על תכליתו הנצחית אז הוא
אינו רץ אל שום מפלגה, כי שם אין שיכות לשום מפלגה ושום שקר, ולכאן יטעו
אותך אלו החדשים מקרוב באו, הקוראים את עצמם "בעלי תשובה", אשר יותר נכון
לקרא אותם "בעלי עברה" העושים תעמולה בשביל הבחירות וכו' וכו', דבר רבנו
ז"ל הוא רק תורה ותפלה להתמיד בלמוד התורה הקדושה, לטיל בכל יום
במקרא, משנה, גמרא, מדרש, הלכות ואגדות, בריתות ותוספות, ולהרבות בתפלה,
הן תפלות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, והנבאמירת תהלים ותפלות והן
שיחה בינו לבין קונו, שיחדש האדם תפלות מדעתו, ומלבד זאת הכל הבל ורעות
רוח, ועל כן ששום בריה לא תבא, וידבר בשם רבנו ז"ל, כי הוא לא ממנה מאף
אחד, ואנחנו רואים היום שבאים לחתם שנים או שלשה פרחים, והם המדברים בשם
רבנו ז"ל ובשם "חסידות ברסלב", ובאמת הם בורים וריקים ועמי ארצות, ומי שמם
לאיש?! וצריכים לגלות ולפרסם את זה לכל העולם כלו, אין מי שידבר בשם רבנו
ז"ל, אלא מי שמתמיד בספרי רבנו ז"ל, ויודע את ספרי רבנו ז"ל לבעל פה ישר
והפוך כי מי שאינו שגור בפיו ספרי רבנו ז"ל, חצפה גדולה מצדו לחתם על איזו
מודעה בשם "חסידות ברסלב", וזועזות וחציפות גדולה, ואין צריכים לשמע להם
כלל, עלינו לכבד את אלו עובדי השם הלומדים ומתמידים בספרי רבנו
ז"ל, ויודעים את האמת, הינו שתמיד מתבודדים עמו יתברך, ומסתכלים על תכליתם
הנצחית, אנשים כאלו אף פעם לא יהיו הדיוטים הקופצים בראש, אדרבה מי שדבוק
בחי החיים בו יתברך, ומי שרק שגור על לשונו ספרי רבנו ז"ל, הוא בורח מכל
השטיות האלו, ולהפך כל אלו בעלי הגאווה, אשר כל מגמתם היא רק לעשות כסף, הם
הדיוטים הקופצים בראש, ואשרי מי שידע דבר זה.

נא ונא ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואנחנו קבענו בין אנשי שולמונו היקרים
השומעים דברינו, שיזכו לסיים את הלקוטי מוהר"ן הקדוש והנורא בכל חדש, ואף

שזה נראה הרבה, אבל מי שמרגילאת עצמו בזה, הוא רואה שאורך רק שעה אחת
ללמד את השעור, וידוע שאצל רבנו ז"ל היה חשוב שיזכרו אותנו בכל יום
שעה. וכמובא הספור כשבא השוחט, והביא לרבנו ז"ל מתנה כסא, ושאלו רבנו ז"ל:
כמה זמן עבדת על זה? ענה ואמר: חצי שנה, ושאלו רבנו ז"ל: "האם כל היום
עבדת עליו?" ענה ואמר: "לא!?! אלא שעה אחת ביום". והפטיר רבנו ז"ל בחיור,
ואמר בזו הלשון: "הא, וא, חשבת ממני בכל יום שעה?!" | ואמרו אנשי שלומנו
היקרים שראושהיתה לרבנו ז"ל נחת רוח שחושבים ממנו שעה אחת, על אחתכמה
וכמה כשלומדים "לקוטי מוהר"ן" בכל יום גורמים נחת רוח גדולה לפני רבנו
ז"ל, ומורידים את רבנו ז"ל אל זה העולם, ורק אנשים כאלו יכולים לחתם בשם
"חסידות ברסלב", וזה ברור, ואין על זה שום מחלקת, ומי שנובח ואומר אחרת,
הזמן יאמר את שלו.

העקר אל תהיה בטלן אלא התמד בלמוד התורה הקדושה, והיה טוב מאד שתחזר עכשו
את השיחה הקדושה המדפסתבשיחות הר"ן, סימן ע"ו, ששם מדבר רבנו ז"ל מסדר
דרך הלמודשלו, וכך תתנהג גם אתה להתחיל ללמד בכל יום פרשה חמשורש"י באפן
שכל שבוע תסים פרשת השבוע שנים מקרא ואחדתרגום עם פרוש רש"י, וכן להתמיד
בכל יום בלמוד כמה פרקים משניות, ואם תזכה ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות
אין למעלהמזה, וכן להתמיד בגמרא דף אחר דף, וכשתסים פרק תתחיל עודפרק,
וכשתסים מסכת, תתחיל מסכת שניה, וכך תזכה לסים את כלהש"ס וכן בירושלמי
וכן בתוספתא, וכן במדרשים ובזהר הקדושובתקונים, אשרי מי שאינו מטעה את
עצמו כלל, כי העולם הזהמטעה את האדם, ואשרי מי שאינו נותן להטעות את עצמו.
ועל כלם - ראה לדבר אליו יתברך, וכל מה שאתה צריך ביןבגשמי ובין ברוחני,
תשיח ותספר לפניו יתברך, ותבקש ותתחנן רקממנו יתברך, שיחוס וירחם עליך,
ואז תראה נסים נגלים שיעשהעמך הקדוש ברוך הוא, אשרי המחכה ויגיע.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' קכז. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר מצרע ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות התארים שכותבים אחד על השני וכו' וכו', מה אמרלך, ידידי היקר, כבר צעקו ברמה על זה הרבה גאונים, שעושים חוכא ואיטלולא מכל עניני תארים שכותבים על כל מאן דהוא דברים כאלו אשר גורמים צחוק, עין בהקדמת שאלות ותשובות הגאון ר' עקיבא איגר ז"ל, רבין קשה ומעוטן לא יפה, לכותב הוא אבן חנפה, ולמי שכותבים הוא אבן גאות, כי ירבה לו, או אבן שנאת חנם או ימעטו, עין שם. ועין בשאלות ותשובות זכר יהוסף ארח חיים, סימן רנג, מה שכותב שם בענין התארים שרבותינו ז"ל אין רוחם נוחה בזה בגן עדן שמפריזים בתארים עליהם, עין שם. ובאמת הכל הבל ורעות רוח, כי מה שאומרים על האדם העקר מה שאומרים שם למעלה, ובכלל צריכים להזהר מאד מאד מדברים כאלו, והחיד"א ז"ל מביא שלא כתבו גאון אלא מי שהיה בקיבששים מסכתות, כי גאון עולה ס', ולא כמו היום שקוראים את כלם הרב הגאון וכו', שזו סתם ליצי ליצנות, ומוהרנ"ת ז"ל היה רגיל לומר את הפסוק: "קטן וגדול שם הוא", מי שהוא קטן ומי שהוא גדול רק שם למעלה יודעים, ועל כן מה שיש לכתב תארים על בני אדם ואצל אנשי שלומנו לא הסתכלו על זה כלל, ומה שכותבים עלי תארים וכו' ומגדילים אותי עד לשמים, זה לעמת זה יש שמורידים אותי עד שאול תחתית... הינו מצד אחד מגביהים אותי ונותנים לי תארים מאד גדולים ומשבחים ומפארים אותי, ועזר הקדוש ברוך הוא שזה לעמת זה מחרפים ומגדפים ומדברים עלי כל דבר אסור, ומוציאים עלי כל מיני שם רע, ואצלי זה לא מעלה ולא מוריד, לא מה שזה משבח אותי ולא מה שזה מבזה ומחרף אותי, כי הכל הבל ורעות רוח, אדם צריך להיות דבוק בחיה חיים בו יתברך, ולא ירצה שום רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, אשרי מי שזוכה להגיע אל זה.

מה אמר לך, ידידי היקר, צריכים להזהר מאד מאד לכבד אחד את השני, כי הוא פגם גדול מאד כשהאחד מבזה את השני, וצריכים לברח מעזי פנים כמו שבורחים מאש לוהטת. וספר לי רבילוי יצחק, נרו יאיר ז"ל, שבדרך כלל אנשי וחסידים פולין היו מדברים בגדלות ובגסות ובעזות, לא כן אנשי וחסידים רוסיה היו מדברים בכבוד ובעדינות ובדרך ארץ גדול, וכשהוא בא בפעם הראשונה לאומן,

ושמע איך הזקנים מדברים עם הצעירים בלשון: "אתם", בדרך ארץ גדולה, והיות שהוא בא מפולין היתה אצלופליאה גדולה מאד, כי שם בפולין אפלו את הזקנים היו קוראים בלשון נוכח ובדרך עצות, ומאד מאד התפעל מהנהגת אנשישלומנו, וגדל הדרך ארץ שהיתה ביניהם, הרי שלך לפניך. העקר אל תשים לב לכל הדברים האלו, כי מי שדבוקבהקדוש ברוך הוא זה לא מעלה ולא מוריד שום דבר, אשרי מישדבוק באין סוף ברוך הוא, ואז אין זה מעלה ואינו מוריד אצלולכלום.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' קכח. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר מצרע ה'תשל"ו.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שלום בית עליך לדעת, כי רבנו ז"ל הקפיד בדבר זהמאד מאד, כמובא בדבריו ז"ל |שיחות הר"ן, סימנים: רסג, רסד| ובפרושאמר, שהסמ"ך מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם לעשות פרודיסבין בני הנעורים, וצריכים מאד לכבד וליקר את אשתו. ורבנוז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סט|, שהכסף שבא לאדם הוארק בזכות אשתו, ובאמת זו גמרא מפרשת |קדושין מט. |: אוקירולנשייכו כי היכי דתתעתרו |תכבדו ותיקרו את נשותיכם בשבילשתתעשרו|. והתבוננתי בגמרא |חלין קלב|, ששם הגמרא מדברתבענין ישראל שאוכל בזכות אשתו כוהנת, רב פפא אכל בשבילאשתו רב יימר אכל בשביל אשתו רב אידי בר אבין אכל בשבילאשתו, עין שם. ואף שזה מדבר ממתנות כהונה, עם כל זאת זהרמז שאדם אוכל בזכות אשתו.

וזה ששאלת אותי מה השם "אביי"? מובא במדרש תלפיותאשר "אביי" ראשי תבות:

"א'שר ב'ך י'רחם י'תום" |הושע יד, ד|; ובאמת חכמינו הקדושים אמרו |קדושין

לא. |: אביי כי עברתו אמו - מת אביו, ילדתו - מתה אמו, ומשום הכי קראו לו

אביי מרמזשהקדוש ברוך הוא ירחם עליו.

רבנו ז"ל רצה שכל אחד מאנשי שלומנו יטיל בכל מקומותהתורה הקדושה, ולכן מה

טוב ומה נעים אם תעשה לעצמך שעורים בספרים רבים, ויפתח לך מחך ודעתך.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' קכט. בעזרת השם יתברך, יום ראשון קדם חג הפסח ה'תשל"ו.
שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו
יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שכתבת בענין חטיפת שירים וכו', ידוע אשר אצל רבנוז"ל היתה קפידה
גדולה לא לחטף, אלא כל אחד עבר ולקח מעטמהצלחת בדרך ארץ גדול מאד.
ובאמת לפי דברי הגמרא |חלין קלג|. משמע, שצריכים לתן ולא לחטף. הן אמת כי
שם מדבר ממתנות כהונה, אבל יש גם רמז לשירים, וזו לשון הגמרא שם: אמר רבה,
בדק לן רב יוסף האיכהנא דחטיף מתנתא חבובי קא מחבב מצוה, או זלזולי קא
מזלזלבמצוה? ופשטנא לך |דברים יח| ונתן ולא שיטל מעצמו, אמר אבימרש הוה
חטיפנא מתנתא, אמינא חבובי קא מחביבנא מצוה, כיון דשמענא להא "ונתן", ולא
שיטל מעצמו', מיחטף לא חטיפנא, מימר אמרי הבו לי וכיון דשמענא להא דתניא
|שמואל א, ח|: "ויטואחרי הבצע", ר' מאיר אומר בני שמואל חלקם שאלו בפיהם,
מימרנמי לא אמינא, ואי יהבו לי שקילנא, כיון דשמענא להא דתניא: 'הצנועים
מושכין את ידיהם והגרגרנים חולקים משקל נמי לאשקילנא', עין שם. הרי שלך
לפניך, שהרבי צריך לתת ולא לחטף.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' קל. בעזרת השם יתברך, יום שני קדם חג הפסח ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, האברך הצמוד
בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן
עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך בפרטיות עכשו אין הפנאי, אם ירצה השם,
אחר החג אכתב לך באריכות, בלי נדר.

והנה אודות הענין ... דע לך שרבנו ז"ל אמר "נאהר בטחון" ב; ועל כן עליך
להתחזק בבטחון חזק, כי בודאי לא יעזב אותך השם יתברך, ותזכה עוד לראות

נסים ונפלאות, ותצא מחובותיך. ולדעתיתראה להשתדל בכל אפן להתפשר עם ...
כי העקר הוא שלום, שהוא שמו של השם יתברך |שבת י. |, ובמדה שאדם מודד
מודדין לו |סוטה ב' |, אתה עשה את שלך, ואל תסתכל מה שיש לו על לבו, כי
על ידי תקף האהבה שתראה לו, סוף כל סוף ימחל לך ויתבטלנגדך, ואי אפשר
להאריך בזה עכשו.

ואודות צרכי פסח, כבר ידוע מאמר מוהרנ"ת ז"ל: "אויף פסחוועט זיין אבער
ווי נעמט מען פסח אליין"ג; הינו בודאי יתמלאחסרונוך ויהיה לך על פסח מצה
וארבע כוסות ודגים ובשר וכו', אבל איך זוכים להשיג את המחין הקדושים
שמאירים בחג הפסח? אל זה צריכים להשתוקק ולכסף הרבה, שנזכה להמשיך עלינו
כלהמחין הקדושים המאירים בחג הפסח, וכימי צאתנו מארץ מצריםיראנו נפלאות
|עין מיכה ז, טו |, שנזכה לצאת גם עכשו מגלותנו, גלותנפשנו, ונזכה להיות
בני חורין אמתיים.

הדורש שלומך...

אם אפשר לך להתועד עמי, אז נדבר באריכות, אם ירצה השם. וצריך שתדע, אהובי,
אחי, כי השם יתברך מחיה ומקים את כלהבריאה בכל רגע ודקה ותנועה ממש,
ועל כן אין להאדם לפלבדעתו אם לא הולך כרצונו, כי עליו לבטל רצון עצמו
לרצונויתברך בתכלית הבטול, ואז ממילא יתמלא רצונו, כמאמרם ז"ל |אבות ב,
ד |: "עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו, ובטלרצונך מפני רצונו,
כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך", כי עקרהנעימות בחיים, כשאדם מבטל
רצונו לרצונו יתברך, ואין לו רצוןאחר מרצונו יתברך כלל, שאז דוקא שופע
עליו רצונו יתברך. כמושאמרו חכמינו הקדושים |ספרי עקב |: כשהם עושים
רצונו, הואפותח את האוצר, והם אוכלים ושבעים וכו', עין שם; וכן הוא
|שםהאזינו |: בזמן שישראל עושין רצונו של מקום, נאמר בהם: "יפתחה' לך את
אוצרו הטוב" וכו', עין שם; על כן אסור לפל בדעתומשום דבר ומשום בריה
שבועולם, רק לבטל את עצמו לגמירלרצונו יתברך, ואז יעשה השם יתברך חפצו,
כמו שאמרו חכמינוהקדושים |מדרש שוחר טוב משלי ט' |: כל זמן שישראל עושין
רצוני, אף אני אעשה חפצם וכו', עין שם.

ב' קלא. בעזרת השם יתברך, מוצאי החג ח' למספר בני ישראל ה'תשל"ו.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, נר
להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר ויזרח לנצח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי קדם החג, אך מרב הטרדות לאהיה הפנאי להשיבך,
שמחתי מאד לקראת החדושי תורה שלך, שהם יפים מאד, אשריך ואשרי חלקך שזכית
לזה, ותראה להתמידבזה מאד, כי רבנו ז"ל הזהירונו על דבר זה, ואמר
|לקוטי מוהר"ן, חלקב', סימן קה|: טוב מאד כשזוכים לחדש איזה דבר בתורה,
כי הואתקון גדול להרהורים, כי כל ההרהורים באין על ידי כח המדמה, ועל ידי
שמחדשין איזה דבר בתורה, שזה בחינת מדמה מלתאלמלתא, על ידי זה מתקנין פגם
ההרהורים שבאין על ידי המדמה, עין שם; וכבר אמרו חכמינו הקדושים |תנא דבי
אליהו רבה, פרק י'|: אשרי מי שמתחדשין דברי תורה על פיו, וכל מי שמתחדשין
דבריתורה על פיו דומה כמי שמשמיעין אותו מן השמים ואומר לו, כךאמר
הקדוש ברוך הוא: בני, בנה לי בית המדרש, ששכר הגדולשיש לי באוצרי שלך
הוא, ובשבילך אני מציל את ישראל, עין שם.
ראה וגם ראה, אהובי, ידידי, מעלת המחדש דברי תורה, ובפרטיות כשהחדושין הם
לחזק ולקרר רחוקים אליו יתברך, איןלמעלה מחדושין כאלו, והם בכלל תורה
דרבים, שמאד הפליגו עלזה חכמינו הקדושים, עד שאמרו |מגלה ג': תלמוד תורה
דרביםעדיף מהקרבת תמידים, עין שם; ואמרו |סכה מט': הלומד תורהעל מנת
ללמדה, הוי תורת חסד עין שם; וחדושי תורה ובפרט אםיזכה שידפסו הוי כלומד
תורה ברבים, כי דבר הנדפס הוי כמישלומד עם כל העולם, שמעלתו גדולה מאד
מאד. כמו שאמרוחכמינו הקדושים |בפסיקתא זוטא יתרו|, שלא יעצר אדם
התורהלעצמו ולמשפחתו אלא יפזרה לכל באי העולם, עין שם; וכן אמרו|ערוובין
נד|: "רוכבי אתונות" |שופטים ה, י| - אלו תלמידי חכמיםשמהלכין מעיר לעיר
וממדינה למדינה ללמד תורה, עין שם; ובודאי ראוי לבקש הרבה ממנו יתברך
שיזכה לברור המדמה |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד|, ויזכה לידע אילו
דברי תורה ראוילהדפיס ואילו אינם ראויים להדפיס, כי יש תורה שלא נתנה
אפלולדרש, ויש תורה שנתנה לדרש ולא נתנה לכתב, ויש שנתנה לכתב|עין

לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כח|. ובדרך כלל דברים המחדשים עלפי דעת רבנו ז"ל, שהוא התחזקות והתעוררות, מתר להדפיס, ובלבד שיהיה ברור לו, ולא יגמגם בלשונו, כעין שאמרו חכמינו הקדושים |שבת קמה:|. אם ברור לך הדבר כאחותך שהיא אסורה לך - אמרהו, ואם לאו - אל תאמרהו, ופרש המהרש"א בחדושיאגדות |סנהדרין ז:|. דהטעם שדמו חכמינו הקדושים לאחותו, כי אין לסמך על שכלו רק על פי חכמת התורה, כי על פי שכל היה מתר, כי הוא תחלת בנינו של עולם, שקין והבל נשאו אותם, כמו שכתוב |תהלים פט, ג:|. "עולם חסד יבנה", ורק התורה אסרה, ועל כן אסברור לך הדבר על פי התורה - אמרהו, ואם לא - אל תאמרהו, עין שם. כי כשאדם הולך אחר שכלו וחכמתו, יכול לבוא לטעויות ולקלקולים רבים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יב|. ועל כן הזהירנו רבנו ז"ל מאד לא להמציא איזה דין חדש, ואמר |שיחות הר"ן, סימון רסז:|. מי שרוצה לחדש בתורה מתר לו לחדש ולדרש כל מהשירצה, כל מה שיזכה לחדש בשכלו, ובלבד שלא יוציא מהם שום דין, חס ושלוש, עין שם; ובפרוש אמר |חיי מוהר"ן, עבודת השם, סימון עה:|. אתם יכולים להשיג בכח המדמה שלכם מה שאני יכול להשיג בשכל, עין שם; הרי שבפרוש נתן לנו רבנו ז"ל רשות לחדש והעקרכש מדפיסים איזה דבר צריך להיות בדעת, ולא לכתב כמדמה לישכתוב בגמרא, או מובא באיזה מקום בלקוטי מוהר"ן וכדומה לשונות כאלו וכו', כי על דבר זה אמרו חכמינו הקדושים |קדושין ל:|. "ושננתם" |דברים ו, ז:|. - שיהיו דברי תורה מחדדים בפך, שאם ישאל לך אדם דבר אל תגמגם ותאמר לו, אלא אמר לו מיד, ופרש רש"י: חזר עליהם ובדק בעמקם, שאם ישאלך אדם, לא תצטרך לגמגם אלא שתוכל לומר מיד, עין שם; כל דבר שאתה מחדש תצין מקורו בפרטי פרטיות, ובפרט אם אתה בונה דבר על דברי רבנו ז"ל, ראה לצין את המקום באפן שיוכל מי שרוצה לעין בפנים למצא תכף ומיד, ויראה שבנית דברך על יסוד מוסד, ותכף ומיד כשאתה רואה שדבריך מסדרים בסדר יפה, ומצין כלדבר על מקומו, אין לך מה לירא, וראויים להדפיסם אם אתה רוצה, ואל תסתכל על שום מונע, כי מדת הקנאה נגעה בהם וכו'. וכברידוע מה שמובא בספר חסידים |סימן תק"ל:|. "מי תכן את רוח" ה'גוזר מי נעשה חכם ומה חכמתו וכמה שנים וכמה

ספרים יעשה, יש שגוזר עליו שעושה ספר או שנים או שלשה, וכן בתלמוד לפתרקרייה וכן בסודות אחרים, וכל מי שגלה לו הקדוש ברוך הוא דברואינו כותבו ויכול לכתב, הרי גוזל מי שגלה לו, כי לא גלו אלא לכתב, דכתיב |תהלים כה, יד|: "סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם", וכתיב |משלי ה, טו|: "יפוצו מעינותיך חוצה" וכו', עין שם; ואמרו חכמינו הקדושים |אבות ב, ט|: "אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך". ופרשו המפרשים שהכונה אל תכבש ותחזיק אתה טוב שהוא התורה לעצמך, אלא תפיצם בעולם, כי לכך נוצרת. וכעין שאמר רבנו ז"ל: מה ישיר לגלות את הסגלה לעם סגלה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא|. ודעת לנבון, שזה רק בחדושי תורה שיש בהם התגלות המחין, ולא בבחינת עבור וכו', עין שם; על כל פנים איך שהוא אמרו חכמינו הקדושים |ספרי האזינו|: אין לך דבר ריקם בתורה שאם תדרשנו שאין בו מתן שכר בעולם הזה, והקרן קימת לו לעולם הבא, עין שם; ואמרו |בתנא דבי אליהו רבה, פרשה כז|: אם יש אדם שהוא מבין בדברי תורה, יפרנס מתורתו כן לאחרים, כדי שתרבה חכמתו לו, ומוסיפין לו עליה, וכלה עושה כן אינו נמנע מן הטובה העתידה לבוא על ישראל לימותבן דוד, עין שם; ואפלו אם אין בדעתך להדפיסם - מה בכך, ראה לכתב את כל חדושיך, ותאמין שיש להשם יתברך נחת רוח מחדושיך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא|, ואמרו חכמינו הקדושים |ספרי האזינו|: אם כנסת דברי תורה כדרך הכוננים מטר לבור, לסוף שאתה מנזל ומשקה אחרים, עין שם; ובפרוש איתא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה|, כי אי אפשר לקרר את היסורים, כי אם על ידי חדושי תורה, מקררין צמאון הנפש, עין שם |וכן מספרים מהגאון המפלא הרוגטשובער ז"ל, שאמר שבשבת יש לווהיסורים הכי קשים, כי שוטף עליו שפע הדעת והשכל, ואי אפשר לו לצמצם מחו ודעתו מרב שפע השכל והדעת, מה שאין כן בכלה שבוע הוא יכול לרשם על פני הכתב, ועל ידי זה מתישב מחוודעתו|. ועל כן, חמדת לבבי, בכל עת שתעבר עליך איזו מרירות וכו', תראה לחדש הרבה חדושי תורה. ובפרטיות כי דברי רבנו ז"ל |הסמים שאין להם סוף, ונתן להדרש מתורה ומאמר אחד, אל תורה ומאמר אחר, כי כל דברי תורה צריכים זה לזה, שמה שזה נועל - זה פותח |מדרש רבה פרשת חקת, פרשה יט, סימן יז|; כי עקר

החדושנעשה שמחברים דברי תורה ממקומות מפזרים שהם רחוקים זהמזה, ומחברים אותם יחד, ועל ידי זה נעשה החדוש שמחדשים|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פט|. ואמרו |מדרש רבה, שיר השירים, פרשהא', סימן נג| על פסוק: "צוארך בחרוזים" - אלו פרשיותיה שלתורה, שהן חרוזות זו בזו, ומשוכות זו בזו, ומדלגות זו בזו ודומותזו לזו וקרובות זו לזו, עין שם.

והנה להשיבך על מרירות נפשך, כבר הקדים לנו השם יתברךרפואה למכותינו ושלח לפנינו את רבנו ז"ל, שהוא הכין לנואוצרות של עצות והתחזקות והנהגות ישרות ודרכים נפלאות איךלשוב אליו יתברך, כל אחד ממקומו שנפל לשם וכו', ועל כן עליךלקבע בקביעות גדולה ללמד בכל יום ספריו הקדושים המלאים כלטוב לבית ישראל, וחזר חזר עליהם עד שתהיה שגור בהם בעל פהממש, ואז כבר לא תצטרך את שום בריה, כי בעצמך יתחיל לנבעלך שפע הדעת והשכל, ולתן עצה לנפשך מכל מה שעובר עליך.

ובענין הירידות והנפילות שמתחדשות עליך בכל פעם, ואתהנופל בעמק רע וחשך, רחמנא לצלן, ואתה מתלכלך בחטאים,רחמנא לצלן, עד שאין בידך עצה וכו', ובפרט שאתה בחלישותהדעת גדולה, כי זה כמה ימים ושנים שאתה חפץ ומשתוקק לצאת,ובכל פעם אתה נופל בעמק בור יותר, רחמנא לצלן, אשר מכל זהנחלשת דעתך מאד מאד, עד שעולות לך מחשבות לחזר לאחוריקוכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, האדם בזה העולם אי אפשר לו לידעענינו ושרש נשמתו ומהיכן בא ומה צריך לתקן וכו', מי יודעגלגוליו ומי מעבר בו וכו', ועל כן מה ולמה לו להכניס את עצמובחקירות ובמחשבות על עצמו, העקר להיות רגיל בכל פעםבשכחה |עין שיחות הר"ן, סימן כו|, ולעשות בכל פעם התחלה חדשהלגמרי - הן בכסופין טובים והן בלמוד שעורים קבועים כסדרוןהן בתפלה בכונה והן בקיום המצוות בשמחה, ובפרטבהתבודדות, להיות רגיל לעשות התחלה חדשה לגמרי, ובכל פעםשיתחיל להתבודד, יאמר: "רבנו של עולם, איך וויל פון יעצט אןזיין איין ערליכער איד, איך וויל פון יעצט אן מאכן איין נייעהתחלה זיך צוריק קערין צו דיר"ה וכן בכל פעם |עין חיי מוהר"ן,מעלת התבודדות, סימן א'|, ויותר מזה אל תבלבל את עצמך כלל, אתהעשה את שלך, והוא יתברך יודע ועד מה

ענייך ומה אתה צריך לתקן ומהיכן נמשכת וכו' וכו', ועל כן אפלו אם נראה בעיניך שרחוק ממך שיהיה לך עולם הבא, וגם הרבה פעמים נדמה לך שאבדת גם את העולם הזה - מה בכך, אתה עבד את השם יתברך, והוא יתברך הטוב בעיניו יעשה, אל תכניס בעצמך שום קשיות וספקות ודמיונות וכו', ולך נא וראה מה שכתוב בשער הגלגולים|הקדמה כ"ז|: "לפעמים הנשמות שהם יותר גבוהות ומעלות, עומדות בעמקי הקלפות, ואינן יכולות לצאת משם, עד זמן רב שיזדמן איזהזכות מתיחס אליהם להוציאם", |עוד שם|: "גם דע כי האיש הזהמחדש שבא עתה בגלגול בפעם אחת יש לו טרח להכניע יצרואף על פי שנשמתו תהיה גבוהה מאד, לפי שזה הוא התחלתהזדככות מן הקלפות" וכו', "מכרח הוא שהאיש הזה יהיה עצובכל ימיו, ודואג בקרבו תמיד ללא סבה, אבל הסבה האמתית היא, כי הקלפות מהם המשכת העצבון כנודע, וזה סוד טעם מספיק אלדוד המלך, עליו השלום, ידידו יתברך, ומצינו בו שהיה יצרומתגבר עליו בבת שבע ובאביגיל, והוא פלא גדול, אלא הטעםמובן עם הנזכר, כי אז היתה התחלת יציאתו מעמקי הקלפות, ובזהתבין כמה פסוקים שהיה אומר דוד המלך, עליו השלום, על עצמו|תהלים סט, ג|:

'טבעתי בין מצולה' וכו', וכיוצא. ודע כי לטעםהנזכר אין עוונות האיש הזה החדש נחשבים לפניו יתברך כשארבני אדם, לפי שעדין הוא נתון בין הקלפות וטרחו גדול לצאתמתוכם" וכו', "ולפעמים יארע כי האיש הזה החדש תהיה נשמתומעלה וגבוהה מאד, ואינו יכול להכניע יצרו, ואם לא כן בקלותהיה יכול להיות חסיד גדול. ובזה יתבאר לך סוד נמרץ, כי לפעמיםחטא קטן של אדם אחד יענש עליו מאד, ועון גדול של אדם אחראינו נענש עליו, וזה סוד |דברים לב, ד|: 'הצור תמים פעלו כי כלדרכיו משפט', ודי בזה למשכילים, ולכן אין להרהר אחר מדותיויתברך, אף לא אחר הצדיקים אם יחטאו" וכו', עין שם; והוא גלוינורא ונפלא מאד מאד כמובן למשכיל על דבר אמת, כי על פי רבהאדם נופל בדעתו - מה עמו?! ולמה אינו יכול כבר להתגברעל הרע שלו?! למה עולה ויורד בכל פעם?! מתי יזכה לנתק אתעצמו לגמרי מהרע? ומדוע לאחרים הולכת העבודה כל כך בנקל, ולו באה כל תנועה ותנועה במסירות נפש עצומה?! אך על פיהידיעה הנ"ל, כי הכל מסוד הגלגול, ומי יודע שרש נשמתו שהיאנשמה גבוהה מאד, שנפלה

ונסתבכה בעמקי הקלפות. ועל כןבידיעות אלו|הנזכרות לעיל|, בודאי ישיב לעצמו, שאין קשה כלל, ועליו לצית את רבנו ז"ל, להמשיך את עצמו אליו יתברך יהיה איךשיהיה וכו', אפלו יהיה כך כל ימי חייו, שיעלה וירד וכו' - מהבכך, לעולם לא יחזר לאחוריו, כי עד זקנה ושיבה ירדף אחריויתברך בכלות הנפש, ואפלו שרואה שלחבריו בני גילו ואפלותלמידיו וכו', הולך להם הכל בנקל, ולו מגיע הכל בכבודותובמסירות נפש עצומה וכו', יהיה מישב אצלו שאין קשה כלל, כיזו נשמתו וכו'; ועל כן, חמדת לבבי, חזק ואמץ מאד מאד, ואלתירא ואל תחת כלל, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, כי מלאכל הארץ כבודו, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, הכללכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, ועל כן איך שיך איזוהתרשלות או איזו חלישות הדעת, כי הלא הוא יתברך בך, כי בכלתנועה ותנועה שם אלופו של עולם.

אהובי, אחי! אסור לפל בדעתו בשום אפן שבעולם יהיה איךשיהיה וכו', וראוי לך להחיות את עצמך מאד מאד על נעם חלקךוגורלך, שזכית להתודע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, נחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו, אשר רק הוא מבין אותך, ורק הואיש ביכלתו לעזר לך, וכבר ראית ממנו נסים ונפלאות שעשה עמךעד עכשו בכל ההשתלשלות, עד שזכית להתקרב אליו וכו', ובודאיאם תאחז את עצמך בו, עוד תזכה לראות נסים נגלים אשר לאשערת מימך, ואפלו אם נשמתך היא נשמה קטנה מאד, זכר מהשמובא בספר אגרא דפרקא אות כ"ט, שכתב שם: ספרו לי מגידיאמת ששמעו מכבוד הרב הקדוש המגיד ר' יחיאל מיכלמזלאטשוב, שספר להם בבואו בפעם הראשונה לבעל שם טובהקדוש זי"ע צוה לכבודו, ואמר: תדעו שהאיש הזה בן הרב הקדושר' יצחק מדרוהוביטש, והנני אספר לכם אשר אביו של זה נתנו לומן השמים נשמה קטנה, אשר אין כמעט בדור נשמה קטנה כמוה, והוא הגביה אותה למעלת התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי, עיןשם|ודבר זה ספר הרב הקדוש ר' צבי אלימלך בעל "בני יששכר", אשר בודאי הספור הוא אמת בלי שום ספק|. ועל כן ראה וגם ראה, אהובי, אחי, מה לפניך, ובפרטיות שלנויש כבר הכלים לזה, כי רבנו ז"ל הכין לנו הכל, ואנחנו צריכים רקלציתו ולקים דבריו הקדושים והנוראים, כי בשביל זה בעצמושלחו אותו בדורות אלו אל זה העולם,

כדי לתקן את העולם במלכות שדי, ולהרים ולהגביה את כל נשמות ישראל אליו יתברך, אפלו אם עברו כבר על מה שעברו, כי אין שום יאוש בעולם כלל, ובפרוש אמר: אני אין לי מה לעשות בזה העולם כלל, כי בשבילאיני צריך לעשות כלל, רק באתי להעולם לקרב נפשות ישראל להשם יתברך | עין חיי מוהר"ן, מעלת המתקרבים אליו, סימן ז', ואמר | שם סימן ל': כל מי שיצית אותי ויקים כל מה שאני מצוה, בודאי יהיה צדיק גדול יהיה מה שיהיה. והעקר להשליך שכל עצמי לגמרי רק כאשר יאמר הוא - יקים כמאמרו, עין שם.

על כל פנים אין שהוא ראוי לך להחיות את עצמך בכל מיניאפנים שבעולם, ולחזק את נפשך ולהרחיב דעתך במה שתוכל, ותרגיל את עצמך לדבר תמיד עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותספר לפניו יתברך את כל לבך בפרטי פרטיות, כאשר ידבר אישעם רעהו. והכל בתמימות ובפשיטות גמורה, ואל תסתכל בזה עלאחרים כלל, רק תמיד להיות רגיל בזה בעקשנות גדולה, ואלתבלבל את עצמך מדרכים והנהגות אחרים, כי זה כולל כבר הכל. ותראה לשוב בתשובה אמיתית, ותהיה רגיל בודוים, להתודותתמיד לפניו יתברך, ועל ידי זה יצאו העוונות מעצמותיך שנחקקו בהם | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד', ועל ידי ודוי ימחל לך השם יתברך, ותהיה נקי מן החטא מהיום והלאה, שמיד שהם מתודים על עוונותיהם, מיד אני חוזר ומרחם עליהם | תורת כהנים, פרשתבחקותי|. ואמרו בזה הקדוש | בראשית נו. | כל מאן דאודי על חטאיהקדשא בריך הוא שביק ליה ומחיל על חוביהו, עין שם.

ידידי היקר! ראוי לך לרקד בכל יום ויום על נעם חלקך וגורלך, שזכית להיות בחלקו של רבנו ז"ל. למען השם, תראה רקלברח תמיד אליו יתברך, ותכניע את עצמך לפניו יתברך. וכבראמרו חכמינו הקדושים | תנא דבי אליהו רבה, פרק יח |: אשרי האדם שאין בו עברה ואין בו עון, ויש בו מעשים טובים ותלמוד תורהושפל ברך וענוה, עליו אומר הקדוש ברוך הוא: זהו הדר עמיבמרום, שנאמר | ישעיה נז, טו |: כי כה אמר רם ונשא שכן עד וקדוששמו, מרום וקדוש אשכון, ואת דכא ושפל רוח להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים"; וכן אמרו חכמים | המשנה בעדיות ה, ז |: מעשיך יקרבוך ומעשיך ירחקוך וכו', ולא יאמר אדם בלבו הואיל ואין ביעברה ואין בי עון וחטא אתגאה על הבריות ואתגדל עליהם ביותר, אלא כך

יאמר: לא אעשה כן, כדי שיתמלאו ימי, וידע האדם שרוחנמוכה ורוח שפלה נח לפני הקדוש ברוך הוא יותר מכל הזבחים שבתורה, שנאמר |תהלים נא, יט|: "זבחי אלקים רוח נשברה, לבנשבר ונדכה אלהים לא תבזה", מכאן אמרו חכמים, אם אדם מקריב עולה - שכר עולה בידו, מנחה - שכר מנחה בידו, אשם - שכר אשם בידו, שלמים - שכר שלמים בידו, אבל כל מישדעתו שפלה, מעלה עליו הכתוב כאלו הקריב כל הזבחים שבתורה, שנאמר "זבחי אלהים רוח נשברה", זבח לא נאמר אלא זבחי וכו', עין שם; וכבר ידעת מה שאמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עב|, שעקר הגדלה הוא שפלות, ודיקא על ידי ענוהושפלות, נעשה בלתי גבול, ויכול להשיג שעשוע עולם הבא ענגשבת, ונפתח מחו ודעתו, וזוכה לחדושי תורה והשגות נפלאותבאלקותו יתברך, ושופע בו רוח נבואה ורוח הקדש, וכמו כן זוכה לחדש בתורה, עין שם; וראוי לחזר ולומר: אשרינו ואשרי חלקנושזכינו להתודע מרבנו ז"ל, שהוריש לנו נשמה חדשה על ידיתורתו, בסוד: למעבד נשמתין חדתין בתרתין ובתלתין שהוא ל"בנתיבות החכמה וכו' |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לון|; ועל כן ראוי לנו להתמיד ביותר בתורתו הקדושה, ולמען השם, אל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם בכלליות ומאנשי שלומנו היקריםבפרטיות, יהיה לכל אחד אשר לו, ואתה ראה להמשיך את עצמך אל רבנו ז"ל כפי מדרגתך ותשוקתך, ויותר מזה אל תבלבל את עצמך כלל, כי רבנו ז"ל אינו מצמצם אצל פרטי, כי הוא נשמהכלליות דכלליות, שכל הכולל את כל העולמות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא|, והוא מתנה לכלל ישראל, חבלים נפלו לנובנעימים; אשרינו און פארט אשרינו.

הדורש שלומך...

ב' קלב. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר אחרי אסרו חג ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

שלחתי לך מאתים ספרי "ארך אפים", ונא להפיצם בכלתפוצות ישראל. והנה אמרו חכמינו הקדושים |סכה מה|: כל העושה איסור לחגבאכילה ושתיה,

מעלה עליו הכתוב כאלו בנה מזבח והקריב עליוכל הקרבנות, שנאמר |תהלים קיח,
כז: "אסרו חג בעבותים עד קרנותהמזבח", וכן נפסק להלכה בשלחן ערוך |ארח
חיים, סימן תכט| בדבריהרמ"א, ונוהגין להרבות קצת באכילה ושתיה ביום אחר
החג והואאסרו חג, עין שם; ויש להבין למה דיקא אחר יום טוב אנו עושיםאסרו
חג, שמקשרים את יום החל עם היום טוב, ואין אנו עושיםזאת בשבת? וכבר באר
בזה האריז"ל לפי ענינו באריכות, עין שםדבריו העמקים, וכן האריך בזה
מוהרנ"ת ז"ל החלוקים בין שבתויום טוב |עין בלקוטי הלכות, הלכות יום טוב
וחל המועד, עין שם; אך כבראמרו חכמינו הקדושים |חגיגה ג. |: אי אפשר
לבית המדרש בלאחדוש, ובפרטיות בית המדרש של רבנו ז"ל הוא מלא
חדושיםומתחדש בכל יום בכמה גונין חדשים, למי שמטה דעתו אליוהיטב. והנה
מובא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן עט|, שיש תשובהשל שבת ויש תשובה של ששת
ימי החל, תשובה של שבת הואבחינת ניחא, שהיא קביעא וקימא שאי אפשר כבר
לבטלו, ותשובהשל ששת ימי החל הוא בחינת דלא ניחא, שאין לו מנוחה, פעםטמא
ופעם טהור וכו', שאינו מיישב, פעם מתלהב אליו יתברךופעם נופל מתשוקתו
וכו', ומובא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן כה|, שיש שתי עבודות פנימיות
וחיצוניות, עבודה של תורה ותפלהומדות הן פנימיות, ועבודת אכילה ושתיה
ושאר צרכי הגוף הןחיצוניות, עין שם; על כן בשבת שהיא קביעא וקימא אסור
לעסקבשום עסק, ולא עוד אלא שאפלו העבודה של אכילה ושתיהנתהפכת להיות קדש,
כמו שאמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים נז, קכה, רעז|, שאכילת
שבת היא כלה קדש, כלה אלקות. ועקרקדשת שבת הוא לאכל ולשתות, כי מהפכים גם
העבודותהחיצוניות אל פנימיות. מה שאין כן יום טוב, שאז מתר בעשיתאכל נפש,
והוא סמוך אל החל, על כן עלינו להמשיך הארת יוםטוב, לקדש אכילתנו גם בימי
החל, שתהיה עבודה קדושה, מהשאין כן שבת, שאז הקדשה קביעה וקימא, ואין
תלוי בנו, ומהשאמר הלשון |תהלים קיח, כז| "עד קרנות המזבח" יש לומר
על פיהמובא בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן יז|, שאכילה נקראת מזבח, כישלחנו
של אדם מכפר כמזבח, עין שם; ועל כן יום טוב, שאזנטינו בחירתנו אל הטוב
ואכלנו בקדשת יום טוב, על כן גםלמחרת היום טוב אנו עושים סעדה באכילה

ושתיה דיקא, כדי שגם בימות החל תהיה אכילתנו אכילת יום טוב ועבודת החיצוניות תתהפך גם לפנימיות. ובאמת מובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'|, שדיקא בעת האכילה יכול להאיר על נפשו הארת הרצון מפלג מאד מאד, עין שם; כי דיקא בשעת אכילה נעשה יחוד בין קדשא בריך הוא ושכנתיה אפין באפין |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב|. וכמובא בדברי האריז"ל: אכילה הם אותיות אכל י"ה, שתיה אותיות שתה י"ה, כי כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אליויתברך, ויודע ועד אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, אזאוכל אלקות ושותה אלקות ודו"ק מאד.

חמדת לבבי, ראוי לנו לתן תודה והודאה להשם יתברך עלנפלאות החסד חנם שעשה עמנו, שזכינו להתודע מכלליות שבעהרועי ישראל, המכניס בנו את האמונה הקדושה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כב|, ומאיר בנו שמחה לשמח באלקותו יתברך, שעל ידי זה נזכה לעזות דקדשה, להתגבר על עזות הגוף ותאוותיה הרעות. וראוי לנו להתחזק בכל מיני אפנים, ולהיות תמיד בשמחהאין סופית,

שעל ידי זה נזכה לעזות ועקשנות דקדשה, להוציאמהכח אל הפעל כונת הבריאה בגלוי אמתת מציאותו יתברך לכלבאי עולם, אשר מאד מאד הזהירנו על זה רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יד|, להעלות כבוד השם יתברך לשרשו, שהכל ייראומלפניו, וזה אי אפשר כי אם על ידי תורת חסד, ללמד תורה עלמנת ללמדה |סכה מט:|, כי על ידי התורה זוכים לקרב גרים ובעליתשובה, והעקר שיהיה למוד התורה בבחינת |משלי ה, טז:| "יפוצומעינותיך חוצה", שצריך להשקות אותם שהם מבחוץ, להודיע להם הדרך ילכו בה, עין שם; ועל כן עלינו לעסק בזה במסירות נפשעצומה, ולא להתפעל משום בריה שבעולם מבית ומבחוץ, כי עלינואנשי שלומנו היקרים שבדור הזה נפלה חובת היום להדפיס ולהפיץ ספרי ודעת רבנו ז"ל בעולם, וצריכים לעשות כל מיניפעלות שבעולם לגלות ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם, ואףשהבעל דבר מתלבש עצמו במצוות ובלבושים שונים... אין אנוחוששים לזה, כי עלינו בני הדור הזה דיקא נפלה חובת היום, וראוילהדפיס ולהדפיס ספרי רבנו ז"ל ולהפיצם בכל קצוי תבל, עדשיקים היעוד של |ישעיה יא, ט:| "ומלאה הארץ דעה את ה'", וכלםיהפכו פניהם אליו יתברך

לנצח, שזוהי שלמות הגאלה.

הדורש שלומך...

ב' קלג. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר אחרי ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי. מה אמר לך על צערך הקשה ועלהחלישות הדעת שיש לך,

שיצאו אנשי בליעל לריב עליך, עקרעצתנו היא לדם ולשתק ולא לצאת לריב. וכבר

גלה לנו רבנו ז"ל, שעקר התשובה הוא לדם ולשתק, ש'זמע ב'זיונו י'דם ו'ישתק

|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'. ואמרו אנשי שלומנו, שהוא ראשיתבות

י'ש'ו'ב', כי זה הוא עקר התשובה. והנה עקר התכלית לבאבזה העולם הוא לבטל

את עצמו לגמרי אליו יתברך, ויזכה להכירומפרטי הבריאה, אך אצל כל אדם

נמצאים כמה מיני ישות, ובפרטיות אם חטא, רחמנא לצלן, כמו שחטא, שאז הוא

מלאפניות וישות וכו', על כן מסבבים עמו מלמעלה, שיבזו ויחפואותו, ובזה

בא אל המלך בלב אמת, שפל ונשבר, עד שנעשהבעצמו אין ממש, ואז דיקא זוכה

לטעם טעם עולם הבא בעולם הזה, ובלבד שיהיה לו דעת, כי הכל לטובתו, אבל

כשיוצא לריבנגד המצערים ומבזים אותו, אזי לא די שאינו זוכה לבוא אל

ענינו, אלא גם נופל, רחמנא לצלן, יותר ויותר, ועוד רואה מפלתו, רחמנא לצלן;

על כן, חמדת לבבי, "דום לה' והתחולל לו" |תהלים לז, ז,|, והוא יפיל לך

חללים |גטין ז.ז.,| אל תהרהר אחריו יתברך, תכניס את עצמך במדת האמונה

הקדושה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך, והכל בידו; כי אין אדם נוקף

אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה |חלין ז.ז.,| ועל ידי שתזכה

להסתיר את עצמך בסתר צל כנפיו יתברך, תזכה לראות במפלת שונאיך

|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נה;| העקר ברח לך אליו יתברך, ותדברעמו

יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, ותספר לפניו יתברך את כל לבך, אז תמשיך על

עצמך ערבות, נעימות שעשוע עולם הבא, ששם מקור האמת, והאמת מביאה מפלה

לרשעים |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סו;| ועל כן, אהובי, אחי, עצתך

רק למסר את עצמך על קדוש השם אליו יתברך, ובקש רק ממנו יתברך, שתזכה להכלל

בו יתברך, ואז לא תרגיש עקיצת הנחשים שעוקצים אותך בארס לשוניהם. העקר רק זיך אין גאנצען איבערגעבן צו השם יתברך, ועל ידי זה ימתקו ממך כל הדינים, ויתהפך הרע על שונאך, אז ישוב בתשובה ויתחרט על התקלה שרוצה לעשות לך, או שיפל, רחמנא לצלן, בבור המרירות והצרות וכו', אשר כבר ישכח ממך, ער וועט האבן צו טאן מיט זיך און נישט מיט דירח.

ועל כן, חמדת לבבי, אל תבלבל את עצמך משום בריה שבועולם, ברח לך ברגע זה רק אליו יתברך בבטול גמור, ועל ידי זה לא תרגיש מה שנעשה סביבותיך, און השם יתברך וועט דיר אויס פירען, ובפרט שרבנו ז"ל לא יניח שיבזו אותך בבית מדרשו. זכר דברים אלו, אתה תהיה רק דבוק בו יתברך.

הדורש שלומך...

ב' קלד. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר אחרי ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר ויזרח לנצח. מכתבך לנכון קבלתי, וכבר השבתי לך תשובה, אך עכשו באאלי הבחור ... נרו יאיר, וספר לי את שברון רוחך ואיך שאתה עצוב ושובור וכו'. מה אמר לך, אהובי, ידידי היקר, לחזקך ולנחמך הלאספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

והנה בסעדה שלישית דברנו הרבה על פי התורה ע"ט מענין תשובה של ששת ימי החל ותשובה של שבת, אשר תשובה שלששת ימי החל היא דלא ניחא, שאין לו מנוחה - פעם טמא ופעם טהור וכו', פעם נמשך אחריו יתברך ופעם חוזר לאחור וכו', וכנער איז קיינמאל נישט צופרידען, מה שאין כן תשובה של שבת היא ניחא, שתמיד נמשך אליו יתברך ושמח בחלקו תמיד, שזהראשי תבות: ש'ב'ת' - ש'מח ב'חלקו ת'מיד. ויש בזה כמה בחינות, קדם בעצם ענין ההתקרבות אל רבנו ז"ל, כל זמן שלאנסכם בדעתו שפה ישאר לנצח, אז הוא מבהל ומבלבל מאד, כיפעם נסכם שטוב לאחז עצמו ברבנו ז"ל ובספריו הקדושים ובאנשיו היקרים, ופעם כשמבלבלים אותנו - "הלא אסור ללמד בספרים אלו... הלא לא אחזו מדרך זו" ... וכו' וכו', אז חוזר לאחור, ודבר זה מבלבלו מאד מאד, אבל תכף ומיד כשיקבל על עצמו קבלה

חזקה, שיעבר עליו מה שיעבר הוא ישאר כבר אצלרבונו ז"ל, אז דיקא יהיה לו
ניחא. וכן לענין תפלה, כל זמן שאינוקבוע בעצמו, שתמיד יתפלל ויתבודד עמו
יתברך, עדין אינו יודעמה יהיה ממנו, כי פעם יעלה שמים ופעם ירד תהומות,
כי נפשוברעה תתמוגג, וינוע כשכור |תהלים קז, כו|, אבל תכף ומיד
כשיסכסבדעתו, שאיך שהוא תמיד ידבר עמו יתברך, אז אין לו כבר ממהלהתפחד,
כי סוף כל סוף יזכה להגיע אל מחוז חפצו. וזה אשרש'ב'ת' ראשי תבות: ש'גורה
ת'פלתי ב'פי. ודבר זה נוגע בכל פרטופרט בחיים, מה שעדין לא נקבע בלב
האדם, זה נקרא תשובה שלששת ימי החל, ועדין הוא מבהל ומבלבל, אבל תכף ומיד
כשיהיהמחלט בדעתו הדבר שבקדשה שיעשה "עד הסוף", אז דיקא יזכהלישוב הדעת
בשלמות, ולא יהיה כבר בספקות, שהיא קלפת עמלק.והמשכיל על דבר אמת יוציא
מזה עצות נפלאות, ואי אפשרלהאריך מזה כל כך על פני הכתב.
וכן הדבר הוא בענין העובר עליך, שקמו עליך ... דע לך,אהובי, רב הצרות
והמרירות נעמען זיך פון איינרעדנישכ, שנדמהלו שחברו רוצה להרע לו וכו',
וכאלו חברו מדבר עליו כך וכו', וכאלו חברו מתנכל עליו וכו', אבל באמת יכול
להיות שהכל רקדמיון גדול, כי מחשבת חברו היא לענין אחר לגמרי וכו',
ואפלויהיה האמת כן כמו שדמה וכו', למה לא תכניס בעצמך אמונהפשוטה, לידע
שאיך בלעדיו יתברך כלל, ועל כן מה ולמה לדאגהאם חברך יכול להרע לך מרצון
עצמו? הלא זו כפירה גמורה,רחמנא ליצלן, כי האדם צריך להכניס את עצמו
באמונת השגחהפרטית, לידע שלא תמצא פעלה גדולה או קטנה שתעשה בעולםמבלעדי
רשותו יתברך, ועל כן מה ולמה לך להכניס בדעתך פחדיםשל הבל הממררים חיך
כל כך?! אתה ראה להרגיל את עצמךבמדת הטוב, להיות טוב לכל, ואפלו עם אלו
המצערים אותך מצדךתאחז מסטרא דטוב, לחשב שהכל אוהבים אותך... וכלם
ידידיך, ותדון את הכל לכף זכות תמיד... תראה בעיניך רק טוב תמיד, אזדיקא
תחיה ימיך ושנותיך בטוב ובנעימים, כי העקר תלויבמחשבה, כי כלא במחשבה
אתברירו |עין זהר פקודי רנד:|. ואלתחשב שהוא דבר קל, כי הסגיה של "אזמרה
לאלקי בעודי" |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, היא עמקה מאד מאד, עמק
עמק מיימצאנו, וצריכים לחזר עליה פעמים אין מספר, אולי אולי יזכהלקים כל

הנאמר שם; על כן, אהובי, אחי היקר, כלך מהדמיונות שנכנסו בך, שכל אחד רוצה להרע לך, וכאלו כלם שונאים אותך, כי הכל טעות ודמיון... ואפלו אם יהיה כך, תאמין על ידי תקפה האהבה שתאהב את שונאך ותראה לו פנים שוחקות, ותקרבות תכלית ההתקרבות, תהיה לו מפלה שאין לה תקומה; ועל כן ראהמכאן ולהבא להיות רק בשמחה ובישוב הדעת ולאהב כל בריה שבעולם, שזה מורה שלבבך נכון עמו יתברך; כי המאמין בויתברך - אוהב ישראל הוא, וכן להפך - כשאוהב ישראל - יאהב את האב; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמתכזה, רבי המחיה ומחזק אותנו, רבי המאיר עינינו מאורו יתברך.

הדורש שלומך...

ב' קלה בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קדושים ה'תשל"ו.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי היקר, הבחורהנפלא, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח.

אהובי, אחי היקר, חזק ואמץ מאד מאד בכל האפנים, ואלתירא ואל תחת משום בריה ומשום דבר שבעולם, כי השם יתברךאתך, עמך ואצלך, וראוי לך להכניס בעצמך את אמתת תשוקתנעימות זיו האמונה הקדושה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברךכלל, והכל לכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, ואין מי שירע לךאו מי שייטיב לך, כי הכל ברשותו יתברך, ובידיעות אלו תגאלמכל מיני מרירות ועקמומיות.

וכבר אמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אותאמונה, סימן לג|: על ידי אמונה הקדוש ברוך הוא יסלח לך עלעוונותיך; ועל כן העקר להיות רגיל מאד מאד, לחשב תמידמחשבות של אמונה, ובכל הסתכלות שיסתכל, יראה רק אלקותויתברך, ומה שישמע יכון שאלו הכרוזין שקוראים אותנו וכו' וכו',ומי שיש לו אמונה - חייו חיים ואינו מתפחד כלל; כי אמונה היא שרש הכל, ובפרט שאתה זוכה להיות עכשו בארץ ישראל,ששם הוא מקור האמונה והנסים והתפלה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'|, בודאי ראוי לך להיות רק בשמחה עצומה, ובודאי בזכותהאמונה בו יתברך תזכה לראות נסים ונפלאות שעוד יעשה עמךהשם יתברך, ובפרטי פרטיות אם תקים רצון רבנו ז"ל להיות רגילבשיחה זו תפלה לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו,ולספר לפניו את כל לבו בפרטי פרטיות וכל

ענינו וכל מה שעובר עליו. וצריך שתדע שתכף ומיד כשתחקק דבר זה היטב היטבדעתך, אשר אין לך עוד אוהב ואב רחמן כאביך שבשמים, תכף ומיד תהיה נגאל מכל מה שעובר עליך, כי כל זמן שאינהאדם רץ אחריו יתברך, ונדמה לו שישועתו תלויה ביד בשר ודם, אז הוא מבהל ומבלבל מאד, רחמנא לצלן, ומפחד מזה... או מזה... וחונף את זה... או את זה...

על כן, אהובי, אחי היקר, רק אמונה פשוטה להאמין בויתברך |שבת קד|. נאמן פשוט נאמן כפוף, בכל מיני מצבים שבעולם, להאמין שהוא יתברך עמי ואצלי, בין שאני כפוף בין שאני פשוט, אין לי רק אמונה בו יתברך, שבודאי יעזרני ויושיעני ויוציאנימהחשך והרע והצרה שנפלתי לשם וכו'. ואמרו לחכם: מהו גדרהאמונה? אמר: הבטחון באלקים ורצית בגזרותיו והמסר אליו. וכמאמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות אמונה, סימן לב|: על ידי אמונהיכול לבוא לבטחון, כי בזה שיאמין שהכל בידו, אז יבטח בויתברך, וימסר את עצמו אליו יתברך, וירצה בגזרותיו. וכמו שאמרבעל שם טוב הקדוש: ווילסט ווי ס'איז ווען זיין ווי דו ווילסטלודו"ק; כי העקר למסר רצונו לרצונו יתברך, ואז יעשה השם יתברךרצונו. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים |אבות ב, ד|: "עשה רצונוכרצונך, כדי שיעשה רצונך כרצונו, בטל רצונך מפני רצונו, כדישיבטל רצון אחרים מפני רצונך". ותכף ומיד כשאדם מוסר אתעצמו לגמרי לרצונו יתברך, אז זוכה לכל הברכות, ומלאכתו נעשיתעל ידי אחרים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |ברכות לה:|. בזמןשישראל עושין רצונו של מקום, מלאכתן נעשית על ידי אחרים, וכן אינו מתירא משום בריה. כמו שאמרו חכמינו הקדושים |סכהכט|. בזמן שישראל עושין רצונו של מקום - אין מתיראין; ואמרו |כתבות סו|. אשריכם ישראל, בזמן שעושים רצונו של מקום, אין כל אמה ולשון שולטת בהם, עין שם; ואל כל זה זוכים על ידיאמונה פשוטה. כי דיקא על ידי אמונה פשוטה יכולים לעלות אלתכלית המדרגה העליונה, שהוא סוד הכתר, "רצון" שברצונות|רעוא דרעוין|; כי כשאדם הולך בתמימות באמונה בלבד בלי שוםחקירות, יכול לזכות שיעזר לו השם יתברך, שיבוא לבחינת "רצון", שהוא למעלה מחכמה |עין שיחות הר"ן, סימן לב|, ואז על ידי תקףהרצון נעשה אצלו "צנור", ונמשכים לו כל מיני השפעות

שבעולם, ואינו ירא משום בריה שבעולם, וזה ו'לא ר'איתי צ'דיק נ'עזב, ראשי תבות ר'צ'ו'ן; כי מי שחזק תמיד ברצונות חזקים אליו יתברך, ומכל שכן כשזוכה להוציאם מפיו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לא|, לא יתכן שיעזב אותו השם יתברך, כי הרצון יש לו כח גדול כל כך, שנמשכים לו כל מיני ישועות; ועל כן, אהובי, אחי, חזק ואמץ מאד מאד ברצונות חזקים, ותמשיך את עצמך תמיד אליו יתברך, להכלל בו יתברך, ולא תרצה רצון אחר מבלעדי רצוני יתברך, שזה נקרא שלמות עלית המלכות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רעז|, שאינך רוצה שום רצון אחר מבלעדי רצוני יתברך, שכלזה נמשך מתקף האמונה בו יתברך, ובודאי תזכה לישועות ולנסים. העקר זיך נישט פארלירן זיך, חס ושלוש, כי הוא יתברך עמך, אתך ואצלך, ומשגיח עליך בהשגחה פרטית. מה אמר לך, ידידי היקר, להאריך לך ממעלת האמונה, יקצרוהמון יריעות, ואם יהיה ברצוני יתברך, אזכה לחבר ספר "אורהאמונה", אשר בו תבאר מעלת נעימת תשוקת זיו חיות האמונה הקדושה להאמין בו יתברך. וכבר אמרו חכמינו הקדושים |תמידכח. |: איזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם? יחזיק באמונה יתרה, אשטארקע אמונה. הדורש שלומך באהבה רבה, ומאחל לך הצלחה רבה... נא ונא להיות רק בשמחה עצומה על נעם חלקנו, אשר בנחלהנובע שם גורלנו, ובודאי אחריתנו תהיה לטוב, אם נחזיק את עצמנו ברבנו ז"ל ובאנשי האמתיים המקימים עצותיו הקדושות. ידיך הנ"ל...

ב' קלו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קדושים ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, ידידי היקר, האברך הצמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותהממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי קדם החג, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך - אין לשער ואין לספר כלל, כי זה כמה היה בדעתי לכתבלך, מרב תשוקת נפשי הקשורה בנפשך, מאז תחלת התקרבותך אלרבנו ז"ל, וכל הימים והלילות, שבועות וחדשים ושנים ממששבלינו יחד, עד שנפרדת וזכית לעלות אל עיר קדשנו ותפארתנו, ובודאי אין

הפרדה כי אם בגופנו, אך בנפשנו אחד אנחנו, אך מרבטרדותי בעסק הרבים מדי יום ביומו, הן אשר עכבוני. ועכשוכשראיתי כתיבת ידך, שהיא פנימיות נפשך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעג|, מאד מאד נתלהבתי בשמחה עצומה לקראת אוהב יקר כזה.

מה אמר לך, אהובי, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו וגורלנו, אשר שם נפשנו בחיים, וזכינו להתודעמרבי אמת כזה, רבי המחיה ומחזק אותנו כל כך, רבי המאיר עינינו לחזות בנעם השם ולבקר בהיכלו, רבי המוליקנו על הסלם העולהבית אל; אשרינו ואשרי חלקנו, והיא לנו זכות גדולה וחסד נפלא, שאנחנו רק זוכים לדבר ממנו, מכל שכן וכל שכן שאנו מתועדיםעם אנשי שלומנו היקרים, תלמידיו היקרים, בודאי ראוי לנו להגדיל שמחתנו, כי |בבא קמא צב:|: כל המחבר לטהור - טהור; והצדיק האמת נמצא בין תלמידיו שבכל דור ודור |עין לקוטי הלכות, שלוחין, הלכה ה'|. ועל כן ראוי שנאחז את עצמנו יחד באהבה רבהעד מאד, ואיש את רעהו יאמר חזק.

וכבר אמרו חכמינו הקדושים במדרש |בראשית רבה, פרשה סט, סימן א'| על הפסוק |משלי כז, יז:| "ברזל בברזל יחד", אמר ר' חמאבר ר' חנינא: אין סכין מתחדדה אלא בירך של חברתה, כך אין תלמיד חכם משתבח |מתחדד| אלא בחברו; ובפרט בדעת רבנו ז"ל לאי אפשר להתחדד כי אם על ידי שאר אנשי שלומנו, כי כל אחדואחד יש לו נקדה והבנה אחרת בתורת רבנו ז"ל, ומנח אצל כל אחד אוצר חדש מה שאין בחברו כלל, וצריכים להשתדל לקבל כלהנקדות הטובות שיש בכל אחד, כי אצל זה רואים שמירת העינים, ואצל זה רואים שמירת הדבור, ואצל זה רואים שמחה, ואצל זה רואים סבלנות וכו' וכו'.

מה אמר לך, אהובי, אחי היקר, כל חיותי פה בחוץ לארץ היא, שאני זוכה לדבר בכל יום מרבנו ז"ל עם בחורים ואברכים מדי יום ביומו כידוע לך. וזכני השם יתברך שביתי בית ועד לחכמים, שמתקבצים בכל פעם ומדברים יחד מרבנו ז"ל, אשר זו כל תקותנוונחמתנו. כן יעזר גם לך השם יתברך, שתזכה שיהיה ביתך פתוחלרוחה, ולהכניס אורחים הגונים, אשר אמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות הכנסת אורחים, סימן ג'|: הכנסת אורחים מזכה את האשה לבנים, ותאכילם ותשקם

ותדבר עמהם מרבנו ז"ל, שהיא זכות נוראהונפלאה מאד מאד. והנה מובן מדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן כח|, שיש קלפה הנקראת "תולע", ועל ידי שמכניסים אורחים, על ידי זה נכנעת זו הקלפה, עין שם; ויש לומר, כי הנהעל כל אדם נופלת כבודת עצומה וענוה פסולה, שאי אפשר לולדבר עם בני אדם בעבודת השם יתברך, ומחזיק את עצמו לנמוךתולעת הרוחשת על הארץ, אשר משם נמשכת הכבודת והעצלותוהעצבות שנופלת בכל פעם על האדם |עין לקוטי הלכות, תולעים, הלכהא'|, אבל רבנו ז"ל הזהירנו על זה מאד מאד, ואמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קכה|, שבדרכי ה' ועבודתו יתברך ראוי להגביה אתעצמו, כמו שכתוב |דברי הימים ב' יז, ו|: "ויגבה לבו בדרכי ה'", ועל כן כשהוא מחוץ לביתו, אז יכולות לפל עליו מחשבות שלקטנות וענוה פסולה, שהיא קלפת התולע, שמחזיק את עצמותלתולע, אבל כשהוא בביתו אין לחוש לזה כל כך, כי |אסתר א, כב|: "כל איש שרר בביתו", ושם יש לו גדלות המחין, מחין דאבא, ועל כן על ידי הכנסת אורחים מכניעים קלפת התולע, כי בביתויש לו הרחבת הדעת, וכן יכול להאיר את דעת האמת באחרים. ובזה יובנו דברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נג|: עקרההולדה תלוי בדעת, ועקר הדעת שישתמש בדעתו להוציא שכלומהכח אל הפעל, שיעסק עם בני אדם לקרבם לעבודת השם יתברך, ועל ידי זה נשלמת דעתו, כי הם מחדדים דעתו, כי דיקא על ידי זה שעוסק עם בני אדם, על ידי זה זוכה לגדלות המחין, ועתהניחא למה הכנסת אורחים מזכה את האשה לבנים וכנ"ל. וכבראמרו חכמינו הקדושים |ירושלמי סוף ברכות|: כל פיטטיא דאוריתאטביןס; ובפרטיות דבור אחד שמחדשים על פי תורתו של רבנו ז"ל הוא יקר מאד מאד |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה|.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

ב' קלז. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קדושים ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, נר להצדיק נחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירוזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, והנה להשיבך דברי אמת יקצרו המוןיריעות, ובפרט שספרי

רבנו ז"ל בידריך הפך בהם דכלא בהם - עצות והתחזקות והתעוררות, אך כבר אמרו חכמינו הקדושים |חגיגהג. |: אי אפשר לבית המדרש בלא חדוש, ובפרט בבית מדרשו של רבנו ז"ל, שם יש תמיד חדשות, על כן כדאי לחזר ולדבר יחד מדברירבנו ז"ל. ובאמת זוהי הנהגה נפלאה ונוראה עד מאד, להתועד תמיד עם חבר טוב ולדבר עמו מרבנו ז"ל ומעצותיו הקדושות, וביחד אישאת רעהו יאמר חזק. וכבר אמר רבנו ז"ל |חיי מוהר"ן, סימן רצב|: העולם ראוי שיתמהו עצמן על האהבה שבינינו; וכך ראוי שתהיה תמיד אהבה אחוה ורעות בין אנשי שלומנו. ולמען השם לטובתך הנצחית, ראה וגם ראה להתחבר רק עם תמימים אמתיים, אשר אינם חפצים בשום חכמות של הבל, רק בעבודת השם יתברך כל חפצם ורצונם. והנה אודות עניניך, נא ונא אל תפל בדעתך, כי גדול אדוננו, וראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו וגורלנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה; אשריך שנתפסת על דברי תורה, ראה כמה בני אדם סובלים יסורים מענינים גשמיים וכו' וכו', ואתה סובל בשביל דברקדוש ונורא כזה - הפצת המעינות מעיני החכמה חוצה, בודאיהחובות מעיקים לך, אך כנגד זה יסוריך ובלבולך הם מענין קדושונורא כזה, ראה מה שעובר בעולם יסורים שקשה לסבלם. היום לבדשמעתי מרירות וצער ויסורים של אנשים שהיו אצלי, בחור שהואקרוב לבן ארבעים, וקשה לו למצא זוגו, ושפך את לבבו המר לפנימה יעשה... גיסי היה אצלי ובקש ממני שאשתדל בעבורו לעזרלמצא לו רופא, כי בתו הקטנה בת כמה חדשים צריכה לעבר נתוחעל הלב, רחמנא לצלן ... אברך אחד שאבד פרנסתו, ומר לו מאד, כי כל השלום בית שלו תלוי בזה ... ובודאי דברתי עם כל אחדמדברי ועצות רבנו ז"ל, וחזקתי אותם מאד מאד, ובפרט על תפלהוהתבודדות, אך כאביהם ויסוריהם המרים נשאר בלבי, ואני שבורמאד, כי רחמנות גדולה עליהם, ודבר זה היה רק היום. מלבדשכמעט יום יום נכנסים אצלי אנשים שבורים וקשי רוח ובעליחובות וכו' וכו', וכל אחד מספר צערו הקשה, כידוע לך דבר זה, וההכרח להשיב לכל אחד, אך זאת נחמתי, כי תהלה לאל, אנויודעים מרבי אמת כזה ומעצות נפלאות ונוראות כאלו; ועל כןאהובי, אחי, ראה וגם ראה מה נקראים יסורים וכאבים ומרירות וכו' וכו'. ותהלה לאל, יסוריך וכאביך ומרירותך הם בשביל עסק רבנוז"ל,

בודאי בזה ראוי לך לנחם את עצמך.

והיום נסעתי עם אברך אחד ועם עוד בחור לישיבה של בניהנעורים למכר ספרי רבנו ז"ל, ותהלה לאל, דברתי שם הרבה עמהם מרבנו ז"ל, ומכרנו הרבה ספרים, ואף על פי כן לבעל דבר יש בכלמקום שלוחיו, גם שם היו לנו מניעות מבחור אחד שהיה מפטטדברי התנגדות ובוז, רחמנא לצלן, על ספרי רבנו ז"ל, ואף על פי כןאיך שהוא נמכרו שם הרבה ספרים, יעזר השם יתברך שתתפשט דעתרבנו ז"ל בעולם ביתר שאת וביתר אמץ, ועלינו להתחזק מאד מאדבכל האפנים. ובפרט אתה צריך לעשות כל מיני פעלות שבעולם להיות חזק ואמיץ מאד מאד, ועקר ההתחזקות תשאב מהלקוטי הלכות הקדושים, כי מי מחזק אותי? כל הנ"ל עבר עלי רק ביום זה, ומכל שכן מה שעובר בימים אחרים, שהרבה פעמים אני טרוד מבקרעד חצות לילה, כאשר בעצמך ראית בהיותך אצלי, רק כל התחזקותיהיא רק מהלקוטי הלכות, וכל שמחתי שיש לי זכות וחסד חנםלשמש את רבנו ז"ל, לדבר עם בני אדם מעצותיו הקדושות, כי לפיגריעותי ופחיתותי וקלקול מעשי ועצם רחוקי, היא לי הזכות הכיגדולה בחיים, שיש לי רק איזו רשות לעשות משהו לרבנו ז"ל, לדברעם אנשים ולהפיץ ספריו וכו', ועל כן גם עליך לחשב זאת, ואלתחשב שאתה עושה טובה לרבנו ז"ל בכל העסק שאתה עוסקבשבילו, אתה עושה טובה לנשמתך, כי היא זכות וחסד נפלאלנשמה כשזוכים לעשות ולשמש איזו עשיה ושמוש בדבר רבנו ז"ל, וראוי לך לרקד מאד מאד שהניחו אותך בעסק קדוש ונורא כזה, ומכל שכן שאין עליך להתרעם על שאר אנשי שלומנו היקרים, אתהעשה את שלך, אתה תראה לשמש את רבנו ז"ל כפי הבנתך וכפירצונך וכפי מסירות נפשך, ולעולם אל תחשב מאחרים כלל יהיהלהם מה שלהם, אתה אחז עצמך בתמימות ובפשיטות ברבנו ז"ל, ואל תסתכל לא על אחרים ולא על עצמך, אל תדבר לא מאחריםולא מעצמך, רק מרבנו ז"ל, אז תצליח דרכך בזה ובבא.

ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...ב' קלח.בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר קדושים ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותויגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, וחשתי ולא התמהמהתי להשיבך.
אודות העסק שלנו, תדע כי הכל נסי נסים, ועלינו רק לתלות עינינו אליו יתברך
אשר לא יעזבנו, ובפרט שבכל העסק הקדושהנורא הזה של הדפסת והפצת ספריו
הקדושים, אנו בכלל שמשים שמששים את רבנו ז"ל; כי בפרוש אמר בקול גדול
וברתת ובזיעובהתלהבות נוראה | שיחות הר"ן, סימן רט': "אייערי קינדער זאלט
איהרמודיע זיין וואס דא האט זיך גיטאן"ע, עין שם; ובכל דור נמצאים רק
יחידים אשר מבינים את גדל נפלאות הזכות של הדפסת והפצת ספריו רבנו ז"ל
בעולם, ותהלה לאל, אתה אחד מהם, ולא עוד שכלההפצה בעולם נעשית עכשו על
ידך, ועל כן ראוי לך לשמח מאדמאד על נעם חלקך. ואודות הטענות שיש לך
וכו', דע לך, שאינאה בדבר רבנו ז"ל שיהיו אילו סכסוכים וכו', יהיה לכל
אחד מהשלו ואתה עשה את שלך, כי מצות הדפסה שיכת לכל אחד בפרטיפרטיות
מאנשי שלומנו, ואינה מצמצמת אצל פרטי כלל, וכן עלספרי רבנו ז"ל אין רשות
לשום בריה שבעולם לרשם "כל הזכיות שמורות", ואם אחד מדפיס ספר שאין כתוב
עליו "כל הזכיות שמורות", תבוא עליו ברכה, ואין לו להתפחד כלל, כי דעת
רבנוז"ל מכרחה להתפשט בעולם, ואין לעשות מזה מעות וכו' וכו'.
חמדת לבבי! אשרי ואשרי מי שזוכה שיהיה לו איזה חלקבהדפסת ספריו רבנו ז"ל,
ואם אי אפשר לו להדפיס ספר אחד מספרי רבנו ז"ל, על כל פנים ישתדל לנדב בכל
פעם להדפסה, וישלהאריך הרבה על הנותן ומנדב בכל פעם על הדפסה.
אהובי, ידידי היקר! העקר לא להתבלבל משום דבר ומשוםבריה שבעולם. חזק ואמץ
בכל מיני אפנים להיות אך ורק בשמחהעצומה תמיד על נעם חלקך וגורלך, ולמען
השם, ראה למעטבדבור אשר מבלבל את המח, כי |תהלים קמח, ח': "רוח סערה
עשהדבור", עקר הרוח סערה שנתהוה במח האדם הוא רק על ידי פגםהדבור, שמדבר
כל העולה על רוחו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןלח|. ולמען השם אל תדאג
כלל, כי אתה משגח בהשגחה פרטיפרטית ממנו יתברך, כי אתה עוסק בצרכי צבור
באמונה, ובמהשאתה כותב שאתה שבור מאד מאד על רב הבלבולים והטרדותוהבטולים
שיש לך בעתים הללו, עד שאתה ממעט בלמוד, תדע כיירא שמים יוצא ידי שניהם.
אך אם יש לך טרדות כאלו, צריךשתזכר מאמרם ז"ל |ירושלמי ברכות, פרק ה',

הלכה א': העוסק בצרכי צבור כעוסק בתורה; ובפרט צרכי צבור הוא עצם קיום התורה, כי אתה עוסק בהפצת מעינות החכמה חוצה, בודאי אין לך לדאג, והעקר שיהיה לשם שמים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים|אבות ב, ב|: "וכל העוסקים עם הצבור, יהיו עוסקים עמהם לשם שמים". אך טוב שתראה גם לחטף איזו שעה ביום לפרש שיחתך אליו יתברך, וכן ללמד על כל פנים מעט "מקרא, משנה, גמרא, מדרש", שהוא יסוד גדול, וכן ללמד בכל יום מעט ספרי רבנו ז"ל, וסדר הלמוד השלחן ערוך תכף ומיד אחר התפלה, אל יחסר לך יום. הדורש שלומך...

ואודות החובות, אל תדאג כלל, התיצב וראה את ישועת השם אשר יעשה עמך, כי צנורי השפע יפתחו לפניך, ויהיה לך שפע גדול לשלם את כל חובותיך עד הפרוטה האחרונה. ב' קלט. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר קדושים ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לזכר מה שאמר התנא הקדוש רבי אליעזר: שוב יום אחד לפני מיתתך. שאלו תלמידיו את רבי אליעזר: וכי אדם יודע איזהו יום ימות? אמר להן: וכל שכן, ישוב היום שמא ימות למחר, ונמצא כל ימיו בתשובה. ואף שלמה אמר בחכמתו |קהלת ט, ח|: "בכל עת יהיו בגדיך לבנים, ושמן על ראשך אל יחסר". אמר רבן יוחנן בן זכאי משל למלך שזמן את עבדיו לסעדה, ולא קבע להם זמן, פקחין שבהן קשטו את עצמן, וישבו על פתח בית המלך, אמרו: כלום חסר לבית המלך? טפשיין שבהן הלכו למלאכתן, אמרו: כלום יש סעדה בלא טרח? בפתאום בקש המלך את עבדיו, פקחין שבהן נכנסו לפניו כשהן מקשטין, והטפשיים נכנסו לפניו כשהן מלכלכין. שמח המלך לקראת פקחים, וכעס לקראת טפשיים. אמר: הללו שקשטו את עצמן לסעדה ישבו ויאכלו וישתו, הללו שלא קשטו עצמן לסעדה יעמדו ויראו. חתנו של רבי מאיר משום רבי מאיר אמר: אף הן נראין כמשמשין, אלא אלו ואלו יושבין, הללו אוכלין והללו רעבין, הללו שותין והללו צמאים, שנאמר |ישעיהו סה, יג|: "כה אמר ה' הנה עבדי יאכלו ואתם תרעבו הנה עבדי ישתו ואתם

תצמאו... הנה עבדי ירנו מטוב לב, ואתם תצעקו מכאב לב" | שבת קנג.].

לדעתי, אחר דבורים אלו אתה כבר לא צריך לשמע על מהשטפשים מפטפטים, כי חבל על הזמן. ומספר שמיום שמוהרנ"תז"ל התקרב אל רבנו ז"ל, לא הסיח דעתו מזה. אשרי מי שיאחזבזה ואז טוב לו כל הימים, והוא כבר לא יפחד ולא יירא משוםבריה שבעולם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' קמ. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קדושים ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, אשר מדת הקנאה עוקרת את האדם לגמרי מדעתו ומדעת קונו, רחמנא לישזבן, והרבה נעקרים מן העולם בשבילקנאת זולתם.

מי שיודע את כל אשר עבר על מוהרנ"ת ז"ל משאר תלמידי רבנו ז"ל ישתומם, איך יכול להיות דבר כזה, שעובדי השם כל כגדולים יצאו כנגדו, כמובא בקונטרס "ששון ושמחה" מר' אברהםבר' נחמן ז"ל, שמביא דברים מרעידים ממה שעבר על מוהרנ"תז"ל משאר תלמידי רבנו ז"ל, והכל מחמת קנאה. ובאמת מובא במדרש "לקח טוב" באסתר על פסוק "ורצוי לרב אחיו", מלמד שאין אדם יכול להוציא ידי חובתו לכל העם, שהרי לא נמצא טובלישראל כמרדכי, וכתוב בו "ורצוי לרב אחיו" ולא לכל אחיו, והואהיה דורש טוב לעמו, וכל הממון שלקח מבית המן נתן אותו לעבודת בית השם, "ודובר שלום לכל זרעו", עין שם. ואם בארזים נפלה שלהבת מה יאמרו אזובי הקיר, שהרי הסנהדרין פרשו ממנו, כמאמרם ז"ל | מגלה טז: | "לרב אחיו" ולא לכל אחיו, מלמד שפרשוממנו מקצת סנהדרין; על אחת כמה וכמה שהיה כך עם מוהרנ"תז"ל, שתלמידי רבנו ז"ל חלקו עליו. ובאמת מובא בספר "מנותהלווי" להאיש האלקי ר' שלמה אלקבץ ז"ע מה הפרוש של רב אחיו ולא לכל אחיו? לפי ששם את ישראל בצער ובסכנה עצומה, כונתם בשביל שישב ליד שער המלך ולא כרע להמן, ולא היה צריך לישב בשער המלך ולהכעיס את המן, עין שם.

לפי זה היתה מחלקת עלמוהרנ"ת ז"ל מה היה צריך לצאת ולפרסם את דעת רבנו

ז"ל בעולם ולהכעיס את המתנגדים? אבל באמת הבל יפצה פיהם של מתנגדי מוהרנ"ת

ז"ל, כי לולי מוהרנ"ת ז"ל היה מזמן דבר רבנו ז"ל נשתכחמן העולם; ועל כן

אשרי ואשרי מי שהולך בדרך של מוהרנ"ת ז"ל, והוא מגלה ומפרסם את דעת רבנו

ז"ל, ואינו מתפעל משום בריהשבעולם, יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה.

זכני הקדוש ברוך הוא להדפיס כמה פעמים את ספרי רבנו ז"ל: "לקוטי מוהר"ן",

"ספורי מעשיות", "ספר המדות", שיחות הר"ן", "חיי מוהר"ן", לקוטי עצות",

"קצור לקוטי מוהר"ן", ולהפיצם בכל שכבות העם, וגדל המחלקת שיצאו נגדי הן

יראים ושלמים והן פרחים - אין לתאר ואין לשער כלל, ואני בתמיאלך לגלות

ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, ולא להתפעל משום בריהשבעולם, כי סוף כל

סוף מה ישאר ממני - רק זה שזכיתלגלות את רבנו ז"ל, ואני יודע שהסמ"ך מ"ם

לא יעזב אותי, ואיני יודע מה ילד יום, אבל תהלה לאל, זה רצוני וחפצי -

לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, ואני אסיר תודה לרבנו ז"ל, כירק אני

יודע מה שעשה רבנו ז"ל עמדי, ולכן אני מכרח לשלם בחזרה אחד מני אלף אלפי

אלפים ורב רבבות לרבנו ז"ל, לגלות ולפרסם את תורתו לכל העולם כלו. ועל כן

איני מתפעל מאף אחד, ואמשיך בשלי, והרשעים כים נגרש השקט לא יוכלו וכו'

וכו', איני מפסיק מלהדפיס ולהפיץ את אור רבנו ז"ל.

היה טוב מאד שתבא אל ביתי ונדבר באריכות, כי אי אפשר לכתב הכל על פני הכתב.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

ב' קמא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קדושים ה'תשל"ו.

שלום וברכה אל הבחור היקר השותה ממי הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו

... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

באתי להעתיק לך מספר אחד ממעלת מצות אהבת רעים וחברים, ואיך שצריכים לעזר

אחד לשני, ואחרי דברים אלו אין לימה להוסיף לך, כי יהיה אך למותר.

א. כשם שמקים מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך" בחסדשל מעשה, כן מקימו בחסד

של דבור, שבכל משהו שמיטיבלחברו מקים מצות עשה של חסד.

ב. המלמד תורה לאחרים מקים מצות עשה של חסד, ואף על פי כן אינו יוצא ידי

חובתו עד שיגמל לו חסד בצרכי גופוממש.

ג. נראה לי שזהו בשעה שהזמנים כתקונם, שהרי כל תלמידשצמאה נפשו לתורה יכול ללכת אל כמה וכמה תלמידי חכמים ללמד תורה מהם, אבל מי שנמצא במקום שאין תלמידי חכמים מצויין, והתלמידים צמאים לדבר השם יתברך, ואין מי שילמדם, אז היושב ומלמדם מקים מצות עשה של חסד בגופו ממש, והריזה כאלו האכיל לרעב.

ד. בכלל מצות חסד הוא להסיר כעס של אחד מהשני ולהביאשלוש ביניהם, וכן אם יכול בדבורו לסבב שלא יבא רעה על חברואו שייטיבו לו, הכל בכלל מצות עשה של חסד.

ה. וכן המיעץ לחברו עצה הגונה בעניניו, או מיעצו היאךלהשמר מן הרעה המיעדת לבא עליו, הכל הוא בכלל חסד, וחיבאדם לטרח בדרישת טוב לעמו, ולשקד בעמל נפשו על תקנת חברואם דל ואם עשיר, וזאת מן החמורות ומן העקרים הנדרשים מןהאדם.

ו. אם רואה בחברו שהוא עצב מחמת עניות או מחמת איזוצרה, חס ושלום, יש לו לדבר על לבו ולהפיג דאגתו, ואמרו חז"ל:הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות והמפיסו מתברך בי"אברכות, ועל זה נאמר "ותפק לרעב נפשך" |ישעיה נח, י|. ז. יש לאדם לשית עצות בפני רבים לעשות צדקה וחסד, וגדולהמעשה יותר מן העושה, וכל שכן אם מזכה הרבים על ידי זה.

ח. וכן בכלל חסד להתפלל על צרת חברו ולהרגיש בעניניו,וכל שאפשר לו להתפלל בעבור חברו ואינו מתפלל נקרא חוטא,ואם חברו תלמיד חכם צריך שיחלה עצמו עליו. ט. אמרו חז"ל: |אבות א, טו| הוי מקבל כל אדם בסבר פניםיפות, וגם זה בכלל חסד. עוד אמרו חכמים שהמלבין שנים לחברו|שמחיק ומראה לו מאור פנים| גדול ממשקהו חלב.

י. כל שיודע בחברו שרגיל לתן לו שלום, מצוה להקדים לושלום, שנאמר: "בקש שלום ורדפהו" |תהלים לד, טו|, וגדולי חכמיםהיו מקדימים שלום לכל אדם, ואפלו לנכרי בשוק, אבל לאשהפטור, וכל שנתנו לו שלום ולא החזיר נקרא גזלן. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' קמב. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קדושים ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים התחדשות חדשה בכל יום, וכמו כן
התחזקות חדשה בכל יום, כי עובר על כל אחד ואחד בזה העולם צרות ויסורים
ומרירות ומכאובים רעים, רחמנאלצלן, זה בכה וזה בכה, ויש אנשים שנפלו
כל כך בעיניהם שהם כבר לא יאוש, וכל תורה ומאמר מוסר או דרוש שתאמר
להם זה לא מענין אותם, כי הם כל כך נפולים בדעתם, ועל כן הם צריכים רק
התחזקות, ועל קטב זה אמרתי לחבר הרבה ספרים, והולך לי בחיים לחזק ולאמץ
ולעודד ולשמח את נשמות ישראל השבורות, כי סוף כל סוף מה ישאר מבני אדם? רק
הנקודות טובות שזוכים לקים בכל יום: ציצית, תפלין, מזוזה, תפלה, תורה,
שבת, כשרות, טהרת המשפחה וכו' וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, אמרתי לעצמי, מאחר שבשנים אלו עברו דרך פתח ביתי
מאות בני הנעורים, וכל אחד ספר לי את לבומה שעובר עליו בחיים, איך מרים
לו החיים, ועוברים עליו משברים וגלים, ונסיונות קשים ומרים וכו' וכו', אזי
אמרתי לעצמי, מאחר שזכיתי להדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל כמה וכמה פעמים, אקח
לעצמי דרך להביא את דברי רבנו ז"ל אל כל בני הנעורים, בכל מיני לשונות
קלים ערבים ונעימים וכו' וכו', באפן שיהיה מובן לכל בני הנעורים, ואפלו את
כל כתבי האריז"ל אלבישם בלבושים כאלו שאפלו הכי פגומים יוכלו להשיג השגות
אלקות, ויחזרו בתשובה מאהבה, וחפץ השם בידי הצליח, שכבר זכית לחבר כמה
ספרים, ואני מקווה אל הקדוש ברוך הוא, שימשיך את חסדו הגדול עלי, ועוד אזכה
לחבר ספרים על כל מיני נושאים וכו', עקר כונתי היא רק לחזק ולעודד ולשמח
את נפשות ישראל השבורות, וזה מה שהולך לי בחיים וכו', ועל כן לא
בחנמם שהסמ"ך מ"ם אורב עלי מאד וכו' וכו', ומקים עלי כל מיני שונאים, שונאי
חנם שלא עשיתי להם שום דבר, ועושים ממני כלמיני ליצי ליצנות וכו' וכו',
ואף על פי כן איני מתפעל מהם כלל, כי כל זמן שאני עדין אחיה בזה העולם,

אדפיס ואפיץ את ספירבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה.
ובאמת מי שמתעניין עכשו מה קורה עם בני הנעורים, יראהורעד יפל עליו וכו',
וגדל הצער והעגמת נפש שיש כשרואים איךשנשמות ישראל נכשלים בפגם הברית,
על ידי הפריצות והתועבותרעות, זה אין לתאר ואין לשער כלל, רחמנא לצלן,
ואוי לו ואוילנפשו של המתנגד, שמתנגד על הספרים הקדושים האלו המקרביםאת
בני הנעורים, גיהנום יכלה והוא לא יכלה, ואני לא מתפעל לומר את זה עוד
פעם: גיהנום יכלה והוא לא יכלה, כי מי שחולק עכשועל הספרים הקדושים האלו
המקרבים נשמות ישראל אל הקדוש ברוך הוא, הוא בכלל חוטא ומחטיא את הרבים,
לא די שהוא מנולוכו', ואף שהוא מתחפש ומתראה כירא שמים, אבל בתוך תוכו
הואמנול, כי אחרת לא היה חולק על ספרים המגלים את אמתת מציאותויתברך.
ותתבונן היטב מה כתוב בספרים, האם התרתי איזו עגונה? רק כתוב שם דברי
חזוק לבני הנעורים, ומי יכול לחלק על זה אםלא רשע מרשע, ובודאי מי שקבל
לשון הרע או שחד דברים שהואבכלל לשון הרע, כי מה זה לשון הרע? הוא מקבל
שחד דברים שמשחדים אותנו בדברים, ועל שחד יתקים אצלו הפסוק |דברים טז, יט|
"כי השחד יעור עיני חכמים", שלבסוף יהיה נעשה עור; וזכרהיטב מה שאמרתי
לך, כי בעוונותינו הרבים, מסיתים ומדיחים וכו' וכו' על לא דבר, רק כדי
לעורר מחלקת וכו' וכו', ומבאישים אתשמי אצל וכו' וכו', ולכן תראה מה יקרה
לבסוף, אוי למי שחולקעל ספרים המגלים את אמתת מציאותו יתברך, ומחזקים
ומעודדיםאת נשמות ישראל להתקרב אל הקדוש ברוך הוא.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' קמג. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קדושים ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי היקרלי מאד, הבחור
יניק וחכים, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.
מכתבך הקצר והמעוות להדפסה לנכון קבלתי. ואודותהבלבולים שעוברים עליך, דע
לך כי כל יום כשמתחיל הוא קצרמאד מאד |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
ס'|, וכל עבודתנו היאלהרחיב את היום, ולמצא בו גם כן טוב, בבחינת יום
טוב, כי בכליום מאיר האור הגנוז שהוא האור שכלו טוב, שהוא האהבהשלמעלה

מהדעת והשכל וההשגה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לג; הינו בכל יום הוא בריאה חדשה, וכמו שבתחלת הבריאה היתה ברישא חשוכא והדר נהורא | שבת עז: |, "ויהי ערב ויהי בקר", כמו כן בבריאת היום כל יום מתחיל עם כבודות ואטימת המה, וחשכות וספקות ובלבולים ומרה שחורה וכו' וכו', וכל עבודתנו היא לקשר עצמנו אליו יתברך, ולהמשיך על עצמנו נעם ערבות זיוחיות אלקותו יתברך, ולהתאהב עמו יתברך באהבה שלמעלה מהדעת והשכל, שהיא האהבה שיש במח האב; כי תהלה לאל, אנחנו נקראים בנים למקום, ובזה ראוי לנו בני ישראל לשמח מאד מאד כל ימי חיינו, שזכינו להבראות מזרע ישראל, ואנחנו מעטפיס בכל יום עם הציצית הקדושה, שהיא לבוש המלך, ואנחנו מעטרים עם כתר המלך שהם התפלין הקדושים, ובזה ראוי לשמח כל היום כולו, עד שעל ידי זה בעצמו נזכה שיפתח פינו לדבר עמו יתברך ולספר לפניו את כל אשר עם לבבנו, שזה נקרא התבודדות. הדורש שלומך...

ב' קמד. בעזרת השם יתברך, בין השמשות יום חמישי לסדר קדושים ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, האברך הנעלה, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרטיות לדעתי כל מה שהצרכת לדעת כבר דברת עם ר' לוי יצחק | נרו יאיר | | ז"ל |, ומה יש להוסיף על דבריו היקרים. וראוי לנו לשמח מאד מאד שזכנו השם יתברך בדורות אלה עם איש כזה המגלה ומפרסם דעת רבנו ז"ל בלא כחל ובלא שרק ובלא פרכוס ועלת חן, שכל דבור ודבור היוצא מפיו הוא בחן של אמת, ואנירגיל לשלח אליו כל הבחורים והאברכים הבאים לביתי, ויזכניהם יתברך להדפיס את כל השיחות והספורים שזכינו לשמע מפיו, שהוא אוצר יקר והשארית רבנו ז"ל לדורי דורות, "בנים יקומו ויספרו לבניהם ולבני בניהם" | עין תהלים עח |.

ואודות עסקיך הפרטיים, מה אמר לך, ימינו כצל עובר, אטאיז טאג, אט איז נאכטפ, ואי אפשר לתפסו, כי אם על ידי שיחה בינו לבין קונו, לדבר את כל לבו לפניו יתברך, ולחטף מצוות בכליום ויום. ומה טוב ומה נעים אם אפשר לך לסדר לעצמך שעורבספר חרדים, ותחזר לעצמך על המצוות שיכולים לקים בכל האברים,

וכן שם תראה איך שתהלה לאל, רב המצוות המובאותשם אתה זוכה לקימן בכל יום, כי אפלו הריקנים שבך מלאים מצוות כרמון |ברכות נז|, אך הבעל דבר משכיח את המצוות שאנוזוכים לקים בכל יום, ועל ידי זה מביאנו אל עצבות ומרירות. נא ונא להחיות את עצמך עם נקדות המצוות שיש בך, ותהיה רק בשמחה עצומה, שהיא העקרית בקיום האדם ברוחניות ובגשמיות. וזכני השם יתברך לחבר ספר נפלא "מקור השמחה", אשר מובא שם באריכות ענין מעלת הזוכה לשמח בו יתברך. והכלבתמימות ובפשיטות גמורה, והרגל עצמך במדת הסבלנות, ובפרטיות לסבל בני ביתך בניך ובנותיך, ולהנהיגם בנחת ובסבלנות גדולה, ואל תכניס אימה וקטטות ומריבות בתוך ביתך יהיה איך שיהיה, כי לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי המחזיק ברכה אלאהשלום |עקצין פרק ג'|; ותרגיל את עצמך לדבר תמיד עם כל מידעירק מרבנו ז"ל יהיה איך שיהיה, לעולם אל תדבר לא מעצמך ולא מאחרים - רק מרבנו ז"ל, אז תצליח דרכך, ותראה לחזק את כלהבאים אליך. ושמעתי מר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל| |כתוב| |מלאכיג, טז|: "אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו" וגו', ולא כתיב: אז'דברו' איש אל רעהו, והכונה לזה - כי על ידי שרק מתועדים יחד, ממילא באים כבר דבורים ונדברים מאליהם, ואין צריכים להכין דבורים, ודברי פי חכם חן. והוא כלל גדול בדרכי רבנו ז"ל, תכף ומיד כשמתועדים יחד אנשי שלומנו היקרים, צריכים להתחיל לדבר רק מרבנו ז"ל, וראוי ונכון שתהיה רגיל בדרך זו, ואז תצליח דרכיך, כי דבר רבנו ז"ל הוא בשמים כאלו, שצריכים למוסס בהם בכל פעם מחדש באפן שיוציא ריחות טובים. מה אמר לך, אהובי, ידידי היקר, אין אתה יכול לציר בדעתך את התועלת הגדולה שיש בדבר זה, כשמדברים רק מרבנו ז"ל, כיהוא טובה לעצמך, והוא טובה לכל העולם כלו בלי שום ספק, כיהדבור בעצמו שמדברים מרבנו ז"ל, הוא זכות והמתקת הדינים.

ואודות הדחקות "קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה'" |תהלים כז, יד|, ועוד תזכה לראות נסים ונפלאות שדוד הטבע ממש, מען וועט דיר נאך אן קלאפן אין פענסטער קום נעם געלדצ, כאשר אמר רבנו ז"ל למשה חניקסק, העקר שתכניס את עצמך באמונה הקדושה, שכל הצטרותך תלויה רק בידו יתברך ולא ביד בשר

ודם, על כן אל תחניף את שום בריה, רק ראה לדבר עם נקדת האמת שבלבבך. מה אמר לך, יש הרבה לדבר, אך ההכרח לקצר עכשו. הדורש שלומך...

ב' קמה. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר קדושים ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקרהרוצה לשתות ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים. פה רצוף תקבל ה"לקוטי מוהר"ן" אשר בקשת, ולנכון קבלתיהמעו להדפסת ספרי רבנו ז"ל; אשריך ואשרי חלקך שזכית לתניד וכתף, למען נוכל להדפיס ולהפיץ דעת האמת בעולם. ולהרחיב לך את הדבור ממעלת מצות צדקה להדפסת ספרי רבנו ז"ל יקצרוהמון יריעות, כי בכלל מצות צדקה גדולה מאד מאד, עד שאמרו חכמינו הקדושים |ירושלמי פאה|: צדקה וגמילות חסדים שקולות כנגד כל מצוותיה של תורה, עין שם; וכל זה צדקה בגשמיות, עלאחת כמה וכמה כשעושים צדקה ברוחניות עם השכינה, שנותנים ומנדבים מעות להפצת מעינות החכמה המחיים ומחזקים ומאמצים את נפש כל חי, אין לשער ואין לספר מעלתו. ועל צדקה זו אמרו חכמינו הקדושים |בבא בתרא י'|: כל צדקה וחסד שישראל עושים בעולם הזה, שלום גדול ופרקליטין גדולים בין ישראל לאביהם שבשמים, עין שם; כי בעוונותינו הרבים, יש אנשים שמרוב צרותיהם והרפתקאותיהם שעברו עליהם מרירות דמרירות, רחמנאלצלן, על ידי זה נתעקם לבבם ממנו יתברך, ויש להם קשיותוספקות באמונה הקדושה, רחמנאלצלן, והם מבהלים ומבלבלים מאד מאד, רחמנאלצלן, אשר שום בריה לא יודעת מזה, וספירבנו ז"ל מכניסים בהם אור ותקוה וחיות ודבקות אמתית, ונתישבתדעתם ונתפשטת העקמומיות מלבבם, ועל ידי זה עושים שלוםבנים לבין אביהם שבשמים, על כן צדקה כזו עולה על כל הצדקות, ובפרט אתה אברך יקר שלא די שנתת מכספך עוד השתדלת לאסוףאצל אחרים, שעל דבר זה אמרו חכמינו הקדושים |בבא בתרא ט. |: גדול המעשה יותר מן העושה, שנאמר |ישעיה לב|: "והיה מעשההצדקה שלום", כי היא זכות הרבים לדורי דורות, ועל כן חזקואמץ להוסיף הון רב לצדקת ההדפסה שנזכה להדפיס כל ספירבנו ז"ל ולהפיצם בכל קצוי תבל, ולחזר ולהדפיסם כל ימי חיינו.

הדורש שלומך...

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

ברוך רחמנא, שזכנו לסיים את כל החבור הנפלא הזה, והוא כרךט"ו, יזכנו השם
יתברך לסדר עכשו לדפוס את כרך ט"ז להגדיל תורה ולהאדירה. אנא ה' הושיעה נא,
אנא ה' הצליחה נא.

חלק יז

ב' שח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי היקרלי מאד, נר
להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך לנכון קבלתי. מה אמר לך, בכל יום עוברים על כלאחד מרירות ויסורים
שונים, ועקר עבודת האדם היא להמתיקמרירותו, ואלו כל הלמודים שקבלנו מרבנו
ז"ל ומתלמידו הקדושמוהרנ"ת ז"ל, אשר זכה בכח רבנו ז"ל להלביש את
ההשגותהנוראות של רבנו ז"ל בלשונות ובכלים וצמצומים כאלו, עד אשרקטנים
ומגשמים כמונו היום גם כן נזכה להתחזק. לכן, ידידי היקר, עלינו להתחיל
להתמיד הרבה בספרי רבנו ז"ל, ועל ידי זה נזכהשימתקו מאתנו כל הצמצומים
וכו' | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןסא|; העקר תעשה כל מיני פעלות
שבעולם להיות ש'מח ב'חלקות'מיד, שהוא היסוד ועקר הכל, שכל קיום האדם תלוי
בזהברוחניות ובגשמיות.

ידידי היקר! אל תירא ואל תחת משום בריה, כי מה יעשה לךאדם בלעדי רשותו
יתברך!?! וכשתזכה להכניס מחך ודעתךבאמונה הקדושה, אז יצילך השם יתברך מכל
פגעי ומקרי הזמן, וכל הקמים עליך יפלו תחתך, ותהיה להם מפלה גדולה, אתה
ברחלך ברגע זה אליו יתברך ותספר לפניו את כל לבך וכל מה שעוברעליך, ואז
תראה ישועות, כמאמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות ישועה, סימן ג'|: "על ידי
התבודדות באה ישועה", עין שם.

הדורש שלומך...

ב' שט. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.
מכתבך לנכון קבלתי. ידידי היקר! ימי אלול הקדושים ממשמשים ובאים, ועלינו
להתישב היטב על פי דעת רבנוז"ל היכן אנחנו בעולם, ואיך שאין שום
תכלית אחרת בעולם, רק לעסק בתורה ובתפלה, וזה חלקנו לנצח נצחים.
ידידי היקר! למען השם אתה אל תבלבל את דעתך מהמחלקת והקטרוגים שנתהוו עכשו
על ידי "נחש" אחד. מה לעשות, ההכרח לדם ולשתק, ולקבל הכל באהבה, ובפרטיות
שהדבר ברור לכל, כיאני חף מפשע לגמרי בנדון הספסלים וכו', מה לעשות? כך
הוא מסתרי הבחירה, שיתעוררו על האדם מחלקת בחנם, אך אתה ראה לקים מאמרם ז"ל
|כתבות עז|. אין אדם דר עם 'נחש' בכפיפה אחת; וזכר מאמרם ז"ל |בבא קמא
כג:|. ארס 'נחש' בין שניו הוא עומד וכו'; ארס 'נחש' מעצמו הוא מקיא, עין
שם, והבן למעשה.
חמדת לבבי! העקר זיך אין גאנצען איבער געבן צו השם יתברך, עלינו רק לדבר
עמו יתברך ולא להכנס בוכוחים, כי לארק שלא יועיל אלא גם יקלקל, עלינו
לדעת כי הדבור הוא יקרמאד מאד, ואפלו אם עדין אנחנו מנחים בעמק הרע
והחשך, אסנרגיל את עצמנו לדבר עמו יתברך, אזי נזכה לצאת מהרע
והחשך שנלכדנו שם |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עח;| אשרינו
ואשריחלקנו, שאנו יודעים מרבי אמת כזה, טוב להודות להשם יתברך על נעימות
גורלנו. חזק ואמץ להיות רק בשמחה עצומה, ותראה להסתיר את עצמך בתורה
הקדושה, המסתירה ומכסה את האדם מכל רע, ובאמת כשתכניס מחך בתורה ואמונה,
אז תהיה כעמוד תקיף, ואל תירא ואל תחת משום בריה שבעולם.
הדורש שלומך...

ב' שי. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי,
נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד, שתהלה לאל, התחלת לשמח על נעם
חלקנו, שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה.

והנה, ידידי היקר, בעתים הללו צריכים להתחזק ולהתאמץ מאד מאד בשמחה זו, שתהלה לאל, אנו יודעים מרבנו ז"ל, ועלינו להרגיל את עצמנו לילך בדרכיו ועצותיו הקדושות בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות כלל, כי בעוונותינו הרבים, התגברה ההתנגדות מאד בפרט בפנים, ומגבירים את הדמיון המכסה את החן והפאר והיפי האמתי של רבנו ז"ל, כי הם מהפכים את הלמוד של מאורי אור אל מאורי אש | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז; | הינו כי באמת כל הגלוי של רבנו ז"ל הוא גלוי אלקותי תברך במדרגה עליונה מאד מאד, "באורך נראה אור" | תהלים לו, |, שזהו מאורי אור שמאיר עיני הדבקים בו, שתפתחנה עיניהם ויזכו להסתכל על עצמם באיזה מעמד ומצב הם נמצאים, ועל ידי ששבים בתשובה, מתחיל להאיר בהם אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה. מה שאין כן, אם ההתקרבות אל רבנו ז"ל אינה עם אמת ועם התמימות האמתית, אזי אינו מתחיל להסתכל על עצמו רק עלהאחרים... ומזה נתעוררים המאורי אש, שמתחילים לריב זה עם זה "איבער דיר איז דאס גיווארייב" | עין ספורי מעשיות, מעשה ג' מהחגר, | והורגים את עצמם זה עם זה, ומכל זה נתעורר אש התאוות ואשה מחלקת, רחמנא לצלן. על כל פנים עקר שלמות ההתקרבות אל רבנו ז"ל צריכה להיות בתמימות ובפשיטות גמורה, איני צריך את שום בריה רקאת רבנו ז"ל, ועלי להתמיד מאד מאד בספריו הקדושים מדי יום ביומו, ולקבל דעתו הגנוזה בספריו הקדושים, כי פניו, שכלו וחכמתו הם בתוך הספר | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: קעג, קצב, | אך מאחר שבזה העולם עוברים על כל אחד ירדות ובלבולים וחלישות הדעת וכו' וכו', ההכרח להתחבר עם חברים טובים; ועל כן עלינו להתועד עם אנשי שלומנו היקרים האמתיים והתמימים דיקא, ולדבר איש עם רעהו בעבודת השם יתברך כפישקבל כל אחד מרבנו ז"ל, כי בכל אחד יש נקדה מה שאין בחברו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד, | ועל ידי זה יתרחב לבנו ודעתנו, ונזכה לדבר עמו יתברך, ונספר לו את כל לבנו וכל מה שעובר עלינו. ידידי היקר! יש ויש, תהלה לאל, להאריך בזה, אך אין הפנאי עכשו. מה אמר לך, צריכים לברח ממחלקת כמו שבורחים מאשממש, וכבר אמר החכם: "אחרית כל קטטה - חרטה, ואחרית כל ענוה - שלום"; הינו כשתסבל את מחרפיך

ומבזיך, ותקטין את עצמך, לבסוף תראה שמחפיק ומבזיך יתבטלו לפניך ויהיו
עמך בשלום. ולהפוך - אם לא תוכל לסבל, רק תצא לריב ולהתקוטט עם מצעריך
ומחפיק ומבזיך, אז לבסוף תתחרט.

על כן, אהובי, אחי, שתק שתק! ואל תתערב בריב שאינו שיקלך, עשה עצמך כחרש
לגמרי, ואז תצליח דרכך בחיך; כי אי אפשר לעבר בשלמות את זה העולם, כי אם
כשאתם אזניו, כאשרספר רבנו ז"ל מהבעטליר החרש | עין ספורי מעשיות, מעשה
יג, מיום ב' |, דיקא מפני שלא הטה אזנו לשמע חסרונות העולם, היה חי
חיים טובים, עין שם; כי לא ימלט האדם שלא יבזהו אחד בכל יום, פעם אשתו, פעם
בניו, פעם איזה ערל, פעם חבריו, כי כל אחד מכרחהיה לו איזה צער בכל יום
| עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עז |, ואם שותק תכף ומיד, ואינו עונה
למחרפו ולמצערו, ועושה עצמו כחרש לא ישמע, אז תכף ומיד ימתק הכל, אבל אם
עונה, אזמוסיף שמן על המדורה וכו' וכו'. ואמר החכם: "מי שלא סבל דבר אחד,
ישמע דברים הרבה", ואמר: "אני שומע דבר רע ולא אשגיח עליו. אמרו לו ולמה?
אמר: מפני שאני ירא שאשמע קשה ממנו"; ואמר: "השתיקה לכסיל היא תשובתו";
מכל זה ראה גם ראה איך שצריכים לסתם אזניו לבלי להשמיע להם שום דברים
בטלים ומחלקת, ואפלו ששומע כבר, יעשה עצמו כחרש שאינו שומע, ועל ידי זה
יהיה נצול מכל רע, ויחיה חיים טובים, חיים נעימים. ויש לומר | יהושע ב, א |:
"וישלח יהושע בן נון מן השטים שנים אנשים מרגלים חרש" וגו', הינו כששלח
יהושע אנשים לחפר אתהארץ, נתן להם עצה זו, שיעשו עצמם כחרשים לגמרי, אז
דיקאיזכו לטעם ולהרגיש את טוב הארץ, והבן; ובאמת כפי מהשמתעורר בכל פעם
כמה מיני מחלוקות ומריבות בפרט בבית המדרש, אין עצה אחרת, רק לסתם אזניו
ולא לשמע, ואז ממילאלא יצטרך להכניס את עצמו במחלקת ובמריבות, וכן היה
נוהגהאיש האלקי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל | בעל מחבר ספר באורהלקוטים |, שתמיד
דבק עצמו בו יתברך בדבקות אמת, ולא היהאכפת לו כלל מה שנעשה סביבו, ואף
שהיו כמה פעמים אילומחלקת ומריבות בבית המדרש, ורצו להכניסו בתוך הסכסוך
והריבוכו', הוא עשה עצמו כאבן דוממת, ולא השיב לשום בריה, ורקהיה מנענע
עם שפתותיו תפלות ובקשות, שירות ותשבחות, ובשביל זה היה נדמה לכמה אנשים,

שדמו עליו כאלו הוא, חסושלום, חסר דעה וכו', רחמנא לצלן, ובשעת מעשה לא דעת ולא תבונה היה בהם להבין ולהשכיל, כי אדם זה הוא בטל ומבטל בויתברך, ואין לו שום הסתכלות בזה העולם, ואין לו שום שמיעה בזה העולם וכו' וכו'. ועכשו אחר תקופה ארכה כזו של יותר מחמשים שנה, מתחילים להרגיש ולהבין, אוי גיוואלד, הלא אדם זה היה דבוק בו יתברך בדבקות אמת כזו, מי יתן והיינו יכולים להתועד עמו ולהיות במחיצתו וכו'. ודבר זה נוהג בכל דור ודור; כי בשעה שאדם חי, והוא דבוק בו יתברך בדבקות אמת, אז שום בריה אינה מרגישה בו, אדרבה נדמה להם עליו כאלו אינו מהישוב, וכאלו הוא בעל גאווה, וכאלו הוא צבוע וכו' וכו', ומזהבא שמבזים ומחרפים אותו ומצערים אותו, ולבסוף כשמפשיט לבושו הגשמי, אז מתחילים להצטער, הלא היה בינינו איש נעים כזה, שתמיד עורר וחזק אותנו לשוב אליו יתברך, והיה מחזקומאמץ אותנו בשעת מרירותנו וכו', ואנחנו רדפנו אותו, והיינו מתלוצצים ממנו, ולא כבדנו אותו וכו' וכו', אבל כבר מאחר. ואם הייתי רשם לך רק אחד מאלף ממה ששמעתי מאנשי שלומנוהיקרים, שהכירו את ר' אברהם ז"ל, ממה שעבר עליו, ואיך הקלובכבודו מאד, היית נבהל ונשתומם; ועל כן, אהובי, אחי, מהיום והלאה כלך מסכסוכים ומריבות ומחלקת, אתה תהיה רגיל לברחוק אליו יתברך, ותדבר רק עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ותסתם אזניך לגמרי לבלי לשמע מה שסביבותיך, ואף שמלחשים עליך וכו' - מה בכך, אתה עשה עצמך כחרש שאינו שומע כלום, "נעם זיך קיינמאל נישט אן אויף קיין שום צד"ג. תדמה בדעתך כאלו אינך כבר מהעולם הזה, ואז דיקא תזכה לחיות חיים נעימים ומתקים.

הדורש שלומך...

ב' שיא. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך דברי אמת יקצרו המון ריעות, ובפרט כי ספרי רבנו ז"ל בידריך - הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

חמדת לבבי! הרגל עצמך במדת השתיקה - לדם ולשתקלמחרפי ולמבזי נפשך, אתה הדבק רק בו יתברך, ותשיח ותדברעמו יתברך, מה דהוה - הוה, על כל פנים מרגע זה קבל על עצמך לא לדבר לשון הרע ורכילות העוקרים את האדם ממנויתברך, ומגבירים בו את המדמה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד|;אל תסתכל על אחרים כלל, מה לך עמהם, אתה ברח לך רק אליויתברך, ותשיח ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעוברעליך בפרטי פרטיות בלשון שאתה רגיל בה, ואז סוף כל סוף תזכהלישועות ולנסים נגלים כאלו שלא שערת מימך.

ראה, אחי היקר, הימים והלילות עוברים בחשך ובריק, ומבליסאת היום והלילה עם וכוחים: זה צודק... לא... זה צודק... וכךעוברים היום והלילה, רחמנא לצלן, הלא אינך יודע בברור כי סוףכל סוף תהיה גוסס ומת, ויקברו אותך מתחת לאדמה, ותשאר יחידיבין אלפי מתים, עם מי תפטפט אז? עם מי תתוכח אז?! מדוע לאתניח את ההבל על כל פנים מרגע זה, וקבל על עצמך קבלה חזקהלא לדבר מאחרים כלל יהיה איך שיהיה, ואף שתסבל בשביל זהבזיונות - מה בכך, הלא אינך זוכר את רבוי עוונותיך וכו'. ורבנוז"ל אמר בפרוש, שזה עקר התשובה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו', ובחלק ב', סימן פז|, שזו נקראת כונת אלול לעבדה - כשאחדמחרף ומבזה אותך. בני, יקירי! אל תשיב למחרפיך ולמבזיך דבר, רק קשר את עצמך אז בו יתברך, ותשיח ותדבר עמו יתברך כאשרידבר איש עם רעהו בקול גדול, ואל תתביש מפני המלעיגים, מהלך עמהם וכו'.

ידידי היקר! צריך שתדע ותחקק היטב היטב בדעתך, שאינשום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל: דומם, צומח, חי,מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, אין אדם נוקףאצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה |חלין ז|; ואפלוריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה |ברכות נח|; אין אדם נוגע במוכלחברו, ואין מלכות נוגעת בחברתה אפלו כמלא נימא |יומא לח|; ואפלו צפרא כלילא מבלעדי שמיא לא מתצדא |ירושלמי שביעית ט,א|; ואפלו קש תבן אינו נופל מהעגלה מבלעדי השגחתו יתברךהפרטי פרטית |הבעל שם טוב הקדוש|; ועל כן כשתחקק ידיעות אלוהיטב בדעתך, כבר לא תתירא משום בריה שבעולם, כי מה יעשהלך אדם, הכל שלוחים ממנו יתברך; ועל כן אמר רבנו

ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן טו: כשאדם שופט עצמו למטה, על ידי זה
נסתלקים ממנו היראות והפחדים שנתלבשו באלו הענינים להפחידו, כי כשיש דין
למטה - אין דין למעלה | דברים רבה ה, ה; ואז לבו רחב מאד, ואינו מתירא
משום בריה שבעולם, ואדרבה, כל מה שזוכה להדבק יותר בו יתברך, יותר מתפרדים
ממנו כלפועלי און, ואלו האנשים החושבים מחשבות איך להרע לו, נופלים תחתיו,
כי הם נכנסים בצרות כאלו, עד אשר כבר שוכחים ממנו לגמרי. "ווארום אז מען
האט אין זינען יענעם ווערט מען פארנומען מיט זיך" ד.
ועל כן, אהובי, אחי! העבר אין, מה דהוה - הוה, על כל פנים מרגע זה עשה
התחלה חדשה, ולבל תכניס בדעתך שום בריה שבעולם, לא אוהבך ולא שונאך, רק
הדבק בו יתברך, ותכניס במחשבתך אמתת מציאותו יתברך בתמימות ובפשיטות
גמורה, הדבק בו יתברך, ותכניס במחשבתך אמתת מציאותו יתברך בתמימות ובפשיטות
גמורה, ותציר בדעתך היטב איך שאין בלעדיו יתברך כלל, והוא ממלא כל עלמין
וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, לית אתר דפניה מניה, ועל ידי זה ימתקו ממך
כל הדינים, העקר לא להתפחד כלל, כי הבעל דבר רק מאים איומים, ער וועטדיר
דאס טהון וכו', און דאס טהון וכו', והכל דמיון גדול, כי מהיעשה לך
מבלעדי רשותו יתברך.
ידידי היקר! ברח לך ברגע זה אליו יתברך, ותגלה לו את כל לבך, ותאמר לו
שאתה מתחרט על העבר, ואתה רוצה לעשותהתחלה חדשה מעכשו, ובזה תזכה לצאת
מהחשך, ולהכנס אלהקדשה, ותזכה להאיר נפשך בהארה ובנעם ובזיו אורו
יתברך המאיר בכל הארץ, כמו שכתוב | יחזקאל מג, ב: | "והארץ האירה מכבודו" וגו'.
הדורש שלומך...
ב' שיב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה ... זכותו יגן עלינו.
לנכון קבלתי את מכתבך.
אודות לשון הרע, זהו עון החמור מאד, כמובא בספרי הכהן הגדול מרן "החפץ
חיים" ז"ל, שלקט וקבץ מכל דברי חכמינו הקדושים את הלאוין והעשין והארורין

שבאין על חטא החמורהזה, אבל עם כל זאת צריכים תמיד לדעת את הכלל הגדול שללמיחש מבעיא וכו'. ולך וראה מה קרה לגדליה בן אחיקם, שלארצה להאמין ולבסוף הרגו אותו, נמצא, שכן צריכים למיחש, אנילא מכרח לקבל לשון הרע, אבל אני צריך לשמר מהרשע.

ובאמת מובא ב"בית יוסף" ובפרישה | ארח חיים, סימן תקמט| בשם רבנו ירחם, שבאמת בראש השנה נהרג, אלא שנדחה התעניתליום חל. ומובא שם בטור, למה נסמך ונכתב צום גדליה סמוךלתענית תשעה באב? אלא ללמדך ששקולה מיתת הצדיקים כשרפתבית אלקינו, והכל נתהווה מלשון הרע ואי זהירות, שלא רצה לשמרעצמו מאלו הרשעים.

ומכל זה תבין ותשכיל את כל הענין שדברנו אודות ראשהשנה וכו'. ואני חזק בזה - מי שנותן מכות, צריכים לתת לומכות, ולעשותו בעל מום בלי שום רחמנות, אם אחד מגביה ידעל חברו - נקרא רשע, ומכל שכן ביום הדין הנורא ראש השנהשל רבנו ז"ל בעת הקבוץ, אוי לו ואוי לנפשו, וצריכים לתת לרשעמרשע כזה לטעם טעם מכות, שלא יוכל לזוז כמה חדשים וכו', ולעשותו בעל מום, שיהיה לו לזכרון כל ימי חייו, שעל יהודי לאמגביהים יד. כן זה אמרתי וזה כתבתי וזה ידפס וזה יתפרסם בשמי, ואיני חוזר בי, אדרבה הגיע הזמן להעמיד את העזי פנים עלמקומם, מי שבא באלימות וכו' יקבלו אותו באלימות וכו', וכבריתחרט על הכל. מה לעשות, בעוונותינו הרבים, נתערבו גם בןאנשי שלומנו עזי פנים, אשר לא מזרע ישראל המה, וכמאמרם ז"ל| ברכות ו. |: האי דוחקא בכלה מינייהו הוי; הינו מאלו השדיןיהודאין הדוחקין את התלמידי חכמים אמתיים. וכן מובא בדברירבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עא: | כשיורד נעם העליון, אזבאים גם אלו החובלים להתקן, ובמקום לקבל תקון - עודמקלקלים, רחמנא לצלן, עין שם; ועל כן אסור להתפחד מאלוהרשעים, וכבר מזמן אמרתי, שיבא היום שאנשי שלומנו היקריםיעשו מנינים בנפרד, ובפרט כשנוכל להתקבץ אצל ציון רבנו ז"ל, ויבואו אלפים ורבבות מכל העדות, יהיה ההכרח לעשות מניניםרבים, ועל כן כל אחד ימשך אחר המנין שמתאים לו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' שיגבעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאוד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך לנכון קבלתי. והנה להשיבך דברי אמת יקצרו המוניריעות, אך כבר אמרו חכמינו הקדושים |חגיגה ג. |: אי אפשר לבית מדרש בלא חדוש, בפרט בית מדרשו של רבנו ז"ל, שסתהלה לאל, מתחדש בכל יום, על כן עלינו לרשם על כל פנים עלפני הכתב כל מה שנתחדש בבית מדרשנו.

חמדת לבבי! באמת רואים, אם זוכים להכניס מחו ודעתובתורת רבנו ז"ל, אז מרגישים טעם אחר בחיים, לכן עלינו להרגילאת עצמנו, הן להכנס בכל פעם בבית המדרש "חסידי ברסלב", ולשמע מה שמתחדש אצל אנשי שלומנו האמתיים התמימים, והלהכניס מחנו בתורתו של רבנו ז"ל, ונחדש בו בעצמנו חדושים אשר לפי דברי רבנו ז"ל הם תקון נורא ונפלא מאד |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה|; ובפרוש אמר, שאפלו דבור אחדשזוכים לחדש, הוא ענין נפלא ונורא מאד, עין שם; וכבר ידעת, אהובי, אחי, אשר עקר החדוש האמתי הוא חדוש עצמו, להכניס בדעתנו בכל פעם התחדשות באמונה הקדושה, להאמין בו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, והוא יתברך מחיה ומהוה ומקים אתכל הבריאה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך ממש, והנה מבאר בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ב'|, שהסתרת "פנים" נקרא דין, הינו כשאין זוכים לראות את "הפנים" של כל דבר שהוא התגלות אלקותו יתברך, זהו עקר הדין, וכלתפלתנו היא שיאיר ה' פניו אלינו, ונזכה להכירו יתברך בפרטיפרטיות, לידע שבכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, ועל כן כל שיחתנו ותפלתנו צריכה להיות: "רבונו של עולם, זכנילאמונה ברורה ומזככת, ואזכה להרגיש את ערבות, נעימות, זיאורך האין סוף המלבש בגשמיות העולם הזה, ועל ידי זה ימתקוממני כל הדינים, ואזכה על ידי תקף גלוי האמונה הקדושהלהאריך אפי על כל מה שעובר עלי, ולא אצא לריב ולהתקוטט עםהמחרורי ריב, המבזים ומחרפים אותי. אנא ידוד אלהי, חנני וענניושמע תפלתי, שאזכה לבוא במהרה אל מדרגת האמונה בתכליתהשלמות שאין שלמות אחריה, ובזכות האמונה הקדושה תמתיקותבטל מעלי כל

מיני דינים ומריבות ויסורים וקטרוגים. ראה אבישבשמים כמה כבר סבלתי בזה העולם, והכל היה מחמת קלקולהאמונה הקדושה, זכני על כל פנים מעכשו לבוא אל אמונהאמתית כאשר גלית לנו על ידי ראש צדיקיך, שהאמונה הקדושההיא העקר, ועל ידה יכולים לזכות ולבוא אל כל המדרגות שבעולם, ולחיות חיים מישבים, חיים טובים ונעימים, חיים של שלווה ונחת, כי על ידי תקף האמונה הקדושה אזכה להדבק בך, ולידע בידיעהברורה ומחלטת כי אין שום טבע כלל, והכל בחשבון צדק ומדיקממך; ועל כן מה ולמה לי להצטער על עולם שאינו שלי, ולמהלי לצאת ולריב עם מחרפי ומבזי נפשי, האר פניך על עבדך ואושעמעתי ועד עולם, אמן כן יהי רצון”.

והנה אודות שנחלשת מאד. חמדת לבבי! אמרו חכמינוהקדושים |ערובין נד|: חש בכל גופו יעסק בתורה, שנאמר: “ולכלבשרו מרפא”, עין שם; ואמרו |מדרש תנחומא פרשת יתרו, סימן ח’|: אמר הקדוש ברוך הוא, אין מכה שאין לה רפואה, ונכרת רפואתהוסמה של כל מכה ומכה, אם מבקש את שלא יגיע לגופך צרה - עסק בתורה, שהיא רפואה לכל הגוף, עין שם; על כן הרגל עצמךבלמוד התורה הקדושה, ותקבע לעצמך שעורים קבועים כסדרןכרצונו של רבנו ז”ל, וזה חלקך לנצח. ועכשו אחר חמשה עשרבאב יכולים כבר להתחיל השעורים של ימי אלול הקדושים, כיאיתא בספרים הקדושים, שמיום חמשה עשר באב מתחילה כברלהאיר הארת הימים הנוראים, ועל כן עלינו להכין את עצמנולקבלם עם הכנה בתורה ובתפלה ובהתבודדות. וראינו אצל אנשישלומונו הקדושים, שהיתה עבודתם בימי אלול יוצאת מהכלל - הן בהתמדה בלמוד והן בשקידה בהתבודדות, ובפרט במעוטשיחה. ובאמת כשזוכים להתישב רואים, כי ימינו כצל עובר, ועל כןגם כל השנה צריכים למעט בשיחה של מה בכך, אשר אין לה שוםתועלת, ומכל שכן וכל שכן איך שצריכים לשמר את עצמומדבורים אסורים של לשון הרע ורכילות דער האט אזוי גיזאגט... דער האט אזוי גיזאגט... אשר רק גורמים מחלקת ושנאת חנם, אשר כבר ידוע מדברי חכמינו הקדושים את גנות וחמר המחלקתוהקנאה והשנאה, רחמנא לצלן, שנאבדים לגמרי, רחמנא לצלן, על כן עלינו לעשות התעוררות גדולה בין המקרבים החדשים, שיתרחקו מבעלי המחלקת וכו’ כמו שמתרחקים מנגע צרעת, כיאם

לאו, חס ושלום, לא ישאר מהם שום דבר, כאשר היה ר' נחמןטולטשינער רגיל לומר בשם מוהרנ"ת ז"ל איהר זאלט זיך האלטן אין איינעם, היט זיך פון מחלקת, אויב עס וועט זיין צווישען אייךמחלקת וועט פון אייך גארנישט בלייבען ודבר זה ראו בחוש בכלהדורות, אותם היראים והכשרים מאנשי שלומנו, שהתרחקומחלקת, גדלו והצליחו והמשיכו את דעת רבנו ז"ל בעולם. ולהפוך - אלו אשר הכניסו את עצמם במחלקת - לא נשארזכר מהם. ובאמת כך הוא בכל דור ודור, יש חדושים נוראיםונפלאים בין אנשי שלומנו הדבקים בו יתברך בדבקות אמת, וזכוכח עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל להגיע אל מדרגות והשגותגדולות בעבודת השם יתברך, אך בשביל הבחירה והנסיון קמיםעליהם כמה בעלי מחלקת פוחזים ובורים מרב קנאה ושנאה וכו', והם אשר גורמים מה שגורמים, רחמנא לצלן; ועל כן אל יקשהבעיניך מה שנעשה עכשו וכו' וכו', כי כן ממש היה בכל הדורות. ואם היית יודע מה שעבר על מוהרנ"ת ז"ל מבית ומבחוץ, הייתנבהל ונשתומם איך בשר ודם היה בכחו לסבל מה שסבל לולאעזרת השם. הדורש שלומך...

ב' שיד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי. חמדת לבבי! העקר להכניסבדעתו אהבת ישראל, שבזה יזכה להדבק בו יתברך, כי קדשא בריך הוא וישראל חד הוא | זהר הקדוש, פרשת אחרי עג. | ובתפלין שלהקדוש ברוך הוא מאי כתיב בהו | ברכות ו. | : "מי כעמך ישראל גויאחד בארץ", ובפרוש הזהירנו רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימורפב | לדון את כל אחד מישראל לכף זכות, כי אפלו הגרועשבגרועים מלא מצוות כרמון | ברכות נז. |; ואמרו | שם נג. | : מה יונהאינה נצלת אלא בכנפיה, אף ישראל אינן נצולין אלא במצוות. נמצא שכל אחד כפי רבוי מצוותיו כמו כן נצול. ותהלה לאל, זהברור, שכל אחד מישראל מלא מצוות, ובפרט היראים והכשריםבודאי מלאים מצוות. וכמאמרם ז"ל | ירושלמי, ברכות, פרק ט', הלכהא' | : אין לך אדם מישראל שאינו עושה מאה מצוות בכל יום וכו', עין שם;

ועל כן מה ולמה לחפש מומין וחסרונות בישראל, ומכלשכן לרדף את אחד מישראל, כי הלא השם יתברך יבקש אתהנרדף, ובפרטיות כשהנרדף יברח אליו יתברך, אזי אי אפשר לשעראת הענש שיסבב את הרודף, ואל תחשב כי הנרדף רחוק הוא ממנויתברך, כי אפלו מחיצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהםשבשמים |פסחים פה:|, ומכל שכן וכל שכן כשהנרדף בא לפניויתברך בלב נשבר ונדכה, אזי כל העולמות פתוחין לפניו; ועל כן, חמדת לבבי, הוי דן את כל אדם לכף זכות |אבות א|, ולעולם תברחמלרדף את שום בר ישראל, ואז תצליח דרכך, כי כשאוחז עצמוביחד עם ישראל, על ידי זה זוכה למח מיישב, ובנקל לו להתדבקבו יתברך, ואמרו חכמינו הקדושים |ספרי ברכה:| כשישראל שוינבעצה אחת מלמטה, שמו הגדול של הקדוש ברוך הוא משתבחמלמעלה; וכן אמרו |תנא דבי אליהו רבה, פרק כח:|: אמר להםהקדוש ברוך הוא לישראל, בני, אהובי, מה אני מבקש מכם? אלאשתהיו אוהבים זה את זה, ותהיו מכבדים זה את זה, עין שם; וידועאיך שמסר מוהרנ"ת ז"ל את נפשו בשביל ישראל למצא זכות עלכל אחד ואחד אפלו על מתנגדיו. ופעם אחת אמר, שיש לו ללמדזכות אפלו על הגרוע שבגרועים, שאם יכתב את הזכות, ימלא כמהבויגיון, ונשמע מפיו שהוא המליץ של המלך, ועל כן זכה להשאירהשארה המחיה אנשים זה כמה דורות, והכל בכח רבנו ז"ל, לכןעלינו ללכת בדרכו, שהיא דרך רבנו ז"ל להטות כלפי חסד תמיד, ואשר בדרך זו יכבש משיח את כל העולם |עין לקוטי הלכות, השכמתהבקר, הלכה א'|, כי משיח יסתכל רק על הטוב שיש בכל אחדמישראל, ובכח זה יחזירו בתשובה שלמה. הדורש שלומך...

צריך שתדע, אהובי, אחי, כי לזכות לאהבת ישראל צריכיםהרבה הרבה תפלות ובקשות ובכיות רבות, והעקר לבקש הרבהשלא יראה שום רע אצל שום בר ישראל, ואפלו אלו המצערסומבזים אותו ידונם לכף זכות, כי הם לא חיבים בזה |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו' בסופו|, ורק עוונותיו גרמו זאת, וכשישובבתשובה אמתית אז ימתק ממנו הכל, ותבטל ממנו כל המחלקת, ועל כן החולקים עליו הם זכאים, ועליו לדון את כל הכל לכףזכות. הנ"ל...

ב' שטו. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור החכמה העליונה משלש ראשונות דעתיק וכו' ...
נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי וכן המעות להדפסה, וכן קבלתיהמעות לפדיון בעבור
... נרו יאיר, ובעזרתו יתברך בכח זכות רבנוז"ל שאנו חוסים בצלו הקדוש,
ימתקו כל הדינים מעל ... נרו יאיר.

חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מכל מה שעובר עליך, כי בודאילא יעזב אותך השם
יתברך, ובפרטיות כשתהיה חזק בעבודת"ההתבודדות" להיות רגיל לדבר עמו יתברך
בלשון שאתה רגילבה, על ידי זה ימשכו עליך אמונה ובטחון חזק, ולא תירא
ולאתפחד משום בריה שבעולם, כי מה יעשה לך אדם. וצריך שתדע, שכל דבור ודבור
שזוכים לדבר עמו יתברך הוא הצלחה נצחית, שאי אפשר לשער בשכל אנושי כלל, כי
כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, הוא כלי להמשכת השכינה בעולם, ומכניס
באדם בטחון חזק, כי מי שמרגיל את עצמו לספר לפניו יתברך את כללבו וכל מה
שעובר עליו, אדם זה כבר אינו בוטח על שום בריה שבעולם, כי נסכם ונחקק
בדעתו ובלבבו, אשר אין לבטח רק בויתברך. וכבר אמרו חכמינו הקדושים |מנחות
כט. |: כל התולה בטחונו בהקדוש ברוך הוא, הרי לו מחסה בעולם הזה ובעולם הבא,
עין שם; כי התבודדות ושיחה בינו לבין קונו מדביקים אתנשמת האדם בו יתברך
בדבקות עצומה, אם יתמיד בזה. ובאמת"התבודדות ובטחון" הם דבר אחד, כי למה
מתבודד עמו יתברך ומבקש צרכיו רק ממנו יתברך? כי מאמין ובוטח שהשם
יתברך יעשה חפצו ומשאלות לבו. וכבר אמרו חכמינו הקדושים |מדרש רבה, פרשת
שופטים, פרשה ה', סימן ט':| כל מי שבוטח בהקדוש ברוך הוא זוכה להיות
כיוצא בו; כי על ידי התבודדות נכלל במחיבהמציאות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק
א', סימן נב|; ורואים שאלוהמתרשלים מהתבודדות היא מסבה שיודעים באמת
מעשיהם וכו', ועל כן הם אינם מאמינים בכחות שיש להם אפלו עכשו, כי איך אפשר
אחרי חטאים וירידות כאלו וכו', ישמע השם יתברך תפלתו?! ובאמת טעות גדולה
היא זו, כי בפרוש אמרו חכמינו הקדושים |הובא בילקוט תהלים, רמז תשיט|:

"רבים מכאובים לרשעהבוטח בה' חסד יסובבנו" |תהלים לב, י| - אפלו רשע
ובוטח בה' חסד יסובבנו; כי בני אדם טועים בדבר זה, כי חושבים מאחרשחטא
כבר, אי אפשר לו לבטח בו יתברך, ובאמת היא טעותגמורה, כי השם יתברך הוא
אב הרחמן המרחם על בריותיו, ויכולים לפעל אצלו יתברך כל מה שמבקשים, ואפלו
שאינ בו שוםזכיות, רחמיו הם על כל מעשיו; ומובא במדרש שוחר טוב
|תהליםקמא|: אמר דוד, יש שהוא בוטח על מעשים נאים, ויש שבוטח עלמעשה
אבותיו, ואני בוטח אף על פי שאין בי מעשים טובים, עיןשם; הרי שפתח דוד
המלך, עליו השלום, פתח ודרך, שידע האדם, אף שאין בו מעשים טובים, ואין בו
שום זכיות, אף על פי כן הואיכול לבטח בו יתברך. וזהו הכרוז הנורא שהכריז
רבנו ז"ל, וקולונשמע מסוף העולם ועד סופו: "גיוואלד, זייט אייך נישט
מיאש" |אין שום יאוש בעולם כלל"; כי על ידי שגלה לנו את פתחושער התפלה,
על ידי זה מכל המקומות המגנים והירודים יכוליםלשוב אליו יתברך, כי מכל
מקום שרק ירד ונפל לשם, ירגיל אתעצמו לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות
גמורה, וידבר את כלאשר עם לבבו עמו יתברך, ועל ידי זה יזכה לצאת
מהחשך, ולהאיר נפשו בהארת נעם ערבות זיו שכינת עזו יתברך המאירהבכל הארץ,
כמו שכתוב |יחזקאל מג, ב|: "והארץ האירה מכבדו" וגו'; אשרינו ואשרי חלקנו
שזכינו להתודע מרבנו ז"ל; מה טובומה נעים אם תוכל לעין ולחזר בספר המדות
ובלקוטי עצות באותבטחון, ושם תמצא מרגוע לנפשך בענין מדת הבטחון שבקשתלחזקך.
הדורש שלומך...

ב' שטז. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי היקרלי מאד, נר
להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך המלא מרירות לנכון קבלתי. והנה מרב מחלקתוקטרוגים שנתהוו עלי אודות
הספרים שהדפסתי בכלל ואודותשכתבתי ... בפרט, לכן לא אוכל לעשות רצונך
ולכתב לך מכתבבאריכות מענינים אלו, ובפרט שכבר נדפסו הרבה הרבה
מכתביםמענינים אלו בחלקי "אשר בנחל" שכבר יצאו לאור, ועוד מהשעדין מוכנים
לדפוס |יזכני השם יתברך להדפיסם בקרוב|, בודאיתא צודק, כי עובר על בני

הנעורים, רחמנא לצלן, בעתים הללומה שעובר, ואין אף אחד מגדולי ישראל בכלל ומגדולי אנשישלומונו בפרט, שיכניס את עצמו בסגיה זו שנקראת "סגיתבחורים", לעזרם ולהושיעם ולהרחיב דעתם, לחזקם ולאמצםולגלות להם הדרך והפתח איך לצאת וכו'. מה אמר לך, ידעתי וגםידעתי, אבל מה אעשה, אין בכחי ובמחי לסבל עוד רדיפות כאלו,ישיחו בי יושבי שער, ומה גם הרבה נפשות שבימי נעוריהם היופגומות מאד מאד, רחמנא לצלן, ועל ידי אלו המכתבים שנדפסווידפסו עוד להבא בחלקי "אשר בנחל", על ידם יצאו מהחשך, ועלידם הרגילו את עצמם בשקידה נוראה ונפלאה בתורה הקדושה,ויש אשר זכו כבר על ידי אלו המכתבים לסים כמה עשרות פעמיםויותר ויותר ששה סדרי משנה, והרבה גם זכו לסים ש"ס וארבעהחלקי שלחן ערוך וכו' וכו', ועכשו בימי גדלתם שכחו הכל, וגםהם עושים ליצנות וכו', ודוקרים אותי בחרב לשונם וכו', ועל כןלא אוכל להאריך בענינים אלו, ובפרטיות שיזכני השם יתברךלהדפיס ספר "תקון הברית", שם יהיה מבאר הכל בבאר היטב, כיספר זה נבנה על כל קומת האדם וכו', בנוי ומיסד על פי דעת רבנוז"ל. חמדת לבבי! בזה העולם צריכים חזוק רב עד היום והשעהוהרגע האחרון, לא לפל בדעתנו ולא לצאת לריב עם שום ברישראל, בפרט עם מי שעשה לו טובות ולמד עמו תורה, ונתן לוועצות איך לצאת מהחשך שנלכד בו וכו', כי בדרך כלל כשאדםבעת צרה, אז כל דבור של התחזקות, כל הוראה איך לצאתמהחשך - יקרים מאד, וכשנתרחב לו, אז מהפך את הקערה עלפיה, וחולק ומתלוצץ וכו', ועל כן עלינו לבקש הרבה, שלא נהיהבכלל אלו המשלמי רעה תחת טובה. הדורש שלומך...

ב' שיז.בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידיהיקר, האברך השותה ממיי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך לנכון קבלתי. תדע כי שלחתי לך את הספרים זה יותרמשלשה שבועות, מסתמא בערך עוד שלשה שבועות יגיעו אליך, כי לוקח כששה שבועות, כך אמרו לי בדאר. והנה אודות ... שמדבר עלי - מה בכך, כבר אמרו חכמינוהקדושים |דמאי פ"ג|:
אין אנו אחראים לרמאים, מי אומר שהואגדול?! זכר מאמרם ז"ל |סוטה כב|: אל

תתיראי מן הפרושים ולאממי שאינן פרושין, אלא מן הצבועין, ודו"ק; כי כלל זה תנקטבידך, מי שהוא באמת ירא השם ודבוק בו יתברך הוא לא ירדף את אחר אפלו שברור שהאחר הוא בשקר וכו', כי מי שהוא באמתירא השם, ודבוק בו יתברך, עושה לעצמו חשבון - מי אני ומהחיי, שארדף את חברי, ואפלו שאומרים לו שזו מצוה רבה, הואבורח ממצוות כאלו, כי הלא לא לעולם אחיה, וכשאגיע אל העולם העליון במה אתפאר? בזה שחתמתי על חברי? ועל ידי זה הוראתיהתת לפוחזים והיושבי קרנות שישפכו דם נקי, כי במה שהזקנים חותמים הנערים מורים התר לעצמם לביש ברבים ולשפך דם נקי, עד שיש בין הנערים שמרימים ידיהם להכות וכו', אוי להם ואוילזקנים שחתמו, כי מי שיתבע עלבון הנרדף מיד רודפיהם, הואיתבע גם מהזקנים שגרמו לכל זה. ואצל השם יתברך הכל גלוי, ולעולם הקדוש ברוך הוא תובע דמן של נרדפין מן הרודפין | מדרשרבה, פרשת אמר, פרשה כז, סימן ה'.

חמדת לבבי! חוסה על נפשך, כבר מסרת את נפשך כל כרבהתקרבות אל רבנו ז"ל, כמה מיני מרירות ובזיונות סבלת, כמהוכמה מניעות ועכובים שברת, עד שזכית להקרא בשם רבנו ז"ל - "ברסלבר חסיד", ועכשו בשביל ... גם אתה תתחיל לריב ולרדף את זה ... או את זה ... חוס ורחם עליך, אל תעשה זאת, כי לבזותאיזה אדם זו רציחה ממש, כי הבזיון שמבזין איזה אדם, הוא אזילסומקא ואתי חיורא | בבא מציעא נח:; ואמרו חכמינו הקדושים | פסיקתא דרב כהנא, פרשה כא: | "לא תרצח" - לא תעשה הדם צורחעליך, עין שם; כי דמו של זה שבישת יהיה צורח עליך, ובפרטיותאם מורים התר לנערים, אזי יבואו לרציחה בפעל ממש, כי יכואותו עד שימות תחת ידם; ואמרו חכמינו הקדושים | דברים רבה, פרשה ב', סימן יז: | על כלם יש סליחה חוץ משפיכות דמים, עין שם; ואמרו בדרך ארץ זוטא, פרשה יא: השונא את חברו, הרי זהמשופכי דמים, עין שם; על כן, אהובי, אחי, כלך מחבורה כזההרודפים בני אדם, כי חבל על הזמן היקר, ומה גם שעל ידי זהעוקרים את עצמם מרבנו ז"ל לגמרי, כי ענין דבר רבנו ז"ל הואגלוי שכינה וגלוי אלקותו יתברך בתכלית המדרגה העליונה, ושםהוא שלום ושלוה, אהבה, אחוה ורעות; ועל כן העבר אין, מכאןולהבא שמר את נפשך לא לרדף את

שום בר ישראל, אפלו אלוהרודפים אחריו ומקפחים פרנסתך ומצערים אותך. שתק, שתק, אהובי, בני, ועל ידי זה תזכה לבר לבב, ותזכה ללב אמת, להיות דבוק בו יתברך, ולהיות עיל בלא בר תמיד. ואיתא במדרש עשרת הדברות על תבת "לא תרצח" - אל תתחבר לרוצחים, התרחק מחבורתם, שלא ילמדו בניך מעשה רצחנות, עין שם; וצריכים לחנך את בניו עוד מקטנותם, כי אסור לבזות ולרדף את שום ברישראל, כי הוא עון רציחה ממש. ובכל הדורות ראו אצל אנשי שלומנו האמתיים, שברחו ממחלקת ומלרדף את אחרים, כי כן למד אותנו מוהרנ"ת ז"ל, והאריך בזה מאד מאד בלקוטי הלכות | יין נסך, הלכה ד'; וברבית הלכה ה', עין שם; שמרבה לדבר ולבאר אתגנות המחלקת והרדיפות שבאות בדרך כלל מהחטאים וכו'. וצריך לדעת כי אין לך עוד דבר שמלביש את עצמו הבעל דבר במצוות כמו במצוה זו, שנדמה לו ונסכם בדעתו שמצוה לחלק ולרדף את חברו, כי לפי קלקול מחו, חברו אינו מתנהג בטוב וכו', עין שם באריכות גדולה, כי חבר את ההלכות האלו בתקף רעש המחלקת שהיתה עליו, שקמו אנשי בליעל ורדפוהו חנם על לא דבר, והושיבוהו בבית אסורים בין רוצחים, ולבסוף היה, שכל אלושרדפוהו, היתה להם מפלה גדולה, מפלה מגנה, והוא זכה על ידי זה למה שזכה - "עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחכה לו" | ישעיה סד, ג; ועל כן, חמדת לבבי! על כל פנים מרגעזה, חזר בך, חזר בך, אל תרדף את שום בר ישראל שבעולם, אפלו אלו המצערים ומעיקים לך, מסר את המלחמה אליו יתברך, ואתה, בני, תשתק ויתגלה עליך על ידי זה מלך הכבוד בהארה ובנעסובזיו חיות כזה שלא שערת מימין. וצריך שתדע, כי שמעתי מאחד מאנשי שלומנו, שהבין בפרוש מפי האיש האלקי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, שהעקר שזכה לגלויים נוראים ונפלאים כאלו, היה בזכות רב הבזיונות והרדיפות שבזו ורדפו אותו כל ימי חייו, והיה ללעג ולקלס גם מבפנים ומכל שכן מבחוץ, והיה רגיל לומר, שעל כן זכה מוהרנ"ת ז"ל להשאיר השארה גדולה כזו, אוצריאוצרות כאלו, ספרים קדושים המחיים ומחזקים ומאמצים את נפשכל חי ההוגה בהם. כל זה זכה מרבוי הבזיונות והשפיקות דמים שסבל כל ימי חייו הקדושים, כידוע אצלנו מה סבל ומה עבר עליו.

אקוה להשם יתברך, שתוציא רמזים לעצמך ממכתבי זה, כיגם לי נצרך מכתב זה,

ולקימו באמת - לדון את מחרפי ומבזילכף זכות, ולהיות עמהם רק באהבה, אחוה ורעות, אם ישוּבו אליוֹיתברך, אז ימחל להם, ואם לאו - גחלים הם חותים על עצמם. תאמין לי שיש להאריך בענין הנורא הזה במאה או באלפי עמודים, אך אין הפנאי מרב בלבולי עכשו.

הדורש שלומך...

ב' שיח. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך הארך לנכון קבלתי. ידידי היקר, אסור להמשיך על עצמו פחדים יתרים, כי כבר אמרו חכמינו הקדושים |גטין ע. |: אחד מהדברים שמכחישים כחו של אדם הוא פחד, עין שם; עליך להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, ולשפט את עצמך בכל דבר, ובזה יסורו ממך כל הפחדים, ותתעלה אצלך היראה, ותשאר אִיראת ה' ולא יראה אחרת, כי כשאין אדם דן ושופט את עצמו, אזי דנין ושופטין אותו למעלה, כי אם אין דין למטה, יש דין למעלה |דברים רבה, פרשה ה', סימן ה'|, וכששופטים את האדם במשפט דלעילא, אזי הדין נתלבש בכל הדברים, וכל הדברים נעשים שלוחים למקום לעשות בזה האיש משפט כתוב, וזה שהאדם מפחד את עצמו מאיזה דבר משר או מגנבים ושאר פחדים, זה הוא שהיראה נתלבשת בזה הדבר, כי אם לא היתה נתלבשת היראה בזה הדבר, לא היה כח בזה הדבר להפחיד את האדם, אבל כששופט את עצמו וכשיש דין למטה - אין דין למעלה, ואין היראה המתלבשת בשום דבר לעורר את האדם, כי הוא בעצמו מתעורר |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן טו|.

חמדת לבבי! בזה שתדבר עמו יתברך - יתחזק לך, ולאתירא ולא תחת משום בריה שבעולם; כי באמת ממה באים פחדים? מעוונות, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |מדרש רבה, שירה שירים, פרשה ג', סימן יד|: עד שלא יחטא אדם נותנים לו אימה ויראה, והבריות מתפחדים ממנו, כיון שהוא חוטא, נותנין עליו אימה ויראה, ומתפחד הוא מאחרים, עין שם; וכן הוא בזה הקדוש |פרשת ויחי קצח|: אית מאן דדחיל ולא ידע ממה איהו בגין אינון חטאוי דלא ידע דאינון חטאין

ולא אשגח בהוט וכו', עינשם; וכן הוא שם בדף ר"ב: כל מאן דאית חובין בידוי
דחיל תדיר, כמה דאת אמרי |דברים כח, סו|: "ופחדת לילה ויומם" וכו', עין
שם; ועוונותיו של אדם הם על עצמותיו, כמו שכתוב |יחזקאל לב, כז|: "ותהי
עונותם |חקוקה| על עצמותם"; ועל ידי דווי דברים יוצא מעצמותיו |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'|; ועל כן אם תתמיד בענין זה ותדבר עמו
יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכלמה שעובר עליך, ותתודה תמיד ותשפט
את עצמך, על ידי זה יתבטלו ממך כל הפחדים של הבל ותהיה לך רק יראה ממנו
יתברך, ועל ידי זה יפחדו ממך ולא אתה מהם.

הדורש שלומך...

ב' שיט. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.

שלחתי לך חמשים ספרי "לקוטי מוהר"ן" החדשים שזכית להדפיסם עכשו בקיץ הזה,
וכשתקבלם תכתב לי.

ידידי היקר! תראה להפיצם שם בעירך, ואם ירצה השם, בקרוב אשלח לך יתר
הספרים שהדפסתי: ה"ספורי מעשיות", ו"ספר המדות", וה"קצור לקוטי מוהר"ן",
וה"לקוטי עצות", וכאשר אשלח לך גם מהספרים החדשים שזכני השם יתברך.
למען טובתך הנצחית, ראה להפיץ ספרי רבנו ז"ל במקום שאתה שם, כי בודאי הכל
מאת השם הוא, שהצרכת להתגלגל לובוא אל המקום הזה דוקא, מקום רחוק כזה, כדי
שתוכל להפיץ ולפרסם דעתו של רבנו ז"ל, וכן תוכל לדבר עמו יתברך שם, ולפרש
כל שיחתך וכל מה שעובר עליך, ולדבק עצמך עמו יתברך, כי צריך לידע, כי כל
הדרכים מאתו יתברך, כמו שכתוב |תהלים לז, כג|: "מה מצעדי גבר", ויש כונה
עמקה אצלו יתברך, למה הוא צריך דוקא לילך בדרך הזו וכו'; ועל כן עלינו
להרגיל את עצמנו בכל מקום בו אינו להפיץ ספרי רבנו ז"ל, וכן לדבר עמו
יתברך, כן |ירושלמי ברכות, פרק ד', הלכה א'|: כל הדרכים בחזקת סכנה
-ברוחניות ובגשמיות, על כן עלינו לעשות את שלנו לדבק עצמנו בו יתברך בשיחה

זו תפלה, ועל ידי זה נזכה להנצל מכל מיניפגעים, כי מי שזוכה להרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, זוכה שמאיר עליו אור ונעם ערבות זיו שכינת עזו יתברך, ומרגיש איך שמלא כל הארץ כבודו, ואיך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא מסבב עם אמונה כבית. ומה גם שאמרו חכמינו הקדושים |ערובין נד|. המהלך בדרך ואין עמו לוויה - יעסק בתורה; וכבר ידועה לנו מרבנו ז"ל מעלת הזוכה לעשות מתורות תפלות, שמעלה שעשועים כאלו, אשר לא עלו עדין שעשועים כאלו מימות עולם |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כה|, ודבר זה בנקל לעשות ולקיים בשעה שהולך על הדרך, שיעשה תפלות ובקשות, שיחות ודבורים, תחנונות ושירות ותשבחות, מכל למודי התורה שזוכר, ויעשה תפלות נאות לשיח ולספר לבקש ולהתחנן ממנו יתברך, שיזכה לקיים כל מה שלמד, ובזה יקיים בשלמות מאמרם ז"ל לעסק בתורה בדרך, כי אל דבר זה אין צריכים איזה מח אוישוב הדעת, פשוט הולך בדרך ומדבר עמו יתברך, ומבקש ומתחנן שיזכה להיות כרצונו יתברך, וצריך שתדע כי בעתים הללו שהדרכים מקלקלות עד מאד, ההכרח להיות רגיל לדבר עמו יתברך, ולהדביק מחשבתו בו יתברך, ועל ידי זה יהיה בטוח שינצל מכל רע; כי המרגיל את עצמו לדבר תמיד עמו יתברך, ושפתותיו נעות תמיד בתפלות ובקשות, על ידי זה ינתק מחשבתו מכל הבלי העולם הזה, ולא יראה ולא ישמע ולא ירגיש משום דבר רק אמתת מציאותו יתברך.

חמדת לבבי! דבר זה ראו אצל האיש האלקי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל |בעל מחבר ספר "באור הלקוטים"|, שתמיד דבר עמו יתברך, והיו שפתותיו נעות בתפלות ובקשות, ולא היה אכפת לו שום דבר הנעשה סביבו, ודרכו היתה להתחבא מכל אנשי שלומנו, ואף מאלו שידעו גדלותו היה מתחבא, וכשבא לבית המדרש ישב את עצמו מן הצד, והיו שפתותיו נעות בתפלות ובקשות, ולא הטהאזנו כלל אל כל מה שנעשה בבית המדרש. וספר לי ר' לוי יצחק |נרו יאיר| ז"ל, שבענין הסתרה ולהחביא עצמו היה חדוש נפלא, היו לו מקומות קבועים, שהיה מבלה שם רב היום, ושום בריה לא ידעה היכן הוא, והוא ר' לוי יצחק עם חבריו היו אז עדין בחורים צעירים, הסכימו בדעתם בכל יום להסתכל אחריו ולראות להיכנס עלם, אך בשום פעם לא עלתה בידם, כי בכל יום התחמק מהם באופן אחר. ואמר לי ר' לוי

יצחק | נרו יאיר | ז"ל: לולא תפלתושהתפלל הרבה להשם יתברך, שיזכה להסתיר ולהעלים את עצמוולא ימצאו אותו, לא היה יכול להתחבא, כי ראו עין בעין שישכאן כח אלקי, הולכים אחריו בכל מקום שהולך, ולא מניחים אותוכרגע, ואף על פי כן מתחמק מהם ונעלם. ודבר זה היה יום יוסבהיותו באומן, ובפרט בארץ ישראל שם היה נעלם לגמרי, שוםבריה לא ידעה ממנו, ומספרים שהיה יושב תמיד על הבוידם שלאחד מבתי המדרשות שבעיר העתיקה, ושם בלה את רב היוםבהתבודדות ובלמוד תורה הקדושה, ובפרטיות בחדושין דאוריתאשכתב הרבה מאד, והיה הבוידם מלא נירות ופנקסים עם חדושיו, שחדש מדי יום ביומו והשאירם שם, וכל זה זכה רק על ידי שנתקאת מחשבתו מכל הבלי העולם, ותמיד חשב רק ממנו יתברךוהדביק מחשבתו בו יתברך.

אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבנו ז"ל ולילך קצתבדרכו והוא תפלה והתבודדות שיחה בינו לבין קונו.

נא ונא אל תפל בדעתך ואל תחשב משום בריה, כי מה יעשהלך אדם, אתה עשה את שלך לגלות ולפרסם דעת רבנו ז"ל במקוםשאתה שם וכן תדבר עמו יתברך. הדורש שלומך...

ב' שכ.בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ראה ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, ואודות שבקשת לרשם לך אילו עניניםעל התורה "קרא את יהושע" בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו', שהיא כונת אלול לעבדה ולמעשה. מה אמר לך, ידידי היקר, מה יש להוסיף או לגרע מדברי רבנוז"ל, עלינו רק לחזר הרבה בדבריו הקדושים, ולהוציא לעצמנועצות, כל אחד כפי מחו ודעתו והשגתו בתמימות ובפשיטותגמורה, כי תורתנו נאמרה ברוח הקדש נוראה ונפלאה כזו, עד אשרכל אחד ואחד יכול להוציא לעצמו עצות והנהגות התחזקותוהתעוררות, איך להתנהג ולעבר את חיי היום יום, וכל אחד יש לוהבנה והשגה אחרת בדבריו הקדושים כפי דעתו ומדרגתו. והנהתמצית התורה לזכות

להכלל בו יתברך, ולהיות נעשה אדם, לשבתעל הכסא, הינו שיאיר בו נשמתו
ויתבטל "הגוף" לגבי "הנשמה", "העולם הזה" לגבי "העולם הבא", שיאיר לפני
עיניו תמיד אורויתברך, שהוא השגת עולם הבא, ויזכה לכבוד אלקי, להיות
בטלומבטל בו יתברך דבוק בדבקות אמת, כל זה זוכים על ידי מדתהשתיקה,
שירגיל את עצמו לדום ולשתק בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות, הינו בכלליות
יחזיק במדת השתיקה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |חלין פט. |: מה אמנותו של
אדם בעולם הזה? ישים עצמו כאלם, עין שם; ועל ידי זה ינצל מרבות רעות
הבאותעל פי רב רק מחמת הדבור, כמו שכתוב |תהלים קמח, ח|: "רוחסערה עשה
דברו", ופרש רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח|: עקר הרוח סערה
נמשך ונתהוה רק מחמת פגם הדבור, ועל ידי שמלכלך את גיד הלשון בכתמים,
על ידי זה בא לחלי נופל, רחמנא לצלן, ברוחניות ובגשמיות, שנופל מחו
ונתבלבל לגמרי |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט|, עין שם; ואמרו |פסחים
צט. |: יפהשתיקה לחכמים קל וחומר לטפשים, שנאמר |משלי יז, כח|: "גם
אילמחריש חכם יחשב", עין שם; ובפרטיות יחזיק במדת השתיקהכשאדם מחרף
ומבזה אותו ומצער אותו ודוקרו בחרב לשונו, אזעקר העצה רק לדום ולשתק
למחרפו ולמבזו, ולא לצאת לריב עמו, שזהו עקר השלמות שאין שלמות אחריה, כי
בזה מראה לדעת, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ומה שזה מחרף
ומגדףאותו, אין זה כי אם "ה' אמר לו קלל" |שמואל ב טז, י|. ואמרו חכמינו
הקדושים |מדרש שוחר טוב, תהלים טז|: כל מי ששומע קללתו ושותק נקרא חסיד
|עוד שם פון|: כל מי ששומע קללתו ושותק - נעשה שתף להקדוש ברוך הוא, עין
שם; ואמרו |קדושין עא|: כדמינצו בי תרי בהדי הדדי חזו הי מינייהו דקדים
ושתיק אמרי האימיחס טפכי, עין שם; ובפרטי פרטיות יחזיק במדת השתיקה
בשעהשעובר עליו בעצמו צרות ויסורים ומרירות, ידם וישתק ולא יקראתגר, חס
ושלום, רק סובל על כל הבא עליו, כמו שנאמר אצל אהרן |ויקרא י, ג|: "וידם
אהרן", ופרש רש"י, שקבל שכר על הדמימה, שלא קרא תגר. ואמרו חכמינו הקדושים
|ברכות סב. |: קבלה דיסורישתיקותאל; וכן הוא |בירושלמי שם|: סמא דכלא
משתוקא, עין שם; וזהו בכלל הבקיאאות שהוא בקי ברצוא, ותמיד יודע שהואצריך

לעלות מעלה מעלה וכו'. והוא בקי בשוב, שאינו נופל בדעתוכלל מכל מה שרק יעבר עליו.

ידידי היקר! חזק ואמץ מאד מאד על כל פנים מעכשו, ואלתדאג כלל, כי בודאי לא יעזב אותך השם יתברך, ועוד תזכה לראותנסים נגלים, פלאי פלאות שיעשה עמך השם יתברך, וישפע עליךשפע, העקר החזק במדת השתיקה, שאז חיים חדשים, חיים נעימיםומתקים תרגיש.

למען השם, אל תפל בדעתך מכל מה שעובר עליך, כי הכלמשגח בהשגחה פרטי פרטית מדין שמים מצמצם בחשבון צדק, למען יתכפרו עוונותיך המרבים. על כן נא ונא, סבול תסבל, אחי, ואל תענה למחרפיך דבר, הדבק במדת השתיקה, ואז תזכה לבטלישותך וגופך, עד שתזכה להכלל לגמרי בו יתברך, ותזכה לכבודאלקי שפע הכתר. הדורש שלומך...

ב' שכא. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר ראה ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי. מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנולשמח מאד על נעם חלקנו וגורלנו, שזכינו להתודע מרבנו ז"ל, ותהלה לאל, אין אנו מתנגדין עליו, חס ושלום, בזה בעצמו ראוילנו להחיות את עצמנו. והנה עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, עמקעמק מי ימצאם. ועקר העמקות הוא בהתמימות, כי התמימותוהפשיטות שבכל דבור ועצה של רבנו ז"ל, הוא להפליא, פלאיפלאות, ועל כן עם חכמות וליצנות אי אפשר לקבל כלל דעת רבנוז"ל, וכל מה שמכניס בדעתו יותר תמימות, כמו כן יקבל יותרמרבנו ז"ל. וכבר אמרו חכמינו הקדושים |נדרים לב. |: כל המתמיםעצמו, הקדוש ברוך הוא מתמים עמו. ורואים מהתם הקדוש, איךזכה להגיע למדרגה הכי גבוהה על ידי תמימותו ופשיטותו, עדשזכה לדבר עם המלך |עין ספורי מעשיות, מעשה ט' מהחכם והתם|. ובפרט עבודת התפלה והתבודדות אי אפשר לזכות אליה, כי אםעל ידי תמימות ופשיטות, וכל מה שהוא תמים ביותר, כמו כןידבר יותר עמו יתברך, כי התבודדות ותמימות הם ענין

אחד, ומחמת שטבע האדם להמשיך את עצמו לחכמות, על כן קשה וכבד לעולם לקבל על עצמם עבודת התפלה וההתבודדות, ואדרבה נראה כחוכא וטלולא, ועל כן עלינו להשליך את הבל החכמות, ולהכניס עצמנו אל תוך התמימות והפשיטות האמתית, ועל ידי זה הנזכה לקבל באמת מרבנו ז"ל.
הדורש שלומך...

ר' לוי יצחק | נרו יאיר | | ז"ל | רגיל לספר, אשר התמימות והפשיטות שראו אצל אנשי שלומנו, היה להפליא, פלאי פלאות, כל עבודה היה לה חן ונעם כזה, אשר אין לשער, הטבילה במקוה, החצות, התפלה, הצדקה והכנסת האורחים, ואפלו הלמוד שעורים כסדרן היה לו חן מיחד. הכל היה בישוב הדעת אמתי ובדבקות עצומה, וזה היה אפלו אצל הבעלי בתים הפשוטים, כמו החיטים והסנדלרים והנגרים וכו', ומכל שכן אצל הבעלי תורה והלומדים היה יוצא מן הכלל. וספר, שפעם אחת נכנס אצל אחד מאנשי שלומנו סנדלר אדם פשוט לגמרי לתקן את הנעלים שלו, ומצא ובדבקות עצומה באמצע המלאכה, ושאלו הסנדלר שאלה כזו: "האם מתר לי לחשב מהשם יתברך, ולהשתוקק אחריו יתברך באמצע המלאכה, הלא אני אוהז נעלים בידי, ואני מכרח לרחידי?" ... ונתפעל מאד מאד מהשאלה, איזו השגה יש לאדם פשוט כזה... לחשב מהשם יתברך ולהשתוקק אחריו יתברך... אשרי עין ראתה צדיקים כאלו אשר אל כל מדרגתם זכו להגיע דיקא על ידי תקף מדת התמימות והפשיטות.
הנ"ל...

ב' שכב. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר ראה ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה אודות מה שעובר עליך בפגם המקרה כבר גלה לנו רבנו ז"ל, שהעקר שלא יחשב בזה כלל, ולא יבלבל את עצמו כלל, ובפרוש אמר שתכף ומיד כשזוכים לומר את "התקון הכללי", זאל מען מעהר נישט איבער טראכטן, כי הוא תקון גמור | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רה; ובחלק ב', סימן צב; ובשיחות הר"ן, סימן קמא|. והנה שמעתי מאחד מאנשי שלומנו, שפעם אחת

בא לפניו אחד, והתנצל שבכל לילה יש לו מקרה, ואינו יודע לשית עצות לנפשו, ונתן לו עצה, שבכל לילה קדם השנה ילמד קצת "לקוטי מוהר"ן", ועל ידי זה ינצל, וספר הנ"ל - שקים זאת, והיתה לו לשמירה מאז והלאה. ועל כן ראה גם כולקים זאת, ויועיל גם לך. ותדע שאיתא בספרים הקדושים, שטובללמד אגדה קדם השנה, ועל ידי זה ינצל ממקרה, על כן ראהללמד, ולעין אחר הקריאת שמע שעל המטה במאמרי האגדה שלחכמינו הקדושים בגמרא, מדרש וזהר הקדוש שהדפסתי בתקוןקריאת שמע שעל המטה, ועם מאמרים אלו תישן ויועיל לךלשמירה מעלה. |ברוך השם, זכני השם יתברך בחסדו הנוראלהדפיס את התקון קריאת שמע שעל המטה עם כל השיך אליוארבע פעמים בכל פעם אלפים טפסים. ותהלה לאל, נתפשט מאדבכל קצוי תבל, יזכני השם יתברך שידפס ויחזר וידפס, כי היא זכותהרבים נפלאה מאד, כי סגלת אמירת הקריאת שמע שעל המטההנסח האריז"ל, הוא תקון גדול לפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה|עין לקוטי הלכות, קריאת שמע שעל המטה, הלכה ב', והלמוד והעיוןבמאמרי חכמינו הקדושים שנדפסו שם, הם שמירה מעלהלהנשמה, ובפרט אם זוכה לומר גם התפלות מ"לקוטי תפלות" שנדפסו שם, זה עולה על הכל, כי על ידי תפלה יכולים לפעלהכל|. על כל פנים איך שהוא, חמדת לבבי, אסור לפל בדעתומשום דבר שבעולם יהיה איך שיהיה, העקר לשמר את מחשבתוכל היום, כמו שאמר פעם רבנו ז"ל: "סע האט א פנים אז מע מוזזיך פון א הרהור זייער הוטן" |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיד|, ואמרו חכמינו הקדושים |עבודה זרה כ:| ונשמרת מכל דבר רע, שלאיהרהר אדם ביום, ויבוא לידי טמאה בלילה, עין שם; ולהכניסבדעתו רק מחשבות של תורה ואמונה פשוטה, שהשם יתברך מלאכל הארץ כבודו, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוךכל עלמין, כי מחשבות של תורה ואמונה מצלת את האדם מכלר'ע', וכמו שאמרו חכמינו הקדושים |אבות דרבי נתן, פרק כ':| כלהנותן דברי תורה על לבו, מבטלין ממנו הרהורי חרב והרהורי רעב, הרהורי שטות, הרהורי זנות, הרהורי יצר הרע והרהורי אשת איש, הרהורי דברים בטלים, הרהורי על בשר ודם וכו', עין שם; כיתכף ומיד כשיכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, ואיך שאיובלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ויהרהר בדברי

תורה, תכף ומיד יתבטלו ממנו כל מיני הרהורים רעים ומחשבות של הבל ושל דברים בטלים ושל פחדים. וכן איתא בזהר הקדוש |פרשת וישב קצ|: כד חמי בר נש דהרהורין בישין אתיין לגביה יתעסק באוריתא, עין שם. חמדת לבבי! דבר זה ראו אצל גדולי אנשי שלומנו, שמחסהיה דבוק תמיד בתורה ובעבודת השם יתברך ובדבקות הבוראיתברך - אשריהם ואשרי חלקם! וראוי לנו גם כן להרגיל את עצמנו לילך בדרכם הסלולה, בדרכי רבנו ז"ל. ולמען השם, לברחמלצים שמסתובבים בינינו בעתים הללו וכו', עלינו להתחבר רקעם תמימים אמתיים, אשר רק בהם מאיר אור רבנו ז"ל. הדורש שלומך...

ב' שכג. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שופטים ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נרלה צדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרחלנצח. מכתבך מב' דראש חדש תמוז היום קבלתי, והנה אני מתפלא מאד מאד, למה אתה מבקש ממני ... הלא שלחתי לך חזרה על ידיחותני, והוא אמר לי שבא בחור וקבלם, אקוה שקבלתם. תראה לכתב לי תכף ומיד מכתב. מה אמר לך, ידידי היקר, ימי אלול הקדושים ממש משים ובאים, ועלינו לחזק את עצמנו בכל מיני חזוקים. ועקר החזוק צריכים על עבודת השיחה והתפלה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |ברכות לב|: ארבעה צריכים חזוק, ואחד מהם היא תפלה; כי אין לנו "חרב" אחרת רק פינו, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |מדרש שוחר טוב, תהלים קמט|: פיהם של ישראל הוא חרבם, שנאמר |תהלים קמט, ו|: "וחרב פיפיות בידם", עין שם; ובחרב הזה יכבש משיחאת כל העולם, ויתקן עולם במלכות שדי |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב'|, כי על ידי שמרגיל את עצמו תמיד לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, על ידי זה נמשכת על האדם הארה עצומה, ומאיר עליו אור נפלא מהארת זיו שכנית עזו יתברך, אשר "מלא כל הארץ כבודו"; כי התפלה היא המשכת השכינה בעולם, ועל כן צריכים לעסק בזה תמיד, וצריכים לידע שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל תלוי רק בו יתברך, ובן אדם לא

יוכללהיטיב עמו או להרע לו, כי הכל משגח בהשגחה פרטי פרטית. |חלין ז':|
אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, עין שם; ועל כן
אין עלינו לעשות שום דבר, כי אם לבקש ולהתחנן ממנו יתברך, והוא בודאי
יעזרנו, כי הוא שומעתפלת כל פה, ובפרט כשהוא בהתקשרות להצדיק האמת, אשר
הואמעלה אותה אל השער והשבט השיך אליה |עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן ט'.|
ידידי היקר! הנך רואה בעצמך כח התפלה שלך, התפללת אלהים יתברך ושלחתי לך
את כל... ראה להרגיל את עצמך לבקשכל ענייך ממנו יתברך, ותראה נפלאות.
העקר זיך אין גאנצען צוהשם יתברך איבער געבן זיך, ולבקש רק ממנו יתברך
כלהצטרכותו הפרטי פרטית, ואולי אל זה כונו חכמינו הקדושים |ברכות יד. |: כל
הנותן שלום לחברו קדם שיתפלל כאלו עשאו במהוכו', כל העושה חפציו קדם
שיתפלל כאלו בנה במה וכו', עין שם; כי האדם צריך להרגיל את עצמו שכל
הצטרכותו הרוחניתוהגשמית יבקש ויתפלל רק אליו יתברך |עין שיחות הר"ן,
סימן רלג|. וצריך להיות כל כך דבוק בו יתברך בדבקות אמת, עד שלא יוכללעשות
שום דבר בלי קדימת התפלה. ותכף ומיד כשנותן שלום לחברו או עושה חפציו קדם
התפלה, צריך שידע שבנה במה, רחמנא לצלן. והוא על דרך שפרש הבעל שם טוב
הקדוש |תהליםלב, ב|: "אשרי אדם לא יחשב ה' לו עון", אשריו של אדם
שהואדבוק כל כך בו יתברך, אשר תכף ומיד שמסיח דעתו לרגע, ואינוחושב ממנו
יתברך כבר מחזיק לעצמו לעון והבן, ואל תחשבשהוא דבר קשה, רק בתמימות
ובפשיטות, להיות רגיל לספר לפניויתברך את כל לבו בכל פעם, ולא יעשה שום
דבר בלי תפלה, ואזיצליח דרכו תמיד.
הדורש שלומך...

ב' שכד. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר שופטים ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשהממה שעובר עליך,
שרודפים ומבזים אותך, מה אמר לך, אם אמרתילנחם אותך, אין לי דבורים, כי
מעלת הנרדף למעלה גבוהה מאדמאד, ואפלו צדיק רודף את הרשע "אלקים יבקש את

נרדף" |קהלתג'|, ומכל שכן וכל שכן כשהנרדף הוא צדיק, ובורח תמיד אליויתברך, ומתחבא בסתר צל כנפיו, בודאי אלקים יבקש את הנרדף, ואוי לו למי שיגע בו, כי לא יאבה ה' לסלח לו, ועל כן עלינולבקש בכל יום: "רבנו של עולם, שמרני והצילני מכל מינימחלקת וסכסוכים, ולעולם אל ארדף את שום בר ישראל יהיה איךשיהיה, זכני לברח תמיד רק אליך, ולהרגיל את עצמי לדום ולשתקלמחרפי ולמבזי, ולא אשיב להם כלל, רק אברח אז אליך, ותמחללי על כל חטאי ועוונותי ופשעי, שחטאתי, עויתי ופשעתי נגדךמנעורי עד היום הזה".

ואמר ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, שאל כל המדרגות ואל כלההשגות יכולים בנקל לזכות על ידי בזיונות ושפיכות דמים. ואם היההאדם יודע מעלת הבזיונות והשפיכות דמים היה רץ קדם למקוהכמו שרצים קדם קבלת קדשה עליונה. ולך נא וראה מה שכותב רבנוז"ל אל אחיו ר' יחיאל |עין בחיי מוהר"ן נסיעתו לנאוואריטש|, וזו לשונוהקדושה באמצע דבריו: "כי כל זה לגדל אותך ולהרבות כבודךולגדל שכלך, כי כמו שאי אפשר לכל מיני זרעונים לבוא לתכליתגדולם אלא עד שנותנין מתחלה הגרעין בעפר, ואחר כך הגרעיןנתבלה ואחר בלותו יפרח ויציץ ונעשה אילן גדול, כן דבר הזה, שעל ידי זה שמשפילין אותך עד עפר, על ידי זה תתגדל ותפרחבעולם. אלו היו יודעים אלו הרשעים מזה, בודאי לא היו מבזיןאותך, כי כל כונתם לרע", עד כאן לשונו; ועל כן מה יש להוסיףעל דברי רבנו ז"ל, לדעתי, בדברים אלו תוכל להתנחם ולהתחזק. והנה בודאי כל מי שיכול למחות ואינו מוחה, החטא הוא על צוארווכו', ומכל שכן וכל שכן כשרואים איזה כתב פלסתר וזלזולים עלאחד, אם אינו קורע את זה הוא עובר על "לא תעמד על דם רעך" |ויקרא יט, טז|, אוי לנו שכך עלתה בימינו, שנערים ילבינו פני זקנים, ובין כך עוברים הימים ושוכחים מהתכלית הנצחית, ומה נשיבלשולחנו דבר וכו'!?

חמדת לבבי! לדעתי, חזק את עצמך בזה, שתהלה לאל, שמהשם יתברך נפשך בחיים, ואינך רודף את שום בריה, בזה בעצמויכולים להחיות את עצמו, אל תדאג כלל אם תהיה רגיל להתחבאבסתר צל כנפיו יתברך, הוא ישמרך מכל רע. אך אבקש אותך מאדמאד, איך שהוא אל תהיה לך שום שנאה בלבך על שום בר ישראל, כדי שלא תעבר

אתה, חס ושלום, על "לא תשנא את אחיך בלבבך" ויקרא יט, יז. אתה ברח לך רק אליו יתברך, ותבטל את עצמך בתמימות ובפשיטות גמורה, ותהיינה תמיד שפתותיך נעות בתפלה ובקשה, ואל תתביש מפני בני אדם המלעיגים עליך - מה בכך, הלא סוף כל סוף יהיה ההכרח להפשיט את הגוף, והנשמה תעלה מעלה מעלה וכו', ועל כן מה בכך שזה יצחק ממך וכו', או ידבר עליך וכו', אתה הדבק רק בו יתברך, ואז טוב לך לנצח נצחים.

הדורש שלומך...

ב' שכה. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שופטים ה'תשל"ו.

שלום וברכה לאהובי ידידי היקר, הבחור השונה ממי הנחלנו בע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הקצר בתוך מכתב ... נרו יאיר, לנכון קבלתי.

אהובי, ידידי היקר! כלך מדרך זו, מלהיות מערב במחלקתובשטיות כאלו ... אשר

לא יביאוך אל שום מקום, רק ישר אלה שאול תחתית. מה ולמה לך להתערב

במחלקת?! מה ולמה לך להדביק מודעות וזלזולים?! מה ולמה לך לספר

לשון הרע ורכילות וליצנות?! אשר ענשו קשה מאד מאד. ראה כמה מניעות שברת, עד

שזכית לבוא אל בית מדרשנו, ועכשו בשביל פתיותה יצר והדמים הבוערים בך,

תכניס עצמך במעשים כאלו - לרדף כשרים ויראים?! הלא כל ענין רבנו ז"ל הוא

דרכי נעם, ורק תורה ותפלה והתבודדות. חזר בך, חזר בך, ברח לך יותר טוב אל

תורה ותורה ואל תוך התפלה, ועל ידי זה יעזרך השם יתברך.

הדורש שלומך... ב' שכו. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר שופטים ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי וגם ... נרו יאיר, ספר לי בפרטי פרטיות מה שעבר

עליך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה. אך מאידך גיסא ראוי לנו לשמח מאד

מאד על נעם חלקנו, אשר בנחלה נובע שם גורלנו, חבלים נפלו לנו בנעימים. מה

היינו עושים בלעדי רבנו ז"ל ובלעדי עצותיו הקדושות?! חמדת לבבי! המצבאינו

גרוע עוד, כמו שאתה מדמה וחושב בדעתך. אני זוכר שהיוזמנים שעברו עליך

וכו' חומות ברזל, ועננים שחורים היו סביבותיך וכו', ובחסדיו וברחמיו עזרך
השם יתברך. כמו כן בודאי גם עכשיו עזר לך, ותראה בקרוב מאד מאד נסים נגלים
ממש. והשם יתברך ישלח לך רפואה שלמה בכליות וכו', ותזכה שהכליות
תהיינה נובעות לך עצות וחדושים איך לשוב ולהתקרב אליו יתברך. העקראל תירא
ואל תחת, כי בודאי לא יעזבך השם יתברך, ובפרט שכלעסקיך הם למען טובות
הכלל, בודאי זכות הרבים תלויה בך. ובזכות אלו הרהורי התשובה שהכנסת בין
חברייך וידידייך וכו', יעזר לך השם יתברך, על כן אל תפיל רוחך ואל תחלש
דעתך, כי בודאי תזכה לצאת מהחשך והצמצומים שסביבך. אל תדאג כלל, כי הכל
יהיה על נכון, תראה להפך את כל היגון ואנחה לשמחה| עין לקוטי מוהר"ן, חלק
ב', סימן כג|.

גם אבקש אותך, ראה ללמד מעט בכל יום עם בנך תורה, כיהיא מצוה רבה -
"ושננתם לבניך" | דברים ו, ז|, הלא הוא העינישלך, הוא תכליתך, הוא ישאר
ממך, על כן חמל עליו ואל תבישו, חס ושלום, חס ושלום, רק אדרבה מכאן ולהבא
תראה רק לחזקו ולאמצו ולהגדילו מאד מאד, כי בדרך כלל קטן או מי שהוא
במחיקדקטנות, אוהב מאד כשמפארים אותו. ותדע שדברתי עמו הרבה, תהלה לאל,
הוא ירא שמים גדול, ויש לו נטיה גדולה לעבודת השם יתברך על פי דרך רבנו
ז"ל, על כן שמר עליו מאד מאד, ותקנהלו מתנות רק שתתרחב דעתו. אקוה להשם
יתברך שתרוה ממנו עוד הרבה נחת.

הדורש שלומך... כבר ידועה שיחת רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל: און ווידער א
קינדשלאגט מען? ! נ על כן שמר מאד מכאן ולהבא לא להכות ולא לצעק על בנך, כי
זה לא בכלל חנוך כלל, העקר בנחת ובסבלנות, כאשר מובא באריכות קצת בספר
"ארך אפים", עין שם.

הנ"ל...

ב' שכז. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר שופטים, ראש חדש אלולה' תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

חמדת לבבי! איני מבין מה נעשה עמך, ולמה פתאום אתהנופל כל כך בדעתך, עד שנדמה לך שאבד מנוס ממך. הלא כברראית נסים ונפלאות מה שעשה עמך השם יתברך עד עכשו, אלענינים למעלה מדרך הטבע ומשכל אנושי זכית, ועכשו תהיה שבורכל כך, עד שתחשב כאלו אבד מנוס ממך. זכר כמה וכמה פעמיםהיית בצרה גדולה ומרה יותר מצרה זו, ואף שנדמה לך שצרהכזאת עדין לא היתה לך, באמת אינו כן, כי אני בעצמי זוכר מהשעבר עליך... ואף על פי כן עזרך השם יתברך אז בנסים נגלים, שדוד הטבע יוצא מן הכלל, בודאי גם עכשו לא יעזבך. העקר בטחבהשם, ותספר לפניו יתברך עכשו את כל ספקותיך וכל בלבולדעתך בתמימות ובפשיטות, ותתחנן לפניו יתברך שיעזר לך, ואזתראה נפלאות, פלאי פלאות. חמדת לבבי! עברה עליך כבר מרירות דמרירות, ובקשתודברת עמו יתברך, ועכשו תפל כל כך בדעתך, מהר מהר עמדוברח לך ברגע זה אליו יתברך, ותספר לפניו את כל פנימיות לבך, ואל תירא ואל תחת משום בריה שבעולם יהיה איך שיהיה, כי מהיעשה לך אדם, ועל כן ברח לך מבני אדם שאינם יכולים לעזר לך, כי ישועתך אינה תלויה ביד בן אדם רק בידו יתברך. ובמדרש רבהפרשה זו |פרשה ה', סימן ט'|, זה שאמר הכתוב |תהלים קמו, ג|: "אלתבטחו בנדיבים בבן אדם שאין לו תשועה". אמר ר' סימון בשם ר' יהושע בן לוי: כל מי שבוטח בהקדוש ברוך הוא, זוכה להיותכיוצא בו, מנין? שנאמר |ירמיה יז, ז|: "ברוך הגבר אשר יבטח בה'והיה ה' מבטחו" וכו', רבנן אמרי: כל מי שנשען בבשר ודם עובר, אף פרוסטיא שלו |חסות והגנה שלון| עוברת, שנאמר: "בבן אדם שאין לו תשועה". מה כתיב אחריו? "תצא רוחו ישוב לאדמתו", עין שם; ראה וגם ראה מה שחכמינו הקדושים מלמדים אותנו, איךשצריכים לברח מבני אדם ולא לבטח בהם, כי אין בהם שוםתשועה. על כן, חמדת לבבי, זיי נישט אזוי גיפאלין ביי זיךס, כאשרעזרך השם יתברך עד עכשו, כמו כן תזכה עוד לראות הרבהישועות, כי השם יתברך הוא אב הרחמן, והוא מרחם על בריותיוואוהב את כל אחד מישראל בפרטי פרטיות. כמו שאמרו חכמינוהקדושים |שם במדרש, סימן ז'|: כך אמר הקדוש ברוך הוא: מכלהאמות שבראתי איני אוהב אלא לישראל, שנאמר |הושע יא, א|: "כינער ישראל ואהבהו", עין שם; בודאי לא יעזב אותך השם יתברך, רק ברח

לך אליו, ואל תשמע לשום מחשבה ובלבול המעקמתומשברת את לבך, כאלו אבד מנוס, כי הכל הבל הבלי הבלים, השםיתברך הוא אב הרחמן ואוהב אותך מאד מאד, ומחכה ומצפהשתפתח ברגע זה פיך, ותדבר עמו יתברך ותספר לפניו את כל לבךוכל מה שעובר עליך. מהר מהר לך ברגע זה למקום שאין שםבני אדם, ותדבר עמו יתברך. הדורש שלומך...

ב' שכח. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר שופטים ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר. מכתבך הארך בצרוף המעות להדפסה לנכון קבלתי, והנהלהשיבך דברי אמת יקצרו המון יריעות, ובפרט אליך... אחרישאתה כותב לי דברים כאלו... מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו וגורלנו, שזכינו להתודע מרבנוז"ל, מה היינו עושים בלעדיו?! היום בבקר קדם התפלה למדתיאת התורה: "אמר אל הכהנים", בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב', ואמרת עליה התפלה. ותהלה לאל, החייתי את עצמי עם התורההזאת מאד מאד, וכל הדרך למקוה ואחר כך לבית הכנסתהתבודדתי הרבה על פי התורה הזאת, וראיתי עין בעין איך שתורהותפלה מ"לקוטי מוהר"ן" ו"לקוטי תפלות" יכולים להחיות אדם. ואחר כך אחר הצהרים סמוך למנחה נכנס לביתי אברך אחד מאנשישלומונו, ולמדנו יחד התורה בלקוטי מוהר"ן חלק א', סימן קעח, ואמרנו אחר כך עליה התפלה מלקוטי תפלות תפלה צט, וגם אזהחייתי את עצמי בזה מאד מאד, ותהלה לאל, היו דבורים יקרים.

הכלל, אהובי, אחי, אין זו שום עצה להמשיך את עצמך אלהצער, ברח לך אל ספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

מה אמר לך, ידידי היקר, מה עושים הרבה מאנשי שלומנוהמפזרים במקומות רבים, שאין להם אחרים עם מי לדבר, איך הםמתחזקים? על כן ראה גם ראה לא לפל כל כך בדעתך, בודאי ככהוא, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |תענית כג. |: או חברותא אומיתותא, אך גם בזה תראה איך שיש הרבה אנשים, שאין להם שוםבריה, והם יושבים בביתם בעצמם, ואף על פי כן אינם נופליםבדעתם, אדרבה הם

מנהיגים דרכי החיים כפי המקום והזמן וכו', ועל כן גם עליך מנח החוב לעשות כל מיני פעולות שבעולם לאלאבד את עצמך |נישט צו פארלירין זיך, חס ושלום| יהיה איךשיהיה, ותשתדל לעשות לעצמך שעורים כסדרן בגמרא ושלחן ערוך ובמדרשים וזהר וכו', ותראה להרגיל עצמך בחדושי תורה|אפלו שאין בדעתך להדפיסם| - מה בכך?! תראה לכתב לעצמך ספרים, ובזה תהיה עסוק וטרוד וכו'. הכלל - אסור לבטל את הזמן היקר אפלו רגע, כי הבטלהמביאה לידי שעמום ולידי זמה רחמנא לצלן|כתבות נט.|, ומה גםכי רב הצרות והמרירות שעוברים על כל בריה בזה העולם הואמרב בטלה, שעל ידי זה חושב אחר כך הרבה מהרפתקאותיווצרותיו וכו', וזה ממררו יותר ויותר וכו' וכו', עד שנדמה לו, כיאבד מנוס ותקוה ממנו, חס ושלום.

ועל כן ההכרח להרגיל את עצמו להיות תמיד עסוק באיזהעסק, ולא לחשב "נישט איבער טראכטן"ע, אל תדאג כלל, כיבודאי לא יעזב אותך השם יתברך. וכמו שראית עד עכשו ישועות, כמו כן עוד תזכה לראות נסים ונפלאות, רק על תפחד ואל תחתמשום דבר, הדבק בו יתברך, והוא לא יעזב אותך. הדורש שלומך...ב' שכט. בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר כי תצא ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי.

ידידי היקר! אל תפל כל כך בדעתך, כי להשם הישועה. זכרכמה פעמים בקשת ממנו יתברך, וענה לך, וזכית לראות ישועותרבות למעלה מהטבע. ועל כן גם עתה ראה לברח אליו יתברך, תיחד לעצמך מקום פנוי שאין שם בני אדם, ותפרש שיחתך אליויתברך, ותבקש ממנו בעקשנות גדולה, אז תראה ישועות. וכבראמרו חכמינו הקדושים |ירושלמי ברכות, פרק א', הלכה א'| על הפסוק: "והיה כי הרבתה להתפלל" - מכאן שכל המרבה בתפלה נענה, עין שם; ואמרו |ברכות לב:|: אם רואה אדם שהתפלל ולא נענה - יחזר ויתפלל וכו'; ואמרו |שם:|: כל המאריך בתפלתו - איןתפלתו חוזרת ריקם, עין שם; וכן הוא |יומא כט.:|: למה נמשלהתפלתן של צדיקים כאילת? מה אילת זו כל זמן שמגדלת קרניהמפצילות, אף צדיקים כל זמן

שמרבין בתפלה - תפלתן נשמעת, עין שם.

העקר, חמדת לבבי, למסר את עצמו לגמרי אליו יתברך, ולבטל את עצמו. ואמרו חכמינו הקדושים |סנהדרין מג:|: מי שדעתו שפלה - אין תפלתו נמאסת, שנאמר |תהלים נא, יט:| "לב נשברונדכה אלקים לא תבזה", עין שם; ואמרו |סוטה ה.ה:|: אין תפלתו שלאדם נשמעת, אלא אם כן משים לבו כבשר, עין שם; על כן, חמדתלבבי, עכשו ממילא לבך נשבר ונמס כמים מרב צרותיך והרפתקאותיך, לך עכשו למקום מיחד, ותספר לו יתברך את כלצרותיך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ואז תראה נסים ונפלאות; כי השם יתברך הוא אב הרחמן ושומע תפלת כל בריה, כמו שכתוב |תהלים קמה, יח:|: "קרוב ה' לכל קראיו לכל אשר יקראהובאמת". ואמרו |מדרש תנחומא וירא:|: אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל, הוּו זהירין בתפלה, שאין מדה אחרת יפה הימנה, והיא גדולה מכל הקרבנות, ואפלו אין אדם כדאי לענות בתפלתו ולעשותעמו חסד, כיון שמתפלל ומרבה בתחנונים, אני עושה חסד עמו, עין שם; כי התפלה ממשכת רחמים וחסדים ושועות, נסים ונפלאות, ועל כן אל תהיה בטלן, ואל תחלש דעתך, ואל יפל רוחך, כי השם יתברך עומד ומצפה ומחכה על תפלתך, מהר מהר רויך עכשו אליו יתברך ותדבר עמו, ותהיה עקשן גדול על דבר זה, אז תראה נסים ונפלאות. העקר התחזקות ועקשנות יהיה איך שיהיה, כי הבעל דבריחליש דעתך, ויכניס בך ספקות, ויפיל רוחך כאלו אבד מנוס ממך, וכאלו אין שומעים לך, וכאלו אין אתה יכול לפעל, וכאלו נסתמוהשערים ממך וכו' וכו' וכדומה פתויים כאלו. אתה, בני, חביבי, ציאתת רבנו ז"ל, ותהיה עקשן גדול, ותבקש את כל מה שאתה צריך בפרטי פרטיות בפה מלא, ואל תתן דמי לו, ואף שעוברת תפלה אחרתפלה, ועדין לא נושעת - מה בכך? אתה עשה את שלך, ואז אסתהיה עקשן גדול, ותהיה חזק מאד בדעתך יהיה איך שיהיה, ולא תפל בדעתך משום דבר שבעולם יהיה איך שיהיה, ואפלו שכבר התחלת כמה וכמה פעמים להיות איש כשר להתפלל בכונה ולהתמיד בלמוד וכו' וכו', ואחר כך נפלת מזה, אסור לך לבלבדעתך כלל, רק תעשה התחלה חדשה. וכן בכל פעם ישתדל האדם לעשות התחלה חדשה, וישכח ויסלק ויעביר מדעתו את העבר, ויחדש את עצמו בכל עת ורגע, כי האדם ראוי שיתדמה לקונו, ואצלו יתברך מתחדש בכל עת ורגע פרצוף כל

העולמות, ונעשים ענינים חדשים נפלאים לגמרי וכו', מה שאי אפשר להשיג ולתפס בשכלאנושי, כמובא בכתבי האריז"ל, ודבר זה תלוי באמונה הקדושה, כפישאדם זוכה להכניס את עצמו בתוך האמונה הקדושה, ויודע ועדאשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, שנתלבש עצמו בלבושים האלו: דומם, צומח, חי, מדבר, שלמראה עיניו, כמו כן זוכה להתחדש בכל עתורגע, ושום בריה ושום דבר לא יוכלו להפילו ולהחליש את דעתו, מאחר שהוא אוחז את עצמו באמונה הקדושה.

ידיך...

ב' של. בעזרת השם יתברך, אור ליום שני לסדר כי תצא ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, ומאד נשבר לבי בקרבי מרבה רפתקאות שעוברות עליך. מה אמר לך, הכל כדי לזכך אותך, כיכשעוברות על האדם קטנות ודחקות, ירידות ונפילות וחלישותהדעת, ולבו נשבר בקרבו לגמרי, בזה מזדכך מאד מאד, והוא יותרמאלף תעניות. ואם יש לו דעת ושכל, ובורח אז בלב נשבר אליו יתברך, אז יזכה שיתהפך הכל לטובה, וימתקו ממנו כל הדינים, וימשכו עליו ישועות וחסדים. וצריך שתדע, אהובי, אחי, כי דיקא אז כשנדמה לו שאבדמנוס וכו', אם אינו מחזק את עצמו, הוא בסכנה גדולה, שלא יפללגמרי, חס ושלום, חס ושלום. ועל כן עליך להתחזק מאד מאד, ולעשות כל מיני פעלות שבעולם להיות חזק בדעתו, ותהלה לאל, ספרי רבנו ז"ל מלאים עצות רבות איך להתחזק ולעמד על עמדו ולאבד עצמו, זיך נישט פארלירין, אפלו במצבים הכי גרועים.
חמדת לבבי! אל תפל בדעתך, כי השם יתברך הוא אב הרחמן, ורוצה בך מאד מאד, רק מבקש ממך דבר אחד עכשו - שתפתחפיק ותדבר עמו יתברך, ותספר לפניו את כל לבך, וכל מה שעוברעליך בפרטי פרטיות.

הדורש שלומך... ב' שלא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח

לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי כעל כל הון.

מה אמר לך, ידידי היקר, תהלה לאל, אחרי כל ההרפתקאות שעברו עלינו, ועדין

אנו אוחזים את עצמנו ברבנו ז"ל, זהו עקרהחסד, ובזה ראוי להחיות את עצמנו

בתמימות ובפשיטות גמורה, אשרינו ואשרי חלקנו, ומה נעים גורלנו.

והנה העקר לשמח את עצמו עם מה שיוכל, ועל ידי זה יתרחב לבו לדבר עמו יתברך

ולספר לפניו את כל מה שעובר עליו, אשר דבר זה הוא יסוד ועקר גדול בדעת

רבנו ז"ל. ורבנו ז"ל הפליגמאד מאד בענין התבודדות, ואמר על עצמו

|שיחות הר"ן, סימן קנד|, שעקר מה שהגיע למדרגתו היה רק על ידי ענין

פראסטיקפ, שהיה מדבר הרבה ומשיח הרבה בינו לבין קונו, עין שם.

על כן, חמדת לבבי, מה דהוה הוה, העבר אין, הרגל עצמך על כל פנים מרגע זה

לדבר רק עמו יתברך, וכל מה שעובר עליךספר לפניו יתברך, ותהיה עקשן גדול

על דבר זה בתמימות ובפשיטות גמורה, העקר אל תכניס בדעתך שום בריה,

וצריך שתחקק היטב בדעתך, כי אין מי שיעזר לך או מי שירע לך, כי אם השם

יתברך, כי אתה רק בידו יתברך, וכפי שתכניס בדעתך ידיעה זו, כמו כן תזכה

להגאל, כי הגאלה תלויה רק באמונהפשוטה, לידע ולהודיע אשר מלא כל הארץ

כבודו, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם. |חלין ז:|: אין אדם נוקף

אצבעו מלמטה, אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה; |ברכות נח. |: אפלו רישגרותא

מן שמיא מנו ליה; |יומא לח. |: אין אדם נוגע במוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת

בחברתה אפלו כמלא נימא; |ירושלמי שביעיתכה: |: אפלו צפרא כלילא מבלעדי

שמיא לא מתצדא וכל שכן בראינש.

ידידי היקר! חזר חזר מאמרים אלו, עד שתחקק בך אמונהפשוטה, שהכל משגח ממנו

יתברך, ועל כן מה ולמה תצטער עלעולם שאינו שלך, או מה ולמה תהיה לך קנאה

ושנאה על זה אועל זה, הלא אין בלעדיו יתברך כלל, והכל אלקות גמורה

היא, דומם, צומח, חי, מדבר, הוא התלבשות אלקותו יתברך.

אל תהיה בטלן, אהובי, ידידי, שום בריה לא יכולה להזיק לךמבלעדי רשותו

יתברך, אתה שתק שתק, ואל תענה למחרפיקולמצעריך דבר, הדבק בו יתברך, והוא

יוליך אותך כרצונו יתברך, השם יתברך וועט דיר בודאי אויס פירען, זארג
גארנישט, זיי נארפרייליך צ.

הדורש שלומך...

ב' שלב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידיהיקר, האברך השותה

ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד לקראתהבשורה הטובה, שזכית להפיץ

כל כך הרבה מאד ספרי רבנו ז"ל בעולם.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה בעצמו ראוי לך להחיות את עצמך כל ימי חיך, כי

אין עוד דבר גדול בעולם מהפצת ספרי רבנו ז"ל בעולם, אשר זה גורם קרוב

גאלתנו. בודאי וועט דיר דערהייליגער רבי נישט לאזן פאליק, ובקרוב מאד

יבוא אליך שפעכזה, שלא שערתי, ויהיה לך מהיכן לשלם חובותיך. העקר אל

תדאגכלל, ראה וגם ראה כמה בני אדם נכנסו במסחרים, אשר הסלמעלה מכחם,

והסתבכו בחובות לאלפים ולרבבות וכו', והמסחרהוא בעסקי עולם הזה וכו',

ואתה, תהלה לאל, נכנסת במסחר שלעולם הבא, מסחר של התקרבות הגאלה, והשלכת

נפשך מנגד, בודאי לא יעזב אותך השם יתברך, העקר אל תפל כל כך בדעתך, "השלך

על ה' יהבך והוא יכלכלך, כי לא יתן לעולם מוט לצדיק" |תהלים נה, כג|, ראה

רק לברח אליו יתברך, ולספר לפניו את כל לבך וכל מה שעובר עליך, ותבקש רק

ממנו יתברך כל ענייך, ואז תראהישועת השם כהרף עין.

הדורש שלומך...

ב' שלג. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

עליך לדעת, אשר עקר הצרות של האדם בזה העולם, הוא רקשמפקיר את דבורי

פיו, ומדבר כל העולה על רוחו, ורואים אשרכמעט כל הצרות שאדם סובל, הן רק

מחמת שמדבר כל אשר לבוחפץ. וזה סימן של שוטה, שפיו פתוח, ותמיד מדבר את

אשר אינו צריך. לא כן חכם - שותק תמיד, כי סיג לחכמה - שתיקה. ולכן אם רצונך להצליח בחייך, הרגל את עצמך לשתק ולא לדבר כל העולה על רוחך, תרגיל את עצמך ידידי היקר, לא להתחיל לדבר עם שום בריה, אם אחד בא ומדבר עמך - תענה לו, ואם אינו מדבר - אל תענה לו, ואז תלך בטוח בדרכך.

עליך לדעת, אשר עון לשון הרע חמור מהכל, כמאמר חכמינו הקדושים | ערכין טו: | כל המספר לשון הרע מגדיל עונו כנגד עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים, כל כך חמור דבור לשון הרע. וכל פגם הברית, שאדם נפגם בבריתו, זה רק מחמת שמפקיר את דבורו, ומדבר כל העולה על דעתו. ורואים שבני אדם נכשלים בחטאים עצומים של פגם הברית, והכל בא להם מחמת שהפקירו דבורם לדבר לשון הרע, רכילות וליצנות ודברים בטלים. ועל כן אם רצונך לשוב בתשובה אמתית, ראה יותר טוב לסגף את עצמך בדבור פה, הינו לא לדבר כל העולה על רוחך, מלסגף את עצמך באכילה ושתייה. מה לך להתענות ולהחליש את כח גופך, שלא תוכל ללמד התורה הקדושה, ולהתפלל אליו יתברך, ולקיים את מצוותיו יתברך, יותר טוב לך לקבל על עצמך תענית דבור - לא לדבר. ועל כל פנים לא להתחיל לדבר עם כל אחד, רק כשאחד שואלך תענה לו. ובאמת כל הענין של תענית דבור, הוא דבר גדול מאד, אך כשיש לאדם אשה וילדים, אזי צריך לדבר עמהם תורה ויראת שמים, לחנכם על פי דרכי התורה, אבל לפטפט בעלמא, זה אשר הורס את האדם.

ולכן עקר הסגוף שאדם צריך לסגף עצמו, זהו בשמירת הדבור, לא לדבר כל העולה על רוחו, וזה מועיל יותר מאלף תעניות, כך מובא בשם הגר"א. ולכן ראה לשמר מאד על דבורי פיך, ומכל שכן לא לדבר לשון הרע ורכילות. ואם כבר פגמת בזה, ראה להתמיד בלמוד התורה הקדושה, כמאמרם ז"ל | שוחר טוב, תהלים יב: | אם הפך לשונך לומר לשון הרע על חברך, לך ושננו בדברי תורה; וכן אמרו | ערכין טו: |.

מה תקנתו של מספר לשון הרע? אם תלמיד חכם הוא - יעסק בתורה. כי בזה שדבררע על חברו, ילך ויתקן, ומהיום והלאה לא ידבר על שום בריה שום דבר רע, ויתמיד בלמוד התורה הקדושה, ועל ידי זה יזכה לתקון הדבור; כי אין לך תקון הדבור כמו למוד התורה, ולעסק בתפלה ובקשה ולהתבודד עמו יתברך. ולכן ראה לחזק את עצמך מהיום והלאה לא לדבר כל העולה על רוחך, ותתמיד בלמוד התורה הקדושה.

והעקר שתדבר אליו יתברך, כי אין עוד דבר גדול יותר מזה, שאדם גוש עפר, קרוץ חמר, מדבר אל הקדוש ברוך הוא, מלך מלכי המלכים, אשר מלאכים ושרפים רועדים וזוחלים ויראים ממנו; אשרי מי שחזק בעבודה הקדושה לדבר אליו יתברך, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

מה טוב ומה נעים באם תקח ספרי רבנו ז"ל, ותפיצם בןי אחינו בני ישראל, שזה תקון נורא ונפלא על פגם הברית, כי כנגדזה שאדם עקר את עצמו מחי החיים, ילך ויקרב את אחינו בני ישראל אל חי החיים. אשרי מי שמזכה את הרבים.

ב' שלד. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי, האברך היקר נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך לנכון קבלתי, מה אמר לך, ידידי היקר, רבנו ז"ל למדאותנו את הדרך הנוראה והנפלאה של "אזמרה לאלקי בעודי" | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, לחפש ולבקש בעצמו ובאחרים נקודות טובות ולדין את הכל לכף זכות. וכבר ידוע מדברי חכמינו הקדושים בגמרא ובמדרשים ובזהר הקדוש חמר העון המר של מחלקת, ובפרט בחדרו של רבנו ז"ל צריכים לראות שיהיה רק שלום ואהבה, אחוה ורעות בין אנשי שלומנו היקרים, ולהזהר מאד מאד לא לדבר איש על רעהו, חס ושלום, חס ושלום, ובאמת כשתסתכל בעין האמת תראה שכל אחד ואחד מאנשי שלומנו כונתו לשמים, ועל כן מה ולמה לדבר על זה... או על זה...

חמדת לבבי! כשמכניסים את עצמו באמונה הקדושה, לידעכי אין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותיות יתברך ממש, על ידי זה אוהבים את כל אחד ואחד בפרטי פרטיות, כי הלא הכל משגח בהשגחתו יתברך הפרטית, ומה שיש כאן רצון עצמי, שאדם יצער ויבזה אותי, חס ושלום, מרצון עצמי, הלא הכלשלוחי הבורא יתברך, ובידיעה זו יתפרדו ממך כל פועלי און, ותזכה לקבל באמת מרבנו ז"ל, שהוא ראש האמונה, והוא היודע את נגון ושיר האמונה הקדושה, שיהיה העולם הבא של כלהצדיקים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סד; ובחלק ב', סימן ח' |; אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים לידע מרבנו ז"ל, טוב להודות

להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים.

הדורש שלומך...

ב' שלה. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר כי תצא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי, הבחור היקר מאד, נר

לצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

באתי לקים דברי אחיך שבקש אותי לכתב לך, ואף שטרדותירבו מאד עכשו,

על כל פנים אמרתי לרשם לך שורותים אלו אודותאביך שנחלה וכו'. בודאי כח

התפלה גדול מאד, ויכולים לפעלאצלו יתברך הכל, אבל נא ונא לא לפל ביאוש,

חס ושלום, אשרזה גרוע מאד יותר מעצם המחלה. והנה ראוי לך ללמד

עכשובלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ג', ולומר עליה התפלה מ"לקוטי תפלות",

וכן עשיתי עם אחיך, למדנו עכשו התורה הנפלאה הזאת, ואמרנו יחד התפלה.

ובכלל טוב ונעים שתרגיל עצמך ללמד ספירבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

חמדת לבבי! מבאר בדברי רבנו ז"ל, שכל החלאים ברוחניותובגשמיות נמשכים

להאדם רק על ידי העצבות והמרה שחורה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כג|;

ועל כן עשה מה שתעשה להיות ארורק בשמחה עצומה, ואל תניח את העצבות אצלך

כרגע, ואזעל ידי רבוי שמחה, יתרחב לבך ודעתך לדבר עמו יתברך, ולספרלפניו

את כל לבך, אשר זה עולה על הכל.

הדורש שלומך...

מה טוב ומה נעים אם היינו זוכים להתועד יחד, ואז נזכה לדבר פנים אל פנים

ואיש את רעהו יאמר חזק.

ב' שלו. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר כי תצא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי.

מה אמר לך, אל תצטער כלל, בזה שדברת עם בני הנעורים, כי היא מצוה רבה עד

מאד. זכר איך החיית את עצמך בשעה שדברו עמך אנשי שלומנו, והיה לך לחזוק

גדול וכו'.

העקר תרגיל את עצמך כשבאים אליך בני הנעורים, תלמדעמהם תורה מ"לקוטי מוהר"ן", ותאמר עמם יחד את התפלהשעליה, ועל ידי זה תהיה תועלת לשניכם. חמדת לבבי! אודות התפלה וההתבודדות שהתפללתוהתבודדת כל היום, בודאי תראה בקרוב ישועות נסים ונפלאות, ואין שום דבור נאבד, חס ושלום, השם יתברך הוא אב הרחמן, ושומע היטב תפלתך, ובודאי בקרוב מאד תמשך עליך הישועהבפעל ממש. אודות אמונה, זהו עקר שלמות האמונה - להיות בטלומבטל בו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה.

הדורש שלומך...

ב' שלז. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תצא ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר. מכתבך הארך לנכון קבלתי. מה אמר לך, אסור לפל בדעתומשום דבר ומשום בריה שבעולם יהיה איך שיהיה, כי בודאי לאיארע עמך דבר מפני רצון בשר ודם, כי הכל ברצונו יתברך, ועל כןעליך לבטל רצונך לרצונו, והוא יוליך עמך כרצונו. וכבר אמרוחכמינו הקדושים |אבות, פרק ב'|: בטל רצונך לרצונו, כדי שיבטלרצון אחרים לרצונך.

חמדת לבבי! עקר התכלית בזה העולם לזכות לבוא לבטולכזה, עד אשר לא ירצה רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, שזה נקראעלית המלכות לשרשה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעז|. ואיךזוכים לבוא לבטול כזה? על ידי רבוי התבודדות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נב|, שעל ידי זה זוכים לבוא לבטול אמת, ויודע ועד, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיותחיות אלקותו יתברך, והוא מנהיג את עולמו בהשגחתו הפרטיפרטית. ידידי היקר! אני מבין צערך הקשה מרחוק, אבל אין זו עצהלפל כל כך בדעתו בכל פעם מכל מארע ומארע שנארע עמך, צריךשתדע כי השם יתברך הוא אב הרחמן ואוהב אותך ורוצה לעזרלך, רק מבקש ממך את הדבור, שתמסר את עצמך לגמרי אליויתברך, מה ולמה לך להתבלבל מבשר ודם, אשר לא יכול לעזרלך, יותר טוב למסר את עצמך אליו יתברך, ולספר לפניו את כללבך וכל מה שעובר עליך בפרטי

פרטיות, כאשר ידבר איש עסרעהו.

חמדת לבבי! זה יותר מועיל מהכל, וכלל זה תנקט בידך - לעולם אל תספר את צרותיך ומרירותך לפני בשר ודם, ואז תצליח דרכך.

הדורש שלומך...

ב' שלח. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תצא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי

מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח

לנצח נצחים.

מכתבך עם המעות להדפסה לנכון קבלתי.

מה אמר לך, אשריך ואשרי חלקך ומה נעים גורלך.

חזק ואמץ מאד מאד, ואל תפל בדעתך משום דבר ומשום בריה שבעולם, כי השם

יתברך אתך, עמך ואצלך. העקר חזק מאד בתפלה והתבודדות, ותדבר רק עמו יתברך,

ובכל מקום שתלך תראה רק לדבר עמו יתברך. וצריך שתדע כי רק זה בית

מנוסה הנצחי, ומכל מה שעובר עליך, המקום היחידי והמקום הבטוח הוא רק אצלו יתברך.

הדורש שלומך...

ב' שלט. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר כי תצא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ומצטער אני מאד בצערך הקשה. מה אמר לך, ידידי

היקר, רבנו ז"ל גלה לנו בפרוש, אשר אין שום יאוש בעולם כלל, ואפלו במצבים

הכי קשים וכבדים אסור להתיאש בשום אופן שבעולם, ובפרט אם מרגיל את עצמו

לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה, בודאי סוף כל סוף יראה נסים ונפלאות, אך

העקר צריכים לסבלנות ולחכות הרבה עד בא יום ישועתך. לא טובה השמועה, אשר

אתה ממשיך את עצמך כל כך אל הצער, הלא אל מאומה לא יביא אותך, טוב יותר

לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ולסתם עיניו מחיזו דהאי עלמא, ולהרגיל עצמו

ליחד השמות של הנוקבא דפרדשקא: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, והכתרים שלהם: קנ"א,

קמ"ג, קס"א | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב', כאשר דברנו יחד פנים אל

פנים. ולפי דעת האריז"ל עסקהיחודים עולה למעלה למעלה, וממשיך על האדם ישועות ונסיםונפלאות. מה ולמה לך להצטער על עולם שאינו שלך, בודאי מכאןולהבא תשמר את עצמך מאד מאד לא להכנס במשא ומתן שהואלמעלה מכחך. ורבנו ז"ל אמר בפרוש, אם האדם עושה משא ומתןכפי ממונו ואינו לווה מעות וכו', הוא מקים "ובכל מאדך", אךמאחר שכבר נכנסת בחובות, ונפלת בעמק רע כזה וכו', אשרהבעלי חובות מסבבים אותך וכו', ומר ומרור לך מאד מאד. חמדתלבבי! אם יהיה לך בעת וברגע הזה החרטה האמתית, ותקבל עלעצמך קבלה חזקה על כל פנים מעכשו תזהר מחובות, תראה נסיםונפלאות אשר לא שערת, כי גדול אדוננו ורב להושיע.

הדורש שלומך...

ב' שמ.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר כי תצא למלחמה ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד, איך שתהלה לאל, אתהמתחזק בעתים הללו אף שעובר עליך מה שעובר וכו'. מה אמרלך, אהובי, ידידי היקר לי מאד, זהו העקר והיסוד שקבלנו מרבנו ז"ל - לחזק את עצמנו בכל מיני מצבים, ולא לפל בדעתנו משום דברשבעולם, רק לברח אליו יתברך ולספר לפניו את הכל בפרטיפרטיות, וכן לנוס אל תוך התורה שעורים כסדרן: מקרא, משנה, גמרא, מדרש וכו' וכו'. מה אמר לך, תאמין לי שיש לי גם כן עגמת נפש גדולה, כיהבנין שהיה בדעתי לקנות, נתבטל המקח מפני כמה סבות וכו', והעקר - כי בודאי מסבב כל הסבות לא רצה מטעמים הכמוסים, ודעתנו קצרה מלהבין, אך אף על פי כן היה לי צר מאד, כי היהבדעתי לבנות כאן מבצר חזק למען הפצת דעת רבנו ז"ל בכלארצות הברית וקנדה, ותהלה לאל, זכיתי בחדשים אלה להדפיסמחדש את כל ספרי רבנו ז"ל בתכלית ההדור והיפי: "לקוטי מוהר"ן", "ספר המדות", "ספורי מעשיות", "קצור לקוטי מוהר"ן", "לקוטי עצות", וגם הדפסתי חלק א' מלקוטי הלכות, השם יתברך יזכני להדפיס את כל החלקים בקרוב, ולעת עתה"להוי"ה הישועה", ואני

עומד ומצפה לנסים, שיזמן לי השם יתברך בנין חדש, ונזכה להשלימו למען יגדיל תורה ויאדיר, ויותרמזה אין לי עכשו שום חדשות.

הדורש שלומך...

בענין ... אל תפחד כלל, דבר רבנו ז"ל אינו מצמצם במקום אחד ואצל אדם אחד, רבנו ז"ל הוא מתנה לכלל ישראל, ועלינו לגלותו ולפרסמו לכל העולם. וכבר אמר פעם רבנו ז"ל: וואס האבןמיר זיך צו שעמירן וכו'.

הנ"ל...

ב' שמא. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר כי תצא ה'תשל"ו.

שלום וברכה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

מכתבך לנכון קבלתי עם המעות להדפסה, אשריך ואשריחלקך, שאתה עוזר בזכות הרבים, אשר אין למעלה מזה.

חמדת לבבי! העקר עזות דקדשה, ולהיות עקשן גדול יהיהאיך שיהיה, אני את מקומי לא אניח. ואמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כב|, שעל ידי

עזות דקדשה זוכים לעלות מדרגה לדרגה. ומבאר בלקוטי הלכות |מעקה ושמירת נפש, הלכה ד'|, כי עקר היהדותתלוי בהתחזקות, שהוא עזות דקדשה, שכל מי

שמחזק את עצמו בכל פעם אפלו כחוט השערה, כמו כן הוא נכנס בגבול

הקדשה, ונכנס ומתקרב יותר אל הצדיק האמת, עין שם. כי באמת עוברותעל כל אדם

בכל יום ויום קטנות וירידות וחלישות הדעת, והואנמשך מהיצר הרע שמתגבר

ומתפשט על כל אדם בכל יום מחדש, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |קדושין ל':|:

בכל יום ויום יצרו שלאדם מתגבר עליו, ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו לא

יכול לו, הינו כי עקר התגברות היצר הרע על האדם הוא, שמכניס בוהתרשלות

וחלישות הדעת וכו', וכאלו אבד תקוה וכאלו אין לומנוס, חס ושלוס, חס

ושלוס, ועל ידי זה נחלשת דעתו ומתגברתבו עזות דסטרא אחרא, ועל ידי זה

מתרחק מתורה ומתפלה וכו', עד שרוב אלו שנתרחקו מהיהדות, רחמנא לצלן, לגמרי

היה מסבתחלישות דעתם והרפתקאותיהם שעברו עליהם.

אך השם יתברך שולח לנו בכל דור ודור צדיקים יסודי עולם, אשר מחיים ומחזקים

את נשמות ישראל, ומפייחים בהם חיותוהתחזקות בכל פעם מחדש, לבל יתיאשו ולבל יסגו אחור, חסושלום, רק שיתחילו בכל פעם מחדש, ויתגברו בעזות ובעקשנותקדשה, ולולא זאת לא היה לנו קיום כלל, ועל כן עלינו להודותולהלל ולשבח את השם יתברך על כל החסדים והרחמים הגמוריםשעשה עמנו, שזכינו להיות בחלקו של רבנו ז"ל ותלמידיוהקדושים, שהם אנשי שלומנו היקרים, וראוי לנו להטות אזן אלספריו הקדושים, ולקים את כל הנאמר בהם, עד שנזכה גם כןלשוב אליו יתברך באמת.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראה מה שעובר עליך בעתים הללו,מדוע לא תעשה התחלה חדשה בהתקרבות אל רבנו ז"ל, הן בלמוד"לקוטי מוהר"ן", ולומר על כל תורה התפלה מ"לקוטי תפלות", אשר הוא זכות וזכוך הנפש, והן בתפלה והתבודדות, והן בשעוריםכסדרן, אשר רק זו היתה מגמתו הקדושה, כפי שמובא הרבהבשיחות הר"ן ובחיי מוהר"ן - קחם משם.

תאמין לי, שראוי לנו לרקד בכל יום על כל החסד שעשה עמוהשם יתברך, שאנו זוכים לידע מרבנו ז"ל. נא ונא לנצל את הזמןהיקר ברבוי טוב, והשם יתברך יאיר עינינו, ונזכה לשוב אליויתברך בתשובה אמתית. הדורש שלומך...

חמדת לבבי! תדע כי כל מה שעובר על האדם כל ימי חייו, אם יזכה להתחזק ולהתאמץ בכל עת יהיה איך שיהיה, תתהפכנהסוף כל סוף כל הירידות והנפילות לעליות גדולות, על כן, למענהשם, אל תפל בדעתך כל כך עכשו, כי בודאי יתהפך הכל לטובה.

ב' שמב. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תבא ה'תשל"ו. כתיבה וחתימה טובה בספרן של צדיקים גמורים יכתב ויחתם, שלום וברכה וכל טוב סלה ירדפו ויגיעו אל אהובי, ידידי היקר לימאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, אך לא הייתי בביתי, וכל טרדותי רבועכשו מאד, כי תהלה לאל, זכיתי להדפיס עכשו במשך שני חדשיםכל ספרי רבנו ז"ל, הינו

ה"לקוטי מוהר"ן", וה"ספורי מעשיות", וה"ספר המדות",
וה"קצור לקוטי מוהר"ן", וה"לקוטי עצות", ותהלה לאל, יצא בהדור רב, וכן
התחלתי להדפיס את כל חלקיה "לקוטי הלכות" בפורמט גדול, ותהלה לאל כבר יצא
מביתהדפוס חלק א', וכן עכשו אני באמצע קניית בנין יפה לצרך ישיבהכולל על
שם רבנו ז"ל, ומכל אלו הטרדות לא השבתי לך.
חמדת לבבי! אל תירא ואל תחת, חס ושלום, חס ושלום, לאקבלתי שום לשון הרע
עליך, וכן איני מקבל, חס ושלום, חסושלום, שום לשון הרע על שום בר ישראל,
תהלה לאל, אהבתיאליך היא עד אין סוף, וכן תהלה לאל אני בשמחה עצומה על
נעםחלקי וגורלי שזכיתי להתודע מרבנו ז"ל, ובפרטיות על שזכיתיבמשך שנותי
לפרסם ולגלות דעת רבנו ז"ל בעולם, וברוך הואוברוך שמו איני בעצבות, און
איך בין גארנישט צו בראכש, חסושלום, חס ושלום, אדרבה אני רוקד בכל יום,
תהלה לאל, הרבהמאד מאד.
ואודות הרעש שהיה עלי וכו', אני מחיה את עצמי עם הדבורשל רבנו ז"ל, שאמר
על הפסוק: "בזאת ידעתי כי חפצת בי, כי לאיריע אויבי עלי" |עין
שיחות הר"ן, סימן פב|, בזה שאויבים שלי אינרעים, כי צדיקים חולקים עלי,
בזאת ידעתי כי חפצת בי, עין שם; אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להתודע מרבנו
ז"ל. טוב להודותלהשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.
והנה ימינו כצל עובר, ואין במה לתפסם, כי אם על ידי מעטשיחה, להרגיל את
עצמנו לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטותגמורה, ולספר לפניו יתברך את כל
לבנו וכל מה שעובר עלינובפרטיות, וכן לחטף בכל יום שעורים כסדרן כרצונו
של רבנו ז"ל, ויותר מזה אין שום תכלית בעולם, והכל דמיון "זקנים עם
נערים", אין לנו רק אבינו שבשמים, האב הרחמן המרחם על כל בריותיו, ובפרטיות
על אלו הבאים ומשתטחים לפניו בכל יום ברחמיםובתחנונים.
מה אמר לך, העקר להיות רק בשמחה עצומה על נעם חלקנו, ובפרטיות עכשו שימי
ראש השנה הקדושים נכנסים, ונזכה להיותאצל רבנו ז"ל, כי בכל קבוץ שאנשי
שלומנו היקרים מתקבציםבראש השנה - שם רבנו ז"ל.
והעקר - לדבר מתורותיו ועצותיו הקדושות, ויותר מזה הכלהבל, הבל הבלים.

רבנו ז"ל נמצא רק במקום שמדברים ממנו, ואינו נמצא במקום שמדברים על אחרים וכו' או מפטטים בוכחים ולשון הרע וליצנות וכו' וכו'.

אנא, אהובי, אחי, נתחיל לעשות התחלה חדשה על כל פנים מעכשו לא להסתכל על אחרים ולא לדבר מאחרים ולא לחשב מאחרים, אין לנו בעולמנו כי אם השם יתברך והצדיק והתורה והתפלה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

ושלום לאהובי, ידידי ... זכר איך שלא היה יום שלא באתלביתי פעם ביום ופעם בלילה, ובכל פעם בליתי עמך כמה שעות רצופות, ובטלתי הרבה תורה ותפלה וכו', ולבסוף על כל פנים שורה אחת משלומך קשה לך לכתב לי, ומכל שכן וכל שכן שיוכל לבלבל דעתך עלי, אשאל אותך רק שאלה קטנה: תראה לי באצבע על אחד מכל אנשי שלומנו מהזקנים ועד בני הנעורים וכו', אם היה מבטל כל כך בעבורך?! הלא היית בביתי יותר מילדי, כאשר תזכיר לעצמך, איך שלא עבר יום שלא היית בביתי שעות שעות וסבלתי וסבלתי וכו', וכונתי היתה שתצא לך טובה וכו', ולבסוף אפלו שורה אחת קשה לך לכתב.

על כל פנים מכל זה רואים בחוש, כי "שוא תשועת אדם" | תהלים ס, יג |, ואם אדם אינו דבוק בו יתברך, הוא עלול לשלם רעות תחת טובות, ולהרג את מי שהחיה אותו, והליצנות היא קלפה חזקה גדולה כל כך, אשר יכולה להתלבש באברכים הנקראים יראים ועובדי השם, ולנתק את אחרים ממנו יתברך, כי כלל זה עלינו לחקק בדעתנו, כי דבר רבנו ז"ל הוא לקרב את כל העולם כלו אליו יתברך בלי שום יוצא מן הכלל, ולדון אתה כל לכף זכות, ואם שומעים במקום אחד אילו קטרוגים ולשון הרע על אחד, צריכים לידע שאין שם רבנו ז"ל כלל, והוא תכלית ההפוך מדעת רבנו ז"ל לגמרי. דעם רבינ'ס זאך וועט זיך אויס פירען, באיזה אפן שרק יהיה, מען זאל יא מסכים זיין, מען זאל נישט מסכים זיין, דעם רבינ'ס זאך וועט זיך אויספירען, יראו עינינו וישמח לבנו.

הדורש שלומך ... ב' שמג בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תבוא ה' תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, וחשתי ולא התמהמהתי להשיבך כרצונך.
והנה בעצם הענין, לדעתי יש טעות גדולה... כי עלינו לברחך אליו יתברך,
ואם אתה רוצה להתחיל להכנס מחדש בעבודתהשם יתברך, ההכרח לשכח את כל העבר
ולשכח מאחרים לגמרי, כי באמת עקר המרירות והיסורים והקטנות והדחקות
והדינים והצמצומים העוברים עליך ועל כל אחד ואחד בפרטי פרטיות, הוא רק
כשעושה עצמו לאיזו מציאות בעולם, אז דיקא הולך לו שלא כסדרן, ומרים ממות
חייו, אבל תכף ומיד כשזוכה לבטל עצמו בבטול גמור אליו יתברך, ונעשה בבחינת
מה לגמרי, ומוסר עצמו להשגחתו יתברך הפרטית, אז חוזר והולך לו כסדרן | עין
לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב; | ולא עוד אלא על ידי שמבטל עצמו לגמרי בו
יתברך, ונתבטל בעיני עצמו לגמרי, על ידי זה יש לו כח המושך להמשיך שכירת
עזו בעולם, וכן ממשיך בני אדם אליו יתברך | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ע'.
חמדת לבבי! מחשבותינו ורצונותינו צריכים להיות תמיד איך להגדיל ולפאר את
שם הצדיק בעולם, לראות לבנות ולפרסם דעתו בעולם, האם יש חלוק על ידי מי
נתגדל ונתרבה שם הצדיק בעולם? אדרבה אנחנו צריכים להיות שמחים בשמחה אין
סופית, כשאנו רואים שנמצאים בדור הזה בני הנעורים המוסרים נפשם בבנין דעת
הצדיק בעולם. זו שמחתנו וזה חלקנו. ולמען השם, לאלהסתכל על אחרים בעין
רעה, חס ושלוש, חס ושלוש, אשר מגביראת כח הדמיון, ומסתיר את אור השגחתו
יתברך | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד.

מה אמר לך, ידידי היקר, העבר אין והעתיד עדין וההוה כהרף עין. שכח את כל
העבר, ותעשה התחלה על כל פנים מרגע זה לברח אליו יתברך. וכבר אמרו חכמינו
הקדושים | עדיות, פרק ה' | מעשיך יקרבוך ומעשיך ירחקוך. אתה, בני, חביבי,
מה לך להכניס עצמך במחלקת ובמריבות, אשר יורידו ממך כל זיק של יראת שמים,
ויבטלך מתורה ומתפלה וכו', יותר טוב להסיח דעתך מרגעזה מכל העולם,
ולהכניס בדעתך רק אמתת מציאותו יתברך. וצריך שתדע, ששלמות הוא רק אצלו
יתברך, ועל כן כל מה שהאדם זוכה להכלל יותר בו יתברך, כמו כן יותר שלמות
תהיה אצלו. ואף שלכתחלה ידמה שאין לו ממשלה, אבל סוף כל סוף הכל
יתבטל לפניו. העקר להכלל בו יתברך במסירות נפש, ולא להסתכל עלשום בריה

שבעולם, אם מסכימים עמך או לא, אתה צריך לברחוק אליו יתברך, ולמסר את נפשך לגדל ולפרסם אלקותו יתברךבעולם, ולהגדיל ולפרסם את דעת רבנו ז"ל ביתר שאת וביתר עז, לכנס את כל השבורי לב, ולחזקם ולאמצם, ולהכניס בהם התחזקותוהתעוררות לדבר עמו יתברך וללמד שעורים כסדרן, אשר זותקותנו ותכליתנו. אל תירא ואל תחת, כי השם יתברך יהיה בעזרך, וימלאמשאלות לבך לטובה. הדורש שלומך...

חמדת לבבי! צריך שתחקק היטב היטב בדעתך, כי ישועתךוהצלחתך ברוחניות ובגשמיות תלויה רק בידו יתברך, וכל מהשתברח אליו יתברך, כמו כן תזכה להגיע לישועה ולהצלחהברוחניות ובגשמיות. וזכר כלל זה תמיד, אשר הכתבת שלך היארק השם יתברך, ורק ממנו תבקש ענייך הרוחניים והגשמיים. הנ"ל.

ב' שדמ.בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר כי תבא ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר. מכתבך לנכון קבלתי, וגם ברגע זה טלפן לי גיסק ... נרו יאיר. מה אמר לך, ידידי היקר, השם יתברך מנהיג את העולםבהשגחה פרטי פרטית, ועליך למסר את עצמך עכשו לגמרי אליויתברך, ולראות איך שתתנהג עמך ההשגחה, בודאי הכל לטובהולהשם הישועה, אל תדאג כלל, כי בודאי הכל ממנו יתברך, עליךרק להיות עכשו יושב ומצפה ומיחל ומקוה, ובודאי הכל יגמר בכיטוב, אל תפחד כלל, כי גדול אדוננו. הדורש שלומך...

ב' שמה.בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר כי תבא ה'תשל"ו. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים. מכתבך הארך לנכון קבלתי. מה אמר לך, ידידי היקר, מבארבלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ו': כדי לינק מהנקדה העליונה, עדשיזכה להכלל לגמרי אליו יתברך, ההכרח שיסבל בזיונות ושפיכותדמים. על כן, אהובי, אחי, אל תחלש דעתך, ואל

יפל רוחך מכלמה שעובר עליך בפרטי פרטיות... כי כן הוא ההכרח
מטעמיםהכמוסים עמו יתברך, שרוצה לזכות אותך שתזכה להכלל בו, אךמה לעשות
כי אינך רוצה בכבוד אלקים רק בכבוד מלכים | עין בפניםשם בלקוטי מוהר"ן.
חמדת לבבי! ראיתי בכתב יד אחד המיחס לרבי חיים ויטאל, והוא מנח באיזו
ספריה גדולה, ומביא שם ספור, שהעתק אצלומכתב יד ישן נושן, שפעם אחת היתה
חבורה שלמה של נביאים, והיה להם ראש אחד שלמד עמהם דרכי הנבואה, והיו
עוסקים בשירות ותשבחות, פעם אחת בא לפניהם איש אחד שהיה מתענה הרבה, וסגף
עצמו מאד למען גם כן יזכה לנבואה, ושאל להם: היתכן שהוא מתענה ומסגף את
עצמו כל כך ימים ושנים, ועדיןלא זכה לנבואה? ושאלו אותו אל הראש שלהם,
ושאל אותו גם כןאת השאלה הנ"ל. והשיב לו: אם אתה רוצה לזכות לנבואה,
תקחסל מלא תאנים, ותלה אותו בצוארך, ותצא לשוק ותכריז: כל מישיבזה אותי,
אני נותן לו תאנים בחנם. אם תוכל לקים זאת אינךצריך להתענות ולסגף את
עצמך, ותזכה לנבואה, ואם אינך יכוללקים זאת, חבל על הגוף שאתה מסגפו
בתעניות בחנם, כי ממילאלא תזכה לנבואה. והשיב האיש לראש הנביאים: מה אמר
לכם, את הכל אוכל, אבל לא את זאת, כי אני איש מכבד מאד, ואיךאוכל להוריד
את עצמי כל כך בשפלות ובבזיון כזה, עד כאןלשונו.
חמדת לבבי! ראה וגם ראה, כי אי אפשר לזכות לשום קדשהודעת, כי אם על ידי
ששותק ודומם למחרפו ולמבזו, כי אז מראהלדעת, כי מאמין בו יתברך, כי יודע
ועד, אשר אין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות
אלקותו יתברך, ועל כן כל מה שנארע עמו מבעל בחירה יודע תכף ומיד כי
הואשליח הבורא יתברך, ועל כן למה לי לקצף עליו. ותכף ומידשכועס וקוצף
עליו, מוריד ממנו ההשגחה, ועל כן נעקר ממנויתברך לגמרי. ודבר זה הוא דקות
מן הדקות, כי אסור להקפידאפלו בלב, ומכל שכן וכל שכן שלא להוציא מפיו, חס
ושלום, ומכל שכן וכל שכן שלא יתקוטט עם מבזו ומצער ומחרפו וכו'. ועל כן אם
ישמר את עצמו מכעס וקפידות, ולא יהיה אכפת לוכלל אם מצערים ומבזים אותו,
או אם מכבדים אותו, הוא רק בורחאליו יתברך, אז דיקא יכול לזכות לנבואה
ולמח ברור, שמאיר לומהארת זיו שכינת עזו יתברך.

ידידי היקר! מה דהוה הוה, על כל פנים מהיום שמר אתנפשך מאד, ואל תדבר על שום בריה שבעולם יהיה איך שיהיה, אתה ברח לך רק אליו יתברך, ותדבר תמיד רק עמו יתברך, ואפלושיבזו ויחרפו אותך, תברח יותר ויותר אליו יתברך. וראה לדבר עם חבריך ועם מידעך רק מעבודת השם יתברך, ואל תכנס בשום וכוחים עם שום בריה שבעולם, ואז תצליח דרכך לנצח.

הדורש שלומך...

ב' שמו. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תבא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי.

אהובי, אחי! אל תדאג כלל, כי הדאגות תכלינה את חיך לגמרי, ובפרט בעניני רבנו ז"ל אסור לדאג כלל, הכל מתנהג כרצונו של רבנו ז"ל, ואין לנו להתערב בדברים שהם למעלה משכלנו ודעתנו, מי יתן שיתרבו בתי מדרשות על שם רבנו ז"ל לכל עיר ועיר. מה אכפת לך, הלואי שיהיה בכל שכונה ברסלברשטיבל יפה כמו שנבנה כאן. תראה להוציא את עצמך מהקנאה וההשנאה אשר אל מאומה לא תביאך. והנה ענינינו הוא לקבץ את כל בחור ואברך הרוצה רק לשמעולדבר לפניהם דבורים מהתכלית הנצחית, דבורי התחזקות והתעוררות על פי דעת רבנו ז"ל. מה אמר לך, ידידי היקר, אם מסלקין דעת עצמו לגמרי, ומכניסים את עצמו באמונה פשוטה, אז דיקא חיים חיים טובים ונעימים. כי המאמין בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית, לא יכאב לבוכלל, ולא אכפת לו כלל מה שנעשה עם אחר, לבו ודעתו דבוקים רק בו יתברך, וכן הוא סבלן גדול עם בני ביתו ובניו.

חמדת לבבי! תעשה התחלה חדשה על כל פנים מעכשולתמיד בספרי רבנו ז"ל, ללמד "תורה" מ"לקוטי מוהר"ן", ותאמר עליה "תפלה" מ"לקוטי תפלות", ואז תרגיש חיים חדשים, ומכל שכן וכל שכן כשתזכה לעין בחדושים על התורה מ"לקוטי הלכות", אז עולמך תראה בחיך. כי אין לך עוד נעימות ומתיקות כמי שזוכה להגות ולהתמיד בספרי רבנו ז"ל.

והנה אודות ענין הפרטי, אין שום עצה, רק לתלות עיניך אליו יתברך, ולבקש

ממנו ברחמים ובתחנונים בתמימות ובפשיטות, ולחכות ולקוות לחכות ולקוות וכו', ואף שכמעט תפוצץ מרב צער ועגמת נפש, ההכרח לחכות ולקוות, עד שיגמרה בנין והכלי לקבלת הישועה.

הדורש שלומך...

ב' שמז. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר כי תבא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה שעובר עליך בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן. אך מה אמר לך, מרב המחלקת והקטרוגים שהיו עלי בחדשים אלו, על כן לא אוכל להרבות בענין זה, ובפרט שכבר נדפסו הרבה מכתבים בחלקי "אשר בנחל" שנדפסו עד הנה, קחם משם. אם יהיה ברצונו יתברך, בודאי אדפיס את הספר "תקון הברית", ושם מבאר באריכות נפלאה. על כל פנים איך שהוא אוי להם ואוילנפשם של אלו החולקים על הספרים החדשים, ואומרים מה שאומרים וכו', אם הייתי מראה מכתבך ומכתבים של שאר בניהנעורים שכתבו לי בפרטיות מה שעובר עליהם, להזקנים זקניהדור שאין בהם שלמות, מה היו אומרים?! ובאמת השם יתברך האמת יודע, אשר כונתי היתה לטובה, וכשהתחלתי להוכיחם ולגלות להם קצת מה שעובר על בני הנעורים בעתים הללו, לארצו אפלו לשמע, ואחדים גם עשו ליצנות ובזו אותי ברבים וכו'. ועל כן מה לעשות? ההכרח לדום ולשתק עד בא עת דברו.

על כל פנים אתה, בני, חביבי, אל תפחד משום דבר שבעולם, ואל תחלש דעתך כלל, ואף שצרתך היא צרה גדולה ומרה. כי מישנופל בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, מר לומאד מאד, וחייו אינם שוים לו כלל, ונדמה לו שאין לו תקווה ותוחלת, וכמעט שיאבד עצמו לדעת מרב מרירות, ועולם חשוך בעדו. על כל פנים צריך שתדע, שרבנו ז"ל נשלח לדורותינו אלהלתקן את כל העולם, ולהאיר בהם הדעת האמת, "אשר אין שום יאוש בעולם כלל", והשם יתברך הוא אב הרחמן, ורוצה בתשובתן של רשעים, ואדרבה כל מה שנפל בעמק רע יותר, אם שב אליו, מעלתו גבוהה מאד מאד. ובפרטיות פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, הוא

יתברך יודע שנתהוה לך כל זה רק מחמת שאין לרבת זוגך, ועל כן אם תבוא אליו
יתברך עכשו בלב נשבר, ותספר לפניו את כל לבך, בודאי אינך זז משם עד שימחלו
לך הכל. ולמענהשם, אל תשמע ואל תאבה לדברי מוסר של הסמ"ך מ"ם המשברלבך
ומחליש דעתך, כאלו אבד מנוס ממך, תלעג לו, ותבטח בכחוגהגדול של רבנו ז"ל,
שבפרוש אמר: וואס האט איר צו זארגן איך גיי פאר אייך; העקר להפך את היגון
ואנחה לשמחה עצומה. עינבספר "מקור השמחה" אות ברית מה שכתוב שם.
הדורש שלומך...

ב' שמח. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר כי תבא ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

מה אמר לך, ידידי היקר, כל זמן שלא תקבע היטב היטבבלבך ובדעתך אמתת
מציאותו יתברך, ואיך שאין בלעדיו יתברך כלל, ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה
אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה | חלין ז: |; ואפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו
ליה | ברוכותנח. |; ואין אדם נוגע במה שמוכן לחברו | יומא לח. |; אזי תהיה
בצרות ובמרירות, ויעבר עליך מה שיעבר, ותהיה בכעס ובקפידות, במחלקת
ובמריבות וכו' בביתך ובחוף.

ידידי היקר! מה אתך? האינך יודע, שהשם יתברך מנהיג אתהעולם בהשגחה פרטי
פרטית, ואפלו עלה אינו נופל מהאילן מבלעדיו השגחתו ורצונו יתברך הפרטי
פרטית, ואשר אין בשכלאנושי כח להשיגו ולתופסו וכו', ועל כן מה ולמה תהיה
כל כךמבלבל, אתה ברח לך רק אליו יתברך, ותספר לפניו את כל לבך, ויותר מזה
אל תכניס בדעתך שום דמיון וכו', כי מה יעשה לך אדם מבלעדיו רצונו יתברך? !
אך ההכרח שיהיו לך בזיונות, חס ושלוש, ולא תוכל להתחבא מזה. אתה רק מסר את
עצמך אליו יתברך לגמרי, ויותר מזה אל תבלבל את עצמך כלל, בודאי
יהיה הכל על נכון. וצריך שתדע, אהובי, אחי, כי צריכים להרגיל עצמולדון את
כל אחד לכף זכות, ואפלו במחשבה אסור לחשב איזורעה על שום בר ישראל. אתה,

בני, חביבי, הדבק בקונך, והחבאאת עצמך על כל פנים מעכשו בקרן זוית, ותתמיד בלמוד התורההקדושה, ועל ידי זה תקנה את שלמותך. העקר תציר בדעתךשמלא כל הארץ כבודו, והוא יתברך סביבך, ואין בלעדיו יתברךכלל, כל הבריאה כלה היא עצם אלקותו יתברך בהתלבשות הזואשר למראה עיניך, ואז דיקא תחיה חיים חדשים, חיים מתקים, חיים נעימים. העקר אל תירא ואל תחת משום בריה שבעולם, כימה יעשה לך אדם. הדורש שלומך...

אין לך נעימות בעולם כמו הדבקות האמתית בו יתברך, ואלכל זה זוכים רק על ידי קדשת השבעה נרות: "העינים, האזנים, החטם והפה". למען השם, ידידי היקר, אל תפל בדעתך אם פגמתונפלת עד עכשו במקום שנפלת וכו', על כל פנים מעכשו תשתדללהתקרב אליו יתברך, ותרגיל את עיניך להסתכל רק בנעם ערבותאורו האין סוף ברוך הוא המאיר בכל הארץ, כמו שכתוב |יחזקאלמג, ב|: "והארץ האירה מכבודו" וגו'. ותטה אזנך לשמע רק אתהקול הפנימי שבכל הנבראים, ותשמר את עצמך מכעס וקפידות, ועל כלם - פִּיךָ ידבר תמיד רק דבורי תורה ואמונה והתחזקות. הנ"ל.

ב' שמשט. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר כי תבא ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך הצמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתביך קבלתי כבר כמה פעמים, אך מרב טרדותי הרבותבעסק הרבים לא היה הפנאי לכתב לך, כי אני עסוק ממש ביוםובלילה בלי הרף. ותהלה לאל, כל חיותי היא, כי עסקי הוא בעסקירבנו ז"ל - לגלות ולפרסם ולהפיץ דעתנו בעולם, אשר כל עודנפשי בי אמסר נפשי בעבור זה, יהיה איך שיהיה. והנה בודאי כברקבלת את כל הספרים שהדפסתי, הינו: ה"לקוטי מוהר"ן", וה"ספורי מעשיות", ו"ספר המדות", ו"הקצור לקוטי מוהר"ן", וה"לקוטי עצות", וחלק א' מ"לקוטי הלכות". ועכשו עיני מצפותומיחלות מאין יבא עזרי, לגמר את כל חלקי ה"לקוטי הלכות". ובפרטיות את ה"לקוטי תפלות" |ואם ירצה השם, אחר כך

ה"עלים לתרופה" באותיות חדשות].

חמדת לבבי! תהלה לאל, הכל בסדר, ויש אהבה, אחוה ורעותבין אנשי שלומנו האמתיים, ותהלה לאל, אנו דנים לכף זכות אתכל בריה, ובפרטיות אנשי שלומנו היקרים. אשרינו ואשרי חלקנושזכינו להתודע מרבנו ז"ל. ובזה ראוי לנו להחיות את עצמנו, ובפרטיות אתה, תאמין לי שהיה בדעתי לכתב לך כל הזמן, אךמדי יום ביומו יש טרדות אחרות, ובפרטיות בשבועות אלו היתהלי עגמת נפש וצער ובלבולים רבים, כי כבר היו בידי שתי פעמיםבנינים יפים בעבור ישיבה, ולבסוף נתבטל, ועכשו אני משתדל עודפעם. על כל פנים מזה תבין את בלבולי וטרדותי הרבים, ותדוןאותי לכף זכות. אל ירע לבך ואל תחלש דעתך, אהבתי אליך היאעד אין סוף, ובפרטיות אחרי שעזרת לי כל כך, ואקוה להשםיתברך, שתעזר לי עוד לגמר את כל חלקי ה"לקוטי הלכות".

מה אמר לך, אני רואה בחוש, כי אין שום תכלית אחרתבעולם, רק לברח אליו יתברך, ומכל הבלבולים והמרירות אין ביתמנוס לברח, כי אם אליו יתברך, וצריכים להכניס את עצמו לגמריאל תוך האמונה הקדושה, לידע ולהאמין, אשר אין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, דומם, צומח, חי, מדבר, הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותויתברך, ואין שום דבר נעשה מעצמו. ובידיעות אלו יתפרדו ממנוכל פועלי און.

ורבנו ז"ל אמר |שיחות הר"ן, סימן לג|: אצל העולם אמונה הואדבר קטן ואצלי אמונה הוא דבר גדול מאד, ועקר האמונה הוא בלישום חכמות וחקירות כלל, רק בפשיטות גמורה, עין שם; ובאמתמי שמכניס את עצמו באמונה הקדושה, חי חיים טובים ונעימיםמאד מאד, וסובל כל הבא עליו, ובוטח בו יתברך, ומצליח תמידבדרכו, ושובר את כל החומות והמניעות, ומנצח במלחמה וכו'.

לזאת, אהובי, אחי, העבר אין, על כל פנים מעכשו מרגע זהעלינו לעשות התחלה חדשה, לשוב אליו יתברך ולהיות רקבשמחה עצומה על נעם חלקנו, ונרגיל את עצמנו לדבר עמו יתברךבתמימות ובפשיטות, ונספר לפניו את כל לבנו וכל מה שעוברעלינו כאשר ידבר איש עם רעהו, ונתחיל להתמיד בלמוד התורההקדושה שעורים כסדרן כרצונו של רבנו ז"ל, ובפרטיות להתמידב"לקוטי הלכות" אשר היא

התורה שבעל פה בברסלבר חסידות.

מה אמר לך, ידידי היקר, עוברים הימים והלילות, השבועות והחדשים וכו' וכו', ולא יהיה נשאר מאתנו כלום, רק מה שחטפנו בכל יום: ציצית ותפלין, תורה ותפלה, צדקה וגמילות חסד, שבתוכו וכו'; ועל כן עלינו לקיים כל נקדה ונקדה מנקדת יהדותנו בשמחה עצומה, וכן עלינו למסר את נפשנו לעשות טובה לזולתיה אִיךְ שיהיה ברוחניות ובגשמיות, ובפרטיות בהפצת המעיינות מעיינות החכמה חוצה, ובזה נקרב את גאלתנו ופדות נפשנו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד מאד...

תכתב לי אם קבלת את הספרים ששלחתי לך, ובקרוב אשלחך הרבה מכל ספר כרצונך ותחלקם ותפיצם בין חבריך, ומי יתוהיה שהיית יכול לתבע מהם מעות על "הדפסה", ובזה תהיה ממזכי הרבים, כי בעסק "ההדפסה" ראוי לכל בר ישראל שיהיה לו חלק בזה, כי אין עוד ספרים המבינים את האדם ומדברים עמו בפרטיות, ועוזרים לו בכל מצוקותיו והרפתקאותיו כמו ספרי רבנוז"ל כאשר אתה יודע מעצמך. על כן אנא, אחי, תראה לעורר את חבריך האברכים שבמחנך, ותתבע מהם על "הדפסה". וכבר אמרו חכמינו הקדושים | שמות רבה נא, ז|: ישראל נתבעים ונותנים.

ב' שנו בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר כי תבא ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד לקראת הבשורה הטובה...

חמדת לבבי! העקר להרגיל את עצמו לא להתבלבל משום דבר שבעולם, ולא להסתכל על שום בריה יהיה איך שיהיה, ולמען השם, שתק, שתק! ואל תשיב למחרפיך דבר,

ואז תצליח דרכך. ראה מה היה עם מוהרנ"ת ז"ל, ששתק למחרפו, ועל כן

זכה שהשאיר אחריו ברכה - חדושי תורה כאלו המחיים ומחזקים כלהווגה בהם. ומה

נשאר ממתנגדיו? א פולע בודים מיט ליידיגעפלעשער וכו'ב | כידוע שיחה זו

בינינו. וצריך שתדע שכן היה עם האיש האלקי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, שהיו

לו מתנגדים רבים אפלו מבין אנשי שלומנו, ובראש השנה לא היה יכול

ללמד בקלויז, ולמד בבית אחותו וכו', רחמנא לצלן, ואף על פי כן ראה וגם ראה

מה נשאר ממנו, ההשארה מרבנו ז"ל נשארה על ידודיקא, כי הוא העמיד תלמידים מפלגים כאלו, עובדי ה' אמתיים, שעל ידם מאירה דעת רבנו ז"ל עד היום. ועל כן אסור לך להחלישדעתך כלל יהיה איך שיהיה, העקר מסר את עצמך לגמרי אליויתברך, ותבקש הרבה הרבה שתעקר ממך מדת הכעס והקפידות. ורבנו ז"ל אמר, שזכה על ידי ארץ ישראל להגיע לאריכות אפיסכזה, אשר לא אכפת לו כבר כלום אפלו בלב על המצערם וחולקים עליו, כי ארץ ישראל היא אמונה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'; ועל ידי אמונה זוכים לעבר על הכל | עין שם, סימן קנה; ועל כןחמדת לבבי, חזר חזר הרבה על נקדת האמונה. וכמאמר רבנו ז"ל | עין שם, חלק ב', סימן ה', שצריכים לחפש מאד מאד איך אוחזיםבאמונה, כי יש סובלי חלאים, שעקר החולאת שלהם בא רק מחמתחסרון האמונה, עין שם; וצריך שתדע, להיות עצבני תמיד זוהימחלה, רחמנא לצלן, כי כעס בא מעצבנות - ער איז נערווייזשטענדיג, והיא, רחמנא לצלן, מחלה כמו שאר מחלות, רחמנאלצלן, והוא בא מפגם הדעת. כי "כעס בחיק כסילים ינוח" |קהלתז, ט, וחיי אינם חיים. על כן ראה, אהובי, אחי, על כל פניםמעכשו להרגיל את עצמך באמונה הקדושה, לידע שאין בלעדיויתברך כלל, והוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כלעלמין, ואין שום דבר נארע עם האדם בלתי השגחתו הפרטיפרטית, ועל כן אל ירע לבבך ואל תחלש דעתך, ואל יפל רוחך עלכל מה שעובר עליך, ברח לך רק אליו יתברך ותהיה תמיד רקבשמחה עצומה. הדורש שלומך...

ב' שנא. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדד נצבים וילך ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר. מכתבך הארך לנכון קבלתי, וחשתי ולא התמהמהתי להשיבך. כבר כתבתי לך כמה פעמים, כי ירידת ונפילת האדם היא רק על ידיפגם הדבור, שמדבר כל מה שעולה על רוחו, שעל ידי זה נפגמתדעתו, ובא לידי נפילה ברוחניות ובגשמיות | עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן כט, כי נלחצים המחין שלו וכו'. ובאמת להכיר אדם היכןאוחז, זה נכר רק על ידי דבורו, כי כל אחד מגלה מה שהוא...

ומהעשה... ואיך אוחז... ועל כן העקר לקדש את הדבור ולא לדבר כלמה שלבו חפץ, ותמיד יציר בדעתו, כי השם יתברך עומד על ידו, ועל כן כל מה שמדבר השם יתברך שומע, ועל כן באילו פנים יכול לדבר לפניו יתברך דבורים ופטפוטים של מה בכך, ומכל שכן איש בדבור איזה לשון הרע או רכילות וכו', רחמנא לצלן, בודאי מגנה מאד. וכבר ידוע מאמר הבעל שם טוב הקדוש על פסוק |תהלים קלא|: "אם לא שויתי ודוממתי", אם אין לפני עיניו |שם טז, ח|: "שויתי ה' לנגדי תמיד", אז העצה "ודוממתי" - לשתק לגמרי, ודברי פי חכם חן; על כל פנים איך שהוא דוק ותשכח, כיכל הירידות והנפילות וההשלכות שלך נמשכות מפגם הדבור, ועלכן מי חייב לך?! על כל פנים מעכשו ראה וגם ראה לשמר פתחי פיך, ותקבל על עצמך לדבר רק דבורי אמונה בהשגחה פרטית, ותקצר מאד מאד בדבורך, אז תהיה לך הצלחה רבה. ובאמת אסתעין ותסתכל אחרי אנשי שלומנו האמתיים עובדי ה', הם יושבים בקרן זווית ואינם מתבלבלים מאחרים כלל, רק כל מחם ומחשבתם דבוק בו יתברך בדבקות נוראה ונפלאה, ושפתותיהם מרחשות תמיד בתפלות ובקשות, ומדת הבושה על פניהם, ומתבישים מאד מאד ממנו יתברך, כי מרב דבקות נפשם בו יתברך, כל תנועה ותנועה שעושים, ומכל שכן כל דבור ודבור שמדברים מיד רותתים ומתבישים אולי לא היה כרצונו יתברך, ודברים אלו אי אפשר לצירבכתב כלל; אשרי המתאבק באבק רגלי אנשים כשרים כאלו.

ובימי נעורי זכיתי לראות ולהתבונן בהרב החסיד ר' שמואלהורביץ ז"ל, והיה אש לווהט, כלו אומר קדוש, דבוק בו יתברך בדבקות נפלאה, והיו פניו מאירות בשבת מאד מאד, והלך ברחוב ודבר עמו יתברך, וכן שאר אנשי שלומנו האמתיים דבקים בו יתברך מאד מאד - אשריהם ואשרי חלקם.

מה אמר לך, מי שמצית את רבנו ז"ל בזה העולם בתמימות ובפשיטות, זוכה לדברים נפלאים, מה שאין נכר מבחוץ, ולהפך מישאינו מצית את רבנו ז"ל, נזקן עם שטיותיו, ער בלייבט איין אלטער נער; זקנים, שאין בהם שלמות |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ד'|, ולא די לו בשטותו אלא מלעיג ומתלוצץ כשרק שומע אל מהיכולים לזכות על ידי רבנו ז"ל. ולך נא וראה מה שאמר רבנו ז"ל |עין חיי מוהר"ן, סימן תקיח|: יש אצלי אנשים שלפעמים הם מתלהבים להשם

יתברך וסמוכים להשם יתברך באמת, והם אז במדרגה טובה, שאפלו צדיקים גמורים אינם אוחזים בזה וכו', עין שם. על כל פנים איך שהוא מה דהוה הוה, עשה התחלה חדשה על כל פנים מעכשו, ואל תבלבל את עצמך מהעבר כלל, כי העבראין, ועתיד עדין, וההוה כהרף עין, ומי יודע מה ילד יום, ברח לך מדמיונות, איני מבין למה אתה רץ כל כך אחר הכבוד וההתנשאות, אפלו שכונתך לשמים, הלא אינך יודע |תהלים קכז, א':| "אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו"; האם אינך יודע שהכלמשגח בהשגחה פרטי פרטית, וכל זמן שלא רוצים מלמעלה לאתצליח, ותכף ומיד כשיהיה ברצונו יתברך, תכף ומיד יסובב סבותלטובה ויגמר בכי טוב. חמדת לבבי! כלך מבלבולי חנם, והשלך את הילדות והקטנותממך, מסר עצמך אליו יתברך, ותציר בדעתך אמתת מציאותויתברך, ואיך שאין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שסאלופו של עולם, אתה תראה להתחבא בבית מדרש צנוע, ותתמידבתורה ובתפלה ובהתבודדות, או בביתך - בחדרך המיוחד, ואסיבא מישהו אצלך תראה לדבר עמו רק בעבודת השם יתברך, וביחדתלהבו את עצמכם בעבודת השם יתברך. הדורש שלומך...

ב' שנב. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר נצבים וילך ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להשיבך יקצרו המון יריעות. בענין היסורים שיש לך מבניך, מה אמר לך, ידידי היקר, אין עודטוב בעולם כמדת הסבלנות, ואין עוד דבר וענין בעולם שצריכיםלהשתמש במדת הסבלנות כמו עם חנוך הבנים והבנות, וכבר ידועלך שרבנו ז"ל לא אחז מלהכות את הבנים, וכמו שאמר פעםלמוהרנ"ת ז"ל: און ווידער א קינד שלאגט מענד? כי להכות אתילדיו אין זו דרך, והוא מתבלבל יותר וכו', וכל הבית מתהפךלגיהנום ממש וכו', מתקוטטים ורבים. וכבר אמרו חכמינוהקדושים |ברכות ז':| קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדםכמלחמת גוג, עין שם.

והנה לתן לך עצות בעבור זה, תאמין לי כי אין שום עצה רקתפלה. צריכים להרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך ולספר לפניויתברך את כל לבו וכל מכאוביו

וכל מה שעובר עליו בפרטיפרטיות, ולבקש ולהתחנן הרבה הרבה לפניו יתברך, ואז בודאי סוף תראה נסים ונפלאות, אבל לא על ידי הכאות ומריבות, אתה עשה את שלך - לדבר ולבקש ממנו יתברך, ואחר כך לכותסביר בנחת לבניך מה שאתה רוצה וכו'. והעקר תהיה רגיל לדברעמהם מהתכלית הנצחית, ואיך שאין שום תכלית אחרת בזה העולם רק לעבדו יתברך, ואל תחשב כי הוא עוד צעיר וכדומה, כי בפרוש מבאר בדברי רבנו ז"ל |ספר המדות, אות בנים, סימן סד|: צריך ללמד את התינוק דרך ארץ מנעוריו, עין שם; ומכל שכן וכלשכן שצריכים לשמר את עצמו מאד מאד לא לקלל את בניו, חסושלום, שהוא עון חמור עד מאד, ויש לומר דברי רבנו ז"ל |שם, סימן סז|: מי שמקבל את היסורים באהבה, זוכה לזרע שיאריכו ימיהם; וכנ"ל אם סובל את הבנים ואינו מקללם, חס ושלום, חסושלום, רק סובל את היסורים מהם ושותק, על ידי זה זוכה לזרע שיאריכו ימיהם, כי אם, חס ושלום, חס ושלום, מקללם, יכוללהתקים, חס ושלום "על כן לא טוב עשית" וכו', על כל פנים מעכשו תראה לברך את בניך ובנותיך, ותבקש עליהם תמיד רחמים מבעל הרחמים, ואז תצליח דרכך תמיד, ותזכה לרוות רב נחת מבניך ומבנותיך, העקר תבקש הרבה ממנו יתברך שתזכה להשיאם בימי נעוריהם ממש, באפן שיהיו שמורים מחטאים, וצריך שתדע שתפלת אבות על בנים נשמעת למעלה מאד. הדורש שלומך...

בדרך כלל ראו אצל אנשי שלומנו האמתיים, שלעולם לא הכואת בניהם, רק הלכו עמהם בנחת ובסבלנות גדולה, והיו משמחים אותם מאד מאד, ועל ידי זה הרחיבו את דעתם, וקבלו אחר כך דברי ההורים.

ב' שנגבעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר נצבים וילך ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי. והנה אודות ענייך, דע לך אין שום עצה רק תפלה ושמחה,

להפך את כל היגון ואנחה אל תוך שמחה עצומה, ולהתפלל ולהתבודד עמו יתברך,

וצריך שתדע שתפלה היא בשמחה נכנסת בהיכל המלך, והיא ערבה ומתקה להשם יתברך

|ספר המדות, אות תפלה, סימן פא|; ומה שתפלה בשמחה יכולה לפעל שום דבר

שבעולם לא יכול לפעל.

מה אמר לך, איך יעלה על דעתך שזה... יכול לקלקל המקחוכו', האם אינך יודע כי אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך ממלאכל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, והוא מחיה ומקיים את כל הבריאה: דומם, צומח, חי, מדבר, והכל משגח בהשגחה פרטית. ועל כן כלך מבשר ודם, ואל תבטח בנדיבים בבןאדם שאין לו תשועה. תראה למסר את עצמך רק אליו יתברך במסירות נפש ממש, וכל מי שבא אליך תדבר עמו רק דבורי אמונה והשגחה פרטית, ותחזקו ותאמצו ותעוררו ותלהב את לבו לשוב אליו יתברך בשיחה זו תפלה ובשעורים קבועים כסדרן ובשמחה. אל תדאג כלל, גאט וועט דיר אויס פירען. למען השם, ראה לפרסם את דעת רבנו ז"ל במחנך, ואל תסתכל על שום מונע ומעכב יהיה איך שיהיה.

אודות האברך ... דע לך, מדות רעות יש לכל בריה שבעולם, ובפרט אצל ... אך רבנו ז"ל גלה שעקר המעלה למצא נקדות טובות ולא חסרונות | עין לקוטי מוהר"ן, סימן רפב;| צריך שתדע שעקרה שנאה ששונאים אותו הוא רק מפני שמפיץ ספרי רבנו ז"ל, ולבעל דבר הוא כקוץ מכאיב בעיניו, כי מגלה ומפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם; ועל כן, אהובי, אחי, אל תאבה ואל תשמע שום לשון הרע עליו, כי הוא חשוב מאד מאד יהיה איך שיהיה, הוא מפיץ ספרי רבנו ז"ל בכל קצווי תבל, והיא זכיה עצומה.

הכפל הדבר, חסרונות יש אצל כל אחד ואחד, ועל כן תניחאותו ותדין אותו תמיד לכף זכות.

הדורש שלומך...

היום הייתי בבית אברך אחד ללוות מעות, ומה מאד שמחת, כי ראיתי אצלו "ספר המדות" ו"קצור לקוטי מוהר"ן", ומאין ישלו דבר זה, אם לא על ידי האברך הנ"ל, שמסתמא מכרו לו. ותהלה לאל, פה במדינתנו זכינו להפיץ ספרי רבנו ז"ל במרץ גדול, ועל כן אל תדבר עליו יהיה איך שיהיה.

הנ"ל...

ב' שנד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נצבים וילך ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
חמדת לבבי! ברוך הוא וברוך שמו שזכיתי עכשו לחתם חוזה לבנין יפה, ותהלה
לאל, איסד כאן ישיבה על שם רבנו ז"ל.
מה אמר לך, את גדל המניעות והעכובים והעגמת נפשוה חלישות הדעת והצער שהיו
לי, עד שתהלה לאל עשיתי אתה חוזה, אי אפשר לשער ולספר כלל, על כל פנים איך
שהוא כבר אמר רבנו ז"ל |חיי מוהר"ן, סימן רנ"ג: כל מה שרוצים לעשות בשבילי,
יש על זה כמה וכמה מניעות ועכובים, כי כמה וכמה עומדים ואורבים על זה
לקלקל הדבר שרוצין לעשות בשבילי וכו'. ודבר זה נעשה אפלו על דברים קטנים
מאחר שהם בשבילי.
והנה בודאי סבלתי כבר, ועדין אני סובל מרירות והרפתקאות רבות אודות עסק
ההדפסה מצד החובות שמעיקים לי וכו', אך מרירות כמו על הבנין שהיה לי - אין
זה מגיע וכו', אבל כבר אמר רבנו ז"ל: "נצחתי ואנצח". ותהלה לאל, זכיתי לזה
בזכיות חנם, ואקוה להשם יתברך שיהיה מבצר לחסידות ברסלב.
מה אמר לך, ידידי היקר, הדפסתי בשבועות אלו כמה רבבות ספרים מספרי רבנו
ז"ל, ויצא, תהלה לאל, בהדור רב, ותהלה לאל, מתפשט בעולם ונמכר בדרך כבוד,
ברוך השם. וראוי לך להחיות את עצמך בזה מאד מאד, כי תהלה לאל, יש לך חלק
גדול בזה, ובפרטיות על הדפסת ה"לקוטי הלכות", כל חלק הזכות שיכת
לך, שעוררתי וחזקתני. ומה גם שהלויית לי סכום יפה, אבל הדפסתילעת עתה רק
חלק א' מארח חיים. והנה אמרתי לך על הטלפון, אם היתה לי איזו הלואה של ...
למשך שלשה או ארבעה חדשים, הייתי קופץ אל תוך הדפסת עוד שני חלקי ארח
חיים, ועל ידי זה הכבר היה לי קצת יסוד לגמר שאר חלקים. על כן ראה, אהובי,
אחי, להתישב בדבר. מלבד ה... ששלחת לי |כמו שאמרת לי בטלפון|, היה חסד גדול
ויסוד חזק, אם היית מלוה לי עוד ... על שלשה או ארבעה חדשים, והייתי גומר
עוד שני חלקי "לקוטי הלכות". מהאמר לך, אי אפשר לציר לך ולפרש לך הזכות
הזו, כי היא זכות הרבים נוראה מאד מאד, כי יצאו אלפים סעט'ס
"לקוטי הלכות" בהדפסה מגדלת ובכריכה דה לוקס, על כן ראה להתישב בינך
לביקונוך, ותעשה חסד חנם להלוות את המעות כנ"ל.

אהובי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד יהיה איך שיהיה, והרגלעצמך לדבר עמו יתברך
כאשר ידבר איש עם רעהו, ותספר לפניו יתברך בפרטי פרטיות כל מה שעובר עליך,
ובקש ממנו רחמים ותחנונים, כי רק הוא יכול לעזור לך וישועתך תלויה רק
בידו יתברך, ותכף ומיד כשיתברר לך כי הצלחתך תלויה רק בו יתברך, יתרחב לבך
בשמחה עצומה, ותגיל ותשמח בו יתברך, אשר אין לך עוד שמחה בעולם כשמחת
הדבקות בו יתברך. אשרינו ואשרי חלקנו, אשר בצל העובר הזה זכינו להתודע
מרבנו ז"ל, ומכל שכונתה שזכית לעזור כל כך עד עכשו בהדפסת ספרי רבנו ז"ל,
ראוילך לשמח בזה מאד מאד, ובודאי בזכות זו יצליח השם יתברך דרכך, ותעלה
מעלה מעלה, ויהיו אצלך תורה וגדלה ועשירות במקום אחד. יצוה אותך השם יתברך
את הברכה באסמך, ותעלה על במתי ההצלחה, ותצליח בכל אשר תפנה, בעשירות ובתורה.
ידיך הדורש שלומך...

ב' שנה בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נצבים וילך ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.
מכתבך לנכון קבלתי. מה אמר לך, אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים לידע מרבי
אמת כזה, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, וראוי לנו לשמח
כל היום וכל הלילה בשמחה אין סופית, שעל כל פנים איך שהוא אין אנו
מתנגדים עליו, ובזה בעצמו ראוי לנו להחיות את עצמנו, ומכל שכן וכלשכן שאנו
משתוקקים לילך בדרכו התמימה והאמתית שסלל לנו.
חמדת לבבי! יהיה איך שיהיה, אל תמשיך את עצמך אלהצער והמרירות, כי השם
יתברך לא יעזב אותך, ובפרטיות כשתהיה רגיל לדבר עמו בתמימות ובפשיטות
בלשון שאתה רגיל בה, אשר דבר זה נקרא "התבודדות", אלמלא לא באנו לזה
העולם, כי אם להתודע על ידי רבנו ז"ל מהעצה הקדושה והנוראה הזולדבר אליו
יתברך - היה די, ומכל שכן שזכינו לקבל ממנו עוד עצות כהנה וכהנה. ועל כן
ראה להתמיד ביותר בספרי רבנו ז"ל, וחטף בכל יום כמה תורות "מלקוטי מוהר"ן"
והתפלות עליהם "מלקוטי תפלות", אשר אין עוד טוב ונעם ומתיקות מהן. ונא
ונאאל יחסר לך יום מבלי "מקרא, משנה, גמרא, מדרש", "זהרותקונים", "רמב"ם

טור ושלחן ערוך", אשר זהו עקר חייך וארר'ימך לנצח. ומה שתחטף בכל יום, זה חלקך לנצח.

מה אמר לך, אני יודע ומבין ומרגיש מכאובי לבך ונפשך וכו', כאשר ספרת וכתבת לי, אך אין זו עצה לפל כל כך בדעתך בכלפעם כאלו אבד מנוס ותקוה, אדרבה תחביא את עצמך בתורה הקדושה, ושם תמצא מרגוע לנפשך. ואודות ענייך, דע לך שאין שום עצה אחרת, רק למסר את עצמך אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות, ולראות איך תנהג עמך השגחתו יתברך, כי צריך שתחקק בדעתך, כי אין אדם יכול להרע לך או להיטיב לך מבלעדי רשותו יתברך, ועל כן מה לך לרדף אחרי בני אדם, שאין יכולים לעזר לך, יותר טוב ברח לך אליו יתברך בבטחון חזק, וסוף כל סוף תראה נסים ונפלאות. העקר - אמונה פשוטה, לידע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וכל העולם מלא דמיונות, שהם הם הקלפות|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים: כה, נד, עין שם|; ועלינו לעשות כלמיני פעולות שבעולם לשמח נפשנו בשמחה שאין בה סוף. הדורש שלומך...

ב' שנו. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נצבים וילך ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל אהובי, ידידי היקר לימאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. מכתבך לנכון קבלתי. העקר הוא אמונה, למסר את עצמולגמרי אליו יתברך, ואם יהיה ברצונו יתברך שתפגש עמו, הוא יתברך כבר יסבב סבות לטובה שתתועדו יחד. ובענין השגחה הואנפלאות תמים דעים, ותכף ומיד כשנתבררת לו אמתת ידיעתה השגחה, הוא נגאל מכל צרותיו|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנ|; אחי, אחי, אם תמסר את עצמך אליו יתברך בתמימות ובפשיטות בבטול כל הרגשותיך, הוא יתברך כבר יסבב סבות טובות בעבורך, וזה ברור. העקר למסר את עצמך אליו יתברך.

הבעל שם טוב הקדוש הלך פעם אחת עם תלמיד אחד ביערלהתבודד, ובאמצע היער נצמא התלמיד מאד עד כלות הנפש, והיההצמאון מצערו מאד מאד, ואמר: רבי, אני במצב מסכן מאד מאדמחמת הצמאון. ושאל אותו הבעל שם טוב הקדוש: האם

אתהמאמין באמונה אמתית, כי השם יתברך יכול להזמין גם כן ביערמים לשתות?
והשיב התלמיד: רבי, אני מאמין באמונה פשוטה, שהוא יתברך כל יכול, והוא
יכול להזמין לי גם כאן מים. ואמר לוהבעל שם טוב הקדוש: אם כן חכה מעט.
וסגר עיניו והדביק עצמו במקום שהדביק וכו', ופתאום בא לקראתם ערל אחד עם
שני דליים על כתפו, ונגש אליהם, וצוה הבעל שם טוב הקדוש, שיתן לערל איזה
מטבע, ויבקש ממנו מים לשתות, וכן עשה. ואחר שהחיה את עצמו עם המים, שאל את
הערל: מי הביאך כאן אל עמק היער, מקום שמם? והשיב הערל: איני יודע מה היה
לו לאדון שלי, כמדמה שנשתגע, וצעק עלי שאמלא שני דליים מים, וארוץ אל
תוך היער. ענה ואמר הבעל שם טוב הקדוש: ראה מה שעשה הקדוש ברוך הוא לך
על ידי תקף אמונתך בו יתברך. אדון אחד נשתגע, וצוה לעבדו לשאת שני דליים
מים אל תוך היער, שיהיה לך לשתות.

והבן, ידידי היקר, מה גדל כח האמונה והבטחון בו יתברך בלי שום חכמות כלל,
ועל כן אם אתה צריך משהו או את מישהו, הכתבת הראשונה צריך להיות השם
יתברך, ולבקש רק ממנו יתברך, ואם לא נתמלאה בקשתך, צריך שתדע שמן השמים
לארוצים שתתועד עם זה עכשו מטעמים הכמוסים וכו'. ועל כן אל תפל בדעתך כלל
כי ה' הוא האלקים.

הדורש שלומך...ב' שנז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נצבים וילך ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להשיבך יקצרו המון יריעות. כלל גדול עליך
לדעת, תכף ומיד כשאחד מדבר על חברו, צריך שתדע שיש בו איזה פגם, כי לא
ידבר אחד על חברו אלא אם נפלמהאמונה, כי המאמין בו יתברך, שהוא מלא כל
הארץ כבודו, ועומד על ידו ושומע קולו, לא ידבר על שום בריה שבעולם.
וכן צריך שתדע שעקר הכשלון הוא כשאחד מדבר על חברו, ותדע שזה האיש לא יצליח
דרכו כי יכשל, מה שאין כן אם תראה אדם שנזהר מלדבר על אחרים יהיה אין
שיהיה, לו תהיה הצלחה רבה, ושום בריה לא תוכל לו, וזה ברור כשמש בצהרים.

והוא מבאר בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן א', שעל ידי שאוחזים את עצמם בשרשי נשמות ישראל, על ידי זה אין בו אחיזה מקנאת המלאכים, ואי אפשר לו לפל, עין שם. אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבנו ז"ל, טובלהודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלולנו בנעימים.

וראוי לנו לשמש את רבנו ז"ל בהפצת דעתו הקדושה בעולם, ולמסר נפשנו בעבור זה. נא ונא אל תאבה ואל תשמע לאלוהמתקראים מאנשי שלומנו שאומרים אחרת, כי דעת רבנו ז"ל להכרח למען גאלתנו שתתפשט בעולם, וכל מה שתתפשט יותר, כמו כן תתקרב גאלתנו יותר, והשם יתברך יאיר עינינו במאורתורתו.

הדורש שלומך...ב' שנח. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר נצבים וילך ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגועלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי. מה אמר לך, הסכלת מאד מאדבזה שקבלת לשון הרע והכנסת את עצמך במחלקת שאינה שיכתלך. וכבר אמר החכם מכל אדם |משלי כז|: "מחזיק אזני הכלב, כן המתערב בריב לא לו"; כי מה אכפת לך מה שזה מדבר על זה, אתה הכתוב השלישי, הצריך להכריע ביניהם! אתה צריך לדבר רק מהשם יתברך, ולקשר את שני הצדדים אליו יתברך, ועל ידי זה התבטל המחלקת, כי אצלו יתברך הוא השלום, כי שמו יתברך שלום, ועל כן מה ולמה לך לחנף פעם את זה ופעם את זה, ועל ידי זה מאומה לא תפעל, כי זה מדבר על זה וזה מדבר על זה ומתחזקת ומתרחבת השנאה והמחלקת.

חמדת לבבי! יש דבור ממוהר"ן ז"ל: דורך מחלקת וועט פון אייך גארנישט בלייבנה, על כן העבר - אין, אתה, בני, חביבי, הדבק נפשך בו יתברך, והתנפל לפניו יתברך ותבקש רק ממנו יתברך כל הצטרכותך ברחמים ובתחנונים ובמתנת חנם, והוא יתברך ימלא לך כל משאלות לבך לטובה, אך נא ונא ברח לך ממחלקת וסכסוכים, לעולם אל תאמר חות דעתך בעבור שום צד, צדך צריך להיות רק הוא יתברך, ותגלה ותפרסם לכל, כי אין שום תכלית אחרת בעולם, רק לעבדו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ורק זה יסוד דעתו של רבנו ז"ל, ולעולם תראה להיות מטהכלפי חסד ותדין את כל אדם לכף זכות, ואמרו בזהר חדש, שירה שירים: "ומשה

לא ידע כי קרן עור פניו", אימתי אסתליק ליקראדא כד חאבו ישראל ואוליף עליהו זכו; הינו דיקא כשחטאוישראל והוא מצא בהם טוב והתפלל בעדם דיקא, אז זכה שיאירעור פניו בהאררת זיו שכינת עזו יתברך; ועל כן חמדת לבבי, העבר- אין, על כל פנים מעכשו אל תתערב בשום מחלקת, ותמידתהיה רגיל רק לגלות אותנו יתברך, ובקש עניניך רק ממנו יתברך, כי ישועתך תלויה רק בו יתברך, אל תאבה ואל תשמע לשום בריהשבעולם שאומרת אחרת, כי זהו עקר שלמות ברור וזכוכך האמונההקדושה, זיך אין גאנצן צו השם יתברך, איבער געבון, ואף שקשהוכבד עליך עכשו הכל, מרב מרירות וצרות ויסורים ועגמת נפששמסבבים אותך, אף על פי כן צריך שתדע ותחקק היטב היטבדעתך, כי אין בלעדיו יתברך הוא, והוא יכול לעשות עמך נסיםונפלאות, אתה מסר את עצמך לגמרי אליו יתברך בלי שום חכמות, ובקש רק ממנו יתברך, והעקר בסבלנות - לחכות ולקוות עד באיום ישועתך.

הדורש שלומך...

ב' שנט. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נצבים וילך ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך עם המעות להדפסה לנכון קבלתי, ידידי היקר, אודות... אל תדאג כלל, ראה את גדל השנויים שיכולים להיות בן שבועאחד. ביום ו' שבוע שעבר, לא עלתה על דעתך שיהיה לך... ותהלה לאל, בשבוע זה ביום ששי יש לך ... ועל כן אהובי, חזקואמץ מאד מאד לברח רק אליו יתברך, גאט וועט דיר אויס פירענז;העקר תפלה ושיחה בינך לבין קונך, ולבקש ברחמים ובתחנונים.מה אמר לך, אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבנו ז"ל, אשר הוא מאיר עינינו ומרחיב דעתנו. טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. והנה האדם צריך תמיד לידע מצבו, ומה עשה עד עכשו וכו', ועל ידי זה תמיד יזכה לראות את חסדיו יתברך; כי כשאדם שוכחמה עשה, על ידי זה הוא תמיד בטענות ובעקמומיות וכו' עליויתברך, כאלו יש כנגדו עוות הדין והמשפט וכו', וכאלו הכל שיראליו, ומחיבים לו וכו', אבל כשאדם זוכה להתישב באמת

במעשיו המגנים וכו' שעשה עד עכשו וכו', אז כל מה שנותן לו השם יתברך, הוא יודע שאינו מגיע לו, ועל כן הוא שש ושמח על נעם חלקו, ונותן תמיד תודה להשם יתברך.

חמדת לבבי! מה שעבר - עבר, על כל פנים מעכשו ומהיום הזה תעשה התחלה חדשה להתקרב אליו יתברך על פי דרך התסוה פשוט שגלה לנו רבנו ז"ל. וצריך שתדע, כי אמונה פשוטה, לידע ולהודיע ולהודע, כי אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שלם אלופו של עולם, והכל משגח בהשגחה פרטי פרטית, זוהי המדרגה הכי גבוהה בעולם, ואין למעלה מזה, וצריך ללמד את התורה הקדושה - הן נגלה והן נסתר, רק באופן כזה - למצא אותנו יתברך, כי מכל המודים צריכים להוציא לעצמו עצות ולמודים איך להתקרב אליו יתברך | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא; וזה זוכים רק על ידי מדת התמימות והפשיטות בצרוף ההקדמות הנוראות והנפלאות שקבלנו מרבנו ז"ל. חבלים נפלו לנו בנימינים.

אחי, אחי! אל תהיה בטלן כלל, ואל תפל בדעתך מכל מה שעבר עליך עד עכשו, ברח לך ברגע זה אל מקום פנוי שאין שם בני אדם, ותפרש את כל שיחתך אליו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ולאט לאט תזכה להוריד ממך המחיצות וההסתרות שנתהוו בינך לבין יתברך, ותזכה להתענג מערבות נעם זיו שכנת עזו יתברך המאירה בכל הארץ, כמו שכתוב | יחזקאל מג, ב: | "והארץ האירה מכבודו" וגו', וכן תעשה לעצמך שעור כסדרן בתנ"ך ובשלחן ערוך ובזהר הקדוש ובמדרשים ובספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לך לנצח.

עקר השלמות הוא כשזוכה לישב בקרן זוית, ושום בריה אינה יודעת ממנו, והוא עוסק בתורה ובתפלה ובהתבודדות, ומיחדיחודים - אשרי לו ואשרי חלקו. וכלל זה יהיה לך, כי במה שהאדם עוסק בזה העולם, אותו העסק יהיה לו בבא; ועל כן, ידידיה יקר, תראה לצית את רבנו ז"ל, המאיר בנו שאין שום יאוש בעולם כלל, ומכל המקומות והירידות יכולים לשוב אליו יתברך, ואף שנדמה לך שמירידות וקטנות והשלכות וכו' שנפלת ונשלכת אינך יכול לשוב, תדע שגם במקומך אתה יכול למצא אותו יתברך, רק שם רבו הלבושים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לג, ותכף ומיד כשתפשיט הלבושים, תמצא אותו יתברך.

הדורש שלומך...

ב' שס. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נצבים וילך ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך היקר לי מאד, הרוצה לשתות ממי החכמה הנובעת ממקור עליון ונורא מאדהיוצא משלש ראשונות דעתיק ... נרו יאיר. מכתבך לנכון קבלתי. מה אמר לך, ידידי היקר, שוא תשועתאדם, ישועתך אינה תלויה ביד בשר ודם כלל, וכל זמן שלא תחקקידיעה זו היטב בדעתך, אז יהיה מר לך מאד מאד, ותכף ומידכשתחקק ידיעה זו בדעתך, אזי אין לך עוד נעם וערבות בעולםמידיעה זו, כי על ידה יפתח לבך ודעתך, ותוכל לדבר עמו יתברךכאשר ידבר איש עם רעהו, אשר זה עולה על הכל. ואדם יכולללמד ולהשיג כל מיני למודים והשגות, אך אם עדין אינו יכוללדבר עמו יתברך, זהו סימן שעדין לא נקלט בו |עס האט איהסנאך נישט דורך גינומען| התורה והשגת אלקותו יתברך, יהיה מישיהיה, וזה ברור.

על כן, ידידי היקר, עשה מה שתעשה על כל פנים מעכשותרגיל עצמך להתחבא במקום פנוי שאין שם בני אדם, ותספרלפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך. אוי, ידידי היקר, ראה וגם ראה מה שעובר עליך זה כמה שנים שנתגרשת וכו', ובנךובתך הם גדלים בבתים שונים, ורחמנות גדולה עליהם וכו', ועליךעוברת עניות וגליות, רחמנא לצלן, עד מתי עד מתי תהיה עקשןכל כך?! מדוע לא תצית את רבנו ז"ל, המאיר בנו כי אין שוםיאוש בעולם כלל?! כל זמן שאין אדם מדבר עמו יתברך, וכל זמןשאין נחקק בדעתו היטב, כי ישועתו תלויה רק בידו יתברך, אדםזה הוא מנח ביאוש ובמרה שחורה, ואף שלא נראה מבחוץ, כיצריך שתדע, אהובי, אחי היקר, כי אין שום מציאות בלעדיו יתברךכלל, וכל העולם כלו הוא עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, אשרמחיה ומקים ומהוה את הבריאה: דומם, צומח, חי, מדבר, ועל כןאין שום מקום לברח ולהתחבא ממנו |תהלים קלט, ז': "אנה אלךמרוחך ואנה מפניך אברח" וגו', על כן מהר עמד וברח לך ברגעזה אליו יתברך, ואל תדאג כלל, כי בודאי לא יעזב אותך. כי אםהיית יודע מעלת תפלתך אצלו יתברך, ואיך שאתה יכול לפעל כלמה שאתה רוצה, אז היית עוסק בזה כל היום כלו.

נא ונא אל תירא ואל תחת, בידו יתברך תלויה ישועתך ולאביד בשר ודם, ועל כן
מה ולמה תרוץ ותסתובב כקורא בהרים וכו', יותר טוב לך להרגיל עצמך רק לדבר
עמו יתברך, ולספר לפניו כלדאגותיך ומרירות לבך, והשם יתברך הטוב ייטיב
עמך, ותראה רקישועות, כמו שאמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות ישועה, סימן
ג':| על ידיהתבודדות בא ישועה.

הדורש שלומך...

ב' שסא. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נצבים וילך ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
מכתבך לנכון קבלתי עם המעות בעבור הספרים, והנה בדעתילשלח לך, אם ירצה
השם, בשבוע הבא מאה "לקוטי מוהר"ן" ומאה "ספורי מעשיות" ומאה "ספר המדות"
כרצונך, אקוה להשם יתברך שתזכה להפיצם במחנך. מה אמר לך, אין עוד זכות
גדולהונוראה מלהפיץ ספרי רבנו ז"ל בעולם, ועל כן הבעל דבר מתפשטעצמו על
דבר זה מאד לארכו ולרחבו, ואינו מניח לעסק בזה, ומתלבש עצמו בלבושים שונים
ובטענות ובדמיונות וכו', העקרונות לא להפיץ את הספרים. אך עלינו לעשות
את שלנו, ולא להסתכל בזה על שום בריה שבעולם כלל, ועל אנשי שלומנונופרט, כי
דבר רבנו ז"ל הוא מתנה לכלל ישראל ואינו מצמצםאצל פרטי. חמדת לבבי! זכר
את הטובות שקבלת על ידי רבנו ז"ל לבמשך כל אלו השנים שזכית להתודע ממנו,
ועל כן מהישרומהראוי שתשמש את רבנו ז"ל ותעזר להפיץ דעתו בעולם.
ידידי היקר! אודות החברים ... דע לך, הדרך הטובה והנעימהוהבטוחה היא לישב
בקרן זוית ולהתמיד בתורה ובתפלה, ומהשתצטרך יביא כבר השם יתברך אליך
לביתך, ועל כן כלךמחשבות כאלו וכו', והשם יתברך יעזרנו לבטחון חזק.
הדורש שלומך...

ב' שסב. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נצבים וילך ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי היקר לי מאד, נר
להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
ידידי היקר! נא ונא ראה לשלח לי הלואה על סך ... באפןשאגמר את יתר חלקי

הארח חיים, הינו חלק ב' וחלק ג' וביחדשלושה חלקי ארח חיים נוכל למכר את זה בנקל יותר, ההלואה היארק לשלושה או ארבעה חדשים, והשם יתברך יזכני אחר כך להדפיסאת יתר החלקים. ברוך הוא וברוך שמו נגמר הקנין של הבנין, ותהלה לאל, תכף ומיד אחר סכות נפתחת פה מתיבתא לבחורים טובים ויראי שמים. חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד במקום שאתה שם, והעקרתהיה חזק בעבודת התפלה, לדבר הרבה הרבה עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, כי בזה תלויה כל ההתקרבות אל רבנוז"ל, וכל מה שתרבה בתפלה ובקשה, יותר יזדכך מחך ודעתך, ותזכה לאמונה ברה ומזככת, עד שתמיד תהיה לפני עיניך אמתתמציאותו יתברך. ומבאר בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ב'|, שעל ידיחרב התפלה נפתח לו הארת משיח מנוקבא דפרדשקא |פתחיהעולמות העליונים|, שהם שמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן; הינושעל ידי רבוי תפלה והתבודדות נזדכך המח והדעת, עד שתמידמאירים לפני עיניו אלו השמות, שהם הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה.

חמדת לבבי! נא ונא אל תניח את העצבות אצלך אפלו רגע, ובפרט שתהלה לאל, יש לך חלק גדול בזכות הרבים, כי ראה וגסראה כשנזכה שיגמרו אלפים סטים "לקוטי הלכות" ויתפשטובעולם, איזו זכות יש בזה, אי אפשר לשער ולספר כלל, כי יהיומכרכים בכריכה איכותית, ונדפסו בפורמט גדול, ובני אדם יקנואת זה לדרשה גישאנקח, ויהיה ממש פאר בכל בית אברך צעיר.מה אמר לך, ידידי היקר, אין לי דבורים לציר לך את גדל התועלתוזכות הרבים שיצא כשתגמר הדפסת כל החלקים, על כן נא ונאלהזדרז בהלואת הסך הנ"ל, והשם יתברך יאיר עינינו באור תורתנו, ונזכה לכתובה וחתימה טובה בספרן של צדיקים. הדורש שלומך...

ב' שסג.בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר נצבים וילך ה'תשל"ו. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך הארך לנכון קבלתי. מה אמר לך, ידידי היקר, לחזקךולנחמך - הלא ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם דכלא בהם - עצות והתחזקות. ומה טוב ומה נעים שתהיה

לך קביעות ב"לקוטי מוהר"ן" וב"לקוטי תפלות", לחטף בכל יום תורות, ולומר עליהן התפלות, אשר דבר זה הוא זכוך וטהרת הנפש מאד מאד. ועל כלם - תראה לדבר עם חברים מאנשי שלומנו בתמימות ובפשיטות דבריו ועצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, וביחד תחזקו את עצמכם בלי שום פניות ונגיעות עצמיות כלל, והוא עקר גדול בדרכי רבנו ז"ל - לדבר יחד ולקבל נקדת החבר, שעל ידי זה תתבטלנה ממך החרפות השורות על לבך | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד'; כי מהשמעיק לך כל כך הוא מפני שאינך מדבר יחד עם חברים, וראינו שמענו בכל הדורות מימי מוהרנ"ת ז"ל עד עכשו, שעקר קיום דעתו של רבנו ז"ל הצליח במקום שדברו הרבה מעצותיו הקדושות בלי שום חכמות כלל, ואיש את רעהו חזק. ובפרטיות בעבור התבודדות צריכים חזוק עצום מאד, כי הבעל דבר מחליש אתהדעת, עד שנדמה לכל אחד כאלו אבד מנוס, וכאלו אין שומעין לו, וכאלו אין כחות לפעל וכדומה פתויים ודמיונות. ובאמת טעות גדולה היא זו, כי אין שום יאוש בעולם כלל, והשם יתברך שומע תפלת כל פה, וכל אחד יש בו כחות עצומים לפעל אצלו יתברך כל מה שרוצה, אך העקר הוא עקשנות, להיות עקשן גדול, "און נישט אפ לאזן", לא להניח את מקומו יהיה איך שיהיה.

הדורש שלומך...

ב' שסד. בעזרת השם יתברך, יום ב' דסליחות ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להשיבך על בלבול דעתך ומחשבותיך וכו'. מה טוב ומה נעים אם תחטף עכשו קצתהתבודדות, ותפרש את כל שיחתך וצערך הקשה אליו יתברך, וכותראה ללמד עכשו התורה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רלד, ותאמר עליה התפלה מ"לקוטי תפלות", תפלה קה, ושם מבאר, כי על ידי שמדברים ומספרים מהצדיק, על ידי זה נזדככים ונטהרים המחין. ועל כן עלינו לדבר ולשוח ולספר עם כל מידעינו בכל יום ויום מרבנו ז"ל, ונרחיב בזה את הדבור מאד, ועל ידי זה נזכה לזכוך ולטהרת המחין.

והנה, ידידי היקר, אודות ענייניך איני יודע מה להשיב לך, כיגם אני עכשו

מבלבל אודות... ועלי גם כן לקים זאת, לפרש אתשיחתי אליו יתברך, וכן ללמד את המאמר הנ"ל, ולומר עליוהתפלה. ויותר מזה אין לי בעצמי שום עצה, ומכל שכן איך אוכללהשיב עצה אחרת לאחר?!
אל תדאג כלל, אם תדבר עמו יתברך ותספר לפניו עכשו אתכל לבך בפרטי פרטיות, בודאי תראה ישועות ונסים נגלים. כיהתפלה והשיחה שאדם מתפלל ומשיח אליו יתברך, זה עולה עדאין סוף, וראוי לך להאיר דעת זו אצל חבריך, ואז גם אתה תהיהחזק בזה.

השם יתברך הוא אב הרחמן, ורוצה להיטיב לכל בריותיו בכלמיני ישועות והרחבות והצלחות, רק מבקש מאתנו דבר אחד - שנדבר עמו ונספר לפניו את כל לבנו וכל מה שעובר עלינו בפרטיפרטיות כאשר ידבר איש עם רעהו.
חמדת לבבי! השלך ממך עכשו כל הילדות והקטנות, ומהרברח לך אליו יתברך, ואז תראה נסים ונפלאות, ויהיו לך מעותלשלם כל חובותיך, אל תדאג כלל, רק ברגע זה רוץ אליו יתברך.
הדורש שלומך...

ב' שסה.בעזרת השם יתברך, יום ג' דסליחות ה'תשל"ו.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, האברךהיקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.
הנה בדבר העסק ... ידידי היקר! צריך שתדע, כי כך הולךדבר רבנו ז"ל, עומדים על כל פרט ופרט מעסקיו הקדושים מניעותויסורים כחומות ברזל, כי כל ענין ועסק השיך לדבר רבנו ז"ל הואכחצים בעיני הסמ"ך מ"ם, ועל כן עושה מה שעושה וכו', ומתלבש במי שמתלבש. לפעמים גם באלו המתקראים אנשישלומנו וכו'.
ואף על פי כן צריך שתהיה חזק ואמיץ בדעתך, כילא יעזב אותך השם יתברך, ובודאי תראה עוד היום ישועה. העקרתאמין בזה "כי לא יטש ה' את עמו ונחלתו לא יעזב" |תהלים צד, יד|. השם יתברך האמת יודע את כונתך האמתית, ובזכות זה ובזכותרבנו ז"ל יתהפך הכל לטובה. זכר מה שצעק רבנו ז"ל: גאט איזגרויס מען ווייסט גארנישט וכו'ט, כי לגדלתו יתברך אין חקר והואמשנה העתים ומחליף את הזמנים. עכשו ברגע זה נדמה לך כאלואבד מנוס ותקוה ממך, ובעוד שעה תזכה

לישועה ולנסים ונפלאות אשר לא שערת וכו'. וכלל זה תנקט בידך - כי בכל רעה וצרה שעוברת על האדם, בודאי מלבש בזה איזה טוב וחסד. וזכר מהשפרש רבנו ז"ל על הפסוק: "בצר הרחבת לי" | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה; | אקוה להשם יתברך, שיעזר לך, העקר אל תדאג כלל ואל תפל ברוחך ואל תחלש דעתך. הדורש שלומך...

ב' שסו. בעזרת השם יתברך, יום ג' דסליחות ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי. מה אמר לך, ידידי היקר, אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי המחיה ומחזק אותנו. תהלה לאל, מען האט זיך דערלייבט צונאך איין ראש השנה הקדוש והנורא, ונזכה להתפלל יחד בקבוץ הקדוש שלנו, אשר אין למעלה מזה, חבלים נפלו לנו בנעימים. ידידי היקר! תעשה כל מיני פעלות להתפלל בראש השנה בינאנשי שלומנו היקרים, אשר בכל קבוץ וקבוץ שנתקבצים אנשי שלומנו - שם רבנו ז"ל אתם ממש. חמדת לבבי! אין בפי עכשו דבורים מרב התלאות שעברו עליבימים אלו מהעסק הקדוש והנורא של הדפסה, אבל חסדי ה' כילא תמו כי לא כלו רחמי, השם יתברך עושה עמי נסים ונפלאות ממש חוץ מדרך הטבע, ומי שנכנס בעסק הקדוש של הדפסה רואה את אמת דברי רבנו ז"ל, שאמר: נצחתי ואנצח, "איך האב אויסגעפירט און וועל אויס פירען".

עלינו לחזק את עצמנו בעתים הללו באמונה פשוטה בלי שום השכלות וחכמות של הבל וכו', רק בתמימות ובפשיטות, אין עוד מלבדו, והשם יתברך מחיה ומהוה ומקים את כל הבריאה, דומם, צומח, חי, מדבר - הכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך ממש, וכלליות הבריאה היא אלקותו יתברך ממש, רק בשבילה בחירה והנסיון נתלבש את עצמו כביכול בלבוש הזה אשר למראה עינינו | חיי מוהר"ן, סימן תקיט|. ואמר רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יב |: חיות הקלפות הוא רק מההסתרה, ועקר הקדשה שיתגלה כבודו יתברך; ועל כן עלינו לדבר עם חברינו בתמימות ובפשיטות מהאמונה הקדושה ומהשגחה פרטי פרטית, ולחזק את

חברינו בכלמיני דבורים המשיבים את הנפש - הן בעל פה והן בכתב, ולאנטעה את עצמנו כלל, כי ימינו כצל עובר, ומה נשאר לאדם מכלהיום? רק מה שחטף בזה היום דבורי תורה, דבורי תפלה ודבוריאמונה וקיום המצוות. חמדת לבבי! תעשה כל מיני פעלות לשמח את עצמך, ואלתפל בדעתך כלל, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, ובודאי לאיעזב אותך, חס ושלום. וצריך שתדע כי הוא יתברך רוצה לתתולהשפיע לך כל טוב שבעולם, רק מבקש ממך דבר אחד - שתדבר עמו ותספר לפניו את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטיפרטיות. מה אמר לך, אין עוד עצה אחרת לתן לך, כי אין עוד טובונעים בעולם כמו תפלה והתבודדות, וכשמרגיל את עצמו בתפלהוהתבודדות, ומדבר עם השם יתברך בלשון שרגיל בה, ומספרלפניו את כל לבו, הוא הכי מאשר בעולם; אשרי מי שיאחז בזה.העקר זיי נישט גיפאלין ביי דיר, השם יתברך וועט דיר אויךהעלפן, ויוציא אותך מצרותיך ומחובותיך, ותזכה לכתובהוחתימה טובה בספרן של צדיקים גמורים. הדורש שלומך...

ב' שסז.בעזרת השם יתברך, יום ג' דסליחות ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור הרוצהלהאיר את נפשו באור האורות צח הצחצחות, הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך, אשר בו אתה שופך את לבך מכלמה שעובר עליך מפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה.

ראה מהיום והלאה לא לדבר יותר מזה עם אף אחד, כי רבנוז"ל אמר |ספר המדות, אות נבול פה, סימן א'|: מי שמדבר נבול פה, בידוע שלבו חושב מחשבות און; ולכן תקבל על עצמך לא לדברמזה עם אף אחד כל ימי חיך. וכן אמרו חכמינו הקדושים |ויקרארבה, פרשה כד, סימן ז'|: "והיה מחנך קדוש ולא יראה בך ערות דבר" - ערות דבור, זה נבול הפה; וכן אמרו חכמינו הקדושים |שבתלג|. כל המנבל פיו, ואפלו חותמין עליו גזר דין של שבעים שנהלטובה, הופכים עליו לרעה; כל כך חמור הענין של נבול פה, כיהדבור שאדם מדבר מזה גורם לו אחר כך הרבה צרות, ונסתבך עםבני אדם ומתפרסם לרבים, ולכן תקבל על עצמך תקון שמהיוםוהלאה לא תדבר יותר מזה, רק תרגיל את עצמך לדבר

אלהקדוש ברוך הוא בכל יום ולהתודות לפניו בתמימות ובפשיטות, ותגיד לו את כל מה שעשית, ותספר לו יתברך את מה שקרה אתך, ותבקש ממנו מחילה סליחה וכפרה, כי החטא והעון הזה של פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה הוא מאד מאד חמור, עד שכתוב בזהר|פרשת וישב קפח:| שעל פגם הברית בפרט מאן דאושיד זרעא ברקניא, חס ושלוש, ואפיק זרעא למגנא בידא או ברגלא ואסתאב ביה וכו'וכו', אין על זה תשובה|עין זהר ויחי ריט:|; אם אחד מוציא זרע לבטלה, הן ביד הן ברגל, ומטמא את עצמו בזה, אין לו תשובה כלל, עד שבא רבנו ז"ל, ואמר|שיחות הר"ן, סימן עא|, שבאמת מועילהתשובה אפלו אם הרבה לפשע, חס ושלוש, ובמאמר הזהר הזה אףאחד אינו מבין פשט רק הוא, והעקר שמכאן ולהבא לא יעשה אתזה עוד, וצריכים לבקש הרבה מהקדוש ברוך הוא בכל יום שימחללו, כי החטא והעון הזה גורם להרבה צרות, כמובא בדברי רבנו ז"ל|ספר המדות, אות נאוף, סימן לג|: מי שעובר על משכב זכור, על ידי זהנתפס בתפיסה, שזה יכול להיות בפעל ממש, שמעלילים עליו איזועלילה, ומכניסים אותו בבית הסהר, או שגורם לעצמו תפיסה שהואתפוס בבית סהר עצמי, והוא מסכן, אינו מוצא את המקום שלו, שכלזה כמו בית סהר, שאינו מוצא את מקומו, ומשתגע מרב צער וכו'. וכן אמר רבנו ז"ל|שם, סימן כו|: על ידי הוצאת זרע לבטלה, בוראקלפות המתלבשים בבני אדם מתנגדים, וחולקים עליו ועושים לויסורים; ועל כן עקר התקון לפגם הברית, אמר רבנו ז"ל|שם, סימןכט|: מי שרוצה לשמר אות ברית, יאמר תמיד אמת, גם יעשה חסדעם מי שלא יצפה לתשלוש גמולו. צריכים לשמר לא לדבר שקר, ולומר את האמת, וכן להשתדל לעשות חסד עם כל אחד, ואפלושבטוח שהוא עושה עם מישהו חסד, וההוא לא ישלם לו בחזרה, עם כל זאת יעשה עמו חסד, ובזה יכפר לו פגם הברית שפגם. וכןאמר רבנו ז"ל|שם, סימן מא|: תקון להוצאת זרע לבטלה, שישתדללהחזיר בני אדם בתשובה; ולכן תכניס את עצמך בעבודה הקדושההזו, מהיום והלאה תשתדל לעשות חסד עם אנשים, וכן תשתדללדבר עם אחרים בעבודת השם יתברך, אמונה פשוטה, ואם תזכהלהפיץ את ספרי רבנו ז"ל, זה התקון הכי גדול, כי בזה שאתה חטאתואתה הולך להחזיר עוד בני אדם בתשובה, אז הקדוש ברוך הואימחל לך על כל עוונותיך, ואין עוד תקון לפגם

הברית, כמי שמחזיראחרים בתשובה, ועל כן עסק הפצת ספרי רבנו ז"ל עולה על הכל, כי הוא זוכה ומזכה את הרבים. וחכמינו הקדושים אמרו |אבות ה, יח|: כל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו, כי הכל יכפר לו.

תקבל על עצמך ללמד בכל יום ח"י פרקים משניות, כי מובא מגורי האריז"ל, שעל ידי שהאדם לומד בכל יום ח"י פרקים משניות, אפלו בגירסא, על ידי זה הוא הורג את היצר הרע שלו. ורבנו ז"ל אמר |עין שיחות הר"ן, סימן יט|: אפלו אותן בני אדם שעובר עליהם מה שעובר וכו' וכו', אם יעשו לעצמן חק קבוע ללמד בכל יום כך וכך, יש בכח התורה להוציאם מהחטא הזה; ומקבל אצל אנשי שלומנו, ש'כך וכך' זה אמירת ח"י פרקים משניות, ואף שאני יודע שבתחלה יהיה לך מאד קשה, כי היצר הרע יבער בך כמואש, אבל מאחר שהדלקת כבר את האש ובער בך המאורי אש, עליך להאיר על עצמך אור האורות, שיהיה מאורי אור |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז|; וזה על ידי הגדלת שם הצדיק, שתמיד תדבר משבח הצדיקים; אשרי מי שתמיד מספר ספורים מהצדיק, על ידי זה זוכה שנתרחב לו המח |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט| ובאלידי דעת, ונתקן לו מה שפגם בדעת, כי מאן דזריק פרווין דנהמא, עניות רדיף אבתריה, כל שכן מאן דזריק פרווין דמחא, עין שם; שזה סוד 'תקון הכללי'. וכן תרגיל את עצמך לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים חק ולא יעבר כל ימי חיך, כי רבנו ז"ל הבטיח, שמי שיאמר את העשרה מזמורי תהלים, אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו, הוא יוציא אותנו מהשאול תחתית ומתחתיו, ולכן תקבל על עצמך חק ולא יעבר כל ימי חיך תכף ומיד אחר תפלת שחרית להגיד עשרה מזמורי תהלים, וכך תדע שקימת את רצון רבנו ז"ל, ואם תזכה לנסע אל ציון רבנו ז"ל - אין למעלה מזה, כי רבנו ז"ל הבטיחנו הבטחה חזקה, שמי שיבא על ציונו הקדוש, ויאמר שם את העשרה מזמורי תהלים שגלה בשביל תקון הברית, שהם ה'תקון הכללי', אפלו אם עצמו וגברו חטאיו ופשעיו, הוא יוציא משם; ולכן אשרי מי שזוכה להיות אצל ציון רבנו ז"ל, וכלשכן וכל שכן מי שזוכה להוציא מהכח אל הפעל ולבוא שם עלראש השנה. ועל כלם - תתחזק מאד להיות בשמחה עצומה, שאתה יודעמרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, אשר הבטיח להקדוש ברוך הוא, שלא ינוח ולא ישקט עד שיתקן את כל

העולם כלו; בודאיהסמ"ך מ"ם עיניו לטש ושניו חרק על זה, שהוא מציל נשמות ישראל מטלפיו המזהמות, ונכנס בתוך בית הבליעה, וההכרח לולהקיא את כל הנפשות האלו שבלע |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'|; ולכן ראה להתמיד ביותר ב"לקוטי מוהר"ן", ותעשה לעצמך חקקבוע בכל יום ללמד בספרו של רבנו ז"ל "לקוטי מוהר"ן", כיהלמוד הזה עולה על כל הלמודים, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, שעל ידי הספר הזה, יהיה נעשה בעל תשובה ובעל מח ובעל שכלגדול, ולכן עשה מה שתעשה שבכל יום תלמד "לקוטי מוהר"ן", אשר רבנו ז"ל יפתח את קשיות הגידים של האדם, ויכניס בו יראהותשובה.

אם תעשה את זאת כל ימי חייך - ללמד הרבה "משניות" והרבה "לקוטי מוהר"ן", נכון יהיה לך, שיכפר לך הקדוש ברוך הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' שסח. בעזרת השם יתברך, יום ה' דסליחות ה'תשל"ו.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגעלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי כעל כל הון. מה אמר לך, ידידיהיקר, רצוני להרחיב מאד הדבור עמך, אך לא עכשו העת, מרבטרדותי עכשו קדם החג הקדוש והנורא, ועקר נחמתי שאזכהלהתפלל עם אנשי שלומנו היקרים בקבוץ אשר רבנו ז"ל אמר|חיי מוהר"ן, סימן תו|: וואס זאל איך איך זאגן קיין גרעסערס דערפון איז נישט פארהאנדן. ומי שזכה להיות אצלו על ראש השנה, ראוי לו לשמח כל השנה כלה. ודבר זה סובב והולך על כל קבוץ שאנשי שלומנו היקרים מתקבצים - שם רבנו ז"ל ממש בלי שוםספק. ובודאי אם נזכה לנסע לאומן, אין למעלה מזה, על כל פניםעכשו בכל מקום שמתקבצים איזה קבוץ מאנשי שלומנו - שםרבנו ז"ל וזה ברור. וצריכים לברח ממחלקת כמו שבורחים מאש; אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להתודע מרבנו ז"ל, טוב להודותלהשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, כתיבה וחתימהטובה בספרן של צדיקים גמורים.

הדורש שלומך...

ברוך הוא וברוך שמו, בשנה זו תשל"ו זכיתי להדפיס מחדשאת ה"לקוטי מוהר"ן"

ואת ה"ספורי מעשיות" ואת "ספר המדות" ואת ה"קצור לקוטי מוהר"ן" ואת ה"לקוטי עצות" וחלק א' מ"לקוטי הלכות", מלבד זה מה שזכני השם יתברך להדפיס שלשהחלקי "אשר בנחל", "שמירת הזמן", קונטרס "סדר דרך הלמוד", "מקורהשמחה", "ארך אפים", "קריאת שמע שעל המטה", "פעלתהצדיק", ותהלה לאל, נתפשט מאד בכל תפוצות ישראל באפן יוצאמהכלל, כי השם יתברך זמן לי כמה אנשים שעסקו בהפצתהספרים במסירות נפש ממש, כן יעזר לי השם יתברך לגמר אתהדפסת כל חלקי ה"לקוטי הלכות", וכן להדפיס את ה"לקוטי תפלות". מלבד זאת יזכני השם יתברך להדפיס את כל הספרים אשר תחת ידי בכתב יד, ענינים וחדושים נפלאים בתורת רבנו ז"ל, ובפרטיות "שפת הנחל", והוא חבור גדול על כל ה"לקוטי מוהר"ן" הקדוש והנורא.

הנ"ל...ב' שסט. בעזרת השם יתברך, יום שלישי דעשרת ימי תשובה ה'תשל"ז. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר. מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרטיות כי ספרי רבנו ז"ל בידך - הפך בהם ושם תמצא מרגועלנפשך. וראוי לך לעשות לעצמך שעור כסדרן בספרי רבנו ז"ל, וללמד בהם בכל יום כמה שתוכל, עד שתזכה לסימם ותתחיל עודפעם כל ימי חיך.

מה אמר לך, אהובי, אחי היקר, החיים מלאי נסיונות, עוברעל כל אחד ואחד מדי יום ביומו מרירות ובלבולים אחרים, ואיאפשר להנצל מפגעי ומקרי הזמן, כי אם על ידי עצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, אשר גלה לנו בספריו הקדושים: מכל תורה יוצאים הנהגות ודרכים ועצות והתחזקות חדשים, וכלליות כל העצות הוא "שמחה והתבודדות" - לשמח נפשו במה שרק יוכל, ולדבר עמויתברך בלשון שרגיל בה. מה אמר לך, אם תרגיל את עצמך על כל פנים מהיום הזהלדבר עמו יתברך, ולספר לפניו את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות בלשון שאתה רגיל בה - אין לשער ואין לספראת גדל השנוי לטובה שיהיה לך. בודאי בתחלה ידמה לך כי איןמי ששומע אותך וכו', כל זה נמשך מפגם האמונה; כי המאמיןבאמת אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין

ובתוך כל עלמין, והוא מחיהומקים את כל הבריאה: דומם, צומח, חי, מדבר, והכל לכל אלקותגמור הוא רק נסתר ונתלבש את עצמו כביכול בכמה מיני הסתרותולבושים בשביל הבחירה והנסיון, ועלינו להפשיט הלבושיםולגלות ההסתרות וכו', ואיך? על ידי עקשנות גדולה בתפלהובשיחה בינו לבין קונו, ועל כן כשידע ידיעה זו, ויאמין באמת בויתברך, אז כבר לא יהיו לו שום נסיונות על זה, כי מה שרק יעברעליו, יברח אליו יתברך, ויספר לפניו יתברך את כל לבו בפרטיפרטיות.

אחי, אחי! אל תהיה בטלן, חזק ואמץ בזה מאד מאד, וכלדבור ודבור שאתה מדבר עמו יתברך אינו נאבד כלל, וסוף כל סוףתושע בישועות ובנסים למעלה מהטבע. זכר, זכר, באילו צרותהיית כבר מסבך, באיזו מרירות היית נטבע וכו', ועל ידי שאחזתאת חרב התפלה בידך - נצחת במלחמה, ויצאת מהצרותהמרירות שסבבוך וכו', כמו כן עכשו אם תעשה התחלה חדשה, על כל פנים מעכשו בעקשנות חדשה, ותדבר ותספר לפניו יתברךאת כל לבך בפרטי פרטיות, יעשה עמך השם יתברך נסים ונפלאותושדוד הטבע ממש, אך העקר להיות חזק ועקשן גדול, כי תפלההיא העבודה הכי קשה, מחמת שנכנסו חלישות הדעת וספקות בכלאדם, ונתעקם לבבו בקשיות וכו', על כן העקר הוא התחזקות, "קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה'" |תהלים כז, יד|, תפלהאחר תפלה חזר וקוה |ברכות לב:|, חזר וקוה בסבלנות גדולה. הדורש שלומך...

ב' שע.בעזרת השם יתברך, יום רביעי דעשרת ימי תשובה ה'תשל"ז. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך עם המעות להדפסה לנכון קבלתי, ולהשיבך דבריאות יקצרו המון יריעות, מה טוב ומה נעים, שתעין הרבה בספר"עלים לתרופה" מכתבי מוהרנ"ת ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

אודות ... אחי היקר! לא טוב הדבר וכו', כי אנחנו צריכיםלהיות רק באהבה, אחוה ורעות אחד עם חברו, ורבנו ז"ל אמר|חיי מוהר"ן, סימן רצב|: העולם

ראוי שיתמהו על האהבה שביננו; ועל כן עלינו להשתדל לקים את הדבור הזה, ולעשות כל מינימאמצים להיות באחדות אחת עם אנשי שלומנו, ולאהב את כלאחד בפרטי פרטיות ולדונו לכף זכות, ואפלו אלו שאינם מסכימים עמנו - מה בכך, עלינו לעשות את שלנו, וכן לדון גם אותם לכף זכות, כי כונתם לשמים. נא ונא מהיום והלאה אל תדבר על אנשי שלומנו היקרים, אשר כלם מאמינים ברבנו ז"ל, כל אחד כפי בחינתו וכו', ותכף ומיד כשאחד ירצה לדבר עמך על אחד מאנשי שלומנו, תראה לסבב את השיחה והדבור בשיחה של עבודת השם, ועל ידי זה תהיה טובה גדולה לשניכם.

הכפל הדבר לשמר מאד מאד מהיום והלאה לא לדבר על שוםבריה שבעולם, ובפרטיות על אנשי שלומנו היקרים, העקר להיותרגיל לדון את כל אחד לכף זכות, ולהקדים שלום לכל אחד |ברכותיז|. כי המקדים שלום לכל אדם - סימן שהשכינה שרויה בו, כישמו יתברך שלום |שבת י:|, ואין לך עוד טוב ונעם משלום ואהבה, וזה כל דבר רבנו ז"ל - אהבה והתחזקות ונעימות. אשרינו ואשריחלקנו ומה נעים גורלנו. חמדת לבבי! תעשה התחלה חדשה על כל פנים מעכשו, ושכוח תשכח את כל העבר ומכל שכן את העולות שעשו לך וכו', ראה לאחז במדת האהבה והשלום, והשם יתברך לא יעזב אותך, גאט וועט דיר אויספירען בזכות דעם הייליגען רבי'ןמ. הדורש שלומך...

ב' שעא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי דעשרת ימי תשובה ה'תשל"ז. שלום וברכה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי כעל כל הון. מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד מאד על נעםחלקנו, אשר בנחל שם גורלנו. תהלה לאל, זכינו להתודע מרבנוז"ל, אשר הוא חיינו והוא תקותנו והוא נחמתנו, חבלים נפלו לנובנעימים, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשהעמנו.

והנה אודות שכתבת ... צריך שתדע, כי רבנו ז"ל הזהיר מאדמאד על אמונה פשוטה בלי שום חקירות כלל |עין שיחות הר"ן, סימןלב|, ובפרוש אמר |שם

ריזן, כי עקר ידיעת אמתת מציאותו יתברך צריך להיות רק באמונה פשוטה, שעל ידי זה בעצמו יזכה אחר כלהגיע לכל מיני השגות וכו', עין שם; על כן כלך מחקירות ועיונים זרים... כי דבר זה ממרר את חיך ומעצב ומבלבל אותך. העקרתכניס בעצמך אמונה פשוטה לידע ולהודיע ולהודע, כי מלא כלהארץ כבודו, וכל הבריאה כלה דומם, צומח, חי, מדבר - הסאלקותו יתברך ממש, רק נתלבש בלבושים כאלו, ועל כן עליך לשמר את עצמך על כל פנים מהיום לא לדבר רע על שום בריהלא מבעיא על בר ישראל אלא אפלו וכו', ומוהרנ"ת ז"ל הקפידמאד על אלו המדברים נגד המלכות, והיה רגיל לומר: כתיב |משליכא, א|: "לב מלכים ושרים ביד ה'", מה שיך לדבר על זה או עלזה, העקר הוא תפלה - לבקש את כל ענינו רק ממנו יתברך, וצריך שתדע, כי תכף ומיד כשתחקק בדעתך ידיעה זו, אז דיקאתחיה חיים טובים ונעימים. וברב הזמן ברב השקידה בלמודהאמונה, תתגלה לך הארה ותשוקה עצומה אחריו יתברך בקביעותעצומה, ויתגלה לפני עיניך שמו יתברך, ויהיה מציר לפניך תמידשם הוי"ה ברוך הוא, ותקים |תהלים טז, ח|: "שויתי ה' לנגדי תמיד".ודבר זה מבאר בלקוטי מוהר"ן |חלק א', סימן ב'|:

על ידי שתאחזבחרב התפלה תזכה אחר כך להמשיך רוח חיים מנוקבאדפרדשקא, פתחי העולמות העליונים, שהם הארבעה שמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שהם הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, והכתרים שלהם: קס"א קמ"ג קנ"א. ראה, אהובי, ידידי היקר, אל איזו נעימות ואל איזה זיו רבנוז"ל רוצה להביא אותנו. "אתמול" היינו בנוקבא דתהומא רבא, ועל ידי שנצית את רבנו ז"ל ונרבה בתפלה ובהתבודדות ובשקידהנפלאה, נזכה "היום" שיזדכך מחנו, ונזכה לאמונה ברורה ומזככת, עד שיאיירו כל השמות של כל העולמות לפני מראה עינינו, ונטילבהם כמו מי שמטיל בגן נהדר - אשרינו ואשרי חלקנו. על כןכלך מחקירות ועיונים של הבל... העקר תרגיל את עצמך לדברעמו יתברך בתמימות ובפשיטות, ותהיה עקשן גדול על דבר זהמאד יהיה איך שיהיה, ואז סוף הכבוד לבוא, שיתגלה עליך מלךהכבוד בהארה ובזיו נפלא.

חמדת לבבי! מה דהוה הוה, מכאן ולהבא אל תדבר עם שוםבריה מאחרים כלל, ראה רק לדבר מהאמונה הקדושה והשגחהפרטית, ותחזקו מאד מאד, שגם הוא ירגיל את

עצמו לדבר עמויתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, ואז יהיה טוב לשניכם.
ומובא בדברי רבנו ז"ל | בהשמטות ללקוטי מוהר"ן: | הדבור הוא בחינת גבורה, כמו
שכתוב | תהלים קמה, יא: | "וגבורתך ידברו"; אם מדבר דבורי אמונה, על ידי זה
הוא גבורות דקדשה, ואם, חס ושלוש, להפך הגבורות דקלפה, עין שם; והחלוק
ביניהם יש לומר, כי גבורות דקדשה הוא איזהו גבור הכובש את יצרו | אבות ד,
א, | ולהפך - גבורות דקלפה הוא מחלקת ומריבות, ועל כן לעולם ירגיז אדם
יצרטוב - שהוא גבורה דקדשה, על יצר הרע - שהוא גבורה דקלפה. ואיך זוכים
לזה? על ידי שיהיה רגיל לדבר רק דבורי אמונה והשגחה פרטי פרטית, ויחזק את
חברו יהיה איך שיהיה, ואז טוב לו לנצח.

מה אמר לך, ראוי לנו לחזר ולומר: אשרינו, שאנו יודעים מרבנו ז"ל. למען
השם, תברח מלצים, השם יתברך לא יעזב אותך, חזק ואמץ!
הדורש שלומך...

ב' שעב. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת האזינו שבת שובה ה'תשל"ז.
שלוש וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי. והנה מבאר בלקוטי הלכות | גזלה, הלכה ה', | שכל
הצרות שעוברות על כל אדם הן רק מחמת דחיקתהשעה, וכל הקלקולים בגשמיות
וברוחניות נמשכים מדחיקתהשעה, שרוצה תכף ומיד מה שרוצה, ועל ידי זה כשאין
נתקיים רצונו, על ידי זה נופל לגמרי וכו', עין שם; ובאמת טעות גדולה היא, כי
ההכרח להמתין על כל פרט ופרט בחיים בסבלנות גדולה, ואפלו בתפלה אסור לדחוק
את השעה, שמכרח שתתקיים תכף ומידבקשתו, העקר הוא רחמים ותחנונים, אם יתן -
יתן | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כ'; | ובשביל זה נקראת התפלה בחינת
חטם | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב', | שהוא ענין של אריכת אפים - לחכות
ולחכות ולקוות עד בא יום ישועתו. ועל כן, אהובי, ידידיהיקר, לא טוב הדבר
שאתה דוחק כל כך את השעה בכל דבר שיהיה נעשה תכף ומיד רצונך ברגע שאתה
רוצה, ההכרח לחכות מטעמים הכמוסים עמו יתברך, ואולי הוא רוצה ממך עוד
מספרתפלות שיהיו כלים לישועתך. וצריך שתדע כי האדם דעתו ורצונו מצמצמים,

אבל כביכול הוא יתברך אין סוף ברוך הוא, ואלות שועת ה' כהרף עין. אתה חושב בדעתך המצמצמת מי יודע מהיהיה, אבל אצלו יתברך תהיה נגמרת הישועה בן רגע וכו'. ועל כן, אהובי, אחי היקר, אל תדאג כלל, הכל יהיה על נכון בעזרתו יתברך, ובפרט שכל העסק הוא למען כבוד רבנו ז"ל, ויצא מזהקדוש השם מאד, בודאי אינך צריך לדאג, כי הכל יגמר בכי טוב, אתה עשה את שלך להתמיד בתפלה, כי כל עסק הנוגע לרבנו ז"ל, אי אפשר להוציא מהכח אל הפעל, ולגמרו בשלמות, כי אם על ידי תפלה והתבודדות. חזק ואמץ מאד מאד, אל תירא ואל תחת, כי גדול אדוננו. מי האמין שבעניות ובדחקות כזו, שעובר עלי מהשעובר, יזכני השם יתברך להדפיס מחדש את כל ספרי רבנו ז"ל: "לקוטי מוהר"ן", "ספורי מעשיות", "ספר המדות" וכו' וכו', ולקנות הבנין לשיבתנו, אין זה כי אם נסים נגלים בזכות רבנו ז"ל, ועל כן בודאי יגמר כל העסק בכי טוב, חכה קצת ואז יהיה הכל טוב.

הדורש שלומך...

ב' שעג. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש האזינו, שבת שובה ה'תשל"ז. שלום וברכה וכל טוב יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד לראות, איך שתהלה לאל, אתה זוכה להחיות את עצמך עם ספרי רבנו ז"ל. מהאמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לרקד בכל יום ויום מחדש על נעם חלקנו, אשר בנחל שם גורלנו, ותהלה לאל, אנו מאמינים ברבנו ז"ל, ומשתדלים לילך בדרכו הנעימה, שגלה וסלל, והיא - תפלה והתבודדות, ואשר על ידי דרך זו יכבש משיח את כל העולם, ויתקן את הכל. אהובי, ידידי! מה שאתה כותב... עליך לדעת, כי דבר רבנו ז"ל אינו מצמצם במקום אחד או אצל אדם פרטי, כי רבנו ז"ל הוא מתנה לכלל ישראל, ועלינו לגלות ולפרסמו לכל בר ישראל, ועל כן אסור לך לפל בדעתך בזה שאין אתה יכול להתועד כל כך בקביעות עם אנשי שלומנו היקרים. בודאי זהו דבר טוב וחזק גדול כשמתחברים יחד הרבה אנשים, אשר אוחזים בדעה אחת, ומחזקים איש את רעהו, אבל במצבך, שאי אפשר לך להתועד עם, אסור לך לפל בדעתך כלל, אדרבה! ספרי רבנו

ז"ל בידך - הפך בהם ושם תמצא מרגוע לנפשך. ומה טוב ומה נעים שתחפשותמצא איזה חבר טוב וביחד תדברו, אשר זה הוא ענין נורא ונפלאמאד. על כל פנים אם לא תמצא - אסור לך לפל בדעתך כלל, רק לחזר הרבה הרבה בספרי רבנו ז"ל, והם יחזקו ויאמצו, וכברלא תצטרך שום דבר. תהלה לאל, בתחילת התקרבותי הייתי לבדכמה שנים, ולא היתה לי שיכות אל שום בריה, רק חזרתי בעצמי על ספרי רבנו ז"ל, ובפרט ה"לקוטי הלכות" פעמים אין מספר, וזהשעמד לי עד עכשו. ועל כן, ידידי היקר, העקר זיך גאר ארייןליגען אין הייליגען רבינ'ס ספרים, להיות רגיל מאד ללמד התורותמה"לקוטי מוהר"ן" הקדוש והנורא, ולומר על כל תורה התפלהמה"לקוטי תפלות", וכן לחזר הרבה ב"ספר המדות", כי המדות הןיסוד כל האדם, ובמדה שאדם מודד - בה מודדין עמו |מגלה יב|. ותכניס עיוןך ב"ספרי מעשיות", אשר הוא מלא סודות התורהומוסר והתעוררות רבה, אפלו על פי פשטות, וביותר תהיה רגילבשיחות שב"חיי מוהר"ן" וב"שיחות הר"ן", אשר מוהרנ"ת ז"לאמר, שעל ידי השיחות חלין של רבנו ז"ל היתה לו הרגשה בו, כישיחותיו הקדושות היו תורה ממש, ואז כשתהיה חזק בזה כל יום, לא תצטרך כבר שום בריה שבעולם, כי ספרי רבנו ז"ל מאירים אתהעינים. ומכל שכן וכל שכן כשתקשר עצמך גם בספרי מוהרנ"תז"ל, שהם ה"לקוטי הלכות", אז עולמך תראה בחיך. אשרינוואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, אל תדאג כלל, כי בודאי תזכה גםאתה לתקון נצחי על ידי רבנו ז"ל, כי פניו שכלו וחכמתו הואבתוך ספריו הקדושים דיקא |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב|; ועל כן כשאתה שוקד בדבריו הקדושים, אתה מקרב אליו. וזונקראת שלמות ההתקרבות אל הצדיק - כשמקבלים דעתו. כילהפוך - לראות אדם בעיני גשם, ולא לצית אותו, ומכל שכן לאלידע דעתו, אין זו נקראת התקרבות כלל. ויש להאריך בנקדה זו, אך אין הפנאי עכשו לזה.

הדורש שלומך...

ב' שעד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי למחרת יום הכפורים הנקרא שם ה' ה'תשל"ז. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי, הבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

הנה חכיתי עליך כמה שעות ולא באת, על כן אמרתי לרשםלך שורתים אלו בכתב, והספרים מוכנים בעבורך מאחורי המדרגות על יד הדלת, לך שמה ותמצאם, והכל שייך לך, והשם יתברך יעזרלנו להפיץ דעת האמת בעולם, ויקים |ישעיה יא, ט|:

”ומלאה הארץ דעה” וגו’.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין עוד דבר גדול בעסק רבנו ז”ל כמו עסק ההפצה, שהוא במדרגה יותר גדולה מהדפסה, כי זה שמפיץ את ספרי רבנו ז”ל, הרי הוא עוסק בשלמות בישוב העולם, שמישב את העולם עם בני דעה, שיזכו להכירו יתברך |עין לקוטי מוהר”ן, חלק ב’, סימן ז’|, ומוהר”ן ז”ל בכל מקום בואו השאיר איזה ספר מספרי רבנו ז”ל. ראה מה שכותב ב”ימי מוהר”ן ת”, חלק ב’, סימן צא |בנסיעתו לארץ ישראל|, וזו לשונו באמצע דבריו: ”ועקר הכונה שלי, כי אמרתי, אולי מאת ה’ הוא, שאני מכרח לילך להאסקיע, כדי להשאיר שם איזה ספר מספרי רבנו ז”ל, כי איך אפשר שאהיה בסטמבול ולא אשאיר שם שום ספר, חס ושלום, ומחמת זה נתחזקתי ואמרתי, ויהי מה אלך לשם” וכו’. עוד שם, סימן צג: ”וכל עקר כונתי היה כדי למצא קונים על ספרי רבנו ז”ל, ולא זכיתי למצא קונים על ספרי רבנו ז”ל עד יום רביעי בבקר שמכרתי ששה ספרי ”לקוטי מוהר”ן” הגדולים” וכו’. עוד שם, סימן צד: ”וכל זה היה בעינינו לפלא גדול, וישועת ה’ נפלא ונורא, שזכיתי בסטאנבול לדבר מתורתו של רבנו ז”ל, ולמכר שם ספריו הקדושים, שהם אתחלתא דגאלה” וכו’. עוד שם, סימן קכה: ”ובתוכם קנה ספר ”לקוטי מוהר”ן” וספר הא”ב, וזה יקר בעינימאד, שזכיתי להשאיר ספרי רבנו ז”ל במדינה רחוקה כזאת”. ”גם ר’ אהרן הנ”ל קנה ממני שני ספרי ”לקוטי מוהר”ן” ושני ספרי אל”ף בי”ת, להוליכם לסאלוניקי, שהיא עיר גדולה לאלפים במדינות ישמעאל” וכו’, עין שם.

ראה וגם ראה איך שהחיה את עצמו מאד מאד, ובכל במקום בואו מכר והשאר ספרי רבנו ז”ל. ובאמת אספר לך, כי בתחילתה תקרבותי ראיתי דבר זה אצל כמה מאנשי שלומנו, שבמקום בואם מכרו שם ספרים מספרי רבנו ז”ל. הרב החסיד ר’ יחזקאל מרגליות ז”ל, כשהיה כאן, היתה דרכו בכל מקום בואו, והיו באמתחתו כמה ספרי רבנו ז”ל - מכרם. ופעם התועדתי עמו, וספר לי בשמחה עצומה: ”איך האב היינט

איבער גילאזט דארטן | הינו שמכר באיזה בית מדרש | "לקוטי הלכות" אחד און שני
"לקוטי תפלות"ס, וגדל החיות והשמחה והמשיבת נפש שהיה לו מזה - אין לשער, עד
שעמדתי משתומם, איך איש יחזק את עצמו כל כך בהפצת ספרי רבנו ז"ל. וכן
כשהייתי בארץ ישראל, ופגשתי את הרב החסידר' חיים בנימין בראד ז"ל, ראיתי
אצלו נפלאות, איך שמפיץ ספרי רבנו ז"ל לכל עובר ושב, והיתה לו התחזקות
ושמחה עצומה מזה - אין לשער. וכן כאן במדינתנו הרב החסיד ר' ... עוסק
בהפצת הספרים, ובכל פעם שמוכר איזה ספר, מספר לי בשמחה עצומה: "היינט האב
איך פארקויפט איין 'לקוטי מוהר"ן', היינט האב איך פארקויפט צווי
'ספר המדות', היינט האב איך פארקויפט איין 'לקוטי תפלות'ע. וגדל החיות
והשמחה שלו - אין לשער. וכנהרב החסיד ר' ... ראיתיו בתחילת התקרבותי, שסבב
בכמה בתי מדרשות עם מזודה | רענטצל | עם כל מיני ספרי רבנו ז"ל, ומכרם שם.
ובכל פעם ספר לי בשמחה עצומה, שהיום מכר כמה ספרים, צווייפ "שיחות הר"ן",
פינףצ "עלים לתרופה", איינק "לקוטי תפלות" וכו' וכו'. וכן הרב החסיד
ר' ... היתה דרכו למכר המון ספרים מספרי רבנו ז"ל בבתי מדרשות וברחוב, תמיד
הלך עם "לקוטי מוהר"ן", ואת מי שרק פגש אחד ממידעיו, העמידו ומכרלו
"לקוטי מוהר"ן", והיה בשמחה עצומה עד מאד, שזכה לשמשאת רבנו ז"ל בהפצת
דעתו. והייתי מתפלא, איך יש לאנשי שלומנו חיות והתחזקות בהפצת הספרים, עד
שמזה נתעורר בי חשק וכסופין עצומים גם כן לעסק בזה. ותהלה לאל, אחרי
כסופים שלשנים ותפלות ובקשות הרבה, זכני השם יתברך בשנת תשכ"ה להדפיס את
כל ספרי רבנו ז"ל, חשבון של שמונים וחמשה אלף ספרים, והפצתים במרץ גדול,
ונמכרו כלם, כי מכרתים בזול גדול. ומאז תהלה לאל, נתעוררו עוד כמה מאנשי
שלומנו להדפיס, ותהלה לאל, נדפסו כבר בשנים אלו גזמאות מספרי רבנו
ז"ל, ונתפשטו בכל קצוי תבל. ובשנה זו שעברה תשל"ו, זכני השם יתברך לחזר
ולהדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל בתכלית ההדור והיפי, ותהלה לאל, זכני השם
יתברך לכמה בחורים ואברך אחד נפלא, שתהלה לאל, מפיצים את כל ספרי רבנו ז"ל
במרץ ובמסירות נפשכזו, שלא קדמתם שום בריה מאנשי שלומנו, כי, תהלה לאל,
כמעט כל אחד מאחינו בני ישראל בעירנו ניו יורק, יש לו ספר אחד או כמה ספרים

מספרי רבנו ז"ל, ברוך הוא וברוך שמו אשר עד כהעזרנו.

ועל כן, אהובי, אחי, ראה וגם ראה מה לפניך, הספרים מוכנים בשבילך, ואתה לך בכחך זה והושע את ישראל, תראה להפיץ אתה הספרים בכל מקום בואך, ואל תירא ואל תחת משום בריהשבעולם, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך. תראה לבקש מהשם יתברך, שאזכה להדפיס את יתר חלקי ה"לקוטי הלכות", כי עדעכשו הדפסתי רק חלק אחד מארח חיים.

הדורש שלומך...

ב' שעה. בעזרת השם יתברך, יום שני דחל המועד סכות, ח"י תשרי, יומא דהילולא שלרבנו ז"ל ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

מכתבך הנחוץ לתשובה היום קבלתי, וכן כבר ספרו לי מהשעובר עליך, ואף שזהו חל המועד, אף על פי כן אין לך דברהאבד גדול מזה, על כן אמרתי תכף ומיד ארוצה דברי אלה אליך, אולי אוכל לחזקך. והנה אודות הדפסת ה"לקוטי מוהר"ן" הקדושהנורא, אין אתה צריך לקחת שום הסכמות מועד הדפסה בשוםאפן שבעולם, הדפסת ספרי רבנו ז"ל שיכת לכל אחד מאנשישלומנו בפרטי פרטי פרטיות, ואדרבה מצוה על כל אחד ואחדמאנשי שלומנו להשתדל להדפיס ספרי רבנו ז"ל, אך מחמת שלאכל אחד יש לו הכחות והעזות דקדשה והמסירות נפש לזה, על כןרק כמה יחידים עוסקים בזה, ומצוה רבה לתמכם, אבל אסור למנעולעכב את שום בריה הרוצה להדפיס, אדרבה "יגדיל תורה ויאדיר" | ישעיה מב, כא|. ומי יתן שכל אחד מאנשי שלומנו יעסק בהדפסתוהפצת דעתו הקדושה של רבנו ז"ל.

אהובי, אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להדפיס מחדש אתה"לקוטי מוהר"ן" כרצונך, ותאמין לי שאין לי בזה שום נגיעה, אדרבה זה כחדשים שהדפסתי אלפים ספרי "לקוטי מוהר"ן", והרבעדין תחת ידי, ואף על פי כן אני מחזק אותך שתדפיס עוד פעם, כי תהלה לאל, יש ויש מקום לכל אחד להדפיס, וכמה שרק דיפסולא יהיה די, כי תהלה לאל, יש ארבעה עשר מליונים אחינו בניישראל, כן ירבו, ועלינו להשתדל שלכל אחד יהיה "לקוטי מוהר"ן", ועל כל פנים בכל בית,

ועכשו מה יהיה כבר אם גם אתה תדפיס, למי תגרם הפסד?! הכל שטיות... אל תשאל את שום בריה, תדפיס כל מה שתחפץ, העקר ראה למסר את נפשך להפיצם בכלתפוצות ישראל בעזות דקדשה.

חמדת לבבי! כבר דברנו כמה פעמים, כי אסור להתבלבל משום בריה שבעולם יהיה איך שיהיה, ומכל שכן שאסור לספר לפני בשר ודם ירידתך ובלבולך וכו' וכו', כי גם הוא בשר ודם כמך, ומי יודע אולי הוא עכשו בקטנות המחין, ותחת שיחזקאותך עוד ישבר אותך ויחליש דעתך ויפיל אותך לגמרי; על כן כלך מבני אדם, תרגיל את עצמך רק לדבר עמו יתברך, ולפניו יתברך תספר את כל לבך בפרטי פרטיות, ואז תראה נסים ונפלאות.

תהלה לאל, אתמול בלילה עשינו סעדה גדולה, ודברנו הרבה על פי התורה בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז', המדברת מגדלת הצדיק ומרחמנותו, ואיך שעקר שלמותו כשהוא למעלה שיהיה גמלטה, ושם מדבר הרבה ממשוה רבנו, שהוא היום יומא דאושפיזין דיליה. ותהלה לאל, היו דבורים טובים, יספר לך חברך ... ואמרתילו שישלח לך קסטה כרצונך; אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו. חזק ואמץ, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך.

הדורש שלומך...ב' שעו בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח ה'תשל"ז. שלום וברכה אל ידידי, האברך השותה ממי הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף להדפסה, מה אמר לך אין למעלה מזה, הינו צדקה להדפסה, כי זה זכות הרבים לדורי דורות, כי אני רואה בעצמי, שאני יושב בחדרי ומתבודד עמו יתברך, ואחר כך נפתח הלב, והקדוש ברוך הוא משפיע דבורים ונרשמים בספר, ואחר כך נדפסים ומופצים ומחיים אנשים למאות ולאלפים ולרבבות וכו', ותהלה לאל, אחר כך הם זוכים לבא לציון רבנו ז"ל לבאומן, אשר אין עוד זכות יותר גדולה מזו, וזה תקון נפלא לפגם הברית, כי זכוי הרבים זה עולה על הכל. נא ונא ראה לחזק עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, כי גדולאדוננו ורב להושיע; העקר הרגל עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כלדבור ודבור הוא הצלחה נצחית. הדורש שלומך באהבה רבה...

ב' שעז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך - אין לתאר ואין לשער כלל.
עליך לדעת, כי בזה העולם צריכים להיות סבלן גדול מאד, ואי אפשר לעבר את זה
העולם בלי מדת הסבלנות, ובפרטמהילדים, שהם כל כך מעצבנים את ההורים, עד
שיכולים להתפוצץ מהם, וצריכים סבלנות בזה העולם, כי אחרת חבל עלהיגיעה
והטרחה שמתגעים וטורחים.

נא ונא תעשה מה שתעשה העקר שלא תתעצבן, ותהיה סבלן גדול, ואז תראה נסים
נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, ותמידתמצא את הנקודות
טובות שיש בך, ואסור לך לפל בדעתך בשום פנים ואפן, ואז תראה מה יקרה.
לדעתי, אם תלך בצורה כזו, אז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

ב' שעח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נח ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותחשב היטבהיכן אתה נמצא עכשו.
אני מאד מקוה להקדוש ברוך הוא, שבקרוב מאד אתה עומד להנשא, אף שזה נראה לך
כחלוסבאספמיה. לכן ראה לקחת את עצמך בידך, ואל תסתכל עלבחורים אחרים
בישיבה, כי הם מבטלים את הזמן בהבל ובריק, ולא ישאר מהם מאומה; אך אתה אם
לא תניח את עצמך, ויהיהלך שכל לחשב היטב, ותלמד בהתמדה גדולה בכל יום חמש
ורש"יעם התרגום, והרבה פרקי משניות והרבה דפי גמרא, והרבה סימניםטור
ושלחן ערוך, והרבה פרשיות במדרש ודפים בזהר ובתקונים, זה יחקק בך היטב
היטב, ואז תראה שבמשך הזמן תזדכך לגמרי; כי סוף כל סוף מה ישאר מאתנו? רק
התורה שאנחנו לומדים; ואינלהסתכל על אף אחד, אלא צריכים לילך
בסדר דרך הלמוד שגלהלנו רבנו ז"ל. כמובא |שיחות הר"ן, סימן עו|, שצריכים

להתחיל לגרסמהתחלת המשניות עד הסוף, ולא לחזר עד שמסים את כל הששהסדרי משנה, וכמו כן להתחיל את הש"ס מהתחלה, ולא לחזר עד שמסים את כל הש"ס, וכן עוד פעם ועוד פעם כל ימי חייו. והעולהעל הכל - תהיה רציני בשעת התפלה, ותתפלל שחרית, מנחהומעריב מתוך הסדור, וכן ברכת המזון וקריאת שמע שעל המטהמתוך הסדור דיקא, וכשיהיה לך זמן פנוי, תתבודד להקדוש ברוך הוא בשעה שאין אף אחד רואה אותך, תדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלך, וזה ילוה אותך עד היום האחרון, כמו שכתוב|תנא דבי אליהו, פרק טו|: לפי שכל המרבה שיחות ותפלות, הן מלויסאותו עד שמגיע אל בית עולמו. תתאר לעצמך אדם אין לו חברים, ואף שחושב שיש לו חברים - טועה לגמרי, כי כשיש לו איזוצרה, חס ושלום, כלם בורחים ממנו, ולאף אחד אין אכפת מזולתו, וזו מציאות ועבדה מחלטת, ואל יטעה אותך יצרך, כאלו אחד יעזרלך בעת צרותיך. לא! לא! אין דבר כזה, אלא עליך לקחת את עצמך בידיך, וכיצד? על ידי שתרגיל את עצמך לדבר אלהקדוש ברוך הוא, ובפרט כשתתחתן, אז תצטרך אותו יתברך יותרויותר, כי היא תצטרך אותך, ואתה תצטרך אליו יתברך, וכן תצטרךלפרנסה ואכל לאכל ובגד ללבש, ואז לא יהיה לך אף אחד רקאותו יתברך. עכשו אתה עדין בחור צעיר ואינך תופס את זאת, אבל כשתקים בית ותהיה עצמאי, תראה עד כמה אתה צריך אליויתברך יותר מהכל. ולכן ראה להקדים עכשו בימי הנעורים לדעתשאין לך רק הקדוש ברוך הוא, ועל כן אל תסתכל על לצים, כייש בחורים שהם מלאים ליצנות, ומתלוצצים מדבורים אלו, ועל כןתעשה כל מיני פעולות שבעולם לקחת את עצמך בידיך. ראה ללמד הרבה בספרי רבנו ז"ל, תעשה לעצמך חק קבועללמד בכל יום "לקוטי מוהר"ן", כי רבנו ז"ל אמר, שהספר הזהפותח את קשיות הגידים וכו', והספר הזה עושה את האדם לבעלמח ולבעל השגה, ויכול לזכות על ידי הספר הזה להיות בעלתשובה גדול. ועל כן צריכים ללמד הרבה "לקוטי מוהר"ן", ואיאפשר להקרא על שם רבנו ז"ל, אלא כשמתמידים בתשוקה עצומהבספרי רבנו ז"ל; וכן תלמד בכל יום ב"ספורי מעשיות", שמעוררים מהשנה, וכן תתמיד ב"ספר המדות", כי המדות הן יסודהאדם, כי בלי מדות, אדם הוא כחיה טורפת. ורואים בחורים בעלימדות רעות, מדות מגנות, תאות אכילה, שאוכלים ושותים, זולליםוסובאים

וכו' וכו' ללא שום דרך ארץ. ולכן אל תסתכל עליהם כלל, אתה הסתכל רק על הכתוב ב"ספר המדות". וכן תעין בכליום בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל, המובאות בספר "שיחות הר"ן ו"חיי מוהר"ן", עד שתהיה בקי בהן בעל פה. ורק זה נקרא 'ברסלבר חסיד' אמתי - רק מי שבקי בספרי רבנו ז"ל, כי אמלאו, אזי הוא מטעה את עצמו ומטעה את אחרים.

תחקק היטב היטב בלבך את הדברים האלו שאני אומר לך, כי אני יודע שבקרוב מאד אתה עומד להתחתן, ואז תבנה בית, ותהיה המאשר ביותר, רק תכבד אותה מאד, כי את האשה צריכים לכבד וליקר עד מאד; כמו שחכמינו הקדושים אמרו |בבא מציעאנט. |: אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו; תכבדו ותיקרו אתנשותיכם, כדי שתתעשרו; כי עקר העשירות תלויה כפי הכבוד שנותנים לאשה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סט|; כי הכסף בא ממנהובזכותה, כמובא שם; ולכן עליך לקבל על עצמך תמיד לתת להאת הצדק, ואף שאתה יודע שאין זה כך וכו' וכו', עם כל זאתתהיה ותרן בתוך ביתך, ועל ידי זה תצליח מאד מאד. וזכר היטב, כי יבא יום שתתחתן, ואף אחד לא ילמד עמך דברים אלו, ואזיתהיה בבעיה וכו', ולכן ראה לקבל על עצמך אף פעם לא לריבאתה, ואם תלך בצורה כזו, תהיה הכי מאשר בחיך. למה אני כותב לך דבר זה? כי אני רואה שיש בין הבחורים ליצנים גדולים, ומבטלים את הזמן היקר בהבל וריק, ואין להם דרך ארץ כלל ועקר, ומבילים את הזמן בשטיות, ועל כן איני רוצה שתלמדמהם, אלא כל חפצי ורצוני לראות בהצלחתך ולא בכשלונך. ותחקק היטב היטב דבורים אלו בתוך לבך, ואז טוב לך כלהימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' שעט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נח ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף להדפסה, יעזר הקדוש ברוך הוא, שתעזר לי תמיד להדפיס את ספרי רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה.

מה אמר לך, ידידי היקר, העקר בזה העולם לבטל את עצמולגמרי אל האין סוף ברוך הוא, הינו לידע ולהודיע ולהודע, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא

יתברך מחיה ומהווה ומקים את כלהבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר - הם עצם עצמיות חיותאלקותו יתברך, וזה כל התכלית בזה העולם - להפך העולם הזהלגן עדן, והוא המשכת האור אין סוף מבחינת האצילות אל העשייהגשמית והחמרית דיקא, אך אי אפשר לזכות לזה, אלא על ידיבטול שמבטל את עצמו; כי כל מה שאדם מבטל את עצמו יותראל הקדוש ברוך הוא, כמו כן נמשך עליו אור האין סוף ברוך הוא, כי אי אפשר להגיע אל האור אין סוף ברוך הוא, אלא על ידיבטול; ולכן עליך להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, אף ששובריםאותך הן בבית והן בחוץ וכו' וכו', כי דיקא על ידי שאתה נשברואתה כבר שבר כלי, כמו שאתה כותב לי, דיקא על ידי זה תחזיקמעמד, ותהיה כלי להמשכת השכינה אל זה העולם, ותהיה מרכבהלגבי האין סוף ברוך הוא, ותדע אשר כל הצדיקים האמתיים לאזכו להגיע אל מדרגתם, אלא על ידי שבטלו את עצמם לגמרי מכלוכל. והעקר - לסתם את הפה לא לדבר, כי על פי רב כשאדםנופל בצרה ובקטנות המחין, מתחיל לדבר כל מיני שטיות ודבריםבטלים, ויש, רחמנא לצלן, כאלו שנפלו כל כך, שלא יכלו להחזיקמעמד, אלא התחילו לקלל ולחרף ולגדף כלפי מעלה, רחמנאלישזבן. ראה זה פלא, הנה אדם יכול להיות בטל ומבטל באין סוףברוך הוא, ולהרגיש את הקדוש ברוך הוא כדגמת עולם הבא, והנהאדם נופל בנוקבא דתהומא רבה, על ידי שפותח פיו ומדבר כלהעולה על רוחו, ועוקר את עצמו משרשו העליון, ועל כן ראה מהלפניך, או שתזכה להכלל ולעלות מעלה מעלה, או שתפל בנוקבאדתהומא רבה, ועל כן הבחירה בידך, ראה לחזק את עצמך מאדלא להשבר משום דבר. אל תשים לב לכך שבני אדם מזלזלים בך, כי כביכול גםבהקדוש ברוך הוא מזלזלים, כי הצדיקים נכללים לגמרי באין סוףברוך הוא, ועל כן כפי שמכבדים את יראי השם יתברך, כמו כןמכבדים אותו יתברך |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יד|, כי זה תלוי בזה;אם אדם זוכה, והוא בטל אל האין סוף ברוך הוא, והוא מרגישאת אמתת מציאותו יתברך, הוא ירגיש גם בגדלת מעלת הצדיקיםהנכללים באין סוף ברוך הוא, אבל אם אדם רחוק ממנו יתברך, על ידי זה הוא יזלזל בצדיקים. וזה הסימן אם אדם הוא בטלומבטל באין סוף ברוך הוא - אם הוא מכבד את יראי השם, וישלו הרגשה אל יראי השם, סימן שהוא בטל אל האין סוף ברוך

הוא, אבל אם אדם מזלזל ביראי השם האמתיים הדבקים באין סוף ברוך הוא, והם בטלים לגבי האין סוף, והם מרכבה לגלוי שכינה, כי אין למראה עיניהם רק את הקדוש ברוך הוא, ואינם שומעים אלא קולות וכרוזים מלמעלה, ואינם נושמים רק אורו יתברך, ואינם מדברים רק את אמתת מציאותו יתברך, ואינם הולכים אלא על אלקותו יתברך, ואינם מתנענעים אלא על אלקותו יתברך, צדיקים כאלו שבטלים לגבי האין סוף ברוך הוא, מי שמכבד אותם, סימן שיש לו הרגשה אל רוחניות, ומי שאינו מכבדם - סימן הוא שרחוק מאד מרוחניות אלקותו יתברך. ועל כן אסור לך להתבטל מאף אחד, אלא לידע שזה סוד הבריאה, ואם היו בני אדם יודעים מעלת הצדיקים הגדולים הבטלים באין סוף ברוך הוא, היו מתבטלים לגמרי ממציא אותם, ומה עשה הקדוש ברוך הוא? בשבילה בחירה והנסיון הקים כל מיני שקרנים, צבועים ורמאים, אשר שמם מתפרסם בעולם, שזה פרסום של הסטרא אחרא, מה שאינן כשמתפרסמים הצדיקים הגדולים, זה פרסום של הקדוש ברוך הוא |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז|; כי כשנתגלה שמו של הצדיק בעולם, על ידי זה מתגלה שמו יתברך, שזה סוד מאורי אור, כיהצדיק האמת מאיר את אורו יתברך בכל העולמות כלם, מה שאינן אם מתגברים אלו השקרנים, הצבועים והרמאים וכו', אז מתפשט מאורי אש, שבו ערת אש התאוות והמחלקת והקנאה וההשנאה בעולם.

מה אמר לך, ידידי היקר, מאז שזכיתי להתודע ולהתקרב אל רבנו ז"ל, בוער בלבי אור כזה, שאני רוצה להאיר את האור הזה לכל עם ישראל, והולך לי בנפשי שיתגלה ויתפרסם אורו של רבנו ז"ל בכל לבות ישראל, אך מה לעשות? שקם עלי הסמ"ך מ"ם הרשע, ימח שמו וזכרו, עם אנשיו, שהוא מכיר אותם מכבר |עין ספורי מעשיות מעשה ז'|, וחולקים ורודפים אותי מאד, עם כל זאת זכני הקדוש ברוך הוא בעזות ובעקשנות דקדשה, שאיני מתפעל מהם, אך להגיד לך שזה לא כואב לי וכו'? בזה כואב לי מאד מאד, אך מה לעשות? זו הבחירה, ואנחנו צריכים להמשיך את עצמנו אליו יתברך, ואף שמחרפים ומבזים ומגדפים אותנו, ומדברים עלינו כלדבר אסור, עם כל זאת אסור להתפעל משום בריה שבעולם. נא ונא תכניס את דבורי אלו בתוך לבך, ואז תרגיש ערבות, נעימות, ידידות, זיו, חיות אלקותו יתברך, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל, ורואה לפניו

עולם אחר לגמרי.

מה אמר לך, ידידי היקר, יכולים לחיות בזה העולם כדגמתעולם הבא, שמורידים את האור אל זה העולם, ועושים את העולם הזה גן עדן ממש, וחס ושלום, אם אין לאדם שכל, הוא עושהמהעולם הזה גיהנום ממש, שהוא חולק ורב עם כל אחד ואחדונכנס בוכוחים. ולכן, ידידי היקר, מהיום והלאה תסתם את פיך, ותבטל את עצמך לגמרי, שזה סוד הכריעות של "מודים", בטולאל האין סוף ברוך הוא, תבטל את עצמך לגמרי אל האין סוף ברוךהוא, ותתן לו תודה והודאה על כל החסדים והרחמים גמוריםשעושה עמך, ואף שחולקים ורודפים אותך, תקבל את זה באהבהלכפרת עוונות; אשרי מי שמצית את דברינו, ואז טוב לו כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' שפ. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר נח ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם הכסף להדפסה ועם הכסףלפדיון, יעזר הקדוש ברוך הוא שימתקו ממך כל הדינים על ידיפלא עליון, ותזכה להכלל באין סוף ברוך הוא.

נא ונא אם אתה רוצה להחזיק מעמד בזה העולם, ראה לשמרמאד על הדבור, לא לדבר כל העולה על רוחך, ואם תהיה חזקבזה, אז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא. רבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעח|: פגם החטא הואבנפש, והנפש היא סוד הדבור; ועל כן למדים מזה, שכל החטאיםבאים רק על ידי דבורים אסורים, שאדם מדבר כל העולה על רוחו;כי באמת הדבור הוא כלי השפע, ואם אדם מקדש ומטהר אתדבורו, הוא יכול להמשיך על עצמו שפע גדול |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן לד|, ועל כן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם לשמרעל דבורו, כי הדבור הוא יסוד האדם, ועל ידי הדבור יכולים להכיראת האדם, ולכן צריכים מאד מאד לשמר על הדבור, ובני אדםאינם יודעים את זאת, כי אם היו יודעים מעלת הדבור, היו שומריםמאד על מוצא פיהם.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד שיש לנו רביכזה, רבי נורא

ונפלא כזה, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל? ועל כן עלינו להתבטל לגמרי אל רבנו ז"ל, וללמד הרבה את ספריו הקדושים, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה, גדול אדוננו ורב להושיע, הקדוש ברוך הוא בודאי לא יעזב אותנו, אדם צריך להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם. הן אמת אני מבין את הצרות והיסורים שעוברים עליך, אבל לדעתי, כבר אמר החכם מכל אדם |משלי כא, כג|: "שמר פי וולשונו שמר מצרות נפשו"; כי הצרות והיסורים והמרירות שעוברים עליך, זה רק מחמת הדבור שהפקרת, ולכן ראה להיותחזק בזה, לשמר מהיום והלאה את דבור פיך, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

אל תהיה בטלן, אלא ברח לך אל התורה הקדושה, ותעשה לעצמך שעור קבוע ללמד הרבה פרקים משניות בכל יום בגרסא, הינו שתפתח משניות, ותתחיל לגרס ולומר פרק אחר פרק מהתחלתברכות, עד שתזכה לסים, ואז תתחיל עוד מסכתא ועוד מסכתא, עד שתזכה לעבר ולסים את כל הששה סדרי משנה, וכן תעשה בש"ס להתחיל מברכות דיקא, דף אחר דף, עד שתזכה לסים אתכל המסכתא, ותתחיל מסכת שבת, עד שתזכה לסים את כל הש"ס, ואל תסתכל על כך שצוחקים ממך, כי מה יש לך מאחרים?! זכורתזכר שיבא היום שתצטרך לשכב לבד בקבר, ואף אחד לא יחוסירחם עליך, אלא אלו הפרקי משניות והדפי גמרא שלמדת, זה מהשיועיל לך; אשרי מי שמכניס את דברינו אלו אל תוך לבו, ואינו מסתכל על שום בריה, ואז טוב לו כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' שפא. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר נח ה'תשל"ז.

שלום וברכה אל היקר והנעלה, שותה ממי הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר בזה העולם הוא רק להתחזק, ולא לפל ביאוש בשוםפנים ואפן, וכמו שצעק רבנו ז"ל: "אין שום יאוש בעולם כלל". ואף שזה דבר פשוט, וכל אחד מבין את זאת, שאסור להתיאש, עםכל זאת רבנו ז"ל נתן לנו כלים כאלו, שהם חדושי תורה נוראים ונפלאים עד מאד, שעל ידם לא יוכל האדם להתיאש. ועל כן אשרימי

שמתמיד בספרי רבנו ז"ל בכל יום; כי באמת אי אפשר להיות מקרב אל רבנו ז"ל, אלא על ידי התמדה רבה בספריו הקדושים, וצריכים להיות בקי בעל פה בספר "לקוטי מוהר"ן" ישר והפוך, כי רבנו ז"ל מאד מאד רצה, שנהיה בקיאים בספרו ישר והפוך, ואמר |חיי מוהר"ן, סימן שמון|, שהספר הקדוש שלו "לקוטי מוהר"ן", הוא אתחלתא דגאלה; ואמר: מאחר שיצא בעולם, אני חפץ מאד שילמדו אותנו, כי צריכים ללמד אותנו הרבה, עד שיהיה שגור בעל פה, כי הוא מלא מוסר והתעוררות גדולה מאד להשם יתברך, אשר אין ערך אליו. ואמר בפרוש, שהלמוד בספריו הקדושים, הוא אתחלתא דגאלה, ואמר, שטוב לקבע לעצמו שני שעורים ללמד בספרו הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן", שעור אחד פשוט, ללמד במהירות הרבה מאד, כדי שיהיה שגור בעל פה, ושעור אחד ללמד בעיון גדול, כי יש עמקות גדולה ונפלאה בספריו הקדושים; אשרימי שמקים זאת, ואז טוב לו כל הימים.

מה טוב ומה נעים אם תחזר הרבה בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל המדפסות ב"חיי מוהר"ן" וב"שיחות הר"ן", ואם תהיה רגיל בשיחותיו הקדושות, אז תבין אחרת בספרו הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן", אשר הספר הזה הוא עמק עמק מי ימצאנו, והוא שער ומפתח לכל כתבי האריז"ל, ומי שבקי בספר הקדוש והנורא הזה, יכול לסלל לעצמו דרך ללמד בזהר הקדוש ובתקונים, ובכתבי האריז"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

ב' שפב. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר נח ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידיהיקר, האברך הרוצה להאיר את נפשו באור האורות, צח הצחצחות, הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, אם רוצים לצית את רבנו ז"ל צריכים לציתו עד הסוף. וידוע שדעת רבנו ז"ל היתה להתחיל את הספרמה התחלה ולא להפסיקו עד שמסים, ודיקא בצורה כזו יש לאדם הצלחה גדולה מאד, לא כן אם הוא לומד פה ולומד שם וכו' וכו', לבסוף נפסק לו החשק. ועל כן תעשה לעצמך שעור בתנ"ך מדייום

ביומו, וכן תעשה לעצמך שעור במשניות כסדרן, ואם תוכלחטף בכל יום ח"י פרקים משניות - אין למעלה מזה. והעולהעל הכל - תעשה לעצמך שעור בש"ס כסדרן דיקא, ועל ידי זהתצליח דרכך. ועליך להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, אני יודעמה שעובר עליך וכו', כמו שכתבת לי, ותשתדל מאד מאד לאלדחק את השעה, אלא בכל יום תלמד כמה דפים גמרא, ואז תרגישחיות אחרת לגמרי, כי אפלו אמירת גמרא מזככת את הנשמה כמואמירת זהר. ומה טוב ומה נעים אם אדם זוכה בכל יום לומר פרקימשניות ודפים גמרא ודפים זהר כסדרן דיקא, אשר דבר זה מזכראת המח מאד מאד, ומזכך את הנשמה מכל מיני חלדה.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, ולבקש ולהתחנןממנו יתברך כל מה שאתה צריך, ועל ידי זה תראה ישועות גדולותשיעשה עמך הקדוש ברוך הוא. התמד מאד בספרי רבנו ז"ל, כי אין לנו יותר טוב מזה, כירבנו ז"ל מאיר את נפשנו באור וזיו וחיות ודבקות; אשרי מי שמתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' שפג.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נח ה'תשל"ז.

שלום וברכה אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף להדפסה, יעזר לךהקדוש ברוך הוא, שתמיד תעזר לי להדפיס את ספרי רבנו ז"ל.

עליך לדעת שהכל הוא הדבור, כמו שכתוב |משלי יח, כא|: "מות וחיים ביד לשון", ואמרו חכמינו הקדושים |ערכין טו:|: וכי יש יד ללשון? לומר לך, מה יד ממיתה אף לשון ממיתה וכו', הרישעל ידי דבורים רעים שמדברים על זולתו, יכולים להרגו, ובפרטכשמוציאים שם רע על אדם, זה יכול להרג אותו כמו שהורגיםאדם ביד, ועל כן צריכים מאד לשמר על הדבור. ובאמת רבנו ז"ללאמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט|, שכל הצרות והבעיות הבאותעל האדם עד שדמיו מתיזים במחו, זה רק מפגם הדבור; וכן אמר|שם, סימן לח|: שכל הרוח סערה הבאה במחו של האדם, זה רקעל ידי הדבור; ועל כן צריכים מאד לשמר על

הדבור, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים | ערכין טו: | דבעי - חיים בלישנא, דבעי
- מיתה בלישנא; אם אדם רוצה - יש לו חיים על ידי לשונו, ואם רוצה - יש לו
מיתה על ידי לשונו; כי כפי שאדם מדבר - כריש לו. וכמו שאמר רבנו ז"ל
| לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לד', | שהדבור הוא כלי השפע, אם אדם מדבר
דבורים טובים, דבורי אמונה והשגחה פרטית, על ידי זה ממשיך על עצמו חיים,
אם מדבר רק כפירות ואפיקורסות עליו יתברך, אזי יש לו מות. ועל כן
צריכים לשמר מאד על הדבור, כי זה יסוד גדול בחיי האדם, כי הדבוריכול
להרגו לגמרי. לזאת ראה לשמר מאד על דבורך, ואז תראה הנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

ב' שפד. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר נח ה'תשל"ז.
שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו
יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע, שכל ענין תבת נח מובא בדברי רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק א',
סימנים: ט, קיב, | שהוא ענין תבת התפלה, שאדם הרוצה להנצל ממימי המבול, שהם
המחשבות הרעות, כמובא בדברי ז"ל | שם, סימן מד, | עליו להרגיל את עצמו לדבר
אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ודיקא על ידי זה יעבראת
הבלי העולם הזה; כי באמת עוברים על כל אחד ואחד כל כהרבה צרות ויסורים,
עד שאי אפשר להנצל אלא על ידי המשכתאור אלקי, כשאדם מתבודד
להקדוש ברוך הוא, נמשך עליו אורו וזיוו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו,
ועל כן ראה לברך רק אליו יתברך, ולדבר הרבה עמו יתברך, וזה יטהר את כל
מחשבתך מהדמיונות והשטיות שנכנסו בך. ובזה שאדם מתבודד להקדוש ברוך הוא,
על ידי זה נמשך עליו אור השבת, שהוא אור העולם הבא, בטול אל האין סוף ברוך
הוא, ועל כן דור המבול היה מלאנאוף וגזל, ודור ההפלה היה כפירות
ואפיקורסות. ומובא | מגוריהאריז"ל, | שבדור האחרון יקומו עוד פעם בגלגול
אלו הנשמות ויצרכו להתקן, ועל כן בדור הזה העקר לדבר רק דבורי אמונה והשגחה
פרטית, ולעבד הרבה על טהרת המחשבה וטהרת המעשים, שיהיו נקיים מכל מיני

עוונות וחטאים; אשרי מי שיכניס דבורים אלו לתוך לבו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' שפה. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר נח ה'תשל"ז.

שלום וברכה אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו

יגן עלינו... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין כל מה שכתבת לי וכו', עליך לזכר שכל ענין שבת, שממנה נתברכין כל

הששה ימים, זה עדות שבו שבת וינפש, וכלהמלאכות בטלות בו, והוא קיום כל

מעשה בראשית להודיע לבני אדם, כי לא בכח האדם להוציא מידו לעשות תולדות,

רקעל ידי הבטול אל האין סוף ברוך הוא, והבן למעשה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' שפו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר לך ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך

וכו' וכו'.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תהיה שבור, כי תהלה לאל,

ספרי רבנו ז"ל בידך, ועל כן ראה להתמיד בלמוד ספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא

מרגוע לנפשך. ובאמת מי שזכה להתודע מרבנו ז"ל, עתיד לתן את הדין על כל יום

ויום שאינו לומד את ספרי רבנו ז"ל. ובאמת מוהרנ"ת ז"ל אמר פעם: "עכשושי

ה'לקוטי תפלות" בעולם עתידין לתן דין וחשבון על כל יום ויום שלא אמרו

אותן", והוסיף תלמידו ר' נחמן טולטשינער ז"ל: "ועכשו שיש לנו את ספרי

'לקוטי הלכות', עתידין לתן את הדין על כל יום שלא למדו 'לקוטי הלכות'."

ובאמת שניהם צריכים, טוב מאד ללמד תורה מה'לקוטי מוהר"ן", ולומר עליה את

התפלה מה'לקוטי תפלות', וכן טוב מאד ללמד ההלכות מהלקוטי הלכות המדברות

מאותה תורה, המבארים בבאור בהרחבה גדולה איך לקיים את עצות רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר, אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, שיש לנו רבי

כזה, ספרים כאלו, טוב להודות להקדוש ברוך הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו. בענין אמירת תהלים בלילה, מובא בספר "אשל אברהם" מהגאון מבוטשאטש ז"ל | ארח חיים, סימן שון | שבפרוש מתיר לומר תהלים בלילה בעבור חולה, כי זה רק בדרך תפלה ולא בכלל למודמקרא, שהזהיר האר"י ז"ל הקדוש שלא ללמד מקרא בלילה, ועל כן אין שום אסור לומר תהלים בלילה, אם הכונה לתפלות ובקשות. ואודות למוד מקרא שהזהיר האר"י ז"ל כל כך לא ללמד בלילה, אין זה אלא כשקורא סתם מקרא, אבל אם לומד עם פרושרי"י והרמב"ן הקדוש וה'אור החיים' הקדוש ושאר פרושים אינו בכלל האזהרה, כי מקרא בעשיה, אבל אם לומדים עם פרוש רש"י, זה בכלל תורה שבעל פה, כן מובא בשאלות ותשובות "לבושימרדכי" סימן קפו, וכן מובא בשאלות ותשובות "אבני צדק" יורה דעה, סימן קב, וכן מובא בשאלות ותשובות "ישכיל עבדי", חלקד', סימן ב', שמבאר באריכות סודן של דברים, עין שם. וראיתי אצל אנשי שלומנו שבכל פעם שבאו אצל ציון רבנו ז"ל בלילה אמרו את העשרה מזמורי תהלים, ולא חששו כלל, כי באמת זה רק ענין תפלה ולא למוד מקרא בלילה, וכמו כן ראיתי כל אלו שבאו בלילה אל ציון הקדוש של רבי שמעון בר יוחאי במרון, שאמרו שם תהלים בלי שום פקפוק כלל, והכל בכונה לשם תפלה ותחנונים ולא בכונת למוד מקרא בלילה, וזה ברור. מאד מאד נהניתי שאתה חותר להבין את ההלכה בכל דבר, כי רבנו ז"ל הזהירונו מאד על למוד פוסקים, ויש דבור מרבנו ז"ל: "אתם יכולים לקמט את ספרי לאיזה צד שאתם רוצים, אבל מסעיףקטן אחד בשלחן ערוך לא תטו", כי אצל רבנו ז"ל היה העקר למוד שלחן ערוך, ומאד מאד הזהיר את אנשי שלומנו, שילמדו בכל יום שלחן ערוך ופוסקים; אשרי המקים את דברי רבנו ז"ל. הדורש שלומך באהבה רבה מאד... ב' שפז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר לך לך ה'תשל"ז. שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח. לנכון קבלתי את מכתבך. בענין אשתך שכתבת שאין לה וסת קבוע וכו', הנה רבנו ז"ל לאמר | ספר המדות,

אות נדה, חלק ב', סימן ב':| אשה שאין לה וסת -תתענה |ויכולה לקבל על עצמה תענית של חצי יום, ולבקש אزمמנו יתברך, כי התפלה בעת תענית מאד מקבלת, ושמעתי מכמהשעשו זאת, וזה הצליח|. וכן מובא שם |סימן ב':|: סגלה להחזירלאשה וסתה - על ידי הכנסת אורחים. וראיתי בספר "טהרת ישראל", סימן קפד, אשה שאין וסתה בא כסדר, אלא פעם מקדיסופעם מאחר, טוב לכון בעת אמירתו בברכת הלבנה בתבות "שלאישנו את תפקידם", יכון בראשי תבותיהם "אשתי", ויכון בתפלהשגם אשתו לא תשנה את סדר וסתה, אלא כדגמת הלבנה ששנישבועות מתמלאת ושני שבועות הולכת וחסרה וכו', עין שם.

עליך לדעת, אשר אסור לצער את האשה בענינים האלו, כימה היא חיבת וכו' וכו'?! אדרבה עליך לחזקה ולאמצה, ולעודדהולשמחה, וזו המצוה הכי גדולה. וכמאמרם ז"ל |ראש השנה ו':|: אשה- בעלה משמחה; ואשרי מי שזוכה לקימו בתמימות ובפשיטות, ואז דיקא יהיה לך שלום בית אמת.

נא ונא ראה להרגיל עצמך לדבר אליו יתברך, אשר זה עקרהצלחת האדם בגשמיות וברוחניות גם יחד, כי מעלת השיחה בינולבין קונו עולה על הכל. ורבנו ז"ל רצה שכל אנשי שלומנו יהיוחזקים בזה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' שפח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר לך ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממני הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לא טוב בעיני הוכוחים שיש לך עם האפיקורסים, כי הם יכולים להורידך אל שאול תחתית ומתחתיו, כי עם רשעים ארויםאסור להתערב כלל וכלל, ובפרט אלו הערב רב, ימח שמם וזכרם, שכל כונתם היא להשכיח שם השם מעם ישראל, תפח רוחסונפשם, ויפלו נפילה אחר נפילה, ויתבטלו לגמרי, לא יוכלו לעשותלעם ישראל שום דבר, ואף שעכשו יש להם כחות עצומים, כ'שטנא נצח'ר, עם כל זאת לבסוף יתבטלו לגמרי, ואלו היראיםוהשלמים יעלו מעלה מעלה. ובאמת מובא בספר "אילימה" להרמ"ק ז"ל, שישיראל מומר שאינו מאמין בכלום, הוא יותר גרועמגוי

המאמין, עד כדי כך גנותו. וכן מובא בדברי החת"ם סופרז"ל |דרוש לשובבי"ם|:
אפיקורס ישראל גרע טפי, אסור להתקרב אלפתח ביתו של אפיקורס, והוא גרוע
יותר מאפיקורס גוי, עין שם;הרי שלך לפניך, שאסור לנו להתערב עם אלו
הרשעים, ובאמת אלוהערב רב הרע בנים הם החיבים בדבר, כי אם לא היו נותנים
להסכה, היו מזמן מתבטלים, אלא שליחי הסמ"ך מ"ם שהם הרע בנים הנותנים להם
כח, הן הן הגורמים שיהיה להערב רב שליטה, ועל כן צריכים להתרחק מהערב רב
האלו בתכלית הרחוק, ושלא יהיה לנו שום שיכות עמהם.
עליך לדעת, כי רב אמת וירא שמים נמדד רק כפי רחוקמאלו הערב רב, ואם הוא
רק חונף להם, ויש לו שיכות עמהם, זהכבר מראה אשר לא בחנם הולך העורב אל
הזרזיר, אלא מפנישהוא בן מינו. ולדעתי, כל החרבן עשו הערב רב רק
על ידישלוחיהם הרע בנים, כי עם ישראל הם מאמינים בני מאמיניםוהולכים
בתמימות ובפשיטות גמורה, וכשבאים אלה הערב רבעל ידי שלוחיהם הרע בנים, אז
המון העם מאמינים. וזה מקבלשצריכים לכבד רבנים, אך אינם יודעים אשר אלו
רשעים ארורים"רע בנים" ולא "רבנים", וצריכים הרבה רחמים להנצל מהם.
העקר בעתים הללו רק לדבר מהאמונה הקדושה, ולגלותולפרסם לכלם את אמתת
מציאותו יתברך, ועל זה אנחנו צריכיםלמסר את נפשנו, וככל שיתגבר האור - כן
יתמעט החשך. ואיננוצריכים לפחד מאף אחד, ובפרט לא מהערב רב האלו
שהסרע בנים, כי לשקר אין רגלים, ואף שעכשו כחם גדול וכו', הכלכלפי חוץ,
אבל באמת אין לשקר שום שרש למעלה כלל.
ובאמת כל אלו הרע בנים, הם הם המחריבים את כרם ישראל, ולולי הם כבר מזמן
היינו נגאלין, והם חיבים בכל דבר, ולא בחנםשאמרו חכמינו הקדושים |שבת
קלט. |: אם ראית צרות רבות באותעל ישראל צא ובדק בדיני ישראל, שכל פרענות
שבאה לישראללא באה אלא מהם וכו', עין שם. והן הן הערב רב רע בנים.
הקדוש ברוך הוא יצילנו מהם ומהמונם, ואין לנו מהלהתפחד כלל.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
ב' שפט.בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר לך ה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, בזה העולם צריכים הרבה התחזקות בכל יום מחדש, כי עוברים על כל אחד ואחד כל כך הרבה צרות ויסורים ומכאובים, עד שאדם יכול לצאת מדעתו מרב צער, ועל כן צריכים התחזקות חדשה בכל פעם. ועקר ההתחזקות היא באמונה הקדושה, כמו שכתוב |איכה ג, כג|: "חדשים לבקרים רבה אמונתך". בכל בקר צריכים להתחזק באמונה מחדש, כי העקר בזה העולם הוא אמונה פשוטה בו יתברך, לידע ולהודיע ולהודע, אשר הוא יתברך מחיה ומהוה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכפי שאדם מכניס בעצמו ידיעות אלו, אז ממשיך על עצמו ערבות, נעימות, ידידות, זיו, חיות שכינת עזו יתברך; אשרי מי שזוכה להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, וזה עקר ההתחזקות של האדם, שהוא מאמין באל עולם, ואינו הולך אחר רוח הזמן, ובפרט עכשו שהערב רבימח שמם וזכרם, מתפשטים בארצנו הקדושה ומטמאים את כלה שמנים, שהם המחין של בני אדם, עד שיש רבים מאחינו בני ישראל התועים אחר העבודה זרה הזו, ועוד מברכים "שהחינו", ואומרים "הלל", רחמנא לצלן, מהאי דעתא שפלה, ומה גם שהרע בנים הם אשר גורמים מה שגורמים, על כן בזה שאנחנו מאמינים באל עולם באמונה ברורה ומזככת, ואנחנו איננו מחליפים את הגאלה האמתית, בטמאת העבודה זרה, בזה בעצמו עלינו להתחזק ולהיות בשמחה, כי באמת רק הוא יתברך יגאלנו ולא אחר, וצריכים להוציא מהראש את כל השטיות והדמיונות שמהלכים עכשו בעולם, ובפרט בארצנו הקדושה, שבאו טמאים מטמאים, שליחי הסמ"ך מ"ם, שהם הרע בנים העוזרים להפיץ את הרעיונות הכוזבות של האמונה הטפלה לקחת את הגאלה בידיים, כאלו הגאלה תלויה בידינו, וכאלו אנחנו יכולים להגאל בעצמנו, אשר זו כפירות ואפיקורסות, כי אנו נמצאים רק בידי הקדוש ברוך הוא ולא בידי בשר ודם, ואנו מוכנים להשרף ולהשחט ולההרג ולהחנק בעבור שמו יתברך, ואיננו צריכים שום מלכות וממשלה נגדו יתברך, חס ושלום, אשר זו מלכות המינים, וזה ברור, אין אנו מקבלים על עצמנו שום על מלכות של בשר ודם, אלא מלכותו יתברך, ואת זאת

צריכים להחדיר עמק בלבו תמיד, ועל זה אנואומרים פעמים ביום בערב ובבקר: "שמע ישראל הוי"ה אלקינוהוי"ה אחד", שאנו ממליכים על עצמנו את אחדותו יתברך, אשרזו מלכות דקדשה, וכל זמן שנגזרה עלינו הגזרה שנהיה מפזריםבין האמות, עלינו לשפך שיח ותפלה אליו יתברך, ובפרט בעתחצות, לבקש ולהתחנן ממנו יתברך שיחוס וירחם עלינו, ויוציאנומהגלות המרה הזו, אבל יותר מזה אין לנו מה לעשות, רק תפלהובקשה, ואפלו אלו המתלוצצים מאתנו וכו', וכו', אבל גם הסתלויים באמות עולם, ומה הם משקרים וכו', ומה מדברים גדולותוכו', כל ממשלתם ומלכותם הטמאה תלויה ועומדת רק בחסדיאמות העולם, ובפרט ארצות הברית, שמשם מקבלים את כלהכספים, ועל כן את מי יטעו כאלו כבר נגאלו וזה אתחלתאדגאלה, רחמנא לישזבן, מהדעת הקלושה הזו, אנחנו צריכים לדעת, שנשמתנו אף פעם לא הלכה לגלות, אפלו שכבר אלפים שנהאנחנו מפזרים ומפרדים בין אמות העולם, עם כל זאת נשמתנו אףפעם לא הלכה בגלות, תהלה לאל עם ישראל בכל מקומות מושבם, היכן שבאו בנו בתי כנסיות ובתי מדרשות ומקואות ותלמודי תורה, למען חנוך ילדיהם, וקימו את המצוות במסירות נפש, וזה השבחהכי גדול להקדוש ברוך הוא, שיש לו אמה כזו הנרדפת מכלהאמות, ואף על פי כן מאמינים באל עולם, ולא יחליפו ולא ימירואותו בשום פנים ואפן, עד שבאו אלו הערב רב רשעים ארורים, ועם הרע בנים העוזרים להם, אשר הם מחדירים כפירותואפיקורסות בין נשמות ישראל וצריכים לומר להם "צא צא טמא", ואסור לשום בריה שתהיה לה איזו שיכות עם הרע בנים האלו.ואף שאני יודע שגם על זה יבאו עלינו עוד במחלקת, אך מאחרשהקבוצה שלכם שלאחרונה נתקרבה אל דעת רבנו ז"ל, והראששלכם הוא בא מהחדר הזה, שלמד בבית ספר מערב בנים ובנות,ועתה הוא הוגה דעות בדעת רבנו ז"ל, אוי לאותה בושה, אוילאותה חרפה, ומכל שכן לומר עליו שהוא עובד השם וכו', והואמלאך או שרף וכו' וכו', כל מיני לשונות כאלו אשר לפני דבר כלדבר אסור על החרדים לדבר השם, ואיך יכול שוטה כזה להקראבשם 'עובד השם'?! אין זה אלא שכלכם עדין צריכים רחמים רביםלבלי תתפסו בכפירות ואפיקורסות.

ההכרח לי להאריך לכם, כי אני רוצה שתראה את המכתב הזהכל החבורה, כי כל

זמן שיש לאדם איזה קשר או שיכות אלהערב רב ולמלכות הרשעה, צריך לידע, שעליו לצעק הרבה אליויתברך שינקה את עצמו מהעבודה זרה הטמאה הזו, כי כל דברשהוא נגד הקדוש ברוך הוא זה עבודה זרה גמורה, וכל ענין רבנוז"ל הוא לבטל את כל עניני העבודה זרה שבעולם, ולזכות לאמונהברורה ומזככת בו יתברך, ולהיות בטל ומבטל בחי החיים באיןסוף ברוך הוא; אשרי מי ששוקד על דלתי ספרי רבנו ז"ל, ואז טובלו כל הימים.

תראה את המכתב הזה אל כל החבורה שלכם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' שצ. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר לך ה'תשל"ז.

שלום וברכה אל ידידי האברך, שותה מימי הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

נא להתחזק בכל מחיר, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ועודיהיה לך טוב בחיים,

אל תתיאש. ורבנו ז"ל הזהירנו על זה מאדמאד, ואמר בפרוש, שהיאוש הוא גרוע

מהכל, כי כל זמן שהאדםאינו מתיאש, יש לו תקוה לתקן הכל.

העקר תדבר אליו יתברך, ותבקש כל מה שאתה צריך, כי אצלוייתברך מאד חשובה

תפלה, ואפלו דבור אחד שמדברים עמו יתברך - זו הצלחה נצחית, כי מה נשאר

מהאדם? כלום, רק הדבקות, שהיה דבוק בו יתברך; ועל כן אפלו שהאדם חושב ממנו

יתברךרק דקה אחת ביום, זה כבר הצלחה נצחית, הצלחה אין סופית,מכל שכן בשעה

שמדבר עמו יתברך, הוא זוכר ממנו, זה כל תקותהנשמה - שתהיה דבוקה ואחוזה

בו יתברך, וזו הצלחה גדולהונצחון להנשמה. ועל כן אל תהיה בטלן, החזק

מעמד, ואז טובלך כל הימים.

הדורש בשלומך כל הימים...

מוהרנ"ת ז"ל אמר פעם לאנשי שלומנו: לא מבעיא, שמיוסשהתקרבותי לרבנו ז"ל,

שאיני יכול לחדש איזה חדושי תורה בליהקדמות רבנו ז"ל, אלא אפלו דברי צחות

איני יכול לומר בליהקדמות של רבנו ז"ל.

גם אמר: מיום שנתקרבותי לרבנו ז"ל, לקחתי לעצמי את הדרךשל תפלה והתבודדות;

עד שכבר אינו יכול לעשות שום דבר בלישידבר קדם עם הקדוש ברוך הוא, ויתיעץ
עמו בכל דבר שצריך; כל כך הרגיל עצמו בעבודה הקדושה הזו. ודבר זה הביא
אותולשמר על הזמן היקר מכל.

ב' שצא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר לך לך ה'תשל"ז.

שלום וברכה אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו
יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לקנות לעצמך מדת הסבלנות. ועליך לדעת, כי בליסבלנות אי אפשר לעבר את

זה העולם, ובפרט מי שפגם בפגם הברית, דרכו להיות בכעס ובקפידות, ועל כן

אתה צריך לקנות לעצמך מדת הסבלנות, ולברח מכעס ומקפידות, ומה טוב ומה

נעים אם תלמד בכל יום את התורה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה, ולומר

עליה את התפלה מ"לקוטי תפלות", ששם מדבר רבנו ז"ל למאמונה ומאריכת אפים,

ושם מובאות עצות נפלאות עד מאד איך לזכות לעבר את זה העולם בנקל, העקר הוא

סבלנות אשר זה תקון הברית, שכל זה הוא בחינת חטם, המובא בלקוטי מוהר"ן,

חלקא', סימן ב', שתקון הברית הוא בחינת חטם, הינו אריכת אפים, וכבר אמר

רבנו ז"ל, שאת הנואף אפשר להכיר על ידי האף שלו, ויש לומר בפשיטות אם

הוא אדם שהוא כעסן וקפדן, ועל כלדבר קטן הוא מקפיד וכועס זה סימן שהוא

פגם בברית, וזה שאמר רבנו ז"ל, שאת הנואף מכירים על ידי האף, ועל כן מי

שיודע שפגם בפגם הברית, עליו להתאזר במדת הסבלנות, ועל ידי זה יצליח דרכו תמיד.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים עמו

יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתארואין לשער כלל, וכל דבור

ודבור שמדברים עמו יתברך, זה המשכת שכנית עזו יתברך למטה; אשרי מי שחזק

בזה, ואז טובלו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

ב' שצב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר לך לך ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור, יניקוחים, הרוצה להאיר

את נפשו מאור האורות, נחל נובע מקורחכמה ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע ממך, איךאתה רוצה להתקרב אל רבנו ז"ל.

העקר ראה להיות זהיר בכבוד אב ואם, וזה צריך להיות אצלךיסוד גדול, ולכן אני מאד מקפיד על הדבר הראשון, שהוא: לשמעבקול הורים, רק עליך להסביר להם שכל חיותך היא על ידי רבנוז"ל, ועל ידו אתה לומד טוב, וכן קונה לעצמך מדות טובות, ואסתבהיר להם שאין לך שום כונה להשתולל וכו', או להתחצף וכו', אזי לדעתי, יעזבו אותך, ומה גם אם תראה להם דגמא שהנך לומדבהתמדה, ומתפלל במנין ומתוך הסדור מלה במלה, וכן יש לךמדות טובות, אז אדרבה ההורים יעזרו לך להתקרב אל רבנו ז"ל, וזה ברור. וכל הצרות שהיו מנת חלקם של בחורים שרצו להתקרבאל רבנו ז"ל, אשר ההורים התנפלו עליהם, הכל היה רק מחמתשהתחצפו נגדם וכו', וכן נגד ראש הישיבה וכו'. ובאמת זו לא דרךרבנו ז"ל, רק דרך פראים אשר משליכים את זאת על שם רבנו ז"ל, וגורמים חלול השם נורא מאד, אך מה לעשות הכל בשבילהבחירה והנסיון, כי אור רבנו ז"ל הוא אור כל כך גדול, אשרפגומים כמנו לא ראויים להתקרב אליו, ולכן עשה הסמ"ך מ"שהביא מחצפים כאלו, והם גורמים לנו את כל הצרות, ועל כןהתרחק מהם והתחבר רק אל יראים ושלמים, ותזהר מאד בכבודההורים, ותקפיד מאד על מצוה חשובה זו, וכן תתמיד בלמודהתורה הקדושה, כי עליך לדעת, אשר כל ענין רבנו ז"ל הוא רקתורה ותפלה ותקון המדות.

ועל כלם - ראה להתבודד הרבה עם הקדוש ברוך הוא, ובזהתצליח דרכך תמיד. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' שצגבעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר לך לך ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטובממך שאתה מתמיד בספרי רבנו ז"ל.

מה אמר לך, ידידי היקר, כל ההתקרבות אל רבנו ז"ל תלויהרק כפי התמדתו בספרי רבנו ז"ל ולא יותר, ואף אחד לא יבלבלך את המח כאלו יש עצות

ותרגילים להיות מקרב אל רבנו ז"ל מבלי ללמד ספריו הקדושים, וכבר אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימנים: קצב, קעג| אשר פניו, שכלו וחכמתו שם נמצאים, הינובתוך דבורי הצדיק שם נמצאים פני הצדיק, ועל כן מי שרוצה לקבל פני הצדיק בכל יום, אז יתמיד מאד וילמד בכל יום ספרי רבנו ז"ל, ואז יהיה דבוק אליו.

מה שכתבת שעובר עליך הרבה מחשבות רעות, כבר אמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות הרהורים, סימן ה':| מי שיש לו מחשבות רעות, ידון את כל בני אדם לכף זכות תמיד; ועל ידי זה שאדם דן את כל אדם לכף זכות, אין לו כבר שום מחשבות רעות. ולכן ראה להרגיל את עצמך רק לדון את כל אחד לכף זכות, וכך לא תתבלבל משום בריה שבעולם.

בענין הבלבולים וההרהורים רעים, היה טוב מאד שתלמד הרבה בספר המדות, אות הרהורים, תשתדל לקים את כל העצות המובאות שם. ועקר העצה היא תפלה - לבקש הרבה ממנויתברך שלא יהיו לו שום מחשבות רעות ושום הרהורים רעים, כיכל הרהור והרהור פוגם מאד מאד בכל העולמות, וצריכים לשמראת עצמו מאד מהרהור. ושמעתי מאנשי שלומנו אשר להרב החסידר' סענדר מעיר טירהוויצא היה אח ושמו היה ר' ליב, והוא היה עובד ה' גדול מאד, אבל היה הצנע לכת, לא כמו אחיו ר' סענדר, שהיה עובד השם בגלוי ובהתלהבות גדולה, ור' ליב הזה התפארפעם לפני אנשי שלומנו בפורים בעת שכרותו, שתפס את זקנו בידוואמר: די בארד, האט שוין פינעף און צוואנציק יאהר נישט קייןהרהור"ש. אשרי אדם שיכול להתפאר כך, שכבר עבר עליו חצי יובל שנים בלי הרהור רע. ובאמת כשאדם מדבק את עצמו באינסוף ברוך הוא, ותמיד חושב רק ממנו יתברך, על ידי זה הוא נצלמהרהורים רעים. ולכן תשתדל תמיד רק לחשב ממנו יתברך, וצירבדעתך איך שהכל לכל אלקות גמור הוא, ואין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם כסא לאלקותויתברך, וככל שתכניס בעצמך ידיעות אלו, כך תזכה שיזדכך מחך, כי על ידי אמונה ברורה ומזככת מזדכך המח, כי כל מה שאדם מכניס עצמו באמתת מציאותו יתברך, על ידי זה זוכה שמתעלה בעליה אחר עליה; אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' שצד. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר לך לך ה'תשל"ז.

שלום וברכה אל הבחור היקר, שותה מימי הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן

עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, כי העקר הוא למוד התורה הקדושה, ואין לך עודמצוה גדולה יותר

מלמוד התורה הקדושה, והבעל דבר יודע זאת, ועל כן מתלבש עצמו במצוות, העקר

שלא ללמד תורה, בידעו כילמוד תורה שובר ומבטל אותו לגמרי, כמאמרם ז"ל

|קדושין ל:|:אמר הקדוש ברוך הוא, בראתי יצר הרע, בראתי תורה תבליןכנגדו;

ובפרוש אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן א'|, שהתורה יש בה כח

לשבר את השגעון שנדבק בהאדם, כי בעלעברה נעשה משגע ממשי, רחמנא לצלן,

וכמאמרם ז"ל |סוטה ג:|:אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות;

וכתיב |שמותיז, ח:|: "ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפדים", ודרשו

חכמינוהקדושים |תנא דבי אליהו רבא, פרק כג|, שרפו ידיהם מלמוד תורהומקיום

המצוות; ויש לומר, שזה הפרוש "ויבא עמלק וילחם עם ישראל", שירפו עצמם

מלמוד תורה ומקיום המצוות, שזה "ברפדים", והבן למעשה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...ב' שצה. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר לך לך ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך לשמר על הזמן היקר, ואל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם,

ואפלו מאשתך ומילדיך אינך צריךלהתבלבל, עליך תמיד להסתכל רק קדימה, ואז

ממילא כלםיתבטלו לפניך, כי כל הבלבולים והטרדות והעגמת נפש והחלישותהדעת

שיש לך מביתך, הינו מאשתך ומילדיך, זה רק מחמת שישלך פנאי להסתכל אחורנית

ולחשב אולי לא נהגו כבוד בך וכו', אולי לא עשו את רצונך וכו', וכדומה

קטנות הדעת והמחין שאדםנופל בזה, אבל תכף ומיד כשתדבק את עצמך באין סוף

ברוך הוא, ולא תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם, אז לא יהיה לך זמןאפלו

לחשב מכל השטיות האלה, ועל כן ראה להתחזק בכל מיניאפנים שבעולם, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא, העקר אל תבלבל את עצמך משום דבר, כי העקר לשכח אתהעבר ולעשות בכל פעם התחלה חדשה, ואשרי מי שחזק בזה ואזטוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' שצו. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר לך ה'תשל"ז.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו .. נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, כי אברהם אבינו גלה את אמתת מציאותו יתברך בכל מיני לבושים שבעולם, והעקר על ידי גשמיות - אכילהושתיה, כי עליך לדעת שמאד מאד קשה לאדם להשיג רוחניותאלקות, כי כל אדם הוא טבע גשמי וחמרי, וחמר עב וגס מאד קשהלו להשיג רוחניות אלקות, ועל כן הצרך אברהם אבינו להלבישאת אלקותו יתברך בלבושים גשמיים וחמריים, ובאפן הזה קרב אתנשמות ישראל אליו יתברך, עד שאמרו חכמינו הקדושים |בראשיתרבה, פרשה מג, ל|: אמר לו הקדוש ברוך הוא לאברהם, אני לא היהשמי נכר לבריותי, והכרת אותי לבריותי, מעלה אני עליך כאלואתה שתף עמי בבריתו של העולם; כי זו היתה דרכו של אברהםאבינו, שהיה מכניס אורחים ונותן להם לאכל ולשתות, ואחר כךצוה להם לברך את הקדוש ברוך הוא וכך החדיר בהם אמונהברורה ומזככת, עד שהכירו את הבורא יתברך שמו, ובשביל זההיתה מעלתו של אברהם אבינו גדולה מאד מאד, כי היה יכוללצמצם את עצמו להכי ירודים ופחותים, להחדיר בהם האור האינסוף ברוך הוא, על ידי לבוש גשמי וחמרי של אכילה ושתיה. בשביל זה כל כך הפליגו חכמינו הקדושים במעלת מצות הכנסתאורחים, עד שאמרו |שבת קכז| גדולה הכנסת אורחים יותר מהשכמתבית המדרש; כי בזה שאדם מכניס אורחים בביתו ומאכילםומשקם, בזה הוא מחדיר בהם הארת השכינה, וכבר אינו צריך לבאלבית המדרש בשביל זה. ועל כן אמרו חכמינו הקדושים |אבות דרבינתן, פרק ז|: אמר הקדוש ברוך הוא לאיוב, עדין לא הגעת לאברהם, אתה יושב בתוך ביתך

ואורחים נכנסים אצלך, אבל אברהם מהדרבעולם וכשימצא אורחים - מכניסם לתוך ביתו; כי זו היתהעבודתו של אברהם אבינו, שהיה עושה מביתו בית המדרש, ודיקאעל ידי אכילה ושתייה שהם תכלית הגשמיות, הלביש בהם אלקותויתברך וכך קרב רחוקים, והבן למעשה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...ב' שצז.בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וירא ה'תשל"ז.

שלום וברכה אל הבחור היקר לי מאד שותה ממני הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך במדת האהבה לאהב את כל בר ישראל,וכן תאהב את עצמך.

ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'|:אח"ד גימטריה אהב"ה, כי

מי שמחזיק את עצמו באחדותו יתברך,הוא יאהב את כל בר ישראל, ויאהב גם את

עצמו. וזו היתההעבודה של אבותינו הקדושים: אברהם, יצחק, יעקב, על כן

ישבשמותיהם י"ג אותיות כנגד מספר אח"ד ומספר אהב"ה, כי זוהיתה עבודתם של

האבות הקדושים, להכניס אהבה בין הבריות,ובינם לבין קונם ברוך הוא יתברך

שמו, ולכן ראה גם אתה להכניסבך אחדותו יתברך, ועל ידי זה תהיה לך אהבה

שתאהב את כלהבריות, וממילא תאהב גם את עצמך, כי אין זו חכמה לשנא אתעצמו

ולשנא את הבריות, ועל זה יש לנו גלוי נפלא ונורא מאדמרבנו ז"ל

|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב| שצריכים לדון את עצמולכף זכות, וצריכים

לדון את אחרים לכף זכות, וכפי שדנים אתאחרים לכף זכות, כך דנים את עצמו

לכף זכות, וכפי שדנים אתעצמו לכף זכות כך דנים את אחרים לכף זכות,

ועל ידי זה יכוליםלצאת מהבוץ והחשך שנפל לשם, אשרי מי שחזק בזה.

ראוי לך לשמח מאד מאד על נעם חלקנו על אשר בנחל שםגורלנו, ואנו יודעים

מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, ומההיינו עושים בלי רבנו ז"ל, וזו

צריכה להיות כל ההתחזקות,שאנחנו מקרבים אל רבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא

כזה; אשרי מישחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...ב' שצח.בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וירא ה'תשל"ז.

שלום וברכה אל הבחור היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות מה שאתה שואל על משה רבנו, שכתוב |במדבר טז, ד|: "וישמע משה ויפל על

פניו", עין בתרגום יהונתן: ושמע משה היקניין כל חד מנהון ית אינתתיה

לאשקיותיהן מיא בדוקיא מטולמשה ונפל על אנפוי מן כיסופא; הינו שכל אחד

הביא את אשתואל הכהן, כי חשדו את משה באשת איש, ונפל על פניו מרב

בושה, ואתה שואל אם משה רבנו היה בטל ומבטל לאין סוף ברוך הוא, והוא היה

בבחינת מה, למה שיתפעל ממה שבני אדם מדברים? אלא התרוץ יובן על פי הספור

הידוע, שמוהרנ"ת ז"ל בא פעם אלרבונו ז"ל, ומצא את רבונו ז"ל שוכב על הספר

ובוכה מאד, ושאלמוהרנ"ת ז"ל בבהלה גדולה את רבונו ז"ל: על מה זה ולמה

זההוא בוכה? ענה ואמר רבונו ז"ל בבכיה רבה, בזו הלשון: דבר כזהלחשד בי

וכו', דבר כזה לחשד בי וכו'?! כי אז חשד הזקן עלרבונו ז"ל דברים מאד לא

יפים, כאלו הוא מכת וכו', ופרסם את זהלצדיקי הדור, ומוהרנ"ת ז"ל החל לנחם

את רבונו ז"ל, אבל רבונו ז"ל לא רצה לקבל שום נחמה, רק שאל בלשון תמיהה,

שיחשדעלי דבר כזה וכו'?! ובאמת מוהרנ"ת ז"ל אמר, שכמה שנים לאהבנתי את

רבונו ז"ל, מה אכפת שכלב נובח עליך וכו', בשביל זהצריכים כל כך להתפעל

וכו'?! אבל אחר שעברו שנים על גבישנים, והיתה גם עליו מחלקת עצומה, וראה

מה שהזקן גרם על דינביחתו על רבונו ז"ל, איזה חרבן הוא גרם, עד שרב נשמות

ישראלנתרחקו מהלמוד הקדוש של רבונו ז"ל, אז הבין את רוח קדשו שלרבונו ז"ל,

כי הוא ראה מה שראה, ומה שהוא בעצמו לא הביןבשעת מעשה, ורבונו ז"ל כבר

הבין שנביחת הכלב וכו', תגרםהעלמה והסתרה של הצדיק. ובזה יובן גם למה נפל

משה רבונו ז"ל על פניו מפני הבושה, כי הוא ראה ברוח קדשו אם עליו

יכוליםלחשד דבר כזה, אז בכל דור ודור יקומו רשעים ארורים, והםיחשדו

בצדיקים קדושים במה שיחשדו. כי מסתובבים קלים, ריקיםופוחזים, מלאים

עוונות וכו' וכו', בורים ועמי הארצות וכו' וכו', ועושים מהם מי יודע מה

וכו', כאלו הם הצדיקים הכי גדולים וכו'וכו', ויש להם אנשים וכסף ופרסום

וכבוד רב מאד וכו' וכו', והסבסך הכל כלים ריקים וכו' וכו', והמון עם רצים אחריהם וחושבים מי יודע מי הם, וצדיקים קדושים הדבוקים בהקדוש ברוך הוא, הםללעג ולקלס בעיני כל, והם צריכים לסבל חרופין וגדופין מאינשידלא מעלי, וזה כבר ראה משה רבנו ז"ל, ומחמת זאת הצטער מאד; כי באמת מובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עט|, אשרכל צדיק וצדיק יש בו בחינת משה, כי כל מנהיג הדור נקרא משה, ועל כן ראה משה רבנו שאם בו חושדים באשת איש וכו', מה יהיהבדורות העתידיים, שיקומו העזי פנים, ויחשדו את האנשים הכשריםבדבר זה.

ובאמת אנחנו עדים, שבכל דור ודור הצדיקים הקדושים סבלו - חרופין, וגדופין מאינשי דלא מעלי, ועל ידי זהנתרחקו מהם המון עם. עין בבעל הטורים "וישמע משה" בגימטריה "מכאן שחשדוהובאשה" |סנהדרין קי|. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

ב' שצט. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וירא ה'תשל"ז. שלום וברכה וכל טוב סלה אל האברך היקר לי מאד, שותהממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך לבך מכלמה שעובר עליך. העקר בזה העולם הוא מדת הסבלנות, אדם צריך להיות סבלן, ולא להכנס בעצבים ובכעס ובקפידות, ודיקא על ידי זה יצליחדרכו, וכל מי שיש לו עצבים חזקים יותר והוא סבלן וותרן, על ידי זה הוא עובר את העולם בנקל, ומצליח דרכו. וראוי לך ללמד עכשו את המאמר בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה, אשר שם מדבר מאמונה ואריכת אפים. וכשתהיה חזקבזה, תעבר על הכל, כי יהיה לך כח הגדל וכח הצומח, כמובאשם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

ב' ת. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וירא ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך.

נא ונא ראה לחזק את עצמך, כי סוף כל סוף אחר הרע יבוא הטוב.

אדם צריך לדעת, אשר בזה העולם יש לו כל מיני מניעות ועוכבים להתקרב אל הקדוש ברוך הוא, כי מרב עוונותיו בראמשחיתים, שהן הן המניעות שמונעות אותו להגיע אל הדבר שבקדשה, שהוא צריך להשיג, ועל כן אם הוא לא יתחזק, הוא עלול לאבד את שני העולמות גם יחד; ולכן אשרי מי שמכניס את עצמו בתוך ספרי רבנו ז"ל, ולומד הרבה ספרי רבנו ז"ל ומתחזק. כי בזה העולם צריכים הרבה התחזקות; כי אין לך אדם שלא יעברעליו איזה משבר או איזו צרה, ועקר השלמות הוא התחזקות, להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ולא להתבהל ולא להתפחד משום בריה שבעולם, כי סוף כל סוף מה יעשה לו האדם!?

נא ונא תדבר אליו יתברך, ותהיה בשמחה; כי שתי העצות האלו, הן היסוד בדרכי רבנו ז"ל. מצד אחד צריכים להיות מאד מאד שמח, שזכינו לדעת מעצות נוראות כאלו, והתחזקות כאלו, ודבורי אמונה כאלו, ומצד שני צריכים הרבה לבכות להקדוש ברוך הוא, שיחוס וירחם עלינו, שנזכה באמת לא להטעות את עצמנו. ראה, ידידי היקר, להתחזק, וזכר היטב דבורים אלו, אל תדאג, עוד יהיה לך טוב בחיים, יהיו לך ימים טובים, ותזכה לרוות רבנחת מכל יוצאי חלציק, והכל יעבר. ראיתי במדרש תלפיות, ששלמה המלך היתה לו טבעת, שהיו חקוקות בו שלש אותיות: ג' ז' י', ובכל פעם שעבר עליו איזה משבר או איזו צרה הסתכל על הטבעת, ושאלו עבדיו: אדוננו המלך, מה זה? וענה ואמר שאלו ראשי תבות: ג'ם ז'ה י'עבר. והדבר הוא פלא, וכפי הנראה שגם עליו עבר מה שעבר, וכמו שאמר בעצמו |קהלת א, יח|: "יוסיף דעת יוסיף מכאוב", וכבר גלה רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עז|, שכל אחד מישראל אפלו צדיק גדול, צריך שיהיה לו איזה צער בכל יום, וגם מי שדעתו יותר גדולה - צערו גדול ביותר. נמצא, שעל כל אחד צריך לעבר בכל יום איזו צרה, אבל הוא צריך להחזיק מעמד, ולא להשבר משום דבר, וזה עקר גדלת בר ישראל, שלא נשבר משום דבר אלא מחזיק מעמד.

זכור תזכר את דברי אלו, ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תא. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וירא ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

ראה לא לבלבל את עצמך משום בריה שבעולם. וזה למדנומרבנו ז"ל, שגלה לנו
נפלאות נוראות על הפסוק |יחזקאל לג, כד|: "אחד היה אברהם", שאברהם אבינו
עבד את הקדוש ברוך הוא, ולא הסתכל על שום בריה שבעולם, אלא תמיד הסתכל רק
על עצמו, להחיות את עצמו עם כל מה שהוא יכול, ולא להבהל ולהתפעל משום בריה
שבעולם, ובפרט עכשו שיש כל כך הרבה שקצים ועזי פנים, אסור להבהל מהם כלל,
כי כך מבאר בלקוטי הלכות |הושענא רבה, הלכה ב', אות א'|, שאברהם אבינו
שגלה אתאמתת מציאותו יתברך, וחפר בארות, באו הפלישתים וסתמום, יצחק אבינו
חפר בארות, ובאו הפלשתים וסתמום, ומה אלוהבארות? אלו הן חדושי תורה,
שחדשו וגלו את אמתת מציאותו יתברך, אז באו הלצים שהם הפלשתים וסתמום, שעשו
צחוקמהספרים הקדושים, שזה פגם אמונת חכמים, ובפרט אבימלך שעשה צחוק; כי
המתנגדים על הקדשה שהם הפלישתים, אנשיאבימלך, רצו לקלקל ולסתם תקון זה,
שאברהם אבינו ויצחק אבינו רצו לגלות את הקדוש ברוך הוא, והם רצו להעלים את
הדרך הזומהעולם, ועל כן תמיד כשחברו ספרים חדשים באו אלו הפלשתיםאנשי
אבימלך, וסתמום וכו', עין שם; רואים מכאן, שכל אלוהחולקים על ספרים
חדשים, הם בכלל הפלשתים, שהיו נואפיםגדולים. ולכן ברח לך מרשעים ארורים
אלו, ובל יהיה לך שום חלקאתם, אתה תתמיד בספרים שיש לך חיות בהם, ואל
תסתכל על אףאחד, ואז טוב לך כל הימים.

ראה לדבר בכל יום אליו יתברך, ותדע שכל דבור ודבורשמדברים עם
הקדוש ברוך הוא - הוא הצלחה נצחית, הצלחהכזו שאין לתאר ואין לשער כלל,
ועל ידי זה שתהיה חזק בדבר זה - לדבר להקדוש ברוך הוא, אז תהיה הכי מאשר
בחיך; אשרימי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה גדולה מאד ...

ב' תב. בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר וירא ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה, שותה ממי הנחל נובע

מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירוזרח לנצח.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות להדפסה, יעזר הקדוש ברוך הוא, שתמיד תוכל לעזר לי להדפיס את ספרי רבנו ז"ל, אשרהזכות הזו עולה על כל הזכיות. נא ונא ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי אין זו עצהלפל בדעתך, אדרבה! רבנו ז"ל למד אותנו דרך בעבודת השםיתברך, איך זוכים להתחזק, וזו גדלת בר ישראל - שזוכה להחזיקמעמד, ואינו נשבר משום דבר. ולכן ראה להתמיד הרבה בספירבנו ז"ל, וביותר תשקד בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"להמדפסות ב"חיי מוהר"ן" וב"שיחות הר"ן", אשר משם יכוליםלהבין גדלת רבנו ז"ל, וכן תתמיד הרבה בלמוד "לקוטי הלכות", אשר חדש מוהרנ"ת ז"ל בדברי רבנו ז"ל. ובאמת יש בהם הרבהדברים שקבל מרבנו ז"ל בעל פה והכניסם בתוך ספרו הקדוש, כילא ימלט אשר מוהרנ"ת ז"ל לא שמע את אלו הדברים מרבנו ז"ל, כי מוהרנ"ת ז"ל היה דבוק כל כך ברבנו ז"ל, עד שכל מה שכתבהיה לו שרש בדברי רבנו ז"ל. ומוהרנ"ת ז"ל התבטא פעם בזהלשון: מילא, מיום שהתקרבותי אל רבנו ז"ל, איני יכול כבר לחדששום חדוש אלא עם ההקדמות של רבנו ז"ל, אלא אפלו שיחת חליןשאני מדבר עם בני אדם, איני יכול לדבר בלי ההקדמות של רבנוז"ל; ועל כן בודאי בתוך ההלכות שחדש מוהרנ"ת ז"ל בספרוהקדוש והנורא "לקוטי הלכות", בודאי יש שם דבורים שקבלמרבנו ז"ל בעל פה וזה ברור. ולכן אשרי מי שזוכה להתמיד בכליום ב"לקוטי הלכות", ואז יהיה לו חזוק כל ימי חייו. מה אמר לך, ידידי היקר, ראה לשמר על הזמן היקר, ואלתבלה את הזמן בהבל ובריק, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל|שיחות הר"ן, סימן כח|: ראוי לאדם שיעבר וילך בזה העולם בכלהספרים הקדושים וללמד בכלם, כדי שיהיה בכל מקום, כמושנמצא אצל השרים הגדולים, שהולכים ועוברים במדינות, ומוציאים הוצאות רבות על זה, כדי שיוכלו אחר כך להתפארולומר שהיו במדינות, כמו שדרך השרים להתפאר ולומר: הייתיבורשא וכיוצא בזה, כמו כן ראוי שיהיה האדם בעולם הזה בכלהמקומות הקדושים של התורה, כדי שיוכל להתפאר בעולם הבאשהיה בכל המקומות של התורה הקדושה. ולעתיד לבוא מזכיריםלאדם כל מה שלמד בעולם הזה, ועל כן מה טוב ומה נעים, אסתעשה לעצמך סדר בכל הספרים הקדושים, וכך תהיה עסוק.

מה אמר לך, ידידי היקר, עשיתי לעצמי קביעות לעין בכל יוםכמה שאלות ותשובות מספרי שו"תים, וזה מחדד את המח, כידברי תורה - עניים במקומם ועשירים במקום אחר |ירושלמי ראשהשנה ג, ה|, כי זה שואל וזה מקשה, וזה משיב, ומתרץ והוא מביאממקום למקום, ועל ידי זה מתחדד המח, ועל כן העיון בשו"תמאד מסגל לחדד את המח, ולקנות לעצמו בקיאות בסגיות הש"ס. ראה לשפך את נפשך אליו יתברך, ותדבר הרבה עם הקדוש ברוך הוא, ותדע אשר כל דבור ודבור שמדברים עם הקדוש ברוך הוא הוא הצלחה הנצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשערכלל; ועל כן אשרי מי שמדבר בכל יום אליו יתברך, ואז טוב לוכל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תג.בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וירא ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה מממימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו...נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך. בענין הדפסת והפצת ספרי רבנו ז"ל, אין מלים לפרש את מעלתה. ומאז שזכיתי להתקרב אל רבנו ז"להולך לי בחיים למלא את כל העולם כלו עם ספרי רבנו ז"ל, ואףשאני יודע שכל הסבל שאני סובל עכשו - מחלוקות ומריבותוכו' מאינשי דלא מעלי וכו', הכל - מפני שאני מגלה ומפרסםאת דברי רבנו ז"ל; כמו שמובא בספורי מעשיות|מעשה ז' מהזבובהעכביש|: קדם שירדה נשמתו של רבנו ז"ל, הסמ"ך מ"ם עשהרעש בכל העולמות, ואמר: אם הנשמה הזו תרד, אין לי כבר מהלעשות, ואמרו לו: הנשמה הזו צריכה לרדת, ואתה צא ומצא לךעצה מה לעשות וכו', אזי יצא וכו', וחזר עם זקן וצחקו, ואמרשיש לו כבר עצה נגד הנשמה הזו וכו', עין שם; ואמרו אנשישלומנו, שהפרוש הוא, שכל דבר רבנו ז"ל יהיה צחוק, שיצחקומזה. ותהלה לאל, הקדוש ברוך הוא הכניס בי עצות ועקשנותקדשה, שאיני מפחד מאף אחד, ואיני מתפעל משום בעל דמיוןולין, ואני הולך ומגלה ומפרסם את דעת רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ותהלה לאל, כבר ארגנתי בחורים ואברכים ההולכים בצותא עמיבכל בתי הכנסיות ובתי המדרשות ובישיבות ובכל הרכבותהואוטובוסים וכו' וכו', בחוצות ובשוקים וכו' וכו', ומפיצים

אתספרי רבנו ז"ל. ותהלה לאל, חפץ השם בידי הצליח, כי הספרים עושים פעלה גדולה מאד, ולכן גם אתה תקח את עצמך בידך, ואם אתה רוצה לזכות לתקון נצחי, ראה להדפיס ולהפיץ את ספרי רבנו ז"ל, ואם אין לך כסף להדפיס, ראה על כל פנים להפיץ, כילדעתי, ההפצה הרבה יותר גדולה מההדפסה, כי בהפצה סובלים חרופים וגדופים מאינשי דלא מעלי, ויש אנשים שדוקרים אותך בארס לשונם וכו'. ואם מבליגים ושותקים להם וממשיכים להפיץ, בזה זוכים לתשובה אמתית. כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'|, אשר עקר התשובה הוא ישמע בזיונו וידם וישתק. ובאמת אם רק נתישב מה חטאנו, מה עוינו ומה פשענו נגדו יתברך, אז כלא כל הבזיונות והשפיכות דמים שאנחנו סובלים, וכדאי וכדאי הכל כדי שתהיה לנו כפרת עוונות. ובפרט שאנחנו זוכים ומזכים את הרבים, אשר אין למעלה מזה.

לזאת ראה, אהובי, בני היקר, ללכת יומם ולילה להפיץ אתספרי רבנו ז"ל, וזה התקון הכי גדול, כי רבנו ז"ל גלה לנו, שאם נלך ונגבה חובות של זולתנו, על ידי זה ימחל לנו מלך מלכיהמלכים על חובותינו |חיי מוהר"ן, סימן תמז|; ועל כן אל תהיה בטלן, ותעשה לעצמך חשבון, מאחר שחטאתי, עויתי, פשעתי נגדו יתברך כל כך, לכן ראוי לי למלא את כל העולם כלו בספרי רבנו ז"ל.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ותלך למקום שאין שם בני אדם, ושם תדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו, ובכל פעם כשתמצא לעצמך איזה מקום פנוי, שאין שם בני אדם, תתחיל לדבר אליו יתברך בשפת האם שלך, כפי שאתה רגיל לדבר, ותבקש ותתחנן לפניו יתברך שיחוס וירחם עליך ויעזר לך, על ידי זה תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש ברוך הוא.

אל תהיה בטלן, אלא בכל יום ויום קבע את עצמך בקביעות חזקה בלמוד התורה הקדושה, ותקים את דברי רבנו ז"ל, שפרשאת מאמרם ז"ל |שבת לא:|, ששואלים את האדם: קבעת עתים לתורה? קבע הוא לשון גזלה, כמו שכתוב |משלי כב, כג|:

"וקבעאת קבעיהם נפש", הינו ששואלים את האדם אם גזל מהזמן שהוא טרוד בעסקיו, אם גזלת מהם עתים לתורה, כי צריך האדם לחטף ולגזל עתים לתורה מתוך הטרדה והעסק |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפד|; על כן ראה לגנב בכל יום

זמן ללמד, כי ימינו כצל עובר, הנה אנחנו כאן, ועוד מעט אנחנו יוצאים מפה, וחבל על כל שעה שהולכת לנו לאבוד. ואנשי שלומנו מספרים, שלמוהרנ"ת ז"ל היה הרבה שעונים בבית, על כל קיר היה שעון, ובכיס היה לו שעון, ותמיד הסתכל על השעון כדי שלא יאבד אפלו רגע אחד. ואנשי שלומנו אמרו על זה בדרך צחות: "אין לך אדם שאין לו שעה"; כי צריכים הרבה שעונים להסתכל על השעה שלא תלך לאבוד. ורואים בדרך כלל בחורים צעירים ואברכים צעירים המבטלים אתהזמן בהבל ובריק, לדבר ולפטפט שעות על גבי שעות בדברים בטלים וכו' וכו', וכשבאים ללמד - אזי מתרשלים מאד; ולקוראה להיות חכם. וכבר אמר החכם מכל אדם: "אם חכמת - חכמת לך, ולצת - לבדך תשא" |משלי ט, יב|; אשרי מי שמכניס דבורים אלו בתוך לבו, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תד. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חיי שרה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה, שותה ממימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך עם הכסף להדפסה.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין צדקה יותר גדולה מלתת להדפיס ולהפיץ את ספרי

רבנו ז"ל, כי סוף כל סוף עובר על כל אחד כל כהרבה צרות ויסורים ומרירות

ומכאובים, ואי אפשר להם להתנחם אלא בדבריו הנוראים והנפלאים של רבנו ז"ל,

ואנחנו צריכים מאדמאד להתחזק, שתהלה לאל, אנחנו איננו חולקים על

ספרים קדושים כאלו, על עצות נוראות ונפלאות כאלו, אלא אנו משתדלים ללכת עם

העצות האלו, וזו צריכה להיות כל שמחתנו.

אשרי האיש מאנשי שלומנו היקרים, הזוכה להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, וזה

עקר תקון הברית, כי כנגד זה שאדם חטאופגם וכו' וכו', עליו להחזיר אחרים

בתשובה, ואי אפשר להחזיר אחרים בתשובה, אלא על ידי עצותיו הקדושות של רבנו

ז"ל; ועל כן אשרי ואשרי מי שזוכה להכניס את דבר רבנו ז"ל בעולם. וזו צריכה

להיות עבודתו של כל אחד מאנשי שלומנו בלי יוצא מן הכלל, ותהלה לאל, זה

שנים על גבי שנים, שאני זוכה לעסק בעסקה קדושה הזו במסירות נפש כל כך

גדולה, ולא בחנם שהסמ"ך מ"סוכת דיליה לקחו את עצמם עלי כל כך הרבה לארכה ולרחבה, ואניסובל סבל נורא מאד. מה אמר לך, ידידי היקר, ראה גם אתהלהפיץ את אור רבנו ז"ל, ותראה איך שהכל יתהפך סוף כל סוףלטובה. ראה לדבר אליו יתברך, כי הוא יתברך שומע תפלת כל פה, ואשרי מי שחזק בעבודה הקדושה הזו, ואז טוב לו כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תה. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חיי שרה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבךמכל מה שעובר עליך, ברוחניות ובגשמיות.

עליך לדעת, אשר בזה העולם מכרחים את מדת הסבלנות, כיעוברים על כל אחד כל כך הרבה צרות, כל כך הרבה יסורים, כל כך הרבה מרירות, עד שאי אפשר להחזיק מעמד, אלא על ידימדת הסבלנות, ולכן אתה צריך לעבד הרבה על מדת הסבלנות ולא להיות בכעס. ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה|, שאי אפשר להגיע אל מדת הסבלנות, אלא על ידי אמונה, כשאדםמאמין שהכל ממנו יתברך, אז הוא עובר על הכל, ושום רוח רעהלא יכולה לעקר אותו; כי כשאדם נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ואינו רוצה רק את הקדוש ברוך הוא, ומדבר אל הקדוש ברוך הוא, אז אף אחד בעולם לא יכול לשבר אותו. ועל כן בשעהשעוברת עליך איזו צרה וכו', או איזו מרירות, אל תפנה אל שוםבן אדם, אלא אל הקדוש ברוך הוא בעצמו; כי כך אמרו חכמינוהקדושים |ירושלמי, ברכות, פרק ט', הלכה א'|: אם באה על האדם צרה, לא יצוח לא למיכאל ולא לגבריאל, אלא להקדוש ברוך הואבלבד; ועל כן זה עקר העצה, בשעה שעובר עליך מרירות ויסורים, קטנות וחלישות הדעת, תברח אליו יתברך, ותדם ותשתק, ואלתענה למחרפיק שום דבר, כי העקר הוא רק להיות דבוק בחיהחיים בו יתברך, ועל ידי זה תעבר על הכל.

ראה להתחזק ללמד הרבה "לקוטי הלכות", כי מי שלומד "לקוטי הלכות", יש לו

התחזקות אחרת לגמרי. ושמעתי מאנשישלומונו היקרים, תלמידי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, והם ר' לוי יצחקור' חיים, ששמעו ממנו פעמים אין מספר, שאמר: כל אלו שלמדוהרבה "לקוטי הלכות", 'האבן זיך שענער דער האלטן' - החזיקומעמד הרבה יותר יפה; ועל כן ראה ללמד בכל יום כסדרן"לקוטי הלכות". ואני הכרתי אדם אחד, שלמד כל היום "לקוטי הלכות", והיה אדם פשוט מאד, אבל היה תמיד מלא שמחה. ובימינעורי, בתחלת ההתקרבות, למדתי רב היום רק "לקוטי הלכות", וזכיתי לסיים בכל חדש את כל ספרי ה"לקוטי הלכות", וזה ארך לישלשים חדשים לערך, שלמדתי ברציפות, כל חדש סימתי אתה"לקוטי הלכות", ומשם אני מקבל עד היום את ההתחזקות שלי. ועל כן גם אתה ראה לחזק את עצמך, ותלמד הרבה "לקוטי הלכות", ואז טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תו. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר חיי שרה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך איךשאתה משתוקק להתקרב אל הקדוש ברוך הוא.

העקר אל תהיה בטלן, כי הנה אתה עומד להתחתן, אזי תקחאת עצמך בידיך. ורבנו ז"ל אמר על מאמרם ז"ל |כתבות טז:|: כיצדמרקדין לפני הכלה? ופרש: איך מרקדים ומדלגים מה שהיה לפני הכלה, הינו קדם החפה. ואני רגיל לומר את השיחה הזו לחתנים, שישכחו מה היה אתם קדם. ובאמת רבנו ז"ל אמר |שיחות הר"ן, סימןכ"ן:| אצל העולם השכחה הוא חסרון גדול בעיניהם, אבל בעיני ישיבהשכחה מעלה גדולה, כי אם לא היתה השכחה, לא היה אפשרלעשות שום דבר בעבודת השם יתברך, כי אם היה זוכר כל מהשעבר עליו, לא היה יכול לזוז כלל וכו', מרב עצבות ומרירותשעוברת עליו. ואמר רבנו ז"ל |שם|, שאצלו הדרך, שכל מה שעברוהלך - הוא כבר שוכח מזה, וכבר לא בא על דעתו. ובאמת זועצה נוראה ונפלאה מאד - לשכח את העבר שלו ולעשות התחלהחדשה. לזאת ראה לקחת את עצמך בידיך, ואל תהיה בטלן, תהיהבכל יום שמח, ותרקד בכל

יום, וכן תרגיל את עצמך לומר בכלים ויום תהלים, באפן שתזכה לסיים בכל שבוע את ספר התהלים. ומעלת אמירת תהלים - אין לתאר ואין לשער כלל. ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עג|: על ידי אמירת תהלים זוכים לתשובה; ועל ידי אמירת תהלים זוכה להכנס אל השער והפתח והאור של שרש נשמתו, עין שם; ותעשה לעצמך חק ולא יעברו עליך חייך לגנב "יום תהלים", באפן שתהיה אצלך קביעות לסיים בכל שבוע את ספר התהלים, וזה מביא לאדם ברכה והצלחה בכל מעשיו ידיו; כי הרגיל בתהלים רואה נסים.

ועל כלם - ראה לקחת את עצמך בידך, שתלמד בכל יום: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, אשר הארבעה למודים האלה הם כנגד הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה; ועל כן תראה ללמד בכל יום פרשה חמש ורש"י עם התרגום, באפן שתסיים בכל שבוע את פרשת השבוע, וכן תשתדל לסיים בכל שבוע את המדרש של פרשת השבוע. ומי שלומד מדרש כבר אינו צריך שום ספר מוסר אחר; כי כך אמרו חכמינו הקדושים |ספרי פרשת עקב|: רצונך להכיר את מי שאמר והיה העולם - למד באגדה; וכן תהיה קבוע ללמד הרבה פרקים משניות בכל יום, ואם תזכה לסיים בכל יום ח"י פרקים משניות - אין למעלה מזה; כי כך מובא מגורי האר"י ז"ל, שהלומד בכל יום ח"י פרקים משניות הורג את היצר הרע. ועל כלם - תהיה רגיל ללמד בכל יום כמה דפים גמרא, כי אפלוסתם אמירת גמרא מזככת ומטהרת את הנפש מכל מיני חלדה. נאונא אל תהיה בטלן, תקח את דברי ברצינות, ואז לא תפסיד אלא רק תרויח כל ימי חייך.

העקר תתחזק באמץ לב, והקדוש ברוך הוא לא יעזב אותך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

ב' תז. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר חיי שרה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה ... נרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה בו יתברך. ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מד|, שהאמונה תולה בפה של האדם, הינו אם אדם מדבר הרבה

מאמונה, על ידי זה זוכה לאמונה, כמושכתוב |תהלים פט, ב|: "אודיע אמונתך בפיי". כי בזה שמדברים מאמונה, זה בעצמו אמונה. ומחמת זה צריך להזהר מאד מדבורים של כפירות ואפיקורסות, אף על פי שלא אומר את זה מלבו, הינושהוא בעצמו מאמין ואינו כופר, חס ושלום, רק שחוזר ואומרדברי אפיקורסות, ששמע בשם אחרים שהם אפיקורסים, ומתלוצץמזה, גם את זה אסור, כי על הקדוש ברוך הוא אסור לעשות שוםליצנות וצחוק, חס ושלום, וענשו כבד מאד; ועל כן ראה לדברתמיד דבורי אמונה, ואל תפחד משום בריה שבעולם, כי ברגעשאדם מדבר דבורי אמונה עם בני אדם, על ידי זה הוא שורף אתכל הקלפות, כי בזה שמגלים את אמתת מציאותו יתברך, על ידי זהיש מפלה לכל השונאים, ונתקים |תהלים צב, י|: "יתפרדו כל פועליאון". ובשביל זה הסמ"ך מ"ם מאד מפחד שידברו דבורי אמונה, ומכל שכן שיתאחדו ביחד תלמידי הצדיק, וידברו דבורי אמונה,מזה הוא חושש מאד. ועל כן תעשו בדיוק ההפך - להתקבץ יחדולדבר דבורי אמונה. ובכלל טוב מאד שיהיו שגורים בין אנשישלומנו תמיד דבורים של התכלית, וכך הכירו את אנשי שלומנוהיקרים בדורות הקודמים, כשדברו דבורי אמונה והשגחה פרטית- ידעו שהוא ברסלבר. ולכן ראה אתה בעצמך לדבר דבוריאמונה, וכן תעזור את חבריך שידברו רק דבורי אמונה, כי אין לנודבורים אחרים. מה טוב ומה נעים אם תקבע לעצמך ללמד בכל יום: מקרא,משנה, גמרא, מדרש, אשר הארבעה למודים האלו הם כנגדהארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, וכשאדם לומדאת הארבעה למודים האלו בכל יום, על ידי זה ממשיך על עצמואור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו מהארבעה עולמות:אצילות, בריאה, יצירה, עשיה. ותשתדל מאד ללמד בכל יום פרשהחמש ורש"י עם התרגום, באפן שתסים בכל שבוע את פרשתהשבוע, וכן תשתדל מאד לגמר בכל שבוע את המדרש רבה שלפרשת השבוע. ועל כלם - ראה להתמיד מאד לומר בכל יום ח"יפרקים משניות, כי מובא מגורי האריז"ל, אשר על ידי למוד ח"יפרקים משניות שורפים את הקלפות. וזה יהיה לך חק ולא יעברכל ימי חיך, ואם תרגיל את עצמך בזה, תראה ברכה בכל מעשהידיך. מה אמר לך, ידידי היקר, אין עוד טוב בעולם כמו למוד גמרא, כי בזה שאדם לומד ג'מ'ר'א', ממשיך על עצמו ארבעה מלאכיהשמירה: ג'בריאל, מ'יכאל,

ר'פאל, א'וריאל, על כן אשרי מישחזק בלמוד גמרא בכל יום, שאז הוא נאחז במרכבה העליונה.

ראה לדבר אליו יתברך, וכל מה שאתה צריך תבקש רק ממנויתברך, ואז טוב לך כל הימים. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תח. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חיי שרה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך.

מה אמר לך, ידידי היקר, עלינו לשמח מאד, שזכינו להתקרבאל רבנו ז"ל, ועקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל היא להתמיד בספריוהקדושים, ולכן תעשה לעצמך קביעות חזקה בכל יום ללמד "לקוטי מוהר"ן" בהתמדה ובשקידה נוראה ונפלאה מאד,

ואסתזכה לסים בכל חדש את כל הספר הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן" - אין למעלה מזה, כי רבנו ז"ל הבטיחנו, שעל ידיהספר הזה יהיה נעשה בעל תשובה, ויפתח קשיות גידיו הסתומים, ויהיה נעשה בעל תשובה אמת ובעל השגה גדול.

ולכן ראה לקבעלעצמך ללמד בכל יום את הספר הקדוש "לקוטי מוהר"ן". ורבנוז"ל

אמר, כיון שאדם לומד את הספר הזה, הוא כבר אינו צריךשום ספר מוסר. ולכן

תעשה לעצמך קביעות חזקה בכל יום ללמדשעור גדול ב"לקוטי מוהר"ן", וזה יהיה

הספר מוסר שלך. וידועשרבנו ז"ל אמר למוהרנ"ת ז"ל, שרצונו מאד שתהיינה

נעשותמתורתו תפלות, ואז יראו את גדל ההתעוררות שיש בכל תורהותורה, ועל זה

חבר מוהרנ"ת ז"ל את ספרו הנורא "לקוטי תפלות", שכל תורה ותורה

ב"לקוטי מוהר"ן", יש על זה תפלה, אך מחמתהמחלקת נאבדו המון תפלות, ותהלה

לא, הקדוש ברוך הוא עזרלי להשלים את כל התפלות שחסרות, מי יתן שאזכה פעםלהדפיסם.

מה טוב ומה נעים, אם תרגיל את עצמך לעשות בעצמך תפלותמכל תורה ותורה שאתה

לומד, ובפרט בעת ההתבודדות, אז תדברהרבה עמו יתברך על כל תורה ותורה

מ"לקוטי מוהר"ן", כי כלתורה ותורה היא עצות נוראות ונפלאות איך להתחזק

ואיך לעבדאת הבורא יתברך שמו; ועל כן אל תהיה בטלן, אלא תקח אתעצמך

בידיך, ותתחיל לדבר הרבה עמו יתברך, ואז תראה ישועותגדולות.

וכן טוב מאד שתרגיל את עצמך ללמד בכל יום כסדרן בספרי "לקוטי הלכות" הקדושים, שחבר מוהרנ"ת ז"ל, כי שמעתי מאנשי שלומנו היקרים, שכל אלו שהתמידו ב"לקוטי הלכות", היתה להם התחזקות לכל החיים; כי באמת בזה העולם עובר על כל אחד כל כך הרבה צרות ויסורים, כל כך הרבה מרירות, שיכול להתפוצץ מרוב צער ויסורים, כי אין אדם יודע מה מוכן לו בשעה הבאה, ומכל שכן ביום הבא, ומכל שכן וכל שכן בשבוע הבא וכו' וכו', אבל אם אדם מרגיל את עצמו ללמד בכל יום "לקוטי הלכות", אזי יש לו התחזקות עצומה להחזיק מעמד; כי בזה העולם העקר הוא התחזקות. וכן רבנו ז"ל גלה לנו למה זכה להגיע למה שהגיע? רק על ידי מדת ההתחזקות. וצריכים בזה העולם הרבה התחזקות, כי עובר על כל אחד כל כך הרבה צרות ויסורים, אשר לא יאמן כייספר, ועל כן אשרי ואשרי מי שמחזק את עצמו. ועקר ההתחזקות מקבלים על ידי שקידה רבה ב"לקוטי הלכות", וזה צריך להיות לך חק ולא יעבר, בכל יום ללמד "לקוטי מוהר"ן" ו"לקוטי הלכות", ומה טוב ומה נעים אם גם תזכה לומר בכל יום "לקוטי תפלות", ומלבד זאת טוב להיות בקי בשיחות רבנו ז"ל המדפסים בספר "חיי מוהר"ן" ובספר "שיחות הר"ן", כי בפרוש גלה לנו מוהרנ"ת ז"ל, אשר דיקא על ידי שיחות אלו זכה להגיע אל מה שהגיע, כילא היתה לו שום השגה ברבנו ז"ל, אלא על ידי שיחותיו הקדושות, והן הן השיחות המובאות ב"חיי מוהר"ן" וב"שיחות הר"ן"; ועל כן ראה להתמיד בשיחותיו הקדושות, עד שתהיה בקיבהן בעל פה.

נא ונא הרגל את עצמך ללמד בכל יום חמש ורש"י עסה תרגום, באפן שתזכה לסים בכל שבוע את פרשת השבוע - שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י ז"ל, שזה מכניס באדם הרהורי תשובה, וזוכה ליראת שמים, וזוכה להיות ירא השם, ונותן תמיד בלמוד משניות. ועליך לדעת, אשר כל פרק ופרק במשניות שלומדים, ממשיכים על עצמם אור וזיו וחיות ודבקות הבוראית בדרך שמו. ואשרי מי שזוכה ללמד בכל יום דף גמרא, רש"י ותוספות, שזה אור לנשמה, כי למוד גמרא הורס לגמרי את הטמאה ואת הקלפות שבאו לאדם על ידי חטאותיו. וכן תלמד שעורב מדרש שהוא אגדה. ואמרו חכמינו הקדושים |ספרי עקב|: רצונך להכיר את מי שאמר והיה

העולם - למד באגדה. ומחמת שהמדרש ארך מאד ויש פרשיות ארכות, אז טוב מאד
ללמד בכליום פרשה או שתי פרשיות מההתחלה, עד שתזכה לסיים את כלהמדרש רבה,
ותתחיל עוד פעם. ומי שמרגיל את עצמו בלמודמדרש, כבר אינו צריך שום ספר
מוסר, כי האגדות חז"ל הן הנממשיכים את לב בר ישראל אליו יתברך, ועל כן
אשרי מי שלומדבכל יום מדרש, ואז טוב לו כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' ט. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חיי שרה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיותבשמחה, כי השמחה היא היסוד
בחיי האדם, ובלי שמחה אי אפשרלעבר את זה העולם; כי עובר על כל אחד ואחד
בכל יום - צרותומרירות ומכאובים מרורים, ואי אפשר להחזיק מעמד אלא
על ידישמחה, וצריכים למסר את נפשו להיות בשמחה, מחמת שהשמחהבאה לאדם מאד
מאד קשה, כי זו המדרגה הכי גדולה שאדם צריךלזכות אליה בזה העולם. והאר"י
ז"ל גלה לתלמידיו הקדושים, אשר הוא לא זכה להגיע אל מדרגתו הנפלאה והנוראה
מאד, עדשזכה לגלויים כאלו, שפתוחים לפניו כל העולמות, אלא על ידישמחת
המצוות, והיה כל כך שמח בעשית המצוות, שאפלו היונותנים לו כל הון דעלמא,
זה לא היה מגיע אל השמחה שהיתהלו בעת עשית המצוה. ובאמת מעטים זוכים אל
שמחה כזו; כי עלכל אחד ואחד מאתנו עוברים כל כך הרבה צרות ויסורים
ומרירותומכאובים בכל יום: זה מעצמו, וזה מאשתו, וזה מילדיו, וזהמפרנסתו,
וזה משכניו, וזה בעבודה וכו' וכו'. ולכן נופל על האדםדכאון ועצבות, ומלא
אכזבות ויסורים ומרירות וכו' וכו', ועל כןאשרי מי שמדלג על הכל, ושש ושמח
באין סוף ברוך הוא, ומשמחאת עצמו בו יתברך, שאז כל חייו הולכים כבר בצורה אחרת.
נא ונא הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, אשר הדבורשמדברים עמו יתברך הוא
הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתארואין לשער כלל, ותהיה חזק בזה מאד מאד,
ותלך למקום פנוישאין שם בני אדם, ותצעק הרבה אליו יתברך, שיחוס וירחם

עליך להגיע אל שמחה. וכן כל מה שאתה צריך - איזו מדה טובה או אפילו פרנסה, או דברים גשמיים, תבקש רק ממנו יתברך, כי אין לנו בזה העולם רק את הקדוש ברוך הוא, ואל תבטח בנדיבים בבן אדם שאין לו תשועה, כי אז יהיו לך אכזבות גדולות מאד; כי עליך להבין, אשר בני אדם הם רמאים וצבועים מאד מאד גדולים, וכמו שאמר דוד המלך |תהלים קטז, יא|: "אני אמרתי בחפזי כל האדם כזב". ורואים בני אדם רצים אחר מישהו, וחושבים שיש בידומשהו היכול לעזר להם, ולבסוף מאומה אין בידו, ונופלים באכזבות גדולות. ועל כן כלך לך מבני אדם צבועים, רמאים ושקרנים, המוליכים אותך שולל, יותר טוב שתדבק את עצמך באיזה אחד מאנשי שלומנו, שיחזק ויעורר אותך על תורה ותפלה בכונה, כי רק זה נשאר מהאדם - מה שזוכה לחטף בכל יום: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, רמב"ם טור ושלחן ערוך, זהרות קונים, זה מה שמלוה את האדם, וכן מה שזוכה להתפלל במנין ערב ובקר וצהרים, ומתבונן היטב בתבות התפלה, ומתפלל במתיקות וערבות, בחינת מין נוקבין, כמו בא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נ"ו|; והדבורים שהאדם מדבר אליו יתברך ומשיח את לבו לפני קונו, זה מה שנשאר לאדם, זה מה שאדם לוקח עמו. ואי אפשר להגיע אל זה אלא על ידי שמתקרבים אליראי השם אמתיים, הדבוקים בצדיק האמת; אשרי מי שמסתובב בין אנשי שלומנו האמתיים, אשר כל חפציהם הוא רק עבודת השם יתברך, ואשרי ואשרי מי שבורח מליצנים. ותדע, שגם בין אנשי שלומנו מסתובבים הרבה ליצנים, וצריכים לשמר מהם כמו שזומרים מאש שורפת, יותר טוב לחפש בין אנשי שלומנו תמימים כאלו, אשר קמים בכל לילה בחצות ומתבודדים אליו יתברך, רק אצלם תלך, ואם תשמע אצלם התחזקות - הדבק בהם, כי הסיביאו אותך אל תכליתך האמתית. ומה שמדברים עלי כל דבר אסור וכו' וכו' - מה אעשה, עוונותי גרמו לי את כל זאת, ואני צריך לשוב בתשובה. ואל תשים לב אל זה, כי כבר אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ה'|, שכל מצותא ומריבה אינו אלא בשבילך, כדי לגרש אותך, וזה כלהנסיון - שצריכים לשמע ממחלקת, ומי שאין לו שכל - בורח, ומי שיש לו שכל - הוא זוכה להשאר. והאריך בזה מוהרנ"ת ז"ל |לקוטי הלכות, תפלין, הלכה ד'|, שזה הנסיון של כל אדם שפגם

בברית, שבמקום שיבוא אל הצדיק, הוא שומע מחלקת עליו, ועל כן הטובב עיניך עשה. הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפלתי שאני מבקש ומתפלל ומתחנן, אולי אזכה לשוב בתשובה שלמה, וכן על כל אלו הרוצים להתקרב שלא יתרחקו. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תי. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר חיי שרה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות תקון העצה וכו', ידוע שרבנו הזהירנו מאד מאד לבקש ולהתחנן ממנו יתברך הרבה על תקון העצה, וכן מוהרנ"ת ז"ל דברה רבה מאד על תקון העצה, כי העקר בזה העולם לדעת עצה מהלעשות, ועל זה לא יכולים להחליט תכף ומיד. ופעם אחת דבר רבנו ז"ל עם אנשי שלומנו, ובאמצע דבורו שמע איך אחד מאנשי שלומנו עומד בפנה ומתפלל ערבית, וכשהגיע לתפלת "השכיבנו", חטף את הבקשה "ותקננו בעצה טובה", ואמר את זאת בזריזות. ענה ואמר רבנו ז"ל: תראו איך שההוא חוטף את התפלה הזו, הלא על בקשה זו: "ותקננו בעצה טובה", צריכים לעצר בה ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך הרבה מאד: "ותקננו בעצה טובה". וכן נוהגים אנשי שלומנו עד היום, שכשמגיעים אל הקטע: "ותקננו בעצה טובה", אז מבקשים ומתחננים הרבה ממנו יתברך, שיזכור לעצה שלמה, כי זה לא בא בנקל, להגיע לדבר כזה. ולכן תראה לבקש הרבה ממנו יתברך, כי אי אפשר להגיע בזה העולם לעצה שלמה, אלא על ידי תפלה, כי על כל דבר קטן צריכים הרבה לבקש את הקדוש ברוך הוא לדעת מה לעשות, כי אדם כל כך מסבך בחיים, ועוברים עליו צרות ויסורים וכו' וכו', ואם לא יבקש הרבה ממנו יתברך, שיזכה לעצה טובה, הוא יתבלבל לגמרי, ועל כן תעשה כל מיני מאמצים, שתהיינה לך עצות טובות איך להתנהג בכל פרט ופרט, ואם תבקש את הקדוש ברוך הוא, אז לא תזוז משם עד שתושע. נא ונא תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, כישמחה מרחבת את הדעת והמחשבה. ובאמת "בשמחה" הם אותיות "מחשבה" | תקוני זהר, תקון כב, דף סז. |.

כי על ידי שאדם בשמחה, הוא יודע איך להוליך את מחשבתו לטוב או להפך
|לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י'.

נא ונא תשתדל להתבודד הרבה להקדוש ברוך הוא, וכל מהשאתה צריך - בין
בגשמיות ובין ברוחניות תבקש את הקדוש ברוך הוא, כי בלי תפלה אין לנו
כלום, והעקר אצלנו תפלה, וצריכים הרבה לבקש את הקדוש ברוך הוא על כל פרט
ופרט, כיזה כל החיים שלנו, רק לבקש את הקדוש ברוך הוא. ולכן תעשה הכל מיני
מאמצים לבקש את הקדוש ברוך הוא כל מה שאתה צריך, ובזה תצליח דרכך תמיד.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תיא. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר חיי שרה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה שופך את לבך מכל מה שעובר עליך
ברוחניות ובגשמיות, ובפרט שאתה נכשל בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה וכו'
וכו', וחשבת שאחרי שהתחנת תהיה נצל מהחטא המר הזה, ולבסוף עוד נתגברה
עליך התאוה הזו וכו'.

מה אמר לך, ידידי היקר, היה טוב מאד אם נתועד פנים אלפנים, ואדבר עמך כמה
ענינים מאד חשובים, כי אי אפשר לדבר הכל על פני הכתב, ובפרט בענינים אלה
שלמדו אותך דרך הפרישות וכו', שזה בעצמו גורם לך לעבר על החטא המגנה
הזה. ובאמת עליך לדעת, כי לא טוב לחיות בזה העולם ואפלו יום אחד ולחטא בפגם
הברית - הוצאת זרע לבטלה וכו'. ועל כן איני יודעמי למד אותך הנהגות של
פרישות וכו', שזו עצת הנחש שמוסיף על הצווי וכו', כדי שיגרע אחר כך יותר
ויותר וכו', תהלה לאל, לנו יש שלחן ערוך, ואנחנו אסורים לצאת מגדרי השלחן
ערוך, לאלהוסיף ולא לגרע. ושמעתי כמה פעמים מאנשי שלומנו, ששאלו אותם
הנהגות איך התנהג רבנו ז"ל וכו', ענו ואמרו: תפתחו אתה שלחן ערוך, ותדעו
איך שרבנו ז"ל התנהג... כאומרים שרבנו ז"ל לא הוסיף מה שלחן ערוך ולא גרע
מה שלחן ערוך. ובאמת זו שטות גדולה מאד לקבל הנהגות מצדיק זה או מצדיק זה
וכו' וכו', כיכל אחד הלך כפי מדרגתו, ועשה גדרים וסיגים כפי בחינתו

וכפישרש נשמתו, ולא שיך לחקות את הזולת; והשלחן ערוך הואתמצית תורה
שבעל פה, ורק על פיו אנחנו מצוים להזהר ולקיים את כל הנאמר בו. ורבנו ז"ל
אמר לאנשי שלומנו: אתם יכולים לחדש בספרי "לקוטי מוהר"ן" כפי שאתם רק
רוצים, ולקמט אתהספר מכל הצדדים, אבל לא להטות מסעיף קטן בשלחן ערוך.
וזהיסוד גדול מאד; ובאמת כבר מובאים דברים אלו בלקוטי מוהר"ן, חלק ב',
סימן יח, שאלו המחדשים חדושי תורה, צריכים אנשי חילמקדם ואחר כך, וזה -
על ידי למוד פוסקים. וכונתו בפשיטות; כי מי שמחדש חדושי תורה, צריך לראות
שלא ימציא דין חדש, אלא יעמד כפי גדרי השלחן ערוך, ואז יצליח דרכו תמיד.
נא ונא הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, כי הדבור שמדבריםעמו יתברך הוא
הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשערכלל, ואלמלא לא זכינו להתקרב
אל רבנו ז"ל, אלא להתודעמהעבודה הקדושה הזו של תפלה והתבודדות, היה כבר
כדאי; כיבאמת היכן נברח בעת צרה אם לא אל הקדוש ברוך הוא?! ולכןהרגל את
עצמך לדבר הרבה עמו יתברך, ותתודה אליו יתברך עלכל פרט מי מביאך אל החטא
המגנה הזה. ויתר מכן עליך לעשותלעצמך גדר חזקה ללמד ולומר בכל יום ח"י
פרקים משניות; כיבפרוש גלה לנו רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, שיחה יט|: אפלו
אותן האנשים שנלכדו בעון חמור של הוצאת זרע לבטלה, אם יעשו לעצמן חקקבוע
ללמד בכל יום ויום כך וכך, התורה תוציא אותן מהחטאים המגנים שנפלו אליהם.
ושמעתי מאנשי שלומנו, שהכונה של כרוךך היתה ח"י פרקים משניות, אשר צריכים
להיות חזקים באמירתמשניות, וזה מזכך ומצחצח את הנפש מכל מיני חלדה; אשרי
מישמקים את זה בתמימות ובפשיטות, ואז טוב לו כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...
ב' תיב. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר תולדות ה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר.
מכתבך הארוך לנכון קבלתי מזה. כמה שבועות, אך מיוםשזכיתי לפתח כאן את
"מתיתבא היכל הקדש", כמעט שאין הזמןבידי. תהלה לאל, אנו מדברים רק דבורי
אמונה והשגחה פרטית, ולומדים תורה בצותא ושמחים ורוקדים מאד מאד. "חסדי ה'

כילא תמנו כי לא כלו רחמיו" |איכה ג, כב|, ברוך ה' אשר עד כהעזרני. והנה בודאי צרתך היא צרה גדולה עד מאד, אך כבר הורנורבנו ז"ל, שאסור ליאש את עצמו בשום אופן שבעולם, ולה' הישועה, "תשועת ה' כהרף עין"; אך בזה שאתה חושב שישועתך תבוא על ידי בשר ודם, בזה אתה טועה, לדעתי, כי השם יתברך הוא עלת כל העלות וסבת כל הסבות, ואין לנו לגשם ולחשבמחשבות ודמיונות, כי הישועה תבוא רק בדרך זו וכו' ולא בדרך אחרת, הכל הבל ורעות רוח כאשר תבין מעצמך. והנה התחזקות צריכים בכל יום ובכל עת ובכל שעה מחדש, ובפרטי פרטיות אדם שעדין מסבב בין בני אדם, אשר עדין הסרחוקים מגלוי האמונה וההשגחה פרטית. והנה מה אמר לך, עלינו להתחיל התחלה חדשה על כל פנים מהיום, ולראות על כל פנים מהיום להזהר לדבר ב"מתיבתא הכל הקדש" רק דבורי אמונה והשגחה פרטית, ולהיות אך ורק בשמחה עצומה, על נעם חלקנו, אשר בנחל שם גורלנו. ואודות החובות הנוראים שאני מסבב בהם עכשו, לה' התקוה, שאזכה להושע בקרוב ממש בדרך נס ממש בזכות רבנו ז"ל. ובאמת כשנתבונן היכן אנחנו בעולם, ועדין מתמימות תורת רבנו ז"ל אנו רחוקים - יראה ופחד יפלו בנו, כי הלא בפרוש מבאר בדבריו הקדושים |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'|, אשר אמונה, תפלה ונסים תלויים זה בזה, אם מאמינים בו יתברך שהוא שומע תפלה, צריך להאמין שבידו לבטל את הטבע ולשדד את המערכות ולעשות נס. חמדת לבבי! כלך מבלבולי חנם, בודאי לא יעזבנו השם יתברך, עלינו למסר נפשנו על כל פנים מעכשו מחדש רק לגלות ולפרסם אלקותו יתברך בעולם. ולמען השם, אל תירא ואל תחתמשום בריה שבעולם, כי גדול אדונינו. ותזהר מאד מאד לאלהחליש דעת שום בר נש, אתה ראה לדבר רק דבורי אמונה בהשגחה פרטית עם כל מידעך, ותראה לחזק את כל בריה אשר תבוא אליך, ותראה לרקד בכל יום כמה וכמה פעמים ביום - רק שמחה, רק שמחה, זהו העקר. וכמאמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח|: תכף ומיד כשרוצים להיות אישכשר, עברה גדולה כשהוא בעצבות, עין שם; ואם היית יודע מעלת האדם הזוכה לחזק את חברו, היית עוסק בזה תמיד. והעקר דבוריכם צריך להיות רק מאמונה פשוטה, אשר זהו העקר. ורבנו ז"ל רצה בזה מאד מאד, כמובא הרבה מזה ב"שיחות הר"ן",

עיןשם; ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

ב' תיג. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר תולדות ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד

... נרו יאיר.

הנה מה דהוה בין אנשי שלומנו ... הוה, ומהיום צריכים לעשות התחלה חדשה.

צריך להזכיר עצמו היטב מהתכלית הנצחית. וידוע מאמר מוהרנ"ת ז"ל: את

הכל הוא יכול לצירלעצמו, אבל לא את ה'ברוך הבא' הראשון בקבר. ובזה

רצה להכניס בדעתנו את אמתת הזכרון על היום האחרון.

חמדת לבבי! אף שלעת עתה נסתימה לחלוטין מכירת והפצת הספרים, וגם נפלתי

בחובות עצומים, אשר לא היו לי עד עכשו, וברור אצלי שהדבר היה מפאת

הקטרוגים שעברו עלי וכו', והנני עומד בדעתי, כי בעוונותינו הרבים, בשביל

זה אבדנו הזדמנות גדולה בשנת תשל"ו על התגלות מלך המשיח וגלוי אור רבנו

ז"ל, אך מה נעשה וכו'.

העבר אין. על כל פנים מעכשו עלינו למסר את נפשנו, ובודאי בוא יבוא ולא

יאחר. אך לעת עתה יש לראות לדבר עם כל מידעינורק דבורי אמונה בהשגחה פרטי

פרטית, ולחזק את הכל להיות רקבשמחה עצומה, אשר זהו בעצמו מסוד גלוי

שכינתו יתברך - להאמין בו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וכן לרקד בכל

יום ולשמח בשמחה שאין לו סוף וקץ.

חמדת לבבי! שמר פתחי פייך, וקבל על עצמך לא לדבר כלהעולה על דעתך, ותראה

לקצר מאד מאד בדבורך, רק אם אחדישאל אותך דבר - תענה לו, אבל אתה הרגל את

עצמך לאלהתחיל לדבר עם שום בריה שבעולם, ועל ידי זה תנצל מכל רעה.

הדורש שלומך...

ב' תיד. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר תולדות ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, ידידי היקר, הבחור השותה ממי

הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך בתוך מכתב חברך לנכון קבלתי, והנה להשיבך יקצרוהמון יריעות, וכבר

כתבתי לחברך אודות שנפסקה לעת עתה הפצתהספרים, ועל ידי זה נפלתי לחובות נוראים, אני מקוה להשםיתברך בבטחון חזק בזכות רבנו ז"ל, שבשבוע הבא יזמין לי אנשיםחדשים לגמרי, אשר יכניסו את עצמם בהפצת הספרים, ונזכהלגלות ולפרסם אלקותו יתברך בעולם. מה אמר לך? השם יתברךמנהיג את עולמו בהשגחה פרטי פרטית, כמו שאיתא |חלין ז':|: איןאדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה;אתה, אהובי, אחי, ברח לך רק אליו יתברך, ומסר את נפשך תמידרק אליו יתברך בלי שום קווי שכר כלל, כי מה אנו, ומה חיינו,הלא אנחנו חלק אלוך ממעל ממש, ומה נקרא ישוב הדעת באמת? כשממשיכים אותו יתברך אצלו, הינו לראות שבכל מאורעותיומצא אותו יתברך, זה נקרא ישוב הדעת באמת |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן יב|.

חמדת לבבי! אל תדאג בעבורי כלל, כי בודאי לא יעזב אותיהשם יתברך, ובשבוע הבא תראה נפלאות רבות שיעשה עמי השםיתברך. מה אמר לך, זהו עקר חיותי, שאני זוכה לראות ולשמע דבוריאמונה שמדברים ב"מתיתבא היכל הקדש", טוב להודות להשםיתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. הדורש שלומך...

ב' תטו. בעזרת השם יתברך מוצאי שבת קדש לסדר תולדות ה'תשל"ז. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך דברי אמת יקצרו המוןיריעות, ובפרטיות כי כל ספרי רבנו ז"ל בידך, הפך בהם דכלא בהם- עצות והתחזקות. ובאמת צריכים על זה בעצמו הינו על למודספרי רבנו ז"ל בכל יום התחזקות עצומה, כי הבעל דבר יעשה ועושהכל מיני פעלות שבעולם למנע ולעכב מללמד ולעין בספרי רבנו ז"ל, ועל כן עלינו להתחזק בכל יום מחדש להתמיד בספריו הקדושיםבהתמדה רבה ובתשוקה נוראה ונפלאה, ואז טוב לנו לנצח.

והנה רבנו ז"ל אומר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה'|, שצריכיםלחפש בעצמו היכן אוחזים באמונה, כי יש סובלי חלאים וכו', שסובלים רק מחמת חסרון אמונה וכו', עין שם; הינו כי עלינולחקק היטב היטב בלבנו, שאין בלעדיו יתברך

כלל, והוא יתברךמנהיג את עולמו בהשגחתו פרטי פרטית, ובידיעה זו נגאל
מכלפגעני ומקרי הזמן, כי הלא הכל בידו יתברך, ומה שהוא יתברךירצה - כן
יהיה, ועלינו רק למסר את רצוננו אליו יתברך, שזונקראת שלמות עלית המלכות
|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעז|;חמדת לבבי! אם תמסר את עצמך בשלמות
אליו יתברך, ותבקשממנו יתברך את כל הצטרכויותיך בפרטי פרטיות בלשון
שאתהרגיל בה תראה נסים ונפלאות שלא שערת מימך. כי זה אתה צריךלחקק היטב
היטב בדעתך, אשר ישועתך אינה תלויה ביד בשר ודםכלל רק בידו יתברך. ועל כן
מה ולמה לך להכניס בדעתך מה שזהאומר... או מה שזה אומר... ברח לך ברגע זה
אליו יתברך, ותספרלפניו את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, ואז
תראהישועות ונסים נגלים. מה אמר לך, ידידי היקר, כבר דברנו הרבההרבה פנים
אל פנים, אך עדין צריכים לחזר עוד פעם ועוד פעם, כי בדרך כלל באמונה
הקדושה - הנה בוער ומתלהב הלב מאדמאד בתשוקה עצומה, והנה אך יצוא יצא קצת
מההתלהבות,תכף ומיד נתקרר אצלנו הכל. ועל כן עלינו לחזר מאד מאד
בדבוריאמונה והשגחה פרטית, למען נוכל לעמד על עמדנו.
הדורש שלומך...ב' תטז.בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויצא ה'תשל"ז.
שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו
יגן עלינו... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.
עליך לזכר, כי אצלו יתברך העקר הוא הלב, כמובא בזהר |כיתצא רפא:|: ר'חמנא
ל'בא ב'עי; ויש לומר שזה ראשי תבות ר'ל'ב',שם היחודים של הד' עולמות:
ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, העולים יחדמספר רל"ב. וכשבר ישראל מדבק עצמו בו
יתברך, ומיחד אתהיחודים האלו, זה עקר הברכ"ה; ועל כן גם הברכ"ה עולה
כמספררל"ב; אשרי מי שזוכה ליחד בכל פעם את היחודים האלו מעילאלתתא ומתתא
לעילא, שאז ימשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקותאלקות.
העקר תחזק עצמך אפלו שלא עובר יום בלי שיש לך בלבולים.אל תתיאש, רק תעשה
בכל פעם התחלה חדשה, ותשכח את העברוכו'.
ועלי לומר לך, כי האדם שזוכה להכניס עצמו בזכרון דקדשה,ממילא שוכח את

העבר שלו. ועקר הזכרון הוא לזכר תמיד בעלמאדאתי, כמובא בדברי רבנו ז"ל
|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד|; זכורוגם זכור שכל צער ועגמת נפש - זה
כפרת עוונות, ומורידמהאדם ענשים קשים ומרים, רחמנא לצלן, ועל כן החזק
מעמד, ואז טוב לך כל הימים.
נא ונא אל תשים לב מה שעובר עליך מילדיך, הקדוש ברוך הוא לא יעזב אותך,
וסוף הכבוד לבוא, רק ברח לך אליו יתברך, ואז טוב לך כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
ב' תיז. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויצא ה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה בצמא ממי
הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף להדפסה.
מה אמר לך, אינך יכול לתאר ולשער את גדל הזכות שישלאדם הזוכה לנדב בכל
פעם על הדפסת ספרי רבנו ז"ל, אשר זוהיום העבודה הכי קדושה שצריכה להיות
לכל אנשי שלומנו חסידיברסלב; כי באמת מוהרנ"ת ז"ל אמר, שחשבתי הרבה איך
ימשךדבר רבנו בעולם, ובאתי להסכמה שזה אי אפשר רק על ידישאחדש חדושי תורה
בדברי רבנו ז"ל, ואפיצם בכל העולם כלו. ותהלה לאל, האוצרות שהשאיר לנו
מוהרנ"ת ז"ל, הם אוצריאוצרות, ועלינו לראות למסר את נפשנו בפעל ממש,
ולהדפיסם ולהפיצם בכל העולם כלו, אף שאני יודע שיש חולקים על זה
וכו', ועושים בקרת, כבר היה לעולמים, שכל צדיק וצדיק היתה עליו מחלקת
ומחקרים וכו', ואם היית יודע מה עבר על מוהרנ"ת ז"ל, כמה בויגן לא יספיקו
למלא ולכתב ולרשם את אשר עבר עליו, מסרו אותו כמעט בכל שני וחמישי,
הכניסוהו לבית הסהר כמהפעמים, שברו לו את החלונות, הוא לא היה יכול ללכת
למקוהווכו', לא היה יכול להתפלל במנין וכו', כי צעקו אחריו כל מינישמות של
גנאי וכו', והוא נותר רק עם חמשה מאנשי שלומנו וכו', ואף על פי כן התחזק
והתחזק והתחזק וכו' וכו', ולפני הסתלקותוהניח לנו צואה, ואמר: העבדה שלכם
יהיה, שיהיה יפוצו מעינותיךחוצה"; ועל כן אנחנו צריכים למסר את נפשנו
לקים את צואתו. והקדוש ברוך הוא עזר לי משנת תשכ"ה, שאני מדפיס ומפיץ אתכל

ספרי רבנו ז"ל בכל העולם כלו, ולא בחנם אשר קמו עלירשעים ארורים, פוגמי הברית, מלכלכים בכל מיני עוונות וכו' וכו', ורודפים אותי ומדברים עלי כל דבר אסור, אף על פי כן אני לאמתפעל מאף אחד, אלא לא אנוח ולא אשקט עד שאמלא את כלהעולם כלו עם ספרי רבנו ז"ל; ולכן אשריך ואשרי חלקך, שאתהמנדב בכל פעם על הדפסת ספרי רבנו ז"ל, יעזר הקדוש ברוך הוא, שיהיה לך חלק במצוה הקדושה הזו.

מה אמר לך, מי שרק מסתכל בספרי רבנו ז"ל, הוא רואהנוראות נפלאות, אורות צחצחות, אשר כל תורה ותורה, כל מאמרומאמר כל שיחה ושיחה מרבנו ז"ל הם כמים קרים על נפש עיפה,ומי שרק הולך עמהם, יכול להיות איש צדיק קדוש כל ימי חייו.ורבנו ז"ל מאד מאד רצה שילמדו את הספר שלו "לקוטי מוהר"ן",עד שידעו אותו בעל פה. ואמר, שעל ידי הספר הזה יכולים להיותבעל מח ובעל השגה גדול ובעל תשובה נפלא, כי הספר הזה פותחאת קשיות גידי לבנו, ועל כן אשרי מי שזוכה ללמד הרבה בספריוהקדושים, ואשרי ואשרי מי שזוכה להפיצם אצל כל שכבות העם,ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תיח.בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ויצא ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, שותה בצמא מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לזכר אשר דבר רבנו ז"ל לא מצמצם אצל אחד, אדרבה,רבנו ז"ל רצה מאד שהלמוד שלו יתפשט בין כלל נשמות ישראל,כי הוא מתנה לכל עם ישראל, ולא שיק לצמצמו רק אצל אדםאחד, אלא בכל דור ודור יש אחד שהוא בחינת ראש בית המובאבלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז. וידוע שרבי מיכל'י נכדמוהרנ"ת ז"ל היה רגיל לומר: היום הראש בית הוא ר' נחמןטולטשינער ז"ל. רואים מכאן שגם נכדו של מוהרנ"ת ז"ל החזיקך. וזה ראו בחוש, שמוהרנ"ת ז"ל היה היחיד מכל תלמידי רבנוז"ל, שהדפיס והפיץ את כל ספרי רבנו ז"ל בכל העולם כלו בכתבובעל פה, וכן תלמידו ר' נחמן טולטשינער ז"ל, שמסר את נפשולגלות את

הטוב והטמון והצפון בין תלמידי רבנו ז"ל ותלמידי תלמידי, וכן יש בכל דור ודור; ועל כן איני יודע למה אתה מתפלא ממה ששמעת וכו' וכו', אדרבה, צריכים להתחזק והקדוש ברוך הוא יעזר שגם לנו יהיה חלק בזה; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ואז טוב לו כל הימים.

ההכרח לי לקצר מרב הטרדות, והיה טוב מאד אם אתה תלמד עכשו ב"לקוטי הלכות", הלכות שלוחין, הלכה ה', ששם מדברמוהרנ"ת ז"ל הרבה מענין המשכת אור הצדיק בכל דור ודור, ואיך שהצדיק עדין חי בינינו, והתלמידים הם הם הממשיכים את אורו ז"ל, וכדאי לך מאד ללמד בהלכה זו, כי שם מדבר ברוח הקדש נפלא מאד, איך שהמשכת אור רבנו ז"ל נמשך גם עכשו, תעין שסותחיה את עצמך. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תיט. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ויצא ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לימאד, האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגועלינו ... נרו יאיר. לנכון קבלתי את מכתבך הארך, אשר בו אתה מספר את כלמה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות. מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לך לשמח מאד על אשר בנחלשם חלקנו וגורלנו, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל?! ובשביל זה אתה צריך מאד להתחזק שזכית להתודע מרבנו ז"ל, ומה היית עושה עם כל הצרות והיסורים והמרירות שעוברים עליך, אם לא היית יודע מרבנו ז"ל, כך לכל הפחות אתה יודע מרבנו ז"ל, ואתה יודע מעצותיו הקדושות, שלכל הפחות איך שהוא איך שהוא, אין שום יאוש בעולם כלל, והיכן שומעים דבר כזה בכל מקום, ולכן עליך לשמח מאד מאד בהתקרבות אל רבנו ז"ל, ואתה מכרח לדבר בכל יום עם אחד מאנשי שלומנו היקרים, אשר כל אחד ואחד מאנשי שלומנו הוא צנור, אשר על ידו דיקא צריך לעבר אור רבנו ז"ל, ועל כן עושה הסמ"ך מ"ם כל מיני פעלות שבעולם, שיהיו פרודים בין תלמידי הצדיק. ורבנו ז"ל אמר, שהעולם ראוי שיתמהו על גדל האהבה שבינינו, ועל כן אנחנו צריכים לראות מצדנו, שיהיה תמיד שלום ואהבה בין אנשי שלומנו היקרים, אשר כל אחד ואחד הוא חדוש נפלא מאד, אלא הסמ"ך מ"ם עושה את שלו, ומביא בכל פעם מדברים מבחוץ שהם השדים והרוחות,

והם אשרגורמים שיהיה דחק בבית המדרש, כמו שאמרו חכמינו הקדושים|ברכות
ו. |: האי דוחקא דהוה בכלה - מניהו; אם רואים דחקבבית המדרש בין אנשי
הצדיק, צריכים לדעת שהם לא חיבים,אלא השדים והרוחות שהם המדברים|עין
ספורי מעשיות, מעשה ג',מהחגר| הן הן הגורמים את כל הצרות. ושמעתי מאנשי
שלומנו,אשר בעיר טשהרין היה קבוץ גדול מאנשי שלומנו, ובנו לעצמםבית המדרש
מפאר, כי הם היו עשירי אנשי שלומנו, וכל אחדמהעשירים קנה לו מקום במזרח,
ועל כן היה דחק רב במזרח,שישבו צמודים אחד לשני. ענה ואמר פעם הרב הקדוש
מטשהריןז"ל, בזו הלשון: "הגופות כל כך צמודים אחד לשני, אבל הלבבותכל כך
רחוקים אחד מהשני"... כאומר אף שיושבים צמודים, אבליש קנאה ושנאה ביניהם,
ויש פרודים, אשר דבר זה אנו רואים גםעכשו בין אנשי שלומנו היקרים; אשר
באמת כל אחד ואחד הואחדוש נפלא מאד, ועובד השם גדול, אך הסמ"ך מ"ם מכניס
כמהלצים, כדי שיקלקלו את המראה והטעם והריח, כמובא בדבריו ז"ל|עין
ספורי מעשיות, מעשה י"ג, מיום ב'|; ועל כן צריכים לעקר את הרעמאתנו,
ולהרבות בדבורי רבנו ז"ל ובעצותיו הקדושות. ועלינולמסר את נפשנו, שתהיה
אהבה ואחדות בין אנשי שלומנו, ואחדיהאב את השני, ויחזקו ויאמצו ויעודדו
וישמחו זה את זה. ואתזאת ראינו בכל הדורות, שהיו אנשי שלומנו תמימים,
שהלך להםבחיים רק לחזק ולעודד ולשמח את נשמות ישראל; ולכן אשריואשרי מי
שיש לו חלק בזה - לאחד את אנשי שלומנו היקרים, ולהשתדל שיהיה ביניהם שלום
ואהבה גדולה מאד.

מאד מאד רציתי לדבר עם שני גיסין... ותודיע להם שאנירוצה לדבר אתם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תכ.בעזרת השם יתברך, אור ליום ששי לסדר ויצא ה'תשל"ז.

שלום וברכה אל האברך, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה,זכותו יגן עלינו ...

נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה אודות המהרש"א שכתבת, עין בשיחות הר"ן, סימן ה',שהפליג רבנו ז"ל מאד

מאד בפרושו, שיש בהם עמקות ושכל נפלאונעים מאד, עין שם; וידוע אשר למוד

מהרש"א מחדד את המח, כמו שלוקחים צמר פלדה ומנקים ברזל, כך הלמוד העמק הזהמנקה את המח מכל מיני חלדה; אשרי מי שיתמיד בהם! שמו הואשמואל אליעזר, אבל איידליש הוא נקרא על שם חמותו איידל, שהיא היתה בעלת צדקה גדולה, ושלמה את הוצאות הדפוס, והיהמהרש"א מכיר לה תודה על כך; ועל כן חתם שמו על שמהשמואל איידליש, וזה ברור, ולא כמו שכתבת לי וכו'.

מה אמר לך, אשרי מי שעושה מהעקר עקר ומהטפל טפל, ולאמי שעושה מהטפל עקר ומהעקר טפל; העקר הוא למוד. וישמאמר החכם |הובא דבריו בספר דרכי הגמרא|: אין חכמת האדם מגעתאלא עד מקום שספריו מגיעין, ולכן ימכר אדם כל מה שיש לוויקנה ספרים וכו', עין שם; רבנו ז"ל רצה מאד שנזכה לטילולהיות בכל הספרים, ואמר משל על זה, כדרך השרים הגדוליםשהולכים בכל המדינות של המלך, כמו כן צריכים להיות בכלחלקי התורה הקדושה, שיוכל אחר כך להתפאר בכל העולמות, שהיה כאן והיה כאן |עין שיחות הר"ן, סימן כח|; ועל כן ראה להתמידבספרי רבנו ז"ל, וזה יפתח לך חשק להיות בכל חלקי התורההקדושה. הדורש שלומך באהבה...

ב' תכא. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישלח ה'תשל"ז. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, השותה ממימי הנחל נובע מקור חכמה ... זכותו יגן עלינו. לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר ראה לחזק את עצמך עם כל נקדה ונקדה שיש בך, כיבאמת כל בר ישראל הוא מלא מצוות כרמון |ברכות נז|; וצריכיםלמסר את נפשו בעבור העבודה הקדושה הזו, למצא בעצמו נקדותטובות, כמו שהזהירנו רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב|, ומוהרנ"ת ז"ל האריך בזה הרבה, בהלכות השכמת הבקר, הלכהא', שכל התעוררות השנה תלוי בזה, כי כשאדם נופל בדעתו, זהנקרא שנה, כמובא בדברי רבנו ז"ל |שם, סימן ס'|, שהמחין שלוישנים, וכדי לעוררם מן השנה, צריכים לבוא אל הצדיק. ומההצדיק יכול לעשות? למצא באדם את הנקדות הטובות. ועל כן מהטוב ומה נעים, כשאדם זוכה לבוא אל הצדיק, שאז הוא מעוררוועודדו, מחזקו ומאמצו, שיזכה למצא בעצמו נקדות טובות.

עליך לדעת, כי למעלה בשמים כל נקדה ונקדה טובה שעושים בשביל
הקדוש ברוך הוא זה מאד יקר, וכמו שאמר השני למלך: "שם הכל יקר" | עין
ספורי מעשיות, מעשה א' בסופו; | הינו שם בשמים כל דבר קטן שרק עושים בשביל
הקדוש ברוך הוא מאד מאד יקר, כי כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך, כל
רצון וכסופין שאדם כוסף ומשתוקק אליו יתברך, עושה רשם גדול בכל העולמות,
ואסבני אדם היו יודעים איך שכל מחשבה ומחשבה שהוא חושב לטובה אליו יתברך,
ואיך שכל תכנית שיש לו איך לעבד את הקדוש ברוך הוא, חשובה אצלו יתברך,
ומה הרצון הזה עושה ופועל בשמים, אזהיו בני אדם שומרים מאד על מחשבתם,
וכסופם ורצונם היה רק לרוחניות אלקות, ומכל שכן וכל שכן, מה שהדבור פועל
למעלה, אין לתאר ואין לשער כלל; כי הדבור הוא כלי לקבל בו אורות צחצחות,
אורות עליונים; ועל כן אשרי מי ששומר על דבורו לאלדבר כל העולה על רוחו,
על אחת כמה וכמה באין ערך כל פעלה ופעלה ומעשה טוב שאדם עושה
להקדוש ברוך הוא, זה מרעיש את העולמות, כי אדם שהוא גוש עפר, טפה סרוחה
וכו', בזה העולם העובר וכו' וכו', זוכה לעשות איזו מצוה בשביל
הקדוש ברוך הוא, הוא צריך לרקד מרב שמחה, כי עושה רשם בכל העולמות,
ולמעלה משתבחים עם בר ישראל שמרבה במצוות ומעשים טובים; אשרי מי ששם לבבו
אל דברינו אלה, ואז טוב כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
ב' תכב. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר וישלח ה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך הארך.
מה אמר לך, ידידי היקר, אנחנו צריכים מאד לשמח על נעם חלקנו, על אשר בנחל
שם חלקנו וגורלנו, ומה היינו עושים בלירבנו ז"ל, מי היה מחזק אותנו
וכו'?! לזאת כשאדם זוכה להתקרב אל רבנו ז"ל, הינו לשקד בספריו הקדושים,
ולילך בדרכיו היקרות, הן להתבודד עצמו בכל יום עמו יתברך, והן ללמד שעורים
כסדרן, ולהזהר מאד בכל לילה לקונן בחצות על חרבן בית המקדש ועל צרות ישראל,

ומתחיל להשתוקק אליו יתברך וכו' וכו', אז ראוימאד מאד לשמח, שזכינו בצל העובר הזה על כל פנים להיותמקרבים אל צדיק כזה שמעורר ומחזק ומאמץ ומעודד ומשמחאותנו לחטף נקדות טובות.

עלי לומר לך, כי ההתקרבות אל רבנו ז"ל תלויה רק כפיההתמדה בלמוד ספריו הקדושים, כי רק בזה תלויה כל ההתקרבות, ואף אחד שלא יגיד לך שהוא מקרב פחות או מקרב יותר וכו' וכו', כאשר הטפש הזה מתפאר וכו' וכו', עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל היא רק על ידי ספריו הקדושים. ורבנו ז"ל אמר בפרוש לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב, אשר פניו, שכלו וחכמתו גנוזים וטמונים בספריו הקדושים, ועל כן מי שרוצה לראות את פניהצדיק, עליו להתבונן היטב בתוך ספריו הקדושים, ולהחדירבעצמו את למודיו היקרים, ועל ידי זה תהיה לו איזו השגה טפהאחת מני אלף אלפי רבבות מהשגת הצדיק; כי ככלשאדם יתמיד יותר בתורת הצדיק, כן תהיה לו איזו השגה ותפיסהבדבריו הקדושים, ולכן מי שמתמיד יותר בספרי הצדיק, עליו מאיריותר אור פני הצדיק, ועל כן עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל תלויהרק כפי ההתמדה בספריו הקדושים, ולכן ראוי ללמד כל כך הרבהפעמים את ה"לקוטי מוהר"ן", עד שיהיה שגור על פיו, בלי שוםגזמא כלל. ורבנו ז"ל מאד מאד בקש אותנו, מאחר שכבר נדפסספרו הקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן", אני רוצה שילמדו אותהרבה מאד, עד שידעו אותו בעל פה. ואמר על הספר שלו, שהואאתחלתא דגאלה. ובאמת מה תהיה הגאלה? רק גלוי אלקות! הינושלבסוף ישלח לנו הקדוש ברוך הוא גואל צדק, אשר הוא יגלהויפרסם את אמתת מציאותו יתברך לכל העולם; ורבנו ז"ל אמר, שאת הטובות האלו הוא כבר יכול לעשות עכשו, אבל הפרשהוא, שאצלו יש עדין בחירה, ואצל משיח צדקנו כבר לא תהיהבחירה. ועל כן אנחנו רואים שכל הגאלה תהיה תלויה רק בגלויאמתת מציאותו יתברך, שהאדם ידע אשר אין בלעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה, ומהוה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכפישאדם מכניס בעצמו ידיעות אלו, כן נמשך עליו אור וזיו וחיותודבקות הבורא יתברך שמו, עד שטועם טעם גן עדן, טעם עולםהבא עוד בעולם הזה העובר; ולכן אשרי מי שמתמיד

בלמוד הספרהקדוש והנורא "לקוטי מוהר"ן, וזוכה לומר על כל תורה אתהתפלה מ"לקוטי תפלות", וכן זוכה לשפך שיח ותפלה ובקשהבדמעות שלישי וכו' וכו' אליו יתברך, ולבקש ולהתחנן שיזכה לקייםאת העצות הנוראות והנפלאות שגלה לנו רבנו ז"ל בכל מאמרומאמר, ועל ידי זה יזכה שיפתח לבבו ודעתו עד שגם הוא יהיהכלי להמשכת שכינת עזו יתברך בעולם, ויזכה להכיר את הקדוש ברוך הוא. נא ונא אל תבלבל את עצמך משום בריה שבעולם. ועליךלהכניס את עצמך תמיד רק בגלוי אלקות, הינו לציר בדעתך איךשהכל לכל אלקות גמור הוא, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם לבושלגבי האין סוף ברוך הוא, והכל אלקות, ואתה נמצא בתוךהאלקות, ואז אם תחשב כך, יתבטל הרע ממך לגמרי, ותזכה תמידלדבר אליו יתברך, אשר אין עוד מעלה יותר גדולה מזו, שאדםזוכה לדבר אל הקדוש ברוך הוא, אשר מלאכי מעלה, שרפיםואפנים וחיות הקדש ולמעלה למעלה וכו' וכו' אינם זוכים, ואנחנוקטני ערך, פחותים וירודים יכולים בכל פעם לדבר אליו יתברך,היש זכות כזו?! היש הצלחה כזו?! אשרי מי שאינו מטעה אתעצמו כלל, אלא מדבר כל יום אליו יתברך.

תפסיק להכנס בוכוחים עם בני הנעורים, כי בפרוש גלה לנורבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן עה|, אשר מי שאין דמיו מזככיםוכו', משם בא מדת הנצחון; ועל כן לא כדאי להכנס בוכוחים עםבני הנעורים, אשר פגומים בפגם הברית, כי דמם עדין אינו מזכך, והטבע שלהם רק לנצח וכו' וכו'; ועל כן מי צריך את כל השטיותהאלה?! העקר לנצח את יצרו הרע על ידי התמדה ושקידה רבהבלמוד התורה הקדושה, ושיחה בינו לבין קונו; ועל כן ראה ללמדבכל יום ח"י פרקים משניות במסירות נפש, ותאמר את הפרקים, ואז תרגיש טעם אחר בחיך. וכן תתמיד בלמוד שלחן ערוך, ועל כל פנים בפעם הראשונה תעבר את כל ארבעת חלקי שלחןערוך רק מחבר רמ"א, שתדע כל סימן וסימן היכן הוא נמצא, וזוסגלה ליראת שמים. והבעל שם טוב הקדוש ז"ע, מאד מאד עורראת תלמידיו היקרים, שילמדו הרבה מחבר רמ"א, ואמר, שנתחברעל פי רוח הקדש; ועל כן היות שרבנו ז"ל הזהירנו כל כך עללמוד שלחן ערוך, על כן אשרי מי שזוכה ללמד הרבה מחבררמ"א, עד שיהיה בקי בכל סימן וסימן במה שמדבר, ואחר כךילמד גם ב"מגני

ארץ", הינו ב"טורי זהב" וב"מגן אברהם" וכו' וכו'.

ועל כלם - ראה להיות רק בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל - בין בגשמי ובין ברוחני.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תכג. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לימאד, שותה ממי הנחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך. ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שנפש חדשה רוצה

להאיר את עצמה בהארת הצדיקהאמת, אשר כל הגלויים שלו הם רק גלוי אלקות,

כמובא בדברירבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז| שהצדיק הוא בחינת

מאוריאוור, שמגלה רק את הקדוש ברוך הוא, ועל ידי זה מכבה אתמאורי האש, שזה

כלל התאוות רעות, ובפרט תאוות נאוף שבוערתבאדם. ולכן אתה צריך מאד לשמח

שזכית להתקרב אל רבנו ז"ל, ותתחיל ללמד הרבה ספריו הקדושים, כי כל

ההתקרבות אל רבנו ז"ל תלויה רק כפי ההתמדה בלמוד ספריו הקדושים, כי בלי

למודספרי רבנו ז"ל, אינו מקרב כלל, וזה רק דמיונות ושטיות וכו'

וכו'; ועל כן מי שלומד הרבה ספרי רבנו ז"ל, אינו צריך את אף אחד, כי יש לו

תהלה לאל חיות; ועל כן ראה להתמיד הרבה מאד, ותאמין לי, שבימי נעורי

כשזכיתי להתקרב אל רבנו ז"ל, היה מרלי מאד, כי עבר עלי כל כך הרבה צרות

ויסורים ומכאובים וכו' וכו', בזו וחרפו אותי בישיבה וכו', וכן בביתי וכו'

וכו', וקבלתימכות רצח וכו', וזרקו אותי מהישיבה וכו' וכו',

ואף על פי כןעקר התחזקותי היה מזה שלמדתי הרבה "לקוטי הלכות", איזהטעם,

איזו ערבות, איזו חיות קבלתי בשעה שהתמדתי בלמוד "לקוטי הלכות", אשר הוא

פעל רבנו ז"ל בגלוי נפלא מאד, כי רקעל מוהרנ"ת ז"ל העיד רבנו ז"ל, שקבל

ממנו יותר מכל התלמידים, ועל כן עקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל תלוי בלמוד הרבה

"לקוטי הלכות", כי מוהרנ"ת ז"ל מחיה את כל הנפשות הנפולותוהשבורות

והרצוצות וכו', ותהלה לאל, עברו לי ימים שלמים, שלמדתי רב היום רק

"לקוטי הלכות", וזה הכניס בי אחר כרתשוקה ללמד בשאר חלקי התורה; ועל כן

איעצך, ידידי היקר לימאד, שאל תשבר משום דבר, אלא תתחיל ללמד כסדרן

בספרהיקר והנפלא "לקוטי הלכות", אשר מוהרנ"ת ז"ל אמר על ספרו: דאס איז השם יתברך גן עדן; הינו שהספר שלו שהוא "לקוטי הלכות", זהו הגן עדן של הקדוש ברוך הוא. ובאמת רואים, מישרק לומד בספרי רבנו ז"ל, ובפרט ספרי "לקוטי הלכות", מרגישממש טעם גן עדן בעולם הזה. ולכן ראה להתמיד בלמוד "לקוטי הלכות", ומשם תשאב חיות והתחזקות. ושמעתי מהרבהאנשי שלומנו ובפרט מתלמידי ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, שראו שמישהתמיד יותר ב"לקוטי הלכות", היתה לו יותר התחזקות באפואחר. ובאמת עלי לומר לך, עברו עלי ימים ושנים קשים מאד מאד, מכמה וכמה בחינות, ולולי תורתך שעשועי, אז אבדתי בעניי, וכלההתחזקות שלי היתה ב"לקוטי הלכות", והייתי כל כך מכניס אתעצמי ב"לקוטי הלכות", עד שלא יכלתי להפרד מהספר הזה. וזכניהקדוש ברוך הוא ללמד בשקידה נוראה ונפלאה מאד, עד שזכיתילסים בכל חדש את כל ספרי "לקוטי הלכות", וזה היה במשךשלושים חדשים, שגמרתי את כל ספרי "לקוטי הלכות" בכל חדשוחדש בעקשנות רבה מאד, וזה אשר עוזר לי עד עכשו, שעובריםעלי צרות ויסורים, מחלקת ומריבות, שקם עלי הסמ"ך מ"ם בלבושאנשים רשעים ארורים, פגומים בפגם הברית וכו', וקמים עליוודפים אותי, ומדברים עלי כל דבר אסור, אבל, תהלה לאל, זכניהקדוש ברוך הוא להקדים רפואה למכה, שהרבה הרבה התמדתיב"לקוטי הלכות", עד שדברי מוהרנ"ת ז"ל ורבנו ז"ל חקוקיםבתוך דמי, ולכן איני מתפעל משום מתנגד ומשום חולק ומשוםלך ומשום שייגץ ומשום עז פנים וכו' וכו', אדרבה זה חלקי מכלעמלי, שאני יודע מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה. וכבר זכניהקדוש ברוך הוא להדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל ולהפיצם בכלהעולם כלו פשוטו כמשמעו, ונכנסתי בחובות לאלפים ורבבות, וראיתי נסים נגלים שעשה עמי הקדוש ברוך הוא, ובודאי זכיתיבמשך השנים האלו לגלות ולפרסם את רבנו ז"ל בעולם, ועשיתיהתעוררות גדולה בעולם; ועל כן לא בחנם שהסמ"ך מ"ם בעצמועמד עלי, והביא את שלוחיו לרדפני, אבל כבר לא יועיל לו שוםדבר.

נא ונא תאמין לי, שעקר ההתקרבות אל רבנו ז"ל היא רקעל ידי למוד ספריו הקדושים, ועל כן תעזב את כל מיני שטיותווכוחים של סרק ושל הבל, מה לך

להכנס בוכוחים עם חברים וכו', זו היתה כל טעותי, שבימי נעורי נכנסתי בוכוחים, ורצית להוכיח אשר דבר רבנו ז"ל אמת, אבל כבר אמר רבנו ז"ל, שמדת הנצחון אינה סובלת את האמת, ולכן לא כדאי להתוכח עם מישהו, יותר כדאי לקחת את עצמו בידיים, ולהתחיל לברח אל הקדוש ברוך הוא, ולא להתבלבל משום בריה שבעולם, כי ממנו לא יהיה לך שום דבר, תכניס את דברי אלה אל תוך לבך, ואז תהיה לךחיות כל ימי חיך.

מאד מאד רציתי שתבוא עם אחיך אלי, ונדבר באריכות, כימה שמדברים פנים אל פנים זה לאין ערך ממה שכותבים במכתב, כי מכתב זה סתם כלי מצמצם, לא כן כשמדברים פנים אל פנים הדבור שוטף וכו' וכו', ויכולים להאריך ולספר לך הרבה ספורים נפלאים, כי תהלה לאל, הרבה קבלתי מאנשי שלומנו היקרים, ושמעתי ספורים נוראים ונפלאים, ואני מקוה להקדוש ברוך הוא שיבוא יום ואדפיס את כל השיחות והספורים שמנחים באמתחתי.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תכד. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויגש ה'תשל"ז.

שלום וברכה אל האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בודאי צערך צער קשה וכו', עם כל זאת אסור להמשיך עצמו אחר הצער, כי כל הנמשך אחר הצער - הצער נמשך אחריו וכו'. עליך לזכור, אשר דבר גדול ודבר קטן לא נעשה לבד, אלא הכלבה שגחת המאציל העליון ברוך הוא וברוך שמו, ולכן צריכים רק לברח אליו יתברך. ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנ|, אשר בידיעה זו שהאדם זוכה לידע שכל הצרות הן ממנו יתברך, כבר ימתק ממנו, כי הוי"ה נתן הוי"ה לקח, יהי שם השם מברך לעולם ועד. ובאמת ענין המשכת רוחניות אלקות בזה העולם הגשמי והחמרי הוא מעבודות הכי קשות, כי טבע של האדם להמשך אחר הגשמיות, ועל כן קשה לו להשיג רוחניות, ובשביל זה עובר על כל אחד ואחד מה שעובר וכו' - עליות וירידות וכו', ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר שבעולם.

העקר הרגל עצמך לדבר אליו יתברך בתמימות ובפשיטותגמורה, כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, וכפי שתרגילעצמך לילך בדרך זו, הכל ילך לך כבר באופן אחר לגמרי; כי בשעהשיש לאדם אל מי לפנות בעת צרה, הוא הכי מצלח בחייו, לא כןמי שאינו יודע אל מי לפנות בעת צרה, הוא הכי אמלל; אשרי מישמשליך את חכמתו המדמה ומצית את רבנו ז"ל בשיחה בינו לביןקונו, שאז ירגיש כל מיני נעם וערבות בחייו.

נא ונא ראה לגנב עתים לתורה, כי רק זה מזון הנשמה, ואשריהנשמה שזוכה לאכל בכל יום הרבה תורה, כי זה הבית מנוס שלהאדם בעולם הזה ובעולם הבא גם יחד. הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

ב' תכה.בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר ויגש ה'תשל"ז.

שלום וברכה אל הבחור היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך בצרוף כסף הפדיון. הקדוש ברוך הוא ימתיק ממך הדינים על ידי פלא עליון.

אודות וכו', עליך לדעת כי האדם צריך לבטל עצמו לגמריאליו יתברך, ותמיד רק יחשב ממנו יתברך, וכל מה שיש לו זהשלו יתברך, ולכן מה ולמה לאדם להשבר, הלא הוא כל כלו שיקרק אליו יתברך. ובאמת מובא במדרש | שמות רבה, פרשה מא, סימן א'|, שהיו נוטלין מן המן ומקריבין לפני עבודה זרה וכו', עין שם; הינוזה שהקשית איך שיק וכו', הלא כן האדם עושה בכל יום - לוקחאת הכח של הקדוש ברוך הוא וחוטא בו, האם זה כן מובן וכו'. ובאמת כל מה שהקדוש ברוך הוא נותן - זהו המן שהאדם אוכלבכל יום, ולכן אשרי מי שזוכה לדבק עצמו תמיד בו יתברך, ואזטוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד ...

ב' תכו.בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויחי ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה, שותה ממימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות להדפסה.

מה אמר לך, ידידי היקר, אין דבר יותר גדול מלהדפיס ולהפיץאת ספרי רבנו

ז"ל, ועלינו לקחת את עצמנו בידינו ולגלות ולפרסם את אור רבנו ז"ל בעולם כלו, כי כך השאיר לנו מוהרנ"ת ז"ל לצואה, ואמר לפני הסתלקותו בזו הלשון: "העבדה שלכם תהיהיפוצו מעינותיך חוצה", ולכן אנחנו צריכים לקים את צואתמוהרנ"ת ז"ל, ולהפיץ בכל העולם כלו. ואני יודע שהסמ"ך מ"סלקח את עצמו עלי מבית ומבחוץ, רק בגלל שאני מפיץ את דבר רבנו ז"ל בעולם, אבל כבר לא יועיל לו שום דבר, כי אני נחושבדעתי שלא אנוח ולא אשקט עד שאמלא את כל העולם כלו עם ספרי רבנו ז"ל. ואני מקוה להקדוש ברוך הוא, למלא את כל בתיישראל עם ספרי רבנו ז"ל, שלא יהיה בית אחד שלא ימצאו שם ספרי רבנו ז"ל ותלמידיו ותלמידי תלמידיו וכו' וכו'.

נא ונא ראה גם אתה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, כי בודאי צריכים להפיץ את ספרי רבנו ז"ל לאחרים, אבל גם צריכים להפיץ את ספרי רבנו ז"ל לעצמו, הינו לשקד מאד על דלתות ספריו הקדושים. ולכנראה לקבע לעצמך שעור קבוע ב"לקוטי מוהר"ן" הקדוש והנורא, אשר רבנו ז"ל גלה לנו נוראות ונפלאות על הספר הקדוש הזה, ואמר, שהוא אתחלתא דגאלה, ומי שילמד בספר הזה יהיה נעשה בעלתשובה גדול ובעל השגה, ויפתח קשיות גידיו. לכן ראה להתמיד בכליום בספריו הקדושים, ובפרט ב"לקוטי מוהר"ן" הקדוש והנורא, וקנתתמיד בשיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל ב"חיי מוהר"ן" וב"שיחות הר"ן", אשר מוהרנ"ת ז"ל רשמם, ובכל שיחה ושיחה מנח שכלעליון ונורא מאד; כי רבנו ז"ל הלביש השגות אלקות במדרגה עליונהעד המדרגה הכי תחתונה, כי כל שיחה ושיחה מרבנו ז"ל, היא אשבווערת ומי שרק מחדיר בעצמו דבור מרבנו ז"ל, והולך עם הדבורהזה, לבו מתלהב בשלהובין דרחימותא אליו יתברך, והלב בוער אלהקדוש ברוך הוא על ידי כל שיחה ושיחה של רבנו ז"ל. ולכן אשרימי שבקי בשיחותיו הקדושות. מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח על שזכינו להתקרבאל רבנו ז"ל, ומוהרנ"ת ז"ל רגיל במכתביו הקדושים לומר תמיד: "אשרינו, אשרינו". והיה אחד מאנשי שלומנו היקרים, שהיה נקראפייזויל, וקראו אותו אנשי שלומנו: 'פייזוילי אשרינו', כי היה רגילתמיד לומר: "אשרינו, אשרינו"; ומוהרנ"ת ז"ל הפליג במעלתו, וכתב באחד ממכתביו בזו הלשון: "ובודאי ר' פייזויל צדק

בהתפארו אשרינו בכל פעם" | עין עלים לתרופה א' ואתחנן תקצ"ה; | ולכן גם
לנוראוי לומר בכל יום: "אשרינו אשרינו, מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו,
אשר שם חלקנו אצל רבנו ז"ל, טוב להודות להקדוש ברוך הוא על כל החסד חנם
שעשה עמנו, אשרינו ואשרינו".

הדורש שלומך באהבה רבה מאד... ב' תכז. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויחי ה'תשל"ז.
לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, על כל הענין של נסים שכתבת, ראוילך ללמד את המאמר
הנפלא ב"לקוטי מוהר"ן", חלק א', סימן ז', אשר רבנו ז"ל מפליג בענין הנסים
שתלוי באמונה, כי כשברישאל מאמין באל עולם, ויודע אשר אין בלעדיו יתברך
כלל, אזירואה נסים על כל שעל ושעל; כי באמת הקדוש ברוך הוא עושה נסים עם
האדם אך האדם חושב שהכל טבע, והוא שוכח שגם הטבע הוא השגחה, כי טבע עולה
כמספר אלקים; כי הקדוש ברוך הוא הלביש את עצמו בטבע, כדי שאדם לא ירגיש
את אמתתמציאותו יתברך; כי הטבע הוא הצמצום - לצמצם את האורהאלקי, שאדם לא
ידע בגלוי ממנו יתברך, אלא על ידי שמחפשו מבקש אחריו יתברך. ועל כן אשרי
האדם שמבקש ומחפש תמיד אחריו יתברך, שאז יתגלה אליו מלך עליון, נורא
נוראות וזיונפלאות, אשרי מי שדבוק בו יתברך, ואשרי ואשרי מי שמדבר
אלהקדוש ברוך הוא, שעל ידי זה תתחזק אצלו האמונה הקדושה, וכשיהיה ברור
ומברר אצלו אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ודבר גדול ודבר קטן, לא נעשה מעצמו
אלא בהשגחת המאציל העליון, על ידי זה יראה נסים ונפלאות על כל שעל ושעל.
ובאמת עליך לדעת, אהובי, ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל
הימים, אשר כפי בטולו של בר ישראל, שהוא מבטל את עצמו לגמרי אל האין סוף
ברוך הוא, כן נשפע עליו השגחתו יתברך הפרטי פרטית, עד שהוא נכלל לגמרי
באין סוף ברוך הוא; אשרי מי שזוכה להגיע אל בטול כזה שאין אצלו שום מחשבה
אחרת, אלא תמיד חושב מאמתת מציאותו יתברך, שאז יאיר עליו אור ההשגחה; כי
כשאדם מבטל את עצמו לגמרי אל הקדוש ברוך הוא, אזי אינו חסר דבר, אלא את
הקדוש ברוך הוא בעצמו הוא רוצה, והקדוש ברוך הוא שורה באדם שמבטל
אתרצונותיו הפרטיים, אל רצונו יתברך; אשרי מי שזוכה להגיע אל בטול כזה,

שאז יאיר עליו אור ההשגחה, ויראה נסים נגלים שיעשה עמו הקדוש ברוך הוא.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תכח. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות ה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע
מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה היום נכנסים ימי השובבי"ם, אשר מובא בדברי האריז"ל |שער רוח הקדש,
תקון כז|, שימים אלו מסגלים לתקן פגם הברית שלקרי והוצאת זרע לבטלה, והם
ארבעים יום, שבהם קוראים אתהפרשיות: ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלח, י'תרו,
מ'שפטים; ובהם מספר על גלות מצרים, שעם ישראל עברו במצרים גלות קשה
מאד, ונזדככו בכור הברזל, וכן מיציאת מצרים וקריעת ים סוף וקבלת התורה.
וידוע אשר הקריאה מעוררת את הזמן, הינו בכל שנה ושנה כשקוראים את כל ענין
גלות מצרים ויציאת מצרים וקריעת ים סוף וקבלת התורה, נתעוררות ההארות האלו
מחדש. ועל כן ימים אלו מסגלים מאד לתקן את העון החמור הזה.
והנה שמעתי מאנשי שלומנו היקרים הנהגה, שפעם בשבוע לא לאכל דבר מן החי,
וזו עשו במקום תענית, כי אין בכחנולתענות, אבל כפי שקבלתי מאנשי שלומנו,
שבימים אלו הרבומאד בתפלה ובקשה, וידוע שמוהרנ"ת ז"ל היה לו שעור לומר
בכליום "יום תהלים", כדי לסים בכל שבוע את ספר התהלים, אך שלשפעמים בשנה
היה רגיל לומר פעמים את היום, כדי לסים פעמים בשבוע את כל ספר התהלים
כמנין 'כפר', והם: ימי אלול, וימישובבי"ם, וימי הספירה. ועל כן אשרי מי
שמקבל את ההנהגה הזו, כי לא כל אחד יכול להתענות ולא כל אחד יכול לסגף את
עצמו בסגופים. וכן הרבו בשבועות אלו של ימי השובבי"ם בתפלה והתבודדות,
והתודו על עוונם בכל יום ובכל שעה; כי עקרהתשובה הוא ודוי דברים, להתודות
אליו יתברך, כי על ידי ודוידברים שאדם מתודה להקדוש ברוך הוא, על ידי זה
יוצאים העוונות מעצמיו, כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א',
סימן ד'.| ובאמת חכמינו הקדושים אמרו |סנהדרין מג:|: כל הזובח אתיצרו
ומתודה עליו, מעלה עליו הכתוב כאלו כבדו להקדוש ברוך הוא בשני עולמים;

הינו כשמתגבר על האדם יצרו הרע בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה והרהורים רעים, והוא מתגבר עליצרו, ואינו חוטא, אלא עוד מתודה על מה שעשה פעם, על ידי זה הוא מחבר את העולם הזה לעולם הבא; כי עקר התשובה הוא חרטה על העבר וקבלה על להבא, ולהתודות אליו יתברך, וכמאמרם ז"ל |תורת כהנים בחקתי|, שמיד שמתודים על עוונותיהם, מיד אני חוזר ומרחם עליהם; כי אצלו יתברך מאד מאד חשובהודוי דברים שאדם מתודה לפניו יתברך. והנה בענין תקוני הברית, שאתה רוצה שאכתב לך, הלא ספרירבנו ז"ל לפניך, ומה שיק להוסיף או לגרע, כל מה שצוה רבנו ז"ל לתקון הברית, צריכים לקיים בתמימות ובפשיטות גמורה. עם כל זאת אמרתי לרשם לך כמה יסודות, שמאד מאד מכרחים לקיים מי שנפגם בפגם הברית, רחמנא לישזבן.

רבנו ז"ל הזהירונו מאד על טבילת מקוה, ואמר בענין תקון הברית: "דאס ערשטע איז מקוה" |הדבר הראשון זה טבילת מקוה|, ואחר כך שיאמר את ה'תקון הכללי', שהם עשרה מזמורית הלים, שגלה רבנו ז"ל בשביל תקון הברית. וזה צריכים לקיים כלימי חייו. מי שיודע שפגם בברית, על ידי עון קרי והוצאת זרע לבטלה, רחמנא לישזבן, עליו למסר את נפשו כל ימי חייו, ולבליחסר לו יום אחד בלי טבילת מקוה, וכן יאמר את ה'תקון הכללי', שהם עשרה מזמורי תהלים, שגלה רבנו ז"ל לתקון פגם הברית. ורבנו ז"ל הזהירונו מאד מאד על דבר זה, ובודאי מי שזוכה להיות אצל ציון רבנו ז"ל, ואומר שם את העשרה מזמורי תהלים - אין למעלה מזה, כי רבנו ז"ל הבטיחנו עם שני עדים נאמנים, אשר משיבוא על ציונו הקדוש, ויתן פרוטה לצדקה בעבורו, ויאמר עשרה מזמורי תהלים האלו, אפלו אם עצמו וגבהו פשעיו, הקדוש ברוך הוא ימחל לו; על כן מי שחטא ופגם בחטא המגנה הזה, יעשה הכל מיני פעולות שבעולם, להיות על כל פנים פעם אחת בחייו אצל ציון רבנו ז"ל, ויאמר שם את העשרה מזמורי תהלים, כי אם ישהבטחה מצדיק גדול וקדוש כזה - אשרי מי שמקים זאת.

יסוד גדול בשמירת הברית הוא קדשת העינים, שאדם ישמרעל עיניו, לא להסתכל על שום דבר המביא לידי הרהורים רעים, כי העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים, ועל כן צריכים לשמר מאד על העינים, וזה יסוד גדול בשמירת הברית.

וחכמינוהקדושים אמרו |סנהדרין מה. |: אין יצר הרע שולט אלא במה
שעיניורואות; ועל כן מי שרוצה לזכות לשמירת הברית, עליו לשמר מאדאת
עיניו, לא להסתכל במקומות המזהמים.
וכן על האדם לשמר מאד על אזניו, לא להשמיע בהם שוםדבר רע, כמאמרם ז"ל
|כתבות ה. |: אל תקרא 'אזניך' אלא 'אזניך', שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון,
יניח אצבעו באזניו.
וכן ישמר עצמו מאד מכעס ומקפידות, אשר זה אבי אבות הטמאה, עד שאמרו
חכמינו הקדושים |זהר בראשית כז. |: כל הכועסכאלו עובד עבודה זרה; ואמרו
|נדרים כב. |: כל הכועס כל מיניגיהנום שולטין בו; ועל כן צריכים להשמר מאד
מאד מכעסומקפידות, אשר זה נובע מפגם הברית, פגם הדעת.
ועל כלם - צריכים לשמר על דבור פיו, כמאמרם ז"ל |ויקרארבה, פרשה כד. |, ולא
יראה בך ערות דבר - ערות דבור; כי אדםצריך לשמר מאד מאד על פיו לא לנבלו,
ולא לדבר כל העולה עלרוחו, כי הדבור הורס את כל חיי האדם, ומביאו לידי
פגם הברית. וכמו שאמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יט. |: ברית
המעורתלוי בברית הלשון, כפי שמקדש את דבורו, כן זוכה לקדשתהברית.
כאשר האדם זוכה לקדש ולטהר את העינים, האזנים, החטסוהפה, על ידי זה זוכה
למחין קדושים, והוא דבוק בחי החיים. ועלכל זה אדם צריך לעבד בימי
שובבי"ם, ואז כבר יהיה מקדש כלהשנה.
אודות למודים ללמד בימים אלו, טוב לסיים ששה סדרי משנה, וכן תקוני זהר, ואם
אפשר גם אגדות חז"ל שב"עין יעקב"; אשרימי שאינו מטעה את עצמו כלל, ואז
טוב לו כל הימים.
הדורש שלומך באהבה רבה מאד...
ב' תכט. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר וארא ה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי
מאד מאד, יניק וחכים, נר להצדיק נחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ...
נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך עם המעות לצדקה לנכון קבלתי, ובאמת אני מצטערמאד מאד על אי הנעימות

שנגרמה לך על ידי שאתה מחפש אותי, וקשה לך למצא אותי. מה אעשה? טרדותי רבו

בעוונותינו הרבים, אבל כבר אמרתי לך כמה פעמים, כי אני נמצא כמעט רב

היום והלילה בישיבה, ושם תמצאני. ובקרוב אני נכנס לגור למעלה מהישיבה, ואז

לא יהיו לך שום בעיות למצאני.

מה אמר לך, חמדת לבבי, אשרינו ואשרי חלקנו, שאנו זוכים לידע מרבי אמת כזה,

טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, וראוי לך להרגיל את עצמך

לילך עם הגלוי שגלה רבנו ז"ל על הפסוק | יחזקאל לג, כד |: "אחד היה אברהם",

שאברהם אבינו, עליו השלום, הלך בבחינת אחד ולא הסתכל ולא התבלבל מאחרים

כלל, רק רדף כל ימיו אחריו יתברך, כמו כן אתה, חמדת לבבי, שכח ממני לגמרי,

הדבק בו יתברך, ותתמיד מאד מאד בספרי רבנו ז"ל ותלמידיו הקדושים, ושם תמצא

מרגוע לנפשך.

ואודות נקדת החבר, ברוך השם, יש לך חבר טוב ... נרו יאיר, תדבר עמו בכל

יום ויום מחדש, ואיש את רעהו יאמר חזק. ותראה להוסיף עוד חברים, וביחד

תחזקו את עצמכם. ועקר החזק צריכים במצות השמחה העולה על כל המצוות, כי

שמחה היא עצם עצמיות אלקותו יתברך, ועל כן הבעל דבר מפיל בכל פעם כבודות על

האדם לבלי לשמח, ועל ידי זה מנתקו ממנו יתברך לגמרי. ועל כן עשה מה שתעשה

ואל תניח את העצבות והמרה שחורה אצלך אפלו רגע; כי העצבות היא הסטרא אחרא,

והשם יתברך הוא רק שמחה.

אודות שאלתך מי כתב את ה"חיי מוהר"ן", תדע שרוב הספר כתב מוהר"ן ז"ל, אבל

מפני המחלקת שהיתה עלינו, השמיטו הרבה דברים שלא רצו לעורר המחלקת יותר.

ועל כן תמצא בהרבה שיחות תבת וכו', והיא השמטה שנשמטה. וכמעט כלם

נמצאים תחת ידי בכתב יד, ומה שכתוב שם א"ה | אמר המעתיק | זהו הרבה קדוש

מטשה רין ז"ל, שמסר נפשו מאד בהדפסת ספרי רבנו ז"ל לכידוע. וכן הספרים

"שבחי ושיחות הר"ן" נכתבו על ידי מוהר"ן ז"ל.

ואודות שאלתך מהו החלוק בין התורות שנכתב עליהם לשון רבנו ז"ל לבין שאר

התורות, עין מה שכתב הרב הקדוש מטשה רין ז"ל בספרו "פרפראות לחכמה" | סימן

יב |, וזו לשונו: "הענין הוא, כי אלו המאמרים שרבנו ז"ל כתבם בעצמו בכתבת

ידו הקדושה, ונתן להעתיקם מכתב ידו, אצל אלו המאמרים נרשם שהם לשון רבנו ז"ל, ושאר המאמרים נכתבו גם כן מפיו הקדוש, אך לאמכתיבת ידו הקדושה, רק הוא ז"ל היה יושב ואומר לפני המעתיקו כו", עין שם. ואלו המאמרים שכתוב שהם מלשון החברים, הסתורות שנכתבו קדם התקרבות מוהרנ"ת ז"ל, ונכתבו על ידי ר' אברמצי' פעטרבורגער ז"ל, שהיה מתלמידי רבנו ז"ל.

ואודות אנשי שלומנו דפולין. מה אמר לך, ידידי, על זהצריכים ספר מיחד לרשם את מעלת כל אחד ואחד, כפי מה שראומהם בהתגלות, ובודאי יתעורר אחד הבקי בזה, וידפיס, אם ירצההשם, ספר שלם על זה, אך כפי ששמעתי בעצמי מהרבה אנשישלומנו דפולין, שעקר הצלחתם היתה על ידי גדל תמימותסומסירות נפשם על כל פרט ופרט מענין רבנו ז"ל, ובפרטיות עליסוד היסודות בחסידות ברסלב, והוא התבודדות, על זה היו נזהריםמאד מאד. וידוע אשר הרב החסיד ר' יצחק ברייטער ז"ל, השםיקם דמו, היה הראש והראשון שגלה חסידות ברסלב בפולין, וחפץהשם בידו הצליח, וזכה להקים עלה של תורה, ונתפרסם מאד מאדשם דעת רבנו ז"ל, ועל הכל היתה מעלת אנשי שלומנו דפולין, כיהיתה ביניהם אחדות ואהבה עצומה, וזה היה סוד הצלחתם.ואודות הנגון ששאלת, זה נגון שחברו אנשי שלומנו בפולין ולאמרבנו ז"ל.

חמדת לבבי! מה אמר לך ומה אספר לך, אין אתה יכול לשעראיך החיית אותי בזה שכתבת בסוף מכתבך בדרך אגב שאתהמתמיד בשעורים קבועים כסדרן: גמרא ומשניות ושלחן ערוך.חמדת לבבי! זהו עקר תכליתך, ורק זה ישאר ממך לנצח נצחים,ויותר מזה הכל הבל. על כן, חמדת לבבי, ראה וגם ראה לחטףבכל יום ויום טוב אמתי ונצחי. הדורש שלומך...

ב' תל.בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, י"א בשבט ה'תשל"ז.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, ידידי היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירוזרח לנצח.

חמדת לבבי, אשר אהבת עולם אהבתך, נפשך קשורה בנפשי.מה אמר לך, שמעתי קדם שבת קדש מה שעבר עליך, ואיךששלחת לה גט פטורין, השם האמת יודע את שברון לבי, והייתצריך לעשות כל מיני פעולות להיות בשמחה כל השבת, לבליבלו

אותי הצער והעגמת נפש שיש לי.

והנה העבר אין, בודאי הכל לטובה ומאת השם היתה זאת, כמבאר בזהר הקדוש, פרשת משפטים קג. באריכות, מסוד הגרושין שבא מגלגולין דנשמתין וכו' עין שם; מה אמר לך, אם לנחמך, אני צריך לנחם קדם את עצמי, כי צר לי מאד מאד על צרותיך, כאשר השם האמת יודע איך הורדתי דמעות בשעה ששמעתי זאת. אך עם כל זאת כבר למד אותנו רבנו ז"ל על פי "בצר הרחבת לי" לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה, שגם בתוך הצרות, ההכרח למצאה רחבות, ובפרט במצבך שהיית עגון כמעט שתי שנים, בודאי הוא מצד אחד לך לישועה גדולה, וראוי לך לשמח מאד, אשריך שנתפסת על דברי תורה, אשר "הרשעים" צערו אותך כל הזמן בחנם על לא דבר, כי אם זאת, אשר אתה חפץ להקרא בשמוהקדוש ז"ל, אשר משתף בשמו יתברך |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז|, בודאי לא יעזב אותך השם יתברך, וכמאמר רבנו ז"ל: "צו מירהאט נאך קיינער נישט דער לייגט"ת; ובודאי בקרוב תמצא זווגהגון, ותבנה בית חדש על פי דעת רבנו ז"ל.

חמדת לבבי! עבר כבר הרבה הרבה זמן, שלא שמעתי ממך, ואם כי בי העון, כי לא כתבתי לך, אך ראוי לך לדון אותי לכף זכות, כי עסוק אני בעסק הרבים בכל יום כידוע לך. ובפרט שזכינולפתח כאן ישיבה וכולל אברכים על שם רבנו ז"ל, ואם כי הראשיתהוא מצער, אך האחרית בעזרתו יתברך ישגה מאד.

אשרינו ואשרי חלקנו ומה נעים גורלנו, שזכינו להתודע מרבנו ז"ל, זוהי נחמתנו, זוהי תקותנו וזוהי שמחתנו. מה היינו עושים בלעדי רבנו ז"ל?! טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים. ידידי היקר! עכשו הוא הזמן הכי יקר לך לבוא אליו יתברך ולפרש כל שיחתך וצערך ומרירותך אליו יתברך, ובודאי השומעתפלות - ישמע תפלתך.

ההכרח לקצר, תראה לכתב לי תכף ומיד אפלו שורה אחת, למען תחייני בדבריך. הדורש שלומך...

ב' תלא. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, י"א בשבט ה'תשל"ז. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי בעתו ובמועדו, שכבר היה בדעתי לכתבך על כל פנים שורות דברי שלומים אחרי שעבר כבר יותר מארבעה חדשים, אשר לא שמעתי ממך, וגם לא ראיתי על כל פנים כתיבת ידך, ואם כי בי העון, כי התרשלתי כל הזמן, אך לאבמרד ובמעל עשיתי זאת, כי טרדותי רבו מדי יום ביומו בעסקה רבים כידוע לך, ובפרט שתהלה לאל, פתחנו כאן ישיבה וכולל אברכים על שם רבנו ז"ל, וזה לוקח ממני רב היום ורב הלילה, אך חסדי השם, כי תהלה לאל, הטרדות הן טרדות דקדשה - להפיץ מעינותיו ז"ל חוצה, אשר כל העולם צריך להנות מאורו הגנוז של רבנו ז"ל, ואשרי מי שיתן יד וכתף אל דבר זה. כאשר אמר פעם מוהרנ"ת ז"ל לר' אברהם בערניו ז"ל, נכד רבנו ז"ל: "דעם רבינ'סזאך וועט זיך אויס פירען אן דיר אויך, נאר שענער און בעסער אזדו וועסט צו לייגען א האנד"א; כי ר' אברהם בערניו ז"ל היה עשיר גדול, ופעם אחת בא אליו מוהרנ"ת ז"ל, ובקש אותו צדקה על עסקי רבנו ז"ל, ובתחלה התחיל להשתמט קצת כדרך של גביר, אז אמר לו זאת מוהרנ"ת ז"ל, ונתעורר מאד מאד מזה, ונתן לו בשתי ידים. ודבר זה סובב והולך בכל הדורות, שכל אחד מאנשי שלומנוהיקרים צריך לידע: דעם רבינ'ס זאך וועט זיך אויס פירען, אן דיר אויך, נאר שענער און בעסער אז דו וועסט צו לייגען האנד.

חמדת לבבי, אשר אהבת עולם אהבתיך, אודות ההלואה, בודאי אתה צודק, אך עכשו שעתא דחיקא לי מאד מאד, כאשר השם יתברך האמת יודע זאת, ובפרט שאני עומד עכשו לבנות בנין המקוה בתוך ישיבתנו, ומי יתן שהיית יכול להלוות לי עוד... להשם הישועה, ובקרוב ישלם הכל.

ידידי היקר! תקבל פה ארבעה מכתבים למסר לארבעה בחורים שנסעו מיישיבתנו להגיע אל ציון רבנו ז"ל, תראה לקרבם במה שתוכל.

אהובי, אחי היקר! האדם צריך להכניס בדעתו היטב היטב אמונתו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, לידע כי אין בלעדיו יתברך כלל, והכל משגח בהשגחה, בהשגחה

פרטי פרטית, אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו

מלמעלה, כמאמרם ז"ל |חלין ז:|; וכשאדם מכניס ידיעה זו היטב בדעתו,

אזתכף ומיד נגאל מכל צרותיו והרפתקאותיו; כי עקר עבודתנו בזה העולם -

להכניס בתוך תוך דעתנו ולבנו אמתת מציאותו יתברך, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ועל ידי זה בעצמו נקנה מדתהסבלנות - לסבל על כל מה שעובר עלינו, ונזכה לצמח בעבודתהשם יתברך, כמאמרו של רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה| על פי מאמרם ז"ל |שבת לא|: אמונה זה סדר זרעים; על ידי אמונההוא כמו מי שזרע בקרקע טובה, שאז שום רוח סערה ושום עניןלא יעקרנו וכו', עין שם. אחי היקר! יש ויש להאריך בדבר רבנו ז"ל, אשר הם חיינווארך ימינו; אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד הנםשעשה עמנו. בקרוב אכתב לך עוד. למען השם, תראה לקרב את הארבעה בחורים לומדי ישיבתנו. הדורש שלומך...

ב' תלב. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר בשלח ה'תשל"ז.
ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד מאד, צמוד בפנימיות נפשי, נר להצדיק נחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. מכתבך לנכון קבלתי, אך מרב צערי ועגמת נפשי שיש ליבעמק לבי על צערך הקשה ועל בלבול דעתך ועל ספקותיך וכו', קשה לי אפלו לכתב לך. תאמין לי שאני מבין היטב את מצפונינפשך ומה שעובר עליך וכו' מבית ומבחוץ וכו', אך אין זו עצהלברח מרבנו ז"ל, ובפרט אתה שזכית למסר את נפשך זה ימיםושנים לגלות ולפרסם דעתו הקדושה של רבנו ז"ל בעולם, אין ראוי לך אפלו לחשב לחזר לאחור. כי באמת תכלית כונת הבריאה היתה בגין דישתמודעין ליה|זהר בא מב:|, שנזכה להכירו יתברך בפרטיות מכל פרטי הבריאה, ונזכה להיות דבוקים בו יתברך, וזוהי התכלית והשלמות שהאדםצריך לבוא אליה בזה העולם, רק לידע ממנו יתברך ולהתדבק עמויתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וכשאדם אוהז במדרגה זו, אזנגאל מכל צרותיו, ואינו בגלות כלל; כי עקר הגלות הוא רק מחמתחסרון אמונה, ותכף ומיד כשיש לאדם אמונה, שבמקום שהואעומד אפלו בעמקי עמקים מדור הקלפות וכו', גם שם נמצא השםיתברך, ומתחיל לדבר עמו יתברך, אז תכף ומיד נגאל. ולהפוך - כשאדם מחזיר פניו מהשכינה, ועושה קלון בשכינה ומטמא עצמולפני השכינה, הוא נופל בגלות גדולה, ומר ומרור לו מאד מאד, ותמיד חושב

מאחרים ומתפעל מה שזה אומר, או מה שזה אומר, ונחלשת דעתו מאד מאד, רחמנא לצלן.

על כן, חמדת לבבי, יען שזכית בזכיות חנם ובנסים נגלים ונסים נסתרים להתודע ולהתקרב אל רבנו ז"ל, ראוי לך לשמח בזה מאד מאד, כי גדול אדוננו ורב להושיע. ובפרט אתה שעבר עליך כבר בימי נעוריך מה שעבר וכו', בודאי צריך שתדע שרבנו ז"ל הוא עקר חיותך ועקר תקותך, ורק הוא מבין אותך ורק לו ישדבורים להחיות אותך ולהרים ולהגביה אותך; על כן קשר ודבק עצמך ברבנו ז"ל בכל נימי נפשך, ותראה לשמשו כל ימי חייך בהפצת דעתו הקדושה בעולם. ואל תתביש מפני המלעיגים, כי מהלך ולהם! רבנו ז"ל הוא עמך ואצלך, כי עליך לשים לב אל גדלה נסים שארעו עמך כבר עד עכשו, ומכל שכן וכל שכן מה שעדין מחכה עליך, סוף כל סוף תזכה למצא זוג הגון, ותבנה בית חדש. העקר אל תתיאש, חס ושלום, כי הכל ממנו יתברך, ולמען השם, לטובתך הנצחית תראה להיות רק בשמחה עצומה, ואל תפלבדעתך משום בריה, עמד כעמודא תקיפא בהאי עלמאב, והדבק עצמך בקונך מדי יום ביומו. ראה וגם ראה רק לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותתמיד בגמרא כסדרן, אשר הוא ענין נורא ונפלא מאד, ויותר מזה אל תדאג, כי בודאי נזכה כלנו לתקון נצחיעל ידי רבנו ז"ל. אם תרבה בתפלה והתבודדות, תזכה גם כן להגיע אל ציונו הקדוש של רבנו ז"ל. הדורש שלומך...

ב' תלג. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר בשלח ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות נפשי, נר להצדיק נחלנו בע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך היקרים כבר קבלתי כמה פעמים. מה אמר לך, ידידיה יקר, אני מצטער מאד מאד בצערך הקשה, אך לא כך למד אותנו רבנו ז"ל, כי כל הנמשך אחר צערו - צערו נמשך אחריו. ובפרושגלה לנו רבנו ז"ל על הפסוק: "בצר הרחבת לי", שבתוך הצרותגם יכולים למצא הרחבות. ומה גם שעל ידי שירגיל את עצמולהסתכל בכל פעם על הרחבות השם יתברך, יעזרהו להפטר לגמרי מהצרות. ובפרט בעניניך,

צריך שתדע, כי גם הטבע הוא השגחה, והשם יתברך משנה את הטבע, ובפרטיות על ידי תפלה ובקשהברחמים ובתחנונים. צריך שתדע שבזה העולם צריכים להתחזקותחדשה בכל יום ובכל רגע ממש, מרב המרירות וההרפתקאותשעוברים על כל אחד בכל יום, ואין שום עצה אחרת להנצל מפגעיוממקרי הזמן, כי אם לברח אליו יתברך, ולהסתכל על הדר גאוניתברך, איך שהוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוךכל עלמין, ודיקא על ידי שאדם מרגיל את עצמו אף בתוך דוחקוומרירותו להתחזק ולהיות בשמחה עצומה, שמחה אין סופית, דיקא על ידי זה יכול להפיל את כל הקמים עליו, ואם, חס ושלוש, נעשה בכעס ובקפדנות על איזה אדם, או נשבר מאיזה מארע, אזיתכף ומיד הוא כלה ונאבד, רחמנא לצלן, כקש. ואולי יש להעמיסדבר זה בפסוק | שמות טו, ז: | "וברב גאונך" - כשאדם מדבק עצמוומסתכל על רב גאונו יתברך, הינו על גדלתו יתברך, ואין לפנימראה עיניו רק השם יתברך, אז "תהרס קמיך" - תהיה מפלהלכל הקמים עליו. כמו שארע עם מוהרנ"ת ז"ל, שהיתה תקופהשכל העולם עמדו כנגדו, וכן רב אנשי שלומנו, תלמידי רבנו ז"לבעצמם, וחלקו עליו על לא דבר ועל לא חמס בכפיו, אף על פי כןחזק את עצמו תמיד באלהיו, ובכל פעם רק רץ אליו יתברך, והפראת כל היגון והאנחה אל תוך שמחה עצומה, על ידי זה עבר עלכל המרירות והירידות והבלבולים וכו', ולעולם לא הקפיד על שוםבריה, רק קבל את הכל בשמחה עצומה, "תשלח חרונוך" - כשאדם נעשה בכעס, ויש אצלו, חס ושלוש, חרון אף, "יאכלמוכש" - דבר זה יאבד כמו קש שבוער תכף ומיד מאש הכיקטנה. תאמין לי, ידידי, שאין לנו שום תקוה, רק על ידי הלמודהקדוש של רבנו ז"ל שהוא לומד אתנו, והוא מחזק אותנו ומוליכנובדרך הטוב והנעים, ועל כן עלינו לצית אותו תמיד, ולהכניס אתכל עיונינו רק בספריו הקדושים, ולחזר בהם הרבה. ובפרט בספר"מקור השמחה", שהוא סלת דברי רבנו ז"ל המפזרים בספריוהקדושים. אודות מעלת הששון והשמחה, חזר בספר הזה הרבה מאד, למען תוכל להיות תמיד בשמחה עצומה, כי השמחה היא רפואהעל הכל | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד|. וראוי לך למסר את נפשךלהיות תמיד רק בשמחה עצומה, ולחזק את אחרים על נקדתהשמחה העולה על כל הנקדות.

חמדת לבבי! הפסקתי את כתיבת המכתב, כי שמעתי שאנשי שלומנו מרקדים עכשו, ונצטרפתי עמהם, ותהלה לאל, רקדנו כחצישעה רצופה בשמחה עצומה, ברוך השם, אשר עד כה עזרונו. ושמעתי מאחד מאנשי שלומנו עכשו, שאותיות "ריקוד" הואותיות "דיקור", עם כל "רקוד" דוקרים את הסמ"ך מ"ם, על כנעשה זאת מהר, בני, והנצל מיד, חטף רקוד עכשו, ותרקד הרבה. אם תזכה לצרף את שאר החברים בתוך הרקוד - הכי טוב, ואסלאו - תראה לרקד בעצמך, אשר זה עולה על הכל. וכבר אמררבונו ז"ל |ספר המדות, אות שמחה, סימן ח':| על ידי הרקודין והתנועות שאתה עושה בגוף, נתעורר לך שמחה, עין שם. והנה במדרש איתא |שיר השירים רבה שם|: "תשורי מראש אמנה" |שיר השירים ד, ח|: מהיכן זכו ישראל לומר שירה? מאברהם אבינו, שהיה ראש למאמינים; כי באמת לזכות לשלמות השמחה, להיותאך שמח תמיד, זה אין זוכים כי אם על ידי אמונה פשוטה, להאמינו יתברך, שאין בלעדיו יתברך כלל, והוא מחיה ומהוה את כלהעולמות, ואז דיקא כשיש לאדם אמונה פשוטה בו יתברך, על ידי זה בא לידי התלהבות עצומה, ומתאוה רק אליו יתברך, כמושאמר רבנו ז"ל |שם, סימן יט|: על ידי אמונה שלמה תבוא למדרגה שתתאוה בגוף ונפש לעבודת השם יתברך, עין שם; וידוע שכלמדתו של אברהם אבינו היתה רק אמונה, שגלה ופרסם את אמתתמציאותו יתברך בעולם, והוא הכניס התלהבות עצומה בעולם, ומשם נמשך אחר כך, שזכו ישראל לשירה.

ידידי היקר! חזק ואמץ מאד מאד, כי בא יבוא סוף כל סוף גם יום ישועתך, ובודאי בזכותו של רבנו ז"ל הכל יהיה על נכון. ראה לדבר עמו יתברך בכל מקום בואך, כי בכל פסיעה ופסיעה שאתה נוסע, אתה מתקן ענינים נוראים ונפלאים, שנעלמים מעין כל חי, ועל כן כדאי יותר משתכנס בוכוחים ובספורים עם החברים - שתכנס אליו יתברך, ותספר לפניו יתברך את מרירות לבך. ואם היית יודע מעלת תפלתך אצלו יתברך, היית עוסק בזה כל היום, כי הלא אתה בעצמך רואה את גדל הנסים שעשה עמך השם יתברך עד עכשו, אשר לא היה בידך לפרטה אפלו שוה פרוטה, ולבסוף אתה נמצא כבר באירופה, ותהלה לאל, יש לך ויזה להכנס אלהמדינה ההיא, ובודאי אם תרבה בתפלה ובתחנונים, תזכה להגיעאל ציונו הקדוש, כי הכל תלוי

רק בתפלה.

הדורש שלומך...

ב' תלד. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר בשלח ה'תשל"ז.

ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, ידידי היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע

מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאירו ויזרח.

מכתבך ופרישת שלומך לנכון קבלתי, אשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להתודע מרבי

אמת כזה, וראוי לנו לתן תמיד תודה והודאה להשם יתברך על נעם חלקנו, אשר

בנחל שם חלקנו וגורלנו, ובפרט אתה שהנך מתכוון לנסע אל ציון רבנו ז"ל,

בודאי ראוי לך להיות בעבור זה רק בשמחה עצומה, ולא לפחד משום בריה שבעולם,

כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך. ולמען השם, אלתחריש ואל תשקט, ואל תתן דמי

לו יתברך, רק בקש ממנו יתברך במתנת חנם, שיעזר לך להגיע אל מקום קדש

הקדשים ציון רבנו ז"ל, וראה לשמח את כל החברים, כי מעלת מצות השמחה עולה על

הכל, ובפרט לשמח את אחרים, ולמען השם, אל תכנס בוכוחים, רק אדרבה להיות

בשלוש ובאהבה עם כל אחד ואחד, וצריך שתדע שאתם מוציאים מהכח אל הפעל

שליחות כמוסה, אשר גם אתם אינכם יודעים. על כן העקר לראות שיהיה שלום ואהבה

ביניכם. ואתה, אהובי, אחי, ראה וגם ראה להרבות בתפלה ובהתבודדות, ותראה

להפיץ את ספרי רבנו ז"ל בכל מקום בואכם ותגלו ותפרסמו את שמו הגדול של

רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה. גם ראה לחטף בכל יום איזה שיעור מהשעורים

הקבועים שלך, ואז טוב לך לנצח נצחים.

הדורש שלומך...

ב' תלה. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר יתרו ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה,

זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי. מה אמר לך, תמחל לי שלאכתבתי לך זה זמן רב, אך

מיום שזכיתי לפתח את הישיבה, אניטרוד מאד מאד, ומה אעשה? השם האמת יודע,

שכונתי לא היתה לצער אותך, חס ושלום. והנה צרותיך ומרירותך ממה שעובר

עליך כבר דברנו כמה וכמה פעמים בהיותך בביתי, כי אין מקום לנוסמפגעי ומקרי הזמן, כי אם אליו יתברך, כך למד אותנו רבנו ז"ל. תאמין לי, חמדת לבבי, שראוי לנו לתן תודה והודאה להשם יתברך על כל החסד שגמלנו להתודע מרבנו ז"ל, מה היינו עושים בלעד יעצותיו הקדושות והנוראות וכו'? טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו.

אודות בנך שמצער אותך, צריך שתדע שיש שיחה מרבנו ז"ל, שאמר פעם אחת למוהרנ"ת ז"ל: א קינד שלאגט מענג? על כן אין שום עצה על ידי הכאות - רק סבלנות, ולהסבירו בנחת, והעקר לבקש ממנו יתברך, שירחם עליך, ויהיה שלום בינך לבין בנך.

חמדת לבבי! אין זה שום עצה לחיות חיים מרורים ממות, אשר אתה בעצמך גורם לעצמך בכל פעם, אדרבה עקר גדלות האדם בזה העולם, הוא רק לחזק את עצמו בכל פעם יותר ויותר, ובפרט על ידי ההקדמות הנוראות שקבלנו מרבנו ז"ל. וראוי לנו להתמיד מאד מאד מדי יום ביומו בתורתו של רבנו ז"ל, ואז נצליח דרכנו. ואודות שאתה צריך לשפע גדול בשבוע הבא, צריך שתצא מעצבות רוחך, ותאמין בו יתברך, אשר תשועתו יתברך כהרף עין, ותבוא לך ישועה ממקום כזה שלא שערת כלל, אך ורק חזק ואמץ מאד מאד, ובקרוב תראה נסים ונפלאות כאלו, אשר לא שערת מימך. הדורש שלומך...

הכפל הדבר, תראה לקים עם בנך מאמרו של רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יח: "ברגז רחם תזכור" - בשעה שבאלך רגז עליו, תכף ומיד תשתמש במדת הרחמנות. הנ"ל...

ב' תלו. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר משפטים ה'תשל"ז. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך דברי אמת - יקצרו המון יריעות. ובפרטיות שספרי רבנו ז"ל בידך - הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך. אודות כל הבלבולים, מה אמר לך, ידידי היקר, אין שום עצה אחרת, רק לבטל את עצמך אליו יתברך, ולידע שאין יודעים כלל, מהי עליה ומהי ירידה וכו', ואיך

שיפל דבר וכו', כי הלא הוא יתברך מנהיג עולמו בחסד וברחמים, ועל כן עלינו לבקש רק ממנו יתברך, ולפרש את כל שיחותינו אליו יתברך בתמימות ובפשיטותגמורה כדבר איש עם רעהו, ואם היית יודע מעלת הדבורים שמדברים אליו יתברך, היית עוסק בזה כל היום כלו.

ההכרח לקצר. היה טוב מאד מאד אם היינו זוכים להתועד יחד.

הדורש שלומך...

ב' תלז. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר משפטים ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך באריכות לנכון קבלתי. מה אמר לך, ידידי היקר, אין לנו על מי להשען, כי אם על אבינו שבשמים, כאשר הורנו רבנוז"ל. בכל יום ויום אני רואה יותר איך ש"שוא תשועת אדם" |תהליםפ, יג|, ו"ארור הגבר אשר יבטח באדם ושם בשר זרעו, והיה ה'מבטחו" |ירמיה יז, ה ז|, הינו שאדם כזה השם באדם מבטחו, חייוארורים ומרורים, רחמנא לצלן, מה שאין כן, כשאדם זוכה לידעבידיעה ברורה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, רק הוא יתברך מחיה ומהוה ומקים את כל הבריאה כלה מריש כל דרגיועד סוף כל דרגין, והכל רק בידו יתברך, אדם כזה חי חיים מתקיסוברוכים, ונכלל בו יתברך לגמרי. וכעין שאמרו חכמינו הקדושים|מדרש רבה, פרשת שופטים, פרשה ה', סימן ט'| זה שאמר הכתוב |תהליםקמו, ג|: "אל תבטחו בנדיבים" וגו', אמר רבי סימון בשם רביהושע בן לוי: כל מי שבוטח בהקדוש ברוך הוא זוכה להיותכיוצא בו, מנין? שנאמר: "ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ה'מבטחו" וכו' עין שם; ובמדרש תנחומא פרשת תזריע אמרו: "כהאמר ה' ארור הגבר אשר יבטח באדם" וגו', אימתי הוא ארור? בשעה שמן ה' יסור לבו, וישלח בטחונו על בשר ודם וכו', עין שם; הרי לך כשאדם מוסר את עצמו אליו יתברך, הוא חי חייםאחרים.

על כן, אהובי, אחי ורעי, אל תפל בדעתך כלל, כי גדול אדוננוורב להושיע, ובודאי לא יעזב אותך השם יתברך. העקר תספר לואת כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, כי התפלהוההתבודדות עולה על הכל. אל תפחד כלל השם יתברך יהיהבעזרך.

ואודות המרירות שיש לך עם בני אדם וכו', יותר טוב לך להתחמק תמיד מהם ולברך רק אליו יתברך, כי בדרך כלל קשהמאד מאד, ואי אפשר לצאת ידי חובת כל הבריות, ועל כן מהולמה לך לשא חן בעיניהם, ברח לך יותר טוב אליו יתברך, ואזטוב לך לנצח נצחים בזה ובבא.

הדורש שלומך...

ב' תלח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תצוה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעיהיקר, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך השובר לבבות לנכון קבלתי. מה אמר לך, "לולאתורתך שעשועי אז אבדתי בעניי" |תהלים קיט, צב|. מה לעשות, בזההעולם עובר על כל אחד ואחד מה שעובר, ועקר נחמתנו היא רקעל ידי התורה הקדושה המאירה לנו בחשכותנו, כמאמרם ז"ל|סוטה כא. |: תלה הכתוב את התורה באור, לומר לך מה אור מגןלעולם, אף תורה מגנה לעולם, "בהתהלך תנחה אותך" |משלי ו, כב| - זה העולם הזה, "ובשכבך תשמר עליך" - זו מיתה, עיןשם; וכבר ידעת דברי רבנו ז"ל |בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה|, שעל ידי חדושין דאורייתא מקררין את היסורים; ועל כן ראוי ונכוןלך להרגיל את עצמך, ולחדש בכל יום איזה חדוש על פי דברירבנו ז"ל, אשר בפרוש אמר רבנו ז"ל, שהחדוש בדבריו הוא תקונגדול ונורא מאד |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה|; ובאמת מה ישעוד טוב בחיים מהתמדת התורה הקדושה, אשר מי שמרגיל את עצמו ללמד בדרך רבנו ז"ל |עין שיחות הר"ן, סימן עו|, אז הואהבן חורין האמתי. וכמאמרם ז"ל |אבות ו'|: אין לך בן חורין אלאמי שעוסק בתלמוד תורה, עין שם.

חמדת לבבי! ידעתי ואני מבין ומרגיש מרחוק מכאובי נפשךולבבך, אך צריך שתדע, שאי אפשר להיות חכם, אדרבה חכמתושל האדם מפילתו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימנים: יב, יט|; והזוכהלילך בתמימות הוא מצליח. ראה גם ראה את כל ספר תהלים, ותשכיל ותבין מרחוק, מה שעבר על דוד המלך, עליו השלום, איךשקמו עליו שונאים בחנם על לא דבר ... עשה להם טובות, והםשלמו לו רע... היה בעל חוב גדול... בזו אותנו בכל פעם כאחדהריקים. מה עשה דוד המלך, עליו

השלום? הוא באחת - בורחוק אליו יתברך בתמימות ובפשיטות, ומפרש כל שיחתו אליויתברך, ומספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו. ידידי היקר! יש הרבה להאריך, אך אין הפנאי עכשו מרבטרדויות, מה טוב ומה נעים באם היינו זוכים להתועד יחד, ואז היונמתקות צרותינו. כי מבאר מדברי רבנו ז"ל, אשר נקדת החבר הואעקר גדול בעבודת השם יתברך, ועל כן בכל פעם כשמתועדיםאנשי שלומנו היקרים, עלינו רק לדבר מעצותיו הקדושות של רבנוז"ל. הדורש שלומך...

ב' תלט. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר ויקרא ה'תשל"ז. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגועלינו ... נרו יאיר. מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון ידיעות, ובפרט שספרי רבנו ז"ל בידך - הפך בהם דכלא בהן - עצותוהתחזקות והנהגות ישרות. והנה מבאר בהקדמת ה"לקוטי תפלות", שאף שדברי רבנו ז"להם מלאים עצות, אבל אי אפשר להמשיכם על עצמו, כי אם על ידיתפלה. על כן חמדת לבבי, מה דהוה הוה, הרגל את עצמךלהתחבא רב היום במקום פנוי שאין שם בני אדם, ותדבר ותשיחעמו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך כאשר ידבר איש עסרעהו, ואז תראה נסים ונפלאות שלא שערת מימך. ובכלל טובמאד מאד להיות רגיל לפרש את כל אשר עם לבבך בכל פעם אליויתברך, קוה להשם יתברך שנתועד יחד, ואז נרבה לדבר פנים אלפנים.

הדורש שלומך...

ב' תמ. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמיני ה'תשל"ז. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעיהיקר לי מאד מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגועלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך לנכון קבלתי, אך מרב טרדויות, ובפרט שסמוך לחגהפסח נכנסתי לדירה חדשה, על כן לא היה לי הפנאי להשיבך. מה אמר לך, ידידי היקר, אין אתה יכול לשער איך אני שמחבשמחתך ובישועתך, כי אהבת עולם אהבתך, אהבה שאינה תלויהבדבר בטל, כי מנחל אחד אנחנו

שותים, חבלים נפלו לנו בנעימים; אשרינו ואשרי חלקנו, אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו. מה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו. ובפרט נעימת חלקך וגורלך, שזכית לבנות בית בארץ ישראל, אשר לפי דעת רבנו ז"ל, שם הוא עקרה שלמות, ובאלין אשתכח גבור ותקיף | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כ'; |ראוי לך לתן תודה והודאה להשם יתברך בכל יום ויום מחדש, עלגדל הנסים והנפלאות שעשה עמך, נסים נגלים ונסים נסתרים, כי אין בעל הנס מכיר בנסו | נדה לא; | ועל ידי זה יתרחב לבך לבקש ממנו יתברך עוד על להבא, כי עדין מעקר הישועה אנחנו רחוקים וכו'.

ואודות שכתבת במכתבך, ששמעת דבת רבים שיש בלבי עליו וכו', חס ושלום! השם יתברך ישמרני ויצילני מזה, בודאי בעלילשון הרע מוליכים לשון הרע מזה אל זה ומזה אל זה, אך כברגלה לנו רבנו ז"ל מאין זה | עין בספורי מעשיות, מעשה ג': | כי יש מדברים, ואלו המדברים הולכים ועושים מחלקת בין מלך זה | מאן מלכי רבנן | גטין סב. || לבין מלך אחר, ועל ידי זה נעשה מלחמה, ועל ידי זה נעשים רעידת הארץ, ואשר על ידי זה אי אפשר שיהיה הנשקה האילן, שהוא הצדיק, ויתפרסם בעולם, עין שם; ועל זה דוהלבנו, ועל אלה חשכו עינינו. הוי! הוי! בשביל ענין זה נתארכה גלותנו, כי בדור הזה ישראל הם סמוכים מאד מאד אל הקץ, ומוכנים לקבל אורו של רבנו ז"ל לולא אלו המדברים, אשר מדברים זה על זה וכו'. כי באמת עקר השלמות מה שנקרא באמת שלמות הוא רק מישנכלל בו יתברך, כי רק שם הוא עקר השלמות, כי בלעדיו יתברך הכל חסרים | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פב; | ואיך יכולים לידע אם אוחז כבר קצת בשלמות? כשאין מדבר מאחרים רק ממנו יתברך, איש כזה כבר הולך בדרך המוליכה אל השלמות | מי יתוהיה שאזכה לזה על כל פנים מעתה |.

ויען שבלילה יהיה כ"ו בניסן, יום ההלולא של יהושע בן נון, אמרתי לרשם לך מה נפל עכשו ברעיוני | במדבר יג, טז: | "ויקרא משה להושע בן נון יהושע"; ופרש רש"י: התפלל עליו: "יה יושיעך מעצת מרגלים", ומשה הוסיף לו יו"ד על שמו, כמו שאמרו חכמינו הקדושים במדרש | במדבר רבה, פרשה כז, סימן ז'; | ויש לומר, למה הוסיף לו דיקא אות יו"ד על שמו? אך מבאר בזהר הקדוש | פרשת שלח |,

כי המרגלים באו בארץ ישראל למדרגה והשגה עצומה, עדשהתחילו לזלזל במשה רבם, כי היה נראה להם שהם כבר יותר גדולים ממנו, ועל ידי זה באו אחר כך לכפירות גדולות, רחמנאלצלן, וכפרו בעקר. ועל זה הוסיף משה אות יו"ד דיקא ליהושע, כי יו"ד היא הקטנה שבאותיות, ומורה על ענוה | עין באותיות דרביעקיבא; | וברכו והתפלל עליו: אף שתבוא לארץ ישראל, תזכר ממניולא תחלק עלי וכו'. ועוד יש לומר, למה דיקא אות יו"ד? אלאאמרו חכמינו הקדושים | כלים פרק א': | עשר קדשות יש בארץ ישראל, עין שם; ועל כן זכותן של העשר קדשות תגן עליו, שלא יחלק על משה רבו. ובאמת זכה אחר כך יהושע מה שלא זכה משה | להכניס את ישראל לארץ, | אבל הכל בכחו של משה ובזכות שלא הצטרף אל החולקים וכו'.

ודבר זה ראינו אצל מורנו רבי נתן ז"ל, שהעמיד תלמידים רבים, ולבסוף בעטו בו, ונשארו אצלו יחידי סגלה, וביניהם תלמידורבי נחמן טולטשינער, שגם ההלוא שלו הוא בכ"ו ניסן, אשר היה בעצמו כחרס הנשבר, ער איז גיווען ביי זיך ווי א שטיקל בלאטעד, ועל ידי זה זכה אחר כך שעל ידו נשארה כל ההשארה הפנימיתמרבנו ז"ל | ואין כאן מקומו להוסיף בזה; | כי מדת הענוה ולהיותבטל ומבטל בעיני עצמו, זוהי המדרגה הכי גדולה, וממשיכה אלהשלמות. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים | בתוספתא ברכות: | מפני מהזכה יהודה למלכות? מפני גדל הענוה שהיתה בו. כי אין דבריתורה מתקימין אלא במי שמשים עצמו כמי שאינו | סוטה כא; | ואמרו בזהר הקדוש | פרשת פקודי רלב: | ודוד מלכא תדיר איהו הוהשפיל גרמיה לגבי קודשא בריך הוא דכל מאן דמאיך גרמיה קמיקדשא בריך הוא איהו זקיף ליה על כלא, ובגין כך אתרעי ביהקדשא בריך הוא בהאי עלמא ובעלמא דאתיה, עין שם; ואמר רבנוז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עב, | שזהו עקר התחיה והענג הנצחי, והוא סימן שמקבל מהצדיק האמת וכו', עין שם. ההכרח לקצר. הדורש שלומך וטובתך תמיד. הדורש שלומך... ב' תמא. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמיני ה'תשל"ז. ששון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקרלי מאד מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מאד מאד אני מצטער בצערך הקשה, ובפרט שבימים האחרונים אתה מסתובב בעצבון עמוק, רחמנא לצלן, אשר לא יצאו מזה תוצאות טובות, חס ושלום, כידוע לכל, ובפרט שרובנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד|, שכל החלאים גם בגשמיות באים רק מעצבות ומרירות; ועל כן עלינו לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות רקבשמחה תמיד, אף שזוהי העבודה הכי קשה וכבדה בעולם. והנה לדעתי, סבת המרירות והעצבות שנכנסו בך, כי זה כמה שבועות ספרת לי, שבחור אחד הכניס בך ארס כנגד הישיבה וכו' וכו', ועכשו ראה בעצמך, האם בשבילו תברח וכו' וכו', ותפלבמצודה רעה כזו, שהבעל דבר כורה תחתך, רחמנא לצלן?! זכרכמה החיית עצמך עד עכשו; על כן, אהובי, אחי, חזר בך, חזרברך! השלך על השם יהבך, והוא יעזר לך, ולא יניח אותך. ידידי היקר! צריכים למסר את עצמו לגמרי אליו יתברך, ולידע בידיעה ברורה ומזככת, אשר השם יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה פרטי פרטית, ושום בריה אינה יכולה להרע לך אולהיטיב לך, כי הכל בידו יתברך. ובידיעה זו תגאל מכל הרע, שנדבק בך, ותבא לשמחה נצחית, שמחה אין סופית. חמדת לבבי! היה ראוי לך לעין בכל יום בספר "מקורהשמחה", ושם תמצא מרגוע לנפשך. לשמח בו יתברך, אשר אין לך עוד שמחה גדולה משמחה זו. ההכרח לקצר. הדורש שלומך...ב' תמב. בעזרת השם יתברך, ליל ששי לסדר שמיני ה'תשל"ז. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגועלינו ... נרו יאיר. מכתבך הארך לנכון קבלתי זה כמה שבועות, אך מרב טרדותי, בעוונותי הרבים, לא היה לי הפנאי להשיבך, ובפרט שנכנסתי לגורבבנין הישיבה שלשה ימים קדם חג הפסח, והטרדות בשעה כזוהן רבות. חמדת לבבי! מה אמר לך, אם לחזקך, כבר הקדים השם יתברך ושלח לנו את רבנו ז"ל, ומה יש להוסיף על דבריו, וכלעסקנו צריך להיות רק לחפר בכל יום אחר הרוח הקדש המובאים בספריו הקדושים |עין לקוטי הלכות, שלוחין, הלכה ה'|; כי פניו, שכלווחכמתו מנחים וגנוזים בתוך ספריו |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א',

סימןקצב|; וצריך שתדע, שאם תאחז עצמך ברבנו ז"ל, ותרגיל עצמך בחדושי דאורייתא, לרשם על פני הכתב בכל יום מה שתחדשבאותו היום, אז תחיה חיים חדשים, חיים מתקים, חיים ברוכים; כי אי אפשר להנצל מפגעי הזמן רק אצל התורה הקדושה, והעקראצל חדושי תורה |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה|; וצריך שתהיהחזק בזה מאד מאד, לחזק את עצמך בכל יום ויום מחדש ולחזקאת אחרים, כי היא מצוה גדולה אשר אין לשער. כי כל העולםנפלו כבר בעיניהם, והם בעצמם כבר לאחר יאוש, כאלו שאינלהם כבר שום תקוה לשוב אליו יתברך, ולזכות לכל המדרגותוההשגות שזכו והשיגו הצדיקים הקדמונים; כי אצל המון עםמסכם, שהדרך להיות דבוק בו יתברך שיכת רק לצדיקים וליחידיסגלה, לא כן על פי דעת רבנו ז"ל, אשר הוא עשה דרך כבושהלרבים, שכל בר ישראל יהיה מי שיהיה, אשר ירגיל עצמו לילךבדרכיו הכתובים בספריו הקדושים, יכול לזכות לכל טוב אמתיונצחי, אם רק יהיה חזק בדעתו תמיד יהיה איך שיהיה. ובפרטאתה, שתהלה לאל, חנן אותך השם יתברך בכלים טובים, עליךלמסר נפשך לגמרי אליו יתברך, ולא לבטל אפלו רגע אחד ביום, רק להיות שש ושמח תמיד על נעם חלקך, ותראה לחדש חדושיךדאורייתא אמתיים, בנויים ומיסדים על דברי רבנו ז"ל. ועקרהחדושיך צריך להיות חדוש עצמו באמונה ובבטחון בו יתברך, ומכל שכן וכל שכן לחדש את בני הנעורים, ולהאיר בהם אמתתמציאותו יתברך. חמדת לבבי! הבעל דבר אורב מאד מאד עליך, כי הוא מפחדמך מאד מאד, יען כי יש לך כלים טובים כאלו, על כן הוא משבראת רוחך בכל פעם, ומכניס בך עצבות ומרירות גדולה, אשרבשביל זה בעצמו אתה מבלה את הימים הטובים בהבל ובריק. ואםחבל על הזמן היקר גם לכל אדם בעולם - הן בגשמי ומכל שכןברוחני, ביותר חבל על זמן היקר שלך, שאתה יכול להרבותבחדושי תורה ולחבר ספרים יקרי ערך, הבנויים על דברי רבנו ז"ל, ולהחיות נפש כל חי. ועל כן, ידידי היקר, מה דהוה הוה, כלך מדרך זו - להיותכל כך שבור ועצוב ומיאש, רחמנא לצלן, רק חילך באורייתא.תתחיל מעתה להיות זריז גדול בענין זה, כי הרבה הרבה נפשותישראל מצפים ומיחלים לחדושי התורה שלך, "הלא אם קטן אתהבעיניך ראש שבטי ישראל אתה" |שמואל א טו, יז|, צריך שתדע כייש בזה

העולם נשברי לב ודכאי רוח, אשר סובבים בעולם ביאושגמור, ואין לאל ידם לעזר לעצמם, ומרים ומרורים חייהם, ורואים חשך לפני עיניהם, ועל כן מצוה רבה לדבר על לבם, ולהאירבהם אור האמת. וביותר זוכים אל זה על ידי חדושי תורהולדהפיסם. ועל כן מהיום והלאה אל תהיה בטלן, חס ושלום, רקתנצל את הזמן היקר, או שתרקד או שתתבודד, או שתתפלל אושתלמד, או שתדבר עם בני אדם דבורי אמונה והשגחה פרטית, אושתחדש חדושי תורה, ותחבר ספרים על קטב זה. מה אמר לך, אם היית יודע מעלת חדושי תורתך למעלה, הייתמתמיד בזה מאד מאד |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא|.

ידידי היקר! ראוי לנו לשמח מאד מאד, שיש לנו רבי אמתכזה, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד שעשה עמנו, חבליםנפלו לנו בנעימים, אשרינו!
הדורש שלומך...

הכפל הדבר, ברח לך אל תוך חדושי תורה, ואז תנצל מכל רעומכל מיני עצבון ומרירות, כי חדושי התורה הם כלים להמשכתאורו יתברך למטה בכל העולם כלו. הנ"ל.

ב' תמג.בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר תזריע מצרע, ראש חדש איר ה'תשל"ז. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי,האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך - יקצרו המוןיריעות. מה אמר לך, העקר לעשות התחלה על כל פנים מעכשו,אל תירא ואל תפחד משום דבר, כי השם יתברך הוא אתך, עמךואצלך, אף שעשית מה שעשית עדין אתה יכול להתחיל מחדשלשוב אליו יתברך, ובפרטיות על פי העצות הנוראות שקבלנומרבנו ז"ל.

קדם עליך להרגיל את עצמך ביותר במדת השמחה והרקודים,לשמח ולרקד על נעם חלקך, שזכית להברא מזרע ישראל, ולאעשני גוי, ואף שלפי רבוי הרע שנדבק בך, נדמה לך שאבד מנוסותקוה ממך, עם כל זאת צריך שתדע שאיך שהוא איך שהוא,על כל פנים נבראת מזרע ישראל, ותהלה לאל, עבר חג הפסח, ולאאכלת חמץ, חס ושלום, ותהלה לאל, החיית את עצמך כל החגבאכילת מצה. ועל כן, חמדת לבבי, העקר תראה רק להחיות אתעצמך עם כל מיני עצות ודרכים, ואל תפל בדעתך

כלל, ועל כל פנים מעכשו תראה לשמר את פיך לא לדבר לשון הרע ורכילות, שהוא עון גדול, הרגל את פיך לבלי לדבר מאחר כלל - רק אליו יתברך, ולדבר עם חברים אנשי שלומנו מדברי רבנו ז"ל - דבורי אמונה והשגחה פרטית. ואודות הבריאות, קוה אל השם וישיע לך. וזכר כי "מותוחיים ביד לשון" |משלי יח, כא|, כפי שאדם מרגיל את לשונו, כמו כן החיים שלו. אם מדבר רק דבורי אמונה ויראת שמים, אזחי חיים מתקים, ואם חס ושלו, מפקיר דבורו, ומדבר כל העולה על רוחו, אזי חייו מרורים כמות וכו'.

על כל פנים מה דהוה הוה, תעשה התחלה מרגע זה, ותכניס בדעתך אמתת מציאותו יתברך, לידע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וכל מה שענין רואות זהו רק אלקות בהתלבשותה זו. ראה, בני, כמה נסים ונפלאות עשה עמך כבר השם יתברך עד עכשו, ובפרטיות שבתקף דחקותך ומרירותך זכית להתודע מרבנו ז"ל, אשר אין לך עוד זכיה כזו; כי בעולם העליון שסנדע מיהו רבנו ז"ל, ומהו ה"לקוטי מוהר"ן הקדוש. למען השם, אל תניח את עצמך להתבלבל בשום אופן שבעולם, מה יעשה לך אדם?! ראה גם ראה לברח על כל פנים מעכשו אליו יתברך, ולהסתיר את עצמך אצלו יתברך, ועל ידי זה לא תהיה שום שליטה להסמך מ"ם עליך, כאשר דברנו מזה במוצאי שבת קדש על פי "לקוטי מוהר"ן", חלק א', סימן ריג, עין שם; כיצריך שתדע, שאין שום מכסה והסתרה בזה, לכסות ולהסתיר את עצמו רק אצלו יתברך. ואלו כל הטעיות שבני אדם טועין, כאלו יש איזו תקוה או מנוס ומבטח בלעדיו יתברך, אשר באמת הכלדמיון גדול, כי אין בלעדיו יתברך כלל, וסוף אדם למות |ברכות יז.ז|; ועל כן טוב מאד להתחיל כבר עכשיו לברח אליו יתברך, ולהתחבא אצלו יתברך.

הדורש שלומך...

ב' תמד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר אמר ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאוד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך הארך לנכון קבלתי. אשרינו שאנו יודעים מרבי אמתכזה, בודאי לא יעזב אותנו, עלינו רק להתחיל להתמיד ביותר בהפצת דעתו הקדושה בעולם ביתר שאת

וביתר עז, ולהתגבר עלכל המניעות: הן מניעות מבית |מאלו הנקראים אנשי שלומנו|, והן מניעות מבחוץ |ממתנגדים על דעת רבנו ז"ל|. עכשו היא שעתכשר מאד מאד לקרב רחוקים, כי בני הנעורים שבדור הזה צמאיםמאד לדבר השם, ועלינו להזרים עליהם את מימי הנחל המטהרמכל הכתמים. וכבר ידעת שיסוד דעתו הקדושה של רבנו ז"ל הוארק "אמונה", כאשר אמר פעם בעצמו: "אצל העולם אמונה דברקטן, אבל אצלי העקר הוא אמונה" |עין שיחות הר"ן, סימן לג|; וצריךשתדע שעל פי דעת האמת והאמונה, שום בריה לא יכולה להיטיבלך או להרע לך, כי הכל בהשגחתו הפרטי פרטית, ועלינו רקלהתחבא בצלו יתברך על ידי התמדה בדבורים והתבודדות, לדברעמו יתברך ולהתבודד לפניו בכל יום ויום, ועל ידי זה בעצמו נזכהלהנצל מכל מיני רע עין ועין לקוטי מוהר"ן, |חלק א', סימן נה|, שישצל שעל ידו מתחבאים מהרע עין שלא יזיק, והצל הזה הוא צלאדמהימנותא, שהוא תפלה והתבודדות.

הכלל - כשאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בלשוןשרגיל בה, ומפרש כל שיחתו אליו יתברך כאשר ידבר איש עסרעהו, על ידי זה ינצל מהכל, כי העקר הוא המחשבה, ובמקוםשאדם חושב - שם כל האדם |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא|;ודבר זה ראו אצל גדולי אנשי שלומנו היקרים, שהיו תמיד דבוקיםבו יתברך בדבקות אמת, וכל מה שעבר עליהם לא בלבד אותםכלל, כי התבטלו על ידי התבודדות לגמרי אליו יתברך. וכאשרספר רבי נחמן טולטשינער, שפעם אחת בתקף המחלקת, שהיתהעל רבי נתן, בא אליו, והיה שמח מאד מאד, והתפלא רבי נחמןמאד, איך יכול אדם להתחזק כל כך, הלא בחוץ התלקטו הרבהבני אדם ונערים במקלות ובאבנים, ושברו חלונותיו וקללו אותובקללות נמרצות, וצעקו בחוץ דברי בזיונות וכו', והוא עומדבפנים, ופניו מלהבות בשמחה עצומה. ענה ואמר לו רבי נתן:תאמין לי, בני, כי רבנו ז"ל האיר בי אמת כזו, אשר כבר לא אכפתלי שום דבר, כי מה יעשה לי אדם?! וכעין שאמר דוד המלך עליוהשלוש |שמואל ב טז, י': "ה' אמר לו קלל". על כן, חמדת לבבי, עלינו להרגיל את עצמנו לילך בדרך זו - להתבטל לגמרי אליויתברך, על ידי תפלה והתבודדות, ולא להסתכל על שום מונעומעכב כלל, רק להתענג בענג זיו שכינת עזו יתברך

המאירה בכלהארץ, כמו שכתוב |יחזקאל מג, ב|: "והארץ האירה מכבדו" וגו'.
אודות ההדפסה, אף שלעת עתה עצור אנכי בחובות, אבל, תהלה, לאל אחרים מאנשי
שלומנו הדפיסו עוד פעם בשבועות אלואת הספר "ארץ אפים", ו"סדר דרך הלמוד",
וספר "מקוה ישראל", ו"תקון הכללי", ו"קריאת שמע שעל המטה", בהדפסה
מקטנת, ותהלה לאל, מתפשט בתפוצות ישראל, והשם יתברך יזכנו לשלם את חובותי
הרבים, ולהתחיל ולגמר מחדש הדפסת הספרים, אמן כן יהי רצון.
הדורש שלומך...

ב' תמה. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהר בחקותי ה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך דברי אמת יקצרו המוניריעות. מה אמר לך,
ידידי היקר, בכל יום ויום מתחדשים הבלבולים והקטנות והירידות מחדש, ואין
שום עצה להטמן מזה - רק אצלו יתברך, כאשר גלה לנו רבנו ז"ל: אז עס איז
גארשלעכט איז מען זיך גאר מבטל. ושאל אותנו מוהרנ"ת ז"ל: וויאזוי? והשיב
לו רבנו ז"ל: מע פארמאכט דאס מויל אין די אויגנאיז בטולו |עין
שיחות הר"ן, סימן רעט|, ובזה יש כמה בחינות: פשטות - לסגר את הפה, לבלי
לדבר שום דבור, ולסגר את העינים ולנוחקצת, כאשר אמר פעם רבנו ז"ל:
כששוכבים בעצימת עינים חשישעה, אף שאין ישנים, היא התחדשות המחין |עין
אבניה ברזל, סימן לג|, כי הראיה משכרת ביותר |עין ספר המדות, אות שכרות,
סימן ו|, וכוהדבור מבלבל את המח, וגורם בלבול הדעת |עין לקוטי מוהר"ן,
חלקא', סימנים כט, לח|; ועל כן כשאדם זוכה לסגר עיניו ופיו מהבליהעולם
הזה, על ידי זה זוכה לניחא, שמחו נח, וזוכה להתדבק עמויתברך, ומכל שכן
וכל שכן מי שכבר זכה לזכוך וטהרת המחין, ומיחד אז יחודים קדושים - אין
למעלה מזה כלל, כאשר גלה האריז"ל, שעסק היחודים הם למעלה מעסק התורה |עין
בשעררוח הקדש והיחודים|. ולזכות לזה מבאר בדברי רבנו ז"ל, שהואעל ידי
תפלה והתבודדות, שעל ידי זה ימשך עליו רוח חיים מנוקבא דפרדשקא, מהשמות של

הארבעה עולמות: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב';
הינו על ידי שירגיל את עצמו להתבודד עמו יתברך, יזכה שיזדכך מחו ודעתו, עד
שיאירותמיד לפני עיניו שמות אלו, וזה ברור מאד. על כן, חמדת לבבי, ראה
לבטל את עצמך תמיד אליו יתברך. והעקר הוא - למעט בדבור, לא לדבר כל העולה
על רוחו. כי תנאי הראשון בהשגת החכמה הוא השתיקה, ושימעט האדם בדבורו, אשר
רק מבטל אתהזמן היקר, ועוקר את המחין מהדבקות. ומה טוב ומה נעים לקבל על
עצמו לא להתחיל לדבר עם שום בריה בעולם, רק אם ישאל אותך - תענה לו, אבל
לא שאתה תתחיל לדבר עמו. ואם תהיה רגיל בזה - תהיה לך הצלחה רבה.
הדורש שלומך...

ב' תמו. בעזרת השם יתברך, יום ששי - ערב שבת קדש לסדר נשא ה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
מכתבך הארך לנכון קבלתי.

חמדת לבבי! חזק ואמץ לבא אל בית מדרשנו, וממש תרגיש חיים חדשים; כי תהלה
לאל, כל דבורינו הם רק דבורי אמונה בהשגחה פרטית, מה שאנשי שלומנו היקרים
מדברים אחד עם השני. טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה
עמנו. וביום רביעי הזה דברנו הרבה על פי לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עא,
וכאשר יספר לך מוסר כתב זה, איך הוא בא ברנה אל בית מדרשנו, אשר הוא בבנין
המתיתבא, ותהלה לאל, בנית המקוה ממשכת, ובעוד שנים או שלשה שבועות תגמר
לגמרי בחסדו יתברך ובזכותו של רבנו ז"ל. מה אמר לך, הכל נסים ונפלאות
על עצם הבנין וכן על המקוה וכן על המנין. תהלה לאל, אשר עד כה עזרנו, ועד
זקנה לא יעזבנו. תהלה לאל, בכל שבת באים אורחים רבים, אברכים ובחורים,
ואנחנו מספקים להם לאכל וכו'.

ידידי היקר! מה אמר לך, אלו פיננו מלא שירה כים ולשוננו רנה וכו', אין אנו
מספיקין להודות להשם יתברך על כל החסד שעשה עמנו.
העקר תהיה רגיל רק לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, כאשר ידבר איש
עם רעהו.

הדורש שלומך...

ב' תמז. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר נשא ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לימאד, נר להצדיק נחל

נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי. חמדת לבבי! אל תכניס בעצמך פחדים של הבל, כי אתה

בעצמך רואה את גדל רחמי יתברך, איך שמרחם עליך, וממשיך לך ישועות ונסים

ונפלאות בכל פעם, אשרלא עלה על דעתך, כן תקוה ותהיה בטוח כי עד זקנה לא

יעזבאותך. העקר ברח לך רק אליו יתברך, ואל תבלבל את עצמך משוםבריה שבעולם

כי מה יעשה לך אדם.

הדורש שלומך...

ב' תמח. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהעלותך ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו לאהובי, ידידי היקר לימאד, נר

להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך דברי אמת - יקצרוהמון יריעות.

העקר צריך שתדע, ידידי היקר, כי אי אפשר להנצל מפגיעהזמן, והדרך היא רק -

לברח אליו יתברך, וכל זמן שאין האדםחזק בדבר זה מאד מאד, שעזרתו היא רק

בידו יתברך, אזי הואבסכנה גדולה, כי עובר על כל אחד ואחד בחיים פגעים

ומקריםכאלו, אשר קשה וכבד להנצל מהם, אם לא יסתר בצלו יתברך

|עיןלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נה|. תאמין לי, ידידי היקר, שראוי לנו

לתנתודה והודאה להשם יתברך בכל יום מחדש על נעם חלקנו, שזכינולהתודע

מרבנו ז"ל, מה היינו עושים בלעדיו ז"ל ובלעדי עצותיוהקדושות, המחיות

ומחזקות הרבה!?! חבלים נפלו לנו בנעימים. טוב להודות להשם יתברך על כל החסד

שעשה עמנו.

ההכרח לקצר, ובפרט שבקרוב נתועד יחד.

ידיך...

ענין שדיקא שמואל הנביא תקן פגם הנצח, כמובא בכתביהאריז"ל |עין בשער

הפסוקים| מובן ממה שאמר הסבא דמשפטים |זהרמשפטים, דף קיא:| בפסוק: "ויאבק

איש עמו ויגע בכף ירכו", דמתמונאילך אתפגים נצח ירכא ימינא ולא הוי נביא דאתנבי מתמן עדדאתא שמואל, ועל דא אתמרז |שמואל א' טו|: "וגם נצח ישראל לאישקר" וכו', והוא תקן את זאת וכו', עין שם; כי כל ענין שמואלהנביא היה רק תפלה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |במדבר רבה, פרשה י', סימן יד|: פתואל זה שמואל, ולמה נקרא שמו פתואל? שפתה להקדוש ברוך הוא בתפלתו וכו', עין שם; וכן אמרו חכמינוהקדושים |שמות רבה, פרשה לח, סימן ד'|: בימי שמואל בתפלה שמעתילהם, שנאמר |שמואל א ז, ט|: "ויזעק שמואל אל ה' בעד ישראלויענהו ה'" וכו', עין שם; וכן כל הורתו ולידתו היה רק על ידיתפלת אמו, כמובא בפסוקים |ריש שמואל|; וחכמינו הקדושים |ברכותלא. | דרשו מזה כל הלכות תפלה וכו', עין שם.

ב' תמט. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר שלח ה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאוד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, וגם המעות להדפסה ולבניןהישיבה. מה אמר לך, ידידי היקר, צריך שתדע, שמרירות עוברתעל כל אחד בכל יום, ואי אפשר להנצל מזה, כי אם על ידי שיחהבינו לבין קונו ולמעט בדברים בטלים; כי מבאר |בלקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן כט|, שעל ידי פגם הדבור, הינו לדבר כל העולה על רוחו, על ידי זה נתזים המחין, ובא לידי חולאת הנפילה, רחמנא לצלן, עין שם. ודבר זה ראינו בעינינו אצל גדולי אנשי שלומנו היקרים, עובדי השם האמתיים, שהיתה דרכם להתחמק מכל מיני דברים בטלים ושיחות של מה בכך. וכבר אמרו חכמינו הקדושים |אבותג|: שיחת ילדים ושיבת בתי כנסיות של עמי הארץ מוציאים אתהאדם מן העולם; ובפרט אתה, שתהלה לאל, יש לך כלים טוביםלחדש בדברי תורה, עברה גדולה לבטל לך הזמן; כי אתה יכוללהשלים את עצמך ואת אחרים, על ידי כתיבת חדושי תורה, שהואעקר המשכת המעין באר מים חיים הנחל הנובע מקור החכמההקדומה. ואודות ... עלינו רק לדונו לכף זכות, וצריך שתדע שאיןשום עצה אחרת, רק לילך בדרך זה שהורנו רבנו ז"ל - לדון אתהכל לכף זכות, ולאחז בסטרא דאהבה, ועל ידי זה יזכה להכנסבטוב הגנוז שבכל יום |עין

לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן פד; כי בבתאורו יתברך מאירה בכל יום מחדש באורות צחצחות, אך על ידישמבטלים את הזמן היקר בפטפוטי דברים בטלים, על ידי זהנתעכר הדמים, ונלחץ המח ונסתם הדעת, והוא מבלבל מאד. על כן, חמדת לבבי, העבר - אין, כלך מפטפוטי דברים בטלים. ובפרטיות תברח מחבורות בני אדם; על כן מעכשו חזר בך וחזרבך, עדין לא מאחר, ובפרט שכבר קבלנו אוצרות של דבורים מרבנוז"ל ומתלמידו מוהרנ"ת ז"ל, ועלינו רק להתחדש ולקימםבתמימות ובפשיטות גמורה, ואז נצליח דרכנו. הדורש שלומך...

ב' תנ. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ובעוונותינו הרבים, עבר עלי מהשעבר, השם יתברך ירחם עלי מעתה, על כן לא היה לי פנאילהשיבך, ובפרטיות בשנה זו, שכבר עבר עלי מה שעבר, "שיחובי ישבי שער" |תהלים סט, יג|, "הייתי חרפה להם יראוני יניעוןראשם" |שם קט, כה|, "כי כרו שוחה לנפשי" |ירמיה יח, כ|, "שוחהללכדני ופחים טמנו לרגלי" |שם, שם כב|; וזאת נחמתי בעניי, כיהשם האמת יודע כונתי, וכמו שדוד המלך, עליו השלום, וירמידודנביא, עליו השלום, אשר אמרו פסוקים אלו, היו חפים מפשע, כמו כן אני חף מפשע, רק מדת הקנאה הרעה נכנסה בלב אחדים, והם אשר עושים את כל הרעש הזה. וכבר אמר החכם מכל אדם |משלי כז, ד|: "ומי יעמד לפני קנאה"? ואמר |שיר השירים ח, ו|: "קשה כשאול קנאה"; ודוד המלך, עליו השלום, מקונן |תהלים סט, ט|: "מוזר הייתי לאחי, ונכרי לבני אמי, כי קנאת ביתך אכלתני, וחרפות חורפך נפלו עלי" וגו'. אין שום עצה אחרת רק לברח אליו יתברך, ולספר לפניובפרטי פרטיות כל העובר עלינו ברוחניות ובגשמיות, ולא נשיבלמחרפינו דבר, רק "לתן למכנו לחי" |עין איכה ג, ל|, ולצעק אליויתברך "גל מעלי חרפה ובוז כי עדתיך נצרת, העבר חרפתי אשריגרתני כי משפטיך טובים" |תהלים קיט, כב|.

מה אמר לך, ידידי היקר, הימים פורחים, הנה יום והנה לילה, אט איז טאג אט איז נאכט, ואין במה לתפס אותם, כי אם במעטתורה ותפלה ושיחה בינו לבין קונו, וקיום המצוות, ושירותות שבחנות, זמירות ונגונים, המחאת כף ורקודים. אשרינו מה טובחלקנו, שבתקף דחקותנו ובזיונותינו אנו זוכים לידע ולאחז את עצמנו אל הנחל הנובע מקור חכמה, טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו. וכבר אמר מוהרנ"ת ז"ל לאנשישלומנו: איהר זענט ווי איהר זענט און איהר ווילט זיך נאך האלטןאין אזא רבי'ן איבער דעם גייט אויף אייך אזויפיל איבערח. וצריךשתדע, אשר מה שעבר ועובר עלינו, הוא עדין לא חלק מאלףורבבה ממה שעבר על מוהרנ"ת ז"ל, כי עליו קמו כל העולם, ורבאנשי שלומנו - תלמידי רבנו ז"ל, וגרשו אותו על ידי הפאליציטימביתו, והכניסו אותו בבית אסורים, וסבל בזיונות ושפיכות דמים כל ימיו על לא חמס בכפו, רק מחמת שעוסק לגלות ולפרסם דעתרבנו ז"ל. ותהלה לאל, עדין לא היינו בבית אסורים, ותהלה לאל, רבים אשר אתנו, ברוך השם, כל באי בית מדרשנו, זכו לסים ש"סוארבעת חלקי שלחן ערוך וששה סדרי משנה וכו' וכו', הרבה זכוכבר לסים כמה פעמים, והרבה עדין אוחזים בפעם הראשונה.תהלה לאל, אין אנו מטעים את עצמנו, אנו חוטפים בכל יום איזהטוב על פי דעת רבנו ז"ל, ואין אנו עונים למחרפנו דבר. ומהיהיה? יעברו הימים והשבועות, החדשים והשנים, ותהלה לאל, יהיה באוצרותינו טוב נצחי, כן יעזר השם יתברך על להבא. אהובי, אחי, חמדת לבבי! העבר אין, העקר תעשה התחלהחדשה לשמר את הדבור על כל פנים מרגע זה, ולדבר רק מרבנוז"ל. אל תתביש מפני המלעיגים, אפלו מאלו המסתובבים בין אנשישלומנו, אתה תהיה חזק בדעתך, שאור כזה המחיה נפשות עדיןבעולם לא היה, וזהו אורו של משיח. ועל כן עלינו לגלותולפרסמו לפני כל העולם, ואף שעל ידי זה עובר עלינו מה שעובר - מה בכך, כי ימינו כצל עובר, ולא ישאר מאתנו רק דבר זהשזכינו לפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם. ההכרח לקצר, כי כל זה אני כותב לך קדם תפלת שחרית. הדורש שלומך...

מה ששאלת פרוש הדברים, שרבנו ז"ל אמר לאנשי שלומנובברית של בנו יעקב: נאך

וואס פארט איהר צו מיר איך האב אייךפיינטי |הנדפס באבניה ברזל|, דע לך,
כי שמעתי בעצמי מרבי לוייצחק, |נרו יאיר| |ז"ל|, כי השיחה הזו היא שקר
וכזב, ורבנו ז"ל למעולם לא אמר דבור כזה, רק נדפס כי שמע השומע ממי
ששמעוהדפיסו. ואמר לי, כי יש שם כמה דבורים ושיחות שאינן נכונותכלל, והשם
יתברך יזכני להדפיס את כל השיחות והספורים מרבנוז"ל ותלמידיו הקדושים,
שיש תחת ידי בכתב יד.

הנ"ל.

ב' תנא. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר קרח ה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.
מכתבך הארך המלא צעקות ומרירות לנכון קבלתי, והנהלהשיבך יקצרו המון
יריעות, ובפרט שספרי רבנו ז"ל בידך, הפךבהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך.
הנה, אהובי, אחי היקר, לא טוב הדבר אשר אתה כותב, שמרבמרירות לבך ובלבול
דעתך, אתה מסתובב כל היום, והולך בטל, הלא אתה יודע מאמרם ז"ל |כתבות
נט. |: הבטלה מביאה לידישעמום ולידי זמה, עין שם; וזה בעצמו הורג אותך.
זכר מהשדברנו יחד באריכות כמה שעות, שתהלה לאל, יש ויש עם מהבללות את
הימים והלילות, ובפרט על ידי שעורים כסדרן על פידרכו של רבנו ז"ל.
ובפרטיות על ידי שמחה ורקודים, ולרשםלעצמך חדושי תורה וספרים, ואפלו שאין
בדעתך להדפיסם, רקכדי למלא את היום, ראוי לך לחבר ספרים וללקט לקוטים
מספירבנו ז"ל, שהם יחיו אותך, ומכל שכן אם יהיה ברצונו יתברך - ידפסו פעם
אחת. על כן איך שהוא, אסור לך להמשיך את עצמךכל כך אחרי הצער, ומכל שכן
לכתב דברים כאלו. למה לא תזכרכי אי אפשר לשכנע בני אדם... אתה ברח לך רק
אליו יתברך, וכלמחשבתך ודעתך יהיו רק על דבר אחד - איך להכלל בו
יתברך, ולא להתבלבל משום בריה שבעולם יהיה איך שיהיה.
ידידי היקר! הרגל עצמך בחדושין דאוריתא, אשר אין למעלהמזה, והם ישקיטו את עצביך.
הדורש שלומך...

ב' תנב. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר קרח ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאוד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, והנה להשיבך דברי אמת, הלא כל ספירבנו ז"ל בידיך, ועליך להכניס את עצמך על כל פנים מהיום הזה להתמיד בהם, ולקבל השקפתך בחיים רק משם, כי הם |ירמיה ב, כא|: "כלה זרע אמת" |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'| - עצותאמתיות, עצות מעלמא דאתי. ושמור תשמר את עצמך מעצותהמון העם, שהם כלו שקר. כי ראה וגם ראה מה עצתו של רבנו ז"ל - איך להוציאך מהחשך, ואיך להכניס אותך תחת כנפיהשכינה. ועצות המון העם הן - איך להשיג כבוד או ממון וכו'. מה אמר לך, אין שום עצה אחרת להנצל מכל פגעי הזמן, כי אם למסר את עצמו לגמרי אליו יתברך, ולבטל את ישותו לגמרי. ובסעדה שלישית זו דברנו הרבה על פי התורה "קרא את יהושע", שעקר התשובה היא - לשמע בזיונו, ולדום ולשתק. ובאמת זוהי העבודה הכי כבדה וקשה בעולם, כי הבזיונות הם כללהרפתקאות העוברים על האדם - הן בביתו מאשתו ובניו, והן בפרנסתו, והן אצל חבריו וכו', ומאחר שאתה כותב שאתה בטבעך כעסן גדול, עליך לקיים דברי הרמב"ם בפרק ב' מהלכות דעות, הלכה ב': "מי שהוא בעל חמה, אומרים לו להנהיג עצמו - שאם הכה וקלל, לא ירגיש כלל, וילך בדרך זו זמן מרבה, עד שיתעקרהחמה מלבו"; עוד שם בהלכה ג': "וכן הכעס מדה רעה היא עדלמאד, וראוי לאדם שיתרחק ממנה עד הקצה האחר, וילמד עצמו שלא יכעס, ואפלו על דבר שראוי לכעס עליו וכו' וכו', לפיכך צולהתרחק מן הכעס, עד שינהיג עצמו שלא ירגיש לדברים המכעיסים, וזוהי הדרך הטובה. ודרך הצדיקים שהם מהנעלבין ואינם עולבין, שומעים חרפתם ואינם משיבין, עושין מאהבהושמחים ביסורים" וכו' וכו', עין שם; כי הם עקרים גדולים בחיים, כי כמעט ואי אפשר שלא יעבר יום, שלא יכעס אדם על ידי איזוסבה, אשר דבר זה עוקרו משרשו העליון, ומטפש את שכלו, מבלבל את דעתו לגמרי, רחמנא לצלן. ובפרט אצלך, שבנך הוא בטבעו ילד רע מאוד ושובב, אשר מוציא את לחלוחית הלח ממך וכו', אין עצה אחרת רק להתעלם

ממנו, ולבלי להכותו, חס ושלום, חס ושלום. וכבר אמר רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל:
און ווידער א קינדשלאגט מעןכ? ! וכן אמר: מסגל לבנים - לבלי להיות
כרוךאחריהם; ואף שזה כבוד וקשה מאד, כי חכמינו הקדושים אמרו|ברכות ז':
קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם יותר ממלחמתגוג ומגוג, כי המחלקת בבית
ובפרט כשהבן עז פנים ומתחצף כנגדהאב, זה קשה וכבד לסבל יותר ויותר ממלחמת
עולם וכו', כי בורע יכול למרר את החיים מאד; על כן, חמדת לבבי, אל תאבה
ואלתשמע לעצות המון עם, אשר כלם שקר, ואין בהם ממש כלל, אשרנותנים עצות,
איך להתנהג עם בנו - הכל הבל ורעות רוח, אינעצה אחרת, רק לברח אליו
יתברך, ולספר לפניו יתברך את כללבבו וכל נפשו וכל מה שעובר עליך, ולבקש
רק ממנו יתברךשירחם עליך, אבל למעשה אל תעשה שום דבר. העקר - שמראת עצמך
מכעס ומקפידות יהיה איך שיהיה, אתה מסר עצמך רקאליו יתברך, אשר הוא יתברך
מלא רחמים ותחנונים, ואצלו יכוליםלפעל הכל, ובפרט כי רבנו ז"ל והאריז"ל
והזהר הקדוש החמירומאד מאד על עון הכעס, על כן עשה מה שתעשה, וראה
מהיוםלברח ממדה מגנה זו, ותבטל את עצמך רק אליו יתברך בבטול כלהרגשותיך,
ותספר לו יתברך את הכל בפרטי פרטיות כמו תם ממשבלי שום חכמות, ורק זו עקר
העצה היחידה להכלל בו יתברך, ולהמתיק ממנו כל הדינים, ויזכה לכל טוב סלה.
הדורש שלומך...

הכפל הדבר - על פי דעת רבנו ז"ל אסור להכות את הבנים, ובפרט שבנך נעשה כבר
בר מצוה, בודאי אתה צריך להזהר לאלהכותו.
הנ"ל...

ב' תנג. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת ה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעייהיקר לי מאד, נר
להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מאד אני מצטער בבלבול דעתך בכלליות. ואודות עניןהנסיעות בפרטיות, ואף
שרבנו ז"ל אמר |שיחות הר"ן, סימן פה|: כשרואה אדם נסיעה לפניו, אין לו
להתעקש למנע מזה לישבבביתו דוקא וכו', עין שם; זהו סובב דיקא כשאחד מושך
אותוומבלבל אותו: בא, בא עמי; וכשאי אפשר להשתמט מזה, אז צריךשידע, כי

הלא דברים בגו, ובודאי הכל ממנו יתברך | תהלים לז, כג: | "מה' מצעדי גבר"
וגו'. אבל סתם כשנכנס בי איזה בלבול וספקות לנסע, מי יודע מאין דבר זה בא.
ואף שרבנו ז"ל אמר | שיחות הר"ן, סימן קצה: | מדה זו היא מצד הגלגול,
שהגלגול מחיב שתהיה לומדה זו, שיתאווה תמיד לנסע לדרכים, ויהיה מוכן לנסע,
ואחר כך אינו עולה בידו ונמנע מלנסע, עין שם; על כל פנים איך שהוא, אהובי,
אחי היקר, אשר אהבת עולם אהבתך, אהבה שאינה תלויה בשום דבר בטל. זכר מה
שאמרו חכמינו הקדושים | ירושלמי ברכות, ד: | כל הדרכים בחזקת סכנה.
ובפרטיות בעתים הללו הסכנה היא ברוחניות יותר מבגשמיות מצד הפריצות וכו'.
ואמרו חכמינו הקדושים | ויקרא רבה כה, א: | כל מי שיוצא למלחמה, ואינו מוכן
לבולמלחמה, סוף שנופל במלחמה, עין שם; ובפרט כאשר ספרת ליכבר וכו'; על כן
איעצך, ויהי השם עמך, בטל מחשבתך לעת עתה מענין נסיעות, ושב בבית מדרשנו,
ותעסק שם כל היום ולרבות הלילה רק בתורה ובתפלה ובהתבודדות בקול רם, ואל
תתביש מפניה המלעיגים, מה יש לך עמהם? אדרבה, ממך ייראו וכן יעשו, ותכניס
רוח יראת שמים בישיבתנו, ותדבר עם הכל רק דברי רבנו ז"ל, העקר אל תפחד
משום בריה שבעולם, וכשיגיע הרגע ממש, שאתה צריך למצא זוגך, כן יהיה בלי
שום עכוב כלל. על כן מהולמה לבלבל את עצמך בחנם, ולהיות כל כך שבור ומשבר
כחרסה נשבר? ! ברח לך רק אליו יתברך.

וצריך שתדע, אהובי, אחי, אין לי שום כונה עצמית בזה שאני מעורר אותך לא
לנסע שום נסיעות, ואף שלאחרים השואלים אותי אני מיעץ שיסעו, כי כונתי היא
רק לשמים ולטובתך. וכבר אמרו חכמינו הקדושים | סנהדרין עו: | הוי זהיר מן
היועצך דרכו, מובן על פי לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז', שעצות הצדיקים הם
"כלהזרע אמת", כי הן עצות מעלמא דאתי, עצות מה שטוב בעולם הבא, ובודאי
כשתזכה להתמיד ביתר שאת וביתר עז בתפלה ובהתבודדות, ובסיום מסכת אחר מסכת
וכו' וכו', בודאי ימהרהשם יתברך ישועתך.

הדורש שלומך...

ב' תנד. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר חקת ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך דברי אמת יקצרו המון ריעות, ובפרטיות כי
בשנה זו עברה עלי הרבה מרירות מבית ומבחוץ, אשר אי אפשר לספר לך כלל, כי
קמו עלי עדת מרעים, כמה בעלי קנאה ובעלי מחלקת וכו', ועוררו עלי מחלקת
גדולה, ופשוט נשברתי כחרס הנשבר, כי בעיני אני רואה ובאזני אני שומעמדי
יום ביומו מה שעובר על בני הנעורים, ואין מי שיחזקם, ונתקים בשלמות |איכה
ד, א|: "תשתפכנה אבני קדש בראש כלחוצות, בני ציון היקרים המסלאים בפז"
וגו'; והשם יתברך עזרני בזכות חנם לחבר כמה ספרים על פי דעת רבנו ז"ל,
ותהלה לאל, נתפשטו בכל תפוצות ישראל, ונדפסו וחזרו ונדפסו כמה פעמים בכמה
מיני מהדורות כידוע לך, ועל כן הסמ"ך מ"ם עיניו לטשעלי וכו'.

על כל פנים עלינו לברח רק אליו יתברך, ולדבר בכל יום עם חברינו היקרים רק
מהעצות הקדושות של רבנו ז"ל בתמימות ובפשיטות גמורה, אשר דבר זה הוא הצלחה
נצחית, כי הדבור מרבנו ז"ל הוא טהרת הנפש ממש, ומזכה את האדם לכל
טוב, ועל כן עלינו רק לדבר מרבנו ז"ל מהיום והלאה.
הדורש שלומך...

תמסר נפשך להיות אצל הקבוץ הקדוש של חסידי ברסלב עלראש השנה, ואל תירא
ואל תחת משום בריה, כי מה יעשה לך אדם. העקר תכניס בדעתך "אמונה", שאין
בלעדיו יתברך כלל, ואיהו ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין,
והכלמשגח בהשגחה פרטי פרטית, השם יתברך עמך, ובכל אשר תפנה - תצליח.
הנ"ל...

ב' תנה. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר חקת ה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי מאד מאד, שתהלה לאלאתה מתקבץ בכל שבוע עם
עוד כמה בחורים ואברכים, וביחדאתם מדברים מרבנו ז"ל. מה אמר לך, אין עוד
דבר גדול מזה, כיהבעל דבר עושה כל מיני פעלות שבעולם להסתיר את רבנו

ז"ל, וכל עבודתנו היא רק לגלות את רבנו ז"ל. ולספר לך מה שעובראצלנו שבת אחת - יקצרו המון יריעות. תהלה לאל, בשבת קדש בבקר בעת למדנו "ספורי מעשיות", גם כן נתחדשים חדושים נפלאים, ובפרטיות דבורי אמונה והשגחה פרטית, אשר היא היסוד והעקרית בדעת רבנו ז"ל - לחקק היטב היטב בדעתו אמתת מציא אותו יתברך, ולחפש אחריו מדי יום ביומו מחדש, בסוד "חדשים לבקרים רבה אמונתך" | איכה ג, כג|. ובאמת מי שמרגיל את עצמו רק בדבורי אמונה והשגחה פרטית, הוא דיקא חי חיים נעימים, חיים חדשים, כי מי שיש לו אמונה - חיוו הם חיים | עין שיחות הר"ן, סימן נג; | כי כשיש לו אמונה, אפלו כשבאים עליו סורים, חס ושלו, אזי יוכל לנחם עצמו ולהחיות את עצמו, כיהשם יתברך ירחם עליו ויטיב אחריתו, והיסורים הם לו לטובה ולכפרה, ולבסוף בודאי ייטיב עמו השם יתברך בזה ובבא, עין שם.

ודברנו בסעדה שלישית הרבה על פי התורה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יח, מענין שעשוע עולם הבא, אשר אי אפשר להגיע אל זה, כי אם על ידי הפרת הכעס ברחמנות, הינו כשבא לכלל כעס, וירצה לכעס על מישהו, תכף ומיד יהפכו לרחמנות; כי באמת המאמין בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית, ואיך שאין שום מציאות בעדיו יתברך כלל, והוא יתברך מחיה ומהוה ומקים את כלהבריאה בהשגחה נפלאה, אזי לא יכעס ולא יקפיד כלל, כי הלא בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם ממש, וזה בעצמו שעשוע עולם הבא, שלעולם אינו כועס ואינו מקפיד כלל על שום בריה שבעולם, אם נותנים לו כבוד ומכבדים אותו, או להפך כשמבזים אותו ומזלזלים בו, הוא באחת - דבוק בו יתברך בבטול כלהרגשותיו, העקר לא לקנא בשום בריה שבעולם, אפלו אלוש שעתם מצלחת מאד, מה לי ולהם?! אני צריך רק לבטל עצמילגמרי אליו יתברך.

ובפרט אם אחד מקרב את אחר אל דעת רבנו ז"ל, ואחר ככה הוא עושה טוב יותר ממני, עלי לאהב אותו ביותר ולא לקנאותו, חס ושלו, אדרבה, זו צריכה להיות כל מגמתנו, אשר אלו הנשמות שאנו זוכים לקרב אל דעת רבנו ז"ל, אנו צריכים לשמח עמהם מאד מאד, ואף שעל ידי עבודתם עלו למעלה למעלה וכו' וכו' - מה בכך, זוהי שמחתנו וזו תכליתנו.

הדורש שלומך...

ב' תנו. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר מטות מסעי ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה לידידי היקר, נר להצדיק נחל נובעמקור חכמה, זכותו

יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך לנכון קבלתי, והנה להשיבך בפרטיות - קשה וכבדעד מאד, ובפרט על פני

הכתב, בודאי צרתך היא צרה גדולה, אבלאם היית מכניס את עצמך היטב בדברי

רבנו ז"ל, אז היית פוטרכל המרירות שעוברת עליך עכשו.

מה אמר לך, עלינו רק להודות בכל יום על גדל נפלאות החסדחנם שעשה השם

יתברך עמנו, שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי המחיה ומחזק אותנו כל כך.

מה אמר לך, ידידי היקר, אסור להיות חכם, צריכים לבטל אתעצמו לגמרי אליו

יתברך, בלי שום חכמות, רק בתמימותובפשיטות, ולהעשות בכל רגע ורגע בריה

חדשה, לשכח את העברלגמרי, ומכל שכן שלא יתחיל לחשב על להבא, אין לו רק

שעהזו שחי בה, ועל ידי זה לא ידאג דאגת אחרים. וכבר אמר רבנו

ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא: בחלום נדמה שבעים שנה כרבעשעה, וכן

הוא אצל הבר דעת האמתי, כל השבעים שנים באמתהם רק רבע שעה, וברבע שעה

בודאי יכולים לסבל הכל, ועל כןמי שזוכה לדעת האמת, צריך להיות סבלן גדול,

וידע כי כל חייוהם רק רבע שעה ממש וברבע שעה יכולים לסבל, וטוב לסבלולסבל

ולסבל, מאשר לעשות דברים משנים כאלו, אשר החיים שלויהיו אחר כך קשים

מגיהנום ממש, רחמנא לצלן.

וצריך שתדע, שאין לך עוד נעם בעולם מהדבקות בו יתברך, אשר כל הון דעלמא

אינו שוה כנגד דבקות אחת בו יתברך. ועקרהדבקות היא בתמימות ובפשיטות -

להכניס בעצמו האמונההקדושה, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והוא

יתברךמחיה ומהוה ומקים את כל הבריאה בכל רגע ובכל תנועה ממש, אין בלעדיו

יתברך כלל, ובידיעה זו יתפרדו ממנו כל פועלי און, וממש חיים חדשים יחיה,

כי שום בריה לא תוכל להחליש אתדעתו כלל, מאחר שידוע שהכל רק ממנו יתברך,

ומה שרק נארעעמו - הכל ממנו יתברך. ועל כן מה ולמה להיות כל כרבחלישות

הדעת, ממה נפשך, אם השם יתברך רוצה ... יהיה, ואסלא - בודאי לא יהיה כן

... ועל כן מה ולמה לשבר את עצמוכל כך?! ובכלל - מה לך עם אחרים?! אתה, בני, ידידי היקר, שב בביתך - בבית המדרש על התורה ועל העבודה, וחדשחדושים דאורייתא, ותמלא את היום עם טוב נצחי, ואז טוב לךלנצח. וצריך שתסיר מדעתך כל המחשבות הטורדות, ותכניס כלעיוןך רק באמונה הקדושה, ואז דיקא תחיה חיים אמתיים.

למה תהיה כל כך שבור?! מה יכול לעשות לך בעל בחירהבלעדי רשותו יתברך?! וכשתדע ידיעה זו, אזי חייך יהיו חייםאמתיים, חיים של בן חורין, כי אין לך בן חורין, אלא מי שעוסקבתורה. הדורש שלומך...

ושמעתי פעם אחת מאחד מאנשי שלומנו שספר, שהלך פעםלהתבודד בשדה, ושמע מרחוק את אחד גם כן מתבודד על הרגבה, וצועק בקולי קולות: "רבנו של עולם, האר בי את הדעתהאמת, עד שלא אתבלבל משום בריה שבעולם, רק אדע שהכלבהשגחתך הפרטי פרטית, ותזכני לאמונה חזקה גדולה כל כך, עדשלא אראה לפני עיני שום בריה רק אותך לבד". ובשעה ששמעתפלה כזו שההוא חזר הרבה פעמים, עמד על מקומו בהארהובטול כזה, עד שנדמה לו אז, כאלו כל העולם כבר בטלמציאות. כל כך נתעורר מהדבורים והתפלות ששמע מאחר. וכבראמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א':| כשאחד מדבר עם השם יתברךהשני שומע, הוא יכול להתעורר מאד מאד ממנו, עין שם; על כןראה להתחבר רק עם אנשי שלומנו האמתיים, אשר כל מגמתם היארק התכלית הנצחית, ולבם בוער באש שלהבת הדבקות אחריויתברך, ועל ידי זה גם אתה תוכל לזכות בנקל להתעורר ולהתקרבאליו יתברך. הנ"ל...

ב' תנז. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר מטות מסעי, ראש חדש מנחם אבה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאוד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הארך המלא מרירות לנכון קבלתי, ונשבר לבי בקרביעד מאוד, איך יכול

להיות שאתה בארץ ישראל, ומסתובב בקביעותבין אנשי שלומנו, ואף על פי כן תכתב דבורים כאלו המלאים יאוש וכו'. ומרב צערי הראיתי את מכתבך לכמה אברכים מאנשי שלומנו מפה, וכלנו תמהים מה נעשה עמך. מה אמר לך, ידידי היקר, אם כי ראשיתנו הוא בצער גדול, אבל באחריתנו נשגה מאד |עין איוב ח, ז|. תהלה לאל, בין הבחורים והאברכים המסתובבים כאן ב"מתיבתא היכל הקדש", ישהתעוררות רבה, ואיש את רעהו אומר חזק. תהלה לאל עכשונתחתנו שני בחורים לומדי ישיבתנו, אחד זכה לסים ש"ס וארבעתחלקי שלחן ערוך ליום חתנתו, וגם השני זכה לסים כמה מסכתות וחלק גדול בשלחן ערוך. ומה גם שהוא בעל מתבודד גדול, וכינתר הבחורים מתמידים מאד בשעורים כסדרן, ומתבודדים בכל יוסוים, אם אמנם קלפת הליצנות היא גם כאן, אבל אף על פי כן זוהי עקר עבודתנו - להגביר את מדת התמימות והפשיטות, ולאלהמשיך את עצמו אל הליצנות. וצריך שתדע כי סדנא דארעא חדהוא |קדושין כז:|; קלפת הליצנות יש בכל העולם, כמו שאמר ר' אברהם בר' נחמן ז"ל: עכשו עקר התגברות הגלות היא קלפת הליצנות, שכל אחד מתלוצץ, והתמימים האמתיים הם בשפלות עצומה, עד שאין נראים בעולם כלל, ודבר זה נעשה בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות בין אנשי שלומנו בעצמם, התמימים האמתיים, אשר כל מגמתם וכל מחשבתם וכל רצונם הוא רק השם יתברך והצדיק והתורה וכו', הם ללעג ולקלס, ומדברים עליהם מהשמדברים, כי אין לך מקום שלא יהיו בו לצים |ירושלמי ברכות פ"א|; ואין שום עצה להנצל מהם רק לברח מהם, כמו שצוה רבנו הקדושא בננו: אל תדור בשכנציב משום דליצני הוו ומשכו לך בליצנותא |פסחים קיב:|; ואל תחשב שצריך לישב ולדבר ליצנות, רקשנים שיושבים ואין ביניהם דברי תורה - הרי זה מושב לצים |אבות ג|; כי אנשי שלומנו כשמתועדים יחד, תכף ומיד מכרחים לדבר מרבנו ז"ל, ואם אינם מדברים מרבנו ז"ל, צריכים לידע שזהומושב לצים, ועלי לברח משם כמו שבורחים מאש; כי ימי חיינוהבל, ועוד מעט נחזר לעלמא דאתי, ועל כן אם נתחבר עם יראים ועובדי השם, אשר ימשיכו את לבבנו אליו יתברך, כדאי וכדאילהתאבק באבק רגליהם, אבל אם, חס ושלום, ינתקו אותנו ממנויתברך, עלינו לברח מהם כמטחוי קשת, אף שהם זקנים, כי

מאחר שרוצים לקרר אותנו - הם לצים, ואסור לישב על ידם. והבקרבלמדנו
"ספורי מעשיות" כדרכנו, למדנו את המעשה מהזבובהעכביש, מעשה ז', דער
ווייל איז צו גיקומען אהויכער בארג אוןהאט איהם געפרעגט וואס שרייסטו
אזוי עס איז שוין אזוי אייןלאנגע צייט אז איך שלאף, האט מיך קיינער ניט
אויף גיוועקט אוןדו האסט מיך אויף גיוועקטל; ודברנו כי "הר" מרמז על
"זקן", כמו שכתוב |זכריה ד, ז|: "מי אתה הר הגדול" וגו'; כי מרב זקנהנעשה
כהר, אחד זקן ונעשה אצלו הר עם אכל, אחד זקן ונעשהאצלו הר עם עברות, אחד
זקן ונעשה אצלו הר עם צרות, בחינת|ישעיה מז, ו|: "על זקן הכבדת עלך מאד"
וגו'; ומרב הרפתקאות, כמאמרם ז"ל |שבת קנב|. אפלו גבשושית קטנה דומה עליו
כהריהרים, עין שם; ובדרך כלל כשנתישן ונזקן במעשיו ונעשה כהר - הוא ישן,
וכשבאים בני הנעורים ואברכים הבוערים בעבודתהשם יתברך, ומתחילים לצעק
בקולי קולות, אזי תקף ומידמתעוררים הזקנים, ושואלים: למה אתם צועקים? זה
זמן רב שאנוישינים, ואף אחד לא העיר אותנו, ואתה בא ומעיר אותי |ודבר
זהנוגע גם בענין הנעשה עמנו, שהזקנים ישנו שנה מתקה, ולא עשושום דבר
בעולם אודות התגלות הדעת האמת בעולם, וכשבא אחדומרעיש עולם ומלואו לגלות
ולפרסם את הדעת האמת בעולם, אזיזקנים קמים משנתם, ושואלים: למה אתה צועק
ומרעיש ועושהחדשות... ואין אתה מניח אותנו לישן?!...| על כל פנים איך
שהואקלפת הליצנות היא הכי גרועה שבכל המדות הרעות, כי ליצנותאחת דוחה מאה תוכחות.
ודרכי רבנו ז"ל היא תמימות ופשיטות, "עמק עמק מיימצאנו" |קהלת ז, כד|,
אשר אי אפשר להשיגו ולקבלו, כי אם על ידי תמימות ופשיטות אמתית, ועל ידי
מעט דמעט ליצנות, תקף ומידמגרש מעצמו אור רבנו ז"ל, וכמאמרם ז"ל |מדרש
שיר השירים רבה, פרק א'|: מה השמן הזה כוס מלא אינו מזרזיף, אף דברי תורה
איןמזרזפים בדברי ליצנות, אם נכנס דבר של תורה ללב, יוצא כנגדודבר של
ליצנות, נכנס ללב דבר של ליצנות - יוצא כנגדו דברשל תורה, עין שם; ובדיוק
כך הוא בדרכי רבנו ז"ל, אותםהתמימים אשר השליכו דעתם לגמרי, ובטלו את
עצמם אל רבנוז"ל, ומציתים אותו על כל אשר יאמר כי הוא זה |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכג|, הם גדלים ומצליחים מדי יום ביומו, עד

שברבהזמן נטל מעיניהם כל חיזו דהאי עלמא, ואין רואים משום דבר, רק אמתת
מציאותו יתברך, ואיך שהוא מחיה ומהווה ומקים את כלהבריאה: דומם, צומח, חי,
מדבר; כי באמת אין שום מציאותבלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות
אלקותו יתברךממש, רק שנתלבש בלבוש כזה שהוא למראה עינינו בדומם, צומח, חי,
מדבר. ודבר זה אי אפשר לתפס, כי אם על ידי תמימותופשיטות, כי בעין של
תמימות רואים את אלקותו יתברך, המחיהוהוה את כל הבריאה, והוא תמיד בשמחה
עצומה, ובעין שלחכמות רואים רק גשמיות העולם הזה, והוא תמיד בעצבות ובמרהשחורה.
על כן, אהובי, אחי היקר, ראה כמה שנים עברו כבר מימיחייך ... זכר מה עבר
עליך בימי בחרותך, איך קוית להיות אברך, ועכשו כבר עזר לך השם יתברך,
וזכית לבנים, למה תפל כל כךבדעתך?! מהר מהר ברח לך מלצים, ואז תצליח את
דרכך. הרגלאת עצמך לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותספר לפניויתברך
את כל לבך כאשר ידבר איש עם רעהו והבן אל אביו, וברחלך מלצים כמו שבורחים
מאש, ואז דיקא תחיה חיים מתקים, חייםנעימים. מדוע תפל כל כך בדעתך?! מדוע
לא תזכר את התורה"אזמרה לאלקי בעודי", ומה שאמר מוהרנ"ת ז"ל לר'
נחמןטולטשינער ז"ל על זה בזו הלשון: ביי מיר איז דאס פריש ניי אלעטאגמ,
מה אמר לך, ידידי היקר, כל הצרות והמרירות שעוברות עלהאדם, הן רק מחמת
שהחטאים נחקקו על עצמותיו, וכשיזכה לדברעמו יתברך ולהוציאו מפיו,
על ידי זה יצאו לגמרי|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'; ויש לומר, אשר
בשביל זה תקן ירמיה הנביא אתמגלת איכה באל"ף בי"ת, כי עקר החרבן היה
בשביל עוונותינו, כמו שאנו אומרים: "עוונותינו הטו אלה" |עין ירמיה ה,
כה|, ועל ידישאנחנו מתודים באל"ף בי"ת ואומרים הקנות, על ידי זה
יתהפךלתקון|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמז|; ובספרי "שפת הנחל"
עלה"לקוטי מוהר"ן" הארכתני ענין נפלא על פי מאמר זה |השםיתברך יזכני
להדפיסו|, על כל פנים איך שהוא בלי התבודדותהאדם בודד לגמרי, ואין לו -
לא עולם הזה ולא עולם הבא, ואי אפשר להתבודד כי אם על ידי תמימות ופשיטות
אמתית; על כן, בני היקר, השלך הנערות והקטנות ממך, וברגע זה תברח לךלמקום
מיחד, ותסיח דעתך מכל מה שעבר עליך, ותפרש את כלשיחתך אליו יתברך בתמימות

ובפשיטות גמורה, ועל ידי זה דיקאיאיר לך. וברח לך מעצבות ומרירות כי "בני
מררי מחלי ומושי" | שמות ו, יט |, התולדות של מרירות הוא מחלות ועוביות
| לשון | שמותי, כא | "וימש חשך" - ממשות, "ויאיר בן מנשה" | במדבר לב,
מא | התולדות של שכחה, שהוא מנשה | לשון "נשני" | הוא 'יאיר', שיאיר לו השם
יתברך; על כן שכוח תשכח את כל מה שעבר עליך עד רגע זה, ותעשה התחלה חדשה,
והשם יתברך יאיר עינינו במאור תורתו, ונזכה לבנין בית המחין, שהוא
בנין בית המקדש | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יג |, ויתגלה בן השמחה
וישמח לבבנו.

הדורש שלומך...

מרב טרדותי הרבות היה ההכרח לקצר, ובקרוב אכתב לך עוד. נא ונא לדבר רק עמו
יתברך, ואל תירא ואל תחת משום בריהשבעולם.
הנ"ל...

ב' תנח. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר מטות מסעי, ראש חדש מנחם אבה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אחי ורעי, הבחורהיקר לי מאד,
צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, שותה ממיהנחל נובע מקור חכמה, זכותו
יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצחנצחים.

טייערער ברודער! עס איז שוין א דורך זייער א לאנגע צייטוואס מיר האבן זיך
נישט געשריבן איך ווייס דאס דו ביסט אביסעלברגז אויף דעם, נאר דו דארפסט
מיר דן זיין לכף זכות ווייל מיינעטרדות איז נישט צו באשרייבן ובפרט דאס
אין אנפאנג ווינטערהאבן מיר דא גיעפנט א ישיבה על שם רבנו ז"ל
"מתבתאהיכל הקדש" פאר בחורים אויך א כולל פאר יונגעלייט "כוללאברכים אור
הצדיק", און דאס נעמט אוועק מיין גאנצע צייט, אויךהאב איך, בעזרתו יתברך,
אפגידרוקט אלע ספרים "לקוטי מוהר"ן", "ספורי מעשיות", "ספר המדות",
"קצור לקוטי מוהר"ן", "לקוטי עצות", אויך האב איך אנגעהויבן צו דרוקען
די"לקוטי הלכות" דער ערשטער באנד איז שוין אפגידרוקט אויךהאט מיר השם
יתברך מזכה גיווען מחבר זיין כמה ספרים יקריערך וואס איז שוין אויך
גידרוקט גיווארן, און נאך פיעל ספריםוואס זיינען עדין בכתב יד, השם יתברך

זאל מיר העלפן דאס צודרוקען ווייל, איך וויל זייער עס זאל אריין גיין אין דער וועלטוכו', פון די אלע טרדות ומניעות איז מיר ממש נישט אויס גיקומען צו שרייבען דיר א בריעף כאטשע עס איז נישט קיין תרוץ אבערעל כל פנים ההכרח לא יגנה.

טייערער ברודערס! אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודעמרבי אמת כזה, רבי המחיה ומקים אותנו לנצח, ואף שגםלהתקרבותו יש לנו בחירה גדולה, כי זה כלל גדול, שכל העולםלא נברא, כי אם בשביל הבחירה | שיחות הר"ן, סימן ש' |, ועל כןהבחירה יש לה כח גדול מאד מאד, ועקר כח הבחירה הוא על ידישהשם יתברך העלים והסתיר רצונו בהסתרות והעלמות גדולות, עד שתכלית ההפוך נכנס בכל פעם בדעת האדם, ויש לפני כל אדםשתי דרכים - לבחר בחיים ולבחר במות, וכח הבחירה הואכל כך גדול, עד שעל פי רב מהפכים, ואת דרך החיים קוראים דרךהמות, ודרך המות קוראים דרך החיים, וזה אשר קוראים את אנשישלומנו "טויטע חסידים", אשר באמת הם חיים חיי רוחניות, חיינצח, ולהפוך אחרים נקראים "לעבעדיגע חסידים", אשר באמת הםמתים מות רוחני ומות נצחי, כי אינם יודעים בין ימינם לשמאלסודבר זה ברור.

אף על פי כן מאחר שכבר זכינו להתודע מרבנו ז"ל, ראוי לנולשמח מאד מאד על נעם חלקנו וגורלנו, אשר מאיר בנו אור נצחי, לידע שצריך לבלות כל ימיו, לבקש ולחפש רק אחר רצונו יתברך, ולבטל כל רצונותיו אליו יתברך, כי זה ידוע ומובן לכל, שהעולםהזה אינו כלום, הבל הבלים אין בו ממש, וכמו שהתחיל החכםמכל אדם בספרו קהלת: "הבל הבלים" וגו', וחזר ואמר "הבלהבלים הכל הבל", וכן אביו המלך האמת דוד אמר |תהלים קמד, ד|: "אדם להבל דמה ימיו כצל עובר". וכמו שפרשו חכמינו הקדושים|בראשית רבה, פרשה צו, סימן ב'|: לא כצלו של דקל וכו', אלא כצלושל עוף הפורח באויר. וכן באו כל חכמי אמת, וצועקים בכל דורודור ענין זה בכמה וכמה לשונות אין מספר, ואפלו כל חכמי אמותהעולם מודים בזה, כי הלא רואים עין בעין שימינו כצל, והאדםמת בכל יום ובכל שעה, כי היום והשעה שחי לא יהיה לו עוד; ועל כן מאחר שזכינו להתודע מרבנו ז"ל, ראוי לנו לצית ולבלותאת ימינו רק בשיחה בינינו ובין קוננו,

ולדבר עם חברינו רקמאמונה והשגחה פרטית, ולא להתפעל משום בריה, לאסף מעות לצדקה לבנין האמונה הקדושה ולבנין דעת רבנו ז"ל בעולם, אשרכל פרוטה ופרוטה מצטרפת לחשבון גדול.

וצריך שתדע שגדול המעשה יותר מהעושה |בבא בתרא ט.ו.א|; כיבזה שהולך לאסף צדקה, הוא מזכה את אחרים, וכמו שאמר פעם אחת רבנו ז"ל: עפעס טוט איהר קיין מצוות נישטע; ובארמוהרנ"ת ז"ל, שכונת רבנו ז"ל היתה, שנלך לאסף צדקה ולזכות את ישראל, שיהיה גם להם חלק בבנין הדעת האמת, בנין האמונה הקדושה, והוא בנין בית המקדש, ובפרט עכשו בבין המצרים, וביותר עכשו בתשעת הימים צריכים להרבות בענין הנורא והנפלאהזה - לאסף מעות לצדקה, ולזכות את ישראל, שיהיה להם חלק בבנין בית המקדש, בנין בית הצדיק, שהוא הפצת דעת האמת בעולם, ולהאריך לך במעלת הצדקה בכלל ובמעלת הצדקה בפרט, ובפרטי פרטיות כשהוא על בנין דעת רבנו ז"ל בעולם - יקצרוהמון יריעות. |ואם יהיה השם יתברך בעזרי, ארשם קונטרס מיחדעל מעלת נתינת צדקה להדפסה והפצת דעת רבנו ז"ל בעולם|, על כל פנים פטור בלא כלום - אי אפשר; צריך שתדע, אהובי, אחי היקר לי, חכמינו הקדושים אמרו |מדרש זוטא, שיר השירים|: כלהנותן צדקה לא לעצמו בלבד הוא מיטיב, אלא לכל הבריות מסוף העולם ועד סופו וכו', עין שם; וצדקה זו שיכת רק כשזוכים לתועל הדפסה ועל הפצה; כי בדרך כלל בחור שפגום מאד בפגם הברית, לבו נשבר ונהרס לגמרי, כאשר רק היודע תעלומות מבינזאת, ואין לו מי שיחזק אותו ומי שידבר על לבו, ומי שיעזר לו, וכשמוצא ספר אחד מספרי רבנו ז"ל, ומתחיל לעין בו בעין אמת, אז מוצא חיות והתחזקות עד אין סוף, ומכל שכן כשהספר מתחיל לילך מסוף העולם ועד סופו, בודאי צדקה שנתן בעבור זה היא הולכת מסוף העולם ועד סופו. וכן אמרו חכמינו הקדושים |שם|: אם אין לו למי שיתן צדקה, מנין, שאם לא באים אצלו - שילך אחריהם? שנאמר |דברים טז, כ|: "צדק צדק תרדף". ובהפצת ספרים יכולים לקים זאת יותר מהכל, כי הספרים רודפים אחרי בני אדם עד אשר משיגים אותם, ולא עוד שמזכה לו ולכל בני ביתו ולכל דורותיו. וכאשר ידוע לנו בחוש, כי רב אנשי שלומנו שנתודעו ונתקרבו לרבנו ז"ל, היה רק על ידי איזה ספר מספרינו הקדושים, כי

רבנו ז"ל אמר תורתו באפן כזה, אשר פניו, שכלו וחכמתו, הסבתוך הספר ממש
|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב|; ועל כן מסרואנשי שלומנו בכל דור
ודור את עצמם ביותר על הדפסה והפצה. היה איש אחד בימי רבי ישראל קארדונער,
ורבי צבי ווייסלייב היהשמו, הוא הדפיס המון ספרים מספרי רבנו ז"ל,
ואחר כך הדפיסביחד עם רבי ישראל קארדונער, והיה אדם גדול מאד כך שמעתימר'
לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, ששמע זאת מר' אברהם בר' נחמן, ואיך שר' אברהם
בר' נחמן כבדו עד מאד, כי מסר נפשו על הדפסתספרי רבנו ז"ל, הוא היה
הראשון שהדפיס בשנת תרס"ב את הספר "משיבת נפש". ויש אצלי בכתב יד המון
ספורים ממנו, והשםיתברך יזכני שאדפיס ספר "לקוטי שיחות וספורים", ושם
אאריךבזה. על כל פנים במה שנוגע להדפסה, בנו נעשה חתן וקבל נדןגדול, ובא
אל אביו ואמר לו: אבא, מה אעשה עם המעות, ובאיזהמסחר אשקיע את הכסף? כי
הציעו לו כמה וכמה מסחרים. והשיבלו: בני, אם אתה רוצה שמעותיך יוציאו
ויתנו פרות, תשקיע אותםאצלי, ואני אתן לך רוח הגון, ומה גם שהקרן תהיה
קימת לנצח. ומחמת שהבן היה זהיר מאד מאד בכבוד אב, על כן הסכיםתכף ומיד,
ומסר את הכסף לאביו, ואביו לקח את הכסף, והדפיסעמו את הספרים, וכידוע
בספרים על פי רב מאבדים את הממוןשמשקיעים, ומכל שכן בספרי רבנו ז"ל,
ההכרח שיאבד אצלוהממון, כי מי שמדפיס ספרי רבנו ז"ל בכונה אמתיית -
לגלותולפרסם דעת האמת, על פי רב צריך למכרם למטה מהקרן, וכמהפעמים לחלקם
אפלו בפרוטות, אך מחמת שהבן צית את אביו, על כן מסר לו את כל הכסף. והסוף
היה, שלקחו את הבן לצבאבעיר אחרת, והצרך לעזב את אשתו ואת הוריו, וראו
עין בעין כיאם היה משקיע את הכסף באיזה מסחר, היתה נאבדת גם הקרן. ולבסוף
היה, שהאב אהב כל כך את בנו, והצטער מאד איך יהיהבנו בלי אשה כמה שנים
שיהיה בצבא, על כן לקח את אשתו ואתאשת בנו, ונסע אל העיר ששם שרת הבן
בצבא, וקדם כל התבודדהרבה שישא חן בעיני השר הממנה על הצבא, ואחר כך הלך
אצלוופעל, שיוכל בנו לבוא אל ביתו באותה העיר כמה פעמים בשבוע, כי עבודת
הבן היתה במשרד הצבא, וכן היה, שהערל שר הצבאהסכים, ושכר ר' צבי דירה
בעבורו ובעבור בנו, ושם גרו. ומחמתשהיתה לבן דחקות קצת, השכיר עצמו ר'

צבי למלמדות, ואתהממון נתן לפרנסת אנשי בית בנו, והשם יתברך עזרם,
שנפקדובבנים, וחיו חיים נעימים. על כל פנים רואים מאמר רבנו ז"ל: צומיר
האט נאך קיינער נישט דער לייגטפ; מכל שכן וכל שכן מישמזכה גם את אחרים,
אשר אז זכות הרבים תלויה בו, עד כאן.

מה אמר לך, ידידי, חזק ואמץ מאד מאד, ותהיה ממזכיהרבים, ולך אסף מעות
לצדקה, ותזכה את בני ישראל, שיהיה להםחלק בהתגלות מלך המשיח, ובזכות שתלך
לאסף כסף יעזרך השםיתברך, וימחל לך על עוונותיך, כמאמרם ז"ל |מכילתא
משפטים|: באוראה רחמיו של הקדוש ברוך הוא על בשר ודם, שאדם פודה אתעצמו
בממון מידי שמים, שנאמר |דניאל ד, כד|: "וחטאך בצדקהפרק", עין שם; ואמרו
|במדרש זוטא שיר השירים|: הדורון שלהקדוש ברוך הוא צדקה, הנותן צדקה אפלו
היתה בידו עברה, ונחתם דינו לאבד, יכול להיות מקבל פני שכינה בכל
יום, והקדוש ברוך הוא אומר למלאך של פורענות אל תגע בו, עין שם; ובזכות זה
יעזר לך השם יתברך.

חמדת לבבי! בטל רצונך לרצונו יתברך, ואל תתביש מפניהמלעיגים, מה לך
ולהם?! אתה תהיה רגיל לברח רק אליו יתברךמדי יום ביומו, ובודאי סוף כל
סוף יגיע יום ישועתך, שתזכהלהכלל בו יתברך, רק חזק ואמץ מאד מאד, כי סוף
הכבוד לבוא.

העקר לחקק בדעתך, שאינך צריך לשום בריה, וכשאתה הולךלצדקה, תדע שאתה הוא
הנותן ולא המקבל, כי אתה נותן לנשמתהאדם זכיה כזו, שיהיה לו חלק לבנין
דעת רבנו ז"ל. ופה יש בחורנפלא שתהלה לאל, יש לו כלים יוצאים מהכלל, ואין
לו שוםבושה, אדרבה יש לו עצות ועקשנות גדולה דקדשה, ומסתובב בכליום כמה
וכמה שעוות לצדקה, ולוקח מאנשים נשים וטף, ומזכהאותם, שלכל אחד יהיה חלק
על כל פנים בכמה פרוטות, ומהכסףהזה אנו מדפיסים ספרים חדשים וגם מוכרים
אותם בכמה פרוטותלמען זכוי הרבים, ואם היה הבחור הזה יודע מעלת אספת
צדקהוזכוי הרבים, ואילו שעשועים הוא גורם למעלה, במה שכל אישואשה, כל
בחור ובתולה נותן לו כמה פרוטות לצדקה זו שהואאוסף, אז לא היה עיף ויגע
כלל, כי אין לך נאה במלחמה אלאבחור |חגיגה יד. | בעוד שהוא צעיר, והוא

עדין בחור, אז כשיוצאלצדקה ומתגבר על יצרו, מעלתו גבוהה מאד מאד אצלו
יתברך, ועל בחורים כאלו אמרו חכמינו הקדושים |ברכות מג:|: עתידים בחורי
ישראל שיתנו ריח טוב כלבנון.
ההכרח לקצר ועוד חזון למועד, רק חזק ואמץ להיות בשמחה עצומה תמיד.
הדורש שלומך...

ב' תנט. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר מטות ומסעי, ראש חדש מנחם אבה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעיהיך לי מאד, נר
להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבך עם המעות להדפסה לנכון קבלתי, מה אמר לך, ידידיהיך, ממש חיים
חדשים נפחת בי, במה שכתבת שאתה חזק מאדמאד בשעורים קבועים כסדרן בכל יום,
וכן אתה מתבודד עמוייתברך בכל יום, ועקר שמחתי שמצאתי את שאהבה נפשי,
שתהלהלא, התחלת להשפיע על חבריך, שגם הם יעשו לעצמם שעורים כסדרן בתורה
הקדושה כדרכו של רבנו ז"ל וכן יתבודדו בכל יום, אין אתה יכול לשער את
שמחתי בעבור זה, עד שנשקתי אתמכתבך מרב שמחה, ואני מחיה את עצמי בזה מאד
מאד, כי איןדבר גדול בעולם יותר מזכוי הרבים, אשר בזכות זכוי הרבים
יעזרלך השם יתברך, וימלא כל משאלות לבך לטובה. והיום בבקר אחרהתפלה למדנו
"ספורי מעשיות" ברבים כדרכנו, ולמדנו המעשהמהזבוב והעכביש |מעשה ז'|, אשר
המלך אמר: ער וועט שוין בודאיזיין א איד, נאר וואס טוט מען א מען זאל די
גאנצע וועלט מחזירלמוטב זיין מען זאל זיי אלע ברענגן צום אמתצ, עין שם;
והארכנובזה, תהלה לאל, איך שזו צריכה להיות עבודתנו קדם זיך גוטשטארקען
און אליין זיין א איד, ואחר כך לחשב מחשבות וואסטוט מען אז מען זאל די
גאנצע וועלט מחזיר למוטב זיין מען זאלזיי אלע ברענגען צום אמתק הפך אותם
הטועין שאומרים שאיןלקרב אחרים וכו', אדרבה בזה רואים שבוער בו אור האמת
-כשרוצה להשפיע אורו יתברך גם לאחרים; ועל כן כשכתבת לישאתה מדבר עם
אחרים, ומשפיע עליהם לדבר עמו יתברך, החייתאת נפשי עד מאד, עד שנשקתי את
מכתבך, ונזכרתי הנהגתו שלרבי אברהם בר' נחמן ז"ל, שהיה נוהג כשהיה מקבל
מכתב מארץ ישראל, היה מנשקו, והחיה את עצמו בזה א איין בריעף פון

ארץ ישראל | מרב הרגשתו בקדשת ארץ ישראל, ואמר: ווי זאל איך דאס לייגעןש?
ולא מצא מקום אחר להניחו, כי אם בכיס הטליתות פלין שלו, כל כך היה חשוב
אצלו כל דבר שבא מארץ ישראל. ופעם אחת אמר: באומן למדתי קדשת ארץ ישראל מה
היא, ובארץ ישראל למדתי קדשת אומן. וספר לי ר' לוי יצחק, שבארץ ישראל היה
ר' אברהם בר' נחמן ז"ל מדבר תמיד רק מאומן, ובאומן היה מדבר תמיד רק מארץ
ישראל, והיה תמיד מלהב עד מאד, ובכלשנה עשה נדר שכבר לא יצא מארץ ישראל,
וכשהגיע חדש אלולסמוך לראש השנה הכרח להתיר נדרו, כי לא היה יכול לקרר
אתהתלהבות לבבו לנסע לאומן, וכן עשה עשרים שנה, שנסע מארץ ישראל לאומן,
ובכל שנה ושנה כשנסע מארץ ישראל לאומן לקחאתו בקבוק יין מיינה של ארץ
ישראל, והיה שופך ממנו טפה בכלמשקה ששתה בחוץ לארץ, ורצה שיקבל אותו משקה
מטעם ארץ ישראל ומקדשתה, ואותו בקבוק היה יקר וחשוב בעיניו, והיה מקמץ
ביינו זה, כדי שיספיק לו עד שישוב לארץ ישראל, כל כרבערה בו קדשת ארץ
ישראל. וידוע מה שאמר החוזה מלובלין, זכותו יגן עלינו, בשעה ששמע שרבנו
ז"ל נסע לארץ ישראל - שמח מאד, וענה ואמר: "אור חדש על ציון תאיר, ונזכה
כלנולאורו", אך כשחזר רבנו ז"ל מארץ ישראל נאנח, ואמר: "ראוי ר' נחמן שכל
העולם כלו יקבל את תורתו, והוא יהיה מנהיגו שלהדור, אלא כיון שחזר מארץ
ישראל, לא זכינו שיתפשט אורו בכלהעולם". ויש עוד המון ספורים אודות נסיעת
רבנו ז"ל לארץ ישראל ונסיעת אנשי שלומנו בכל דור ודור לארץ ישראל | ואין
כאןהמקום להאריך בזה, ואם יזכני השם יתברך נאריך בזה במקום אחר.
חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד בכל יום ויום מחדש, והעקר אל תסתכל על שום
בריה שבעולם, "כי גדול אדוננו ורבלהושיע", ואני מקוה שגם אתה תזכה להוציא
מהכח אל הפעלונסע לארץ ישראל, כי מבאר בדברי רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן,
חלקב', סימן קט: | ארץ ישראל הוא תקון גדול לפגם הברית,
ומובא | בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כ': | באלין אשתכח גבור ותקיף;
הינוכשבא לארץ ישראל אז דיקא נקרא מנצח שנצח במלחמה, עין שם; ומבאר במדרש
שוחר טוב | תהלים נו | על הפסוק | תהלים קטז, ח: | "כיחלצת נפשי ממות את רגלי
מדחי אתהלך לפני ה' בארצות החיים", ארצות החיים - זו ארץ ישראל, עין שם;

ועל זה אנו צריכים לבכות בכל לילה בחצות כל השנה, ובפרטיות בשלשת השבועות הנקראים 'בין המצרים', על אשר גלינו מארצנו, ונתרחקנו מעלאדמתנו, ונתערבה הסטרא אחרא בהתלבשות ערב רב, אשר מעיקו ומסיתים ומדיחין את ישראל לסור מאביהם שבשמים, אשר אינעוד צרה כזו. ובאמת מבאר ב"בני יששכר" | מאמרי חדשי תמוז אב, מאמר ג', סימן א', | שדיקא בשעה שנתרחקים ביותר ממנו יתברך, אזנתעוררת תשוקה עצומה לחזר אליו יתברך, כי כפי ההתרחקות, כמו כן נתעוררים הגעגועים, עין שם; ובשביל זה מובא בדבריהצדיקים, שבשלשת השבועות הנקראים 'בין המצרים' יכולים למצא אותו יתברך ביותר, כי אז המלך בחוץ. | אגב אמרת להעיר, מה שנדפס ב"אבניה ברזל" דף ס"א, שמוהרנ"ת ז"ל אמר, שאנשים כשרים היו אומרים שב'בין המצרים' יש להם ירידה, שיחה זו אינהאמתית, כך שמעתי מר' לוי יצחק, אדרבה! ב'בין המצרים' היתהלאנשי שלומנו התעוררות עצומה עד מאד; | החצות שהיהמוהרנ"ת ז"ל אומר בלילי 'בין המצרים' - זה אין לשער ואיןלספר כלל, הבכיות והקולות שלו היו משברים את לב השומעים, וכן כל אנשי שלומנו בימי בין המצרים מבליים ביותר בהתבודדותושיחה בינו לבין קונו, וכן מזרזים עצמן לסים מסכת אחר מסכת. וכבר ידוע לך מאמר רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ריד, | שתלמוד עולה מספר הקלפה לילית נוקבא דסמ"ך מ"ם, ועל כןכשמסימין מסכת - מכניעין אותה. וזה שמובא בספריםהקדושים, כי הסמ"ך מ"ם עושה כל מיני פעלות שבעולם, שאדםלא יסים מסכת, כי דבר זה עוקר אותו לגמרי, וזה מרמז בשמו: ס'יום מ'סכת אין לעשות, כי זו כל מגמתו של הסמ"ך מ"ם - לא לעשות סיום. והמתיק בזה בספר "שער יששכר", כי מטעם זהנוהגים לעשות סיום בכל יום מראש חדש אב עד תשעה באב, לאמטעם שרוצים לאכל בשר, אלא כדי להכניע את הסמ"ך מ"ם, עיןשם; על כל פנים אין שהוא, חילך באורייתא, ידידי היקר, חזקואמץ מאד מאד לסים מסכת אחר מסכת, כי רק זהו חלקך לנצח, ורק בזה תכניע את הסמ"ך מ"ם הרודף אחרך ללכדך במצודתו, וכן תעורר ותחזק אחרים גם לעשות לעצמם שעורים כסדרןבגמרא, אשר על ידי זה ממשיך על עצמו אור מארבעת המלאכים המשמרים את האדם, שהם: ג'בריאל, מ'יכאל, ר'פאל, א'זריאל. ומובא בדברי רבנו ז"ל

לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ה', שזה סודקשור המרכבה, שעל ידה נצולין
מפגם הברית וכו', עין שם; התמדבגמרא, ואז בא יבוא יום ישועתך, ותמצא את
בת זוגך. אל תפלבדעתך כלל, כי עלית המלכות לשרשה הוא דיקא על ידי
למודתורה שבעל פה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ג', והזווג הוא
בחינתהמלכות, והוא ביתו של אדם, כמאמרם ז"ל | יומא ב. |: ביתו זואשתו;
ואמרו | סוטה מד. |: "ובנית ביתך" - זו גמרא; נמצא, שסגלת הגמרא להכניע את
הסמ"ך מ"ם, ולעלות את המלכותלשרשה, ולמצא את זווגו. ועל כלם - רק לשפך
שיח ותפלה בכליום, אז דיקא על ידי זה תמצא את זווגך; כ' א'תה ש'ומע
ת'פלה"יחזיר לך א'ש'ת'ך', ומה שתפלה פועלת - שום דבר אינו פועל.
על כל פנים איך שהוא, חמדת לבבי, חזק ואמץ מאד מאדובפרט עכשו בימים אלו,
להרבות בגמרא ובהתבודדות, ואלתסתכל על שום בריה שבעולם, כי השם יתברך
אתך, עמך ואצלך, אל תירא ואל תחת משום בריה שבעולם, הדבק עצמך בקונך, ותהפך
את היגון ואנחה אל שלמות השמחה, והשם יתברך יזכנו, שימים אלו יתהפכו
לתקון, ומהקנות יעשה תקון | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמז; | ובספרי
"שפת הנחל" על "לקוטי מוהר"ן" הארכתי בזה, תהלה לאל, באור נפלא | השם יתברך
יזכני להדפיסו|, ותשב"י יתרץ כל הקשיות והבעיות, ונזכה לגאלה שלמה.

הדורש שלומך...

מנהגנו לומר בליל תשעה באב כל מגלת איכה, ולחזר ולאמרהבבקר עוד פעם,
ויושבים על הארץ דיקא ולא על ספסל הפוך, ולכון בכל הפסוקים של מגלת איכה
על צרות נפשו הפרטית, ויפרש את כל הפסוקים על עצמו, ויכולים לשלב דבורי
התבודדותבין הפסוקים, באפן שיתעורר לבבו לשוב אליו יתברך, ויפרש
כלהפסוקים על עצמו.

הנ"ל.

ב' תס. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים ה'תשל"ז.

שישון ושמחה ישיגו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקרלי מאד, נר
להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרויאיר ויזרח.
מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות. ובפרטשספרי רבנו ז"ל בידך

- הפך בהם ומהם לא תזוע, כי אין לך טוב מהם.

אודות כל הענין ... תדע מה שאמרו חכמינו הקדושים |סנהדרין:ז| על הפסוק
|דברים א, טז:| "שמע בין אחיכם ושפטתם" - הריזו אזהרה לבית דין, שלא ישמע
דברי בעל דין קדם שיבואבעל דין חברו, ואזהרה לבעל דין שלא יטעים דבריו
לדין קדם שיבא בעל דין חברו, עין שם; וכבר ידוע מה שאמר פעם אחתמוהרנ"ת
ז"ל: ביי מיר אז חז"ל הקדושים זאגען עפעס זאגט גאטאזוית; ועל כן איך מלאם
לבם של אנשים רשעים להתאסף על אחדולדונו, בשעה שהצד שכנגד אינו שם, הלא
עברו על דברי חכמינוהקדושים, ואין בזה שום תרוץ ומחילה, ואוי להם ואוי
לנפשם ואוילבעלי המחלקת, כי כל המחזיק במחלקת עובר על לאו |במדבר יז, ה:|
"ולא יהיה כקרח וכעדתו" |סנהדרין קי:|; וצריך שתדע, 'ברסלברחסיד' נקרא רק
זה שיש לו בקביעות התבודדות, אחרת אינוברסלבר כלל, אף שנוסע לראש השנה
למרון או לירושלים אולשכם או לכל מקום, כי דעת רבנו ז"ל היא דעת משיח -
לדברעמו יתברך ולשפט את עצמו, ותכף ומיד כשאדם זוכה לשפט אתעצמו בכל יום,
כבר לא יהיה לו עסק עם אחרים כלל - מה ליעם אחר. ואתמול בלילה בלמדנו
בצותא בתורה כ"ח: "בני לןביתא", הארכנו בזה, תהלה לאל, אריכות גדולה, אשר
עכשו איןשום עצה נגד המתנגדים והמחרפים, רק לעשות את עצמו כתולעת, ולא
לענות למחרפו דבר; כי רואים תולעת רוחשת על הארץ, ואינהמסתכלת על שום
בריה, רק עושה את שלה בפיה, כמו כן יראי ה'בעתים הללו, שהעזות מתגברת מאד
מאד בעולם, "ויראי ה'מאסו" |סוטה מט:|, אין שום עצה אחרת, רק למעט את
עצמו, ולאחז במדרגת אברהם איש החסד, ולעשות רק חסד עם כלהמצערים והמבזים
נפשו. וצריך שתדע, שדין יהודאין שמזכיר רבנוז"ל בתורה הנ"ל, זה סובב על
אותם ההדיוטות הקופצים בראשעל אלו שעדין לא תקנו חטאת נעוריהם, ואשר עדין
אינם יכוליםלומר "אשרי זקנותנו שכפרה את ילדותנו |סכה נג:|; כי לא
עודשבימי ילדותם היו פגומים עד מאד, כאשר רק הם והשם יתברךיודע זאת, עוד
זאת כשנזקנו - דעתם מטפשת עליהם |שבת קנב:|, ועוד מרבים במחלקת במה נקרא
זקן - שאכל יותר לחם ובשרממני, או חטא יותר? ...! וכבר ידוע מה שאמרו
בפוסקים על דין, כשם שצריך הדין להיות יודע דיני תורה, כמו כן צריך להיות

בעלמדות ואדם כשר, שלא יאמרו לו: טל קורה; וזה שכתוב: "אנשים חכמים" - לדון דין אמת, "וידועים לשבטיכם" - שרוח הבריות נוחה הימנו להיות אדם כשר, "אנשי חיל" - שהם מדקדקים במצוות ומדקדקים על עצמן שלא יהיה בהם שום גנאי, גם שיהיה להם כח להציל עשוק מיד עושקו. וכמו שכתוב במשה | שמות ב, יז: "ויקם משה ויושען"; ומה משה שהיה ענו, כן כל דין צריך להיות ענו. ואם כן איך יכולים להתאסף כמה זקנים בעלי עברות, ולדון את איש הכשר מהם | ואין כאן המקום להאריך בזה; על כל פנים איך שהוא, אתה אהובי, אחי, שתק! שתק! ואל תענה למחרפיך ולמבזיך דבר, כי השם יתברך לא יעזב אותך, וסוף הכבוד לבוא, כי מלא כל הארץ כבודו, שיבוא ויאיר עליך אורו הגנוז. אחז עצמך בו יתברך וברבנו ז"ל ובתורה הקדושה ובתפלה והתבודדות, כי אין שום עצה אחרת, רק לבטל את עצמו ולדם ולשתק לכל המבזים והמחרפים.

וצריך שתדע, שכל ענין התוכחה היא למוד עמק עמק, כאשר אמר רבנו ז"ל בראש השנה האחרון שנת תקע"א בהתורה "תקעותוכחה", וזוהי הצואה שהניח לנו רבנו ז"ל, איך לדבר עם בני אדם באופן של "נרדי נתן | בן | ריחו" | שיר השירים א, יב | - להכניס בוריה טוב, בחינת תוכחה של חיים, להגביה שפלים ולא להפילם, כמו שאמר פעם אחת רבנו ז"ל: א קונטץ א איד אראפ צו ווארפן? א קונטץ א איד אויף צו הויבען; כי בשעה שאומרים מוסר, צריך להגביה את האדם, ובאופן הזה יקבל את דבריך. ובזה מפרשים | ספר עיר מקלט, פרשת דברים |, מה שאמר החכם מכל אדם | משלי ט, ח |: "אלתוכח לץ פן ישנא הוכח לחכם ויאהב", כשאתה רוצה להוכיח לחוטא, אל תאמר לו: כך וכך אתה גרוע וצרוע, כי חטאת, כי אז ישנא, ולא ישמע לדבריך, וזה "אל תוכח לץ", הינו אל תוכיח אותנו בלשון זלזול: "אתה לץ", רק אדרבה תגביה אותו, ותאמר לו: אתה חכם, ואם כן חרפה לאיש חכם כמוך לעשות דבר כזה, וזה "הוכח לחכם" - תעשהו חכם, ואז "ויאהב".

ודבר זה הוא יסוד גדול בחסידות ברסלב - להגביה את האדם ולקרוב על ידי זה להשם יתברך, ולא להשפילו - יהיה מי שיהיה, אפלו עשה עברות הכי גדולות, כי בדרך קנאות ופראות לא תפעל כלל.

חמדת לבבי! קבל על עצמך לא לדבר מאחר כלל, בטל רצונך לרצונו יתברך, ואז

יבטל רצון אחרים לרצונך. מה טוב ומה נעים אם תוכל למסר נפשך לילך בכל יום
למקוה, כי הסמ"ך מ"ם אורבעליך מאד מאד ללכדך במצודתו. אל תפל בדעתך כלל,
כלךמבני אדם לגמרי, מה לך עם אחר?! בטל עצמך אליו יתברך. וצריך שתדע כי
השם יתברך מלא רחמים, ואוהב אותך מאד מאד. ועין בתולדות הקדוש בפרשת
בראשית, דכמו שגאלה הראשונה היתה רק על ידי האמונה והבטחון בהשם יתברך,
שהכניס משהרבנו בישראל, כמו כן הגאלה העתידה תהיה רק על ידי
האמונה והבטחון בהשם יתברך, שיכניסו בנו הצדיקים האמתיים. ובפרשתמשפטים
מביא מהבעל שם טוב הקדוש זי"ע, שכשרוצין לפרעענש למישהו ראוי לענש, אזי
נוטלין ממנו מדרגת הבטחון, עיןשם; ועל כן, חמדת לבבי, רק תמסר את עצמך
אליו יתברך, ואלתירא ואל תחת משום דבר ומשום בריה שבעולם יהיה איך
שיהיה, כי גדול אדוננו! וראוי לנו לשמח, ששם נפשנו בחיים, ואין אנומתנגדים
על רבנו ז"ל ועל שום בר ישראל יהיה איך שיהיה. זכרמה שעבר על מוהרנ"ת
ז"ל, ואף על פי כן חזק את עצמו ביתרשאת וביתר עז להפיץ דעת רבנו ז"ל, ולא
התפעל משום בריהשבעולם. אתה, אהובי, בני, חביבי, אל תכניס את עצמך בשום
ריבומחלקת. ובכלל - טוב לך לברח ממושב לצים, מאספת בני אדם המדברים דברים
של מה בכך, כי מי שיצטרך לך - ממילא יבואאל ביתך, ומי שלא יבא אל ביתך -
ממילא אין אתה צריך לו; ועל כן מה ולמה להתבלבל מבני אדם. עשה לך עכשו
שעורבגמרא ובשלחן ערוך, בזהר הקדוש ובספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לךלנצח נצחים.
הדורש שלומך...

בכל דור ודור יש אנשי שלומנו היקרים, היושבים בקרן זוית, ואינם מבלבלים את
עצמם בשום מריבות ומחלקת, רק מתמידים בכל חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה,
גמרא, בבלי ירושלמי|תוספתא, מדרשים, וספרי הזהר הקדוש והתקונים, וכל
כתביהאריז"ל, והמון ספרים, ומתבודדים עמו יתברך בדבקות אמת, ומאריכים
בתפלה, ומקימים את המצוות בשמחה עצומה, ושוםבריה אינה יודעת מהם, והם
חיים חיים רוחניים, חיים נצחיים, חיים מתקים - אשריהם ואשרי חלקם! יהי
חלקי עמהם!

הנ"ל.

ב' תסא. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר דברים ה' באב ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגועלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך לנכון קבלתי, ומאד אני מצטער בצערך הקשה, על אשר אתה מבלבל כל כך, ולדעתי הכל נמשך מפגם הדבור, אשר על ידי זה נתבלבל מחך, ונופל, רחמנא לצלן | עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן כט; | וכבר אמרו בזהר הקדוש | במדבר קצג: | לית מלה בעלמאדישתמודעון ליה לבר נש אלא בזמנא דאפתח פומיה; הינו שאין דבר בעולם שאפשר להכיר בו את האדם, אלא בזמן שפותח פיו; כי עקר האדם הוא הדבור, ועל כן למה לך לפתח פיק, ולדבר בכלפעם כל העולה על רוחך. וכבר אמרו חכמינו הקדושים | אבות דרבינתן, פרק כב: | אם לחכמים יפה שתיקה, קל וחמר לטפשים; ובגמרא | פסחים צט. | איתא: יפה שתיקה לחכמים, קל וחמר לטפשים, כי סיגלחכמה שתיקה | אבות ג; | ואמרו חכמינו הקדושים | חלין פט. |: מהאמנותו של אדם בעולם הזה? ישים עצמו כאלם. ודבר זה ברור, כי איש הרגיל לשתק, אין שום בריה שיכולה לו, כמו שאמר רבנוז"ל | ספר המדות, אות מריבה, סימן לה: | מי שהוא עצור במלין - לאיוכל אותו שום אדם; כי שתיקה מקימת ואין שתיקה מבטלת | תוספתא נדרים, פרק ז'; | הינו בזה שישתק למחרפו ולמבזו, יהיה לוקיום, ולא שעל ידי שתיקה יתבטל, חס ושלום | כאשר נדמה לך |. וראוי לך ללמד עכשו כל אות מריבה מספר המדות, ותבקש להשם יתברך, שתזכה לקימה, ואז תחיה חיים נצחיים. כי בפרוש אמרו חכמינו הקדושים | שוחר טוב, תהלים טז: | כל מי ששומע קללתו ושותק - נקרא חסיד; ודוד שמע קללתו ושתק, בדין הוא שיקרא חסיד, עין שם; וכן הוא | שם פו: | כל מי ששומע קללתו - ושותק, וספק בידו למחות ונעשה שתף להקדוש ברוך הוא, שכן הוא שומע לאמות העכו"ם, שמחרפין אותו לפניו, והיה יכול לאבדן בשעה אחת - ושותק; אף דוד כן היה - שומע קללתו ושותק, לפיכך "שמרה נפשי כי חסיד אני" | תהלים פו, ב, | עין שם; וכך שמעתי מר' לוי יצחק | נרו יאיר | | ז"ל, | כי אי אפשר להקרא 'ברסלבר חסיד', רק אם יש בכחו לשתק למבזו ולמחרפו. וזהו עקרונת אלול המסגל לתשובה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'; ובחלקב', סימן פז, | עין שם.

חמדת לבבי! על כן קבל על עצמך על כל פנים מהיום לא לדבר כל העולה על רוחך, ובכלל טוב מאד להרגיל את עצמו, שלא להתחיל לדבר עם כל בריה, אדרבה ירגיל את עצמו במדתה השתיקה, ומי ששואל אותך - תענה לו, ואל תרדף אחר הכבודו, ואם שיהיה ברצונו יתברך שתתפרסם - ממילא תתפרסם, ואם לא יהיה ברצונו יתברך שתתפרסם, אז לא יועיל שום דבר שבעולם. אחי היקר, שתק, שתק! וסוף הכבוד לבוא, שיתגלה עליך מלך הכבוד. ועין בספר "עיר מקלט" | פרשת בראשית |, שהעקרצריכים לשמר בקדשת העינים ובקדשת האכילה ובקדשת הלשון, והביא רמז | ויקרא ה, טו: | נפש כי תמעל מ'ע'ל' ראשי תבות: ע'ינים, מ'אכל, ל'שון; וזה | קהלת ו, ז: | "כל ע'מ'ל' אדם לפיהו" וכו' | זהרשמיני מב. |; וכבר מלאים ספרי רבנו ז"ל מקדשת העינים, האכילה והלשון; אשרי מי שיאחז בזה! העקר מכאן ולהבא אל תעשה ליצנות משום בריה שבעולם, רק ברח לך אליו יתברך בתמימות ובפשיטות, ואם שיהיה ברצונו שתתפרסם - ממילא תתפרסם, ולא יועיל שום דבר שבעולם וכו'.

ויש להאריך בכל זה, אך אין הפנאי, מה לך עם בני אדם? ברח לך רק אליו יתברך, ואז לעולם לא תבוא לידי נסיון ולא לידיבזיון. הדורש שלומך...

ב' תסב. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר דברים ה' באב ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאוד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, והנה להאריך לך - אין לי הפנאי, אךמה שאתה שואל, מאין לנו דרך כזו לבלות ימים ולהפיץ הספרים, וכי זו מצוה וכו' וכו'? אחי, אחי! לא מדעת שאלת זאת, כי כמו שצריך להוליד בנים בגשמיות, כמו כן צריך להוליד בנים ברוחניות, ולהכניס בהם את הדעת האמת | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז' |; וצריכים להשקות את בני אדם העומדים חוצה עם תורה, ולהודיע להם הדרך שילכו בה | עין שם, חלק א', סימן יד |; ועקר קשוטיהאמונה, כשמקרבים אצלה בני אדם שלא היו מקרבים לה | שם, סימן סב |; וידוע מה שכתב רבנו תם בספר

הישר | שער ד' משער העבודה:|וצריך לקנא לעובדי עבודה זרה המענים נפשותם,
והולכים באפסיארץ, ויוציאו ממונם בהבל וריק, ואם הפתאים והשוטים
עובדיעבודה זרה עושין כן, על אחת כמה וכמה העובד לאדון העולםצריך לעשות
כפלי כפלים, עין שם; ובזה יש להאריך קונטרס שלם, ממעלת המכתת רגליו ממדינה
למדינה ומעיר לעיר, ולהפיץ תורתהאמת בעולם, לגלות את האמונה הקדושה השלמה
והתמימהבעולם. וכעין שאמרו חכמינו הקדושים |בבא בתרא ח. | על פסוק|דברים
לג, ג: "והם תכו לרגלך" - אלו תלמידי חכמים שמכתתיםרגליהם מעיר לעיר
וממדינה למדינה ללמד תורה, עין שם; ובפרטבעתים הללו, אשר עובדי עבודה זרה
מפיצים קרחיהם הרעיםבעולם, רחמנא לצלן, וצדים נפשות ישראל במצודתם
הרעה, ומעבירים על הדת, בודאי אנו צריכים לקים צואת מוהרנ"ת ז"ל, שאמר קדם
הסתלקותו: "אז עזרא הסופר גייט אוועק און טרייףפסול איז זיך מתגבר אזוי
פיעל, ווי סע היינט דא אלפים ורבבותטרייף פסול, נאר איך האף אז איין
בלעטל פון ספרי רבנו ז"ל וועטזיין א תקון אוף אלדינג, נוא זאג איך איין
אן אז אייער עובדאזאל זיין איר זאלט דרוקען די ספרים סע זאל זיין יפוצו
מעינותיךחוצה איהר זאלט זיין שטארק מיט געלט און מיט רצון און מיטטרחא"ב;
הרי שענין הנורא הזה היה רצונו של מוהרנ"ת ז"ל, וזוהיתה צואתו הקדושה
אלינו, ועל כן איך תבוא עם קשיות עלינו, הלא לא אני המצאתי דבר זה, כי
אנשי שלומנו מעולם הדפיסוספרי רבנו ז"ל. אמת - היו רק מעוטי דמעוטי, כמו
רבי ישראלקארדונער ורבי צבי ווייסלייב ורבי לייבל פראמפלער ורבי אהרןלייב
ציגעלמאן, אבל לכל אנשי שלומנו היה חלק בזה. ומה אמרלך, מיום שנתקרבתי
ונתודעתי מרבנו ז"ל, בערה בי אש ותשוקתמצות ההדפסה, וזכיתי בזכיות חנם
בצעירותי להדפיס במשך שנהוחצי שמונים וחמשה אלף ספרים מספרי רבנו ז"ל,
והפצתים בכלהעולם, כידוע דבר זה בין אנשי שלומנו. זה היה בשנת
תשכ"התשכ"ו, ואז נתקרב ... ובליתי עמו שעות בכל יום ימים ושבעותוחדשים
ושנים ממש, עד שגם הוא נתעורר על ידי להתחיל להדפיסספרי רבנו ז"ל, וחפץ
השם בידו הצליח - שכן עשה, והדפיס כלספרי רבנו ז"ל, ובשנה שעברה שהיא שנת
תשל"ו, זכני השםיתברך לחזר ולהדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל בתכלית ההדור

והיפיבהדפסה מגדלת: ה"לקוטי מוהר"ן", וה"ספורי מעשיות", ו"ספר המדות",
וה"לקוטי עצות", וה"קצור לקוטי מוהר"ן", גם התחלתילעסק בהדפסת
ה"לקוטי הלכות" בהדפסה מגדלת מאד, וכברהדפסתי את החלק הראשון של ארח
חיים, יזכני השם יתברךלהדפיס את שאר החלקים ולהפיצם על פני תבל. וזאת
אגיד לך, כי איני ירא משום בריה שבעולם, רק את האלקים אני ירא, על כןכל
עוד נפשי באפי, אשתדל להדפיס ולהפיץ בעצמי ספרי רבנו ז"לבכל פנות העולם,
וכן אעשה התעוררות גדולה בין כל חסידיברסלב, מי ששם רבנו ז"ל יקר אצלו,
שהוא בעצמו ידפיס ויפיץ.וצריך שתדע, שהספרים ספרי רבנו ז"ל, הם רכוש
הצדיק, ועל כןאסור לרשם על שום ספר מספרי ברסלב: "כל הזכיות שמורות", כי
אדרבה מצוה על כל אחד מישראל להדפיסו, ולא לשאול אתשום בריה שבעולם,
וכדאי אפלו לילך לבית אסורים בשביל זה, כאשר עשה מוהרנ"ת ז"ל. אנחנו לא
נתפעל מכמה עוברי בטלזקנים, שאין בהם שלמות, מאריכי ימים בחנם |עין
לקוטי מוהר"ן, חלקב', סימן ד'.

חמדת לבבי! העבר אין, העקר מכאן ולהבא ברח לך משטיותובלולים של מה בכך,
יותר טוב לברח בכל יום אליו יתברך, ולדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם
רעהו, ויספר לפניו יתברךאת כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, כי
אין עצה אחרתכלל; וכשתהיה חזק בענין הנורא הזה, לא תצטרך לפחד משוםבריה
שבעולם. חבלים נפלו לנו בנעימים. אשרינו ואשרי חלקנו!שאנו זוכים לידע
מרבי אמת כזה, רבי המחיה ומחזק אותנו כל כך, טוב להודות להשם יתברך על כל
החסד חנם שעשה עמנו.

הדורש שלומך...

ב' תסג.בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר דברים ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי,הבחור היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי עד מאד, כי זה כמהנכסף נכספתי לראות את
כתב ידך על כל פנים. מה אמר לך, ידידיהיקר, בכל יום ויום השם יתברך מחדש

מעשה בראשית, כמו שאנו אומרים: "ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית",
ובכליום יכולים להתקרב אליו יתברך. ובפרט, כי כבר הכין לנו רבנוז"ל כלים,
איך להתקרב אליו יתברך; ועל כן ראוי לנו להתמידבהם מדי יום ביומו, כי לא
נדע מה ילד יום. ובכלל טוב מאד לידעכי דבר רבנו ז"ל הוא ענין רוחני,
ועל כן אין לומר כי אני כבר יודע מה שרבנו ז"ל אומר, אדרבה צריכים לחתר
ולחפש בכל יום בכל שעה אחרי הרוח הקדש שלו הטמון בספריו|עין
לקוטי הלכות, שלוחין, הלכה ה'|, ואז דיקא כשיחתר אחר הרוח הקדש שלו,
יזכה שרבנו ז"ל יופיע עליו "וישליך אדרתו אליו" |מלכים א יט, יט|; כיכל מה
שמחפשים אחרי רבנו ז"ל בספריו הקדושים, אשר שם פניו, שכלו וחכמתו גנוזים
|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצב|, כמו כן צריכים שיופיע עליו. וצריך
שתדע, אהובי, אחי היקר, כי אי אפשר להשיג את דעת רבנו ז"ל, כי אם כשהוא
נקי לגמרי ממחלקתוממריבות, כי דעת רבנו ז"ל הוא גלוי אלקותו יתברך
בתכלית המדרגה העליונה, אשר עדין לא נתגלה וכו', ותכף ומיד כשאדם מכניס
בדעתו איזו מחשבה של מחלקת ומריבות, כמו כן כבר אין לו שיכות אל רבנו ז"ל.
ולך נא וראה איך שמסר אברהם אבינונפשו, ואמר אל לוט |בראשית יג, ח|: "אל
נא תהי מריבה ביני ובינךובין רעי ובין רעיך כי אנשים אחים אנחנו"; ושמעתי
דברי צחות, בתבת "מריבה" שאמר בלשון נקבה ולא אמר "ריב" לשון זכר; אלא באמת
כבר התחיל הריב בין הרועים, כמו שכתוב |שם| "ויהי ריב בין רועי מקנה
אברם ובין רועי מקנה לוט", ועל כן בקשאברהם ואמר: למען השם יתברך, אל נא
תהי "מריבה" ביני לבינך, כי "מריבה" היא לשון נקבה כנ"ל; הינו מה שהם כבר
התחילו לריב, אל יהיה נעשה הריב הזה "מריבה" - לשון נקבה, שתוליד מריבה גם
ביני לבינך, רק נראה לעשות תכף ומיד שלום, כי האיתגרא דמיא לבידקא דמיא
כיון דרוח רוח; וכדרך שאמרו |סנהדרין ז|. כדרך נקבה שמולדת עוד, ודברי פי
חכם חן |עין בספר עיר מקלט, פרשת לך לך, שמאריך בזה, עין שם|; ועל כן,
חמדת לבבי, אם כמהבחורים מישיבתנו עשו... על כל פנים אסור להרחיב את
המחלקת, ולצרף גם אותי בזה, חס ושלום, אדרבה לראות תכף ומיד להמתיקהכל,
ועל כל פנים אל נא תהי "מריבה" ביני לבינך וגו'. ובפרטיותכתי כמה צרי עין

ובעלי קנאה מחכים על זאת, ועל כן עלינו לראותשיהיה בינינו שלום ואחוה.
חמדת לבבי! דעת רבנו ז"ל היא רק תורה ותפלה ועבודתהשם יתברך, ועל ידי
רבוי התבודדות יזדכך מחך, ותזכה ליחדיחודים קדושים ולטיל בהם כמו מי
שמטיל בגן נהדר. והאריז"ללאמר, שעסק היחודים עולה על הכל. וכבר מבאר בדברי
רבנו ז"ל|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ב', שעל ידי תקון הברית, שהוא
שמירתהמחשבה |כי פגם הברית תלוי במחשבה|, על ידי זה יזכה לחרבהתפלה,
ועל ידי תפלה יפתחו לפניו תרעא דרקיעא מנוקבאדפרדשקא, ויאירו תמיד לפני
עיניו השמות של הארבעה עולמות, שהם: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, והכתרין שלהם:
קס"א, קמ"ג, קנ"א. ומבאר בדברי האריז"ל, שביותר מועילים היחודים
בשעתהתבודדות. ועל כן, חמדת לבבי, כלך מכל הבלי העולם הזה, מהדהוה הוה,
אל תכניס במחך שום מחשבות חוץ, רק הדבקמחשבתך בעלמא דאתי, בתמימות
ובפשיטות גמורה, ותכניס במחמחשבתך, שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל:
דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ותתבודד בביתך
כלהיום, ותיחד יחודי שמותיו יתברך, ואז יאיר עליך מלך הכבודבהארה ובזיו
ובנעם כזה, שלא שערת מימך. העקר קדש את עיניךואת אזניך ואת החטם ואת
הפה, אז ממילא יתקדש ויטהר ויזדכךמח מחשבתך, ותזכה להכלל בו יתברך לנצח
|עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן כא|; ומה טוב ומה נעים אם תזכה לחדש
חדושי תורהחדשים בכל יום, שזה חלקך לנצח.
הדורש שלומך...

ב' תסד. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואתחנן ה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.
מכתבך הארך לנכון קבלתי. והנה להשיבך דברי אמת - יקצרו המון יריעות, ובפרט
שספרי רבנו ז"ל בידך - הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך.
העקר, חמדת לבבי, השלך ממך העצבות והמרה שחורה, אשרעוקרת את האדם לגמרי
מהעולם הזה ומהעולם הבא. ואמר רבנוז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח|,

שתכף ומיד כשאדם רוצה להיות איש כשר, עברה גדולה כשהוא בעצבות, עין שם;
ובפרט עכשושאנו מוכנים לבנין בית המקדש, בודאי ראוי לנו לשמח עד
מאד, כמאמרם ז"ל |תענית כו:|: "ביום שמחת לבו" |שיר השירים ג, יא| - זה
בנין בית המקדש, עין שם; ובפרט שזכינו להתודע מרבנו ז"ל, בזה ראוי לנו
להגדיל את השמחה, ובודאי נזכה על ידי רבנו ז"ל לסוף כל סוף לכל טוב אמתי
ונצחי, אם רק נצית אותו. ובפרטיותבמצות השמחה, שמאד מאד הזהירנו על זה,
ואמר, שצריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם לזכות לשמחה עצומה, כמבארהרבה
מזה בשיחותיו הקדושות. וכן זכני השם יתברך להדפיס ספר "מקור השמחה", אשר
בו מבאר, איך שצריכים להחיות את עצמובכל המצבים, ולא לפל בדעתנו יהיה איך
שיהיה, ולהחיות את עצמועם מה שיוכל, ובפרטיות עם הנקודות טובות שימצא
בעצמו, כי איך שהוא בודאי אנו מלאים נקודות טובות, כי אפלו הריקנין
שבךמלאים מצוות כרמון |ברכות נז.]; ובמדרש שיר השירים |פרשה ד', סימן ה'|
איתא על פסוק: "כפלח הרמון רקתך" - ריקנין שבכסרצופים מצוות ומעשים טובים
כרמון הזה, עין שם; ובפרט אתה, שהיו לך כבר כל כך הרבה נסיונות לחטא ולא
חטאת וכו', זוהימעלה נוראה ונפלאה עד מאד, כמו שאמרו חכמינו הקדושים
|שם|, שכל מי שבא עברה לידו ונצול ממנה, ולא עשה אותה - מצוהגדולה עשה
וכו', עין שם; שכל מי שעומד ושולט ומתגבר ביצרוקריו גבור, כגון: משה
בשעתו, דוד בשעתו, עזרא בשעתו וכו', עין שם; ורבנו ז"ל אמר |לקוטי מוהר"ן|,
חלק ב', סימן מט|, שעקר התשובההשלמה היא כשאדם עובר באלו המקומות ממש
שהיה קדם התשובה, כל אחד לפי מה שעבר עליו בימים הקודמים, וכשעוברבאלו
המקומות והענינים שהיה מתחלה ממש, ועכשו פונה ערףמהם וכופה יצרו לבלי
לעשות עוד מה שעשה, זהו עקר התשובההשלמה, ורק זו נקראת תשובה וכו', עין
שם; על כן, אהובי, אחיהיקר, אל ירע לבבך, ואל תחלש דעתך מכל מה שעובר
עליך וכו', ואיך שעדין בוער בך יצרך, כי כל זה לנסותך, איך תוכל לעמד
עלעמדך, אויב דו וועסט זיך קענען דער האלטן.ג. אך עקר העצה הואשמחה, כי כל
מה שתשמח ביותר, כמו כן תוכל לגרש את יצרהבוער בך, כי היצר הרע מתפחד
משמחה עצומה. ושמעתי פעםאחת מר' לוי יצחק |נרו יאיר| |ז"ל|, כי המלך

נפוליון היה מצליח במלחמה ושלחו לראות ולהתודע במה כחו ומה הסוד של נצחונו, ונתגלה - כי בחזית הראשונה במקום שהוא כבד המלחמה, שם מנגנים מקהלות של כלי זמר, וכל החילים שם הם בשמחה עצומה מערבות נעימות קול כלי הזמר, וזהו עקר הצלחתם. על כן, חמדת לבבי! אם אתה רוצה לנצח את היצר הבוער בך, זהו רק על ידי תקף השמחה, כי היצר דומה לחכוכ, אם יחכך בשר יעלה שחין, ואם יעצר ויסבל, לא יעלה שחין | עין ספר חסידים, סימן קעג; ואי אפשר לסבל החכוכ רק על ידי שמחה, כי בשעה שאדם שמח, ועושה כל מיני עצות לשמחה, וקופץ ומרקד מרב שמחה, על ידי זה אינו מרגיש שום רע וצער, ויכול לעבר על הכל. ואף שעכשו מרומרו לך מרב תבערת היצר וכו', וכמעט שתשרף מרב אש יצרוך וכו', על כל פנים בודאי סוף כל סוף יעזר לך השם יתברך. תראה הלוות לעצמך איזה שמחה ורקוד, וכאשר רבי אהרן קובליטשער | חותן ר' לוי יצחק | היה רגיל לומר: ער בארגט זיך אויס א רקודד, כי הוא היה איש שמח תמיד, ואף שהיה עני גדול ומחזר על הפתחים, רחמנא לצלן, אף על פי כן שום דבר לא הפילו בעצבות, חס ושלו, רק בין בית לבית רקד. ופעם אחת שאלו אותו: במה אתה מחיה את עצמך, הלא כל כך מר ומרור עובר עליך, ואתה עניואביון, ומכרח לחזר על הפתחים?! והשיב הלא אנחנו מאמינים, שבודאי סוף כל סוף ייטיב עמנו השם יתברך, ועל כן אני מלוה לעצמי איזו שמחה, ורקד 'בהלואה' מהזמנים הטובים שייטיב עמו השם יתברך.

חמדת לבבי! עשה מה שתעשה באופן שתהיה רק בשמחה תמיד, ועל ידי זה יתרחב לבך לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל לדבר בה; כי כשאדם שמח כל היום, אזי בנקל לו לפרש כל שיחתו אליו יתברך | עין שיחות הר"ן; | ומבאר בספורי מעשיות | מעשה ג' | מהחגר: "און איז גיאנגען און האט אביסעל מתפלל גיווען איזגיווארן גרויסע וואלקינס", עין שם; כי על ידי תפלה נעשה ענין, ונהרגין כל השדים, עין שם; אך צריך שתדע מה שאמרו חכמינו הקדושים | מכילתא בשלח: | עמלק נכנס תחת כנפי הענין, וגונב נפשות מישראל והורגן, עין שם; וידוע ש'עמלק' גימטריה 'ספק', שאפלוכשאחד כבר עוסק בתפלה, ומסבב בענין, בא עמלק שהוא הספקות, ונכנס בתוך הענין ומבלבל התפלה: האמת שאושע על ידי תפלה? האמנם

שומעים אותי?! שכל זה עבודתו של עמלק. על כן, חמדתלבבי, אל תהיה בטלן,
וראה גם ראה, ששפתותיך תמיד ידברו אליו יתברך כל היום וכל הלילה, ובכל
מקום שאתה רק עומד או הולך שם, ישיחו וידברו שפתותיך שיחות ותפלות אליו
יתברך, ויקים אצלך |תהלים קה, לט|: "פרש ענן למסך" וגו'; שתהיה מסבב
בענן, בחינת |איוב לח, ט|: "בשומי ענן לבשו" וגו'; ויתגלה עליך השם יתברך
בגלוי נפלא, בחינת |שמות טז, י|: "והנה כבוד ה' נראה בענן" וגו'; ועין
בתקונים |תקון ל'|: ענן דא שכינתא מסטרא דימינא, עין שם; |ויש להאריך בזה
דרוש נפלא, אך אין הפנאי עכשו מרבטרדותי לגמר את הספר "פעלת הצדיק",
שיגמר בקרוב |והוא דברנפלא עד מאד, כי כבר זכני השם יתברך לחבר כמה וכמה
ספרים, בעזרתו יתברך ובכחו של רבנו ז"ל, וקצתם כבר נדפסו, כמו: "ארך אפים",
"מקור השמחה", "קונטרס סדר דרך הלמוד", "אילן החיים", "אשר בנחל", "קריאת
שמע שעל המטה", ועוד הרבה ספרים מוכנים לדפוס, ושום ספר לא ארך זמן רב
כל כך כמו ספר "פעלת הצדיק", מרב המניעות והעכובים שיש לי על זה -
אין לשער; כי באמת כשיזכני השם יתברך להוציא לאור עולם, אז תראה כי לא
נראה כבשם הזה, שהוא מסדר בסדר יפה ונאה עדמאד - תולדות רבנו ז"ל ואת אשר
פעל בזה העולם|.

חמדת לבבי! רק חזק ואמץ מאד מאד לקים את כל הנאמרכאן, ואז תצליח דרכך לנצח.
הדורש שלומך...

ב' תסה. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ואתחנן ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל
נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר, ראוי לנו לשמח מאד מאד, שאנוזוכים לדעת מרבי אמת
כזה, רבי נורא ונפלא כזה, רבי המגלה לנו אורות צחצחות כאלו, וראוי לנו
לרקד בכל יום על נעם חלקנו, על אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו.

אני מאד מאד מבקש אותך, שאל תחלש דעתך מכל מה שקורה עכשו בין אנשי שלומנו
היקרים, כי חכמינו הקדושים אמרו: כל המקדש ביותר - חרב ביותר; ועל כן עובר

בין אנשישילומנו כל כך הרבה וכוחים, אבל אין זה מהם, חס ושלום, אלאכמאמרם

|ברכות ו. |: האי דוחקא דהוה בכלה - מנייהו; הדחקשיש בשיבה, זה מהסטרא

אחרא ומהקלפות, שמסבבות אתהאדם, וזה שיושבים ביחד, על ידי זה הקלפות

והסטרא אחראבאים להפריע. ועל כן אל תשים לב לכל זה.

עליך לדעת, אשר עקר יסוד חסידות ברסלב הוא תפלהוהתבודדות, שאדם צריך

להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל

אביו, וזה המפתח הפותחאת כל העולמות; כי השער להכנס אל הקדוש ברוך הוא זה

תפלה, כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פד|; ועל כן

אשרימי שבא בכל יום אליו יתברך, ומשיח ומספר את כל אשר עם לבבואל

הקדוש ברוך הוא, ועל ידי זה ינצל מהכל.

ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, כי עקר ההתקרבות אל רבנוז"ל היא רק כפי שאדם

זוכה להתמיד בספריו הקדושים; כי בלימוד ספרי רבנו ז"ל, אין האדם מקרב

אליו כלל, אלא חי בדמיונותגדולים. ואני ראיתי אנשים זקנים, שאינם יודעים

בין ימינשלשמאלם וכו', אף על פי כן הם קוראים את עצמם על שם רבנוז"ל, וזו

באמת רחמנות גדולה מאד. כי כשאדם לומד בכל יום"לקוטי מוהר"ן", הבטיח לנו

רבנו ז"ל, אשר הספר הזה יעשהאותו לבעל תשובה, ויפתח את קשיות גידיו|עין

חיי מוהר"ן, סימןשמט|. ולכן חבל מאד שאין לומדים את ספרו של רבנו ז"ל,

אשרברוש אמר, שהוא אתחלתא דגאלה. ועל כן עליך לזכר שאיאפשר להקרא בשום

פנים ואפן על שם רבנו ז"ל, אלא אם בקיאיםב"לקוטי מוהר"ן" ישר והפוך; כי

רבנו ז"ל מעורר את האדםמהשנה |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס'|; ובפרוש

גלה לנו רבנו ז"ל, שהעולם מטעה מאד, והעקר את זה תקבלו ממני - שלא

יטעהאתכם העולם |שיחות הר"ן, סימן נא|; ועל כן ראה להתמיד בספרירבנו ז"ל

בכל יום, ותעשה לעצמך שעור ב"לקוטי מוהר"ן", וכנב"ספר המדות", כי המדות

הן יסוד האדם. ועל כלם - תהיה בקיבשיחותיו הקדושות אשר ב"חיי מוהר"ן"

וב"שיחות הר"ן", אשרהיו השיחות חלין של רבנו ז"ל, ומוהרנ"ת ז"ל אמר, שזכה

להכיראת רבנו ז"ל, רק על ידי השיחות חלין האלו. ולכן אשרי מישלומד ספרי

רבנו ז"ל, ובזה הוא יכול להשתבח שהוא נקרא עלשם רבנו ז"ל; כי אם לומדים

את ספרי רבנו ז"ל, על ידי זה לבסוף מכרחים לקיים את אשר לומדים. ולכן אמרו חכמינו הקדושים: לאעם הארץ חסיד; מי שרוצה להיות חסיד, עליו ללמד הרבה את ספרי הצדיק האמת, כי אחרת הוא מטעה את עצמו לגמרי.

אף שכתבתי לך קצת בחריפות, אבל אין כונתי לשבר אותך, אלא לפקח את עיניך, כי אני רואה אנשים שאינם יודעים בין ימינם לשמאלם, ומדברים בשם רבנו ז"ל, ואם תשאלם מאין הם לוקחים את זאת? בעצמם אינם יודעים. ועל כן אל תשים לב לכל אשר עובר עכשו, ואל תחלש דעתך, אלא אתה ברח לך אל הקדוש ברוך הוא, ותדבר ותשיח לפניו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, וכן תלמד את ספרי רבנו ז"ל, ודיקא על ידי זה תהיה מקרב אליו ז"ל, ולא תתחרט - לא בעולם הזה ולא בעולם הבא; כי מי שמקרב אל רבנו ז"ל, נפתח לבו בתשוקה עצומה אלהקדוש ברוך הוא, אשר לא יאמן כי יספר, כי רבנו ז"ל פותח את העינים לראות את גדלת הבורא יתברך שמו, ובשפלות עצמו, כמובא בדבריו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז;| וכן מכניס בותשוקה עצומה ללמוד התורה הקדושה. ובפרט אם תרגיל את עצמך ללמד על פי סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, כמובא באריכות בדבריו הקדושים | שיחות הר"ן, סימן עו;| וראוי לך ללמד עכשו את השיחה הזו ולחזר עליה כמה וכמה פעמים, ואז תראה אל מה האדם יכול לזכות בזה העולם, אם אינו בטלן, ואם אינו משטה בעצמו, הוא יכול לעבר על כל התנ"ך, ובבלי וירושלמי, על התוספתא, על הרמב"ם, טור ושלחן ערוך, זהר ותקונים, ועל כל המדרשים, בכלם הוא יכול לטיל. ועל כן אל תהיה בטלן, אלאקח את עצמך בידיך, ואז תהיה הכי מאשר בחיך.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תסו. בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ואתחנן ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך המשבר לבבות לנכון קבלתי, ואודות שאתה כותב שנלכדת, בעוונותינו הרבים, באריך אנפין דקלפה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמב|, שאתה מסתכל על נשים, ואי אפשר לך להנצלמזה, וממש בוערת בך תבערת המדורה של

שבעים אמות, שהיאתאות נאוף | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימנים יט, לן.
מה אמר לך, חמדת לבבי, בודאי רחמנות גדולה עליך, אך כבר הקדים לנו
השם יתברך רפואה קדם למכה, ושלח לנו את רבנו ז"ל, והוא הכין לנותורות
נוראות ונפלאות, שהם עצות עמקות על כל פרט ופרט, לךנא וראה באלו התורות
שצינתי לך, ושם תמצא מרגוע לנפשך, אסאמנם שהן ארכות מארץ מדה, כי התורות
הן עמקות "עמק עמקמי ימצאנו", אך גם פשטות העצות המובאות שם לפי קטנות
דעתנווהשגתנו, גם כן יכולים להוציא משם עצות והדרכות, באפן שנזכהלהנצל
מתבערת המדורה של תאות נאוף הבוערת וכו', והיוצאמלקוטי מוהר"ן, חלק א',
סימן י"ט, שצריכים לקדש את הלשוןמאד מאד, ולדבר רק דבורים קדושים, וביותר
לדבר הרבה עמויתברך בלשון שרגיל בה, ויתמיד בענין זה עד מאד,
ועל ידי זהבעצמו יזדכך מחו וישקט דמו הבוער בו, עין שם.

והיוצא מלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לא, שהעקר הואאמונה, ולהיות רגיל
באמירת: "שמע ישראל הוי"ה אלקינו הוי"האחד", "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם
ועד", ומכל שכן כשזוכהלהוריד דמעות בפסוקים אלו; כי המאמין באמת, שאין
שוםמציאות בלעדיו יתברך כלל, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצםעצמיות חיות
אלקותו יתברך ממש, אז כבר שום דבר לא יבלבלאותו, וינצל מכל רע, עין שם.
והיוצא מלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמב, שירבה בצדקהויברח מנשים כמטחוי
קשת, עין שם.

ותאמין לי, שיש להאריך בזה קונטרס שלם, אך כבר נעתקבספר "תקון הברית",
יזכני השם יתברך להדפיסו; אך פטור בליכלום אי אפשר. חמדת לבבי! רבנו ז"ל
אמר | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מט|, שעקר התשובה השלמה היא, כשאדם עובר
באלוהמקומות ממש שהיה מקדם התשובה, כל אחד לפי מה שעבר עליובימים
הקודמים, וכשעובר באלו המקומות והענינים שהיה מתחלהממש, ועכשו פונה ערף
מהם, וכופה יצרו לבלי לעשות עוד מהשעשה, זהו עקר התשובה השלמה, ורק זה
נקרא תשובה, עין שם.

על כן, אהובי, אחי היקר, אף שאני יודע, שבוערת בך תאוהזו להסתכל על נשים
וכו', כאשר אתה כותב במכתבך וכו', תדעשזהו עקר תשובתך - שלא תסתכל עוד,

ואף שבוער בך יצרך, ונדמה לך שאין לך כבר בחירה, כבר גלה לנו רבנו ז"ל לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קי' מהי הבחירה? "אם רוצה עושה, ואם אינו רוצה אינו עושה", עין שם; וכבר אמרו חכמינו הקדושים |ירושלמי ברכות, פרק א', הלכה ה':| לבא ועינא תרין סרסורי דחטאה, אמר הקדוש ברוך הוא: אי יהבית לי לבא ועינא, אנא ידע דאת לי, עין שם; ואמרו |סנהדרין מה. |: אין יצר הרע שולט אלא במה שענינוראות, עין שם; ואמרו במדרש רבה |פרשת נשא, פרשה י', סימן ו':| מה ראה הקדוש ברוך הוא לשאל מישראל הלב והעינים שיהיו אחריו? לפי שהעברה תלויה בהם - העינים רואות את הזונה, והלב מהרהר אחריה, עין שם; ואמרו |בבא בתרא נז:| על הפסוק: "ועצם עיניו מראות ברע" - זה שאין מסתכל בנשים שעומדות על הכביסה, עין שם; ומכל זה תראה איך החמירו חכמינו הקדושים בקדשת העינים, ובפרטיות איך מלאים ספרי הזהרה הקדוש מקדשת העינים; כי העינים הן שערי הלב, והעינים יכולות לראות נעם זיו שכינתו יתברך, ואם יסתם עיניו מחיזו דהאי עלמא, אז דיקא יזכה לחיות חיים חדשים, חיים נעימים, ושום בריה לאתוכל להרע לו כלל, כי הוא מתכסה בסתר כנפיו יתברך. ועל כן, חמדת לבבי, העבר אין, מה דהוה הוה, עשה על כל פנים מהיום התחלה חדשה, ותראה רק לדבר עמו יתברך, ואל תתן דמי לו כלהיום וכל הלילה, בשעה שיש לך רק זמן פנוי, תראה רק לדבר עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה בלי שום חכמות כלל. ולמען השם, אל תסתכל על שום בריה, ומכל שכן על נשים, תסתם עיניך לגמרי מחיזו דהאי עלמא, ותכניס כל עיוןך באמונה פשוטה בו יתברך, ותרבה בצדקה. ועקר הצדקה - להדפסת ספרי רבנו ז"ל - ותפיצם, כי היא זכות הרבים לדורי דורות.

ואם יעזרך השם יתברך לחדש חדושים דאורייתא, תראה לרשמים על פני הכתב בתמימות ובפשיטות, ואל תתביש מפניהם לעינים, אם תהיה לך זכות - ידפס, ואם לאו, על כל פנים - מה בכך? הכנסת מחך בין כך בתורה הקדושה, אשר אין למעלה ממזה, כי אין היצר הרע בא אל האדם, אלא בלב פנוי מהחכמה, כמובא בדברי הרמב"ם. ובכלל, טוב מאד מאד לתקון העבר - להיות רגיל בחדושי דאורייתא, אשר הוא תקון גמור להרהורים רעים, כמובא בדברי רבנו ז"ל |עין לקוטי מוהר"ן, חלק

ב', סימן קה|; ומכל שכן מי שרגיל להתבודד כל היום, וההכרח לתן ניחאלהמחין,
עקר העצה הוא רק על ידי חדושים דאוריתא |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
סה|; ובזה ידע האדם שזכה קדם לבטולאמת, להיות בטל ומבטל באור האין סוף
ברוך הוא - אם זכהאחר כך לחדושין דאוריתא. נא ונא אל תפל בדעתך יהיה
איךשיהיה, מכל מיני חשך יכולים לצאת, העקר מכאן ולהבא לא יעשהעוד כנ"ל.
אשרינו ואשרי חלקנו, שיש לנו רבי אמת כזה, רביהמחיה ומחזק אותנו, רבי
המלמד אותנו איך להתקרב אליו יתברך.

הדורש שלומך...

מה טוב ומה נעים, שתרגיל עצמך בשקידה רבה בתורההקדושה, ועל ידי זה תקרר
את חמימות היצר הרע הרוצה לבעראותך לגמרי |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א',
סימן עח|, אשר התורהמצמצמת ומקררת וכו', עין שם.

הדורש שלומך...

ב' תסז. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות.

העקר אל תדאג, אהובי, אחי היקר, אני מקוה להשם יתברך, שתזכה להגיע אל ציון
רבנו ז"ל בזכות שזכית לשמש את רבנוז"ל, ומסרת נפשך למען הפצת דעתו הקדושה
בעולם. אל תדאגכלל, השם יתברך גדול מאד מאד וכו', ואי אפשר לספר מזה
כלל, בסוד: "כי אני ידעתי כי גדול ה'" וגו' |עין שיחות הר"ן, סימן א'|;

אתהעשה את שלך - לשפך נפשך אליו יתברך ברחמים ובתחנוניםוהוא ישמע את
תפלתך בודאי.

הדורש שלומך...

ב' תסח. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולא אוכל להשיבך באריכותכרצונך. ובאמת הלא ספרי

"לקוטי הלכות" בידוך, אשר אין לך טוב מהם. מה לך לדבורי, אשר גם כן נלקחים משם. ושמעתים אנשי שלומנו היקרים: די אלע וואס האבן זיך גיוויקט אין די "לקוטי הלכות" האבן גאר אנדערשט גישיינטה. והיו מאנשי שלומנו שסימו את ספרי ה"לקוטי הלכות" פעמים אין מספר וזה החיה אותם, כי יש שם התחזקות והתעוררות כזו, אשר מחיה נפש כל חי; אשרי מי שיתמיד תמיד בהם. והשם יתברך עזרני בימינעורי להתמיד בהם מאד, וכל התחזקותי היא רק משם. ומה גם שזכיתי בזכויות חנם להדפיס את חלק א' מ"לקוטי הלכות" בפורמט גדול, ומהשם יתברך אבקש חסד חנם להדפיס את כל חלקי ה"לקוטי הלכות" ולהפיצם על פני תבל, אשר זה היה רצונו וכסופו של מוהרנ"ת ז"ל, ואף שבחיי לא הדפיסם, אף על פי כן היה ברצונו וחשקו מאד מאד שידפס ויתפשט בעולם. חמדת לבבי! בכל יום ויום עובר על כל אדם ירידות ומניעות ובלבולים אחרים, ואי אפשר להנצל מהם, כי אם על ידי דעת רבנוז"ל; על כן ברח לך לספריו הקדושים, ושם תמצא מרגוע לנפשך. ובפרט בספרי "לקוטי הלכות", אשר אמרו אנשי שלומנו, שהם התורה שבעל פה בחסידות ברסלב, וכן מקבל אצלנו, שרבויה דבורים של התחזקות המובאים שם באריכות, הם ממה ששמענו מצדנו ז"ל, ובמשך חיי הקדושים רשמם בתוך חדושינו, ובנה עליהם ציצים ופרחים בפסוקי התורה ומאמרי חכמינו הקדושים בגמרא ומדרשים וזהר הקדוש וכתבי האריז"ל וכו'.

מה אמר לך, אם תהיה רגיל בספרי "לקוטי הלכות", אז תחיה חיים חדשים ממש. והשם יתברך יזכני לסדר עוד ספרים חדשים, אשר יקרבו את ה"לקוטי הלכות" אל העולם, כמו שזכני השם יתברך בספר "שמירת הזמן", שהוא כל הדרושים המדברים משמירת וחדוש הזמן, וכן בספר "מקור השמחה", שהוא כל הדרושים המדברים ממעלת השמחה. ותהלה לאל, הספרים האלו נתפשטו בתפוצות ישראל באלפי טפסים, ברוך השם, אשר עד כה עזרני.

הדורש שלומך...

ב' תסט. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי

מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח

לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי, וגדל הצער והעגמת נפש שיש לי, שאתה נופל בכל פעם בפגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, וממששאי אפשר לך להנצל מזה וכו'; אי אפשר לך לשער ולספר כלל, כי כבר הרבינו לדבר מזה, ואשר רבנו ז"ל גלה לנו |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עח|: אפלו מי שהוא, חס ושלום, במדרגה התחתונה לגמרי, חס ושלום רחמנא לצלן, אפלו אם מנח בשאול תחתיות, רחמנא לצלן, אף על פי כן אל יתיאש, ויקים: "מבטן שאולשועתי" |יונה ב, ג|; ויחזיק עצמו במה שיוכל, כי גם הוא יכול לחזר, ולשוב ולקבל חיות מהתורה על ידי הצדיק |הגדול במעלה נפלאהעד מאד מאד, שהוא רבנו ז"ל בעצמו|; והעקר לחזק עצמו בכלמה שאפשר, "כי אין שום יאוש בעולם כלל". ואמר אז בזו הלשון: "קייין יאוש איז גאר ניט פאר האנדן". ומשך מאד אלו התבות: קייין יאוש איז גאר ניט פאר האנדן; ואמרם בכח גדול ובעמקותנפלאה ונוראה מאד, כדי להורות ולרמז לכל אחד ואחד לדורות, שלא יתיאש בשום אפן בעולם, אפלו אם יעבר עליו מה, ואיך שהוא אפלו אם נפל למקום שנפל, רחמנא לצלן, מאחר שמחזקעצמו במה שהוא עדין, יש לו תקוה לשוב ולחזר אליו יתברך, עיןשם. וענין זה הוא נפלא ונורא מאד מאד, ובפרט מי שנלכד כברבמצודה הרעה הזו - פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, שנדמהלו כאלו אבד מנוס ותקוה, וכאלו לעולם כבר לא יצא מזה וכו', אם ישליך דעתו ושכלו מנגד, ויצית את רבנו ז"ל בתמימותובפשיטות, ויחזק עצמו, ויסמך על כחו הגדול והנורא, בודאי סוףכל סוף יזכה לשוב בתשובה אמתית, ולחזר ולהכלל בו יתברך, ואףשעכשו נדמה לך כל הענין לשחוק... איך יכול להיות שנפש פגומהומלכלכת, בזויה ומבזה וכו', משקצת ומתעבת בכלכוך הוצאת זרעלבטלה, ובוערת בו תאות נאוף וכו', שיכול לצאת מעמק הרעוהחשך וכו'. אחי, אחי! אם תבטל שכלך המגשם והפגום, ותתחיללצית את רבנו ז"ל, בודאי תזכה לצאת מהרע והחשך. העקר להיותעקשן גדול בתפלה והתבודדות, אשר דבר זה יסוד דעתו של רבנוז"ל, ואשר זהו עקר התשובה, כמו שכתוב |הושע יד, ג|: "קחו עמכםדברים ושובו אל ה'". ואמרו על זה חכמינו הקדושים |בילקוט שם|: איני מבקש מכם אלא דברים; ואמרו |במדרש

תנחומא, פרשת וישלח:| אין הקדוש ברוך הוא חפץ לחיב בריה, אלא מבקש שיתפללובריות לפניו ויקבלם, עין שם.

חמדת לבבי, אהובי, אחי! מה אמר לך, כבר אמרו חכמינוהקדושים|בפסיקתא דרב כהנא:| גדול כחה של תשובה, שכיון שאדםמהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה מיליוןלא עד עשרים מילין ולא עד מאה מילין, אלא מהלך חמש מאותשנים, ולא עד רקיע ראשון ושני וכו', אלא שהיא עומדת לפני כסאהכבוד וכו', עין שם; ועל כן מה לך להתבלבל מה שזה אומר לךוכו', או מה שזה אומר לך וכו', יותר טוב לך לשמע בקול רבנוז"ל, שאמר, שאין שום יאוש כלל, ובודאי מועילה תשובה על הכל,אפלו על פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה|עין שיחות הר"ן|. וצריך שתדע, שאפלו ענינים יותר חמורים מזה - מועילה תשובה, כמושאמרו חכמינו הקדושים|בפסיקתא דרב כהנא:| "שובה ישראל" - אפלו כפרת בעקר, אדם עומד ומחרף ומגדף בשוק, והקדוש ברוך הוא אומר לו: עשה תשובה ביני לבינך ואני מקבלך, עין שם;ואיתא|בתנא דבי אליהו רבה, פרשה יח:| גדול כחה של תורה, שמטהרתאת פושעי ישראל בזמן שעושין תשובה אפלו מעבודה זרה שבידם,עין שם; וכבר ידוע לך מה שאמר רבנו ז"ל|שיחות הר"ן, סימן יט:|אפלו אותן האנשים הרחוקים מן הקדשה מאד, שנלכדו במצודהרעה, עד שרגילים בעברות, חס ושלום, רחמנא לצלן, רחמנאלישזבן, אף על פי כן הכח של התורה גדול כל כך, עד שיכולההוציא אותם מן העברות שרגילים בהם, חס ושלום, ואם יעשולהם חק קבוע וחיוב חזק ללמד בכל יום ויום כן וכך יהיה איךשיהיה, בודאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על ידי התורה, כי כחהתורה גדול מאד, עין שם; וקבלה בידי אנשי שלומנו, שענין כךוכך הוא ח"י פרקים משניות, שתקבל על עצמך לומר בכל יום ח"יפרקים משניות, שבכח הזה תוכל לצאת ממרירות התאוה המרההזו: פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה. וכבר ידוע מדבריהאריז"ל, שאותיות מ'ש'נ'ה' הוא כמו אותיות נ'ש'מ'ה', שעל דיילמוד משניות, ממשיכים על עצמם נשמה קדושה.

חמדת לבבי! אל תפל בדעתך משום דבר שבעולם, אתה מסראת עצמך רק אליו יתברך, ואז תצליח דרכך. אל תפחד משוםבריה, החזק עצמך רק ברבנו ז"ל, ואל תסתכל על

שום מונע ומעכבאפלו מאנשי שלומנו, אין לנו אלא דברי בן שמחה הנכלל
במקורהשמחה, העוסק לקשרנו בשרש השמחה.

הדורש שלומך...

ב' תע. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי כעל כל הון. מה אמר לך, ידידיהיקר, ראוי לנו
לתן תודה להשם יתברך על כל החסד חנם שעשהעמנו, שזכינו בזכויות חנם להתודע
מרבנו ז"ל המעורר אותנומשנתנו העמקה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן
ס', ופותח את עינינו, שנזכה להסתכל על עצמנו, היכן אנחנו בעולם | עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סז, ובזה בעצמו ראוי לנו לשמח; כי רב העולם
נפלובהסתרה שבתוך הסתרה, הינו שנסתרה מהם ההסתרה בעצמה, שאינם יודעים שהם
רחוקים ממנו יתברך | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נו, ורבנו ז"ל לוקח
מאתנו הסתרה אחת, ועל ידי זה אנו יודעים, שאנו רחוקים מאד ממנו יתברך,
ועל ידי זה אנו מחפשים ומבקשים אחריו יתברך ושבים בתשובה. מה היינו עושים
אם, חסושלום, לא היינו יודעים מרבנו ז"ל? היינו נופלים לבאר שחתממש.
וכעין שאמרו חכמינו הקדושים | בבא קמא נב. |: כד רגיז רעיאעל ענא עביד
לנגדא סמותא, ופרש רש"י לעז המושכת, מנקרעיניה, ונכשלת ונופלת בבורות
והעדר אחריה; כך כשהמקום נפרעמשונאי ישראל ממנה להם פרנסים שאינן מהגנים,
עין שם; שזהוכלל המפרסמים של שקר. ותהלה לאל, בזכויות חנם אנחנו
יודעיםמרבנו ז"ל, ועל כל פנים אין אנחנו חולקים עליו, בזה לבד ראוי לנו
להחיות את עצמנו.

חמדת לבבי! העקר ברח לך מכל מיני מחלקת וסכסוכים, כיהשם יתברך שמו הוא
"שלום" | שבת י. |; וצריך לחפש תמיד אחריהשלום בכל מאורעותיו ומדותיו | עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לג, אתה מסר את עצמך רק אליו יתברך, כי כל
ענייך שאתה צריךלפעל הם רק בידו יתברך, ועל כן אל תירא ואל תחת משום
בריהשבעולם, כי מה יעשה לך אדם?! ולמען השם, התמד מדי יוםביומו במקרא,

משנה, גמרא, מדרש בקביעות עצומה בכל יום, מלבד זה התמד ביותר בספרי רבנו ז"ל "לקוטי מוהר"ן", ולומר על תורה התפלה מ"לקוטי תפלות", ולחזר הרבה ב"לקוטי הלכות", אשר הם הגן עדן של השם יתברך, כי מחיים את כלהשבורים והנדכאים; אשרי מי שיתמיד בהם, ואז טוב לו לנצח.
הדורש שלומך...

ב' תנא. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר ואתחנן שבת נחמו ה'תשל"ז. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך מיום ששי ערב שבת קדש לסדר דברים לנכון קבלתי, חמדת לבבי, ולהשיבך דברי אמת כרצונך - יקצרון המון יריעות, ובפרט שספרי רבנו ז"ל בידך - הפך בהם, ושם תמצא מרגועלנפשך. ובפרט שהיום היה חמשה עשר באב, ומובא ב"בנייששכר", שמעכשו כבר מתחלת הארת ראש השנה; ועל כן, אהובי, אחי, חטף ואכל, ותחזק את עצמך בהתחזקות ובהתעוררות דקדשה - לעבד עבודתך עבודת השם. וידוע בין אנשי שלומנו ספורים רבים מהנהגות אנשי שלומנו היקרים שבדורות הקודמים, איך שהתחילו כבר מחמשה עשר באב עבודת הקדש שבימי אלול. ושמעתי פעם אחת מר' לוי יצחק | נרו יאיר | ז"ל, שהכיר איש אחד מטעפליק, שבכל שנה התחיל את ה"לקוטי הלכות" בט"ובאב, וסימו בערב יום הכפורים. על כל פנים איך שהוא, חמדתלבבי, חילך באורייתא, חזק ואמץ גם כן להתחיל עבודתך עכשויבמה שתוכל: הן בלמוד התורה הקדושה והן בהתבודדות והן בשמחה וברקודים והן בצדקה וגמילות חסדים. ולמען השם, אלתפל בדעתך משום דבר ומשום בריה שבעולם. ובסעדה שלישית זו דברנו הרבה על הפסוק | ישעיה מ, א |: "נחמו נחמו עמי" המובא בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כא, ותהלה לאל, היו דבורים נפלאים, עין שם בפנים היטב, ותחזק את עצמך; כי הדעת היא עקר הנחמה של כל הצרות והיסורים והגליות, הינו כשזוכים להכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, ואיך שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל ממנו יתברך, אז דיקא יכולים להתנחם מכל צרותיו ומרירותו וכו'; כי באמת צרות ויסורים ומרירות והרפתקאות

וכו' עובר על כל בריהשבעולם, ואי אפשר להתנחם מזה כי אם על ידי הדעת האמת, שהיא האמונה הקדושה, שעל ידי זה בעצמו מתנחמים מהכל, כמאמרם ז"ל |נדרים מא|. : אם דעת קנית - מה חסרת וכו'; וזהו שבת נחמו, שבה מתנחמים מכל אשר עבר עלינו עד עכשו - תקף הגלות והחרבן והמרירות, ואף על פי כן עלינו להתנחם בנחמה, שסוף כל סוף נזכה לכל הטובות. ובפרטיות שזכינו להיות בחלקו של רבנו ז"ל, שהוא ה'נ'ח'מ'ך האמתי, המנחם ומפיסומקרב אותנו.

חמדת לבבי! שמר את עצמך מאד מהסמ"ך מ"ם הרודף אחריו ללכודך במצודתו, ולמען השם לטובתך הנצחית, שמר את עצמך מכעס ומקפידות העוקרים את האדם לגמרי - בין ברוחני ובין בגשמי, אתה עשה את שלך - לדבר עמו יתברך, ובזה בעצמו תזכה לישוב הדעת אמתי ונצחי. ובאמת צריך שתדע, שאי אפשר לבוא למדת הסבלנות האמתית, כי אם על ידי התבודדות, הינו בשעה שאתה רואה, שאחד מצער אותך ורודף אותך, ומבלבלומעיק לך, אתה עשה את שלך, דבר עמו יתברך בקול רם, ואלתתביש משום בריה שבעולם, יותר טוב לצעק אליו יתברך מלצעק על אלו המעיקים ומצערים אותך, ואף שתראה בעיניהם כשוטה, שאתה מדבר בקול רם אליו יתברך בפניהם, צריך שתזכר מאמרם ז"ל |עדיות פ"ה|: מוטב לי להקרא שוטה כל ימי ולא לעשות שעה אחת רשע לפני המקום, עין שם; כי המכניס את עצמו במריבות ובמחלקת ובלשון הרע - נקרא רשע; ועל כן מוטב לי להקרא שוטה, ואני את נפשי הצלתי. ועל כן, חמדת לבבי, מהיום והלאהמה שרק יארע עמך, אל תכנס בשום וכוחים ובשום טענות להצדיק את עצמך, אף שאתה יודע שהצדק עמך, תדע כי לעולם לא תוכל להפך דעת בעל בחירה הרוצה לנצח אותך, כמו שאמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכב| על פסוק |שמואל א טו, כט|: "וגם נצח ישראל לא ישקר"; מדת הנצחון אינה סובלת האמת, ואף אם יראה לעינים דבר אמת - ידחה אותו מחמת הנצחון, עין שם.

ועל כן מה ולמה לך להכנס בטוען ונטען ובוכוחים עם בני אדם, ולהראות שהצדק עמך, ראה כמה עתים וזמנים בליתעמהם, וגם ימים ושבועות וחדשים ואפלו שנים בלית על ענין זה, ועדין המחלקת עליך הולכת ומתגברת על לא דבר, רק מפאת קנאה ושנאה; ועל כן, חמדת לבבי, עשה זאת, איפוא, בני, ברח לך רקאליו

יתברך. אתה תדבר רק עמו יתברך בקול רם בפני המעיקים ומצערים אותך, כמו שעשה דוד המלך: "ויברך דוד את ה' לפני כל הקהל", ולא התבייש כלל משום בריה, ועל ידי זה החזיק מעמד. כבר הגיע הזמן שתפתח קצת מחך, ותראה שחבל עלה זמן היקר, הפורח כצל צפור הפורח באויר | בראשית רבה, צו, ב, שהוא יותר מהרף עין, יותר טוב להיות רגיל רק לדבר עמו יתברך, ולנצח רק אותו יתברך, אשר יש לו יתברך מזה שעשועים גדולים. כמו שאמר רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קכד | על פי | פסחים קיט. |: "שיר מזמור למנצח" - זמרו למי שמנצחין אותו ושמה; כי כשמדבר לפני השם יתברך, ורוצה לנצח אתה שם יתברך, יש לו מזה תענוג גדול, עין שם; ואף כשעובר עליך מאנשי ביתך או מבנך, אין עצה אחרת, רק להתחיל לצעק אליו יתברך ולא על אשתך או בנך, אדרבה, אם תצעק על אשתך או על בנך יתמרר לבך יותר, ויגדל צערך יותר, כי אתה תאמר דבר, והם יענו לך, וכך תבער אש המחלקת ביניכם וכו', אבל אם תרגיל עצמך רק לצעק אליו יתברך - בודאי תושע, כי הם יעזבו אותך כי יתבישו וכו'. וכבר אמרו חכמינו הקדושים | בפסיקתא דרב כהנא: | כשאדם צדיק - אף בני ביתו כמותו צדיקים, וכן כל מי שידבק בו יהיה צדיק; וכשאדם רשע - אף בני ביתו כמותו רשעים, וכן כל מי שידבק בו יהיה רשע, וכו' |; העקר למסר את עצמך אליו יתברך, ולידע בידיעה ברורה כי אין עוד מלבדו, והוא יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ובתוך כל עלמין, מהלך עם בני אדם? ! מה הם יכולים לעזר לך? ! ומה הם יכולים להרע לך? ! אתה הדבק עצמך רק בו יתברך, ותדבר רק עמו יתברך, וסוף הכבוד לבוא - שיאיר עליך אורו יתברך בהארה ובנעם ובזיו, ותצא מצרותיך ומחובותיך. זכר זכר מה כבר עבר עליך באלו השנים, לכמה בני אדם עזרת, ועם כמה בני אדם דברתובלית ימים ולילות, ועכשו נתהפכו להיות לך לרודפים ומדברים עליך כל דבר אסור, על כן אתה כבר רואה שהכל הבל, הבלהבלים, הבל נדף כל העולם כלו אינו שוה אפלו אנחה אחת להתאנח עליו... ולדאג בו אפלו דאגה אחת... על כן שמע בקול רבנו ז"ל ה'נ'ח'מ'ן' האמתי, וברח לך רק אליו יתברך לגמרי, סגר עיניך ואטם אזניך ותאריך אפך ושמר פיך מכל רע, ואז דיקא תתחיל לחיות חיים חדשים שלא טעמת מימך.

הדורש שלומך...

ב' תעב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, ושמחתי כעל כל הון. מה אמרלך, ידידי היקר, עקר חיותי היא רק בזה שזכיתי בזכיות חנם להתודע מרבי אמת כזה, המחזק ומעורר אותנו, ומוליכנו בדרך הישר והקל לשוב אליו יתברך, העקר לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ולברח מכל מיני עסקים של הבל, "דיה לצרה בשעתה" | ברכות ט: |; צריכים לעסק באיזה עסק בשביל פרנסה, אבל לקפץ בענינים כאלו שהם למעלה מכחותיו, ומכל שכן להשקיע הון כזה, אשר מי יודע אם הוא לא רמאי, ובלשון יפה הוא מרמה אותך, ואם חכמינו הקדושים הורו אותנו | בבא מציעא מב. |: לעולם ישלש אדם מעותיו ולא להשקיע הכל במקום אחד, וכי אתה חכם יותר מחכמינו הקדושים! ? מדוע לא תזכר | שם מד. |: כל שהכסף בידו, ידו על העליונה; ובפרט לקחת על עצמך משא ומתן כזה, שאתה צריך להשקיע כל מעותיך, הלא אתה מאבד עצמך לדעת, רחמנאלצלן. וידוע שרבנו ז"ל אמר, שמי שעוסק במשא ומתן, ואינו נכנס למעלה מכחותיו, אדם זה מקים בכל מאדך. וזכר מה שאמרו חכמינו הקדושים | ויקרא רבה, פרשה ג, א. |: טוב מי שיש לו עשרה זהובים ונושא ונותן ומתפרנס בהן ממי שהולך ולוה ברבית. מהאמר לך, מי אני שתשאל עצה אצלי, הלא בפרוש הורה לנו רבנו ז"ל, שצריכים להאריך בתפלת: "ותקנני בעצה טובה מלפניך", ואמר | לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז', |, שצריכים להזהר ולהשמר מעצות המון עם שהן עצת נחש. ואם תעין בדברי רבנו ז"ל ובדברי חכמינו הקדושים, תמצא עצה טובה לנפשך. והנה אמרו חכמינו הקדושים בספרי, פרשת האזינו, על הפסוק | דברים לב, יב. |: "ואינעמו אל נכר", שלא יהיו בכם בני אדם שעוסקים בפרגמטיא של כלום, עין שם; כל העסק הזה הוא ענין של פרגמטיא של כלום, אתה משקיע כל כך הרבה כסף על הבטחתו שיעשה עוד כך, הלאהכל הוא רק דבר התולה בין שמים לארץ, דבר התולה באויר וכו'.

חמדת לבבי! אחרי שהודיענו השם יתברך בזכיות חנם מרבנו ז"ל, ראוי לנו לשכח

מכל הבלי העולם הזה |און זיך אינגאנצעןאיבער געבן זיך צו השם יתברך|, ולמסר את עצמנו לגמרי אליויתברך, ופרנסה כבר יתן לנו השם יתברך בנקל. מה לנו לדאג, כשיש לנו רבי אמת כזה, רבי אשר הכין כלים למשיח צדקנו. וכבראמרו חכמינו הקדושים |ערובין נה. |: לא תמצא תורה לא בסחרניםולא בתגרים, עין שם; וכן אמרו |אבות ב, ה. |: "ולא כל המרבהבסחורה מחכים"; |עוד שם פד. |: "הוי ממעט בעסק ועסק בתורה". |עוד שם ו, ה. |: "התורה נקנית במעוט סחורה". ואמרו |במדבר רבה, פרשה כב, סימן ח. |: לא ממה שאדם יוצא ועמל בסחורה, והולך ממזרחלמערב - נעשה עשיר וכו', עין שם; ואמרו |תנא דבי אליהו רבה, פרק ב' |: ירבה בישיבה וימעט בסחורה, מיד רוח הקדש שורה עליו, עין שם; וכן הוא |בדרך ארץ זוטא, פרק ב' |: שים עצמך בתורה יותרמבסחורה, עין שם; ועל כן, חמדת לבבי, עשה מה שתעשה, וברחלך רק אליו יתברך, והוא יעזר לך, ואל תכניס מחך במסחריםעקמים כאלו.

הדורש שלומך...

ב' תעג. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר עקב ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך הקצר עם המעות לפדיון נפש לנכון קבלתי, ולמדתיב"לקוטי מוהר"ן" התורה רט"ו, המדברת מפדיון, ואמרתי עליהתפלה מ"לקוטי תפלות", תפלה ק"ד, ויהי רצון שתקבל תפלתנו, וימתקו כל הדינים מעליך ומעלינו ומעל כלל ישראל. חמדת לבבי! החכם מכל אדם אמר |משלי כא, כג. |: "שמר פיו ולשונו שמר מצרותנפשו". ואמר התנא הקדוש |אבות א. |: "וכל המרבה דברים - מביאחטא", עין שם; ואמרו |חלין פט. |: מה אמנותו של אדם בעולםהזה? ישים עצמו כאלם, עין שם; ואמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן לח. |: מאי דכתיב |תהלים קמח, ח. |: "רוח סערה עשה דברו" - עקר הרוח סערה שנתהווה במח האדם הוא רק על ידי הדבור, עין שם; כי הפך בנבלתא ולא תפל במלי |פסחים קיג. |: |כדאי אפלולהפך ולהטפל עם נבלה סורחת מלהפך במלי - לדבר דברים שלמה בכך|. וכבר

אמרו חכמינו הקדושים |דרך ארץ זוטא, פרק ג':| הוידן דברין עד שלא תוציאם מפין, עין שם; ודו"ק ותשכח, שכלהמרירות שעברה עליך עד עכשו היתה רק מסבת פין שלא שמרת, כי אם היית מרגיל את עצמך לא להכנס בוכוחים, והיית סותם פין, ולעולם לא היית מתחיל לדבר עם בני אדם יהיה איך שיהיה, רקאם היו שואלים אותך - היית עונה, אז דיקא היית זוכה לחיותחיים נצחיים, חיים מתקים. הדורש שלומך...

חמדת לבבי! אמרו חכמינו הקדושים |בירושלמי שבת, פרק יד, הלכה ג'|, על הפסוק: "והסיר ה' ממך כל חלי" - ר' אליעזר בןיעקב אומר זה הרעיון, עין שם; כי אין לך עוד חלי ודבר המעיקלו לאדם כמו הרעיונות רעים, שעל פי רב באים רק על ידי פגםהדבור, כי כפי שמדבר - כמו כן מאיר מחו, ולהפוך - מה שישבמחו - כן הוא מדבר. וכמובא בזהר הקדוש |פרשת בלק, דף קצג|:לית מלה בעלמא דישתמודעון ליה לבר נש אלא בזמנא דאפתחפומיהז, עין שם. הנ"ל.

ב' תעד. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב ה'תשל"ז.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר ראה להיות שמח, ותרחיק ממך את העצבות והמרהשחורה; כי תכף ומיד כשאדם רוצה להיות איש כשר וירא ה', עברה גדולה כשהוא בעצבות ובמרירות; ועל כן ראה למסר אתנפשך על מדת השמחה. ואף שאני יודע שזה בא לך מאד מאדקשה, כי מרב העוונות, קשה לאדם להיות בשמחה, עם כל זאת זהעקר גדלת בר ישראל - כשזוכה להיות תמיד בשמחה. וחכמינוהקדושים אמרו |בראשית רבה, פרשה ג', סימן ג':| רבי שמעון בר יוחאיפתח |משלי טו, כג':| "שמחה לאיש במענה פיו, ודבר בעתו מה טוב", "שמחה לאיש" - זה הקדוש ברוך הוא, שנאמר |שמות טו, ג':| "ה'איש מלחמה ה' שמו", "במענה פיו" - "ויאמר אלקים יהיהאור", "ודבר בעתו מה טוב" - "וירא אלקים את האור כי טוב"; כי תכף ומיד כשאדם שש ושמח, אזי נכלל בהקדוש ברוך הוא, שהוא כביכול עצם השמחה, ורואה את האור הגנוז בתוך

הבריאה, אשר אין לך עוד מאשר יותר ממנו.

ולך נא וראה מה שכתב המהר"ל בספרו "נתיבות עולם" |נתיבתורה, פרק יז|, וזה לשונו באמצע דבריו: והמצוה שהיא עבודתהשם יתברך, ראוי שתהיה בשמחה, כי מעשה המצוה הוא להשלים את האדם, כמו שהתבאר לך לפני זה, כי לך הם רמ"ח מצוותעשה - להשלים את האדם בכל איבריו. ומאחר כי המצוה היא השלמת האדם, לך ראוי שתהיה המצוה בשמחה, כי השמחה היא מצד השלמות, ואשר יש לו שלמות הוא שמח. והפך זה כאשר מתלו אחד מן הקרובים אשר שיכים אליו, ובזה מגיע העדר וחסרון, אז הוא באבלות, ומפני כי המצוה היא שלמות גמורה לאדם, לכךראוי שיעשה המצוה בשמחה, ואז ראוי שתשרה השכינה עליו לגמרי, כי אין השכינה שורה רק מתוך שמחה |שבת ל:|; אבל כאשר יש לו שמחה בשביל עשרו, דבר זה אינו נחשב לכלום, כי העשראינו השלמת האדם. ומה שאין השכינה שורה מתוך שמחה, מפניכי אין השם יתברך מתחבר רק אל השלם, כמו שהוא יתברך שלםבתכלית השלמות. ודבר זה שייך כאשר עושה המצוה שהיא שלמותהאדם בשמחה, ואז האדם שלם לגמרי, ואז השכינה שורה, עד כאן לשונו; הרי שלך לפניך, שעקר השלמות לאדם היא השמחה, אשרימי ששמח תמיד, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תעה. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר עקב ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה, שותה ממימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות חדושים דאוריתא, תדע אשר רבנו ז"ל גלה לנו לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה|, שהוא תקון גדול למחשבה; כי כנגדזה שאדם חשב הרהורים רעים, עליו לחשב ולחדש חדושי תורה, ועל כן אין מה לחשש כלל, ובפרט כשכותבים דברי אמונה ויראתשמים, אין בזה שום חשש כלל, ואפלו בענין הלכות שאדם מחדשגם כן אם מקורן בשלחן ערוך, יש לו על מה לסמוך, ואין לו מהלחשש; כי מובא בדברי ה'פרי מגדים' בהקדמה, שאם האדם מכוון לדברי הגאונים, וה'טורי זהב' וה'מגן אברהם' וה'שפתי כהן', כברטוב מאד. ואפלו אם כון אל האמת בכל החבור שעשה

שלשפעמים, די לו וטוב מאד. וכן מביא שם, אם לא פעל בזה שחדשחדושי תורה
אלא שבשעה שחדש את החדושי תורה הוציא אתמחו ומחשבתו מהרהורי העולם הזה,
כבר היה מספיק, וכל זה כתבמרב ענוה שהיתה לו. אבל כבר ידוע מה שאמר הרב
הקדוש מצאנזזי"ע, שה'פרי מגדים' דחק את עצמו בין הפוסקים, והוא
מאחרונהפוסקים, וכל זה זכה על ידי גדל העניויות שלו. ובאמת הוא פתחלנו
דרך, איך שכל אחד יכול לחדש בתורה, ואין צריכים לפחד, אדרבה תבוא עליו
ברכה, על כל מי שזוכה לחדש חדושי תורה. ורבנו ז"ל הזהירנו רק לא לחדש דין
חדש, אשר אינו מבארבפוסקים ובשלחן ערוך, כי זו עצת היצר הרע לחדש איזה
דיןחדש, וצריכים לשמר על זה מאד, אבל סתם לכתב חדושי תורה- אשרי לו ואשרי
חלקו! ומובא בשאלות ותשובות "משיב דבר" להנצי"ב ז"ל, שפסק בפרוש בסימן כד,
דאף על פי שתלמיד חכםתורתו דיליה היא, אינו רשאי למנעה מכלל ישראל, עין
שם; כיצריכים לכתב כל חדוש וחדוש שאדם מחדש בתורה, ולא להססולדאג כלל,
ומכל שכן שכותבים דבורי אמונה והשגחה פרטית, אשרי האדם שזוכה לחבר ספר.
וכתב רבי יהודה החסיד בספרחסידיים, סימן תקל, דכל מי שגלה הקדוש ברוך הוא
לו דבר, ואינוכותבו ויכול לכתב, הרי הוא גוזל מי שגלו, כי לא גלה לו
אלאלכתב, דכתיב: "סוד הוי"ה ליראיו ובריתו להודיעם", וכתב: "יפוצו
מעינוותיך חוצה", וזה שכתוב: "יביא במשפט כל נעלם", שגורם שנעלם טוב שגלה
לו שאינו כותבו, הרי שאין מה לחששכלל. ובפרט כשזכינו להקדמות הנוראות
מרבנו ז"ל, אין מה לפחדכלל, ובפרט דבר שאינו נוגע להלכה, אלא ליראת שמים
ולחזק אתאחרים, אין בזה שום חשש כלל. ועל כן אשרי מי שזוכה לחדשחדושי
תורה, ואז טוב לו כל הימים, והוא תקון נפלא לפגם הבריתולהרהורים רעים.
ראה לעין בכל הספרים, כי רבנו ז"ל רצה מאד שנהיה בכלהספרים, ונטיל בכל
חלקי התורה הקדושה. וראוי ללמד בכל ספרמההתחלה עד הסוף, ולצין לעצמו שזכה
לעבר בספר הזה, וכיזכה לעבר במשך השנים בכל הספרים; אשרי מי שאינו מטעה
אתעצמו כלל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תעו. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת לסדר עקב ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח
לנצח נצחים.

מכתבך מגדל האמת בתוך מכתב האברך ... נרו יאיר לנכון קבלתי, ואף שטרדותי
רבו עד מאד, הן בעסק הרבים כידוע לך, ובפרט כי ימינו כצל עובר, וצריכים
לחטף בזה העולם וואס עסלאזט זיך, כי הזמן קצר והמלאכה מרבה, און דארטען
איז אלדינגטייער | ספורי מעשיות, מעשה א' |, ומי יודע מה ילד יום, "כי הזמן
הולך והומה, והגוף אפשר עכשו בא יומו" | שיר רבנו ז"ל |, וצריכים לרחם על
עצמו קדם היטב היטב. על כל פנים יען שנגעת במכתבך נקדהמאד חשובה ונחוצה,
אשר כל השארת רבנו ז"ל תלויה בזה לנצח, וטעית בזה טעות, על כן ההכרח
להזדרז תכף ומיד ולהשיבך, ולברר על פני הכתב נקדה זו; כי בודאי בעזרתנו
יתברך עוד ידפסויתפרסם ברבים, ויהיה נצרך לעוד בחורים ואברכים כמוך.

מה שכתבת, שהסבה שיש מאנשי שלומנו אשר אינם מדברים עם אחרים, זהו מפאת גדל
עניויות וגדל האמת שיש בזה וכו' וכו'.

חמדת לבבי! אנו אין לנו אלא דברי רבנו ז"ל, ואין אנו מכירים את שום בריה
שבועולם, ומה שלא כתוב בספרי רבנו ז"ל, אין זה מענין אותנו כלל, וזה לא
מעלה ולא מוריד, כי השלמותהיתה רק אצל רבנו ז"ל, שזכה בזה העולם למה
שזכה, ועלה למקום שעלה, והשיג מה שהשיג וכו' וכו'. ומצינו בספרי רבנו
ז"ל להפך הטעות הזו; בחיי מוהר"ן | סימן תקמג | איתא, כמה פעמים היה מדבר הרבה
עמנו, והזהיר אותנו מאד לקרב נפשות להשם יתברך, להשתדל לדבר הרבה עם
בני אדם, כדי לעוררם ולהשיבם ולקרבהם להשם יתברך, ורצונו היה אפלו לדבר עם
בני העולם שיחות חלין בעסקי העולם הזה, אולי יצמח ויתגלגל מזה דבורים
שיעוררו אותם להשם יתברך, ואפלו אם לא יפעל כי אם תנועה בעלמא, שיכנס בהם
איזה הרהור תשובה או התעוררות לפי שעה - גם כן טוב מאד, מכל שכן שיכול
להיות, אשר ברבות הימים, כשידברעמהם ויחזר וידבר, אולי יזכה לעוררם באמת
להשם יתברך, ולקרבהם לעבודתו יתברך, אשר אין דבר גדול מזה, כמובא
בכלהספרים, ובפרט בזהר הקדוש | חלק ב' קכח: | איתא הלשון: זכאהמאן דאחיד

בידא דחיבא וכו', וקדשא בריך הוא משתבח ביה בכלעלמין וכו', עין שם; ורבנו ז"ל האריך לדבר עמנו כמה וכמה פעמים מזה, וזרז אותנו לזה מאד בכמה מיני לשונות, וכמה פעמים היה מבזה אותנו בבזיונות על שאנו מתעצלים בזה. ופעם אחת קרא אותנו עצים יבשים, על שאין אנו מולידים נפשות שיתקרבו להשם יתברך על ידינו. ופעם אחת בליל מוצאי שבת קדש, עמדו אנשי שלומנו לפניו | והיו אז מוהרנ"ת ז"ל ור' יודל ור' שמואל איזיק, ועוד הרבה מהחשובים שלון | והוכיח אותם מאד כמה שעות עלענין זה, וספר אז הרבה מענין זה, וגם היה רצונו שיסעו נסיעות בשביל זה, כדי לדבר עם בני אדם וכו', עין שם; ובלקוטי מוהר"ן | חלק ב', סימן ז' | איתא: כל אדם יכול לקיים זאת - להעמיד תלמידים, כי כששנים מדברים יחד ביראת שמים, אזי כשאחד מאיר לחברו באיזה דבור, נחשב חברו אצלו בחינת תלמיד, ולפעמים נעשה להפוך, דהינו כשאחר כך הוא מקבל מחברו איזה דבור, אזי נעשה הוא בבחינת תלמיד לגבי חברו. "וצריך כל אדם להזהר להשתדל ולעסק בזה", כי "לא תהו בראה לשבת יצרה" | ישעיה מה, יט; | כי צריך כל אחד לעסק ביישובו של עולם, שיהיה העולם ממלא מבני אדם, כמו שכתוב | בראשית א, כח: | "ומלאו את הארץ"; כי זה עקר ישוב העולם - כשהעולם ממלא מבני אדם, הינו מבני דעה וכו', עין שם; וכן הוא בלקוטי מוהר"ן | חלק ב', סימן סח: | והכלל - שצריך שישארו ממנו בנים ותלמידים, והתלמידים יאירו יותר לתלמידים אחרים וכן להלן יותר, שגם התלמידים יפרו וירבו ויעשו תלמידים אחרים, ותלמידי תלמידיו יעשו יותר לתלמידים וכן להלן יותר ויותר, כדי שיהיה נשאר מחו גם למטה העולם ועד וכו', עין שם; ובלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן יד | איתא: ואי אפשר לקרב את הגרים עם בעלי התשובה, אלא על ידי תורה, כמו שכתוב | משלי ה, טז: | "יפוצו מעינותיך חוצה", שצריך להשקות אותם שהם מבחוץ, להודיע להם הדרך ילכו בה וכו', עין שם; ובלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן קפד | איתא: כשאחד מדבר עם חברו ביראת שמים, נעשה אור ישר ואור חוזר וכו', עין שם; ובלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן לד | איתא, שיש בכל ישראל נקדה מה שאינן בחברו, ובחינה הזאת שיש בו יותר מחברו הוא משפיע ומעורר לבחברו, וחברו צריך לקבל התעוררות

ובחינה הזאת ממנו, כמושכתוב: 'ומקבלין דין מן דין' וכו', עין שם;
ובלקוטי מוהר"ן |חלקא', סימן כא| איתא: ומי שזכה לאלו המקיפין להוליד
אותם ולהכניסאותם בפנים, נמצא, שזכה להבין את הסגלה, בודאי הישר
לגלותהסגלה לעם סגלה וכו' עין שם; ובספורי מעשיות |מעשה ג'| איתא|החכם|:
"האט זיי גילאזט צואה, אז זיי זאלן אן טרענקען ביימער, איר מעגט עוסק זיין
אין אנדערע פרנסות אויך נאר דאס זאלט אירזעהן תמיד צו טאן אן צו טרענקען
ביימער וכו', עין שם; ובספורי מעשיות |מעשה יב| איתא: אזוי האט זיך דער
בעל תפלהזיך אלץ געפירט און פלעגט אלע מאל מקרב זיין מענטשעןט וכו'|עין
שם, איך שעשה כל מיני פעלות, והלביש עצמו בכל מינילבושים לקרב אנשים אליו
יתברך, ולא עוד אלא כשראה כבר גסבין אנשיו מי שיכול לדבר - נתן להם רשות
לדבר|, עין שם; ובספר המדות |אות נאוף, סימן מא| איתא: "תקון להוצאת
זרעלבטלה, שישתדל להחזיר בני אדם בתשובה", עין שם; ואמר רבנוז"ל
|חיי מוהר"ן, סימן תנא|, שטוב יותר לספר עם חברו מעניני עבודתהשם, כי כמו
שיין מגביה את הלב, כמו שכתוב |משלי לא, ו|: "תנושכר לאובד, ויין למרי
נפש", כך הדברים שמדברים עם חברו, מגביה לבו של אדם, כמו שכתוב |שם יב,
כה|: "דאגה בלב אישישחנה", ודרשו חכמינו הקדושים |יזמא עה.א|: ישיחנה
לאחרים, וכמו ששוחנה מעט יין - מגביה לבו, וכששוחנה הרבה יין - נעשה שכור
ומנח על משכבו, כך הדברים שמספרים, אם יש בהם על כל פנים קצת אמת,
אף על פי שיש בהם צביעות וגדלות, אף על פי כן הוא מגביה לבו וכו', עין שם;
הרי לך מכל דברירבנו ז"ל בעצמו הפוך דעת הטועים, שאין לדבר ולגלות
ולפרסםדעת רבנו ז"ל, וכן זה שאין לדבר הרבה דברים גבוהים שאינו אוחזבהם,
גם זו טעות גמורה; כי בפרוש אמר רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן קיט|: כאטש
איך בין נישט קיין ערליכער איד על כל פנים זאלאיך זעהן מיין חבר זאל זיין
א ערליכער אידי; הינו שאף שעדיןאיני זוכה להיות איש כשר, ולבוא אל איזו
מדרגה, על כל פניםאראה לדבר מזה עם חברי, ולעוררו ולחזקו בזה מאד מאד,
ואםאין עושים זאת - הוא חסיד שנפל, אשר אמר רבנו ז"ל: חסידשנפל גרוע
ממשמד, עין בהשמטות לחיי מוהר"ן; ואיתא בלקוטי הלכות |נזיקין, הלכה ד',

אות כח|, ויש שמכנים עצמן בשם חסידים, ואומרים חכמות של שטות והבל המרחקים מהשם יתברך ומתורתו ומצדיקי אמת, ואלו הם בבחינת קלפת נגה, שמערבת טוב ורע; כיבאמת יש בהם טוב הרבה, כי אינם פורקים על, חס ושלו, וקצתם הם אנשים כשרים קצת, ולפעמים אומרים דברי אמת, אך מערבבהם גם רע הרבה, דהינו החכמות שלהם שנדמה להם לחכמות, ובאמת הם שטיות גדולות, ואלו מזיקים גם כן הרבה ומונעין מאדמלהתקרב לצדיקי אמת ואנשיהם, הממשיכים השגת אלקותבעולם, ובאופן אחד הם מזיקים יותר מהעכו"ם והאפיקורסים, כימעכו"ם ואפיקורסים רב ישראל מרחקים עצמן מהם בתכליתהרחוק, כראוי להתרחק מהם יותר מן בעלי ראתן, אך מאלוהכשרים קצת, אין מתרחקים מחכמתם כל כך. ובאמת הם מזיקיםהרבה על ידי חכמתם וליצנות שלהם, שמתלוצצים מכמה דבריהתמימות האמתית וכו' עין שם; הרי לך בפרוש, שמצוה לדבר עםחברו בעבודת השם אפלו בדברים שאינו אוהז בהם, אדרבה אםאין אני יכול עדין לזכות לזה, על כל פנים אחזק ואעורר את חברי, שעל כל פנים הוא יזכה לזה, אשר מעלת זה הענין עולה על הכל, כמובן למשכיל. כי בזה מראה ישר ואמתת לבבו, כמו משה רבנושאמר |במדבר יא, כט|: "ומי יתן כל עם ה' נביאים", כי יתן את רוחועליהם, ובזכות זה גם הוא יזכה להגיע לכל זה, אשר דבר עםחברו. וכן כבר אמרו חכמינו הקדושים: אין אדם יודע מה שבלבחברו, ומי יכול לומר על חברו שהוא מדבר דברים שאינו אוהזבהם, הלא גם בזה דבר פעם רבנו ז"ל, ואמר |חיי מוהר"ן, סימן תקיח|: יש אצלי אנשים שלפעמים הם מתלהבים להשם יתברך וסמוכיםלהשם יתברך באמת, והם אז במדרגה טובה שאפלו צדיקים גמוריםאינם אוהזים בזה וכו', עין שם; ומכל זה תראה טעותך ומי הולךעם דמיון... אחי, אחי! אין לנו אלא דברי רבנו ז"ל, והעתקתי לךאות באות דברי רבנו ז"ל בעצמו המדבר מזה, ומי יחגר מתניולומר אחרת?! אין זה כי אם שנתישן אצלם הדברים, ובעזרתויתברך, אצלנו הדברים מתחדשים בכל עת ורגע מחדש ממש; כיכך צריכה להיות ההתקרבות אל רבנו ז"ל - בכל פעם מחדש, ולא להיות "זקן" |עין שיחות הר"ן, סימן נא|; ומה שכתבת שדברתאודותי עם שני אברכים שאני מכיר, גם בזה טעית, מה לך לדברמאחר?! הלא אם מצאת שני אברכים, תראה לדבר עמהם רקמרבנו ז"ל, כי הטפשות הכי גדולה -

לדבר מבן אדם, כי הוא יצר הרע גדול לומר: צדיק זה נאה וזה לא נאה | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פג; ובכלל מי יודע דבר זה?! אדרבה רבנו ז"ל אמר בפרוש: מי שגדול ביותר - אצלו אין רואים שום קדשה כלל

| עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמג.

חמדת לבבי! הבקר בלמדנו "ספורי מעשיות", למדנו מעשהט' מהחכם והתם, ותהלה לאל, היו דבורים נפלאים, אשר להעתיקם צריך קונטרס שלם, והתמצית היא, כי החכם הלך בחכמות שלהבל, וטלטל עצמו בטלטולים קשים ממדינה למדינה, און איז פארשווארצט גיווארין פון אנפאנג ביז צום סוף, כי כל פעם חשבמאחרים - מה יאמר זה עלי... ואילו פנים יהיו לי אצל זה... וכו'. אבל התם היה תמיד בשמחה, ולא הסתכל על שום בריה שבעולם, והיה רגיל לומר בכל פעם: נאהר אן ליצנותל, ועל ידי זה הצליח דרכו וכו', עין שם.

מה אמר לך, ידידי היקר, אשר אהבת עולם אהבתיך, אהבה שאינה תלויה בדבר, אנחנו מדברים כבר שנים רצופות, שאין שום תכלית אחרת, רק לברח אליו יתברך ולברח אל התורה הקדושה שעורים כסדרן ולברח מלצים וכו', זכר כמה ימים ולילות בליתאצלי, זכר כמה שעות דברנו יחד, מה היית עושה אם הייתי ענוכדעתך המטעית, ולא הייתי מדבר עמך? האם אינך זוכר דברי רבנו ז"ל, איך שהוא מלמד אותנו מהי ענוה, עין בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצז, ענוה בלא חכמה אינה כלום, כי בודאי אין זו מעלתה ענוה להראות עצמו בכפיפת ראש בדרך שטות, כאלו הוא ענו, כי זו ענוה פסולה. ועקר הענוה כשהיא בחכמה וכו', עין שם; ועין בלקוטי מוהר"ן | חלק ב', סימן כב: בענין ההכנעה טועין העולם הרבה, וענוה כזו נקרא חנפה וכו', עין שם; ועין בלקוטי מוהר"ן | חלק א', סימן קמז, ששלמות הענוה הוא מי שיכול לומר על עצמו, שהוא ענו, והעקר שיש לו עזות דקדשה וכו', עין שם; ועין בספר "מקור השמחה" | דרוש יום כפורים | ענין נפלא באריכות מגאות וענוה, עין שם; שהם סלת דברי מוהרנ"ת ז"ל.

חמדת לבבי! מה יש עוד להאריך ולהוסיף על דברי רבנו ז"ל | כמאמר העולם או שלא יועיל, או שהם שלא לצורך, על כל פנים איך שהוא, צריך שתדע שדיקא מי שהוא ענו גדול, הוא מדבר עםבני אדם בעבודת השם יתברך, ומפקיר את עצמו ואת

ביתנו לגמרי, כמו שמצינו אצל משה רבנו | במדבר יב, ג: | "והאיש משה ענו
מאד, מכל האדם אשר על פני האדמה", על כן כתיב אצלו | שמות יט, יד: | "וירד
משה מן ההר אל העם" וגו', ופרש רש"י: מלמד שלא היה משה פונה לעסקיו, אלא
מן ההר אל העם, עין שם; וכן מצינו בהלל הזקן, שהיה ענו גדול, על כן דיקא
הוא קרב גרים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים | שבת ל: | לעולם יהא אדם ענותן
כהלל, ואל יהיה קפדן כשמאי וכו', עין שם; ואמרו חכמינו הקדושים | ערובין
יג: | מפני מה זכו בית הלל לקבע הלכה כמותן? מפני שנוחין ועלובין היו
וכו', עין שם; כי כל מי שהוא שבור בעצמו ושפל בינו לבין קונו, זוכה שהשראת
התורה אצלו, והוא זוכה ומגלה תורה, ומשרה שכינתו יתברך בעולם, כמאמרם ז"ל
| מדרש עשרת הדברות: | מפני מה זכה הר סיני לכל זאת? מפני שהשפיל את עצמו,
לפיכך ראה הקדוש ברוך הוא בשפלותו, והשרה שכינה עליו וכו', עין שם; ואמרו
| אותיות דרבי עקיבא: | כל המבקש ללמד תורה, צריך שיהיה נמך מכל הבריות,
שנאמר | משלי כט, כג: | "ושפלוך יתמך כבוד" וכו', עין שם; ורואים שיש מי
שנשאר שמו וזכרונו לדורי דורות, כל זה היה מרב ענוה שהיתה בו, וכמו
שאמר רבנו ז"ל | לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עב, | שעקר התחיה תהיה רקלשפלות
של האדם וכו', עין שם; ורואים אשר מוהר"ן ז"ל היה בעצמו ענו, שפל וסבלן,
שבור ומשבר כחרס הנשבר, ממש אשטיק בלאטעם, על כן זכה וזכה את הרבים עם
ה"לקוטי הלכות" שלו, והם אוצר של יראת שמים. ופעם אחת אמר, שהם הגן עדן של
השם יתברך. וכל זה זכה על ידי גדל ענותנותו, כי | תענית ז. | מה מים מניחין
מקום גבוה והולכין למקום נמך, אף דברי תורה אין מתקמין אלא במי שדעתו
שפלה עליו וכו', עין שם; ואמרו | ערובין נד. | אם אדם משים עצמו כמדבר זה
שהכל דשין בו - תלמודו מתקים בידו, ואם לאו - אין תלמודו מתקים בידו
וכו', עין שם; כי אחת מהמדות שהתורה נקנית בהן היא ענוה | אבות ו' |; כי ענוה
סיג לחכמה | מסכת כלה; | וידוע אשר כמעט כמעט לא היה בעולם נרדף בחנם על לא
דבר כמו מוהר"ן ז"ל ודוד המלך, עליו השלום, ועל כן זכו להשאיר השארה כזו,
אשר כלל ישראל מחיים את עצמם בהם, כמו התהלים הקדוש וה"לקוטי תפלות"
הקדושים | ויש להאריך בנקדה זו ממאמרי חכמינו הקדושים בגמרא ובמדרשים ובזהר

הקדוש, איך שדוד המלך, עליו השלום, היהנרדף כל ימיו בחנם - מאחיו ומחותנו ומגדולי ישראל והסנהדריוכו', וכן מוהרנ"ת ז"ל היה נרדף כל ימי חייו על לא דבר - הנמשפחתו והן מהצדיקים המפרסמים והן מהמתנגדים והן מאנשישלומנו בעצמם, ואין כאן המקום להאריך בזה, ויתבאר באריכותבמקום אחר.

על כל פנים, חמדת לבבי, ראה גם ראה שעברו עליךכמה שנים, ובכל פעם אתה מתעורר בעבודת השם יתברך, ותהלהלאל, אתה זוכה לחטף טוב אמתי ונצחי, ואחר כך אתה פוגש איזהלץ, והוא מקרר אותך וכו', ואתה מסתובב במרה שחורה וכו'. כלרמדרך זו, ראה גם ראה להתחבר עם אנשי שלומנו היקרים, התמימים דיקא, ובודאי לא אלמן ישראל, ויש, תהלה לאל, ביןאנשי שלומנו היקרים צדיקים קדושים, חדושים נפלאים, וכמושאמר רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן קצב|: אם מאמינים בהשם יתברך, צריכים להאמין שיש צדיקים גם כן, כי כמו שהשם יתברך נמצאבודאי, כמו כן נמצאים צדיקים בודאי בכל דור ודור, עין שם; ובודאי הם נסתרים ונעלמין מעין כל חי, כי בחיי האדם קשה וכבדמאד, כי הוא הולך בגופו ואיברים ומלבושים כמו אחרים, אבלבפנימיות הוא ענין אחר לגמרי. וכמאמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קטז|, שבני אדם נבוכים בטעותים, כי יש טועיםוסוברים שצריכים להכיר את הצדיק או שאר דבר שבקדשה להכירובפניו, בצלמו ובדמותו, שיהיה משנה בדמותו ובתנועותיו דיקא, ובאמת לא כן הוא, כי הצדיק הוא בדמות ובצלם ככל האנשים, ואין בו שום שנוי, ואף על פי כן הוא ענין אחר לגמרי, ושארבני אדם אינם בדמותו כלל באמת לאמתו וכו', עין שם; וענין זההוא דבר נצרך מאד מאד, כי נדמה לאדם שצריך להכיר אצלהצדיקים אילו תנועות או הויות או ווילדע שטיקנ או עבודות וכו' וכו', ובאמת היא טעות, כי אצל איש כשר אין רואים שום דברושום תנועה, כמו שאמר פעם רבנו ז"ל: ווער עס קען מיר וועטעדות זאגן דאס איך האב נישט אין מיר קיין איין תנועה פון אייןגוטען אידס. וידוע מה שהיה פעם אחת, שתלמידי מוהרנ"ת ז"לדברו מגדלתו, ונכנס אדם אחד, ואמר: וואס מאכט איהר פון איהםאזוי איין גרויסען צדיק, איך האב איהם אליין גיזעהן עסן לאקשןמיט קעזע... וכן ר' לוי יצחק רגיל לספר, שדרכו תמיד לדבר מגדלתר' אברהם בר'

נחמן ז"ל, ופעם אחת נגש אליו אחד מאנשישלומנו, ואמר לו: וואס מאכסטו פון איהם אזוי גרויס? איך האבאיהם אליין גיזעהן טרינקען הייסע טיי און איין טונקען הארטעברויטפ... ומכל זה רואים, איך שכלל העולם תופסים ומשיגים אישכשר, שצריך להיות משנה בהנהגותיו ובמעשיו וכו', עד שנמצאים גם בין אנשי שלומנו שאוחזים כך |תשאל את ר' לוי יצחק, מי זה שאמר לו דבר זה, כי אין רצוני לרשמו על הכתב, והוא בן שלאחד מהכי חשובים וכו'.| על כל פנים איך שהוא, חמדת לבבי, ישויש גם עכשו צדיקים קדושים, ועל כן לך רק אל קבוץ כזה, אשר מדברים שם רק מרבנו ז"ל ומהתכלית הנצחית, ואין מדברים מאחרים כלל, כי תכף ומיד כשמדברים מאחר, על ידי זה עוקרים את עצמם מהשם יתברך ומרבנו ז"ל ומהתורה ומהאמונה הקדושה. וכבר אמרו חכמינו, זכרונם לברכה |מנחות כט:|: מפני מה נבראה העולם הבא ביו"ד? מפני שצדיקים שבו מועטים. ומפני מה כפופראשו? מפני שצדיקים שבו כפוף ראשם, מפני מעשיהם שאינם דומין זה לזה. ופרש רש"י: וכבודו של זה גדול משל זה, משום הכי ראשיהם כפופים דמתביש מפני חברו, עין שם.

העקר לברח מקנאה ושנאה ומחלקת, ולא להסתכל על חברובעין הרע, חס ושלום, רק אדרבה לרחם עליו בכל מיני אפנים.

ועין בבני יששכר |מאמרי חדש תמוז אב, מאמר ד'|, שכתב עניןנפלא על פי מאמרם, זכרונם לברכה: עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים; כי ענין המחול הוא שהולך סביב סביבהקף, ואין שם מעלה ומטה ראש וסוף, כן לא יהיה לצדיקים לעתיד קנאה ושנאה לומר זה גבוה מזה. וכענין המזלות, שכל אחדעולה למעלה דרך אחוריו, ונדמה לכל אחד שהוא עולה ראשונהוכו', עין שם; ובפרט בחדרו של רבנו ז"ל, אסור שתהיה קנאהושנאה, רק אהבה, אחוה, אחדות ושמחה עצומה. אשרינו ואשרי חלקנו, שזכינו להתודע מרבנו ז"ל, טובלהודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלולנו בנעימים.

הדורש שלומך באהבה רבה עד מאד, ומבקש אותך לשמחולרקד בכל יום ובכל עת ובכל שעה.

הדורש שלומך...

ב' תעז. בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ראה ה'תשל"ז.

שלום וברכה להבחור הרוצה לשתות ממי החכמה של הנחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך קבלתי, ושמחתי מאד לשמע ממך. גם אני שמח מאדשאתה לומד בישיבת ברסלב. חזק ואמץ להיות תמיד רק בשמחה, וללמד תורה בשמחה, והעקר להתפלל בשמחה.

ואין כדאי לך לבוא לחוץ לארץ, כי סוף כל סוף כלנו נשובלארץ ישראל, ואם אתה כבר שם, למה לך לצאת, ובפרט שבארץ ישראל יש הרבה חסידי ברסלב, תראה להסתובב רק ביניהם. וכבר אמרו חכמינו, זכרונם לברכה | בבא בתרא קנח:|:

אוריא דארץ ישראלמחכים; ובפרט ללמד תורה טוב שם יותר מפה, כמו

שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה | בראשית רבה, פרשה טז, סימן ד' | על

הפסוק | בראשית ב, יב: | "וזהב הארץ ההיא טוב" - מלמד שאין תורהכתורת ארץ

ישראל, ואין חכמה כחכמת ארץ ישראל. ואמרובילקוט | פרשת שלח: | בגוים אין

תורה - מכאן שהתורה בארץ ישראל. ואמרו במדרש שוחר טוב | תהלים קה: | אתה

מבקש לראותאת השכינה בעולם הזה, עסק בתורה בארץ ישראל, עין שם; וידועלנו

איך שרבנו ז"ל רצה מאד מאד שאנחנו נגור רק בארץ ישראל. ומי יתן והיה שנזכה

לבנות בארץ ישראל קרית "היכל הקדש" עלאחד מהרי ירושלים, כי ירושלים היא

עיר הנצח, כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה | ברכות נח: | "והנצח"

| דברי הימים א' טו, יא -| זו ירושלים; ואמרו | כתבות קיא: | אין עיר אלא

ירושלים; רק חזקלהיות תמיד בשמחה, ותתפלל אל השם, והוא יעזר לך.

הדורש שלומך ...

ב' תעח. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי

מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

מכתבך לנכון קבלתי, ומה אמר לך, צערי גדול מאד, ואנימצטער בצערך הקשה לך

מאד מאד, ויותר מזה מתגבר עלי הצער, כי צערך הוא צער שעובר כמעט על רב בני

הנעורים שבדור הזה, ואשר שום בריה אינו יודע מזה, או עושה עצמו כאינו

יודע, ובניהנעורים נכשלים, רחמנא לצלן, בכל יום ויום, כאשר תבין

מעצמך, ולבסוף כשרוצים לעזר להם, עוד יוצא הסמ"ך מ"ם בעצמו, ומתלבש עצמו במי שמתלבש לרדף את אלו שרוצים להציל ולעזר, והמלחמה עליהם פנים ואחור, מצד אחד - הם לוחמים מלחמתהשם לעזר לבני הנעורים, ולגלות להם דעת האמת של רבנו ז"ל, ומצד שני - עליהם ללחם מלחמת השם נגד חכמים בעיניהם, זקנים מאריכי ימים, שאין בהם שלמות | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ד' |, המעכבים ואומרים: מה ולמה לכתב לשונות כאלו וכו'?! אינעובר על בני הנעורים כלל וכו'! וכדומה פתויים כאלו וכו'. ואף שאומרים שהם זקנים ויודעים וכו', ובאמת כבר הקדימו חכמינו הקדושים ואמרו | שבת קנב: | דעותיהם של זקנים משתנות, שפתותיהם של זקנים מתרפטות, אזניהם של זקנים מתכבדות וכו', עין שם; ועל כן איך ירגישו מה שעובר על בני הנעורים, אשר אפלו אברך שוכח מה עבר עליו בימי נערוותו. ועל כן כשאני מקבל ממך מכתב מלא מרירות מכל מה שעובר עליך בפגם הברית וכו', וכן מה שעבר עליך מאחר וכו', ועדין מה שעובר עליך בכל רגע ורגע, ואין מי שיעזר לך, ואין מי שיבין אותך, לבי מתפוצץ בקרבילגמרי מרב כאב ועגמת נפש, ויש לי חשק לרוץ אל כל החולקים והמדברים עלי, ולאחז באזניהם ולתלש את שער ראשם, ולצעק לפניהם: איך תוכלו לומר 'אשרי זקנותנו שכפרה את ילדותנו' | סכהנג. |?! הלא למה שכחתם מה עבר עליכם וכו'?! ואיך תמלאו פהמלא ליצנות לחלק על מי שמוסר נפשו ושמו בשביל לעזר לבני הנעורים?! והצער והכאב הזה הוא לי למכאוב גדול, כי אני רואה ושומע בכל יום מה שעובר על בני הנעורים, ולבסוף חולקים ומדברים - אלו שצריכים לעזר להם וכו'. מדוע לא יזכרו מאמרם ז"ל | ירושלמי ביצה פ"א: | "אבנים שישבנו עליהם בנערותנו, עשועמנו מלחמה בזקנותנו"; אותנו היצר הרע שנקרא "אבן"; שישבו עליו, ונכשלו בו בנערותם, עכשו עושה עמהם מלחמה בזקנותם. לא די שלא ישוּבו בתשובה בעצמם עוד חולקים וכו'. ואי אפשר לי לקרר ולתקן ולתפר שברון רוחי, כי לדעתי, עתידים לתן דיווח שבון, כי אם לא הם, היו הספרים מתפשטים במרץ עוד יותר גדול מעכשו, והיו בני הנעורים מתקרבים אל רבנו ז"ל, והיו באים אל תקונם הנצחי, אבל מה נעשה? הבחירה חפשית, והשם יתברך ברא את העולם באפן כזה, שיהיה דעתו ואורו גלוי וסתום, אבללעולם ידך

על העליונה, וסוף כל סוף תתגלה האמת, וישובו הכלאליו יתברך.
על כל פנים בענין לבי מתפוצץ מרב צער ועגמת נפש, סבלתכבר כל כך מחמת
האמת, ותהלה לאל, שזכית בשנים אלו לחטף כל כך כל כך טוב תורה ומצוות וכו'
וכו', ועכשו תכתב לי מכתבמלא ספקות ומרירות וכו' וכו'. הן אמת שלדעתי כל
המרירות והבלבולים שעוברים עליך עכשו זהו מפני שמבטלים אותך מתורה, שאתה
רגיל ללמד כל כך, ועכשו סבב עמך אביך שתשבבחות וכו'. ואיתא ברמ"א |חשן
משפט, סימן שלד, סעיף ג', דכל לומדיתורה יותר נח להם ללמד מליך בטל,
עין שם; צריך שתדע, שגםזה יעבר. |איתא במדרש תלפיות, ששלמה המלך, היתה לו
טבעת, והיו חקוקות עליה שלש אותיות אלו: ג' ז' י', ובכל עת צרההסתכל על
הטבעת, ולא ידעו מהו, עד שנתגלה, שזהו ראשי תבותשל ג'ם ז'ה י'עבר|;
על כן, אחי, חביבי, בודאי גם זה יעבר, ותזכהעוד לצאת מהגלות הזו שסבב
אותך וכו', העקר רק להפך את כלהיגון ואנחה לשמחה, ולקשר עצמו מאד מאד אל
רבנו ז"ל. וכברדברנו פעם מהו החלוק בין התקרבות והתקשרות? התקרבות היא -
עכשו אני מקרב אליך, ובזמן אחר אני יכול להתרחק ממך, אבל התקשרות היא ענין
של קשר שאי אפשר להתרחק בכלל, כיאם אני מקשר עצמי עמך בחבל, אזי אי אפשר
לך להתרחק ממניכלל, כי בכל מקום שאני הולך - אתה הולך עמי, כמו כן
צריכה להיות ההתקשרות אל רבנו ז"ל, שיהיה מקשר עמו כמו עם חבלחזק, באפן
שלעולם לא ינתק הקשר, ובכל מקום שתלך - רבנוז"ל ילך עמך; הינו שתמיד תדבר
מרבנו ז"ל, הן עם עצמך והן עםחבריך, תמיד יהיה דבורך רק מרבנו ז"ל, שהם
דבורי אמונהבהשגחה פרטי פרטית.

הנה מרב צערי על צערך לא אוכל להאריך לך, וביום חמישישעבר יצא לאור חלק
ג' מאשר בנחל, אקוה שיש לך כבר הספר - עין בו, ויהיה לך במה להתחזק. והעקר
בתמימות ובפשיטותגמורה בלי שום חכמות כלל.

הדורש שלומך...

ב' תעט. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו... נרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות, ובפרט שספרי רבנו ז"ל
בידך - הפך בהם דכלא בהם.

אודות השנה, בהכרח לתן בכל פעם ניחא להמחין שלאיתבלבל. וכבר אמרו חכמינו
הקדושים |בראשית רבה, פרשה ט', סימן'ו| על הפסוק |בראשית א, לא|: "והנה
טוב" - זה השנה, מתוך שאדם ישן קימעא, הוא עומד ויגע הרבה בתורה, עין שם;
ורבנוז"ל אמר, אשר לשכב לחצי שעה בסגירת עינים, הוא גם כן בחינתשנה וניחא
להמחין, ועל כן באמצע היום כשנתבלבל מחךומתיגעת מחשבתך - תשכב מעט, ותזכה
לישוב הדעת, ומכלשכן כשתזכה ליחד אילו יחודים, אז השנה בחינת דבקות,
והיאמדרגה גבוהה עד מאד, בחינת: 'והיה ר' אליעזר ישן', שהואבחינת: "עין
לא ראתה אלקים זולתך יעשה" וגו' |ישעיה סד, ג|, שהיא המדרגה הכי גבוהה
|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'|; ועל כןעשה זאת, אחי, יקירי,
כשמתבלבלת דעתך באמצע היום וכו', תשכב לחצי שעה, ותתחיל ליחד יחודים
קדושים: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שהם האורות מנוקבא דפרדשקא |עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימןב'|, שהוא הרוח חיים שימשיך משיח בעולם; כי
הוא יגלה אלקותויתברך במדרגה גבוהה כזו, עד שכל אחד מישראל יזכה
לטילבשמות אלו, כאשר יטיל האיש בגן ובפרדס נאה וכו'. ודבר זהשיך לכל אחד,
כי תורת רבנו ז"ל היא לכלליות נשמות ישראל.

על ידי שתרבה בהתבודדות - יזדכך מחך, ותזכה להארתפנים אל פנים, שתרגיש את
אלקותו יתברך, שהוא מלא כל הארץכבודו, ואין בלעדיו יתברך, ותציר לפני
עיניך שמות הוי"ה ברוךהוא בארבעה צרופים אלו: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, שהם
השמות שלהארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, והשמות הם כן: יו"ד
ה"י וי"ו ה"י |ע"ב|, יו"ד ה"י וא"ו ה"י |ס"ג|, יו"ד ה"א וא"ו ה"א |מ"ה|,
יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה |ב"ן|, וכבר אמר רבנו ז"ל: במקום שאדם חושב - שם כל אדם,
ועל כן אשרי הזוכה להכניס מחוומחשבתו בזה, ואז טוב לו לנצח. ועין בספר
"קריאת שמע שעלהמטה" דרוש נאה על ארבעה שמות אלו, שהם כנגד
העינים, האזנים, החטם והפה, כפי שמקדשם - כמו כן יזכה להאיר שמותאלו, עין שם.
הדורש שלומך...

ב' תפ. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר ראה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, הבחור היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, וגם המעות לצדקה. חמדת לבבי! העקר להיות חזק ואמץ מאד מאד בעבודת השם יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות והשכלות של הבל, רק יראה שתמיד יבער לבבו בחמימות גדולה אליו יתברך, ועל ידי זה יוכל לדבר תמיד אליו, כי מי שיש לו חמימות ביותר, יש לו דבורים ביותר | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנו|; הינו כשבוער לבו מאד מאד אליו יתברך, על ידי זה יש לו דבורים רבים אליו יתברך. ובפרטיות כשזוכה להעלות ולתקן את הדבור, לדבר רק דבוריאמונה בהשגחה פרטית, שזה נקרא עלית הדבור לשרשו, על ידי זה נתלהב לבו, ומתחיל לדבר עמו יתברך בשלהובין דרחימותאבינו לבין קונו | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן לח|; כי העקר הוא החמימות, שיהיה לבו תמיד מחמם אליו יתברך. ור' נחמן טולטשינער ז"ל היה רגיל לספר, שפעם אחת התארח אצל איש אחד, והלה נתן לפניו מרק | שקורין יוהן | חם, אבל היה רבו מיסבלי שום טעם, והוא החל לאכל, והיה טעמו כטעם מים חמים, ועל כן משך ידו מהמרק, והיה האיש מעוררו בכל פעם: עסט, עסט, כל זמן עס איז נאך ווארעסצ, דאס מען דארף אריין כאפן כל זמן די הארץ איז ווארעסק; וצריך שתדע, אהובי, אחי, שהלבצריך לבער בחמימות גדולה אליו יתברך, עד שלא יראה ולא ירגיש סביבו, רק אש השם יתברך שמסבב סביבו, ואז ממילא כבר לא היה זמן לרגע לדבר מאחרים כלל; כי כמו בגשמיות, אדם עומד בתוך בנין בוער באש, וסביבו אש, אזי מתחיל לצעק בקולי קולות: "הצילו, הצילו, הוציאו אותי מפה, כי אני נשרף". היעלה עלהדעת, שבאמצע השרפה כשיבוא אחד, וירצה להשיאו לדבר אחר, ולדבר עמו מאחר, האם יעמד לדבר עמו? ! אדרבה לשוטה גדול יחשב, כי הלא בוער סביבי אש, ואיך יש לי אפשרות לדבר עמו? ! כמו כן האדם צריך לידע, שבוער סביבו אש, הן כביכול השם יתברך הוא סביבו, והן להפוך - שאש התאוות בוער בו, והוא צריך רק לצעק ולצעק אליו יתברך במסירות נפש: הוי גיוואלד, עסברענט אין מיר א פייערר הצילו, הצילו! ואיך יש לו זמן לדבר מאחר לגמרי? !

ובפרט עכשו כבר אחר חמשה עשר באב, שהוא כבר הכנה לאלול ולתשרי, שהוא ירח
האיתנים, צריך לבער אליו יתברך בשלהבת אש ממש. ויש לומר על פי זה מאמרם
ז"ל | בבא מציעא קו: | חצי אב אלול וחצי תשרי חם; הינו שבזמן הזה צריך שיבער
לבבו בחמימות אש נעם זיו שכינתו יתברך, ובפרט אתה, ידידי היקר, עתה בעת
ילדותך תראה תמיד לחמם לבבך אליו יתברך ותמשיך על עצמך שמן משחת קדש שהוא
הדעת | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד', ואז עד עת זקנה לא יסור ממך.
וזכונת מאמרם ז"ל | חלין כד: | חמין ושמן שסכתני אמי בילדותי, הן עמדו לי
בעת זקנותי; הינו שהתפאר התנא הקדוש, שאמו חממה את לבבו בשמן הדעת בעת
ילדותו, שהיתה רגילה לעוררו בעבודתהשם יתברך בחמימות, הן עמדו לי בעת
זקנותי - זה מחיה ומקים ומחזק אותו עד עת זקנתו.
וכבר אמרתי לך פעם אחת, שאסור לך להתבלבל משום דבר שבעולם, כי עניןך הוא
רק מ'צ'ה', ללמד בכל יום הרבה פרקים מ'שניות, ולאסוף הרבה צ'דקה, ולהיות
רגיל מאד מאד בענין ה'תבודדות, שתתבודד תמיד אליו יתברך, ותפרש כל שיחתך
רק אליו יתברך, ותספר לפניו יתברך את כל לבך וכל מה שעובר עליך בפרטי
פרטיות, ואז בודאי תזכה לראות נסים ונפלאות, ישועות ונחמות. העקר אל תפחד
משום בריה שבעולם רק ממנו יתברך, ותרגיל עצמך לדבר רק מהשם יתברך ומרבנו
ז"ל, ואל תניח עצמך לפל אפלו רגע. ומה שאמרת לי, שאתה שבור שראית מקרה
וכו', עין בלקוטי מוהר"ן | חלק ב', סימן קיז, | שדיקא מי שנכנס בעבודתהשם
יתברך, אז יקרה לו מקרה בלתי טהור וכו', עין שם; ומה לך לדאג, שאמרת לי,
שרצת תכף ומיד למקוה, וטבלת ש"י טבילות | ואף שרבנו ז"ל לא אמר שצריכים
דוקא ש"י, רק לטבל במקוה |, ואמרת ה'תקון הכללי' - העשרה מזמורים עם התפלה
שאחריהם; ועל כן מה לך לדאג?! בפרוש אמר רבנו ז"ל: מען זאל נישטאיבער
טראכטן מעהרש, רק העבר - אין, העקר מה יש לעשות מעכשו וכו', העקר לברח
משחוק וקלות ראש, כמאמרם ז"ל | אבותג: | "שחוק וקלות ראש מרגילין לערוה",
עין שם; והשם יתברך יאיר עינינו באור תורתו, ונזכה להכלל לגמרי בו יתברך.
הדורש שלומך...

ב' תפא. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל האברך היקר לי מאד, שותהממימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... ואתו עמו... שיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

מה אמר לכם, מאד מאד אני מצטער ממה שעובר בביתכם בענין השלום בית שלכם

וכו' וכו'. הלא עליכם לדעת, אשר רבנוז"ל הקפיד מאד על ענין זה, ובפרוש

אמר |שיחות הר"ן, סימן רסג|, אשר הבעל דבר מניח את עצמו על זה מאד מאד -

לקלקלה שלום בית של בני הנעורים, כדי שיתפסו במצודתו, חס ושלום, והוא עושה

בערמומיות גדולה, שיהיה נעשה קלקול ופרודבשלום בית, כדי להכשילם אחר כך

בעברות חמורות, רחמנאלישזבן. ועל כן צריכים כל בני זוג לידע את מזימתו

שלהסמ"ך מ"ם הרשע, הרוצה רק להכשילם בשבירת הבית, ועליהםלעמד על המשמר,

שלא יבואו לידי גרושין, חס ושלום; כיהמחלקת בבית זה אש בבית, ואש תמיד

מתחילה רק עם גפרורקטון, כמו כן מחלקת מתחילה רק בדבר קטן, כמאמרם ז"ל

|סנהדריןז. |: אמר רב הונא, האי תיגרא דמיא לצנורא דבידקא דמיא, כיוןדרוח

רוח וכו'; ועל כן בעוד האש קטנה יכולים תכף ומידלכבותה, לא כן אם כבר

יצאה אש גדולה, והמשפחות מערבותבזה, אזי מר מאד, כי עומדים על צד זה

וכו', ועל צד זה וכו', והמשפחות מתערבות בכל הענין וכו', ונעשית מזה

מחלקתעצומה, רחמנא לישזבן, עד שבאים לידי גרושין, רחמנא לצלן, והכל התחיל

מדבר פעוט. ולכן עליכם לראות תכף ומיד להשלים ביניכם, ובפרט שרבנו ז"ל

הקפיד מאד מאד על שלום בית, וכלהנהגות המשנות וכו' כלל אינן כתובות

בספרי רבנו ז"ל, וחדשים מקרוב באו וכו', שמלמדים אברכים דמיונות ושטיות

וכו', עדשחושבים שהם עובדים וכו', ובאמת אינם אלא עובדי עבודה זרה, כי איש

ואשה זכו שכינה שרויה ביניהם, וכיון שיש מריבותביניהם, מסלקים את השכינה,

ותכף ומיד שיש סלוק שכינה, הריעובדים עבודה זרה. כמו שפרש הבעל שם טוב,

זכותו יגן עלינו, על פסוק: "וסרתם ועבדתם אלהים אחרים", תכף ומיד כשאדם

סרממנו יתברך, אז הוא כבר עובד עבודה זרה, רחמנא לישזבן. ועל כן צריכים

למסר את נפשו מאד שיהיה שלום בתוך הבית, כילא מצא הקדוש ברוך הוא כלי

מחזיק ברכה לישראל אלא השלום|עקצין פרק ג'; ושמו של הקדוש ברוך הוא שלום

שבת י. |; ועל כןכשיש שלום בין איש לאשה, משרים את השכינה בבית. ולכןעליכם תכף ומיד לעשות כל מיני פעולות שבעולם להשלים ביניכם, ואל תתלו את החסרונות על חסידות ברסלב, אדרבה מי שלומדבאמת ספרי רבנו ז"ל ומתמיד בהם, יודע איך שרבנו ז"ל הקפידמאד שיהיה שלום בין הזוגות הצעירים, שתהיה ביניהם הבנההדדית, ולמד לנו עצות נפלאות איך להחזיק את הבית ולא לשבראותו, חס ושלום.

עליכם לדעת, כי איש ואשה הם שתפים לכל דבר - הןלהפסד והן לשכר, ואסור להאשים אחד את השני, אדרבה שניהםצריכים לכבד וליקר זה את זה, הבעל צריך למסר את נפשו לכבדוליקר את אשתו, ויתן לה את כל צרכיה, כי כך אמרו חכמינוהקדושים |יבמות סב:| האוהב את אשתו כגופו והמכבדה יותרמגופו, והמדריך בניו ובנותיו בדרך ישרה, והמשיאן סמוך לפרקן, עליו הכתוב אומר: "וידעת כי שלום אהלך"; וכן אמרו |ראש השנהו. |: אשה - בעלה משמחה; על הבעל לשמח ולאהב את אשתו, ולעשות כל מיני פעולות שבעולם שיהיה לה טוב בחייה, אבל מצדשני - האשה צריכה למסר את נפשה בעבור בעלה. ואמרו חכמינוהקדושים |תנא דבי אליהו רבה, פרק י':| אין אשה כשרה אלא העושהרצון בעלה; ועל האשה להיות מסורה לגמרי לבעלה ולכבד אתרצונו, ועליה להבין, שישנם דברים, בהם צריכה היא לותר לבעלה, ובפרט כשיש לו סבה טובה למבקשו.

הכלל - מדת הטוב היא דו סטרית, ונעשית משני הכוונים, הבעל צריך להיות טוב לאשתו, ולהבין אותה, והאשה צריכהלהיות טובה לבעלה ולהבין אותו, ורק זה נקרא טוב - כשהואנעשה משני הצדדים, ולא שכל אחד יצעק שרק הוא מחזיק בטוב, אלא תמיד צריכים להתחלק עם הטוב. ובאמת מי שהולך במדתהטוב - הוא מצליח; כי אין עוד מדה יקרה כמדת הטוב. אף על פי כן אנחנו מוצאים שיש מקומות, שהאשה אינה רוצהללכת וכו', ואין לבעלה להכריחה דיקא לילך וכו', וכן ישנםמקומות שקשה לבעל ללכת, ואין לאשה להכריחו לילך וכו'. אםיכבדו אחד את רצון זולתו, אזי יהיו זוג למופת. וזה מה שנצרךאצלכם, שתהיה הבנה הדדית ביניכם, וחס ושלום, לא תלכו אחד נגד השני, בדרך "דוקא", או "כך אני רוצה" וכו', הנהגות כאלושורפות את השלום בית. צריכים לחיות רק עם

עקרונות בלב טובתמיד, ועם מדת הטוב אין מפסידים כלל ועקר, אלא תמיד יוצאים נשכרים. וחכמינו הקדושים אמרו |בראשית רבה, פרשה לג, סימן ג'|: כתוב |תהלים קמה, ט|: "טוב הוי"ה לכל ורחמיו על כל מעשיו", אמר רבי לוי: טוב הוי"ה לכל - על הכל שהוא מעשיו. אמר רבי שמואל: טוב הוי"ה לכל ורחמיו על הכל, שהן מדותיו הוא מרחם; וכך האדם צריך להרגיל את עצמו - להיות טוב לכל, ולרחם על הכל. ומכל שכן הבעל על האשה והאשה על בעלה, שאחד ירחם על זולתו, ויתנהגו בטוב זה לזה, ואז הם הולכים במדותיו של הקדוש ברוך הוא. ובאמת עליכם לדעת, שכל המריבות והאי הבנות בבית, זה באכשאיין הבעל לומד תורה, וכן אין האשה עוזרת לבעלה ללמד תורה, כי אם הבעל היה לומד תורה, והיה מכניס את עצמו תמיד בלמוד התורה הקדושה, אזי היה זוכה להיות סבלן גדול על כלמה שבא עליו, וכן אם האשה היתה מחזקת ומעוררת את בעלה ללמד תורה, אזי היו יכולים שניהם להסתדר על הצד הכי טוב, והיו סובלים סבל דקדשה, כמאמרם ז"ל |בראשית רבה, פרשה צח, סימן ב|: "וירא מנוחה כי טוב" - זו התורה, שנאמר |משלי ד|: "כילקח טוב נתתי לכם", "ואת הארץ כי נעמה" - זו התורה, |איוביא|: "ארכה מארץ" וגו', "ויט שכמו לסבל" - עלה של תורה; ולכן בית שנבנה על יסודות התורה, ומדברים שם רק דברי תורה, אין עוד שלום יותר מזה. ולהפך בית שיש שם כל מיני הבליס והבלי הבליים, רחמנא לישזבן, ורחוקים מהתורה, יש שם מריבות ומחלקת ואי הבנות. ולכן ראו לקנות לעצמכם את התורה הקדושה, אשר עליה נאמר |תהלים לג|: "טעמו וראו כי טוב הוי"ה"; והקדוש ברוך הוא והתורה אחד הם, ואם מתנהגים כפי דרכי התורה, הרי הקדוש ברוך הוא משרה שכינתו בבית זה, ונעשה טוב בבית לשניהם. ולכן אני מאד מאד מבקש אתכם, ראו לפקח את עיניכם, ותשנו את הנהגותיכם, ותדונו אחד את השני לכף זכות, ותשתדלו להבין זה את זה, ודיקא על ידי זה תצליחו בחיי נשואיכם.

הדורש שלומכם באהבה רבה מאד ...

ב' תפב. בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה ה'תשל"ז.

שלום וברכה אל האברך היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם המעות לפדיון.

העקר בזה העולם הוא מדת הסבלנות, להיות סבלן על כלאשר בא עליו, ותמיד לזכר מה שפרש רש"י הקדוש בפרשת שופטים על הפסוק: "תמים תהיה עם הוי"ה אלקיך", התהלך עמו בתמימות וכו', וכל מה שיבוא עליך קבל בתמימות ואל תהרהר אחריו יתברך. וראיתי בספר, שהבעל שם טוב הקדוש זי"ע, היהלו תלמיד ושמור ר' דוד פירקיס זי"ע, שהיה רגיל לומר תמיד בלשון אידיש בזו הלשון: גאט איז א פאטער |הינו שיש לנו אב רחמן, ואין להרהר אחריו יתברך|; ועל כן כל מה שעובר עליך - קבל בתמימות, ואל תהרהר אחרי המקום ברוך הוא יתברך שמו לנצח. ואף שאני יודע, שכל הענין כואב לך מאד מאד, ואתה מרגיש שמרב צער ועגמת נפש, אתה יוצא מדעתך, עם כל זאת, ראה למסר את עצמך לגמרי אליו יתברך, ותמיד תחפש אחר הטוב והחסד שעושה עמך הקדוש ברוך הוא. כי הוא יתברך עושה חסד עם בריותיו בכל יום ובכל שעה ובכל רגע, ומה אתה יודע מה היה ראוי לבוא עליך, ובשכר הצער והעגמת נפש הזה שעובר עליך, אתה נפטר מכל הצרות והרעות שהיו ראויות לבוא עליך, כפיחטאיך הרבים, שמגיע עליהם מה שמגיע - ענשים קשים ומרים וכו' וכו'. ועל כן שתק, שתק, אהובי, ידידי, וברח לך אליו יתברך, ותסתכל תמיד על החסד שעושה עמך. וזה הלמוד העמק של רבנו ז"ל ותלמידו הקדוש מוהרנ"ת ז"ל. וראוי לך להתמיד בספריהם הקדושים בכל יום ויום, ואל תסתכל על שום מונע ומעכב, אדרבה כפי רבוי המניעות, כמו כן מתגבר החשק |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סו|; ואם תהיה סבלן גדול, לבסוף תנצח במלחמה; כי העקר בזה העולם הוא להיות דבוק בו יתברך, ולא להסיח דעתו כרגע ממנו יתברך, כי ימינו כצל עובר, ועוד מעט נצא מכאן, ועל כן מה ולמה לך לאכל את הלב, מכל מה שעובר עליך, קנה לעצמך מדת הסבלנות, ועל ידי זה תוכל לעבר על הכל. ובפרטיות בביתך, ראה להיות סבלן גדול, ותהיה ותתן על כל דבר, ואז תעבר את זה העולם בשלום.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תפג. בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר ראה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי

מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.

אודות ששאלת, אם תלך לגור אצל איש אחד, ואתה מבינמרחוק, שיהיו לך שם נסיונות, וכבר נתת אדריף כספת וכו'. חמדתלבבי! ברח לך מנסיונות, שתוכל לאבד על ידי זה העולם הזה והעולם הבא ביחד, העולם הזה, חס ושלו, חס ושלו, אם תגורשם, ויצא עליך שם רע, אזי, חס ושלו, תאבד את אשתך, כי היא תתודע, ותאמין לשם רע, ותהיינה לך בושות רבות, הן מצד אשתך שתעזב אותך, חס ושלו, והן מצד העולם, ובפרטיות כל משפחתך וכו', ומכל שכן אם, חס ושלו, חס ושלו, תכשל בעברה, הלא היה מר מאד לעולם הבא; על כן, לדעתך, תניח לאבוד האדריף, ואל תכנס לדור שם בשום אופן שבעולם, ואם אין לך דירה לגור, בוא אצלי לדור בחנם, ויהיה לך א'ש'ל': א'כילה, ש'תיה, ל'ינהבחנם, אדרבה תזכה אותי במצות הכנסת אורחים, אבל נא ונא חוסורחם עליך, וברח לך מנסיונות, וזכר כי על זה אנו מבקשים בכליום: "ואל תביאני לידי נסיון ולידי בזיון", כי זה תלוי בזה כנ"ל. ובפרט כשחזר רבנו ז"ל מארץ ישראל, והיה בבית אחד וכו', והבינשיש שם נאוף גדול, תכף ומיד ברח משם, ואמר, שעכשו רואהשכל העולם מלאים עם נסיונות |עין חיי מוהר"ן, נסיעתו לארץ ישראל|. וכבר אמר רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן קמה|: עקר הנסיון של כל אדם בעולם הזה הוא בתאווה הזאת של נאוף, ואפלו תאווה ממונאף על פי שהיא תאווה גרועה מאד, והיא עבודה זרה ממש, אף על פי כן עקר הנסיון הוא בתאווה הזאת, עין שם; וכבר אמרו חכמינו הקדושים |סנהדרין קז|. לעולם אל יביא אדם עצמו לידי נסיון, עין שם; ופעם אחת אמר רבנו ז"ל |שיחות הר"ן, סימן דש|: אדער א נסיון אדער א בזיון; הינו כי אם לא יעמד בנסיון יהיה לו בזיון, עין שם.

חמדת לבבי! שכח הכל, ואל תלך שם, ואזי תנצל מכל רע, וזה בעצמו שלא תלך לשם, זהו הנסיון שלך, כי לא בראהקדוש ברוך הוא יצר הרע, אלא לנסות בו את הבריות |זהר הקדוש, בראשית קו|. ובזה שלא תלך ותעמד בנסיון, השם יתברך יגדילופרסם אותך, כמו שאמר רבנו ז"ל |ספר המדות, אות נסיון, סימן א'|: הנסיון הוא בשביל לגדל ולפרסם את האדם, עין שם. ואמרו חכמינו הקדושים |ברכות סב|. קבלה דיסורי שתיקותא ומבעי רחמי, ופרש רש"י, שלא יבעט

ביסורים הבאים עליו; דבר זה צריכים לחקק היטב בנפשו, להרגיל את עצמו במדת השתיקה, ועל ידי זה בעצמו יזכה שיתגלה עליו רזא דעתיקא קדישא, סודהכתר, בחינת |מנחות כט:|: שתק! כך עלה במחשבה; כי על ידיה שתיקה זוכה להתעלות בחשב מ"ה, התגלות עצם אלקותו יתברך. וזה |אבות ג|: "סיג לחכמה שתיקה"; לזכות להתגלות אור מ"ה החדש, אור תקון כל העולמות, לידע ולהודיע ולהודע שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו שלעולם, והכל משגח בהשגחה פרטי פרטי, זה זוכים דיקא על ידיקבלת היסורים באהבה, ואינו בועט ביסורים הבאים עליו, אדרבה שותק, ובזה מגלה שהכל ממנו יתברך, ואין לו מה לעשות רקמבעי רחמי - להתמיד בתפלה ושיחה בינו לבין קונו, כאשר ידבראיש עם רעהו, ויבקש ויפציר בתפלה, ואז יזכה שיגיע יום ישועתו- אם יהיה עקשן גדול על זה.

הדורש שלומך...

ב' תפד. בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר. מכתבך לנכון קבלתי, והנה להשיבך דברי אמת. התמד בספרי רבנו ז"ל, ושם תמצא מרגוע לנפשך, כי אין לך טוב מהם, וראוילך לעשות לעצמך שעור קבוע מדי יום ביומו ב"לקוטי הלכות" כסדרן, ואז תראה שכל מה שעובר עליך ביום זה מרמז באותו הענין שלמדת, כי דברי מוהרנ"ת ז"ל הם מלאים רוח הקדש במדרגה עליונה עד מאד, ור' נחמן טולטשינער היה רגיל לספר, כי בעת שהעתיק את ה"לקוטי הלכות" שיהיו ראויים לדפוס, היה מכרח כמה פעמים להניח את העט מרב דבקות ערבות נעימות החיות והמשיבת נפש מאור האלקי ששפע עליו אז. ואמר ר' אברהם בר' נחמן, שעכשו צריכים ללמד הרבה יותר "לקוטי הלכות", כי על ידו דיקא זכינו שנשארה לנו ההשארה מרבנו ז"ל, ועל כן שם ב"לקוטי הלכות" מגלה את תורת רבנו ז"ל באפן נוראונפלא מאד.

ואודות חלישות הדעת שיש לך, כבר אמר רבנו ז"ל |ספרהמדות, אות תשובה, סימן כה|: חלישות דעתו של האדם היא גדולה מתענית. וזכר כמה הקצפת את השם יתברך

במעשיך הרעים, ועל כן תקבל את זה לתשובה. ובפרטיות שעכשו ימי אלולמתקרבים
ובאים, ועקר כונת אלול לעבדה ולמעשה - לדסולשתק למחרפו|עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'; ובחלק ב', סימן פז; ודרכו של ר' לוי
יצחק, כשאחד מבזה אותו או רואה בני אדם המתעקשים ואינם רוצים לשמע, הוא
מסתובב|ער דרייט זיך אויס|והולך לו, ומקים דבורו של רבנו ז"ל|ספר
המדות, אות פחד, סימן ג':מי שבורח מן הצרה - הוא פקח; והיא רגיל לדבר רק
מרבנו ז"ל, השומע ישמע והחדל יחדל. וספר לי פעם אחת, ש"בעל התניא"לעת
זקנתו לא שמע היטב, והיה רגיל לומר: מה אני צריך אתהשמיעה, מה שאני אומר
אני אומר, ומה שאתם אומרים - לאאכפת לי... וכמו כן הוא התנהג, מה שהוא
צריך לומר - אומר, ומה שהאחר אומר - לא אכפת לו; כי אסור להכנס
בוכוחיםבשום אופן שבעולם, אם הוא איש תמים - ממילא יקח את דבריך, ויחזק את
עצמו בהם, ואם הוא בא עם חכמות, ורוצה רק לצעראותך בוכוחים ולהחליש דעתך,
על כן למה אתה צריך לשמעאותו?! ועין בספורי מעשיות, מעשה יג, מיום שני,
מה שאמרהבעטליד החדש: "איר מיינט איך בין טובי איך בין גאר ניט טויבנאר
די גאנצע וועלט טרעפט בייא מיר גאר ניט אן, אז איך זאלהערן זייער חסרון,
ווארן גאר אלע קולות פון דער וועלט זענעןנאר פון חסרונות ווארן איטליכער
שרייט אויף זיין חסרון דהינואויף דעם וואס סע גייט אים אפ און אפלו אלע
שמחות אויף דערוועלט זענען אלע גאר פון חסרונות וואס מען פרייט זיך אויף
דעםוואס סע איז אים אפ גיגאנגען און היינט האט ער דאס וואס סעאיז אים אפ
גיגאנגען, און ביי מיר טרעפט די גאנצע וועלט גארניט אן אז איך זאל הערן
זייער חסרון, ווארן איך לעב אזוי אהחיים טובים וואס סע האט גאר קיין שום
חסרון ניט"ב, עין שם; ועל כן מה לך מה שזה אומר או זה מדבר, עס דארף דיר
גאר ניטאן גיין; אתה, חמדת לבבי, ברח לך רק אליו יתברך, אשר איןבלעדיו
יתברך כלל, כי הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, והכל לכל - דומם, צומח,
חי, מדבר, עצם אלקותו יתברך, שנתלבש עצמו בלבושים כאלו, העקר לא לרצות שום
רצון אחרמבלעדי רצונו יתברך, על ידי זה דיקא תחיה חיים אמתיים,
חייםנצחיים, מאחר שאינך רוצה שום דבר שבעולם, רק אותו יתברך, ואתה מתבודד

עמו יתברך תמיד, וכל מה שאתה צריך, אתה מדבררק עמו יתברך, אין לך שום שמיעה בזה העולם כלל, אז דיקאתזכה, בני, לחיות חיים נצחיים; ואם אף על פי כן אתה שומעאלו עופות טמאים מצפצפים ומדברים עליך, צריך שתדע שגםבדבוריהם מלבש רצון האין סוף ברוך הוא. ואם תטה היטב היטבאזניך, אז תזכה להוציא מזה תורה; כי מהדבורים של המתנגדיםנתהוה הלכות|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן יב|, ומהדבורים שלהרשעים יכולים לשמע כבוד המלך ברוך הוא|עין לקוטי מוהר"ן, חלקא', סימן נה|; העקר רק שמחה, שתהפך כל היגון ואנחה לשמחהעצומה, ואל תפחד, כי לא יהין איש את ידו להכותך, כי השםיתברך שומרך ומצילך, כי הוא מסבב אותך, והוא אתך, עמךואצלך, אל תירא ואל תחת, רק חזק ואמץ תמיד.

הדורש שלומך...

ב' תפה.בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר, הבחור השותה ממי הנחל הנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו...נרו יאיר ויזרח. הנה הכנתי לך הספרים שבקשת, הינו שבעים "ארך אפים"הקטנים, ועשרים וחמשה "לקוטי מוהר"ן", ומאה "ספר המדות",ומאתים "לקוטי עצות", והם מנחים ... היה לי ההכרח ללכתלדרכי, כי חכיתי עד שעה...

ידידי היקר! חזק ואמץ מאד מאד למכר את כלם, והיא זכותהרבים לדורי דורות. "אשרי מי שזוכה למכר בכל יום ספרי רבנוז"ל, ואז טוב לו לנצח נצחים". וכבר אמרו חכמינו הקדושים|סנהדרין קיא. |: אחד מן העיר מזכה את כל העיר, ושנים ממשפחהמזכין כל המשפחה. והוא ענין נורא ונפלא מאד - התקרבותהגאלה - להפיץ ספרי רבנו ז"ל בעולם, ואין למעלה מזה, כירבא דרבא של אנשי שלומנו זכו להתקרב ולהתודע מרבנו ז"ל לעל ידי ספרים שקנו או מצאו. על כן חזק ואמץ בדבר זה - להפיץ ספרי רבנו ז"ל בכל יום ויום, ואז טוב לך בזה ובבא.

הדורש שלומך...

אמרו בגמרא|ברכות סג. |: אמר ר' הונא בר ברכיה משום רביאלעזר הקפר: כל המשתף שם שמים בצערו - כופלין לו פרנסתו, שנאמר|איוב כה, כו|: "והיה שדי

בצריך וכסף תועפות לך"; ישלומר כי ידוע, אשר עקר הצער והיסורים שיש להאדם הוא מחמתרחוקו ממנו יתברך, על ידי חטאיו הרבים, כמו שכתוב |ישעיה נט,ב|: "כי אם עונתיכם היו מבדלים בינכם לבין אלקיכם", וכל מהשחוטא יותר, חס ושלום, גורם לעצמו יותר ויותר בחינת הסתרהוצער |עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קעב|: כל החסרונות שיש לאדם - הן בנינים, או פרנסה, או בריאות - הכל מצד האדם בעצמו, כי על ידי מעשיו המגנים, עושה לעצמו צל, ומזה באים לוצמצומים בפרנסה, ויש לו צער גדול, אבל כשזוכה לידע באמת, שהלא אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועהשם אלופו של עולם, ומבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ומשתףומכניס אותו יתברך בצערו, הינו שמגלה, שגם בתוך צערו מלבשהשם יתברך, ובכל צרתם - לו צר, אזי ברגע "יתפרדו ממנו כלפועלי און" |תהלים צב, י|, ויזכה שיכפל לו השם יתברך פרנסתו.ועין בשיחות הר"ן |סימן קלון|: "מלא כל הארץ כבודו" - אם אוחזאת עצמו ללא כלום, אזי נתגלה לו שכל הארץ כבודו, עין שם.

ב' תפו.בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגןעלינו ... נרו יאיר.
מכתבך הארך לנכון קבלתי. אודות הפחדים שעוברים עליך.מה אמר לך, אין שום עצה אחרת רק להתבודד עמו יתברך, ולשפטאת עצמו, ועל ידי זה תסיר את הפחד ממך. וכן תלמד בספרהמדות, אות פחד, ותראה לקים כל הנאמר שם. ועל כלם תראה לדבר מרבנו ז"ל, ותמשיך על עצמך זכותו הגדולה, ותנצל מכלמיני פחדים של הבל, כי הדבור מרבנו ז"ל הוא סגלה נפלאה וזכורנהנפש לגדל מאד, וממשיך ישועות, כמו שאמר הבעל שם טובהקדוש לרבנו ז"ל בחלום: "מגדיל ישועות מלכו" |מאן מלכי רבנן| גטין ס. |, מי שמגדיל ומספר את הישועות שארעו לרבנן |על ידי זה| "ועושה חסד למשיחו" |הקדוש ברוך הוא עושה חסד למישיח בהם, הינו מי שמספר אותם הספורים|; על כן בכל עתצרה תראה לדבר רק מרבנו ז"ל, ועל ידי זה תזכה לישועות, ויתבטל ממך הפחד לגמרי.

וספר ר' לוי יצחק, כי הוא היה כלוא בבית הסהר עם עוד אחדמאנשי שלומנו

בעיר אומן חמשה עשר שבועות, ודנו אותם למיתה, רחמנא לצלן, ובלילה האחרון ענה ואמר האחד לר' לוי יצחק: היות שהלילה הוא האחרון מחיינו, עלינו לומר תקון חצות. והשיב ר' לוי יצחק: אם הלילה הוא הלילה האחרון מחיינו, עלינו לדבר מרבנו ז"ל. ודברו כל הלילה מרבנו ז"ל, ואחר כך למחרת לקחואותם לעיר קיב ושם נצלו על ידי נס | ויתבאר במקום אחר, אם ירצה השם |; על כל פנים רואים מזה, כי הדבור והספור מרבנו ז"ל מביא ישועות ונסים. על כן, חמדת לבבי, אל תירא ואל תחת כלל, כי השם יתברך אתך, עמך ואצלך, בודאי תראה בקרוב ישועות ונסים נגלים כאלו שעוד לא ראית, ויהיה לך שפע דקדשה לשלם חובותיך וכו' וכו', ותצא מהדאגות לגמרי לגמרי, רק חזק ואמץ לבך בו יתברך. והעקר תראה לשוב בתשובה אמתית, כי הפחד הלאדבר הוא, כמו שאמרו חז"ל | שיר השירים רבה פרשה יד |: עד שלא יחטא אדם, נותנין לו אימה ויראה, והבריות מתפחדין ממנו, כיון שהוא חוטא, נותנין עליו אימה ויראה, והוא מתפחד מאחרים וכו', עין שם; ובזהר הקדוש איתא: אית מאן דדחיל ולא ידע ממהאיהו דחיל, בגין אינון חטאין דלא ידע דאינון חטאין ולא אשגחבהו, עין שם; ובזכות זה תנצל מהפחד. ועקר התשובה הוא ודוידברים, ולשמע בזיונו לדם ולשתק למחרפו.

הדורש שלומך...

חמדת לבבי! תהיה רגיל בתפלה זו בכל יום לומר לפניו יתברך באמת ובתמים: רבונו של עולם, חוס וחמל עלי, שאזכה לאמונה ברורה ומזככת, עד שאדע בידיעה בלב שלם, שאין שום מציאות בלעדיך כלל, והכל משגח ממך בהשגחה פרטית, ולא יעשה לי אדם הרע או הטוב מבלעדי רשותך, ועל כן למה לי לרוץ אחרי בני אדם או להתפחד מהם, כי מה יעשה לי אדם? אבישבשמים, זכני ללב אמיץ וחזק, לבל אירא ולבל אפחד משום בריה שבועולם, יהיה ממני שיהיה, זכני ליראה עלאה, יראת הרוממות, שאתירא רק ממך, ואדע וארגיש תמיד נעם זיו אלהותך עלי, ועל ידי זה תמתיק מעלי כל הדינים, ותמשיך עלי חסדים ורחמים גמורים, כאשר הודעתנו על ידי ראש צדיקיך, שהיראה היא הכלילקבל בו שפעך. חוס ורחם עלי, שאזכה להכלל בך תמיד, ולא יהיה לי רצון אחר מבלעדי רצונך, אמן כן יהי רצון.

ב' תפז. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח לנצח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך יקצרו המון יריעות. חמדת לבבי! חזק ואמץ
מאד מאד לאחז עצמך ברבנו ז"ל. וצריך שתדע, שירידות וקטנות ובלבולים עובר
על כל אחד מדי יום ביומו|עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עז| וכל יום
מתחיל עם מצר גדול|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס'|; כי העולם הזה
עולם העשיה, מלאקלפות והסתרות, המכסים ומסתירים אותו יתברך, ועלינו
ללחם מלחמת השם, כי הקטנות והחלישות הדעת והכבודות שמסבבים את האדם בכל יום,
כל זה נמשך מהקלפות שבעולם הזה - עולם העשיה. אף על פי כן צריך שתדע,
אהובי, אחי, כי עקר כלהתקונים תלויים בזה עולם העשיה הגשמי דיקא, שעל ידי
שהאדם הבעל בחירה מדבק עצמו בהשם יתברך מזה העולם הגשמי, שהוא תכלית הנקדה
התחתונה|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'| של כלליות הבריאה|כי עולם
העשיה הוא הרגלין של כל פרצוף העולמות|, על ידי זה דיקא נכלל כל העולם הזה
- עולם העשיה, עם כלהעולמות התלויים בו למעלה למעלה, עד שיכלל הכל בו
יתברך לגמרי, ויאיר גם העולם הזה הגשמי עם כל העולמות עם עצם עצמיות חיות
אלקותו יתברך בהתגלות נפלאה. ואל כל זה זוכים על ידי אמונת ההשגחה פרטי
פרטית, על ידי שאדם מכניס בעצמו אמונה פשוטה, שהשם יתברך בעצם נפלאות
רוממותו יתברך, הוא צופה ומביט בהשגחה פרטי פרטית עד סוף תכלית
הדיוטא התחתונה של זה עולם העשיה, ועל ידי אמונת ההשגחה פרטי פרטית, אשר
הכל מקשר יחד - תכלית מדרגה התחתונה, עולם הזה, עולם העשיה הגשמי, אל כל
פרטי פרטי העולמות: יצירה, בריאה, אצילות. והכל לכל אלקות גמור הוא,
על ידי זה בעצמו יכלל קדם הבריאה באחר הבריאה, ויהיה נעשה הכל אחד: השם אחד
ושמו אחד|עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נא|, ויהיה אחדות אחת. ויתענג
בערבות תענוגי ושעשועי העולם הבא, וידע שכלמאורעותיו הם לטובתו|עין
לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'|; ומה שרקיעבר עליו לא יפל בדעתו, ולא
תקצר רוחו, רק יהיה חזק ואמיץ באמת, לאחז את עצמו עם כל מה שיוכל, ולא יפל

בנערוויזקייט, רק יהיה סבלן גדול; כי המאמין שהכל מרצון המאציל העליון, והכל נעשה ממנו יתברך, אז סובל את כל הבא אליו, מאחר שמוסר את עצמו אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות.

ועתה אבוא להשיב לך על שאלותיך אודות ענין ראש השנה, ששאלת ממני מה לעשות. חמדת לבבי! רבנו ז"ל אמר: וואס זאלאיך אייך זאגן קיין גרעסערס דערפון איז נישט פאר האנדן; כלהעולם כלו תלוי בראש השנה שלי, איי אנדערע צדיקים זאגן נישט אזוי, איך נאך א קשיאו; כאומר שבלאו הכי מקשים עליו קשיות, ויש אצלנו תלי תלים של שיחות ודבורים, דרושים נוראים ונפלאים, ממעלת הזוכה לבוא אל רבנו ז"ל על ראש השנה, כמובא בספריו הקדושים.

והיה דבר פשוט אצל כל אנשי שלומנו לנסע על ראש השנה לעיר אומן על ציונו הקדוש, ורב אנשי שלומנו מסרו נפשם בכלשנה להיות באומן על ראש השנה, ואף שהיו להם מניעות עצומות, אולי יותר גדולות מהמניעות שלך וכו', אבל דבר זה היה אצלם קדש הקדשים, כידוע אצל כל אנשי שלומנו, אך מאז שנסתם ונסגרה גבול, היו אנשי שלומנו בעיר פולין מתקבצין בעיר לובלין מהטעמים שהסכימו ביניהם | שהיה בנקדה האמצעית שבכל עריפולין, באפן שכלם יהיו יכולים לבוא, וכן מטעם שהציון הקדוש של החוזה מלובלין שם, ועוד טעמים רבים; ואחר כך אחרה מלחמה העולמית - נאבד הכל, בעוונותינו הרבים, ארבירושלים העתיקה היה קבוץ של אנשי שלומנו, ואחר כך מכמה טעמים פרטיים עשו קבוץ גם במרון, וכשנפלה העיר העתיקה בידי הערבים, ימח שם, אז היה הקבוץ בירושלים, ומאז ועד עתה יש שני קבוצים: קבוץ אחד במרון וקבוץ אחד בירושלים. ותהלה לאל, בכל שנה ושנה מתרבים בשני הקבוצים נפשות חדשות - יוסיף השם עליהם, ותרבה הדעת בין כל שכבות עם ישראל. וכן פה בארצות הברית היה קבוץ אחד באיסט סייד, והיה, תהלה לאל, התמימות שם - עין לא ראתה, עד שבא הסמ"ך מ"ם ובלבל אתה קבוץ, ומאז נתפרדה החבילה, ונעשה גם כאן שני קבוצים. ומחמת שזה שגרם הפרוד והמחלקת כאן, עושה עוד פרודים, כיכך שמעתי מר' לוי יצחק, שאמר זאת לפני מעמד ארבעה אברכים... כל זמן ער וועט זיין צווישען אייך וועט ער אן מאכן מחלקת; ומטעם זה עשינו פה, בעזרת השם יתברך, מתבתא, ואשר הוא המרכז

היחידי בכל ערי ארצות הברית וקנדה לבניהנעורים. ומסתמא נעשה פה גם כן קבוץ על ראש השנה, מלבדהשנה הזו, שרב התלמידים ואנשי שלומנו המתפללים כאן, נוסעיםלארץ ישראל על ראש השנה. ונקוה אשר לשנה הבאה נזכה ונהיהבקבוץ עם משיח. על כל פנים איך שהוא, ההכרח להתפלל בראשהשנה בקבוץ אחד, יהיה היכן שיהיה, העקר להתפלל בין חסידיברסלב בראש השנה, והוא ענין נורא ונפלא מאד מאד. ואמר רבנוז"ל, שבראש השנה יכולים לקבל ממנו תקונים כאלו, אשר בכלהשנה אינו יכול הוא בעצמו לתקנם.

חמדת לבבי! עשה מה שתעשה, ותשתדל להיות בראש השנהבקבוץ אנשי שלומנו היקרים, יהיה במקום שיהיה - "כי בכלמקום שמתקבצים עשרה מאנשי שלומנו בראש השנה, ומקשריםאת עצמם אל רבנו ז"ל, צריך לידע ולהאמין שרבנו ז"ל הוא שם, וזה ברור. גם צריך שתדע, שרבנו ז"ל הוא מתנה לכלל ישראל, ואינו מצמצם במקום אחד, לומר: דוקא שם הוא רבנו ז"ל וכו'. וקבלה בידי אנשי שלומנו, שהקבוץ הקדוש הוא רק באומן, אבלאם לא אומן, אזי בכל מקום שמתקבצים אנשי שלומנו - שםרבנו ז"ל. העקר לברח ממחלקת, כי דעת רבנו ז"ל היא אהבהואחווה ושלוש. הדורש שלומך...

ב' תפח. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ז.

שלוש וברכה לאהובי, ידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחלנובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הכסף להדפסה לעלוי נשמתאמך, עליה השלום. אודות ששאלת בענין הדלקת נר בשנההראשונה וכן ביארציט, צריך שתדע, אשר נוהגים להדליקבבית הכנסת דיקא ולא בבית, וכן נוהגים להדליק נר של שעוהדיקא, שהוא ראשי תבות: ה'קיצו ו'רננו ש'וכני ע'פר, שאנחנומאמינים שיקומו בתחית המתים. ובענין ששאלת להסביר לך עניןהדלקת הנרות לעלוי נשמת הנפטרים - הן בבית והן בבית הכנסת והן על קברם, אמרתי להעתיק לך מדברי החכם השלם אישאלקי, רבנו יוסף חיים מבגדד, זכותו יגן עלינו, וזו לשונו בשו"ת'תורה לשמה' |סימן תקכ|: ועל מה ששאלת בענין הדלקת נר בתוךהשבעה בבית הנפטר, דע כי כתב רבנו בחיי ז"ל בפרשת תרומה, וזו לשונו: וידוע כי הנשמה נהנית

בהדלקת הנרות, והיא מתהלכת בעדוני ההוד והשמחה, ומתפשטת ומתרחבת מתוך הנאת האורה, מפני שהיא חתיכת אור חצובה מאור השכל, ומן הטעם הזה נמשכת אחר האור שהוא מינה, אף על פי שהוא אור גופני והנשמה אור רוחני זך ופשוט. ועל כן המשילה שלמה המלך, עליו השלום לנר, הוא שאמר: "נר ה' נשמת אדם", עד כאן לשונו; הרי לך שהנשמה יש לה הנאה מן האור, ואל תתמה על זה, כי גם מן הריח מצינו שהנשמה נהנית בעודה שוכנת בגוף, וכמו שאמר רבותינו, זכרונם לברכה: איזה דבר שהנשמה נהנית בו? זה הריחו הטעם, מפני שהריח הוא רוחני, ולכן מגיעה ממנו הנאה לנפש שהיא רוחנית, וכל שכן האור שהוא יותר דק ורוחני מן הריח. ועל כן בתוך השבעה, אשר נפש הנפטר עודנה מצויה בתוך הבית כפי ההתחלקות, וכמו שאמר רבנו האר"י זצ"ל בטעם ז' ימי אבלות, לזה מדליקין נר שם בעבור הנאת הנפש, אך אחר ז' שמסתלקת לגמרי מן הבית, אין טעם להדליק, וכן אם לא נפטר האדם שם אף על פי שהאבלים הם שם - אין מדליקין. אך טוב להדליק נר תוך י"ב חדש בבית הכנסת למנוחת הנפטר, וכן בכלשנה ביום היארציט, יום הזכרון, והינו כי צריך שיאמר בפיו בשעת הדלקת הנר שהוא מדליק הנר הזה למנוחת נפש פלוני בן פלוני, ואז בקריאה זו שהוא מוציאה בפה, תגיע הנאה לנפש האדם ההוא אפלו מרחוק. וכל שכן אם מדליק על המצבה עצמה ששם משכון חלק מחלקי הנפש. והרי הודעתי לך לפי דרכנו שיש טעם גם כן בהדלקת נרות אצל מצבות הצדיקים זיע"א, כשהולכים העולם להשתטח שם. גם דע כי באור הנר יש חמשה גונים הידועים למשכילים, וכנזכר בראש חדש, והם כנגד חמשה חלקי הנפש, שהם: נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה. ודבר זה גם בדברי רבותינו, זכרונם לברכה, בתלמוד הוא מפרש, במה שאמרו: חמשה שמות יש לנשמה, ועל כן אור הנר הוא דגמא לנשמה, ולזה תהיה לה הנאה מן האור הנדלק על שמה. אך ודאי צריך להזכיר בפה שהוא מדליק שמן זה למאור למנוחת ולעלוי נשמת פלוני בן פלוני, וכאשר אמרנו, כי בכל ענין תמצא שהדבור פועל, וכאשר תראה מה שאמרו בצרכי שבת, שצריך לומר בערב שבת בכל עסק שלתבשיל וכיוצא שהוא עושה: 'זה לכבוד שבת קדש', ועל ידי הדבור הזה, ממשיך הארת קדשה מקדשת השבת על אותו הדבר שעוסק בו, וכל זה נחשב מכלל כבוד השבת כנודע, ולכן ודאי טוב ונוכח

שהנר שמדליקין תוך ז' בבית וכן תוך י"ב חדש בבית הכנסתוכן בכל שנה ביום יארציי"ט, צריך שהבן עצמו ידליק הנר בידובעבור אביו או אמו, ויאמר בפיו בכל פעם שמדליק: 'הריני מדליקשמן למאור נר זה למנוחת ולעלוי נפש' וכו'; ודבר זה נחשב לובכלל כבוד אביו ואמו, ודי בזה למשכילים, והיה זה שלום ואלשדי ה' צבאות יעזר לי, עין שם; ועל כן אשרי מי שנזהר בזהלהדליק נר נשמה לעלוי נשמת אביו או אמו שנפטרו, לא עלינו, כל השנה בבית הכנסת או בבית המדרש דיקא, וכן כשבא עלקברם ידליק נר נשמה, שהוא דבר גדול מאד, וכן כשבא לקברי צדיקים ראוי להדליק נר נשמה, ויש לנשמה נחת רוח גדול בשמים. ושמעתי נוהגים בשעה שמדליקים נר נשמה לעלוי נשמת צדיק, אזבעת הדלקת הנר לבקש ממנו יתברך כל מה שצריכים בזכות הצדיקהקדוש שמדליק הנר לעלוי נשמתו, וזה מועיל מאד מאד שתתקבלתפלתו לרחמים ולרצון לפני אדון כל. הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ב' תפט. בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ראה ה'תשל"ז.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובעמקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך המלא צער ויסורים ומכאובים.

מה אמר לך, אם לנחמך וכו', ההכרח להעתיק לך את כל ספירבנו ז"ל, ולכן יותר טוב שתתחיל להתמיד בהם, ובפרטיות בספרי"לקוטי הלכות", ושם תמצא מרגוע לנפשך; כי דברי מוהרנ"ת ז"ל למחיים את נפש כל חי.

והנה זה שנים על גבי שנים, שאני שוקד על דלתות ספריה"לקוטי הלכות", וזה אשר מחייני. והאמת אגיד לך, כי ראיתיבחיים חיותי הרבה דברים פלאיים. הנה גדולים ... עשו צחוקוליצנות ממוהרנ"ת ז"ל ומספריו הקדושים, והנה הגיעו לעתזקנתם, התחילו לסבל יסורים קשים ומרים, ולא הועילה - לאגאונותם ולא חריפותם וכו', אלא התחילו לדבר כלפי מעלה |עפראלפומייהו|, ואז ראיתי מהי גדלת האדם הזוכה להתמיד ב"לקוטי הלכות", אשר עד הרגע האחרון מחייו מדבר דבורי אמונהוהשגחה פרטית, ואינו מאבד את עשתונותיו וכו', הוא אף פעם לאנמצא לבד, אפלו כשנתאלמן, רחמנא לצלן, הוא מדבר עםהקדוש ברוך הוא כאשר

ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו. וזוהעצה שגלה לנו רבנו ז"ל, וזו ממש מתנה מהקדוש ברוך הוא, שהוריד לנו את רבנו ז"ל, ויגלה לכל עם ישראל את הדרך שלתפלה והתבודדות. וכבר ידוע, שמוהרנ"ת ז"ל היה רגיל לומר, שמשיח יעשה מזה דרך כבושה לרבים, הינו שיגלה ויפרסם את כלהענין של תפלה והתבודדות. ואיתא בתנא דבי אליהו, פרק טו: לפי שכל המרבה שיחות ותפלות הם מלויים אותו עד שמגיע לביתעולמו. ובאמת מי שיש לו ישוב הדעת אמת, רואה אשר רק דברזה מלוה את האדם כל ימי חייו עד הרגע האחרון. ועל כן אשרימי שמתמיד בספרי רבנו ז"ל, ובפרטיות בספרי "לקוטי הלכות", שעל ידי זה יקבל התחזקות בעבור שיחה בינו לבין קונו בכלהעתיים והזמנים שעוברים עליו.

נא ונא הרחק מעזי פנים המדברים על צדיקי הדור, אין זהענין רבנו ז"ל כלל, רק סתם שקצים ועזי פנים עבדא דבהפקרא ניחאליה. רבנו ז"ל אמר בפרוש: ראוי להודות להשם יתברך על מפרסמיהדור, שמחזיקים אנשיהם, שלא יתערבו בין העכו"ם והאפיקורסים- הן בלבוש והן בכל דבר. ועל כן איך יעזו כמה פרחחים לדברעל צדיקי דורנו, ועוד לדבר בשם רבנו ז"ל?! הלא מדברים פהמיהודים יראים ושלמים, המדקדקים בקלה כבחמורה, איך יכוליםלומר על רבם שהוא מפרסם של שקר?! אין זה כי אם מי שפגםבברית יאמר את זאת. ובענין מפרסמים של שקר, כבר הרבה לדברמזה ב'דגל מחנה אפרים' דודו של רבנו ז"ל, וזה סובב על צבועיםהמרמים את הבריות וכו', אבל לא על ראשי ישראל, המחזיקיםעדה קדושה. כלך מכל מיני עזי פנים.

העקר ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, אשר רק בזה תלויה כלההתקרבות אליו; אשרי המתמיד ב"לקוטי הלכות", שהם תמציתדברי רבנו ז"ל בכלי טהור. הדורש שלומך...

ב' תצ. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ראה ה'תשל"ז.

שלום אל האברך היקר לי מאד, שותה מימי הנחל נובע מקורחכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות הבזיונות, חרופין וגדופין שהם מנת חלקך וכו', איןשום עצה אלא למסר

עצמך אליו יתברך, ולידע כי להשם יתברך התשועה. רבנו ז"ל אמר
|לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ו'|, אשר אי אפשר להשיג כבוד אלקי רק על ידי
בזיונות ושפיכות דמים וכו', ובפרטיות אם זה קשור בענין התקרבות אל הצדיק
האמת, שהנקדה התחתונה צריכה לקבל מהנקדה העליונה, ההכרח לסבל
חרופין וגדופין, עין שם בדברי רבנו ז"ל.

מה אמר לך, לפני כל ישועה צריך לבוא בזיון גדול, וכפי גדלה ישועה, כן גדל
הבזיון; ולכן במה שסבלת עכשו בזיון גדול, קבלאת זה לכפרת עוונות, ובודאי
לא יעזב אותך הקדוש ברוך הוא.

נא ונא קנה לעצמך מדת הסבלנות, שהיא אריכת אפים, שזוכים על ידי תקף האמונה
בו יתברך, כמובא בדברי רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה|; וכשיש
לאדם אמונה ברורה ומזככת, יש לו כח הגדל וכח הצומח, ויכול לעבר על הכל,
עין שם בדברי רבנו ז"ל.

מה אמר לך, העקר לבטל עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, אין לנו בזה העולם
אלא הקדוש ברוך הוא. אדם לבד הוא כלום, היום כאן ולמחר בקבר וכו'. ולכן מה
ולמה לפל במרירות ובמרמה שחורה ובעצבות, יותר טוב לברח אליו יתברך
תמיד, ולהתחבא בתוך התורה, ואז יהיה הכי מאשר בחייו; כי אין עוד טוב כמו
למוד התורה הקדושה, ללמד כפי סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל המובא
ב"שיחות הר"ן" סימן עו; נא ונא תעין שם, ותמצא מרגוע לנפשך.
הדורש שלומך כל הימים...

ב' תצא. בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר ראה ה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי
מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.
חכיתי עליך כל היום, וחבל מאד שלא באת, ובפרט שהלילה דברנו הרבה על פי
התורה בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל"ז, והיא תורה נפלאה, עין שם; אך אני
דן אותך לכף זכות, כפי ששמעתי מגיסך מה שעבר עליך.
חמדת לבבי! אני מחכה עליך בכל יום, אל תדאג, הכל יתישבויהיה על נכון, השם
יתברך אתך, עמך ואצלך, אל תפל בדעתך.

לעת עתה ראה לדבר עם ... נרו יאיר, דבורי רבנו ז"ל, שהם דבורי אמונה והשגחה פרטית, ובזכות זה תושע גם אתה אל תדאג; כי על ידי שתדבר עם אחרים, יהיה נעשה אור ישר ואור חוזר | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפד, והוא ענין יסודי בחסידות ברסלב - לדבר עם אחרים מעבודת השם יתברך, וזה יעורר ויחזק גם אותך.

הדורש שלומך...

הכפל הדבר, ראה להתועד עמי ונדבר הרבה, והשם יתברך יעזר לך שתנצל מכל רע ויהיה לך שלום וכו'.

העקר להכניס את עצמו בתוך האמונה הקדושה, לידע ולהודיע ולהודע, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכלכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ואין שום דבר נעשה מעצמו, כי הכל משגח בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית.

כמו שאמרו חכמינו הקדושים | חלין ז': אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה; וכן | ברכות נח. |: אפלו ריש גרגיתא משמיא מנו ליה; וכן | ירושלמי שביעית ט, א |: אפלו צפרא קלילא מבלעדו שמיא לא מתצדא, וכל שכן בר איניש. ועל ידי זה ינצל מכל פגע ונגע ומחלה ושום צרה ומכשול לא יגע בו; כי מישמס תיר עצמו בו יתברך, אז אין מי שיגע בו. ועל כן העקר לחשברק ממנו יתברך, ולא יסיח דעת אפלו רגע ממנו יתברך, ואז ימשיך אותו יתברך אליו. ב' תצב. בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ראה ה' תשל"ז.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי. והנה אודות שאתה מבקש התחזקות, צריך שתדע שאם לא תקבע עצמך בספרי "לקוטי הלכות" לעולם לא תהיה לך התחזקות, כי מה עושים שאר אנשי

שלומנו האמתיים, אשר נכנסו לפני ולפנים בעבודת השם יתברך, ואשר גם

עליהם עובר מה שעובר וכו', הלא כל התחזקותם והדרכתם היא מספרי רבנו ז"ל;

על כן חמדת לבבי, קבע עצמך בקביעות עצומה בספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לך

לנצח. העקר אל תפחד משום דבר וענין שבעולם, ואל יהיה בעיניך שום דבר

לחובה, רק אם תוכל - תעשה וכו', ואם לא - גם כן אסור שתפל בדעתך כלל.

ואודות הצרות שעוברות עליך, חמדת לבבי! אין שום עצה להנצל מכל מיני מרירות וצרות, רק על ידי התבודדות ותפלה, אשר זוהי עקר הצלחתו בחיים; כי התפלה מכניסה באדם חזקומוץ, התפלה מכניסה באדם אמונה חזקה ובטחון גדול, התפלה מכניסה באדם סבלנות גדולה, שיוכל לסבל כל העובר עליו. ולכן וראה מה שאמרו חכמינו הקדושים |מדרש שוחר טוב, תהלים ד'|: הרבה נביאים וצדיקים התפללו לפני הקדוש ברוך הוא, ולא באהכתוב ליחס אלא למשה בלבד, לפי שהיו מעשיו משנים מכלהבריות. אדם עומד ומתפלל שעה אחת או שתי שעות, וכשהוא מתפלל הרבה, מתפלל יום אחד, אבל משה רבנו ארבעים יום וארבעים לילה, הרי שזו היתה כל הצלחת משה רבנו, שלא התיגע כלל, רק היה עקשן גדול בתפלה, ועמד ארבעים יום וארבעים לילה. ועל כן חמדת לבבי, צריך שתדע, שאי אפשר לעבר את זה העולם בשלום, כי אם על ידי רבוי תפלה, ואשר אל זה צריכים ללמד הרבה ספרי רבנו ז"ל.

ידידי היקר! סגר עיניך וסתם אזניך ותאריך אפך ובלם פיך מכל הבלי העולם הזה, אז ימשך עליך הארת נעם זיו שכינתו יתברך, ותזכה להנצל מכל רע, וימשכו עליך ישועות וחסדים. הדורש שלומך...

ב' תצג. בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר ראה ה'תשל"ז. שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי היקר לי מאד, האברך השותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח. מכתבך הארך לנכון קבלתי, והנה להשיבך. אודות אמירת חצות יקצרו המון יריעות, כי אצל רבנו ז"ל הוא עקר ויסוד גדול ביהדות - לקום בחצות לילה ולומר התקון חצות, ולהתבודד עצמו אז על צרות נפשו המרבות, כי העבר אין, כי כבר נשרף בית מקדשנו, אך כעת שהשם יתברך מצפה לשוב אלינו ולחזר ולבנות בית מקדשנו, ראוי לנו שלא לעכב, חס ושלום, בנין בית המקדש, רק להשתדל בבנינו. על כן צריך מאד להזהר לקום בחצות, להתאבל על חרבן בית המקדש, כי אולי בגלגול הראשון היה הוא הגורם שיחרב בית המקדש, ואפלו אם לאו, אולי הוא מעכב עתה בנין בית המקדש, ונחשב גם כן כאלו הוא גרם להחריבו. על כן צריך

להזהר מאד לקום בחצות, ולהתאבל מאד על חרבן בית המקדש, והשם יתברך הבטיח לכל המתאבל על ציון | ישעיה סא, ג | "לשום לאבלי ציון פאר תחת אפר" | עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז; | ובפרוש אמר רבנו ז"ל | עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קמט | :חצות הוא מסגל כמו פדיון, כי הוא המתקת הדינים, עין שם; ובאמת רבנו ז"ל לא חדש דבר, כי היא הלכה מבארת בשלחן ערוך | ארח חיים, סימן א', סעיף ב' וג' | : "המשכים להתחנן לפני בוראו, יכון לשעות שמשנתנות המשמרות, שהן בשליש הלילה ולסוף שנישלישי הלילה ולסוף הלילה, שהתפלה שיתפלל באותן השעות עלה חרבן ועל הגלות רצויה". "ראוי לכל ירא שמים שיהא מיצרודואג על חרבן בית המקדש"; וכבר אמר רבנו ז"ל | חיי מוהר"ן, סימן רפט | : אני קנקן חדש מלא ישן; כי רבנו ז"ל מכניס התחדשות חדשה באדם לקים את כל התורה הקדושה ומצוותיה, ולחפש אחר רזיה וסודותיה בחיות חדשה, ובאמת ובתמימות ובדבקות אמת וכו'. ואמר רבנו ז"ל | שיחות הר"ן, סימן שא | , שעקר עבודת האישישאלה הוא בחרף לקום בחצות לילה וכו', עין שם; על כל פנים איך שהוא מה יש להוסיף על דבריו?! ובפרט שכפי שאנו יודעים צוה רבנו ז"ל את כל אנשי שלומנו לומר בכל לילה תקון חצות | עין ימי מוהרנ"ת, דף ז | ; וידוע איך שמסר נפשו מוהרנ"ת ז"ל לקים דברי רבנו ז"ל, ומיום ששמע אזהרת רבנו ז"ל הנ"ל, לא חסר לילה אחד מבלי לומר חצות, ומספרים אשר החצות של מוהרנ"ת ז"ל ליהיה יוצא מן הכלל, ובפרט בשנות המחלקת שעליו, שאז צעק אתסדר התקון חצות בקולי קולות, והיו אשתו ובתו מראות לאנשישלומנו את התנועות הקדושות שלו שעשה בידי הקדושות, ואיך שאחז עצמו בראשו עם שתי ידיו הקדושות, וצעק ובכה בקוליקולות, עד שהעיר את שכניו בלילה משנתם. ופעם אחת שאלהחולק וכו' את אחד ממקרביו שהיה שכנו של מוהרנ"ת ז"ל, מדועאינו רודף את ר' נתן כרצונו. והשיב לו: וואס זאל איך אייך זאגן, כמה פעמים אני מתעורר באמצע הלילה משנתי, כשהוא עושהקולי קולות באמירת חצות בבכיות עצומות, ונדמה לי כאלומשליכים אותי מהמטה, ואיך אוכל בבקר לדבר על איש כזה?! והיה עקר אמירת חצות שלו, שיתגלה אור רבנו ז"ל בעולם, ושישובו כל ישראל אליו יתברך, כמו ששמעו התבודדות ביןאמירת המזמורים, ואיך שפרש את

המזמורים על קטב זה. ופעם אחת שמע ר' נחמן טולטשינער איך שבוכה מאד בשעת אמירתתקון חצות, וצעק ובכה: אתה יודע רזי עולם, דו וויסט דעם סודפונעם רבי'ן, ווי דער רבי איז א סוד ביי די וועלטט, ואותי קרבתלרבי כזה; והתחיל לבכות עוד יותר, ונתן להשם יתברך תודהוהודאה, שהתודע מרבנו ז"ל, ובקש הרבה, שיתגלה אור רבנו ז"ללכל העולם כלו וכו'. וכבר אמר מוהרנ"ת ז"ל |לקוטי הלכות, השכמתהבקר, הלכה א':| כמו שהגאלה הראשונה היתה בחצות, כמו כנהגאלה העתידה שאנו מחכים ומקוים עליה תהיה בזכות אותםהאנשים כשרים שקמים בכל לילה בחצות, עין שם; וכן ידועיםאצלינו ספורים למאות מעבודת קימת חצות אצל אנשי שלומנוהיקרים שבכל הדורות |ואם יהיה השם עמדי נדפיסם|. ור' מיכל'י, נכד מוהרנ"ת ז"ל היה רגיל לומר בזו הלשון: אזוי ווי א שוסטערקען נישט זיין אן זיין נאהל אזוי קען קיין ערליכער איד נישט זייןאן חצותי; ור' וועלוול |אחד מאנשי שלומנו מעובדי השם יוצאיםמן הכלל|, היה אומר, שאיתא בספרים הקדושים: מי שאומר בכללילה חצות, כבר לא יחזר בגלגול. ומספר, כשבא ר' וועלוול הנ"ללעיר אומן, ברך עליו ר' אברהם בר' נחמן ברכת שהחיינו בשםומלכות, כי ר' אברהם היה הולך בכל לילה בחצות אל הציוןהקדוש, אף בחרף שהיה קר מאד מאד, ושלג רב, והיה תמידמשתוקק שיהיה לו עם מי לילך, כי מרב בכיות היו עיניו נפוחותבכל פעם, והיתה קשה לו הראות, אבל לא היה לו עם מי לילך, כי מי עוד הלך אז בחשכת לילה בלילי טבת הארכים והקרים, ור'וועלוול הזה היה גם כן אש לוחטת בעבודת השם יתברך, והואגם כן הלך, ועל כן היו הולכים ביחד בכל לילה. ומעבודת החצותשל ר' אברהם בר' נחמן יקצרו המון יריעות, איך בלה בחצות שניםשנים בכל לילה ולילה בבכיות ובהתבודדות, כל הלילה בתפלהוהתבודדות, והיה רגיל לומר: "כל חצות שאני חוטף בזה העולם, זהו החיות שלי, זו התקוה שלי, זו הישועה שלי, זו התכלית שלי, זה העולם הבא שלי"; כל כך הרגיש מהו חצות. ופעם אחת אמר: כמו שהשם יתברך בחר את ארץ ישראל מכל הארצות, ובחר את ישראל מכל האמות, כמו כן בחר את השתי שעות חצות יותר מכלהמעת לעת. וספר לי ר' לוי יצחק |נרו יאיר| ז"ל|, שכל דבוריושל ר' אברהם בר' נחמן היו רק מחצות והתבודדות

ושעורים כסדרן; ועל כן, חמדת לבבי, מה יש עוד להאריך לך. מי יתן שנזכה על כל פנים מהלילה הזה להתחיל לומר תקון חצות, ואסירצה השם, אם יהיה לי פנאי, אכתב לך עוד מכתב באריכות ממעלת תקון חצות ושיחות וספורים מאנשי שלומנו היקרים אודות נקדת חצות.

הדורש שלומך...

ב' תצד. בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר ראה ה'תשל"ז.
שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, אחי ורעי, האברך היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו יאיר ויזרח.
מכתבך הארך לנכון קבלתי, ולהשיבך דברי אמת - יקצרוהמון יריעות. מה אמר לך, צרות יש לכל אחד, כי "אדם לעמלולד, קצר ימים ושבע רגז" |איוב ה, ז|; ושלמה המלך, עליו השלום, אמר |קהלת ב, כג|: "כי כל ימיו מכאובים וכעס" וגו'. וזה כולל כלבני אדם בעולם מקטן ועד גדול; כי כלם נולדו לעמל, ומלאים רגז ויסורין, ואין שום עצה ותחבולה להנצל מהעמל והיגון הזה, כי אם לברח להשם יתברך, ולעסק בתורה. וכמו שאמרו במדרש |בראשית רבה, פרשה יג|: אדם לעמל יולד - אשרי מי שעמלובתורה; הינו מאחר שכל אדם נולד לעמל, ואי אפשר להמלט מזה בשום אופן, אפלו יהיו לו כל חללי דעלמא, בודאי יהיה לו עמלויסורין ודאגות הרבה, על כן החכם עיניו בראשו, שיהפך העמללעמל של תורה, אשר בשביל זה נולד - שיעמל בתורה. ואזאשרי לו, כי נצל מעמל העולם הזה, וזוכה לחיי העולם הבא |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיט|; ואמרו חכמינו הקדושים |ברכות סג|. כל המרפה את עצמו מדברי תורה, אין בו כח לעמד ביום צרה, עין שם; ואף שהצרות מעקמות את דעתך כל כך, עד שאי אפשר לך לצמצם את מחך כרגע, מרב מרירות, אף על פי כן כבר הורה לנו רבנו ז"ל דרך ועצה קלה, איך ללמד |עין שיחות הר"ן, סימן עו; ובקונטרס סדר דרך הלמוד על פי דעת רבנו ז"ל, עין שם|; הינו לומר הדברים כסדרן הרבה מאד וכו'; כי האמירה בעלמא גם כן טובה מאד מאד, וסגלת הנפש, עין שם; אף על פי כן אם גם זה קשה וכבד לך, אזיכדאי להתחבא בחדושין דאורייתא, לחדש איזה דבר בתורה, כיעל ידי חדושין דאורייתא תזכה לקרר את היסורין ממך |עיןלקוטי מוהר"ן, חלק

א', סימן סה;| ואף שאין אתה עדין בגדר זה לחדש, על כל פנים איך שהוא תרשם על הספר כל מה שתוכל אילו דבוריהתחזקות, דבורי אמונה, או איזה פשט, או איזה רמז, או איזה דרשוכדומה. וצריך שתהיה לך אמונה בחדושין שלך, שיש להשםיתברך נחת רוח מהחדושין שלך. וכבר אמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא;| ויש שיש עליהם מחלקת, מחמת שאין להם אמונהבעצמן, ואינם מאמינים בחדושי תורה שלהם שהם מחדשים, ואינםמאמינים שיש להשם יתברך שעשועים גדולים מהחדושין שלהם, ועל ידי זה שאין להם אמונה בחדושין של עצמן, על ידי זה הסמתרשלים בחדושין שלהם, ועל כן באה עליהם מחלקת, ועל ידי זה הם שבים בתשובה, וחוזרים ונחשבים אצלן חדושין שלהםוחוזרים ומחדשים, ונעשה מזה ספר וכו', עין שם; הרי שיש להשםיתברך שעשועים גדולים מחדושי תורה שמחדשים בזה העולם, וזהסובב על כל בר ישראל; כי לכל אחד מישראל יש חלק בתורה.ואמר רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קה;| כי החדושין דאוריתאשזוכין לחדש, הם תקון גדול על הרהורים רעים וכו', עין שם;על כן, חמדת לבבי, קנה לך חבר - זה הקולמוס, ורשם על הכתבכל דבר טוב שיעלה במחשבתך, כי הוא ענין נורא ונפלא מאד, ומקרבין ומיחדין את האדם אליו יתברך; כי אפלו שתרשם איזההלכה או מנהג טוב, ותכתב אילו דברי התחזקות לקימם, הוא גםטוב מאד מאד, כי דברי התורה שתכתב ותרשם יקרבו את לבבראליו יתברך, כמאמרם ז"ל |חגיגה ג:|: מה דרבן זה מכון את הפרהלתלמיה, להוציא חיים לעולם, אף דברי תורה מכונין לומדיהןמדרכי מיתה לדרכי חיים, ומה נטיעה זו פרה ורבה, אף דברי תורהפריים ורבים, עין שם; ואמרו במדרש |קהלת רבה, פרשה יב, סימן יא:|דברי חכמים כדרבנות, כדרבן זה שמכון את הפרה כדי לחרש וכדילתן חיים לבעליה, כך דברי תורה מכונין לב לומדיהם מדרכי מיתהלדרכי חיים, עין שם; ובכלל - טוב מאד לאסוף לעצמו דבריתורה, ולרשם על פני הכתב, אף שאין בדעתו להדפיסם, כי אמרוחכמינו הקדושים |ספרי פרשת האזינו:| אם כנסת דברי תורה כדרךהכונסים מטר לבור, לסוף שאתה מנזל ומשקה אחרים, עין שם;ובפרט אתה, שעוברות עליך עכשו כל כך הרבה צרות ומרירות עדדכדוכה של נפש, ואי אפשר לך להנצל מזה בשום אופן, רק לברחאל התורה,

ותאסף בעצמך דברי תורה, וסוף הכבוד לבוא - שתזכה להיות מנזל ולהשקות גם אחרים. ולמען טובתך הנצחית, אל תפל בדעתך, חס ושלום, חס ושלום, בשום אופן שבעולם, כיכל זה יכול להעביר אותך מדעתך ומדעת קונך, חס וחלילה, חסושלום. ובמדרש |בראשית רבה, פרשה יד, סימן ד'| איתא על פסוק |זכריהב, א': "ויצר רוח אדם בקרבו" - מלמד, שנפשו של אדם צרורה בקרבו, אלמלא כן, כיון שהיתה הצרה באה אליו היה שומטהו משליכה, עין שם; הרי הוא כדברך, שכתבת מרב צרותיך הלואי היית מת וכו', כן הוא במדרש, שמרב צרות שעוברות על האדם, היה שומט ומשליך נפשו, כי למה לו חיים מרורים כאלו?! ארשהם יתברך אוחז את נפשו אצלו, עד עת בא דברו; כי על כרחך אתה חי ועל כרחך אתה מת |אבות ד|; ובודאי טוב מאד מאד להתפלל תמיד להשם יתברך, שיזכה למות ולהשרף על קדושהשם, והיא מדרגה הכי גבוהה בעולם, אך לעת עתה שעדין היאסור להתמרר על החיים, חס ושלום, אדרבה, למצא בכל צרותיו הרחבות, כדרך שעשה דוד המלך, עליו השלום, שאמר |תהלים ד, ב|: "בצר הרחבת לי", ופרש רבנו ז"ל |לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קצה|, שבכל צרותיו מצא הרחבות |ועין מה שכתבתי על זה בספרי "שפתהנחל"|; אמר דוד להקדוש ברוך הוא: כל צרה שהיית נכנס בה, אתה היית מרחיבה לי, נכנסתי לצרתה של בת שבע, נתת לי אתשלמה, נכנסתי לצרתן של ישראל, ונתת לי את בית המקדש |עין בירושלמי, תענית, פרק ב', הלכה ט'|; ואל תחשב שדוד המלך, עליו השלום, לקק דבש |מיין נישט דאס דוד המלך האט גילעקט האניגאויף די וועלטכ| בעת בחרותו רדפוהו וגרשוהו אחיו, וכשהתחתן רדפו וגרשוהו חותנו, והיה נרדף ממנו ומעל כלל ישראלוהסנהדרין, ואחר כך באו עליו צרות בנו אבשלום |מיין נישט נארדו האסט צרות פון דיין זהון דוד האט אויך גיהאט יענעםאבשלום| אל תחשב שרק לך יש צרות מבנך, גם לדוד היו צרותכאלו ויותר מזה אלפים ורבבות פעמים. בנו אבשלום קם עליווגרש אותו וכו' וכו', ואחר כך מה שסבל מאמנון ותמר וכו' וכו', כל ימיו היתה לו מרירות עצומה, אך מה עשה דוד המלך, עליו השלום? ער האט זיך נישט פארלארן, חס ושלום, לא אבד אתעצמו, רק סבל וסבל וברח רק אליו יתברך, וחבר את ספר התהלים, שהם תפלות, תחנונות וצעקות אליו יתברך, כי

אין שום עצה אחרת להנצל מפגעי ומקרי הזמן, רק לברח אליו יתברך על ידי התורה הכנ"ל, וביותר על ידי התפלה. וכמאמרם ז"ל |ירושלמי ברכות, פרק ט', הלכה א':| אם באה לאדם צרה, לא יצוח לא למיכאל ולא לגבריאל, אלא להקדוש ברוך הוא בעצמו וכו', עין שם; ואמרו חכמינו הקדושים במדרש |דברים רבה, פרשה ב', סימן ד':| "ואתחנן אל ה' בעתה היא לאמר", מהו לאמר? אמר רבי עזריה, לאמר לדורות, שיהיו מתפללין בשעת הצרה, שהרי משה אף על פי שנאמר לו: "לא תעבר את הירדן" התחיל להתחנן, עין שם; כי אין שום עצה בשעת הצרה, רק לצעק ולברח אליו יתברך בתפלה ובהתבודדות, ולבקשר חמים ותחנונים בלשון שרגיל בה, שזו נקראת "התבודדות".

חמדת לבבי! אל תפל בדעתך כלל, כי בודאי תראה בקרוב ישועה נפלאה, כי דיקא מהצרה הזו תזכה שיתהפך הכל לישועה ולגאולה, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |ירושלמי תענית, פרק א', הלכה א':| אבותינו נגאלו ממצרים על ידי צרה, עין שם; ואמרו במדרש |דברים רבה, פרשת ואתחנן, פרשה ב', סימן יד':| ישראל נגאלים מתוך צרה, עין שם; ואמרו |מדרש שוחר טוב, תהלים כ':| כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, אם ראיתם שהצרות מכסות אתכם, באותה שעה אתם נגאלים, עין שם; ואמרו |שם כא':| מתוך צרה - רוחה, שנאמר |ירמיה ל, ז':| "ועת צרה היא ליעקב, וממנה יושע", עין שם; ואמרו |בילקוט תהלים, רמז תרפ':| הנביא אומר להם לישראל, אם ראיתם הצרות שיכסו אתכם, מיד אתם נגאלים, עין שם; הרי לך שדיקא מהצרות נגאלים, כי כשאדם בא לקטנות ולמרירות, דיקא אזבורחים אליו יתברך, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |ילקוט ישעיה, רמז תעג':| בשעה שישראל נכנסים לצרה, הם אומרים להקדוש ברוך הוא גאל אותנו, עין שם; אך דיקא אז האדם הוא בסכנה גדולה כי אם זוכה שהצרות מביאות אותו אליו יתברך, אזי בודאי יזכה לראות בישועה, ואם, חס ושלום, חס ושלום, הצרות יעקמו את לבו, וירחיקו אותו ממנו יתברך, השם יתברך יוסיף צרות על צרותיו, כמו שאמרו חכמינו הקדושים |מדרש תנחומא, פרשת בהר':| בן אדם, כיון שמגיעה לו צרה, ועושה תשובה, הקדוש ברוך הוא מצילו. ואם לאו - הקדוש ברוך הוא מביא עליו עוד צרה, עין שם; על כן, חמדת לבבי, כלך מדרך זו מלהמשיך את

עצמך כל כראל צער, ברח לך רק אליו יתברך ואל התורה ואל החדושין דאורייתא,
ואז דיקא תזכה לראות ישועות והרחבות, ובפרט כי כברהקדים לנו
הקדוש ברוך הוא רפואה למכה, ושלח לנו השם יתברך את רבנו ז"ל, שהוא
הנ'ח'מ'ן' האמתי, המנחם את כל השבורים, ומחזק את כל הנפולים, ומגביה את כל
השפלים והירודים; אשרינומה טוב חלקנו, שזכינו להתודע ממנו. וראוי לך לתן
תודה והודאה להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, כי מה היינו עושים בלעדי
רבנו ז"ל?! מה לך עם הלצים המסתובבים בין אנשישלומונו בעצמם, הלא מרה תהיה
להם באחרונה, בשעה שישכבועם רגליהם אל הדלת וכו', כי אז יתבישו באמת, הלא
היה לנו רביכזה, אשר הראה לנו את הסלם המצב ארצה וראשו מגיע השמימה, ואיך
בלינו את ימינו בהבל וריק - לדבר לשון הרע מזה על זהוכו, או לעשות
ליצנות ומחלקת בין זה לזה וכו'; אוי להם ואוילנפשם! מה לנו ולהם?! רבנו
ז"ל הורנו, שעקר התכלית הוא רקלעבד את השם יתברך, ולהיות באהבה, אחוה
ורעות עם כל ברישראל, ולברח ממחלקת כמו שבורחין מאש, כי המחלקת היא
אשלוהטת, ומבעירה את מי שנוגע בה. וידוע מה שהיה ר' נחמןטולטשינער רגיל
לומר בשם מוהרנ"ת ז"ל, שאמר בשם רבנו ז"ל: ל:איהר זאלט אייך האלטן צוזאמען
און אויב עס וועט זיין צווישען אייך מחלקת וועט פון אייך גארנישט בלייבן.
ודבר זה ראו בכלהדורות, בקבוץ שהיתה אחדות ואהבה, ודברו רק מהתכליתהנצחית
ומעצות רבנו ז"ל, היה לזה קיום, ויצאו משם עובדי השםאמתיים, ועל ידם נמשך
אור רבנו ז"ל בעולם, ומקבוץ שהיה מושבלצים ובעלי מחלקת, לבסוף לא נשאר
ממנו שום זכר.

על כן, חמדת לבבי, ברח לך אל אנשי שלומנו היקרים, חסידיברסלב האמתיים,
שהם אותם שאינם מטעים את עצמם כלל, רקתמיד זוכרים את יום המיתה, ושמחים
מאד מאד, ועוסקים רקבעבודת השם יתברך: תורה - שעורים כסדרן, ותפלה
והתבודדות - שמבלים שעות בשדות ובמערות ובין ניקי הסלעיםוכו'. אל
קבוץ כזה הדבק עצמך, ואז טוב לך לנצח.

הדורש שלומך...תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם! בריך רחמנא, שזכנו לסים
את כל החבור הנפלא הזה, והוא כר"י"ז, יזכנו השם יתברך לסדר עכשו לדפוס את

כרך י"חלהגדיל תורה ולהאדירה.אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא.